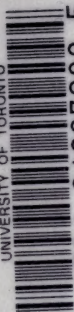

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 01307803 5

Presented to
The Library
of the
University of Toronto
by
The Department of Oriental
Languages
for use in the
Oriental Seminar.

Uni

The

OLD TESTAMENT

IN GREEK

ACCORDING TO THE SEPTUAGINT

EDITED FOR THE
SYNDICS OF THE UNIVERSITY PRESS

BY

HENRY BARCLAY SWETE D.D.

HON. LITT.D. DUBLIN

FELLOW OF GONVILLE AND CAIUS COLLEGE
REGIUS PROFESSOR OF DIVINITY

VOL. II.

I CHRONICLES—TOBIT

SECOND EDITION

CAMBRIDGE
AT THE UNIVERSITY PRESS

1896

All rights reserved

80758
25/10/06

Cambridge:

PRINTED BY J. & C. F. CLAY,
AT THE UNIVERSITY PRESS.

V

THE first volume of this manual edition of the Cambridge Septuagint was prefaced by a brief sketch of its history and plan¹. In publishing a second volume it will suffice to call attention to fresh details. Some of these have been treated in the introduction to a separate issue of the Psalter²; but as the *Psalms in Greek* may escape the notice of readers who use the complete edition, such anticipations of the present volume are reprinted here together with other particulars which belong to its contents.

1. It is well known that the ninth and tenth Psalms of the Hebrew Bible form a single Psalm in the Greek of the Septuagint, and that this is also the case with the Hebrew Psalms cxiv., cxv. On the other hand each of the Hebrew Psalms cxvi., cxlvii., falls into two Psalms in the Greek. Consequently, there is a double numeration of the Psalms from ix. 22 to cxlvi. 11 (Gk); and in the particular Psalms which are differently divided, there is also to some extent a double numeration of the verses. In this edition the 'Hebrew' numbers are added to the 'Greek' and distinguished from the latter by being enclosed in brackets.

The Psalter has been broken up into its five books—a division which though not directly recognised in the Greek MSS. is sufficiently marked by the doxologies with which the first four conclude. The twenty-two stanzas of Psalm cxviii. (= cxix.) are parted by slight breaks in the type. A smaller type has been employed throughout the Psalms to distinguish the titles and the διάψαλμα,

In all the MSS. which have been used for this edition, excepting the London papyrus fragments, the Psalms are written 'stichometrically,' the στίχοι usually corresponding or being intended to correspond to the members of the Hebrew parallelisms. This arrangement has been followed in the text; the second line of each couplet (and where the

¹ *The Old Testament in Greek*, vol. i. (Camb., 1887; ed. 2, 1895), pp. xi.—xvii.

² *The Psalms in Greek* (Camb., 1889; ed. 2, 1896), pp. vi. ff.

parallelism forms a triplet, the third line) having been thrown slightly back to mark its subordination to the first. The several MSS. differ however both as to the number of the lines and occasionally also as to the grouping of the words, and these variations have been recorded in the notes. The division of lines in the text is generally conformed to that in the MS. which it represents; but in Ps. cxviii. (=cxix.), where $\aleph$ throws the majority of the verses into single lines, it has been thought better to adhere to the usual division. Similar arrangements have been adopted in the other Books which are written *στιχηδόν*, viz.: Proverbs, Ecclesiastes, Canticles, Job, and the two Wisdoms.

2. It has been found inexpedient to exhibit in the text the numbered sections into which the Books of Proverbs, Ecclesiastes and Canticles are divided, apparently by the first hand¹, in B, and the last two less thoroughly in $\aleph$; and the effect of admitting these numbers into the foot-notes would have been to overcrowd and confuse the latter. A table shewing the verse or word in a verse at which each of the sections begins will be found below²; their purpose and method is an interesting problem, but one upon which this is not the place to enter.

3. In the non-canonical books of this volume and in the extra-canonical portions of Esther, where there is either no Hebrew original, or none now known to exist, the secondary verse-numeration is that of the Latin Bible. The Latin verses often differ so seriously from the Greek, as well in their numbering and position as in the character of their text, that comparison becomes tedious and difficult; and it is hoped that the method which has been adopted may be found serviceable by students both of the LXX. and the Vulgate. In some cases the correspondence is doubtful; in many it extends to a part of a verse only. When the Latin stops short in the middle of a Greek verse, a short hyphen in the margin indicates the inferior limit of the former.

4. A remarkable divergence in the arrangement of the Septuagint and Old Latin versions of Ecclesiasticus xxx.—xxxvi. calls for notice here. In

¹ See Cozza, *Prolegg.* c. xx.

² The sections in B begin severally as follows: Prov. i. 1, 7, 8, 20; ii. 1, 13, 16 (*μή σε καταλάβῃ*), 21; iii. 1, 13, 27, 29, 31, 33, 34, 35; iv. 1, 4 (*φύλασσε*), 10, 20; v. 1, 15, 22; vi. 12, 21; vii. 1 (*νιέ, τίμα*); viii. 1; ix. 7, 13; x. 1, 19; xi. 31; xiii. 20; xiv. 6; xvi. 10, 16; xvii. 17; xix. 20; xx. 22; xxii. 10, 17; xxiii. 12, 22; xxiv. 1, 13, 21, 24, 38, 47, 67; xxv. 1, 7 (*ἄ εἶδον*), 16, 21; xxvi. 4, 12; xxvii. 1, 11, 25; xxviii. 17 (*παίδευε*); xxix. 17, 28. Eccles. i. 1, 12; ii. 14 (*καὶ ἐγγων*), 20, 24 (*καὶ γε τοῦτο*); iii. 14; iv. 1, 4, 15; v. 9, 17; vi. 7; vii. 13, 23; viii. 1, 9 (*καὶ ἔδωκα*), 15, 17 (*καὶ καρδίᾳ*),

ix. 7, 13; x. 1, 14, [a section not numbered]; xi. 9; xii. 8. Cant. i. 1, 4 (*εἰλκυσαν*), ib. (*εἰσπνεγκεν*), ib. (*ἀγαλλιασώμεθα*), 5, 8, 11, 12 (*νάρδος*), 15, 16; ii. 1, 3, [three sections not numbered]; iii. 6; iv. 1, 16; v. 1 (*εἰσ-ῆλθον*), 2, ib. (*ἀνοιξον*), 3, 9, 10, 17; vi. 1, 3, 10 (*ιδεῖν*), 12; vii. 1, ib. (*ἡ ἐρχομένη*), 8, ib. (*καὶ ἔσονται*), 9 (*πορευόμενος*); viii. 5, ib. (*ὑπὸ μῆλον*), 10, 11, 13.

In $\aleph$ section-numbers occur only in the first four chapters of Ecclesiastes and in Canticles, and the few sections that have been noted are much larger than those in B. They begin as follows: Eccles. i. 1; ii. 2; iii. 1; iv. 9. Cant. i. 1, 15; iii. 6; vi. 3.

these chapters the Greek order fails to yield a natural sequence, whereas the Latin arrangement, which is also that of the Syriac and Armenian versions, makes excellent sense. Two sections, c. xxx. 25—xxxiii. 13^a (ὡς καλαμώμενος...φυλὰς Ἰακώβ) and c. xxxiii. 13^b—xxxvi. 16^a (λαμπρὰ καρδία... ἔσχατος ἡγρόπνησα), have exchanged places in the Latin, and the change is justified by the result. On examination it appears that these sections are nearly equal, containing in B 154 and 159 στίχοι respectively, whilst $\aleph$ exhibits 160 in each. There can be little doubt that in the *exemplar* from which, so far as is certainly known, all our Greek MSS. of this book are ultimately derived the pairs of leaves on which these sections were severally written had been transposed, whereas the Latin translator, working from a MS. in which the transposition had not taken place, has preserved the true order¹. Under the circumstances it has been judged best to follow the guidance of the Latin, regarding it as the representative of a Greek text earlier in this particular than that which is known to us through our existing MSS.²

5. The Greek additions to the Book of Esther are distinguished from the chapters of the Hebrew text by successive letters of the alphabet³, and divided into verses which agree in length, although not in numeration, with those of the corresponding Latin.

6. In the Book of Tobit the text of $\aleph$ differs so materially from the text of either B or A that it was found inconvenient to display its variants in the *apparatus criticus*. The Sinaitic Tobit has therefore been printed in *extenso* beneath the Vatican text, but in a smaller type, to denote its secondary character. To assist comparison it has been divided into verses corresponding as nearly as possible with those of the standard text.

The published texts of seven MSS. have been collated for the present volume. Three of these (B $\aleph$ A) are described in the first volume; a few particulars must be added here.

¹ The solution is due to O. F. Fritzsche (*kurzgefasstes exeg. Handbuch zu den Apokryphen*, v. pp. 169, 170).

² The transposition has rendered it necessary to print κατακληρονομῆσεις in Sir. xxxvi. 16^b, instead of κατεκληρονόμησα, the reading of all our Uncial authorities. As Fritzsche observes (*Handbuch*, v. p. 475), it is clear that κατεκληρονόμησα is the result of a desperate effort on the part of the scribes to bring the verb into harmony

with ἡγρόπνησα, which immediately precedes it in the Greek order. The imperative is suggested in the Latin order by the foregoing σύναγε, but it is quite possible that the future stood here originally; the O. L. has *hereditabis*, and it is supported by the important cursive 106 (Parsons), which reads κατακληρονομῆσεις.

³ This method, in a slightly different form, is adopted by Dr Field (*Vetus Test. graec.*, Oxon. 1859).

CODEx VATICANUS.

This MS. continues to supply the text of the edition wherever it is available. In the Psalter ten leaves of the original Codex have been lost, and the missing portion is supplied in the manuscript by the same recent cursive hand by which the *prima manus* has been replaced in the gaps of Genesis and 2 Kings. In Genesis the text of A was in this edition installed into the place vacated by the first hand of B; in the Psalms the text of N is the natural substitute¹.

CODEx SINAITICUS (including Cod. Friderico-Augustanus).

According to Tischendorf the poetical books in N are the work of the third of its four scribes, whom he distinguishes as C. Of the numerous correctors who have dealt with the text of N, the second, N^{c.a}, a hand of the seventh century, has been everywhere active in these Books. His corrections have not unfrequently been erased or otherwise set aside either by himself, or by a subsequent reviser, who is not identified. In the notes to the Psalms the symbol N^{c.b} has been employed for the corrector of N^{c.a}; but it is necessary to apprise the reader that Tischendorf has elsewhere employed this expression for another hand of the seventh century to which he denies any part in the correction of the poetical books². In the remaining books of this class the ambiguity has been avoided by another method of notation.

CODEx ALEXANDRINUS.

The scribe of the third volume of the Codex Alexandrinus derived his text from a liturgical Psalter, and from it introduced into this great Bible of the fifth century a quantity of foreign matter relating to the Psalms. They are preceded in A by the Epistle of S. Athanasius to Marcellinus (ff. 525 r—530 r)³, the Argument of Eusebius Pamphili⁴, a table of the contents of the Psalms, apparently due to the same author⁵, and canons

¹ See Dr Sanday's remark in the *Academy* of Dec. 24, 1887: "in the latter part of the Psalms, would not the text of N be nearer to what the text of B would have been, if it were extant, than the text of A?"

² *Prolegg. ad Cod. Sin. Petr.* p. 9*. "Libros vero versibus scriptos C^a maximam partem omnium solus et magna quidem cum diligentia tractavit, C^b plane non attigit."

³ It is headed ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΣ ΕΙΣ

ΤΟΥΣ ΨΑΛΜΟΥΣ. The colophon is ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ | ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ | ΠΡΟΣ ΜΑΡΚΕΛΛΙΝΟΝ.

⁴ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ (sic) ΕΥΣΕΒΕΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΜΦΙΛΟΥ.

⁵ ΠΕΡΙΟΧΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΨΑΛΜΟΥΣ. α'. Προτροπή θεοσεβείας και αποτροπή του εναντίου. β'. Προφητία περί Χριστού και κλήσεως εθνών. κ.τ.λ. These perio-

of the Psalms for day and night use (ff. 531 r—532 v)¹. After the Psalms, to which the *ψαλμὸς ἰδιόγραφος* is appended as the 151st, fourteen Canticles occur in the following order: Exod. xv. 1—19 (ὡδὴ Μωυσέως ἐν τῇ Ἐξόδῳ), Deut. xxxii. 1—43 (ὡδὴ Μωυσέως ἐν τῷ Δευτερονομίῳ), 1 Reg. ii. 1—10 (προσευχὴ Ἀννας μητρὸς Σαμουὴλ), Esa. xxvi. 9—20 (προσευχὴ Ἐζεκιου [sic]), Ion. ii. 3—10 (προσευχὴ Ἰωνᾶ), Hab. iii. 1—19 (προσευχὴ Ἀμβακούμ), Esa. xxxviii. 10—20 (προσευχὴ Ἐζεκιου), the Prayer of Manasseh, Dan. iii. 23 [2—21, Tisch.] (προσευχὴ Ἀζαρίου), Dan. iii. 23 [28—65] (ὕμνος τῶν πατέρων ἡμῶν), *Magnificat* (προσευχὴ Μαρίας τῆς θεοτόκου), *Nunc dimittis* (προσευχὴ Συμεών), *Benedictus* (προσευχὴ Ζαχαρίου), the Morning Hymn (ὕμνος ἑωθινός); the subscription being ὠδαὶ ἰδ.

Nine leaves of the Psalter are missing in A, with a corresponding loss in its text of Pss. xlix. 19—lxxix. 10.

For the *apparatus criticus* of the Psalms it has been thought desirable to employ the testimony of three other uncial MSS. The first two, like the archetype of A, were liturgical Psalters; the third consists of fragments of the first book which, if not of very early date, appear to preserve an early text. Each of these MSS. possesses features of singular interest.

PSALTERIUM GRAECO-LATINUM VERONENSE.

A bilingual Psalter of Western origin and attributed to the 6th century⁵, in quarto, exhibiting at each opening the Greek text in Latin letters on the left-hand page and on the right a Latin version which is in the main Old Latin⁶. The MS. is without punctuation, but written *στιχηρῶς*. It consists of 405 leaves of vellum, measuring 10½ inches by 7½, and arranged in quires of eight; 26 lines fill a page. A few portions of the Psalms (i. 1—ii. 7, lxv. 20—lxviii. 3, lxviii. 26—33, cv. 43—cvi. 2) have been replaced or supplied by a hand of the tenth century, to which the corrections throughout the MS. are generally due. The *ψαλμὸς ἰδιόγραφος* seems to have had no place in this Psalter *prima manu*; it is added in Greek and Latin by the later hand. The Canticles on the other hand appear to be in the first hand and are without correction⁷. Eight Canticles are given in the following order: Exod. xv. 1—21, Deut. xxxii. 1—44, 1 Reg. ii. 1—10, Esa. v. 1—9, Ion. ii. 3—10, Hab. iii. 1—19, *Magnificat*, Dan. iii. 23 [27—67].

This Psalter, which is the property of the Chapter of Verona, was published by Giuseppe Bianchini, a native and at one time a Canon of

χαί, under the title of *ὑποθέσεις*, are prefixed to Eusebius's Commentary on the Psalms (Montfaucon, *Coll. nov. patr.* i. 2—6: Paris, 1706), but "would seem to belong to some other work" (Lightfoot, *Eusebius of Caes.*, Dict. C. B. ii. p. 337).

¹ They may be seen in Mr Hotham's art. *Psalmody*, Dict. C. A. ii. p. 1748.

² Bianchini, *Vindic.* i. (title to Psalter):

"Psalterium duplex cum canticis...prodit ex insigni Codice Graeco-latino amplissimi Capituli Veronensis uncialibus caracteribus ante septimum saeculum exarato." Cf. *Nouveau traité de diplomatique*, iii. 142.

³ Rönsch, *Italia u. Vulgata*, p. 19.

⁴ Bianchini, *Vindic.* i. pp. 258 n., 278.

Verona, in his *Vindiciae canonicarum scripturarum* (tom. i., Romae, 1740). A copper-plate facsimile of Ps. cxlii. 1—6 precedes his text, which is followed¹ by a too brief description of the MS. and of the editor's manner of dealing with its contents. A specimen of the handwriting may also be seen in the *Nouveau traité de diplomatique*².

In the use of this MS. the transliteration of the Greek text into Latin letters creates frequent ambiguities, and these are increased by Bianchini's somewhat uncertain practice with regard to the orthography. A photograph of the Verona Psalter is much to be desired. Meanwhile the present Editor has been permitted to use a collation of this MS. made by the Rev. H. A. Redpath, whilst the Canticles were also collated by himself during a short visit to Verona in 1894. He has however thought it inexpedient to introduce at present any but the more important corrections thus obtained, nor has it seemed desirable to load the notes with new readings of R^a and R^b, the second and third correctors, or the Appendix with the strange spellings due partly to the exigencies of transliteration, partly to the ignorance of Western scribes³.

The Verona MS. was not used by Parsons⁴, nor does it seem to have taken its place hitherto in any *apparatus criticus* of the Greek Psalms except that which is contained in Lagarde's *Specimen*, where it is used for Ps. i.—v. Its claims are however asserted by Tischendorf, who accords it a high place among the "egregia novae editionis subsidia⁵."

PSALTERIUM PURPUREUM TURICENSE.

A quarto volume bound in hog's skin, written in uncials on vellum of the thinnest sort dyed purple. The characters are of silver, gold and vermilion, silver being used for the text, gold for the numbers titles and initial letters of the Psalms, and vermilion for the Latin renderings of the first few words of each verse which are inscribed in the ample margin. There are no accents or breathings, but *compendia scribendi* are frequent, and some of them such as do not occur in the earliest MSS. There is no punctuation properly so called, but a double point resembling a semicolon is used to mark the commencement of a verse when it falls in the course of a line. When perfect this MS. contained the Psalms, followed by the Canticles. Of the 223 leaves which remain 209 are occupied by the Psalms; the quire marks shew that they originally filled 288. The following Psalms and portions of Psalms are missing: Pss. i.—xxv.; xxx. 2—xxxvi. 20; xli. 6—xliii. 3; lviii. 14—lix. 5; lix. 9—10; lix. 13—lx. 1; lxiv. 12—lxxi. 4; xcii. 3—xciii. 7; xcvi. 12—xcvii. 8. The Canticles have also suffered loss: the first five have entirely disappeared, with parts of the sixth. The remaining portion includes 1 Reg. ii.

¹ P. 278.

² iii. pl. xlii. (1) and l. c. The plate represents Ps. xcvi. 1, 2. A portion of it is reproduced in Westwood, *Palaeographia sacra pictoria*, pl. 10.

³ Bianchini *Vindic. l.c.*

⁴ *Praef. ad libr. Psalmorum* (ad init.).

⁵ *Prolegg. ad Vet. Test. Gr.* lviii.—lix.

6—10, (ζ') *Magnificat*, (η') Esa. xxxviii. 10—20, (θ') the Prayer of Manasseh, (ι') Dan. iii. 23 [2—21], (ια') *ib.* [28—33], (ιβ') *ib.* [34—67], (ιγ') *Benedictus*, (ιδ') *Nunc dimittis*. The 'Morning Hymn' follows on the last two pages, but it is imperfect through the loss of the lower part of the leaf.

This 'purple' Psalter is the pride of the municipal library of Zurich¹, where it has lain for at least two centuries. In a letter dated 1711 J. H. Hirzel deplores the neglect into which the MS. had fallen and of which there is still evidence in the loss of 7 $\frac{3}{4}$ quires at the beginning of the book, and in the numerous lacunae throughout the greater portion of the remainder. Attention was called to the importance of its text in a dissertation by J. J. Breiting², published in 1748, and a collation was obtained by Parsons, the *continuator* of Holmes, who cites it as MS. 262³. Finally, the entire MS. was copied in 1856 by Tischendorf, who after comparing his copy with the original in the autumn of 1869 gave it to the world in the fourth volume of his *Monumenta sacra inedita* (Nov. Coll.)⁴, adding prolegomena, and a coloured representation of Ps. cxxxvii. 6—cxxxviii. 2⁵. The collation of the Zurich Psalter for the present edition is based upon Tischendorf's reproduction.

The earlier history of this princely⁶ MS. is unknown. But the employment of the Latin Vulgate by a contemporary hand in the margin of the Psalms and of certain of the Canticles⁷ clearly indicates its Western origin. A peculiar division of Ps. cxviii. (= cxix.) connects it with the use of the Roman Church. The Psalm is made to fall into twelve sections beginning at vv. 1, 16, 33, 49, 65, 73, 81, 97, 113, 132, 145, 161. These sections generally correspond to the portions which were said severally under one *gloria* in the Gregorian Psalter⁸. With regard to the age

¹ Cf. H. Omont, *Catalogue des manuscrits grecs des Bibliothèques de Suisse* (Leipzig, 1886), pp. 57—59.

² *De antiquissimo Turicensis bibliothecae Graeco Psalmorum libro in membrana purpurea...epistola...perscripta a J. J. Breiting, Ling. Graec. apud Turicenses Prof. &c. Turici*, 1748.

³ *Praef. ad libr. Psalmorum* (sub num. 262).

⁴ Pp. xi.—xix., 1—223.

⁵ A facsimile of Ps. lx. 6—lxi. 2 is also given by Breiting, who adds a convenient plate of the *compendia scribendi* and the initial letters.

⁶ Cf. Mabillon *de re diplom.* p. 43: "hic scribendi modus principibus et magnatibus peculiaris erat, nec tamen promiscue ab istis usurpatus."

⁷ The Canticles distinguished in this way are the Song of Hannah, *Magnificat*, the Prayer of Hezekiah, *Benedicite*, *Benedictus*, *Nunc dimittis*—all of which

find place in the Western offices.

⁸ In the Roman Breviary Ps. cxviii. is distributed into eleven sections, each under one *gloria*, two being said at prime, and three at terce sext and none respectively. The same arrangement existed in the Ambrosian Psalter, and in the Sarum (Procter and Wordsworth, pp. 44—68). Nine of these sections (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11) are exactly reproduced in the Zurich MS. One, the fifth, is divided into two; another, the ninth, begins at v. 132 (*aspice*) instead of v. 129 (*mirabilia*). But the exceptions are easily explained. In each case the scribe has been led away from the Gregorian division by attending to the liturgical marks in his Greek archetype. The second *stasis* of the Psalm as sung in the Greek nocturns begins in the middle of the fifth Gregorian section; the third *stasis*, at v. 132. In the margin of v. 132 the scribe of T has copied δὸ^ε (i.e. δόξα), thus betraying the source of his departures from the Western distri-

of the MS., it appears to be determined within certain limits by the character of the uncials. The somewhat compressed forms of ε, θ, ο, c and the shape of such crucial letters as Γ, Δ, Η and Π, justify Tischendorf's conclusion: "septimo...saeculo adscribentes vix errabimus¹."

The Zurich Psalter is free from many of the blunders which disfigure earlier MSS. The most noticeable fault is an inveterate habit of writing the forms of the aorist conjunctive for those of the future indicative. Corrections are few, as might be expected in so sumptuous a book; those which occur seem to be due to the scribe or to his *diorthota*. The readings of this MS. are in frequent agreement with Codex Alexandrinus, and to a still more remarkable extent with the second corrector of Codex Sinaiticus.

FRAGMENTA PAPYRACEA LONDINENSIA, Brit. Mus. pap. xxxvii. (A, B, C).

Fragments of the Psalms written on 30 leaves of papyrus ($8\frac{3}{4} \times 7$ inches), 12 to 19 lines filling a page. The handwriting, which is singularly fresh and black, slopes considerably, and wavers between uncials and minuscules; the letters Δ, Δ, Ε, Η, Μ, Υ frequently assume a cursive form. Breathings and accents are freely employed, the latter however with great irregularity both of form and of position. The words are not separated, and there is no break at the end of a Psalm. The titles of the Psalms are not distinguished from the text and the numbers are added in the margin only in two instances (κδ', λγ'), and possibly by another hand. A single point is occasionally used. Only two portions of this Psalter (x. 2—xviii. 6, xx. 14—xxxiv. 6) are preserved at the British Museum, but Tischendorf hints that other scraps may exist elsewhere in England. The London fragments (32 leaves, including two which are blank on both sides) are mounted and enclosed in glass frames, which fill three book-like cases; one of the leaves is exhibited to the public.

This papyrus was purchased in 1836 from Dr Hogg, who bought it at Thebes in Egypt where it had been "discovered among the rubbish of an ancient convent²." An account of the MS. was first given by Tischendorf in *Theol. Studien u. Kritiken* (1844). Cureton announced his intention of editing it, but other engagements having compelled him to relinquish the task, it was taken in hand by Tischendorf, and the text in uncial type with prolegomena and a facsimile appeared in the first volume of his *Monumenta sacra inedita* (Nov. Coll.), Lips., 1855³.

The age of this fragment has been very differently estimated. Notwithstanding the mixed character of the writing and the use of accents,

bution. Other Greek liturgical notes occur at the end of Pss. cxviii., cxxviii., cxxxiii., cxlii., cl., each of which seems to have closed a *καθίσμα* in the Psalter from which the Zurich book was copied.

¹ *Prolegg.* p. xiii. Thiersch (*de Penta-*

teuchi vers. Alex., Erlangae, 1841, p. 87 n.) strangely places it before the Codex Alexandrinus.

² E. Hogg, M.D.: *Visit to Alexandria*, &c., Lond. 1835, ii. p. 370 sqq.

³ Pp. xxxiii.—xxxviii., 219—278.

Tischendorf assigned it a place among the very earliest of existing Biblical MSS.¹ On the strength of Tischendorf's judgement it was described in the plate and letterpress of the Palaeographical Society's publication² as a MS. of the 4th or 5th century. This view is however retracted in the Introduction to the facsimiles, and the London papyrus is there adjudged to the 6th or 7th century³. Dr V. Gardthausen on palaeographical grounds refuses to place it earlier than the 7th⁴. On the other hand Lagarde, who examined the MS. in 1852 or 1853, has expressed himself in terms which transcend Tischendorf's estimate⁵.

This MS. is the work of a careless and illiterate scribe, but it presents a text of much value. Its readings are often unique, or agree with the Hebrew or the versions or patristic citations against all other known MSS. The corrections, which are few and appear to be *prima manu*, or the work of a contemporary, deal merely with clerical errors.

In the rest of the poetical books the witness of BNA has been supplemented by the surviving fragments of the great Paris palimpsest, the last of the Greek Bibles of the fourth and fifth centuries.

CODEx EPHRAEMI SYRI RESCRIPTUS PARISIENSIS, Bibliothèque Nationale 9⁶.

A folio of fine vellum, written in single columns of 40—46 lines, usually 41, each line when full consisting of some 40 letters. The characters are somewhat larger and more elaborate than those of BNA; capitals occur freely, as in A; punctuation is rare, confined to a single point nearly level with the top of the letters, and followed by a space of a letter's breadth; there are no breathings or accents *prima manu*. These and other indications seem to point to a date not later than the middle of the fifth century.

Of the 209 leaves which have survived the wreck of this great MS. Bible, the first 64 contain fragments of the LXX.; of these 19 belong to Job, 6 to Proverbs, 8 to Ecclesiastes, 7 to the Wisdom of Solomon, 23 to Sirach, whilst of Canticles only one leaf remains. The Old and New Testament portions of the MS. appear to have been written by different but contemporary hands.

This MS., as its title denotes, is a palimpsest. In the twelfth century the original writing throughout the Codex was washed out by a scribe who afterwards wrote over it in a cursive hand a Greek translation of certain homilies and other works of Ephraim, the Syrian deacon.

¹ *Prolegg. ad vet. test.* p. lx.: "insigne hoc monumentum papyraceum, quo nullus codicum sacrorum antiquior videtur."

² *Facsimiles*, i. (Lond. 1873—83) pl. 38 (representing Ps. xxxii. 19—xxxiii. 2).

³ The same view is taken in the *Catalogue of Ancient MSS. in the British Museum*, pt. 1 (Greek), Lond. 1881, which offers a photograph of Ps. xxiii. 10—xxiv. 7.

⁴ *Griechische Palaeographie* (Leipzig, 1879), pp. 163—4.

⁵ *Psalterii spec.* (Göttingen, 1887) p. 4: "biblicorum omnium quos noverim antiquissimus."

⁶ H. Omont, *Inventaire sommaire des manuscrits grecs de la biblioth. nation.* 1. (Paris, 1886) p. 2.

The O. T. fragments of this Codex were edited by Tischendorf in 1845¹, as a sequel to his edition of the N. T. of C, which had appeared in 1843. The editor was confronted by unusual difficulties. The MS., already defaced by the scribe of Ephraim, has been discoloured in a recent attempt (1834) to restore the original writing. Many of the leaves are badly torn, many more are scarcely legible. From a table in Tischendorf's prolegomena² it appears that only three or four pages can be read with comparative ease; one of these, which contains Ecclesiastes v. 5—17, is represented by a plate at the end of his volume. A large proportion are stated to be in a condition all but desperate; and the broken lines of the facsimile are a frank confession of the editor's imperfect success. These facts suggest the need of caution in the use of C, until some attempt has been made to verify Tischendorf's results³.

Tischendorf, who regards this Codex as the work of an Egyptian scribe, believes that it travelled from Egypt to Palestine, Syria or Asia Minor, and from thence to Constantinople, where it became a palimpsest. In the early years of the sixteenth century it was brought to the West by Andrew John Lascaris, and became the property of Lorenzo de' Medici. Subsequently the volume passed into the hands of Catharine de' Medici, and was conveyed to Paris, where it found place in the Royal Library.

The O. T. fragments of C have been corrected by a second hand (C^a) of the sixth or seventh century. The corrections are usually few, but more frequent in Ecclesiasticus.

The Editor desires to renew his acknowledgements to Dr Nestle, who revised for the first edition the notes to the Psalms, so far as they relate to Codd. ATU, and has contributed to the present edition a fresh collation of Cod. B for all the books contained in this volume, obtained from the photograph published at Rome in 1890⁴. The Editor is also indebted to Mr Redpath and to Dr Beard for much valuable aid in the correction of both text and notes throughout the volume. A debt of another kind and one which no words can interpret is due to Dr Hort, late Lady

¹ *Codex Ephr. Syri rescriptus sive fragmenta Veteris Testamenti* ed. C. Tischendorf, Lips., 1845.

² Pp. 5, 6.

³ Dr Ceriani (*Rendiconti del R. Istituto Lombardo*, II. xxi., fasc. xii.) had on this ground suggested that it might be prudent to reserve the variants of C for the larger

edition of the Cambridge Septuagint. But it has been thought best to employ all existing materials which fall within the scope of the manual edition, guarding at the same time against misapprehensions which might arise from too trustful a dependence upon their testimony.

⁴ See vol. I. p. xviii.

Margaret Professor of Divinity, whose patient care watched over this edition from its commencement in 1883. Lastly, if this work has any claim to the accuracy in minute details which in undertakings of the kind is at once so essential to usefulness and so hard to attain, the credit belongs in no small measure to the vigilance of the readers and the attention of the workmen and officers of the University Press.

12

Σ = Codex Sinaiticus (= S, Lagarde, Nestle).

A = Codex Alexandrinus (= III, Parsons).

B = Codex Vaticanus (= II, Parsons).

C = Codex Ephraemi Syri rescriptus Parisiensis.

R = Psalterium Graeco-Latinum Veronense.

T = Psalterium Turicense (= 262, Parsons).

U = Fragmenta papyracea Londinensia.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α

1—3. ΑΔΑΜ, Σήθ, Ἐνώς, ²Καινάν, Μαλελεήλ, Ἰάρεδ, ³Ἐνώχ, Μαθθου- Β
⁴σάλα, Λάμεχ, ⁴Νῶε. υἱοὶ Νῶε· Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ. ⁵Υἱοὶ Ἰάφεθ·
⁵Γάμερ, Μαγώγ, Μαδάϊμ, Ἰωνάν, Ἐλεισά, Θοβέλ, Μόσοχ καὶ Θεϊράς.
⁶⁶καὶ υἱοὶ Γάμερ· Ἀσχανάζ καὶ Ἐρειφάθ καὶ Θοργαμά. ⁷καὶ υἱοὶ
⁷Ἰωνάν· Ἐλεισά καὶ Θαρσεῖς, Κίτιοι καὶ Ῥόδιοι. ⁸Καὶ υἱοὶ Χάμ·
⁹Χοὺς καὶ Μεστράϊμ, Φοῦδ καὶ Χανάαν. ⁹καὶ υἱοὶ Χοὺς· Σαβὰτ καὶ
Εὐείλατ καὶ Σαβατὰ καὶ Ῥεγμὰ καὶ Σεβεκαθά. καὶ υἱοὶ Ῥεγμὰ·
¹⁰Σαβὰν καὶ Ἰουδαάν. ¹⁰καὶ Χοὺς ἐγέννησεν τὸν Νεβρώδ· οὗτος ἤρξατο
¹⁷εἶναι γίγας κυνηγὸς ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷Υἱοὶ Σήμ· Αἰλὰμ καὶ Ἀσσοὺρ
²⁴καὶ Ἀρφαξὰδ, Σαλά, ²⁵Ἐβερ, Φάλεχ, Ῥαγὰν, ²⁶Σερούχ, Ναχώρ,

Inscr παραλειπομενων βασιλεων| Ιουδα α Α I 1—45 pl retractavit A
spiritus accentus passim adpinx A^b vid 1 Σηθ] Σης Α 3 Μα-
θουσαλα Α 4 Ἰαφεθ] om I B*^{vid} (hab B^a) 5 Μαγωα Α | Μαδαΐ Α |
Ελισα Α 6 Ἀσχα΄ναζ Β Ἀσχενεζ Α | Ερειφαθ] Ριφαε΄ Α | Θορ-
γαμα] Θορραμ Α 7 Ελισα Α | Κίτιοι] ι ι^o sup ras Α^a (Κητιοι Α*^{vid})
8 Μεστραιμ Α | Φουτ Α 9 Σαβατ] Σαβα Α | Ευιλα Α | Σαβαθα Α |
Σεβεθαχα Α | Σαβαν] Σαβα Α | Ιουδαδαν] Δαδαν Α 10 ειναι] pr του Α
11—16 και Μεστραιμ· εγεννησεν τους| Λωδιειμ· και τους Αναμειμ·| και τους
Λαβειν· και τους Νεφθαλιμ·| (12) και τους Πατροσωνειμ· και τους Χασ|λωνειμ·
οθεν εξηλθεν εκειθε| Φυλιστιειμ· και τους Χαφοριειμ· (και τους Πατροσωνειμ...
Χαφοριειμ sup ras Α^a)| (13) και Χανααν εγεννησεν τον Σι|δωνα πρωτοτο-
κον| και τον Χετταιον·| (14) και τον Ιεβουσαιον| και τον Αμορραιον| και τον
Γεργεσαιον| (15) και τον Ευαιον| και τον Αρουκαιον| και τον Ασενναιον·| (16) και
τον Αραδιον| και τον Σαμαραιον| και τον Αμαθι·| Α (om Β) 17—23 υιοι
Σημ· Αιλαμ· και Ασσορ·| και Αρφαξαδ· και Λουδ· και Αραμ· και υιοι Αραμ·
Ως· και Ουδ· και Γα|θερ· και Μοσοχ· (18) και Αρφαξαδ·| εγεννησεν τον Καιναν·
και Κα|ιναν εγεννησεν τον Σαλα·| και Σαλα εγεννησεν τον Εβερ·| (19) και τω
Εβερ εγεννηθησαν δυο| υιοι· ονομα τω ενι Φαλεκ· οτι| εν ταις ημεραις αυτου διε-
μερι|σθη η γη· και ονομα τω αδελφω| αυτου Ιεκταν· (20) και Ιεκταν εγεν|νησεν
τον Ελμωδαδ· και τον Σα|λεφ· και τον Αραμωθ· (21) και τον| Κεδουραν· και
τον Αιζην· και τω| Δεκλαμ· (22) και τον Γεμιν· και τω| Αβιμεηλ. και τον
Σαβαν· (23) και τον Ου|φειρ· και τον Ευι και τον Ωραμ παρ|τες ουτοι υιοι
Ιεκταν Α (om Β) 25 Φαλεχ Β*^b (Φαλεγ Β^{ab})| Φαλεκ Α

Β Θάρα, ²⁷Ἀβραάμ· ²⁸υἱοὶ δὲ Ἀβραάμ· Ἰσαὰκ καὶ Ἰσμαήλ. ²⁹αὐταὶ 27—29
 δὲ αἱ γενέσεις πρωτοτόκου Ἰσμαήλ, Ναβαιῶθ καὶ Κηδάρ, Ναβδαιήλ,
 Μασσά, ³⁰Μαμά, Ἰδουμά, Μανασσῆ, Χονδάν, Θαιμάν, ³¹Ἰεττούρ, ³⁰
 Ναφές, Κέδμα· οὗτοι υἱοὶ Ἰσμαήλ. ³²Καὶ υἱοὶ Χεττούρας παλλακῆς ³²
 Ἀβραάμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ζεμβράν, Ἰεξάν, Μαδιάμ, Μαδάμ,
 Σοβάκ, Σῶε· καὶ υἱοὶ Ἰεξάν Δαιδάν καὶ Σαβαί· ³³καὶ υἱοὶ Μαδιάμ ³³
 Γαφέρ καὶ Ὁφερ καὶ Ἐνῶχ καὶ Ἀβειδὰ καὶ Ἑλλαδά· πάντες οὗτοι
 υἱοὶ Χεττούρας. ³⁴Καὶ ἐγέννησεν Ἀβραάμ τὸν Ἰσαάκ. καὶ ³⁴
 υἱοὶ Ἰσαάκ· Ἰακῶβ καὶ Ἡσαύ. ³⁵Υἱοὶ Ἡσαύ· Ἐλειφὰς καὶ ³⁵
 Ῥαγουήλ καὶ Ἰεοὺλ καὶ Ἰεγλόμ, Κόρε. ³⁶υἱοὶ Ἐλειφὰς· Θαιμάν ³⁶
 καὶ Ὠμάρ, Σωφάρ καὶ Γοωθάμ καὶ Κενέξ καὶ τῆς Θαμνὰ Ἀμαλήκ.
³⁷καὶ υἱοὶ Ῥαγουήλ· Νάχες, Ζάρες, Σομέ καὶ Ὁμοξέ. ³⁸υἱοὶ Σηεῖρ· ³⁷
 Λωτάν, Σωβάλ, Σεβεγών, Ἀνά, Δησών, Ὠνάν. ³⁹καὶ υἱοὶ Λωτάν· ³⁸
 Χορρεὶ καὶ Αἰμάν καὶ Αἰλὰθ καὶ Ναμνά. ⁴⁰υἱοὶ Σωβάλ· Σωλάμ, ³⁹
 Μαχανάμ, Γαιβήλ, Σῶβ καὶ Ὠνάν. υἱοὶ δὲ Σεβεγών· Αἰθ καὶ
 Σωνάν. ⁴¹υἱοὶ Σωνάν· Δαισών. υἱοὶ δὲ Δαισών· Ἐμερὼν καὶ ⁴¹
 Ἀσεβὼν καὶ Γεθράμ καὶ Χαρράν. ⁴²καὶ υἱοὶ Ὠσαρ· Βαλαὰμ καὶ ⁴²
 Ζουκάμ καὶ Ὠνάν. υἱοὶ Δαισών· Ὡς καὶ Ἀρράν. ⁴³Καὶ οὗτοι ⁴³
 οἱ βασιλεῖς αὐτῶν· Βάλακ υἱὸς Βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ
 Δενναβά. ⁴⁴καὶ ἀπέθανεν Βάλακ, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῷ αὐτοῦ Ἰωαβὰβ ⁴⁴
 υἱὸς Ζάρα ἐκ Βοσόρρας. ⁴⁵καὶ ἀπέθανεν Ἰωβὰβ, καὶ ἐβασίλευσεν ⁴⁵

Α 27 Αβρααμ] pr Αβραμ· αυτος Α 29 Ναβδαιηλ] και Ναβδεηλ Α | Μασσα]
 Μαρσαν Α 30 Μαμα] Μασμα Β^{ab}Α | Ἰδουμα Μανασση] και Ἰδ. Μασση
 Α | Χονδαν] Χοδδαδ Α 31 Ἰεττουρ] pr και Α | Κεδμα] και Κεδαμ Α | ου-
 τοι] + εισιν Α | υιοι] pr οι Α 32 ετεκεν] + υιον Α | Ζεμραν Α | Ἰεξαν 1°] και
 Ἰεκσαν Α | Μαδιαμ Μαδαμ] και Μαδαν και Μαδιαν Α | Σοβακ] Ἰεσ|βοκ· Α |
 Σωε] Σωνε· Α | Ἰεξαν 2°] Ἰεκσαν Α | Δαιδαν και Σαβαι] Σαβα· και Δαιδαν Α
 + και υιοι Δαιδαν· Ραγουηλ· και Ναβδαιηλ· και Ασσουριειμ και Λατουσ|ιειμ και
 Ασωνειν] Α 33 Γαφερ] Γαιφαρ Α | Αβιδα Α | Ἑλλαδα] Ἑλδαα Α 34 Ἰα-
 κωβ και Ἡσαν] και Ἡσαν και Ἰακωβ Α 35 Ἐλιφαξ Α | Κορε] pr και Α
 36 Ἐλιφαξ Α | Γοθαμ Α | Κενεξ] Κεξεξ Α | και της Θαμνα] Θαμνα δε η παλ-
 λακη Ἐλιφαξ·] ετεκεν αυτη τον Α 37 Ναχεθ Α* Ἰναχεθ Α^{avid} | Ζαρε
 Β^{ab}Α | Σομμε Α | Ὁμοξε] Μοχε Α 38 υιοι] pr και Α | Σηειρ] Σηθιρ
 Α | Σεβετων Α | Ὠναν] και Ὠσαν και Ρισων Α 39 Χορρι Α | και Αιλαθ
 και Ναμνα] αδελφη δε (δ 2° sup ras Α^b) Λωταν Θαμνα·] Α 40 Σωλαμ]
 Ἰωλαμ Α | Μαχαναμ] και Μαναχαθ Α | Γαιβηλ Σωβ] και Γαοβηλ· και Σωφαρ·
 Α | Αιθ και Σωναν] Αια και Ὠναμ Α 41 υιοι Σωναν] ουτοι δε υιοι Ανα Α |
 Δαισων 1°] + και Ἐλιβαμα·] θυγατηρ Ανα· Α | υιοι δε] και υιοι Α | Ἐμερων]
 Αμαδα Α | Ἀσεβων] Ἐσεβαν Α | Γεθραμ] Ἰεθραν Α 42 Ὠσαρ] Ὠσαρ Α |
 Βαλααμ...Ὠναν] Βαλααν· και Αζουκαν· και Ἰωακαν· και Ουκαμ· Α | υιοι 2°]
 + δε Α 43 αυτων] + οι βασιλευσαντες εν Ἐδωμ·] προ τον βασιλευσαι
 βασιλευα τοις υιοις] Ἰσλ· Α | Βεωρ] Βαιωρ Α 44 Ἰωβαβ Α (item 45)

- 46 ἀντ' αὐτοῦ Ἀσὸμ ἐκ τῆς γῆς Θαιμάνων. 46 καὶ ἀπέθανεν Ἀσὸμ, B
καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδὰδ υἱὸς Βαράδ, ὁ πατάξας Μαδιὰμ ἐν
47 τῷ πεδίῳ Μωάβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεθθαίμ. 47 καὶ ἀπέ-
49 θανεν Ἀδὰδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ 49 Βαλαεννὼρ υἱὸς Ἀχοβώρ.
50 50 καὶ ἀπέθανεν Βαλαεννὼρ υἱὸς Ἀχοβώρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ
51 Ἀδὰδ υἱὸς Βαράδ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φόγωρ. 51 καὶ ἀπέθανεν
Ἀδδὰ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαμαὰ ἐκ Μασέκκας· καὶ ἀπέθανεν
Σαμαὰ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαούλ ἐκ Ῥοβὼθ τῆς παρὰ
ποταμόν. καὶ ἀπέθανεν Σαούλ. καὶ ἦσαν ἡγεμόνες Ἐδὼμ· ἡγε-
52 μὼν Θαιμάν, ἡγεμὼν Γωλά, ἡγεμὼν Ἰεθέτ, 52 ἡγεμὼν Ἐλειβας, 52
53 ἡγεμὼν Ἡλᾶς, ἡγεμὼν Φεινών, 53 ἡγεμὼν Κενέζ, ἡγεμὼν Θαιμάν, ἡγε-
54 μὼν Μαζάρ, 54 ἡγεμὼν Μεδιήλ, ἡγεμὼν Ζαφωεῖν· οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδὼμ.
II 1 1 Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· Ῥουβὴν, Συμεὼν, Λευεῖ.
2 Ἰουδὰ, Ἰσσαχάρ, Ζαβουλὼν, 2 Δάν, Ἰωσήφ, Βενιαμείν, Νεφθαλεῖ,
3 Γάδ, Ἀσῆρ. 3 Υἱοὶ Ἰούδα· Ἡρ, Αὐνάν, Σηλὼν, τρεῖς· ἐγέννη-
θησαν αὐτῷ ἐκ τῆς θυγατρὸς Αὔας τῆς Χαναανεΐτιδος· καὶ ἦν Ἡρ
ὁ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς ἐναντίον Κυρίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν·
4 4 καὶ Θαμάρ ἡ νύμφη αὐτοῦ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζάρα.
5 πάντες υἱοὶ Ἰούδα πέντε. 5 υἱοὶ Φάρες· Ἀρσὼν καὶ Ἰεμουήλ. 6 καὶ
6 υἱοὶ Ζάρα· Ζαμβρεὶ καὶ Αἰθάμ καὶ Αἰμουὰν καὶ Χαλκὰ καὶ Δάρα,
7 πάντες πέντε. 7 καὶ υἱοὶ Χαρμεῖ· Ἀχάρ ὁ ἐμπόδοστάτης Ἰσραὴλ, ὃς
8 ἡθέτησεν εἰς τὸ ἀνάθεμα. 8 καὶ υἱοὶ Αἰθάμ· Ζαρεϊά. 9 καὶ υἱοὶ Ἐσερὼν
10 οἱ ἐτέχθησαν αὐτῷ· ὁ Ἰραμεήλ καὶ ὁ Ῥάμ καὶ ὁ Χαβὲλ καὶ Ἀράμ. 10 καὶ
Ἀρράν ἐγέννησεν τὸν Ἀμειναδάβ, καὶ Ἀμειναδάβ ἐγέννησεν τὸν Ναασ-
11 σὼν ἄρχοντα τοῦ οἴκου Ἰούδα. 11 καὶ Ναασσὼν ἐγέννησεν τὸν Σαλμών,
12 καὶ Σαλμών ἐγέννησεν τὸν Βόος. 12 καὶ Βόος ἐγέννησεν τὸν Ὠβήδ,
13 καὶ Ὠβήδ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, 13 καὶ Ἰεσσαί ἐγέννησεν τὸν πρωτό-

46 Γεθθαμ Α 47—49 αντ αυτου] + Σαμαα εκ Μασεκκας· (48) απεθανεν Α
δε Σαμαα· και εβασιλευσε· αντ αυτου Σαουλ· εκ Ρωβωθ· της| παρα ποταμον·
(49) και απεθανεν Σαουλ·| και εβασιλευσεν αντ αυτου Α 49 Βαλαεννῶ·| Α
(item 50) | Αχωβωρ Β 50 om υιος Βαραδ Α | Φογωρ] + και ονομα τη γυ-
ναικι αυτου| Μεταβηλ· θυγατηρ· Ματραδ·| Α 51 Αδδα] Αδαδ Α | om και
εβασιλευσεν (2°)...Σαουλ 2° Α | ηγεμων Θαιμαν] ηγεμονες Θαμανα Α | Ιεθεθ Α
52 Ελιβαμας Α | Φινων Α 53 Μαζαρ] Μαβσαρ Α 54 Μεδιηλ] Μαγεδιηλ
Α | Ζαφωειν] Ηραμ Α II 1 ταυτα] pr και Α | Λευι Α | Ιουδας Α
2 Βενιαμειν] post a ras i lit Α² | Νεφθαλειμ Α 3 Σηλωμ Α | Ανας] Σαυας
Bab Α | Χαναανιτιδος Α | Ηρ 2°] ανηρ Α 4 η] ην Α 5 Αρσων] Εσρων
Ba¹ b² mg Εσρων Α 6 Ζαμβρι Α | Αιθαν Α | Αιμουαν] Αιμαν Α | Χαλχαλ
Α 7 Χαρμι Α 8 Αιθαν Α | Ζαρεια] Αζαρια Α 9 Εσερων] Εσρων
Bab Εσρωμ Α | Χαβελ] Χαλεβ Α 10 Αρραν] Αραμ Α | Αμιναδαβ Α (bis)
11 Σαλμαν Α (bis) | Βοος Α (item 12) 12 Ιωβηδ Α (bis)

Β τοκόν αὐτοῦ Ἑλιάβ· Ἀμειναδάβ ὁ δεύτερος, Σαμαὰ ὁ τρίτος, ¹⁴Ναθα- 14
 νὰῖλ ὁ τέταρτος, Ζαδδαὶ ὁ πέμπτος, ¹⁵Ἀσομ ὁ ἕκτος, Δαυεὶδ ὁ ἑβδόμος. ¹⁵
¹⁶καὶ ἀδελφὴ αὐτῶν Σαρουιὰ· καὶ υἱοὶ Σαρουιὰ· Ἀβεισὰ καὶ Ἰωάβ καὶ ¹⁶
 Ἀσαήλ, τρεῖς. ¹⁷καὶ Ἀβειγαία ἐγέννησεν τὸν Ἀμεσσάβ· καὶ πατὴρ ¹⁷
 Ἀμεσσάβ Ἰόθορ ὁ Ἰσμαηλεῖτης. ¹⁸Καὶ Χαλέβ υἱὸς Ἑσερῶν ¹⁸
 ἐγέννησεν τὴν Γαζουβὰ γυναικα καὶ τὴν Ἐλιώθ. καὶ οὗτοι υἱοὶ αὐτῆς·
 Ἰωάσαρ καὶ Ἰασοῦβ καὶ Ὀρνά. ¹⁹καὶ ἀπέθανεν Γαζουβά, καὶ ἔλαβεν ¹⁹
 ἑαυτῷ Χαλέβ τὴν Ἐφράθ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ὠρ. ²⁰καὶ Ὠρ ²⁰
 ἐγέννησεν τὸν Οὐρεὶ, καὶ Οὐρεὶ ἐγέννησεν τὸν Βεσελεὶλ. ²¹καὶ ²¹
 μετὰ ταῦτα εἰσῆλθεν Ἑσερῶν πρὸς τὴν θυγατέρα Μαχεὶρ πατρὸς
 Γαλαάδ, καὶ οὗτος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ αὐτὸς ἐξήκοντα ἦν ἐτῶν, καὶ
 ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Σερούχ. ²²καὶ Σερούχ ἐγέννησεν τὸν Ἰαεὶρ. καὶ ²²
 ἦσαν αὐτῷ εἴκοσι τρεῖς πόλεις ἐν τῇ Γαλαάδ. ²³καὶ ἔλαβεν Γεδσοὺρ ²³
 καὶ Ἀρράν τὰς κώμας Σαεὶρ ἐξ αὐτῶν, τὴν Καναάθ καὶ τὰς κώμας
 αὐτῆς, ἐξήκοντα πόλεις· πᾶσαι αὗται υἱῶν Μαχεὶρ πατρὸς Γαλαάδ.
²⁴καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἑσερῶν ἦλθεν Χαλέβ εἰς Ἐφράθα· καὶ ²⁴
 ἡ γυνὴ Ἑσερῶν Ἀβιά, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀσχῶ πατέρα Θεκῶε.
²⁵καὶ ἦσαν υἱοὶ Ἰραμεὴλ πρωτοτόκου Ἑσερῶν ὁ πρωτότοκος Ῥάν, ²⁵
 καὶ Βαναϊὰ καὶ Ἀραιὰ καὶ Ἀμβράμ καὶ Ἄσαν ἀδελφὸς αὐτοῦ. ²⁶καὶ ²⁶
 ἦν γυνὴ ἐτέρα τῷ Ἰερεμεὴλ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἀταρά· αὕτη ἐστὶν
 μήτηρ Ὀζόμ. ²⁷καὶ ἦσαν υἱοὶ Ἀράμ πρωτοτόκου Ἰερεμαὴλ Μάας ²⁷
 καὶ Ἰαμεὶν καὶ Ἀκόρ. ²⁸καὶ ἦσαν υἱοὶ Ὀζόμ Σαμαὶ καὶ Ἰαδᾶε, καὶ υἱοὶ ²⁸
 Σαμαὶ Ναδὰβ καὶ Ἀβεισοῦρ. ²⁹καὶ ὄνομα τῆς γυναικὸς Ἀβεισοῦρ ²⁹
 Ἀβειχαία, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀχαβάρ καὶ τὸν Μωήλ. ³⁰υἱοὶ ³⁰
 Ναδάβ· Ἀλσάλαδ καὶ Ἐφραίμ· καὶ ἀπέθανεν Σάλαδ οὐκ ἔχων τέκνα.
³¹καὶ υἱοὶ Ἐφραίμ Ἰσεμὴλ, καὶ υἱοὶ Ἰσεμὴλ Σωσάν, καὶ υἱοὶ ³¹

Α 13 Ελιαβ] pr τον Bab A | Αμυναδαβ Α | Σαμαια Α 14 Ζαδδαι] Ζαβδαι
 Bab Ραδδαι Α 16 Σαρουια 10] + και Αβι|γαία· Α | Σαρουια 20] Σαρουιας Α |
 Αβισσα κ. Ιωβαβ Α 17 Αβιγαία Α | Αμεσσα Α (bis) | Ιεθερ Α | Ισμαηλι-
 της Α 18 Εσρωμ Α | εγεννησεν] ελαβεν Α | Γαζουβα] Αζουβα Α | Ελιωθ]
 Ιεριωθ Α | Ιασουβ] Σωβαβ Α 19 Εφραθ] Φραθ Α 20 Ουρι Α (bis)
 21 Εσρωμ Α | ην εξηκοντα Α | Σερουχ] Σεγουβ Α (item 22) 22 Σερονκ
 B* (Σερουχ Bab) | Αειρ Α 23 Γεδσοιρ Α | Αραμ Α | Σαειρ] Ιαειρ Bab Ιαειρ
 Α | Καναθ Α | πατρος] προς (sic) Α 24 Εσρωμ Α (bis) | Ασχω] Ασδωδ
 Α | Θεκωσ Α 25 Ιερεμηλ Α | πρωτοτοκου] πρωτοτοκος Α | Εσρων Α |
 Ραμ Α | Βαναια] Βααα Α | Αραια] Αραν Α | om και Αμβραμ Α | Ασομ Α
 26 Ιερεμηλ Α | Αταρα] Ετερα Α | Οζομ] Ονομο Α 27 Αραμ] Ραμ Α |
 Ιερεμηλ Α | Ιαμειν] Ιαβειν Α 28 Οζομ] Ονομο Α | Σαμμαι Α (bis) |
 Αβισοιρ Α (post Α ras pl litt Α?) 29 Αβειχαία] Αβιγαία Α | Αχαβαρ]
 Οζα Α | Μωηλ] Μωδαδ Α (δ 20 sup ras Α?) 30 Αλσαλαδ] Σαλαδ Α |
 Εφραιμ] Αφ·φαιμ Α (item 31) 31 Ισεμηλ] Ιεσει Α (bis)

32 Σωσάν Ἀχαί. 32 καὶ υἱοὶ Ἰδουδά· Ἀχεισαμάς, Ἰέθερ, Ἰωνανάν· καὶ Β
 33 ἀπέθανεν Ἰέθερ οὐκ ἔχων τέκνα. 33 καὶ υἱοὶ Ἰωνανάν· Θάλεθ καὶ
 34 Ὁζάμ. οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Ῥαμεήλ. 34 καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Σωσάμ υἱοὶ
 35 ἄλλ' ἢ θυγατέρες· καὶ τῷ Σωσάμ παῖς Αἰγύπτιος, καὶ ὄνομα αὐτῷ
 35 Ἰωχήλ. 35 καὶ ἔδωκεν Σωσάν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Ἰωχήλ παιδί
 36 αὐτοῦ εἰς γυναικα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἐθθεί. 36 καὶ Ἐθθεί ἐγέννησεν
 37 τὸν Ναθάν, καὶ Ναθάν ἐγέννησεν τὸν Ζαβέδ, 37 καὶ Ζαβέδ ἐγέννησεν
 38 τὸν Ἀφαμήλ, καὶ Ἀφαμήλ ἐγέννησεν τὸν Ὡβήδ, 38 καὶ Ὡβήδ ἐγέννη-
 39 σεν τὸν Ἰησοῦν, καὶ Ἰησοῦς ἐγέννησεν τὸν Ἀζαρίαν, 39 καὶ Ἀζαριά
 40 ἐγέννησεν τὸν Χέλλης, καὶ Χέλλης ἐγέννησεν τὸν Ἑμάς, 40 καὶ Ἑμάς
 41 ἐγέννησεν τὸν Σοσομαί, καὶ Σοσομαί ἐγέννησεν τὸν Σαλούμ, 41 καὶ
 Σαλούμ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχεμείαν, καὶ Ἰεχεμείας ἐγέννησεν τὸν Ἐλει-
 42 σαμά. 42 καὶ υἱοὶ Χαλέβ ἀδελφοῦ Ἰερεμεήλ· Μαρεῖσα ὁ πρωτότοκος
 43 αὐτοῦ, οὗτος πατήρ Ζεΐφ· καὶ υἱοὶ Μαρεῖσα πατρὸς Χεβρών. 43 καὶ υἱοὶ
 44 Χεβρών· Κόρεε καὶ Θαποὺς καὶ Ῥέκομ καὶ Σεμάα. 44 καὶ Σεμάα
 ἐγέννησεν τὸν Ῥάμее πατέρα Ἰακλάν, καὶ Ἰεκλάν ἐγέννησεν τὸν
 45 Σαμαί. 45 καὶ υἱὸς αὐτοῦ Μεών, καὶ Μεών πατήρ Γεδσοῦρ. 46 καὶ
 46 Γαιφαὴλ παλλακὴ Χαλέβ ἐγέννησεν τὸν Ἀρράν καὶ τὸν Ἰωσάν καὶ
 47 τὸν Γεζοῦε. καὶ Ἀρράν ἐγέννησεν τὸν Γεζοῦε. 47 καὶ υἱοὶ Ἰησοῦ·
 Ῥάγεμ καὶ Ἰωαθάμ καὶ Σωγάρ καὶ Φάλεκ καὶ Γαιφά καὶ Σάγαι.
 48 48 καὶ ἡ παλλακὴ Χαλέβ Μωχά ἐγέννησεν τὸν Σάβερ καὶ τὸν Θαράμ.
 49 49 καὶ ἐγέννησεν Σάγαι πατέρα Μαρμηνά καὶ τὸν Σαοὺ πατέρα
 50 Μαχαβηνά καὶ πατέρα Γαιβάλ· καὶ θυγάτηρ Χαλέβ Ἀσχά. 50 οὗτοι
 ἦσαν υἱοὶ Χαλέβ. υἱοὶ ὧρ πρωτοτόκου Ἐφράθα· Σωβάρ πατήρ
 51 Καραθιαρείμ, 51 Σαλωμὼν πατήρ Βαιθά, Λαμμὼν πατήρ Βαιθαλάεμ,

31 Αχαι] Ααδαι Α 32 Ιδουδα] Ιεδδαε Α | Αχισαμμα Α | Ιεθερ 10] Α
 pr και Α | Ιωναναν] pr και Α 33 Θαλεθ] Φαλεθ Α | Οζαμ] Οζαζα Α |
 Ραμεηλ] Ιερεμεηλ Α 34 Σωσαν Α (bis) 35 τω Ιωχηλ] om τω Α | Ιεθθι Α
 36 Ιεθθει Α 37 Αφαμηλ 10 Bb] Αφαμηδ Β* Οφλαδ Α | Αφαμηλ 20] Οφλαδ
 Α | Ιωβηδ Α (item 38) 38 Ιησουν] Ιηου Α | Ιησους] Ιηου Α 39 Αζαρια]
 Αζαρις Α | Εμας] Ελεασα Α (item 40) 40 Σαλλουμ Α (item 41)
 41 Ιεκομειαν, Ιεκομιας Α | Ελισαμα Α 42 Χαλεμ Α | Ιερεμεηλ Α |
 Μαρεισα 10] Μαρισας Α | ο πρωτοτ.] om ο Α | Μαρεισα 20] Μαρισα Α
 43 Κορε Α | Θαπους] Θαφφου Α | Ροκομ Α | om και Σεμαα Α 44 Ραμее]
 Ραεμ] Α | Ιακλαν] Ιερκααν Α | Ιεκλαν] Ιερκααν Α | τον Σαμαι] Σαμμαι Α
 45 Μεων] Μαων Α (bis) | Γεδσουρ] Βηθσουρ Α 46 Γαιφα η παλλ. BbA |
 Ιωσα] Α 47 Ιησου] Ιαδαι Α | Σωγαρ] Γηρσωμ Α | Φαλεκ]
 Φαλετ Α | Σαγαι] Σαγαφ Α (item 49) 48 Σεβερ Α | Θαραμ] Θαρχνα
 Α 49 Μαδμηνα Α | Σαουλ Α | Μαχαμηνα Α | Γαιβαα Α | Ασχα]
 Αχσα Α 50 Σωβαλ Α 51 Βαιθα Λαμμων] Βαιθλαμμων Α |
 Βαιθαλαεμ] Βεθλεεμ Α

Β Ἀρείμ πατὴρ Βαιθγαιδών. ⁵² καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Σωβὰλ πατρὶ Καρι- 52
 αθιαρείμ, Αἰώ, Ἑσειρά, Μωναιώ, ⁵³ Ἑμοσφεώς, πόλεις Ἰαείρ· Αἰθαλείμ 53
 καὶ Μειφειθείμ καὶ Ἑσαμαθείμ καὶ Ἑμασαραείμ· ἐκ τούτων ἐξήλθουσιν
 οἱ Σαραθαῖοι καὶ υἱοὶ Ἑσθάαμ. ⁵⁴ υἱοὶ Σαλωμών· Βαιθλάεμ, Μετω- 54
 φαθεί, Ἀταρὼθ οἶκον Ἰωὰβ καὶ ἡμῖν τῆς Μαλαθεί, Ἑσαρεί, ⁵⁵ πατριαὶ 55
 γραμμάτων κατοικοῦντες Γαμές, Ἀργαθίεμ, Σαμαθίεμ, Σωκαθίεμ·
 οὗτοι οἱ Κειναῖοι οἱ ἐλθόντες ἐκ Μεσημὰ πατρὸς οἴκου Ῥηχά.

¹ Καὶ οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Δαυεὶδ οἱ τεχνέντες αὐτῷ ἐν Χεβρών· ὁ 1 III
 πρωτότοκος Ἀμνὼν τῇ Ἀχεινάαμ τῇ Ἰσραηλείτιδι, ὁ δεύτερος Δαμνιήλ
 τῇ Ἀβειγαία τῇ Καρμηλία, ² ὁ τρίτος Ἀβεσσαλὼμ υἱὸς Μωχὰ θυγατρὸς 2
 Θοαμαὶ βασιλέως Γεδσοῦρ, ὁ τέταρτος Ἀδωνειὰ υἱὸς Ἀγγείθ, ³ ὁ 3
 πέμπτος Σαβατεία τῆς Σαβειτάλ, ὁ ἕκτος Ἰθαράμ τῇ Ἀλὰ γυναικὶ
 αὐτοῦ. ⁴ ἐξ ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐν Χεβρών. καὶ τριάκοντα καὶ τρία 4
 ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁵ καὶ οὗτοι ἐτέχθησαν αὐτῷ ἐν 5
 Ἱερουσαλήμ· Σάμαν, Σωβάν, Ναθάν καὶ Σαλωμών, τέσσαρες τῇ
 Βηρσάβεε θυγατρὶ Ἀμὴλ, ⁶ καὶ Βαὰρ καὶ Ἑλειαδὰ καὶ Ἑλειφαλήθ 6
⁷ καὶ Νάγαι καὶ Νάφαθ καὶ Ἰανουε ⁸ καὶ Ἑλειαμαὶ καὶ Ἑλειαδὰ καὶ ⁸
 Ἑλειφάλα, ἐννέα· ⁹ πάντες υἱοὶ Δαυεὶδ, πλὴν τῶν υἱῶν τῶν παλλα- 9
 κῶν· καὶ Θημάρ ἀδελφὴ αὐτῶν. ¹⁰ Υἱοὶ Σαλωμών· Ῥοβοάμ, 10
 Ἀβειὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ, ¹¹ Ἰωράμ 11
 υἱὸς αὐτοῦ, Ὁζειὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ, ¹² Ἀμασίας υἱὸς 12
 αὐτοῦ, Ἀζαριά υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωαθάν υἱὸς αὐτοῦ, ¹³ Ἀχὰς υἱὸς αὐτοῦ, 13
 Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ, Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ, ¹⁴ Ἀμνὼν υἱὸς αὐτοῦ, 14
 Ἰωσειὰ υἱὸς αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ υἱοὶ Ἰωσειά· πρωτότοκος Ἰωανάν, ὁ δεύτερος 15
 Ἰωακείμ, ὁ τρίτος Σεδεκία, ὁ τέταρτος Σαλούμ. ¹⁶ καὶ υἱοὶ Ἰωακείμ· 16

Α 51 Αρει· Α | Βαιθγαιδων] Βαιθγεδωρ Α 52 Αιω Εσειρα Μων.] Αραα·
 Εσει· Αμμανιθ' Α 53 Εμοσφ.] Θυμασφας Α | πολεις Ιαειρ] Καραθιαειρ
 Α | Μειφειθειμ] Ηφιθειν Α | Ησαμαθειν Α | Ημασαραειν Α | υιοι Εσθααμ]
 οι Εσθαωλαιοι Α 54 Βαιθλεεμ Α | Μετωφαθει] και Νετω|φαθι· Α | Ιωβαβ
 Α | Μαλαθει] Μαναθ Α | Ησαραι Α 55 γραμματαιων Α | Γαμες] εν
 Γαβης Α | Σαμαθιειμ] pr και Α | Κιναιοι Α | εκ Μεσημα] in εσ corr aliiq Β'
 εξ Αιμαθ Α | Ρηχαβ Α III 1 Αχινααμ Α | Ισραηλιτιδι Α | Δαμνιηλ]
 Δαλουια Α | Αβιγαια Α 2 Θοαμαι] Θολμει Α | Γεσουρ Α | Αδωνια Α
 3 Σαβατεια της Σαβειταλ] Σαφατιας της Αβιταλ Α | Ιθαραμ] Ιεθραμ Α | Αλα]
 Αγλα Α 4 Χεβρων] + και εβασιλευσεν εκει επτα ετη και εξαμνηρον· Α
 5 Σαμαα Α | Σωβαβ Α | om και 2° Α 6 Βααρ] Ιεβααρ Α | Ελεια] Ελι-
 σαμα Α | Ελιφαλετ Α (item 8) 7 Ναγε Α | Ναφεγ Α | Ιανουε] Ιαφιε
 Α 8 Ελισταμα Α | Ελιεδα Α 9 αδελφη] pr η Α 10 υιος 1°]
 pr ο Α 11 Οζιας Α 12 Αζαριας Α | Ιωανθαν Α 13 Αχας... αυτου
 (3°) sup ras Α¹⁷ vel forte a? 14 Αμνων] Αμως Bab Α¹⁷ vel forte a? | Ιωσιας Α
 15 Ιωσια Α | Σεδεκias Α | Σαλλουμ Α

17 Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ, Σεδεκίας υἱὸς αὐτοῦ. 17 καὶ υἱοὶ Ἰεχονία· Ἀσεῖρ, B
 18 Σαλαθιήλ υἱὸς αὐτοῦ, 18 Μελχειράμ καὶ Φαλδαίας καὶ Σανεσάρ καὶ
 19 Ἰεκηνιά καὶ Ὡσαμὼθ καὶ Δενεθεί. 19 καὶ υἱοὶ Σαλαθιήλ· Ζοροβάβελ·
 20 Μοσολόαμος καὶ Ἀνανιά, καὶ Σαλωμεθεὶ ἀδελφὴ αὐτῶν, 20 καὶ Ἀσουβέ
 21 καὶ Ὅσα καὶ Βαραχιαὶ καὶ Ἀσαδιά καὶ Ἀροβάσοκ, πέντε. 21 καὶ
 υἱοὶ Ἀνανιά, Φαλλετί, καὶ Ἰσαβὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ῥαφὰλ υἱὸς αὐτοῦ,
 22 Ὀρνὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβδεῖα υἱὸς αὐτοῦ, Σεχενιά υἱὸς αὐτοῦ. 22 καὶ
 υἱὸς Σεχενιά· Σαμαῖα. καὶ υἱὸς Σαμαῖα· Χαττούς, καὶ Ἰωὴλ καὶ Μαρεῖ
 23 καὶ Νωαδεῖα καὶ Σαφάθ, ἕξ. 23 καὶ υἱοὶ Νωαδεῖα· Ἐλειθανὰ καὶ Ἐζεκιὰ
 24 καὶ Ἐζρεϊκάν, τρεῖς. 24 καὶ υἱοὶ Ἐλειθενάν· Ὀδολιά καὶ Ἀσεῖς καὶ
 Φαρά καὶ Ἰακὺν καὶ Ἰωανάν καὶ Δαλααῖα καὶ Μανεῖ, ἑπτὰ.

IV 1 καὶ υἱοὶ Ἰούδα· Φάρες, Ἀρσῶν καὶ Χαρμεὶ καὶ Ὡρ, Σουβάλ,
 2 καὶ Ῥαδὰ υἱὸς αὐτοῦ· καὶ Σουβάλ ἐγέννησεν τὸν Ἰεθ, καὶ Ἰεθ
 ἐγέννησεν τὸν Ἀχειμεὶ καὶ τὸν Λάαθ· αὐταὶ αἱ γενέσεις τοῦ Ἀραθεί.
 3 καὶ οὗτοι υἱοὶ Αἰτάν· Ἀζραήλ καὶ Ῥαγμὰ καὶ Ἰαβάς, καὶ ὄνομα
 4 ἀδελφῆς αὐτῶν Ἐσηλεβζών. 4 καὶ Φανουήλ πατὴρ Γεδώρ, καὶ Ἀζήρ
 πατὴρ Ὡσάν· οὗτοι υἱοὶ Ὡρ τοῦ πρωτοτόκου Ἐφράθα πατρὸς
 5 Βαιθλάδεν. 5 καὶ τῷ Σαρὰ πατρὶ Θεκῶε ἦσαν δύο γυναῖκες, Ἀῶδὰ
 6 καὶ Θοαδά. 6 καὶ ἔτεκεν αὐτῷ Ἀῶδὰ τὸν Ὠχαιὰ καὶ τὸν Ἡφάλ
 7 καὶ τὸν Θαιμὰν καὶ τὸν Ἀσηράν· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀῶδας. 7 καὶ
 8 υἱοὶ Λοάδας· Ἀρεθ καὶ Σάαρ καὶ Σεννών. 8 καὶ Κῶε ἐγέννησεν
 τὸν Ἐννών καὶ τὸν Σαβαθά, καὶ γεννήσεις ἀδελφοῦ Ῥηχάβ υἱοῦ

17 Ἰεχονίου Α 18 Μελχιραμ Α | Φαλδαίας... Δενεθεί | Φαδαίας (sic) καὶ Α
 Σαν[εσαρ] καὶ Ἰεκηνία· καὶ Ὡσαμω· καὶ Ναβαδίας· | sup ras A^a 19 Ζορο-
 βάβελ· + καὶ Σεμεῖ· | καὶ υἱοὶ Ζοροβάβελ· Α | Μοσολλαμος Α | Σαλωμεθι Α
 20 Ἀσουβε | Ἀσεβα Α | Ὅσα | Ὅσα Α | Βαραχία· | Α | Ἀσαδία Α | Ἀσοβαεσδ· Α
 21 Φαλλετία Α | Ἰσαβα | Ἰεσεια Α | Ῥαφαλ | Ῥαφαία Α | Ὀρνα υἱος αὐτοῦ Ἀβδία
 (sic) sup ras A^a | Σεχενίας Α 22 Σαμαία 1° Bab A | Σαμαα B* | υἱος 2°
 υἱοὶ Α | Χεττούς (X sup ras A^b?) Α | om καὶ 4° Α | Μαρεῖ | Βερία Α | Νωαδία
 Α (item 23) | Σαφατ Α 23 Ἐλειθανά | Ἐλιωνναι Α | Ἐσρικαμ Α
 24 Ἐλειθαναν | Ἐλιωνναι Α | Ὀδολία | Ὀδοῖα Α | Ἀσειβ | Ἐλιασειβ Α | Φαρα
 Φαλαία Α· | Ἰακὺν | Ἀκκουβ Α | Ἰωαναμ Α | Δαλαία Α | Μανεῖ | Ἀνανι Α
 IV 1 om καὶ 1° Α | Ἀρσων | Ἐσρωμ Α | Χαρμι Α | Σουβαλ | pr καὶ Α
 2 Ραδὰ | Ρεῖα Α | τὸν Ἰεθ καὶ Ἰε (sic) ἐγέννησεν τὸν Ἀχιμαΐ sup ras et
 in mgg A^a (om τὸν Ἰεθ... ἐγέννησεν [2°] Α*) | Λααθ | Λαδ Α | Ἀραθεί | Σα-
 ραθι Α 3 Αἰταμ Α | Ἀζραήλ | Ἰεζριήλ (ri sup ras 3 vel 4 litt) Α^b | Ῥαγμὰ
 | Ἰε[σ]μα Α | Ἰαβας | Ἰγαβης Α | Ἐσηλλεζφων Α 4 Ἀζερ | Ἐζερ Α | τὸν
 πρωτοτ· | om τοῦ Α | Βαιθλαεμ Α 5 Σαρα | Ἀσχουρ Α | Θεκωμ· | Α |
 Ἀῶδα κ. Θοαδά | Ἀλαα· κ. Νοορα· | Α 6 Ἀῶδα | η Νοορα Α | Ὠχαιά
 Ὠχα[ζ]αμ Α | Ἀσηραν | Ἀσθηρα Α | Ἀῶδας (Ἰωδ. B* fort) | Νοορα Α 7 Λοαδας
 (sic certe B*) | Θοαδας B^b | Ἀλαα· Α | Ἀρεθ | Σαρεθ Α | Σεννων | Ἐθναδι Α
 8 Κῶε B* b¹ A | Θεκωε (Θε superscr) B^a? vid | Ἐννων | Ἐγνωνβ Α | Σαβαθα |
 Σωβηθα Α | γεννήσεις B*^b A | γεννήσεις Bab et c (vid)

Β' Ιαρείμ. ⁹ Καὶ ἦν Ἰγαβὴς ἔνδοξος ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἡ μήτηρ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰγαβὴς λέγουσα Ἔτεκεν ὡς γάβης. ¹⁰ καὶ ἐπεκαλέσατο Ἰγαβὴς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ λέγων Ἐὰν ¹⁰ εὐλογῶν εὐλογήσῃς με, καὶ πληθύνῃς τὰ ὄριά μου, καὶ ἦν ἡ χεὶρ σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ποιήσῃς γινῶσιν τοῦ μὴ ταπεινώσαί με. καὶ ἐπήγαγεν ὁ θεὸς πάντα ὅσα ᾔτήσατο. ¹¹ Καὶ Χαλὲβ πατὴρ Ἀσχά ἐγέννησεν ¹¹ τὸν Μαχείρ· οὗτος πατὴρ Ἀσσαθών. ¹² ἐγέννησεν τὸν Βαθραΐαν ¹² καὶ τὸν Βεσσῆε καὶ τὸν Θαιμάν, πατέρα πόλεως Ναὰς ἀδελφοῦ Ἑσελῶν τοῦ Χενεζεί· οὗτοι ἄνδρες Ῥηχάβ. ¹³ καὶ υἱοὶ Κενέζ· Γοθο- ¹³ νιήλ καὶ Σαραϊά. καὶ υἱοὶ Γοθονιήλ· Ἀθάθ. ¹⁴ καὶ Μαναθεὶ ἐγέννησεν ¹⁴ τὸν Γοφερά. καὶ Σαραϊά ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὰβ πατέρα Ἀγεαδδαεὶρ, ὅτι τέκτονες ἦσαν. ¹⁵ καὶ υἱοὶ Χαλὲβ υἱοῦ Ἰεφοννή· Ἡρ, Ἀδαὶ καὶ ¹⁵ Νόομ. καὶ υἱοὶ Ἀδά· Κενέζ. ¹⁶ καὶ υἱὸς αὐτοῦ Γεσσήλ, Ἀμχαεὶ καὶ ¹⁶ Ζαφὰ καὶ Ζαιρά καὶ Ἰσεραήλ. ¹⁷ καὶ υἱοὶ Ἑσρεὶ· Ἰεθερεὶ, Πῶραδ καὶ ¹⁷ Ἀφερ καὶ Ἀμών. καὶ ἐγέννησεν Ἰέθερ τὸν Μαιὼν καὶ τὸν Σεμέν καὶ τὸν Μαρέθ πατέρα Ἑσθαιμών. ¹⁸ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, αὕτη Ἀδεΐα, ἔτεκεν ¹⁸ τὸν Ἰάρεδ πατέρα Γεδῶρ καὶ τὸν Ἀβεισὰ πατέρα Σωχὼν καὶ τὸν Χετιήλ πατέρα Ζαμών· καὶ οὗτοι υἱοὶ Γελιά θυγατρὸς Φαραῶ ἦν ἔλαβεν Νωρώηλ. ¹⁹ καὶ υἱοὶ γυναικὸς τῆς Ἰδουίας ἀδελφῆς Νάχεθ ¹⁹ καὶ Δαλειλὰ πατὴρ Κεειλὰ, καὶ Σεμεγὼν πατὴρ Ἰωμάν, καὶ Μαναήμ πατρὸς Κεειλὰ Ἀταμεὶ καὶ Ἑσθαιμωνῆ Νωχαθεί. ²⁰ καὶ υἱοὶ Σεμίων· ²⁰ Ἀμνὼν καὶ Ἀνὰ υἱὸς Φανὰ καὶ Ἰνὼν. καὶ υἱοὶ Σεεὶ· Ζωάν. καὶ υἱοὶ Ζωάβ, ²¹ υἱοὶ Σηλῶμ υἱοῦ Ἰούδα, Ἡρ πατὴρ Ληχά, καὶ Μαδάθ ²¹ πατὴρ Μαιχά· καὶ γενέσεις οἰκίων ἐφράθ ἀβὰκ τῷ οἴκῳ Ἑσοβὰ· ²² καὶ Ἰωακείμ καὶ ἄνδρες Σωχηθὰ Ἰωαδὰ καὶ Σαϊά, οἱ κατόκησαν ²²

A 9 Ἰγαβης 20] Ἰαγβης A 10 Ἰγαβης] Γαβης A | ποιησεις A | om μη B* (hab Bab [superscr]) A 11 Ἀσχας A 12 ἐγεννησεν] pr και Ἀσσαθων A | Βαθραιαν] Βα|θρεφα A | Βεσσηε] Φεσση A | Θαιμαν] Θανα A | πολεως A | πο-
χεως B | Ἑσελωμ A | Χενεζεῖ] Κενεζι A | Ῥηχαβ] Ῥηφα A 14 Μανα|θι A |
Γοφορα A | Σαρια A | Ἰωαβ A | Ἀγεαδδαειρ] γης Ρα|σειμ A 15 υιοι] υιον
B | Ἡρα A | Ἀδαι] Ἀλα A | Νααμ A | Ἀδα] Ἀλα A 16 υιοι A | αυτου...
Ἰεσεραηλ] Ἰαλλεληλ (λ 2° sup ras A^{a?} Ἰαλλελημ A* vid) Ζιφαι κ. Ζαιφα| κ.
Θηρια κ. Ἑσεραηλ A 17 υιοι Ἑσρεῖ· Ἰεθερεῖ] υιοι· Εζρι Ἰεθερ· A (sic)
Πωραδ] Μωραδ A | Ἀφερ] Γαφερ A | Ἀμων] Ἰαλων A | Σεμεν] Σεμμαι A |
Μαρεθ] Ἰεσαβα A | Ἑσθεμων A 18 Ἀδεῖα] Ἰδία A | Ἀβεισα] Ἀβερ· A
Χετιηλ] Ἰεκθυηλ A* (improb i 3° A?) | Γελια] Βεθθία A | Νωρωηλ] Μωρηδ· A
19 Ἰδουιας] Ἰουδαῖας A | Νάχεθ] Νάχημ A | Δαλειλα] Δανα A | Σεμεγων] Σω-
μειων A | Ἰωμαν A | Μαναημ] υιοι Νάημ A | Ἀταμεῖ] ο Ταρμι A | Ἰεσθεμωη A |
Νωχαθεῖ] Μαχαθα A 20 Σεμειων A | Ἀνα] Ραννων A | Φανα] Ἀναν A |
Ἰνων] Θιλων A | Σεεῖ] Ες A | Ζωαν] Ζωχαθ A | Ζωαβ] Ζωχαθ A 21 Λη-
χαδ A | Μαδαθ] Ααδα A | Μαιχα] Μαρησα A | ἐφραθ αβακ] εβδαθ αββους A
22 Σωχηθα] Χωζηθα A | Ἰωαδα] και Ἰωας A | Σαῖα] Σαραφ A

23 ἐν Μωάβ· καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ἀβεδηρεὶν ἀθουκίειν. ²³οὔτοι κερα- B
 μείς οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀζαεὶμ καὶ Γαβαηρὰ μετὰ τοῦ βασιλέως·
 ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐνίσχυσαν καὶ κατόκησαν ἐκεῖ.
 24 ²⁴Υἱοὶ Συμεὼν· Ναμουήλ καὶ Ἰαμεὶν, Ἰαρεὶν, Ζάρες, Σαοὺλ· ²⁵Σαλέμ
 25 υἱὸς αὐτοῦ, Μαβασάμ υἱὸς αὐτοῦ, Μασμὰ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁶Σεμεεὶ υἱὸς
 26 αὐτοῦ. ²⁷τῷ Σεμεεὶ υἱοὶ ἐκκαίδεκα καὶ θυγατέρες τρεῖς· καὶ τοῖς
 ἀδελφοῖς αὐτῶν οὐκ ἦσαν υἱοὶ πολλοί· καὶ πᾶσαι αἱ πατρίαὶ αὐτῶν
 28 οὐκ ἐπλεόνασαν ὥς υἱοὶ Ἰούδα. ²⁸καὶ κατόκησαν ἐν Βηρσάβεε καὶ
 29 Σάμα καὶ Μωαδὰ καὶ Ἐσηρεουλάβ· ²⁹Ἀβελλὰ καὶ Βοόσαλ καὶ
 30 Θουλάεμ ³⁰καὶ Βαθοὺν καὶ Ἑρμὰ καὶ Ὠκλὰ ³¹καὶ Βαιθμαρεμὼθ
 31 καὶ Ἡμισυσεσοράμ καὶ οἶκον Βραουμσεωρεῖμ· αἵται πόλεις αὐτῶν
 32 ἕως βασιλέως Δανεῖδ. ³²καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν· Αἰτὰν καὶ Ῥεμμῶν
 33 καὶ Θόκκα καὶ Αἰσάρ, πόλεις πέντε. ³³καὶ πᾶσαι ἐπαύλεις αὐτῶν
 κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων ἕως Βάλατ· αὕτη κατάσχεσις αὐτῶν
 34 καὶ ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν. ³⁴καὶ Μοσωβάβ καὶ Ἰεμολόχ καὶ Ἰωσειὰ
 35 υἱὸς Ἀμασειὰ ³⁵καὶ Ἰωήλ· καὶ οὗτος υἱὸς Ἰσαβιὰ υἱὸς Σαρααὺ υἱὸς
 36 Ἀσιήλ· ³⁶καὶ Ἐλιωναὶ καὶ Ἰωκάβα καὶ Ἰασουὰ καὶ Ἀσιὰ υἱοὶ Ἀωσὰλ
 37 υἱοῦ Σαφὰλ ³⁷υἱοῦ Ἀμὼν υἱοῦ Ἰδία υἱοῦ Σαμάρ υἱοῦ Συμεὼν. ³⁸οὔτοι
 38 οἱ διελόντες ἐν ὀνόμασιν ἀρχόντων ἐν ταῖς γενέσεσιν αὐτῶν· καὶ
 39 ἐν οἴκοις πατριῶν αὐτῶν ἐπληθύνθησαν εἰς πλήθος. ³⁹Καὶ
 ἐπορεύθησαν ἕως τοῦ ἐλθεῖν Γέραρα ἕως τῶν ἀνατολῶν τῆς Γαί,
 40 τοῦ ζητῆσαι νομὰς τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν. ⁴⁰καὶ εἶδρον νομὰς πίνοντας
 καὶ ἀγαθὰς· καὶ ἡ γῆ πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν, καὶ εἰρήνη καὶ ἡσυχία,
 41 ὅτι ἐκ τῶν υἱῶν Χάμ τῶν κατοικούντων ἐκεῖ ἔμπροσθεν. ⁴¹καὶ

22 καὶ 4° bis scr A | αβεδηρειν αθουκίειν] αβεδ' | δηριν αθουκίειμ A A
 23 κειραμεις A | Αζαειμ] Αταειμ A | Γαβαηρα] Γαδηρα A 24 Ιαρειν]
 Ιαρειβ A | Ζαρες] Ζαραε A 25 Μαβασάν A | Μασμα υιος αυτου (α in αυτ.
 sup ras A¹)] + Αμουηλ υιος αυτου | Σαβουδ υιος αυτου | Ζακχουρ υιος αυτου | A
 26 Σεμει A (item 27) 27 τω Σ.] pr και A | υιοι 3°] sub υ latere vid lit
 rotund cuiusdam vestigia in B 28 Σαμαα A | Μωλαδα A | Εσηρεουλαβ]
 Εσερ'σουαλ' A 29 Αβελλα] pr γ Βατ' b (mg) και εν| Βαλαα A | Βοοσαλ]
 Βασσομ A | Θουλαεμ] Θωλαδ A 30 Βαθουν] Βαθουλ A | Ωκλα] εν Σικελαγ A
 31 Βαιθμαρεμωθ] εν Βαιθ'μαρχαβωθ A | Ημισυσεσοραμ] ημιους εως Ὁραμ
 B^{ab} Ημισυνεσιμ A | Βαρουμ' | σεωρειμ A 32 επαυλεις] pr αι A² (superscr)
 Αιταν και ην (sic) Pe sup ras A² | Θοκκα] Θοχχαν A | Αισαν A 33 επαυ-
 λεις] pr αι A | κυκλω] pr των A | Βαλατ] Βααλ A | κατασχεσις] pr η A
 34 Ιεμολοχ] Αμαληκ A | Ιωσια B^b Ιωσιας A | Αμασια B^b A 35 ουτος] Ιηου
 B^b (superscr) A | Σαραια A 36 Ελιωνη A | Ιακαβα A | Ασαια A
 36—37 υιοι Αωσαλ... Συμεων] και Εδιηλ' και Ισμαηλ' και Βαναια' και Ζουζα
 υιος Σεφετ' | υιον Αλλων' υιον Εδια' υιον Σαμα|ριον' υιον Σαμαιον' A 38 διε-
 λοντες] διελθοντες A 39 αυτων] εαυτων A 40 πινοντας] πεινοντας B^{*}
 πλειονας B^{ab} A

Β ἤλθοσαν οὗτοι γεγραμμένοι ἐπ' ὀνόματος ἐν ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα καὶ ἐπάταξαν τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τοὺς Μιναίους οὓς εὗροσαν ἐκεῖ, καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ᾤκησαν ἀντ' αὐτῶν, ὅτι νομαὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν ἐκεῖ. ⁴² καὶ ἐξ αὐτῶν ⁴² ἀπὸ τῶν νιῶν Συμεὼν ἐπορεύθησαν εἰς ὄρος Σηεῖρ ἄνδρες πεντακόσιοι, καὶ Φαλαεττεῖα καὶ Νωαδεῖα καὶ Ῥαφαῖα καὶ Ὁζειήλ υἱοὶ Ἰεσθὲν ἄρχοντες αὐτῶν. ⁴³ καὶ ἐπάταξαν τοὺς καταλειφθέντας τοὺς καταλοί- ⁴³ πους τοῦ Ἀμαλήκ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

¹ Καὶ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ· ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος, ¹ V καὶ ἐν τῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔδωκεν εὐλογίαν αὐτοῦ τῷ νιῷ αὐτοῦ Ἰωσήφ νιῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς πρωτοτοκεία, ² ὅτι Ἰούδας δυνατὸς ἰσχύι καὶ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ² καὶ εἰς ἡγούμενον ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Ἰωσήφ. ³ υἱοὶ Ῥουβὴν ³ πρωτοτόκου Ἰσραὴλ· Ἐνῶχ καὶ Φαλλούς, Ἀρσῶν καὶ Χαρμεῖ. ⁴ υἱοὶ ⁴ Ἰωήλ· Σεμεεὶ καὶ Βαναῖα υἱὸς αὐτοῦ. καὶ υἱοὶ Γούγ υἱοῦ Σεμεεὶ. ⁵ υἱὸς αὐτοῦ Ἠχά, υἱὸς αὐτοῦ Ῥηχά, υἱὸς αὐτοῦ Ἰωήλ, ⁶ υἱὸς αὐτοῦ ⁶ Βεήλ, ὃν μετόφκισεν Θαλγαβανάσαρ βασιλεὺς Ἀσσούρ· οὗτος ἄρχων τῶν Ῥουβὴν. ⁷ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἐν τοῖς κατα- ⁷ λοχισμοῖς αὐτῶν κατὰ γένεσιν αὐτῶν· ὁ ἄρχων Ἰωήλ καὶ Ζαχαριὰ καὶ Βάλεκ υἱὸς Ὁζούζ υἱὸς Σάμα υἱὸς Ἰωήλ. ⁸ οὗτος κατόφκησεν ἐν ⁸ Ἀροήρ καὶ ἐπὶ Ναβαὺ καὶ Βεελμασσών, ⁹ καὶ πρὸς ἀνατολὰς κατόφ- ⁹ κησεν ἕως ἐρχομένων τῆς ἐρήμου ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου, ὅτι κτήνη αὐτῷ πολλὰ ἐν γῇ Γαλαάδ. ¹⁰ καὶ ἐν ἡμέραις Σαοὺλ ἐποίησαν ¹⁰ πόλεμον πρὸς τοὺς παροίκους, καὶ ἔπεσον ἐν χερσὶν αὐτῶν κατοικούντες ἐν σκηναῖς ἕως πάντες κατ' ἀνατολὰς τῆς Γαλαάδ.

¹¹ Υἱοὶ Γὰδ κατέναντι αὐτῶν κατόφκησαν ἐν τῇ Βασάν ἕως Ἐλχά. ¹¹ ¹² Ἰωήλ πρωτότοκος, καὶ Σαβὰτ ὁ δεύτερος, καὶ Ἰανεὶν ὁ γραμματεὺς ¹² ἐν Βασάν. ¹³ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ¹³ Μιχαήλ, Μοσολάμ καὶ Σέβεε καὶ Ἰωρεὲ καὶ Χιμὰ καὶ Ζοῦε καὶ Ὠβήδ,

Α 41 οἴκους] οικητορας Α 42 Σηεῖρ Α | Φαλεττια Α | Νωαδια Α |
 Οζειήλ Α | Ἰεσθεν| Ἰεσει| Α 43 τοὺς καταλοιποὺς τοὺς καταλιφθέντας
 Α | εως] pr και κατωκησαν εκει| Α V 1 πρωτοτοκος] + αυτου Α | Ἰωσήφ]
 pr τω Α | πρωτοτοκια B^a 2 Ἰουδα] Α* [Ἰουδας [s superscr] Α¹]
 3 υιοι (υιου Β)] pr και Α | Ἀρσων] Εσρων Α | Χαρμι Α 4 Σεμειν (1^ο) Α
 5 Ηχα] Μιχα Α | Ἰωηλ] Βααλ Α 6 Βεηλ] Βεηρα Α | Θαγλαθ' | Φαλνασαρ
 Α 7 ἀδελφοὶ (ἀδελφῇ Β)] pr οι Α | πατρίδι] πατρια Α | γενεσιν]
 γενεσις Α 8 Βαλε Α | Βεελμαων Α 9 αυτω] αυτων Α 10 εποιη-
 σαντο Α | χειρσιν Β* (χερσιν B^b Α) 11 Ελχα] Σελχα Α 12 πρωτοτοκος]
 pr ο Α | Σαβατ] Σαφαμ Α | Ιανειν] Ιαναι Α 13 Μοσολαμ] και Μοσολλαμ
 Α | Σεβεε] Σοβαθε Α | Ιωρες Α | Χιμα] Ιαχῶ| Α | Ιωβηδ Α

14 ὁκτώ. ¹⁴οὗτοι υἱοὶ Ἀβειχαῖα υἱοὶ Οὐρεὶ υἱοῦ Ἰδαὶ υἱοῦ Γαλαὰδ υἱοῦ Β
 15 Μειχαήλ υἱοῦ Ἰσαι υἱοῦ Ἰουρεὶ υἱοῦ Ζαβουχαμ ¹⁵υἱοῦ Ἀβδεήλ υἱοῦ
 16 Γουνεὶ ἄρχων οἴκου πατριῶν, ¹⁶κατοίκων ἐν Γαλαάμ, ἐν Βασάμ
 καὶ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν καὶ πάντα τὰ περιχώρα Γεριάμ ἕως ἑξόδου.
 17 ¹⁷πάντων ὁ καταλοχισμὸς ἐν ἡμέραις Ἰωθαὰμ βασιλέως Ἰούδα καὶ
 ἐν ἡμέραις Ἱεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ.
 18 ¹⁸Υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ Γὰδ καὶ ἡμισυ φυλῆς Μανασσὴ ἐξ υἱῶν δυνά-
 μεως, ἄνδρες αἵροντες ἀσπίδας καὶ μάχαιραν καὶ τείνοντες τόξον
 καὶ δεδιδαγμένοι πόλεμον, τεσσεράκοντα καὶ τέσσαρες χιλιάδες καὶ
 19 ἑπτακόσιοι καὶ ἐξήκοντα ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν. ¹⁹καὶ ἐποιοῦν
 πόλεμον μετὰ τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ Τουραίων καὶ Ναφεισαδαίων καὶ
 20 Ναδαβαίων, ²⁰καὶ κατίσχυσαν ἐπ' αὐτῶν καὶ ἐδόθησαν εἰς χεῖρας
 αὐτῶν οἱ Ἀγεραῖοι καὶ πάντα τὰ σκηνώματα αὐτῶν· ὅτι πρὸς τὸν
 θεὸν ἐβόησαν ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῖς, ὅτι ἤλπισαν
 21 ἐπ' αὐτόν. ²¹καὶ ἤχμαλώτευσαν τὴν ἀποσκενὴν αὐτῶν, καμήλους πεν-
 τακισχιλίας, καὶ προβάτων διακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας, ὄνους
 22 δισχιλίους, καὶ ψυχὰς ἀνδρῶν ἑκατὸν χιλιάδας· ²²ὅτι τραυματαῖα πολλοὶ
 ἔπεσον, ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ὁ πόλεμος. καὶ κατῴκησαν ἀντ' αὐτῶν
 23 ἕως τῆς μετοικεσίας. ²³Καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσὴ κατῴ-
 κησαν ἀπὸ Βασὰν ἕως Βαίλειμ καὶ Σανεῖρ καὶ ὄρος Ἀερμών· καὶ ἐν τῷ
 24 Λιβάνῳ αὐτοὶ ἐπλεονάσθησαν. ²⁴καὶ οὗτοι ἄρχηγοὶ οἴκου πατριῶν
 αὐτῶν· Ὁφερ καὶ Σεεὶ καὶ Ἐλειήλ καὶ Ἐσδρηήλ καὶ Ἱερμεῖα καὶ
 Ὠδουῖα καὶ Ἰελεήλ, ἄνδρες ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄνδρες ὀνομαστοί, ἄρχον-
 25 τες τῶν οἴκων πατριῶν αὐτῶν. ²⁵Καὶ ἡθέτησαν ἐν θεῷ πατέρων
 αὐτῶν, καὶ ἐπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν λαῶν τῆς γῆς οὓς ἐξῆρεν ὁ θεὸς
 26 ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ²⁶καὶ ἐπήγειρεν ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τὸ πνεῦμα
 Φαλῶχ βασιλέως Ἀσσοὺρ καὶ τὸ πνεῦμα Θαгнаφαμάσαρ βασιλέως
 Ἀσσοῦρ, καὶ μετόκισεν τὸν Ῥουβὴν καὶ τὸν Γαδδὲ καὶ τὸ ἡμισυ
 φυλῆς Μανασσὴ, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Χαὰχ καὶ Χαβῶρ καὶ ἐπὶ
 ποταμὸν Χωζὰρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

13 οκτώ] επτα B^bA   14 Αβειχαία Α | Ουρι Α | Ιδαί] Αδαι Α | Μιχαήλ Α
 Α | Ισαι] Ιεσαι Α | Ιουραι] Ιεδδαι Α | Ζαβουχαμ] Αχιβουζ Α   15 Αβδιήλ
 Α | Γουνι Α   16 κατοικουν Α | Γαλααδ Α | Βασαν Α | Γεριαμ] Σαρων Α
 17 Ιωθαν Α   18 υιοι] υιον Β | Γαδδι Α | εντεινοντες Α | τεσσαρακοντα Β¹ |
 τεσσαρες και τεσσερακοντα Α | om και 8° Α   19 Αγαραιων Α | Τουραιων] Του-
 ραια] Β Ιτουραιων Α | Ναφισαιων Α   20 Αγοραιοι Α   22 πολλοι Α | κατω-
 κησανταντων Α* (κατωκ. αντ αυτων Α¹)   23 κατωκησαν] + εν γη Α | Βαίλειμ]
 Βααλειμ Β^{ab} Βααλ' Ερμων Α   24 Σεεὶ] Ιε]σει Α | Ελειηλ Α | Εσδρηηλ]
 Ιεζρηηλ Α | Ιερε]μια Α | Ιεδιηλ Α   25 λαων] pr των Α   26 Φαλωχ] Φαλως
 Α | Θαγλαθ' φαλνασαρ Α | Γαδδι Α | Χααχ] Χαλα Α | Χωζαρ] Γωζα' Α

B ¹Υιοὶ Λευεὶ· Γεδσών, Καάθ καὶ Μαραρεί. ²καὶ υἱοὶ Καάθ· ¹₂ ⁽²⁷⁾
³Ἀμβράμ καὶ Ἰσσαάρ, Χεβρών καὶ Ὁζειήλ. ³καὶ υἱοὶ Ἀμβράν· ³₃ ⁽²⁸⁾ VI (V)
⁴Ἀαρών καὶ Μωυσῆς καὶ Μαριάμ. καὶ υἱοὶ Ἀαρών· Ναδάβ καὶ
⁵Ἀβιουδ, Ἐλεαζάρ καὶ Ἰθαμάρ. ⁴Ἐλεαζάρ ἐγέννησεν τὸν Φεινεές, ⁴₄ ⁽³⁰⁾
Φεινεές ἐγέννησεν τὸν Ἀβεισού, ⁵Ἀβεισού ἐγέννησεν τὸν Βωέ, καὶ ⁵₅ ⁽³¹⁾
Βωέ ἐγέννησεν τὸν Ὁζει, ⁶Ὁζει ἐγέννησε τὸν Ζαραιά, Ζαραιά ⁶₆ ⁽³²⁾
ἐγέννησεν τὸν Μареиήλ, ⁷καὶ Μареиήλ ἐγέννησεν τὸν Ἀμαρειά, καὶ ⁷₇ ⁽³³⁾
Ἀμαρειά ἐγέννησεν τὸν Ἀχειώβ, ⁸καὶ Ἀχειώβ ἐγέννησεν τὸν ⁸₈ ⁽³⁴⁾
Σαδώκ, καὶ Σαδώκ ἐγέννησεν τὸν Ἀχειμάας, ⁹καὶ Ἀχειμάας ἐγέν- ⁹₉ ⁽³⁵⁾
νησεν τὸν Ἀζαριά, καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησεν τὸν Ἰωανás, ¹⁰καὶ ¹⁰₁₀ ⁽³⁶⁾
Ἰωανás ἐγέννησεν τὸν Ἀζαρίαν· οὗτος ἱεράτευσεν ἐν τῷ οἴκῳ ^φ
^φκοδόμησεν Σαλωμών ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹¹καὶ ἐγέννησεν Ἀζαριά τὸν ¹¹₁₁ ⁽³⁷⁾
Ἀμαριά, καὶ Ἀμαριά ἐγέννησεν τὸν Ἀχειώβ, ¹²καὶ Ἀχειώβ ἐγέν- ¹²₁₂ ⁽³⁸⁾
νησεν τὸν Σαδώκ, καὶ Σαδώκ ἐγέννησεν τὸν Σαλώμ, ¹³καὶ Σαλώμ ¹³₁₃ ⁽³⁹⁾
ἐγέννησεν τὸν Χελκείαν, καὶ Χελκείας ἐγέννησεν τὸν Ἀζαριά,
¹⁴καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησεν τὸν Σαραιά, καὶ Σαραίας ἐγέννησεν τὸν ¹⁴₁₄ ⁽⁴⁰⁾
Ἰωσαδάκ. ¹⁵καὶ Ἰωσαδάκ ἐπορεύθη ἐν τῇ μετοικίᾳ μετὰ Ἰούδα καὶ ¹⁵₁₅ ⁽⁴¹⁾
Ἱερουσαλήμ ἐν χειρὶ Ναβουχοδοноσόρ. ¹⁶Υιοὶ Λευεὶ· Γεδσών, ¹⁶₁₆ (1) (VI)
Καάθ καὶ Μαραρεί. ¹⁷καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσών· ¹⁷₁₇ (2)
Λοβενεὶ καὶ Σεμεί. ¹⁸υἱοὶ Καάθ· Ἀμβράμ καὶ Ἰσσαάρ, Χεβρών καὶ ¹⁸₁₈ (3)
Ὁζειήλ. ¹⁹υἱοὶ Μαραρεί· Μοολεὶ καὶ Ὀμουσεὶ. καὶ αὗται αἱ πατριαὶ ¹⁹₁₉ (4)
τοῦ Λευεὶ κατὰ πατριάς αὐτῶν. ²⁰τῷ Γεδσών, τῷ Λοβενεὶ υἱῷ αὐτοῦ, ²⁰₂₀ (5)
Ἰέεθ υἱὸς αὐτοῦ, Ζεμμὰ υἱὸς αὐτοῦ, ²¹Ἰωάβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀδεὶ υἱὸς ²¹₂₁ (6)
αὐτοῦ, Ἰαάρα υἱὸς αὐτοῦ, Ἰεθρεὶ υἱὸς αὐτοῦ. ²²υἱοὶ Καάθ· Ἀμεινα- ²²₂₂ (7)
δάβ υἱὸς αὐτοῦ, Κόρε υἱὸς αὐτοῦ, Ἀρεσεὶ υἱὸς αὐτοῦ, ²³Ἐλκανὰ ²³₂₃ (8)

A VI 1 Λευι A | Γεδεων A | Μεραρει B^b Μεραρι A 2 Αμραμ A
(item 3) 4 Φινεες bis B^bA | Αβισου A (item 5) 5 Βωε bis] Βωκαι
A | Βωε 2°] + 5 B^b | Οζι A (item 6) 6 εγεννησεν A | Ζαραια 1°] Ζαραιά A | Ζαραια 2°] Ζαριας A | Μареиήλ] Μареиωθ A (item 7)
7 Αμαρεια] Αμαρια B^b (bis) Αμαριαν (1°) Αμαριας (2°) A | Αχιτωβ A (item 8)
8 Αχιμαας A (item 9) 9 Αζαρια] Αζαριαν A | Ιωανας] Ιωαναν A
11 Αζαριας A | Αμαρια] Αμαριαν (1°) Αμαριας (2°) A | Αχιτωβ A (item 12)
12 Σαλωμ] Σελλουμ A (item 13) 13 εγεννησεν 1°] εγεί sup ras B^{av}d | Χελκιαν B^bA | Χελκias B^bA | Αζαριαν A 14 τον Σαραιαν
A | Ιωσεδεκ A (item 15) 15 Ιερουσαλημ] Ἰηλ' A | χειρι] χερσιν A
16 Λευι A (item 19) | Γεδσων A (item 17, 20) | Μεραρει B^b Μεραρι A (item 19)
17 Λοβενι A | Σεμει A 18 Αμραμ A
19 Μοολι A | Ομουσι A 20 Λοβεῖνι (νι A^{a?} (mg)) A | Ιεθ A | Ζαμμα A
20—21 υιος αυτου· Ιωαχ (sic: seq ras 2 litt) υιος αυτου· Αδδι (sic) υιος αυτου sup ras et in mg A^{a?}
21 Ιααρα] Ζαρα A | Ιεθρι (sic) υιο sup ras A^a
22 Αμειναδαβ] Ισσααρ A | Αρεσει] Ασειρ A 23—26 Ελκανα υιος αυτου·

- (9) 24 καὶ Ἀβιαθάρ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσερεὶ υἱὸς αὐτοῦ, 24 Καάθ υἱὸς αὐτοῦ, B
 (10) 25 Ὀριήλ υἱὸς αὐτοῦ, Ὁξεία υἱὸς αὐτοῦ, Σαουλ υἱὸς αὐτοῦ. 25 καὶ υἱοὶ
 (11) 26 Ἐλκανά· Ἀμεσσεὶ καὶ Ἀλειμώθ, 26 Ἐλκανά υἱὸς αὐτοῦ, Σουφεὶ υἱὸς
 (12) 27 αὐτοῦ, Καίναθ υἱὸς αὐτοῦ, 27 Ἐλιάθ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰδαερ υἱὸς αὐτοῦ,
 (13) 28 Ἐλκανά υἱὸς αὐτοῦ. 28 υἱοὶ Σαμουήλ· ὁ πρωτότοκος Σανεὶ καὶ Ἀβιά.
 (14) 29 29 υἱοὶ Λοβενεὶ υἱὸς αὐτοῦ, Σομεεὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ὁζά υἱὸς αὐτοῦ,
 (15) 30 30 Σομεά υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσαβὰ υἱὸς αὐτοῦ. 31 Καὶ
 (16) 31 οὗτοι οὓς κατέστησεν Δαυεὶδ ἐπὶ χεῖρας ἀδόντων ἐν οἴκῳ Κυρίου
 (17) 32 ἐν τῇ καταπαύσει τῆς κιβωτοῦ. 32 καὶ ἦσαν λειτουργοῦντες ἐναντίον
 τῆς σκηνῆς οἴκου μαρτυρίου ἐν ὀργάνοις ἕως οὗ ᾠκοδόμησεν Σαλω-
 μὼν τὸν οἶκον ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔστησαν κατὰ τὴν κρίσιν
 (18) 33 αὐτῶν ἐπὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν. 33 καὶ οὗτοι οἱ ἑστηκότες καὶ
 οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Καάθ· Αἰμὰν ὁ ψαλτφοδὸς υἱὸς
 (19) 34 Ἰωήλ υἱοῦ Σαμουήλ 34 υἱοῦ Ἐλκανά υἱοῦ Ἡαὰλ υἱοῦ Ἐλειήλ υἱοῦ
 (20) 35 35 υἱοῦ Σουφ υἱοῦ Ἐλκανά υἱοῦ Μέθ υἱοῦ Ἀμαθειοῦ 36 υἱοῦ
 (21) 36 36 υἱοῦ Ἐλκανά υἱοῦ Ἰωήλ υἱοῦ Ἀζαριά υἱοῦ Σαφανιά 37 υἱοῦ Θάαθ υἱοῦ
 (22) 37 37 υἱοῦ Ἀσεὶρ υἱοῦ Ἀβιασάρ υἱοῦ Κόρε 38 υἱοῦ Ἰσσαάρ υἱοῦ Καάθ υἱοῦ
 (23) 38 38 υἱοῦ Λευεὶ υἱοῦ Ἰσραήλ. 39 καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσάφ ὁ ἑστηκὼς ἐν
 (24) 39 39 δεξιᾷ αὐτοῦ· Ἀσάφ υἱὸς Βαραχιά υἱοῦ Σαμαά 40 υἱοῦ Μειχαήλ υἱοῦ
 (25) 40 40 υἱοῦ Μασαί υἱοῦ Μελχειά 41 υἱοῦ Ἀθανεὶ υἱοῦ Ζααραὶ υἱοῦ Ἀξεία 42 υἱοῦ
 (26) 41 41 υἱοῦ Αἰθάν υἱοῦ Ζαμμάμ υἱοῦ Σεμεεὶ 43 υἱοῦ Ἡχα υἱοῦ Γεεδσὼν υἱοῦ
 (27) 42 42 υἱοῦ Λευεὶ. 44 καὶ υἱοὶ Μεραρεὶ ἀδελφοῦ αὐτῶν ἐξ ἀριστερῶν· Αἰθὰμ
 (28) 43 43 υἱὸς Κεῖσαι υἱοῦ Ἀβδεὶ υἱοῦ Μαλῶχ 45 υἱοῦ Ἀσεβεὶ 46 υἱοῦ Ἀμεσσειά
 (29) 44 44 υἱοῦ Βανεὶ υἱοῦ Σέμμηρ 47 υἱοῦ Μοολεὶ Μοσεὶ υἱοῦ Μερραρεὶ
 (30) 45 45 υἱοῦ Λευεὶ. 48 Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν
 (31) 46 46
 (32) 47
 (33) 48

καὶ Ἀβιασάφ υἱὸς αὐτοῦ Ἀσεὶρ υἱὸς αὐτοῦ Ὡσαθ υἱὸς αὐτοῦ Ὀυριήλ υἱὸς αὐτοῦ Ὁξεία υἱὸς αὐτοῦ Σαουλ υἱὸς αὐτοῦ (pr κ Α* vid) καὶ υἱοὶ Ἐλκανά Ἀμασι καὶ Οχιμῶθ Ἐλκανά υἱὸς αὐτοῦ Σουφι υἱὸς αὐτοῦ Κῆναθ sup ras Α^a? 26 om υἱὸς 3° Α (?) Α* 27 Ἰδαερ] Ἱεροβοὰμ Α 28 Σανι Α 29 υἱοὶ] + Μαραρεὶ (superscr) Β^a + Μεραρεὶ Β^b + Μεραρι Μοολι Α | Λοβενι Α | Σεμεὶ Α | Ἀζα Α 30 Σομεα] Σαμα Α | Ἀμα υἱὸς (Ἀμα υ sup ras Β^a vid)] Ἀγγια υἱὸς Α | Ἀσαβα] Ἀσαία Α 32 οἶκον] + κῶ Α | κρίσιν] κραστὶ Α 33 του Καάθ sup ras Α¹ | υἱὸς] υἱον Β 34 Ηααλ] Ἱερεὰμ Α | Ελιήλ Α | Θείε] Θούε Α 35 Μέθ] Μααθ Α | Ἀμαθειον] Ἀμας Α 36 Ἀζαριου Α | Σαφανιον Α 37 Ἀβιασάφ Β^a (vid) 38 Λευι Α (item 43, 47) 39 Βαρα·χια Α 40 Μιχαήλ Α | Μασαί] Βαασία Α | Μελχία Α 41 Ζααραί] Ἀζαριου Α | Ἀξεία] Ἀδαία Α 42 Αἰθαν] Ουρι Α | Ζαμμα Α | Σεμεὶ Α 43 Ηχα] Ἱεθ Α | Γεεδσων] Γηρσων Α 44 Μεραρι Α (item 47) | Αἰθαν Α | Κεῖσαν Α | Ἀβδι Α 45 Ἀσεβεὶ Α 46 Ἀμεσσειά] Μαεσσία Α + υἱον Χελχιον] υἱον Ἀμασαι Α | Βανει] Βαανι Α 47 Μοολι Α | Μοσει] υἱον Ομονσι Α²

Β αὐτῶν οἱ Λευεῖται δεδομένοι εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας σκηνῆς οἴκου τοῦ θεοῦ. ⁴⁹ καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ θυμῶντες ⁴⁹ (34) ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιμάτων εἰς πᾶσαν ἐργασίαν ἁγία τῶν ἁγίων καὶ ἐξιλίσκεσθαι περὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωσῆς παῖς τοῦ θεοῦ. ⁵⁰ Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἀαρών· Ἐλεαζάρ υἱὸς αὐτοῦ, ⁵⁰ (35) Φεινεές υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβεισοῦ υἱὸς αὐτοῦ, ⁵¹ Βωκαὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ὁζεὶ ⁵¹ (36) υἱὸς αὐτοῦ, Ζαραὶά υἱὸς αὐτοῦ, ⁵² Μαρεῖλ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀλιαρεῖα ⁵² (37) υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχειτῶβ υἱὸς αὐτοῦ, ⁵³ Σαδῶκ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχεισάμα ⁵³ (38) υἱὸς αὐτοῦ. ⁵⁴ Καὶ αὗται αἱ κατοικίαι αὐτῶν ἐν ταῖς κώμαις ⁵⁴ (39) αὐτῶν ἐν τοῖς ὀρίοις αὐτῶν τοῖς υἱοῖς Ἀαρών τῇ πατριᾷ αὐτῶν τοῦ Κααθεί, ὅτι αὐτοῖς ἐγένετο ὁ κλῆρος. ⁵⁵ καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς ⁵⁵ (40) τὴν Χεβρών ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς κύκλῳ αὐτῆς. ⁵⁶ καὶ τὰ πεδία τῆς πόλεως καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκαν τῷ Χαλέβ ⁵⁶ (41) υἱῷ Ἰεφοννή. ⁵⁷ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρών ἔδωκαν τὰς πόλεις τῶν ⁵⁷ (42) φυγαδευτηρίων, τὴν Χεβρών, καὶ τὴν Λοβνὰ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Σελνὰ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἑσθαμὼ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, ⁵⁸ καὶ τὰ Ἰεθθάρ καὶ τὰ περισπῶρια ⁵⁸ (43) αὐτῆς, καὶ τὴν Δαβεῖρ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, ⁵⁹ καὶ τὴν Ἀσὰν ⁵⁹ (44) καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀττὰν καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Βασάμυς. ⁶⁰ καὶ ἐκ φυλῆς Βενιαμὲν καὶ τὴν Γάβαι ⁶⁰ (45) καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Γαλέμεθ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀγχῶχ καὶ τὰ περισπῶρια αὐτῆς· πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῶν τρισκαίδεκα πόλεις κατὰ πατριὰς αὐτῶν. ⁶¹ καὶ τοῖς υἱοῖς ⁶¹ (46) Καὰθ τοῖς καταλοίοις ἐκ τῶν πατριῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἐκ τοῦ ἡμίσιους φυλῆς Μανασσὴ κλῆρῳ πόλεις δέκα. ⁶² καὶ τοῖς υἱοῖς ⁶² (47) Γεδσὼν κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεί, ἐκ φυλῆς Μανασσὴ ἐν τῇ Βασὰν πόλεις τρισκαίδεκα. ⁶³ καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρεὶ κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐκ ⁶³ (48) φυλῆς Ῥουβὴν, ἐκ φυλῆς Δάν, ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν κλῆρῳ πόλεις

Α 48 Λευιται Α 49 αγια] αγιαν Α 50 Ααρων] Ααρω sup
ras Α¹ | Φινεες Α | Αβισου Α 51 Οζι Α 52 Μαρειηλ] Μεραωθ
Α | Αλιαρεια] Αμαρια Α | Αχειτωβ Α 53 Αχεισαμα] Αχιμαας Α
54 om αυτων 4° Α | Κααθι Α 55 γη Ιουδα Α 57 Σελνα] Νηλων Α
58 τα Ιεθθαρ] την Ιεθερ Α | περισπορια 1°] σπορια Α 59 Ατταν...
Βασαμυς] Βαιθ|σαμυς· και τα περισπορια αυτης· και| την Βαιθθηρ και τα περι-
σπορια αυτης·| Α 60 εκ] απο της Α | Γαβее Α | την Γαλεμεθ] Γαλημεθ
Α | αυτης 2°] + και την Δαβее· και τα περισπορια αυτης| και την Αναθωθ· και
τα περισπορια| αυτης· Α | Αγχως Α 61 υιοι Α 62 Γεδσων] Γηρσων
Α | Νεφθαλι Α | τρισκαίδεκα] δεκα τρεις Α 63 Μεραρι Α | Δαν] Γαδ Α

- (49) 64 δέκα δύο. ⁶⁴ καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευεῖταις τὰς πόλεις B
 (50) 65 καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν. ⁶⁵ καὶ ἔδωκαν ἐν κλήρῳ ἐκ φυλῆς
 υἱῶν Ἰούδα καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Συμεὼν τὰς πόλεις ταύτας ἃ ἐκά-
 (51) 66 λεσεν αὐτάς. ⁶⁶ καὶ ἀπὸ τῶν πατριῶν υἱῶν Καάθ, καὶ ἐγένοντο
 (52) 67 πόλεις τῶν ὀρίων αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἐφραίμ. ⁶⁷ καὶ ἔδωκαν αὐτῷ
 τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Συχέμ καὶ τὰ περισπόρια
 αὐτῆς ἐν ὄρει Ἐφραίμ, καὶ τὴν Γάζερ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,
 (53) 68 ⁶⁸ καὶ τὴν Ἰκαὰμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιθωρὼν καὶ
 (54) 69 τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁶⁹ καὶ τὴν Ἐγλάμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,
 (55) 70 καὶ τὴν Γεθωρὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ⁷⁰ καὶ ἀπὸ τῶν
 ἡμίσιους φυλῆς Μανασσὴ τὴν Ἀμὰρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,
 (56) 71 κατὰ πατριὰν τοῖς υἱοῖς Καάθ τοῖς καταλοιποῖς. ⁷¹ τοῖς υἱοῖς
 Γεδσὼν ἀπὸ πατριῶν ἡμίσιους φυλῆς Μανασσὴ τὴν Γωλὰν ἐκ
 τῆς Βασὰν καὶ τὰ περιπόδια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀσηρῶθ καὶ τὰ περι-
 (57) 72 σπόρια αὐτῆς. ⁷² καὶ ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ τὴν Κέδες καὶ τὰ περι-
 σπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Δεβερεὶ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ
 (59) 74 τὴν Δαβὼρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ⁷⁴ καὶ ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ τὴν
 Μασὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀβαρὰν καὶ τὰ περι-
 (60) 75 σπόρια αὐτῆς, ⁷⁵ καὶ τὴν Ἰκάκ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ
 (61) 76 τὴν Ῥοῶβ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ⁷⁶ καὶ ἀπὸ φυλῆς Νεφθαλεὶ
 τὴν Κέδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Χαμῶθ
 καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Καραθὰμ καὶ τὰ περισπόρια
 (62) 77 αὐτῆς. ⁷⁷ τοῖς υἱοῖς Μεραρεὶ τοῖς καταλοιποῖς ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν
 τὴν Ῥεμμὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Θαχχεῖα καὶ
 (63) 78 τὰ περισπόρια αὐτῆς ⁷⁸ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τὴν Ἱεριχω

64 Λευεῖταις A 65 κληρω ἐκ φυλῆς] ω ἐκ φυ sup ras A^a | α] as A | αυ- A
 τας] + επ ονοματος BabmgA 68 Ιεκμααν A 69 Εγλαμ] Ηλων A |
 Γεθωρων] Γεθρεμμων A 70 των ημισους] του ημισου (sic) A | post
 Μανασση ras φ A^{vid} | Αμαρ] Ενηρ A | αὐτῆς] + και την Ιβλααμ· και τα
 περ|ισπορια αὐτῆς· A | πατριας A 71 Γεδσων] Γηρσων A | om απο
 πατριων A | ημισους A 71—75 υιοις] Γηρσων ημισους φυλῆς (η sup ras A^b)
 Μαννασση || την Γαυλων ἐκ της Βασαν και τα περι|σπορια αὐτῆς· και την Ραμωθ
 και τα| περισπορια αὐτῆς· και ἐκ φυλῆς| Ισσαχαρ την Κεδεε και τα περισπο|ρια
 αὐτῆς· και την Γαδερ και τα περι|σπορια αὐτῆς· και την Αμωσ και τα|
 περισπορια αὐτῆς· και την Αναμ| και τα περισπορια αὐτῆς· και ἐκ φυλῆς
 Ασηρ την Μασαλ και τα περισπορια| αὐτῆς και την Αβδων και τα περισπορια
 αὐτῆς 5 την Ιακακ| partim ad calc et in mgg partim sup ras A^a 76 Νεφ-
 θαλειμ A | Γαλιλαια B^bA | Χαμων A 77 Μεραρι A | την Ρεμμων] pr
 την Ιεκομα· και τα περισπορια αὐτῆς· και την Καδης· και τα πε|ρισπορια αὐτῆς·
 και A | Θαχχεια] Θαβωρ A 78 ἐκ του π.] εν τω π. A | om και 1° A |
 Ιεριχω B^b

Β κατὰ δυσμὰς τοῦ Ἰορδάνου· ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν τὴν Βόσور ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁷⁹ καὶ τὴν Καδαμῶς καὶ τὰ περι- ⁷⁹ (64) σπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μαέφλα καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· ⁸⁰ καὶ ⁸⁰ (65) ἐκ φυλῆς Γὰδ τὴν Ῥαμμὼν Γαλαὰδ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μαανὰιθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁸¹ καὶ τὴν Ἑσεβὼν καὶ τὰ ⁸¹ (66) περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Γαζέρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

¹ Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσσαχάρ· Θολάεκ καὶ Φοῦτ καὶ Ἰασσοῦρ καὶ ¹ VII Σεμερών, τέσσαρες. ² καὶ υἱοὶ Θολέ· Ὁζεὶ, Ῥαφαρὰ καὶ Ῥειήλ καὶ ² Εὐκάν, Βασάν καὶ Ἰσαμουήλ, ἄρχοντες οἰκῶν πατριῶν αὐτῶν τῷ Θωλαεὶ ἰσχυροὶ δυνάμει κατὰ γενέσεις αὐτῶν. ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἡμέραις Δανεὶδ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. ³ καὶ υἱοὶ ³ Ζειρρεί· Ζαρειά, Μειχαήλ· καὶ υἱοὶ Ζαρειά Μειβδεῖα καὶ Ῥαήλ, Εἰσία, πέντε, ἄρχοντες πάντες. ⁴ καὶ ἐπ' αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ⁴ κατ' οἴκους πατρικὸν αὐτῶν ἰσχυροὶ παρατάξασθαι εἰς πόλεμον τριάκοντα καὶ ἑξ χιλιάδες, ὅτι ἐπλήθυναν γυναῖκας καὶ υἱούς. ⁵ καὶ ⁵ ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς πάσας πατρίδας Ἰσσαχάρ καὶ ἰσχυροὶ δυνάμει ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτὰ χιλιάδες, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν τῶν πάντων.

⁶ Βενιαμὲν καὶ Ἀβειρά καὶ Ἀδειήλ, τρεῖς. ⁷ καὶ υἱοὶ Βάδεε· Ἀσε- ⁶ ⁷ βὼν καὶ Ὁζεὶ καὶ Ὁζειήλ καὶ Ἀρειμῶθ, Οὐρεὶ, πέντε, ἄρχοντες οἰκῶν πατρικῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ τριάκοντα τέσσαρες. ⁸ καὶ υἱοὶ Ἀβαχεὶ· Ἀμαρίας ⁸ καὶ Ἰωὰς καὶ Ἐλιέξερ καὶ Ἐλειθαινὰν καὶ Ἀμαρεῖα καὶ Αὐρημῶθ καὶ Ἀβιουδ καὶ Ἀναθῶθ καὶ Γεμέεθ. πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀμαχειρ, ⁹ καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οἰκῶν πατριῶν ⁹ αὐτῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ¹⁰ καὶ υἱοὶ ¹⁰

Α 79 καὶ 1^ο] pr | και την Ιασα· και τα περισπορια (σ sup ras A¹(vid))
αυτης·| Α | Καδαμωσ] Καμηδωθ Α | Μαεφλα] Φααθ Α 80 Ραμμων] Ραμωθ
Α | Μααναιμ Α 81 Γαζηρ Α VII 1 τοις υιοις] ουτοι υιοι Α | Θολαεκ (Θωλ.
Μαι)] Θωλα Α | Φουα Α | Ιασσουρ] Ιασουβ Α | και 4^ο bis scr Α | Σαμαρα Α
2 Θολε (Θωλ. Μαι)] Θωλα Α | Οζι Α | Ραφαρα] και Ραφαια Α | Ρειηλ] Ιερηηλ
Α | Ευκαν] Ιεμου Α | Βασαν] και Ιεβασαν Α | Ισαμουηλ] Σαμουηλ Α | οικων]
κατ οικον Α | Θωλαει] Θωλα Α | ημεραις] pr εν Α | εξακοσιοι] a sup ras A¹
3 Ζειρρει] Οζι Α | Ζαβεια] Ιεζρια (Ιεζραα Α*^{vid} Ιεζρια Α¹)· και υιοι Ιεζρια·
Α | Μιχαηλ Α | om υιοι Ζαρεια Α | Μειβδεια κ. Ραηλ Εισια] Οβδια και
Ιωηλ και Ιεσια Α | πεντε Β* (πεντε Β^{ab}) 4 επ] μετ Α 5 αδελφοι]
pr οι Α | om και 2^ο Α 6 Αβειρα] Βοιχορ Α | Ιαδιηλ Α 7 Βα-
δεεα· Σεβων Β Βαλε| Ασεβων Α | Οζι Α | Οζειηλ Α | Αρειμωθ] Ιε|ριμουθ Α |
Ουρει (Ουρι Α)] pr και Β^b(vid) Α | εικοσι Α 8 Αβαχει] Βοχορ Α |
Αμαριας] Ζαμαριας Α | Ελειθαναν] Ελιω|ηναι Α | Αμαρεια] Αμαρια Α |
Αυρημωθ] Ιεριμωθ Α | Αβιουδ] Αβιου Α | Γεμεεθ] Ελμεθεμ Α | Αμαχειρ]
Βοχορ Α

Ἄριήλ· Βαλαάν· καὶ υἱοὶ Βαλαάν· Ἰαοὺς καὶ Βενιαμὲν καὶ Ἀώθ B
 11 καὶ Χανάαν καὶ Ζαϊθὰν καὶ Ῥαμεσσαι καὶ Ἀχεισάδαρ. ¹¹ πάντες
 οὗτοι υἱοὶ Ἀριήλ, ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, ἑπτὰ καὶ
 δέκα χιλιάδες καὶ διακόσιοι, ἐκπορευόμενοι δυνάμει τοῦ πολεμεῖν·
 12 ¹² καὶ Σαπφείν καὶ Ἀπφείν, καὶ υἱοὶ Ῥάωμ, υἱὸς αὐτοῦ Ἀέρ.
 13 ¹³ Υἱοὶ Νεφθαλεί· Ἰεισήλ, Γωνεὶ καὶ Ἰσσειήρ καὶ Σαλωμών, υἱοὶ
 Βαλάμ. ¹⁴ Υἱοὶ Μανασσή· Ἀσereiήλ, ὃν ἔτεκεν ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ Σύρα·
 14 ἔτεκεν τὸν Μαχεὶρ πατέρα Γαλαάδ. ¹⁵ καὶ Μαχεὶρ ἔλαβεν γυναῖκα τῇ
 15 Ἀμφείν καὶ Μαμφείν· καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτοῦ Μωωχά, καὶ ὄνομα
 16 τῇ δευτέρᾳ Σαπφαάδ. ¹⁶ καὶ ἔτεκεν Μωωχὰ γυνὴ Μαχεὶρ υἱόν, καὶ
 17 ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σοῦρος· υἱὸς αὐτοῦ Οὐλάμ, ¹⁷ Βαδάμ.
 18 οὗτοι υἱοὶ Γαλαὰδ υἱοῦ Μαχεὶρ υἱοῦ Μανασσή. ¹⁸ καὶ ἀδελφὴ αὐτοῦ
 19 ἡ Μαλέχεθ ἔτεκεν τὸν Ἰσαδέκ καὶ τὸν Ἀβιέξερ καὶ τὸν Μαελά. ¹⁹ καὶ
 ἦσαν υἱοὶ Σεμειρά· Ἰααὶμ καὶ Σύχεμ καὶ Λακεῖμ καὶ Ἀλιαλεῖμ.
 20 ²⁰ Καὶ υἱοὶ Ἐφράϊμ· Σωθάλαθ. υἱοὶ Λααδά· υἱὸς αὐτοῦ Νοομέ, ²¹ υἱὸς
 21 αὐτοῦ Ζάβεδ, υἱοὶ αὐτοῦ Ὁζαρ καὶ Ἐλαάδ· καὶ ἀπέκτειναν αὐτὸν ἄνδρες
 Γεθ οἱ τεχθέντες ἐν γῇ, ὅτι κατέβησαν τοῦ λαβεῖν τὰ κτήνη αὐτῶν.
 22 ²² καὶ ἐπένθησεν Ἐφράϊμ πατὴρ αὐτῶν ἡμέρας πολλὰς, καὶ ἦλθον ἀδελ-
 23 φοὶ αὐτῶν τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. ²³ καὶ εἰσῆλθεν πρὸς τὴν γυναῖκα
 αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν ἐν γαστρὶ καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα
 24 αὐτοῦ Βαργαά, ὅτι Ἐν κακοῖς ἐγένετο ἐν οἴκῳ μου ²⁴ καὶ ἐν ἐκείνοις
 τοῖς καταλοιποῖς· καὶ ᾠκοδόμησεν Βαιθωρὼν τὴν κάτω καὶ τὴν ἄνω.
 25 καὶ υἱοὶ Ὁζάν· Σεηρά ²⁵ καὶ Ῥάφη υἱοὶ αὐτοῦ, Σάραφ καὶ Θάλεες υἱοὶ

10 Αριηλ] Αδιηλ Α | Ιαους] Ιεως Α | Αωθ] Αμειδ Α | Χαναναν Α | Ζαιθαν] Α
 Ηθαν Α | Ραμεσσαι] Θαρσεις Α | Αχεισαδαρ] Αχισααρ Α 11 ουτοι υιοι
 sup ras (pr ras 3 forte litt) Α | Αριηλ] Αδιηρ (ρ sup ras Α^b) Α 12 Σαπ-
 φειν] Σαφειμ Α | Απφειν] Αφειμ Α | Ραωμ] Ωρα· Ασοβ· Α | Αορ Α
 13 Νεφθαλι Α | Ιεισιηλ] Ιασιηλ Α | Γω|υνι Α | Ισσειηρ] Σααρ Α | Σαλωμων]
 Σελλουμ Α | Βαλαμ] Βαλλα Α 14 Ασereiηλ] Εσριηλ Α 15 Αμφειν]
 Αφφειν Α | Μαμφειν] Σεφ|φειμ Α | Μοοχα Α (item ι6) | Σαλπααδ Α + και
 εγεννηθησα| τω Σαλπααδ θυγατερες· Α 16 γυνη] pr η Α | αυτου] +
 Φαρες· και ονομα αδελ|φου αυτου Α | Σουρος] Σορος Α | Ουλαμ] + και υιοι
 Ουλαμ· Α 17 Βαδαν Α | υιου ι^ο] υιοι Α* (υιου Α?) 18 αδελφη] pr η Α |
 Ισαδεκ] Σουδ Α | Μοολα Α 19 Σεμρα· Αειν· Α | Λακεια Α | Αλιαλεμ]
 Ανιαμ Α 20—21 Σωθαλαθ... Ελααδ] Σωθαλα και Βαραδ· υιοι αυτου· και
 Θααθ·| υιος αυτου· Ελεαλα· υιος αυτου·| Νομεε υιος αυτου· Ζαβεδ· υιος αυ|του·
 Σωθελε· υιος αυτου Εξερ υιος| αυτου· και Ελεαδ· Α 21 Ζαβεδ] + υιος αυτου|
 Σωθελε Bab^{mg} | αυτου] αυτους Α | Γεθ] Γαιθ Α | γη] pr τη Α | του λαβειν]
 om του Α 22 αδελφοι αυτων] οι αδ. αυτου Α 23 Βαργαα] Βαρια
 Α | μου] + και η θυγατηρ| αυτου Σααρα Α 25 υιοι αυτου (ι^ο) Β^b] υιου Β*
 (υιοι Β¹) υιος αυτου Α | Σαραφ] και Ρασεφ· Α | Θαλεες] Θαλε Α

Β αὐτοῦ, Θάεν υἱὸς αὐτοῦ. ²⁶τῷ Λαδδὰν υἱῷ αὐτοῦ υἱοὶ Ἀμουεῖδ, ²⁶
 υἱοὶ Ἐλειμασαί, ²⁷υἱοὶ Νούμ, υἱοὶ Ἰησοῦε, υἱοὶ αὐτοῦ. ²⁸καὶ κατὰ ²⁷
 σχέσις αὐτῶν καὶ κατοικία αὐτῶν· Βαιθὴλ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, κατ' ἀνα- ²⁸
 τολὰς Νααρνάν, πρὸς δυσμαῖς Γάξερ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ Συχέμ
 καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς ἕως Γαῖαν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς· ²⁹καὶ ἕως ὀρίων ²⁹
 νῖων Μανασσή, Βαιθσαὰν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Θαλμὴ καὶ αἱ κῶμαι
 αὐτῆς· καὶ Βαλαδ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Μαγεδδὲ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς,
 Δὼρ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς· ἐν ταύτῃ κατῴκησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ υἱοῦ
 Ἰσραήλ.

³⁰Υἱοὶ Ἀσὴρ· Ἰνινὰ καὶ Ἰσονὰ καὶ Ἰσουὶ καὶ Βεριγὰ καὶ Σορέ, καὶ ³⁰
 ἀδελφὴ αὐτῶν. ³¹υἱοὶ Βεριχά· Γάβερ καὶ Μελλειή, οὗτος πατὴρ Βηζαῖθ. ³¹
³²καὶ Χάβερ ἐγέννησεν τὸν Ἰφαμὴλ καὶ τὸν Σαμὴρ καὶ τὸν Χωθὰν καὶ ³²
 τὴν Σωλὰ ἀδελφὴν αὐτῶν. ³³καὶ υἱοὶ Ἀφαλήχ· Βαισηχί, Ἰμβαηλ ³³
 καὶ Ἀσεῖθ· οὗτοι υἱοὶ Ἰαφαλήλ. ³⁴καὶ υἱοὶ Σέμμηρ· Ἀχιουιὰ καὶ ³⁴
 Ὠβάβ, Ἀκαρὰν ³⁵καὶ Βαλαάμ· ἀδελφοὶ αὐτοῦ Σωχὰθ καὶ Ἰμανὰ ³⁵
 καὶ Ζέμη καὶ Ἀμαά. ³⁶υἱοὶ Σωφάς· Χουχί, Ἀναρφὰρ καὶ Σουλὰ ³⁶
 καὶ Σαβρεὶ καὶ Ἰμαρή, ³⁷Σόβαλ καὶ Ὠδ καὶ Σεμὰ καὶ Σαλεισὰ καὶ ³⁷
 Θερά καὶ Βαιαιλά. ³⁸καὶ υἱοὶ Ἰέθρη· Ἰφινὰ καὶ Φασφαὶ καὶ Ἀρά· ³⁸
³⁹καὶ υἱοὶ Ὠλά· Ὀρέχ, Ἀνειήλ καὶ Ῥασειά. ⁴⁰πάντες οὗτοι υἱοὶ ³⁹
 Ἀσὴρ, πάντες ἄρχοντες πατριῶν ἐκλεκτοὶ ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄρχοντες ⁴⁰
 ἡγούμενοι ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς παράταξιν τοῦ πολεμεῖν, ἀριθμὸς αὐτῶν
 ἄνδρες εἴκοσι ἕξ χιλιάδες.

Ἐκείνη ἐγέννησεν Βελελεὴλ πρωτότοκον αὐτοῦ καὶ Σαβὰ 1 VIII
 τὸν δεύτερον, Ἰαφαὴλ τὸν τρίτον, ²Ἰωὰ τὸν τέταρτον, καὶ Ῥαφὴ τὸν 2

Α 25—27 Θαεν...αυτου] τω| Γαλααδα (Γαλ sup ras A*) υιω αυτου· Καθααν
 υιος αυτου·| Αμουδ· υιος αυτου· Ελισαμα· υιος αυτου·| Νουμ· υιος αυτου·
 Ιησουε υιος αυτου·| Α 28 κατασχεσεις Α | κατ] κατα Α | Νααραν
 Α | Γαϊαν] Γαζης Α 29 Βαιθσαν Α | Θαλμη] Θααναχ Α | Βαλααδ Α |
 Μαγεδδω Α | ταυτη] ταυταις Α | υιον ΒΑ'] υιοι Α* 30 Ινινα] Ιεμνα Α |
 Ιεσουα Α | Ιεσουι Α | Βεριγα] Βαρια Α | Σορε] Σαραι Α | και 5°] η Α
 31 υιοι] ρι και Α | Βεριχα] Βαρια Α | Γαβερ] Χαβερ Α | Μελλειη] Μελχιηλ
 Α | ουτος] αυτος Α | Βηζαιθ] Βερζαιε Α 32 Ιφαμηλ] Ιαφαλητ Α |
 Σαμηρ] Σωμηρ Α | Χωθαμ Α 33 Αφαληχ] Ιαφαλητ Α | Βαισηχι]
 Φεσηχι Α | Ιμβαηλ] Βαμαηλ Α | Ιαφαλητ Α 34 Σεμμηρ] Σωμηρ
 Α | Αχιουια] Αχιουρα Α | και Ωβαβ] Ογα· και Οβα· Α | Ακαραν] και
 Αραμ Α 35 Βαλααμ] υιος Ελαμ Α | Σωχαθ] Σωφαρ Α | Ζεμη] Σελλης
 Α 36 Σωφα Α | Χουχι (Χουχει B^{ab})] Σουε Α | Αναρφαρ] Αρναφαρ Α |
 Σουλα] Σουαλ Α | Σαβρει] Βαρι Α | Ιμαρη] Ιεμρα Α 37 Σοβαλ] και Βασαρ
 Α | Σεμα] Σαμμα Α | Θερα] Ιεθερ Α | Βαιαιλα] Βεηρα Α 38 Ιεθρη] Ιεθερ
 Α | Ιφινα] Ιεφιηλ Α | Φασφα Α 39 Ανιηλ] ρι και Α | Ρασια Α 40 om
 αριθμος αυτων 2° Α VIII 1 Βελελεηλ] τον Βαλε] Α | Σαβα] Ασβηλ Α |
 Ιαφαηλ] και Ααρα Α 2 Ιωα] και] Νωα Α

³ πέμπτον. ³ καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Βάλε· Ἀλεὶ καὶ Γηρά καὶ Ἀβιουδ ⁴ καὶ Β
⁴ Ἀβεισάμας καὶ Νοομά καὶ Ἀχιά ⁵ καὶ Γερά καὶ Σωφαρφακ καὶ Ὠίμ.
⁶ οὗτοι υἱοὶ Ἀώδ· οὗτοί εἰσιν ἄρχοντες πατριῶν τοῖς κατοικοῦσιν Γάβερ,
⁷ καὶ μετῴκισαν αὐτοὺς εἰς Μαχαναθεὶ· ⁷ καὶ Νοομά καὶ Ἀχειά καὶ Γηρά·
⁸ οὗτος Ἰγαάμ, ἐγέννησεν τὸν Ναανὰ καὶ τὸν Ἰαχειχώλ· ⁸ καὶ Σααρήλ
ἐγέννησεν ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ μετὰ τὸ ἀποστεῖλαι αὐτὸν Σωσὶν καὶ
⁹ τὴν Ἰσααδὰ γυναῖκα αὐτοῦ· ⁹ καὶ ἐγέννησεν ἐκ τῆς Ἄδα γυναῖκός
¹⁰ αὐτοῦ τὸν Ἰωβάβ καὶ τὸν Ἰεβιά καὶ τὸν Μισὰ καὶ τὸν Μελχὰς ¹⁰ καὶ
τὸν Ἰδῶς καὶ τὸν Σαβιά καὶ τὸν Ἰμαμά· οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν.
¹¹ ¹¹ καὶ ἐκ τῆς Ὠσιμὲν ἐγέννησεν τὸν Ἀβιτῶβ καὶ τὸν Ἀλφάαδ· ¹² καὶ
¹² υἱοὶ Ἀλφάαδ· Ὠβήδ, Μεσσαάμ, Σήμυρ· οὗτος ὠκοδόμησεν τὴν Ὠνάν
¹³ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· ¹³ καὶ Βεριγὰ καὶ Σάμα· οὗτοι ἄρχοντες τῶν
πατριῶν τοῖς κατοικοῦσιν Αἰλάμ, καὶ οὗτοι ἐξεδίωξαν τοὺς κατοι-
¹⁴ κούντας Γέθ· ¹⁴ καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ Σωκῆλ καὶ Ἰαριμῶθ ¹⁵ καὶ Ἀζα-
¹⁵ βαβιά καὶ Ὠρήρ καὶ Ὠδῆ ¹⁶ καὶ Μειχαῆλ καὶ Σαφὰν καὶ Ἰωαχάν,
¹⁷ υἱοὶ Βαριεγὰ· ¹⁷ καὶ Ζαβαδιά καὶ Μοσολλάμ καὶ Ἀζακὲ καὶ Ἄβαρ
¹⁸ ¹⁸ καὶ Σαμαρεὶ καὶ Ζαρεῖα καὶ Ἰωάβ, υἱοὶ Ἐλχάαδ· ¹⁹ καὶ Ἰακείμ
¹⁹ καὶ Ζαχρεὶ καὶ Ζαβδεὶ ²⁰ καὶ Ἐλιωλιαὰ καὶ Σαλθεὶ καὶ Ἐλιηλεὶ
²¹ ²¹ καὶ Ἀβιά καὶ Βεριγὰ καὶ Βαραῖα καὶ Σαμαράθ, υἱοὶ Σαμαεῖθ· ²² καὶ
²² Ἰσφὰν καὶ Ὠβδῆ καὶ Ἐλεῆλ ²³ καὶ Ἀβαδὼν καὶ Ζεχρεὶ καὶ Ἀνάν
²⁴ ²⁴ καὶ Ἀνανιά καὶ Ἀμβρεὶ καὶ Αἰλάμ καὶ Ἀνωθαῖθ ²⁵ καὶ Ἀθεὶν καὶ
²⁵ Ἰεφερεῖα καὶ Φελιήλ, υἱοὶ Σωιήκ· ²⁶ καὶ Ἰσμασαριά καὶ Σαραῖα καὶ
²⁷ Ὀγοθολιά ²⁷ καὶ Ἰασαραῖα καὶ Σαραῖα καὶ Ἠλιά καὶ Ζαχρεὶ υἱοὶ

3 Αλει] Αρεδ· Α 4 Αβεισάμας] Αβισουε Α | Νοομα] Μα|αμαν Α | om και Α
Αχια Α 5 Γηρα Α | και 2^ο κα Β | Σωφαρφακ] Σωφαν· και Αχιρά| Α | Ωιμ]
Ιωιμ Α 6 Αωδ] Ωδ Α | Γαβερ] Γαβες Α | Μαχαναθει] Μαναχαθι Α 7 Αχια
Α | Ιγλααμ Α | εγεννησεν] pr και Α | Ναανα] Αζα Α | Ιαχειχωλ] Ιαχιχαδ Α
8 Σααρημ Α | αυταν Bedit | Σωσιν] Ωσιμ Α | Ισααδα] Βααρα Α 9 Ιεβια]
Σεβια Α | Μισα] Μωσα Α | Μελχαμ Α 10 Ιδως] Ιεους Α | Σεβια Α |
Ιμαμα] Μαρμα Α 11 Ωσιμην] Ωσιμ Α | Αλφααλ Α 12 Αλφαα Α | Μεσ-
σααμ] και Μισααλ Α | Σημυρ] Σεμμηρ Α | Ωναν] Ωνω Α + και την Λοδ· Α
13 Βαριγα Α | Αιλαμ] Αδαμ Α 14 αδελφος] οι αδελφοι Α | Σωκηλ]
Σωσηκ Α | Ιαριμουθ Α 15 Αζαβαδια Α | Ωρηρ] Αρωδ Α | Ωδῆ] Ωδεr Α
16 Μιχαηλ Α | Σαφαν] Εσφαχ Α | Ιωχαν] Ιωαχα και Ιεζια Α | Βαριγα Α
17 Αζακι Α 18 Σαμαρει] Ιεσαμαρι Α | Ζαρεια] Εζλια Α | Ιωαβ] Ιωβαβ
Α | Ελχααδ] Ελφααλ Α 19 Ζεχρι Α | Ζαβδι Α 20 Ελιωλιαα]
Ελιωηναι Α | Σαλθει] Σαλει Α | om και 3^ο Α | Ελιηλι Α 21 Αβια] Αλαιο
Α | Σαμαειθ] Σαμαι Α 22 Ισφαν] Εσφαν Α | Ωβδῆ] Ωβδη Α 23 Αβδων
Α | Ζοχρι Α 24 Ανανιας Α*vid | Αμβρι Α | Αιλαμ] Αηλαμ Α | Ανα-
θωθια Α 25 Ιεφερεια] Ιεφαδια Α | Φελιηλ] Φανουηλ Α | Σωιηκ] Σωσηκ Α
26 Ισμασαρια] Σαμσαρια Α | Σαραια] Σααρια Α | Ογοθολια] Γοθολιας Α
27 Ιασαραια] Ιαρασια Α | Ζεχρι Α

Β Ἰσραάμ. ²⁸ οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν, κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἄρχοντες ²⁸
οὗτοι κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ. ²⁹ καὶ ἐν Γαβαὼν κατώκησεν ²⁹
πατὴρ Γαβαὼν, καὶ ὄνομα γυναικὶ αὐτοῦ Μολχά· ³⁰ καὶ υἱὸς αὐτῆς ³⁰
ὁ πρωτότοκος Ἀβαλὼν, καὶ Σοῦρ καὶ Κεῖς καὶ Βααλακαὶμ καὶ Ἀδὰδ ³¹
³¹ καὶ Δοῦρ καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ Ζάχουρ καὶ Μακαλῶθ· ³² καὶ ³²
Μακαλῶθ ἐγέννησεν τὸν Σεμαά. καὶ γὰρ οὗτοι κατέναντι τῶν ἀδελ-
φῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.
³³ καὶ Νῆρ ἐγέννησεν τὸν Κεῖς, καὶ Κεῖς ἐγέννησεν τὸν Σαοῦλ, καὶ ³³
Σαοῦλ ἐγέννησεν τὸν Ἰωναθὰν καὶ τὸν Μελχισοῦε καὶ τὸν Ἀμειναδάβ
καὶ τὸν Ἀσάβαλ. ³⁴ καὶ υἱοὶ Ἰωναθὰν Μεριβάαλ· καὶ Μεριβάαλ ἐγέν- ³⁴
νησεν τὸν Μιχιά. ³⁵ καὶ υἱοὶ Μιχιά· Φιθὼν καὶ Μελχὴλ καὶ Θερέε ³⁵
καὶ Ζάκ. ³⁶ καὶ Ζάκ ἐγέννησεν τὸν Ἰὰδ καὶ Ἰαδὰ, καὶ Ἰαδὰ ἐγέννησεν ³⁶
τὸν Σαλαιμάθ καὶ τὸν Σαλμῶ καὶ τὸν Ζαμβρεῖ, καὶ ἐγέννησεν Ζαμβρεῖ
τὸν Μαισά. ³⁷ καὶ Μαισά ἐγέννησεν τὸν Βανὰ· Ῥαφαὶ υἱὸς αὐτοῦ, ³⁷
Σαλασάθ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσὴλ υἱὸς αὐτοῦ. ³⁸ καὶ τῷ Ἐσὴλ ἕξ υἱοί, καὶ ³⁸
ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐζρεικαὶ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ἰσμαὴλ
καὶ Σαραϊὰ καὶ Ἀβδεϊὰ καὶ Ἀνάν· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἐσὴλ. ³⁹ καὶ ³⁹
υἱοὶ Ἀσὴλ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· Αἰλάμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Γὰγ ὁ
δεύτερος· Ἐλιφάλεις ὁ τρίτος. ⁴⁰ καὶ ἦσαν υἱοὶ Αἰλείμ ἰσχυροὶ ἄνδρες ⁴⁰
δυνάμει, τείνοντες τόξον καὶ πληθύνοντες υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν,
ἐκατὸν πεντήκοντα. πάντες οὗτοι ἕξ υἱῶν Βενιαμείν.

¹ Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ συνλοχισμὸς αὐτῶν, καὶ οὗτοι καταγεγραμ- ¹ IX
μένοι ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰουδα μετὰ τῶν κατοί-
κισθέντων εἰς Βαβυλῶνα ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν. ² Καὶ οἱ ²
κατοικοῦντες πρότερον ἐν ταῖς κατασχέσεσιν αὐτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν
Ἰσραὴλ, υἱοὶ Λευεῖται, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ δεδομένοι. ³ καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ³

Α 27 Ἰρααμ] Ἱεροαμ Α 28 αρχοντες 2^ο] αρχηγοι Α 29 γυναικι] γρ
τη Α | Μολχα] Μιλχα Β^a b¹ Μααχα Α 30 αυτης] αυτη Α | ο πρωτοτ.]
om ο Α | Αβαλων] Αβδων Α | Σουρ] Ισουρ Α | Βααλακαμ] Βααλ· και Νηρ· Α |
Αδαδ] Ναδαβ Α 31 Δουρ] Γεδουρ Α | αδελφοι Α | om και 3^ο Α | Ζακχουρ·
Α 32 om και Μακαλωθ Α | Σεμαε Α | om γαρ Α 33 Μελχισουε Α |
Αμειναδαβ Α | Ασάβαλ] Ιεβααλ Α 34 υιοι] υιος Α | Μεφριβααλ Α (bis) |
Μιχα Α (item 35) 35 Μελχληλ] Μαλωθ Α | Θαρεε Α | Ζακ] Χααζ (item 36)
Α 36 Ιαδ και Ιαδα] Ιωιαδα Α | Ιαδα 2^ο] Ιωιαδα Α | Σαλαιμαθ] Γαλεμαθ
Α | Σαλμω] Αζμωθ Α | Ζαμρι Α (bis) | Ζ. εγεννησεν Α 36? 37? Μαισα]
sup M vestigia appar ras et litur in Β 37 Βαανα Α | Ραφαια Α | Σαλα-
σαθ] Ελεασα Α 38 Εζρεικαι (Εζρεικε Β^{ab})] Εζρικαμ Α | πρωτοτ.] γρ
ο Α | Αβδια Α 39 Ασηλ] Εσελεκ Α | Αιλαμ] Ουλαμ Α | πρωτοτ.] γρ
ο Α | και Γαγ (ι Γ sup ras Β¹)] Ιδίας Α | Ελιφαλεις] και Ελιφαλετ Α
40 Αιλειμ] Ουλαμ Α | πεντηκοντα] ενενηκοντα Α | παντε Α* (παντες Α^a)
IX 1 κατοικισθ.] αποικισθ. Α 2 υιοι Α. οι ιερεις] οι ειερεις· οι Λευειται Α

κατῳκῆσαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰούδα καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμὲν καὶ Β
 4 τῶν υἱῶν Ἐφραίμ καὶ Μανασσῆ. 4 καὶ Γωθὲι καὶ υἱὸς Σαμμίου υἱοῦ
 5 Ἀμρεὶ, υἱοὶ υἱῶν Φάρες καὶ υἱοῦ Ἰούδα. 5 καὶ ἐκ τῶν Σηλωνεὶ Ἀσαιά
 6 πρωτότοκος αὐτοῦ. 6 ἐκ τῶν υἱῶν Ζάρα Ἐπειήλ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν
 7 ἑξακόσιοι καὶ ἐνενήκοντα. 7 καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμὲν Σαλὼμ υἱὸς
 8 Μοσollām υἱὸς Ὀδυιὰ υἱὸς Ἀανά, 8 καὶ Βαναὰμ υἱὸς Ἰραὰμ καὶ
 οὔτοι υἱοὶ Ὁζεὶ υἱοῦ Μαχείρ καὶ Μασεαλήμ υἱὸς Σαφατιὰ υἱοῦ
 9 Ῥαγουήλ υἱοῦ Βαναϊά, 9 καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν
 ἐννακόσιοι πενήκοντα ἑξ, πάντες οἱ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν
 10 κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. 10 Καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων Ἰωδᾶε καὶ
 11 Ἰωαρεὶμ καὶ Ἰαχεὶν 11 καὶ Ἀζαριὰ υἱοὶ Χελκειὰ υἱοῦ Μοσollām υἱοῦ
 12 Σαδὼκ υἱοῦ Μαμμῶθ υἱοῦ Ἀχειτῶβ ἡγούμενος οἴκου τοῦ θεοῦ, 12 καὶ
 Ἀδαιὰ υἱὸς Ἰραὰμ υἱοῦ Πασχωρ υἱοῦ Μαλχειά, καὶ Μασαϊὰ υἱὸς
 13 Ἀδιήλ υἱοῦ Ἰεδειοῦ υἱοῦ Μοσollām υἱοῦ Μασελμῶθ υἱοῦ Ἐμήρ, 13 καὶ
 ἀδελφοὶ αὐτῶν, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν, χίλιοι ἑπτακόσιοι ἐξήκοντα,
 14 ἰσχυροὶ δυνάμει εἰς ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου τοῦ θεοῦ. 14 Καὶ ἐκ
 τῶν Λευειτῶν Σαμαϊὰ υἱὸς Ἀσῶβ υἱοῦ Ἑσρεϊκὰν υἱοῦ Ἀσαβιὰ ἐκ τῶν
 15 υἱῶν Μεραρεὶ, 15 καὶ Βακάρ καὶ Ῥαριήλ, Γαλαὰδ καὶ Μανθανίας υἱὸς
 16 Μειχὰ υἱοῦ Ζεχρεὶ υἱοῦ Ἀσάφ, 16 καὶ Ἀβδεϊὰ υἱὸς Σαμεϊὰ υἱοῦ Γαλαὰδ
 υἱοῦ Ἰωθὼν, καὶ Βαραχεὶ υἱὸς Ὀσσα υἱοῦ Ἡλκανὰ ὁ κατοικῶν ἐν ταῖς
 17 κώμαις Νωτεφατεῖ. 17 οἱ πυλωροὶ Σαλὼμ, Ἀκούμ, Ταμμὰμ καὶ Αἰμὰμ
 18 καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν, Σαλὼμ ὁ ἄρχων. 18 καὶ ἕως ταύτης ἐν τῇ πύλῃ
 τοῦ βασιλέως κατ' ἀνατολάς· αὐταὶ αἱ πύλαι τῶν παρεμβολῶν υἱῶν
 19 Λευεὶ. 19 καὶ Σαλωμὼν υἱὸς Κωρήβ υἱοῦ Ἀβιασάφ υἱοῦ Κόρε καὶ οἱ

3 των υιων (3^ο) pr απο Α 4 om και 1^ο, 2^ο, 3^ο Α | Γωθι Α | Σαμμιου] Α
 Αμιουδ Α | Αμρι Α 5 εκ] απο Α | Σηλωνι Α | Ασαια] Ασα Α | πρωτοτ.]
 pr ο Α | αυτου] + και υιοι αυτου Α 6 Επειηλ] Ιεηλ Α 7 Σαλω Α |
 Μοσollαμ Α | υιος 2^ο, 3^ο] υιου Α | Ωδονια Α | Αανα] Ασανου Α 8 Βα-
 νααμ] Ιεβναα Α | Ιρααμ] Ιεροαμ Α | και 2^ο] + Ηλα Α | ουτοι υιοι] υιος Α |
 Οζι Α | Μαχειρ] Μοχορε Α | Μασεαλημ] Μασαλλαμ Α | Βαναια] Ιεβανααι Α
 10 Ιωαρειβ Α 11 Αζαριαν Α | Χελχιου Α | Μαμμωθ] Μαριωθ Α | Αχιτωβ Α
 12 Αδαια] Σαδια Α | Ιρααμ] Ιερααμ Α | Πασχωρ] Φασχωρ Α | Μαλχεια]
 Μελχιου Α | Μασαϊα] Μασαι Α | Ιεδειου] Ιεφριου Α | Μασελμωθ] Μοσoll-
 λαμωθ Α | Εμηρ] Εμμηρ Α (lineol superscr Α^{1vela2}) 13 αδελφοι] pr οι Α |
 εξηκοντα] ενενηκοντα Α 14 Λευιτων Α | Εξρικαμ Α | Ασαβιον Α | εκ των
 (2^ο) υιον Α | Μεραρι Α 15 Βακαρ] Βακβακαρ Α | Ραριηλ] Αρε Α | Γαλααδ]
 και Γωληλ Α | Μανθανιας] Ματθανιας Α | Μιχα Α | Ζεχρι Α 16 Αβδεϊα]
 Οβδια Α | Σαμεϊα] Σαμιου Α | Γαλααδ] Γωληλ Α | Ιωθων] Ιδουθων Α |
 Βαραχιας Α | Οσσα] Ασα Α | Ελκανα Α | Νε|τωφαθι Α 17 οι πυλωροι]
 και οι πυρωλοι (sic) Α | Σαλλωμ (1^ο) Α | Ακουμ] και Ακουβ Α | Ταμμαν] και
 Τελμαν Α | Αιμαν Α 18 κατ] κατα Α | αι πυλαι] om αι Α | Λευι Α
 19 Σαλωμων] Σαλωμ' Α | Κωρηβ] Χωρη Α

Β ἄδελφοὶ αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτοῦ, οἱ Κορεῖται, ἐπὶ τῶν ἔργων
 τῆς λειτουργίας φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς· καὶ πατέρες
 αὐτῶν ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς φυλάσσοντες τὴν εἴσοδον. ²⁰ καὶ Φεινεὲς ²⁰
 υἱὸς Ἑλεαζάρ ἡγούμενος ἦν ἐπ' αὐτῶν ἔμπροσθεν, καὶ οὗτοι μετ' αὐ-
 τοῦ. ²¹ Ζαχαρίας υἱὸς Μασαλαμὶ πυλωρὸς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ ²¹
 μαρτυρίου. ²² πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ ταῖς πύλαις ἐν ταῖς πύλαις δια- ²²
 κόσιοι καὶ δέκα δύο· οὗτοι ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, ὁ καταλοχισμὸς
 αὐτῶν· τούτους ἔστησεν Δαυεὶδ καὶ Σαμουὴλ ὁ βλέπων τῇ πίστει
 αὐτῶν. ²³ καὶ οὗτοι καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πυλῶν ἐν οἴκῳ ²³
 Κυρίου, ἐν οἴκῳ τῆς σκηνῆς, τοῦ φυλάσσειν. ²⁴ κατὰ τοὺς τέσσαρας ²⁴
 ἀνέμους ἦσαν αἱ πύλαι, κατ' ἀνατολάς, θάλασσαν, βορρᾶν, νότον.
²⁵ καὶ ἄδελφοὶ αὐτῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι κατὰ ²⁵
 ἑπτὰ ἡμέρας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετὰ τούτων· ²⁶ ὅτι ἐν πίστει ²⁶
 εἰσὶν τέσσαρες δυνατοὶ τῶν πυλῶν. οἱ Λευεῖται ἦσαν ἐπὶ τῶν παστο-
 φορίων, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου τοῦ θεοῦ παρεμβαλοῦσιν· ²⁷ ὅτι ²⁷
 ἔπ' αὐτοὺς φυλακὴ· καὶ οὗτοι ἐπὶ τῶν κλειδῶν ²⁸ τὸ πρῶν πρῶν ἀνοί-
 γειν τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ. ²⁸ καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τὰ σκεύη τῆς λει- ²⁸
 ουργίας, ὅτι ἐν ἀριθμῷ εἰσοίσουσιν. ²⁹ καὶ ἐξ αὐτῶν καθισταμένοι ²⁹
 ἐπὶ τὰ σκεύη καὶ ἐπὶ πάντα σκεύη τὰ ἅγια, καὶ ἐπὶ τῆς σεμιδάλεως,
 τοῦ οἴνου, τοῦ ἐλαίου, τοῦ λιβανωτοῦ καὶ τῶν ἀρωμάτων. ³⁰ καὶ ἀπὸ ³⁰
 τῶν νίδων τῶν ἱερέων ἦσαν μυρεψοὶ τοῦ μύρου καὶ εἰς τὰ ἀρώματα.
³¹ καὶ Ματταθίας ἐκ τῶν Λευεῖτων, οὗτος ὁ πρωτότοκος τῷ Σαλῶμ ³¹
 τῷ Κορείτῃ, ἐν τῇ πίστει ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου τοῦ
 μεγάλου ἱερέως. ³² καὶ Βααναίας ὁ Κασθείτης ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ³²
 ἐπὶ τῶν ἄρτων τῆς προθέσεως, τοῦ ἐτοιμάσαι σάββατον κατὰ σάβ-
 βατον. ³³ καὶ οὗτοι ψαλτφοδοί, ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευεῖτων, ³³
 διατεταγμένοι ἐφημερίαι· ὅτι ἡμέρα καὶ νύξ ἐπ' αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔργοις.
³⁴ οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν, κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἄρχοντες· ³⁴
 οὗτοι κατοίκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³⁵ Καὶ ἐν Γαβαὼν κατῳ- ³⁵
 κησεν πατὴρ Γαβαωνεὶ Ἰήλ, καὶ ὄνομα γυναικὸς αὐτοῦ Μωωχά·

ΝΑ 19 Κοριται Α | παρεμβολῆς] + 'κν Α 20 ἐμπροσθεν] + κν Α 21 Μα-
 σαλαμ] Μοσολλαμ Α 22 om και 1° Α 23 οι υιοι] om οι Α 24 τεσ-
 σαραι Α | κατ] κατα Α¹ 26 Λευιται Α 27 om πρωι 2° Ν | ανγειν Ν
 28 εισισουσιν] + αυτα | και εν αριθμω· εξισουσιν αυτα· Α 29 καθεστομενοι
 Β | σκευη 2°] pr τα ΝΑ | om του ελαιου Ν* (hab Ν^a (mg)) 31 Ματταθι|as
 Β* (Ματτθι|as Β^b vid) | Λευιτων Α | Κορειτης Β Κοριτη Α 32 Βαναϊas
 ΝΑ | Κασθειτης Α | om κατα σαββατον Ν* (hab Ν^a) 33 Λευιτων ΝΑ | διατε-
 ταγμενοι Ν^a (om οι Ν*) | εφημερια Ν 34 πατριων] + των Λευιτων Α |
 αρχοντες 2°] αιχοντες Α pr και Ν | κατωκησαν Α | Ιερλημ Ν 35 κατωκησαν
 Ν | Ιηλ] Ιερλ Ν Ιειηλ Α | γυναικος] pr της Ν

36 ³⁶ καὶ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρωτότοκος Σαβαδὼν, καὶ Ἰσεῖρ καὶ Κεῖς καὶ Βάαλ καὶ Β
 37 Νῆρ καὶ Ναδὰβ ³⁷ καὶ Ἰεδούρ καὶ ἀδελφὸς καὶ Ζαχαριά καὶ Μακελλῶθ.
 38 ³⁸ καὶ Μακελλῶθ ἐγέννησεν τὸν Σαμαά· καὶ οὗτοι ἐν μέσῳ τῶν ἀδελ-
 φῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.
 39 ³⁹ καὶ Νῆρ ἐγέννησεν τὸν Κεῖς, καὶ Κεῖς ἐγέννησεν τὸν Σαούλ, καὶ
 Σαούλ ἐγέννησεν τὸν Ἰωναθὰν καὶ τὸν Μελχισοῦε καὶ τὸν Ἀμειναδὰβ
 40 καὶ τὸν Ἰεβᾶαλ. ⁴⁰ καὶ υἱὸς Ἰωναθὰν Μареιβᾶαλ· καὶ Μареιβᾶαλ ἐγέν-
 41 νησεν τὸν Μειχά. ⁴¹ καὶ υἱοὶ Μειχά· Φαιθὼν καὶ Μάλαχ καὶ Θαραχ.
 42 ⁴² καὶ Ἀχαζ ἐγέννησεν τὸν Ἰαδὰ, καὶ Ἰαδὰ ἐγέννησεν τὸν Γαμέλεθ καὶ
 43 τὸν Γαζάωθ καὶ τὸν Ζαμβρεῖ, καὶ Ζαμβρεῖ ἐγέννησεν τὸν Μασσά, ⁴³ καὶ
 Μασσά ἐγέννησεν τὸν Βαανά, Ῥαφαῖα υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσαήλ υἱὸς αὐτοῦ.
 44 ⁴⁴ καὶ τῷ Ἐσῆλ ἕξ υἱοί, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐσδρειακὰν πρωτό-
 τοκος αὐτοῦ, Ἰσμαὴλ καὶ Σαριά καὶ Ἀβδεὶα καὶ Ἀνάν· οὗτοι υἱοὶ Ἐσῆλ.

X 1 ¹ Καὶ ἀλλόφυλοι ἐπολέμησαν πρὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσ-
 2 ὤπου ἀλλοφύλων καὶ ἔπασον τραυματίαι ἐν ὄρει Γελβουε. ² καὶ κατε-
 διώξαν ἀλλόφυλοι ὀπίσω Σαούλ καὶ ὀπίσω υἱῶν αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξαν
 ἀλλόφυλοι τὸν Ἰωναθὰν καὶ τὸν Ἀμειναδὰβ· καὶ τὸν Μελχισοῦε υἱὸς
 3 Σαούλ. ³ καὶ ἐβαρύνθη ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαούλ· καὶ εὗρον αὐτοὺς οἱ
 4 τοξόται ἐν τόξοις καὶ πόνοις, καὶ ἐπόνεσαν ἀπὸ τῶν τόξων. ⁴ καὶ
 εἶπεν Σαούλ τῷ αἵρῳ τὰ σκεύη αὐτοῦ Σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου
 καὶ ἐκκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ
 ἐμπαίξωσίν μοι· καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἷρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι
 ἐφοβεῖτο σφόδρα· καὶ ἔλαβεν Σαούλ τὴν ῥομφαίαν καὶ ἐπέπεσεν
 5 ἐπ' αὐτήν. ⁵ καὶ εἶδεν ὁ αἷρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι ἀπέθανεν Σαούλ,
 6 καὶ ἔπεσεν καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἀπέθανεν Σαούλ
 καὶ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ ἐπὶ τὸ

36 υἱος B^{NA} | pr o N* A | Σαβδων A | Κεῖς] Κιρ N 37 Ἰεδουρ] Γεδουρ A | NA
 ἀδελφοὶ A | καὶ 3°] κα N* (καὶ N^a) om A | Ζαχχουρ A | Μακεδωθ A (item 38)
 38 om καὶ Μακ. N | Σαμα A | αυτων· κατωκησαν A | om εν μεσω των αδ.
 αυτων (2°) N* (hab N^a(mg)) | εν μεσω (2°)] μετα A 39 Μελχισουε NA | Αμι-
 ναδαβ A | Ιεβααλ] Ισβααλ N Βααλ A 40 υἱος] υἱους N | Ιωναθαμ N | Μареи-
 βααλ] Μареивαλ (1°) N Μεχριβααλ A (bis) | Μιχα A (item 41) 41 Φιθων
 A | Μάλωχ A | Θαρα·] A 42 Αχαζ·] Χααζ A | Γαλεμεθ A | Γαζαωθ] Αζμωθ
 A | Ζαμβρι A (bis) | om καὶ Ζαμβρεῖ N | Μασα NA (item 43) 43 Βανα A |
 Ραφαιαν N | Ραφαια υἱος αυτου sup ras A¹ | Εσαηλ] Ελεασα υἱος αυτου· Εσῆλ
 A 44 Εσαηλ N (bis) | Εζρικαν... Ισμαηλ bis scr N* (om 2° N^a) | Εσδρειακὰν]
 Εζρικαμ A | Ισμαηλ] pr καὶ A | Αβδια A X 1 Γελβουθ' A 2 αυτου] ουκ sup
 ras A¹ | Αμερναδαβ B^b vid Αμειναδαβ NA | Μελχισουε A Μελχισεδεκ N 3 αυ-
 τους] αυτον A | τοξοις] pr τοις NA | επονεσεν NA 4 καὶ εκκεντησον] κα, κ
 1° sup ras A^b | την ρομφ. (2°)] + αυτου A | επεπεσεν] επεσεν NA 5 ιδεν A
 (item 7) | καὶ 3°] + γε A | αυτου 2°] + καὶ απεθανεν·] (seq ras 4 vel 5 litt) A

Β αὐτὸ ἀπέθανεν. ⁷ καὶ εἶδεν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὁ ἐν τῷ αὐλῶνι ὅτι ⁷ ἔφυγεν Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι ἀπέθανεν Σαοὺλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ κατέλειπον τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ ἔφυγον· καὶ ἦλθον ἀλλόφυλοι καὶ κατώκησαν ἐν αὐταῖς. ⁸ Καὶ ἐγένετο τῇ ἐχομένῃ καὶ ἦλθον ἀλλόφυλοι ⁸ τοῦ σκυλεύειν τοὺς τραυματίας, καὶ εὗρον τὸν Σαοὺλ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῷ ὄρει Γελβοῦε. ⁹ καὶ ἐξέδυσαν αὐτόν, καὶ ⁹ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ τοῦ εὐαγγελίσασθαι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ. ¹⁰ καὶ ἔθηκαν τὰ σκεύη αὐτῶν ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτῶν, καὶ τὴν ¹⁰ κεφαλὴν αὐτοῦ ἔθηκαν ἐν οἴκῳ Δαγών. ¹¹ καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ¹¹ κατοικοῦντες Γαλαὰδ ἅπαντα ἃ ἐποίησαν ἀλλόφυλοι τῷ Σαοὺλ καὶ τῷ Ἰσραὴλ. ¹² καὶ ἠγέρθησαν ἐκ Γαλαὰδ πᾶς ἀνὴρ δυνατός, καὶ ¹² ἔλαβον τὸ σῶμα Σαοὺλ καὶ τὸ σῶμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἤνεγκαν αὐτὰ εἰς Ἰαβεῖς, καὶ ἔθαψαν τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ὑπὸ τὴν δρῦν ἐν Ἰαβεῖς· καὶ ἐνήστευσαν ἐπτὰ ἡμέρας. ¹³ καὶ ἀπέθανεν Σαοὺλ ἐν ταῖς ἀνομίαις ¹³ αὐτοῦ αἷς ἠνόμησεν τῷ θεῷ κατὰ τὸν λόγον Κυρίου, διότι οὐκ ἐφύλαξεν· ὅτι ἐπηρώτησεν Σαοὺλ ἐν τῷ ἐνγαστριμύθῳ τοῦ ζητῆσαι, καὶ ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουὴλ ὁ προφῆτης, ¹⁴ καὶ οὐκ ἐζήτησεν Κύριον· καὶ ¹⁴ ἀπέκτεινεν αὐτόν, καὶ ἐπέστρεψεν τὴν βασιλείαν τῷ Δαυεὶδ υἱῷ Ἰεσοῖ. ¹ Καὶ ἦλθεν πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς Δαυεὶδ ἐν Χεβρών λέγοντες Ἰδοὺ ¹ ΧΙ ὀστᾶ σου καὶ σάρκες σου ἡμεῖς· ² καὶ ἐχθὲς καὶ τρίτην ὄντος Σαοὺλ ² βασιλέως σὺ ἦσθα ὁ ἐξάγων καὶ εἰσάγων τὸν Ἰσραὴλ· καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ Κύριός σοι Σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ σὺ ἔση εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἦλθον πάντες πρεσβύτεροι ³ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρών, καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυεὶδ διαθήκην ἐν Χεβρών ἐναντίον Κυρίου, καὶ ἔχρισαν τὸν Δαυεὶδ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ κατὰ τὸν λόγον Κυρίου διὰ χειρὸς

ΝΑ 7 om ανηρ Ν | ο εν | ον εν Ν* (ο εν Ν^a) | Ισραηλ 2° | pr πας Ν | om και 4° Ν | κατελιπον Ν | κατωκισα Ν | αυτοις Ν 8 σκυλευσαι Α | τους τραυμ. Β* Ν¹ Α | ο τραυμ. Β^b vid τας τρ. Ν* 9 απεστειλαν Ν | αυτων | αυτοις Ν 10 οικω 1° | ω sup ras Β³ | om κεφαλην Ν* (superscr Ν^a) 11 απαντα | παντα Α | και 2° | εν Α 12 το σωμα 1° | om το Ν | το σωμα 2° | τα σωματα Α | om εν Ν* (hab Ν^a mg sinistr) 13 αυτων Α* vid (αυτου Α^b) | θεω | κω Α | Κυριου | pr του Ν | ενγαστριμ. Β*^b εγγ. Β^{ab} | αυτω | pr αυτο Ν^a mg sinistr 14 εξεζητησεν Α | Κυριον | κς Ν τον κν Σαουλ Α | αυτον | + καθοτι ουκ ηρωτησεν εν κω Α | απεστρεψεν Ν | Δαδ ΝΑ (ita ubique) ΧΙ 2 βασιλεως | βασιλευς Ν | ο εξαγων και εισαγων | ο εισαγαγων και εξαγαγων Ν | om Ισραηλ 2° ΝΑ | Κυριος | + ο θς | σου Α | ποιμανεις | πενεις Ν* (οιμ superscr Ν^a) | συ 3° | σοι Ν | om εση Ν* Α (hab ΒΝ^a) | Ισραηλ 3° | Ιηλμ Ν* (Ιηλ Ν¹) 3 εις 1° | εν Α | εναντι Α | εις βασ.] εις βα sup ras Α^a

4 Σαμωήλ. 4Καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς καὶ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Β
 Ἱερουσαλὴμ, αὕτη Ἰεβούς, καὶ ἐκεῖ οἱ Ἰεβουσαῖοι οἱ κατοικοῦντες
 5 τὴν Ἰεβούς 5εῖπαν τῷ Δαυεὶδ Οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε. καὶ προκατε-
 6 λάβετο τὴν περιοχὴν Σειών, αὕτη ἡ πόλις Δαυεὶδ. 6καὶ εἶπεν Δαυεὶδ
 Πᾶς τύπτων Ἰεβουσαῖον ἐν πρώτοις, καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα καὶ εἰς
 7 στρατηγόν· καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτῇ ἐν πρώτοις Ἰωάβ υἱὸς Σαρουιά, καὶ
 8 ἐκάλεσεν αὐτὴν Πόλιν Δαυεὶδ· 8καὶ ὠκοδόμησεν τὴν πόλιν κύκλῳ·
 9 καὶ ἐπολέμησεν καὶ ἔλαβεν τὴν πόλιν. 9καὶ ἐπορεύετο Δαυεὶδ πο-
 10 ρευόμενος, καὶ Κύριος Παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ. 10καὶ οὗτοι οἱ ἄρ-
 χοντες τῶν δυνατῶν οἳ ἦσαν τῷ Δαυεὶδ, οἱ κατισχύοντες μετ' αὐτοῦ
 ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ μετὰ παντὸς Ἰσραὴλ τοῦ βασιλεύσαι αὐτὸν
 11 κατὰ τὸν λόγον Κυρίου ἐπὶ Ἰσραὴλ. 11καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς τῶν
 δυνατῶν τοῦ Δαυεὶδ· Ἰεσεβαδὰ υἱὸς Ἀχαμανεὶ πρῶτος τῶν τριά-
 12 κοντα· οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἅπαξ ἐπὶ τριακοσίους
 13 Ἀρχωνεῖ, οὗτος ἦν ἐν τοῖς τρισὶν δυνατοῖς. 13οὗτος ἦν μετὰ Δαυεὶδ
 ἐν Φασοδομῇ, καὶ οἱ ἀλλοφύλοι συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ
 14 ἦν μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης κριθῶν, καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἀπὸ προσ-
 15 ὄπου ἀλλοφύλων. 14καὶ ἔστη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος καὶ ἔσωσεν
 αὐτήν, καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἀλλοφύλους· καὶ ἐποίησεν Κύριος σωτη-
 16 ρίαν μεγάλην. 15καὶ κατέβησαν τρεῖς ἐκ τῶν τριάκοντα ἀρχόντων
 εἰς τὴν πέτραν πρὸς Δαυεὶδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλάμ, καὶ παρεμ-
 16 βολή τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. 16καὶ Δαυεὶδ τότε
 ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ σύστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βαιθλέεμ.
 17 17καὶ ἐπεθύμησεν Δαυεὶδ καὶ εἶπεν Τίς ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου
 18 Βηθλέεμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; 18καὶ διέρρηξαν οἱ τρεῖς τὴν παρεμβολὴν

4 αυτου] om N* (hab Na mg) Ισλ A | εις] om N επι A | Ιεβους 2ο] γην A NA
 5 ειπαν] + δε οι κατοικουντες Ιεβους A | Σιων NA 6 Ιεβουσαιον] pr τον N*
 (om Na) εβ sup ras 3 litt A1 | εστε N | ειστρατηγον A | αυτη B* (αυτην
 B2) | Σαρουιας A 8 οικοδομησεν N 9 πορευομενος] + μετ αυτου N*
 (om Na) + και μεγαλυνομενος A 10 τη βασ.] om τη N | επι] εν N 11 του
 Δ.] του sup ras A1 | Ιεσσαιβαδα N Ισβααμ A | Αχαμανι N Αχαμανι A | πρω-
 12 του] πρωτοτοκος A | εσπατο A* (εσπασατο A1) | τριακοσιας N* (τριακοσιους Na)
 12 Δωδε N | Αρχωνει] Αχωνει N Αχωχι A | τρισι A | δυνατος A 13 Φασο-
 14 δομῃ] A | εις πολεμον εκει N | πληρεις A 15 τρεις] pr οι A | παρεμβ.] pr η
 A | εν τη κ.] pr παρεμβεβληκει A 16 συστημα] υποστημα A | Βαιθλεεμ]
 τη Βηθλεεμ N τη Βεθλ. A 17 Βαιθλεεμ N 18 και διερρηξαν...πυλη om N*
 (hab κ διερρηξαν οι γ' την παρεμβολην των αλλοφυλων κ υδρευσαντο υδωρ
 εκ του λακκου του εν Βεθλεεμ os ην εν τη πυλη Na mg sup)

Β τῶν ἀλλοφύλων καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βαιθλέεμ, ὃς ἦν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἔλαβον πρὸς Δαυεὶδ, καὶ οὐκ ἤθελεν Δαυεὶδ τοῦ πιεῖν αὐτό· καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ κυρίῳ ¹⁹ καὶ εἶπεν Ἰλαῶς μοι ¹⁹ ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· εἰ αἷμα ἀνδρῶν τούτων πίομαι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν; ὅτι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν ἤνεγκαν· καὶ οὐκ ἐβούλετο πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί. ²⁰ καὶ Ἰωάβ ἀδελφὸς ²⁰ Ἰωάβ, οὗτος ἦν ἀρχὼν τῶν τριῶν, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνί· καὶ οὗτος ἦν ὀνομαστός ἐν τοῖς τρισίν, ²¹ ἀπὸ τῶν τριῶν ὑπὲρ τοὺς δύο ἔνδοξος, καὶ ἦν ²¹ αὐτοῖς εἰς ἀρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἤρχετο. ²² καὶ Βαναὶά υἱὸς ²² Ἰωδάε υἱὸς ἀνδρὸς δυνατοῦ, πολλὰ ἔργα αὐτοῦ ὑπὲρ Καθασαήλ· οὗτος ἐπάταξεν τοὺς δύο ἀριῆς Μωάβ, καὶ οὗτος κατέβη καὶ ἐπάταξεν τὸν λέοντα ἐν τῷ λάκκῳ ἐν ἡμέρᾳ χιόνος, ²³ καὶ οὗτος ἐπάταξεν τὸν ²³ ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον, ἄνδρα ὁρατὸν πεντάπηχυν· καὶ ἐν χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ἀντίον ὑφαινότων· καὶ κατέβη ἐπ' αὐτὸν Βαναίας ἐν ῥάβδῳ καὶ ἀφείλατο ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου τὸ δόρυ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ. ²⁴ ταῦτα ἐποίησεν Βαναίας ²⁴ υἱὸς Ἰωάδ, καὶ τούτῳ ὄνομα ἐν τοῖς τρισίν τοῖς δυνατοῖς· ²⁵ ὑπὲρ ²⁵ τοὺς τριάκοντα ἔνδοξος οὗτος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἤρχετο, καὶ κατέστησεν αὐτὸν Δαυεὶδ ἐπὶ τὴν πατριὰν αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ δυνα- ²⁶ τοὶ τῶν δυνάμεων· Ἀσαήλ ἀδελφὸς Ἰωάβ, Ἐλεανὰν υἱὸς Δωδῶε Βαιθλάεμ, ²⁷ Σαμαῶθ ὁ Ἀδί, Χέλλης ὁ Φελωνεὶ, ²⁸ Ὡραὶ υἱὸς ἐκ τῆς ²⁷ ²⁸ Ὁθεκῶ, Ἀβιέζερ ὁ Ἀναθωθεὶ, ²⁹ Σοβοχαὶ ὁ Ἀθεί, Ἥλει ὁ Ἀχωνεὶ, ²⁹ ³⁰ Νεερέ ὁ Νεθωφατεὶ, Χθαὸδ υἱὸς Νοοζὰ ὁ Νετωφατεὶ, ³¹ Αἰρεὶ υἱὸς ³⁰ ³¹

ΝΑ 18 Βεθλεεμ Ν Βηθλεεμ Α | ελαβον] + και ηλθον Β^{mg} ΝΑ | ηθελεν] ηθελησεν Α 19 τουτων] τουτο Ν* (τουτων Ν⁷) | ψυχαις 2°] α sup ras Α^b | ηνεγκαν] + αυτον Α | ηβουλοντο Ν* (εβουλετο Ν¹) | πιειν] πιν Ν | αυτο] αυτον Α 20 Α-βεσσα Α | αδελφος] pr ο Α | τριων] πατριων Α | εσπατο Α* vid (εσπασατο [ασ sup ras] Α¹) | τριακοσιας Ν* (τριακοσιους Ν^a) εξακοσιους Α | om και 2° Α | τοις τρ.] ταις τρ. Α 21 αυτοις] αυτος Α 22 Βαναια] Καναια Β^b Βαναϊας Α | υπερ] hactenus Cod Sin-Petr | Καθασαηλ] Βασαηλ Ν^{vid} (certe sic inc Cod Frid-Aug) | οντος 1°] ουτες Bed^{it} 23 om οντος Ν | αορατον Ν* (ορ. Ν¹) | χειρι] pr τη Α | ωσι] ωσει Ν | υφαινοντων] pr των Ν | Βανεας Ν (item 24) | αφειλετο Ν 24 Ιωαδ] Ιωδαε ΝΑ | τουτω] τουτο Ν | τρισι] Α 25 ενδοξος] pr ην Α (η sup ras Α^a) 26 δυνατοι] pr οι Α | Ιωαβ] Ιωα Α | Δωδωαι Α | Βαιθλαεμ] Καθλαεμ Ν pr εκ Α 27 Σαμαωθ...Φελωνει] Σαμωθ· Θαδι Χελλης·| ο Φαλλωνι Α 28 εκ της Οθεκω] εκ κης Οθεικω· Α | Αναθωθι Α 29 Σοβο-χαϊ ο Αθει] Σοβοχε ο Ιαθει Ν και Σοβ·|βο|χαϊ ο Ασωθ· Α | Ηλι (sup ras) Α^a | ο Αχωνει] ο Αναχωνει Ν* (ο Αχωνει Ν¹) ο Αχωρ (sup ras seq ras) Α^a 30 Νεερε...Νετωφατει (Ετωφ. Β*)] Νεερε ο Νοτωφαθει Χθαδ...Νετωφαθει Ν Μοορα ο Νετω|φαθι (Μ. ο Νετω sup ras pl litt Α¹)· Ελαδ· υιος Βααα ο Νετω-φαθι· Α 31 Αιρει] Αιθει Ν Ηθου Α

32 'Ρεβιέ ἐκ βουνου Βενιαμείν, Βαναίας ὁ Φαραθωνεί, 32 Οὐρεί ἐκ ναχαλεὶ Β
 33 Γάας, 'Αβιὴλ ὁ Γαραβαιθί, 33 'Αζβὼν ὁ Βεερμείν, Σαμαβά ὁ 'Ομεί·
 34 34 Βενναίας ὁ Σομολογεννουεὶν, 'Ιωνάθάν υἱὸς Σωλὰ ὁ 'Αραχεί,
 35 35 'Αχείμ υἱὸς 'Αχάρ ὁ 'Αραρεί, 'Ελφάτ υἱὸς Σθύρ, 36 'Οφάρ Μοχόρ, 'Αχειὰ
 37 ὁ Φεδωνεί, 37 'Ησερέ ὁ Χαρμαδαί, Νααραὶ υἱὸς 'Αζωβαί, 38 'Ιωὴλ υἱὸς
 38 Ναθάν, Μεβαὰλ υἱὸς 'Αγαρεί, 39 Σέλη ὁ 'Αμμωνεὶ, Ναχωρ ὁ Βερθεὶ
 40 αἴρων σκευὴ νύφ Σαρουία, 40 'Ιρά ὁ 'Ηθηρεί, Γαρηοβαί, 'Ιοθηρεί·
 41 41 Οὐρεὶ ὁ Χεττεί, Ζαβὲτ υἱὸς 'Αχαιά, 42 'Αδεινὰ υἱὸς Σαιζὰ τοῦ
 42 'Ρουβὴν ἄρχων καὶ ἐπ' αὐτῷ τριάκοντα, 43 'Ανὰν υἱὸς Μωχαὶ καὶ
 44 'Ιωσαφὰτ ὁ Βαιθανεὶ, 44 'Οξεία ὁ 'Ασταρωθεί, Σαμαθὰ καὶ 'Ιειά,
 45 υἱοὶ Κωθὰν τοῦ 'Αραρεί, 45 'Ελθειηλ υἱὸς Σαμερεὶ καὶ 'Ιωάζαε ὁ ἀδελ-
 46 φὸς αὐτοῦ ὁ 'Ιεασεὶ, 46 Δειηλ ὁ Μιεὶ καὶ 'Ιαριβεὶ καὶ 'Ιωσειὰ υἱὸς αὐτοῦ,
 47 'Ελλάαμ καὶ 'Εθεμὰ ὁ Μωαβεΐτης, 47 Δαλειηλ καὶ 'Ιωβήθ καὶ 'Εσσειηλ
 1 ὁ Μειναβειά. 1 Καὶ οὗτοι οἱ ἐλθόντες πρὸς Δανεὶδ εἰς Σωκλά,

ἐτι συνεχομένου ἀπὸ προσώπου Σαουλ υἱοῦ Κεὶς. καὶ οὗτοι ἐν τοῖς
 2 δυνατοῖς βοηθοῦντες ἐν πολέμῳ, 2 καὶ τόξῳ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστε-
 ρων, καὶ σφενδονῆται ἐν λίθοις καὶ τόξοις, ἐν τοῖς ἀδελφοῖς Σαουλ
 3 ἐκ Βενιαμείν. 3 ὁ ἄρχων 'Αχιέζερ, καὶ 'Ιωὰ ὁ υἱὸς 'Αμὰ τοῦ Γεβω-

31 Ρέβιε] Ραβειαι Ν Ρηβαι Α | Φαραθωθεί Ν* (Φαραφώνει Ν^{c.a}) Φαραθωνι Α ΝΑ
 32 Ουρι Α | ναχαλη Α | Γαραβαιθι] Γαραβεθ Ν Σαραβεθθι Α 33 Αζ-
 βων] Αζμωθ Α | Βεερμειν ΒΝ^{c.a}] Βεερβειν Ν* Βαρσαμι Α | Σαμαβα ο Ομει]
 Εαμαβα ο Σωμει Ν Ελιαβα ο Σαλαβωνι Α 34 Βενναϊας ο Σομολογ.]
 Βεννεας ο Σομογεννονιν Ν υιοι Ασαμ· ο Γωνι Α | Σωλα ο Αραχει Β^b] Σ. ο
 Αραρει Βab Ν Σαγη ο Αραρι Α 35 Αχιαμ υ. Σαχαρ ο Αραρι Α | Ελφατ] Ελι-
 φααλ Α 35—36 Σθυρ Οφαρ Μοχορ] Σουρ· Οφ. Μ. Ν Ωρα· Φερομεχου|ραθι
 Α 36 Αχια ΝΑ | Φελλωνι Α 37 Ησεραι Ν Ασαραι Α | Χαρμαδαι]
 Καρμηλι Α | Νααραι] Νοορα Α | Αζωβε Ν Αζβι Α 38 υιος ιο] αδελφος
 Α | Μεβααλ] Μαβαρ Α | Αγαρει] Αταραι Α 39 Σελη] Σελληκ' Α |
 Αμμωνει Ν Αμμωνι Α | Ναχωρ ο Βερθει] Νααραι ο Βηρωθ Α | αιρων σκευη]
 διδω|νικευη (sic) Ν | υιω Σαρουια] Ιωαβ' υιου Σαρουιας Α 40 Ιρα ο
 Ηθηρει] Ια ο Ιθηρει Ν Ιρας ο Ιεθερι Α | Γαρηοβε Ν Γαρηβ' Α | Ιοθηρει] Ιεθερι
 Α 41 Ουρει ο Χεττει] Ουριας Χεθι Α | Ζαβατ Α | υιος] υιω os Ν | Αχαια]
 Αχεια Ν Ολι Α 42 Αδινα Α | Σαιζα] Σεζα Ν Σεχα Α 43 Ανναν Ν |
 Μωχα] Μαχα Α | Ιωσαφας Ν* (Ιωσαφατ Ν^{c.a}) | Βαιθανει] Βεθανει Ν Μαθ-
 θανι Α 44 Οξια Α | ο Ασταρωθει] Θεσταρωθει Ν ο Ασταρωθι Α | Σαμαθα]
 Σαμμα Α | Ιεια] Εια Ν Ιειηλ Α | Κωθαν του Αραρει (Αρα|ρ Βb)] Χωθα] τ.
 Αραρι Α 45 Ελθειηλ (nisi Ελσειηλ)] Ιειδηλ Α | Σαμαρι Α | Ιεασει] Θωσαςι
 Α 46 Λιηλ Ν Ιελιηλ Α | ο Μιει] ο Μαωειν Α | Αριβι Ν Ιαριβαι Α | Ιωσια
 Α | Ελλαμ Ν^{vid} Ελνααμ Α | και 3ο] κα Ν | Εθεμα] Ιεθεμα Α | post ο 2ο appar
 ras a vel δ in Β | Μωαβιτης Α 47 Αλιηλ Α | Ιωβηδ Α | Ε|σειηλ Ν Εσσειηλ
 Α | Μειναβεια] Μεσωβια Α XII 1 Σωκλα] Σικελαγ Α 2 τοξω] pr εν
 Ν | εν τοις αδελφοις] εκ των αδελφων ΝΑ | εκ ΒΝ^{c.a} Α] και Ν* 3 ο αρχων]
 om ο Α | Ιωα ο] Ιωας Ν Ιωρας Α | Αμα] Σαμαα Α | Γεβωθειτου] Ταβαθιτου Α

Β θείτου, καὶ Ἰωὴλ καὶ Ἰωφάλητ υἱοὶ Ἀσμώθ, καὶ Βερχειά, καὶ Ἰηοὺλ
 ὁ Ἀναθωθεὶ, ⁴καὶ Σαμαίᾱς ὁ Γαβαωνεΐτης δυνατὸς ἐν τοῖς τριάκοντα ⁴
 καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα, Ἰερμίας καὶ Ἰεζήλ καὶ Ἰωανὰν καὶ Ἰωαζαβὰβ
 ὁ Γαδαραθειεὶμ, ⁵Ἀζαὶ καὶ Ἀρειμουθ καὶ Βαδαὶα καὶ Σαμαραὶα καὶ ⁵
 Σαφατιά ὁ Χαραιφεὶ, ⁶Ἡλκανὰ καὶ Ἰησουνεὶ καὶ Ὀζρειήλ καὶ Ἰωζάρα, ⁶
 Καὶνὰ καὶ Σοβοκάμ καὶ οἱ Κορεΐται, ⁷καὶ Ἐλία καὶ Ζαβιδιὰ υἱοὶ Ραὰμ ⁷
 καὶ οἱ τοῦ Γεδώρ. ⁸καὶ ἀπὸ τοῦ Γεδδεὶ ἐχωρίσθησαν πρὸς Δαυεὶδ ⁸
 ἀπὸ τῆς ἐρήμου ἰσχυροὶ δυνατοὶ ἄνδρες πατάξεως πολέμου, αἰ-
 ροντες θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ πρόσωπον λέοντος πρόσωπα αὐτῶν,
 καὶ κούφοι ὡς δορκάδες ἐπὶ τῶν ὁρέων τῷ τάχει. ⁹Ἀζα ὁ ἄρχων, ⁹
 Ἀβδεὶα ὁ δευτέρως, Ἐλῖαβ ὁ τρίτος, ¹⁰Μασεμμανὴ ὁ τέταρτος, Ἰερε- ¹⁰
 μεὶα ὁ πέμπτος, ¹¹Ἐθοὶ ὁ ἑκτός, Ἐλῖαβ ὁ ἑβδομος, ¹²Ἰωὰν ὁ ὄγδοος, ¹¹
 Ἐλῖαζερ ὁ ἔνατος, ¹³Ἰερεμεὶα ὁ δέκατος, Μελχαβανναὶ ὁ ἐνδέκατος. ¹³
¹⁴οὗτοι ἐκ τῶν υἱῶν Γὰδ ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς, εἰς τοῖς ἑκατὸν ¹⁴
 μικρὸς καὶ μέγας τοῖς χιλίοις. ¹⁵οὗτοι οἱ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ¹⁵
 ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ οὗτος πεπληρωκὸς ἐπὶ πᾶσαν κρηπίδα
 αὐτοῦ, καὶ ἐξεδίωξαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας αὐλῶνας ἀπὸ ἀνα-
 τολῶν ἕως δυσμῶν. ¹⁶καὶ ἦλθον ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμὲν καὶ Ἰούδα ¹⁶
 εἰς βοήθειαν τοῦ Δαυεὶδ. ¹⁷καὶ Δαυεὶδ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐ- ¹⁷
 τῶν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ εἰς εἰρήνην ἦκατε πρὸς μέ, εἴη μοι καρδία
 καθ' ἐαυτὴν ἐφ' ὑμᾶς καὶ εἰ τοῦ παραδοῦναί με τοῖς ἐχθροῖς μου
 οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρός, ἴδοι ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν καὶ ἐλέγξαιτο.

ⲬΑ 3 Ἰωηλ Α | Ἰωφάλητ Α | Φάλλητ Α | Αζμωθ Α | Βερχεια Βαραχια Α |
 Αναβωθει Ν Αναθωθι Α 4 Σαμεας Ν | Αγαβωνιτης Ν* Γαβαωνιτης Ν^{ca}Α
 + και Βερχεια και Ἰηουλ ο Αναθωθει και Σαμεας ο Γαβαωνιτης Ν | Ιερμιας
 Ιερμιας Β^a Ιερεμιας Ν* (Ιερεμιας Ν¹) και Ιερεμιας Α | Ιεζιηλ Α | Ιωζαβαδ Α |
 Γαδαραθειεμ Γαδαρα Ν Γαδηρωθι Α 5 Αζα Ελιωζι Α | Αρειμουθ
 Αριθμους Ν Ιαριμουθ (I sup ras) Α | Βαδαία Βααδια Α | Σαμαρια ΝΑ |
 Σαφατεια Ν | Χαραιφει Αρουφι Α 6 Ιησουνει Ιεσια Α | Οζρειηλ Ελιηλ
 Α | Ιωζαρα Ιωζααρ Α | om Καϊνα Α | Σοβοκαμ Σοβοιαμ Ν Ιεσβααμ Α |
 Κοριται ΝΑ 7 Ελια Ν Ιωηλα Α | Ζαβαδια ΝΑ | Ρααμ (Pa non inst
 spiritum tamen adpinx B^b) Ιεροαμ Α | και οι υιοι ΝΑ | Γεδδωρ Ν 8 Γαδδει
 Ν Γαδ' Α | εχωρισθησαν διεχωρ. Α | απο 2° επι Α | ανδρες δυνατοι Ν |
 δορκαδος Α | τω ταχει εν τ. Α 9 Αζα Αζερ Α | Αβδια Α | Ελειαβ Ν
 10 Μασεμμανη Ν Μασμā Α | τεταρτος δ' Α | Ιερμια Ν Ιερεμια Α 11 Εθοι
 Εθθει Α | Ελειαβ Ελιηλ Α 12 Ιωαν Ιωαναν Α | ο ογδοος ογδους Ν |
 Ελῖαζερ Ελεξαβαδ Α 13 Ιερεμεια Ιερμια Ν Ιερεμιας Α | Μελχαβαννεα Ν
 Μαχαβαναι Α | ενδεκατος ια' Ν 14 om Γαδ Ν | στρατειας Β^{ab}(vid)
 15 οι τοι Β* vid (ουτ. Bab) | εξεδιωξαν εδιωξαν Ν | om απο Ν | es Β* (εως Β^{ab})
 16 βοηθιαν Ν 17 αυτων αυτοις Α | ειπαν αυτοι Β* (ειπεν αυτοις Β^{ab}) | ειη
 μοι ει εμοι Α | om ει του παραδουнай με Ν | υμων ημων ΝΑ | ελεγξαιτο
 ελεγξετο Ν ελεγξαι Α

18 ¹⁸ καὶ πνεῦμα ἐνέδυσέ τὸν Ἀμασαὶ ἄρχοντα τῶν τριάκοντα, καὶ Β
εἶπεν

Πορεύου καὶ ὁ λαὸς σου,
Δαυεὶδ υἱὸς Ἰεσσαί·
εἰρήνη εἰρήνη σοι,
καὶ εἰρήνη τοῖς βοηθοῖς σου·
ὅτι ἐβοήθησέν σοι ὁ θεὸς σου.

καὶ προσεδέξατο αὐτοὺς Δαυεὶδ, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας
19 τῶν δυνάμεων. ¹⁹ καὶ ἀπὸ Μανασσὴ προσεχώρησαν πρὸς Δαυεὶδ
ἐν τῷ ἔλθειν τοὺς ἄλλοφύλους ἐπὶ Σαοὺλ εἰς πόλεμον· καὶ οὐκ ἐβοή-
θησαν αὐτοῖς, ὅτι ἐν βουλῇ ἐγένετο παρὰ τῶν στρατηγῶν τῶν
ἄλλοφύλων λεγόντων Ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων
20 ἐπιστρέψει πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ Σαοὺλ. ²⁰ ἐν τῷ πορευθῆναι
αὐτὸν εἰς Σωγλὰμ προσεχώρησαν αὐτῷ ἀπὸ Μανασσὴ Ἐδνὰ καὶ
Τωζαβαθ καὶ Ῥωδιῆλ καὶ Μειχαὴλ καὶ Ἰωσαβαὶθ καὶ Ἐλιμουθ
21 καὶ Σεμαθεὶ· ἄρχηγοὶ χιλιάδων εἰσὶν τοῦ Μανασσὴ. ²¹ καὶ αὐτοὶ
συνεμάχησαν τῷ Δαυεὶδ ἐπὶ τὸν γεδδούρ, ὅτι δυνατοὶ ἰσχύος πάντες·
22 καὶ ἦσαν ἡγούμενοι ἐν τῇ στρατείᾳ ἐν τῇ δυνάμει, ²² ὅτι ἡμέραν
ἐξ ἡμέρας ἤρχοντο πρὸς Δαυεὶδ εἰς δύναμιν μεγάλην ὡς δύναμις
23 θεοῦ. ²³ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρα-
τείας, οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυεὶδ εἰς Χεβρων τοῦ ἀποστρέψαι τὴν
24 βασιλείαν Σαοὺλ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον Κυρίου. ²⁴ υἱοὶ Ἰούδα
θυρεωφόροι καὶ δορατοφόροι ἐξ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι δυνατοὶ παρα-
25 τάξεως. ²⁵ τῶν υἱῶν Συμεὼν δυνατοὶ ἰσχύος εἰς παράταξιν ἑπτὰ
26 χιλιάδες καὶ ἑκατόν. ²⁶ τῶν υἱῶν Λευὶ τετρακισχίλιοι ἑξακόσιοι·
27 ²⁷ καὶ Τωαδὰς ὁ ἡγούμενος τῷ Ἀαρών, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες
28 καὶ ἑπτακόσιοι. ²⁸ καὶ Σαδὼκ νέος δυνατὸς ἰσχύι, καὶ τῆς πατρικῆς
29 οἰκίας αὐτοῦ ἄρχοντες εἴκοσι δύο. ²⁹ καὶ τῶν υἱῶν Βενιαμὲν τῶν
ἀδελφῶν Σαοὺλ τρεῖς χιλιάδες· καὶ ἔτι τὸ πλείστον αὐτῶν ἀπεσκόπει

18 ἐνεδυσσε Bab] ἐνεδυσαι B* ἐνεδυσεν N ἐνεδυναμωσεν A | Ἀμασε N | NA
αρχοντα] pr τον A | πορευου Δαδ υιος Ιεσσαί| και ο λαος σου· A | ο λαος]
om ο N | om και 4° A | om σου 3° N | προσεταξατο N* (προσεδεξατο N^{c.a})
19 εβοηθησεν A 20 Σωγλαμ] Σωκαγ N Σικελαγ A | Τωζαβαθ] Ιωζαβαδ
A | Ρωδιηλ] Ιεδιηλ A | Μιχαηλ B^b NA | Ιωσαβαιθ] Ιωσαβεθ N Ιωζαβεδ A |
Ελιμουθ] Ελιονδ A | Σεμαθει] Γαλαθι A 21 αυτοι] οντοι A | συνεμαχησαν]
pr ει N | εν 1°] επι A | στρατια NA | om εν τη δυναμει A 23 στρατιας NA |
επιστρεψαι A 24 υιου N | θυρεοφοροι Bab NA | om και δορατοφοροι A |
παραταξεως] πραξεως N 26 των] και A | Λευι A | τετρακισχιλιοι BA (ι 1°
sup ras A^a)] τετρακιχιλιαι (sic) N | εξακοσιοι] εξακοσιαι N pr και A 27 Τω-
αδας] Τωαδαε N Ιωαδαε A | ο ηγ.] om ο N | τω A.] των A. A | χιλιαδες] χιλιοι
N | om και 3° N 28 ισχυει N | δυο] pr και A 29 των υιων] pr εκ A

Β τὴν φυλακὴν οἴκου Σαούλ. ³⁰ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐφραίμ εἴκοσι χιλιάδες ³⁰
καὶ ὀκτακόσιοι, δυνατοὶ ἰσχύι, ἄνδρες ὀνομαστοὶ κατ' οἴκους πατριῶν
αὐτῶν. ³¹ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσὴ δέκα ὀκτὼ χιλιάδες, ³¹
καὶ οἱ ὀνομάσθησαν ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυεῖδ. ³² καὶ ³²
ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσσαχάρ γινώσκοντες σύνεσιν εἰς τοὺς καιροὺς, γινώ-
σκοντες τί ποιῆσαι Ἰσραὴλ, διακόσιοι, καὶ πάντες ἀδελφοὶ αὐτῶν
μετ' αὐτῶν. ³³ καὶ ἀπὸ Ζαβουλῶν ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν πολέ- ³³
μου ἐν πᾶσιν σκεύεσιν πολεμικοῖς πεντήκοντα χιλιάδες, βοηθῆσαι τῷ
Δαυεῖδ οὐ χεροκένως. ³⁴ καὶ ἀπὸ Νεφθαλεὶ ἄρχοντες χίλιοι, καὶ ³⁴
μετ' αὐτῶν ἐν θυρεοῖς καὶ δόρασιν τριάκοντα ἑπτὰ χιλιάδες. ³⁵ καὶ ³⁵
ἀπὸ τῶν Δανειτῶν παρατασσόμενοι εἰς πόλεμον εἴκοσι ὀκτὼ χιλιάδες
καὶ ὀκτακόσιοι. ³⁶ καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσὴρ ἐκπορευόμενοι βοηθῆσαι εἰς ³⁶
πόλεμον τεσσαράκοντα χιλιάδες. ³⁷ καὶ ἐκ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ ³⁷
Ῥουβὴν καὶ Γαδδὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσὴ ἐν πᾶσιν
σκεύεσιν πολεμικοῖς ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες. ³⁸ πάντες οὗτοι ἄνδρες ³⁸
πολεμισταὶ παρατασσόμενοι παράταξιν ἐν ψυχῇ εἰρηνικῇ, καὶ ἦλθον
εἰς Χεβρὼν τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυεῖδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ. καὶ ὁ
κατάλοιπος Ἰσραὴλ ψυχὴ μία τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυεῖδ. ³⁹ καὶ ³⁹
ἦσαν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς ἐσθίοντες καὶ πίνοντες, ὅτι ἡτοίμασαν οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτῶν. ⁴⁰ καὶ οἱ ὁμορῶντες αὐτοῖς ἕως Ἰσσαχάρ καὶ Ζαβουλῶν ⁴⁰
καὶ Νεφθαλεὶ ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ τῶν καμήλων καὶ τῶν ὄνων καὶ
τῶν ἡμιόνων καὶ ἐπὶ τῶν μόσχων βρώματα, ἄλευρα, παλάθας, στα-
φίδας, οἶνον καὶ ἔλαιον, μόσχους καὶ πρόβατα εἰς πλήθος, ὅτι εὐφρο-
σύνη ἐν Ἰσραὴλ.

¹ Καὶ ἐβουλεύσατο Δαυεῖδ μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἑκατον- XII
τάρχων παντὶ ἡγουμένῳ. ² καὶ εἶπεν Δαυεῖδ πάσῃ ἐκκλησίᾳ Ἰσραὴλ 2
Εἰ ἐφ' ὑμῖν ἀγαθὸν καὶ παρὰ Κυρίου θεοῦ ἡμῶν εὐωδώθῃ, ἀποστεί-
λωμεν πρὸς τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν πάσῃ γῇ

NA 29 φυλακὴν] φυλὴν Α 30 om και 1° N | κατ οίκους] κατοικουντες N |
αυτων] + i B* (improb B^{a1}) 31 φυλους N | χιλιαδες] + χιλιοι N | om και 2° A
32 Εισσαχαρ Α | τι] οτι Α | ποιησει N | Ισραηλ] + εις τας αρχας] αυτων Α |
om αυτων 1° N 33 και] οι N | χεροκενωσ Α] χορεκαινωσ B* (χεροκαι-
νωσ B^{ab}) χαιροκαινωσ N 34 Νεφθαλειμ Α 35 Δανιτων NA | οκτω]
pr και Α 36 τεσσαρ. B^b | χιλιαδας Α 37 Γαδδειν N Γαδδι Α |
φυλους N* (φυλης N^{c.a}) | σκευεσιν πολεμικοις εκατον sup ras Α^a 38 οι κατα-
λοιποι N* (οι καταλοιπος N^{c.a}) | om του βασιλευσαι τον Δαδ (2°) Α 39 om
και πινοντες N | ητοιμασαν] + αυτοις Α^{a1mg} 40 ομορουντες N ομυρουντες
Α | Νεφθαλειμ N | om των ημιονων και επι Α* (hab sup ras et in mg Α^a)
XIII 2 παση 1°] pr τη Α | ημων] υμων Α | ευοδωθη NA | υμων] ημων NA |
υπολελειμ. NA

Ἰσραὴλ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευεῖται ἐν πόλεσιν κατασχέ- B
 3 σews αὐτῶν, καὶ συναχθήσονται πρὸς ἡμᾶς, ³καὶ μετενέγκωμεν τὴν
 κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς· ὅτι οὐκ ἐζήτησαν αὐτὴν ἀφ' ἡμε-
 4 ρῶν Σαούλ. ⁴καὶ εἶπεν πᾶσα ἡ ἐκκλησία τοῦ ποιῆσαι οὕτως, ὅτι
 5 εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ. ⁵καὶ ἐκκλησίασεν
 Δαυεὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ ἀπὸ ὀρίων Αἰγύπτου καὶ ἕως εἰσοδοῦ
 6 Ἡμαθ τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐκ πόλεως Ἰαρείμ. ⁶καὶ
 ἀνήγαγεν αὐτὴν Δαυεὶδ· καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνέβη εἰς πόλιν Δαυεὶδ,
 ἧ ἦν τοῦ Ἰούδα, τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκείθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Κυρίου
 7 καθήμενου ἐπὶ χειρουβείν οὐ ἐπεκλήθη ὄνομα αὐτοῦ. ⁷καὶ ἐπέθηκαν
 τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἄμαξαν καινὴν ἐξ οἴκου Ἀμειναδάβ· καὶ
 8 Ὁζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἤγον τὴν ἄμαξαν. ⁸καὶ Δαυεὶδ καὶ πᾶς
 Ἰσραὴλ παίζοντες ἐναντίον τοῦ θεοῦ ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ ἐν ψαλ-
 9 τωδοῖς καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλαις, ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν κυμβά-
 10 λοις καὶ ἐν σάλπιγξιν. ⁹καὶ ἦλθοσαν ἕως τῆς ἁλωνος· καὶ ἐξέτεινεν
 Ὁζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ κατασχεῖν τὴν κιβωτόν, καὶ ἐξέκλινεν
 11 αὐτὴν ὁ μόςχος. ¹⁰καὶ ἐθυμώθη Κύριος ἐπὶ Ὁζὰ, καὶ ἐπάταξεν αὐ-
 τὸν ἐκεῖ διὰ τὸ ἐκτείνειν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτόν· καὶ ἀπέ-
 12 θανεν ἐκεῖ ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. ¹¹καὶ ἠθύμῃσεν Δαυεὶδ ὅτι διέκοψεν
 Κύριος διακοπὴν ἐν Ὁζὰ, καὶ ἐκάλεσεν τὸν τόπον ἐκείνον Διακοπὴ
 13 Ὁζὰ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹²καὶ ἐφοβήθη Δαυεὶδ τὸν θεὸν ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Πῶς εἰσοίσω τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ πρὸς ἔμαν-
 14 τόν; ¹³καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν Δαυεὶδ τὴν κιβωτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἰς
 πόλιν Δαυεὶδ, καὶ ἐξέκλινεν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀβεδδάρᾳ τοῦ Γεθθαίου.
 14 ¹⁴καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐν οἴκῳ Ἀβεδδάρᾳ τρεῖς μῆνας·
 καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς Ἀβεδδάρᾳ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ.

XIV 1 ¹Καὶ ἀπέστειλεν Χειράμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυεὶδ
 καὶ ξύλα κέδρινα καὶ οἰκοδόμους καὶ τέκτονας ξύλων τοῦ οἰκοδο-
 2 μῆσαι αὐτῷ οἶκον. ²καὶ ἔγνω Δαυεὶδ ὅτι ἠτοίμασεν αὐτὸν Κύριος
 ἐπὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ἠυξήθη εἰς ὕψος ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν
 3 αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ³Καὶ ἔλαβεν Δαυεὶδ ἑπτὰ γυναῖκας ἐν Ἱερουσαλὴμ·

2 Λευεῖται NA | πόλεσι A | ἡμας] υμας N 3 ἐξεζητησαν A^a? 5 ἐξεκ- NA
 κλησίασεν A | om εἰσοδοῦ A 6 χειρουβιν N 7 Ἀμειναδαβ NA | ἡμαξαν (2°)
 A 8 om και 1° N | ἐναντι N | om εν 3° N | εν 5°] pr και A 9 αλωνος]
 + Χειλῶ] A | om την χειρα αυτου N | και 3°] οτι B^{ab} (superscr NA) 10 ἐθυ-
 μωθη] + οργη N | Κυριος] + οργη A 11 pl retractavit usque ad XVI 21 A^b
 12 πρὸς ἑμαντον την κιβωτον του θυ A 13 om την κιβωτον N | προς
 εαυτον] pr το N | πολιν] pr την A | Γεθθαιου] Χετταιου A 14 μηνas]
 ημερας A | Αβεδδαραμ] Αβεδδαραν N τον Αβεδδαρα A XIV 1 Χιραμ N |
 om και 3° N* (superscr N^{c.a}) | οἰκοδομους] + τοιχων A 2 ητοιμακεν N

Β καὶ ἐτέχθησαν Δαυεὶδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγατέρες. ⁴καὶ ταῦτα τὰ ὀνό- ⁴
 ματα αὐτῶν τῶν τεχθέντων οἱ ἦσαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ· Σαμὰ,
 Ἰσοβοὰμ, Ναθάν, Σαλωμών ⁵καὶ Βαὰρ καὶ Ἐκτὰς καὶ Ἐλειφάλεθ ⁵
⁶καὶ Νάγεθ καὶ Νάφαθ καὶ Ἰανουοῦ ⁷καὶ Ἐλείσαμὰς καὶ Βαλεγδάε ⁶
 καὶ Ἐμφάλετ. ⁸Καὶ ἤκουσαν ἀλλόφυλοι ὅτι ἐχρίσθη Δαυεὶδ ⁸
 βασιλεὺς ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι
 ζητῆσαι τὸν Δαυεὶδ· καὶ ἤκουσεν Δαυεὶδ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν
 αὐτοῖς. ⁹καὶ ἀλλόφυλοι ἦλθον καὶ συνέπεσον ἐν τῇ κοιλάδι τῶν ⁹
 γιγάντων. ¹⁰καὶ ἠρώτησεν Δαυεὶδ διὰ τοῦ θεοῦ λέγων Εἰ ἀναβῶ ¹⁰
 ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ δώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ
 εἶπεν αὐτῷ Κύριος Ἀνάβηθι, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς σου.
¹¹καὶ ἀνέβη εἰς Φααλφαθισεὶμ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐκεῖ Δαυεὶδ· ¹¹
 καὶ εἶπεν Δαυεὶδ Διέκοψεν τοὺς ἐχθροὺς μου ἐν χειρὶ μου ὥς
 διακοπὴν ὕδατος· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου
 Διακοπὴ Φαρισίν. ¹²καὶ ἐνκατέλιπον τοὺς θεοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπεν ¹²
 Δαυεὶδ κατακαῦσαι ἐν πυρὶ. ¹³καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι καὶ ¹³
 συνέπεσαν ἔτι ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. ¹⁴καὶ ἠρώτησεν Δαυεὶδ ¹⁴
 ἔτι ἐν θεῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός Οὐ πορεύσῃ ὀπίσω αὐτῶν· ἀπο-
 στρέφου ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρέσῃ αὐτοῖς πλησίον τῶν ἀπίων. ¹⁵καὶ ¹⁵
 ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τὴν φωνὴν τοῦ συνσεισμοῦ αὐτῶν ἄκρων
 τῶν ἀπίων, τότε ἐξελεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἐξῆλθεν ὁ θεός
 ἔμπροσθέν σου τοῦ πατάξαι τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων. ¹⁶καὶ ¹⁶
 ἐποίησεν καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός, καὶ ἐπάταξεν τὴν παρεμ-
 βολὴν τῶν ἀλλοφύλων ἀπὸ Γαζαὶν ἕως Γάζαρα. ¹⁷καὶ ἐγένετο ¹⁷

ΝΑ 3 ετεθησαν Ν* (ετεχθ. Ν^{c.a}) | Δαυειδ 2° αυτω Α 4 om οι Ν* (hab
 Ν^{c.a} mg) | Σαμαια Ν Σαμμαου Α | Ισοβοαμ] και Σωβαβ Α | Σαλωμων] pr και Α
 5 Βααρ] Ιεβααρ Α | Εκταε] Ελισαν Α | Ελειφαλετ Ν Ελιφαλετ Α 6 Ναγετ
 Ν | Ναφατ Ν Ναφαγ Α | Ιανουου] Ιαφιε Α 7 Ελισαμα Α | Βαλεγδαε]
 Βαλλιαδα Α | Εμφαλετ] Ενφαλετ Ν Ελιφαλετ Α 8 ηκουσεν Δ. και
 εξηλθεν] εξηλθεν Δαδ ως ηκουσεν Α | υπαντησιν Α 9 συνεπεσαν ΝΑ |
 om εν Ν | γιγαντων] των sup ras Α^a 10 και (1°)...χειρας σου sup ras
 Α^a | ηρωτησεν] επηρωτησεν Α^a | ει αναβω] η αναβητω Ν | om Κυριος Α
 11 Φααλφαθισειμ] Φαλααδ'φαθισει Ν Βααλ'φαρσειν Α | διεκοψεν] διακοψον
 Ν + θς Α | διακοπη] διακοπη Ν | Φαρισιν] Φαριεν Ν Φαρσειν Α 12 εγκατε-
 λιπον Β^b εγκατελειπεν Α + εκει Α | κατακαυσαι] + αυτους Α 13 προσε-
 θετο Ν | αλλοφυλοις Ν | ετι 2° εκει Α 14 Δαυειδ] + και ειπεν Ν*
 (om Ν^{c.a}) | ετι] οτι Α | και ειπεν αυτω] αυτω' και ειπεν Ν* και αυτω ειπεν
 Ν^{c.a} | πορευθη Ν | αιτιων Β* Ν (απιων Β^{c.Α}) 15 συσεισμου Β^{ab} | αυτων
 ακρων] των ακρων Ν του ακρου Α | αιτιων Β* Ν (απιων Β^{c.Α}) | σου] μου Ν
 16 αυτω] μοι Ν | απο] π superscr Β² | Γαβω] Ν | Γαζαρα (α 2° superscr Β²)
 Γαζαραν Ν Γαζηρα Α

ὄνομα Δαυεὶδ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ Κύριος ἔδωκεν τὸν φόβον αὐτοῦ Β
ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.

XV 1 ¹Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ οἰκίας ἐν πόλει Δαυεὶδ, καὶ ἡτοίμασεν τὸν
2 τόπον τῇ κιβωτῷ τοῦ θεοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτῇ σκηνήν. ²τότε εἶπεν
Δαυεὶδ Οὐκ ἔστιν ἄραι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἡ τοὺς Λευεΐτας,
3 ὅτι αὐτοὺς ἐξελέξατο Κύριος καὶ λειτουργεῖν αὐτῷ ἕως αἰῶνος. ³καὶ
ἐξεκλησίασεν Δαυεὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ ἀνε-
4 νέγκαι τὴν κιβωτὸν Κυρίου εἰς τὸν τόπον ὃν ἡτοίμασεν αὐτῇ. ⁴καὶ
5 συνηγάγεν Δαυεὶδ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς Λευεΐτας. ⁵τῶν υἱῶν Καάθ,
6 Οὐρὴλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα. ⁶τῶν υἱῶν
Μερραεὶ, Ἀσαι ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ διακόσιοι πεντή-
7 κοντα. ⁷τῶν υἱῶν Γηρσάμ, Ἰωὴλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
8 ἑκατὸν πεντήκοντα. ⁸τῶν υἱῶν Ἐλειαφάτ, Σαμαίας ὁ ἄρχων καὶ οἱ
9 ἀδελφοὶ αὐτοῦ διακόσιοι. ⁹τῶν υἱῶν Χεβρών, Ἐνῆρ ὁ ἄρχων καὶ οἱ
10 ἀδελφοὶ αὐτῶν ὀγδοήκοντα. ¹⁰τῶν υἱῶν Ὀζειλ, Ἀμειναδάβ ὁ ἄρχων
11 καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα δύο. ¹¹Καὶ ἐκάλεσεν Δαυεὶδ
τὸν Σαδὼκ καὶ Ἀβιαθὰρ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευεΐτας, τὸν Ἀριήλ,
12 Ἀσαιά, Ἰωὴλ, Σαμαίαν, Ἐνῆλ, Ἀμειναδάβ, ¹²καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς
ἄρχοντες πατριῶν τῶν Λευεϊτῶν· ἀγνίσθητε ὑμεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ
ὑμῶν, καὶ ἀνοίσετε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ οὗ ἡτοίμασα αὐτῇ.
13 ¹³ὅτι οὐκ ἐν τῷ πρότερον ὑμᾶς εἶναι διέκοψεν ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν ἡμῖν,
14 ὅτι οὐκ ἐζητήσαμεν ἐν κρίματι. ¹⁴καὶ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ
15 Λευεΐται τοῦ ἀνενέγκαι τὴν κιβωτὸν θεοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁵καὶ ἔλαβον οἱ
16 υἱοὶ τῶν Λευεϊτῶν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, ὡς ἐνετείλατο Μωυσῆς ἐν
16 λόγῳ θεοῦ κατὰ τὴν γραφήν, ἐν ἀναφορεῦσιν ἐπ' αὐτούς. ¹⁶καὶ
εἶπεν Δαυεὶδ τοῖς ἄρχουσιν τῶν Λευεϊτῶν Στήσατε τοὺς ἀδελφούς

17 ¹⁷ονομα] pr το Α XV 1 ¹τη κιβωτω B^{c.a}] την κιβωτον N* της κιβω- NA
του Α 2 ²αλλ η] αλλα N | Λευιτας NA | αυτος A* (αυτους A¹) | και] pr
αιρει| την κιβωτον κυ Α 3 ³εξεκλησιασεν] συνηγαγε| Α 3—7 Δαδ τον
παντα Ιηλ...Ιωηλ ο αρχων sup ras A^a 3 ³ανενεγκειν A^a | Κυριου] pr του N
του θυ Α^a | om εις τον τοπον N* (hab N^{c.a} mg) 4 ⁴Ααρων] + και NA^a | Λευει-
τας BN | Λευιτας A^a 5 ⁵αυτων N | δεκα] εικοσι A^a 6 ⁶Μερραει N Μερρι
A^a | Ασaiας A^a | πεντ'] pr και Α 7 ⁷Γηρσων A^a | πεντηκοντα] και τριακοντα
Α 8 ⁸Ελισταφαν Α | Σαμαiας] Σαμεας N Σεμαiα Α 9 ⁹Ενηρ] Ενηλ N
Εληηλ Α | αυτων] αυτου Α 10 ¹⁰Οζειηλ Α | Αμiναδαβ NA | δεκα δυο] δωδεκα N
11 ¹¹Λευιτας NA | Αριηλ] Ουριηλ Α | Ασaiαν Α | Ιωηλ] pr και Α | Σαμαiαν]
Σαμi N Σεμειαν Α | Ενηλ] Ανελημ N και Εληηλ Α | Αμiναδαβ NA pr και Α
12 ¹²Λευιτ. NA (item 14, 15, 17, 22, 26) | ανοισεται Α | ητοιμασας N | αυτη]
αυτη] Α 13 ¹³υμας] as sup ras A^a | ημων] υμων N 14 ¹⁴αρχιερεις
N* (ιερεις N^{c.a}) | ανενεγκεν A* ανενεγκειν A^b | θεου] pr του N pr του κυ Α
15 ¹⁵Μωσης N | επ αυτους] εφ ε|αυτους Α 16 ¹⁶αρχουσι N | Λευιτων Α

Β αὐτῶν τοὺς ψαλτωδοὺς ἐν ὀργάνοις, νάβλαις, κινύραις καὶ κυμβά-
 λοις, τοῦ φωνῆσαι εἰς ὕψος ἐν φωνῇ εὐφροσύνης. ¹⁷ καὶ ἔστησαν ¹⁷
 οἱ Λευεῖται τὸν Αἰμάν υἱὸν Ἰωήλ· ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Ἀσάφ
 υἱὸς Βαραχιά, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μερραρεὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ Αἰθάν υἱὸς
 Κεισαίου. ¹⁸ καὶ μετ' αὐτῶν ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ δεύτεροι, Ζαχαρίας ¹⁸
 καὶ Ὁζειήλ καὶ Σεμειραμῶθ καὶ Ἰειήλ καὶ Ἐλιωήλ καὶ Ἐλιαβὰ καὶ
 Βαναϊὰ καὶ Μασσαϊὰ καὶ Ἰματταθιά καὶ Ἐλειφενὰ καὶ Μακελλεῖα καὶ
 Ἀβαεδὸμ καὶ Ἰειήλ καὶ Ὁζεῖας, οἱ πυλωροί. ¹⁹ καὶ οἱ ψαλτωδοί· ¹⁹
 Αἰμάν, Ἀσάφ καὶ Αἰθάν ἐν κυμβάλοις χαλκοῖς τοῦ ἀκουσθῆναι
 ποιῆσαι· ²⁰ Ζαχαρίας καὶ Ὁζειήλ, Σεμειραμῶθ, Εἰθήλ, Ὠνεὶ, Ἐλιάβ, ²⁰
 Μασσαῖας, Βαναῖας ἐν νάβλαις ἐπὶ ἀλαιμῶθ· ²¹ καὶ Μετταθίας καὶ ²¹
 Ἐνφαναῖας, Μακενιὰ καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ Ἰειήλ καὶ Ὁζεῖας ἐν κινύ-
 ραις ἀμασενεῖθ τοῦ ἰσχυῖσαι· ²² καὶ Κωνενιὰ ἄρχων τῶν Λευειτῶν ἄρχων ²²
 τῶν ᾠδῶν, ὅτι συνετὸς ἦν. ²³ καὶ Βαραχιά καὶ Ἡλκανὰ πυλωροὶ τῆς ²³
 κιβωτοῦ. ²⁴ καὶ Σομνιὰ καὶ Ἰωσαφὰτ καὶ Ναθαναήλ καὶ Ἀμασαὶ καὶ ²⁴
 Ζαχαριὰ καὶ Βαναὶ καὶ Ἐλιέζερ οἱ ἱερεῖς, σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν
 ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ Ἰεῖα, πυλωροὶ
 τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. ²⁵ Καὶ ἦν Δαυεὶδ καὶ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ ²⁵
 καὶ οἱ χιλιάρχοι οἱ πορευόμενοι τοῦ ἀναγαγεῖν τὴν κιβωτὸν τῆς δια-
 θήκης ἐξ οἴκου Ἀβδοδομ ἐν εὐφροσύνῃ. ²⁶ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατι- ²⁶
 σχύσαι τὸν θεὸν τοὺς Λευεῖτας αἰρόντας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης
 Κυρίου, καὶ ἔθυσαν ἀν' ἐπτὰ μόσχους καὶ ἀν' ἐπτὰ κριοῦς. ²⁷ καὶ ²⁷
 Δαυεὶδ περιεζωσμένος ἐν στολῇ βυσσίνῃ, καὶ πάντες οἱ Λευεῖται
 αἰρόντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου καὶ οἱ ψαλτωδοί, Ἰεχονίας ὁ

ΝΑ 16 ὀργανοις] + ὠδων Α | κινυραις] pr και Α | ευφροσυνης εν φωνη Ν
 17 Βαραχεια Ν | Μεραρει Ν Μεραρι Α | Αιθαμ Ν | Κισαιου Α 18 αδελ-
 φοι] pr οι Α | Οζειηλ] Ιηουλ Α | Σιμιραμωθ Α | Ελιωηλ] Ιωηλ Ν Ανι Α |
 Ελιβα Ν* (Ελιαβα Ν¹) Ελιαβ Α | Μασσαια Ν Αμασια Α^{vid} | Ιματταθια Ν
 Ματταθια Ν Ματταθιας Α | Ελιφενα] Ελιφαλα Α | Μακελλεια] Μακελλα Ν
 Μακενια Α | Αβδεδωμ Ν Αβδεδομ Α | Ιειηλ ΝΑ | Οζιας Α 19 Ασάβ Ν |
 ποιησαι] pr και Ν* (om Ν^{c,a}) 20 Οζειηλ Α | Σεμ. Ειθ. Ωνει] Σεμειραμωθειθ
 Ηλωνει Ν Σεμειραμωθ· Ιθιηλ· και Ανανι· Α | Ελιαβ] pr και Α | Μασσαιας Ν και
 Μασ[αιας Α | Βαναϊας] pr και Α | αλεμωθ Ν αλημωθ Α 21 Ματταθιας Α |
 Ενφαναϊας] Ενφαναϊας Ν Ελιφα[λαιας Α | Μακενια] και Μακενιας Α | Ιειηλ]
 Ιθιηλ Α^{vid} | Οζιας Α | ισχυσαι] ενισχυσαι Α 22 Χωνενια Α 23 πυλωροι]
 pr και Ν 24 Σομνια] Σοβνεια Ν Σωβενια Α | Αμασε Ν | Ζαχαριας Α | Αβδοδομ
 Ν | Ιεια ΒΝ¹] Εια Ν* Ιεαia Α | της κιβωτου (2^ο) τη κιβωτω Ν 25 πρεσβυ-
 τεροι] pr οι ΝΑ | om Ισραηλ Ν* (superscr Ν^{c,a}) | οι πορευομ.] om οι Α |
 διαθηκης] + κ̄ν Α | Αβδεδομ Α 26 om αν 1^ο ΝΑ | om αν 2^ο Ν* (superscr
 Ν¹) Α 27 περιεζωσμενος] περιζωσαμενος Ν | om εν Ν (superscr Ν¹) Α |
 Λευιται Α | διαθηκης] pr της Ν | Ιεχονιας] Ει[ε]χονιας Ν και Χενενιας Α

ἄρχων τῶν φδῶν τῶν ἀδόντων· καὶ ἐπὶ Δαυεὶδ στολή βυσσίνη. B
 28 καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνάγοντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἐν ση-
 μασία καὶ ἐν φωνῇ σωφὲρ καὶ ἐν σάλπιγξιν καὶ ἐν κυμβάλοις,
 29 ἀναφωνοῦντες νάβλαις καὶ ἐν κινύραις. 29 καὶ ἐγένετο κιβωτὸς δια-
 θήκης Κυρίου καὶ ἦλθεν ἕως πόλεως Δαυεὶδ· καὶ Μελχὼλ θυγάτηρ
 Σαοὺλ παρέκνυσεν διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδεν τὸν βασιλέα Δαυεὶδ
 ὀρχοῦμενον καὶ παίζοντα, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.
 XVI 1 καὶ εἰσήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπηρεύσαντο αὐτὴν ἐν
 μέσῳ τῆς σκηνῆς ἧς ἔπηξεν αὐτῇ Δαυεὶδ, καὶ προσήνεγκαν ὅλο-
 2 καντώματα καὶ σωτηρίου ἐναντίον τοῦ θεοῦ. 2 καὶ συνετέλεσεν
 Δαυεὶδ ἀναφέρων ὀλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου, καὶ εὐλόγησεν τὸν
 3 λαὸν ἐν ὀνόματι Κυρίου. 3 καὶ διεμέρισεν παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ, ἀπὸ
 ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικός, τῷ ἀνδρὶ ἄρτον ἕνα ἄρτοκοπικὸν καὶ
 4 ἄμορεϊτην. 4 Καὶ ἔταξεν κατὰ πρόσωπον τῆς κιβωτοῦ διαθήκης
 Κυρίου ἐκ τῶν Λευιτῶν λειτουργοῦντας, ἀναφωνοῦντας, καὶ ἐξομολο-
 5 γεῖσθαι καὶ αἰνεῖν Κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ. 5 Ἀσάφ ὁ ἡγούμενος, καὶ
 δευτερεύων αὐτῷ Ζαχαρίας, Εἰειήλ, Σαμαρειμῶθ, Εἰειήλ, Ματταθίας,
 6 Ἐλιάβ καὶ Βαναίας καὶ Ἀβδοδόμ, καὶ Εἰειήλ ἐν ὀργάνοις, νάβλαις,
 6 κινύραις, καὶ Ἀσάφ ἐν κυμβάλοις ἀναφωνῶν, 6 καὶ Βαναίας καὶ
 Ὁζειήλ οἱ ἱερεῖς ἐν ταῖς σάλπιγξιν διὰ παντὸς ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ
 7 τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ 7 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Τότε ἔταξεν Δαυεὶδ
 ἐν ἀρχῇ τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐν χειρὶ Ἀσάφ καὶ τῶν ἀδελφῶν
 αὐτοῦ.

ᾠδῇ.

- 8 8 Ἐξομολογεῖσθε, ἐπικαλεῖσθε αὐτὸν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ,
 γνωρίσατε ἐν λαοῖς τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ.
 9 9 ᾄσατε αὐτῷ καὶ ὑμνήσατε αὐτῷ,
 διηγῆσασθε πᾶσιν τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησεν Κύριος.

28 ἀναγοντες N* (ἀναγοντ. N¹) | σωφειρ N | κινυραις] κινυρα superscr A^b NA
 29 διαθήκης] pr της A | ἦλθεν] καθεν A^bc¹vid | Μελχορλ N | θυγάτηρ] pr η
 A | ιδεν A XVI 1 εἰσηνεγκαν N* (εἰσην. N^{c.a}) | απηρεύσαντο NA | θεου]
 κῶ 3 om ανδρι 1° N | αρτοκοπιακον A | αμορεϊτην NA 4 λiture-
 γουντων N* (λειτουργουντας N^{c.a}) | Κυριον τον θεου] κῶ θῶ N τον κῶ θῶ A
 5 δευτερευων] δευτεριων N δευτερος ων A | Εἰειηλ 1°] Ιειηλ B¹vid N ο Ιειηλ A |
 Σαμαριμωθ N Σεμιραμωθ A | Εἰειηλ 2°] Ιαθιηλ A | Βενιας N* (Βαν. N^{c.a}) |
 Αβδεδομ A | Εἰειηλ 3°] Ιειηλ A | ναβλαις] εν ναβλες A | κινυραις] pr και A |
 Ασσαφ N 6 om και Οζειηλ N* (hab N^{c.a}mg) κ. Οζειηλ A | οι ιερεῖς]
 pr και N | εναντι N | θεου] κῶ N 7 κυριον] θῶ N | αυτου] αυτων N | om
 ωδη N 8 εξομολογεισθαι NA | επικαλεισθαι NA 9 αυτω 2°] αυτον
 N | διηγησασθαι A | πασιν] pr εν N

- Β 10 αινείτε ἐν ὀνόματι ἀγίῳ αὐτοῦ, 10
 εὐφρανθήσεται καρδία ζητούσα τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ.
 11 ζητήσατε καὶ ἰσχύσατε, 11
 ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ παντός.
 12 μνημονεύετε τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησεν, 12
 τέρατα καὶ κρίματα τοῦ στόματος αὐτοῦ.
 13 σπέρμα Ἰσραὴλ παῖδες αὐτοῦ, 13
 υἱοὶ Ἰακώβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ.
 14 Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, 14
 ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ.
 15 μνημονεύομεν εἰς αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ, 15
 λόγον αὐτοῦ ὃν ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς,
 16 ὃν διέθετο τῷ Ἀβραάμ, 16
 καὶ τὸν ὅρκον αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ.
 17 ἔστησεν αὐτὸν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσταγμα, 17
 τῷ Ἰσραὴλ διαθήκην αἰώνιον,
 18 λέγων Σοὶ δώσω τὴν γῆν Χανάαν 18
 σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν.
 19 ἐν τῷ γενέσθαι αὐτοὺς ὀλιγοστοὺς ἀριθμῷ 19
 ὥς ἐσμικρύνθησαν καὶ παρῳήκησαν ἐν αὐτῇ.
 20 καὶ ἐπορεύθησαν ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος 20
 καὶ ἀπὸ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον.
 21 οὐκ ἀφήκεν ἄνδρα τοῦ δυναστεῦσαι αὐτούς, 21
 καὶ ἡλεγγεν περὶ αὐτῶν βασιλεῖς
 22 Μὴ ἀψησθε τῶν χριστῶν μου. 22
 ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεύεσθε.
 23 ᾄσατε τῷ κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, 23
 ἀναγγεῖλατε ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν σωτηρίαν αὐτοῦ.
 25 ὅτι μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, 25
 φοβερὸς ἐστὶν ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς.
 26 ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν εἶδωλα, 26
 καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν οὐρανὸν ἐποίησεν.
 27 δόξα καὶ ἔπαινος κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, 27
 ἰσχὺς καὶ καύχημα ἐν τόπῳ αὐτοῦ.

ΝΑ 10 om αινειτε Ν* (superscr Ν^{c.a}) 12 μνημονευεται Ν μνημονευσате Α
 14 Κυριος] pr αυτος Α 15 μνημονευομεν] μνημονευων Α 16 Ισακ Ν
 18 υμων] ημων Ν 19 γενεσθαι] λεγεσθαι Α | ως] εως Α 21 περι]
 υπερ Α | βασιλις Ν 22 εν] om Ν pr και Α 23 ημεραν] ημερας Ν
 σωτηριαν] το σωτηριον ΝΑ 27 τοπω] pr τω Α

- 28 δότε τῷ κυρίῳ πατρὶ τῶν ἐθνῶν,
 δότε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ ἰσχύν,
 29 λάβετε δῶρα καὶ ἐνέγκατε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ,
 καὶ προσκυνήσατε Κυρίῳ ἐν αὐλαῖς ἀγίαις αὐτοῦ.
 30 φοβηθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πάντα ἡ γῆ,
 κατορθωθήτω ἡ γῆ καὶ μὴ σαλευθήτω.
 31 εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ,
 καὶ εἰπάτωσαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν Κύριος βασιλεύων.
 32 βοβήσῃ ἡ θάλασσα σὺν τῷ πληρώματι·
 ξύλον ἀγροῦ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ.
 33 τότε εὐφρανθήσεται τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ ἀπὸ προσώπου Κυρίου,
 ὅτι ἦλθεν κρίναι τὴν γῆν.
 34 ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 35 καὶ εἶπατε Ἐσωσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν·
 καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν,
 τοῦ αἰνεῖν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου
 καὶ καυχᾶσθαι ἐν ταῖς αἰνέσεσίν σου.
 36 εὐλογημένος Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος.
 καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς Ἀμήν.
 Καὶ ἤνεσαν τῷ κυρίῳ.
 37 Καὶ κατέλιπον ἐκεῖ ἔναντι τῆς κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου τὸν
 Ἀσάφ καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοῦ λειτουργεῖν ἐναντίον τῆς κιβ-
 38 τοῦ διὰ παντὸς τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν. 38 καὶ Ἀβδοδὸμ καὶ οἱ
 ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐξήκοντα καὶ ὀκτώ· καὶ Ἀβδοδὸμ υἱὸς Ἰδειθῶν καὶ
 39 Ὅσσα εἰς πυλῶρους· 39 καὶ τὸν Σαδῶκ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἀδελφούς
 αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς ἐναντίον τῆς σκηνῆς Κυρίου ἐν Βαμὰ τῇ ἐν Γαβαὼν,
 40 τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῶν
 ὀλοκαυτωμάτων διὰ παντὸς τὸ πρῶν καὶ τὸ ἑσπέρας, καὶ κατὰ
 πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Κυρίου ὅσα ἐνετείλατο ἐφ' υἱοῖς
 41 Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ Μωσῆ τοῦ θεραπόντος τοῦ θεοῦ. 41 καὶ μετ' αὐτοῦ

28 πατρι] αι πατριαi A | ισχυν] + δοτε τω κω δοξαν ονοματος αυτου] A NA
 29 προσωπον] pr το N | Κυριω] pr τω A 30 κατορθωθητω] pr και N*
 (om N') 31 o bis scr N* (om 1° N^{c.a}) | βασιλευων] εβασιλευσεν A
 32 βοβησει] βομβησει B^aN (βομβησι) βοησει A | η θαλασσα] om η A | ξυλον]
 pr και NA 34 εξομολογεισθαι NA 35 εσωσεν] σωσον A | της σωτη-
 ριας B^{Nc.amg}A] ο σωτηρ N* 36 αιωνος] + και εως του αιωνος A 37 κατε-
 λιπον] κατελειπεν A | εναντιον A 38 Ιδεθων N Ιδιθουμ A | Οσσα] Οσα
 N Ωσηε A 39 της σκηνης] om της N 40 ενετειλατο B^{Nc.amg}A]
 [γενετο N*] | υιοις] υιους A 41 αυτου 1°] αυτων N

Β Αἰμὰν καὶ Ἰδειθὼν καὶ οἱ λοιποὶ ἐκλεγέντες ἐπ' ὀνόματος τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον, Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁴² καὶ μετ' αὐτῶν ⁴² σάλπιγγες καὶ κύμβαλα τοῦ ἀναφωνεῖν καὶ ὄργανα τῶν ᾠδῶν τοῦ θεοῦ· υἱοὶ Ἰδειθὼν εἰς τὴν πύλην. ⁴³ καὶ ἐπορεύθη ἅπας ὁ λαὸς ⁴³ ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν Δαυεὶδ τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ.

¹ Καὶ ἐγένετο ὡς κατόκησεν Δαυεὶδ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Δαυεὶδ ¹ XVII πρὸς Ναθὰν τὸν προφήτην Ἰδοὺ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς διαθήκης Κυρίου ὑποκάτω δέρρεων. ² καὶ εἶπεν Ναθὰν ² πρὸς Δαυεὶδ Πᾶν τὸ ἐν ψυχῇ σου ποίει, ὅτι θεὸς μετὰ σου. ³ Καὶ ³ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ναθὰν ⁴ Πορεύου καὶ εἰπὸν πρὸς Δαυεὶδ τὸν δούλόν μου Οὕτως εἶπεν Κύριος ⁴ Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις οἶκον τοῦ κατοικῆσαί με ἐν αὐτῷ. ⁵ ὅτι οὐ ⁵ κατόκησα ἐν οἴκῳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καλύμματι ⁶ ἐν πᾶσιν ⁶ οἷς διήλθον ἐν παντὶ Ἰσραὴλ· εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ τοῦ ποιμαίνειν τὸν λαόν μου λέγων Ὅτι οὐκ ᾠκοδομήκατέ μοι οἶκον κέδρινον; ⁷ καὶ νῦν οὕτως ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου ⁷ Δαυεὶδ Τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἐλαβὼν σε ἐκ τῆς μάνδρας ἐξόπισθεν τῶν ποιμνίων τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, ⁸ καὶ ἤμην μετὰ σου ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύθης, καὶ ἐξωλέ- ⁸ θρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά σοι ὄνομα κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ⁹ καὶ ⁹ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου Ἰσραὴλ καὶ καταφυτεύσω αὐτόν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτόν καὶ οὐ μεριμνήσει ἔτι, καὶ οὐ προσθήσει ἀδικία τοῦ ταπεινῶσαι αὐτόν καθὼς ἀρχῆς. ¹⁰ καὶ ἀφ' ἡμερῶν ὧν ¹⁰ ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ ἐταπείνωσα ἅπαντας τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ αὐξήσω σε· καὶ οἰκοδομήσει σε Κύριος. ¹¹ καὶ ¹¹ ἔσται ὅταν πληρωθῶσιν ἡμέραι σου καὶ κοιμηθῇ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ, ὃ ἔσται ἐκ τῆς

NA 41 Ἰδιθωμ N Ἰδιθουμ A | εκλεγοντες N 42 υιοι pr και οι A | Ἰδιθων N
 Ἰδιθων A | πολιν N* (πύλην N^{c.a}) 43 απας pas A | om αυτου 2° N* (hab
 N^{c.a} (mg)) XVII 1 Αθαν N* (Ναθαν [N superscr] N?) 2 ψυχη pr τη
 NA | θεος pr ο NA 3 Ναθαν + λεγων A 4 δουλρον παιδα NA | συ σοι
 N | οικοδομησεις + μοι Bab(vid) A 5 κατοικησα N | ανηγαγεν N | καλυμματι
 καταλυματι NA 6 του Ισραηλ om του NA + ενι των κριτων (των 2° sup ras
 A^b) | Ισλ οἱς ενετειλαμην A | οικοδομηκατε N 7 ηγουμενον + μου N | om
 μου 2° N* vid hab N^{c.a} mg) 8 εξωλοθρ. B^b 9 προσθησει BN^{c.a} | μνπσθησει
 (sic) N* vid | αρχης pr απ A 10 σε 2° σοι A 11 ημεραι pr αι NA |
 om και 2° A

12 κοιλίας σου, καὶ ἑτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· ¹² αὐτὸς οἰκοδο- B
 μῆσει μοι οἶκον, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.
 13 ¹³ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν, καὶ τὸ
 ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ ὡς ἀπέστησα ἀπὸ τῶν ὄντων
 14 ἔμπροσθέν σου. ¹⁴ καὶ πιστώσω αὐτὸν ἐν οἴκῳ μου καὶ ἐν βασιλείᾳ
 αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, καὶ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος ἕως αἰῶνος.
 15 ¹⁵ κατὰ πάντα τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὄρασιν
 16 ταύτην, οὕτως ἐλάλησεν Ναβὼν πρὸς Δαυεὶδ. ¹⁶ Καὶ ἦλθεν ὁ
 βασιλεὺς Δαυεὶδ καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι Κυρίου, καὶ εἶπεν Τίς εἰμι
 ἐγώ, Κύριε ὁ θεός, καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἡγάπησάς με ἕως αἰῶνος;
 17 ¹⁷ καὶ ἐσμικρύνθη ταῦτα ἐνώπιόν σου ὁ θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν
 οἶκον τοῦ παιδός σου ἐκ μακρῶν, καὶ ἐπειδές με ὡς ὄρασις ἀνθρώ-
 18 που καὶ ὑψώσας με, Κύριε ὁ θεός. ¹⁸ τί προσθήσει ἔτι Δαυεὶδ πρὸς
 19 σέ τοῦ δοξάσαι; καὶ σὺ τὸν δοῦλόν σου οἶδας, ¹⁹ καὶ κατὰ τὴν καρ-
 20 διάν σου ἐποίησας τὴν πᾶσαν μεγαλωσύνην. ²⁰ Κύριε, οὐκ ἔστιν
 ὁμοίός σοι, καὶ οὐκ ἔστιν πλὴν σοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν ἐν
 21 ὣσιν ἡμῶν. ²¹ καὶ οὐκ ἔστιν ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ ἔθνος ἔτι ἐπὶ
 τῆς γῆς, ὡς ὠδήγησεν αὐτὸν ὁ θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι ἐκ τῶν λαῶν,
 τοῦ θέσθαι αὐτῷ ὄνομα μέγα καὶ ἐπιφανές, τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ προσ-
 22 ὤπου λαοῦ σου οὓς ἐλυτρώσω ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη. ²² καὶ ἔδωκας τὸν
 λαόν σου Ἰσραὴλ σεαυτῷ λαὸν ἕως αἰῶνος, καὶ σὺ Κύριος αὐτοῖς εἰς
 23 θεόν. ²³ καὶ νῦν, Κύριε, ὁ λόγος σου ὃν ἐλάλησας πρὸς τὸν παῖδά
 24 σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ πιστωθῆτω ἕως αἰῶνος, ²⁴ λεγόντων
 Κύριε Κύριε Παντοκράτωρ θεὸς Ἰσραὴλ· καὶ οἶκος Δαυεὶδ παιδός σου
 25 ἀνωρθωμένος ἐναντίον σου. ²⁵ ὅτι σὺ ἡνοιξας τὸ οὖς τοῦ παιδός
 σου τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον· διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ παῖς σου τοῦ
 26 προσεύξασθαι κατὰ πρόσωπόν σου. ²⁶ καὶ νῦν, Κύριε, σὺ εἰ αὐτὸς
 27 θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα. ²⁷ καὶ νῦν
 ἡρξαι εὐλογῆσαι τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα
 ἐναντίον σου· ὅτι σὺ εὐλόγησας, καὶ εὐλόγησον εἰς τὸν αἰῶνα.

13 υἱον B^{nc.a} mg A] λαον N* | αποστησω απ αυτου B^{nc.a} A] απεστησα απ N^a
 αυτων N* | om οντων A 14 θρονος] pr ο N | ανορθωμενος A 15 λογους]
 λ sup ras (ubi prius δ) B^b 16 απεναντιον N | Κυριε] κς N 17 επιδες
 N^a | κε] κ non inst B^b 18 om επι N* (superscr N¹) 19 εποιησας]
 + και N* (om N^{c.a}) 21 εθνος Bⁿ A] εθνη N* | εαυτονω N*^{vid} (εαυτω N¹) |
 ους] ου A 22 Κυριος] κε N^a 23 πιστωθητω] + η χιρ σου N
 24 θεος] pr ο A | οικος] pr ο A 25 συ] + κε A | ους του παιδος σ in mgg
 et sup ras A^a (om του παιδος A*^{vid}) | του οικοδομηςαι] om του A 26 αυ-
 τος] pr ο N | θεος] pr ο A 27 ηρξαι] ηρξω N^a | ευλογησαι] του ευλογειν N
 του ευλογησαι A | εναντιον] ναντιο sup ras A^a | συ] σοι N + κε A

B ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπάταξεν Δαυεὶδ τοὺς ἀλλοφύλους 1 XVII
καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς, καὶ ἔλαβεν τὴν Γέθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς
ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. ²καὶ ἐπάταξεν τὴν Μωάβ, καὶ ἦσαν Μωάβ 2
παῖδες τῷ Δαυεὶδ φέροντες δῶρα. ³καὶ ἐπάταξεν Δαυεὶδ τὸν 3
Ἀδραάζαρ βασιλέα Σουβὰ Ἡμάθ, πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι
χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην. ⁴καὶ προκατελάβετο Δαυεὶδ 4
αὐτῶν χίλια ἄρματα καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἵππων καὶ εἴκοσι χιλιάδας
ἀνδρῶν· καὶ παρέλυσεν Δαυεὶδ πάντα τὰ ἄρματα, καὶ ὑπελίπετο ἐξ
αὐτῶν ἑκατὸν ἄρματα. ⁵καὶ ἦλθεν Σύρος ἐκ Δαμασκοῦ βοηθῆσαι 5
Ἀδραάζαρ βασιλεῖ Σουβά, καὶ ἐπάταξεν ἐν τῷ Σύρῳ εἴκοσι καὶ δύο
χιλιάδας ἀνδρῶν. ⁶καὶ ἔθετο Δαυεὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ 6
Δαμασκόν, καὶ ἦσαν τῷ Δαυεὶδ εἰς παῖδας φέροντας δῶρα· καὶ
ἔσωζεν Κύριος Δαυεὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. ⁷καὶ ἔλαβεν Δαυεὶδ 7
τοὺς κλοιοὺς τοὺς χρυσοὺς οἱ ἦσαν ἐπὶ τοὺς παῖδας Ἀδραάζαρ, καὶ
ἤνεγκεν αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁸καὶ ἐκ τῆς Μεταβηχὰς καὶ ἐκ 8
τῶν ἐκλεκτῶν πολέμων τῶν Ἀδραάζαρ ἔλαβεν Δαυεὶδ χαλκὸν πολὺν
σφόδρα· ἐξ αὐτοῦ ἐποίησεν Σαλωμὼν τὴν θάλασσαν τὴν χαλκὴν καὶ
τοὺς στύλους καὶ τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ. ⁹καὶ ἤκουσεν Θῶα βασιλεὺς 9
Ἡμάθ ὅτι ἐπάταξεν Δαυεὶδ τὴν πᾶσαν δύναμιν Ἀδραάζαρ βασιλέως
Σουβά, ¹⁰καὶ ἀπέστειλεν τὸν Ἰδουραὰμ υἱὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα 10
Δαυεὶδ τοῦ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην καὶ τοῦ εὐλογῆσαι αὐτὸν
ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησεν τὸν Ἀδραάζαρ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ
πολέμιος Θῶα ἦν τῷ Ἀδραάζαρ· καὶ πάντα σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ.
¹¹καὶ ταῦτα ἡγίασεν Δαυεὶδ τῷ κυρίῳ μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ 11
χρυσίου οὗ ἔλαβεν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, ἐξ Ἰδουμαίας καὶ Μωάβ
καὶ ἐξ υἱῶν Ἀμμὼν καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐξ Ἀμαλήκ. ¹²καὶ 12
Ἀβεσσὰ υἱὸς Σαρουίας ἐπάταξεν τὴν Ἰδουμαίαν ἐν κοιλάδι τῶν ἀλῶν,
ὀκτὼ καὶ δέκα χιλιάδας, ¹³καὶ ἔθετο ἐν τῇ κοιλάδι φρουράς· καὶ ἦσαν 13
πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι παῖδες Δαυεὶδ· καὶ ἔσωζεν Κύριος ἐν πᾶσιν οἷς

NA XVIII 2 Μωαβ 2^ο Μωαβιται Α 3 Αδραζαρει Ν Αδραζαρ Α | Σουβα·
Ημαθ· Α 4 αυτων 1^ο αυτω Α | ανδρων]+πεζων Α | υπελειπετο Α |
εκατον] εικοσι Ν* ρ' Ν¹² | αρματα 2^ο ΒΝ^{c.a?} Α | ρηματα Ν* 5 Αδραζα Ν*
Αδραζαρ Ν^{c.a?} Α | om και 3^ο Α 6 Δαμασκω Ν | εσωσεν Ν | Δαυειδ] τον Δαδ
ΝΑ 7 om Δαυειδ Ν | χρυσους]+Δαδ Ν | Αδραζαρ ΝΑ 8 Μεταβηχας]
Ματεβεθ Α | πολεμων] πολεων Α | τω Αδραζαρ Ν των Αδραζαρ Α 9 Θωα]
Θου Α | Αδραζαρ ΝΑ 10 Ιδουραμ Ν Δουραμ Α | εις] is sup ras Α^{a?} |
Αδραζαρ (bis) ΝΑ | Θωα] Θου Α | χρυσα· και αργυρα· Α 11 om ταυτα
Ν* (hab Ν^{c.a?} (mg)) | χρυσειου Α | εθν|ων Ν* (εθνω| ων Ν?) 12 Αβισα Α |
Σαρουια Ν | κοιλαδι] pr τη Ν | αλλων Ν* (αλων Ν?) | χιλιαδες Α 13 εσω-
σεν Α | Κυριος]+τον Δαδ Α

14 ἐπορεύετο. 14 Καὶ ἐβασίλευσεν Δαυεὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ ὅ
 15 ἦν ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην τῷ παντὶ λαῷ αὐτοῦ. 15 καὶ Ἰωάβ
 υἱὸς Σαρουιά ἐπὶ τῆς στρατείας, καὶ Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀχειὰ ὑπομνη-
 16 ματογράφος, 16 καὶ Σαδὼκ υἱὸς Ἀχειτῶβ καὶ Ἀχιμελὲχ υἱὸς Ἀβιαθάρ
 17 ἱερεῖς, καὶ Ἰησοῦς γραμματεὺς, 17 καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδάε ἐπὶ τῶν
 ἱερέων καὶ Φαλτεία· καὶ υἱοὶ Δαυεὶδ οἱ πρῶτοι διάδοχοι τοῦ βασι-
 λέως.

XIX 1 1 Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἀπέθανεν βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμών, καὶ
 2 ἐβασίλευσεν Ἀνὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 2 καὶ εἶπεν Δαυεὶδ Ποιήσω
 ἔλεος μετὰ Ἀνὰν υἱοῦ Ἀνάς, ὡς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ
 ἔλεος· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους Δαυεὶδ τοῦ παρακαλέσαι αὐτὸν περὶ
 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἦλθον παῖδες Δαυεὶδ εἰς γῆν υἱῶν Ἀμμών
 3 τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. 3 καὶ εἶπον ἄρχοντες Ἀμμών πρὸς Ἀνὰν
 Μὴ δοξάζων τὸν πατέρα σου ἐναντίον σου ἀπέστειλέν σοι παρακα-
 λούντας; οὐχ ὅπως ἐξεραυνήσωσιν τὴν πόλιν τοῦ κατασκοπῆσαι τὴν
 4 γῆν ἦλθον παῖδες αὐτοῦ πρὸς σέ; 4 καὶ ἔλαβεν Ἀνὰν τοὺς παῖδας
 Δαυεὶδ καὶ ἐξύρῃσεν αὐτούς, καὶ ἀφείλεν τῶν μανδυνῶν αὐτῶν τὸ
 5 ἥμισυ ἕως τῆς ἀναβολῆς, καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς. 5 καὶ ἦλθον ἀπαγ-
 γείλαι τῷ Δαυεὶδ περὶ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπάντησιν
 αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ἠτιμωμένοι σφόδρα· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καθίστατε
 ἐν Ἱερειχῷ ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πῶγωνας ὑμῶν, καὶ ἀνακάμψατε.
 6 6 καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμών ὅτι ἡσχύνθη λαὸς Δαυεὶδ· καὶ ἀπέστειλεν
 Ἀνὰν καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμών χίλια τάλαντα ἀργυρίου τοῦ μισθώσασθαι
 7 Σωβὰλ ἄρματα καὶ ἵππεῖς. 7 καὶ ἐμισθώσαντο ἑαυτοῖς ἄρματα καὶ
 ἵππεῖς, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδας ἁρμάτων, καὶ τὸν βασιλέα Μωχὰ
 καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἦλθον καὶ παρενέβαλον κατέναντι Μαϊδαβά·
 καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμών συνήχθησαν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν καὶ ἦλθον εἰς

14 τω παντι] παντι τω Ν 15 Σαρουιας Α | στρατιας ΝΑ | Αχεια] ΝΑ
 Αχιλουδ Α | υπομνηματογρ.] pr ο Α 16 Αχιτωβ ΝΑ | Αχιμελεχ Α |
 Αβιεαθερ Ν* (Αβιαθαρ Ν¹) | Ιησους] Σους Ν Σουσα Α | γραμματευσ] pr ο Ν
 17 Βανεας Ν | των ιερων] του Χερηθι Α | Φαλτια Ν του Φαλεθθι Α
 XIX 1 βασιλευς] pr Ναας Α | Ανναν Ν | s αυτου| αντ αυτου sup ras Α¹
 2 Ανας] Ναας ΝΑ | Αμμαν Ν 3 αρχοντες] pr οι Α | δοξαζων] + Δαδ Α |
 om εναντιον σου Ν | οπως] ουτως Α | εξεραυνησωσιν (εξερευν. B^{ab})] εραυνη-
 σουσιν Α 4 Αννα Ν 5 Δαυειδ] pr βασιλει Ν | Ειεριχω Ν Ιεριχω B^b Α |
 εως] pr και Ν 6 ιδον Ν | οι υιοι Ιο (υ sup ras Α^a)] om οι ΝΑ | εαυτοις]
 αυτοις Ν αυτους Α | Μοοχα] Μαχα Α | παρα Σωβαλ] παρα Σωβα Ν εκ
 Σουβα Α 7 εαυτοις] αυτοις Ν | om αρματα και ιππεις Α | Μαϊδαβα] Βαι-
 δαβα Ν του Μηδαβα Α | οι υιοι] om οι Α

Β τὸ πολεμῆσαι. ⁸ καὶ ἤκουσεν Δαυεὶδ, καὶ ἀπέστειλεν τὸν Ἰωάβ καὶ 8
 πᾶσαν τὴν στρατείαν τῶν δυνατῶν. ⁹ καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν 9
 καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον παρὰ τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως· καὶ
 οἱ βασιλεῖς οἱ ἐλθόντες παρενέβαλόν καθ' ἑαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ·
¹⁰ καὶ εἶδεν Ἰωάβ ὅτι γεγόνασιν ἀντιπρόσωποι τοῦ πολεμεῖν πρὸς ¹⁰
 αὐτὸν κατὰ πρόσωπον καὶ ἐξόπισθεν· καὶ ἐξελέξατο ἐκ παντὸς
 νεανίου ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ παρετάξαντο ἐναντίον τοῦ Σύρου. ¹¹ καὶ ¹¹
 τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Ἀβεσσα ἀδελφοῦ αὐτοῦ,
 καὶ παρετάξαντο ἐξ ἐναντίας υἱῶν Ἀμμὼν. ¹² καὶ εἶπεν Ἐὰν κρα- ¹²
 τήσῃ ὑπὲρ ἐμέ Σύρος, καὶ ἔσῃ μοι εἰς σωτηρίαν· καὶ ἐὰν υἱοὶ
 Ἀμμὼν κρατήσωσιν ὑπὲρ σέ, καὶ σώσω σε. ¹³ καὶ Κύριος τὸ ἀγα- ¹³
 θὸν ποιήσει. ¹⁴ καὶ παρετάξατο Ἰωάβ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ¹⁴
 κατέναντι Σύρων εἰς πόλεμον, καὶ ἔφυγον ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ οἱ ¹⁵
 υἱοὶ Ἀμμὼν εἶδον ὅτι ἔφυγον Σύροι, καὶ ἔφυγον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ
 προσώπου Ἰωάβ καὶ ἀπὸ προσώπου ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον
 εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἦλθεν Ἰωάβ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹⁶ καὶ εἶδεν ¹⁶
 Σύρος ὅτι ἐτροπώσατο αὐτὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν ἀγγέλους·
 καὶ ἐξήγαγον τὸν Σύρον ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σωφάρ
 ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Ἀδραάζαρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἀπηγ- ¹⁷
 γέλη τῷ Δαυεὶδ, καὶ συνήγαγεν τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέβη τὸν
 Ἰορδάνην καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς καὶ παρετάξατο ἐπ' αὐτούς· καὶ
 ¶ ¹⁸ παρατάσσεται Σύρος ἐξ ἐναντίας Δαυεὶδ καὶ ἐπολέμησαν αὐτόν. ¹⁸
¹⁸ καὶ ἔφυγεν Σύρος ἀπὸ προσώπου Δαυεὶδ, καὶ ἀπέκτεινεν Δαυεὶδ ¹⁸
 ἀπὸ τοῦ Σύρου ἑπτὰ χιλιάδας ἀρμάτων καὶ τεσσαεράκοντα χιλιάδας
 πεζῶν, καὶ τὸν Σαφάθ ἀρχιστράτηγον δυνάμεως ἀπέκτεινεν. ¹⁹ καὶ ¹⁹
 εἶδον παῖδες Ἀδραάζαρ ὅτι ἐπταίκασιν ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ
 διέθεντο μετὰ Δαυεὶδ καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ· καὶ οὐκ ἠθέλησεν Σύρος
 τοῦ βοηθῆσαι Ἀμμὼν ἔτι.

ΝΑ 8 στρατιαν ΝΑ 9 οι υιοι] om οι Α | βασιλεις οι] s o sup ras Α^a (βασι-
 λειοσι Α^a vid) 10 γεγοναν ΝΑ | om εξ Α | παρεταξατο Α 11 εδωκεν]
 ωκε] sup ras Α^b | αδελφου] pr του Ν | παρεταξατο Α 12 κρατησει Α |
 Συρος] pr ο (superscr) Α^a? | υιοι] pr οι Ν | σωσω σε] σωσε Α + ανδριζον και
 ενισχυσω]μεν (ε 1° sup ras Α^a) περι του λαου ημων· και περι τῷ πολειων του
 θυ ημων· Α 13 αγαθον] + εν οφθαλμοις αυτου Α | ποιησαι Ν 14 εφν
 Ν* (εφυγον Ν^{c.a}?) 15 ιδον Ν | αδελφου] pr Αβεσσα του Α | αυτου] αυτων
 Ν | ηλθον] εισηλθον Α 16 ιδεν Α | απεστειλεν Ν (απεστειλαν Ν?) απεστειλεν
 Α | περα Α | Σωφαρ] Εσωφαρ Ν* Εσωφαχ Ν^{c.a}? Σωφαχ Α | Εδρα|αζαρ
 Ν* (Αδρ. Ν?) Αδραζαρ Α 17 παρεταξαντο Ν | επ 2°] προς Α | παρα-
 τασσεται (παρτασσετε Α)] παρεταξατο Ν | Συρος εξ εν. Δ.] Δαδ εξ εν. του
 Συρου Α | επολεμησεν ΝΑ | αυτον] + κς Ν^{vid} 18 τεσσαρακ. Β^{ab} | Σαφαθ]
 Σωβαχ Α | αρχιστρατ.] pr τον Α | απεκτειναν (2°) Α 19 Αδραζαρ Α

XX 1 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπιόντι ἔτει ἐν τῇ ἐξόδῳ τῶν βασιλέων καὶ Β
 ἦγαγεν Ἰωάβ πᾶσαν τὴν δύναμιν τῆς στρατείας, καὶ ἔφθειραν τὴν
 χώραν υἱῶν Ἀμμών· καὶ ἦλθεν καὶ περιεκάθισεν τὴν Ῥάββαν. καὶ
 Δαυεὶδ ἐκάθητο ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐπάταξεν τὴν Ῥαββὰ καὶ κατέ-
 2 σκαψεν αὐτήν. ²καὶ ἔλαβεν Δαυεὶδ τὸν στέφανον Μολχὸλ βασιλέως
 αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εὗρέθη ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον
 χρυσοῦ, καὶ ἐν αὐτῷ λίθος τίμιος, καὶ ἦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Δαυεὶδ·
 3 καὶ σκῦλα τῆς πόλεως ἐξήνεγκεν πολλὰ σφόδρα. ³καὶ τὸν λαὸν τὸν
 ἐν αὐτῇ ἐξήγαγεν καὶ διέπρισεν πρίοσιν καὶ ἐν σκεπάρνοις σιδηροῖς,
 καὶ οὕτως ἐποίησεν Δαυεὶδ τοῖς παισὶν υἱοῖς Ἀμμών· καὶ ἀνέστρεψεν
 4 Δαυεὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁴Καὶ ἐγένετο μετὰ
 ταῦτα καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γάζερ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· τότε
 ἐπάταξεν Σοβοχαὶ Ὡσαθαὶ τὸν Σαφούτ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γιγάντων
 5 καὶ ἐταπείνωσεν αὐτόν. ⁵καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος μετὰ τῶν ἀλλο-
 φύλων, καὶ ἐπάταξεν Ἑλλὰν υἱὸς Ἰαεὶρ τὸν Ἑλεμέε ἀδελφὸν Γολιάθ
 6 τοῦ Γεθθαίου, καὶ ξύλον δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων. ⁶καὶ
 ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ, καὶ ἦν ἀνὴρ ὑπερμεγέθης, καὶ δά-
 κτυλοι αὐτοῦ ἕξ καὶ ἕξ, εἴκοσι τέσσαρες· καὶ οὗτος ἦν ἀπόγονος
 7 γιγάντων. ⁷καὶ ὠνείδισεν τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωνάθαν
 8 υἱὸς Σαμαά, υἱὸς ἀδελφοῦ Δαυεὶδ. ⁸οὗτος ἐγένετο Ῥαφὰ ἐν Γέθ·
 πάντες ἦσαν τέσσαρες γίγαντες, καὶ ἔπεσον ἐν χειρὶ Δαυεὶδ καὶ
 ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ.

XXI 1 ¹Καὶ ἔστη διάβολος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπέσεισεν τὸν Δαυεὶδ
 2 τοῦ ἀριθμῆσαι τὸν Ἰσραὴλ. ²καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυεὶδ πρὸς
 Ἰωάβ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως Πορεύθητε δὴ ἀριθμήσατε
 τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσάβεε καὶ ἕως Δάν, καὶ ἐνέγκατε πρὸς μέ, καὶ
 3 γνῶσομαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. ³καὶ εἶπεν Ἰωάβ Προσθείη Κύριος
 ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ὡς αὐτοὶ ἑκατονταπλασίως, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ
 κυρίου μου τοῦ βασιλέως βλέποντες· πάντες τῷ κυρίῳ μου παῖδες·
 ἵνα τί ζητεῖ κύριός μου τοῦτο; ἵνα μὴ γένηται εἰς ἁμαρτίαν τῷ Ἰσραὴλ.

XX 1 στρατίας A | ἦλθαν A | περιεκαθισαν A | Ραββαθ A (bis) | επα- A
 ταξεν] + Ιωαβ A 2 Μολχομ A 3 αυτη] seq ras 1 lit in A | εξη-
 γαγεν] εξηνεγκεν A | τοις παισιν] πασιν ταις πολεσιν (sic) A | υιοις] υιων A
 4 Σοββοχαί A | Ὡσαθαί] ο Ουσαθι A | Σαφουτ] Σεφφι A 5 Ἑλλαν]
 Ἑλεαναν A | Ἰαεὶρ] Ἀδεῖρ A | Ἑλεμεε] Λεεμει A | ξυλον δορατος] το ξ. του δ.
 A 7 Σαμαας A 8 ουτος εγενετο] ουτοι εγενοντο A | Γεθ] εθ (pr ras
 1 lit) A | επεσαν A | om Δ. και εν χειρι A* (hab A^a) XXI 2 om ο βασι-
 λευς A | om vid δη Ba (vid) b | αριθμησατε] om α 1° B* (hab B² mg sinistr)
 3 κυριου] κυριοι A | ινα τι A] om τι B* και ινατι Bab | κυριος] pr ο A |
 Ισραηλ] pr λαω A

Β ⁴ καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁵ καὶ ἔδωκεν Ἰωάβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ⁴
ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ τῷ Δαυεὶδ· καὶ ἦν πᾶς Ἰσραὴλ χίλιαι χιλιάδες
καὶ ἑκατὸν χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων μάχαιραν. ⁶ καὶ τὸν Λευεὶ ⁶
καὶ τὸν Βενιαμὲν οὐκ ἠρίθμησεν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ὅτι κατίσχυσεν
λόγος τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωάβ. ⁷ καὶ πονηρὸν ἐναντίον τοῦ θεοῦ περὶ ⁷
τοῦ πράγματος τούτου, καὶ ἐπάταξεν τὸν Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ εἶπεν Δαυεὶδ ⁸
πρὸς τὸν θεόν Ἠμάρτηκα σφόδρα ὅτι ἐποίησα τὸ πρᾶγμα τοῦτο·
καὶ νῦν περίελε δὴ τὴν κακίαν παιδός σου, ὅτι ἐματαιώθην σφόδρα.
⁹ καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Γὰδ ὁρῶντα ¹⁰ Πορεύου καὶ λάλησον ⁹
πρὸς Δαυεὶδ λέγων Οὕτως λέγει Κύριος Τρία αἶρω ἐγὼ ἐπὶ σέ·
ἐκλεξαι σεαυτῷ ἐν ἐξ αὐτῶν καὶ ποιήσω σοι. ¹¹ καὶ ἦλθεν Γὰδ πρὸς ¹¹
Δαυεὶδ καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὕτως λέγει Κύριος Ἐκλεξαι σεαυτῷ ¹² ἢ ¹²
τρία ἔτη λιμοῦ, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἐκ προσώπου ἐχθρῶν σου,
καὶ μάχαιρα ἐξ ἐχθρῶν σου τοῦ ἐξολοθρεῦσαι, ἢ τρεῖς ἡμέρας ῥομ-
φαίαν Κυρίου καὶ θάνατον ἐν τῇ γῇ, καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐξολοθρεύων
ἐν πάσῃ κληρονομίᾳ Ἰσραὴλ· καὶ νῦν ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀπο-
στειλαντι λόγον. ¹³ καὶ εἶπεν Δαυεὶδ πρὸς Γὰδ Στενά μοι καὶ τὰ ¹³
τρία σφόδρα· ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας Κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτειρ-
μοὶ αὐτοῦ σφόδρα, καὶ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων οὐ μὴ ἐμπέσω. ¹⁴ καὶ ¹⁴
ἔδωκεν Κύριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ ἐβδομή-
κοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. ¹⁵ καὶ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς ἄγγελον εἰς Ἱερου- ¹⁵
σαλήμ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτήν· καὶ ὡς ἐξολόθρευεν, εἶδεν Κύριος
καὶ μετεμελήθη ἐπὶ τῇ κακίᾳ, καὶ εἶπεν τῷ ἀγγέλῳ τῷ ἐξολοθρεύοντι
Ἰκανοῦσθω σοι, ἄνες τὴν χεῖρά σου· καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου ἐστῶς
ἐν τῷ ἄλφ Ὅρνά τοῦ Ἰεβουσαίου. ¹⁶ καὶ ἐπῆρεν Δαυεὶδ τοὺς ὀφθαλ- ¹⁶
μοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδεν τὸν ἄγγελον Κυρίου ἐστῶτα ἀνὰ μέσον τῆς γῆς
καὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
ἐκτεταμένη ἐπὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔπεσεν Δαυεὶδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι
περιβεβλημένοι ἐν σάκκοις ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. ¹⁷ καὶ εἶπεν ¹⁷

Α 4 καὶ pr το δε ρημα του βασιλεως εκραταιωθη| επι τω Ιωαβ· και εξ-
ηλθεν Ιωαβ· και| διηλθεν εν παντι οριω Ισλ· Α 6 και 1^ο pr και Ιουδας
τετρακοσiai και ογδοηκοντα χιλιαδες ανδρῳ| εσπασμενων μαχαιραν· Α | Λευι
Α | κατισχυσεν] προσωχθισεν Α | λογος] pr ο Α 7 πονηρον]+εφανη Α
9 ορωντα]+ Δαδ·| λεγων Α 10 αιρω] ερω Α | εκλεξαι] pr και Α | om
εξ Α 12 φυγειν Α | μαχαιραν Α | om εξ Α | εξολοθρ. (2^ο) Β² | om εν 2^ο
Α | αποστ.] + με Α 13 και 2^ο om Α* (hab 5 Α^b(mg)) | τρια]+ ταυτα
Α 14 επεσαν Α 15 εξολοθρευσαι Β^b | εξολοθρευεν] εξωλοθρευεν Β^b
εξωλεθρευσεν Α | Ιεβουσαιου] in fine appar parva ras in Β 16 ιδεν Α |
του ουρανου] pr ανα μεσον Α

Δαυεὶδ πρὸς τὸν θεόν Οὐκ ἐγὼ εἶπα τοῦ ἀριθμῆσαι τῷ λαῷ; καὶ ἐγὼ Β
εἴμι ὁ ἁμαρτῶν, κακοποιῶν ἐκακοποίησα· καὶ ταῦτα τὰ πρόβατα τί
ἐποίησαν; Κύριε ὁ θεός, γενηθήτω ἡ χεὶρ σου ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ
οἴκῳ τοῦ πατρός μου, καὶ μὴ ἐν τῷ λαῷ σου εἰς ἀπώλειαν, Κύριε.
18 ¹⁸ καὶ ἄγγελος Κυρίου εἶπεν τῷ Γὰδ τοῦ εἰπεῖν πρὸς Δαυεὶδ ἵνα
ἀναβῇ τοῦ στήσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ ἐν ἄλφ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβου-
19 σαίου. ¹⁹ καὶ ἀνέβη Δαυεὶδ κατὰ τὸν λόγον Γὰδ ὃν ἐλάλησεν ἐν
20 ὀνόματι Κυρίου. ²⁰ καὶ ἐπέστρεψεν Ὀρνά, καὶ εἶδεν τὸν βασιλέα καὶ
τέσσαρας υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ μεθαχαβεῖν· καὶ Ὀρνά ἦν ἄλλω
21 πυρούς. ²¹ καὶ ἦλθεν Δαυεὶδ πρὸς Ὀρνᾶν, καὶ Ὀρνά ἐξῆλθεν ἐκ τῆς
22 ἄλφ καὶ προσεκύνησεν τῷ Δαυεὶδ τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν. ²² καὶ
εἶπεν Δαυεὶδ πρὸς Ὀρνά Δός μοι τὸν τόπον σου τῆς ἄλφ καὶ
οἰκοδομήσω ἐπ' αὐτῷ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ· ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ δός
23 μοι αὐτόν, καὶ παύσεται ἡ πληγὴ ἐκ τοῦ λαοῦ. ²³ καὶ εἶπεν Ὀρνά
πρὸς Δαυεὶδ Λάβε σεαυτῷ, καὶ ποιησάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς
τὸ ἀγαθὸν ἐναντίον αὐτοῦ· ἴδε δέδωκα τοὺς μόσχους εἰς ὀλοκαύτωςιν
καὶ τὸ ἄροτρον εἰς ξύλα καὶ τὸν σίτον εἰς θυσίαν, τὰ πάντα δέδωκα.
24 ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυεὶδ τῷ Ὀρνά Οὐχί, ὅτι ἀγοράζων ἀγοράζω
ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ· ὅτι οὐ μὴ λάβω ἃ ἐστὶν σοι Κυρίῳ, τοῦ ἀνενέγκαι
25 ὀλοκαύτωςιν δωρεὰν Κυρίῳ. ²⁵ καὶ ἔδωκεν Δαυεὶδ τῷ Ὀρνά ἐν
26 τῷ τόπῳ αὐτοῦ σίκλους χρυσοῦ οἰκῆς ἐξακοσίου. ²⁶ καὶ ᾠκοδό-
μησεν Δαυεὶδ ἐκεῖ θυσιαστήριον Κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώματα
καὶ σωτηρίου· καὶ ἐβόησεν πρὸς Κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῷ ἐν
πυρὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως καὶ
27 κατανάλωσεν τὴν ὀλοκαύτωςιν. ²⁷ καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς τὸν ἄγγελον,
καὶ κατέθηκεν τὴν ῥομφαίαν εἰς τὸν κολεόν.
28 ²⁸ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἰδεῖν τὸν Δαυεὶδ ὅτι ἐπήκουσεν αὐτῷ
29 ἐν τῷ ἄλφ Ὀρνά τοῦ Ἰεβουσαιίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐκεῖ. ²⁹ καὶ σκηνή
Κυρίου ἦν ἐποίησεν Μωυσῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ θυσιαστήριον τῶν
30 ὀλοκαυτωμάτων ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν Βαμῶθ ἐν Γαβαὼν. ³⁰ καὶ

17 τω λαω (10)] pr εν Α | αμαρτων] ημ. A*^{vid} (η ras A[?]) | απωλειαν Α
Κυριε] λειαν κ̅ε sup ras et in mg A^b 18 τω Γαδ ειπεν Α | του
ειπew (ειπεν B* ι superscr B^{ab})...αναβη] τω ειπεν προς Δαδ κ̅ε ινα λαβη
(τω...λα sup ras et in mg A^{a?}) Α | Ιεβουσαιιου] Ιοβ. B*^{vid} 20 τεσσαρες
υιοι Α | μεθαχαβειν] κρυβομενοι Α 21 Ορναν] Ορνα Α 22 αυτου]
αυτο Α | om εκ Α 23 ιδε] ιδου Α | αροτρον] + και τας αμαζας Α | εδωκα 20
Α 24 ολοκ.] pr εις Α 25 εν τω τοπω] περι του τοπου Α 27 κατε-
θηκεν] κα|θηκεν Α 28 επηκουσεν] εισηκουσεν Α | αυτω] + κ̅ς Α | τω αλω]
om τω Α | εθυασεν Α* (superscr σι Α^{a?}) 29 Βαμωθ εν Γαβαων] Βαμα
τη εν Γαβαων Α

Β οὐκ ἠδύνατο Δαυεὶδ τοῦ πορευθῆναι ἔμπροσθεν αὐτοῦ τοῦ ζητῆσαι
τὸν θεόν, ὅτι οὐ κατέσπευσεν ἀπὸ προσώπου τῆς ῥομφαίας ἀγγέλου
Κυρίου. ¹καὶ εἶπεν Δαυεὶδ Οὗτός ἐστιν ὁ οἶκος Κυρίου τοῦ θεοῦ, XXI
καὶ τοῦτο τὸ θυσιαστήριον εἰς ὁλοκαύτωσιν τῷ Ἰσραὴλ. ²Καὶ ²
εἶπεν Δαυεὶδ συναγαγεῖν πάντας τοὺς προσηλύτους ἐν γῇ Ἰσραὴλ·
καὶ κατέστησεν λατόμους λατομήσαι λίθους ξυστοὺς τοῦ οἰκοδομῆσαι
οἶκον τῷ θεῷ. ³καὶ σίδηρον πολὺν εἰς τοὺς ἤλους τῶν θυρωμάτων ³
καὶ τῶν πυλῶν καὶ τοὺς στροφεῖς ἡτοίμασεν Δαυεὶδ καὶ χαλκὸν
εἰς πλήθος, οὐκ ἦν σταθμός. ⁴καὶ ξύλα κέδρινα, οὐκ ἦν ἀριθμός. ⁴
ὅτι ἐφέροσαν οἱ Σειδῶνιοι καὶ οἱ Τύριοι ξύλα κέδρινα εἰς πλήθος τῷ
Δαυεὶδ. ⁵καὶ εἶπεν Δαυεὶδ Σαλωμών ὁ υἱός μου παιδάριον ἀπαλόν, ⁵
καὶ ὁ οἶκος τοῦ οἰκοδομῆσαι τῷ κυρίῳ εἰς μεγαλωσύνην ἄνω, εἰς ὄνομα
καὶ εἰς δόξαν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐτοιμάσω αὐτῷ· καὶ ἡτοίμασεν
Δαυεὶδ εἰς πλήθος ἔμπροσθεν τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. ⁶Καὶ ἐκά- ⁶
λεσεν Σαλωμών τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ τοῦ οἰκοδομῆσαι
τὸν οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ. ⁷καὶ εἶπεν Δαυεὶδ Σαλωμών Τέκνον, ⁷
ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ ψυχῇ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου
θεοῦ. ⁸καὶ ἐγένετό μοι λόγος Κυρίου λέγων Αἷμα εἰς πλήθος ἐξέχεας, ⁸
καὶ πολέμους μεγάλους ἐποίησας· οὐκ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ ὀνόματί
μου, ὅτι αἵματα πολλὰ ἐξέχεας ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον μου. ⁹Ἰδοὺ ⁹
υἱὸς τίκτεται σοι, οὗτος ἔσται ἀνὴρ ἀναπαύσεως, καὶ ἀναπαύσω αὐτὸν
ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν κυκλόθεν, ὅτι Σαλωμών ὄνομα αὐτῷ, καὶ
εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν δώσω ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ. ¹⁰οὗτος ¹⁰
οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὗτος ἔσται μοι εἰς υἱὸν
καὶ γὰρ αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ ἀνορθώσω θρόνον βασιλείας αὐτοῦ ἐν
Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. ¹¹καὶ νῦν, υἱέ, ἔσται μετὰ σοῦ Κύριος, καὶ ¹¹
εὐδοῶσει καὶ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ σου, ὡς ἐλάλησεν
περὶ σοῦ. ¹²ἀλλ' ἡ δόφῃ σοι σοφίαν καὶ σύνεσιν Κύριος, καὶ κατι- ¹²
σχῶσαι σε ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ τοῦ φυλάσσεσθαι καὶ τοῦ ποιεῖν τὸν νόμον
Κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ¹³τότε εὐδοῶσει ἐὰν φυλάξῃς τοῦ ποιεῖν τὰ ¹³
προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ ἐπὶ
Ἰσραὴλ· ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῇς. ¹⁴καὶ ἰδοὺ ¹⁴

A 30 του ζητ.] om του A | om ου A | αγγελος A? XXII 1 om Κυριου A
4 εφορασαν A | Σειδωνιοι B^c (Σιδ. B^b) 6 κυρια θεω] ονοματι κυ
θυ A 8 μοι] επ εμε A | εποιησας] επολ pro εποι B^{*vid} (εποι B¹ sed in
ι parva ras latet inferius) | της γης A | μου 2°] εμου A 9 εχθρων] + αυτου
sup ras A^a (om A^{*}) | κυκλοθεν sup ras et in mg A^a 10 αυτω] + εσομαι
A 11 υιε] + μου A 12 κατισχυσεσαι A 13 ευοδωσει] ευοδω-
θησει A

ἐγὼ κατὰ τὴν πτωχείαν μου ἡτοίμασα εἰς οἶκον Κυρίου χρυσίου Β
 ταλάντων ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἀργυρίου ταλάντων χιλίας χιλιάδας,
 καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον οὐ οὐκ ἔστιν σταθμός, ὅτι εἰς πλήθος
 ἔστιν· καὶ ξύλα καὶ λίθους ἡτοίμασα, καὶ πρὸς ταῦτα πρόσθε·
 15 ¹⁵καὶ μετὰ σοῦ πρόσθε εἰς πλήθος ποιοούντων ἔργα, τέχνεται καὶ
 οἰκοδόμοι λίθων καὶ τέκτονες ξύλων, καὶ πᾶς σοφὸς ἐν παντὶ
 16 ἔργῳ, ¹⁶ἐν χρυσίῳ, ἐν ἀργυρίῳ, ἐν χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ, οὐκ
 17 ἔστιν ἀριθμός· ἀνάστηθι καὶ ποίει, καὶ Κύριος μετὰ σοῦ. ¹⁷καὶ ἐνε-
 τείλατο Δαυεὶδ τοῖς παισὶν ἀρχοῦσιν Ἰσραὴλ ἀντιλαβέσθαι τῷ
 18 Σαλωμῶν νίφ' αὐτοῦ ¹⁸Οὐχὶ Κύριος μεθ' ὑμῶν; καὶ ἀνέπασεν
 ὑμᾶς κυκλόθεν, ὅτι ἔδωκεν ἐν χερσὶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν,
 19 καὶ ὑπετάγη ἡ γῆ ἐναντίον Κυρίου καὶ ἐναντίον λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁹νῦν
 δότε καρδίας ὑμῶν καὶ ψυχὰς ὑμῶν τοῦ ζητῆσαι τῷ κυρίῳ θεῷ
 ὑμῶν, καὶ ἐγέρθητε καὶ οἰκοδομήσατε ἁγίασμα τῷ θεῷ ὑμῶν, τοῦ
 εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου καὶ σκεύη τὰ ἁγία τοῦ
 θεοῦ εἰς οἶκόν τὸν οἰκοδομούμενον τῷ ὀνόματι Κυρίου.

CXIII

1 ¹Καὶ Δαυεὶδ πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐβασίλευσεν
 2 Σαλωμῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ. ²καὶ συνήγαγεν
 τοὺς πάντας ἀρχοντας Ἰσραὴλ καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευεῖτας.
 3 ³καὶ ἡρίθμησαν οἱ Λευεῖται ἀπὸ τριακονταετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ ἐγένετο
 ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν εἰς ἄνδρας τριάκοντα καὶ ὀκτὼ
 4 χιλιάδας· ⁴ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα οἴκου εἴκοσι τέσσαρες
 5 χιλιάδες, καὶ γραμματεῖς καὶ κριταὶ ἑξακισχίλιοι, ⁵καὶ τέσσαρες
 χιλιάδες αἰνοῦντες τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς ὄργανοις οἷς ἐποίησεν τοῦ αἰνεῖν
 6 τῷ κυρίῳ. ⁶καὶ διεῖλεν αὐτοὺς Δαυεὶδ ἐφημερίας τοῖς υἱοῖς Λευεῖ,
 7 τῷ Γεδσών, Καάθ, Μαραρεί· ⁷καὶ τῷ Παρσώμ, τῷ Ἐδάν καὶ τῷ
 8 Σεμεεί. ⁸υἱοὶ τῷ Ἐδάν· ὁ ἀρχων Ἰήλ καὶ Ζεθὼμ καὶ Ἰωήλ. καὶ τρεῖς
 9 ⁹υἱοὶ Σεμεεί· Ἀλωθεῖμ καὶ Εἰειήλ καὶ Αἰδάν, τρεῖς· οὗτοι ἀρχοντες
 10 πατριῶν τῶν Ἐδάν. ¹⁰καὶ τοῖς υἱοῖς Σεμεεί· Ἰέθ καὶ Ζιζὰ καὶ Ἰώας

14 πτωχίαν Α | σταθμος] σ sup ras A¹ 16 εν ιο' ε sup ras A¹ | om εν Α
 4° Α 18 χερσιν] χειρι υμων Α | λαου] πρ του Α 19 τω θεω] πρ κω Α |
 εισενεγκε Α (seq ras 1 lit) XXIII 2 τους παντας] παντας τους Α | Λευιτ.
 Α (item 3, 26) 4 των εργοδιωκτων] τουτων εργοδιωκται Α 5 χιλιαδες]
 + πυλωροι και δ' χειλιαδες Bab^{mg} + π. και τεσσαρες χιλιαδες Α | εποιησαν Α
 6 Λευι Α | Γεδσων] Γηρσων Α | Μεραρι Α (item 21) 7 Παρσωμ] Γηρσων
 Α | Εδαν] Λεαδαν Α | Σεμει Α 8 υιω ΒΑ | τω Εδαν] Λεαδαν Α | Ιηλ] Ιειηλ
 Α | Ζαιθομ Α | Ιωηλ] + τρις Α | om και 3° Β^a (hab B^{*b}Α) | om τρεις Α
 9 υιου Β^{*b} (υιοι Β^{ab}Α) | Σεμει Α | Αλωθειμ] Σαλωμειθ Α | Ειειηλ] Αζηηλ
 Α | και τρεις Αιδαν Β^{*} om και τρεις Β^{ab} om τρεις Α | Αιδαν] και Δαν (sic)
 Β^b Αραν Α | πατριων] πρ των Α | των Εδαν] τω Λεαδαν Α 10 υιοι Β^{*}
 (υιοις Β^{ab}) | Σεμει Α (bis) | om και Ιωας και Βερια Α

Β καὶ Βεριά· οὗτοι υἱοὶ Σεμεεί, τέσσαρες. ¹¹ καὶ ἦν Ἰεθ ὁ ἄρχων, καὶ 11
 Ζιζὰ ὁ δεύτερος· καὶ Ἰώας καὶ Βεριά οὐκ ἐπλήθυνεν υἱούς, καὶ ἐγένετο
 εἰς οἶκον πατριᾶς εἰς ἐπίσκεψιν μίαν. ¹² υἱοὶ Καάθ· Ἀμβράμ, Ἰσσαάρ, 12
 Χεβρών, Ὁζειήλ, τέσσαρες. ¹³ υἱοὶ Ἀμβράμ· Ἀαρὼν καὶ Μωσῆς. 13
 καὶ διεστάλη Ἀαρὼν τοῦ ἁγιασθῆναι ἅγια ἀγίων αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ
 αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, τοῦ θυμᾶν ἐναντίον τοῦ κυρίου, λειτουργεῖν καὶ
 ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. ¹⁴ καὶ Μωυσῆς ἄνθρωπος 14
 τοῦ θεοῦ, υἱοὶ αὐτοῦ ἐκλήθησαν εἰς φυλὴν τοῦ Λευεῖ. ¹⁵ υἱοὶ Μωυσῆ· 15
 Γηρσάμ καὶ Ἐλιέξερ. ¹⁶ υἱοὶ Γηρσάμ· Σουβαῖλ ὁ ἄρχων. ¹⁷ καὶ 16
 ἦσαν υἱοὶ τῷ Ἐλιέξερ Ῥααβιὰ ὁ ἄρχων, καὶ οὐκ ἦσαν υἱοὶ ἑτεροῦ· 17
 καὶ υἱοὶ Ῥααβιὰ ηὐξήθησαν εἰς ὕψος. ¹⁸ υἱοὶ Ἰσσαάρ· Σαλωμῶθ ὁ 18
 ἄρχων. ¹⁹ υἱῶν Χεβρών· Ἰδουδ ὁ ἄρχων, Ἀμαδιὰ ὁ δεύτερος, Ὁζειήλ 19
 ὁ τρίτος, Ἰκεμίας ὁ τέταρτος. ²⁰ υἱοὶ Ὁζειήλ· Μειχᾶς ὁ ἄρχων καὶ 20
 Ἰσειὰ ὁ δεύτερος. ²¹ υἱοὶ Μεραρεί· Μοολεὶ καὶ Ὀμουσεὶ, υἱοὶ Μοήλ· 21
 Ἐλεαζάρ καὶ Κεῖς. ²² καὶ ἀπέθανεν Ἐλεαζάρ, καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ 22
 υἱοὶ ἄλλ· ἢ θυγατέρες, καὶ ἔλαβον αὐτὰς υἱοὶ Κεῖς ἀδελφοὶ αὐτῶν.
²³ υἱοὶ Μουσεὶ· Μοολεὶ καὶ Αἰδαθ καὶ Ἀρειμῶθ, τρεῖς. ²⁴ οὗτοι υἱοὶ 23
 Λευεὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν πατριῶν αὐτῶν 24
 κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν κατὰ
 κεφαλὴν αὐτῶν, ποιοῦντες τὰ ἔργα λειτουργίας οἴκου Κυρίου ἀπὸ
 εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. ²⁵ ὅτι εἶπεν Δαυεὶδ Κατέπαυσεν Κύριος 25
 ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ κατεσκήνωσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ
 ἕως αἰῶνος. ²⁶ καὶ οἱ Λευεῖται οὐκ ἦσαν αἰροντες τὴν σκηνὴν καὶ 26
 τὰ πάντα σκευὴ αὐτῆς εἰς τὴν λειτουργίαν αὐτῆς. ²⁷ ὅτι ἐν τοῖς λόγοις 27
 Δαυεὶδ τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς υἱῶν Λευεὶ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς
 καὶ ἐπάνω, ²⁸ ὅτι ἔστησεν αὐτοὺς ἐπὶ χεῖρα Ἀαρὼν τοῦ λειτουργεῖν 28
 ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐπὶ τὰς αὐλὰς καὶ ἐπὶ τὰ παστοφῶρια, καὶ ἐπὶ τὸν
 καθαρισμόν τῶν πάντων ἀγίων, καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα λειτουργίας τοῦ
 θεοῦ. ²⁹ εἰς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, εἰς τὴν σεμίδαλιν τῆς θυσίας, 29
 καὶ εἰς τὰ λάγανα τὰ ἄζυμα, καὶ εἰς τήγανον, καὶ εἰς τὴν πεφυραμένην,

Α 11 Βα[ρια Α | ἐπλήθυναν Α | ἐγενοντο Α 12 Αμραμ Α (item 13) | Ισ-
 σααρ] pr και Α | Οζειηλ] και Οζειηλ Α 14 Λευι Α (item 24) 17 ἦσαν 29]
 + τω Ἐλιεξερ Α | ξερ νιοι ετεροι και in mgg et sup ras Α^a (om νιοι et. και Α^{*})
 ηυξησαν Α^{*} (ηυξηθησαν Α^a) 18 Σαλουμωθ Α 19 Ἰδουδ] Ἰερια Α
 Αμαδια] Αμαρια Α | Οζειηλ] Ιαζειηλ Α 20 Μειχας] Μιχα Α | Ισεια] Ιεσσια
 Α 21 Μοολι Α (item 23) | Ομουσει] Μουσι Α | Μοηλ] Μοολι Α | Ελιαζαρ Α
 23 Μουσι Α | Αιδαθ] Εδερ Α | Αρειμωθ] Ιαριμωθ Α | τρει Β^{*} (treis Β^{ab})
 24 om αυτων 4° Α 25 Ἰσραηλ τω] τω Ἰσλ· Α 26 τα παντα] παντα τα Α
 27 υιων Λευει] των Λευιτω· Λευι Α 28 επι Ι^o] επει Β^{*} (επι Β^b) | του
 θεου] pr οικου Α

30 καὶ εἰς πᾶν μέτρον· ³⁰ καὶ τοῦ στήναι πρῶτὸ τοῦ αἰνεῖν, ἐξομολογεῖσθαι B
 31 τῷ κυρίῳ, καὶ οὕτως τὸ ἐσπέρας· ³¹ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀναφερομένων
 ὀλοκαυτωμάτων τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις
 καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, κατὰ ἀριθμόν, κατὰ τὴν κρίσιν ἐπ' αὐτοῖς διὰ
 32 παντὸς τῷ κυρίῳ. ³² καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλακὰς σκηνῆς τοῦ
 μαρτυρίου καὶ τὰς φυλακὰς υἱῶν Ἀαρὼν ἀδελφῶν αὐτῶν, τοῦ λειτουργ-
 1 γεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹ Καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν διαιρέσει Ναθαβ
 2 καὶ Ἀβιούδ, Ἐλεαζάρ καὶ Ἰθαμάρ· ² καὶ ἀπέθανεν Ναθαβ καὶ
 Ἀβιούδ ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἦσαν αὐτοῖς· καὶ
 3 ἱεράτευσεν Ἐλεαζάρ καὶ Ἰθαμάρ υἱοὶ Ἀαρών· ³ καὶ διεῖλεν αὐτοὺς
 Δαυεὶδ, καὶ Σαδὼκ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐλεαζάρ, καὶ Ἀχειμέλεχ ἐκ τῶν
 υἱῶν Ἰθαμάρ, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, κατὰ τὴν λειτουργίαν
 4 αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ⁴ καὶ εὐρέθησαν οἱ υἱοὶ Ἐλεαζάρ
 πλείους εἰς ἄρχοντας τῶν δυνατῶν παρὰ τοὺς υἱοὺς Ἰθαμάρ· καὶ
 διεῖλεν αὐτοὺς, τοῖς υἱοῖς Ἐλεαζάρ ἄρχοντας εἰς οἴκους πατριῶν ἕξ καὶ
 5 δέκα, τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν Ἰθαμάρ κατ' οἴκους πατριῶν. ⁵ καὶ διεῖλεν αὐτοὺς
 κατὰ κλήρους τούτους πρὸς τούτους, ὅτι ἦσαν ἄρχοντες τῶν ἁγίων
 καὶ ἄρχοντες Κυρίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἐλεαζάρ καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰθαμάρ.
 6 ⁶ καὶ ἔγραψεν αὐτοὺς Σαμαίας υἱὸς Ναθαναὴλ ὁ γραμματεὺς ἐκ τοῦ
 Λευεὶ κατέναντι τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς,
 καὶ Ἀχειμέλεχ υἱὸς Ἀβιαθάρ, καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων
 καὶ τῶν Λευειτῶν· οἴκου πατριᾶς εἰς εἰς τῷ Ἐλεαζάρ καὶ εἰς εἰς τῷ
 7 Ἰθαμάρ. ⁷ καὶ ἐξῆλθεν ὁ κληρὸς ὁ πρῶτος τῷ Ἰαρεῖμ, τῷ Ἀναιδεῖα
 8 ὁ δεύτερος, ⁸ τῷ Χαρηβ ὁ τρίτος, τῷ Σεωρεῖμ ὁ τέταρτος, ⁹ τῷ Μελχια
 9 ὁ πέμπτος, τῷ Βενιαμείν ὁ ἕκτος, ¹⁰ τῷ Κῶς ὁ ἑβδόμος, τῷ Ἀβιά
 10 ὁ ὄγδοος, ¹¹ τῷ Ἰησοῦ ὁ ἕνατος, τῷ Ἰσχανιά ὁ δέκατος, ¹² τῷ Ἐλιαβιεὶ
 11 ὁ ἐνδέκατος, ¹³ τῷ Ἰακείμ ὁ δωδέκατος, ¹⁴ τῷ Ὀχχοφφά ὁ τρισκαίδέ-
 12 κατος, τῷ Γελβὰ ὁ τεσσαρεσκαίδέκατος, ¹⁵ τῷ Ἐμμήρ ὁ πεντεκαίδέ-
 13 κατος, τῷ Χηζείν ὁ ἑκκαίδέκατος, ¹⁵ τῷ Ἀφεσῇ ὁ ἐπτακαίδέκατος, τῷ

29 μετρον] in μ ras aliq B¹ XXIV 1 τοις υιοις Α | διαιρεσει Ναθαβ και] Α
 διαιρεσει[s (sic) υιοι Ααρων Ναθαβ και sup ras et in mg A^a 3 διειδεν
 Α | Αχειμελεκ Α 4 οι υιοι] om οι Α | εξ και δεκα] εκκαδεκα Α | τοις
 υιοις 2°] pr και Α | om Ααρων Α | πατριων 2°] + οκτω Α 6 Σαμμαϊας Α |
 Λευι Α (item 20) | ο ιερευς] του ιερεως Α | Αχειμελεχ Α | υιος 2°] υιοι Α*
 (υιου Α') | Λευιτων Α 7 ο κληρος] ολοκληρος Α | Ιαρειμ] Ιαρειβ
 Α | Αναιδεια] Ιδεια Α 8 Χαρηβ] Χαρημ Α | τω Σεωρειμ] του Σεωριν Α
 9 Μελχια Α | Βενιαμειν] Μειαμειν Α 10 Κως] Ακκως Α | ογδος Α
 11 Ισχανια] Σεκενια Α 12 Ελιαβιει] Ελιασειβ Α | Ιακειμ] Ελιακειμ Α
 13 Οχχοφφα] Οφφα Α | Γελβα] Ισβααλ Α 14 Εμμηρ] Βελγα Α |
 πεμπτεκαιδ. B* (πεντεκαιδ. B^{ab}) | Χηζειν] Εμμηρ Α 15 Αφεση] Ιεσειρ Α

Β Φεταία ὁ ὀκτωκαιδέκατος, ¹⁶ τῷ Ἐζεκὴλ ὁ ἐννεακαιδέκατος, τῷ Ἀχείμ ὁ ¹⁶
 εἰκοστός, ¹⁷ τῷ Γαμουὺ ὁ εἰς καὶ εἰκοστός, τῷ Ἀδαλλαὶ ὁ δευτερός καὶ ¹⁷
 εἰκοστός, ¹⁸ τῷ Μασαὶ ὁ τρίτος καὶ εἰκοστός. ¹⁹ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις ¹⁹
 αὐτῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι εἰς οἶκον
 Κυρίου κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἀαρὼν πατρὸς αὐτῶν, ὡς
 ἐνετείλατο Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ²⁰ Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευεὶ τοῖς ²⁰
 καταλοίποις· τοῖς υἱοῖς Ἀμβραμ Ἰωβαήλ, Ἰαδειά· ²¹ τῷ Ρααβιὰ ὁ ἄρχων. ²¹
²² καὶ τῷ Ἰσσαρεὶ Σαλωμῶθ· τοῖς υἱοῖς Σαλωμῶθ Ἰνάθ. ²³ υἱοὶ Ἰηδει- ²²
 μού· Ἀμαδιὰ ὁ δεύτερος, Ἰασὴ ὁ τρίτος, Ἰοκὼμ ὁ τέταρτος. ²⁴ Ὁζειήλ ²⁴
 Μειχὰ υἱοὶ Μειχὰ Σαμήρ· ²⁵ ἀδελφὸς Μειχὰ Ἰσιά· υἱὸς Ἰσιά Ζαχαριά. ²⁵
²⁶ υἱοὶ Μερареὶ Μοολεὶ καὶ Ὁμουσεὶ· υἱοὶ Ὁζειά· ²⁷ τοῦ Μερареὶ τῷ Ὁζειά, ²⁷
 υἱοὶ αὐτοῦ Ἰσοὰμ καὶ Ζακχοῦρ καὶ Ἀβαί. ²⁸ τῷ Μοολεὶ Ἐλεαζάρ καὶ ²⁸
 Ἰθαμάρ· καὶ ἀπέθανεν Ἐλεαζάρ καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοί. ²⁹ τῷ Κεῖς· ²⁹
 υἱοὶ τοῦ Κεῖς Ἰραμαήλ. ³⁰ καὶ υἱοὶ τοῦ Μοουσει Μοολλεὶ καὶ Ἡλὰ ³⁰
 καὶ Ἀρειμῶθ. οὗτοι υἱοὶ τῶν Λευειτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.
³¹ καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ κλήρους καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν υἱοὶ Ἀαρὼν ³¹
 ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ Σαδῶκ καὶ Ἀχειμέλεχ καὶ ἄρχων τῶν
 πατριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν πατριάρχαι Ἀραάβ, καθὼς
 οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ νεώτεροι. ¹ Καὶ ἔστησεν Δανεὶδ ὁ βασιλεὺς ¹
 καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως εἰς τὰ ἔργα τοὺς υἱοὺς Ἀσάφ καὶ
 Αἰμὰν καὶ Ἰδειθὼν τοὺς ἀποφθεγγομένους ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλαις
 καὶ ἐν κυμβάλοις· καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν
 ἐργαζομένων ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν. ² υἱοὶ Ἀσάφ· Σακχοὺς, Ἰωσήφ ²
 καὶ Ναθαλίας καὶ Ἐραήλ· υἱοὶ Ἀσάφ ἐχόμενοι τοῦ βασιλέως. ³ τῷ ³
 Ἰδειθὼν, υἱοὶ Ἰδειθὼν· Τουνά καὶ Σουρεὶ καὶ Σαϊά καὶ Σεμεεὶ καὶ Ἀσαβιά

Α 15 Φεταία] Αφεσση Α 16 Εζεκηλ] Φεθεια Α | Αχειμ] Εζεκηλ Α
 17 Γαμουλ] Ιαχειν Α | Αδαλλα] Γαμουνηλ Α | δευτερος] seq ras ι lit in Α
 18 Μασα] Δαλαια Α | εικοστος] + τω Μοοζαλ ο τεταρτος και εικοστος Α
 20 Αμραμ Α | Ιωβαηλ] Σου]βαηλ· Α | Ιαδεια] Ιαδαια· Αραδεια· Α 21 αρ-
 χων] + Ιεσias Α 22 Ισσαρι Α 23 υιοι] pr και Α | Ιηδειμου]
 Ιεδιου] Α | Αμαδια] Αμαριαν· Α | Ιαση] Ιαζηηλ Α | Ιοκομ] Ιεκεμια· Α
 24 Οζειηλ] υιοι Οζηηλ Α | Μιχα Α (bis: item 25) 25 αδελφοις Α | Ισια 10]
 Ασια Α | υιος] υιοι Α | Ζαχαριαν Α 26 Μερари Α | Μοολι Α | Ομουσει]
 Μουσι Α | Οζεια] Οζια· υιοι Βοννι Α 27 του Μερаре] υιοι Μερари Α |
 Οζια Α | Ισσοαμ Α | Αβαι] Ωβδι Α 28 Μοολι Α | om και Ιθαμαρ... υιοι Α
 30 Μοουσει] Μουσι Α | Μοολλει] Μοολι Α | Ηλα] Εδερ Α | Αρειμωθ] Ιεριμωθ
 Α | Λευιτων Α (item 31) 31 Αχιμελεχ Α | αρχων των] αρχοντων Α |
 πατριαρχει] πατριαι Α | Αρααβ] Αρωσ Α XXV 1 Ιδιθουμ Α 2 Ζακ-
 χους] Ζακχορ Α | Ιωσηφ] pr και Α | Ναθανιαν Α | Εραηλ] Ιε]σηλ Α |
 εχομενα Α 2—3 ως τω Ιδιθουμ υιοι in mg et sup ras Α^a (om υιοι
 Ιδιθουμ Α*) 3 Ιδιθουμ Α (bis) | Τουνα] Γοδολιαν· Α | και Σουρε]]
 Σουρι· Α | Σαια] Ιεεια Α | Σεμει Α | Ασαβιαν Α

καὶ Ματθαθίας, ἔξ, μετὰ τὸν πατέρα αὐτῶν Ἰδεῖθων ἐν κινύρα ἀνα-
 4 κρουόμενος ἐξομολόγησιν καὶ αἶνεσιν τῷ κυρίῳ. ⁴τῷ Αἰμανεὶ, υἱοὶ
 Αἰμάν· Βουκείας καὶ Μανθανίας καὶ Ἀζαραῆλ καὶ Σουβαῆλ καὶ Ἀμσου
 καὶ Ἱερεμῶθ καὶ Ἀνανίας καὶ Ἡλιαθὰθ καὶ Γοδολλαθεὶ καὶ Ῥωμει·
 5 υἱοὶ Ὡδ καὶ Ἱειβασάκα καὶ Μανθεὶ καὶ Ὡθηρεὶ καὶ Μελζῶθ. ⁵πάντες
 οὗτοι υἱοὶ τῷ Αἰμάν τῷ ἀνακρουομένῳ τῷ βασιλεῖ ἐν λόγοις θεοῦ
 ὑψῶσαι κέρας· καὶ ἔδωκεν θεὸς τῷ Αἰμάν υἱοὺς δέκα τέσσαρες καὶ
 6 θυγατέρας τρεῖς. ⁶πάντες οὗτοι μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὑμνηδοῦντες
 ἐν οἴκῳ θεοῦ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις ἐχόμενα
 7 τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀσάφ καὶ Ἰδεῖθουν καὶ Αἰμανεὶ. ⁷καὶ ἐγένετο
 ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μετὰ τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, δεδιδραγμένοι ᾄδειν Κυρίῳ,
 8 πᾶς συνίων διακόσιοι ὀγδοήκοντα καὶ ὀκτώ. ⁸καὶ ἔβαλον καὶ αὐτοὶ
 κλήρους ἐφημεριῶν κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν, τελείων
 9 καὶ μανθανόντων. ⁹καὶ ἐξῆλθεν ὁ κληρὸς ὁ πρῶτος υἱῶν αὐτοῦ
 καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ τῷ Ἀσάφ, τῷ Ἰωσήφ, Γαλουιὰ ὁ δεύτερος, Ἡνειά,
 10 ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ¹⁰ὁ τρίτος Ζαχχούθ, υἱὸς
 11 αὐτοῦ· καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ¹¹ὁ τέταρτος Ἰεσδρεὶ, υἱὸς αὐτοῦ
 12 καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ¹²ὁ πέμπτος Ναθάν, υἱὸς αὐτοῦ καὶ
 13 ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ¹³ὁ ἕκτος Βουκείας, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ
 14 αὐτοῦ δέκα δύο· ¹⁴ὁ ἕβδομος Ἰσεριήλ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
 15 δέκα δύο· ¹⁵ὁ ὀγδοὸς Ἰωσειά, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο·
 16 ¹⁶ὁ ἕνατος Μανθανίας, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ¹⁷ὁ
 17 δέκατος Ἑμεεὶ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ¹⁸ὁ ἐνδέκατος
 19 Ἀζαριά, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ¹⁹ὁ δωδέκατος Ἀριά,
 20 υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁰ὁ τρισκαιδέκατος Σουβαῆλ,
 21 υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²¹ὁ τεσσαρεσκαιδέκατος
 22 Ματθαθίας, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²²ὁ πεντεκαιδέκατος
 23 Ἐρειμῶθ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²³ὁ ἑκκαιδέκατος

3 Ἰδιθουν (3^ο) Α | ανακρουομενοι Α 4 Αιμανει Αιμαν Α | Βουκειας Α
 Βοκκίας Α | Ματ|θανίας Α | Αζαραηλ Οζηλ Α | ομ και Αμσου Α | Ιεριμουθ
 Α | Ηλιαθαθ Ανανι· και Ελι|αθα Α | Γεδολλαθι Α | Ρωμει Ρωμεμθι· Α
 υιοι Ωδ Εξερ· Α | Ιειβασακα Σεβα· καιτάν· (sic) Α | Μανθει Μεαλωθι Α |
 Ωθηρει Ιω|εθιρι Α | Μελζωθ Μασζιωθ Α 5 τεσσαρας Β^b | θυγατερες τρις
 Α 6 οικω θεου οικῶ κυ· Α | Ἰδιθουν Α | Αιμαν Α 7 τους αδελφους]
 των αδελφων Α | ομ και 2^ο Α 9 ο κληρος ολοκληρος Α | τω Ιωσηφ του Ι.
 Α | Γαλουια Γοδολιας Α | Ηνια Α | δεκα δυο δωδεκα Α (item infra [10—31]
 20^{ies} ter) 10 Ζακχουρ Α | υιος υιοι Α 11 Ιεσδρι Α 12 Ναθανιας Α
 13 Βουκειας Κοκκίας Α 14 Ισεριηλ Ισρεηλα· Α 15 Ιωσεια Ισας· Α
 16 Ματθανιας Α 17 Εμεει Σεμει Α 18 Αζαρια Εζριηλ Α
 19 Αρια Ασαβια Α 21 Ματθαθιας Ματθιας Α 22 Ερειμωθ
 Ιεριμωθ· Α 23 δεκατος Αναν sup ras Α¹ (pr ras i lit)

Β Ἀνανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁴ ὁ ἑπτακαίδέκατος ²⁴
 Βακατά, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁵ ὁ ὀκτωκαίδέκατος ²⁵
 Ἀνανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁶ ὁ ἔννεακαίδέκατος ²⁶
 Μεθαθεί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁷ ὁ εἰκοστὸς Αἰμαθά, ²⁷
 υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁸ ὁ εἰκοστὸς πρῶτος Ἡθεί, ²⁸
 υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁹ ὁ εἰκοστὸς δεύτερος Γοδομαθεί, ²⁹
 υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ³⁰ ὁ τρίτος καὶ εἰκοστὸς Μεαζῶθ, ³⁰
 υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ³¹ ὁ τέταρτος καὶ εἰκοστὸς Ῥο- ³¹
 μελχεί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ¹ Εἰς διαιρέσεις τῶν
 πυλῶν υἱοὶ Κορεεὶμ· Μοσολαήλ υἱὸς Κωρή· ἐκ τῶν υἱῶν Ἀβιά, Σαφάρ.
 καὶ τὴν Μοσαλῆα υἱοῦ Ζαχαρίου ὁ πρωτότοκος Ἰδερίλ, Ζαχαρίας, ²
 Ἰενοήλ, ³ Ἰωλάμ, Ἰωνᾶς, Ἐλιωναῖς ὁ ἕβδομος. ⁴ καὶ τῷ Ἀβδοδὸμ υἱοί· ³
 Σαμαίαις ὁ πρωτότοκος, Ἰωζαβὰθ, Ἰωάθ, Σωχάρ, Ναάς, Ἰειήλ, ⁵ Ἀμειήλ, ⁵
 Ἰσσαχάρ, Ἰαφθοσλααθί· ὅτι εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός. ⁶ καὶ τῷ Σαμαίᾳ ⁶
 υἱῷ αὐτοῦ ἐτέχθησαν υἱοὶ τοῦ πρωτοτόκου Ῥωσαι εἰς τὸν οἶκον τὸν
 πατρικὸν αὐτοῦ, ὅτι δυνατοὶ ἦσαν. ⁷ υἱοὶ Σαμαί· Γοονεὶ καὶ Ῥαφαήλ ⁷
 καὶ Ὠβῆδ καὶ Ἐλῆζαβὰθ καὶ Ἀχιούδ, υἱοὶ δυνατοί, Ἐννου καὶ Σαβχεῖα
 καὶ Ἰσβακώμ. ⁸ πάντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀβδοδὸμ, αὐτοὶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ ⁸
 αὐτῶν καὶ υἱοὶ αὐτῶν ποιοῦντες δυνατῶς ἐν τῇ ἐργασίᾳ, οἱ πάντες
 ἐξήκοντα δύο τῷ Ἀβδοδὸμ. ⁹ καὶ τῷ Μοσομαμεῖδ υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ ⁹
 δέκα καὶ ὀκτὼ δυνατοί. ¹⁰ καὶ τῷ Ἰοσσᾶ τῶν υἱῶν Μερραρεὶ υἱοὶ ¹⁰
 φυλάσσοντες τὴν ἀρχήν, ὅτι οὐκ ἦν πρωτότοκος· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν
 ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἄρχοντα τῆς διαιρέσεως τῆς δευτέρας. ¹¹ Ταβλαὶ ¹¹

Α 24 Βακατα] Ιεσβακαταν· Α 25 Ανανι Α 26 Μεθαθει] Μελληθι Α
 27 Αιμαθα] Ελιαθ Α 28 πρῶτος] πρ και Α | Ηθει] Ιεθιρι· Α 29 Γοδομα-
 θει] Γεδδελθι Α 30 Μεαζῶθ] Μασζιῶθ· Α 31 Ρομελχει (superscr ωθ
 Bab)] Ρωμεθ·μιεζερ Α | ἀδελφοί] πρ οι Α XXVI 1 eis] και Α | διαιρεσις
 Α | πυλων] φυλων Β | υιοι] υιοις Α | Κορεειμ] Κορε Α | Μοσολαηλ] Μοσολλαμ
 Α | Κωρη] Κωρηε Α | Αβια Σαφαρ] Ασαφ Α 2 την Μοσαλῆα] τωλ Μασελ-
 λαμια Α | υιου] υιοι· Α | Ζαχαριου] Ζαχαριας Α | Ιδερηλ] Ιαδιηλ Α | Ζαχα-
 ριας] Ζαβα|ιδιας ο τριτος· Ναθανα· ο τεταρτος· Α 2—3 Ιενοηλ Ιωλαμ]
 Ιενοηλῳλαμ· ο πεμπτος· Α 3 Ιωνας] Ιωνᾶ· ο εκτος Α | Ελιωναις] Ελιω-
 ηναι· Α 4 Σαμειας Α | Ιωζαβαθ] Ιωζαβαδ· ο δευτερος· Α | Ιωαθ] Ιωαα·
 ο τριτος· Α | Σωχαρ] Σαχιαρ· ο τεταρτος· Α | Ναας Ιειηλ] Ναθαναηλ· ο πεμ-
 πτος· Α 5 Αμειηλ· Αμηλ· ο εκ|τος· Α | Ισσαχαρ] + ο εβδομος Α |
 Ιαφθοσλααθι] Φολλαθι· ο ογδοος· Α 6 Σαμεια Α | τω πρωτοτοκω Α
 7 Σαμαι] Σεμεια· Α | Γοονει] Γοθνι Α | Ωβηδ] Ιωβηδ Α | Ελῆζαβαθ] Ελζαβαδ
 Α | Αχιου Α | δυνατοι] + ισχυι Α | Εννου] Ελιου Α | Σαβχεῖα] Σαμαχιας
 Α | Ισβακωμ] Ιειβακωβ Α 8 Αβδεδομ (1°) Α 9 Μοσομαμειδ] Μεσολ-
 λεμια Α | οκτω και Α 10 Ιοσσα] Ωσα Α | των υιων] πρ απο Α | Μερари
 Α | ην] + αυτω Α 11 Ταβλαι] Χελχειας ο δευτερος· Ταβε|λιας Α

ὁ τρίτος, Ζαχαρίας· πάντες οὗτοι υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ τῷ Ἰουσᾷ τρισκαί- B
 12 δεκα. ¹²τούτοις αἱ διαιρέσεις τῶν πυλῶν τοῖς ἄρχουσι τῶν δυνατῶν
 13 ἐφημερίαι καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹³καὶ
 14 ἔβαλον κλήρους κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κατ' οἴκους
 14 πατριῶν αὐτῶν εἰς πυλῶνα καὶ πυλῶνα. ¹⁴καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος
 τῶν πρὸς ἀνατολὰς τῷ Σαλαμειᾷ καὶ Ζαχαρίᾳ, υἱοὶ Σωᾶς· τῷ Μελχειᾷ
 15 ἔβαλον κλήρους, καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος βορρᾶ. ¹⁵τῷ Ἀβδοδοῦμ νότον
 16 κατέναντι οἴκου ἐσεφεῖν. ¹⁶εἰς δεύτερον τῷ Ἰουσᾷ πρὸς δυσμαῖς
 μετὰ τὴν πύλην παστοφορίου τῆς ἀναβάσεως· φυλακὴ κατέναντι
 17 φυλακῆς. ¹⁷πρὸς ἀνατολὰς ἐξ τὴν ἡμέραν, βορρᾶ τῆς ἡμέρας τέσσαρες,
 18 νότον τῆς ἡμέρας τέσσαρες, καὶ εἰς τὸ ἐσεφεῖν δύο ¹⁸εἰς διαδε-
 χομένους, καὶ τῷ Ἰουσᾷ πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην τοῦ παστο-
 φορίου τρεῖς. φυλακὴ κατέναντι φυλακῆς τῆς ἀναβάσεως πρὸς
 ἀνατολὰς τῆς ἡμέρας ἕξ, καὶ τῷ βορρᾶ τέσσαρες, καὶ τῷ νότῳ τέσσαρες,
 καὶ ἐσεφεῖν δύο εἰς διαδεχομένους, καὶ πρὸς δυσμαῖς τέσσαρες, καὶ
 19 εἰς τὸν τρίβον δύο διαδεχομένους. ¹⁹αὗται αἱ διαιρέσεις τῶν πυλωρῶν
 20 τοῖς υἱοῖς Καὰθ καὶ τοῖς Μερραρεί. ²⁰καὶ οἱ Λευεῖται ἀδελφοὶ αὐτῶν
 ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου Κυρίου καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν καθη-
 21 γισμένων. ²¹υἱοὶ Χαδὰν οὗτοι, Γηρσωνεῖ· τῷ Λαδὰν καὶ Ἰαιηλ τοῦ
 Ἰού· υἱοὶ Ἰειήλ ἄρχοντες πατριῶν τῷ Λαδὰν· τῷ Γηρσωνεῖ Ἰειήλ.
 22 ²²υἱοὶ Ἰειήλ Ζεθὺμ καὶ Ἰωήλ οἱ ἀδελφοί, ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου
 23 Κυρίου. ²³τῷ Ἀμβράμ καὶ Ἰσάαρ Χεβρὼν καὶ Ὁζειήλ. ²⁴καὶ Ἰωήλ
 24 ὁ τοῦ Γηρσὰμ τοῦ Μωσῆ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν. ²⁵καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ
 τῷ Ἐλιέζερ Ῥαβίας υἱὸς καὶ Ὡσαίας καὶ Ἰωρὰμ καὶ Ζεχρεὶ καὶ
 26 Σαλωμῶθ. ²⁶αὐτὸς Σαλωμῶθ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντων
 τῶν θησαυρῶν τῶν ἁγίων, οὓς ἡγίασεν Δαυεὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ
 ἄρχοντες τῶν πατριῶν χιλιάρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ ἄρχηγοὶ τῆς

11 Ζαχαρίας] + ο τεταρτος Α | οντοι] ον||ιοι Β* υ||ιοι Β^a | υιοι Β^b | Ιουσᾶ] Α
 Ωσα Α | τρισκαιδεκα] δεκατρις Α 12 η διαιρεσις Α | αρχουσιν Α
 14 προς] κατα Α | Σαλαμεια Β* (Σαλαμια Β^b) | Σελεμια Α | υιω Α | Σωᾶς] Ιωιας
 Α | Μελχια Α 15 εσεφειν] ασαφειν Α 16 εις δευτερον] τω Σεφιειμ Α |
 Ιουσᾶ] Ωσα Α | δυσμας Α | παστοφοριου] ρι του Α | om φυλακη κατεναντι Α
 17 προς] κατ Α | την ημεραν εξ] εξ· την ημεραν Α | om νοτον...τεσσαρες Α |
 εσεφειν] ασαφειν Α | δυο] + δυο Α 18 Ιουσᾶ] Ιας Α | δυσμαις 2^ο]
 δυσμας Α 19 διαιρεσις Α | Κααθ] Κορε Α | τοις Μερραρει] τοις υιοις
 Μεραρι Α 20 Λευιται Α 21 Χαδαν] Λεδαν Α | οντοι] υιοι Α | Γηρσωνει]
 τω Γηρσωνι Α | Λαδαν 1^ο] Λεδαν Α | om και Ιαιηλ...Ιειηλ 1^ο Α | Λαδαν 2^ο]
 Λααδᾶ· Α 22 υιοι] ρι και Α | Ιειηλ] Ιειηλ Α | Ζοθομ Α | οι αδελφοι]
 ο αδελφος αυτου Α 23 Αμβραμ] Αμραμ Α | Ισᾶαρ] Ισᾶαρι Α | Οζειηλ Α
 24 Ιωηλ] Σουβαηλ Α | Μωυση Α | επι] ρι ηγουμενος Α 25 Ρααβιας
 Α | υιος] + αυτου Α | Ζεχρι Α 26 ους] ου Α

Β δυνάμεως· ²⁷ ἃ ἔλαβεν ἐκ πόλεων καὶ ἐκ τῶν λαφύρων, καὶ ἡγίασεν ²⁷
 ἀπ' αὐτῶν τοῦ μὴ καθυστερῆσαι τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ·
²⁸ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἁγίων τοῦ θεοῦ Σαμουὴλ τοῦ προφήτου καὶ ²⁸
 Σαοὺλ τοῦ Κεὶς καὶ Ἀβεννήρ τοῦ Νήρ καὶ Ἰωάβ τοῦ Σαρουιά, πᾶν
 ὃ ἡγίασεν διὰ χειρὸς Σαλωμῶθ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. ²⁹ τῷ Ἰσσαρεὶ ²⁹
 Χωνενεὶα καὶ υἱοὶ τῆς ἐργασίας τῆς ἔξω ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ γραμμα-
 τεύειν καὶ διακρίνειν. ³⁰ τῷ Χεβρωνεὶ Ἀσαβίας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ³⁰
 οἱ δυνάτοί, χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἰσραὴλ
 πέραν τοῦ Ἰορδάνου πρὸς δυσμαῖς εἰς πᾶσαν λειτουργίαν Κυρίου
 καὶ ἐργασίαν τοῦ βασιλέως. ³¹ τοῦ Χεβρωνεὶ Τουδείας ὁ ἄρχων τῶν ³¹
 Χεβρωνεὶ, κατὰ γενέσεις αὐτῶν κατὰ πατρίας· ἐν τῷ τεσσερακοστῷ
 ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν, καὶ εὗρέθη ἀνὴρ δυνατὸς
 ἐν αὐτοῖς ἐν Ῥιαζήρ τῆς Γαλααδείτιδος. ³² καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ³²
 υἱοὶ οἱ δυνάτοί, δισχίλιοι ἑπτακόσιοι οἱ ἄρχοντες πατριῶν· καὶ κατε-
 στησεν αὐτοὺς Δαυεὶδ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ Ῥουβηνεὶ καὶ Γαδδεὶ καὶ
 ἡμίσεους φυλῆς Μανασσὴ εἰς πᾶν πρόσταγμα Κυρίου καὶ λόγον
 βασιλέως. ¹ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατ' ἀριθμὸν αὐτῶν ἄρχοντες τῶν ¹ XX
 πατριῶν χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ γραμματεῖς οἱ λειτουργοῦντες
 τῷ λαῷ καὶ εἰς πᾶν λόγον τοῦ βασιλέως κατὰ διαιρέσεις, πᾶν λόγον
 τοῦ εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου μηνᾶ ἐκ μηνός, εἰς πάντας
 τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ, διαίσεις μία εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.
² καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῆς πρώτης τοῦ μηνός τοῦ πρώτου Σοβὰλ ²
 ὁ τοῦ Ζαβδεὶλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες
 χιλιάδες. ³ ἀπὸ τῶν υἱῶν Φάρες ἄρχων πάντων τῶν ἀρχόντων τῆς ³
 δυνάμεως τοῦ μηνός τοῦ πρώτου. ⁴ καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ μηνός ⁴
 τοῦ δευτέρου Δωδεὶα ὁ Ἐκχώχ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι
 καὶ τέσσαρες χιλιάδες, ἄρχοντες δυνάμεως. ⁵ ὁ τρίτος τὸν μῆνα τὸν ⁵
 τρίτον Βαναίας ὁ τοῦ Ἰωδᾶε ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως
 αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ⁶ αὐτὸς Βαναίας δυνατώτερος ⁶
 τῶν τριάκοντα καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ

A 27 πολων BA⁷ των πολεμων A* | δαφυρων B 28 om του θεου A |
 Σαρουιας A | ηγιασαν A 29 Ισσαρει Ικαρι A | Χωνενεια Χωχενιας
 A | υιοι + αυτου A 30 Χεβρωνι A | οι δυνατοι υιοι δ. A | Κυριου τω
 κω A 31 του Χεβρωνει τω Χεβρωνι A | Τουδειας Ιωριας A | τεσσαρα-
 κοστω B^{ab} | Ριαζηρ Ιαζηρ A | Γαλααδιτιδος A 32 οι δυν. δισχιλιοι
 δυνατοι χιλιοι A | οι αρχ.] om οι A | Ρουβηνη A | Γαδδι A | ημισεις BA |
 παν προσταγμα Κυριου] παντα λογον του θυ A XXVII 1 οι υιοι] om
 οι A | παν λογον (2^ο)] εις παντα λογον A | om και 6^ο A 2 Σοβαλ]
 Ισβοαμ A 4 Δωλεια B^b Δωδια A | Εκχωχ] Αωθι A 6 τα και επι
 (1^ο)...υιος αυτου sup ras A^a | αυτον 1^ο] αυτων A^a

7 Λαιβαζάθ υἱὸς αὐτοῦ. 7 ὁ τέταρτος εἰς τὸν μῆνα τὸν τέταρτον Ἀσαήλ B
 ὁ ἀδελφὸς Ἰωάβ καὶ Ἀβδείας ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ ἐπὶ
 8 τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 8 ὁ πέμπτος
 τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ὁ ἡγούμενος Σαλαῶθ ὁ Ἑσράε, καὶ ἐπὶ τῆς
 9 διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι τέσσαρες χιλιάδες. 9 ὁ ἕκτος τῷ μηνὶ τῷ
 10 αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 10 ὁ ἕβδομος τῷ μηνὶ τῷ
 11 ἑβδόμῳ Χέσλης ὁ ἐκ Φαλλοῦς ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἑφραίμ, καὶ ἐπὶ τῆς
 12 διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 11 ὁ ὄγδος τῷ μηνὶ
 τῷ ὀγδόῳ Σοβοχαὶ ὁ Ἰσαθεὶ τῷ Ζαριά, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ
 12 τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 12 ὁ ἕνατος τῷ μηνὶ τῷ ἐνάτῳ Ἀβιέξερ
 13 ἐξ Ἀναθῶθ ἐκ γῆς Βενιαμείν, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες
 14 καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 13 ὁ δέκατος τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ Μεηρὰ ὁ ἐκ
 15 Νετουφὰτ τῷ Ζαρεί, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ
 16 εἴκοσι χιλιάδες. 14 ὁ ἐνδέκατος τῷ μηνὶ τῷ ἐνδεκάτῳ Βαναίας ὁ ἐκ
 17 Φαραθὼν τῶν υἱῶν Ἑφραίμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες
 18 καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 15 ὁ δωδέκατος εἰς τὸν μῆνα τὸν δωδέκατον
 19 Χολδαῖα ὁ ἐκ Νετωφατὶ τῷ Γοθονιήλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ
 20 τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 16 Καὶ ἐπὶ τῶν φυλῶν Ἰσραήλ,
 τῶν Ῥουβὴν ἡγούμενος Ἐλιέξερ ὁ τοῦ Ζεχρεὶ τῷ Συμεὼν Σαφατίας
 17 ὁ τοῦ Μαχά. 17 τῷ Λευεὶ Ἀσαβίας ὁ τοῦ Σαμονήλ. τῷ Ἀαρὼν Σαδώκ.
 18 τῷ Ἰούδα Ἐλιάβ τῶν ἀδελφῶν Δαυεὶδ. τῷ Ἰσσαχάρ Ἀμβρεὶ ὁ τοῦ
 19 Μεισαήλ. 19 τῷ Ζαβουλὼν Σαμαίας ὁ τοῦ Ἀβδειοῦ. τῷ Νεφθαλεὶ Ἐρειμῶθ
 20 ὁ τοῦ Ἑσρειήλ. 20 τῷ Ἑφραίμ Ὡσὴ ὁ τοῦ Ὁξειοῦ. τῷ ἡμίσει φυλῆς
 21 Μανασσὴ Ἰωήλ ὁ τοῦ Φαλαδαιά. 21 τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσὴ τῶν
 22 ἐν τῇ Γαλαὰδ Ἰαδδαὶ ὁ τοῦ Ζαβδειοῦ. τοῖς υἱοῖς Βενιαμείν Ἀσειήρ
 23 ὁ τοῦ Ἀβεννήρ. 22 τῷ Δὰν Ἀζαραήλ ὁ τοῦ Ἰωράμ. οὗτοι πατριάρχαι
 τῶν φυλῶν Ἰσραήλ. 23 καὶ οὐκ ἔλαβεν Δαυεὶδ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν
 ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ κάτω, ὅτι Κύριος εἶπεν πληθύναι τὸν Ἰσραήλ

6 Λαιβαζαθ] Αμραζαθ Α 7 Αβδειας] Ζαβδίας Α 8 Σαλαωθ] Α
 Σαμαωθ Α | Εσραε] Ιεζραελ Α 9 τω μηνι] om τω Α | Οδοουας] Ειρα Α |
 ο του] υιος Α | Θεκωιτης Α (bis) | τεσσαρες κ. εικοσι] εικοσι κ. τεσσαρες Α
 10 Χεσλης] Χελλης Α 11 ογδος Α | om ο Ισαθει τω Ζαρια Α 12 εξ]
 pr ο Α 13 Μεηρα] Μοοραι Α | Ζαραι Α 15 Χολδαα Α | Νετωφατι Α
 16 των Ρ. Α] τω Ρ. Α | Ζεχρι Α | Μαα|χα Α 17 Λευι Α | Σαμονηλ]
 Καμονηλ Α 18 Αμβρει] Αμαρι Α | Μεισαηλ] Μιχαηλ Α 19 τω Ζ.]
 ras τ Α? | Αβδιον Α | Νεφθαλι Α | Ερειμωθ] Ιεριμουθ Α | Εσρειηλ] Οζιηλ Α
 20 Οξιου Α | τω ημισυ Α | Φαλαδαια] Φαλδου Α 21 τω ημισει] τη ημισει
 Β | των εν τη Γ.] τω εν Γ. Α | Ζαβδιον Α | Ασειηρ] Ασιηλ Α 22 Αζαραηλ]
 Εζριηλ Α

Β ὥς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ. ²⁴ καὶ Ἰωάβ ὁ τοῦ Σαρουιά ἤρξατο ²⁴
 ἀριθμεῖν ἐν τῷ λαῷ, καὶ οὐ συνετέλεσεν· καὶ ἐγένετο ἐν τούτοις
 ὀργὴ ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ κατεχωρίσθη ὁ ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων
 τῶν ἡμερῶν τοῦ βασιλέως Δαυεὶδ. ²⁵ καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τοῦ ²⁵
 βασιλέως Ἀσμὼθ ὁ τοῦ Ὠδιήλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν ἀργῇ
 καὶ ἐν ταῖς κώμαις καὶ ἐν τοῖς ἐποίκιοις καὶ ἐν τοῖς πύργοις Ἰωναθὰν
 ὁ τοῦ Ὀζειοῦ. ²⁶ ἐπὶ δὲ τῶν γεωργούντων τὴν γῆν τῶν ἐργαζομένων ²⁶
 Ἐσδρεὶ ὁ τοῦ Χοβούδ. ²⁷ καὶ ἐπὶ τῶν χωρίων Σεμεὶ ὁ ἐκ Ῥαήλ, ²⁷
 καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν τοῖς χωρίοις τοῦ οἴνου Ζαχρεὶ ὁ τοῦ
 Σεφνεὶ. ²⁸ καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαιῶνων καὶ ἐπὶ τῶν συκαμίνων τῶν ἐν ²⁸
 τῇ πεδινῇ Βαλανὰς ὁ Γεδωρείτης· ἐπὶ δὲ τῶν θησαυρῶν τοῦ ἐλαίου
 Ἰωάσ. ²⁹ καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν νομάδων τῶν ἐν τῷ Ἀσειδῶν ²⁹
 Ἀσαρταῖς ὁ Σαρωνεΐτης, καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν τοῖς αὐλώσιν
 Σωφάν ὁ τοῦ Ἀδαί. ³⁰ ἐπὶ δὲ τῶν καμήλων Ἀβίας ὁ Ἰσμαηλείτης. ³⁰
 ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων Ἰαδίας ὁ ἐκ Μεραθῶν. ³¹ καὶ ἐπὶ τῶν προβάτων ³¹
 Ἰαζειῖς ὁ Γαρείτης. πάντες οὗτοι προστάται ὑπαρχόντων Δαυεὶδ τοῦ
 βασιλέως. ³² Καὶ Ἰωναθὰν ὁ πατράδελφος Δαυεὶδ σύμβουλος, ³²
 ἄνθρωπος συνετός· καὶ Ἰεὴλ ὁ τοῦ Ἀχαμεὶ μετὰ τῶν νιῶν τοῦ βασιλέως.
³³ Ἀχειτόφελ σύμβουλος τοῦ βασιλέως, καὶ Χουσεὶ ὁ πρῶτος φίλος ³³
 τοῦ βασιλέως. ³⁴ καὶ μετὰ τούτων Ἀχειτόφελ ἐχόμενος Ἰωδᾶε ὁ τοῦ ³⁴
 Βαναίου καὶ Ἀβιαθάρ· καὶ Ἰωάβ ἀρχιστράτηγος τοῦ βασιλέως.

¹ Καὶ ἐξεκκλησίασεν Δαυεὶδ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰσραὴλ ἄρχον- XXVII
 τας τῶν κριτῶν, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἐφημεριῶν τῶν περὶ τὸ σῶμα
 τοῦ βασιλέως, καὶ ἄρχοντας τῶν χιλιάδων καὶ τῶν ἐκατοντάδων, καὶ
 τοὺς γαζοφύλακας, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ, καὶ τοὺς
 δυνάστας, καὶ τοὺς μαχητὰς ἐν Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἔστη Δαυεὶδ ἐν ²
 μέσῳ τῆς ἐκκλησίας καὶ εἶπεν Ἀκούσατέ μου, ἀδελφοὶ καὶ λαὸς
 μου. ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν οἰκοδομῆσαι οἶκον ἀναπαύσεως τῆς
 κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου καὶ στάσιν ποδῶν κυρίου ἡμῶν, καὶ ἡτοι-

A ²⁴ του Σαρουια] της Σ. Α | Ισραηλ] pr τον Α ²⁵ Αζμωθ Α | Οζιου Α
²⁶ Εσδρει] Εζραι Α | Χοβουδ] Χελουβ Α ²⁷ Σεμει Α | εκ Ραηλ] Ραμα-
 θαιος Α | Ζαχρει] Ζαβδι Α | Σεφνι Α ²⁸ πεδεινη Β* (πεδινη BabA)
 Βαλανας] Βαλλανα Α | Γεδωρειτης] Γεδωρ Α ²⁹ Ασειδων] Σαρων Α |
 Ασαρταις] Σατραι Α | Σαρωνιτης Α | Σωφαν] Σωφατ Α ³⁰ Αβιας] Ουβιας
 Α | Ισμαηλιτης Α | Μαραθων Α ³¹ Ιαζειζ] Ιωσιζ Α | Γαρειτης] Αγαριτης
 Α ³² συνετος] + και γραμματευσ αυτος Α | Ιεηλ] Ιεριηλ Α | Αχαμει]
 Αχαμανι Α ³³ Αχειτοφελ] και Αχιτοφελ Α | Χουσι Α | ο pr.] om ο Α
³⁴ μετα τουτων] μετ αυτον Α | Αχιτοφελ Α | Ιωδαε Α XXVIII 1 τους
 αρχ. 2°] pr παντας Α | εν Ιερ.] pr της στριας (sic) Α ² Δαυειδ] + ο
 βασιλευς Α

3 μασα τὰ εἰς τὴν κατασκήνωσιν ἐπιτήδεια· ³καὶ ὁ θεὸς εἶπεν Οὐκ οἰκο- B
δομήσεις ἐμοὶ οἶκον τοῦ ἐπονομάσαι τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ὅτι
4 ἄνθρωπος πολεμιστῆς εἶ σὺ καὶ αἷμα ἐξέχεας. ⁴καὶ ἐξελέξατο Κύριος
ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐν ἐμοὶ ἀπὸ παντὸς οἴκου πατρός μου εἶναι βασιλέα
ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἐν Ἰούδα ἡρέτικεν τὸ βασίλειον,
καὶ ἐξ οἴκου Ἰούδα τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· ἐν ἐμοὶ ἠθέλησεν,
5 τοῦ γενέσθαι με βασιλέα ἐπὶ τῷ παντὶ Ἰσραὴλ. ⁵καὶ ἀπὸ πάντων
τῶν υἱῶν μου, ὅτι πολλοὺς υἱοὺς ἔδωκέν μοι Κύριος, ἐξελέξατο ἐν
Σαλωμών τῷ υἱῷ μου καθίσαι αὐτὸν ἐπὶ θρόνου βασιλείας Κυρίου
6 ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ⁶καὶ εἶπέν μοι ὁ θεὸς Σαλωμών ὁ υἱός σου κληρονο-
μήσει τὸν οἶκόν μου καὶ τὴν αὐλήν μου, ὅτι ἡρέτικα ἐν αὐτῷ εἶναι
7 μου υἱόν, ἀγῶ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα. ⁷καὶ κατορθώσω τὴν
βασιλείαν αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, ἐὰν ἰσχύσῃ τοῦ φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς
8 μου καὶ τὰ κρίματά μου ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁸καὶ νῦν κατὰ πρόσωπον
πάσης ἐκκλησίας Κυρίου καὶ ζητήσατε τὰς ἐντολὰς Κυρίου τοῦ θεοῦ
ἡμῶν, ἵνα κληρονομήσητε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν τοῖς υἱοῖς ἡμῶν ἕως
9 αἰῶνος. ⁹καὶ νῦν, Σαλωμών, γνῶθι τὸν θεὸν τῶν πατέρων σου
καὶ δούλευε ἐν καρδίᾳ τελείᾳ καὶ ψυχῇ θελούσῃ, ὅτι πάσας καρδίας
ἐτάζει Κύριος καὶ πᾶν ἐνθύμημα γινώσκει· ἐὰν ζητήσῃς αὐτόν,
εὐρεθήσεται σοι· καὶ ἐὰν καταλείψῃς αὐτόν, καταλείψει σε εἰς τέλος.
10 ¹⁰Ἰδε, τοίνυν· Κύριος ἡρέτικέν σε οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον εἰς ἀγίασμα·
11 ἴσχυε καὶ ποίει. ¹¹Καὶ ἔδωκεν Δαυεὶδ Σαλωμών τῷ υἱῷ αὐτοῦ τὸ
παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τῶν οἰκῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ζακχῶ αὐτοῦ
καὶ τῶν ὑπερώων καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἐσωτέρων καὶ τοῦ οἴκου
12 τοῦ ἐξίλασμοῦ, ¹²καὶ τὸ παράδειγμα ὃ εἶχεν ἐν πνεύματι αὐτοῦ τῶν
αὐλῶν οἴκου Κυρίου, καὶ πάντων τῶν παστοφοριῶν τῶν κύκλῳ τῶν
13 εἰς τὰς ἀποθήκας Κυρίου καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἁγίων, ¹³καὶ τῶν
καταλυμάτων τῶν ἐφημεριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευεΐτων εἰς πᾶσαν
ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου Κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν λειτουρ-

3 αιμα] αι|ματα Α 4 πατρος 1^ο] pr του Α | μου 2^ο] + και εν τοις υιοις του Α
πρς μου· Α 5 παν|των υιων Α | εδωκεν] δεδωκεν Α | τον Ισραηλ] om
τον Α 6 κληρονομησει] οικοδομησει Α 7 ισχυσει Α 8 Κυριου 1^ο]
+ και ην (sic) ωσιν θυ ημων φυλασ|σεσθαι Α | τας εντ.] pr πασας Α | του
θεου] om του Α | αγαθην] + και κατα|κληρονομησεται Α | ημων 2^ο] υμων
Α + μεθ υμας Α 9 Σαλωμων] + υιε μου Α | δουλευε] + αυτω Α | εταζει]
εξεταζει Α | γινωσκει Α | καταλειψ|ης] καταλιψεις Α 10 ιδε τοινυν] ειδε
νυν Α | Κυριος] pr οτι Α 11 κων αυτου και ζακ|χω (sic) in mg et sup
ras Α² (om αυτ. κ. ζ. Α^{*}) 12 Κυριου 2^ο] pr οικου Α 13 Λευιτων
Α (item 21)

Β γησίμων σκευῶν. ¹⁴ καὶ τὸν σταθμὸν τῆς ὀλκῆς αὐτῶν τῶν τε χρυσῶν ¹⁴
καὶ ἀργυρῶν, ¹⁵ λυχνιῶν τὴν ὀλκὴν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ τῶν λύχνων. ¹⁵
¹⁶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁμοίως τὸν σταθμὸν τῶν τραπέζων τῆς προθέσεως, ¹⁶
ἐκάστης τραπέζης χρυσεῖς καὶ ὡσαύτως τῶν ἀργυρῶν, ¹⁷ καὶ τῶν ¹⁷
κρεαγρῶν καὶ σπονδείων καὶ τῶν φιαλῶν τῶν χρυσῶν, καὶ σταθμὸν
τῶν χρυσῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν, ἐκάστου σταθμοῦ. ¹⁸ καὶ τὸν τοῦ ¹⁸
θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων ἐκ χρυσοῦ δοκίμου σταθμὸν ὑπέδει-
ξεν αὐτῷ, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ ἄρματος τῶν χερουβείν τῶν δια-
πεπετασμένων ταῖς πτέρυξιν καὶ σκιαζόντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ δια-
θήκης Κυρίου. ¹⁹ πάντα ἐν γραφῇ χειρὸς Κυρίου ἔδωκεν Δαυεὶδ ¹⁹
Σαλωμῶν κατὰ τὴν περιγενηθεῖσαν αὐτῷ σύνεσιν τῆς κατεργασίας
τοῦ παραδείγματος. ²⁰ καὶ εἶπεν Δαυεὶδ Σαλωμῶν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰσχυε ²⁰
καὶ ἀνδρίζου καὶ ποίει, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῇς· ὅτι Κύριος ὁ θεός
μου μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε καὶ οὐ μή σε ἐγκαταλίπη ἕως τοῦ
συντελέσαι σε πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου Κυρίου. τὸ παρά-
δειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ σακχῶ αὐτοῦ καὶ τὰ ὑπερῶα
καὶ τὰς ἀποθήκας τὰς ἐσωτέρας καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἱλασμοῦ, καὶ
τὸ παράδειγμα οἴκου Κυρίου. ²¹ καὶ ἰδοὺ αἱ ἐφημερίαι τῶν ἱερέων ²¹
καὶ τῶν Λευείτων εἰς πᾶσαν λειτουργίαν οἴκου Κυρίου, καὶ μετὰ
σοῦ ἐν πάσῃ πραγματείᾳ, καὶ πᾶς πρόθυμος ἐν σοφίᾳ κατὰ πᾶσαν
τέχνην, καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς πάντας τοὺς λόγους
σου. ¹ Καὶ εἶπεν Δαυεὶδ ὁ βασιλεὺς πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ Σαλωμῶν ¹ XXIX
ὁ υἱός μου, εἰς ὃν ἡρέτικεν ἐν αὐτῷ Κύριος, νέος καὶ ἀπαλός, καὶ
τὸ ἔργον μέγα, ὅτι οὐκ ἀνθρώπῳ ἀλλ' ἢ Κυρίῳ θεῷ. ² κατὰ πᾶσαν ²
τὴν δύναμιν ἡτοίμακα εἰς οἶκον θεοῦ μου χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν,
σίδηρον, ξύλα, λίθους σόομ καὶ πληρώσεως καὶ λίθους πολυτελεῖς
καὶ ποικίλους, καὶ πάντα λίθον τίμιον, καὶ πάριον πολὺ. ³ καὶ ³
ἔτι ἐν τῷ εὐδοκῆσαί με ἐν οἴκῳ θεοῦ μου ἔστιν μοι ὁ περιπεποιήμαι
χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ δέδωκα εἰς οἶκον θεοῦ μου εἰς ὕψος,
ἐκτὸς ὧν ἡτοίμακα εἰς τὸν οἶκον τῶν ἁγίων, ⁴ τρισχίλια τάλαντα ⁴
χρυσίου τοῦ ἐκ Σουφεὶρ καὶ ἑπτακισχίλια τάλαντα ἀργυρίου δοκίμου,
ἐξαλιφῆναι ἐν αὐτοῖς τοὺς τοίχους τοῦ ἱεροῦ ⁵ διὰ χειρὸς τεχνιτῶν. ⁵

Α 13 σκευῶν] + τῆς λατρείας οἴκου κυ Α 17 σπονδιῶν Α | σταθμῶν] πρ
τον Bab Α | ἀργυρῶν] + κεφουρε Α 20 καὶ 4^ο οὐδ Α | ἐγκαταλίπη (εγκ.
Bab)] ἐγκαταλείπη Α | εἰς τοῦ] εἰς ου Α | το παραδ. 1^ο] πρ καὶ εἶδον Α |
σακχῶ] ζακχῶ Α 21 Κυρίου] του θυ Α | πραγματια Α XXIX 1 αν-
θρωπω] + η οικοδομη Α 2 πολυν Α 3 τον οικον] om τον Α 4 δοκιμου]
δοκιμιον Bab (cum parva ras ante μ) | ἐξαλειφθῆναι Α

καὶ τίς ὁ προθυμούμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ σήμερον Κυρίῳ ; B
 6 καὶ προεθύμησαν ἄρχοντες πατριῶν καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
 καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ ἐκατόνταρχοι, καὶ οἱ προστάται τῶν ἔργων, καὶ
 7 οἱ οἰκοδόμοι τοῦ βασιλείως· ⁷καὶ ἔδωκαν εἰς τὰ ἔργα οἴκου Κυρίου
 χρυσοῦ τάλαντα πεντακισχίλια καὶ χρυσοῦς μυρίους, καὶ ἀργυρίου
 τάλαντων δέκα χιλιάδας, καὶ χαλκοῦ τάλαντα μύρια ὀκτακισχίλια,
 8 καὶ σιδήρου τάλαντων χιλιάδας ἑκατόν. ⁸καὶ οἷς εὐρέθη παρ' αὐτοῖς
 λίθος, ἔδωκαν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου Κυρίου διὰ χειρὸς Βεσιήλ
 9 τοῦ Γηρσομνεῖ. ⁹καὶ εὐφράνθη ὁ λαὸς ὑπὲρ τοῦ προθυμηθῆναι,
 ὅτι ἐν καρδίᾳ πλήρει προεθυμήθησαν τῷ κυρίῳ, καὶ Δαυεὶδ ὁ βασιλεὺς
 10 εὐφράνθη μεγάλως. ¹⁰καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς Δαυεὶδ τὸν κύριον
 ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας λέγων Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ,
 11 ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. ¹¹σύ, Κύριε,
 ἡ μεγαλωσύνη καὶ ἡ δύναμις καὶ τὸ καύχημα καὶ ἡ νίκη καὶ ἡ ἰσχὺς,
 ὅτι σὺ πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δεσπόζεις· ἀπὸ
 12 προσώπου σου ταρασσεται πᾶς βασιλεὺς καὶ ἔθνος. ¹²παρὰ σοῦ
 ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δόξα, σὺ πάντων ἄρχεις, Κύριε ὁ ἄρχων πάσης
 ἀρχῆς, καὶ ἐν χειρὶ σου ἰσχὺς καὶ δυναστεία, καὶ ἐν χειρὶ σου,
 13 Παντοκράτωρ, μεγαλῦναι καὶ κατισχύσαι τὰ πάντα. ¹³καὶ νῦν,
 Κύριε, ἑξομολογούμεθά σοι καὶ αἰνοῦμεν τὸ ὄνομα τῆς καυχῆσεώς
 14 σου. ¹⁴καὶ τίς εἰμι ἐγὼ καὶ τίς ὁ λαὸς σου ὅτι ἰσχύσαμεν προ-
 θυμηθῆναί σοι κατὰ ταῦτα ; ὅτι σὰ τὰ πάντα, καὶ τῶν σῶν δεδώ-
 15 καμέν σοι. ¹⁵ὅτι πάροικοί ἐσμεν ἐναντίον σου, καὶ κατοικοῦντες
 ὡς πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν· ὡς σκιά αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐπὶ γῆς, καὶ
 16 οὐκ ἔστιν ὑπομονή. ¹⁶Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος τοῦτο
 ὃ ἡτοίμακα οἰκοδομηθῆναι οἶκον τῷ ὀνόματι τῷ ἀγίῳ σου, ἐκ χειρὸς
 17 σου ἐστιν, καὶ σοὶ τὰ πάντα. ¹⁷καὶ ἔγνω, Κύριε, ὅτι σὺ εἶ ὁ
 ἐτάζων καρδίας, καὶ δικαιοσύνην ἀγαπᾷς· ἐν ἀπλότητι καρδίας προε-
 θυμήθην πάντα ταῦτα, καὶ νῦν τὸν λαόν σου τὸν εὐρεθέντα ὤδε
 18 εἶδον ἐν εὐφροσύνῃ προθυμηθέντα σοί. ¹⁸Κύριε ὁ θεὸς Ἀβραάμ
 καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ τῶν πατέρων ἡμῶν, φύλαξον ταῦτα ἐν δια-
 νοίᾳ καρδίας λαοῦ σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ κατεύθυνον τὰς καρδίας
 19 αὐτῶν πρὸς σέ. ¹⁹καὶ Σαλωμὼν τῷ υἱῷ μου δὸς καρδίαν ἀγαθὴν

6 προεθυμωθησαν A [πατριων] pr των A | οἰκοδομοι] οικονομοι A 7 οἴκου] A
 pr του A 8 Βεσιηλ] in σ ras aliq B¹ Ιειηλ A | Γηρσωνι A 9 ηυφρανθη
 A (bis) 11 συ 1^ο] σοι A 12 δυναστια A | σου 3^ο] + ελαιος A 14 των
 σων] pr εκ A 15 κατοικουντες] παροικουντες A | γης] pr της A 16 om
 παν A 17 παντα ταυτα] ταυτα παντα A 18 om και 3^ο A

Β ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ μαρτύριά σου καὶ τὰ προστάγματά σου, καὶ τοῦ ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν τὴν κατασκευὴν τοῦ οἴκου σου.
²⁰ καὶ εἶπεν Δαυεὶδ πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ Εὐλογήσατέ Κύριον τὸν θεὸν ²⁰ ἡμῶν· καὶ εὐλόγησεν πᾶσα ἡ ἐκκλησία Κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν Κυρίῳ καὶ τῷ βασιλεῖ.
²¹ καὶ ἔθυσεν Δαυεὶδ τῷ κυρίῳ θυσίας, καὶ ἀνῆνεγκεν ²¹ ὀλοκαυτώματα τῷ θεῷ τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἡμέρας, μόσχους χιλίους, κριοὺς χιλίους, ἄρνas χιλίους, καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν, καὶ θυσίας εἰς πλῆθος παντὶ τῷ Ἰσραὴλ.
²² καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἐναντίον ²² Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ μετὰ χαρᾶς, καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Σαλωμῶν υἱὸν Δαυεὶδ, καὶ ἔχρισαν αὐτὸν τῷ κυρίῳ εἰς βασιλεία καὶ Σαδὼκ εἰς ἱερωσύνην.
²³ καὶ ἐκάθισεν Σαλωμῶν ἐπὶ θρόνου Δαυεὶδ τοῦ πατρὸς ²³ αὐτοῦ, καὶ εὐδοκήθη, καὶ ἐπήκουσαν αὐτοῦ πᾶς Ἰσραὴλ.
²⁴ οἱ ἄρχοντες ²⁴ καὶ οἱ δυνάσται καὶ οἱ υἱοὶ Δαυεὶδ τοῦ βασιλέως πατρὸς αὐτοῦ ὑπετάγησαν αὐτῷ.
²⁵ καὶ ἐμεγάλυνεν Κύριος τὸν Σαλωμῶν ἐπάνωθεν, ²⁵ ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν βασιλέως ὃ οὐκ ἐγένετο ἐπὶ παντὸς βασιλέως ἔμπροσθεν αὐτοῦ.
²⁶ Καὶ Δαυεὶδ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ²⁷ ἔτη τεσσαερά-
²⁷ κοντα, ἐν Χεβρών ἔτη ἑπτὰ, ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔτη τριάκοντα τρία.
²⁸ καὶ ²⁸ ἐτελετύησεν ἐν γῇ καλῇ, πλήρης ἡμερῶν, πλούτῳ καὶ δόξῃ· καὶ ἐβασίλευσεν Σαλωμῶν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
²⁹ οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι ²⁹ τοῦ βασιλέως Δαυεὶδ οἱ πρότεροι καὶ οἱ ὕστεροι γεγραμμένοι εἰσὶν ἐν λόγοις Σαμουὴλ τοῦ βλέποντος καὶ ἐπὶ λόγων Ναθὰν τοῦ προφήτου καὶ ἐπὶ λόγων Γὰδ τοῦ βλέποντος,
³⁰ περὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ ³⁰ καὶ τῆς δυναστείας αὐτοῦ, οἱ ἐγένοντο ἐπ' αὐτῷ καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ πάσας βασιλείας τῆς γῆς. κατενίσχυσεν Σαλωμῶν υἱὸς Δαυεὶδ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ· καὶ Κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἡῤῥήσεν αὐτὸν εἰς ὕψος.

Α 20 Κυριον τον θεον] τῷ κν θν Α | Κυριω] pr τω Α 22 εβασιλευσαν]
 +εκ δευτερου Α | Σαδωχ Α 23 ηυδοκηθη Α | επηκουσαν] υπηκουσεν Α
 24 οι υιοι Δ. του βασιλεως] παντες υιοι του βασ. Δαδ Α 25 εδωκεν Α
 27 τεσσαρακ. Β^{a7b} | εν 20] pr και Α 28 πληρεις Α | δοξη] δοξης Α*
 (s ras Α?) | Σαλωμω Α* (Σαλωμων Α¹) 30 οι] pr και οι καιροι εγενοντο
 Α | om κατενισχυσεν...εις υψος Β^c Α
 Subscr παραλειπομενων| α Β παραλειπομενων| των βασιλειων Ιουδα α Α

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β

- I 1 ΚΑΙ ἐνίσχυσεν Σαλωμών υἱὸς Δαυεὶδ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, B
 καὶ Κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν εἰς ὕψος·
 2 καὶ εἶπεν Σαλωμών πρὸς πάντα Ἰσραὴλ, τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς
 ἑκατοντάρχοις καὶ τοῖς κριταῖς καὶ πᾶσιν τοῖς ἄρχουσιν ἐναντίον
 3 Ἰσραὴλ, τοῖς ἄρχουσι τῶν πατριῶν. 3 καὶ ἐπορεύθη Σαλωμών καὶ
 πᾶσα ἡ ἐκκλησία εἰς τὴν ὑψηλὴν τὴν ἐν Γαβαὼν, οὗ ἐκεῖ ἦν ἡ σκηνὴ
 τοῦ μαρτυρίου τοῦ θεοῦ ἣν ἐποίησεν Μωσῆς παῖς Κυρίου ἐν τῇ
 4 ἐρήμῳ. 4 ἀλλὰ κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἀνῆνεγκεν Δαυεὶδ ἐκ πόλεως Καρι-
 5 αθιαρείμ, ὅτι ἡτοίμασεν αὐτῇ σκηνὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ. 5 καὶ τὸ θυσια-
 στήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησεν Βεσελεὴλ υἱὸς Οὐρέιου υἱοῦ ὧρ ἐκεῖ
 ἦν ἐναντι τῆς σκηνῆς Κυρίου· καὶ ἐξεζήτησεν αὐτὸ Σαλωμών καὶ ἡ
 6 ἐκκλησία, 6 καὶ ἤνεγκεν ἐκεῖ Σαλωμών ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν
 ἐνώπιον Κυρίου τὸ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαύτωσιν
 7 χιλίαν. 7 Ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ὤφθη ὁ θεὸς τῷ Σαλωμών καὶ
 8 εἶπεν αὐτῷ Αἰτήσαι τί σοι δῶ. 8 καὶ εἶπεν Σαλωμών πρὸς τὸν θεόν
 Ὁ ἐποίησας μετὰ Δαυεὶδ τοῦ πατρός μου ἔλεος μέγα, καὶ ἐβασίλευσάς
 9 με ἀντ' αὐτοῦ. 9 καὶ νῦν, Κύριε ὁ θεός, πιστωθῆτω τὸ ὄνομά σου
 ἐπὶ Δαυεὶδ πατέρα μου, ὅτι σὺ ἐβασίλευσάς με ἐπὶ λαὸν πολὺν
 10 ὥς ὁ χνοὺς τῆς γῆς. 10 νῦν σοφίαν καὶ σύνεσιν δός μοι, καὶ ἐξελεύ-
 σομαι ἐνώπιον τοῦ λαοῦ τούτου καὶ εἰσελεύσομαι· ὅτι τίς κρινεῖ τὸν
 11 λαόν σου τὸν μέγαν τούτον; 11 καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Σαλωμών
 Ἀνθ' ὧν ἐγένετό τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ οὐκ ᾔτησω πλοῦτον
 χρημάτων οὐδὲ δόξαν οὐδὲ τὴν ψυχὴν τῶν ὑπεναντίων, καὶ ἡμέρας

Inscr παραλειπομενων των βασιλειων Ιουδα β Α I 2 και τοις εκατον- Α
 ταρχοις 5 τοις Α^{b(mg)} (om και τοις εκ. Α*) 3 εκκλησια]+μετ αυτου Α
 4 σκηνην]+Δαδ Α 5 Ουριου Β^bΑ | εκκλησια]+ολη Α 6 ηνεγκεν]
 ανηνεγκεν Α (bis) | αυτο] αυτου Α 7 post δω ras aliq Β? 8 ο]
 συ Α 9 χνοους] χους Α 11 την ψυχην] om την Α

Β πολλές οὐκ ἡτήσω, καὶ ἡτήσας σεαυτῷ σοφίαν καὶ σύνεσιν ὅπως κρίνης τὸν λαόν μου ἐφ' ὃν ἐβασίλευσά σε ἐπ' αὐτόν. ¹²τὴν σοφίαν ¹² καὶ τὴν σύνεσιν δίδωμί σοι, καὶ πλοῦτον καὶ χρήματα καὶ δόξαν δώσω σοι, ὥς οὐκ ἐγενήθη ὁμοίός σοι ἐν τοῖς βασιλεῦσι τοῖς ἔμπροσθέν σου, καὶ μετὰ σέ οὐκ ἔσται οὕτως. ¹³καὶ ἦλθεν Σαλωμών ἐκ Μαβὰ ¹³ τῆς ἐν Γαβαὼν τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ πρὸ προσώπου σκηνῆς μαρτυρίου, καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹⁴Καὶ συνήγαγεν Σαλωμών ¹⁴ ἄρματα καὶ ἵππους, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ χίλια καὶ τετρακόσια ἄρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππῶν· καὶ κατέλειπεν αὐτὰ ἐν πόλεσιν τῶν ἀρμάτων, καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁵καὶ ¹⁵ ἔθηκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὡς συκαμίνας τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. ¹⁶καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππῶν τῷ Σαλωμὼν ἐξ Αἰγύ- ¹⁶ πτου, καὶ ἡ τιμὴ τῶν ἐμπόρων τοῦ βασιλέως· πορεύεσθαι ἡγόραζον. ¹⁷καὶ ἐνέβαινον καὶ ἐξῆγον ἐξ Αἰγύπτου ἄρμα ἐν ἑξακοσίῳ ἀργυρίου, ¹⁷ καὶ ἵππον ἑκατὸν καὶ πενήκοντα· καὶ οὕτως πᾶσιν τοῖς βασιλεῦσιν τῶν Χετταίων καὶ βασιλεῦσιν Συρίας ἐν χερσὶν αὐτῶν ἔφερον.

¹Καὶ εἶπεν Σαλωμών τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου ¹ (18) II καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ²καὶ συνήγαγεν Σαλωμών ἐβδομή- ² (1) (II) κοντα χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων ἐν τῷ ὄρει, καὶ οἱ ἐπιστάται ἐπ' αὐτῶν τρισχίλιοι ἑξακόσιοι. ³Καὶ ³ (2) ἀπέστειλεν Σαλωμών πρὸς Χειράμ βασιλέα Τύρου λέγων Ὡς ἐποίησας μετὰ τοῦ πατρός μου Δαυεὶδ καὶ ἀπέστειλας αὐτῷ κέ- δρους τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον κατοικῆσαι ἐν αὐτῷ, ⁴καὶ ἰδοὺ ⁴ (3) ἐγὼ ὁ υἱὸς αὐτοῦ οἰκοδομῶ οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου θεοῦ μου, ἀγιάσαι αὐτὸν αὐτῷ τοῦ θυμῶν ἀπέναντι αὐτοῦ θυμίαμα καὶ πρό- θεσιν διὰ παντός, καὶ τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα διὰ παντός τὸ πρῶν καὶ τὸ δεῖλος, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ κυρίου θεοῦ ἡμῶν, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ⁵καὶ ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ μέγας, ὅτι μέγας ὁ ⁵ (4)

Α 11 ἐβασίλευσα σε] ἐβασίλευσας Α 12 δόξαν καὶ χρήματα Α | ως] + συ Α | βασιλευσιν Α | ἐμπροσθε Β*] ἐμπροσθεν Β^{ab} Α 13 Μαβὰ] Βαμα Α | τῆς ἐν (2°) εἰς Α | πρὸ] ἀπὸ Α | σκηνῆς μαρτυρίου] τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτ. Α 14 κατέλειπεν Α | om ἐν 2° Α 15 τὰς ἐν] om τὰς Α | πεδινῇ Β* (πεδινῇ Β^a Α) 16 ἵππων] ἵππων Α | τῷ Σ.] τῶν Σ. Α 17 ἐνέβαινον] ἀνέβαινον Α | ἵππων] ἵππων Α | Χετταίων] Γεθθαιῶν Α | βασιλευσι (2°) Α II 2 ἀνδρῶν] seq ras 2 linearum in Α: sup ras νοτοφόρων καὶ ὀγδοήκον Α^b 3—8 plurima retractavit spiritus et accentus passim adpinxit Α^b 3 αὐτῷ 2°] εαὐτῷ Α 4 ο υἱος] om ο Α | το πρῶν] inter ο et π ras aliq Β^r | νεο- μηνίαις Α | τοῦ κυρίου θεοῦ] κυ τοῦ θυ Α

- (5) 6 θεὸς ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεοὺς. ⁶ καὶ τίς ἰσχύσει οἰκοδομῆσαι B
αὐτῷ οἶκον; ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐ φέρουσιν
αὐτοῦ τὴν δόξαν· καὶ τίς ἐγὼ οἰκοδομῶν αὐτῷ οἶκον; ὅτι ἀλλ' ἡ
- (6) 7 τοῦ θυμῶν κατέναντι αὐτοῦ. ⁷ καὶ νῦν ἀπόστειλόν μοι ἄνδρα
σοφὸν καὶ εἰδότα τοῦ ποιῆσαι ἐν τῷ χρυσίῳ καὶ ἐν τῷ ἀργυρίῳ,
ἐν τῷ χαλκῷ καὶ ἐν τῷ σιδήρῳ καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῷ
κοκκίνῳ, καὶ ἐπιστάμενον γλύψαι γλυφὴν μετὰ τῶν σοφῶν τῶν
μετ' ἐμοῦ ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἃ ἡτοίμασεν Δαυεὶδ ὁ
- (7) 8 πατήρ μου. ⁸ καὶ ἀπόστειλόν μοι ξύλα κέδρινα καὶ ἀρκεύθινα καὶ
πεύκινα ἐκ τοῦ Λιβάνου, ὅτι ἐγὼ οἶδα ὡς οἱ δοῦλοί σου οἶδασιν
κόπτειν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου· καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες σου μετὰ τῶν
- (8) 9 παιδῶν μου ⁹ πορεύσονται ἐτοιμάσαι μοι ξύλα εἰς πλήθος, ὅτι ὁ
(9) 10 οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ μέγας καὶ ἔνδοξος. ¹⁰ καὶ ἰδοὺ τοῖς ἐργα-
ζομένοις τοῖς κόπτουσιν ξύλα εἰς βρώματα δέδωκα σίτον εἰς δό-
ματα τοῖς παῖσιν σου, κόρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ κριθῶν κόρων
- (10) 11 εἴκοσι χιλιάδας, καὶ οἶνου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας. ¹¹ καὶ εἶπεν
Χειράμ βασιλεὺς Τύρου ἐν γραφῇ καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Σαλωμών
Ἐν τῷ ἀγαπήσαι Κύριον τὸν λαὸν αὐτοῦ ἔδωκέν σε ἐπ' αὐτοὺς
- (11) 12 βασιλείᾳ. ¹² καὶ εἶπεν Χειράμ Εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ
ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὃς ἔδωκεν τῷ Δαυεὶδ
νιδὸν σοφὸν καὶ ἐπιστάμενον σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην, ὃς οἰκοδο-
- (12) 13 μῆσει οἶκον τῷ κυρίῳ καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ¹³ καὶ νῦν
ἀπέσταλκά σοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα σύνεσιν τὸν Χειράμ τὸν
- (13) 14 πατέρα μου. ¹⁴ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπὸ θυγατέρων Δάν, καὶ ὁ πατήρ
αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, εἰδότα ποιῆσαι ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν ἀργυρίῳ
καὶ ἐν χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ, ἐν λίθοις καὶ ξύλοις, καὶ ὑφαίνειν
ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ καὶ ἐν τῇ βύσσῳ καὶ ἐν
τῷ κοκκίνῳ, καὶ γλύψαι γλυφάς, καὶ διανοεῖσθαι πᾶσαν δια-
νόησιν, ὅσα ἂν δῶς αὐτῷ μετὰ τῶν σοφῶν σου καὶ σοφῶν Δαυεὶδ
- (14) 15 κυρίου μου πατρός σου. ¹⁵ καὶ νῦν τὸν σίτον καὶ τὴν κριθὴν καὶ
τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον, ἃ εἶπεν ὁ κύριός μου, ἀποστείλατό τοῖς

6 αὐτῷ οἰκοδομῆσαι A | του ουνου ου φερουσιν αυτου sup ras A^a 7 εν A
3°] pr και A | κοκκινω] + και εν τη νακινθω A | γλυψαι] pr του A | α] ων A
10 δεδωκα] δωδεκα A | κορων 2°] κορου A | μετρων] inter με et τρων ins
τρων κ' χειλιαδας κ' ελαιου με Bab(mgg) | χιλιαδας 3°] + και ελαιου| καδων εικοσι
χιλιαδας A 11—14 retractavit A^b 11 βασιλεια] pr eis A 12 Δαυειδ]
+ τω βασιλει BabA | επιστημην και συνεσιν A | τη βασιλεια] τε^c βασιλειας
A^b vid (τη βασιλειας A*?) | αυτου] εαντου A 13 πατερα μου] παιδα μου
Babmg A^b (A*?) 14 κοκκινων A | πατρος] pr του A 15 α] ον A

Β παισιν αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἡμεῖς κόψομεν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου κατὰ ¹⁶ (15)
 πᾶσαν τὴν χρεῖαν σου, καὶ ἄξομεν αὐτὰ σχεδίαῖς ἐπὶ θάλασσαν
 Ἰόππης, καὶ σὺ ἄξεις αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹⁷ καὶ συνήγαγεν Σα- ¹⁷ (16)
 λωμὼν πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς προσηλύτους ἐν γῇ Ἰσραὴλ μετὰ
 τὸν ἀριθμὸν ὃν ἠρίθμησεν αὐτοὺς Δαυεὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ
 εὐρέθησαν ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι ἑξακόσιοι.
¹⁸ καὶ ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν ἑβδομήκοντα χιλιάδας νοτοφόρων, καὶ ¹⁸ (17)
 ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων, καὶ τρισχιλίους ἑξακοσίους ἐπὶ τὸν
 λαόν.

¹ Καὶ ἤρξατο Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον Κυρίου ἐν Ἱερου- III
 σαλὴμ ἐν ὄρει τοῦ Ἀμορεΐά, οὗ ὤφθη Κύριος τῷ Δαυεὶδ πατρὶ αὐτοῦ,
 ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἡτοίμασεν Δαυεὶδ ἐν ἁλφ' Ὀρνὰ τοῦ Ἱεβουσαίου.
² καὶ ἤρξατο οἰκοδομῇ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ²
 τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ³ Καὶ ταῦτα ἤρξατο Σαλωμὼν τοῦ οἰκο- ³
 δομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ· μῆκος πήχεων ἢ διαμέτρησις ἢ πρώτη
 πήχεων ἐξήκοντα, καὶ εὖρος πήχεων εἴκοσι. ⁴ καὶ αἰλὰμ κατὰ ⁴
 πρόσωπον τοῦ οἴκου, μῆκος ἐπὶ πρόσωπον πλάτος τοῦ οἴκου πήχεων
 εἴκοσι, καὶ ὕψος πήχεων ἑκατὸν εἴκοσι· καὶ κατεchrύσωσεν αὐτὸν
 ἔσωθεν χρυσίῳ καθαρῷ. ⁵ καὶ τὸν οἶκον τὸν μέγαν ἐξύλωσεν ξύλοις ⁵
 κεδρίνοις, καὶ κατεchrύσωσεν χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἔγλυψεν ἐπ' αὐτοῦ
 φοίνικας καὶ χαλαστά. ⁶ καὶ ἐκόσμησεν τὸν οἶκον λίθοις τιμίοις εἰς ⁶
 δόξαν, καὶ χρυσίῳ χρυσοῦ τοῦ ἐκ Φαρουαίμ, ⁷ καὶ ἐchrύσωσεν τὸν ⁷
 οἶκον καὶ τοὺς τοίχους καὶ τοὺς πυλῶνας καὶ τὰ ὀροφώματα καὶ τὰ
 θυρώματα χρυσίῳ, καὶ ἔγλυψεν χερουβεῖν ἐπὶ τῶν τοίχων. ⁸ καὶ ⁸
 ἐποίησεν τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, μῆκος αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον,
 πλάτος πήχεων εἴκοσι, καὶ τὸ μῆκος πήχεων εἴκοσι, καὶ ἐchrύσωσεν
 αὐτὸν χρυσίῳ καθαρῷ εἰς χερουβεῖν εἰς τάλαντα ἑξακόσια. ⁹ καὶ ⁹
 ὀλκὴ τῶν ἡλῶν, ὀλκὴ τοῦ ἐνὸς πεντήκοντα σίκλοι χρυσοῦ· καὶ τὸ
 ὑπερῶν ἐchrύσωσεν χρυσίῳ. ¹⁰ καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἁγίῳ ¹⁰
 τῶν ἁγίων χερουβεῖν δύο, ἔργον ἐκ ξύλων, καὶ ἐchrύσωσεν αὐτὰ
 χρυσίῳ. ¹¹ καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβεῖν τὸ μῆκος πήχεων εἴκοσι, ¹¹

Α 16 συ αξεις] συναξεις Α 17 εξακοσιοι] pr και Α 18 επι] inter
 ε et π ins ργοδιωκτας| ε Bab(mgg) pr τους (του Α* τους Α¹) εργοδιωκτας Α
 III 1 Αμορια Α 2 οικοδομη Β* b(vid) οικοδομησαι Β^a (σαι in mg) Α 3 ras
 η διαμετρησις η πρωτη πηχεων Α³ 4 πλατους Α^{vid} | και υψος πηχεων
 εικοσι| και κατ|ε sup ras et in mgg Α^a (om και υψος πηχεων Α*^{vid}) | αυτον]
 αυτο Α | χρυσιω καθαρω (καθ. sup ras ut vid) εσωθεν Α 5 εγλυψεν επ
 αυτου] ν επ αυ sup ras Β³ 6 χρυσιου] χρυσου Α 8 μηκος 2°] ευρος
 Α | εchrυσωσεν] κατεchrυσωσεν Α | αυτον] αυτο Α 9 εchrυσωσεν] + εν Α
 10 χερουβειμ Α^{vid} 11 χερουβειμ (1°) Α

καὶ ἡ μία πτέρυξ πήχεων πέντε ἀπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ Β
 πτέρυξ ἡ ἑτέρα πήχεων πέντε ἀπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ χερουβεὶν
 13 τοῦ ἑτέρου. ¹³ καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβεὶν διαπεπτασμέναι πήχεων
 εἴκοσι, καὶ αὐτὰ ἐστηκότα ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα
 14 αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον. ¹⁴ καὶ ἐποίησεν τὸ καταπέτασμα ὑακίνθου καὶ
 πόρφυρας καὶ κοκκίνου καὶ βύσσου, καὶ ὕφανεन ἐν αὐτῷ χερουβεὶν.
 15 ¹⁵ καὶ ἐποίησεν ἔμπροσθεν τοῦ τοίχου στύλους δύο, πήχεων τριάκοντα
 16 πέντε τὸ ὕψος, καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πήχεων πέντε. ¹⁶ καὶ
 ἐποίησεν σερσέρωθ ἐν τῷ δαβείρ καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν
 στύλων, καὶ ἐποίησεν ρόσκους ἑκατὸν καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τῶν χαλαστῶν.
 17 ¹⁷ καὶ ἔστησεν τοὺς στύλους κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, ἓνα ἐκ δεξιῶν
 καὶ τὸν ἓνα ἐξ εὐωνύμων, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ δεξιῶν
 IV 1 Κατόρθωσις, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐξ ἀριστερῶν Ἰσχύς. ¹ καὶ ἐποίησεν
 τὸ θυσιαστήριον χαλκοῦν, πήχεων εἴκοσι μῆκος, καὶ τὸ εὖρος πήχεων
 2 εἴκοσι· ὕψος πήχεων δέκα. ² καὶ ἐποίησεν τὴν θάλασσαν χυτὴν,
 πήχεων δέκα τὴν διαμέτρησιν, στρογγύλην κυκλόθεν, καὶ πήχεων
 3 πέντε τὸ ὕψος, καὶ τὸ κύκλωμα πήχεων τριάκοντα. ³ καὶ ὁμοίωμα
 μόσχων ὑποκάτω αὐτῆς· κύκλῳ κυκλοῦσιν αὐτήν, πήχεις δέκα περιέ-
 χουσιν τὸν λουτήρα κυκλόθεν· δύο γένη ἐχώνευσαν τοὺς μόσχους
 4 ἐν τῇ χωνεύσει αὐτῶν, ⁴ ἡ ἐποίησαν αὐτοὺς δώδεκα μόσχους, οἱ
 τρεῖς βλέποντες βορρᾶν, καὶ οἱ τρεῖς δυσμὰς, καὶ οἱ τρεῖς νότον,
 καὶ οἱ τρεῖς κατ' ἀνατολάς· καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἄνω, ἦσαν
 5 τὰ ὀπίσθια αὐτῶν ἔσω. ⁵ καὶ τὸ πάχος αὐτῆς παλαιστής, καὶ τὸ
 χεῖλος αὐτῆς ὡς χεῖλος ποτηρίου, διαγεγλυμμένα βλαστοὺς κρίνου,
 6 χωροῦσαν μετρητὰς τρισχιλίου· καὶ ἐξετέλεσεν. ⁶ καὶ ἐποίησεν
 λουτήρας δέκα, καὶ ἔθηκεν τοὺς πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ τοὺς πέντε
 ἐξ ἀριστερῶν, τοῦ πλύνειν ἐν αὐτοῖς τὰ ἔργα τῶν ὀλοκαυτωμάτων
 καὶ ἀποκλύζειν ἐν αὐτοῖς· καὶ ἡ θάλασσα εἰς τὸ νίπτεσθαι τοὺς ἱερεῖς
 7 ἐν αὐτῇ. ⁷ καὶ ἐποίησεν τὰς λυχνίας τὰς χρυσᾶς δέκα κατὰ τὸ κρίμα

11 η μια πτερ.] η πτερ. η μια Α | αποτομνη 10] αποτομειαι Β | χερουβειν Α
 20] χερουβ' Α | ετερου] + (12) και η πτερυξ· του χερουβ'· του ενος πηχεων
 πεντε| αποτομνη του τοιχου του οικου| και η πτερυξ η ετερα πηχεων πεντε|
 αποτομνη της πτερυγος του χερουβ'· του ετερου· Α 13 αι πτερ.] om
 αι Α 14 υακινθου] pr εξ Α 15 ταις κεφαλαις (sic) Α 16 σεσερωθ
 Α | εδωκεν] εθηκεν Α | επεθηκεν] εθηκεν Α 17 τον ενα] om τον Α
 IV 1 πηχ. εικοσι (10)] εικοσι πηχεων Α | om εικοσι υψος Α 2 πεντε
 πηχ. Α 3 υποκατωθεν Α | αυτης] ης sup ras Α^a (αυτου Α*vid) | δεκα
 πηχεις Α | περιεχουσαι Α | μοσχους] μοχλους Β 4 δυσμας] pr βλεποντες
 Α | νοτον] pr βλεποντες Α | κατ ανατ.] pr βλεποντες Α 5 χωρουσα Α
 6 εθηκεν] επεθηκεν Α

Β αὐτῶν καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ ἀριστερῶν.
⁸ καὶ ἐποίησεν τραπέζας δέκα καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν 8
καὶ πέντε ἐξ εὐωνύμων· καὶ ἐποίησεν φιάλας χρυσᾶς ἑκατόν· ⁹ καὶ 9
ἐποίησεν τὴν αὐλὴν τῶν ἱερέων καὶ τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην, καὶ
θύρας τῇ αὐλῇ, καὶ θυρώματα αὐτῶν κατακεχαλκωμένα χαλκῷ. ¹⁰ καὶ 10
τὴν θάλασσαν ἔθηκεν ἀπὸ γωνίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν ὡς πρὸς
ἀνατολὰς κατέναντι. ¹¹ καὶ ἐποίησεν Χειρὰμ τὰς κρεάγρας καὶ τὰ 11
πυρεῖα καὶ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ.
καὶ συνετέλεσεν Χειρὰμ ποιῆσαι πᾶσαν τὴν ἐργασίαν ἣν ἐποίησεν
Σαλωμὼν τῷ βασιλεῖ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ, ¹² στύλους δύο καὶ ἐπ' αὐτῶν 12
γῶλᾶθ τῇ χωθαρέθ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο, καὶ δίκτυα
δύο συνκαλύψαι τὰς κεφαλὰς τῶν χωθαρέθ ἃ ἐστὶν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν
τῶν στύλων, ¹³ καὶ κώδωνας χρυσοῦς τετρακοσίους εἰς τὰ δύο δίκτυα, 13
καὶ γένη ῥόισκων ἐν τῷ δικτύῳ τῷ ἐνὶ τοῦ συνκαλύψαι τὰς δύο
γῶλᾶθ τῶν χωθαρέθ ἃ ἐστὶν ἐπάνω τῶν στύλων. ¹⁴ καὶ τὰς μεχωνῶθ 14
ἐποίησεν δέκα, καὶ τοὺς λουτήρας ἐποίησεν ἐπὶ τῶν μεχωνῶθ, ¹⁵ καὶ 15
τὴν θάλασσαν μίαν καὶ τοὺς μόσχους τοὺς δώδεκα ὑποκάτω αὐτῆς,
¹⁶ καὶ τοὺς ποδιστήρας καὶ τοὺς ἀναλημπτήρας καὶ τοὺς λέβητας καὶ 16
τὰς κρεάγρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἃ ἐποίησεν Χειρὰμ καὶ
ἀνήνεγκεν τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν ἐν οἴκῳ Κυρίου χαλκοῦ καθαροῦ.
¹⁷ ἐν τῷ περιχώρῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ 17
πάχει τῆς γῆς, ἐν οἴκῳ Σεχχῶθ καὶ Ἀναμεσιρδάθαι. ¹⁸ καὶ ἐποίησεν 18
Σαλωμὼν πάντα τὰ σκεύη ταῦτα εἰς πλήθος σφόδρα, ὅτι οὐκ ἐξέλειπεν
ὀλκὴ τοῦ χαλκοῦ. ¹⁹ καὶ ἐποίησεν Σαλωμὼν πάντα τὰ σκεύη οἴκου 19
Κυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν καὶ τὰς τραπέζας, καὶ
ἐπ' αὐτῶν ἄρτοι προθέσεως, ²⁰ καὶ τὰς λυχνίας καὶ τοὺς λύχνους 20
τοῦ φωτὸς κατὰ τὸ κρίμα καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβείρ χρυσοῦ
καθαροῦ, ²¹ καὶ λαβίδες αὐτῶν καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν, καὶ τὰς φιάλας 21
καὶ τὰς θυσίσкас καὶ τὰ πυρεῖα χρυσοῦ καθαροῦ, ²² καὶ ἡ θύρα τοῦ 22
οἴκου ἡ ἐσωτέρα εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, εἰς τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ
ναοῦ χρυσᾶς. ⁽¹⁾ καὶ συντέλεσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἣν ἐποίησεν Σαλω- (1)
μὼν ἐν οἴκῳ Κυρίου. ² καὶ εἰσήνεγκεν Σαλωμὼν τὰ ἅγια Δαυεὶδ τοῦ 1 V
πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη· ἔδωκεν εἰς
θησαυρὸν Κυρίου.

Α 9 θυρας] pr tas A | κατακεκαλκ. B* (κατακεχαλκ. Bab) 11 πυρια
A (item 21) | Σαλωμων τω βασιλει| ο βασιλευς Σαλ. A 12 συγκαλυψαι
Ba^{2b} A (item 13) | επι 2°| επανω A 13 γενη] pr δυο Babmg A 16 ανα-
λημπτορας A 17 Σεχχωθ] pro χ 2° ω B*^{vid} (χ B¹) Σοκχωθ A | Αναμε-
σιρδαθαι] ανα μεσον| Σαδαθα A 18 εξελειπεν A V 1 θησαυρον] + οικου A

2 Ὅτε ἐξεκλησίασεν Σαλωμών τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πάντας ἑ
 τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν τοὺς ἡγούμενους πατριῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
 εἰς Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ἀνενέγκαι κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἐκ πόλεως
 3 Δαυεὶδ, αὕτη Σειῶν. 3 καὶ ἐξεκλησιάσθησαν πρὸς τὸν βασιλεῖα πᾶς
 4 Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἑορτῇ, οὗτος ὁ μὴν ἑβδομος. 4 καὶ ἦλθον πάντες οἱ
 5 πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβον πάντες οἱ Λευεῖται τὴν κιβωτὸν 5 καὶ
 τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια τὰ ἐν τῇ
 6 σκηνῇ, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὴν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται. 6 καὶ ὁ βασιλεὺς
 Σαλωμών καὶ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ καὶ οἱ φοβούμενοι καὶ οἱ ἐπι-
 συνηγμένοι αὐτῶν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες μόσχους καὶ πρό-
 βατα, οἱ οὐκ ἀριθμηθήσονται καὶ οἱ οὐ λογισθήσονται ἀπὸ τοῦ πλήθους.
 7 7 καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου εἰς τὸν τόπον
 αὐτῆς, εἰς τὸ δαβεῖρ τοῦ οἴκου, εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ὑποκάτω τῶν
 8 πτερυγῶν τῶν χερουβείν. 8 καὶ ἦν τὰ χερουβείν διαπεπετακότα τὰς
 πτέρυγας αὐτῶν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ, καὶ συνεκάλυπτεν τὰ
 χερουβείν τὴν κιβωτὸν καὶ ἐπὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς ἐπάνωθεν,
 9 9 καὶ ὑπερεῖχον οἱ ἀναφορεῖς, καὶ ἐβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀνα-
 φορέων ἐκ τῶν ἁγίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβεῖρ, οὐκ ἐβλέποντο ἕξω.
 10 10 καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 10 οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πλὴν
 δύο πλάκες ὥς ἔθηκεν Μωυσῆς ἐν Χωρήβ, ἃ διέθετο Κύριος μετὰ τῶν
 11 υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 11 καὶ ἐγένετο
 ἐν τῷ ἐξελθεῖν τοὺς ἱερεῖς ἐκ τῶν ἁγίων, ὅτι πάντες οἱ ἱερεῖς οἱ
 εὐρεθέντες ἡγιάσθησαν· οὐκ ἦσαν διατεταγμένοι κατ' ἐφημερίαν.
 12 12 καὶ οἱ Λευεῖται οἱ ψαλτῳδοὶ πάντες τοῖς υἱοῖς Ἀσάφ, τῷ Αἰμάν, τῷ
 Ἰδειθούμ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, τῶν ἐνδεδν-
 μένων στολὰς βυσσίνας ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις,
 ἐστηκότες κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ μετ' αὐτῶν ἱερεῖς ἑκατὸν
 13 13 εἴκοσι σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν. 13 καὶ ἐγένετο μία φωνὴ ἐν τῷ
 σαλπίζειν καὶ ἐν τῷ ψαλτῳδεῖν καὶ ἐν τῷ ἀναφωνεῖν φωνῇ μιᾷ τοῦ
 ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ· καὶ ὕψωσαν φωνὴν ἐν σάλπιγξιν
 καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν ὄργανοις τῶν ᾠδῶν καὶ ἔλεγον

2 εξεκκλ. A: item 3 | πρεσβυτερους] + Ἰσλ A | πατριων] pr των A | Σιων A
 BbA 3 πας] + ανηρ A 4 Λευεῖται A (item 5, 12) 5 και 10]
 + ανηνεγκαν την κιβωτον και A 6 και 10] sign veluti apicem in a in-
 ferius prae se fert B^a | και οι ου] ουδε A 8 την κιβωτον] pr επι A
 9 υπερειχον] περιειχον A 10 αυτους] αυτον A 12 Ασαφ] pr τω
 A | Ιδιουν A | αυτου 20] αυτων A | κατεναντι] κατα| ανατολας A | εικοσι]
 pr και A | ταις σαλπ.] om ταις A 13 υψωσαν] pr ως B^{ab} (superscr)
 A | φωνην] την φωνη (sic) A

P

Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν·

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

καὶ ὁ οἶκος ἐνεπλήσθη νεφέλης δόξης Κυρίου· ¹⁴καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ¹⁴
 ἱερεῖς τοῦ στήναι λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἐνέ-
 πλησεν δόξα Κυρίου τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ. ¹Τότε εἶπεν Σαλωμών ¹ VI
 Κύριος εἶπεν τοῦ κατασκηνώσαι ἐν γνώφῃ. ²καὶ ἐγὼ οἰκοδόμηκα οἶκον ²
 τῷ ὀνόματί σου ἁγίον σοι καὶ ἔτοιμον τοῦ κατασκηνώσαι εἰς τοὺς
 αἰῶνας. ³καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ εὐλό- ³
 γησεν τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ, καὶ πᾶσα ἐκκλησία Ἰσραὴλ
 παρειστήκει. ⁴καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἐλά- ⁴
 λησεν ἐν στόματι αὐτοῦ πρὸς Δαυεὶδ τὸν πατέρα μου καὶ ἐν χερσὶν
 αὐτοῦ ἐπλήρωσεν λέγων ⁵Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν λαόν ⁵
 μου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἀπὸ πασῶν φυλῶν
 Ἰσραὴλ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξε-
 λεξάμην ἐν ἀνδρὶ τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ·
⁶καὶ ἐξελεξάμην ἐν Δαυεὶδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. ⁶
⁷καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Δαυεὶδ τοῦ πατρός μου τοῦ οἰκοδομῆσαι ⁷
 οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁸καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς ⁸
 Δαυεὶδ πατέρα μου Διότι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι
 οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου· ⁹πλὴν σὺ ⁹
 οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ὅτι ὁ υἱὸς σου ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τῆς
 ὀσφύος σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. ¹⁰καὶ ¹⁰
 ἀνέστησεν Κύριος τὸν λόγον τοῦτον ὃν ἐλάλησεν, καὶ ἐγενήθη ἀντὶ
 Δαυεὶδ τοῦ πατρός μου καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τὸν θρόνον Ἰσραὴλ καθὼς
 ἐλάλησεν Κύριος, καὶ οἰκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου θεοῦ
 Ἰσραὴλ, ¹¹καὶ ἔθηκα ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν ἐν ᾗ ἐκεῖ διαθήκη Κυρίου ἦν ¹¹
 διέθετο τῷ Ἰσραὴλ. ¹²Καὶ ἔστη κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ¹²
 Κυρίου ἕναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, καὶ διεπέτασεν τὰς χεῖρας
 αὐτοῦ· ¹³ὅτι ἐποίησεν Σαλωμών βάσιν χαλκῆν καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐν ¹³
 μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ, πέντε πηχῶν τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ πέντε
 πῆχεων τὸ εὖρος αὐτῆς καὶ τριῶν πῆχεων τὸ ὕψος αὐτῆς· καὶ ἔστη

A 13 ἐξομολογεῖσθαι A 14—VI 1 τῆς νεφέλης... ἐν γνώφῃ sup ras pl
 litt A^a | νεφέλης] + δόξης κυ A^a | δόξα] pr η A^a VI 1 κατασκηνώσαι] κατοικ-
 ησαι A^a 2 ωκοδομηκα A | κατασκηνώσαι] κατοικησαι A 3 εκκλησια]
 pr η A 4 προς] πρς A 6 και] + εξελεξαμην εν Ιλημ] γενεσθαι του ειναι
 το ονομα μου| εκει και A | του] ωστε sup ras A^{a1} | τον λαον] του λαου A
 8 πατερα] pr τον A | καλως] + εποιησας οτι B^{ab}(mg) A | καρδιαν 2°] pr την B^{ab}
 (superscr) A 10 τουτον] αυτου A | του πατρος] om του A | μου] σου B^c |
 ωκοδομησα A 12 αυτου] εαυτου A 13 πηχων] πηχεων A

ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ γόνατα ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, Β
 14 καὶ διεπέτασεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν ¹⁴ καὶ εἶπεν Κύριε
 ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι θεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς
 γῆς, φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς παισὶν σου τοῖς
 15 πορευομένοις ἐναντίον σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ. ¹⁵ ἐφύλαξας τῷ παιδί
 σου Δαυεὶδ τῷ πατρί μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων, καὶ ἐλάλησας
 ἐν στόματί σου καὶ ἐν χερσίν σου ἐπλήρωσας ὥς ἡ ἡμέρα αὕτη.
 16 ¹⁶ καὶ νῦν, Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, φύλαξον τῷ παιδί σου τῷ Δαυεὶδ
 ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων Οὐκ ἐκλείψει σοι ἀνὴρ ἀπὸ προσώπου
 καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοὶ σου τὴν
 ὁδὸν αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῷ ὀνόματί μου ὥς ἐπορεύθης ἐναν-
 17 τίων μου. ¹⁷ καὶ νῦν, Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, πιστωθῆτω δὴ τὸ ῥῆμά
 18 σου ὃ ἐλάλησας τῷ παιδί σου τῷ Δαυεὶδ. ¹⁸ ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικ-
 κήσει θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς
 τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσιν σοι, καὶ τίς ὁ οἶκος οὗτος ὃν οἰκοδό-
 19 μησα; ¹⁹ καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν παιδὸς σου καὶ ἐπὶ τὴν
 δέησίν μου, Κύριε ὁ θεός, τοῦ ἐπακοῦσαι τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσ-
 20 ευχῆς ἐναντίον σου σήμερον, ²⁰ τοῦ εἶναι ὀφθαλμούς σου ἀνεωγμένους
 ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, εἰς τὸν τόπον τοῦτον ὃν
 εἶπας ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐκεῖ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς προσευχῆς ἧς
 21 ὁ παῖς σου προσεύχεται εἰς τὸν τόπον τοῦτον. ²¹ καὶ ἀκούσῃ τῆς
 δεήσεως τοῦ παιδὸς σου καὶ λαοῦ Ἰσραὴλ ἃ ἂν προσεύξωνται εἰς
 τὸν τόπον τοῦτον· καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς
 22 σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀκούσῃ καὶ ἴλεως ἔσῃ. ²² ἐὰν ἀμάρτη ἀνὴρ
 τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἄρὰν τοῦ ἀρᾶσθαι αὐτόν, καὶ
 23 ἔλθῃ καὶ ἀράσῃται κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ²³ καὶ
 σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις, καὶ κρινεῖς τοὺς
 δούλους σου τοῦ ἀποδοῦναι τῷ ἀνόμῳ καὶ ἀποδοῦναι ὁδοὺς αὐτοῦ εἰς
 κεφαλὴν αὐτοῦ, τοῦ δικαῖωσαι δίκαιον, τοῦ ἀποδοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν
 24 δικαιοσύνην αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἐὰν θρασυθῇ ὁ λαός σου Ἰσραὴλ κατέναντι
 τοῦ ἐχθροῦ ἐὰν ἀμάρτωσιν σοι, καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἐξομολογή-
 σονται τῷ ὀνόματί σου καὶ προσεύξονται καὶ δεηθῶσιν ἐναντίον

13 γονατα] + αυτου Α 15 εφυλαξας] pr a Α | om αυτω λεγων Α
 και ελαλησας Α | στοματι] pr τω Α 16 τον παιδα Α* (τω παιδι
 Α* vid) | Δαυειδ] + τω πρι μου Α | προσωπου] + μου ΒΑ | ονοματι] νομω Α
 18 θεος] pr ο Α | ωκοδομησα Α 19 προσευχην bis scr Α* (ras 1° Α*) |
 προσευχης] + ης ο παις σου προσευχεται Babmg inf Α 20 σου 1°] μου Β* (σου
 Βab Α) 21 λαου] + σου Α 23 om του ουρανου (2°) Α | αυτω] εκαστω
 Βa Α 24 επιστρεψουσιν Α

Β σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ²⁵ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἴλεως ²⁵
 ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψῃς αὐτοὺς εἰς
 τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ²⁶ ἐν τῷ συσχε- ²⁶
 θῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετὸν ὅτι ἁμαρτήσονται σοι, καὶ
 προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ αἰνέσουσιν τὸ ὄνομά σου, καὶ
 ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν ὅτι ταπεινώσεις αὐτούς·
²⁷ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις ²⁷
 τῶν παίδων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν
 ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν ἐν ἣ πορεύονται ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ
 τὴν γῆν σου ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου εἰς κληρονομίαν. ²⁸ λιμὸς ἔαν ²⁸
 γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, θάνατος ἔαν γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, ἀνεμοφθορία
 καὶ ἱκτερός, ἀκρίς καὶ βροῦχος ἔαν γένηται, ἔαν θλίψῃ αὐτὸν ὁ
 ἐχθρὸς κατέναντι τῶν πόλεων αὐτῶν, κατὰ πᾶσαν πληγὴν καὶ πᾶν
 πόνον, ²⁹ καὶ πᾶσα προσευχὴ καὶ πᾶσα δέησις ἣ ἔαν γένηται ἀν- ²⁹
 θρώπῳ καὶ παντὶ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ἔαν γινῶ ἄνθρωπος τὴν ἀφῆν
 αὐτοῦ καὶ τὴν μαλακίαν αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς
 τὸν οἶκόν τοῦτον, ³⁰ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου ³⁰
 κατοικητηρίου σου καὶ ἰάσῃ, καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ
 ὡς ἂν γινῶς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι μόνος γινώσκεις τὴν καρδίαν
 υἱῶν ἀνθρώπων· ³¹ ὅπως φοβῶνται πάσας ὁδοὺς σου πάσας τὰς ³¹
 ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ἥς ἔδωκας τοῖς πατρά-
 σιν ἡμῶν. ³² καὶ πᾶς ἀλλότριος ὃς οὐκ ἐκ τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ ἐστίν ³²
 αὐτός, καὶ ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα καὶ τὴν
 χεῖρά σου τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλόν, καὶ ἔλ-
 θωσιν καὶ προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ³³ καὶ εἰσακούσῃ ἐκ ³³
 τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα
 ὅσα ἔαν ἐπικαλέσῃταί σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γινώσιν πάντες οἱ λαοὶ
 τῆς γῆς τὸ ὄνομά σου, καὶ τοῦ φοβεῖσθαί σε ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ,
 καὶ τοῦ γινῶναι ὅτι ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον
 ὃν οἰκοδόμησα. ³⁴ ἔαν δὲ ἐξέλθῃ ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ³⁴
 ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ἢ ἀποστελεῖς αὐτούς, καὶ προσεύξονται πρὸς
 σέ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πόλεως ταύτης ἣν ἐξελέξω ἐν αὐτῇ καὶ οἴκου
 οὗ οἰκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου, ³⁵ καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς ³⁵

Α 25 λαου] pr του Α 26 οτι] ι sup ras A^b 27 ταις αμαρταιαις]
 των αμαρτιων Α | των παιδων B^{ab}A] αυτων π. B* 28 om επι της
 γης (2°) Α 29 ανθρωπω] pr παντι Α 30 μονος] μονωτατος Α
 31 φοβουνται Α | πασας 1°] τας Α | της γης] pr πασης Α 32 λαου]
 + σου Α | τον βραχ.] om τον Α | προσευξονται Α 34 οικοδομηκα]
 ωκοδομησα Α

δεήσεως αὐτῶν καὶ τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα Β
 36 αὐτῶν. ³⁶ ὅτι ἁμαρτήσονται σοι, ὅτι οὐκ ἔσται ἄνθρωπος ὃς οὐχ ἁμαρ-
 τήσεται, καὶ πατάξεις αὐτοὺς καὶ παραδώσεις αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον
 37 ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτεύουσιν οἱ αἰχμαλωτεύοντες αὐτοὺς εἰς γῆν
 37 ἐχθρῶν εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς, ³⁷ καὶ ἐπιστρέψωσιν καρδίαν αὐτῶν
 ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ μετήχθησαν ἐκεῖ, καὶ γε ἐπιστρέψωσιν καὶ
 δεηθῶσιν σου ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ αὐτῶν λέγοντες Ἠμάρτομεν, ἡδι-
 38 κήσαμεν, ἠνομήσαμεν, ³⁸ καὶ ἐπιστρέψωσιν πρὸς σέ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ
 καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν γῇ αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς, καὶ προσ-
 εύχονται ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν καὶ τῆς
 πόλεως ἧς ἐξελέξω καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾧ κοδόμησα τῷ ὀνόματί σου,
 39 ³⁹ καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου τῆς
 προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις κρίματα καὶ
 40 ἴλεως ἔσῃ τῷ λαῷ τῷ ἁμαρτύνοντι σοι. ⁴⁰ νῦν, Κύριε, ἔστωσαν δὴ οἱ
 ὀφθαλμοί σου ἀνεωγμένοι καὶ τὰ ῥήματα σου ἐπήκοα εἰς τὴν δέησιν
 41 τοῦ τόπου τούτου. ⁴¹ καὶ νῦν ἀνάστηθι, Κύριε ὁ θεός, εἰς τὴν κατά-
 παυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς ἰσχύος σου. ἱερεῖς σου, Κύριε ὁ
 θεός, ἐνδύσαιντο σωτηρίαν, καὶ οἱ υἱοὶ σου εὐφρανθήτωσαν ἐν ἀγα-
 42 θοίς. ⁴² Κύριε ὁ θεός, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου, μνήσθητι

VII 1 τὰ ἐλέη Δανεῖδ τοῦ δούλου σου. ¹ Καὶ ὡς συνετέλεσεν Σαλωμὼν

προσευχόμενος, καὶ τὸ πῦρ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν
 τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας, καὶ δόξα Κυρίου ἔπλησεν τὸν
 2 οἶκον. ² καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον Κυρίου
 3 ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι ἔπλησεν δόξα Κυρίου τὸν οἶκον. ³ καὶ
 πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐώρων καταβαῖνον τὸ πῦρ, καὶ ἡ δόξα Κυρίου
 ἐπὶ τὸν οἶκον· καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ τὸ λιθό-
 στρωτον, καὶ προσεκύνησαν καὶ ἤνουν τῷ κυρίῳ

⁴ Ὅτι ἀγαθόν,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

4 ⁴ καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς θύοντες θύματα ἔναντι Κυρίου.
 5 ⁵ καὶ ἐθύσασεν Σαλωμὼν τὴν θυσίαν, μόσχων εἴκοσι καὶ δύο χι-
 λιάδες· καὶ ἐνεκαίνισεν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ὁ βασιλεὺς· καὶ πᾶς
 6 ὁ λαὸς ⁶ καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν ἑστηκότες, καὶ οἱ

36 εσται] εστιν Α | om αυτους 3^ο Α 37 επιστρεψουσιν Α (bis: item Α
 38) 38 εν ολη (1^ο) Α^{a1mg} (om Α*) | καρδια] καρδια αυτων sup ras Α^{a2}
 (om αυτων Α* vid) | προσευξωνται Α | οικοδομησα Α 41 ιερεις] pr οι Α
 42 σου] pr του χριστου Α VII 1 Σαλωμων] Σολομων Α (item 5)
 3 οι υιοι] om οι Α | επεσαν Α 5 χιλιαδες] χιλιαδας Α + και βοσκηματων
 εκατον και εικοσι χιλιαδας Α 6 αυτων 1^ο] εαυτων Α

Β Λευεῖται ἐν ὀργάνοις ψδῶν Κυρίου τοῦ Δαυεὶδ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐξο-
 μολογέισθαι ἔναντι Κυρίου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἐν
 ὕμνοις Δαυεὶδ διὰ χειρὸς αὐτῶν· καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλ-
 πιγξιν ἔναντίον αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐστηκώς. ⁷ καὶ ἡγίασεν ⁷
 Σαλωμών τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τῆς ἐν οἴκῳ Κυρίου· ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ
 τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα τῶν σωτηρίων, ὅτι τὸ θυσιαστήριον
 τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησεν Σαλωμών οὐκ ἐξεποίει δέξασθαι τὰ ὀλοκαυ-
 τώματα καὶ τὰ μαναὰ καὶ τὰ στέατα. ⁸ καὶ ἐποίησεν Σαλωμών τὴν ⁸
 ἐορτὴν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἑπτὰ ἡμέραις, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐ-
 τοῦ, ἐκκλησία μεγάλη σφόδρα ἀπὸ εἰσόδου Αἰμάθ καὶ ἕως χειμάρρου
 Αἰγύπτου. ⁹ καὶ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον, ὅτι ἐνκαι- ⁹
 νισμόν τοῦ θυσιαστηρίου ἐποίησεν ἑπτὰ ἡμέρας ἐορτὴν, ¹⁰ καὶ ἐν ¹⁰
 τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου ἀπέστειλεν τὸν λαὸν
 εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν εὐφραينوμένους καὶ ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς
 ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησεν Κύριος τῷ Δαυεὶδ καὶ τῷ Σαλωμών καὶ τῷ
 Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ συνετέλεσεν Σαλωμών τὸν οἶκον ¹¹
 Κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν ἐν τῇ
 ψυχῇ Σαλωμών τοῦ ποιῆσαι ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ
 εὐδοώθη. ¹² καὶ ὤφθη ὁ θεὸς τῷ Σαλωμών τὴν νύκτα καὶ εἶπεν ¹²
 αὐτῷ ἥκουσα τῆς προσευχῆς σου, καὶ ἐξελεξάμην ἐν τῷ τόπῳ
 τούτῳ ἑμαυτῷ εἰς οἶκον θυσίας. ¹³ ἐὰν συσχω τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ ¹³
 γένηται ὑετός, καὶ ἐὰν ἐντελῶμαι τῇ ἀκρίδι καταφαγεῖν τὸ ξύλον,
 καὶ ἐὰν ἀποστείλω θάνατον ἐν τῷ λαῷ μου, ¹⁴ καὶ ἐὰν ἐντραπῇ ὁ ¹⁴
 λαός μου ἐφ' οὗς τὸ ὄνομά μου ἐπικέκληται ἐπ' αὐτούς, καὶ προσ-
 εύωνται καὶ ζητήσωσιν τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ἀποστρέψωσιν ἀπὸ
 τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἐγὼ εἰσακούσομαι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 καὶ ἴλεως ἔσομαι ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν καὶ ἰάσομαι τὴν γῆν αὐτῶν.
¹⁵ νῦν οἱ ὀφθαλμοί μου ἔσονται ἀνεωγμένοι καὶ τὰ ὧτά μου ἐπήκοα ¹⁵
 τῆς προσευχῆς τοῦ τόπου τούτου. ¹⁶ καὶ νῦν ἐξελεξάμην καὶ ἡγίακα ¹⁶
 τὸν οἶκον τοῦτον τοῦ εἶναι ὄνομά μου ἐκεῖ ἕως αἰῶνος, καὶ ἔσονται
 οἱ ὀφθαλμοί μου καὶ ἡ καρδία μου ἐκεῖ πάσας τὰς ἡμέρας. ¹⁷ καὶ ¹⁷
 σὺ ἐὰν πορευθῇς ἔναντίον μου ὡς Δαυεὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ ποιήσης
 κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλαμην σοι, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ

Α 6 Λευεῖται] Δ pro Λ B* vid Λευιται Α 7 ἐξεποιεῖ] ἐποιεῖ Α 9 ἐγκαί-
 νισμον Bab Α | ἑπτα] ἡμερας ἐποιησεν Α 10 εικοστή] εικαδι Α
 11 ἐποιησεν] signa v l prae se fert B^{txt et mg} ηθελησεν Α | εὐδωθη Bab
 12 θυσίας] του θυσιασαι Α 13 συσχω Α 14 ζητησουσιν Α 15 της
 προσευχης] τη προσευχη Α 16 εως] επ Α 17 om και τα προστα-
 γματα μου Α

18 κρίματά μου φυλάξῃ, ¹⁸ καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ὡς διεθέμην Δαυεὶδ τῷ πατρί σου λέγων Οὐκ ἐξαρθήσεται σοὶ ἀνὴρ ἡγούμενος ἐν Ἰσραὴλ. ¹⁹ καὶ ἐὰν ἀποστρέψῃτε ὑμεῖς, καὶ ἐγκαταλίπητε τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου ἃς ἔδωκα ἐναντίον ὑμῶν, καὶ πορευθῇτε καὶ λατρεύσῃτε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσ-
 20 κινήσῃτε αὐτοῖς, ²⁰ καὶ ἐξαρῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἡγίασα τῷ ὀνόματί μου ἀποστρέψω ἐκ προσώπου μου, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς παραβολὴν καὶ εἰς δῆγημα ἐν
 21 πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν. ²¹ καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπο-
 22 ρευόμενος αὐτὸν ἐκστήσεται καὶ ἐρεῖ Χάριν τίνος ἐποίησεν Κύριος τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; ²² καὶ ἐροῦσιν Διότι ἐγκατέλιπον Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀντελάβοντο θεῶν ἑτέρων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς· διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην.

VIII 1 ¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ ἑξοσι ἔτη ἐν οἷς οἰκοδόμησεν Σαλωμών τὸν
 2 οἶκον Κυρίου καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, ² καὶ τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν Χειράμ τῷ Σαλωμών, ὥκοδόμησεν αὐτὰς Σαλωμών καὶ κατῴκισεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.
 3 ³ Καὶ ἦλθεν Σαλωμών εἰς Βαισωβὰ καὶ κατίσχυσεν αὐτήν. ⁴ καὶ
 4 ὥκοδόμησεν τὴν Θεοδομόρ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς
 5 ὀχυράς ὥκοδόμησεν ἐν Ἡμάθ. ⁵ καὶ ὥκοδόμησεν τὴν Βαιθωρῶμ τὴν
 6 ἄνω καὶ τὴν Βαιθωρῶμ τὴν κάτω, πόλεις ὀχυράς, τείχη, πύλαι καὶ
 7 μοχλοί. ⁶ καὶ τὴν Βαλαά, καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς αἱ ἦσαν
 8 τῷ Σαλωμών, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἀρμάτων καὶ τὰς πόλεις
 9 τῶν ἵππέων, καὶ ὅσα ἐπεθύμησεν Σαλωμών κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ
 10 οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ ἐν πάσῃ τῇ βασι-
 11 λείᾳ αὐτοῦ. ⁷ πᾶς ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἀπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ
 12 Ἀμορραίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαιού,
 13 8 οἱ οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ. ⁸ ἦσαν ἐκ τῶν νύων αὐτῶν τῶν κατα-

17 φυλάξης Α 18 Ἰσραηλ] Ἰλημ Α* (Ἰηλ sup ras A^a) 19 ἐγκα- Α
 20 ταλιπητε Β^b ἐγκαταλειπητε Α 20 ἡγιακα Α | εκ] απο Α 21 αυτον]
 pr προς Α 22 ἐγκατελειπον Β^b ἐγκατελειπο| Α | θεον] pr τον Α' | δια
 τουτο] δια| το Α VIII 1 ὥκοδομησεν Α | αυτου] εαυτου Α 2 Χειραμ
 Β | om Σαλωμων ὥκοδομησεν αυτας Α 3 Βαισωβα] Αιμαθ'. Σωβα Α
 4 Θεοδομορ] Θεοειδομησεν την Θεοδομορ (Θεοδμορ Β^b) Β* (cum signo perversae
 lect) Θεδμορ Α | ὥκοδομησεν 2°] pr as Α 5 Βαιθωρωμ 1°] μ sup ras Β²
 Βαιθωρων Α | ανω] seq ras 1 lit (ν ut vid) in Α | Βαιθωρωμ 2°] Βαιθωρων Α
 6 Βαλαας Α | om πολεις 1°...πασας τας (2°) Α* (hab Α^amg) | τας πολεις (3°)]
 pr πασας Α

Β λειφθέντων μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ οὓς ἐξωλέθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμών εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκεν Σαλωμών εἰς παῖδας τῇ βασι- ⁹ λείᾳ αὐτοῦ, ὅτι ἰδοὺ ἄνδρες πολεμισταὶ καὶ ἄρχοντες, καὶ οἱ δυνα- τοὶ καὶ ἄρχοντες ἀρμάτων καὶ ἱππέων. ¹⁰καὶ οὗτοι ἄρχοντες τῶν ¹⁰ προστατῶν βασιλείως Σαλωμών, πεντήκοντα καὶ διακόσιοι ἐργοδιω- κτοῦντες ἐν τῷ λαῷ. ¹¹καὶ τὴν θυγατέρα Φαραὼ Σαλωμών ἀνή- ¹¹ γαγεν ἐκ πόλεως Δαυεὶδ εἰς τὸν οἶκον ὃν ὠκοδόμησεν αὐτῇ, ὅτι εἶπεν Οὐ κατοικήσει ἡ γυνή μου ἐν πόλει Δαυεὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, ὅτι ἅγιός ἐστιν οὗ εἰσῆλθεν ἐκεῖ κιβωτὸς Κυρίου. ¹²Τότε ¹² ἀνήνεγκεν Σαλωμών ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ὠκοδόμησεν ἀπέναντι τοῦ ναοῦ, ¹³καὶ κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν ¹³ ἡμέρᾳ, τοῦ ἀναφέρειν κατὰ τὰς ἐντολὰς Μωυσῆ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν τοῖς μηνσὶν καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν σκηνῶν. ¹⁴καὶ ἔστησεν κατὰ τὴν κρίσιν Δαυεὶδ τὰς διαιρέσεις ¹⁴ τῶν ἱερέων κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν· καὶ οἱ Λευεῖται ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν τοῦ λειτουργεῖν καὶ αἰνεῖν κατέναντι τῶν ἱερέων κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ· καὶ οἱ πυλωροὶ κατὰ τὰς διαι- ρέσεις αὐτῶν εἰς πύλην καὶ πύλην, ὅτι οὕτως ἐντολαὶ Δαυεὶδ ἀν- θρώπου τοῦ θεοῦ. ¹⁵οὐ παρῆλθον τὰς ἐντολὰς τοῦ βασιλέως περὶ ¹⁵ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πάντα λόγον καὶ εἰς τοὺς θησαν- ρούς. ¹⁶καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐθεμελιώθη ¹⁶ ἕως οὗ ἐτελείωσεν Σαλωμών τὸν οἶκον Κυρίου. ¹⁷Τότε ᾤχετο ¹⁷ Σαλωμών εἰς Γασιὼν Γάβερ καὶ εἰς τὴν Αἰλὰμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν γῇ Ἰδουμαία. ¹⁸καὶ ἀπέστειλεν Χειράμ ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ ¹⁸ πλοία καὶ παῖδας εἰδóτας θάλασσαν, καὶ ᾤχετο μετὰ τῶν παίδων Σαλωμών εἰς Σωφεῖρα, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν τὰ τετρακόσια καὶ πεντή- κοντα τάλαντα χρυσίου, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών.

¹Καὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσεν τὸ ὄνομα Σαλωμών, καὶ ἦλθεν τοῦ ¹ IX πειράσαι Σαλωμών ἐν αἰνίγμασιν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμει βαρεῖα σφόδρα, καὶ κάμηλοι αἴρουναι ἄρώματα καὶ χρυσίον εἰς πληθός καὶ

Α 8 ἐξωλοθρ. B^b 9 ἰδου] αν[τοι Α | οι δυνατοι] om οι Α 10 προ-
στατων] προσταγματω[Α | βασιλεως] τω βασιλει Α 11 η γυνη] om η Α |
αγιος] αγρος Β 12 θυσιαστηριον] + κν Α 13 τρεις] τρις[Α | εν 6^ο]
pr και Α | εν 7^ο] pr και Α 14 Λευιται Α | επι] κατα Α | αινειν και λει-
τουργειν Α | εντολαι] εντολη Α 15 Λευιτων Α 16 ητοιμασθη] ητοι-
μασεν Α | εθεμελιωθη] ετελιωθη (sic) Α 17 γη Ιδ.] τη Ιδ. Α 18 ωχετο]
ωχοντο Α | Σωφηρα Α | ελαβον Α | τα τετρακ.] om τα Α

λίθον τίμιον· καὶ ἦλθεν πρὸς Σαλωμών καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν Β
 2 πάντα ὅσα ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς. ² καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμών
 πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς, καὶ οὐ παρήλθεν λόγος ἀπὸ Σαλωμών,
 3 λόγος ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ. ³ καὶ εἶδεν βασιλίσσα Σαβὰ τὴν
 4 σοφίαν Σαλωμών καὶ τὸν οἶκον ὃν οἰκοδόμησεν, ⁴ καὶ τὰ βρώματα
 τῶν τραπεζῶν καὶ καθέδραν παίδων αὐτοῦ, καὶ στάσιν λειτουργῶν
 αὐτοῦ καὶ ἱματισμὸν αὐτῶν καὶ οἰνοχόων αὐτοῦ, καὶ στολισμὸν αὐτῶν,
 καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα ἃ ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγέ-
 5 νετο. ⁵ καὶ εἶπεν πρὸς τὸν βασιλέα Ἀλθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα
 6 ἐν τῇ γῇ μου περὶ τῶν λόγων σου καὶ περὶ τῆς σοφίας σου. ⁶ καὶ
 οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λόγοις ἕως οὗ ἦλθον καὶ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου,
 καὶ ἰδοὺ οὐκ ἀπηγγέλη μοι ἡμισυ τοῦ πλήθους τῆς σοφίας σου·
 7 προσέθηκας ἐπὶ τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα. ⁷ μακάριοι οἱ ἄνδρες, μακά-
 8 ριοι οἱ παῖδες σου οὗτοι οἱ παρεστηκότες σοι διὰ παντός, καὶ ἀκού-
 9 ουσιν σοφίαν σου. ⁸ ἔστω Κύριος ὁ θεός σου ὑψολογημένος ὃς ἠθέ-
 λησέν σοι τοῦ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνον αὐτοῦ εἰς βασιλεία τῷ κυρίῳ
 θεῷ σου· ἐν τῷ ἀγαπῆσαι Κύριον τὸν θεόν σου τὸν Ἰσραὴλ τοῦ
 στήσαι αὐτὸν εἰς αἰῶνα, καὶ ἔδωκέν σε ἐπ' αὐτοὺς εἰς βασιλεία τοῦ
 9 ποιῆσαι κρίμα καὶ δικαιοσύνην. ⁹ καὶ ἔδωκεν τῷ βασιλεῖ ἑκατὸν
 εἴκοσι τάλαντα χρυσίου καὶ ἀρώματα εἰς πλῆθος πολὺ καὶ λίθον
 τίμιον· καὶ οὐκ ἦν κατὰ τὰ ἀρώματα ἐκεῖνα ἃ ἔδωκεν βασιλίσσα
 10 Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. ¹⁰ καὶ οἱ παῖδες Σαλωμών καὶ οἱ παῖδες
 Χειράμ ἔφερον χρυσίον τῷ Σαλωμών ἐκ Σουφείρ καὶ ξύλα πύκνιν
 11 καὶ λίθον τίμιον. ¹¹ καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ πύκνιν
 ἀναβάσεις τῷ οἴκῳ Κυρίου καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ κιθάρας
 καὶ νάβλας τοῖς ῥδοῖς, καὶ οὐκ ὤφθησαν τοιαῦτα ἔμπροσθεν ἐν γῇ
 12 Ἰούδα. ¹² καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἔδωκεν τῇ βασιλίσσῃ Σαβὰ
 πάντα τὰ θελήματα αὐτῆς ἃ ᾗτησεν, ἐκτὸς πάντων ὧν ἠνεγκεν τῷ
 13 βασιλεῖ Σαλωμών· καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς. ¹³ Καὶ
 ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ ἐνεχθέντος τῷ Σαλωμών ἐν ἐνιαυτῷ
 14 ἐνὶ ἑξακόσια ἐξήκοντα ἐξ τάλαντα χρυσίου, ¹⁴ πλὴν τῶν ἀνδρῶν
 τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπορευομένων ἔφερον, καὶ πάντων
 τῶν βασιλέων τῆς Ἀραβίας καὶ σατραπῶν τῆς γῆς, ἔφερον χρυσίον

IX 2 om λογος 2° A 3 ιδεν A | ωκοδομησεν A 4 αυτων A
 1° αυτου (ου sup ras seq ras 1 forte lit) A^a (αυτων A^{*vid}) | οινοχοους A |
 ανεφερον A 5 litt rescr passim nihil tamen ut vid mutavit B^c
 6 προσεθηκας] pr και A 8 θρονου A | κυριω θεω] λαω A | αιωνα] pr τον
 A | κριμα] κρισιν A 12 αυτης 2°] εαυτης A 14 των εμπορ.] om των
 A | εφερον 1°] pr ων A

Β καὶ ἀργύριον τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. ¹⁵ καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς 15
 Σαλωμών διακοσίους θυρεοὺς χρυσοῦς ἐλατοῦς, ἐξακόσιοι χρυσοὶ
 καθαροὶ τῷ ἐνὶ θυρεῷ, ἐξακόσιοι χρυσοὶ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν ἕνα
 θυρεόν. ¹⁶ καὶ τριακοσίας ἀσπίδας ἐλατὰς χρυσᾶς, καὶ ἔδωκεν 16
 αὐτὰς ὁ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. ¹⁷ καὶ ἐποίησεν ὁ 17
 βασιλεὺς θρόνον ἐλεφάντινον ὀδόντων μέγαν, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸν
 χρυσῷ δοκίμῳ. ¹⁸ καὶ ἐξ ἀναβαθμοὶ τῷ θρόνῳ ἐνδεδεμένοι χρυσῷ, 18
 καὶ ἀγκῶνες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς καθέδρας, καὶ δύο
 λέοντες ἐστηκότες παρὰ τοὺς ἀγκῶνας. ¹⁹ καὶ δώδεκα λέοντες ἐστη- 19
 κότες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀναβαθμῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν· οὐκ ἐγενήθη
 οὕτως ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. ²⁰ καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ βασιλέως 20
 Σαλωμών χρυσοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου
 χρυσῷ κατεिल्μμένα· οὐκ ἦν ἀργύριον λογιζόμενον ἐν ἡμέραις
 Σαλωμών εἰς οὐθέν. ²¹ ὅτι ναὺς τῷ βασιλεῖ ἐπορεύετο εἰς Θαρσεῖς 21
 μετὰ τῶν παίδων Χειράμ· ἅπαξ διὰ τριῶν ἐτῶν ἦρχετο πλοῖα ἐκ
 Θαρσεῖς τῷ βασιλεῖ γέμοντα χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου καὶ ὀδόντων ἐλε-
 φαντίνων καὶ πιθήκων. ²² καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμών ὑπὲρ πάντας 22
 τοὺς βασιλεῖς καὶ πλούτῳ καὶ σοφίᾳ. ²³ καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς 23
 γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμών ἀκοῦσαι τῆς σοφίας αὐτοῦ ἧς
 ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁴ καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ 24
 δῶρα αὐτοῦ, σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν, στακτὴν
 καὶ ἡδύσματα, ἵππους καὶ ἡμιόνους, τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτόν. ²⁵ καὶ 25
 ἦσαν τῷ Σαλωμών τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἄρματα καὶ
 δώδεκα χιλιάδες ἱππέων, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν πόλεσιν τῶν ἁρμάτων
 καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁶ καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων 26
 τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως
 ὀρίων Αἰγύπτου. ²⁷ καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσὸν καὶ τὸ ἀργύ- 27
 ριον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὥς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ὥς συκαμίνας τὰς
 ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. ²⁸ καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων ἐξ Αἰγύπτου 28
 τῶν Σαλωμών καὶ ἐκ πάσης τῆς γῆς. ²⁹ Καὶ οἱ κατάλοιποι λόγοι 29
 Σαλωμών οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ τῶν λόγων

Α 16 χρυσας] + τριακοσιων χρυσων ανεφερετο| επι την ασπιδα εκαστην· Α |
 δρυμου] pr του Α 18 ανκωνες B* (αγκ. B^bA) 19 τη βασιλεια] om
 τη Α 20 κατεिल्μενα Α | ουκ] pr και Α 21 βασιλει 1°] + Σαλωμων
 Α | απαξ] ξ sup ras A^a | πλοια] πλοιον Α | γεμοντα] γεμον Α 23 της
 1°] periit τ in Α | της 2°] s sup ras A^a 24 εφερεν A^{vid} | ιππους] pr και
 Α | om ενιαυτον 2° Α 25 χιλιαδες 1°] μυριαδες Α | ιπποι] ιππων Α
 26 γης] pr της Α | οριων] οριου Α 27 κεδρους] ου sup ras A^a 28 τω
 Σαλ. B⁷ Α

Ναθάν τοῦ προφήτου· καὶ ἐπὶ τῶν λόγων Ἀχιά τοῦ Σηλωνεΐτου καὶ Β
 ἐν ταῖς ὁράσεσιν Ἰωὴλ τοῦ ὀρώντος περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ.
 30 ³⁰ καὶ ἐβασίλευσεν Σαλωμών ὁ βασιλεὺς ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ τεσσε-
 31 ³¹ ράκοντα ἔτη. ³² καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμών, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει
 Δανεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
 X 1 ¹ Καὶ ἦλθεν Ῥοβοὰμ εἰς Συχέμ, ὅτι εἰς Συχέμ ἦρχετο πᾶς Ἰσραὴλ
 2 βασιλεῦσαι αὐτόν. ² καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ,
 καὶ αὐτὸς ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου Σαλωμών τοῦ
 βασιλέως καὶ κατέφυγεν Ἱεροβοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἀπέστρεψεν
 3 Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου. ³ καὶ ἀπέστειλεν καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν· καὶ
 ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἦλθον πρὸς Ῥοβοὰμ λέγοντες
 4 Ὁ πατήρ σου ἐσκήρυνεν τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ νῦν ἄφες ἀπὸ τῆς
 δουλείας τοῦ πατρὸς σου τῆς σκληρᾶς καὶ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ τοῦ
 5 βαρέος οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. ⁵ καὶ εἶπεν αὐτοῖς
 Πορεύεσθε ἕως τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἔρχεσθε πρὸς μέ· καὶ ἀπῆλθεν ὁ
 6 λαός. ⁶ καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τοὺς πρεσβυτέρους τοὺς
 ἐστηκότας ἐναντίον Σαλωμών τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ζῆν αὐτὸν
 λέγων, Πῶς ὑμεῖς βούλεσθε τοῦ ἀποκριθῆναι τῷ λαῷ τούτῳ λόγον;
 7 ⁷ καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ λέγοντες Ἐὰν ἐν τῇ σήμερον γένῃ εἰς ἀγαθὸν
 τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ εὐδοκήσης καὶ λαλήσης αὐτοῖς λόγους ἀγαθοῦς,
 8 καὶ ἔσονται σοι παῖδες πάσας τὰς ἡμέρας. ⁸ καὶ κατέλιπεν τὴν
 βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων οἱ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ συνεβου-
 9 ἔστηκότων ἐναντίον αὐτοῦ. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί ὑμεῖς βούλεσθε
 καὶ ἀποκριθῆσομαι λόγον τῷ λαῷ τούτῳ, οἱ ἐλάλησαν πρὸς μέ λέ-
 10 ¹⁰ γοντες Ἄνεις ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς; ¹⁰ καὶ
 ἐλάλησαν αὐτῷ τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ Οὕτως λαλή-
 σεῖς τῷ λαῷ τῷ λαλήσαντι πρὸς σέ λέγων Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνεν
 τὸν ζυγὸν ἡμῶν καὶ σὺ ἄφες αὐτῷ ἡμῶν, οὕτως ἐρεῖς Ὁ μικρὸς
 11 ¹¹ δάκτυλός μου παχύτερος τῆς ὀσφύος τοῦ πατρὸς μου. ¹¹ καὶ νῦν ὁ
 πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ζυγῷ βαρεῖ, καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν
 ζυγὸν ἡμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, καὶ ἐγὼ

29 Αχια Α | Σηλωνιτου Α 30 τεσσαρακ. Β² X 2 ηκουσεν] η sup Α
 ras Α³ | υιος] s sup ras Α³ | απο] απ sup ras Α³ 2—3 βοαμ| εν Αιγυπτω
 και απεστρεψεν Ιεροβοαμ εξ| Αιγυπτου· και απεστειλαν (sic) και εκαλεσαν (sic)
 αυτο·| sup ras Α² (om και απεστρεψεν...Αιγυπτου Α* vid) 3 ηλθον] Ισλ
 Α | Ροβοαμ] pr βασιλεα Α 4 δουλιας Α 5 πορευεσθαι Α |
 ερχεσθαι Α 8 κατελειπεν Α 9 τω λαω| τουτω λογον Α 11 ημων]
 υμων Α | μαστιγιw Β* (μαστιγιw Β² Α: item 14)

Β παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹² καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς ὁ ¹² λαὸς πρὸς Ῥοβοὰμ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς λέγων Ἐπιστρέψατε πρὸς με τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. ¹³ καὶ ἀπεκρίθη ¹³ ὁ βασιλεὺς σκληρά, καὶ ἐνκατέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, ¹⁴ καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν ¹⁴ τῶν νεωτέρων λέγων Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνεν τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπ' αὐτόν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξιν, καὶ ἐγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹⁵ καὶ οὐκ ἤκουσεν ¹⁵ ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφή παρὰ τοῦ θεοῦ λέγων Ἀνέστησεν Κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχειὰ τοῦ Σηλωνεῖτου περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ¹⁶ καὶ παντὸς Ἰσραὴλ, ¹⁶ ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν. καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Τίς ἡμῶν μερὶς ἐν Δαυεὶδ καὶ κληρονομία ἐν νιῷ Ἰεσσαί; εἰς τὰ σκηνώματά σου, Ἰσραὴλ· νῦν βλέπε τὸν οἶκόν σου, Δαυεὶδ. καὶ ἐπορεύθη πᾶς Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ¹⁷ ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐβασίλευσεν ἐπ' αὐτῶν Ἱεροβοὰμ. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν ἐπ' αὐτοὺς Ῥοβοὰμ ¹⁸ τὸν Ἀδωνειράμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ αὐτὸν λίθοις καὶ ἀπέθανεν· καὶ ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ ἔσπευσεν τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ἄρμα τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ. ¹⁹ καὶ ἠθέτησεν ¹⁹ Ἰσραὴλ ἐν τῷ οἴκῳ Δαυεὶδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

¹ Καὶ ἦλθεν Ῥοβοὰμ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξεκλησίασεν τὸν ¹ ΧΙ Ἰούδαν καὶ Βενιαμὲν, ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες νεανίσκων ποιούντων πόλεμον· καὶ ἐπολέμει πρὸς Ἰσραὴλ τοῦ ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν τῷ Ῥοβοὰμ. ² καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαμαίαν ² ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λέγων ³ Εἰπὸν πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμών ³ καὶ πάντα Ἰούδαν καὶ Βενιαμὲν λέγων ⁴ Τάδε λέγει Κύριος Οὐκ ἀνα- ⁴ βήσεσθε καὶ οὐ πολεμήσετε πρὸς τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν· ἀποστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἐπήκουσαν τοῦ λόγου Κυρίου, καὶ ἀπεστράφησαν τοῦ μὴ πορευ-

Α 13 εγκατελιπεν Bb εγκατελειπεν Α 14 ημων] υμων BabA | και εγω (10)] καγω Α | om και 3ο Α 15 Αχεια] Χια Α* Αχια Α1 | Σηλωνιτου Α 16 ημων] ημιν Α | eis] pr αποτρεχε Α | βλέπε] in λ ras aliq B? | και 4ο] κ sup ras B? 17 om και 2ο, 3ο Α | εβασιλευσεν επ αυτων] εβασιλευσαν| εφ εαυτων Α | Ιεροβοαμ] τον Ροβοαμ Α 18 om επ αυτους Α | Ροβοαμ] pr ο βασιλευς Α | Αδωνειραμ] Αδωραμ Α | ελιθοβολ.] + αυτον Α | Ιεροβοαμ] Ροβοαμ Α | eis (10? 2ο?) in s med ras aliq B? ΧΙ 1 εξεκκλ. Α | χιλιαδας Α | τω Ροβοαμ] εαυτω Α 3 παντα] pr προς Α | Ιουδα Α 4 αναβησεσθε] αναβησεται Α | και ου] ουδε Α | πολεμησεται Α | αποστραφητε Α | επηκουσαν] υπηκουσαν Α

5 θῆναι ἐπὶ Ἱεροβοάμ. ⁵ καὶ κατῴκησεν Ῥοβοὰμ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ Β
6 ὠκοδόμησεν πόλεις τειχήρεις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ⁶ καὶ ὠκοδόμησεν τὴν
7 Βαιθσέεμ καὶ Ἀπὰν καὶ Θεκῶε, ⁷ καὶ Βαιθσουρὰ καὶ τὴν Σοκχώθ
8 καὶ τὴν Ὀδολάμ, ⁸ καὶ τὴν Γέθ καὶ τὴν Μαρεισὰν καὶ τὴν Ζεῖβ,
⁹ ⁹ καὶ τὴν Ἀδωραὶ καὶ Λαχεῖς καὶ τὴν Ἀζηκά, ¹⁰ καὶ τὴν Σαραὰ καὶ
τὴν Ἀλδὼν καὶ τὴν Χεβρὼν ἣ ἐστὶν τοῦ Ἰούδα καὶ Βενιαμείν, πόλεις
11 τειχήρεις. ¹¹ καὶ ὠχύρωσεν αὐτὰς τειχήρεις, καὶ ἔδωκεν ἐν αὐτοῖς
12 ἡγουμένους καὶ παραθέσεις βρωμάτων, ἔλαιον καὶ οἶνον, ¹² κατὰ
πόλιν καὶ κατὰ πόλιν θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ κατίσχυσεν αὐτὰς
13 εἰς πλῆθος σφόδρα· καὶ ἦσαν αὐτῷ Ἰουδὰ καὶ Βενιαμείν. ¹³ καὶ οἱ
Λευεῖται καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ ἦσαν ἐν παντὶ Ἰσραὴλ συνήχθησαν πρὸς
14 αὐτὸν ἐκ πάντων τῶν ὀρίων· ¹⁴ ὅτι ἐνκατέλειπον οἱ Λευεῖται τὰ
σκηνώματα τῆς κατασχέσεως αὐτῶν καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς Ἰουδὰ
εἰς Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐξέβαλλεν αὐτοὺς Ἱεροβοὰμ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ
15 μὴ λειτουργεῖν Κυρίῳ. ¹⁵ καὶ κατέστησεν αὐτῷ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν
καὶ τοῖς εἰδώλοις καὶ τοῖς ματαίοις καὶ τοῖς μόσχοις, ἃ ἐποίησεν
16 Ἱεροβοὰμ· ¹⁶ καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ οἱ ἔδωκαν
καρδίαν αὐτῶν τοῦ ζητῆσαι Κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς
17 Ἱερουσαλήμ θῦσαι Κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹⁷ καὶ κατί-
σχυσαν τὴν βασιλείαν Ἰούδα· καὶ κατίσχυσεν Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ
Σαλωμών εἰς ἔτη τρία, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς Δαυείδ καὶ
18 Σαλωμών ἔτη τρία. ¹⁸ καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Ῥοβοὰμ γυναῖκα τὴν
Μολλάθ θυγατέρα Ἱεριμουθ υἱοῦ Δαυείδ, Βαίαν θυγατέρα Ἐλιάν
19 τοῦ Ἰεσσαί. ¹⁹ καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱοὺς τὸν Ἰαοὺθ καὶ τὸν Σαμαρίαν
20 καὶ τὸν Ῥολλάμ. ²⁰ καὶ μετὰ ταῦτα ἔλαβεν ἑαυτῷ τὴν Μααχὰ θυ-
γατέρα Ἀβεσσαλώμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀβιά καὶ τὸν Ἰεθθεὶ καὶ
21 τὸν Ζεῖζὰ καὶ τὸν Ἐμμώθ. ²¹ καὶ ἠγάπησεν Ῥοβοὰμ τὴν Μαάχαν
θυγατέρα Ἀβεσσαλώμ ὑπὲρ πάσας τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰς παλ-
λακὰς αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκας δέκα ὀκτὼ εἶχεν καὶ παλλακὰς τριάκοντα·

5 εἰς] ἐπὶ Α 6 Βαιθσεεμ Β*Α] Βαιθλεεμ Β^{ab} | Ἀπαν] Αἰταν Β^{ab} Α
τον Αἰταν Α | Θεκῶε] πρὶν τὴν Α 7 Βαιθσουρα] πρὶν τὴν Α | Ὀδολλαμ Α
8 Μαρισαν Α | Ζεῖφ Α 9 Ἀδωραι Α 10 Ἀλδων] Διαιλων Α
11 τειχηρεις] τειχεσιν Α | om εν Α | βρωματων] litt ων perier in Α
11—12 οἶνον κατὰ πόλιν· Β 12 om κατὰ πόλιν καὶ Α | θυρεοὺς] litt
θυ perier in Α 13 οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται Α 14 εγκατελειπον Β^b
εγκατελειπον Α | Λευεῖτε (sic) Α | Ἰουδαν Α | ἐξεβαλεν Β^bΑ | μη] πρὶν τοῦ
Α | Κυριω] πρὶν τῷ Α 16 αὐτων 1°] εαυτων Α | Κυριον] πρὶν τοῦ Α | θεω]
πρὶν τῷ Α 17 τον του Σ.] ο του Σ. Α | om εν Α 18 Μολαθ Α |
Ἱεριμουθ] Ερμουθ Α | Βαιαν] Αβαιαν Β^{ab} vid καὶ Αβαιαλ Α | Ελιαν] Ελιαβ Α
19 ετεκεν Α | om τον Ιαουθ Α | Ρολλαμ] Ζαλαμ Α 20 Ιεθθι Α | Ζιζα
Α | Εμμωθ] Σαλημωθ Α 21 Μααχα Α | τριακοντα] εξηκοντα Α

Β καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς εἴκοσι ὀκτὼ καὶ θυγατέρας ἐξήκοντα. ²² καὶ ²²
κατέστησεν εἰς ἄρχοντα Ἀβιά τὸν τῆς Μααχὰ εἰς ἡγούμενον ἐν τοῖς
ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ὅτι βασιλεῦσαι διενοεῖτο αὐτόν. ²³ καὶ ἠξήθη παρὰ ²³
πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πᾶσιν τοῖς ὀρίοις Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν
καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν ταῖς ὀχυραῖς, καὶ ἔδωκεν αὐταῖς τροφὰς πλήθος
πολύ, καὶ ἡγήσατο πλήθος γυναικῶν. ¹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἦτοι- ¹ XII
μάσθη ἡ βασιλεία Ῥοβοὰμ καὶ ὡς κατεκρατήθη, ἐγκατέλιπεν τὰς
ἐντολὰς Κυρίου καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ. ² καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ²
πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ῥοβοὰμ ἀνέβη Σουσακεὶμ βασιλεὺς Αἰ-
γύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἤμαρτον ἐναντίον Κυρίου, ³ ἐν χιλίοις ³
καὶ διακοσίοις ἄρμασιν καὶ ἐξήκοντα χιλιάσιν ἵππων, καὶ οὐκ ἦν
ἀριθμὸς τοῦ πλήθους τοῦ ἐλθόντος μετ' αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου, Λίβυες,
Τρωγλοδύται καὶ Αἰθίοπες. ⁴ καὶ κατεκράτησαν τῶν πόλεων τῶν ⁴
ὀχυρῶν αἱ ἦσαν ἐν Ἰούδᾳ· καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁵ καὶ Σαμμαίας ⁵
ὁ προφῆτης ἦλθεν πρὸς Ῥοβοὰμ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα τοὺς
συναχθέντας εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου Σουσακεὶμ καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς Οὕτως εἶπεν Κύριος Ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ με, καὶ γὰρ ἐγκαταλείψω
ὑμᾶς ἐν χειρὶ Σουσακεὶμ. ⁶ καὶ ἡσχύνθησαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ καὶ ⁶
ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπαν Δίκαιος ὁ κύριος. ⁷ καὶ ἐν τῷ ἰδεῖν Κύριον ⁷
ὅτι ἐνετράπησαν, καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαμμαϊάν λέγων
Ἐνετράπησαν· οὐ καταφθερῶ αὐτούς, καὶ δώσω αὐτοὺς ὡς μικρὸν εἰς
σωτηρίαν, καὶ οὐ μὴ στάξῃ ὁ θυμὸς μου ἐν Ἱερουσαλὴμ, ⁸ ὅτι ἔσονται ⁸
εἰς παῖδας, καὶ γνώσκονται τὴν δουλείαν μου καὶ τὴν δουλείαν τῆς
βασιλείας τῆς γῆς. ⁹ καὶ ἀνέβη Σουσακεὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ ⁹
ἔλαβεν τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς τοὺς
ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, τὰ πάντα ἔλαβεν· καὶ ἔλαβεν τοὺς θυρεοὺς
τοὺς χρυσοὺς οὓς ἐποίησεν Σαλωμών. ¹⁰ καὶ ἐποίησεν Ῥοβοὰμ θυ- ¹⁰
ρεοὺς χαλκοὺς ἀντ' αὐτῶν· καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτὸν Σουσακεὶμ
ἄρχοντας παρατρεχόντων τοὺς φυλάσσοντας τὸν πυλῶνα τοῦ βασι-
λέως. ¹¹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον Κυρίου, ¹¹
εἰσεπορεύοντο οἱ φυλάσσοντες καὶ οἱ παρατρεχόντες καὶ οἱ ἐπιστρέ-
φοντες εἰς ἀπάντησιν τῶν παρατρεχόντων. ¹² καὶ ἐν τῷ ἐντραπήναι ¹²
αὐτὸν ἀπεστράφη ἀπ' αὐτοῦ ὀργὴ Κυρίου, καὶ οὐκ εἰς καταφθοράν

A 22 Αβια] pr Ροβοαμ· | τον Α XII 1 βασιλια Α | εγκατελιπε Β^b
εγκατελειπεν Α 2 Ιερουσαλημ] Ισλ Α 3 Τρωγοδυται Β
4 Ιουδα] in o med ras aliq B² | ηλθον Α 5 Σαμαιας Α | εγκατελιπετε Β^b
εγκατελειπατε Α | εγκαταλειψω Β^b Α 6 Ισραηλ] Ιουδα Α 7 Σαμαιαν
Α | εν 2°] επι Α 8 δουλιαν Α (bis) 12 οργη] pr η Α

Β τοὺς ἱερεῖς Κυρίου τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν καὶ τοὺς Λευεΐτας, καὶ ἐποίησατε
 ἑαυτοῖς ἱερεῖς ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς πάσης; ὁ προσπορευόμενος πλη-
 ρῶσαι τὰς χεῖρας ἐκ μόσχων ἐκ βοῶν καὶ κριοῖς ἐπτά, καὶ ἐγένετο
 εἰς ἱερέα τῷ μὴ ὄντι θεῷ. ¹⁰ καὶ ἡμεῖς Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν οὐκ ἐγκα- 10
 τελίπομεν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ λειτουργοῦσιν τῷ κυρίῳ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν
 καὶ οἱ Λευεῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν. ¹¹ θυμῶσιν τῷ κυρίῳ ¹¹
 ὀλοκαύτωμα πρῶι καὶ δείλης καὶ θυμίαμα συνθέσεως, καὶ προθέσεις
 ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς καθαρᾶς, καὶ ἡ λυχνία ἡ χρυσὴ καὶ
 οἱ λυχνοὶ τῆς καύσεως ἀνάψαι δείλης· ὅτι φυλάσσομεν ἡμεῖς τὰς
 φυλακὰς Κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑμεῖς ἐνκατελίπετε
 αὐτόν. ¹² καὶ ἰδοὺ μεθ' ἡμῶν ἐν ἀρχῇ Κύριος καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ ¹²
 καὶ αἱ σάλπιγγες τῆς σημασίας τοῦ σημαίνειν ἐφ' ἡμᾶς· οἱ υἱοὶ τοῦ
 Ἰσραὴλ, πολεμήσετε πρὸς Κύριον θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, ὅτι
 οὐκ εὐδοῴσεται ὑμῖν. ¹³ καὶ Ἱεροβοὰμ ἀπέστρεψεν τὸ ἔνεδρον ἐλθεῖν ¹³
 αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπισθεν, καὶ ἐγένετο ἔμπροσθεν Ἰούδα, καὶ τὸ ἔνεδρον
 ἐκ τῶν ὀπισθεν. ¹⁴ καὶ ἀπέστρεψεν Ἰούδας, καὶ ἰδοὺ αὐτοῖς ὁ ¹⁴
 πόλεμος ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ ἐκ τῶν ὀπισθεν, καὶ ἐβόησαν πρὸς
 Κύριον, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν. ¹⁵ καὶ ἐβόησαν ἄνδρες ¹⁵
 Ἰούδα· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ βοᾷν ἄνδρας Ἰουδά, καὶ Κύριος ἐπάταξεν
 τὸν Ἱεροβοὰμ καὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐναντίον Ἀβιὰ καὶ Ἰούδα. ¹⁶ καὶ ¹⁶
 ἔφυγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἰούδα, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς
 Κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς Ἀβιὰ καὶ ¹⁷
 ὁ λαὸς αὐτοῦ πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔπεσον τραυματαῖαι ἀπὸ Ἰσραὴλ
 πεντακόσiai χιλιάδες ἄνδρες δυνατοί. ¹⁸ καὶ ἐταπεινώθησαν οἱ υἱοὶ ¹⁸
 Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, ὅτι ἤλπισαν
 ἐπὶ Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹⁹ καὶ κατεδίωξεν Ἀβιὰ ὀπίσω ¹⁹
 Ἱεροβοὰμ καὶ προκατελάβετο παρ' αὐτοῦ πόλεις, τὴν Βαιθὴλ καὶ
 τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Κανὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐφρών
 καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. ²⁰ καὶ οὐκ ἔσχεν ἰσχὺν Ἱεροβοὰμ ἔτι πάσας ²⁰

Α 9 Λευιτ. Α (item 10) | της γης! Α | πασης] πας Α | εκ μοσχων] εξ
 μοσχους Α 10 εγκατελιπομεν B^b εγκαταλειπομεν (sic) Α | οι υιοι] om
 οι Α | εν] pr και Α | αυτων] εαυτων Α 11 ολοκαυτωματα Α | προθεσις
 Α | και 4°] κ sup ras Α^a | εγκατελιπετε B^b εγκατελειπατε Α 12 αι
 σαλπ.] om αι Α | ημας] υμας Α | οι υιοι] pr και Α | πολεμησεται Α | ευο-
 δω|θησεται Α 13 αυτων] αυτω Α 14 ο πολεμος αυτοις Α | om εκ των
 εμπροσθεν και Α 15 ανδρας B^{ab} (α 2° superscr) Α] ανδρες B* cum signo
 perversae lect 16 τας χειρας] om τας Α 17 επεσαν Α | χιλιαδες
 ανδρες] χιλι, s 2° sup ras Α^a? 18 αυτων] εαυτων Α 19 πολις B[?] vid |
 τη Βαιθηλ Α* (την Β. Α^a?) | Κανα] Ανα Α | κωμας 3°] θυγατερας Α
 20 επι] επι Α^{vid}

- τὰς ἡμέρας Ἀβιά, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Κύριος, καὶ ἐτελεύτησεν. B
 21 ²¹ καὶ κατίσχυσεν Ἀβιά, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ γυναῖκας δέκα τέσσαρας,
 22 καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς ἑξήκοσι δύο καὶ θυγατέρας δέκα ἑξ. ²² καὶ οἱ
 λοιποὶ λόγοι Ἀβιά καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ γεγραμ-
 μένοι ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ προφήτου Ἀδῶ.
 XIV (23) 1 ¹ Καὶ ἀπέθανεν Ἀβιά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν
 αὐτὸν ἐν πόλει Δανεῖδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
 IV) (1) 2 ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσὰ ἠσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα ἔτη δέκα. ² καὶ ἐποίη-
 (2) 3 σεν τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. ³ καὶ
 ἀπέστῃσεν τὰ θυσιαστήρια τῶν ἄλλοτρίων καὶ τὰ ὑψηλά, καὶ
 (3) 4 συνέτριψεν τὰς στήλας καὶ ἐξέκοψεν τὰ ἄλση, ⁴ καὶ εἶπεν τῷ
 Ἰούδᾳ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν καὶ ποιῆσαι
 (4) 5 τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς. ⁵ καὶ ἀπέστῃσεν ἀπὸ πασῶν τῶν
 πόλεων Ἰούδα τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ εἰδῶλα, καὶ εἰρήνευσεν.
 (5) 6 ⁶ πόλεις τειχίρεις ἐν γῇ Ἰούδα, ὅτι εἰρήνευσεν ἡ γῆ· καὶ οὐκ ἦν
 αὐτῷ πόλεμος ἐν τοῖς ἔτεσιν τούτοις, ὅτι κατέπαυσεν αὐτῷ Κύριος.
 (6) 7 ⁷ καὶ εἶπεν τῷ Ἰούδᾳ Οἰκοδομήσωμεν τὰς πόλεις ταύτας, καὶ
 ποιήσωμεν τεῖχιν καὶ πύργους καὶ πύλας καὶ μοχλοὺς, ἐνώπιον
 τῆς γῆς κυριεύσομεν· ὅτι καθὼς ἐζητήσαμεν Κύριον θεὸν ἡμῶν,
 ἐξεζήτησεν ἡμᾶς, καὶ κατέπαυσεν ἡμᾶς κυκλόθεν καὶ εὐόδωσεν
 (7) 8 ἡμῖν. ⁸ καὶ ἐγένετο τῷ Ἀσὰ δύναμις ὅπλοφόρων αἰρόντων
 θυρεοὺς καὶ δόρατα ἐν γῇ Ἰούδα τριακόσια χιλιάδες, καὶ ἐν γῇ
 Βενιαμὲν πελτασταὶ καὶ τοξόται διακόσιαι καὶ πεντήκοντα
 (8) 9 χιλιάδες, πάντες οὗτοι πολεμισταὶ δυνάμεως. ⁹ καὶ ἐξῆλθεν ἐπ' αὐ-
 τοὺς Ζάρε ὁ Αἰθίοψ ἐν δυνάμει, ἐν χιλιάσιν καὶ ἄρμασιν τρια-
 (9) 10 κοσίοις, καὶ ἦλθεν ἕως Μαρισήλ. ¹⁰ καὶ ἐξῆλθεν Ἀσὰ εἰς συνάν-
 τησιν αὐτῷ, καὶ παρετάξατο πόλεμον ἐν τῇ φάραγγι κατὰ
 (10) 11 βορρᾶν Μαρείσης. ¹¹ καὶ ἐβόησεν Ἀσὰ πρὸς Κύριον θεὸν αὐτοῦ
 καὶ εἶπεν Κύριε, οὐκ ἀδυνατεῖ παρὰ σοὶ σῶζειν ἐν πολλοῖς καὶ ἐν
 ὀλίγοις· κατίσχυσον ἡμᾶς, Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ πεποι-
 θαμεν, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἦλθαμεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ πολὺ
 τοῦτο· Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, μὴ κατισχυσάτω πρὸς σὲ ἄνθρωπος.

21 τεσσαρες Α 22 Αδδω Α XIV 2 θεου] ρι του Α | αυτου] Α
 εαυτου Α 4 τον κυριον θεον] κν τον θν Α | αυτων] εαυτων Α 7 ενωπιον]
 εν ω Α | κυριευομεν Α | ευδωσεν Bab 8 om και 5° Α | παντες] πεντες Α
 9 ο Αιθιοψ] om ο Α | χιλιασιν] χειλαισιν Β* χιλιασι Β^b χιλιας χιλιασιν Α |
 και ηλθε] και ηλθεν Α | Μαρισηλ] Μαρησα Α 10 Μαρεισης] Μαρησα
 Α 11 ουκ αδυνατει] ου δυνατει Α | πεποιθαμεν] αμ sup ras Α^b |
 ηλθομεν Α

B ¹² καὶ ἐπάταξεν Κύριος τοὺς Αἰθίοπας ἐναντίον Ἰούδα, καὶ ἔφυγον ¹² (11) Αἰθίοπες, ¹³ καὶ κατεδίωξεν Ἀσὰ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἕως Γεδώρ· καὶ ¹³ (12) ἔπεσον Αἰθίοπες ὥστε μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς περιποίησιν, ὅτι συνεντρίβησαν ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἐναντίον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλὰ. ¹⁴ καὶ ἐξέκοψαν τὰς κώμας αὐτῶν κύκλῳ ¹⁴ (13) Γεδώρ, ὅτι ἐγενήθη ἔκστασις Κυρίου ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐσκύλευσαν πάσας τὰς πόλεις αὐτοῦ, ὅτι πολλὰ σκῦλα ἐγενήθη αὐτοῖς· ¹⁵ καὶ ¹⁵ (14) γε σκηνὰς κτήσεων, τοὺς Ἀμαζονεῖς, ἐξέκοψαν, καὶ ἔλαβον πρόβατα πολλὰ καὶ καμήλους, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹ Καὶ ¹ XV Ἀζαρίας υἱὸς Ὠδῆδ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου. ² καὶ ἐξῆλθεν ² εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν ἐν παντὶ Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ εἶπεν Κύριος μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ἡμᾶς μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐὰν ἐκζητήσητε αὐτόν, εὑρεθήσεται ὑμῖν· καὶ ἐὰν καταλίπητε αὐτόν, ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. ³ καὶ ἡμέραι πολλαὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν οὐ θεῷ ἀληθινῷ καὶ ἐν ³ οὐ νόμῳ. ⁴ καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς ἐπὶ Κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ ⁴ εὑρεθήσεται αὐτοῖς. ⁵ καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ οὐκ ἔστιν εἰρήνη ⁵ τῷ εἰσπορευομένῳ καὶ τῷ ἐκπορευομένῳ, ὅτι ἔκστασις Κυρίου ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας χώρας. ⁶ καὶ πολεμήσει ἔθνος πρὸς ἔθνος ⁶ καὶ πόλις πρὸς πόλιν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξέστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ θλίψει. ⁷ καὶ ὑμεῖς ἰσχύσατε καὶ μὴ ἐκλυέσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, ὅτι ἔστιν ⁷ μισθὸς τῇ ἐργασίᾳ ὑμῶν. ⁸ καὶ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τοὺς λόγους τούτους ⁸ καὶ τὴν προφητείαν Ἀδὰδ τοῦ προφήτου, καὶ κατίσχυσεν καὶ ἐξέβαλεν τὰ βδελύγματα ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν καὶ ἀπὸ τῶν πόλεων ὧν κατέσχεν ἐν ὄρει Ἐφραίμ, καὶ ἀνεκαίνισεν τὸ θυσιαστήριον Κυρίου ὃ ἦν ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ Κυρίου. ⁹ καὶ ἐξεκκλησίασεν ⁹ τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν καὶ τοὺς προσηλύτους τοὺς παροικοῦντας μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἐφραίμ καὶ ἀπὸ Μανασσὴ καὶ ἀπὸ Συμεὼν, ὅτι προστετέθησαν πρὸς αὐτὸν πολλοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτοὺς ὅτι Κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερου- ¹⁰ σαλὴμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἐν τῷ πεντεκαδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀσά. ¹¹ καὶ ἔθυσεν τῷ κυρίῳ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὧν ἤνεγκεν, μόσχους ¹¹

A 12 Αἰθιοπας] in Αι ras aliq B? | Αἰθιοπες] pr οι Α 13 περιποιησιν Α |
 ενωπιον] εναντιον Α XV 1 Ωδῆδ] Αδὰδ Α 2 αυτων] Ασα Α | εν 1^ο]
 και Α | ειπεν] + ακουσατε μου Ασα και πας Ιουδας και Βενιαμειν Α | ημας]
 υμας Α | καταλιπητε] εγκαταλειπητε Α | εγκαταλειψει B^{ab} Α (-ψι) 3 και
 2^ο] pr και ουχ ιερεως υποδεικνυντος Α 5 om και τω εκπορευομενω Α |
 χωρας] pr τας Α 6 πολισ] πολεις Α 8 προφητιαν Α | Αδὰδ]
 Αζαριου Α 9 τον Ιουδαν...εν τω ιδειν rescr Α? 11 εθυσαν Α | ων] pr
 απο των σκυλων Α | ηνεγκαν Α

12 ἑπτακοσίους καὶ πρόβατα ἑπτακισχίλια. ¹² καὶ διήλθεν ἐν διαθήκῃ B
 ζητῆσαι Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ
 13 ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς. ¹³ καὶ πᾶς ὃς ἐὰν μὴ ἐκζητήσῃ Κύριον θεὸν
 Ἰσραὴλ, ἀποθάνειται ἀπὸ νεωτέρου ἕως πρεσβυτέρου, ἀπὸ ἀνδρὸς
 14 ἕως γυναικός. ¹⁴ καὶ ὤμοσαν ἐν Κυρίῳ ἐν φωνῇ μεγάλη καὶ ἐν
 15 σάλπιγγιν. ¹⁵ καὶ ἠὺφράνθησαν πᾶς Ἰουδα περὶ τοῦ ὅρκου, ὅτι ἐξ
 ὅλης τῆς ψυχῆς ὤμοσαν, καὶ ἐν πάσῃ θελήσει ἐζήτησαν αὐτόν, καὶ
 16 εὗρέθη αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσεν αὐτοῖς Κύριος κυκλόθεν. ¹⁶ καὶ τὴν
 Μααχά τὴν μητέρα αὐτοῦ μετέστησεν τοῦ μὴ εἶναι τῇ Ἀστάρτῃ
 λειτουργοῦσαν, καὶ κατέκοψεν τὸ εἶδωλον καὶ κατέκαυσεν ἐν χειμάρρῳ
 17 Κεδρών. ¹⁷ πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἀπέστησαν, ἔτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ
 Ἰσραὴλ· ἀλλ' ἡ καρδία Ἀσά ἐγένετο πλήρης πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ.
 18 ¹⁸ καὶ εἰσήνεγκεν τὰ ἅγια Δανεῖδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τὰ ἅγια οἴκου
 19 Κυρίου τοῦ θεοῦ, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σκεύη. ¹⁹ καὶ πόλεμος
 οὐκ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως τοῦ πέμπτου καὶ τριακοστοῦ ἔτους τῆς βασιλείας
 XVI 1 Ἀσά. ¹ Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀσά
 ἀνέβη Βαασά βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ὤκοδόμησεν τὴν
 Ῥαμὰ τοῦ μὴ δοῦναι ἔξοδον καὶ εἴσοδον τῷ Ἀσά βασιλεῖ Ἰούδα.
 2 ² καὶ ἔλαβεν Ἀσά χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐκ θησαυρῶν οἴκου Κυρίου
 καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ἀδὲρ
 3 βασιλέως Συρίας τὸν κατοικοῦντα ἐν Δαμασκῷ λέγων ³ Διάθου
 διαθήκην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πατρὸς μου
 καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πατρὸς σοῦ· ἰδοὺ ἀπέσταλκά σοι χρυσίον καὶ
 ἀργύριον, δεῦρο καὶ διασκεδάσον ἀπ' ἐμοῦ τὸν Βαασά βασιλέα
 4 Ἰσραὴλ, καὶ ἀπελθέτω ἀπ' ἐμοῦ. ⁴ καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἀδὲρ τοῦ
 βασιλέως Ἀσά, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως
 αὐτοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν τὴν Ἰώ καὶ τὴν Δανὼ
 5 καὶ τὴν Ἀβελμὰν καὶ πάσας τὰς περιχώρους Νεφθαλεί. ⁵ καὶ ἐγένετο
 ἐν τῷ ἀκοῦσαι Βαασά, ἀπέλιπεν τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ
 6 καὶ κατέπαυσεν τὸ ἔργον αὐτοῦ. ⁶ καὶ Ἀσά ὁ βασιλεὺς ἔλαβεν
 πάντα τὸν Ἰουδά, καὶ ἔλαβεν τοὺς λίθους τῆς Ῥαμὰ καὶ τὰ ξύλα

11 ἑπτακοσίους] επτα· κριους A | επτακισχίλια] επτα χιλιαδας· A A
 13 ος] ο A | απο 2^ο] pr και A 14 ωμοσεν A | Κυριω] pr τω A | σαλ-
 πιγγιν] + και εν κερατιναις A 15 ψυχης] + αυτων A | και 2^ο] κα| A |
 κυκλωθεν B* (κυκλοθεν B^{ab}) 16 om μη A 17 απεστησαν] εξηρα|
 A | Ισραηλ] pr Ιουδα και A XVI 1 μη δουναι] μηδου· και A 3 σου
 1^ο] pr ανα μεσον A 4 om προς A | Ιω] Αιων A | Δανω] Δαν A | Αβελ-
 μαιν A | Νεφθαλι A 5 απειλεπεν A | αυτου] εαυτου A 6 ελαβεν
 1^ο] ηγαγεν A

Β αὐτῆς ἃ ῥκοδόμησεν Βαασά, καὶ ῥκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὴν Γάβαι καὶ τὴν Μασφά. ⁷ καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν Ἀναμεὶ ὁ προφήτης ⁷ πρὸς Ἀσά βασιλέα Ἰούδα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ βασιλέα Συρίας καὶ μὴ πεποιθέναι σε ἐπὶ Κύριον θεόν σου, διὰ τοῦτο ἐσώθη δύναμις Συρίας ἀπὸ τῆς χειρός σου. ⁸ οὐχ οἱ 8 Αἰθίοπες καὶ Λίβυες ἦσαν εἰς δύναμιν πολλὴν εἰς θάρσος, εἰς ἱππεῖς εἰς πλῆθος σφόδρα; καὶ ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ Κύριον παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖράς σου. ⁹ ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπιβλέ- 9 πουσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ κατισχῦσαι ἐν πάσῃ καρδίᾳ πλήρει ἐπὶ τοῦ πρὸς αὐτόν. ἡγνόνηκας ἐπὶ τούτῳ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἔστιν μετὰ σοῦ πόλεμος. ¹⁰ καὶ ἐθυμώθη Ἀσά τῷ προφῆτῃ, καὶ παρέθετο αὐτὸν ¹⁰ εἰς φυλακὴν ἐπὶ τούτῳ· καὶ ἐλυμῆνато Ἀσά ἐν τῷ λαῷ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. ¹¹ καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι Ἀσά οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι γεγραμ- ¹¹ μένοι ἐν βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. ¹² καὶ ἐμαλακίσθη ¹² Ἀσά ἐν τῷ ἐνάτῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοὺς πόδας, ἕως σφόδρα ἐμαλακίσθη· καὶ ἐν τῇ μαλακίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἐζήτησεν Κύριον ἀλλὰ τοὺς ἰατρούς. ¹³ καὶ ἐκοιμήθη Ἀσά μετὰ τῶν πατέρων ¹³ αὐτοῦ, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὥρυξεν ἑαυτῷ ἐν πόλει Δαυείδ, ¹⁴ καὶ ἐκοίμισαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἔπλησαν ἀρωμάτων καὶ γένη μύρων μυρεψῶν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην σφόδρα.

¹ Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ· καὶ κατίσχυσεν ¹ Ἰωσαφάτ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ² καὶ ἔδωκεν δύναμιν ἐν πάσαις ταῖς ² πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς, καὶ κατέστησεν ἡγουμένους ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐν πόλεσιν Ἐφράιμ ἃς προκατελάβετο Ἀσά ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³ καὶ ἐγένετο Κύριος μετὰ Ἰωσαφάτ, ὅτι ἐπορεύθη ³ ἐν ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ταῖς πρώταις· καὶ οὐκ ἐξεζήτησεν τὰ εἰδωλα, ⁴ ἀλλὰ Κύριον τὸν θεὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξεζήτησεν, καὶ ⁴ ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπορεύθη, καὶ οὐχ ὡς τοῦ Ἰσραὴλ τὰ ἔργα. ⁵ καὶ κατηύθυνεν Κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, ⁵ καὶ ἔδωκεν πᾶς Ἰουδᾷ δῶρα τῷ Ἰωσαφάτ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ πλοῦτος καὶ δόξα πολλή. ⁶ καὶ ὑψώθη καρδίᾳ αὐτοῦ ἐν ὁδῷ Κυρίου, καὶ ⁶

A 7 Αναμει] Αναμ Α | βασ. Ιουδα Ασα Α | om σε 2° Α | τουτω] perier litt
ou in Α 8 om σε Α 9 om επι του Α | ηγν.] pr και νυν Α 10 επι
τουτω] pr στι ωργισθη Bab mg A 12 αυτου] εαυτου Α (bis) | εξητησεν]
εξεζητησεν Α | Κυριον] κς Β 13 αυτου 1°] εαυτου Α | εν τω τριακοστω] τω
ενατω 5 τριακοστω Bab (in mg et superscr) εν τω τεσσαρακοστω και εν Α
14 επλησαν] επληρωσαν Α | σφοδρα] pr εως Α XVII 3 αυτου] εαυτου Α
(item 4) 6 και 2°] + επι Α

7 ἐξῆρren τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα. 7 καὶ ἐν τῷ τρίτῳ B
 ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀπέστειλεν τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ καὶ
 τοὺς υἱοὺς τῶν δυνατῶν, τὸν Ἀβίαν καὶ Ζαχαρίαν καὶ Ναθαναὴλ
 8 καὶ Μειχαίαν, διδάσκειν ἐν πόλεσιν Ἰούδα. 8 καὶ μετ' αὐτῶν οἱ
 Λευεῖται Σαμουῆλ καὶ Μανθανίας καὶ Ζαβδεῖας καὶ Ἰασειῆλ καὶ
 Σαμεираμῶθ καὶ Ἰωνανθὰν καὶ Ἀδωνιὰν καὶ Τωβαδωβειά, Λευεῖται· οἱ
 9 μετ' αὐτῶν, Ἐλειαμὰ καὶ Ἰωρὰν οἱ ἱερεῖς. 9 καὶ ἐδίδασκον ἐν Ἰούδα,
 καὶ μετ' αὐτῶν βύβλος νόμου Κυρίου, καὶ διῆλθον ἐν ταῖς πόλεσιν
 10 Ἰούδα καὶ ἐδίδασκον τὸν λαόν. 10 καὶ ἐγένετο ἔκστασις Κυρίου ἐπὶ
 πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς κύκλῳ Ἰούδα, καὶ οὐκ ἐπολέμουν
 11 πρὸς Ἰωσαφάτ. 11 καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων ἔφερον πρὸς Ἰωσαφάτ
 δῶρα καὶ ἀργύριον καὶ δόματα, καὶ οἱ Ἀραβες ἔφερον αὐτῷ κριοὺς
 12 προβάτων ἑπτακισχιλίους ἑπτακοσίους. 12 καὶ ἦν Ἰωσαφάτ πορευό-
 μενος μείζων ἕως εἰς ὕψος, καὶ ᾠκοδόμησεν οἰκῆσεις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
 13 καὶ πόλεις ὀχυράς. 13 καὶ ἔργα πολλὰ ἐγένετο ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ
 14 ἄνδρες πολεμισταὶ δυνατοὶ ἰσχύοντες ἐν Ἱερουσαλήμ. 14 καὶ οὗτος
 ἀριθμὸς αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· καὶ τῷ Ἰούδα χιλίαρχοι,
 Ἐδναὰς ὁ ἄρχων, καὶ μετ' αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δυνάμεως τριακόσιοι
 15 χιλιάδες. 15 καὶ μετ' αὐτὸν Ἰωανὰν ὁ ἡγούμενος, καὶ μετ' αὐτοῦ
 16 διακόσιοι ὀγδοήκοντα χιλιάδες. 16 καὶ μετ' αὐτὸν Μασαίας τοῦ Ζαρει
 ὁ προθυμούμενος τῷ κυρίῳ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι χιλιάδες δυνατοὶ
 17 δυνάμεως. 17 καὶ ἐκ τοῦ Βενιαμὲν δυνατὸς δυνάμεως καὶ Ἐλειδά,
 18 καὶ μετ' αὐτοῦ τοξόται καὶ πελτασταὶ διακόσιοι χιλιάδες. 18 καὶ
 μετ' αὐτὸν Ἰωζαβάδ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες
 19 δυνατοὶ πολέμου. 19 οὗτοι οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ, ἐκτὸς ὧν
 ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς πόλεσιν ταῖς ὀχυραῖς ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ.

VII

1 καὶ ἐγενήθη τῷ Ἰωσαφάτ ἔτι πλοῦτος καὶ δόξα πολλή, καὶ
 2 ἐπεγαμβρεύσατο ἐν οἴκῳ Ἀχαάβ. 2 καὶ κατέβη διὰ τέλους ἐτῶν
 πρὸς Ἀχαάβ εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἔθυσεν αὐτῷ Ἀχαάβ πρόβατα καὶ
 μόσχους πολλοὺς καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἡγάπα αὐτὸν τοῦ
 3 συναναβῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥαμῶθ τῆς Γαλααδείτιδος. 3 καὶ εἶπεν

7 βασιλίας A | αὐτοῦ 2^ο | εαυτοῦ A | Αβιαν] Αβδιαν A | Ζαχαριαν] πρ τον A | A
 Ναθαναηλ] πρ τον A | Μιχαϊαν A 8 Λευιται A (bis) | Σαμονιας A |
 Μανθανιας] Ναθανιας A | Ζαβδίας A | Ιασιηλ A | Σεμραμωθ A | Τωβαδωνια
 (seq ras i lit forte ν) | οι μετ] πρ και A | Ελειαμα A | Ιωραμ A 9 βιβλος A
 10 κυκλω] πρ ταις A 11 επτακοσ.] + τραγους επτακισχιλιους| επτακοσιους A
 13 εγενετο] + αυτω A | δυνατοι πολεμισται A 16 Μασαϊας A | του Ζαρει]
 ο του Ζαχρι A 17 om και 2^ο A | Ελιαδα A 18 om εκατον A
 19 οι λειτ.] om οι A | δεδωκεν A XVIII 2 Σαμαριαν A | Ραμμωθ A
 (item 3) | Γαλααδιτιδος A (item 3)

Β Ἀχαάβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα Πορεύσῃ
 μετ' ἐμοῦ εἰς Ῥαμὼθ τῆς Γαλααδείτιδος; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὡς ἐγώ,
 οὕτως καὶ σύ· ὥς ὁ λαός μου, καὶ ὁ λαός σου μετὰ σοῦ εἰς πόλεμον.
 4 καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ Ζήτησον δὴ σήμερον 4
 τὸν κύριον. 5 καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς προφῆτας 5
 τετρακοσίους ἄνδρας καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ
 εἰς πόλεμον ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπαν Ἀνάβαινε, καὶ δώσει ὁ θεὸς εἰς
 τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. 6 καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ Οὐκ ἔστιν ὧδε 6
 προφῆτης τοῦ κυρίου ἔτι καὶ ἐπιζητήσομεν παρ' αὐτοῦ; 7 καὶ εἶπεν 7
 βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ Ἔτι ἀνὴρ εἰς τοῦ ζητῆσαι τὸν
 κύριον δι' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἐμίσησα αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστιν προφητεῶν
 περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθὰ, ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἰς κακά, οὗτος
 Μειχαίας υἱὸς Ἰεμαás. καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ Μὴ λαλείτω ὁ βασιλεὺς
 οὕτως. 8 καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς ἐννοῦχον ἓνα καὶ εἶπεν Τάχος 8
 Μειχαίαν υἱὸν Ἰεμαά. 9 καὶ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς 9
 Ἰούδα καθήμενοι ἕκαστος ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ καὶ ἐνδεδυμένοι στολὰς,
 καθήμενοι ἐν τῷ εὐρυχώρῳ θύρας πύλης Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ
 προφῆται ἐπροφήτεον ἐναντίον αὐτῶν. 10 καὶ ἐποίησεν ἐαυτῷ 10
 Σεδεκίας υἱὸς Χανάαν κέρατα σιδηρὰ καὶ εἶπεν Τάδε λέγει Κύριος
 Ἐν τούτοις κερατιεῖς τὴν Συρίαν ἕως ἂν συντελεσθῇ. 11 καὶ πάντες 11
 οἱ προφῆται ἐπροφήτεον οὕτως λέγοντες Ἀνάβαινε εἰς Ῥαμὼθ
 Γαλαὰδ, καὶ εὐδοθήσῃ, καὶ δώσει Κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως.
 12 καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς τοῦ καλέσαι τὸν Μειχαίαν ἐλάλησεν 12
 αὐτῷ λέγων Ἰδοὺ ἐλάλησαν οἱ προφῆται ἐν στόματι ἐνὶ ἀγαθὰ περὶ
 τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστωσαν δὴ οἱ λόγοι σου ὥς ἐνὸς αὐτῶν, καὶ λαλή-
 σεις ἀγαθὰ. 13 καὶ εἶπεν Μειχαίας Ζῇ Κύριος ὅτι ὁ ἐὰν εἴπῃ ὁ θεὸς 13
 πρὸς μέ, αὐτὸ λαλήσω. 14 καὶ ἦλθεν πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ εἶπεν 14
 αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Μειχαία, εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον
 ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν Ἀνάβαινε, καὶ εὐδοῶσεις· καὶ δοθήσονται εἰς
 χεῖρας ὑμῶν. 15 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ποσάκισ ὀρκίζω σε ἵνα 15
 μὴ λαλήσῃς πρὸς μὲ πλὴν τὴν ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι Κυρίου; 16 καὶ 16
 εἶπεν Εἶδον τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένους ἐν τοῖς ὄρεσιν ὥς πρόβατα

Α 3 μου] σου Α | σου 1^ο] μου Α 5 Ραμμωθ Α 6 ἐπιζητησομεν] μεν
 sup ras Α^b 7 Μιχ. Α (item infra ubique) | Ιεμαας] Ιεμλα Α 8 βα-
 σιλεως] + Ισλ Α | Μιχ. Β^b (item 13, 14, 23, 27) | Ιεμαα] Ιεμλα Α 9 Σα-
 μαριας Α 10 Χαναανα Α | om αν Α 11 Ραμμωθ Α 12 αγαθα
 1^ο] α 3^ο sup ras Α¹ 14 εἰ πορευθω] εισπορευθω Α | Ραμμωθ Α 15 ορ-
 κισω Α | λαλησεις Α | εμε Α | την αληθ.] om την Α 16 διεσπαρμ. τον
 Ισλ Α

οἷς οὐκ ἔστιν ποιμήν· καὶ εἶπεν Κύριος Οὐκ ἔχουσιν ἡγούμενον, B
 17 ἀναστρεφέντωνσαν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ. ¹⁷ καὶ
 εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ Οὐκ εἶπά σοι ὅτι οὐ
 18 προφητεύει περὶ ἐμοῦ ἀγαθὰ ἀλλ' ἢ κακὰ; ¹⁸ καὶ εἶπεν Οὐχ οὕτως·
 ἀκούσατε λόγον Κυρίου. εἶδον τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου
 αὐτοῦ, καὶ πᾶσα δύναμις τοῦ οὐρανοῦ εἰστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ
 19 ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ εἶπεν Κύριος Τίς ἀπατήσῃ τὸν Ἀχαάβ
 βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβήσεται καὶ πεσεῖται ἐν Ῥαμῶθ Γαλαάδ;
 20 καὶ εἶπεν οὗτος οὕτως, καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως. ²⁰ καὶ ἐξῆλθεν τὸ
 πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον Κυρίου καὶ εἶπεν Ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν.
 21 καὶ εἶπεν Κύριος Ἐν τίνι; ²¹ καὶ εἶπεν Ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι
 πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν
 22 Ἀπατήσεις, δυνήσῃ· ἐξέλθε καὶ ποιήσον οὕτως. ²² καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκεν
 Κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ
 23 Κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σέ κακὰ. ²³ καὶ ἤγγισεν Σεδεκίας υἱὸς Χανάαν
 καὶ ἐπάταξεν τὸν Μειχαῖαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ποία
 τῇ ὁδῷ πνεῦμα παρ' ἐμοῦ πνεῦμα πρὸς σέ, πνεῦμα Κυρίου παρ' ἐμοῦ
 24 τοῦ λαλῆσαι πρὸς σέ; ²⁴ καὶ εἶπεν Μειχαίας Ἴδου ὄψῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 25 ἐκείνῃ· εἰσελεύσεται ταμεῖον ἐκ ταμεῖου τοῦ κατακρυβήναι. ²⁵ καὶ
 εἶπεν βασιλεὺς Ἰσραὴλ Δάβετε τὸν Μειχαῖαν καὶ ἀποστρέψατε πρὸς
 Ἐμὴρ ἄρχοντα τῆς πόλεως καὶ πρὸς Ἰωσὰ ἀρχοντα υἱὸν τοῦ
 26 βασιλέως, ²⁶ καὶ ἐρεῖς Οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀποθέσθαι τοῦτον εἰς
 οἶκον φυλακῆς; καὶ ἐσθιέτω ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως ἕως
 27 τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. ²⁷ καὶ εἶπεν Μειχαίας Ἐὰν ἐπιστρέφω
 ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησεν Κύριος ἐν ἐμοί· ἀκούσατε λαοὶ
 28 πάντες. ²⁸ Καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς
 29 Ἰούδα εἰς Ῥαμῶθ Γαλαάδ. ²⁹ καὶ εἶπεν βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ
 Κατακάλυψόν με καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἔνδυσαι
 τὸν ἱματισμόν μου· καὶ συνεκαλύψατο βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ εἰσῆλθεν
 30 εἰς τὸν πόλεμον. ³⁰ καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσιν
 τῶν ἀρμάτων τοῖς μετ' αὐτοῦ λέγων Μὴ πολεμεῖτε τὸν μικρὸν καὶ

16 οὐκ εχουσιν...εν ειρηνη sup ras A^a | αναστρεφτω A^a 17 om οτι A^A
 18 τον κυριον] om τον A | εισηκει] παρειστηκει A 19 Ραμμωθ A | ουτος 1^ο
 +ειπεν A 20 αυτος Bab 21 απατησεις]+και γε A | δυνησει A
 22 των προφητων] pr παντων A 23 ηγγισεν Bab (ηγγ. B*)] εποιησεν
 A | Χα|νανα A | τη οδω] om τη A | πνευμα παρ εμου πνευμα] παρηλθεν πνα
 κυ παρ εμου του λαλησαι A 24 εκεινη]+εν η A | εισελευση A | ταμι
 ειον, ταμειου A 25 Εμρη] Σεμμηρ A | αρχοντα 1^ο] pr τον A | Ιωας A
 26 ερειτε A | αποθεσθαι B*A] αποθεσθε Bab 28 Ραμμωθ A 29 βασι
 λευς 2^ο] pr ο A 30 αυτου B*A] αυτος Bab

Β τὸν μέγαν ἄλλ' ἢ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μόνον. ³¹ καὶ ἐγένετο ὡς ³¹ εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων τὸν Ἰωσαφάτ, καὶ αὐτοὶ εἶπαν Βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστίν, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν τοῦ πολεμεῖν· καὶ ἐβόησεν Ἰωσαφάτ, καὶ Κύριος ἔσωσεν αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἀπ' αὐτοῦ. ³² καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων ὅτι ³² οὐκ ἦν βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ. ³³ καὶ ἀνὴρ ³³ ἔτεινεν τόξον εὐστόχως καὶ ἐπάταξεν τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀνὰ μέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θώρακος· καὶ εἶπεν τῷ ἡνιόχῳ Ἐπίστρεφε τὴν χειρὰ σου καὶ ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι ἐπόνεσα. ³⁴ καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ὁ ³⁴ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἦν ἐστηκὼς ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἕως ἐσπέρας ἐξ ἐναντίας Συρίας, καὶ ἀπέθανεν δύναντος τοῦ ἡλίου.

¹ Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· XIX εἰς Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ Ἰούδ' ὁ τοῦ ² Ἀνανεὶ ὁ προφῆτης καὶ εἶπεν αὐτῷ Βασιλεὺς Ἰωσαφάτ, εἰ ἁμαρτωλῷ σὺ βοηθεῖς ἢ μισουμένῳ ὑπὸ Κυρίου φιλιάζεις; διὰ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σέ ὀργὴ παρὰ Κυρίου. ³ ἄλλ' ἢ λόγοι ἀγαθοὶ ἡνέβησαν ³ ἐν σοί, ὅτι ἐξήρας τὰ ἄλσῃ ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα, καὶ κατηύθυνας τὴν καρδίαν σου ἐκζητῆσαι τὸν κύριον. ⁴ καὶ κατῴκησεν Ἰωσαφάτ, καὶ ⁴ πάλιν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λαὸν ἀπὸ Βηρσαβέε ἕως ὄρους Ἐφραίμ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτοὺς ἐπὶ Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ⁵ καὶ ⁵ κατέστησεν κριτὰς πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς ἐν πόλει καὶ πόλει. ⁶ καὶ εἶπεν τοῖς κριταῖς Ἴδετε τί ὑμεῖς ποιεῖτε, ⁶ ὅτι οὐκ ἀνθρώπῳ ὑμεῖς κρίνετε ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ, καὶ μεθ' ὑμῶν λόγοι τῆς κρίσεως. ⁷ καὶ νῦν γενέσθω φόβος Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς· ⁷ φυλάσσετε καὶ ποιήσετε, ὅτι οὐκ ἔστιν μετὰ Κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἀδικία οὐδὲ θαυμάσαι πρόσωπον οὐδὲ λαβεῖν δῶρα. ⁸ καὶ γὰρ ἐν Ἱε- ⁸ ρουσαλήμ κατέστησεν Ἰωσαφάτ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν πατριαρχῶν Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν Κυρίου καὶ κρίνειν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁹ καὶ ἐνετείλατο πρὸς αὐτοὺς λέγων Οὕτως ⁹ ποιήσετε ἐν φόβῳ Κυρίου, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν πληρεὶ καρδίᾳ· ¹⁰ πᾶς ¹⁰

A 32 om και 2° A 33 ετεινεν] ενετεινεν A 34 δυνοντος A
XIX 1 απεστρεψεν B*] επεστρεψεν Bab A | αυτου] εαυτου A | eis 2°] pr εν ειρηνη
A 2 Ιηου A | Ανανι A | βασιλευς] βασιλεν B^a A 3 ευρεθησαν A | κατευ-
θυνας A | τον κν] ν κν sup ras A^a? 4 Ιωσαφατ] + εν Ιλημ A | Βηρσαβее A
6 ποιειτ' A^a? (mg) (om A*) | κρισεως] pl retractavit spiritus et accentus ad-
pinx usque ad XX 1 A^b 7 γενεσθω] seq ras 1 lit in A | φυλασσετε (-αι A)]
pr και A | ποιησεται A (item 9, 10) | ημων] υμων A 8 Λευιτων A 9 εν
πληρει καρδια] πληρεις καρδιας A

ἀνὴρ κρίσιν τὴν ἐλθοῦσαν ἐφ' ὑμᾶς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν κατοικούντων ἀνὰ μέσον αἵματος, καὶ ἀνὰ μέσον προστάγματος καὶ ἐντολῆς, καὶ δικαιοῦματα καὶ κρίματα· καὶ διαστελεῖσθε αὐτοῖς, καὶ οὐχ ἁμαρτήσονται τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐφ' ὑμᾶς ὀργὴ καὶ ἐπὶ τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν· οὕτως ποιήσετε, καὶ οὐχ ἁμαρτήσεσθε. ¹¹ καὶ ἰδοὺ Ἀμαρίας ὁ ἱερεὺς ἡγούμενος ἐφ' ὑμᾶς εἰς πᾶν λόγον Κυρίου, καὶ Ζαβδείας ὁ ἡγούμενος εἰς οἶκον Ἰούδα πρὸς πᾶν λόγον βασιλέως, καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Λευεῖται πρὸ προσώπου ὑμῶν· ἰσχύσατε
 XX ¹ καὶ ποιήσατε, καὶ ἔσται Κύριος μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ. ¹ Καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθον οἱ υἱοὶ Μωᾶβ καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν Μειναίων πρὸς Ἰωσαφὰτ εἰς πόλεμον. ² καὶ ἦλθον καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ἰωσαφὰτ λέγοντες Ἦκει ἐπὶ σέ πλῆθος πολὺ ἐκ πέραν τῆς θαλάσσης ἀπὸ Συρίας, καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἐν Ἀσὰμ Θαμαρά, αὕτη ³ ἐστὶν Ἐνγάδει. ³ καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἔδωκεν Ἰωσαφὰτ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ ἐκήρυξαν νηστείαν. ⁴ καὶ συνήχθη Ἰούδας ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδας ἦλθον ζητῆσαι τὸν κύριον. ⁵ καὶ ἀνέστη Ἰωσαφὰτ ἐν ἐκκλησίᾳ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν ὁκτῷ Κυρίου κατὰ πρόσωπον τῆς αὐλῆς τῆς καινῆς, ⁶ καὶ εἶπεν Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐχὶ σὺ εἶ θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω, καὶ σὺ κυριεύεις πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου ἰσχύς δυναστείας, καὶ οὐκ ἔστιν πρὸς σέ ἀντιστήναι; ⁷ οὐχὶ σὺ ὁ κύριος ἐξωλέθρευσας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκας αὐτὴν σπέρματι Ἀβραὰμ τῷ ἡγαπημένῳ σου εἰς τὸν αἰῶνα; ⁸ καὶ κατόκησαν ἐν αὐτῇ καὶ φκοδόμησαν ἐν αὐτῇ ἁγίασμα τῷ ὀνόματί σου λέγοντες ⁹ Ἐὰν ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακὰ, ῥομφαία, κρίσις, θάνατος, λιμός, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τοῦ καὶ ἐναντίον σου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ, καὶ βοησόμεθα πρὸς σέ ἀπὸ τῆς θλίψεως, καὶ ἀκούσῃ καὶ ¹⁰ σώσεις. ¹⁰ καὶ νῦν ἰδοὺ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ ὄρος Σηεῖρ, εἰς οὓς οὐκ ἔδω-

10 ἐφ 1^ο] προς Α | των κατοικ.] om των Α + εν ταις πολεσιν αυτων Α | Α
 αιματος] pr αιμα Babmg + αμα | A^{vid} | κυριω] θω Α 11 Ζαβδίας Α + υιος
 Ισμαηλ Α | ο ηγουμ.] om ο Α | Ιουδα] Τουδα Α^b | Λευιται Α | om και
 5^ο Α XX 1 Μωαβ κ. οι υιοι Αμμων] Αμμω | και οι υιοι Μωαβ Α |
 Μιναιων Α 2 περαν] pr του Α | Ασαμ Θαμαρα] Ανασαν Θαμαρ Α |
 Ενγαδδעי Α 3 εκηρυξαν Β*Α] εκηρυξεν Β^a εκηρυξε Β^b | νηστειαν] +
 εν παντι Ιουδα BabmgA 6 θεος 2^ο] pr ο Α | om ανω Α 7 συ]
 + ει Α | κυριος] θς Α | εξωλεθρευσας Β¹ εξολεθρευσας Α | Ισραηλ] pr λαου
 σου Α 8 om εν αυτη και ωκοδομησαν Β* (hab Bab (mg) Α) 9 του
 2^ο] τουτου Β^aΑ | σωσεις] σ 1^ο sup ras Α^b 10 Αμμων] + και Μωαβ
 Β^aΑ

Β καὶ τῷ Ἰσραὴλ διελθεῖν δι' αὐτῶν, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰ-
 γύπτου, ὅτι ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν καὶ οὐκ ἐξωλέθρευσαν αὐτούς.
¹¹ καὶ νῦν ἰδοὺ αὐτοὶ ἐπιχειροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς ἐξελθεῖν ἐκβαλεῖν ἡμᾶς ¹¹
 ἀπὸ τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἧς ἔδωκας ἡμῖν, ¹² Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν. ¹²
 οὐ κρίνεις ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἰσχύς τοῦ ἀντιστῆναι πρὸς
 τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο τὸ ἐλθὼν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ οἶδαμεν τί
 ποιήσωμεν αὐτοῖς· ἀλλ' ἡ ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ¹³ καὶ πᾶς ¹³
 Ἰουδᾶ ἐσθηκῶς ἔναντι Κυρίου, καὶ τὰ παιδία αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες.
¹⁴ καὶ τῷ Ὁζειήλ τῷ τοῦ Ζαχαρίου τῶν υἱῶν Ἐλεαήλ τοῦ Μανθανίου ¹⁴
 τοῦ Λευεῖτου ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀσάφ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου
 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ¹⁵ καὶ εἶπεν Ἀκούσατε, πᾶς Ἰουδᾶ καὶ οἱ κατοί- ¹⁵
 κούντες Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφάτ, τάδε λέγει Κύριος
 ὑμῖν αὐτοῖς Μὴ φοβείσθε μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄχλου
 τοῦ πολλοῦ τούτου, ὅτι οὐχ ὑμῖν ἐστὶν ἡ παράταξις ἀλλ' ἡ τῷ θεῷ.
¹⁶ αὐριον κατάρβητε ἐπ' αὐτούς· ἰδοὺ ἀναβαίνουσιν κατὰ τὴν ἀνά- ¹⁶
 βασιν Ἀσᾶε, καὶ εὐρήσετε αὐτοὺς ἐπ' ἄκρου ποταμοῦ τῆς ἐρήμου
 Ἱεριήλ. ¹⁷ οὐχ ὑμῖν ἐστὶν πολεμῆσαι· ταῦτα σύνετε καὶ ἴδετε τὴν ¹⁷
 σωτηρίαν Κυρίου μεθ' ὑμῶν· ἰδοὺ καὶ Ἱερουσαλὴμ· μὴ πτοηθῆτε
 μηδὲ φοβηθῆτε αὐτόν, ἐξελθεῖν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, καὶ Κύριος
 μεθ' ὑμῶν. ¹⁸ καὶ κύψας Ἰωσαφάτ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ πᾶς ¹⁸
 Ἰουδᾶ καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἔπεσαν ἔναντι Κυρίου προσ-
 κυνῆσαι Κυρίῳ. ¹⁹ καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευεῖται ἀπὸ τῶν υἱῶν Καὰθ ¹⁹
 καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Κόρε αἰνεῖν Κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ ἐν φωνῇ μεγάλῃ
 εἰς ὕψος. ²⁰ καὶ ὠρθρισαν πρῶι καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἔρημον Θεκῶε· ²⁰
 καὶ ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἔστη Ἰωσαφάτ καὶ ἐβόησεν Ἀκούσατέ μου,
 Ἰουδᾶ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ· ἐνπιστεύσατε ἐν Κυρίῳ
 θεῷ ὑμῶν, καὶ ἐνπιστευθήσεσθε· ἐνπιστεύσατε ἐν προφῆτῃ αὐτοῦ,
 καὶ εὐδοθήσεσθε. ²¹ καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησεν ²¹
 ψαλτφδοὺς καὶ αἰνοῦντας ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τὰ ἅγια ἐν τῷ
 ἐξελθεῖν ἔμπροσθεν τῆς δυνάμεως· καὶ ἔλεγεν

Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

Α 10 ἐξωλοθρευσαν Β¹ 11 ημας 1^ο] υμας Α | απο] εκ Α 12 ισχυς ημιν Α
 13 Ιουδας Α | εναντιο] Α 14 Οζειηλ Α | των υιων 1^ο] + Βαναιου των| υιων Α |
 Ελεαηλ] Ελεηλ Α | Ματθανιου Α | Λευιτου Α 15 Ιουδας Α* vid 16 om
 ποταμου Α 17 ιδου] Ιουδα Α | μη πτοηθητε μηδε φοβηθητε] μη φοβεισθαι·
 μηδε πτοηθη]τε Α | μηδε] μη Β^b | αυτον] αυριον Β^{ab} Α | om αυτοις Α 18 αυ-
 του] εαυτου Α | Ιερουσαλημ] pr εν Α | επεσον Α | εναντιον Α 19 Λευιται Α |
 θεω] pr τω Α 20 πρωι] pr το Α | εβοησεν] + και ειπεν Α | εμπιστ. ter Β^{a1b} Α |
 om εν 3^ο Α 21 om και αιειν...εξομολογεισθε Α | ελεγεν Β*] ελεγον Β^{a1b}

22 ²²καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ τῆς ἐξομολογήσεως Β
 ἔδωκεν Κύριος πολεμῆν τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἐπὶ Μωάβ καὶ ὅρος
 23 Σηεὶρ τοὺς ἐξεληθόντας ἐπὶ Ἰουδά, καὶ ἐτροπώθησαν. ²³καὶ ἀπέ-
 στησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ Μωάβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ὅρος Σηεὶρ
 ἐξολοθρεῦσαι καὶ ἐκτρίψαι· καὶ ὡς συνετέλεσαν τοὺς κατοικοῦντας
 24 Σηεὶρ, ἀνέστησαν εἰς ἀλλήλους τοῦ ἐξολοθρευθῆναι. ²⁴καὶ Ἰουδας
 ἦλθεν ἐπὶ τὴν σκοπίαν τῆς ἐρήμου, καὶ ἐπέβλεψεν καὶ εἶδεν
 τὸ πλῆθος· καὶ ἰδοὺ πάντες νεκροὶ πεπτωκότες ἐπὶ τῆς γῆς,
 25 οὐκ ἦν σὼζόμενος. ²⁵καὶ ἦλθεν Ἰωσαφάτ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυ-
 λεῦσαι τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ εὗρον κτήνη πολλὰ καὶ ἀποσκευῆν
 καὶ σκῦλα καὶ σκευὴ ἐπιθυμητά, καὶ ἐσκύλευσεν ἐν αὐτοῖς· καὶ
 ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς σκυλευόντων αὐτῶν τὰ σκῦλα, ὅτι πολλὰ
 26 ἦν. ²⁶καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐπισυνήχθησαν εἰς τὸν
 αὐλῶνα τῆς εὐλογίας, ἐκεῖ γὰρ ἠυλόγησαν τὸν κύριον· διὰ τοῦτο
 ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κοιλὰς εὐλογίας ἕως τῆς ἡμέ-
 27 ρας ταύτης. ²⁷καὶ ἐπέστρεψεν πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ
 Ἰωσαφάτ ἡγούμενος αὐτῶν ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, ὅτι εὐφραίνεν αὐ-
 28 τοὺς Κύριος ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. ²⁸καὶ εἰσῆλθον ἐν Ἱερουσαλὴμ
 ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν σάλπιγξιν εἰς οἶκον Κυρίου.
 29 ²⁹καὶ ἐγένετο ἑκστασις Κυρίου ἐπὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἐν
 τῷ ἀκοῦσαι αὐτοὺς ὅτι ἐπολέμησεν Κύριος πρὸς τοὺς ὑπεναντίους
 30 Ἰσραὴλ. ³⁰καὶ εἰρήνευσεν ἡ βασιλεία Ἰωσαφάτ, καὶ κατέπαυσεν
 31 αὐτῷ ὁ θεὸς αὐτοῦ κυκλόθεν. ³¹Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ ἐπὶ
 τὸν Ἰουδά, ἔτων τριάκοντα πέντε ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ εἴκοσι
 πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ
 32 Ἀζουβὰ θυγάτηρ Σαλεί. ³²καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ πατρὸς
 αὐτοῦ Ἀσά, καὶ οὐκ ἐξέκλινεν τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου.
 33 ³³ἀλλὰ τὰ ὑψηλὰ ἔτι ὑπῆρχεν, καὶ ἔτι ὁ λαὸς οὐ κατεύθυνεν τὴν καρ-
 34 διάν πρὸς Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ. ³⁴καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι
 Ἰωσαφάτ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν λόγοις Ἰησοῦ
 35 τοῦ Ἀνανεῖ, ὃς κατέγραψεν βιβλίῳ βασιλέως Ἰσραὴλ. ³⁵Καὶ

22 ἐναρξασθαι Α 22—23 τοὺς ἐξεληθόντας...oros Σηεὶρ in mgg inf et A
 sup A^a 22 Ἰουδαν A^a 23 ἀνέστησαν Α | ἐξολοθρεῦσαι Β² | ἐξολοθρευ-
 θῆναι Α 25 ἐσκυλευσαν Α | ἐν αὐτοῖς] εαυτοῖς Α | ἐγενοντο] ἐγενετο Α
 26 om ἐγενετο Α 27 μεγάλη] seq ras i lit forte s in Α | εὐφραίνεν Β^{ab}
 (εὐφρενεν Β^{*}) | ηὐφραίνεν Α 28 εἰσῆλθον Β^{*Α} | εἰσῆλθεν Β^{ab} | ἐν 1°] εἰς
 Α | om ἐν 3° Α 29 πεπολε]μῆσεν Α 31 Ἰουδαν Α | om πέντε 1° Α
 32 om ἐν Α | om καὶ 2° Α 33 κατεύθυνεν] κατ' εὐθυ Β^b | αὐτοῦ] εαυτῶν Α
 34 Ἰησοῦ] Ἰηου Α | Ἀνανι Α | βιβλίου] βιβλίον Β^{abΑ}

Β μετὰ ταῦτα ἐκοινωνήσεν Ἰωσαφὰτ πρὸς Ὀχοζεῖαν βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ οὗτος ἠνόμησεν ³⁶ ἐν τῷ ποιῆσαι καὶ πορευθῆναι πρὸς αὐτὸν τοῦ ³⁶ ποιῆσαι πλοῖα τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς· καὶ ἐποίησεν πλοῖα ἐν Γασίων Γάβερ. ³⁷ καὶ ἐπροφήτευσεν Ἐλειαδὰ ὁ τοῦ Ὠδεῖα ἀπὸ ³⁷ Μαρείσης ἐπὶ Ἰωσαφὰτ λέγων Ὡς ἐφιλιάσας τῷ Ὀχοζεῖα, ἔθραυσεν Κύριος τὸ ἔργον σου, καὶ συνετρίβη τὰ πλοῖά σου. καὶ οὐκ ἐδυνάσθη τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς.

¹ Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν ¹ ΧΧΙ πόλει Δανεῖδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ² καὶ ² αὐτῷ ἀδελφοὶ υἱοὶ Ἰωσαφὰτ ἕξ, καὶ Ἰηλ καὶ Ζαχαρίας καὶ Μεισαήλ καὶ Σαφατείας· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα. ³ καὶ ³ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν δόματα πολλά, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ὄπλα μετὰ πόλεων τετειχισμένων ἐν Ἰούδα· καὶ τὴν βασιλείαν ἔδωκεν τῷ Ἰωρὰμ, ὅτι οὗτος πρωτότοκος. ⁴ καὶ ἀνέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ ⁴ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ ἐκραταιώθη, καὶ ἀπέκτεινεν πάντας τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰσραὴλ. ⁵ ὄντος ⁵ αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν, κατέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁶ καὶ ἐπορεύθη ⁶ ἐν ὁδῷ βασιλέως Ἰσραὴλ, ὡς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαάβ ἦν αὐτοῦ γυνή, καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου. ⁷ καὶ οὐκ ἐβούλετο Κύριος ἐξολεθρεῦσαι τὸν οἶκον Δανεῖδ, διὰ τὴν ⁷ διαθήκην ἣν διέθετο τῷ Δανεῖδ, καὶ ὡς εἶπεν αὐτῷ δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁸ ἐν ταῖς ἡμέραις ⁸ 8 ἐκείναις ἀπέστη Ἐδὼμ ἀπὸ τοῦ Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' αὐτοὺς βασιλεῖα. ⁹ καὶ ὄχλητο Ἰωρὰμ μετὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ πᾶσα ἡ ἵππος ⁹ 9 μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο καὶ ἠγέρθη νυκτός, καὶ ἐπάταξεν Ἐδὼμ τὸν κυκλῶντα αὐτὸν καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ἀπέστη ἀπὸ Ἰούδα Ἐδὼμ ¹⁰ 10 ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· τότε ἀπέστη Λομνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἐνκατέλιπεν Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ.

Α 35 Ἰωσαφάτ] + βασιλεὺς Ἰουδα Α | Οχοζεῖαν] Οζιαν Α | ηνομησαι Α 36 om
προς αὐτον...πορευθῆναι (2^ο) Α | ἐν Γασίων] εργασιων Α 37 Ἐλειαδὰ]
Ελιεξερ Α | Ὠδεῖα Α | Μαρῖσης Α | Οχοζία Α | ἠδυνάσθη Α ΧΧΙ 1 αὐτου
1^ο] εαυτου Α | εταφη] + παρα τοις πατρασιν εαυτου Α 2 καὶ 2^ο] pr Αζαριᾶς
Α | Ἰηλ] Ιειηλ Α | Ζαχαρίας] + καὶ Αζαρίας Α | Μισαηλ Β^βΑ | Σαφατίας Β^βΑ
3 πρωτοτ.] pr ο Α 5 οντος αὐτου] ων αὐτος Α | αὐτου 2^ο] εαυτου Α
6 βασιλεως] βασιλεων Β^βΑ | γυνη] pr η Α 7 ἐξολοθρεῦσαι Β^β 8 εβα-
σίλευσαν] εβασίλευσεν (α sup ras Α¹) Α | αὐτους] εαυτους Α 10 απο Ἰουδα
Εδωμ] Εδωμ· απο] χειρος Ἰουδα Α | Λομνα] Λοβνα Α | εγκατελιπε Β^β εγκατε-
λειπεν Α | Κυριον] pr τον Α | αὐτου 2^ο] εαυτου Α

11 ¹¹ καὶ γὰρ αὐτὸς ἐποίησεν ὑψηλὰ ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐξεπόρ- B
 νενσαν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπεπλάνησεν τὸν
 12 Ἰουδά. ¹² καὶ ἦλθεν αὐτῷ ἐν γραφῇ παρὰ Ἑλαιοῦ τοῦ προφῆτου
 λέγων Τάδε λέγει Κύριος θεὸς πατρός σου Δαυεὶδ Ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπο-
 ρεύθης ἐν ὁδῷ Ἰωσαφὰτ τοῦ πατρός σου καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσὰ βασιλέως
 13 Ἰούδα, ¹³ καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδοῖς βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεπόρνευσας
 τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς ἐξεπόρνευσεν
 οἶκος Ἀχαάβ, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς πατρός σου τοὺς ἀγα-
 14 θοὺς ὑπὲρ σὲ ἀπέκτεινας. ¹⁴ ἰδοὺ Κύριος πατάξει σε πληγὴν μεγάλην
 ἐν τῷ λαῷ σου καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς σου καὶ ἐν γυναῖξίν σου καὶ ἐν
 15 πάσῃ τῇ ἀπόσκεινῇ σου. ¹⁵ καὶ σὺ ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ, ἐν νόσῳ
 κοιλίας, ἕως οὗ ἐξέλθῃ ἡ κοιλία σου μετὰ τῆς μαλακίας ἐξ ἡμερῶν
 16 εἰς ἡμέρας. ¹⁶ καὶ ἐπήγειρεν Κύριος ἐπὶ Ἰωράμ τοὺς ἀλλοφύλους
 17 καὶ τοὺς Ἀραβας καὶ τοὺς ὁμόρους τῶν Αἰθιοπῶν. ¹⁷ καὶ ἀνέβησαν
 ἐπὶ Ἰούδαν καὶ κατεδυνάστευον, καὶ ἀπέστρεψαν πᾶσαν τὴν ἀπο-
 σκευὴν ἣν εὗρον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ
 τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη αὐτῷ υἱὸς ἀλλ' ἡ Ὀχοζείας
 18 ὁ μικρότατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ἐπάταξεν
 19 αὐτὸν Κύριος εἰς τὴν κοιλίαν μαλακίαν ἥ οὐκ ἔστιν ἰατρεία. ¹⁹ καὶ
 ἐγένετο ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας· καὶ ὡς ἦλθεν καιρὸς τῶν ἡμερῶν
 ἡμέρας δύο, ἐξῆλθεν ἡ κοιλία αὐτοῦ μετὰ τῆς νόσου, καὶ ἀπέθανεν
 ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ· καὶ οὐκ ἐποίησεν ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκφορὰν καθὼς
 20 ἐκφορὰν πατέρων αὐτοῦ. ²⁰ ἦν τριάκοντα καὶ δύο ἔτων ὅτε ἐβασί-
 λευσεν, καὶ ὀκτῶ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἐπορεύθη
 οὐκ ἐν ἐπαίνῳ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυεὶδ, καὶ οὐκ ἐν τάφοις τῶν
 βασιλέων.

XII 1 ¹ Καὶ ἐβασίλευσαν οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὸν Ὀχοζεῖαν
 τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μικρὸν ἀντ' αὐτοῦ, ὅτι πάντας τοὺς πρεσβυτέ-
 ρους ἀπέκτεινεν τὸ ληστήριον τὸ ἐπελθὼν ἐπ' αὐτούς, οἱ Ἀραβες οἱ
 Ἀλειαμαζονεῖς· καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζείας υἱὸς Ἰωράμ βασιλέως Ἰούδα.
 2 ² ὧν εἴκοσι ἔτων Ὀχοζείας ἐβασίλευσεν, καὶ ἐνιαυτὸν ἓνα ἐβασί-

11 om εν 2° A | Ιουδα 2° | Ιουδα | A 12 Ηλιου B^bA | θεος | pr ο A | πατρος A
 σου Δαυειδ | Δαδ του πρς σου A | om ανθ ων...πατρος σου (2°) A 13 βασιλεως |
 βασιλειω | A | om εν 2° A | οικος | pr ο A | πατρος | pr του A 15 ημερας | a
 sup ras A¹ 17 Οχοζίας B^bA 18 om παντα A | μαλακια A | η | pr εν
 A | ιατρια A 19 καιρος | pr ο A 20 ην | η A* (ν superscr A¹) | om
 εβασιλευσεν και οκτω ετη A | εν ουκ επαινω A XXII 1 Οχοζιαν B^bA
 (item 9) | Αλιμαζονεις B^bA | Οχοζίας B^bA (ita identidem) | βασιλεως | βασι-
 λευς A 2 εβασιλευσεν | Οχοζίας A | ενα ενιαυτον A

Β λευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Γοθολία θυγάτηρ Ἀμβρεί. ³ καὶ οὗτος ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαάβ, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ³ ἦν σύμβουλος τοῦ ἁμαρτάνειν. ⁴ καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐναντίον ⁴ Κυρίου ὡς οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ σύμβουλοι τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτόν, ⁵ καὶ ἐν ταῖς ⁵ βουλαῖς αὐτῶν ἐπορεύθη. καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωράμ υἱοῦ Ἀχαάβ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἀζαήλ βασιλέα Συρίας εἰς Ῥαμὰ Γαλαάδ· καὶ ἐπάταξαν οἱ τοξόται τὸν Ἰωράμ. ⁶ καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωράμ τοῦ ἱατρει- ⁶ θῆναι εἰς Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἐπάταξαν αὐτόν οἱ Σύριοι ἐν Ῥαμὰ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτόν πρὸς Ἀζαήλ βασιλέα Συρίας· καὶ Ὁχοζεῖας υἱὸς Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰουδα κατέβη θεᾶσθαι τὸν Ἰωράμ υἱὸν Ἀχαάβ εἰς Ἰσραὴλ, ὅτι ἠρρώσκει. ⁷ καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένετο ⁷ καταστροφή Ὁχοζεῖα ἐλθεῖν πρὸς Ἰωράμ· καὶ ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἐξῆλθεν μετ' αὐτοῦ Ἰωράμ πρὸς υἱὸν Ναμεσσεί χριστὸν Κυρίου τὸν οἶκον Ἀχαάβ. ⁸ καὶ ἐγένετο ὡς ἐξεδίκησεν Ἰού τὸν οἶκον Ἀχαάβ, ⁸ καὶ εὗρον τοὺς Ἰουδα ἄρχοντας καὶ τοὺς ἀδελφοὺς Ὁχοζεῖα λειτουργοῦντας τῷ Ὁχοζεῖα καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς. ⁹ καὶ εἶπεν τοῦ ζητῆσαι ⁹ τὸν Ὁχοζεῖαν· καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἱατρευόμενον ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ἤγαγον αὐτόν πρὸς Ἰού, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ ἔθαψαν αὐτόν, ὅτι εἶπαν Υἱὸς Ἰωσαφάτ ἐστίν, ὃς ἐζήτησεν τὸν κύριον ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν ἐν οἴκῳ Ὁχοζεῖα κατισχυῖσαι δύναμιν περὶ τῆς βασιλείας.

¹⁰ Καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ Ὁχοζεῖα εἶδεν ὅτι τέθνηκεν αὐτῆς ὁ ¹⁰ υἱός, καὶ ἠγέρθη καὶ ἀπώλεσεν πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας ἐν οἴκῳ Ἰούδα. ¹¹ καὶ ἔλαβεν Ἰωσαβεὲ τὸν Ἰωᾶς υἱὸν Ὁχοζεῖα, καὶ ¹¹ ἔκλεψεν αὐτόν ἐκ μέσου υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, καὶ ἔδωκεν αὐτόν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ εἰς ταμεῖον κλινῶν· καὶ ἔκρυψεν αὐτόν Ἰωσαβεὲ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἰωράμ, ἀδελφὴ Ὁχοζεῖου καὶ γυνὴ Ἰωδαε· καὶ ἔκρυψεν αὐτόν ἀπὸ προσώπου Γοθολίας, καὶ οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ¹² καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ ἐν ¹²

A 2 Αμβρει] Ζαμβρι Α 4 οἶκος] pr ο Α | ἐξολοθρεῦσαι Β? 5 Αχααμ
Α | Ραμα] Ρεμμωθ Α 6 Ἰσραήλ] Ἰσραὲλ Α (bis) | ἐπάταξεν Α | θεασ-
σθαι Α 7 υἱόν] pr Ἰηου Α | Ναμεσσι Α | om τον οἶκον Αχααβ Α
8 Ἰηου Α | ευρεν Α | ἀρχοντας Ἰουδα Α | om λειτουργ. τω Ὁχοζεῖα Α
9 Σαμαρια Α | Ἰηου Α | ἐζητησεν] ἐκζητησεῖ Α | τη καρδία] om τη Α
10 βασιλείας] + αὐτου Α 11 Ἰωσαβεθ Α (bis) + (1^ο) θυγατηρ| του βασι-
λεως Α | υἱων] pr των Α | ταμειον] το ταμειον Α | Ἰωραμ B^{ab} Α | Ἰωας B* |
και γυνη Ἰωδαε] και Ἰωδαε (δαε sup ras) B* γυνη Ἰωδαε B^{ab} γ. Ἰωαδα Α |
Ἰωδαε] + ἀδελφοί· B* (om ἀδ. B^{bvid} Α) + του ιερεως Βα? b(mg) Α | Γοθολίας] pr
του βασιλεως Ἰωας B* (om B^{bvid} Α) 12 αὐτου] αὐτης Α

οἶκῳ τοῦ θεοῦ κατακεκρυμμένος ἐξ ἔτη, καὶ Γοθολία ἐβασίλευσεν B
 XII 1 ἐπὶ τῆς γῆς. ¹Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀγδόῳ ἐκραταίωσεν Ἰωδᾶε
 καὶ ἔλαβεν τοὺς ἑκατοντάρχους, τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ἰωρᾶμ καὶ τὸν
 Ἰσμαῆλ υἱὸν Ἰωανᾶν καὶ τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ὠβῆδ καὶ τὸν Μασσαίαν
 υἱὸν Ἀζειᾶ καὶ τὸν Ἐλειαφᾶν υἱὸν Ζαχαριά, μετ' αὐτοῦ εἰς οἶκον.
 2 ²καὶ ἐκύκλωσαν τὸν Ἰούδαν, καὶ συνήγαγεν τοὺς Λευεῖτας ἐκ πασῶν
 τῶν πόλεων Ἰούδα καὶ ἄρχοντες πατριῶν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἦλθον
 3 εἰς Ἱερουσαλήμ. ³καὶ διέθεντο πᾶσα ἐκκλησία Ἰούδα διαθήκην ἐν
 οἶκῳ τοῦ θεοῦ μετὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ
 βασιλέως καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως βασιλευσάτω,
 4 καθὼς ἐλάλησεν Κύριος, ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυεὶδ. ⁴νῦν ὁ λόγος οὗτος
 ὃν ποιήσετε· τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν εἰσπορευέσθωσαν τὸ σάββατον, τῶν
 5 ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν, καὶ εἰς τὰς πύλας τῶν εἰσόδων, ⁵καὶ τρίτον
 ἐν οἶκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ, καὶ πᾶς
 6 ὁ λαὸς ἐν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου. ⁶καὶ μὴ εἰσελθέτω εἰς οἶκον Κυρίου
 ἐὰν μὴ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ οἱ λειτουργοῦντες τῶν Λευειτῶν·
 αὐτοὶ εἰσελεύσονται, ὅτι ἅγιοί εἰσιν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς φυλασσέτω φυ-
 7 λακὰς Κυρίῳ. ⁷καὶ κυκλώσουσιν τὸν βασιλέα οἱ Λευεῖται κύκλῳ
 ἀνδρὸς σκεῦος σκεῦος ἐν χεὶρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὸν
 οἶκον ἀποθανεῖται· καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως εἰσπορευομένου
 8 καὶ ἐκπορευομένου. ⁸καὶ ἐποίησαν οἱ Λευεῖται καὶ πᾶς Ἰούδα κατὰ
 πάντα ὅσα ἐνετείλατο Ἰωδᾶε ὁ ἱερεύς· καὶ ἔλαβον ἕκαστος τοὺς
 ἄνδρας αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σαββάτου ἕως ἐξόδου τοῦ σαββάτου, ὅτι
 9 οὐ κατέλυσεν Ἰωδᾶε τὰς ἡμέρας. ⁹καὶ ἔδωκεν τὰς μαχαίρας καὶ
 τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ ὄπλα ἃ ἦν τοῦ βασιλέως Δαυεὶδ ἐν οἶκῳ τοῦ
 10 θεοῦ. ¹⁰καὶ ἔστησεν πάντα τὸν λαόν, ἕκαστον ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτοῦ,
 ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τῆς ἀριστερᾶς
 11 τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ. ¹¹καὶ
 ἐξήγαγεν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ βασι-
 λειον καὶ τὰ μαρτύρια· καὶ ἐβασίλευσαν καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Ἰωδᾶε
 12 καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπαν Ζήτω ὁ βασιλεὺς. ¹²καὶ ἤκουσεν Γοθολία

XXIII 1 ογδω] εβδομω A | εκατονταρχας A | Ιωβηδ A | Μασιαν A | A
 Αζεια] Αδεια B^{ab} Αδαια A | Ελειαφαν] Ελισαφατ A | υιον 5° bis scr B | Ζα-
 χαριου A | μετ] μεθ A | οικον] + κυ A 2 συνηγαγον A | Λευιτ. A (ita ubi-
 que) | αρχοντας A | πατριων] pr των A 3 διαθηκην...τον υιον in mg inf
 et sup ras A^a (om τον βασιλεως...τον υιον A*) 5 και το τριτον (sic) εν
 οικω] του βασιλεως A^{a?} (mg) 6 οι ιερεις] ο ιερεις A | φυλασσετω] φυλασ-
 σεσθω A | Κυριω] κυ A 7 οι Λ. τον βασιλεα A | om σκευος 2° A
 8 αυτου] εαυτου A 10 αυτου] εαυτου A

Β τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ τρεχόντων καὶ ἐξομολογούμενων καὶ αἰνούντων
τὸν βασιλέα, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς τὸν βασιλέα εἰς οἶκον Κυρίου.
¹³ καὶ εἶδεν, καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ ¹³
τῆς εἰσόδου οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ σάλπιγγες, ἄρχοντες περὶ τὸν βασι-
λέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἠψφράνθη καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν, καὶ
οἱ ᾄδοντες ἐν τοῖς ὄργανοις, ᾠδοὶ καὶ ὑμνοῦντες αἶνον· καὶ διέρρηξεν
Γοθολία τὴν στολὴν αὐτῆς, καὶ ἐβόησεν Ἐπιτιθέμενοι ἐπιτίθεσθε.
¹⁴ καὶ ἐξῆλθεν Ἰωδᾶε ὁ ἱερεὺς· καὶ ἐνετειλατο Ἰωδᾶε ὁ ἱερεὺς τοῖς ¹⁴
ἐκατοντάρχοις καὶ τοῖς ἀρχηγοῖς τῆς δυνάμεως καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐκβά-
λετε αὐτὴν ἐκτὸς τοῦ οἴκου, καὶ εἰσέλθατε ὀπίσω αὐτῆς, καὶ ἀπο-
θανέτω μαχαίρᾳ· ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς Μὴ ἀποθανέτω ἐν οἴκῳ Κυρίου.
¹⁵ καὶ ἔδωκαν αὐτῇ ἄνεσιν, καὶ διῆλθεν διὰ τῆς πύλης τῶν ἱππέων ¹⁵
τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὴν ἐκεῖ. ¹⁶ Καὶ ¹⁶
διέθετο Ἰωδᾶε διαθήκην ἀνὰ μέσον αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ
βασιλέως, εἶναι λαὸν τῷ κυρίῳ. ¹⁷ καὶ εἰσῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς ¹⁷
εἰς οἶκον Βάαλ, καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ
εἰδώλα αὐτοῦ καὶ ἐλέπτυναν, καὶ τὸν Ματθὰν ἱερέα τῆς Βάαλ ἐθανά-
τωσαν ἐναντίον τῶν θυσιαστηρίων αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ἐνεχείρησεν Ἰωδᾶε ¹⁸
ὁ ἱερεὺς τὰ ἔργα οἴκου Κυρίου διὰ χειρὸς ἱερέων καὶ Λευειτῶν, καὶ
ἀνέστησεν τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν, ἃς διέ-
στειλεν Δαυεὶδ ἐπὶ τὸν οἶκον Κυρίου καὶ ἀνενέγκαι ὀλοκαυτώματα
Κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν
ᾠδαῖς διὰ χειρὸς Δαυεὶδ. ¹⁹ καὶ ἔστησαν οἱ πυλωροὶ ἐπὶ τὰς πύλας ¹⁹
οἴκου Κυρίου, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται ἀκάθαρτος εἰς πᾶν πρᾶγμα.
²⁰ καὶ ἔλαβεν τοὺς πατριάρχας καὶ τοὺς δυνατοὺς καὶ τοὺς ἄρχοντας ²⁰
τοῦ λαοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἐπεβίβασαν τὸν βασιλέα
εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ εἰσῆλθεν διὰ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας εἰς τὸν
οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισαν τὸν βασιλέα ἐπὶ τὸν θρόνον τῆς
βασιλείας. ²¹ καὶ ἠψφράνθη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύ- ²¹
χασεν· καὶ τὴν Γοθολία ἐθανάτωσαν.

^{1*} Ὦν ἐπτά ἐτῶν Ἰωᾶς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ τεσσαερά· 1
κοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ

Α 12 τρεχόντων] πρ των Α 13 ἰδεν Α | ταις σαλπ.] εν σαλπ. Α | αιδοντες
Β* (αδ. Β^bΑ) | αυτης] εαυτης Α | εβοησεν] + και ειπεν Α | επιθεμενοι επιτι-
θεσθαι Α 14 εισελθατε] εξελθατε Α 17 om και 5° Α | ιερεα] πρ τον Α
18 ενεχειρησεν Β*Α] ενεχειρεισεν Β^a ενεχειρισεν Β^b vid | και 2°...Δαδ sup ras
Α^a | Λευειτων 1°] των| Λευιτων Α^a | om as Α^a | ανενεγκαι] ανηνεγκαν Α |
Κυριω] πρ τω Α | Μωυσεως Β^b 20 επεβιβασαν] ανεβιβ. Α 21 Γοθολιαν
Α | εθανατωσαν] + μαχαιρα Α XXIV 1 τεσσαρακ. Β²

2 Ἀβιὰ ἐκ Βηρσάβεε. ² καὶ ἐποίησεν Ἰωᾶς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου Β
 3 πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδᾶε τοῦ ἱερέως. ³ καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Ἰωδᾶε
 4 γυναῖκας δύο, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ⁴ καὶ ἐγένετο
 μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Ἰωᾶς ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον
 5 Κυρίου. ⁵ καὶ συνήγαγεν τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευεῖτας καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς Ἐξέλθατε εἰς τὰς πόλεις Ἰούδα καὶ συναγάγετε ἀπὸ παντὸς
 Ἰσραὴλ ἀργύριον κατισχύσαι τὸν οἶκον Κυρίου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνι-
 6 αὐτόν, καὶ σπεύσατε λαλῆσαι· καὶ οὐκ ἐπίστευσαν οἱ Λευεῖται. ⁶ καὶ
 ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωᾶς τὸν Ἰωδᾶε τὸν ἄρχοντα καὶ εἶπεν αὐτῷ
 Διὰ τί οὐκ ἐπεσκέψω περὶ τῶν Λευειτῶν τοῦ εἰσενέγκαι ἀπὸ Ἰούδα
 καὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ κεκριμένον ὑπὸ Μωυσῆ ἀνθρώπου θεοῦ, ὅτι
 7 ἐξεκλησίασεν τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου; ⁷ ὅτι
 Γοθολία ἦν ἡ ἄνομος, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς κατέσπασαν τὸν οἶκον τοῦ
 8 θεοῦ, καὶ γὰρ τὰ ἅγια οἴκου Κυρίου ἐποίησαν ταῖς Βααλεῖμ. ⁸ καὶ
 εἶπεν ὁ βασιλεὺς Γενηθῆτω γλωσσόκομον καὶ τεθῆτω ἐν πύλῃ οἴκου
 9 Κυρίου ἕξω. ⁹ καὶ κηρυξάτωσαν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰσε-
 νέγκαι Κυρίῳ, καθὼς εἶπεν Μωυσῆς παῖς τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ
 10 ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁰ καὶ ἔδωκαν πάντες ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαός, καὶ
 εἰσέφερον καὶ ἐνέβαλλον εἰς τὸ γλωσσόκομον ἕως οὗ ἐπληρώθη.
 11 ¹¹ καὶ ἐγένετο ὡς εἰσέφερον τὸ γλωσσόκομον πρὸς τοὺς προστάτας
 τοῦ βασιλέως διὰ χειρὸς τῶν Λευειτῶν, καὶ ὡς εἶδον ὅτι ἐπλεόνασεν
 τὸ ἀργύριον, καὶ ἦλθεν ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ προστάτης
 τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου καὶ ἐξεκένωσεν τὸ γλωσσόκομον, καὶ κατέ-
 12 στησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ· οὕτως ἐποιοῦν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ
 12 συνήγαγον ἀργύριον πολὺ. ¹² καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἰωδᾶε
 ὁ ἱερεὺς τοῖς ποιούσιν τὰ ἔργα εἰς τὴν ἐργασίαν οἴκου Κυρίου· καὶ
 ἐμισθοῦντο λατόμους καὶ τέκτονας ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον Κυρίου,
 καὶ χαλκεῖς σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον Κυρίου.
 13 ¹³ καὶ ἐποιοῦν οἱ ποιῶντες τὰ ἔργα, καὶ ἀνέβη μῆκος τῶν ἔργων
 ἐν χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἀνέστησαν τὸν οἶκον Κυρίου ἐπὶ τὴν στάσιν
 14 αὐτοῦ καὶ ἐνίσχυσαν. ¹⁴ καὶ ὡς συνετέλεσαν, ἤνεγκαν πρὸς τὸν
 βασιλέα καὶ πρὸς Ἰωδᾶε τὸ κατάλοιπον τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἐποίησαν
 σκεύη εἰς οἶκον Κυρίου, σκεύη λειτουργικὰ ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυ-

3 Ἰωδᾶε] Iwas Bamgb | δυο γυναικας Α | εγεννησαν Α 6 Ἰωας] ο Α
 βασιλεως Α | οτι] οτε Α | εξεκκλησ. Α 7 om γαρ Α | τοις Β. Α
 9 εισενεγκειν Α | Κυριω] pr τω Α 11 εισεφερον] εφερον Α | εξεκενωσαν
 BabA | τον γλωσσ. (2º) Α 12 ποιουσι Α | om και χαλκεις...οικον Κυριου
 (2º) Α 14 συνετελεσαν] a sup ras B¹

Β ἰσκάς χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς, καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις ἐν οἴκῳ Κυρίου διὰ παντὸς πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδᾶε. ¹⁵Καὶ ἐγήρασεν ¹⁵ Ἰωδᾶε πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐτελεύτησεν ὧν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἐτῶν ἐν τῷ τελευτᾷ αὐτόν. ¹⁶καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυεὶδ ¹⁶ μετὰ τῶν βασιλέων, ὅτι ἐποίησεν ἀγαθωσύνην μετὰ Ἰσραὴλ καὶ μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ¹⁷καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευ- ¹⁷ τὴν Ἰωδᾶε εἰσῆλθον οἱ ἄρχοντες Ἰούδα καὶ προσεκύνησαν τὸν βασι- λέα· τότε ἐπήκουσεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς. ¹⁸καὶ ἐνκατέλιπον τὸν ¹⁸ Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐδούλευον ταῖς Ἀστάρταις καὶ τοῖς εἰδώλοις· καὶ ἐγένετο ὀργὴ ἐπὶ Ἰουδὰ καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹⁹καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς προφήτας, ἐπι- ¹⁹ στρέφειν πρὸς Κύριον, καὶ οὐκ ἤκουσαν· καὶ διεμαρτύραντο αὐτοῖς, καὶ οὐχ ὑπήκουσαν. ²⁰καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐνέδυσε τὸν Ἀζαρίαν τὸν ²⁰ τοῦ Ἰωδᾶε τὸν ἱερέα, καὶ ἀνέστη ἐπάνω τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν Τάδε λέγει Κύριος Τί παραπορεύεσθε τὰς ἐντολὰς Κυρίου; καὶ οὐκ εὐδο- θήσεσθε ὅτι ἐνκατελίπετε τὸν κύριον, καὶ ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. ²¹καὶ ²¹ ἐπέθεντο αὐτῷ, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν δι' ἐντολῆς Ἰωᾶς τοῦ βασι- λέως ἐν αὐτῇ οἴκῳ Κυρίου. ²²καὶ οὐκ ἐμνήσθη Ἰωᾶς τοῦ ἐλέους ²² οὐδ' ἐποίησεν μετ' αὐτοῦ Ἰωδᾶε ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ ὡς ἀπέθνησκεν, εἶπεν Ἰδοὶ Κύριος καὶ κρινάτω. ²³καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν συντέλειαν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν ²³ δύναμις Συρίας, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰουδὰ καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ κατέ- φθειραν πάντας τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ ἐν τῷ λαῷ, καὶ πάντα τὰ σκύλα αὐτῶν ἀπέστειλαν τῷ βασιλεῖ Δαμασκοῦ. ²⁴ὅτι ἐν ὀλίγοις ²⁴ ἀνδράσιν παρεγένετο δύναμις Συρίας, καὶ ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν δύναμιν πολλὴν σφόδρα, ὅτι ἐνκατέλιπον Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν· καὶ μετὰ Ἰωᾶς ἐποίησεν κρίματα. ²⁵καὶ μετὰ ²⁵ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῷ ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν ἐν μαλα- κίαις μεγάλαις, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐν αἵμασιν υἱοῦ Ἰωδᾶε τοῦ ἱερέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυεὶδ, καὶ οὐκ ἔθαψαν αὐτὸν

Α 14 ἀνήνεγκεν Α | ὀλοκαυτῶσιν Α 15 ἐτελεύτησεν] + εν Α | ἑκατον] pr
ετων Α 16 ἐποίησαν Α 18 ἐγκατελίπον Β^b ἐγκατελείπον Α | τον
Κυριον θεον] κν τον θν Α | τοις εἰδώλοις καὶ ταῖς Ἀστάρταις Α | Ἰουδαν Α |
Ἱερουσαλὴμ] pr ἐπὶ Β^{ab} (superscr) Α 19 διεμαρτύρα]το Α | οὐχ ὑπῆκ.]
οὐκ ἤκουσαν Α 20 ἐγκατελίπετε Β^b ἐγκατέλειπ. Α | ἐγκαταλείψει Β^b Α
(-ψι) 22 κρινετω Α 23 δυναμεις Α | Ἰουδαν Α | κατεφθειρεν Α |
ἀπεστειλεν Α 24 παρεγένετο Α | ἐγκατελίπον Β^b ἐγκατελείπον Α | θεον]
pr τον Α | αυτων 2°] εαυτῷ Α 25 ἐγκαταλίπειν Α | μαλακίαις] αι sup
ras Α^a?

26 ἐν τῷ τάφῳ τῶν βασιλέων. 26 καὶ οἱ ἐπιθέμενοί ἐπ' αὐτὸν Ζαβὲλ ὁ Β
τοῦ Σαμὰ ὁ Ἀρμανεΐτης καὶ Ζωζαβεδ ὁ τοῦ Σομαιῶθ ὁ Μωαβεΐτης
27 27 καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ προσήλθον αὐτῷ οἱ πέντε. καὶ τὰ
λοιπὰ ἰδοὺ γεγραμμένα ἐπὶ τὴν γραφὴν τῶν βασιλέων· καὶ ἐβασί-
λευσεν Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XV 1 1 Ὦν πέντε καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ἀμασεΐας, καὶ εἴκοσι
ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ
2 Ἰωναὰ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ. 2 καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου,
3 ἀλλ' οὐκ ἐν καρδίᾳ πλήρει. 3 καὶ ἐγένετο ὡς κατέστη ἡ βασι-
λεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς φο-
4 νεύσαντας τὸν βασιλέα πατέρα αὐτοῦ. 4 καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν
οὐκ ἀπέκτεινεν, κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ νόμου Κυρίου καθὼς γέ-
γραπται, ὡς ἐνετείλατο Κύριος λέγων Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες
ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ἀλλ' ἡ
5 ἑκάστος τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθανοῦνται. 5 Καὶ συνήγαγεν
Ἀμασεΐας τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἀνέστησεν αὐτοὺς κατ' οἴκους πα-
τριῶν αὐτῶν εἰς χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους παντὶ Ἰούδα καὶ
Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἠρίθμησεν αὐτοὺς ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ
6 εὑρεν αὐτοὺς τριακοσίας χιλιάδας, δυνατοὺς ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον,
6 κρατοῦντας δόρυ καὶ θυρεόν. 6 καὶ ἐμισθώσατο ἀπὸ Ἰσραὴλ ἑκατὸν
7 χιλιάδας, δυνατοὺς ἰσχύι, ἑκατὸν τάλαντων ἀργυρίου. 7 καὶ ἄνθρωπος
τοῦ θεοῦ ἦλθεν πρὸς αὐτὸν λέγων Βασιλεῦ, οὐ πορεύσεται μετὰ
σοῦ δύναμις Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἔστιν Κύριος μετὰ Ἰσραὴλ πάντων τῶν
8 υἱῶν Ἐφραίμ. 8 ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατισχύσαι ἐν τούτοις, καὶ τρο-
πώσεται σε Κύριος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ὅτι ἐστὶν παρὰ Κυρίου
9 καὶ ἰσχύσαι καὶ τροπώσασθαι. 9 καὶ εἶπεν Ἀμασίας τῷ ἀνθρώπῳ
τοῦ θεοῦ Καὶ τί ποιήσω τὰ ἑκατὸν τάλαντα ἃ ἔδωκα τῇ δυνάμει
Ἰσραὴλ; καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ Ἔστιν τῷ κυρίῳ δοῦναί
10 σοι πλείστα τούτων. 10 καὶ διεχώρισεν Ἀμασεΐας τῇ δυνάμει τῇ
ἐλθούσῃ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἐφραίμ ἀπελθεῖν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν·
καὶ ἐθυμώθησαν σφόδρα ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὸν τόπον

26 Ζαβεθ Α | Σαμα] Σαμαθ Α | Αρμανιτης Α | Ζωζαβεδ] pro ζ 2° al Α
lit coep Β* Ιωζαβεδ Α | Σομαιωθ] Σαμαριθ Α | Μωαβιτης Α 27 ιδου] Ιουδα
Α | την γραφην] om την Α | Αμασιας ΒΑ XXV 1 ων] pr και εβασιλευσεν·
Β | Αμασιας ΒbΑ (item 5, 10 et fere ubique) | εννεα] pr και Α | Ιωναα] Ιωαδεν
Α 3 αυτου 2°] εαυτου Α | φονευ]σαντα Α 4 του νομου] om του Α | τη] post
η ras 1 lit Α? | αποθανουνται 3°] αποθανειται Α 5 εκατονταρχους] pr eis
Bab | παντι] pr εν Βab (superscr) Α 7 πορευσεται] παρελευσεται Α 8 om
σε Α | εναντιον] εναντι Α | και ισχυσαι] κατισχυσαι Α + εν τουτοις Α | τροπω-
σесθαι Α 9 Αμασιας ΒΑ 10 εαυτων Α (bis) | επεστρεψαν] υπεστρεψεν Α

Β αὐτῶν ἐν ὀργῇ θυμοῦ. ¹¹ καὶ Ἀμασείας κατίσχυσεν καὶ παρέλαβεν ¹¹
τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν κοιλάδα τῶν ἁλῶν, καὶ ἐπά-
ταξεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Σηεὶρ δέκα χιλιάδας. ¹² καὶ δέκα χιλιάδας ¹²
ἐζώγρησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, καὶ ἔφερον αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ
κρημνοῦ, καὶ κατέκρημνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ,
καὶ πάντες διερρήγγυντο. ¹³ καὶ υἱοὶ τῆς δυνάμεως οὓς ἀπέστρεψεν ¹³
Ἀμασείας τοῦ μὴ εὑρεθῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, καὶ ἐπέθεντο
ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα ἀπὸ Σαμαρείας ἕως Βαιθωρών, καὶ ἐπάταξεν
ἐν αὐτοῖς τρεῖς χιλιάδας καὶ ἐσκύλευσεν σκῦλα πολλὰ. ¹⁴ Καὶ ¹⁴
ἐγένετο μετὰ τὸ ἐλθεῖν Ἀμασειαν πατάξαντος τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ
ἤνεγκεν πρὸς αὐτοὺς τοὺς θεοὺς υἱῶν Σηεὶρ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς
αὐτῷ εἰς θεοὺς, καὶ ἔστησεν ἐναντίον αὐτῶν προσκυνεῖν, καὶ αὐτὸς
αὐτοῖς ἔθυσεν. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ὀργὴ Κυρίου ἐπὶ Ἀμασειαν, καὶ ἀπέ- ¹⁵
στείλεν αὐτῷ προφήτας καὶ εἶπαν αὐτῷ Τί ἐζήτησας τοὺς θεοὺς τοῦ
λαοῦ οἱ οὐκ ἐξείλαντο τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρός σου; ¹⁶ καὶ ἐγένετο ¹⁶
ἐν τῷ λαλήσαι αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Μὴ σύμβουλον τοῦ βασιλέως
δὲδωκά σε; πρόσεχε μὴ μαστιγωθῆς. καὶ ἐσιώπησεν ὁ προφήτης,
καὶ εἶπεν ὅτι Γινώσκω ὅτι ἐβούλετο ἐπὶ σοὶ τοῦ καταφθεῖραί σε, ὅτι
ἐποίησας τοῦτο καὶ οὐκ ἐπήκουσας τῆς συμβουλίας μου. ¹⁷ Καὶ ¹⁷
ἐβουλεύσατο Ἀμασείας. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ¹⁸
πρὸς Ἀμασειαν βασιλέα Ἰούδα λέγων Ὁ χοεὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέ-
στείλεν πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ λέγων Δὸς τὴν θυγα-
τέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα, καὶ ἰδοὺ ἐλεύσεται τὰ θηρία τοῦ
ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ· καὶ ἦλθαν τὰ θηρία καὶ κατεπάτησαν τὸν
ἀχούχ. ¹⁹ εἶπας Ἰδοὺ ἐπάταξας τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπαίρει σε ἡ ¹⁹
καρδία ἡ βαρεῖα· νῦν κάθησο ἐν οἴκῳ σου, καὶ ἵνα τί συμβάλλεις
ἐν κακίᾳ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ; ²⁰ καὶ οὐκ ἤκουσεν ²⁰
Ἀμασείας, ὅτι παρὰ Κυρίου ἐγένετο τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας,
ὅτι ἐξεζήτησεν τοὺς θεοὺς τῶν Ἰδουμαίων. ²¹ καὶ ἀνέβη Ἰωᾶς βασι- ²¹
λεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν ἀλλήλοις αὐτὸς καὶ Ἀμασείας βασιλεὺς
Ἰούδα ἐν Βαιθσάμυς ἣ ἐστίν τοῦ Ἰούδα. ²² καὶ ἐτροπώθη Ἰούδας ²²

A 11 αὐτου] εαυτου A 12 κατεκρημνισεν A | κρου B* (ακρ. Bab) 13 υιοι]
ρι οι A | om και 2° A | Σαμαριας A | επαταξαν A 14 Αμασιαν Bb A |
παταξαντα A | αυτω] εαυτω A | om εστησεν 2° A | προσεκυνει A | αυτος αυ-
τοις Bab] αυτος αυτω B* αυτοις αυτος A 15 Αμασιαν Bb Αμεσιαν A |
ειπον A | om οι A* (hab superscr Aa?) | αυτων] εαυτων A 17 Αμασειας]
+ και απε[στειλεν προς Ιωας υιον Ιωαχαζ·] υιον Ιηουν βασιλεα Ισλ· λεγων]
δενρο οφθωμεν προσωποις] A 18 om προς 1° A | ο χοεϊ] ο οχοϊ ο A | post
Λιβανω 1° ras pl litt A? 20 χειρας] as sup ras 3 litt A? vid

23 κατὰ πρόσωπον Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγεν ἕκαστος εἰς τὸ σκὴνωμα. ²³ καὶ Β
τὸν Ἀμασείαν βασιλέα Ἰούδα τὸν τοῦ Ἰωᾶς κατέλαβεν Ἰωᾶς βασι-
λεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσάμυς, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ,
καὶ κατέσπασεν ἀπὸ τοῦ τείχους Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ πύλης Ἐφραίμ
24 ἕως πύλης γωνίας τετρακοσίου πῆχεις. ²⁴ καὶ πᾶν τὸ χρυσίον καὶ
τὸ ἀργύριον καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ
παρὰ τῷ Ἰαβδεδὸμ καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς
25 υἱοὺς τῶν συμμίξεων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν. ²⁵ Καὶ
ἔζησεν Ἀμασείας ὁ τοῦ Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν
26 Ἰωᾶς τὸν τοῦ Ἰωᾶς βασιλέα Ἰσραὴλ ἔτη δέκα πέντε. ²⁶ καὶ οἱ
λοιποὶ λόγοι Ἀμασείου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ γεγραμ-
27 μένοι ἐπὶ βιβλίου Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ; ²⁷ καὶ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἀπέστη
Ἀμασείας ἀπὸ Κυρίου, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ ἐπιθεσιν, καὶ ἔφυγεν
ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Λαχεῖς· καὶ ἀπέστειλεν κατόπισθεν αὐτοῦ εἰς
28 Λαχεῖς, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν ἐκεῖ. ²⁸ καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ
τῶν ἵππων, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει
XVI 1 Δαυεὶδ. ¹ Καὶ ἔλαβεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ὀχοζεῖαν, καὶ
αὐτὸς δέκα καὶ ἕξ ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς
2 αὐτοῦ Ἀμασείου. ² αὐτὸς ᾠκοδόμησεν τὴν Αἰλάθ, αὐτὸς ἐπέστρεψεν
αὐτὴν τῷ Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων
αὐτοῦ.
3 ³ Υἱὸς δέκα ἕξ ἐτῶν Ὀζεῖας, καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν
ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Χααῖα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ.
4 ⁴ καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν
5 Ἀμασείας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁵ καὶ ἦν ἐκζητῶν τὸν κύριον ἐν πάσαις
6 ἡμέραις αὐτοῦ ἐζήτησεν τὸν κύριον, καὶ εὐόδωσεν αὐτῷ Κύριος. ⁶ καὶ
ἐξῆλθεν καὶ ἐπολέμησεν πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ κατέσπασεν
7 τὰ τεῖχη Γέθ καὶ τὰ τεῖχη Ἀβεννήρ καὶ τὰ τεῖχη Ἀζώτου, καὶ ᾠκο-
δόμησεν πόλεις Ἀζώτου καὶ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. ⁷ καὶ κατίσχυσεν
αὐτὸν Κύριος ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐπὶ τοὺς Ἀραβας τοὺς κατοι-

22 εφυγον Α | σκηνωμα] + αυτου Aavid 23 om κατελαβεν Ιωας Α | Α
αυτους] αυτον Α | κατεσπασεν] κατεστησεν Α | τετρακοσιους] τριακοσιους Α
24 Ιαβδεδομ Ιαβδοδομ B^b Αβδεδομ Α | Σαμαριαν Α 25 Ιωας 3° Ιωαχαζ
Α 26 βιβλιον (βλιου B* pr βυ B^{amg sinistr}) + βασιλεων Α 27 επεθετο
Α | απεστειλαν Α | εθανατωσαν Α XXVI 1 Οχοζεῖαν] Οζιαν Α | Αμα-
σιου Α 2 την Αιλαθ] ην sup ras B¹ 3 Οζεῖας] εβασιλευσε| Οζιαν Α |
Χααῖα Ιεχελια Α 4 Αμασιαν Α 5 om πασαις Α | ευωδωσεν Bab
6 τειχη 2°] τειχει Α | Αβεννηρ] Ιαβεις Α

Β κοῦντας ἐπὶ τῆς πέτρας καὶ ἐπὶ τοὺς Μειναίους. ⁸ καὶ ἔδωκαν οἱ 8
Μειναῖοι δῶρα τῷ Ὁξείᾳ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕως εἰσόδου Αἰγύπτου,
ὅτι κατίσχυσεν ἕως ἂνω. ⁹ καὶ ᾠκοδόμησεν Ὁξείας πύργους ἐν 9
Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς γωνίας καὶ ἐπὶ τὴν πύλην γωνίας
τῆς φάραγγος καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν καὶ κατίσχυσεν. ¹⁰ καὶ ᾠκοδόμησεν 10
πύργους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐλατόμησεν λάκκους πολλούς, ὅτι κτήνη
πολλὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν Σεφηλὰ καὶ ἐν τῇ πεδινῇ καὶ ἀμπελουργοὶ
ἐν τῇ ὀρεινῇ καὶ ἐν τῷ Καρμήλῳ, ὅτι γεωργὸς ἦν. ¹¹ καὶ ἐγένετο 11
Ὁξείᾳ δυνάμεις ποιοῦσαι πόλεμον καὶ ἐκπορευόμεναι εἰς παράταξιν
εἰς ἀριθμόν· καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἰειλ τοῦ γραμματέως
καὶ Ἀμασαίου τοῦ κριτοῦ, διὰ χειρὸς Ἀνανίου τοῦ διαδόχου τοῦ
βασιλέως. ¹² πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν πατριαρχῶν τῶν δυνατῶν εἰς 12
πόλεμον δισχίλιοι ἑξακόσιοι, ¹³ καὶ μετ' αὐτῶν δύναμις πολεμικὴ 13
τριακόσια χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλιοι πεντακόσιοι· οὗτοι οἱ ποιοῦντες
πόλεμον ἐν δυνάμει ἰσχύος βοηθῆσαι τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους.
¹⁴ καὶ ἡτοίμασεν αὐτοὺς Ὁξείας πᾶσιν τῇ δυνάμει θυρεοὺς καὶ δόρατα 14
καὶ περικεφαλαίας καὶ θώρακας καὶ τόξα καὶ σφενδόνας εἰς λίθους.
¹⁵ καὶ ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ μηχανὰς μεμηχανευμένας λογιστοῦ, 15
τοῦ εἶναι ἐπὶ τῶν πύργων καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν βάλλειν βέλεσιν
καὶ λίθοις μεγάλοις· καὶ ἠκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἕως πόρρω,
ὅτι ἐθαυμαστώθη τοῦ βοηθῆσαι ἕως οὐ κατίσχυσεν. ¹⁶ Καὶ ὡς 16
κατίσχυσεν, ὑψώθη ἡ καρδίᾳ αὐτοῦ τοῦ καταφθεῖραι· καὶ ᾠδίκησεν
ἐν Κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν Κυρίου θυμῆσαι
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων. ¹⁷ καὶ εἰσῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ 17
Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς, καὶ μετ' αὐτοῦ ἱερεῖς τοῦ κυρίου ὀγδοήκοντα νιοὶ
δυνατοί. ¹⁸ καὶ ἔστησαν ἐπὶ Ὁξείαν τὸν βασιλέα καὶ εἶπαν αὐτῷ 18
Οὐ σοί, Ὁξεία, θῦσαι Κυρίῳ, ἀλλ' ἡ τοῖς ἱερεῦσιν νιοῖς Ἀαρὼν τοῖς
ἡγιασμένοις θῦσαι· ἔξελθε ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, ὅτι ἀπέστης ἀπὸ
Κυρίου· καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο εἰς δόξαν παρὰ Κυρίου θεοῦ. ¹⁹ καὶ 19
ἐθυμώθη Ὁξείας, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ θυμιατήριον τοῦ θυμῆσαι
ἐν τῷ ναῷ· ἐν τῷ θυμωθῆναι αὐτὸν πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἡ λέπρα
ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἱερέων ἐν οἴκῳ Κυρίου

A 7 Μιναιους A 8 Μιναιοι A | Οξία A 9 Οξίας A (Οξί.. ubique) |
πυργον A | πυλην γωνιας] γωνιαν Babmg 10 υπηρχον A | πεδεινη B*
(πεδινη BbA) | ορινη A | γεωργος] φιλογεωργος A 11 Αμασαιου] Μασ-
σαιου A 13 επτακισχιλιοι] επτα χιλιιαδες A | πεντακοσιοι] pr και A
14 ητοιμαζεν BbA | αυτους] αυτοις A 15 πορρω B* (πορρω Bab) | βοη-
θη|θηναι B 16 αυτου 2^ο] εαυτου A | θυμιαμασαι B* (θυμιασαι Bab)
18 ειπον A | θυσαι bis] θυμιασαι A | Κυριω] pr τω A | νιοις] pr τοις A

20 καὶ ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμαμάτων. ²⁰ καὶ ἐπέστρεψεν Β
ἐπ' αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ὁ πρῶτος καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς λεπρὸς
ἐν τῷ μετώπῳ· καὶ κατέσπενσαν αὐτὸν ἐκείθεν, καὶ γὰρ αὐτὸς
21 ἔσπενσεν ἐξελθεῖν, ὅτι ἤλεγε αὐτὸν Κύριος. ²¹ καὶ ἦν Ὁζείας
βασιλεὺς λεπρὸς ἕως ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν οἴκῳ ἀφφου-
σιῶν ἐκάθητο λεπρὸς, ὅτι ἀπεσχίσθη ἀπὸ οἴκου Κυρίου· καὶ Ἰωαθὰμ
ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς.
22 ²² καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι Ὁζείου γεγραμμένοι
23 ὑπὸ Ἰεσσείου τοῦ προφήτου. ²³ καὶ ἐκοιμήθη Ὁζείας μετὰ τῶν πατέρων
αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς
ταφῆς τῶν βασιλέων, ὅτι εἶπαν ὅτι Λεπρὸς ἐστίν· καὶ ἐβασίλευσεν
Ἰωαθὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

VII 1 ¹ Ἐξοσι πέντε ἐτῶν Ἰωαθὰμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ δέκα
ἐξ ἑτῆ ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ
2 Ἱερουσσὰ θυγάτηρ Σαδῶρ. ² καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου
κατὰ πάντα ἃ ἐποίησεν Ὁζείας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐκ εἰσῆλθεν
3 εἰς τὸν ναὸν Κυρίου, καὶ ἔτι ὁ λαὸς κατεφθείρετο. ³ αὐτὸς ᾠκοδό-
μησεν τὴν πύλην οἴκου Κυρίου τὴν ὑψηλὴν, καὶ ἐν τείχει αὐτοῦ Ὅπλα
4 ᾠκοδόμησεν πολλά· καὶ πόλεις ᾠκοδόμησεν ⁴ ἐν ὄρει Ἰούδα καὶ ἐν
5 τοῖς δρυμοῖς καὶ οἰκῇσεις καὶ πύργους. ⁵ αὐτὸς ἐμαχέσατο πρὸς
βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν καὶ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ
κατ' ἐνιαυτὸν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ δέκα χιλιάδας κόρων
6 κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει καὶ τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ. ⁶ καὶ
κατίσχυσεν Ἰωαθὰμ, ὅτι ἡτοίμασεν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐναντι Κυρίου
7 θεοῦ αὐτοῦ. ⁷ καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωαθὰμ καὶ ὁ πόλεμος καὶ αἱ
πράξεις αὐτοῦ, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ
9 Ἰσραὴλ. ⁹ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωαθὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη
ἐν πόλει Δαυεὶδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀχὰς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

19 om και 4° A 21 βασιλεως] pr ο A | ημερας] pr της A | αφφουσωθ A
A | απεσχισθη B* A* (απεσχ. Bb A¹) 22 λογοι] + Οζιου του βασιλεως (του
βασ. Aa^(mg)) A | om Οζιου A | γεγραμμενοι] ιδου εισιν γεγρ. (sup ras et in
mg) A^a | Ιεσσιου A 23 αυτου 1°] εαυτου A | της ταφης] pr μετα A | Ιωαθαμ]
Ιωναθαν A | υιος] pr ο A XXVII 1 πεντε] pr και A | Ιερουσα A | Σαδωρ]
Σαδωκ A 2 α] οσα A | Οζιας A | κατεφειρετο A* (κατεφθ. A^b) 3 την υψη-
λην] pr και A | αυτου] του A | Οπλα A 5 εδιδου B^{ab} | αυτω] + οι υιοι Αμμων
A | βασιλεως] + υιω Aa² (mg) vid | τω δευτερω] om τω A 6 εναντι] εναντιον A
7 λοιποι λογοι Ιωαθαμ] λογοι Ιωαθαμ οι λοιποι A | βιβλιων A | Ισραηλ] + (8)
και εικοσι και πεντε ετων] ην βασιλευσας· και εξ και δεκα] ετη εβασιλευσεν
εν Ιλημ] A 9 αυτου 1°] εαυτου A | εταφη] τα sup ras A^a | Αχαζ A

B ¹Ἐξοσι ἐτῶν Ἀχὰς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ δέκα ἐξ ἔτη 1 XXV
 ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ οὐκ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον
 Κυρίου ὡς Δαυεὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ²καὶ ἐπορεύθη κατὰ τὰς ὁδοὺς 2
 βασιλέως Ἰσραὴλ· καὶ γὰρ γλυπτὰ ἐποίησεν ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν·
³ἔθνη ἐν Γαιβενθόμ καὶ διήγεν τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ πυρὸς καὶ τὰ βδε- 3
 λύγματα τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξωλέθρευσεν Κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν
 Ἰσραὴλ. ⁴καὶ ἐθυμία ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν καὶ ἐπὶ τῶν δωμάτων καὶ 4
 ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους. ⁵καὶ παρέδωκεν αὐτὸν Κύριος 5
 ὁ θεὸς αὐτοῦ διὰ χειρὸς βασιλέων Συρίας, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ
 καὶ ἡχμαλώτευσαν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν πολλήν· καὶ γὰρ εἰς τὰς
 χεῖρας βασιλέων Ἰσραὴλ παρέδωκεν αὐτόν, καὶ ἐπάταξεν ἐαυτῷ
 πληγὴν μεγάλην. ⁶καὶ ἀπέστειλεν Φάκεε ὁ τοῦ Ῥομελῖα βασιλεὺς 6
 Ἰσραὴλ ἐν Ἰούδα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατῶν
 ἰσχύι, ἐν τῷ αὐτοὺς καταλιπεῖν τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν.
⁷καὶ ἀπεκτείνειεν Ἐζεκρεὶ ὁ δυνατὸς τοῦ Ἐφραίμ τὸν Μασαΐαν τὸν 7
 υἱὸν τοῦ βασιλέως καὶ τὸν Ἐγδρεικὰν ἡγούμενον τοῦ οἴκου αὐτοῦ
 καὶ τὸν Εἰλκανὰ τὸν διάδοχον τοῦ βασιλέως. ⁸καὶ ἡχμαλώτισαν 8
 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τριακοσίας χιλιάδας, γυναικας
 υἱοὺς θυγατέρας, καὶ σκύλα πολλὰ ἐσκύλευσαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν
 τὰ σκύλα εἰς Σαμάρειαν. ⁹καὶ ἐκεῖ ἦν ὁ προφήτης τοῦ κυρίου, Ὡδὴδ 9
 ὄνομα· καὶ ἐξηλθεν εἰς ἀπάντησιν τῆς δυνάμεως τῶν ἐρχομένων εἰς
 Σαμάρειαν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ ὀργὴ Κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων
 ὑμῶν ἐπὶ τὸν Ἰουδᾶ, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν,
 καὶ ἀπεκτείνατε ἐν αὐτοῖς ἐν ὀργῇ· ἕως τῶν οὐρανῶν ἔφθακεν.
¹⁰καὶ νῦν υἱοὺς Ἰουδᾶ καὶ Ἱερουσαλὴμ λέγετε κατακτήσεσθαι εἰς 10
 δούλους καὶ δούλας· οὐκ ἰδοὺ ὑμῖν μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι Κυρίῳ θεῷ
 ἡμῶν; ¹¹καὶ νῦν ἀκούσατέ μου καὶ ἀποστρέψατε τὴν αἰχμαλωσίαν 11
 ἣν ἡχμαλωτεύσατε τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι ὀργὴ Κυρίου ἐφ' ὑμῖν.

A XXVIII 1 εικοσι] pr υιος A | Αχαβ A | om ετη A 2 βασιλεως] των
 βασιλειω] A | εποιησεν BA | εν] και A 3 om εν B (hab A) | Γαιβενθομ]
 Γηβεενομο A | και 2ο] κατα B¹ab A | των εθνων] pr παντων A | ων] pr των
 απεριμμητων τουτων] και A | εξωλοθρ. B¹ | υιων] pr των A 4 αλσωδου A
 5 βασιλεων] βασιλεως A (bis) | ηχμαλωτευσεν A | πολλων] +· και ηγαγεν εις
 Δαμασκον A | om γαρ A | παρεδωκαν A | εαυτω] εν αυτω A 6 απεστειλεν]
 απεκτεινειν A | Ρομελιου A | αυτων] εαυτων A^b 7 Εζεχρι A | Μασαΐαν]
 Μασιαν A | Εγδρεικαν] Εζρικαν A | Ελκανα A 8 ηχμαλωτευσαν A | θυ-
 γατερας] pr και A | Σαμαριαν A (item 9) 9 ονομα] + αυτω B^{ab}A | Ιουδαν
 A | εν 2ο bis scr A | εως] pr και A 10 και 2ο] εξ B^{abmg} | λεγετε] pr υμεις
 A | δουλους] δουλαι B* (δουλους B^{amgbtxt}) | υμιν] ειμι B^{ab} (superscr) A | θεω]
 pr τω A | ημων] υμων A 11 om και 1ο A | αιχμαλωτευσατε A | οργη]
 + θυμου A

12 ¹²καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραίμ, Οὐδεὶά ὁ τοῦ Β
 Ἰωαννοῦ καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Μοσολαμῶθ καὶ Ἐζεκίας ὁ τοῦ Σελλήμ
 καὶ Ἀμασείας ὁ τοῦ Χοάδ, ἐπὶ τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τοῦ πολέμου·
 13 ¹³καὶ εἶπαν αὐτοῖς Οὐ μὴ εἰσαγάγητε τὴν αἰχμαλωσίαν ὧδε πρὸς
 ἡμᾶς, ὅτι εἰς τὸ ἁμαρτάνειν τῷ κυρίῳ ἐφ' ἡμᾶς ὑμεῖς λέγετε, προσθεῖναι
 ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐπὶ τὴν ἄγνοιαν, ὅτι πολλὴ ἡ ἁμαρτία
 14 ἡμῶν καὶ ὀργὴ Κυρίου θεοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. ¹⁴καὶ ἀφῆκαν οἱ
 πολεμισταὶ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων
 15 καὶ πάσης τῆς ἐκκλησίας. ¹⁵καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες οἱ ἐπεκλήθησαν
 ἐν ὀνόματι καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ πάντας τοὺς
 γυμνοὺς περιέβαλον ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς καὶ
 ὑπέδησαν αὐτούς, καὶ ἔδωκαν καὶ φαγεῖν καὶ ἀλείφασθαι, καὶ ἀντε-
 λάβοντο καὶ ἐν ὑποζυγίοις παντὸς ἀσθενοῦντος, καὶ κατέστησαν
 αὐτοὺς εἰς Ἱερειχὼ πόλιν φοινίκων πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καὶ
 16 ἐπέστρεψαν εἰς Σαμάρειαν. ¹⁶Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλεν
 17 Ἀχὰς πρὸς βασιλέα Ἀσσοὺρ βοηθῆσαι αὐτῷ ¹⁷καὶ ἐν τούτῳ, ὅτι
 Ἰδουμαῖοι ἐπέθεντο καὶ ἐπάταξαν ἐν Ἰούδα καὶ ἠχμαλώτισαν αἰχμα-
 18 λωσίαν. ¹⁸καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς πεδινῆς
 καὶ ἀπὸ λιβὸς τοῦ Ἰούδα, καὶ ἔλαβον τὴν Βαιθσάμυς, τὴν Αἰλῶ
 καὶ τὴν Γαληρῶ καὶ τὴν Σωχὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ τὴν
 19 Γαλεξῶ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· καὶ κατόκησαν ἐκεῖ. ¹⁹ὅτι ἐταπεί-
 νωσεν Κύριος τὸν Ἰούδαν δι' Ἀχὰζ βασιλέα Ἰούδα, ὅτι ἀπέστη
 20 ἀποστάσει ἀπὸ Κυρίου. ²⁰καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν Θαλγαφελλάδαρ
 21 βασιλεὺς Ἀσσοῦρ· καὶ ἔθλιψαν αὐτόν. ²¹καὶ ἔλαβεν Ἀχὰς τὰ
 ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων
 καὶ ἔδωκεν τῷ βασιλεῖ Ἀσσοῦρ· καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν αὐτῶν,
 22 ²²ἀλλ' ἡ τῷ θλιβῆναι αὐτόν. καὶ προσέθηκεν τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ
 23 Κυρίου, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ²³Ἐκζητήσω τοὺς θεοὺς Δαμασκοῦ
 τοὺς τύποντάς με· καὶ εἶπεν Θεοὶ βασιλέως Συρίας αὐτοῖς κατισχύ-

12 ανεστησαν] νε sup ras A^a | Ουδεια] Αζαριαν Α | Ιωαννου] Ιωαναν Α | Α
 Ζαχαριαν] Βαραχιαν Α | Μοσολαμωθ] ο 1^oimprob A^b | Αμασιαν Α | Χοαδ]
 Αδδι Α 13 προθειναι Α | οργη]+θυμου Α 15 περιεβαλλον Α |
 om και 7° Α | om και 10° Α | Ιεριχω Α | υπεστρεψαν Α | Σαμαριαν Α
 16 Αχαζ Α 17 ηχμαλωτευσα] Α 18 πεδεινης Β | Βαιθσαμυς]+εν
 οικω κυ και τα εν οικω του βασιλεως και των αρχοντων και εδωκεν τω βασιλει
 Β (cf. 21 : om Α) | την Αιλω] και την Αιλων Α | Γαληρω] Γα|δηρωθ Α | αυτης
 1°]+ και Θαμνα και τας κω|μας αυτης Α | Γαλεξω] Γαμαιοι Α 19 δι]
 δια Α | αποστασει] απεστασει Α 20 Θαγλαθ'·φαλνα|σαρ' Α | εθλιψαν]
 εθαψαν Β* επαταξεν BabmgA 21 Αχαζ Α | αυτων] αυτω Α 23 ειπεν Α]
 ειπαν Β | θεοι] pr οτι Α

Β σουσιν αὐτούς, αὐτοῖς τοίνυν θύσω καὶ ἀντιλήμψονται μου· καὶ αὐτοὶ ἐγένοντο αὐτῷ εἰς σκῶλον καὶ παντὶ Ἰσραὴλ. ²⁴ καὶ ἀπέστησεν ²⁴ Ἀχαζ τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου καὶ κατέκοψεν αὐτά, καὶ ἔκλεισεν τὰς θύρας οἴκου Κυρίου, καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ θυσιαστήρια ἐν πάσῃ γωνίᾳ, ²⁵ καὶ ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἐν Ἰούδα ἐποίησεν ὑψηλὰ θυμῶν ²⁵ θεοῖς ἄλλοτρίοις· καὶ παρώργισαν Κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ²⁶ καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι αὐτοῦ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρῶται ²⁶ καὶ αἱ ἔσχαται, ἰδοὺ γεγραμμέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. ²⁷ καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ²⁷ ἐν πόλει Δαυεὶδ, ὅτι οὐκ εἰσήμεγκαν αὐτὸν εἰς τοὺς τάφους τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

¹ Καὶ Ἐζεκίας ἐβασίλευσεν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν, καὶ εἴκοσι XXI καὶ ἑννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀββὰ θυγάτηρ Ζαχαριά. ² καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου ² κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Δαυεὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³ καὶ ἐγένετο ὡς ³ ἔστι ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἀνέφξεν τὰς θύρας οἴκου Κυρίου καὶ ἐπεσκεύασεν αὐτάς. ⁴ καὶ εἰσήγαγεν τοὺς ἱερεῖς ⁴ καὶ τοὺς Λευείτας, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς, ⁵ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούσατε οἱ Λευεῖται· νῦν ἀγνίσθητε, ⁵ καὶ ἀγνίστατε τὸν οἶκον Κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ ἐκβάλετε τὴν ἀκαθαρσίαν ἐκ τῶν ἁγίων. ⁶ ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες ἡμῶν ⁶ καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου καὶ ἐγκατέλιπον αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψαν τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῆς σκηνῆς Κυρίου καὶ ἔδωκαν αὐχένα· ⁷ καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, καὶ ἔσβεσαν τοὺς ⁷ λύχνους, καὶ θυμίαμα οὐκ ἐθυμίασαν, καὶ ὀλοκαυτώματα οὐ προσήνεγκαν ἐν τῷ ἁγίῳ θεῷ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ ὠργίσθη ὀργῇ Κύριος ἐπὶ ⁸ τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς ἔκστασιν καὶ εἰς συρισμόν, ὡς ὑμεῖς ὁράτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. ⁹ καὶ ἰδοὺ ⁹ πεπλήγασιν οἱ πατέρες ὑμῶν μαχαίρα, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐν γῇ οὐκ αὐτῶν,

A ²³ om αυτους A | παντι] παντα A ²⁴ εαυτω] αυτω A | γωνια] + εν Ιλημ B^{ab} + Ιλημ A ²⁵ Ιουδα· A | εποιησεν] εποιησαν A (αν sup ras A^a) | θυμια B^{bvid} | τον θεον] om τον A | αυτων] εαυτων A ²⁷ αυτου 1°] εαυτου A | Εζεκειας A XXIX 1 εικοσι 1°] pr ων A | om και 4° A | Αββα] sign v l prae se fert B¹ ^{text et mg} Αββαυθ A | Ζαχαριου A (seq ras i lit in A¹) ^{2—6} και εποιησεν...σκηνης Κυριου resc accentus hic illic adpinx A^b ⁴ κλιτος] κ ras A^b ⁵ των πατερων] om των A^b (? A^{*}) ⁶ εγκατελιπαν] inter λ et ι ras aliq (forte ε) B¹ ^{εγκατελειπον} A^{*} ^{vid} (ενκ. A^b) | σκηνης] σκη ras A^{bvid} ⁷ om εν A ⁸ οργη] θυμω A | εκστασιν] + και εις αφανισμον· A | συρι|γμον A ⁹ και 3°] κ sup ras A^a | ουχ A

- 10 ὁ καὶ νῦν ἐστίν. ¹⁰ ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστίν ἐπὶ καρδίας διαθέσθαι B
 διαθήκην μου, διαθήκην Κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ· καὶ ἀπέστρεψεν τὴν
 11 ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν. ¹¹ καὶ νῦν μὴ διαλίπητε, ὅτι ἐν ὑμῖν
 ἡρέτικεν στήναι ἐναντίον αὐτοῦ λειτουργεῖν καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουρ-
 12 γούντας καὶ θυμῶντας. ¹² Καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευεῖται, Μάαθ
 ὁ τοῦ Μασὶ καὶ Ἰωὴλ ὁ τοῦ Ζαχαρίου ἐκ τῶν υἱῶν Καάθ, καὶ ἐκ τῶν
 υἱῶν Μεραρεὶ Κεὶς ὁ τοῦ Ἀβδεὶ καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἑλλή, καὶ ἀπὸ
 τῶν υἱῶν Γεδσωνεὶ ἀπὸ τοῦ Ζεμμάθ καὶ Ἰῶδαν, οὗτοι υἱοὶ Ἰωαχά,
 13 ¹³ καὶ τῶν υἱῶν Ἑλειαφάν καὶ Ζαμβρεὶ καὶ Εἰλήλ, καὶ τῶν υἱῶν
 14 Ἀσά Ἀζαρίας καὶ Μαθθανίας, ¹⁴ καὶ τῶν υἱῶν ὧν Αἰμάν Ἰειήλ καὶ
 15 Σεμεεὶ, καὶ τῶν υἱῶν Ἑδειθὼμ Σαμαίας καὶ Ὁζειήλ. ¹⁵ καὶ συνήγαγεν
 τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καὶ ἡγνίσθησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως
 16 διὰ προστάγματος Κυρίου. ¹⁶ καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς ἕως εἰς τὸν οἶκον
 Κυρίου ἀγνίσαι, καὶ ἐξέβαλον πᾶσαν τὴν ἀκαθαρσίαν τὴν εὑρεθείσαν
 ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου Κυρίου· καὶ ἐδέξαντο οἱ
 17 Λευεῖται ἐκβαλεῖν εἰς τὸν χειμάρρουν Κεδρῶν ἕξω. ¹⁷ καὶ ἤρξαντο
 τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ νουμηνία τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἀγνίσαι, καὶ τῇ
 ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ τοῦ μηνὸς εἰσῆλθαν εἰς τὸν ναὸν Κυρίου, καὶ ἡγνισαν
 τὸν οἶκον Κυρίου ἐν ἡμέραις ὀκτώ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρισκαιδεκάτῃ
 18 συνετέλεσαν τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ¹⁸ καὶ εἰσῆλθαν ἔσω πρὸς
 Ἑζεκίαν τὸν βασιλέα καὶ εἶπαν Ἑγνίσαμεν πάντα τὰ ἐν οἴκῳ Κυρίου,
 τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὴν
 19 τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς, ¹⁹ καὶ πάντα τὰ σκεύη
 ἃ ἐμίανεν Ἀχας ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποστασίᾳ
 αὐτοῦ ἡτοιμάκαμεν καὶ ἡγνίκαμεν· ἰδοὺ ἐστὶν ἐναντίον τοῦ θυσια-
 20 στηρίου Κυρίου. ²⁰ Καὶ ὥρθρισεν Ἑζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ
 συνήγαγεν τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου.
 21 ²¹ καὶ ἀνήνεγκεν μόσχους ἑπτά, κριοὺς ἑπτά, ἄμνους ἑπτά, χιμάρους

10 post διαθεσθαι ras pl litt A (forte bis scr διαθ. A*) | om διαθηκην A
 μου A | αποστρεψει A | θυμου] του θυμου (sic) A 11 διαλειπητε A | ηρετι-
 κεν]+ κς A 12 Μαεθ A | Μεραρι A | Αβδι A | Ελλη] Ιαλληλ A | Γεδ-
 σωνει απο] Γεδσων' Ιωα' | ο A | ουτοι υιοι] ο του A 13 Ελισταφā A | om
 και 2^ο A | Ζαμβρει] Σαμβρι A | Ειηλ] Ιειηλ A | Ασα] Ασαφ A | Αζαρι-
 ας] Ζαχαρι-
 ας A | Μαθθανιας] Μαθθανιας B^{ab} A 14 om ων A | Σεμει A |
 Ιδιουν A | Σαμει] ας A 15 συνηγαγον B^{ab} A | Κυριου] + καθα-
 ρισαι τον οικον κ̄ν A 16 εις 1^ο] ι sup ras A^b | εξεβαλαν A 17 τριτη]
 πρωτη B^{ab} A | εισηλθεν A | Κυριου 1^ο] pr του A | τρισκαιδεκατη] εκκαιδ. A |
 του μηνος του πρωτου συνετελεσαν' A 18 εισηλθον A | ηγνισα]μεν A
 19 εμιανεν B^b (εμει. B*)] εμινεν A* (α superscr A¹) | Αχαζ A | αυτου 2^ο]
 εαυτου A

Β αἰγῶν ἐπὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, περὶ τῆς βασιλείας καὶ περὶ τῶν ἁγίων καὶ περὶ Ἰσραὴλ· καὶ εἶπεν τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσιν ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου. ²² καὶ ἔθυσαν τοὺς μόσχους, καὶ ἐδέξαντο ²² οἱ ἱερεῖς τὸ αἶμα καὶ προσέχεον ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς κριοὺς, καὶ προσέχεον τὸ αἶμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²³ καὶ ²³ προσήγαγον τοὺς χιμάρους τοὺς περὶ ἁμαρτίας ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπέθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπ' αὐτούς. ²⁴ καὶ ἔθυσαν αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐξίλασαντο τὸ αἶμα αὐτῶν πρὸς ²⁴ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξίλασαντο περὶ παντὸς Ἰσραὴλ· ὅτι Περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἡ ὀλοκαύτωσις καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας. ²⁵ καὶ ἔστησεν τοὺς Λευεῖτας ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν ²⁵ νάβλαις καὶ ἐν κινύραις κατὰ τὴν ἐντολὴν Δαυεὶδ τοῦ βασιλέως καὶ Γὰδ τοῦ προφήτου καὶ Ναθὰν τοῦ προφήτου, ὅτι δι' ἐντολῆς Κυρίου τὸ πρόσταγμα ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν. ²⁶ καὶ ἔστησαν οἱ Λευεῖται ἐν ²⁶ ὀργάνοις Δαυεὶδ καὶ οἱ ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξιν. ²⁷ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ²⁷ ἀνενέγκαι τὴν ὀλοκαύτωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀναφέρειν τὴν ὀλοκαύτωσιν ἤρξαντο ἄδειν Κυρίῳ, καὶ σάλπιγγες πρὸς τὰ ὄργανα Δαυεὶδ βασιλέως. ²⁸ καὶ πᾶσα ἐκκλησία προσεκύνει, ²⁸ καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ ᾄδοντες καὶ σάλπιγγες σαλπίζουσαι ἕως οὗ συνετελέσθη ἡ ὀλοκαύτωσις. ²⁹ καὶ ὡς συνετέλεσαν ἀναφέροντες, ἔκαμψεν ²⁹ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ εὗρεθέντες καὶ προσεκύνησαν. ³⁰ καὶ εἶπεν ³⁰ Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς Λευεῖταις ὑμνεῖν τὸν κύριον ἐν λόγοις Δαυεὶδ καὶ Ἀσάφ τοῦ προφήτου· καὶ ὑμνοῦν ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἔπεσον καὶ προσεκύνησαν. ³¹ καὶ ἀπεκρίθη Ἐζεκίας καὶ εἶπεν ³¹ Νῦν ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν Κυρίῳ, προσαγάγετε καὶ φέρετε θυσίας καὶ αἰνέσεως εἰς οἶκον Κυρίου· καὶ ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία θυσίας καὶ αἰνέσεως εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ πᾶς πρόθυμος τῇ καρδίᾳ ὀλοκαυτώσεις. ³² καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῆς ὀλοκαυτώσεως ἧς ἀνή- ³² νεγκεν ἡ ἐκκλησία, μόσχοι ἐβδομήκοντα, κριοὶ ἑκατόν, ἄμνοι διακόσιοι·

Α ²² προσεχεαν (2°) Bab A | θυσιαστηριον 2°] + και εθυσαν τους αμνους· και περιεχεον το αιμα του θυσι|αστηριου Α ²³ τους χιμ. Bab] τας χ. B* | αυτων] εαυτων Α ²⁴ εξιλασαντο 2°] ασαν sup ras A^a | οτι περι παντος... και τα sup ras A^a ²⁵ προφητου 1°] ορωντος τω βασιλει· Α | προφητων] προφη sup ras Bab ²⁷ Εζεκειας Α | ανενεγκε Α | Κυριω] pr τω Α | σαλπιγγες] pr αι Α | οργα B* (να superscr Bab) | βασιλεως] + Ισλ Α ²⁸ και οι ψαλτ.] om και οι Α | αιδοντες B* (αδ. B^bA) | σαλπιγγες] pr αι Α | συνετελεσεν Α*^{vid} (συνετελεσθη Α[†]) ²⁹ εκαμψεν] pr και Α | προσκυνησαν Α ³⁰ ο βασ. Εζεκειας Α | οι αρχ.] pr παντες Α | υμνειν] υμειν Α | επεσαν Α ³¹ om και ανηνεγκεν... Κυριου Α

33 εἰς ὀλοκαύτωςιν Κυρίῳ πάντα ταῦτα. 33 καὶ οἱ ἡγιασμένοι μόσχοι ἕξα- B
 34 κόσιοι, πρόβατα τρισχίλια πεντακόσια. 34 ἀλλ' ἢ οἱ ἱερεῖς ὀλίγοι ἦσαν
 καὶ οὐκ ἐδύναντο ἐκδεῖραι τὴν ὀλοκαύτωςιν, καὶ ἀντελάβοντο αὐτῶν οἱ
 ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευεῖται ἕως οὗ συνετελέσθη τὸ ἔργον, καὶ ἕως
 οὗ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς, ὅτι οἱ Λευεῖται προθύμως ἡγνισαν παρὰ
 35 τοὺς ἱερεῖς. 35 καὶ ἡ ὀλοκαύτωςις πολλὴ ἐν τοῖς στέασι τῆς τελειώ-
 σεως τοῦ σωτηρίου καὶ τῶν σπονδῶν τῆς ὀλοκαυτώσεως· καὶ
 36 κατορθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ Κυρίου. 36 καὶ ἠυφράνθη Ἑζεκίας καὶ
 πᾶς ὁ λαὸς διὰ τὸ ἡτοιμακέναι τὸν θεὸν τῷ λαῷ, ὅτι ἐξάπινα ἐγένετο
 XX 1 ὁ λόγος. 1 Καὶ ἀπέστειλεν Ἑζεκίας ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ
 Ἰούδαν, καὶ ἐπιστολὰς ἔγραψεν ἐπὶ τὸν Ἐφραίμ καὶ Μανασσὴ ἐλθεῖν
 εἰς οἶκον Κυρίου εἰς Ἱερουσαλὴμ ποιῆσαι τὸ φάσκεκ τῷ κυρίῳ θεῷ
 2 Ἰσραὴλ. 2 καὶ ἐβουλευσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶσα
 ἡ ἐκκλησία ἡ ἐν Ἱερουσαλὴμ ποιῆσαι τὸ φάσκεκ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ.
 3 3 οὐ γὰρ ἠδυνάσθησαν αὐτὸ ποιῆσαι ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι οἱ ἱερεῖς
 οὐχ ἡγνίσθησαν ἱκανοί, καὶ ὁ λαὸς οὐ συνήχθη εἰς Ἱερουσαλὴμ.
 4 4 καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ ἐναντίον τῆς ἐκ-
 5 κλησίας. 5 καὶ ἔστησαν λόγον διελθεῖν κήρυγμα ἐν παντὶ Ἰσραὴλ
 ἀπὸ Βηρσάβζε ἕως Δὰν ἐλθόντες ποιῆσαι τὸ φάσκεκ Κυρίῳ θεῷ
 Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι πλῆθος οὐκ ἐποίησεν κατὰ τὴν γραφὴν.
 6 6 καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρέχοντες σὺν ταῖς ἐπιστολαῖς παρὰ τοῦ βασι-
 λέως καὶ τῶν ἀρχόντων εἰς πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰουδὰ κατὰ τὸ πρόσ-
 ταγμα τοῦ βασιλέως λέγοντες Οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐπιστρέψατε πρὸς
 θεὸν Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιστρέψατε τοὺς ἀνα-
 σεσωσμένους τοὺς καταλειφθέντας ἀπὸ χειρὸς βασιλέως Ἀσσοῦρ.
 7 7 καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν οἱ
 ἀπέστησαν ἀπὸ Κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς
 8 εἰς ἐρήμωσιν καθὼς ὑμεῖς ὀράτε. 8 καὶ νῦν μὴ σκληρύνητε τὰς καρ-
 δίας ὑμῶν· δότε δόξαν Κυρίῳ τῷ θεῷ, καὶ εἰσέλθατε εἰς τὸ ἅγιασμα
 αὐτοῦ ὃ ἡγίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν,
 9 καὶ ἀποστρέψει ἀφ' ὑμῶν θυμὸν ὀργῆς. 9 ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν
 ὑμᾶς πρὸς Κύριον οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔσονται ἐν

33 om πεντακοσια B^{ab} 34 ἠδυναντο A | εκδειραι] δειραι A | προθ. ηγνι- A
 σαν] ηγνισθησαν προθυμως A 35 κατορθωθη B* κατορθωθη B^{ab} A
 XXX 2 ἐβουλευσατο] post εβου ras 10 vel 11 litt A² 3 ἐδυνασθησαν A |
 ποιησαι αυτο A 5 ελθοντας A | θεω] θω (sic) A 6 Ιουδαν A | τα
 προσ|ταγμα A | οι υιοι] om οι A | Ισραηλ 3^ο] Ιακωβ A | επιστρεψατε 2^ο]
 επιστρεψει A | καταλιφθεντας A 7 γινεσθαι A 8 τας καρδιας] τους
 τραχηλους A

Β οἰκτιρμοῖς ἀντὶ πάντων αἰχμαλωτισάντων αὐτοῦς, καὶ ἀποστρέψει εἰς τὴν γῆν ταύτην· ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτείρων Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν, ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτόν. ¹⁰ καὶ ἦσαν οἱ τρέχοντες διαπορευόμενοι πόλιν ἐκ ¹⁰ πόλεως ἐν τῷ ὄρει Ἐφράιμ καὶ Μανασσὴ καὶ ἕως Ζαβουλῶν· καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελῶντες αὐτῶν καὶ καταμωκώμενοι. ¹¹ ἀλλὰ ἄν- ¹¹ θρωποι Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ Μανασσὴ καὶ ἀπὸ Ζαβουλῶν ἐτράπησαν, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰούδα. ¹² καὶ ἐγένετο χεῖρ Κυρίου ¹² δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν ἐλθεῖν τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὰ προστάγματα τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν λόγῳ Κυρίου. ¹³ καὶ συνήχθησαν ¹³ εἰς Ἱερουσαλὴμ λαὸς πολλὸς τοῦ ποιῆσαι τὴν ἐορτὴν τῶν ἀζύμων ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα. ¹⁴ καὶ ἀνέστησαν καὶ ¹⁴ καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάντα ἐν οἷς ἐθυμῶσαν τοῖς ψευδέσιν κατέσπασαν καὶ ἔρριψαν εἰς τὸν χειμάρρου Κεδρών. ¹⁵ καὶ ἔθυσαν τὸ φάσεκ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς ¹⁵ τοῦ δευτέρου· καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται ἐνετράπησαν καὶ ἡγνισαν, καὶ εἰσήμεναν ὀλοκαυτώματα ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹⁶ καὶ ἔστησαν ἐπὶ ¹⁶ τὴν στάσιν αὐτῶν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐδέχοντο τὰ αἵματα ἐκ χειρὸς τῶν Λευειτῶν. ¹⁷ ὅτι πλῆθος τῆς ἐκκλησίας οὐχ ἡγνίσθη, καὶ οἱ Λευεῖται ¹⁷ ἦσαν τοῦ θύειν τὸ φάσεκ παντὶ τῷ μὴ δυναμένῳ ἀγνισθῆναι τῷ κυρίῳ. ¹⁸ ὅτι πλεῖστον τοῦ λαοῦ ἀπὸ Ἐφράιμ καὶ Μανασσὴ καὶ ¹⁸ Ἰσσαχάρ, Ζαβουλῶν, οὐχ ἡγνισαν, ἀλλὰ ἔφαγον τὸ φάσεκ παρὰ τὴν γραφὴν τοῦτο. καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας περὶ αὐτῶν λέγων Κύριος ἀγαθὸς ἐξιλάσθω ¹⁹ ὑπὲρ πάσης καρδίας κατευθυνούσης ἐκ- ¹⁹ ζητησούσης Κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ οὐ κατὰ τὴν ἀγνείαν τῶν ἀγίων. ²⁰ καὶ ἐπήκουσεν Κύριος τῷ Ἐζεκίᾳ, καὶ ἰάσατο ²⁰ τὸν λαόν. ²¹ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν Ἱερου- ²¹ σαλὴμ τὴν ἐορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ καὶ καθυμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἡμέραν καθ' ἡμέραν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται ἐν ὄργανοις τῷ κυρίῳ. ²² καὶ ἐλάλησεν Ἐζεκίας ἐπὶ πᾶσαν ²²

Α 9 οἰκτιρμοῖς Β^b | ἀντι| ἐναντι Α | ἀποστρέψει 10] ἐπιστρέψει Α | οἰκτιρμῶν Β^b | υμῶν 30] ἡμῶν Α 10 οἱ τρεχ. ἦσαν Α 11 ἐνετραπήσαν Α | om ἐν Α 12 τα προστάγματα] το προσταγμα Α 13 πολυς| λαος Α 14 ἐθυμωσαν] ἐθυμωσιν Β* ἐθυμῶν Β^{ab} Α 15 τεσσαρισκαίδ. Β*^b Α (τεσσαρεσκαίδ. Β^{ab}) | ἡγνισαν] ἡγνισθησαν Β^{ab} (σθη in mg) Α 16 αὐτῶν] εαυτῶν Α (bis) 18 πλειστον] το πλειστον (τ 2° sup ras 2 forte litt) Α | Ζαβουλων] pr και Α | ἡγνισαν] ἡγνισθησαν Α | om τουτο Α | αγαθος] pr ο Α 19 ἐκζητησους] ἐκζητησαι Α | αὐτῶν] εαυτου Α | αγνιαν Α

καρδίαν τῶν Λευειτῶν καὶ τῶν συνιόντων σύνεσιν ἀγαθὴν τῷ κυρίῳ· B
καὶ συνετέλεσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας, θύοντες θυσίας
σωτηρίου καὶ ἐξομολογούμενοι τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν.
23 ²³ καὶ ἐβουλεύσατο ἡ ἐκκλησία ἅμα ποιῆσαι ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας· καὶ
24 ἐποίησαν ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ. ²⁴ ὅτι Ἐζεκίας ἀπῆρξατο τῷ
Ἰούδα τῇ ἐκκλησίᾳ μόσχους χιλίους καὶ ἑπτακισχίλια πρόβατα· καὶ
οἱ ἄρχοντες ἀπῆρξαντο τῷ λαῷ μόσχους χιλίους καὶ πρόβατα δέκα
25 χιλιάδας, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἱερέων εἰς πληθός. ²⁵ καὶ ἠψφράνθη πᾶσα
ἡ ἐκκλησία, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα,
καὶ οἱ εὐρεθέντες ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ οἱ προσήλυτοι οἱ εἰσελθόντες ἀπὸ
26 γῆς Ἰσραὴλ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἀπὸ Ἰούδα. ²⁶ καὶ ἐγένετο εὐφρο-
σύνη μεγάλη ἐν Ἱερουσαλὴμ· ἀπὸ ἡμερῶν Σαλωμῶν υἱοῦ Δαυεὶδ
27 βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐγένετο τοιαύτη ἑορτὴ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁷ καὶ
ἀνέστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευεῖται καὶ ἠυλόγησαν τὸν λαόν· καὶ ἐπη-
κούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ἦλθεν ἡ προσευχὴ αὐτῶν εἰς τὸ κατοι-
κητήριον τὸ ἅγιον αὐτοῦ, εἰς τὸν οὐρανόν. ¹ Καὶ ὡς συνετελέσθη
πάντα ταῦτα, ἐξῆλθεν πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα,
καὶ συνέτριψαν τὰς στήλας καὶ ἔκοψαν τὰ ἄλση καὶ κατέσπασαν τὰ
ὑψηλὰ καὶ τοὺς βωμοὺς ἀπὸ πάσης γῆς Ἰουδαίας καὶ Βενιαμὴν καὶ
Ἐφραίμ καὶ ἀπὸ Μανασσὴ ἕως εἰς τέλος· καὶ ἐπέστρεψαν πᾶς
Ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς πόλεις
2 αὐτῶν. ² καὶ ἔταξεν Ἐζεκίας τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν
Λευειτῶν, καὶ τὰς ἐφημερίας ἐκάστου κατὰ τὴν ἑαυτοῦ λειτουργίαν,
τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς Λευεῖταις, εἰς τὴν ὀλοκαύτωσιν καὶ εἰς τὴν
θυσίαν τοῦ σωτηρίου καὶ αἰνεῖν καὶ ἐξομολογεῖσθαι καὶ λειτουργεῖν
3 ἐν ταῖς πύλαις ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου Κυρίου. ³ καὶ μερὶς τοῦ βασι-
λέως ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ εἰς τὰς ὀλοκαυτώσεις τὴν πρωινήν
καὶ τὴν δειλινήν, καὶ ὀλοκαυτώσεις εἰς σάββατα καὶ εἰς τὰς νουμη-
4 νίας καὶ εἰς τὰς ἑορτὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου. ⁴ καὶ
εἶπαν τῷ λαῷ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ δοῦναι τὴν μερίδα
τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν, ὅπως κατισχύσουσιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ
5 οἴκου Κυρίου. ⁵ καὶ ὡς προσέταξεν τὸν λόγον, ἐπλεονάσεν Ἰσραὴλ

22 τω κυριω (2^ο)] om τω A   23 εποιησα B^bvid | ευφροσυνη] seq ras i lit A
(forte ν) in A   24 οι| οι αρχ. B* (om οι 1^ο B^b)   25 απο 2^ο] εν A
26 ημερων Σαλωμων] των ημ. του Σαλ. A   27 οι Α.] pr και A
XXXI 1 εκοψαν] εξεκοψαν A | om γης A | Εφραιμ] pr εξ Α | επεστρεψεν
Α | αυτου] εαυτου Α | αυτων] εαυτων Α   2 om εν ταις πυλαις Α
3 ολοκαυτωσεις Α (bis) | τωσις την πρωινην| 5 την δειλινην ολοκαν Α^{a(mg)} (sic)
4 ειπαν] ειπεν Α   5 επλεονασαν Α | Ισραηλ 1^ο] pr οι υιοι Α

Β ἀπαρχὴν σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου καὶ μέλιτος καὶ πᾶν γένημα
 ἀγροῦ· καὶ ἐπιδέκατα πάντα εἰς πλῆθος ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ
 Ἰούδα. ⁶ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ αὐτοὶ ⁶
 ἤνεγκαν ἐπιδέκατα μόσχων καὶ προβάτων καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν, καὶ
 ἡγίασαν τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ εἰσήνεγκαν καὶ ἔθηκαν σωρούς.
⁷ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἦρξαντο οἱ θεμέλιοι σωροὶ θεμελιοῦσθαι, καὶ ⁷
 ἐν τῷ ἐβδόμῳ μηνὶ συνετελέσθησαν. ⁸ καὶ ἦλθεν Ἐζεκίας καὶ οἱ ⁸
 ἄρχοντες καὶ εἶδον τοὺς σωρούς, καὶ ἠὐλόγησαν τὸν κύριον καὶ τὸν
 λαὸν αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ⁹ καὶ ἐπυνθάνετο Ἐζεκίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν ⁹
 Λευιτῶν ὑπὲρ τῶν σωρῶν. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων ¹⁰
 εἰς οἶκον Σαδὼκ, καὶ εἶπεν Ἐξ οὗ ἤρκεται φέρεσθαι ἡ ἀπαρχὴ εἰς
 οἶκον Κυρίου, ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν καὶ κατελίπομεν· ὅτι Κύριος
 ἠὐλόγησεν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ κατελίπομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦτο.
¹¹ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἐτοιμάσαι παστοφόρια εἰς οἶκον Κυρίου· καὶ ¹¹
 ἡτοίμασαν. ¹² καὶ ἤνεγκαν ἐκεῖ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ ἐπιδέκατα ἐν ¹²
 πίστει, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάτης Χωμενίας ὁ Λευεΐτης, καὶ Σεμεὶ ὁ
 ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεχόμενος, ¹³ καὶ Εἰήλ καὶ Ὁξείας καὶ Μάεθ καὶ ¹³
 Ἀσαήλ καὶ Ἰεριμῶθ καὶ Ἐξαβὰθ καὶ Ἰεειήλ καὶ Σαμαχειὰ καὶ
 Θάναι, Βαναίας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καθεσταμένοι διὰ Χωνετίου καὶ
 Σεμεὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καθὼς προσέταξεν ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας
 καὶ Ἀζαρίας ὁ ἡγούμενος οἴκου Κυρίου. ¹⁴ καὶ Κωρὴ ὁ τοῦ Αἰμάν ὁ ¹⁴
 Λευεΐτης ὁ πυλωρὸς κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν δομάτων δοῦναι τὰς
 ἀπαρχὰς Κυρίῳ καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. ¹⁵ διὰ χειρὸς Ὁδομ καὶ ¹⁵
 Βενιαμὲν καὶ Ἰησοῦς καὶ Σεμεὶ καὶ Μαρίας καὶ Σεχονίας, διὰ χειρὸς
 τῶν ἱερέων ἐν πίστει δοῦναι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς ἐφημε-
 ρίας, κατὰ τὸν μέγαν καὶ τὸν μικρόν, ¹⁶ ἕκαστος τῆς ἐπιγονῆς τῶν ¹⁶
 ἀρσενικῶν ἀπὸ τριετοῦς καὶ ἐπάνω, παντὶ τῷ εἰσπορευομένῳ εἰς
 οἶκον Κυρίου, εἰς λόγον ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, λειτουργίαν ἐφημερίας
 διατάξως αὐτῶν. ¹⁷ οὗτος ὁ καταλοχισμὸς τῶν ἱερέων κατ' οἴκους ¹⁷
 πατριῶν, καὶ οἱ Λευεῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς

Α 5 ηνεγκαν εις| πλῆθος Α 6 αυτων] εαυτων Α | σωρους]+· σωρους! Α
 7 om θεμελιοι Α 8 ειδον] ειδοντες Α 10 ειπεν 10] + προς αυτον Α | om
 και ειπεν 20 Α | η απαρχη φερεσθαι Α | κατελειπομεν Α (bis) | ευλογησεν
 Α | αυτου] εαυτου Α | επι] επι Α 11 Εζεκιας]+ετι Α 12 ηνεγκαν]
 εισηνεγκαν Α | Χωχενιας Α | Σεμει Α (item 13, 15) 13 Ειηλ] Ιειηλ Α |
 Οξειας] Οξαζας Α | Μαεθ] Ναεθ Α | Ιεριμωθ Α | Εξαβαθ] Ιωξαβαθ Α |
 Ιεειηλ] Ιειηλ Α | Σαμαχια Α | Θαναι] Μα|αθ Α | Βαναιας] pr και Α |
 Χωχενιου Α 14 Αιμαν] Ιεμνα Α | κατα] κατ Α | δωματων Α 15 Ιησου
 Α | τον μικρον] pr κατα Α 16 εκαστος] εκτος Α | ημερας] ημεραν Α |
 λειτουργιαν] pr εις Α

18 και ἐπάνω ἐν διατάξει, ¹⁸ ἐν καταλοχίσει ἐν πάσῃ ἐπιγονῇ υἱῶν αὐτῶν B
 και θυγατέρων αὐτῶν εἰς πᾶν τὸ πλῆθος, ὅτι ἐν πίστει ἡγνισαν τὸ
 19 ἅγιον· ¹⁹ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερατεύουσιν καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων
 αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἄνδρες οἱ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι,
 δοῦναι μερίδα παντὶ ἀρσενικῷ ἐν τοῖς ἱερεῦσιν καὶ παντὶ καταριθμου-
 20 μένῳ ἐν τοῖς Λευεῖταις. ²⁰ καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἐζεκίας ἐν παντὶ
 Ἰούδα, καὶ ἐποίησεν τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐναντίον τοῦ κυρίου θεοῦ
 21 αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ ᾧ ἤρξατο ἐργασία ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ
 ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν ἐξεζητήσεν τὸν θεὸν αὐτοῦ ἐξ
 ὅλης ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν καὶ εὐδωδῆ.

CXII 1 ¹ Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἦλθεν
 Σενναχηρείμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδα καὶ παρε-
 νέβαλεν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς τειχῆρεις, καὶ εἶπεν προκαταλαβέσθαι
 2 αὐτάς. ² καὶ εἶδεν Ἐζεκίας ὅτι ἦκει Σενναχηρείμ καὶ τὸ πρόσωπον
 3 αὐτοῦ τοῦ πολεμήσαι ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ. ³ καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν
 πρεσβυτέρων αὐτοῦ καὶ τῶν δυνατῶν ἐμφράξαι τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν
 4 ἃ ἦν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ συνεπίσχυσεν αὐτῷ. ⁴ καὶ συνήγαγεν
 λαὸν πολὺν καὶ ἐνέφραξεν τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν καὶ τὸν ποταμὸν
 τὸν διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως, λέγων Μὴ ἔλθῃ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ
 5 καὶ εὖρῃ ὕδωρ πολὺ καὶ κατισχύσῃ. ⁵ καὶ κατίσχυσεν Ἐζεκίας
 καὶ ᾠκοδόμησεν πᾶν τὸ τεῖχος τὸ κατεσκαμμένον καὶ πύργους καὶ
 ἔξω προτείχισμα ἄλλο, καὶ κατίσχυσεν τὸ ἀνάλημμα πόλεως Δαυεὶδ,
 6 καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλὰ. ⁶ καὶ ἔθετο ἄρχοντας τοῦ πολέμου
 ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὴν πλατείαν τῆς
 πύλης τῆς φάραγγος, καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν λέγων
 7 ⁷ Ἰσχύσατε καὶ ἀνδρίζεσθε, μὴ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως
 Ἀσσοῦρ καὶ ἀπὸ προσώπου παντὸς τοῦ ἔθνους τοῦ μετ' αὐτοῦ·
 8 ὅτι μεθ' ἡμῶν πλείονες ἢ μετ' αὐτοῦ. ⁸ μετ' αὐτοῦ βραχίονες σάρ-
 κινοι, μεθ' ἡμῶν δὲ Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, τοῦ σῶζειν καὶ τοῦ πολε-
 μεῖν τὸν πόλεμον ἡμῶν. καὶ κατεθάρσθησεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις
 9 Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα. ⁹ Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπέστειλεν Σεν-
 ναχηρείμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ,

18 εγκαταλοχίσει Bab ἐν καταλοχίαις A | ηγνισαν το αγιον] ηγιασαν τον A
 αγ. A 20 του κυριου] om του A 21 ω] pr εν A | αυτου 1ο] εαυτου
 A | ψυχης] pr της A | om και 4ο A | ευωδωθη Bab XXXII 2 και το]
 κατα A 3 αυτου] εαυτου A | των δυνατων] om των A | συνεπισχυσαν A
 4 βασιλεως] pr ο A 5 κατεσκαμμενον] κατεσπασμενον A 6 επι 1ο] εις
 A | καρδιαν] pr την A 7 του εθνους] om του A 8 om μετ αυτου A
 9 αυτου] εαυτου A 9—28 (Ασσυριων...σιτου) retractavit spiritus et ac-
 centus adpinxit A^b

Β καὶ αὐτὸς ἐπὶ Λαχεῖς καὶ πᾶσα ἡ στρατεία μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλεν
 πρὸς Ἑζεκίαν βασιλέα Ἰούδα καὶ πρὸς πάντα Ἰουδὰ τὸν ἐν Ἱερου-
 σαλὴμ λέγων ¹⁰ Οὕτως λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ἐπὶ τί ὑμεῖς πε- 10
 ποίθατε; καθήσεσθε ἐν τῇ περιοχῇ ἐν Ἱερουσαλὴμ; ¹¹ οὐχὶ Ἑζεκίας 11
 ἀπατᾷ ὑμᾶς τοῦ παραδοῦναι ὑμᾶς εἰς θάνατον καὶ εἰς λιμὸν καὶ εἰς
 δίψαν, λέγων Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρὸς βασιλέως
 Ἀσσοῦρ; ¹² οὗτός ἐστιν Ἑζεκίας ὃς περιεῖλεν τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ 12
 καὶ τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν τῷ Ἰούδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν
 Ἱερουσαλὴμ λέγων Κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσκυνήσετε
 καὶ ἐπ' αὐτῷ θυμιάσετε. ¹³ οὐ γνῶσεσθε ὃ τι ἐποίησα ἐγὼ καὶ οἱ 13
 πατέρες μου πᾶσι τοῖς λαοῖς τῶν χωρῶν; μὴ δυνάμενοι ἠδύναντο
 θεοὶ τῶν ἐθνῶν πάσης τῆς γῆς σώσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς
 μου; ¹⁴ τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν τούτων οὓς ἐξωλέθρευσαν 14
 οἱ πατέρες μου; μὴ ἠδύναντο σώσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου,
 ὅτι δυνήσεται ὁ θεὸς ὑμῶν σώσαι ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου; ¹⁵ νῦν μὴ 15
 ἀπατάτω ὑμᾶς Ἑζεκίας, καὶ μὴ πεποιθῆναι ὑμᾶς ποιείτω κατὰ ταῦτα,
 καὶ μὴ πιστεύετε αὐτῷ· ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὁ θεὸς παντὸς ἔθνους καὶ
 βασιλείας τοῦ σώσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου καὶ ἐκ χειρὸς
 πατέρων μου, ὅτι ὁ θεὸς ὑμῶν οὐ μὴ σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου.
¹⁶ καὶ ἔτι ἐλάλησαν παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ Κύριον θεὸν καὶ ἐπὶ Ἑζεκίαν 16
 παῖδα αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ βιβλίον ἔγραψεν ὀνειδίξειν τὸν κύριον θεὸν 17
 Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν περὶ αὐτοῦ λέγων Ὡς θεοὶ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς
 οὐκ ἐξείλαντο λαοὺς αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, οὕτως οὐ μὴ ἐξέλῃται ὁ
 θεὸς Ἑζεκίου λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου. ¹⁸ καὶ ἐβόησεν φωνῇ 18
 μεγάλῃ Ἰουδαιστὶ ἐπὶ λαὸν Ἱερουσαλὴμ τὸν ἐπὶ τοῦ τείχους τοῦ
 βοηθῆσαι αὐτοῖς καὶ κατασπάσαι, ὅπως προκαταλάβωνται τὴν πόλιν.
¹⁹ καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ θεὸν Ἱερουσαλὴμ καὶ ὥς καὶ ἐπὶ θεοὺς λαῶν 19
 τῆς γῆς, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. ²⁰ καὶ προσηύξατο Ἑζεκίας ὁ 20
 βασιλεὺς καὶ Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς ὁ προφῆτης περὶ τούτων, καὶ
 ἐβόησεν εἰς τὸν οὐρανόν. ²¹ καὶ ἀπέστειλεν Κύριος ἄγγελον· ἐξέ- 21
 τριψεν πᾶν δυνατόν καὶ πολεμιστὴν καὶ ἄρχοντα καὶ στρατηγὸν ἐν

Α 9 στρατια Α | Ιουδα 2^ο Ιουδαν Α 10 λεγει] + Σενναχωριμ Α | τι] τινη Α |
 καθησεσθε] καθησθαι Α 11 om εις 2^ο Α | διψαν] θλιψιν Α | ημων] υμων Α
 12 περιειλε Α (? Α*) | om εν Α | προσκυνησεται Α | αυτω] αυτου Α | θυμια-
 σεται Α 13 ο τι] τι Α | εγω εποησα Α | πασιν Α | εδυναντο Α 14 τις εν
 πασι non inst Β^b | πασιν Α | εξωλοθρ. Β^b | αυτων] εαυτων Α 15 αυτου] εαυτου
 Α | ο θεος (2^ο) om ο Α 17 λαους αυτων] τους λ. εαυτων Α | αυτου 2^ο εαυτου
 Α 18 λαον Ιερ.] Ιλημ και τον λαον Α 19 θεον] pr τον Α | om και 2^ο Α |
 θεους λαων Α] θυ Σαλωμων Β | εργα Α] εργα Β 20 εβησαν Α 21 αγγε-
 λου Β* (αγγελον Β¹) | εξετριψεν] pr και Β^{ab} (x superscr) Α | παν] παντα Α

τῇ παρέμβολῇ βασιλέως Ἀσσοῦρ· καὶ ἀπέστρεψεν μετὰ αἰσχύνης Β
 προσώπου εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ ἦλθεν εἰς οἶκον θεοῦ αὐτοῦ, καὶ
 τῶν ἐξεληθόντων ἐκ κοιλίας αὐτοῦ κατέβαλον αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ.
 22 καὶ ἔσωσεν Κύριος Ἐζεκίαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ
 ἐκ χειρὸς Σενναχηρέμ βασιλέως Ἀσσοῦρ καὶ ἐκ χειρὸς πάντων, καὶ
 23 κατέπαυσεν αὐτοὺς κυκλόθεν. 23 καὶ πολλοὶ ἔφερον δῶρα τῷ κυρίῳ
 εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ δόματα τῷ Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ ὑπερήρθη
 24 κατ' ὀφθαλμοὺς πάντων τῶν ἐθνῶν μετὰ ταῦτα. 24 Ἐν ταῖς
 ἡμέραις ἐκείναις ἠρρώστησεν Ἐζεκίας ἕως θανάτου, καὶ προσηύξαστο
 25 πρὸς Κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῷ, καὶ σημεῖον ἔδωκεν αὐτῷ. 25 καὶ
 οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ἀπέδωκεν Ἐζεκίας, ἀλλὰ
 ὑψώθη ἡ καρδιά αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ὀργὴ καὶ ἐπὶ Ἰουδὰ
 26 καὶ Ἱερουσαλὴμ. 26 καὶ ἐταπεινώθη Ἐζεκίας ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς
 καρδίας αὐτοῦ, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἐπῆλ-
 27 θεν ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴ θεοῦ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου. 27 καὶ ἐγένετο
 τῷ Ἐζεκίᾳ πλοῦτος καὶ δόξα πολλὴ σφόδρα· καὶ θησαυροὺς ἐποίησεν
 αὐτῷ ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ τοῦ λίθου τοῦ τιμίου, καὶ εἰς τὰ
 28 ἀρώματα καὶ ὀπλοθήκας καὶ εἰς σκεύη ἐπιθυμητά, 28 καὶ πώλεις εἰς
 τὰ γενήματα σίτου καὶ ἐλαίου καὶ οἴνου, καὶ φάτνας παντὸς κτήνους
 29 καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποίμνια, 29 καὶ πώλεις ἃς ὠκοδόμησεν αὐτῷ καὶ
 ἀποσκευὴν προβάτων καὶ βοῶν εἰς πληθος, ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ Κύριος
 30 ἀποσκευὴν πολλὴν σφόδρα. 30 αὐτὸς Ἐζεκίας ἐνέφραξεν τὴν ἐξοδὸν
 τοῦ ὕδατος Σειῶν τὸ ἄνω, καὶ κατήθυνεν αὐτὰ κάτω πρὸς λίβα τῆς
 πόλεως Δαυεὶδ· καὶ εὐοδώθη Ἐζεκίας ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
 31 καὶ οὕτως τοῖς πρεσβύταις τῶν ἀρχόντων ἀπὸ Βαβυλῶνος τοῖς
 ἀποσταλείσιν πρὸς αὐτὸν πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ τέρας ὃ ἐγένετο
 32 ἐπὶ τῆς γῆς, ἐγκατέλιπεν αὐτὸν Κύριος τοῦ πειράσαι αὐτόν, εἰδέναι
 32 τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 32 καὶ τὰ καταλοιπα τῶν λόγων Ἐζεκίου καὶ
 τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἰδοὺ γέγραπται ἐν τῇ προφητείᾳ Ἡσαίου υἱοῦ Ἀμώς
 33 τοῦ προφήτου καὶ ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. 33 καὶ

21 μετα αισχ. προσ.] τοι προσωπον μετα αισχυνης Α | αυτου 1^ο] εαυτου Α
 Α | ηλθεν] εισηλθεν Α | θεου] pr του Α | αυτου 2^ο] εαυτου Α | κατελαβον
 Α*^{vid} (κατεβαλον Α^b) 22 om εν Α | Ασσουρ] Ασσυριω| Α | κυκλωθεν
 Α^b (κυκλοθεν Α*^{vid}) 23 υπερηρθη] υπηρθη Α | μετα] pr και Α (distinx
 ante μετα Β ante και Α) 24 εκειναις ηρ sup ras Α^a | αυτω 1^ο] αυτου Β^{ab} Α
 25 απεδωκεν] ανταπεδωκεν Α | αλλα] αλλ Α | Ιουδαν Α 26 αυτου] εαυτου
 Α | θεου] κω Α 27 αυτω] εαυτω Α 28 και 4^ο] + κωμας γ Β^{ab} mg + κωμας
 Α 29 αυτω 1^ο] εαυτω Α 30 Σειων] Σιων Β^b Γιων Α | ευδωδωθη Β^{ab} |
 πασιν Α | αυτου] εαυτου Α 31 πρεσβευταις Β^{ab} Α | γης] + και Α | εγκα-
 τελειπεν Α 32 καταλοιπα] λοιπα Α | προφητια Α

Β ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ἀναβάσει τάφων υἱῶν Δαυεὶδ· καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πᾶς Ἰουδὰ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἐβασίλευσεν Μανασσὴ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

¹ Ὡν δέκα δύο ἔτων Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ πεντή- 1 XX
κοντα πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ² καὶ ἐποίησεν τὸ ²
πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου, ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν
οὓς ἐξωλέθρευσεν Κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ³ καὶ ³
ἐπέστρεψεν καὶ ᾠκοδόμησεν τὰ ὑψηλὰ ἃ κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ
πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν στήλας τοῖς Βααλεῖμ καὶ ἐποίησεν ἄλση,
καὶ προσεκύνησεν πάσῃ τῇ στρατείᾳ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐδούλευσεν
αὐτοῖς. ⁴ καὶ ᾠκοδόμησεν θυσιαστήρια ἐν οἴκῳ Κυρίου οὗ εἶπεν Κύριος ⁴
Ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵ καὶ ᾠκοδόμησεν ⁵
θυσιαστήρια τῇ πάσῃ στρατείᾳ τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς διυσὶν αὐλαῖς
οἴκου Κυρίου. ⁶ καὶ αὐτὸς διήγαγεν τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ ἐν γέ ⁶
βανέ Ἐννόμ· καὶ ἐκκληδονίζετο καὶ ἐφαρμακεύετο καὶ οἰωνίζετο, καὶ
ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους καὶ ἐπαοιδούς· ἐπλήθυνεν τοῦ ποιῆσαι τὸ
πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ παροργίσαι αὐτόν. ⁷ καὶ ἔθηκεν τὸ ⁷
γλυπτὸν τὸ χωνευτόν, εἰκόνα ἣν ἐποίησεν, ἐν οἴκῳ θεοῦ οὗ εἶπεν ὁ
θεὸς πρὸς Δαυεὶδ καὶ Σαλωμὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ
καὶ Ἱερουσαλὴμ, ἣν ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, θήσω
τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁸ καὶ οὐ προσθήσω σαλεύσαι τὸν πόδα ⁸
Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλην εἰ
φυλάσσονται τοῦ ποιῆσαι πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐτοῖς κατὰ πάντα
τὸν νόμον, τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἐν χειρὶ Μωσῆ. ⁹ καὶ ⁹
ἐπλάνησεν Μανασσῆς τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερου-
σαλὴμ, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ὑπὲρ πάντα τὰ ἔθνη ἃ ἐξῆρεν Κύριος
ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ ἐλάλησεν Κύριος ἐπὶ Μανασσῇ ¹⁰
καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπήκουσεν. ¹¹ καὶ ἤγαγεν Κύριος ¹¹
ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ

A 33 αὐτον 1^ο εαυτου A | Μανασσῆς Aa¹ (Μανασση A*) XXXIII 1 om
Μανασσῆς A | om πεντε A 2 ἐναντιον] ενωπιον A | εξωλοθρ. Bb 3 τοις
Βααλειμ] ταις B. A | στρατια A (item 5) 5 τη παση] παση τη A
6 διηγαγεν] διηγεν A | γε βανε Εννομ] γη| Βεενομ. A | οιωνιζετο κ. εфарм.
A | εγγαστριμ. Bb | επληθυνεν] εποιησεν A 7 το χων.] pr και A |
θεου] κυ A | Σαλωμων] pr προς A | τον υιον] om τον A | θησω] σωθητω A
8 κριματα]+και δικαιωματα A 9 om Kyrios A | υιων] pr των A
10 επηκουσεν] επηκουσαν Bb¹ ηκουσαν A 11 αυτους] αυτον A | δυνα-
μεως] δυναστειας A

κατέλαβον τὸν Μανασσὴ ἐν δεσμοῖς καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις καὶ Β
 12 ἤγαγον εἰς Βαβυλῶνα. ¹² καὶ ὡς ἐθλίβη, ἐζήτησεν τὸ πρόσωπον
 τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐταπεινώθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου θεοῦ
 13 τῶν πατέρων αὐτοῦ. ¹³ καὶ προσηύξατο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπήκουσεν
 αὐτοῦ· καὶ ἐπήκουσεν τῆς βοῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς
 14 Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· καὶ ἔγνω Μανασσῆς ὅτι Κύριος
 αὐτός ἐστιν θεός. ¹⁴ Καὶ ᾠκοδόμησεν μετὰ ταῦτα τείχος ἔξω τῆς
 πόλεως Δανεῖδ ἀπὸ λιβὸς κατὰ Γιὸν ἐν τῷ χειμάρρῳ καὶ ἐκπορευο-
 μένων τὴν πύλην τὴν κύκλόθεν καὶ εἰς αὐτὸν Ὅπλα, καὶ ὕψωσεν
 σφόδρα· καὶ κατέστησεν ἄρχοντας τῆς δυνάμεως ἐν πάσαις ταῖς
 15 πόλεσιν ταῖς τειχίρεσιν ἐν Ἰούδα. ¹⁵ καὶ περιεῖλεν τοὺς θεοὺς τοὺς
 ἄλλοτρίους καὶ τὸ γλυπτὸν ἐξ οἴκου Κυρίου, καὶ πάντα τὰ θυσιαστήρια
 ἃ ᾠκοδόμησεν ἐν ὄρει οἴκου Κυρίου καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔξωθεν τῆς
 16 πόλεως. ¹⁶ καὶ κατώρθωσεν τὸ θυσιαστήριον Κυρίου, καὶ ἐθυσίασεν
 ἐπ' αὐτὸ θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως, καὶ εἶπεν τῷ Ἰούδα τοῦ
 17 δουλεύειν Κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ. ¹⁷ πλὴν ὁ λαὸς ἔτι ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν·
 18 πλὴν Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. ¹⁸ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ
 καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ πρὸς τὸν θεὸν καὶ λόγοι τῶν ὁρώντων λαλούν-
 19 των πρὸς αὐτὸν ἐπ' ὀνόματι θεοῦ Ἰσραὴλ, ¹⁹ ἰδοὺ ἐπὶ λόγων ⁽¹⁹⁾ προσ-
 ευχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ· καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ
 καὶ ἀποστάσεις αὐτοῦ, καὶ οἱ τόποι ἐφ' οἷς ᾠκοδόμησεν τὰ ὑψηλὰ καὶ
 ἔστησεν ἐκεῖ ἄλση καὶ γλυπτὰ πρὸ τοῦ ἐπιστρέφειν, ἰδοὺ γέγραπται
 20 ἐπὶ τῶν λόγων τῶν ὁρώντων. ²⁰ καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν
 πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν παραδείσῳ οἴκου αὐτοῦ· καὶ
 ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀμὼς υἱὸς αὐτοῦ.
 21 ^{21*} Ὡν εἴκοσι καὶ δύο ἔτων Ἀμὼς ἐν τῷ βασιλεῦειν αὐτόν, καὶ δύο
 22 ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²² καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον
 Κυρίου ὡς ἐποίησεν Μανασσῆς ὁ πατήρ αὐτοῦ· καὶ πᾶσιν τοῖς εἰδώλοις
 οἷς ἐποίησεν Μανασσῆς ὁ πατήρ αὐτοῦ ἔθυσεν Ἀμὼς καὶ ἐδούλευσεν
 23 αὐτοῖς. ²³ καὶ οὐκ ἐταπεινώθη ἐναντίον Κυρίου ὡς ἐταπεινώθη

11 κατελαβοντο| Μ. Α 12 του κυριου] $\overline{\kappa\upsilon}$ του Α | θεου 2^ο] pr του Α
 Α | αυτου 2^ο] εαυτου Α 13 om και επεστρεψεν... βασιλειαν αυτου Α |
 θεος] pr ο Α 14 μετα ταυτα ωκοδομησεν Α | Γιον] νοτον B^{ab} Α | και
 2^ο] + κατα την εισοδον την δια της πυλης της ιχθυικης και περιεκκυκλωσεν
 (-σε B^{ab}) το αδυτον και Bab^{mg} inf Α | εκπορευομενων Α | αυτον]
 αυτο Α | Οφλα Α 15 om εν 2^ο Α | εξωθεν] εξω Α 18 προς 1^ο] pr η
 Bab^{vid} Α | λογοι] pr οι Α | θεου] pr $\overline{\kappa\upsilon}$ Α 19 επηκουσεν] pr ως Α | απο-
 στασεις] αι αποστασιαι Α | των λογων] om των Α 20 αυτου 1^ο] εαυτου
 Α 21 ετων εικοσι και δυο Α 22 ο $\overline{\pi\eta\rho\iota}$ αυτου Μανασσης (2^ο) Α |
 εδουλευν Α

Β Μανασσὴ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς Ἀμὼς ἐπλήθυνεν πλημμέλειαν.
²⁴ καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν οἴκῳ ²⁴
αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς ἐπιθεμένους ἐπὶ τὸν ²⁵
Βασιλέα Ἀμὼς· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσείαν υἱὸν
αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

¹ Ὡν ὀκτὼ ἐτῶν Ἰωσείας ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ τριάκοντα ¹ XX
ἐν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐναντίον ²
Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς Δαυεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέ-
κλινεν δεξιὰ καὶ ἀριστερά. ³ καὶ ἐν τῷ ὀγδῶφ ἔτει τῆς βασιλείας ³
αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἔτι παιδάριον, ἤρξατο τοῦ ζητῆσαι Κύριον τὸν θεὸν
Δαυεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας
αὐτοῦ ἤρξατο τοῦ καθαρῖσαι τὸν Ἰουδὰ καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τῶν
ὑψηλῶν καὶ τῶν ἄλσεων, καὶ ἀπὸ τῶν χωνευτῶν. ⁴ καὶ κατέσπασεν ⁴
τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τὰ θυσιαστήρια τῶν Βααλεὶμ καὶ τὰ ὑψηλὰ
τὰ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἔκοψεν τὰ ἄλση καὶ τὰ γλυπτὰ, καὶ τὰ χωνευτὰ
συνέτριψεν καὶ ἐλέπτυνεν καὶ ἔρριψεν ἐπὶ πρόσωπον τῶν μνημάτων
τῶν θυσιαζόντων αὐτοῖς. ⁵ καὶ ὅστ' αἱ ἱερέων κατέκαυσεν ἐπὶ τὰ θυσια- ⁵
στήρια, καὶ ἐκαθάρισεν τὸν Ἰουδὰ καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, ⁶ καὶ ἐν ⁶
πόλεσιν Ἐφραίμ καὶ Μανασσὴ καὶ Συμεὼν καὶ Νεφθαλεὶ καὶ τοῖς
τόποις αὐτῶν κύκλῳ. ⁷ καὶ κατέσπασεν τὰ ἄλση καὶ τὰ θυσιαστήρια, ⁷
καὶ τὰ εἰδῶλα κατέκοψεν λεπτά, καὶ πάντα τὰ ὑψηλὰ ἔκοψεν ἀπὸ
πάσης τῆς γῆς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁸ Καὶ ⁸
ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τοῦ καθαρῖσαι τὴν γῆν
καὶ τὸν οἶκον, [ἀπέστειλεν] Σαφὰν υἱὸν Σελιὰ καὶ τὸν Μασὰ ἀρχοντα
τῆς πόλεως καὶ τὸν Ἰουὰχ υἱὸν Ἰωὰχ τὸν ὑπομνηματογράφον αὐτοῦ,
κραταιῶσαι τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἦλθον πρὸς Χελ- ⁹
κίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν εἰς
οἶκον θεοῦ, ὃ συνήγαγον οἱ Λευεῖται φυλάσσοντες τὴν πύλην ἐκ χειρὸς
Μανασσὴ καὶ Ἐφραίμ καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ ἀπὸ παντὸς κατα-

A 23 Μανασσης A | υιος] + αυτου A | πλημμελιαν A 25 επιτι-
θεμενους A | Ιωσιαν B^bA XXXIV 1 Ιωσias B^bA | βασιλευσαι] βασι-
λευειν A 2 αυτου] εαυτου A | και 4^ο] η A 3 δωδεκατω] δεκατω
A | Ιουδαν A 4 κατεσπασεν] κατεστρεψαν A | τα κατα πρ.] om τα A | τα
επ αυτ.] om τα A 5 εκαθερισεν A | Ιουδαν A 6 Νεφθαλειμ A
7 κατεκοψεν A | om πασης A | Ιερουσαλημ (Ιλχημ) seq ras 3 vel 4 litt in A
8 του καθαρισαι] pr οτε συνετελεσε| A | οικον 1^ο] + της βασιλειας| απεστειλεν
τον A | om απεστειλεν B | Μασσιαν A | πολεως] δυναμειως A | Ιουαχ] Ιωας
A | Ιωαχ] Ιωαχαζ A | αυτου 2^ο, 3^ο] εαυτου A 9 Χελκιαν B^bA |
ιερεαν A | εδωκεν A | θεου] κυ A

λοίπουν ἐν Ἰσραὴλ καὶ νίων Ἰούδα καὶ Βενιαμὲν καὶ οἰκούντων B
 10 ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁰ καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα
 οἱ κατεσταμένοι ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ποιούσι τὰ ἔργα οἱ
 11 ἐποίουν ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐπισκεύασαι κατισχύσαι τὸν οἶκον. ¹¹ καὶ
 ἔδωκαν τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις, καὶ ἀγοράσαι λίθους τετρα-
 12 βασιλεῖς Ἰούδα. ¹² καὶ οἱ ἄνδρες ἐν πίστει ἐπὶ τῶν ἔργων, καὶ
 ἐπ' αὐτῶν ἐπίσκοποι Ἰὲ καὶ Ἀβδεῖα οἱ Λευεῖται ἐξ νίων Μεραρεί,
 καὶ Ζαχαρίας καὶ Μοσολλάμ ἐκ τῶν νίων Καὰθ ἐπισκοπεῖν, καὶ πᾶς
 13 Λευεῖτης πᾶς συνιών ἐν ὀργάνοις ψῶδων. ¹³ καὶ ἐπὶ τῶν νωτοφόρων
 καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ποιούντων τὰ ἔργα ἐργασία καὶ ἐργασία, καὶ
 14 ἀπὸ τῶν Λευεῖτῶν γραμματεῖς καὶ κριταὶ καὶ πυλωροί. ¹⁴ καὶ ἐν
 τῷ ἐκφέρειν αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ εἰσοδιασθὲν εἰς οἶκον Κυρίου
 εὗρεν Χελκείας ὁ ἱερεὺς βιβλίον νόμου Κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ.
 15 ¹⁵ καὶ ἀπεκρίθη Χελκείας καὶ εἶπεν πρὸς Σαφὰν τὸν γραμματέα Βιβλίον
 νόμου εὗρον ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ ἔδωκεν Χελκείας τὸ βιβλίον τῷ
 16 Σαφάν. ¹⁶ καὶ εἰσήνεγκεν Σαφὰν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα,
 καὶ ἀπέδωκεν ἔτι τῷ βασιλεῖ λόγον Πᾶν τὸ δοθὲν ἀργύριον ἐν χειρὶ
 17 τῶν παίδων σου τῶν ποιούντων. ¹⁷ καὶ ἐχώνευσαν τὸ ἀργύριον
 τὸ εὗρεθὲν ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ ἔδωκεν ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων
 18 τῶν ποιούντων ἐργασίαν. ¹⁸ καὶ ἀπήγγειλεν Σαφὰν ὁ γραμμα-
 τεὺς τῷ βασιλεῖ λέγων Βιβλίον ὃ ἔδωκέν μοι Χελκείας ὁ ἱερεὺς·
 19 καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαφὰν ἐναντίον τοῦ βασιλέως. ¹⁹ καὶ ἐγένετο
 ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ νόμου, καὶ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐ-
 20 τοῦ. ²⁰ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκείᾳ καὶ τῷ Ἀχεικᾶμ νύμφῃ
 Σαφάν καὶ τῷ Ἀβδοδὸμ νύμφῃ Μειχαῖα καὶ τῷ Σαφάν τῷ γραμματεῖ
 21 καὶ τῷ Ἰσαΐᾳ παιδὶ τοῦ βασιλέως λέγων ²¹ Πόρεύθητε, ζητήσατε Κύριον
 περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ καταλειφθέντος ἐν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα
 περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὗρεθέντος· ὅτι μέγας ὁ θυμὸς

9 Ἰσραὴλ] Ἰλμ A | Ἰουδα]+καὶ Ἰσλ A   10 κατεσταμενοι] καθι- A
 σταμενοι A | ποιουνσιν A   11 τεκτοσιν A | om καὶ 3^ο Bab | τετραπο-
 δους A | οἰκου] seq ras 2 vel 3 litt in A (ous bis scr A*^{vid}) | ἐξωλοθρ. B¹
 12 om εν 1^ο A | Ιε (ιε B^{amg} ιε B^b) | Ιεθ A | Αβδια B^b Αβδίας A | Μεραρι A |
 om πας 2^ο A   14 το αργ.] om το A | Χελκίας B^bA (sed ε sup ras η
 ut vid)   15 Χελκίας B^bA (bis) | γραμματαιαν A | Σαφαν 2^ο] Ασαφ A
 16 ετι B^b (ετει B*)] επι A | ποιουντων]+το εργον A   17 εδωκαν A
 18 βιβλιον]+νομου A | om ο 2^ο BabA   19 του νομου] pr τους λογους
 A | om καὶ 2^ο A   20 Χελκια B^bA | Αβδοδομ] Αβδων A | Μιχαια
 B^bA | Ισαια] Ασαια A   21 Κυριον] pr τον A | καταλειφθεντος] περι-
 λειφθ. A | Ιουδα] pr εν A

Β Κυρίου ἐκκέκυνται ἐν ἡμῖν, διότι οὐκ ἤκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων Κυρίου τοῦ ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ²² καὶ ἐπορεύθη Χελκείας καὶ οἷς εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς ²² Ὀλδαν τὴν προφῆτιν γυναῖκα Σελλήμ υἱοῦ Καθουὰλ υἱοῦ Χελλῆς φυλάσσουσαν τὰς ἐντολάς, καὶ αὕτη κατοίκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν μαασαναί· καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ κατὰ ταῦτα. ²³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Οὕτως ²³ εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Εἴπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς μέ ²⁴ Οὕτως λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον ²⁴ τούτον, τοὺς πάντας λόγους τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἀνεγνωσμένῳ ἐναντίον τοῦ βασιλέως Ἰουδα, ²⁵ ἀνθ' ὧν ἐνκατελίπον ²⁵ με καὶ ἐθυμίασαν θεοῖς ἀλλοτρίοις, ἵνα παροργίσωσίν με ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν· καὶ ἐξεκαύθη ὁ θυμὸς μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ σβεσθήσεται. ²⁶ καὶ ἐπὶ βασιλείᾳ Ἰουδα τὸν ἀποστεί- ²⁶ λαντα ὑμᾶς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον, οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ Οὕτως λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Τοὺς λόγους οὓς ἤκουσας, ²⁷ καὶ ἐνετράπη ἡ ²⁷ καρδιά σου, καὶ ἐταπεινώθης ἀπὸ προσώπου μου ἐν τῷ ἀκουσαί σε τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὸν τόπον τούτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν, καὶ ἐταπεινώθης ἐναντίον μου καὶ διέρρηξας τὰ ἱμάτιά σου καὶ ἔκλαυσας κατεναντίον μου, καὶ ἐγὼ ἤκουσα, φησὶν Κύριος. ²⁸ Ἰδοὺ προστίθῃμί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ προστεθήσῃ πρὸς ²⁸ τὰ μνῆματά σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὄψονται οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν πᾶσιν τοῖς κακοῖς οἷς ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τούτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. καὶ ἀπέδωκαν τῷ βασιλεῖ λόγον. ²⁹ Καὶ ἀπέ- ²⁹ στείλει ἐν τῷ βασιλεὺς καὶ συνήγαγεν τοὺς πρεσβυτέρους Ἰουδα καὶ Ἱερουσαλὴμ. ³⁰ καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ πᾶς Ἰουδὰ καὶ ³⁰ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μεγάλου ἕως μικροῦ· καὶ ἀνέγνω ἐν ὧσιν αὐτῶν τοὺς πάντας λόγους βιβλίου τῆς διαθήκης τοὺς εὑρεθέντας ἐν οἴκῳ Κυρίου. ³¹ καὶ ³¹ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν στύλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐναντίον Κυρίου τοῦ πορευθῆναι ἐνώπιον Κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ μαρτύρια καὶ προσταγμάτων αὐτοῦ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ, τοὺς λόγους τῆς διαθήκης τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τῷ βιβλίῳ

A 31 ἤκουσαν] εἰσηκούσαν A 22 Χελκίας B^b (Χελκειας B^{*A}) | om και 2° A | Καθουαλ] Θακουαθ A | Χελλῆς] Εὐσερη A | κατωκει A | μαασαναι] μεσαναι A 25 ἐγκατελιπον B^b ἐγκατελειπον A | ἐθυμιασαν] ἐθυσαν A | ἀλλοτριοις] ετεροις A | αυτων] εαυτων A 27 μου 4°] εμου A 30 βασιλεως] + Ιουδα A | τους παντας] om τους A | της διαθηκης] om της A | του ευρεθεντος A 31 εστη] ανεστη A | τας εντολας] om τας A | μαρτυρια] + αυτου A | προσταγματα] ρι τα A | γεγραμμενους] ενγεγραμμ. A

32 τούτῳ. 32 καὶ ἔστησεν πάντας τοὺς εὐρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ Β
Βενιαμὴν· καὶ ἐποίησαν οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ διαθήκην ἐν οἴκῳ
33 Κυρίου θεοῦ πατρὸς αὐτῶν. 33 καὶ περιεΐλεν Ἰωσείας τὰ πάντα
βδελύγματα ἐκ πάσης τῆς γῆς ἣ ἦν υἱὼν Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησεν πάντας
τοὺς εὐρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰσραὴλ τοῦ δουλεύειν Κυρίῳ
θεῷ αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ· οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ ὅπισθεν
Κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτοῦ.

XV 1 Ἐποίησεν Ἰωσείας τὸ φάσεχ τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ· καὶ ἔθυσαν
2 τὸ φάσεχ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. 2 καὶ
ἔστησεν τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν, καὶ κατίσχυσεν αὐτοὺς
3 εἰς τὰ ἔργα οἴκου Κυρίου. 3 καὶ εἶπεν τοῖς Λευεΐταις τοῖς δυνατοῖς
ἐν παντὶ Ἰσραὴλ τοῦ ἀγιασθῆναι αὐτοὺς τῷ κυρίῳ· καὶ ἔθηκαν τὴν
κιβωτὸν τὴν ἁγίαν εἰς τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησεν Σαλωμὼν υἱὸς Δαυεὶδ
τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἄραι
ἐπ' ὧμων οὐθέν· γῦν οὖν λειτουργήσατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν καὶ
4 τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ. 4 καὶ ἐτοιμάσθητε κατ' οἴκους πατριῶν ὑμῶν
καὶ κατὰ τὰς ἡμερίας ὑμῶν, κατὰ τὴν γραφὴν Δαυεὶδ βασιλέως
5 Ἰσραὴλ καὶ διὰ χειρὸς βασιλέως Σαλωμὼν υἱοῦ αὐτοῦ. 5 καὶ στήτε
ἐν τῷ οἴκῳ κατὰ τὰς διαιρέσεις οἴκων πατριῶν ὑμῶν τοῖς ἀδελφοῖς
6 ὑμῶν υἱοῖς τοῦ λαοῦ, καὶ μερὶς οἴκου πατριᾶς τοῖς Λευεΐταις. 6 καὶ
θύσατε τὸ φάσεχ, καὶ ἐτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν τοῦ ποιῆσαι
7 κατὰ τὸν λόγον Κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ· 7 καὶ ἀπῆρξατο Ἰωσείας
τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ πρόβατα καὶ ἄμνους καὶ ἐρίφους ἀπὸ τῶν τέκνων
τῶν αἰγῶν, πάντα τὰ εἰς τὸ φάσεχ· καὶ πάντας τοὺς εὐρεθέντας εἰς
ἀριθμὸν τριάκοντα χιλιάδας· καὶ μόσχων τρεῖς χιλιάδας· ταῦτα ἀπὸ
8 τῆς ὑπάρξεως τοῦ βασιλέως. 8 καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπῆρξαντο
τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ Λευεΐταις· ἔδωκεν Χελκείας καὶ Ζαχαρίας
καὶ Ἰειλ οἱ ἄρχοντες οἴκου θεοῦ τοῖς ἱερεῦσιν, καὶ ἔδωκεν εἰς τὸ
φάσεχ πρόβατα καὶ ἄμνους καὶ ἐρίφους δισχίλια ἑξακόσια καὶ

32 Ἱερουσαλημ 2°] pr eis A | διαθηκην] ν sup ras A¹ | πατρος] πρῶν A | A
αυτων] εαυτων A 33 Ἰωσιας BabA | τα παντα] παντα τα A | της γης]
om της A | αυτων] εαυτων A | αυτου 2°] εαυτων A*^{vid} εαυτου (ou sup ras)
A¹ XXXV 1 και εποιησεν...εαυτου (sic) και εθυσεν (sic) το sup ras
A¹ | Ἰωσιας BabA | φασεκ A (ubique in hoc cap) | τεσσαρεσκαίδ. B*A]
τεσσαρισκαίδ. B^c 2 αυτων] εαυτων A 3 τω κυριω (1°)] om
τω A | αγιαν] α 1°, αν sup ras A^{a2} | αραι] επαραι A | τω λαω] om τω
A 5 υιοις] pr τοις A 6 ετοιμασατε] pr τα αγια A 7 Ἰωσιας
BabA | αιγων A] αιγων B | om τα A 8 εδωκεν] pr και A | Χελκιας B^bA |
θεου] pr του A

Β μόσχους τριακοσίους. ⁹καὶ Χωνενίας καὶ Βαναίας καὶ Σαμαίας καὶ 9
 Ναθαναὴλ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ Ἀσαβιὰ καὶ Ἰωὴλ καὶ Ἰωζαβὰδ ἄρχοντες
 τῶν Λευειτῶν ἀπῆρξαντο τοῖς Λευεῖταις εἰς τὸ φάσεχ πεντακισχίλια
 καὶ μόσχους πεντακοσίους. ¹⁰καὶ κατορθώθη ἡ λειτουργία, καὶ ἔστησαν ¹⁰
 οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν καὶ οἱ Λευεῖται ἐπὶ τὰς διαίρεσεις
 αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως. ¹¹καὶ ἔθυσαν τὸ φάσεχ, ¹¹
 καὶ προσέχεαν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οἱ Λευεῖται
 ἔδειραν. ¹²καὶ ἡτοίμασαν τὴν ὀλοκαύτωςιν παραδοῦναι αὐτοῖς κατὰ ¹²
 τὴν διαίρεσιν κατ' οἴκους πατριῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ, τοῦ προσάγειν
 τῷ κυρίῳ, ὡς γέγραπται ἐν βιβλίῳ Μωσῆ· καὶ οὕτως εἰς τὸ πρῶν.
¹³καὶ ὥπτησαν τὸ φάσεχ ἐν πυρὶ κατὰ τὴν κρίσιν, καὶ τὰ ἅγια ¹³
 ἤψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ ἐν τοῖς λέβησιν· καὶ εὐδῶθη, καὶ
 ἔδραμον πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ. ¹⁴καὶ μετὰ τὸ ἐτοιμάσαι ¹⁴
 αὐτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν, ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἀναφέρειν τὰ στέατα καὶ
 τὰ ὀλοκαυτώματα ἕως νυκτός, καὶ οἱ Λευεῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς καὶ
 τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών. ¹⁵καὶ οἱ ψαλτῶδοι υἱοὶ Ἀσάφ ¹⁵
 ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἐντολὰς Δαυεὶδ, καὶ Ἀσάφ καὶ
 Αἰμάν καὶ Ἰδειθῶμ οἱ προφῆται τοῦ βασιλέως· καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ
 οἱ πύλαιοι πύλης καὶ πύλης, οὐκ ἦν αὐτοῖς κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς
 λειτουργίας ἁγίων, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευεῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς.
¹⁶καὶ κατορθώθη καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ λειτουργία Κυρίου ἐν τῇ ¹⁶
 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τοῦ ποιῆσαι τὸ φάσεχ καὶ ἐνεγκεῖν τὰ ὀλοκαυτώματα
 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως Ἰωσεία.
¹⁷καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες τὸ φάσεχ τῷ καιρῷ ¹⁷
 ἐκείνῳ καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας. ¹⁸καὶ οὐκ ἐγένετο ¹⁸
 φάσεχ ὁμοῖον αὐτῷ ἐν Ἰσραὴλ· ἀπὸ ἡμερῶν Σαμουὴλ τοῦ προφήτου
 καὶ παντὸς βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐποίησαν ὡς τὸ φάσεχ ὃ ἐποίησεν
 Ἰωσείας καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ πᾶς Ἰουδὰ καὶ Ἰσραὴλ ὃ
 εὐρεθεῖς καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ κυρίῳ ¹⁹τῷ ὀκτω- ¹⁹
 καιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰωσεία. ¹⁹καὶ τοὺς ἐνγαστριμύθους καὶ ¹⁹α

Α 8 μόσχοις Β* (μόσχοις Β^a) 9 Χωνενίας ΒΑ*] Χωχενίας (χ sup ras)
 Α² | ἀδελφος] pr ο Α | Ἰωὴλ] Ἰειηλ Α | πεντακισχ.] pr προβατα Α 10 κατ-
 ωρθωθη Β^{ab} | αυτων Ι^o] εαυτων Α 11 εκ] ε sup ras Α¹ | εδειραν] εξεδειραν Α
 12 του λαου] ras του Α^{vid} | βιβλιω] + νομω Α 13 χαλκειοις Α | ευδωθη
 Β^{ab} 14 ιιερεις Β* (οι ιιερ. Β^a b) 15 οι Ι^o] αι Α^{*vid} (ο sup ras
 Α^b) | Ιδιθου] Α | πυλης Ι^o] pr της Α | οι αδελφοι] om οι Α 16 κατωρ-
 θωθη Β^{ab} Α | Ιωσια Β^{ab} Α 17 ευρεθεν Β* (+ tes Β^{ab} mg) | τω καιρω] pr
 εν Β^{ab} (superscr) Α 18 Σαμουηλ] Ισλμουηλ Α^{*vid} | παντος βασιλεως]
 παντες βασιλεις Α | Ιωσιας Β^{ab} Α | οι Λευειται] om οι Α 19 Ιωσια
 Β^{ab} Α 19 α εγγαστριμ. Β^{ab}

- τοὺς γνώστας καὶ τὰ θαραφεῖν καὶ τὰ εἰδῶλα καὶ τὰ καρασεῖμ ἃ ἦν B
 ἐν γῇ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐνεπύρισεν ὁ βασιλεὺς Ἰωσειάς, ἵνα
 στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου οὗ
 19 b εὗρεν Χελκείας ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου. 19 b ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη
 ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὃς ἐπέστρεψεν πρὸς Κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ
 ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον
 19 c Μωσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὄψος. 19 c πλὴν οὐκ ἀπεστράφη
 Κύριος ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ τοῦ μετὰ αὐτοῦ, οὐδ' ὠργίσθη θυμῷ Κύριος
 ἐν τῷ Ἰούδα ἐπὶ πάντα τὰ προστάγματα ἃ παρώργισεν Μανασσῆς.
 19 d 20 d καὶ εἶπεν Κύριος Καὶ τὸν Ἰούδαν ἀποστήσω ἀπὸ προσώπου, καθὼς
 ἀπέστησα τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπωσάμην τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην, τὴν
 Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν οἶκον ὃν εἶπα Ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ.
 20 20 Καὶ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ τὸν βασιλέα
 Ἀσσυρίων ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς
 21 Ἰωσειάς εἰς συνάντησιν αὐτῷ. 21 καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἀγγέ-
 λους λέγων Τί ἐμοὶ καὶ σοί, βασιλεῦ Ἰούδα; καὶ οὐκ ἐπὶ σέ ἦκω
 σήμερον πολεμον πολεμῆσαι· καὶ ὁ θεὸς εἶπεν κατασπεύσαι με·
 22 πρόσεχε ἀπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ, μὴ καταφθείρῃ σε. 22 καὶ
 οὐκ ἀπέστρεψεν Ἰωσειάς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ
 πολεμῆσαι αὐτὸν ἐκραταιώθη, καὶ οὐκ ἤκουσεν τῶν λόγων Νεχαὼ
 διὰ στόματος θεοῦ, καὶ ἦλθεν τοῦ πολεμῆσαι ἐν τῷ πεδίῳ Μαγεδών.
 23 23 καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξόται ἐπὶ βασιλέα Ἰωσειάν· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς
 24 τοῖς παισὶν αὐτοῦ Ἐξαγάγετέ με, ὅτι ἐπόνεσα σφόδρα. 24 καὶ ἐξήγαγον
 αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἄρματος καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ
 τὸ ἄρμα τὸ δευτερεῖον ὃ ἦν αὐτῷ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ·
 καὶ ἀπέθανεν, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ· καὶ πᾶς Ἰουδὰ
 25 καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐπένθησαν ἐπὶ Ἰωσειάν. 25 καὶ ἐθρήνησεν Ἱερεμίας
 ἐπὶ Ἰωσειάν, καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἄρχουσαι θρῆνον
 ἐπὶ Ἰωσειάν ἕως τῆς σήμερον, καὶ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς πρόσταγμα
 26 ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν θρῆνων. 26 καὶ ἦσαν λόγοι
 27 Ἰωσειά καὶ ἡ ἐλπίς αὐτοῦ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Κυρίου, 27 καὶ οἱ

19 a θαραφεῖμ A | καραισειμ A | γῇ pr τη A | om εν 2° A | ενεπυρισεν] A
 pr και A | Ιωσιας B^{ab} A (ita infra identidem) | του βιβλιου] om του A |
 Χελκias B^b A 19 b ομοιος 1°] ομοιος A*^{vid} (o 3° sup ras A^b) | αυτου 1°,
 2°, 3°] εαυτου A | τη ισχυι] om τη A | ομοιος 2°] + αυτω A 19 c προσ-
 ταγματα] παροργισματα A 19 d τον Ιουδαν] pr γε A | προσωπου] + μου A
 20 επι 2°] pr και A | βασιλευς 2°] pr ο A 21 om και 3° A | πολεμησαι]
 ποιησαι A 22 ηκουεν A 23 βασιλεαν A | αυτου] εαυτου A 24 ανε-
 βιβασεν B | αυτου 2°] εαυτου A 25 om και 5° A 26 Ιωσια A

Β λόγοι αὐτοῦ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

¹ Καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωαχὰς υἱὸν Ἰωσείου, καὶ ἔχρισαν XX
αὐτὸν καὶ κατέστησαν αὐτὸν εἰς βασιλέα ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.
² εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν Ἰωαχὰς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον 2
ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ^{2a} καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀβειτὰλ 2a
θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ Λοβενά. ^{2b} καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον 2b
Κυρίου κατὰ πάντα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ^{2c} καὶ ἔδῃσεν αὐτὸν 2c
Φαραὼ Νεχαῶ ἐν Δαβλαθὰ ἐν γῇ Ἰεμὰθ τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐν Ἱερου-
σαλὴμ. ³ καὶ μετήγαγεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐπέβαλεν 3
φόρον ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ τάλαντον χρυσίου.
⁴ καὶ κατέστησεν Φαραὼ Νεχαῶ τὸν Ἐλιακίμ υἱὸν Ἰωσείου βασιλέως 4
Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσείου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μετέστρεψεν τὸ ὄνομα
αὐτοῦ Ἰωακείμ· καὶ τὸν Ἰωαχὰς ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔλαβεν Φαραὼ Νεχαῶ
καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ^{4a} καὶ τὸ ἀργύριον 4a
καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκεν τῷ Φαραῶ· τότε ἤρξατο ἡ γῇ φορολογεῖσθαι,
τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόμα Φαραῶ· καὶ ἕκαστος κατὰ δύναμιν
ἀπῆται τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, δοῦναι
τῷ Φαραῶ Νεχαῶ.

^{5a} Ὡν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακείμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, 5
καὶ ἔνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς
αὐτοῦ Ζεχωρὰ θυγάτηρ Νηρείου ἐκ Ῥαμά. καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν
ἐναντίον Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ^{5a} ἐν 5a
ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἦλθεν Ναβουχοδοноσορ βασιλεὺς Βαβυλώνος εἰς
τὴν γῆν, καὶ ἦν αὐτῷ δουλεύων τρία ἔτη, καὶ ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ.
^{5b} καὶ ἀπέστειλεν Κύριος ἐπ' αὐτοῦ τοὺς Χαλδαίους καὶ ληστήρια Σύρων 5b
καὶ ληστήρια Μωαβειτῶν καὶ υἱῶν Ἀμμὼν καὶ τῆς Σαμαρείας· καὶ
ἀπέστησαν μετὰ τὸν λόγον τοῦτον, κατὰ τὸν λόγον Κυρίου ἐν χειρὶ
τῶν παίδων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. ^{5c} πλὴν θυμὸς Κυρίου ἦν ἐπὶ 5c
Ἰούδαν, τοῦ ἀποστήναι αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ διὰ Μανασσῆ
ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησεν, ^{5d} καὶ ἐν αἵματι ἀθῶφ ᾧ ἐξέχεεν Ἰωακείμ· 5d

A 27 λόγοι] pr λοιποὶ A XXXVI I Ἰωσιου B^{ab}A | om καὶ κατεστη-
σαν αὐτον A | αὐτου] + εν Ἰλημ A 2 εικοσι] pr υἱος A 2a Αβειταλ]
Αμταλ A | Λοβνα A 2c ελησεν B^b vid (εδῃσεν B^aA) | Ἰεμαθ] Αιμαθ A |
βασιλευειν] + αὐτον B^{ab} (superscr) A 4 Ἰωσιου B^{ab}A (bis) | βασιλεως]
βασιλεα A | Νεχαω 2°] χ sup ras A^b 4a εδωκαν A | om τότε ηρξατο...
Φαραω (2°) A | δουναι 2°] + αὐτο A | τω Φαραω (2°) om τω A 5 Ζεχωρα
A 5b αὐτου 1° B^aA] αὐτου B^{ab} | om καὶ λησθηρια Συρων A | Μωαβιτων
A | Σαμαριαν A 5c ἀποστηναι] ἀποστησαι A | αὐτου] εαυτου A | δια]
+ τας αμαρτίας B^{ab} (mg) A 5d αθωω B^a (αθωω B^{ab})

- ἐνέπλησεν τὴν Ἱερουσαλὴμ αἵματος ἀθόφου· καὶ οὐκ ἠθέλησεν Κύριος Β
 6 ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς. ⁶καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν Ναβουχοδονοσορ βασι-
 λεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν χαλκαῖς πέδαις καὶ ἀπή-
 7 γαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα. ⁷καὶ μέρος τῶν σκευῶν οἴκου Κυρίου
 ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν
 8 Βαβυλῶνι. ⁸καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακείμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν,
 οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασι-
 λεύουσιν Ἰούδα; καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακείμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ
 ἐτάφη ἐν γανοζαή μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰεχονίας
 υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
- 9 ⁹Οκτὼ ἐτῶν Ἰεχονίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον καὶ
 δέκα ἡμέρας ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν
 10 ἐνώπιον Κυρίου. ¹⁰καὶ ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀπέστειλεν ὁ
 βασιλεὺς Ναβουχοδονοσορ καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα μετὰ
 τῶν σκευῶν τῶν ἐπιθυμητῶν οἴκου Κυρίου· καὶ ἐβασίλευσεν Σεδεκίαν
 ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλήμ.
- 11 ¹¹Ἐτῶν εἴκοσι ἐνὸς Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἔνδεκα
 12 ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹²καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον
 Κυρίου θεοῦ αὐτοῦ· οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ προσώπου Ἱερεμίου τοῦ
 13 προφήτου καὶ ἐκ στόματος Κυρίου, ¹³ἐν τῷ τὰ πρὸς τὸν βασιλέα
 Ναβουχοδονοσορ ἀθετῆσαι ἃ ὥρκισεν αὐτὸν κατὰ τοῦ θεοῦ, καὶ
 ἐσκήληρυνεν τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ κατίσχυσεν
 14 τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι πρὸς Κύριον θεὸν Ἰσραὴλ. ¹⁴καὶ πάντες οἱ
 ἔνδοξοι Ἰούδα καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐπλήθυνεν τοῦ ἀθετῆσαι
 ἀθετήματα βδελυγμάτων ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸν οἶκον Κυρίου τὸν
 15 ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁵καὶ ἐξαπέστειλεν Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων
 αὐτῶν ἐν χειρὶ, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, ὅτι
 16 ἦν φειδόμενος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀγιάσματος αὐτοῦ. ¹⁶καὶ ἦσαν
 μυκτηρίζοντες τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ ἐξουθενοῦντες τοὺς λόγους αὐτοῦ
 καὶ ἐμπαίζοντες ἐν τοῖς προφήταις αὐτοῦ, ἕως ἀνέβη ὁ θυμὸς Κυρίου
 17 ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἕως οὐκ ἦν ἴαμα. ¹⁷καὶ ἤγαγεν ἐπ' αὐτοὺς βασιλέα

5 d ενεπλησεν] και επλησεν Α | εξολοθρ. Β? 6 απηγαγεν] ανηγαγεν Α Α
 7 αυτου] εαυτου Α 8 αυτου 1^ο, 2^ο] εαυτου Α | γανοζαν Α 9 οκτω] pr
 υιος Α | ετων] pr και δεκα Α | πονηρον bis scr Α* vid (ras 2^ο Α?) 10 επι-
 στραφεντος Α | εισηνεγκεν] εισηγαγεν Α | Σεδεκιαν] pr τον Α 11 ενο-
 σεδεκ. Β* (ενος Σεδ. Β^{ab}) 13 αυτου 2^ο] εαυτου Α 14 οι| οι ιερ. Α |
 εν Ιερουσ.] ν Ιλημ sup ras Α¹ 15 ο θς των πρων sup ras Α¹ | χειρι]
 +προφητων Α | αυτου 1^ο, 2^ο] εαυτου Α | om αυτου 3^ο Α 16 τους
 αγγελους] om τους Α | εξουθενοντας Α | ο θυμος] om ο Α

Β Χαλδαίων, καὶ ἀπέκτεινεν τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐφείσατο τοῦ Σεδεκίου, καὶ τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἤλῃσαν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν ἀπήγαγον· τὰ πάντα παρέδωκεν ἐν χερσὶν αὐτῶν. ¹⁸ καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου ¹⁸ θεοῦ τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρὰ καὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς βασιλέως καὶ μεγιστάνων, καὶ πάντα εἰσήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁹ καὶ ἐνέπρησεν τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ κατέσκαψεν τὸ ¹⁹ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰς βάρεις αὐτῆς ἐνέπρησεν ἐν πυρί, καὶ πᾶν σκεῦος ὥραϊον εἰς ἀφανισμόν. ²⁰ καὶ ἀπώκισεν τοὺς καταλοίπους εἰς ²⁰ Βαβυλῶνα, καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς δούλους ἕως βασιλείας Μήδων, ²¹ τοῦ πληρωθῆναι λόγον Κυρίου διὰ στόματος ²¹ Ἱερεμίου, ἕως τοῦ προσδέξασθαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς σαββατίσαι, εἰς συνπλήρωσιν ἐτῶν ἐβδομήκοντα.

²² Ἐτους πρώτου βασιλέως Περσῶν, μετὰ τὸ πληρωθῆναι ῥῆμα ²² Κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἐξῆγειρεν Κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλεν κηρῦξαι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν γραπτῷ λέγων ²³ Τάδε λέγει Κύρος βασιλεὺς Περσῶν πάσαις ²³ ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς Ἐδωκέν μοι Κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· τίς ἐξ ὑμῶν ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; ἔσται ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήτω.

- Α 17 ἠλεησεν Α 18 τα μεγαλα] τα με sup ras A¹ | om και 6° Α
 20 του καταλ. Α* (τους καταλ. Α¹) 21 σαββατισαι] + πασας τας ημερας
 ερημωσεως αυτης σαββατισαι Α | συμπληρωσιν Β^{a1b} Α 22 βασιλεως 1° pr
 Κυρου Α | κηρυξαι] pr του Α 23 πασας τας βασιλειας Α | αυτω οικον Α
 Subscr παραλειπομενων| β Β παραλειπομενων| των βασιλειων (βασιλεων
 Α? vid) Ιουδα| β Α

ΕΣΔΡΑΣ Α

1 ¹ ΚΑΙ ἤγαγεν Ἰωσείας τὸ πάσχα ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, B
 καὶ ἔθυσαν τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαideκᾷ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ
 2 πρώτου, ² στήσας τοὺς ἱερεῖς κατ' ἐφημερίας ἐστολισμένους ἐν τῷ
 3 ἱερῷ τοῦ κυρίου. ³ καὶ εἶπεν τοῖς Λευεῖταις, ἱεροδούλοις τοῦ Ἰσραὴλ,
 ἀγιάσαι αὐτοὺς τῷ κυρίῳ ἐν τῇ θέσει τῆς ἁγίας κιβωτοῦ τοῦ κυρίου
 ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ᾠκοδόμησεν Σαλωμών ὁ τοῦ Δαυεὶδ ὁ βασιλεὺς.
 4 ⁴ Οὐκ ἔσται ὑμῖν ἄραι ἐπ' ὤμων αὐτήν· καὶ νῦν λατρεύετε τῷ κυρίῳ
 θεῷ ὑμῶν, καὶ θεραπεύετε τὸ ἔθνος αὐτοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐτοιμάσατε
 κατὰ τὰς πατριάς καὶ τὰς φυλάς ὑμῶν ⁽⁵⁾ κατὰ τὴν γραφὴν Δαυεὶδ
 βασιλέως Ἰσραὴλ καὶ κατὰ τὴν μεγαλειότητα Σαλωμών τοῦ υἱοῦ
 5 αὐτοῦ· ⁵ καὶ στάντες ἐν τῷ ἁγίῳ κατὰ τὴν μεριδαρχίαν τὴν πατρικὴν
 ὑμῶν τῶν Λευειτῶν τῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
 6 ⁶ ἐν τάξει, ⁽⁶⁾ θύσατε τὸ πάσχα, καὶ τὰς θυσίας ἐτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς
 ὑμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ πάσχα κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ κυρίου τὸ
 7 δοθὲν τῷ Μωυσῇ. ⁷ καὶ ἐδώρησατο Ἰωσείας τῷ λαῷ τῷ εὐρεθέντι
 ἄρνων καὶ ἐρίφων τριάκοντα χιλιάδας, μόσχους τρισχιλίους· ⁽⁸⁾ ταῦτα
 ἐκ τῶν βασιλικῶν ἐδόθη κατ' ἐπαγγελίαν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν
 8 καὶ Λευεῖταις. ⁸ καὶ ἔδωκεν Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἡσύηλος
 οἱ ἐπιστάται τοῦ ἱεροῦ τοῖς ἱερεῦσιν εἰς πάσχα πρόβατα δισχίλια
 9 ἑξακόσια, μόσχους τριακοσίους. ⁹ καὶ Ἰεχονίας καὶ Σαμαίας καὶ
 Ναθαναὴλ ὁ ἀδελφὸς καὶ Σαβίας καὶ Ὁχίηλος καὶ Ἰωράμ χιλιάρχοι

Inscr ο ιερεις Α I 1 Ιωσίας B^bA (ita fere ubique) | αὐτου] εαντου Α
 Α | εθυσαν] εθυσε B^b+οι υιοι Ιηλ Α | τεσσαρεσκαιδ. (τεσσαρισκαιδ. B^a)
 τε ιδ' Α (improb τε Α[?]) 3 Λευιταις Α (Λευιτ. ubique) | αὐτους]
 εαντους Α | του Δ.] pr υιος Α 4 τω κυριω θεω] κω τω θω Α | υμων Ι^ο
 ημων Α | τας φυλας] om τας Α 5 αγιω] ιερω Α 5—6 Ισλ' | εν ταξει
 Α 6 του κυριου] κυ Α 7 χιλιαδες Α 8 Χελκias B^bA | Ησυηλος
 B^aA] η συνδοος B^a? b | post εξακοσια ras ι lit Α[?] 9 Οχηηλος] Οζηηλος Α^a?
 (? Α^{*})

Β ἔδωκαν τοῖς Λευεῖταις εἰς πάσχα πρόβατα χίλια, μόσχους ἑπτα-
 κοσίους. ¹⁰ καὶ ταῦτα τὰ γενόμενα· εὐπρεπῶς ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ¹⁰
 καὶ οἱ Λευεῖται, ἔχοντες τὰ ἄζυμα, κατὰ τὰς φυλάς ⁽¹¹⁾ καὶ κατὰ ⁽¹¹⁾
 τὰς μεριдарχίας τῶν πατέρων ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ, προσενεγκεῖν
 τῷ κυρίῳ κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ· καὶ οὕτω τὸ
 πρωινόν. ¹¹ καὶ ὤπτησαν τὸ πάσχα ἐν πυρὶ ὥς καθήκει, καὶ ¹¹ ⁽¹²⁾
 τὰς θυσίας ἤψησαν ἐν τοῖς χαλκίοις καὶ λέβησιν μετ' εὐωδίας,
⁽¹³⁾ καὶ ἀπήνεγκαν πᾶσι τοῖς ἐκ τοῦ λαοῦ. ¹² μετὰ δὲ ταῦτα ἡτοί- ⁽¹³⁾
 μασαν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών.
¹³ οἱ γὰρ ἱερεῖς ἀνέφερον τὰ στέατα ἕως ἁωρίας· καὶ οἱ Λευεῖται ¹³ ⁽¹⁴⁾
 ἡτοίμασαν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών.
¹⁴ καὶ οἱ ἱεροψάλται υἱοὶ Ἀσάφ ἦσαν ἐπὶ τῆς τάξεως αὐτῶν κατὰ ¹⁴ ⁽¹⁵⁾
 τὰ ὑπὸ Δαυεὶδ τεταγμένα, καὶ Ἀσάφ καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἐδδει-
 νοῦς οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως. ¹⁵ καὶ οἱ θυρωροὶ ἐφ' ἐκάστου πυλῶ- ⁽¹⁶⁾
 νος· οὐκ ἔστιν παραβῆναι ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ ἐφημερίαν· οἱ γὰρ
 ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευεῖται ἡτοίμασαν ἑαυτοῖς. ¹⁶ καὶ συνετε- ⁽¹⁷⁾
 λέσθη τὰ τῆς θυσίας τοῦ κυρίου ⁽¹⁸⁾ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἀχθῆναι ⁽¹⁸⁾
 τὸ πάσχα καὶ προσαχθῆναι τὰς θυσίας ἐπὶ τὸ τοῦ κυρίου θυσια-
 στήριον κατὰ τὴν ἐπιταγὴν τοῦ βασιλέως Ἰωσείου. ¹⁷ καὶ ἡγά- ⁽¹⁹⁾
 γοσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὸ πάσχα
 καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἡμέρας ἑπτὰ. ¹⁸ καὶ οὐκ ἤχθη τὸ ⁽²⁰⁾
 πάσχα τοιοῦτο ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν χρόνων Σαμουὴλ τοῦ
 προφήτου· ¹⁹ καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ ἡγάγουν ⁽²¹⁾
 πάσχα τοιοῦτον οἷον ἤγαγεν Ἰωσείας καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται
 καὶ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ εὐρεθεὶς ἐν τῇ κατοικήσει
 αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁰ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἔτει βασιλεύοντος Ἰω- ⁽²²⁾
 σείου ἤχθη τὸ πάσχα τοῦτο. ²¹ καὶ ὠρθώθη τὰ ἔργα Ἰωσείου ⁽²³⁾
 ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ πλήρει εὐσεβείας. ²² καὶ ⁽²⁴⁾
 τὰ κατ' αὐτὸν δὲ ἀναγέγραπται ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις, περὶ
 τῶν ἡμαρτηκότων καὶ ἡσεβηκότων εἰς τὸν κύριον παρὰ πᾶν
 ἔθνος καὶ βασιλείαν, καὶ ἃ ἐλύπησαν αὐτὸν ἔστιν· καὶ οἱ λόγοι

Α 9 χιλία] πεντακεισχιλία (εισχ sup ras A^a) Α 10 ταυτα τα γενο-
 μενα] τούτων γενομένων Α | οι Λευεῖται] om οι Α* (hab superscr A¹) | Μωση
 Α | οὕτως Α 11 om εν 1° Bab | ἤψησαν] ὠπτησαν Α | πᾶσιν Α | εκ] ε
 sup ras A^a 12 αὐτων] εαυτων Α 13 αὐτων] ων sup ras A^a 14 υιοι]
 ιοι sup ras A^a | αὐτων] εαυτων Α | Ἐδδινους Α | οι παρα] ο παρα Α
 15 εαυτοις] αυτως Α 16 του κυριου] τω κω Α | προσαχθῆναι] προσενε-
 χθῆναι Α 17 ἡγαγον Α 19 τοιοῦτο Α | ο ευρεθεῖς] οι ευρεθεντες Α
 21 εν] ε sup ras A^a? | πληρεις Bab Α 22 ησεβηκ.] η 1° sup ras A^a | om
 α Α | εστιν] εν αισθησει Α

- (25) ²³ τοῦ κυρίου ἀνέστησαν ἐπὶ Ἰσραὴλ. ²³ Καὶ μετὰ πᾶσαν τὴν Β
 πρᾶξιν ταύτην Ἰωσείου συνέβη Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου ἔλθοντα
 πόλεμον ἐγείρει ἐν Χαρκαμὺς ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου· καὶ ἐξῆλθεν εἰς
 (26) ²⁴ ἀπάντησιν αὐτῷ Ἰωσείας. ²⁴ καὶ διεπέμψατο βασιλεὺς Αἰγύπτου
 πρὸς αὐτὸν λέγων Τί ἐμοὶ καὶ σοί ἐστίν, βασιλεῦ τῆς Ἰουδαίας;
 (27) ²⁵ οὐχὶ πρὸς σέ ἐξαπέσταλμαι ὑπὸ Κυρίου τοῦ θεοῦ, ἐπὶ γὰρ τοῦ
 Εὐφράτου ὁ πόλεμός μου ἐστίν· καὶ νῦν Κύριος μετ' ἐμοῦ ἐστίν,
 καὶ Κύριος μετ' ἐμοῦ ἐπισπένδων ἐστίν· ἀπόστηθι, καὶ μὴ ἐναν-
 (28) ²⁶ τιῶ τῷ κυρίῳ. ²⁶ καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν ἑαυτὸν Ἰωσείας ἐπὶ τὸ
 ἄρμα αὐτοῦ, ἀλλὰ πολεμεῖν αὐτὸν ἐπιχειρεῖ, οὐ προσέχων ῥή-
 (29) ²⁷ μασιν Ἱερεμίου προφήτου ἐκ στόματος Κυρίου. ²⁷ ἀλλὰ συν-
 εστήσατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν τῷ πεδίῳ Μετααδδούς· καὶ
 (30) ²⁸ κατέβησαν οἱ ἄρχοντες πρὸς βασιλέα Ἰωσείαν. ²⁸ καὶ εἶπεν ὁ
 βασιλεὺς τοῖς παισὶν αὐτοῦ Ἀποστήσατέ με ἀπὸ τῆς μάχης,
 ἡσθένησα γὰρ λίαν. καὶ εὐθέως ἀπέστησαν αὐτὸν οἱ παῖδες
 (31) ²⁹ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς παρατάξεως, ²⁹ καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δευτέριον
 αὐτοῦ· καὶ ἀποκατασταθεὶς εἰς Ἱερουσαλὴμ μετήλλαξεν τὸν βίον
 (32) ³⁰ αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ πατρικῷ τάφῳ. ³⁰ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ
 ἐπένθησαν τὸν Ἰωσείαν· καὶ ἐθρήνησεν Ἱερεμίας ὁ προφήτης
 ὑπὲρ Ἰωσείου, καὶ οἱ προκαθήμενοι σὺν γυναιξὶν ἐθρηνοῦσαν
 αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐξεδόθη τοῦτο γενέσθαι αἰεὶ
 (33) ³¹ εἰς πᾶν τὸ γένος Ἰσραὴλ. ³¹ ταῦτα δὲ ἀναγέγραπται ἐν τῇ βύβλῳ
 τῶν ιστορουμένων περὶ τῶν βασιλέων τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὸ
 καθ' ἐν πραχθὲν τῆς πράξεως Ἰωσείου καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ
 τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου· τά τε πραχθέντα
 ὑπ' αὐτοῦ καὶ τὰ νῦν ιστόρηται ἐν τῷ βυβλίῳ τῶν βασιλέων
 (34) ³² Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. ³² Καὶ ἀναλαβόντες οἱ ἐκ τοῦ ἔθνους
 τὸν Ἰεχονίαν υἱὸν Ἰωσείου ἀνέδειξαν βασιλέα ἀντὶ Ἰωσείου τοῦ
 (35) ³³ πατρὸς αὐτοῦ, ὄντα ἐτῶν εἴκοσι τριῶν. ³³ καὶ ἐβασίλευσεν ἐν
 Ἰσραὴλ καὶ Ἱερουσαλὴμ μῆνας τρεῖς· καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτὸν

23 Χαρκαμυς] Καλχαμυς Α | Ἰωσεις Β* (Ἰωσίας Βα et ut vid b) **24** προς Α
 αυτον βασιλεως Αιγυπτου Α **26** αυτου] εαυτου Α | επεχειρι (εχ sup
 ras Α^{a2}) Α **27** Μεταεδδδους Α | βασιλεα] pr τον Α **28** αυτου Ι^ο]
 εαυτου Α **29** δευτερον Β^a | αυτου] εαυτου Α (bis) | αποκατασταθει Α*
 (s superscr Α¹) **30** επενθησαν] pr και Α | εθρηνουσαν] εθρηνον Α | γενε-
 σθαι Β*] γειν. Β^a γιν. Β^b Α | αι Α | παν] απαν Α **31** βυβλω] βιβλω Α |
 Κυριου] pr του Α | πραχθεντα] προπραχθεντα Β^{ab} προσπροαχθ. Α | τω βυ-
 βλιω] τη βιβλω Α | βασιλεων 2^ο] ε sup ras Α^a (βασιλαιων Α* vid) **32** Ιε-
 χονιαν] Ιωχαζ Α **33** Ισραηλ] Ιουδα Α | απεκατεστησεν] απεστη-
 σεν Α

Β βασιλεὺς Αιγύπτου βασιλεύειν ἐν Ἱερουσαλήμ, ³⁴ καὶ ἐξημίωσεν ³⁴ (36)
 τὸ ἔθνος ἀργυρίου ταλάντοις ἑκατὸν καὶ χρυσίου ταλάντω ἐνί.
³⁵ καὶ ἀνέδειξεν ὁ βασιλεὺς Αιγύπτου βασιλέα Ἰωακείμ τὸν ἀδελ- ³⁵ (37)
 φὸν αὐτοῦ βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ. ³⁶ καὶ ἔδησεν ³⁶ (38)
 Ἰωακείμ τοὺς μεγιστάνας, Ζάριον δὲ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ συλλα-
 βὼν ἀνήγαγεν ἐξ Αιγύπτου. ³⁷ Ἐτῶν δὲ ἦν εἴκοσι πέντε ³⁷ (39)
 Ἰωακείμ ὅτε ἐβασίλευσεν τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ
 ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου. ³⁸ μετ' αὐτὸν δὲ ἀνέβη ³⁸ (40)
 Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν χαλ-
 κείῳ δεσμῷ καὶ ἀπήγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. ³⁹ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ³⁹ (41)
 σκευῶν τοῦ κυρίου λαβὼν Ναβουχοδονοσορ καὶ ἀπενέγκας ἀπη-
 ρείσατο ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. ⁴⁰ τὰ δὲ ἱστορηθέντα ⁴⁰ (42)
 περὶ αὐτοῦ καὶ τῆς αὐτοῦ ἀκαθαρσίας καὶ δυσσεβείας ἀναγέ-
 γραπται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν χρόνων τῶν βασιλέων. ⁴¹ Καὶ ⁴¹ (43)
 ἐβασίλευσεν αὐτ' αὐτοῦ Ἰωακείμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὅτε γὰρ ἀνε-
 δείχθη, ἦν ἐτῶν ὀκτώ. ⁴² βασιλεύει δὲ μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας ⁴² (44)
 δέκα ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἔναντι Κυ-
 ρίου. ⁴³ Καὶ μετ' ἐνιαυτὸν ἀποστείλας Ναβουχοδονοσορ μετῆ- ⁴³ (45)
 γαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα ἅμα τοῖς ἱεροῖς σκεύεσιν τοῦ κυρίου,
⁴⁴ καὶ ἀνέδειξε Σεδεκίαν βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, ⁴⁴ (46)
 Σεδεκίαν ὄντα ἐτῶν εἴκοσι ἐνός· βασιλεύει δὲ ἔτη ἔνδεκα. ⁴⁵ καὶ ⁴⁵ (47)
 ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ
 τῶν ῥηθέντων λόγων ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου ἐκ στόματος
 τοῦ κυρίου. ⁴⁶ καὶ ὀρκισθεὶς ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονοσορ ⁴⁶ (48)
 τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου, ἐφιορκήσας ἀπέστη, καὶ σκληρύνας αὐτοῦ
 τὸν τράχηλον καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ παρέβη τὰ νόμιμα Κυρίου
 θεοῦ Ἰσραήλ. ⁴⁷ καὶ οἱ ἡγούμενοι δὲ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων ⁴⁷ (49)
 πολλὰ ἡσέβησαν καὶ ἠνόμησαν ὑπὲρ πάσας τὰς ἀκαθαρσίας
 πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου τὸ ἁγια-
 ζόμενον ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁴⁸ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τῶν πατέ- ⁴⁸ (50)

Α 33 βασιλευειν] pr του μη B^cA 34 αργυριω B^{a?b} | χρυσιω B^{a?b}
 35 ο βασιλευς] om ο Α | Ιωακειμ (ακειμ sup ras) A^avid 36 Ιωκειμ
 Α* Ιωακ. Α^{a?} | Ζαριον] Ζαρα|κην Α 37 Ιωακειμ] ακειμ sup ras Α^a |
 ενωπιον] εναντι Α 38 μετ] επ Α | εδησεν] δησας Α | om και 2° Α
 39 εαντου Α 40 ακαθαρσιας αυτου Α 41 ο υιος] om ο Α | οκτω] pr δεκα
 Α 44 ανεδειξεν Α | βασιλευει] εβασιλευσεν Α 45 πνηρον B* (πον.
 B^b) 46 επιορκησας B^{ab}A | αυτου] εαντου Α (bis) 47 ησεβησαν και
 ηνομ.] ηνομησαν και παρεβησαν Α | αγιαζομενον] αγιασθεν Α | Ιερουσαλημ]
 Ιεροσολυμοις Α 48 βασιλευς] θς B^{ab}mgA

ρων αὐτῶν διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ μετακαλέσαι αὐτούς, καθὼς ἐφεί- B
 (51) 49 δετο αὐτῶν καὶ τοῦ σκηνώματος αὐτοῦ. || 49 αὐτοὶ δὲ ἐμυκτήρισαν
 ἐν τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ, καὶ ἡ ἡμέρᾳ ἐλάλησεν Κύριος, ἦσαν
 (52) ἐκπαίζοντες τοὺς προφῆτας αὐτοῦ. (52) ἕως οὗ θυμῶντα αὐτὸν ἐπὶ
 τῷ ἔθνει αὐτοῦ διὰ τὰ δυσσεβήματα προστάξαι ἀναβιβάσαι
 (53) 50 ἐπ' αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς τῶν Χαλδαίων. 50 οὗτοι ἀπέκτειναν
 τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ περικύκλω τοῦ ἁγίου ἱεροῦ,
 καὶ οὐκ ἐφείσαντο νεανίσκου καὶ παρθένου καὶ πρεσβύτου καὶ
 (54) νεωτέρου, (54) ἀλλὰ πάντας παρέδωκαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν.
 51 51 καὶ πάντα τὰ ἱερὰ σκευὴ τοῦ κυρίου, τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά,
 καὶ τὰς κιβωτοὺς τοῦ κυρίου καὶ τὰς βασιλικὰς ἀποθήκας ἀνα-
 (55) 52 λαβόντες ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυλῶνα. 52 καὶ ἐνεπύρισαν τὸν οἶκον
 τοῦ κυρίου, καὶ ἔλυσαν τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ, καὶ τοὺς πύργους
 (56) 53 αὐτῆς ἐνεπύρισαν ἐν πυρί, 53 καὶ συνετέλεσαν πάντα τὰ ἔνδοξα
 αὐτῆς ἀχρεῶσαι καὶ τοὺς ἐπιλοίπους ἀπήγαγεν μετὰ ῥομφαίας
 (57) 54 εἰς Βαβυλῶνα. 54 καὶ ἦσαν παῖδες αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μέχρι
 οὗ βασιλεῦσαι Πέρσας, εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ ῥήματος τοῦ κυρίου
 (58) 55 ἐν στόματι Ἱερεμίου 55 ἕως τοῦ εὐδοκῆσαι τὴν γῆν τὰ σάββατα
 αὐτῆς, πάντα τὸν χρόνον τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς σαββατιεῖ εἰς
 συνπλήρωσιν ἐτῶν ἐβδομήκοντα.

II 1 1 Βασιλεύοντος Κύρου Περσῶν ἔτους πρώτου, εἰς συντέλειαν ῥή-
 2 ματος Κυρίου ἐν στόματι Ἱερεμίου, 2 ἤγειρεν Κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου
 βασιλέως Περσῶν, καὶ ἐκήρυξεν ὅλη τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ ἅμα διὰ
 3 γραπτῶν λέγων. 3 Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κύρος Ἐμὲ ἀνέ-
 4 δειξεν βασιλέα τῆς οἰκουμένης ὁ κύριος τοῦ Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ ὕψιστος,
 4 καὶ ἐσήμηνέν μοι οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλήμ τῇ ἐν τῇ
 5 Ἰουδαίᾳ. 5 εἰ τίς ἐστιν οὖν ὑμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, ἔστω ὁ κύριος
 αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβὰς εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
 οἰκοδομεῖτω τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τοῦ Ἰσραὴλ· οὗτος ὁ κύριος ὁ
 6 κατασκήνωσας ἐν Ἱερουσαλήμ. 6 ὅσοι οὖν κατὰ τοὺς τόπους οἰ-
 κοῦσιν, βοηθείωσαν αὐτῷ οἱ ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν

48 αὐτου] εαυτου A (bis) | καθοτι A 49 ἐμυκτηρισαν] ἐξεμυκτηριζον A | A
 ου] του A | θυμῶντα] θυμωθεντα A | αὐτου 3^ο] εαυτου A 50 αἱγιου] + αυ-
 των A | νεωτερου] + αυτων A | παντα A | παρεδωκεν A 51 ιερεα B* (ιερα
 B^bA) | τας κιβωτους] τα σκευη κιβωτου A 52 του κυριου] om του A | αυτης]
 αυτων A 53 αχρειωσαι B^{ab}A | μετα] απο A 54 μεχρι ου] μεχρις ου B^{ab}
 μεχρι τον A | του ρηματος του κυριου] λογον κυ A 55 συμπληρωσιν B^bA
 II 2 ολη] pr εν A | αὐτου] εαυτου A 4 αυτω] εαυτω A 5 ο κυριος 1^ο]
 + κς A | του κυριου] om του A 6 τους τοπους] om τους A

Β ἄργυρίῳ ⁽⁷⁾ καὶ ἐν δόσεσιν, μεθ' ἱππων καὶ κτηνῶν, σὺν τοῖς ἄλλοις ⁽⁷⁾
 τοῖς κατ' εὐχὰς προστεθειμένοις εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου τὸ ἐν Ἱερου-
 σαλήμ. ⁷ Καὶ καταστήσαντες οἱ ἀρχιφυλοὶ τῶν πατριῶν τῆς ⁽⁸⁾
 Ἰούδα καὶ Βενιαμὲν φυλῆς, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται, καὶ
 πάντων ὧν ἡγεῖρεν Κύριος τὸ πνεῦμα ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι
 οἶκον τῷ κυρίῳ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁸ καὶ οἱ περικύκλω αὐτῶν ⁸
⁽⁹⁾ ἐβοήθησαν ἐν πᾶσιν, ἐν ἄργυρίῳ καὶ χρυσίῳ, ἱπποῖς, κτήνεσιν ⁽⁹⁾
 καὶ εὐχαῖς ὡς πλείσταις πολλῶν ὧν ὁ νοὺς ἡγέρθη. ⁹ καὶ ὁ ⁹ ⁽¹⁰⁾
 βασιλεὺς Κῦρος ἐξήνεγκεν τὰ ἅγια σκεύη τοῦ κυρίου, ἃ μετήγαγεν
 Ναβουχοδονοσορ ἐξ Ἱερουσαλήμ καὶ ἀπηρείστατο αὐτὰ ἐν τῷ εἰ-
 δωλίῳ αὐτοῦ. ¹⁰ ἐξενέγκας δὲ αὐτὰ Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν ¹⁰ ⁽¹¹⁾
 παρέδωκεν αὐτὰ Μιθριδάτῃ τῷ ἑαυτοῦ γαζοφυλάκι. ¹¹ διὰ δὲ τού- ¹¹ ⁽¹²⁾
 του παρεδόθησαν Σαναμασσάρῳ προστάτῃ τῆς Ἰουδαίας. ¹² ὁ δὲ ¹² ⁽¹³⁾
 τούτων ἀριθμὸς ἦν, σπονδεῖα χρυσᾶ χίλια, σπονδεῖα ἄργυρᾶ
 χίλια, θύσσαι ἄργυραὶ εἴκοσι ἑννέα, φιάλαι χρυσαῖ τριάκοντα,
 ἄργυραὶ βυ' δέκα, καὶ ἄλλα σκεύη χίλια. ¹³ τὰ δὲ πάντα σκεύη ¹³ ⁽¹⁴⁾
 ἐκομίσθη, χρυσᾶ καὶ ἄργυρᾶ, πεντακισχίλια τετρακόσια ἐξή-
 κοντα ἑννέα. ¹⁴ ἀννέχθη δὲ ὑπὸ Σαμανασσάρου ἅμα τοῖς ἐκ τῆς ¹⁴ ⁽¹⁵⁾
 αἰχμαλωσίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ. || ¹⁵ Ἐν δὲ τοῖς ¹⁵ ⁽¹⁶⁾
 ἐπὶ Ἀρταξέρξου τοῦ Περσῶν βασιλέως χρόνοις κατέγραφεν αὐτῶν
 κατὰ τῶν κατοικούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ Βήλεμος
 καὶ Μιθραδάτης καὶ Ταβέλλιος καὶ Ῥάθυμος καὶ Βεέλτεθμος καὶ
 Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τούτοις συντασσόμενοι,
 οἰκοῦντες δὲ ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις τόποις, τὴν ὑπογεγραμ-
 μένην ἐπιστολὴν ¹⁶ Βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ ⁽¹⁷⁾ κυρίῳ οἱ παῖδές σου ¹⁶ ⁽¹⁷⁾
 Ῥάθυμος ὁ τὰ προσπίπτοντα καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς καὶ
 οἱ ἐπίλοιποι τῆς βουλῆς αὐτῶν καὶ οἱ ἐν κοίλῃ Συρία καὶ Φοι-
 νίκη. ¹⁷ καὶ νῦν γνωστὸν ἔστω τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ὅτι Ἰουδαῖοι ¹⁷ ⁽¹⁸⁾

Α 6 om και 2° Α 7 καταστησαντες] κατασταντες Α | αρχιφυλοι Α* vid (αρχιφυλ. Α²) 8 om εν 2° Α | κτηνεσιν] pr και Α | ως] ως ταις Α* vid ωσται Α² 9 αγια] ιερα Α | μετηγαγεν] μετηνεγ|κεν Α | ειδωλιω αυτου] εαυτου ειδ. Α 10 Μιθριδατη Α (at sup ras Α²) | γαζοφυλακι] αζ sup ras Α² 11 Σαναβασσαρῳ (αναβ sup ras) Α² | προστατη] pr τω Α 12 σπονδεια 1°] σπονδια Β* (-δεια Β^{ab}) | σπονδεια 2° (-δια Α)] pr και Α | χρυσεαι Α | βυ'] δισχιλιαι τετρα|κοσαι Α 13 εκομισθη] διεκομισθη Α 14 αννεχθη] η 1° sup ras Α² | Σαμαβασσαρου Α | Ιεροσολυμα Α 15 Αρταρξερξου Α | αυτων] αυτω Α | Μιθραδατης Β* Α² Μιθριδ. Β^{ab} Α* vid | Ραθυμος και Βεελτεθμος] Ραθυος και Βα|ελτεθμος (ος και Βα sup ras) Α² | Σεμελλιος Α | οικουντες] pr οι Α οικο sup ras Α² 16 Αρταρξερξη Α | Σαμελλιος] Σεβελλιος Α | οι 3°] pr κραταιοι Α 17 κυριω] + μου Α | οτι] διοτι Α | Ιουδαιοι] pr οι Α

- ἀναβάντες παρ' ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς, ἐλθόντες εἰς Ἱερουσαλὴμ, τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηρὰν οἰκοῦσιν, τὰς τε ἀγορὰς αὐ-
 (19) 18 τῆς καὶ τὰ τείχη θεραπεύουσιν καὶ ναὸν ὑποβάλλονται. 18 ἂν
 οὖν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ τείχη συντελεσθῇ, φορο-
 λογίαν οὐ μὴ ὑπομείνωσιν δοῦναι, ἀλλὰ καὶ βασιλεῦσιν ἀντιστή-
 (20) σονται· (20) καὶ ἐπεὶ ἐνεργεῖται τὰ κατὰ τὸν ναόν, καλῶς ἔχειν
 (21) ὑπολαμβάνομεν μὴ ὑπεριδεῖν τὸ τοιοῦτο (21) ἀλλὰ προσφωνῆσαι
 τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ὅπως, ἂν φαίνεται σοι, ἐπισκεφθῇ ἐν τοῖς ἀπὸ
 (22) 19 τῶν πατέρων σου βιβλίοις. 19 καὶ εὐρήσεις ἐν τοῖς ὑπομνημα-
 τισμοῖς τὰ γεγραμμένα περὶ τούτων, καὶ γνώσῃ ὅτι ἡ πόλις ἦν
 (23) ἐκείνη ἀποστάτις καὶ βασιλεῖς καὶ πόλεις ἐνοχλοῦσα, (23) καὶ οἱ
 Ἰουδαῖοι ἀποστάται καὶ πολιορκίας συνεσταμένοι ἐν αὐτῇ ἔτι ἐξ
 (24) 20 αἰῶνος, δι' ἣν αἰτίαν ἡ πόλις αὕτη ἡρημώθη. 20 νῦν οὖν ὑποδει-
 κνύομέν σοι, κύριε βασιλεῦ, ὅτι ἂν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ
 καὶ τὰ ταύτης τείχη ἀνασταθῇ, ἕξοδός σοι οὐκέτι ἔσται εἰς κοί-
 (25) 21 λην Συρίαν καὶ Φοινίκην. 21 τότε ἀντέγραφεν ὁ βασιλεὺς Ῥαθύμφ
 τῷ γράφοντι τὰ προσπίπτοντα καὶ Βεελτέθμφ καὶ Σαμελλίφ
 γραμματεῖ καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς συντασσομένοις καὶ οἰκοῦσιν ἐν
 (26) 22 Σαμαρείᾳ καὶ Συρίᾳ καὶ Φοινίᾳ τὰ ὑπογεγραμμένα 22 Ἀνέγνων
 τὴν ἐπιστολὴν ἣν πεπόμεφατε πρὸς μέ. ἐπέταξα οὖν ἐπισκέ-
 ψασθαι· καὶ εὐρέθη ὅτι ἐστὶν ἡ πόλις ἐκείνη ἐξ αἰῶνος βασι-
 (27) 23 λεύσιν ἀντιπαρατάσσουσα, 23 καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀποστάσεις καὶ
 πολέμους ἐν αὐτῇ συντελοῦντες, καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ καὶ σκληροὶ
 ἦσαν ἐν Ἱερουσαλὴμ κυριεύοντες καὶ φορολογοῦντες κοίλῃν Συ-
 (28) 24 ρίαν καὶ Φοινίκην. 24 νῦν οὖν ἐπέταξα ἀποκωλύσαι τοὺς ἀνθρώ-
 πους ἐκείνους τοῦ οἰκοδομῆσαι τὴν πόλιν, καὶ προνοηθῆναι ὅπως
 (29) μὴθεν παρὰ ταῦτα γένηται (29) καὶ μὴ προβῇ ἐπὶ πλείον τὰ τῆς
 (30) 25 κακίας εἰς τὸ βασιλεῖς ἐνοχλῆσαι. 25 τότε ἀναγνωσθέντων τῶν
 παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου γραφέντων ὁ Ῥάθυμος καὶ

17 πονηραν] pr την Α | οικουσιν] οἰκοδομουσιν B^a (οἰκοδομους B^b) Α Α
 18 ἐπι B* (επει B^{ab}) | υπερδειν B* (υπεριδειν B¹) | το τοιουτο] om το Α
 αν] εαν Α | φανηται Α 19 υπομνηματισμοις] υπομνημασιν Α |
 αποσταταις] απ sup ras Α* | συνεσταμενοι B^{ab} (συνετ. B*) | συνισταμενοι Α |
 η πολις 2^ο] pr και Α 20 υποδικνυμεν Α | οτι] διοτι Α | εξοδος] καθοδος
 Α | ουκετι σοι Α | Φοινεικ. B* (Φοινικ. B^b: item 21, 23) 21 Βεελ-
 τεμωθ' Α | συντασσομενοις] ο 1^ο sup ras Α^a | Σαμαρεια] pr τη Α | om
 και Συρια Α 22 επεταξα] επαταξα B* Α* (επετ. B^{ab} Α^a?) | ηυρεθη Α |
 αντιπαρατασσ.] ι sup ras Α^a 24 om ουν Α | επεταξα B^{ab} Α | επαταξα
 B* | μηθεν] μηδεν Α | εις το] επι τω Α | ενοχλησαι] ενοχλισθαι Α 25 Αρ-
 ταξερξου Α

Β Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ τοῦτοις συντάσσόμενοι, ἀναξέ-
ξαντες κατὰ σπουδὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ μεθ' ἵππου καὶ ὄχλου
παρατάξεως, ⁽³¹⁾ ἤρξαντο κωλύειν τοὺς οἰκοδομοῦντας· καὶ ἤργει ἡ ⁽³¹⁾
οἰκοδομὴ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ μέχρι τοῦ δευτέρου ἔτους
τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Περσῶν βασιλέως.

¹ Καὶ βασιλεὺς Δαρεῖος ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ὑπ' αὐ- I III
τόν, καὶ πᾶσιν τοῖς οἰκογενέσιν αὐτοῦ, καὶ πᾶσιν τοῖς μεγιστᾶσιν τῆς
Μηδείας καὶ τῆς Περσίδος, ² καὶ πᾶσιν τοῖς σατράπαις καὶ στρατηγοῖς 2
καὶ τοπάρχαις τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς μέχρι Λιθιοπίας ἐν
ταῖς ἑκατὸν εἴκοσι ἐπτὰ σατραπείαις. ³ καὶ ἐφάγοσαν καὶ ἐπίοσαν, 3
καὶ ἐμπλησθέντες ἀνέλυσαν· ὁ δὲ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἀνέλυσεν εἰς
τὸν κοιτῶνα καὶ ἐκοιμήθη, καὶ ἔξυπνος ἐγένετο. ⁴ τότε οἱ τρεῖς 4
νεανίσκοι οἱ σωματοφύλακες, οἱ φυλάσσοντες τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως,
εἶπαν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον ⁵ Εἴπωμεν ἕκαστος ἡμῶν ἕνα λόγον 5
ὃς ὑπερισχύσει· καὶ οὐ ἂν φανῇ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ σοφώτερον τοῦ ἐτέ-
ρου, δώσει αὐτῷ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς δωρεὰς μεγάλας καὶ ἐπινίκια
μεγάλα, ⁶ καὶ πορφύραν περιβαλέσθαι καὶ ἐν χρυσώμασιν πίνειν καὶ 6
ἐπὶ χρυσῷ καθεύδειν καὶ ἄρμα χρυσοχάλινον καὶ κίδарιν βυσσίνην
καὶ μανιάκην περὶ τὸν τράχηλον, ⁷ καὶ δεύτερος καθιεύεται Δαρείου διὰ 7
τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ συγγενὴς Δαρείου κληθήσεται. ⁸ καὶ τότε 8
γράψαντες ἕκαστος τὸν ἑαυτοῦ λόγον ἐσφραγίσαντο καὶ ἔθηκαν ὑπὸ
τὸ προσκεφάλαιον Δαρείου τοῦ βασιλέως, ⁽⁹⁾ καὶ εἶπαν ⁹ Όταν ἐγερθῇ 9
ὁ βασιλεὺς, δώσουσιν αὐτῷ τὸ γράμμα· καὶ ὃν ἂν κρίνῃ ὁ βασιλεὺς
καὶ οἱ τρεῖς μεγιστᾶνες τῆς Περσίδος ὅτι οὐ ὁ λόγος αὐτοῦ σοφώ-
τερος, αὐτῷ δοθήσεται τὸ νίκος, καθὼς γέγραπται. ¹⁰ ὁ εἰς ἔγραψεν 10
Ἵπερισχύει ὁ οἶνος. ¹¹ ὁ ἕτερος ἔγραψεν ώπερισχύει ὁ βασιλεὺς. 11
¹² ὁ τρίτος ἔγραψεν ώπερισχύουσιν αἱ γυναῖκες, ὑπὲρ δὲ πάντα 12
νικᾷ ἡ ἀλήθεια. ¹³ καὶ ὅτε ἐξηγέρθη ὁ βασιλεὺς, λαβόντες τὸ γράμμα 13
ἔδωκαν αὐτῷ, καὶ ἀνέγνω. ¹⁴ καὶ ἐξαποστείλας ἐκάλεσεν πάντας 14
τοὺς μεγιστᾶνας τῆς Περσίδος καὶ τῆς Μηδείας καὶ σατράπας καὶ
στρατηγοὺς καὶ τοπάρχας καὶ ὑπάτους, ⁽¹⁵⁾ καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χρηματι-

Α 25 Σεμελλιος Α | εις Ἰλῆμ κατα σπουδην Α | μεθ] μετ Α | Δαριου Β* Α
(Δαρειου Β^{a1b}) III 1 Δαριος Β* Α (Δαρειος Β^{a2b}) | Μηδίας Α 2 υπ
αυτον] μετ αυτων Α | Λιθιοπίας Β^b (Λιθιοπιαίς Β*)] πρ της Α | σατραπιαίς
Β^b Α 3 και 1°] + οτε Α | εφαγον Α | επιον Α | ο δε] τοτε Α | Δαριος Α
4 προς τον ετερον] τω ετερω Α 5 αν] εαν Α | ανδω Β* (αυτω Β^{ab} Α)
6 τραχηλον] + αυτου Α 7 αυτου] εαυτου Α 9 om αν Α | om ου Α |
νικος] νικημα Α 10 ο εις Α¹] οίς Α* 12 ο τριτος Β^{ab} (οτι τρ. Β*)]
ο αλλος Α 13 εδωκαν] επεδωκαν Α

- (16) 15 στηρίψ, καὶ ἀνεγνώσθη τὸ γράμμα ἐνώπιον αὐτῶν. 15 καὶ εἶ- B
 πειν Καλέσατε τοὺς νεαρίσκους, καὶ αὐτοὶ δηλώσουσιν τοὺς λό-
 (17) 16 γους αὐτῶν· καὶ ἐκλήθησαν, καὶ εἰσήλθοσαν. 16 καὶ εἶπαν αὐτοῖς
 Ἀπαγγεῖλατε ἡμῖν περὶ τῶν γεγραμμένων. Καὶ ἤρξατο ὁ
 (18) 17 πρῶτος ὁ εἶπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ οἴνου, (18) καὶ ἔφη οὕτως 17 Ἀν-
 δρες, πῶς ὑπερισχύει ὁ οἶνος. πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς
 (19) 18 πίνοντας αὐτὸν πλανᾷ τὴν διάνοιαν, 18 τοῦ τε βασιλέως καὶ τοῦ
 ὀρφανοῦ ποιεῖ τὴν διάνοιαν μίαν, τὴν τε τοῦ οἰκέτου καὶ τὴν τοῦ
 (20) 19 ἐλευθέρου, τὴν τε τοῦ πένητος καὶ τὴν τοῦ πλουσίου. 19 καὶ
 πᾶσαν διάνοιαν μεταστρέφει εἰς εὐωχίαν καὶ εὐφροσύνην, καὶ
 (21) 20 οὐ μέμνηται πᾶσαν λύπην καὶ πᾶν ὀφειλῆμα. 20 καὶ πάσας καρ-
 δίας ποιεῖ πλουσίας, καὶ οὐ μέμνηται βασιλέα οὐδὲ σατράπην·
 (22) 21 καὶ πάντα διὰ ταλάντων ποιεῖ λαλεῖν, 21 καὶ οὐ μέμνηται ὅταν
 πίνωσιν φιλιάζειν φίλοις καὶ ἀδελφοῖς, καὶ μετ' οὐ πολὺ σπῶν-
 (23) 22 ται μαχαίρας. 22 καὶ ὅταν ἀπὸ τοῦ οἴνου ἐγερθῶσιν, οὐ μέμνηται ἂ
 (24) 23 ἔπραξαν. 23 ὧ ἄνδρες, οὐχ ὑπερισχύει ὁ οἶνος ὅτι οὕτως ἀναγκάζει
 IV 1 ποιεῖν; καὶ ἐσίγησεν οὕτως εἶπας. 1 Καὶ ἤρξατο ὁ δεύτερος
 2 λαλεῖν ὁ εἶπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ βασιλέως 2 ὧ ἄνδρες, οὐχ ὑπερι-
 σχύουσιν οἱ ἄνθρωποι, τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν κατακρατοῦντες καὶ
 3 πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς; 3 ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπερισχύει καὶ κυριεύει αὐτῶν
 4 καὶ δεσπόζει αὐτῶν, καὶ πᾶν ὃ ἐὰν εἶπῃ αὐτοῖς ἐνακούουσιν. 4 ἐὰν
 εἶπῃ αὐτοῖς ποιῆσαι πόλεμον ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, ποιοῦσιν·
 5 ἐὰν δὲ ἐξαποστείλῃ αὐτοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους, βαδίζουσιν καὶ
 5 κατεργάζονται τὰ ὄρη καὶ τὰ τεῖχη καὶ τοὺς πύργους. 5 φονεύουσιν
 καὶ φονεύονται, καὶ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως οὐ παραβαίνουσιν· ἐὰν
 δὲ νικήσωσιν, τῷ βασιλεῖ κομίζουσιν πάντα, καὶ ἐὰν προνομεύσωσιν
 6 καὶ τὰ ἄλλα πάντα. 6 καὶ ὅσοι οὐ στρατεύονται οὐδὲ πολεμοῦσιν
 ἀλλὰ γεωργοῦσιν τὴν γῆν, πάλιν ὅταν σπεύρωσι, θερίσαντες ἀνα-
 φέρουσιν τῷ βασιλεῖ· καὶ ἕτερος τὸν ἕτερον ἀναγκάζοντες ἀναφέ-
 7 ρουσι τοὺς φόρους τῷ βασιλεῖ. 7 καὶ αὐτὸς εἰ μόνος ἐστίν, ἐὰν

15 δηλουσουςιν A | αυτων] εαυτων A 17 πινοντας A | τη διανοια A A
 18 την 5°] ras aliq in τ B¹ 20 καρδιας] pr τας A | βασιλεια A (i improb
 vid Aa¹ mg) 21 φιλιαζειν] φιαλιζειν A | μαχαιρας] pr τας A 22 εγερ-
 θωσιν] γενηθωσιν A | ου] ουδε A | μεμνηται] μνηνται (sic) A | επραξεν A
 23 om οτι A | ειπας] ειπων A IV 1 ειπας] ειπων A 2 θρωποι την
 γῆ] sup ras B^{a1b} 3 βασιλεu A* (βασιλεu A¹) | κυριει B* (κυριενει BabA) |
 αυτων 1°] παντων A | παν] παντα A | εαν] αν A | ενακουουσιν] ποιησουσιν A
 4 ποιουσιν] ποιησουσιν A | πολεμου A* (πολεμου A²) 5 εαν 2°] pr οσα A
 6 σπειρωσιν A | αναφερουσιν (2°) A 7 ει B* (ειs BabA)

Β εἶπη ἀποκτεῖναι, ἀποκτέννουσιν· εἶπεν ἀφείναι, ἀφίουσιν· ⁸εἶπε 8 πατάξαι, τύπτουσιν· εἶπεν ἐρημῶσαι, ἐρημοῦσιν· εἶπεν οἰκοδομῆσαι, οἰκοδομοῦσιν· ⁹εἶπεν ἐκκόψαι, ἐκκόπτουσιν· εἶπεν φυτεῦσαι, φυτεύ- 9 ουσιν· ¹⁰καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ ἐνακούουσιν. ¹⁰ πρὸς δὲ τούτοις αὐτὸς ἀνάκειται, ἐσθίει καὶ πίνει καὶ καθεύδει· ¹¹αὐτοὶ δὲ τηροῦσιν κύκλῳ περὶ αὐτόν, καὶ οὐ δύνανται ἕκαστος ¹¹ ἀπελθεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, οὐδὲ παρακούουσιν αὐτοῦ. ¹²ὧ ¹² ἄνδρες, πῶς οὐχ ὑπερισχύει ὁ βασιλεὺς ὅτι οὕτως ἐπακουστός ἐστιν; καὶ ἐσίγησεν. ¹³Ὁ δὲ τρίτος ὁ εἶπας περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ¹³ ἀληθείας, οὗτός ἐστιν Ζοροβαβέλ, ἡρξάτο λαλεῖν ¹⁴Ἄνδρες, οὐ μέγας ¹⁴ ὁ βασιλεὺς, καὶ πολλοὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ οἶνος ἰσχύει; τίς οὖν ὁ δεσπόζων αὐτῶν, ἢ τίς ὁ κυριεύων; ⁽¹⁵⁾οὐχ αἱ γυναῖκες; ¹⁵αἱ γυναῖκες ¹⁵ ἐγέννησαν τὸν βασιλέα καὶ πάντα τὸν λαὸν ὃς κυριεύει τῆς θαλάσσης καὶ τῆς γῆς· ¹⁶καὶ ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο, καὶ αὗται ἐξέθρεψαν αὐτοὺς ¹⁶ τοὺς φυτεύσαντας τοὺς ἀμπελώνας ἐξ ὧν ὁ οἶνος γίνεται, ¹⁷καὶ αὗται ¹⁷ ποιοῦσιν τὰς στολὰς τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὗται ποιοῦσιν δόξαν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ οὐ δύνανται οἱ ἄνθρωποι εἶναι χωρὶς τῶν γυναικῶν. ¹⁸ἐὰν δὲ συναγάγῃσιν χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ πᾶν πρᾶγμα ὥραϊον, ¹⁸ καὶ ἰδῶσιν γυναῖκα μίαν καλὴν τῷ εἶδει καὶ τῷ κάλλει, ¹⁹καὶ ταῦτα ¹⁹ πάντα ἀφέντες εἰς αὐτὴν κέχηναν, καὶ χάσκοντες τὸ στόμα θεωροῦσιν αὐτήν, καὶ πάντες αὐτὴν αἰρετίζουσιν μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πᾶν πρᾶγμα ὥραϊον. ²⁰ἄνθρωπος τὸν ἑαυτοῦ ²⁰ πατέρα ἐγκαταλείπει ὃς ἐξέθρεψεν αὐτόν καὶ τὴν ἰδίαν χώραν, καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν γυναῖκα κολλᾶται, ²¹καὶ μετὰ τῆς γυναικὸς ἀφήσιν ²¹ τὴν ψυχὴν, καὶ οὔτε τὸν πατέρα μέμνηται οὔτε τὴν μητέρα οὔτε τὴν χώραν. ²²καὶ ἐντεῦθεν δεῖ ὑμᾶς γινῶναι ὅτι αἱ γυναῖκες κυριεύουσιν ²² ὑμῶν· οὐχὶ πονεῖτε καὶ μοχθεῖτε, καὶ πάντα ταῖς γυναιξὶν δίδοτε καὶ φέρετε; ²³καὶ λαμβάνει ἄνθρωπος τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ καὶ ²³ ἐκπορεύεται ἐξοδεύειν καὶ ληστεύειν καὶ κλέπτειν, καὶ εἰς τὴν θά-

Α 7 ἀποκτείνουσιν Α* ἀποκτενουςιν Α² | εἶπεν] εἰπεν Α | ἀφείναι] ἀφίεναι Α
8 εἶπε] εἶπεν Α | om εἶπεν ἐρημῶσαι ἐρημοῦσιν Α 9 ἐκκόπτουσιν Bedit
10 ἐνακούουσιν] ν sup ras 2 litt Α² 11 αὐτοὶ] οὗτοι Α | κυκλῳ περὶ αὐτον]
περὶ αὐτον (ον sup ras Α²) κυκλῳ Α | δυναται Α 13 εἶπας] εἰπων Α
14 ἄνδρες] pr ω Α | κυριεῶν] + αὐτων (superscr) B^{ab} 15 κυριεῖ Β* (κυριενεῖ
B^{ab} Α) 16 φυτενοντας Α 17 αὗται 2^ο Β² Α] αὐτοὶ Β* | δοξαν... γυναι-
κων] τας δοξας] των ανων και ου δυνανται οι ανει χωρεις των γυν. ειναι Α (τας...
των γυν sup ras et in mg Α²) 18 και παν πρᾶγμα ωραιον και ιδωσιν] ουχι
αγαπων Α | ιδει Β* Α (ειδει Β^{ab}) 19 κέχηναν] ἐγκέχηναν Α | πραγμα
Α* (ν ras Α²) 20 ἐγκαταλείπει Α | os ἐξέθρεψ sup ras Α² 21 ἀφιη-
σιν Α 23 αὐτου ΒΑ*] εαυτου Α¹ | ἐξοδευειν] εἰς ἐξοδιαν Α | om και 3^ο Α

24 λασσαν πλείν καὶ ποταμούς, ²⁴ καὶ τὸν λένοντα θεωρεῖ, καὶ ἐν σκότει B
 βαδίζει· καὶ ὅταν κλέψῃ καὶ ἀρπάσῃ καὶ λωποδυτήσῃ, τῇ ἐρωμένῃ
 25 ἀποφέρει. ²⁵ καὶ πλείον ἀγαπᾷ ἄνθρωπος τὴν ἰδίαν γυναῖκα μᾶλλον
 26 ἢ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. ²⁶ καὶ πολλοὶ ἀπενοήθησαν ταῖς ἰδίαις
 27 διανοίαις διὰ τὰς γυναῖκας, καὶ δούλοι ἐγένοντο δι' αὐτάς. ²⁷ καὶ
 πολλοὶ ἀπώλοντο καὶ ἐσφάλησαν καὶ ἡμάρτοσαν διὰ τὰς γυναῖκας.
 28 ²⁸ καὶ νῦν οὐ πιστεύετε μοι; οὐχὶ μέγας ὁ βασιλεὺς τῇ ἐξουσίᾳ
 29 αὐτοῦ; οὐχὶ πᾶσαι αἱ χῶραι εὐλαβοῦνται ἄψασθαι αὐτοῦ; ²⁹ ἐθεώ-
 ρουν αὐτὸν καὶ Ἀπάμην τὴν θυγατέρα Βαρτάκου τοῦ θαυμαστοῦ
 30 τὴν παλλακὴν τοῦ βασιλέως καθημένην ἐν δεξιᾷ τοῦ βασιλέως, ³⁰ καὶ
 ἀφαιροῦσαν τὸ διάδημα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπιτι-
 31 θοῦσαν αὐτῇ· καὶ ἐράπιζεν τὸν βασιλέα τῇ ἀριστερᾷ. ³¹ καὶ πρὸς
 τούτοις ὁ βασιλεὺς χάσκων τὸ στόμα ἐθεώρει αὐτήν· καὶ ἐὰν γελάσῃ
 αὐτῷ, γελᾷ· ἐὰν δὲ πικραυνθῇ ἐπ' αὐτόν, κολακεύει αὐτήν ὅπως
 32 διαλλαγῇ αὐτῷ. ³² ὦ ἄνδρες, πῶς οὐκ ἰσχυραὶ αἱ γυναῖκες ὅτι
 33 οὕτως πράσσουν; ³³ καὶ τότε ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ μεγιστᾶνες ἐβλε-
 34 πον εἰς τὸν ἕτερον· καὶ ἤρξατο λαλεῖν περὶ τῆς ἀληθείας ³⁴ Ἄνδρες,
 οὐκ ἰσχυραὶ αἱ γυναῖκες; μεγάλη ἡ γῆ, καὶ ὑψηλὸς ὁ οὐρανός, καὶ
 ταχὺς τῷ δρόμῳ ὁ ἥλιος, ὅτι στρέφεται ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ οὐρανοῦ
 35 καὶ πάλιν ἀποτρέχει εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. ³⁵ οὐχὶ
 μέγας ὁς ταῦτα ποιεῖ; καὶ ἡ ἀλήθεια μεγάλη καὶ ἰσχυροτέρα παρὰ
 36 πάντα. ³⁶ πᾶσα ἡ γῆ τὴν ἀλήθειαν καλεῖ, καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτὴν
 εὐλογεῖ, καὶ πάντα τὰ ἔργα σείεται καὶ τρέμει, καὶ οὐκ ἔστιν μετ' αὐ-
 37 τοῦ ἀδικῶν οὐθέν. ³⁷ ἀδικος ὁ οἶνος, ἀδικος ὁ βασιλεὺς, ἀδικοὶ αἱ
 γυναῖκες, ἀδικοὶ πάντες οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀδικοὶ πάντα τὰ
 ἔργα αὐτῶν, πάντα τὰ τοιαῦτα· καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια, καὶ
 38 ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῶν ἀπολοῦνται. ³⁸ καὶ ἡ ἀλήθεια μένει καὶ ἰσχύει
 39 εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ζῇ καὶ κρατεῖ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ³⁹ καὶ
 οὐκ ἔστιν παρ' αὐτὴν λαμβάνειν πρόσωπα οὐδὲ διάφορα, ἀλλὰ τὰ
 δίκαια ποιεῖ ἀπὸ πάντων τῶν ἀδίκων καὶ πονηρῶν· καὶ πάντες
 40 εὐδοκοῦσι τοῖς ἔργοις αὐτῆς, ⁴⁰ καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῇ κρίσει αὐτῆς
 οὐθέν ἀδικόν. καὶ αὕτη ἡ ἰσχύς καὶ τὸ βασιλεῖον καὶ ἡ ἐξουσία καὶ

23 πλει Α 24 ἐρωμένη] ἐρη|μωμένη Α 28 εὐλαβοῦνται]+αυτον Α Α

30 αὐτῇ] εαυτῇ Α | ἐραπιζεν Bab 31 αὐτὴν 1° Bab A] αὐτῷ B* | προσγε-
 λασῃ Α | κολοκαυε B* κολοκευε B^a (κολακευε B^b A) 32 οὐκ B^b] οὐχ B*
 οὐχι Α | ἰσχυραὶ] pro σ alii al coep B^{*vid} 33 ἐβλεπον] ἐνεβλεπον Α | εἰς]
 ἑτερος προς Α 34 εαυ B* (εαυτου Bab) 36 οὐδεν Α 37 αὐτων 2°] εαυ-
 των Α 38 καὶ η] ἡ δε Α | ἰσχυσει Α 39 αὐτὴν] αὐτῇ Α | διάφορα Α*
 (διάφορα Α¹) | ποιεῖν Α* | om καὶ 2° Α | εὐδοκουσιν Α 40 οὐδεν Α

Β ἡ μεγαλειότης τῶν πάντων αἰώνων· εὐλογητὸς ὁ θεὸς τῆς ἀληθείας.
 41 καὶ ἐσιώπησεν τοῦ λαλεῖν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς τότε ἐφώνησεν καὶ τότε 41
 εἶπον Μεγάλη ἡ ἀλήθεια καὶ ὑπερισχύει. 42 Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν 42
 αὐτῷ Αἰτῆσαι ὁ θέλεις πλεῖω τῶν γεγραμμένων, καὶ δώσομέν σοι, ὃν
 τρόπον εὐρέθης σοφώτερος· καὶ ἐχόμενός μου καθήσῃ, καὶ συγγενής
 μου κληθήσῃ. | 43 τότε εἶπεν τῷ βασιλεῖ Μνήσθητι τὴν εὐχὴν ἣν 43
 ἠῤῥω οἰκοδομῆσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἥ τὸ βασιλείόν σου
 παρέλαβες, 44 καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λημφθέντα ἐξ Ἱερουσαλὴμ καὶ 44
 ἐκπέμψαι ἃ ἐχώρισεν Κῦρος, ὅτε ἠῤῥατο ἐκκόψαι Βαβυλῶνα, καὶ
 ἠῤῥατο ἐξαποστεῖλαι ἐκεῖ. 45 καὶ σὺ εῤῥω οἰκοδομῆσαι τὸν ναὸν ὃν 45
 ἐνεπύρισαν οἱ Ἰουδαῖοι, ὅτε ἐρῆμώθη ἡ Ἰουδαία ὑπὸ τῶν Χαλδαίων.
 46 καὶ νῦν τοῦτό ἐστιν ὅσα ἀξιῶ, κύριε βασιλεῦ, καὶ ὁ αἰτοῦμαί σε, 46
 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μεγαλωσύνη ἡ παρὰ σοῦ· δέομαι οὖν ἵνα ποιήσῃς
 τὴν εὐχὴν ἣν ἠῤῥω τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ ποιῆσαι ἐκ στόματός
 σου. 47 Τότε ἀναστὰς Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς κατεφίλησεν αὐτόν, 47
 καὶ ἔγραψεν αὐτῷ τὰς ἐπιστολὰς πρὸς πάντας οἰκονόμους καὶ το-
 πάρχας καὶ στρατηγοὺς καὶ σατράπας, ἵνα προπέμψωσιν αὐτόν καὶ
 τοὺς μετ' αὐτοῦ πάντας ἀναβαίνοντας οἰκοδομῆσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ.
 48 καὶ πᾶσι τοῖς τοπάρχαις ἐν κοίλῃ Συρία καὶ Φοινίκῃ καὶ τοῖς ἐν 48
 τῷ Λιβάνῳ καὶ ἔγραψεν ἐπιστολὰς, μεταφέρειν ξύλα κέδρινα ἀπὸ
 τοῦ Λιβάνου εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὅπως οἰκοδομήσωσιν μετ' αὐτοῦ τὴν
 πόλιν. 49 καὶ ἔγραψεν πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς ἀναβαίνουσιν ἀπὸ 49
 τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, πάντα δυνατὸν
 καὶ σατράπην καὶ τοπάρχην καὶ οἰκονόμον μὴ ἐπελεύσεσθαι ἐπὶ τὰς
 θύρας αὐτῶν, 50 καὶ πᾶσαν τὴν χώραν ἣν κρατήσουσιν ἀφορολόγητον 50
 αὐτοῖς ὑπάρχειν· καὶ ἵνα οἱ Χαλδαῖοι ἀφίουσι τὰς κώμας ἅς διακρα-
 τοῦσιν τῶν Ἰουδαίων. 51 καὶ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἱεροῦ δοθῆναι 51
 κατ' ἐνιαυτὸν τάλαντα εἴκοσι μέχρι τοῦ οἰκοδομηθῆναι. 52 καὶ ἐπὶ τὸ 52
 θυσιαστήριον ὀλοκαυτώματα καρποῦσθαι καθ' ἡμέραν, καθὰ ἔχουσιν
 ἐντολὴν ἐπτὰ καὶ δέκα προσφέρειν, ἄλλα τάλαντα, δέκα κατ' ἐνιαυ-
 τόν. 53 καὶ πᾶσιν τοῖς προσβαίνουσιν ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίας κτίσαι 53

Α 41 ειπεν Α 42 ον τροπον] ανθ ων Α | μου 2^ο] μοι Α* (μου Α?)
 44 om και 2^ο Α | εχωρισεν] εξεχωρησεν Α 45 ηνρω Α | Ιουδαιοι] Ιδουμαιοι
 Α | ηρημωθη Α 46 οσα] ο σε Bab (ε superscr) Α | η μεγαλ.] om η Α
 47 οικονομους] πρ τους Α | σατραπας sup ras Α² | μετ] μ sup ras Α²
 48 πασιν Α | Φοινικη] Φοινεικη Β* (Φοινικ. Β^b) Φοινικ sup ras Α² | om και 4^ο
 Α 49 πασιν Α | μη] και Α* (improb Α²) | επιλευσεσθαι Β* (σ superscr
 Bab) 50 κρατησουσιν] κρατουσιν Α | Χαλδαιοι] Ιδουμαιοι Α | αφιουσι]
 αφοριουσι (ορ superscr) Bab αφιωσιν Α

τὴν πόλιν, ὑπάρχειν τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς τε καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν, B
 54 καὶ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς προσβαίνουσιν. ⁵⁴ ἔγραψεν δὲ καὶ τὴν
 χορηγίαν καὶ τὴν ἱερατικὴν στολὴν ἐν τίνι λατρεύουσιν ἐν αὐτῇ.
 55 ⁵⁵ καὶ τοῖς Λευεΐταις ἔγραψεν δοῦναι τὴν χορηγίαν ἕως τῆς ἡμέρας ᾗ
 56 ἐπιτελεσθῇ ὁ οἶκος καὶ Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομηθῆναι. ⁵⁶ καὶ πᾶσι τοῖς
 φρουροῦσι τὴν πόλιν, ἔγραψε δοῦναι αὐτοῖς κλήρους καὶ ὀψώνια.
 57 ⁵⁷ καὶ ἐξαπέστειλεν πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐχώρισεν Κῦρος ἀπὸ Βαβυ-
 λῶνος· καὶ πάντα ὅσα εἶπεν Κῦρος ποιῆσαι, καὶ αὐτὸς ἐπέταξεν
 58 ποιῆσαι καὶ ἐξαποστεῖλαι εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁵⁸ Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ
 νεανίσκος, ἄρας τὸ πρόσωπον εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Ἱερουσαλὴμ
 59 εὐλόγησεν τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ ⁽⁵⁹⁾ λέγων ⁵⁹ Παρὰ σοῦ νίκη, καὶ
 60 παρὰ σοῦ ἡ σοφία, καὶ σὴ ἡ δόξα, καὶ ἐγὼ σὸς οἰκέτης. ⁶⁰ εὐλο-
 γητὸς εἶ, ὃς ἔδωκάς μοι σοφίαν· καὶ σοὶ ὁμολογῶ, δέσποτα τῶν
 61 πατέρων. ⁶¹ καὶ ἔλαβεν τὰς ἐπιστολάς καὶ ἐξῆλθεν εἰς Βαβυλῶνα
 62 καὶ ἀπήγγειλεν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ πᾶσιν. ⁶² καὶ εὐλόγησαν τὸν
 θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι ἔδωκεν αὐτοῖς ἄνεσιν καὶ ἄφεσιν
 63 ⁶³ ἀναβῆναι καὶ οἰκοδομῆσαι Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸ ἱερὸν οὗ ὠνομάσθη
 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ· καὶ ἐκωθωνίζοντο μετὰ μουσικῶν καὶ
 χαρᾶς ἡμέρας ἑπτὰ.

V 1 ¹ Μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελέγησαν ἀναβῆναι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν
 κατὰ φυλὰς αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγα-
 τῆρες καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν, καὶ αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν.
 2 ² καὶ Δαρείος συναπέστειλεν μετ' αὐτῶν ἵππεις χιλίους ἕως τοῦ ἀπο-
 καταστήσαι αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ μετ' εἰρήνης καὶ μετὰ μουσικῶν,
 3 τυμπάνων καὶ αὐλῶν. ³ καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν παίζοντες·
 4 καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς συναναβῆναι μετ' ἐκείνων. ⁴ Καὶ ταῦτα τὰ
 ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀναβαινόντων κατὰ πατριὰς αὐτῶν εἰς τὰς
 5 φυλὰς ἐπὶ τὴν μεριδαρχίαν αὐτῶν. ⁵ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Φινεὲς υἱοὶ
 Ἰακώβ, Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδέκ τοῦ Σαραίου, καὶ Ἰωακείμ ὁ τοῦ Ζορο-
 βαβέλ τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Δαυεὶδ, ἐκ τῆς γενεᾶς Φάρες,
 6 φυλῆς δὲ Ἰουδα, ⁶ ὃς ἐλάλησεν ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως Περσῶν
 λόγους σοφούς ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ μηνὶ Νισάν

53 τε και τοις τε| και τοις B* (improb postea ras και τοις τε Ba) [πασιν τ. A
 ιερειουσιν A 55 της ημερας] om της A | om η BA 56 πασιν τ. φρου-
 ρουσιν A (φρουρου| sup ras Aa) | εγραψεν A 57 εχωρισεν] εξεχωρησεν A
 58 ηυλογησεν A 59 νικη] pr η A | ση] σου A 60 σοι] σ sup ras Aa?
 62 ηυλογησαν A V 1 α|βηναι B* vid (αναβ. B1) | οικου] οικων A | θυ-
 γατες] + αυτων A | παιδισκαι] + αυτων A 2 Δαριος A 3 αυτοις]
 αυτους A 5 υιοι 1o] pr οι A 6 Δαριου A

Β τοῦ πρώτου μηνός. ⁷εἰσὶν δὲ οὗτοι οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας οἱ ἀναβάντες ⁷ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς παροικίας, οὓς μετοίκησεν Ναβουχοδονοσοῦρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, ⁸ καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ⁸ ⁽⁸⁾ καὶ τὴν λοιπὴν Ἰουδαίαν ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, οἱ ἐλθόντες μετὰ Ζοροβαβέλ καὶ Ἰησοῦ, Νεεμίου, Ζαραίου, Ῥησαίου, Ἐνῆνιος, Μαρδοχαίου, Βεελσάρου, Ἀσφαράσου, Βορολείου, Ῥοείμου, Βαανά, τῶν προηγουμένων αὐτῶν. ⁹ ἀριθμὸς τῶν ἀπὸ τοῦ ἔθνους καὶ οἱ ⁹ προηγούμενοι αὐτῶν· υἱοὶ Φορός, ἐβδομήκοντα δύο χιλιάδες· ¹⁰ υἱοὶ ¹⁰ Ἀρές, ἐπτακόσιοι πενήκοντα ἑξ. ¹¹ υἱοὶ Φθαλειμῶαβ, εἰς τοὺς ¹¹ υἱοὺς Ἰησοῦ καὶ Ῥοβοάβ, δισχίλιοι ὀκτακόσιοι δύο· ¹² υἱοὶ Ἰωλάμου, ¹² δύο· υἱοὶ Ζατόν, ἐννακόσιοι ἐβδομήκοντα· υἱοὶ Χορβέ, ἐπτακόσιοι πέντε· υἱοὶ Βανεί, ἑξακόσιοι τεσσαράκοντα ὀκτώ· ¹³ υἱοὶ Βηβαί, ¹³ ἑξακόσιοι τριάκοντα τρεῖς· υἱοὶ Ἀργαί, χιλιοὶ τριακόσιοι εἴκοσι δύο· ¹⁴ υἱοὶ Ἀδωνεικάμ, τριάκοντα ἑπτὰ· υἱοὶ Βοσαί, δισχίλιοι ἑξα- ¹⁴ κόσιοι ἑξ· υἱοὶ Ἀδελίου, τετρακόσιοι πενήκοντα τέσσαρες· ¹⁵ υἱοὶ ¹⁵ Ἀζήρ Ἐζεκίου, υἱοὶ Κειλὰν καὶ Ἀζητάς, ἐξήκοντα ἑπτὰ· υἱοὶ Ἀζάρου, τετρακόσιοι τριάκοντα δύο· ¹⁶ υἱοὶ Ἀννεῖς, ἑκατὸν εἰς· υἱοὶ Ἀρόμ, υἱοὶ ¹⁶ Βασσαί, τριακόσιοι εἴκοσι τρεῖς· υἱοὶ Ἀρσειφουρεῖθ, ¹⁷ υἱοὶ Βαιτηροῦς, ¹⁷ τρισχίλιοι πέντε· υἱοὶ ἐκ Ῥαγεθλωμῶν, ἑκατὸν εἴκοσι τρεῖς· ¹⁸ οἱ ἐκ ¹⁸ Νετέβας, πενήκοντα πέντε· οἱ ἐξ Ἐνάτου, ἑκατὸν πενήκοντα ὀκτώ· οἱ ἐκ Βαιτασμῶν Ζαμμῶθ· ¹⁹ οἱ ἐκ Καρταθειარიός, εἴκοσι πέντε· οἱ ¹⁹ ἐκ Πείρας καὶ Βηρόγ, ἐπτακόσιοι· ²⁰ οἱ Χαδιάσαι καὶ Ἀμμίδιοι, τετρα- ²⁰

A 7 om οι 1° A | μετωκισεν A 8 επεστρεψαν BabA | μετα] μ sup ras Aa? | Ζοροβαβελ] a sup ras Aa? | Ιησους A | Ζαρεου A | Εννηνιος] pr vid Μαλαινα-
μινιος Bab mg Εννηνιο A | Βορολειου] Ρεελιου A | Ροειμου] Ρομελιου (ομελιου
sup ras) Aa 9 χιλιαδες] + κ ροβ' υιοι Ασαφ τοβ' Bab mg + και| εκατον εβδο-
μηκοντα δυο· υιοι Σαφατ'· τετρακοσιοι εβδομηκοντα δυο· A 11 Φθαλειμ.]
Φααθ'μ. A | του υιου B | Ροβοαβ] Ιωαβ A | δυο] pr δεκα A 12 Ιωλαμου]
Ηλαμ A | δυο] χιλιοι διακοσιοι πενηκοντα τεσσαρες A | Ζατον] Ζαθθουι A |
εννακοσιοι improb vid Aa? | εβδομηκοντα] τεσσερακοῖτα πεντε A | εξακοσιοι]
εξακοσι B* (+ οι Bab mg) | τεσσερακοντα] τεσσαρακ. Bb (item 22, 25, 41, 42) o
sup ras A¹ 13 τριακοντα] εικοσι A | Αργαι] Ασταα' A | χιλιοι τριακοσιοι]
τρισχιλιοι εξακοσιοι A 14 Αδωνικαμ A | τριακοντα επτα] εξακοσι|οι
τεσσερακοντα επτα A | Βοσαι] Βαγοι A | εξακοσιοι] εξηκοντα A | Αδελιου]
Αδινου A | τετρακοσιοι] τετρακοσι B* (οι superscr Bb^{1c}?) 15 Αζηρ] Ατηρ
A | Εζεκιου] + ενενηκοντα δυο A | Κιλαν A | Αζαρου] Αζουρου A 16 Αν-
νιαν A | Βασσα A | Αρσιφουρειβ A + εκατον δεκα δυο' A 17 τρεισχ. B*
(τρισχ. Bb) | Ραγεθλωμων] Βαιθλωμων A 18 Νετεβας] Νετωφαι A | Ενα-
του] Αναθωθ A | Βαιτασμων Ζαμμωθ] Βαιθασμωθ A + τεσσερακοντα δυο A
19 οι εκ (1°) A | ει B | Καριαθαριος A | Πειρας] Καφίρας A | Βηρογ] Βηρωθ
(? Βηρωε) A [επτακοσιοι] + τεσσερακοντα τρεις A 20 οι 1° ου A* (improb
u Aa?) | Χαδιασαι] Χαδ'ασαι A vid | Αμμιδαιοι A

21 κόσιοι εἴκοσι δύο· οἱ ἐκ Κειράμας Κάββης, ἑξακόσιοι εἴκοσι εἰς· 21 οἱ Β
 ἐκ Μακαλῶν, ἑκατὸν εἴκοσι δύο· οἱ ἐκ Βετολιᾶ, πενήκοντα δύο·
 22 Νειφεῖς, ἑκατὸν πενήκοντα ἑξ· 22 υἱοὶ Καλαμωκάλου καὶ Ὠνοῦς, ἑπτα-
 κόσιοι εἴκοσι πέντε· (23) υἱοὶ Ἰερέχου, διακόσιοι τεσσεράκοντα πέντε·
 23 23 υἱοὶ Σαμά, τρισχίλιοι τριακόσιοι εἰς· 24 οἱ ἱερεῖς (24) οἱ υἱοὶ Ἰέδδου τοῦ
 24 υἱοῦ Ἰησοῦ, εἰς τοὺς υἱοὺς Σαναβεῖς, ὀκτακόσιοι ἐβδομήκοντα δύο· υἱοὶ
 25 Ἑρμήρου, διακόσιοι πενήκοντα δύο· 25 υἱοὶ Φασσόρου, χίλιοι διακό-
 26 σιοι τεσσεράκοντα ἑπτὰ· υἱοὶ Χαρμῆ, διακόσιοι δέκα ἑπτὰ· 26 οἱ
 Λευεῖται υἱοὶ Ἰησουεῖς, Κοδοῆλου καὶ Βάννου καὶ Σουδίου, ἐβδομή-
 (28) 27 κοντα τέσσαρες· 27 υἱοὶ ἱεροψάλται υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν εἴκοσι ὀκτώ·
 (29) 28 28 οἱ θυρωροί, τετρακόσιοι· οἱ Ἰσμαήλου, υἱοὶ Λακουβάτου, χίλιοι·
 (30) 29 υἱοὶ Τωβεῖς, πάντες ἑκατὸν τριάκοντα ἑννέα· 29 οἱ ἱεροδόουλοι, υἱοὶ
 Ἥσαυ, υἱοὶ Τασειφά, υἱοὶ Ταβαῶθ, υἱοὶ Κηράς, υἱοὶ Σουά, υἱοὶ
 30 Φαλαίου, υἱοὶ Λαβανά, 30 υἱοὶ Ἀκούδ, υἱοὶ Οὐτά, υἱοὶ Κητάβ, υἱοὶ
 31 Ἀκκαβά, υἱοὶ Συβαεῖ, υἱοὶ Ἀνάν, υἱοὶ Κονά, υἱοὶ Κεδδούρ, 31 υἱοὶ
 Ἰαίρου, υἱοὶ Δαισάν, υἱοὶ Νοεβά, υἱοὶ Χασεβά, υἱοὶ Καζηρά, υἱοὶ
 Ὀξείου, υἱοὶ Φινόε, υἱοὶ Ἀσαρά, υἱοὶ Βασθαί, υἱοὶ Ἀσσανά, υἱοὶ Μανεῖ,
 υἱοὶ Ναφεισεῖ, υἱοὶ Ἀκούφ, υἱοὶ Ἀχειβά, υἱοὶ Ἀσούρ, υἱοὶ Φαρακέμ,
 32 υἱοὶ Βασαλέμ, 32 υἱοὶ Δεδδά, υἱοὶ Βαχούς, υἱοὶ Σεράρ, υἱοὶ Θόμβει, υἱοὶ
 33 Νασεῖ, υἱοὶ Ἀτεφά· 33 υἱοὶ παίδων Σαλωμών, υἱοὶ Ἀσσαφείωθ, υἱοὶ
 34 Φαριεῖδᾶ, υἱοὶ Ἰειηλεῖ, υἱοὶ Λοζών, υἱοὶ Ἰσδαήλ, υἱοὶ Σαφνεί, 34 υἱοὶ
 Ἀγιά, υἱοὶ Φακαρέθ Σαβεῖη, υἱοὶ Σαρωθει, υἱοὶ Μεισαιάς, υἱοὶ Γάς, υἱοὶ

20 Κιραμα Α | Καββης] και Γαββης Α 21 εκ 1^ο] seq lineola in Α
 Β* non inst Β^b | Βητολιω Α | Νειφεῖς] pr υιοι Β^{ab} (superscr) υιοι Φινεις Α
 22 Καλαμωκαλου Α | Ιεριεχου Β^a Ιεριχου Β^b | διακοσιοι] τριακοσιοι Α
 23 Σαμα] Σαναας Α | τρειςχιλιοι Β* (τρειςχιλιοι Β^b) | εις] τριακοντα Α
 24 οι ιερε Β* (cum ras in ο) ις superscr Β^{ab} | οι υιοι] om οι Α | Εδδου Α* |
 om υιον Α | Σαναβεῖς] Ανασειβ Α | οκτακοσιοι] εννακοσιοι Α | Ερμη-
 ρου] Εμμηρουθ Α | διακοσιοι] χιλιοι Α 25 Φασσουρου Α | χιλιοι]
 ante χ ras 1 lit Α[?] | διακοσιοι 2^ο] χιλιοι Α 26 οι Λευεῖται] οι δε|
 Λευιται Α (post δε ras 1 lit Α[?]) | Ιησουεις] Ιησουε Α | Κοδοηλου] και Καδμι-
 ηλου Α 27 εικοσι] τεσσερακοντα Α | εκατον] ε sup ras Α^{a?} 28 τετρα-
 κοσιοι... Τωβεῖς] υιοι Σαλουμ· υιοι Αταρ· υιοι Τολμαν· υιοι Δακουβι· υιοι Ατητα·
 υιοι Σαβει Α | παντες] pr οι Α 29 Τασειφα] Ασειφα Α | Ταβωθ Α |
 Σουσα Α | Λαβανα] + υιοι Αγγαβα Β^{ab} mg Α 30 υιοι 1^ο] υι sup ras Α¹ |
 Ακκαβα] Γαβα Α | υιοι 5^ο] υ sup ras Α¹ | Ανναν Α | Κονα] Καθονα Α | Κεδ-
 δουρ] Γεδδουρ Α 31 Ιαιρου Α | Δεσαν Α | Καζηρα] Γαζηρα Α | Οξιου
 Α | Ασανα Α | Μανει] Μαανι Α (M sup ras Α¹) | Ναφισι Α | Ακουμ Α |
 Αχιφα Α | Φαρακειμ Α | Βασαλεμ] Βααλωθ Α 32 Δεδδα] Μεδδδα· υιοι
 Κουθα (Κ, θ sup ras Α^a)· υιοι Χαρα· Α | Βαχους] Βαρχουε Α | Θομει Α
 (ε sup ras Α^a) | Νασιθ Α 33 Ασαφιωθ· Α | Φαριδα Α | Ιειηλι Α |
 Σαφνθι Α 34 Σαβεῖη] υιοι Σαβιη Α | Σαρωθιε Α | Μεισαιας]
 Μασιας Α

Β' Ἀδδούς, υἱοὶ Σουβάς, υἱοὶ Ἀφερρά, υἱοὶ Βαρωδεῖς, υἱοὶ Σαφάγ, υἱοὶ Ἀλλών. ³⁵ πάντες οἱ ἱερόδουλοι καὶ οἱ υἱοὶ τῶν παίδων Σαλωμῶν ³⁵ τριακόσιοι ἐβδομήκοντα δύο. ³⁶ οὗτοι ἀναβάντες ἀπὸ Θερμέλεθ καὶ ³⁶ Θελερσάς· ἡγούμενος αὐτῶν Χαρααθαλὰν καὶ Ἀλλάρ. ³⁷ καὶ οὐκ ἠδύ- ³⁷ ναντο ἀπαγγεῖλαι τὰς πατριάς αὐτῶν καὶ γενεάς, ὥς ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ εἰσιν· υἱοὶ Ἀσὰν τοῦ υἱοῦ τοῦ Βαενάν, υἱοὶ Νεκωδάν, ἑξακόσιοι πενή- ³⁸ κοντα δύο. ³⁸ καὶ ἐκ τῶν ἱερέων οἱ ἐμποιοῦμενοι ἱερωσύνης, καὶ ³⁸ οὐχ εὐρέθησαν· υἱοὶ Ὀββεῖά, υἱοὶ Ἀκβῶς, υἱοὶ Ἰαδδούς τοῦ λαβόντος Ἀύγιαν γυναικα τῶν θυγατέρων Φαζελλδαίου, ⁽³⁹⁾ καὶ ἐκλήθη ἐπὶ ³⁹ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. ³⁹ καὶ τούτων ζητηθείσης τῆς γενικῆς γραφῆς ³⁹ ἐν τῷ καταλοχισμῷ καὶ μὴ εὐρεθείσης, ἐχωρίσθησαν τοῦ ἱερα- ⁴⁰ τεύειν. ⁴⁰ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ναμίας καὶ Ἀθθαρίας μὴ μετέχειν τῶν ⁴⁰ ἀγίων ἕως ἀναστῇ ἱερεὺς ἐνδεδυσμένος τὴν δῆλωσιν καὶ τὴν ἀλή- ⁴¹ θειαν. ⁴¹ Οἱ δὲ πάντες ἦσαν Ἰσραὴλ ἀπὸ δωδεκαετοῦς, χωρὶς ⁴¹ παίδων καὶ παιδισκῶν, μυριάδες τέσσαρες δισχίλιοι τριακόσιοι ⁽⁴²⁾ ἑξήκοντα. ⁽⁴²⁾ παῖδες τούτων καὶ παιδίσκαι ἑπτακισχίλιοι τρια- ⁽⁴²⁾ κόσιοι τριάκοντα ἑπτὰ· ψάλλται καὶ ψαλτφοδοί, διακόσιοι τεσσε- ⁴³ ράκοντα πέντε. ⁴³ κάμηλοι τετρακόσιοι τριάκοντα πέντε, καὶ ⁴³ ⁽⁴³⁾ ἵπποι ἑπτακισχίλιοι τριάκοντα ἑξ, ἡμίονοι διακόσιοι τεσσερά- ⁴⁴ κοντα πέντε, ὑποζύγια πεντακισχίλια πεντακόσια εἴκοσι πέν- ⁴⁴ τε. ⁴⁴ Καὶ ἐκ τῶν ἡγουμένων κατὰ τὰς πατριάς ἐν τῷ παρα- ⁴⁴ ⁽⁴⁴⁾ γίνεσθαι αὐτοὺς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ εὗξαντο ⁴⁵ ἐγείραι τὸν οἶκον ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ κατὰ τὴν αὐτῶν δύναμιν, ⁴⁵ καὶ δοῦναι εἰς τὸ ἱερὸν γαζοφυλάκιον τῶν ἔργων χρυσοῦ μνᾶς ⁴⁵ ⁽⁴⁵⁾ χιλίας καὶ ἀργυρίου μνᾶς πεντακισχιλίας καὶ στολὰς ἱερατικὰς ⁴⁶ ἑκατόν. ⁴⁵ καὶ κατοικίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ οἱ ⁴⁵ ⁽⁴⁶⁾ ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ τῇ χώρᾳ, οἳ τε ἱεροψάλλται ⁴⁶ καὶ οἱ θυρωροὶ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν. ⁴⁶ ⁽⁴⁷⁾ ⁴⁶ Ἐνστάντος δὲ τοῦ ἐβδόμου μηνός, καὶ ὄντων τῶν νιῶν Ἰσ- ⁴⁶ ⁽⁴⁷⁾ ραὴλ ἐκάστου ἐν τοῖς ἰδίοις, συνήχθησαν ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ εὐρύ-

Α 34 Ἀδδους] δ 1° B²mgvid | Σαφαγ] Σαφατ Α | Ἀλλων] Ἀδλων Α 36 Θε-
λερσας] Θελσας Α | Χαρααθαλαν και Ἀλλαρ] Χαρα· Αθαλαρ' και Αλαρ' Α
37 ws sup ras 3 litt Α^a | Ἀσαν] Δαλαν Α | Βαεναν] Βαν Α 38 ἐμποιου-
μενοι] ras aliq in ι 1° B² (forte ἐμπορ. Β*) | Ὀββεῖα] Ὀβδία Α | Ἀκβῶς]
Ακκῶς Α | Ἰοδδους Α | Φαζελλδαίου] Ζοριζελλεου Α 39 om και 2° Α
40 Ναμιας] Νεεμιας Α | ἀγιων]+αυτους Α | εως]+ου Α | ἀναστῇ] αν στη
Α | ἱερευσ] αρχιερευσ Α 41 om τριακοσιοι 1°...επτακισχ. Α 42 κα-
μηλοι] pr και Α 43 παραγινεσθαι Α | ηνξαντο Α 45 om αυτου
Α | χωρα] χ sup ras Α^a | ἱεροψαλλται] λ sup ras Α^a 46 εσταντος ΒΑ*
ἐστ. Β^b (ἐνστ. Α¹)

- (48) 47 χωρον τοῦ πρώτου πυλῶνος τοῦ πρὸς τῇ ἀνατολῇ. 47 καὶ κατα- B
 στὰς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ
 Ζοροβαβέλ ὁ τοῦ Σαλαθιήλ καὶ οἱ τούτου ἀδελφοὶ ἡτοίμασαν τὸ
 (49) 48 θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ, 48 προσενέγκαι ἐπ' αὐτοῦ ὀλο-
 καυτώσεις ἀκολουθῶς τοῖς ἐν τῇ Μωσέως βίβλῳ τοῦ ἀνθρώπου
 (50) 49 τοῦ θεοῦ διηγορευμένοις. 49 καὶ ἐπισυνήχθησαν αὐτοῖς ἐκ τῶν
 ἄλλων ἐθνῶν τῆς γῆς καὶ κατωρθώθησαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
 ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν· ὅτι ἐν ἔχθρᾳ ἦσαν αὐτοῖς· κατίσχυσαν
 αὐτοὺς πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἀνέφερον θυσίας κατὰ
 τὸν καιρὸν καὶ ὀλοκαυτώματα Κυρίῳ τὸ πρωινὸν καὶ τὸ δειλινόν.
 (51) 50 καὶ ἡγάγosan τὴν τῆς σκηνοπηγίας ἑορτὴν ὡς ἐπιτέτακται ἐν
 (52) 51 τῷ νόμῳ, καὶ θυσίας καθ' ἡμέραν, ὡς προσῆκον ἦν. 51 καὶ μετὰ
 ταῦτα προσφοράς ἐνδελεχισμοῦ, καὶ θυσίας σαββάτων καὶ νουμη-
 (53) 52 νιῶν καὶ ἑορτῶν πασῶν ἡγιασμένων. 52 καὶ ὅσοι εὗξαντο εὐχὴν
 τῷ θεῷ ἀπὸ τῆς νουμηνίας τοῦ πρώτου μηνός, ἤρξατο προσφέρειν
 (54) 53 θυσίας τῷ θεῷ, καὶ ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ οὐπω ᾠκοδόμητο. 53 καὶ
 ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τέκτοσι, καὶ ποτὰ καὶ βρωτὰ
 (55) 54 καὶ χάρα τοῖς Σειδωνίοις καὶ Τυρίοις εἰς τὸ παράγειν αὐτοὺς ἐκ
 τοῦ Λιβάνου ξύλα κέδρινα, διαφέρειν σχεδίας εἰς τὸν Ἰόππης
 λιμένα, καὶ τὸ πρόσταγμα τὸ γραφέν αὐτοῖς παρὰ Κύρου τοῦ
 (56) 54 Περσῶν βασιλέως. 54 καὶ τῷ δευτέρῳ ἔτει παραγενόμενος εἰς
 τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ μηνὸς δευτέρου ἤρξατο Ζορο-
 βαβέλ ὁ τοῦ Σαλαθιήλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ
 αὐτῶν καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευεῖται καὶ πάντες οἱ παραγενόμενοι ἐκ
 (57) 55 τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, 55 καὶ ἐθεμελίωσαν τὸν ναὸν τοῦ
 θεοῦ τῇ νουμηνίᾳ τοῦ δευτέρου μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους ἐν τῷ
 (58) 56 ἔλθειν εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἱερουσαλὴμ. 56 καὶ ἔστησαν τοὺς
 Λευεῖτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ κυρίου· καὶ ἔστη
 Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ ὁ Δαμαδιήλ ὁ ἀδελφός,
 καὶ οἱ υἱοὶ Ἰησοῦ Ἡμαδαβούν, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα τοῦ Εἰλιαδούν
 σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ ἀδελφοῖς, πάντες οἱ Λευεῖται ὁμοθυμαδὸν ἐργο-

46 την ανατολην A 47 Ισραηλ] pr του A 48 αυτου] αυτο· A | A
 Μωσσεως A 49 κατωρθωθησαν] κατωρθωσαν A | om επι 1° A | αυτων]
 αυτου A | κατισχυσαν] pr και B^{ab} (superscr s) A | Κυριω] pr τω A 50 την
 της σκ.] τας σκ. A 52 ηυξαντο A | πρωτου] εβδομου A | ηρξαντο A
 53 τεκτοσιν A | βρωτα και ποτα A | βρωτα· και χ. B | χαρα] καρρα A | Σιδω-
 νιοις B^bA | και 7°] κατα A | του Π. β.] των Π. β. A 55 ναον] οικον A
 56 ο Δαμαδιηλ] Καδωηλ A | Ιουδα] Ιωδα A | Ιλιαδουν A

Β διώκται, ποιοῦντες εἰς τὰ ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου· καὶ οἰκοδόμησαν οἱ οἰκοδόμοι τὸν ναὸν τοῦ κυρίου. ⁵⁷ Καὶ ἔστη- 57 (59) σαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι μετὰ μουσικῶν καὶ σαλπίγγων, καὶ οἱ Λευεῖται υἱοὶ Ἀσάφ ἔχοντες τὰ κύμβαλα ⁽⁶⁰⁾ ὑμνοῦντες τῷ ⁽⁶⁰⁾ κυρίῳ καὶ εὐλογοῦντες κατὰ Δαυεὶδ βασιλέα τοῦ Ἰσραήλ. ⁵⁸ καὶ ⁵⁸ (61) ἐφώνησαν δι' ὕμνων εὐλογοῦντες τῷ κυρίῳ, ὅτι ἡ χρηστότης αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας παντὶ Ἰσραήλ. ⁵⁹ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ⁵⁹ (62) ἐσάλπισαν καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ, ὑμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ ἐγέρσει τοῦ οἴκου Κυρίου. ⁶⁰ καὶ ἤλθσαν ἐκ τῶν ἱερέων τῶν ⁶⁰ (63) Λευεϊτῶν καὶ τῶν προκαθημένων κατὰ τὰς πατριάς αὐτῶν οἱ πρεσβύτεροι ἐωρακότες τὸν πρὸ τοῦ οἴκου ⁽⁶⁴⁾ πρὸς τὴν τούτου ⁽⁶⁴⁾ οἰκοδομὴν μετὰ κραυγῆς καὶ κλαυθμοῦ μεγάλου, ⁶¹ καὶ πολλοὶ διὰ ⁶¹ σαλπίγγων, καὶ χαρὰ μεγάλῃ τῇ φωνῇ. ⁶² ὥστε τὸν λαὸν μὴ ⁶² (65) ἀκούειν τῶν σαλπίγγων διὰ τὸν κλαυθμὸν τοῦ λαοῦ· ὁ γὰρ ὄχλος ἦν ὁ σαλπίζων μεγάλως, ὥστε μακρόθεν ἀκούεσθαι. ⁶³ Καὶ ⁶³ (66) ἀκούσαντες οἱ ἐχθροὶ τῆς φυλῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν ἤλθσαν ἐπιγνῶναι τίς ἡ φωνὴ τῶν σαλπίγγων, ⁶⁴ καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι οἱ ⁶⁴ (67) ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας οἰκοδομοῦσιν τὸν ναὸν τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ. ⁶⁵ καὶ προσελθόντες τῷ Ζοροβαβέλ καὶ Ἰησοῦ καὶ τοῖς ἡγουμένοις ⁶⁵ (68) τῶν πατριῶν λέγουσιν αὐτοῖς Συνοικοδομήσομεν ὑμῖν. ⁶⁶ ὁμοίως ⁶⁶ (69) γὰρ ὑμῖν ἀκούομεν τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ αὐτῷ ἐπιθύσομεν ἀπὸ ἡμερῶν Ἀσβακαφὰθ βασιλέως Ἀσσυρίων, ὃς μετήγαγεν ἡμᾶς ἐνταῦθα. ⁶⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ζοροβαβέλ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ ἡγού- ⁶⁷ (70) μενοι τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραήλ ⁽⁷¹⁾ Οὐχ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν ⁽⁷¹⁾ οἶκον Κυρίῳ θεῷ ἡμῶν· ⁶⁸ ἡμεῖς γὰρ μόνοι οἰκοδομήσομεν τῷ ⁶⁸ κυρίῳ τοῦ Ἰσραήλ, ἀκολούθως οἷς προσέταξεν ἡμῖν Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. ⁶⁹ τὰ δὲ ἔθνη τῆς γῆς ἐπικοιμώμενα τοῖς ἐν ⁶⁹ (72) τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ πολιορκοῦντες εἶργον τοῦ οἰκοδομεῖν, ⁷⁰ καὶ βουλὰς ⁷⁰ (73) καὶ δημαγωγοῦντες καὶ συστάσεις ποιοῦμενοι ἀπεκώλυσαν τοῦ ἀποτελεσθῆναι τὴν οἰκοδομὴν πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς τοῦ

Α 56 κυριου 2^ο] θῷ Α | ωκοδομησαν Α 57 υιοι] pr οι Α 58 υμνον B* (υμνων B^{ab}A) | ευλογουντες] ομολογουντες Α | παντι] pr εν Α 59 μεγαλην Α | Κυριου] pr του Α 60 ιερων Α | εωρακοτες] οι προεωρ. Α | προ του] προ τουτου B^{a1b} (του 2^ο superscr) Α 61 χαρας Α | τη φωνη] om τη Α 62 μεγαλως] μεγαλωστι Α | ωστε 2^ο] ωστα Α 64 θω (sic) Α 65 υμιν sup ras 5 ut vid litt A^{a2} 66 επιθυομεν Α | Ασβακαφαθ] Ασβασαρεθ Α | εν- τευθα Α 67 ειπαν Α | υμιν] pr ημι] και Α | θεω] pr τω Α 70 βουλας] επιβουλας Α | δημαγωγουντες] δημαγωγουντας B^{ab} δημαγωγιας Α | συστα- σεις] επισυστασις (sic) Α | αποτελεσθηναι B^{ab} (αποελ. B*)] επιτελεσθηναι Α

βασιλείως Κύρου· καὶ ἔρχθησαν τῆς οἰκοδομῆς ἔτη δύο ἕως τῆς Δαρείου Β βασιλείας.

1 Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς Δαρείου βασιλείας ἐπροφήτευσεν
 Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἐδδεῖν οἱ προφῆται ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους
 τοὺς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ, ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου θεοῦ
 2 Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς. 2 τότε στὰς Ζοροβαβέλ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ
 Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ἤρξαντο οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τὸν
 ἐν Ἱερουσαλήμ, 3 συνόντων τῶν προφητῶν τοῦ κυρίου βοηθούντων
 3 αὐτοῖς. 3 ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ παρῆν πρὸς αὐτοὺς Σισίννης ὁ ἑπαρχος
 Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνης καὶ οἱ συνέταιροι· 4 καὶ εἶπεν
 4 αὐτοῖς 4 Τίνος ὑμῖν συντάξαντος τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομεῖτε καὶ
 τὴν στέγην ταύτην καὶ τὰλλα πάντα ἐπιτελεῖτε; καὶ τίνες εἰσὶν οἱ
 5 οἰκοδόμοι οἱ ταῦτα τελούντες; 5 καὶ ἔσχosan χάριν ἐπισκοπῆς γενό-
 μενοι ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν παρὰ τοῦ κυρίου οἱ πρεσβύτεροι τῶν
 6 Ἰουδαίων, 6 καὶ οὐκ ἐκωλύθησαν (τῆς οἰκοδομῆς) μέχρι οὗ ἀποση-
 7 μανθῆναι Δαρείῳ περὶ αὐτῶν καὶ προσφωνηθῆναι. 7 Ἀντί-
 γραφον ἐπιστολῆς ἧς ἔγραψεν Δαρεῖς καὶ ἀπέστειλαν Σισίννης ὁ
 ἑπαρχος Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουρζάνης καὶ οἱ συνέταιροι
 8 οἱ ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ ἡγεμόνες Βασιλεῖ Δαρεῖς χαίρειν. 8 πάντα
 γνωστὰ ἔστω τῷ κυρίῳ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ· ὅτι παραγενόμενοι εἰς
 τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας (καὶ Ἱερουσαλήμ τὴν πόλιν κατελάβομεν
 τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐν Ἱερουσαλήμ
 (9) τῇ πόλει οἰκοδομοῦντας) οἶκον τῷ κυρίῳ μέγαν καινόν, (9) διὰ
 (10) 9 λίθων ξυστῶν πολυτελῶν, ξύλων τιθεμένων ἐν τοῖς οἴκοις, 9 καὶ
 τὰ ἔργα ἐκεῖνα ἐπὶ σπουδῆς γινόμενα, καὶ εὐδοούμενον τὸ ἔργον
 ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἐν πάσῃ δόξῃ καὶ ἐπιμελείᾳ συντε-
 (11) 10 λούμενα. 10 τότε ἐπυνθανόμεθα τῶν πρεσβυτέρων τούτων λέγον-
 τες Τίνος ὑμῖν προστάξαντος οἰκοδομεῖτε τὸν οἶκον τοῦτον καὶ
 (12) 11 τὰ ἔργα ταῦτα ἐθεμελιούτε; 11 ἐπερωτήσαμεν οὖν αὐτοὺς ἕνεκεν τοῦ
 γνωρίσαι σοι καὶ γράψαι σοι τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀφηγουμένους,
 καὶ τὴν ὀνοματογραφίαν ἧτοῦμεν αὐτοὺς τῶν προκαθηγουμένων.

VI 1 Δαρείου] του Δαριου Α | Εδδειν] Αδδω Α 3 συνεταιροι] + αυτου Α
 Α | ειπαν Α 4 συνταξαντος] α 2º sup ras Α¹ | om και 3º Α | ταυτα| τα
 Β* (τα 1º improb Βᵃᵇ) | τελουντες] επιτελουντες Βᵃᵇ Α 5 γενομενης Α
 6 μεχρις ου] μεχρι του Α | υποσημανθηναι Α 7 απεστειλε| Α | • Σισινηνης
 ΒΑ | Σαθραβουζανης Α | χαιρει Α 8 Ιερουσαλημ 1º] pr ελθοντες εις
 Βᵃᵇ(mgg) Α | πολυτελων] pr και Α | οικois Α 9 σπουδην Α |
 γιγνομενα Α 11 επερωτησαμεν] μ sup ras Α¹ | εινεκεν Βᵃᵇ Α | προκαθη-
 γουμενων] προκαθημενω Α

Β ¹²οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ἡμῖν λέγοντες Ἐσμέν παῖδες τοῦ κυρίου ¹²(13)
 τοῦ κτίσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ¹³καὶ οἰκοδομεῖτο ὁ ¹³(14)
 οἶκος ἔμπροσθεν ἐτῶν πλείονων διὰ βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ
 μεγάλου καὶ ἰσχυροῦ, καὶ ἐπετελέσθη. ¹⁴καὶ ἐπεὶ οἱ πατέρες ¹⁴(15)
 ἡμῶν παραπικράναντες ἡμαρτον εἰς τὸν κύριον τοῦ Ἰσραὴλ τὸν
 οὐράνιον, παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδοноσοῦρ βασι-
 λέως Βαβυλῶνος, βασιλέως τῶν Χαλδαίων. ¹⁵τὸν τε οἶκον καθε- ¹⁵(16)
 λόντες ἐνεπύρισαν, καὶ τὸν λαὸν ῥηχμαλώτευσαν εἰς Βαβυλῶνα.
¹⁶ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει βασιλεύοντος Κύρου χώρας Βαβυλωνίας ¹⁶(17)
 ἔγραψεν βασιλεὺς Κῦρος οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦτον, ¹⁷καὶ ¹⁷(18)
 τὰ ἱερὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκεν Ναβου-
 χοδοноσοῦρ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπηρεύσατο αὐτὰ
 ἐν τῷ αὐτοῦ ναῷ, πάλιν ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κῦρος ὁ βασιλεὺς ἐκ
 τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Βαβυλωνίᾳ, καὶ παρεδόθη Ζοροβαβὲλ καὶ
 Σαβανασσάρῳ τῷ ἐπάρχῳ. ¹⁸καὶ ἐπετάγη αὐτῷ, καὶ ἀπήνεγκεν ¹⁸(19)
 πάντα τὰ σκεύη ταῦτα ἀποθεῖναι ἐν τῷ ναῷ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ,
 καὶ τὸν ναὸν τοῦ κυρίου οἰκοδομηθῆναι ἐπὶ τοῦ τόπου. ¹⁹τότε ¹⁹(20)
 ὁ Σαναβάσσαρὸς παραγενόμενος εἰσεβάλλετο τοὺς θεμελίους τοῦ
 οἴκου Κυρίου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπ' ἐκείνου μέχρι τοῦ
 νῦν οἰκοδομούμενος οὐκ ἔλαβεν συντέλειαν. ²⁰νῦν οὖν κρίνεται, ²⁰(21)
 βασιλεῦ· ἐπισκεπήτω ἐν τοῖς βασιλικοῖς βιβλιοφυλακίαις τοῦ
 κυρίου βασιλέως τοῖς ἐν Βαβυλῶνι, ²¹καὶ εἰ ἐν εὐρίσκηται μετὰ ²¹(22)
 τῆς γνώμης Κυρίου τοῦ βασιλέως γενομένην τὴν οἰκοδομὴν τοῦ
 κυρίου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ κρίνηται τῷ κυρίῳ βασιλεῖ
 ἡμῶν, προσφωνησάτω ἡμῖν περὶ τούτων. ²²Τότε ὁ βασιλεὺς ²²(23)
 Δαρεῖος προσέταξεν ἐπισκέψασθαι ἐν τοῖς βιβλιοφυλακίαις τοῖς
 κειμένοις ἐν Βαβυλῶνι, καὶ εὐρέθη ἐν Ἐκβατάνοις τῇ βάρει
 τῇ ἐν Μηδεῖᾳ χώρα τόπος ἐν ᾧ ὑπομνημάτιστο τάδε ²³Ἔτους ²³(24)
 πρώτου βασιλεύοντος Κυρίου βασιλεὺς Κῦρος προσέταξεν τὸν
 οἶκον τοῦ κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομῆσαι, ὅπου ἐπι-

Α 12 εσμεν] pr ημεις Α 13 ωκοδομειτο Α 14 Βαβυλωνος] της
 Βαβυλωνιας Α 16 βασιλευσ] pr ο Α | οικοδομησαι τον οικον τουτον]
 τον οικον τουτον οικοδομηθηναι Α 17 αργυρεα Α | αυτου] εαυτου Α |
 Βαβυλωνια] Βαβυλωνι Α | Σαβανασσαρω] Σα|ναβασσαρω Α 18 και
 απηγενεν] απενεγκαντι Α | om παντα Α | ταυτα τα σκευη Α | κυριου]+
 τουτον Α 19 Σαναβασσαρος] +εκεινος Α | εισεβαλλετο] ενεβαλλετο Β^{ab}
 ενεβαλετο Α | Κυριου] pr του Α | οικοδομουμενον Α 20 ουν] οὐ (sic) Β^b |
 κρινεται] pr ει Α | om βασιλεως τοις εν Βαβυλωνι Α 21 κυριου] pr οικον
 Β^{ab}mg Α 22 βιβλιοφυλακίαις] pr βασιλικοις Α | Μηδια Β* (Μηδεια
 Β^{ab}Α) | τοπος] τομος εις Α | υπεμνηματιστο Α

- (25) 24 θύουσιν διὰ πυρὸς ἐνδελεχοῦς, ²⁴οὗ τὸ ὕψος πήχεων ἐξήκοντα, B
 πλάτος πήχεων ἐξήκοντα, διὰ δόμων λιθίνων ξυστῶν τριῶν καὶ
 δόμου ξυλίνου ἐγχωρίου καινοῦ ἐνός, καὶ τὸ δαπάνημα δοθῆναι
 (26) 25 ἐκ τοῦ οἴκου Κύρου τοῦ βασιλέως. ²⁵καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ
 οἴκου Κυρίου τά τε χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκεν Ναβουχο-
 δονοσορ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυ-
 λῶνά, ἀποκατασταθῆναι εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ οὗ
 (27) 26 ἦν κείμενα, ὅπως τεθῇ ἐκεῖ. ²⁶προσέταξεν δὲ ἐπιμεληθῆναι
 Σισίννη ἐπάρχῳ Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνη καὶ τοῖς
 συνεταίροις καὶ τοῖς ἀποτεταγμένοις ἐν Συρία καὶ Φοινίκη ἡγεμόσιν
 ἀπέχεσθαι τοῦ τόπου, εἶσαι δὲ τὸν παῖδα Κυρίου Ζοροβαβέλ,
 ὕπαρχον δὲ τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων
 (28) 27 τὸν οἶκον τοῦ κυρίου ἐκεῖνον οἰκοδομεῖν ἐπὶ τοῦ τόπου. ²⁷καὶ
 δὲ ἐπέταξα ὁλοσχερῶς οἰκοδομῆσαι, καὶ ἀτενίσαι ἵνα συνποιῶσιν
 τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας μέχρι τοῦ ἐπιτελεσθῆναι
 (29) 28 τὸν οἶκον τοῦ κυρίου. ²⁸καὶ ἀπὸ τῆς φορολογίας κοίτης Συρίας
 καὶ Φοινίκης ἐπιμελῶς σύνταξιν δίδοσθαι τούτοις τοῖς ἀνθρώποις
 εἰς θυσίαν τῷ κυρίῳ, Ζοροβαβέλ ἐπάρχῳ, εἰς ταύρους καὶ κριοὺς
 (30) 29 καὶ ἄρνας, ²⁹ὁμοίως δὲ καὶ πυρὸν καὶ ἄλα καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον
 ἐνδελεχῶς κατ' ἐνιαυτόν, καθὼς ἂν οἱ ἱερεῖς οἱ ἐν Ἱερουσαλήμ
 ὑπαγορεύσωσιν ἀναλίσκεσθαι καθ' ἡμέραν ἀναμφισβητήτως,
 (31) 30 ³⁰ὅπως προσφέρωνται σπονδαὶ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ ὑπὲρ τοῦ
 βασιλέως καὶ τῶν παίδων, καὶ προσεύχωνται περὶ τῆς αὐτῶν
 (32) 31 ζωῆς. ³¹καὶ προστάξαι ἵνα ὅσοι ἂν παραβῶσιν τι τῶν γεγραμ-
 μένων καὶ ἀκυρώσωσιν, λημφθῆναι ξύλον ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ
 καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρεμασθῆναι, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἶναι
 (33) 32 βασιλικά. ³²διὰ ταῦτα καὶ ὁ κύριος, οὗ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπι-
 κέκληται ἐκεῖ, ἀφανίσαι πάντα βασιλεῖα καὶ ἔθνος ὃς ἐκτενεί
 χεῖρα αὐτοῦ κωλύσαι ἢ κακοποιῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου ἐκεῖνον
 (34) 33 τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ³³ἐγὼ βασιλεὺς Δαρείος δεδογμάτικα ἐπι-
 μελῶς κατὰ ταῦτα γίνεσθαι.

24 πήχων Α (bis) | εν|χωριου Α 25 τα τε χρυσα και αργυρα] τα| Α
 χρυσεα· και τα αργυρεα Α | om α Α | απηνεγκεν] pr και Α 26 Φοινικη]
 Φοινικη Β* (Φοινικη Β^bΑ) | om δε 2° Α | Κυριου] pr του Α | υπαρχον] επα-
 ρχον Α | του κυριου] om του Α 27 καγω] και εγω Α | om δε Α | ολο|σχερω
 Β* ολοσ|σχερω Β^bvid | συμποιωσιν Β^b | της Ιουδαιας] των Ιουδαιων Α |
 μεχρι] μεχρεις Α 28 θυσιαι Α 29 κα (1°) Β* (και Β^{ab}) | αναμφισβητη-
 τως Β* αναμφισ|βητητως Β^b αναμφισβητως Α 31 προσταξαι] προσεταξεν
 Α | εαν] αν Α | γεγραμμενων] προειρημενων| και των προσγεγραμμενων Α | και
 2°] pr η Α | επ αυτου] επι τουτω Α 32 Κυριου] pr του Α 33 γινεσθαι Α

B ¹Τότε Σισίννης ἑπαρχος κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθρα- 1 VI
 βουζάνης καὶ οἱ συνέταιροι, κατακολουθήσαντες τοῖς ὑπὸ τοῦ βασι-
 λέως Δαρείου προσταγεῖσιν, ²ἐπεστάτουν τῶν ἱερῶν ἔργων ἐπιμε- 2
 λέστερον συνεργοῦντες τοῖς πρεσβυτέροις τῶν Ἰουδαίων καὶ ἱερο-
 στάταις. ³καὶ εὐοδα ἐγένετο τὰ ἱερὰ ἔργα, (προφητευόντων Ἀγγαίου 3
 καὶ Ζαχαρίου τῶν προφητῶν), καὶ συνετέλεσαν ταῦτα διὰ προσ- 4
 τάγματος τοῦ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ μετὰ τῆς γνώμης τοῦ Κύρου καὶ
 Δαρείου καὶ Ἀρταξέρξου βασιλέως Περσῶν. ⁵συνετελέσθη ὁ οἶκος 5
 ἕως τρίτης καὶ εἰκάδος μηνὸς Ἀδὰρ τοῦ ἔκτου ἔτους βασιλέως
 Δαρείου. ⁶καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται 6
 καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας οἱ προστεθέντες ἀκολουθῶς τοῖς
 ἐν τῇ Μωσέως βίβλῳ. ⁷καὶ προσήνεγκαν εἰς τὸν ἐνκαινισμόν τοῦ 7
 ἱεροῦ τοῦ κυρίου ταύρους ἑκατόν, κριοὺς διακοσίους, ἄρνas τετρα-
 κοσίας, ⁸χιμάρους ὑπὲρ ἁμαρτίας παντὸς τοῦ Ἰσραὴλ δώδεκα, πρὸς 8
 ἀριθμὸν ἐκ τῶν φυλάρχων τοῦ Ἰσραὴλ δώδεκα. ⁹καὶ ἔστησαν οἱ 9
 ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται ἐστολισμένοι κατὰ φυλὰς ἐπὶ τῶν ἔργων
 Κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ἀκολουθῶς τῇ Μωσέως βίβλῳ, καὶ οἱ θυρωροὶ
 ἐφ' ἑκάστου πυλῶνος. ¹⁰Καὶ ἠγάγosan οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῶν ἐκ τῆς 10
 αἰχμαλωσίας τὸ πάσχα ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνός,
 ὅτε ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται ἅμα ¹¹καὶ πάντες οἱ υἱοὶ 11
 τῆς αἰχμαλωσίας· ὅτι ἡγνίσθησαν. ὅτι οἱ Λευεῖται ἅμα πάντες ἡγνί-
 σθησαν, ¹²καὶ ἔθυσαν τὸ πάσχα πᾶσιν τοῖς υἱοῖς τῆς αἰχμαλωσίας 12
 καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσιν καὶ ἑαυτοῖς. ¹³καὶ ἐφάγosan 13
 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, πάντες οἱ χωρισθέντες ἀπὸ
 τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, ζητοῦντες τὸν κύριον. ¹⁴καὶ 14
 ἠγάγosan τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐπτὰ ἡμέρας εὐφραινόμενοι ἔναντι
 Κυρίου, ¹⁵ὅτι μετέστρεψεν τὴν βουλὴν τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων 15
 ἐπ' αὐτούς, κατισχυῖσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα Κυρίου θεοῦ
 Ἰσραὴλ.

¹Καὶ μεταγενέστερος τούτων ἐστίν, βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ 1 VI

A VII 1 ἐπαρχος] pr ο A | Φοινεικης B* (Φοινικης B^bA) 2 Ἰουδαιων]
 ιεραιων A 4 του Κυρου] om του A | Ἀρταξέρξου A | βασιλεων A
 5 συνετελεσθη] pr εως του εκτου ετους Δα|ρειου βασιλεως Περσων A | οικος]
 + ο αγιος A 6 λοιποι] + [υιοι Ἰσλ· και οι ιερεεις και οι Λευ|ιται· και οι
 λοιποι A 7 εγκαινισμον B^{ab}A | τετρακοσιους A 8 φυλαρχων] lap
 sup ras A^a 9 κατα φυλας εστολισμενοι A | θεου] pr του A | Μωσews A
 10 του πασχα A | τεσσαρισκαιδεκ. B^{ab} | οτε] οτι A 14 Κυριου] pr του A
 VIII 1 εστιν· B εστι· A (και...εστιν ad praeced vid pertinere in B) | Αρ-
 ταξερξ· A (item 6, 8, 9, 19, 28)

βασιλέως Περσῶν, προσέβη Ἑσράς Ἀζαράϊου τοῦ Ζεχρίου τοῦ Χελ- B
 2 κίου τοῦ Σαλήμου ² τοῦ Σαδδουλούκου τοῦ Ἀχειτῶβ τοῦ Ἀμαρθείου τοῦ
 Ὀξείου τοῦ Βοκκὰ τοῦ Ἀβεισαὶ τοῦ Φεινεές τοῦ Ἐλεαζάρ τοῦ Ἀαρῶν
 3 τοῦ πρώτου ἱερέως. ³ οὗτος Ἑσράς ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος ὡς γραμ-
 ματεὺς εὐφύης ὢν ἐν τῷ Μωυσέως νόμῳ τῷ ἐκδεδομένῳ ὑπὸ τοῦ
 4 θεοῦ τοῦ Ἰσραήλ, ⁴ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς δόξαν, εὐρόντος
 5 χάριν ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἀξιώματα αὐτοῦ. ⁵ καὶ συνα-
 νέβησαν ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ τῶν ἱερέων καὶ Λευειτῶν καὶ
 6 ἱεροφαιτῶν καὶ θυρωρῶν καὶ ἱεροδούλων εἰς Ἱερουσαλὴμ, ⁶ ἔτους
 ἐβδόμου βασιλευόντος Ἀρταξέρξου ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί· οὗτος ἐνι-
 7 αὐτὸς ὁ δεύτερος βασιλεὺς ἐξελθόντος γὰρ ἐκ Βαβυλῶνος τῇ νουμηνίᾳ
 (7) τοῦ πρώτου μηνὸς ⁽⁷⁾ παρεγένοντο εἰς Ἱερουσαλὴμ κατὰ τὴν
 (8) 7 δοθεῖσαν αὐτοῖς εὐδοίαν παρὰ τοῦ κυρίου ἐπ' αὐτῷ. ⁷ ὁ γὰρ
 Ἀψάρας πολλὴν ἐπιστήμην περιείχεν, εἰς τὸ μὴδὲν παραλείπειν
 τῶν ἐκ τοῦ νόμου Κυρίου καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν πάντα τὸν
 (9) 8 Ἰσραὴλ, δικαιώματα καὶ κρίματα. ⁸ Προσπεσόντος παρὰ
 Ἀρταξέρξου βασιλέως πρὸς Ἑσραν τὸν ἱερέα καὶ ἀναγνώστην τοῦ
 (10) 9 νόμου Κυρίου, οὗ ἔστιν ἀντίγραφον τὸ ὑποκείμενον ⁹ Βασιλεὺς
 Ἀρταξέρξης Ἑσρα τῷ ἱερεὶ καὶ ἀναγνώστῃ τοῦ νόμου Κυρίου
 (11) 10 χαίρειν. ¹⁰ καὶ τὰ φιλάνθρωπα ἐγὼ κρίνας πρόσεταξα τοὺς
 βουλομένους ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων αἰρετίζοντας καὶ τῶν
 ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν καὶ τῶνδε ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ
 (12) 11 συμπορεύεσθαι σοὶ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹¹ ὅσοι οὖν ἐνθυμοῦνται,
 συνεξορμάσθωσαν, καθάπερ δέδοκται ἐμοί τε καὶ τοῖς ἐπτά
 (13) 12 φίλοις συμβουλευταῖς· ¹² ὅπως ἐπισκέψωνται κατὰ τὴν Ἰουδαίαν
 (14) 13 καὶ κατὰ Ἱερουσαλὴμ ἀκολούθως ᾧ ἔχει νόμῳ Κυρίου, ¹³ καὶ

1 Περσων βασιλεως Α | Εςρας Α (Εζρ ubique exc IX 1) | Αζαραιου] Α
 Σαραιου Α | Ζεχριου] Εζεριου Α | Χελκιου B^b Α 2 Σαδδουλουκου]
 Σαδ|δουκου Α | Αχιτωβ Α | Αμαρθειου] Αμαριου Α | Οξειου] Οξιου B^b Εξιου
 Α + του Μαρερωθ· του] Ζαραιου· του Σαονια· Α | Αβισουαι Α | Φινεες Α |
 Ελεαζαρ] ras aliq in ζ Bⁱ (forte Ελεαρ.. B*) | πρωτου ιερεως] ιερεως| του
 πρωτου Α 3 νομω Μωυσεως Α 4 ευροντες Α 5 Ιεροσολυμα
 Α 6 ενιαντος ο δευτερος] ο ενιαντος εβδομος Α | βασιλει] pr τω Α | εξελ-
 θοντες Α | μηνος] + εν τη νουμηνια·| του πεμπτου μηνος Α | Ιεροσολυμα Α |
 om επ αυτω Α 7 Αψαρας] Εςρας Α | παραλιπειν B^b | om εκ 2° Α |
 εντολων] + διδαξαι Α | τον παντα Ισλ Α | δικαιωματα (διωματα B* superscr
 γ B^{ab})] pr παντα| τα Α | κριματα] pr τα Α 8 προσπεσοντος] + δε του
 γραφεντος προσταγματος Α | βασιλεως] pr του Α | ιερεαν Α 10 και
 τωνδε] οντω| δε αυτων Α | ημετερα] ημερα Α 11 συνεξορματωσαν Α
 12 κατα 1°] pr τα Α | om κατα 2° Α | ω] ως Α | νομω] pr εν τω Α | Κυριου]
 pr του Α

Β ἀπενεγκεῖν δῶρα τῷ κυρίῳ ἃ ἠϋξάμην ἐγὼ τε καὶ οἱ φίλοι εἰς
 Ἱερουσαλήμ, καὶ πᾶν χρυσίον καὶ ἀργύριον ὃ ἐὰν εὔρεθῇ ἐν
 τῇ χώρᾳ τῆς Βαβυλωνίας τῷ κυρίῳ εἰς Ἱερουσαλήμ ⁽¹⁵⁾ σὺν τῷ ⁽¹⁵⁾
 δεδωρημένῳ ὑπὸ τοῦ ἔθνους εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου αὐτῶν τὸ
 ἐν Ἱερουσαλήμ ¹⁴ συναχθῆναι, τὸ τε χρυσίον καὶ ἀργύριον εἰς ¹⁴
 ταύρους καὶ κριοὺς καὶ ἄρνας καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα, ¹⁵ ὥστε ¹⁵ ⁽¹⁶⁾
 προσενεγκεῖν. θυσίας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ κυρίου αὐτῶν
 τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁶ καὶ πάντα ὅσα ἂν βούλῃ μετὰ τῶν ἀδελ- ¹⁶ ⁽¹⁷⁾
 φῶν σου ποιῆσαι χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ, ἐπιτέλει κατὰ τὸ θέλημα ⁽²⁰⁾
 τοῦ θεοῦ σου. ¹⁷ καὶ κατὰ τὰ ἱερὰ σκευὴ σου τὰ διδόμενα εἰς ¹⁷ ⁽¹⁸⁾
 τὴν χρεῖαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁽¹⁹⁾ καὶ ⁽¹⁹⁾
 τὰ λοιπὰ ὅσα ἂν ὑποπίπτῃ σοι εἰς τὴν χρεῖαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ
 θεοῦ σου ¹⁸ δώσεις ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γαζοφυλακίου. ¹⁹ καὶ ἐγὼ ¹⁸ ⁽²¹⁾
 ἰδοὺ Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς προσέταξα τοῖς γαζοφύλαξι Συρίας
 καὶ Φοινίκης, ἵνα ὅσα ἂν ἀποστείλῃ Ἑσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀνα-
 γνώστης τοῦ νόμου τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου ἐπιμελῶς διδῶσιν
 αὐτῷ ἕως ἀργυρίου ταλάντων ἑκατόν, ²⁰ ὁμοίως δὲ καὶ ἕως πυροῦ ²⁰ ⁽²²⁾
 κόρων ἑκατόν καὶ οἶνον μετρητῶν ἑκατόν. ²¹ κατὰ τὸν τοῦ θεοῦ ²¹ ⁽²³⁾
 νόμον ἐπιτελεσθήτω τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ἕνεκα τοῦ μὴ γενέσθαι
 ὀργὴν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν. ²² καὶ ²² ⁽²⁴⁾
 ὑμῖν δὲ λέγεται ὅπως πᾶσι τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς Λευεῖταις
 καὶ ἱεροφάλταις καὶ θυρωροῖς καὶ ἱεροδοῦλοις καὶ πραγματικοῖς
 τοῦ ἱεροῦ τούτου ⁽²⁵⁾ μηδεμία φορολογία μηδὲ ἄλλη ἐπιβουλὴ γίνη- ⁽²⁵⁾
 ται, μηδένα ἔχειν ἐξουσίαν ἐπιβαλεῖν τούτοις. ²³ καὶ σύ, Ἑσρα, ²³ ⁽²⁶⁾
 κατὰ τὴν σοφίαν τοῦ θεοῦ ἀνάδειξον κριτὰς καὶ δικαστάς, ὅπως
 δικάζωσιν ἐν ὅλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ πάντας τοὺς ἐπισταμένους
 τὸν νόμον τοῦ θεοῦ σου· καὶ τοὺς μὴ ἐπισταμένους διδάξεις.
²⁴ καὶ πάντες ὅσοι ἐὰν παραβαίνωσι καὶ τὸν νόμον τοῦ θεοῦ σου ²⁴ ⁽²⁷⁾

Α 13 τω κυριω (1^ο) + του Ἰσλ Α | om τω κυριω (2^ο) Α 13—15 εἰς
 Ἱερουσαλημ...ωστε in mg et sup ras Α^a 13 κυριου] + θυ Α | αυτων]
 διαιτων Α^a 14 om τε Α^a 15 θυσιας] + τω κω Α | κυριου] θυ Α
 17 om κατα Α | σου 1^ο] του κω Α | διδομενα] + οι Α* (σοι Α¹) | αν] εαν Α
 18 βασιλικου] ιερου Α 19 και εγω ιδου] καγω δε Α | Αρταξερης (Αρταρξ.
 Bab) ο βασιλευς] ο βασιλευς Αρταριξερης Α | γαζοφυλαξιν Α | Φοινεικ. Β*
 (Φοινικ. Β^bΑ: item 23) | αν] εαν Α 20 εκατον 2^ο] + και αλλα εκ
 πληθους] παντα Α 21 επιτελεσθητω] + επιμελως Α | εις] επι Α | υιων]
 + αυτου Α 22 πασιν Α | ιεροφαλταις] pr τοις Α | τουτου Α] του Β |
 αλλη επιβουλη] αλλα βουλη Α | γιγνηται Α | μηδενα εχειν εξουσιαν] και
 εξουσιαν μηδενα εχειν Α | επιβαλειω] + τι Α 23 επισταμενους] + δε Α
 24 παραβαινουσιν Α | om και 2^ο Α

καὶ τοῦ βασιλικοῦ ἐπιμελῶς κολασθήσονται, εἴν τε καὶ θανάτῳ B
 (28) 25 εἴν τε καὶ τιμωρία, μὴ ἀργυρίῳ ζημία ἢ ἀπαγωγῇ. ²⁵ εὐλογητός
 μόνος ὁ κύριος ὁ δούς ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν μου τοῦ βασιλέως,
 (29) 26 δοξάσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁶ καὶ ἐμὲ ἐτίμησεν
 ἐναντι τῶν βασιλευόντων καὶ πάντων τῶν φίλων καὶ μεγιστά-
 (30) 27 νων αὐτοῦ. ²⁷ καὶ ἐγὼ εὐθαρσῆς ἐγενόμην κατὰ τὴν ἀντίλημψιν
 Κυρίου θεοῦ μου, καὶ συνήγαγον ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ἄνδρας ὥστε
 (31) 28 συναναβῆναί μοι. ²⁸ Καὶ οὗτοι οἱ προηγούμενοι κατὰ τὰς
 πατριάς αὐτῶν καὶ τὰς μεριδαρχίας, οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ ἐκ
 (32) 29 Βαβυλῶνος ἐν τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως. ²⁹ ἐκ τῶν
 υἱῶν Φορός, Ταροσότομος· ἐκ τῶν υἱῶν Ἰεταμάρου, Γάμηλος· τῶν
 (33) 30 υἱῶν Δανεῖδ, ³⁰ Φάρες, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ γραφῆς
 (34) 31 ἄνδρες ἑκατὸν πεντήκοντα. ³¹ ἐκ τῶν Μααθμῳάβ, Ἐλιαωνίας
 (35) 32 Ζαραίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι. ³² ἐκ τῶν υἱῶν Ζαθοῆς,
 Εἰεχονίας Ἰεθῆλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι τῶν υἱῶν
 Ἀδεῖν, Οὐβὴν Ἰωνάθου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι πεντή-
 (36) 33 κοντα. ³³ ἐκ τῶν υἱῶν Λάμ, Ἑσίας Γοθολίου, καὶ μετ' αὐτοῦ
 (37) 34 ἄνδρες ἐβδομήκοντα. ³⁴ ἐκ τῶν υἱῶν Σοφοτίου, Ζαραίας Μειχαήλου,
 (38) 35 καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐβδομήκοντα. ³⁵ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰωάβ, Ἀβαδίας
 (39) 36 Ἰεζήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι δέκα δύο. ³⁶ ἐκ τῶν
 υἱῶν Βανιάς, Σαλειμῶθ Ἰωσαφίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑκατὸν
 (40) 37 ἐξήκοντα. ³⁷ ἐκ τῶν Βαιήρ, Ζαχαριαὶ Βημαί, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες
 (41) 38 εἴκοσι ὀκτώ. ³⁸ υἱοὶ Ἀστάθ, Ἰωάνης Ἀκατάν, καὶ μετ' αὐτοῦ
 (42) 39 ἄνδρες ἑκατὸν δέκα. ³⁹ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀδωνιακαὶμ οἱ ἔσχατοι, καὶ
 ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Ἐλειφάλα τοῦ Γεουήλ καὶ Σαμαίας,

24 τον βασιλικον Α | μη] η Α | αργυριω] αργυρικη Α 25 ευλο- Α
 γητος] pr και ειπεν Εξρας ο γραμματευσ· Α | κυριος] + των πα|τερων μου Α |
 om μου Α 26 εναντιον Α | των βασιλευοντων] του βασιλεως· και των
 συμβα|σιλευοντων· Α 27 και εγω] καγω Α | θεου] pr του Α 28 ανα-
 βαντες] αναβαινοντες Α | Αρταξερεξου Bab Α 29 Φορος] Φινεες Α | Ταροσο-
 τομος] Γηρσων Α | Ιεταμαρον] Ιθαμαρ Α | Γαμηλος] Γαμαηλ Α | των υιων 3°]
 pr εκ Α | Δανειδ] + Αττους| ο Σεχενιου Α 30 Φαρες] των υιων Φορος Α |
 Ζαχαριας και] ζαι (sic) Α 31 Μααθμωαβ] υιων Φααθ'μ. Α | Ελιαωνιας Α
 32 Ειεχονιας (Ιεχ. Bb)] Σεχενιαις Α | Ιεθηλου] Ιεζηλου Α | διακοσιοι 1°]
 τριακοσιοι Α | των υιων 2°] pr εκ Α | Αδιν Α | Ουβην] Ωβηθ Α 33 Λαμ]
 Ελαμ Α | Εσιας] Ιεσσιας Α 34 om Α | Μιχαηλου Bb 35 δεκα δυο]
 δωδεκα Α 36 Βανιας (Βανειας Bab) Σαλειμωθ] Βανι· Ασσαλιμωθ' Α |
 εκατον εξηκοντα] εξηκ. και εκατον Α 37 Βαιηρ] υιων Βαβι Α | Ζαχαριας
 Α | Βημαι] Βηβαι Α | οκτω] Α (sic) 38 υιοι] εκ των υιων Α | Ιωαν-
 νης Α 39 Αδωνικαμ Α | ταυτα τα] τα τα Β | Ελειφαλα του Γεουηλ]
 Ελι|φαλατος· Ιεουηλ· Α

Β καὶ μετ' αὐτῶν ἄνδρες ἐβδομήκοντα· ⁴⁰ ἐκ τῶν υἱῶν Βαναὶ Οὐτοῦ ⁴⁰
 Ἰστακάλκου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐβδομήκοντα. ⁴¹ Καὶ ⁴¹ (43)
 συναγαγὼν αὐτοὺς ἐπὶ τὸν λεγόμενον Ποταμόν, καὶ παρενεβάλο-
 μεν αὐτοῖσι ἡμέρας τρεῖς, καὶ κατέμαθον αὐτούς. ⁴² καὶ ἐκ τῶν ⁴² (44)
 ἱερέων καὶ ἐκ τῶν Λευειτῶν οὐχ εὐρῶν ἐκεῖ, ⁴³ ἀπέστειλα πρὸς ⁴³ (45)
 Ἑλεάζαρον καὶ Ἰδούηλον καὶ Μασσμᾶν καὶ Ἐναατὰν καὶ Σαμαίαν
 καὶ Ἰώριβον, Ναθάν, Ἐννατάν, Ζαχαρίαν καὶ Μεσολαβῶν, τοὺς
 ἡγουμένους καὶ ἐπιστήμονας, ⁴⁴ καὶ εἶπα αὐτοῖς ἐλθεῖν πρὸς ⁴⁴ (46)
 Λααδαῖον τὸν ἡγούμενον τὸν ἐν τῷ τόπῳ γαζοφυλακίου, ⁴⁵ ἐντει- ⁴⁵ (47)
 λόμενος αὐτοῖς διαλεγεῖναι Λοδαῖφ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ
 τοῖς ἐν τῷ τόπῳ γαζοφύλαξιν ἀποστεῖλαι ἡμῖν τοὺς ἱερα-
 τεύσαντας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ⁴⁶ ἄνδρα ἐπιστήμονα, ⁴⁶ (48)
 τῶν υἱῶν Μοολεὶ τοῦ Λευεὶ τοῦ Ἰσραὴλ Ἀσεβηβίαν, καὶ τοὺς
 υἱοὺς καὶ τοὺς ἀδελφοὺς δέκα· ⁴⁷ οἱ ἐκ τῶν υἱῶν Χανουναίου καὶ ⁴⁷ (49)
 οἱ υἱοὶ αὐτῶν, εἴκοσι ἄνδρες· ⁴⁸ καὶ ἐκ τῶν ἱεροδούλων ὧν ἔδωκεν ⁴⁸ (50)
 Δανεῖδ, καὶ οἱ ἡγούμενοι εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν Λευειτῶν, ἱερόδουλοι,
 διακόσιοι εἴκοσι· πάντων ἐσημάνθη ὀνοματογραφία. ⁴⁹ καὶ εὐξά- ⁴⁹ (51)
 μην ἐκεῖ νηστεῖαν τοῖς νεανίσκοις ἔναντι κυρίου ἡμῶν, ⁵⁰ ζητῆσαι ⁵⁰
 παρ' αὐτοῦ εὐοδίαν ἡμῖν τε καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν καὶ κτήνεσιν.
⁵¹ ἐνετράπην γὰρ ἱππεῖς καὶ πεζοὺς προπομπὴν ἔνεκεν ἀσφαλείας ⁵¹ (52)
 τῆς πρὸς τοὺς ἐναντίους ἡμῖν. ⁵² εἶπαμεν γὰρ τῷ βασιλεῖ ὅτι ⁵² (53)
 Ἰσχυὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν ἔσται μετὰ τῶν ἐπιζητούντων αὐτὸν εἰς
 πᾶσαν ἐπανόρθωσιν. ⁵³ καὶ πάλιν ἐδεήθημεν τοῦ κυρίου ἡμῶν ⁵³ (54)
 πάντα ταῦτα, καὶ ἐτύχομεν εὐιλάτου. ⁵⁴ καὶ ἐχώρισα τῶν φυλάρ- ⁵⁴ (55)
 χων τῶν ἱερέων ἄνδρας δέκα δύο, καὶ Ἑσερεβίαν καὶ Ἀσσαμίαν,

Α 40 Βαναὶ Ουτοῦ Ἰστακαλκου] Βαγο· Ουθὶ ο τοῦ Ἰσταλκουρου Α 41 συνα-
 γαγῶν] συνηγαγῶν Α | ποταμον] πρ Θεραν Α 42 ἱερεων] υἱων των
 ιεραιων Α 43 Ενααταν] Ελναθαν Α | Μεσολαβων] Μοσολλαμων Α
 44 Λααδαιον] Δολδαιον Α | γαζοφυλακιου] πρ του Α 45 διαλεγεῖναι]
 διαλεχθῆναι Α | Λοδαιω] Δολδαιω Α | ιερατευσσαντας Βαβ | τω οικω] τοπω Α
 46 ἀνδρα ἐπιστήμονα] καὶ ἡγαγεν ἡμιν κατα την κραταιαν χεῖρα του κυ ημων
 ἀνδρας ἐπιστημονας Α | Μοολι Α | Λευι Α | υἱους] + αὐτου Α | δέκα] οντας
 (sup ras Α^a) δέκα οκτω Α 47 οἱ 1^ο] καὶ Ἀσεβιαν· καὶ Ἀννοννον· καὶ
 Ωσαιαν ἀδελφον Α | Χανουναιου καὶ sup ras Α^a· | ἀνδρες εικοσι Α 48 ἱερο-
 δουλους διακοσιους Α | εικοσι] πρ καὶ Α | ἐσημανθη] ονομασθη Α | ονοματο-
 γραφια] πρ η Α 49 ηυξαμην Α | τοις νεανισκοις νηστιαν Α | κυριου]
 + του θυ Α 50 τεκνοις] πρ συνουσειν (sic) ημιν Α 51 ἱππεις καὶ
 πεζους] αἰτῆσαι τον βασιλεα πεζους (sic) τε· καὶ ἱππεις καὶ Α | ασφαλις
 Α | ἐναντιους] ἐναντιουμενους Α 53 παντα] κατα Α | ἐτυχομεν εὐιλατου]
 ἱλατου (ἱλαστου Α^a) ἐτυχομεν Α 54 ἀνδρας 1^ο] α 2^ο sup ras Α^a | δέκα
 δυο] δωδεκα Α | Ασαμιαν Α

- (56) 55 καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἄνδρας δέκα. ⁵⁵ καὶ B
ἔσθησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη
τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ἡμῶν· οὕτως ἐδωρήσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ
(57) 56 σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ μεγιστᾶνες καὶ πᾶς Ἰσραὴλ. ⁵⁶ καὶ παρέ-
δωκεν αὐτοῖς στήσας τάλαντα ἀργυρίου ἑξακόσια πεντήκοντα,
καὶ σκεύη ἀργυρᾶ τάλαντων ἑκατόν, καὶ χρυσίου τάλαντων ἑκα-
(58) τόν, ⁽⁵⁸⁾ χρυσώματα ἑξοσί, καὶ σκεύη χαλκᾶ ἀπὸ χαλκοῦ χρηστοῦ
(59) 57 στίλβοντα σκεύη δέκα. ⁵⁷ καὶ εἶπα αὐτοῖς Καὶ ὑμεῖς ἅγιοι ἐστε
τῷ κυρίῳ, καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον
(60) 58 εὐχὴ τῷ κυρίῳ, κυρίῳ τῶν πατέρων ἡμῶν. ⁵⁸ ἀγρυπνεῖτε καὶ
φυλάσσετε ἕως τοῦ παραδοῦναι αὐτὰ ὑμᾶς τοῖς φυλάρχοις τῶν
ιερέων καὶ τῶν Λευειτῶν καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν πατριῶν τοῦ
(61) 59 ἡμῶν. ⁵⁹ καὶ οἱ παραλαβόντες οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται τὸ ἀργύ-
ριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἤνεγκαν
(62) 60 εἰς τὸ ἱερόν τοῦ κυρίου. ⁶⁰ Καὶ ἀναζεύξαντες ἀπὸ τοῦ τόπου
Θερά τῇ δωδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνὸς ἕως ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ
κατὰ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ κυρίου ἡμῶν τὴν ἐφ' ἡμῖν· καὶ
ἐρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῆς εἰσόδου ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ· καὶ ἤλθον
(63) 61 εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁶¹ καὶ γενομένης αὐτόθι ἡμέρας τρίτης, σταθὲν
τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρεδόθη ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου Μαρμωθὶ
(64) 62 Οὐρέϊα ἱερεῖ, ⁶² καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεαζάρ ὁ τοῦ Φεινεῆς· καὶ ἦσαν
μετ' αὐτῶν Ἰωσαβεὲς Ἰησοῦς καὶ Μωῆθ Σαβάννου, οἱ Λευεῖται,
(65) πρὸς ἀριθμὸν καὶ ὀκτὴν πάντα. ⁽⁶⁵⁾ καὶ ἐγράφη πᾶσα ἡ ὀκτὴ αὐτῇ
(66) 63 τῇ ὥρᾳ. ⁶³ οἱ δὲ παραγενόμενοι ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας προσ-
ἤνεγκαν θυσίας τῷ θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ Κυρίῳ ἐνενήκοντα ἑξ,
(67) ⁽⁶⁷⁾ ἄρνας ἐβδομήκοντα ἑξ, τράγους ὑπὲρ σωτηρίου δέκα δύο·

55 μεγιστανες] pr οι Α 56 παρεδωκεν αυτοις (B^{ab}: αυτοις B*) Α
στησας] στησας παρεδωκα αυτοις Α | αργυριου ταλαντα Α | πεντηκοντα]
pr και Α | αργυρεα Α | om χρυσιου ταλαντων εκατον Α | χαλκα] χαλκαία
Α | χρηστου χαλκου Α | σκευη 3^ο] pr χρυσοειδη Α | δεκα] δωδεκα Α 57 τω
κυριω (1^ο)] + κς Α | τα αγια] om τα Α | το χρυσιον και το αργυριον Α
58 φυλασσετε (φυλασσεται Α) εως] αι ε sup ras Α | ηγουμενοις] ηγεμονοις Α
60 τοπου] ποταμου Α | δωδεκατη του] η τ sup ras Α^a | om πρωτου Α |
ηλθοσαν] εισηλ|θομεν Α | ερρυσατου Α | εισοδου] + κς Α | ηλθον] ηλθεν Β
ηλθομεν Α 61 σταθεν] pr τη δε ημερα τη τε|ταρτη Α | Κυριου] του κυ
ημων Α | Μαρμαθι Α | Ουρια B^b Ουρι Α 62 Φινεες Α | Ιωσαβεες]
Ιωσαβδος Α | Ιησου Α 63 ενενηκοντα...δεκα δυο] ταυρους δωδεκα υπερ
παντος Ισλ·| κριους ενενηκοντα εξ· αρνας| εβδομηκοντα δυο· τραγους| υπερ
σωτηριου δωδεκα Α

Β ἅπαντα θυσίαν τῷ κυρίῳ. ⁶⁴ καὶ ἀπέδωκαν τὰ προστάγματα τοῦ 64 (68)
 βασιλέως τοῖς βασιλικοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἐπάρχαις Συρίας
 καὶ Φοινίκης, καὶ ἐδόξασαν τὸ ἔθνος καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου.

⁶⁵ Καὶ τούτων τελεσθέντων προσήλθοσαν μοι οἱ ἡγούμενοι 65 (69)
 λέγοντες ⁶⁶ Οὐκ ἐχώρισαν καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ 66
 Λευεῖται ⁽⁷⁰⁾ καὶ ἀλλογενῇ ἔθνη τῆς γῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν, Χανα- (70)
 ναιῶν καὶ Χετταίων καὶ Φερεζαίων καὶ Ἰεβουσαιῶν καὶ Μωαβει-
 τῶν καὶ Αἰγυπτίων καὶ Ἰδουμαίων. ⁶⁷ συνώκισάν τινες τῶν θυγα- 67 (71)
 τέρων αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν· καὶ ἐπεμίγη τὸ σπέρμα
 τὸ ἅγιον εἰς τὰ ἀλλογενῇ ἔθνη τῆς γῆς, καὶ μετείχον οἱ προηγού-
 μενοι καὶ οἱ μεγιστᾶνες τῆς ἀνομίας ταύτης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ
 πράγματος. ⁶⁸ καὶ ἅμα τῷ ἀκοῦσαί με ταῦτα ἔρρηξα τὰ ἱμάτια 68 (72)
 καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα κατέτεινον τοῦ τριχώματος τῆς κεφαλῆς
 καὶ τοῦ πώγωνος, καὶ ἐκάθισα σύννους καὶ περίλυπος. ⁶⁹ καὶ 69 (73)
 ἐπισυνήχθησαν πρὸς μὲ ὅσοι ποτὲ ἐπεκινούντο τῷ ῥήματι Κυρίου
 τοῦ Ἰσραὴλ ἐμοῦ πενθοῦντος ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ, καὶ ἐκαθήμην
 περίλυπος ἕως τῆς δειλινῆς θυσίας. ⁷⁰ καὶ ἐξεγερθεὶς ἐκ τῆς 70 (74)
 νηστείας, διερρηγμένα ἔχων τὰ ἱμάτια καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα,
 κάμψας τὰ γόνατα καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας πρὸς τὸν κύριον
 ἔλεγον ⁷¹ Κύριε, ἥσυχμμαι, ἐντέτραμμαι κατὰ πρόσωπόν σου. 71 (75)
⁷² αἱ γὰρ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἐπλεόνασαν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, αἱ 72 (76)
 δὲ ἄγνοιαὶ ἡμῶν ὑπερήνεγκαν ἕως τοῦ οὐρανοῦ ⁷³ ἀπὸ τῶν χρόνων 73 (77)
 τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ἔσμεν ἐν μεγάλῃ ἁμαρτίᾳ ἕως τῆς ἡμέρας
 ταύτης. ⁷⁴ καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν 74 (78)
 παρεδόθημεν σὺν τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, σὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν
 καὶ σὺν τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν, τοῖς βασιλεῦσιν τῆς γῆς, εἰς ῥομφαίαν
 καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ προνομὴν μετὰ αἰσχύνης μέχρι τῆς σήμερον
 ἡμέρας. ⁷⁵ καὶ νῦν κατὰ πόσον τι ἡμῖν ἐγενήθη ἔλεος παρὰ τοῦ 75 (79)
 κυρίου Κυρίου, καταλειφθῆναι ἡμῖν ρίζαν καὶ ὄνομα ἐν τῷ τόπῳ

Α 64 Συρίας] pr κοίλης Α | Φοινικης Β* (Φοινικ. BbA) 65 τουτων Α]
 των Β | προσηλθον Α 66 και 2°] pr το εθνος| του Ισλ Α | om και 4° Α |
 αλλογενη] pr τα Α | ακαθαρσίας] pr και τας Α | αυτων] απο των εθνων Α |
 Χαναναιων] pr των Α | Μωαβιτων Α 67 συνωκισαν] συνηκησαν γαρ Α |
 τινες (τας Β)] μετα Α | om και 1° Α 68 και 1°] + εγενετο Α | ερρηξα] διερ-
 ρηξα Α | κατετεινον] και κατετιλα Α | περιλυπος] υ pro ε Β* (ε Β¹) 69 οσοι]
 + ησαν ζηλωται· και οσοι Α | επεκινουντο] ου sup ras Α^{a2} | τω ρηματι] pr
 επι Α | του Ισρ.] θυ Ισλ Α 72 αι δε αγνοιαι] και αι αγνοαι Α 73 απο]
 pr επι Α 74 συν 2°] pr και Α | τοις βασιλευσιν 2°] pr και Α | om
 εις Β (hab Α) 75 εγενηθη ημιν Α | του κυριου Κυριου] σου| κε· Α

- (80) 76 τούτῳ ἀγιάσματος, ⁷⁶ καὶ τοῦ ἀνακαλύψαι φωστῆρα ἡμῶν ἐν τῷ B οἴκῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν τροφήν ἐν τῷ καιρῷ τῆς
 (81) 77 δουλείας ἡμῶν. ⁽⁸¹⁾ καὶ ἐν τῷ δουλεύειν ἡμᾶς οὐκ ἐνκατελείφθημεν
 77 ὑπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ⁷⁷ ἀλλὰ ἐποίησεν ἡμᾶς ἐν χάριτι ἐνώπιον
 (82) 78 τῶν βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν τροφήν ⁷⁸ καὶ δοξάσαι τὸ
 ἱερὸν ἡμῶν καὶ ἐγείραι τὴν ἔρημον Σειῶν, δοῦναι ἡμῖν στερέωμα
 (83) 79 ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ. ⁷⁹ καὶ νῦν τί ἐροῦμεν, Κύριε,
 ἔχοντες αὐτά; παρέβησαν τὰ προστάγματά σου ἃ ἔδωκας ἐν χειρὶ
 (84) 80 τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν ⁽⁸⁴⁾ λέγων ⁸⁰ ὅτι Ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσέρ-
 χεσθε κληρονομήσαι, ἔστιν γῆ μεμολυσμένη μολυσμῷ τῶν ἄλλο-
 γενῶν τῆς γῆς, καὶ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν ἐνέπλησαν αὐτήν.
 (85) 81 ⁸¹ καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ συνοικίσητε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν,
 (86) 82 καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, ⁸² καὶ οὐ
 ζητήσετε εἰρηνεῦσαι τὰ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα χρόνον, ἵνα
 ἰσχύσαντες φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ κατακληρονομήσητε
 (87) 83 τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως αἰῶνος. ⁸³ καὶ τὰ συμβαίνοντα πάντα ἡμῖν
 γίνεται διὰ τὰ ἔργα ἡμῶν τὰ πονηρὰ καὶ τὰς μεγάλας ἁμαρτίας.
 (88) 84 σὺ γάρ, Κύριε, ὁ κουφίσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, ⁸⁴ ἔδωκας ἡμῖν
 τοιαύτην ρίζαν· πάλιν ἀνεκάμψαμεν παραβῆναι τὸν νόμον σου
 (89) 85 εἰς τὸ ἐπιμιγῆναι τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. ⁸⁵ οὐχὶ
 ὠργίσθης ἡμῖν ἀπολέσαι ἡμᾶς ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν ρίζαν καὶ
 (90) 86 σπέρμα καὶ ὄνομα ἡμῶν. ⁸⁶ κύριε τοῦ Ἰσραὴλ, ἀληθινὸς εἶ· κατε-
 (91) 87 λείφθημεν γὰρ ρίζα ἐν τῇ σήμερον. ⁸⁷ ἰδοὺ ἐσμεν ἐνώπιόν σου
 ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν· οὐ γὰρ ἔστιν στήναι ἔτι ἔμπροσθέν σου
 (92) 88 ἐπὶ τούτοις. ⁸⁸ Καὶ ὅτε προσευχόμενος Ἔσρας ἀνθωμολογεῖτο
 κλαίων χαμαιπετῆς ἔμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ, ἐπισυνήχθησαν πρὸς
 αὐτὸν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ὄχλος πολὺς σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες,
 (93) 89 νεανία· κλαυθμὸς γὰρ ἦν μέγας ἐν τῷ πλήθει. ⁸⁹ καὶ φωνήσας

75 om τούτω Α | αγιασματος] του αγιασμ. σου Α 76 ανακαλῦψαι] Α
 αναψαι Α | κυριου] + θῷ Α | ημων 2^ο] Ἰηλ Α* vid | δουλιας Α | εγκατελει-
 φθημεν B^{ab} Α | υπο] απο Α 77 αλλ Α 78 ημων] pr του κυ Α | Σιων
 B^b Α 79 αιρουμεν Α | αυτα Α | παρεβησαν] παρεβημεν γαρ Α
 80 μεμολυμμενη Α 81 υμων 1^ο] αυτων Α | υιοις 1^ο] τεκνοις Α | αυτων 1^ο] υμων Α | αυτων 2^ο] ημων Α | λαβητε] δωτε Α | υιοις 2^ο] τεκνοις Α | υμων 2^ο] αυτων Α 82 αιωνος] pr του Α 83 γιγνεται Α | αμαρτιας 1^ο] + ημων Α | ο κουφισας] εκουφισας Α 84 edwkas] pr και Α 85 κατα-
 λειπειν Α | om ημων B* (hab Bab mg Α) 86 om κυριε B* (hab Bab mg [forte prius k̄s B^{atxt}] Α) 87 ιδου] + νυν Α 88 απο] εξ Α | Ιερουσαλημ] ras aliq in σα B¹ | νεανιαi] pr και Α | γαρ] ην sup ras Bab

Β Ἰερχονίας Ἰεήλου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἶπεν Ἔσρα Ἡμεῖς ἡμάρτομεν εἰς τὸν κύριον· καὶ κατέφκησαν γυναῖκες ἀλλογενεῖς ἐκ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς· ⁽⁹⁴⁾ καὶ νῦν ἐστὶν ἐπάνω πᾶς Ἰσραὴλ. ⁹⁰ ἐν τούτῳ γε- ⁹⁰ ⁽⁹⁴⁾ νέσθω ἡμῖν ὀρκωμοσία πρὸς τὸν κύριον, ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας ἡμῶν τὰς ἐκ τῶν ἀλλογενῶν σὺν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ⁽⁹⁵⁾ ὡς ἐκρίθη σοι, καὶ ὅσοι πείθαρχῆσουσιν τοῦ νόμου τοῦ κυρίου. ⁽⁹⁵⁾ ⁹¹ ἀναστὰς ἐπιτέλει· ⁽⁹⁶⁾ πρὸς σέ γὰρ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ ⁹¹ ⁽⁹⁶⁾ σοῦ ἰσχὺν ποιεῖν. ⁹² καὶ ἀναστὰς Ἔσρας ὥρκισεν τοὺς φυλάρχους ⁹² ⁽⁹⁷⁾ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν παντὸς τοῦ Ἰσραὴλ ποιῆσαι κατὰ ταῦτά, καὶ ὤμοσαν. ¹ Καὶ ἀναστὰς Ἔσρας ἀπὸ τῆς αὐλῆς ¹ ^{IX} τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύθη εἰς τὸ παστοφόριον Ἰωνᾶ τοῦ Νασείβου, ² καὶ ² αὐλισθεὶς ἐκεῖ ἄρτου οὐκ ἐγεύσατο οὐδὲ ὕδωρ ἔπιεν, πενθῶν ὑπὲρ τῶν ἀνομῶν τῶν μεγάλων τοῦ πλήθους. ³ καὶ ἐγένετο κήρυγμα ³ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, συναχθῆναι εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁴ καὶ ὅσοι ἂν μὴ ἀπαντήσουσιν ἐν ⁴ δυσὶν ἢ τρισὶν ἡμέραις κατὰ τὸ κρίμα τῶν προκαθημένων πρεσβυτέρων, ἀνιέρωθήσονται τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἀλλοτριωθήσεται ἀπὸ τοῦ πλήθους τῆς αἰχμαλωσίας. ⁵ Καὶ ἐπισυνήχθησαν ⁵ οἱ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν ἐν τρισὶν ἡμέραις εἰς Ἱερουσαλὴμ· οὗτος ὁ μὴν ἕνατος τῇ εἰκάδι τοῦ μηνός. ⁶ καὶ συνε- ⁶ κάθισαν πᾶν τὸ πλήθος ἐν τῇ εὐρυχώρῃ τοῦ ἱεροῦ τρέμοντες τὸν ἐνεστῶτα χειμῶνα. ⁷ καὶ ἀναστὰς Ἔσρας εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἡνομή- ⁷ σατε καὶ συνοικήσατε γυναῖξιν ἀλλογενέσιν, προσθεῖναι ἀμαρτίαν τῷ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ νῦν δότε ὁμολογίαν δόξαν τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν ⁸ πατέρων ἡμῶν, ⁹ καὶ ποιήσατε τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ χωρίσθητε ἀπὸ ⁹ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλογενῶν. ¹⁰ καὶ ἐφώνησαν πᾶν ¹⁰ τὸ πλήθος· καὶ εἶπον μεγάλη τῇ φωνῇ Οὕτως ὡς εἶρηκας ποιήσομεν. ¹¹ ἀλλὰ τὸ πλήθος πολὺ καὶ ὥρα χειμερινή, καὶ οὐκ ἰσχύσομεν στήναι ¹¹ αἶθριοι καὶ οὐχ εὖρομεν· καὶ τὸ ἔργον ἡμῖν οὐκ ἐστὶν ἡμέρας μιᾶς

A 89 Ἰεηλ A | των υιων] pr o A | ·Εσρα· B ·Εῤρα· A | κυριον] + θῆ
A | κατωκησαν] συνωκισαμεν A | γυναικας A | εκ] απο A 90 γενεσθω]
ηλγεσθω A (sic) | πειθαρχουσιν A | του νομου] τω νομω A | του κυριου]
om του A 92 των Λευειτων] om των A IX 1 Εδρας A | Ἰωνα]
Ἰωαναν A | Νασειβου] Ἐλιασιβου A 2 αυλισθει B* (s superscr B^{ab}) |
ετευσατο A | υπερ] επι A 3 πασιν A 4 αν] εαν A | απαντησωσιν A
6 συνεκαθισεν A 7 συνωκισατε A | γυναικας αλλογενεις A | προσθειναι]
pr του A | αμαρτιας A 9 των αλλογενων] pr των γυναικων A 10 παν]
απαν A | ειπαν A 11 ωρα] pr η A | ισχυομεν A | om και ουχ ευρομεν
A | ουκ εστιν ημιν A

12 οὐδὲ δύο, ἐπὶ πλείον γὰρ ἡμάρτομεν ἐν τούτοις. ¹² στήτωσαν δὲ οἱ Β
 προηγούμενοι τοῦ πλήθους, καὶ πάντες οἱ ἐκ τῶν κατοικιῶν ἡμῶν ὅσοι
 ἔχουσιν γυναῖκας ἀλλογενεῖς ¹³ παραγεννηθήτωσαν λαβόντες χρόνον·
 13 ¹³ ἑκάστου τόπου τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς κριτάς, ἕως τοῦ λύσαι
 14 τὴν ὀργὴν Κυρίου ἀφ' ἡμῶν τοῦ πράγματος τούτου. ¹⁴ Ἰωνάθας
 Ἀζαήλου καὶ Ἐξείας Θοκάνου ἐπεδέξαντο κατὰ ταῦτα, καὶ Μοσού-
 15 λαμος καὶ Λευεῖς καὶ Σαββαταῖος συνεβράβευσαν αὐτοῖς. ¹⁵ καὶ ἐποί-
 16 ησαν κατὰ πάντα ταῦτα οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας. ¹⁶ Καὶ ἐπελέξατο
 αὐτῷ Ἑσρας ὁ ἱερεὺς ἄνδρας ἡγουμένους τῶν πατριῶν αὐτῶν πάντας
 κατ' ὄνομα, καὶ συνεκλείσθησαν τῇ νουμηνίᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου
 17 ἐτάσαι τὸ πρᾶγμα. ¹⁷ καὶ ἦχθη ἐπὶ πέρας τὰ κατὰ τοὺς ἄνδρας τοὺς
 ἐπισυναχθέντας γυναῖκας ἀλλογενεῖς ἕως τῆς νουμηνίας τοῦ πρώτου
 18 μηνός. ¹⁸ καὶ εὐρέθησαν τῶν ἱερέων οἱ ἐπισυναχθέντες ἀλλογενεῖς
 19 γυναῖκας ἔχοντες ¹⁹ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδέκ καὶ τῶν ἀδελφῶν
 20 αὐτοῦ Μαεήλας καὶ Ἐλεάζαρος καὶ Ἰώριβος καὶ Ἰώδανος. ²⁰ καὶ ἐπέ-
 βαλον τὰς χεῖρας ἐκβαλεῖν τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ εἰς ἐξίλασμον
 21 κριοὺς ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας αὐτῶν. ²¹ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐμῆρ, Ἀνανίας
 22 καὶ Ζαβδαῖος καὶ Μάνης καὶ Θαμαῖος καὶ Ἱερεὴλ καὶ Ἀζαρίας. ²² καὶ
 ἐκ τῶν υἱῶν Φαισούρ, Ἐλιωναῖς, Ἀσσειάς, Ἰσμάηλος καὶ Ναθανάηλος
 23 καὶ Ὠκαίλῃδος καὶ Σάλθας. ²³ καὶ ἐκ τῶν Λευειτῶν, Ἰώζαβδος καὶ
 Σενσεῖς καὶ Κῶνος, οὗτος Καλειταῖς, καὶ Παθαῖος. καὶ Ὠούδας καὶ
 24 Ἰωανᾶς, ²⁴ ἐκ τῶν ἱεροψαλτῶν Ἐλιάσεβος, Βάκχουρος, ²⁵ ἐκ τῶν θυρω-
 25 ρῶν Σάλλουμος καὶ Τολβάνης. ²⁶ ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ἐκ τῶν υἱῶν Φορός,
 Ἱερμὰ καὶ Ἱεζείας καὶ Μελχείας καὶ Μίληλος καὶ Ἐλεάζαρος καὶ
 27 Ἀσεβεῖας καὶ Βανναῖας. ²⁷ ἐκ τῶν υἱῶν Ἡλά, καὶ Ματὰν καὶ Ζαχαρίας,
 28 Ἱεζόρικλος καὶ Ὠαβδεῖος καὶ Ἱερεμῶθ καὶ Ἀηδεῖας. ²⁸ καὶ ἐκ τῶν
 υἱῶν Ζαμόθ, Ἐλιαδᾶς, Ἐλειάσειμος, Ὀθονίας, Ἱαριμῶθ καὶ Σάβαθος

12 κατοικων Α 13 εκαστου] και εκ. δε Α | τας κιτας Α | Κυριου] pr Α
 του Α 14 Εξειας] Εζεκιας Α | Θωκανου Α | Λεvis Α 16 αυτω] εαυτω
 Α | κατ ονομα παντας Α | συνεκλεισθησαν] συνεκαθισαν Α 17 επισυναχθεν-
 τας] επισυνεχοντας Α | της νομυ.] του νομυ. Α 19 om αυτου Α |
 20 αυτων Α 21 Εμμηρ
 Α | Θαμαιος] Σαμαιος Α 22 Φαισου Α | Ελιωναις] pro Ε al lit coep
 Β* Ελιωνας Α | Ασσειας] Μασσιας Α | om και Ναθαναηλος Α | Ωκαίληδος]
 Ωκειδηλος Α | Σαλθας] Σαλοας Α 23 Σενσεῖς] Σεμεις Α | Κωνος]
 Κω|λιος Α | Καλειταις και (κε Β) Παθαιος] εστιν Καλιτας και Φαθαιος Α |
 Ιωνας Α 24 Ελιασειβος Α 25 θυρωρων Α] θυγατερων Β | Σαλ-
 λουμος Β* b] Σαλλουμου Βa? c? 26 υιων] + υιων Α | Ιερμας Α | Ιεζειας]
 Ιεδδίας Α | Μελχίας Βb Α | Μίληλος] Μαηλος Α | Ασιβίας Α 27 Ματαν]
 Μαθανίας Α | om και 2o Α | Ιεζορικλος] Ιεζριηλος Α | Ωαβδιος Α | Αηδίας Α
 28 Ελιασιμος Α | Ιαριμωθ Α

Β καὶ Ζεραλίας· ²⁹ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βηβαί, Ἰωάννης καὶ Ἀνανίας καὶ 29
 Ζάβδος καὶ Ἐμαθθίς· ³⁰ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μανί, Ὡλαμος, Μάμουχος, 30
 Ἰεδαίος, Ἰάσουβος καὶ Ἀσάηλος καὶ Ἰερεμῶθ· ³¹ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν 31
 Ἀδδεῖν, Λάθος καὶ Μοοσσείας, Λακκούνος καὶ Ναῖδος, καὶ Βεσκα-
 σπασμὺς καὶ Σεσθήλ καὶ Βαλνοῦς καὶ Μανασσῆς· ³² καὶ ἐκ τῶν υἱῶν 32
 Ἀννάν, Ἐλιωδᾶς καὶ Ἀσαίας καὶ Μελχείας καὶ Σαββαίας καὶ Σίμων
 Χοσάμαος· ³³ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσόμ, Μαλτανναῖος καὶ Ματθαθίας καὶ 33
 Σαβανναιοῦς καὶ Ἐλειφαλάτ καὶ Μανασσῆ καὶ Σεμεεὶ· ³⁴ καὶ ἐκ τῶν 34
 υἱῶν Βαανεί, Ἰερεμίας, Μομδεῖος, Μάηρος, Ἰουνά, Μαμδαὶ καὶ Πεδίας
 καὶ Ἄνως, Καραβασειῶν καὶ Ἐνάσειβος καὶ Μαμτάναιμος, Ἐλιασεῖς,
 Βαννοῦς, Ἐδιαλεῖς, Σομεεῖς, Σελεμίας, Ναθανίας· καὶ ἐκ τῶν υἱῶν
 Ἐξωρά, Σεσεῖς, Ἐξρεῖλ, Ἀζάηλος, Σάματος, Ζαμβρεῖ, Φόσηπος· ³⁵ ἐκ 35
 τῶν Ὀομά, Ζειτίας, Ζαβαδαίας, Ἡδός, Οὐήλ, Βαναίας· ³⁶ πάντες οὗτοι 36
 συνώκησαν γυναῖξιν ἀλλογενέσιν, καὶ ἀπέλυσαν αὐτὰς σὺν τέ-
 κνοις· ³⁷ καὶ κατόκησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ οἱ ἐκ τοῦ 37
 Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ νομηνίᾳ τοῦ ἐβδόμου
 μηνός, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν.

³⁸ Καὶ συνήχθη πᾶν τὸ πλῆθος ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ εὐρύχωρον τοῦ 38
 πρὸς ἀνατολὰς ἱεροῦ πυλῶνος, ³⁹ καὶ εἶπεν Ἔσρα τῷ ἱερεὶ καὶ ἀνα- 39
 γνώστη κομίσαι τὸν νόμον Μωσέως τὸν παραδοθέντα ὑπὸ τοῦ θεοῦ
 Ἰσραὴλ· ⁴⁰ καὶ ἐκόμισεν Ἔσρας ὁ ἀρχιερεὺς τὸν νόμον παντὶ τῷ 40
 πλήθει ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως γυναικὸς καὶ πᾶσιν τοῖς ἱερεῦσι, ἀκοῦσαι τὸν
 νόμον, νομηνίᾳ τοῦ ἐβδόμου μηνός· ⁴¹ καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐν τῷ πρὸ τοῦ 41
 ἱεροῦ πυλῶνος εὐρυχώρου ἀπὸ ὄρθρου ἕως μεσημβρινοῦ ἐνώπιον τῶν
 ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν· καὶ ἐπέδωκαν πάντα τὸν νοῦν εἰς τὸν νόμον.

A 28 Ζεραλίας] Ζαρδαίας A 29 om και ιο A [Ζαβδος] Ωξαβαδος
 A | Εμαθεις A 30 om και ιο A 31 Αδδεν Λαθος] Αδδι· Νααθος
 A | Μοοσσείας] Μοος· Σίας A | Ναειδος A | Βεσκασπασμυς] Ματθανίας· A |
 Βαλνονος A 32 Αννας A | Ελιωνας A | Μελχίας A | Χοσομαιος A
 33 Μαλτανναιος] Αλτανναιος A | Σαβανναιους] Βανναιους A | Μανασσης A |
 Σεμει A 34 Βαανι A | Μομδεις A | Μαηρος] Ισμαηρος A | Μανδαι A |
 Πεδίας] Παιδειας A | Καραβασιων A | Ενασιβος A | Μαμνιταναιμος A |
 Εδιαλεις] Ελιαλει A | Σεσσεις A | Εξριλ A | Αζαηλ A | Ζαμβρις A |
 Φοσηπος] Ιωσηφος A 35 εκ] pr και A | Οομα Ζειτίας] υιων Νο|ομα·
 Μαζίτίας A | Ηδος] Ηδαις A | Ουηλ] Ιουηλ A 36 συνωκησαν γυναῖξιν
 αλλογενεσιν] συνωκισαν γυναικας αλλογενεις A 37 του εβδομου μηνος]
 του μηνος του εβδομου A 38 ιερου] pr του A 39 ιερει] αρχιερει
 A | Μωσέως] Μω|υση A | θεου] pr κυ A 40 εδοκιμασεν B (εκομισεν A) |
 ιερεισιν Bb⁷ c⁹ A | τον νομον] του νομου A 41 ανεγινωσκεν A | προ] ο sup
 ras A^a? (πρω A^{*vid}) | ευρυχωρω A | απο] εξ A | μεσημβρινου] μεσου ημερας
 A | και 2ο] pr τε A | παντα] παν το πληθος A

42 καὶ ἔστη Ἑσρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀναγνώστης τοῦ νόμου ἐπὶ τοῦ ξυλίου- B
 43 νου βήματος τοῦ κατασκευασθέντος· καὶ ἔστησεν αὐτῷ Ματθαίας,
 Σαμμού, Ἀνανίας, Ἀζαρίας, Οὐρείας, Ἐζεκίας, Βαάλσαμος ἐκ δεξιῶν,
 44 καὶ ἐξ ἐωνύμων Φαλαδαῖος, Μεισαήλ, Μελχίας, Λωθάσουβος, Να-
 45 βαρείας, Ζαχαρίας. καὶ ἀναλαβὼν Ἑσρας τὸ βιβλίον τοῦ πλήθους
 46 ἐνώπιον, προεκάθητο γὰρ ἐπιδόξως ἐνώπιον πάντων, καὶ ἐν τῷ
 λῦσαι τὸν νόμον πάντες ὀρθοὶ ἔστησαν· καὶ εὐλόγησεν Ἀζαρίας τῷ
 47 ὑψίστῳ θεῷ Παντοκράτορι, καὶ ἐφώνησεν πᾶν τὸ πλῆθος Ἀμήν,
 ἀμήν· καὶ ἄραντες ἄνω τὰς χεῖρας προσπεσόντες ἐπὶ τὴν γῆν
 48 προσεκύνησαν τῷ θεῷ. Ἰησοῦς καὶ Ἀννιούθ καὶ Σαραβίας, Ἰά-
 δεινος, Ἰαρσουβος, Ἀβταῖος, Αὐταίας, Μαιάννας καὶ Καλείτας, Ἀζα-
 (49) ρίας, Κατέθζαβδος, Ἀννίας, Φαλίας, οἱ Λευεῖται, (49) ἐδίδασκον τὸν
 νόμον Κυρίου, καὶ πρὸς τὸ πλῆθος ἀνεγίνωσκον τὸν νόμον τοῦ
 (50) 49 κυρίου, ἐμφυσιοῦντες ἅμα τὴν ἀνάγνωσιν. καὶ εἶπεν
 Ἀτταρατὴ Ἑσρα τῷ ἀρχιερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ καὶ τοῖς Λευεῖταις
 (51) 50 τοῖς διδάσκουσι τὸ πλῆθος ἐπὶ πάντας· Ἡ ἡμέρα αὕτη ἐστὶν ἀγία
 (52) 51 τῷ κυρίῳ· καὶ πάντες ἔκλαιον ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν νόμον· βαδί-
 σαντες οὖν φάγετε λιπασματα καὶ ἀποστείλατε ἀποστολὰς τοῖς
 (53) 52 μὴ ἔχουσιν. ἀγία γὰρ ἡ ἡμέρα τῷ κυρίῳ, καὶ μὴ λυπείσθε· ὁ
 (54) 53 γὰρ κύριος δοξάσει ὑμᾶς. καὶ οἱ Λευεῖται ἐκέλευον τῷ δήμῳ
 (55) 54 πάντα λέγοντες· Ἡ ἡμέρα αὕτη ἀγία, μὴ λυπείσθε. καὶ ὄχοντο
 πάντες φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ εὐφραίνεσθαι, καὶ δοῦναι ἀποστολὰς
 55 τοῖς μὴ ἔχουσιν, καὶ εὐφρανθῆναι μεγάλως· ὅτι καὶ ἐνεφυσιώθησαν
 ἐν τοῖς ῥήμασιν οἷς ἐδιδάχθησαν· καὶ ἐπισυνήχθησαν.

43 ἐστησαν A | αὐτῷ pr παρ A | Σαμμοῦς A | Ἀνανίας] pr και A | Ουρίας A
 B^bA 44 Φαλδαῖος A | Μισαήλ B^bA | Μελχίας B^bA | Ναβαρίας B^bA
 45 βιβλίον] + του νομου A | του πλ. ἐνώπιον] ἐνώπιον του πλ. A 46 ὀρθροί
 A | ἠυλόγησεν A | Ἀζαρίας] Εἰσρας A | ὑψίστῳ] pr κῶ θῶ τῷ A | θεῷ] + σα-
 βαωθ A 47 ἐπεφώνησεν A | om αμην 2^ο A | θεῷ] κῶ A 48 Ἰησοῦς]
 s improb vid B^a | Ἀννιούθ] Ἀννους A | Σαραβίας A* vid (Σαραβίας A¹) |
 Ἰαδίνος A | Ἰαρσουβος] Ἰακουβος A | Ἀβταῖος] Σαββαταίας A | Ἀζαρείας A |
 Κατεθζαβδος] και Ἰωθαβδος A | Ἀννίας] Ἀνανίας A | Φαλίας] Φιαθας A | om
 και προς το πλ. ανεγ. τον ν. του κυριου A 49 Ἀτταρατὴ] Ἀτθαρατῆς
 A | διδασκουσιν A 50 του νομου A 51 λιπασματα] + και πιετε|
 γλυκασματα A 52 om και A | λυπεισθαι A (item 53) | κυριος] pr θς A
 53 τῷ δημῷ παντα] τ. δ. παντι B^b τα παντα τῷ δημῷ A 54 πιεῖ] sup
 ras B² (mg) 55 om και 1^ο A
 Subscr Εσδρας α B Εἰσρας α A

ΕΣΔΡΑΣ Β

Β ΚΑΙ ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν, τοῦ τελε- 1
σθῆναι ἀπὸ στόματος Ἰερεμίου, ἐξήγειρεν τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως 2
Περσῶν, καὶ παρήγγειλεν φωνὴν ἐν πάσῃ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ γε 3
ἐν γραπτῷ λέγων Ὡς εἶπεν Κύρος βασιλεὺς Περσῶν Πάσας 4
τὰς βασιλείας ἔδωκέν μοι ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπεσκέψατό 5
με ἐπ' ἐμέ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἐν Ἰούδα. 6
τίς ἐν ὑμῖν ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; καὶ ἔσται ὁ θεὸς αὐτοῦ 7
μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται εἰς Ἱερουσαλὴμ. 8 καὶ πᾶς ὁ καταλει- 9
πόμενος ἀπὸ πάντων τῶν τόπων οὗ αὐτὸς παροικεῖ ἐκεῖ, καὶ λήμ- 10
ψονται αὐτὸν ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ καὶ 11
ἀποσκευῇ καὶ κτήνεσιν μετὰ τοῦ ἐκουσίου εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ 12
τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. 13 καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῷ 14
Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται, πάντων ὧν ἐξή- 15
γειρεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον 16
τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. 17 καὶ πάντες οἱ κυκλόθεν ἐνίσχυσαν ἐν χερσίν 18
αὐτῶν ἐν σκεύεσιν ἀργυρίου, ἐν χρυσῷ, ἐν ἀποσκευῇ καὶ ἐν κτήνεσιν 19
καὶ ἐν ξενίοις, παρὲς τῶν ἐκουσίων. 20 καὶ ὁ βασιλεὺς Κύρος ἐξή- 21
νεγκεν τὰ σκεύη οἴκου, ἃ ἔλαβεν Ναβουχοδονοσορ ἀπὸ Ἱερου- 22
σαλὴμ καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτοῦ. 23 καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ 24
Κύρος βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ χεῖρα Μιθραδάτου Τασβαρηνοῦ, καὶ

Α Inscr ierews A I 1 τελεσθῆναι] + λογον Bab (superscr) + λογῶ| κῦ A |
ἐξηγειρεν] + κς A 2 βασιλείας] + της γης A | ο θεος] pr κς A | om με A |
οικοδομησαι] pr του A | τη] την B | Ιουδα] τη Ιουδαια A 3 Ιερουσαλημ]
+ η εν τη Ιουδαια· και οικοδομησατω τον οικον θυ Ισλ· αυτος ο θς ο εν
Ιλῳ· A 4 των bis scr A | χρυσιω] pr εν A | αποσκευη] pr εν Bab
(superscr) A 5 τω Ιουδα] των Ι. A | om και οι ιερεις A | Λευιται A |
παντων] παντες A | οικον] + κῦ A 6 ενισχυσαν (forte ενεισχ. B*)] ισχυ-
σαν A | αυτων] εαυτων A | αργυριου B* (αργυριου Bab) | εν 4°] pr και A |
εκουσιων] εν εκουσιους A 7 οικον] + κῦ A 8 Μιθραδατου] Μιθρι-
δατου Bab A | Τασβαρηνου] Γαρ|βαρηνου A

9 ἡρίθμησεν αὐτὰ τῷ Σαβανασάρ ἄρχοντι τοῦ Ἰούδα. 9 καὶ οὗτος ὁ Β
ἀριθμὸς αὐτῶν· Κυρίῳ χρυσοὶ τριάκοντα καὶ ἀργυροὶ χίλιοι, παρη-
10 γμένα ἐννέα καὶ εἴκοσι, 10 κεφφουρῆς χρυσοὶ τριάκοντα καὶ ἀργυροὶ
11 ἑξ, καὶ σκεύη ἕτερα χίλια. 11 πάντα τὰ σκεύη τῷ χρυσῷ καὶ τῷ
ἀργυρῷ πεντακισχίλια καὶ τετρακόσια, τὰ πάντα ἀναβαίνοντα ἀπὸ
τῆς ἀποικίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ.

12 Καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβαίνοντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας
τῆς ἀποικίας ἧς ἀποίκισεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς
Βαβυλῶνα, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰουδὰ ἀνὴρ εἰς
2 πόλιν αὐτοῦ· 2 οἱ ἦλθον μετὰ Ζοροβαβέλ, Ἰησοῦς, Νεέμος, Ἀραίας,
Ῥελεϊά, Μαρθχαῖος, Βασφάμ, Μαλσάρ, Βατουσί, Βαλλεϊά. ἀνδρῶν
3 ἀριθμὸς Ἰσραὴλ· 3 υἱοὶ Φαρές, δισχίλιοι ἑκατὸν ἐβδομήκοντα δύο·
4 καὶ υἱοὶ Ἀσάφ, τετρακόσιοι ἐβδομήκοντα δύο· 5 υἱοὶ Ἡρά, ἑπτα-
6 κόσιοι ἐβδομήκοντα πέντε· 6 υἱοὶ Φαλαβμῶβ, τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ
7 Ἰωβάβ, δισχίλιοι ὀκτακόσιοι δέκα δύο· 7 υἱοὶ Μαλάμ, χίλιοι διακόσιοι
8 πενήκοντα τέσσαρες· 8 υἱοὶ Ζαθονά, ἐννακόσιοι τεσσεράκοντα πέντε·
9 υἱοὶ Ζακχού, ἑπτακόσιοι ἐξήκοντα· 10 υἱοὶ Βανού, ἑξακόσιοι τεσσε-
10 ράκοντα δύο· 11 υἱοὶ Βαβεΐ, ἑξακόσιοι εἴκοσι τρεῖς· 12 υἱοὶ Ἀσγάδ,
11 τρισχίλιοι διακόσιοι εἴκοσι δύο· 13 υἱοὶ Ἀδωνικάν, ἑξακόσιοι ἐξήκοντα
14 ἑξ· 14 υἱοὶ Βαογεί, δισχίλιοι πενήκοντα ἑξ· 15 υἱοὶ Ἀδίν, τετρακόσιοι
15 πενήκοντα τέσσαρες· 16 υἱοὶ Ἀτὴρ τῷ Ἐζεκίᾳ, ἐνενήκοντα δύο·
17 17 υἱοὶ Βασού, τριακόσιοι εἴκοσι τρεῖς· 18 υἱοὶ Οὐρά, ἑκατὸν δέκα δύο·
18 19 υἱοὶ Ἀσέμ, διακόσιοι εἴκοσι τρεῖς· 20 υἱοὶ Ταβέρ, ἐνενήκοντα πέντε·
20

8 Σαβανασαρ] Σασαβασσαρω Α | αρχοντι] pr τω Α 9 om Κυριω Α | Α
κῶ· χρυσοι Β | χρυσοι] pr ψυκτηρες Α | αργυροι] pr ψυκτηρες Α | παρηγμενα]
παρηλλαγμενα Α 10 κεφφουρης] χεφουρη (ε sup ras Α^a) Α | χρυσοι Α |
om εξ Α | om και 2^ο Α | σκευητερα Β* (ε superscr Β^{ab} et post ε ras aliq Β²)
11 τετρακοσια] α 2^ο sup ras Α^a | αναβαινοντα] τα αναβ. μετα Σασαβασσαρ'
Α | αποικιας Β* (item II 1) II 1 υιοι] pr οι Α | εκ] απο Α | επεστρεψαν
Α | πολι Β* (πολιw Β^{ab} [λι sup ras ut vid Β²]) 2 Νεεμιας Α | Αραιας]
Σαραιας Α^a? | Ρεελιας Α | Μαρθχαιος] Μαρδοχαιος Α | Βασφαμ] Βαλθασαμ
Α | Μαλσαρ] Μασφαρ Α | Βατουσι] Βαγωνα· Ιερουμ· Α | Βαλλεια] Βαανα
Α | αριθμος] + λαου Α 3 Φαρες] Φορος Α^{vid} 4 om και Α | Ασαφ]
Σαφατια Α | τετρακοσιοι] τριακοσιοι Α 5 Ηρα] Αρες Α 6 Φαλαβμω-
αβ] Φααθμωαβ Α | Ιωβαβ] Ιωαβ Α 7 Μαλαμ] Αιλαμ Α 8 Ζαθθουα Α |
τεσσαρακοντα Β^b (item 10, 24, 25, 34, 38, 41, 66) ak sup ras Α^a 9 Ζακχαν
Α^{vid} 10 Βανου Α 11 Βαβαι Α 12 Ασγαδ] Αβγαδ Α | τρεισ-
χειλιοι Β* (τρισχιλ. Β^b) χιλιοι Α 13 Αδωνικαμ Α 14 Βαογει]
Βαγωνα Α^{vid} 15 Αδδω Α | τεσσερας Β* τεσσερες Β^a τεσσαρες Β^b Α (τε
sup ras Α^a) 16 ενενηκοντα Β^a (ins ε 2^ο: sup ras η et ντ) Α] εννακοσιοι
Β^a vid | δυο] οκτω Α 17 Βασσου Α 18 Ουρα] Ιωρα Α 19 Ασεμ]
Ασουμ Α 20 Ταβερ] Γαβερ Α

Β ²¹υἱοὶ Βαρθαλέμ, ἑκατὸν εἴκοσι τρεῖς· ²²υἱοὶ Νετωφά, πενήκοντα ²³ἔξ· ²³υἱοὶ Ἀναθώθ, ἑκατὸν εἴκοσι ὀκτώ· ²⁴υἱοὶ Ἀσμώθ, τεσσεράκοντα ²⁵δύο· ²⁵υἱοὶ Καριωθιάρóm, Καφεिरὰ καὶ Βηρώθ, ἐπτακόσιοι τεσσεράκοντα ²⁶τρεῖς· ²⁶υἱοὶ Ἀράμ καὶ Γάβαα, ἑξακόσιοι εἴκοσι εἰς· ²⁷ἄνδρες ²⁷Μαχμάς, ἑκατὸν εἴκοσι δύο· ²⁸ἄνδρες Γαιθῆλ καὶ Ἀιά, διακόσιοι εἴκοσι ²⁸τρεῖς· ²⁹υἱοὶ Ναβού, πενήκοντα δύο· ³⁰υἱοὶ Μαγεβώς, ἑκατὸν πενήκοντα ³¹ἔξ· ³¹υἱοὶ Ἥλαμάρ, δισχιλιοὶ διακόσιοι πενήκοντα τέσσαρες· ³²υἱοὶ Ἡράμ, τριακόσιοι εἴκοσι· ³³υἱοὶ Λόδ, Ἀρώθ καὶ Ὠνών, ἑξακόσιοι ³³εἴκοσι πέντε· ³⁴υἱοὶ Ἱερειά, τριακόσιοι τεσσεράκοντα πέντε· ³⁵υἱοὶ ³⁴Σαανά, τρισχιλιοὶ ἑξακόσιοι τριάκοντα· ³⁶καὶ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Ἰεουδὰ ³⁶τῷ οἴκῳ Ἰησοῦ, ἐννακόσιοι ἐβδομήκοντα τρεῖς· ³⁷υἱοὶ Ἑμμήρ, α ³⁷πεντήκοντα δύο· ³⁸υἱοὶ Φασσούρ, α διακόσιοι τεσσεράκοντα ἐπτά· ³⁸⁴⁰ καὶ οἱ Λευεῖται· υἱοὶ Ἰησοῦε καὶ Καδμῆλ τοῖς υἱοῖς Σωδουιά, ἐβδομή- ⁴⁰κοντα τέσσαρες· ⁴¹οἱ ἄδοντες υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν τεσσεράκοντα ὀκτώ· ⁴¹⁴² υἱοὶ τῶν πυλῶν υἱοὶ Σαλούμ, υἱοὶ Ἀτήρ, υἱοὶ Τελμών, υἱοὶ Ἀκούμ, ⁴²υἱοὶ Ἀτητά, υἱοὶ Ἀβαού, οἱ πάντες ἑκατὸν τριάκοντα ἐννέα· ⁴³οἱ ⁴³Ναθεινίμ· υἱοὶ Σουθιά, υἱοὶ Ἀσουφί, υἱοὶ Ταβώθ, ⁴⁴υἱοὶ Καδῆς, υἱοὶ ⁴⁴Σωήλ, υἱοὶ Φαδών, ⁴⁵υἱοὶ Λαβανώ, υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Ἀκαβώθ, ⁴⁶υἱοὶ ⁴⁵Ἀγάβ, υἱοὶ Σαμαάν, υἱοὶ Ἀνάν, ⁴⁷υἱοὶ Κεδέδ, υἱοὶ Γάελ, υἱοὶ Ῥεήλ, ⁴⁷⁴⁸ υἱοὶ Ῥασών, υἱοὶ Νεχωδά, υἱοὶ Γαζέμ, ⁴⁹υἱοὶ Οὐσά, υἱοὶ Φισόν, υἱοὶ ⁴⁸Βασεί, ⁵⁰υἱοὶ Ἀσενά, υἱοὶ Μανωεμείν, υἱοὶ Ναφεισών, ⁵¹υἱοὶ Βακκούκ, ⁵⁰⁵¹ υἱοὶ Ἀφεικά, υἱοὶ Ἀρούρ, ⁵²υἱοὶ Βασαδῶε, υἱοὶ Μαουδά, υἱοὶ Ἀρησά, ⁵²⁵³ υἱοὶ Βαρκούς, υἱοὶ Θέμα, ⁵⁴υἱοὶ Νασούς, υἱοὶ Ἀτουφά, ⁵⁵υἱοὶ Ἀβ- ⁵³

Α 21 Βαρθαλεμ| Βεθλαεμ Α 22 Νετωφα| Νεφωτα Α 24 Αζμωθ Α
25 Καραθιαριμ Α | Καφίρα Α 26 Αραμ| της Ραμα Α | εις sup ras Α^a
27 ανδρες| ανδ sup ras Α^a | Μαχμας| Χαμ|μας Α 28 Γαιθηλ| Βαιθηλ Α |
διακοσιοι| τετρακοσιοι Α 29 Ναβω Α 30 Μαγεβις Α 31 δισχιλιοι|
χιλιοι Α 33 Λοδ Αρωθ| Λυδδων Λοδ Αδιδ Α | Ωνω Α | εξακοσιοι| επτακο-
σιοι Α 34 Ιερεια| Ιερειχω Α 35 Σαανα| Σενναα Α 36 Ιεουδα|
Ιεδδουα Α | Ιησουν Α 37 α| χιλιοι Α 38 Φασσουρα| Β* Φασσουρ|, ᾱ
Β* Φασουρ'| χιλιοι Α | επτα| + (39) υιοι Ηρεμ' χιλιοι επτα' Α 40 Λευι-
ται Α (item 70) | Ιησουν Α | Σωδουια Α 41 τεσσερακοντα| εικοσι Α
42 πυλων| πυλωρων Α | Σελλουμ Α | Αττηρ Α | Ατιτα Α | Αβαου| Σω-
βαι Α 43 Ναθεινιμ| Ναθιναιοι Α | Σουθια| Σουσα Α | υιοι 2° υιον Α |
Ασουφα Α | Ταββαωθ Α 44 Καδης| Κηραος Α | Σωηλ| Ασαα Α vid
45 Ακαβωθ| Ακουβ Α 46 Σαμααν| Σελαμι Α 47 Κεδεδ| Γεδδηλ Α |
Γαελ| Γααρ Α | Ρεηλ| Ραια Α 48 Νεχωδā| Α 49 Ουσα| Αζα Α |
Φισον| Φαση Α | Βασι Α 50 Μανωεμειν| Μοουνειμ Α | Ναφεισων|
Νεφουσειμ Α 51 Βακβουκ Α | Αφεικα| Ακουφα Α 52 Βασα-
δωε| Βασαλωθ Α 53 Βαρκος Α | υιοι 2° | υιοι Β* υιοι| Βα vid (mg) pr υιοι
Σισαραα Α 54 Νασους| Νεθιε Α | Ατιφα Α 55 Αβδησελ| δουλω|
Σαλωμων' Α

56 δησέλ, νιοὶ Σατεί, νιοὶ Ἀσεφῆραθ, νιοὶ Φαδουρά, ⁵⁶νιοὶ Ἰεηλά, νιοὶ Β
 57 Δαρκῶν, νιοὶ Γεδθά, ⁵⁷νιοὶ Σαφατεία, νιοὶ Ἀτειά, νιοὶ Φασράθ, νιοὶ
 58 Ἀσεβωεῖν, νιοὶ Ἡμεί. ⁵⁸πάντες οἱ Ναθεινὶν καὶ νιοὶ Ἀσεδησελμὰ τοβ'.
 59 ⁵⁹καὶ οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ Θερμέλεθ, Θααρησά, Χαρούς, Ἡδάν,
 Ἐμήρ· καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν ἀναγγεῖλαι οἶκον πατριᾶς αὐτῶν καὶ
 60 σπέρμα αὐτῶν εἰ ἐν Ἰσραὴλ εἰσίν. ⁶⁰νιοὶ Λαχεά, νιοὶ Βουά, νιοὶ
 61 Τωβειά, νιοὶ Νεκωδά, ἐξακόσιοι πεντήκοντα δύο. ⁶¹καὶ ἀπὸ τῶν
 νιῶν τῶν ἱερέων νιοὶ Λαβειά, νιοὶ Ἀκούς, νιοὶ Ζαρβελθεί, ὃς ἔλαβεν
 ἀπὸ θυγατέρων Βερζελλαεὶ τοῦ Γαλααδείτου γυναῖκα καὶ ἐκλήθη ἐν
 62 ὀνόματι αὐτῶν. ⁶²οὗτοι ἐζήτησαν γραφὴν αὐτῶν οἱ μεθωσειμ, καὶ
 63 οὐχ εὐρέθησαν, καὶ ἠγγιχτεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας. ⁶³καὶ εἶπεν
 Ἀθερσαὰ αὐτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων ἕως ἀναστῆ
 64 ἱερεὺς τοῖς φωτίζουσιν καὶ τοῖς τελείοις. ⁶⁴Πᾶσα δὲ ἡ ἐκκλησία
 65 ὥσπερ τέσσαρες μυριάδες δισχίλιοι τριακόσιοι ἐξήκοντα, ⁶⁵χωρὶς δούλων
 αὐτῶν παιδισκῶν, οὗτοι ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριάκοντα τέσσαρες·
 66 καὶ οὗτοι ἄδοντες καὶ ῥῥαὶ διακόσιοι. ⁶⁶ἵπποι αὐτῶν ἑπτακόσιοι
 67 τριάκοντα καὶ ἡμίονοι αὐτῶν διακόσιοι τεσσεράκοντα πέντε. ⁶⁷κά-
 μηλοι αὐτῶν τετράκοσιοι τριάκοντα πέντε. ὄνοι αὐτῶν ἑπτακό-
 68 σιοι εἴκοσι. ⁶⁸Καὶ ἀπὸ ἀρχόντων πατριῶν ἐν τῷ ἔλθειν
 αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἠκουσιάσαντο εἰς οἶκον
 69 τοῦ θεοῦ τοῦ στήσαι αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ. ⁶⁹ὥς ἡ δύναμις
 αὐτῶν, ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔργου χρυσίον καθαρὸν· μναῖ ἑξ
 μυριάδες καὶ χίλια, καὶ ἀργυρίον μναῖ πεντακισχίλια, καὶ κοθωνοὶ
 70 τῶν ἱερέων ἑκατόν. ⁷⁰καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ
 ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ Θανιεῖμ ἐν πόλεσιν
 αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

55 Σατει] Σωται Α | Ασεφοραθ Α 56 Ιεηλα] Ιελα Α | Δερκων Α | Α
 Γεδθα] Γεδδηλ Α 57 Σαφατια Α | Αττεια] Αττιλ Α | Φασραθ] Φακεραθ
 Α | om νιοι 4° Α | Ασεβωειμ Α 58 Ναθεινιν] Ναθινειμ Α | νιοι]
 pr οι Α | Ασεδησελμα] Αβδησελμα Α | τοβ'] τριακοντα ενενηκοντα δυο· Α
 59 Θερμελεθ] Θελμεχελ Α | Θααρησα] Θελαρησα Α | Χαρους] Χερουβ Α | Εμμηρ
 Α | ηδυνηθησαν Α | αναγγειλαι] pr του Α 60 Λαχεα] Δαλαια Α | om νιοι
 Βουα Α | Τωβεια] Τωβιον Α 61 Λαβεια] Οβαια Α | Ακους Α | Ζαρβελ-
 θει] Ζερβελλαι Α | Βερζελλαι Α | Γαλααδितου Α | εν ονοματι] επι τω ον· Α
 62 ιερατίας Α 63 Αθερσαθα Α 64 εκκλησια]+ομου Α | τεσσeras Β* τεσ-
 seres Β^a (τεσσαρες Β^bΑ) 65 παιδισκων] και παιδ. αυτων Α | τεσσαρες] επτα
 Α | ωδαι] αδουσαι Α 66 τριακοντα]+εξ Α | om και Α | ημιονοι] pr διακο-
 σιοι Β* | om διακοσιοι Β^{ab} 67 ηπτακοσιοι] pr 5 Β^btxt (superscr) pr εξακισχι-
 λιοι Β⁷mgΑ 68 ηεκουσιασαντο Α | του θεου] om του Α 69 καθαρων μναι]
 δραχμας Α | μυριαδας κ. χιλιας Α | αργυριον Α | κοθωνοι] χιτωνας Α | ιερεων]
 ερεων Β 70 απο] pr οι Α | om και 4° Α | Θανιεμ] Ναθινειμ Α

Β Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἑβδομος καὶ οἱ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, 1 καὶ συνήχθη ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς εἰς Ἱερουσαλήμ. 2 καὶ ἀνέστη ὁ 2 Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ᾠκοδόμησαν τὸ θυσιαστήριον θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ἀνεγέγκαι ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώσεις κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. 3 καὶ 3 ἡτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώσεις τῷ κυρίῳ τὸ πρῶν καὶ εἰς ἑσπέραν. 4 καὶ 4 ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν σκηνῶν κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ ὀλοκαυτώσεις ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἐν ἀριθμῷ ὡς ἡ κρίσις, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ. 5 καὶ μετὰ τοῦτο ὀλοκαυτώσεις ἐνδελεχισμοῦ, καὶ εἰς τὰς 5 νομηνίας καὶ εἰς πάσας ἑορτὰς τὰς ἡγιασμένας, καὶ παντὶ ἐκουσιαζομένῳ ἐκούσιον τῷ κυρίῳ. 6 ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου 6 ἦρξαντο ἀναφέρειν ὀλοκαυτώσεις τῷ κυρίῳ καὶ ὁ οἶκος Κυρίου οὐκ ἐθεμελιώθη. 7 καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τοῖς τέ- 7 κτοσιν, καὶ βρώματα καὶ ποτὰ καὶ ἔλαιον τοῖς Σηδαμῖν καὶ τοῖς Σωρεῖν ἐνέγκαι ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου πρὸς θάλασσαν Ἰόππης, κατ' ἐπιχώρησιν Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπ' αὐτούς. 8 Καὶ 8 ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τοῦ ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἦρξατο Ζοροβαβὲλ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀδελφῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ πάντες οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησαν τοὺς Λευεῖτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐπὶ τὰ ἔργα Κυρίου. 9 καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ 9 ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Καδμιήλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἰούδα, ἐπὶ τοὺς ποιοῦν- τας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ· υἱοὶ Ἡναὰδ, υἱοὶ αὐτῶν καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευεῖται. 10 καὶ ἐθεμελίωσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον 10 Κυρίου καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἑστολισμένοι ἐν σάλπιγγιν καὶ οἱ Λευεῖται υἱοὶ Ἀσάφ τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐπὶ χεῖρας Δαυεὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ. 11 καὶ ἀπεκρίθησαν ἐν αἶνῳ καὶ ἀνθομολογήσει τῷ κυρίῳ 11

ᾠτι ἀγαθόν,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ.

Α III 1 οἱ] ο Α 2 ο Ἰησοῦς] om ο Α | αυτου] + ιερεις· και| Ζοροβαβελ ο του Σαλαθιηλ και οι| αδελφοι αυτων Α | Μωυσεως Α 3 αυτου] + οτι εν κα- τα| πληξει επ αυτους απο των λαων| των γαιων· Α 4 ημερα 2^ο] + αυτου Α 5 ολοκαυτωσεις] ολοκαυτωσις ut vid B¹² | εορτας] + κω Α 7 Σηδαμιν] Σιδω- νιοις Α | Σωρειν] Τυριοις Α | ενεγκαι] pr και Α 8 αδελφων] + αυτων Α | Λευιτ. Α (bis: item 9, 10, 12) | τα εργα] pr τους ποιουντας Α | Κυριου] pr θυ οικω Α 9 εστης Α^{vid} (forte pro εστη ο) | Καδμιηλ] pr και Α | υιοι 3^ο] pr οι Α | Ηναδαδ Α 10 Ασαφ] + εν κυμβαλοις B^{ab(mg)} + κυμβα|λοις Α 11 ανθωμολογησει Β* (ανθομ. Β^{a1b})

καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐσήμαινον φωνὴν μεγάλην αἰνεῖν τῷ κυρίῳ ἐπὶ Β
 12 θεμελιώσει οἴκου Κυρίου. ¹² καὶ πολλοὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν
 Λευειτῶν καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἶδον τὸν
 οἶκον τὸν πρῶτον ἐν θεμελιώσει αὐτοῦ, καὶ τοῦτον τὸν οἶκον ἐν
 ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, ἔκλειον φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ὄχλος ἐν σημασίᾳ
 13 μετ' εὐφροσύνης τοῦ ὑψῶσαι ᾠδὴν. ¹³ καὶ οὐκ ἦν λαὸς ἐπιγινώσκων
 φωνὴν σημασίας τῆς εὐφροσύνης ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ, ὅτι ὁ
 λαὸς ἐκραύγασεν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἠκούετο ἕως ἀπὸ μακρόθεν.

IV 1 ¹ Καὶ ἤκουσαν οἱ θλίβοντες Ἰουδὰ καὶ Βενιαμὴν ὅτι οἱ υἱοὶ τῆς
 2 ἀποικίας οἰκοδομοῦσιν οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ. ² καὶ ἤγγισαν
 πρὸς Ζοροβαβέλ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν πατριῶν, καὶ εἶπαν
 αὐτοῖς Οἰκοδομήσομεν μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὡς ὑμεῖς ἐκζητοῦμεν τῷ θεῷ
 ἡμῶν, καὶ αὐτῷ ἡμεῖς θυσιάζομεν ἀπὸ ἡμερῶν Ἀσαρεαθῶν βασι-
 3 λέως Ἀσσουρ τοῦ ἐνέγκαντος ἡμᾶς ὧδε. ³ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς
 Ζοροβαβέλ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν
 τοῦ Ἰσραὴλ Οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ θεῷ ἡμῶν,
 ὅτι ἡμεῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἰκοδομήσομεν τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, ὡς ἐνε-
 4 τείλατο ἡμῖν Κύριος βασιλεὺς Περσῶν. ⁴ καὶ ἦν ὁ λαὸς τῆς γῆς
 5 ἐκλύων χεῖρας λαοῦ Ἰούδα, καὶ ἐνεπόδιζον αὐτοὺς οἰκοδομεῖν, ⁵ καὶ
 μισθούμενοι ἐπ' αὐτοὺς βουλόμενοι διασκεδάσαι βουλὴν αὐτῶν, πάσας
 τὰς ἡμέρας Κύρου βασιλέως Περσῶν καὶ ἕως βασιλείας Δαρείου
 6 βασιλέως Περσῶν. ⁶ καὶ ἐν βασιλείᾳ Ἀσθηρου ἐν ἀρχῇ βασιλείας
 7 αὐτοῦ ἔγραψεν ἐπὶ οἰκοῦντας Ἰουδὰ καὶ Ἱερουσαλήμ. ⁷ καὶ ἐν ἡμέ-
 ραις Ἀσαρβαθὰ ἔγραψεν ἐν εἰρήνῃ Μιθραδάτῃ Ταβεήλ καὶ τοῖς
 8 λοιποῖς συνδούλοις πρὸς βασιλέα Περσῶν ἔγραψεν ὁ φορολό-
 9 γος γραφὴν Συριστὶ καὶ ἐρμηνευμένην. ⁸ Ραοὺλ βαδαταμὲν καὶ
 Σαμασὰ ὁ γραμματεὺς ἔγραψαν ἐπιστολὴν μίαν κατὰ Ἱερουσαλήμ τῷ
 9 Ἀρσαρθὰ βασιλεῖ. ⁹ τάδε ἔκρινεν Ῥαοὺμ βάαλ καὶ Σαμεὲ ὁ γραμμα-

11 εσημανεν Α | φωνη μεγαλη Α | θεμελιωσει] pr τη Α 12 αυτων] Α
 εαυτων Α 13 λαος 1^ο] pr ο Α | φωνην] pr την Α | φωνης] ευφρο-
 συνης Α | κλαυθμου] + | του λαου· Α | ο λαος] om ο Α | και 2^ο] + η φωνη Α |
 ηκουετο] post κ ras I lit Α? (forte ρ) IV 1 οι υιοι] om οι Α 2 ειπον Α |
 ημων] υμων Α | Ασαρεαθων] Ασαραδδων Α | Ασουρ Α 3 ημεις] + αυτοι Α |
 βασιλευς] pr ο Α 4 λαου] pr του Α | αυτοις Α | οικοδομειν] pr του Α
 5 βουλευομενοι Α | διασκεδασαι] pr του Α | Δαριου Α | om Περσων 2^ο Α
 6 om και 1^ο Α | Ασθηρου] Ασσουηρου Περσων Α | εν 2^ο] pr και Α | εγραψεν]
 + επιστολην Β^α (sup ras et in mg) Α 7 Ασαρβαθα] Αρθασασθα Α | εγραψαν
 Α | Μιθραδατης Α | και 2^ο] pr συν Α | συνδουλοις] + αυτου Α | βασιλεα] pr
 Αρθασασθα Α | Συρισται Α | ηρμηνευμενην Α 8 Ραουλ βαδαταμεν] Ρεουμ· |
 βααλταμ· Α | Σαμασα] Σαμσαι Α | εγραψεν Α | Αρτασασθα Α 9 Ρεουμ·
 βααλταμ· Α | Σαμσαι Α

Β τεὺς καὶ οἱ κατάλοιποι σύνδουλοι ἡμῶν, Δειναῖοι, Φαρεσθαχαῖοι, Ταραφαλλαῖοι, Ἀφρασαῖοι, Ἀρχοῦοι, Βαβυλώνιοι, Σουσυναχαῖοι οἱ εἰσὶν Ἡλαμαῖοι, ¹⁰ καὶ οἱ κατάλοιποι ἐθνῶν ὧν ἀπ' ἔκτισεν Ἀσενναφάρ ¹⁰ ὁ μέγας καὶ ὁ τίμος καὶ κατέκτισεν αὐτοὺς ἐν πόλεσιν τῆς Σωμωρῶν καὶ τὸ κατάλοιπον πέραν τοῦ ποταμοῦ. ¹¹ αὕτη ἡ διαταγὴ τῆς ἐπι- ¹¹ στολῆς ἧς ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν Πρὸς Ἀρσαρθά βασιλέα παιδὲς σου ἄνδρες πέραν τοῦ ποταμοῦ. ¹² γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι οἱ ¹² Ἰουδαῖοι ἀναβάντες ἀπὸ Κύρου ἐφ' ἡμᾶς ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλήμ· τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηρὰν οἰκοδομοῦσιν, καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς κατηρ- ¹³ τισμένοι εἰσὶν, καὶ θεμελίους αὐτῆς ἀνύψωσαν. ¹³ νῦν οὖν γνωστὸν ¹³ ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς καταρτισθῶσιν, φόροι οὐκ ἔσονται σοι οὐδὲ δώσουσιν· καὶ τοῦτο βασιλεῖς κακοποιεῖ. ¹⁴ καὶ ἀσχημοσύνην βασιλέως οὐκ ἔξεστιν ¹⁴ ἡμῖν ἰδεῖν· διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν τῷ βασιλεῖ, ¹⁵ ἵνα ¹⁵ ἐπισκέψῃται ἐν βιβλίῳ ὑπομνηματισμοῦ τῶν πατέρων σου, καὶ εὐ- ρήσεις καὶ γνώσῃ ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη πόλις ἀποστάτης, καὶ κακο- ¹⁶ ποιούσα βασιλεῖς καὶ χώρας, καὶ φυγαδεῖα δούλων ἐν μέσῳ αὐτῆς ἀπὸ ἡμερῶν αἰῶνος· διὰ ταῦτα ἡ πόλις αὕτη ἡρημώθη. ¹⁶ γνωρίζομεν ¹⁶ ἡμεῖς τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς καταρτισθῇ, οὐκ ἔστιν σοι εἰρήνη. ¹⁷ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασι- ¹⁷ λεὺς πρὸς Ῥαοὺμ βαλγάμ καὶ Σαμεαῖς γραμματέα καὶ τοὺς κατα- ¹⁸ λοίπους συνδούλους αὐτῶν τοὺς οἰκοῦντας ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοὺς καταλοίπους πέραν τοῦ ποταμοῦ εἰρήνην, καὶ φασιν ¹⁸ Ὁ φορο- ¹⁸ λόγος ὃν ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς ἐκλήθη ἔμπροσθεν ἐμοῦ. ¹⁹ καὶ ¹⁹ παρ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη καὶ ἐπεσκεψάμεθα, καὶ εὗραμεν ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἀφ' ἡμερῶν αἰῶνος ἐπὶ βασιλεῖς ἐπαίρεται, καὶ ἀποστάσεις καὶ φυγαδεῖα γίνονται ἐν αὐτῇ. ²⁰ καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ γίνονται ἐπὶ ²⁰ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπικρατοῦντες ὅλης τῆς ἐσπέρας τοῦ ποταμοῦ, καὶ φόροι πλήρεις καὶ μέρος δίδεται αὐτοῖς. ²¹ νῦν θέτε γνώμην ²¹ καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, καὶ ἡ πόλις ἐκείνη οὐκ οἰκοδο-

Α 9 Δειναιοι... Αρχουοι] Διναιοι· Αφαρ|σαθαχαιοι· Ταρφαλλαιοι· Αφαρσαιοι| Αχναιοι· Α | Αρχουσι Β | Σουσαναχαιοι Α | om οι εισιν Α | Ηλαμαιοι] Δαναιοι Α
 10 Ασενναφαρ] Ναφαρ Α | Σομορων Α 11 Αρσαρθα] Αρ|θα Α | παιδες] pr οι Α 12 Κυρου] σου Α | εφ] προς Α | Ιερουσαλημ] + πολιν Babmg + την πολιν Α | πονηραν] + ην Α 13 ανοικοδομηθη Α | καταρτισθω-
 σιν] καταρτισωσειν Α 14 ημιν] in η ras aliq Β? 15 και κακοποιουσα] | καικοποιουσα Α* (pr και Α²) | δουλων] + γιγνον|ται Α | ημερων] χρονων Α
 16 γνωριζομεν] + ουν Bab (superscr) Α | ημεις sup ras Bab 17 Ρεουμ· βααλταμ· Α | Σαμσαι Α 19 φυγαδιαι Α | γιγνονται (von sup ras Α¹) Α
 20 γιγνονται Α 21 νυν] pr και Α

22 μηθήσεται ἔτι ἀπὸ τῆς γνώμης. 22 πεφυλαγμένοι ἦτε ἄνεσιν ποιῆσαι Β
περὶ τούτου, μή ποτε πληθυνθῇ ἀφανισμὸς εἰς κακοποίησιν βασιλεύσιν.
23 23 τότε ὁ φορολόγος τοῦ Ἀρσαρθὰ βασιλέως ἀνέγνω ἐνώπιον Ῥαοὺμ
καὶ Σαμεσὰ γραμματέως συνδούλων αὐτῶν· καὶ ἐπορεύθησαν ἐν
σπουδῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰούδα, καὶ κατήργησαν αὐτοὺς ἐν
24 ἵπποις καὶ δυνάμει. 24 τότε ἤργησεν τὸ ἔργον οἴκου τοῦ θεοῦ τοῦ
ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἦν ἀργῶν ἕως ἔτους δευτέρου Δαρείου τοῦ βασι-
λέως Περσῶν.

V 1 1 Καὶ ἐπροφῆτευσεν Ἀγγαῖος ὁ προφήτης καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ
Ἀδῶ προφητεῖαν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ
2 ἐν ὀνόματι θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς. 2 τότε ἀνέστησαν Ζοροβαβέλ
ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσεδέκ καὶ ἤρξαντο οἰκοδομῆσαι
τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ προφῆται
3 τοῦ θεοῦ βοηθοῦντες αὐτοῖς. 3 ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς
Θαναταὶ ἑπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ Σαθαρβουζανὰ καὶ οἱ σύν-
δουλοι αὐτῶν, καὶ τοῖα εἶπαν αὐτοῖς Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τοῦ
οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι;
4 4 τότε ταῦτα εἶποσαν αὐτοῖς Τίνα ἐστὶν τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν
5 τῶν οἰκοδομούντων τὴν πόλιν ταύτην; 5 καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ θεοῦ
ἐπὶ τὴν αἰχμάλωσιν Ἰούδα, καὶ οὐ κατήργησαν αὐτοὺς ἕως γνώμῃ
τῷ Δαρείῳ ἀπενέχθη· καὶ τότε ἀπεστάλη τῷ φορολόγῳ ὑπὲρ τοῦ
6 αὐτοῦ. 6 διασάφησις ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλεν Θανθανᾶς ἑπαρχος
τοῦ πέραν καὶ Σαθαρβουζανὰ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφαρσακκαῖοι
7 ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ. 7 ῥῆσιν ἀπέστειλαν
πρὸς αὐτόν, καὶ τάδε γέγραπται ἐν αὐτῷ Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ εἰ-
8 ρήνη πᾶσα. 8 γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐπορεύθημεν εἰς τὴν
Ἰουδαίαν χώραν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ αὐτὸς οἰκοδο-
μεῖται λίθοις ἐκλεκτοῖς, καὶ ξύλα ἐντίθεται ἐν τοῖς τοίχοις, καὶ τὸ
ἔργον ἐκεῖνο ἐπιδέξιον γίνεται καὶ εὐδοῦται ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.
9 9 τότε ἠρωτήσαμεν τοὺς πρεσβυτέρους ἐκείνους, καὶ οὕτως εἶπαμεν

21 απο] pr οπως Α 22 om ητε Α | του Β* (τουτου Β^{ab} [superscr του 2°] Α
Α) 23 Αρθασασθα Α | Ρεουμ Α | Σαμσαι Α | αυτων] εαυτου Α | om εν 1°
Α 24 om οικον Α | του εν Α | αργων ΒΑ | δευτερον ετους Α |
Δαρειου] pr της βασιλειας Α V 1 Αδδω Α | θεου] pr κῶ Α 2 οικο-
δομησαι] οικοδομειν Α 3 Θαθθαναι Α | Σαθαρβουζαναι Α | ειπον Α | οικον]
+τουτον Α 4 ειποσαν] ειπον Α 5 αιχμαλωσιαν Α | Δαριω Α |
απηνεχθη Α | του αυτου] τουτου Α 6 επιστολη Α | Θαθθαναις Α | περαν
1°] +[του ποταμου Α | Σαθαρβουζανης Α | Αφαρσα|χαιοι Α | εν] pr οι Α
7 αυτω] αυτη Α 8 τοχοις Β* (τοιχοις Β^{ab}) | γινγεται Α | ταις χερσιν]
om ταις Α 9 ειπομεν Α

Β αὐτοῖς Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τοῦ οἰκοδομῆσαι τὴν χορηγίαν ταύ-
την καὶ καταρτίσασθαι; ¹⁰ καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἠρωτήσαμεν αὐτοὺς ¹⁰
γνωρίσαι σοι, ὥστε γράψαι τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρχόντων
αὐτῶν. ¹¹ καὶ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπεκρίθησαν ἡμῖν λέγοντες Ἡμεῖς ¹¹
ἐσμεν δούλοι τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ οἰκοδομοῦμεν
τὸν οἶκον ὃς ἦν οἰκοδομημένος πρὸ τούτου ἔτη πολλά, καὶ βασιλεὺς
τοῦ Ἰσραὴλ μέγας ᾠκοδόμησεν αὐτὸν καὶ κατηρτίσατο αὐτὸν αὐτοῖς.
¹² ἀφ' ὅτε δὲ παρώργισαν οἱ πατέρες ἡμῶν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ¹²
ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονοσοῦρ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ
τὸν οἶκον ἔλυσεν τοῦτον, καὶ τὸν λαὸν ἀπώκισεν εἰς Βαβυλῶνα.
¹³ ἀλλ' ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως Κῦρος βασιλεὺς ἔθηκεν ¹³
γνώμην τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦτον οἰκοδομηθῆναι. ¹⁴ καὶ τὰ σκεύη ¹⁴
τοῦ θεοῦ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ, ἃ Ναβουχοδονοσοῦρ ἐξήνεγκεν ἀπὸ
οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς ναὸν τοῦ βασιλέως,
καὶ ἔδωκεν τῷ Βαγασάρ τῷ θησαυροφύλακι τῷ ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ,
¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Πάντα τὰ σκεύη λάβε· πορεύου, θές αὐτὰ ἐν οἴκῳ ¹⁵
τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν ἑαυτῶν τόπον. ¹⁶ τότε Σαρβαγὰρ ἐκείνος ¹⁶
ἦλθεν καὶ ἔδωκεν θεμελίους τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ·
καὶ ἀπὸ τότε ἕως τοῦ νῦν ᾠκοδομήθη, καὶ οὐκ ἐτελέσθη. ¹⁷ καὶ νῦν ¹⁷
εἰ ἐπὶ τὸν βασιλεῖα ἀγαθόν, ἐπισκεπήτω ἐν οἴκῳ τῆς γάξης τοῦ βασι-
λέως Βαβυλῶνος, ὅπως γνῶς ὅτι ἀπὸ βασιλέως Κύρου ἐγένετο γνώμη
οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκείνον τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ
γνοὺς ὁ βασιλεὺς περὶ τούτου πεμψάτω πρὸς ἡμᾶς. ¹ Τότε ¹ VI
Δαρείος ὁ βασιλεὺς ἔθηκεν γνώμην, καὶ ἐπεσκέψατο ἐν βιβλιοθήκαις
ὅπου ἡ γὰζα κεῖται ἐν Βαβυλῶνι. ² καὶ εὗρέθη ἐν πόλει ἐν τῇ βάρει ²
κεφαλὴς μία, καὶ τοῦτο γεγραμμένον ἐν αὐτῇ ὑπόμνημα ³ Ἐν ἔτει ³
πρώτῳ Κύρου βασιλέως Κῦρος βασιλεὺς ἔθηκεν γνώμην περὶ οἴκου
ἱεροῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ τόπον οὗ θυσιάζουσιν τὰ θυ-

Α 9 του οικοδομῆσαι...καταρτίσασθαι] τον οικον τουτον οικοδομῆσαι και την
χορηγίαν (χορ. sup ras A²) ταυτην καταρτίσασθαι Α 10 γραψαι] + σοι Α
11 τουτο το] τοιουτο Α | ημιν] αυτοις Α | ωκοδομημενος Α 12 απ Α |
Βαβυλωνος] + του Χαλδαιου Α | ελυσεν τουτον] τ. κατελυσεν Α 13 βασι-
λεως] pr ο Α | εθηκεν] εθετο Α 14 του θεου] pr του οικου Α | τα αργυρα
και τα χρυσα] τα χρυσα· και τα αργυρα Α | και 4^ο] pr | εξηνεγκεν αυτα Κυρος
ο βασιλεως απο ναου του βασιλεως Α | Βαγασαρ] Σασαβασσαρω Α 15 πο-
ρευου] pr και Α | εαυτων τοπον] τοπον αυτων Α 16 Σαρβαγαρ] Σασα-
βασσαρ' Α | του εις] εν Α | του νυν] om του Α 17 Βαβυλως Β* (Βαβυλω-
νος B^{ab}) | βασιλεως 2^ο] pr του Α | εγενετο] ετε|θη Α VI 1 βιβλιοθηκαις]
pr ταις Α 2 εν πολει] pr εν Α|μαθα Α | τουτο] + ην Α 3 πρωτου Β |
βασιλεως] pr ο Α | om ιερου Α | θεου] pr του Α | Ιερουσαλημ] + |οικος οικοδο-
μηθητω Α | τοπου] τοπος Α

4 σιάσματα. καὶ ἔθηκεν ἔπαρμα ὕψος πήχεις ἐξήκοντα, ⁴ καὶ δόμοι B
 λίθινοι τρεῖς, καὶ δόμος ξύλινος εἷς· καὶ ἡ δαπάνη ἐξ οἴκου τοῦ
 5 βασιλέως δοθήσεται. ⁵ καὶ τὰ σκεύη οἴκου θεοῦ τὰ ἀργυρὰ καὶ τὰ
 χρυσά, ἃ Ναβουχοδοноσὶρ ἐξήνεγκεν ἀπὸ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ,
 6 ἐπὶ τόπου ἐτέθη ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ. ⁶ νῦν δώσετε, ἔπαρχοι πέραν
 τοῦ ποταμοῦ, Σαθαρβουζανὰ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφαρσαχαῖοι
 7 ἐν πέρα ποταμοῦ, μακρὰν ὄντες ἐκεῖθεν· ⁷ ἄφετε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ
 θεοῦ· καὶ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκείνον οἰκοδο-
 8 μείψωσαν ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη μή
 ποτέ τι ποιήσγη μετὰ πρεσβυτέρων τῶν Ἰουδαίων τοῦ οἰκοδομήσαι
 οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον· καὶ ἀπὸ ὑπαρχόντων βασιλέως τῶν φόρων
 πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐπιμελῶς δαπάνη ἔστω διδομένη τοῖς ἀνδράσιν
 9 ἐκείνοις, τὸ μὴ καταργηθῆναι· ⁹ καὶ ὁ ἂν ὑστέρημα, καὶ υἱοὺς βοῶν
 καὶ κριῶν καὶ ἄμνους εἰς ὀλοκαυτώσεις τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, πυρούς,
 ἄλας, οἶνον, ἔλαιον, κατὰ τὸ ῥῆμα ἱερέων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ, ἔστω
 10 διδόμενον αὐτοῖς ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ὃ ἐὰν αἰτήσωσιν, ¹⁰ ἵνα ᾧσιν προσ-
 φέροντες εὐωδίας τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ προσεύχωνται εἰς ζώην
 11 τοῦ βασιλέως καὶ νῦν αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη ὅτι πᾶς
 ἄνθρωπος ὃς ἀλλάξει τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ καθαιρεθήσεται ξύλον ἐκ
 τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ ὠρθωμένος πληγήσεται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος
 12 αὐτοῦ τὸ κατ' ἐμὲ ποιηθήσεται. ¹² καὶ ὁ θεὸς οὗ κατασκηνοῖ τὸ
 ὄνομα ἐκεῖ καταστρέψει πάντα βασιλεῖα καὶ λαὸν ὃς ἐκτενεῖ τὴν
 χεῖρα αὐτοῦ ἀλλάξει ἢ ἀφανίσαι οἶκον θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ.
 13 ἐγὼ Δαρείος ἔθηκα γνώμην, ἐπιμελῶς ἔσται. ¹³ Τότε Τανθαναὶ
 ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, Σαθαρβουζὰν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ,
 πρὸς ὃ ἀπέστειλεν Δαρείος ὁ βασιλεὺς, οὕτως ἐπιμελῶς ἐποίησαν.
 14 ¹⁴ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων οἰκοδομοῦσιν καὶ οἱ Λευεῖται
 ἐν προφητείᾳ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου καὶ Ζαχαρίου υἱοῦ Ἀδῶ· καὶ

3 ἐξήκοντα] + πλατος αυτου· | πηχαιων ἐξήκοντα· A   4 λιθινοί] + κραταιοί A A
 5 θεου 1^ο] pr του A | χρυσεα A | Ἱερουσαλημ] + και εκοσμισεν (sic) eis| Βαβυ-
 λωνα· και δοθητω· και απελ[θατω· eis τον λαον τον εν Ιλημ· | A | ετεθη] τεθη A
 6 Σαθαρβουζανε A | εν περα] οι εν τω περαν A   7 αφετε] pr και νυν A | om
 οικου A | και] οι αφηγουμ[ε]νοι των Ιουδαιων· και οι A   8 γνωμη ετεθη
 A | πρεσβυτερων] pr των A   9 om ελαιον A | ιερων] pr των A | αιτη-
 σωσιν] ιτη sup ras B^{vid}   10 το ουρανου B* (του ουρ. B^{ab}) | υιων] pr
 των A   11 om και 2^ο A | πληγησεται B^{ab} (πληγησεσται B*)] παγη-
 σεται A   12 αυτου] εαυτου A | οικον θεου] τον οικον του| θυ εκεινον A
 13 Τανθαναι] Θαθθαναι A | Σαθαρβουζαναι A | εποιησαν επιμελως A
 14 οικοδομουσιν] ωκοδομουσαν A^{vid} | Λευιτ. A (item 16, 18, 20) | προφητια A |
 Αδδω A

Β ὠκοδόμησαν καὶ κατηρτίσαντο ἀπὸ γνώμης θεοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ
 γνώμης Κύρου καὶ Δαρείου καὶ Ἀσταρθὰ βασιλέων Περσῶν. ¹⁵καὶ ¹⁵
 ἐτέλεσαν τὸν οἶκον τοῦτον ἕως ἡμέρας τρίτης μηνὸς Ἀδάρ, ὅς ἐστιν
 ἔτος ἕκτον τῇ βασιλείᾳ Δαρείου τοῦ βασιλέως. ¹⁶καὶ ἐποίησαν οἱ ¹⁶
 υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ οἱ κατάλοιποι υἱῶν ἀποι-
 κesiás, ἐνκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ἐν εὐφροσύνῃ. ¹⁷καὶ προσή- ¹⁷
 νεγκαν εἰς τὰ ἐνκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ μόσχους ἑκατόν, κριοὺς
 διακοσίους, ἀμνοὺς τετρακοσίους, χιμάρους αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας ὑπὲρ
 παντὸς Ἰσραὴλ δώδεκα, εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸καὶ ἔστησαν ¹⁸
 τοὺς ἱερεῖς ἐν διαιρέσει αὐτῶν καὶ τοὺς Λευεῖτας ἐν μερισμοῖς αὐτῶν
 ἐπὶ δουλείᾳ θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, κατὰ τὴν γραφὴν βιβλίου
 Μωυσῆ.

¹⁹Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ τῆς ἀποικεσίας τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαί- ¹⁹
 δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ²⁰ὅτι ἐκαθερίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ ²⁰
 οἱ Λευεῖται, ἕως εἰς πάντες καθαροί· καὶ ἔσφαξαν τὸ πάσχα τοῖς
 πᾶσιν υἱοῖς τῆς ἀποικεσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσιν καὶ
 ἑαυτοῖς. ²¹καὶ ἔφαγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα, ἀπὸ τῆς ἀποικεσίας, ²¹
 καὶ πᾶς ὁ χωριζόμενος εἰς ἀκαθαρσίας ἐθνῶν τῆς γῆς πρὸς αὐτοὺς τοῦ
 ἐκζητῆσαι Κύριον θεὸν Ἰσραὴλ. ²²καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγύ- ²²
 μων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ, ὅτι εὐφρανεν αὐτοὺς, καὶ ἐπέστρεψεν
 καρδιά βασιλέως Ἀσσοῦρ ἐπ' αὐτοὺς κραταῖωσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐν
 ἔργοις οἴκου θεοῦ Ἰσραὴλ.

¹Καὶ μετὰ τὰ ῥήματα ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασεσθὰ βασιλέως Περσῶν ¹ VI
 ἀνέβη Ἔσρας υἱὸς Σαραίου υἱοῦ Ζαρείου υἱοῦ Ἐλκειᾶ ²υἱοῦ Σαλοῦμ ²
 υἱοῦ Σαδδούκ υἱοῦ Ἀχειτώβ ³υἱοῦ Σαμάρειᾶ υἱοῦ Ἑσρειᾶ υἱοῦ Μαρερώθ ³
⁴υἱοῦ Ζαραῖᾶ υἱοῦ Σαουιᾶ υἱοῦ Βοκκεῖ ⁵υἱοῦ Ἀβεισοῦε υἱοῦ Φινεὲς υἱοῦ ⁴
 Ἐλεαζάρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τοῦ πατρώου. ⁶ἀνέβη ἐκ Βαβυ- ⁵
 λῶνος, καὶ αὐτὸς γραμματεὺς ταχύς ἐν νόμῳ Μωυσῆ ὃν ἔδωκεν Κύριος
 ὁ θεὸς Ἰσραὴλ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ὅτι χεῖρ θεοῦ αὐτοῦ
 ἐπ' αὐτὸν ἐν πᾶσιν οἷς ἐξήτει αὐτός. ⁷καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ υἱῶν ⁷

A 14 ὠκοδομησαν] ανωκοδομησαν A | Ασταρθα] Αρθασα|σθα A | βασιλεως A
 15 os] ο A | της βασιλειας A | Δαριου A 16 εγκαينيا BbA (item 17)
 17 om του οικου A 18 και 1°] in a ras aliq B¹ | διαιρεσεσιν A | Μωση A
 19 τεσσαρισκαϊδεκ. Bab 20 εκαθαρισθησαν Ba²b 21 απο] pr οι A |
 εις] της A | θεου] pr τον A 22 αυτους 1°] + κς A | και 2°] + κς A | καρδιαν
 A | θεου] pr του A VII 1 Αρθασασθα A | Εξρας A (Εξρ. ubique) | Ζα-
 ρειου] Αζαριου A | Ελκεια] Χελκειο (sic) A 2 Σελλουμ A | Σαδδουκ A |
 Αχειτωβ A 3 Εξρια A | Μαρερωθ] Μαραιωθ A 4 Σαουια] Οζνι A |
 Βοκκι A 5 Αβισουε A 6 ανεβη] pr αυτος Εξρας A | θεου] pr κν A

Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ ἀπὸ τῶν Λευειτῶν καὶ οἱ ἄδοντες B
καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ Ναθινεῖμ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἔτει ἐβδόμῳ τῷ
8 Ἀσαρθαθὰ τῷ βασιλεῖ. 8 καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ τῷ μηνὶ τῷ
9 πέμπτῳ, τοῦτο τὸ ἔτος ἑβδομον τῷ βασιλεῖ. 9 ὅτι ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς
τοῦ πέμπτου ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι χεὶρ θεοῦ αὐτοῦ ἦν ἀγαθὴ
10 ἐπ' αὐτόν. 10 ὅτι Ἑσράς ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ ζητῆσαι τὸν νόμον
11 καὶ ποιεῖν καὶ διδάσκειν ἐν Ἰσραὴλ προστάγματα καὶ κρίμα. 11 Καὶ
αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος οὗ ἔδωκεν Ἀσαρθαθὰ τῷ Ἑσρά
τῷ ἱερεῖ τῷ γραμματεῖ βιβλίου λόγων ἐντολῶν Κυρίου καὶ προστα-
12 γμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ 12 Ἀσαρθαθὰ βασιλεὺς βασιλέων
Ἑσρά γραμματεῖ νόμου τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. τετέλεστο λόγος καὶ
13 ἡ ἀπόκρισις. 13 ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη ὅτι πᾶς ἐκουσιαζόμενος ἐν
βασιλείᾳ μου ἀπὸ λαοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἱερέων καὶ Λευειτῶν πορευθῆναι
14 εἰς Ἱερουσαλὴμ, μετὰ σοῦ πορευθῆναι. 14 ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως
καὶ τῶν ἐπτά συμβούλων ἀπεστάλη ἐπισκέψασθαι ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν
15 καὶ εἰς Ἱερουσαλὴμ νόμῳ θεοῦ αὐτῶν τῷ ἐν χειρὶ σου. 15 καὶ εἰς
οἶκον Κυρίου ἀργύριον καὶ χρυσίον ὃ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι
ἤκουσiasθησαν τῷ κυρίῳ τοῦ Ἰσραὴλ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατασκη-
16 νοῦντι, 16 καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον ὃ τι ἐὰν εὔρης ἐν πάσῃ
χώρᾳ Βαβυλῶνος μετὰ ἐκουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ καὶ ἱερέων τῶν ἐκουσια-
17 ζομένων εἰς οἶκον θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. 17 καὶ πᾶν προσπορευό-
μενον, τοῦτον ἐτοίμως ἔνταξον ἐν βιβλίῳ τούτῳ, μόσχους, κριοὺς,
ἀμνοὺς, καὶ θυσίας αὐτῶν καὶ σπονδὰς αὐτῶν· καὶ προσοίσεις αὐτὰ
18 ἐπὶ θυσιαστηρίου τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ὑμῶν τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. 18 καὶ
ἔτι ἐπὶ σὲ καὶ τοὺς ἀδελφούς σου ἡγαθύνθη ἐν καταλοίπῳ τοῦ
ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ ποιῆσαι; ὥς ἀρεστὸν τῷ θεῷ ὑμῶν ποιήσατε.
19 19 καὶ τὰ σκεύη τὰ διδόμενά σοι εἰς λειτουργίαν οἴκου θεοῦ παράδος
20 ἐνώπιον θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. 20 καὶ κατάλοιπον χρειᾶς οἴκου θεοῦ
21 ὃ ἂν φανῇ σοι δοῦναι δώσεις ἀπὸ οἰκῶν γάξης βασιλέως. 21 καὶ
ἀπ' ἐμοῦ, ἔγωγ' Ἀρσαρθαθὰ βασιλεὺς ἔθηκα γνώμην πάσαις ταῖς γάζαις

7 Λευιτ. Α (item 13, 24) | Αρθασασθα Α 8 ηλθον Α | το ετος] om το Α Α
9 ηλθον Α 10 εν καρδια] καρδιαν Α | αυτου] εαντου Α | om εν 2° Α | κρι-
ματα Α 11 διασαφησι Β* (s superscr Β^{ab}) | Ασαρθαθα Β Αρθασασθα Α
(item 12) 12 Αρσαρδαθα Β | του θεου] κῡ θῡ Α | τετελεσται Α | λογος]
pr ο Α 13 εκουσιαζομενος] pr ο Α 14 συμβολων Α | επισκεψα]σασθαι
Α | νομου Β | του εν Β 15 εκουσιασθησαν Α | κυριω] θῶ Α | του εν Β
16 εαν] αν Α | εκουσιαζομενων Α] ακουσιαζ. Β 18 ετι] ει τι Α | αγαθυνθη
Α | αργυριου] αρτουριου Α | του χρυσιου] om του Α 19 θεου] pr του Α
20 καταλοιπον] pr το Α | θεου] + σου Α 21 ἐγὼ γὰρ Σαρθαθὰ Β^b εγω
Αρθασασθα Α

Β ταῖς ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ, ὅτι πᾶν ὃ ἂν αἰτήσῃ ὑμᾶς Ἔσρας ὁ ἱερεὺς γραμματεὺς τοῦ νόμου τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἐτοιμῶς γινέσθω, ²² ἕως ²² ἀργυρίου ταλάντων καὶ ἕως πυροῦ κόρων ἑκατόν, καὶ ἕως οἴνου ἀποθηκῶν ἑκατόν, καὶ ἄλλας οὐ οὐκ ἔστιν γραφή. ²³ πᾶν ὃ ἔστιν ²³ ἐν γνώμῃ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ γινέσθω. προσέχετε ἐπιχειρῆσαι μήτι εἰς οἶκον θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, μή ποτε γένηται ὀργὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ὑμῖν ἐγνώρισται ἐν πᾶσιν ²⁴ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς Λευεῖταις, ἄδουσιν, πυλωροῖς, Ναθινεῖμ καὶ λειτουργοῖς οἴκου θεοῦ τούτου, φόρος μὴ ἔστω σοι· οὐκ ἐξουσιάσεις καταδουλοῦσθαι αὐτούς. ²⁵ καὶ σύ, Ἔσρα, ᾧ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ ἐν ²⁵ χειρί σου, κατὰστησον γραμματεῖς καὶ κριτάς, ἵνα ᾧσιν κρίνοντες παντὶ τῷ λαῷ τῷ ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ πᾶσιν τοῖς εἰδόσιν νόμον τοῦ θεοῦ· καὶ τῷ μὴ εἰδοτὶ γνωριεῖτε. ²⁶ καὶ πᾶς ὃς ἂν μὴ ᾗ ποιῶν ²⁶ νόμον τοῦ θεοῦ καὶ νόμον τοῦ βασιλέως ἐτοιμῶς, τὸ κρίμα ἔσται γινόμενον ἐξ αὐτοῦ, ἔαν εἰς θάνατον ἔαν εἰς παιδείαν ἔαν εἰς ζημίαν βίου ἔαν εἰς παράδοσιν. ²⁷ εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ²⁷ ἡμῶν, ὃς ἔδωκεν οὕτως ἐν καρδίᾳ τοῦ βασιλέως, τοῦ δοξάσαντος οἶκον τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ²⁸ καὶ ἐπ' ἐμέ ἔκλινεν ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς ²⁸ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβούλων αὐτοῦ καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων τοῦ βασιλέως τῶν ἐπηρμένων. καὶ ἐγὼ ἐκραταιώθην ὥς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ συνῆξα ἀπὸ Ἰσραὴλ ἀρχοντας ἀναβῆναι μετ' ἐμοῦ.

¹ Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες πατριῶν αὐτῶν, οἱ ὁδηγοὶ ἀναβαίνοντες ¹ μετ' ἐμοῦ ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασθᾶ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. ² ἀπὸ ² υἱῶν Φεινεές, Γηρσῶμ· ἀπὸ υἱῶν Ἰθαμάρ, Δανιήλ· ἀπὸ υἱῶν Δανεῖδ, Τούς· ³ ἀπὸ υἱῶν Σαναχιά ἀπὸ υἱῶν Φορός, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ ³ τὸ σύστημα ἑκατόν καὶ πενήτηκοντα· ⁴ ἀπὸ υἱῶν Φααθμωάβ, ⁴ Ἐλιανὰ υἱὸς Ζαρεῖά, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι τὰ ἀρσενικά· ⁶ καὶ ἀπὸ ⁶

Α ²¹ αν (in a ras aliq B²)| εαν Α | αιτησει Α | γραμματευσ] pr και Α | γι-
γνεσθω Α ²² ταλαντων]+ρ' Β^{ab}+εκατον Α | αποθηκων] βαδων Α | εκα-
τον 2°]+και ελαιον βαδων εκατον·| Α ²³ θεου 1°] pr του Α | γινεσθω] ε
sup ras Β² γιγνεσθω Α | προσεχε Α | επιχειρησαι μητι (μητε Β^{ab}vid)] μητις
επιχειρηση Α | θεου 2°] pr του Α ²⁴ αδουσι Α | Ναθινειμ Α | τουτου]
του Β τουτο| Α ²⁵ ω] ως Α | εν χειρι] pr η Α | ωσι] ωσει Α | τω λαω]
ω 1° sup ras Β² | πασι Α | θεου 2°]+σου Α ²⁶ νομον 1°] pr τον Α |
γιγνομενον Α | εαν quater]+τε Α | βιου] pr του Α | παραδοσιν] δεσμα
Α ²⁷ δοξασαντος] δοξασαι Α | οικον] τον οικον κυ Α ²⁸ θεου] κυ Α
VIII 1 οι αρχ.] om οι Α | Αρθασασθα Α ² Τους] Αττους Α ³ Σα||να-
χια Β²vid (Σα||αχια Β^{ab})] Σαχανια Α ⁴ απο] pr και Α | Ελια|ανα Α |
Ζαρια Α | αρσενικα]+(5) και απο υιων| Ζαθως Σεχωνιας· υιος Αζιηλ·| και
μετ αυτου τριακοσιοι τα αρσενικα· Α

7 ⁷ αὐτῶν Ἀδεῖν, Ὡβήθ υἱὸς Ἰωναθάν, καὶ μετ' αὐτοῦ πεντήκοντα τὰ Β
 8 ἄρσενικά· ⁷ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡλᾶ, Ἰοσειὰ υἱὸς Ἀθελεῖ, καὶ μετ' αὐτοῦ
 9 ἐβδομήκοντα τὰ ἄρσενικά· ⁸ καὶ ἀπὸ υἱῶν Σαφατεῖα, Ζαβδειὰ υἱὸς
 10 Μειχαήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τὰ ἄρσενικά· ⁹ καὶ ἀπὸ υἱῶν
 11 Ἰωᾶβ, Ἀδειὰ υἱὸς Ἰεμά, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι δέκα ὀκτὼ τὰ
 12 ἄρσενικά· ¹⁰ καὶ ἀπὸ υἱῶν Σαλειμουθ υἱὸς Ἰωσεφειά, καὶ μετ' αὐτοῦ
 13 ἑκατὸν ἐξήκοντα τὰ ἄρσενικά· ¹¹ καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβεῖ, καὶ Ἀζαριὰ
 14 υἱὸς Βαβεῖ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐβδομήκοντα ὀκτὼ τὰ ἄρσενικά· ¹² καὶ ἀπὸ
 15 υἱῶν Ἀσταδ, Ἰωνάν υἱὸς Ἀκατάν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα τὰ
 16 ἄρσενικά· ¹³ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀδανεικάμ ἔσχατοι, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα
 17 αὐτῶν· Ἀλειφὰτ καὶ Εὐεῖα καὶ Σαμαῖα, ἐξήκοντα τὰ ἄρσενικά·
 18 ¹⁴ καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαγὸ Οὐθί, καὶ μετ' αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τὰ ἄρσε-
 19 νικά· ¹⁵ Καὶ συνῆξα αὐτοὺς πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν ἐρχόμενον
 πρὸς τὸν Εὐεῖμ, καὶ παρενεβάλομεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς· καὶ συνῆκα
 ἐν τῷ λαῷ καὶ ἐν τοῖς ἱερεῦσιν, καὶ ἀπὸ υἱῶν Λευεὶ οὐχ εὖρον
 20 ἐκεῖ· ¹⁶ καὶ ἀπέστειλα τῷ Ἐλεαζάρ, τῷ Ἀριήλ, τῷ Σαμαῖα καὶ τῷ
 21 Ἀλωναμ καὶ τῷ Ἀρεῖβ καὶ τῷ Ἐλναθαμ καὶ τῷ Ναθάν καὶ τῷ
 22 Ζαχαρία καὶ τῷ Μεσουαμ ἄνδρας· καὶ τῷ Ἀρεῖβ καὶ τῷ Ἐναθαμ
 23 συνιόντας· ¹⁷ καὶ ἐξήνεγκα αὐτοὺς ἐπὶ ἄρχοντος ἐν ἀργυρίῳ τοῦ
 24 τόπου, καὶ ἔθηκα ἐν στόματι αὐτῶν λόγους λαλῆσαι πρὸς τοὺς ἀδελ-
 25 φούς αὐτῶν τῶν Ἀθανεῖμ ἐν ἀργυρίῳ τόπου τοῦ ἐνέγκαι ἡμῖν ἄδοντας
 26 εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν· ¹⁸ καὶ ἤλθοσαν ἡμῖν, ὥς χεὶρ θεοῦ ἡμῶν
 27 ἀγαθὴ ἐφ' ἡμᾶς, ἀνὴρ σαχώχ ἀπὸ υἱῶν Μοολεὶ υἱοῦ Λευεὶ υἱοῦ
 28 Ἰσραήλ· καὶ ἀρχὴν ἤλθοσαν υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὀκτὼ καὶ
 29 δέκα· ¹⁹ καὶ τὸν Ἀσεβειὰ καὶ τὸν Ὡσαιαν ἀπὸ υἱῶν Μεραρεῖ, ἀδελφοὶ
 30 αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐτῶν ἔκοσι· ²⁰ καὶ ἀπὸ τῶν Ναθινεῖμ ὧν ἔδωκεν
 Δαυεὶδ καὶ οἱ ἄρχοντες εἰς δουλείαν τῶν Λευειτῶν, Ναθινεῖμ δια-

6 Ἀδιν Α | Ὡβήθ· Α | 7 Ἡλαμ Α | Ἰοσεια] Ἡσαια Α | Ἀθελεῖ] Ἀθλια Α Α
 8 Σαφατια Α | Ζαβδίας Α | Μαχαηλ Α | 9 Ἀδεια] Ἀβαδια Α | Ἰεμα] Ἰεσηλ Α
 10 Σαλειμουθ] Βαανισ[ελειμουθ]· Α^{vid} | Ἰωσεφια Α | 11 om και 2° Α | Ἀζαρια]
 Ζα[χαρίας Α | 12 Ἀσταδ] Ἀζγαδ Α | Ἰωαναν Α | Ἀκαταν Α | 13 Ἀδωνι-
 кам Α | Ἀλειφατ και Εὐεια] Ελιφαλαθειηλ'· Α^{vid} | Σαμαεια Α | 14 Βαγο]
 Γαβοναι Α | Ουθι] Ουθαι και Ζαβουδ' Α | ὀγδοηκοντα] εβδομηκοντα Α
 15 Εὐει Α | τω λαω] quae seq in Α vix possunt legi usque 19 | 16 Σεμεια Α |
 Ἀλωναμ] αμ non inst B^b (quasi Ἀλων) | Ἀρεβ] Ἰαριβ Α | Μεσουαμ] Μεσολλαμ
 Α | om ανδρας Α | Ἀρειβ] Ἰωαριμ Α | Ἐναθαν] Ἐλναθαν Α | συνιοντας
 (συνειοντας B^{a vid})] συνιεντας Α | 17 αδοντας Α] οδοντας Β | 18 σαχώ
 Α | Μοολι Α | Λευι Α | ἡλθον Α | υιοι] pr οι Α | οκτω και δεκα] δεκα οκτω Α
 19 Ἀσεβια Α | Ὡσαιαν] Ἰσαια Α | Μεραρι Α | υιοι] pr οι Α | 20 Ναθινειμ
 bis (Ναθειω 1° B^{b vid} [ειμ non inst])] Ναθινειμ Α | δουλιαν Α | Λευιτ. Α (item
 29, 30, 33)

Β κόσιοι καὶ εἴκοσι πάντες συνήχθησαν ἐν ὀνόμασιν. ²¹ καὶ ἐκάλεσα ²¹
ἐκεῖ νηστεῖαν ἐπὶ τὸν ποταμὸν Θουὲ τοῦ ταπεινωθῆναι ἐνώπιον θεοῦ
ἡμῶν, ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ ὁδὸν εὐθείαν ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν
καὶ πάσῃ τῇ κτήσει ἡμῶν. ²² ὅτι ἡσχύνθην αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ ²²
βασιλέως δύναμιν καὶ ἱππεῖς σῶσαι ἡμᾶς ἀπὸ ἐχθροῦ ἐν τῇ ὁδῷ,
ὅτι εἴπαμεν τῷ βασιλεῖ λέγοντες Χεῖρ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ πάντας τοὺς
ζητοῦντας αὐτὸν εἰς ἀγαθόν, καὶ κράτος αὐτοῦ καὶ θυμὸς αὐτοῦ ἐπὶ
πάντας ἐνκαταλείποντας αὐτόν. ²³ καὶ ἐνηστεύσαμεν καὶ ἐζητήσαμεν ²³
παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν περὶ τούτου, καὶ ἐπήκουσεν ἡμῖν. ²⁴ καὶ διέ- ²⁴
στείλα ἀπὸ ἀρχόντων τῶν ἱερέων δώδεκα, τῷ Σαραϊά, Ἀσαβιά,
καὶ μετ' αὐτῶν ἀπὸ ἀδελφῶν αὐτῶν δώδεκα. ²⁵ καὶ ἔστησα αὐτοῖς ²⁵
τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἀπαρχῆς οἴκου θεοῦ ἡμῶν, ἃ
ὑψώσεν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ
καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὕρισκόμενοι. ²⁶ καὶ ἔστησα ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν ²⁶
ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια καὶ πεντήκοντα, καὶ σκεύη ἀργυρᾶ ἑκατόν,
καὶ τάλαντα χρυσοῦ ἑκατόν. ²⁷ καὶ καφουδῆθ χρυσοὶ εἴκοσι εἰς τὴν ²⁷
ὁδὸν χαμανεῖμ χίλιοι, καὶ σκεύη χαλκοῦ στίλβοντος ἀγαθοῦ διά-
φορα, ἐπιθυμητὰ ἐν χρυσίῳ. ²⁸ καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς ἄγιοι ²⁸
τῷ κυρίῳ, καὶ τὰ σκεύη ἅγια καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐκούσια
τῷ κυρίῳ θεῷ πατέρων ἡμῶν. ²⁹ ἀγρυπνεῖτε καὶ τηρεῖτε, ἕως στήτε ²⁹
ἐνώπιον ἀρχόντων τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν καὶ τῶν ἀρχόν-
των τῶν πατριῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἰς σκηναὶς οἴκου Κυρίου. ³⁰ καὶ ³⁰
ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται σταθμὸν τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ
χρυσίου καὶ τῶν σκευῶν, ἐνεγκεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς οἶκον θεοῦ
ἡμῶν. ³¹ Καὶ ἐξήραμεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Θουὲ ἐν τῇ δωδεκάτῃ ³¹
τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου τοῦ ἐλθεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ· καὶ χεῖρ θεοῦ
ἡμῶν ἦν ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἐρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ χειρὸς ἐχθροῦ καὶ πολεμίου
ἐν τῇ ὁδῷ. ³² καὶ ἤλθομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκαθίσταμεν ἐκεῖ ³²
ἡμέρας τρεῖς. ³³ καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐστήσαμεν τὸ ³³
ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ χεῖρα
Μερεμωθ υἱοῦ Οὐρέα τοῦ ἱερέως, καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεαζάρ υἱὸς Φεινεές,

Α 20 om και 3^ο Α 21 Θουε] Αουε Α 22 ησχυνθη] seq ras ι lit
in Α | ειπομεν Α^{vid} | θεου] pr του Α | εγκαταλειποντας Β^{ab} Α 23 του θεου]
om του Α 24 Ασαβια] Σαβια Α^{vid} | δωδεκα] δεκα Α^{vid} 25 συμβουλοι]
συμβολοι Α^{*vid} (ουλο sup ras Α?) 26 om και 2^ο Α 27 καφουδηθ]
καφουρη Α | χρυσοι] χρυσαιοι Α | χαμανειμ] δραχμων·| ειη Α 28 κυριω ι^ο
+ θω Α | αγια] pr τα (superscr) Β^{ab} | ημων] υμων Α 29 αρχοντων ι^ο
pr των Α 31 Θουε Β^{*vid}] Αουε Β[?] (Α sup ras) Α pr του Α | τη δωδε-
κατη] om τη Α | πρωτου] π sup ras Β[?] 33 εστησαμεν] αμ sup ras
Α^a | Μερεμωθ] Μαριμωθ Α^{vid} | Ουρια Β^b Α

καὶ μετ' αὐτῶν Ἰωζαβαδ υἱὸς Ἰησοῦ καὶ Νοαδεὶ ἀπὸ Ἑβανναῖα οἱ Β
 34 Λευεῖται· ³⁴ ἐν ἀριθμῷ καὶ ἐν σταθμῷ τὰ πάντα, καὶ ἐγράφη πᾶς
 35 ὁ σταθμός. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ³⁵ διελθόντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας
 υἱοὶ τῆς παροικίας προσήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις τῷ θεῷ Ἰσραὴλ,
 μύσχοις δώδεκα περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, κριοὺς ἐνενήκοντα ἕξ, ἄμνους
 ἑβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ, χιμάρους περὶ ἁμαρτίας δώδεκα, τὰ πάντα
 36 ὀλοκαυτωμάτων. ³⁶ καὶ ἔδωκαν τὸ νόμισμα τοῦ βασιλέως τοῖς διοικη-
 ταῖς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπάρχοις πέραν τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἐδόξασαν
 τὸν λαὸν καὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

1 ¹ Καὶ ὡς ἐτελέσθη ταῦτα, ἤγγισαν πρὸς μὲ οἱ ἄρχοντες λέγοντες
 Οὐκ ἐχωρίσθη ὁ λαὸς Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται ἀπὸ λαῶν
 τῶν γαιῶν ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν· τῷ Χανανεῖ, ὁ Ἑθεῖ, ὁ Φερεσθεῖ,
 2 ὁ Ἰεβουσεῖ, ὁ Ἀμμωνεῖ, ὁ Μωάβ, ὁ Μοσερεῖ καὶ ὁ Ἀμορεῖ· ² ὅτι
 ἐλάβοσαν ἀπὸ θυγατέρων αὐτῶν αὐτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ
 παρήχθη σπέρμα τὸ ἅγιον ἐν λαοῖς τῶν γαιῶν, καὶ χεῖρ τῶν ἀρ-
 3 χόντων ἐν τῇ ἀσυνθεσίᾳ ταύτῃ. ³ καὶ ὡς ἤκουσα τὸν λόγον τοῦ-
 τον, διέρρηξα τὰ ἱμάτιά μου καὶ ἐπαλλόμην, καὶ ἔτιλλον ἀπὸ τῶν
 τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀπὸ τοῦ πώγωνός μου, καὶ ἐκαθήμην
 4 ἡρεμάζων. ⁴ καὶ συνήχθησαν πρὸς μὲ πᾶς ὁ διώκων λόγον θεοῦ
 Ἰσραὴλ ἐπὶ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας· καὶ ἐγὼ καθήμενος ἡρεμάζων
 5 ἕως τῆς θυσίας τῆς ἑσπερινῆς. ⁵ καὶ ἐν θυσίᾳ τῇ ἑσπερινῇ ἀνέστην
 ἀπὸ ταπεινώσεώς μου· καὶ ἐν τῷ διαρρήξαι με τὰ ἱμάτιά μου καὶ
 ἐπαλλόμην, καὶ κλίνω ἐπὶ τὰ γόνατά μου καὶ ἐκπετάζω χεῖράς μου
 6 πρὸς τὸν θεόν, ⁶ καὶ εἶπα, Ἥσχύνθην καὶ ἐνετράπην τοῦ ὑψῶσαι
 τὸ πρόσωπόν μου πρὸς σέ, ὅτι αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπληθύνθησαν
 ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν, καὶ αἱ πλημμέλειαι ἡμῶν ἐμεγαλύνθησαν ἕως
 7 εἰς οὐρανόν. ⁷ ἀπὸ ἡμερῶν πατέρων ἡμῶν ἔσμεν ἐν πλημμελείᾳ
 μεγάλη ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν παρεδό-
 θημεν ἡμεῖς καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν ἐν χειρὶ βασι-
 λέων τῶν ἐθνῶν, ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ, ἐν διαρπαγῇ καὶ
 8 ἐν αἰσχύνῃ προσώπου ἡμῶν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁸ καὶ νῦν ἐπεσκευά-
 σατο ἡμῖν ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ καταλιπεῖν ἡμῖν εἰς σωτηρίαν καὶ δοῦναι

33 Νοαδεῖ] Νωαδα Α* | ἀπο Ἑβανναῖα] υἱος Βαναῖα Α   35 διελθόντες] Α
 οἱ ἐλθόντες Α | ἐκ] ἀπο Α | ὀλοκαυτωμάτων] ὀλοκαυτωμα[τα τω κω· Α
 36 ἐδωκα Α   ΙΧ 1 Χανανι Α | Ἑθεῖ Α | Φερεζι Α | Ἀμμωνι Α | Μωσρι Α |
 Ἀμορι Α   2 αὐτοῖς] εαυτοῖς Α | αὐτῶν 2^ο] εαυτῶν Α | ταυτῇ] + ἐν αρχῇ Α
 3 ἐρεμαζων Α   4 ἀποικεσίας Α | καὶ ἐγὼ] καγῶ Α   5 ταπεινώσεως] pr
 τῆς Α | χεῖρας] pr τας Α | τὸν θεόν] pr κν Α   6 ἡσχυνθην] pr κε Α |
 ὑψῶσαι] + θεε μου Α | πλημμελῖαι Α   7 πλημμελῖα Α | ἐν 6^ο] pr καὶ Α
 8 ὁ θεός] pr κς Α | καταλιπεῖν Α

Β ἡμῖν στήρισμα ἐν τόπῳ ἀγιάσματος αὐτοῦ, τοῦ φωτίσαι ὀφθαλμοὺς ἡμῶν καὶ δοῦναι ζωοποίησιν μικρὰν ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν. ⁹ ὅτι δούλοι 9
 8 ἔσμεν, καὶ ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν οὐκ ἐνκατέλειπεν ἡμᾶς 8 Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ ἔκλινεν ἐφ' ἡμᾶς ἔλεος ἐνώπιον βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν ζωοποίησιν, τοῦ ὑψῶσαι αὐτοὺς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἀναστῆσαι τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ τοῦ δοῦναι ἡμῖν φράγμον ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁰ τί εἵπωμεν, ὁ θεὸς ἡμῶν, μετὰ τούτου; ὅτι ἐνκατε- 10
 λίπομεν ἐντολὰς σου ¹¹ ἃς ἔδωκας ἡμῖν ἐν χειρὶ δούλων σου τῶν 11
 προφητῶν Ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσπορευέσθε κληρονομήσαι αὐτὴν γῆ μετακινουμένη ἐστὶν ἐν μετακινήσει λαῶν τῶν ἐθνῶν, ἐν μακρύρμασιν αὐτῶν, ὧν ἔπλησαν αὐτὴν ἀπὸ στόματος ἐπὶ στόμα ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν. ¹² καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ δώτε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, 12
 καὶ ἀπὸ θυγατέρων αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐκζητήσετε εἰρήνην αὐτῶν καὶ ἀγαθὸν αὐτῶν ἕως αἰῶνος, ὅπως ἐνισχύσητε καὶ φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ κληροδοτήσητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως αἰῶνος. ¹³ καὶ μετὰ πᾶν τὸ ἐρχόμενον ἐφ' ὑμᾶς ἐν ποι- 13
 ἡμασιν ὑμῶν τοῖς πονηροῖς καὶ ἐν πλημμελείᾳ ὑμῶν τῇ μεγάλῃ· ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐκούφισας ἡμῶν τὰς ἀνομίας καὶ ἔδωκας ἡμῖν σωτηρίαν. ¹⁴ ὅτι ἐπεστρέψαμεν διασκεδάσαι ἐντολὰς 14
 σου καὶ γαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς· μὴ παροξυνθῆς ἐν ἡμῖν ἕως συντελείας τοῦ μὴ εἶναι ἐνκατάλειμμα καὶ διασωζόμενον. ¹⁵ Κύριε ὁ θεὸς 15
 Ἰσραὴλ, δίκαιος σὺ, ὅτι κατελείφθημεν διασωζόμενοι ὡς ἡ ἡμέρα

8A 8 στήρισμα] σωτηρισμα B* σωτηριαγμα ut vid B¹txt (αγ superscr) στήριγμα B^amgA | δουλια A (item 9) 9 εγκατελειπε B^bA (-πεν) | βασιλεως 8* (βασιλεων 8^{c,a}) | ζωοποιησιν 8* (ε ras 8¹vid) | αυτους] + και 8* (om 8²) | οικον] (sic) θν ημων 8* οικον 8¹ om θν ημ. 8¹c,a | ημιν 2°] om 8* (hab 8^a(mg)) 10 τι] pr γ νιν 8^{c,a} | εγκατελιπομεν B^b εγκατελειπομεν A + ημιν 8 11 δουλων B8^{c,a}A] δουλων 8* | η γη] pr λεγων 8A | εισπορευεσθαι 8A (+ ††† μεχρι τουτου σημειου τῷ τριων σταυρων εστι] το τέλος των επτα] φυλλων τῷ περισσων γ μη οντῷ του Εσδρα 8^{c,a}mg inf) | εν μετακειωσιν (sic) A | μακρυρμασιν B8^{c,a}A] μακρυνει 8* | om αυτων 1° A | ων] οis superscr 8^{c,a} (ras 8^{c,b}) | επλησαν B8¹A] επλανησαν 8* | om αυτων 2° 8* (hab superscr 8^{c,a}) A 12 θυγατερων] pr των 8A | εκζητησεται B8 (ε 2° sup ras 8^{c,b}?) A | κληροδοτισητε 8* (κληροδοτησ. 8^{c,a}) κληρονομησητε A 13 παν το ερχομενον] παντα τα εισελθοντα 8^{c,a} (ras 8^{c,b}) | υμας] ημας 8A | υμων 1°] ημων A | πλημμελια A | υμων 2° B8*] ημων 8^{c,a}A | οτι 1°] + συ ο θς ημων κατεπαυσας το σκηπτρον ημων δια τας αμαρτίας ημων 8^{c,a} (ras 8^{c,b}) | ο θεος ημων] συ 8^{c,a} (ras 8^{c,c}) | οτι 2° B8^{c,a}A] και 8* | εκουφισας] εκουφισα A* (s superscr A¹) 14 εαπεστρεψαμεν (sic) A | επιγαμβρευσαι 8A | λαοις] + τουτων 8^{c,a} (ras 8^{c,b}) + των γαιων A | μη 1°] και ου 8^{c,a} (ras 8^{c,b}) | om εν 8^{c,a} (hab 8^{c,b}) | εγκαταλειμμα B^bA ενκαταλιμμα 8 14—15 om διασωζομενον...κατελειφθημεν A 15 κατελειφθημεν] κατελιφθ. 8* pr ουκ εν 8^{c,a}mg | ως B8* A] ωσει 8^{c,a}(mg) | η ημερα] om η 8

αὕτη· ἐναντίον σου ἐν πλημμελείαις ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν στήναι B
 1 ἐνώπιόν σου ἐπὶ τούτῳ. ¹Καὶ ὡς ἐπροσηύξατο Ἔσρας, καὶ
 ὡς προσηγόρευσεν κλαίων προσευχόμενος ἐνώπιον οἴκου τοῦ θεοῦ,
 συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκκλησία πολλή σφόδρα,
 2 ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίσκοι· ὅτι ἔκλαυσεν ὁ λαὸς καὶ ὕψωσεν
 κλαίων. ²καὶ ἀπεκρίθη Σεχενίας υἱὸς Ἰεὴλ ἀπὸ υἱῶν Ἡλὰμ καὶ
 εἶπεν τῷ Ἔσρα· Ἡμεῖς ἡσυνθετήσαμεν τῷ θεῷ ἡμῶν καὶ ἐκαθίσταμεν
 3 γυναῖκας ἀλλοτρίας ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς· καὶ νῦν ἐστὶν ὑπομονὴ τῷ
 Ἰσραὴλ ἐπὶ τούτῳ. ³καὶ νῦν διαθώμεθα διαθήκην τῷ θεῷ ἡμῶν
 ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας καὶ τὰ γενόμενα ἐξ αὐτῶν, ὡς ἂν
 4 βούληται ἀνάστηθι καὶ φοβέρισον αὐτοὺς ἐν ἐντολαῖς θεοῦ ἡμῶν, καὶ
 ὡς ὁ νόμος γεννηθήτω. ⁴ἀνάστα, ὅτι ἐπὶ σέ τὸ ῥῆμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ
 5 σοῦ κράταιοι καὶ ποιήσονται. ⁵καὶ ἀνέστη Ἔσρας καὶ ὥρκισεν τοὺς
 ἄρχοντας, τοὺς Λευεΐτας καὶ πάντα Ἰσραὴλ, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸ
 6 ῥῆμα τοῦτο· καὶ ὤμοσαν. ⁶καὶ ἀνέστη Ἔσρας ἀπὸ προσώπου οἴκου
 τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς γαζοφυλάκιον Ἰωαννὰν υἱοῦ Ἐλειςούβ, καὶ
 ἐπορεύθη ἐκεῖ· ἄρτον οὐκ ἔφαγεν καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν, ὅτι ἐπένθει
 7 ἐπὶ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας. ⁷καὶ παρήνεγκαν φωνὴν Ἰούδα καὶ
 8 ἐν Ἱερουσαλὴμ ⁸Πᾶς ὃς ἂν μὴ ἔλθῃ εἰς τρεῖς ἡμέρας ὡς ἡ βουλὴ
 τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀναθεματισθήσεται πᾶσα ἡ
 9 ὑπαρξὶς αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διασταλήσεται ἀπὸ ἐκκλησίας τῆς ἀποι-
 10 κίας. ⁹Καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν
 εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας, οὗτος μὴν ὁ ἕνατος· ἐν εἰκάδι
 τοῦ μηνὸς ἐκάθισεν πᾶς ὁ λαὸς ἐν πλατείᾳ οἴκου τοῦ θεοῦ, ἀπὸ
 10 θορύβου αὐτῶν περὶ τοῦ ῥήματος καὶ ἀπὸ τοῦ χαιμῶνος. ¹⁰καὶ

15 ἐναντίον] pr ἰδου ημεῖς N^{mg} A | σου 1°] + ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη N* (ras N¹) | NA
 πλημμελείαις N | τουτω BN^{c.a}A] τουτο N* X 1 προσηύξατο B^b | Εσδρας
 N (Εσδρ. ubique) | om ὡς 2° N (superscr N¹) | προσηγόρευσεν] εξηγορευσεν
 Bab^{mg} NA | προσευχ.] pr και A | οἴκου] pr του N | om απο Ἰσραηλ N* (hab
 απο Ἰσλ N^{c.amg}) 2 Ἰεηλ] Ἰεειηλ A | ἐκαθίσταμεν] ελαβομεν N^{c.a} (ras N^{c.b})
 3 ἐκβαλλειν N* (ras λ 1° N¹) | γενομενα] γεννωμενα N^{c.b} | ws 1°] εως N* (ws
 N¹) | ws ο ν. γεννηθητω] εν βουλη κυ και των τρεμοντων εν εντολαις αυτου και
 ποιηθησεται κατα τον νομον του θυ ημων N^{c.a} (ras N^{c.b}) 4 αναστα BN*]
 αναστηθι N^aA | om οτι A 5 om τους αρχοντας N | τους Λευειτας] ιερεις
 και Λευιτας N^{c.a}(mgg) A | και 3°] pr και τους αρχοντας N 6 Ἰωαναν] ras α 1°
 N^{c.a} | Ελειςουβ NA | ασυνθεσια] pr τη A | αποικεσias A 7 Ἰουδα] pr εν
 NA | Ἱερουσαλημ] + πασιν τοις υιοις της αποικias του συναχθηναι εις Ἰλημ
 N^{c.a}(mg sup) 8 πας] pr και N | ws η] os αν N* (ws η N^{avid}) ws αν A | om των
 αρχοντων N* (superscr N^{c.a}) | αποικias B* (αποικ. Bab) 9 ανδρες] pr οι
 N | μην] pr ο NA | εκαθισεν] pr η N^{c.a}(mg) | om πας N (superscr N¹) | πλατια
 A | θορυβου] pr του A

Β ἀνέστη Ἔσρας ὁ ἱερεὺς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ὑμεῖς ἡσυνθετήκατε καὶ ἐκαθίσατε γυναῖκας ἄλλοτρίας, τοῦ προσθεῖναι ἐπὶ πλημμελίαν Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ νῦν δότε αἶνεσιν τῷ θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ¹¹ ποιήσατε τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ διαστάλητε ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἄλλοτρίων. ¹² καὶ ἀπεκρίθησαν ¹² πᾶσα ἐκκλησία καὶ εἶπαν Μέγα τοῦτο τὸ ῥῆμά σου ἐφ' ἡμᾶς ποιήσαι. ¹³ ἀλλὰ ὁ λαὸς πολὺς, καὶ ὁ τόπος χειμερινός, καὶ οὐκ ἔστιν ¹³ δύναμις στήναι ἕξω· καὶ τὸ ἔργον οὐκ εἰς ἡμέραν μίαν καὶ οὐκ εἰς δύο, ὅτι ἐπληθύναμεν τοῦ ἀδικῆσαι ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ. ¹⁴ στήλωσαν ¹⁴ δὴ ἄρχοντες ἡμῶν· καὶ πᾶσιν τοῖς ἐν πόλεσιν ἡμῶν ὃς ἐκάθισεν γυναῖκας ἄλλοτρίας, ἐλθέτωσαν εἰς καιροὺς ἀπὸ συναγωγῶν, καὶ μετ' αὐτῶν πρεσβύτεροι πόλεως καὶ πόλεως καὶ κριταί, τοῦ ἀποστρέψαι ὀργὴν θυμοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξ ἡμῶν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. ¹⁵ πλὴν Ἰωναθὰν υἱὸς Ἀσὴλ καὶ Λαζειὰ υἱὸς Ἐλκειὰ μετ' ἐμοῦ περὶ ¹⁵ τούτου, καὶ Μεσουλὰμ καὶ Σαβαθαὶ ὁ Λευεΐτης βοηθῶν αὐτοῖς. ¹⁶ καὶ ¹⁶ ἐποίησαν οὕτως υἱοὶ τῆς ἀποικίας· καὶ διεστάλησαν Ἔσρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν τῷ οἴκῳ καὶ πάντες ἐν ὀνόμασιν, ὅτι ἐπέστρεψαν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου ἐκζητῆσαι τὸ ῥῆμα. ¹⁷ καὶ ἐτέλεσαν ἐν πᾶσιν ἀνδράσιν οἱ ἐκάθισαν γυναῖκας ἄλλοτρίας ¹⁷ ἕως ἡμέρας μίας τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ¹⁸ Καὶ εὐρέθη ἀπὸ ¹⁸ υἱῶν τῶν ἱερέων οἱ ἐκάθισαν γυναῖκας ἄλλοτρίας· ἀπὸ υἱῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ἰωσεδέκ, καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μεεσσὴλ καὶ Ἐλιέξερ καὶ Ἰαρεὶμ καὶ Γαδαλειά. ¹⁹ καὶ ἔδωκαν χεῖρα αὐτῶν τοῦ ἐξενέγκαι γυναῖκας αὐτῶν ¹⁹ καὶ πλημμελείας κριὸν ἐκ προβάτων περὶ πλημμελήσεως αὐτῶν. ²⁰ καὶ ²⁰ ἀπὸ υἱῶν Ἐμμήρ, Ἀνανεὶ καὶ Ζαβδεϊά. ²¹ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡράμ, Μασαὴλ ²¹

ΝΑ 10 ἐκαθισατε] ελαβετε Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | πλημμελίαν ΝΑ 11 τω θεῷ pr κω Ν^{c.a mg} τω κω θω Α | ἡμων] υμων Ν^{c.a} 12 ἐκκλησία] pr η ΝΑ | ειπαν] + φωνη Ν^{c.a mg} 13 τοπος] καιρος ΝΑ 14 αρχοντες] pr οι Α | ἡμων 1°] + τή παση ἐκκλησία Ν* (pr εν Ν^{c.a} ras Ν^{c.b}) Α | πασιν (πασι Ν*) τοις εν] παντες οι εν ταις Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | os ἐκαθισεν] οι λαβοντες Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | συναγωγῶν] συνταγῶν Ν^{c.a} (vid) mg Α | om θυμου Α 15 Ασὴλ] Σαηλ Ν* Ασαηλ Ν² Α | Λαζειας Ν^a Ιαζιας Α | Ελκειὰ] Θεκουε Α | Μεσουλὰμ] Μετασολλαμ Α | Σαβαθαὶ] Καββαθαὶ Α | Λευεΐτης ΝΑ 16 υιοι] pr οι Α | διεσταλησαν] διεστιλεν Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | om και 3° Ν* (hab 5 Ν^{c.b} (vid)) | om και ανδρες Ν^{c.a} | αρχοντας Ν^{c.a} | των οικων Ν* (τω οικω Ν² vid) Α | και 4°] + σ Ν* (improb Ν²) | εν 1°] επ Ν^{c.a} Α | ημερα] + μια ΝΑ | δεκατου] δωδεκατου Ν^{c.a} (δεκ. Ν^{c.b}) 17—18 om εως ημερας... αλλοτριας Ν* (hab Ν^{c.a mg}) 17 μια Α 18 ευρεθησαν Ν^{c.a mg} Α | υιων 1°] pr των Ν^{c.a mg} | ἐκαθισαν] ελαβον Ν^{c.a mg} | αδελφοι] pr οι Ν | Μεεσσηλ] Μασσηλ Ν Μασσηλ Α | Ιαρεμ] Ιωρεμ Ν Ιαριβ Α | Γαλαβδεια Ν 19 om του εξηνεγκαι... πλημμ. αυτων Ν* (hab Ν^{a mg}) | αυτων 2°] αυτων Ν^{a mg} Α | πλημμελιας Ν^{a mg} Α | πλημμελησεως] πλημμεληματος Ν^{a mg} 20 Αμμηρ Ν* (Εμμηρ Ν²) | Ανανια Α | Ζαβδια Α 21 Μασαηλ] Μασειας Α

22 καὶ Ἑλειαὶ καὶ Σαμαῖα καὶ Ἰεὴλ καὶ Ὀζειά· 22 καὶ ἀπὸ νιῶν Β
 Φασούρ, Ἐλιωνά, Μασσαιά καὶ Σαμαήλ καὶ Ναθαναήλ καὶ Ἰωζαβὰδ
 23 καὶ Ἥλασά· 23 καὶ ἀπὸ τῶν Λευειτῶν Ἰωζαβὰδ καὶ Σαμουὶ καὶ Κωλειά,
 24 αὐτὸς Κωλιεύ, καὶ Φαδαῖα καὶ Ἰοδόμ καὶ Ἐλιέζερ, 24 καὶ ἀπὸ τῶν
 ᾄδόντων Ἐλειςάφ, καὶ ἀπὸ τῶν πυλωρῶν Γελλήμ καὶ Τέλημ καὶ
 25 Ὠδούθ· 25 καὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ ἀπὸ νιῶν Φορός, Ῥαμιά καὶ Ἀζειά καὶ
 26 Μελχειά καὶ Ἀραμείν καὶ Ἐλεαζάρ καὶ Βαναῖα· 26 καὶ ἀπὸ νιῶν
 Ἡλάμ, Μαθανιά, Ζαχαριά καὶ Ἰαήλ καὶ Ἀβδεῖα καὶ Ἰαριμοῖθ καὶ
 27 Ἡλειά· 27 καὶ ἀπὸ νιῶν Ζαθουῖα, Ἐλιωνά, Ἐλειςούβ, Ἀλαθανῖα
 28 καὶ Ἀμὼν καὶ Ζαβαδὰβ καὶ Ὀζειά· 28 καὶ ἀπὸ νιῶν Βαβεῖ, Ἰωανάν,
 29 Νιανὰ καὶ Ζαβού, Θαλεῖ· 29 καὶ ἀπὸ νιῶν Βανουεῖ, Μελουσάμ, Ἀλούμ,
 30 Ἀδά, Ἰασουὶδ καὶ Σαλουῖα καὶ Μημών· 30 καὶ ἀπὸ νιῶν Φααδμωάβ,
 Αἰδαινέ, Χαήλ, Βαναῖα, Μασηά, Μαθανιά, Βεσελλήλ καὶ Θανονεῖ καὶ
 31 Μανασσή· 31 καὶ ἀπὸ νιῶν Ἡράμ, Ἐλειέζερ, Ἰεσσειά, Μελχειά, Σα-
 32 μαῖα, Σεμεών, 32 Βενιαμείν, Μαλούχ, Σαμαρειά· 33 ἀπὸ νιῶν Ἡσάμ,
 33 Μαθανιά, Ἀθά, Ζαβέλ, Ἐλειφάνεθ, Ἰεραμείμ, Μανασσή, Σεμεεῖ· 34 ἀπὸ
 34 νιῶν Ἀνεί, Μοδεδεῖα, Μαρεῖ, Οὐήλ, 35 Βαναῖα, Βαραῖα, Χελκειά, 36 Οὐ-
 36 ιεχωά, Ἰεραμώθ, Ἐλειασειφ, 37 Μαθανιά, Μαθανάν· καὶ ἐποίησαν.

21 Ελια Α | Ιειηλ Α | Οζια Α 22 Ελιωνα] Ελιωναι Α | Μασσαια] ΝΑ
 Μασσια Α | Σαμαηλ] Σαμαιοηλ Ν Ισμαηλ Α 23 Λευειτων] pr νιων των Ν^{c.a}
 (ras Ν^{c.b}) | Σαμουδ Ν | Κωλεια] Κωλαα Α | Κωλιευ] Κωλιταν Ν^{a.vid} Κωλιτας
 Α | Φαλαια Β^{b.vid} Φααia Ν Φεθεια Α | Ιοδομ] Ιεδομ Ν Ιουδας Α | Ελιαζαρ Ν
 24 αδοντων] ωδων Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | Ελισταφ ΝΑ | Γελλημ] Γαιλλειμ Ν Σολλημ
 Α | Τελημ] Τελλημ ΝΑ | Ωδουθ] Ωδουε Α 25 Φορος] Φαρες Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) |
 Αζεια] Αδεια Ν Αζια Α | Μελχια Α | Αραμειν] Μεραμ Α | Ελεαζαρ] Ελεαζα
 Α + και Σαβια Ν + και Ασαβια· Α | Βαναia] Μαναια Ν 26 Μαθθανια Α |
 Ζαχαρια] pr και ΝΑ | Ιαηλ] Ιαειηλ Ν Αιειηλ Α | Αβδια Α | Ιαριμωθ Ν Ιεριμωθ
 Α | Ηλια Α 27 Ζαθουα Α | Ελιωναν Ν Ελιωναι Α¹ (Ελιων... Α^{*.vid}) |
 Ελισου Ν Ελισουβ Α | Αλαθθανια] Βαλαθθανιαν Ν Μαθθαναι Α | Αμων] Αρμων Ν
 Ιαρμωθ Α | Ζαβαδ ΝΑ | Οζεια] Οζιζα Α 28 Βαβι Ν | Νιανα] Ανεia Ν^{*}
 Ανανεια Ν^{a.mg} Ανανια Α | Θαλει] Θαλειμ Ν Οθαλι Α 29 Βανουει...Ιασουδ]
 Βα|νονουει|μελουσαμα|ελουμα|δασουνα] Ν Βανει Μοσολ|λαμ· Μαλουχ· Αδαιας·
 Ιασουβ· Α | Σαλουia] Σααλ Α | Μημων] Μηνων Ν Ρημωθ Α 30 Φααθμ.
 Α | Αιδαινε (Ευδαινε Β^{ab}) Χαηλ] Εδενεχ· Ηλ Ν Εδνε και Χαηηλ Α | Βαναia]
 pr και Α | Μαση Ν Μασσηα Α | Αμαθανεια Ν (μ improb Ν^{2.vid}) Μαθθανια Α |
 Βεσσεληλ Ν | Θανουει] Βανου Α | Μανασση Βα² 31 Ιεσσα Α | Σαμαia]
 Σεμια Ν Σαμαias Α 32 Μαλουχ] Μαδονχ Ν² | Σαμαρια ΝΑ 33 απο] pr
 και ΝΑ | Ησαμ] Ησιαμ Ν Ασημ Α | Μαθανia] Μαθθαναι Α | Αθα] Μαθθαθα
 Α | Ζαβελ] Ζαβαδ Α | Ελειφανεθ] Ελειφαλεθ Β^{ab} Ν Ελιφαλετ Α | Ιεραμει Ν
 Ιερεμι Α | Σεμει Α 34 απο] pr και Ν^{c.a.mg} Α | Ανει] Βανει Α | Μοδεδια Ν
 Μοοδεia Α | Μαρι Ν Αμβραμ και Α | Θνηλ Β^{*.vid} Ν (Ονηλ Β^{ab} Α) 35 Βα-
 ραια] Μαδαιa Ν Βαδαιa Α | Χελκεια] Χελia Α 36 Ονιεχωα] Ονιερε|χω
 Ν Ονουνια Α | Ιεραμωθ] Μαρεμωθ Α | Ελειασειφ] Ελειασειβ Ν Ελιασειβ Α
 37 Μαθανia] Μαθθανia Α | Μαθαναν] Μαθθανα Ν Μαθθαναι Α

Β ³⁸οἱ υἱοὶ Βανουὶ καὶ υἱοὶ Σεμεεὶ, ³⁹καὶ Σελεμιὰ καὶ Ναθὰν καὶ ³⁸
³⁹Ἀδαΐα, ⁴⁰Μαχαδναβού, Σεσεὶ, Σαριού, ⁴¹Ἐξερῆλ καὶ Σελεμιὰ καὶ ⁴⁰
⁴¹Σαμαρειὰ ⁴²καὶ Σαλούμ, Μαριά, Ἰωσήφ· ⁴³ἀπὸ υἱῶν Ναβού, Ἰαήλ, ⁴²
⁴³Θαμαθιά, Σεδέμ, Ζανβινά, Διὰ καὶ Ἰωήλ καὶ Βαναΐα. ⁴⁴πάντες οὗτοι ⁴⁴
 ἐλάβοσαν γυναῖκας ἄλλοτρίας, καὶ ἐγέννησαν ἐξ αὐτῶν υἱούς.

Ἰ ΛΟΓΟΙ Νεεμία υἱοῦ Χελκειά.

Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Σεχεηλου ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν
 Σουσὰν ἀβειρά· ²καὶ ἦλθεν Ἀνανὶ εἰς ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν μου, αὐτὸς ²
 καὶ ἄνδρες Ἰούδα, καὶ ἠρώτησα αὐτοὺς περὶ τῶν σωθέντων οἱ κατε-
 λίπουν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ περὶ Ἱερουσαλήμ. ³καὶ εἶπουν ³
 πρὸς μέ Οἱ καταλειπόμενοι οἱ καταλειφθέντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας
 ἐκεῖ ἐν τῇ χώρᾳ, ἐν πόλει, ἐν πονηρίᾳ μεγάλῃ καὶ ἐν ὀνειδισμῷ, καὶ
 τείχῃ Ἱερουσαλήμ καθρηγμένα, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐνεπρήσθησαν ἐν
 πυρί. ⁴καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαί με τοὺς λόγους τούτους ἐκάθισα ⁴
 καὶ ἔκλαυσα καὶ ἐπένθησα ἡμέρας, καὶ ἤμην νηστεύων καὶ προσευ-
 χόμενος ἐνώπιον θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. ⁵καὶ εἶπα Μὴ δὴ, Κύριε ὁ θεὸς ⁵
 τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας καὶ φοβερός, φυλάσσων τὴν δια-
 θήκην καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσιν
 τὰς ἐντολάς αὐτοῦ· ⁶ἔστω δὴ τὸ οὖς σου προσέχον καὶ οἱ ὀφθαλμοί ⁶
 σου ἀνεωγμένοι τοῦ ἀκοῦσαι προσευχὴν δούλου σου, ἣν ἐγὼ προσ-
 εύχομαι ἐνώπιόν σου σήμερον ἡμέραν καὶ νύκτα περὶ υἱῶν Ἰσραὴλ
 δούλων σου, καὶ ἐξαγορεύων ἐπὶ ἁμαρτίαις υἱῶν Ἰσραὴλ ὅς ἡμάρτομέν

ΝΑ 38 υιοι 2^ο] pr οι Α | Σεμει Α 39 Σελεμεια Ν Σελεμιας Α | Αδαια] Αδειαμ
 Αδαιας Α 40 Μαχαδναβου] Αχαδναβου Ν Μαχναδααβον Α | Σαριου]
 Σαρουε Ν Αρου Α 41 Εξερηλ] Εσρηηλ Ν Εξρηηλ Α | Σελεμεια Ν Σελεμιας
 Α | Σαμαρειας Α 42 om και Α | Σελλουμ Α | Μαρια] Αμαριας Α
 43 Ιαηλ] Ιεειηλ Α | Θαμαθια] Μαθθαθιας Α | om Σεδεμ Α | Ζανβινα]
 Ζαμβεινα Ν om Α | Δια] Ιαδει Α XI 1 λογοι] pr εντευθεν τα περι
 Νεεμιου B^c mg sup | Χελκεια] Αχαλια ΝΑ | Σεχεηλου] Σεχενλου B^{* vid} Σεχεηλ
 Ν* Χεσελεν Ν^{c.a} mg Χασηηλου Α | ετους] pr τοις Σουσοις μητροπολει Περσων]
 Ν* (improb Ν^{c.a}) | αβειρρα Α 2 Ανανι εις] Ανανεις Ν | των αδελφων]
 om των ΝΑ | κατελιπησαν B^{* vid} | κατελιφθησαν B^a Ν (κατελειφθησαν B^b Α)
 3 ειποσαν B^{Ν^{c.a}}] εποιησαν Ν* ειπον Α | om οι καταλειφθεντες Α | εν πολει]
 εν τη πολει Ν om Α | τειχη] pr τα Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | καθειρημενα B^{* Ν} (καθηρ-
 Bab Α) | αι πυλαι] om αι Ν* (superscr Ν^{c.a}) Α 4 επενθησα] ειπε
 θησα Ν* (ras ι Ν⁷) | θεου] pr του Ν 5 om μη δη Ν* vid (hab Ν⁷ (mg1) |
 om του ουρανου Ν* (hab Ν^{c.a} mg) | φοβερος] pr ο ΝΑ | om σου Α | φυλασ-
 σουσι Ν 6 ηνεωγμενοι Ν | προσευχην] pr την Ν^{c.a} | ημεραν] κα pro
 η B^{* (ημ...B¹)} | νυκταν Ν* | εξαγορευω ΝΑ | αμαρτιας Α

7 σοι, καὶ ἐγὼ καὶ ὁ οἶκος πατρός μου ἡμάρτομεν. ⁷διαλύσει διελύ- B
 σαμεν, καὶ οὐκ ἐφυλάξαμεν τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ προσταγμάτα καὶ τὰ
 8 κρίματα ἃ ἐνετείλω τῷ Μωυσῇ παιδί σου. ⁸μνήσθητι δὴ τὸν λόγον
 ὃν ἐνετείλω τῷ Μωυσῇ παιδί σου λέγων Ὑμεῖς ἐὰν ἀσυνθετήσητε,
 9 ἐγὼ διασκορπίω ὑμᾶς ἐν τοῖς λαοῖς. ⁹καὶ ἐὰν ἐπιστρέψητε πρὸς μέ,
 καὶ φυλάξητε τὰς ἐντολὰς μου καὶ ποιήσητε αὐτάς, ἐὰν ᾗ ἡ διασπορὰ
 ὑμῶν ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκείθεν συνάξω αὐτούς, καὶ εἰσάξω αὐ-
 10 10 καὶ αὐτοὶ παῖδες σου καὶ λαός σου, οὓς ἐλυτρώσω ἐν τῇ δυνάμει
 11 σου τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταῒ. ¹¹μὴ δὴ, ἀλλ' ἔστω
 τὸ οὓς σου προσέχον εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου καὶ εἰς
 τὴν προσευχὴν παίδων σου τῶν θελόντων φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά
 σου· καὶ εὐόδωσον δὴ τῷ παιδί σου σήμερον καὶ δὸς αὐτὸν εἰς
 οἰκτειρμούς ἐνώπιον τοῦ ἀνδρὸς τούτου. καὶ ἐγὼ ἡμὴν εὐνοῦχος
 1 τῷ βασιλεῖ. ¹Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Νισὰν ἔτους εἰκοστοῦ
 Ἀρσαθερβὰ βασιλεῖ καὶ ἦν οἶνος ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἔλαβον τὸν
 2 οἶνον καὶ ἔδωκα τῷ βασιλεῖ, καὶ οὐκ ἦν ἕτερος ἐνώπιον αὐτοῦ, ²καὶ
 εἶπέν μοι ὁ βασιλεὺς Διὰ τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρόν, καὶ οὐκ εἶ
 μετριάζων; οὐκ ἔστιν τοῦτο εἰ μὴ πονηρία καρδίας. καὶ ἐφοβήθην
 3 πολὺ σφόδρα, ³καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ Ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα
 ζήτω. διὰ τί οὐ μὴ γένηται πονηρόν τὸ πρόσωπόν μου, διότι ἡ
 πόλις, οἶκος μνημείων πατέρων μου, ἡρημώθη καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς
 4 κατεβρώθησαν ἐν πυρί; ⁴καὶ εἶπέν μοι ὁ βασιλεὺς Περὶ τίνος τοῦτο
 5 συζητεῖς; καὶ προσηυξάμην πρὸς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ⁵καὶ εἶπα
 τῷ βασιλεῖ Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, καὶ εἰ ἀγαθυνθήσεται ὁ παῖς
 σου ἐνώπιόν σου ὥστε πέμψαι αὐτὸν εἰς Ἰουδά, εἰς πόλιν μνημείων
 6 πατέρων μου, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν. ⁶καὶ εἶπέν μοι ὁ βασιλεὺς
 6 πατρός] pr του Ν 7 διελυσάμεν] ἐδιελυσάμεν Ν* (improb ε 1° Ν?) ΝΑ
 + προς σε Ν^{c,amg} Α | παιδω Α 8 τω Μ. παιδι σου] Μ. παιδι σ. Ν τω
 π. σ. Μ. Α | om λεγων Ν* (hab Ν^{c,amg}) | αθετησητε Ν* (ασυνθ. Ν^{c,a})
 9 om η 2° Ν* (superscr Ν^{c,a}) | ουρανου] + εως ακρου του ουρανου Ν^{c,amg} sup |
 αυτους 1°] αυτου Ν* (αυτους Ν^{c,a}) | εισαξω] pr και Ν^{c,a} 10 τη δυναμει] om
 τη ΝΑ | om τη μεγαλη Ν* (hab Ν^{c,amg}) 11 δη] + κε μη αποστρεψης
 το προσωπον σου Ν^{c,amg} | οικτιρμους BbN | om τουτου Α | και εγω] καγω Α |
 ευνουχος] οינוχοος Ν* (ευν. Ν^{c,a}) Α XII 1 Νισα Ν* (ν superscr Ν^{c,a}) Νει-
 σαν Α | Αρσαθερβα] Αρσαρσαθα Ν^{c,b} (ubique) Αρταξερξη Ν^{c,a} Αρθασασθα Α |
 βασιλει 1°] του βασιλεως Ν^{c,b} ι 2° sup ras Α^{a?} | οινος] pr ο Ν^{c,a} (ras Ν^{c,b})
 Α | αυτου] + και ημην σκυθρωπος Ν^{c,amg} sup 3 ειπα] ειπον Ν | τους αιωνας
 Ν | διοτι] δια τι Α | μου 2°] σου Ν* (μου Ν^{c,a}) | om ηρημωθη Ν^{vid} (hab
 Ν^{mg}) | κατεβρωθησαν] και εβρ. Α^{vid} 4 συζητεις] συ ζητεις B[?] Ν (συζητις) |
 προσευξαμην Α 5 om ει 1° Ν* (hab Ν^{c,b(mg)}) | επι] επισταμαι Ν^{c,a} |
 ει 2°] + αγαθον επι τον βασιλεα και Ν^{c,a} (ras Ν^{c,b})

Β καὶ ἡ παλλακὴ ἡ καθημένη ἐχόμενα αὐτοῦ Ἔως πότε ἔσται ἡ πορεία σου, καὶ πότε ἐπιστρέψεις; καὶ ἡγαθύνθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλén με, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ὄρον. ⁷καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ· Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, ἐπιστολὰς δότω μοι πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, ὥστε παραγαγεῖν με ἕως ἔλθω ἐπὶ Ἰουδά, ⁸καὶ ἐπιστολὴν ἐπὶ Ἀσάφ φύλακα τοῦ παραδείσου ὅς ἐστιν τῷ βασιλεῖ, ὥστε δοῦναί μοι ξύλα στεγάσαι τὰς πύλας καὶ εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως καὶ εἰς οἶκον ὃν εἰσελεύσομαι εἰς αὐτόν. καὶ ἔδωκέν μοι ὁ βασιλεὺς, ὡς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθή.

⁹Καὶ ἦλθον πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ βασιλέως· καὶ ἀπέστειλεν μετ' ἐμοῦ ὁ βασιλεὺς ἀρχηγούς δυνάμεως καὶ ἱππεῖς. ¹⁰καὶ ἤκουσεν Σαναβαλλάτ Ἀρωνεὶ, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐγένετο ὅτι ἦκει ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. ¹¹καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἤμην ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. ¹²καὶ ἀνέστην νυκτὸς ἐγὼ καὶ ἄνδρες ὀλίγοι μετ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγειλα ἀνθρώπῳ τί ὁ θεὸς δίδωσιν εἰς καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι μετὰ τοῦ Ἰσραήλ, καὶ κτήνος οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ εἰ μὴ τὸ κτήνος ᾧ ἐγὼ ἐπιβαίνω ἐπ' αὐτῷ. ¹³καὶ ἐξῆλθον ἐν πύλῃ τοῦ γωληλά καὶ πρὸς στόμα πηγῆς τῶν συκῶν καὶ εἰς πύλην τῆς κοπρίας· καὶ ἤμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ ὃ αὐτοὶ καθαιροῦσιν, καὶ πύλαι αὐτῆς κατεβρώθησαν πυρί. ¹⁴καὶ παρῆλθον ἐπὶ πύλην τοῦ Αἰνὰ καὶ εἰς κολυμβήθραν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἦν τόπος τῷ κτήνῃ παρελθεῖν ὑποκάτω μου. ¹⁵καὶ ἤμην ἀναβαίνων ἐν τῷ τείχει χειμάρρους νυκτός, καὶ ἤμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει· καὶ ἤμην ἐν πύλῃ τῆς φάραγγος, καὶ ἐπέστρεψα. ¹⁶καὶ οἱ φυλάσσοντες οὐκ ἔγνωσαν τί ἐπορεύθην καὶ τί ἐγὼ ποιῶ· καὶ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς ἐντίμοις καὶ τοῖς καταλοιποῖς τοῖς ποιοῦσιν

ΝΑ 6 αυτου] + ινα τι καθησαι παρ εμοι Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | εως] pr και Ν* (Ν^{c.a}) | πορεία] πορία Ν παρουσία Α 7 om ει Β* (hab Bab [superscr] ΝΑ δωτω μοι επιστολας ΝΑ | εως] + ου Ν^{c.a} (superscr) | Ιουδαν ΝΑ 8 ο λυλα του παραδεισου] τον φυλασσοντα τας ημιονους του βασιλεως και τον παρ δεισον Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | μοι] μ sup ras Α¹ | πυλας] + της βαρεως του ου Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) π sup ras Α¹ | οικον] pr τον Ν | ον] pr εις Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | εις προς Ν^{c.a} (superscr) | θεου] + μου Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) 9 δυναμεως] pr της 10 Σα|ναβαλατ Ν | Αρωνει] pr ο Βαβ Αρωνει Ν^{vid} ο Αρωνι Α + και Τωβι δουλος Αμμωνει Βαβ mg Ν + και Τ. ο δ. ο Αμμωνι Α 12 απη|γειλα Β | κ διαν] pr την Ν | εστιν] ην Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | μετ εμου (2ο)] + αλλο Ν^{c.a} | ω] c 13 γωληλα] + νυκτος Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | προστομα ΒΝΑ | πυρι] pr εν ι 14 Αινα] Αιν Α 15 χειμαρρον Α | πυλη] pr τη Ν 16 τι ιο] Ν | εντιμοις] + και τοις βασιλευσιν Ν* + και τοις στρατηγοις Ν^{c.a} mg sup Α | και τοις καταλοιποις Ν* (hab Ν^{c.a} mg sup)

17 τὰ ἔργα ἕως τότε οὐκ ἀπήγγειλα. 17 καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς Ὑμεῖς B
 βλέπετε τὴν πονηρίαν ἐν ᾗ ἐσμέν ἐν αὐτῇ, πῶς Ἱερουσαλὴμ ἔρημος
 καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐδόθησαν πυρί· δεῦτε καὶ διοικοδομήσωμεν τὸ
 18 τείχος Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἐσόμεθα ἔτι ὄνειδος. 18 καὶ ἀπήγγειλα
 αὐτοῖς τὴν χεῖρά τοῦ θεοῦ ἣ ἐστὶν ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ πρὸς λόγους
 τοῦ βασιλέως οὗς εἶπέν μοι· καὶ εἶπα Ἀναστῶμεν καὶ οἰκοδομή-
 19 σωμεν. καὶ ἐκραταιώθησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν εἰς ἀγαθόν. 19 καὶ ἤ-
 κουσεν Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνεὶ καὶ Τωβιά ὁ δοῦλος Ἀμμωνεὶ καὶ
 Γῆσαμ ὁ Ἀραβεὶ, καὶ ἐξεγέλασαν ἡμᾶς, καὶ ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς καὶ
 εἶπαν Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὑμεῖς ποιεῖτε; ἢ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμεῖς
 20 ἀποστατεῖτε; 20 καὶ ἐπέστρεψα αὐτοῖς λόγον καὶ εἶπα αὐτοῖς Ὁ θεὸς
 τοῦ οὐρανοῦ, αὐτὸς εὐδοῶσει ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς δοῦλοι αὐτοῦ καθαροί,
 καὶ οἰκοδομήσωμεν· καὶ ὑμῖν οὐκ ἔστιν μερίς καὶ δικαιοσύνη καὶ
 μνημόσυνον ἐν Ἱερουσαλὴμ.

XIII 1 1 Καὶ ἀνέστη Ἐλειςούβ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ
 ἱερεῖς καὶ ὠκοδόμησαν τὴν πύλην τὴν προβατικὴν· αὐτοὶ ἡγίασαν
 αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς, καὶ ἕως πύργου τῶν ἑκατὸν ἡγί-
 2 ασαν, ἕως πύργου Ἀνανεήλ. 2 καὶ ἐπὶ χεῖρας ἀνδρῶν υἱῶν Ἱερεί-
 3 χῶ, καὶ ἐπὶ χεῖρας υἱῶν Ζαβαοὺρ υἱοῦ Ἀμαρεῖ. 3 καὶ τὴν πύλην
 τὴν ἰχθυρὰν οἰκοδόμησαν υἱοὶ Ἀσαν· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτήν, καὶ
 4 ἐστέγασαν θύρας αὐτῆς καὶ κλείθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. 4 καὶ
 ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχευ ἐπὶ Ῥαμῶθ υἱοῦ Οὐρεῖα υἱοῦ Ἀκῶς. καὶ
 5 ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχευ Σαδῶκ υἱὸς Βαανά. 5 καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν
 κατέσχεσαν οἱ Θεκωεὶν, καὶ ἀδωρηέμ οὐκ εἰσῆνεγκάν τράχηλον αὐτῶν
 6 εἰς δουλείαν αὐτῶν. 6 καὶ τὴν πύλην Ἰσανὰ ἐκράτησαν Ἰοεία υἱὸς

16 ἀπηγγειλα] λ sup ras A¹ 17 διοικοδομησωμεν B* (διοικοδ. BabA)] NA
 διοικοδομησωμεν N 18 ἐστιν] ἐστι sup ras A¹ | ἀγαθα N* (ἀγαθη N^{c.a}) |
 προς] τους NA 19 Σαλαβαλλ[ατ N | Ἀρωνι A | Τωβεια NA | ο Αμμωνει
 N ο Αμμωνι A | Αραβι A | ἦλθαν N | εἶπον A | υμεις 1°] pr ο N^{c.a} vid A
 20 ημας] ημιν NA | οικοδομησωμεν NA | υμιν] ημιν N* (v superscr N^{c.a})
 XIII 1 Ἐλειςουβ NA | αὐτων N* (αυτου N^{c.a}) | οι ιερεις sup ras A^a | οικοδο-
 μησαν N | αυτοι] in οι ras aliq B² pr και N* (om N²) | om αυτην N | πυργου
 1°] πυργους B N* (s improb N²) | Ἀνανεηλ N | Ἀναμειηλ A 2 υιων ανδρων
 A | Ιεριχω B^b | Ζαβαουρ] Ζαχχουρ N | Ζακ|χουρ A | Αμαρει] Μιαρι A 3 ιχθη-
 ραν N* (ιχθυρ. N¹) | ωκοδομησαν Bab NA | Ασαν] Ασαναα N | Ασανα A | αυτοι]
 pr και (sup ras) Bab | εστεγασαν 2°] εστησαν A | θυρας] pr τας N | κλειθρα] pr
 τα N^{c.a} (ras N^{c.b}) 4 χειρα 1°] θυρας N* | χιρας N^{c.a} vid χειρας A | επι 2°] απο
 NA | Ουρια NA | Ακως] Ακκως A + και επι χειρα αυτω] κατεσχευ Μοσολ|λαμ·
 υιος Βαραχιου| υιου Μασεζεβηα·] N + και επει| χειρα αυτων κατεσχευ Μοσολ-
 λαμ·| υιος Βαραχιου υιου Μασεζεηλ·] (ζει sup ras) A | om και 2°...Βαανα
 A | Σαδουκ N 5 κατεσχεσαν] κατεσchon A | Θεκωειμ NA | αδωρην A |
 αυτων 2°] εαυτων A | δουλιαν NA 6 Ισανα] του Αισανα NA | Ιοείαα] υιοι
 Εδα· N | Ιοείδα A

Β Φασέκ καὶ Μεσουλάμ υἱὸς Βαδιά· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλείθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ⁸ καὶ ἐπὶ 8 χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησαν Ἀνανίας υἱὸς τοῦ Ἰωακείμ, καὶ κατέλειπον Ἱερουσαλὴμ ἕως τείχους τοῦ πλατέως. ⁹ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ῥαφαῖά, ἄρχων ἡμίσιους περιχώρου Ἱερουσαλὴμ. ¹⁰ καὶ ἐπὶ 10 χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἰεδαῖα υἱὸς Ἐρωμάθ, καὶ κατέναντι οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀτουθ υἱὸς Ἀσβανάμ. ¹¹ καὶ 11 δευτέρος ἐκράτησεν Μελχείας υἱὸς Ἡράμ καὶ Ἀσουβ υἱὸς Φααβμωάβ, καὶ ἕως πύργου τῶν ναθουρείμ. ¹² καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν 12 Σαλούμ υἱὸς Ἡλεία, ἄρχων ἡμίσιους περιχώρου Ἱερουσαλὴμ, αὐτὸς καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ. ¹³ τὴν πύλην τῆς φάραγγος ἐκράτησαν 13 Ἀνούν καὶ οἱ κατοικοῦντες Ζανώ· αὐτοὶ ὤκοδόμησαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλείθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ χιλιούς πήχεις ἐν τῷ τείχει ἕως πύλης τῆς κοπρίας. ¹⁴ καὶ τὴν 14 πύλην τῆς κοπρίας ἐκράτησεν Μελχειὰ υἱὸς Ῥηχάβ, ἄρχων περιχώρου Βηθαχάμ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἐσκέπασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλείθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ¹⁵ καὶ τὸ τεῖχος κολυμβήθρας τῶν κωδίων τῇ κουρᾷ τοῦ βασιλέως, 15 καὶ ἕως τῶν κλιμάκων τῶν καταβαινουσῶν ἀπὸ πόλεως Δαυεὶδ. ¹⁶ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησεν Νεεμίας υἱὸς Ἀζαβούχ, ἄρχων περιχώρου 16 Βησόρ, ἕως κήπου τάφου Δαυεὶδ καὶ ἕως τῆς κολυμβήθρας τῆς γεονυίας καὶ ἕως Βηθαβαρείμ. ¹⁷ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησαν οἱ Λευεῖται, 17 Βασουθ υἱὸς Βανεί. ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀσαβιά, ἄρχων ἡμίσιους περιχώρου Κεειλά, τῷ περιχώρῳ αὐτοῦ. ¹⁸ μετ' αὐτὸν ἐκρά- 18

ΝΑ 6 Βαδία] Αβδεια Ν Βασω· Δια· Α^{vid} | om και κλειθρα...αυτης 3^ο Α | κλειθρα] πρ τα Ν^{c.a} 8 επι χειρα] επειρα Α | εκρατησεν ΝΑ | Ιωακειμ] Ρωκειμ Α | κατελειπον Α | τειχους] πρ του ΝΑ | πλατεως] πλαταιος Α 9 αυτων] αυτου Ν^a 10 Ιεδαια] Ιεδδεια Ν | Ερωμαθ] Ειωμαθ Ν Ερωμαφ Α | om και 2^ο Ν | οικια Α | χειρα αυτου] χειρας αυτων Ν* (χειρα αυτου Ν^{c.a}) | Ατουθ] Αυτους Α | Ασβαναμ] Ασβανεαμ Β^{ab(vid)} Ασβενεαμ Ν Ασβανια Α 11 δευτερος] δ sup ras Α^a | Μελχεια Ν | υιος 1^ο] πρ ο Ν | Ηραμ] Ηρμα Α | Φααβμωαβ (μ sup ras Β^{ab})] Φααθμωαβ Α | ναθουρειμ] θαννουρειμ Α 12 Σαλουμ] Οαλουμ Ν Σαλλουμ Α | Ηλεια] Αλλωης Α | αυτου 2^ο] ου sup ras Α[?] 13 φαραγγος] εκρατησαν Α | θυρας] πρ τας Ν | μοχλου Ν | χιλιοι Ν* (χιλιους Ν^{c.a}) | τειχει] τειχ Α (seq ras 2 litt) | εως] ως Ν* (ε superscr Ν^{c.a}) | πυλης] πρ της Ν* Α 14 Βηθαχαμ] Βηθακαμ Ν Βηθαχχαρμα Α | μοχλου Α* (s superscr Α^{a1}) 15 κολυμβηθρα Β^{b vid} Ν* (s superscr Ν^{c.a}) | om κωδιων Ν* (hab κωλιων Ν^{c.a mg}) + θε|του Σιλωαμ Ν 16 Νεεμειας Ν | Αζαβουχ] Αζαβου Ν Αζβουχ Α | περιχωρου] πρ ημισιους Ν^{c.a mg} | Βησορ] Βηθ'σουρ Α | Βηθαβαρειμ] Βηθ'αγγαρειμ Ν* Βηθ'αγγαβαρειμ Ν^{c.a} (superscr βα) Βηθθαγααρειμ Α 17 Λευιται ΝΑ | Βασουθ] Ραουμ ΝΑ | Βανει] Βαανει Ν | Κεειλα] Καieiλα Ν | περιχωρω Ν* (περιχωρων Ν^{c.a}) | περιχωρου Β

19 ησαν ἀδελφοὶ αὐτῶν Βεδεὶ υἱὸς Ἡναδαλάτ, ἄρχων ἡμίσεως περι- B
 19 χώρου Κεεϊλά. 19 καὶ ἐκράτησεν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ Ἀζουρ υἱὸς Ἰησοῦ,
 20 ἄρχων τοῦ Μασφέ, μέτρον δεύτερον πύργου ἀναβάσεως τῆς συνα-
 20 πτούσης τῆς γωνίας. 20 μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Βαροῦχ υἱὸς Ζαβού
 21 μέτρον δεύτερον ἀπὸ τῆς γωνίας ἕως θύρας Βηθελισουβ τοῦ ἱερέως
 21 τοῦ μεγάλου. 21 μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Μεραμῶθ υἱὸς Οὐρέια υἱοῦ
 22 Ἀκῶβ μέτρον δεύτερον ἀπὸ θύρας Βηθελισουβ ἕως ἐκλείψεως Βηθε-
 22 λισουβ. 22 καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς ἄνδρες ἀχεχάρ.
 23 23 καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Βενιαμεὶν καὶ Ἀσουβ κατέναντι οἴκου
 24 αὐτῶν. μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀζαριά υἱὸς Μαδασήλ υἱὸς Ἀνανία
 24 ἐχόμενα οἴκου αὐτοῦ. 24 μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Βανεὶ υἱὸς Ἡναδαδ
 25 μέτρον δεύτερον ἀπὸ Βηθαζαριά ἕως τῆς γωνίας καὶ ἕως τῆς καμπῆς.
 25 25 Φαλάλ υἱοῦ Εὐεὶ ἐξ ἐναντίας τῆς γωνίας, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων
 26 ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως ὁ ἀνώτερος ὁ τῆς αὐλῆς τῆς φυλακῆς.
 26 καὶ μετ' αὐτὸν Φαδαϊά υἱὸς Φορός. 26 καὶ οἱ Καθεινεῖμ ἦσαν οἱ-
 27 κούντες ἐν τῷ Ὠφαλ ἕως κήπου πύλης τοῦ ὕδατος εἰς ἀνατολάς.
 27 καὶ ὁ πύργος ἐξέχων. 27 μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ Θεκῶειν μέτρον
 28 δεύτερον ἐξ ἐναντίας τοῦ πύργου τοῦ μεγάλου τοῦ ἐξέχοντος καὶ ἕως
 28 τοῦ τείχους Ὁφοαλ. 28 ἀνώτερον πύλης τῶν ἵππων ἐκράτησαν οἱ
 29 ἱερεῖς, ἀνὴρ ἐξ ἐναντίας οἴκου αὐτοῦ. 29 μετ' αὐτὸν Σαδδουκ υἱὸς
 30 Ἐμμήρ ἐξ ἐναντίας οἴκου αὐτοῦ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Σαμαϊά
 30 υἱὸς Ἐχενιά, ὁ φύλαξ οἴκου τῆς ἀνατολῆς. 30 μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν
 Ἀνανία υἱὸς Τελεμιά καὶ Ἀνούμ υἱὸς Σελὲ ἕκτος μέτρον δεύτερον.
 μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Μεσουλάμ υἱὸς Βαρχειά ἐξ ἐναντίας γαζοφυ-

18 Βεδεὶ] Βεζερ & Βενει A | Ἡναδαδ A 19 Αζορ &* (Αζουρ &^{c.a}) | &A
 Μασφε] Μαμφε & | τῆς γωνίας] om της A 20 μετ] pr και A | αὐτου|
 &* (αὐτῷ &ⁱ vid) | Ζαβρου & | Βηθελισουβ] Βηθαιλισουβ & Βηθελει| Ἀσουβ & A
 21 Ουρεϊα] Σουρια & Ουρια A | Ακωβ] Ακως &A | μετρος A | om θυρας &ⁱ |
 Βηθελισουβ] Βηθαιλειςου & Βηθελησουβας A | εκλειψεως] εκλιψεως & εκθλι-
 ψεως A | Βηθελισουβ] Βηθαιλειςουβ & Βηθελιασουβ A 22 αχεχαρ]
 χεχαρ & αχχεχαρ A 23 Σουβ &* Ἀσουβ &¹ (A superscr) | αὐτων] ων
 sup ras A^a | μετ 2°] pr και & | Μαδασηλ] Μασσιου A | υιος 2°] υιου &*
 (υιος &^{c.a}) A 24 μετ] pr και & | Βηθαζαρεία & 25 Φαλαλ] Φαλακ &
 Φαλαξ A | Ευει] Ευζαι A 26 Καθεινεμ] Ναθεινιμ & Ναθινειμ A | εως]
 κηπου πυλης εν| τω Ωφαλ & | εξεχων] pr ο &A 27 Θεκωειμ A | του 2°] το
 sup ras A¹ | Οφοαλ] του Οφλα & του Σοφλα A 28 αὐτου] εαυτου &
 pr μετ A 29 μετ αὐτον 1°] + εκρατησεν B^{ab} (superscr) &A | Σαδουχ & |
 αὐτου] εαυτου &A | Σαμαϊα] Σεμεια & | Εχενια] Σεχενια &A | ο φυλαξ
 οικου] φυλαξ της πυλης &A 30 Τελεμια...Σελε] Τελεμας' και Ανουμ
 υιος] Τελεμια' και Τελε|μας υιος Σαλεφ' & | Σεμια' και Ανωμ' υιος Σελεφ'.
 A | εκτος] pr ο &^{c.a} vid (φ ο] εκτο &^{c.a}) A | μετ 2°] pr και & | Βαρχεια] Βαρια
 A | γαζοφυλακειου (sic) &

Β λακίου αὐτοῦ. ³¹ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Μελχια υἱὸς τοῦ Σαραφεὶ ἕως ³¹
 Βηθαναθεὶμ, καὶ οἱ ῥοβοπῶλαι ἀπέναντι πύλης τοῦ Μαφεκαδ καὶ ἕως
 ἀνὰ μέσον τῆς καμπῆς. ³² καὶ ἀνὰ μέσον ἀναβάσεως τῆς πύλης τῆς ³²
 προβατικῆς ἐκράτησαν οἱ χαλκεὶς καὶ οἱ ῥοβοπῶλαι.

¹ Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσεν Ἀναβαλλὰτ ὅτι ἡμεῖς οἰκοδομοῦ- ¹ (33) XIV
 μεν τὸ τεῖχος, καὶ πονηρὸν αὐτῷ ἐφάνη, καὶ ὠργίσθη ἐπὶ πολὺ,
 καὶ ἐξεγέλα ἐπὶ τοῖς Ἰουδαίοις. ² καὶ εἶπεν ἐνώπιον τῶν ἀδελ- ² (34)
 φῶν αὐτοῦ Αὕτη ἡ δύναμις Σομορών, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οὗτοι
 οἰκοδομοῦσιν τὴν ἑαυτῶν πόλιν; ³ καὶ Τωβίας ὁ Ἀμμανεΐτης ³ (35)
 ἐχόμενα αὐτοῦ ἦλθεν· καὶ εἶπαν πρὸς ἑαυτοὺς Μὴ θυσιάσουσιν ἡ
 φάγονται ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν; οὐχὶ ἀναβήσεται ἀλώπηξ καὶ
 καθελεί τὸ τεῖχος λίθων αὐτῶν; ⁴ ἄκουσον ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐγε- ⁴ (36)
 νήθημεν εἰς μυκτηρισμὸν, ⁵ καὶ ἐπίστρεψον ὀνειδισμὸν αὐτῶν εἰς ⁵ (37)
 κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ δὸς αὐτοὺς εἰς μυκτηρισμὸν ἐν γῇ αἰχμαλω-
 σίας, ⁶ καὶ μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνομίαν. ⁷ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκου- ⁶ (38)
 σεν Σαναβαλλὰτ καὶ Τωβιὰ καὶ οἱ Ἀραβες καὶ οἱ Ἀμμανεῖται ὅτι ⁷ (1) (IV)
 ἀνέβη ἡ φυὴ τοῖς τείχεσιν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἤρξαντο αἱ διασφαγαὶ
 ἀναφράσσεσθαι, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐφάνη σφόδρα. ⁸ καὶ συνή- ⁸ (2)
 χθησαν πάντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐλθεῖν παρατάξασθαι ἐν Ἱερουσαλὴμ.
⁹ καὶ προσηξάμεθα πρὸς τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐστήσαμεν προφύ- ⁹ (3)
 λακας ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ¹⁰ (4)
 εἶπεν Ἰούδας Συνετρίβη ἡ ἰσχὺς τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὄχλος πολὺς,
 καὶ ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα οἰκοδομεῖν ἐν τῷ τείχει. ¹¹ καὶ εἶπαν ¹¹ (5)
 οἱ θλίβοντες ἡμᾶς Οὐ γινώσκονται καὶ οὐκ ὀψονται ἕως ὅτου ἔλθω-
 μεν εἰς μέσον αὐτῶν καὶ φονεύσωμεν αὐτοὺς καὶ καταπαύσωμεν
 τὸ ἔργον. ¹² καὶ ἐγένετο ὡς ἤλθοσαν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ οἰκοῦντες ¹² (6)
 ἐχόμενα αὐτῶν, καὶ εἶποσαν ἡμῖν Ἀναβαίνουσιν ἐκ πάντων τῶν
 τόπων ἐφ' ἡμᾶς ¹³ καὶ ἔστησα εἰς τὰ κατώτατα τοῦ τόπου κατό- ¹³ (7)

NA 31 Μελχια A | Σαραφεὶ Σαραφει N Σαρεφι A | Βηθαναθεὶμ] Βηθανα-
 θιω N^{vid} του Βηθαναθι N^{c.a} Βηθανναθινιμ A | ροποπῶλαι N^{c.a} vid A (item 32) |
 Μαφεκαδ] Μαφεθαδ N | ἀνα μεσον] ἀναβάσεως NA 32 ἀναβάσεως]
 pr της N^{c.a} (superscr) om A XIV 1 Σαναβαλλατ A | οτι] + ο N* (improb
 N?) | αὐτω εφανη] ἦν αὐτω NA 3 Τωβις N* (a superscr N^{c.a}) | Ἀμμανιτης
 N^a | αὐτοι N^{vid} (αὐτου N?) | εἶπεν N 5 αὐτους] αὐτοις A | μυκτηρισμον]
 ονειδισμον N^{c.a} mg 6 ἀνομια N 7 Σαναβαλατ N | Ἀμμανιται N + γ
 οι Αζωτιοι N^{c.a} mg inf | η φυη] om η N 8 παραταξασθαι] pr και A | εν]
 εις N 10 οχλος BN* (v superscr N^{c.a}) | ο χους A | om ημεις N* (hab N^{c.a} mg)
 11 om ου N* (superscr N^{c.a}) 12 οι οικουντες] om οι N* (superscr N^{c.a}) |
 ειποσαν] ειπον A | om παντων N* (hab N^{c.a} mg) | τοπων] + επιστρεψετε
 N^{c.a} (mg) (seq ras 6 fere litt in N) παντων (sic) A | εφ ημας] εφ ημερας N^{vid}
 (εις ημας N^{c.b}) 13 εστησαν N (bis)

- πισθεν τοῦ τείχους ἐν τοῖς σκεπεινοῖς, καὶ ἔστησα τὸν λαὸν Β
κατὰ δήμους μετὰ ῥομφαιῶν αὐτῶν, λόγχας αὐτῶν καὶ τόξα
(8) 14 αὐτῶν. ¹⁴καὶ εἶδον, καὶ ἀνέστην καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους
καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσ-
ώπου αὐτῶν· μνήσθητε τοῦ θεοῦ ἡμῶν τοῦ μεγάλου καὶ φοβεροῦ,
καὶ παρατάξασθε περὶ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, υἱῶν ὑμῶν, θυγατέ-
(9) 15 ρων ὑμῶν, γυναικῶν ὑμῶν καὶ οἰκῶν ὑμῶν. ¹⁵καὶ ἐγένετο ἡνῖκα
ἤκουσαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ὅτι ἐγνώσθη ἡμῖν, καὶ διεσκέδασεν ὁ
θεὸς τὴν βουλὴν αὐτῶν· καὶ ἐπεστρέψαμεν πάντες ἡμεῖς εἰς τὸ
(10) 16 τεῖχος, ἀνὴρ εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ. ¹⁶καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμέρας
ἐκείνης ἡμῖς τῶν ἐκτετιναγμένων ἐποιοῦν τὸ ἔργον, καὶ ἡμῖς
αὐτῶν ἀντείχοντο, καὶ λόγχαι καὶ θυρεοὶ καὶ τὰ τόξα καὶ οἱ
(11) 17 θώρακες καὶ οἱ ἄρχοντες ὀπίσω παντὸς οἴκου Ἰούδα ¹⁷τῶν οἰκο-
δομούντων ἐν τῷ τείχει. καὶ οἱ αἰρουντες ἐν τοῖς ἀρτῆρσιν ἐν
ὄπλοις· ἐν μᾶ χειρὶ ἐποίει αὐτὸ τὸ ἔργον, καὶ μᾶ ἐκρατεῖ τὴν
(12) 18 βολίδα. ¹⁸καὶ οἰκοδόμοι, ἀνὴρ ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐξωσμένος ἐπὶ
ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ οἰκοδομοῦσαν· καὶ ὁ σαλπίζων ἐν τῇ κερατίνῃ
(13) 19 ἐχόμενα αὐτοῦ. ¹⁹καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς
ἄρχοντας καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ Τὸ ἔργον πλατὺ
καὶ πολὺ, καὶ ἡμεῖς σκορπιζόμεθα ἐπὶ τοῦ τείχους μακρὰν ἀνὴρ
(14) 20 ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ²⁰ἐν τόφῳ οὐ εἰάν ἀκούσητε τὴν φωνὴν
τῆς κερατίνης, ἐκεῖ συναχθήσεσθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν
(15) 21 πολεμήσει περὶ ἡμῶν. ²¹καὶ ἡμεῖς ποιοῦντες τὸ ἔργον, καὶ ἡμῖς
αὐτῶν κρατοῦντες τὰς λόγχας ἀπὸ ἀναβάσεως ἕως τοῦ ὄρθρου,
(16) 22 ἕως ἐξόδου τῶν ἄστρων. ²²καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἶπα τῷ λαῷ
Αὐλίσθητε ἐν μέσῳ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστω ὑμῖν ἡ νύξ προφυ-
(17) 23 λακή, καὶ ἡ ἡμέρα ἔργον. ²³καὶ ἡμῖν ἐγὼ καὶ οἱ ἄνδρες τῆς

13 τοῖς]+δι|ακοσιοι εικοσι Ν* (improb Ν?) | σκεπεινοῖς]+οπου ευεπιβατα ΝΑ
ην Ν* (improb Ν?) | αυτων 1^ο] εαυτων Α | τοξα] pr τα Ν^{c.a} mg vid | αυτων 3^ο] εαυτων Α* vid (ras e Α?) 14 ιδον Α | ανεστη Ν* (ν superscr Ν^{c.a}) | ειπα] ειπον ΝΑ | και 4^ο] + προς τους στρατηγους 5 Ν^{c.a} (mg) Α | om μη Ν* vid (hab Ν^{c.a} (mg)) | θυγατερων] pr και Α | οικων] οικιων Ν 15 ηκουσαν] εγνωσαν Α 16 εκτετιναγμενων] εκτεταγμενων ΝΑ | αντειχοντο] αντι- χον Ν^{c.avid} | λονχαι Α | τα τοξα] το ταξα Α 17 αιροντες] διαιροντες Ν | αυτο] αυτου Ν^{c.a} (ν 2^ο superscr) εαυτου Α | μια 2^ο] pr εν ΝΑ | βολιδαν Ν* (ν improb Ν?) 18 οικοδομοι] pr οι ΝΑ | αυτου 1^ο] εαυτου Α | οσφυν] οσ- φυος Ν pr την Α | αυτου 2^ο] εαυτου ΝΑ | ωκοδομουσαν ΝΑ | αυτου 3^ο] εαυτου Ν 19 αρχοντας] pr ενδοχους Ν* (improb Ν?) 20 συναχθησεσθαι ΝΑ | πολεμη- σει]+το εργον Ν* (improb Ν?) 21 ημεις] ημεις Ν ημῖς Α | κρατουντες] pr οι Ν | om εως 1^ο Β^{17a} b ΝΑ

Β προφυλακῆς ὀπίσω μου, καὶ οὐκ ἦν ἐξ ἡμῶν ἐκδιδυσκόμενος ἀνὴρ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

¹ Καὶ ἦν κραυγὴ τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αὐτῶν μεγάλη πρὸς τοὺς ¹ XV ἀδελφούς αὐτῶν τοὺς Ἰουδαίους. ² καὶ ἦσαν τινες λέγοντες Ἐν υἱοῖς ² ἡμῶν καὶ ἐν θυγατράσιν ἡμῶν ἡμεῖς πολλοί· καὶ λημφόμεθα σίτον, καὶ φαγόμεθα καὶ ζησόμεθα. ³ καὶ εἰσὶν τινες λέγοντες Ἀγροὶ ἡμῶν ³ καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν, ἡμεῖς διεγγυῶμεν· καὶ λημφόμεθα σίτον καὶ φαγόμεθα. ⁴ καὶ εἰσὶν τινες λέγοντες Ἐδανισάμεθα ⁴ ἀργύριον εἰς φόρους τοῦ βασιλέως, ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν. ⁵ νῦν ὡς σὰρξ ἀδελφῶν ἡμῶν σὰρξ ἡμῶν, ὡς υἱοὶ ⁵ ἡμῶν υἱοὶ αὐτῶν· καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς καταδυναστεύομεν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν εἰς δούλας, καὶ εἰσὶν ἀπὸ θυγατέρων ἡμῶν καταδυναστευόμεναι· καὶ οὐκ ἔστιν δύναμις χειρὸς ἡμῶν, καὶ ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν τοῖς ἐντίμοις. ⁶ καὶ ἐλυπήθη ⁶ σφόδρα καθὼς ἤκουσα τὴν κραυγὴν αὐτῶν καὶ τοὺς λόγους τούτους. ⁷ καὶ ἐβουλεύσατο καρδίᾳ μου ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐμαχεσάμην πρὸς τοὺς ⁷ ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ εἶπα αὐτοῖς Ἀπαιτήσῃ ὁ ἀνὴρ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὑμεῖς ἀπαιτεῖτε· καὶ ἔδωκα ἐπ' αὐτοὺς ἐκκλησίαν μεγάλην, ⁸ καὶ εἶπα αὐτοῖς Ἡμεῖς κεκτήμεθα τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν ⁸ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πωλουμένους τοῖς ἔθνεσιν ἐν ἐκουσίῳ ἡμῶν· καὶ ὑμεῖς πωλεῖτε τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν; καὶ ἡσύχασαν καὶ οὐχ εὗροσαν λόγον. ⁹ καὶ εἶπα Οὐκ ἀγαθὸς λόγος ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε· οὐχ οὕτως ⁹ ἐν φόβῳ θεοῦ ἡμῶν ἀπελεύσεσθε ἀπὸ ὀνειδισμοῦ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ¹⁰ καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ γνωστοί μου καὶ ἐγὼ ἐθήκαμεν αὐτοῖς ¹⁰ ἀργύριον καὶ σίτον, ἐνκατελίπομεν δὲ τὴν ἀπαίτησιν ταύτην. ¹¹ ἐπι- ¹¹ στρέψατε δὴ αὐτοὶ ὡς σήμερον ἀγροὺς αὐτῶν, ἀμπελῶνας αὐτῶν, ἐλαιὰς αὐτῶν καὶ οἰκίας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τὸν σίτον καὶ τὸν οἶνον καὶ ἐξενέγκατε ἐαυτοῖς. ¹² καὶ εἶπαν Ἀποδώσομεν ¹²

NA 23 οπισω] pr οι N^{c.a} (superscr) | om εξ ημων N* (superscr N^{c.a}) | αυτου] εαντου NA¹A XV 1 αυτων 2°] εαντων NA 2 αγομεθα N* (φ superscr N^{c.a}) 3 αγροι] εν υιοις N* (improb N² superscr αγροι N^{c.a}) 4 εδανει-
σαμεθα Ba^{1b} 5 νυν] pr και A | υιοι αυτων υιοι υμων A | τοις υιοις A |
om και τας θυγατερας ημων N* (hab N^{c.a} mg inf) | δουλαι] δουλους NA | χειρος] χειρων N* (χειρος N^{c.a}) A 6 ελυπηθησαν A* (σα ras A²) 7 ειπα] ειπον A | ο ανηρ] om ο A | αυτου] εαντου NA 8 ειπα] ειπον A | ημεις] υμεις B* (ημ. Bab) | τοις πωλ. N*^{vid} | υμεις] ημεις A | ημων 3°] υμων N^{c.a} A 9 λογος] pr ο NA | απελευσεσθε] επελευσεσθαι N απελευσεσθαι A | εχθρων] pr εθνω] των N^{c.a} (mgg) 10 αυτοις] εαυτοις NA | εγκατελιπομεν B^b εγκατελει-
πομεν A | δε] δη Bab NA 11 αυτοι] αυτοις NA | σημερον] η ημερον A |
αμπελωνας] pr και NA | ελαιαις] ελαιωνας N^{c.a} A pr και N | οινον] + και το
ελαιον N^{c.a} mg A | om και 4° A

καὶ παρ' αὐτῶν οὐ ζητήσομεν· οὕτως ποιήσομεν καθὼς σὺ λέγεις. Β
καὶ ἐκάλεσα τοὺς ἱερεῖς καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ποιῆσαι ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο.
13 ¹³καὶ τὴν ἀναβολὴν μου ἐξετίναξα καὶ εἶπα Οὕτως ἐκτινάξαι ὁ θεὸς
πάντα ἄνδρα ὃς οὐ στήσει τὸν λόγον τοῦτον ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ
καὶ ἐκ κόπου αὐτοῦ, καὶ ἔσται οὕτως ἐκτετιναγμένος καὶ κενός. καὶ
εἶπεν πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἀμήν, καὶ ἤνεσαν τὸν κύριον· καὶ ἐποίησεν
14 ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹⁴Ἀπὸ ἡμέρας ἧς ἐνετείλατό μοι εἶναι
εἰς ἄρχοντα αὐτῶν ἐν γῇ Ἰούδα, ἀπὸ ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἕως ἔτους
τριακοστοῦ καὶ δευτέρου τῷ Ἀρσεναθά, ἔτη δώδεκα, ἐγὼ καὶ οἱ
15 ἀδελφοὶ ἡμῶν βίαν αὐτῶν οὐκ ἔφαγον. ¹⁵καὶ τὰς βίας τὰς πρώτας ἃς
πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάβοσαν παρ' αὐτῶν ἐν ἄρτοις
καὶ ἐν οἴνῳ ἔσχατον ἀργύριον, δίδραχμα τεσσαεράκοντα, καὶ οἱ ἐκτετι-
ναγμένοι αὐτῶν ἐξουσιάζονται ἐπὶ τὸν λαόν· καὶ ἐγὼ οὐκ ἐποίησα
16 οὕτως ἀπὸ προσώπου φόβου θεοῦ. ¹⁶καὶ ἐν ἔργῳ τοῦ τείχους τούτων
οὐκ ἐκράτησα, ἀγρὸν οὐκ ἐκτησάμην· καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐκεῖ
17 ἐπὶ τὸ ἔργον. ¹⁷καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἄνδρες, καὶ
ἐρχόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν ἐπὶ τράπεζάν
18 μου. ¹⁸καὶ ἦν γινόμενον εἰς ἡμέραν μίαν μόσχος εἷς, καὶ πρόβατα
ἐκλεκτὰ καὶ χίμαρος ἐγίνοντό μοι, καὶ ἀνὰ μέσον δέκα ἡμερῶν ἐν
πᾶσιν οἶνος τῷ πλήθει· καὶ σὺν τούτοις ἄρτους τῆς βίας οὐκ ἐζήτησα,
19 ὅτι βαρεῖα ἡ δουλία ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. ¹⁹μνήσθητί μοι ὁ θεὸς
εἰς ἀγαθὸν πάντα ὅσα ἐποίησα τῷ λαῷ τούτῳ.

VI 1 ¹Καὶ ἐγένετο καθὼς ἠκούσθη τῷ Σαναβαλλὰτ καὶ Τωβία καὶ τῷ
Γῆσαμ τῷ Ἀραβὶ καὶ τοῖς καταλοίοις ἐχθροῖς ἡμῶν ὅτι ᾠκοδομήθη
τὸ τεῖχος, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτοῖς πνοή. ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου
2 θύρας οὐκ ἐπέστησα ἐν ταῖς πύλαις. ²καὶ ἀπέστειλεν Σαναβαλλὰτ καὶ
Γῆσαμ πρὸς μὲ λέγων Δεῦρο καὶ συναχθῶμεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν ταῖς
κώμαις ἐν πεδίῳ Ἐνῶ· καὶ αὐτοὶ λογιζόμενοι ποιησαί μοι πονηρίαν.

12 καθως συ λεγεις] καθως οι λεγοντες N* κ. σοι λεγεις N^a 13 εξετι- NA
ναξα] εξετεινα N* εξετειναξα N^{c.a} | ειπα] ειπον A | τον κυριον] τον λογον κυ
N^{c.a} | το ρημα τουτου] τον λογον τουτον N^{c.a.mg} 14 απο 1°] pr και γε
N^{c.a.mg} vid | ημερας] pr της N* (improb N^{c.a} vid) A | Αρσεναθα] Σαρσαθα N Αρ-
θασασθαι A + τω βασιλει N^{c.a.mg} | ημων] μου NA 15 ελαβον N* (ελαβο-
σαν N^{c.a}) | εν αρτοις B N^{c.a}] αρτον N* εν αυτοις A | om εν 2° N* (hab N^{c.a}) |
διδραγμα A | τεσσαρακοντα B¹A | εκτεταγμενοι N* (εκτετιναγμ. N^{c.a}) | και
εγω] καγω A 17 om και 2° NA | εχομενοι N* (ερχ. N^{c.a}) 18 γιγνο-
μενον A | om μιαν N* (hab N^{a?mg}) | προβατα]+ εξ NA | δεκα] pr των A |
αρτος A | δουλεια B^{a?b}A XVI 1 Αραβει B^{a?b} N | εχθροις] των εχθρων
NA | ωκοδομηθη] ωκοδομησα N^{c.a}A | om εν 1° A | εως] pr και γε N^{c.a} (superscr)
A | λαου N* (καιρου N^{c.a}) | εν 2°] επι N* (improb N^{c.a}) 2 Ενῶ] ἐν ὦ
B^b Ωνα NA | μοι ποιησαι A

Β³ καὶ ἀπέστειλα ἐπ' αὐτοὺς ἀγγέλους λέγων Ἔργον μέγα ἐγὼ ποίω, ³
καὶ οὐ δυνήσομαι καταβῆναι, μὴ ποτε καταπαύσῃ τὸ ἔργον· ὥς ἂν
τελειώσω αὐτό, καταβήσομαι πρὸς ὑμᾶς. ⁴καὶ ἀπέστειλαν πρὸς ⁴
μὲ ὥς τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἀπέστειλα αὐτοῖς κατὰ ταῦτα. ⁵καὶ ἀπέ- ⁵
στείλεν πρὸς μὲ Σαναβαλλὰτ τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστολὴν ἀνεω-
γμένην ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ⁶καὶ ἦν γεγραμμένον ἐν αὐτῇ Ἐν ἔθνεσιν ⁶
ἡκούσθη ὅτι σὺ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι λογίζεσθε ἀποστατῆσαι· διὰ τοῦτο
οἰκοδομεῖς τὸ τεῖχος, καὶ σὺ ἔση αὐτοῖς εἰς βασιλεία. ⁷καὶ πρὸς ⁷
τούτοις προφήτας ἔστησας σεαυτῶ, ἵνα καθίσῃς ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς
βασιλεία ἐπὶ Ἰούδα· καὶ νῦν ἀπαγγελλήσονται τῷ βασιλεῖ οἱ λόγοι
οὔτοι. καὶ νῦν δεῦρο βουλευσώμεθα ἐπὶ τὸ αὐτό. ⁸καὶ ἀπέστειλα ⁸
πρὸς αὐτὸν λέγων Οὐκ ἐγενήθη ὥς οἱ λόγοι οὔτοι οὓς σὺ λέγεις·
ὅτι ἀπὸ καρδίας σου σὺ ψεύδῃ αὐτούς. ⁹ὅτι πάντες φοβερίζουσιν ⁹
ἡμᾶς λέγοντες Ἐκλυθήσονται χεῖρες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔργου τούτου,
καὶ οὐ ποιηθήσεται· καὶ νῦν ἐκραταίωσα τὰς χεῖράς μου. ¹⁰Καὶ ¹⁰
ἐγὼ εἰσῆλθον εἰς οἶκον Σεμεὶ υἱοῦ Δαλεά, υἱὸν Μειταήλ, αὐτὸς συνε-
χόμενος· καὶ εἶπεν Συναχθῶμεν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ αὐτοῦ
καὶ κλείσωμεν τὰς θύρας αὐτοῦ, ὅτι ἔρχονται νυκτὸς φονεῦσαί σε.
¹¹καὶ εἶπα Τίς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὸν οἶκον καὶ ζήσεται; ¹¹
¹²καὶ ἐπέγνων, καὶ ἰδοὺ ὁ θεὸς οὐκ ἀπέστειλεν αὐτόν, ὅτι ἡ προφητεία ¹²
λόγος κατ' ἐμοῦ· καὶ Τωβία καὶ Σαναβαλλὰτ ἐμισθώσαντο ¹³ἐπ' ἐμέ ¹³
ὄχλον, ὅπως φοβηθῶ καὶ ποιήσω οὕτως καὶ ἀμάρτω καὶ γένωμαι
αὐτοῖς εἰς ὄνομα πονηρόν, ὅπως ὀνειδίσωσίν με. ¹⁴μνήσθητι ὁ θεὸς ¹⁴
Τωβία καὶ Ἀναβαλλὰτ, ὥς τὰ ποιήματα αὐτοῦ ταῦτα· καὶ τῷ Νοαδία
τῷ προφῆτῃ καὶ καταλοιποῖς τῶν ἱερέων οἱ ἦσαν φοβερίζοντές
με. ¹⁵καὶ ἐτελέσθη τὸ τεῖχος πέμπτη καὶ εἰκάδι τοῦ Ἐδουδ εἰς ¹⁵

NA 3 επ' προς N* (επ N^{c.a} mg) | αγγελους] αγγε sup ras 5 forte litt A¹ 4 om
και απεστειλαν...τουτο A 5 απεστιλαν N* (απεστιλεν N^{c.a}) | Σανα-
βαλλατ]+κατα τον λογον τουτον το πεμπτον N^{c.a} mg | αυτου I^o] εαυτου A
6 ηκουσθη]+κ Γοσεμ' ειπεν N^{c.a} mg | om οτι συ A | τουτο] τι A | οικοδομεις]
pr συ NA | εση] γινη N γινη A 7 επι] εν NA 8 απεστειλα Bab
N^{c.a} (απεστιλα A) απεστειλας B* απεστιλεν N^{c.a} vid | ους B N^{c.a}] ως N* A | om
συ 2° N* (superscr N^{c.a}) 9 φοβερουσιν N* (φοβεριζουσιν N^{c.a}) | χειρες]
χειρας N* (χειρες [ε sup ras] N^{c.a}) pr αι A | om νυν N^{c.a} 10 και εγω]
καγω A | Σεμει A | Δαλαια NA | νιον] νιον N^{c.a} | Μειταηλ] Μιταηλ N Μεη-
ταβεηλ A | αυτος] pr κ Babmg NA | φονευσαι σε νυκτος N^{c.a} vid 11 ειπα]
ειπαν N ειπον A | ανηρ]+οιος εγω φευζεται| η τις οιος εγω N^{c.a} mg + οιος ε. φ|
η τις οιος ο ανηρ A | ζησεται]+ουκ εισελευσομαι: N^{c.a} (mg) 12 προφητια
NA | Τωβιας NA 13 επ εμε] επε A 14 Αναβαλλατ] Σαναβ. Bab τω
Σαναβαλλατ NA | Νωαδια A | καταλοιποις] pr τοις NA | ιερειων] προφητων
N^{c.a} (προφητ sup ras) A 15 post τειχος seq χ| in N* | Εδουδ] Ελουλ
B^b NA vid + μηνος N

16 πεντήκοντα καὶ δύο ἡμέρας. 16 καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσαν οἱ ἐχθροὶ B
 ἡμῶν, καὶ ἐφοβήθησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν, καὶ ἐπέπεσεν
 φόβος σφόδρα ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ
 17 ἡμῶν ἐγενήθη τελειωθῆναι τὸ ἔργον τοῦτο. 17 καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις
 ἐκείναις ἀπὸ πολλῶν ἐντίμων Ἰούδα ἐπιστολαὶ ἐπορεύοντο πρὸς
 18 Τωβίαν, καὶ αἱ Τωβία ἤρχοντο πρὸς αὐτούς. 18 ὅτι πολλοὶ ἐν Ἰούδα
 ἔνορκοι ἦσαν αὐτῷ, ὅτι γαμβρὸς ἦν τοῦ Σεχενιά υἱοῦ Ἡραῆ, καὶ Ἰωνὰν
 υἱὸς αὐτοῦ ἔλαβεν τὴν θυγατέρα Μεσουλάμ υἱοῦ Βαραχειὰ εἰς γυναῖκα.
 19 19 καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἦσαν λέγοντες πρὸς μέ, καὶ λόγους μου ἦσαν
 ἐκφέροντες αὐτῷ· καὶ ἐπιστολὰς ἐπέστειλεν Τωβίας φοβερίσαι με.
 1 1 Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ὠκοδομήθη τὸ τεῖχος, καὶ ἔστησα τὰς θύρας,
 2 καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ πυλῶροι καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ Λευεῖται. 2 καὶ
 ἐνετεilaμένη τῷ Ἀνανία ἀδελφῷ μου καὶ τῷ Ἀνανία ἄρχοντι τῆς
 βειρά ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι αὐτὸς ὥς ἀνὴρ ἀληθὴς καὶ φοβούμενος
 3 τὸν θεὸν παρὰ πολλούς. 3 καὶ εἶπα αὐτοῖς Οὐκ ἀνοιγῇσονται πύλαι
 Ἱερουσαλὴμ ἕως ἅμα τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔτι αὐτῶν ἐργηγορούντων κλείσθω-
 σαν αἱ θύραι καὶ σφηνούσθωσαν· καὶ στήσιν προφύλακας οἰκοῦντων
 ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἀνὴρ ἐν προφυλακῇ αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἀπέναντι οἰκίας
 4 αὐτοῦ. 4 καὶ ἡ πόλις πλατεία καὶ μεγάλη, καὶ ὁ λαὸς ὀλίγος ἐν αὐτῇ,
 5 καὶ οὐκ ἦσαν οἰκίαι ὠκοδομημέναι. 5 Καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς εἰς τὴν
 καρδίαν μου, καὶ συνῆξα τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν
 λαὸν εἰς συνοδίας· καὶ εὗρον βιβλίον τῆς συνοδίας οἱ ἀνέβησαν ἐν
 6 πρώτοις, καὶ εὗρον γεγραμμένον ἐν αὐτῷ 6 Καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ
 ἀναβάντες ἀπὸ αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας ἧς ἀπώκισεν Ναβουχο-
 δονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ
 7 εἰς Ἰουδὰ ἀνὴρ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ 7 μετὰ Ζοροβαβέλ καὶ Ἰη-
 σοῦ καὶ Νεεμία· Ἀζαριά, Νααμιά, Ναεμάνει, Μαλδόχεος, Βαλσάν,

15 om και 3° A 16 οι εχθροι] pr παντες NA | ημων 1°] υμων N* (ημ. NA
 N^{c.a}) | επεπεσεν] επεσεν A | φοβος] + μεγας N | τουτο το εργον N 17 om αι
 BN* (hab pr αι N^{c.a} [superscr] A) 18 ορκοι B* (ενορκοι B1^a a¹ b NA) | ην]
 η B* (ν ins Ba¹ b) | Ιωναν] Ιωναν N* Ιωναθαν N^{c.a} A | Μεσουλαβμ N^{*vid} (ras
 β N^{c.a}) 19 επιστολας] pr α N* (ras N¹) | απεστειλεν NA XVII 1 εγε-
 νετο] ν sup ras A¹ | Λευιται NA 2 ως] ην A | φοβουμεινοι N 3 ειπα]
 ειπον A | ανγησονται B* (ανοιγ. Bab) | ετι BN^{c.a} 1] οτι N^{*vid} c.b¹ A | εγρη-
 γορουντων] γρηγ. NA pr ετι NA | κλεισθωσαν] κλ[ε]ισθωσαν N κλειαισθωσα A |
 σφηνοισθω N* + [σα N^a | στησω N² | αυτου 1°] εαυτου NA | αυτου 2°] εαυτου A
 5 ανεβησαν] α sup ras A¹ 6 υιοι] pr οι A | αιχμαλωσιας] pr της NA |
 επεστρεψαν A | om εις 2° N* (superscr N^{c.a}) | om ανηρ εις την N^{*vid} (hab
 N^{c.a} [mg]) | αυτου] εαυτου A 7 μετα] pr οι ελθοντες N^{c.a} mg | Αζαρεα A |
 Νααμια] Ναεμια Bab Δαεμια N Ρεελμα A | Ναεμανει] Νααμμανει N Ναεμανι
 A | Μαλδοχεος] Βαρδοχαιου N Μαρδοχου A | Βαλσαν] Βασφαν N Βαασαν A

Β Μασφέραν, Ἑσρά, Βατοεί, Ναούμ, Βαανά, Μασφάρ. ἄνδρες υἱοῦ
 Ἰσραήλ. ⁸υἱοὶ Φόρος, δισχιλίοι ἑκατὸν ἐβδομήκοντα δύο. ⁹υἱοὶ Σαφατιά, ⁸
 τριακόσιοι ἐβδομήκοντα δύο. ¹⁰υἱοὶ Ἡρά, ἑξακόσιοι πενήτηκοντα δύο. ¹⁰
¹¹υἱοὶ Φααθμωᾶβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ Ἰωβᾶβ, δισχιλίοι ὀκτακόσιοι ¹¹
 δέκα ὀκτώ. ¹²υἱοὶ Αἰλάμ, χίλιοι διακόσιοι πενήτηκοντα τέσσαρες. ¹²
¹³υἱοὶ Ζαθουιά, ὀκτακόσιοι τεσσεράκοντα. ¹⁴υἱοὶ Ζαθού, ὀκτακόσιοι ¹³
 ἐξήκοντα. ¹⁵υἱοὶ Βανουί, ἑξακόσιοι τεσσεράκοντα ὀκτώ. ¹⁶υἱοὶ Βηβί, ¹³
 ἑξακόσιοι εἴκοσι ὀκτώ. ¹⁷υἱοὶ Ἀσγάδ, δισχιλίοι τριακόσιοι εἴκοσι ¹⁵
 ὀκτώ. ¹⁸υἱοὶ Ἀδεικάμ, ἑξακόσιοι ἐξήκοντα ἑπτὰ. ¹⁹υἱοὶ Βατοεί, δισ- ¹⁶
 χίλιοι ἐξήκοντα ἑπτὰ. ²⁰υἱοὶ Ἡδεῖν, ἑξακόσιοι πενήτηκοντα πέντε. ¹⁷
²¹υἱοὶ Ἀτήρ τῷ Ἐζεκία, ἐνενήκοντα ὀκτώ. ²²υἱοὶ Ἡσάμ, τριακόσιοι ¹⁸
 εἴκοσι ὀκτώ. ²³υἱοὶ Βεσεί, τριακόσιοι εἴκοσι τέσσαρες. ²⁴υἱοὶ Ἀρείφ, ¹⁹
 ἑκατὸν δώδεκα. ²⁵υἱοὶ Γαβαών, ἐνενήκοντα πέντε. ²⁸ἄνδρες Βηθα- ²⁰
 σμῶθ, τεσσεράκοντα δύο. ²⁹ἄνδρες Καριθιαιεῖμ, Καφεῖρᾶ καὶ Βηρώς, ²¹
 ἑπτακόσιοι εἴκοσι εἰς. ³⁰ἄνδρες Ἀραμὰ καὶ Τάμαλ, ἑξακόσιοι εἴκοσι ²²
 εἰς. ³¹ἄνδρες Μαχεμάς, ἑκατὸν εἴκοσι δύο. ³²ἄνδρες Βηθῆλ καὶ Ἀλειά, ²³
 ἑκατὸν εἴκοσι τρεῖς. ³³ἄνδρες Ναβιά ἄαρ, πενήτηκοντα δύο. ³⁴ἄνδρες ²⁴
 Ἡλὰμ ἄαρ, χίλιοι διακόσιοι πενήτηκοντα. ³⁵υἱοὶ Ἡράμ, τριακόσιοι εἴ- ²⁵
 κοσι. ³⁶υἱοὶ Ἱερεῖχώ, τριακόσιοι τεσσεράκοντα πέντε. ³⁷υἱοὶ Λόδ, Ἀδιά ²⁶
 καὶ Ὠνώ, ἑπτακόσιοι εἴκοσι εἰς. ³⁸υἱοὶ Σανανάτ, ἐννακόσιοι τριάκοντα. ²⁷

ΝΑ 7 Μασφεραν] Μασφαραδ Ν Μασφαραθ Α | Εσδρα Ν Εζρα Α | Βατοεῖ]
 Βαγονια Α | υἱοῦ] του Bab λαου ΝΑ 10 Ηραμ Ν | ἑξακοσιοι] επτακοσιοι Ν
 χ' Ν^{c,amg} | πενήτηκοντα] εβδομηκοντα Α 11 Ιωβαβ] Ιωαβ Ν και Ιωαβ Α |
 om οκτακοσιοι Α 12 Αιλαμ] Ελαμ Ν | διακοσιοι] οκτακοσιοι Ν s' Ν^{c,amg}
 13 Ζαθουια] Ζαθθουεια Ν Ζαθθουα Α | οκτακοσιοι] εννακοσιοι (ras 1 lit forte
 v post ο 1^ο Ν¹) Ν pr ω Ν^{c,ca?mg} | τεσσερακοντα (τεσσαρακ. Β²: item 15, 28,
 36, 41, 44, 62, 67)] + πεντε ΝΑ 14 Ζαθου] Ζακχουρ Α | οκτακοσιοι]
 pr vid ω' Ν^{*? ψ'} Ν^{c,amg sup} επτακοσιοι Α 16 Βηβει ΝΑ | εικοσι] εικο sup
 ras Α¹ 17 Ασγαδ] Ασταδ Ν Αγεταδ Α | οκτω] δυο ΝΑ 18 Αδεικαμ]
 Αδενικαμ Ν Αδωνικαμ Α 19 Βατοεῖ] Βαγοει Ν Βαγονει Α 20 Ηδων Α
 πεντε] τεσσαρες Α 22 Ησαμ Α | τριακοσιοι] οι sup ras vel litur ut vid
 in Ν 23 Βασι Α 24 Αρειφ] Αρειμ Α | δωδεκα] δεκα δυο Α + υιοι
 Ασεν διακοσιοι] εικοσι τρεις:] Ν 26—7 [υιοι Βεθλλεεμ' εκατον εικοσι τρις]
 υιοι Νετωφα' πενήτηκοντα εξ'·] (27) υιοι Αναθωθ' εκατον εικοσι οκτω:] Ν [υιοι
 Βαισαλεεμ' εκατον εικοσι τρεις'·] υιοι Ανετωφα' πενήτηκοντα εξ'·] υιοι Ναθωθ'
 εκατον εικοσι οκτω'·] Α (om Β) 28 Βηθασμωθ] Βηθ' Α 29 Καρα-
 θιαριμ Ν Καραθιαρειμ Α | Καφεира] Χαφира (i sup ras 2 litt Α^{a2}) Α | Βηρωθ
 ΝΑ | εικοσι εις] τεσσερακοντα τρεις ΝΑ 30 κα Β | Ταμαλ] Ταβαα Ν
 Γαβαα Α | εις] μια sup ras Ν^{c,avid} 31 Μαχμας Ν^{c,a} 32 Βεθηλ Ν^{c,a} Βαι-
 θηλ Α | Αλεια] Αι Α 33 Ναβια ααρ] Ναβιαα ρ' Β Ναβεια (Ναβια Α) εκατον
 ΝΑ | δυο] + υιοι Μαγμως (Μαγεβως Α) εκατον πενήτηκοντα εξ' ΝΑ 34 χι-
 λιοι] δισχιλιοι Ν | πενήτηκοντα] + δ' Ν^{c,a} + τεσσαρες Α 36 Ιεριχω Β^b
 37 Αδιδ Α | Ωνων ΝΑ 38 Σανανᾶ γ' Β^a Σανανα ΝΑ | εννακοσιοι (εννακ.
 Ν^{*} v 2^ο superscr Ν^{c,a} a sup ras Α¹)] pr τρισχιλιοι ΝΑ

39 ³⁹οἱ ἱερεῖς, υἱοὶ Ἰωδάε εἰς οἶκον Ἰησοῦ, ἐννακόσιοι ἐβδομήκοντα τρεῖς· B
⁴⁰ ⁴⁰υἱοὶ χίλιοι πεντήκοντα δύο· ⁴¹υἱοὶ Φασεδούρ, ⁴²αὖ τεσσεράκοντα
⁴² ⁴²ἑπτὰ· ⁴²υἱοὶ Ἡράμ, χίλιοι δέκα ἑπτὰ· ⁴³οἱ Λευεὶ, υἱοὶ Ἰησοῦ τῷ
⁴³ ⁴³Καβδιηλ τοῖς υἱοῖς τοῦ Θουδουιά, ἐβδομήκοντα τέσσαρες· ⁴⁴οἱ ἄδοντες,
⁴⁴ ⁴⁴υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν τεσσεράκοντα ὀκτώ· ⁴⁵οἱ πυλωροὶ, υἱοὶ Σαλούμ,
⁴⁵ ⁴⁵υἱοὶ Ἀτήρ υἱοῦ Ἀτήρ, υἱοὶ Τελαμών, υἱοὶ Ἀκού, υἱοὶ Ἀτειτά, υἱοὶ
⁴⁶ ⁴⁶Σαβεὶ, ἑκατὸν τριάκοντα ὀκτώ· ⁴⁶οἱ Ναθινεῖμ· υἱοὶ Σηά, υἱοὶ Ἀσφά,
⁴⁷ ⁴⁷υἱοὶ Γαβαώθ, ⁴⁷υἱοὶ Κειρά, υἱοὶ Ἀσωνιά, υἱοὶ Φαδών, ⁴⁸υἱοὶ Λαβανά,
⁴⁸ ⁴⁸υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Σαλαμεῖ, ⁴⁹υἱοὶ Ἀνάν, υἱοὶ Γαδῆλ, ⁵⁰υἱοὶ Ραεά,
⁵⁰ ⁵⁰υἱοὶ Ρασών, υἱοὶ Νεκωδά, ⁵¹υἱοὶ Γηζάμ, υἱοὶ Ὀζεὶ, υἱοὶ Φεσῆ, ⁵²υἱοὶ
⁵¹ ⁵²Βησεὶ, υἱοὶ Μεσσεινώμ, υἱοὶ Νεφωσασεῖ, ⁵³υἱοὶ Βακβού, υἱοὶ Ἀχειφά,
⁵³ ⁵³υἱοὶ Ἀρούμ, ⁵⁴υἱοὶ Βασαώθ, υἱοὶ Μειιδά, υἱοὶ Ἀδασάν, ⁵⁵υἱοὶ Βαρκοῦε,
⁵⁴ ⁵⁵υἱοὶ Σεσειράθ, υἱοὶ Ἡμαθ, ⁵⁶υἱοὶ Ἀσειά, υἱοὶ Ἀτειφά· ⁵⁷υἱοὶ δούλων
⁵⁵ ⁵⁶Σαλωμών· υἱοὶ Σουτεὶ, υἱοὶ Σαφάραθ, υἱοὶ Φερειδά, ⁵⁸υἱοὶ Ἰελήλ, υἱοὶ
⁵⁶ ⁵⁷Δορκών, υἱοὶ Γαδῆλ, ⁵⁹υἱοὶ Σαφατιά, υἱοὶ Ἐγῆλ, υἱοὶ Φακάραθ, υἱοὶ
⁵⁷ ⁵⁸Σαβαεῖμ, υἱοὶ Ἡμεῖμ· ⁶⁰πάντες οἱ Ναθινεῖμ καὶ υἱοὶ δούλων Σαλωμών
⁵⁸ ⁵⁹τριακόσιοι ἐνενήκοντα δύο· ⁶¹καὶ οὗτοι ἀνέβησαν ἀπὸ Θελμέλεθ·
⁵⁹ ⁶⁰Ἀρησά, Χαρούβ, Ἡρών, Ἰεμήρ· καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν ἀπαγγεῖλαι
⁶⁰ ⁶¹οἴκους πατριῶν αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν εἰ ἀπὸ Ἰσραὴλ εἰσιν· ⁶²υἱοὶ
⁶¹ ⁶²Δαλεά, υἱοὶ Τωβιά, υἱοὶ Νεκωδά, ἑξακόσιοι τεσσεράκοντα δύο· ⁶³καὶ
⁶² ⁶³ἀπὸ τῶν ἱερέων υἱοὶ Ἐβειά, υἱοὶ Ἀκώς, υἱοὶ Βερζελλεῖ, ὅτι ἔλαβεν ἀπὸ

39 υιοι] pr οι & | εννακοσιοι] εκατον superscr &^a 40 υιοι] + Χεμηρ & &^a
+ Εμμηρ Α | χιλιοι] χειλisci Β^{a2b} 41 Φασεουρ & Α | ,as'] χιλιοι διακοσιοι
&^a 42 Ηρα & 43 Λευει] Λευιται & Α | υιοι] pr οι & | Καβδιηλ]
Καδμυηλ & Α | Θουδουια] Ουδουια & Α 44 υιοι] pr οι & 45 Σελλουμ]
Α | om υιου Ατηρ & Α | Τελαμων] Τολμων Α | Ακουμ & Α | Ατιτα Α | Σα-
βαι Α 46 Ναθινειμ Α | Σηα] Οιαα Α^{vid} | Ασφα] Ασειφα & Α | Γαβαωθ]
Ταβαωθ & Ταββαωθ Α 47 Κειρας & Α | Ασωνια] Ιασωνια & Σιαια Α
48 Αγαβα] Αγγαβα Α + υιοι Ακουα] υιοι Ουτα] υιοι Κηταρ] υιοι Γαβα] & + υιοι
Ακουδ'· υιοι Ουτα] υιοι Κηταρ'· υιοι Αγαβ'· Α | Σαλαμει] Σαμαει & Σελμει
Α 49 Αναν] Γαναν & | Γαδηλ] Σαδηλ Α + υιοι Γααρ'· Α 50 Ραεα]
Ρααia Α | Ρασων] Ραεσων & | Νεκωδαμ & 51 Οζι Α | Φεση] Φαιση &
Φεσση Α 52 Βησει] Βαισει & | Μεσσεινωμ & Μεινωμ Α | Νεφωσασειμ
& Νεφωσαιεμ Α 53 Βακβου] Νεκουβ & Βακβουκ Α | Αχειφα] Ακειφα &
Αχιφα Α | Αρουρ Α 54 Βασαλωθ & Α 55 Σεισαραθ Α | Ημαθ]
Θημα Α 56 Ασεια] Νεισεια Α 57 om Σαλωμων &^{a2}vid (hab
&^ac.a(mg)) | Σουτει &^ac.a(vid) (Σουτη &^{a2}vid) | Σαφαραθ & | Φαριδα Α 58 Ιε-
ληλ] Ιεαηλ & Α | Γαδδηλ Α 59 Εγηλ] Επτηλ Α | Φακαραθ] Φαχαρατ &
Φαχαραθ Α 60 Ναθεινεινιμ Β* Ναθει| (vel potius Νλθει) νεινιμ Β^b
Ναθιν|νιειμ & Ναθανειμ Α | om δουλων & 61 Θελμελεθ] Θερμελεθ &
Θελμελεχ Α | Αρησα] Θελαρσα Α | Χαρουβ] Χερουβ &^{a2}c.a? Α | Ιεμηρ] Εμηρ
Α*vid | εδυνασθησῃ Α | εαντων & (bis) | om ει &* (superscr &^ac.a) 62 Δα-
λαια & Α + υιοι Βουα Α | τεσσερακοντα] pr και & 63 Εβεια] Αβεια & Α
Ακκωσ Α | υιοι 3° sup ras 5 ut vid litt Α | Βερζελλαι Α (bis) | ελαβον & Α

Β θυγατέρων Βερζελλει τοῦ Γαλααδείτου γυναῖκας καὶ ἐκλήθη ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν. ⁶⁴οὔτοι ἐξήτησαν γραφὴν αὐτῶν τῆς συνοδίας καὶ οὐχ εὐρέθη, ⁶⁴ καὶ ἡγγιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας. ⁶⁵καὶ εἶπεν Ἀσερσαθὰ ἵνα μὴ ⁶⁵ φάγωσιν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων ἕως ἀναστῇ ὁ ἱερεὺς φωτίσων. ⁶⁶καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐκκλησία ὥσπερ τέσσαρες μυριάδες ⁶⁶ δισχιλίοι ⁶⁶ τριακόσιοι ὀκτώ, ⁶⁷παρὲξ δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὔτοι ⁶⁷ τριακόσιοι τριάκοντα ἑπτὰ· καὶ ἄδοντες καὶ ἄδουσαι διακόσιοι τεσσε- ⁶⁹ράκοντα πέντε· ⁶⁹οἱ δισχιλίοι ἑπτακόσιοι. ⁷⁰καὶ ἀπὸ μέρους ἀρχη- ⁶⁹γῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς τὸ ἔργον τῷ Νεεμῖα εἰς θησαυρὸν ⁷⁰ χρυσοῦς ,α, φιάλας πεντήκοντα καὶ μεχωνῶθ τῶν ἱερέων τριάκοντα. ⁷¹καὶ ἀπὸ ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔθηκαν εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔτους, τοῦ ⁷¹ χρυσίου δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς δισχιλίας διακοσίας, ⁷²καὶ ⁷² μεχωνῶθ τῶν ἱερέων ἐξήκοντα ἑπτὰ. ⁷³καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς καὶ ⁷³ οἱ Λευεῖται καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ οἱ Ναθινεῖμ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

¹Καὶ ἐφθασεν ὁ μὴν ὁ ἔβδομος καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν ¹ αὐτῶν, ⁽¹⁾καὶ συνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς εἰς τὸ πλάτος τὸ ^(VI) ἔμπροσθεν πύλης τοῦ ὕδατος. καὶ εἶπαν τῷ Ἑσρα τῷ γραμματεῖ ἐνέγκαι τὸ βιβλίον νόμου Μωυσῆ ὃ ἐνετείλατο τῷ Ἰσραὴλ. ²καὶ ² ἤνεγκεν Ἑσρας ὁ ἱερεὺς τὸν νόμον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας, ἀπὸ

ΝΑ 63 Βερζελλει 2^ο] pr του Ν | Γαλααδίτου Α | επ] το (sic) Α 64 αυτων] εαυτων ΝΑ | συνοδειας Β*Ν (συνοδιας Β^bΑ) | ευρεθη] ηυρεθησαν Ν* ηυρεθη Ν^{c.a}Α | ιερατίας Α 65 Αθερσαθα ΝΑ+αυτοις Α | εως]+αν Ν | ανεστε Α 66 ωσει τεσσαρες μυριαδες] εις τεσσαρας μυριαδας Α | δισχιλιοι τριακοσιοι (δισχιλαιοι τριακοσιοι Ν*)] δισχιλιους τριακοσιους Α | οκτω Β*^b] εξηκοντα Β^aΝΑ 67 om αυτων και Ν | τριακοσιοι] pr ζ Β^{ab} pr επτακιχλιοι ΝΑ (επτα-κισχλιοι) | αιδοντες, αιδουσαι Β* (αδ. bis Β^{ab}) | τεσσαρακοντα Β*Ν | πεντε]+ (68) ιπποι επτακοσιοι τριακοντα εξ' | ημνοι διακοσιοι τεσσερα|κοντα πεντε· (69) καμηλοι τετρακοσιοι τριακοντα πεντε Α 69 δισχιλιοι επτακοσιοι] εξακισχλιοι Ν+ψκ' Ν^{c.a} εξακισχλιοι επτ. εικοσι· Α+ιπποι επτακοσιοι τριακοντα εξ' | ημνοι διακοσι|οι τεσσερακοντα| πεντε· | καμηλοι (+ αυτων Ν^{c.a}) τετρακοσιοι τριακοντα| πεντε· | Ν 70 Νεεμια Αθαρσαθα εδωκεν Ν^{c.a}mg Αθ. εδωκαν Α | ,α] χιλιοις ΝΑ | μεχωνωθ] χοθωνωθ Ν^{c.a}Α 71 εθηκαν ΒΝ^{c.a}] εδωκα Ν*vid εδωκαν Α | θησαυρους Ν^{c.a}Α | ετους (εγους Ν*vid)] εργου Ν^{c.a}Α | του χρυσιου] om του Β^{ab}ΝΑ | μνας] pr μυριας Α | διακοσιας] ο' Ν^{c.a}mg+και εδωκαν οι κατα|λοιποι του λαου| χρυσους εν νομισμασιν| δυο μυριαδας| και αργυρα σκευη δισ|χι-λια: Ν^{c.a} 72 μεχωνωθ] χοθωνωθ Ν^{c.a}mgΑ | ιερων Ν 73 Λευιται ΝΑ | Ναθινειμ Α XVIII 1 αυτων] εαυτων Α+και εφθασεν ο μη| ο εβδομος Ν* (om Ν*) | ανηρ| εις Β* ανηρ εις| εις Β² ανηρ εις| Ν ανηρ εις εις Α | ειπον Α | Εσδρα Ν Εζρα Α (Εσδρ. Ν Εζρ. Α ubique) | ενετειλατο]+κς Ν^aΑ | Ισραηλ 2^ο] coep Ισ Ν*vid Ιηλ Ν¹ 2 ηνεγκαν Β* (ηνεγκεν Β¹(vid)) | om τον νομον Α

ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς καὶ πᾶς ὁ συνίων ἀκούειν, ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ B
 3 μηνὸς τοῦ ἐβδόμου. ³καὶ ἀνέγνω ἐν αὐτῷ ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ διαφω-
 τίσαι τὸν ἥλιον ἕως ἡμίσεος τῆς ἡμέρας ἀπέναντι τῶν ἀνδρῶν καὶ
 τῶν γυναικῶν, καὶ αὐτοὶ συνιέντες· καὶ ὧτα παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς τὸ
 4 βιβλίον τοῦ νόμου. ⁴καὶ ἔστη Ἔσρας ὁ γραμματεὺς ἐπὶ βήματος
 ξυλίνου, καὶ ἔστησεν ἐχόμενα αὐτοῦ Ματθαίας καὶ Σαμαίας καὶ
 Ἀνανιὰ καὶ Οὐρειὰ καὶ Ἐλκειὰ καὶ Μασσαϊὰ ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ
 5 ἐξ ἀριστερῶν Φαδαίας καὶ Μεισαήλ καὶ Μελχειάς καὶ Ζαχαρίας. ⁵καὶ
 ἤνοιξεν Ἔσρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι αὐτὸς ἦν
 ἐπάνω τοῦ λαοῦ· καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤνοιξεν αὐτό, ἔστη πᾶς ὁ λαός.
 6 ⁶καὶ ὑλόγησεν τὸν κύριον τὸν θεὸν τὸν μέγαν, καὶ ἀπεκρίθη πᾶς
 ὁ λαὸς καὶ εἶπαν Ἀμήν, καὶ ἔκνυσαν καὶ προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ
 7 ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ⁷καὶ Ἰησοῦς καὶ Βαναϊὰ καὶ Σαραβιὰ
 ἦσαν συνετίζοντες τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον· καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ στάσει
 8 αὐτοῦ. ⁸καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐδίδασκεν
 Ἔσρας καὶ διέστελλεν ἐν ἐπιστήμῃ Κυρίου, καὶ συνῆκεν ὁ λαὸς ἐν
 9 τῇ ἀναγνώσει. ⁹καὶ εἶπεν Νεεμίας, καὶ Ἔσρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμ-
 ματεὺς καὶ οἱ Λευεῖται συνετίζον τὸν λαόν, καὶ εἶπαν παντὶ τῷ λαῷ
 Ἡμέρα ἀγία ἐστὶν Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, μὴ πενθεῖτε μηδὲ κλαίετε·
 10 ὅτι ἔκλαιεν πᾶς ὁ λαός, ὥς ἤκουσαν τοὺς λόγους τοῦ νόμου. ¹⁰καὶ
 εἶπεν αὐτοῖς Πορεύεσθε, φάγετε λιπάσματα καὶ πῖετε γλυκάσματα
 καὶ ἀποστείλατε μερίδα τοῖς μὴ ἔχουσιν, ὅτι ἀγία ἐστὶν ἡ ἡμέρα τῷ
 11 κυρίῳ ἡμῶν· καὶ μὴ διαπέσητε, ὅτι ἐστὶν ἰσχύς ἡμῶν. ¹¹καὶ οἱ
 Λευεῖται κατεσιώπων τὸν λαὸν λέγοντες Σιωπάτε, ὅτι ἡ ἡμέρα ἀγία,
 12 καὶ μὴ καταπίπτετε. ¹²καὶ ἀπῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν

2 εως] pr και ΝΑ

3 φωτισαι Ν*vid (pr δια| Ν^{c.a}(mg)) | ΝΑ

ἡλιον] Ἰηλιον Ν*vid | ἡμισους] μεσουσης B^{amg} Ν^{c.bmg} μεσου Α | ὧτα] pr τα Ν
 4 εστη] εστησεν Ν* (improb σεν Ν?) | γραμματευς B^{Ν^{c.a}mg} Α] ιερευς Ν* | εστη-
 σεν] εστησαν Ν^{c.a} | Ματ|θαθιας Ν* (Ματ|ταθιας Ν^{a?c.a?}(vid)) | Ανανιας ΝΑ | Ου-
 ριας Ν* Ουρια Ν^{c.a} Α | om και 6^ο Ν* (ς superscr Ν^{c.a}) | Ελκεια] Χελκια Ν
 Χελκεια Α | Μασααia Ν Μασαia Α | αριστερων] ευωνυμων Α | Μισαηλ Α |
 Μελχειας] +ς Ωσαμ ς Ασαβδανα· Ν^{c.amg} dextr + και Ωσαμ και Ασαβααμα Α
 Ζαχαριας] + και Μοσολλαμ Ν^{c.a}mg sinistr Α 5 λαον 2^ο] + οτι αυτος ην Ν*
 (improb Ν?) | αυτο] αυτου Β*vid 6 ευλογησεν Ν + Εσδρας Ν^{c.a}mg Α | τον
 κυριον] om τον ΝΑ | αμην] + επαραντες χειρας αυτων Ν^{c.a} Α 7 Βαναiaς
 ΝΑ 8 βιβλιω] pr τω ΝΑ | om εν 2^ο Α | λαος] + κω Ν 9 Λευιται
 Ν | συνετιζον] και οι συνετιζοντες ΝΑ | εστιν αγια (αγιαν Ν*) η ημερα Ν
 αγια η ημ. εστιν Α | Κυριω] pr τω Ν | ηκουσαν B^{Ν^{c.a}} ηκουσεν Ν* Α
 10 φαγετε] ς superscr Ν^{c.a} | μεριδας ΝΑ | om μη 1^ο Ν* (superscr Ν^{c.a}) | η
 ημερα εστιν ΝΑ | ημων 2^ο] υμων Ν^{c.a} Α 11 Λευιται ΝΑ (item 13) | τον
 λαον] pr πα|τα Α | η ημερα] om η ΝΑ 12 πηλθεν Ν* (α superscr
 Ν^{c.a}) | πειν B^bΝ^{c.a} Α] πειν Β* πιν Ν*

Β καὶ ἀποστέλλειν μερίδας καὶ ποιῆσαι εὐφροσύνην μεγάλην, ὅτι
 συνῆκαν ἐν τοῖς λόγοις οἷς ἐγνώρισεν αὐτοῖς. ¹³ Καὶ ἐν τῇ ¹³
 ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ συνήχθησαν οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν σὺν τῷ
 παντὶ λαῷ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται πρὸς Ἑσραὴν τὸν γραμματέα.
 ἐπιστῆσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου. ¹⁴ καὶ εὗροσαν ¹⁴
 γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὃ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωσῇ, ὅπως
 κατοικήσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν σκηναῖς ἐν ἑορτῇ ἐν μηνὶ τῷ
 ἑβδόμῳ, ¹⁵ καὶ ὅπως σημαίνωσιν σάλπιγγιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ¹⁵
 αὐτῶν καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ εἶπεν Ἑσρας Ἐξέλθετε εἰς τὸ ὄρος
 καὶ ἐνέγκετε φύλλα ἐλαίας καὶ φύλλα ξύλων κυπαρισσίνων καὶ
 φύλλα μυρσίνης καὶ φύλλα φοινίκων καὶ φύλλα ξύλου δασέος, ποι-
 ῆσαι σκηναὶς κατὰ τὸ γεγραμμένον. ¹⁶ καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς καὶ ἦ- ¹⁶
 νεγκαν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς σκηναὶς ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ δώματος αὐτοῦ
 καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου τοῦ θεοῦ καὶ ἐν
 ταῖς πλατείαις τῆς πόλεως καὶ ἕως πύλης Ἑφραίμ. ¹⁷ καὶ ἐποίησαν ¹⁷
 πᾶσα ἡ ἐκκλησία οἱ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας σκηναὶς,
 καὶ ἐκάθισαν ἐν σκηναῖς· ὅτι οὐκ ἐποίησαν ἀπὸ ἡμερῶν Ἰησοῦ υἱοῦ
 Ναυῆ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης· καὶ ἐγένετο εὐ-
 φροσύνη μεγάλη. ¹⁸ καὶ ἀνέγνω ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ ἡμέραν ¹⁸
 ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἑσχά-
 της· καὶ ἐποίησαν ἑορτὴν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ
 ἐξόδιον.

¹ Καὶ ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τούτου συνήχθησαν ¹ XI
 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν σάκκοις. ² καὶ ἐχωρίσθησαν οἱ υἱοὶ ²
 Ἰσραὴλ ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου, καὶ ἔστησαν καὶ ἐξηγόρευσαν
 τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν. ³ καὶ ἔστη- ³
 σαν ἐπὶ στάσει αὐτῶν, καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου θεοῦ αὐ-
 τῶν, καὶ ἦσαν ἐξαγορεύοντες τῷ κυρίῳ καὶ προσκυνοῦντες τῷ θεῷ

NA 12 ποιῆσαι] ποιειν N^{c.a} | ἐγνώρισεν] ν sup ras A¹ 13 om συν NA
 14 Μωσῇ NA | om εν 3^ο N* (superscr N^{c.a}) 15 πως N* (ο superscr
 N^{c.a}) | σημανωσιν N¹ A | ἐξέλθατε A | ενεγκατε Bab NA 15—16 και
 φυλλα φοινικων...σκη in mgg inf et sup necnon sup ras A^a 16 δασεως
 NA^a | σκηνας]+ αυτοις A^a 16 εαυτοις σκηνας] [σκη]νας αυτοις A | αυτου]
 εαυτου N | αυτων] εαυτων N | ταις αυλαις (2^ο) om ταις A | ταις πλατειαις
 [πλαταιαις N]) om ταις NA | πυλης] οικου A 17 εποιησα (1^ο) A | σκηνας]
 εν σκηναις N* (εν, ι improb N¹) 18 νομω N | τη ημερα] pr εν N*
 (om N¹) | εξοδιον]+κατα το κριμα N^{c.a} (mg) A XIX 1 εικοστη και
 τεταρτη] τε|ταρτη και εικαδι N | Ισραηλ] pr ε N* + εν νη|στια και εν σακκοις]
 και εχωρισθησα] οι υιοι Ισλ N* (om N¹) 3 om και εστησαν N* (hab
 N^{c.a} mg) | στασει] pr τη A | αυτων 2^ο, 3^ο] εαυτων N | θεω] pr κω N^{c.a} A

4 αὐτῶν. 4 καὶ ἔστη ἐπὶ ἀναβάσει τῶν Λευειτῶν Ἰησοῦς καὶ υἱοὶ Β
 Καθμιήλ, Σαραβιὰ υἱὸς Ἀραβιά, καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ πρὸς
 5 Κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν. 5 καὶ εἶποσαν οἱ Λευεῖται Ἰησοῦς καὶ
 Καθμιήλ Ἀνάστητε, εὐλογεῖτε Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος
 καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος· καὶ εὐλογήσουσιν ὄνομα δόξης σου, καὶ ὑψώ-
 6 σουσιν ἐπὶ πάσῃ εὐλογίᾳ καὶ αἰνέσει. 6 καὶ εἶπεν Ἑσρας Σὺ εἶ
 αὐτὸς Κύριος μόνος· σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ
 πᾶσαν τὴν στάσιν αὐτῶν, τὴν γῆν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ,
 τὰς θαλάσσας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς, καὶ σὺ ζωοποιεῖς τὰ πάντα·
 7 καὶ σοὶ πρόσκυνουσιν αἱ στρατεῖαι τῶν οὐρανῶν. 7 σὺ εἶ ὁ θεός, σὺ
 ἐξελέξω ἐν Ἀβράμ καὶ ἐξήγαγες αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαιῶν,
 8 καὶ ἐπέθηκας αὐτῷ ὄνομα Ἀβραάμ. 8 καὶ εὑρες τὴν καρδίαν αὐτοῦ
 πιστὴν ἐνώπιόν σου, καὶ διέθου πρὸς αὐτὸν διαθήκην δοῦναι αὐτῷ
 τὴν γῆν τῶν Χαναανίων καὶ Χετταίων καὶ Ἀμορραίων καὶ Φερεζαίων
 καὶ Ἰεβουσαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· καὶ ἔστησας
 9 τοὺς λόγους σου, ὅτι δίκαιος σὺ. 9 καὶ εἶδες τὴν ταπείνωσιν τῶν
 πατέρων ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὴν κραυγὴν αὐτῶν ἤκουσας ἐπὶ
 10 θάλασσαν ἐρυθράν. 10 καὶ ἔδωκας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν
 Φαραὼ καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς παισὶν αὐτοῦ καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ τῆς
 γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔγνωσ ὅτι ὑπερηφάνησαν ἐπ' αὐτούς· καὶ ἐποίησας
 11 ἡσυχίαν ὄνομα, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. 11 καὶ τὴν θάλασσαν ἔρηξας ἐνώ-
 πιον αὐτοῦ, καὶ παρήλθοσαν ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης ἐν ξηρασίᾳ, καὶ
 τοὺς καταδιώξαντας αὐτοὺς ἔριψας εἰς βυθὸν ὥσει λίθον ἐν ὕδατι
 12 σφοδρῶ. 12 καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης ὠδήγησας αὐτοὺς ἡμέρας καὶ ἐν
 στύλῳ πυρός τὴν νύκτα, τοῦ φωτίσαι αὐτοὺς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύ-
 13 σονται ἐν αὐτῇ. 13 καὶ ἐπὶ ὄρος Σεινὰ κατέβης καὶ ἐλάλησας πρὸς
 αὐτοὺς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς κρίματα εὐθέα καὶ νόμους

4 Λευιτ. ΝΑ (item 5) | Σαραβια] Σαραδια Ν Σαχανια Α | Αραβια] Σαρα- ΝΑ
 βια Ν Σαραβαια Α + υιοι Χανανι Ν^{c.a} Α | om μεγαλη Α | αυτων] εαυτων Ν
 5 ειποσαν] ειπαν Α | Λευειται] pr υιοι Ν* (ras Ν?) | ευλογειτε] pr και Ν |
 Κυριον τον θεον] τον κν θν Α | ημων] υμων Ν^{c.a} | om και 3° Β^{ab} Α | om εως
 του αιωνος Α | om και 4° Ν* (5 superscr Ν^{c.a}) | υψωσουσιν] υψους σου Ν^{c.a}
 6 κς αυτος Ν | τον ουρανον] + και τον ουρανον Ν | εν αυτη] + την γην και Ν*
 (improb Ν^{c.a}) | σοι Β^{ab}] συ Β* ΝΑ | στρατιαι ΝΑ 7 συ ει ο θεος] συ
 ει κς ο θς Ν^{c.a} mg (om Ν*) Α | εν Αβραμ] εν Αβρααμ Β* vid (ras 1 lit post ρ in
 Αβραμ Β?) ενα] Αβρααμ Ν | εν τη χωρα Ν* (5 superscr Ν^{c.a}) | om αυτω Ν*
 8 ευρας Ν | και 8°] δουναι Ν^{c.a} 9 ιδες Α | ταπεινωσιν] κακιαν Ν^{c.a} mg |
 επι] i sup ras Α^a 10 εδωκες Α | om και τερατα ΝΑ | πασιν Ν | om και εν
 παντι τω λαω της γης αυτου Ν* (hab Ν^{c.a} mg sup) 11 ερηξας Β^{ab} ΝΑ | αυ-
 του] αυτων ΝΑ | καταδιωκοντας Α | ερειψας Β* ερειψας Β^b ΝΑ 12 πυρος]
 + ωδηγησας Ν* (improb Ν?) 13 Σινα ΝΑ Σιναι Ν^{c.b} | ευθεια ΝΑ

Β ἀληθείας, προστάγματα καὶ ἐντολὰς ἀγαθὰς. ¹⁴ καὶ τὸ σάββατόν ¹⁴ σου τὸ ἅγιον ἐγνώρισας αὐτοῖς, ἐντολὰς καὶ προστάγματα καὶ νόμον ἐνετείλω αὐτοῖς ἐν χειρὶ Μωυσῆ δούλου σου. ¹⁵ καὶ ἄρτον ἐξ ¹⁵ οὐρανοῦ ἔδωκας αὐτοῖς εἰς σιτοδοτείαν αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξήνεγκας αὐτοῖς εἰς δίψαν αὐτῶν. καὶ εἶπας αὐτοῖς εἰσελθεῖν κληρονομῆσαι τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτεινας τὴν χεῖρά σου δοῦναι αὐτοῖς. ¹⁶ καὶ ἐσκήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῶν ἐντο- ¹⁶ λῶν σου. ¹⁷ καὶ ἀνένευσαν τοῦ εἰσακοῦσαι, καὶ οὐκ ἀνεμνήσθησαν ¹⁷ τῶν θαυμασίων σου ὧν ἐποίησας μετ' αὐτῶν· καὶ ἐσκήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ ἔδωκαν ἀρχὴν ἐπιστρέψαι εἰς δουλείαν αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ σὺ θεὸς ἐλεῆμων καὶ οἰκτεῖρμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς. ¹⁸ ἔτι δὲ καὶ ἐποίησαν ¹⁸ ἑαυτοῖς μόσχον χωνευτὸν καὶ εἶπαν Οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ ἐξαγαγόντες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους. ¹⁹ καὶ σὺ ¹⁹ ἐν οἰκτερμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ· τὸν στύλον τῆς νεφέλης οὐκ ἐξέκλινας ἀπ' αὐτῶν ἡμέρας ὁδηγήσαι αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὸν στύλον τοῦ πυρὸς τὴν νύκτα φωτίζειν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ἣ πορεύονται ἐν αὐτῇ. ²⁰ καὶ τὸ πνεῦμά σου ²⁰ τὸ ἀγαθὸν ἔδωκας συνετίσαι αὐτούς, καὶ τὸ μάννα σου οὐκ ἀφυστέρησας ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἔδωκας αὐτοῖς τῷ δίψει αὐτῶν. ²¹ καὶ τεσσεράκοντα ἔτη διέθρεψας αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ· ²¹ οὐχ ὑστέρησας· ἱμάτια αὐτῶν οὐκ ἐπαλαιώθησαν, καὶ πόδες αὐτῶν οὐ διερράγησαν. ²² καὶ ἔδωκας αὐτοῖς βασιλέας καὶ λαούς, καὶ ἐμέ- ²² ρισας αὐτοῖς, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν Σηὼν καὶ τὴν *Ωγ βασιλέως τοῦ Βασιάν. ²³ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐπλήθυνας ὡς τοὺς ἀστέρας ²³ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰσῆγαγες αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ ἐκληρονόμησαν αὐτήν. ²⁴ καὶ ἐξέτριψας ἐνώπιον ²⁴ αὐτῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν τῶν Χανααναίων, καὶ ἔδωκας αὐτοὺς

ΝΑ 14 νομον] + ον Ν^{c.a} | δουλου] pr του Ν^{a?} c.a? Α 15 ουνου (sic) Α | σιτοδο-
 τIAN B^b σιτοδιαν Α σιτοδοιwa Ν* (σιτοδειαν Ν^{c.a}) | εφ] εις Α 16 και 1°] pr
 και αυτοι και οι πατερες ημων υπερηφανευσαντο Ν^{c.a} mg Α | om σου Ν* (superscr
 Ν^{c.a}) 17 ανεμνησθησαν] εμνησθησαν Ν* Α | αυτων 2°] εαυτων Α | δουλιαν
 Ν | θεος] + αφιων Ν^{c.a} mg | οικτιρμων B^b Ν | εγκατελιπες B^b εγκατελειπες Α
 (item 19) 19 συ εν] συν Ν | οικτιρμοις B^b Ν (item 27, 28, 31) | πολλοις]
 μεγαλοις Α | αυτοις 1°] αυτοις Α* vid (αυτους Α?) | αυτων] αυτω Β* (ν superscr
 B^b (vid) | φωτιζειν] pr του Ν | την οδον (οδον sup ras B¹ a?) | pr ς (superscr
 Ba (vid) Ν^{c.a} 20 εδωκας 1°] εδωκα Ν* vid (s ins Ν?) | αυτους αυτους συνετισαι Ν*
 (αυτ. 1° improb Ν?) 21 τεσσαρακοντα B^b | υστερησας] υστερησαν B^{ab} ΝΑ |
 ποδες] τα υποδηματα Ν υποδ. Α 22 βασιλειας ΝΑ | om και 3° ΝΑ | εμε-
 ρισας] διεμερισας Α | την γην] om την Α | Σηων] + βασιλεως Εσεβων Ν^{c.a} mg Α |
 την 2°] + γην ΝΑ 24 τους κατοικουντας] pr και Ν* (improb Ν?)

εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς λαοὺς τῆς Β
 25 γῆς, ποιῆσαι αὐτοῖς ὡς ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτῶν. ²⁵ καὶ κατελάβοσαν
 πόλεις ὑψηλάς, καὶ ἐκληρονόμησαν οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν,
 λάκκους λελατομημένους, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας καὶ πᾶν ξύλον
 26 βρώσιμον εἰς πλῆθος· καὶ ἐφάγοσαν καὶ ἐνεπλήσθησαν καὶ ἐλι-
 πάνθησαν, καὶ ἐτρύφησαν ἐν ἀγαθῶσύνῃ σου τῇ μεγάλῃ. ²⁶ καὶ
 ἠλάλαξαν καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔρριψαν τὸν νόμον σου
 ὀπίσω σώματος αὐτῶν, καὶ τοὺς προφῆτας σοῦ ἀπέκτειναν οἱ διε-
 27 μαρτύραντο ἐν αὐτοῖς ἐπιστρέφαι αὐτοὺς πρὸς σέ, καὶ ἐποίησαν
 παροργισμοὺς μεγάλους. ²⁷ καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ θλιβόντων
 αὐτοὺς, καὶ ἔθλιψαν αὐτοὺς· καὶ ἀνεβόησαν πρὸς σέ ἐν καιρῷ θλί-
 ψεως αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ σου ἤκουσας, καὶ ἐν οἰκτειρμοῖς
 σου τοῖς μεγάλοις ἔδωκας αὐτοῖς σωτῆρας καὶ ἔσωσας αὐτοὺς ἐκ
 28 χειρὸς θλίβοντος αὐτοὺς. ²⁸ καὶ ὡς ἀνεπαύσαντο, ἐπέστρεψαν ποι-
 ῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου· καὶ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς εἰς χεῖρας
 ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ κατήρξαν ἐν αὐτοῖς. καὶ πάλιν ἀνεβόησαν πρὸς
 σέ, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ εἰσήκουσας καὶ ἐρρύσω αὐτοὺς ἐν οἰκτειρ-
 29 μοῖς σου πολλοῖς, ²⁹ καὶ ἐπεμαρτύρῳ αὐτοῖς ἐπιστρέφαι αὐτοὺς εἰς
 τὸν νόμον σου· καὶ οὐκ ἤκουσαν, ἀλλὰ ἐντολαῖς σου καὶ ἐν τοῖς
 κρίμασί σου ἡμάρτοσαν, ἃ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐ-
 τοῖς· καὶ ἔδωκάν νῶτον ἀπειθοῦντα καὶ τράχηλον αὐτῶν ἐσκλήρυ-
 30 ναν, καὶ οὐκ ἤκουσαν. ³⁰ καὶ εἰλκυσας ἐπ' αὐτοὺς ἔτη πολλά, καὶ
 ἐπεμαρτύρῳ αὐτοῖς ἐν πνεύματί σου ἐν χειρὶ προφητῶν σου· καὶ
 31 οὐκ ἠνωτίσαντο, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς ἐν χειρὶ λαῶν τῆς γῆς. ³¹ καὶ
 σὺ ἐν οἰκτειρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐποίησας αὐτοῖς συντέλειαν
 καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς, ὅτι ἰσχυρὸς καὶ ἐλεήμων καὶ οἰκτείρ-
 32 μων. ³² καὶ νῦν ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας ὁ κραταῖος καὶ ὁ
 φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεός σου, μὴ ὀλι-
 γωθῇτω ἐνώπιόν σου πᾶς ὁ μόχθος ὃς εὗρεν ἡμᾶς καὶ τοὺς βασι-
 λεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς

24 τας χειρας] om τας N* (superscr N^a) | αρεστα N 25 om ελαιωνας NA
 και N* (hab ελεωνας κ N^a mg) | ετρυφησαν] ενετρυφησαν A 26 ηλαλαξαν
 B^a(vid) | ηλλαξαν N* A | ερρειψαν B* N (ερριψαν B^b A) | αυτων] εαυτων N |
 διεμαρτυρουντο A 27 om σου 1° A | σωτηριας A | θλιβοντος] θλιβοντων N
 (θλειβ.) A 28 ενκατελιπες N ενκατελειπες A (item 31) 29 αλλ A | εντο-
 λαις] pr εν ταις NA | om εν A | κριμασιν A | ημαρτον N* (ημαρτοσαν N^a(vid)) |
 α B^b) | ο Bab mg | om εν αυτοις A | τραχηλον αυτων εσκληρυναν] εσκληρυναν
 τον τραχ. αυτ. N τραχ. εαυτων εσκληρ. A 30 ηλκυσας A | ετη] εθνη (θνη
 sup ras) N^a | ενωτισαντο NA | αυτοις B* et sup ras A^a (αυτους Bab NA*)
 31 αυτοις] αυτοους NA | ισχυρος] + ει N^a A | οικτειρμων] + ει N^a 32 om ημων
 1° N* (superscr N^a) | ο φοβερος] om ο A | φυλασσων] pr ο N | om σου 1° A

Β προφίητας ἡμῶν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ σου ἀπὸ ἡμερῶν βασιλέων Ἀσσοῦρ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ³³ καὶ ³³ σὺ δίκαιος ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι ἀλήθειαν ἐποίησας· καὶ ἡμεῖς ἐξημάρτομεν, ³⁴ καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ³⁴ ἡμῶν καὶ οἱ ἱερεῖς ἡμῶν καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν οὐκ ἐποίησαν τὸν νόμον σου, καὶ οὐ προσέσχον τῶν ἐντολῶν σου καὶ τὰ μαρτύριά σου ἃ διεμαρτύρω αὐτοῖς. ³⁵ καὶ αὐτοὶ ἐν βασιλείᾳ σου καὶ ἐν ἀγα- ³⁵ θωσύνη τῇ πολλῇ ἣ ἔδωκας αὐτοῖς καὶ ἐν τῇ γῇ τῇ πλατείᾳ καὶ λιπαρᾷ ἣ ἔδωκας ἐνώπιον αὐτῶν οὐκ ἐδούλευσάν σοι, καὶ οὐκ ἀπέστρεψαν ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν τῶν πονηρῶν. ³⁶ ἰδοὺ ἐσμεν ³⁶ σήμερον δοῦλοι, καὶ ἡ γῇ ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν φαγεῖν τὸν καρπὸν αὐτῆς, ³⁷ τοῖς βασιλεῦσιν οἷς ἔδωκας ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀμαρ- ³⁷ τίαῖς ἡμῶν· καὶ ἐπὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐξουσιάζουσιν καὶ ἐν κτήνεσιν ἡμῶν ὥς ἄρεστόν αὐτοῖς, καὶ ἐν θλίψει μεγάλῃ ἐσμέν. ³⁸ καὶ ³⁸ (1) (X) ἐν πᾶσι τούτοις ἡμεῖς διατιθέμεθα πίστιν· καὶ γράφομεν, καὶ ἐπισφραγίζουσιν ἄρχοντες ἡμῶν, Λευεῖται ἡμῶν, ἱερεῖς ἡμῶν.

¹ Καὶ ἐπὶ τῶν σφραγιζόντων Νεεμίας υἱὸς Ἀχελιά, καὶ Σε- ¹ (2) XX δεκίας ² υἱὸς Σαραιά, καὶ Ἀζαριά, καὶ Ἰερμιά, ³ Φασοῦρ, Ἀμαριά, ² (3) ³ (4) Μελχιά, ⁴ Τούς, Ἐβανεί, Μαλούχ, ⁵ Εἰράμ, Ἀμεραμῶς, Ἀβδεῖα, ⁴ (5) ⁵ (6) ⁶ Δανιήλ, Τνατόθ, Βαρούχ, ⁷ Μεσουλάμ, Ἀβειά, Μιαμείμ, ⁸ Να- ⁶—8 (7) δειά, Βελσειά, Σαμαιά, οὗτοι ἱερεῖς· ⁹ καὶ οἱ Λευεῖται, Ἰησοῦς υἱὸς ⁹ (10) Ἀζανειά, Βαναιὺ ἀπὸ υἱῶν Ἡναδάβ, Καδμυήλ ¹⁰ καὶ οἱ ἀδελ- ¹⁰ (11) φοὶ αὐτοῦ, Σαβανιά, Ὠδουιά, Καντά, ¹² Ζαχώρ, Ζαραβιά, Σεβανιά, ¹² (13)

ΝΑ ³³ δίκαιος] διος Ν* (καὶ superscr Ν^a) + εἰ Ν^{c,a} Α | πασιν ΝΑ | ἐρχομένοις Ν* (ρ superscr Ν^{c,a}) ³⁴ μεμαρτύρω Β* (διεμαρτύρω Βab ΝΑ) ³⁵ ἀγα- ³⁵ θωσύνη (αθωσυνή Α)] + σου ΝΑ | τῇ πλατείᾳ] om τη Α | οὐκ 1°] pr αι Ν* vid (ras αι Ν¹) | ἀπεστρεψαν] ἐπεστρεψαν Α | αὐτῶν 2°] εαυτῶν Ν om Α ³⁷ οἷς ἐδωκας] οἷς ε sup ras Α^a | om καὶ ἐπι... ἡμῶν 3° Ν* (hab Ν^a mg inf partim retract Ν^{c,b}) | κτηνεσιν] pr τοῖς Ν^a vid ³⁸ πασι ΒΝΑ | om ἡμεῖς Ν* (hab Ν^a (mg)) διατιθέμεθα] pro θ al lit coep Β* vid | ἀρχοντες] pr παντες Ν* (improb Ν¹) Α | Λευεῖται ΒΝ (Λευιτ. Α)] pr καὶ Ν* (ras Ν¹) | ἱερεῖς] pr καὶ Ν* (ras Ν¹) XX 1 σφραγιζόντων] ἐσφραγισμένων Ν^{c,a} | Ἀχαλία Α ² Ἀζα- ² ρια] Ζαχαρίας Ν* (Αζ. Ν^{c,a}) | Ἰερεμιά Ν ³ Μελχία Ν ⁴—5 Του- ⁴ σεβα· Νεμ· Αλουχείραμ· Β Τουσαβανει· Μαλουν· χείραμ Ν* Ατους Σαβανει· Μ. Ν^{c,a} Αττους· Σεβανι· Μαλουν· χ· Ιραμ· Α ⁵ Ἀμεραμῶς] Ἀμεραμῶθ Ν ⁶ Μεραμῶθ Α | Ἀβδία Α ⁶ Τνατόθ] Ανατῶθ Ν Γαανναθῶν Α ⁷ Ἀβία Α | Μιαμειμ] Μειαμῶν Ν Μιαμειν Α ⁸ Ναδεια] Ἀζεία Ν Μασαζεία Α | Βελσεια] Βελσία Ν Βελγαι Α ⁹ οἱ Λευεῖται] Λευίται Ν οἱ Λευιτ. Α | Ἀζα- ⁹ νεια] Ἀζανιηλ Ν Ἀζανία Α | Βαναιου] Ἀβαναιου Ν^{c,a} | Ἡναδαβ] Ἡναλαβ Β^b vid Ἡνηλαδ Α ¹⁰ ανου Ν* (τ superscr Ν¹) | Σεβανία ΝΑ | Καντα] Κανθαν Ν* Καλιτα Ν^{c,a} Καλιταν Α + Φελεία· Ἀναν· Ν^{c,a} (mg) Α ⁽¹¹⁾ Μιχα· Ροοβ ⁽¹¹⁾ (Ρωοβ Α)· Εσεβίας· Ν^{c,a} (mg) Α (om Β) ¹² Ζαχχωρ Ν¹ Ζακχωρ Α | Ζαραβία] Ζαθάρια Ν* vid Σαραβία Ν^{c,a} Α

- (14) ¹³ Ωδούμ, υἱοὶ Βενιαμείν· ¹⁴ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ Φόρος, Φααδμωάβ, Β
(15) ¹⁴ Ἡλάμ, Ζαθουιά· υἱοὶ Βανί, ¹⁵ Ἀσγάδ, Βηδαί, ¹⁶ Ἐδανιά, Βαγοσί,
(16) ¹⁵ Ἡδεῖν, ¹⁷ Ἀδὴρ, Ἐξεκιά, Ἀδούρ, ¹⁸ Οδοῦνιά, Ἡσάμ, Βησεί, ¹⁹ Ἀρεῖφ,
(17) ¹⁶ Ἀναθῶθ, Βωναί, ²⁰ Βαγαφῆς, Μεσουλάμ, Ἡζείρ, ²¹ Μεσωζεβήλ,
(20) ²² Σαδδούκ, ²² Φαλτιά, Ἀνάν, Αἰά, ²³ Ὡσηθά, Ἀνανιά, Ἀσουθ, ²⁴ Ἀλωῆς,
(21) ²⁰ Φαδαεῖς, Σωβήκ, ²⁵ Ραούμ, Ἐσαβανά, Μασσαιά ²⁶ καὶ Ἀρά, Αἰνάν,
(22) ²¹ Ἡνάμ, ²⁷ Μαλούχ, Ἡράμ, Βαανά. ²⁸ Καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ,
(25) ^{22—24} οἱ ἱερεῖς, οἱ Λευεῖται, οἱ πυλωροί, οἱ ἄδοντες, οἱ Ναθινεῖμ, καὶ πᾶς
(26) ²⁵ ὁ προσπορευόμενος ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς πρὸς νόμον τοῦ θεοῦ, γυ-
(27) ²⁶ ναῖκες αὐτῶν, υἱοὶ αὐτῶν, θυγατέρες αὐτῶν· πᾶς ὁ εἰδὼς καὶ συνίων
(30) ²⁹ ἐνίσχυνον ἐπὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, κατηράσαντο αὐτοὺς καὶ εἰς-
ἤλθοσαν ἐν ἀρᾷ καὶ ἐν ὄρκῳ τοῦ πορεύεσθαι ἐν νόμῳ τοῦ θεοῦ ὃς
ἐδόθη ἐν χειρὶ Μωυσῆ δούλου τοῦ θεοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν
(31) ³⁰ πᾶσας τὰς ἐντολὰς ἡμῶν καὶ κρίματα αὐτοῦ, ³⁰ καὶ τοῦ μὴ δοῦναι
θυγατέρας ἡμῶν τοῖς λαοῖς τῆς γῆς, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν οὐ
(32) ³¹ ληψόμεθα τοῖς υἱοῖς ἡμῶν· ³¹ καὶ λαοὶ τῆς γῆς οἱ φέροντες τοὺς
ἀγορασμοὺς καὶ πᾶσαν πρᾶσιν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἀποδόσθαι,
οὐκ ἀγορῶμεν παρ' αὐτῶν ἐν σαββάτῳ καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἀγία· καὶ
(33) ³² ἀνήσομεν τὸ ἔτος τὸ ζ' καὶ ἀπαίτησιν πάσης χειρός. ³² καὶ ποι-
ήσομεν ἐφ' ἡμᾶς ἐντολὰς, δοῦναι ἐφ' ἡμᾶς τρίτον τοῦ διδράχμου
(34) ³³ κατ' ἐνιαυτὸν εἰς δουλείαν οἴκου θεοῦ ἡμῶν, ³³ εἰς ἄρτους τοῦ προσ-
ώπου καὶ θυσίαν τοῦ ἐνδελειχμοῦ, καὶ εἰς ὀλοκαύτωμα τοῦ ἐνδε-

13 Ωδουμ] Ωδουα Α | Βενιαμειν] Βανουαiai Α 14 Φααθμωαβ ΝΑ | ΝΑ
Ζαθθονια Α 14—16 Βανιας· Γαδβηδαιε· Δανια· Β Βανιασι|ταδι|βηδαιε·
Δανια· Ν Βα|νι· Αζγαδ· Βηβαι· Αααα Α 16 Βαγοσι] Βαγοει ΝΑ | Ηδιν Ν
17 Αδερ] Ατηρ Α | Αδουρ] Αζουρ ΝΑ 18 Βησει] Βηθει Ν 19 Αρειφα·|
Ναθωθ Β Αρει|φαναθωθ Ν Αριφ·| Αναθωθ Α | Βωναι] Νωβαι Α 20 Βαγα-
φης] Μαιαφης Α 21 Σαδδουκ] Σαδουκ Α + Ιεδδουα Ν^{c.a} + Ιεδδουκ Α
22 Φαλδεια Ν* Φαλτεια Ν* | Αναναia Β^{vid} Αναν· Αναia Ν* Α Αναν· Ανανia Ν^{c.a}
23 Ὡσηθα] Ὡση Α | Ασουθ] Ασουβ Α 24 Ἀλωῆς] Αδω Α 24—25 Φα-
δαεις...Μασσαια] Φαδαιεισω· Βηκραουμεσα·| Βαναμα· Ασια Β Φαδαιεισω|ω-
βηκ|ραουμεσα|βανα|μαασαia] Ν Φαλαει· Σωβηκ· Ραουμ· Εσαβανα· Μααλια
Α 26—27 Αρα· Αινανη· Αμμαλουχηραμ· Β Αia| Αina| Ηνα| Μααλουχ·|
Ηραμ Ν^{vid} Αia· Αινά·| Ηναν· Μαλουχ·· Ρεουμ· Α 28 οι Λευεिताi (Λευιτ.
Ν)] pr και Α | Ναθεινιμ Ν | λαων] του λαου Α | της γης] om γης Ν*
(superscr Ν^a) | νομον] pr τον Α | ειδωσ] ειδων Α 29 αυτων] εαυτων Α |
κατηρασαντο] pr και Α | εισηλθον Ν | om και 3ο Α | ημων] του θυ (superscr
Ν^{c.a} κῶ Α | κριματα] pr τα Ν | αυτου] + s προσταγματα αυτου Ν^{c.a mg}
30 λημψ· Β^{*b} (Β^b “praeter morem”) 31 πασαν] την Ν^{*vid} (π. Ν^{c.a}) |
αγορωμεν] αγορασωμεν Ν^{c.a} (ας impr Ν^{c.b vid}) | ζ' εβδομον ΝΑ 32 ποι-
ησομεν] στησομεν ΝΑ | ημας 1ο] υμας Ν* (ημας Ν^a) | om εφ 2ο Ν | διδραγ-
μου Α | δουλιαν Ν | θεου] pr του Α 33 του ενδελειχ· (1ο)] om του Α

Β λεχισμοῦ τῶν σαββάτων, τῶν νομνηνῶν, εἰς τὰς ἐορτὰς καὶ εἰς τὰ ἅγια, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς ἔργα οἴκου θεοῦ ἡμῶν. ³⁴ καὶ κλήρους ἐβάλομεν περὶ κλήρου ³⁴ (35) ξυλοφορίας οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ ὁ λαὸς ἐνέγκαι εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν, εἰς οἶκον πατριῶν ἡμῶν, εἰς καιροὺς χρόνων ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν, ἐκκαῦσαι περὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν βιβλίῳ· ³⁵ καὶ ἐνέγκαι τὰ πρωτογενήματα τῆς ³⁵ (36) γῆς ἡμῶν καὶ πρωτογενήματα καρποῦ παντὸς ξύλου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς οἶκον, ³⁶ καὶ τὰ πρωτότοκα νιῶν ἡμῶν καὶ κτη- ³⁶ (37) νῶν ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ τὰ πρωτότοκα βοῶν ἡμῶν καὶ ποιμνίων ἡμῶν ἐνέγκαι εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν τοῖς ἱερεῦ- ³⁷ (38) σιν τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν. ³⁷ καὶ τὴν ἀπαρχὴν ³⁷ (38) σίτων ἡμῶν καὶ τὸν καρπὸν παντὸς ξύλου, οἴνου καὶ ἐλαίου, οἶσο- ³⁸ (39) μεν τοῖς ἱερεῦσι, εἰς γαζοφυλάκιον οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ δεκάτην γῆς ἡμῶν τοῖς Λευεῖταις· καὶ αὐτοὶ οἱ Λευεῖται δεκατοῦντες ἐν πάσαις πόλεσιν δουλείας ἡμῶν. ³⁸ καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς Ἀαρὼν μετὰ ³⁸ (39) τοῦ Λευεῖτου ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ Λευεῖτου, καὶ οἱ Λευεῖται ἀνοίσουσιν τὴν δεκάτην τῆς δεκάδος εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν εἰς τὰ γαζοφυλάκια εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ. ³⁹ ὅτι εἰς τοὺς θησαυροὺς οἴσουσιν οἱ υἱοὶ ³⁹ (40) Ἰσραὴλ καὶ οἱ Λευεῖται ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐκεῖ σκεύη τὰ ἅγια καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ἄδοντες· καὶ οὐκ ἐγκαταλείψομεν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

¹ Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ οἱ ¹ XX κατὰλοιποι τοῦ λαοῦ ἐλάβοσαν κλήρους ἐνέγκαι ἕνα ἀπὸ τῶν δέκα καθίσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ, πόλει τῇ ἁγίᾳ, καὶ ἐννέα μέρη ἐν ταῖς πό- ² λεσιν. ² καὶ εὐλόγησεν ὁ λαὸς τοὺς πάντας ἄνδρας τοὺς ἐκουσια-

NA 33 θεου] pr τα N* pr του Na (ras et τα et του N?) A 34 Λευιται N |
οικον 2°] οικους NA | χρονων] pr απο NA | περι 2°] επι N | του θεου] κυ θυ
NA | βιβλιω] τω νομω NA 35 καρπου] pr παντος N^{c.a mg} | οικον] + κυ N^{c.a?}
(κυ N* vid) A 36 και 1°] αι N* (κ superscr N^{c.a?}) | υιων] pr των N | κτηνων]
pr των N | πρωτοτοκα A | βωων] pr των A | ποιμνιων] ποιμνημιων A | οικω]
οικω N* vid (ras υ N?) 37 οινου] pr και N | ιερουσιν B^a NA | εις] + το
NA | γαζοφυλακιον...ημων 2°] γαμων A | δεκατην γης] δε|κατας γης N* δεκα-
την της γης (την της superscr) N^{c.a} ras της N^{c.b} | Λευιταις A | Λευιται NA |
δουλιας NA 38 Ααρων] pr υιος N^{c.a mg} A | Λεικτ. NA (ter) | δεκαδος] γης
Χανααν δεκατης N* δεκατης N^{c.a} A | θεου 2°] θησαυρου N^{c.a mg} seq ras in A
(θυ ημω· A* vid) 39 οισουσιν] εισοισουσιν NA | Λευιται υιοι του Λευει
(Λευι A) NA | απαρχας] pr τας NA | του σιτου] om του N* (hab του N^{c.a}) | om
και 6° A | εγκαταλειψομεν B^{ab} A | του θεου] κυ θυ A XXI 1 του| ου N*
(του λαου N^a) | ελαβοσαν] εβαλον N^{c.a mg} A | ενα] a ras N^{c.a} 2 ηυλογησαν N

3 ζομένους καθίσαι ἐν Ἱερουσαλήμ. 3 καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας B
οἱ ἐκάθισαν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα ἐκάθισεν ἀνὴρ ἐν
κατασχεύσει αὐτοῦ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, Ἰσραήλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται
4 καὶ οἱ υἱοὶ δούλων Σαλωμών. 4 καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ἐκάθισαν ἀπὸ
υἴων Ἰούδα καὶ ἀπὸ υἴων Βενιαμίν. ἀπὸ υἴων Ἰούδα· Ἀθεὰ υἱὸς
Ἀζὲδ υἱὸς Ζαχαριά υἱὸς Σαμαρείᾳ υἱὸς Σαφατιά υἱὸς Μαλελήμ, καὶ
5 ἀπὸ υἴων Φάρες. 5 καὶ Μαασειᾶ υἱὸς Βαροῦχ υἱὸς Χαλεὰ υἱὸς Ὁζειᾶ
6 υἱὸς Δαλεὰ υἱὸς Ἰωρεῖβ υἱὸς Θηζεῖα υἱὸς τοῦ Δηλωνέ. 6 πάντες υἱοὶ
Σέρες οἱ καθήμενοι ἐν Ἱερουσαλήμ τετρακόσιοι ἐξήκοντα ὀκτῶ ἄνδρες
7 δυνάμει. 7 καὶ οὗτοι υἱοὶ Βενιαμίν· Σηλὼ υἱὸς Ἀμεσουλά, Ἰωᾶδ
8 υἱὸς Φαλαῖα υἱὸς Κοδιά υἱὸς Μαγαήλ υἱὸς Αἰθιήλ υἱὸς Ἰεσιᾶ. 8 καὶ
9 ὀπίσω αὐτοῦ Γηβή, Σηλεί, ἐννακόσιοι εἴκοσι ὀκτῶ. 9 καὶ Ἰωήλ υἱὸς
Ζεχρεὶ ἐπίσκοπος ἐπ' αὐτούς, καὶ Ἰούδας υἱὸς Ἀσανὰ ἐπὶ τῆς πόλεως
10 δεύτερος. 10 ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ Δαδεια υἱὸς Ἰωρεῖβ, Ἰαχείν, 11 Σαραῖα
11 υἱὸς Ἑλκειᾶ υἱὸς Μεισουλάμ υἱὸς Σαδδουκ υἱὸς Μαριῶθ υἱὸς Ἀπωβῶχ,
12 ἀπέναντι οἴκου τοῦ θεοῦ. 12 καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες τὸ ἔργον
13 τοῦ οἴκου· Ἀμασεὶ υἱὸς Ζαχαρείᾳ υἱὸς Φασσουρ υἱὸς Μελχειᾶ, 13 ἄρχοντες
πατριῶν διακόσιοι τεσσεράκοντα δύο. καὶ Ἀμασειᾶ υἱὸς Ἑσδριήλ,
14 14 καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δυνατοὶ παρατάξεως ἑκατὸν εἴκοσι ὀκτῶ, καὶ ἐπί-
15 σκοπος Βαδιήλ. 15 καὶ ἀπὸ τῶν Λευειτῶν Σαμαῖα υἱὸς Ἀσούβ υἱὸς

3 εκαθισεν B^{c.a}] εκαθισαν N^{*A} | αυτου] εαυτου N^{c.a} | Λευιται NA + και οι NA

Ναθιναιοι N^{c.a mgA} | υιοι δουλων] οι δ sup ras A¹ 4 εν Ιερουσαλημ] ενι Ιλημ
N^{* (i ras N³)} | υιων 2°] υ repet N^{c.a vid} | Βενιαμιν B^{*} (-μειν Bab) | Αθεε N
Αθεαι A | Αζεδ] Αζεδνα N Oζια A | Σαμαρεια] Αμαρια N Σαμαρια A | Μαλε-
λημ] Μαλελεηλ³. A 5 Μαασεια] Μεσεια N^{*} Αμεσεια N^{c.a} Μαλσια A |
Χαλεα] Χαλαζα A | Οζια A | Δαλεα] Αχαia A | Ιωρειβ B^{N c.a (vid)}] Ιωρειμ N^{*}
Ιωιαριβ A | Θηζεia] Θηδεια N Ζαχαριου A | Δηλωνε] Δηλωνει N Ηλωνι A
6 Σερες] Φαρες NA 7 ουτοι] αυτοι N | Σηλωμ³ N^{c.a} | Αμεσουλα] Αμεσουλαμ
N Μεσουλαμ A | Ιωαδ] υιος Ιωαβ N υιος Ιωαδ A | Φαλαia] Φαδαια A | Κο-
δια] Κολεια N Κωλεια A | inter υιος 4° et Μαγαηλ lineol ins B^{*} | Μαγαηλ]
Ματαηλ N Μαασιου A | Αιθιηλ] Σεθιηλ N | Ιεσια] Ιες] B^{*vid} + ia B^b Ιεοσια N
Ιεσ]σεια A 8 Γηβη Σηλει] Γη]βεις· Ηλει N Γη]βει· Σηλει· A | εννακοσιοι]
πεντακοσιοι N^{*} (3³ N^{2 mg vid}) 9 Ζεχρι A | Ιουδα N | om υιος 2° A | επι]
απο A 10 απο] ο rescr N¹ | Δαδεια] Δαλεια N Ιαδια A | Ιωρειβ] Ιωρειμ N
Ιωριβ A 11 Ελκεια] Ελχια A | Μεσουλαμ NA | Σαδουκ N | Απωβωχ] Απο-
βωκ N Αιτωβ A 12 οικου] + ωκβ³ N^{c.a (mg)} + 5 Αδαια· υιος Ιροαμ υιου Φαλαia
υιου N^{c.a mg inf} + οκτακοσιοι εικοσι δυο] και Αδαια υιος Ιερσαμ³· υιου Φα]λαia A |
Αμασει] Αμεσσει N Αμασι A | υιος 1°] υιον N^{c.a} | Ζαχαρια NA | Φασεουρ NA |
om υιος 3° A | Μελχεια] Μελχια A + 5 αδελφοι αυτου N^{c.a mg} 13 δυο]
οκτω N^{*} (β³ N^{c.a (mg)}) | Αμασεια] Αμασαι A | Εσδριηλ] Εζρηλ A
+ υιον Αζαχιου· υιον Μασαλαμθ· υιον Εμμηρ· N^{c.a mg inf} 14 παρα]ξεως B^{*}
(τα ins B^b) | επισκοπος] + επ αυτω] N^{c.a (mg)} A | Βαδιηλ] Βαζιηλ N^{*} Ζεχρηλ
N^{c.a mg} Ζοχηρηλ A + υιος των μεγαλων N^{c.a (mg)} 15 Λευιτων NA

Β Ἐξερει· ¹⁷ καὶ Μαθανιὰ υἱὸς Μαχά, καὶ Ὡβήβ υἱὸς Σαμουεί, ¹⁸ δια- ¹⁷
 κόσιοι ὀγδοήκοντα τέσσαρες. ¹⁹ καὶ οἱ πυλῶροι Ἀκούβ, Τελαμείν, ¹⁹
 καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα δύο. ²² καὶ ἐπίσκοπος ²²
 Λευειτῶν υἱὸς Βανεί, Ὁζεί υἱὸς Ἀσαβιὰ υἱὸς Μειχά. ἀπὸ ὧν
 Ἀσάβ τῶν ἀδόντων ἀπέναντι ἔργου οἴκου τοῦ θεοῦ. ²³ ὅτι ἐντολὴ ²³
 τοῦ βασιλέως εἰς αὐτοὺς. ²⁴ καὶ Παθαία υἱὸς Βασηζὰ πρὸς χεῖρα ²⁴
 τοῦ βασιλέως εἰς πᾶν χρῆμα τῷ λαῷ. ²⁵ καὶ πρὸς τὰς ἐπαύλεις ἐν ²⁵
 ἀγρῷ αὐτῶν. καὶ ἀπὸ ὧν Ἰούδα ἐκάθισαν ἐν Καριαθάρ ²⁶ καὶ ἐν ²⁶
 Ἰησοῦ ²⁷ καὶ ἐν Βηρσαβέε, ³⁰ καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν, Λαχεῖς καὶ ἀγροὶ ³⁰
 αὐτῆς· καὶ παρενεβάλωσαν ἐν Βηρσαβέε. ³¹ καὶ οἱ υἱοὶ Βενιαμείν ἀπὸ ³¹
 Γάλα, Μαχαμάς. ³⁶ καὶ ἀπὸ τῶν Λευειτῶν μερίδες Ἰούδα τῷ Βενιαμείν. ³⁶
 Ἔτι οὗτοι οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται οἱ ἀναβαίνοντες μετὰ Ζορο- ¹ XX
 βαβέλ υἱοῦ Σαλαθιήλ καὶ Ἰησοῦ· Σαραϊά, Ἰερμιά, Ἑσδρά, ² Μαριά, ²

HA 15 Εξερει] Εεχρει N* vid Εξρικαν N^{c.a} Εσζρι A + (16) υιος Ασαβιου· υιου Βονναι
 η| Σοββαθαιος η| Ιωζαβαδ· επι| του εργου του εξωτατου οικου| του θυ : απο των
 αρχηγων τῶ| Λευιτων N^{c.a} mg sup 17 Μαθθανια N* Μαθθανιας N^{c.a} A | Μαχα|
 Μιχα A + υιοι (sic) Ζεχρι· υιου Ασαφ' αρχηγος του αιου| του Ιουδα εις προσευχην
 η| Βακβακιας| δευτερος εκ των αδελφων εαυτου η| Αβδας| υιος Σαμμονε· υιου Γα-
 λελ· υιου Ιδιθουν·| παντες οι Λευιται εν τη πολει τη αγια N^{c.a} mg sup | και Ωβηβ
 υιος Σαμουει| και Ιωρηβ υιος Σ. N* (om N^{c.a} (vid)) και Ιωρηβ υιος Σαμουι A
 19 αυτων| + οι φυλασ|οντες εν| ταις πυλαις N^{c.a} mg | δυο| + (20) το δε λοιπον
 του Ισλ οι ιερεις N^{c.a} (mg) + η| οι Λευιται εν πασαις ταις πολεσιν της| Ιουδαιας
 εκαστος εν τη κληρουχια εαυτου·| (21) οι δε Ναθιναιοι κατωκησαν εν Οφελ· η|
 Σιαλ· η| Γεσφα· επι τοις Ναθιναιοις·| N^{c.a} mg inf 22 Λευειτων| + εν Ιλημ·
 Αζα N^{c.a} (mg) | υιος ter| υιου N^{c.a} | Βανει| Βονει N^{c.a} Βανι A | om Οζει N^{c.a}
 Οζι A | Ασαβεια N^{c.a} + υιον Μαθθανιου N^{c.a} (mg) | Μειχα B N* Αμειχα N* Μιχα
 A | υιων| pr των N | Ασαβ| Ασαφ A | αιδοντων B*^b (αδ. B^a) | οικον εργου N*
 23 εις| επ N A | αυτοις| + και διεμεινεν επι τοις ωδοις εκαστης ημερας αυθημερον
 N^{c.a} (mg) 24 Παθαια| Παθεια N* Φαθεια N^{c.a} Φαθαια A | Βασηζα| Βαση-
 ζαβεηλ· απο των Ζαρε υιου Ιουδα N^{c.a} | χρημα| ρημα N^{c.a} (ras χ) 25 Καρι-
 αθαρ| Καριαθαρθα N^{c.a} Καριαθαρθο A 26 εν Ιησου| εν ταις θυ|γατρασιν
 αυ|της η| την Δι|βων η| τας| θυγατερας| αυτης η| εν| Καβσεηλ η| εν ταις κω|μαις
 αυτης η| εν Ιησου η| Μωλαδα η| εν Βηβφαλτ·| η| εν Εσερσο|αλ· N^{c.a} mg
 27 Βηρσαβее N Βερσαβее A + η| ταις θυγατρασιν αυτης (28) η| εν Σικε|λετ· η| εν
 Μαχρα η| εν ταις θυγατρασιν| αυτης (29) η| εν Ρεμμων η| εν Σαρσα· η| εν
 Ιριμουθ· Ζανωε· Οδολλαμ·| N^{c.a} mg inf 30 επαυλεις| pr αι N | αγροι| pr οι
 N A | αυτης| + Αζηκα η| εν ταις θυγα|ιτρασιν η| N^{c.a} mg | παρενεβαλον N* (παρ-
 ενεβαλοσαν N^{c.a}) | Βηρσαβее N Βερσαβее A + εως φαραγγος Εννομ N^{c.a} (mg)
 31 οι υιοι| om οι A | Γαλα| Γαβα N^{c.a} A | Μαχμας| Μαχμας N^{c.a}
 + η| Αιω η| Βηθηρ η| των θυγατερων αυτης| (32) Αναθωθ· Νοβ· Ανανια·
 (33) Ασωρ· Ραμα· Γεθθιμ·| (34) Αδωδ· Σεβοειμ· Ναβαλλατ· (35) Αυδδα· η| Ωνω|
 Γηρασιμ·| N^{c.a} mg inf (om N*) XXII 1 Λευιται N A (item 8) | om οι 3^ο
 N* (superscr N^a) | αναβαινοντες| αναβαντες N^a A | Ιερμεια B^{ab} N 1—2 Εσ-
 δραμ· Αριαμ· Αλουλ· Β Εσδρα| Μαρεία (Αμαρεία N^{c.a}) | Μαλουχ·| N Εζρα·
 Αμαρια· Μαλουχ·| A + Ατρους N^{c.a} (mg)

³ Μαλούλ, ³ Σεχενιά· ⁷ οὗτοι ἄρχοντες τῶν ἱερέων καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν Β
⁸ ἡμέραις Ἰησοῦ. ⁸ καὶ οἱ Λευεῖται· Ἰησοῦ, Βανού, Καδμὴλ, Σαραβιά,
⁹ Ἰουδά, Μαχανιά· ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς
¹⁰ τὰς ἐφημερίας. ¹⁰ καὶ Ἰησοῦς ἐγέννησεν τὸν Ἰωακείμ, καὶ Ἰωακείμ
¹¹ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιασίβ, καὶ Ἐλιασίβ τὸν Ἰωδᾶ, ¹¹ καὶ Ἰωδᾶ ἐγέννη-
¹² σεν τὸν Ἰωναθάν, καὶ Ἰωναθάν ἐγέννησεν τὸν Ἰαδού. ¹² καὶ ἐν
¹³ ἡμέραις Ἰωακείμ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πα-
¹⁴ τριῶν· τῷ Σαραῖᾳ Μαρεά, τῷ Ἰερεμιά, ¹³ τῷ Ἐσρα Μεσουλάμ, τῷ
¹⁴ Ἀμαρεῖᾳ Ἰωανάν, ¹⁴ τῷ Μαλούχ. ²² οἱ Λευεῖται ἐν ἡμέραις Ἐλιασίβ,
¹⁵ Ἰωαδᾶ καὶ Ἰωᾶ καὶ Ἰωανάν καὶ Ἰαδού, γεγραμμένοι ἄρχοντες πατριῶν,
²³ καὶ οἱ ἱερεῖς ἐν βασιλείᾳ Δαρείου τοῦ Πέρσου· ²³ υἱοὶ Λευεὶ ἄρχοντες
²⁴ τῶν πατριῶν γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίοφ λόγων τῶν ἡμερῶν καὶ ἕως
²⁴ ἡμερῶν Ἰωανάν υἱοῦ Ἐλειςουῆ. ²⁴ καὶ ἄρχοντες τῶν Λευειτῶν· Ἀβιά
²⁵ καὶ Σαραβιά καὶ Ἰησοῦ, καὶ υἱοὶ Καδμὴλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν
²⁵ κατεναντίον αὐτῶν εἰς ὑμνεῖν, αἰνεῖν, ἐντολῇ Δαυεὶδ ἀνθρώπου τοῦ
²⁶ θεοῦ, ἐφημερία πρὸς ἐφημερίαν, ²⁵ ἐν τῷ συναγαγεῖν με τοὺς πυλω-
²⁶ ροὺς ²⁶ ἐν ἡμέραις Ἰωακείμ υἱοῦ Ἰησοῦ Εἰωσεδέκ, ἐν ἡμέραις Νεεμία·
²⁷ καὶ Ἐσρας ὁ ἱερεὺς ὁ γραμματεὺς. ²⁷ Καὶ ἐν ἐγκαινίοις τείχους

3 Σεχενια] Ενια Ν* Εχενια Ν^{c.a} + (3) Ρεονμ· Μαριμωθ· Ν^{c.a} (mg) + (4) ΝΑ
 Αδαιας· Γεννηθου· Αβιας· | (5) Μειμιν· Μααδιας· Βαλγας· | (6) Σεμειας· Ιωιαριβ·
 Ιδειας· | (7) Σαλουαι· Αμουκ· Χελκias· | Ιδειας· Ν^{c.a} mg sup 7 Ιησου Ν 8 Ιουδα
 ΒΝ^{c.a} | Ιωδαε Ν*Α | Μαχανια· Μαθανια Α | και 2^ο· | + ς (ras Ν^{c.b}) οι αδελφοι
 αυτου ς Βακβαιας ς Ιαναι Ν^{c.a} mg | αυτου· αυτων ΝΑ + αντικρυς αυτων Ν^{c.a} mg
 10 Ελιασιβ (1^ο) Ν Ελιασειβ Α (bis) | Ιωδα· Ιωδαε Ν Ιωαδα Α 11 Ιωδα
 Ν* (Ιωδαε Ν^{c.a}) Ιωαδα Α | Ιωναθαν 1^ο· Ιωναθα· Ν* Ιωαναθα· Ν^{c.a} | Ιωανα-
 θαν (2^ο) Ν 12 οι ιερεις και οι αρχ· | και οι αρχ· και οι ιερεις Ν* (και οι
 ιερεις και οι αρχ· Ν') | Μαρια Ν Μαρια Α | Ιερεμεια Ν Ιερμια Α + Ανανια
 Ν^{c.a} mg Α 13 Αραμια Ν* (Αμαρια Ν^{c.a} Α) 14—21 Μαλουχ· | Ιωναθαν·
 τω Σεχελιον· Ιωσηφ· (15) τω· Ορεμ· Αδανας· τω Μαριωθ Ελκαι· | (16) τω Αδδαι·
 Ζαχαριας· τω Γαναθωμ· | Μοσολλαμ· (17) τω Αβια· Ζεχρει· τω· Βενιαμειν εν
 καιροις τω Φελητει· | (18) τω Βαλγα· Σναμονε· τω Σεμεια· | Ιωναθαν· (19) τω Ιω-
 ιαριβ· Μαθθαναι· | τω Ιδια· Οζι· (20) τω Σαλλαι· Καλλαι· | τω Αμον Αβεδ· (21) τω
 Ελκיא· Ασαβιας· | τω Ιδειον· Ναθαναηλ· : Ν^{c.a} mg inf (om ΒΝ*Α) 22 Λευιται
 ΝΑ | Ελειασειβ Ν | Ιωιαδα (ι ins) Ν^{c.a} | om και Ιωα Ν^{c.a} | Ιαδου· Αδουα Ν^{c.vid}
 Ιδουα Ν' | πατριων· pr των Α 23 Λευι Α | βιβλιον Ν^{c.a} | υιου· υιος Ν*
 (υιου Ν^{c.a}) | Ελειςουε· Ελειςουβ Ν* Ελειασουβ Ν^{c.a} Ελisuε Α 24 αρ-
 χοντες· pr οι Ν | Λευιτων Α | Αβια· Ασαβιας Ν^{c.a} Ασαβια Α | οι αδελφοι· om
 οι Α | υμνειν αινειν· υμνιν και αινιν Ν αινειν· και υμνειν Α | εντολην Ν* (ν
 ras Ν^{c.a}) | εφημεριαν εις Ν* (εφημερια προς Ν^{c.a}) 25 εν τω· pr Μαθθανιας·
 ς Βακβακias· | Οβδιας· Μοσολλαμ· Ταλμων· | Ακουβ· φυλακες πυλωροι φυ·λακης
 Ν^{c.a} mg sup (om ΒΝ*Α) 26 εν 1^ο· pr οντοι Ν^{c.a} (mg) | Ειωσεδεκ· υιου Ιω-
 σεδεκ Ν Ιωσεδεκ Α | εν 2^ο· pr και Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b} vid) Α | Νεεμια· + του αρχοντος
 Ν^{c.a} mg | Εσδρα Ν Εζρα Α | ο 2^ο· pr και ΝΑ 27 ενκαινιοις Ν

Β Ἰερουσαλὴμ ἐζήτησαν τοὺς Λευεΐτας ἐν τοῖς τόποις αὐτῶν τοῦ ἐνέγκαι αὐτοὺς εἰς Ἰερουσαλὴμ, ποιῆσαι ἐνκαΐνια καὶ εὐφροσύνην ἐν θωλαθὰ καὶ ἐν ὠδαῖς, κυμβαλίζοντες καὶ ψαλτήρια. ²⁸ καὶ συνήχθησαν οἱ ²⁸ υἱοὶ τῶν ἄδόντων καὶ ἀπὸ τῆς περιχώρου κυκλόθεν εἰς Ἰερουσαλὴμ καὶ ἀπὸ ἐπαύλεων ²⁹ καὶ ἀπὸ ἀγρῶν· ὅτι ἐπαύλεις οἰκοδόμησαν ²⁹ ἑαυτοῖς οἱ ἄδοντες ἐν Ἰερουσαλὴμ. ³⁰ καὶ ἐκαθαρίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ ³⁰ οἱ Λευεΐται, καὶ ἐκαθάρισαν τὸν λαὸν καὶ τοὺς πυλωροὺς καὶ τὸ τείχος. ³¹ καὶ ἀνήνεγκαν τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἐπάνω τοῦ τείχους. ³¹ ³² καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῶν Ὡσαΐα καὶ ἥμισυ ἀρχόντων Ἰούδα, ³² ³³ καὶ Ζαχαρίας, Ἔσρας καὶ Μεσουλάμ, ³⁴ Ἰουδὰ καὶ Βενιαμείν καὶ ³³ Σαραΐα καὶ Ἰερεμιά· ³⁵ καὶ ἀπὸ υἱῶν τῶν ἱερέων ἐν σάλπιγξιν Ζαχαρίας ³⁴ ³⁵ υἱὸς Ἰωανὰν υἱὸς Σαμαΐα υἱὸς Ναθανιὰ υἱὸς Μειχαΐα υἱὸς Ζακχούρ υἱὸς Ἀσάφ, ³⁶ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Σαμαΐα καὶ Ὁζεΐλ, αἰνεῖν ἐν ὠδαῖς ³⁶ Δανεὶδ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ· καὶ Ἔσρας ὁ γραμματεὺς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ³⁷ ἐπὶ πύλης τοῦ αἰνεῖν κατέναντι αὐτῶν ἀνέβησαν ἐπὶ κλί- ³⁷ μακας πόλεων Δανεὶδ, ἐν ἀναβάσει τοῦ τείχους, ἐπάνωθεν τοῦ οἴκου Δανεὶδ καὶ ἕως πύλης τοῦ ὕδατος ³⁹ Ἐφράμ, καὶ ἐπὶ πύλην τὴν ἰχθυ- ³⁹ ηράν καὶ πύργω Ἀνανεὴλ καὶ ἕως πύλης τῆς προβατικῆς. ⁴² καὶ ⁴² ἠκούσθησαν οἱ ἄδοντες, καὶ ἐπεσκέπησαν. ⁴³ καὶ ἔθυσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ⁴³

NA 27 Λευιτας NA | εν|και B*vid (ενεγκαι Ba) | ενεγκαινα Bab A | θωλαθας N + εν εξομολογησει N | ψαλτηρια] + κ κυνρας N^{c.a} (mg) 28 ηχθησαν N* (συν superscr N*) | επαυλεων] + του Νετωφαθι· (29) κ εκ Βηθ|αγ'γαλγαλ: N^{c.a} mg 29 αγρων] + Γαβαε: κ Αζμωθ: N^{c.a} mg | οικοδομησαν] ι non inst B^b ωκοδομησαν NA 30 εκαθερισθησαν A | Λευιται A 31 τειχους] + κ εστησα δυο περι αινεσεως μεγαλους κ δι|ηλθον εκ δεξιων επανω του| τειχους (+ της πυλης superscr) της κοπριας] N^{c.a} (mg) 33 Ζαχαριας] Αζαριας A | Εσδρα N Εζρα A | Μεσουλλαμ N^{c.a} Μοσολλαμ A 34 Σαραια] Σαμαιας A | Ιερεμιας A 35 om εν A | Ιωαναν] Ιωναθαν N^{c.a} A | υιος 3° bis scr N* (ras 1° N¹) | Ναθανια] Μαθανια N* Μαθθανια N^{c.a} A | υιος 4°] pr o A | Μιχαια A 36 Οζερειηλ (ρ superscr) N^{c.a} + Γελωλαι· Μααι· Μαθα- ναηλ κ| Ιουδας· Ανανι· εν σκευεσιν N^{c.a} mg inf | ωδαις] ωδης N | Εσδρα N Εζρας A | αυτου 2°] αυτων NA 37 πυλης 1°] pr της N^{c.a} | ανεβησαν (ανεβο- ησαν N* o ras N¹)] pr και A | πολεων] πολεως NA | εως πυλης] εμπυλης A 37—38 υδατος] + κατα ανατολας (38) κ περι αινεσεως] η δευτερα επορευετο συν- αντωσα| αυτοις κ εγω οπισω αυτης κ το ημισυ| του λαου επανω του τειχους υπερανω| του πυργου των θεννουριμ· κ εως του| τειχους του πλατεος κ υπερανω| της πυλης N^{c.a} mg sup 39 πυλην] pr την N^{c.a} | ιχθυηραν] pr της Ισανα· κ επι την πυλην την N^{c.a} | πυργον A | Αναμειηλ A | εως] pr απο πυργου του Ηθα· κ N^{c.a} (mgg) | πυλης] pr της N^{c.a} | προβατικης] + εστησαν (pr κ N^{c.b}) εν πυλη της φυλα|κης (40) κ εστησαν αι δυο της αιρεσεως εν οικω του θυ· κ εγω| κ το ημισυ των στρατηγῶ| μετ εμου· (41) κ οι ιερεις· Ελιακιμ· Μαασιας·| Βενιαμειν· Μιχαιας· Ελιωηнай· Ζαχαριας· Ανανιας· εν σαλπιγξιν· (42) κ Μαασιας· κ Σεμειας· κ Ελεαζαρ· κ Οζι· κ Ιωαναν· κ Μελχειας κ Αιλαμ· κ Ιεζουρ· N^{c.a} mg (om BN* A) 42 αδοντες] + κ Ιεζριας N^{c.a} (mg)

ἐκείνη θυσιάσματα μεγάλα καὶ ἡψφράνθησαν, ὅτι ὁ θεὸς ἡψφράνεν. B
 αὐτοὺς μεγάλως· καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἡψ-
 φράνθησαν, καὶ ἠκούσθη ἡ εὐφροσύνη ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ μακρό-
 44 θεν. ⁴⁴ Καὶ κατέστησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄνδρας ἐπὶ τῶν
 γαζοφυλακίων, τοῖς θησαυροῖς, ταῖς ἀπαρχαῖς καὶ ταῖς δεκάταις καὶ
 τοῖς συνηγμένοις ἐν αὐτοῖς ἄρχουσιν τῶν πόλεων, μερίδας τοῖς ἱερεῦσι
 καὶ τοῖς Λευεῖταις, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ἰούδᾳ ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἐπὶ
 45 τοὺς Λευεῖτας τοὺς ἐστῶτας. ⁴⁵ καὶ ἐφύλαξαν φυλακὰς θεοῦ αὐτῶν
 καὶ φυλακὰς τοῦ καθαρισμοῦ καὶ τοὺς ἄδοντας καὶ τοὺς πυλωροὺς,
 46 ὡς ἐντολαὶ Δαυεὶδ καὶ Σαλωμῶν υἱοῦ αὐτοῦ. ⁴⁶ ὅτι ἐν ἡμέραις Δαυεὶδ
 Ἀσαφ ἀπ' ἀρχῆς πρῶτος τῶν ἄδόντων καὶ ὕμνον καὶ αἰνεσιν τῷ
 47 θεῷ. ⁴⁷ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις Ζοροβαβέλ διδόντες μερίδας τῶν
 ἄδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγιά-
 ζοντες τοῖς Λευεῖταις, καὶ οἱ Λευεῖται ἀγιάζοντες τοῖς υἱοῖς Ἀαρών.
 1 ¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεγνώσθη ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ ἐν ὧσιν τοῦ
 λαοῦ· καὶ εὐρέθη γεγραμμένον ἐν αὐτῷ ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν Ἀμ-
 2 μανεῖται καὶ Μωαβεῖται ἐν ἐκκλησίᾳ θεοῦ ἕως αἰῶνος, ² ὅτι οὐ συνήν-
 τησαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν ἄρτῳ καὶ ἐν ὕδατι, καὶ ἐμισθώσαντο
 ἐπ' αὐτὸν τὸν Βαλαὰμ καταράσασθαι, καὶ ἔστρεψεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν
 3 κατάραν εἰς εὐλογίαν. ³ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν τὸν νόμον, καὶ
 4 ἐχωρίσθησαν πᾶς ἐπίμικτος ἐν Ἰσραὴλ. ⁴ Καὶ πρὸ τούτου
 Ἑλιασειβ ὁ ἱερεὺς οἰκῶν ἐν γαζοφυλακίῳ οἴκου θεοῦ ἡμῶν ἐγγίων
 5 Τωβιά. ⁵ καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ γαζοφυλάκιον μέγα, καὶ ἐκεῖ ἦσαν τὸ
 πρότερον διδόντες τὴν μαναὰμ καὶ τὸν λίβανον καὶ τὰ σκεύη, καὶ
 τὴν δεκάτην τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἐντολὴν τῶν

43 αὐτοὺς] + εὐφροσύνη N^{c.a mg} | om αὐτῶν 1° N^{c.a} | η εὐφρ.] om η A | ἐν NA
 2°] pr η N^{c.a} 44 κατεστησεν N* (-σαν N^{a (vid)}) | μερίδας] + του νομου N^{c.a (mg)} |
 ιερευσιν NA | Λευεῖταις NA | εὐφροσύνη] + ην NA | ἐπι 2°] pr και NA | τοις
 ιερ. A* (τους ιερ. A') | τοις Λευεῖταις B* τους Λευεῖτας B^{ab} N τους Λευεῖτας A
 45 ἐφύλαξεν N* (-ξαν N^{a (vid)}) | αὐτῶν] εαυτῶν A | om και 2° A 46 ἀρχῆς]
 seq parva ras in B 47 και πας] pr | και πας Ἰσλ' ἐν ημε|ραις'· (sic) διδόντες
 μερίδας τῶν ἀδοντῶ] και ὕμνον και αἰνεσιν τῷ θῷ N* (om N') | Ζοροβαβέλ]
 + η ἐν ταῖς ημεραις Νεεμιου N^{c.a} και ἐν τ. | ημ. Νεεμια A | Λευεῖταις, Λευεῖται
 NA XXIII 1 βιβλῳ N* (βιβλίῳ N^{a (vid)}) | γεγραμμενον] pr το N* (om
 N') | om μὴ N* (superscr N^a) | Ἀμμωνεῖται N* Ἀμμωνεῖται N^{a (vid)} A | Μωα-
 βεῖται A | ἐν 5°] εἰς N^{c.a (mg) vid} | ἐκκλησιαν N^{c.a} | θεου] κῦ N* του θῷ N^{c.a A}
 2 ἐστρεψεν] ἐπεστρεψεν A 3 Ἰσραὴλ] Ἰλῆμ A* (ras μ A') 4 ἐγγειων
 B ἐν Σιών N^{a vid} ἐγγίων N^a A | Τωβια] seq ras in B 5 εαυτῷ] αὐτῷ A
 5—7 om γαζοφυλακιον... ποιησαι αὐτῷ B* (hab B^{a? b?} mg inf) 5 το προ-
 τερον] om το NA | μανααν NA | om οἶνον και του N* (hab N^{c.a mg})

Β Λευειτῶν καὶ τῶν ἄδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, καὶ ἀπαρχαὶ τῶν
 ἱερέων. ⁶καὶ ἐν παντὶ τούτῳ οὐκ ἤμην ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἐν ἔτει 6
 τριακοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀρσασαθᾶ βασιλέως Βαβυλῶνος ἦλθον
 πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ μετὰ τέλος ἡμερῶν ἡττησάμην τὸν βασιλέα,
⁷καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ· καὶ συνῆκα ἐν πονηρίᾳ, ποιῆσαι αὐτῷ 7
 γαζοφυλάκιον ἐν αὐτῇ οἴκῳ τοῦ θεοῦ. ⁸καὶ πονηρόν μοι ἐφάνη 8
 σφόδρα, καὶ ἔρριψα πάντα τὰ σκευὴ οἴκου Τωβιᾶ ἀπὸ τοῦ γαζο-
 φυλακίου. ⁹καὶ εἶπα, καὶ ἐκαθάρισα τὰ γαζοφυλάκια, καὶ ἐπέστρεψα 9
 ἐκεῖ σκευὴ οἴκου τοῦ θεοῦ, τὴν μαννὰ καὶ τὸν λίβανον. ¹⁰Καὶ 10
 ἔγνων ὅτι μερίδες τῶν Λευειτῶν οὐκ ἐδόθησαν, καὶ ἐφύγισαν ἀνὴρ εἰς
 ἀγρὸν αὐτοῦ οἱ Λευεῖται καὶ οἱ ἄδοντες ποιοῦντες τὸ ἔργον. ¹¹καὶ 11
 ἐμαχεσάμην καὶ εἶπα Διὰ τί ἐγκατελείφθη ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ; καὶ
 συνήγαγον αὐτοὺς, καὶ ἔστησαν αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν. ¹²καὶ 12
 πᾶς Ἰούδας ἠνεγκαν δεκάτην τοῦ πυροῦ καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου
 εἰς τοὺς θησαυροὺς, ¹³ἐπὶ χεῖρα Σελεμιᾶ τοῦ ἱερέως καὶ Σαδδούκ 13
 τοῦ γραμματέως καὶ Φαθαῖα ἀπὸ τῶν Λευειτῶν· καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν
 Ἀνὰν υἱὸς Ζακχοῦρ υἱὸς Ναθανιὰ, ὅτι πιστοὶ ἐλογίσθησαν ἐπ' αὐτοὺς
 μερίζειν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. ¹⁴μνήσθητί μου ὁ θεὸς ἐν αὐτῇ, καὶ μὴ 14
 ἐξαλειφθῇτω ἑλεός μου ὃ ἐποίησα ἐν οἴκῳ Κυρίου τοῦ θεοῦ. ¹⁵Ἐν 15
 ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον ἐν Ἰούδᾳ πατοῦντας ληνοὺς ἐν τῷ σαβ-
 βάτῳ· καὶ φέροντες δράγματα καὶ ἐπιγεμίζοντες ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ
 οἶνον καὶ σταφυλὴν καὶ σῦκα καὶ πᾶν βάσταγμα, καὶ φέροντες εἰς
 Ἱερουσαλὴμ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου· καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν ἡμέρᾳ
 πράσεως αὐτῶν. ¹⁶καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐτῇ φέροντες ἰχθὺν καὶ πᾶσαν 16

NA 5 Λευιτων NA | απαρχαι] pr αι N απαρχας A 6 τριακοστῳ] pr και N*
 (improb N*) | Αρσασαθα] Αρθασασθα A | τελος ημερων] το τ. τῶ] ημ. A | τον
 βασιλεα 2°] παρα του βασιλεως A 7 πονηρια] pr τη NA | ποιησαι] pr η
 εποιησε] Ελισουβ (Ελιασ. N^{c.a}? abt) Τωβι|a: N pr η ε|ποιησεν Ελιασειβ· Τωβια
 A | του] τ sup ras Aa² 8 απο] pr εξω NA 9 εκαθαρισαν N εκαθερισαν A
 μαννα B* μανναειμ Bab βαανα N* μαανα N^a μααναν A 10 εγνων N* (εγνων
 N^{c.a} vidl) | Λευιτων, Λευιται NA | αυτου] εαντου N 11 εμαχεσαμην] + τοις
 στρατηγοις N^{c.a} mg | ειπα] ειπον A | ενκατελιφθη N | ο οικος] ο οi sup ras
 Aa² | εστησα NA | τη στασει] om τη A 12 Ιουδα NA | του πυρου
 (πυρρου N*)] om του A 13 επι 1°] pr η ενετειλαμην N^{c.a} (mg) | χειρα 1°]
 χειρας Bb NA | Σελεμια] Ήλεμια Bb Ίελεμια N | Σαδωκ A | Λευιτων NA |
 Λαταν N | Ναθανια] Μαθανια N* Μαθθανια N^{c.a} Μαθθανιου A | αυτων 2°]
 εαντων N^{c.a} 14 ο θεος] + μου N^{c.a} | εν αυτη] εντανθα τη N* εν ταυτη
 N^a A | om ο 2° N (superscr N^{c.a}) οτι A | Κυριου του θεου] θυ κυ N* κυ θυ
 N^{c.a} A + η εν ταις φυλακαις αυτου N^{c.a} (mg) 15 ιδον A | τω σαββατω]
 om τω A | φεροντες 1°] φεροντας Bab NA | επιγεμίζοντες] επιγεμίζοντας
 Bab N^a (vid) A | φεροντες 2°] φεροντας Bab N^a (vid) A

πράσιν πωλοῦντες ἐν τῷ σαββάτῳ τοῖς υἱοῖς Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερου-
 17 σαλήμ. ¹⁷ καὶ ἐμαχесάμην τοῖς υἱοῖς Ἰούδα τοῖς ἐλευθέροις καὶ εἶπα
 αὐτοῖς Τίς ὁ λόγος ὁ πονηρὸς οὗτος ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε, καὶ βεβηλοῦτε
 18 τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου; ¹⁸ οὐχὶ αὐτῶς ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν,
 καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτοὺς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ
 ταῦτα καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην; καὶ ὑμεῖς προστίθετε ὀργὴν ἐπὶ
 19 Ἰσραὴλ, βεβηλῶσαι τὸ σάββατον; ¹⁹ καὶ ἐγένετο ἡνῖκα κατέστησαν
 πύλαι Ἱερουσαλήμ πρὸ τοῦ σαββάτου, καὶ ἔκλεισα τὰς πύλας, καὶ
 εἶπα ὥστε μὴ ἀνοιγῆναι αὐτὰς ὀπίσω τοῦ σαββάτου· καὶ ἔστησα
 ἐπὶ τὰς πύλας, ὥστε μὴ αἶρειν βαστάγματα ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
 20 ²⁰ καὶ ἠγλίσθησαν πάντες καὶ ἐποίησαν πράσιν ἔξω Ἱερουσαλήμ ἅπαξ
 21 καὶ δῖς. ²¹ καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν αὐτοῖς καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς Διὰ τί
 ὑμεῖς αὐλίζεσθε ἀπέναντι τοῦ τείχους; εἰν δευτερώσητε, ἐκτενῶ
 χεῖρά μου ἐν ὑμῖν. ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὐκ ἦλθοσαν ἐν σαββάτῳ.
 22 ²² καὶ εἶπα τοῖς Λευεῖταις, οἱ ἦσαν καθαριζόμενοι καὶ ἐρχόμενοι φυλάσ-
 σοντες τὰς πύλας, ἀγιάζοντες τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου. πρὸς ταῦτα
 μνήσθητί μου, ὁ θεός, καὶ φείσαί μου κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους
 23 σου. ²³ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον τοὺς Ἰουδαίους οἱ
 24 ἐκάθισαν γυναῖκας Ἀζωτίας, Ἀμμανεΐτιδας, Μωαβεΐτιδας, ²⁴ καὶ οἱ
 υἱοὶ αὐτῶν ἤμισιν λαλοῦντες Ἀζωτιστί, καὶ οὐκ εἰσὶν ἐπιγινώσκοντες
 25 λαλεῖν Ἰουδαιστί. ²⁵ καὶ ἐμαχесάμην μετ' αὐτῶν καὶ ἐκαταρασάμην
 αὐτούς· καὶ ἐπάταξα ἐν αὐτοῖς ἄνδρας καὶ ὄρκισα αὐτοὺς ἐν τῷ
 θεῷ Ἐὰν δῶτε τὰς θυγατέρας ὑμῶν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ εἰν λάβητε
 26 ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. ²⁶ οὐχ οὕτως ἤμαρτεν
 Σαλωμών βασιλεὺς Ἰσραὴλ; καὶ ἐν ἔθνεσιν πολλοῖς οὐκ ἦν βασιλεὺς
 ὅμοιος αὐτῷ, καὶ ἀγαπώμενος τῷ θεῷ ἦν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ θεὸς
 εἰς βασιλείαν ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ τοῦτον ἐξέκλιναν αἱ γυναῖκες

16 om εν 2° N* (superscr N^a(vid)) A 17 ουτος ο πονηρος N 18 υμων] NA
 ημων N* (υμ. N^{c.a}) | τα κακα ταυτα] ταυκατακαυτα N* vid (υ 1°, τ 2° ras N*) |
 ταυτην] seq : in B^a b 19 πυλαι] seq λ in N* (om N*) | Ιερουσαλημ] pr
 εν N A | εκλεισα] ειπα και εκλεισαν NA | και ειπα] και ει sup ras B¹ a⁷ |
 οπισω] pr eus N^{c.a} | και 4°] + εκ των παιδαριων μου N^a(vid) mg | σαββατου 3°] σ
 sup ras A^a 20 απαξ] pr γ N^{c.a} 21 επεμαρτυραμην] διεμαρτ. NA |
 εκτενω] + [την μαχους· εαν δευτερωσητε·] εκτενω A | χειρα] pr την NA | ουκ NA]
 ου B (οδ B^b) 22 Λευιταις NA | αγιαζοντες] αγιαζειν NA 23 ιδον A |
 Αζωτιδας N | Αμμανωτιδας N* Αμμανιτιδας N^{c.a}(vid) A | Μωαβιτιδας N^{c.a}(mg) A
 (om Μωαβ. N*) 24 λαλουντες] λαλουσιν A | Αζωτιστει A | Ιουδαιστει A
 + αλλα κατα γλωσσαν λαου] γ λαου N^{c.a} mg inf 25 εκαταρσασαμην] κατηρσασα-
 μην NA | αυτους 1°] αυτοις N* vid | ωρκισα] ενωρκισα A | εαν 1°] αν A | δοτε
 N* vid (δωτε N^a) | υμων 2°] + γ εαυτοις N^{c.a}(mg) 26 om ουτως N* vid (hab
 N^{c.a}(mg)) | πολλοις] pr τοις N^{c.a} | τω θεω] om τω A

Β αἱ ἀλλότριοι. ²⁷ καὶ ὑμῶν μὴ ἀκουσόμεθα ποιῆσαι πᾶσαν πονηρίαν ²⁷ ταύτην, ἀσυνθετῆσαι ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν, καθίσαι γυναῖκας ἀλλοτρίας. ²⁸ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωαδὰ τοῦ Ἑλαιοῦβ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου νυμφίου ²⁸ τοῦ Σαναβαλλάτ· καὶ ἐξέβρασα αὐτοὺς ἀπ' ἐμοῦ. ²⁹ μνήσθητι αὐτοῖς ὁ ²⁹ θεὸς ἐπὶ ἀγχιστεία τῆς ἱερατείας καὶ διαθήκης τῆς ἱερατείας καὶ τοὺς Λευεΐτας. ³⁰ καὶ ἐκαθάρισα αὐτοὺς ἀπὸ πάσης ἀλλοτριώσεως, καὶ ³⁰ ἔστησα ἐφημερίας τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς Λευεΐταις, ἀνὴρ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ, ³¹ καὶ τὸ δῶρον τῶν ξυλοφόρων ἐν καιροῖς ἀπὸ χρόνων καὶ ³¹ ἐν τοῖς βακχουρίοις. μνήσθητί μου ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς ἀγαθωσύνην.

NA 27 ακουσμεθα N* (ακουσομεθα N^{c.a}) | πασαν] pr την NA | ταυτην] pr την
μεγαλην N^{c.a} (mg) 28 Ιωιαδα A | Ελαιουβ N* A Ελαιοσυβ N^{a?c.a?} | Σανα-
βαλλατ] + του Ωρανιτου N^{c.a} (mg) | αυτους] αυτον N 29 αγχιστια N | ιερα-
τίας (bis) A | Λευιτας NA 30 Λευιταις NA 31 βακχουροις N* (βακ-
χουριοι N¹ (vid))

Subscr Εσδρας β B^x Εζρας β A
† Κλήμης μοναχός † B^{b?}

αντεβληθη προς παλαιω|τατον λιαν αντιγραφον| δεδιорθωμενον χειρι του|
αγιου μαρτυρος Παμφιλου| οπερ αντιγραφον προς τω| τελει υποσημειωσις τις|
ιδιοχειρος αυτου υπεκειτο| εχουσα ουτως:| μετελημφθη και διορθωθη| προς τα
εξαπλα Ωριγενους| Αντωνινος αντεβαλεν· Παμφιλος διορθωσα:| N¹ mg inf

ΨΑΛΜΟΙ

I

- I 1 ΜΑΚΑΡΙΟΣ ἀνὴρ ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν, B
καὶ ἐν ὁδῷ ἀμαρτωλῶν οὐκ ἔστη,
καὶ ἐπὶ καθέδραν λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν.
2 ἄλλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ,
καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός.
3 καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους
τῶν ὑδάτων,
ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ,
καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀπορρυήσεται.
καὶ πάντα ὅσα ἂν ποιῇ κατευοδωθήσεται.
4 οὐχ οὕτως οἱ ἀσεβεῖς, οὐχ οὕτως,
ἀλλ' ἢ ὡς ὁ χνοὺς ὃν ἐκριπτεῖ ὁ ἄνεμος ἀπὸ προσώπου
τῆς γῆς.
5 διὰ τοῦτο οὐκ ἀναστήσονται οἱ ἀσεβεῖς ἐν κρίσει,
οὐδὲ ἀμαρτωλοὶ ἐν βουλῇ δικαίων.
6 ὅτι γινώσκει Κύριος ὁδὸν δικαίων,
καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπολείται.

B'

- II 1 ἵνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;
2 παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ. διάψαλμα.

Inscr ψαλμοι B deest in N ψαλτηριον A ψαλτ. τω Δδ R I 1—II 7 μα- NAR
καριος...ει συ R^a (deest in R*) 1 εστη] εστιν R^a | καθεδρα AR^a 2 αλλ
η] αλλα ην A* vid 3 ποιηση A 4 ο ανεμος] om ο R^a 5 οι ασεβεις]
om οι N^a AR^a | αμαρτωλοι] pr οι A — Stich 15 BSA 7 R^a II 1 pr ψαλ-
μος τω Δανιδ R^a 2 διαψαλμα non inst B^b (ita ubique) om R^a

- B 3 διαρρήξωμεν τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν, 3
καὶ ἀπορρίψωμεν ἀφ' ἡμῶν τὸν ζυγὸν αὐτῶν.
4 ὁ κατοικῶν ἐν οὐρανοῖς ἐκγελάσεται αὐτούς, 4
καὶ ὁ κύριος ἐκμυκτηριεῖ αὐτούς.
5 τότε λαλήσει πρὸς αὐτούς ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, 5
καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ταραξεί αὐτούς.
6 ἐγὼ δὲ κατεστάθην ὑπ' αὐτοῦ 6
ἐπὶ Σειῶν ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ,
7 διαγγέλλων τὸ πρόσταγμα Κυρίου. 7
Κύριος εἶπεν πρὸς μέ Υἱός μου εἰ σύ,
ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε·
8 αἴτησαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου, 8
καὶ τὴν κατὰσχέσιν σου τὰ πέρατα τῆς γῆς·
9 ποιμανεῖς αὐτούς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, 9
ὥς σκευὸς κεραμέως συντρίψεις αὐτούς.
10 καὶ νῦν, βασιλεῖς, σύνετέ· 10
παιδεύθητε, πάντες οἱ κρίνοντες τὴν γῆν.
11 δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν φόβῳ, 11
καὶ ἀγαλλιᾶσθε αὐτῷ ἐν τρόμφι.
12 δράξασθε παιδείας, μὴ ποτε ὀργισθῇ Κύριος, 12
καὶ ἀπολείσθε ἐξ ὁδοῦ δικαίας,
ὅταν ἐκκαυθῇ ἐν τάχει ὁ θυμὸς αὐτοῦ.
μακάριοι πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ.

Γ'

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, ὅποτε ἀπεδίδρασκεν ἀπὸ
προσώπου Ἀβεσσαλὼμ τοῦ νιού αὐτοῦ.

- 2 Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με; 2
πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ·
3 πολλοὶ λέγουσιν τῇ ψυχῇ μου 3
Οὐκ ἔστιν σωτηρία ἐν τῷ θεῷ αὐτοῦ. διάψαλμα.

ΝΑΡ 3 αποριψ. R^a 4 ενγελασεται A | εκμυκτηρει A 5 post ταραξει
ras 1 lit (forte s) A² | αυτοις 2°] s resc R A^a vid 6 κατεσταθην] + βασιλευς
AR^a | Σιων B^b 7 διαγγελων A | γεγεννηκα A* (η superscr A^a)
8 περα A 9 ως] pr και A | σκευη N^{c.a} AR^a 12 δραξεσθε R* (-ασθε
R^a) | παιδειας] παιδιας N παιδιαν (? παιδιαν) R | Κυριος] pr ο R | ενκαυθη
R^a | αυτω] αυτον R — Stich 27 BNA 19 R III 1 om ψαλμος A | απε-
διδρασκε R 2 επανιστανται] επανισταντο N^{c.a} επανεστησαν A 3 σω-
τηρια] + αυτω A + αυτου R

- 4 ἄσὺν δέ, Κύριε, ἀντιλήμπτωρ μου εἶ, B
δόξα μου καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλὴν μου.
5 ⁵φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα,
καὶ ἐπήκουσέν μου ἐξ ὄρου ἀγίου αὐτοῦ. διάψαλμα.
6 ⁶ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνώσα·
ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήμψεταιί μου.
7 ⁷οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ μυριάδων λαοῦ
τῶν κύκλω ἐπιτιθεμένων μοί.
8 ⁸ἀνάστα, Κύριε, σῶσόν με ὁ θεὸς μου·
ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως,
ὀδόντας ἀμαρτωλῶν συνέτριψας.
9 ⁹τοῦ κυρίου ἡ σωτηρία, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου.

Δ'

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ψαλμοῖς· ᾠδὴ τῷ Δαυεὶδ.

- 2 ²Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαί με εἰσήκουσέν μου ὁ θεὸς τῆς δικαιο-
σύνης μου,
ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς μοι·
οἰκτεῖρήσόν με καὶ εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου.
3 ³υἱοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυκάρδιοι;
ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα καὶ ζητεῖτε ψεῦδος; διάψαλμα.
4 ⁴καὶ γνῶτε ὅτι ἐθαυμάστωσεν Κύριος τὸν ὅσιον αὐτοῦ·
Κύριος εἰσακούσεταιί μου ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς αὐτόν.
5 ⁵ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἀμαρτάνετε·
ἀ λέγετε ἐν καρδίᾳ, ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν κατανύγητε.
διάψαλμα.
6 ⁶θύσατε θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ ἐλπίσατε ἐπὶ Κύριον.
7 ⁷πολλοὶ λέγουσιν Τίς δείξει ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ;
ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε·
8 ⁸ἔδωκας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν μου,
ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.
9 ⁹ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι καὶ ὑπνώσω·
ὅτι σὺ, Κύριε, κατὰ μόνas ἐπὶ ἐλπίδι κατώκισάς με.

4 om Κυριε A | μου 2°] μοι R | υψων την κεφ.] ν την κε sup ras A^a vid B^a R
5 επηκουσεν] εισηκουσεν AR 6 εγω] + δε A | αντελαβετο N* (αντιλημψ. N^c.a)
7 κυκλων A | συνεπιτιθεμενων B^a R 8 του (sic) εχθραινοντας (αιν [ι sup ras]
A^a vid) A — Stich 16 B 15 B^a R IV 1 εν ψαλμοις] -μος AR | om ωδη A
ωδης R | τω Δ.] του Δ. R 3 βαρυκαρδιοι] ν sup ras 2 forte litt A^a | ματαιο-
τητας A 5 καρδια] ταις -διαις υμων B^a B^b B^c R | επι] pr και R | κατανουγητε
A 9 κοιμηθησομαι] ο sup ras A^a | επι 2°] επ AR — Stich 16 B^a A 17 R

B

E'

Eis τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς κληρονομώσεως·
ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

V

- ²Τὰ ῥήματά μου ἐνώτισται, Κύριε, 2
σύνες τῆς κραυγῆς μου,
³πρόσχες τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου, 3
ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ θεός μου·
ὅτι πρὸς σέ προσεύξομαι, Κύριε.
⁴τὸ πρῶν εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς μου· 4
τὸ πρῶν παραστήσομαί σοι καὶ ἐπόψομαι.
⁵ὅτι οὐχὶ θεὸς θέλων ἀνομίαν σὺ εἶ· 5
οὐδὲ παροικήσει σοι πονηρευόμενος.
⁶οὐ διαμενοῦσιν παράνομοι κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου· 6
ἐμίσησας, Κύριε, πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν.
⁷ἀπολεῖς πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος· 7
ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον βδελύσσεται Κύριος.
⁸ἐγὼ δὲ ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέου σου εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶ- 8
κόν σου,
προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἁγίον σου ἐν φόβῳ σου.
⁹Κύριε, ὁδήγησόν με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου, 9
κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδόν μου.
¹⁰ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἀλήθεια, 10
ἡ καρδία αὐτῶν ματαία·
τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιούσαν.
¹¹κρίνον αὐτοὺς, ὁ θεός· 11
ἀποπεσάτωσαν ἀπὸ τῶν διαβουλιῶν αὐτῶν·
κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῶν
ἔξωσον αὐτοὺς, ὅτι παρεπύκρναν σε, Κύριε.
¹²καὶ εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ σέ· 12
εἰς αἰῶνα ἀγαλλιάσονται, καὶ κατασκηνώσεις ἐν αὐτοῖς.
καὶ καυχῆσονται ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ἀγαπῶντές τὸ ὄνομά σου,

ΝΑR V 2 τη κραυγη A 3 τη φωνη AR 4 εποψομαι] εποψη Ν^{c.a}
εποψη με AR^a 5 ουδε] ου Ν^{c.a} R 6 ου] ουδε Ν^{c.a} AR | om κε B¹ Ν^c
8 ελεου] ελαιους Ν ελεους R 9 σου 1° ΒΝ^{c.a} A] μου Ν* | μου 2° ΒΝ^{c.a} AR]
σου Ν* 10 τω στοματι] om τω Ν* (hab Ν^{c.a}) | λαρυξ A 11 διαβο-
λιων R^a 12 om επι 1° Ν^{c.a} R | σοι 1°] σε Ν om R | αιωνα] pr των R |
επι 3°] εν ΝAR | om παντες 2° Ν

13 ¹³ὅτι σὺ εὐλογεῖς δίκαιον. B
Κύριε, ὡς ὄπλῳ εὐδοκίας ἐστεφάνωσας ἡμᾶς.

F'

VI Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις, ὑπὲρ τῆς ὁδοῆς·
ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

2 ²Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με,
μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης με.
3 ³ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι ἀσθενής εἰμι·
ἴασαί με, ὅτι ἐταράχθη τὰ ὀσῆτά μου.
4 ⁴καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη σφόδρα·
καὶ σύ, Κύριε, ἕως πότε;
5 ⁵ἐπίστρεψον, Κύριε, ῥύσαι τὴν ψυχὴν μου,
σῶσόν με ἕνεκεν τοῦ ἐλέους σου.
6 ⁶ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ θανάτῳ ὁ μνημονεύων σου·
ἐν δὲ τῷ ᾄδῃ τίς ἐξομολογήσεται σοι;
7 ⁷ἐκοπίασα ἐν τῷ στεναγμῷ μου,
λούσω καθ' ἐκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου,
ἐν δάκρυσίν μου τὴν στρωμνὴν μου βρέξω.
8 ⁸ἐταράχθη ἀπὸ θυμοῦ ὁ ὀφθαλμός μου,
ἐπαλαιώθην ἐν πᾶσιν τοῖς ἐχθροῖς μου.
9 ⁹ἀπόσπῃτε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
ὅτι εἰσήκουσεν Κύριος τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ μου.
10 ¹⁰εἰσήκουσεν Κύριος τῆς δεήσεώς μου,
Κύριος τὴν προσευχὴν μου προσεδέξατο.
11 ¹¹αἰσχυνθείσαν καὶ παραχθείσαν σφόδρα πάντες οἱ ἐχθροί μου,
ἐπιστραφείσαν καὶ αἰσχυνθείσαν σφόδρα διὰ τάχους.

Z'

VII Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ, ὃν ᾗσεν τῷ κυρίῳ
ὑπὲρ τῶν λόγων Χουσεὶ υἱοῦ Ἰεμενεί.

2 ²Κύριε ὁ θεός μου, ἐπὶ σοὶ ἤλπισα·
σῶσόν με ἐκ πάντων τῶν διωκόντων με καὶ ῥύσαι μέ,

13 εὐλογεῖς] εὐλογησεις $\aleph$ R | δίκαιον] pr τον R* — Stich 30 BNA 29 R $\aleph$ AR
VI 1 om εν υμνοῖς A 3 με 2^ο] + κε $\aleph$ AR 8 πασι $\aleph$ | ἐχθροῖς]
χθρο s sup ras A¹ 9—10 om της φωνης...Κυριος (3^ο) $\aleph^*$ (hab $\aleph^{c,a}$)
10 εισηκουσεν] ηκουσεν $\aleph^{c,a}$ A 11 αισχυνθεισαν 1^ο] αισχυνθητωσαν R |
παραχθεισαν] εντραπητωσαν R | om σφοδρα 1^ο B^c $\aleph^{c,a}$ R | επιστραφεισαν]
αποστραφεισαν (-φεισαν A) εις τα οπισω $\aleph$ A αποστραφητωσαν R | αισχυν-
θεισαν 2^ο] καταισχυνθεισαν $\aleph^{c,a}$ A (-θεισαν) καταισχυνθητωσαν R — Stich 21
BR 20 $\aleph$ A VII 1 ησεν] ηνεσεν R^avid | Χουσει A | Ιεμενι A hiat R

- B: 3 μή ποτε ἀρπάσῃ ὡς λέων τὴν ψυχὴν μου, 3
 μὴ ὄντος λυτρουμένου μηδὲ σώζοντος.
 4 Κύριε ὁ θεός μου, εἰ ἐποίησα τοῦτο, 4
 εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν χερσίν μου,
 5 εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδούσιν μοι κακά, 5
 ἀποπέσοιμι ἄρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός·
 6 καταδιώξαι ἄρα ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου καὶ καταλάβοι, 6
 καὶ καταπατήσαι εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου,
 καὶ τὴν δόξαν μου εἰς χοῦν κατασκηνώσαι. διάψαλμα.
 7 ἀνάσθητι, Κύριε, ἐν ὀργῇ σου, 7
 ὑψώθητι ἐν τοῖς πέρασι τῶν ἐχθρῶν μου·
 ἐξεγέρθητι, Κύριε ὁ θεός μου, ἐν προστάγματι ᾧ ἐνετείλω.
 8 καὶ συναγωγὴ λαῶν κυκλώσει σε· 8
 καὶ ὑπὲρ ταύτης εἰς ὕψος ἐπίστρεψον.
 9 Κύριος κρινεῖ λαούς· 9
 κρίνόν με, Κύριε, κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου
 καὶ κατὰ τὴν ἀκακίαν μου ἐπ' ἐμοί.
 10 συντελεσθήτω δὴ πονηρία ἀμαρτωλῶν, 10
 καὶ κατευθυνεῖς δίκαιον·
 ἐτάζων καρδίας καὶ νεφροὺς ὁ θεός·
 11 δικαία ἡ βοήθειά μου παρὰ τοῦ θεοῦ 11
 τοῦ σώζοντος τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.
 12 ὁ θεὸς κριτὴς δίκαιος καὶ ἰσχυρὸς καὶ μακρόθυμος, 12
 μὴ ὀργὴν ἐπάγων καθ' ἐκάστην ἡμέραν.
 13 εἰ μὴ ἐπιστραφῇτε, τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ σtilβώσει· 13
 τὸ τόξον αὐτοῦ ἐνέτεινεν, καὶ ἡτοίμασεν αὐτό·
 14 καὶ ἐν αὐτῷ ἡτοίμασεν σκευὴ θανάτου, 14
 τὰ βέλη αὐτοῦ τοῖς καιομένοις ἐξεργάσατο.
 15 ἰδοὺ ὠδίνησεν ἀνομίαν, 15
 συνέλαβεν πόνον καὶ ἔτεκεν ἀδικίαν·

ΝΑR 3 μηντος B* (ο superscr Bab) 5 ανταπεδωκας A | ανταποδιδουσιν
 A | κακα] πονηρα R | αποπεσοιμι Bab Nc.a R] αποπεσουν B* vid N*A A | κενος]
 καινος A 6 καταλαβοι] + αυτον R | καταπατησε, κατασκηνωσε Nc.a
 (postea ipse forte del) καταπατησει, κατασκηνωσει R^{vid} 7 τοις περασιν
 A (ois e retract Ab) R | εχθρων μου] ν ου retract Ab εχθρ. σου R | εξεγε-
 ρητι] pr και Nc.a A | om Κυριε N* (hab κε N¹) 9 με] μοι A | εμοι]
 εμε R 11 δικαιος R | του θεου] κυριου R 12 μη] pr γ Nc.a (ras
 Nc.b¹) 13 εαν] ras aliq in ν B¹ | σtilβωσω A 14 θανειν R
 15 ανομιαν] αδικιαν NAR | συνελαβεν] συν sup ras Bab | αδικιαν] ανομιαν
 NAR

- 16 ¹⁶λάκκον ὥρυξεν καὶ ἀνέσκαψεν αὐτόν, B
καὶ ἐνπεσεῖται εἰς βόθρον ὃν εἰργάσατο·
17 ¹⁷ἐπιστρέψει ὁ πόνος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ κορυφὴν αὐτοῦ ἡ ἀδικία αὐτοῦ καταβήσεται.
18 ¹⁸ἐξομολογήσομαι Κυρίῳ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,
καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ ὑψίστου.

Η'

- 11 Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληνῶν· ψαλμὸς τῷ Δαυεῖδ.
2 ²Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ·
ὅτι ἐπήρθη ἡ μέγαλοπρεπία σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν.
3 ³Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον
ἐνεκα τῶν ἐχθρῶν σου, τοῦ καταλῦσαι ἐχθρὸν καὶ ἐκδικητὴν.
4 ⁴Ὅτι ὅσσοι τοὺς οὐρανοὺς, ἔργα τῶν δακτύλων σου,
σελήνῃν καὶ ἀστέρας ἅ σὺ ἐθεμελίωσας·
5 ⁵τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μνησθήσεται αὐτοῦ,
ἡ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν;
6 ⁶Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους,
δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν.
7 ⁷καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα χειρῶν σου·
πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ,
8 ⁸πρόβατα καὶ βόας πάσας,
ἐτι δὲ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου,
9 ⁹τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης,
τὰ διαπορευόμενα τρίβους θαλασσῶν.
10 ¹⁰Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ
τῇ γῇ.

Θ'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ·
ψαλμὸς τῷ Δαυεῖδ.

- 2 ²Εξομολογήσομαι σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
δηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου·

16 ἐμπεσεῖται B¹NA (εἰπ. B²R) 18 Κυρίῳ B¹ca] pr τῷ B²AR SAR
— Stich 38 B 37 SAR VIII 2 μεγαλοπρεπεία Bab 3 σου] σ sup
ras A^a (μου A^a) 4 α] ας R 5 τι] τις A 6 ἀγγέλους A^a
(ras λ 1° A^a) | δοξάν R | τιμὴν AR 7 χειρῶν] pr τῶν SAR 8 ἀπα-
σας B¹ca AR 9 om καὶ τοὺς ἰχθύας R^a (hab R^a) — Stich 18 B¹AR
IX 1 om του υιου R 2 om διηγῆσομαι...σου B² (hab B¹ca) | τα θαυ-
μασία] om τα R

- B 3 εὐφρανθήσομαι καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐν σοί,
ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου, Ὑψιστε. 3
- 4 ἐν τῷ ἀποστραφῆναι τὸν ἐχθρόν μου εἰς τὰ ὀπίσω,
ἀσθενήσουσιν καὶ ἀπολύνται ἀπὸ προσώπου σου. 4
- 5 ὅτι ἐποίησας τὴν κρίσιν μου καὶ τὴν δίκην μου,
ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου, ὁ κρίνων δικαιοσύνην. 5
- 6 ἐπετίμησας ἔθνεσιν, καὶ ἀπώλετο ὁ ἀσεβής·
τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐξῆλειψας εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα
τοῦ αἰῶνος. 6
- 7 τοῦ ἐχθροῦ ἐξέλειπον αἱ ῥομφαῖαι εἰς τέλος, καὶ πόλεις καθεῖλε· 7
ἀπώλετο τὸ μνημόσυνον αὐτῶν μετ' ἡχοῦς·
- 8 καὶ ὁ κύριος εἰς τὸν αἰῶνα μένει·
ἡτοίμασεν ἐν κρίσει τὸν θρόνον αὐτοῦ. 8
- 9 καὶ αὐτὸς κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ,
κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι. 9
- 10 καὶ ἐγένετο Κύριος καταφυγὴ τῷ πέννι,
βοηθὸς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψει. 10
- 11 καὶ ἐλπισάτωσαν ἐπὶ σέ οἱ γινώσκοντες τὸ ὄνομά σου,
ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἐκζητοῦντάς σε, Κύριε. 11
- 12 ψάλατε τῷ κυρίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν Σιών,
ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ· 12
- 13 ὅτι ἐκζητῶν τὰ αἵματα αὐτῶν ἐμνήσθη,
οὐκ ἐπελάθετο τῆς δεήσεως τῶν πενήτων. 13
- 14 ἐλέησόν με, Κύριε· ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, 14
ὁ ὑψῶν με ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου,
- 15 ὅπως ἂν ἐξαγγείλω πάσας τὰς αἰνέσεις σου
ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών·
ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου. 15
- 16 ἐνεπάγησαν ἔθνη ἐν διαφθορᾷ ἢ ἐποίησαν,
ἐν παγίδι ταύτῃ ἢ ἔκρυψαν συνελήμφθη ὁ πούς αὐτῶν. 16
- 17 γινώσκεται Κύριος κρίματα ποιῶν, 17

ΝΑΡ 4 προσωπου] pr του R 6 αυτων] αυτου N^{c.a} σου A 7 εξελειπον
A | καθειλας N^{c.a}R | ηχου Bbvid 9 δικαιοσυνη] ευθυτητι R | ευθυτητι]
δικαιοσυνη R* (ευθ. R^a) 10 θλιψει N θλιψεισιν R 11 σε 1°] σοι A | οι
γυν.] pr παντες A | εγκατελιπες BbN^aA (εγκαταιλ.) εγκατελιπας N^{c.a} εγκατα-
λειπεις R 13 εκζητων] pr ο N^{c.a} (ras N^{c.b?}) | δεησεως] κραυγης NR φωνης
A 14 ειδε A 15 αγαλλιασομαι] θα superscr N^{c.a} (ras N^{c.b?}) αγαλ-
λιασομεθα R^a | επι] εν A | τω σωτηριω] το σωτηριον R 16 εποιησαν] α
sup ras A^a | παγιδι ταυτη] τη παγ. R* τη π. ταυτη R^a | η 2° sup ras A^a

ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ συνελήμφθη ὁ ἁμαρτωλός. B
 ῥῶν διαψάλματος.

- 18 ¹⁸ ἀποστραφήτωσαν οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς τὸν ἄδην,
 πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπιλανθανόμενα τοῦ θεοῦ.
- 19 ¹⁹ ὅτι οὐκ εἰς τέλος ἐπιλησθήσεται ὁ πτωχός,
 ἡ ὑπομονὴ τῶν πενήτων οὐκ ἀπολείται εἰς τὸν αἰῶνα.
- 20 ²⁰ ἀνάστηθι, Κύριε, μὴ κραταιούσθω ἄνθρωπος,
 κριθήτωσαν ἔθνη ἐνώπιόν σου.
- 21 ²¹ κατάρτισον, Κύριε, νομοθέτην ἐπ' αὐτούς,
 γνῶτωσαν ἔθνη ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἰσιν. διάψαλμα.
- X) (1) 22 ²² ἵνα τί, Κύριε, ἀφέστηκας μακρόθεν;
 ὑπερορᾷς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψει;
- (2) 23 ²³ ἐν τῷ ὑπερφηανεύεσθαι τὸν ἀσεβῆ ἐνπυρίζεται ὁ πτωχός·
 συνλαμβάνονται ἐν διαβουλίαις οἷς διαλογίζονται.
- (3) 24 ²⁴ ὅτι ἐπαινεῖται ὁ ἁμαρτωλὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς
 αὐτοῦ,
 καὶ ὁ ἀδικῶν ἐνευλογεῖται.
- (4) 25 ²⁵ παρώξυνεν τὸν Κύριον ὁ ἁμαρτωλός,
 κατὰ τὸ πληθος τῆς ὀργῆς αὐτοῦ οὐκ ἐκζητήσει·
 οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς ἐνώπιον αὐτοῦ.
- (5) 26 ²⁶ βεβηλοῦνται αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ·
 ἀνταναιρεύεται τὰ κρίματά σου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ,
 πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κατακυριεύσει.
- (6) 27 ²⁷ εἶπεν γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ Οὐ μὴ σαλευθῶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς
 γενεὰν ἄνευ κακοῦ.
- (7) 28 ²⁸ οὐδ' ἄρᾳς τὸ στόμα αὐτοῦ γέμει καὶ πικρίας καὶ δόλου,
 ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κόπος καὶ πόνος.
- (8) 29 ²⁹ ἐνκάθηται ἐνέδρᾳ μετὰ πλουσίων
 ἐν ἀποκρύφους ἀποκτεῖναι ἀθῶον·
 οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πέννητα ἀποβλέπουσιν.
- (9) 30 ³⁰ ἐνεδρεῖ ἐν ἀποκρύφῳ, ὥς λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ·
 ἐνεδρεῖ τοῦ ἀρπάσαι πτωχόν,

17 αμαρτωλος] αμαρτω sup ras 8 circ litt A^a | ὡδὴ διαψ. non inst B^b NAR
 18 επιστραφητωσαν R^{*} (αποστρ. R^a) 19 επιλησθησεται] επιλισθη-
 σεται (επιλις sup ras) A^a | τον αιωνα] τέλος N^{c,a} A 20 αναστη R
 21 γνωτωσαν] pr του R | οι ανθρ.] om οι NAR 22 θλιψουσιν NR
 23 ασεβην A | εμπυριζεται Bab ενπυρισ. R^{*} [συλλαμβ. B^b NA [διαλογιζον-
 ται] α 1^ο sup ras A^a 24 εν] επι N^{*} (εν N^{c,a}) 26 σου] αυτου R
 29 εγκαθεται B^{ab} 30 om εν αποκρυφω...ενεδρευει 2^ο A

- B ἀρπάσαι πτωχὸν ἐν τῷ ἐλκύσαι αὐτόν·
 ἐν τῇ παγίδι αὐτοῦ ³¹ταπεινώσει αὐτόν· 31 (10)
 κύψει καὶ πεσεῖται ἐν τῷ αὐτόν κατακυριεύσαι τῶν
 πενήτων.
³²εἶπεν γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ Ἐπιέλῃσται ὁ θεός, 32 (11)
 ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τέλος.
³³ἀνάστηθι, Κύριε ὁ θεός, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου· 33 (12)
 μὴ ἐπιλάβῃ τῶν πενήτων.
³⁴ἔνεκεν τίνος παρώξυνεν ὁ ἀσεβὴς τὸν θεόν;
 εἶπεν γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ Οὐ ζητήσῃ. 34 (13)
³⁵βλέπεις, ὅτι σὺ πόνον καὶ θυμὸν κατανοήσεις,
 τοῦ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖράς σου.
 σοὶ οὖν ἐνκαταλείπεται ὁ πτωχός,
 ὄρφανῷ σὺ ἦσθα βοηθός.
³⁶σύντριψον τὸν βραχίονα τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ πονηροῦ· 36 (15)
 ζητηθήσεται ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ δι' αὐτήν.
³⁷βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· 37 (16)
 ἀπολείσθῃ, ἔθνη, ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.
³⁸τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πενήτων εἰσήκουσεν Κύριος, 38 (17)
 τὴν ἐτοιμασίαν τῆς καρδίας αὐτῶν προσέσχεν τὸ οὖς σου,
³⁹κρίναι ὄρφανῷ καὶ ταπεινῷ, 39 (18)
 ἵνα μὴ προσθῇ ἔτι μεγαλαυχεῖν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς.

I'

Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

¹Επὶ τῷ κυρίῳ πέποιθα· πῶς ἐρεῖτε τῇ ψυχῇ μου
 Μεταναστεύου ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίον;

²Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐνέτειναν τόξον,

§ U ἡτοίμασαν βέλη ³εἰς φαρέτραν,

NAU 31 αυτον 2°] ν sup ras Aa²vid 32 τη καρδια] om τη NAR | επιλ.]
 + ου R 33 θεος] + μου N^{c.a}AR | επιλαθς A | πενητων] + εις τελος R
 34 παρωξυνεν] παρωργισεν N | ου ζητησει] ουκ εκζητησει NAR 35 πο-
 νον] κοπον AR | κατανοησεις] κατανοεις B^cNAR | αυτους] αυτον N^{c.a} | σοι] συ
 AR^{fort} | om ουν N^{c.a}R | εγκατελελ. B^b | βοηθος B^{N^{c.a}R}a] βοηθων N^{*AR}*
 36 om δι αυτην N^{c.a} δι αυτον R 37 κς βασιλευσει N | απολεισθαι B^{*A}
 (-σθε B^{ab}NR^{vid}) 38 εισηκουσεν Κυριος] εισηκουσας κε N^{c.a} | σου] αυ-
 του A 39 κριναι] αι sup ras 3 circ litt Aa² | μεγαλαυχειν] πρ του
 NA | ανθρωπος B^{NA²R}a] ανθρωπον A^{*R}* — Stich 81 B 80 NA 82 R
 X 1 ψαλμος τω Δ. NAR | αρειτε B | την ψυχην μου (ψυχην μ sup ras
 Aa²) A 2 inc [ε]ις φαρετραν U

τοῦ κατατοξεῦσαι ἐν σκοτομήνῃ τοὺς εὐθείς τῇ καρδίᾳ· B

3 ὅτι ἂ κατηρτίσω καθεῖλον·

ὁ δὲ δίκαιος τί ἐποίησεν;

4 Ἄ Κύριος ἐν ναφ̄ ἀγίῳ αὐτοῦ·

Κύριος, ἐν οὐρανῷ ὁ θρόνος αὐτοῦ.

οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἀποβλέπουσιν,
τὰ βλέφαρα αὐτοῦ ἐξετάζει τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

5 Ἄ Κύριος ἐξετάζει τὸν δίκαιον καὶ τὸν ἀσεβῆ·

ὁ δὲ ἀγαπῶν ἀδικίαν μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.

6 Ἐπιβρέξει ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς παγίδας·

πῦρ καὶ θεῖον καὶ πνεῦμα καταιγίδος ἡ μερὶς τοῦ ποτηρίου
αὐτῶν.

7 Ὅτι δίκαιος Κύριος καὶ δικαιοσύνας ἠγάπησεν,

εὐθύτητα εἶδεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

ΙΑ'

Eis τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ὁγδόης· ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

2 Σῶσόν με, Κύριε· ὅτι ἐκκλείοιπεν ὅσιος,

ὅτι ὠλιγόθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.

3 μάταια ἐλάλησεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ,

χείλη δόλια ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησαν.

4 Ἐξολοθρεῦσαι Κύριος πάντα τὰ χεῖλη τὰ δόλια καὶ γλώσσαν
μεγαλορήμονα,

5 τοὺς εἰπόντας Τὴν γλώσσαν ἡμῶν μεγαλυνοῦμεν,

τὰ χεῖλη ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἐστίν· τίς ἡμῶν κύριός ἐστιν;

6 ἀπὸ τῆς τάλαιπωρίας τῶν πτωχῶν καὶ ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ
τῶν πενήτων

νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος·

θήσομαι ἐν σωτηρίᾳ, παρησιασσομαι ἐν αὐτῷ.

2 σκοτομένη B* (σκοτομένη B^a(vid) b) σκοτωμε|νη A ...[τ]ομη U | τη καρ- B^aRU
διαί A 3 α] + συ B^{c,a}AR* | καθεῖλον] pr αυτοι B^{c,a}A 4 τον πενήτα]
την οικουμένην U 5 ἀσεβην A | ἀδικίαν] pr την B^{c,b}ARU | ψυχῇ U
6 πακιδας B* R παγίδα B^{c,a}(vid) (postea παγιδας) A | θιον BAU | η μερις] om
η R 7 Κυριος] pr ο U | δικαιοσύνην B* (-vas B^{c,a}) U^{vid} | ἠγαπήσεν B* ἠγα-
πησεν B^b | ευθυτητα B^{c,a}A | om αυτου R* (hab R^a) — Stich 17 B^aA 16 R
XI 1 ψ. τω Δ. υπερ της ογδ. A 2 ολιγοθησαν U | ...ν υιον U 3 ελα-
λησαν B | το πλησιον U | bis scr και εν καρδια A* (improb 1° A^b) | ελαλησαν
(-σεν U)] + κακα B^{c,a} (ras B^{c,b}) A + πονηρα R 4 εξολοθρευσαι B^b εξολεθ-
ρευσει AR εξολοθρευσι U* (-θρευσε vel -θρευε U¹) εξολοθρευσει R | om και
B^{c,a} | μεγαλορημονον R 5 tis inc stich in B^a 6 απο 1°] ενεκεν
B^{c,a}R | om απο 2° B^{c,a}RU | σωτηριω B^{c,a}AR^a | παρησιασσομαι B^abAR

- B 7 τὰ λόγια Κυρίου λόγια ἀγνά, 7
 ἀργύριον πεπυρωμένον, δοκίμιον τῇ γῇ,
 κεκαθαρισμένον ἑπταπλασίως.
 8 σύ, Κύριε, φυλάξεις ἡμᾶς, 8
 καὶ διατηρήσεις ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ εἰς τὸν
 αἰῶνα.
 9 κύκλω οἱ ἄσεβεῖς περιπατοῦσιν· 9
 κατὰ τὸ ὕψος σου ἐπολύωρησας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

1B'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυεῖδ.

- 2 Ἔως πότε, Κύριε, ἐπιλήσῃ μου εἰς τέλος; 2
 ἕως πότε ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;
 3 ἕως τίνος θήσομαι βουλὰς ἐν ψυχῇ μου, 3
 ὀδύνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας;
 ἕως πότε ὑψωθήσεται ὁ ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ;
 4 ἐπίβλεψον, εἰσακούσῃ μου, Κύριε ὁ θεός μου· 4
 φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς, μή ποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον,
 5 μή ποτε εἶπῃ ὁ ἐχθρός μου Ἰσχυσα πρὸς αὐτόν· 5
 οἱ θλίβοντές με ἀγαλλιάσονται ἐὰν σαλευθῶ.
 6 ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ ἑλέει σου ἤλπισα· 6
 ἀγαλλιάσεται ἡ καρδίᾳ μου ἐν τῷ σωτηρίῳ σου·
 ἄσω τῷ κυρίῳ τῷ εὐεργετήσαντί με,
 καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ ὑψίστου.

II'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυεῖδ.

Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ Οὐκ ἔστιν θεός.
 διεφθειραν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἐπιτηδεύμασιν,

ΝΑΡU 7 τη γῇ] pr εν U | κεκαθερισμενον A κεκαρισμενον U | om επταπλα-
 σιως R* 8 Κυριε] pr δε U | διατη|ρησης A 9 τους υιους] pr
 παντας A — Stich 17 B 18 & 19 A 20 R XII 2 αποστρεψεις B&U
 (αποστεψις)] αποστρεφεις AR | εμουν U 3 τινος] ποτε U | ωδινας
 R^{vid} | ημερας]+γ νυκτος &^{ca}+και νυκτος A 4 επιβλεψον]...στρεψον
 U | εισακουσον] pr και R | om μου 1° & | οφθαλμους]+μου ΝΑΡU^{vid}
 6 εν] επι ΝΑΡU | τω σωτηριω] το σωτηριον R | ευεργητωσαντι U | με] μοι
 R — Stich 13 B&R 14 A XIII 1 τω Δ. ψαλμος & | καρδια] pr τη
 U | διεφθειραν B&U] διεφθαρησαν &^{ca}AR

οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός.

B

2 ² Κύριος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυσεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων,

τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστιν συνίων ἢ ἐκζητῶν τὸν θεόν.

3 ³ πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν, οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός.

τάφος ἀνεφγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,

ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιούσαν·

ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν,

ὦν τὸ στόμα ἀράς καὶ πικρίας γέμει·

ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα·

σύντριμμα καὶ τάλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν,

καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν·

οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

4 ⁴ οὐχὶ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀδικίαν, οἱ κατέσθοντες τὸν λαόν μου βρώσει ἄρτου; τὸν κύριον οὐκ ἐπεκαλέσαντο.

5 ⁵ ἐκεῖ ἐδειλίασαν φόβῳ οὐ οὐκ ἦν φόβος·

ὅτι ὁ θεὸς ἐν γενεᾷ δικαία.

6 ⁶ βουλὴν πτωχοῦ κατησχύνετε,

ὅτι Κύριος ἐλπὶς αὐτοῦ ἔστιν.

7 ⁷ τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραὴλ;

ἐν τῷ ἐπιστρέφει Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ

ἀγαλλιάσθω Ἰακώβ καὶ εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ.

1 χρηστοτητα] αγαθον R 1—3 om ουκ εστιν εως ενος (1°) ...ηχρε- SARU
 ωθησαν A* (hab Aa mg sup et inf) 2 Kyrios] pr o U | υιου B* (υιους Bab) |
 η] και U | εξη[των] U* (εξ. U¹ vid) | των θν U 3 ηχρειωθ. Bab | ποιων]
 pr o X* (om X^{c.a}) U | χρηστοτητα] αγαθον R | om ταφος...οφθαλμων αυτων
 X^{c.a} (uncis incl) A | λαρυξ U* (γ superscr U¹) | om ταις γλωσσαις αυτων
 U | ασπιδος U | στομα] + αυτων R | om αρας R | και|και πικρίας U | γεμει
 και πικρίας R | εκχεται] εις εκκεχνηναι (sic) R | αιμα] pr το R 4 αδι-
 κίαν] ανομιαν SARU | κατεσθοντες] εσθιοντες X κατεσθιοντες AR* U |
 βρωσει] pr εν A 5 φοβω B X^{c.a} AU] φοβον X* R | ου] ω AR οπου
 U | ο θεος] pr κς X^{c.a} | εν γενεα] εις γενεαν R | δικαία] δικαιων X^{c.a} AU
 δικαίαν R 6 κατησχυνετε U | οτι] ο δε X^{c.a} U | Κυριος] ο θς R* |
 ελπις] pr η R 7 τω σω|τηριον U | Κυριον] κς U | αγαλλιασθω] αγαλ-
 λιασεται SAU | ευφρανθητω] ευφρανθησεται SAU — Stich 24 B X^{c.a} 14 A*
 (17 A^a) 26 R

B

ΨΑΛΜΟΣ ΔΑΝΙΕΛ

Ψαλμός τῷ Δανειδ.

Κύριε, τίς παροικήσει ἐν τῷ σκηνώματί σου;
καὶ τίς κατασκηνώσει ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ σου;
² πορευόμενος ἄμωμος καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην,
λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ·
³ ὅς οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ,
οὐδὲ ἐποίησεν τῷ πλησίον αὐτοῦ κακόν,
καὶ ὀνειδισμόν οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ τοὺς ἑγγίστα αὐτοῦ·
⁴ ἐξουδένωται ἐνώπιον αὐτοῦ πονηρευόμενος,
τοὺς δὲ φοβουμένους Κύριον δοξάζει·
ὁ ὀμνύων τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ οὐκ ἀθετῶν·
⁵ τὸ ἀργύριον αὐτοῦ οὐκ ἔδωκεν ἐπὶ τόκῳ,
καὶ δῶρα ἐπ' ἀθόοις οὐκ ἔλαβεν·
ὁ ποιῶν ταῦτα οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

IE'

Στηλογραφία τῷ Δανειδ.

Φύλαξόν με, Κύριε, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα.
² εἶπα τῷ κυρίῳ Κύριός μου εἰ σύ.
³ τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ
ἐθανυμάστωσεν πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς.
⁴ ἐπληθύνθησαν αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν,
μετὰ ταῦτα ἐτάχυναν·
οὐ μὴ συναγάγω τὰς συναγωγὰς αὐτῶν ἐξ αἱμάτων,
οὐδὲ μὴ μνησθῶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν διὰ χειλέων μου.
⁵ Κύριός ἡ μερίς τῆς κληρονομίας μου καὶ τοῦ ποτηρίου μου·
σύ εἶ ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονομίαν μου ἐμοί.

NARU

XIV 1 και] η N^{ca}ARU | κατασκηνώσει] καταπανσει U | τω ορει τω αγιω]
ορει αγιω N^{ca}R ορι τω αγιω A 3 ος] και R | εδολῳσεν U | γλωσση]
pr τη U | ουδε] η ουκ N^{ca} και ουκ R | om κακον N* (hab N^{ca}(mg)) | εγγιστας
A 4 εξουδενωθη R | πονηρευομενος] pr πας AU | Κυριον] pr τον RU |
δοξασει R | om αυτου 2° N* (hab N^{ca}) 5 αθοις B* (αθωοις B^{ab}) | ου]
+μη R* (om R^a) — Stich 13 BNAR XV 1 Κυριε] ο θς N* (κε N^{ca}) |
ηλπισα] ελπις R πεποιθα U 2 Κυριος] θς N* (κς N^{ca}) | ει συ] +οτι
των αγαθων μου ου χριαν εχεις NAR +οτι των αγαθων μου χριαν ουκ
εχεις U 3 θελημα A 4 αυτων 1°] εν αυτοις U | ουδε] ουδ ου
AU | ονομα B* (ονοματων [των superscr] B^{ab}) 5 η μερις] om η N^{ca}U |
του ποτηριον U

- 6 ὁ σχοινία ἐπέπεσάν μοι ἐν τοῖς κρατίστοις, B
καὶ γὰρ ἡ κληρονομία μου κρατίστη μοί ἐστιν.
7 ἔυλογήσω τὸν κύριον τὸν συνετίσαντά με·
ἔτι δὲ καὶ ἕως νυκτὸς ἐπαίδευσάν με οἱ νεφροί μου.
8 ὁ προορώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός,
ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.
9 διὰ τοῦτο ἠψφράνθη ἡ καρδία μου
καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου,
ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι.
10 ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδην,
οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.
11 ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς·
πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου·
τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος.

IF'

Προσευχὴ τοῦ Δαυεὶδ.

- 1 Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς δικαιοσύνης μου,
πρόσches τῇ δεήσει μου·
ἐνώτισαι τῆς προσευχῆς μου οὐκ ἐν χεῖλεσιν δολίοις.
2 ἔκ προσώπου σου τὸ κρίμα μου ἐξέλθοι,
οἱ ὀφθαλμοί μου ἰδέτωσαν εὐθύτητας.
3 ἔδοκίμασας τὴν καρδίαν μου, ἐπεσκεψώ νυκτός·
ἐπύρωσάς με, καὶ οὐχ εὐρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδικία.
4 ὅπως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ στόμα μου ⁽⁴⁾ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων,
διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλέων σου ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληράς.

6 επεπεσαν] επεσαν N | μοι 1° με U | κρατιστοις] + μου R | η κληρονο- NARU
μα] ε (sic) κληρονομίαν. U | μοι 2° εμοι R 8 προωρωμην Bab | εστι
R* 9 ευφρανθη N | η σαρξ...ελπ.] resc R¹ 10 εγκαταλειψεις A
(-λιψ. BN) εγκαταλειψεις Bab εγκαταλειψεις U εγκαταλειψεις R | αδην] pr
τον N* (om N^{c,a}) U αδου A | οσιων sup ras Ra 11 ευφροσυνην AR |
τερπνοτης N^{c,c} (vid) ARU | εις τελος] pr εως R — Stich 24 BN 23 A 25 R
XVI 1 του Δ.] om του R* | Κυριε] ο θεος R* | της δικ.] om της N^{c,a} A |
της δεησεως U | την προσευχην Bab NAR | χειλεσι U 2 μου 1° μοι N*
(μου N^{c,a}) | om οι οφθαλμοι...ευθ. N* (hab N^{c,a}) | ειδετωσαν A | ευθυτητας
BN^{c,a} A] ευθυτητα R* U + Κυριου R^{m,g} 3 την καρδια U | επεσκεψω] pr
και RU | ουχ ευρεθη (κ ευρε sup ras A^a?) A ου| ευρεθη R ουκ ευρες U | αδι-
κιαν U 4 λαλησαν U

- B 5 κατάρτισαι τὰ διαβήματά μου ἐν ταῖς τρίβοις σου, 5
 ἵνα μὴ σαλευθῇ τὰ διαβήματά μου.
 6 ἐγὼ ἐκέκραξα, ὅτι ἐπήκουσάς μου, ὁ θεός· 6
 κλῖνον τὸ οὖς σου ἐμοὶ καὶ εἰσάκουσον τῶν ῥημάτων μου.
 7 θαυμάστωσον τὰ ἑλέη σου, 7
 ὁ σώζων τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ
 ἐκ τῶν ἀνθεστηκότων τῇ δεξιᾷ σου.
 8 φύλαξόν με ὡς κόραν ὀφθαλμοῦ· 8
 ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου σκεπάσεις με
 9 ἀπὸ προσώπου ἀσεβῶν τῶν τалαιπωρησάντων με. 9
 οἱ ἐχθροί μου τὴν ψυχὴν μου περιέσχον,
 10 τὸ στέαρ αὐτῶν συνέκλεισαν, 10
 τὸ στόμα αὐτῶν ἐλάλησεν ὑπερηφανίαν·
 11 ἐκβάλλοντές με νυνὶ περιεκύκλωσάν με, 11
 τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔθεντο ἐκκλίνειν ἐν τῇ γῇ·
 12 ὑπέλαβόν με ὥσει λέων ἔτοιμος εἰς θήραν, 12
 καὶ ὥσει σκύμνος οἰκῶν ἐν ἀποκρύφοις.
 13 ἀνάστηθι, Κύριε, πρόφθασον αὐτοὺς καὶ ὑποσκέλισον αὐτούς, 13
 ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ ἀσεβούς,
 ῥομφαίαν σου 14 ἀπὸ ἐχθρῶν τῆς χειρός σου· 14
 Κύριε ἀπολύων ἀπὸ γῆς,
 διαμέρισον αὐτοὺς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν·
 καὶ τῶν κεκρυμμένων σου ἐπλήσθη ἡ γαστήρ αὐτῶν,
 ἐχορτάσθησαν υἱῶν
 καὶ ἀφῆκαν τὰ κατάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐτῶν.
 15 ἐγὼ δὲ ἐν δικαιοσύνῃ ὀφθῆσομαι τῷ προσώπῳ σου, 15
 χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναι τὴν δόξαν σου.

BARU 5 καταρτισαι] κατηρτισα U | σαλευθη] σαλευθωσιν BAR | om τα δια-
 βηματα μου (2º) R* (hab Ra) | μου 2º] + εν ταις τριβοις σου A* (ras A?)
 6 επηκουσας B^{c.a}R] εισηκουσας N*U εισηκουσεν A 7 θαυμασ-
 τωσαν U | του ελπίζοντας U | τη δεξια] pr ρυσαι με U 8 με 1º]
 + κε N^{c.a} | κορην Bab^{c.a}ARU 9 ασεβους A | τалαιπωρισαντων
 N* (-ρησ. N^{c.a}) 10 συνεκλεισα R* (-σαν Ra) 11 εκβαλλοντες]
 εκβαλοντες N^{c.a} βαλλοντες R | νυνι] νυν R | εκλειναι A 12 υπελαβον]
 υπεβαλον U | ως (2º) N* (ωσει N^{c.a}) | αποκυφοις U 13 ρομφαιας N^{c.a} |
 om σου U 14 εχθρων απο U | απολυων] απο ολιγων B^{amg} (non inst B^b)
 BAR απολαυνων U | κεκρυμενων B^{edit} | επλησθη] ευπλησθητω U | υειων
 BN] υιων AR^{vid} νων U 15 δικαιοσυνην] + σου R | τω προσωπου B*
 (τω προσωπω Bab) A | οφθηναι] + μοι N^{c.a}A οφθῆσομαι U — Stich 36 B
 34 NA 32 R

12' B

Εἰς τὸ τέλος· τῷ παιδί Κυρίου τῷ Δαυίδ, ᾧ
ἐλάλησεν τῷ κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς ψῆδης ταύτης
ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἐρύσατο αὐτὸν Κύριος ἐκ χειρὸς
πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ χειρὸς Σαούλ.
² καὶ εἶπεν·

¹ Ἀγαπήσω σε, Κύριε ἰσχύς μου.

- ³ Κύριος στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου καὶ ῥύστης μου.
ὁ θεός μου βοηθός, καὶ ἐλπῶ ἐπ' αὐτόν.
ὑπερασπιστής μου καὶ κέρας σωτηρίας, ἀντιλήμπτωρ μου.
- ⁴ αἰνῶν ἐπικαλέσομαι Κύριον, καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθή-
σομαι.
- ⁵ περιέσχον με ὠδίνες θανάτου,
καὶ χεῖμαρροι ἀνομίας ἐξετάραξάν με·
- ⁶ ὠδίνες ᾄδου περιεκύκλωσάν με,
προέφθασάν με παγίδες θανάτου.
- ⁷ καὶ ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐπέκαλέςάμην τὸν κύριον,
καὶ πρὸς τὸν θεόν μου ἐκέκραξα·
ἤκουσεν ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ φωνῆς μου,
καὶ ἡ κραυγὴ μου ἐνώπιον αὐτοῦ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ὦτα
αὐτοῦ.
- ⁸ καὶ ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ,
καὶ τὰ θεμέλια τῶν ὀρέων ἐταράχθησαν
καὶ ἐσαλεύθησαν, ὅτι ὠργίσθη αὐτοῖς ὁ θεός.
- ⁹ ἀνέβη καπνὸς ἐν ὀργῇ αὐτοῦ,
καὶ πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ κατεφλόγισεν,
ἄνθρακες ἀνήφθησαν ἅπ' αὐτοῦ.
- ¹⁰ καὶ ἔκλινεν οὐρανὸν καὶ κατέβη,
καὶ γνώφος ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.
- ¹¹ καὶ ἐπέβη ἐπὶ χερουβείν καὶ ἐπετάσθη,
ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων.

XVII 1 om a U | om η R | ερυσσάτο Bab^hNRU 2 ἰσχύς] pr η NARU
NARU 3 Κυριος] Κυριε R | βοηθος] + μου NARU | om και 3° U |
σωτηρίας] + μου NARU | αντιλημπτωρ] pr και N^{c.a} 4 Κυριον] pr τον
N^{c.a}RU 6 περιεκυκλωσαν] περιεσχον U | πακιδες N* (παγιδες N^{c.a})
7 om και 1° U | τω θλιβεσθαι με] τη θλιψει μου R | ηκουσεν] και εισηκουσεν
R | φωνης] pr της RU | εις] es U 8 om και 1°, 3° U | εγενετο R* fort |
οργισθη U 9 εναντιον] απο προσωπου NARU | κατεφλογισεν] κατα-
φλεγησεται N^{c.a}Ra (-γωσεται R*) 10 ουρανον] ουρανους N^{c.a}R^{vid} τον
ουνον (sic) U 11 επεβη] ανεβη U | χερουβειν] χερουβ N* χερουβιν N^{c.a} |
επετασθη 2°] pr και N* (om N^{c.a})

- B 12 καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ, 12
κύκλω αὐτοῦ ἢ σκηνὴ αὐτοῦ,
σκοτινὸν ὕδωρ ἐν νεφέλαις ἀέρων.
13 ἀπὸ τῆς τηλαυγίσεως ἐνώπιον αὐτοῦ αἱ νεφέλαι διήλθον, 13
χάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρός.
14 καὶ ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ Κύριος, 14
καὶ ὁ ὕψιστος ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ.
15 καὶ ἐξαπέστειλεν βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς, 15
καὶ ἀστραπὰς ἐπλήθυνεν καὶ συνετάραξεν αὐτούς.
16 καὶ ὥφθησαν αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων, 16
καὶ ἀνεκαλύφθη τὰ θεμέλια τῆς οἰκουμένης
ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου, Κύριε,
ἀπὸ ἐνπνεύσεως πνεύματος ὀργῆς σου.
17 ἐξαπέστειλεν ἐξ ὕψους καὶ ἔλαβέν με, 17
προσέλαβε ἐξ ὑδάτων πολλῶν.
18 ῥύσεται με ἐξ ἐχθρῶν μου δυνατῶν 18
καὶ ἐκ τῶν μισούντων με,
ὅτι ἐσπερώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
19 προέφθασάν με ἐν ἡμέρᾳ κακώσεώς μου, 19
καὶ ἐγένετο Κύριος ἀντιστήριγμά μου,
20 καὶ ἐξήγαγέν με εἰς πλατυσμόν. 20
ῥύσεται με, ὅτι ἠθέλησέν με.
21 ῥύσεται με ἐξ ἐχθρῶν μου δυνατῶν 21
καὶ ἐκ τῶν μισούντων με.
καὶ ἀνταποδώσει μοι Κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου,
καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἀνταποδώσει μοι.
22 ὅτι ἐφύλαξα τὰς ὁδοὺς Κυρίου, 22
καὶ οὐκ ἠσέβησα ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου.
23 ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ ἐνώπιόν μου, 23
καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ.

NARU

12 om κυκλω...αυτου (3°) A* (hab A^a(mg)) | σκοτεινον B^{a2b} 14 εβρον-
τησεν εν (sic) U | Κυριος] pr o N^{c.a} AU 15 om και 1° N^{c.a} AU | συνε-
ταραξεν B* συνε|ταρ. B^b συνεταραζειν U 16 ανεκαλυφθησαν AU | εν-
πνευσεως B*R] εμπν. B^b N^a AU | οργησου U 17 προσελαβε] προσελαβετο
με B^{a2b} (superscr το με) NARU 18 υπερ] επ R 19 εγενετο] εγενηθη
U | Κυριος] pr o R | μου 2°] μοι N 20 πλατυνασμον U | εθελησεν U
21 in mg R² | ρυσεται...δυνατων (...δικ. μου Tisch^{comm}) uncis incl N^{c.a} | om
και εκ των μισ. με N | καθαριота U (item 25) | ανταποδωσει 2° B^{Nc.a} A] απο-
δωσει N*RU 23 μου sup ras U² | απεστησαν] απεστη U

- 24 ²⁴καὶ ἔσομαι ἄμωμος μετ' αὐτοῦ, B
καὶ φυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου.
- 25 ²⁵καὶ ἀνταποδώσει μοι Κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου
καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου
ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.
- 26 ²⁶μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ,
καὶ μετὰ ἀνδρὸς ἀθώου ἀθῶος ἔσῃ,
- 27 ²⁷καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔσῃ,
καὶ μετὰ στρεβλοῦ διαστρέψεις.
- 28 ²⁸ὅτι σὺ λαὸν ταπεινὸν σώσεις,
καὶ ὀφθαλμοὺς ὑπερηφάνων ταπεινώσεις·
- 29 ²⁹ὅτι σὺ φωτιεῖς λύχνον μου, Κύριε·
ὁ θεὸς μου, φωτιεῖς τὸ σκότος μου.
- 30 ³⁰ὅτι ἐν σοὶ ῥυσθῆσομαι ἀπὸ πειρατηρίου,
καὶ ἐν τῷ θεῷ μου ὑπερβήσομαι τείχος.
- 31 ³¹ὁ θεὸς μου, ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ,
τὰ λόγια Κυρίου πεπυρωμένα,
ὑπερασπιστὴς ἐστὶν πάντων τῶν ἐλπιζόντων ἐπ' αὐτόν.
- 32 ³²ὅτι τίς θεὸς πλὴν τοῦ κυρίου;
καὶ τίς θεὸς πλὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν;
- 33 ³³ὁ θεὸς ὁ περιζωννύων με δύναμιν,
καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδόν μου·
- 34 ³⁴ὁ καταρτιζόμενος τοὺς πόδας μου ὡς ἐλάφου,
καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἰστῶν με·
- 35 ³⁵διδάσκων χεῖράς μου εἰς πόλεμον,
καὶ ἔθου τόξον χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς μου·
- 36 ³⁶καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας μου,
καὶ ἡ δεξιὰ σου ἀντελάβετό μου·
καὶ ἡ παιδία σου ἀνώρθωσέν με εἰς τέλος,

25 μου 2^ο] + ανταποδώσει μοι AR   26 μετα 1^ο] και τα U | οσιωθησῃ] ΞARU
οσιος εση Ξ^{c.a}R | και μετα bis scr U | αθως εση] αθωοθησῃ U   27 εκλεκτος]
εκλεκτως U   28 λαον] pr τον U | σωσεις] υψωσεις U   30 συ B* (σοι
Bab) | ρυθησομαι U | τειχος] τιχον U   31 πεπυρωμενα] περιεργυρώ-
μένα (sic) U   32 πλην 1^ο] παρεξ ΞU (παρξ) | om και τις θεος
πλην του θεου U | και] η Ξ^{c.a}R   34 ο καταρτιζόμενος] om ο Ξ ο καταρ-
τιζων AU | ως] ωσει Ξ^{c.a}R | ελαφου] ελαφους AR^{avid} ελαφων U   35 διδασ-
κων] pr ο RU | τοξον] pr εις U | βραχιονας] post α 1^ο ras ι lit et χιο sup
ras A^a βραχιωνας U   36 om μου 1^ο U | αντιλαβοιτο R^{vid} αντιλαβετο
U | παιδεια (bis) BabU | ανωρθωσεν] αναρθωσεν R ανορθωσεν U | om εις
τελος...διδαξει Ξ* (hab Ξ^{c.a})

- B καὶ ἡ παιδίᾱ σου, αὐτή με διδάξει.
 37 ἐπλάτυνας τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου, 37
 καὶ οὐκ ἠσθένησαν τὰ ἵχνη μου· 38
 38 καταδιώξω τοὺς ἐχθρούς μου καὶ καταλήμψομαι αὐτούς,
 καὶ οὐκ ἀποστραφήσομαι ἕως ἂν ἐκλείπωσιν.
 39 ἐκθλίψω αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ δύνωνται στήναι,
 πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου.
 40 καὶ περιέξωσάς με δύναμιν εἰς πόλεμον, 40
 συνεπόδισας πάντας τοὺς ἐπανιστανομένους ἐπ' ἐμὲ ὑπο-
 κάτω μου.
 41 καὶ τοὺς ἐχθρούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον, 41
 καὶ τοὺς μισούντάς με ἐξωλέθρευσας.
 42 ἐκέκραξαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ σῶζων· 42
 πρὸς Κύριον, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν.
 43 καὶ λεπυνῶ αὐτοὺς ὥς χυοῦν κατὰ πρόσωπον ἀνέμου,
 ὥς πηλὸν πλατειῶν λεανῶ αὐτούς.
 44 ῥύσαι με ἐξ ἀντιλογιῶν λαοῦ, 44
 καταστήσεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν.
 λαὸς ὃν οὐκ ἔγνω ἐδούλευσέν μοι,
 45 εἰς ἀκοὴν ὧτιον ὑπήκουσέν μοι· 45
 υἱοὶ ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι,
 46 υἱοὶ ἀλλότριοι ἐπαλαιώθησαν 46
 καὶ ἐχώλαναν ἀπὸ τῶν τρίβων αὐτῶν.
 47 ζῇ Κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ θεός μου, 47
 καὶ ὑψωθήτω ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου·
 48 ὁ θεὸς ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοί, 48
 καὶ ὑποτάξας λαοὺς ὑπ' ἐμέ,
 49 ὁ ῥύστης μου ἐξ ἐχθρῶν ὀργιλῶν· 49

HARU 38 καταδιώξω] pr και U | αποστρε|φισονται U | om αν U | εκλειπωσιν
 AU 39 αυτους] αυτου U | στηναι] στηκαι R 40 εις πολεμον] εως
 πο|λεμον (sic) U | om παντας N* (hab N^a) | επανισταμενους B^b | υποκατω|
 U 41 om και τους εχθρους μου εδωκας μοι U | εξωλοθρ. B² 42 σω-
 ζων] ζωσω U | εισηκουεν (ras σ) N^a | αυτων] αυτους RU 43 ως 1°]
 ωσει A 44 ρυσαι] ρυσαιτε A ρυσεται R* ρυσης U | αντιλογιων] αντιλ
 sup ras Ba² αντιλογιας N^a R | λαου] λαων A + μου U | ον] os A | εγνω R
 45 ακοην] υπακοην U^{vid} | ωτιου] ωτος U | υπηκουσεν BN^a RU υπηκουσαν
 N* επηκουσας A² | μοι 1°] μου N^a RU | υιοι] pr οι A | μοι 2°] με N^a μου
 U 46 εχωλαναν] εχωραναν U | απο] εκ A 47 om μου 1° N^a U
 49 εχθρων] + μου ARU

ἀπὸ τῶν ἐπανιστανομένων ἐπ' ἐμέ ὑψώσεις με,
ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥύσῃ με.

B

- 50 ⁵⁰ διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν, Κύριε,
καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.
51 ⁵¹ μεγαλύνων τὰς σωτηρίας τοῦ βασιλέως αὐτοῦ,
καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ,
τῷ Δαυεὶδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

ΙΗ'

Eis τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

- 2 ² Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν θεοῦ,
ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα.
3 ³ ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα,
καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γινώσιν.
4 ⁴ οὐκ εἰσὶν λαλῖαι οὐδὲ λόγοι ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν.
5 ⁵ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν,
καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.
6 ⁶ ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ·
καὶ αὐτὸς ὡς νυμφίος ἐκπορευόμενος ἐκ παστοῦ αὐτοῦ,
ἀγαλλιάζεται ὡς γίγας δραμεῖν ὁδὸν αὐτοῦ.
7 ⁷ ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἐξοδος αὐτοῦ,
καὶ τὸ κατάντημα αὐτοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ·
καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀποκρυβήσεται τὴν θέρμην αὐτοῦ.
8 ⁸ ὁ νόμος τοῦ κυρίου ἄμωμος, ἐπιστρέφων ψυχάς·
ἡ μαρτυρία Κυρίου πιστή, σοφίζουσα νῆπια.
9 ⁹ τὰ δικαιώματα Κυρίου εὐθεῖα, εὐφραίνοντα καρδίαν·
ἡ ἐντολὴ Κυρίου τηλαυγής, φωτίζουσα ὀφθαλμούς.
10 ¹⁰ ὁ φόβος Κυρίου ἀγνός, διαμένων ἐν αἰῶνα αἰῶνος·
τὰ κρίματα Κυρίου ἀληθινά, δεδικαιωμένα ἐπὶ τὸ αὐτό,

† U

49 ἀπο 1^ο] pr καὶ N* (om N^{c.a}) U | επανιστανομενων (-νον U)] επανισταμε- HARU
νων B^bA | ρυσαι N^{c.a} (ρυσῃ N^{*c.b?}) A ρυσῃς U 50 εθνεσι U 51 μεγα-
λυνων] pr o U | om αυτου 1^ο N^{c.a} | αινος B* (αιωνος B^{ab}) — Stich 116 B 112
N 115 A 118 R XVIII 2 ο ουρανος R* | ποιησιν δε] ποιησειν δε A και
ποιησεν U | αναγγειλει AU | τω στερεωμα U 3 ημερα 1^ο] pr η N A | αναγ-
γειλει AU 4 λαλειαι AU | ουδε] o rescr A? | αι φωνη U | om αυτων A*
(hab A³) 6 ηλιω εθετω] ηληθετο U | εκπορευομενος] ορενο sup ras B^{ab} |
γιγγας U | om αυτου 3^ο N^{c.a} R cett desunt in U usque XX 14 7 του ου-
ρανου 2^ο] om του N* (hab N^{c.a}) 8 του κυριου] om του A 9 ευθεα B^b

- B 21 ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμον πολὺν 11
 καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον.
 12 καὶ γὰρ ὁ δούλος σου φυλάσσει αὐτά· 12
 ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτὰ ἀνταπόδοσις πολλή.
 13 παραπτώματα τίς συνήσει; 13
 ἐκ τῶν κρυφίων μου καθάρισόν με,
 14 καὶ ἀπὸ ἀλλοτρίων φείσαι τοῦ δούλου σου· 14
 ἐὰν μὴ μου κατακυριεύσουσιν, τότε ἄμωμος ἔσομαι
 καὶ καθαρισθήσομαι ἀπὸ ἁμαρτίας μεγάλης.
 15 καὶ ἔσονται εἰς εὐδοκίαν τὰ λόγια τοῦ στόματός μου 15
 καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου ἐνώπιόν σου διὰ παντός,
 Κύριε, βοηθέ μου καὶ λυτρωτά μου.

10'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

- 2 Ἐπακούσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, 2
 ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ Ἰακώβ.
 3 ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίου, 3
 καὶ ἐκ Σιών ἀντιλάβοιτό σου.
 4 μνησθεῖη πάσης θυσίας σου, 4
 καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου πιανάτω. διάψαλμα.
 5 δώῃ σοι κατὰ τὴν καρδίαν σου, 5
 καὶ πᾶσαν τὴν βουλὴν σου πληρῶσαι.
 6 ἀγαλλιασώμεθα ἐν τῷ σωτηρίῳ σου, 6
 καὶ ἐν ὀνόματι θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.
 πληρῶσαι Κύριος πάντα τὰ αἰτήματά σου.
 7 νῦν ἔγνω ὅτι ἔσωσεν Κύριος τὸν χριστὸν αὐτοῦ· 7
 ἐπακούσεται αὐτοῦ ἐξ οὐρανοῦ ἁγίου αὐτοῦ,
 ἐν δυναστείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ.
 8 οὗτοι ἐν ἄρμασιν καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις, 8
 ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.
 9 αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν, 9

NAR 13 με] + Κυριε R 14 απο 1^ο] απ N* (απο N^{c,a}) | κατακυριενωσων N
 15 σου] + εστιν A — Stich 31 BNR 30 A XIX 3 Σεων A | αντε-
 λαβετο R* vid 4 θυσια A* (s superscr A²¹) | ολοκαυστωμα R | δια-
 ψαλμα "praeter morem" inst B^b 5 σοι] + κς N^{c,a} AR | πληρωσει AR
 6 αγαλλιασομεθα B^{ab} NA | εν 1^ο] επι AR* | θεου] pr ky NR | πληρωσει R
 7 δυνασταις B* (-ταις B^{ab} NA) 8 αρμασιν] ασμασιν R | om Κυριου
 A | μεγαλυνθησομεθα] αγαλλιασομεθα N* επικαλεσομεθα N^{c,a}

ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν.

B

10 ¹⁰Κύριε, σῶσον τὸν βασιλέα σου, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἐπικαλεσώμεθα σε.

K'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

2 ²Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεὺς,
καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα.
3 ³τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ,
καὶ τὴν δέησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ ἔστέρησας αὐτόν.
διάψαλμα.
4 ⁴ὅτι προέφθασας αὐτὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος,
ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου.
5 ⁵ζῶν ἡτήσατό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ,
μακρότητα ἡμερῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος.
6 ⁶μεγάλῃ ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σωτηρίῳ σου,
δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτόν.
7 ⁷ὅτι δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰῶνα αἰῶνος,
εὐφρανεῖς αὐτόν ἐν χαρᾷ μετὰ τοῦ προσώπου σου.
8 ⁸ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ Κύριον,
καὶ ἐν τῷ ἐλέει τοῦ ὑψίστου οὐ μὴ σαλευθῇ.
9 ⁹εὐερεθεῖ ἡ χεὶρ σου πᾶσιν τοῖς ἐχθροῖς σου,
ἡ δεξιὰ σου εὖροι πάντας τοὺς μισοῦντάς σε.
10 ¹⁰θήσεις αὐτοὺς ὡς κλίβανον πυρὸς εἰς καιρὸν τοῦ προσώπου σου·
Κύριε, ἐν ὀργῇ σου συνταράξεις αὐτούς, καὶ καταφάγεται
αὐτοὺς πῦρ.
11 ¹¹τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπὸ γῆς ἀπολείς,
καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ νύων ἀνθρώπων.
12 ¹²ὅτι ἔκλιναν εἰς σέ κακά,
διελογίσαντο βουλήν ἣν οὐ μὴ δύνωνται στῆσαι.

9 ἀνωρθώθημεν ^{9A} 10 om σου ^{10c.a}AR | ἡμῶν] ἡμας R — Stich 20 BNR ^{20A} RAR

19 A XX 2 τῷ σωτηρίῳ] το σωτηριον R 3 ψυχῆς] καρδίας ^{3c.a} | δεη-
σιν] θελησιν ^{2c.a} R 4 τιμιον] + διαψαλμα R^a 5 om σε R* (hab R^a) | αι-
νος] pr και εις αιωνα του (superscr) B^{ab}R pr και εις τον αιωνα του ^{5*} (om ^{5c.a})
6 μεγαλοπρεπειαν ^{6A} 7 αιωνα αιωνος B^{bc.a}R] τον αιωνα και εις τον αιωνα
του αιωνος ^{6*} 8 σαλευθω ^{8*} (σαλευθη ^{8c.a}) 9 πασι ^{9*} R (πασιν
B^{bc.a}) 10 θησεις] pr οτι ^{10*} (om ^{10c.a}) R* | Κυριε] ^{10c} ^{10c.a} R | σου 2°] αυ-
του ^{10c.a} R | συνταραξει ^{10c.c} (vid) R 11 απο της γης ^{11c.a} | ανθρ.] pr των R*
12 εκκλιναν A | βουλην ην] βουλας as ^{12c.a} A | στησαι B^{bc*}] στηναι ^{12c.a} AR

- B ¹³ ὅτι θήσεις αὐτοὺς νῶτον, 13
 ἐν τοῖς περιλοίποις σου ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν.
¹⁴ ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου, 14
 § U ἄσομεν καὶ ψαλοῦμεν ἱσὰς δυναστείας σου.

ΚΑ'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ἀντιλήμψεως τῆς ἑωθινῆς
 ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XX
 (XX)

- ² Ὁ θεὸς ὁ θεός μου, πρόσχες μοι· ἵνα τί ἐγκατέλιπές με; 2
 μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων
 μου.
³ ὁ θεός μου, κεκράξομαι ἡμέρας πρὸς σέ καὶ οὐκ εἰσακούσῃ, 3
 καὶ νυκτός, καὶ οὐκ εἰς ἄνοιαν ἐμοί.
⁴ σὺ δὲ ἐν ἁγίοις κατοικεῖς, ὁ ἔπαινος Ἰσραὴλ. 4
⁵ ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν οἱ πατέρες ἡμῶν, 5
 ἤλπισαν καὶ ἐρύσω αὐτούς·
⁶ πρὸς σέ ἐκέκραξαν καὶ ἐσώθησαν, 6
 ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν καὶ οὐ κατησχύνθησαν.
⁷ ἐγὼ δὲ εἰμι σκώληξ καὶ οὐκ ἄνθρωπος, 7
 ὄνειδος ἀνθρώπου καὶ ἐξουδένημα λαοῦ.
⁸ πάντες οἱ θεωροῦντές με ἐξεμυκτήρισάν με, 8
 ἐλάλησαν ἐν χεῖλεσιν, ἐκίνησαν κεφαλὴν
⁹ Ἠλπισεν ἐπὶ κύριον, ῥυσάσθω αὐτόν· 9
 σωσάτω αὐτόν, ὅτι θέλει αὐτόν,
¹⁰ ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐκσπάσας με ἐκ γαστροῦ, 10
 ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ μαστῶν τῆς μητρός μου·
¹¹ ἐπὶ σέ ἐπερίφην ἐκ μήτρας, 11
 ἐκ κοιλίας μητρός μου θεός μου εἶ σύ·

§ ARU 14 ψαλωμεν R^{vid} | τας δυναστείας] inc εν ταις -σταιαις U — Stich 26 BNA
 27 R XXI 1 εις] es U | om ψαλμος τω Δ. Α 2 προσχες] προσθες
 R* vid | εγκατελειπες AU ενκατελιπες R 3 εκεκραξα R* (κεκρ. R^a) | ημε-
 ras προς σε] om R^{c,a} προς σε ημερα R | εισακουση] + μου U | ουκ 2° ουχι R
 4 αγιοις] αγιω R^{c,a} | κατηκεις U | Ισραηλ] pr του R^{c,a} U 5 σοι] σε R^{vid} | ερ-
 ρυσω B^{ab} § RU 6 σοι] σε R^{vid} | κατησχυνθησαν B* (κατησχυνθ. B^{ab}) ...|χυν-
 θησαν U 7 ουκ] ουχι A | ανθρωπου] ανθρωπων § RU | εξουθενημα § AR
 8 παντας U | ελαλησαν] pr και § U | χειλεσι U | εκινησαν] pr και U | κεφα-
 λην] + και ειπαν U 9 ηλπισαν B* (ηλπισεν B^{ab}) | αυτον 1° αυτων U | οτι
 θελει αυτον] εθελει αυτου U 10 εκπασας AR* U | μαστρων B* (μαστρων
 B^{ab}) | της μητρος] om της U 11 επερριφην B^{ab} RU | εκ κοιλιας] απο
 γαστρος R^{c,a} | θεος μου ει συ] sy ει ο θεος μου sy ει R* ο θς μου ει sy U

μὴ ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι θλίψις ἐγγύς,

12 ^{δυσχω} ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ βοηθῶν.

13 ¹³ περιεκύκλωσάν με μόσχοι πολλοί,

ταῦροι πίονες περιέσχον με·

14 ¹⁴ ἤνοιξαν ἐπ' ἐμέ τὸ στόμα αὐτῶν,
ὥς λέων ὁ ἀρπάξων καὶ ὠρυόμενος.

15 ¹⁵ ὥσει ὕδωρ ἐξεχύθην

καὶ διεσκορπίσθη πάντα τὰ ὀστᾶ μου,
ἐγενήθη ἡ καρδία μου ὥσει κηρὸς τηκόμενος ἐν μέσῳ τῆς
κοιλίας μου.

16 ¹⁶ ἐξηράνθη ὥσει ὄστρακον ἡ ἰσχὺς μου,
καὶ ἡ γλῶσσά μου κεκόλληται τῷ λάρυγγί μου,
καὶ εἰς χοῦν θανάτου κατήγαγές με·

17 ¹⁷ ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοί,
συναγωγὴ πονηρευομένων περιέσχον με·
ᾤρυξαν χεῖράς μου καὶ πόδας.

18 ¹⁸ ἐξηρίθμησαν πάντα τὰ ὀστᾶ μου·
αὐτοὶ δὲ κατενόησαν καὶ ἐπεῖδόν με.

19 ¹⁹ διεμέρισαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐαυτοῖς,
καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.

20 ²⁰ σὺ δέ, Κύριε, μὴ μακρύνῃς τὴν βοήθειάν μου,
εἰς τὴν ἀντίλημψίν μου πρόσχες.

21 ²¹ ῥῦσαι ἀπὸ ῥομφαίας τὴν ψυχὴν μου,
καὶ ἐκ χειρὸς κυνὸς τὴν μονογενῇ μου·

22 ²² σῶσόν με ἐκ στόματος λέοντος,
καὶ ἀπὸ κεράτων μονοκερώτων τὴν ταπείνωσίν μου.

23 ²³ διηγῆσομαι τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου,
ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.

24 ²⁴ οἱ φοβούμενοι Κύριον, αἰνέσατε αὐτόν·
ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰακώβ, δοξάσατε αὐτόν,

11 ἐγγύς] + μου U 12 ἐστιν] ἐν U | βοηθῶν] + μοι N^{c.a} (ras N^{c.b1}) NARU
R* 14 τὸ στομα] om το U | αὐτῶν] αὐτῷ U | ο ἀρπαξῶν] om ο
RU 15 ἐξεχυνθῇ N^{c.a} R ἐξεχυνθῇ U | ὀστα] διαβηματα N* (ὀστα N^{c.a})
16 ὥσει] ὡς NARU | ἡ 1^ο] ἡν U | εἰς] ἐς U | θανατον U 17 ποδας]
+ μου N^{c.a} ARU + διηγῆσομαι παντα τα θαυμασιασσου (sic) U 18 ἐξη-
ριθμηθησαν U | επιδον A 19 διεμερισαν N* (διεμερισαντο N^{c.a}) | εαν-
τοις τα ιμ. μ. R* 20 μου 1^ο] σου N* σου απ εμου N^{c.a} RU 21 την
ψ. μ. απο ρομφ. U | κυνων U | μονογενην AR 22 μεκ B* (με εκ B^{ab}) |
μονοκερατων U 24 Κυριον] pr τον N^{c.a} RU | αινεσατε] αισατε R*
(αιν. R^a)

- Β φοβηθήτωσαν αὐτὸν ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ.
²⁵ ὅτι οὐκ ἐξουδένωσεν οὐδὲ προσώχθισεν τῇ δέήσει τοῦ πτωχοῦ, 25
οὐδὲ ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ,
καὶ ἐν τῷ κεκραγῆναι με πρὸς αὐτὸν εἰσήκουσέν μου.
²⁶ παρὰ σοῦ ὁ ἔπαινός μου ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλη, 26
τὰς εὐχὰς μου ἀποδώσω ἐνώπιον τῶν φοβουμένων αὐτόν.
²⁷ φάγονται πένητες καὶ ἐμπλησθήσονται, 27
καὶ αἰνέσουσιν Κύριον οἱ ἐκζητοῦντές αὐτόν·
ζήσονται αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος.
²⁸ μνησθήσονται καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς Κύριον πάντα τὰ 28
πέρατα τῆς γῆς,
καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον αὐτοῦ πᾶσαι αἱ πάτρια τῶν
ἐθνῶν.
²⁹ ὅτι τοῦ κυρίου ἡ βασιλεία, 29
καὶ αὐτὸς δεσπόζει τῶν ἐθνῶν.
³⁰ ἔφαγον καὶ προσεκύνησαν πάντες οἱ πόνοες τῆς γῆς, 30
ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦνται πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς
τὴν γῆν·
καὶ ἡ ψυχὴ μου αὐτῷ ζῇ.
³¹ καὶ τὸ σπέρμα μου δουλεύσει αὐτῷ· 31
ἀναγγελήσεται τῷ κυρίῳ γενεὰ ἡ ἐρχομένη,
³² καὶ ἀναγγελοῦσιν τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ 32
λαῷ τῷ τεχθισομένῳ, ὃν ἐποίησεν ὁ κύριος.

KB'

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

- Κύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδὲν με ὑστερήσει. 1
² εἰς τόπον χλόης, ἐκεῖ με κατεσκήνωσεν· 2
ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέν με·
³ τὴν ψυχὴν μου ἐπέστρεψεν. 3

NARU 24 φοβηθητωσαν] φοβηθητω δη Ν^{c.a} | αυτον] απ αυτου Ν^{c.a} U 25 την
δεησιν R | εισηκουσεν] επηκουσεν A 26 σου] σοι U | μεγαλη] + εξομολογη-
σμαι σοι Ν^{c.a} R* | αποδωσω] pr τω κω Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b?}) R | ενωπιον] εναντιον
R | των φοβ.] pr παντων AR* U 27 εμπλησθησονται] εμπλησ sup ras A^a
ενπλ. R | αινεσουσι U | Κυριον] pr τον U | ζησεται U | αι καρδιαι] η καρδια U
28 προς] τον U | περα A 29 om και U | των εθν.] pr παντων U 30 προσ-
πεσουνται U | την γην] om την Ν^{c.a} | η ψυχη] ε -χην U | ζη] ζωη U 31 μου]
αυτου A 32 αναγγελοσυ U | ο κυριος] om ο Ν^{c.a} R* — Stich 68 B 65 Ν 66 AR
XXII 1 ποιμαινει BΝ^{c.a} RU] ποιμανει Ν* A | με 2°] pr ου μη Ν U | υστερηση
Ν 2 κατεστη R* | επι] εφ U | εξεθρεψε] B* εξεθρεψε με B^b (με B^a vid)

ώδηγησέν με ἐπὶ τρίβους δικαιοσύνης

B

ἔνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

- 4 ἔὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου,
οὐ φοβηθήσομαι κακά, ὅτι σὺν μετ' ἐμοῦ εἶ
ἡ ῥάβδος σου καὶ ἡ βακτηρία σου, αὐταὶ με παρεκάλεσαν.
5 ἡτοίμασας ἐνώπιόν μου τράπεζαν ἐξ ἐναντίας τῶν θλιβόντων με·
ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου,
καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον ὡς κράτιστον.
6 καὶ τὸ ἔλεός σου καταδιώξεταί με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
μου,
καὶ τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

ΚΓ'

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ· τῆς μᾶς σαββάτων.

- 1 Τοῦ κυρίου ἡ γῇ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς,
ἡ οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.
2 αὐτὸς ἐπὶ θαλασσῶν ἐθεμελίωσεν αὐτήν,
καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἡτοίμασεν αὐτήν.
3 τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ ὄρος τοῦ κυρίου,
καὶ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἀγίῳ αὐτοῦ;
4 ἀθῶος χερσὶν καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ,
ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ὤμοσεν ἐπὶ δόλῳ τῷ πλησίον αὐτοῦ.
5 οὗτος λήμψεται εὐλογίαν παρὰ Κυρίου,
καὶ ἐλεημοσύνην παρὰ θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.
6 αὕτη ἡ γενεὰ ζητούντων αὐτόν,
ζητούντων τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ Ἰακώβ. διάψαλμα.
7 ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὑμῶν,
καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι,

4 κακα] πονηρα R | ραβδον A | βακτη|ριασσου U | αυται] αυτα A NARU
5 μεθυσκον] + με N^{ca} R^a | ως] ωσει N^{ca} 6 καταδιωξει N^{ca} | τας ημερας] τα
της ημ. U | και 2^ο δια U — Stich 14 BAR 13 N XXIII 1 om της μιας
σαββατων N μια σαββατου A τη μια των σαββατων U | η οικουμενη] οικου-
μενης U | om εν αυτη U 2 θαλασων U* (σ superscr U¹) | ητοιμασεν]
ητοιμασας] εν A 3 αναβησεται] βη sup ras 3 ut vid litt A^a (αναστησ. A*vid) |
και] η N^{ca} RU | αγιω] αγιασματος U 4 χερσι U | επι ματαιωις A | αυτου
1^ο μου A | και ουκ] ουδε U | om αυτου 2^ο N* (hab N^{ca}) A 5 ελεη-
μοσυνην] ελεος U 6 η γενεα] η sup ras: item post γεν. ras 1 lit A^a |
ζηουντων 1^ο] ζ sup ras A^a | αυτον] τον κν N^{ca} (αυτον N^{ca} b¹) R των (sic) κν
U | το προσωπον] om το U | om διαψαλμα A 7 υμων] ημων R

- B καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.
 8 τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;
 Κύριος κραταὺς καὶ δυνατός,
 Κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ.
 9 ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὑμῶν,
 καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι,
 καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.
 10 τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;
 Κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτὸς ἐστὶν
 οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

ΚΔ'

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

- Πρὸς σέ, Κύριε, ἦρα τὴν ψυχὴν μου, ¹ ὁ θεός μου.
 ἐπὶ σοὶ πέποιθα· μὴ κατασχυνθῇν, ²
 μηδὲ καταγελασάτωσάν μου οἱ ἐχθροί μου.
 3 καὶ γὰρ πάντες οἱ ὑπομένοντές σε οὐ μὴ κατασχυνθῶσιν·
 αἰσχυνθήτωσαν οἱ ἀνομοῦντες διὰ κενῆς.
 4 τὰς ὁδοὺς σου, Κύριε, γνῶρισόν μοι,
 καὶ τὰς τρίβους σου δίδαξόν με·
 5 ὁδήγησόν με ἐπὶ τὴν ἀληθειάν σου
 καὶ δίδαξόν με, ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ μου,
 καὶ σὲ ὑπέμεινα ὅλην τὴν ἡμέραν.
 6 μνήσθητι τῶν οἰκτειρμῶν σου,
 καὶ τὰ ἔλέη σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνός εἰσιν.
 7 ἁμαρτίας νεότητός μου καὶ ἀγνοίας μὴ μνησθῆς·
 κατὰ τὸ ἔλεός σου μνήσθητί μου
 ἕνεκα τῆς χρηστότητός σου, Κύριε.

ΝΑRU 8 om τις εστιν...δοξης A* (hab Aa(mg)) | δυνατος και κραταιος U | εν] εξ
 R^{vid} | πολεμω] + διαφαλμα U 9 υμων] ημων R | επαρθη U 10 om
 τις εστιν...δοξης A* (hab Aa(mg)) | των δυναμεων] om των U | om ουτος 2°
 N^{c.a}AR — Stich 24 B^N 22 A 23 R XXIV 1 ψαλμος] pr eis το τέλος RU
 2 ο θεος μου cum seqq coniung R | κατασχυνθειν] + εις τον αιωνα N^{c.a} (ras
 N^{c.b?}) | καταγελατωσαν U | μου 2°] με R 3 και γαρ] και γ sup ras A¹
 (om γαρ A*) | αισχυνηθητωσαν] αισχυνηθεισαν U | οι ανομουντες] pr παντες Bab
 (postea ras B^{b?}) AR* 4 γνωρισον μοι κε U | τριβουσου U* (ς superscr U¹)
 5 επι την αληθειαν B^Nc.a] εν τη αληθεια N* A (αληθειαν) RU | αληθειασσου
 U | υπεμεινα] υπομενω U 6 σου 1°] + κε ΝΑRU | om οτι U | εισι U
 7 post και ras aliq B[?] | αγνοιας] pr τας N* (om N^{c.a}) U + μου N^{c.a}ARU |
 ελεος] πληθος του ελεους U | μου 2°] + συ N^{c.a}R^{vid} U | ενεκεν R

- 8 ⁸ χρηστός καὶ εὐθὴς ὁ κύριος· B
διὰ τοῦτο νομοθετήσει ἁμαρτάνοντας ἐν ὁδῷ.
9 ⁹ ὁδηγήσει πρᾶεῖς ἐν κρίσει,
διδάξει πρᾶεῖς ὁδοὺς αὐτοῦ.
10 ¹⁰ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ Κυρίου ἔλεος καὶ ἀλήθεια
τοῖς ἐκζητοῦσιν τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ.
11 ¹¹ ἔνεκα τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε,
καὶ ἰλάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ μου· πολλὴ γάρ ἐστιν.
12 ¹² τίς ἐστὶν ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν κύριον;
νομοθετήσει αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἧ ἡρετίσατο·
13 ¹³ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσεται,
καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει γῆν.
14 ¹⁴ κραταίωμα Κύριος τῶν φοβουμένων αὐτόν, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου
τῶν φοβουμένων αὐτόν,
καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ τοῦ δηλῶσαι αὐτοῖς·
15 ¹⁵ οἱ ὀφθαλμοί μου διὰ πάντος πρὸς τὸν κύριον,
ὅτι αὐτὸς ἐκσπάσει ἐκ παγίδος τοὺς πόδας μου.
16 ¹⁶ ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ καὶ ἐλέησόν με,
ὅτι μονογενὴς καὶ πτωχός εἰμι ἐγώ.
17 ¹⁷ αἱ θλίψεις τῆς καρδίας μου ἐπληθύνθησαν,
ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου ἐξάγαγέ με.
18 ¹⁸ ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου καὶ τὸν κόπον μου,
καὶ ἄφες πάσας τὰς ἁμαρτίας μου.
19 ¹⁹ ἴδε τοὺς ἐχθρούς μου, ὅτι ἐπληθύνθησαν,
καὶ μίσος ἄδικον ἐμίσησάν με.
20 ²⁰ φύλαξον τὴν ψυχὴν μου καὶ ῥύσαι με·
μὴ κατασυχυνθείην, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ σέ.
21 ²¹ ἄκακοι καὶ εὐθεῖς ἐκολλῶντό μοι, ὅτι ὑπέμεινά σε, Κύριε.
22 ²² λύτρωσαι, ὁ θεός, τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ.

8 ευθὺς A 9 om διδάξει πρᾶεις οδους αυτου B* hab Babmg inf NA (post NARU
διδ. ras 1 lit [forte s] A¹) RU (ουδους) 10 εκζητουσι U 11 ενεκεν
RU | ιλαση] ιλασθητι RU | ταις αμαρτιας R* (τη αμαρτια R¹) | εστι U
13 γην] pr την U 14 των φοβου (1°) sup ras A¹ | om και το ονομα...
αυτον B^{vid} (non inst) N | φοβουμενων 2°] επικαλουμενων A | του δηλωσαι]
δηλωσει N^{c-a} δηλωσαι U 15 εκπασει A | πακιδος N 16 εγω ειμι
R 17 επληθυνθησαν] επλατυνησαν U | εξαγαγε] ρυσαι R 18 την
ταπεινωσει U 19 επληθυνθησαν] επλατυνησαν U 20 ελπισα
U 21 εκολλωτο R* (εκολλωντο R^a) | om Κυριε N 22 την Ιηλ U
— Stich 44 B 45 A 43 NR

B

ΚΕ'

Τοῦ Δαυείδ.

- Κρίνόν με, Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακία μου ἐπορεύθην, 1
καὶ ἐπὶ τῷ κυρίῳ ἐλπίζων οὐ μὴ σαλευθῶ.
2δοκίμασόν με, Κύριε, καὶ πείρασόν με,
πύρρῳσον τοὺς νεφρούς μου καὶ τὴν καρδίαν μου.
3ὅτι τὸ ἔλεός σου κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου ἔστιν,
καὶ εὐηρέστησα ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.
4οὐκ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου ματαιότητος,
καὶ μετὰ παρανομούντων οὐ μὴ εἰσέλθω.
5ἐμίσησα ἐκκλησίαν πονηρευομένων,
καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ καθίσω.
6νίψομαι ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου,
καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου.
7τοῦ ἀκοῦσαι φωνὴν αἰνεσεως,
καὶ διηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου.
8Κύριε, ἡγάπησα εὐπρεπίαν οἴκου σου
καὶ τόπαν σκηνώματος δόξης σου.
9μὴ συναπολέσης μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴν μου,
καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωὴν μου.
10ὦν ἐν χερσὶν ἀνομίαι,
ἢ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων.
11ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακία μου ἐπορεύθην.
λύτρωσαί με καὶ ἐλέησόν με.
12ὁ γὰρ πούς μου ἔστη ἐν εὐθύτητι.
ἐν ἐκκλησίαις εὐλόγησω σε, Κύριε.

ΨΑΛΜΟΣ XXV 1 του Δ.] ψαλμος τω Δ. U | om μου R | σαλευθω] ασθενησω
 ΨΑΛΜΟΣ 2 om δοκιμασον... 2ο με Ν* (hab dok. με κε και πιασον με Ν^{c.a}) |
 πειρασον B^{ab} (πιρ. B*)] περασον U | καρδια U 3 μου] σου A | ευηρεστησα]
 + σοι U 4 ματαιοτητας A | εισηλιθω U 5 εκκλησια U 6 σου]
 + κε ΨΑΛΜΟΣ 7 φωνην] pr την Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b.1}) | αινεσεως] ενεως
 σου U 8 ευπρεπειαν B^{ab} AU 9 συναπωλεσης U 10 ων] ω
 U | ανομια] ανομια Ν* αι (ε A) ανομιαi Ν^{c.a} AR ανομιαν U | η δεξια] pr και
 R 11 ακακιαν U | με 1ο] + κε Ν^{c.a} A | με 2ο] + Κυριε R^a 12 om
 γαρ B^a (ras) Ν^{c.a} R | ευλογησω σε] ευλογησωσει U — Stich 24. BR 23 Ν
 25 A

KF'

B

Τοῦ Δαυείδ, πρὸ τοῦ χρισθῆναι.

- 1 ¹Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου, τίνα φοβηθήσομαι; § T
 Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου, ἀπὸ τίνος δειλιάσω;
 2 ²ἐν τῷ ἐγγίξειν ἐπ' ἐμέ κακοῦντας τοῦ φαγεῖν τὰς σάρκας μου,
 οἱ θλίβοντές με καὶ οἱ ἐχθροί μου αὐτοὶ ἡσθένησαν καὶ
 ἔπεσαν.
 3 ³ἐὰν παρατάξῃται ἐπ' ἐμέ παρεμβολή, οὐ φοβηθήσεται ἡ καρδιά
 μου·
 ἐὰν ἐπαναστῇ ἐπ' ἐμέ πόλεμος, ἐν ταύτῃ ἐγὼ ἐλπίζω.
 4 ⁴μίαν ἡγησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω·
 τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
 ζωῆς μου,
 τοῦ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητα τοῦ κυρίου
 καὶ ἐπισκέπτεσθαι τὸν ναὸν αὐτοῦ.
 5 ⁵ὅτι ἔκρυνψέν με ἐν σκηνῇ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν μου·
 ἐσκέπασέν με ἐν ἀποκρύφῳ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ,
 ἐν πέτρᾳ ὑψώσέν με.
 6 ⁶καὶ νῦν ἰδοὺ ὑψώσεν τὴν κεφαλὴν μου ἐπ' ἐχθρούς μου·
 ἐκύκλωσα καὶ ἔθυσα ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ θυσίαν ἀλαλαγμοῦ,
 ἄσσομαι καὶ ψαλῶ τῷ κυρίῳ.
 7 ⁷εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς φωνῆς μου ἧς ἐκέκραξα·
 8 ἐλέησόν με καὶ εἰσάκουσόν μου, ⁸σοὶ εἶπεν ἡ καρδιά μου.
 ἐξεζήτησα τὸ πρόσωπόν σου·
 τὸ πρόσωπόν σου, Κύριε, ζητήσω.

XXVI 1 τω Δ. RU pr ψαλμος U | χρισθῆ N χρισθη A | inc k̄s φωτ. μου T NARTU
 (deest tit ut vid) | [ζωῆς] σωτηρίας U 2 κακοῦντας] τους κακ. με U | οι ἐχ-
 θροί] om οι U 3 εαν 1^ο] εαν γαρ U | παραταξῃτε B* (-ται Bab) | παρεμβο-
 λην U | εαν 2^ο] pr και RU | επαναστη] επανεστη R επαναστησεται U | ἐλπιω
 RU 4 ἐκζητήσω] ras εκ B^c ζητήσω T | το κατοικειν N* (τον κ. N^{c.a})
 A | οικω] pr τω R | Κυριου] pr του N* (om N^{c.a}) R* | του κυριου] om του
 ART | λαον] λαον N* (λαον N^{c.a}) U τον αγιον ν. A ν. τ. α. R* 5 με εν
 (1^ο)] μεν A* (με εν A^a) | σκηνη] + αυτου N^{c.a} ARTU | om μου RU | απο-
 κρυφω] αποκροισ R* αποκρυφων U 6 ιδου] ειου (forte ετου) U | υψωσεν]
 υψωσε B^c + k̄s A | την κεφαλην] om την B^c N^{c.a} T | αλαλαγμου] pr αινεσεως
 και N^{c.a} (om N^{c.b}) T αινεσεως U | ασω NT 7 om μου 1^ο U | ἐκεκραξα]
 + προς σε A | με] + k̄e U 8 σοι] ο sup ras B^a συ T | μου] + k̄n ζητησω
 N^{c.a} (om N^{c.b}) T | ἐξεζητησα] ἐζητησεν N* U ἐξεζητησεν σε N^{c.a} T ἐκζητησω
 R* ζητ. Ra | σου 1^ο] μου NT

- Β 9 μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ,
μὴ ἐκκλίνῃς ἐν ὀργῇ ἀπὸ τοῦ δούλου σου·
βοηθός μου γενοῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς με
καὶ μὴ ὑπερίδῃς με, ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ μου.
10 ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου ἐγκατέλιπόν με,
ὁ δὲ κύριος προσελάβετό με.
11 νομοθέτησόν με, Κύριε, τῇ ὁδῷ σου,
καὶ ὁδήγησόν με ἐν τρίβῳ εὐθείᾳ ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου.
12 μὴ παραδῶς με εἰς ψυχὰς θλιβόντων με,
ὅτι ἐπανέστησάν μοι μάρτυρες ἄδικοι,
καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία ἐαυτῇ.
13 πιστεύσω τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ Κυρίου ἐν γῇ ζώντων.
14 ὑπόμεινον τὸν κύριον·
ἀνδρίζου, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδιά σου, καὶ ὑπόμεινον τὸν
κύριον.

ΚΖ'

Τοῦ Δαυείδ.

- Ἰπρὸς σέ, Κύριε, ἐκέκραξα, ὁ θεός μου,
μὴ παρασιωπήσῃς ἐπ' ἐμοί·
μὴ ποτε παρασιωπήσῃς ἐπ' ἐμοὶ καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς κατα-
βαίνουσιν εἰς λάκκον.
2 εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου ἐν τῷ δέεσθαί με 2
πρὸς σέ,
ἐν τῷ με αἶρειν χεῖράς μου εἰς ναὸν ἁγίον σου.
3 μὴ συνελκύσῃς μετὰ ἁμαρτωλῶν τὴν ψυχὴν μου,
καὶ μετὰ ἐργαζομένων ἀδικίαν μὴ συναπολέσῃς με,

ΝΑΡΤU 9 μὴ 2^ο] pr και Ν^{c.a} (om Ν^{c.b}) RT | δουλουσου U | εγκαταλιπης Β^{*A}
(εγκαταλειπ.) R (ενκαταλιπ.)] αποσκορακισης Β^b(vid) Ν^{c.a}ΤU? (αποσκορακ.
U^{*vid}) | om υπεριδης...η μητηρ μου U | υπεριδης] εγκαταλιπης Ν^{c.a}T (εν-
καταλειπ.) 10 εγκατελειπον AT εγκατελιπον R εκκαταλειπον U 11 με 1^ο]
μοι R* | τη οδω] pr εν Ν^{c.a}RTU | τριβων ευθειαν U 12 θλιβοντων] pr
των U | επαναστησαν A | μοι] επ εμε R* | εαυτη] εαυτης A εαυτω R^a αυτη U
13 πιστενω Β^bARTU | Κυριου] pr του R | εν τη γη των ζωντων U 14 υπο-
μεινον] υπομενω U | κραταιουθω Β^{*} (-σθω Β^{ab}) | σου] μου A — Stich 34 BNR
33 A 39 T XXVII 1 του Δ.] τω Δ. T ψαλμος τω Δ. U | εκεκραξα]
κεκραξομαι ΝΑΤ | επ εμοι bis] απ εμου ΝΑRTU | παρασιωπησας (2^ο) U
2 εισακουσον] + κε Ν^{c.a} (om Ν^{c.b}) T | εν τω δεεσθαι με] ης εκεκραξα A | εν 2^ο]
pr και U | με αιρειν] om με Ν^{*} αιρειν με Ν^{c.a}ART | eis] προς Ν^{c.a}ARTU
3 συνελκυσης] + με ΝΤU | om την ψυχην μου ΝΤ | εργαζομενων] pr ανδρων
Ν^{*} (om Ν^{c.a}) | αδικιαν ΒΝ^{c.a}] την ανομιαν Ν^{*}RU την (sic) A (sine ad. vel
αν.) | συναπωλεσης U

τῶν λαλούντων εἰρήνην μετὰ τῶν πλησίον αὐτῶν,
κακὰ δὲ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.

B

4 ἡ δὸς αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν
καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν·
κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν δὸς αὐτοῖς,
ἀπόδος τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς.

5 ὅτι οὐ συνήκαν εἰς τὰ ἔργα Κυρίου
καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ,
καθελεῖς αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ οἰκοδομήσεις αὐτούς.

6 εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι εἰσήκουσεν τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου.

7 Κύριος βοηθὸς μου καὶ ὑπερασπιστὴς μου·
ἐπ' αὐτῷ ἤλπισεν ἡ καρδιά μου, καὶ ἐβοηθήθην,
καὶ ἀνέθαλεν ἡ σὰρξ μου·

καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσομαι αὐτῷ.
8 Κύριος κραταίωμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ,
καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν σωτηρίων τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ἐστίν.

9 σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου,
καὶ ποιμανον αὐτοὺς καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος.

KH'

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ· ἐξοδίου σκηνῆς.

1 Ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ, υἱοὶ θεοῦ,
ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ υἱοὺς κριῶν·
ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν,
2 ἔνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ·
προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁγία αὐτοῦ.
3 φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων,
ὁ θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησεν,
Κύριος ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν.

3 αυτων 1^ο] αυτου R | κακα] πονηρα R* 4 αυτοις 1^ο] + κε N^{c.a} (om N^{c.b}) NARTU
T | επιτηδ sup ras Ra¹ | κατα 3^ο] pr και U | om αυτων 3^ο A 5 ου 1^ο] ο
U | συνεκα A | om εις τα εργα Κυριου και εις U | αυτου] αυτων R 6 οτι
rescr A¹ | της φ.] rescr τη A¹ | δεσεως U 7 ηλπισεν] ηαλπ. N* (ηλπ. N¹)
ελπ. U | και εβοηθηθην] εφοβηθην U | ανεθαλλεν A | η σαρξ μου ανεθαλεν U
8 τω λαω T | αυτου 1^ο] + εστιν U | om εστιν R 9 των λαον U | σου]
+ Κυριε R* | του αιωνος] om του N* (hab N^{c.a}) — Stich 25 BA 24 NR 26 T
XXVIII 1 εξοδον TU (εξοδουσκ.) | υιους] υιοις R υιος U 2 om τω
κυριω (1^ο) T | ονοματι] pr τω U | om αγια αυτου R* (hab Ra)

- B 4 φωνὴ Κυρίου ἐν ἰσχύϊ, 4
 φωνὴ Κυρίου ἐν μεγαλοπρεπείᾳ.
 5 φωνὴ Κυρίου συντριβόντος κέδρους· 5
 συντρίψει Κύριος τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου,
 6 καὶ λεπτυνεῖ αὐτὰς ὡς τὸν μόσχον τὸν Λιβανόν· 6
 καὶ ὁ ἡγαπημένος ὡς υἱὸς μονοκερώτων.
 7 φωνὴ Κυρίου διακόπτοντος φλόγα πυρός· 7
 8 φωνὴ Κυρίου συνσειόντος ἔρημον, 8
 συνσειεῖ Κύριος τὴν ἔρημον Καδῆς.
 9 φωνὴ Κυρίου καταρτιζομένου ἐλάφους, 9
 καὶ ἀποκαλύψει δρυμούς·
 καὶ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ πᾶς τις λέγει δόξαν.
 10 Κύριος τὸν κατακλυσμὸν κατοικιεῖ· 10
 καὶ καθιεῖται Κύριος βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα.
 11 Κύριος ἰσχὺν τῷ λαῷ αὐτοῦ δώσει, 11
 Κύριος εὐλογήσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

ΚΘ'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς ᾠδῆς τοῦ ἐγκαινισμοῦ
 τοῦ οἴκου, τοῦ Δαυεὶδ.

- 2 Ὑψώσω σε, Κύριε, ὅτι ὑπέλαβές με, 2
 καὶ οὐκ ἠῤῥφρανας τοὺς ἐχθρούς μου ἐπ' ἐμέ.
 3 Κύριε ὁ θεός μου, ἐκέκραξα πρὸς σέ καὶ ἴάσω με· 3
 4 Κύριε, ἀνήγαγες ἐξ ᾄδου τὴν ψυχὴν μου, 4
 ἔσωσάς με ἀπὸ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον.
 5 ψάλατε τῷ κυρίῳ, οἱ ὅσιοι αὐτοῦ, 5
 καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀγιωσύνης αὐτοῦ.
 6 ὅτι ὀργὴ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ, 6
 καὶ ζῶῃ ἐν τῷ θελήματι αὐτοῦ.

ΝΑΤU 4 ἰσχυι] δυναμει R* | μεγαλοπρεπεια BabNU 5 συντριψει] pr και N^{c.a}TU
 6 αυτα R | μονοκερωτος U 7 φλογαν A 8 συνσειοντ. B*T (συνσειοντ.
 B^aNU) συσειοντ. A (σ 2^ο resc A¹) συσειοντ. B^b | ερημον 1^ο] pr τη U | συν-
 σειει B*N (R) T συνσειε. B^a (R) U (συνσειει) συσειει B^a pr και NRT |
 τηρημον R^{vid} 9 καταρτιζομενου] -μενη B^b fort (non inst ou) N^{c.a}RT | δοξαν]
 την δ. αυτου U 10 om και U* (hab U¹) | καθιεται B*N*U (καθιεται
 BabN^{c.a}A [-τε] RT) | βασιλευσει U 11 Κυριος 1^ο] και U | τον λαον] τον
 λαω U | αυτου U* (αυτ. εν U¹) | εν ειρηνη] εις τον αιωνα R* — Stich 24 BRT
 23 AR XXIX 1 om εις το τέλος NAT | ψ. ωδης] υπερ R | τωδης N* (om
 τ N¹) | εγκαίνισμον B^bNU | του οικου] om του U | του Δ.] τω Δ. NΔ Δ. RU
 2 ευφρανας BabN | εμε] εμοι NΔ 4 απο] εκ N* (απο N^{c.a}) 5 ψαλλετε
 B^{vid} | την μνημην U | αγιωσυνης T 6 τω θυμω] αυτω θ. U

B

τὸ ἐσπέρας αὐλισθήσεται κλαυθμός,

καὶ εἰς τὸ πρωὶ ἀγαλλίασις.

7 ἔγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου Οὐ μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα.

8 ὁ Κύριε, ἐν τῷ θελήματί σου παράσχου τῷ κάλλει μου δύναμιν·
ἀπέστρεψας δὲ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐγενήθην τεταρα-
γμένος.

9 ὁ πρὸς σέ, Κύριε, κεκράξομαι,
καὶ πρὸς τὸν θεόν μου δεηθήσομαι.

10 τίς ὠφελία ἐν τῷ αἵματί μου, ἐν τῷ καταβῆναί με εἰς δια-
φθοράν;

μὴ ἐξομολογήσεται σοι χοῦς,
ἢ ἀναγγελεῖ τὴν ἀλήθειάν σου;

11 ἤκουσεν Κύριος καὶ ἠλέησέν με,
Κύριος ἐγενήθη βοηθός μου.

12 ἔστρεψας τὸν κοπετόν μου εἰς χαρὰν ἐμοί,
διέρρηξας τὸν σάκκον μου καὶ περιέζωσάς με εὐφροσύνην,

13 ὅπως ἂν ψάλλῃ σοι ἡ δόξα μου, καὶ οὐ μὴ κατανυγῶ.
Κύριε ὁ θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι.

Λ'

Eis τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυείδ, ἐκστάσεως.

2 Ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα, μὴ κατασυχνυθῆην εἰς τὸν αἰῶνα·¹ ἢ T
ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥύσαί με καὶ ἐξελού με.

3 κλῖνον πρὸς με τὸ οὖς σου,
τάχυνον τοῦ ἐξελέσθαι με·
γενοῦ μοι εἰς θεὸν ὑπερασπιστήν,
καὶ εἰς οἶκον καταφυγῆς τοῦ σῶσαί με.

4 ὅτι κραταίωμά μου καὶ καταφυγή μου εἶ σύ,
καὶ ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ὁδηγήσεις με καὶ διαθρέψεις με.

7 εἰπον TU

8 τω θεληματι] λ sup ras A² το θεληματι U | παρεσχου NARTU

TU | απεστρεψας] εστρεψας R | om δε R 9 κεκραξομαι] εκεκραξα

R* (κεκραξομαι R^a) καικραξ. U | δεθησομαι] εδεθηθην R* (δεθηθ. R^a)

10 ωφελεια B^{ab} U | καταβηναι] καταβαινιν N^{c.a} | διαφθοραν] pr την U | οι U*

(σοι U¹) | η] μη U 11 Κυριος 2° pr και N* (om N^{c.a}) κε U

12 εστραψας U | μου 1° + κε N^{c.a} 13 δοξα] δεξια U | εις] ει U — Stich

25 B 23 NAR 22 T XXX 1 om εκστασεως N 2 ηλπισα κε U | εις]

ει U | εν τη δικ.] pr και N* (om N^{c.a}) | om και εξελου με N 3 του ους U |

εις 2°] οis A 4 κραταιωσις N^aU | om μου 1° N^aU | καταφυγην U | om

και 2° U | ενενκεν U | σου] σ rescr A¹

- B 5 ἐξάξεις με ἐκ παγίδος ταύτης ἧς ἔκρυψάν μοι,
 5 ὅτι σὺ εἶ ὁ ὑπερασπιστής μου.
- 6 εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου·
 6 ἐλυτρώσω με, Κύριε ὁ θεὸς τῆς ἀληθείας.
- 7 ἐμίσησας τοὺς φυλάσσοντας ματαιότητας διὰ κενῆς·
 7 ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ κυρίῳ ἠλπισα.
- 8 ἀγαλλιάσομαι καὶ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ ἐλέει σου,
 8 ὅτι ἐπέιδες τὴν ταπείνωσίν μου,
 ἔσωσας ἐκ τῶν ἀναγκῶν τὴν ψυχὴν μου·
- 9 καὶ οὐ συνέκλεισάς με εἰς χεῖρας ἐχθροῦ,
 9 ἔστησας ἐν εὐρυχώρῳ τοὺς πόδας μου.
- 10 ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι θλίβομαι·
 10 ἐταράχθη ἐν θυμῷ ὁ ὀφθαλμός μου,
 ἡ ψυχὴ μου καὶ ἡ γαστήρ μου.
- 11 ὅτι ἐξέλιπεν ἐν ὁδῷ ἡ ζωὴ μου,
 11 καὶ τὰ ἔτη μου ἐν στεναγμοῖς·
 ἡσθένησεν ἐν πτωχείᾳ ἡ ἰσχύς μου,
 καὶ τὰ ὀστέα μου ἐταράχθησαν.
- 12 παρὰ πάντας τοὺς ἐχθρούς μου ἐγενήθην ὄνειδος,
 12 καὶ τοῖς γείτοσίν μου σφόδρα,
 καὶ φόβος τοῖς γνωστοῖς μου·
 οἱ θεωροῦντές με ἔξω ἔφυγον ἀπ' ἐμοῦ·
- 13 ἐπελήσθην ὥσπερ νεκρὸς ἀπὸ καρδίας,
 13 ἐγενήθην ὥσπερ σκευὸς ἀπολωλός.
- 14 ὅτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν παροικούντων κυκλόθεν·
 14 ἐν τῷ συναχθῆναι αὐτοὺς ἅμα ἐπ' ἐμέ
 τοῦ λαβεῖν τὴν ψυχὴν μου ἐβουλεύσαντο.
- 15 ἐγὼ δὲ ἐπὶ σέ ἠλπισα, Κύριε·
 15 εἶπα Σὺ εἶ ὁ θεός μου.
- 16 ἐν ταῖς χερσίν σου οἱ κληροὶ μου·
 16

ΝΑΡU 5 πακίδος Ν | μον 2^ο] + κ̅ε Ν^{ca}AR^a 7 ἐμμησας B* (εμισ. Bab) | δια-
 φυλάσσοντας AU | ματαιότητα Ν^{ca} 8 το ἐλεει U | επιδες Ν εφειδες A
 pr sy U | εσωσας] pr και U 9 om και R* (hab R^a) | ου] ο U | εχθρων R |
 ευρυχω A 10 θλιβονμαι U | εν θυμω] απο θυμου R εν τω θυμω σου U | η
 ψυχη] pr και U | om μου 2^ο R* (hab R^a) 11 om σι U | εξελειπεν AU |
 εν 1^ο] ον A ε U | πτωχεια B^{ab}U | οστα μο sup ras A^a 12 γνωστης U
 13 επελησθην B^{ab}ΝA^aR] επλησθην B* A* pr σι U | απολωλος] απωλωλος A
 pr ει U 14 επισυναχθηναι ΝΑRU 15 σε Ν* U] σα B* σοι
 B^{ab}Ν^{ca}AR | ηλπισα επι σε U | κ̅ε ηλπισα A | συ] pr σι U

- ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν μου
καὶ ἐκ τῶν καταδιωκόντων με.
- 17 ¹⁷ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου,
σῶσόν με ἐν τῷ ἐλέει σου.
- 18 ¹⁸ Κύριε, μὴ κατασυχυνθείην, ὅτι ἐπεκαλεσάμην σε·
αἰσυχυνθείσαν οἱ ἀσεβεῖς καὶ καταχθείσαν εἰς ᾄδου.
- 19 ¹⁹ ἅλαλα γενηθήτωσαν τὰ χεῖλη τὰ δόλια,
τὰ λαλοῦντα κατὰ τοῦ δικαίου ἀνομίαν
ἐν ὑπερηφανίᾳ καὶ ἐξουθενώσει.
- 20 ²⁰ ὥς πολὺ τὸ πλήθος τῆς χρηστότητός σου, Κύριε,
ἧς ἔκρυψας τοῖς φοβουμένοις σε·
ἐξεργάσω τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σέ
ἐναντίον τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.
- 21 ²¹ κατακρύψεις αὐτοὺς ἐν ἀποκρύφῳ τοῦ προσώπου σου
ἀπὸ ταραχῆς ἀνθρώπων·
σκεπάσεις αὐτοὺς ἐν σκηνῇ ἀπὸ ἀντιλογίας γλωσσῶν.
- 22 ²² εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι ἐθαυμάστωσεν τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐν πόλει
περιοχῆς.
- 23 ²³ ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου
Ἀπερριμμαι ἄρα ἀπὸ προσώπου τῶν ὀφθαλμῶν σου·
διὰ τοῦτο εἰσήκουσας, Κύριε, τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου
ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ.
- 24 ²⁴ ἀγαπήσατε τὸν κύριον, πάντες οἱ ὅσιοι αὐτοῦ,
ὅτι ἀληθείας ἐκζητεῖ Κύριος,
καὶ ἀνταποδίδωσιν τοῖς περισσῶς ποιοῦσιν ὑπερηφανίαν.
- 25 ²⁵ ἀνδρίξεσθε, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία ὑμῶν,
πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ Κύριον.

16 om εκ 2° U   17 τω προσωπον U* (το πρ. U¹)   18 οι ασεβεις] NARU
om οι N^{c.a} A | αδου] τον αδην U   19 γενηθητω NARU   20 τω πλ. U |
om Κυριε N | εξειργαζω U | σε 2°] σοι A   21 κατακρυψεις] pr και AU |
αποκρυφους N* (-φω N^{c.a}) | ανθρωπων BN^{c.a} RU (ανθρωπων)] ανου N* | σκηνη]
σκηπη U^{edit} | αντιαντιλογιαν (sic) U* (s pro v 3° U¹)   22 αυτου]
+ επ εμε U   23 απερριμαι B* N* U (απερριμμ. B^{c.2} N^{c.a} AR) | om ara
N^{c.a} | om προσωπου N* (hab N^{c.a}) | σου] σ resc A¹ (μου A*) | εισηκουσεν
A¹ (-σας A* fort) | om Κυριε NARU | δεσεως U   24 om οτι N* (hab
N^{c.a}) | Κυριος] pr ο A | ανταποδιδωσιν] δ 2° resc A¹ ανταποδωσει U | υπερ-
ηφανια U   25 οι sup ras R^a οιλπ. U | Κυριον] pr τον N — Stich 63 B
59 NR 62 A

B

ΛΑ'

Συνέσεως τῷ Δαυείδ.

- Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι,
καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι.
² μακάριος ἀνὴρ οὐ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν,
οὐδέ ἐστιν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ δόλος.
³ ὅτι ἐσίγησα, ἐπαλαιώθη τὰ ὀστᾶ μου
ἀπὸ τοῦ κράζειν με ὅλην τὴν ἡμέραν.
⁴ ὅτι ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐβαρύνθη ἐπ' ἐμέ ἡ χεὶρ σου,
ἐστράφην εἰς ταλαιπωρίαν ἐν τῷ ἐνπαγῆναι ἄκανθαν.
διάψαλμα.
⁵ τὴν ἁμαρτίαν μου ἐγνώρισα,
καὶ τὴν ἀνομίαν μου οὐκ ἐκάλυψα·
εἶπα Ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἁμαρτίαν μου τῷ κυρίῳ,
καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου. διάψαλμα.
⁶ ὑπὲρ ταύτης προσεύξεται πᾶς ὁσῖος πρὸς σέ ἐν καιρῷ εὐθέτω·
6 πλὴν ἐν κατακλυσμῷ ὑδάτων πολλῶν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐγγι-
οῦσιν.
⁷ σύ μου εἰ καταφυγὴ ἀπὸ θλίψεως τῆς περιεχούσης με·
7 τὸ ἀγαλλιάμά μου, λύτρωσαί με ἀπὸ τῶν κυκλωσάντων με.
διάψαλμα.
⁸ συνετιῶ σε καὶ συμβιβῶ σε ἐν ὁδῷ ταύτῃ ἣ πορεύσῃ,
8 ἐπιστηριῶ ἐπὶ σέ τοὺς ὀφθαλμούς μου.
⁹ μὴ γίνεσθε ὡς ἵππος καὶ ἡμίονος, οἷς οὐκ ἔστιν σύνεσις·
9 ἐν χαλινῷ καὶ κημῷ τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἄγξαι
τῶν μὴ ἐγγιζόντων πρὸς σέ.
¹⁰ πολλαὶ αἱ μᾶστιγες τοῦ ἁμαρτωλοῦ,
10 τὸν δὲ ἐλπίζοντα ἐπὶ Κύριον ἔλεος κυκλώσει.

NARU

XXXI 1 συνεσεως τω Δ.] τω Δ. συνεσεως NRU ψαλμος τω Δ. A | αφει-
θησαν N αφθεισαν U | απεκαλυφθησαν U 2 ου 1°] ω N^{c.a}R* | om ου 2°
R 3 εισιγησα οτι U | απο του κρ. U εν τω κρ. U 4 ενπαγηναι B*R (εμπ.
B^{ab}NU) | παγηναι A | ακανθαν] pr μοι A pr μου R pr με ως U | om διαψαλμα A
5 αμαρτιαν 1°] ανομιαν N^{c.a}A | ανομιαν] αμαρτιαν N^{c.a}A | εκάλυψα] εκρυψα
U | την κατ εμου αμ. U | αμαρτιαν 2°] ανομιαν NAR 6 πας οσιος προς σε
B^N*c.b] προς σε πας οσιος N^{c.a}ARU | αυτων U | εγγιουσιν (ενγ. B* εγγ. B^b)
+ διαψαλμα R 7 τον κυκλ. U 8 συμβιβω B^{ab}N συμβιβασω U |
ταυτην U 9 ημιονος] ως ημιονοσι (sic) U | χαλινω και κημω (κιμω
B^b) | κημω και χαλινω N^{c.a}A | αγξαι] αγξης N^{c.a}R αγξis A | εγγιζοντον U
10 μαστιγες U | τους αμαρτωλου U | επι κν bis scr A* (sign adpinx A^b)

11 εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον καὶ ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι·
καὶ καυχᾶσθε, πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

AB'

Τῷ Δαυείδ.

1 Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν τῷ κυρίῳ·
τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσις.
2 ἔξομολογείσθε τῷ κυρίῳ ἐν κιθάρᾳ,
ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψάλατε αὐτῷ·
3 ᾄσατε αὐτῷ ᾠσμα καινόν,
καλῶς ψάλατε ἐν ἀλαλαγμῷ.
4 ὅτι εὐθὺς ὁ λόγος τοῦ κυρίου,
καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πίστει·
5 ἀγαπᾷ ἐλεημοσύνην καὶ κρίσιν,
τοῦ ἐλέους Κυρίου πλήρης ἡ γῆ.
6 τῷ λόγῳ τοῦ κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν,
καὶ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν·
7 συνάγων ὡς ἄσκον ὕδατα θαλάσσης,
τιθεὶς ἐν θησαυροῖς ἀβύσσους.
8 φοβηθήτω τὸν κύριον πᾶσα ἡ γῆ,
ἀπ' αὐτοῦ δὲ σαλευθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰ-
κουμένην.
9 ὅτι αὐτὸς εἶπεν, καὶ ἐγενήθησαν·
αὐτὸς ἐνετείλατο, καὶ ἐκτίσθησαν.
10 Κύριος διασκεδάζει βουλὰς ἐθνῶν,
ἀθετεῖ δὲ λογισμοὺς λαῶν,
καὶ ἀθετεῖ βουλὰς ἀρχόντων·
11 ἡ δὲ βουλὴ τοῦ κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα μένει,
λογισμοὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.

11 εὐφραθησθε R^{*vid} (εὐφρανθητε R^a) — Stich 25 BN 26 A 24 R NARU
XXXII 1 τω Δ.] + ψαλμος ανεπιγραφος παρ Εβραίοις R^a | εν τω κυρίῳ] εν κῶ
N^{c.a} των κν U | πρεπει] pro e 2° al lit coep B^{*} | αινεσις] pr η A 3 om
ασατε αυτω ασμα καινον R^{*} | ψαλατε] + αυτω N^{c.a} (ras N^{c.b}) RU 5 κρισιν]
+ ο κς N^{c.a} (om N^{c.b}) A | Κυριου] pr του U 6 τω λογῳ] pr και U | του
κυριου] om του NAR αυτου U | πασαι] [αι δυ]ραμεις U 7 συναγων] pr
ο U | ωσει N^{c.a} (ως N^{c.b}) A ως εις R^{*} | τιθεις] pr ο U | αβυσσοις N^{c.a} A^{*}
(αβυσσους N^{c.b} A[?]) 8 σαλευθητωσαν] σαλευθητω η... πασα και U | την οι-
κουμενην] εν αυτη U 9 εκτισθ. sup ras R^a 10 διασκεδασει U | βουλας
1°] βουλην U | αθετει] αθετησει U (bis) | om και αθετει βουλας αρχοντων N^{*}
(hab και αθετι β. αρχ. N^{c.a}) 11 του κυριου] om του U | απο γενεων εις
γενεας] εις γενεαν και γενεαν N^{c.a} AU εις τον αιωνα του αιωνος R

- B 12 μακάριον τὸ ἔθνος οὗ ἐστὶν Κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ, 12
 λαὸς ὃν ἐξελέξατο εἰς κληρονομίαν ἑαυτῷ.
 13 ἐξ οὐρανοῦ ἐπέβλεψεν ὁ κύριος, 13
 εἶδεν πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων·
 14 ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου αὐτοῦ 14
 ἐπέβλεψεν ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν,
 15 ὁ πλάσας κατὰ μόνας τὰς καρδίας αὐτῶν, 15
 ὁ συνιείς πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν.
 16 οὐ σῶζεται βασιλεὺς διὰ πολλὴν δύναμιν, 16
 καὶ γίγας οὐ σωθήσεται ἐν πλήθει ἰσχύος αὐτοῦ·
 17 ψευδὴς ἵππος εἰς σωτηρίαν, 17
 ἐν δὲ πλήθει δυνάμεως αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.
 18 ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, 18
 τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 19 ῥύσασθαι ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς αὐτῶν, 19
 καὶ διαθρέψαι αὐτοὺς ἐν λιμῷ.
 20 ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὑπομένει τῷ κυρίῳ, 20
 ὅτι βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς ἡμῶν ἐστίν·
 21 ὅτι ἐν αὐτῷ εὐφρανθήσεται ἡ καρδία ἡμῶν, 21
 καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἀγίῳ αὐτοῦ ἠλπίσαμεν.
 22 γένοιτο τὸ ἔλεός σου, Κύριε, ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίσαμεν 22
 ἐπὶ σέ.

ΔΓ'

Τῷ Δαυεὶδ, ὅποτε ἠλλοίωσεν τὸ πρόσωπον
 αὐτοῦ ἐναντίον Ἀβιμέλεχ, καὶ ἀπέλυσεν
 αὐτόν, καὶ ἀπῆλθεν.

XX
(XX)

- 2 Εὐλογήσω τὸν κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, 2
 διὰ παντὸς ἡ αἰνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου.

℣ARU 12 μακαριος B* (μακαριον B^{ab} ℣AR) | τω εθνος U | αυτου] αυτων R^a |
 εξελεξατο] + Κυριος RU | εαυτω] αυτω U 13 ειδεν] τον ιδειν U
 14 τους] του U 15 πλασας] πλασσων U | συνιεις B*^b ℣AR] συνιων B^{ab} U |
 παντα] pr eis ℣^{c,a} (om ℣^{c,b}) 16 δυναμιν] + αυ αυτου] U* (om αυ 1° U?) |
 γιγασσου U 17 εις] es U | εν δε πλ.] εν τω πλ. U | δυναμειως] pr της U
 18 τους ελπ.] pr και επι R 19 ρυσασθαι] pr του U | διαθρεψει R δια-
 θλεψαι U 20 η δε ψ. ℣^{c,a} (om δε ℣^{c,b}) R | τω κυριω] τον κυριον U | υπερ-
 αστης U | ημων 2°] υμων U 21 το αγιω U 22 γενοιτο] γενεσθω (sic)
 R* (γενοιτο R^a (vidi) γενητο U | κε το ελεος σου ℣^{c,a} (℣^{c,b} ut B) ARU | κε non
 inst B^b | σε] σοι A — Stich 44 BA 42 ℣ 41 R XXXIII 1 τω Δ.] pr
 ψαλμος RU | το προσωπον] την οψιν U | εναντιον] απεναντι U | Αβιμελεχ A
 Αχειμελεχ U | αυτον] αυτων U

- 3 ἐν τῷ κυρίῳ ἐπαινέσθήσεται ἡ ψυχὴ μου· B
ἀκουσάτωσαν πρᾶεῖς καὶ εὐφρανθήτωσαν.
4: 4 μεγαλύνετε τὸν κύριον σὺν ἐμοί,
καὶ ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό.
5: 5 ἐξεζήτησα τὸν κύριον, καὶ ἐπήκουσέν μου
καὶ ἐκ πασῶν τῶν παροικιῶν μου ἐρύσατό με.
6: 6 προσέλθατε πρὸς αὐτὸν καὶ φωτίσθητε,
καὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν οὐ μὴ κατασχυρθῇ.
7: 7 οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξεν, καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσεν αὐτοῦ
καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ ἔσωσεν αὐτόν.
8 8 παρεμβαλεῖ ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτὸν καὶ
ῥύσεται αὐτούς.
9 9 γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος·
μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐλπίζει ἐπ' αὐτόν.
10 10 φοβήθητε τὸν κύριον πάντες οἱ ἅγιοι αὐτοῦ,
ὅτι οὐκ ἔστιν ὑστέρημα τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
11 11 πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν,
οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς
ἀγαθοῦ. διάψαλμα.
12 12 δεῦτε, τέκνα, ἀκούσατέ μου, καὶ φοβέσθε τὸν κύριον
φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς.
13 13 τίς ἐστιν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζῶν,
ἀγαπῶν ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθᾶς;
14 14 παῦσον τὴν γλῶσσάν σου ἀπὸ κακοῦ,
καὶ χεὶλὴ τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον·
15 15 ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιήσον ἀγαθόν,
ζήτησον εἰρήνην καὶ δίωξον αὐτήν.
16 16 ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους,
καὶ ὅτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν·

3 επαινεθησεται BbN^{c,a}R*U (επειναιθ.) 4 εμου U | υψωσωμεν A NARU
[υ]ψωσατε U 5 εξεζητησα] pr εγω U | παροικιων] θλιψεων N^{c,a}A (θλι-
ψαιων) R | ερρυσατο B^b(vid) NARU (ερ[ρυ]σ.) 6 προσηλθατε U 7 αυ-
του 1° BN^{c,a}AU] αυτων N*R | εσωσεν] ερρυσατο U 8 αγγελος Κυριου]
αγγ. αυτου A ο αγγ. K. N^{c,a} (om N^{*c,b}) U ο αγγ. του K. R | αυτους] αυτον
A 9 γευσατε R* (γευσασθε R^a) | os ελπιζει] ο ελπίζων R* os ηλπίζε... U
10 om παντες N^{*c,b} (hab N^{c,a}) U | αγιοι] οσιοι R 11 om διαψαλμα
A* (hab A^{a,mg}) 13 αγαπων pr και U | ημερας ιδειν NA (ημ. ειδειν) R
14 χειλη (λη sup ras R^a)] + σου N^{c,a}AR τα χ. σου U | λαλησει R 16 om
οτι N^{c,a}AR | οφθαλμοι] pr οι U | ωτα] pr τα RU | δεησιν] pr την U

- B 17 πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά, 17
τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.
18 ἐέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν 18
καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐρύσατό αὐτούς.
19 ἐγγὺς Κύριος τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν, 19
καὶ τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι σώσει.
20 πολλαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων, 20
καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ῥύσεται αὐτούς.
21 Κύριος φυλάσσει πάντα τὰ ὅστ' αὐτῶν, 21
ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ συντριβήσεται.
22 θάνατος ἀμαρτωλῶν πονηρός, 22
καὶ οἱ μισοῦντες τὸν δίκαιον πλημμελήσουσιν.
23 λυτρώσεται Κύριος ψυχὰς δούλων αὐτοῦ, 23
καὶ οὐ μὴ πλημμελήσουσιν πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτόν.

ΔΔ'

Τῷ Δαυίδ.

XX.
(XX)

- ¶ U Δίκασον, Κύριε, τοὺς ἀδικούντάς¹ με, 1
πολέμησον τοὺς πολεμοῦντάς με.
2 ἐπιλαβοῦ ὄπλου καὶ θυρεοῦ, καὶ ἀνάστηθι εἰς βοήθειάν μου 2
§ U 3 ἔκχεον ῥομφαίαν καὶ σύνκλεισον ἐξ ἐναντίας τῶν καταδιω- 3
κόντων με.
εἰπὸν τῇ ψυχῇ μου Σωτηρία σου ἐγὼ εἰμι.
4 αἰσχυνθείησαν καὶ ἐντραπήησαν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, 4
ἀποστραφείησαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ καταισχυνθείησαν οἱ
λογιζόμενοι μοι κακά.

ΨΑΛΜΟΥ 17 ἐξολοθρ. B¹AR ἐξολευθρ. U | γης] pr της U | αὐτοὺς R 18 ἐκεκρ.
οἱ δίκαιοι] δίκαιοι ἐκεκρ. U | αὐτῶν 1^ο] αὐτοὺς R | om αὐτῶν 2^ο U | ἐρρύσατο
B^b(vid) ΨAR ἐσώσεν U | αὐτοὺς]+o κς B^{c,a} (om o B^{c,b}) 19 τῇ καρδίᾳ U |
των πνι U 20 om αὐτῶν U | αὐτοὺς]+o κς AU 21 φυλάσσει κς B^{c,a}A
κς φυλάσσε...| ei U^{vid} | εν] pr και U 22 ο μισο[ν]τες] U | των δικαίων U
23 ψυχὰς δούλων] τας ψ. [των]| δούλων U | πλημμελήσωσιν B — Stich 43 B 42
ΨA 41 R XXXIV 1 τῷ Δ.] pr ψαλμος A + ψ. R του Δ. U 1—2 omnia
perier in U ab ἀδ[ικούν]τας] usque [[ἐκ]χεον ρομφ[α]ιαν 2 βο[η]θειαν (-θ[ι]αν
ΨA)] pr την R | μου AR^{vid} 3 ρομφα[ι]αν]+σου A | συγκλ. B^{ab}U κατα-
διωκόντων] θλιβόντων U | την ψυχη U | σωτηρια] σωτηρ U | ε[ι]μι εγω AR
4 α[ι]σχυνθει[σ]αν] α[ι]σχυνηθ[ι]ωσαν ΨAU | εντραπει[σ]αν] εντραπητ[ω]σαν ΨAU |
οι ζητο[υ]ντες] pr παντες U | αποστραφει[σ]αν] αποστραφ[ι]ωσαν ΨAU | κατα-
σχυνθει[σ]αν] καταισχυνηθ[ι]ωσαν ΨAU (κατε[σ]χυνηθ.) | διαλογιζομενοι U

- 5 ⁵γενηθήτωσαν ὥσεί χνοὺς κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, B
καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐκθλίβων αὐτούς·
- 6 ⁶γενηθήτω ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκότος καὶ ὀλίσθημα,
καὶ ἄγγελος Κυρίου καταδιώκων ¹ αὐτούς. ¶ U
- 7 ⁷ὅτι δωρεὰν ἔκρυσάν μοι διαφθορὰν παγίδος αὐτῶν,
μάτην ὠνείδισαν τὴν ψυχὴν μου.
- 8 ⁸ἐλθέτω αὐτοῖς παγίς ἣν οὐ γινώσκουσιν,
καὶ ἡ θήρα ἣν ἔκρυσαν συλλαβέτω αὐτούς,
καὶ ἐν τῇ παγίδι πεσοῦνται ἐν αὐτῇ.
- 9 ⁹ἡ δὲ ψυχὴ μου ἀγαλλιάσεται ἐπὶ τῷ κυρίῳ,
τερφθήσεται ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ αὐτοῦ.
- 10 ¹⁰πάντα τὰ ὀσῆ μου ἐροῦσιν Κύριε, τίς ὅμοιός σοι;
ῥυόμενος πτωχὸν ἐκ χειρὸς στερεωτέρων αὐτοῦ,
καὶ πτωχὸν καὶ πένητα ἀπὸ τῶν διαρπαζόντων αὐτόν.
- 11 ¹¹ἀναστάντες μάρτυρες ἄδικοι ἃ οὐκ ἐγίνωσκον ἐπηρώτων με·
- 12 ¹²ἀνταπεδίδοσάν μοι πονηρὰ ἀντὶ καλῶν,
καὶ ἀτεκνίαν τῇ ψυχῇ μου·
- 13 ¹³ἐγὼ δὲ ἐν τῷ αὐτοὺς παρενοχλεῖν μοι ἐνεδυνάμην σάκκον,
καὶ ἐταπείνουν ἐν νηστίᾳ τὴν ψυχὴν μου,
καὶ ἡ προσευχή μου εἰς κόλπον μου ἀποστραφήσεται.
- 14 ¹⁴ὥς πλησίον, ὥς ἀδελφὸν ἡμέτερον, οὕτως εὐηρέστουν·
ὥς πενθῶν καὶ σκυθρωπάζων οὕτως ἐταπεινούμην.
- 15 ¹⁵καὶ κατ' ἐμοῦ ἠὺφράνθησαν καὶ συνήχθησαν,
συνήχθησαν ἐπ' ἐμὲ μάστιγες καὶ οὐκ ἔγνων,
διεσχίσθησαν καὶ οὐ κατενύγησαν·
- 16 ¹⁶ἐπέiraσάν με, ἐξεμυκτήρισάν με μυκτηρισμόν,
ἔβρυσαν ἐπ' ἐμὲ τοὺς ὀδόντας αὐτῶν.
- 17 ¹⁷Κύριε, πότε ἐπόψῃ;
ἀποκατάστησον τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν,
ἀπὸ λεόντων τὴν μονογενῇ μου.
- 18 ¹⁸ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ἐκκλησίᾳ πολλῇ,
ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε.

5 Κυριου] pr ο Ν 6 ολίσθημα] + αυτοις U | καταδιωκ[ω]ν.. U 7 πακι- NARU
δος Ν 8 ἐλθατω AR* | αυτοις] αυτω Ν^{c.a} -τους R | γινωσκει Ν^{c.a} (-σκι) R^a |
εκρυσεν Ν^{c.a} | συναβ. AR | αυτοις] -τον Ν^{c.a} A | πακιδι Ν | πεσειται Ν^{c.a} (πεσιτ.)
A 9 επι ΙΟ] εν Ν* (επι Ν^{c.a}) 10 Κυριε] + κε A | ρυομενον A | om χειρος A
11 επηρωτων] ηρωτων NAR 12 ανταποδιδοσαν A | καλων] αγαθων AR
13 νηστεια BabA | κολπον] pr τον R* | om μου 3ο R* | αποστραφησηται] απο-
στραφητω (seq ras 1 lit) A 15 ευφρανθησαν Ν 16 εξεμυκτηρισαν] pr
και R 17 μονογενην Ν^{c.a} (ras ν 2ο Ν^{c.b}) AR 18 om Κυριε NA

- Β 19 μὴ ἐπιχαρείσάν μοι οἱ ἐχθραίνοντές μοι ματαίως, 19
οἱ μισούντές με δωρεὰν καὶ διανεύοντες ὀφθαλμοῖς.
20 ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν, 20
καὶ ἐπ' ὀργῇ δόλους διελογίζοντο·
21 καὶ ἐπλάτυναν ἐπ' ἐμέ τὸ στόμα αὐτῶν, 21
εἶπαν Εὐγε εὐγε, εἶδαν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.
22 εἶδες, Κύριε, μὴ παρασιωπήσης; 22
Κύριε, μὴ ἀποστής ἀπ' ἐμοῦ.
23 ἐξεγέρθητι, Κύριε, καὶ πρόσχες τῇ κρίσει μου, 23
ὁ θεὸς μου καὶ ὁ κύριός μου, εἰς τὴν δίκην μου.
24 κρῖνόν με, Κύριε, κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου, Κύριε ὁ θεὸς μου, 24
καὶ μὴ ἐπιχαρείσάν μοι.
25 μὴ εἵπαισαν ἐν καρδίαις αὐτῶν Εὐγε εὐγε τῇ ψυχῇ ἡμῶν· 25
μηδὲ εἵπαισαν Κατεπίομεν αὐτόν.
26 αἰσχυνθείσαν καὶ ἐντραπήεισαν ἅμα οἱ ἐπιχαίροντες τοῖς κα- 26
κοῖς μου·
ἐνδυσάσθωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντροπὴν οἱ μεγαλορρημονοῦντες
ἐπ' ἐμέ.
27 ἀγαλλιάσαιντο καὶ εὐφρανθείσαν οἱ θέλοντες τὴν δικαιοσύνην 27
μου,
καὶ εἰπάτωσαν διὰ παντός Μεγαλυνθεὶς ὁ κύριος,
οἱ θέλοντες τὴν εἰρήνην τοῦ δούλου αὐτοῦ.
28 καὶ ἡ γλῶσσά μου μελετήσῃ τὴν δικαιοσύνην σου, 28
ὄλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαιόν σου.

ΔΕ'

Εἰς τὸ τέλος τῷ δούλῳ Κυρίου τῷ Δαυεὶδ.

- 2 Φησὶν ὁ παράνομος τοῦ ἁμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ, 2
οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ·

NAR 19 ἐπιχαρησαν B*NA (ἐπιχαρησ. Bab) | ματαιως NAR | om με A
20 ὀργην NAR 21 ἐπλάτυνα A | εἶπον A | εἶδαν] ἰδον N (?R) εἶδον A (?R)
22 om Κυριε 2° A* (hab kē A²(mg)) 23 om Κυριε N^{c,a} | om και προσχες R
24 με] μοι A | om Κυριε 1° N | την] μεν R* | δικαιοσυνην] ελεημοσυνην N*
(δικ. N^{c,a}) | σου] μου R | ἐπιχαρησαν B* (ἐπιχαρησ. Bab) N ἐπιχαρησαν [sic]
A | μοι]+οι ἐχθροι μου N* (om N^{c,a}) R* 25 εἵπαισαν bis Bab (εἶπαισαν
B*N*)] εἵπαισαν N^{c,a}AR | τη ψυχῇ B*N*A] η ψ. N^{c,a}R* | καταπιωμεν R^{vid}
26 ἐντραπησαν B*NA (ἐντραπεισ. Bab) 27 ἀγαλλιασαιντο A | εὐφραν-
θεισαν]+ἐπι σοι A | μεγαλυνθῃτω NAR | ο κυριος ο θς N* (ο ks N^{c,a})
28 τον ἐπαινον BNA² (ο ἐπαινος A*)] την αἰνεσιν R — Stich 59 BR 6ο N
64 A XXXV 1 om τω δουλῳ Κυριου A | τω Δ.] + ψαλμος A

- 3 ὅτι ἐδόλωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ ^{καὶ ἐδόλωσεν ἐνώπιον τοῦ κυρίου} τοῦ εὑρεῖν τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ καὶ μισῆσαι. B
- 4 τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐτοῦ ἀνομία καὶ δόλος, οὐκ ἐβουλήθη συνιέναι τοῦ ἀγαθῦναι.
- 5 ἀνομίαν ἐλογίσατο ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ, παρέστη πάσῃ ὁδῷ οὐκ ἀγαθῇ, τῇ δὲ κακία οὐ προσώχθισεν.
- 6 Κύριε, ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ἔλεός σου, καὶ ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νεφελῶν.
- 7 καὶ ἡ δικαιοσύνη ὥσει ὄρη θεοῦ, τὰ κρίματά σου ὥσει ἄβυσσος πολλή, ἀνθρώπους καὶ κτήνη σώσεις, Κύριε,
- 8 ὥς ἐπλήθυνας τὸ ἔλεός σου, ὁ θεός· οἱ δὲ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου ἐλπιούσιν.
- 9 μεθυσθήσονται ἀπὸ πιότητος τοῦ οἴκου σου, καὶ τὸν χειμάρρουν τῆς τρυφῆς σου ποτιεῖς αὐτούς.
- 10 ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς.
- 11 παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσίν σε, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ.
- 12 μὴ ἐλθέτω μοι ποὺς ὑπερηφανίας, καὶ χεὶρ ἁμαρτωλῶν μὴ σαλεύσαι με.
- 13 ἐκεῖ ἔπесον πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ἐξώσθησαν καὶ οὐ μὴ δύνωνται στῆναι.

ΛΕ'

Τοῦ Δαυείδ.

- 1 Μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομένοις, μηδὲ ζήλου τοὺς ποιῶντας τὴν ἀνομίαν.

4 συνιεναι] συνιεναι N* (συνιεναι N^{c.a}) 5 ἐλογίσατο] διελογίσατο NAR | NAR
 τη δε κακια] κακια δε N^{c.a}AR 7 om και 1° Bab NAR | δικαιοσυνη] + σου
 NA | ωσει 1° ωs N^{c.a}A | om ωσει 2° NAR 8 οι δε] οιδε οι A | εν σκεπη
 B^{N^{c.a}A}] εις σκεπην N* R* fort 9 πισοτητος] pr της R* | του οικου] om του
 A | om σου 1° N^{c.a} 12 ελθατω AR | αμαρτωλου N^{c.a}A | μη σαλευσαι]
 μη σαλευσει N^{c.a} (-σι) A ου σαλευσει R 13 επεσαν N^{c.a}AR | om παντες
 N* (hab N^{c.a}) — Stich 26 B^{NAR} XXXVI 1 του Δ.] εις το τελος
 ψαλμος τω Δ. Α τω Δ. R^{fort}

- B ² ὅτι ὥσει χόρτος ταχὺ ἀποξηρανθήσονται, 2
καὶ ὥσει λάχανα χλόης ταχὺ ἀποπεσοῦνται.
³ ἔλπισον ἐπὶ Κύριον καὶ ποίει χρηστότητα, 3
καὶ κατασκήνου τὴν γῆν
καὶ ποιμανθήσῃ ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῆς.
⁴ κατατρύψῃσιν τοῦ κυρίου, καὶ δώσει σοὶ τὰ αἰτήματα τῆς 4
καρδίας σου.
⁵ ἀποκάλυψον πρὸς Κύριον τὴν ὁδόν σου 5
καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς ποιήσει·
⁶ καὶ ἐξοίσει ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην σου, 6
καὶ τὸ κρίμα σου ὡς μεσημβρίαν.
⁷ ὑποτάγηθι τῷ κυρίῳ καὶ ἰκέτευσον αὐτόν· 7
μὴ παραζήλου ἐν τῷ κατευοδουμένῳ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ,
ἐν ἀνθρώπῳ ποιοῦντι παρανομίας.
⁸ παῦσαι ἀπὸ ὀργῆς καὶ ἐγκατάλιπε θυμόν, 8
μὴ παραζήλου ὥστε πονηρεύεσθαι.
⁹ ὅτι οἱ πονηρευόμενοι ἐξολοθρευθήσονται, 9
οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν κύριον αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν
γῆν.
¹⁰ καὶ ἔτι ὀλίγον καὶ οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἁμαρτωλός, 10
καὶ ζητήσεις τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ εὔρης·
¹¹ οἱ δὲ πρᾶεῖς κληρονομήσουσιν γῆν, 11
καὶ κατατρυφήσουσιν ἐπὶ πλήθει εἰρήνης.
¹² παρατηρήσεται ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, 12
καὶ βρύξει ἐπ' αὐτόν τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ·
¹³ ὁ δὲ κύριος ἐκγελάσεται αὐτόν, 13
ὅτι προβλέπει ὅτι ἦξει ἡ ἡμέρα αὐτοῦ.
¹⁴ ῥομφαίαν ἐσπάσαντο οἱ ἁμαρτωλοί, 14
ἐνέτειναν τόξον αὐτῶν,
τοῦ καταβαλεῖν πτωχὸν καὶ πένητα,
τοῦ σφάζει τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ·

BAR 3 ἐλπισον] pr γ Ν^{c.a} | ποιμανθήσῃ A ποιμανθῆς R 4 κατατρυφήσουσιν
καταφρυντήσουσιν (sic) A | του κυριου] τω κυριω R | δώσει] δωῃ AR¹ 5 om και
1° Ν* (hab Ν^{c.a}) 6 το κριμα σου ως sup ras A¹ 7 ζωῇ] οδῷ Ν^{c.a}R οδου
A | παρανομιαν Ν^{c.a}AR^a 8 οργῆς] κακου R* | εγκαταλιπε Bab εγκαταλειπε
A | ωστε] εν τω Ν* (ωστε Ν^{c.a}) 9 εξολοθρευθησονται ΝΑ (ο 2° resc R¹)
R* | κληρονομησουσι Ν | την γην] om την AR 10 om και 2° R* | υπαρξει
A | αμαρτωλος] pr ο BAR | om και 3° Ν* (hab γ Ν^{c.a}) αυτου] ου sup ras A²
11 ειρηνης] + επ αυτης A 14 ανετειναν R | πενητα κ. πτωχον R

- 15 ¹⁵ ἡ ῥομφαία αὐτῶν εἰσέλθοι εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν, B
καὶ τὰ τόξα αὐτῶν συντριβείησαν.
16 ¹⁶ κρεῖσσον ὀλίγον τῷ δικαίῳ ὑπὲρ πλουτῶν ἀμαρτωλῶν πολύν.
17 ¹⁷ ὅτι βραχίονες ἀμαρτωλῶν συντριβήσονται,
ὑποστηρίζει δὲ τοὺς δικαίους Κύριος.
18 ¹⁸ γινώσκει Κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀμώμων,
καὶ ἡ κληρονομία αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται
19 ¹⁹ οὐ κατασχυνθήσονται ἐν καιρῷ πονηρῷ,
καὶ ἐν ἡμέραις λιμοῦ χορτασθήσονται.
20 ²⁰ ὅτι οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται,
οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ κυρίου ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ
¹ ὑψωθῆναι § T
ἐκλιπόντες ὥσεί καπνὸς ἐξέλιπον.
21 ²¹ δανίζεται ὁ ἀμαρτωλὸς καὶ οὐκ ἀποτίσει,
ὁ δὲ δίκαιος οἰκτεῖρει καὶ διδοῖ.
22 ²² ὅτι οἱ εὐλογοῦντες αὐτὸν κληρονομήσουσι γῆν,
οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτὸν ἐξόλοθρευθήσονται.
23 ²³ παρὰ Κυρίου τὰ διαβήματα ἀνθρώπου κατευθύνεται,
καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ θελήσει·
24 ²⁴ ὅταν πέσῃ οὐ καταραχθήσεται,
ὅτι Κύριος ἀντιστηρίζει χεῖρα αὐτοῦ.
25 ²⁵ νεώτερος ἐγενόμην καὶ γὰρ ἐγήρασα,
καὶ οὐκ ἴδον δίκαιον ἐνκαταλελιμμένον
οὐδὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους.
26 ²⁶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἔλεᾶ καὶ δανίζει,
καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν ἔσται.
27 ²⁷ ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποίησον ἀγαθόν,
καὶ κατασκήνου εἰς αἰῶνα αἰῶνος.
28 ²⁸ ὅτι Κύριος ἀγαπᾷ κρίσιν,
καὶ οὐκ ἐνκαταλείψει τοὺς ὁσίους αὐτοῦ,

15 εἰσελθοι] εἰσελθατω R | τὴν καρδίαν] ψυχὴν N* τὰς καρδίας N^{c.a} | συν- NART
τριβει N^{c.a}A (-βει) R 17 Kyrios BN^{*c.b}R*] pr o N^{c.a}AR^a 18 τον
αιῶνα] om τον N^{c.a}A 20 τῷ δοξασθῆναι] του δοξ. R | ἐκλιπόντες B^{*b}(vid)N]
ἐκλειπόντες B^aAT | ἐξελεῖπον AT 21 δανειζ. B^{ab} (item 26) | διδοι] διδωσιν
N^{c.a} (διδοι N^{c.b}) AT 22 κληρονομήσουσιν RT | ἐξολεθρ. NART 23 τα
διαβ. ἀνθρώπου (ανου sic T) κατευθ.] κατευθ. τα διαβ. ἀνδρ. N* τα δ. ἀνδρ.
κατευθ. N^{c.a} | θελήσει] + σφοδρὰ ART 24 πεσειται R 25 εἶδον
B^{ab}A | ἐγκαταλελιμμ. B^{ab} ἐγκαταλελιμμ. A | ζητειν R 26 ελεει B^{ab}A |
δανίζει] + ο δίκαιος AT 27 om αιῶνος N* (hab N^{c.a}) 28 ἐγκαταλειψ.

- Β εἰς τὸν αἰῶνα φυλαχθήσονται·
 ἄμωμοι ἐκδικηθήσονται,
 καὶ σπέρμα ἀσεβῶν ἐξολοθρευθήσεται.
 29 δίκαιοι δὲ κληρονομήσουσι γῆν, 29
 καὶ κατασκηνώσουσιν εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἐπ' αὐτῆς.
 30 στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν, 30
 καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσῃ κρίσιν·
 31 ὁ νόμος τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, 31
 καὶ οὐχ ὑποσκελισθήσεται τὰ διαβήματα αὐτοῦ.
 32 κατανοήσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, καὶ ζητεῖ τοῦ θανατῶσαι 32
 αὐτόν·
 33 ὁ δὲ κύριος οὐ μὴ ἐγκαταλίπῃ αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, 33
 οὐδὲ μὴ καταδικάσῃ αὐτὸν ὅταν κρίνῃται αὐτῷ.
 34 ὑπόμεινον τὸν κύριον καὶ φύλαξον τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, 34
 καὶ ὑψώσῃ σε τοῦ κατακληρονομήσαι τὴν γῆν,
 ἐν τῷ ἐξολεθρεύεσθαι ἁμαρτωλοὺς ὄψῃ.
 35 εἶδον ἀσεβῇ ὑπερυψούμενον 35
 καὶ ἐπαίρομενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου·
 36 καὶ παρῆλθον, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν· 36
 καὶ ἐξήγησα αὐτόν, καὶ οὐχ εὐρέθη ὁ τόπος αὐτοῦ.
 37 φύλασσε ἀκακίαν καὶ ἴδε εὐθύτητα, 37
 ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλιμμα ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ.
 38 οἱ δὲ παράνομοι ἐξολεθρευθήσονται ἐπὶ τὸ αὐτό, 38
 τὰ ἐγκαταλίμματα τῶν ἀσεβῶν ἐξολεθρευθήσονται.
 39 σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ Κυρίῳ, 39
 καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστὶν ἐν καιρῷ θλίψεως·
 40 καὶ βοηθήσῃ αὐτοῖς Κύριος καὶ ῥύσεται αὐτούς, 40

ΝΑΤ 28 αἰωνα] ν sup ras A^a | φυλαχθησονται] φ sup ras A^a | αμωμοι εκδικη-
 θησονται] ανομοι δε εκδιωχθησονται N^{c.a} (ras ανομοι δε N^{c.b}) ART | εξολεθρ.
 ΝΑΤ 29 om δε N* (hab N^{c.a}) | κληρονομησουσιν ART 30 μελε-
 τηση T | λαλησει] μελετησει N* (λαλ. N^{c.a}) 31 υποσκελισθησονται R
 32 κατανοει ΝΑΤ 33 εγκαταλιπη Bab NR^{vid} εγκαταλειπη A ενκατα-
 λειπη T | ουδε] ουδ ου A | καταδικαση T (-σαι B)] καταδικασηται ΝΑΤ^{vid} |
 om οταν A | κρινεται A 34 την οδον] τας οδους R | την γην] om την Bab
 ΝΑΤ | εξολεθρευεσθαι (εξολοθρ. B¹) | εξολεθρευσαι R | οψει Bab 35 ιδον
 T | ασεβη] pr τον N^{c.a} (ras N^{c.b}) AT | της Λ. R* fort 36 ηυρεθη T
 37 ακακακιαν T* | εγκαταλειμμα Bab A 38 εξωλεθρ. B* εξολοθρ. Bab (εξο-
 λεθρ. ΝΑΤ) his | εγκαταλειμματα Bab A εγκαταλιμματα N 39 Κυριω]
 κῡ N^{c.a} AR* T | om εστιν N* (hab N^{c.a}) 40 om και βοηθησει...αυτους (1°)
 N* (hab κ βοηθησι αυτοις κς και ρυσεται αυτους N^{c.a}) | βοηθηση T | αυτοις] αυ-
 τους R* | ρυσηται T — Stich 88 B 86 ΝΑ 85 R

καὶ ἐξελεῖται αὐτοὺς ἐξ ἁμαρτωλῶν καὶ σώσει αὐτούς, ὅτι Β
ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν.

ΑΖ

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ· εἰς ἀνάμνησιν περὶ σαββάτου.

- 2 ²Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με,
μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης με.
- 3 ³ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι,
καὶ ἐπεστήρισας ἐπ' ἐμέ τὴν χεῖρά σου·
- 4 ⁴καὶ οὐκ ἔστιν ἴσσις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς
σου,
οὐκ ἔστιν εἰρήνη τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν
ἁμαρτιῶν μου.
- 5 ⁵ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλὴν μου,
ὥσεί φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ.
- 6 ⁶προσώζεσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μῶλωπές μου
ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου·
- 7 ⁷ἐταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφθην ἕως τέλους,
ὄλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην·
- 8 ⁸ὅτι ἡ ψυχὴ μου ἐπλήσθη ἐνπαιγμῶν,
καὶ οὐκ ἔστιν ἴσσις ἐν τῇ σαρκί μου.
- 9 ⁹ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα,
ὠρυόμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου.
- 10 ¹⁰καὶ ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου,
καὶ ὁ στεναγμός μου οὐκ ἐκρύβη ἀπὸ σοῦ.
- 11 ¹¹ἡ καρδία μου ἐταράχθη,
ἐνκατέλιπέν με ἡ ἰσχὺς μου,
καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ.
- 12 ¹²οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ
ἔστησαν,
καὶ οἱ ἑγγιστά μου μακρόθεν ἔστησαν·

XXXVII 1 om eis R* | ἀμνησιν A | om περι R | σαββατου] pr του AR NART
2 ελεγξεις A 3 επεστηριξας T | χειραν R 4 om και NART | om εν N*
(hab N^{c.a}) | τοις οστέοις] pr εν AT 5 om βαρυ A 8 η ψυχη] αι ψυχαι
N^{c.a} αι ψυαι AT αι ψοαι R | επλησθησαν N^{c.a}ART | εμπαιγμων Bab N* R*
εμπαιγματων N^{c.a}T ενπεγματων A | om εν N* (hab N^{c.a}) 9 ωρνομενον
R^{vid} 10 και 1°] κε NAT om R | μου 1°] σου R | απο σου ουκ εκρυβη
NAR* α. σ. ο. απεκρυβη T 11 εγκατελειπεν B^{ab}N εγκατελειπεν AT (εν-
καγελ. Tedit) | μου 3°] + και αυτο N^{c.a}AT 12 μακροθεν] pr απο N^{c.a}ART

- B ¹³ καὶ ἐξεβιάσαντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, 13
καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητος,
καὶ δολιότητος ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν.
¹⁴ ἐγὼ δὲ ὥσει κωφὸς οὐκ ἤκουον, 14
καὶ ὥσει ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ.
¹⁵ καὶ ἐγενόμην ὥσει ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων 15
καὶ οὐκ ἔχων ἐν στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς.
¹⁶ ὅτι ἐπὶ σὲ ἤλπισα, Κύριε· 16
σὺ εἰσακούσῃ, κύριε ὁ θεὸς μου.
¹⁷ ὅτι εἶπα Μὴ ποτε ἐπιχαρῶσίν μοι οἱ ἐχθροί μου, 17
καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορρημόνησαν.
¹⁸ ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος, 18
καὶ ἡ ἀλγηδὼν μου ἐνώπιόν μου διὰ παντός.
¹⁹ ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἀναγγελῶ, 19
καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας μου.
²⁰ οἱ δὲ ἐχθροί μου ζῶσιν καὶ κεκραταίωονται ὑπὲρ ἐμέ, 20
καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως.
²¹ οἱ ἀνταποδιδόντες κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν 21
ἐνδιέβαλλον με, ἐπεὶ κατεδίωκόν δικαιοσύνην.
²² μὴ ἐγκαταλίπῃς με, Κύριε· 22
ὁ θεὸς μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ.
²³ πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, κύριε τῆς σωτηρίας μου. 23

ΛΗ'

Eis τὸ τέλος, τῷ Ἰδοῦν· ᾧδῃ τῷ Δαυεῖδ.

XXX
(XX)

- ² Εἶπα Φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν ἐν γλώσσει μου· 2
ἐθέμην τῷ στόματί μου φυλακὴν
ἐν τῷ συστήναι τὸν ἁμαρτωλὸν ἐναντίον μου.

NAART 13 ἐξεβιάζοντο NT | ματαιοτητα N* (-τας N^{c.a}) | δολιοτητα N* (-τας N^{c.a})
15 ἐγενομην R* | στοματι pr τω N^{c.a}ART 16 om οτι N* (hab N^{c.a}) | σε] σοι NRT | κε ἤλπισα NAART | συ B^cNAAT] σοι B*R 17 εἶπα]
εἶπε R* (εἶπα R^a) εἶπον T | μὴ ποτε bis scr A | ἐπιχαρῶσιν] ἐπιχαρείσαν
R* | om οι ἐχθροί μου N* (hab N^{c.a}) 18 μου 2°] + εστιν N^{c.a}ART
19 ἀναγγελω] ἀναγγέλλω N pr εγω N^{c.a} (om N^{c.b}) ART 20 οἱ δε] + οι
R | υπερ] επ R | om με A 21 ἀνταποδιδόντες] + μοι N^{c.a}ART | κακα]
πονηρα R* | επι B*AT (επει BabNR^a) om R* | δικαιοσύνην] ἀγαθωσύνην N^{c.a}R^a
+ και ἀπερίψαν με τον ἀγαπητον ὡσει νεκρον ἐβδελυγμενον R* 22 ἐγ-
καταλιπης BabN εγκαταλειπης AT (ενκ.) | Κυριε ο θεος μου coniung AR
23 βοηθιαν T — Stich 45 BT 42 NR 44 A XXXVIII 1 Ἰδοθυ
AR^{vid}T 2 ἁμαρτανειν (-ταννειν A^{*vid})] + με N^{c.a} (om N^{c.b}) AR^aT |
φυλακην] + εναντιον μου R

- 3 ³ἐκωφώθην καὶ ἐταπεινώθην καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν, B
καὶ τὸ ἄλγημά μου ἀνεκαίνισθην.
- 4 ⁴ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου,
καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ·
- 5 ἐλάλησα ἐν γλώσσῃ μου ⁵Γνώρισόν μοι, Κύριε, τὸ πέρασ μου,
καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν μου τίς ἐστιν,
ἵνα γνῶ τί ὑστερῶ ἐγώ.
- 6 ⁶ἰδοὺ παλαιὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου,
καὶ ἡ ὑπόστασις μου ὥσεί οὐδὲν ἐνώπιόν σου·
πλὴν τὰ σύμπαντα ματαιότης, πᾶς ἄνθρωπος ζῶν. διάψαλμα.
- 7 ⁷μέντοι γε ἐν εἰκόνι διαπορεύεται ἄνθρωπος,
πλὴν μάτην ταρασσονται·
θησαυρίζει, καὶ οὐ γινώσκει τίνι συνάξει αὐτά.
- 8 ⁸καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομονή μου; οὐχὶ ὁ κύριος;
καὶ ἡ ὑπόστασις μου παρὰ σοῦ ἐστιν.
- 9 ⁹ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν μου ῥῦσαί με,
ὄνειδος ἄφρονι ἔδωκάς με.
- 10 ¹⁰ἐκωφώθην καὶ οὐκ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, ὅτι σὺ εἶ ὁ ποιήσας με.
- 11 ¹¹ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ τὰς μάστιγάς σου·
ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς χειρός σου ἐγὼ ἐξέλιπον.
- 12 ¹²ἐν ἐλεγμοῖς ὑπὲρ ἀνομίας ἐπαίδευσας ἄνθρωπον,
καὶ ἐξέτηξας ὡς ἀράχνην τὴν ψυχὴν αὐτοῦ·
πλὴν μάτην ταρασσεται πᾶς ἄνθρωπος. διάψαλμα.
- 13 ¹³εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου καὶ τῆς δεήσεώς μου,
ἐνώτισαι τῶν δακρύων μου.
μὴ παρασιωπήσῃς· ὅτι πάροικος ἐγὼ εἰμι ἐν τῇ γῇ
καὶ παρεπίδημος, καθὼς πάντες οἱ πατέρες μου.
- 14 ¹⁴ἄνες μοι ἵνα ἀναψύξω
πρὸ τοῦ με ἀπελθεῖν καὶ οὐκέτι μὴ ὑπάρξω.

5 om μου 2° A   6 παλαιας B*^N*R] παλαιστας Bab^{Nc.a} παλεστας AT | NART
ουθεν ^{Nc.a}ART | συνπαντα ^{NAR} | om διαψαλμα T   7 διαπορευεται] post
δ ras 1 lit A | ταρασσεται Bb^{Nc.a}RT | om ου R* (hab R^a) | συναξει] συναγει
(γ sup ras) A^a   8 ο κυριος] om ο ^{Nc.a}R*T | σου] σοι B^b   9 ρυσαι]
καθαρισον ^{N*} (ρυσαι ^{Nc.a})   10 σι] ουχι R* | ει ο ποιησας] εποιησας
^{Nc.a}ART | om με ^{Nc.a} vid T   11 απο]+γαρ ^{Nc.a}AT | om τ. χειρος R* |
εξελειπον AT   12 αυτου] μου R | om ταρασσεται ^{NAT} | ανθρωπος]
+ζων R* | om διαψαλμα AT   13 μου 1°]+κε ^{NART} | μου 2°]+ενωτισαι
^{Nc.a} (ipse rursus del) | των δακρυων] τα δακρυα R | παρασιωπησης (-πησησης
^N)]+απ εμου R | ειμι εγω ^{N*} (εγω ειμι ^{Nc.a}) | εν τη γη] παρα σοι ^{NAT} παρα
σου R   14 μη] pr ου AT — Stich 32 BR 30 ^N 33 AT

ΔΘ'

B

Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

XX
(2)

- ² Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν κύριον, καὶ προσέσχεν μοι
καὶ εἰσήκουσεν τῆς δεήσεώς μου·
³ καὶ ἀνήγαγέ με ἐκ λάκκου ταλαιπωρίας
καὶ ἀπὸ πηλοῦ ἱλύος,
καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραις τοὺς πόδας μου,
καὶ κατήθυνεν τὰ διαβήματά μου·
⁴ καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸ στόμα μου ἄσμα καινόν,
ὕμνον τῷ θεῷ ἡμῶν·
ὄψονται πολλοὶ καὶ φοβηθήσονται, καὶ ἐλπιοῦσιν ἐπὶ Κύριον.
⁵ μακάριος ἀνὴρ οὗ ἐστὶν τὸ ὄνομα Κυρίου ἐλπίς αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἐνέβλεψεν εἰς ματαιότητας καὶ μανίας ψευδεῖς.
⁶ πολλὰ ἐποίησας σύ, Κύριε ὁ θεός μου, τὰ θαυμάσιά σου,
καὶ τοῖς διαλογισμοῖς σου οὐκ ἔστιν τίς ὁμοιωθήσεται·
ἀπήγγειλα καὶ ἐλάλησα, ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ ἀριθμόν.
⁷ θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας,
σῶμα δὲ κατηρίσω μοι·
ὀλοκαύτωμα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ᾔτησας.
⁸ τότε εἶπον Ἰδοὺ ἤκω,
ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ·
⁹ τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου ὁ θεός μου ἐβουλήθην,
καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς καρδίας μου.
¹⁰ εὐήγγελισάμην δικαιοσύνην ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ·
ἰδοὺ τὰ χεῖρά μου οὐ μὴ κωλύσω.
Κύριε, σὺ ἔγνως τὴν δικαιοσύνην μου·
οὐκ ἔκρυψα ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὴν ἀλήθειάν σου,
καὶ τὸ σωτήριόν σου εἶπα·
οὐκ ἔκρυψα τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἀπὸ συνα-
γωγῆς πολλῆς.

NART XXXIX 1 ψαλμος τω Δ. A 3 λακον T | απο] υπο A | υλεως B* NART
 ἱλύος B¹(mg) | κατευθυνεν N 4 πολλοι] δικαιοι R 5 ελπις] pr η R | ενε-
 βλεψεν B*^bAb] επεβλεψεν B* NRT 6 ομοιωθησεται B NART] ομοιος R + σοι
 RT 7 ολοκαυτωματα ART | ητησας] εζητησας NART 9 εβουληθην
 B* NT] ηβουληθην B^{ab}A εθελησα R | καρδιας] κοιλιας NART 10 δικαιο-
 συνην] την δ. σου R* 11 την δικ. inc stich in ART | μου 1° B*^b] σου
 Ba N^c. ART | την αληθειαν (1°) inc stich in ART | ειπα] ειπον T

- 12 ¹²σὺ δέ, Κύριε, μὴ μακρύνῃς τοὺς οἰκτιρμούς σου ἀπ' ἐμοῦ· B
τὸ ἔλεός σου καὶ ἡ ἀλήθειά σου διὰ παντὸς ἀντελάβοντό μου.
- 13 ¹³ὅτι περιέσχον με κακὰ ὧν οὐκ ἔστιν ἄριθμός,
κατέλαβόν με αἱ ἀνομίαι μου, καὶ οὐκ ἠδυνάσθην τοῦ βλέπειν·
ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου,
καὶ ἡ καρδία μου ἐνκατέλιπέν με.
- 14 ¹⁴εὐδόκησον, Κύριε, τοῦ ῥύσασθαί με·
Κύριε, εἰς τὸ βοηθησαί μοι πρόσχες.
- 15 ¹⁵καταισχυνθείσαν καὶ ἐντραπήεισαν ἅμα οἱ ζητοῦντες τὴν ψυ-
χὴν μου τοῦ ἐξᾶραι αὐτήν·
ἀποστραφείσαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἐντραπήεισαν οἱ θέλοντές
μοι κακά.
- 16 ¹⁶κομισάσθωσαν παραχρῆμα αἰσχύνῃν αὐτῶν οἱ λέγοντές μοι
Εὖγε εὖγε.
- 17 ¹⁷ἀγαλλιάσαιντο καὶ εὐφρανθείσαν ἐπὶ σοῖ πάντες οἱ ζητοῦντές
σε, Κύριε,
καὶ εἰπάτωσαν διὰ παντός Μεγαλυνθήτω ὁ κύριος,
οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου διὰ παντός.
- 18 ¹⁸ἐγὼ δὲ πτωχὸς καὶ πένης εἰμί, Κύριος φροντιεῖ μου·
βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου σὺ εἶ, ὁ θεός μου, μὴ
χρονίσῃς.

M

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

- 2 ²Μακάριος ὁ συνίων ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα,
ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ῥύσεται αὐτὸν ὁ κύριος.
- 3 ³Κύριος φυλάξαι αὐτόν, καὶ μακαρίσαι αὐτόν ἐν τῇ γῇ,
καὶ μὴ παραδοῖ αὐτόν εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ.

12 ἀντιλαβοντο A -λαβετο R*^{vid} ἀντελαβοντο (sic) T 13 οὐκ ἠδυν- NART
νασθην Bab (-θη B*)] οὐκ ἠδυνήθην NAR^{vid} T ου μὴ δυνήθην (sic) R* | εγ-
κατέλιπεν Bab⁸ εγκατέλειπεν A ἐνκατέλειπεν T 14 πρόσχες] σπευσσον
AT προσθες R^{vid} 15 ἀποστραφείσαν] ἀποστραφῆτωσαν R* | ἐντραπήει-
σαν 2°] καταισχυνθήσαν N^{c.a} (ἐντραπ. N^{c.b}) (? R) καταισχυνθείσαν A (? R) T
16 κομισάτωσαν R* 17 ἀγαλλιασαιντο A ἀγαλλιασθωσαν T | σου] αυτού
R | om δια παντός 2° NART 18 εἰμι καὶ πένης AR (εἰμι sup ras R^a) T |
Κυριος] pr ο AT | μου 1°] μοι R* | εἰ συ NT εἰ σοι A εἰ συ εἰ R | ο θεος μου]
Κυριε R κε T — Stich 43 BR 42 N 47 A 44 T XL 2 ο κυριος] om
ο NR* 3 φυλάξαι] διαφυλάξαι NART | αὐτον 1°] + καὶ ζῆσαι αὐτον
NART | παραδω NAR παραδω T | ἐχθρου] ἐχθρων NAT των ἐχθρων R

- B 4 Κύριος βοηθήσαι αὐτῷ ἐπὶ κλίνης οδύνης αὐτοῦ, 4
 ὅλην τὴν κοίτην αὐτοῦ ἔστρεψας ἐν τῇ ἀρρωστίᾳ αὐτοῦ.
 5 ἐγὼ εἶπα Κύριε, ἐλέησόν με· 5
 ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἥμαρτόν σοι.
 6 οἱ ἐχθροί μου εἶπαν κακά μοι 6
 Πότε ἀποθανεῖται καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτοῦ;
 7 καὶ εἰ εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει· 7
 ἡ καρδιά αὐτοῦ συνήγαγεν ἀνομίαν ἑαυτῷ,
 ἐξεπορεύετο ἔξω καὶ ἐλάλει 8 ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατ' ἐμοῦ. 8
 ἐψιθύριζον πάντες οἱ ἐχθροί μου κατ' ἐμοῦ·
 ἐλογίζοντο κακά μοι·
 9 λόγον παράνομον κατέθεντο κατ' ἐμοῦ 9
 Μὴ ὁ κοιμώμενος οὐχὶ προσθήσει τοῦ ἀναστῆναι;
 10 καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης μου, ἐφ' ὃν ἠλπισα, 10
 ὁ ἐσθίων ἄρτους μου, ἐμεγάλυνεν ἐπ' ἐμέ πτερνισμόν.
 11 σὺ δέ, Κύριε, ἐλέησόν με καὶ ἀνάστησόν με, καὶ ἀνταποδώσω 11
 αὐτοῖς.
 12 ἐν τούτῳ ἔγνων ὅτι τεθέληκάς με, 12
 ὅτι οὐ μὴ ἐπιχαρῇ ὁ ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ.
 13 ἐμοῦ δὲ διὰ τὴν ἀκακίαν ἀντελάβου, 13
 καὶ ἐβεβαίωσάς με ἐνώπιόν σου εἰς αἰῶνα.
 14 εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ 14
 ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα· γένοιτο, γένοιτο.

ΣΑΡΤ 4 βοηθησει AR βοηθηση T 6 ειπαν] ειπον T | κακα] πονηρα R*
 7 ει Bab (η B*) Σ*] om Σ^{c.a}ART | εισεπορευοντο R* | om ματην ελαλει B*
 (hab Bab) | αυτου] αυτων R* | συνηγαγον R* | εαυτω] αυτω A εαυτοις R* |
 εξεπορευετο] και εξεπορευοντο R | ελαλει R 8 επι το αυτο inc stich
 in ART | om κατ εμου 2° Σ* (hab Σ^{c.a}) inc stich in ART | κακα μοι]
 μοι πονηρα R 10 ηλπισα] επηλπισα R | ο εσθιων] os εσθιων R^{vid} | αρ-
 τους] pr τους R* 11 αναστησομαι B*^{vid} (αναστησον [Ba] με Bab)
 12 τεθεληκας] ηθελησας Σ* (τεθ. Σ^{c.a}) | οτι 2°] οτε R*^{vid} | επιχαρη A^{vid}
 13 ακακιαν]+μου R* | αντελαβου] αντιλαβου (sic) μου R | εβεβαιωσας] στε-
 ρεωσας R* | αιωνα] pr τον ΣΑΡΤ 14 Ισραηλ] pr του R* | εις τον
 αιωνα] εως του αιωνος R — Stich 26 BAT 24 Σ 27 R

II

MA'

B

Eis tò télos· eis súnesein toῖς uióis Kópe.

- 2 ²Ὁν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων,
οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχὴ μου πρὸς σέ, ὁ θεός.
- 3 ³ἐδίψησεν ἡ ψυχὴ μου πρὸς τὸν θεὸν τὸν ζῶντα·
πότε ἤξω καὶ ὀφθῆσομαι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ;
- 4 ⁴ἐγενήθη τὰ δάκρυνά μου ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτός,
ἐν τῷ λέγεσθαί μοι καθ' ἐκάστην ἡμέραν Ποῦ ἐστιν ὁ θεός
σου;
- 5 ⁵ταῦτα ἐμνήσθην, καὶ ἐξέχεα ἐπ' ἐμέ τὴν ψυχὴν μου·
ὅτι διελεύσομαι ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαστῆς ἕως τοῦ οἴκου
τοῦ θεοῦ,
ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως καὶ ἐξομολογήσεως, ἥχου ἑορταζόντων.
- 6 ⁶ἵνα τί περίλυπος εἶ, ἡ ψυχὴ, καὶ ἵνα τί συνταράσσεις με; ¶ T
ἐλπισον ἐπὶ τὸν θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ·
σωτήριον τοῦ προσώπου μου ὁ θεός μου.
- 7 ⁷πρὸς ἐμαυτὸν ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη·
διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἑρמו-
νιείμ, ἀπὸ ὄρους μικροῦ.
- 8 ⁸ἄβυσσος ἄβυσσον ἐπικαλεῖται εἰς φωνὴν τῶν καταρακτῶν σου·
πάντες οἱ μετεωρισμοί σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμέ διήλθον.
- 9 ⁹ἡμέρας ἐντελείται Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ νυκτὸς δηλώσει·
παρ' ἐμοὶ προσευχὴ τῷ θεῷ τῆς ζωῆς μου.
- 10 ¹⁰ἐρῶ τῷ θεῷ Ἀντιλήμπτωρ μου εἶ, διὰ τί μου ἐπελάβου;
ἵνα τί σκυθρωπάζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχ-
θρόν μου;

XLI. 1 Κορε] + ψαλμος τω Δαδ A* ψαλμος RT 3 τον θεον] + τον NART
ισχυρον BcN^{c.a}AT 4 εγενηθη] + μοι R | μου] + μοι N^{c.a} + εμοι AT
5 διελευσομαι] εισελευσομαι R* | εν τοπω] εις τοπον R | σκηνης] σκηνωμα-
τος R | θαυμαστως R* | ηχους ART | εορταζοντος N^{c.a}ART 6 ψυχη]
+ μου N^{c.a}ART | τον θεον] Κυριον R* | μου 1ο] σου N* (μου N^{c.a}) | ο θεος]
pr και N^{c.a}AR 7 σου] + κε N* (om N^{c.a}) AR* | Ιορδανον R | Ερνω-
μειν R*^{vid} 8 φωνας R* (φωνην R¹) 9 νυκτος] εν νυκτι R* | δη-
λωσει] ωδη αυτω N^{c.a} ω. αυτου A | om παρ εμοι N* (hab N^{c.a} sed ipse rursus
del vid) c praec coniung A | εμοι] εμαντου R 10 om ει A | επελαθου
(ε 2ο sup ras B¹)] + ινα τι απωσω με R | ινα τι] pr και N^{c.a}AR | om μου 3ο
N^{c.a}

- B ¹¹ ἐν τῷ καταθλάσαι τὰ ὀστᾶ μου ὠνείδισάν με οἱ θλίβοντές με, ¹¹
 ἐν τῷ λέγειν αὐτοὺς μοι καθ' ἐκάστην ἡμέραν Ποῦ ἐστὶν ὁ
 θεός σου;
¹² ἵνα τί περιλυπὸς εἶ, ἡ ψυχὴ, καὶ ἵνα τί συνταράσσεις με; ¹²
 ἔλπισον ἐπὶ τὸν θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ.
 ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου ὁ θεός μου.

MB'

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

- Κρίνόν με, ὁ θεός, καὶ δίκασον τὴν δίκην μου ἐξ ἔθνους ¹
 οὐχ ὀσίου.
 ἀπὸ ἀνθρώπου ἀδίκου καὶ δολίου ῥῦσαί με.
² ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς κραταίωμα μου. ²
 ἵνα τί ἀπώσω με;
 καὶ ἵνα τί σκυθρωπάζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν
 ἐχθρόν μου;
³ ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου. ³
 αὐτὰ με ὠδήγησαν καὶ ἤγαγόν με εἰς ὄρος ἁγίόν σου
 καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σου.
⁴ καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ, ⁴
 πρὸς τὸν θεὸν τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου.
 ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε ὁ θεός μου, ἐν κιθάρα.
⁵ ἵνα τί περιλυπὸς εἶ, ψυχὴ, καὶ ἵνα τί συνταράσσεις με; ⁵
 ἔλπισον ἐπὶ τὸν θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ.
 σωτήριον τοῦ προσώπου μου ὁ θεός μου.

MG'

Eis τὸ τέλος· τοῖς υἱοῖς Κόρε εἰς σύνεσιν ψαλμός.

- ² Ὁ θεός; ἐν τοῖς ὦσιν ἡμῶν ἠκούσαμεν,
 οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν, ²

ⲚⲀⲚ 11 καταθλασθαι Ⲛ^{c.a} | ωνειδιζον Ⲛ^{c.a} A | με 1°] seq ras 2 litt in A | οι
 θλιβοντες με] οι εχθροι μου Ⲛ^{c.a} A | λεγεσθαι R | om αυτους R | μοι] μν (sic)
 R* με R^{avid} | κατακαθεκαστην A | εστιν] + ων R^{vid} 12 η ψυχη] om η
 Bab + μου AR | τον θεον] Κυριον R | η σωτηρια] σωτηριον Ⲛ^{c.a} AR | ο θεος]
 pr και Ⲛ^{c.a} AR — Stich 25 BⲚ 30 AR XLII 1 ψαλμος τω Δ.] τω
 Δ. ψαλμος Ⲛ pr eis το τελος συνεσεως τοις υιοις Κορε A + ανεπιγραφος παρ
 Εβραίοις R | με 1°] μοι A 2 om ει Ⲛ^{c.a} A | ο θεος] + μου ⲚR | om και Ⲛ^c
 (hab Ⲛ^{c.a}) | om μου 2° Ⲛ^{c.a} 4 om Κυριε ⲚA | εν κιθαρα ο-θς μου Ⲛ^c A εν
 κιθ. ο θς ο θς μου Ⲛ^{c.avid} R 5 ψυχη] η ψ. μου Ⲛ^{c.a} AR | τον θεον] Κυριον R |
 ο θεος] pr και Ⲛ^{c.a} AR — Stich 14 BA 13 ⲚR XLIII 1 om εις συνεσιν
 A (sign adpinx A^{b?}) | om ψαλμος Ⲛ

- ἔργον ὃ εἰργάσω ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν, ἐν ἡμέραις ἀρχαίαις. B
 3 ἡ χεὶρ σου ἔθνη ἑξωλόθρευσεν, καὶ κατεφύτευσας αὐτούς, § T
 ἐκάκωσας λαοὺς καὶ ἐξέβαλες αὐτούς.
 4 οὐ γὰρ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῶν ἐκληρονόμησαν γῆν,
 καὶ ὁ βραχίων αὐτῶν οὐκ ἔσωσεν αὐτούς·
 ἀλλ' ἡ δεξιὰ σου καὶ ὁ βραχίον σου καὶ ὁ φωτισμὸς τοῦ προσ-
 ὄπου σου,
 ὅτι εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς.
 5 σὺ εἰ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ θεός μου,
 ὁ ἐντελλόμενος τὰς σωτηρίας Ἰακώβ.
 6 ἐν σοὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν κερατιοῦμεν,
 καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξουθενώσομεν τοὺς ἐπανιστανο-
 μένους ἡμῖν.
 7 οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ τόξῳ μου ἐλπῶ,
 καὶ ἡ ῥομφαία μου οὐ σώσει με·
 9 ἐν τῷ θεῷ ἐπαινεσθῆσόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν,
 καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξομολογησόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα.
 διάψαλμα.
 10 νυνὶ δὲ ἀπώσω καὶ κατήσχυνας ἡμᾶς,
 καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν.
 11 ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπίσω παρὰ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν,
 καὶ οἱ μισοῦντες ἡμᾶς διήρπαζον ἐαυτοῖς·
 12 ἔδωκας ἡμᾶς ὡς πρόβατα βρώσεως,
 καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν διέσπειρας ἡμᾶς·
 13 ἀπέδου τὸν λαόν σου ἄνευ τιμῆς,
 καὶ οὐκ ἦν πλῆθος ἐν τοῖς ἀλαλάγμασιν αὐτῶν·
 14 ἔθου ἡμᾶς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν,
 μυκτηρισμὸν καὶ καταγέλωτα τοῖς κύκλῳ ἡμῶν·

2 εργον ο] εργον ον R (nisi forte εργων ων) 3 εξωλοθρευσεν] εξωλεθρ. NART
 B¹NAR ...σεν T | εξεβαλας ART 4 εκληρονομησαν] κληρονομησασιν
 R* | ηυδοκhas T 5 ο εντελλ.] ει εντελλ. R 6 εξουθενωσομεν]
 εξουθενησομεν N* εξουθενωσομεν N^{c.a}A*vid RT εξουθενωσωμεν (ω 2^ο rescr)
 A¹ | επανισταννομενους A* (ras γ 1^ο A¹) επανισταμομενους R* επανισταμε-
 νους B^cT 7 σωσει με] + (8) εσωσας γαρ ημας εκ των θλιβοντων ημας
 και τους μισουντας (μεισ. NT) ημας κατησχυνας B^b(vid)NART 9 επαι-
 νεθησομεθα N^{c.a}A (επενεθ.) T | εξομολογησωμεθα T | om διαψαλμα AT
 10 κατησχυνας] εξουθενωσας R* | εξελευση] + ο θς N^{c.a}ART 13 αυτων]
 ημων N^{c.a}ART 14 ονειδος] pr εις A 14—15 om μυκτηρισμον...
 εθνεσιν N* (hab N^{c.a}) 14 καταγελωτα] χλευασμον N^{c.a}ART | ημων 2^ο]
 + και οι εχθροι ημων εμυκτηρισαν ημας (sup ras) A¹?a?

- B 15 ἔθου ἡμᾶς εἰς παραβολὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, 15
κίνησιν κεφαλῆς ἐν τοῖς λαοῖς.
16 ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπή μου κατεναντίον μου ἐστίν, 16
καὶ ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου μου ἐκάλυψέν με,
17 ἀπὸ φωνῆς ὀνειδίζοντος καὶ παραλαλοῦντος, 17
ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ καὶ ἐκδιώκοντος.
18 ταῦτα πάντα ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐπελαθόμεθά σου, 18
καὶ οὐκ ἠδικήσαμεν ἐν διαθήκῃ σου·
19 καὶ οὐκ ἀπέστη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ καρδία ἡμῶν, 19
καὶ ἐξέκλινας τοὺς τρίβους ἡμῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου.
20 ὅτι ἐταπείνωσας ἡμᾶς ἐν τόπῳ κακώσεως, 20
καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς σκιά θανάτου.
21 εἰ ἐπελαθόμεθα τοῦ ὀνόματος τοῦ θεοῦ ἡμῶν, 21
καὶ εἰ διεπετάσαμεν χεῖρας ἡμῶν πρὸς θεὸν ἀλλότριον,
22 οὐχὶ ὁ θεὸς ἐκζητήσει ταῦτα; 22
αὐτὸς γὰρ γινώσκει τὰ κρύφια τῆς καρδίας.
23 ὅτι ἔνεκα σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, 23
ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.
24 ἐξεγέρθητι· ἵνα τί ὑπνοῖς, κύριε; 24
ἀνάστηθι καὶ μὴ ἀπόσῃ εἰς τέλος.
25 ἵνα τί τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέφεις; 25
ἐπιλανθάνῃ τῆς πτωχίας ἡμῶν καὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν;
26 ὅτι ἐταπεινώθη εἰς χοῦν ἡ ψυχὴ ἡμῶν, 26
ἐκολλήθη εἰς γῆν ἡ γαστήρ ἡμῶν.
27 ἀνάστα, Κύριε, βοήθησον ἡμῖν 27
καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.

ΜΔ'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων· τοῖς υἱοῖς
Κόρε εἰς σύνεσιν· ᾧ δὴ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ.

- 23 Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, 2
λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ.
ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὀξυγράφου.

ΝΑΤ 15 κεφαλῇ Aa² 16 κατεναντίον] κατενωπίον A 17 παραλαλουντος]
καταλαλ. N^caAT | προσωπου] φοβου N* (προσ. N^ca) 18 διαθ.] pr τη R*
19 τας τριβους B^bvid T 20 επεκαλυψεν] εκαλυψεν R 21 om του
ονοματος A | χειρας] pr τας R* 23 ενεκεν NAT | προβατα] προτα N
24 απωση] απωσης ημας R 25 το προσ.] om το A | πτωχειας B^{ab}
26 eis] e sup τας Aa² — Stich 55 BR 53 N 57 A XLIV 1 om eis το
τελος...ωδη A om ωδη R | υπερ του αγαπητου sup ras Aa pr Δαδ A

- 3 ὥραϊος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, B
 ἐξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖλεσίν σου·
 διὰ τοῦτο εὐλόγησέν σε ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.
- 4 ⁴ περιζῶσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου, Δυνατέ,
 τῇ ὥραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου,
- 5 ⁵ καὶ ἔντεινον, καὶ κατευοδοῦ καὶ βασιλευε
 ἔνεκεν ἀληθείας καὶ πραύτητος καὶ δικαιοσύνης,
 καὶ ὁδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δεξιὰ σου.
- 6 ⁶ τὰ βέλη σου ἠκονημένα, Δυνατέ·
 λαοὶ ὑποκάτω σου πεσοῦνται
 ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ βασιλέως.
- 7 ⁷ ὁ θρόνος σου, ὁ θεός, εἰς αἰῶνα αἰῶνος,
 ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου.
- 8 ⁸ ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν·
 διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεός, ὁ θεός σου,
 ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.
- 9 ⁹ σμύρνα καὶ στακτὴ καὶ κασία ἀπὸ τῶν ἱματίων σου,
 ἀπὸ βάρων ἐλεφαντίνων, ἐξ ὧν ἠψφρανάν σε.
- 10 ¹⁰ θυγατέρες βασιλέων ἐν τῇ τιμῇ σου·
 παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ
 περιβεβλημένη πεποικιλμένη.
- 11 ¹¹ ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνόν τὸ οὖς σου,
 καὶ ἐπιλάβου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου·
- 12 ¹² ὅτι ἐπεθύμησεν ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου,
 ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ κύριός σου.
- 13 ¹³ καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ θυγατέρες Τύρου ἐν δώροις,
 τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ τῆς
 γῆς.
- 14 ¹⁴ πάντα ἡ δόξα αὐτῆς θυγατρὸς βασιλέως Ἑσεβών·
 ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη πεποικιλμένη.

3 η χαρις] om η Ν^{c.a}AT 4 om σου 3° R* 6 τω σου πεσ. sup ras R¹ | NART
 εν καρδια] ενωπιον R 7 αιωνα αιωνος] τον αι. του αι. NART 8 ανο-
 μιαν] αδικιαν A 9 σμυρναν κ. στακτην κ. κασιαν (κασσ. R) Ν^{c.a}ART 10 βα-
 σιλεως A | πεποικιλμενοις Ν 12 οτι επεθυμησεν] και επιθυμησει Ν^{c.a}AT |
 καλλουσου A | ο κυριος] om ο Ν^{c.a}T ο θεος R 13 προσκυνησουσιν] -κνησις
 Ν^{c.a} -κνησης T | αυτω] αυτον R* | θυγατερες Τυρου] θυγατηρ Τυρου Ν* και
 θυγατηρ Τυρου Ν^{c.a}T om Τυρου A* vid (θυγα| T. A^a) | λιτανευσωσιν T | om της
 γης NART 14 αυτης θυγατρος B* Ν* R¹] της θυγατρος B^b (αν non inst)
 Ν^{c.a}AT αυτης θυγατερες R* | βασιλεως] pr του Ν^{c.a}AT βασιλεων R* | Εσεβων]
 εσωθεν B^{ab} Ν^{c.a}ART | κροσσωτοις Ν^{c.a}RT | πεποικιλμενοις Ν* (-νη Ν^{c.a})

- B 15 ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, 15
αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι·
16 ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, 16
ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως.
17 ἀντὶ τῶν πατέρων σου ἐγεννήθησάν σοι υἱοί· 17
καταστήσεις αὐτοὺς ἄρχοντας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.
18 μνησθήσονται τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ· 18
διὰ τοῦτο λαοὶ ἐξομολογήσονται σοι
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

ME'

Eis τὸ τέλος· ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κόρε, ὑπὲρ τῶν
κρυφίων ψαλμός.

- 2 Ὁ θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις, 2
βοηθὸς ἐν θλίψεσιν ταῖς εὐρούσαις ἡμᾶς σφόδρα.
3 διὰ τοῦτο οὐ φοβηθησόμεθα ἐν τῷ ταρασσεσθαι τὴν γῆν 3
καὶ μετατίθεσθαι ὄρη ἐν καρδίαις θαλασσῶν.
4 ἤχησαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν, 4
ἐταράχθησαν τὰ ὄρη ἐν τῇ κραταιότητι αὐτοῦ. διάψαλμα.
5 τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσιν τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ· 5
ἡγίασεν τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος.
6 ὁ θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὐ σαλευθήσεται· 6
βοηθήσει αὐτῇ ὁ θεὸς τῷ προσώπῳ.
7 ἐταράχθησαν ἔθνη, ἔκλιναν βασιλεῖαι· 7
ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ, ἐσαλεύθη ἡ γῆ.
8 Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, 8
ἀντιλήμπτωρ ἡμῶν ὁ θεὸς Ἰακώβ. διάψαλμα.

¶ART 15 αὐτῆς 1^ο] αὐτοῦ A | αἱ πλησίον] οἱ πλ. A 17 ἐγεννήθησαν] ἐγεννη-
θησαν B^bART ἐγεννηθῆ N | om σοι T | υἱοί] + σου N^{c.a}T | καταστήσης T
18 μνησθήσονται] pr και N^a μνησθησομαι N^{c.a}R¹T | σου του ονοματος N | om
λαοι A^{*vid} (δια τουτο λ. in mg et sup ras A^a) — Stich 41 BAT 39 N 37 R
XLV 1 om eis το τέλος...κρυφίων A | υἱων Κορε υπερ των κρυφίων] κρ. τοις
υἱοις K. N | ψαλμος] pr του Δαδ A + τω Δαδ T 3 εν καρδιαις θαλασσων
c seqq coniung N 4 εταραχθησεν (1^ο) R^{*} | υδατα αυτων] κυματα N^{*} (υδ.
αυτ. N^{c.a}) των sup ras R¹ | εταραχθησαν 2^ο] εταραχθη A | αυτου] αυτων N^{*}
(αυτου N^{c.a}) | om διαψαλμα T 6 ου] pr και N^{c.a}T | βοηθησαι N | τω
προσωπω] το (τω N^{c.a}) προς πρωι πρωι B^bN^{c.a}AT πρωι πρωι R^a 7 εκλι-
ναν] post ε ras 1 lit (forte κ) A² | αυτου] + ο υψιστος N^{c.a} (om N^{c.b}) ART |
εσαλευθη] pr και R 8 om διαψαλμα A^{*vid} (hab διαψ A^a(mg)) T

- 9 ὁδεῦτε, ἴδετε τὰ ἔργα Κυρίου,
 ἃ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς.
 10 ἀνταναιρῶν πολέμους μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς,
 τόξον συντρίψει καὶ συνκλάσει ὄπλον,
 καὶ θυρεοὺς κατακαύσει ἐν πυρί.
 11 σχολάσατε, καὶ γνῶτε ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ θεός·
 ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.
 12 Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν,
 ἀντιλήμπτωρ ἡμῶν ὁ θεὸς Ἰακώβ.

MF'

Els τὸ τέλος· ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κόρε ψαλμός.

- 2 Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας,
 ἀλαλάξατε τῷ θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως.
 3 ὅτι Κύριος Ὑψιστος φοβερός,
 βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.
 4 ὑπέταξεν λαοὺς ἡμῖν, καὶ ἔθνη ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν.
 5 ἔξελεξάτο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ,
 τὴν καλλονὴν Ἰακώβ ἣν ἠγάπησεν. διάψαλμα.
 6 ἀνέβη ὁ θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ,
 Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.
 7 ψάλατε τῷ θεῷ ἡμῶν, ψάλατε·
 ψάλατε τῷ βασιλεῖ ἡμῶν, ψάλατε·
 8 ὅτι βασιλεὺς πάσης τῆς γῆς ὁ θεός,
 ψάλατε συνετῶς. ὁ ἐβασίλευσεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὰ ἔθνη,
 ὁ θεὸς κάθηται ἐπὶ θρόνου ἁγίου αὐτοῦ.
 9 ἄρχοντες λαῶν συνήχθησαν μετὰ τοῦ θεοῦ Ἀβραάμ,
 ὅτι τοῦ θεοῦ οἱ κραταιοὶ τῆς γῆς σφόδρα ἐπήρθησαν.

9 ἴδετε] ἴδατε A pr και B^{c,a}ART | Κυρίου] pr του R του θῦ B^{c,a}AT BART
 10 ανταναιρων (-νερων T)] αντανελων A | της γης] om γης A | συνκλασει
 (συγκλ. Bab)] συθλασει T 11 θεος] κυριος R | υψωθησομαι 2°] pr και R
 12 om Κυριος A* (hab k̄s A^{a†}(mg)) Κυριος ο θεος B^R* — Stich 23 BAT 22 B
 20 R XLVI 1 om eis το τέλος R | om υπερ των υιων Κορε A τοις υιοις
 Κορε R | ψαλμος]+τω Δαδ ART 3 Κυριος] ο θεος R 4 υπεταξεν]
 υπαταξεν A* επαταξεν A[†]vid | τας ποδας A 5 αυτου] εαυτου BART | om
 διαψαλμα AT 6 αναλαγω A 9 εβας. inc stich in R | ο θεος (1°)]
 Κυριος R* | τα εθνη] pr παντα AR — Stich 16 BAT 17 B 15 R

B

MZ'

Ψαλμὸς ᾠδῆς τοῖς υἱοῖς Κόρε, δευτέρα σαββάτου.

- ² Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα
ἐν πόλει τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅρει ἀγίῳ αὐτοῦ,
³ εὐρίξω ἀγαλλιάματι πάσης τῆς γῆς·
ὅρη Σιών, τὰ πλευρὰ τοῦ βορρᾶ,
ἡ πόλις τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου.
⁴ ὁ θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκεται,
ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς.
⁵ ὅτι ἰδοὺ οἱ βασιλεῖς συνήχθησαν, ἤλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτό·
⁶ αὐτοὶ ἰδόντες οὕτως ἐθαύμασαν,
ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν· ⁷ τρόμος ἐπελάβετο αὐτῶν,
ἐκεῖ ᾠδίνες ὡς τικτούσης.
⁸ ἐν πνεύματι βιαίῳ συντρίψεις πλοῖα θαρσεῖς.
⁹ καθάπερ ἤκουσαμεν, οὕτως εἶδομεν
ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων,
ἐν πόλει τοῦ θεοῦ ἡμῶν·
ὁ θεὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. διάψαλμα.
¹⁰ ὑπελάβομεν, ὁ θεός, τὸ ἔλεός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου. 10
¹¹ κατὰ τὸ ὄνομά σου, ὁ θεός, οὕτως καὶ ἡ αἰνεσίς σου ἐπὶ τὰ 11
πέρατα τῆς γῆς·
δικαιοσύνης πλήρης ἡ δεξιὰ σου.
¹² εὐφρανθήτω τὸ ὄρος Σιών,
ἀγαλλιάσθωσαν αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας
ἐνεκα τῶν κριμάτων σου, Κύριε.
¹³ κυκλώσατε Σιών καὶ περιβάλετε αὐτήν,
διηγῆσασθε ἐν τοῖς πύργοις αὐτῆς. 13

ⲙⲁⲣⲧ XLVII 1 ψαλμος...σαββατου] εις το τελος ψαλμος τω Δαδ A | ψαλμος
ωδης] ωδη ψαλμου NT 2 αινετοσφοδρα A | ορει] pr εν ⲛc.a vid
(ras εν ⲛc.b) RT 3 ευριξω B^avid] ευριζων B^bⲛⲁⲣⲧ | πασης της γης]
πασα (sic) τη γη A | ορη] oros R | Σειων NT 4 αντιλαμβανεται
A 5 βασιλεις] + της γης AR | ηλθοσαν] διηλθοσαν ⲛⲁ^aRT
pr και R 6 αυτοι] αυτο ⲛ | ιδοντες] ιδotes A 7 υπελαβετο
A | αυτων] αυτους R 8 συντριψει A 9 ειδομεν] ιδαμεν A^amg R^{vid} T pr
και ⲛc.a RT | εν πολει (10)...εις τον αιωνα sup ras A^a | του θεου sup ras A^avid |
om διαψαλμα AT 11 επι] εις R* | πληρεις B* (-ρης B^b) 12 το
oros] om το RT | Σειων T (item 13) | αγαλλιασθωσαν] pr και ⲛc.a ART | ενε-
κεν ⲛⲁⲣⲧ | om Κυριε ⲛ* (hab κε ⲛc.a) 13 περιβαλετε] περιλαβετε
B^bⲛⲁⲣⲧ

- 14 ¹⁴θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὴν δύναμιν αὐτῆς,
καὶ καταδιέλεσθε τὰς βάρεις αὐτῆς,
ὅπως ἂν διηγῆσθε εἰς γενεὰν ἑτέραν.
15 ¹⁵ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ θεὸς ἡμῶν
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

ΜΗ'

Εἰς τὸ τέλος· τοῖς υἱοῖς Κόρε ψαλμός.

- 2 ²Ἀκούσατε ταῦτα, πάντα τὰ ἔθνη,
ἐνωτίσασθε, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην,
3 ³οἱ τε γηγενεῖς καὶ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων,
ἐπὶ τὸ αὐτὸ πλούσιος καὶ πένης.
4 ⁴τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν,
καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.
5 ⁵κλινῶ εἰς παραβολὴν τὸ οὖς μου,
ἀνοίξω ἐν ψαλτηρίῳ τὸ πρόβλημά μου.
6 ⁶ἵνα τί φοβοῦμαι ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ;
ἡ ἀνομία τῆς πτέρνης μου κυκλώσει με,
7 ⁷οἱ πεποιθότες ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτῶν
καὶ ἐπὶ τῷ πλήθει τοῦ πλούτου αὐτῶν καυχώμενοι.
8 ⁸ἀδελφὸς οὐ λυτροῦται· λυτρώσεται ἄνθρωπος;
οὐ δώσει τῷ θεῷ ἐξίλασμα αὐτοῦ,
9 ⁹καὶ τὴν τιμὴν τῆς λυτρώσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ·
10 καὶ ἐκοπίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, ¹⁰καὶ ζήσεται εἰς τέλος,
11 ¹¹ὅτι οὐκ ὄψεται καταφθοράν, ¹¹ὅταν ἴδῃ σοφοὺς ἀποθνή-
σκοντας.
ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἄνους καὶ ἄφρων ἀπολούνται,
καὶ καταλείψουσιν ἄλλοτρίοις τὸν πλοῦτον αὐτῶν.
12 ¹²καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν οἰκίαι αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα,
σκηνώματά αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν·
ἐπεκαλῆσαντο τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν.

14 om και καταδιελεσθε τας β. αυτης N* (hab κ. καταδιελεσθαι τ. β. αυт. NART N^{ca}) | διηγησεσθαι A 15 αιωνος] + αυτος ποιμανει ημας εις τους αιωνας NART — Stich 28 BA 29 N 30 RT XLVIII 1 om εις το τέλος... Kope A | ψαλμος] om T + τω Δαδ A 2 τα εθνη] α εθνη sup ras A^a 3 οι υιοι] om οι RT 4 λαληση T | συνεσεις B^a (-σιν B^{*b}) 6 κυκλωση T 7 αυτων I^o] αυτου A^{*vid} (αυτῶ) [ω sup ras] A^a 8 λυτρουται] λυτρω-ται A | λυτρωσεται] λυτρωσεται T | αυτου] εαυτω R^{*} εαυτου T 10 om οτι N^{ca} A^{*} (hab A^a (mg)) T 11 αφρων και ανους NART | καταλιψουσιν N^a καταλειψουσιν T 12 om αυτων 5° N^{ca} T

- B 13 καὶ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνήκεν· 13
 παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσιν τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὁμοιώθη
 αὐτοῖς.
 14 αὐτὴ ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκάνδαλον αὐτοῖς, 14
 καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν εὐλογήσουσιν.
 διάψαλμα.
 15 ὥς πρόβατα ἐν ἄδῃ ἔθεντο, θάνατος ποιμαίνει αὐτούς· 15
 καὶ κατακυριεύσουσιν αὐτῶν οἱ εὐθεῖς τὸ πρωί,
 καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν παλαιωθήσεται ἐν τῷ ἄδῃ ἐκ τῆς δόξης
 αὐτῶν.
 16 πλὴν ὁ θεὸς λυτρώσεται τὴν ψυχὴν μου ἐκ χειρὸς ἄδου, ὅταν 16
 λαμβάνῃ με. διάψαλμα.
 17 μὴ φοβοῦ ὅταν πλουτήσῃ ἄνθρωπος, 17
 καὶ ὅταν πληθυνθῇ ἡ δόξα τοῦ οἴκου αὐτοῦ·
 18 ὅτι οὐκ ἐν τῷ ἀποθνήσκειν αὐτὸν λήμψεται τὰ πάντα, 18
 οὐδὲ συνκαταβήσεται αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ.
 19 ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εὐλογηθήσεται, 19
 ἐξομολογήσεται σοι ὅταν ἀγαθύνῃς αὐτῷ.
 20 εἰσελεύσεται ἕως γενεᾶς πατέρων αὐτοῦ, 20
 ἕως αἰῶνος οὐκ ὀψεται φῶς.
 21 ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνήκεν, 21
 παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσιν τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὁμοιώθη
 αὐτοῖς.

ΜΘ'

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

Θεὸς θεῶν Κύριος ἐλάλησεν καὶ ἐκάλεσεν τὴν γῆν
 ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ μέχρι δυσμῶν.

8ART 13 παρεσυνεβλήθη B^{c.a} AT | κτηνεσι NT 14 σκανδαλον αυτοις sup ras
 et in mg A^{a1} | ευλογησουσιν] ευδοκησουσιν B^{c.a} ART | om διαψαλμα A* (hab
 A^a (mg)) 15 εθετο B | ποιμανει B^{ab} 8ART | κατακυριευσωσιν A | βοηθεια
 T | επαλαιωθη B* (παλαιωθησεται B^{c.a}) | εκ της δοξης inc stich in A | αυτων
 30] + εξωσθησαν B^{c.a} AT 16 λυτρωσηται T | λαμβανει R^{vid} T | om
 διαψαλμα A 17 πλουτησει A | ανθρωπος] pr o R* | και] η B^{c.a} AT
 18 om οτι ονκ...η δοξα αυτου B* (hab B^{c.a}) | ληψεται T | συγκαταβ. B^{ab} |
 αυτω] μετ αυτου R | αυτου] pr του οικου B^{c.a} R 19 εξομολογηθησεται B*
 (-γησεται B¹) | αυτω] αυτον R 20 αιωνος] pr του R* 21 ανθρω-
 pos] pr και 8ART | παρεσυνεβλήθη AT | κτηνεσι RT — Stich 40 B 38 B
 42 A 41 R 43 T XLIX 1 ψαλμος] pr εις το τελος A | Ασαφ] Δαδ
 AR | απο] απ B | om και 2° B^{c.a} RT

- 2 ²ἐκ Σιών ἡ εὐπρεπία τῆς ὡραιότητος αὐτοῦ. B
- 3 ³ὁ θεὸς ἐμφανῶς ἤξει, ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐ παρασιωπήσεται.
πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ καυθήσεται,
καὶ κύκλω αὐτοῦ καταγίγῃ σφόδρα.
- 4 ⁴προσκαλέσεται τὸν οὐρανὸν ἄνω
καὶ τὴν γῆν, διακρίναι τὸν λαὸν αὐτοῦ.
- 5 ⁵συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ,
τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις.
- 6 ⁶καὶ ἀναγγελοῦσιν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,
ὅτι θεὸς κριτὴς ἐστίν. διάψαλμα.
- 7 ⁷ἄκουσον, λαὸς μου, καὶ λαλήσω σοι.
Ἰσραὴλ, καὶ διαμαρτύρομαί σοι.
ὁ θεὸς ὁ θεὸς σου εἰμι ἐγώ.
- 8 ⁸οὐκ ἐπὶ ταῖς θυσίαις σου ἐλέγξω σε,
τὰ δὲ ὀλοκαυτώματά σου ἐνώπιόν μου ἐστίν διὰ παντός.
- 9 ⁹οὐδέξομαι ἐκ τοῦ οἴκου σου μόσχους,
οὐδὲ ἐκ τῶν ποιμνίων σου χιμάρους.
- 10 ¹⁰ὅτι ἐμά ἐστιν πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ,
κτῆνη ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ βόες.
- 11 ¹¹ἔγνωκα πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ὡραιότης ἀγροῦ μετ' ἐμοῦ ἐστίν.
- 12 ¹²ἐὰν πεινάσω, οὐ μή σοι εἴπω.
ἐμὴ γάρ ἐστιν ἡ οἰκουμένη καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.
- 13 ¹³μὴ φάγομαι κρέα ταύρων;
ἢ αἷμα τράγων πίομαι;
- 14 ¹⁴θῦσον τῷ θεῷ θυσίαν αἰνέσεως,
καὶ ἀπόδος τῷ ὑψίστῳ τὰς εὐχάς σου.
- 15 ¹⁵καὶ ἐπικάλεσαί με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ ἐξελοῦμαί σε, καὶ
δοξάσεις με. διάψαλμα.
- 16 ¹⁶τῷ δὲ ἁμαρτωλῷ εἶπεν ὁ θεός
"Ἴνα τί σὺ διηγῇ τὰ δικαιώματά μου,

2 Σειων T | ευπρεπεια Bab N 3 ενφανως AR | εναντιον] ενωπιον NART
RT | καταγιγισφοδρα A 4 προσκαλεσεται T | διακριναι] pr του N^{c.a} ART
6 αυτου] + διαψ A^{a(mg)} | θεος] pr ο NRT | om διαψαλμα AT 7 om σοι
10 R* (hab R^a) | Ισραηλ] Ιηδ (sic) A | διαμαρτυρουμαι N^{c.a} T | ο θεος ο θεος
σου] οτι θς θς σου N^{c.a} 10 δρυμου BN^{*c.b} RT] αγρου N^{c.a} A 13 φαγω-
μαι A | πιωμαι A 15 θλιψεως] + σου N^{c.a} AR (θλιψεωσου) T | om δια-
ψαλμα A 16 ο θεος] + διαψ A^{a(mg)} | διηγη BN^{*c.b} R] εκδιηγη
N^{c.a} AT

- B   καὶ ἀναλαμβάνεις τὴν διαθήκην μου διὰ στόματός σου;
 17 σὺ δὲ ἐμίσησας παιδίαν, καὶ ἐξέβαλλες τοὺς λόγους μου εἰς τὰ ὀπίσω.
 18 εἰ ἐθεώρεις κλέπτην, συνέτρεχες αὐτῷ,
           καὶ μετὰ μοιχῶν τὴν μερίδα σου ἐτίθεις.
 19 τὸ στόμα σου ἐπλεόνασεν κακίαν,
 ¶ A   καὶ ἡ γλῶσσά σου περιέπλεκεν δολιότητα.
 20 καθήμενος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου κατελάλεις,
           καὶ κατὰ τοῦ υἱοῦ τῆς μητρός σου ἐτίθεις σκάνδαλον.
 21 ταῦτα ἐποίησας καὶ ἐσίγησα,
           ὑπέλαβες ἀνομίαν ὅτι ἔσομαί σοι ὅμοιος.
           ἐλέγξω σε καὶ παραστήσω κατὰ πρόσωπόν σου.
 22 σύνετε δὴ ταῦτα, οἱ ἐπιλανθανόμενοι τοῦ θεοῦ,
           μή ποτε ἀρπάσῃ, καὶ μὴ ᾗ ὁ ῥυόμενος.
 23 θυσία αἰνέσεως δοξάσει με,
           καὶ ἐκεῖ ὁδὸς ᾗ δεῖξω αὐτῷ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ.

N'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυείδ, ἐν τῷ ἐλθεῖν
 πρὸς αὐτὸν Ναθὰν τὸν προφῆτην, ἡνίκα εἰσῆλθεν
 πρὸς Βηρσάβεε.

- 3 Ἐλέησόν με, ὁ θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου,
           καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνό-
           μημά μου.
 4 ἐπὶ πλεῖον πλυνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου,
           καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με.
 5 ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω,
           καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστίν διὰ παντός.
 6 σοὶ μόνῳ ἤμαρτον, καὶ τὸ πονηρὰν ἐνώπιον σου ἐποίησα.
       — ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου,
           καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

¶ ART   17 παιδειαν B^{ab} | ἐξεβαλλες] ἐξεβαλες N^c ἐξεβαλας ART | τας λογους A
 18 μοιχου T   19 δολιοτητα] δολιοτητας N^{c,a} R^a hiat A usque LXXIX 10
 20 καταλαλεις R¹ | της μητρος] s 1° non inst B^b   21 ανομιαν] ανομιε N^{*}
 (ανομιαν vel forte ανομειαν N^{c,a}) | προσωπον] του προσωπου R | σου] + τας
 αμαρτιας σου B^c N^{c,a} (om N^{c,b}) T   22 αρπαση] + ως λεων R | μη 2°] pr
 ου N^{c,a} RT | om η R   23 δοξαση T | η] ην N^{c,a} T | του θεου B N^{*} c.b R]
 μου N^{c,a} T — Stich 48 BR 46 N^c 49 T   L 1 Ναθαμ. R^{*} | Βηρσαβεε
 BNR^{*} T (-βειαι)] Βηρσαβεε R¹   3 οικτειρμων N^c

B

- 7 Ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήμφθην,
καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέν με ἡ μήτηρ μου.
- 8 Ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας,
τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι.
- 9 ῥαντιεῖς με ὑσώπῳ καὶ καθαρισθήσομαι,
πλυνεῖς με καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι.
- 10 ἄκοντιεῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην·
ἀγαλλιάσονται ὅσα τεταπεινωμένα.
- 11 ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου,
καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον.
- 12 καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ θεός,
καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐνκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου.
- 13 μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου,
καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιόν σου μὴ ἀντανέλῃς ἀπ' ἐμοῦ.
- 14 ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου,
καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στήρισόν με.
- 15 διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδούς σου,
καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σὲ ἐπιστρέψουσιν.
- 16 ῥύσαι με ἐξ αἱμάτων, ὁ θεὸς ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου·
ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου, ὁ κύριε.
τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἰ-
νεσίαν σου.
- 18 ὅτι εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν·
ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις.
- 19 θυσία τῷ θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον,
καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ θεὸς οὐκ ἐξ-
ουθενώσει.
- 20 ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών,
καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλὴμ.
- 21 τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης,
ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα·
τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

7 εκισησεν R 9 υσωπω R | λευκανθησομαι] ras aliq in v et ante θ B[†] NRT
10 οσσεα N^{c.a} T 12 εγκαινισον B^{ab} N | ενκατοις RT 13 αποριψης
RT | σου το αγιον N^{c.a} (το αγ. σου N^{*c.b}) R¹ T 14 σπηριξον RT
17 κυριε cum seqq coniung RT 18 ευδοκτησης T 19 εξουθενωσει
NRT 20 om Κυριε N^{*} (hab κε N^{c.a}) | Σειων T 21 ευδοκτησης
T | ανοισωσιν T — Stich 39 BNR 40 T^{vid}

B

NA'

Eis τὸ τέλος· συνέσεως τῷ Δαυεῖδ, 2^{ον} τῷ
ἐλθεῖν Δωὴκ τὸν Ἰδουμαῖον καὶ ἀναγγεῖλαι τῷ
Σαοὺλ καὶ εἰπεῖν αὐτῷ Ἦλθεν Δαυεῖδ
εἰς τὸν οἶκον Ἀβιμέλεχ.

- 3^{τι} ἔνκαυχᾷ ἐν κακίᾳ, ὁ δυνατός,
ἀνομίαν ὄλην τὴν ἡμέραν;
4^{ἀδικίαν} ἐλογίσατο ἡ γλῶσσά σου·
ὥσεί ξυρὸν ἐξηκονημένον ἐποίησας δόλον.
5^{ἡγάπησας} κακίαν ὑπὲρ ἀγαθосύνην,
ἀδικίαν ὑπὲρ τὸ λαλῆσαι δικαιοσύνην. διάψαλμα.
6^{ἡγάπησας} πάντα τὰ ῥήματα καταποντισμοῦ, γλῶσσαν δολίαν.
7^{διὰ} τοῦτο ὁ θεὸς καθελεῖ σε εἰς τέλος·
ἐκτίλαι σε καὶ μεταναστεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματος,
καὶ τὸ ῥίζωμά σου ἐκ γῆς ζώντων. διάψαλμα.
8^{καὶ} ὄψονται δίκαιοι καὶ φοβηθήσονται,
καὶ ἐπ' αὐτὸν γελάσονται καὶ ἐροῦσιν
9^{Ἰδοὺ} ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἔθετο τὸν θεὸν βοηθὸν αὐτοῦ,
ἀλλὰ ἐπήλπισεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦ πλούτου αὐτοῦ,
καὶ ἐδυναμώθη ἐπὶ τῇ ματαιότητι αὐτοῦ.
10^{ἐγὼ} δὲ ὥσεί ἐλαία κατάκαρπος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ·
ἤλπισα ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν
αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·
11^{ἐξομολογήσομαι} σοι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἐποίησας·
καὶ ὑπομενῶ τὸ ὄνομά σου, ὅτι χρηστὸν ἐναντίον τῶν
ὁσίων σου.

NB'

Eis τὸ τέλος, ὑπὲρ μαελέθ· συνέσεως τῷ Δαυεῖδ.

2^{εἶπεν} ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ.

Οὐκ ἔστιν θεός.

διέφθειραν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἀνομίαις,

οὐκ ἔστιν ὁ ποιῶν ἀγαθόν.

NR T LI 1 συνέσεως] ψαλμος R 2 εἶπεν R* (εἶπεν R^a) | om αὐτῷ R | Αβι-
μελεχ N 3 ἐγκαυχᾷ B^{ab} 4 ἐξηκονημένον] ηκονημένον B^b vid N^{c,a} RT ηκο-
νωμένον R 5 ἀγαθοςυνην T 6 τα ῥήματα] om τα N^{c,a} T 7 καθελεῖ
σε ο θεος R | καθελοι B^c vid | εκτειλαι BN | μεταναστευσει R* | σκηνώματος] pr
του N^{c,a} + σου RT 8 om και 1^ο NT 9 ἀλλὰ] ἀλλ RT | ἐφήλπισεν T | το
πληθος] τῷ πληθει N^{c,a} (-θι) T | ἐδυναμώθη] ἐνεδυναμώθη B^{ab} N^{c,a} R^a T | ἐπι 2^ο
εν T 10 θεου 1^ο] κυριου R 11 ἐποίησας BN^{c,a} RT] ἐπηκουσας μου N* —
Stich 19 B 20 N 17 R 21 T LI 2 διεφθειραν BN^{c,b}] διεφθαρσαν N^{c,a} RT |
ανομiais] επιτηδευμασιν R | ο ποιων] om ο NR T | αγαθον] + ουκ εστιν εως ενος R

- 3 ὁ θεὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, B
τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστιν συνίων ἡ ἐκζητῶν τὸν θεόν.
- 4 πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν,
οὐκ ἔστιν ποιῶν ἀγαθόν, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός.
- 5 οὐχὶ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
οἱ ἔσθοντες τὸν λαόν μου βρώσει ἄρτου; τὸν θεὸν οὐκ ἐπε-
καλέσαντο.
- 6 ἐκεῖ φοβηθήσονται φόβον οὗ οὐκ ἦν φόβος,
ὅτι ὁ θεὸς διεσκόρπισεν ὅσα ἀνθρωπαρέσκων·
κατησχύνθησαν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξουδένωσεν αὐτούς.
- 7 τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραὴλ;
ἐν τῷ ἀποστρέφαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ
ἀγαλλιάσεται Ἰακώβ καὶ εὐφρανθήσεται Ἰσραὴλ.

ΝΓ'

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις· συνέσεως τῷ Δαυεῖδ, ² ἐν
τῷ ἔλθεῖν τοὺς Ζειφαίους· καὶ εἶπεν τῷ Σαούλ
Οὐκ ἰδοὺ Δαυεῖδ κέκρυπται παρ' ἡμῖν;

- 3 Ὁ θεός, ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσόν με,
καὶ ἐν τῇ δυνάμει σου κρῖνόν με.
- 4 Ὁ θεός, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου,
ἐνώτισαι τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου.
- 5 Ὅτι ἀλλότριοι ἐπανεστήσαν ἐπ' ἐμέ,
καὶ κραταιοὶ ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου·
οὐ προέθεντο τὸν θεὸν ἐνώπιον αὐτῶν. διάψαλμα.
- 6 Ἰδοὺ γὰρ ὁ θεὸς βοηθεῖ μοι,
καὶ ὁ κύριος ἀντιλήμπτωρ τῆς ψυχῆς μου.
- 7 ἀποστρέψει τὰ κακὰ τοῖς ἐχθροῖς μου·
ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου ἐξολόθρευσον αὐτούς.
- 8 Ἐκουσίως θύσω σοι,

4 αμα B^{c.a} RT] ἐπὶ το αὐτο N* | ηχρειωθησαν B^{ab} T (ηχριωθ.) | αγαθον NRT
B^{c.a} RT] χρηστοτητα N* 5 εσθοντες B^{c.b} κατεσθοντες N^{c.a} κατεσθι-
οντες RT (καταισθ.) | βρωσει] pr εν T | θεον B^{c.a} κυριον N* R 6 φο-
βηθησονται B^{c.b} εφοβηθησαν N^{c.a} T εδειλιασαν R | φοβον] φοβω N^{c.a} T |
ου] ω RT 7 Σειων T | αποστρεψαι] επιστρεψαι B^b NT επιστρεψεν [sic] R* |
Κυριον] τον θν N^{c.a} RaT — Stich 15 B^c 17 R 16 T LIII 2 Ζειφους
T | ειπειν B^{ab} NRT | τω 3^ο του R 3 κρινον] κρινεις N^{c.a} (κρεινις) T | με
2^ο μοι T 4 την προσευχην R* 5 ου] pr και N^{c.a} (om N^{c.b}) RT
7 τα κακα] πονηρα R* | τοις εχθροις] pr εν R* | εξολεθρευσον NR* T

B ἔξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σου, ὅτι ἀγαθόν·
 9 ὅτι ἐκ πάσης θλίψεως ἐρύσω με,
 καὶ ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου ἐπέιδεν ὁ ὀφθαλμός μου.

ΝΔ'

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοῖς· συνέσεως τῷ Δαυεὶδ.

2 Ἐνώτισαι, ὁ θεός, τὴν προσευχήν μου,
 καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν δέησίν μου,
 3 πρόσχες μοι καὶ εἰσάκουσόν μου.
 ἔλυπῆθην ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου, καὶ ἐταράχθην
 4 ἀπὸ φωνῆς ἐχθροῦ καὶ ἀπὸ θλίψεως ἀμαρτωλοῦ·
 ὅτι ἐξέκλυναν ἐπ' ἐμέ ἀνομίαν, καὶ ἐν ὀργῇ ἐνεκότουν μοι.
 5 ἡ καρδία μου ἐταράχθη ἐν ἐμοί, καὶ δειλία θανάτου ἐπέπεσεν
 ἐπ' ἐμέ·
 7 καὶ εἶπα Τίς δώσει μοι πτέρυγας ὥσθι περιστερᾶς, καὶ
 πετασθήσομαι καὶ καταπαύσω;
 8 ἰδοὺ ἐμάκρυνα φυγαδεύων, καὶ ἠὺλίσθην ἐν τῇ ἐρήμῳ.
 διάψαλμα.
 9 προσεδεχόμενην τὸν σώζοντά με ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ καταγιγδός. 9
 10 καταπόντισον, κύριε, καὶ καταδίελε τὰς γλώσσας αὐτῶν,
 ὅτι εἶδον ἀνομίαν καὶ ἀντιλογίαν ἐν τῇ πόλει.
 11 ἡμέρας καὶ νυκτὸς κυκλώσει αὐτὴν ἐπὶ τὰ τείχη αὐτῆς,
 ἀνομία καὶ πόνος ἐν μέσῳ αὐτῆς 12 καὶ ἀδικία,
 καὶ οὐκ ἐξέλειπεν ἐκ τῶν πλατειῶν αὐτῆς κόπος καὶ δόλος.
 13 ὅτι εἰ ἐχθρὸς ὠνείδισέν με, ὑπήνεγκα ἄν,
 καὶ εἰ ὁ μισῶν ἐπ' ἐμέ ἐμεγαλορμήνησεν, ἐκρύβην ἄν
 ἀπ' αὐτοῦ.
 14 σὺ δέ, ἄνθρωπε ἰσόψυχε, ἡγεμών μου καὶ γνωστὴ μου·
 15 ὃς ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐγλύκανας ἐδέσματα,
 ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ ἐπορεύθην ἐν ὁμονοίᾳ.

NR 8 ἐξομολογησομαι] pr και R | σου]+κε NT+Κυριω R 9 ερρυσω
 BbNR* | επειδεν] εφιδεν R*T — Stich 15 BNT 16 R LIV 3 αδο-
 λεσχεια Bab 4 ανομαι Nc.a T 5 εμε]+(6) φοβος και τρομος ηλθεν
 επ εμε και εκαλυψεν (εκαλυψε Ba?b?) με σκοτος Ba?b?mg inf NRT 7 ειπα]
 ειπον T | ως N* (ωσει Nc.a) 8 εμακρυνου R* 9 τον σωζοντα] pr
 τον θν Nc.a T | καταγιγδός] pr απο Nc.a T 10 ιδον NT | πολει] γη N*
 (πολι Nc.a) 11 κυκλωση T | αυτης 10] σαντης B* (αυτ. Bab) | ανομια] pr
 και Nc.a T | πονος] κοπος NR 12 εξελειπεν T | κοπος] τοκος Nc.a RT
 13 εχθρος] pr ο R | μισων]+με RT 14 γνωστα Nc.a RT 15 εγλυ-
 κανας] pr μοι N*R*+μοι Nc.a T | θεου] κυριου R*

- 16 ἔλθέτω θάνατος ἐπ' αὐτούς, καὶ καταβήτωσαν εἰς ᾄδου ζῶντες· B
 ὅτι πονηρίαὶ ἐν ταῖς παροικίαις αὐτῶν ἐν μέσῳ αὐτῶν.
 17 ἐγὼ πρὸς τὸν θεὸν ἐκέκραξα, καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσέν μου.
 18 ἔσπερας καὶ πρῶι καὶ μεσημβρίας διηγῆσομαι·
 ἀπαγγελῶ, καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς μου.
 19 λυτρώσεται ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων μοι,
 ὅτι ἐν πολλοῖς ἦσαν σὺν ἐμοί.
 20 εἰσακούσεται ὁ θεὸς καὶ ταπεινώσει αὐτοὺς ὁ ὑπάρχων πρὸ
 τῶν αἰώνων. διάψαλμα.
 οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἀντάλλαγμα,
 καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν θεόν.
 21 ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ ἀποδιδόναι·
 ἐβεβήλωσαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ,
 22 διεμερίσθησαν ἀπὸ ὀργῆς τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἤγγισεν
 ἡ καρδιά αὐτοῦ·
 ἠπαλύνθησαν οἱ λόγοι αὐτοῦ ὑπὲρ ἔλαιον, καὶ αὐτοὶ εἰσιν
 βολίδες.
 23 ἐπίριψον ἐπὶ Κύριον τὴν μέριμνάν σου, καὶ αὐτός σε διαθρέψει·
 οὐ δώσει εἰς τὸν αἰῶνα σάλον τῷ δικαίῳ.
 24 σὺ δέ, ὁ θεός, κατάξεις αὐτοὺς εἰς φρέαρ διαφθορᾶς·
 ἄνδρες αἱμάτων καὶ δολιότητος οὐ μὴ ἡμισεύσωσιν τὰς
 ἡμέρας αὐτῶν·
 ἐγὼ δὲ ἐλπῶ ἐπὶ σέ, Κύριε.

NE'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἁγίων
 μεμακρυσμένον· τῷ Δαυεὶδ εἰς στηλογραφίαν, ὅποτε
 ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γέθ.

- 1 Ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι κατεπάτησέν με ἄνθρωπος,
 2 ὅλην τὴν ἡμέραν πολεμῶν ἔθλιψέν με.

16 ελθτω NR¹T+δη T | καταβηωσαν R | πονηρια R 17 εγω]+δε NRT
 N* (om N^{c.a}) R 18 απαγγελω] pr και N^{c.a}RT | εισακουσεται]+Κυριος R*
 20 εισακουσεται]+με R | ο θεος] Κυριος R* | om διαψαλμα T | και 2ο] σι T
 21 om εξετεινεν την χειρα αυτου N* (hab εξετεινεν την χ. α. N^{c.a}) | om εβεβη-
 λωσαν την δ. αυτου N* (hab N^{c.a}) 22 διεμερισθησαν] pr και N | ηγγισαν
 αι καρδιαι T | αυτου 2ο, 3ο BN^{c.b}R*] αυτων N^{c.a}T 23 επιρριψον B^bR·|
 διαθρεψη T 24 καταξης T | ημισευσιν R | ελπω επι σε Κυριε] κε ελπω
 επι σοι N^{c.a} επι σε ελπω Κυριε N^{c.b}R* ελπω επι σοι κε T — Stich 4ο B
 42 N 45 R 53 T LV 2 Κυριε] ο θς NRT

- B 3 κατεπάτησάν με οἱ ἐχθροί μου ὅλην τὴν ἡμέραν ἀπὸ ὕψους 3
 ἡμέρας·
 ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με 4 φοβηθήσονται, 4
 ἐγὼ δὲ ἐπὶ σοὶ ἐλπῶ.
 5 ἐν τῷ θεῷ ἐπαινέσω τοὺς λόγους μου ὅλην τὴν ἡμέραν· 5
 ἐν τῷ θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι σάρξ.
 6 ὅλην τὴν ἡμέραν τοὺς λόγους μου ἐβδελύσσοντο, 6
 κατ' ἐμοῦ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν εἰς κακόν.
 7 παροικήσουσιν καὶ κατακρύψουσιν· 7
 αὐτοὶ τὴν πτέρναν μου φυλάξουσιν, καθάπερ ὑπέμεινα τῇ
 ψυχῇ μου·
 8 ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς σώσεις αὐτούς, 8
 ἐν ὀργῇ λαοὺς κατάξεις.
 ὁ θεός, 9 τὴν ζωὴν μου ἐξήγγειλά σοι, 9
 ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου ὥς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ
 σου.
 10 ἐπιστρέψουσιν οἱ ἐχθροί μου εἰς τὰ ὀπίσω, 10
 ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαί σε
 ἰδοὺ ἔγων ὅτι θεός μου εἶ σύ.
 11 ἐπὶ τῷ θεῷ αἰνέσω ῥῆμα, 11
 ἐπὶ τῷ θεῷ αἰνέσω λόγον.
 12 ἐπὶ τῷ θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος. 12
 13 ἐν ἐμοί, ὁ θεός, αἱ εὐχαὶ ἄς ἀποδώσω αἰνέσεως· 13
 14 ὅτι ἐρύσω τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου, 14
 καὶ τοὺς πόδας μου ἐξ ὀλισθήματος,
 τοῦ εὐαρεστῆσαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐν φωτὶ ζώντων.

NR T 3 οτι πολλοι οι πολ. με απο υψους ημερας N^{c.a}T (distinx ante απο T)
 4 φοβηθησονται] ου φοβηθησονται N^{c.a}T | επι σοι ελπιω] επι σε ελπ. N
 ελπ. επι σοι T + Κυριε R 5 εν 1° επι R | om ολην την ημεραν NT | εν
 2° επι NRT | θεω 2° κω N* (θω N^{c.a}) 6 κατ εμου] ρι και R* | κακον
 BN^{*c.b}RT] κατα N^{c.a} 7 αυτοι] αυτου (c praec coniung) R* | υπεμειναν
 N^{c.a}RT | την ψυχην N^{c.a}RT 8 μηδενος R | μηθενοσως T | καταξης T
 9 ζωνη] ωνη sup ras R¹ | om μου 1° R* (hab R^a) 10 επιστρεψουσιν]
 ρι τοτε N^{c.a} (om N^{c.b}) επιστρεψωσω T | θεος μου ει συ] συ ει ο θεος μου R
 11 θεω 2° κω NT 12 θεω BN^{c.a}RT] κω N* 13 αι ευχαι] om αι
 R | αινεσεως] + σοι NR*T 14 ερρσω BbNR* | θανατου] + τους οφθαλ-
 μους μου απο δακρυων Bb(vid)mg inf N^{c.a} (ras N^{c.b}) RT | εξ] απο N^{c.a}RT | του
 ευαρεστησαι] ευαρεστησω N^{c.a}RT | του θεου BN^{*c.b}] κυ θυ N^{c.a} Κυριου RT —
 Stich 26 B 25 N 27 RT

NF' BI
II

Εἰς τὸ τέλος· μὴ διαφθείρῃς· τῷ Δαυεὶδ εἰς στηλο-
γραφίαν, ἐν τῷ αὐτὸν ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου
Σαοῦλ εἰς τὸ σπήλαιον.

- 2 Ἐλέησόν με, ὁ θεός, ἐλέησόν με·
ὅτι ἐπὶ σοὶ πέποιθεν ἡ ψυχὴ μου,
καὶ ἐν τῇ σκιά τῶν πτερύγων σου ἐλπῶ
ἕως οὗ παρέλθῃ ἡ ἀνομία.
- 3 κεκράξομαι πρὸς τὸν θεὸν τὸν ὑψιστον,
τὸν θεὸν τὸν εὐεργετήσαντά με. διάψαλμα.
- 4 ἔξαπέστειλεν ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἔσωσέν με,
ἔδωκεν εἰς ὄνειδος τοὺς καταπατοῦντάς με·
ἔξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ,
- 5 καὶ ἐρύσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ μέσου σκύμων.
ἐκοιμήθην τεταραγμένος·
υἱοὶ ἀνθρώπων, οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὄπλον καὶ βέλη,
καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν μάχαιρα ὀξεῖα.
- 6 ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ θεός,
καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.
- 7 παγίδας ἡτοίμασαν τοῖς ποσίν μου,
καὶ κατέκαμψαν τὴν ψυχὴν μου·
ὥρυξαν πρὸ προσώπου μου βόθρον,
καὶ ἐνέπεσαν εἰς αὐτόν. διάψαλμα.
- 8 ἐτοίμη ἡ καρδία μου, ὁ θεός,
ἐτοίμη ἡ καρδία μου, ἄσομαι καὶ ψαλῶ.
- 9 ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου,
ἐξεγέρθητι, ψαλτήριον καὶ κιθάρα·
ἐξεγερθήσομαι ὄρθρου.
- 10 ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς, κύριε,
ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν.
- 11 ὅτι ἐμεγαλύνθη ἕως τῶν οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου,
καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου.

LVI 1 αποδιδρασκειν αυτον R* 2 η ψυχην N | τη σκια] σκεπη R* (τη NRT
σκια Ra) 3 τον υψιστον] om τον R | om τον 2º R* | om διαψαλμα N
4 του καταπατοντας N* (τους καταπ. Nc.a) | με 2º] + διαψαλμα N 5 ερρυ-
σατο Bb NR* vid | οπλον BN* c.b] οπλα Nc.a RT 7 παγιδας (πακιδας N*)]
παγίδα B¹ (ras) Nc.a RT | τοις ποσιν] την ψυχην N | om διαψαλμα T 8 ασω-
μαι T | ψαλω] + σοι εν τη δοξη μου N* (om σοι Nc.a) 9 κιθαρα] κιραραμ Rvid
11 η αληθεια σου εως των νεφελων N — Stich 30 BN 26 R 29 T

B ¹² ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ θεός,
καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἢ δόξα σου.

12

NZ'

Εἰς τὸ τέλος· μὴ διαφθείρης· τῷ Δαυεὶδ
εἰς στηλογραφίαν.

- ² Εἰ ἀληθῶς ἄρα δικαιοσύνην λαλεῖτε;
εὐθεία κρίνετε, οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων;
³ καὶ γὰρ ἐν καρδίᾳ ἀνομίας ἐργάζεσθε ἐν τῇ γῇ,
ἀδικίαν αἱ χεῖρες ὑμῶν συμπλέκουσιν.
⁴ ἀπηλλοτριώθησαν οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ μήτρας,
ἐπλανήθησαν ἀπὸ γαστροῦ, ἐλάλησαν ψεύδη.
⁵ θυμὸς αὐτοῖς κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ ὄφeos,
ὥσεί ἀσπίδος κωφῆς καὶ βουούσης τὰ ὦτα αὐτῆς,
⁶ ἥτις οὐκ εἰσακούσεται φωνὴν ἐπαδόντων
φαρμάκου τε φαρμακευομένου παρὰ σοφοῦ.
⁷ ὁ θεὸς συνέτριψεν τοὺς ὀδόντας αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν,
τὰς μύλας τῶν λεόντων συνέθλασεν Κύριος.
⁸ ἐξουθενωθήσονται ὡς ὕδωρ διαπορευόμενον,
ἐντενεῖ τὸ τόξον αὐτοῦ ἕως οὗ ἀσθενήσουσιν.
⁹ ὥσεί κηρὸς ὁ τακεῖς ἀνταναιρεθήσονται
ἐπέπεσε πῦρ, καὶ οὐκ εἶδον τὸν ἥλιον.
¹⁰ πρὸ τοῦ συνεῖναι τὰς ἀκάνθας ὑμῶν
τὴν ῥάμνον, ὥσεί ζῶντας, ὥσεί ἐν ὀργῇ καταπίεται ὑμᾶς.
¹¹ εὐφρανθήσεται δίκαιος ὅταν ἴδῃ ἐκδίκησιν ἀσεβῶν.
τὰς χεῖρας αὐτοῦ νίψεται ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἁμαρτωλοῦ.
¹² καὶ ἐρεῖ ἄνθρωπος Εἰ ἄρα ἐστὶν καρπὸς τῷ δικαίῳ,
ἄρα ἐστὶν ὁ θεὸς κρίνων αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ.

NR T LVII 1 μὴ διαφθείρης τῷ Δαυεὶδ· Ν | Δαυεδ B 2 ευθειας Bab | κρι-
νετε B^{a2b} Ν (κρινεται B*)] κρινετε T | οι υιοι] om οι RT 3 ανομιαν R* |
συμπλεκουσιν RT 6 εισακουσεται R | επαδοντος R | φαρμακου τε] φαρ-
μακουται Bab T | φαρμακευομενου] φαρμακευομενη Ν^{c.a} RT 7 συνετριψεν]
συντριψει Bab Ν^{c.a} RT | om των R* | Κυριος] pr ο Ν^{c.a} (om Ν^{c.b}) RT 9 ο
τακεις] om ο Ν^{c.a} RT | επεπεσε B Ν*] επεπεσεν R επεσεν Ν^{c.a} T | πυρ] + επ
αυτους Ν^{c.a} T | ιδον T 10 συνειναι (συνιν. B*)] συνιεναι Bab | τη ραμνω
Ν^{c.a} T | υμας] αυτους NR 11 om ασεβων NT | του αμαρτωλου] om του
R* 12 om ει R* — Stich 22 BNRT

NH'

B

(III
X)

Εἰς τὸ τέλος· μὴ διαφθείρῃς· τῷ Δαυεὶδ εἰς στηλο-
γραφίαν, ὅποτε ἀπέστειλεν Σαοὺλ καὶ ἐφύλαξεν τὸν
οἶκον αὐτοῦ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν.

- 2 Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, ὁ θεός,
καὶ ἐκ τῶν ἐπανιστανομένων ἐπ' ἐμέ λύτρωσαί με.
3 ῥύσαι με ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν,
καὶ ἐξ ἀνδρῶν αἱμάτων σῶσόν με.
4 ὅτι ἰδοὺ ἐθήρευσαν τὴν ψυχὴν μου,
ἐπέθεντο ἐπ' ἐμέ κραταιοί·
οὔτε ἡ ἀνομία μου οὔτε ἡ ἁμαρτία μου, Κύριε.
5 ἄνευ ἀνομίας ἔδραμον καὶ κατεύθυνα·
ἐξεγέρθητι εἰς συνάντησίν μου καὶ ἴδε,
6 καὶ σύ, Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ,
πρόσχες τοῦ ἐπισκέψασθαι πάντα τὰ ἔθνη,
μὴ οἰκτειρήσῃς πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν.
διάψαλμα.
7 ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ
κυκλώσουσιν πόλιν.
8 ἰδοὺ ἀποφθέγονται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ ῥομφαία ἐν
τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν·
9 ὅτι τίς ἤκουσεν; καὶ σύ, Κύριε, ἐκγελάσῃ αὐτούς,
ἐξουδενώσεις πάντα τὰ ἔθνη.
10 τὸ κράτος μου πρὸς σέ φυλάξω,
ὅτι θεὸς ἀντιλήμπτωρ μου εἶ.
11 ὁ θεός μου, τὸ ἔλεος αὐτοῦ προφθάσει με·
ὁ θεός μου δείξει μοι ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου.
12 μὴ ἀποκτείνῃς αὐτούς, μὴ ποτε ἐπιλάβωνται τοῦ νόμου σου·
διασκόρπισον αὐτούς ἐν τῇ δυνάμει σου
καὶ κατάγαγε αὐτούς, ὁ ὑπερασπιστὴς μου κύριε.

LVIII 1 εἰστηλογρ. B* (εἰς στηλογρ. Bab) R 2 ἐξελου με] + κε N* NRT
(om N^{c.a}) | ο θεος] + μου N* (om N^{c.a}) | επανισταμενων B^bR¹T 4 η
αμαρτια] om η R* 5 κατηθυνα T 6 Ισραηλ] pr του N^{c.a}RT |
οικτιρησεις T | om διαψαλμα T 7 επιστρεψωσιν T | λιμωξωσιν T |
κυκλωσωσιν T 8 αποφθεγονται] pr αυτοι N^{c.a} (ras N^{c.b}) T 9 εξ-
ουδενωσης T 10 θεος] ο θς N* R συ ο θς N^{c.a} (om συ N^{c.b}) T | om
ει N 11 προφθαση T | με] μοι R* | δειξει] διξη T 12 νομου]
ονοματος N^{c.a}

- 7 ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου, B
 σῶσον τῇ δεξιᾷ σου καὶ ἐπάκουσόν μου.
 8 ὁ θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ
 Ἀγαλλιάσομαι καὶ διαμεριῶ Σίκιμα,
 καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω. ¶ T
 9 ἑμός ἐστιν Γαλαὰδ, καὶ ἑμός ἐστιν Μανασσή,
 καὶ Ἐφραίμ κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου·
 Ἰούδας βασιλεὺς μου,
 10 Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου·
 ἔπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκτενῶ τὸ ὑπόδημά μου, § T
 ἔμοι ἄλλοφυλοι ὑπετάγησαν.
 11 τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς;
 τίς ὁδηγήσει με ἕως τῆς Ἰδουμαίας;
 12 οὐχὶ σύ, ὁ θεός, ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς;
 καὶ οὐχὶ ἐξελεύσῃ, ὁ θεός, ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν;
 13 δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως, ¶ T
 καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου.
 14 ἐν δὲ τῷ θεῷ ποιήσομεν δύναμιν,
 καὶ αὐτὸς ἐξουθενώσει τοὺς θλίβοντας ἡμᾶς.

Ξ'

1) Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις· ἡ τῷ Δαυεῖδ. § T

- 2 Ἐισάκουσον τῆς δεήσεώς μου,
 πρόσχες τῆς προσευχῆς μου.
 3 ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς πρὸς σέ ἐέκραξα, ἐν τῷ ἀκηδιάσαι
 τὴν καρδίαν μου.
 ἐν πέτρᾳ ὕψωσάς με,
 4 ὠδήγησάς με, ὅτι ἐγενήθης ἐλπίς μου,
 πύργος ἰσχύος ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ.
 5 παροικῆσω ἐν τῷ σκηνώματί σου εἰς τοὺς αἰῶνας, διάψαλμα.
 σκεπασθήσομαι ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου.
 6 ὅτι σύ, ὁ θεός, εἰσήκουσας τῶν προσευχῶν μου,
 ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου.

8 ἀγαλλιασώμαι T 9 Μανασσης Ἰ^{c.a}R | βασιλεὺς pr o R 10 ἐπὶ Ἰ^{c.a}R T
 τὴν Ἰδουμαίαν] ἐν Ἰδουμαίᾳ R 11 τις 2°] pr η Ἰ^{c.a}R (ipse fort del) RT
 12 οὐχὶ 2°] οὐκ Ἰ^{c.a}RT 14 om δε Ἰ^{c.a}R — Stich 26 B^c 27 R
 LX 1 τῷ Δαυεῖδ] pr ψαλμός Ἰ^{c.a}RT (..μος T: quae praecess perier) 2 εἰς-
 ακουσον] + o θς B^{ab} Ἰ^{c.a}RT | τῇ προσευχῇ Ἰ^{c.a}RT 5 om διαψαλμα T | σκεπῇ]
 pr τη T 6 τῶν προσευχῶν B^{c.a}] τῆς προσευχῆς Ἰ^{c.a}* τῶν ευχῶν RT | ο
 ὄνομα Ἰ^{c.a}* (το ὄν. Ἰ^{c.a})

- B 7 ἡμέρας ἐφ' ἡμέρας βασιλέως προσθήσεις ἔτη αὐτοῦ, 7
 ἕως ἡμέρας γενεᾶς καὶ γενεᾶς.
 8 διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 8
 ἔλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τίς ἐκζητήσει αὐτῶν;
 9 οὕτως ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, 9
 τοῦ ἀποδοῦναί με τὰς εὐχάς μου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.

ΞΑ'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθούνη· ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

- 2 Οὐχὶ τῷ θεῷ ὑποταγήσεται ἡ ψυχὴ μου; 2
 παρ' αὐτοῦ γὰρ τὸ σωτήριόν μου.
 3 καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ θεὸς μου καὶ σωτήρ μου, 3
 ἀντιλήμπτωρ μου· οὐ μὴ σαλευθῶ ἐπὶ πλεῖον.
 4 ἕως πότε ἐπιτίθεσθε ἐπ' ἄνθρωπον; 4
 φονεύετε πάντες
 ὡς τοίχῳ κεκλιμένῳ καὶ φραγμῷ ὡσμένῳ.
 5 πλὴν τὴν τιμὴν μου ἐβουλεύσαντο ἀπώσασθαι, 5
 ἔδραμον ἐν δίψει·
 τῷ στόματι αὐτῶν εὐλογοῦσαν, καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν κατη-
 ρῶντο. διάψαλμα.
 6 πλὴν τῷ θεῷ ὑποτάγηθι, ψυχὴ μου, 6
 ὅτι παρ' αὐτοῦ ἡ ὑπομονή μου.
 7 ὅτι αὐτὸς θεὸς μου καὶ σωτήρ μου, 7
 ἀντιλήμπτωρ μου· οὐ μὴ μεταναστεύσω.
 8 ἐπὶ τῷ θεῷ τὸ σωτήριόν μου καὶ ἡ δόξα μου· 8
 ὁ θεὸς τῆς βοηθείας μου, καὶ ἡ ἐλπίς μου ἐπὶ τῷ θεῷ.
 9 ἐλπίζατε ἐπ' αὐτόν, πᾶσα συναγωγὴ λαοῦ· 9
 ἐκχέετε ἐνώπιον αὐτοῦ τὰς καρδίας ὑμῶν.

NR T 7 βασιλεως] pr του N^{c.a} T βασιλευς R^{vid} | προσθησεις ετη] προσθησεις τα
 ετη N^{c.a} προς τα ετη R* (προσθησεις εις τα ετη R^a) προσθησης τα ετη T
 8 om αυτων NR T 9 τον αιωνα του αιωνος B^{N*} c.b R] αιωνα N^{c.a} τους
 αιωνας T — Stich 16 B 17 NT 16 R LXI 1 Ιδιθουμ RT 2 παρ
 αυτου γαρ] οτι παρ αυτου εστιν R | το σωτηριον] η υπομονη R 3 αυτος]
 +εστιν R | ο θεος] om ο B^{ab} NT | σαλευθω επι πλειον] μεταναστευσω R
 4 παντες] + υμεις N^{c.a} (υμεις) T | κεκλιμενω R 5 ευλογουν B^b N^{c.a} T |
 καταρουντο R | om διαψαλμα T 6 υποταγηθι] υποταγησεται R | ψυχη]
 pr η NR T 7 om μη N* (hab N^{c.a}) 9 om ελπισατε...λαου N* (hab
 ελπισαται επ αυτον π. σ. λαων N^{c.a}) | λαων R | εκχεατε NT | αυτου τας] αυ-
 τας B* (του superscr B^{ab})

ὁ θεὸς βοηθὸς ἡμῶν.

διάψαλμα.

B

- 10 ¹⁰ πλὴν μάταιοι οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων,
ψευδεῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ζυγοῖς τοῦ ἀδικῆσαι,
αὐτοὶ ἐκ ματαιότητος ἐπὶ τὸ αὐτό.
11 ¹¹ μὴ ἐλπίζετε ἐπὶ ἀδικίαν,
καὶ ἐπὶ ἀρπάγματα μὴ ἐπιποθεῖτε·
πλοῦτος ἐὰν ῥέῃ, μὴ προστίθεσθε καρδίαν.
12 ¹² ἅπαξ ἐλάλησεν ὁ θεός, δύο ταῦτα ἤκουσα,
13 ¹³ ὅτι τὸ κράτος τοῦ θεοῦ, ¹³ καὶ σου, κύριε, τὸ ἔλεος,
ὅτι σὺ ἀποδώσεις ἐκάστω κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

ΞΒ'

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ, ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῇ
ἐρήμῳ τῆς Ἰδουμαίας.

- 2 ² Ὁ θεὸς ὁ θεός μου, πρὸς σέ ὀρθρίζω·
ἐδίψησέν σοι ἡ ψυχὴ μου,
ποσαπλῶς σοι ἡ σὰρξ μου,
ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ,
3 ³ οὕτως ἐν τῷ ἀγίῳ ὥφθην σοι,
τοῦ ἰδεῖν τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν δόξαν σου.
4 ⁴ ὅτι κρεῖσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωάς·
τὰ χεῖλη μου ἐπαινέσουσίν σε.
5 ⁵ οὕτως εὐλογῶ σε ἐν τῇ ζωῇ μου,
ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀρῶ τὰς χεῖράς μου.
6 ⁶ ὥσεί στέατος καὶ πιότητος ἐμπλησθεῖῃ ἡ ψυχὴ μου,
καὶ χεῖλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ ὄνομά σου.
7 ⁷ εἰ ἐμνημόνεύον σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, ἐν τῷ ὀρθρῷ μου
ἐμελέτων εἰς σέ·
8 ⁸ ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου,
καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιάσομαι.
9 ⁹ ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου,
ἐμοῦ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου.

9 ο θεος] pr οτι N^{c.a} (ras N^{c.b}) T | om διαψαλμα T 10 οι υιοι bis] om οι R NRT
11 επι 1^ο] επ NT | αρπαγμα N^{c.a} RT | καρδια N^{c.a} 13 σου] συ B* σε R* σοι
R¹ | συ] σου N^{c.a} | αποδωσης T — Stich 28 BR 25 N 29 T LXII 1 Ιδου-
μαίας] Ιουδαίας NT 2 σοι 1^ο] σε Bb et fort c N^{c.a} T 4 κρεισσαν B (κρεισ-
σον NT) 5 ουτω R* 6 εμπλησθειη] επλησθη R | το ονομα σου] το στομα
μου N^{c.a} R^{vid} T 7—10 rescrt vid R^b 7 τω ορθρω] τοις ορθροις B^a NRT |
om μου 2^ο NRT 8 τη σκεπη] om τη R 9 εμου] + δε N^{c.a} RT

- Β 10 αὐτοὶ δὲ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου,
εἰσελεύσονται εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς,
11 παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ῥομφαίας,
μερίδες ἀλωπέκων ἔσονται.
12 ὁ δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ θεῷ,
ἐπαινεσθήσεται πᾶς ὁ ὁμνῶν ἐν αὐτῷ,
ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλούντων ἄδικα.

ΞΓ'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

- 2 Εἰσάκουσον, ὁ θεός, τῆς προσευχῆς μου ἐν τῷ δέεσθαί με 2
πρὸς σέ,
ἀπὸ φόβου ἐχθροῦ ἐξελοῦ τὴν ψυχὴν μου.
4 οἷτινες ἠκόνησαν ὡς ῥομφαίαν τὰς γλώσσας αὐτῶν,
ἐνέτειναν τόξον πρᾶγμα πικρόν,
5 τοῦ κατατοξεῦσαι ἐν ἀποκρύφοις ἄμωμον·
ἐξάπινα κατατοξεύουσιν αὐτὸν καὶ οὐ φοβηθήσονται.
6 ἐκραταίωσαν ἑαυτοῖς λόγον πονηρόν,
διηγήσαντο τοῦ κρύψαι παγίδας·
εἶπαν Τίς ὄψεται αὐτούς;
7 ἐξηραύνησαν ἀνομίαν,
ἐξέλιπον ἐξεραυνῶντες ἐξεραυνήσει·
προσελεύσεται ἄνθρωπος καὶ καρδία βαθεῖα,
8 καὶ ὑψωθήσεται ὁ θεός.
βέλος νηπίων ἐγενήθησαν αἱ πληγαὶ αὐτῶν,
9 καὶ ἐξουθένησαν αὐτὸν αἱ γλώσσαι αὐτῶν.
ἐταράχθησαν πάντες οἱ θεωροῦντες αὐτούς,
10 καὶ ἐφοβήθη πᾶς ἄνθρωπος.

- NR T 11 om παραδοθησονται...ρομφαιας N* (hab N^{c.a}) 12 θεω] κω
N* (θω N^{c.a}) R | επαινεθησεται B^bN^{c.a}T — Stich 23 B 24 NR^{vid} 25 T
LXIII 2 της προσευχης] της φωνης N* φωνης N^{c.a}T | δεεσθαι] θλιβεσθαι
R | om προς σε N* (hab N^{c.a}) | εξελου] ρυσαι R | μου 2°] + (3) εσκεπασας
(εσκεπ. BabN^{*c.b} σκεπασον N^{c.a}T σκεπασας R) με απο συστροφης πονη-
ρευομενων απο πληθους εργαζομενων αδικιαν (αδ. BabN^{c.a}T την αδ. N*
την ανομιαν R) Babmginf NR T 4 τοξον] + αυτων N^{c.a} (om N^{c.b}) T
5 κατατοξευσωσιν T | φοβηθησεται N^{c.a}T 6 παγιδας (πακιδας N*)
παγιδα N^{c.a} | ειπον T 7 εξηρευνησαν BabNR T | εξελειπον T | εξερευ-
νωντες B^{ab}RT | εξεραυνησει] εξερευνησει Bab εξεραυνησεις N^{c.a}T (εξερευν.) εξε-
ρευνησιν R^{*vid} 9 εξουθενησαν] εξησθενησαν BabNR T | αυτον] επ αυτους
BabNT + επ αυτους R

καὶ ἀνήγγειλαν τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ συνῆκαν.
 11 εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐπὶ τῷ κυρίῳ, καὶ ἐλπίζει ἐπ' αὐτόν·
 καὶ ἐπαινεσθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

ΞΔ'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυείδ, ψδῆ.

- 2 ² Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ θεός, ἐν Σιών,
 καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχή.
 3 ³ εἰσάκουσον προσευχῆς μου, πρὸς σέ πάσα σὰρξ ἤξει.
 4 ⁴ λόγοι ἀνόνων ὑπερηδυνάμωσαν ἡμᾶς,
 καὶ τὰς ἀσεβείας ἡμῶν σὺ ἰλάσῃ.
 5 ⁵ μακάριος ὃν ἐξελέξω καὶ προσελάβου,
 κατασκηνώσει ἐν ταῖς αὐλαῖς σου.
 πλησθυσόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου·
 6 ἅγιος ὁ ναός σου, ⁶ θανμαστός ἐν δικαιοσύνῃ.
 ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν,
 ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς.
 7 ⁷ ἐτοιμάζων ὄρη ἐν τῇ ἰσχύϊ σου,
 περιεζωσμένος ἐν δυναστείᾳ·
 8 ⁸ ὁ συνταράσσων τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, ἤχους κυμάτων
 αὐτῆς.
 9 ⁹ παραχθήσονται τὰ ἔθνη καὶ φοβηθήσονται οἱ κατοικοῦντες τὰ
 πέρατα ἀπὸ τῶν σημείων σου·
 ἐξόδους πρωίας καὶ ἐσπέρας τέρψεις.
 10 ¹⁰ ἐπεσκέψω τὴν γῆν καὶ ἐμέθυσας αὐτήν,
 ἐπλήθυνας τοῦ πλουτίσαι αὐτήν·
 ὁ ποταμὸς τοῦ θεοῦ ἐπληρώθη ὑδάτων·
 ἡτοίμασας τὴν τροφήν αὐτῶν, ὅτι οὕτως ἡ ἐτοιμασία σου.

11 ἐπὶ] ἐν B^{c.a} RT | ἐλπίσει R | ἐπαινεθῇσονται B^b T — Stich 23 B^x 20 R N^{RT}
 22 T LXIV 1 τῷ Δ. ψαλμὸς N | om ὡδῇ N^T ὡδῆς R 2 σοὶ 1°] σε R
 συ T | Σειῶν T | σοὶ 2°] συ T | εὐχῇ] + ἐν Ἰηλμ N^T (Ἰηλμ T) ἐν Ἱερουσαλὴμ R
 3 om μου N* (hab B^{c.a}) R | σαρηξεί B* (σαρξ ἡξ. B^{ab}) 4 ὑπερεδυναμώσαν
 B^{ab} N^{c.a} R | ταῖς ἀσεβείαις N^{c.a} T (-βίαις) 5 κατασκηνώσει B^x N^{c.a} (κατασκη-
 νῶσθ T)] κατοικήσει N* | πλησθυσόμεθα T 6 γῆς] + καὶ ἐν θαλάσῃ μακρὰν
 B^{ab} mg N^{c.a} R καὶ τῶν ἐν θ. μ. N^{c.a} T 7 σου] αὐτοῦ N^{RT} | δυναστεία B^{ab} N^{c.a}
 8 ὕδωρ] κυτὸς N^{RT} | αὐτῆς] + τις υποστήσεται N^{c.a} T 9 τὰ περάτα
 B^x N^{c.a} RT] τὴν γῆν N* 10 αὐτῶν B^x N^{c.a} RT] αὐτῆς N* | om σου N^{c.a}

- B¹ 11 τοὺς αὐλακας αὐτῆς μέθυσον, 11
 πλήθυνον τὰ γενήματα αὐτῆς,
 ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται ἀνατέλλουσα.
 ¶ T 12 εὐλογήσεις τὸν στέφανόν τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, 12
 καὶ τὰ πεδία σου πλησθήσονται πιότητος.
 13 πιαυθήσεται τὰ ὄρη τῆς ἐρήμου, 13
 καὶ ἀγαλλίασιν οἱ βουνοὶ περιζώσονται.
 14 ἐνεδύσαντο οἱ κριοὶ τῶν προβάτων, 14
 καὶ αἱ κοιλάδες πληθυνούσι σίτον·
 κεκράζονται, καὶ γὰρ ὑμνήσουσιν.

ΞΕ'

Eis τὸ τέλος· ᾠδὴ ψαλμοῦ ἀναστάσεως.

- 1 Ἀλαλάξατε τῷ θεῷ, πᾶσα ἡ γῆ, 1
 2 φάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, 2
 δότε δόξαν αἰνέσει αὐτοῦ.
 3 εἴπατε τῷ θεῷ Ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου· 3
 ἐν τῷ πλήθει τῆς δυνάμεώς σου ψεύσονται σε οἱ ἐχθροὶ
 σου.
 4 πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι καὶ ψαλάτωσάν σοι, 4
 ψαλάτωσαν τῷ ὀνόματί σου, διάψαλμα.
 5 δεῦτε, τέκνα, καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ, 5
 φοβερὸς ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.
 6 ὁ μεταστρέφων τὴν θάλασσαν εἰς ξηράν, 6
 ἐν ποταμῷ διελεύσονται ποδί·
 ἐκεῖ εὐφρανθήσόμεθα ἐπ' αὐτῷ,
 7 τῷ δεσπόζοντι ἐν τῇ δυναστείᾳ τοῦ αἰῶνος αὐτοῦ. 7
 οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπιβλέπουσιν,
 οἱ παραπικραίνοντες μὴ ὑφούσθωσαν ἐν ἑαυτοῖς. διάψαλμα.
 8 εὐλογεῖτε, ἔθνη, τὸν θεὸν ἡμῶν, 8
 καὶ ἀκουτίσασθε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ,

- NR 11 αὐτῆς 1°] αὐτος R 12 εὐλογησῆς T | τῆς χρῆ... T | πλησθήσεται
 N* (πλησθησονται N^{c,a}) 13 πιαυθησονται N^{c,a}R | ὄρη] ωραία N^{c,a} oria
 R¹ | περιζώσονται (sic) R 14 πληθυνουσιν R | κρίζονται R — Stich
 30 B^N 28 R LXV 1 om ἀναστάσεως N 3 σε] σοι R 4 ψαλα-
 τωσαν 2°] + ὁ N^{c,a} | σου] + υψιστε N^{c,a} (ras N^{c,b}) 5 om τέκνα B^{ab} NR |
 om και N* (hab γ N^{c,a}) | θεοῦ] κυρίου R | φοβερός] pr ως N^{c,a} 7 δυνα-
 στία (-τεία B^{ab})] + αὐτου N^{c,a} | τοῦ αἰῶνος αὐτοῦ] om αὐτου N αὐτου του
 αἰῶνος R 8 ακουτίσασθε B^{ab} (-σθαι B*)] ακουτίσατε N^{c,a}R | τῆς αἰνε-
 σεως] τ. αἰνεσεως N ταινεσεως (sic) R

- 9 τοῦ θεμένου τὴν ψυχὴν μου εἰς ζώην, B
καὶ μὴ δόντος εἰς σάλον τοὺς πόδας μου.
10 ὅτι ἔδοκίμασας ἡμᾶς, ὁ θεός, καὶ ἐπύρωσας ἡμᾶς ὡς πυροῦται
τὸ ἀργύριον.
11 εἰσήγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν παγίδα,
ἔθου θλίψεις ἐνώπιον ἡμῶν,
12 ἐπεβίβασας ἀνθρώπους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν·
διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος,
καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν.
13 εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου ἐν ὀλοκαυτώμασιν,
ἀποδώσω σοι τὰς εὐχάς μου, 14 ἃς διέστειλεν τὰ χεῖλη μου
καὶ ἐλάλησεν τὸ στόμα μου ἐν τῇ θλίψει μου·
15 ὀλοκαυτώματα μεμυαλωμένα ἀνοίσω σοι μετὰ θυμιάματος καὶ
κριῶν,
ποιήσω σοι βόας μετὰ χιμάρων. διάψαλμα.
16 δεῦτε ἀκούσατε καὶ διηγῆσομαι, πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν
κύριον, ὅσα ἐποίησεν τῇ ψυχῇ μου.
17 πρὸς αὐτὸν τῷ στόματί μου ἐκέκραξα,
καὶ ὕψωσα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν μου.
18 ἀδικίαν εἰ ἐθεώρουν ἐν καρδίᾳ, μὴ εἰσακουσάτω Κύριος.
19 διὰ τοῦτο εἰσήκουσέν μου ὁ θεός,
προσέσχεν τῇ φωνῇ τῆς προσευχῆς μου.
20 εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὃς οὐκ ἀπέστησεν τὴν προσευχήν μου καὶ
τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ.

ΞΓ'

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις· ψαλμὸς τῷ Δαυεῖδ.

- 2 ὁ θεός, οἰκτειρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς,
ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς. διάψαλμα.

9 τους ποδας B^{sc.b}R] τον ποδα N^{c.a} 10 om και N^R 11 πακιδα N^R
N* (παγ. N^{c.a}) | ενωπιον] επι τον νωτον N^{c.a}R 13 αποδωσω σοι
τας ευχας μου] τας ευχ. μου αποδ. N* αποδ. τας ευχ. μου N^{c.a} 15 μεμ-
σαλωμενα R* | ποιησω] ανοισω Bab N^{c.a}R 16 διηγησομαι] + υμιν N^{c.a}R |
κυριον] θν N^{c.a} 18 καρδια] + μου N^R | εισακουσατω] + μου N^{c.a} (om N^{c.b}) |
Κυριος] ο θεος R 19 προσεσχεν] pr και R | προσευχης] δεησεως
N^{c.a}R 20 os ουκ...LXVIII 3 υποστασις resc R^a | μου B^{sc.a}R^a]
αυτου N* — Stich 38 B 40 N 36 R^{vid} LXVI 1 ψαλμος] ωδη R^a |
τω Δαυειδ] ωδης N 2 ημας 3°] + και ελεησαι ημας N^{c.a} | om διαψαλμα
R^a

- Ε 3 τοῦ γνῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδὸν σου, 3
 καὶ ἐν πᾶσιν ἔθνεσιν τὸ σωτήριόν σου
 4 ἐξομολογησάσθωσαν λαοί, ὁ θεός, 4
 ἐξομολογησάσθωσαν λαοὶ πάντες.
 5 εὐφρανθήτωσαν καὶ ἀγαλλιάσθωσαν ἔθνη, 5
 ὅτι κρινεῖς λαοὺς ἐν εὐθύτητι, ^{καὶ πᾶσι λαοῖς}
 καὶ ἔθνη ἐν τῇ γῇ ὁδηγήσεις. διάψαλμα.
 6 ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοί, ὁ θεός, 6
 ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες.
 7 γῇ ἔδωκεν τὸν καρπὸν αὐτῆς· 7
 ἐυλόγησαι ἡμᾶς ὁ θεός ὁ θεός ἡμῶν, ^{καὶ ἡμεῖς ἐυλόγησάμεθα τὸν} 8 ἐυλόγησαι ἡμᾶς ὁ θεός,
 καὶ φοβηθήτωσαν αὐτὸν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς.

ΞΖ'

Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυεὶδ, ψαλμὸς ψδῆς.

- 2 Ἀναστήτω ὁ θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, 2
 καὶ φυγέτωσαν οἱ μισοῦντες αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.
 3 ὥς ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν· 3
 ὥς τίκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός,
 οὕτως ἀπόλονται οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ.
 4 καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν, διάψαλμα. 4
 ἀγαλλιάσθωσαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ,
 τερφθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ.
 5 ᾄσατε τῷ θεῷ, ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· 5
 ὁδοποιήσατε τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ δυσμῶν· Κύριος ὄνομα
 αὐτοῦ·
 καὶ ἀγαλλιάσθε ἐνώπιον αὐτοῦ.
 6 ταραχθήσονται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, 6
 τοῦ πατρὸς τῶν ὀρφανῶν καὶ κριτοῦ τῶν χρηῶν·
 ὁ θεός ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ.

NR 3 καὶ ἐν πᾶσιν ἔθνεσιν] καὶ ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς N* ἐν πᾶσι (sic) ἔθνεσιν N^{c.a}
 ἐν πᾶσιν ἔθνεσιν R^a 4 ἐξομολογησάσθωσαν 1°, 2°] + σοι B^{ab} NR^a 5 ^{οτι}
 + κρινεὶ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσυνῇ N* (om N^{c.a}) [κρινεῖς] κρινεὶ NR^a |
 ὁδηγήσει N | om διαψαλμα R^a — Stich 14 B 15 N (de R non liquet)
 LXVII 2 ἀπο προσώπου αὐτοῦ οἱ μισ. αὐτὸν R^a 3 ἐκλείπει B* N (ἐκ-
 λειπεί B^{ab}) | ἀπολονται] ἀπολονται R^a 4 om διαψαλμα B* fort NR^a |
 ἀγαλλιάσθωσαν] πρὶ καὶ N* (om N^{c.a}) 5 om καὶ ἀγαλλιάσθε ἐνώπιον
 αὐτοῦ N* (hab κ. ἀγαλλιάσθαι ἐν. αὐτοῦ N^{c.a}) 6 ταραχθήσονται] τα-
 ραχθητῶσαν N¹ (-θητῶσαν N*) R^a

- 7 ὁ θεὸς κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ, ἐξάγων πεπεδημένους ἐν ἀνδρία,
ὁμοίως τοὺς παραπικραίνοντας, τοὺς κατοικοῦντας ἐν τά-
φοις.
- 8 ὁ θεός, ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι σε ἐνώπιον τοῦ λαοῦ σου,
ἐν τῷ διαβαίνειν σε τὴν ἔρημον, διάψαλμα.
- 9 ᾧ ἑσείσθη, καὶ γὰρ οἱ οὐρανοὶ ἔσταξαν ἀπὸ προσώπου τοῦ
θεοῦ τοῦ Σινά,
ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ.
- 10 βροχὴν ἐκούσιον ἀφοριεῖς, ὁ θεός, τῇ κληρονομίᾳ σου·
καὶ ἡσθένησεν, σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν.
- 11 τὰ ζῶά σου κατοικοῦσιν ἐν αὐτῇ,
ἡτοίμασας ἐν τῇ χρηστότητί σου τῷ πτωχῷ.
- 12 ὁ θεός ⁽¹²⁾κύριος δώσει ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει
πολλῇ,
- 13 ὁ βασιλεὺς τῶν δυνάμεων τοῦ ἀγαπητοῦ,
τοῦ ἀγαπητοῦ, καὶ ὠραιότητι τοῦ οἴκου διελέσθαι σκῦλα.
- 14 ἐὰν κοιμηθῇτε ἀνὰ μέσον τῶν κλήρων,
πτέρυγες περιστερᾶς περιηργυρωμένοι,
καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς ἐν χλωρότητι χρυσοῦ. διάψαλμα.
- 15 ἐν τῷ διαστελλεῖν τὸν ἐπουράνιον βασιλεῖς ἐπ' αὐτῆς,
χιονωθήσονται ἐν Σελμών.
- 16 ὄρος τοῦ θεοῦ ὄρος πῖον,
ὄρος τετυρωμένον, ὄρος πῖον.
- 17 ἵνα τί ὑπολαμβάνετε, ὄρη τετυρωμένα;
τὸ ὄρος ὃ εὐδόκησεν ὁ θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ·
καὶ γὰρ ὁ κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.
- 18 τὸ ἄρμα τοῦ θεοῦ μυριοπλάσιον,
χιλιάδες εὐθηνούντων·
ὁ κύριος ἐν αὐτοῖς ἐν Σινά, ἐν τῷ ἁγίῳ.
- 19 ἀναβάς εἰς ὕψος ἡχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν,

7 ἀνδρεία B^{ab} 8 τὴν ἐρημον] ἐν τῇ ἐρημῳ R^a | om διαψαλμα R^R
R^a 9 om του Σινα...του θεου R^{*} (hab R^{c.a}) | τουτο Σινα B^{ab} (το
superscr) 10 βροχὴν] βρωσιν R^a | εκουσιαν R^{c.a} R^a | τὴν κληρονο-
μιαν R^a 12 om ο θς B^{b2} post θς distinx R^{c.a} 13 om του αγαπητου
(2°) R^R R^a | και ωρ. B R^{c.b}] τη ωρ. R^{c.a} R^a | διελεσθε B^{ab} 14 μεσον]
μεσα R^a | περιαργυρωμεναι R^a | χρυσον R^a | om διαψαλμα R^a 15 Σελμω R^a
17 υπολαμβάνεται B^{*} (-τε B^{ab}) R^{*} | om ο θεος R^{*} 18 ο κυριος] om ο R^{c.a} R^a |
Σινα R^{*} Σιναιν R^a 19 αναβας] ανεβης B^{ab} R^{c.a} (ανεβη R^{*}) R^a | ηχμαλω-
τευσεν R^{*} (-σας R^{c.a})

- B ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώπῳ,
καὶ γὰρ ἀπειθοῦντες τοῦ κατασκευῶσαι.
20 Κύριος ὁ θεὸς εὐλογητός, εὐλογητός Κύριος ἡμέραν καθ' ἡμέραν,
καὶ κατενοδώσει ἡμῖν ὁ θεὸς τῶν σωτηριῶν ἡμῶν. διάψαλμα.
21 ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ θεὸς τοῦ σώζειν,
καὶ τοῦ κυρίου αἱ διέξοδοι τοῦ θανάτου.
22 πλὴν ὁ θεὸς συνθλάσει κεφαλὰς ἐχθρῶν αὐτοῦ,
κορυφὴν τριχὸς διαπορευομένων ἐν πλημμυεῖαις αὐτοῦ.
23 εἶπεν Κύριος Ἐκ Βασάν ἐπιστρέψω,
ἐπιστρέψω ἐν βυθοῖς θαλάσσης.
24 ὅπως ἂν βαφῇ ὁ πούς σου ἐν αἵματι,
ἡ γλῶσσα τῶν κυνῶν σου ἐξ ἐχθρῶν παρ' αὐτοῦ.
25 ἐθεωρήσαν αἱ πορίαι σου, ὁ θεός, αἱ πορίαι τοῦ θεοῦ μου τοῦ βασιλέως τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ.
26 προέφθασαν ἄρχοντες ἐχόμενοι ψαλλόντων,
ἐν μέσῳ νεανίδων τυμπανιστριῶν.
27 ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν θεόν, τὸν κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραὴλ.
28 ἐκεῖ Βενιαμὲν νεώτερος ἐν ἐκστάσει, ἄρχοντες Ἰουδα ἡγεμόνες αὐτῶν,
ἄρχοντες Ζαβουλών,
ἄρχοντες Νεφθαλεί.
29 ἔντειλαι, θεός, τῇ δυνάμει σου, δυνάμωσον, ὁ θεός, τοῦτο ὃ κατηρτίσω ἡμῖν.
30 ἀπὸ τοῦ ναοῦ σου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ σοὶ οἴσουσιν βασιλεῖς δῶρα.
31 ἐπιτίμησον τοῖς θηρίοις τοῦ καλάμου
ἡ συναγωγὴ τῶν ταύρων ἐν ταῖς δαμάλεσιν τῶν λαῶν
τοῦ μὴ ἀποκλεισθῆναι τοὺς δεδοκιμασμένους τῷ ἀργυρίῳ.

NR 19 ἀνθρωπῳ B^b] ἀνθρωποις B^aNR^a | ἀπειθουντες Bab (απιθ. B^{*})] ἀπειθουντας N^{c.a} (απιθ.) R^a 20 ἡμερα και ἡμερα R^a | om και NR^a | om διαψαλμα R^a 21 ο θεος 2^ο BN^{c.a}R^a] om ο N^{*} | σωζειν] σωσαι R^a | του κυριου] + κυ N^{c.a}R^a 22 πλημμυεiais (-λειαις Bab) BN^{c.a}R^a vid] πλημμελια N^{*} | αυτου 2^ο] αυτων Bab N^{c.a}R^a om N^{*} 25 πορραι bis] πορραι Bab N | βασιλεως] + μου N^{c.a} 26 εχομενα NR^a 27 τον κυριον] om τον N^{c.a}R^a 28 om αρχοντες Ιουδα ηγ. αυτων N^{*} (hab N^{c.a}) | Νεφθαλειμ N Νεφθαλειν R^a 29 θεος] pr ο Bab NR^a | κατηρτισω] κατηργασω N^{c.a} κατηργασω R^a | ημιν] pr εν R^a 30 επ R^a 31 δαμαλεσι B^{vid} | των λαων] λαων sup ras N¹ του λαου R^a (των λαων R^b) | om μη N^{c.a}R^a | αποκλεισθηναι] εκκλεισθηναι N^{c.a}R^a

διασκόρπισον ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα.

B

32 ἤξουσιν πρέσβεις ἐξ Αἰγύπτου,

Αἰθιοπία προφθάσει χεῖρα αὐτῆς τῷ θεῷ.

33 αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς, ἄστατε τῷ θεῷ, ψάλατε τῷ κυρίῳ.
διάψαλμα.

34 ψάλατε τῷ θεῷ τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ
κατὰ ἀνατολάς.

ἰδοὺ δώσει ἐν τῇ φωνῇ αὐτοῦ φωνὴν δυνάμεως.

35 δότε δόξαν τῷ θεῷ·

ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἡ μεγαλοπρεπία αὐτοῦ,

καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐν ταῖς νεφέλαις.

36 θανμαστὸς ὁ θεὸς ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ·

• ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, αὐτὸς δώσει δύναμιν καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ
αὐτοῦ·

καὶ εὐλογητὸς ὁ θεός.

ΞΗ'

VIII
(IX)

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων·
τῷ Δαυεὶδ.

2 Σώσόν με, ὁ θεός, ὅτι εἰσῆλθοσαν ὕδατα ἕως ψυχῆς μου.

3 ἐνεπάγγην εἰς ἑλὺν βυθοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόστασις·

ἦλθον εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ καταγίγς κατεπόν-
τισέν με.

4 ἐκοπίασα κράζων, ἐβραγχίασεν ὁ λάρυγξ μου,

ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου ἀπὸ τοῦ ἐγγίzein ἐπὶ τὸν θεόν μου.

5 ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου οἱ μισοῦντές
με δωρεάν·

ἐκραταιώθησαν οἱ ἐχθροί μου οἱ ἐκδιώκοντές με ἀδίκως·

ἀ οὐχ ἤρπασα τότε ἀπετίννουν.

6 ὁ θεός, σὺ ἔγνωνς τὴν ἀφροσύνην μου,

καὶ αἱ πλημμελῖαι μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἐκρύβησαν.

32 θεω] κω Ν* (θω Ν^{c.a})

Ν^{c.a}) | om διαψαλμα R^a

ΒΝ^{c.a} R^a] κατ Ν* | om ιδου Ν* (hab Ν^{c.a}) | om εν ΝR^a

πρεπεια Bab

om και 2° Ν^{c.a} R^a — Stich 84 B 8o Ν (de R non liq)

επαγη R^a | ιλυν B^b] υλην B* Ν ιλην R | αποστασις R^a

σεν B* Ν* (εβραγχιασεν B^b Ν^{c.a} R) | εγγιζειν B^a (mg) b (txt) ΝR + με R

5 εκδιωκοντες] διωκοντες Ν

βησαν Ν^{c.a}

33 θεω] κω Ν* (θω Ν^{c.a}) | κυριω] θω Ν* (κω ΝR

34 om ψαλατε τω θεω Ν | θεω] κυριω R^a | κατα

35 μεγαλο-

πρεπεια Bab

26 οσίοις] αγίοις ΝR^a | Ισραηλ] pr του Ν* (om Ν^{c.a}) |

4 εβραγχνια-

6 πλημμελειαi B^b | εκρυβησαν] απεκρυ-

- Β 7 μὴ αἰσχυρθείησαν ἐπ' ἐμοὶ οἱ ὑπομένοντές σε, Κύριε τῶν δυνά- 7
μεων·
μὴ ἐντραπείησαν ἐπ' ἐμοὶ οἱ ζητοῦντές σε, ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ.
8 ὅτι ἔνεκα σου ὑπήνεγκα ὀνειδισμόν,
ἐκάλυψεν ἐντροπὴ τὸ πρόσωπόν μου·
9 ἀπηλλοτριωμένος ἐγενήθην τοῖς ἀδελφοῖς μου,
καὶ ξένος τοῖς υἱοῖς τῆς μητρὸς μου·
10 ὅτι ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με,
καὶ οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ.
11 καὶ συνέκαμψα ἐν νηστία τὴν ψυχὴν μου,
καὶ ἐγενήθη εἰς ὀνειδισμόν ἐμοί·
12 καὶ ἐθέμην τὸ ἔνδυμά μου σάκκον,
καὶ ἐγενόμην αὐτοῖς εἰς παραβολήν.
13 κατ' ἐμοῦ ἠδολέσχουν οἱ καθήμενοι ἐν πύλῃ,
καὶ εἰς ἐμέ ἔψαλλον οἱ πίνοντες τὸν οἶνον.
14 ἐγὼ δὲ τῇ προσευχῇ μου πρὸς σέ, Κύριε·
καιρὸς εὐδοκίας, ὁ θεός·
ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἑλέους σου
ἐπάκουσον, ἐν ἀληθείᾳ τῆς σωτηρίας σου.
15 σῶσόν με ἀπὸ πηλοῦ, ἵνα μὴ ἐνπαγῶ·
ῥυσθείην ἐκ τῶν μισούντων με καὶ ἐκ τοῦ βάθους τῶν ὑδάτων.
16 μὴ με καταποντισάτω καταγίς ὕδατος,
μηδὲ καταπιέτω με βυθός,
μηδὲ συνσχέτω ἐπ' ἐμέ φρέαρ στόμα αὐτοῦ.
17 εἰσακουσόν μου, Κύριε, ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεός σου·
κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτειρμῶν σου ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ·
18 ὅτι θλίβομαι, ταχὺ ἐπάκουσόν μου.
19 πρόσχες τῇ ψυχῇ μου καὶ λύτρωσαι αὐτήν,
ἔνεκα τῶν ἐχθρῶν μου ῥύσαι με.
20 σὺ γὰρ γινώσκεις τὸν ὀνειδισμόν μου

NR 7 εμοι bis] εμε B^{a?b}R | Κυριε] + κε NR 10 καταφαγεται] κατεφαγε
B^b κατεφαγεν N^{c,a}R 11 συνεκαμψα] συνεκαλυψα N^{c,a}R | νηστεια B^{ab} |
εγενηθη] + μοι R | ονειδισμους N^{c,a} | om εμοι R 12 εγενομην BN^{c,a}R]
εγενηθην N^{*} 13 πυλαις N^{c,a}R | τον οινον] om τον N^{c,a} 14 επακου-
σον] + μου B^{ab}R | σωτηριας σου] σωτηριας μου B 15 εμπαγω B^{ab} | του
βαθους] των βαθων N^{c,a}R^a 16 συνσχετω (συσχ. B^bN)] συνεχετω
B^{fort}R | στομα] pr το R 17 εισακουσον (οισακ. N^{*} εισακ. N^{l(vid)})]
επακουσον R | εμε] + γ (om και NR) μη αποστρεψης το προσωπον σου απο
του παιδου σου B^{ab} mg sup NR 18 ταχυ N^{*} 20 om γαρ N | τον ον.
sup ras R¹ | μου] εμου N^{*} (μου N^{c,a})

- καὶ τὴν αἰσχύνην μου καὶ τὴν ἐντροπὴν μου ἐναντίον σου πάντες οἱ θλίβοντές με.
- 21 ²¹ ὀνειδισμὸν προσεδόκησεν ἡ ψυχὴ μου καὶ ταλαιπωρίαν·
καὶ ὑπέμεινα συνλυπούμενον, καὶ οὐχ ὑπῆρξεν,
καὶ παρακαλοῦντα, καὶ οὐχ εὖρον.
- 22 ²² καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ βρῶμά μου χολήν,
καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ὄξος.
- 23 ²³ γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν εἰς παγίδα,
καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν καὶ εἰς σκάνδαλον·
- 24 ²⁴ σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν,
καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύνκαμψον·
- 25 ²⁵ ἔκχεον ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὀργήν σου,
καὶ ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς σου καταλάβοι αὐτούς.
- 26 ²⁶ γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτῶν ἡρημωμένη,
καὶ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν·
- 27 ²⁷ ὅτι ὃν σὺ ἐπάταξας αὐτοὶ κατεδίωξαν,
καὶ ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυμάτων μου προσέθηκαν.
- 28 ²⁸ πρόσθετες ἀνομίαν ἐπὶ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν,
καὶ μὴ εἰσελθέτωσαν ἐν δικαιοσύνῃ σου·
- 29 ²⁹ ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ βίβλου ζώντων,
καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν.
- 30 ³⁰ πτωχὸς καὶ ἄλγων εἰμι ἐγώ,
καὶ ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου σου ἀντελάβετό μου.
- 31 ³¹ αἰνέσω τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μετ' ᾧδῆς,
μεγαλυνῶ αὐτὸν ἐν αἰνέσει,
- 32 ³² καὶ ἄρῃσει τῷ θεῷ ὑπὲρ μόσχον νέον κέρατα ἐκφέροντα καὶ
ὀπλᾶς.
- 33 ³³ ἰδέτωσαν πτωχοὶ καὶ εὐφρανθήτωσαν,
ἐκζητήσατε τὸν θεὸν καὶ ζήσεσθε.

20 ἐναντίον] ἐνώπιον R 21 ψυχή B^{sc.a}R] καρδία N^{c.b} | συλλυ- NK
ποῦμενον B^b | καὶ οὐχ ὑπῆρξεν...οὐχ ευρον] καὶ οὐχ ευρον καὶ παρακ. καὶ
οὐχ ὑπῆρξεν N^{*} καὶ οὐχ ὑπῆρξεν καὶ παρακαλουντας (ita et R) καὶ οὐχ
ευρον N^{c.a} 23 πακίδα N 24 συγκάμψον B^b 25 ὁ θυμὸς τῆς
ὀργῆς σου καταλαβοὶ B^{sc.a}R] ὁ θυμὸς σου λαβοὶ N^{*} 26—32 om
γενηθήτω...οπλᾶς R^{*} (hab R^{a.mg}) 27 om ὃν R^a 28 εἰσελ-
θατώσαν R^a 30 om καὶ 2° N^{c.a} | om τοῦ προσώπου N^{c.a}R^a | ἀντε-
λάβετο] pr ὁ θεὸς NR^a 31 τοῦ θεοῦ] + μου N^{c.a} | μετ] μετὰ N^{*}
32 om ἐκφέροντα N^{*} (hab N^{c.a}) 33 ἐκζητήσατε] ζητήσατε R | θεοῦ]
κυριον R | ζήσεσθε B^{ab} (ζήσεσθαι B^{*})] ζήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν (υμῶν N^{c.a})
N^{*}R

- Ε 34 ὅτι εἰσήκουσεν τῶν πενήτων ὁ κύριος, 34
καὶ τοὺς πεπεδημένους αὐτοῦ οὐκ ἐξουδένωσεν.
35 αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, 35
θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν αὐτοῖς.
36 ὅτι ὁ θεὸς σώσει τὴν Σιών, 36
καὶ οἰκοδομηθήσονται αἱ πόλεις τῆς Ἰουδαίας,
καὶ κατοικήσουσιν ἐκεῖ καὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν.
37 καὶ τὸ σπέρμα τῶν δούλων αὐτοῦ καθέξουσιν αὐτήν, 37
καὶ οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατασκηνώσουσιν ἐν αὐτῇ.

ΞΘ'

Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυεὶδ εἰς ἀνάμνησιν, εἰς τὸ
ζῶσαί με Κύριον.

LXIX
(LXX)

- 2 Ὁ θεός, εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες· 2
3 αἰσχυνθείησαν καὶ ἐντραπείησαν οἱ ζητοῦντές μου τὴν ψυχὴν, 3
ἀποστραφείησαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ καταισχυνθείησαν οἱ βουλό-
μενοί μοι κακά·
4 ἀποστραφείησαν παρατίκα αἰσχυρόμενοι οἱ λέγοντές μοι 4
Εὖγε εὖγε.
5 ἀγαλλιάσθωσαν καὶ εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζη- 5
τούντές σε,
καὶ λεγέτωσαν διὰ παντός Μεγαλυνθήτω ὁ θεός, οἱ ἀγα-
πῶντες τὸ σωτήριόν σου.
6 ἐγὼ δὲ πτωχὸς καὶ πένης· ὁ θεός, βοηθήσόν μοι· 6
βοηθός μου καὶ ῥύστης μου εἶ σύ· Κύριε, μὴ χρονίσῃς.

Ο'

Τῷ Δαυεὶδ, υἱῶν Ἰωναδὰβ καὶ τῶν πρώτων
αἰχμαλωτισθέντων.

LXX
(LXX)

- 1 Ὁ θεός, ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, μὴ καταισχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα. 1
2 ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥύσαι με καὶ ἐξελοῦ με, 2

- NR 34 εξουδενώσει N* (-σεν N^{c,a}) R 35 ερποντα εν αυταις BN^{c,a}R] περατα
της γης N* 36 Σειων N 37 αυτου 2^ο σοι N — Stich 76 B 75 N
(de R non liq) LXIX 1 om εις το σωσαι με Κυριον R 2 προσχες]
+ κ̅ εις το βοηθησαι μοι σπενσον Ba⁷b⁷mg inf N^{c,a}R + κ̅ εις το β. μ. θελησον N*
3 αισχυνθειησαν] αισχυνθητωσαν NR | εντραπειησαν] εντραπητωσαν NR | την
ψυχην μου N^{c,a}R | βουλομενοι] λογιζομενοι R 4 αποστραφειησαν] αποστρα-
φητωσαν R 5 και ευφρανθητωσαν sup ras R^b | σε] + κ̅ N^{c,a}R | θεος] κυριος
R 6 πτωχος] + ειμι N^{c,a} | πενης] + ειμι R | βοηθησον] βοηθει R | ρυστης]
υπερασπιστης R | συ ει R — Stich 9 B 10 NR LXX 1 τω (του R)
Δαυειδ] + ψαλμος NR | υιων] pr των R | Ιωναδαβ] Αμναδαμ R | om ο θεος
NR | ηλπισα] + κ̅ NR 2 om και εξελον με N* (hab η εξ. με N^{c,a})

- κλῖνον πρὸς με τὸ οὖς σου καὶ σῶσόν με.
 3 ³γενοῦ μοι εἰς θεὸν ὑπερασπιστήν,
 εἰς τόπον ὄχυρόν τοῦ σῶσαί με·
 ὅτι στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου εἶ σύ.
 4 ⁴ὁ θεός, ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς ἁμαρτωλοῦ,
 ἐκ χειρὸς παρανομούντος καὶ ἀδικούντος·
 5 ⁵ὅτι σὺ εἶ ἡ ὑπομονή μου, κύριε·
 Κύριος ἡ ἐλπίς μου ἐκ νεότητός μου.
 6 ⁶ἐπὶ σὲ ἐπεστηρίχθην ἀπὸ γαστροῦ,
 ἐκ κοιλίας μητρός μου σὺ μου εἶ σκεπαστής·
 ἐν σοὶ ἡ ὑμνησίς μου διὰ παντός.
 7 ⁷ὥσεί τέρας ἐγενήθην τοῖς πολλοῖς,
 καὶ σὺ βοηθὸς κραταῖός.
 8 ⁸πληρωθήτω τὸ στόμα μου αἰνέσεως,
 ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου,
 ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρεπίαν σου.
 9 ⁹μὴ ἀπορίψῃς με εἰς καιρὸν γήρους,
 ἐν τῷ ἐκλιπεῖν τὴν ἰσχύν μου μὴ ἐνκαταλίπῃς με.
 10 ¹⁰ὅτι εἶπαν οἱ ἐχθροί μου ἐμοί,
 καὶ οἱ φυλάσσοντες τὴν ψυχὴν μου
 11 ἐβουλεύσαντο ἐπὶ τὸ αὐτό, ¹¹λέγοντες Ὁ θεὸς ἐνκατέλιπεν αὐτόν·
 καταδιώξατε καὶ καταλάβετε αὐτόν,
 ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ ρυόμενος.
 12 ¹²ὁ θεός, μὴ μακρύνῃς ἀπ' ἐμοῦ,
 13 ¹³αἰσχυνθῆτωσαν καὶ ἐκλιπέτωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντες τὴν ψυ-
 χήν μου, ¹³περιβαλέσθωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντροπήν οἱ ζητοῦντες τὰ
 κακά μου.
 14 ¹⁴ἐγὼ δὲ διὰ παντὸς ἐλπῶ,

3 εἰς τοπον] pr και ΝR | εἰστεp. R* 4 ο θεος]+μου ΝR | εκ 2^ο] pr ΝR
 και R 5 Κυριος] Κυριε R 6 ἐπεστηριχθην] ἐπεριφην R | απο γα-
 στρος] εκ ματρος (sic) R | μητρος] pr της R | μου ει σκεπαστης ΒS] ει μοι
 υπερασπιστης μου R* | υμνησις] υπομνησις S 7 βοηθος]+μου N^{c,a}R
 8 αινεσεως]+Κυριε R | om οπως υμν. την δ. σου S* (hab N^{c,a}) | την μεγα-
 λοπρεπιαν (-πειαν B^{ab}) B* N^{c,a}R] της μεγαλοπρεπιας S* 9 απορριψης
 Ba^{ab}N | γηρωσ S* (γηρους N^{c,a}) | εκλιπειν S (εκλιπιν B*)] εκλειπειν Bab |
 ισχυν] ψυχην S | εγκαταλιπης Ba^{ab}N 11 εγκατελιπεν Ba^{ab}N | ρυομενος]
 +αυτον R 12 ο θεος]+μου Bab N^{c,a}R | εμου]+ο θς μου εις την βοηθειαν
 μου προσχες ΝR 13 εκλιπετωσαν (εκλειπ. B^{ab})] εντραπετωσαν R | τα
 κακα] om τα R 14 ελπιω] επι σε ελπιω S* R ελπιω επι σε N^{c,a}

- B καὶ προσθήσω ἐπὶ πᾶσαν τὴν αἰνέσιν σου.
 15 τὸ στόμα μου ἐξαγγελεῖ τὴν δικαιοσύνην σου, 15
 ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου,
 ὅτι οὐκ ἔγνων πραγματίας.
 16 εἰσελεύσομαι ἐν δυναστείᾳ Κυρίου· 16
 Κύριε, μνησθήσομαι τῆς δικαιοσύνης σου μόνου.
 17 ἐδίδαξάς με, ὁ θεός, ἐκ νεότητός μου, 17
 καὶ μέχρι νῦν ἀναγγελῶ τὰ θαυμάσιά σου,
 18 καὶ ἕως γήρους καὶ πρεσβείου· ὁ θεός, μὴ ἐγκαταλίπῃς με 18
 ἕως ἂν ἀπαγγείλω τὸν βραχίονά σου πάσῃ τῇ γενεᾷ τῇ
 ἐρχομένη,
 τὴν δυναστείαν σου 19 καὶ τὴν δικαιοσύνην σου, 19
 ὁ θεός, ἕως ὑψίστων, ἃ ἐποίησας μεγαλεῖα.
 ὁ θεός, τίς ὅμοιός σοι;
 20 ὅτι ἔδειξάς μοι θλίψεις πολλὰς καὶ κακά, 20
 καὶ ἐπιστρέψας ἐξωποιοήσας με, ^{ἐκ τῶν πολλῶν ἐν τῇ καρδίᾳ μου}
 καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με, 21 πλεο- 21
 νάσας τὴν δικαιοσύνην σου.
 καὶ ἐπιστρέψας παρεκάλεσάς με,
 καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων πάλιν ἀνήγαγές με.
 22 καὶ γὰρ ἐξομολόγησomaί σοι ἐν σκεύει ψαλμοῦ τὴν ἀλήθειάν 22
 σου,
 ψαλῶ σοι, ὁ θεός, ἐν κιθάρα, ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ.
 23 ἀγαλλιάσονται τὰ χεῖλη μου ὅταν ψάλω σοι, 23
 καὶ ἡ ψυχὴ μου ἦν ἐλυτρώσω.
 24 ἔτι δὲ καὶ ἡ γλῶσσά μου ὅλην τὴν ἡμέραν μελετήσῃ τὴν δικαιο- 24
 σύνην σου,
 ὅταν αἰσχυρθῶσιν καὶ ἐντραπῶσιν οἱ ζητοῦντές τὰ κακά μοι.

NR 15 ἐξαγγελεῖ] ἀναγγελεῖ N^c -γελλεῖ R* | πραγματίας] γραμματίας BabN^c
 (-τίας) 16 δυναστεία BabN^c 17 ἐδίδαξας με ὁ θεός] ο θς μου α ἐδιδ. με
 N^c.a | νυν] pr του N^c.a | ἀναγγελλω] ἀπαγγελλω N^c ἀπαγγελλω R 18 γήρως
 Bab | πρεσβίου B* (πρεσβείου BabN^c) | ο θεός]+μου N^c.a | ἐγκαταλίπῃς Ba²b
 ἐγκατελίπες R | om αν N* (hab N^c.a) R* ου Ra | ἀπαγγείλω] ἀπαγγελλω
 R* | παση τη γενεα] τη γενεα παση N^c.a παση γενεα γενεα (sic) R | ἐρχο-
 μενη] ἐπερχομενη R | δυναστείαν Bab 19 ἐποίησας]+μοι N^c.a | μεγαλεῖα]
 τα θαυμασια σου R 20 οτι] οσας N^c.a | κακα] κακας R 21 πλεονασας]
 ἐπλεονασας NR (inc stich)+επ εμε R | δικαιοσυνην] μεγαλωσυνην R | om
 και εκ των αβ. π. ἀνηγαγες με N^c | αβυσσων]+της γης NR 22 και γαρ]
 +εγω BabNR | om εν σκευει ψαλμου N^c | σκευει] σκευεσιν R | ο θς ψαλω σοι
 N^c | αγιος Ισραηλ R* — Stich 53 B 51 N^c 52 R

ΟΑ'

B

Eis Σαλομών.

- 1 Ὁ θεός, τὸ κρίμα σου τῷ βασιλεῖ δός,
καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῷ νῷ τοῦ βασιλέως,
2 ² κρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ καὶ τοὺς πτωχοὺς σου
ἐν κρίσει.
3 ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ σου καὶ οἱ βουνοί.
4 ⁴ ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖ τοὺς πτωχοὺς ⁵ τοῦ λαοῦ.
καὶ σώσεις τοὺς υἱοὺς τῶν πενήτων,
καὶ ταπεινώσει συκοφάντην.
5 ⁵ καὶ συνπαραμενεῖ τῷ ἡλίῳ,
καὶ πρὸ τῆς σελήνης γενεὰς γενεῶν.
6 ⁶ καὶ καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον,
καὶ ὥσει σταγόνες στάζουσαι ἐπὶ τὴν γῆν.
7 ⁷ ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη,
καὶ πλήθος εἰρήνης ἕως οὗ ἀνταναιρεθῇ ἡ σελήνη.
8 ⁸ καὶ κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης,
καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης.
9 ⁹ ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦνται Αἰθίοπες,
καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ χοῦν λίξουσιν.
10 ¹⁰ βασιλεῖς Θαρσεῖς καὶ αἱ νῆσοι δῶρα προσοίσουσιν,
βασιλεῖς Ἀράβων καὶ Σαβὰ δῶρα προσάξουσιν.
11 ¹¹ καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ βασιλεῖς,
πάντα τὰ ἔθνη δουλεύσουσιν αὐτῷ.
12 ¹² ὅτι ἐρύσατο πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου,
καὶ πένητα ᾧ οὐχ ὑπῆρχεν βοηθός.
13 ¹³ φείσεται πτωχοῦ καὶ πένητος,
καὶ ψυχὰς πενήτων σώσει.
14 ¹⁴ ἐκ τόκου καὶ ἐξ ἀδικίας λυτρώσεται τὰς ψυχὰς αὐτῶν,
καὶ ἔντιμον τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτοῦ.

LXXI 1 Σαλωμων Bab N Σαλομωνα R + ψαλμος R | τω 2^ο ω R | νω του NRT
 βασιλεως sup ras B^{1a2} 2 λαον] λεων R 3 αναλαβετωσαν N^{c.a} R |
 om σου N 4 εν δικαιοσυνη] om εν R* δικαιοσυνην N^{c.a} R^a | σωσει
 Bab NRT 5 συμπαραμενει B^{a2b} R 6 om και 1^ο N^{c.a} T | ως] ωσει
 NRT | της γης T 7 ου] του N* (ου N^{1.c.a}) 8 κατακυριευση T 10 αι
 νησοι] om αι RT | προσοισουσιν] προσαξουσιν N* (προοισ. N^{c.a}) προσοισωσιν
 T | προσαξωσιν T 11 προσκυνησωσιν T | αυτω 1^ο αυτον R | βασιλεις]
 + της γης NRT | δουλεισωσιν T 12 ερυσατο Bab NR | om εκ χειρος N^{c.a}
 om χειρος T 14 λυτρωσεται T | αυτων 2^ο αυτου RT | αυτου] αυτων NRT

- B ¹⁵ καὶ ζήσεται καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἐκ τοῦ χρυσίου τῆς Ἀραβίας, 15
καὶ προσεύξονται περὶ αὐτοῦ διὰ παντός,
ὅλην τὴν ἡμέραν εὐλογήσουσιν αὐτόν.
¹⁶ ἔσται στήριγμα ἐν τῇ γῇ ἐπ' ἄκρων τῶν ὀρέων· 16
ὑπερарθῆσεται ὑπὲρ τὸν Λίβανον ὁ καρπὸς αὐτοῦ,
καὶ ἐξανθήσουσιν ἐκ πόλεως ὥσεί χόρτος τῆς γῆς.
¹⁷ ἔστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας, 17
πρὸ τοῦ ἡλίου διαμενεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
καὶ εὐλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς,
πάντα τὰ ἔθνη μακαριοῦσιν αὐτόν.
¹⁸ εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος, 18
¹⁹ καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ 19
εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·
καὶ πληρωθήσεται τῆς δόξης αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῇ.
γένοιτο, γένοιτο.

²⁰ Ἐξέλιπον οἱ ὕμνοι Δαυεὶδ τοῦ υἱοῦ Ἰεσσαί.

20

NR T 15 εὐλογησωσιν T 16 αὐτου] αὐτων T | ἐξανθῶσιν T 17 ἐστω]
ἐσται T | αὐτου 1° B^N* c.b RT] του κυ B^{c.a} | εὐλογηθησονται] ἐνευλογ. B^{c.a} RT
18 Ἰσραὴλ] pr του R 19 εὐλογητον] εὐλογημενον B^{c.a} | om εἰς τον αἰωνα
(1°)...της δοξης αὐτου B* (hab B^{c.a}) | πασα η γη B^{c.a} RT] ἐν παση τη γη B*
20 ἐξελεῖπον T | του υἱου] om του T — Stich 41 B 40 B 42 R

III

OB'

B

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

- 1 Ὡς ἀγαθὸς τῷ Ἰσραὴλ ὁ θεός, τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ.
- 2 ἔμου δὲ παρὰ μικρὸν ἔσαλεύθησαν οἱ πόδες,
παρ' ὀλίγον ἐξεχύθη τὰ διαβήματά μου.
- 3 ὅτι ἐζήλωσα ἐπὶ τοῖς ἀνόμοις, εἰρήνην ἀμαρτωλῶν θεωρῶν.
- 4 ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνάνευσις ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν,
καὶ στερέωμα ἐν τῇ μάστιγι αὐτῶν.
- 5 ἔν κόποις ἀνθρώπων οὐκ εἰσίν,
καὶ μετὰ ἀνθρώπων οὐ μαστιγωθήσονται.
- 6 διὰ τοῦτο ἐκράτησεν αὐτοὺς ἡ ὑπερηφανία,
περιβάλλοντο ἀδικίαν καὶ ἀσέβειαν αὐτῶν.
- 7 ἐξελεύσεται ὡς ἐκ στέατος ἡ ἀδικία αὐτῶν,
διήλθον εἰς διάθεσιν καρδίας.
- 8 διενοήθησαν καὶ ἐλάλησαν ἐν πονηρίᾳ,
ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος ἐλάλησαν.
- 9 ἔθεντο εἰς οὐρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν,
καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν διήλθεν ἐπὶ τῆς γῆς.
- 10 διὰ τοῦτο ἐπιστρέψει ὁ λαός μου ἐνταῦθα,
καὶ ἡμέραι πλήρεις εὑρεθήσονται αὐτοῖς,
- 11 καὶ εἶπαν Πῶς ἔγνω ὁ θεός;
καὶ εἰ ἔστιν γνῶσις ἐν τῷ ὑψίστῳ;
- 12 ἰδοὺ ἀμαρτωλοὶ καὶ εὐθηνοῦνται
εἰς τὸν αἰῶνα κατέσχον πλούτου.
- 13 καὶ εἶπα Ἄρα ματαίως ἐδικαίωσα τὴν καρδίαν μου,
καὶ ἐνιψάμην ἐν ἀθόοις τὰς χεῖράς μου,
- 14 καὶ ἐγενόμην μεμαστιγωμένος ὅλην τὴν ἡμέραν,
καὶ ὁ ἔλεγχός μου εἰς τὰς πρωίας.

LXXII 1 τῷ Ἰσρ. ο θεος] ο θς τῷ Ἰσρ. N^{c.a} ρ θεος του Ἰσρ. RT | ευθεσι BNRT
 BNRT 4 om εν ιο N* (hab N^{c.a}) R 6 υπερηφανια] + εις τελος N^{c.a}
 (ras N^{c.b}) T | ασεβειαν και αδικιαν N* (αδ. και ασ. N^{c.a}) | ασεβιαν T | αυ-
 των] εαυτων T 7 ως] ωσει N* (ως N^{c.a}) | διηλθοσαν RT 8 ελαλη-
 σαν] σ non inst Bb | εν πονηρια] πονηρα T 10 δια του B* (δ. τουτο
 Bab (vid)) | ημεραι] pr αι N^{c.a} T | αυτοις] pr εν BNRT 11 ειπον T | ει
 εστιν] εστιν R 12 αμαρτωλοι] pr ουτοι Bab^{mg} BNRT | ευθηνουνται N^{c.a}
 ευθηνουντες RT 13 ειπα] ειπον T

- Β 15 εἰ ἔλεγον Διηγῆσομαι οὕτως, 15
 ἰδοὺ τῇ γενεᾷ τῶν υἱῶν σου ἡσυνθέτηκα.
 16 καὶ ὑπέλαβον τοῦ γνῶναι. 16
 τοῦτο κόπος ἐναντίον μου,
 17 ὥς εἰσελθῶ εἰς τὸ ἁγιαστήριον τοῦ θεοῦ, 17
 καὶ συνῶ εἰς τὰ ἔσχατα.
 18 πλὴν διὰ τὰς δολιότητας ἔθου αὐτοῖς. 18
 19 πῶς ἐγένοντο εἰς ἐρήμωσιν; 19
 ἐξάπινα ἐξέλιπον, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.
 20 ὥσεί ἐνύπνιον ἐξεχειρομένου, 20
 κύριε, ἐν τῇ πόλει σου τὴν εἰκόνα αὐτῶν ἐξουδενώσεις.
 21 ὅτι ἠψφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ οἱ νεφροί μου ἡλλοιώθησαν. 21
 22 καὶ ἐγὼ ἐξουδενωμένος καὶ οὐκ ἔγνων, 22
 κτηνώδης ἐγενόμην παρὰ σοί.
 23 καὶ ἐγὼ διὰ παντὸς μετὰ σοῦ. 23
 ἐκράτησας τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου,
 24 ἐν τῇ βουλῇ σου ὠδήγησάς με, 24
 καὶ μετὰ δόξης προσελάβου με.
 25 τί γάρ μοι ὑπάρχει ἐν τῷ οὐρανῷ; 25
 καὶ παρὰ σοῦ τί ἠθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς;
 26 ἐξέλειπεν ἡ καρδία μου καὶ ἡ σὰρξ μου, ὁ θεὸς τῆς καρδίας μου, 26
 καὶ ἡ μερίς μου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.
 27 ὅτι ἰδοὺ οἱ μακρύνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ σοῦ ἀπολοῦνται. 27
 ἐξωλέθρευσας πάντα τὸν πορνέοντα ἀπὸ σοῦ.
 28 ἔμοι δὲ τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ κυρίῳ ἀγαθὸν ἐστίν, 28
 τίθεσθαι ἐν τῷ κυρίῳ τὴν ἐλπίδα μου,
 τοῦ ἐξαγγεῖλαι πάσας τὰς αἰνέσεις σου
 ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών.

NR T 15 της γενεα R* (της γενεας Ra) | ησυνθετηκα BN* c.b] ησυνθετηκας N^{c.a} R* vid
 (ras penitus Ra) ησυνθετικας T 16 τουτο...μου bis scr R | κοπος] + εστιν
 Bab^{mg} N^{c.a} RT | εναντιον] ενωπιον N^{c.a} RT | μου] εμου N^{c.a} 17 εως] + ου
 N^{c.a} RT | om εισελθω... συνω R | εσχατα] + αυτων N^{c.a} R (εις τα εσχ. αυτ.
 bis scr R*) T 18 δολιοτητας] + αυτων N^{c.a} RT | αυτοις] + κακα N^{c.a} (ras
 N^{c.b}) T + κατεβαλες αυτους εν τω επαρθηναι Bab^{mg} NR + κατεβαλας αυτ. εν
 τω επ. T 19 distinx post εξαπινα N^{c.a} T | εξελειπον T 20 εξεχειρο-
 μενων T | εικοναν N* (-να N^{c.a}) | εξουδενωσης T 21 ηψφρανθη] εξεκαυθη
 N^{c.a} RT 22 εγενομην] εγεννηθην NT 24 εν] pr 5 N^{c.a} T | δοξας R |
 προελαβου R* 25 υπαρχει] εστιν R 26 εξελειπεν T 27 om
 εαυτους R | εξωλοθρ. B^b εξολεθρ. T | πορνευοντα] εκπορν. R* 28 το
 προσκολλασθαι] του προσκολλας (sic) R | τω κυριω 1°] τω θω NT τω θεω| τω
 θεω R* (om τω θ. 1° Ra) | Σειων T — Stich 55 BNR^{vid} 56 T

ΟΙ'

B

Συνέσεως τῷ Ἀσάφ.

- 1 ἵνα τί ἀπόσω, ὁ θεός, εἰς τέλος;
 ὠργίσθη ὁ θυμός σου ἐπὶ πρόβατα νομῆς σου;
 2 ² μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου ἧς ἐκτίσω ἀπ' ἀρχῆς·
 ἐλυτρώσω ῥάβδον κληρονομίας σου,
 ὄρος Σιών τοῦτο ὃ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ.
 3 ³ ἔπαρον τὰς χεῖράς σου ἐπὶ τὰς ὑπερηφανίας αὐτῶν εἰς τέλος,
 ὅσα ἐπονηρεύσατο ὁ ἐχθρὸς ἐν τοῖς ἁγίοις σου.
 4 καὶ ἐνεκαυχήσαντο οἱ μισοῦντές σε ἐν μέσῳ τῆς ἑορτῆς σου,
 5 ὥς εἰς τὴν εἰσοδὸν ὑπεράνω·
 6 ὡς ἐν δρυμῷ ξύλων ἀξίναις ἐξέκοψαν τὰς θύρας αὐτῆς·
 ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέρραξαν αὐτήν.
 7 ⁷ ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ τὸ ἁγιαστήριόν σου·
 εἰς τὴν γῆν ἐβεβήλωσαν τὸ σκηνώμα τοῦ ὀνόματός σου.
 8 ⁸ εἶπαν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἡ συγγενία αὐτῶν ἐπὶ τὸ αὐτό
 Δεῦτε καὶ καταπαύσωμεν τὰς ἑορτὰς Κυρίου ἀπὸ τῆς γῆς.
 9 ⁹ τὰ σημεῖα ἡμῶν οὐκ εἶδομεν,
 οὐκ ἔστιν ἔτι προφήτης, καὶ ἡμᾶς οὐ γνώσεται ἔτι.
 10 ¹⁰ ἕως πότε, ὁ θεός, ὀνειδιεῖ ὁ ἐχθρὸς;
 παροξυνεῖ ὁ ὑπεναντίος τὸ ὄνομά σου εἰς τέλος;
 11 ¹¹ ἵνα τί ἀποστρέφεις τὴν χεῖρά σου
 καὶ τὴν δεξιάν σου ἐκ μέσου τοῦ κόλπου σου εἰς τέλος;
 12 ¹² ὁ δὲ βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος,
 εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.
 13 ¹³ σὺ ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν,
 σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος·

LXXIII 1 απωσω ο θεος] ο θς απωσω N^{c.a}T απωσω ημας ο θεος R NRT2 Σειων T 3 οσα B* N^{c.a}RT] οσας Bab N* | τοις αγιοις] τω αγιω N^{c.a}T4 εορτης] οργης N* (εορτ. N^{c.a}) | σου] + εθεντο τα σημεια αυτων σημεια και ουκεγνωσαν Bab mg inf NRT 5 εισοδον] οδον N* εξοδον N^{c.a}Ra T | εξεκοψαν]διεκοψαν N* (εξεκ. N^{c.a}) 6 πελυκι T 7 om ενεπυρισαν...σου (1°) R8 ειπον T | η συγγενια (-νεια Bab)] αι συγγενειαι N^{c.a}T (-νιαι) | om καιBab N* (hab N^{c.a}) R | τας εορτας] pr πασας N^{c.a}RT | Κυριου] του θυ NRT

9 ημων] αυτων T | ειδομεν] ειδαμεν (?ιδ.) R ιδομεν T | ουκ εστιν] pr και R

10 om ο θεος N* (hab superscr N¹) 11 χειραν R | om και την δεξιανσου N* (hab N^{c.a}) 12 βασιλευς] pr θεος Bab NRT 13 δυναμει]δυναστεια N* (δυναμ. N^{c.a})

- 14 ἔδωκας αὐτὸν βρῶμα λαοῖς τοῖς Αἰθίοσιν. 14
 15 σὺ διέρρηξας πηγὰς καὶ χειμάρρους, 15
 16 σὴ ἐστὶν ἡ ἡμέρα, καὶ σὴ ἐστὶν ἡ νύξ· 16
 σὺ κατηρτίσω ἥλιον καὶ σελήνην.
 17 σὺ ἐποίησας πάντα τὰ ὄρια τῆς γῆς· 17
 θέρος καὶ ἔαρ σὺ ἐποίησας· 18 μνήσθητι ταύτης τῆς κτίσεώς 18
 σου.
 ἐχθρὸς ὠνειδισεν τὸν κύριον,
 καὶ λαὸς ἄφρων παρώξυνεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
 19 μὴ παραδῶς τοῖς θηρίοις ψυχὴν ἐξομολογουμένην σοι, 19
 τῶν ψυχῶν τῶν πενήτων σου μὴ ἐπιλάβῃ εἰς τέλος.
 20 ἐπίβλεψον εἰς τὴν διαθήκην σου, 20
 ὅτι ἐπληρώθησαν οἱ ἐσκοτωμένοι τῆς γῆς οἴκων ἀνομιῶν.
 21 μὴ ἀποστραφήτω τεταπεινωμένος καὶ κατησχυμμένος· 21
 πτωχὸς καὶ πένης αἰνέσουσιν τὸ ὄνομά σου.
 22 ἀνάστα, ὁ θεός, δίκασον τὴν δίκην σου· 22
 μνήσθητι τῶν ὠνειδισμῶν σου τῶν ὑπὸ ἄφρονος ὅλην τὴν
 ἡμέραν.
 23 μὴ ἐπιλάβῃ τῆς φωνῆς τῶν ἱκετῶν σου, 23
 ἢ ὑπερηφανία τῶν μισούντων σε ἀναβαίῃ διὰ παντὸς πρὸς
 σέ.

ΟΔ'

Εἰς τὸ τέλος· μὴ διαφθείρῃς· ψαλμὸς τῷ
 Ἀσαφ ᾠδῆς.

LXX
(LX.)

- 2 Ἐξομολογησόμεθά σοι, ὁ θεός, 2
 ἐξομολογησόμεθα καὶ ἐπικαλεσόμεθα τὸ ὄνομά σου·
 διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου, 3 ὅταν λάβω καιρόν· 3

NRT 14 ἔδωκας] pr συ συνετριψας τας κεφαλὰς του δρακοντος Babmg inf pr συ
 συνεθλασας την κεφαλὴν του δρακ. NT pr συ συνεθλ. τας κεφαλὰς του δρα-
 κοντος του μεγαλου R 15 χειμαρρους] + συ ἐξηρανας ποταμους Hθαμ RT
 16 η ημερα] om η R | η νύξ] om η R | κατηρτίσω] ἐποίησας R | ἥλιον καὶ
 σελήνην] φανσιν κ. ἥλιον N^{c.a}T 17 ἐποίησας 2°] ἐπλασας N^{c.a}T + αὐτα NT
 18 om της κτισεως σου NR¹T | ἐχθρος] pr ο R | τον κυριον] τω κυριω R | αυ-
 του] σου NRT 19 om σου N* (hab N^{c.a}) 20 ἐσκοτισμενοι BabNRT
 21 om και 1° RT 22 σου 1°] μου R | των ονειδισμων σου] του ονειδισμου
 σου N^{c.a} | των 2°] του N^{c.a}R | om ολην την ημ. R* 23 om μη επιλαθη
 της φωνης η υπερηφανια R* | επιλαθη Bab (επιλαθε B*) | αναβαιη] ανεβη
 N^{c.a}RT | om προς σε N^{c.a}T — Stich 45 BT 44 N 49 R LXXIV 1 ψ.
 τω Ασαφ ᾠδης] τω Α. ψ. R 2 ἐξομολγησωμεθα T bis | ἐξομολογ. 2°]
 + σοι NRT | επικασομεθα B* (επικαλεσ. Bab) επικαλεσωμεθα T | διηγησημαι
 T | om παντα N*^{c.b} (hab N^{c.a})

ἐγὼ εὐθύτητας κρινῶ.

B

⁴ ἐτάκη ἡ γῆ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτήν,

ἐγὼ ἐστερέωσα τοὺς στύλους αὐτῆς.

διάψαλμα.

⁵ εἶπα τοῖς παρανομοῦσιν μὴ παρανομεῖν,

καὶ τοῖς ἀμαρτάνουσιν Μὴ ὑψοῦτε κέρας·

⁶ μὴ ἐπαίρετε εἰς ὕψος τὸ κέρας ὑμῶν,

μὴ λαλεῖτε κατὰ τοῦ θεοῦ ἀδικίαν·

⁷ ὅτι οὔτε ἀπὸ ἐξόδων οὔτε ἀπὸ δυσμῶν

οὔτε ἀπὸ ἐρήμων, ⁸ ὅτι ὁ θεὸς κριτὴς ἐστίν·

τοῦτον ταπεινοὶ καὶ τοῦτον ὑψοῖ.

⁹ ὅτι ποτῆριον ἐν χειρὶ Κυρίου, οἶνου ἀκράτου πλήρες κεράσματος,

καὶ ἔκλινεν ἐκ τούτου εἰς τοῦτο· πλὴν ὁ τρυγίας αὐτοῦ

οὐκ ἐξεκενώθη,

καὶ πίνονται πάντες οἱ ἀμαρτωλοὶ τῆς γῆς.

¹⁰ ἐγὼ δὲ ἀγαλλιάσομαι εἰς τὸν αἰῶνα,

ψαλῶ τῷ θεῷ Ἰακώβ·

¹¹ καὶ πάντα τὰ κέρατα τῶν ἀμαρτωλῶν συνκλάσω,

καὶ ὑψωθήσεται τὰ κέρατα τοῦ δικαίου.

OE'

Eis τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις· ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ,

ᾧ δῆ, πρὸς τὸν Ἀσσύριον.

² Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ θεός,

ἐν τῷ Ἰσραὴλ μέγα τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

³ καὶ ἐγενήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτοῦ,

καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἐν Σιών·

⁴ ἐκεῖ συνέτριψεν τὰ κράτη τῶν τόξων,

ὄπλον καὶ ῥομφαίαν καὶ πόλεμον·

ἐκεῖ συνκλάσει τὰ κέρατα.

διάψαλμα.

3 ευθυτητα R

4 κατοικουντες] + σε σοι κατοικουντες R* | αυτην] + εν NRT

αυτη NRT | στερεωσα R | αυτης] αυτους R | om διαψαλμα RT 5 ειπα]

ειπον T | παρανομουσι N | παρανομειν] παρανομειτε N^{c.a} (-ται) RT 6 μη

2°] pr γ N^{c.a} T καὶ μηδε R | κατα του θεου] om θεου B* (superscr Bab)

7 απο 1°] εξ N^{c.a} T | ερημων] + ορειων NRT 9 πληρες] πληρης N^{c.a} (mox

ipse restit -pes) R | εκκλινεν R | om και 2° Bab NRT 10 αγαλλιασομαι

(-σωμαι T)] + κω N* (om N^{c.a}) 11 συνκλασω] συνθλασω Bab RT | τα

κερατα 2°] το κερας N^{c.a} RT — Stich 20 BNR 24 T LXXV 1 του

Ασάφ R | om ωδη N ωδης T | om προς του Ασσυριον NT 2 εν τω

Ισρ.] om εν τω R 3 Σειων T 4 om εκει συνκλασει τα κερατα

Bab NRT | om διαψαλμα T

- B 5 φωτίζεις σὺ θαυμαστῶς ἀπὸ ὁρέων αἰωνίων. 5
 6 ἐταράχθησαν πάντες οἱ ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ· 6
 ὑπνῶσαν ὑπνον αὐτῶν, καὶ οὐχ εὔρον οὐδέν
 πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πλούτου ταῖς χερσὶν αὐτῶν.
 7 ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου, ὁ θεὸς Ἰακώβ, 7
 ἐνύσταξαν οἱ ἐπιβεβηκότες τοὺς ἵππους.
 8 σὺ φοβερὸς εἶ, καὶ τίς ἀντιστήσεται σοι 8
 ἀπὸ τῆς ὀργῆς σου;
 9 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἠκόντισας κρίσιν, 9
 γῇ ἐφοβήθη καὶ ἡσύχασεν, 10 ἐν τῷ ἀναστῆναι εἰς κρίσιν 10
 τὸν θεόν,
 τοῦ σῶσαι πάντας τοὺς πραεῖς τῇ καρδίᾳ. διάψαλμα.
 11 ὅτι ἐνθύμιον ἀνθρώπου ἐξομολογήσεται σοι, 11
 καὶ ἐνκατάλιμμα ἐνθυμίου ἐορτάσει σοι.
 12 εὖξασθε καὶ ἀπόδοτε Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν· 12
 πάντες οἱ κύκλω αὐτοῦ οἴσουσιν δῶρα
 13 τῷ φοβερῷ καὶ ἀφαιρουμένῳ πνεύματα ἀρχόντων, 13
 φοβερῷ παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.

OF'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθούμ· τῷ Ἀσάφ ψαλμός.

LXX
(LXX)

- 2 Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, 2
 καὶ ἡ φωνή μου πρὸς τὸν θεόν, καὶ προσέσχευ μοι.
 3 ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου τὸν θεὸν ἐξεζήτησα, 3
 ταῖς χερσὶν μου νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠπατήθην·
 ἀπηνῆνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχὴ μου.
 4 ἐμνήσθην τοῦ θεοῦ καὶ εὐφράνθην· 4
 ἠδολέσχησα καὶ ὠλιγοψύχησεν τὸ πνεῦμά μου. διάψαλμα.

NR T 5 φωτισεις R | απο] απ R 6 ταις χερσιν] pr εν R 7 οι
 επιβεβηκοτες] pr παντες R | τους ιππους] τοις ιπποις B^ca T 8 απο] pr
 τοτε R + τοτε B^ab NT | της οργης σου] η οργη σου B^ab NT η ορ[γη] T
 9 ηκουτισας] ηκουτισας B^b NT 10 τη καρδια] της γης B^ab mg B^ca RT |
 om διαψαλμα T 11 om οτι ενθυμιον...σοι (1°) R | ενκαταλειμμα
 B^ab (εγκαταλειμμα B¹) | εορταση T 12 τω κω θω B^c* (κω τω θω
 B^ca) | οισωσιν T 13 βασιλευσιν T — Stich 24 B 22 B 20 R 23 T
 LXXVI 1 Ιδιθουν B | ψαλμος τω Ασάφ T 2 και η φωνη] om και η
 B^b (inst prius) NT | θεον] + μου R 3 ταις χερσιν] pr εν R | απηνη-
 νατο] επηνηνατο R* απηνηνατο T 4 ηυφρανθην T | ολιγοψυχησεν T |
 om διαψαλμα T

- 5 ⁵προκατελάβοντο φυλακὰς οἱ ἐχθροὶ μου· B
ἐταράχθην καὶ οὐκ ἐλάλησα.
- 6 ⁶διελογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας,
7 καὶ ἔτη αἰώνια ⁷ἐμνήσθην καὶ ἐμελέτησα·
νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἠδολέσχουν, καὶ ἔσκαλεν τὸ
πνεῦμά μου.
- 8 ⁸μὴ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀπώσεται Κύριος,
καὶ οὐ προσθήσει τοῦ εὐδοκῆσαι ἔτι;
9 ⁹ἢ εἰς τέλος ἀποκόψει τὸ ἔλεος ἀπὸ γενεᾶς καὶ γενεᾶς;
10 ¹⁰ἢ ἐπιλήσεται τοῦ οἰκτειρῆσαι ὁ θεός,
ἢ συνέξει τοὺς οἰκτειρμούς αὐτοῦ ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ;
διάψαλμα.
- 11 ¹¹καὶ εἶπα Νῦν ἡρξάμην,
αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου.
- 12 ¹²ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου,
ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων σου,
13 ¹³καὶ μελετήσω ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις σου,
καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασίν σου ἀδολεσχήσω.
- 14 ¹⁴ὁ θεός, ἐν τῇ ἀγίῳ ἡ ὁδός σου·
τίς θεὸς μέγας ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν;
15 ¹⁵σὺ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ποιῶν θαυμάσια,
ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς σου τὴν δύναμίν σου·
- 16 ¹⁶ἐλυτρώσω ἐν τῷ βραχίονί σου τὸν λαόν σου,
τοὺς υἱοὺς Ἰακώβ καὶ Ἰωσήφ. διάψαλμα.
- 17 ¹⁷εἶδοσάν σε ὕδατα, ὁ θεός,
εἶδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν,
18 ¹⁸καὶ ἐταράχθησαν ἄβυσσοι· ¹⁸πλήθος ἡχοῦς ὕδατος·
φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι, καὶ γὰρ τὰ βέλη σου διαπορεύονται·

5 οι εχθροι] pr παντες Bab^{mg}κ¹ (ο παντες κ^{*} om κ^{c.a}) οι οφθαλμοι κ^{RT}
RT | μου] αυτου T 7 νυκτας R | εσκαλεν B^{*vid} (εσκαλε B^{bvid}) εσκα-
λον B^avid εσκαλαν B^vvid εσκαλλον κ^{*} εσκαλλεν κ^{c.a}T 8 μη] pr και
ειπα R | απωσθαι T | Κυριος] ο θεος RT 9 om αποκοψει κ^{RT} |
ελεος] + αυτου κ^{*} + αυτου αποκοψει κ^{c.a}RT (αποκοψη) | απο] pr συνετελεσει
ρημα κ^{c.a} pr συνετελεσεν ρ. T | και γενεας] εις γενεαν RT 10 η 1^ο μη
RT | η 2^ο] μη κ^{c.a} | συνεξη T | εν τη οργη αυτ. τους οικτειρμους (οικτιρμ. T)
αυτου κ^{c.a}RT | om διαψαλμα T 11 ειπα] ειπον T 12 απο της αρχης]
απ αρχ. RT 13 πασι κ 14 τη αγιω] τω αγ. B^bκ^{RT} | τις] pr ο
R^{*} (om R^a) | om θεος 2^ο κ^{*} (hab κ^{c.a}) 15 om ημων Bab^{mg}κ^{RT} | θαυμασια]
+ monos κ^{c.a} (ras κ^{c.b}) R | om σου 1^ο κ^{RT} 16 Ιακωβ] Ισραηλ R | om
διαψαλμα RT 17 ιδοσαν T bis | om και 2^ο T | αβυσσοι] pr αι κ^{c.a}
18 υδατος] υδατων κ^{c.a}R

- B 19 φωνὴ τῆς βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ, 19
 ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ.
 20 ἐν τῇ θαλάσῃ ἡ ὁδός σου, 20
 καὶ αἱ τρίβοι σου ἐν ὕδασι πολλοῖς,
 καὶ τὰ ἴχνη σου οὐ γνωσθήσονται.
 21 ὠδήγησας ὡς πρόβατα τὸν λαόν σου ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ 21
 Ἀαρών.

OZ'

Συνέσεως τῷ Ἀσάφ.

LXX
(LXX)

- Προσέχετε λαός μου τὸν νόμον μου, 1
 κλίνατε τὸ οὖς ὑμῶν εἰς τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου.
 2 ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου,
 φθέγξομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς,
 3 ὅσα ἤκούσαμεν καὶ ἔγνωμεν αὐτά,
 καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν διηγήσαντο ἡμῖν.
 4 οὐκ ἐκρύβη ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν εἰς γενεὰν ἑτέραν,
 ἀπαγγέλλοντες τὰς αἰνήσεις Κυρίου
 καὶ τὰς δυναστείας αὐτοῦ,
 καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησεν.
 5 καὶ ἀνέστησεν μαρτύριον ἐν Ἰακώβ,
 καὶ νόμον ἔθετο ἐν Ἰσραὴλ,
 ὃν ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν
 γνωρίσαι αὐτὸν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν,
 6 ὅπως ἂν γινῶ γενεὰ ἑτέρα,
 υἱοὶ οἱ τεχθισόμενοι,
 καὶ ἀναστήσονται καὶ ἀπαγγελοῦσιν αὐτὰ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν.
 7 ἵνα θῶνται ἐπὶ τὸν θεὸν τὴν ἐλπίδα αὐτῶν,
 καὶ μὴ ἐπιλάθωνται τῶν ἔργων τοῦ θεοῦ,
 καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐκζητήσουσιν.

RT 19 τροχῷ] + εφανααν αι αστραπαι σου τη οικουμενη Babmg inf RT 20 υδα-
 σιν R | γνωσθησεται N — Stich 40 B¹ 42 R 44 T LXXVII 2 παρα-
 βολη N* (-λαις N^{c.a}) | φθεγξομαι T 4 om eis R | Κυριου] pr του RT |
 δυναστεias Bab N | εποιησαν N* (-σεν N¹) 5 on] οσα N^{c.a} T | ενετειλατο
 (ενετειλα B* -λατο Bab)] εθετο N* (ενετιλ. N^{c.a}) | γνωρισαι] pr του RT
 αυτον] αυτα N^{c.a} RT 6 οι τεχθησομενοι] om οι RT | απαγγελουσιν]
 αναγγελ. NR | om αυτα N* (hab N^{c.a}) 7 θεον] θν (sic) N | μη] pr ου
 R | εκζητησωσιν T

- 8 ⁸ἵνα μὴ γένωνται ὡς οἱ πατέρες αὐτῶν B
γενεὰ σκολιὰ καὶ παραπικραίνουσα,
γενεὰ ἣτις οὐ κατηύθυνεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς,
καὶ οὐκ ἐπιστάθη μετὰ τοῦ θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτῆς.
- 9 ⁹υἱοὶ Ἑφράιμ ἐντείνοντες καὶ βάλλοντες τόξον
ἐστράφησαν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου·
- 10 ¹⁰οὐκ ἐφυλάξαντο τὴν διαθήκην τοῦ θεοῦ,
καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ οὐκ ἤθελον πορεύεσθαι.
- 11 ¹¹καὶ ἐπελάθοντο τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ
καὶ τῶν θαυμασίων αὐτοῦ ὧν ἔδειξεν αὐτοῖς,
- 12 ¹²ἐναντίον τῶν πατέρων αὐτῶν ἃ ἐποίησεν θαυμάσια,
ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν πεδίῳ Τάνεως.
- 13 ¹³διέρρηξεν θάλασσαν καὶ διήγαγεν αὐτούς,
ἔστησεν ὕδατα ὥσεὶ ἄσκόν·
- 14 ¹⁴καὶ ὠδήγησεν αὐτούς ἐν νεφέλῃ ἡμέρας;
καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐν φωτισμῷ πυρός·
- 15 ¹⁵διέρρηξεν πέτραν ἐν ἐρήμῳ,
καὶ ἐπότισεν αὐτούς ὡς ἐν ἀβύσσῳ πολλῇ·
- 16 ¹⁶καὶ ἐξήγαγεν ὕδωρ ἐκ πέτρας,
καὶ κατήγαγεν ὡς ποταμούς ὕδατα.
- 17 ¹⁷καὶ προσέθεντο ἔτι τοῦ ἁμαρτάνειν αὐτῷ·
παρεπύκρναν τὸν ὕψιστον ἐν ἀνδρῶν,
- 18 ¹⁸καὶ ἐξεπείρασαν τὸν θεὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν,
τοῦ αἰτῆσαι βρώματα ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν.
- 19 ¹⁹καὶ κατελάλησαν τοῦ θεοῦ
καὶ εἶπαν Μὴ δυνήσεται ὁ θεὸς ἐτοιμάσαι τράπεζαν ἐν
ἐρήμῳ;
- 20 ²⁰ἐπεὶ ἐπάταξεν πέτραν, καὶ ἐρρύησαν ὕδατα,
καὶ χεῖμαρροι κατεκλύσθησαν·
μὴ καὶ ἄρτον δυνήσεται δοῦναι;
ἧ ἐτοιμάσαι τράπεζαν τῷ λαῷ αὐτοῦ;

8 ενωνται N* (γεν. N¹) | κατευθυνεν N | εν τη καρδια] την καρδιαν N^{c.a} RT | NRT
αυτης 10] εαυτης N^{c.a} 9 Εφρεμ (P R) T | βαλοντες R | τοξον] τοξοις
Bab NRT 10 εφυλαξαν Bab NRT | ηθελον] ηβουληθησαν N^{c.a} εβουλ. T.
11 επελαθεντο B* (επελαθοντο B^b) 12 α] οσα R | Αιγυπτου RT
13 εστησεν] παρεστησεν N^{c.a} T | ωσει] ως εις R 14 πυρος] φωτος N* (πυ-
ρος N^{c.a}) 15 διερηξεν T | ερημω] pr τη N 16 ως] ωσει N* (ως N^{c.a})
17 παρεπικρναν] παρεπικρναν R* pr και R 18 εξεπειρασαν] επειρα-
σαν R 19 ειπον T 20 ερρησαν T | δυνησεται] δυναται N^Rvid T

- B 21 διὰ τοῦτο ἤκουσεν Κύριος καὶ ἀνεβάλετο, 21
 καὶ πῦρ ἀνήφθη ἐν Ἰακώβ,
 καὶ ὀργὴ ἀνέβη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.
 22 ὅτι οὐκ ἐπίστευσαν ἐν τῷ θεῷ,
 οὐδὲ ἠλπισαν ἐπὶ τὸ σωτήριον αὐτοῦ.
 23 καὶ ἐνετείλατο νεφέλαις ὑπεράνωθεν,
 καὶ θύρας οὐρανοῦ ἠνέωξεν.
 24 καὶ ἔβρεξεν αὐτοῖς μάννα φαγεῖν,
 καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς.
 25 ἄρτον ἀγγέλων ἔφαγεν ἄνθρωπος,
 ἐπισιτισμὸν ἀπέστειλεν αὐτοῖς εἰς πλησμονήν.
 26 καὶ ἐπῆρεν νότον ἐξ οὐρανοῦ,
 καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ λίβα,
 27 καὶ ἔβρεξεν ἐπ' αὐτοὺς ὥσεί χοῦν σάρκας,
 καὶ ὥσεί ἄμμον θαλασσῶν πετεινὰ πτερωτά.
 28 καὶ ἐπέπεσον εἰς μέσον τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν,
 κύκλῳ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν.
 29 καὶ ἐφάγουσιν καὶ ἐνεπλήσθησαν σφόδρα,
 καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἠνεγκεν αὐτοῖς.
 30 οὐκ ἔστερήθησαν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν.
 ἔτι τῆς βρώσεως αὐτῶν οὔσης ἐν τῷ στόματι αὐτῶν,
 31 καὶ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτοὺς
 καὶ ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν,
 καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Ἰσραὴλ συνεπόδισεν.
 32 ἐν πᾶσιν τούτοις ἤμαρτον ἔτι,
 καὶ οὐκ ἐπίστευσαν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ.
 33 καὶ ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι αὐτῶν,
 καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν μετὰ σπουδῆς.
 34 ὅταν ἀπέκτενεν αὐτοὺς ἐξήτουν αὐτόν,
 καὶ ἐπέστρεφον καὶ ὥρριζον πρὸς τὸν θεόν.
 35 καὶ ἐμνήσθησαν ὅτι ὁ θεὸς βοηθὸς αὐτῶν ἐστίν,
 καὶ ὁ θεὸς ὁ ὑψίστος λυτρωτὴς αὐτῶν ἐστίν.

NRT 22 om εν τω θεω ουδε ηλπισαν R 23 ανεωξεν Bab NRT 24 om
 και 2° R 26 om και 1° NRT | επηρεν] απηρεν Bab NRT | om εν R* |
 δυναστια (δυναστεια Bab) δυναμει T 27 χουν] χουν NRT 28 επε-
 πεσον BN^{c.a}R] επεσον N* επεπεσεν T 29 εφαγουσιν] εφαγον NRT |
 ηνεγκεν] εδωκεν N* (ην. N^{c.a}) 30 om αυτων 2° N^{c.a}T 32 πασι
 N* (πασιν N^{c.a}) RT | τοις θαυμασίοις] pr εν NRT 33 εξελειπον T
 34 απεκτενεν B¹vid | εξητουν] τοτε εξεζητουν NRT 35 om ο θεος (2°)
 N* (hab N^{c.a})

- 36 ³⁶ καὶ ἡγάπησαν αὐτὸν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, B
καὶ τῇ γλώσσῃ αὐτῶν ἐψεύσαντο αὐτῷ·
37 ³⁷ ἡ δὲ καρδία αὐτῶν οὐκ εὐθεία μετ' αὐτοῦ,
οὐδὲ ἐπιστώθησαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ.
38 ³⁸ αὐτὸς δὲ ἐστὶν οἰκτίρμων
καὶ ἰλάσεται ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν,
καὶ οὐ διαφθερεῖ·
καὶ πληθυνεῖ τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ,
καὶ οὐχὶ ἐκκαύσει πᾶσαν τὴν ὀργὴν αὐτοῦ.
39 ³⁹ καὶ ἐμνήσθη ὅτι σάρξ εἰσιν,
πνεῦμα πορευόμενον καὶ οὐκ ἐπιστρέφον.
40 ⁴⁰ ποσάκις παρεπύκρναν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
παρώργισαν αὐτὸν ἐν γῇ ἀνύδρῳ;
41 ⁴¹ καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἐπείρασαν τὸν θεόν,
καὶ τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ παρώξυναν.
42 ⁴² οὐκ ἐμνήσθησαν τῆς χειρὸς αὐτοῦ,
ἡμέρας ἧς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλίβοντος·
43 ⁴³ ὥς ἔθετο ἐν Αἰγύπτῳ τὰ σημεῖα αὐτοῦ,
καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ ἐν πεδίῳ Τάνεως·
44 ⁴⁴ καὶ μετέστρεψεν εἰς αἷμα τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν,
καὶ τὰ ὀμβρήματα αὐτῶν ὅπως μὴ πίωσιν·
45 ⁴⁵ ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς κυνόμυϊαν καὶ κατέφαγεν αὐτούς,
καὶ βάτραχον καὶ διέφθειρεν αὐτούς·
46 ⁴⁶ καὶ ἔδωκεν τῇ ἐρυσίβῃ τὸν καρπὸν αὐτῶν,
καὶ τοὺς πόνους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι·
47 ⁴⁷ ἀπέκτεινεν ἐν χαλᾶζῃ τὴν ἄμπελον αὐτῶν,
καὶ τὰς συκαμίνους αὐτῶν ἐν τῇ πάχνῃ·
48 ⁴⁸ καὶ παρέδωκεν ἐν χαλᾶζῃ τὰ κτήνη αὐτῶν,
καὶ τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν τῷ πυρί·
49 ⁴⁹ ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ,
θυμὸν καὶ ὀργὴν καὶ θλίψιν,
ἀποστολὴν δι' ἀγγέλων πονηρῶν·
50 ⁵⁰ ὁδοποίησεν τρίβον τῇ ὀργῇ αὐτοῦ,

36 αυτω] αυτον T 37 ευθια T 38 οικτειρμων N | ιλασηται NRT
T | διαφθιρει T | πληθυνω R* 40 γη ανυδρω] τη ερημω N* (γη αν.
N^{c.a}) 41 επειρασαντο R 42 ουκ] pr και R | om ης R | χειρος 2°]
ρος (sic) N | θλιβοντων N 46 τον καρπον] τους καρπους T 47 συκα-
μινας R 48 εν χαλαζη] εις αιχμαλωσιαν N* εις χαλαζαν N^{c.a} T εις αν χ.
R | υπαρξιαν R 49 εξαπεστειλ sup ras N¹ 50 οδοποιησεν NT

- B οὐκ ἐφείσατο ἀπὸ θανάτου τῶν ψυχῶν αὐτῶν,
καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν εἰς θάνατον συνέκλεισεν·
- ⁵¹ καὶ ἐπάταξεν πᾶν πρωτότοκον ἐν Αἰγύπτῳ, 51
ἀπαρχὴν τῶν πόνων αὐτῶν ἐν τοῖς σκηνώμασι Χάμ.
- ⁵² καὶ ἀπῆρεν ὡς πρόβατα τὸν λαὸν αὐτοῦ 52
καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς ὡς ποιμνιον ἐν ἐρήμῳ·
- ⁵³ καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἐλπίδι καὶ οὐκ ἐδειλίασαν, 53
καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐκάλυψεν θάλασσα.
- ⁵⁴ καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς ὄρος ἀγιάσματος αὐτοῦ, 54
ὄρος τοῦτο ὃ ἐκτίσατο ἡ δεξιὰ αὐτοῦ·
- ⁵⁵ καὶ ἐξέβαλεν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν ἔθνη, 55
καὶ ἐκληροδότησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίῳ κληροδοσίας,
καὶ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν ταῖς φυλαῖς
τοῦ Ἰσραὴλ.
- ⁵⁶ καὶ ἐπείρασεν καὶ παρεπύκρναν τὸν θεὸν τὸν ὕψιστον, 56
καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ οὐκ ἐφυλάξαντο·
- ⁵⁷ καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἡσυνθέτησαν καθὼς καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν 57
καὶ μετεστράφησαν εἰς τόξον στρεβλόν·
- ⁵⁸ καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐπὶ τοῖς βουνοῖς αὐτῶν, 58
καὶ ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν παρεζήλωσαν αὐτόν.
- ⁵⁹ ἤκουσεν ὁ θεός, καὶ ὑπερείδεν 59
καὶ ἐξουδένωσεν τὸν Ἰσραὴλ σφόδρα·
- ⁶⁰ καὶ ἀπώσατο τὴν σκηνὴν Σηλῶμ, 60
σκῆνωμα αὐτοῦ οὗ κατεσκήνωσεν ἐν ἀνθρώποις·
- ⁶¹ καὶ παρέδωκεν εἰς αἰχμαλωσίαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, 61
καὶ τὴν καλλονὴν αὐτοῦ εἰς χεῖρας ἐχθροῦ·
- ⁶² καὶ συνέκλεισεν εἰς ῥομφαίαν τὸν λαὸν αὐτοῦ, 62
καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερείδεν.
- ⁶³ τοὺς νεανίσκους αὐτῶν κατέφαγεν πῦρ, 63
καὶ αἱ παρθέναι αὐτῶν οὐκ ἐπένθησαν·

ΝRT 51 Αἰγυπτῳ] γη Αιγυπτου ΝRT | των πονων] των πρωτοτοκων Ν* παντος
πονου Ν^{c.a} RT | σκηνωμασιν RT 52 ηγαγεν] ανηγαγεν ΝRT | ως 2^ο
ωσει Ν^{c.a} RT 53 εν] επ Ν^{c.a} T | θαλασσα] πρ η Ν^{c.a} 55 tais φυλαις]
τας φυλας B^b ΝRT | του Ισραηλ] om του R 56 παρεπικρανεν R 57 επε-
στρεψαν] απεστρεψαν B^b RT | ησυνθετησαν] ηθετησαν Ν^{c.a} RT | καθως] ως
R | om και 3^ο RT | om και 4^ο Ν^{c.a} RT | εις] ως R 58 επι] εν ΝRT
59 ηκουσεν] πρ και Ν* (om Ν^{c.a}) | ο θεος] ο θς Ν^{c.a} R | υπεριδε] T |
σφοδρα τον Ισρ. ΝRT 60 Σηλω Ν* (Σηλωμ Ν^{c.a}) | om αυτου Ν^{c.a} RT | ου]
ο Ν^{c.a} RT 61 αυτου] αυτων ΝRT | εχθρου] εχρων R (sic) 62 αυ-
του 2^ο] αυτων Ν | υπεριδεν ΝΤ 63 επενθησαν] επενθηθησαν Ν^{c.a} T

- 64 ⁶⁴οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἔπесαν,
καὶ αἱ χῆραι αὐτῶν οὐ κλαυσθήσονται.
- 65 ⁶⁵καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος,
ὡς δυνατὸς κεκραipaλῆκως ἐξ οἴνου·
- 66 ⁶⁶καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν εἰς τὰ ὀπίσω,
ὄνειδος αἰώνιον ἔδωκεν αὐτοῖς.
- 67 ⁶⁷καὶ ἀπόσατο τὸ σκῆνωμα Ἰωσήφ,
καὶ τὴν φυλὴν Ἐφραίμ οὐκ ἐξελέξατο·
- 68 ⁶⁸καὶ ἐξελέξατο τὴν φυλὴν Ἰούδα,
τὸ ὄρος τὸ Σειῶν ἠγάπησεν.
- 69 ⁶⁹καὶ ᾠκοδόμησεν ὡς μονοκερώτων τὸ ἅγιασμα αὐτοῦ,
ἐν τῇ γῇ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.
- 70 ⁷⁰καὶ ἐξελέξατο Δαυεὶδ τὸν δούλον αὐτοῦ,
καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸν ἐκ τῶν ποιμνίων τῶν προβάτων·
- 71 ⁷¹ἐξόπισθεν τῶν λοχευομένων ἔλαβεν αὐτόν,
ποιμαίνειν Ἰακώβ τὸν δούλον αὐτοῦ
καὶ Ἰσραὴλ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.
- 72 ⁷²καὶ ἐποίμανεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἀκακίᾳ τῆς καρδίας αὐτοῦ,
καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτούς.

ΟΗ'

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

- 1 Ὁ θεός, ἦλθosan ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου,
ἐμίαναν τὸν ναὸν τὸν ἅγιόν σου,
ἔθεντο Ἱερουσαλὴμ εἰς ὀπωροφυλάκιον·
- 2 ἔθεντο τὰ θνησιμαῖα τῶν δούλων σου βρώματα τοῖς πετεινοῖς
τοῦ οὐρανοῦ,
τὰς σάρκας τῶν ὀσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς·
- 3 ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς ὕδωρ κύκλω Ἱερουσαλὴμ, καὶ
οὐκ ἦν ὁ θάπτων.
- 4 ἐγενήθημεν εἰς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν,
μυκτηρισμὸς καὶ χλευασμὸς τοῖς κύκλω ἡμῶν.

64 κλαυθήσονται B^bvid R (κεκρεπ. B*NT)] pr κ B^b 65 ἐξηγέρθη R | κεκραipaλῆκως B^b NRT
ονειδισμόν R 66 αὐτῶν] αὐτον N* (-των N^{c.a}) T | ονειδος]
68 το Σειῶν] το Σιων B^b Σιων NR (? Σειῶν) | ἠγαπήσεν]
pr ο NRT 69 μονοκερωτος T | αὐτὴν] αὐτο N 72 τη συνεσει] ταις
συνεσεσι N^{c.a} T (-σιν) — Stich 162 B 159 NRT LXXVIII 1 Ασαφ]
Δαυεὶδ N | κληρονομίαν] ο 2^ο resc R N¹ (κληρονωμῖαν N*^{fort}) | εἰς 2^ο] ὡς R
3 ὡς] ὡσει N^{c.a} T 4 om εἰς T

- Ε 5 ἕως πότε, Κύριε, ὀργισθήσῃ εἰς τέλος;
ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ὁ ζῆλός σου;
- 6 ἔκχεον τὴν ὀργὴν σου ἐπὶ ἔθνη τὰ μὴ ἐπεγνωκότα σε,
καὶ ἐπὶ βασιλείας αἱ τὸ ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο·
- 7 ὅτι κατέφαγον τὸν Ἰακώβ, καὶ τὸν τόπον αὐτοῦ ἠρήμωσαν.
- 8 μὴ μνησθῆς ἡμῶν ἀνομιῶν ἀρχαίων·
ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτεριμοί σου,
ὅτι ἐπτώχευσάμεν σφόδρα.
- 9 βοήθησον ἡμῖν, ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν,
ἕνεκα τῆς δόξης τοῦ ὀνόματός σου· Κύριε, ῥῦσαι ἡμᾶς,
καὶ ἰλάσθητι ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν ἕνεκα τοῦ ὀνόματός σου.
- 10 μὴ ποτε εἴπωσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν Πού ἐστιν ὁ θεὸς αὐτῶν;
καὶ γνωσθήτω ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν
ἡ ἐκδίκησις τοῦ αἵματος τῶν δούλων σου τοῦ ἐκκεχυμένου.
- 11 εἰσελθάτω ἐνώπιόν σου ὁ στεναγμὸς τῶν πεπεδημένων,
κατὰ τὴν μεγαλωσύνην τοῦ βραχίονός σου,
περιποιήσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων.
- 12 ἀπόδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἑπταπλάσια εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν,
τὸν ὀνειδισμόν αὐτῶν ὃν ὀνειδίσάν σε, κύριε.
- 13 ἡμεῖς γὰρ λαὸς σου καὶ πρόβατα τῆς νομῆς σου
ἀνθομολογησόμεθά σοι εἰς τὸν αἰῶνα,
εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἐξαγγελοῦμεν τὴν αἴνεσίν σου.

ΟΘ'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων· μαρτύ-
ριον τῷ Ἀσάφ, ψαλμὸς ὑπὲρ τοῦ Ἀσσυρίου.

LXXI
(LXX)

- 2 Ὁ ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόσχες,
ὁ ὀδηγῶν ὥσει πρόβατα τὸν Ἰωσήφ·
ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβεὶμ ἐμφάνηθι,

2

ΝRT 6 om εκχεον...σε Ν* (hab εκχ. τ. ο. σου επι εθνη τα μη ειδοτα σε Ν¹(vid)) |
εθνη] pr τα Ν^{c.a} RT | επεγνωκοτα] γνωσκοντα Ν^{c.a} RT 8 ημων ανο-
μιων] των ανομιων ημων R | οικτιρμοι B^b T | σου] + κε T 9 ημιν] ημας
R | ενεκα 1°] ενεκεν Ν^{c.a} T | om σου 1° Ν | ενεκα 2°] ενεκεν Ν^{c.a} RT | σου 2°]
αυτου Ν* (σου Ν¹) 10 εν τοις εθνεσιν (1°)] τα εθνη Ν^{c.a} RT 11 εισ-
ελθετω B^{ab} | κατα] και Ν* (κατα Ν¹) | μεγαλοσυνην T 12 επταπλασιονα
ΝRT | om αυτων 2° R | σε] σοι R 13 γαρ] δε ΝRT | της νομης] om της
Ν^{c.a} RT | ανθομολογησομεθα] εξομολογησομεθα R ανθομολογησωμεθα T | σοι]
+ ο θς Ν^{c.a} (om Ν^{c.b}) T — Stich 30 B^N 34 R 33 T LXXIX 1 om
υπερ του Ασσυριου Ν 2 προβατον RT | τον Ιωσηφ] om τον R | χερουβιν
B^b R^{vid} T | εμφανητι Ν ενφανηθι RT

- 3 ἐναντίον Ἐφραίμ καὶ Βενιαμὲν καὶ Μανασσῆ, B
ἐξέγειρον τὴν δυναστείαν σου καὶ ἔλθε εἰς τὸ σῶσαι ἡμᾶς.
4 ὁ θεός, ἐπίστρεψον ἡμᾶς καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ
σωθησόμεθα.
5 Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων,
ἕως πότε ὀργίζῃ ἐπὶ τὴν προσεύχην τοῦ δούλου σου;
6 ὦ μίαις ἡμᾶς ἄρτον δακρύων,
καὶ ποτιεῖς ἡμᾶς ἐν δάκρυσιν ἐν μέτρῳ;
7 ἔθου ἡμᾶς εἰς ἀντιλογίαὶν τοῖς γείτοσιν ἡμῶν,
καὶ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐμυκτήρισαν ἡμᾶς.
8 Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον ἡμᾶς
καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα.
διάψαλμα.
9 ἄμπελον ἐξ Αἰγύπτου μετήρας,
ἐξέβαλες ἔθνη καὶ κατεφύτευσας αὐτήν·
10 ὠδοποίησας ἔμπροσθεν αὐτῆς,
καὶ κατεφύτευσας τὰς ρίζας αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ.
11 ἐκάλυψεν ὄρη ἡ σκιά αὐτῆς,
καὶ αἱ ἀναδενδράδες αὐτῆς τὰς κέδρους τοῦ θεοῦ. § A
12 ἐξέτεινεν τὰ κλήματα αὐτῆς ἕως θαλάσσης,
καὶ ἕως ποταμοῦ τὰς παραφυάδας αὐτῆς.
13 ἵνα τί καθεῖλες τὸν φραγμὸν αὐτῆς,
καὶ τρυγῶσιν αὐτήν πάντες οἱ παραπορευόμενοι τὴν ὁδόν;
14 ἐλυμήνατο αὐτήν σὺς ἐκ δρυμοῦ,
καὶ ὄνος ἄγριος κατενεμήσατο αὐτήν.
15 ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον δὴ,
ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε,
καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην·
16 καὶ κατάρτισαι αὐτήν ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ σου,
καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ.
17 ἔμπεπυρισμένη πυρὶ καὶ ἀνεσκαμμένη
ἀπὸ ἐπιτιμήσεως τοῦ προσώπου σου ἀπολοῦνται.

3 Βενιαμιν T | δυναστιαν NT 5 εως] es R* | του δουλου] των δουλων N^{c.a}T NART
7 ἐμυκτηρισαν] ἐμυκτηριζον N^{c.a} 8 om διαψαλμα NT 9 ἐξεβαλας T
10 οδοποιησας T | ἐπλησθη ἡ γῆ] ἐπληρωσεν την γην N^{c.a}T 12 σληματα
B* (κληματα Bab) | ποταμων N^{c.a}AR 13 καθειλας RT (καθι.) | αυτην παντες
οι παραπο sup ras et in mg A^a (om αυτην A*) 14 συς] vs N^cART | ονος]
μεσονιος B^c μονιος N^{c.a}AT μονος R* | κατενωμεσατο R 15 επιβλεψον] pr
και N^{c.a} (ras & N^{c.b}) AT 16 εαυτω R (item 18) 17 ενπεπυρισμενη R

- B 18 γενηθήτω ἡ χεὶρ σου ἐπ' ἄνδρα δεξιᾶς σου, 18
καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ.
19 καὶ οὐ μὴ ἀποστῶμεν ἀπὸ σοῦ. 19
ζώσεις ἡμᾶς, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικαλεσόμεθα.
20 Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον ἡμᾶς 20
καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα.

Π'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληνῶν· τῷ Ἀσάφ ψαλμός.

- 2 Ἀγαλλιᾶσθε τῷ θεῷ τῷ βοηθῷ ἡμῶν, 2
ἀλαλάξατε τῷ θεῷ Ἰακώβ.
3 λάβετε ψαλμὸν καὶ δότε τύμπανον, 3
ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ κιθάρας.
4 σαλπίσσατε ἐν νεομηνίᾳ σάλπιγγι, 4
ἐν εὐσήμεναι ἡμέρᾳ ἑορτῆς ἡμῶν,
5 ὅτι πρόσταγμα τῷ Ἰσραὴλ ἔστιν, 5
καὶ κρίμα τῷ θεῷ Ἰακώβ.
6 μαρτύριον ἐν τῷ Ἰωσήφ ἔθετο αὐτόν, 6
ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου.
γλῶσσαν ἣν οὐκ ἔγνω ἤκουσεν,
7 ἀπέστησεν ἀπὸ ἄρσεων τὸν νῶτον αὐτοῦ,
αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδούλευσαν.
8 ἐν θλίψει ἐπεκαλέσω με καὶ ἐρυσάμην σε· 8
ἐπήκουσά σου ἐν ἀποκρύφῳ καταιγίδος,
ἐδοκίμασά σε ἐπὶ ὕδατος Ἀντιλογίας. διάψαλμα.
9 ἄκουσον, λαὸς μου, καὶ λαλήσω σοι· Ἰσραὴλ, καὶ διαμαρτύρομαι 9
μαί σοι.
ἐὰν ἀκούσης μου, 10 οὐκ ἔσται ἐν σοὶ θεὸς πρόσφατος, 10
οὐδὲ προσκυνήσεις θεῷ ἄλλοτρίῳ.
11 ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ θεός σου, 11
ὁ ἀναγαγὼν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

NART 18 δεξιαν A 19 ζωωσης T | επικαλεσόμεθα AT — Stich 39 BT 38
NR LXXX 1 om υπερ των ληνων T | ληνων] αλλοιωθησομενων A |
τω Ασαφ ψαλμος] ψ. τω Ασαφ N^{c.a} RT ψ. τω Δαδ A 4 ημερας A | ημων]
υμων N^{c.a} (statim restit ημ.) R 6 αυτον I^o] αυτο T | εξελθειν] εξελθεν N^{*}
(i superscr N¹) εξειλειν R^{*} vid (εξελθειν Ra) 7 αυτου I^o] αυτων A 8 ερ-
ρυσαμην AR | om διαψαλμα AT 9 om λαλησω σοι Ισρ. και N^{c.a} AT | om
Ισραηλ R | διαμαρτυρουμαι AT | εαν] pr Ιηλ (inc stich) N^{c.a} ART 10 προσ-
κυνησης T 11 ο αναγαγων] οναγαγων R

πλάτυνον τὸ στόμα σου καὶ πληρώσω αὐτό.

B

12 καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ λαὸς μου τῆς φωνῆς μου,
καὶ Ἰσραὴλ οὐ προσέσχεν μοι.

13 καὶ ἐξαπέστειλα αὐτοὺς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν καρδιῶν
αὐτῶν,

πορεύονται ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.

14 εἰ ὁ λαὸς ἤκουσέν μου Ἰσραὴλ,
ταῖς ὁδοῖς μου εἰ ἐπορεύθη,

15 ἐν τῷ μηδενὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐταπείνωσα,
καὶ ἐπὶ τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς ἐπέβαλον τὴν χεῖρά μου.

16 οἱ ἐχθροὶ Κυρίου ἐψεύσαντο αὐτῷ,
καὶ ἔσται ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

17 καὶ ἐψώμισε αὐτοὺς ἐκ στέατος πυροῦ,
καὶ ἐκ πέτρας μέλι ἐχόρτασεν αὐτούς.

ΠΑ'

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

1 Ὁ θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν,
ἐν μέσῳ δὲ θεοὺς διακρίνει.

2 ἕως πότε κρίνετε ἀδικίαν,
καὶ πρόσωπα ἁμαρτωλῶν λαμβάνετε;

διάψαλμα.

3 κρίνατε ὀρφανὸν καὶ πτωχόν,
ταπεινὸν καὶ πένητα δικαιοῦσατε.

4 ἐξέλεσθε πένητα καὶ πτωχόν,
ἐκ χειρὸς ἁμαρτωλοῦ ῥύσασθε.

5 οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ συνῆκαν,
ἐν σκότει διαπορεύονται.

σαλευθήσονται πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς.

6 ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἔστε καὶ υἱοὶ Ὑψίστου πάντες.

7 ὑμεῖς δὲ ἄνθρωποι ἀποθνήσκετε,
καὶ ὡς εἰς τῶν ἀρχόντων πίπτετε.

11 αυτο] αυτην R 12 της φωνης] την φωνην R 13 εξαπεστεσειλα NART
N 14 λαος] +μου N^{c.a} ART | Ισραηλ (Ισραλ N* η superscr N¹) c seqq
coniung B^a(vid)ART 15 μηδενι] +αν NART | αυτοις] αυτου N | επε-
βαλον] +αν N^{c.a} AT — Stich 34 BNA 35 RT LXXXI 3 κρινατε]
κρινεται A | ορφανον και πτωχον] πτωχον κ. ορφανον N* ορφανω κ. πτωχω
N^{c.a} ART 4 εξελεσθε] ανταναιρειτε R* (εξελ. R^a) | ρυσασθε]
+ αυτον N^{c.a} (om N^{c.b}) T + αυτους A 5 σαλευθησονται] σαλευθητωσαν
N^{c.a} R 7 δη B* fort N* om B^c N^{c.a} ART | ανθρωπος R | εις] ις T (ante i
ras τ T¹ vid) | αρχοντων] αρχων N

Β' ⁸ ἀνάστα, ὁ θεός, κρίνον τὴν γῆν·
 ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν.

ΠΒ'

Ἦδὴ ψαλμοῦ τῷ Ἀσάφ.

- ² Ὁ θεός, τίς ὁμοιωθήσεται σοι;
 μὴ σιγῆσης μηδὲ καταπραύνης, ὁ θεός·
³ ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροί σου ἤχησαν,
 καὶ οἱ μισοῦντές σε ἤραν κεφαλὴν·
⁴ ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργέσαντο γνώμην,
 καὶ ἐβουλεύσαντο κατὰ τῶν ἁγίων σου·
⁵ εἶπαν Δεῦτε καὶ ἐξολεθρεύσωμεν αὐτοὺς ἐξ ἔθνους,
 καὶ οὐ μὴ μνησθῇ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ἔτι·
⁶ ὅτι ἐβουλεύσαντο ἐν ὁμονοίᾳ ἐπὶ τὸ αὐτό,
 κατὰ σοῦ διαθήκην διέθεντο,
⁷ τὰ σκηνώματα τῶν Ἰδουμαίων καὶ οἱ Ἰσμαηλείται,
 Μωὰβ καὶ οἱ Ἀγγαρηνοί,
⁸ Ναιβὰλ καὶ Ἀμμὼν καὶ Ἀμαλῆκ,
 καὶ ἀλλόφυλοι μετὰ τῶν κατοικούντων Τύρον·
⁹ καὶ γὰρ καὶ Ἀσσοὺρ συνπαρεγένετο μετ' αὐτῶν,
 ἐγενήθησαν εἰς ἀντίλημψιν τοῖς υἱοῖς Λῶτ. διάψαλμα.
¹⁰ ποιήσον αὐτοῖς ὡς τῇ Μαδιὰμ καὶ τῷ Σεισαρά,
 ὡς ὁ Ἰαβεὶν ἐν τῷ χειμάρρῳ Κεισῶν·
¹¹ ἐξολεθρεύθησαν ἐν Ἀενδώρ,
 ἐγενήθησαν ὡς κόπρος τῇ γῇ·
¹² τοῦ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν ὡς τὸν Ὁρήβ καὶ Ζήβ καὶ Ζέβεε 12
 καὶ Σελμανά, πάντας τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν,
¹³ οἵτινες εἶπαν Κληρονομήσωμεν ἑαυτοῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ 13
 θεοῦ.

¶ NART ⁸ κατακληρονομήσεις B^xc^a (-σης A* [eis sup ras A^a] T)] ἐξολεθρευσεις N*
 + αὐτοὺς A^t(mg) — Stich 16 B^x 15 AR 17 T LXXXII 1 ψαλ-
 μος R ⁴ σου 1° + κ̅ε A | των αγιων R ⁵ ειπον T | ου μη
 μνησθη] ουκ εσται εις μνημοσυνον R ⁶ οτι] και N* (οτι N^{c,a}) ⁷ Ισ-
 μαηλται T | Αγαρηνοι B^bT ⁸ Ναιβαλ] Γαιβαλ N^{c,a}(? R) Γεβαλ A
 (? R)T | om και 3° N^{c,a}T | αλλοφυλοι μετα] οι μ sup ras 4 vel 5 litt A^a
⁹ συμπαρεγενετο B^b | Λωθ R* | om διαψαλμα ART ¹⁰ αὐτοὺς R |
¹¹ Μαδιαμ] Μαζιαμ R | Σισαρα B^bAT | Ιαβιν T | Κισσῶ A Κισων T
¹² ἐξωλοθρευθησαν B^{ab} ἐξωλεθρ. A | ως] ωσει NART | τη γη] της γης R
¹³ Σαλμανα NAR^a (Σαλμαν R*) T ¹³ ειπον T | θυσιαστηριον] αγια-
 στηριον NAT

- 14 ¹⁴ὁ θεός μου, τοῦ αὐτοῦ ὡς τροχόν,
ὡς καλάμην κατὰ πρόσωπον ἀνέμου.
15 ¹⁵ὥσεί πῦρ ὃ διαφλέξει δρυμόν,
ὡς εἰ φλόξ κατακαύσαι ὄρη,
16 ¹⁶οὕτως καταδιώξεις αὐτοὺς ἐν τῇ καταγίδι σου,
καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ταραξεις αὐτούς.
17 ¹⁷πλήρωσον τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας,
καὶ ζητήσουσιν τὸ ὄνομά σου, Κύριε.
18 ¹⁸αἰσχυνθήτωσαν καὶ ταραχθήτωσαν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,
καὶ ἐντραπήτωσαν καὶ ἀπολέσθωσαν·
19 ¹⁹καὶ γνώτωσαν ὅτι ὄνομά σοι Κύριος,
σὺ μόνος εἰ Ὑψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

ΠΓ'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληνῶν· τοῖς υἱοῖς Κόρε ψαλμός.

- 2 ²Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων.
3 ³ἐπιποθεὶ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ κυρίου·
ἡ καρδιά μου καὶ ἡ σὰρξ μου ἠγαλλιάσαντο ἐπὶ θεὸν ζῶντα.
4 ⁴καὶ γὰρ στρουθίον εἶρεν ἑαυτῷ οἰκίαν,
καὶ τρυγὼν νοσσιὰν ἑαυτῇ οὐ θήσει τὰ νοσσία αὐτῆς·
τὰ θυσιαστήριά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων, ὁ βασιλεὺς μου
καὶ ὁ θεός μου.
5 ⁵μακάριοι πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων αἰνέσουσίν σε. διάψαλμα.
6 ⁶μακάριος ἀνὴρ οὗ ἐστὶν ἡ ἀντίλημψις αὐτοῦ παρὰ σοῦ, Κύριε·
ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθετο,
7 ⁷ἐν τῇ κοιλαδί τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τόπον ὃν ἔθετο.
καὶ γὰρ ἐδλογίας δώσει ὁ νομοθετῶν·
8 ⁸πορεύονται ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν,
ὀφθήσεται ὁ θεὸς τῶν θεῶν ἐν Σιών.

14 ἀνεμου] πυρος Ν* (αν. Ν^{c.a}) 15 om ο T | κατακαυσει R 16 κατα- ΝART
διωξης T | ταραξεις (-ξης T)] συνταραξεις R 17 ζητησωσιν T | ονομα]
προσωπον Α 18 και ταραχθητωσαν...αιωνα] και ταραχθητ, εις τον αιω sup
ras Ν¹ 19 om ει ART | υψιστος] pi ο R* — Stich 34 BN 36 A 35 RT
LXXXIII 1 τοις υιοις] om τοις R 3 επεποθει R | κυριου] θῷ Ν* (κῦ Ν^{c.a}) [
θεον ζωντα] τον θ. τον ζ. R 4 νοσιαν T* (νοσσ. T¹[vid]) | om εαυτη Ν*
(hab Ν^{c.a}) | αυτης] εαυτης Ν^{c.a} AT 5 om παντες RT | τους αιωνας των
αιωνων] τον αιωνα του αιωνος R | om διαψαλμα AT 6 η αντιλημψις] om η
ΝAT | αυτου Γ^o] αυτω T | om Κυριε Ν^{c.a} T 7 εν τη κοιλαδι] εις την κοιλαδα
Ν^{c.a} AT | κλαυθμονος Α | εθετο] διεθετο R | ευλογιαν R 8 Σειων ΝΤ

- B 9 Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, 9
 ἐνώτισαι, ὁ θεὸς Ἰακώβ.
 10 ὑπερασπιστὰ ἡμῶν ἴδε ὁ θεός, 10
 καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου.
 11 ὅτι κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας 11
 ἐξελεξάμην παραριπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ μᾶλλον ἢ
 οἰκεῖν ἐπὶ σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν.
 12 ὅτι ἔλεον καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ Κύριος ὁ θεός, 12
 χάριν καὶ δόξαν δώσει·
 Κύριος οὐχ ὑστερήσει τὰ ἀγαθὰ τοὺς πορευομένους ἐν
 ἀκακίᾳ.
 13 Κύριε τῶν δυνάμεων, μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ. 13

ΠΔ'

Εἰς τὸ τέλος· τοῖς υἱοῖς Κόρε ψαλμός.

- 2 Εὐδόκησας, Κύριε, τὴν γῆν σου, 2
 ἀπέστρεψας τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰακώβ·
 3 ἀφῆκας τὰς ἀνομίας τῷ λαῷ σου, 3
 ἐκάλυψας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. διάψαλμα.
 4 κατέπαυσας τὴν ὀργὴν σου, 4
 ἀπέστρεψας ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ σου.
 5 ἐπίστρεψον ἡμᾶς, ὁ θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν, 5
 καὶ ἀπόστρεψον τὸν θυμόν σου ἀφ' ἡμῶν.
 6 μὴ εἰς τὸν αἰῶνα ὀργισθῇ ἡμῖν· 6
 ἢ διατενεῖς τὴν ὀργὴν σου ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν·
 7 ὁ θεός, σὺ ἐπιστρέψας ζώσεις ἡμᾶς, 7
 καὶ ὁ λαός σου εὐφρανθήσεται ἐπὶ σοί.
 8 δεῖξον ἡμῖν, Κύριε, τὸ ἔλεός σου, 8
 καὶ τὸ σωτήριόν σου, Κύριε, δόξης ἡμῖν.

8ART 9 om διαψαλμα AT 10 ἐπὶ] εἰς T 11 κρείσσω B* (κρείσσων Bb¹c²
 [? R]) κρῖσσον A(? R)T | παραριπτεσθαι 8ART | θεου] + μου 8^aAT κυριον
 R | οικειν] + με 8^aART | ἐπὶ] ἐν 8^aAT 12 ο θεος c seqq coniung vid
 8* (post ο θς distinx 8^a) | post κς 2° distinx T | ουχ (ουκ 8*) υστερησει] ὁ
 στερησει (sic ut vid) B^b ου στερησει 8^aT (-ση) 13 Κυριε] + ο θς 8^aRT
 σε] σοι T—Stich 24 B 25 8 26 A 28 RT LXXXIV 1 ψαλμος] + τω
 Δαδ T 2 απεστρεψας] επεστρεψας A + ο θεος R 3 τω λαω] του λαου
 R | τας αμαρτίας] pr πασας 8ART | om διαψαλμα A* (hab διαψ A^b) T
 4 την οργην] pr πασαν B¹mg 8ART | απο] απ R 6 τον αιωνα B8*
 c.b vid R] τους αιωνας 8^aAT | οργισθησῃ] οργισθης 8^aA^a (οργισθεις A^avid)
 RT | γενεας] γενεαν (sic) 8 7 ζωωσης T 8 om Κυριε 2° 8T

- 9 ἄκούσομαι τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ Κύριος ὁ θεός, B
 ὅτι λαλήσει εἰρήνην ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ
 καὶ ἐπὶ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐπιστρέφοντας πρὸς
 αὐτὸν καρδίαν.
 10 πλὴν ἐγγὺς τῶν φοβουμένων αὐτὸν τὸ σωτήριον αὐτοῦ,
 τοῦ κατασκηνώσαι δόξαν ἐν τῇ γῇ ἡμῶν.
 11 ἔλεος καὶ ἀλήθεια συνήντησαν,
 δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη κατεφίλησαν.
 12 ἀλήθεια ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλεν,
 καὶ δικαιοσύνη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκλυεν.
 13 καὶ γὰρ ὁ κύριος δώσει χρηστότητα,
 καὶ ἡ γῇ ἡμῶν δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς.
 14 δικαιοσύνη ἐναντίον αὐτοῦ προπορεύσεται,
 καὶ θήσει εἰς ὁδὸν τὰ διαβήματα αὐτοῦ.

ΠΕ'

Προσευχὴ τῷ Δαυεὶδ.

- 1 Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ εἰσάκουσόν μου,
 ὅτι πτωχὸς καὶ πένης εἰμὶ ἐγώ.
 2 φύλαξον τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ὁσιός εἰμι.
 σῶσον τὸν δοῦλόν σου, ὁ θεός μου, τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ σέ.
 3 ἐλέησόν με, κύριε, ὅτι πρὸς σέ κεκράξομαι ὅλην τὴν ἡμέραν.
 4 εὐφρανὼν τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου,
 ὅτι πρὸς σέ, κύριε, ἦρα τὴν ψυχὴν μου.
 5 ὅτι σύ, κύριε, χρηστὸς καὶ ἐπιεικής
 καὶ πολυέλεος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις σε.
 6 ἐνώπιον, Κύριε, τὴν προσευχήν μου,
 καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου.
 7 ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου ἐκέκραξα πρὸς σέ, ὅτι εἰσήκουσάς μου.
 8 οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι ἐν θεοῖς, κύριε,
 καὶ οὐκ ἔστιν κατὰ τὰ ἔργα σου.

9 λαληση T (bis) | om και 2^ο N* (hab N^{c.a}) | τους επιστρεφ.] pr επι NART
 N^{c.a}ART | καρδιαν επ αυτον N^{c.a}T 10 πλην]+η R* 12 om και
 A 13 ο κυριος] os κ. R* 14 εναντιον] ενωπιον N^{c.a}AT | προπορευ-
 σεται BN^{c.a}A^{a1}R] πορευεται N* προπορευεται A* προπορευσηται T — Stich
 27 BNT 28 AR LXXXV 1 om προσευχη A | του Δαυειδ N | εισα-
 κουσον] επακουσον NART 2 φυλαξον την ψ. μου οτι ο sup ras N¹ | οσιος]
 ο rescr A¹ | σε] σοι T 3 κεκραξομαι] μ sup ras A^a 4 om κυριε
 N* (hab N^{c.a}) T | ηρα την ψυχην μου sup ras A^a | μου]+ο θς N* (om N^{c.a})
 5 πασιν ART 6 δεησιος R^{vid} 7 εισηκουσας] επηκουσας N^{c.a}AT

- Β 9 πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐποίησας ἤξουσιν 9
καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, Κύριε,
καὶ δοξάσουσιν τὸ ὄνομά σου.
- 10 ὅτι μέγας εἶ σὺ καὶ ποιῶν θαυμάσια, 10
σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος ὁ μέγας.
- 11 ὁδήγησόν με, Κύριε, τῇ ὁδῷ σου, 11
καὶ πορεύσομαι τῇ ἀληθείᾳ σου.
εὐφρανθήτω ἡ καρδιά μου τοῦ φόβεισθαι τὸ ὄνομά σου.
- 12 ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε ὁ θεὸς μου, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, 12
καὶ δοξάσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα.
- 13 ὅτι τὸ ἔλεός σου μέγα ἐπ' ἐμέ, 13
καὶ ἐρρύσω τὴν ψυχὴν μου ἐξ ἄδου κατωτάτου.
- 14 ὁ θεός, παράνομοι ἐπανεστήσαν ἐπ' ἐμέ, 14
καὶ συναγωγὴ κραταιῶν ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου.
οὐ προέθεντό σε ἐνώπιον αὐτῶν.
- 15 καὶ σύ, Κύριε ὁ θεός, οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, 15
μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός.
- 16 ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ καὶ ἐλέησόν με, 16
δὸς τὸ κράτος σου τῷ παιδί σου, καὶ σῶσον τὸν υἱὸν τῆς
παιδίσκης σου.
- 17 ποιήσον μετ' ἐμοῦ σημεῖον εἰς ἀγαθόν, 17
καὶ ιδέτωσαν οἱ μισοῦντές με καὶ αἰσχυρνήτωσαν,
ὅτι σύ, Κύριε, ἐβοήθησάς μοι καὶ παρεκάλεσάς με.

ΠΦ'

Τοῖς υἱοῖς Κόρε ψαλμὸς ᾠδῆς.

Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσιν τοῖς ἁγίοις.

2 ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σειῶν ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα 2
'Ιακώβ.

3 δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ θεοῦ.

— διάψαλμα.

ΝΑΤ 9 προσκυνησου (sic) Ν | δοξασωσιν Τ 10 om ο μεγας B^c NAT
11 τη οδω] pr εν RT | τη αληθεια] pr εν ΝRT 12 om μου I^o R* (hab
R^a) | καρδια] pr τη Ν^{c,a} 13 ερυσω Τ 14 επανεστηστησαν Ν |
συναγωγη κραταιων] κραταιοι Ν* (συν. κρατ. Ν^{c,a}) | εξητησαν] εξεζητησαν R |
ου] pr και Ν^{c,a} ART | προσεθεντο Ν 15 θεος]+ μου Ν^{c,a} T | οικτειρμων ΝΑ
16 om σου I^o R 17 και I^o] να R* | με I^o B*^b] σε B* | αισχυρνητωσαν] ευ-
φρανθητωσαν R* — Stich 36 BAT 35 ΝR LXXXVI 1 τοις υιους R^{vid} |
ορεσι ΝΤ 2 Σιων B^bA (? R) 3 om διαψαλμα A* (hab διαψ A^a) Τ

- 4 ¹μνησθήσομαι Ῥαὰβ καὶ Βαβυλῶνος τοῖς γινώσκουσίν με· B
καὶ ἰδοὺ ἀλλόφυλοι καὶ Τύρος καὶ λαὸς Αἰθιοπῶν, οὗτοι
ἐγενήθησαν ἐκεῖ.
5 ⁵Μήτηρ Σειῶν, ἐρεῖ ἄνθρωπος,
καὶ Ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ·
καὶ Αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ ὕψιστος.
6 ⁶Κύριος διηγῆσεται ἐν γραφῇ λαῶν καὶ ἀρχόντων τούτων τῶν
γεγεννημένων ἐν αὐτῇ·
7 ⁷ὥς εὐφραινομένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί.

ΠΖ'

᾿Ωδὴ ψαλμοῦ τοῖς υἱοῖς Κόρε· εἰς τὸ τέλος,
ὑπὲρ μαελεθ τοῦ ἀποκριθῆναι· συνέσεως Αἱμᾶν
τῷ Ἰσραηλῆτῃ.

- 2 ²Κύριε ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου,
ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου·
3 ³εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου,
κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου, Κύριε.
4 ⁴ὅτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχὴ μου,
καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ ᾄδῃ ἥγγισεν.
5 ⁵προσελογίσθην μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον,
6 ⁶ἐγενήθην ὡς ἄνθρωπος ἀβοήθητος, ὅτι νεκροῖς ἐλεύθερος·
ὥσπερ τραυματῖαι ἐρριμμένοι καθεύδοντες ἐν τάφῳ, ὧν οὐκ ἐμνή-
σθης ἔτι,
καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρός σου ἀπόσθησαν·
7 ⁷ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ,
ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου.
8 ⁸ἐπ' ἐμὲ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμὸς σου,
καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπ' ἐμὲ ἐπήγαγες.
διάψαλμα.
9 ⁹ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ,

4 γινώσκουσι Ν* (-σιν Ν^{ca}) | om και 2° R* [Αἰθιοπῶν] pr των Ν^{ca} T | om NART
οὗτοι ἐγενήθησαν ἐκεῖ Ν* (hab Ν^{ca}) 5 Σιών B^a 6 τούτου R | γεγεν-
νημένων R | om διαψαλμα AT 7 κατοικία] + σου T — Stich 10 B^a 11
AR 13 T LXXXVII 1 om εἰς τὸ τέλος Ν | Αἱμᾶν] Αἰθαμ A | Ἰσραηλῆτῃ
B^a AT 2 ἐκέκραξα] κεκραξομαι A 3 εἰσελθατω NART | προσ|ευχη
B* προσευ|χη B^b | om Κυριε Bc (vid) NT 5 προσελογισθης R* | ως] ὡσει
NART 6 ἐρριμμενοι καθευδοντες] om ἐρριμμενοι Ν^{ca} AT καθευδοντες
ερριμ. R* 7 εθετο Ν* (εθεντο Ν¹) | om εν 3° Ν^{ca} T 8 ο θυμους
Bedit | ἐπηγαγες επ εμε NAT | om διαψαλμα A* (hab διαψ A^a) T

- B ἔθεντό με βδελυγμα ἑαυτοῖς·
 παρεδόθην καὶ οὐκ ἐξεπορευόμην.
 10 οἱ ὀφθαλμοί μου ἡσθένησαν ἀπὸ πτωχείας· 10
 καὶ ἐέκραξα πρὸς σέ, Κύριε, ὅλην τὴν ἡμέραν,
 διεπέτασα τὰς χεῖράς μου·
 11 μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια; 11
 ἢ ἱατροὶ ἀναστήσουσιν καὶ ἐξομολογήσονται σοι;
 12 μὴ διηγῆσεται τις ἐν τάφῳ τὸ ἔλεός σου, 12
 καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῇ ἀπωλείᾳ;
 13 μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου, 13
 καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιληλησμένη;
 14 καὶ γὰρ, Κύριε, πρὸς σέ ἐέκραξα, 14
 καὶ τὸ πρῶτ' ἡ προσευχή μου προφθάσει σε.
 15 ἵνα τί, Κύριε, ἀπωθεῖς τὴν προσευχήν μου, 15
 ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;
 16 πτωχός εἰμι ἐγὼ καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου, 16
 ὑψωθείς δὲ ἐταπεινώθην καὶ ἐξηπορήθην.
 17 ἐπ' ἐμὲ διήλθον αἱ ὀργαί σου, 17
 καὶ οἱ φοβερисμοί σου ἐτάραξάν με.
 18 ἐκύκλωσάν με ὡς ὕδωρ ὅλην τὴν ἡμέραν, 13
 περιέσχον με ἅμα.
 19 ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον 19
 καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.

ΠΗ'

Συνέσεως Αἰθὰν τῷ Ἰσραηλεῖτῃ.

LXX
(LXX)

- 2 Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἄσονται, 2
 εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἀπαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ
 στόματί μου.

¶ BART 10 πτωχίας NAT | om και NAT | ολην την ημ. c seqq coniung NAT |
 τας χειρας μου] + προς σε Ba^(vid) R pr προς σε Bb^(vid) N^{c.a}AT 11 ποιησης T
 12 ταφω] pr τω N^{c.a}T | απωλεια Bab 13 γνωσθησεται] γνωσθητω N^{c.a}
 (-θησεται N^{c.b}) 14 καγω] και εγω NAT | προς σε Κυριε NAT | προ-
 φθαση T 15 επωθεις R | προσευχην] ψυχην N¹ (rescr πωθεις την ψ.
 μο) AT | απ εμου το προσωπον σου R 16 εν κοποις και N^{*} (και εν
 κοποις N^{c.a}) | om και εξηπορηθην A^{*} (hab 5 εξεπορηθη A^a(mg)) 17 om
 και N^{c.a}A^{*} (hab A^a) T | εταραξαν] εξεταραξαν NAT 18 ως] ωσει
 N^{c.a}T 19 φιλον] + και πλησιον N^{c.a}ART — Stich 38 BART 37 N
 LXXXVIII 1 Αιθαν] Αιμαν R Αιθαμ T | Ισραηλιτη B^bAT Ισραηλειτης R
 2 ασμαι T | om και R^{*} (hab R¹) | απαγγελω R^{*}.

- 3 ³ὅτι εἶπας Εἰς τὸν αἰῶνα ἔλεος οἰκοδομηθήσεται, B
ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐτοιμασθήσεται ἡ ἀλήθειά σου·
- 4 ⁴διεθέμην διαθήκην τοῖς ἐκλεκτοῖς μου,
ᾧμοσα Δαυεὶδ τῷ δούλῳ μου
- 5 ⁵Ἔως τοῦ αἰῶνος ἐτοιμάσω τὸ σπέρμα σου,
καὶ οἰκοδομήσω εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τὸν θρόνον σου.
διάψαλμα.
- 6 ⁶ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε,
καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων.
- 7 ⁷ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἰσωθήσεται τῷ κυρίῳ;
καὶ τίς ὁμοιωθήσεται τῷ κυρίῳ ἐν υἱοῖς θεοῦ;
- 8 ⁸ὁ θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων,
μέγας καὶ φοβερός ἐπὶ πάντας τοὺς περικύκλῳ αὐτοῦ.
- 9 ⁹Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, τίς ὅμοίός σοι;
δυνατὸς εἶ, Κύριε, καὶ ἡ ἀλήθειά σου κύκλῳ σου.
- 10 ¹⁰σὺ δεσπόζεις τοῦ κράτους τῆς θαλάσσης,
καὶ τὸν σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς σὺ καταπραύνεις.
- 11 ¹¹σὺ ἐταπείνωσας ὡς τραυματίαν ὑπερήφανον,
καὶ ἐν τῷ βραχίονι τῆς δυνάμεώς σου διεσκόρπισας τοὺς
ἐχθρούς σου.
- 12 ¹²σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοί, καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ·
τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας.
- 13 ¹³τὸν βορρᾶν καὶ θαλάσσας σὺ ἔκτισας,
θαβῶρ καὶ Ἑρμωνιεὶμ τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται.
- 14 ¹⁴σὸς ὁ βραχίων μετὰ δυναστείας·
κραταιωθήτω ἡ χεὶρ σου, ὑψωθήτω ἡ δεξιὰ σου.
- 15 ¹⁵δικαιοσύνη καὶ κρίμα ἐτοιμασία τοῦ θρόνου σου·
ἔλεος καὶ ἀλήθεια προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου.
- 16 ¹⁶μακάριος ὁ λαὸς ὁ γινώσκων ἀλαλαγμόν·
Κύριε, ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύσονται,

4 μὲν 2^ο] + ὑψωσα ἐκλεκτον ἐκ τοῦ λαοῦ μου Ν* (improb Ν^{c.a}) 5 γενεαν ΝART
2^ο] pr eis R | om διαψαλμα AT 6 καὶ] + γὰρ Ν^{c.a} AT | ἁγιων] οσιων R
7 καὶ τίς] om Ν^{c.a} AT ἡ τίς R | κυριω 2^ο] θεω Ν* (κω Ν^{c.a}) R 8 φοβερος]
+ ἐστιν Ν^{c.a} AT | ἐπὶ παντας sup ras A^a 9 ομοιος] ομοιωθησεται R
10 καὶ τὸν σάλον] τὸν δε σ. Ν^{c.a} ART 11 om καὶ Ν^{c.a} AT 12 σοι]
συ T 13 θαλασσας] τὴν θαλασσαν Ν^{c.a} AT θαλασσαν R | Ἑρμωνιιμ
T (ιμ fort rescr T¹) | om σου R* (hab R^a) 14 δυναστιας ΝΤ |
ὑψωθητω] pr καὶ R 15 προπορευσεται] προπορευσονται ΝΤ πορευ-
σονται A

- B 17 καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται ὅλην τὴν ἡμέραν, 17
 καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ὑψωθήσονται.
 18 ὅτι τὸ καύχημα τῆς δυνάμεως αὐτῶν εἶ σύ, 18
 καὶ ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου ὑψωθήσεται τὸ κέρας ἡμῶν.
 19 ὅτι τοῦ κυρίου ἡ ἀντιλήμψις, 19
 καὶ τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ βασιλείως ἡμῶν.
 20 τότε ἐλάλησας ἐν ὁράσει τοῖς υἱοῖς σου, 20
 καὶ εἶπας Ἐθέμην βοήθειαν ἐπὶ δυνατὸν,
 ὑψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου·
 21 εὗρον Δαυεὶδ τὸν δούλόν μου, 21
 ἐν ἐλεεί ἁγίῳ ἔχρισα αὐτόν.
 22 ἡ γὰρ χεὶρ μου συναντιλήμψεται αὐτῷ, 22
 καὶ ὁ βραχίον μου κατισχύσει αὐτόν·
 23 οὐκ ὠφελήσεται ἐχθρὸς ἐν αὐτῷ, 23
 καὶ υἱὸς ἀνομίας οὐ προσθήσεται τοῦ κακῶσαι αὐτόν·
 24 καὶ συγκόψω τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, 24
 καὶ τοὺς μισοῦντας αὐτὸν τροπώσομαι.
 25 καὶ ἡ ἀλήθειά μου καὶ τὸ ἔλεός μου μετ' αὐτοῦ, 25
 καὶ ἐν τῷ ὀνόματί μου ὑψωθήσεται τὸ κέρας αὐτοῦ·
 26 καὶ θήσομαι ἐν θαλάσῃ χεῖρα αὐτοῦ, 26
 καὶ ἐν ποταμοῖς δεξιὰν αὐτοῦ.
 27 αὐτὸς ἐπικαλέσεται με Πατὴρ μου εἶ σύ, 27
 θεὸς μου καὶ ἀντιλήμπτωρ τῆς σωτηρίας μου·
 28 καγὼ πρωτότοκον θήσομαι αὐτόν, 28
 ὑψηλὸν παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν τῆς γῆς.
 29 εἰς τὸν αἰῶνα φυλάξω αὐτῷ τὸ ἔλεός μου, 29
 καὶ ἡ διαθήκη μου πιστὴ αὐτῷ·
 30 καὶ θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ, 30
 καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ.

HART 17 και εν τω ονοματι] και ε, τι inst N¹ | τ, ολην τη| ημεραν και εν τη
 δικαιοσυνη σου υψωθησονται sup ras et in mgg A^a 18 το καυχημα] om το
 N^{c,a}AT | συ ει R^{*T} 19 αντιληψις B^bT 20 bis scr ορασει R^{*} (om op.
 2° R^a) | βοηθιαν NT 21 ελεει] ελεω B^a(? R) ελαιω B^bNA(? R)T | αγιω
 + μου N^{c,a}ART | εχρισω R^{*} (εχρισα R^a) 23 προσθησει του κακωσαι]
 κακωσει N^{*} (προσθησει του κακ. N^{c,a}) A^{*vid} (προσθησει του κακωσι αυτω| sup
 ras et in mg A^a) 24 συγκοψω NART | απο προσωπου αυτου τους εχ-
 θρους αυτου NT τους εχθρ. μου απο πρ. αυτου A 25 η αληθεια] om η R^{*}
 (hab R^a) 26 χειρα] pr την R 27 επικαλεσεται T | θεος] pr ο AR
 28 καγω] και εγω NA | βασιλευσι NR 30 ως] ωσει R

- 31 ³¹ ἔαν ἐγκαταλίπωσιν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὸν νόμον μου, B
καὶ τοῖς κρίμασίν μου μὴ πορευθῶσιν·
- 32 ³² ἔαν τὰ δικαιώματά μου βεβηλώσουσιν,
καὶ τὰς ἐντολάς μου μὴ φυλάξωσιν·
- 33 ³³ ἐπισκέψομαι ἐν ῥάβδῳ ἀνομίας αὐτῶν,
καὶ ἐν μάστιξιν τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.
- 34 ³⁴ τὸ δὲ ἔλεός μου οὐ μὴ διασκεδάσω ἀπ' αὐτοῦ,
οὐδὲ μὴ ἀδικήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου,
- 35 ³⁵ οὐδὲ μὴ βεβηλώσω τὴν διαθήκην μου,
καὶ τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων μου οὐ μὴ ἀθετήσω·
- 36 ³⁶ ἄπαξ ὥμοσα ἐν τῷ ἁγίῳ μου, εἰ τῷ Δαυεὶδ ψεύσομαι·
- 37 ³⁷ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μενεῖ,
καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον μου,
- 38 ³⁸ καὶ ὡς ἡ σελήνη κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα·
καὶ ὁ μάρτυς ἐν οὐρανῷ πιστός. διάψαλμα.
- 39 ³⁹ σὺ δὲ ἀπόσω καὶ ἐξουδένωσας,
ἀνεβάλου τὸν χριστόν σου·
- 40 ⁴⁰ κατέστρεψας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου,
ἐβεβήλωσας εἰς τὴν γῆν τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ.
- 41 ⁴¹ καθεῖλες πάντας τοὺς φραγμοὺς αὐτοῦ,
ἔθου τὰ ὄχυρά του αὐτοῦ δειλίαν·
- 42 ⁴² διήρπασαν αὐτὸν πάντες οἱ διοδοῦντες ὁδόν,
ἐγενήθη ὄνειδος τοῖς γείτοσιν αὐτοῦ.
- 43 ⁴³ ὕψωσας τὴν δεξιὰν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ,
εὐφρανὰς πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ·
- 44 ⁴⁴ ἀπέστρεψας τὴν βοήθειαν τῆς ῥομφαίας αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἀντελάβου αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ.
- 45 ⁴⁵ κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτόν,
τὸν θρόνον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν κατέρραξας·

31 εγκαταλειπωσιν A εγκαταλιπ. R εγκαταλειπ. T | οι υιοι] om οι R | NART
τοις κριμασιν] pr εν R 32 βεβηλωσωσιν T 33 επισκεψομαι T |
ανομιας] pr τας NART | αμαρτιας] αδικιας NAT 34 αυτου] αυτων N^{c.a}
RT | ουδε] ουδ ου A | αληθια A 35 την διαθηκην] εν τη διαθηκη N*
(την δ. N^{c.a}) | δια] εκ R 37 ο θρονος] om ο R 38 ως η σελ.] ωσει
σελ. R^{vid} | om διαψαλμα A* (hab διαψ A^a) T 39 εξουδενωσας] + ημας
N* (N^{c.a}) | ανεβαλου] pr και A* + Κυριε R 40 om αυτου B*^{vid} (hab
subscr B²) 41 καθειλας N καθιλας, T | δειλειᾶ] B* (δειλιᾶ] B^b διλιαν
NAT) 42 διηρπαζον N^{c.a} T | διοδοουντες] παραπορευομενοι A | οδον] pr
την A 43 εχθρων αυτου] θλιβοντων αυτον N^{c.a} AT | ηυφρανας T
44 βοηθιαν AT 45 αυτου] αυτου N^{c.a} (mox revoc αυτον)

- B 46 ἐσμίκρυνας τὰς ἡμέρας τοῦ θρόνου αὐτοῦ, 46
κατέχεας αὐτοῦ αἰσχύνην· *ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ* διάψαλμα.
- 47 ἕως πότε, Κύριε, ἀποστρέψεις εἰς τέλος; 47
ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ὀργή σου; *ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ*
- 48 μνήσθητι τίς μου ἡ ὑπόστασις· 48
μὴ γὰρ ματαίως ἔκτισας πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων;
- 49 τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ οὐκ ὕψεται θάνατον; 49
ρύσεται τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ἄδου; διάψαλμα.
- 50 ποῦ ἐστὶν τὰ ἐλέη σου τὰ ἀρχαία, Κύριε, 50
ἃ ὤμοσας τῷ Δαυεὶδ ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου;
- 51 μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ὀνειδισμοῦ τῶν δούλων σου, 51
οὗ ὑπέσχου ἐν τῷ κόλπῳ μου πολλῶν ἐθνῶν·
- 52 οὗ ὀνειδίσαν οἱ ἐχθροί σου, Κύριε, 52
οὗ ὀνειδίσαν τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ χριστοῦ σου.
- 53 εὐλογητὸς Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα. *ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ* γένοιτο, γένοιτο. 53

¶ NART 46 εμικρυνας R* (εσμικρ. R^a) | θρονον] χρονου NART | αυτου 2^ο] αυτω
N^{c.a} (mox reuoc αυτου) T | om διαψαλμα T 47 αποστρεψεις NAR απο-
στρεφη T 49 ο ανθρωπος] om ο NART | θανατον] ν sup ras A^a | om
διαψαλμα T 50 εστιν] εισιν N^{c.a} ART 51 υπεσχον AR υπεσχω T
52 το ανταλλαγμα] pr τι R*^{vid} (om R^a) 53 ευλογητος Κυριος] ευλογια
Κυριου R — Stich 103 BR 104 N 102 AT

IV

ΠΘ' B

Προσευχὴ τοῦ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ.

1 Κύριε, καταφυγὴ ἡμῖν ἐγενήθης ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ·

2 ²πρὸ τοῦ ὄρη γεννηθῆναι καὶ πλασθῆναι τὴν γῆν καὶ τὴν οἰκουμένην,

καὶ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ.

3 μὴ ἀποστρέψῃς ἄνθρωπον εἰς ταπείνωσιν,

καὶ εἰπας Ἐπιστρέψατε υἱοὶ ἀνθρώπων·

4 ὅτι χίλια ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς σου ὡς ἡ ἡμέρα ἡ ἐχθὲς ἦτις διήλθεν, καὶ φυλακὴ ἐν νυκτί.

5 τὰ ἐξουδενώματα αὐτῶν ἔτη ἔσονται,

τὸ πρῶν ὥσει χλόη παρέλθοι·

6 τὸ πρῶν ἀνθῆσαι καὶ παρέλθοι,

τὸ ἐσπέρας ἀποπέσοι, σκληρυνθεῖ καὶ ξηρανθεῖ.

7 ὅτι ἐξελίπομεν ἐν τῇ ὀργῇ σου,

καὶ ἐν τῷ θυμῷ σου ἐταράχθημεν·

8 ἔθου τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐνώπιόν σου,

ὁ αἶων ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου.

9 ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξέλιπον,

καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ἐξελίπομεν·

τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνην ἐμελέτων.

10 αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν ἐν ἐνιαυτοῖς ἑβδομήκοντα ἔτη,

ἐὰν δὲ ἐν δυναστείαις, ὀγδοήκοντα ἔτη,

καὶ τὸ πλεῖον αὐτῶν κόπος καὶ πόνος·

ὅτι ἐπῆλθεν πραύτης ἐφ' ἡμᾶς, καὶ παιδευθησόμεθα.

LXXXIX 1 του Μωυση] τω Μ. R R τω Μωση Α Μωυσεως Τ | ανῶ R A | RART
om του 2° R | εγεν. ημιν R^{c.a}ART | εν γενεα και γενεα] απο γενεας εις γενεαν
R* 2 γενηθηναι] εδρασθηναι R* (γεν. R^{c.a}) | πλασθηναι την γην και την
οικ.] πλ. γην οικ. A^{*vid} πλ. την (sic) και την οικ. sup ras et in mg A^a | εως]
pr και R^{c.a}AT | om συ ει R* (hab R^{c.a}) 3 υιοι] pr οι Α | ανθρωπων] pr
των ART 4 σου] + κε R^{c.a} (ras R^{c.b}) AT | ως η ημερα] ως ημερα R ωσει
ημ. R^{vid} | om η 2° R* | χθες B^bR^{vid} εκχθες Α 5 ετη] ετι B^b 6 αν-
θησοι R^{c.a} (mox revoc -σαι) ανθησει R 7 εξελειπομεν AT 8 ενωπιον]
εναντιον R^{c.a}T 9 εξελειπον AT | om και R^{c.a} | εξελειπομεν AT | ως] ωσει
RAT | αραχνη R^{c.a}ART 10 ενιαυτοις] αυτοις RART | δυναστiais Τ | εφ
ημας πραυτης R* (πρ. εφ ημ. R^{c.a}) R πραοτης εφ ημ. AT | παιδευθησωμεθα Τ

- B ¹¹ τίς γινώσκει τὸ κράτος τῆς ὀργῆς σου, 11
καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου τοῦ θυμοῦ σου ἐξαριθμήσασθαι; ¹² τὴν 12
δεξιάν σου γνώρισον,
καὶ τοὺς πεπαιδευμένους τῇ καρδίᾳ ἐν σοφίᾳ.
¹³ ἐπίστρεψον, Κύριε· ἕως πότε; 13
καὶ παρακλήθητι ἐπὶ τοῖς δούλοις σου.
¹⁴ ἐνεπλήσθημεν τὸ πρῶτὶ τοῦ ἐλέους σου, 14
καὶ ἡγαλλιασάμεθα καὶ εὐφράνθημεν
ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν,
¹⁵ ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπεινώσας ἡμᾶς, 15
ἐτῶν ὧν εἶδομεν κακά.
¹⁶ καὶ ἴδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ τὰ ἔργα σου, 16
καὶ ὁδήγησον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν.
¹⁷ καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς, 17
καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον ἐφ' ἡμᾶς.

9'

Αἶνος ψδῆς τῷ Δαυίδ.

XC
(XC)

- ¹ Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ ὑψίστου 1
ἐν σκέπῃ τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσεται.
² ἔρεῖ τῷ θεῷ Ἀντιλήμπτωρ μου εἰ· 2
καὶ καταφυγή μου ὁ θεός μου, ἔλπιω ἐπ' αὐτόν.
³ ὅτι αὐτὸς ῥύσεται ἐκ παγίδος θηρευτῶν, 3
καὶ ἀπὸ λόγου ταραχῶδους·
⁴ ἐν τοῖς μεταφρένοις αὐτοῦ ἐπισκιάσει σοι, 4
καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐλπικίς·
ὅπλῳ κυκλώσει σε ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ.
⁵ οὐ φοβηθήσῃ ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ, 5
ἀπὸ βέλους πετομένου ἡμέρας,

¶ART 11 φοβου] + σου AT | τον θυμον N^{c.a} ART 12 σου] + ουτως N^{c.a} ART |
γνωρισον] + μοι N^{c.a} ART | πεπαιδευμενους N^{c.a}(? R) πεπεδημενους A(? R) T
13 τους δουλους R 14 το ελεος R | ελεους... ημων in mg et sup ras A^a |
ηυφρανθημεν A^a T | ημων] + ευφρανθημεν N^{c.a} A^a(mg) R + ηυφρανθημεν T (c
seqq coniung RT) 15 εταπεινωσας] pr ων R | ιδομεν T | κακα] pr τα R
16 τα εργα] pr επι N^{c.a} ART | ωδηγησον A 17 θεου] pr του N^{c.a} ART |
ημας 2°] + και το εργον των χειρων ημων κατευθυνον ¶ART — Stich 35 B
34 N 38 A 37 R 41 T XC 1 βοηθια T 2 θεω] k̄w Bab N^{c.a} AT |
ο θεος μου inc stich in AT | ελπιω] pr και R | αυτω T 3 ρυσεται] + με
¶AR ρυσηται με T | πακιδος N | θηρευτων] pr των R* 4 επισκιαση T |
κυκλωση T 5 απο 2°] pr και N* (om N^{c.a})

- 6 ἀπὸ πράγματος διαπορευομένου ἐν σκότει,
ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ.
- 7 ⁷ πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σου χιλιάς,
καὶ μυριάς ἐκ δεξιῶν σου,
πρὸς σέ δὲ οὐκ ἐγγιεί.
- 8 ⁸ πλὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατανοήσεις,
καὶ ἀνταπόδοσιν ἁμαρτωλῶν ὄψῃ.
- 9 ⁹ ὅτι σύ, Κύριε, ἡ ἐλπίς μου·
τὸν ὑψιστον ἔθου καταφυγὴν σου.
- 10 ¹⁰ οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ κακά,
καὶ μάλιστα οὐκ ἐγγιεί τῷ σκηνώματί σου·
- 11 ¹¹ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ
τοῦ διαφυλάξαι σε ἐν ταῖς ὁδοῖς σου·
- 12 ¹² ἐπὶ χειρῶν ἀρουσίν σε,
μή ποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.
- 13 ¹³ ἐπ' ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιβήσῃ,
καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα.
- 14 ¹⁴ ὅτι ἐπ' ἐμέ ἤλπισεν, καὶ ῥύσομαι αὐτόν·
σκεπάσω αὐτόν, ὅτι ἔγνω τὸ ὄνομά μου.
- 15 ¹⁵ ἐπικαλέσεται με, καὶ εἰσακούσομαι αὐτοῦ,
μετ' αὐτοῦ εἰμι ἐν θλίψει,
καὶ ἐξελοῦμαι καὶ δοξάσω αὐτόν.
- 16 ¹⁶ μακρότητι ἡμερῶν ἐμπλήσω αὐτόν,
καὶ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου.

94

Ψαλμὸς ᾠδῆς, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου.

- 2 ² Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ, καὶ ψάλλειν τῷ ὀνό-
ματί σου, Ὑψιστε·
- 3 ³ τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρῶτὸ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν
σου κατὰ νύκτα,

6 ἐν σκοτ. διαπορευομένου $\aleph^{ca}T$ | συμπτώματος (ευμπτ. Bedit) | συνπτω- $\aleph ART$
ματος $\aleph$ 7 κλιτουνου A (ras 1 lit ante τ) T κλιτου R^* (κλιτου σου R^a)
8 κατανοησης T | οψει B^{ab} 9 συ] + ει R 11 ταις οδοις] pr πασαις
 A (-σες) T pr πασιν R 12 επι] pr και $\aleph^*$ (om $\aleph^{ca}$) 13 επ] επι
 $\aleph^{ca}ART$ | καταπατησης T 15 επικαλεσεται με] κεκραζεται (καικρ. A)
προς με $\aleph AT$ | εισακουσομαι] επακουσομαι $\aleph^{ca}AT$ | om και 2^ο $\aleph^{ca}RT$ |
εξελομαι] + αυτον $\aleph^{ca}$ (ras $\aleph^{ca,b}$) AT 16 μακροτητα ART — Stich 35 BRT
33 $\aleph A$ XCΙ 1 σαββατον] προσαββατον $\aleph$

- B 4 ἐν δεκαχόρδῳ ψαλτηρίῳ μετ' ᾠδῆς ἐν κιθάρα· 4
 5 ὅτι εὐφρανάς με, Κύριε, ἐν τῷ ποιήματί σου, 5
 καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιάσονται.
 6 ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, 6
 σφόδρα ἐβαρύνθησαν οἱ διαλογισμοί σου.
 7 ἀνὴρ ἄφρων οὐ γνώσεται, 7
 καὶ ἀσύνετος οὐ συνήσει ταῦτα.
 8 ἐν τῷ ἀνατεῖλαι τοὺς ἁμαρτωλοὺς ὡς χόρτον, καὶ διέκυψαν 8
 πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
 ὅπως ἂν ἐξολεθρευθῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
 9 σὺ δὲ Ὑψιστος εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε. 9
 10 ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροί σου ἀπολύνται, 10
 καὶ διασκορπισθήσονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνο-
 μίαν.
 11 καὶ ὑψωθήσεται ὡς μονοκέρωτος τὸ κέρας μου, 11
 καὶ τὸ γῆράς μου ἐν ἐλαίῳ πίνον·
 12 καὶ ἐπείδεν ὁ ὀφθαλμός μου ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου, 12
 καὶ ἐν τοῖς ἐπανισταμένοις ἐπ' ἐμέ
 πονηρευομένοις εἰσακούσεται τὸ οὖς μου.
 13 δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, 13
 ὡς ἡ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται.
 14 πεφυτευμένοι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου 14
 ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσουσιν·
 15 τότε πληθυνθήσονται ἐν γήρει πίνον, 15
 καὶ εὐπαθοῦντες ἔσονται·
 16 τοῦ ἀναγγεῖλαι ὅτι εὐθὺς Κύριος ὁ θεός μου, 16
 καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.

¶ART 4 μετα Ν* (μετ Ν^{c,a})

5 om οτι Α* (hab Α^{a?}(mg sinistr)) | ηυφρανας Τ

6 σφοδρα] pr η (?) ει R* vid (om R^a) | εβαρυνθησαν] εβαθυνθησαν Bab Ν^{c,a} RT

8 τους αμαρτωλους] om τους Ν^{c,a} AT | ως] ωσει ΝAR^a T 9 Ὑψιστος] pr

ο R* 10 οτι ιδου] pr οτι ιδου οι εχθροι σου κε ΝΑ^a(mg) RT 11 υψω-

θησεται] ωθ sup ras Α^a | ελαιω Bab ΝΑ(?R) T] ελεω B*(?R) 12 και

επειδεν] και εφιδεν (και ε, ι sup ras Α^{a?}) AT | μου ιο] σου R | om εν τοις

Α* (hab Α^{a?}) | επανιστανομενοις ΝAR* | εισακουσεται] ακουσεται Ν^{c,a} ART

13 ανθηση Τ | ως η] ωσει R^{vid} 14 πεφυτευμενοι (υ ιο sup ras Α^a)] πε-

φυτευμενη Τ | Κυριου] pr του R | ταις αυλαις] om ταις R | του θεου] τ sup

ras Α^{a?} οικου θεου R | εξανθησωσιν Τ 15 τοτε] om Ν* ετι Ν^{c,a} ART

16 post αναγγειλαι distinx Ν^{c,a} | μου] ημων ΝAR^a T — Stich 27 BA 24 Ν

30 RT

9B' *Εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ προσαββάτου, ὅτε κατ' ἔλθῃ*

B

Εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ προσαββάτου, ὅτε κατ' ἔλθῃ
ἡ γῆ· αἶνος ὧδης τῷ Δαυεῖδ.

Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο·
ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο,
καὶ γὰρ ἐστερέωσεν τὴν οἰκουμένην, ἣτις οὐ σαλευθήσεται
ἔτοιμος ὁ θρόνος σου ἀπὸ τότε·
ἀπὸ τοῦ αἰῶνος σὺ εἰ.

Ἐπῆραν οἱ ποταμοί, Κύριε,
ἔπῆραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς αὐτῶν.
ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων πολλῶν θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς
θαλάσσης·

θαυμαστὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ κύριος.

Τὰ μαρτύριά σου ἐπιστάθησαν σφόδρα·
τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἀγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

9Γ'

Ψαλμὸς τῷ Δαυεῖδ, τετράδι σαββάτων.

Ὁ θεὸς ἐκδικήσῃν Κύριος, ὁ θεὸς ἐκδικήσῃν ἐπαρρησιάσατο.
ὑψώθητι ὁ κρίνων τὴν γῆν,
ἀπόδος ἀνταπόδοσιν τοῖς ὑπερηφάνοις.

Ἔως πότε ἁμαρτωλοί, Κύριε,
ἔως πότε ἁμαρτωλοὶ καυχῶνται;

Φθέγγονται καὶ λαλήσουσιν ἀδικίαν,
λαλήσουσιν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν;

Τὸν λαόν σου, Κύριε, ἐταπείνωσαν,
καὶ τὴν κληρονομίαν σου ἐκάκωσαν·

Χήραν καὶ ὀρφανὸν ἀπέκτειναν,
καὶ προσήλυτον ἐφόνευσαν·

καὶ εἶπαν Οὐκ ὄψεται Κύριος, οὐδὲ συνήσει ὁ θεὸς τοῦ

Ἰακώβ.

§ T

XCII 1 αἶνος ὧδης τῷ Δ. εἰς τὴν ἡμέραν τ. πρ. ο. κ. η γη R | προ-
σαββατου] σαββατου ART | Κυριος 1° pr ο B^cNART | ευπρεπιαν NAT |
στερεωσεν R 2 σου]+ ο θεος R | απο 1° απ sup ras A^a | απο 2° pr και R
3 φωνας] φω... T | αυτων]+ αρουσιν οι ποταμοι επιτριψεις (επιτριψις A [ε sup
ras A^a?]) αυτων N^{c,a} A 4 μετεωρισμοι] μ 1° sup ras A^a — Stich 11 BR 10 &
15 A XCIII 1 ψαλμος]+ ὧδης A | σαββατου AR | ο θεος (1°)] om ο
B^cNA | ο θεος (2°)] om ο B^cA ras ο N? 6 ορφανους R | προσηλυτους R*
7 οψεται]+ ταυτα R* | Κυριος] pr ο N* (ras N?) | συνησει]+ ταυτα R*

- B ⁸ σύνετε δὴ, ἄφρονες ἐν τῷ λαῷ· καὶ μωροί, ποτὲ φρονήσατε. 8
⁹ ὁ φυτεύσας τὸ οὖς, οὐχὶ ἀκούει; 9
 ἢ ὁ πλάσας ὀφθαλμούς, οὐ κατανοεῖ;
¹⁰ ὁ παιδεύων ἔθνη, οὐχὶ ἐλέγξει, 10
 ὁ διδάσκων ἄνθρωπον γνῶσιν;
¹¹ Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων, ὅτι εἰσὶν 11
 μάταιοι.
¹² μακάριος ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν σὺ παιδεύῃς, Κύριε, 12
 καὶ ἐκ τοῦ νόμου σου διδάξῃς αὐτόν,
¹³ τοῦ πρᾶναι αὐτῷ ἀπ' ἡμερῶν πονηρῶν, 13
 ἕως οὗ ὀρυγῇ τῷ ἁμαρτωλῷ βόθρος.
¹⁴ ὅτι οὐκ ἀπώσεται Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, 14
 καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ οὐκ ἐγκαταλείψει,
¹⁵ ἕως οὗ δικαιοσύνη ἐπιστρέψῃ εἰς κρίσιν, 15
 καὶ ἐχόμενοι αὐτῆς πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. διάψαλμα.
¹⁶ τίς ἀναστήσεται μοι ἐπὶ πονηρευομένους, 16
 ἢ τίς συνπαραστήσεται μοι ἐπὶ ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν;
¹⁷ εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἐβοήθησέν μοι, 17
 παρὰ βραχὺ παρῴκησεν τῷ ᾄδῃ ἡ ψυχὴ μου.
¹⁸ εἰ ἔλεγον Σεσάλευται ὁ πούς μου, 18
 τὸ ἔλεός σου, Κύριε, βοηθεῖ μοι.
¹⁹ Κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ὀδυνῶν μου ἐν τῇ καρδίᾳ μου, αἱ 19
 παρακλήσεις σου ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν μου.
²⁰ μὴ συνπροσέσται σοι θρόνος ἀνομίας, 20
 ὁ πλάσσων κόπον ἐπὶ προσταγμάτι;
²¹ θηρεύουσιν ἐπὶ ψυχὴν δικαίου, 21
 καὶ αἷμα ἁθῶν καταδικάζονται.
²² καὶ ἐγένετό μοι Κύριος εἰς καταφυγὴν, 22
 καὶ ὁ θεός μου εἰς βοηθὸν ἐλπίδος μου.

NART 9 ὀφθαλμούς] ὀφθαλμον N^{c.a} τον ὀφθαλμον A τους ὀφθαλμούς R | ου] ουχει
 N^{c.a} ουχι AT 12 ο ἄνθρωπος] om ο NART | om συ N^{c.a} AT 13 αὐτῷ]
 αὐτον R 14 ἐγκαταλείπει Bab (-λιπει B*)] ἐγκατελιπεν N¹ (ουκ εν resc
 N¹) ἐγκαταλιπει N^{c.a} ἐγκαταλείπει AR ἐγκαταλείψη T 15 om διάψαλμα
 A* (hab διαψ A^a) T 16 συμπαραστήσεται B^b | ἐργαζομένους] pr τους
 N^{c.a} AT 18 om το ελεος σου A* (hab A^a (mg)) | ἐβοηθεῖ N^{c.a} A 19 om
 Κυριε N^{c.a} AT | παρακλησις A | ἠγαπησαν] ευφραναν B^b (? R) T ηυφραναν
 N^{c.a} A (? R) | ψυχην] καρδιαν N* (ψυχ. N^{c.a}) 20 συμπροσεσται B^b συνπρο-
 εστω N^{c.a} AT | προσταγμα N^{c.a} AT 21 θηρευσωσιν T | καταδικαζονται T
 22 εγενετο] εγενηθη R

23 καὶ ἀποδώσει αὐτοῖς τὴν ἀνομίαν αὐτῶν
καὶ τὴν πονηρίαν αὐτῶν·
ἀφανιεῖ αὐτοὺς Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

94'

Αἶνος ᾧδῃς τῷ Δαυεὶδ.

1 Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ κυρίῳ,
ἀλαλάξωμεν τῷ θεῷ τῷ σωτῇρι ἡμῶν·
2 προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἑξομολογήσει,
καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ.
3 ὅτι θεὸς μέγας Κύριος
καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς.
4 ὅτι οὐκ ἀπόσεται Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ,
ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς
καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων αὐτοῦ ἐστίν·
5 ὅτι αὐτοῦ ἐστὶν ἡ θάλασσα καὶ αὐτὸς ἐποίησεν αὐτήν,
καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἔπλασαν.
6 δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ,
καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον Κυρίου τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς·
7 ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ θεὸς ἡμῶν,
καὶ ἡμεῖς λαὸς νομῆς αὐτοῦ
καὶ πρόβατα χειρὸς αὐτοῦ.
8 σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὥς ἐν τῷ παραπικρασμῷ,
κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ·
9 ὅς ἐπειράσαν οἱ πατέρες ὑμῶν,
ἐδοκίμασαν καὶ ἴδωσαν τὰ ἔργα μου.
10 τεσσεράκοντα ἔτη προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ,
καὶ εἶπα Ἄεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ,
καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου.

23 αποδωση T | αυτοις] + κς N^{c.a}ART | την ανομιαν] pr κατα AR | και NART
την πονηριαν] κατα την πον. N^{c.a} και κατα την πον. ART | αφανιει] εξολε-
θρευσει R — Stich 41 B 40 N^{c.a} 44 A 45 R XCIV 1 αγαλλιασομεθα A
3 επι π. τ. θ.] ε. πασαν την γην N^{c.a}AT om επι, τους R* 4 om οτι ουκ...
λαον αυτου N* (hab N^{c.a}) AT | τη χειρι] om τη N* (hab N^{c.a}) | τα περατα] pr
παντα N* (om N^{c.a}) | εστιν] εισιν N^{c.a}AR 5 om η R* 6 προσκυνησω-
μεν (sic) A | κλαυσομεν A | εναντιον] ενωπιον N* (εναντ. N^{c.a}) 7 ο θεος]
pr Kyrios R | χειρος] pr της A 9 επειρασαν] + με N^{c.a}RT | εδοκιμασαν]
+ με N^{c.a}AT | ιδωσαν] ειδωσαν B^{ab} (? R) ιδον NAT 10 τεσσαρακοντα
B^{ab}RT | προσωχθισα] pr διο R* | ειπα] ειπον AT | και αυτοι] αυτοι δε NAT

B 11 ὥς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατά- 11
 παυσίν μου.

9E

"Οτε ὁ οἶκος οἰκοδομεῖται μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν·
 ὡδὴ τῷ Δαυεῖδ.

- Ἄσατε τῷ κυρίῳ ᾠσμα καινόν, 1
 ᾄσατε τῷ κυρίῳ, πᾶσα ἡ γῆ.
 ᾄσατε τῷ κυρίῳ, εὐλογήσατε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 2
 εὐαγγελίσεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ.
 ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὴν δόξαν αὐτοῦ, 3
 ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.
 ὅτι μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, 4
 φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς·
 ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια, 5
 ὁ δὲ κύριος τοὺς οὐρανοὺς ἐποίησεν.
 ἐξομολόγησις καὶ ὠραιότης ἐνώπιον αὐτοῦ, 6
 ἀγιοσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγιάσματι αὐτοῦ.
 ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ, αἱ πατρίαι τῶν ἐθνῶν, 7
 ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν·
 ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ, 8
 ἄρατε θυσίας καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ.
 προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ ἐν αὐτῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ· 9
 σαλευθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.
 εἴπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν, 10
 καὶ γὰρ κατώρθωσεν τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται·
 κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι.
 εὐφραίνεσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ, 11
 σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς·
 12 χαρήσεται τὰ πεδία καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς,
 τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ

NA^{RT} 11 εἰ] η NA^a (mg sinistr) (om A*) | καταπαυσιν] αναπαυσιν R — Stich
 25 BR 23 NT 22 A XCV 1 οτε...Δαυειδ] ὡδὴ τῷ Δ. οτε ο οἶκος οἰκοδ.
 μ. τ. αἰχμαλωσίαν NA | οἰκοδομεῖται] οἰκοδομεῖτο B^c NT ὡκοδομεῖτο AR
 2 ευαγγελισασθε T 3 om αναγγειλατε...δοξαν αυτου A* (hab A^a (mg))
 R | πασιν AT 6 εξομολογησεις A | αγιοσυνη T | μεγαλοπρεπεια AT
 7 ενεγκατε τω κω δοξαν και τιμην| ενεγκατε τω κω αι πατριαι των εθνων N*
 8 om αρατε...αυλας αυτου R 10 ειπα A* (ειπατε A^a) | ο κυριος] οτι κς
 N^{c,a} AT | εβασιλευσεν] + απο ξυλου R* (improb R^a)

- 13 ¹³ πρὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἔρχεται,
 ὅτι ἔρχεται κρῖναι τὴν γῆν·
 κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ
 καὶ λαοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτοῦ.

9F'

Τῷ Δανείδ, ὅτε ἡ γῆ αὐτοῦ καθίσταται.

- 1 Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν, ἀγαλλιάσεται ἡ γῆ,
 εὐφρανθήτωσαν νῆσοι πολλαί.
 2 νεφέλη καὶ γνόφος κύκλῳ αὐτοῦ,
 δικαιοσύνη καὶ κρίμα κατόρθωσις τοῦ θρόνου αὐτοῦ.
 3 πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ προπορεύσεται,
 καὶ φλογίει κύκλῳ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.
 4 ἔφθαναν αἱ ἀστραπαὶ αὐτοῦ τῇ οἰκουμένῃ,
 εἶδεν καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ.
 5 τὰ ὄρη ἐτάκησαν ὡσεὶ κηρὸς ἀπὸ προσώπου Κυρίου,
 ἀπὸ προσώπου Κυρίου πάσης τῆς γῆς.
 6 ἀνήγγειλαν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,
 καὶ εἶδον πάντες οἱ λαοὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ.
 7 αἰσχυνθήτωσαν πάντες οἱ προσκυνοῦντες τοῖς γλυπτοῖς,
 οἱ ἐγκαυχώμενοι ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν·
 προσκυνήσατέ αὐτῷ πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ.
 8 ἤκουσεν καὶ εὐφράνθη Σειῶν,
 καὶ ἠγαλλιάσαντό αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας,
 ἔνεκεν τῶν κριμάτων σου, Κύριε·
 9 ὅτι σὺ εἶ Κύριος ὁ ὑψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν,
 σφόδρα ὑπερυψώθης ὑπὲρ πάντας τοὺς θεοὺς.
 10 οἱ ἀγαπῶντες τὸν κύριον, μισεῖτε πονηρόν·
 φυλάσσει Κύριος τὰς ψυχὰς τῶν ὁσίων αὐτοῦ,
 ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλῶν ῥύσεται αὐτούς.

13 προ] απο N^{c.a}AT — Stich 29 B⁵AT 27 R XCVI 1 η γη] NART
 om η R | σιλευσεν αγαλλια sup ras N¹ | αγαλλιασεται] αγαλλιασθω B^cN^{c.a}
 ART | νησοι] νησσοι N^{c.a} 3 εναντιον] ενωπιον T | προπορευνηται T |
 του εχθρους B* (τους ε. Bab) 4 ιδεν T 5 ωσει κηρος ετακησαν NT |
 om Κυριου 2° N | της γης] της γη της R^{vid} 6 om και N* (hab N^{c.a}) |
 ειδosan] ιδοσαν N* A²? R | ιδον N^{c.a} A* T 7 προσκυνουντες] πεποιθοτες
 επι N (προσκ. N^{c.a}) | ενκαυχωμενοι NART | αυτω] αυτον R 8 ηυφρανθη
 AT | Σειων] η Σιων B^c Σιων NA | ηγαλλιασονται (sic) R 9 om ει
 N^{c.a}AT | ο υψιστος] om ο N¹AT | υπερ] επι N 10 πονηρα B^cN^{c.a}AT |
 αμαρτωλου AT | ρυσηται T | αυτους] αυτον R* (-τους R^a).

- B ¹¹ φῶς ἀνέτειλεν τῷ δικαίῳ, καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ εὐφροσύνη. 21
¹² εὐφράνθητε, δίκαιοι, ἐπὶ τῷ κυρίῳ, καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀγιοσύνης αὐτοῦ. 12
 ¶ T

92'

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XC
(XCV)

- ¹ Ἀσπασατε τῷ κυρίῳ ᾄσμα καινόν, ὅτι θαυμαστὰ ἐποίησεν Κύριος· ἡ
 ἔσωσεν αὐτῷ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ
 καὶ ὁ βραχίον ὁ ἅγιος αὐτοῦ.
² ἐγνώρισεν Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἐθνῶν·
 ἀπεκάλυψεν τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.
³ ἐμνήσθη τοῦ ἐλέους αὐτοῦ τῷ Ἰακώβ,
 καὶ τῆς ἀληθείας αὐτοῦ τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ·
 εἴδωσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ ἡμῶν.
⁴ ἀλαλάξατε τῷ θεῷ πᾶσα ἡ γῆ,
 ᾄσατε καὶ ἀγαλλιᾶσθε καὶ ψάλατε.
⁵ ψάλατε τῷ κυρίῳ ἐν κιθάρᾳ, ἐν κιθάρᾳ καὶ φωνῇ ψαλμοῦ,
⁶ ἐν σάλπιγγιν ἐλαταῖς καὶ φωνῇ σάλπιγγος κερατίνης·
 ἀλαλάξατε ἐνώπιον τοῦ βασιλέως Κυρίου.
⁷ σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς,
 ἡ οἰκουμένη καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν·
⁸ ποταμοὶ κροτήσουσιν χειρὶ ἐπὶ τὸ αὐτό,
 τὰ ὄρη ἀγαλλιάσονται, ⁹ ὅτι ἦκει κρίναι τὴν γῆν·
 κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ
 καὶ λαοὺς ἐν εὐθύτητι.

9H'

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XC
(XCVI)

- Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί·
 ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβείμ, σαλευθήτω ἡ γῆ.

¶ BART 11 εὐφροσυνῇ N* (ras lineol N²) εὐφροσυνῇ A 12 ἐπὶ ἐν N^{c.a} ART |
 ἁγιοσυν...T — Stich 27 BART 26 N XCVII 1 Κυριος] pr o A | αυτω]
 αυτον B^{ab} | αυτου 1°] ου rescr A¹ 2 bis scr το σωτηριον R | εναντιον των
 εθν. c seqq coniung AR 3 τω Ιακωβ] om N* (hab N^{c.a}) του Ι. Α | αλη-
 θιας N | ιδωσαν Α 4 θεω] κω B^{ab} NΑ | η γη] om η R* (hab R^a)
 5 και] η R* (και R^a) 6 φωνης NΑ | Κυριω] κυ B² vid N^{c.a} AR 7 οι
 κατοικουντες] pr παντες N^{c.a} AR | αυτην] εν αυτη NAR 8 αγαλλιασονται]
 + απο προσωπου κυ οτι ερχεται N^{c.a} AT 9 δικαιοσυνη] seq ras 1 lit
 (forte v) in A — Stich 19 BN 22 A 21 R XCVIII 1 Κυριος] pr o B^c pr
 o N^{c.a} ART | χερουβιν NT(? R) χερουβειν A(? R)

- 2 ²Κύριος ἐν Σειῶν μέγας, καὶ ὑψηλός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς Β
λαούς.
3 ³ἐξομολογησάσθωσαν πάντες τῷ ὀνόματί σου τῷ μεγάλῳ,
ὅτι φοβερὸν καὶ ἅγιόν ἐστιν.
4 ⁴καὶ τιμὴ βασιλέως κρίσιν ἀγαπᾷ·
σὺ ἡτοίμασας εὐθύτητας,
κρίσιν καὶ δικαιοσύνην ἐν Ἰακώβ σὺ ἐποίησας.
5 ⁵ὑψοῦτε Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν,
καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.
6 ⁶ἅγιός ἐστιν ⁽⁶⁾Μωυσῆς καὶ Ἰακώβ ἐν τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ
καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
ἐπεκαλοῦντο τὸν κύριον, καὶ αὐτὸς ἐπήκουσεν αὐτοῖς,
7 ⁷ἐν στύλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐτούς·
ἐφύλασσαν τὰ μαρτύρια αὐτοῦ,
καὶ τὰ προστάγματα ἃ ἔδωκεν αὐτοῖς.
8 ⁸Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, σὺ ἐπήκουες αὐτῶν·
ὁ θεός, εὐίλατος ἐγίνου αὐτοῖς,
καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν.
9 ⁹ὑψοῦτε Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν,
καὶ προσκυνεῖτε εἰς ὄρος ἅγιον αὐτοῦ,
ὅτι ἅγιος Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

9Θ'

Ψαλμὸς εἰς ἐξομολόγησιν.

- 1 ¹Ἀλαλάξατε τῷ κυρίῳ, πᾶσα ἡ γῆ,
2 ²δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ,
εἰσελθατε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει.
3 ³γνώτε ὅτι Κύριος, αὐτός ἐστιν ὁ θεός·
αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς καὶ οὐχ ἡμεῖς,

2 Σιωὴ B^b ("sic et inferius pluries") A | λαους] in λα ras aliq B^{a2} 3 ἐξο- N^{ART}
μολογισθωσαν N^{*c.b} (ἐξομολογησάσθ. N^{c.a}) | om παντες N^{AT} 4 om και
τιμη...αγαπα N^{*} (hab N^{c.a}) 5 τω υποποδιω] το υποποδιον R 6 αγιος]
pr οτι N^{c.a} RT οτι αγιον A | Μωυσης inc stich in ART | επηκουσεν αυτοις]
εισηκουσεν αυτων N^A εισηκουεν αυτων T επηκουσεν αυτους R 7 εφυλασσαν]
pr οτι N^{c.a} AT | τα προσταγματα α] το προσταγμα ο N^{*} τα προσταγματα αυτου
α N^{c.a} AT 8 επηκουσας N^{*} (επηκουες N^{c.a}) | αυτων 1°] αυτους R | ευιλατος]
pr συ B^{a2b} N^{ART} | εγινου] εγενου N^{*} (εγεινου N^{c.a}) 9 προσκυνητε R^{vid} —
Stich 22 B^{NR} 24 A 23 T XCIX 1 κυριω 1°] θεω RT 2 εισελθετε N^{*}
(-θατε N^{c.a}) 3 ο θεος]+ημων N^{c.a} AT | ουχι R

B λαὸς αὐτοῦ καὶ πρόβατα τῆς νομῆς αὐτοῦ.
 4 εἰσελθατε εἰς τὰς πύλας αὐτοῦ ἐν ἑξομολογήσει,
 τὰς αὐλὰς αὐτοῦ ἐν ὕμνοις·
 ἑξομολογεῖσθε αὐτῷ,
 αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 5 ὅτι χρηστὸς Κύριος,
 εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 καὶ ἕως γενεᾶς καὶ γενεᾶς ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ.

P'

Τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

C
(Cl)

* Ἐλεος καὶ κρίσιν ἄσπομαί σοι, Κύριε·
 2 ψαλῶ καὶ συνήσω ἐν ᾧδῇ ἀμώμφ· πότε ἤξεις πρὸς μέ;
 διεπορευόμεν ἐν ἀκακίᾳ καρδίας μου, ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου μου.
 3 οὐ προεθέμην πρὸ ὀφθαλμῶν μου πρᾶγμα παράνομον,
 ποιῶντας παραβάσεις ἐμίσησα·
 οὐκ ἐκολλήθη μοι καρδιά σκαμβή,
 4 ἐκκλίνοντος ἀπ' ἐμοῦ τοῦ πονηροῦ οὐκ ἐγίνωσκον.
 5 τὸν καταλαλοῦντα λάθρα τοῦ πλησίον αὐτοῦ, τοῦτον ἐξε-
 δίδωκου·
 ὑπερηφάνῳ ὀφθαλμῷ καὶ ἀπλήστῳ καρδιά, τοῦτ' οὐ συνή-
 σθιον.
 6 οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπὶ τοὺς πιστοὺς τῆς γῆς,
 τοῦ συγκαθῆσθαι αὐτοὺς μετ' ἐμοῦ·
 πορευόμενος ἐν ὁδῷ ἀμώμφ, οὗτός μοι ἐλειτούργει.
 7 οὐ κατῴκει ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας μου ποιῶν ὑπερηφανίαν·
 λαλῶν ἄδικα οὐ κατεύθυνεν ἐναντίον τῶν ὀφθαλμῶν μου.
 8 εἰς τὰς πρωίας ἀπέκτενον πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῆς γῆς,
 τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἐκ πόλεως Κυρίου πάντας τοὺς ἐργαζομέ-
 νους τὴν ἀδικίαν.

NAART 3 λαος] pr ημεις δε N^{c.a} ART | της νομης] om της N^{c.a} ART 4 εισ-
 ελθετε N* (-θατε N^{c.a}) | τας αυλας] pr εις NAART 5 εις] pr οτι A |
 αληθεια N — Stich 12 BN 11 ART C 1 ψαλμος τω Δαδ NR om ψαλμος
 A | ελεος] ελεον N^{c.a} T ελαιον A | ασωμαι T 2 ωδη] δ tantum inst B^b
 οδω ART | τω οικω N* (του οικου N^{c.a}) | μου 2° σου R* (μ. R^a) 3 προεθε-
 μην] προετιθεμην N^{c.a} | om πραγμα παρανομον B^{vid} (subscr B¹) | ποιοντα N*
 (-τας N^{c.a}) | παραβασεις] παρα βασιλεις N* (παραβασεις N^{c.a}) 5 του] τον T
 6 μου] αυτου N* (μου N^{c.a}) | συγκαθισθαι B^a 7 οικιας bis scr R | κατηνυθεν
 AT | εναντιον] ενωπιον NA 8 απεκτινον N* (απεκτενον N^{c.a}) απεκτενον
 A | τους αμαρτωλους] om τους A* (hab A^a!) | αδικιαν] ανομιαν NAART —
 Stich 16 BN 17 ART

PA'

B

Προσευχῇ τῷ πτωχῷ, ὅταν ἀκηδιάσῃ
καὶ ἐναντίον Κυρίου ἐκχέῃ τὴν
δέησιν αὐτοῦ.

- 2 ²Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς προσευχῆς μου,
καὶ ἡ κραυγὴ μου πρὸς σέ ἐλθάτω.
- 3 ³μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ·
ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα θλίβωμαι, κλίνον τὸ οὖς σου πρὸς μέ·
ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἐπικαλέσωμαί σε, ταχὺ εἰσάκουσόν μου.
- 4 ⁴ὅτι ἐξέλιπον ὥσεί καπνὸς αἱ ἡμέραι μου,
καὶ τὰ ὀστά μου ὥσεί φρύγιον συνεφρύγησαν.
- 5 ⁵ἐπλήγην ὥσεί χόρτος καὶ ἐξηράνθη ἡ καρδιά μου,
ὅτι ἐπελαθόμην τοῦ φαγεῖν τὸν ἄρτον μου.
- 6 ⁶ἀπὸ φωνῆς τοῦ στεναγμοῦ μου ἐκολλήθη τὸ ὀστοῦν μου
τῇ σαρκί μου.
- 7 ⁷ὠμοιώθην πελεκάνι ἐρημικῷ,
ἐγενήθην ὥσεί νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ,
- 8 ⁸ἠγρύπνησα καὶ ἐγενήθην ὥσεί στρουθίον μονάζον ἐπὶ δώ-
ματι.
- 9 ⁹ὅλην τὴν ἡμέραν ὠνείδιζόν με οἱ ἐχθροί μου,
καὶ οἱ ἐπαινοῦντές με κατ' ἐμοῦ ὤμνουν.
- 10 ¹⁰ὅτι σποδὸν ὥσεί ἄρτον ἔφαγον,
καὶ τὸ πόμα μου μετὰ κλαυθμοῦ ἐκίρνων,
- 11 ¹¹ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου καὶ τοῦ θυμοῦ σου,
ὅτι ἐπάρας κατέρραξάς με.
- 12 ¹²αἱ ἡμέραι μου ὥσεί σκιά ἐκλίθησαν,
καὶ ἐγὼ ὥσεί χόρτος ἐξηράνθην.
- 13 ¹³σὺ δέ, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα μένεις,
καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεάν καὶ γενεάν.
- 14 ¹⁴σὺ ἀναστὰς οἰκτειρήσεις τὴν Σειῶν,
ὅτι καιρὸς τοῦ οἰκτειρῆσαι αὐτήν, ὅτι ἦκει καιρὸς.

CI 1 ἐναντίον] ἐνωπιον N ἐναντι A 2 κῆ εἰσακουσον NAT | τη προσευ- NAT
χην R | ἐλθετω B^cN^{c,a}R* 3 θλιβωμαι NAT | προς με το ους σου NAT | om
προς με B^avid | αν 2° a A* (ν superscr A^{a1}) | επικαλεσομαι A | εισακουσον]
επακουσον NT 4 εξελειπον AT 5 επληγη N* (ν superscr N^{c,a}) 6 το
οστον] τα οστα R 7 ωμοιωθη A* (ν superscr A^{a1}) 8 εγεννηθην] εγενο-
μην N^{c,a}AT | ωσει στρουθιον] ωστρουθιον A ως στρ. T | μοναζων A 11 κατε-
ραξας N* (κατερρ. N^{c,a}) T 12 σκιαι N^{c,a}T | και εγω κάγω B^c | εξηρανθησαν
N* (-θην N^{c,a}) 14 οικτηρησης T | Σιων B^bNA | καιρος 1°] pr ερχεται R*

- Β 15 ὅτι εὐδόκησαν οἱ δοῦλοί σου τοὺς λίθους αὐτῆς, 15
καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς οἰκτειρήσουσιν·
16 καὶ φοβηθήσονται τὰ ἔθνη τὸ ὄνομά σου, Κύριε, 16
καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τὴν δόξαν σου·
17 ὅτι οἰκοδομήσει Κύριος τὴν Σειῶν, 17
καὶ ὁφθήσεται ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ.
18 ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν, 18
καὶ οὐκ ἐξουδένωσεν τὴν δέησιν αὐτῶν.
19 γραφήτω αὕτη εἰς γενεὰν ἐτέραν, 19
καὶ λαὸς ὁ κτιζόμενος αἰνέσει τὸν κύριον·
20 ὅτι ἐξέκυψεν ἐξ ὕψους ἀγίου αὐτοῦ, 20
Κύριος ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψεν·
21 τοῦ ἀκοῦσαι τὸν στεναγμὸν τῶν πεπεδημένων, 21
τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθνατωμένων,
22 τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐν Σειῶν τὸ ὄνομα Κυρίου 22
καὶ τὴν αἰνεῖσιν αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ,
23 ἐν τῷ συναχθῆναι λαοὺς ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ βασιλείας τοῦ 23
δουλεύειν τῷ κυρίῳ.
24 ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν ὀδῷ ἰσχύος αὐτοῦ 24
τὴν ὀλιγότητα τῶν ἡμερῶν μου ἀνάγγειλόν μοι.
25 μὴ ἀναγάγῃς με ἐν ἡμίσει ἡμερῶν μου· 25
ἐν γενεᾷ γενεῶν τὰ ἔτη σου.
26 κατ' ἀρχὰς τὴν γῆν σύ, Κύριε, ἐθεμελίωσας, 26
καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί·
27 αὐτοὶ ἀπολούνται, σὺ δὲ διαμένεις· 27
καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,
καὶ ὥσπερ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτοὺς καὶ ἀλλαγήσονται·
28 σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. 28

ⲙⲁⲣⲦ 15 οἰκτιρησῶσιν Τ 16 om τα εθνη Ⲛ* (hab Ⲛc.a) | σου Κυριε] ⲕⲩ
Ⲛⲁ*vid (σου ⲕⲉ sup ras et in mg Aa) Τ | βασιλεις] + της γης ⲚⲁⲣⲦ 17 ⲕⲥ
την Σιων sup ras Aa? | Σιων Ⲛ 18 ταπεινων] πτωχων Ⲛ* (ταπεινων
Ⲛc.a) R | εξωδενωσεν Ⲛ 19 ετεραν] εταιραν Ⲛ | αινεση Τ 20 εξε-
κυψαν B* (-ψεν Bab) | υψου Ⲛ* (υψους Ⲛc.a) | εξ ουρανου] εκ του ουρανου R |
επι] εις R* 21 τον στεναγμον] του στεναγμου Τ 22 αναγγειλαι
Ⲛⲥc.aⲣⲦ (αναγγιλ.)] αναγγεληναι Ⲛ* | Σιων BbⲚⲁ 23 συναχθηναι]
επισυναχθηναι Ⲛc.aⲁⲦ | βασιλειας] βασιλεις Ⲛc.aⲁⲦ 25 ημερων] pr των
R* | εν γενεα γενεων] εις γενεαν και γενεαν R* 26 συ ⲕⲉ την γην ⲁⲣⲦ |
om συ Κυριε Ⲛ* (hab Ⲛc.a) | των χειρων] om των Ⲛ 27 ελιξεις (ελειξ.
A)] αλλαξεις Ⲛ* αιλιξ. Ⲛc.a ελιξης Τ | αλλαγησονται] αγαλλησονται A* (improb
A?) 28 συ] σοι A | εκλειψωσιν Τ

29 οἱ υἱοὶ τῶν δούλων σου κατασκηνώσουσιν, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα κατευθυνθήσεται. B

PB'

Τῷ Δαυείδ.

I
II)
1 Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον,
καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ.
2 ²εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον,
καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ.
3 ³τὸν ἐνυλατεύοντα πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου,
τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου.
4 ⁴τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν σου,
τὸν στεφανοῦντά σε ἐν ἐλέει καὶ οἰκτερμοῖς,
5 ⁵τὸν ἐμπιμπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου.
ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης σου.
6 ⁶ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ κύριος,
καὶ κρίμα πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις.
7 ⁷ἐγνώρισεν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τῷ Μωσῇ,
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ.
8 ⁸οἰκτείρων καὶ ἐλεήμων ὁ κύριος,
μακρόθυμος καὶ πολυέλεος.
9 ⁹οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται,
οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μνηιεῖ.
10 ¹⁰οὐ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν,
οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν.
11 ¹¹ὅτι κατὰ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς
ἐκραταίωσεν Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους
αὐτόν.
12 ¹²καθ' ὅσον ἀπέχουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν,
ἐμάκρυνεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν.
13 ¹³καὶ καθὼς οἰκτεῖρει πατὴρ υἱούς,
οἰκτείρησεν Κύριος τοὺς φοβουμένους αὐτόν,

29 οι υιοι] om οι AR | κατασκηνωσωσιν T — Stich 54 B 55 N 56 AT 57 R NART
CII 1 τω Δ.] pr ψαλμος T 2 επιλανθανε R* | αινεσεις] αποδοσεις N αντα-
ποδοσεις ART 4 οικτειρμους] οικτιρμοις Bb Nc.a οικτιρμω N* R 5 εμπι-
πλωντα Bb AT ενπιμπλωντα R 6 πασιν AT 7 τω Μωυση] om τω
N* (hab Nc.a) 8 οικτιρμων Bb ("et alias") T | πολυελεος] + x αληθεινος
Aa? (mg) 11 ks (sic) T | om αυτου R* (hab Ra) 12 ανομιαις] αμαρ-
τίας R 13 om και Nc.a ART | οικτειρησεν] ωκτειρησεν Bb pr ουτως R*

- 14 ὅτι αὐτὸς ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν· 14
 μνήσθητι ὅτι χοῦς ἐσμεν.
 15 ἄνθρωπος, ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ· 15
 ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ, οὕτως ἐξανθήσει.
 16 ὅτι πνεῦμα διήλθεν ἐν αὐτῷ καὶ οὐχ ὑπάρξει, 16
 καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ.
 17 τὸ δὲ ἔλεος τοῦ κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος 17
 ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν·
 καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱοὺς υἱῶν·
 18 τοῖς φυλάσσουσιν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, 18
 καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι αὐτάς.
 19 Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἡτοίμασεν τὸν θρόνον αὐτοῦ, 19
 καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπύζει.
 20 εὐλογεῖτε τὸν κύριον, πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, 20
 δυνατοὶ ἰσχύι, ποιῶντες τὸν λόγον αὐτοῦ,
 τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ.
 21 εὐλογεῖτε τὸν κύριον, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, 21
 λειτουργοὶ αὐτοῦ ποιῶντες τὰ θελήματα αὐτοῦ.
 22 εὐλογεῖτε τὸν κύριον, πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ 22
 ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δυναστείας αὐτοῦ·
 εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν κύριον.

PG'

Τῷ Δαυείδ.

CIII
(CIV)

- Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν κύριον· 1
 Κύριε, Κύριε, ὁ θεὸς μου, ὡς ἐμεγαλύνθης σφόδρα.
 ἐξομολόγησιν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσω,
 2 ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον, 2
 ἐκτείνων τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέρριν·
 3 ὁ στεγάζων ἐν ὕδασιν τὰ ὑπερῶα αὐτοῦ, 3
 ὁ τίθεις νέφη τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ,
 ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων·

NART 14 μνησθητι] ἐμνησθη N^{c.a}AT + Κυριε R* 15 ημεραι|ραι N | ὡσει 2°]
 ὅτι ει N* (ὡσει N^{c.a}) 16 υπαξει R* (υπαρξ. Ra(vid)) υπαρξη T 17 υιους]
 υιοις B^c 18 φυλασσουσι T 19 αυτου 2°] ου sup ras A^a (αυτων A* vid)
 20 οι αγγελοι] om οι N* (hab N^{c.a}) 21 τα θεληματα] το θελημα N^{c.a}ART
 22 δυναστειας (-τιας N*)] δεσποτιας N^{c.a}ART — Stich 46 BT 45 NR 47 A
 CIII 1 τω Δ.] pr ψαλμος T | om Κυριε 2° NART | om ως N^{c.a}ART | ευπρε-
 πειαν (-πιαν N*)] μεγαλοπρεπιαν N^{c.a}AT 3 νεφη BN^{c.a}A* (νεφην A* vid)
 RT] νεφελην N* | την επιβασιν] om την N* (hab N^{c.a})

- 4 ἡ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα,
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πῦρ φλέγον.
5 ἔθεμελίωσεν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφαλὶαν αὐτῆς,
οὐ κλιθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
6 ἄβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ,
ἐπὶ τῶν ὁρέων στήσονται ὕδατα·
7 ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου φεύξονται,
ἀπὸ φωνῆς βροντῆς σου δειλιάσουσιν.
8 ἀναβαίνουνσιν ὄρη, καὶ καταβαίνουνσιν πεδία
εἰς τόπον ὃν ἔθεμελίωσας αὐτοῖς·
9 ὄριον ἔθου ὃ οὐ παρελεύσονται,
οὐδὲ ἀποστρέψουσιν καλύψαι τὴν γῆν.
10 ὁ ἀποστέλλων πηγὰς ἐν φάραγγιν,
ἀνὰ μέσον τῶν ὁρέων διελεύσονται ὕδατα·
11 ποτιοῦσιν πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ,
προσδέχονται ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτῶν.
12 ἐπ' αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσει,
ἐκ μέσου τῶν πετρῶν δώσουσιν φωνήν.
13 ποτίζων ὄρη ἐκ τῶν ὑπερφῶν αὐτοῦ,
ἀπὸ καρποῦ τῶν ἔργων σου χορτασθήσεται ἡ γῆ.
14 ἐξανατέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσιν
καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων,
τοῦ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς·
15 καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου,
τοῦ ἱλαρῦναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ,
καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει.
16 χορτασθήσεται τὰ ξύλα τοῦ πεδίου,
αἱ κέδροι τοῦ Λιβάνου ἃς ἐφύτευσεν·
17 ἐκεῖ στρουθία ἐννοσσεύουσιν,

4 πυρ φλεγον] πυρος φλεγα (sic) A^a 5 εθεμελιωσεν] ο θεμελιων N^{c.a}AT | NART
ασφαλειαν B^{ab} | κλιθησεται BN^{c.a}(? R)T] κληθησεται N*(? R) κεινηθησεται A
7 φωνης] + σου N* (om N^{c.a}) | διελισσων T 8 τοπον] pr τον NT | αυτοις]
αυτους N* (-τοις N^{c.a}) 9 ο] ον R* (ο R^a) | αποστρεψουσιν] επιστρ. NART
10 αποστελλων] εξαπο. NART 11 προσδεχονται] εξοντ sup ras B^{ab} προσ-
δεωνται T 12 κατασκηνωσῃ T | πετρων N* (πετρ. N¹) | δωσουσι
A δωσωσιν T | φωνην] + αυτων R* 13 αυτου] αυτων R | απο] εκ R*
14 εξανατελλων] pr ο N^{c.a}ART | κτηνεσι T | δουλια NAT | εξαγαγεν T
16 χορτασθησονται AR | πεδιου] κυ N* (πεδ. N^{c.a}) | αι κεδροι] και κεδρ. R |
εφυτευσας N^{c.a}AT 17 εννοσσεουσιν B* (εννοσσ. B^{ab}) εννοσσευσωσιν T

- B τοῦ ἐρωδίου ἡ οἰκία ἡγείται αὐτῷ. 17 ὅρη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐλάφοις, πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρογρυλλίοις. 18 ἐποίησεν σελήνην εἰς καιροῦς, ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ. 19 ἔθου σκότος καὶ ἐγένετο νύξ, ἐν αὐτῇ διελεύσονται πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ, 20 σκύμνοι ὠρνόμενοι ἀρπάσαι καὶ ζητῆσαι παρὰ τοῦ θεοῦ βρώσιν αὐτοῖς. 21 ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος καὶ συναχθήσονται, καὶ ἐν ταῖς μάνδραις αὐτῶν κοιτασθήσονται. 22 ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἕως ἑσπέρας. 23 ὥς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας· ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου. 24 αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος· ἐκεῖ ἐρπετὰ ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός, ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων, 25 δράκων οὗτος ὃν ἐπλασας ἐμπαίζειν αὐτῷ. 26 πάντα πρὸς σέ προσδοκῶσιν, δοῦναι τὴν τροφήν αὐτοῖς εὖ- 27 καιρον· 28 δόντος σου αὐτοῖς συλλέξουσιν, ἀνοιξάντος δέ σου τὴν χεῖρα τὰ σύμπαντα ἐμπλησθήσεται χρηστότητος. 29 ἀποστρέψαντος δέ σου τὸ πρόσωπον ταραχθήσονται· ἀντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν καὶ ἐκλείψουσιν, καὶ εἰς τὸν χοῦν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν.

¶ART 17 ἐρωδίου] αρωδιον A ηρωδιον T | οικία] κατοικία T | αὐτῷ] αὐτῶν ¶ART 18 χοιρογρυλλίοις] λαγωῖς N^{c.a}AT 19 ἐποίησαν R 19—20 σελήνην... νύξ] mutila nonnulla in R* 20 διελεύσεται N 21 ὠρνόμενοι N ὠρνυμενοὶ T | αρπασαι] pr του N^{c.a}AT | του θεου] om του R* 22 συναχθήσονται] συνηχθῆσαν ¶ART | ἐν ταῖς μάνδραις] ἐπὶ ταῖς μάνδραις N* εἰς τὰς μανδρας N^{c.a}AT 23 ἕως] μεχρι N* (εως N^{c.a}) | ἐσπεραν R 26 δρακων] pr ἐκεῖ πλοῖα διαπορευονται Bab ¶ART | ἐπλασας] ἐφντευσας R | ἐμπαίζειν R | αὐτῷ] αὐτοῖς R 27 δουναι] pr του R* | τὴν τροφήν αὐτοῖς] τ. τροφήν αὐτῶν N^{c.a}AT αὐτοῖς τροφήν R* | ευκαιρον] εἰς καιρον A ἐν ευκαιρία R* εἰς ευκαιρον T 28 αὐτοῖς] -τοι T | συλλέξουσιν T | ἀνοιξάντος A* (ανοίξ. A^a) | συμπαντα] παντα N* (συμπ. N^{c.a}) συνπαντα R | ἐμπλησθησεται] πλησθησονται SAT πλησθησεται R* | χρηστοτης] πιστης A 29 ἐκλείψουσιν T | ἐπιστρέψουσιν T

- 30 ³⁰ἐξαποστελεῖς τὸ πνεῦμά σου καὶ κτισθήσονται,
καὶ ἀνακαινίεις τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.
31 ³¹ἦτω ἡ δόξα Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα,
εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
32 ³²ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν,
ὁ ἀπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται.
33 ³³ᾄσω τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ μου,
ψαλῶ τῷ θεῷ μου ἕως ὑπάρχω.
34 ³⁴ἠδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογία μου,
ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ κυρίῳ.
35 ³⁵ἐκλίποισαν ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς
καὶ ἄνομοι, ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτούς.
εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν κύριον.

ΡΔ'

Ἀλληλουιά.

- 1 ¹Ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ καὶ ἐπικαλείσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
ἀπαγγέιλαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὰ ἔργα αὐτοῦ.
2 ²ᾄσατε αὐτῷ καὶ ψάλατε αὐτῷ,
διηγῆσασθε πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.
3 ³ἔπαινεῖσθε ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ.
εὐφρανθήτω καρδία ζητούντων τὸν κύριον.
4 ⁴ζητήσατε τὸν κύριον καὶ κραταιώθητε,
ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ παντός.
5 ⁵μνήσθητε τῶν θαυμασίων αὐτοῦ ὧν ἐποίησεν,
τὰ τέρατα αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα τοῦ στόματος αὐτοῦ.
6 ⁶σπέρμα Ἀβραὰμ δούλοι αὐτοῦ,
νιοὶ Ἰακώβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ.
7 ⁷αὐτὸς Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.
ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ.

31 τον αιωνα] τους αιωνας N^{c.a} AT | επι] εν R 32 των ορεων] om HART
των N^{c.a} 33 om ψαλω...υπαρχω A* (hab A²(mg)) 35 εκλειποισαν
B^{ab} AT | απο της γης] υπαρχειν αυτους R^{*vid} (απο της γης R^a) | υπαρχειν]
υπαρξειν R^{*vid} (-χειν R^a) — Stich 76 B 77 N^A 79 R 78 T CIV 1 αλ-
ληλουια] τ pro α I^o N^c (αλλ. N¹) | τω κυριω] pr κα (sic) N^{*} (om N¹) | ανα-
γειλατε R^{vid} | εργα] μεγαλια N^{*} (εργα N^{c.a}) 3 γιω αυτου sup ras A¹
4 το προσωπον] om το R^{*} (hab R^a) 5 αυτου I^o] του sup ras 3 vel 4 litt
A^a bis scr R^{*} 6 δουλου R^{*} (δουλοι R¹(vid)) | εκλεκτοι α sup ras A¹

- B 8 ἐμνήσθη εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ, 8
 λόγον οὗ ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς,
 9 ὃν διέθετο τῷ Ἀβραάμ, 9
 καὶ τοῦ ὅρκου αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ·
 10 καὶ ἔστησεν αὐτὴν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσταγμα 10
 καὶ τῷ Ἰσραὴλ διαθήκην αἰώνιον,
 11 λέγων Σοὶ δώσω τὴν γῆν Χανάαν, 11
 σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν·
 12 ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἀριθμῷ βραχεῖς, 12
 ὀλιγοστους καὶ παροίκους ἐν αὐτῇ.
 13 καὶ διήλθον ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος 13
 ἐκ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον·
 14 οὐκ ἀφήκεν ἄνθρωπον ἀδικῆσαι αὐτούς, 14
 καὶ ἠλεγξεν ὑπὲρ αὐτῶν βασιλεῖς
 15 Μὴ ἀψησθε τῶν χριστῶν μου, 15
 καὶ ἐν τοῖς προφῆταις μου μὴ πονηρεύεσθε.
 16 καὶ ἐκάλεσεν λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, 16
 πᾶν στήριγμα ἄρτου συνέτριψεν.
 17 ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἄνθρωπον, 17
 εἰς δούλον ἐπράβη Ἰωσήφ.
 18 ἐταπείνωσαν ἐν πέδαις τοὺς πόδας αὐτοῦ, 18
 σίδηρον διήλθεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ·
 19 μέχρι τοῦ ἐλθεῖν τὸν λόγον αὐτοῦ, 19
 τὸ λόγιον τοῦ κυρίου ἐπύρωσεν αὐτόν.
 20 ἐξαπέστειλεν βασιλεὺς καὶ ἔλυσε αὐτόν, 20
 ἄρχων λαῶν, καὶ ἀφῆκεν αὐτόν·
 21 κατέστησεν αὐτόν κύριον τοῦ οἴκου αὐτοῦ 21
 καὶ ἄρχοντα πάσης τῆς κτήσεως αὐτοῦ,
 22 τοῦ παιδεῦσαι τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ ὡς ἑαυτόν, 22
 καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτοῦ σοφίσαι.

¶ART 9 του ορκου] τω ορκω A | Ισακ N 10 αυτην B^{c.a}AR^aT] αυτον N* αυτο
 R* | διαθηκην] pr εις N^{c.a}RT 13 εκ] pr και NART | εις 2°] προς R
 14 αυτους] αυτοις R* (-τους R^a) om και N* (hab 5 N^{c.a}) | αυτων] αυτους
 R* (-των R^a) | βασιλις N 15 αψησθε] απτεσθαι NA απτεσθε T | των
 χριστων] τους χριστους R 16 αρτου] αυτου N* (αρτου N^{c.a}) 17 απε-
 στειλεν] εξαπεστειλεν A^aR 18 εταπεινωσαν] εταπεινωθησαν R* (-νωσαν
 R^a) 19 του κυριου] om του RT 20 εξαπεστειλεν] απεστειλεν
 N^{c.a}ART | αυτον 1°] + το λογιον του κῡ επυρωσεν αυτον N* (om N^{1.c.a})
 21 κτησεως] κτισεως NAR^{vid}.

- 23 ²³καὶ εἰσῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς Αἴγυπτον, B
καὶ Ἰακώβ παρῴκησεν ἐν γῇ Χάμ·
24 ²⁴καὶ ἠΰξησεν τὸν λαὸν αὐτοῦ σφόδρα,
καὶ ἐκραταίωσεν αὐτὸν ὑπὲρ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.
25 ²⁵καὶ μετέστρεψεν τὴν καρδίαν αὐτῶν τοῦ μισῆσαι τὸν λαὸν
αὐτοῦ,
τοῦ δολιοῦσθαι ἐν τοῖς δούλοις αὐτοῦ.
26 ²⁶ἐξαπέστειλεν Μωυσῆν τὸν δούλον αὐτοῦ,
Ἄαρὼν ὃν ἐξελέξατο αὐτόν·
27 ²⁷ἔθετο αὐτοῖς τοὺς λόγους τῶν σημείων αὐτοῦ
καὶ τῶν τεράτων ἐν γῇ Χάμ.
28 ²⁸ἐξαπέστειλεν σκοτός καὶ ἐσκότασεν,
καὶ παρεπίκραναν τοὺς λόγους αὐτοῦ.
29 ²⁹μετέστρεψεν τὰ ὕδατα αὐτῶν εἰς αἷμα,
καὶ ἀπέκτεινεν τοὺς ἰχθύας αὐτῶν·
30 ³⁰ἐξηρψεν ἡ γῇ αὐτῶν βατράχους,
ἐν τοῖς ταμείοις τῶν βασιλειῶν αὐτῶν.
31 ³¹εἶπεν, καὶ ἦλθεν κυνόμυια
καὶ σκνίπες ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις αὐτῶν.
32 ³²ἔθετο τὰς βροχὰς αὐτῶν χάλαζαν,
πῦρ καταφλέγον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν·
33 ³³καὶ ἐπάταξεν τὰς ἀμπέλους αὐτῶν καὶ τὰς συκάς αὐτῶν,
καὶ συνέτριψεν πᾶν ξύλον ὀρίου αὐτῶν.
34 ³⁴εἶπεν, καὶ ἦλθεν ἀκρίς καὶ βροῦχος οὗ οὐκ ἦν ἀριθμός,
35 ³⁵καὶ κατέφαγεν πάντα τὸν χόρτον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν,
καὶ κατέφαγεν τὸν καρπὸν τῆς γῆς αὐτῶν.
36 ³⁶καὶ ἐπάταξεν πᾶν πρωτότοκον ἐκ τῆς γῆς αὐτῶν,
ἀπαρχὴν παντὸς πόνου αὐτῶν.

25 om και Ν^{c.a}ART | αυτων] αυτου Ν^{c.a}AT 26 εξαπεστειλεν] απε- ΝART
στειλεν R | αυτου] εαυτω Ν^{c.a}ART 27 αυτοις] pr εν Bab Ν^{c.a}ART |
τερατων]+ αυτου Ν^{c.a}AT 28 σκοτους R* (-τος R¹) | και 2°] οτι Ν^{c.a}AT |
παρεπικραναν Ν* (-ναν Ν^{c.a}) 29 μετεστρεψεν] pr και R | απεκτεινε
R* 30 εξηρψεν] εξηρευξατο R | ταμιοις B* NT (ταμειοις BabA) | βασι-
λειων B Ν^{c.a}A* T] βασιλεων Ν* A^a vid R 31 κυνομυια] a sup ras A^a (seq
ras i lit) | σκνιπες B* (σκνιπες BbA* vid R*)] σκνιφες ΝA^aR¹T (-φαις) |
πασιν AR 33 om παν Ν* (hab Ν^{c.a}) | οριου] οριων R^a vid 35 τον
χορτον] om τον Ν^{c.a}AT | εν τη γη] της γης R | om και κατεφαγεν (2°)...της
γης αυτων R* | τον καρπον] τον χορτον Ν* (τον κ. Ν^{c.a}) pr παντα Ν^{c.a}AT
36 εκ της γης] εν τη γη ΝART

- B 37 καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ, 37
 καὶ οὐκ ἦν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν ἀσθενῶν.
 38 εὐφράνθη Ἀίγυπτος ἐν τῇ ἐξόδῳ αὐτῶν, 38
 ὅτι ἐπέπεσεν ὁ φόβος αὐτῶν ἐπ' αὐτούς.
 39 διεπέτασεν νεφέλην εἰς σκέπην αὐτοῖς, 39
 καὶ πῦρ τοῦ φωτίσαι αὐτοῖς τὴν νύκτα.
 40 ᾤησαν, καὶ ἦλθεν ὀρτυγομήτρα, 40
 καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἐνέπλησεν αὐτούς.
 41 διέρρηξεν πέτραν, καὶ ἐρρύσαν ὕδατα, 41
 ἐπορεύθησαν ἐν ἀνύδροις ποταμοί.
 42 ὅτι ἐμνήσθη τοῦ λόγου τοῦ ἁγίου αὐτοῦ, 42
 τοῦ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν δοῦλον αὐτοῦ.
 43 καὶ ἐξήγαγεν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει, 43
 καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐν εὐφροσύνῃ.
 44 καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς χώρας ἐθνῶν, 44
 καὶ πόνους λαῶν ἐκληρονόμησαν,
 45 ὅπως ἂν φυλάξωσιν τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, 45
 καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν.

PE'

Ἀλληλουιά.

- Ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός, 1
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 2 τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ κυρίου, 2
 ἀκουστάς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;
 3 μακάριοι οἱ φυλάσσοντες κρίσιν καὶ ποιῶντες δικαιοσύνην ἐν 3
 παντὶ καιρῷ.
 4 μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου, 4
 ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου,

NART 37 ασθενων] pr o N^{c.a} (ras N^{c.b}) T 38 ο φοβος] om o R 39 νεφελην]
 νεφελη N* (-λην N^{c.a}) | om αυτοις 2° N* (hab αυτους N^{c.a}) T 41 διε-
 ρηξεν T | ερυνσαν T | ποταμοις ART 42 του αγ. bis ser R* 43 εγλεκ-
 τους B* (εκλ. B^b) | om αυτου 2° A 44 εκληρονομησαν] κατεκληρονομησαν
 N^{c.a} (εκληρ. N^{c.b}) AT 45 εκζητησουσιν AR — Stich 89 B²AR 90 T
 CV 1 χρηστος] os sup ras A^a 2 δυναστιας NT | ακουστα N | αινεσις N^a
 4 επισκεψαι] pr και R

- 5 τοῦ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλεκτῶν σου,
τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ ἔθνους σου,
τοῦ ἐπαινέσθαι μετὰ τῆς κληρονομίας σου.
- 6 ἡμάρτομεν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν,
ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν·
- 7 οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ οὐ συνῆκαν τὰ θαυμάσιά σου,
καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ πλήθους τοῦ ἐλέους σου,
καὶ παρεπίκραναν ἀναβαίνοντες ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ.
- 8 καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ,
τοῦ γνωρίσαι τὴν δυναστείαν αὐτοῦ·
- 9 καὶ ἐπέτιμῃσεν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ ἐξηράνθη,
καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἄβυσσῳ ὥς ἐν ἐρήμῳ·
- 10 καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρῶν μισούντων,
καὶ ἔλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ·
- 11 καὶ ἐκάλυψεν ὕδωρ τοὺς θλίβοντας αὐτούς,
εἰς ἐξ αὐτῶν οὐχ ὑπελείφθη.
- 12 καὶ ἐπίστευσαν ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ,
καὶ ᾗνεσαν τὴν αἶνεσιν αὐτοῦ.
- 13 ἐτάχυναν, ἐπελάθοντο τῶν ἔργων αὐτοῦ,
οὐχ ὑπέμειναν τὴν βουλὴν αὐτοῦ·
- 14 καὶ ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
καὶ ἐπείρασαν τὸν θεὸν ἐν ἀνύδρῳ.
- 15 καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ αἶτημα αὐτῶν,
καὶ ἐξαπέστειλεν πλησμονὴν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῶν.
- 16 καὶ παρώργισαν Μωϋσῆν ἐν τῇ παρεμβολῇ
καὶ Ἀαρὼν τὸν ἅγιον Κυρίου·
- 17 ᾗνοίχθη ἡ γῆ καὶ κατέπιεν Δαθάν,
καὶ ἐκάλυψεν ἐπὶ τὴν συναγωγὴν Ἀβειρώων·

5 μετὰ τῆς κληρονομίας] ἐν τῇ κληρονομίᾳ B* (μετὰ τῆς κληρονομίᾳ [sic] B^{c,a}) NART
7 om και 1° NAR^{1T} | παραπικραναν B* (παρεπ. B¹) | αναβαινοντας R | ερυθρα
A* (superscr ρ A¹) | θαασση T* (superscr λ T¹) 8 δυναστιαν NT 9 επε-
τιμῃσεν] ε 2° sup ras Ab | ερημῳ] pr τη R* 10 χειρων] χειρος ART |
μισουντων (μισουντ rescr B¹)] μισουντος B^{c,a} ART | εχθρου] εχθρων B^{c,a}
11 om και AT 12 επιστευσαν] ηπιστησαν R | εν τοις λογοις] τω λογω
B^{c,a} | ηνεσαν] ησαν B^{c,a} T | την αινεσιν] τας αινεσεις R 13 εταχυνεν R*
(-van Ra) 15 το αιτημα] τα αιτηματα R | om και 2° AT | εξαπεστειλεν
(εξαποστ. A)] εισηγαγεν R | την ψυχην] τας ψυχας B^{c,a} ART 16 Μωυσην
(Μωσ. A)] pr τον SAT | om και 2° B^{c,a} AT | Ααρων] pr τον B* (om B^{c,a})
AT 17 ηνυχθη B | συναγωγην] συ sup ras A^a?

- (B) (N) 18 καὶ ἐξεκαύθη πῦρ ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, 18
καὶ φλόξ κατέφλεξεν ἁμαρτωλούς.
19 καὶ ἐποίησαν μόνον ἐν Χωρήβ, 19
καὶ προσεκύνησαν τῷ γλυπτῷ.
20 καὶ ἠλλάξαντο τὴν δόξαν αὐτῶν 20
ἐν ὁμοιώματι μόνον ἔσθοντος χόρτον.
21 ἐπελάβοντο τοῦ θεοῦ τοῦ σώζοντος αὐτούς, 21
τοῦ ποιήσαντος μεγάλα ἐν Αἰγύπτῳ,
22 θαυμαστὰ ἐν γῇ Χάμ καὶ φοβερὰ ἐπὶ θαλάσσης ἐρυθρᾶς. 22
23 καὶ εἶπεν τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς, 23
εἰ μὴ Μωσῆς ὁ ἐκλεκτὸς αὐτοῦ
ἔστη ἐν τῇ θραύσει ἐνώπιον αὐτοῦ,
τοῦ ἀποστρέψαι ἀπὸ θυμοῦ ὀργῆς αὐτοῦ
τοῦ μὴ ἐξολεθρεῦσαι.
24 καὶ ἐξουδένωσαν γῆν ἐπιθυμητήν, 24
καὶ οὐκ ἐπίστευσαν τῷ λόγῳ αὐτοῦ.
25 καὶ ἐγόγγυσαν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν, 25
οὐκ εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου.
26 καὶ ἐπῆρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ αὐτοῖς, 26
τοῦ καταβαλεῖν αὐτούς ἐν τῇ ἐρήμῳ,¹
27 καὶ τοῦ καταβαλεῖν τὸ σπέρμα αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν 27
καὶ διασκορπίσαι αὐτούς ἐν ταῖς χώραις.
28 καὶ ἐτελέσθησαν τῷ Βεελφεγὼρ, 28
καὶ ἔφαγον θυσίας νεκρῶν.
29 καὶ παρώξυναν αὐτὸν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν, 29
καὶ ἐπληθύνθη ἐπ' αὐτούς ἡ πτώσις.
30 καὶ ἔστη Φινεὲς καὶ ἐξιλίαστο, 30

NART 18 om και 2° NART 19 Χωρηβ R^{vid} 20 αυτων] αυτου N^{c,a}
ART | εσθιοντος RT (αισθ.) 21 του θεου] κυ N* θυ N^{c,a} AT τον θεον
R* | σωζοντος] ρυσαντος (sic) R* | αυτους] αυτου R | μεγαλα] μεγαλεια A¹R
22 θαυμασια N^{c,a} (-στα N^{c,b}) ART | om και NART 23 εγλεκτος B*
(εκλ. B^{ab}) | τη θραυσει] om τη N* (hab N^{c,a}) | του αποστρ.] του μη αποστρ.
N* (om μη N^{c,a} vid) | απο θυμου οργης] την οργην N*R* τον θ. N^{c,a} vid AT |
εξολεθρευσαι] + αυτους ART 24 om και 2° NART | επιστρευσαν N^cedit
25 εγογγυζον R 26 αυτοις] επ αυτους ART | ερημω] ερη.. B* μω
praeter lineas subscr B[?]: deest B* usque CXXXVII 6 27 om και 2°
T | διασκορπισαι (-σε A)] a 1° sup ras A^a 28 θυσιαν R 29 παρω-
ξυναν] παρεπικραναν R* | επ] εν ART | αυτους] αυτοις N^{c,a} ART

καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις·

31 ³¹ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην
εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἕως τοῦ αἰῶνος.

32 ³² καὶ παρώργισαν ἐφ' ὕδατος Ἀντιλογίας,
καὶ ἐκακώθη Μωυσῆς δι' αὐτούς,

33 ³³ ὅτι παρεπύκρναν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ,
καὶ διέστειλεν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ.

34 ³⁴ οὐκ ἐξωλέθρευσαν τὰ ἔθνη ἃ εἶπεν Κύριος,

35 ³⁵ καὶ ἐμίγησαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν
καὶ ἔμαθον τὰ ἔργα αὐτῶν·

36 ³⁶ καὶ ἐδούλευσαν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν,
καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς σκάνδαλον·

37 ³⁷ καὶ ἔθυσαν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν
καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τοῖς δαιμονίοις,

38 ³⁸ καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῶον,
αἷμα νιῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων·

ἔθυσαν τοῖς γλυπτοῖς Χανάαν·
καὶ ἐφονοκτονήθη ἡ γῆ ἐν τοῖς αἵμασιν,

39 ³⁹ καὶ ἐμίανθη ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν·
καὶ ἐπόρνευσαν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.

40 ⁴⁰ καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ,
καὶ ἐβδελύξατο τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ·

41 ⁴¹ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐθνῶν,
καὶ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ μισοῦντες αὐτούς·

42 ⁴² καὶ ἔθλιψαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν,
καὶ ἐταπεινώθησαν ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῶν.

43 ⁴³ πλεονάκεις ἔρρύσατο αὐτούς,
αὐτοὶ δὲ παρεπύκρναν ἐν τῇ βουλῇ αὐτῶν,
καὶ ἐταπεινώθησαν ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν.

32 παρωργισαν] + αυτον N^{c.a} ART | εφ] επι A 33 τοις χεῖλεσιν] pr εν ART
N^{c.a} ART 34 εξολεθρ. T | Κυριος] + αυτοις N^{c.a} ART 36 εισκανδαλον A
38 εθυσαν] ων εθνον N^{c.a} ων εθυσαν AT και εθυσαν R | εφονοκτονηθη] εφο-
νοκτηνηθη N* (εφονοκτον. N¹) ονοκτονη sup ras A^a εφονοκτη (? -κτη) R^{vid} |
αιμασιν] + αυτων A 39 om και εμιανθη...αυτων 2° A (not adscr A^{mg}) |
εμιανθη] + η γη R* 40 επι] εις R* 41 εθνων] εχθρων A* (sup
ras) 42 θησαν υπο τας χειρας αυτω] sup ras A^a 43 ερυσατο T |
παρεπικρναν] + αυτον N^{c.a} ART 43—CVI 2 εν τη βουλη...εχθρου
rescr R^a (periit R*)

- Ν 44 καὶ ἴδεν ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, 44
 ἐν τῷ αὐτὸν εἰσακούσαι τῆς δεήσεως αὐτῶν·
 45 καὶ ἐμνήσθη τῆς διαθήκης αὐτοῦ, 45
 καὶ μετεμελήθη κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους αὐτοῦ,
 46 καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς οἰκτιρμοὺς 46
 ἐναντίον πάντων αἰχμαλωτισάντων αὐτούς.
 47 σῶσον ἡμᾶς, Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, 47
 καὶ ἐπισυνάγαγε ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν,
 τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ σου,
 τοῦ ἐνκανχᾶσθαι ἐν τῇ αἰνέσει σου.
 48 εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ 48
 ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος·
 καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο.

ART 44 ἴδεν] + κς AR^b(vid) T | τῆς δεήσεως] τας δεήσεις R^a 45 om αυτον Γ°
 A* (hab A^a(mg)) | μετεμεληθη] pr ras i lit (ε ut vid) A 46 οικτειρμους
 A | εναντιον] ενωπιον R^a | αιχμαλωτισαντων] των αιχμαλωτισ. A των αιχμα-
 λωτευσαντων R^aT 47 ημας κε ο θς ημων sup ras et in mg A^a (om ημας
 A*) | σου τω αγιω AT 48 θς (sic) A | Ισραηλ] pr του R^a | γενοιτο]
 + γενοιτο AR^a vid b' T — Stich 100 Ν 104 AT (68 R*)

V

PF

Σ

Ἀλληλουιά.

- 1 Ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
- 2 εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου,
οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ.
- 3 ἐκ τῶν χωρῶν συνήγαγεν αὐτούς,
ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης.
- 4 ἐπλανήθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν ἀνύδρῳ,
ὁδὸν πόλιν κατοικητηρίου οὐχ εὔρον·
- 5 πεινῶντες καὶ διψῶντες,
ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ἐξέλειπεν.
- 6 καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς,
καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς·
- 7 καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν εὐθείαν
τοῦ πορευθῆναι εἰς πόλιν κατοικητηρίου.
- 8 ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
- 9 ὅτι ἐχόρτασεν ψυχὴν κενήν,
καὶ ψυχὴν πεινῶσαν ἐνέπλησεν ἀγαθῶν.
- 10 καθημένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου,
πεπεδημένους ἐν πτωχίᾳ καὶ ἐν σιδήρῳ·
- 11 ὅτι παρεπίκρανεν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ,
καὶ τὴν βουλὴν τοῦ ὑψίστου παρώξυνεν·
- 12 καὶ ἐταπεινώθη ἐν κόποις ἡ καρδιά αὐτῶν,
ἡσθένησαν καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν.
- 13 καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς,
καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς·
- 14 καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ σκότους καὶ ἐκ σκιᾶς θανάτου,
καὶ τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν διέρρηξεν.

CVI 1—2 resc R^a 2 Κυριω R^a | ἐχθρων Σ^{c.a} 3 ἐκ] pr ART
 και Σ^{c.a}T 4 πολιν] πολεως Σ^{c.a}ART 5 εξελειπεν AT 6 ερυσατο
 AT 8 τοις υιοις] om τοις R 9 κενην] καινην ΣA πενην R^{*vid} (κεν. R^a)
 10 om εν 3° Σ^{c.a}ART 11 του θεου] Κυριου R 12 ησθενησαν] pr και A
 14 εξηγαγεν] ωδηγησεν R | εκ 1° Σ^{c.a} (εν Σ^{*}) | om εκ 2° ART

- 15 ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ 15
 καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
 16 ὅτι συνέτριψεν πύλας χαλκᾶς, 16
 καὶ μοχλοὺς σιδηροὺς συνέκλασεν.
 17 ἀντελάβετο αὐτῶν ἐξ ὁδοῦ ἀνομίας αὐτῶν, 17
 διὰ γὰρ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐταπεινώθησαν.
 18 πᾶν βρῶμα ἐβδελύξατο ἡ ψυχὴ αὐτῶν, 18
 καὶ ἤγγισαν ἕως τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου.
 19 καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, 19
 καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς,
 20 ἀπέστειλεν τὸν λόγον αὐτοῦ καὶ ἰάσατο αὐτούς, 20
 καὶ ἐρρύσατο αὐτοὺς ἐκ τῶν διαφθορῶν αὐτῶν.
 21 ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ 21
 καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
 22 καὶ θυσάτωσαν θυσίαν αἰνέσεως, 22
 καὶ ἐξαγγελιάτωσαν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει.
 23 οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν ἐν πλοίοις, 23
 ποιοῦντες ἐργασίαν ἐν ὕδασι πολλοῖς,
 24 αὐτοὶ εἶδον τὰ ἔργα Κυρίου 24
 καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἐν τῷ βυθῷ.
 25 εἶπεν, καὶ ἔστη πνεῦμα καταιγίδος, 25
 καὶ ὑψώθη τὰ κύματα αὐτῆς·
 26 ἀναβαίνουσιν ἕως τῶν οὐρανῶν, 26
 καὶ καταβαίνουσιν ἕως τῶν ἀβύσσων·
 ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν κακοῖς ἐτήκετο,
 27 ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν ὥς ὁ μεθύων, 27
 καὶ πᾶσα ἡ σοφία αὐτῶν κατεπόθη.
 28 καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, 28
 καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐξήγαγεν αὐτούς,
 29 καὶ ἔστησεν καταιγίδα αὐτῆς, 29
 καὶ ἐσίγησαν τὰ κύματα αὐτῆς·
 30 καὶ εὐφράνθησαν ὅτι ἠσύχασαν, 30

ART 15 καὶ τα] κατὰ R* (item 24) 16 συνεκλασεν] συνεθλασεν AT 17 αυ-
 των 1^ο] αυτοὺς R 20 ἐρυσάτο T 22 θυσάτωσαν] + αὐτῶ AT 23 om
 εἰς R* (hab R^a) | τὴν θαλάσσαν] om τὴν RT | ποιοῦντες] pr οἱ A^a? | ὑδάσιν
 RT 24 εἶδον] εἶδον N^{c,a} ἰδον AT | Κυρίου] pr τοῦ R* | τῷ βυθῷ] om
 τῷ R* 27 ἐσαλεύθησαν] pr καὶ N^{c,a} R 29 ἐστήσεν καταιγίδα αὐτῆς]
 ἐπετιμήσεν (+ τῇ R) καταιγίδι καὶ ἐστή εἰς αὐραν N^{c,a} R ἐπεταξεν τῇ καταιγίδι
 καὶ ἐστή εἰς αὐραν AT 30 ηὐφράνθησαν AT | ηὐχάσαν] ης v sup ras A^a?

καὶ ὠδήγησέν αὐτοὺς ἐπιμελία θελήματος αὐτοῦ.

N

- 31 ³¹ ἔξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
32 ³² ὑψώσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίαις λαοῦ,
καὶ ἐν καθέδραις πρεσβυτέρων αἰνεσάτωσαν αὐτόν.
33 ³³ ἔθετο ποταμοὺς εἰς ἔρημον,
καὶ ἐξόδους ὑδάτων εἰς δίψαν,
34 ³⁴ γῆν καρποφόρον εἰς ἄλμην,
ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ.
35 ³⁵ ἔθετο ἔρημον εἰς λιμένας ὑδάτων,
36 ³⁶ καὶ κατόκισεν ἐκεῖ πεινῶντας,
καὶ συνεστήσαντο πόλιν κατοικεσίας,
37 ³⁷ καὶ ἔσπειραν ἀγροὺς καὶ ἐφύτευσαν ἀμπελῶνας,
καὶ ἐποίησαν καρπὸν γενήματος.
38 ³⁸ καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς. καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα,
καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν οὐκ ἐσμίκρυνεν.
39 ³⁹ καὶ ὠλιγώθησαν καὶ ἐκακώθησαν
ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης.
40 ⁴⁰ ἐξεχύθη ἐξουδένωσις ἐπ' ἄρχοντας,
καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς ἐν ἀβάτῳ καὶ οὐχ ὁδῷ.
41 ⁴¹ καὶ ἐβοήθησεν πένητι ἐκ πτωχίας,
καὶ ἔθετο ὡς πρόβατα πατριάς.
42 ⁴² ὄψονται εὐθεῖς καὶ εὐφρανθήσονται,
καὶ πᾶσα ἀνομία ἐμφράξει τὸ στόμα αὐτῆς.
43 ⁴³ τίς σοφὸς καὶ φυλάξει ταῦτα,
καὶ συνήσουσιν τὰ ἐλέη τοῦ κυρίου;

PZ'

² Ὡδὴ ψαλμοῦ τῷ Δαβίδ.

- 2 ² Ἐτοίμη ἡ καρδιά μου, ὁ θεός, ἐτοίμη ἡ καρδιά μου,
ἄσσομαι καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου·

30 ἐπιμελία] ἐπὶ λιμένα N^{c.a} ART | αὐτοῦ] αὐτῶν R 32 ἐκκλησία ART
N^{c.a} AT | καθέδρα N^{c.a} T | πρεσβυτὴν (? τεν) R 33 ἐξόδους] διεξόδους
N^{c.a} ART 34 om κακίας R* 35 λιμένας] λιμένας ART | ὑδάτων]
+ καὶ γῆν ἀνυδρὸν εἰς διεξόδους ὑδάτων N^{c.a} AR¹ T 36 κατόκισεν (-κησεν
A*)] κατεσκηνωσεν R* | πόλιν] πόλεις N^{c.a} (vid) ART 38 ἐσμήκρυναν A
40 ἀρχοντας] + αὐτῶν AT | οὐχ ὁδῷ] οὐκ ἐν ὁδῷ R* 41 ἐκ] ἀπο R*
42 ἐμφράξη T | το στόμα] om το A 43 φυλάξει] συνήσει R* — Stich
83 N 87 A 86 T (79 R*) CVII 1 ὠδὴ ψαλμου] ψαλμος A 2 ἀσω-
μαι T | μου 3^ο] + ἐξεγερθητι (ἐξηγ. N^{c.a}) ἡ δοξα μου N^{c.a} T

- 3 ἐγέρθητι, ψαλτήριον καὶ κιθάρα· ἐξεγερθήσομαι ὄρθρου. 3
 4 ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς, Κύριε, 4
 καὶ ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν·
 5 ὅτι μέγα ἐπάνω τῶν οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου, 5
 καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου.
 6 ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ θεός, 6
 καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.
 7 ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου, 7
 σῶσον τῇ δεξιᾷ σου καὶ ἐπάκουσόν μου.
 8 ὁ θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ 8
 Ὑψωθήσομαι καὶ διαμεριῶ Σίκιμα,
 καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνωμάτων ἐκμετρήσω.
 9 ἔμός ἐστιν Γαλαὰδ, καὶ ἔμός ἐστιν Μανασσή, 9
 καὶ Ἐφραίμ ἀντιλημφίς τῆς κεφαλῆς μου·
 Ἰούδας βασιλεὺς μου,
 10 Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου· 10
 ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκτενῶ τὸ ὑπόδημά μου,
 ἔμοι οἱ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.
 11 τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς; 11
 τίς ὀδηγήσει με ἕως τῆς Ἰδουμαίας;
 12 οὐχὶ σύ, ὁ θεός, ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς; 12
 καὶ οὐχὶ ἐξελεύσῃ, ὁ θεός, ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν;
 13 δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως, 13
 καὶ ματαία σωτηρίᾳ ἀνθρώπου.
 14 ἐν τῷ θεῷ ποιήσομεν δύναμιν, 14
 καὶ αὐτὸς ἐξουδενώσει τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν.

PH'

Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

Ὁ θεός, τὴν αἰνεσίαν μου μὴ παρασιωπήσης·

2 ὅτι στόμα ἁμαρτωλοῦ καὶ στόμα δολίου ἐπ' ἐμὲ ἠνοιχθη,

ART 3 ἐγερθητι | ἐξεγερθητι N^{c.a} ART 4 om και N^{c.a} ART 5 μεγα | εμε-
 γαλυνθη R | επανω | εως R 8 υψωθησομαι | αγαλλιασομαι R | σκηνωμάτων
 σκηνων ART | εκμετρησω | διαμετρησω ART 9 Γαλααδ | δ sup ras A^a |
 Μανασσης ART | Εφρεμ (P R) T | αντιλημφις | κραταιωσις R | βασιλευς pr o R
 10 εκτενω | επιβαλω N^{c.a} AT | οι αλλοφυλοι | om οι N^{c.a} ART 11 απαξη T |
 τις 2° | pr η N^{c.a} ART | οδηγηση T 12 ουχι 2° | ουκ N^{c.a} ART | om ο 3° R*
 13 βοηθιαν AT 14 ποιησωμεν AT | εξουδενωση T | εχθρους ημων | θλι-
 βοντας ημας A¹ — Stich 27 N 29 A 28 R 30 T CVIII 1 ψαλμος τω
 Δ. ART 2 ηνοιχθη | οι sup ras A^a

- ἐλάλησαν κατ' ἐμοῦ γλώσση δολία·
- 3 καὶ λόγοις μίσους ἐκύκλωσάν με,
καὶ ἐπολέμησάν με δωρεάν.
- 4 ἅντὶ τοῦ ἀγαπᾶν με ἐνδιέβαλλον με,
ἐγὼ δὲ προσευχόμην·
- 5 καὶ ἔθεντο κατ' ἐμοῦ κακὰ ἅντὶ ἀγαθῶν,
καὶ μῖσος ἅντὶ τῆς ἀγαπήσεώς μου.
- 6 κατάρτησον ἐπ' αὐτὸν ἁμαρτωλόν,
καὶ διάβολος στήτω ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ·
- 7 ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν ἐξέλθοι καταδικασμένος,
καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ γενέσθω εἰς ἁμαρτίαν.
- 8 γενηθήτωσαν αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὀλίγαι,
καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος·
- 9 γενηθήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὀρφανοί,
καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ χήρα·
- 10 σαλευόμενοι μεταναστήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἐπαιτησάτωσαν,
ἐκβληθήτωσαν ἐκ τῶν οἰκοπέδων αὐτῶν.
- 11 καὶ ἐξεραυνησάτω δανιστὴς πάντα ὅσα ὑπάρχει αὐτῷ·
διαρπασάτωσαν ἀλλότριοι πάντας τοὺς πόρους αὐτοῦ·
- 12 μὴ ὑπαρξάτω αὐτῷ ἀντιλήμπτωρ,
μηδὲ γενηθήτω οἰκτίρμων τοῖς ὀρφανοῖς αὐτοῦ·
- 13 γενηθήτω τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ἐξολέθρευσιν,
ἐν γενεᾷ μιᾷ ἐξαλειφθήτω τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
- 14 ἀναμνησθεῖν ἡ ἁμαρτία τῶν πατέρων αὐτοῦ ἔναντι Κυρίου,
καὶ ἡ ἁμαρτία τῆς μητρὸς αὐτοῦ μὴ ἐξαλειφθεῖν·
- 15 γενηθήτωσαν ἔναντι Κυρίου διὰ παντός,
καὶ ἐξολεθρευθεῖν ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.
- 16 ἄνθ' ὧν οὐκ ἐμνήσθη τοῦ ποιῆσαι ἔλεος,
καὶ κατεδίωξεν πένητα καὶ πτωχόν
καὶ κατανενυγμένον τῇ καρδίᾳ τοῦ θανατῶσαι.

2 γλωσσαν δολιαν R 4 ενδιαβαλλον B* (ενδιεβ. B¹) | προσευχομην] ART
προσηυχομην AT προσευχομαι R 5 κακα] πονηρα R 8 λαβοι]
λαβετω R 9 οι υιοι] om οι R 10 οι υιοι] om οι R | om αυτου R
11 om και B^{c.a}A* (hab A^a) RT | εξερευνησατω RT | διαρπασατωσαν] pr
και AT | om παντας B^{c.a}AT | αυτου] υ sup ras A^a 12 οικτειρμων A |
ορφανοις] pr φοβουμ (sic) B* punctis et uncis improb B¹ 13 εξαλειφθητω]
εξαλιφθην B^{c.a}T (-φθειν) | αυτου 2°] αυτων R 14 αμαρτια 1°] ανομια B^{c.a}ART
15 εναντι] εναντιον B^{c.a}AT | εξολθρ. T* (εξολεθρ. T¹) | αυτων] αυτου AR
16 εμνησθησαν RT | του ποιησαι] om του B^{c.a}T | κατεδιωξαν RT | πενητα]
pr ανων B^{c.a}ART | κατανενυμενον R | post θανατωσαι ras 2 vel 3 litt A^a

- 17 καὶ ἠγάπησεν κατάραν, καὶ ἤξει αὐτῷ· 17
 καὶ οὐκ ἠθέλησεν εὐλογίαν, καὶ μακρυνθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
 18 καὶ ἐνεδύσατο κατάραν ὡς ἱμάτιον, 18
 καὶ εἰσῆλθεν ὡς ὕδωρ εἰς τὰ ἔγκατα αὐτοῦ
 καὶ ὡς ἔλαιον ἐν τοῖς ὀστέοις αὐτοῦ·
 19 γενηθήτω αὐτῷ ὡς ἱμάτιον ὃ περιβάλλεται, 19
 καὶ ὡσεὶ ζώνη ἦν διὰ παντὸς ζώννυται.
 20 τοῦτο τὸ ἔργον τῶν ἐνδιαβαλλόντων με παρὰ Κυρίῳ 20
 καὶ τῶν λαλούντων πονηρὰ κατὰ τῆς ψυχῆς μου.
 21 καὶ σύ, Κύριε κύριε, ποιήσον μετ' ἐμοῦ ἔλεος ἕνεκα τοῦ ὄνό- 21
 ματός σου,
 ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεός σου, ῥύσαι με·
 22 ὅτι πτωχὸς καὶ πέννης ἐγὼ εἰμι, 22
 καὶ ἡ καρδιά μου τετάρακται ἐντός μου.
 23 ὡσεὶ σκιά ἐν τῷ ἐκκλίνειν αὐτὴν ἀντανηρέθη, 23
 ἐξετινάχθη, ὡσεὶ ἀκρίδες.
 24 τὰ γόνατά μου ἡσθένησαν ἀπὸ νηστίας, 24
 καὶ ἡ σάρξ μου ἡλλοιώθη δι' ἔλαιον.
 25 καὶ ἐγὼ ἐγενήθην ὄνειδος αὐτοῖς· 25
 εἰδοσάν με, ἐσάλευσαν κεφαλὰς αὐτῶν.
 26 βοήθησόν μοι, Κύριε ὁ θεός μου, 26
 σῶσόν με κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου·
 27 καὶ γνώτωσαν ὅτι ἡ χεὶρ σου αὕτη, 27
 καὶ σύ, Κύριε, ἐποίησας αὐτήν.
 28 καταράσσονται αὐτοί, καὶ σὺ εὐλογήσεις· 28
 οἱ ἐπανιστανόμενοί μοι αἰσχυνθήτωσαν,
 ὁ δὲ δοῦλός σου εὐφρανθήσεται.
 29 ἐνδυσάσθωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντές με ἐντροπὴν, 29
 καὶ περιβαλλέσθωσαν αἰσχύνην ὡσεὶ διπλοῖδα αὐτῶν.
 30 ἐξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ σφόδρα τῷ στόματί μου, 30

ART 17 καταραν] α 2^ο sup ras A^a 18 εἰσῆλθε R | ὡς 2^ο] ὡσεὶ AT | ὡς 3^ο] ὡσεὶ N^{c.a} ART 19 ζωνη N^{c.a} TR] ζωνην N^{*} A | ζωννυται] περιζωννυται N^{c.a} ART 20 Κυρίου R 21 om ελεος 1^ο N^{c.a} A^{*} (hab A^a?) R | ενεκεν N^{c.a} ART 22 εἰμι ἐγώ ART | τεταρακται] εταραχθη R 23 εκκλινειν R | αντανηρεθη] αντανηρεθην N^{c.a} RT ανταναιρεθην A 24 νηστειας A | ελεον N 25 ιδοσαν AT 26 σωσον] pr και AT | om μεγα N^{c.a} ART 28 ευλογησης T | επανισταμενοι T | αισχυνθητωσαν] αισχυνθησονται R 29 με] μοι R | περιβαλεσθωσαν ART | αισχυνην ὡσεὶ διπλοῖδα (-δαν N)] ὡσεὶ διπλ. αισχ. N^{c.a} R ὡς διπλ. αισχ. AT 30 τω κυριω] om τω N^{c.a} | τω στοματι] pr εν N^{c.a} ART

καὶ ἐν μέσῳ πολλῶν αἰνέσω αὐτόν·
 31 ³¹ ὅτι παρέστη ἐκ δεξιῶν πένητος,
 τοῦ σώσαι ἐκ τῶν διωκόντων τὴν ψυχὴν μου.

ΡΘ'

Τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

1 Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου
 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
 2 ² ῥάβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ Κύριος ἐκ Σιών·
 καὶ κατακυριεύει ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου.
 3 ³ μετὰ σοῦ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου,
 ἐν τῇ λαμπρότητι τῶν ἁγίων·
 ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐξεγέννησά σε.
 4 ⁴ ὥμοσεν Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται
 Σὺ εἰ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.
 5 ⁵ κύριος ἐκ δεξιῶν σου συνέθλασεν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ βασι-
 λεί·
 6 ⁶ κρινεῖ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, πληρώσει πτῶμα,
 συνθλάσει κεφαλὰς ἐπὶ γῆν πολλήν.
 7 ⁷ ἐκ χειμάρρου ἐν ὁδῷ πίεται·
 διὰ τοῦτο ὑψώσει κεφαλὴν.

ΠΙ'

Ἀλληλουιά.

1 Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
 ἐν βουλῇ εὐθείῶν καὶ συναγωγῇ.
 2 ² μεγάλα τὰ ἔργα Κυρίου,
 ἐξεζητημένα εἰς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ·
 3 ³ ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια τὸ ἔργον αὐτοῦ,
 καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

31 διωκοντων] καταδιωκοντων N^{c.a} ART — Stich 64 NAR 62 T CIX 1 o ART
 κυριος] om o R 2 δυναμεως] + σου R | εξαποστελει] εξαποστελλει R
 + σοι N^{c.a} T | Σειων T 3 αρχη] pr η N^{c.a} ART | τη λαμπροτητι] ταις
 λαμπροτεσι N^{c.a} T ταις λαμπροτησιw A | αγιων] + σου N^{c.a} AT | εξεγεννησα]
 εγεννησα N^{c.a} AT 4 om ει AT 5 οργης] pr της R 6 κρινει εν
 ART] κρινει N* κρινει e N^{c.a} vid | πληρωση T | πτωματα ART | συνθλαση T |
 γην πολλην] γης πολλην (sic) N^{c.a} γης πολλων ART 7 πιεται] + υδωρ A |
 υψωση T — Stich 14 NT 15 A 13 R CX 1 ευθιων NAT 2 Κυριου] pr
 του R | εξεζητημενα] εξητημενα R 3 εξομολογησεις NA | μεγαλοπρεπια T

- 4 μνείαν ἐποιήσατο τῶν θαυμασίων αὐτοῦ, 4
 ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων ὁ κύριος·
 5 τροφὴν ἔδωκεν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν, 5
 μνησθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ.
 6 ἰσχὺν ἔργων ἑαυτοῦ ἀνήγγειλεν τῷ λαῷ ἑαυτοῦ, 6
 τοῦ δοῦναι αὐτοῖς κληρονομίαν ἐθνῶν.
 7 ἔργα χειρῶν αὐτοῦ ἀλήθεια καὶ κρίσις· 7
 πισταὶ πᾶσαι αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ,
 8 ἔστηριγμένοι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, 8
 πεποιημένοι ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτητι.
 9 λύτρωσιν ἀπέστειλεν τῷ λαῷ αὐτοῦ· 9
 ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην αὐτοῦ·
 ἅγιον καὶ φοβερὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
 10 ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου, 10
 σύνεσις ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτήν·
 ἡ αἴνεσις αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

PIA'

Ἀλληλουιά.

- Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν κύριον, 1
 ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θέλει σφόδρα·
 2 δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, 2
 γενεὰ εὐθείων εὐλογηθήσεται·
 3 δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, 3
 καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
 4 ἐξανέτειλεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐθέσι· 4
 ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων καὶ δίκαιος.
 5 χρηστὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτίρμων καὶ κυχρῶν, 5
 οἰκονομήσει τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει·

ART 4 οἰκτειρμων A 5 αυτον] αυτου R 6 εαυτου bis] αυτου N^{c.a} ART |
 ἐνηγγειλεν R 7 αληθια N (item 8) 8 στηριγμεναι R 9 απεστειλεν]
 + κς N^{c.a} T | διαθηκης N^{c.a} 10 συνεσις (-σις A)] + δε N^{c.a} (ras N^{c.b}) |
 πασιν N^{c.a} AR — Stich 21 NART CXI 1 αλληλουια] + της επιστροφης
 Αγγαιου και Ζαχαριου R + Ζαχαριου T | θελει] θελησει N^{c.a} ART | om σφοδρα
 A*^{vid} (hab A²¹) 2 εσται εν τη γη R | ευθιων NT (ευθειων A) 4 εξανε-
 τειλεν (seq ras 4 litt [tois ut vid] in A) | ευθεσιων RT | οικτειρμων A | δικαιοσ]
 + κς ο θς A + ο κυριος R 5 οικτιρμων] οικτειρων A (? R) οικτιρων (? R) T |
 οικονομηση T

- 6 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα οὐ σαλευθήσεται
εἰς μνημόσυνον αἰῶνιον ἔσται δίκαιος.
7 ἁπὸ ἀκοῆς πονηρᾶς οὐ φοβηθήσεται
ἐτοιμία ἡ καρδία αὐτοῦ ἐλπίζειν ἐπὶ τὸν κύριον.
8 ἐστήρικται ἡ καρδία αὐτοῦ, οὐ φοβηθήσεται,
ἕως οὗ ἐφίδῃ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.
9 ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν,
ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·
τὸ κέρας αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ.
10 ἁμαρτωλὸς ὄψεται καὶ ὀργισθήσεται,
τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ βρύξει καὶ τακῆσεται·
ἐπιθυμία ἁμαρτωλῶν ἀπολείται.

PIB'

Ἀλληλουιά.

- 1 Αἰνεῖτε, παῖδες, Κύριον,
αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
2 εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον
ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος·
3 ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν
αἰνεῖται τὸ ὄνομα Κυρίου.
4 ὑψηλὸς ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη ὁ κύριος,
ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ἡ δόξα αὐτοῦ.
5 τίς ὡς Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν;
ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν,
6 καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν
ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ·
7 ὁ ἐγείρων ἀπὸ γῆς πτωχόν,
καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν πένητα,
8 τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ ἀρχόντων,
μετὰ ἀρχόντων λαοῦ αὐτοῦ·
9 ὁ κατοικίζων στεῖραν ἐν οἴκῳ,
μητέρα τέκνων εὐφραينوμένων.

7 τον κυριον] om τον ART 8 ου φοβηθησεται] ου μη φοβηθη N^{c.a} AT ART
ου μη σαλευθησεται R | εως] pr ετοιμη η καρδια αυτου ελπιζειν επι τον κυ N^{*}
(om N^{1c.a}) | εφιδῃ] επιδη AR^{vid} | τους εχθρους] pr επι N^{c.a} (ras N^{c.b}) ART
— Stich 23 N^{*} 22 ART CXII 1 αινειται bis NA | Κυριον] pr τον AR |
υτου] κυ N^{c.a} ART 3 μεχρι] pr και AR | αινειται N^{*} R^{vid}] αιναιτον
Α αινετον N^{c.a} T 8 λαου] pr του R 9 τεκνων] επι τεκνοις N^{c.a} AT |
ευφραινομενη N^{c.a} edit ευφραινομενην ART — Stich 11 N^{*} 17 AT 16 R

Σ

ΡΙΓ'

Ἀλληλουιά.

- Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, 1
οἴκου Ἰακώβ ἐκ λαοῦ βαρβάρου,
2 ἐγενήθη ἡ Ἰουδαία ἀγίασμα αὐτοῦ,
Ἰσραὴλ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ.
3 ἢ θάλασσα εἶδεν καὶ ἔφυγεν,
ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω.
4 τὰ ὄρη ἐσκήρτησαν ὡς κριοί,
καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἄρνια προβάτων.
5 τί ἐστιν, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες;
καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἀνεχώρησας εἰς τὰ ὀπίσω;
6 τὰ ὄρη, ἐσκήρτησατε ὡς κριοί;
7 ἀπὸ προσώπου Κυρίου ἐσαλεύθη ἡ γῆ,
ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ Ἰακώβ,
8 τοῦ στρέψαντος τὴν πέτραν εἰς λίμνας ὑδάτων
καὶ τὴν ἀκρότομον εἰς πηγὰς ὑδάτων.
9 μὴ ἡμῖν, Κύριε, μὴ ἡμῖν 9 (1)
ἀλλ' ἡ τῷ ὀνόματί σου δὸς δόξαν
ἐπὶ τῷ ἐλέει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου.
10 μὴ ποτε εἴπωσιν τὰ ἔθνη 10 (2)
Ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς αὐτῶν;
11 δὲ θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω 11 (3)
ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
πάντα ὅσα ἠβούλετο ἐποίησεν.
12 τὰ εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, 12 (4)
ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων.

ART CXIII 1 ἐξοδου A | οικου οικoi Σ 2 η Ιουδαia] om η Σ^{c.a}ART |
Ισραηλ η εξουσια] Ιηλ εξουσια A*^{vid} (Ιηλ εις εξουσια [sic] A^a) R^{vid}T
3 η θαλασσα] om η R | ιδεν AT | ο Ιορδανη A* (ο Ιορδανης A^a) Ιορδα-
νης R 4 ως 1°] ωσει ART 5 τι]+σοι Σ^{c.a}ART | Ιορδανης R |
ανεχωρησας] εστραφης Σ^{c.a}A (-φη A* -φης A^a) T 6 εσκειρτησατε] pr
στι Σ^{c.a}A^a (τα ορη στι εσκι sup ras) RT | ως] ωσει Σ^{c.a}ART | κριοι]+και
οι βουνοι ως αρνια προβατων Σ^{c.a}ART 8 την πετραν] om την R
9 αληθια ΣΑ 10 τα εθνη] εν τοις εθνεσιν R 11 om ανω εν τοις
ουρανοις Σ^{c.a}AT (hab ανω εν τω ουρανω R) | επι της γης] εν τη γη Σ^{c.a}ART |
ηβουλετο] ηθελησεν Σ^{c.a}ART

- (5) 13 ¹³στόμα ἔχουσιν καὶ οὐ λαλοῦσιν,
ὀφθαλμοὺς ἔχουσιν καὶ οὐκ ὄψονται·
- (6) 14 ¹⁴ὦτα ἔχουσιν καὶ οὐκ ἀκούσονται,
ῥίνας ἔχουσιν καὶ οὐκ ὀσφρανθήσονται·
- (7) 15 ¹⁵χεῖρας ἔχουσιν καὶ οὐ ψηλαφήσουσιν,
πόδας ἔχουσιν καὶ οὐ περιπατήσουσιν·
οὐ φωνήσουσιν ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν.
- (8) 16 ¹⁶ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιτο οἱ ποιοῦντες αὐτὰ
καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.
- (9) 17 ¹⁷οἶκος Ἰσραὴλ ἤλπισεν ἐπὶ Κύριον·
βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστίν.
- (10) 18 ¹⁸οἶκος Ἀαρὼν ἤλπισεν ἐπὶ Κύριον·
βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστίν.
- (11) 19 ¹⁹οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν·
βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστίν.
- (12) 20 ²⁰Κύριος ἐμνήσθη ἡμῶν καὶ εὐλόγησεν ἡμᾶς,
εὐλόγησεν τὸν οἶκον Ἰσραὴλ,
εὐλόγησεν τὸν οἶκον Ἀαρὼν·
- (13) 21 ²¹εὐλόγησεν τοὺς φοβουμένους τὸν κύριον,
τοὺς μικροὺς μετὰ τῶν μεγάλων.
- (14) 22 ²²προσθεῖη Κύριος ἐφ' ὑμᾶς,
ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν·
- (15) 23 ²³εὐλογημένοι ὑμεῖς ἐστε τῷ κυρίῳ,
τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.
- (16) 24 ²⁴ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τῷ κυρίῳ,
τὴν δὲ γῆν ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων·
- (17) 25 ²⁵οὐχ οἱ νεκροὶ αἰνέσουσιν σε, Κύριε,
οὐδὲ πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς ᾄδον·
- (18) 26 ²⁶ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες εὐλογήσωμεν τὸν κύριον
ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

13 λαλησουσιν ART 15 φωνησωσιν T 16 αυτοις 1^ο] αυτων ART
AT | οι ποιουντες] pr παντες RT | επ] εν R 17 om αυτων 1^ο N^{c.a} AT |
υπερασπισ R (item 18, 19) 18 om αυτων 1^ο N^{c.a} AT 19 τον κυριον]
om τον A | επ αυτον] επι κν ART | om αυτων 1^ο N^{c.a} AT 20 εμνησθη
ημων και] μνησθεις ημων N^{c.a} (-θις) AT 21 τους φοβουμενους] pr παντας
R | των μεγαλων] μεγαλους R 22 υμας 1^ο] ημας A 23 om εστε
(εσται N*) N^{c.a} ART | του ποιησαντος R 24 τω ουρανω AR 25 ουχι
T 26 ευλογησομεν R^{fort} — Stich 48 N 54 A 51 R 53 T

X

PIΔ'

'Αλληλουιά.

- 1 Ἠγάπησα ὅτι εἰσακούσεται ὁ θεὸς
 τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου,
 2 ὅτι ἐκλινεν τὸ οὖς αὐτοῦ ἐμοί,
 καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐπεκαλεσάμην.
 3 περιέσχον με ὠδίνες θανάτου,
 κίνδυνοι ᾄδου εὐροσάν με
 θλίψιν καὶ ὀδύνην εὐρον.
 4 καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπεκαλεσάμην
 ὦ Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου.
 5 ἐλεήμων καὶ δίκαιος ὁ κύριος,
 καὶ Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλεᾷ.
 6 φυλάσσω τὰ νήπια ὁ κύριος
 ἐταπεινώθην, καὶ ἔσωσέν με.
 7 ἐπίστρεψον, ἡ ψυχὴ μου, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου,
 ὅτι Κύριος εὐηργέτησέν σε.
 8 ὅτι ἐξείλατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου,
 τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀπὸ δακρύνων,
 καὶ τοὺς πόδας μου ἀπὸ ὀλισθήματος.
 9 εὐαρεστήσω ἐναντίον Κυρίου ἐν χώρα ζώντων.

PIE'

'Αλληλουιά.

- 1 (10) Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα·
 ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα.
 2 (11) ἐγὼ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου
 Πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης.
 3 (12) τί ἀνταποδώσω τῷ κυρίῳ
 —περὶ ὧν ἀνταπέδωκέν μοι;

ART CXIV 1 ο θεος] κς N^{c.a} ART 2 αυτου 2°] μου N^{c.a} ART | επεκα-
 λεσαμην] επικαλεσομαι N^{c.a} AR επικαλεσωμαι T 3 περιεσχον] περιεκυ-
 κλωσαν R 4 επεκαλεσαμην] επεκαλεσα A^a επικαλεσομαι R 5 κα
 δικαιος ο κυριος] ο κς και δικ. N^{c.a} AT Κυριος και δικ. R | om κυριος 2°
 N^{c.a} ART | ελεει AT 7 η ψυχη] om η N^{c.a} AT | ενεργητησεν T | σε
 με AR 8 εξειλατο R 9 εναντιον] ενωπιον N^{c.a} AT — Stich
 15 N 18 ART CXV 2 εγω]+δε RT | ειπα] ειπον T 3 ων] π
 παντων N^{c.a} ART

- (13) 4 ⁴ποτήριον σωτηρίου λήψομαι, N
καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι.
(15) 6 ⁶τίμιος ἐναντίον Κυρίου
ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ.
(16) 7 ⁷ὦ Κύριε, ἐγὼ δοῦλος σός,
ἐγὼ δοῦλος σός καὶ υἱὸς τῆς παιδείσκης σου·
διέρρηξας τοὺς δεσμούς μου.
(17) 8 ⁸σοὶ θύσω θυσίαν αἰνέσεως·
(18) 9 ⁹τὰς εὐχάς μου ἀποδώσω τῷ κυρίῳ
ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ,
(19) 10 ¹⁰ἐν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου,
ἐν μέσῳ σου, Ἱερουσαλήμ.

PIF'

Ἀλληλουιά.

- 1 Αἰνεῖτε τὸν κύριον, πάντα τὰ ἔθνη,
αἰνεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί·
2 ²ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμάς,
καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

PIZ'

Ἀλληλουιά.

- 1 Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
2 εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι ἀγαθός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
3 εἰπάτω δὴ οἶκος Ἀαρὼν ὅτι ἀγαθός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

4 ληψομαι T | επικαλεσωμαι T 7 ἐγὼ δοῦλος σός (2^ο) καὶ υἱὸς sup ras et ART
in mg A^a | διέρρηξας T 8 σοὶ] σὺ T | αἰνεσεως] + καὶ ἐν ὀνοματι κυ καὶ ἐπι-
καλεσομαι N^{c.a} + καὶ ἐν ὀνοματι κυ επικαλεσομαι A (καὶ...κυ sup ras A^a)
+ καὶ ἐν ὀν. κυ επικαλεσωμαι T 9 τῷ κυ ἀποδώσω N^{c.a} ART 9—10 ἐν
αὐλαῖς οἴκου Κυρίου ἐναντίον παντός του λαοῦ αὐτοῦ R 10 κυ (sic) Tedit —
Stich 14 NT 16 A 13 R CXVI 1 αἰνεσάτωσαν] ἐπαινεσάται N^{c.a} T
(-τε) γ (A^a? (mg)) ἐπεναισάτωσαν A καὶ ἐπαινεσατε R 2 ἐφ' ἡμᾶς τὸ ἐλεος
(? ἐλεος R) αὐτοῦ AR | ἡ ἀλήθεια (-θία N) om η R* (hab R^a) | του κυρίου] om
του T — Stich 4 NART CXVII 3 αὐτοῦ] + (4) εἰπατώσαν δὴ πάντες οἱ
φοβούμενοι τὸν κυν] ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἐλεος αὐτοῦ A εἰπατώσαν δὴ π. οἱ
φοβ. τον κυριον ὅτι ἀγαθος ὅτι εἰς τ. αἰῶνα τὸ ἐλεος αὐτοῦ RT

- 5 ἐν θλίψει ἐπεκαλεσάμην τὸν κύριον, καὶ ἐπήκουσέν μοι εἰς πλατυσμόν.
 6 Κύριος ἐμοὶ βοηθός, οὐ φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;
 7 Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ γὰρ ἐπόψομαι τοὺς ἐχθρούς μου.
 8 ἄγαθὸν πεποιθέναί ἐπὶ Κύριον ἢ πεποιθέναί ἐπ' ἄνθρωπον.
 9 ἄγαθὸν ἐλπίζειν ἐπὶ Κύριον ἢ ἐλπίζειν ἐπ' ἄρχοντας.
 10 πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.
 11 κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.
 12 ἐκύκλωσάν με ὥσεί μελίσσαι κηρίον, καὶ ἐξεκαύθησαν ὥσεί πῦρ ἐν ἀκάνθαις, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.
 13 ὥσθεις ἀνετράπην τοῦ πεσεῖν, καὶ Κύριος ἀντελάβετό μου.
 14 ἰσχύς μου καὶ ὑμνησίς μου ὁ κύριος, καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.
 15 φωνὴ ἀγαλλιάσεως καὶ σωτηρίας ἐν σκηναῖς δικαίων, δεξιὰ Κυρίου ἐποίησεν δύναμιν,
 16 δεξιὰ Κυρίου ὑψώσεν με.
 17 οὐκ ἀποθανοῦμαι ἀλλὰ ζήσομαι, καὶ ἐκδιηγῆσομαι τὰ ἔργα Κυρίου.
 18 παιδεύων ἐπαίδευσέν με Κύριος, καὶ τῷ θανάτῳ οὐ παρέδωκέν με.
 19 ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης, εἰσελθὼν ἐν αὐταῖς ἐξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ.
 20 αὕτη ἡ πύλη τοῦ κυρίου, δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ.

ART 5 ἐν θλίψει] εκ θλιψαιως AT (-ψεως) | μοι] μου N^{c.a}ART 6 ου] pr
 και N^{c.a}AT | ποιηση T 7 καγω] και εγω AT 8 om επ ανθρωπον
 R* (hab R^b) 9 αρχοντας N* A^aR] αρχουσιν N^{c.a}A* T 12 ωσει 2°] pr η R* | υμνησεις A 16 με]+δεξια κυ εποιησεν δυναμιν N^{c.a}ART
 17 εκδιηγησομαι] διηγησομαι N^{c.a}ART | Κυριου] pr του R* 18 καιδεων
 N* (παιδ. N^{c.a}) | Κυριος] pr ο ART

- 21 ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου
καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν.
22 λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας.
23 παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη,
καὶ ἔστιν θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.
24 αὕτη ἡμέρα ἣν ἐποίησεν Κύριος·
ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ.
25 ὦ Κύριε, σῶσον δὴ,
ὦ Κύριε, εὐδόωσον δὴ.
26 εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου·
εὐλογήκαμεν ὑμᾶς ἐξ οἴκου Κυρίου.
27 θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν·
συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν
ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου.
28 θεός μου εἰ σύ, καὶ ἐξομολογήσομαί σοι·
θεός μου εἰ σύ, καὶ ὑψώσω σε·
ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου
καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν.
29 ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

PIH'

Ἀλληλουιά.

- 1 Μακάριοι ἄμωμοι ἐν ὁδῷ,
οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ Κυρίου.
2 μακάριοι οἱ ἐξεραννῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ,
ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐκζητοῦσιν αὐτόν·
3 οὐ γὰρ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν
ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἐπορεύθησαν.
4 σὺ ἐνετείλω τὰς ἐντολάς σου
φυλάσασθαι σφόδρα.

21 σοι] + Κυριε R* 24 ημερα] pr η RT | Κυριος] pr ο AR*T 26 υμας] ART
v sup ras A^{a?} (ημ. A*) 27 θεος] pr ο R 28 om συ r^o A* (superscr A^{a?})
σοι 2°] + Κυριε R* — Stich 48 N 59 A 57 R 56 T CXVIII 1 αλληλ.
+ αλεφ R | αμωμοι] pr οι ART 2 εξερευνωντες T | εκζητησουσιν N^{c.a} ART
4 φυλαξ.] φυλασσεσθαι A¹ (φυλασεσθ. A*) T φυλασσεσθαι R* (φυλαξ. R^a)

- κ 5 ὄφελον κατευθυνθείησαν αἱ ὁδοί μου 5
τοῦ φυλάξασθαι τὰ δικαιώματά σου·
6 τότε οὐ μὴ ἐπαισχυρθῶ, 6
ἐν τῷ με ἐπιβλέπειν ἐπὶ πάσας τὰς ἐντολάς σου.
7 ἔξομολογήσομαι σοι, Κύριε, ἐν εὐθύτητι καρδίας, 7
ἐν τῷ μεμαθηκέναι με τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.
8 τὰ δικαιώματά σου φυλάξω, 8
μὴ με ἐνκαταλίπῃς ἕως σφόδρα.
9 Ἐν τίνι κατορθώσει ὁ νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ; 9
ἐν τῷ φυλάσσεσθαι τοὺς λόγους σου.
10 ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐξεζήτησά σε, 10
μὴ ἀπώσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου.
11 ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα τὰ λόγιά σου, 11
ὅπως ἂν μὴ ἀμάρτω σοι.
12 εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, 12
δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.
13 ἐν τοῖς χεῖλεσίν μου ἐξήγγειλα 13
πάντα τὰ κρίματα τοῦ στόματός σου.
14 ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυρίων σου ἐτέρφθην 14
ὥς ἐπὶ παντὶ πλούτῳ.
15 ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσχήσω, 15
καὶ ἐκζητήσω τὰς ὁδοὺς σου·
16 ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου μελετήσω, 16
οὐκ ἐπιλήσομαι τῶν λόγων σου.
17 Ἀνταπόδος τῷ δούλῳ σου· 17
ζήσομαι, καὶ φυλάξω τοὺς λόγους σου.
18 ἀποκάλυψον τοὺς ὀφθαλμούς μου, 18
καὶ κατανοήσω τὰ θαυμάσιά σου ἐκ τοῦ νόμου σου.
19 πάροικός εἰμι ἐν τῇ γῇ, 19
μὴ ἀποστρέψῃς ἀπ' ἐμοῦ τὰς ἐντολάς σου.
20 ἐπεπόθησεν ἡ ψυχὴ μου τοῦ ἐπιθυμῆσαι 20

ART 6 ἐπαισχυρθω (επεσχ. Ν*)] αἰσχυρθω Ν^{c.a} (εσχ.) RT 7 om Κυριε
Ν^{c.a} T 8 ἐγκαταλειπῃς A ἐγκαταλειπῃς T 9 pr βηθ R | κατορθωση
T | ο νεωτερος] om ο Ν^{c.a} AT | φυλασσεσθαι] φυλαξασθαι R 10 καρδια]
+ μου Ν^{c.a} RT | απωσης R 12 με] μ sup ras A^a 15 εκζητησω] κατα-
νοησω Ν^{c.a} ART 17 pr γιμελ R adscr β' T^{mg} 18 om σου 1° R | νο-
μους A 19 ειμι] pr εγω Ν^{c.a} ART | αποστρεψῃς] αποκρυψῃς Ν^{c.a} ART

εἰς τὰ δικαιώματά σου ἐν παντὶ καιρῷ.

8

21 ²¹ ἐπετίμησας ὑπερῆφάνοις·

ἐπικατάρτοι οἱ ἐκκλίνοντες ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου.

22 ²² περίελε ἀπ' ἐμοῦ ὄνειδος καὶ ἐξουδένωσιν,

ὅτι τὰ μαρτύριά σου ἐξεζήτησα.

23 ²³ καὶ γὰρ ἐκάθισαν ἄρχοντες, κατ' ἐμοῦ κατελάλουν·

ὁ δὲ δοῦλός σου ἠδολέσχει ἐν τοῖς δικαιώμασί σου.

24 ²⁴ καὶ γὰρ τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἐστίν,

καὶ αἱ συμβουλίαι μου τὰ δικαιώματά σου.

25 ²⁵ Ἐκολλήθη τῷ ἐδάφει ἡ ψυχὴ μου·

ζήσομαι κατὰ τὸ λόγιόν σου.

26 ²⁶ τὰς ὁδούς σου ἐξήγγειλα, καὶ ἐπήκουσάς μου·

δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου,

27 ²⁷ καὶ ὁδὸν δικαιωμάτων σου συνέτισόν με,

καὶ ἀδολεσχῆσω ἐν τοῖς θαυμασίοις σου.

28 ²⁸ ἐνύσταξεν ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ ἀκηδίας,

βεβαίωσόν με ἐν τοῖς λόγοις σου.

29 ²⁹ ὁδὸν ἀδικίας ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ,

καὶ τῷ νόμῳ σου ἐλέησόν με.

30 ³⁰ ὁδὸν ἀληθείας ἡρετισάμην·

τὰ κρίματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.

31 ³¹ ἐκολλήθην τοῖς μαρτύριοις σου·

Κύριε, μὴ με καταισχύνης.

32 ³² ὁδὸν ἐντολῶν σου ἔδραμον,

ὅταν ἐπλάτυνας τὴν καρδίαν μου.

33 ³³ Νομοθέτησόν με, Κύριε, τὴν ὁδὸν τῶν δικαιωμάτων σου,

καὶ ἐκζητήσω αὐτὴν διὰ παντός.

34 ³⁴ συνέτισόν με, καὶ ἐκζητήσω τὸν νόμον σου,

καὶ φυλάξω αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου.

35 ³⁵ ὁδήγησόν με ἐν τρίβῳ τῶν ἐντολῶν σου,

ὅτι αὐτὸν ἠθέλησα.

20 om eis N^{c.a}ART | δικαιωματα] κριματα N^{c.a}ART 23 κατ εμου] ART
pr και N^{c.a}ART 24 η συμβουλια N^{c.a}AR (συνβ.) T 25 pr
δελεθ R | ζησομαι] ζησον με ART | το λογιον N^{A.a}R] τον λογον A*T
27 om και 1° N^{c.a}ART | δικαιωματος] pr των R* 33 pr η R adscr γ'
T^{ing} | με] μοι R 34 εκζητησω] εξεραυνησω N^{c.a}AR εξερευν. T | αυτον]
αυτην R 35 τριβω pr τη N^{c.a}T | αυτον] αυτην N^{c.a}ART

- κλίνον τὴν καρδίαν μου εἰς τὰ μαρτύριά σου 36
καὶ μὴ εἰς πλεονεξίαν.
- ἀπόστρεψον τοὺς ὀφθαλμούς μου τοῦ μὴ ἰδεῖν ματαιότητα, 37
ἐν τῇ ὁδῷ σου ζήσόν με.
- στήσον τῷ δούλῳ σου εἰς τὸ λόγιόν σου, 38
εἰς τὸν φόβον σου.
- περίελε τὸ ὄνειδός μου ὃ ὑπώπτευσά, 39
τὰ γὰρ κρίματά σου χρηστά.
- ἰδοὺ ἐπεθύμησα τὰς ἐντολάς σου· 40
ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ζήσόν με.
- Καὶ ἔλθοι ἐπ' ἐμέ τὸ ἔλεός σου, Κύριε, 41
τὸ σωτήριόν σου κατὰ τὸ ἔλεός σου·
- καὶ ἀποκριθῆσομαι τοῖς ὀνειδίζουσίν με λόγον, 42
ὅτι ἤλπισα ἐπὶ τοὺς λόγους σου.
- καὶ μὴ περιέλῃς ἐκ τοῦ στόματός μου λόγον ἀληθείας ἕως 43
σφόδρα,
ὅτι ἐπὶ τὰ κρίματά σου ἐπήλπισα.
- καὶ φυλάξω τὸν νόμον σου διὰ παντός, 44
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
- καὶ ἐπορευόμην ἐν πλατυσμῷ, 45
ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζήτησα·
- καὶ ἐλάλουν ἐν τοῖς μαρτυρίοις σου ἐναντίον βασιλέων, 46
καὶ οὐκ ἠσχυνόμεν·
- καὶ ἐμελέτων ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου 47
αἷς ἡγάπησας σφόδρα·
- καὶ ἦρα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὰς ἐντολάς σου αἷς ἡγάπησας 48
σφόδρα,
καὶ ἠδολέσχουν ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου.
- Μνήσθητι τὸν λόγον σου τῶν δούλων σου 49
ὃ ἐπήλπισάς με.

ART 36 την ^{κ¹ c.a} (τα ην ^{κ*}) 38 om εις 1° ^{κ¹ ART} 39 το ονειδος] τον ονι-
δισμον ^{κ^{c.a} ART} | ο] ον ^{κ^{c.a} ART} | τα γαρ] οτι τα ^{κ^{c.a} AT} 40 ζησον με]
ζησομαι R 41 pr ουαν R | το ελεος (2°)] τον λογον ^{κ^{c.a} T} λογιον A το λο-
γιον R 42 ονειδίζουσιν ^{κ^{c.a} ART} | με] μοι ^{κ^{c.a} RT} 43 τα κριματα]
τοισ κριμασιν ^{κ^{c.a} ART} | εφηλπισα AT 45 τας εντολας] τα μαρτυρια R
47 ηγαπησα ART | om σφοδρα ^{κ^{c.a}} 48 ais] as ^{κ¹ c.a AT} | ηγαπησα
ART | om σφοδρα A*^{vid} RT 49 pr ζαι R adscr δ' Tmg | των λογων ^{κ^{c.a}} |
των δουλων] τω δουλω ^{κ^{c.a} AR} του δουλου T | ω] pr εν R* | εφηλπισας AT

- 50 ⁵⁰ αὕτη με παρεκάλεσεν ἐν τῇ ταπεινώσει μου, 8
ὅτι τὸ λόγιόν σου οὐκ ἐξέκλινα.
52 ⁵² ἐμνήσθην τῶν κριμάτων σου, Κύριε, ἀπ' αἰῶνος
καὶ παρεκλήθην.
53 ⁵³ ἀθυμία κατέσχευε με
ἀπὸ ἁμαρτωλῶν τῶν ἐγκαταλιμπανόντων τὸν νόμον σου.
54 ⁵⁴ ψαλτὰ ᾗσάν μοι τὰ δικαιώματά σου
ἐν τόπῳ παροικίας μου.
55 ⁵⁵ ἐμνήσθην ἐν νυκτὶ τὸ ὄνομά σου, Κύριε,
καὶ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου.
56 ⁵⁶ αὕτη ἐγενήθη μοι,
τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα.
57 ⁵⁷ Μερὶς μου, Κύριε·
εἶπα φυλάσασθαι τὰς ἐντολάς σου.
58 ⁵⁸ ἐδείθην τοῦ προσώπου σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
ἐλέησόν με κατὰ τὸ λόγιόν σου.
59 ⁵⁹ ὅτι διελογισάμην κατὰ τὰς ὁδοὺς σου,
καὶ ἀπέστρεψα τοὺς πόδας μου εἰς τὰ μαρτύριά σου.
60 ⁶⁰ ἡτοιμάσθην καὶ οὐκ ἔταράχην
φυλάσασθαι τὰς ἐντολάς σου.
61 ⁶¹ σχοινία ἁμαρτωλῶν περιεπλάκησάν μοι,
καὶ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην.
62 ⁶² μεσονύκτιον ἐξηγειρόμην τοῦ ἐξομολογεῖσθαί σοι
ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.
63 ⁶³ μέτοχος ἐγὼ εἰμι πάντων τῶν φοβουμένων σε
καὶ φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου.
64 ⁶⁴ τοῦ ἐλέους σου, Κύριε, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ·
τὰ δικαιώματά σου, Κύριε, δίδαξόν με.

50 αυται T | παρεκαλεσαν T | ουκ εξεκλινα] εξησεν με N^{c.a} εξησεν με| ART
(51) υπερηφανοι παρηγομουν (παρεν. Α) εως σφοδρα] απο δε του νομου σου ουκ
εξεκλινα ART 52 απ αιωνος κε N^{c.a}ART 53 αθυμια] ακηδια R | με]
μου R* 55 του ονοματος N^{c.a}ART 56 τα δικ.] pr οτι N^{c.a}ART
57 pr ηθ R | μου]+ει N^{c.a}ARaT | ειπα] ειπον T | φυλαξασθαι] φυλαξασθε
Α pr του N^{c.a}T | τας εντολας] τον νομον N^{c.a}ART 58 το προσωπον R* |
το λογιον] om το Α 59 om οτι N^{c.a}AT | om κατα N^{c.a}RT | επεστρεψα
ART 60 φυλαξασθαι] pr του N^{c.a}ART 62 εξεγειρομην ΔΤ
(εξεγερ.) | εξομολογησασθαι AR 63 φυλασσοντων] pr των N^{c.a}ART
64 το ελεος R* | om σου 1° Α | Κυριε 1°] κυ Α | om πασα N^{c.a}ART | om
Κυριε 2° N^{c.a}ART

- 865 Χρηστότητα ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου, 65
Κύριε, κατὰ τὸ λόγιόν σου.
- 866 χρηστότητα καὶ παιδιαν καὶ γνῶσιν δίδαξόν με, 66
ὅτι ταῖς ἐντολαῖς σου ἐπίστευσα.
- 867 πρὸ τοῦ με ταπεινωθῆναι ἐγὼ ἐπλημμέλησα, 67
διὰ τοῦτο τὸ λόγιόν σου ἐγὼ ἐφύλαξα.
- 868 χρηστὸς εἶ σύ, Κύριε, καὶ ἐν τῇ χρηστότητί σου 68
δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.
- 869 ἐπληθύνθη ἐπ' ἐμέ ἀδικία ὑπερηφάνων, 69
ἐγὼ δὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξεραυνήσω τὰς ἐντολάς σου.
- 870 ἐτυρώθῃ ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν, 70
ἐγὼ δὲ τὸν νόμον σου ἐμελέτησα.
- 871 ἀγαθόν μοι ὅτι ἐταπείνωσάς με, 71
ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώματά σου.
- 872 ἀγαθόν μοι ὁ νόμος τοῦ στόματός σου 72
ὑπὲρ χιλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου.
- 873 Αἱ χεῖρές σου ἔπλασαν με καὶ ἡτοίμασάν με· 73
συνέτισόν με καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου.
- 874 οἱ φοβούμενοί σε ὄψονται με καὶ εὐφρανθήσονται, 74
ὅτι εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.
- 875 ἔγνω, Κύριε, ὅτι δικαιοσύνη καὶ ἀληθεία 75
τὰ κρίματά σου ἐταπείνωσάν με.
- 876 γεννηθῆτω δὴ τὸ ἔλεός σου τοῦ παρακαλέσαι με 76
καὶ τὸ λόγιόν σου τῷ δούλῳ σου·
- 877 ἔλθέτωσάν μοι οἱ οἰκτιρμοί σου καὶ ζήσομαι, 77
ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μοί ἐστιν.
- 878 αἰσχυνθήτωσαν ὑπερήφανοι, ὅτι ἀδίκως ἠνόμησαν εἰς ἐμέ· 78
ἐγὼ δὲ ἀδολεσχήσω ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου.
- 879 ἐπιστρεψάτωσαν οἱ φοβούμενοί σε 79

ART 65 pr τηθ R [χρηστ.] adscr ε' T^{mg} | το λογιον] τον -γον N^{c.a}T 66 παι-
δειαν T 67 επλημ8|μελησα (sic) T | om εγω 2° N^{c.a}RT 68 om ου R
69 αδικια] pr η R* | μου] σου N* (improb N¹) | εξερευνησω T 70 αυτων]
αυτουων N* (ου improb N¹) μου R* 72 pr λωθ R (sic) | αγαθον] αγαθος N^{c.a} |
σου] μου N* (σου N^{c.a}) 73 αι χειρες] adscr 5' T^{mg} | επλασαν] εποιησαν
N^{c.a}ART | ητοιμασαν] επλασαν N^{c.a}ART (επλασαν) 74 εφηλπισα AT
75 και αληθεια τα κριματα σου] τα κρ. σου και αληθεια N^{c.a} (-θια N) AT τα κρ.
σου και τη αληθεια σου R* | εταπινωσας N^{c.a}A (εταπειν.) RT 76 και] κατα
N^{c.a}ART 77 ελθатовσαν AT | οικτειρμοι A | ζησομαι] ζησον μαι A | μοι
2°] μου N^{c.a}ART 79 επιστρεψατωσαν] + με N^{c.a}AT + εις εμε R*

καὶ οἱ γινώσκοντες τὰ μαρτύριά σου.

8

80 ⁸⁰γενηθήτω ἡ καρδία μου ἄμωμος ἐν τοῖς δικαίωμασί σου,
ὅπως ἂν μὴ αἰσχνθῶ.

81 ⁸¹Ἐκλείπει εἰς τὸ σωτήριόν σου ἡ ψυχὴ μου,
καὶ εἰς τὸν λόγον σου ἐπήλπισα.

82 ⁸²Ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου εἰς τὸ λόγιόν σου,
λέγοντες Παρεκάλεσάν με.

83 ⁸³Ὅτι ἐγενήθην ὡς ἄσκος ἐν πάχνῃ
τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.

84 ⁸⁴Πόσαι εἰσὶν αἱ ἡμέραι τοῦ δούλου σου;
πότε ποιήσεις μοι ἐκ τῶν καταδικώντων με κρίσιν;

85 ⁸⁵διηγῆσαντό μοι παράνομοι ἀδολεσχίας,
ἀλλ' οὐχ ὡς ὁ νόμος σου, Κύριε.

86 ⁸⁶πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου ἀλήθεια·
ἀδίκως κατεδίωξάν με, βοήθησόν μοι.

87 ⁸⁷παρὰ βραχὺ συνετέλεσάν με ἐν τῇ γῇ,
ἐγὼ δὲ οὐκ ἐνκατέλειπον τὰς ἐντολάς σου.

88 ⁸⁸κατὰ τὸ ἔλεός σου ζήσομαι,
καὶ φυλάξω τὰ μαρτύρια τοῦ στόματός σου.

89 ⁸⁹Εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε,
ὁ λόγος σου διαμένει ἐν τῷ οὐρανῷ.

90 ⁹⁰εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἡ ἀλήθειά σου·
ἐθεμελίωσας τὴν γῆν καὶ διαμένει.

91 ⁹¹τῇ διατάξει σου διαμένει ἡ ἡμέρα,
ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλά σου.

92 ⁹²εἰ μὴ ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐστίν,
τότε ἂν ἀπωλόμην ἐν τῇ ταπεινώσει μου·

93 ⁹³εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάβωμαι τῶν δικαιωμάτων σου,
ὅτι ἐν αὐτοῖς ἔζησάς με, Κύριε.

80 ὅπως αν] να R 81 pr κωφ R adscr ζ' T^{mg} | η ψυχη μου εις το ART
σωτ. σου T | om και N^{c.a}AT | τον λογον] τους λογους N^{c.a}T το λογιον R* |
εφηλπισα AT 82 εξελειπον AT | om λεγοντες παρεκ. με A | παρεκα-
λεσαν] ποτε παρακαλεσεις N¹RT 83 ως] ωσει AR 84 ποιησης T | om
μοι R* 85 παρανομοι] αμαρτωλοι R* | αδολεσχια R* (-χιας R^a(vidl) | ως]
ουτως R* 88 ζησομε N ζησον με AR*T | του στομ.] σου στομ. N* (του
N¹) 89 pr λαβδ R^{vid} | διαμενει ο λ. σου R 90 αληθια N^a 91 τη
διαταξει σου c praec coniung N | συνπαντα AR | σου 2°] σα N^{c.a}AR*T
92 ο νομος] om ο R* 93 om Κυριε AT

8. 94 σός εἰμι, Κύριε, σῶσόν με, 94
 ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα.
 95 τὰ δὲ μαρτύριά σου συνῆκα. 95
 96 πάσης συντελείας εἶδον πέρας, 96
 πλατεῖα ἡ ἐντολή σου σφόδρα.
 97 Ὡς ἠγάπησα τὸν νόμον σου, Κύριε. 97
 ὅλην τὴν ἡμέραν μελέτη μού ἐστιν.
 98 ὑπὲρ τοὺς ἐχθροὺς μου ἐσόφισάς με τὰς ἐντολάς σου, 98
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνά μοί ἐστιν.
 99 ὑπὲρ πάντας τοὺς διδάσκοντάς με συνῆκα, 99
 ὅτι τὰ μαρτύριά σου μελέτη μού ἐστιν.
 100 ὑπὲρ πρεσβυτέρους συνῆκα, 100
 ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐζήτησα.
 101 ἔκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς ἐκώλυσά τοὺς πόδας μου, 101
 ὅπως ἂν φυλάξω τοὺς λόγους σου.
 102 ἀπὸ τῶν κλιμάτων σου οὐκ ἐξέκλινα, 102
 ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς μοι.
 103 ὥς γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγιά σου, 103
 ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον τῷ στόματί μου.
 104 ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου συνῆκα. 104
 διὰ τοῦτο ἐμίσησα πᾶσαν ὁδὸν ἀδικίας, ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς
 μοι.
 105 Λύχνος τοῖς ποσίν μου ὁ νόμος σου, 105
 καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου.
 106 ὁμῳόμοκα καὶ ἔστησα 106
 τοῦ φυλάξασθαι τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.
 107 ἔταπεινώθην ἕως σφόδρα. 107
 Κύριε, ζῆσόν με κατὰ τὸ λόγιόν σου.
 108 τὰ ἐκούσια τοῦ στόματός μου εὐλόγησον, Κύριε, 108

ART 94 εἰμι]+εγω B^{c.a} ART | om Κυριε B^{c.a} ART 95 τα δε μαρτ.] om δε
 ART pr εμε υπεμειναν (υπεμειναν B^{c.a} υπεμεινα A) αμαρτωλοι του απολεσαι
 με B^{c.a} ART 96 συντελειας T | ιδον AT | πλατια T 97 pr μημ R
 adscr η' T^{mg} 98 υπερ] επι R | τας εντολας] την εντολην B^{c.a} ART | μοι]
 εμοι B^{c.a} R εμη T 100 εξητησα] εξεζητησα ART 102 κλιματων] κρι-
 ματων B^{c.a} ART | μοι] με AT μου R* 103 γλυκεια B^{c.a} (? R) γλυκια
 A(? R) T | om και κηριον B^{c.a} AT 104 om οτι συ ενομοθ. μοι B^{c.a} T | μοι]
 με AR 105 pr νυν R 106 ομωμοκα] ωμοσα ART 107 το λογιον]
 τον λογον B^{c.a} AT 108 ευλογησον] ευδοκησον δη B^{c.a} AT ευδοκησον R

- καὶ τὰ κρίματά σου δίδαξόν με.
- 109 ¹⁰⁹ ἡ ψυχὴ μου ἐν ταῖς χερσὶ διὰ παντός,
καὶ τὸν νόμον σου οὐκ ἐπελαθόμην.
- 110 ¹¹⁰ ἔθεντο ἁμαρτωλοὶ παγίδα μοι,
καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἐπλανήθην.
- 111 ¹¹¹ ἐκληρονόμησα τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα,
ὅτι ἀγαλλίαμα τῆς καρδίας μου εἰσιν.
- 112 ¹¹² ἔκλινα τὴν καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι τὰ δικαιώματά σου
εἰς τὸν αἰῶνα διὰ παντὸς ἁμειψιν.
- 113 ¹¹³ Παρανόμους ἐμίσησα,
καὶ τὸν νόμον σου ἠγάπησα.
- 114 ¹¹⁴ βοηθός μου καὶ ἀντιλήμπτωρ μου εἰ σύ,
καὶ εἰς τὸν λαόν σου ἤλπισα.
- 115 ¹¹⁵ ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ πονηρευόμενοι,
καὶ ἐξεραυνήσω τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ μου.
- 116 ¹¹⁶ ἀντιλαβοῦ κατὰ τὸ λόγιόν σου καὶ ζήσόν με,
καὶ μὴ κατασχύνῃς με ἀπὸ τῆς προσδοκίας μου.
- 117 ¹¹⁷ βοήθησόν μοι καὶ σωθήσομαι,
καὶ μελετήσω ἐν τοῖς δικαιώμασιν σου διὰ παντός.
- 118 ¹¹⁸ ἐξουδένωσας πάντας τοὺς ἀποστατοῦντας ἀπὸ τῶν δικαιωμά-
των σου,
ὅτι ἄδικον τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν.
- 119 ¹¹⁹ παραβαίνοντας ἐλογισάμην πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῆς γῆς,
διὰ τοῦτο ἠγάπησα τὰ μαρτύριά σου διὰ παντός.
- 120 ¹²⁰ καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας μου,
ἀπὸ γὰρ τῶν κριμάτων σου ἐφοβήθην.
- 121 ¹²¹ Ἐποίησα κρίμα καὶ δικαιοσύνην,
μὴ παραδῶς με τοῖς ἁδικούσιν με.
- 122 ¹²² ἔκδεξαι τὸν δοῦλόν σου εἰς ἀγαθὰ,
μὴ συκοφαντησάτωσάν με ὑπερήφανοι.

109 χερσι] -σιν σου N^{c.a}RT χερσιν μου A | του νομου N^{c.a}ART 110 εκ] ART
απο R* 111 εισιν] εστιν T 112 δια π. αμειψιν (αμψειν N*)] δι αντα-
μειψιν N^{c.a} (-μψειν) A (-μμψιν) R^{vid}T (-μψιν) 113 pr σαμεχ R adscr θ'
T^{mg} | και τον ν.] τον δε ν. N^{c.a}ART 114 συ] σοι A | om και 2° N^{c.a}AT |
τον λαον] τους λογους N^{c.a}AT τον λογον R | ηλπισα] εφηλ. N^{c.a}AT επηλ. R
115 οι πονηρευομενοι] om οι ART | εξερευνησω T 116 αντιλαβου] + μου
N^{c.a}ART | ζησον με] ζησομαι RT 119 om παντας R | om δια παντος
N^{c.a}AR¹T 121 pr αιν R 122 αγαθον ART | με] μοι R*

- Ν ¹²³ οἱ ὀφθαλμοί μου ἐξέλιπον εἰς τὸ σωτήριόν σου 123
 καὶ εἰς τὸ λόγιον τῆς δικαιοσύνης σου.
¹²⁴ ποιήσον μετὰ τοῦ δούλου σου κατὰ τὸ λόγιόν σου, 124
 καὶ κατὰ τὰ δικαιώματά σου δίδαξόν με.
¹²⁵ δούλός σου εἰμι ἐγώ· συνέτισόν με, 125
 καὶ γνώσομαι τὰ μαρτύριά σου.
¹²⁶ καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ κυρίῳ· 126
 διεσκέδασαν τὸν νόμον σου.
¹²⁷ διὰ τοῦτο ἡγάπησα τὰς ἐντολάς σου 127
 ὑπὲρ τὸ χρυσίον καὶ τοπάζιον·
¹²⁸ διὰ τοῦτο πρὸς πάσας τὰς ἐντολάς σου κατωρθούμενη, 128
 πᾶσαν ὁδὸν ἄδικον ἐμίσησα.
¹²⁹ Θαυμαστὰ τὰ μαρτύριά σου, 129
 διὰ τοῦτο ἐξηρέυνησεν αὐτὰ ἡ ψυχὴ μου.
¹³⁰ ἡ δῆλωσις τῶν λόγων σου φωτιεῖ, 130
 καὶ συνετιεῖ νηπίους.
¹³¹ τὸ στόμα μου ἤνοιξα καὶ ἤλκυσα πνεῦμα, 131
 ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐπεπόθουν.
¹³² ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ καὶ ἐλέησόν με 132
 κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἀγαπώντων τὸ ὄνομά σου.
¹³³ τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον κατὰ τὸ λόγιόν σου, 133
 καὶ μὴ κατακυριεύσάτω μου πᾶσα ἀνομία·
¹³⁴ λύτρωσαί με ἀπὸ συκοφαντίας ἀνθρώπων, 134
 καὶ φυλάξω τὰς ἐντολάς σου.
¹³⁵ τὸ πρόσωπόν σου ἐπίφανον ἐπὶ τὸν δούλόν σου, 135
 καὶ δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.
¹³⁶ διεξόδους ὑδάτων κατέβησαν οἱ ὀφθαλμοί μου, 136
 ἐπεὶ οὐκ ἐφύλαξαν τὸν νόμον σου.
¹³⁷ Δίκαιος εἶ, Κύριε, 137
 καὶ εὐθὴς ἡ κρίσις σου·

ART ¹²³ ἐξελειπον AT ¹²⁴ σου 1°] + κε A | λογιον] ελεος N^{c.a} RT |
 om κατα 2° ART ¹²⁷ σου ART] το N* (om N¹) συ N^{c.a} | το χρυ-
 σιον] om το N^{c.a} T | τοπαδιον R* (-νζιον R^a) ¹²⁸ κατορθουμην T
¹²⁹ pr φη R | δια τουτο] δια του A | εξηραυνησεν AR* ¹³¹ ηλκυσα]
 ειλκυσα N^{c.a} RT (ιλκ.) ¹³² επιβλεψον] adscr ι' T^{mg} | αγαπουντων AR
¹³³ om και μη...ανομια A* (subscr A^a) ¹³⁴ φυλαξαι N* (φυλαξω
 N¹ ART) ¹³⁶ κατεβησαν] διεβησαν A | εφυλαξαν] εφυλαξα N^{c.a} AT
¹³⁷ pr σαδη R | ευθεις A | η κρισις] αι κρις (sic) A

- 138 ¹³⁸ ἐνετείλω δικαιοσύνην τὰ μαρτύριά σου
καὶ ἀλήθειαν σφόδρα.
- 139 ¹³⁹ ἐξέτηξέν με ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου,
ὅτι ἐπελάβοντο τῶν ἐντολῶν σου οἱ ἐχθροί μου.
- 140 ¹⁴⁰ πεπυρωμένον τὸ λόγιόν σου σφόδρα,
καὶ ὁ δοῦλός σου ἠγάπησεν αὐτό.
- 141 ¹⁴¹ νεώτερός εἰμι ἐγὼ καὶ ἐξουδενωμένος·
τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.
- 142 ¹⁴² ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα,
καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια.
- 143 ¹⁴³ θλίψεις καὶ ἀνάγκη εὐροσάν με·
αἱ ἐντολαί σου μελέτη μόν.
- 144 ¹⁴⁴ δικαιοσύνη τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα·
συνέτισόν με καὶ ζῆσόν με.
- 145 ¹⁴⁵ Ἐκέκραξα ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, ἐπάκουσόν μου, Κύριε,
τὰ δικαιώματά σου ἐκζητήσω.
- 146 ¹⁴⁶ ἐκέκραξά σε, σῶσόν με,
καὶ φυλάξω τὰ μαρτύριά σου.
- 147 ¹⁴⁷ προέφθασάν με ἐν ἁωρίᾳ καὶ ἐκέκραξα,
εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.
- 148 ¹⁴⁸ προέφθασαν οἱ ὀφθαλμοί μου πρὸς σέ ὀρθροῦν,
τοῦ μελετᾶν τὰ λόγια σου.
- 149 ¹⁴⁹ τῆς φωνῆς μου ἄκουσον, Κύριε, κατὰ τὸ λόγιόν σου,
κατὰ τὸ κρίμα σου ζῆσόν με.
- 150 ¹⁵⁰ προσήγγισαν οἱ καταδιώκοντές με ἀνομία,
ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου ἐμακρύνθησαν.
- 151 ¹⁵¹ ἐγγὺς εἶ, Κύριε,
καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου ἀλήθεια.
- 152 ¹⁵² κατ' ἀρχὰς ἔγνων ἐκ τῶν μαρτυρίων σου,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐθεμελίωσας αὐτά.

138 αληθεια R 139 εξετηξεν] κατεφαγεν R | om του οικον N^{c.a}A* vid ART
(hab Aa) T | εντολων] λογων N^{c.a}RT 141 νεωτερο N* (s superscr N¹) | εγω
ειμι ART 142 λογος] νομος N^{c.a}ART 143 θλιψιν R | αναγκαι AT |
μου]+εισιν R 144 [ησον με] ζησομαι T 145 pr κωφ R adscr ια' Tmg |
καρδια]+μου N^{c.a}ART 146 σε] σοι N^{c.a}T om R 147 προεφθασαν με]
προεφθασα N^{c.a}ART | εφηλπισα AT 148 προς σε ορθρον] προς ορθρον
N^{c.a}AT προς σε ορθρον R* 149 λογιον] ελεος N¹A (ελαιος) RT | κατα 2o]
pr και R 150 προηγγ. R* | ανομια] αδικως R 151 ει]+συ AT
152 κατ αρχας] απ αρχης R* | om εγνων N* (hab N^{c.a}ART)

- 153* Ἰδε τὴν ταπείνωσίν μου καὶ ἐξελοῦ με, 153
 ὅτι τὸν νόμον σου οὐκ ἐπελαθόμην.
 154 κρῖνον τὴν κρίσιν μου καὶ λύτρωσαί με· 154
 διὰ τὸν λόγον σου ζήσόν με.
 155 μακρὰν ἀπὸ ἀμαρτωλῶν ἡ σωτηρία, 155
 ὅτι τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐξεζήτησαν.
 156 οἱ οἰκτιρμοί σου πολλοί, Κύριε, σφόδρα· 156
 κατὰ τὰ κρίματά σου ζήσόν με.
 157 πολλοὶ οἱ ἐκδιώκοντές με καὶ ἐκθλίβοντές με· 157
 ἐκ τῶν μαρτυρίων σου οὐκ ἐξέκλινα.
 158 εἶδον ἀσυνθετοῦντας καὶ ἐξετηκόμην, 158
 ὅτι τὰ λόγιά σου οὐκ ἐφυλάξαντο.
 159 Ἰδε ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα, Κύριε· 159
 ἐν τῷ ἐλέει σου ζήσόν με.
 160 ἀρχὴ τῶν λόγων σου ἀλήθεια, 160
 καὶ εἰς τὸν αἰῶνα πάντα τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.
 161* Ἀρχοντες κατεδίωξάν με δωρεάν, 161
 καὶ ἀπὸ τῶν λόγων σου ἐδειλίασεν ἡ καρδιά μου.
 162 ἀγαλλιάσομαι ἐγὼ ἐπὶ τὰ λόγιά σου, 162
 ὥς ὁ εὐρίσκων σκῦλα πολλά.
 163 ἀδικίαν ἐμίσησα καὶ ἐβδελυξάμην, 163
 τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα.
 164 ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἤνεσά σοι 164
 ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.
 165 εἰρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν νόμον σου, 165
 καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς σκάνδαλον.
 166 προσεδόκων τὸ σωτήριόν σου, Κύριε, 166
 καὶ τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα·
 167 καὶ ἐφύλαξεν ἡ ψυχὴ μου τὰ μαρτύριά σου, 167
 καὶ ἠγάπησεν αὐτὰ σφόδρα·

ART 153 pr ρης R | του νομου N^{c,a}AT 155 η σωτηρια] om η N^{c,a}AR*T [om σου R* (hab R^a) 156 οικτειρμοι A | πολλαι R^{vid} | om σφοδρα N^{c,a}ART | τα κριματα] το κριμα N^{c,a}ART 157 εκθλιβοντες] θλιβοντες N^{c,a}T 158 ιδον AT | ασυνθετοντας] ασυνετοντας N^{c,a}ART 159 Κυριε c seqq coniung ART 160 παντα] απαντα R 161 pr σεν R adscr ιβ' T^{mg} 163 om και N* (hab N¹) 164 ηνεσα] ανεσω R* 165 αγα- πωσι T | τον νομον] το ονομα A 166 προσεδοκουν AR 167 om και ιο N^{c,a}ART

- 168 ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ μαρτύριά σου, κ
 ὅτι πᾶσαι αἱ ὁδοί μου ἐναντίον σου.
- 169 Ἐγγισάτω δὴ ἡ δέησίς μου ἐνώπιόν σου, Κύριε, Κύριε·
 κατὰ τὸ λόγιόν σου συνέτισόν με.
- 170 εἰσελθοὶ τὸ ἀξίωμά μου ἐνώπιόν σου·
 κατὰ τὸ λόγιόν σου ῥύσαι με.
- 171 ἐξηρεύξαντο τὰ χεῖλη μου ὕμνον,
 ὅταν διδάξης με τὰ δικαιοῦσάν σου.
- 172 φθέγγεαιτο ἡ γλῶσσά μου τὸ λόγιόν σου,
 ὅτι πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου δικαιοσύνη ἐστίν.
- 173 γενέσθω ἡ χεὶρ σου τοῦ σῶσαι,
 ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἡρετισάμην.
- 174 ἐπεπόθησα τὸ σωτήριόν σου, Κύριε,
 καὶ ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐστίν.
- 175 ζήσεται ἡ ψυχὴ μου καὶ αἰνέσει σε,
 καὶ τὰ κρίματά σου βοηθήσει μοι.
- 176 ἐπλανήθην ὥσεί πρόβατον ἀπολωλός·
 ζῆσον τὸν δοῦλόν σου, ὅτι τὰς ἐντολάς σου οὐκ ἐπελαθόμην.

ΡΙΘ'

ᾠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

- 1 Πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐκέκραξα, καὶ εἰσήκουσέν
 μου.
- 2 Κύριε, ῥύσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ χειλέων ἀδίκων καὶ ἀπὸ
 γλώσσης δολίας.
- 3 τί δοθεῖ σοι καὶ τί προστεθεῖ σοι πρὸς γλώσσαν δολίαν;
- 4 τὰ βέλη τοῦ δυνατοῦ ἠκονημένα σὺν τοῖς ἄνθραξιν τοῖς
 ἐρημικοῖς.

168—169 ἐφύλαξα...σου (4^ο) sup ras pl litt A²⁷ 168 ἐναντίον] ἐνω- ART
 πιον A²⁷ | σου 3^ο] + κε N^{c.a}A²⁷RT 169 pr θαν R | om δη N^{c.a}A²⁷RT |
 ἐνώπιον] ἐναντίον A²⁷R | om Κυριε 1^ο A²⁷ | om Κυριε 2^ο N^{c.a}A²⁷RT | κατα]
 pr κε A 170 σου 1^ο] + κε N^{c.a}RT | κατα] pr κε A | λογιον] κριμα A |
 ρυσαι] ζησον A 171 ἐξερεϋνουνται AT 172 φθεγγεαιτο] φθεγγεαιτο
 N^{c.a} φθεγγεται AR* φθεγγεται T | μου] + Κυριε R* | τα λογια N^{c.a}RT |
 om εστιν N^{c.a}ART 173 γενεσθω] γεννηθτω R | σωσαι] + με ART
 174 επεποθα κ 175 αυνηση T | βοηθηση T 176 ωσει] ως N^{c.a}ART |
 ζησον] ζητησον ART — Stich 241 κ 330 A 314 R 331 T CXIX 2 αδι-
 κων R* 3 και] η R* 4 ηκωνωμενα R

- Ν 5 οἶμοι ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη, 5
 κατεσκήνωσα μετὰ τῶν σκηνομάτων Κηδάρ.
 6 πολλὰ παρῆλθεν ἡ ψυχὴ μου 6
 μετὰ τῶν μισούντων τὴν εἰρήνην. 7 ἤμην εἰρηνικός· 7
 ὅταν ἐλάλουν αὐτοῖς, ἐπολέμουν με δωρεάν.

PK'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

- Ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὄρη· πόθεν ἤξει ἡ βοήθειά 1
 μου;
 2 ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίου τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν 2
 καὶ τὴν γῆν.
 3 μὴ δῶς εἰς σάλον τὸν πόδα σου, μηδὲ νυστάξει ὁ φυλάσσων σε. 3
 4 ἰδοὺ οὐ νυστάξει οὐδὲ ἐξυπνώσει ὁ φυλάσσων τὸν Ἰσραήλ. 4
 5 Κύριος φυλάξει σε, Κύριος σκέπη σου ἐπὶ χεῖρα δεξιάν σου. 5
 6 ἡμέρας ὁ ἥλιος οὐκ ἐκκαύσει σε, καὶ ἡ σελήνη τὴν νύκτα. 6
 7 Κύριος φυλάξει σε ἀπὸ παντὸς κακοῦ, φυλάξει τὴν ψυχὴν σου. 7
 8 Κύριος φυλάξει τὴν εἰσοδόν σου καὶ τὴν ἐξοδόν σου ἀπὸ 8
 τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

PKA'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν· τῷ Δαυεὶδ.

- Εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσιν μοι εἰς οἶκον Κυρίου πορευσό- 1
 μεθα·
 2 ἐστῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς Ἱερουσαλήμ. 2
 3 Ἱερουσαλήμ οἰκοδομουμένη ὡς πόλις ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς ἐπὶ 3
 τὸ αὐτό.
 4 ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαὶ Κυρίου, μαρτύριον τοῦ Ἰσραήλ, 4
 τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματι Κυρίου·

ART 5 οἱμοι ΝΑΤ | ἐμακρυνθη] seq ras 2 vel 3 litt in A 6 την
 ειρηνην] om την Α — Stich 9 Ν 11 Α 10 RT CXX 2 τον
 ουραν rescr A¹ 3 δωης Ν^{c.a}AR | νυσταξη T (item 4) | φυλαξων R*
 4 εξυπνωσει] υπνωσει ART (-ση) 5 φυλαξη T | δεξια ΝΑ* vid T] δεξιας
 Α^aR 6 ουκ εκκαυσει] ου συνκαυσει Ν^{c.a}ART (-ση) | και] ουδε Ν^{c.a}ART
 7 φυλαξαι] φυλαξει ART | σου] + ο κς Ν^{c.a}AR + κς T 8 om Kyrios
 R | φυλαξεις Ν* (φυλαξει Ν^{1.c.a}) — Stich 8 Ν 13 ART CXXI 1 om
 τω Δαυειδ ART | πορευσωμεθα Α(ΡR)T 2 αυλαι] + σου Ν^{c.a}ART
 3 οικοδομουμενη] κ rescr A¹ pr η R* ωκοδομουμ. T | η μετοχη] οι μετοχοι Α
 4 φυλαι] + φυλαι Ν^{c.a}T + αι φυλαι AR | κυ μαρτυριον sup ras Α^a | του Ισρ.]
 τω Ισρ. ART

- 5 ὅτι ἐκεῖ ἐκάθισαν θρόνοι· εἰς κρίσιν, θρόνοι ἐπὶ οἶκον Δαυείδ, καὶ
 6 καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσιν σε·
 ἐρωτήσατε δὴ τὰ εἰς εἰρήνην τῇ Ἱερουσαλήμ.
 7 ᾠγενέσθω δὴ εἰρήνη σου ἐν τῇ δυνάμει σου,
 καὶ εὐθηνία ἐν τοῖς πυργοβάρεσιν σου,
 8 ἕνεκα τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν πλησίων μου.
 ἐλάλουν δὲ εἰρήνην περὶ σοῦ·
 9 ἕνεκα τοῦ οἴκου Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξεζήτησά σοι.

PKB'

ᾠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

- 1 Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ οὐ-
 ρανῶ.
 2 ἰδοὺ ὡς ὀφθαλμοὶ δούλων εἰς χεῖρας τῶν κυρίων αὐτῶν,
 ὡς ὀφθαλμοὶ παιδίσκης εἰς χεῖρας τῆς κυρίας αὐτῆς,
 οὕτως οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν,
 ἕως οὗ οἰκτειρήσῃ ἡμᾶς.
 3 ἔλῃσον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλῃσον ἡμᾶς,
 ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐπληθύνθημεν ἐξουδενώσεως·
 4 ἐπὶ πλεῖον ἐπληθύνθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν·
 τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθηνούσιν
 καὶ ἡ ἐξουδένωσις τοῖς ὑπερηφάνοις.

PKΓ'

ᾠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν· τῷ Δαυείδ.

- 1 Εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, εἰπάτω δὴ Ἰσραὴλ, εἰ μὴ ὅτι
 2 Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν,
 3 ἐν τῷ ἐπαναστῆναι ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς, ἅρα ζῶντας ἂν
 κατέπιον ἡμᾶς,
 ἐν τῷ ὀργισθῆναι τὸν θυμὸν αὐτῶν ἐφ' ἡμᾶς.

5 ἐπι] ἐπ Α 6 ἐρωτήσατε δὴ τα εἰς εἰρ. τῇ (om τῇ R τὴν T) Ἱερ. ART
 καὶ εὐθηνία (-νιαν T) τοῖς αγ. σε B^{c.a} ART 7 γενεσθω] γεννηθῆτω R |
 δη] δε Α om R | om σου 1° ART | ταις πυργοβ. B^{c.a} ART 8 ενεκεν Α |
 δε] δη T 9 ενεκεν Α | ημων] μου RT | εξεζητησα] εξητησα T | σοι] αγαθα
 Α pr αγαθα B^{c.a} RT — Stich 13 B 18 AT 16 R CXXII 2 ws 2°] pr και
 R | οικτειρησει (?-ση) R οικτηρηση T 3 επληθυνθημεν] επλησθημεν
 B^{c.a} ART 4 επληθυνθη] επλησθη ART | η ψυχη] η ψυ rescr Α¹ —
 Stich 10 NT 11 Α 9 R CXXIII 1 om τω Δαυειδ ART

- 4 ἄρα τὸ ὕδωρ κατεπόντισεν ἡμᾶς,
 χείμαρρον διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν.
 5 ἄρα διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τὸ ἀνυπόστατον.
 6 εὐλογητὸς Κύριος ὃς οὐκ ἔδωκεν ἡμᾶς εἰς θήραν τοῖς ὁδοῦσιν 6
 αὐτῶν.
 7 ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὡς στρουθίον ἐρρύσθη
 ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων·
 ἡ παγὶς συνετρίβη, καὶ ἡμεῖς ἐρύσθημεν.
 8 βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν 8
 καὶ τὴν γῆν.

PKΔ'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

- Οἱ πεποιθότες ἐπὶ Κύριον ὡς ὄρος Σιών·
 οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλὴμ.
 2 ὄρη κύκλῳ αὐτῆς, καὶ Κύριος κύκλῳ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ
 ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος.
 3 ὅτι οὐκ ἀφήσει τὴν ῥάβδον τῶν ἁμαρτωλῶν ἐπὶ τὸν κληρὸν 3
 τῶν δικαίων,
 ὅπως ἂν μὴ ἐκτείνωσιν οἱ δίκαιοι ἐν ἀνομίᾳ χεῖρας αὐτῶν.
 4 ἀγάθυνον, Κύριε, τοῖς ἀγαθοῖς καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ·
 5 τοὺς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰς στραγγαλίας
 ἀπάξει Κύριος μετὰ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν.
 εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

PKE'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

- Ἐν τῷ ἐπιστρέφει Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν Σιών
 ἐγενήθημεν ὡς παρακεκλημένοι.
 2 τότε ἐπλήσθη χαρὰς τὸ στόμα ἡμῶν
 καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως·

ART 4 ὕδωρ] + αν Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) T 7 ὡστρουθιον ΝΑ | ἐρυσθη AT | της
 παγιδος] om της R | θηρευοντων] νοντων sup ras Α^a | ἐρρυσθημεν R 8 βο-
 ηθεια (-θια T)] pr η ART — Stich 11 Ν 15 AR 13 T CXXIV 1 Σειων
 T | Ιερουσαλημ] pr εν R 2 Kyrios] pr ο R 3 αφησει (-ση T)]
 + κς Ν^{c.a} RT | ανομiais T 4 αγαθοις] pr ευθες Ν* (om Ν¹) | om τη
 R* 5 ταστραγαλιας A | απαξη T — Stich 10 NT 14 A 11 R
 CXXV 1 Σειων T | ως] ωσει Ν^{c.a} T 2 χαρα A

τότε ἐρουσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν

8

Ἐμεγάλυνεν Κύριος τοῦ ποιῆσαι μετ' αὐτῶν.

3 Ἐμεγάλυνεν Κύριος τοῦ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν,
ἐγενήθημεν εὐφραινόμενοι.

4 ἐπίστρεψον, Κύριε, τὴν αἰχμαλωσίαν ἡμῶν
ὥς ὁ χειμάρρους ἐν τῷ νότῳ.

5 οἱ σπείροντες ἐν δάκρυσιν
ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσιν.

6 ὁ πορευόμενος ἐπορεύοντο, καὶ ἔκλαιον αἶροντες τὰ σπέρματα
αὐτῶν·
ἐρχόμενοι δὲ ἤξουσιν ἐν ἀγαλλιάσει αἶροντες τὰ δράγματα
αὐτῶν.

PKF'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

XVI
XVII)

1 Ἐὰν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκο-
δομοῦντες αὐτόν·

εἰ μὴ Κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἠγρύπνησεν ὁ φυ-
λάσσω.

2 εἰς μάτην ἐστὶν ὑμῖν τοῦ ὀρθρίζειν,
ἐγείρεσθαι μετὰ τὸ καθῆσθαι,
οἱ ἔσθοντες ἄρτον ὀδύνης,
ὅταν δῶ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῦ ὕπνον.

3 ἰδοὺ ἡ κληρονομία Κυρίου υἱοί,
ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ τῆς γαστροῦς αὐτῆς.

4 ὥστε βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ,
οὕτως οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτετιναγμένων.

5 μακάριος ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν·
οὐ κατασχυνθήσεται, ὅταν λαλῶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν ἐν
πύλῃ.

2—3 om μετ αυτων...του ποιησαι (2º) R

4 ο χειμαρρους] om ο ART

8^{c.a} 5 αγαλλιασιν R 6 αιροντες 1º] βαλλοντες 8^{c.a} T | αιροντες
2º (ερ. T)] φεροντες R — Stich 14 8 15 AT 12 R CXXXVI 1 ανα-
βαθμων]+τω Σαλωμων R | Κυριος 1º] pr ο A | οικοδομησει AR | om αυ-
τον 8^{c.a} R* T | Κυριος 2º] pr ο A | ηγρυπνησεν T 2 υμιν εστιν 8^{c.a} ART |
ορθιζιν 8 | εγειρεσθε R^{id} T (συγρ.) | εσθιοντες 8^{c.a} RT (αισθ.) 3 om
αυτης 8^{c.a} ART 5 os] pr ανθρωπος AR* | πληρωση T | αυτου] αυτο
R | κατασχυνθησεται] κατασχυνθησονται 8^{c.a} (κατεσχ.) T κατασχυνθωσιν
A | λαλωσιν ART | αυτων 2º] αυτου R | πυλη] πυλαις 8^{c.a} — Stich 12 8
14 AT 13 R

N

PKZ'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

- Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον,
οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.
² τοὺς καρποὺς τῶν πόνων σου φάγεσαι,
μακάριος εἶ καὶ καλῶς σοι ἔσται.
³ ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐθηνούσα ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου.
οἱ υἱοὶ σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλω τῆς τραπέξης σου.
⁴ ἰδοὺ οὕτως εὐλογηθήσεται ὁ ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν κύριον.
⁵ εὐλογῆσαι σε Κύριος ἐκ Σιών, καὶ ἴδοις τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλὴμ
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου,
⁶ καὶ ἴδοις υἱοὺς τῶν νιῶν σου.
εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

PKH'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

- Πλεονάκεις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου,
εἰπάτω δὴ Ἰσραὴλ.
² πλεονάκεις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου,
καὶ γὰρ οὐκ ἠδυνήθησάν μοι.
³ ἐπὶ τοῦ νότου μου ἐτέκταινον οἱ ἁμαρτωλοί,
ἐμάκρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.
⁴ Κύριος δίκαιος συνέκοψεν αὐχένα ἁμαρτωλῶν.
⁵ αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἀποστραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω πάντες οἱ
μισοῦντες Σιών.
⁶ γενηθήτωσαν ὡς χόρτος δωμάτων,
ὅς πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐξηράνθη.
⁷ οὗ οὐκ ἐπλήρωσεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θερίζων,
καὶ τὸν κόλπον αὐτοῦ ὁ τὰ δράγματα συλλέγων.

ART

CXXVII 2 καρπους των πονων] πονους των καρπων N^{c.a} RT 3 τοις
κλιτεσιν A ταις κλιτεσιν N^{c.a} ταις κλιτεσι RT | νεοφυτα] θ pro ε N^{*vid}
4 ο ανθρωπος] πας ανθρωπος N^{c.a} T ανθρωπος AR 5 ευλογησει AR
ευλογηση T | Σειων AT 6 ιδης N — Stich 11 N 14 A 12 RT
CXXVIII 1 ειπατω δη Ιηλ c seqq coniung A 2 εδυνηθησαν A 3 του
νωτου] τω νωτου A τον νωτον (? των νωτων) R | om μου A 4 αυχενας
N^{c.a} ART 5 αποστρεφεται R | Σειων T 6 ως] ωσει N^{c.a} AT | δο-
ματων A | εκπασθηναι R* (εκσπ. Ra) 7 συλλεγων A^{*vid} (συλλ. Aa)

8 ⁸καὶ οὐκ εἶπαν οἱ παράγοντες Εὐλογία Κυρίου ἐφ' ἡμᾶς, N
εὐλογήσομεν ὑμᾶς ἐν ὀνόματι Κυρίου.

PKΘ'

Ἦδη τῶν ἀναβαθμῶν.

1 Ἐκ βαθέων ἐέκραξά σε, Κύριε.
2 ²Κύριε, εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου.
γενηθήτω τὰ ῥτά σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς
μου.
3 ³ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃ, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται;
4 ⁴ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἴλασμός ἐστιν.
5 ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ⁵ὑπέμεινα, Κύριε.
ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν νόμον αὐτοῦ.
6 ⁶ἤλπισεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν κύριον
ἀπὸ φυλακῆς πρωίας μέχρι νυκτός.
7 ⁷ὅτι παρὰ τῷ κυρίῳ τὸ ἔλεος, καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις,
8 ⁸καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

PA'

Ἦδη τῶν ἀναβαθμῶν. τῷ Δαυείδ.

1 Κύριε, οὐχ ὑψώθη μου ἡ καρδία,
οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου.
οὐδὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις
2 οὐδὲ ἐν θαυμασίοις ὑπὲρ ἐμέ, ²εἰ μὴ ἐταπεινοφρόνουν.
καὶ ὑψωσα τὴν ψυχὴν μου,
ὡς τὸ ἀπογεγαλακτισμένον ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
ἕως ἀνταποδώσεις ἐπὶ ψυχὴν μου.

8 εἰπον T | ημας] υμας AR | εὐλογήσομεν] εὐλογηκαμεν N^{c.a} ART ART
— Stich 14 NT 13 A 15 R CXXIX 1 σε] σοι N^{c.a} T προς σε R ² της
φωνης] της προσευχης A την προσευχην R ⁴ ενεκεν] pr και R | ονο-
ματος] νομου R ⁵ υπεμεινα] + σε N^{c.a} ART | νομον αυτου] λογον αυτου
N^{c.a} λογον σου ART ⁶ απο φυλακης] pr απο φυλακης πρωιας ελπισατω Iηλ
επι τον κυ N^{c.a} | νυκτος] + απο φυλακης πρωιας ελπισατω Iηλ επι τον κυ
ART ⁷ ελεος] + εστιν A | αυτω] αυτου R ⁸ λυτρωσεται T — Stich
11 N 16 A 13 RT CXXX 1 om τω Δαυειδ T | η καρδια μου RT'
1—2 ουδε εν θαυμ. v. ε. ει μη εταπ. ουδε επορ. εν μεγαλοις N* (transp N¹)
2 εταπεινοφορουν A | και] αλλα N^{c.a} ART | ψυχην 1^ο] καρδιαν A | εως] ως
N^{c.a} ART | ανταποδοσεις A ανταποδοσις R^{vid} T | ψυχην 2^ο] pr την N^{c.a} ART

ⲛ 3 ἔλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν κύριον
ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

3

ΡΑΑ΄

Ῥδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

CX
(CX)

- Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαυεὶδ καὶ πάσης τῆς πράξεώς αὐτοῦ. 1
ὥς ὥμοσεν τῷ κυρίῳ, ἠΐξατο τῷ θεῷ Ἰακώβ 2
3 Εἰ εἰσελεύσομαι εἰς σκῆνωμα οἴκου μου, 3
εἰ ἀναβήσομαι ἐπὶ κλίνης στρωμνῆς μου,
4 εἰ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου καὶ τοῖς βλεφάροις μου 4
νυσταγμὸν
καὶ ἀνάπαισιν τοῖς κροτάφοις μου,
5 ἕως οὗ εὕρω τόπον τῷ κυρίῳ, σκῆνωμα τῷ θεῷ Ἰακώβ. 5
6 Ἰδοὺ ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθᾷ, 6
εὗρομεν αὐτὴν ἐν ταῖς δασέσι τοῦ δρυμοῦ.
7 εἰσελεύσομαι εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ, 7
προσκυνήσομεν εἰς τὸν τόπον οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ.
8 ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, 8
σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἀγιάσματος σου.
9 οἱ ἱερεῖς σου ἐνεδύσαντο δικαιοσύνην, 9
καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται.
10 ἔνεκεν Δαυεὶδ τοῦ δούλου σου, 10
μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου.
11 ὥμοσεν Κύριος τῷ Δαυεὶδ ἀλήθειαν, καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτὴν 11
Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τὸν θρόνον σου.
12 ἔαν φυλάζωνται οἱ υἱοὶ σου τὴν διαθήκην μου, 12
καὶ τὰ μαρτύριά μου ταῦτα ἃ διδάξω αὐτούς,
καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἕως αἰῶνος καθιῶνται ἐπὶ τὸν θρόνον σου.

ART 3 Ἰηλ (sic) T^{edit} — Stich 9 ⲚAT 10 R CXXXI (ρλε' Ⲛ) 1 του Δαυειδ]
τω Δ. R | πρασητος T 2 ως] os T 3 ει 1°] η A | εισκνηωμα A | ωμα
οικον μου sup ras A^a 4 μου 2°] μοι A* (μον A^a) 5 τω κυριω] τω ω Ⲛ*
(τω κω Ⲛ¹) 6 Ευφραθα A Ευφρατα R^{vid} | ευραμεν AT | ταις δασεσι (-σει
A)] τοις πεδιοις Ⲛ^{c.a} (παιδ.) RT 7 εισελεισομαι (-με Ⲛ*)] εισελεισωμεθα
Ⲛ^{c.a} AR εισελεισωμεθα T | αυτον 1°] ου sup ras A^a | προσκυνησωμεν AT |
τον τοπον] om τον AR* 9 ενεδυσαντο] ενδυσονται Ⲛ^{c.a} ART | αγαλλια-
σονται] pr αγαλλιασει A 11 αθετηση T | αυτην] αυτον ART | κοιλιας]
οσφρυος R | του θρονου Ⲛ^{c.a} T 12 οι υιοι (1°)] om οι A | μου 2° (μ sup
ras A^b)] σου A* | εως αιωνος καθιουνται] εως του αιωνος καθ. Ⲛ^{c.a} RT καθει-
ονται εως του αιωνος A | του θρονου] του θρονου Ⲛ^{c.a} A^a (sup ras) RT

- 13 ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, N
 ἡρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτοῦ.
 14 αὕτη ἡ κατάπαυσις μου εἰς αἰὼνα αἰῶνος.
 ὤδε κατοικήσω, ὅτι ἡρέμισάμην αὐτήν.
 15 τὴν χήραν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω,
 τοὺς πτωχοὺς αὐτῆς χορτάσω ἄρτων·
 16 τοὺς ἱερεῖς αὐτῆς ἐνδύσω σωτηρίαν,
 καὶ οἱ ὅσιοι αὐτῆς ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται.
 17 ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαυεῖδ,
 ἡτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ σου·
 18 τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐνδύσω αἰσχύνην,
 ἐπὶ δὲ αὐτὸν ἐξανθήσει τὸ ἁγίασμά μου.

PAB'

Ἰδὲ τῶν ἀναβαθμῶν τῷ Δαυεῖδ.

- 1 Ἰδοὺ δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ
 αὐτό;
 2 ὥς μύρον ἐπὶ κεφαλὴν τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα,
 τὸν πώγωνα τὸν Ἀαρὼν,
 τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ῥιν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ·
 3 ὥς δρόσος Ἀερμών ἡ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών·
 ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο Κύριος τὴν εὐλογίαν καὶ ζωὴν ἕως τοῦ
 αἰῶνος.

PAT'

Ἰδὲ τῶν ἀναβαθμῶν.

- 1 Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν κύριον, πάντες οἱ δοῦλοι Κυρίου,
 οἱ ἐστῶτες ἐν αὐλαῖς οἴκου θεοῦ ἡμῶν·
 2 ἐν ταῖς νυξὶν ἐπάρατε χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια, καὶ εὐλογεῖτε
 τὸν κύριον.

13 ὅτι] + ἐκεῖ A | ἐξελέξατο N* (ἐξελεξ. N¹) | Σειων T 14 αἰωνα] pr ART
 τον A* vid 15 χήραν] θηραν N^{c.a}T | τους πτωχοὺς] pr και R | αρτους R
 16 αὐτῆς 2^ο] αὐτου R 17 κερὰς] pr το R | ἡτοιμασας A 17—18 ἡ
 σου, δυσω αι, ησει τ inst N¹ 17 λυχνον τω χρ. σου] τω ἡμῶν μου λυχνον A
 λ. τω χρ. μου RT 18 ἐξανθηση T — Stich 34 N 39 A 35 R 36 T
 CXXXII 1 om τω Δαυεῖδ A* vid T | η 1^ο] και R | η 2^ο] pr αλλ N^{c.a}ART
 2 κεφαλῆς N^{c.a}RT | ἐπι πώγωνα sup ras pl litt A^a | καταβαίνων (2^ο) N
 3 Σειων T | εὐλογιαν] + αὐτου A | om και N^{c.a}T — Stich 6 N 8 ART
 CXXXIII 1 δῆ] νυν R | ἐν αὐλαῖς] pr ἐν οικῷ κυ N¹ART 2 χεῖρας]
 pr τας N^{c.a}ART

Ⲭ 3 εὐλογήσει σε Κύριος ἐκ Σιών,
ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

ΡΛΔ'

Ἀλληλουιά.

Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου, αἰνεῖτε δοῦλοι Κυρίου,

2 οἱ ἐστῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου θεοῦ ἡμῶν.

3 αἰνεῖτε τὸν κύριον, ὅτι ἀγαθὸς Κύριος·

ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, ὅτι καλόν·

4 ὅτι τὸν Ἰακώβ ἐξελέξατο ἑαυτῷ ὁ κύριος,

Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμόν αὐτοῦ.

5 ὅτι ἔγνωσαν ὅτι μέγας Κύριος,

καὶ ὁ κύριος ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς·

6 πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησεν ὁ κύριος

ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ,

ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν ταῖς ἀβύσσοις·

7 ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχάτου γῆς,

ἀστραπὰς εἰς ὑπερὸν ἐποίησεν·

ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ.

8 ὃς ἐπάταξεν τὰ πρωτότοκα Αἰγύπτου

ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους·

9 ἐξάπέστειλεν σημεῖα καὶ τέρατα ἐν μέσῳ σου, Αἴγυπτε,

ἐν Φαραῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις αὐτοῦ.

10 ἐπάταξεν ἔθνη πολλά, καὶ ἀπέκτεινεν βασιλεῖς κραταιούς,

11 τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων,

καὶ τὸν Ὠγ βασιλέα τῆς Βασάν,

καὶ πάσας τὰς βασιλείας Χανάαν·

12 καὶ ἔδωκεν τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν,

κληρονομίαν Ἰσραὴλ δούλῳ αὐτοῦ.

13 Κύριε, τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα,

Κύριε, τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

ART 3 εὐλογησει] εὐλογησαι A εὐλογηση T | Σειων T — Stich 5 Ⲭ 8 A 4 R
7 T CXXXIV 1 Κυριον] pr τον R 3 καλον] ηδυ A^a (sup ras) R
4 Ισλ c praec coniung A^a vid | αυτου] εαυτω Ⲭ^a RT 5 ου] + εγω Ⲭ^a AR |
εγνω] εγνωκα Ⲭ^a T | Κυριος] pr ο R 6 εποιησεν ο κυριος] om ο Ⲭ^s
Ⲭ^a ο Ⲭ^s εποιησεν AT Κυριος εποιησεν R | αλασσαις Ⲭ^{*} (θαλ. Ⲭ¹) | ταις
αβυσσοις] pr πασαις Ⲭ^a T πασιν τοις αβυσσοις R 7 γης] pr της ART | ο
εξαγων] om ο R | αυτου] αυτων R 8 πρωτοτοα Ⲭ^{*} (-τοκα Ⲭ¹) 9 πασιν
ART 10 επαταξεν Ⲭ¹ (απεκτεινεν Ⲭ^{*})] pr os Ⲭ^a ART 13 Κυριε 2°
Ⲭ^{*} c.b AR] και Ⲭ^a T

- 14 ¹⁴ οἰκτεῖρει Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, 8
καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται.
15 ¹⁵ τὰ εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον καὶ χρυσίον,
ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων,
16 ¹⁶ στόμα ἔχουσιν καὶ οὐ λαλοῦσιν,
ὀφθαλμοὺς ἔχουσιν καὶ οὐκ ὄψονται·
17 ¹⁷ ὦτα ἔχουσιν καὶ οὐκ ἐνωτισθήσονται,
οὐδὲ γὰρ ἔστιν πνεῦμα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν.
18 ¹⁸ ὅμοιοι αὐτοῖς γένονται πάντες οἱ ποιοῦντες αὐτὰ
καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐν αὐτοῖς.
19 ¹⁹ οἶκος Ἰσραὴλ, εὐλογήσατε τὸν κύριον,
οἶκος Ἀαρών, εὐλογήσατε τὸν κύριον·
20 ²⁰ οἶκος Λευεί, εὐλογήσατε τὸν κύριον,
οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, εὐλογήσατε τὸν κύριον.
21 ²¹ εὐλογητὸς Κύριος ἐκ Σιών,
ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλὴμ.

ΡΑΕ'

Ἀλληλουιά.

- 1 Ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
2 ² Ἐξομολογείσθε τῷ θεῷ τῶν θεῶν,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
3 ³ Ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ τῶν κυρίων,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
4 ⁴ τῷ ποιοῦντι θαυμάσια μεγάλα μόνῳ,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
5 ⁵ τῷ ποιήσαντι τοὺς οὐρανοὺς ἐν συνέσει,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·

14 οἰκτερει (οἰκτιρι Ν*)] οτι κρινι Ν^{c.a} οτι κρινει ART | Κυριος τον] ART
κς τ rescr A¹ 16 λαλουσιν] λαλησουσιν ART 17 ἐνωτισθη-
σονται] ακουσονται AR+ρινas (ρειnas A) εχουσιν και ουκ οσφρανθησονται|
χειρας εχουσιν και ου ψηλαφησουσιν| ποδας εχουσιν και ου περιπατησουσιν| ου
φωνησουσιν εν τω λαρυγγι αυτων AR 18 αυτοις 1°] αυτων T | om παντες
1° Ν^{c.a} T | εν] επ Ν^{c.a} ART 19—20 ευλογησατε] ευλογειτε quater R
20 Λευι T 21 ευλογητος] ευλογησει σε R | Σεων T | Ιερουσαλημ] pr
εν R — Stich 41 Ν 51 A 47 R 44 T CXXXV 1 αλληλουια] + αλλη-
λουια T | χρηστος] αγαθος Ν^{c.a} RT 4 ποιουντι] ποιησαντι Ν^{c.a} AT

- 6 τῷ στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τὸ ὕδωρ,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 7 τῷ ποιήσαντι φῶτα μεγάλα μόνα,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 8 τὸν ἥλιον εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 9 τὴν σελήνην καὶ τὰ ἄστροα εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 10 τῷ πατάξαντι Αἴγυπτον σὺν τοῖς πρωτοτόκοις αὐτῶν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 11 καὶ ἐξαγαγόντι Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 12 ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 13 τῷ καταδιελόντι τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς διαιρέσεις,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 14 καὶ διαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ αὐτῆς,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 15 καὶ ἐκτινάξαντι Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς θάλασσαν
 ἐρυθράν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 16 τῷ διαγαγόντι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ἐρήμῳ,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 17 τῷ πατάξαντι βασιλεῖς μεγάλους,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 18 καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κραταίους,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 19 τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 20 καὶ τὸν Ὁγ βασιλέα τῆς Βασάν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·

ART 6 το ὕδωρ] των υδατων N^{c.a} AT τα υδατα R | αυτου] υ ι^o inst A¹ 7 λα
 μονω] οτι εις τον αιωνα το ελεος αυτου sup ras pl litt A^a 9 τα αστρα
 τους αστερας N^{c.a} T 11 Ισραηλ] pr τον N^{c.a} ART 14 εν μεσω] δια
 μεσον N^{c.a} AT εκ μεσου R | αυτης] ης sup ras A^a 15 και εκτιναξαντι
 τω εκτιν. A | αυτου ι^o] του rescr A¹ | οτι εις τον αιωνα το ελεος αυτου A^a (mg
 16—17 τω διαγαγοντι...τω παταξαντι sup ras A^a 16 ερημω] pr τη
 N^{c.a} A^a RT | αυτου 2°) + και εξαγαγοντι υδωρ εκ πετρας ακροτομου] οτι εις τοι
 αιωνα το ελεος αυτου R

- 21 ²¹ καὶ δόντι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 22 ²² κληρονομίαν Ἰσραὴλ δούλῳ αὐτοῦ,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 24 ²⁴ καὶ ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 25 ²⁵ ὁ διδούς τροφὴν πάσῃ σαρκί,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 26 ²⁶ ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ τοῦ οὐρανοῦ,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

ΡΑΦ'

Τῷ Δαυείδ.

- 1 Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος ἐκεῖ ἐκαθίσαμεν, καὶ ἐκλαύσαμεν
 ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών.
 2 ² ἐπὶ ταῖς ἱταῖς ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκρεμάσαμεν τὰ ὄργανα ἡμῶν.
 3 ³ ὅτι ἐκεῖ ἠρώτησαν ἡμᾶς οἱ αἰχμαλωτεύσαντες ἡμᾶς λόγους
 φθῶν,
 καὶ οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς Ὑμνήσατε ἡμῖν ἐκ τῶν φθῶν Σιών.
 4 ⁴ πῶς ἄσωμεν τὴν φθὴν Κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας;
 5 ⁵ ἂν ἐπιλαθῶμαι σου, Ἱερουσαλὴμ, ἐπιλησθεῖ ἡ δεξιὰ μου.
 6 ⁶ κολληθεῖ ἡ γλῶσσά μου τῷ λάρυγγί μου, ἂν μὴ σου
 μνησθῶ,
 ἂν μὴ προανατάξωμαι τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφρο-
 σύνης μου.
 7 ⁷ μνησθητι, Κύριε, τῶν νιῶν Ἐδὼμ τὴν ἡμέραν Ἱερουσαλὴμ,
 τῶν λεγόντων Ἐκκενοῦτε, ἐκκενοῦτε, ἕως ὁ θεμέλιος ἐν αὐτῇ.

21 δοντι] εδωκεν R 22 δουλω] λαω N^{c.a} T | αυτου 2° + (23) οτι εν τη ART
 ταπεινωσει (ταπιν. N^{c.a} T) ημων μνησθη ημων ο κς οτι εις τον αιωνα το ελεος
 (ελαιος A) αυτου N^{c.a} ART 24 om χειρος AT | εχθρων] pr των ART
 26 κυριω] θω N^{c.a} RT — Stich 25 N 51 A 54 R 52 T CXXXVI 1 Σειων
 T 2 εκρεμασαμεν] pr εκει A 3 ηρωτησαν] επηρωτησαν N^{c.a} ART |
 αιχμαλωτευσαντες] εκχμαλωτευοντες A | ημας 3° η sup ras A^a (υμας A*)
 + υμνον] AT | υμνησατε] υμνον ασατε N^{c.a} R ασατε AT (inc stich) | Σειων
 T 5 επιλαθωμαι] επιλαθωμεν A* (επιλαθωμε A^a) | επιλησθειη] + μου R
 6 λαρυνγι] post γ 1° ras 2 litt (forte γι) A^a | προαναταξωμεν A* (-ξωμε A^a) |
 εν αρχη] pr ως N^{c.a} 7 την ημεραν] εν ημερα R | εκκενουται bis A(?R)
 T | om εως... αυτη R* (hab R¹) | εως] + ου AR¹ | ο θεμελιος εν αυτη] των
 θεμελιων αυτης N^{c.a} T θεμελιων αυτης R¹

- (N) (B) ⁸θυγάτηρ Βαβυλῶνος ἡ ταλαίπωρος, 8
μακάριος ὃς ἀνταποδώσει σοι τὸ ἀνταπόδομά σου ὃ ἀντα-
πέδωκας ἡμῖν· ⁹μακάριος ὃς κρατήσῃ καὶ ἔδαφιέῃ τὰ νήπιά σου πρὸς τὴν 9
πέτραν,

ΡΑΖ

Τῷ Δαυίδ.

- ¹Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
ὅτι ἤκουσας τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου·
καὶ ἐναντίον ἀγγέλων ψαλῶ σοι.
²προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἁγίων σου, καὶ ἐξομολογήσομαι τῷ ὄνό- 2
ματί σου
ἐπὶ τῷ ἑλέει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου,
ὅτι ἐμεγάλυνας ἐπὶ πᾶν ὄνομα τὸ ἅγιόν σου.
³ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαι, ταχὺ ἐπάκουσόν μου· 3
πολυωρήσεις με ἐν ψυχῇ μου ἐν δυνάμει πολλῇ.
⁴Ἐξομολογησάσθωσάν σοι, Κύριε, πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, 4
ὅτι ἤκουσαν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός σου·
⁵καὶ ἀσάτωσαν ἐν ταῖς ὁδοῖς Κυρίου, 5
ὅτι ἡ δόξα Κυρίου μεγάλη·
⁶ὅτι ὑψηλὸς Κύριος, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορᾷ, 6
§ B ⁷καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀπὸ μακρόθεν γινώσκει.
⁷ἐὰν πορευθῶ ἐν μέσῳ θλίψεως, ζήσεις με· 7
ἐπ' ὁργὴν ἐχθρῶν ἐξέτεινας χεῖράς μου,
καὶ ἔσωσέν με ἡ δεξιὰ σου·
⁸Κύριε, ἀνταποδώσεις ὑπὲρ ἐμοῦ· 8

ART 8 θυγατηρ] pr η R* — Stich 14 N 16 ART CXXXVII 1 τῷ
Δαυεῖδ] + Ζαχαρίου A + Ζαχαρίας T | om σι ηκουσας...στομ. μου A | και
εναντιον αγγ. ψ. σοι | οτι ηκ. τα ρ. του στ. μου N^{c.a}T | ηκουσας] εισηκουσας R*
2 αγιον 1°] pr τον R | εξομολογησομαι τῷ] ι τ rescr A¹ | παν] παντας AR* T |
ονομα] pr το N^{c.a}ART | το αγιον σου] σου το αγιον σου A* (ras σου 2° A¹)
3 αν rescr A¹ | επικαλεσωμαι (-σομαι A)] + σε N^{c.a}ART | πολυωρησης T | om
εν 3° N^{c.a}T | δυναμει] + σου T | om πολλη N^{c.a}ART 4 βασιλεις] ασιλ sup
ras A^a? 5 οδοις Κυριου] ωδαις σου κε T | μεγαλη η δοξα κυ N^{c.a}ART
7 εν] ν sup ras A^a? | ζησεις] ζωσις A ζησης T | εχθρων] + μου N^{c.a}A^aRT |
εξετεινας BN^{c.a}A^aRT] εξετεινα N^{*}A^{*fort} | χειρας] την χειρα R χειρα T |
μου] σου N^{c.a} (σοι N^{*}vid) ART 8 Κυριε 1°] κς N¹AT | ανταποδωσει A
ανταποδωση T | εμου] εμε R

Κύριε, τὸ ἔλεός σου εἰς τὸν αἰῶνα, ^{καὶ ἡ ἀγαθότης σου}
Κύριε, τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρῇς.

B

ΡΑΗ'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δανειδ̃.

Κύριε, ἐδοκίμασάς με καὶ ἔγνωσ με·

² σὺ ἔγνωσ τὴν καθέδραν μου καὶ τὴν ἔγερσίν μου,
σὺ συνῆκας πάντας τοὺς διαλογισμούς μου ἀπὸ μακρόθεν·

³ τὴν τρίβον μου καὶ τὴν σχοῖνόν μου ἐξιχνιάσας,
καὶ πάσας τὰς ὁδοὺς μου προίδες,

⁴ ὅτι οὐκ ἔστιν λόγος ἄδικος ἐν γλώσσῃ μου·

ἰδοὺ, Κύριε, σὺ ἔγνωσ πάντα ⁵ τὰ ἔσχατα καὶ τὰ ἀρχαῖα·
σὺ ἔπλασάς με καὶ ἔθηκας ἐπ' ἐμέ τὴν χεῖρά σου.

⁶ ἐθαυμαστώθη ἡ γνώσις σου ἐξ ἐμοῦ·
ἐκραταιώθη, οὐ μὴ δύνωμαι πρὸς αὐτήν.

⁷ ποῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός σου;
καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου ποῦ φύγω;

⁸ εἴαν ἀναβῶ εἰς τὸν οὐρανόν, σὺ εἶ ἐκεῖ·
εἴαν καταβῶ εἰς τὸν ἄδην, πάρει·

⁹ εἴαν ἀναλάβω τὰς πτέρυγάς μου κατ' ὄρθον
καὶ κατασκηνώσω εἰς τὰ ἔσχατα τῆς θαλάσσης,

¹⁰ καὶ γὰρ ἐκεῖ ἡ χεὶρ σου ὁδηγήσει με,
καὶ καθέξει με ἡ δεξιὰ σου.

¹¹ καὶ εἶπα Ἄρα σκότος καταπατήσει με,
καὶ νύξ φωτισμός ἐν τῇ τρυφῇ μου·

¹² ὥς τὸ σκέτος αὐτῆς, οὕτως καὶ τὸ φῶς αὐτῆς.

¹³ ὅτι σὺ ἐκτήσω τοὺς νεφρούς μου, Κύριε,

8 om Κυριε 3° N^{c.a}AT | παρη] παριδης B^bNAT ενπαριδης R* — Stich 20 NART

NA 21 RT CXXXVIII 1 ψαλμος τω Δανειδ̃ τω Δαδ ψαλμος A + Za-
χαριου A + εν τη διασπορα A^a (mg) τω Δ. ψ. Z. εν τη δ. T 2 om παντας

N^{c.a}ART | ante μου 3° ras i lit (σ ut vid) A¹ 3 εξιχνιασας] pr συ NA (σ
rescr A^a) RT | προειδες B^{ab}A 4 λογος αδικος] dolos N^{c.a}T δ. αδικος R*

om ad. R¹ 5 αρχαια BN^{c.a}ART] δικαια N* 6 αυτον N* (αυτην R¹)

7 που απο πρ. σου φυγω N* (που φ. απο πρ. σου N^{c.a}) 8 ει εκει] εκει ει

N^{c.a}RT 9 εαν] ει R* | αναλαβω] λαβοιμι N* αναλαβοιμι N^{c.a}T ανα-

λαβω μοι R* | ορθον] ορθρον A (ο 2° rescr A¹) RT | τας εσχ. A* (ras s A¹)

10 οδηγηση T | καθεξη T 11 ειπον T | καταπατηση T 12 ως] pr

οτι το (om το NRT) σκοτος ου σκοτισθησεται απο σου | και νυξ ως ημερα

φωτισθησεται B^{ab} mg inf NRT pr οτι το σκοτος ου σκοτισθησεται απο σου A

13 om συ A* (superscr A^a) | κε εκτησω τους νεφρους μου N* (om κε N^{c.a})

- B   ἀντελάβου μου ἐκ γαστρὸς μητρὸς μου.
- 14 ἐξομολόγησομαί σοι, ὅτι φοβερῶς ἐθανυμαστώθης· 14
     θανυμία τὰ ἔργα σου, καὶ ἡ ψυχὴ μου γινώσκει σφόδρα.
- 15 οὐκ ἐκρύβη τὸ ὅστούν μου ἀπὸ σοῦ ὁ ἐποίησας ἐν κρυφῇ, 15
     καὶ ἡ ὑπόστασίς μου ἐν τοῖς κατωτάτῳ τῆς γῆς.
- 16 τὸ ἀκατέργαστόν σου εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου, 16
     καὶ ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντες γραφήσονται·
     ἡμέρας πλασθήσονται, καὶ οὐδεὶς ἐν αὐτοῖς.
- 17 ἐμοὶ δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου, ὁ θεός· 17
     λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν.
- 18 ἐξαριθμήσομαι αὐτοὺς καὶ ὑπὲρ ἄμμον πληθυνθήσονται· 18
     ἐξηγέρθην, καὶ ἔτι εἰμὶ μετὰ σοῦ.
- 19 εἰάν ἀποκτείνῃς ἀμαρτωλούς, ὁ θεός· 19
     ἄνδρες αἱμάτων, ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμοῦ.
- 20 ὅτι ἔρεις εἰς διαλογισμόν· 20
     λήμψονται εἰς ματαιότητα τὰς πόλεις σου.
- 21 οὐχὶ τοὺς μισοῦντάς σε, Κύριε, ἐμίσησά, 21
     καὶ ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς σου ἐξετηκόμην;
- 22 τέλειον μῖσος ἐμίσουν αὐτούς, 22
     εἰς ἐχθροὺς ἐγένοντό μοι.
- 23 δοκίμασόν με, ὁ θεός, καὶ γνῶθι τὴν καρδίαν μου· 23
     ἔτασόν με καὶ γνῶθι τὰς τρίβους μου·
- 24 καὶ ἶδε εἰ ἶδες ἀνομίας ἐν ἐμοί, 24
     καὶ ὁδήγησόν με ἐν ὁδῷ αἰωνία.

ΠΑΘ'

Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

- 2 Ἐξελοῦ με, Κύριε, ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ, 2
     ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥῦσαί με,

¶ NART 13 αντελαβου] αντελ sup ras B^{vid} | μητρως] pr της R 14 σοι] + Κυριε R |
 εθανυμαστωθην N* (-θης N^{c.a}) 15 κατωτατοις NART 16 σου 1°] μου
 N^{c.a} RT | ειδωσαν] ειδον Bab N^{c.a} ιδον T | μου] σου N^{c.a} RT | πλασθησονται
 T* (ι 1° ras Tⁱ) | ουθεις AT 18 σου] + εγω N* (om N^{c.a}) 19 απο-
 κτενης R (nisi potius -νεις) | εξαμαρτωλους N* (αμ. N^{c.a}) 20 ερεις
 (ερισ B^b)] ερεισται εσται N^{c.a} ερισται εστε T ερειτε R* | εις διαλογισμων] εις
 διαλογισμους N^{c.a} T εν διαλογισμω R* | εις ματαιοτητα] εν ματαιοτητι R
 21 τους εχθρους RT 23 δοκιμασον] pr δοκιμασον με και γνωθι τας
 τριβους μου N* (om N^{c.a} [prius superscr ο θς post με]) | ο θεος] κε ART
 24 ιδε] ειδε NA | ει] η A | ιδες] ειδες Bab N* A οδος N^{c.a} RT | ανομιαν] pr οδον
 A — Stich 46 B 48 NT 47 AR CXXXIX 1 ψαλμος τω Δαδ ART

- 3 οἷτινες ἐλογίσαντο ἀδικίας ἐν καρδίᾳ, B
ὅλην τὴν ἡμέραν παρετάσσοντο πολέμους·
4 ἠκόνησαν γλώσσαν αὐτῶν ὥσει ὄφεως,
ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν. διάψαλμα.
5 φύλαξόν με, Κύριε, ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ,
ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδίκων ἐξελοῦ με,
οἷτινες ἐλογίσαντο ὑποσκελίσαι τὰ διαβήματά μου·
6 ἔκρυψαν ὑπερήφανοι παγίδα μοι,
καὶ σχωρία διέτευναν, παγίδας τοῖς ποσίν μου·
ἐχόμενα τρίβου σκάνδαλον ἔθεντό μοι. διάψαλμα.
7 εἶπα τῷ κυρίῳ Θεός μου εἰ σύ·
ἐνώτισαι, Κύριε, τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου.
8 Κύριε κύριε, δύναμις τῆς σωτηρίας μου,
ἐπεσκίαςας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου ἐν ἡμέρᾳ πολέμου.
9 μὴ παραδῶς με, Κύριε, ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου ἀμαρτωλῶ·
διελογίσαντο κατ' ἐμοῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς με, μὴ ποτε ὑψω-
θῶσω. διάψαλμα.
10 ἡ κεφαλὴ τοῦ κυκλώματος αὐτῶν,
κόπος τῶν χειλέων αὐτῶν καλύψει αὐτούς.
11 πεσοῦνται ἐπ' αὐτούς ἄνθρακες πυρὸς ἐπὶ τῆς γῆς,
καὶ καταβαλεῖς αὐτούς.
ἐν ταλαιπωρίαις οὐ μὴ ὑποστῶσω·
12 ἄνδρα ἀδικὸν κακὰ θηρεύσει εἰς καταφθοράν.
13 ἔγνωσεν ὅτι ποιήσει Κύριος τὴν κρίσιν τοῦ πτωχοῦ
καὶ τὴν δίκην τῶν πενήτων.
14 πλὴν δίκαιοι ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου,
καὶ κατοικήσουσιν εὐθείς ἐν τῷ προσώπῳ σου.

3 ἀδικίας] ras aliq fort B² ἀδικίαν N^{c.a}ART 5 om Κυριε N | ανθρω- NART
που αδικον A | εξελου] ρυσαι A | υποσκελίσαι] pr του RT 6 παγι-
δας] παγίδα RT | σκανδαλα T | om διαψαλμα T 7 ειπα] pr ρμ' errore
rubricatoris N (postea om) ειπον T 9 om με 1° T | εγκαταλειπης
A(?R)T | om διαψαλμα AT 10 κοπος...αυτους sup ras et in mg A^a |
καλυψη T 11 πυρος] εν πυρι N^{c.a}ART | και καταβαλεις αυτους επι της
γης N* | επι της γης] om N^{c.a}AT εν τη γη R | om και ART | εν ταλαιπ.
c praec coniung N^{c.a} | ου μη] pr ς N^{c.a} 12 ανδρα] pr ανηρ γλωσσωδης
ου (+μη N* om N^{c.a}) κατευθυνθησεται επι της γης Bab mg inf NART | θη-
ρευσαι T | καταφθοραν] διαφθοραν NA^a? (διαφθραν A*) RT 13 ποιηση
T | των πτωχων N^{c.a}T | του πενητος N* (των πενητων N^{c.a}) 14 om
και A* (hab ς A^a? (mg) | εν] συν N^{c.a}ART | προσωπον N — Stich 28 BNAT
27 R

B

PM'

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

- Κύριε, πρὸς σέ ἐκέκραξα, εἰσάκουσόν μου·
 πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου
 ἐν τῷ κεκραγένοι με πρὸς σέ.
²κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου,
 ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἐσπερινή.
³Θοῦ, Κύριε, φυλακὴν τῷ στόματί μου,
 καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χεῖλη μου.
⁴μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου εἰς λόγους πονηρίας,
 τοῦ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις,
 σὺν ἀνθρώποις ἐργαζομένοις ἀνομίαν,
 καὶ οὐ μὴ συνδοιάσω μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν.
⁵παιδεύσει με δίκαιος ἐν ἐλέει καὶ ἐλέγξει με,
 ἔλαιον δὲ ἁμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλὴν μου·
 ὅτι ἔτι καὶ ἔτι ἡ προσευχή μου ἐν ταῖς εὐδοκίαις αὐτῶν.
⁶κατεπόθησαν ἐχόμενα πέτρας οἱ κραταιοὶ αὐτῶν·
 ἀκούσονται τὰ ῥήματά μου, ὅτι ἠδυνήθησαν.
⁷ὥσπερ πάχος γῆς διερράγη ἐπὶ τῆς γῆς,
 διεσκορπίσθη τὰ ὅσα ἡμῶν παρὰ τὸν ἄδην.
⁸ὅτι πρὸς σέ, Κύριε κύριε, οἱ ὀφθαλμοί μου,
 ἐπὶ σέ ἤλπισα, μὴ ἀντανέλῃς τὴν ψυχὴν μου·
⁹φύλαξόν με ἀπὸ παγίδος ἧς συνεστήσαντό μοι,
 καὶ ἀπὸ σκανδάλων τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν.
¹⁰πесοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρῳ αὐτοῦ ἁμαρτωλοί·
 κατὰ μόνas εἰμὶ ἐγὼ ἕως οὗ ἂν παρέλθω.

ΝΑΡΤ CXL 1 ἐκεκραξα προς σε ART | της φωνης Ν | om με Ν 2 ἐπαρ-
 σις] pr η R* 3 εθου Ν* (θου Ν^{c.a}) 4 πονηρίας] πονηρους ΝR* |
 ανομιαν] pr την Ν^{c.a}ART | συνδοιασω (συνδυασω Ν^{c.a}Α^a(?R)T)] ενδυασω
 Ν* 5 παιδευση T | om εν ελεει R* | ελεγεη T | om δε Ν* (hab Ν^{c.a}) |
 λιπανατω] πιανατω R | om επι 2° ΝΑΡΤ 6 κραταιοι] κριται Ν^{c.a}RT |
 τα ρηματα] om τα Ν* (hab Ν^{c.a}) | ηδυνηθησαν Β*Ν^{c.a}RT] ηδυνθησαν
 ΒbΝ*^{c.b}(fort) A 7 διερραγη] ερραγη Ν^{c.a}R εραγη T | διεσκορπισθησαν
 Ν* (-σθη Ν^{c.a}) | ημων αυτων ΒbΝ^{c.a}Α^aRT 8 om κυριε 2° Ν*Α*Τ*
 (hab Ν^{c.a}Α^a?T¹) | σε 2°] σοι Βa(vid) bΝ^{c.a}ART 9 σκανδαλου. A
 10 αμαρτωλοι] pr οι Ν^{c.a}ART | εγω ειμι R | om αν ΝΑΡΤ — Stich 24
 BT 23 ΝΑΡ

PMA'

B

Συνέσεως τῷ Δαυεὶδ ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῷ
σπηλαίῳ· προσευχή·

- 2 ²Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα,
φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐδεήθην.
3 ³Ἐκχεῶ ἐναντίον αὐτοῦ τὴν δέησίν μου,
τὴν θλίψιν μου ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπαγγελῶ.
4 ⁴ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὸ πνεῦμά μου, καὶ σὺ ἔγνωσ τὰς
τρίβους μου·
ἐν ὁδῷ ταύτῃ ἢ ἐπορευόμην ἔκρυψάν μοι παγίδα.
5 ⁵κατενόουν εἰς τὰ δεξιὰ καὶ ἐπέβλεπον,
ὅτι οὐκ ἦν ὁ ἐπιγνώσκων με·
ἀπώλετο φυγὴ ἀπ' ἐμοῦ,
καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὴν ψυχὴν μου.
6 ⁶πρὸς σέ, Κύριε, ἐκέκραξα, καὶ εἶπα Σὺ εἶ ἡ ἐλπίς μου,
μερίς μου ἐν γῇ ζώντων.
7 ⁷πρόσχεες πρὸς τὴν δέησίν μου,
ὅτι ἐταπεινώθην σφόδρα·
ῥῦσαί με ἐκ τῶν καταδιωκόντων με,
ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
8 ⁸ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου,
τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου, Κύριε·
ἐμὲ ὑπομενοῦσιν δίκαιοι ἕως οὗ ἀνταποδοῖς μοι.

PMB'

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ, ὅτε αὐτὸν ὁ υἱὸς καταδιώκει.

- 1 Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου,
ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου,
ἐπάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου·

CXLI 2 φωνῇ 2^ο] ρι και η Α | Κυριον 2^ο] τον θ̄ AT τον θεον μου R | NART
ἐδεήθην] και προσεσχεν μοι A 3 ἐναντιον] ενωπιον N^{ca} ART | ἀπαγγελῶ]
ἀναγγελλῶ R 4 εκλειπειν N | παγίδα μοι N^{ca} AT 5 οτι] και
N^{ca} RT | απολετο A | εστιν] ην R 6 εκεκραξα προς σε κε N^{ca} ART | om
και N^{ca} ART | ειπα] ειπον T | μερις μου] + ει N^{ca} T 7 προς] εις AR |
εταπεινωθην σφοδρα sup ras R^a 8 om Κυριε N^{ca} RT | υπομενουσι N | ου
sup ras A^a | ανταποδωσεις R (fort -σης) — Stich 19 BNR 20 A 17 T
CXLII 1 ο υιος καταδιωκει] ο υιος κατεδιωξεν A ἐδιωκεν Αβεσσαλωμ ο υιος
αυτου R ο υιος αυτου κατεδιωκεν T | επακουσον] εισακουσον ART

- B ² καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου, 2
 ὅτι οὐ δικαιοθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν.
³ ἔταπείνωσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ζωὴν μου· 3
 ἐκάθισέν με ἐν σκοτεινοῖς ὡς νεκροῦς αἰῶνος·
⁴ καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου, 4
 ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου.
⁵ ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων, 5
 καὶ ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου,
 ἐν ποιήμασιν τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων.
⁶ διεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς σέ, 6
 ἡ ψυχὴ μου ὡς γῆ ἀνδρός σοι. διάψαλμα.
⁷ ταχὺ εἰσάκουσόν μου, Κύριε, 7
 ἐξέλιπεν τὸ πνεῦμά μου·
 μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ,
 καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον.
⁸ ἀκουστὸν ποιήσόν μοι τὸ πρῶν τὸ ἔλεός σου, 8
 ὅτι ἐπὶ σοὶ ἠλπισα·
 γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύσομαι,
 ὅτι πρὸς σέ ἤρα τὴν ψυχὴν μου.
⁹ ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, Κύριε, 9
 ὅτι πρὸς σέ κατέφυγον.
¹⁰ δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι θεὸς μου εἶ σύ· 10
 τὸ πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ὁδηγήσει με ἐν τῇ εὐθείᾳ.
¹¹ ἔνεκα τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, ζήσεις με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου, 11
 ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν μου·
¹² καὶ ἐν τῷ ἔλεει σου ἐξολεθρεύσεις τοὺς ἐχθρούς μου, 12
 καὶ ἀπολείς πάντας τοὺς θλίβοντας τὴν ψυχὴν μου·
 ὅτι δοῦλός σου εἰμι ἐγώ.

¶ART 2 των δουλων Ν* (του δουλου Ν¹) 3 εταπεινωσεν] pr οτι κατεδιωξεν
 ο εχθρος την ψυχην μου B^{ab(mg)} NART | την γην] om την ART | εκαθισαν
 NR | σκοτινοις AT | νεκροις A* (νεκρους A^{a?}) 4 ακηδ. R* | επ εμε] εν
 εμοι R 5 εμνησθη R | om και N^{c.a}T | πασιν ART 6 προς σε τας
 χειρας μου N^{c.a}ART | om διαψαλμα T 7 μου 1° bis scr T | εξελειπεν
 AT 8 ακουστον]+μοι Ν* (om N^{c.a}) | πορευσωμαι T | προς σε]+κε N^{c.a}
 9 om οτι N^{c.a}T | κατεφυγα N^{c.a}RT 10 θεος μου ει συ] συ ει ο θς μου
 N^{c.a}RT om A | αγιον] αγαθον N^{c.a}RT | τη ευθεια] γη ευθεια ART
 11 ενεκεν RT | ζησης T | εν τη δικαιοσ. σου c seqq coniung RT | εξαξης T
 12 εξολεθρευσης T | απολεις sup ras R^a | δουλός σου ειμι εγω] εγω δουλός
 σου ειμι N^{c.a}AT δουλός σος ειμι R — Stich 31 B 29 NT 30 A 31 R

PMΓ'

B

Τῷ Δαυεὶδ, πρὸς τὸν Γολιάδ.

- I
(V)
- 1 Εὐλόγητός Κύριος ὁ θεός μου, ὁ διδάσκων τὰς χεῖράς μου εἰς
παράταξιν,
2 τοὺς δακτύλους μου εἰς πόλεμον·
3 Ἐλεός μου καὶ καταφυγὴ μου,
ἀντιλήμπτωρ μου καὶ ῥύστης μου,
ὑπερασπιστής μου καὶ ἐπ' αὐτῷ ἤλπισα,
ὁ ὑποτάσσων τὸν λαόν μου ὑπ' ἐμέ.
4 Κύριε, τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι ἐγνώσθης αὐτῷ,
ἡ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι λογίζῃ αὐτόν;
5 ἄνθρωπος ματαιότητι ὁμοιώθη,
αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὥσεί σκιά παράγουσιν.
6 Κύριε, κλῖνον οὐρανοὺς σου καὶ κατάβηθι,
ἄψαι τῶν ὀρέων καὶ καπνισθήσονται·
7 ἄστροφον ἄστραπὴν καὶ σκορπιεῖς αὐτοῦς,
ἐξαπόστειλον τὰ βέλη σου καὶ συνταράξεις αὐτούς.
8 Ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὕψους,
ἐξελεῖ με καὶ ῥύσαί με ἐξ ὑδάτων πολλῶν,
ἐκ χειρὸς υἱῶν ἀλλοτρίων,
9 ὧν τὸ στόμα ἐλάλησεν ματαιότητα,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας.
10 Ὁ θεός, ὥδῃν καινὴν ἄσομαί σοι,
ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψαλῶ σοι,
11 τῷ δίδόντι τὴν σωτηρίαν τοῖς βασιλεῦσιν,
τῷ λυτρυνμένῳ Δαυεὶδ τὸν δούλον αὐτοῦ.
ἐκ ῥομφαίας πονηρᾶς ῥύσαί με, καὶ ἐξελεῖ με ἐκ χειρὸς υἱῶν
ἀλλοτρίων,
ὧν τὸ στόμα ἐλάλησεν ματαιότητα,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας·

CXLIII 1 om προς τον Γολιαδ A | Γολιαθ T 2 ο υποτασσω] NART
om ο N* (hab N^{c.a}) | μου 6° B^{N.c.a} RT] σου N* αυτου A 3 τι] τις AT |
εγνωσθης] εγνωρισθης N | αυτω] αυτον R* 4 ωμοιωθη] ομοιωθητι R* |
σκαι N^{c.a} A* T 5 κε (sic) T^{edit} | om σου R | των ορειων] ορη R*
6 αστραπην] +σου A² T | σκορπιεις] εις sup ras B^a (vid) b | συνταραξης T
8 ματαιοτητας T 9 ασωμαι T 10 την σωτηριαν] om την A | βα-
σιλευσιν] +αυτου R | om τον δουλον αυτου R | εκ ρομφαιας πονηρας c praeced
coniung ART 11 εξελου με και ρυσαι με R | om εξελου με N* (hab
εξελουμαι N^{c.a}) | ματαιοτητας T

- Β ¹² ὧν οἱ υἱοὶ ὥς νεόφυτα ἡδρυμμένα ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν, 12
αἱ θυγατέρες αὐτῶν κεκαλλωπισμέναι, περικεκοσμημέναι ὡς
ὁμοίωμα ναοῦ·
- ¹³ τὰ ταμεῖα αὐτῶν πλήρη, ἐξερευγόμενα ἐκ τούτου εἰς τοῦτο· 13
τὰ πρόβατα αὐτῶν πολύτοκα, πληθύνοντα ἐν ταῖς ἐξόδοις
αὐτῶν,
- ¹⁴ οἱ βόες αὐτῶν παχεῖς· 14
οὐκ ἔστιν κατάπτωμα φραγμοῦ οὐδὲ διέξοδος
οὐδὲ κραυγὴ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν.
- ¹⁵ ἔμακάρισαν τὸν λαὸν ᾧ ταῦτά ἐστιν, 15
μακάριος ὁ λαὸς οὗ Κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ.

ΡΜΔ'

Αἴνεσις τοῦ Δαυεὶδ.

- Ἐψώσω σε, ὁ θεός μου ὁ βασιλεὺς μου, 1
καὶ εὐλογήσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα
τοῦ αἰῶνος·
- ² καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω σε, 2
καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου.
- ³ μέγας ὁ κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, 3
καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν πέρας.
- ⁴ γενεὰ καὶ γενεὰ ἐπαινέσει τὰ ἔργα σου, καὶ τὴν δυνάμιν σου 4
ἀπαγγελοῦσιν·
- ⁵ καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς δόξης τῆς ἀγιοσύνης σου λαλή- 5
σουσιν,
καὶ τὰ θαυμάσιά σου διηγῶνται·
- ⁶ καὶ τὴν δύναμιν τῶν φοβερῶν σου ἐροῦσιν, 6

ΝΑΤ 12 ὧν sup ras A^a | οἱ υἱοὶ] om οι RR + αὐτῶν N^{c.a} AT | ἡδρυμμένα] ἡδρυ-
μενα B^bR (nisi fort ἰδρυμενα) ἰδρυμμενα N^{c.a} T | ὡς ὁμοίωμα] ἐν ὁμοιωματι R
13 ταμεῖα AT | πλήρης R^{vid} | ἐξερευνομενα A | τουτου] + του N* (om N¹) | πλυ-
τοκα N* (πολυτ. N¹) | ἐξοδοις] διεξοδοις R 14 ἐπαυλεσιν] πλαταιαις N^{c.a} RT
15 ἐμακαρισα N* (-σαν N^{c.a}) | ου] σου N* (ου N^{c.a}) | αυτου] + εστιν N* (om
N^{c.a}) — Stich 35 BN 36 AR 38 T CXLIV 1 αινεσεως NAT | τω Δαδ
ART | θε N* (ο θεος N^{c.a}) | om μου 1° A* (hab A^a?mg) T | βασιλευ N* (ο
βασιλευς N^{c.a}) 2 ημερα A | σου] + εις τον αιωνα | και εις τον αιωνα του
αιωνος NAT 3 ο κυριος] om ο N^{c.a} ART | μεγαλοσυνης T 4 γενεα
2°] + α N* | επαινέσει (-ση T)] αινέσει A* (αιπενέσει A^a?) | δυναμιν] δυναμι sup
ras B^a! | απαγγελοουσιν] αναγγελοουσιν A*^{vid} 5 om και 1° N^{c.a} RT | μεγαλο-
πρεπτιαν NAT | δοξης] + σου A | της αγιοσυνης (αγιοσ. AT)] s, s sup ras A^a

- καὶ τὴν μεγαλυσύνην σου, διηγήσομαι αὐτήν,
καὶ τὴν δυναστείαν σου λαλήσουσιν.
- 7 ⁷ μνήμην τοῦ πλήθους τῆς χρηστότητός σου ἐξερεύξονται,
καὶ τῇ δικαιοσύνῃ σου ἀγαλλιάσονται.
- 8 ⁸ οἰκτίρων καὶ ἐλεήμων ὁ κύριος,
μακρόθυμος καὶ πολυέλεος·
- 9 ⁹ χρηστός Κύριος τοῖς ὑπομένουσιν,
καὶ οἱ οἰκτερμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.
- 10 ¹⁰ ἐξομολογησάσθωσάν σοι, Κύριε, πάντα τὰ ἔργα σου,
καὶ οἱ ὅσιοί σου εὐλογησάτωσάν σε·
- 11 ¹¹ δόξαν τῆς βασιλείας σου ἐροῦσιν,
καὶ τὴν δυναστείαν σου λαλήσουσιν,
- 12 ¹² τοῦ γνωρίσαι τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὴν δυναστείαν σου
καὶ τὴν δόξαν τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς βασιλείας σου.
- 13 ¹³ ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων,
καὶ ἡ δεσποτία σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.
- 14 ¹⁴ πιστὸς Κύριος ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ,
καὶ ὁσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ·
ὑποστηρίζει Κύριος πάντας τοὺς καταπίπτοντας,
καὶ ἀνορθοῖ πάντας τοὺς κατερραγμένους.
- 15 ¹⁵ οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σέ ἐλπίζουσιν,
καὶ σὺ δίδως τὴν τροφήν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ·
- 16 ¹⁶ ἀνοίγεις σὺ τὰς χεῖράς σου, καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶν ζῶον εὐδοκίας.
- 17 ¹⁷ δίκαιος Κύριος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ὁσιος ἐν πᾶσιν
τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
- 18 ¹⁸ ἐγγὺς Κύριος πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν,
πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν ἐν ἀληθείᾳ·

6 και την μεγαλυσυνην σου διηγησομαι αυτην non inst B^b om N* (hab NART και την μεγ. σου διηγησονται N^{c.a}) | την μεγ. σου διηγησονται sup ras A^a | μεγαλυσυνην T | διηγησομαι αυτην] διηγησονται RT | om και την δυναστειαν σου λαλησουσιν N^{c.a} RT | δυναστιαν N* A 7 την δικαιοσυνην R | αγαλλιασονται] υψωθησονται sup ras A^a 8 οικτειρων N A 9 υπομενουσιν] + αυτον A συνπασιν N^{c.a} RT | οικτιρμοι B^b T 10 εξομολογεισθωσαν N 11 βασιλιας B* N (-λειας Bab AT) | δυναστιαν NT 12 δυναστειαν (-τιαν NT)] δυναμιν A | μεγαλοπρεπιας NAT | βασιλιας B* (-λειας Bab) 13 σου 1°] + Κυριε R | βασιλεια 2°] βαλεια B* N* (βασιλεια [σι superscr] Bab N¹) | δεσποτεια Bab 14 τοις λογοις] pr πασιν N^{c.a} RT | πασι] πασιν RT | κατεραγμενους T 15 διδους R 16 ανοιξεις A | τας χειρας] την χειρα N^{c.a} RT | ενπιπλας R εμπιμπλας T 17 αυτου 1°] αυ sup ras A^a | οσιοις N* (οσιος N²) | πασιν] πασι N 18 om πασι τοις επικαλουμενοις αυτον (2°) N* A* (hab πασιν τοις επικ. αυτον N^{c.a} A^a) | πασι] πασιν RT |

- Β 19 θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιήσει, 19
καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν ἐπακούσεται καὶ σώσει αὐτούς.
20 φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν, καὶ πάντας 20
τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐξολεθρεύσει.
21 αἶνεσιν Κυρίου λαλήσει τὸ στόμα μου, 21
καὶ εὐλογεῖτω πᾶσα σὰρξ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

ΡΜΕ'

Ἀλληλουιά· Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

- Αἶνε, ἡ ψυχὴ μου, τὸν κύριον· 1
2 αἰνέσω Κύριον ἐν ζωῇ μου, 2
ψαλῶ τῷ θεῷ μου ἕως ὑπάρχω.
3 μὴ πεποιῖθατε ἐπ' ἄρχοντας καὶ ἐφ' υἱοὺς ἀνθρώπων, οἷς 3
οὐκ ἔστιν σωτηρία·
4 ἐξελεύσεται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ 4
καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ·
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπολοῦνται πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν.
5 μακάριος οὗ ὁ θεὸς Ἰακώβ βοηθός, 5
ἡ ἐλπίς αὐτοῦ ἐπὶ Κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ·
6 τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, 6
τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς·
τὸν φυλάσσοντα ἀλήθειαν εἰς τὸν αἰῶνα,
7 ποιοῦντα κρίμα τοῖς ἀδικουμένοις, 7
διδόντα τροφὴν τοῖς πεινῶσιν.
Κύριος λύει πεπεδημένους·
8 Κύριος ἀνορθοῖ κατερραγμένους· 8
Κύριος σοφοὶ τυφλοὺς·
Κύριος ἀγαπᾷ δικαίους·

ΝΑΡΤ 19 ποιησῇ Τ | ἐπακούσεται] ἐπακουσεί Ν* εἰσακούσεται Ν^{ca} εἰσακούσεται RT
20 ἐξολεθρεύει Ν 21 λαλήσει] εἰ reser Α¹ λαλήσῃ Τ | τῷ αἰῶνος R*
(του αἰ. R¹) — Stich 42 Β 36 Ν 46 ΑΤ 45 R CXLV 1 Ἀγγεου
ΑΤ | Ζακκαριου (vel potius Ζακχ.) R 2 ζῶν] pr τη R 3 om
καὶ Ν^{ca} Τ | ἐφ] ἐπὶ Ν^{ca} RT ἐπ Α 4 αὐτου 2°] αὐτος Ν* (αὐτου Ν^{ca}) |
αὐτων] αὐτου Τ 5 ου] σου Ν* (ου Ν^{ca}) | βοηθος] + αὐτου Ν^{ca} RT 6 τον
ποιησαντα] του ποιησαντος R | αυτοις] αὐτῇ Τ | ἀληθειαν Ν 8 κς σοφοι
τυφλους κς ἀνορθοι κατερραγμενους (κατεραγμ. Τ) Ν^{ca} Τ

- 9 ⁹Κύριος φυλάσσει τοὺς προσηλύτους,
ὀρφανὸν καὶ χήραν ἀναλήμψεται,
καὶ ὁδὸν ἀμαρτωλῶν ἀφανιεῖ.
10 ¹⁰Βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ θεὸς σου, Σιών,
εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

PMF'

Ἄλληλουιά· Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

- 1 Αἰνεῖτε τὸν κύριον, ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός·
τῷ θεῷ ἡμῶν ἡδυνθείη αἰνεσις.
2 ²οἰκοδομῶν Ἱερουσαλήμ ὁ κύριος,
καὶ τὰς διασπορὰς τοῦ Ἰσραὴλ ἐπισυνάξει·
3 ³ὁ ἰώμενος τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν,
καὶ δεσμεύων τὰ συντρίμματα αὐτῶν·
4 ⁴ὁ ἀριθμῶν πλήθη ἄστρων,
καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν.
5 ⁵μέγας ὁ κύριος ἡμῶν,
καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ,
καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἀριθμός.
6 ⁶ἀναλαμβάνων πρᾶεῖς ὁ κύριος,
ταπεινῶν δὲ ἀμαρτωλοὺς ἕως τῆς γῆς.
7 ⁷ἔξάρξατε τῷ κυρίῳ ἐν ἑξομολογήσει,
ψάλατε τῷ θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρα,
8 ⁸τῷ περιβάλλοντι τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις,
τῷ ἐτοιμάζοντι τῇ γῇ ὑέτόν,
τῷ ἑξανατέλλοντι ἐν ὄρεσι χόρτον
καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων,
9 ⁹καὶ διδόντι τοῖς κτήνεσι τροφήν αὐτῶν
καὶ τοῖς νοσσοῖς τῶν κοράκων τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν.
10 ¹⁰οὐκ ἐν τῇ δυναστείᾳ τοῦ ἵππου θελήσει,
οὐδὲ ἐν ταῖς κνήμαις τοῦ ἀνδρὸς εὐδοκεῖ·

9 αφανισει A 10 αιωνα] seq ras i lit in A | ο θ. σ. inc stich in R | **Ν**ART
Σειων T | εις γενεαν κ. γενεαν] εν γενεα κ. γεγεα R — Stich 23 BNT 22 AR
CXLVI 1 Αγγεου AT | Ζαχαριου R | τον κυ.] om τον **Ν** | -θον B^Νc^aAT] -θος
Ν*R | αιν.] pr η RT 2 om και **Ν**c^aT | επισυναξη T 3 τη καρδια **Ν**c^aRT
5 αυτ. 1^ο] ου sup ras A¹ 6 της γης] om της T 8 om κ. χλοην τη δουλ.
των ανθρ. A | δουλια **Ν**T 9 om και 1^ο **Ν**c^aRT | διδ.] pr τω R | κτηνεσιν
R | νεοσσοις **Ν**c^aART 10 τη δυναστεια (-τια **Ν**T)] om τη R* | θελ.] seq
ras i lit in A θεληση T | κνημ.] σκηναις R* σκευεσιν R^a | ευδ.] ευδοκησει R*

B 11 εὐδοκεῖ Κύριος ἐν τοῖς φοβουμένοις αὐτὸν
καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

11

PMZ'

'Αλληλουιά· Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

CXLV

Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν κύριον,
αἶνει τὸν θεὸν σου, Σειῶν· 1 (12)

ὅτι ἐνίσχυσεν τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου,
εὐλόγησεν τοὺς υἱοὺς σου ἐν σοί. 2 (13)

ὁ τιθεὶς τὰ ὄριά σου εἰρήνην,
καὶ στέαρ πυροῦ ἐμπιπλῶν σε· 3 (14)

ὁ ἀποστέλλων τὸ λόγιον αὐτοῦ τῇ γῇ,
ὥς τάχους δραμεῖται ὁ λόγος αὐτοῦ· 4 (15)

τοῦ διδόντος χιόνα ὥσεί ἔριον,
ὀμίχλην ὥσεί σποδὸν πᾶσσοντος· 5 (16)

βάλλοντος κρίσταλλον αὐτοῦ ὥσεί ψωμούς,
κατὰ πρόσωπον ψύχους αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; 6 (17)

ἀποστελεῖ τὸν λόγον αὐτοῦ καὶ τήξει αὐτά·
πνεῦσει τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ῥυήσεται ὕδατα. 7 (18)

ἀπαγγέλλων τὸν λόγον αὐτοῦ τῷ Ἰακώβ,
δικαιώματα καὶ κρίματα αὐτοῦ τῷ Ἰσραὴλ. 8 (19)

οὐκ ἐποίησεν οὕτως παντὶ ἔθνει,
καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ οὐκ ἐδήλωσεν αὐτοῖς. 9 (20)

PMH'

'Αλληλουιά· Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

CXLV

Αἰνεῖτε τὸν κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν,
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίστοις. 1

αἰνεῖτε αὐτόν, πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ· 2

MART 11 εὐδοκεῖ εὐδοκησεν (vel ηυδ.) R* | εν bis] επι R | τους φοβουμενους
R | om πασιν N^{c.a} RT | τους ελπίζοντας R — Stich 25 B^N 20 A 23 R 24 T
CXLVII 1 Αγγεου AT | Ζαχαριου R | αιweis N* (s ras N³) | Σιων B^bA
3 ειρηνην] seq ras 2 vel 3 litt in A | επιμπλων R επιμπλων T | σε] σοι
N^{c.a} 4 ο αποσπελλων] om ο N* (hab N^{c.a}) | το λογιον] τον λογον T | ως
ταχους N* (εως ταχους N^{c.a}) 5 του διδοντος] om του T | χιονα]+ αυτου
N^{c.a} T | ομιχλη N* (-χλην N^{c.a}) 6 ψυχους rescf A¹ | υποστησεται] v
rescf A¹ 7 αποστελει] εξαποστελλει R εξαποστελει T | πνευσει] πνευ-
σαι N* (-σει N^{c.a}) πνευση T 8 απαγγελων] απαγγελων A pr ο
N^{c.a} RT | τον λογον] το λογιον R | και κριματα αυτου τω Ιηλ sup ras et in
mg A^a — Stich 18 B^N ART CXLVIII 1 Αγγεου AT | Ζαχαριου
R | ταν κν N* (τον κν N³) 2 οι αγγελοι] om οι N

- αἰνεῖτε αὐτόν, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ.
 3 αἰνεῖτε αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη·
 αἰνεῖτε αὐτόν, πάντα τὰ ἄστροα καὶ τὸ φῶς.
 4 αἰνεῖτε αὐτόν, οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν,
 καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν.
 5 αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου·
 ὅτι αὐτὸς εἶπεν καὶ ἐγενήθησαν,
 αὐτὸς ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν.
 6 ἔστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα
 καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·
 πρόσταγμα ἔθετο, καὶ οὐ παρελεύσεται.
 7 αἰνεῖτε τὸν κύριον ἐκ τῆς γῆς,
 δράκοντες καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι·
 8 πῦρ, χάλαζα, χιών, κρύσταλλος, πνεῦμα καταγίδος,
 τὰ ποιῶντα τὸν λόγον αὐτοῦ·
 9 τὰ ὄρη καὶ πάντες βουνοί,
 ξύλα καρποφόρα καὶ πᾶσαι κέδροι·
 10 τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη,
 ἔρπετά καὶ πετεινὰ πτερωτά·
 11 βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάντες λαοί,
 ἄρχοντες καὶ πάντες κριταὶ γῆς·
 12 νεανίσκοι καὶ παρθένοι,
 πρεσβῦται μετὰ νεωτέρων·
 13 αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου,
 ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνου,
 ἡ ἐξομολόγησις αὐτοῦ ἐπὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ·
 14 καὶ ὑψώσει κέρας λαοῦ αὐτοῦ,
 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λαῷ ἐγγίζοντι αὐτῷ.

PMΘ'

Ἀλληλουιά.

Ἄσατέ τῷ κυρίῳ ᾄσμα καινόν,
 ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ ὁσίων.

9 βουνοί] pr οι N^{c.a} ART 10 θηρια και παντα τα κτηνη rescr A¹ | NART
 ερπετα] ερπετινα N* 11 ντες κριται sup ras A^a 12 και] καιναι
 R^{vid} | πρεσβυται] πρεσβυτεροι NT 14 υψωση T | τοις υιοις] pr υμνος
 πασι (-σιν ART) τοις οσίοις αυτου Bab(mg)NART | λαω εγγιζοντι] ω ε sup
 ras A^a — Stich 31 BNA 28 R 30 T CXLIX 1 om αλληλουια necnon
 ρμθ' rubricator in N | αλληλουια] + Αγγαιου και Ζαχαριου R | ασατω R

- B 2 εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ ποιήσαντι αὐτόν, 2
καὶ υἱοὶ Σειῶν ἀγαλλιᾶσθωσαν ἐπὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν·
3 αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν χορῷ, 3
ἐν τυμπάνῳ καὶ ψαλτηρίῳ ψαλάτωσαν αὐτῷ.
4 ὅτι εὐδοκεῖ Κύριος ἐν λαῷ αὐτοῦ, 4
καὶ ὑψώσει πραεῖς ἐν σωτηρίᾳ.
5 καυχῶνται ὅσοι ἐν δόξῃ, 5
καὶ ἀγαλλιᾶσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν.
6 αἱ ὑψώσεις τοῦ θεοῦ ἐν λάρυγγι αὐτῶν, 6
καὶ ῥομφαῖαι δίστομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν,
7 τοῦ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, 7
ἐλεγμὸν ἐν τοῖς λαοῖς,
8 τοῦ δῆσαι τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις 8
καὶ τοὺς ἐνδόξους αὐτῶν ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς,
9 τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἔνγραφτον· 9
δόξα αὕτη ἐστὶν πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.

PN'

Ἀλληλουιά.

CL

- Αἰνεῖτε τὸν θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, 1
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν στερεώματι δυνάμεως αὐτοῦ·
2 αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ, 2
αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλήθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ.
3 αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ᾗχφ σάλπιγγος, 3
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ·
4 αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ, 4
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνῳ·
5 αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις, 5
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ.
6 πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν κύριον. ἀλληλουιά. 6

NART

2 υιοι] pr οι N | Σιων B^bA | βασιλεια A 4 λαω] pr τω N^{c,a}T
5 αγαλλιασονται] αγαλλιασθωσαν R* (-ονται R^a) 6 αι υψωσεις του θεου]
υψωσεις θυ N* υψ. του θυ N^{c,a} | λαρυνγι] pr τω NART | ρομφαιαι] pr αι R
7 om εν 1° T 9 om εν N* (hab N^{c,a}) | εγγραπτον B^{ab} | εστιν αυτη N*
(αυτη εστιν N^{c,a}) | πασιν NART | αυτου] αυτων N* (-του N^{c,a}) — Stich 18
BNAT 17 R CL 2 δυναστιας NAT | μεγαλοσυνης T 4 οργανois A
5 ευηχοις N* (-χοις N^{c,a}) | αλαλαγω T 6 αλληλουια] post α 2° ras
aliqu B' αλλ. ps seq fort inscr N om ART — Stich 11 BNART

Subscr βιβλος ψαλμων ρν' B βιβλος ψαλμῶ Δαδ ρν' T

LI]

Οὗτος ὁ ψαλμὸς ιδιόγραφος εἰς Δανειδ
καὶ ἐξῶθεν τοῦ ἀριθμοῦ, ὅτε ἐμονομά-
χησεν τῷ Γολιάδ.

B

- 1 Μικρὸς ἦμην ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου,
καὶ νεώτερος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου·
ἐποίμεινον τὰ πρόβατα τοῦ πατρός μου.
- 2 αἱ χεῖρές μου ἐποίησαν ὄργανον,
οἱ δάκτυλοί μου ἤρμωσαν ψαλτήριον.
- 3 καὶ τίς ἀναγγελεῖ τῷ κυρίῳ μου;
αὐτὸς Κύριος, αὐτὸς εἰσακούει.
- 4 αὐτὸς ἐξαπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ,
καὶ ἤρέν με ἐκ τῶν προβάτων τοῦ πατρός μου,
καὶ ἔχρισέν με ἐν τῷ ἐλαίῳ τῆς χρίσεως αὐτοῦ.
- 5 οἱ ἀδελφοί μου καλοὶ καὶ μεγάλοι,
καὶ οὐκ εὐδόκησεν ἐν αὐτοῖς Κύριος.
- 6 ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν τῷ ἄλλοφύλῳ,
καὶ ἐπικατηράσατό με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ.
- 7 ἔγὼ δὲ σπασάμενος τὴν παρ' αὐτοῦ μάχαιραν
ἀπεκεφάλισα αὐτόν, καὶ ἦρα ὄνειδος ἐξ υἱῶν Ἰσραὴλ.

[CLI] 1 ιδιωταγραφος R* (ιδιογρ. R^a) | εἰς Δανειδ] του Δ. RT | τω NART
Γολιαδ] προς τον Γολιαθ AT προς τον Γολιαδ R 2 οι δακτ.] pr και
R^a 3 αναγγελλει N | μου] ου sup ras R^a | εισακουει] pr παντων N
εισακουσεται μου A 4 om εν R | ελαιω] ελεει NAR | της χρισεως] pr
της χρισην (sic) με εν τω ελαιω T* (om T¹) 5 αδελφοι] pr δε A |
ηυδοκησεν T | Κυριος] pr ο ART^{vid} 6 συναντησι A* (-σιν A¹) απαν-
τησιν R | επηκατηρασατο A*^{vid} (επικατηρ. A¹) επικαταρασατο R επεκατη-
ρασατο T 7 αυτου] εκεινου A — Stich 16 BN 17 A 14 R

Subscr ψαλμοι Δαα (sic) ρνα' N ψαλμοι ρν' και ιδιογραφος α' A

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ

- B ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ Σαλωμώντος υιού Δαυείδ 1 I
 ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραήλ,
 2 γνῶναι σοφίαν καὶ παιδείαν 2
 § C 3 νοῆσαί τε λόγους φρονήσεως,
 3 δέξασθαι τε στροφὰς λόγων, 3
 νοῆσαί τε δικαιοσύνην ἀληθῆ
 καὶ κρίμα κατευθύνειν·
 4 ἵνα δῶ ἀκάκοις πανουργίαν, 4
 παιδί δὲ νέφ' αἰσθήσιν τε καὶ ἔννοιαν.
 5 τῶνδε γὰρ ἀκούσας σοφὸς σοφώτερος ἔσται, 5
 ὁ δὲ νοήμων κυβέρνησιν κτήσεται,
 6 νοήσει τε παραβολὴν καὶ σκοτεινὸν λόγον 6
 ῥήσεις τε σοφῶν καὶ αἰνίγματα.
 7 Ἀρχὴ σοφίας φόβος θεοῦ, 7
 σύνεσις δὲ ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτήν·
 εὐσέβεια δὲ εἰς θεὸν ἀρχὴ αἰσθήσεως,
 σοφίαν δὲ καὶ παιδείαν ἀσεβεῖς ἐξουθενήσουσιν.
 8 ἄκουε, υἱέ, παιδείαν πατρός σου, 8
 καὶ μὴ ἀπόσῃ θεσμούς μητρός σου·
 9 στέφανον γὰρ χαρίτων δέξῃ σὴ κορυφῇ, 9
 καὶ κλοιὸν χρύσειον περὶ σῶ τραχήλῳ.

NAC I 1 Σολομώντος A 2 παιδιαν A 5 τωνδε] των τε AC | om
 γαρ N* (hab N^{c,a}) | εσται] εστιν C 6 σκοτινον NAC 7 θεου] κυ
 AC | ευσεβια N | αρχη 2^ο] αρετη A | παιδιαν C | ασεβεις rescr C? | εξου-
 θενησουσιν] εξουθενουσιν N εξουθενησουσιν sup ras C? 8 παιδειαν] νομου
 NAC 9 στεφανος N* (-νον N^{c,a}) | δεξη] εξη A

- 10 ¹⁰υιέ, μή σε πλανήσωσιν ἄνδρες ἀσεβεῖς,
 11 μηδὲ βουληθῆς ¹¹ἐὰν παρακαλέσωσί σε λέγοντες
 Ἐλθέ μεθ' ἡμῶν, κοινώνησον αἵματος,
 12 κρύψωμεν δὲ εἰς γῆν ἄνδρα δίκαιον ἀδίκως,
 13 καταπίωμεν δὲ αὐτὸν ὥσπερ ᾄδης ζῶντα,
 καὶ ἄρωμεν αὐτοῦ τὴν μνήμην ἐκ γῆς·
 14 τὴν κτήσιν αὐτοῦ τὴν πολυτελῆ καταλαβόμεθα,
 πλήσωμεν δὲ οἴκους ἡμετέρους σκύλων·
 15 τὸν δὲ σὸν κλῆρον βάλε ἐν ἡμῖν,
 κοινὸν δὲ βαλλάντιον κτησόμεθα πάντες
 καὶ μαρσίπιον ἐν γεννηθῆτω ἡμῖν.
 16 μὴ πορευθῆς ἐν ὁδῷ μετ' αὐτῶν,
 ἐκκλινον δὲ τὸν πόδα σου ἐκ τῶν τρίβων αὐτῶν·
 17 οὐ γὰρ ἀδίκως ἐκτείνεται δίκτυα πετρωτοῖς.
 18 αὐτοὶ γὰρ οἱ φόνου μετέχοντες θησαυρίζουσιν ἑαυτοῖς κακά,
 ἡ δὲ καταστροφή ἀνδρῶν παρανόμων κακή.
 19 αὐταὶ αἱ ὁδοὶ εἰσιν πάντων τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα·
 τῇ γὰρ ἀσεβείᾳ τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν ἀφαιροῦνται.
 20 Σοφία ἐν ἐξόδοις ὑμνεῖται,
 ἐν δὲ πλατεῖαις παρρησίαν ἄγει·
 21 ἐπ' ἄκρων δὲ τειχέων κηρύσσεται,
 ἐπὶ δὲ πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει,
 ἐπὶ δὲ πύλαις πόλεως θαρροῦσα λέγει
 22 Ὅσον ἂν χρόνον ἄκακοι ἔχωνται τῆς δικαιοσύνης, οὐκ αἰσχυνθή-
 σονται·
 οἱ δὲ ἄφρονες, τῆς ὕβρεως ὄντες ἐπιθυμηταί,
 ἀσεβεῖς γενόμενοι ἐμίσησαν αἴσθησιν,
 23 καὶ ὑπεύθυνοι ἐγένοντο ἐλέγχους.
 ἰδοὺ προήσομαι ὑμῖν ἐμῆς πνοῆς ῥῆσιν,
 διδάξω δὲ ὑμᾶς τὸν ἐμὸν λόγον.

10 πλανησουσιν C 11 παρακαλεσωσιν BAC 12 μνημης A* (-μην A^{a1}) BAC
 13 κτισιν A | πολυτελην B* (-λη B^{c.a}) | ημετερων B 14 om εν 2° B*
 superscr B¹) | γεννηθηθητω B* (ras θη 2° B¹) 15 μη] pr υπε B^{c.a} | εν οδω]
 ιδους A | ποδας σου] σον ποδα A om ο 1° C* vid (superscr C¹) | αυτων 2°] + (16) οι
 γαρ ποδες αυτων εις κακιαν τρεχουσιν και ταχινοι (+εισιν B^{c.a}) του εγχει
 ιμα B^{c.a}A 20 σοφια] + δε C | πλατειαις] λατιαι sup ras 7 vel 8 litt C^a
 11 πολεως] πολ sup ras A^a | θαρουσα C 22 υβρεως] ws sup ras A^a | ασεβεις
 : praec coniung A 23 υπευθυνοι εγενοντο B B^{c.a}C] υπευθυνοντο B*

- Β 24 ἐπειδὴ ἐκάλουν καὶ οὐχ ὑπηκούσατε,
καὶ ἐξέτεινον λόγους καὶ οὐ προσείχετε, 24
25 ἀλλὰ ἀκύρους ἐποιεῖτε ἐμὰς βουλὰς,
τοῖς δὲ ἐμοῖς ἐλέγχους ἠπειθήσατε· 25
26 τοιγαροῦν ἀγὼ τῇ ὑμετέρα ἀπωλείᾳ ἐπιγελάσομαι,
καταχαροῦμαι δὲ ἡνίκα ἂν ἔρχηται ὑμῖν ὄλεθρος, 26
27 καὶ ὥς ἂν ἀφίκηται ὑμῖν ἄφνω θόρυβος,
ἡ δὲ καταστροφή ὁμοίως καταγίδι παρῇ,
καὶ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν θλίψις καὶ πολιορκία,
ἡ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν ὄλεθρος. 27
28 ἔσται γὰρ ὅταν ἐπικαλέσησθέ με, ἐγὼ δὲ οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν· 28
ζητήσουσίν με κακοί, καὶ οὐχ εὐρήσουσιν.
29 ἐμίσησαν γὰρ σοφίαν, τὸν δὲ λόγον τοῦ κυρίου οὐ προείλαντο, 29
30 οὐδὲ ἤθελον ἐμαῖς προσέχειν βουλαῖς,
ἐμυκτήριζον δὲ ἐμούς ἐλέγχους. 30
31 τοιγαροῦν ἔδονται τῆς ἐαυτῶν ὁδοῦ τοὺς καρπούς,
καὶ τῆς ἐαυτῶν ἀσεβείας πλησθήσονται· 31
32 ἀνθ' ὧν γὰρ ἠδίκουν νηπίους φονευθήσονται,
καὶ ἐξετασμός ἀσεβεῖς ὀλεῖ. 32
33 ὁ δὲ ἐμοῦ ἀκούων κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι,
καὶ ἡσυχάσει ἀφόβως ἀπὸ παντὸς κακοῦ. 33

1 Υἱέ, ἐὰν δεξάμενος ῥῆσιν ἐμῆς ἐντολῆς κρύψῃς παρὰ σεαυτῶ, 1 II

2 ὑπακούσεται σοφίας τὸ οὖς σου, 2

καὶ παραβαλεῖς καρδίαν σου εἰς σύνεσιν,

παραβαλεῖς δὲ αὐτὴν ἐπὶ νουθέτησιν τῷ νίῳ σου.

3 ἐὰν γὰρ τὴν σοφίαν ἐπικαλέσῃ 3

καὶ τῇ συνέσει δῶς φωνήν σου,

4 καὶ ἐὰν ζητήσῃς αὐτὴν ὡς ἀργύριον 4

καὶ ὡς θησαυροὺς ἐξεραυνήσῃς αὐτήν·

NA C 24 ἐπειδὴ] seq ras 3 vel 4 litt in C | υπηκουσατε] υπηκουετε NA 25 ηπει-
θησατε] και ου προσειχετε N* ου προσειχετε N^{c,a}A (-τς) C 26 αν] εαν N
27 και 2°] η AC | om η οταν ερχηται υμιν ολεθρος C 28 επικαλεσασθαι
N* (-σησθαι N¹AC) 29 σοφίαν] παιδιαν A | λογον] φοβον N^{c,a}C | του
κυριου] om του N^{c,a}AC 30 εμου C* (εμους C¹) 33 επ] εν NA |
ησυχασει] η sup ras A^a II 1 εαν] αν C 2 αυτην] αυτον C | νου-
θετησιν] νουθειαν C 3 και τη συνεσει δως φ. σου C^{a(mg)} | σου]+την
δε αισθησιν ζητησης μεγαλη τη φωνη Babing inf A sup ras C^a (om ut vid
C*) 4 εξεραυνησης Bab N^{c,a} εξεραυνησεις A εξεραυνησεις C

5 τότε συνήσεις φόβον Κυρίου,
καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ εὐρήσεις.
6 ὅτι Κύριος δίδωσιν σοφίαν,
καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ γνῶσις καὶ σύνεσις·
7 καὶ θησαυρίζει τοῖς κατορθούσι σωτηρίαν,
8 ὑπερασπιεῖ τὴν πορείαν αὐτῶν ὁ τοῦ φυλάξαι ὁδούς δικαιο-
μάτων,
καὶ ὁδὸν εὐλαβουμένων αὐτὸν διαφυλάξει.
9 τότε συνήσεις δικαιοσύνην καὶ κρίμα,
καὶ κατορθώσεις πάντας ἄξονας ἀγαθούς.
10 ἔαν γὰρ ἔλθῃ ἡ σοφία εἰς σὴν διάνοιαν,
ἡ δὲ αἴσθησις τῇ σῇ ψυχῇ καλὴ εἶναι δόξῃ,
11 βουλὴ καλὴ φυλάξει σε,
ἐννοια δὲ ὅσῃα τηρήσει σε·
12 ἵνα ῥύσηταί σε ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς
καὶ ἀπὸ ἀνδρὸς λαλοῦντος μὴδὲν πιστόν·
13 ὧ οἱ ἐγκαταλείποντες ὁδούς εὐθείας
τοῦ πορεύεσθαι ἐν ὁδοῖς σκότους,
14 οἱ εὐφραινόμενοι ἐπὶ κακοῖς
καὶ χαίροντες ἐπὶ διαστροφῇ κακῇ,
15 ὧν αἱ τρίβους σκολιαὶ καὶ καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν,
16 τοῦ μακράν σε ποιῆσαι ἀπὸ ὁδοῦ εὐθείας
καὶ ἀλλότριον τῆς δικαίας γνώμης.
17 οὐκ εἰς τὴν καταλάβῃ κακὴ βουλὴ,
18 ἥ ἀπολείπουσα διδασκαλίαν νεότητος,
καὶ διαθήκην θείαν ἐπιλελησμένην.
19 ἔθετο γὰρ παρὰ τῷ θανάτῳ τὸν οἶκον αὐτῆς,
καὶ παρὰ τῷ ᾄδῃ μετὰ τῶν γηγενῶν τοὺς ἄξονας αὐτῆς·
20 πάντες οἱ πορευόμενοι ἐν αὐτῇ οὐκ ἀναστρέψουσιν
οὐδὲ μὴ καταλάβωσιν τρίβους εὐθείας·
οὐ γὰρ καταλαμβάνονται ὑπὸ ἐνιαυτῶν ζωῆς.
21 εἰ γὰρ ἐπορεύοντο τρίβους ἀγαθὰς,
εὗροσαν ἂν τρίβους δικαιοσύνης λείους.

6 συνεσεις A   7 κατορθουσιν NA κατορθωσιν C | υπερασπει] + δε N^{ca} | NAC
 ποριαν NAC   8 οδους] οδον AC   9 αυθους A (item i8)   10 η
 σοφια] σοφια N* (η σ. N^{ca}) | ειναι] ειη A*^{fort}   12 om σε A   13 εγκατα-
 λιποντες N   15 τροχειαι B* (τροχιαι B^bNA)   17 απολιποντα N
 19 πορευομενοι N | καταλαμβανωνται A

- B 21 ὅτι εὐθεῖς κατασκηνώσουσι γῆν, 21
καὶ ὅσοι ὑπολειφθήσονται ἐν αὐτῇ·
22 ὁδοὶ ἀσεβῶν ἐκ γῆς ὀλοῦνται, 22
οἱ δὲ παράνομοι ἐξωσθήσονται ἀπ' αὐτῆς.
- 1 Ὑιέ, ἐμῶν νομίμων μὴ ἐπιλανθάνου,
τὰ δὲ ῥήματά μου τηρεῖτω σὴ καρδία·
2 μῆκος γὰρ βίου καὶ ἔτη ζωῆς καὶ εἰρήνην προσθήσουσίν σοι. 2
3 ἔλεημοσύνη καὶ πίστις μὴ ἐκλείπτωσάν σε,
ἄψαφαι δὲ αὐτὰς ἐπὶ σῶ τραχήλῳ, καὶ εὐρήσεις χάριν·
4 καὶ προνοῦ καλὰ ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἀνθρώπων. 4
5 ἴσθι πεποιοῦς ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ἐπὶ θεῷ,
ἐπὶ δὲ σῇ σοφίᾳ μὴ ἐπαίρου·
6 πάσαις ὁδοῖς σου γνώριζε αὐτήν, 6
ἵνα ὀρθοτομῇ τὰς ὁδούς σου.
7 μὴ ἴσθι φρόνιμος παρὰ σεαυτῷ, 7
φοβου δὲ τὸν θεὸν καὶ ἔκκλινε ἀπὸ παντὸς κακοῦ·
8 τότε ἴσῃς ἔσθαι τῷ σώματί σου, 8
καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὀστέοις σου.
9 τίμα τὸν κύριον ἀπὸ σῶν δικαίων πόνων, 9
καὶ ἀπάρχου αὐτῷ ἀπὸ σῶν καρπῶν δικαιοσύνης·
10 ἵνα πίμπληται τὰ ταμεῖά σου πλησμονῆς σίτῳ, 10
οὖν δὲ αἱ ληνοὶ σου ἐκβλύζωσιν.
- 11 Ὑιέ, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου,
μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος·
12 ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος ἐλέγχει,
μαστιγοῖ δὲ πάντα νιὸν ὃν παραδέχεται.
13 μακάριος ἄνθρωπος ὃς εὗρεν σοφίαν,
καὶ θνητὸς ὃς εἶδεν φρόνησιν.

NA 21 [στι] pr χρηστοὶ ἐσονται οἰκητορες γῆς καὶ ὅσοι υπολιφθήσονται ἐν αὐτῇ
N* + χρ. εσ. οικ. γῆς ἀκακοὶ δὲ υπολιφθήσονται (υπολειφθ. A) ἐν αὐτῇ N^{c,a} A |
κατασκηνώσουσιν N | om καὶ ὅσοι... ἐν αὐτῇ N* (hab ὅσοι υπολιφθ. ἐν αὐτῇ
N^{c,a}) 22 ὁδοὶ] + δε A III 3 πιστις NA | ἐκλείπτωσαν Bab A | σε
τε N* (σε N¹) | χάριν] + γραψον δε αὐτας ἐπὶ το πλάτος τῆς καρδίας σου A
5 τῇ καρδίᾳ] om τῇ N^{c,a} A 6 πασαις] pr ἐν A | σου 2^ο] + ο δε πους σου μὴ
προσκοπτῇ N^{c,a} 7 ἐκκλιναι A 8 ἐπιμέλεια N 10 πιμπλῶνται N*
(πιμπληται N^{c,a}) | ταμεῖα Bab (-μια B* N)] ταμεία A | σιτου N^{c,a} A | εκ-
βλυζωσιν] εκβυζ. N* (εκβλυζ. N¹) 11 παιδίας B* N (-δειας Bab A)
12 ελεγχει] παιδευει NA 13 ιδεν A

- 14 ¹⁴ κρείττον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι ἢ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς.
 15 ¹⁵ τιμιωτέρα δέ ἐστιν λίθων πολυτελῶν·
 οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν.
 εὖγνωστός ἐστιν πᾶσι τοῖς ἐγγίζουσιν αὐτῇ,
 πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν.
 16 ¹⁶ μῆκος γὰρ βίου καὶ ἔτη ζωῆς ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῆς,
 ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῆς πλοῦτος καὶ δόξα·
 16a ^{16a} ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη,
 νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ.
 17 ¹⁷ αἱ ὁδοὶ αὐτῆς ὁδοὶ καλάι,
 καὶ πάντες οἱ τρίβοι αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ·
 18 ¹⁸ ἔξυλον ζωῆς ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἀντεχομένοις αὐτῆς,
 καὶ τοῖς ἐπηρειδομένοις ἐπ' αὐτὴν ὡς ἐπὶ Κύριον.
 19 ¹⁹ ὁ θεὸς τῇ σοφίᾳ ἐθεμελίωσεν τὴν γῆν,
 ἡτοίμασεν δὲ οὐρανοὺς φρονήσει·
 20 ²⁰ ἐν αἰσθήσει ἄβυσσοι ἐρράγησαν,
 νέφη δὲ ἐρρύσαν δρόσους.
 21 ²¹ Υἱέ, μὴ παραρῇς,
 τήρησον δὲ ἐμὴν βουλὴν καὶ ἔννοιαν·
 22 ²² ἵνα ζήσῃ ἡ ψυχὴ σου, καὶ χάρις ἡ περὶ σῶ τραχήλῳ.
 22a ^{22a} ἔσται δὲ ἴσους ταῖς σαρκί σου,
 καὶ ἐπιμέλεια τοῖς σοῖς ὀστέοις·
 23 ²³ ἵνα πορεύῃ πεποιθὼς ἐν εἰρήνῃ πάσας τὰς ὁδοὺς σου,
 ὁ δὲ πούς σου οὐ μὴ προσκόψῃ.
 24 ²⁴ ἂν γὰρ κάθῃ, ἄφοβος ἔσῃ,
 ἂν δὲ καθεύδῃς, ἡδέως ὑπνώσεις·
 25 ²⁵ καὶ οὐ φοβηθήσῃ πτόησιν ἐπελθοῦσαν
 οὐδὲ ὀρμὰς ἀσεβῶν ἐπερχομένας·
 26 ²⁶ ὁ γὰρ Κύριος ἔσται ἐπὶ πασῶν ὁδῶν σου,
 καὶ ἐρείσει σὸν πόδα ἵνα μὴ σαλευθῇς.
 27 ²⁷ μὴ ἀπόσχῃ εὖ ποιεῖν ἐνδεῇ,
 ἥνικα ἂν ἔχῃ ἡ χεὶρ σου βοηθεῖν.

15 ἀντιτασσεται N^{c.a} A | ἐστιν 2° ἐστι A 17 αἱ τρίβοι Ba¹ c¹ | om εν N NA
 18 ἐπὶ Κυρίον] + ασφαλή Bab + ασφαλὴς N^{c.a} A 19 φρονήσῃ] pr εν N^{c.a} A
 20 αἰσθήσει] + αὐτοῦ N^{c.a} | εἶπε A* (νεφῇ A¹) | δρόσους] δροσῶ N^{c.a} 22a σαρκί N^{c.a} A | ἐπιμέλεια N | σοῖς (οἱς N* σοῖς N¹) ὀστέοις] οστ. σου N^{c.a} A 24 om γὰρ A 25 οὐ] + μὴ A 27 βοηθεῖν] εὖ ποιεῖ (sic) A

B 28 μὴ εἴπῃς Ἐπανελθὼν ἐπάνηκε, αὔριον δώσω,
δυνατοῦ σου ὄντος εὖ ποιεῖν·
οὐ γὰρ οἶδας τί τέξεται ἡ ἐπιούσα.

29 μὴ τεκτῆνῃ ἐπὶ σὸν φίλον κακά,
παροικούντα καὶ πεποιθότα ἐπὶ σοί.

30 μὴ φιλεχθρήσης πρὸς ἄνθρωπον μάτην,
μή τί σε ἐργάσῃται κακόν.

31 μὴ κτήσῃ κακῶν ἀνδρῶν ὀνειδή,
μηδὲ ζηλώσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτῶν.

32 ἀκάθαρτος γὰρ ἔναντι Κυρίου πᾶς παράνομος,
ἐν δὲ δικαίοις οὐ συνεδριάζει.

33 κατ'άρα θεοῦ ἐν οἴκοις ἀσεβῶν,
ἐπαύλεις δὲ δικαίων εὐλογοῦνται.

34 Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται,
ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.

35 δόξαν σοφοὶ κληρονομήσουσιν,
οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὕψωσαν ἀτιμίαν.

1 Ἀκούσατε, παῖδες, παιδείαν πατρός,
καὶ προσέχετε γινῶναι ἔννοιαν.

2 δῶρον γὰρ ἀγαθὸν δωροῦμαι ὑμῖν,
τὸν ἐμὸν νόμον μὴ ἐγκαταλίπητε.

3 υἱὸς γὰρ ἐγενόμην καὶ γὰρ πατρί ὑπήκοος
καὶ ἀγαπώμενος ἐν προσώπῳ μητρός,

4 οἱ ἔλεγον καὶ ἐδίδασκόν με

Ἐρειδέτω ὁ ἡμέτερος λόγος εἰς σὴν καρδίαν·
φύλασσε ἐντολάς, 5 μὴ ἐπιλάβῃ·

μηδὲ παρίδῃς ῥῆσιν ἐμοῦ στόματος

6 μὴδὲ ἐγκαταλίπῃς αὐτήν, καὶ ἀνθέξεται σου·
ἐράσθητι αὐτῆς, καὶ τηρήσει σε.

8 περιχαράκωσον αὐτήν, καὶ ὑψώσει σε·
τίμησον αὐτήν, ἵνα σε περιλάβῃ.

NA 28 επανηκε] επανη|και N* επανηκε| και N^{c,a}A 29 τεκτηνη] τεκτενε
N^{c,a}A 30 om σε N* εις σε N^{c,a}A 31 ζηλωση A 32 om γαρ N
IV 1 παιδιαν A 2 εγκαταλειπη, A 4 καρδιαν] διανοιαν N | εντολας]
+ μου N^{c,a} 5 επιλαθη] + κτησαι σοφιαν και συνεσι N^{c,a} | στοματος] + κτησαι
σοφιαν κτησαι συνεσι μη επιλαθη] μηδε εκκλεινης απο ρηματων στοματος μου
A 6 μηδε] μη A | εγκαταλειπης N εγκαταλειπης A

9 ἵνα δῶ τῇ σῇ κεφαλῇ στέφανον χαρίτων,
στεφάνῳ δὲ τρυφῆς ὑπερασπίσῃ σου.

10 Ἄκουε, υἱέ, καὶ δέξαι ἔμοῦς λόγους,
καὶ πληθυνθήσεται ἔτη ζωῆς σου,
ἵνα σοι γένωνται πολλαὶ ὁδοὶ βίου.

11 ὁδοὺς γὰρ σοφίας διδάσκω σε,
ἐμβιβάζω δέ σε τροχαῖς ὀρθαῖς.

12 ἔὰν γὰρ πορεύῃ, οὐ συνκλεισθήσεται σου τὰ διαβήματα·
ἐὰν δὲ τρέχῃς, οὐ κοπιάσεις.

13 ἐπιλαβοῦ ἐμῆς παιδείας, μὴ ἀφῇς,
ἀλλὰ φύλαξον αὐτὴν σεαυτῷ εἰς ζώην σου.

14 ὁδοὺς ἀσεβῶν μὴ ἐπέλθῃς,
μηδὲ ζηλώσῃς ὁδοὺς παρανόμων·

15 ἐν ᾧ ἂν τόπῳ στρατοπεδεύσωσιν, μὴ ἐπέλθῃς ἐκεῖ,
ἐκκλινον δὲ ἀπ' αὐτῶν καὶ παράλλαξον.

16 οὐ γὰρ μὴ ὑπνώσωσιν, ἐὰν μὴ κακοποιήσωσιν·
ἀφήρηται ὁ ὕπνος αὐτῶν, καὶ οὐ κοιμῶνται·

17 οἶδε γὰρ σιτοῦνται σῖτα ἀσεβείας,
οἶνῳ δὲ παρανόμῳ μεθύσκονται.

18 αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν δικαίων ὁμοίως φωτὶ λάμπουσιν,
προπορεύονται καὶ φωτίζουνσιν ἕως κατορθώσῃ ἡ ἡμέρα.

19 αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν ἀσεβῶν σκοτειναί,
οὐκ οἶδασιν πῶς προσκόπτουσιν.

20 Υἱέ, ἐμῇ ῥήσει πρόσεχε,
τοῖς δὲ ἑμοῖς λόγοις παράβαλε σὸν οὖς,

21 ὅπως μὴ ἐκλίπωσιν σε αἱ πηγαί σου,
φύλασσε αὐτὰς ἐν καρδίᾳ·

22 ζῶν γὰρ ἐστιν τοῖς εὐρίσκουσιν αὐτήν,
καὶ πάσῃ σαρκὶ ἴασις.

23 πάσῃ φυλακῇ τήρει σὴν καρδίαν·
ἐκ γὰρ τούτων ἔξοδοι ζωῆς.

9 στεφανῶ] τρεφανῶ Ν* (στ. Ν^{c.a}) 10 πληθυνθήσεται]+σοι Ν^{c.a} Α ΝΑ
11 τροχειαις Β* (-χιαῖς Β^b ΝΑ) 12 συγκλεισθήσεται Β^{ab} Α 13 παι-
dias ΝΑ | om αλλα Α 15 om τοπῳ Ν* (hab Ν^{c.a}) 16 αυτων] pr
ap Ν^{c.a} Α | om και Α 18 κατορθώσει Α 19 σκοτῖναι ΝΑ | οἶδασι Ν
20 παραβαλλε Α 21 εκλειπωσιν Β^{ab} Α λιπωσιν Ν* (εκλιπ. Ν^{c.a}) | καρδια]
pr ση Ν^{c.a} Α 22 αυτην] αυτας ΝΑ | σαρκι]+αυτου Ν^{c.a} Α

- B ²⁴ περίελε σεαυτοῦ σκολιὸν στόμα, 24
καὶ ἄδικα χεῖλη ἀπὸ σοῦ μακρὰν ἄπωσαι.
²⁵ οἱ ὀφθαλμοί σου ὀρθὰ βλέπέτωσαν, 25
τὰ δὲ βλέφαρά σου νενέτω δίκαια.
²⁶ ὀρθὰς τροχιάς ποιεῖ σοῖς ποσίν, 26
καὶ τὰς ὁδοὺς σου κατεύθυνε.
²⁷ μὴ ἐκκλίνῃς εἰς τὰ δεξιὰ μηδὲ εἰς τὰ ἀριστερά, 27
ἀπόστρεψον δὲ σὸν πόδα ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς.
^{27a} ὁδοὺς γὰρ τὰς ἐκ δεξιῶν οἶδεν ὁ θεός, 27 a
διστραμμέναι δὲ εἰσιν αἱ ἐξ ἀριστερῶν.
^{27b} αὐτὸς δὲ ὀρθὰς ποιήσῃ τὰς τροχιάς σου, 27 b
τὰς δὲ πορείας σου ἐν εἰρήνῃ προάξει.

- ¹ Υἱέ, ἐμῇ σοφίᾳ πρόσεχε, x V
ἐμοῖς δὲ λόγοις παράβαλλε σὸν οὖς,
² ἵνα φυλάξῃς ἔννοιαν ἀγαθὴν. 2
αἰσθησις δὲ ἐμῶν χειλέων ἐντέλλεται σοι.
³ μὴ πρόσεχε φαύλῃ γυναικί. 3
μέλι γὰρ ἀποστάζει ἀπὸ χειλέων γυναικὸς πόρνης,
ἢ πρὸς καιρὸν λιπαίνει σὸν φάρυγγα.
⁴ ὕστερον μέντοι πικρότερον χολῆς εὐρήσεις 4
καὶ ἠκονημένον μᾶλλον μαχαίρας διστόμου.
⁵ τῆς γὰρ ἀφροσύνης οἱ πόδες κατάγουσιν 5
τοὺς χρωμένους αὐτῇ μετὰ θανάτου εἰς τὸν ᾄδην,
τὰ δὲ ἴχνη αὐτῆς οὐκ ἐρείδεται.
⁶ ὁδοὺς γὰρ ζωῆς οὐκ ἐπέρχεται, 6
σφαλεραὶ δὲ αἱ τροχиаὶ αὐτῆς καὶ οὐκ ἐγγνωστοί,
⁷ νῦν οὖν, υἱέ, ἄκουέ μου, 7
καὶ μὴ ἀκύρους ποιήσῃς ἐμοὺς λόγους.
⁸ μακρὰν ποιήσον ἀπ' αὐτῆς σὴν ὁδόν, 8
μὴ ἐγγίσης πρὸς θύραις οἴκων αὐτῆς.
⁹ ἵνα μὴ πρόη ἄλλοις ζώῃ σου, 9
καὶ σὸν βίον ἀνελεήμοισιν.

NA 24 μακρὰν ἀπο σοῦ N | ἀπῶσον A 26 τροχιας B* (-χιας B^b NA)
item 27 b 27 a αἱ ἐξ] om αἱ N 27 b πορίας NA | προάξει A V 1 παρα-
βαλε N 2 αἰσθησιν N^{c.a} (αἰσθησις N* (vid) c.b) A | ἐντελλομαι N^{c.a} (ἐν-
τέλλεται N* (vid)) A 4 μέντοι δε A 5 καταγουσι A 6 τροχιαί
B* (-χιαί B^b NA) | ἐγνωστοί A 7 ακυρούς] μακρυνης N* (ακ. N^{c.a} et c.c) |
ποιήσαι N^{1.a?} (-σης N*) 8 μῃ] πρ ῥ N^{c.a} | πρὸς θυραῖς] προθυραῖς A
9 ἀνελαιημοσι N

- 10 ἵνα μὴ πλησθῶσιν ἄλλοτριοι σῆς ἰσχύος,
οἱ δὲ σοὶ πόνοι εἰς οἴκους ἄλλοτρίων ἔλθωσιν.
- 11 καὶ μεταμεληθήσῃ ἐπ' ἐσχάτων,
ἥνικα ἂν κατατριβῶσιν σάρκες σώματός σου,
- 12 καὶ ἐρεῖς Πῶς ἐμίσησα παιδείαν,
καὶ ἐλέγχους ἐξέκλινεν ἡ καρδία μου.
- 13 οὐκ ἤκουον φωνὴν παιδεύοντός με καὶ διδάσκοντός με,
οὐδὲ παρέβαλλον τὸ οὖς μου.
- 14 παρ' ὀλίγον ἐγενόμην ἐν παντὶ κακῷ
ἐν μέσῳ ἐκκλησίας καὶ συναγωγῆς.
- 15 πῖνε ὕδατα ἀπὸ σῶν ἀγγείων
καὶ ἀπὸ σῶν φρεάτων πηγῆς.
- 16 μὴ ὑπερεκχείσθω σοι ὕδατα ἐκ τῆς σῆς πηγῆς,
εἰς δὲ σὰς πλατείας διαπορευέσθω τὰ σὰ ὕδατα.
- 17 ἔστω σοι μόνα ὑπάρχοντα,
καὶ μηδεὶς ἄλλοτριος μετασχέτω σοι.
- 18 ἡ πηγὴ σου τοῦ ὕδατος ἔστω σοι ἰδία,
καὶ συνευφραίνου μετὰ γυναικὸς τῆς ἐκ νεότητός σου.
- 19 ἔλαφος φιλίας καὶ πῶλος σῶν χαρίτων ὁμιλεῖτω σοι,
ἡ δὲ ἰδία ἡγείσθω σοι καὶ συνέστω σοι ἐν παντὶ καιρῷ·
ἐν γὰρ τῇ ταύτης φιλίᾳ συνπεριφερόμενος πολλοστός ἔσῃ.
- 20 μὴ πολὺς ἴσθι πρὸς ἄλλοτρίαν,
μηδὲ συνέρχου ἀγκάλαις τῆς μὴ ἰδίας.
- 21 ἐνώπιον γὰρ εἰσιν τῶν τοῦ θεοῦ ὀφθαλμῶν ὁδοὶ ἀνδρός,
εἰς δὲ πάσας τὰς τροχιάς αὐτοῦ σκοπεύει.
- 22 παρανομίαι ἄνδρα ἀγρεύουσιν,
σειραῖς δὲ τῶν ἑαυτοῦ ἁμαρτιῶν ἕκαστος σφίγγεται.
- 23 οὗτος τελευτᾷ μετὰ ἀπαιδευτῶν,
ἐκ δὲ πλήθους τῆς ἑαυτοῦ βιότητος ἐξερίφη
καὶ ἀπώλετο δι' ἀφροσύνην.

10 om μη A | ελθωσιν] εισελθωσιν A 11 μεταμεληθησῃ (μεταμελεσθ. B*)
N* μεταμεληθ. N¹)] pr μη A | εσχάτων] + σου N^{c.a} 12 παιδιαν B A
13 παρεβαλον B 14 κακω] καιρω N* (κακω N¹) + μου A 15 αγγειων]
αγιων N* αγγιων N^{c.a} A 16 om μη N¹ A | υδατα 1°] pr τα A 17 μονω B A
19 ιδια] ηδια N* (ιδ. N^{c.a}) pr vid φιλια N^{c.c} mg (φιλη N^{c.a} fort) | τη ταυτης]
ταυτη τη A | συμπεριφερομενος B^b 20 ισθι] ησθι A | προς] pr μη N* (om
μη N¹) | συνερχου] συνεχου B A | της μη ιδias] ταις μη ιδiais A 21 πασας
τας] σας A | τροχειας B* A (-χιας B^b N) | αυτου] αυτους A 22 εκαστος
των εαυτου αμ. B 23 ουτος] os A* (ουτος A^a) | δι] δια B A

- B ¹Υιέ, ἐὰν ἐγγυήσῃ σὸν φίλον, ¹ παραδώσεις σὴν χεῖρα ἐχθρῷ.
²παγὶς γὰρ ἰσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ἴδια χεῖλη, ² καὶ ἀλίσκεται χεῖλεσιν ἰδίου στόματος.
³ποιεῖ, υἱέ, ἃ ἐγὼ σοι ἐντέλλομαι, καὶ σώζου· ³ ἥκεις γὰρ εἰς χεῖρας κακῶν διὰ σὸν φίλον·
ἴσθι μὴ ἐκλυόμενος,
παρόξυνε δὲ καὶ τὸν φίλον σου ὃν ἐνεγυήσω.
⁴μὴ ὄψῃς ὕπνον σοῖς ὄμμασιν, ⁴ μηδὲ ἐπινυστάξεις σοῖς βλεφάροις,
⁵ἵνα σώξῃ ὥσπερ δορκὰς ἐκ βρόχων ⁵ καὶ ὥσπερ ὄρνεον ἐκ παγίδος.
⁶ἴσθι πρὸς τὸν μύρμηκα, ὦ ὀκνηρέ, ⁶ καὶ ζήλωσον ἰδὼν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ,
καὶ γενοῦ ἐκείνου σοφώτερος·
⁷ἐκείνῳ γὰρ γεωργίον μὴ ὑπάρχοντος, ⁷ μηδὲ τὸν ἀναγκάζοντα ἔχων
μηδὲ ὑπὸ δεσπότην ὄν,
⁸ἐτοιμάζεται θέρους τὴν τροφήν, ⁸ πολλήν τε ἐν τῷ ἀμῆτι ποιεῖται τὴν παράθεσιν.
⁸^a ἢ πορεύθῃτι πρὸς τὴν μέλισσαν ⁸ καὶ μάθε ὡς ἐργάτις ἐστίν,
τὴν τε ἐργασίαν ὡς σεμνὴν ποιεῖται·
⁸^b ἦς τοὺς πόνους βασιλεῖς καὶ ἰδιῶται πρὸς ὑγίαν προσφέρονται, ⁸ ποθεινὴ δὲ ἐστίν πᾶσιν καὶ ἐπίδοξος·
⁸ καίπερ οὐσα τῇ ῥώμῃ ἀσθενής, ⁸ τὴν σοφίαν τιμήσασα προήχθη.
⁹ἕως τίνος, ὀκνηρέ, κατάκεισαι; ⁹ πότε δὲ ἐξ ὕπνου ἐγερθήσῃ;
¹⁰ὀλίγον μὲν ὑπνοῖς, ὀλίγον δὲ κάθησαι, μικρὸν δὲ νυστάξεις, ¹⁰ ὀλίγον δὲ ἐναγκαλίσῃ χερσὶν στήθη·
¹¹εἴτ' ἐνπαραγίνεται σοι ὥσπερ κακὸς ὁδοιπóρος ἢ πενία, ¹¹

NA VI 1 εγγυη A | χειρας A 2 τα ιδια χεῖλη ανδρι A 3 εκ-
λυομενος] ειλυομ. B*^{fort} | φιλον σου] σον φιλον N | ενεγυησω B*NA] ενη-
γυησω Bab vid 6 ισθι B*NA¹] ιθι BabA* 7 εκεινου N^{c.a}A | γεωργιου
γαρ N* (γαρ γεωργ. N^{c.a}) 8a ως εργατις] ωργατις A 8b υγειαν
N (-γιαν B*A)] υγειαν Bab | προσφερονται φερονται A 9 υπνου] pr o
N* (om N¹) 11 εμπαραγιν. B^b | om σοι N

καὶ ἡ ἔνδεια ὥσπερ ἀγαθὸς δρομεύς. B

11 a ^{11 a} εἴαν δὲ ἄοκνος ᾗς, ᾗξει ὥσπερ πηγὴ ὁ ἀμής σου,
ἡ δὲ ἔνδεια ὥσπερ κακὸς δρομεὺς ἀπαντομολήσει.

12 ¹² Ἄνῆρ ἄφρων καὶ παράνομος πορεύεται ὁδοὺς οὐκ ἀγαθὰς.

13 ¹³ ὁ δ' αὐτὸς ἐννεύει ὀφθαλμῷ, σημαίνει δὲ ποδί,
διδάσκει δὲ ἐννεύμασιν δακτύλων.

14 ¹⁴ διεστραμμένη καρδιά τεκταίνεται κακὰ ἐν παντὶ καιρῷ.
ὁ τοιοῦτος ταραχὰς συνίστησιν πόλει.

15 ¹⁵ διὰ τοῦτο ἐξαπίνης ἔρχεται ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ,
διακοπὴ καὶ συντριβὴ ἀνιάτος.

16 ¹⁶ ὅτι χαίρει πᾶσιν οἷς μισεῖ ὁ θεός,
συντριβεται δὲ δι' ἀκαθαρσίαν ψυχῆς.

17 ¹⁷ ὀφθαλμὸς ὕβριστοῦ, γλῶσσα ἄδικος,
χείρες ἐκχέουσai αἷμα δικαίου,

18 ¹⁸ καὶ καρδιά τεκταινομένη λογισμοὺς κακοὺς,
καὶ πόδες ἐπισπεύδοντες κακοποιεῖν.

19 ¹⁹ ἐκκαίει ψευδῇ μάρτυς ἄδικος,
καὶ ἐπιέμπει κρίσεις ἀνὰ μέσον ἀδελφῶν.

20 ²⁰ Υἱέ, φύλασσε νόμους πατρός σου,
καὶ μὴ ἀπώσῃ θεσμοὺς μητρός σου.

21 ²¹ ἄφασψαι δὲ αὐτοὺς ἐπὶ σῇ ψυχῇ διὰ παντός,
καὶ ἐγκλοῖωσαι ἐπὶ σῷ τραχήλῳ.

22 ²² ἡνίκα ἂν περιπατῇς ἐπάγου αὐτὴν καὶ μετὰ σοῦ ἔστω.
ὥς δ' ἂν καθεύδῃς φυλασσέτω σε,
ἵνα ἐγειρομένῳ συλλαλῇ σοι.

23 ²³ ὅτι λύχνος ἐντολὴ νόμου,
καὶ φῶς ὁδὸς ζωῆς καὶ ἔλεγχος καὶ παιδεία,

11 a ᾗξει] pr ω Ν* (om ω Ν¹ ras Ν¹) + σοι Α | σου] σοι Ν | δρομευς] ανηρ ΝΑ
Α | απαντομολήσει] απαντομολογήσει Ν* (om ογ Ν¹ (vid)) αυτομολήσει Α
13 εννευμασι Ν | δακτυλων sup ras Α^{a?} 14 διεστραμμενη] + δε ΝΑ |
τεκταινεται] κατασκευαζει Β^{a?mg} | εν παντι καιρω c seqq coniung Α 15 δια]
+ δε Β^{ab} Ν^{c.a} Α | απωλια Ν | διακοπη] + δε Ν 16 θεος] κς ΝΑ | συντρι-
βεται Β (συντριβ.) Ν^{c.a} Α] συντριβη Ν* | δι] δια Α 17 δικαιου] δικαιον
Ν^{c.a} Α 18 επιδευδοντες Α^{*vid} (επισπ. Α^{a?}) 19 κρισις ΒΝΑ | αδελφου
Ν* (-φων Ν¹) 20 φυλασσε viε Α 21 αφασψαι Ν* (αφαψ. Ν¹) | αιτους
ΒΝ^{c.a} Α] αυτας Ν* | εγκλοιωσαι Β^{ab} Α (-σε) | επι 2°] περι Ν^{c.a} Α 22 αν 1°]
εαν Ν | συλλαλη] συνλαλη Ν συλλαλησω Α 23 και φως c praec coniung
Α | οδος] pr και Ν^{c.a} Α | om και 2° Β^c ΝΑ | παιδια ΝΑ

- B 24 τοῦ διαφυλάσσειν σε ἀπὸ γυναικὸς ὑπάνδρου 24
καὶ ἀπὸ διαβολῆς γλώσσης ἀλλοτρίας.
- 25 μή σε νικήσῃ κάλλους ἐπιθυμία, 25
μηδὲ ἀγρευθῆς σοῖς ὀφθαλμοῖς,
μηδὲ συναρπασθῆς ἀπὸ τῶν αὐτῆς βλεφάρων.
- 26 τιμὴ γὰρ πόρνῃς ὅση καὶ ἐνὸς ἄρτου, 26
γυνὴ δὲ ἀνδρῶν τιμίας ψυχὰς ἀγρεύει.
- 27 ἀποδῆσει τις πῦρ ἐν κόλπῳ, τὰ δὲ ἱμάτια οὐ κατακαύσει; 27
28 ἢ περιπατήσῃ τις ἐπ' ἀνθρώκων πυρός, τοὺς δὲ πόδας οὐ 28
κατακαύσει;
- 29 οὕτως ὁ εἰσελθὼν πρὸς γυναῖκα ὑπάνδρου· 29
οὐκ ἀθωωθήσεται, οὐδὲ πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῆς.
- 30 οὐ θαυμαστὸν ἐὰν ἀλῶ τις κλέπτων, 30
κλέπτει γὰρ ἵνα ἐμπλήσῃ τὴν ψυχὴν πεινῶν·
- 31 ἐὰν δὲ ἀλῶ, ἀποτίσει ἐπταπλάσια, 31
καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ δοὺς ῥύσεται ἑαυτόν·
- 32 ὁ δὲ μοιχὸς δι' ἔνδειαν φρενῶν ἀπώλειαν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ 32
περιποιεῖται,
- 33 ὀδύνας τε καὶ ἀτιμίας ὑποφέρει· 33
τὸ δὲ ὄνειδος αὐτοῦ οὐκ ἐξαλειφθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.
- 34 μεστὸς γὰρ ζήλου θυμὸς ἀνδρὸς αὐτῆς, 34
οὐ φείσεται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως·
- 35 οὐκ ἀνταλλάσσεται οὐδενὸς λύτρου τὴν ἔχθραν, 35
οὐδὲ μὴ διαλυθῇ πολλῶν δώρων.
- 1 Ὑιέ, φύλασσε ἐμοὺς λόγους, 1
τὰς δὲ ἐμὰς ἐντολὰς κρίψον παρὰ σεαυτῷ·
- 12 υἱέ, τίμα τὸν κύριον καὶ ἰσχύσεις, 12
πλὴν δὲ αὐτοῦ μὴ φοβοῦ ἄλλον.
- 2 φύλαξον ἐμὰς ἐντολὰς καὶ βιώσεις, 2
τοὺς δὲ ἐμοὺς λόγους ὥσπερ κόρας ὀμμάτων·
- 3 περιθου δὲ αὐτοὺς σοῖς δακτύλοις, 3

NA 24 διαφυλάσσειν B^{c.a}A] φυλάσσειν N* | αλοτρίας N 25 συναρ-
πασης A 27 om ου N* (superscr N¹) 29 αθωωθήσεται B*NA (αθωωθ.
Ba^{1b}) 30 εμπλησει A | την ψυχην] om την N^{c.a}A | πεινων] πινωσαν A
32 απωλιαν N 33 εφξαλειφθησεται N* (improb φ N¹) 34 om μεστος...
αυτης N 35 αταλλαζεται N* (αντ. N^{c.a}) | διαλυθη] δια A VII 1 υιε]
+ μου N* (om N¹) 2 λογους εμους N* (εμ. λογ. N^{c.a}) 3 περιθου] περι
N* (περιθου N^{c.a}) | om δε 1° A | αυτοις A

ἐπίγραφον δὲ ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς καρδίας σου.

- 4 ⁴εἰπὸν τὴν σοφίαν σὴν ἀδελφὴν εἶναι,
τὴν δὲ φρόνησιν γνώριμον περιποιήσai σεαυτῷ,
5 ⁵ἵνα σε τηρήσῃ ἀπὸ γυναικὸς ἀλλοτρίας καὶ πονηρᾶς,
ἐάν σε λόγοις τοῖς πρὸς χάριν ἐμβάληται.
6 ⁶ἀπὸ γὰρ θυρίδος ἐκ τοῦ οἴκου αὐτῆς εἰς τὰς πλατείας παρα-
κύπτουσα,
7 ⁷ὃν ἂν ἴδῃ τῶν ἀφρόνων τέκνων νεανίαν ἐνδεῇ φρενῶν,
8 ⁸παραπορευόμενον παρὰ γωνίαν ἐν διόδοις οἴκων αὐτῆς
καὶ λαλοῦντα ⁹ἐν σκότει ἐσπερινῷ,
9 ⁹ἥνικα ἂν ἡσυχία νυκτερινὴ καὶ γνοφῶδης,
10 ¹⁰ἡ δὲ γυνὴ συναντᾷ αὐτῷ, εἶδος ἔχουσα πορνικόν,
ἡ ποιεῖ νέων ἐξίπτασθαι καρδίας.
11 ¹¹ἀνεπτερωμένη δὲ ἐστὶν καὶ ἄσωτος,
ἐν οἴκῳ δὲ οὐχ ἡσυχάζουσιν οἱ πόδες αὐτῆς.
12 ¹²χρόνον γάρ τινα ἔξω ῥέμβεται,
χρόνον δὲ ἐν πλατείαις παρὰ πᾶσαν γωνίαν ἐνεδρεύει.
13 ¹³εἶτα ἐπιλαβομένη ἐφίλησεν αὐτόν,
ἀναιδεῖ δὲ προσώπῳ προσεῖπεν αὐτῷ
14 ¹⁴Θυσία εἰρηνικὴ μοί ἐστίν·
σήμερον ἀποδίδωμι τὰς εὐχὰς μου·
15 ¹⁵ἔνεκα τούτου ἐξηλθον εἰς ὑπάντησίν σοι,
ποθοῦσα τὸ σὸν πρόσωπον, εὐρηκά σε.
16 ¹⁶κειρία τέτακα τὴν κλίνην μου,
ἀμφιτάποις δὲ ἔστρωκα τοῖς ἀπ' Αἰγύπτου·
17 ¹⁷διέρραγκα τὴν κοίτην μου κρόκῳ,
τὸν δὲ οἶκόν μου κινναμώμῳ·
18 ¹⁸ἔλθε καὶ ἀπολαύσωμεν φιλίας ἕως ὄρθρου,
δεῦρο καὶ ἐνκυλισθῶμεν ἔρωτι.
19 ¹⁹οὐ γὰρ πάρεστιν ὁ ἀνὴρ μου ἐν οἴκῳ,
πεπόρευται δὲ ὁδὸν μακράν,

3 πλατος] πλαθος N* (πлат. N^{c.a}) 4 τη σοφία N* (την σοφίαν N^l(vid)) NA
9 ενσπερινω N | νυκτερινη] + η NA | γνοφωδης] γνοφος A 10 η 1° ει N*
(η N¹) 13 om δε N | ειπεν N* (προσειπεν N^{c.a}) 14 ειρηνικοι N* (-κη N¹)
15 υπαντησιν] συναντησιν BabNA | σοι] μου A 16 κειρια B^b (κειρεια B*
κρια N*)] κριαis N^{c.a} κηριαis A 17 διερραγκα B^{ab} (-κα B*) A] διερρακα
N | κροκω B*^{vid} N^{c.a} A] κροκινω B¹ (ινω sup ras) N* 18 ορθου N | εγκυ-
λισθωμεν BabA

- B 20 ἔνδεσμον ἀργυρίου λαβὼν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, 20
 δι' ἡμερῶν πολλῶν ἐπανήξει εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
 21 ἀπεπλάνησεν δὲ αὐτὸν πολλῇ ὁμιλίᾳ, 21
 βρόχοις τε τοῖς ἀπὸ χειλέων ἐξώκειλεν αὐτόν.
 22 ὁ δὲ ἐπηκολούθησεν αὐτῇ κεπφωθείς, 22
 ὥσπερ δὲ βοῦς ἐπὶ σφαγὴν ἄγεται, 22
 καὶ ὥσπερ κύων ἐπὶ δεσμούς, 22
 23 ἢ ὡς ἔλαφος τοξεύματι πεπληγὼς εἰς τὸ ἦπαρ· 23
 σπεύδει δὲ ὥσπερ ὄρνεον εἰς παγίδα,
 οὐκ εἰδὼς ὅτι περὶ ψυχῆς τρέχει.
 24 νῦν οὖν, νιέ, ἄκουέ μου, καὶ πρόσεχε ῥήμασιν στόματός μου. 24
 25 μὴ ἐκκλινάτω εἰς τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἡ καρδιά σου· 25
 26 πολλοὺς γὰρ τρώσασα καταβέβληκεν, 26
 καὶ ἀναρίθμητοὶ εἰσιν οὓς πεφόνευκεν·
 27 ὁδοὶ ἄδου ὁ οἶκος αὐτῆς, 27
 κατάγουσαι εἰς τὰ ταμεῖα τοῦ θανάτου.

¹ Σὺ τὴν σοφίαν κηρύξεις, ἵνα φρόνησίς σοι ὑπακούσῃ. 1

² ἐπὶ γὰρ τῶν ὑψηλῶν ἄκρων ἐστίν, ἀνὰ μέσον δὲ τῶν τρίβων ἔστηκεν. 2

³ παρὰ γὰρ πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει, ἐν δὲ εἰσόδοις ὑμνεῖται. 3

⁴ Ὑμᾶς, ὦ ἄνθρωποι, παρακαλῶ, καὶ προίεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων. 4

⁵ νοήσατε, ἄκακοι, πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι, ἔνθεσθε καρδίαν. 5

⁶ εἰσακούσατέ μου· σεμνὰ γὰρ ἐρῶ, καὶ ἀνοίσω ἀπὸ χειλέων ὀρθά. 6

⁷ ὅτι ἀλήθειαν μελετήσῃ ὁ φάρυγξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χεῖλη ψευδῆ. 7

⁸ μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου, οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιὸν οὐδὲ στραγγαλιῶδες. 8

NA 21 τοῖς] των N 22 κεφφωθείς A 23 om δε N* (hab N^{c.a})
 24 ρημασιν] ρησιν A 25 om εις τας οδους N* (hab N^{c.a}) | σου] + και
 μη πλανηθης εν ατραποις αυτης N^{c.a}A 27 εις] pr τα N* (om N¹) |
 τα ταμεια] om τα N^{c.a}A | ταμεια A | του θανατου] om του N^{c.a}vid
 VIII 2 αναβμεσον N* (om β N^{1c.a}) 3 δυνατων N* (δυναστ. N¹) 6 σεμνα]
 πολλα N* (σεμνα N^{c.a}) | ανοισω] ανοιγω A 8 s παντα τα ρημα sup ras
 B^{ab} | ρηματα] κριματα A | μου] σου N* (μου N¹) | στραγγαλιωδες N^{c.a}

- 9 πάντα ἐνώπια τοῖς συνιοῦσιν, καὶ ὀρθὰ τοῖς εὐρίσκουσι B
γνώσιν.
- 10 λάβετε παιδείαν καὶ μὴ ἀργύριον,
καὶ γνώσιν ὑπὲρ χρυσίον δεδοκιμασμένον·
- 11 κρείσσων γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν,
πάν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν.
- 12 ἐγὼ ἢ σοφία κατεσκήνωσα βουλήν,
καὶ γνώσιν καὶ ἔννοιαν ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην·
κρείσσων γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν.
- 13 φόβος Κυρίου μισεῖ ἀδικίαν,
ὑβριν τε καὶ ὑπερηφανίαν καὶ ὁδοὺς πονηρῶν·
μεμίσηκα δὲ ἐγὼ διεστραμμένας ὁδοὺς κακῶν.
- 14 ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια,
ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχὺς·
- 15 δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσιν,
καὶ οἱ δυνάσται γράφουσιν δικαιοσύνην·
- 16 δι' ἐμοῦ μεγιστᾶνες μεγαλύνονται,
καὶ τύραννοι δι' ἐμοῦ κρατοῦσι γῆς.
- 17 ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ,
οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὐρήσουσιν.
- 18 πλοῦτος καὶ δόξα ἐμοὶ ὑπάρχει,
καὶ κτῆσις πολλῶν καὶ δικαιοσύνη.
- 19 βέλτιον ἐμὲ καρπίζεσθαι ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον,
τὰ δὲ ἐμὰ γενήματα κρείσσω ἀργυρίου ἐκλεκτοῦ.
- 20 ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης περιπατῶ,
καὶ ἀνὰ μέσον τρίβων δικαιώματος ἀναστρέφομαι,
- 21 ἵνα μερίσω τοῖς ἐμὲ ἀγαπῶσιν ὑπαρξιν,
καὶ τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν ἐμπλήσω ἀγαθῶν.
- 21a 21a ἐὰν ἀναγγεῖλω ὑμῖν τὰ καθ' ἡμέραν γινόμενα,
μνημονεύσω τὰ ἐξ αἰῶνος ἀριθμῆσαι.

9 ευρισκουσιν N 10 παιδιαν A | δεδοκιμασμενον] + αντερεισθαι δε NA
αισθησει χρυσιον καθαρου Bb(vid) mg inf + ανταναιρεισθαι εσθησιν χρυσιον και
αργυριου A 12 κρεισσων... πολυτελων unc incl B^a om NA (hab B^c)
13 αδικιαν] αδικ sup ras B^cvid | υπερηφανιαν υβριν τε και αδικιαν N* (αδ. υβριν
τε και υπ. N^{c,a}) 14 ασφαλια NA 15 γραφουσιν] γαρ αφουσιν A
17 φιλουντας] ζητουντας N* (φιλ. N¹) | ευρησουσιν] + χαριν N^{c,d}A 18 κτη-
σεις A 19 τιμιον] + πολυν A | κρεισσω] κρισσων N κρισσον A 20 τρι-
βων] οδων N* (τριβ. N^{c,a} mg) | δικαιωματος] η δικουσνης N^{c,amg} δικαιοσυνης A
21 θυσαυρους B

- B ²² Κύριος ἔκτισέν με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ, 22
²³ πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέν με ἐν ἀρχῇ, 23
 πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι ²⁴ καὶ πρὸ τοῦ τὰς ἀβύσσους ποιῆσαι, 24
 πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων,
²⁵ πρὸ τοῦ ὄρη ἐδρασθῆναι, 25
 πρὸ δὲ πάντων βουνῶν γεννᾶ με.
²⁶ Κύριος ἐποίησεν χώρας καὶ ἀοικήτους 26
 καὶ ἄκρα οἰκούμενα τῆς ὑπ' οὐρανῶν.
²⁷ ἦν ἵκα ἡτοίμαζεν τὸν οὐρανόν, συνπαρήμην αὐτῷ, 27
 καὶ ὅτε ἀφώριζεν τὸν ἑαυτοῦ θρόνον ἐπ' ἀνέμων·
²⁸ καὶ ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει τὰ ἄνω νέφη, 28
 καὶ ὡς ἀσφαλεῖς ἐτίθει πηγὰς τῆς ὑπ' οὐρανόν,
²⁹ καὶ ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει τὰ θεμέλια τῆς γῆς, 29
³⁰ ἤμην παρ' αὐτῷ ἀρμόζουσα· 30
 ἐγὼ ἤμην ἥ προσέχαιρεν, 30
 καθ' ἡμέραν δὲ εὐφραίνομην ἐν προσώπῳ αὐτοῦ ἐν παντὶ 30
 καιρῷ,
³¹ ὅτε ἐνευφραίνετο τὴν οἰκουμένην συντελέσας, 31
 καὶ εὐφραίνετο ἐν νιόις ἀνθρώπων.
³² νῦν οὖν, νίε, ἀκούε μου. 32
³⁴ μακάριος ἀνὴρ ὃς εἰσακούσεται μου, 34
 καὶ ἄνθρωπος ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει,
 ἀγρυπνῶν ἐπ' ἐμαῖς θύραις καθ' ἡμέραν,
 τηρῶν σταθμοὺς ἐμῶν εἰσόδων.
³⁵ αἱ γὰρ ἑξοδοί μου ἑξοδοὶ ζωῆς, 35
 καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου.
³⁶ οἱ δὲ εἰς ἐμέ ἀμαρτάνοντες ἀσεβοῦσιν τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, 36
 καὶ οἱ μισοῦντές με ἀγαπῶσιν θάνατον.

NA ²³ om εν αρχη A ²⁵ ορη] ο sup ras A^a | ἐδρασθῆναι] + και πλασθῆναι
 την γην N ²⁶ υπ ουρανων] υπο τον ουρανον N* υπ ουρανον N^{c,a}A
²⁷ συμπαρημην B^b ²⁸ και ως (1°)] ηνικα NA | ουρανον] + εν τω τιθεναι
 αυτον τη θαλασση ακριβασμον αυτου | και υδατα ου παρελευσονται στοματος
 αυτου N^{c,a}A ²⁹ om ως NA | θεμελια] θεληματα A* (improb A^a)
³¹ ενευφραινετο] ηυφραινετο A | ευφραινετο] ευηφραινετο A ³² ον
 νιε ακο sup ras B^{1,a}? | μου] + μακαριοι οι οδους μου φυλασσοντες* (33) ακου-
 σатаι παιδιαν και σοφισθηται και μη αποφραγηται N^{c,a} + και μακαριοι οι οδ.
 μ. φυλασσοντες| (33) ακουσατε σοφιαν και σοφισθητε και μη αποφραγητε A
³⁴ θυραις καθ ημεραν] θυραν N* (θυραις κ. η. N^{c,a}) ³⁶ αμαρτανοντες εις
 εμε N | ασεβουσιν] + εις N^{c,a}A | om με N* (hab N^{c,a})

- 1 ¹Ἡ σοφία οἰκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον, B
καὶ ὑπῆρξεν στύλους ἑπτά·
- 2 ²ἔσφαξεν τὰ ἑαυτῆς θύματα,
ἐκέρασεν εἰς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς οἶνον,
καὶ ἡτοιμάσατο τὴν ἑαυτῆς τράπεζαν·
- 3 ³ἀπέστειλεν τοὺς ἑαυτῆς δούλους,
συγκαλοῦσα μετὰ ὑψηλοῦ κηρύγματος ἐπὶ κρατῆρα, λέγουσα
- 4 ⁴Ὅς ἐστὶν ἄφρων, ἐκκλινάτω πρὸς μέ·
καὶ τοῖς ἐνδεέσι φρενῶν εἶπεν
- 5 ⁵Ἐλθατε, φάγετε τῶν ἐμῶν ἄρτων,
καὶ πῖετε οἶνον ὃν ἐκέρασα ὑμῖν·
- 6 ⁶ἀπολείπετε ἀφροσύνην, ἵνα εἰς τὸν αἰῶνα βασιλεύσητε,
καὶ ζητήσατε φρόνησιν,
καὶ κατορθώσατε ἐν γνώσει σύνεσιν·
- 7 ⁷Ὁ παιδεύων κακοὺς λήμψεται ἑαυτῷ ἀτιμίαν·
ἐλέγχων δὲ τὸν ἀσεβῆ μωμῆσεται ἑαυτόν·
- 8 ⁸μὴ ἔλεγχε κακοὺς, ἵνα μὴ μισῶσιν σε·
ἔλεγχε σοφόν, καὶ ἀγαπήσει σε·
- 9 ⁹δίδου σοφῷ ἀφορμήν, καὶ σοφώτερος ἔσται·
γνώριζε δικαίῳ, καὶ προσθήσει τοῦ δέχεσθαι·
- 10 ¹⁰ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου,
καὶ βουλὴ ἀγίων σύνεσις·
τὸ γὰρ γινῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς·
- 11 ¹¹τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ πολὺν ζήσεις χρόνον,
καὶ προστεθήσεται σοι ἔτη ζωῆς σου·
- 12 ¹²νιέ, ἐὰν σοφὸς γένη σεαυτῷ, σοφὸς ἔσῃ καὶ τοῖς πλησίον·
ἐὰν δὲ κακὸς ἀποβῆς, μόνος ἂν ἀντλήσεις κακά·
- 12a ^{12a}ὁς ἐρείδεται ἐπὶ ψεύδεσιν, οὗτος ποιμαίνει ἀνέμους,
ὁ δ' αὐτὸς διώξεται ὄρνεα πετόμενα·
- 12b ^{12b}ἀπέλειπεν γὰρ ὁδοὺς τοῦ ἑαυτοῦ ἀμπελῶνος,
τοὺς δὲ ἄξονας τοῦ ἰδίου γεωργίου πεπλάνηται·

IX 1 οἰκοδομησεν N A 3 συγκαλοῦσα N 5 ἐλθετε N 6 ἵνα... N A
[βασιλεύσῃ] ἵνα ζῆσθαι N^{c,a} | [φρονῇσιν] + ἵνα βιωσῇται N^{c,a} A 7 μωμη-
σεται ἑαυτὸν] μωμῆσεται αὐτὸν N 8 μισησῶσιν B^b | σε 2°] + ἀσοφον γ
μισοῖ σε N^{c,a} + ἀσ. καὶ μισησῇ σε A 9 γνωρίζε] + δε A 10 βου-
λημα N* (βουλὴ N^{c,a}) | γὰρ] δε N^{c,a} A 11 ζῆσεις] ζῆσθαι A | om σου A
12 εἰ 1°] εἰ A* (εἰ A^a) | τοῖς πλησίον] τῷ πλ. A | om ἀποβῆς N* (hab
N^{c,a}) | om αὐτὸν N | ἀντλήσῃ B^b 12a ποιμαίνει N* (ποιμαίνει N^{c,a}) A | om
οὗτος διώξεται ὄρνεα πετόμενα N 12b ἀπέλειπεν A

B ^{12c} διαπορεύεται δὲ δι' ἀνδρῶν ἐρήμον

καὶ γῆν διατεταγμένην ἐν διψώδεσιν,
συνάγει δὲ χερσὶν ἀκαρπίαν.

¹³ Γυνὴ ἄφρων καὶ θρασεῖα ἐνδεὴς ψωμοῦ γίνεται,
ἣ οὐκ ἐπίσταται αἰσχύνην.

¹⁴ ἐκάθισεν ἐπὶ θύραις τοῦ ἑαυτῆς οἴκου ἐπὶ δίφρῳ,
ἐμφανῶς ἐν πλατείαις ¹⁵ προσκαλουμένη τοὺς παριόντας
καὶ κατευθύνοντας ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν

¹⁶ Ὃς ἐστὶν ὑμῶν ἀφρονέστατος, ἐκκλινάτω πρὸς μέ-
ἐνδεέσι δὲ φρονήσεως παρακελεύομαι λέγουσα

¹⁷ Ἀρτῶν κρυφίων ἡδέως ἄψασθε,
καὶ ὕδατος κλοπῆς γλυκεροῦ.

¹⁸ ὁ δὲ οὐκ οἶδεν ὅτι γηγενεῖς παρ' αὐτῇ ὀλλυνται,
καὶ ἐπὶ πέτευρον ἄδου συναντᾷ.

^{18a} ἀλλὰ ἀποπήδησον, μὴ χρονίσῃς ἐν τῷ τόπῳ,
μηδὲ ἐπιστήσῃς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐτήν·
οὕτως γὰρ διαβήσῃ ὕδωρ ἀλλότριον·

^{18b} ἀπὸ δὲ ὕδατος ἀλλοτρίου ἀπόσχου,
καὶ ἀπὸ πηγῆς ἀλλοτρίας μὴ πίης,

^{18c} ἵνα πολὺν ζήσης χρόνον,
προσθεθῇ δέ σοι ἔτη ζωῆς.

¹ Υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα,
υἱὸς δὲ ἄφρων λύπη τῇ μητρί.

² οὐκ ὠφελήσουσιν θησαυροὶ ἀνόμους,
δικαιοσύνη δὲ ῥύσεται ἐκ θανάτου.

³ οὐ λιμοκτονήσει Κύριος ψυχὴν δικαίαν,
ζωὴν δὲ ἀσεβῶν ἀνατρέψει.

⁴ πενία ἄνδρα ταπεινοῖ,
χεῖρες δὲ ἀνδρείων πλουτίζουν.

^{4a} υἱὸς πεπαιδευμένος σοφὸς ἔσται,
τῷ δὲ ἄφρονι διακόνῳ χρήσεται.

NA 14 ἐπὶ δίφρῳ c seqq coniung A | ἐμφανῶς A 15 παριοντας] + ὁδον A
16 ἀφρων N* (ἀφρονέστατος N^{ca}) 17 κλοπῆς] κοπῆς A 18 ὀλλυνται]
ολουνται N^{ca} | πεταυρον Bab N^{ca} 18 a χρονίσῃς] ενχρονισῃς A | τοπω] +
αυτης N^{ca} | ἐπιστήσῃς] επιστης A | διαβησεται N* (διαβηση N^{ca}) | αλλοτριον]
+ και υπερβηση ποταμον αλλοτριον N^{ca} A 18 c ζῆση A | δε σοι] σοι δε N
X 1 τη μητρι] om τη N 3 δικαιο] N* (δικαιαν N^{ca}) 4 a σοφος
πεπαιδευμενος N

- 5 ⁵διεσώθη ἀπὸ καύματος υἱὸς νοήμων,
ἀνεμόφθορος δὲ γίνεται ἐν ἀμήτῳ υἱὸς παράνομος.
- 6 ⁶εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν δικαίου,
στόμα δὲ ἀσεβῶν καλύπτει πένθος ἄωρον.
- 7 ⁷μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων,
ὄνομα δὲ ἀσεβοῦς σβέννυται.
- 8 ⁸σοφὸς καρδίᾳ δέξεται ἐντολάς,
ὁ δὲ ἄστεγος χεῖλεσιν σκολιάζων ὑποσκελισθήσεται.
- 9 ⁹ὅς πορεύεται ἀπλῶς, πορεύεται πεποιθώς·
ὁ δὲ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ γνωσθήσεται.
- 10 ¹⁰ὁ ἐννέων ὀφθαλμοῖς μετὰ δόλου συνάγει ἀνδράσι λύπας,
ὁ δὲ ἐλέγχων μετὰ παρρησίας εἰρηνοποιεῖ.
- 11 ¹¹πηγὴ ζωῆς ἐν χειρὶ δικαίου,
στόμα δὲ ἀσεβοῦς καλύπτει ἀπώλεια.
- 12 ¹²μῖσος ἐγείρει νεῖκος,
πάντας δὲ τοὺς μὴ φιλονεικοῦντας καλύπτει φιλία·
- 13 ¹³ράβδῳ τύπτει ἄνδρα ἀκάρδιον.
- 14 ¹⁴σοφοὶ κρύψουσιν αἴσθησιν,
στόμα δὲ προπετοῦς ἐγγίζει συντριβῇ.
- 15 ¹⁵κτῆσις πλουσίων πόλις ὀχυρά,
συντριβὴ δὲ ἀσεβῶν πενία.
- 16 ¹⁶ἔργα δικαίων ζώην ποιεῖ,
καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἁμαρτίας.
- 17 ¹⁷ὁδοὺς δικαίας ζωῆς φυλάσσει παιδεία,
παιδεία δὲ ἀνεξέλεγκτος πλανᾶται.
- 18 ¹⁸καλύπτουσιν ἔχθραν χεῖλη δίκαια,
οἱ δὲ ἐκφέροντες λοιδορίας ἀφρονέστατοί εἰσιν.
- 19 ¹⁹ἐκ πολυλογίας οὐκ ἐκφεύξῃ ἁμαρτίαν,
φειδόμενος δὲ χειλέων νοήμων ἔσῃ.
- 20 ²⁰ἄργυρος πεπυρωμένος γλῶσσα δικαίου,
καρδία δὲ ἀσεβοῦς ἐκλείψει.
- 21 ²¹χεῖλη δικαίων ἐπίσταται ὑψηλά,
οἱ δὲ ἄφρονες ἐν ἐνδείᾳ τελευτῶσιν.

6 κεφαλῆς N* (-λην N^{c.a}) A 7 ἀσεβουσβεννυται A 10 ὀφθαλμῳ N NA
1 ἀπώλεια B^b NA (-λεια B^a) 12 καλύπτει A 13 ραβδῳ] pr os εκ
χειλεων (χιλ. N) προφερει σοφίαν NA | καρδιον N* (ακ. N¹) 15 κτι-
σις N* (κτησις N^{c.a}) κτησεις A 16 ἁμαρτιαι N* (-τίας N^{c.a}) 17 om
ικαιας N^{c.a} A | παιδια bis NA | ανεξελεκτος B* (ανεξελεγκτ. Bab) 19 εκ-
βευξη ἁμαρτιαν] εκφευζεται ἁμαρτια A 20 πεπυρωμενος A 21 om
ν N* (hab N^{c.a}) | τελευτησωσιν N* (τελευτωσιν N^{c.a})

- B 22 ²² εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν δικαίου 22
 αὕτη πλουτίζει, καὶ οὐ μὴ προστεθῇ αὐτῇ λύπη ἐν καρδίᾳ.
 23 ²³ ἐν γέλῳτι ἄφρων πρᾶσσει κακά, 23
 ἡ δὲ σοφία ἀνδρὶ τίκτει φρόνησιν.
 24 ²⁴ ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβῆς περιφέρεται, 24
 ἐπιθυμία δὲ δικαίου δεκτή.
 25 ²⁵ παραπορευομένης καταιγίδος ἀφανίζεται ἀσεβῆς, 25
 δίκαιος δὲ ἐκκλίνας σώζεται εἰς τὸν αἰῶνα,
 26 ²⁶ ὥσπερ ὄμφαξ ὁδοῦσι βλαβερὸν καὶ καπνὸς ὄμμασιν, 26
 οὕτως παρανομία τοῖς χρωμένοις αὐτήν.
 27 ²⁷ φόβος Κυρίου προστίθῃσιν ἡμέρας, 27
 ἔτη δὲ ἀσεβῶν ὀλιγωθήσεται.
 28 ²⁸ ἐνχρονίζει δικαίους εὐφροσύνη, 28
 ἑλπίς δὲ ἀσεβῶν ἀπολείται.
 29 ²⁹ ὀχύρωμα ὀσίου φόβος Κυρίου, 29
 συντριβὴ δὲ τοῖς ἐργαζομένοις κακά.
 30 ³⁰ δίκαιος τὸν αἰῶνα οὐκ ἐνδώσει, 30
 ἀσεβεῖς δὲ οὐκ οἰκήσουσιν γῆν.
 31 ³¹ στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν, 31
 γλῶσσα δὲ ἀδίκου ἐξολεῖται.
 32 ³² χεῖλη ἀνδρῶν δικαίων ἀποστάζει χάριτας, 32
 στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποστρέφεται.
 1 ¹ ζυγοὶ δόλιοι βδελυγμα ἐνώπιον Κυρίου, 1
 στάθμιον δὲ δίκαιον δεκτὸν αὐτῷ.
 2 ² οὐ ἔαν εἰσέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτιμία· 2
 στόμα δὲ ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν.
 3 ³ ἀποθανῶν δίκαιος ἔλιπεν μετάμελον, 3
 πρόχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχартος ἀσεβῶν ἀπώλεια.
 5 ⁵ δικαιοσύνη ἀμώμους ὀρθοτομεῖ ὁδούς, 5
 ἀσέβεια δὲ περιπίπτει ἀδικία.

NA 22 κεφαλῆς NA | om αὕτη πλουτίζει A 24 ἀπώλεια NA (πώλεια sup
 ras A¹) | περιφέρεται] + δουλεύσει δε ἀφρων φρονιμῶ A | δεκτή] + καρδία δε
 ἀσεβῶς ἐκλείψει A 25 om παραπορευομένης...ἀσεβῆς N* (hab N^{c.a}) |
 ἀσεβῆς] pr ο N^{c.a}A 26 βλαβερὸς A | αὐτήν] αὕτη A 28 ἐνχρονίζει
 Bab | ἀπολείται] ὀλλυται NA 30 οὐκ οἰκοῦσιν B* οὐκ οἰκησουσιν Bab A (-σι)
 οὐκ οἰκησουσιν N* (om η 1^ο N^{c.a}) 32 δίκαια N* (δικαιῶν N^{c.a}) | ἀπο-
 στρέφεται N* (καταστρεφ. N^{c.a}) XI 2 εαν] αν N 3 ἀποθανῶν]
 pr τελειότης ευθεῖας οδηγῇσιν αὐτοὺς! καὶ υποσκελισμός αθετοντῶν προ-
 νομευσεῖ αὐτοὺς! (4) οὐκ ωφελήσει νπαρχοντα εν ημερα θυμου! καὶ δικαιο-
 συνη ρυσεται απο θανατου! A | ελειπεν A | ἀπώλεια N 5 ἀμώμου NA |
 om ἀσεβεία...ἀδικία N* (hab ἀσεβεία δε περιπιπτει ἀδικεία N^{c.a})

- 6 ⁶δικαιοσύνη ἀνδρῶν ὀρθῶν ῥύεται αὐτούς,
τῇ δὲ ἀπωλεία αὐτῶν ἀλίσκονται παράνομοι.
7 ⁷τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου οὐκ ἄλλυται ἐλπίς,
τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ὄλλυται.
8 ⁸δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει,
ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδεται ὁ ἀσεβής.
9 ⁹ἐν στόματι ἀσεβῶν παγὶς πολίταις,
αἰσθησις δὲ δικαίων εὖοδος.
10 ¹⁰ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατ' ὥρθωσεν πόλις,
11 ¹¹στόμασιν δὲ ἀσεβῶν κατεσκάφη.
12 ¹²μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεὴς φρενῶν,
ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει.
13 ¹³ἀνὴρ διγλωσσος ἀποκαλύπτει βουλὰς ἐν συνεδρίῳ,
πιστὸς δὲ πνοῇ κρύπτει πράγματα.
14 ¹⁴οἷς μὴ ὑπάρχει κυβέρνησις, πίπτουσιν ὥσπερ φύλλα,
σωτηρία δὲ ὑπάρχει ἐν πολλῇ βουλῇ.
15 ¹⁵πονηρὸς κακοποιεῖ ὅταν συνμίξῃ δικαίῳ,
μυσεὶ δὲ ἦχον ἀσφαλείας.
16 ¹⁶γυνὴ εὐχάριστος ἐγείρει ἀνδρὶ δόξαν,
θρόνος δὲ ἀτιμίας γυνὴ μισοῦσα δίκαια.
πλούτου ὀκνηροὶ ἐνδεεῖς γίνονται,
οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐρείδονται πλούτῳ.
17 ¹⁷τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν ποιεῖ ἀνὴρ ἐλεήμων,
ἐξολλύει δὲ αὐτοῦ σῶμα ὁ ἀνελεήμων.
18 ¹⁸ἀσεβὴς ποιεῖ ἔργα ἄδικα,
σπέρμα δὲ δικαίων μισθὸς ἀληθείας.
19 ¹⁹υἱὸς δίκαιος γεννᾶται εἰς ζῶν,
διωγμὸς δὲ ἀσεβοῦς εἰς θάνατον.
20 ²⁰βδελυγμά Κυρίῳ διεστραμμέναι ὁδοί,
προσδεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν.

6 om δικαιοσύνη...αυτους B* (hab B^{c.a}) | ρυσεται B^{c.a}A | απωλεια B^N* B^A
-λια] ασεβια B^{c.a} αβουλεια A | om αυτων A 8 εκδυνει] δινει A 9 ασε-
βων] αμαρτων B* (αμαρτωλων B^{c.a}) | αισθησεις B^A 10 δικαίων] διων B*
διων B^{c.a}) | πολισ]+ και επ απωλεια ασεβων αγαλλιαμα (11) εν ευλογiais
δικαιων υψωθησεται πολισ B^{b m g s u p} + και εν απωλεια (-λεια A) ασ. αγαλλ.
11) εν ευλογια (-γεια A) ευθιων (-θειων A) υψ. πολισ B^{c.a}A 12 ενδεεις A |
φρονιμος] pr ο B* (om B^{c.a}) 14 φυλλον B* (φυλλα B^{c.a}) | om δε B*
hab B^{c.a}) 15 συνμιξη B* συμμιξη B συμμιξη B^bA 17 εξολλυει]
εξολλυσι B^{c.a} | αυτου 20] το εαυτου B^{c.a}

- B ²¹ χεῖρὶ χεῖρας ἐμβαλὼν ἀδίκως οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, 21
 ὁ δὲ σπείρων δικαιοσύνην λήμψεται μισθὸν πιστόν.
²² ὥσπερ ἐνώτιον ἐν ῥίνι ὕος, 22
 οὕτως γυναικὶ κακόφρονι κάλλος.
²³ ἐπιθυμία δικαίων πάντα ἀγαθή, 23
 ἐλπίς δὲ ἀσεβῶν ἀπολείται.
²⁴ εἰσὶν οἱ τὰ ἴδια σπείροντες πλείονα ποιοῦσιν· 24
 εἰσὶν καὶ οἱ συνάγοντες ἐλαττονοῦνται.
²⁵ ψυχὴ εὐλογουμένη πάντα ἀπλή, 25
 ἀνὴρ δὲ θυμώδης οὐκ εὐσχήμων.
²⁶ ὁ συνέχων σῖτον, ὑπολίποιο αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν· 26
 εὐλογία δὲ εἰς κεφαλὴν τοῦ μεταδιδόντος.
²⁷ τεκτανώμενος ἀγαθὰ ζητεῖ χάριν ἀγαθὴν, 27
 ἐκζητοῦντα δὲ κακὰ καταλήμψεται αὐτόν.
²⁸ ὁ πεποιθὼς ἐπὶ πλούτῳ, οὗτος πεσεῖται, 28
 ὁ δὲ ἀντιλαμβανόμενος δικαίων, οὗτος ἀνατελεῖ.
²⁹ ὁ μὴ συνπεριφερόμενος τῷ ἑαυτοῦ οἴκῳ κληρονομήσει ἄνεμον, 29
 δουλεύσει δὲ ἄφρων φρονίμῳ.
³⁰ ἐκ καρποῦ δικαιοσύνης φύεται δένδρον ζωῆς, 30
 ἀφαιροῦνται δὲ ἄωροι ψυχαὶ παρανόμων.
³¹ εἰ ὁ μὲν δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ 31
 φανεῖται;
¹ ὁ ἀγαπῶν παιδεῖαν ἀγαπᾷ αἴσθησιν, 1 X
 ὁ δὲ μισῶν ἐλέγχους ἄφρων.
² κρείσσων ὁ εὐρὼν χάριν παρὰ Κυρίῳ, 2
 ἀνὴρ δὲ παράνομος παρασιωπηθήσεται.
³ οὐ κατορθώσει ἄνθρωπος ἐξ ἀνόμων, 3
 αἱ δὲ ρίζαι τῶν δικαίων οὐκ ἐξαρθήσονται.
⁴ γυνὴ ἀνδρεία στέφανος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· 4
 ὥσπερ δὲ ἐν ξύλῳ σκώληξ, οὕτως ἄνδρα ἀπόλλυσιν γυνὴ
 κακοποιός.
⁵ λογισμοὶ δικαίων κρίματα, 5
 κυβερνώσιν δὲ ἀσεβεῖς δόλους.

NA ²¹ χεῖρας] χεῖρα N* (-ras N^{c.a}) | πιστων A ²² ἐνώτιον] + χρυσουν N^{c.a} |
 vos] vios A ²⁴ εἰσιν 2°] + δε N^{c.a} | ἐλαττονοῦνται (ἐλατον. N^{c.a}) | pr τα αλλο-
 τρια N^{c.a} ²⁵ εὐλογουμένη] ηυλογημένη A ²⁶ υπολειποιο N υπολειποτο
 A ²⁹ συμπεριφερ. B^b | τω οικω εαυτου N ³¹ αμαρτωλος και ασεβης N
 XII 1 παιδιαν NA ² παρανομος] παρανο sup ras B^{a.1} ⁴ απολλυσι N
 5 λογοισμοι N* (λογισμ. N^{1(vid.c.a)}) | δολους] λογοις N* (δολους N^{c.a})

- 6 ⁶λόγοι ἀσεβῶν δόλιοι, ⁷στόμα δὲ ὀρθῶν ῥύσεται αὐτούς. B
- 7 ⁷οὐ ἂν στραφῇ, ἀσεβῆς ἀφανίζεται,
οἴκοι δὲ δικαίων παραμένουσιν.
- 8 ⁸στόμα συνετοῦ ἐγκωμιάζεται ὑπὸ ἀνδρός,
νωθροκάρδιος δὲ μυκτηρίζεται.
- 9 ⁹κρείσσων ἀνὴρ ἐν ἀτιμία δουλεύων ἑαυτῷ,
ἢ τιμὴν ἑαυτῷ περιτιθεὶς καὶ προσδεόμενος ἄρτου.
- 10 ¹⁰δίκαιος οἰκτεῖρει ψυχὰς κτηνῶν αὐτοῦ,
τὰ δὲ σπλάγχνα τῶν ἀσεβῶν ἀνελεήμονα.
- 11 ¹¹ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐμπλησθήσεται ἄρτων,
οἱ δὲ διώκοντες μάταια ἐνδεεῖς φρενῶν.
- 11 a ^{11 a}ὅς ἐστιν ἡδὺς ἐν οἴνων διατριβαῖς,
ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ὀχυρώμασιν καταλείπει ἀτιμίαν.
- 12 ¹²ἐπιθυμίαι ἀσεβῶν κακαί,
αἱ δὲ ῥίζαι τῶν εὐσεβῶν ἐν ὀχυρώμασιν.
- 13 ¹³δι' ἁμαρτίαν χειλέων ἐμπίπτει εἰς παγίδας ἁμαρτωλός,
ἐκφεύγει δὲ ἐξ αὐτῶν δίκαιος.
- 13 a ^{13 a}ὁ βλέπων λεία ἐλεηθήσεται,
ὁ δὲ συναντῶν ἐν πύλαις ἐκθλίψει ψυχάς.
- 14 ¹⁴ἀπὸ καρπῶν στόματος ψυχὴ ἀνδρός πλησθήσεται ἀγαθῶν,
ἀνταπόδομα δὲ χειλέων αὐτοῦ δοθήσεται αὐτῷ.
- 15 ¹⁵ὁδοὶ ἀφρόνων ὀρθαὶ ἐνώπιον αὐτῶν,
εἰσακούει δὲ συμβουλίας σοφός.
- 16 ¹⁶ἄφρων αὐθημερὸν ἐξαγγέλλει ὀργὴν αὐτοῦ,
κρύπτει δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀτιμίαν πανουργός.
- 17 ¹⁷ἐπιδεικνυμένην πίστιν ἀπαγγέλλει δίκαιος,
ὁ δὲ μάρτυς τῶν ἀδίκων δόλιος.
- 18 ¹⁸εἰσὶν οἱ λέγοντες τιτρώσκουσιν μάχαιραι,
γλώσσαι δὲ σοφῶν ἰώνται.
- 19 ¹⁹χείλη ἀληθινὰ κατορβοῖ μαρτυρίαν,
μάρτυς δὲ ταχὺς γλώσσαν ἔχει ἄδικον.

7 ἀσεβης] pr o A | ἀφανίζεται] pr o N* (om N^{1c.a?}) 9 περιθεῖς N | N A
 ἄρτων A 10 οἰκτεῖρει δίκαιος A | αὐτοῦ] ἑαυτοῦ N* (αὐτ. N^{c.a}) 11 ἐμ-
 πλησθήσεται B 11 a καταλιψω N* (-ψει N¹) | ἀτιμίαν B N^{c.a} A | ἁμαρτίαν N*
 12 εὐσεβῶν] ἀσεβῶν B 13 δι' δια N A | ἁμαρτίας A | ἁμαρτωλός] pr o N*
 (om o N^{c.a}) | ἐκφεύγει N* (ἐκφευγ. N^{c.a}) 14 καρπῶν] γαρπῶν A 16 ἐξ-
 ἀγγελεῖ N | πανουργός] pr o N^{c.a} A V 18 μάχαιραν A

- Β 20 δόλος ἐν καρδίᾳ τεκταινομένου κακά, 20
οἱ δὲ βουλόμενοι εἰρήνην εὐφρανθήσονται.
21 οὐκ ἀρέσει τῷ δικαίῳ οὐδὲν ἄδικον, 21
οἱ δὲ ἀσεβεῖς πλησθήσονται κακῶν.
22 βδέλυγμα Κυρίῳ χεῖλη ψευδῆ, 22
ὁ δὲ ποιῶν πίστεις δεκτὸς παρ' αὐτῷ.
23 ἀνὴρ συνετὸς θρόνος αἰσθήσεως, 23
καρδία δὲ ἀφρόνων συναντήσεται ἀραῖς.
24 χεῖρ ἐκλεκτῶν κρατήσῃ εὐχερῶς, 24
δόλιοι δὲ ἔσονται ἐν προνομῇ.
25 φοβερὸς λόγος καρδίαν ταρασσεῖ ἀνδρὸς δικαίου, 25
ἀγγελία δὲ ἀγαθὴ εὐφραίνει αὐτόν.
26 ἐπιγνώμων δίκαιος ἑαυτοῦ φίλος ἔσται, 26
ἁμαρτάνοντας δὲ καταδιώξεται κακά,
ἡ δὲ ὁδὸς τῶν ἀσεβῶν πλανήσῃ αὐτούς.
27 οὐκ ἐπιτεύξεται δόλιος θήρας, 27
κτῆμα δὲ τίμιον ἀνὴρ καθαρός.
28 ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης ζωή, 28
ὁδοὶ δὲ μνησικάκων εἰς θάνατον.
- 1 Υἱὸς πανοῦργος ὑπήκοος πατρί, 1
υἱὸς δὲ ἀνήκοος ἐν ἀπωλείᾳ.
2 ἀπὸ καρπῶν δικαιοσύνης φάγεται ἀγαθός, 2
ψυχαὶ δὲ παρανόμων ὀλοῦνται ἄωροι.
3 ὃς φυλάσσει τὸ ἑαυτοῦ στόμα τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, 3
ὁ δὲ προπετὴς χεῖλεσιν πτοήσῃ ἑαυτόν.
4 ἐν ἐπιθυμίαις ἐστὶν πᾶς ἀεργός, 4
χεῖρες δὲ ἀνδρείων ἐν ἐπιμελείᾳ.
5 λόγον ἄδικον μισεῖ δίκαιος, 5
ἀσεβῆς δὲ αἰσχύνεται καὶ οὐχ ἔξει παρρησίαν.
7 εἰσὶν οἱ πλουτίζοντες ἑαυτοὺς μηδὲν ἔχοντες, 7
καὶ εἰσὶν οἱ ταπεινοῦντες ἑαυτοὺς ἐν πολλῷ πλούτῳ.

NA 23 καρδιαὶ N* (ras ι 2^ο postea inst N¹) 24 ευχερως] εχθρων A | εν
προνομη] εις προνομη] A 25 ευφρανει N* (ευφραιν. N^{c.a}) A 26 εσται]
+αι δε γνωμαι των ασεβων ανεπεικεις A | αμαρτανοντας...κακα uncis incl
N^{c.a} XIII 1 πατρι] μητρι N* (πατρι N^{c.a}) 2 καρπου A | ολουνται]
ολλυνται N 5 παρρησιαν]+(6) δικαιοσυνη φυλασσει ακακους οδω] τους
δε ασεβεις φανλους ποιει αμαρτια A 7 πλουτιζουσιν A

- 8 ἑλὺτρον ἀνδρὸς ψυχῆς ὁ ἴδιος πλοῦτος,
πτωχὸς δὲ οὐχ ὑφίσταται ἀπειλήν.
- 9 φῶς δικαίοις διὰ παντός,
φῶς δὲ ἀσεβῶν σβέννυται.
- 9 a 9^a ψυχὰὶ δόλιαὶ πλανῶνται ἐν ἀμαρτίαις,
δίκαιοι δὲ οἰκτείρουσιν καὶ ἐλεῶσιν.
- 10 10 κακὸς μεθ' ὕβρεως πράσσει κακά,
οἱ δὲ ἑαυτῶν ἐπιγνώμονες σοφοί.
- 11 11 ὕπαρξις ἐπισπονδαζομένη μετὰ ἀνομίας ἐλάσσων γίνεται,
ὁ δὲ συνάγων ἑαυτῷ μετ' εὐσεβείας πληθυνθήσεται·
δίκαιος οἰκτείρει καὶ κυχρῇ.
- 12 12 κρείσσων ἐναρχομένοις βοηθῶν καρδία
τοῦ ἐπαγγελλομένου καὶ εἰς ἐλπίδα ἄγοντος·
δένδρον γὰρ ζωῆς ἐπιθυμία ἀγαθῆ.
- 13 13 ὃς καταφρονεῖ πράγματος, καταφρονηθήσεται ὑπ' αὐτοῦ·
ὁ δὲ φοβούμενος ἐντολήν, οὗτος ὑγιαίνει.
- 13 a 13^a αὐτῷ δολίῳ οὐδὲν ἔσται ἀγαθόν·
οἰκέτῃ δὲ σοφῷ εὖδοι ἔσονται πράξεις,
καὶ κατευθυνθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ.
- 14 14 νόμος σοφοῦ πηγὴ ζωῆς,
ὁ δὲ ἄνους ὑπὸ παγίδος θανεῖται.
- 15 15 σύνεσις ἀγαθῇ δίδωσιν χάριν, ^{οὐκ αὖτις}
τὸ δὲ γινῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς,
ὁδοὶ δὲ καταφρονούντων ἐν ἀπωλείᾳ.
- 16 16 πᾶς πανοῦργος πράσσει μετὰ γνώσεως,
ὁ δὲ ἄφρων ἐξεπέτασεν ἑαυτοῦ κακίαν.
- 17 17 βασιλεὺς θρασὺς ἐμπεσεῖται εἰς κακά,
ἄγγελος δὲ σοφὸς ῥύσεται αὐτόν.
- 18 18 πενίαν καὶ ἀτιμίαν ἀφαιρεῖται παιδεία,
ὁ δὲ φυλάσσων ἐλέγχους δοξασθήσεται.
- 19 19 ἐπιθυμίαι εὐσεβῶν ἡδύνουσιν ψυχὴν,
ἔργα δὲ ἀσεβῶν μακρὰν ἀπὸ γνώσεως.
- 20 20 συμπορευόμενος σοφοῖς σοφὸς ἔσθ',

8 υπισταται N* (υφ. N¹) 9 a ελεουσῖ| A 12 εν αρχ. B^{fort} εναρ- NA
χομενος NA | βοηθων] βοηθειν N^{c.a} (-θιν) A | αγαθη] om N* (hab N^{c.a}) κακη
A 13 a δουλιω N* (δολ. N^{1c.a}) | εσταγαθον N* (εσται αγ. N^{c.a}) | πραξεις
N^{*vid} (-ξεις N^{c.a}) 15 διδωσι A | απωλια N 16 εξεπετασε N 17 σοφος]
πιστος N* (σοφ. N^{c.a}) 18 παιδια NA 19 ηδυνουσι N 20 συμπορευο-
μενος 10] pr o N^{c.a} A | εση] εσται N^{c.a} A

- Β ὁ δὲ συμπορευόμενος ἄφροσι γνωσθήσεται.
 21 ἁμαρτάνοντας καταδιώξεται κακά, 21
 τοὺς δὲ δικαίους καταλήμψεται ἀγαθά.
 22 ἀγαθὸς ἀνὴρ κληρονομήσει υἱοὺς υἱῶν, 22
 θησαυρίζεται δὲ δικαίοις πλοῦτος ἀσεβῶν.
 23 δίκαιοι ποιήσουσιν ἐν πλούτῳ ἔτη πολλά, 23
 ἄδικοι δὲ ἀπολοῦνται συντόμως.
 24 ὃς φείδεται τῆς βακτηρίας, μισεῖ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, 24
 ὁ δὲ ἀγαπῶν ἐπιμελῶς παιδεύει.
 25 δίκαιος ἔσθων ἐμπιπλᾷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, 25
 ψυχαὶ δὲ ἀσεβῶν ἐνδεεῖς.
 2 σοφαὶ γυναῖκες ὠκοδόμησαν οἴκους, 1 X
 ἡ δὲ ἄφρων κατέσκαψεν ταῖς χερσὶν αὐτῆς.
 2 ὁ πορευόμενος ὀρθῶς φοβεῖται τὸν κύριον, 2
 ὁ δὲ σκολιάζων ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἀτιμασθήσεται.
 3 ἐκ στόματος ἀφρόνων βακτηρία ὑβρεως, 3
 χεὶλη δὲ σοφῶν φυλάσσει αὐτούς.
 4 οὐ μὴ εἰσιν βόες, φάτναι καθαραί· 4
 οὐ δὲ πολλὰ γενήματα, φανερά βοὸς ἰσχύς.
 5 μάρτυς πιστὸς οὐ ψεύδεται, 5
 ἐκκαίει δὲ ψευδῇ μάρτυς ἄδικος.
 6 ζητήσεις σοφίαν παρὰ κακοῖς καὶ οὐχ εὐρήσεις, 6
 αἰσθησις δὲ παρὰ φρονίμοις εὐχερής.
 7 πάντα ἐναντία ἀνδρὶ ἄφρονι, 7
 ὅπλα δὲ αἰσθήσεως χεὶλη σοφά.
 8 σοφία πανούργων ἐπιγνώσεται τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, 8
 ἄνοια δὲ ἀφρόνων ἐν πλάνῃ.
 9 οἰκίαι παρανόμων ὀφειλήσουσιν καθαρισμόν, 9
 οἰκίαι δὲ δικαίων δεκταί.
 10 καρδία ἀνδρὸς αἰσθητικῆς, λυπηρὰ ψυχὴ αὐτοῦ· 10
 ὅταν δὲ εὐφραίνηται, οὐκ ἐπιμίγνυται ὕβρει.
 11 οἰκίαι ἀσεβῶν ἀφανισθήσονται, 11
 σκηναὶ δὲ κατορθούντων στήσονται.

NA 20 συμπορευομενος 2°] συνρεμβομενος A | αφροσι] αφροσι N* (αφροσι N^{c,a})
 αφροσιν A 22 αγαθος] pr o A 25 εσθων] εσθων N^{c,a} XIV 1 κατ-
 εσκαψεν] κατεστρεψεν A 2 om δε N* (hab N^{c,a}) 3 φυλαξει A
 5 εκκαiei N* (εκκαiei N^{c,a}) 9 παρανομων] αφρονων A | οφιλησουσι N* (-σι
 ut vid N^{c,a}) 10 υβρει Bab (υβρι B*N) υβριν A

- 12 ἔστιν ὁδὸς ἣ δοκεῖ παρὰ ἀνθρώποις ὀρθὴ εἶναι, B
τὰ δὲ τελευταῖα αὐτῆς ἔρχεται εἰς πνθμένα ἄδου.
- 13 ἐν εὐφροσύναις οὐ προσμύγνυται λύπη,
τελευταία δὲ χαρὰ εἰς πένθος ἔρχεται.
- 14 τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν πλησθήσεται θρασυκάρδιος,
ἀπὸ δὲ τῶν διανοημάτων αὐτοῦ ἀνὴρ ἀγαθός.
- 15 ἄκακος πιστεύει παντὶ λόγῳ,
πανούργος δὲ ἔρχεται εἰς μετάνοιαν.
- 16 σοφὸς φοβηθεὶς ἐξέκλινεν ἀπὸ κακοῦ,
ὁ δὲ ἄφρων ἑαυτῷ πεποιθὼς μίγνυται ἀνόμῳ.
- 17 ὀξύθυμος πρᾶσσει μετὰ ἀβουλίας,
ἀνὴρ δὲ φρόνιμος πολλὰ ὑποφέρει.
- 18 μεριοῦνται ἄφρονες κακίαν,
οἱ δὲ πανούργοι κρατήσουσιν αἰσθήσεως.
- 19 ὀλισθήσουσιν κακοὶ ἔναντι ἀγαθῶν,
καὶ ἀσεβεῖς θεραπεύσουσιν θύρας δικαίων.
- 20 φίλοι μισήσουσιν φίλους πτωχοὺς,
φίλοι δὲ πλουσίων πολλοί.
- 21 ὁ ἀτιμάζων πένητας ἀμαρτάνει,
ἐλεῶν δὲ πτωχοὺς μακαριστός.
- 22 πλανώμενοι τεκταίνουσι κακά,
ἔλεον δὲ καὶ ἀλήθειαν τεκταίνουσιν ἀγαθοί·
οὐκ ἐπίστανται ἔλεον καὶ πίστιν τέκτονες κακῶν,
ἐλεημοσύνη δὲ καὶ πίστις παρὰ τέκτοσιν ἀγαθοῖς.
- 23 ἐν παντὶ μεριμνῶντι ἔνεστιν περισσόν,
ὁ δὲ ἡδὺς καὶ ἀνάληγτος ἐν ἐνδείᾳ ἔσται.
- 24 στέφανος σοφῶν πανούργος,
ἡ δὲ διατριβὴ ἀφρόνων κακὴ.
- 25 ῥύσεται ἐκ κακῶν ψυχὴν μάρτυς πιστός,
ἐκκαίει δὲ ψευδῇ δόλιος.
- 26 ἐν φόβῳ Κυρίου ἐλπὶς ἰσχύος,
τοῖς δὲ τέκνοις αὐτοῦ καταλείπει ἔρεισμα.
- 27 πρόσταγμα Κυρίου πηγὴ ζωῆς, καὶ ἡ ἐκκλίνουσα ἐκ παγίδος θανάτου.
ποιεῖ δὲ ἐκκλίνειν ἐκ παγίδος θανάτου.

12 ὀρθη ειναι παρα ἀνῶις A | αὐτῆς] αὐτου A 13 ευφροσυνη N | N A
χαρας A 16 εαυτω] pr εν N* (om N^{c.a}) 20 μισησωσιν A 21 μακα-
ριστος] μακαριος εστ, A 22 τεκταινουσι] τεκτενουσιν A | πιστεις] πιστις
N A 26 καταλειπει] καταλιψι N^{c.a} | ερισμα B* N A (ερεισμα Bab)

- B 28 ἐν πολλῷ ἔθνει δόξα βασιλέως,
ἐν δὲ ἐκλείψει λαοῦ συντριβὴ δυνάστου. 28
- 29 μακρόθυμος ἀνὴρ πολὺς ἐν φρονήσει,
ὁ δὲ ὀλιγόψυχος ἰσχυρὸς ἄφρων. 29
- 30 πρᾶύθυμος ἀνὴρ καρδίας ἱατρός,
σῆς δὲ ὀστέων καρδία αἰσθητική. 30
- 31 ὁ συκοφαντῶν πένητα παροξύνει τὸν ποιήσαντα αὐτόν,
ὁ δὲ τιμῶν αὐτόν ἐλεᾷ πτωχόν. 31
- 32 ἐν κακίᾳ αὐτοῦ ἀπωσθήσεται ἀσεβής,
ὁ δὲ πεπειθὼς τῇ ἑαυτοῦ ὁσιότητι δίκαιος. 32
- 33 ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ ἀνδρὸς σοφία,
ἐν δὲ καρδίᾳ ἀφρόνων οὐ διαγινώσκεται. 33
- 34 δικαιοσύνη ὑψοῖ ἔθνος,
ἐλασσονοῦσι δὲ φυλὰς ἁμαρτίαι. 34
- 35 δεκτὸς βασιλεῖ ὑπηρέτης νοήμων,
τῇ δὲ ἑαυτοῦ εὐστροφίᾳ ἀφαιρεῖται ἀτίμιαν. 35
- 1 ὀργὴ ἀπολλυσιν καὶ φρονίμους,
ἀπόκρισις δὲ ὑποπίπτουσα ἀποστρέφει θυμόν,
λόγος δὲ λυπηρὸς ἐγείρει ὀργάς. I X
- 2 γλῶσσα σοφῶν καλὰ ἐπίσταται,
στόμα δὲ ἀφρόνων ἀναγγελεῖ κακά. 2
- 3 ἐν παντὶ τόπῳ ὀφθαλμοὶ Κυρίου·
σκοπεύουσιν κακοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς. 3
- 4 ἱασις γλώσσης δένδρον ζωῆς,
ὁ δὲ συντηρῶν αὐτὴν πλησθήσεται πνεύματος. 4
- 5 ἄφρων μυκτηρίζει παιδίαν πατρός,
ὁ δὲ φυλάσσων ἐντολὰς πανουργότερος. 5
- 6 ἐν πλεοναζούσῃ δικαιοσύνῃ ἰσχύς πολλή,
οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὀλόμενοι ἐκ γῆς ἀπολύνται·
οἴκοις δικαίων ἰσχύς πολλή,
κάρποι δὲ ἀσεβῶν ἀπολύνται. 6
- 7 χεὶρ σοφῶν δέδεται αἰσθήσει,
καρδίαι δὲ ἀφρόνων οὐκ ἀσφαλεῖς. 7

NA 29 ὀλιγοσχος N* (ὀλιγοψυχος N¹) | ἰσχυρως BabN^{c,a}A 31 ελεα] ελεει
Bab 33 ἀνδρος] ἀναπαύσεται N^{c,a} 34 ἐλασσονοῦσι (sic) BNA
XV 1 om δε 2° N 2 ἀναγγελλει A^{vid} 4 πνευματος] πιστοτος N*
των καρπων αυτης N^{c,a} 5 παιδειαν Bab 6 απολουνται 1°] ολουνται
N^{c,a}A | om οικois... απολουνται (2°) N* (hab N^{c,a}) 7 χειλη] + δ N* (om
δ N¹)

- 3 ⁸θυσῖαι ἀσεβῶν βδέλυγμα Κυρίῳ,
εὐχαὶ δὲ κατευθυνόντων δεκταὶ παρ' αὐτῷ.
- 9 ⁹βδέλυγμα Κυρίῳ ὁδοὶ ἀσεβοῦς,
διώκοντας δὲ δικαιοσύνην ἀγαπᾷ.
- 10 ¹⁰παιδεῖα ἀκάκου γνωρίζεται ὑπὸ τῶν παριόντων,
οἱ δὲ μισοῦντες ἐλέγχους τελευτῶσιν αἰσχροῦς.
- 11 ¹¹ᾄδης καὶ ἀπώλεια φανερά παρὰ τῷ κυρίῳ,
πῶς οὐχὶ καὶ αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων;
- 12 ¹²οὐκ ἀγαπήσει ἀπαιδευτος τοὺς ἐλέγχοντας αὐτόν,
μετὰ δὲ σοφῶν οὐχ ὁμιλήσει.
- 13 ¹³καρδίας εὐφραينوμένης πρόσωπον θάλλει,
ἐν δὲ λύπαις οὔσης σκυθρωπάζει.
- 14 ¹⁴καρδία ὀρθὴ ζητεῖ αἴσθησιν,
στόμα δὲ ἀπαιδευτῶν γνώσεται κακά.
- 15 ¹⁵πάντα τὸν χρόνον οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν κακῶν προσδέχονται κακά,
οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἡσυχάσουσιν διὰ παντός.
- 16 ¹⁶κρείσσων μικρὰ μερίς μετὰ φόβου Κυρίου
ἢ θησαυροὶ μεγάλοι μετὰ ἀφοβίας.
- 17 ¹⁷κρείσσων ξενισμὸς μετὰ λαχάνων πρὸς φιλίαν καὶ χάριν
ἢ παράθεσις μόσχων μετὰ ἔχθρας.
- 18 ¹⁸ἄνθρωπος θυμῶδης παρασκευάζει μάχας,
μακρόθυμος δὲ καὶ τὴν μέλλουσαν καταπραΰνει.
- 18a ^{18a}μακρόθυμος ἄνθρωπος κατασβέσει κρίσεις,
ὁ δὲ ἀσεβὴς ἐγείρει μᾶλλον.
- 19 ¹⁹ὁδοὶ ἀεργῶν ἐστρωμέναι ἀκάνθαις,
αἱ δὲ τῶν ἀνδρείων τετριμμέναι.
- 20 ²⁰υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα,
υἱὸς δὲ ἄφρων μυκτηρίζει μητέρα αὐτοῦ.
- 21 ²¹ἀνοήτου τρίβοι ἐνδεεῖς φρενῶν,
ἄνθρωπος δὲ φρόνιμος κατευθύνων πορεύεται.
- 22 ²²ὑπερτίθενται λογισμοὺς οἱ μὴ τιμῶντες συνέδρια,
ἐν δὲ καρδίαις βουλευομένων μένει βουλή.
- 23 ²³οὐ μὴ ὑπακούσῃ ὁ κακὸς αὐτῇ,

8 ασεβων] αμαρτωλων B* 9 αγαπα] απατα B* (αγ. B^{c.a}) 10 παιδια BA
 13 ουσης BabN] ουσαις B* ουσα A 14 απαιδεντων] ασεβων
 15 ησυχασουσιν A 17 om μετα 1° A | μετα 2°] μετ A
 8 a κρισις BA 21 ανηρ δε φρονιμος] ο δε φρ. ανηρ B 22 υπερτι-
 νονται B* (-θενται B^{c.a}) | τιμωτες B* (-ντες B^{c.a}) 23 ου] υ A* (pr ο
 1a? mg) | κακος] ακακος B^{c.a}

- B οὐδὲ μὴ εἶπη καίριόν τι καὶ καλὸν τῷ κοινῷ.
- ²⁴ ὁδοὶ ζωῆς διανοήματα συνετοῦ, 24
- ἵνα ἐκκλίνας ἐκ τοῦ ἄδου σωθῇ.
- ²⁵ οἴκους ὑβριστῶν κατασπᾶ Κύριος, 25
- ἐστήρισεν δὲ ὄριον χήρας.
- ²⁶ βδέλυγμα Κυρίῳ λογισμὸς ἄδικος, 26
- ἀγνῶν δὲ ῥήσεις σεμναί.
- ²⁷ ἐξόλλυσιν ἑαυτὸν ὁ δωρολήμπτης, 27
- ὁ δὲ μισῶν δάρων λήμψεις σώζεται.
- ⁽⁶⁾ ἐλεημοσύναις καὶ πίστεσιν ἀποκαθαίρονται ἁμαρτίαι, (6) (X)
- τῷ δὲ φόβῳ Κυρίου ἐκκλίνει πᾶς ἀπὸ κακοῦ.
- ²⁸ καρδιαὶ δικαίων μελετῶσιν πίστεις, 28
- στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποκρίνεται κακά.
- ⁽⁷⁾ δεκταὶ παρὰ Κυρίῳ ὁδοὶ ἀνθρώπων δικαίων, (7)
- διὰ δὲ αὐτῶν καὶ οἱ ἐχθροὶ φίλοι γίνονται.
- ²⁹ μακρὰν ἀπέχει ὁ θεὸς ἀπὸ ἀσεβῶν, 29
- εὐχαῖς δὲ δικαίων ἐπακούει.
- § C ⁽⁸⁾ κρείσσων ὀλίγη λήμψις μετὰ δικαιοσύνης (8)
- ἢ πολλὰ γενήματα μετὰ ἀδικίας.
- ¹ καρδιά δὲ ἀνδρὸς λογιζέσθω δίκαια, 1 (9) (X)
- ἵνα ὑπὸ τοῦ θεοῦ διορθωθῇ τὰ διαβήματα αὐτοῦ.
- ² θεωρῶν ὀφθαλμοὺς καλὰ εὐφραίνει καρδίαν, 2 (30) (X)
- φήμη δὲ ἀγαθὴ πιαίνει ὁστᾶ.
- ³ ὁς ἀπωθείται παιδείαν μισεῖ ἑαυτόν, 3 (32)
- ὁ δὲ τηρῶν ἐλέγχους ἀγαπᾶ ψυχὴν αὐτοῦ.
- ⁴ φόβος θεοῦ παιδεία καὶ σοφία, 4 (33)
- καὶ ἀρχὴ δόξης ἀποκριθήσεται αὐτῇ.
- ⁵ πάντα τὰ ἔργα τοῦ ταπεινοῦ φανερά παρὰ τῷ θεῷ, 5
- οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐν ἡμέρᾳ κακῇ ὀλοῦνται.
- ⁶ ἀκάθαρτος παρὰ θεῷ πᾶς ὑψηλοκάρδιος, 6 (5) (X)
- χειρὶ δὲ χεῖρας ἐμβαλὼν ἀδίκως οὐκ ἀθωωθήσεται.
- ⁷ ἀρχὴ ὁδοῦ ἀγαθῆς τὸ ποιεῖν τὰ δίκαια, 7

NA C ²⁵ εστηρισεν] εστησεν N* (εστηρ. N^{c.a}) ²⁷ λημψις A | ελαιημοσυναί N*
 (-vais N^{c.a} nisi forte 1) | πιστισιν N* (-τεσιν N^{1.c.a}) ²⁸ καρδια N* (-διαί
 N^{1.c.a} (vid)) | πιστις NA ²⁹ επακουει] υπακουει N | ληψις C XVI 1 om
 δε AC | θεου] κυ C ³ παιδιαν NA ⁴ θεου] κυ A | παιδια N | δοξης]
 + αυτου A | αυτη] αυτω A + προσπορευεται δε ταπεινοι δοξα N^{c.a} + προσπο
 ρευεται ταπεινος (sic) δοξα A ⁵ ασεβης B* (-βεις B^{ab}) ⁶ θεω] pr
 τω A | αθωωθησεται B* NA C (αθωωθ. B^b)

B

δεκτὰ δὲ παρὰ θεῷ μᾶλλον ἢ θύειν θυσίας.

⁸ ὁ ζητῶν τὸν κύριον εὐρήσει γνώσιν μετὰ δικαιοσύνης,
οἱ δὲ ὀρθῶς ζητοῦντες αὐτὸν εὐρήσουσιν εἰρήνην.

⁹ πάντα τὰ ἔργα τοῦ κυρίου μετὰ δικαιοσύνης,
φυλάσσεται δὲ ὁ ἄσεβης εἰς ἡμέραν κακῆν.

¹⁰ μαντεῖον ἐπὶ χεῖλεσιν βασιλέως,
ἐν δὲ κρίσει οὐ μὴ πλανηθῇ τὸ στόμα αὐτοῦ.

¹¹ ῥοπή ζυγοῦ δικαιοσύνη παρὰ Κυρίῳ,
τὰ δὲ ἔργα αὐτοῦ στάθμια δίκαια.

¹² βδέλυγμα βασιλεῖ ὁ ποιῶν κακά,
μετὰ γὰρ δικαιοσύνης ἐτοιμάζεται θρόνος ἀρχῆς.

¹³ δεκτὰ βασιλεῖ χεὶλη δίκαια,
λόγους δὲ ὀρθοὺς ἀγαπᾷ.

¹⁴ θυμὸς βασιλέως ἄγγελος θανάτου,
ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἐξιλάσεται αὐτόν.

¹⁵ ἐν φωτὶ ζωῆς υἱὸς βασιλέως,
οἱ δὲ προσδεκτοὶ αὐτῷ ὥσπερ νέφος ὄψιμον.

¹⁶ νοσσιαὶ σοφίας αἰρετώτεραι χρυσίου,
νοσσιαὶ δὲ φρονήσεως αἰρετώτεραι ὑπὲρ ἀργύριον.

¹⁷ τρίβος ζωῆς ἐκκλίνουσιν ἀπὸ κακῶν,
μῆκος δὲ βίου ὁδοὶ δικαιοσύνης.
ὁ δεχόμενος παιδείαν ἐν ἀγαθοῖς ἔσται,
ὁ δὲ φυλάσσων ἐλέγχους σοφισθήσεται.
ὁς φυλάσσει τὰς ἑαυτοῦ ὁδοὺς τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν,
ἀγαπῶν δὲ ζῶν αὐτοῦ φείσεται στόματος αὐτοῦ.

¹⁸ πρὸ συντριβῆς ἡγείται ὕβρις,
πρὸ δὲ πτώματος κακοφροσύνη.

¹⁹ κρείσσων πρᾶνθυμος μετὰ ταπεινώσεως
ἢ ὁς διατρέχεται σκῦλα μετὰ ὕβριστῶν.

²⁰ συνετὸς ἐν πράγμασιν εὐρετὴς ἀγαθῶν,
πεποιθὼς δὲ ἐπὶ θεῷ μακαριστός.

²¹ τοὺς σοφοὺς καὶ συνετοὺς φαύλους καλοῦσιν,
οἱ δὲ γλυκεῖς ἐν λόγῳ πλείονα ἀκούσονται.

7 δεκται B^x | θεω] πρ τω N | θυσίαν C 9 του κυριου] om του A N^{AC}

10 κρισει] seq ras 2 litt in C 11 Κυριω] κῡ A θω C 13 ορθους] αγαθους
C | αγαπα periit in C 15 οψιμοι N* (-μον N^{ca}) 16 χρυσιω A 17 εκκι-
νουσιν N | παιδιαν AC | εν] επ N | αυτου 1^ο εαυτου C 19 πρηνθυμος]
προθυμος A | ταπεινωσεως] ταπεινοφροσυνης C | υβριστων] υβρεως A 20 θεω]
κω AC 21 πλειονα] πλιον A πλειον C | ακουσονται] ακουοντ, A

- Β 22 πηγὴ ζωῆς ἔννοια τοῖς κεκτημένοις, 22
 παιδεία δὲ ἀφρόνων κακὴ.
 23 καρδιά σοφοῦ νοήσει τὰ ἀπὸ τοῦ ἰδίου στόματος, 23
 ἐπὶ δὲ χεῖλεσιν φορέσει ἐπιγνωμοσύνην.
 24 κηρία μέλιτος λόγοι καλοί, 24
 γλύκασμα δὲ αὐτοῦ ἴσσις ψυχῆς.
 25 εἰσὶν ὁδοὶ δοκοῦσαι εἶναι ὀρθαὶ ἀνδρί, 25
 τὰ μέντοι τελευταῖα αὐτῶν βλέπει εἰς πυθμένα ᾄδου.
 26 ἀνὴρ ἐν πόνοις πονεῖ ἑαυτῷ 26
 καὶ ἐκβιάζεται ἑαυτοῦ τὴν ἀπώλειαν·
 ὁ μέντοι σκολιὸς ἐπὶ τῷ ἑαυτοῦ στόματι φορεῖ τὴν ἀπώλειαν.
 27 ἀνὴρ ἄφρων ὀρύσσει ἑαυτῷ κακά, 27
 ἐπὶ δὲ τῶν ἑαυτοῦ χειλέων θησαυρίζει πῦρ.
 28 ἀνὴρ σκολιὸς διαπέμπεται κακά, 28
 καὶ λαμπτήρα δόλου πυρσεύσει κακοῖς, καὶ διαχωρίζει φί-
 λους.
 29 ἀνὴρ παράνομος ἀποπειράται φίλων, 29
 καὶ ἀπάγει αὐτοὺς ὁδοὺς οὐκ ἀγαθάς.
 30 στηρίζων δὲ ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ διαλογίζεται διεστραμμένα, 30
 ὀρίζει δὲ τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ πάντα τὰ κακά,
 οὗτος κάμνός ἐστιν κακίας.
 31 στέφανος καυχήσεως γῆρας, 31
 ἐν δὲ ὁδοῖς δικαιοσύνης εὕρισκεται.
 32 κρείσσων ἀνὴρ μακρόθυμος ἰσχυροῦ, 32
 ὁ δὲ κρατῶν ὀργῆς κρείσσων καταλαμβανομένου πόλιν.
 33 εἰς κόλπους ἐπέρχεται πάντα τοῖς ἀδίκους, 33
 παρὰ δὲ Κυρίου πάντα τὰ δίκαια.
 1 κρείσσων ψωμὸς μεθ' ἡδονῆς ἐν εἰρήνῃ 1 Χ
 ἡ οἶκος πολλῶν ἀγαθῶν καὶ ἀδίκων θυμάτων μετὰ μάχης.†

† C

ΝΑC 22 παιδεία (-δια A)] καὶ παιδία Ν* (om καὶ Ν^{c.a}) 23 του ἰδίου] om του
 Ν* (hab Ν^{c.a}) | χεῖλεσι C 24 αὐτου] αὐτων AC 25 μεντοι] δε C |
 αυτων C 26 εαυτον 1°] αὐτου ΝC | σκολιους C | φορει] φερει C |
 απωλειαν 2° B^b AC] απωλιαν B* N 27 θησαυριζει] θησαυριζεται Ν* (-ζει
 Ν^{c.a}) ορυσσει A 28 δολου] χολου Ν | πυρσευει ΝA | διαχωριζει] διαχωρι
 C 30 om δε 1° AC | διαλογιζεται] λογιζεται ΝAC | οριζει] οργιζει A | εστι
 C | κακias] κακων A 31—32 εν δε οδοις... ισχυρον resc C? 32 ισχυρου]
 + και ανηρ φρονησιν εχων γεωργιου μεγαλου Ν^{c.a} AC^a | κρεισσων 2°] κρεισσου
 (sic) A | καταλαμβανομενου] pr του A 33 αδικoις] δικαιoις Ν* (αδ. Ν^{c.a}) |
 παντα 2°] πασιν Ν^{c.a} XVII 1 ηδονης] ειδονης A | οικoς] pr ο C | πολλων]
 pr πληρης ΝAC

- 2 ²οϊκέτης νοήμων κρατήσει δεσποτῶν ἀφρόνων,
 3 ³ὥσπερ δοκιμάζεται ἐν καμίνῳ ἄργυρος καὶ χρυσός,
 4 οὕτως ἐκλεκταὶ καρδίαὶ παρὰ Κυρίῳ.
 5 ⁴κακὸς ὑπακούει γλώσσης παρανόμων,
 6 δίκαιος δὲ οὐ προσέχει χεῖλεσιν ψευδέσιν.
 7 ⁵ὁ καταγελῶν πτωχοῦ παροξύνει τὸν ποιήσαντα αὐτόν,
 8 ὁ δὲ ἐπιχαίρων ἀπολλυμένῳ οὐκ ἀθωωθήσεται·
 9 ὁ δὲ ἐπισπλαχνιζόμενος ἐλεηθήσεται.
 10 ⁶στέφανος γερόντων τέκνα τέκνων,
 11 καύχημα δὲ τέκνων πατέρες αὐτῶν.
 12 ^{6a} ^{6a}τοῦ πιστοῦ ὅλος ὁ κόσμος τῶν χρημάτων,
 13 τοῦ δὲ ἀπίστου οὐδὲ ὀβολός.
 14 ⁷οὐχ ἀρμόσει ἄφρονι χεῖλη πιστά,
 15 οὐδὲ δικαίῳ χεῖλη ψευδῇ.
 16 ⁸μισθὸς χαρίτων παιδεία τοῖς χρωμένοις,
 17 οὗ δ' ἂν ἐπιστρέψῃ, εὐδοωθήσεται.
 18 ⁹ὁ κρύπτει ἀδικήματα ζητεῖ φίλιαν,
 19 ὁ δὲ μισεῖ κρύπτειν διόστησιν φίλους καὶ οἰκέλους.
 20 ¹⁰συντρίβει ἀπειλὴ καρδίαν φρονίμου,
 21 ἄφρων δὲ μαστιγωθείς οὐκ αἰσθάνεται.
 22 ¹¹ἀντιλογίας ἐγείρει πᾶς κακός,
 23 ὁ δὲ Κύριος ἄγγελον ἀνελεήμονα ἐκπέμψει αὐτῷ.
 24 ¹²ἐμπεσείται μέριμνα ἀνδρὶ νοήμονι,
 25 οἱ δὲ ἄφρονες διαλογιῶνται κακά.
 26 ¹³ὁ ἀποδίδωσιν κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν,
 27 οὐ κινήσεται κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ.
 28 ¹⁴ἐξουσίαν δίδωσιν λόγοις ἀρχὴ δικαιοσύνης,
 29 προηγείται δὲ τῆς ἐνδείας στάσις καὶ μάχη.
 30 ¹⁵ὁ δὲ δίκαιον κρίνει τὸν ἄδικον, ἄδικον δὲ τὸν δίκαιον,

2 δεσποτην N* (-των N¹) 3 εκλεκται καρδιαι] καρδια εκλεγεται N* NA
 καρδιαι εκλεκται N^{c.a} [Κυρίῳ] θῶ A 4 γλωσσης] γλωσση B^bN² | ψευ-
 δεσιν]+ του πιστου ολος ο κοσμος των χρηματων του δε απιστου ουδε οβολος
 A 5 καταγελων] καταγγελων A | αθωωθησεται B*N^A (αθωωθ. B^b)·|
 επισπλαγχνιζομενος] σπλαγχνιζομενος A 6a om του πιστου...οβολος A
 7 om πιστα...χειλη 2° N | ψευδη] πιστα N^{c.a} 8 παιδια B*N² (-δεια B^{ab}A)]
 pr η B^{ab}NA | ευοδωθησεται] αδικηθησεται N 10 καρδιαν sup ras N¹
 13 εκ του οικου] εις τους οικους A 14 αρχην N* (ν ras postea inst N²) |
 ενδιαστασις N* (ενδιας στ. N^{c.a}) | στασεις A 15 αδικον 1°] δικαιον N

- B ἀκάθαρτος καὶ βδελυκτὸς παρὰ θεῶ.
¹⁶ ἵνα τί ὑπῆρξεν χρήματα ἄφρωνι;
 κτήσασθαι γὰρ σοφίαν ἀκάρδιος οὐ δυνήσεται.
⁽¹⁹⁾ ὃς ὑψηλὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ζητεῖ συντριβὴν,
⁽²⁰⁾ ὃ δὲ σκολιάζων τοῦ μαθεῖν ἐμπεσεῖται εἰς κακά.
¹⁷ εἰς πάντα καιρὸν φίλος ὑπαρχέτω σοι,
 ἀδελφοὶ δὲ ἐν ἀνάγκαις χρήσιμοι ἔστωσαν,
 τούτου γὰρ χάριν γεννῶνται.
¹⁸ ἀνὴρ ἄφρων ἐπικροτεῖ καὶ ἐπιχαίρει ἑαυτῷ,
 ὥς καὶ ὁ ἐγγυώμενος ἐγγύην τῶν ἑαυτοῦ φίλων.
¹⁹ φιλαμαρτήμων χαίρει μάχαις,
⁽²⁰⁾ ὃ δὲ σκληροκάριος οὐ συναντᾷ ἀγαθοῖς.
 ἀνὴρ εὐμετάβολος γλώσση ἐμπεσεῖται εἰς κακά,
²¹ καρδιά δὲ ἄφρονος ὁδύνη τῷ κεκτημένῳ αὐτήν.
 οὐκ εὐφραίνεται πατήρ ἐπὶ νίῳ ἀπαιδεύτῳ,
 υἱὸς δὲ φρόνιμος εὐφραίνει μητέρα αὐτοῦ.
²² καρδιά εὐφραινομένη εὐεκτεῖν ποιεῖ,
 ἀνδρὸς δὲ λυπηροῦ ξηραίνεται τὰ ὀστᾶ.
²³ λαμβάνοντος δῶρα ἐν κόλποις ἀδίκως οὐ κατευοδοῦνται ὁδοί,
 ἀσεβῆς δὲ ἐκκλίνει ὁδοὺς δικαιοσύνης.
²⁴ πρόσωπον συνετὸν ἀνδρὸς σοφοῦ,
 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἄφρονος ἐπ' ἄκρα γῆς.
²⁵ ὀργὴ πατρί ἐστὶν υἱὸς ἄφρων,
 καὶ ὁδύνη τῇ τεκούσῃ αὐτοῦ.
²⁶ ζημοῦν ἄνδρα δίκαιον οὐ καλόν,
 οὐδὲ ὅσιον ἐπιβουλεύειν δυνάσταις δικαίοις.
²⁷ ὃς φεῖδεται ῥῆμα προελέσθαι σκληρὸν ἐπιγνώμων,
 μακρόθυμος δὲ ἀνὴρ φρόνιμος.
²⁸ ἀνοήτῳ ἐπερωτήσαντι σοφίαν σοφία λογισθήσεται,
 ἐνεὸν δὲ τις ἑαυτὸν ποιήσας δόξει φρόνιμος εἶναι.
¹ προφάσεις ζητεῖ ἀνὴρ βουλούμενος χωρίζεσθαι ἀπὸ φίλων,
 ἐν παντὶ δὲ καιρῷ ἐπονείδιστος ἔσται,
² οὐ χρεῖαν ἔχει σοφίας ἐνδεὴς φρενῶν,
 μᾶλλον γὰρ ἄγεται ἀφροσύνη.

KA 16 γαρ] δε A | σοφίας A 17 φίλος] pr o N^{c.a} 18 ἐγγυην] ἐγγυη
 N¹A | τον εαυτ. φίλον N^{c.a}A 19 χαίρει] κειρει A 21 ἐπι] ἐφ A |
 εὐφραίνει] εὐφρανει A 23 κολπω KA | ἀδικω N 25 om ἐστιν N^{c.a}A |
 αὐτου] αὐτον B¹N^{c.a} 27 προελεσθαι] προεσθαι N^{c.a}A 28 σοφίαν]
 σοφία N¹ om A XVIII 2 ἀγεται] ἀγαγεται A

- 3 ὅταν ἔλθῃ ἀσεβῆς εἰς βάθος κακῶν, καταφρονεῖ, B
 ἐπέρχεται δὲ αὐτῷ ἀτιμία καὶ ὄνειδος.
 4 ὕδωρ βαθὺ λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρός,
 ποταμὸς δὲ ἀναπηδύει καὶ πηγὴ ζωῆς.
 5 ὁ θανατῶσαι πρόσωπον ἀσεβοῦς οὐ καλόν,
 οὐδὲ ὅσιον ἐκκλίνειν τὸ δίκαιον ἐν κρίσει.
 6 χεῖλῃ ἄφρονος ἄγουσιν αὐτὸν εἰς κακά,
 τὸ δὲ στόμα αὐτοῦ τὸ θρασὺ θάνατον ἐπικαλεῖται.
 7 στόμα ἄφρονος συντριβὴ αὐτῷ,
 τὰ δὲ χεῖλῃ αὐτοῦ παγὶς τῇ ψυχῇ αὐτοῦ.
 8 ὁ κνηροὺς καταβάλλει φόβος,
 ψυχὰι δὲ ἀνδρογύνων πεινᾶσουσιν.
 9 ὁ μὴ ἰώμενος αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ
 ἀδελφὸς ἐστὶν τοῦ λυμαινομένου ἑαυτοῦ.
 10 ἐκ μεγαλωσύνης ἰσχύος ὄνομα Κυρίου,
 αὐτῷ δὲ προσδραμόντες δίκαιοι ὑψοῦνται.
 11 ὕπαρξις πλουσίου ἀνδρὸς πόλις ὀχυρά,
 ἡ δὲ δόξα αὐτῆς μέγα ἐπισκιάζει. § C
 12 πρὸ συντριβῆς ὑψοῦται καρδίᾳ ἀνδρός,
 καὶ πρὸ δόξης ταπεινοῦται.
 13 ὃς ἀποκρίνεται λόγον πρὶν ἀκοῦσαι,
 ἀφροσύνη αὐτῷ ἐστὶν καὶ ὄνειδος.
 14 θυμὸν ἀνδρὸς πρᾶνει θεράπων φρόνιμος,
 ὀλιγόψυχον δὲ ἄνδρα τίς ὑποίσει;
 15 καρδίᾳ φρονίμου κτᾶται αἴσθησιν,
 ὧτα δὲ σοφῶν ζητεῖ ἔννοιαν.
 16 δόμα ἀνθρώπου ἐμπλατύνει αὐτόν,
 καὶ παρὰ δυνάσταις καθίζανει αὐτόν.
 17 δίκαιος ἑαυτοῦ κατήγορος ἐν πρωτολογίᾳ·
 ὡς δ' ἂν ἐπιβάλλῃ ὁ ἀντίδικος, ἐλέγχεται.
 18 ἀντιλογίας παύει σιγηρὸς,
 ἐν δὲ δυναστείαις ὀρίζει.

4 ἀναπηδύει B^{NA} 6 αὐτον] αὐτα A | θρασυν A 8 ἀνδρογυναιων N^{AC}
 N* (-γυνων N^{c.a}) 9 αὐτον] εαυτον N^{c.a} 10 Κυριου] κω N* (κυ N^{c.a}) | om
 δε N* (hab N^{c.a}) | προσδραμουντες N* (-μοντες N²) 11 υπαρξεις A |
 μεγα] μεγαλα N^{c.a} | επισκιαζει] επισκειασει A 13 αυτω bis scr A | εστι C
 14 υποισει] οιποισει N* (υπ. N^{c.a}) 16 ενπλατυνει N (-νι) AC 18 σιγηρος]
 adpinx κληρος N^{c.a} mg | δυναστiais N δυνασταίς AC

- B 19 ἀδελφὸς ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος ὡς πόλις ὀχυρὰ καὶ ὑψηλή, 19
 ἰσχύει δὲ ὥσπερ τεθεμελιωμένον βασιλείον.
- 20 ἀπὸ καρπῶν στόματος ἀνὴρ πῖμπλησιν κοιλίαν αὐτοῦ, 20
 ἀπὸ δὲ καρπῶν χειλέων αὐτοῦ ἐμπλησθήσεται.
- 21 θάνατος καὶ ζωὴ ἐν χειρὶ γλώσσης, 21
 οἱ δὲ κρατοῦντες αὐτῆς ἔδονται τοὺς καρποὺς αὐτῆς.
- 22 ὃς εὗρεν γυναῖκα ἀγαθὴν εὗρεν χάριτας, 22
 ἔλαβεν δὲ παρὰ θεοῦ ἰλαρότητα.
- 22^a ὃς ἐκβάλλει γυναῖκα ἀγαθὴν ἐκβάλλει τὰ ἀγαθὰ, 22^a
 ὁ δὲ κατέχων μοιχαλίδα ἄφρων καὶ ἀσεβής.
- 23 ἀφροσύνη ἀνδρὸς λυμαίνεται τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, 23 (3) ( )
 τὸν δὲ θεὸν αἰτιάται τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ,
- 1 πλοῦτος προστίθῃσιν φίλους πολλοὺς, 1 (4) X
 ὁ δὲ πτωχὸς καὶ ἀπὸ τοῦ ὑπάρχοντος φίλου λείπεται.
- 2 μάρτυς ψευδῆς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, 2 (5)
 ὁ δὲ ἐγκαλῶν ἀδίκως οὐ διαφεύξεται.
- 3 πολλοὶ θεραπεύουσιν πρόσωπα βασιλέων, 3 (6)
 πᾶς δὲ ὁ κακὸς γίνεται ὄνειδος ἀνδρὶ.
- 4 πᾶς ὃς ἀδελφὸν πτωχὸν μισεῖ, καὶ φιλίας μακρὰν ἔσται 4 (7)
 ἔννοια ἀγαθὴ τοῖς εἰδόσιν αὐτὴν ἐγγιεῖ,
 ἀνὴρ δὲ φρόνιμος εὐρήσει αὐτήν.
- ὁ πολλὰ κακοποιῶν τελεσιουργεῖ κακίαν,
 ὃς δὲ ἐρεθίζει λόγους οὐ σωθήσεται.
- 5 ὁ κτώμενος φρόνησιν ἀγαπᾷ ἑαυτόν, 5 (8)
 ὃς δὲ φυλάσσει φρόνησιν εὐρήσει ἀγαθὰ.
- 6 μάρτυς ψευδῆς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, 6 (9)
 ὃς δ' ἂν ἐκκαύσῃ κακίαν ἀπολείται ὑπ' αὐτῆς.
- 7 οὐ συμφέρει ἄφρονι τρυφή, 7 (10)
 καὶ ἐὰν οἰκέτης ἄρξηται μεθ' ὕβρεως δυναστεύειν.
- 8 ἐλεήμων ἀνὴρ μακροθυμεῖ, 8 (11)
 τὸ δὲ καύχημα αὐτοῦ ἐπέρχεται παρὰ νόμους.

NAC 20 καρπων 10] καρπου AC | πῖμπλησει A πῖμπλησι C | ἐμπλησθήσεται] πλησθήσεται N 21 θανατος και ζωη] θανατος ζωης A 22 δε] τε Cvid (ε tantum superest) | θεου] κυ N^{c.a}A 22^a τα αγαθα] om τα C 23 λουμαινεται B* (λυμ. Bab N[? C]) XIX 1—6 πλοῦτος...ατιμωρητος] plurima perier in C 1 προστιθησι N προστιθησει A 2 δε] δ NC 3 πολλοι]+δε N* (om N^{c.a}) | θεραπευουσιν C | ο κακος] om ο B^b N^{c.a}A | ονειδος] αδικος A 4 μισει] ποιει N* (μισ. N^{c.a}) | ιδουσιν A | ο]+μεν C | om πολλα C | τελεσιουργει A* (-ργει A^a) | σωθησεται] σωζεται C 6 απολειται] απολιπεται N* (απολιται N^{c.a})

- (12) 9 ⁹ βασιλέως ἀπειλή ὁμοία βρυγμῷ λέοντος, B
ὥσπερ δὲ δρόσος ἐπὶ χόρτῳ, οὕτως τὸ ἱλαρὸν αὐτοῦ.
- (13) 10 ¹⁰ αἰσχύνῃ πατρὶ υἱὸς ἄφρων·
οὐχ ἀγναὶ εὐχαὶ ἀπὸ μισθώματος ἐταίρας.
- (14) 11 ¹¹ οἶκον καὶ ὑπαρξιν μερίζουσιν πατέρες παισίν,
παρὰ δὲ θεοῦ ἀρμόζεται γυνὴ ἀνδρί.
- (15) 12 ¹² δειλία κατέχει ἀνδρογύναιον,
ψυχὴν δὲ ἀεργοῦ πεινάσει.
- (16) 13 ¹³ ὃς φυλάσσει ἐντολὴν τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν,
ὁ δὲ καταφρονῶν τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν ἀπολείται.
- (17) 14 ¹⁴ δανίζει θεῷ ὁ ἐλεῶν πτωχόν,
κατὰ δὲ τὸ δόμα αὐτοῦ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ.
- (18) 15 ¹⁵ παίδευε υἱόν σου, οὕτως γὰρ ἔσται εὐελπὺς,
εἰς δὲ ὕβριν μὴ ἐπαίρου τῇ ψυχῇ σου.
- (19) 16 ¹⁶ κακόφρων ἀνὴρ ζημιωθήσεται·
ἐὰν δὲ λοιμεύηται, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ προσθήσει.
- (20) 17 ¹⁷ Ἀκουε, υἱέ, παιδείαν πατρός σου,
ἵνα σοφὸς γένη ἐπ' ἐσχάτων σου.
- (21) 18 ¹⁸ πολλοὶ λογισμοὶ ἐν καρδίᾳ ἀνδρός,
ἡ δὲ βουλή τοῦ κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα μένει.
- (22) 19 ¹⁹ καρπὸς ἀνδρὶ ἐλεημοσύνη,
κρείσσων δὲ πτωχὸς δίκαιος ἢ πλούσιος ψευδής.
- (23) 20 ²⁰ φόβος Κυρίου εἰς ζωὴν ἀνδρί,
ὁ δὲ ἄφοβος αὐλισθήσεται ἐν τόποις οὗ οὐκ ἐπισκοπεῖται
γνώσις.
- (24) 21 ²¹ ὁ ἐγκρύπτων εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ χεῖρας ἀδίκως,
οὐδὲ τῷ στόματι οὐ μὴ προσενέγκῃ αὐτάς.
- (25) 22 ²² λοιμοῦ μαστιγουμένου ἄφρων πανουργότερος γίνεται·
ἐὰν δὲ ἐλέγχῃς ἄνδρα φρόνιμον, νοήσει αἴσθησιν.

10 αφρων] +· και οδνη τη τεκουση αυτου· A | ουχ] pr 5 N^{c.a} και ουκ C NAC
11 μεριουσιν AC | θεου] κυ AC | αρμοζεται] συνοικει B^{amg} 12 ανδρογυναιον] ανδρογυνον N^{c.a} AC 13 τηρει] inter η et ρ est ras in C 14 δανει-
ζει B^{ab} C | κατα] a 2° sup ras A^{a2} | ανταποδοθησεται (-δωθησεται B*)] αντα-
ποδωσει B^{ab} NAC 16 κακοφρων] κακοφρονων C | ζημιωθησεται] pr πολλα
AC 17 παιδιαν N^A | εσχατω N* (-των N^{c.a}) 18—19 καρδια...
ψευδης] plurima perier in C 18 εις τον αιωνα μενει B* AC] μενει εις
τον αιωνα B² N 19 δικαιος η πλουσιος] καιος η πλου sup ras A^a | ψευδης
B^N* C^{vid}] ψευστης N^{c.a} A 20 ου] οis N^{c.a} 21 ενκρυπτων N εκκρυπτων C |
προσενεγκη] προσαγαγη B^b NAC 22 γινεται] εσται A | ελεγχης] ελεγχης C

- B 23^ο ἀτιμάζων πατέρα καὶ ἀπωθούμενος μητέρα αὐτοῦ 23 (26)
 ¶ C καταισχυνθήσεται καὶ ἐπονεΐδιςτος ἔσται.¹
 24 υἱὸς ἀπολείπόμενος φυλάξαι παιδείαν πατρὸς 24 (27)
 μελετήσῃ ῥήσεις κακάς.
 25^ο ἐγγνώμενος παῖδα ἄφρονα καθυβρίζει δικαίωμα, 25 (28)
 στόμα δὲ ἀσεβῶν καταπίεται κρίσεις.
 26^ο ἐτοιμάζονται ἀκολάστοις μάστιγες, 26 (29)
 καὶ τιμωρίαι ὁμοίως ἄφροσιν.
 1 ἀκόλαστον οἶνος καὶ ὕβριστικὸν μέθη, 1 XX
 πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις συμπλέκεται.
 2 οὐ διαφέρει ἀπειλὴ βασιλέως θυμοῦ λέοντος, 2
 ὁ δὲ παροξύνων αὐτὸν ἁμαρτάνει εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.
 3 δόξα ἀνδρὶ ἀποστρέφεισθαι λοιδορίας, 3
 πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις συμπλέκεται.
 4 ὀνειδιζόμενος ὀκνηρὸς οὐκ αἰσχύνεται, 4
 ὡσαύτως καὶ ὁ δανιζόμενος σῖτον ἐν ἀμῆτι.
 5 ὕδωρ βαθὺ βουλή ἐν καρδίᾳ ἀνδρός, 5
 ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἐξαντλήσῃ αὐτήν.
 6 μέγα ἄνθρωπος καὶ τίμιον ἀνὴρ ἐλέημων, 6
 ἄνδρα δὲ πιστὸν ἔργον εὐρεῖν.
 7 ὅς ἀναστρέφεται ἄμωμος ἐν δικαιοσύνῃ, 7
 μακαρίους τοὺς παῖδας αὐτοῦ καταλείψει.
 8 ὅταν βασιλεὺς δίκαιος καθίσῃ ἐπὶ θρόνου, 8
 οὐκ ἐναντιοῦται ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πᾶν πονηρόν.
 9 τίς καυχῆσεται ἀγνὴν ἔχειν τὴν καρδίαν; 9
 ἢ τίς παρρησιάζεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἁμαρτιῶν;
 10 κακολογοῦντος πατέρα ἢ μητέρα σβεσθήσεται λαμπτήρ, 10 (20)
 αἱ δὲ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὀψονται σκότος.
 11 μέρῃς ἐπισπουδαζομένη ἐν πρώτοις 11 (21)
 ἐν τοῖς τελευταίοις οὐκ εὐλογηθήσεται.
 12 μὴ εἴπῃς Τίσομαι τὸν ἐχθρόν· 12 (22)
 ἀλλὰ ὑπόμεινον τὸν κύριον, ἵνα σοὶ βοηθήσῃ.

NA 24 απολιπομενος N | παιδιαν NA 25 κρισις NA 26 ακολαστοι N*
 (-τοισ N^{c.a}) XX 1 μεθη] + πας δε ο συμμεινυμενος αυτη ουκ εσται σοφος
 N^{c.a} + πας δε ο συμμενομενος ουκ εστ, σοφος A | τοιουτος N* (-τοισ N^{1(vid)})
 2 αυτον] αυτον A 4 ουκ αισχυνεται] ου καταισχυνεται N | δανει-
 ζομενος BabN 8 καθιση βασιλευς δικαιος A 9 την καρδιαν] om την
 N* (hab την N^{c.a}) 10 οψονται] εσονται N 12 αλλα] αλλ N

- (10) 13 ¹³στάθμιον μέγα καὶ μικρὸν καὶ μέτρα δισσά, B
ἀκάθαρτα ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἀμφότερα·
- (11) 14 ¹⁴καὶ ὁ ποιῶν αὐτὰ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτοῦ συνπο-
δισθῆσεται,
νεανίσκος μετὰ ὁσίου· καὶ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς αὐτοῦ.
- (12) 15 ¹⁵οὓς ἀκούει καὶ ὀφθαλμοὺς ὁρᾷ· Κυρίου ἔργα καὶ ἀμφότερα.
- (13) 16 ¹⁶μὴ ἀγάπα καταλαλεῖν, ἵνα μὴ ἐξαρθῇς·
διανοίξον τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἐμπλήσῃται ἄρτων.
- (23) 17 ¹⁷βδέλυγμα Κυρίῳ δισσὸν στάθμιον,
καὶ ζυγὸς δόλιος οὐ καλὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.
- (24) 18 ¹⁸παρὰ Κυρίου εὐθύνεται τὰ διαβήματα ἀνδρί,
θνητὸς δὲ πῶς ἂν νοήσαι τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ;
- (25) 19 ¹⁹παγὶς ἀνδρὶ ταχύ τι τῶν ἰδίων ἀγιάσαι,
μετὰ γὰρ τὸ εὖξασθαι μετανοεῖν γίνεται.
- (26) 20 ²⁰λικμήτωρ ἀσεβῶν βασιλεὺς σοφός,
καὶ ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς τροχόν.
- (27) 21 ²¹φῶς Κυρίου πνοὴ ἀνθρώπων,
ὅς ἐραυνᾷ ταμεῖα κοιλίας.
- (28) 22 ²²ἐλεημοσύνη καὶ ἀλήθεια φυλακὴ βασιλεῖ,
καὶ περικυκλώσουσιν ἐν δικαιοσύνῃ τὸν θρόνον αὐτοῦ.
- (29) 23 ²³κόσμος νεανίας σοφία,
δόξα δὲ πρεσβυτέρων πολιαί.
- (30) 24 ²⁴ὑπώπια καὶ συντρίμματα συναντᾷ κακοῖς,
πληγαὶ δὲ εἰς ταμεῖα κοιλίας.
- 1 ¹ὥσπερ ὀρμὴ ὕδατος, οὕτως καρδία βασιλέως ἐν χειρὶ θεοῦ·
οὗ ἂν θέλων νεύσαι, ἐκεῖ ἔκλινεν αὐτήν.
- 2 ²πᾶς ἀνὴρ φαίνεται ἐαυτῷ δίκαιος,
κατευθύνει δὲ καρδίας Κύριος.
- 3 ³ποιεῖν δίκαια καὶ ἀληθεύειν
ἄρεστὰ παρὰ θεῷ μᾶλλον ἢ θυσιῶν αἷμα.
- 4 ⁴μεγαλόφρων ἐφ' ὕβρει θρασυκάρδιος·
λαμπτήρ δὲ ἀσεβῶν ἁμαρτία.

13 om και 3° N 14 συμποδισθησεται B^bNA 16 διανοίξον] + δε NA
NA | αρτων] αυτων N* (αρτ. N^{c,a}) 18 τα διαβηματα] om τα A | δε] e
inst Nⁱ 19 αγιασαι] prius απαται N* 21 os] pr η λυχνος A | ερευνη
Bab NA | ταμεια Bab (ταμια BN*)] ταμεια A 24 ταμεια B^a(vid) b (ταμια
B*N)] ταμεια A pr τα N* (om τα N^{c,a}) XXI 1 εαν] δ αν NA | νευση
N^{c,a} A | om εκει A 4 αμαρτιαi N^{c,a} A

- B 6 ὁ ἐνεργῶν θησαυρίσματα γλώσση ψευδεῖ 6
 μάταια διώκει ἐπὶ παγίδας θανάτου.
 7 ὄλεθρος ἀσεβέσιν ἐπιξενωθήσεται, 7
 οὐ γὰρ βούλονται πράσσειν τὰ δίκαια.
 8 πρὸς τοὺς σκολιοὺς σκολιάς ὁδοὺς ἀποστέλλει ὁ θεός, 8
 ἀγνὰ γὰρ καὶ ὀρθὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.
 9 κρεῖσσον οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας ὑπαίθρου 9
 ἢ ἐν κεκονιαμένοις μετὰ ἀδικίας καὶ ἐν οἴκῳ κοινῷ.
 10 ψυχὴ ἀσεβοῦς οὐκ ἐληθήσεται ὑπ' οὐδενὸς τῶν ἀνθρώπων. 10
 11 ζημιούμενου ἀκολάστου πανουργότερος γίνεται ὁ κακός, 11
 συνίων δὲ σοφὸς δέξεται γνῶσιν.
 12 συνίει δίκαιος καρδίας ἀσεβῶν 12
 καὶ φαυλίζει ἀσεβεῖς ἐν κακοῖς.
 13 ὃς φράσσει τὰ ὄρα τοῦ μὴ ἐπακοῦσαι ἀσθενούς, 13
 καὶ αὐτὸς ἐπικαλέσεται καὶ οὐκ ἔσται ὁ εἰσακούων.
 14 δόσις λάθριος ἀνατρέπει ὀργάς, 14
 δώρων δὲ ὁ φειδόμενος θυμὸν ἐγείρει ἰσχυρόν.
 15 εὐφροσύνη δικαίων ποιεῖ κρίμα, 15
 ὅσιος δὲ ἀκάθαρτος παρὰ κακούργους.
 16 ἀνὴρ πλανώμενος ἐξ ὁδοῦ δικαιοσύνης 16
 ἐν συναγωγῇ γιγάντων ἀναπαύσεται.
 17 ἀνὴρ ἐνδεὴς ἀγαπᾷ εὐφροσύνην, 17
 φιλῶν οἶνον καὶ ἔλαιον εἰς πλοῦτον.
 18 περικάθαρμα δὲ δικαίου ἄνομος. 18
 19 κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ 19
 ἢ μετὰ γυναικὸς γλωσσώδους καὶ μαχίμου καὶ ὀργίλου.
 20 θησαυρὸς ἐπιθυμητὸς ἀναπαύσεται ἐπὶ στόματος σοφοῦ, 20
 ἄφρονες δὲ ἄνδρες καταπίονται αὐτόν.
 21 ὁδὸς δικαιοσύνης καὶ ἐλεημοσύνης εὐρήσει ζῶν καὶ δόξαν. 21
 22 πόλεις ὀχυρὰς ἐπέβη σοφὸς 22
 καὶ καθεῖλεν τὸ ὀχύρωμα ἐφ' ᾧ ἐπεποιθείσαν οἱ ἀσεβεῖς.
 23 ὃς φυλάσσει τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ τὴν γλῶσσαν, 23
 διατηρεῖ ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

NA 6 διωκει] + και ερχεται NA^aA 8 αποστελει A 9 κρεισσον] κρισων
 A | επι] εν N* (επι NA^a) | η εν] η ε sup ras A^a | οικω] κοινω N* (οικ. NA^a) | κοινω]
 + μετα γυναικος μαχημης (?-χιμης) B^c 11 κακος] ακακος Bab NA 13 ωτα]
 + αυτου A | υπακουσαι A | εισακουων] επακουων N 15 δικαιω N* (-ων NA^a) |
 ποιειν NA 17 φιλον N* (-λων NA^a) | ελαιον] ελεον A 19 κρεισσων B (κρισ-
 σον NA) | μαχιμου κ. γλωσσωδους NA | οργιλους N* (-λου N²) 22 πολις A

- 24 ²⁴ θρασὺς καὶ αὐθάδης καὶ ἀλαζῶν λοιμὸς καλεῖται, B
 ὃς δὲ μνησικακεί παράνομος.
 25 ²⁵ ἐπιθυμίας ὀκνηρὸν ἀποκτείνουσιν,
 οὐ γὰρ προαιροῦνται αἱ χεῖρες αὐτοῦ ποιεῖν τι.
 26 ²⁶ ἀσεβῆς ἐπιθυμεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπιθυμίας κακάς,
 ὁ δὲ δίκαιος ἐλεᾷ καὶ οἰκτεῖρει ἀφειδῶς.
 27 ²⁷ θυσίαι ἀσεβῶν βδέλυγμα Κυρίου,
 καὶ γὰρ παρανόμως προσφέρουσιν αὐτάς.
 28 ²⁸ μάρτυς ψευδῆς ἀπολεῖται,
 ἀνὴρ δὲ ὑπήκοος φυλασσόμενος λαλήσει.
 29 ²⁹ ἀσεβῆς ἀνὴρ ἀναιδῶς ὑφίσταται προσώπῳ,
 ὁ δὲ εὐθῆς αὐτὸς συνίει τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.
 30 ³⁰ οὐκ ἔστιν σοφία, οὐκ ἔστιν ἀνδρία,
 οὐκ ἔστιν βουλή πρὸς τὸν ἀσεβῆ.
 31 ³¹ ἵππος ἐτοιμάζεται εἰς ἡμέραν πολέμου,
 παρὰ δὲ Κυρίου ἡ βοήθεια.
 1 ¹ αἰρετώτερον ὄνομα καλὸν ἢ πλοῦτος πολὺς·
 ὑπὲρ δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον χάρις ἀγαθῆ.
 2 ² πλούσιος καὶ πτωχὸς συνήνησαν ἀλλήλοις,
 ἀμφοτέρους δὲ ὁ κύριος ἐποίησεν.
 3 ³ πανούργος ἰδὼν πονηρὸν τιμωρούμενον
 κραταιῶς αὐτὸς παιδεύεται,
 οἱ δὲ ἄφρονες παρελθόντες ἐξημιώθησαν.
 4 ⁴ γενεὰ σοφίας φόβος Κυρίου
 καὶ πλοῦτος καὶ δόξα καὶ ζωή.
 5 ⁵ τρίβολοι καὶ παγίδες ἐν ὁδοῖς σκολιαῖς,
 ὁ δὲ φυλάσσω τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀφέξεται αὐτῶν.
 7 ⁷ πλούσιοι πτωχῶν ἄρξουσιν,
 καὶ οἰκέται ἰδίοις δεσπόταις δανιοῦσιν.
 8 ⁸ ὁ σπείρων φαῦλα θερίσει κακά,
 πληγὴν δὲ ἔργων αὐτοῦ συντελέσει.
 8a ^{8a} ἄνδρα ἱλαρὸν καὶ δότην εὐλογεῖ ὁ θεός,
 ματαιότητα δὲ ἔργων αὐτοῦ συντελέσει.
 9 ⁹ ὁ ἐλεῶν πτωχὸν αὐτὸς διατραφῆσεται,

25 οκνηρον] οκνηρουσιν N* (-ρον N?) | αποκτεννουσιν N^{c,a} αποκτενουσιν A NA
 26 ημεραν] v sup ras N* | ελεει B^{ab} 30 ανδρεια B^b XXII 1 χρυσιον κ.
 αργυριον N 2 συνητησαν A 3 παρελθοντες] inter ρ et e ins o N* (om
 N¹ postea ras N?) 7 δανειουσιν B^a (vid) b 9 διαστραφησεται A

- B τῶν γὰρ ἑαυτοῦ ἄρτων ἔδωκεν τῷ πτωχῷ.
 9^a νίκην καὶ τιμὴν περιποιεῖται ὁ δῶρα δούς, 9 a
 τὴν μέντοι ψυχὴν ἀφαιρεῖται τῶν κεκτημένων.
 10 ἔκβαλε ἐκ συνεδρίου λοιμόν, καὶ συνεξελεύσεται αὐτῷ νείκος· 10
 ὅταν γὰρ καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ πάντας ἀτιμάζει.
 11 ἀγαπᾷ Κύριος ὁσίας καρδίας, 11
 δεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι·
 χεῖλεσιν ποιμαίνει βασιλεὺς.
 12 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Κυρίου διατηροῦσιν αἴσθησιν, 12
 φαυλίζει δὲ λόγους παρανόμος.
 13 προφασίζεται καὶ λέγει ὀκνηρὸς 13
 Λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν δὲ ταῖς πλατείαις φονευταί.
 14 βόθρος βαθὺς στόμα παρανόμου, 14
 ὁ δὲ μισηθεὶς ὑπὸ Κυρίου ἐμπεσεῖται εἰς αὐτόν.
 14 a 14^a εἰσὶν ὁδοὶ κακαὶ ἐνώπιον ἀνδρός,
 καὶ οὐκ ἀγαπᾷ τοῦ ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῶν·
 ἀποστρέφειν δὲ δεῖ ἀπὸ ὁδοῦ σκολιᾶς καὶ κακῆς.
 15 ἄνοια ἐξήπται καρδίας νέου, 15
 ῥάβδος δὲ καὶ παιδία μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ.
 16 ὁ συκοφαντῶν πένητα πολλὰ ποιεῖ τὰ ἑαυτοῦ· 16
 δίδωσιν δὲ πλουσίῳ ἐπ' ἐλάσσονι.
 17 Λόγοις σοφῶν παράβαλλε σὸν οὖς καὶ ἄκουε ἐμὸν λόγον, 17
 18 καὶ ἐὰν ἐμβάλῃς αὐτοὺς εἰς τὴν καρδίαν σου, εὐφρανούσιν σε 18
 ἅμα ἐπὶ σοῖς χεῖλεσιν.
 19 ἵνα σου γένηται ἐπὶ Κύριον ἡ ἐλπίς, 19
 καὶ γνωρίσῃ σοι τὴν ὁδόν σου.
 20 καὶ σὺ δὲ ἀπόγραφαι αὐτὰ σεαυτῷ τρισσῶς 20
 εἰς βουλήν καὶ γνώσιν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς ψυχῆς σου.
 21 διδάσκω οὖν σε ἀληθῆ λόγον καὶ γνώσιν ἀγαθὴν ὑπακούειν, 21

NAC 9 ἔδωκεν] δεδωκεν A 9 a δους] διδους A 12 διατηρησουσιν A
 13 οκνηρος κ. λεγει N 14 a ανδρος] pr π N* (om π N¹) 15 καρδιας]
 καρδια Bab N* (pr εν N^{c,a}) A | παιδεια Bab 16 εαυτου]+κακα N^{c,a}A
 17 παραβαλε N^{c,a}A | γνωσ] γνωις N* (γνωσ N^{c,a}) +αυτους N | εισι C 18 om
 εαν N | ευφρανουσιν] ευφραινουσιν C pr ζ N^{c,a} 19 γνωρισοι N* (γνωριση
 σοι N^{c,a}) | σου 20] αυτου NAC 20 om δε C | ψυχης] καρδιας AC
 21 διδασκων C | αγαθην] αληθη A | υπακουειν] ει inst N^{c,c}

τοῦ ἀποκρίνεσθαι λόγους ἀληθείας τοῖς προβαλλομένοις σοι. B

²² μὴ ἀποβιάζου πένητα, πτωχὸς γάρ ἐστιν,
καὶ μὴ ἀτιμάσης ἀσθενῇ ἐν πύλαις.

²³ ὁ γὰρ Κύριος κρινεῖ αὐτοῦ τὴν κρίσιν, καὶ ῥύσῃ σὴν ἄσυλον
ψυχὴν.

²⁴ μὴ ἴσθι ἑταῖρος ἀνδρὶ θυμώδει,

φίλῳ δὲ ὀργίλῳ μὴ συναυλίζου,

²⁵ μή ποτε μάθῃς τῶν ὁδῶν αὐτοῦ καὶ λάβῃς βρόχους τῇ σῇ
ψυχῇ.

²⁶ μὴ δίδου σεαυτὸν εἰς ἐγγύην, αἰσχυνόμενος πρόσωπον.

²⁷ εἰάν γὰρ μὴ ἔχῃ πόθεν ἀποτίσῃ,

λήμψονται τὸ στῤῥωμα τὸ ὑπὸ τὰς πλευράς σου.

²⁸ μὴ μέταιρε ὅρια αἰῶνια ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες σου.

²⁹ ὀρατικὸν ἄνδρα καὶ ὀξὺν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ

βασιλεῦσι δεῖ παρεστάναι,

καὶ μὴ παρεστάναι ἀνδράσι νωθοῖς.

¹ εἰάν καθίσῃς δειπνεῖν ἐπὶ τραπέζης δυναστῶν,

νοητῶς νόει τὰ παρατιθέμενά σοι, ² καὶ ἐπίβαλλε τὴν χεῖρά
σου,

εἰδὼς ὅτι τοιαῦτά σε δεῖ παρασκευάσαι.

εἰ δὲ ἀπληστότερος εἶ, ³ μὴ ἐπιθύμει τῶν ἐδεσμάτων αὐτοῦ.

ταῦτα γὰρ ἔχεται ζωῆς ψευδοῦς.

⁴ μὴ παρεκτείνου πένης ὧν πλουσίῳ,

τῇ δὲ σῇ ἐννοίᾳ ἀπόσχου.

⁵ εἰάν ἐπιστήσῃς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐτόν, οὐδαμοῦ πεσεῖται.

κατεσκευάσται γὰρ αὐτῷ πτέρυγες ὥσπερ ἀετοῦ,

καὶ ὑποστρέφει εἰς τὸν οἶκον τοῦ προεστηκότος αὐτοῦ.

⁶ μὴ συνδείπνει ἀνδρὶ βασκάνῳ, μηδὲ ἐπιθύμει τῶν βρωμάτων
αὐτοῦ.

⁷ ὃν τρόπον γὰρ εἴ τις καταπίοι τρίχα,

οὕτως ἐσθίει καὶ πίνει.

21 αποκρinasθαι A + σε AC | λογους] λογον N λογους A | αληθιαν N* NAC
αληθίας N^{c.a}) | σοι] σε A 22 om γαρ C 23 om Κυριος N* (hab
N^{c.a}) | αυτου] εαυτου A | κρισιν] ψυχην N* (κρ. N^{c.a}) δικην A | ψυχην ασυλον
N 27 εχης AC | αποτεισης N^{c.a} αποτισης AC^{txt} (-σεις C^{app}) | ληψονται
C | πλερας C*^{vid} (v superscr C¹) 29 βασιλευσιν N | παραστηναι bis C
ταρισταναι (2°) A | ανδρασιν N XXXIII 1 δυναστου AC 2 την χειρα]
ας χειρας C 3 επιθυμη C 4 παρεκτεινου (-τινου N^{c.a}AC)] παρεκτινης
N* 5 προς] επ N* (προς N^{c.a}) | πεσειται] φανιται N^{c.a} φανειται AC |
περυγας N* (-γαις N^{c.a}) | αυτου] αυτον C 6 βρωματων] εδεσματων C

- B μηδὲ πρὸς σέ εἰσαγάγῃς αὐτὸν καὶ φάγῃς τὸν ψωμόν σου
μετ' αὐτοῦ.
8 ἐξεμέσει γὰρ αὐτὸν καὶ λυμανεῖται τοὺς λόγους σου τοὺς 8
καλοῦς.
- 9 εἰς ὧτα ἄφρονος μηδὲν λέγε, 9
μή ποτε μυκτηρίσῃ τοὺς συνετοὺς λόγους σου.
- 10 μὴ μεταθῇς ὄρια αἰώνια, 10
εἰς δὲ κτῆμα ὀρφανῶν μὴ εἰσέλθῃς.
- 11 ὁ γὰρ λυτρούμενος αὐτοὺς Κύριος· 11
κραταιὸς ἐστίν, καὶ κρινεῖ τὴν κρίσιν αὐτῶν μετὰ σοῦ.
- 12 δὸς εἰς παιδείαν τὴν καρδίαν σου, 12
τὰ δὲ ὧτά σου ἐτοίμασον λόγοις αἰσθήσεως.
- 13 μὴ ἀπόσχῃ νήπιον παιδεύειν, 13
ὅτι ἐὰν πατάξῃς αὐτὸν ῥάβδῳ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ.
- 14 σὺ μὲν γὰρ πατάξεις αὐτὸν ῥάβδῳ, 14
τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου ῥύσῃ.
- 15 νιέ, ἐὰν σοφὴ γένηταί σου ἡ καρδία, 15
εὐφρανεῖς καὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν,
- 16 καὶ ἐνδιατρίψει λόγοις τὰ σὰ χεῖλη πρὸς τὰ ἐμὰ χεῖλη, ἐὰν 16
ὀρθὰ ὧσιν.
- 17 μὴ ζηλοῦτω ἡ καρδία σου ἁμαρτωλοῦς, 17
ἀλλὰ ἐν φόβῳ Κυρίου ἴσθι ὅλην τὴν ἡμέραν.
- 18 ἐὰν γὰρ τηρήσῃς αὐτά, ἔσται σοι ἔκγονα, 18
ἡ δὲ ἐλπίς σου οὐκ ἀποστήσεται.
- 19 ἄκουε, νιέ, καὶ σοφὸς γενοῦ, 19
καὶ κατεύθυνε ἐννοίας σῆς καρδίας.
- 20 μὴ ἴσθι οἰνοπότης, μηδὲ ἐκτείνου συμβολαῖς, κρεῶν ἀγορασμοῖς· 20
- 21 πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ πορνοκόπος πτωχεύσει, 21
καὶ ἐνδύσεται διερρηγμένα καὶ ρακῶδη πᾶς ὑπνώδης.
- 22 ἄκουε, νιέ, πατὴρ τοῦ γεννήσαντός σε, 22
καὶ μὴ καταφρόνει ὅτι γεγήρακέν σου ἡ μήτηρ.

NA C 8 λυμανεῖται B* C (λυμ. B^b NA) 9 μυκτηρίσει C 10 αἰωνία] + α
εθεντο οι πατερες σου A 11 κραταιος εστιν c praec coniung AC
12 παιδιαν B* NA (-δειαν B^{ab} C) 13 παιδευων A 15 σοφος C
16 ενδιατριψη A 17 ζηλωτου B* (-λουτω B^{ab}) 18 εκγονα] εγγονα A
19 γενου] γεινου B^a γινου B^b AC | εννοιας] εννοιαν N^{c.a} 20 εκτεινου]
εκλυου C | κρεων] + τε N^{c.a} AC 21 πτωχευσει] pr και N* (om και N¹)
πτωχεν.. (πτωχενει nisi potius πτωχενει) C | ρακωδη] ρακκωδη N^{c.a} ρα... (ceit
perier usque fin lin) C

- 24 ²⁴καλῶς ἐκτρέφει πατὴρ δίκαιος, B
ἐπὶ δὲ νύφῃ σοφῇ εὐφραίνεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ.
- 25 ²⁵εὐφραινέσθω ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ἐπὶ σοί,
καὶ χαίρετω ἡ τεκοῦσά σε. TC
- 26 ²⁶δός μοι, νιέ, σὴν καρδίαν·
οἱ δὲ σοὶ ὀφθαλμοὶ ἐμὰς ὁδοὺς τηρεῖωσαν.
- 27 ²⁷πίθος γὰρ τετρημένος ἐστὶν ἀλλότριος οἶκος
καὶ φρέαρ στενὸν ἀλλότριον.
- 28 ²⁸οὗτος γὰρ συντόμως ἀπολείται,
καὶ πᾶς παράνομος ἀναλωθήσεται.
- 29 ²⁹τίνι οὐαί; τίνι θόρυβος; τίνι κρίσις;
τίνι δὲ ἀηδία καὶ λέσχει;
τίνι συντρίμματα διὰ κενῆς;
τίνος πελιοὶ ὀφθαλμοί;
- 30 ³⁰οὐ τῶν ἐνχρονιζόντων ἐν οἴνοις;
οὐ τῶν ἰχνεύοντων ποῦ πότοι γίνονται;
- 31 ³¹μὴ μεθύσκεσθε ἐν οἴνοις, ἀλλὰ ὁμιλεῖτε ἀνθρώποις δικαίοις,
καὶ ὁμιλεῖτε ἐν περιπάτοις·
ἐὰν γὰρ εἰς τὰς φιάλας καὶ τὰ ποτήρια δῶς τοὺς ὀφθαλμούς
σου,
ἕστερον περιπατήσεις γυμνότερος ὑπέρου·
- 32 ³²τὸ δὲ ἔσχατον ὥσπερ ὑπὸ ὄψεως πεπληγῶς ἐκτείνεται,
καὶ ὥσπερ ὑπὸ κεράστου διαχέεται αὐτῷ ὁ ἴος.
- 33 ³³οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὅταν ἴδωσιν ἀλλοτρίαν,
τὸ στόμα σου τότε λαλήσει σκολιά,
- 34 ³⁴καὶ κατακείσῃ ὥσπερ ἐν καρδίᾳ θαλάσσης,
καὶ ὥσπερ κυβερνήτης ἐν πολλῷ κλύδωνι.
- 35 ³⁵ἔρεῖς δὲ Τύπτουσίν με καὶ οὐκ ἐπόνεσα,
καὶ ἐνέπαιξάν μοι, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν·
πότε ὀρθρος ἔσται, ἵνα ἔλθων ζητήσω μεθ' ὧν συνελεύσομαι;
- 36 ³⁶νιέ, μὴ ζηλώσης κακοὺς ἄνδρας,
μηδὲ ἐπιθυμήσης εἶναι μετ' αὐτῶν·

26 εμας] pr ο Ν* (om ο Ν¹)

27 ἐστιν τετρημενος Ν

28 οὕτως Α ΝΑ

29 om δε Ν^{c.a}Α | ἀηδία ΝΑ | πελιοι Ν* (πελειοι Β*^{vid}Α)] πελιδοι Βb?c? (sup
as) μελανες Β^{amg} et superius φλυαριαι (φλοιαριαι corr) ομιλαιοι ενφιλονικοι
3a | οφθαλμοι] pr οι Β^aΝ 30 εγχρονιζοντων Β^{ab} 31 εν οινοις] οινοις
ξ οινω Α | τα ποτηρια] pr εις ΝΑ | γυμνότερος] γυμνος Ν* (-νοτερος Ν^{c.a}) |
περου] υπεροης Ν* (-ρου Ν^{c.a}) 32 αυτω] αυτου Α 35 ορθρος]
ρθρος Ν

- B ²ψευδῇ γὰρ μελετᾷ ἡ καρδία αὐτῶν,
καὶ πόρους τὰ χεῖλη αὐτῶν λαλεῖ.
³μετὰ σοφίας οἰκοδομεῖται οἶκος,
καὶ μετὰ συνέσεως ἀνορθοῦται.
⁴μετὰ αἰσθήσεως ἐμπίμπλονται ταμεῖα
ἐκ παντὸς πλούτου τιμίου καὶ καλοῦ.
⁵κρείσσων σοφὸς ἰσχυροῦ,
καὶ ἀνὴρ φρόνησιν ἔχων γεωργίου μεγάλου.
⁶μετὰ κυβερνήσεως γίνεται πόλεμος,
βοήθεια δὲ μετὰ καρδίας βουλευτικῆς.
⁷σοφία καὶ ἔννοια ἀγαθὴ ἐν πύλαις σοφῶν.
σοφοὶ οὐκ ἐκκλίνουσιν ἐκ στόματος Κυρίου,
⁸ἀλλὰ λογίζονται ἐν συνεδρίοις.
ἀπαιδεύτοις συναντᾷ θάνατος,
⁹ἀποθνήσκει δὲ ἄφρων ἐν ἀμαρτίαις.
ἀκαθαρσία δὲ ἀνδρὶ λοιμῷ ἐμολυνθήσεται
¹⁰ἐν ἡμέρᾳ κακῇ καὶ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως ἕως ἂν ἐκλίπῃ.
¹¹ῥῦσαι ἀγομένους εἰς θάνατον
καὶ ἐκπρίου κτεινομένους, μὴ φείσῃ.
¹²ἐὰν δὲ εἴπῃς Οὐκ οἶδα τοῦτον,
γίνωσκε ὅτι Κύριος καρδίας πάντων γινώσκει
καὶ ὁ πλάσας πνοὴν πᾶσιν αὐτὸς οἶδεν πάντα,
ὃς ἀποδίδωσιν ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.
¹³φάγε μέλι, νιέ, ἀγαθὸν γὰρ κηρίον,
ἵνα γλυκανθῇ σου ὁ φάρυγξ.
¹⁴οὕτως αἰσθηθήσῃ σοφίαν τῇ σῇ ψυχῇ·
ἐὰν γὰρ εὖρῃς, ἔσται καλὴ ἡ τελευτὴ σου
καὶ ἐλπίς σε οὐκ ἐγκαταλείψει.
¹⁵μὴ προσαγάγῃς ἀσεβῆ νομῇ δικαίων,
μηδὲ ἀπατηθῇς χορτασίᾳ κοιλίας.
¹⁶ἐπτάκι γὰρ πεσεῖται δίκαιος καὶ ἀναστήσεται,
οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν κακοῖς.
¹⁷ἐὰν πέσῃ ὁ ἐχθρὸς σου, μὴ ἐπιχαρῇς αὐτῷ,

NA XXIV 4 ἐμπιμπλονται Bb^N ἐμπιπλαται A | ταμεια Bab (ταμια B*^N)
ταμεια A 6 βοηθει N* (-θεια N^{c.a}) 9 om δε 2° A | ἐν|μολυνθη-
σεται N 10 om εως N* (hab N^{c.a}) | εκλειπη A 11 εκπρω Bc^{fort} A
12 Kyrios] pr o A 14 αισθηθη N A | σοφιας A | τελευτη] τελ^{ev}τη ras σου
ut vid N¹ 15 ασεβην N | νομην B 16 επτακις A | δικαιος] pr o A

ἐν δὲ τῷ ὑποσκελίσματι αὐτοῦ μὴ ἐπαίρου·

B

18 ¹⁸ ὅτι ὄψεται Κύριος καὶ οὐκ ἀρέσει αὐτῷ,
καὶ ἀποστρέψει τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ.

19 ¹⁹ μὴ χαίρει ἐπὶ κακοποιοῖς,
μηδὲ ζήλου ἀμαρτωλοῦς·

20 ²⁰ οὐ γὰρ μὴ γένηται ἔκγονα πονηρῶ,
λαμπτήρ δὲ ἀσεβῶν σβεσθήσεται.

21 ²¹ φοβοῦ τὸν θεόν, υἱέ, καὶ βασιλέα,
καὶ μηθετέρῳ αὐτῶν ἀπειθήσης·

22 ²² ἐξαίφνης γὰρ τίσονται τοὺς ἀσεβεῖς,
τὰς δὲ τιμωρίας ἀμφοτέρων τίς γνώσεται;

22 a ^{22 a} λόγον φυλασσόμενος υἱὸς ἀπωλείας ἐκτὸς ἔσται,
δεχόμενος δὲ ἐδέξατο αὐτόν.

22 b ^{22 b} μηδὲν ψεύδος ἀπὸ γλώσσης βασιλεῖ λεγέσθω,
καὶ οὐδὲν ψεύδος αὐτοῦ ἀπὸ γλώσσης μὴ ἐξέλθῃ.

22 c ^{22 c} μάχαιρα γλώσσα βασιλέως καὶ οὐ σαρκίνη·
ὅς δ' ἂν παραδοθῇ, συντριβήσεται.

22 d ^{22 d} εἰς γὰρ ὀξυνθῇ ὁ θυμὸς αὐτοῦ,
σὺν νεύροις ἀνθρώπους ἀναλίσκει,

22 e ^{22 e} καὶ ὅσα ἀνθρώπων κατατρώγει,
καὶ συνκαίει ὥσπερ φλόξ,
ὥστε ἄβρωτα εἶναι νεοσσοῖς αἰετῶν.

§ C

(1) 24 ²⁴ Τοὺς ἐμοὺς λόγους, υἱέ, φοβήθητι,
καὶ δεξιόμενος αὐτοὺς μετανόει.

τάδε λέγει ὁ ἀνὴρ τοῖς πιστεύουσιν θεῷ, καὶ παύομαι.

(2) 25 ²⁵ ἀφρονέστατος γάρ εἰμι πάντων ἀνθρώπων,
καὶ φρόνησις ἀνθρώπων οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοί.

(3) 26 ²⁶ θεὸς δεδίδαχέν με σοφίαν, καὶ γνώσιν ἁγίων ἔγνωκα.

(4) 27 ²⁷ τίς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ κατέβη;

18 υποστρεψῇ Ν* (αποστρ. Ν^{c.a}) 19 κακοποιοῖς] κακοτητι Ν* (-ποιοῖς Ν^{AC}
Ν^{c.a}) 20 πονηρῶν Ν^A 21 μηδετέρῳ Α 22 a λογὸν] asterisc adpinx Α^{mg}
22 b βασιλεῖ] βασιλέως Α | om αὐτοῦ Ν^A | γλώσσης] + αὐτοῦ Ν^A | μὴ] pr ου Ν^c
22 d συνευροις Ν* (συν ν. Ν^{c.a}) | ἀνθρώπους] ἀνὸ Α 22 e συνκαίει (συγκ.
Β^{a2bA})] εκκαίει Ν | ὥστε] ως τα Ν* (ὥστε Ν^{c.a}) 24 τοὺς] + δε Α | δεξιόμε-
νοὺς Ν* (-νος Ν^{c.a}) | ταδε] τι δε Ν* (ταδε Ν^{c.a}) | παυσομαι Ν* (πανομαι Ν^{c.a})
25 ἀνθρώπων 1°] pr των C | ἀνθρώπων 2°] ἀνοῦ AC 26 θεὸς] pr ο Ν^C |
δεδίδαχεν] ἐδίδαξεν Ν | ἀγίων] ἀνῶν Α^{*vid}

- B τίς συνήγαγεν ἀνέμους ἐν κόλπῳ;
τίς συνέστρεψεν ὕδωρ ἐν ἱματίῳ;
τίς ἐκράτησεν τῶν ἄκρων τῆς γῆς,
τί ὄνομα αὐτῷ; ἢ τί ὄνομα τοῖς τέκνοις αὐτοῦ;
²⁸ πάντες γὰρ λόγοι θεοῦ πεπυρωμένοι, 28 (5)
ὑπερασπίζει δὲ αὐτοὺς τῶν εὐλαβουμένων αὐτόν.
²⁹ μὴ προσθῇς τοῖς λόγοις αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἐλέγξῃ σε καὶ ψευδῆς 29 (6)
γένῃ.
³⁰ δύο αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, 30 (7)
μὴ ἀφέλῃς μου χάριν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με·
³¹ μάταιον λόγον καὶ ψευδῆ μακράν μου ποιήσον, 31 (8)
πλοῦτον δὲ καὶ πενίαν μὴ μοι δῶς,
σύνταξον δέ μοι τὰ δέοντα καὶ τὰ αὐτάρκη·
³² ἵνα μὴ πλησθεὶς ψευδῆς γένωμαι καὶ εἴπω Τίς με ὀρᾷ; 32 (9)
ἢ πενηθεὶς κλέψω καὶ ὁμόσω τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ.
³³ μὴ παραδῶς οἰκέτην εἰς χεῖρας δεσπότης, 33 (10)
μὴ ποτε καταράσῃταί σε καὶ ἀφανισθῇς.
³⁴ ἔκγονον κακὸν πατέρα καταρᾶται, 34 (11)
τὴν δὲ μητέρα οὐκ εὐλογεῖ.
³⁵ ἔκγονον κακὸν δίκαιον ἑαυτὸν κρίνει, 35 (12)
τὴν δὲ ἔξοδον αὐτοῦ οὐκ ἀπένιψεν.
³⁶ ἔκγονον κακὸν ὑψηλοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχει, 36 (13)
τοῖς δὲ βλεφάροις αὐτοῦ ἐπαίρεται.
³⁷ ἔκγονον κακὸν μαχαίρας τοὺς ὀδόντας ἔχει 37 (14)
καὶ τὰς μύλας τομίδας, ὥστε ἀναλίσκειν
καὶ κατεσθίειν τοὺς ταπεινοὺς ἀπὸ τῆς γῆς
καὶ τοὺς πένητας αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων.
³⁸ Ταῦτα δὲ λέγω ὑμῖν τοῖς σοφοῖς ἐπιγινώσκειν· 38 (23)
αἰδεῖσθαι πρόσωπον ἐν κρίσει οὐ καλόν.
³⁹ ὁ εἰπὼν τὸν ἄσεβῆ Δίκαιός ἐστιν, 39 (24)

NA^C 27 ανεμουν A^{*vid} (-μους A[?]) | των ακρων] pr παντων AC | om τι ονομα (2°)
A | τοις τεκνοις] τωι νιωι (sic) A^{b¹c[?]} | αυτου] + ινα γνωσ AC 28 om γαρ
AC | υπερασπισει A υπερασπει C 29 ελεγεη] εξελεγεη N 31 πενιαν]
παιδιαν A | τα δεοντα] pr παντα A | om και 3° N^{c.a} A | τα αυταρκη] om τα
N^{*} (hab N^{c.a} sed postea del) A 32 ομασω C 33 καταρρησεται N^{*} (κατα-
ρασεται N^{1(vid)} c.a) καταρασεται C 35 εαυτον] αυτον C | αυτου] εαυτου N
37 μαχαιρας] pr της C^{*vid} (ras 3 litt C[?]) | στομιδας NA | om και κατεσ-
θειεν A | ταπεινους] ασθνεις C 38 om αιδεισθαι...ου καλον N | αιδεσθαι
A | ου καλον εν κρισι A

- (25) 40 ἐπικατάρατος λαοῖς ἔσται καὶ μισητὸς εἰς ἔθνη.
 40 οἱ δὲ ἐλέγχοντες βελτίους φανοῦνται,
 ἐπ' αὐτοὺς δὲ ἤξει εὐλογία.
 (26) 41 χεῖλη δὲ φιλήσουσιν ἀποκρινόμενα λόγους ἀγαθούς.
 (27) 42 ἑτοίμαζε εἰς τὴν ἔξοδον τὰ ἔργα σου,
 καὶ παρασκευάζου εἰς τὸν ἀγρόν,
 καὶ πορεύου κατόπισθέν μου
 καὶ ἀνοικοδομήσεις τὸν οἶκόν σου.
 (28) 43 μὴ ἴσθι ψευδὴς μάρτυς ἐπὶ σὸν πολίτην,
 μηδὲ πλατύνου σοῖς χεῖλεσιν.
 (29) 44 μὴ εἴπῃς ὅτι τὸν τρόπον ἐχρήσατό μοι χρῆσθαι αὐτῷ,
 τίσομαι δὲ αὐτὸν ἃ με ἠδίκησεν.
 (30) 45 ὥσπερ γεώργιον ἀνὴρ ἄφρων,
 καὶ ὥσπερ ἀμπελὼν ἄνθρωπος ἐνδεὴς φρενῶν.
 (31) 46 ἂν ἀφῇς αὐτόν, χερσωθήσεται
 καὶ χορτομανήσει ὅλος, καὶ γίνεται ἐκλελειμμένος,
 οἱ δὲ φραγμοὶ τῶν λίθων αὐτοῦ κατασκάπτονται.
 (32) 47 ὕστερον ἐγὼ μετενόησα,
 ἀπέβλεψα τοῦ ἐκλέξασθαι παιδεῖαν.
 (33) 48 ὀλίγον νυστάζω, ὀλίγον δὲ καθυπνῶ,
 ὀλίγον δὲ ἐναγκαλίζομαι χερσὶν στήθῃ.
 (34) 49 ἂν δὲ τοῦτο ποιῇς, ἤξει προπορευομένη ἡ πενία σου,
 καὶ ἡ ἐνδειά σου ὥσπερ ἀγαθὸς δρομεύς.
 (15) 50 Ὡ γὲ βδέλλη τρεῖς θυγατέρες ἦσαν ἀγαπήσει ἀγαπώμεναι,
 καὶ αἱ τρεῖς αὗται οὐκ ἐνεπίπλασαν αὐτήν.
 καὶ ἡ τετάρτη οὐκ ἠρκέσθη εἰπεῖν Ἰκανόν.
 (16) 51 ἄδης καὶ ἔρως γυναῖκός
 καὶ τάρταρος καὶ γῆ οὐκ ἐμπιπλαμένη ὕδατος
 καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ οὐ μὴ εἴπωσιν Ἄρκει.
 (17) 52 ὁφθαλμὸν καταγελῶντα πατὴρ καὶ ἀτιμάζοντα γῆρας μητρός,
 ἐκκόψαισαν αὐτὸν κόρακες ἐκ τῶν φαραγγῶν,
 καὶ καταφάγοισαν αὐτὸν νεοσσοὶ ἀετῶν.

40 ευλογία] + αγαθη N^{c.a} AC41 αγαθους] σοφους N^{c.a} AC

42 αγρον] NAC

+ σου N^{c.a}44 με] μα A* (μαι A¹)

45 αμπελος C

46 εκλελειμμενος

3abC 47 επεβλεψα N^{c.a}C | παιδιαν N48 om δε 1° N

49 ποιης] ο sup

as B² ποιησις N | om σου 2° AC

50 βδελλι C | ενεμπιπλασαν A

51 αδης]

ρης A* (αδ. A^{a2}) | εμπιπλαμενη C | πυρ και υδωρ C | επωσιν C* (ειπ. C²)2 εκκοψαισαν BabNC (-ψεσαν B*)] εκκολαψαισαν A | αυτον 1° αυτην A | αυ-τον 2°] αυτην A* (-τον A²)

- B 53 τρία δέ ἐστιν ἀδύνατά μοι νοῆσαι, καὶ τὸ τέταρτον οὐκ ἐπι- 53 (18)
γνώσκω.
- 54 ἔχνη αἰετοῦ πετομένου, 54 (19)
καὶ ὁδοὺς ὄφεως ἐπὶ πέτρας,
καὶ τρίβους νηὸς ποντοπορούσης,
καὶ ὁδοὺς ἀνδρὸς ἐν νεότητι.
- 55 τοιαύτη ὁδὸς γυναικὸς μοιχαλίδος, 55 (20)
ἣ ὅταν πράξῃ, ἀπονιψαμένη οὐδέν φησιν πεπραχέναι
ἄτοπον.
- ¶ C 56 διὰ τριῶν σείεται ἡ γῆ, 56 (21)
τὸ δέ τέταρτον οὐ δύναται φέρειν.
- 57 ἐὰν οἰκέτης βασιλεύσῃ, 57 (22)
καὶ ἄφρων πλησθῇ σιτίων,
- 58 καὶ οἰκέτις ἐὰν ἐκβάλῃ τὴν ἑαυτῆς κυρίαν, 58 (23)
καὶ μισητὴ γυνὴ ἐὰν τύχῃ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ.
- 59 τέσσαρα δέ ἐλάχιστα ἐπὶ τῆς γῆς, 59 (24)
ταῦτα δέ ἐστιν σοφώτερα τῶν σοφῶν.
- 60 οἱ μύρμηκες οἷς μὴ ἔστιν ἰσχύς, 60 (25)
καὶ ἐτοιμάζονται θέρουσ τὴν τροφήν.
- 61 καὶ οἱ χοιρογρύλλιοι, ἔθνος οὐκ ἰσχυρόν, 61 (26)
οἱ ἐποίησαντο ἐν πέτραις τοὺς ἑαυτῶν οἴκους.
- 62 ἀβασιλευτόν ἐστιν ἡ ἀκρίς, 62 (27)
καὶ στρατεύει ἀφ' ἐνὸς κελεύσματος εὐτάκτως.
- 63 καὶ καλαβώτης χερσὶν ἐρειδόμενος καὶ εὐάλωτος ὢν, 63 (28)
κατοικεῖ ἐν ὀχυρώμασιν βασιλέων.
- 64 τρία δέ ἐστιν ἃ εὐδῶς πορεύεται, 64 (29)
καὶ τέταρτον ὃ καλῶς διαβαίνει.
- 65 σκύμνος λέοντος ἰσχυρότερος κτηνῶν, 65 (30)
ὃς οὐκ ἀποστρέφεται οὐδὲ καταπτήσσει κτήνος,
- 66 καὶ ἀλέκτωρ ἐν περιπατῶν θηλείαις εὐψυχος, 66 (31)
καὶ τράγος ἡγούμενος αἰπολίου,
καὶ βασιλεὺς δημηγορῶν ἐν ἔθνει.
- 67 ἐὰν πρόῃ σεαυτὸν ἐν εὐφροσύνῃ, 67 (32)
καὶ ἐκτείνῃς τὴν χεῖρά σου μετὰ μάχης, ἀτιμασθήσῃ.

NA C 54 νηος] νηως NA C 55 φησι C 58 οικετης NA 59 τεσσαρα
B² | δε 1° + εστιν NA A 61 χοιρογρυλλιοι NA] χοιρογυλιοι B χυρο-
γρυλλιοι NA 62 εκστρατενει A 63 βασιλεως NA 64 om δε NA* (hab
NA) | πορευονται A | τεταρτον] pr το NA 65 καταπτησει A 66 εμπε-
ριπατων B^b 67 εν ευφροσυνη] εις ευφροσυνην NA

- (33) 68 ἄμελγε γάλα, καὶ ἔσται βούτυρον.
 ἐὰν δὲ ἐκπιέξης μυκτῆρας, ἐξελεύσεται αἷμα·
 ἐὰν δὲ ἐξέλκης λόγους, ἐξελεύσονται κρίσεις καὶ μάχαι.

- (1) 69 Οἱ ἐμοὶ λόγοι εἴρηνται ὑπὸ θεοῦ·
 βασιλέως χρηματισμὸς ὃν ἐπαίδευσεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ.
 (2) 70 τί, τέκνον, τηρήσεις; τί; ῥήσεις θεοῦ·
 πρωτογενές, σοὶ λέγω, υἱέ·
 τί, τέκνον ἐμῆς κοιλίας;
 τί, τέκνον ἐμῶν εὐχῶν;
 (3) 71 μὴ δῶς γυναιξὶ σὸν πλοῦτον,
 καὶ τὸν σὸν νοῦν καὶ βίον εἰς ὑστεροβουλίαν.
 (4) 72 μετὰ βουλῆς πάντα ποίει,
 μετὰ βουλῆς οἶνοπότει.
 οἱ δυνάσται θυμῶδεις εἰσίν,
 οἶνον δὲ μὴ πινέτωσαν·
 (5) 73 ἵνα μὴ πιώντες ἐπιλάβωνται τῆς σοφίας,
 καὶ ὀρθὰ κρίναι οὐ μὴ δύνωνται τοὺς ἀσθενεῖς.
 (6) 74 δίδοτε μέθην τοῖς ἐν λύπαις,
 καὶ οἶνον πίνειν τοῖς ἐν ὀδύναις,
 (7) 75 ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς πενίας, καὶ τῶν πόνων μὴ μνησθώ-
 σιν ἔτι.
 (8) 76 ἄνοιγε σὸν στόμα λόγῳ θεοῦ,
 καὶ κρίνε πάντας ὑγιῶς·
 (9) 77 ἄνοιγε σὸν στόμα καὶ κρίνε δικαίως,
 διακρίνε δὲ πένητα καὶ ἀσθενῆ.

1 Ἄδται αἱ παιδεῖαι Σαλωμῶντος αἱ ἀδιάκριτοι, ἃς ἐξεγράψαντο
 οἱ φίλοι Ἐζεκίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας.

2 Ὁ δόξα θεοῦ κρύπτει λόγον,
 δόξα δὲ βασιλέως τιμᾷ πράγματα.

68 εσται] εσθε N* (εστε N^{c.a}) | μυκτῆρα N | ἐξέλκης] ἐξελκυσῆς N | κρίσεις N N^A
 70 om τι 1° N* (hab N^{c.a}) | om τηρήσεις N^{c.a} 71 γυναιξιν N^A | σον 1°
 72 θυμῶδει B* (-δεῖς B^{ab}) | om δε A 73 ἐπιλαμβάνεται] ἐπιλαθων
 ζ* (-νται N^{c.a}) ἐπιλαμβάνονται (sic) A | κρίναι] κρίνειν A 75 πονων] ποδων
 ζ* (πον. N¹) | μνησθῶσιν B* (μνησθ. B^{ab}) 77 κρίνε] διακρίνε N κρίναι
 A | om δε N XXV 1 παιδεῖαι] παροιμαὶ N^{c.a} A | Σαλωμωντος N
 Σολομωντος A 2 πράγματα] προσταγματα B^cA

- Ε 3 οὐρανὸς ὑψηλός, γῇ δὲ βαθεΐα, 3
 καρδία δὲ βασιλέως ἀνεξέλεγκτος.
 4 τύπτε ἀδόκιμον ἀργύριον, 4
 καὶ καθαρισθήσεται καθαρὸν ἅπαν·
 5 κτείνει ἀσεβεῖς ἐκ προσώπου βασιλέως, 5
 καὶ κατορθώσει ἐν δικαιοσύνῃ ὁ θρόνος αὐτοῦ.
 6 μὴ ἀλαζονεύου ἐνώπιον βασιλέως, 6
 μηδὲ ἐν τόποις δυναστῶν ὑφίστασο·
 7 κρείσσον γάρ σοι τὸ ῥηθῆναι Ἀνάβαινε πρὸς μέ, 7
 ἢ ταπεινώσαι σε ἐν προσώπῳ δυνάστου.
 ἂ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου λέγε.
 8 μὴ πρόσπιπτε εἰς μάχην ταχέως, 8
 ἵνα μὴ μεταμεληθῇς ἐπ' ἐσχάτῳ,
 ἥνίκα ἂν σε ὀνειδίσῃ ὁ σὸς φίλος.
 9 ἀναχώρει εἰς τὰ ὀπίσω, μὴ καταφρόνει, 9
 10 μὴ σε ὀνειδίσῃ μὲν ὁ φίλος· 10
 ἡ δὲ μάχη σου καὶ ἡ ἔχθρα οὐκ ἀπέσται,
 ἀλλ' ἔσται σοι ἴση θανάτῳ.
 10a χάρις καὶ φιλία ἐλευθεροί, 10a
 ὡς τήρησον σεαυτῷ, ἵνα μὴ ἐπονεΐδιστος γένη,
 ἀλλὰ φύλαξον τὰς ὁδοὺς σου εὐσυναλλάκτως.
 11 μῆλον χρυσοῦν ἐν ὀρμίσκῳ σαρδίου, 11
 οὕτως εἰπεῖν λόγον.
 12 εἰς ἐνώτιον χρυσοῦν καὶ σάρδιον πολυτελὲς δέδεται, 12
 λόγος σοφὸς εἰς εὐήκοον οὖς.
 13 ὥσπερ ἔξοδος ἐν ἀμῆτῳ κατὰ καῦμα ὠφελεῖ, 13
 οὕτως ἄγγελος πιστὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτόν·
 ψυχὰς γὰρ τῶν αὐτῷ χρωμένων ὠφελεῖ.
 14 ὥσπερ ἄνεμοι καὶ νέφη καὶ ὑετοὶ ἐπιφανέστατα, 14
 οὕτως ὁ καυχώμενος ἐπὶ δόσει ψευδεῖ.
 15 ἐν μακροθυμίᾳ εὐοδία βασιλεῦσιν, 15
 γλῶσσα δὲ μαλακὴ συντρίβει ὅσα.
 16 μέλι εὐρὼν φάγε τὸ ἱκανόν, 16

ΝΑ 4 τυπτε] κρυπτε Α 6 δυνατων Ν* (-στων Ν^{c.a}) 7 το ρηθῆναι
 σοι ΝΑ | ταπεινωσαι] ταπεινωθῆναι Ν | ἰδον Α 8 ἐσχάτῳ] ΝΑ | αν]
 pr δ Α | om sos Α 10 om σου Ν | ἐχθρα] + σου Ν 11 χρυσεον
 Α | λογον] + επι αρμοζουσιν Ν^{c.a} 12 om και Ν^{c.a} Α 13 ἐξοδος] +
 χιονος ΝΑ 14 ἐπιφανεστατοι Ν^{c.a} Α | οι καυχωμενοι Β^{ab} ΝΑ

μή ποτε πλησθεὶς ἐξεμέσης.

B

¹⁷ σπάνιον εἶσαγε σὸν πόδα πρὸς σεαυτοῦ φίλον,

μή ποτε πλησθεὶς σου μισήσῃ σε.

¹⁸ ῥόπαλον καὶ μάχαιρα καὶ τόξευμα ἀκιδωτόν,

οὕτως καὶ ἀνὴρ ὁ καταμάρτυρῶν τοῦ φίλου αὐτοῦ μαρτυρίαν
ψευδῆ·

¹⁹ ὁδὸς κακοῦ καὶ ποὺς παρανόμου ὀλεῖται ἐν ἡμέρᾳ κακῇ.

²⁰ ὥσπερ ὄξος ἔλκει ἀσύμφορον,

οὕτως προσπεσὸν πάθος ἐν σώματι καρδίαν λυπεῖ.

^{20a} ὥσπερ σῆς ἐν ἱματίῳ καὶ σκώλῃξ ξύλῳ,

οὕτως λύπη ἀνδρὸς βλάπτει καρδίαν.

²¹ εἰς πεινᾶ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν,

εἰς διψᾶ, πότιζε αὐτόν·

²² τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ,

ὁ δὲ Κύριος ἀνταποδώσει σοι ἀγαθά.

²³ ἄνεμος βορέας ἐξεγείρει νέφη,

πρόσωπον δὲ ἀναιδὲς γλῶσσαν ἐρεθίζει.

²⁴ κρεῖττον οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας δώματος

ἢ μετὰ γυναῖκός λοιδόρου ἐν οἰκίᾳ κοινῇ.

²⁵ ὥσπερ ὕδωρ ψυχρὸν ψυχῇ διψώσῃ προσηγνές,

οὕτως ἀγγελία ἀγαθὴ ἐκ γῆς μακρόθεν.

²⁶ ὥσπερ εἴ τις πηγὴν φράσσοι καὶ ὕδατος ἔξοδον λυμαίνοντο,

οὕτως ἄκοσμον δίκαιον πεπτωκέναι ἐνώπιον ἀσεβοῦς.

²⁷ ἐσθίειν μέλι πολὺ οὐ καλόν,

τιμᾶν δὲ χρὴ λόγους ἐνδόξους.

²⁸ ὥσπερ πόλις τὰ τείχη καταβεβλημένη καὶ ἀτείχιστος,

οὕτως ἀνὴρ ὃς οὐ μετὰ βουλῆς τι πράσσει.

¹ ὥσπερ δρόσος ἐν ἀμῆτι καὶ ὥσπερ ὑετὸς ἐν θέρει,

οὕτως οὐκ ἔστιν ἄφρονι τιμή.

16 πλησθεῖς] ἐμπλησθεῖς N

17 εἰσαγαγε N | σεαυτου] pr τον NA | NA

μισήσει A 18 ροπανον N* (ροπαλον N^{c.a}) | ακιδωτον] ακηλιδωτον N^{c.a}A |

m και 3° N^{c.a} | ανηρ] pr ο A | καταμαρτυρων] + κατα A | αυτου] εαυτου A

9 οδους A 20 om εν NA 20a om εν N | βλαπτει] βαπτει N*

βλ. N^{c.a}) 21 ψωμιζε] τρεφε NA 22 ποιων] ποιησας N* (ποιων N^{c.a}) |

m πυρος A | της κεφαλης N* (την κεφαλην N^{c.a}) | ανταποδωσει] ανταπο-

ειδωσει A 23 βορρεας B^{b?c?} 24 κρισσον A 25 διψωση]

ωση N* (διψ. N^{c.a}) 26 λοιμαιοιτο B* (λυμ. B^b) 28 πολι N*

πολις N^{c.a})

- Β ² ὥσπερ ὄρνεα πέταται καὶ στρουθοί,
 οὕτως ἀρὰ ματαία οὐκ ἐπελεύσεται οὐδενί.
³ ὥσπερ μᾶστιξ ἱππῶ καὶ κέντρον ὄνῳ,
 οὕτως ῥάβδος ἔθνει παρανόμφ.
⁴ μὴ ἀποκρίνου ἄφρονι πρὸς τὴν ἐκείνου ἀφροσύνην,
 ἵνα μὴ ὅμοιοι γένῃ αὐτῷ.
⁵ ἀλλὰ ἀποκρίνου ἄφρονι κατὰ τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ,
 ἵνα μὴ φαίνεται σοφὸς παρ' ἑαυτῷ.
⁶ ἐκ τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν ὄνειδος ποιεῖται
 ὁ ἀποστείλας δι' ἀγγέλου ἄφρονος λόγον.
⁷ ἀφελοῦ πορείαν σκελῶν
 καὶ παρανομίαν ἐκ στόματος ἀφρόνων.
⁸ ὃς ἀποδесμεύει λίθον ἐν σφενδόνη,
 ὅμοιός ἐστιν τῷ διδόντι ἄφρονι δόξαν.
⁹ ἄκανθαι φύονται ἐν χειρὶ μεθύσου,
 δουλεία δὲ ἐν χειρὶ τῶν ἀφρόνων.
¹⁰ πολλὰ χειμάζεται πᾶσα σὰρξ ἀφρόνων,
 συντρίβεται γὰρ ἡ ἔκστασις αὐτῶν.
¹¹ ὥσπερ κύων ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἔμετον καὶ μισητὸς
 γένηται,
 οὕτως ἄφρων τῇ ἑαυτοῦ κακίᾳ ἀναστρέψας ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ
 ἁμαρτίαν.
^{11a} ἔστιν αἰσχύνῃ ἐπάγουσα ἁμαρτίαν,
 καὶ ἔστιν αἰσχύνῃ δόξα καὶ χάρις.
¹² εἶδον ἄνδρα δόξαντα παρ' ἑαυτῷ σοφὸν εἶναι,
 ἐλπίδα μέντοι ἔσχεν μᾶλλον ἄφρων αὐτοῦ.
¹³ λέγει ὀκνηρὸς ἀποστελλόμενος εἰς ὁδὸν
 Λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς.
¹⁴ ὥσπερ θύρα στρέφεται ἐπὶ τοῦ στρόφιγγος,
 οὕτως ὀκνηρὸς ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ.
¹⁵ κρύψας ὀκνηρὸς τὴν χεῖρα ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ
 οὐ δυνήσεται ἐπενεγκεῖν ἐπὶ στόμα.

NA XXVI 2 πετάνται Α 4 προς] κατα Α 5 κατα] προς
 6 εαυτου] αυτου Ν | ο αποστειλας] om ο Ν* (pr ο Ν¹ mg sinistr) 7 πορεία
 πορνιαν Ν* (ποριαν Ν^{c.a}) 8 διδουντι Ν 9 μεθυσου] pr του ΝΑ | δο
 λια Ν 11 εαυτου εμετον] εμ. αυτου Α | αναστρεψας κακια Ν 12 ιδ.
 Α | εσχε Ν* (εσχεν Ν^{c.a}) | αφρων μαλλον Α 13 οδοις] + εν δε ταις πλ
 τειαις (-ταις Ν) φονευται Β^b (mg) ΝΑ 14 του στροφιγγο] τω στροφιγγι
 15 δυνησεται] δυναται ΝΑ | επι στομα] επι το στομα Ν^{c.a} εις το στ. Α

- 16 σοφώτερος ἑαυτῷ ὀκνηρὸς φαίνεται
τοῦ ἐν πλησμονῇ ἀποκομίζοντος ἀγγελίαν.
- 17 ὥσπερ ὁ κρατῶν κέρκου κυνός,
οὕτως ὁ προεστὼς ἀλλοτρίας κρίσεως.
- 18 ὥσπερ οἱ ἰώμενοι προβάλλουσιν λόγους εἰς ἀνθρώπους,
ὁ δὲ ἀπαντήσας τῷ λόγῳ πρῶτος ὑποσκελισθήσεται.
- 19 οὕτως πάντες οἱ ἐνεδρεύοντες τοὺς ἑαυτῶν φίλους,
ὅταν δὲ ὀραθῶσιν, λέγουσιν ὅτι Παίζων ἔπραξα.
- 20 ἐν πολλοῖς ξύλοις θάλλει πύρ,
ὅπου δὲ οὐκ ἔστιν δίθυμος, ἡσυχάζει μάχη.
- 21 ἔσχάρα ἀνθραξιν καὶ ξύλα πυρί,
ἀνὴρ δὲ λοιδόρος εἰς ταραχὴν μάχης.
- 22 λόγοι κερκώπων μαλακοί,
οὔτοι δὲ τύπτουσιν εἰς ταμεῖα σπλάγχνων.
- 23 ἀργύριον διδόμενον μετὰ δόλου ὥσπερ ὄστρακον ἡγητέον.
§ C
ἡ χεὶρ λεία καρδίαν καλύπτει λυπηράν.
- 24 χεῖλεσιν πάντα ἐπινεύει ἀποκλαιόμενος ἐχθρούς,
ἐν δὲ τῇ καρδίᾳ τεκταίνεται λόγους.
- 25 ἔάν σου δέηται ὁ ἐχθρὸς μεγάλῃ τῇ φωνῇ, μὴ πεισθῇς.
ἐπτα γὰρ πονηρίαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ.
- 26 ὁ κρύπτων ἔχθραν συνίστησιν δόλον,
ἐνκαλύπτει δὲ τὰς ἑαυτοῦ ἀμαρτίας εὐγνωστος ἐν συνε-
δρίοις.
- 27 ὁ ὀρύσσων βόθρον τῷ πλησίον ἐμπεσεῖται εἰς αὐτόν.
ὁ δὲ κυλίων λίθον ἐφ' ἑαυτὸν κυλίει.
- 28 γλώσσα ψευδῆς μισεῖ ἀλήθειαν,
στόμα δὲ ἄστεγον ποιεῖ ἀκαταστασίας.
- 1 μὴ καυχῶ τὰ εἰς αὔριον,
οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται ἡ ἐπιούσα.

16 οκνηρος εαυτω Α 18 ιωμενοι] πιρωμενοι N^{c.a} | προβαλλουσι N NAC
19 ουτω N | οραθωσιν] φοραθωσιν N^{c.a} φωραθωσιν Α 20 διθυμος] οξυθυμος
N^{c.a} Α 21 ανθραξι N 22 κερκωπων] κεκωρων B* | ταμεια Bab
(ταμια B*N*) | ταμεια Α | σπλαγχνων] κοιλιας N^{c.a} 23 λεια] δολια N
24 χειλεσι C | αποκλαιομενος] pr o A | εχθρους] εχθρος BabAC | τη καρδια]
om τη N | λογους] δολους Babmg Aa² C δολος Α* 25 πεισθης] + αυτω
AC | γαρ] + εισιν Babmg NA + εισι C | ψυχη] καρδια AC 26 συνιστησι
C | ενκαλυπτει (εγκ. Bab) B*N^{c.a}] συνκαλυπτει N* εκκαλυπτει AC | συνε-
δριοις B^b (-δρειοις B*N*)] συνεδριω N^{c.a} AC 27 ορυσσων N* (-σων
N¹fort c.a.) | βοθρον] βοθυρον N | εαυτον] εαυτου C 28 ποιει] μοιει (sic)
Α* vid

- B 2 ἐγκωμιαζέτω σε ὁ πέλας καὶ μὴ τὸ σὸν στόμα, 2
 ἀλλότριος καὶ μὴ τὰ σὰ χεῖλη.
 3 βαρὺ λίθος καὶ δυσβάστακτον ἄμμος, 3
 ὄργῃ δὲ ἄφρονος βαρυτέρα ἄμφοτέρων.
 4 ἀνελεῖμων θυμὸς καὶ ὀξεία ὄργῃ, 4
 ἀλλ' οὐδένα ὑφίσταται ζῆλος.
 5 κρείσσους ἔλεγχαι ἀποκεκαλυμμένοι κρυπτομένης φιλίας. 5
 6 ἀξιοπιστότερα ἐστὶν τραύματα φίλου 6
 ἢ ἐκούσια φιλήματα ἐχθροῦ.
 7 ψυχὴ ἐν πλησμονῇ οὐσα κηρίοις ἐμπαίζει, 7
 ψυχῇ δὲ ἐν ἐνδεῇ καὶ τὰ πικρὰ γλυκέα φαίνεται.
 8 ὥσπερ ὅταν ὄρνεον καταπετασθῇ ἐκ τῆς ἰδίας νοσσιᾶς, 8
 οὕτως ἄνθρωπος δουλοῦται ὅταν ἀποξενωθῇ ἐκ τῶν ἰδίων
 τόπων.
 9 μύροις καὶ οἴνοις καὶ θυμιάσιν τέρπεται καρδία, 9
 καταρήγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων ψυχὴ.
 10 φίλον σὸν ἢ φίλον πατρῶν μὴ ἐγκαταλίπῃς, 10
 εἰς δὲ τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ σου μὴ εἰσέλθῃς ἀτυχῶν.
 κρείσσων φίλος ἐγγὺς ἢ ἀδελφὸς μακρὰν οἰκῶν.
 11 Σοφὸς γίνου, υἱέ, ἵνα σου εὐφραίνηται ἡ καρδία, 11
 καὶ ἀπόστρεψον ἀπὸ σοῦ ἐπονειδίστους λόγους.
 12 πανοῦργος κακῶν ἐπερχομένων ἀπεκρύβῃ, 12
 ἄφρονες δὲ ἐπελθόντες ζημίαν τίσουσιν.
 13 ἀφελοῦ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, παρῆλθεν γάρ· 13
 ὑβριστῆς ὅστις τὰ ἀλλότρια λυμαίνεται.
 14 ὃς ἂν εὐλογῇ φίλον τὸ πρῶι μεγάλη τῇ φωνῇ, 14
 καταρωμένου οὐδὲν διαφέρειν δόξει.
 15 σταγόνες ἐκβάλλουσιν ἄνθρωπον ἐν ἡμέρᾳ χειμερινῇ ἐκ τοῦ 15
 οἴκου·

ΝΑC XXVII 2 το πέλας A 4 ουδενα] ουδεν AC | υφιστατο C 5 αποκε-
 καλυμμενοι] αποκαλυπτομενοι AC 6 om εστιν AC 7 om εν 2° Ν^{c.a} AC |
 γλυκια ΝΑC (-κεια) | φαίνεται] φερεi Ν* (φενεται Ν^{c.a}) 8 ορνεον οταν
 AC | δουλουται] καταδουλουται C 9 και 2°] θαι Α* (και Α^{a?}) | θυμασιν Ν
 θυμαμασι C | καταρρηγνυται A | συμπτωματος ΝC 10 η 1°] και Α |
 εγκαταλειπης AC | κρεισσων] κρισσον ΝΑ | om η 2° Ν* (hab Ν^{c.a}) 11 σου
 ευφραινηται] ευφραινηται (-τε Ν) σου ΝΑ ευφρ. μου C 12 επελθοντες]
 ελθοντες Α παρελθοντες C 13 post γαρ distinx AC | λυμαίνεται B^b]
 λοιμαινεται Β*ΝΑ (λοιμενετε) C 14 διαφερει Α | δοξη C 15 ημερα]
 ημερ sup ras 3 fort litt B² | οικου 1°] + αυτου AC

ὡσαύτως καὶ γυνὴ λοῖδορος ἐκ τοῦ ἰδίου οἴκου.

16 ¹⁶βορέας σκληρὸς ἄνεμος,

ὀνόματι δὲ ἐπιδέξιος καλεῖται.

17 ¹⁷σίδηρος σίδηρον ὀξύνει,

ἄνῃρ δὲ παροξύνει πρόσωπον ἑταίρου.

18 ¹⁸ὃς φυτεύει συκὴν φάγεται τοὺς καρποὺς αὐτῆς,

ὃς δὲ φυλάσσει τὸν ἑαυτοῦ κύριον τιμηθήσεται.

19 ¹⁹ὥσπερ οὐχ ὅμοια πρόσωπα προσώποις,

οὕτως οὐδὲ αἱ διάνοιαι τῶν ἀνθρώπων.

20 ²⁰ἄθης καὶ ἀπώλεια οὐκ ἐμπίμπλονται,

ὡσαύτως καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπληστοί.

20 a ^{20a}βδέλυγμα Κυρίῳ στηρίζων ὀφθαλμόν,

καὶ οἱ ἀπαίδευτοι ἀκρατεῖς γλώσση.

21 ²¹δοκίμιον ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ πύρωσις,

ἄνῃρ δὲ δοκιμάζεται διὰ στόματος ἐγκωμιαζόντων αὐτόν.

21 a ^{21a}καρδιά ἀνόμου ἐκζητεῖ κακά,

καρδιά δὲ εὐθὴς ζητεῖ γινῶσιν.

22 ²²ἐν μαστιγοῖς ἄφρονα ἐν μέσῳ συνεδρίου ἀτιμάζων,

οὐ μὴ περιέλῃς τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ.

23 ²³Γνωστῶς ἐπιγνώσῃ ψυχὰς ποιμνίου σου,

καὶ ἐπιστήσεις καρδίαν σου σαῖς ἀγέλαις.

24 ²⁴ὅτι οὐ τὸν αἰῶνα ἀνδρὶ κράτος καὶ ἰσχύς,

οὐδὲ παραδίδωσιν ἐκ γενεᾶς εἰς γενεάν.

25 ²⁵ἐπιμελοῦ τῶν ἐν τῷ πεδίῳ χλωρῶν καὶ κερεῖς πόαν,

καὶ σύναγε χόρτον ὀρινόν, ²⁶ἵνα ἔχῃς πρόβατα εἰς ἱματισμόν.

26 ²⁶τίμα πεδίον, ἵνα ᾧσιν σοι ἄρνες.

27 ²⁷υἱέ, παρ' ἐμοῦ ἔχεις ῥήσεις ἰσχυρὰς εἰς τὴν ζωὴν σου

καὶ εἰς τὴν ζωὴν σῶν θεραπόντων.

1 ¹Φεύγει ἀσεβὴς μηδενὸς διώκοντος,

δίκαιος δὲ ὥσπερ λέων πέποιθεν.

15 εκ 2^ο] απο Ν 16 βορρεας Bab 17 παροξυνει] παροξυνον Ν* (-νι Ν^{ca}) | ΝAC
 εταιρου] ετερον AC 18 τιμηθησεται C 19 διανοιαι] καρδιαi Ν^{ca} AC +
 ομοιαι Ν* (om Ν^{ca}) | ανθρωπων] + ομοιαι C 20 απωλεια Ν | ενπιμπλονται A
 21 αργυριω AC | χρυσιω AC | om αυτον Ν* (hab Ν^{ca}) 21 a ζητει] εκζητει
 ΝAC 22 αφρονα] pr τον Ν^{ca} AC | συνεδριω AC 23 ποιμνιων C | επι-
 στησης A 24 αιωνανδρι C | εκ γενεας εις γενεαν] εις γενεας και γενεας
 A εις γενεας και γενεαν C 25 χλωρω Α* vid | ποαν] ποιαν A | συναγε]
 συναγαγε AC | ορεινον B^b 27 των Ν

- B 2 δι' ἁμαρτίας ἀσεβῶν κρίσεις ἐγείρονται, 2
 ¶ C ἀνὴρ δὲ πανούργος κατασβέσει αὐτάς. 3
 3 ἀνδρείος ἐν ἀσεβείαις συκοφαντεῖ πτωχοῦς. 3
 ὥσπερ ὑετὸς λάβρος καὶ ἀνωφελής,
 4 οὕτως οἱ ἐγκαταλιπόντες τὸν νόμον ἐγκωμιάζουσιν ἀσέβειαν. 4
 οἱ δὲ ἀγαπῶντες τὸν νόμον περιβάλλουσιν ἑαυτοῖς τείχος.
 5 ἄνδρες κακοὶ οὐ συνήσουσιν κρίμα, 5
 οἱ δὲ ζητοῦντες τὸν κύριον συνήσουσιν ἐν παντί.
 6 κρείσσων πτωχὸς πορευόμενος ἐν ἀληθείᾳ πλουσίου ψευδοῦς. 6
 7 φυλάσσει νόμον υἱὸς συνετός, 7
 ὃς δὲ ποιμαίνει ἀσωτίαν ἀτιμάζει πατέρα.
 8 ὁ πληθύνων τὸν πλοῦτον αὐτοῦ μετὰ τόκων καὶ πλεονασ- 8
 μῶν
 τῷ ἐλεῶντι πτωχοὺς συνάγει αὐτόν.
 9 ὁ ἐκκλίνων τὸ οὖς αὐτοῦ μὴ εἰσακοῦσαι νόμον, 9
 καὶ αὐτὸς τὴν προσευχὴν αὐτοῦ ἐβδέλυκται.
 10 ὃς πλανᾷ εὐθεῖς ἐν ὁδῷ κακῇ 10
 εἰς διαφθοράν αὐτὸς ἐμπεσεῖται,
 οἱ δὲ ἄνομοι διελεύσονται ἀγαθὰ
 καὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς αὐτά.
 11 σοφὸς παρ' ἑαυτῷ ἀνὴρ πλούσιος, 11
 πένης δὲ νοήμων καταγνώσεται αὐτοῦ.
 12 διὰ βοήθειαν δικαίων πολλὴ γίνεται δόξα, 12
 ἐν δὲ τόποις ἀσεβῶν ἀλίσκονται ἄνθρωποι.
 13 ὁ ἐπικαλύπτων ἀσέβειαν ἑαυτοῦ οὐκ εὐδοθήσεται, 13
 ὁ δὲ ἐξηγούμενος ἐλέγχους ἀγαπηθήσεται.
 14 μακάριος ἀνὴρ ὃς καταπτήσκει πάντα δι' εὐλάβειαν, 14
 ὁ δὲ σκληρὸς τὴν καρδίαν ἐμπεσεῖται κακοῖς.
 15 λέων πεινῶν καὶ λύκος διψῶν 15
 ὃς τυραννεῖ πτωχὸς ὢν ἔθνους πενιχροῦ.
 16 βασιλεὺς ἐνδεὴς προσόδων μέγας συκοφάντης, 16

HAC XXVIII 2 δι' δια AC | κρίσις B 4 ἐγκαταλειποντες A | ἐγκωμια-
 ζουσιν] pr και B* (om B^{c,a}) 5 συνήσουσιν 10] νοήσουσιν BabB 6 εν
 αληθεια πλουσιου] εν αλ. πλουσιο sup ras B¹fort om εν αληθεια B* (hab B^{c,a}):
 πλουσιους B* (-σιου B¹) 7 νομους B* (νομον B¹) | πατερα] + αυτου
 B^{c,a} A 8 πλεονασμων] pr με B* (om B¹) | ελεουντι BabBA 9 μη]
 pr του A 10 αγαθα] pr εις A αγαθας A 12 βοηθιαν B 13 εαυτου]
 αυτου BA 14 om δι B* (hab B^{c,a}) | ευλαβιαν B* (-βειαν B^{ab})
 15 πίνων (sic) B^b | εθνου A 16 προσοδων] χρηματων B^{c,a}

ὁ δὲ μισῶν ἀδικίαν μακρὸν χρόνον ζήσεται.

17 ¹⁷ ἄνδρα τὸν ἐν αἰτίᾳ φόνου ὁ ἐγγνώμενος
φυγὰς ἔσται καὶ οὐκ ἐν ἀσφαλείᾳ.

17 a ^{17 a} παίδευσεν υἱὸν καὶ ἀγαπήσει σε,
καὶ δώσει κόσμον τῇ σῇ ψυχῇ.
οὐ μὴ ὑπακούσης ἔθνει παρανόμῳ.

18 ¹⁸ ὁ πορευόμενος δικαίως βεβοήθηται,
ὁ δὲ σκολιαῖς ὁδοῖς πορευόμενος ἐμπλακήσεται.

19 ¹⁹ ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν πλησθήσεται ἄρτων,
ὁ δὲ διώκων σχολὴν πλησθήσεται πενίας.

20 ²⁰ ἀνὴρ ἀξιώπιστος πολλὰ εὐλογηθήσεται,
ὁ δὲ κακὸς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται.

21 ²¹ ὁς οὐκ αἰσχύνεται πρόσωπα δικαίων οὐκ ἀγαθός,
ὁ τοιοῦτος ψωμοῦ ἄρτου ἀποδώσεται ἄνδρα.

22 ²² σπεύδει πλουτεῖν ἀνὴρ βάσκανος,
καὶ οὐκ οἶδεν ὅτι ἐλεήμων κρατήσει αὐτοῦ.

23 ²³ ὁ ἐλέγχων ἀνθρώπου ὁδοὺς
χάριτας ἔξει μᾶλλον τοῦ γλωσσοχαριτοῦντος.

24 ²⁴ ὁς ἀποβάλλεται πατέρα ἢ μητέρα καὶ δοκεῖ μὴ ἁμαρτάνειν,
οὗτος κοινωνός ἐστιν ἀνδρὸς ἀσεβοῦς.

25 ²⁵ ἄπιστος ἀνὴρ κρίνει εἰκῇ,
ὁς δὲ πέποιθεν ἐπὶ Κύριον ἐν ἐπιμελείᾳ ἔσται.

26 ²⁶ ὁς πέποιθεν θρασεῖα καρδίᾳ, ὁ τοιοῦτος ἄφρων.
ὁς δὲ πορεύεται σοφία σωθήσεται.

27 ²⁷ ὁς δίδωσιν πτωχοῖς οὐκ ἐνδεηθήσεται,
ὁς δὲ ἀποστρέφει τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ
ἔσται.

28 ²⁸ ἐν τόποις ἀσεβῶν στένουσι δίκαιοι,
ἐν δὲ τῇ ἐκείνων ἀπωλείᾳ πληθυνθήσονται δίκαιοι.

1 ¹ κρείσσων ἀνὴρ ἐλέγχων ἀνδρὸς σκληροτραχήλου,
ἐξαπίνης γὰρ φλεγόμενου αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἴσους.

2 ² ἐγκωμιαζομένων δικαίων εὐφρανθήσονται λαοί,

17 ασφαλια B   17 a υπακουσεις B* -σει B^{c.a} -ση A   18 δικαιοι BA
B* (-ως B^{c.a}) | εμπλακησεται] εμπλακησεται sup ras B¹ fort   20 αξιοπιστο-
τερος A   24 αποβαλλεται] αποβιαζεται A   25 απιστος] απληστος
A | os] ο B* (os B^{c.a})   27 πτωχοις] pro ο inst θ B¹ | απορεια B   28 στε-
νουσιν BA | απωλια B   XXIX 1 εστιν] εσται BA   2 εγκωμιαζομενων
δικαιων] εγκωμιαζομενου δε δικαιου A

- B ἀρχόντων δὲ ἀσεβῶν στένουσιν ἄνδρες.
 3 ἄνδρὸς φιλοῦντος σοφίαν εὐφραίνεται πατὴρ αὐτοῦ, 3
 ὃς δὲ ποιμαίνει πόρνas ἀπολεῖ πλοῦτον.
 4 βασιλεὺς δίκαιος ἀνίστησιν χώραν, 4
 ἀνὴρ δὲ παράνομος κατασκάπτει.
 5 ὃς παρασκευάζεται ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἑαυτοῦ φίλου δίκτυον, 5
 περιβάλλει αὐτὸ τοῖς ἑαυτοῦ ποσίν.
 6 ἁμαρτάνοντι ἀνδρὶ μεγάλη παγίς, 6
 δίκαιος δὲ ἐν χαρᾷ καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἔσται.
 7 ἐπίσταται δίκαιος κρίνειν πενιχροῖς, 7
 ὁ δὲ ἀσεβῆς οὐ νοεῖ γινώσιν,
 καὶ πτωχῷ οὐχ ὑπάρχει νοῦς ἐπιγνώμων.
 8 ἄνδρες ἄνομοι ἐξέκαυσαν πόλιν, 8
 σοφοὶ δὲ ἀπέστρεψαν ὀργήν.
 9 ἀνὴρ σοφὸς κρίνει ἔθνη, 9
 ἀνὴρ δὲ φαῦλος ὀργιζόμενος καταγελάται καὶ οὐ κατα-
 πτήσσει.
 10 ἄνδρες αἱμάτων μέτοχοι μισοῦσιν ὅσιον, 10
 οἱ δὲ εὐθεῖς ἐκζητήσουσιν ψυχὴν αὐτοῦ.
 11 ὅλον τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐκφέρει ἄφρων, 11
 σοφὸς δὲ ταμιεύεται κατὰ μέρος.
 12 βασιλέως ἐπακούοντος λόγον ἄδικον, 12
 πάντες οἱ ὑπ' αὐτὸν παράνομοι.
 13 δανιστοῦ καὶ χρεοφιλέτου ἀλλήλοις συνελθόντων, 13
 ἐπισκοπὴν ἀμφοτέρων ποιεῖται ὁ κύριος.
 14 βασιλέως ἐν ἀληθείᾳ κρίνοντος πτωχοῦς, 14
 ὁ θρόνος αὐτοῦ εἰς μαρτύριον κατασταθήσεται.
 15 πληγαὶ καὶ ἔλεγχοι διδῶσιν σοφίαν, 15
 παῖς δὲ πλανώμενος αἰσχύνει γονεῖς αὐτοῦ.
 16 πολλῶν ὄντων ἀσεβῶν πολλαὶ γίνονται ἁμαρτίαι, 16
 οἱ δὲ δίκαιοι ἐκείνων πιπτόντων κατάφοβοι γίνονται.
 17 παίδευε νιόν σου καὶ ἀναπαύσει σε, 17
 καὶ δώσει κόσμον τῇ ψυχῇ σου.

NA 2 ασεβου N* (ασεβων N¹) 3 πατηρ] pr o N^{c,a}A 5 παρασκευεται
 N* (-αζεται N^{c,a}) | περιβαλει N 6 om εν 2° A 7 νοει] συνησει N^{c,a}A |
 νους] γνους N* (νους N¹) 8 ανομοι] λοιμοι A | απεκρυσαν N 10 μι-
 σουσιν] μεισησουσιν N ζητησουσιν A 12 υπακουοντος A 13 δανε-
 στου Ba^{1b} | χρεοφιλετου BabN | αλληλων A | ποιειται αμφοτερων B¹NA
 14 αληθια N 15 πηγαι A* (πλ. Aa¹)

- 18 οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἐξηγητὴς ἔθνει παρανόμῳ, B
 ὁ δὲ φυλάσσω τὸν νόμον μακαριστός.
 19 ᾠ λόγοις οὐ παιδευθήσεται οἰκέτης σκληρός·
 ἐὰν γὰρ καὶ νοήσῃ, ἀλλ' οὐχ ὑπακούσεται.
 20 εἰς ἰδὴς ἄνδρα ταχὺν ἐν λόγοις,
 γίνωσκε ὅτι ἐλπίδα ἔχει μᾶλλον ἄφρων αὐτοῦ.
 21 ὅς κατασπαταλᾷ ἐκ παιδὸς οἰκέτης ἔσται,
 ἔσχατον δὲ ὀδυνηθήσεται ἐφ' ἑαυτῷ.
 22 ἀνὴρ θυμώδης ἐγείρει νεῖκος,
 ἀνὴρ δὲ ὀργίλος ἐξώρυξεν ἁμαρτίας.
 23 ὕβρις ἄνδρα ταπεινοῖ, ὁ δὲ
 τοὺς δὲ ταπεινόφρονας ἐρείδει δόξη Κύριος.
 24 ὅς μερίζεται κλέπτῃ, μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν·
 ἐὰν δὲ ὄρκου προτεθέντος ἀκούσαντες μὴ ἀναγγείλωσιν,
 25 φοβηθέντες καὶ αἰσχυνθέντες ἀνθρώπους ὑπεσκελίσθησαν·
 ὁ δὲ πεποισθὼς ἐπὶ Κυρίῳ εὐφρανθήσεται.
 ἀσέβεια ἀνδρὶ δίδωσιν σφάλμα,
 ὃς δὲ πέποιθεν ἐπὶ τῷ δεσπότῃ σωθήσεται.
 26 πολλοὶ θεραπεύουσιν πρόσωπα ἡγουμένων,
 παρὰ δὲ Κυρίου γίνεται τὸ δίκαιον ἀνδρὶ.
 27 βδέλυγμα δίκαιος ἀνὴρ ἀδίκῳ,
 βδέλυγμα δὲ ἀνόμῳ κατευθύνουσα ὁδός.

- (10) 28 Ἰουδαίκα ἀνδρείαν τίς εὐρήσει;
 τιμωτέρα δὲ ἔστιν λίθων πολυτελῶν ἢ τοιαύτη.
 (11) 29 Ἰουδαίκα ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδία τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς,
 ἡ τοιαύτη καλῶν σκύλων οὐκ ἀπορήσει·
 (12) 30 ἐνεργεῖ γὰρ τῷ ἀνδρὶ ἀγαθὰ πάντα τὸν βίον.
 (13) 31 Ἰουδαίκα ἐρία καὶ λίνον ἐποίησεν εὐχρηστον ταῖς χερσὶν
 αὐτῆς.

- 18 υπαρξει A 19 σκληροτραχηλος N* (-pos N^{1c.a}) | om αλλ A NA
 20 ταχυν] τραχυν Bab | αφρων] pr ο NA 22 εγειρει] ορνυσει NA
 23 ερειδει N^a] εριζει B εγρι N^{c.a} 24 μεριζεται] εριζεται N^a συνμεριζεται
 N^{c.a} | αναγγειλωσι N 25 υπεσκελισθησαν] υποσκελισθησονται A | Κυριω]
 κν A | os δε πεποιθεν] ο δε πεποισως A | δεσποτη] σωτηρι N 27 αδι-
 κω] pr ανδρι Bab NA 28 ανδριαν NA | om η τοιαυτη N 29 θαρρει
 N | αυτη] αυτην NA 30 αγαθα] αγαθον και ου κακον A 31 ευχρη-
 στα A

- B 32 ἐγένετο ὥσεί ναὺς ἐμπορευομένη μακρόθεν 32 (14)
 συνάγει δὲ αὕτη τὸν βίον, 33 καὶ ἀνίσταται ἐκ νυκτῶν. 33 (15)
 καὶ ἔδωκεν βρώματα τῷ οἴκῳ
 καὶ ἔργα ταῖς θεραπαίνας.
 34 θεωρήσασα γεώργιον ἐπρίατο, 34 (16)
 ἀπὸ δὲ καρπῶν χειρῶν αὐτῆς κατεφύτευσεν κτῆμα.
 35 ἀναζωσαμένη ἰσχυρῶς τὴν ὀσφὺν αὐτῆς 35 (17)
 ἤρεισεν τοὺς βραχίονας αὐτῆς εἰς ἔργον.
 36 καὶ ἐγέυσατο ὅτι καλὸν ἐστὶν τὸ ἐργάζεσθαι, 36 (18)
 καὶ οὐκ ἀποσβέννυται ὁ λύχνος αὐτῆς ὅλην τὴν νύκτα.
 37 τοὺς πήχεις αὐτῆς ἐκτείνει ἐπὶ τὰ συμφέροντα, 37 (19)
 τὰς δὲ χεῖρας αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἄτρακτον.
 38 χεῖρας δὲ αὐτῆς διήνοιξεν πένητι, 38 (20)
 καρπὸν δὲ ἐξέτεινεν πτωχῷ.
 39 οὐ φροντίζει τῶν ἐν οἴκῳ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ὅταν που χρονίζῃ, 39 (21)
 πάντες γὰρ οἱ παρ' αὐτῆς ἐνδιδύσκονται.
 40 δισσὰς χλαῖνας ἐποίησεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, 40 (22)
 ἐκ δὲ βύσσου καὶ πορφύρας ἐαυτῇ ἐνδύματα.
 41 περίβλεπτος δὲ γίνεται ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, 41 (23)
 ἥνικα ἂν καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ μετὰ τῶν γερόντων κατοί-
 κων τῆς γῆς.
 42 σινδόνας ἐποίησεν καὶ ἀπέδοτο, 42 (24)
 περιζώματα τοῖς Χαναναίοις.
 43 στόμα αὐτῆς διήνοιξεν προσεχόντως καὶ ἐννόμως, 43 (26)
 καὶ τάξιν ἐστείλατο τῇ γλώσσῃ αὐτῆς.
 44 ἰσχὺν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, 44 (25)
 καὶ εὐφράνθη ἐν ἡμέραις ἐσχάταις.
 45 στεγναὶ διατριβαὶ οἴκων αὐτῆς, 45 (27)
 σῖτα δὲ ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγεν.

NA 32 εγενετο] + δε A | ωσει] ως η Ν* (ωσει N^{c,a}) | ενπορευομενη A | μακραθεν
 N^{c,a} (postea restit -κροθεν) | αυτη] εαυτη Ν* εαυτης N^{c,a} αυτης A | βιον]
 πλουτον N^{c,a} A 33 εκ] εν Ν* (εκ N¹) 36 και εγευσατο] εγ. δε A | ολην
 την νυκτα ο λυχνος αυτης NA 37 τους πηχεις] τας χειρας N^{c,a} (mox ipse
 ut vid del) A | εκτεινει] εκτενεις Ν* (εκτεινει N^{c,a}) | τας δε χειρας] τους δε
 πηχεις A | ερειδει] εριζει Ν ερδει A^{vid} | αδρακτον Ν 38 διηνυξεν Ν
 39 φροντιζη A 40 om δε Ν 41 πυλαις] ρυμαις Ν | γεροντων κατοικων]
 πρεσβυτερων Ba N^{c,a} A 42 απεδото] απεδετο Ν* + τοις Φοινιξιν N^{c,a} |
 περιζωματα] + δε NA | Χαναναιois] + (44) ισχυν και ευπρεπειαν ενεδυσατο] και
 ηυφρανθη εν ημεραις εσχαιταις A 43 στοματα Ν 44 om ισχυν...
 εσχαιταις A | ευπρεπειαν Ν

- τὸ στόμα δὲ ἀνοίγει σοφοῖς νομοθέσμως, B
 (28) 46 ἡ δὲ ἐλεημοσύνη αὐτῆς ⁴⁶ἀνέστησεν τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ
 ἐπλούτησαν,
 καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἤνεσεν αὐτήν
 (29) 47 ⁴⁷Πολλαὶ θυγατέρες ἐκτήσαντο πλοῦτον,
 πολλὰ ἐποίησαν δυνατά·
 σὺ δὲ ὑπέρκεισαι καὶ ὑπερῆρας πάσας.
 (30) 48 ⁴⁸Ψευδεῖς ἀρέσκειαι καὶ μάταιον κάλλος γυναικός· § C
 γυνὴ γὰρ συνετὴ εὐλογεῖται,
 φόβον δὲ Κυρίου αὐτὴ αἰνεῖτω.
 (31) 49 ⁴⁹Ὅτε αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χειλέων αὐτῆς,
 καὶ αἰνεῖσθω ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς.

⁴⁵ το στομα δε] στομα δε N στ. δε αυτης A | σοφοις] σοφως και N^{c.a} A | NAC
 νομοθεσμου N* (-σμως N^{c.a}) ⁴⁶ ανεστησε N ⁴⁷ δυνατα] δυναμιν

Bab N^{c.a} | υπερηρες N ⁴⁸ αρεσκειαι N | om γυναικος C

Subscr παροιμαι B π. Σαλομωντος N π. Σολομωντος A π. Σολομωντος
 παρα εβδομηκοντα C

Stich 1930 B 1915 N 1924 A

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

B PHMATA Ἐκκλησιαστοῦ υἱοῦ Δανεὶδ
 βασιλέως Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ.

1 I

- ²Ματαιότης ματαιότητων, εἶπεν ὁ ἐκκλησιαστής,
 § C ³ματαιότης ματαιότητων, τὰ πάντα ματαιότης.
³τίς περισσεΐα τῷ ἀνθρώπῳ
 ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ ᾧ μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον;
⁴γενεὰ πορεύεται καὶ γενεὰ ἔρχεται,
 καὶ ἡ γῆ εἰς τὸν αἰῶνα ἔστηκεν.
⁵καὶ ἀνατέλλει ὁ ἥλιος καὶ δύνει ὁ ἥλιος
 καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἔλκει·
 αὐτὸς ἀνατέλλων ⁶ἐκεῖ πορεύεται πρὸς νότον
 καὶ κυκλοῖ πρὸς βορρᾶν·
 κυκλοῖ κυκλῶν, πορεύεται τὸ πνεῦμα,
 καὶ ἐπὶ κύκλους αὐτοῦ ἐπιστρέφει τὸ πνεῦμα.
⁷πάντες οἱ χεῖμαρροι πορεύονται εἰς τὴν θάλασσαν,
 καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔσται ἐμπιπλαμένη·
 εἰς τόπον οἱ χεῖμαρροι πορεύονται,
 ἐκεῖ αὐτοὶ ἐπιστρέφουσιν τοῦ πορευθῆναι.
⁸πάντες οἱ λόγοι ἔγκοποι·
 οὐ δυνήσεται ἀνὴρ τοῦ λαλεῖν,
 καὶ οὐ πλησθήσεται ὀφθαλμὸς τοῦ ὁρᾶν,
 καὶ οὐ πληρωθήσεται οὐδ' ἀπὸ ἀκροάσεως.

2

3

4

5

6

7

8

§AC I 2 ματαιότης 2^ο] μανταιότης § 3 περισσῖα AC | ω] pr εν § 5 om
 καὶ 1^ο C | ἀνατέλλων αὐτός §AC 6 βορρα A 7 ἐμπιπλαμένη B^b§A
 ἐνπιπλ. C | τοπον] pr τον C | οἱ χεῖμ. 2^ο] pr ου §AC | του πορευθῆναι] om του
 § 8 ἐγκοποι § | ου πλησθήσεται] ουκ ἐμπλησθήσεται §AC | ου πληρω-
 θήσεται] ουκ ἐμπλησθήσεται § πληρω rescr C? | ἀποκροάσεως C

- 9 τί τὸ γεγονός; αὐτὸ τὸ γενησόμενον· B
καὶ τί τὸ πεποιημένον; αὐτὸ τὸ ποιηθησόμενον·
καὶ οὐκ ἔστιν πᾶν πρόσφατον ὑπὸ τὸν ἥλιον.
10 ὁ δὲ λαλήσει καὶ ἐρεῖ Ἴδε τοῦτο καινόν ἐστιν,
ἤδη γέγονεν ἐν τοῖς αἰῶσιν
τοῖς γενομένοις ἀπὸ ἔμπροσθεν ἡμῶν.
11 οὐκ ἔστιν μνήμη τοῖς πρώτοις,
καί γε τοῖς ἐσχάτοις γενομένοις·
οὐκ ἔσται αὐτῶν μνήμη
μετὰ τῶν γενησομένων εἰς τὴν ἐσχάτην.
12 Ἐγὼ Ἐκκλησιαστής ἐγενόμην
βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ·
13 καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου τοῦ ἐκζητῆσαι
καὶ τοῦ κατασκέψασθαι ἐν τῇ σοφίᾳ περὶ πάντων
τῶν γινομένων ὑπὸ τὸν οὐρανόν,
ὅτι περισπασμὸν πονηρὸν
ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων
τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ.
14 εἶδον σὺν πάντα τὰ ποιήματα
τὰ πεποιημένα ὑπὸ τὸν ἥλιον,
καὶ ἰδοὺ τὰ πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.† I C
15 διεστραμμένον οὐ δυνήσεται ἐπικοσμηθῆναι,
καὶ ὑστέρημα οὐ δυνήσεται ἀριθμηθῆναι.
16 ἔλαλησα ἐγὼ ἐν τῇ καρδίᾳ μου τῷ λέγειν
Ἐγὼ ἰδοὺ ἐμεγαλύνθην,
καὶ προσέθηκα σοφίαν ἐπὶ πᾶσιν
οἱ ἐγένοντο ἔμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλὴμ·
17 καὶ καρδία μου εἶδεν πολλά, σοφίαν καὶ γνῶσιν,

9 γεγονός] γενοσ A | πεποιημενον] ποιησομενον N* (πεποιημ. N^{c.a}) NAC
1 ηδη] pr αυτο N^{c.a} | om εν A | ενπροσθεν C 11 εσται] εστιν AC | αυτων]
τοις C | γενησομενων] γενηθησομενων A 12 om επι C 13 περι]
τερ N* (περι N^{c.a}) | γενομενων NAC | ουρανον] ηλιον N^{c.a} | οτι...του rescr
a | πονηρον] seq ras in B | των ανθρωπων] του ανου AC (του...υ) | περι-
τασθαι] περισπασθηναι N 14 ιδον A | συν παντα] συμπαντα AC | τα
μηματα τα πεποιημενα] τα ποιημενα N* τα πεπ. N¹ (τα ποιημ. τα πεπ.
a) | προαιρεσεις A 15 επικοσμηθηναι] του επικοσμ. N^{c.a} του κοσμηθηναι
| αριθμηθηναι] pr του A 16 τω λεγειν] του λεγειν N | ιδου εγω N | προ-
ηκα N | οι] οισ N 17 καρδια] καρδιαν N* (-δια N^{c.a}) | ιδεν A

Β (17) καὶ ἔδωκα καρδίαν μου τοῦ γνῶναι σοφίαν καὶ γνῶσιν,
 παραβολὰς καὶ ἐπιστήμην ἔγνων ἐγώ.
 ὅτι καὶ γε τοῦτ' ἔστιν προαίρεσις πνεύματος,
 18 ὅτι ἐν πλήθει σοφίας πλήθος γνώσεως,
 καὶ ὁ προστιθεὶς γνῶσιν προσθήσει ἄλγημα.

1 Εἶπον ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου
 Δεῦρο δὴ πειράσω σε ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἴδε ἐν ἀγαθῷ
 καὶ ἰδοὺ καὶ γε τοῦτο ματαιότης.
 2 τῷ γέλωτι εἶπα περιφοράν, καὶ τῇ εὐφροσύνῃ
 καὶ τῇ εὐφροσύνῃ ἴτι τοῦτο ποιεῖς;
 3 καὶ κατεσκεψάμην εἰ ἡ καρδία μου
 ἐλκύσει ὡς οἶνον τὴν σάρκα μου·
 καὶ καρδία μου ὠδήγησεν ἐν σοφίᾳ
 καὶ τοῦ κρατῆσαι ἐπ' εὐφροσύνῃ,
 ἕως οὗ ἴδω ποῖον τὸ ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων
 ὃ ποιήσουσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτῶν.
 4 ἐμεγάλυνα ποίημά μου,
 ὠκοδόμησά μοι οἴκους, ἐφύτευσά μοι ἀμπελῶνας,
 5 ἐποίησά μοι κήπους καὶ παραδείσους,
 καὶ ἐφύτευσα ἐν αὐτοῖς ξύλον πᾶν καρποῦ·
 6 ἐποίησά μοι κολυμβήθρας ὑδάτων
 τοῦ ποτίσαι ἀπ' αὐτῶν δρυμὸν βλαστῶντα·
 7 ἐκτησάμην δούλους καὶ παιδίσκας,
 καὶ οἰκογενεῖς ἐγένοντό μοι,
 καὶ γε κτήσις βουκολίου καὶ ποιμνίου πολλή ἐγένετό μοι
 ὑπὲρ πάντας τοὺς γενομένους ἐμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλὴμ·
 8 συνῆγαγόν μοι καὶ γε ἀργύριον καὶ γε χρυσίον,
 καὶ περιουσιασμοὺς βασιλέων καὶ τῶν χωρῶν·
 ἐποίησά μοι ἄδοντας καὶ ἄδούσας,

NA 17 γνῶναι] ἐπιγνῶναι N | om εγω A | τουτ] τουτο NA 18 προστιθ
 προσθεις N προτηθεις A | γνῶσιν] γνῶσει A II 2 περιφοραν] adnot κιν
 Bamg 3 ὠδήγησεν] + με N^{ca} | κρατησαι] κρατιν N^{ca} | επ] επι N
 ανθρωπων] του ανου A | αριθμον] εν αριθμω N^{ca} 6 βλαστωντα] + ξα
 NA 7 κτησεις A | om πολλη N* (hab N^{ca}) | υπερ] pr eis N* (om N¹⁰)
 8 om γε 2° N

ἐντρυφήματα νιῶν ἀνθρώπων, οἰνοχόον καὶ οἰνοχόας·

B

- 9 καὶ ἐμεγαλύνθην καὶ προσέθηκα
παρὰ πάντας τοὺς γενομένους
ἀπὸ ἔμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλήμ·
καὶ γε σοφία μου ἐστάθη μοι.
10 καὶ πᾶν ὃ ᾔτησαν οἱ ὀφθαλμοί μου
οὐκ ἀφείλον ἀπ' αὐτῶν,
οὐκ ἀπεκώλυσα τὴν καρδίαν μου
ἀπὸ πάσης εὐφροσύνης μου,
ὅτι καρδία μου εὐφράνθη ἐν παντὶ μόχθῳ μου·
καὶ τοῦτο ἐγένετο μερίς μου
ἀπὸ παντὸς μόχθου μου.
11 καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ ἐν πᾶσιν ποιήμασίν μου
οἷς ἐποίησαν αἱ χεῖρές μου,
καὶ ἐν μόχθῳ ᾧ ἐμόχθησα τοῦ ποιεῖν,
καὶ ἰδοὺ τὰ πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος,
καὶ οὐκ ἔστιν περισσεΐα ὑπὸ τὸν ἥλιον.

- 12 Καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ τοῦ ἰδεῖν σοφίαν
καὶ παραφορὰν καὶ ἀφροσύνην·
ὅτι τίς ἄνθρωπος ὃς ἐπελεύσεται ὀπίσω τῆς βουλῆς;
τὰ ὅσα ἐποίησεν αὐτήν.

- 13 καὶ εἶδον ἐγὼ ὅτι ἐστὶν περισσεΐα τῇ σοφίᾳ ὑπὲρ τὴν ἀφρο-
σύνην,
ὡς περισσεΐα τοῦ φωτὸς ὑπὲρ τὸ σκότος.

- 14 τοῦ σοφοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐν κεφαλῇ αὐτοῦ,
καὶ ὁ ἄφρων ἐν σκότει πορεύεται.
καὶ ἔγνω καὶ γε ἐγὼ
ὅτι συνάντημα ἐν συναντήσεται τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς.

- 15 καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου
Ὡς συνάντημα τοῦ ἄφρονος,

8 ἐντρυφήματα B^{a2b} N^{c,a}A (ἐν τρυφῇ μετα B^{*vid}) pr καὶ NA | ἀνθρω- NA
πων] του ἀνὸυ NA | οἰνοχόον] οἰνοχόους N^{c,a}A 9 om ἀπο NA | ἐμπροσθεν A
10 οὐκ ἀφείλον] οὐχ υφείλον A | om μου 3° NA 11 ποιήμασιν] pr τοῖς
N^{c,a}A | μόχθῳ] + μου A | ματαιότης] pr παντα N | προαίρεσις (-σεις A)] περισ-
σεια N | περισσιν A 12 παραφορὰν] περιφοραν NA | om os A | ἀπελεύσεται
N^{c,a} | τα ὅσα] συν οσα N^{c,a}(vid) | ἐποίησαν A | αὐτῇ N 13 ἰδον A | ἐστιν
περισσεια] περισσια ἐστιν N 15 ὡς] εως N^{*} (ε ras postea inst N^o)

- B καί γε ἐμοί, συναντήσεται μοι·
καὶ ἵνα τί ἐσοφισάμην;
ἐγὼ περισσὸν ἐλάλησα ἐν καρδίᾳ μου
ὅτι καί γε τοῦτο ματαιότης,
διότι ὁ ἄφρων ἐκ περισσεύματος λαλεῖ.
16 ὅτι οὐκ ἔστιν μνήμη τοῦ σοφοῦ
μετὰ τοῦ ἄφρονος εἰς τὸν αἰῶνα,
καθότι ἤδη αἱ ἡμέραι ἐρχόμεναι
τὰ πάντα ἐπελήσθη·
καὶ πῶς ἀποθανεῖται ὁ σοφὸς μετὰ τοῦ ἄφρονος;
17 καὶ ἐμίσησα σὺν τὴν ζωὴν,
ὅτι πονηρὸν ἐπ' ἐμέ τὸ ποίημα
τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
ὅτι πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.
18 καὶ ἐμίσησα ἐγὼ σύμπαντα μόχθον μου
ὃν ἐγὼ κοπιῶ ὑπὸ τὸν ἥλιον,
ὅτι ἀφίω αὐτὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ γινομένῳ μετ' ἐμέ.
19 καὶ τίς οἶδεν εἰ σοφὸς ἔσται ἡ ἄφρων;
καὶ εἰ ἐξουσιάζεται ἐν παντὶ μόχθῳ μου
ὃ ἐμόχθησα καὶ ἐσοφισάμην ὑπὸ τὸν ἥλιον;
καὶ γε τοῦτο ματαιότης.
20 καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ τοῦ ἀποτάξασθαι τὴν καρδίαν μου
ἐν παντὶ μόχθῳ μου ὃ ἐμόχθησα ὑπὸ τὸν ἥλιον,
21 ὅτι ἔστιν ἄνθρωπος, ὅτι μόχθος αὐτοῦ
ἐν σοφίᾳ καὶ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀνδρείᾳ·
καὶ ἄνθρωπος ὃ οὐκ ἐμόχθησεν ἐν αὐτῷ,
δώσει αὐτῷ μερίδα αὐτοῦ.
καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ πονηρία μεγάλη.
22 ὅτι γίνεται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ
καὶ ἐν προαίρεσει καρδίας αὐτοῦ

NAC 15 om μοι N^{c,a} | ἐσοφισαμην]+εγω N^{c,a} | εγω 2^ο]+τοτε N^{c,a} A | οτι και γε...λαλει] διοτι αφρων εκ περισσ. λαλει οτι και γε τουτο ματαιοτης (ματης N^c ματαιοτης N^{c,a}) N A 16 μνημη] pr η N* (om η N^{c,a}) | τον αιωνα] om τον Bab N A | αι ημεραι ερχομεναι] ταις ημεραις ταις επερχομεναις N^{c,a} A | ο σοφος] om ο N 17 παντα] pr τα N A | προαιρεσεις A 18 συμπαντα] συι παντα N A | μοχθον] pr τον N | κοπιω] μοχθω N A | γινομενω] γενησομενω AC | εμε] εμου C 19 ει 1^ο] η N A | εξουσιασεται C | και 3^ο]+α Bab N^{c,a} AC 20 τη καρδια N A | εν] επι AC | μοχθω] pr τω A | ον μου 2^ο AC 21 ανδρια N C | ω] os N^{c,a} om A | εμοχθησα C | αυτω 2^ο αυτον AC 22 om εν 1^ο NAC | προαιρεσει] pr τη N* (om N^{c,a})

ὃ αὐτὸς μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον. B

²³ ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ
ἀλγημάτων καὶ θυμοῦ περισπασμὸς αὐτοῦ·
καὶ γε ἐν νυκτὶ οὐ κοιμᾶται ἡ καρδιά αὐτοῦ.
καὶ γε τοῦτο ματαιότης ἐστίν.

²⁴ Οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν ἀνθρώπῳ,
ὃ φάγεται καὶ ὃ πίνεται καὶ ὃ δείξει τῇ ψυχῇ αὐτοῦ
ἀγαθὸν ἐν μόχθῳ αὐτοῦ·
καὶ γε τοῦτο εἶδον ἐγὼ ὅτι ἀπὸ χειρὸς τοῦ θεοῦ ἐστίν·

²⁵ ὅτι τίς φάγεται καὶ τίς πίνεται παρέξ αὐτοῦ;

²⁶ ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἀγαθῷ
πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἔδωκεν σοφίαν
καὶ γνῶσιν καὶ εὐφροσύνην·
καὶ τῷ ἀμαρτάνοντι ἔδωκεν περισπασμὸν
τοῦ προσθεῖναι καὶ τοῦ συναγαγεῖν·
τοῦ δοῦναι τῷ ἀγαθῷ πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ.
ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.

¹ Τοῖς πᾶσιν ὁ χρόνος,
καὶ καιρὸς παντὶ πράγματι τῷ ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

² καιρὸς τοῦ τεκεῖν καὶ καιρὸς τοῦ ἀποθανεῖν,
καιρὸς τοῦ φυτεῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκτίλαι πεφυτευμένον,

³ καιρὸς τοῦ ἀποκτείνειν καὶ καιρὸς τοῦ ἰάσασθαι,
καιρὸς τοῦ καθελεῖν καὶ καιρὸς τοῦ οἰκοδομεῖν,

⁴ καιρὸς τοῦ κλαῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ γελάσαι,
καιρὸς τοῦ κόψασθαι καὶ καιρὸς τοῦ ὀρχήσασθαι,

⁵ καιρὸς τοῦ βαλεῖν λίθους καὶ καιρὸς τοῦ συναγαγεῖν λίθους,
καιρὸς τοῦ περιλαβεῖν καὶ καιρὸς τοῦ μακρυνθῆναι ἀπὸ περι-
λήμψεως,

⁶ καιρὸς τοῦ ζητῆσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἀπολέσαι,

22 om ω N* (hab N^{c.a}) 24 ανθρωπω] pr εν N pr τω C | ο 1^ο (ος A*)] SAC
πλην N^{c.a} pr ει μη C | om ο 2^ο A | ιδον A | om εγω C 26 αυτου]
θῷ C | εδωκε (2^ο) C | του συναγαγειν] om του N III 1 ο χρονος] om
ξ* (hab N^{c.a}) | om και C | παντι πραγματι τω] τω παντι πραγματι B^{ab}
C | ουρανον] ηλιον N^{c.a} 2 καιρος 1^ο] pr και N* (om N^{c.a}) | εκτειλαι
C | πεφυτευμενον] pr το N^{c.a} C 3 οικοδομειν] οικοδομησαι SAC
ελασαι] γε λαλησαι N* (γελασαι N¹ (vid) c.a fort) 5 περιλημψεως] περι-
ματος AC

- Β καιρὸς τοῦ φυλάξαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκβαλεῖν,
 7 καιρὸς τοῦ ῥῆξαι καὶ καιρὸς τοῦ ῥάψαι,
 καιρὸς τοῦ σιγᾶν καὶ καιρὸς τοῦ λαλεῖν,
 8 καιρὸς τοῦ φιλῆσαι καὶ καιρὸς τοῦ μισῆσαι,
 καιρὸς πολέμου καὶ καιρὸς εἰρήνης.
 9 τίς περισσεῖα τοῦ ποιούντος ἐν οἷς αὐτὸς μοχθεῖ;
 10 εἶδον σὺν πάντα τὸν περισπασμὸν ὃν ἔδωκεν ὁ θεὸς
 τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ.
 11 τὰ σύμπαντα ἃ ἐποίησεν καλὰ ἐν καιρῷ αὐτοῦ·
 καὶ γε σύμπαντα τὸν αἰῶνα ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτῶν,
 ὅπως μὴ εὗρῃ ὁ ἄνθρωπος
 τὸ ποίημα ὃ ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους.
 12 ἔγνω ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν ἐν αὐτοῖς,
 εἰ μὴ τοῦ εὐφρανθῆναι καὶ τοῦ ποιεῖν ἀγαθὸν ἐν ζωῇ αὐτοῦ.
 13 καὶ γε πᾶς ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται καὶ πίνεται
 καὶ ἴδῃ ἀγαθὸν ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ,
 δόμα θεοῦ ἐστίν.
 14 ἔγνω ὅτι πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς
 αὐτὰ ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα·
 ἐπ' αὐτῷ οὐκ ἔστιν προσθεῖναι,
 καὶ ἀπ' αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἀφελεῖν
 καὶ ὁ θεὸς ἐποίησεν ἵνα φοβηθῶσιν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.
 15 τὸ γενόμενον ἤδη ἐστίν,
 καὶ ὅσα τοῦ γίνεσθαι ἤδη γέγονεν,
 καὶ ὁ θεὸς ζητήσῃ τὸν διωκόμενον.
 16 Καὶ ἔτι εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον τόπον τῆς κρίσεως,
 ἐκεῖ ὁ ἀσεβής·
 καὶ τόπον τοῦ δικαίου,
 ἐκεῖ ὁ εὐσεβής.

NAC 8 πολέμου] pr του N* (om N^{c.a}) 9 περισσια C 10 ιδον AC | or
 παντα NAC | περισπασμον] πειρασμον A | δωκεν ο θς τοις υιοις bis scr N* (I
 unc incl N^{1.c.a}) | των ανθρωπων] του ανθρωπου NAC | του περισπασθαι B^{N.c}
 AC] περισπασθηναι N* 11 τα συμπαντα] om τα N^{c.A} συν παντα C | οι
 α N* (hab N^{c.a}) | εν καιρω] ενωπιον N* (εν κρω N^{c.a}) | αυτου] αυτων N^{c.a} | συμ
 παντα 2°] συν N^A συν παντα C | αυτων] αυτου A 12 εν αυτοις αγαθον N
 ποιειν] πιειν N* (ποιειν N^{1.fort}) 13 ο ανθρωπος] om ο NAC | om ος N* (ha
 N^{c.a}) | δομα] pr τουτο A | θεου] του κυ C 14 εγνω] pr και C | αυτω] αυτου
 NAC | εστι (I^o) C | αυτου I^o] αυτων NAC 15 γερομενον] γεννωμενον A
 γινεσθαι] γενεσθαι N^{c.a} | γεγονεν] εγονεν A 16 ιδον AC | των δικαιων

7 ¹⁷ καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου *ἐν τῇ καρδίᾳ μου εἶπα* B
 Σὺν τὸν δίκαιον καὶ σὺν τὸν ἀσεβῇ κρινεῖ ὁ θεός·
 ὅτι καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι
 καὶ ἐπὶ παντὶ τῷ ποιήματι.
 8 ¹⁸ καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου
 περὶ λαλιᾶς υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου,
 ὅτι διακρινεῖ αὐτοὺς ὁ θεός,
 καὶ τοῦ δείξαι ὅτι αὐτοὶ κτήνη εἰσίν.
 9 ¹⁹ καὶ γε αὐτοῖς οὐ συνάντημα υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου
 καὶ συνάντημα τοῦ κτήνους;
 συνάντημα ἐν αὐτοῖς·
 ὡς ὁ θάνατος τούτου, οὕτως ὁ θάνατος τούτου,
 καὶ πνεῦμα ἐν τοῖς πᾶσιν.
 καὶ τί ἐπερίσσευσεν ὁ ἄνθρωπος παρὰ τὸ κτήνος;
 οὐδέν, ὅτι πάντα ματαιότης.
 10 ²⁰ τὰ πάντα εἰς τόπον ἔνα,
 τὰ πάντα ἐγένετο ἀπὸ τοῦ χόος,
 καὶ τὰ πάντα ἐπιστρέψει εἰς τὸν χοῦν.
 11 ²¹ καὶ τίς οἶδεν πνεῦμα υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου,
 εἰ ἀναβαίνει αὐτὸ εἰς ἄνω;
 καὶ πνεῦμα τοῦ κτήνους,
 εἰ καταβαίνει αὐτὸ κάτω εἰς γῆν;
 12 ²² καὶ εἶδον ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθόν,
 εἰ μὴ ὁ εὐφρανθήσεται ὁ ἄνθρωπος
 ἐν ποιήμασιν αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸ μερὶς αὐτοῦ·
 ὅτι τίς ἄξει αὐτὸν τοῦ ἰδεῖν ἐν ᾧ ἔαν γένηται μετ' αὐτόν;

1 ¹ Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ καὶ εἶδον
 συμπάσας τὰς συκοφαντίας

17 καὶ 1°] om B̄ ἐκεῖ AC | εἶπα] εἶπον B̄AC | ἀσεβῆν B̄ | τῷ ποιήματι] B̄AC
 m τῷ B̄A 18 καὶ εἶπα ἐγὼ] ἐκὶ ἐπαγῶ B̄* ἐκὶ εἶπα ἐγὼ B̄^{c.a} ἐκεῖ εἶπα
 γῶ AC | τοῦ δεῖξαι] διξαι B̄* τοῦτο διξαι B̄^{c.a} τοῦτο δεῖξαι A 19 οὐ]
 s B̄ om AC | αὐτοῖς 2°] τοῖς πασιν B̄^{c.a} | οὕτως] + καὶ B̄ | τοῖς] αὐτοῖς B̄* (im-
 rob an B̄^{c.a}) | τι ἐπερίσσευσεν ὁ ἄνθρωπος] τις περισσεῖα τῷ ἀνθρώπῳ B̄^{c.a}; in C
 perest tantum σσευσεν ἄνως (sic) | οὐδέν] οἶδεν A*^{vid} (οὐδ. A³) | πάντα] pr τα
 C 20 eis] pr πορευεταὶ B̄^{c.a}AC | τα πάντα (2°)] om τα AC | ἐπιστρέψει]
 πιστρεφεί B̄ (-φι) AC 21 καὶ τίς οἶδεν evan in C | πνεῦμα 1°] pr το
 C^aA | πνεῦμα 2°] pr το B̄ | γῆν] pr τὴν A 22 ἰδον A | εὐφρανθήσεται]
 εὐφρ.....ται C | ὁ ἄνθρωπος] om ὁ B̄A | εἰαν] αἰ A | αὐτον] αὐτῶν B̄* (-τον B̄^{c.a})
 V 1—V 3 multa evanuer in C IV 1 ἰδον AC | συμπάσας] πασας B̄ συν
 ασας (? συνπ.) A hiat C | συκοφαντείας B̄* (-τίας B̄^b B̄A) de C non liq

- Β τὰς γινομένας ὑπὸ τὸν ἥλιον·
 ἰδοὺ δάκρυον τῶν συκοφαντουμένων,
 καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν,
 καὶ ἀπὸ χειρὸς συκοφαντούντων αὐτοὺς ἰσχύς,
 καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν.
 2 καὶ ἐπήνεσα ἐγὼ σύμπαντας τοὺς τεθνηκότας
 τοὺς ἤδη ἀποθανόντας ὑπὲρ τοὺς ζῶντας,
 ὅσοι αὐτοὶ ζῶσιν ἕως τοῦ νῦν·
 3 καὶ ἀγαθὸς ὑπὲρ τοὺς δύο τούτους
 ὅστις οὐπω ἐγένετο,
 ὃς οὐκ εἶδεν σὺν πᾶν τὸ ποίημα τὸ πονηρὸν
 τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον.
 4 Καὶ ἶδον ἐγὼ σύμπαντα τὸν μόχθον
 καὶ σύμπασαν ἀνδρείαν τοῦ ποιήματος,
 ὅτι τὸ ζῆλος ἀνδρὶ ἀπὸ τοῦ ἐταίρου αὐτοῦ·
 καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.
 5 ὁ ἄφρων περιέλαβεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ
 καὶ ἔφαγεν τὰς σάρκας αὐτοῦ.
 6 ἀγαθὸν πλήρωμα δρακὸς ἀναπαύσεως
 ὑπὲρ πλήρωμα δύο δρακῶν μόχθου
 καὶ προαιρέσεως πνεύματος.
 7 Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ καὶ ἶδον ματαιότητα ὑπὸ τὸν ἥλιον.
 8 ἔστιν εἷς καὶ οὐκ ἔστιν δεύτερος,
 καὶ γε υἱὸς καὶ γε ἀδελφὸς οὐκ ἔστιν αὐτῷ·
 καὶ οὐκ ἔστιν περασμὸς τῷ παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ,
 καὶ γε ὀφθαλμὸς αὐτοῦ οὐκ ἐμπίπλεται πλούτου.
 καὶ τίني ἐγὼ μοχθῶ

ΝΑC 1 γινομενας B^{ca} (γειν.) γινομενας N^{*}A hiat C | ιδου] pr και NAC^{vid} | και απο...ισχυν (sic) sup ras B^{1forta}? | om και απο...παρακαλων (2°) C | ισχυς] ισχυν B^{1forta} N^{*} ισχυ ουκ εστιν N^{ca} | om και 5° N | παρακαλων 2°] pr ο NΑ 2 συμπαντας BC^{vid}] συν NΑ 3 om και αγαθος...ηλιον N^{*} (hab και αγ. υπερ τους δ. τ. οστις ουπω εγενετο. ος ουκ ιδεν συν το ποιημα το πεποιημενον υπο τ. ηλιον N^{ca}) | συν παν BC^{vid}] om παν Α 4 ειδον N | συμπαντα] συν παντα (? συνπ.) N hiat C | συμπασαν] συν πασαν (? συνπ.) NΑ hiat C | ανδριαν NΑ hiat C | το ζηλος] αυτο ζ. BabA | ανδρι] ανδρος NΑ hiat C | εταιρου] ετερου NΑ 5 ο αφρων] om ο NΑ | περιελαβεν] περιεβαλεν C 6 πληρωμα 2°] πληρωματα NAC 7 γω N^{*} (εγω N^{1?}) | ειδον NC^{vid} 8 om υιος και γε N^{*} (hab N^{ca}) | οφθαλμος] pr ο N | om αυτου 2° N^{*} (hab N^{ca}) | ενπιπλათαι A de C non liq

καὶ στερίσκω τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ ἀγαθωσύνης·
καὶ γε τοῦτο ματαιότης

καὶ περισπασμός πονηρός ἐστιν.

9 ἁγαθοὶ δύο ὑπὲρ τὸν ἓνα,
οἷς ἐστὶν αὐτοῖς μισθὸς ἀγαθὸς ἐν μόχθῳ αὐτῶν.
10 ὅτι ἐὰν πέσωσιν, ὁ εἰς ἐγερεῖ τὸν μέτοχον αὐτοῦ.
καὶ οὐαὶ αὐτῷ τῷ ἐνὶ ὅταν πέσῃ
καὶ μὴ ᾗ δεύτερος ἐγείραι αὐτόν.

11 καὶ γε ἂν κοιμηθῶσιν δύο, καὶ θέρμῃ αὐτοῖς·
καὶ ὁ εἰς πῶς θερμανθῇ;

12 καὶ ἐὰν ἐπικραταιωθῇ ὁ εἰς,
οἱ δύο στήσονται κατέναντι αὐτοῦ,
καὶ τὸ σπαρτίον τὸ ἔντριτον οὐ ταχὺ ἀπορραγῆσεται.

13 Ἀγαθὸς παῖς πένης καὶ σοφὸς
ὑπὲρ βασιλεία πρεσβύτερον καὶ ἄφρονα,
ὃς οὐκ ἔγνω τοῦ προσέχειν ἔτι.

14 ὅτι ἐξ οἴκου τῶν δεσμίων ἐξελεύσεται τοῦ βασιλεῦσαι,
ὅτι καὶ γε ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐγενήθη πένης.

15 ἴδον σύμπαντας τοὺς ζῶντας
τοὺς περιπατοῦντας ὑπὸ τὸν ἥλιον
μετὰ τοῦ νεανίσκου τοῦ δευτέρου,
ὃς στήσεται ἀντ' αὐτοῦ.

16 οὐκ ἔστιν περασμός τῷ παντὶ λαῷ,
τοῖς πᾶσιν οἱ ἐγένοντο ἔμπροσθεν αὐτῶν·
καὶ γε οἱ ἔσχατοι οὐκ εὐφρανθήσονται ἐπ' αὐτῷ.
ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.

17 Φύλαξον τὸν πόδα σου ἐν ᾧ ἐὰν πορεύῃ εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ,
καὶ ἐγγὺς τοῦ ἀκούειν.

8 περισπασμος] πιασμος A 9 δυο] pr οι BAC 10 εγερει] BAC
εγερει A hiat C | εγειραι (εγειρειν B*^{fort}) | pr του BAC 11 αν] εαν
AC | δυο] pr οι BA | θερμη] θερμανη C 12 om εαν B* (hab B^{c.a}) | οι δυο]
pr και B* (om B^{c.a}) | ταχυ] ταχεως BAC 14 δεσμίων] δεσμίων BA | του
βασιλευσαι] om του BA 15 ειδον BC | στησεται] αναστησεται BAC
16 οι εγενοντο] οτι εγενετο B οσοι εγενοντο A | επ] εν BA 17 τον
ποδα] om τον B* (hab B^{c.a}) | εν ω εαν πορευη] εν ω αν πορευη B*A εν τω
πορευεσθαι B^{c.a} | οικον] pr τον A hiat C | του θεου] om του B hiat C | εγγυς]
εγγισον B^{c.a}

- Β. ὑπὲρ δόμα τῶν ἀφρόνων θυσία σου,
ὅτι οὐκ εἰσὶν εἰδότες τοῦ ποιεῖν κακόν.
- ¹ μὴ σπεῦδε ἐπὶ στόματί σου, 1 V
καὶ καρδία σου μὴ ταχυνάτω
τοῦ ἐξενέγκαι λόγον πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ·
ὅτι ὁ θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σὺ ἐπὶ τῆς γῆς·
διὰ τοῦτο ἔστωσαν οἱ λόγοι σου ὀλίγοι.
- ² ὅτι παραγίνεται ἐνύπνιον ἐν πλήθει πειρασμοῦ, 2
καὶ φωνὴ ἀφρονος ἐν πλήθει λόγων.
- ³ καθὼς εὔξη εὐχὴν τῷ θεῷ,
μὴ χρονίσῃς τοῦ ἀποδοῦναι αὐτήν.
οὐκ ἔστιν θέλημα ἐν ἀφροσιν·
σὺ οὖν ὅσα ἐὰν εὔξη ἀπόδος.
- ⁴ ἀγαθὸν τὸ μὴ εὔξασθαι σε, 3
ἢ τὸ εὔξασθαι σε καὶ μὴ ἀποδοῦναι.
- ⁵ μὴ δῶς τὸ στόμα σου τοῦ ἐξαμαρτῆσαι τὴν σάρκα σου, 4
καὶ μὴ εἴπῃς πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ ὅτι ἄγνοιά ἐστιν,
ἵνα μὴ ὀργισθῇ ὁ θεὸς ἐπὶ φωνῇ σου
καὶ διαφθείρῃ τὰ ποιήματα χειρῶν σῶν.
- ⁶ ὅτι ἐν πλήθει ἐνυπνίων καὶ ματαιότητῶν καὶ λόγων πολλῶν. 5
ὅτι σὺ τὸν θεὸν φοβοῦ.
- ⁷ Ἐὰν συκοφαντίαν πένητος καὶ ἀρπαγὴν κρίματος καὶ δικαιο- 6
σύνης ἴδῃς ἐν χώρᾳ,
μὴ θαυμάσῃς ἐπὶ τῷ πράγματι·
ὕψηλός ἐπάνω ὑψηλοῦ φυλάξαι,
καὶ ὑψηλοὶ ἐπ' αὐτοὺς. 7 ⁸ καὶ περισσεΐα γῆς·
ἐπὶ παντί ἐστι βασιλεὺς τοῦ ἀγροῦ εἰργασμένου.

ΝΑC 17 δωμα των αφρωνων] το δουναι αφροσυνης Ν^{c.a} | θυσια σου] θυσιας Ν | ποιειν] ποιησαι ΝΑC | κακον] το καλον Ν V 1 σπευδε] σπευσης Ν | τα-
χυνητω ΝΑ hiat C | εξενεγκαι] ras aliq in ν superius B¹ | ο θεος] om ο Ν |
om ανω ΝΑ | γης] + κατω Ν* (om κατω Ν^{c.a}) | δια τουτο ΒΝ^{c.a}] επι τουτω
Ν*AC 2 om ενυπνιον Ν* (hab Ν^{c.a}) 3 καθως] + αν ΝΑC | του απο-
δουναι] om του C | ουκ] pr οτι ΝΑC | εαν] αν AC^{vid} 4 om μη 2° Ν*
(superscr Ν¹) 5 στομα] αιμα Α* (στομα Α²) | εξαμαρτησαι] εξαμαρτανειν
Ν* εξαμαρτειν Ν^{c.a}AC | προ προσωπου] το προσωπον Ν | τα ποιηματα] om τα
Ν^{c.a} | σων] σου ΝΑC 6 συ] συν AC 7 κριμαπος Ν* (improb π Ν^{1.c.a}) |
δικαιοσυνην Ν | ιδης] ειδης Α | υψηλος] pr οτι ΝΑC | φυλαξαι] φυλαξει Ν^{c.a}
φυλασσει AC | αυτους] αυτης ΝΑC 8 και περισσεια] κα, ισ fort sup ras
in B | περισσια ΝΑC | εστιν ΝΑC | βασιλευς] pr και C | του αγρου] om
του Ν* (hab Ν^{c.a})

B

ἡ ἀγαπῶν ἀργύριον οὐ πλησθήσεται ἀργυρίον·
καὶ τίς ἡγάπησεν ἐν πλήθει αὐτῶν γένημα;
καὶ γε τοῦτο μάταιότης.

10 ἐν πλήθει ἀγαθωσύνης ἐπληθύνθησαν ἔσθοντες αὐτήν·
καὶ τί ἀνδρεία τῷ παρ' αὐτῆς;
ὅτι ἀρχὴ τοῦ ὁρᾶν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ.

11 γλυκὺς ὕπνος τοῦ δούλου
εἰ ὀλίγον καὶ εἰ πολὺ φάγεται,
καὶ τῷ ἐμπλησθέντι τοῦ πλουτῆσαι
οὐκ ἔστιν ἀφίων αὐτὸν τοῦ ὑπνῶσαι.

12 ἔστιν ἀρρωστία ἣν ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
πλουτὸν φυλασσόμενον τῷ παρ' αὐτοῦ εἰς κακίαν αὐτῷ,

13 καὶ ἀπολείται ὁ πλούτος ἐκείνος ἐν περισπασμῷ πονηρῷ,
καὶ ἐγέννησεν υἱόν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν χειρὶ αὐτοῦ οὐδέν·

14 καθὼς ἐξῆλθεν ἀπὸ γαστρὸς μητρὸς αὐτοῦ γυμνός,
ἐπιστρέψει τοῦ πορευθῆναι ὡς ἦκει,
καὶ οὐδὲν οὐ λήμψεται ἐν μόχθῳ αὐτοῦ,
ἵνα πορευθῇ ἐν χειρὶ αὐτοῦ.

15 καὶ γε τοῦτο πονηρὰ ἀρρωστία·
ὥσπερ γὰρ παρεγένετο, οὕτως καὶ ἀπελεύσεται·
καὶ ἡ περισσειὰ αὐτῷ ἢ μοχθεῖ εἰς ἄνεμον.

16 καὶ γε πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ἐν σκότει καὶ ἐν πένθει
καὶ θυμῷ πολλῷ καὶ ἀρρωστία καὶ χόλῳ.

17 Ἴδου ἴδον ἐγὼ ἀγαθὸν ὃ ἔστιν καλόν,
τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν
καὶ τοῦ ἰδεῖν ἀγαθωσύνην
ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ
ὃ ἐὰν μοχθῇ ὑπὸ τὸν ἥλιον
ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτοῦ

9 αυτων] αυτου $\aleph^{c,a}$ AC | γεννηματα $\aleph$ 10 εν πλ. αγαθ. c praec $\aleph$ AC
coniung B | εσθοντες] pr οι $\aleph$ AC | τι] τις $\aleph^{c,a}$ | ανδρεια] ανδρι $\aleph^*$ ανδρια
 $\aleph^{c,a}$ AC | αρχη] αλλ η $\aleph^{c,a}$ | οφθαλμοις B^{ab} $\aleph$ AC 12 αρρωστεια B* (αρ-
ρωστια B^b) | ειδον $\aleph$ | αυτω] αυτου $\aleph$ AC 13 περισπασμω] πιρασμω $\aleph$
+ αυτου A | om πονηρω A 14 πορευθηναι] + εκει $\aleph$ | om ου AC | χειρι
αυτου] ρι α, ου sup ras Bⁱ vid 15 αρρωστεια B* (αρρωστια B^b) | η περ.]
pr τις $\aleph$ AC 16 om πασαι $\aleph^*$ (hab $\aleph^{c,a}$) | αρρωστεια B* (αρρωστια B^b)
17 ιδον εγω] εγω ο ειδον $\aleph^*$ (ειδον εγω $\aleph^{c,a}$) ο ιδον εγω A ο ειδον εγω C | om
ο ιο A | εστι C | εαν] αν $\aleph$ | μοχθη] μοχθηση $\aleph$ AC

- Β ὧν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός·
 ὅτι αὐτὸ μέρος αὐτοῦ.
 18 καὶ γε πᾶς ἄνθρωπος ᾧ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός 18
 πλοῦτον καὶ ὑπάρχοντα, καὶ ἐξουσίασεν αὐτῶν,
 φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ καὶ λαβεῖν τὸ μέρος αὐτοῦ
 καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν μόχθῳ αὐτοῦ,
 τοῦτο δόμα θεοῦ ἐστίν.
 19 ὅτι οὐκ ἄλλα μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ· 19
 ὅτι ὁ θεὸς περισπᾷ αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ καρδίας αὐτοῦ.
- 17 Ἔστιν πονηρία ἣν ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον, 1 VI
 καὶ πολλή ἐστιν ὑπὸ τὸν ἄνθρωπον·
 2 ἀνὴρ ᾧ δώσει αὐτῷ ὁ θεός 2
 πλοῦτον καὶ ὑπάρχοντα καὶ δόξαν,
 καὶ οὐκ ἔστιν ὑστερῶν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ
 ἀπὸ πάντων ὧν ἐπιθυμῇ·
 καὶ οὐκ ἐξουσιάζει αὐτῷ ὁ θεὸς τοῦ φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ,
 ὅτι ἀνὴρ ξένος φάγεται αὐτόν.
 τοῦτο ματαιότης καὶ ἀρρωστία πονηρά ἐστιν.
 3 ἐὰν γεννήσῃ ἀνὴρ ἑκατόν, καὶ ἔτη πολλὰ ζήσεται, 3
 καὶ πλήθος ὃ τι ἔσονται ἡμέραι ἐτῶν αὐτοῦ,
 καὶ ψυχὴ αὐτοῦ οὐ πλησθήσεται ἀπὸ τῆς ἀγαθωσύνης,
 καὶ γε ταφή οὐκ ἐγένετο αὐτῷ,
 εἶπα Ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτὸν τὸ ἔκτρωμα·
 4 ὅτι ἐν ματαιότητι ἦλθεν καὶ ἐν σκότει πορεύεται, 4
 καὶ ἐν σκότει ὄνομα αὐτοῦ καλυφθήσεται,
 5 καὶ γε ἥλιον οὐκ εἶδεν, καὶ οὐκ ἔγνω ἀναπαύσεις 5
 τούτῳ ὑπὲρ τούτον.
 6 καὶ εἰ ἔζησεν χιλίων ἐτῶν καθόδους, 6
 καὶ ἀγαθωσύνην οὐκ εἶδεν,

NA^C 17 ων] ην N^{*c} (ων N^{c.a}) 18 υπαρχοντα] χον sup ras B¹ | αυτων] αυτον
 NA αυτω C | φαγειν] pr του NA^C 19 ουκ αλλα] ου πολλα Bab ου πολλας
 NA^C VI 1 ειδον Bab NC | υπο 2°] επι N^{c.a} AC 2 παντων ων] παντος
 ου AC | επιθυμει] επιθυμει A | του φαγειν] om του A | φαγεται] κατα-
 φαγεται N^{*} (φαγ. N^{c.a}) | αυτον] αυτα A | τουτο] pr οτι και γε N pr και γε
 AC | αρρωστεια B^{*} (αρρωστια B^b) 3 ημεραι] pr αι AC | ετων] pr των C |
 ψυχη] pr η NA^C | ου πλησθησεται] ουκ εμπλησθησεται NA^C | απο της αγαθω-
 συνης] om της NA om απο της C | ταφη] ιαφη N 5 αναπαυσις (inc stich)
 C | τουτω] τουτο N^{*} (-τω N^{c.a}) 6 ειδε C

μὴ οὐκ εἰς τόπον ἓνα πορεύεται;

B

7 ¹πᾶς μόχθος ἀνθρώπου εἰς στόμα αὐτοῦ,
καί γε ἡ ψυχὴ οὐ πληρωθήσεται.

8 ³ὅτι περισσεῖα τῷ σοφῷ ὑπὲρ τὸν ἄφρονα,
διότι ὁ πένης οἶδεν πορευθῆναι κατέναντι τῆς ζωῆς.

9 ²ἀγαθὸν ὄραμα ὀφθαλμῶν ὑπὲρ πορευόμενον ψυχῇ·
καί γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.

10 ¹⁰Εἴ τι ἐγένετο, ἥδη κέκληται ὄνομα αὐτοῦ,
καὶ ἐγνώσθη ὃ ἐστὶν ἄνθρωπος,
καὶ οὐ δυνήσεται κριθῆναι μετὰ τοῦ ἰσχυροῦ ὑπὲρ αὐτόν·

11 ¹¹ὅτι εἰσὶν λόγοι πολλοὶ πληθύνοντες ματαιότητα.

VII 1 ¹τί περισσὸν τῷ ἀνθρώπῳ;

VI) (12) ⁽¹²⁾ὅτι τίς οἶδεν ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ἐν τῇ ζωῇ,
ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς ματαιότητος αὐτοῦ;
καὶ ἐποίησεν αὐτὰ ἐν σκιᾷ·

ὅτι τίς ἀπαγγελεῖ τῷ ἀνθρώπῳ
τί ἔσται ὀπίσω αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ἥλιον;

(1) (1) 2 ²Ἀγαθὸν ὄνομα ὑπὲρ ἔλαιον ἀγαθόν,
καὶ ἡμέρα τοῦ θανάτου ὑπὲρ ἡμέραν γεννήσεως.

(2) 3 ³ἀγαθὸν πορευθῆναι εἰς οἶκον πένθους
ἢ ὅτι πορευθῆναι εἰς οἶκον πότου,
καθότι τοῦτο τέλος παντὸς ἀνθρώπου,
καὶ ὁ ζῶν δώσει ἀγαθὸν εἰς καρδίαν αὐτοῦ.

(3) 4 ⁴ἀγαθὸν θυμὸς ὑπὲρ γέλωτα,
ὅτι ἐν κακίᾳ προσώπου ἀγαθυνθήσεται·

(4) 5 ⁵καρδία σοφῶν ἐν οἴκῳ πένθους,

6 πορεύεται] πορευσεταί N + τα παντα NAC 7 ἀνθρώπου] pr NAC
του NAC | η ψυχῇ] om η AC 8 ὅτι] + τις N^{c,a}AC | περισσεῖα N^c | πορευ-
θῆναι] pr που (sic) C 10 εἰ] η AC | κέκληται] κέκληκεν A | ὄνομα] pr
το N^{c,a} | ἐγνώσθη] pr ο N | ο] ὅτι C | κριθῆναι] pr του NA | ἰσχυρου] ἰσχυ-
ροτερου N 11 λόγοι] ολιγοι N VII 1 τι] ὅτι N* (om ο N^{c,a}) |
ἀγαθον] pr τις N* pr τι N^{c,a}A | om ἐν τῇ ζωῇ...τω ἀνθρώπῳ (2°) C | ζῶν]
+ αὐτου NA | αὐτα] αυτας A | ἐν σκιᾷ] εως σκίας N^{c,a} | ἥλιον] + καὶ καθως
εστε τις ἀπαγγελεῖ αὐτω A 2 του θανατου] om του C | γεννησεως]
γενεσεως NAC + αὐτου N^{c,a}AC 3 η] (pr ε N* improb N¹) ὅτι] παρα το
N^{c,a} | τέλος] pr το A | ἀνθρώπου] pr του N^c | εἰς καρδιαν] ἐν καρδια A
4 ἀγαθον] ἀγαθος N | ἀγαθυνθησεται] + καρδια NAC

- καὶ καρδία ἀφρόνων ἐν οἴκῳ εὐφροσύνης.
 6 ἀγαθὸν τὸ ἀκοῦσαι ἐπιτίμησιν σοφοῦ 6 (5)
 ὑπὲρ ἄνδρα ἀκούοντα ἄσμα ἀφρόνων.
 7 ὥς φωνὴ ἀκανθῶν ὑπὸ τὸν λέβητα, 7 (6)
 οὕτως γέλως τῶν ἀφρόνων.
 καὶ γε τοῦτο ματαιότης.
 8 ὅτι ἡ συκοφαντία περιφέρει σοφὸν 8 (7)
 καὶ ἀπολλυσι τὴν καρδίαν εὐγενείας αὐτοῦ.
 9 ἀγαθὴ ἐσχάτη λόγων ὑπὲρ ἀρχὴν αὐτοῦ, 9 (8)
 ἀγαθὸν μακρόθυμος ὑπὲρ ὑψηλὸν πνεύματι.
 10 μὴ σπεύσης ἐν πνεύματί σου τοῦ θυμοῦσθαι, 10 (9)
 ὅτι θυμὸς ἐν κόλπῳ ἀφρόνων ἀναπαύσεται.
 11 μὴ εἴπῃς τί ἐγένετο 11 (10)
 ὅτι αἱ ἡμέραι αἱ πρότεραι ἦσαν ἀγαθαὶ ὑπὲρ ταύτας;
 ὅτι οὐκ ἐν σοφίᾳ ἐπηρώτησας περὶ τούτου.
 12 ἀγαθὴ σοφία μετὰ κληρονομίας 12 (11)
 καὶ περισσεία τοῖς θεωροῦσιν τὸν ἥλιον.
 13 ὅτι ἐν σκιᾷ αὐτῆς ἡ σοφία ὡς σκιὰ ἀργυρίου, 13 (12)
 καὶ περισσεία γνώσεως τῆς σοφίας
 ζωοποιήσει τὸν παρ' αὐτῆς.
 14 ἴδε τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ. 14 (13)
 ὅτι τίς δυνήσεται κοσμήσαι
 ὃν ἂν ὁ θεὸς διαστρέψῃ αὐτόν;
 15 ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθωσύνης 15 (14)
 ζῇθι ἐν ἀγαθῷ, καὶ ἴδε ἐν ἡμέρᾳ κακίας.
 ἴδε καὶ γε σὺν τούτῳ συμφώνως
 τοῦτο ἐποίησεν ὁ θεὸς περὶ λαλιᾶς,
 ἵνα μὴ εὕρῃ ὁ ἄνθρωπος ὀπίσω αὐτοῦ οὐδέν.

ΒΑC 5 αφρονος C 7 ws] pr στι AC | ακανθων] pr των ΒΑC | γελωσ] pr ο
 AC | των αφρωνων] pr ο AC | και γε τ. ματ. c seqq coniung Ν 8 συκο-
 φαντεια Α | απολλυσι] απολλυει ΒΑC | ευγενειας (-νιас C)] ευτονιαν Ν*
 ευτονιας Β^{c,a} Α 9 πνευματι] πνα τιμης ΒΝ* (πνати Ν² [ras μης] πνι ΑC)
 11 προτεραι] προτερον AC | επερωτησας C 12 κληρονομιας] κληροδοσιας
 ΒΑC | περισσια ΒC 13 η σοφια] της σοφιας Β^{c,a} | αργυριου] pr του ΒΑC |
 περισσια ΒC | τη σοφια Ν* (της σοφιας Β^{c,a}) | ζωοποιησει] pr η σοφια Ν | τον
 παρ αυτης] τον εχοντα αυτη| Β^{c,a} 14 κοσμησαι] pr του Β^{c,a} AC | ον] ο C |
 διαστρεψει Ν 15 εν ημερα αγαθ. c praec coniung Ν | αγαθωσυνης] + αυτου
 Ν | αγαθω] αγαθωσυνη Ν* (-θω Β^{c,a}) | om ιδε 2° Β^{c,a} | συν τουτω] τουτο
 ΒΑC | συμφωνως] συμφωνον ΒΑ συμφωνει C | τουτο] τουτω ΒC (c praec
 coniung C) | εποιησεν] pr ο Ν | ο ανθρωπος] om ο ΒΑC | ουδεν] μηδεν ΒΑC

- (15) 16 ¹⁶Τὰ πάντα εἶδον ἐν ἡμέραις ματαιότητός μου· B
ἔστιν δίκαιος ἀπολλύμενος ἐν δικαίῳ αὐτοῦ,
καὶ ἔστιν ἀσεβὴς μένων ἐν κακίᾳ αὐτοῦ.
- (16) 17 ¹⁷μὴ γίνου δίκαιος πολὺ
μηδὲ σοφίζου περισσά, μὴ ποτε ἐκπλαγῆς.
- (17) 18 ¹⁸μὴ ἀσεβήσης πολὺ καὶ μὴ γίνου σκληρός,
ἵνα μὴ ἀποθάνῃς ἐν οὐ καιρῷ σου.
- (18) 19 ¹⁹ἀγαθὸν τὸ ἀντέχεσθαί σε ἐν τούτῳ,
καὶ γε ἀπὸ τούτου μὴ μίανῃς τὴν χεῖρά σου,
ὅτι φοβουμένοις τὸν θεὸν ἐξελεύσεται τὰ πάντα.
- (19) 20 ²⁰Ἡ σοφία βοηθήσει τῷ σοφῷ
ὑπὲρ δέκα ἐξουσιάζοντας τοὺς ὄντας ἐν τῇ πόλει·
- (20) 21 ²¹ὅτι ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν δίκαιος ἐν τῇ γῇ,
ὃς ποιήσει ἀγαθὸν καὶ οὐχ ἁμαρτήσεται.
- (21) 22 ²²καὶ γε εἰς πάντας λόγους οὓς λαλήσουσιν ἀσεβεῖς
μὴ θῇς καρδίαν σου,
ὅπως μὴ ἀκούσῃς τοῦ δούλου σου καταρωμένου σε·
- (22) 23 ²³ὅτι πλειστάκις πονηρεύσεται σε
καὶ καθόδους πολλὰς κακώσει καρδιά σου,
ὅτι ὡς καὶ γε σὺ κατηράσω ἐτέρους.
- (23) 24 ²⁴Πάντα ταῦτα ἐπέειπας ἐν σοφίᾳ.
εἶπα Σοφισθήσομαι·
- (24) 25 ²⁵καὶ αὕτη ἐμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ· μακρὰν ὑπὲρ ὃ ἦν,
καὶ βαθὺν βάθος, τίς εὐρήσει αὐτό;
- (25) 26 ²⁶ἐκύκλωσα ἐγώ, καὶ ἡ καρδία μου τοῦ γινῶναι
καὶ τοῦ κατασκέψασθαι καὶ ζητῆσαι σοφίαν καὶ ψῆφον,
καὶ τοῦ γινῶναι ἀσεβοῦς ἀφροσύνην
καὶ ὀχληρίαν καὶ περιφοράν·
- (26) 27 ²⁷καὶ εὐρίσκω ἐγὼ αὐτήν,

16 τα παντα] συν τα παντα $\aleph^*C$ συν παντα α $\aleph^{c,a}$ συν παντα A | ιδον A | $\aleph AC$
 απολλυομενος A 17 πολυ] pr επι $\aleph$ | μηδε] και μη AC 18 αποθανη
 C* (-νης C^a) 19 φοβουμενοις] ο φοβουμενος A φοβουμενος C 20 om
 οντας $\aleph$ 21 ποιησει] ποιησεται C 22 om' ους $\aleph$ | om ασεβεις $\aleph^{c,a}AC$ |
 θης] δως $\aleph$ 23 πολλα $\aleph^*$ (πολλας $\aleph^{c,a}$) | καρδιαν $\aleph AC$ | om ως $\aleph^{c,a}$ |
 και γε] + ως $\aleph$ 24 σοφια] pr τη $\aleph AC$ 25 μακραν απ εμου C | αυτο]
 αυτην $\aleph^*$ (-το $\aleph^{c,a}$) 26 ζητησαι] pr του $\aleph AC$ | περιφοραν] παραφοραν A
 27 αυτην] + γ ευφροσυνην πλανας (sic) $\aleph^{c,a}mg$ (de cett non liq)

- Β καὶ ἐρῶ πικρότερον ὑπὲρ θάνατον·
 σὺν τὴν γυναῖκα ἣτις ἐστὶν θήρευμα,
 καὶ σαγῆναι καρδία αὐτῆς,
 δεσμὸς εἰς χεῖρας αὐτῆς·
 ἀγαθὸς πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ ἐξαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς,
 καὶ ἁμαρτάνων συλλημφθήσεται ἐν αὐτῇ.
 28 Ἰδε τοῦτο εὖρον, εἶπεν ὁ ἐκκλησιαστής, 28 (27)
 μία τῇ μᾶ, τοῦ εὐρεῖν λογισμὸν
 29 ὃν ἐπεζήτησεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ οὐχ εὖρον· 29 (28)
 καὶ ἄνθρωπον ἓνα ἀπὸ χιλίων εὖρον,
 καὶ γυναῖκα ἐν πᾶσι τούτοις οὐχ εὖρον.
 30 πλὴν ἰδε τοῦτο εὖρον ὃ ἐποίησεν ὁ θεὸς 30 (29)
 σὺν τὸν ἄνθρωπον εὐθὴ·
 καὶ αὐτοὶ ἐζήτησαν λογισμοὺς πολλούς.

- (1) Τίς οἶδεν σοφούς; καὶ τίς οἶδεν λύσιν ῥήματος; (1) (V)
 1 σοφία ἀνθρώπου φωτιεῖ πρόσωπον αὐτοῦ, 1 VI
 καὶ ἀναιδὴς προσώπῳ αὐτοῦ μισηθήσεται.
 2 στόμα βασιλέως φύλαξον, 2
 καὶ περὶ λόγου ὄρκου θεοῦ μὴ σπουδάσῃς·
 3 ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσῃ, 3
 μὴ στῆς ἐν λόγῳ πονηρῶ·
 ὅτι πᾶν ὃ ἐὰν θελήσει ποιήσει,
 4 καθὼς βασιλεὺς ἐξουσιάζων, 4
 καὶ τίς ἐρεῖ αὐτῷ Τί ποιεῖς;
 5 ὁ φυλάσσων ἐντολὴν οὐ γινώσεται ῥῆμα πονηρόν, 5
 καὶ καιρὸν κρίσεως γινώσκει καρδία σοφοῦ·
 6 ὅτι παντὶ πράγματι ἐστὶν καιρὸς καὶ κρίσις, 6
 ὅτι γνῶσις τοῦ ἀνθρώπου πολλὴ ἐπ' αὐτόν·
 7 ὅτι οὐκ ἔστιν γινώσκων τί τὸ ἐσόμενον, 7
 ὅτι καθὼς ἔσται τίς ἀναγγελεῖ αὐτῷ;
 8 οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐξουσιάζων ἐν πνεύματι 8

NA^C 27 και ερω] και ειπα N^{c.a} om AC | πικροτεραν C | θηρευματα NA | αμαρ-
 τανων] pr ο N | συλλημφθησεται A συλλημφθ. C 28 ιδε] ειδε AC | ειπειν C
 29 επεζητησεν] εξητησεν A | ευρεν C | πασι BNAC 30 θεος] ks A | ευθη
 ευρεθη A VIII 1 προσωπον] pr το N | om αυτου 1° A 2 om θεου
 NA 3 εαν] αν A | θεληση B^{ab} 4 καθως] και ως N* (καθ. N^{c.a}) | εξ-
 ουσιαζων] + λαλει N^{c.a} (-λι) AC | ποιεις N (-σις) AC 6 πραγμα-
 N* (-ματι N^{c.a}) 7 αυτω] αυτοις A

- τοῦ κωλύσαι σὺν τῷ πνεύμα·
 καὶ οὐκ ἔστιν ἐξουσία ἐν ἡμέρᾳ θανάτου,
 καὶ οὐκ ἔστιν ἀποστολὴ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου,
 καὶ οὐ διασώσει ἀσέβεια τὸν παρ' αὐτῆς.
⁹ καὶ σύμπαν τοῦτο εἶδον,
 καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου εἰς πᾶν τὸ ποίημα
 ὃ πεποιήται ὑπὸ τὸν ἥλιον,
 τὰ ὅσα ἐξουσιάσασα ὁ ἄνθρωπος
 ἐν ἀνθρώπῳ τοῦ κακῶσαι αὐτόν·
¹⁰ καὶ τότε ἴδον ἀσεβεῖς εἰς τάφους εἰσαχθέντας,
 καὶ ἐκ τοῦ ἁγίου·
 καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐπηνέθησαν ἐν τῇ πόλει,
 ὅτι οὕτως ἐποίησαν.
 καί γε τοῦτο ματαιότης.
¹¹ ὅτι οὐκ ἔστιν γινομένη ἀντίρρσις
 ἀπὸ τῶν ποιούντων τὸ πονηρὸν ταχύ,
 διὰ τοῦτο ἐπληροφορήθη καρδιά υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου
 ἐν αὐτοῖς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν.
¹² ὃς ἡμαρτεν, ἐποίησεν τὸ πονηρὸν
 ἀπὸ τότε καὶ ἀπὸ μακρότητος αὐτῶν·
 ὅτι καί γε γινώσκω ἐγὼ
 ὅτι ἐστὶν ἀγαθὸν τοῖς φοβουμένοις τὸν θεόν,
 ὅπως φοβῶνται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ·
¹³ καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔσται τῷ ἀσεβεῖ,
 καὶ οὐ μακρυνεῖ ἡμέρας ἐν σκιά·
 ὃς οὐκ ἔστιν φοβούμενος ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ.
¹⁴ ἔστιν ματαιότης ἡ πεποιήται ἐπὶ τῆς γῆς,
 ὅτι εἰσὶ δίκαιοι ὅτι φθάνει ἐπ' αὐτοὺς·
 ὥς ποίημα τῶν ἀσεβῶν·
 καὶ εἰσιν ἀσεβεῖς ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς

8 ἐξουσία] ἐξουσιαζων BAC | ἐν ἡμέρᾳ 1^ο] ἡμερας A | πολέμου] θανάτου BAC
 | ἀσεβεία] ἀσεβεῖ C* ἀσεβεῖς Ca 9 συμπαν] συν παν (ῥ συνπ.) AC | ἴδον
 | το ποίημα] om το BAC | τα οσα] om τα B^{c.a} | ἐξουσιασασα] ἐξουσιαζεται
 | ο ἄνθρωπος] om ο B^{c.a} 10 εἶδον C | εἰσαχθέντας] ἀχθέντας C | ἁγίου]
 πορεύθησαν B^{c.a} | om και 3^ο B^{c.a} | ἐπηνεσθησαν C 11 ἀντίρρσεις B | το
 ἡρον 1^ο] om το A 12 ἐποίησαι (sic) C | πονηρον] + ἀπεθανεν και μακρο-
 υ επ (inst απ pro επ) αυτω B^{c.a} | οτι 2^ο] + και B* (om και B^{c.a}) | ἐστιν] ἐσται
 -τε) AC | αυτου] αυτων B* (-του B¹) 13 ἐν σκιά] pr ως B* (om ως B^{c.a})
 εἰσιν BAC | φθανει bis AC | επ] προς BAC | om οτι 2^ο B

B ὡς ποίημα τῶν δικαίων·

εἶπα ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης.

¹⁵ καὶ ἐπῆνεσα ἐγὼ σὺν τὴν εὐφροσύνην,

15

ὡς δ' οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον,

ὅτι εἰ μὴ τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι·

καὶ αὐτὸ συμπροσέσται αὐτῷ

ἐν μόχθῳ αὐτοῦ ἡμέρας ζωῆς αὐτοῦ

ὅσας ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς ὑπὸ τὸν ἥλιον.

¹⁶ Ἐν οἷς ἔδωκα τὴν καρδίαν μου γινῶναι τὴν σοφίαν

16

καὶ τοῦ ἰδεῖν τὸν περισπασμὸν

τὸν πεποιημένον ἐπὶ τῆς γῆς·

ὅτι καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ

ὑπνον ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ οὐκ ἔστιν βλέπων·

¹⁷ καὶ ἴδον σύμπαντα τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ,

17

ὅτι οὐ δυνήσεται ἄνθρωπος

τοῦ εὐρεῖν σὺν τὸ ποίημα

τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον·

ὅσα ἂν μοχθήσῃ ἄνθρωπος τοῦ ζητῆσαι,

καὶ οὐχ εὐρήσει·

καὶ γε ὅσα ἂν εἶπῃ σοφὸς τοῦ γινῶναι,

οὐ δυνήσεται τοῦ εὐρεῖν·

⁽¹⁾ ὅτι σύμπαν τοῦτο ἔδωκα εἰς καρδίαν μου,

(1) (IX

καὶ καρδίᾳ μου σύμπαν ἴδον τοῦτο·

¹ ὡς οἱ δίκαιοι καὶ οἱ σοφοὶ

IX

καὶ ἐργασίαι αὐτῶν ἐν χειρὶ τοῦ θεοῦ,

καὶ γε ἀγάπην καὶ γε μῖσος οὐκ ἔστιν εἰδὼς ὁ ἄνθρωπος·

τὰ πάντα πρὸ προσώπου αὐτῶν,

ματαιότης ἐν τοῖς πᾶσιν.

² συνάντημα ἐν τῷ δικαίῳ καὶ τῷ ἀσεβεῖ,

τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ κακῷ,

NAC 15 ως δ] οτι Bab NAC | αυτο] αυτος B | συμπροσεσται NAC | ημερα N | οσας] as NΑ ων C 16 γινῶναι pr του NAC | περισπασμον] πιασμον A | οφθαλμοῖς] pr εν NAC | βλέπων] βλέπιν A 17 ἴδον 1^ο] εἶδον Bab N | συμπαντα] συν παντα (? συνπ.) NΑ | δυνησεται 1^ο] δηνσεται N* (δυνησ. N¹) | ποιημα] πεποιημα N* (ποιημα N¹) | αν 1^ο] εαν AC | μοχθηση] ποιηση A | ανθρωπος] pr ο N | σοφος] pr ο NAC | συμπαν] συν παν (? συνπ.) bis NΑ | καρδιαν] pr την A | ἴδον 2^ο] εἶδεν NC ἰδεν A IX 1 ως] οτι N^{c.a} AC | οἱ δίκαιοι σοφοὶ N* (οἱ δικοὶ] κα οἱ σ. N^{c.a}) | ἐργασίαι] pr αι AC | ἀγαπη N | εἰδως (ιδ. A) ο ανθρωπος] ανθρ. εἰδω N | προ] προς N* (προ N^{c.a}) | προσωπον N (-που N^{c.a}) | προσωπου αυτων rescr C

καὶ τῷ καθαρῷ καὶ τῷ ἀκαθάρτῳ, ὅτι οἱ καθαρὸν ἔχοντες τὸν ἥλιον

καὶ τῷ θυσιάζοντι καὶ τῷ μὴ θυσιάζοντι.

ὥς ὁ ἀγαθός, ὥς ὁ ἁμαρτάνων,

ὥς ὁ ὀμνύων καθὼς ὁ τὸν ὅρκον φοβούμενος.

3 τοῦτο πονηρὸν ἐν παντὶ πεποιημένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον

ὅτι συνάντημα ἐν τοῖς πᾶσιν·

καὶ γε καρδία νύκτωρ τοῦ ἀνθρώπου ἐπληρώθη πονηροῦ,

καὶ περιφέρεια ἐν καρδίᾳ αὐτῶν ἐν ζωῇ αὐτῶν,

καὶ ὀπίσω αὐτῶν πρὸς τοὺς νεκρούς.

4 ὅτι τίς ὅς κοινωνεῖ πρὸς πάντας τοὺς ζῶντας;

ἔστιν ἐλπίς· ὅτι ὁ κύων ὁ ζῶν αὐτὸς ἀγαθός

ὑπὲρ τὸν λέοντα τὸν νεκρόν.

5 ὅτι οἱ ζῶντες γινώσκονται ὅτι ἀποθανοῦνται,

καὶ οἱ νεκροὶ οὐκ εἰσὶν γινώσκοντες οὐδέν·

καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔτι μισθός,

ὅτι ἐπελήσθη ἡ μνήμη αὐτῶν·

6 καὶ γε ἀγάπη αὐτῶν καὶ γε μῖσος αὐτῶν

καὶ γε ζῆλος αὐτῶν ἤδη ἀπώλετο,

καὶ γε μερίς οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔτι εἰς αἰῶνα

ἐν παντὶ τῷ πεποιημένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον.

7 Δεῦρο φάγε ἐν εὐφροσύνῃ ἄρτον σου,

καὶ πίε ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ οἶνον σου,

ὅτι ἤδη εὐδόκησεν ὁ θεὸς τὰ ποιήματά σου.

8 ἐν παντὶ καιρῷ ἔστωσαν ἱμάτιά σου λευκά,

καὶ ἔλαιον ἐπὶ κεφαλὴν σου μὴ ὑστερησάτω·

9 καὶ ἴδε ζῶν μετὰ γυναικὸς ἧς ἠγάπησας

πάσας ἡμέρας ζωῆς ματαιότητός σου

τὰς δοθείσας σοι ὑπὸ τὸν ἥλιον.

πᾶσαι ἡμέραι ἡμέραι ἀτμοῦ σου·

ὅτι αὐτὸ μερίς σου ἐν τῇ ζωῇ σου

καὶ ἐν τῷ μόχθῳ σου ᾧ σὺ μοχθεῖς ὑπὸ τὸν ἥλιον.

2 om και 3° AC | om και 5° C

3 πονηρον] pr το A | πασιν] πασι C ἡ AC

4 om οτι 2° N 5 ἐπελήσθη] ἐπλησθη NA 6 ἀγαπη] ἀπατη N | μισος]

μισθος A | om γε 4° N^{c.a} AC 7 ἄρτον] pr τον NA C | om ἠδὲ AC 8 ἱμα-

τια] pr τα NA C | κεφαλῆς N 9 πασαι...ατμου σου] non inst B^b om A

πασας ἡμερας ματαιοτητος σου (σοι N* σου N¹) NA C | αυτο] αυτος N | τη ζωη]

om τη C | om εν 2° N | om συ A

- B 10 πάντα ὅσα ἂν εὖρῃ ἢ χεὶρ σου τοῦ ποιῆσαι,
ὡς ἡ δύναμις σου ποιήσον,
ὅτι οὐκ ἔστιν ποίημα καὶ λογισμὸς καὶ γνῶσις
καὶ σοφία ἐν ἄδῃ, ὅπου σὺ πορεύῃ ἐκεῖ.
- 11 Ἐπέστρεψα καὶ ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον
ὅτι οὐ τοῖς κούφοις δρόμος
καὶ οὐ τοῖς δυνατοῖς πόλεμος,
καί γε οὐ τῷ σοφῷ ἄρτος
καὶ οὐ τοῖς συνετοῖς πλοῦτος,
καί γε οὐ τοῖς γινώσκουσιν χάρις·
ὅτι καιρὸς καὶ ἀπάντημα συναντήσεται σύμπασιν αὐτοῖς.
- 12 ὅτι καί γε καὶ οὐκ ἔγνω ὁ ἄνθρωπος τὸν καιρὸν αὐτοῦ·
ὡς οἱ ἰχθύες οἱ θηρευόμενοι ἐν ἀμφιβλήστρω καλῷ,
καὶ ὡς ὄρνεα τὰ θηρεύμενα ἐν παγίδι,
ὡς αὐτὰ παγιδεύονται οἱ υἱοὶ τοῦ ἀνθρώπου
εἰς καιρὸν πονηρόν,
ὅταν ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω.
- 13 Καί γε τοῦτο ἴδον σοφίαν ὑπὸ τὸν ἥλιον,
καὶ μεγάλη ἐστὶν πρὸς μέ.
- 14 πόλις μικρὰ καὶ ἄνδρες ἐν αὐτῇ ὀλίγοι,
καὶ ἔλθῃ ἐπ' αὐτὴν βασιλεὺς μέγας καὶ κυκλώσῃ αὐτήν
καὶ οἰκοδομήσῃ ἐπ' αὐτὴν χάρακας μεγάλους,
- 15 καὶ εὖρῃ ἐν αὐτῇ ἄνδρα πένητα σοφόν,
καὶ διασώσῃ αὐτὸς τὴν πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ,
καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἐμνήσθῃ σὺν τοῦ ἀνδρὸς τοῦ πένητος
ἐκείνου.
- 16 καὶ εἶπα ἐγὼ Ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ δύναμιν.

NAČ 10 αν] εαν N | ως η] pr ως αι N* (om ως αι N^{c.a}) | οπου] ὅτι οὐ B^b
11 επεστρεψα] υπεστρεψα N | ειδον N | δρομος] pr ο NAČ [πολεμος] pr ο NAČ [τω σοφῷ] τοις σοφοῖς NAČ [αρτος] pr ο NAČ | και 4°] + γε NAČ | πλουτος] pr ο NAČ | συμπασιν] τοις πασιν NAČ 12 om οτι AC | om και 2° NAČ | ο ανθρωπος] om ο C | εν 1°] pr ω N* (om ω N^{1(vid)}c.a) | καλω] κακω NA om C | ταγιδει N* (παγ. N¹) | οι υιοι] pr vid ουτως κρατηθησονται N^{c.a}
13 ειδον Bab N | om προς με N 14 πολισ] pr εστιν προς με N* | πολισ μικρα c praec coniung BC πολισ...ολιγοι c praec coniung A | οικοδομησει N 15 ευρη] ευρησει N* (-ρη N¹) | σοφον] pr και A | διασωσει NAČ 16 om εγω C

καὶ σοφία τοῦ πένητος ἐξουδενωμένη,
καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οὐκ εἰσακουόμενοι.

B

- 17 ¹⁷ Λόγοι σοφῶν ἐν ἀναπαύσει ἀκούονται
ὑπὲρ κραυγὴν ἐξουσιαζόντων ἐν ἀφροσύναις.
- 18 ¹⁸ ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ σκεύη πολέμου,
καὶ ἁμαρτάνων εἰς ἀπολέσει ἀγαθωσύνην πολλήν.
- X 1 ¹ μυῖαι θανατοῦσαι σαπριοῦσιν σκευασίαν, ἔλαιον ἡδύσματος·
τίμιον ὁ λόγος σοφίας ὑπὲρ δόξαν ἀφροσύνης μεγάλης.
- 2 ² καρδία σοφοῦ εἰς δεξιὸν αὐτοῦ,
καὶ καρδία ἄφρονος εἰς ἀριστερὸν αὐτοῦ.
- 3 ³ καὶ γε ἐν ὁδῷ ὅταν ἄφρων πορεύηται,
καρδία αὐτοῦ ὑστερήσει,
καὶ ἂ λογιέται πάντα ἀφροσύνη ἐστίν.
- 4 ⁴ ἐὰν πνεῦμα τοῦ ἐξουσιάζοντος ἀναβῇ ἐπὶ σέ,
τόπον σου μὴ ἀφής,
ὅτι ἴαμα καταπαύσει ἁμαρτίας μεγάλας.
- 5 ⁵ ἔστιν πονηρία ἣν ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
ὥς ἀκούσιον ἐξηλθεν ἀπὸ προσώπου ἐξουσιάζοντος.
- 6 ⁶ ἐδόθη ὁ ἄφρων ἐν ὕψει μεγάλοις,
καὶ πλούσιοι ἐν ταπεινῷ καθήσονται.
- 7 ⁷ ἴδον δούλους ἐφ' ἵππους
καὶ ἄρχοντας πορευομένους ὡς δούλους ἐπὶ τῆς γῆς.
- 8 ⁸ ὁ ὀρύσσων βόθρον εἰς αὐτὸν ἐμπεσεῖται,
καὶ καθαιροῦντα φραγμόν, δήξεται αὐτὸν ὄφιν·
- 9 ⁹ ἐξαίρων λίθους διαπονηθήσεται ἐν αὐτοῖς,
σχίζων ξύλα κινδυνεύσει ἐν αὐτοῖς.
- 10 ¹⁰ ἐὰν ἐκπέσῃ τὸ σιδήριον,
καὶ αὐτὸς πρόσωπον ἐτάραξεν·
καὶ δυνάμεις δυναμώσει,
καὶ περισσειά τῷ ἀνδρὶ οὐ σοφία·

16 οἱ λόγοι] om οἱ NAC | εἰσακουόμενοι] εἰσιν ακουόμενοι NAC X 1 σκευ- NAC
αστ] N* (-σιαν N^{c.a}) | ελαιου N^{c.a}AC | ο λογος] ολιγον B^aNAC | μεγαλην A
3 αφρων] αφνω N | καρδια] pr και N 5 ειδον Bab N | εξηλθεν] pr ο A | εξου-
σιαζοντος] pr του AC 6 ο αφρων] om ο N | υψει B^aNAC | πλουσιοι]
+ μεγαλοι N 7 ειδον NC | ως δουλους πορευομενους A | om επι της γης
N* (hab επι γης N^{c.a}) 8 εις αυτον] εν αυτω NAC | εμπεσειται] + και
ο κυλιων λιθον εφ εαυτον κυλειει] A 9 κινδυνευει N | εν αυτοις (2^ο) rescr
C^avid 10 δυναμις NA δυναμιν C | περισσια NC | τω ανδρι ου (τω ανδρι
ου B^b)] του ανδριου NAC

- Β 11 εἰς δάκρυ ὅφρις ἐν οὐ ψιθυρισμῶ, 11
καὶ οὐκ ἔστιν περισσεΐα τῷ ἐπάδοντι.
12 λόγοι στόματος σοφοῦ χάρις, 12
καὶ χεῖλη ἀφρονος καταποντιοῦσιν αὐτόν.
13 ἀρχὴ λόγων στόματος αὐτοῦ ἀφροσύνη, 13
καὶ ἐσχάτη αὐτοῦ περιφέρεια πονηρά.
14 καὶ ὁ ἀφρων πληθύνει λόγους. 14
οὐκ ἔγνω ἄνθρωπος τί τὸ γενόμενον
καὶ τί τὸ ἐσόμενον.
τί ὀπίσω αὐτοῦ τίς ἀναγγελεῖ αὐτῷ;
15 μόχθος τῶν ἀφρόνων κακώσκει αὐτούς, 15
ὃς οὐκ ἔγνω τοῦ πορευθῆναι εἰς πόλιν.
16 οὐαὶ σοι, πόλις, ἧς ὁ βασιλεὺς σου νεώτερος, 16
καὶ οἱ ἄρχοντές σου πρῶτῳ ἐσθίουσιν.
17 μακαρία, γῆ, ἧς ὁ βασιλεὺς σου υἱὸς ἐλευθέρων, 17
καὶ οἱ ἄρχοντές σου πρὸς καιρὸν φάγονται ἐν δυνάμει
καὶ οὐκ αἰσχυνθήσονται.
18 ἐν ὀκνηρίαις ταπεινωθήσεται ἡ δόκωσις, 18
καὶ ἐν ἀργείᾳ χειρῶν στάξει ἡ οἰκία.
19 εἰς γέλωτα ποιοῦσιν ἄρτον, 19
καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον τοῦ εὐφρανθῆναι ζῶντας,
καὶ τοῦ ἀργυρίου ταπεινώσει ἐπακούσεται τὰ πάντα.
20 καί γε ἐν συνειδήσει σου βασιλεύει μὴ καταράσῃ, 20
καὶ ἐν ταμείοις κοιτώνων σου μὴ καταράσῃ πλούσιον.
ὅτι πετεινὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀποίσει σου τὴν φωνήν,
καὶ ὁ τὰς πτέρυγας ἀπαγγελεῖ λόγον σου.

12 Ἀποστείλον τὸν ἄρτον σου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ὕδατος,

ΝΑC 11 οφίς] pr ο C | περισσεΐα C 12 λόγοι] λογίσις N^{c.a} | καταποντιοῦ-
σιν N^A 13 ἐσχάτη] + στοματος N^AC (στοματοματος) | περιφέρεια C
14 ἄνθρωπος] pr ο N^AC | ἐσόμενον] γεννησόμενον N^{*} (εσομ. N^{1.c.a}) | τι 3^ο] οτι
N^AC | ἀπαγγελεῖ N^A ἀπαγγελεῖ A 15 τῶν ἀφρόνων] τὸν ἀφρονος N^A |
κακώσκει] κοπῶσει N^C σκοτῶσει A | αὐτοὺς] αὐτὸν N^A 16 πρῶτῳ] πρῶτας N^{*}
ἐν πρῶτῳ AC | ἐσθίουσι C 17 γῆ] pr συ Bab N^AC | ἐλευθέρων N^AC
18 ἀργία B^b | σταξει] στεναξει A σταζει C | οἰκία C 19 οἶνος N^AC | om
καὶ ἐλαιον AC | τοῦ εὐφρανθῆναι] εὐφραίνει N^AC | ζῶντας] pr tous C | ἀργυρου
C | om ταπεινώσει N^{c.a} AC | τα πάντα] τα συνπαντα N^{c.a} συν τα πάντα AC
20 καὶ γε] + συ C | συνήδησει C | om σου...καταράσῃ (1^ο) C^{vid} | ταμείοις Bab
(-μοις B^{*}N^{*}) | ταμείοις AC | ἀποίσει] ἀποιήσει C | om σου 3^ο N^{*} (hab N^{c.a}) |
τὴν φωνήν σου AC | ο] + ἐχων N^AC | τὰς πτέρυγας] om τὰς N^AC XI 1 om
ἀποστείλον...ὕδατος B^{*} (hab Bab mg inf N^AC)

ὅτι ἐν πλήθει ἡμερῶν εὐρήσεις αὐτόν.

B

² δὸς μερίδα τοῖς ἑπτὰ καὶ γε τοῖς ἡ,

ὅτι οὐ γινώσκεις τί ἔσται πονηρὸν ἐπὶ τὴν γῆν.

³ ἂν πλησθῶσιν τὰ νέφη ὑετοῦ,

ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχέουσιν·

καὶ ἂν πέσῃ ξύλον ἐν τῷ νότῳ

καὶ ἂν ἐν τῷ βορρᾷ, τόπῳ

οὐ πεσεῖται τὸ ξύλον ἐκεῖ ἔσται.

⁴ τηρῶν ἄνεμον οὐ σπερεῖ,

καὶ βλέπων ἐν ταῖς νεφέλαις οὐ θερίσει.

⁵ ἐν οἷς οὐκ ἔστιν γινώσκων τίς ἡ ὁδὸς τοῦ πνεύματος

ὥς ὅσῃ ἐν γαστρὶ κυοφορούσης,

οὕτως οὐ γνώσῃ τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ

ὅσα ποιήσει τὰ σύμπαντα.

⁶ ἐν τῷ πρῶι σπεῖρον τὸ σπέρμα σου,

καὶ ἐν ἐσπέρα μὴ ἀφέτω ἡ χεὶρ σου,

ὅτι οὐ γινώσκεις ποῖον στοιχήσει, ἢ τοῦτο ἢ τοῦτο,

καὶ ἂν τὰ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀγαθά.

⁷ καὶ γλυκὺ τὸ φῶς, καὶ ἀγαθὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς

τοῦ βλέπειν σὺν τὸν ἥλιον.

⁸ ὅτι καὶ ἂν ἔτη πολλὰ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος,

ἐν πᾶσιν αὐτοῖς εὐφρανθήσεται,

καὶ μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τοῦ σκούτους,

ὅτι πολλαὶ ἔσονται·

πᾶν τὸ ἐρχόμενον ματαιότης.

⁹ Εὐφραίνου, νεανίσκε, ἐν νεότητί σου,

καὶ ἀγαθυνάτω σε ἡ καρδία σου ἐν ἡμέραις νεότητός σου,

καὶ περιπάτει ἐν ὁδοῖς ἁμωμος

καὶ μὴ ἐν ὁράσει ὀφθαλμῶν σου·

καὶ γνῶθι ὅτι ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἄξει σε ὁ θεὸς ἐν κρίσει.

1 ἡμερῶν] pr των BAC 2 ἡ] οκτω Bavid(mg) BAC | πονηρον] pr το B BAC
 3 πλησθωσιν] πληρωθωσιν BAC | om εαν 3° B 4 σπειρει A 5 εν
 οis...πνευματος c praec coniung B | κυοφορουσης] pr της BAC | συμπαντα]
 τιν παντα AC 6 τω πρωι] τω πρωια B πρωια AC | εν εσπερα] εις εσπεραν
 B | αφετω] αφιτω A | στοιχηση B | αγαθον A 7 ηλιον] +ου ει B* (non
 inst B^b om BAC) 8 εστη A* (ετη A²) | μνησθησεται] μνησθηση C
 9 οδοις] + καρδιας σου BAC | om μη B^{c,a} AC | ορασει] o sup ras B² vid | γνω-
 9i] γνωση B* (γνωθι B^{c,a}) | πασιν AC

- B 10 καὶ ἀπόστησον θυμὸν ἀπὸ καρδίας σου,
καὶ πάραγε πονηρίαν ἀπὸ σαρκός σου,
ὅτι ἡ νεότης καὶ ἡ ἄνοια ματαιότης.
1 καὶ μνήσθητι τοῦ κτίσαντός σε
ἐν ἡμέραις νεότητός σου,
ἕως οὗ μὴ ἔλθωσιν αἱ ἡμέραι τῆς κακίας,
καὶ φθάσουσιν ἔτη ἐν οἷς ἔρεῖς
Οὐκ ἔστιν μοι ἐν αὐτοῖς θέλημα.
2 ἕως οὗ μὴ σκοτισθῇ ὁ ἥλιος καὶ τὸ φῶς
καὶ ἡ σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες,
καὶ ἐπιστρέψουσιν τὰ νέφη ὀπίσω τοῦ νετοῦ.
3 ἐν ἡμέρᾳ ἧ ἐὰν σαλευθῶσιν φύλακες τῆς οἰκίας,
καὶ διαστραφῶσιν ἄνδρες τῆς δυνάμεως,
καὶ ἤρρησαν αἱ ἀλήθουσαι ὅτι ὠλιγόωθησαν,
καὶ σκοτάσουσιν αἱ βλέπουσαι ἐν ταῖς ὁπαῖς.
4 καὶ κλείσουσιν θύρας ἐν ἀγορᾷ
ἐν ἀσθενείᾳ φωνῆς τῆς ἀληθούσης,
καὶ ἀναστήσεται εἰς φωνὴν τοῦ στρουθίου,
καὶ ταπεινωθήσονται πᾶσαι αἱ θυγατέρες τοῦ ἄσματος,
5 καὶ εἰς τὸ ὕψος ὄψονται, καὶ θάμβοι ἐν τῇ ὁδῷ.
καὶ ἀνθήσῃ τὸ ἀμύγδαλον,
καὶ παχυνθῇ ἡ ἀκρίς,
καὶ διασκεδασθῇ ἡ κάππαρις,
ὅτι ἐπορεύθη ὁ ἄνθρωπος εἰς οἶκον αἰῶνος αὐτοῦ,
καὶ ἐκύκλωσαν ἐν ἀγορᾷ οἱ κοπτόμενοι.
6 ἕως οὗ μὴ ἀνατραπῇ τὸ σχοινίον τοῦ ἀργυρίου,
καὶ συντριβῇ τὸ ἀνθέμιον τοῦ χρυσίου,
καὶ συντριβῇ ὑδρεῖα ἐπὶ τῇ πηγῇ,
καὶ συντροχάσῃ ὁ τροχὸς ἐπὶ τὸν λάκκον.

NAC 10 παραγε] in πα ras aliq B² vid απαγαγε N* παραγαγε N¹ AC | η νεοτης] η (1° ut vid) saltem sup ras B² | ια ματαιοτης sup ras B^{ab} XII 1 οτου] ου NAC | αι ημεραι] om αι NAC | κακίας] + σου NA | φθασωσιν NAC | ετη] om N* (hab N^{c.a}) ras 1 lit inter ε et τ C^a | om εν 3° N* (hab N^{c.a})
2 επιστρεψωσιν NAC | του νετου] om του A 3 η] ην C | εαν] αν. AC
4 θυρας] θυραι N* (-ras N¹ fort.c.a) θυραν A | φωνης] φωνη A | αναστησονται N
5 και 1°] + γε NAC | εις το υψος] απο υψους NAC | θαμβος C | ανθησει AC | η καππαρις] om η C | ο ανθρωπος] om ο A | εκυκλωσαν] κυκλωσουσιν N^{c.a}
6 om μη N | το σχοινιον] om το NAC | συντριβη 1°] συνθλιβη NA | υδρεια] υδρια B^b η υδρια NAC | τη πηγῃ] την γην N την πηγην AC | συντροχασει C

- 7 καὶ ἐπιστρέψῃ ὁ χοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ὡς ἦν,
καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν θεὸν ὃς ἔδωκεν αὐτό.
8 ⁸ ματαιότης ματαιότητων, εἶπεν ὁ ἐκκλησιαστής,
τὰ πάντα ματαιότης.
- 9 Καὶ περισσὸν ὅτι ἐγένετο Ἐκκλησιαστής σοφός,
ὅτι ἐδίδαξεν γνῶσιν σὺν τὸν ἄνθρωπον,
καὶ οὖς ἐξιχνιάσεται κόσμιον παραβολῶν.
10 ¹⁰ πολλὰ ἐζήτησεν Ἐκκλησιαστής
τοῦ εὑρεῖν λόγους θελήματος
καὶ γεγραμμένον εὐθύτητος, λόγους ἀληθείας.
- 11 Λόγοι σοφῶν ὡς τὰ βούκεντρα
καὶ ὡς ἡλοι πεφυτευμένοι,
οἱ παρὰ τῶν συνθεμάτων ἐδόθησαν
12 ἐκ ποιμένος ενός, ¹² καὶ περισσὸν ἐξ αὐτῶν.
νιέ μου, φύλαξαι τοῦ ποιῆσαι βιβλία πολλὰ·
οὐκ ἔστιν περασμός, καὶ μελέτῃ πολλῇ κόπως σαρκόσ.
- 13 ¹³ Τέλος λόγου τὸ πᾶν ἄκουε
τὸν θεὸν φοβοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φύλασσε,
ὅτι τοῦτο πᾶς ὁ ἄνθρωπος.
14 ¹⁴ ὅτι σύμπαν τὸ ποίημα ὁ θεὸς ἄξει ἐν κρίσει
ἐν παντὶ παρεωραμένῳ,
ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν πονηρόν.

7 επιστρεψει bis AC | επι την γην ο χους N | ος] ως N* (os N^{c.a}) 9 εκ- NAC
κλησιαστης] pr ο A | οτι 2°] pr και NAC | εδιδασκεν] εδιδασκεν N^{c.a}C | ους]
+ αυτου N^{c.a} | εξιχνιασατο N^{c.a} | κοσμον C 10 εκκλησιαστης] pr ο N^{c.a}
om και A | αληθιας N 11 πεφυτευμενοι] πεφυτευμενοι NAC | συνθε-
ματων] συναγματων N* A συνταγματων N^{c.a} 12 φυλαξαι] φυλασσου NAC |
του ποιησαι] om του N* (hab του N^{c.a}) 13 ο ανθρωπος] om ο C
4 συμπαν] συν παν NA | αξει ο θς NAC | εαν 1°] + τε N | και εαν] εαν τε N
Subscr εκκλησιαστης B^{NA}C
Stich 735 B 257 N 667 A

Α Σ Μ Α

B ΑΣΜΑ ἀσμάτων, ὃ ἐστὶν τῷ Σαλωμών.

1 I

² Φιλησάτω με ἀπὸ φιλημάτων στόματος αὐτοῦ·
ὅτι ἀγαθοὶ μαστοὶ σου ὑπὲρ οἶνον,

2

§ C ³ καὶ ὁσμὴ μύρων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα·
μύρον ἐκκενωθὲν ὄνομά σου.

3

διὰ τοῦτο νεάνιδες ἡγάπησάν σε, ⁴ εἰλκυσάν σε·
ὀπίσω σου εἰς ὁσμὴν μύρων σου δραμοῦμεν.
εἰσὴνεγκέν με ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ταμεῖον αὐτοῦ.
ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν σοί·
ἀγαπήσομεν μαστοὺς σου ὑπὲρ οἶνον·
εὐθύτης ἡγάπησέν σε.

4

⁵ Μέλαινά εἰμι καὶ καλή, θυγατέρες Ἰσραὴλ,
ὡς σκηνώματα Κηδάρ, ὡς δέρρις Σαλωμών.

5

⁶ μὴ βλέψητέ με, ὅτι ἐγὼ εἰμι μεμελανωμένη,
ὅτι παρέβλεψέν με ὁ ἥλιος·

6

υἱοὶ μητρὸς μου ἐμαχέσαντο ἐν ἐμοί,
ἔθεντό με φυλάκισσαν ἐν ἀμπελῶσιν·
ἀμπελῶνα ἐμὸν οὐκ ἐφύλαξα.

§ AC Inscr-ασμα ασματων §C ασματα ασματων A I 1 Σαλωμων §
2 φιλησάτω] pr (minio omnia huiusmodi) η νυμφη §A 3 τα αρωματα]
om τα C | εκκαινωθεν § | σου 2° | σοι A | δια τουτο] pr ο νυμφιος A 4 ειλ-
κυσαν σε c seqq coniung § | εισηνεγκεν] pr ταις νεανισιν η νυμφη| διηγείται
τα περι του νυμφιου α εχαραστο αυτη § | ταμειον B^a§ (-μιον B^{*C}) | ταμειον
A | αγαλλιασωμεθα] pr της νυμφης διηγησαμε|νης ταις νεανισιν· αι δε· ειπαν § |
αγαπησωμεν B^bC | ευθυτης] pr αι νεανιδες τω νυμφιω| βοωσιν το ονομα της
νυμφης ευθυτης ηγαπησεν σε § 5 μελαινα] pr η νυμφη §A | Ισραηλ]
Ιλημ C | derreis § | Σολομων § 6 παρεβλεψε C | με 2° | μοι § | εφυ-
λαξα] A

⁷ Ἀπάγγειλόν μοι, ὃν ἡγάπησεν ἡ ψυχὴ μου, B
 ποῦ ποιμαίνεις, ποῦ κοιτάξεις ἐν μεσημβρίᾳ,
 μή ποτε γένωμαι ὡς περιβαλλομένη ἐπ' ἀγέλας ἐταίρων σου.

⁸ Ἐὰν μὴ γνῶς σεαυτήν, ἡ καλὴ ἐν γυναῖξιν,
 ἔξελθε σὺ ἐν πτέρναις τῶν ποιμνίων,
 καὶ ποίμαине τὰς ἐρίφους σου
 ἐπὶ σκηνώμασιν τῶν ποιμένων.

⁹ Τῇ ἱππῳ μου ἐν ἄρμασιν Φαραὼ
 ὁμοίωσά σε, ἡ πλησίον μου.

¹⁰ τί ὠραιώθησαν σιαγόνες σου ὡς τρυγόνες,
 τράχηλός σου ὡς ὀρμίσκοι;

¹¹ ὁμοιώματα χρυσίου ποιήσομέν σοι
 μετὰ στιγμάτων τοῦ ἀργυρίου.

¹² Ἔως οὗ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσει αὐτοῦ,
 νάρδος μου ἔδωκεν ὄσμην αὐτοῦ.

¹³ ἀπόδεσμος τῆς στακτῆς ἀδελφιδός μου ἐμοί,
¹⁴ ἐν ἀμπελῶσιν Ἐνγαδδεί.

¹⁵ Ἰδοὺ εἶ καλή, ἡ πλησίον μου,
 ἰδοὺ εἶ καλή· ὀφθαλμοὶ σου περιστεραί.

¹⁶ Ἰδοὺ εἶ καλός, ἀδελφιδός μου,
 καὶ γε ὠραίος· πρὸς κλίνῃ ἡμῶν σύσκιος,

¹⁷ δοκοὶ οἰκῶν ἡμῶν κέδροι,
 φατνώματα ἡμῶν κυπάρισσοι.

απαγγεῖλον] pr προς τον νυμφιον χν N | ποιμανεις A | αγελας NAC | NAC
 των] ετερων NC 8 εαν] pr ο νυμφιος προς την νυμφην N | om και
 hab 5 Na(mg) | ποιμενων] + σου A 9 τη] γη A | εν] επ A | αρμασι C
 ωραιωθ.] pr αι νεανιδες προς την νυμφην N | ωστρυγονες A ως τρυγονος
 αρμσκος A 11 ομοιωμα N* (-ματα Na) 12 ανακλησει C | ναρδος] pr
 ιφη προς εαυτην] και προς τον νυμφιον N pr ο νυμφιος A 13 τηστακ-
 C | εμοι] + ανα μεσον των μαστων μου αυλισθησεται| βοτρυς της κυπρου
 ιδος μου εμοι NAC 14 Ενγαδδι AC 15 ιδου 10] pr ο νυμφιος
 την νυμφην N | ει bis] η C | οφθαλμοι σου πε|ριστεραι sup ras Ba
 λμος σου π. A 16 ιδου] pr η νυμφη· προς τον νυμφιδ] N pr η νυμφη
 ιδελφιδος] pr ο NA | και γε ωραιος c praec coniung NA | om προς C
 οικων N* (hab N^{ang}: hiat C sed vid habuisse) | φατνωματα] πατνω-
 N* (φατν. N^{c.a}).

Β ¹ ἐγὼ ἄνθος τοῦ πεδίου,
κρίνον τῶν κοιλάδων.

² Ὡς κρίνον ἐν μέσφ ἀκανθῶν,
οὕτως ἡ πλησίον μου ἀνὰ μέσον τῶν θυγατέρων.

³ Ὡς μῆλον ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ,
οὕτως ἀδελφιδός μου ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν·
ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ἐπεθύμησα καὶ ἐκάθισα,
καὶ καρπὸς αὐτοῦ γλυκὺς ἐν λάρυγγί μου.

⁴ εἰσαγάγετέ με εἰς οἶκον τοῦ οἴνου,
τάξτε ἐπ' ἐμέ ἀγάπην.

⁵ στηρίσατέ με ἐν μύροις,
στοιβάσατέ με ἐν μήλοις, ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγώ.

⁶ εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήμψεται με.

⁷ Ὡρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ,
ἐν δυνάμεσιν καὶ ἐν ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,
εἰς ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην ἕως οὗ θελήσῃ.

⁸ Φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου·
ἰδοὺ οὗτος ἦκει πηδῶν ἐπὶ τὰ ὄρη,
διαλλόμενος ἐπὶ τοὺς βουνούς.

⁹ Ὅμοιός ἐστιν ἀδελφιδός μου τῇ δορκάδι
ἡ νεβρῶ ἐλάφων ἐπὶ τὰ ὄρη Βαιθήλ.
ἰδοὺ οὗτος ὀπίσω τοῦ τοίχου ἡμῶν,
παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων
ἐκκύπτων διὰ τῶν δικτύων.

¹⁰ ἀποκρίνεται ἀδελφιδός μου καὶ λέγει μοι
Ἀνάστα ἐλθέ, ἡ πλησίον μου, καλή μου, περιστέρα μου.

NA C II 1 εγω] pr ο νυμφιος προς εαυτον & 2 ως κρινον] pr και προς
νυμφην & 3 ως μηλον] pr η νυμφη προς τον νυμφιον & 4 εισαγαγ
pr ταις νεανισιν η νυμφη φησιν & 5 om με 2° A | μημηλοισ (sic
6 ευωνυμος] pr προς τον νυμφιον η νυμφη & | περιληψεται C 7 ωρκ
pr ταις νεανισιν η νυμφη & | δυναμεσιν] pr ταις NA C^{vid} | ισχυσεσιν] pr
NA C^{vid} | ου] αν & 8 φωνη] pr ακηκοεν του νυμφιου· η νυμφη
9 ελαβων A | τα ορη] om τα & | ιδου] pr η νυμφη προς τας νεανιδας
μαινουσα αυταις τον νυμφιον & | οπισω] pr εστηκεν AC | ημων] + εστηκε
10 om μοι & | αναστα] pr ο νυμφιος A | η πλησιον] om η &

- ¹¹ ὅτι ἰδοὺ ὁ χειμὼν παρήλθεν,
ὁ ὑετὸς ἀπῆλθεν, ἐπορεύθη ἐαυτῷ·
- ¹² τὰ ἄνθη ὥφθη ἐν τῇ γῇ,
καιρὸς τῆς τομῆς ἔφθακεν,
φωνὴ τοῦ τρυγόνος ἠκούσθη ἐν τῇ γῇ ἡμῶν·
- ¹³ ἡ συκὴ ἐξήνεγκεν ὀλύνθους αὐτῆς,
αἱ ἄμπελοι κυπρίζουσιν, ἔδωκαν ὄσμην.
ἀνάστα ἐλθέ, ἡ πλησίον μου, καλή μου, περιστερά μου.
καὶ ἐλθέ, ¹⁴ σὺ περιστερά μου, ἐν σκέπῃ τῆς πέτρας,
ἐχόμενα τοῦ προτειχίσματος
δείξόν μοι τὴν ὄψιν σου,
καὶ ἀκούτισόν με τὴν φωνήν σου,
ὅτι ἡ φωνή σου ἡδεῖα, καὶ ἡ ὄψις σου ὡραία.
- ¹⁵ πιάσατε ἡμῖν ἁλώπεκας
μικροὺς ἀφανίζοντας ἀμπελῶνας·
καὶ αἱ ἄμπελοι ἡμῶν κυπρίζουσαι.
- ¹⁶ ἀδελφιδός μου ἐμοὶ καὶ γὰρ αὐτῷ·
ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις,
¹⁷ ἕως οὗ διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαί·
ἀπόστρεψον, ὁμοιώθητι σύ, ἀδελφιδέ,
τῷ δόρκωνι ἢ νεβρῷ ἐλάφῳ
ἐπὶ ὄρη κοιλωμάτων.
- ¹ ἐπὶ κοίτην μου ἐν νυξίν
ἐζήτησα ὃν ἡγάπησεν ἡ ψυχὴ μου·
ἐζήτησα αὐτὸν καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν,
ἐκάλεσα αὐτόν καὶ οὐχ ὑπήκουσέν μου.
- ² ἀναστήσομαι δὴ καὶ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει,
ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν ταῖς πλατείαις,
καὶ ζητήσω ὃν ἡγάπησεν ἡ ψυχὴ μου·
ἐζήτησα αὐτόν καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν.
- ³ εὔροσάν με οἱ τηροῦντες, οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει

11 om ἰδου N* (hab N^{ca}) 12 εφθακεν (-κε C)] εφθασεν N | της τρυγ. NAC
 1C 14 την φωνην] ην φωνην sup ras N¹fort 15—17 multa
 nuer in C 15 πιασατε] pr τοις νεανιαις| ο νυμφιος* ταδε N | om και
 (hab 5 N^{ca}) | κυπριζουσιν NAC 16 αδελφιδος] pr η νυμφη ταδε N
 η ημερα] om η A | αποστρεψον] pr η νυμφη A | αδελφιδε] +μου NAC |
 φων N* (ελ. N¹) | ορη] pr τα C III 1—9 plurima evan in C
 m δη (nisi potius και) C^{vid} om και 1° A | πλαταιαις B^{*vid} N A (-τειαις B³C)
 ιροσαν] pr εκαλεσα αυτον και ουχ υπηκουσει μου AC

B Μὴ ὄν ἡγάπησεν ἡ ψυχὴ μου εἶδετε;
 4 ὥς μικρὸν ὅτε παρήλθον ἀπ' αὐτῶν,
 ἕως οὗ εὗρον ὃν ἡγάπησεν ἡ ψυχὴ μου·
 ἐκράτησα αὐτὸν καὶ οὐκ ἀφῆκα αὐτόν,
 ἕως οὗ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς οἶκον μητρός μου
 καὶ εἰς ταμείον τῆς συλλαβούσης με.

5^ο Ὁρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ,
 ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,
 εἰάν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην ἕως ἂν θελήσῃ.

χ 6 Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα ἀπὸ τῆς ἐρήμου,
 ὥς στελέχη καπνοῦ τεθυμιαμένη
 σμύρναν καὶ λίβανον ἀπὸ πάντων κόνιορτων μυρεψοῦ;
 7 Ἰδοὺ ἡ κλίνη τοῦ Σαλωμών,
 ἐξήκοντα δυνατοὶ κύκλω αὐτῆς
 ἀπὸ δυνατῶν Ἰσραὴλ·

8 πάντες κατέχοντες ῥομφαίαν,
 δεδιδαγμένοι πόλεμον·
 ἀνὴρ ῥομφαία αὐτοῦ ἐπὶ μηρὸν αὐτοῦ
 ἀπὸ θάμβους ἐν νυξίν.

¶ C 9 φορεῖον ἐποίησεν ἑαυτῷ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών·
 ἀπὸ ξύλων τοῦ Λιβάνου·

10 στύλους αὐτοῦ ἐποίησεν ἀργύριον,
 καὶ ἀνάκλιτον αὐτοῦ χρύσειον·
 ἐπίβασις αὐτοῦ πορφυρά,
 ἐντὸς αὐτοῦ λιθόστρωτον,
 ἀγάπην ἀπὸ θυγατέρων Ἱερουσαλήμ.

11 ἐξέλθατε καὶ ἴδετε
 ἐν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών,

NA^C 3 μη ον ηγαπ.] pr η νυμφη τοις φυλαξιν ειπεν N | ιδετε B^bAC 4 εκπ
 τησα] pr ευρουσα τον νυμφιον ειπεν: mox in txt pr ευρουσα αυτον N | αφηκ
 αφησω A | μητρος] pr της C | ταμειον B^aC (-μιοι B^{*b}N) | ταμειον A 5 α
 κισα] pr τας νεανιδας ορκιζει η νυμφη] τουτο δευτερον N 6 τις αυτη]
 ο νυμφιος προς την νυμφην N pr ο νυμφιος A | ωστελεχη A | ζυρναν δ
 μυρεψικου N* (-ψου N^{c,a}) 7 Σολομων N 8 ρομφαία] ρομφαιαν N^{cvi}
 μηρον] pr τον C 9 φοριον NA hiat C | Σαλωμων] Σολομων N: cett peri
 in C | ξυλου N 10 χρυσιον N | επιβασεις A 11 ιδετε] + θυγατε
 Σιω] A | Σαλωμων] Σολομων N + θυγατερες Σιων N^{c,a}

ἐν τῷ στεφάνῳ ᾧ ἔστεφάνωσεν αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ
ἐν ἡμέρᾳ νυμφεύσεως αὐτοῦ
καὶ ἐν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης καρδίας αὐτοῦ.

χ

- 1 Ἰδοὺ εἴ καλὴ πλησίον μου, ἰδοὺ εἴ καλὴ.
ὀφθαλμοί σου περιστεραὶ
ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου.
τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν
αἱ ἀπεκαλύφθησαν ἀπὸ τοῦ Γαλαάδ.
- 2 ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων
αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ,
αἱ πᾶσαι διδυμεύουσαι,
καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς.
- 3 ὥς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλῃ σου,
καὶ ἡ λαλιά σου ὡραία·
ὡς λέπυρον ῥόας μῆλόν σου
ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου.
- 4 ὥς πύργος Δαυεὶδ τράχηλός σου,
ὁ ᾧ κοδομημένος εἰς Θαλπιώθ.
χίλιοι θυρεοὶ κρέμανται ἐπ' αὐτόν,
πᾶσαι βολίδες τῶν δυνατῶν.
- 5 δύο μαστοὶ σου ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος
οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοις.
- 6 ἕως οὗ διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαί,
πορεύσομαι ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄρος τῆς σμύρνης
καὶ πρὸς τὸν βουνὸν τοῦ Λιβάνου.
- 7 ὅλη καλὴ εἰ πλησίον μου, καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ἐν σοί.
- 8 δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου, νύμφη, δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου·
ἐλεύσῃ καὶ διελεύσῃ ἀπὸ ἀρχῆς πίστεως,
ἀπὸ κεφαλῆς Σανεὶρ καὶ Ἑρμών,
ἀπὸ μανδρῶν λεόντων, ἀπὸ ὀρέων παρδάλεων.
- 9 ἑκαρδίωσας ἡμᾶς, ἀδελφὴ μου νύμφη·
ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἐνὶ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου,

IV 1 πλησιον] pr η ΝΑ αι οι Ν* (αι Ν ^{c.a}) απο] εκ Ν	2 αυταις] ΝΑ
νυτοις Α	3 το κοκκινον] om το Α ροας] pr της Α
Ν εις] εν Ν* (εις Ν ^{c.a}) Θαλπιωθ Α βολιδες] pr αι Ν	4 οικοδομημενος
Ν ^{c.b} (?) διδυμοι] + δι Ν* (improb Ν ¹)	5 νεβροι] νεβλοι
6 om ου Α η ημερα] om η Ν* (hab	
7 Ν ^{c.a}) ζμυρνης Ν τον βουνον] om τον Β ^{ab}	8 ει καλη Ν πλησιον] pr η
ΝΑ	9 ενι] εν Α
8 απο 3 ^o] απ ΝΑ Σανειρ Ν Ερμων] Αερμων ΝΑ	

- B ἐν μῆ, ἐν θέματι τραχήλων σου. 10
 10¹⁰τί ἐκαλλιώθησαν μαστοί σου ἀπὸ οἴνου, 10
 καὶ ὁσμὴ ἱματίων σου ὑπὲρ πάντα ἀρώματα;
 11¹¹κηρίον ἀποστάζουσιν χεῖλη σου, νύμφη· 11
 μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν σου,
 καὶ ὁσμὴ ἱματίων σου ὡς ὁσμὴ Λιβάνου.
 12¹²κῆπος κεκλεισμένος ἀδελφῇ μου νύμφη, 12
 κῆπος κεκλεισμένος, πηγὴ ἐσφραγισμένη·
 13¹³ἀποστολαί σου παράδεισος μετὰ καρποῦ ἀκροδρύν, 13
 κύπροι μετὰ νάρδων·
 14¹⁴νάρδος καὶ κρόκος, 14
 κάλαμος καὶ κιννάμωμον
 μετὰ πάντων ξύλων τοῦ Λιβάνου,
 σμύρνα ἀλὼθ μετὰ πάντων πρώτων μύρων·
 15¹⁵πηγὴ κήπου καὶ φρέαρ ὕδατος ζῶντος 15
 καὶ ροιζοῦντος ἀπὸ τοῦ Λιβάνου.
 16¹⁶Ἐξεγέρθητι, βορρά· καὶ ἔρχου, νύτε, 16
 καὶ διάπνευσον κηπὸν μου, καὶ ρευσάτωσαν ἀρώματά μου.
 1¹καταβήτω ἀδελφιδός μου εἰς κῆπον αὐτοῦ 1 V
 καὶ φαγέτω καρπὸν ἀκροδρύν αὐτοῦ.
 (1)⁽¹⁾Εἰσῆλθον εἰς κῆπον, ἀδελφῇ μου νύμφη· (1)
 ἐτρύγησα σμύρναν μου μετὰ ἀρωμάτων μου,
 ἔφαγον ἄρτον μου μετὰ μέλιτός μου,
 ἔπιον οἶνόν μου μετὰ γάλακτός μου.
 φάγετε, πλησίοι, καὶ πίετε καὶ μεθύσθητε, ἀδελφοί.
 2²Εγὼ καθεύδω, καὶ ἡ καρδιά μου ἀγρυπνεῖ. 2

NA 9 μα] ἐνι NA^{c.a} | τραχήλου NA 10 σου 10¹⁰ + ἀδελφῇ μου (σου NA^{*} μου NA¹)
 νυμφῇ] οἱ ἐκαλλιωθησαν (-ωθη NA) μαστοὶ σου Bb^(vid) NA | ἱματίων] μυρῶν NA |
 ἀρώματα] pr τα NA 13 ἀποστολῇ NA^{c.a} (-λαι NA^{c.b}) | παράδεισος] + ροῶν
 NA^{c.a} A^{*} (ras p. A¹) 14 κάλαμον NA^{*} (-μος NA^{c.a}) | κιννάμωμον NA^{*} (κινναμωμος
 NA^{c.a}) | Λιβάνου] Λαβανου NA^{vid} | ζμυρνα NA | αλωθ] αλοη NA pr και NA^{c.a} | πρώτων
 των A^{*} (πρωτ. A^a) 15 κηπου] κηπων NA | om και 10¹⁰ NA 16 ἐξεγερθητι]
 pr η νυμφη A^a mg | om και 2² A V 1 καταβητω] pr η νυμφη αιτειται τον πρα
 να] καταβη ο νυμφιος αυτου NA | αυτου 10¹⁰ μου A | εισηλθον] pr ο νυμφιος προς
 την νυμφην NA pr ο νυμφιος A | κηπον 2² + μου NA^{c.a} A | σμυρναν] σταφυλην NA
 φαγετε] pr τοις πλησιον ο νυμφιος NA | πλησιοι] οι πλησιον μου NA^{c.a} οι πλησιον A

- φωνή ἀδελφιδού μου, κρούει ἐπὶ τὴν θύραν
 "Ανοίξόν μοι, ἀδελφή μου, ἡ πλησίον μου,
 περιστέρα μου, τελεία μου,
 ὅτι ἡ κεφαλὴ μου ἐπλήσθη δρόσου
 καὶ οἱ βόστρυχοί μου ψεκάδων νυκτός.
 3 ἐξεδυσάμην τὸν χιτῶνά μου, πῶς ἐνδύσωμαι αὐτόν;
 ἐνιψάμην τοὺς πόδας μου, πῶς μολυνῶ αὐτούς;
 4 ἀδελφιδός μου ἀπέστειλεν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀπῆς,
 καὶ ἡ κοιλία μου ἐθροήθη ἐπ' αὐτόν.
 5 ἀνέστην ἐγὼ ἀνοίξαι τῷ ἀδελφιδῷ μου,
 χεῖρές μου ἔσταξαν σμύρναν,
 δάκτυλοί μου σμύρναν πλήρη
 ἐπὶ χεῖρας τοῦ κλείθρου.
 6 ἤνοιξα ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου,
 ἀδελφιδός μου παρῆλθεν·
 ψυχὴ μου ἐξῆλθεν ἐν λόγῳ αὐτοῦ·
 ἐζήτησα αὐτὸν καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν,
 ἐκάλεσα αὐτόν καὶ οὐχ ὑπήκουσέν μου.
 7 εὔροσάν με οἱ φύλακες οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει,
 ἐπάταξάν με, ἐτραυματίσάν με·
 ἦραν τὸ θέριστρόν μου ἀπ' ἐμοῦ φύλακες τῶν τειχέων.
- 8^α Ὁρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ,
 ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,
 εἴαν εὔρητε τὸν ἀδελφιδόν μου, τί ἀπαγγεῖλητε αὐτῷ;
 ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγώ.
- 9 Τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδού, ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν,
 τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδού, ὅτι οὕτως ὥρκισας ἡμᾶς;

10^α Ἀδελφιδός μου λευκὸς καὶ πυρρός,

2 φωνῇ] pr η νυμφῇ εσθετε τον νυμφιον| κρουοντα επι την θυραν B | ανοιξον] BA
 η νυμφῇ ταδε B* (unc incl et pr ο νυμφιος B¹) | οι βοστρυχοι (βοστρυχοι B)
 α οι B* (hab οι B^{c.a}) | ψεκαδων B 3 εξεδυσαμην] pr η νυμφῇ ταδε B pr
 νυμφῇ A 5 ανοιξαι εγω B | χειρες] pr αι A^{mg} | επι χ. τ. κλ. c seqq
 niung B⁸ 6 παρηλθεν] e ex θ corr B² | ψυχῇ] pr η A | εξηλθεν]
 ηλθεν B | ουχ υπηκουσεν] ουκ επηκουσεν A 7 om μου B 8 αδελφιδον]
 ελφον B* (-φιδον B^{c.a}) | τι απαγγειλητε] απαγγειλατε B | τετρωμενη αγαπης]
 απης τετρωμενης B* (-νη B^{c.a}) | εγω] ειμι B^{a et (sup ras) b} pr ειμι BA 9 τι
 ] pr αι θυγατερες Ιηλμ' και οι φυλακες πυν των τειχων] πυνηανονται της
 μφης B | σου 1^ο] μου B* (σου B^{c.a}) | αδελφιδου 1^ο] + μου B* (om μου B^{c.a})
 αδελφιδος] pr η νυμφῇ σημαινι τον αδελφιδον οποιος εστιν B

- Β ἐκλελοχισμένους ἀπὸ μυριάδων.
 11 κεφαλὴ αὐτοῦ χρυσίον καὶ φάξ, 11
 βόστρυχοι αὐτοῦ ἐλάται, μέλανες ὡς κόραξ.
 12 ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς περιστεραὶ ἐπὶ πληρώματα ὑδάτων 12
 λελουσμένοι ἐν γάλακτι, 13
 καθήμεναι ἐπὶ πληρώματα.
 13 σιαγόνες αὐτοῦ ὡς φιάλαι τοῦ ἀρώματος φύνουςαι μυρεψικά, 13
 χεῖλη αὐτοῦ κρίνα στάζοντα σμύρναν πλήρη.
 14 χεῖρες αὐτοῦ τορευταὶ χρυσαῖ πεπληρωμένοι θαρσεῖς. 14
 κοιλία αὐτοῦ πυξίον ἐλεφάντινον ἐπὶ λίθου σαπφείρου.
 15 κνήμαι αὐτοῦ στύλοι μαρμάρινοι 15
 τεθεμελιωμένοι ἐπὶ βάσεις χρυσᾶς.
 εἶδος αὐτοῦ ὡς Λίβανος, ἐκλεκτὸς ὡς κέδρος.
 16 φάρυγξ αὐτοῦ γλυκασμοὶ καὶ ὁλος ἐπιθυμία. 16
 οὗτος ἀδελφιδὸς μου 17
 καὶ οὗτος πλησίον μου, θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ.
 17 Πού ἀπῆλθεν ὁ ἀδελφιδὸς σου, ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν; 17 (1)
 ποῦ ἀπέβλεψεν ὁ ἀδελφιδὸς σου;
 καὶ ζητήσομεν αὐτὸν μετὰ σοῦ.
 18 Ἀδελφός μου κατέβη εἰς κήπον αὐτοῦ 1 (2)
 εἰς φιάλας τοῦ ἀρώματος,
 ποιμαίνει ἐν κήποις καὶ συλλέγει κρίνα.
 2 ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου καὶ ἀδελφιδὸς μου ἐμοί, 2 (3)
 ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις.
 3 Καλὴ εἶ πλησίον μου, ὡς εὐδοκία, 3 (4)
 ὡραία ὡς Ἱερουσαλὴμ,
 θάμβος ὡς τεταγμένοι.
 4 ἀπόστρεψον ὀφθαλμούς σου ἀπεναντίον μου, 4 (5)
 ὅτι αὐτοὶ ἀνεπτέρωσάν με.

NA 10 απο] εκ N* (απο N^{ca}) 11 και φαξ] καιφαξ B^b κεφαξ N 12 οφθαλ-
 μοι] pr οι NA | λελουμεναι NA | πληρωματα 2° + υδατων NA 13 φιαλες
 A | ζμυρναν N 15 βασις NA | ιδος A 17 που 1°] pr πυνθανονται της νυμ-
 φης] αι θυγατερες Ιηλμ που] απηλθεν ο αδελφιδος] αυτης N VI 1 αδελφος]
 αδελφιδος NA pr η δε νυμφη αποκρινεται N | αυτου] μου A 2 αδελφιδος]
 pr ο NA 3 καλη] pr ο νυμφιος προς την νυμφην N pr ο νυμφιος A | ει
 η N 4 απεναντιον μου οφθ. σου N | μου] εμου A

τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν

B

αἱ ἀνεφάνησαν ἀπὸ τοῦ Γαλαάδ,

6) 5 ὁδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων

αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ,

αἱ πᾶσαι διδυμεύουσαι,

καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς.

ὡς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλη σου,

καὶ ἡ λαλιά σου ὠραία.

7) 6 ὥς λέπυρον ῥόας μῆλόν σου

ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου.

8) 7 ἑξήκοντά εἰσιν βασιλίσσαι, καὶ ὀγδοήκοντα παλλακαί,

καὶ νεάνιδες ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός.

9) 8 ἓξ ἐστὶν περιστερά μου, τελεία μου,

μία ἐστὶν τῇ μητρὶ αὐτῆς,

ἐκλεκτή ἐστὶν τῇ τεκούσῃ αὐτῆς.

εἶδον αὐτὴν θυγατέρες καὶ μακαριοῦσιν αὐτήν,

βασιλίσσαι καὶ γε παλλακαί, καὶ αἰνέσουσιν αὐτήν.

9) 9 Τίς αὕτη ἡ ἐκκύπτουσα ὥσπερ ὄρθρος,

καλὴ ὡς σελήνη, ἐκλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος,

θάμβος ὡς τεταγμένοι;

10) 10 Εἰς κήπον καρύας κατέβην ἰδεῖν ἐν γενήμασιν τοῦ χει-

μάρρου,

ἰδεῖν εἰ ἦνθησεν ἡ ἄμπελος,

ἐξήνθησαν αἱ ῥόαι.

ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστοὺς μου σοί.

11) 11 οὐκ ἔγνων ἡ ψυχὴ μου· ἔθετό με ἄρματα Ἀμειναδάβ.

12) 12 Ἐπίστρεφε, ἐπίστρεφε, ἡ Σουμανεΐτις.

4 ανεφανησαν] ανεβησαν N | νεφανησαν απο του Γαλααδ sup ras B¹vid NA
 ιτεκνουσαι N^{c.b} (ras ι N^{c.a}(vid)) | αυταις A | το κοκκινον] om το NA
 ρας] pr της B^{ab}NA 8 om εστιν 3° N* (hab N^{c.a}) | αυτης 2° αυτην
 a | om γε A | om και 3° N 9 τις] pr θυγατερες και βασιλίσσαι ειδον
 νυμφην] και εμακρισαν αυτην N pr η νυμφη A | εκκυπτουσα] εγκυ-
 νουσα (εγκυπτ sup ras) A^a | εκλεκτη c praec coniung N | ο ηλιος] om ο N |
 αγωμενη B^{ab} 10 εις κηπον] pr ο νυμφιος προς την νυμφην N | καρυας]
 ρας N | γενηματι NA | εξηνηθησαν] ει ηνηθησαν A | εκει] pr η νυμφη ταδε
 ρς τον νυμφιον N | σοι] σου A 11 η ψυχη] om η N | Αμειναδαβ BA^{*vid}
 ναδαβ NA^a 12 επιστρεφε 1°] pr ο νυμφιος προς την νυμφην N | Σου-
 μειτις] Σουλαμιτις NA

B ἐπίστρεφε, ἐπίστρεφε, καὶ ὀψόμεθα ἐν σοί.

¹Τί ὄψεσθε ἐν τῇ Σουμανείτιδι;
ἡ ἐρχομένη ὡς χοροὶ τῶν παρεμβολῶν.

⁽²⁾Ωραιώθησαν διαβήματά σου ἐν ὑποδήμασιν,
θύγατερ Ναδάβ. (2)

ῥυθμοὶ μηρῶν σου ὅμοιοι ὀρμίσκοις,
ἔργον τεχνίτου.

²ὀμφαλὸς σου κρατῆρ τορευτός,
μὴ ὑστερούμενος κρᾶμα·
κοιλία σου θιμωνιά σίτου πεφραγμένη ἐν κρίνοις. 2 (3)

³δύο μαστοὶ σου ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος· 3 (4)

⁴ὁ τράχηλός σου ὡς πύργος ἐλεφάντινος. 4 (5)

οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὡς λίμναι ἐν Ἑσεβῶν,
ἐν πύλαις θυγατρὸς πολλῶν.

μυκτῆρ σου ὡς πύργος τοῦ Λιβάνου
σκοπεύων πρόσωπον Δαμασκοῦ.

⁵κεφαλὴ σου ἐπὶ σέ ὡς Κάρμηλος,
καὶ πλόκιον κεφαλῆς σου ὡς πορφύρα,
βασιλεὺς δεδεμένος ἐν παραδρομαῖς. 5 (6)

⁶τί ὠραιώθης, καὶ τί ἡδύνθης,
ἀγάπη, ἐν τρυφαῖς σου; 6 (7)

⁷τοῦτο μέγεθός σου·
ὁμοιώθης τῷ φοίνικι,
καὶ οἱ μαστοὶ σου τοῖς βότρυσιν. 7 (8)

⁸εἶπα Ἀναβήσομαι ἐπὶ τῷ φοίνικι,
κρατήσω τῶν ὕψεων αὐτοῦ· 8 (9)

καὶ ἔσονται δὴ μαστοὶ σου ὡς βότρυνες τῆς ἀμπέλου,
καὶ ὁσμὴ ῥίνός σου ὡς μῆλα,

⁹καὶ ὁ λάρυγξ σου ὡς οἶνος ὁ ἀγαθός,
πορευόμενος τῷ ἀδελφιδῷ μου εἰς εὐθύτητα, 9 (10)

NA VII 1 τι] pr tais βασιλίσσαις και tais θυγατρασιν ο νυμφιος ταδε N |
Σουμανειτιδι] Σουλαμιτιδι NA | ωραιωθησαν] pr τι A | Ναδαβ] Αμναδαβ A |
εργον] εργω χειρων A 2 κραματος NA | θειμωνια N 4 ο τραχηλος] |
om ο NA | οι οφθαλμοι] om οι NA 6 ηδυνθης] ηδυνθηθης N 7 ωμοιωθης] |
ομοιωθητι N ωμοιωθη A (c praec coniung) | βοτρυσι A 8 επι] εν
A | κρατησω] pr και N* (om και N^{c.a}) | om και 1° N* (hab N^{c.a}) 9 ο
λάρυγξ] om ο NA* (superscr A²) | ο αγαθος] om ο A | πορευομενος] pr η
νυμφη N

ικανούμενος χεῖλεσίν μου καὶ ὁδοῦσιν.

B

- (11) 10 ¹⁰ Ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου,
καὶ ἐπ' ἐμέ ἡ ἐπιστροφή αὐτοῦ.
- (12) 11 ¹¹ Ἐλθέ, ἀδελφιδέ μου, ἐξέλθωμεν εἰς ἀγρόν,
αὐλισθῶμεν ἐν κώμαις.
- (13) 12 ¹² ὀρθρίσωμεν εἰς ἀμπελῶνας,
ἴδωμεν εἰ ἡνθησεν ἡ ἀμπελος,
ἡνθησεν ὁ κυπρισμός, ἡνθησαν αἱ ῥόαι·
ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστοὺς μου σοί.
- (14) 13 ¹³ οἱ μανδραγόραι ἔδωκαν ὕσμήν,
καὶ ἐπὶ θύραις ἡμῶν πάντα ἀκρόδρυα,
νέα πρὸς παλαιά, ἀδελφιδέ μου, ἐτήρησά σοι.
- 1 ¹ τίς δόψ σε ἀδελφιδόν μου, θηλάζοντα μαστοὺς μητρός μου;
εὐρουσά σε ἔξω φιλήσω σε, καὶ γε οὐκ ἐξουδενώσουσίν μοι.
- 2 ² παραλήμψομαί σε, εἰσάξω σε εἰς οἶκον μητρός μου
καὶ εἰς ταμεῖον τῆς συλλαβούσης με·
ποτιῶ σε ἀπὸ οἴνου τοῦ μυρεψικοῦ,
ἀπὸ νάματος ῥόων σου.
- 3 ³ εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήμψεται με.
- 4 ⁴ Ὁρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ,
ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,
ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην ἕως ἂν θελήσῃ.
- κ 5 ⁵ Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα λελευκαθισμένη,
ἐπιστηριζομένη ἐπὶ τὸν ἀδελφιδὸν αὐτῆς;
Ὑπὸ μῆλον ἐξήγειρά σε·
ἐκεῖ ὠδίνησέν σε ἡ μήτηρ σου,
ἐκεῖ ὠδίνησέν σε ἡ τεκοῦσά σου.
- 6 ⁶ Θές με ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου,

9 χεῖλεσιν] pr εν A 12 εἰδωμεν K 13 μανδραγορες A | οσμην] + NA
των K | ημων] υμων A VIII 1 ἀδελφιδε A | ἐξουδενήσουσιν A | μοι] με
a(vid)c,a A 2 εἰς 2^ο] pr εἰσαξω σε K^{amg} | ταμειον (-μιον K)] ταμειον A |
ου] μου BabA 3 η δεξια] om η A 4 εαν] τι KA | ἐξεγείρητε] pr
ιν Bab pr τι K^{ca}A 5 τις] pr αι θυγατερες και αι βασιλισσαι και οι του
ιμφιου ειπαν K | λελευκανθισμενη KA | υπο] pr ο νυμφιος ταδε προς την
ιμφην K pr ο νυμφιος A | σου 2^ο] σε B^bK^{ca}

- B ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὸν βραχίονά σου·
 ὅτι κραταιὰ ὡς θάνατος ἀγάπη,
 σκληρὸς ὡς ἄδης ζῆλος·
 περίπτερα αὐτῆς περίπτερα πυρός, φλόγες αὐτῆς·
 ὕδωρ πολὺ οὐ δυνήσεται σβέσαι τὴν ἀγάπην,
 καὶ ποταμοὶ οὐ συνκλύσουσιν αὐτήν.
 εἰς δὲ ἀνὴρ τὸν πάντα βίον αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ,
 χ ἐξουθενώσει ἐξουθενώσουσιν αὐτόν.
- 8² Ἀδελφὴ ἡμῖν μικρὰ καὶ μαστοὺς οὐκ ἔχει.
 τί ποιήσωμεν τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν
 ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἐὰν λαληθῇ ἐν αὐτῇ;
 9 εἰ τείχος ἐστίν, οἰκοδομήσωμεν ἐπ' αὐτὴν ἐπάλξεις ἀργυρᾶς·
 καὶ εἰ θύρα ἐστίν, διαγράψωμεν ἐπ' αὐτὴν σανίδα κεδρίνην.
- 10¹⁰ Ἐγὼ τείχος, καὶ μαστοὶ μου πύργοι·
 ἐγὼ ἡμῖν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ὡς εὐρίσκουσα εἰρήνην.
- 11¹¹ Ἀμπελῶν ἐγενήθη τῷ Σαλωμών ἐν Βεεθλαμών·
 ἔδωκεν τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ τοῖς τηροῦσιν,
 ἀνὴρ οἷσει ἐν καρπῷ αὐτοῦ χιλίους ἀργυρίου.
- 12¹² Ἀμπελῶν μου ἐμὸς ἐνώπιόν μου·
 οἱ χίλιοι Σαλωμών, καὶ οἱ διακόσιοι
 τοῖς τηροῦσι τὸν καρπὸν αὐτοῦ.
- 13¹³ Ὁ καθήμενος ἐν κήποις,
 ἐταῖροι προσέχοντες τῇ φωνῇ σου· ἀκούτισόν με.
- 14¹⁴ Φύγε, ἀδελφιδέ μου, καὶ ὁμοιώθητι τῇ δορκάδι
 ἣ τῷ νεβρῷ τῶν ἐλάφων ἐπὶ ὄρη ἀρωμάτων.
- NA 6 σκληρον A | ζηλος] in ζ ras aliq B² (ζηλος B^{fort}) | πτεριπτερα (10) A* |
 φλογες] φλογος N* ανθρακες πυρος φλογες N^{c.a} 7 συνκλυσουσιν (συγκλ. B^b) |
 συνκλυσουσιν A | εξουθενωσουσιν] εξουθενησουσιν N εξουθενησουσιν A 8 ημιν
 B^b N*] ημιν B^a N^{c.a} A | εαν] αν NA 9 ει 20] η N* (ει N^{c.a}) 10 εγω 10] pr
 η νυμφη παρρησιαζετε N | μαστοι] pr οι N | πυργοι] pr ως NA | αυτων] αυτου NA |
 om ως A | ειρηνην] χαριν N 11 εγενηθη A | Σολομων N | Βεεθλαμων]
 Βεελλαμων N Βεελαμων A | om ανηρ...αργυριου A | αργυριου] αργυριους (αργυριου
 N^{c.a}) αυτου N* 12 Σαλωμων] τω Σολομων N | διακοσιοι] διςχιλιοι N* (διακ.
 N^{c.a}) | τηρουσιν N 13 ο καθημ.] pr η νυμφη N | εταιροι] ετεροι N | τη φωνη
 σου] την φωνην σ. N c seqq coniung NA 14 φυγε] φευγε A | om μου N*
 (hab N^{c.a}) | τω νεβρω] om τω A | των ελαφων] om των N* (hab N^{c.a}) A | ορη]
 pr τα NA | αρωματων B^{c.a}] κοιλωματων N* A
 Subscr ασμα B ασμα ασματων NA
 Stich 351 B^b 357 A

I Ω Β

1 ΑΝΘΡΩΠΟΣ τις ἦν ἐν χώρᾳ τῇ Αὐσιτίδι ᾧ ὄνομα Ἰώβ· B
καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος ἀληθινός, ἀμεμπτος, δίκαιος,
θεοσεβής,
ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος.
2 ²ἐγένοντο δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ καὶ θυγατέρες τρεῖς.
3 ³καὶ ἦν τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα ἑπτακισχίλια,
κάμηλοι τρισχίλια,
ζεύγη βοῶν πεντακόσια,
ὄνοι θήλειαι νομάδες πεντακόσiai.
καὶ ὑπηρεσία πολλή σφόδρα
καὶ ἔργα μεγάλα ἦν αὐτῷ ἐπὶ τῆς γῆς·
καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος εὐγενὴς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν.
4 ⁴συμπορευόμενοι δὲ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους
ἐποιούσαν πότον καθ' ἐκάστην ἡμέραν,
συμπαλαμβάνοντες ἅμα καὶ τὰς τρεῖς ἀδελφὰς αὐτῶν
ἐσθίειν καὶ πίνειν μετ' αὐτῶν.
5 ⁵καὶ ὥς ἂν συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ πότου,
ἀπέστελλεν Ἰώβ καὶ ἐκαθάριζεν αὐτοὺς ἀνιστάμενος τὸ
πρωί,
καὶ προσέφερεν περὶ αὐτῶν θυσίαν κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν
καὶ μόσχον ἓνα περὶ ἁμαρτίας περὶ τῶν ψυχῶν αὐτῶν·

I 1 om τις A | Αυσειτιδι Ν | ἀμεμπτος δίκαιος ἀληθινος Α 3 τριςχι- ΝΑ
ιοι Α | πεντακόσiai] πεντακόσιοι Α 4 συμπορευόμενοι Ν | αὐτοῦ οἱ υἱοὶ
ἔ* (οἱ υἱοὶ αὐτοῦ Ν^{c.a}) | ἀλλήλους] εαυτοὺς Ν* (ἀλλ. Ν^{c.a}) | ἐποιούσαν] ἐποιουν
ξ^{c.a} Α | συμπαλαμβάνοντες Ν 5 συνετελέσθησαν Ν* (συνετ. Ν¹) | ἀπε-
τελεν Α | καὶ προσέφερεν] προσέφερεν τε Α | περὶ αὐτῶν θυσίαν] π. αὐτ.
υσίας Ν^{c.a} θυσίας π. αὐτ. Α | ἀριθμὸν] καθαρισμόν Ν* (ἀριθμ. Ν^{c.a}) | περὶ
;ο] υπερ Α

B ἔλεγεν γὰρ Ἰώβ Μή ποτε οἱ υἱοί μου ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν
κακὰ ἐνενόησαν πρὸς θεόν.
οὕτως οὖν ἐποίει Ἰώβ πάσας τὰς ἡμέρας.

- ⁶ Καὶ ὡς ἐγένετο ἡ ἡμέρα αὕτη, 6
καὶ ἰδοὺ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παραστῆναι ἐνώπιον
τοῦ κυρίου,
καὶ ὁ διάβολος ἦλθεν μετ' αὐτῶν.
⁷ καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ Πόθεν παραγέγονας; 7
καὶ ἀποκριθεὶς ὁ διάβολος τῷ κυρίῳ εἶπεν
Περιελθὼν τὴν γῆν καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν ὑπ' οὐρανὸν
πάρεμι.
⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ κύριος 8
Προσέσχες τῇ διανοίᾳ σου κατὰ τοῦ παιδός μου Ἰώβ;
ὅτι οὐκ ἔστιν κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς,
ἄνθρωπος ἄμεμπτος, ἀληθινός, θεοσεβής,
ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος.
⁹ ἀπεκρίθη δὲ ὁ διάβολος καὶ εἶπεν ἐναντίον τοῦ κυρίου 9
Μὴ δωρεὰν σέβεται Ἰώβ τὸν κύριον;
¹⁰ οὐ σὺ περιέφραξας τὰ ἔξω αὐτοῦ καὶ τὰ ἔσω τῆς οἰκίας αὐτοῦ 10
καὶ τὰ ἔξω πάντων τῶν ὄντων αὐτῷ κύκλῳ;
τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ εὐλόγησας,
καὶ τὰ κτήνη αὐτοῦ πολλὰ ἐποίησας ἐπὶ τῆς γῆς.
¹¹ ἀλλὰ ἀπόστειλον τὴν χειρά σου καὶ ἄψαι πάντων ὧν ἔχει 11
εἰ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογῇσει.
¹² τότε εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ 12
Ἰδοὺ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ δίδωμι ἐν τῇ χειρί σου,
ἀλλὰ αὐτοῦ μὴ ἄψῃ.
καὶ ἐξῆλθεν ὁ διάβολος παρὰ τοῦ κυρίου.

NA 5 διανοια] καρδια A | θεον] pr τον A^κ | om ουν A | om Iωβ 3^ο A | ημε-
ρας] + αυτων A 6 εγενετο ως A | om ιδου A | κυριου] θῷ N* (κῡ
N^{c.a}) | αυτων] + περιελθων την γην] και εμπεριπατησας την υπ ουρανῶ A
7 τω διαβολω] προς τον διαβολον A | ενπεριπατησας N 8 κυριος] θς
A | παιδος] θεραποντος A | κατ αυτον] αὐὸς ομοιος αυτω A | της γης] om της
N | αμεμπτος] + δικαιοι N^{c.a} (vid) A 9 om και ειπεν A | εναντιον] εναντι
N | του κυριου] om του A | Iωβ σεβεται A | κυριον] θῷ A 10 αυτου τα
εξω A | εξω 2^ο] εξωθεν A | αυτω] αυτου N | κυκλω] κυκλοθεν A | τα εργα] τα
δε ε. A | αυτου 3^ο] ου rescr A¹ (αυτων A* vid) 11 σε] σου N* (σε N^{c.a})
12 τοτε] και A | αυτω] αυτου N* (-τω N^{c.a}) | om διδωμι A | σου] + δεδωκα
A | αλλα] αλλ N | παρα του κυριου] απο προσωπον κῡ A

- 13 καὶ ἦν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, οἱ υἱοὶ Ἰώβ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ
ἔπινον οἶνον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν τοῦ πρεσβυ-
τέρου.
- 14 καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθεν πρὸς Ἰώβ καὶ εἶπεν αὐτῷ
Τὰ ζεύγη τῶν βοῶν ἡροτρία,
καὶ αἱ θήλειαι ὄνοι ἐβόσκοντο ἐχόμεναι αὐτῶν.
- 15 καὶ ἐλθόντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες ἤχμαλώτευσαν αὐτάς,
καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις·
σωθεὶς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι.
- 16 ἔτι τούτου λαλοῦντος ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος καὶ εἶπεν πρὸς
Ἰώβ
Πῦρ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέκαυσεν τὰ πρόβατα, καὶ
τοὺς ποιμένας κατέφαγεν ὁμοίως·
σωθεὶς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι.
- 17 ἔτι τούτου λαλοῦντος ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος καὶ εἶπεν πρὸς
Ἰώβ
Οἱ ἱππεῖς ἐποίησαν ἡμῖν κεφαλὰς γ',
καὶ ἐκύκλωσαν τὰς καμήλους καὶ ἤχμαλώτευσαν αὐτάς,
καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν μαχαίραις·
ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι.
- 18 ἔτι τούτου λαλοῦντος ἄλλος ἄγγελος ἔρχεται λέγων τῷ Ἰώβ
Τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου ἐσθιόντων καὶ πι-
νόντων παρὰ τῷ ἀδελφῷ αὐτῶν τῷ πρεσβυτέρῳ,
- 19 ἔξαιφνης πνεῦμα μέγα ἐπῆλθεν ἐκ τῆς ἐρήμου καὶ ἤψατο
τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς οἰκίας·
καὶ ἔπεσεν ἡ οἰκία ἐπὶ τὰ παῖδιά σου, καὶ ἐτελεύτησαν·

13 ην] εγενετο Α | η ημερα] om η Ν* (hab Ν^{c.a}) | οι υιοι] pr και Α | ΝΑ
[ωβ] pr του Α | om αυτου Ν* (hab Ν^{c.a}) | επινον] pr ησθιον και Ν^{c.a} Α
15 αιχμαλωτευσαντες Ν | αυτας] αυτους Α | απεκτειναν] επαταξαν Α | μαχαι-
ραις] στοματι μαχαιρας Α | σωθεις δε] και εσωθην Α | ηλθον] pr και
Α 16 αγγελος]+προς Ιωβ Α | προς Ιωβ] αυτω Α | ουρανου]+επι
την γην Α | κατεκαυσεν] κατεφαγεν Α | κατεφαγεν] κατεφλεξεν Ν* (κατε-
βαγ. Ν^{c.a}) κατεκαυσεν Α | σωθεις δε] και σωθεις Ν και εσωθην Α | ηλθον]
pr και Α 17 ηλθεν...προς Ιωβ] ετερος (τ rescr Α¹) αγγελος ερχεται
προς Ιωβ] και λεγει αυτω Α | om προς Ιωβ Ν* (hab Ν^{c.a}) | κεφαλαις] αρχαις
Ν^{c.a} Α | γ'] τρεις ΝΑ (τρεις) | απεκτειναν] απωλεσαν Ν* (απεκτιναν Ν^{c.a}) | μα-
χαιραις] pr εν ΝΑ | εσωθην δε] και εσωθην Α 18 αλλος αγγ. ερχεται] ερχ.
τερος αγγ. Ν | λεγων τω Ιωβ] προς Ιωβ λεγων Α | τω αδελφω] pr του (sic)
ω σου Α 19 επηλθεν] om Ν* (hab Ν^{c.a}) ηλθεν Α | εκ] απο
Α | ετελευτησεν Ν* (-σαν Ν¹)

- B εσώθην δὲ ἐγὼ μόνος καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι.
 20 οὕτως ἀναστὰς Ἰῶβ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια ἐαυτοῦ
 καὶ ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς,
 καὶ πεσὼν χαμαὶ προσεκύνησεν 21 καὶ εἶπεν
 Αὐτὸς γυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρός μου·
 γυμνὸς καὶ ἀπελεύσομαι ἐκεῖ.
 ὁ κύριος ἔδωκεν, ὁ κύριος ἀφείλατο·
 ὡς τῷ κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως ἐγένετο·
 εἷη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον.
 22 ἐν τούτοις πᾶσιν τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ
 οὐδὲν ἥμαρτεν Ἰῶβ ἐναντίον τοῦ κυρίου,
 καὶ οὐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ θεῷ.
 1 Ἐγένετο δὲ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη
 καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παραστῆναι ἔναντι Κυρίου,
 καὶ ὁ διάβολος ἦλθεν ἐν μέσῳ αὐτῶν
 παραστῆναι ἐναντίον τοῦ κυρίου.
 2 καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ Πόθεν σὺ ἔρχῃ;
 τότε εἶπεν ὁ διάβολος ἐνώπιον τοῦ κυρίου
 Διαπορευθεὶς τὴν ὑπ' οὐρανὸν καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν
 σύμπασαν πάρεμι.
 3 εἶπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς τὸν διάβολον
 Προσέσχεες οὖν τῷ θεράποντί μου Ἰῶβ;
 ὅτι οὐκ ἔστιν κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς,
 ἄνθρωπος ἄκακος, ἀληθινός, ἄμεμπτος, θεοσεβής,
 ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ.
 ἔτι δὲ ἔχεται ἀκακίας·
 σὺ δὲ εἶπας τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ διὰ κενῆς ἀπολέσαι.

NA 19 εσωθην δε] και εσωθην A 20 ουτως] + ακουσας A | Ιωβ αναστας A |
 εαυτου] αυτου NA | κεφαλῆς] + αυτου N^{c.a} + αυτου και κατεπασατο γῇ] επι της
 κεφαλῆς αυτου A | προσεκυνησεν] + τω κω N^{c.a} A 21 om εκει N^{c.a} (restit
 N¹) | αφειλατο (-λετο B^c)] pr ο N^{*} (om ο N¹) | ουτως] ουτως κ N^{c.a} ουτω και
 A | ευλογημενον] + εις τους αιωνας A 22 συμβεβησῖ] A^{*} (-βηκοσῖ] A^{a1})
 ουδεν] ουχ A | Ιωβ] + ουδεν A | εναντιον] εναντι NA | του κυριου] κυ ουδε εν
 τοις χιλεσιν αυτου A II 1 εναντι] εναντιον N ενωπιον A | Κυριου] pr
 του N | εν μεσω αυτων ηλθεν A | om παραστηναι...κυριον (2°) N^{*} (hab N^{c.a}) |
 εναντιον] εναντι A | του κυριου] om του A 2 ενωπιον] εναντι A | του
 κυριου] om του A | ενπεριπατησας A | συμπασαν] γην A 3 διαβολον]
 Σαταναν A | ανθρωπος] + ομοιος αυτω A | ακακος...αμεμπτος] αμεμπτος δικαιος
 αληθινος A | απολεσαι δια κενῆς A

- 4 ὕπολαβὼν δὲ ὁ διάβολος εἶπεν τῷ κυρίῳ
 Δέρμα ὑπὲρ δέρματος·
 ὅσα ὑπάρχει ἀνθρώπῳ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐκτίσει.
 5 σοὺ μὴν δὲ ἀλλὰ ἀποστείλας τὴν χεῖρά σου ἄβαι τῶν ὀστέων
 αὐτοῦ καὶ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ·
 εἰ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσει.
 6 εἶπεν δὲ ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ Ἰδοὺ παραδίδωμί σοι αὐ-
 τόν·
 μόνον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διαφύλαξον.
 7 ἔξηλθεν δὲ ὁ διάβολος ἀπὸ τοῦ κυρίου,
 καὶ ἔπαισεν τὸν Ἰὼβ ἔλκει πονηρῶ ἀπὸ ποδῶν ἕως
 κεφαλῆς.
 8 καὶ ἔλαβεν ὄστρακον ἵνα τὸν ἰχῶρα ξύη,
 καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κοπρίας ἔξω τῆς πόλεως.
 9 ὁ χρόνου δὲ πολλοῦ προβεβηκότος εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
 Μέχρι τίνος καρτερήσεις λέγων
 9a 9a Ἰδοὺ ἀναμένω χρόνον ἔτι μικρὸν
 προσδεχόμενος τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου·
 9b 9b Ἰδοὺ γὰρ ἠφάνισται σου τὸ μνημόσυνον ἀπὸ τῆς γῆς,
 υἱοὶ καὶ θυγατέρες, ἐμῆς κοιλίας ὠδίνες καὶ πόνοι,
 οὓς εἰς τὸ κενὸν ἐκοπίασα μετὰ μόχθων.
 9c 9c σύ τε αὐτὸς ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων κάθησαι διανυκτερεύων
 αἶθριος·
 9d 9d καγὼ πλανωμένη καὶ λάτρισ,
 τόπον ἐκ τόπου καὶ οἰκίαν ἐξ οἰκίας,
 προσδεχομένη τὸν ἥλιον πότε δύσεται,
 ἵνα ἀναπαύσωμαι τῶν μόχθων μου καὶ τῶν ὀδυνῶν αἱ με
 νῦν συνέχουσιν.

4 ὑπερ 1^ο] υπο Ν* (υπερ Ν¹) | ὅσα] pr παντα Ν* pr και παντα Ν^{c.a} A | αν- ΝΑ
 ὀρωπω] pr τω Α | ὑπερ 2^ο] pr δώσει Α | om εκτισει Α 5 μὴν 2^ο] μὴ Α
 ἰ μονον c praec coniung Ν | τὴν ψυχὴν] τὴν δε ψ. Ν* (om δε Ν^{c.a}) | δια-
 φυλαξον] διατηρησον Α 7 απο 1^ο] παρα Α | ἐκει Α* (ἐλκει Α¹) | εως]
 ιεχρι Ν^{c.a} 8 ελαβεν]+ Ἰωβ Α | τον ιχ. ξυη] αποξη τον ιχωρα αυτου
 Α | και 2^ο] + αυτος Ν^{c.a} Α 9 χρονου] pr asterisc Α^a mg | αυτω] τω Ἰωβ
 Α | μεχρις Α 9a om αναμενω Ν* (hab Ν^{c.a}) | μου] αυτου Ν* (μου Ν^{c.a})
 Α | το μνημοσυνον σου Α | υιοι]+ σου Α | εμης] pr της Α 9c τε] δε Α |
 im καθσαι Ν* (hab καθ. [sic] Ν^{c.a}) καθσαι Α^{vid} 9d καγω] και εγω
 Α | πλανωμενη] πλανητις Ν^{c.a} Α (-τεις) | τοπου]+ περιερχομενη Α | οικιας]
 + περιερχομενη Ν^{c.a} Α | δυσεται] δυση Α | αναπανσομαι Α | om μου ΝΑ |
 δυνων] pr περιεχουσων με Α

- B 9 ἄλλα εἰπὸν τι ῥῆμα εἰς Κύριον, καὶ τελεύτα. 9
- 10 ὁ δὲ ἐμβλέψας εἶπεν αὐτῇ 10
- Ὡσπερ μία τῶν ἀφρόνων γυναικῶν ἐλάλησας·
εἰ τὰ ἀγαθὰ ἐδεξάμεθα ἐκ χειρὸς Κυρίου, τὰ κακὰ οὐχ ὑποί-
σομεν;
ἐν πᾶσιν τούτοις τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ
οὐδὲν ἥμαρτεν Ἰὼβ τοῖς χεῖλεσιν ἐναντίον τοῦ θεοῦ.
- 11 Ἀκούσαντες δὲ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ τὰ κακὰ πάντα τὰ ἐπελ- 11
θόντα αὐτῷ,
παρεγένοντο ἕκαστος ἐκ τῆς ἰδίας χώρας πρὸς αὐτόν,
Ἐλιφάξ ὁ Θαιμανῶν βασιλεὺς,
Βαλδὰδ ὁ Σαυχαίων τύραννος,
Σωφάρ ὁ Μειναίων βασιλεὺς·
καὶ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν ὁμοθυμαδὸν
τοῦ παρακαλέσαι καὶ ἐπισκέψασθαι αὐτόν.
- 12 ἰδόντες δὲ αὐτόν πόρρωθεν οὐκ ἐπέγνωσαν, 12
καὶ βοήσαντες φωνῇ μεγάλῃ ἔκλαυσαν,
§ C 3 ῥήξαντες ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ στολὴν,
καὶ καταπασάμενοι γῆν.
- 13 παρεκάθισαν αὐτῷ ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἑπτὰ νύκτας, 13
καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐλάλησεν·
ἑώρων γὰρ τὴν πληγὴν δεινὴν οὖσαν καὶ μεγάλην σφόδρα.
- 1 Μετὰ τοῦτο ἤνοιξεν Ἰὼβ τὸ στόμα αὐτοῦ 1 11
καὶ κατηράσατο τὴν ἡμέραν αὐτοῦ 2 λέγων 2
3 Ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐγεννήθην, 3

§ AC 9 ἀλλα] αλλ §A | εἰς] προς A 10 ὡσπερ] pr ινα τι A | ἐλάλησας] pr
ουτως A | εἰ] pr asterisc A^{2 mg} | τα ἀγαθα] τα μεν αγ. A | τα κακα] τα δε
κακα A | τουτοις πασιν A | ουδεν ημαρτεν Ιωβ] ουχ ημ. I. ουδε εν A | χει-
λεσιν]+αυτου A 11 ἐπέλθοιτα A* (-θοντα [v minio superscr] A^a) | παρε-
γενοντο I^o] παρεγενετο § | χωρας] πολεως A | αυτον I^o]+του παρακαλεσαι
και επισκεψασθε αυτω] A | Ελιφας] A | Θεμανων A | Βαλδας] A | Σαυχαιων]
Αυχ. A | Σωφαρ] pr και A | Μιναιων B^{b vid} A | του παρακαλεσαι] om του §*
(hab του §^{c.a}) 12 ρηξαντες]+δε A | γην]+επι τας κεφαλαις αυτων A
13 παρεκαθισαν] παρεκαθηντο A | om επτα 2° §* (hab §^{c.a}) | om και ουδεις αυ-
των ελαλησεν § | αυτων αυτω B^{ab} | ελαλησεν]+προς αυτον λογον AC | om γαρ
§* (hab §^{c.a}) | ουσαν δεινην § III 1 μετα] pr και A | τουτο] ταυτα A
2 λεγων] pr και απεκριθη Ιωβ A 3 εγεννηθην] εγεννηθην (sic) εν αυτη A

καὶ ἡ νύξ ἐκείνη ἥ εἶπαν Ἰδοὺ ἄρσεν.

4 ἡ νύξ ἐκείνη εἷη σκότος,
καὶ μὴ ἀναζητήσαι αὐτὴν ὁ κύριος ἄνωθεν,
μηδὲ ἔλθοι εἰς αὐτὴν φέγγος·

5 ἑκλάβοι δὲ αὐτὴν σκότος καὶ σκιά θανάτου,
ἐπέλθοι ἐπ' αὐτὴν γνόφος.

6 καταραθεῖ ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ ἐκείνη,
ἀπενέγκαιτο αὐτὴν σκότος·

μη εἷη εἰς ἡμέρας ἐνιαυτοῦ,
μηδὲ ἀριθμηθεῖ εἰς ἡμέρας μηνῶν.

7 ἄλλὰ ἡ νύξ ἐκείνη εἷη ὀδύνη,
καὶ μὴ ἔλθοι ἐπ' αὐτὴν εὐφροσύνη μηδὲ χαρμονή·

8 ἄλλὰ καταράσαιο αὐτὴν ὁ καταρώμενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην,
ὁ μέλλων τὸ μέγα κῆτος χειρώσασθαι.

9 σκοτωθεῖ τὰ ἄστρα τῆς νυκτὸς ἐκείνης·
ὑπομείναι, καὶ εἰς φωτισμὸν μὴ ἔλθοι,
καὶ μὴ ἴδοι ἑωσφόρον ἀνατέλλοντα.

10 ὅτι οὐ συνέκλεισεν πύλας γαστρὸς μητρός μου·
ἀπήλλαξεν γὰρ ἂν πόνον ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου.

11 διὰ τί γὰρ ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἐτελεύτησα;
ἐκ γαστρὸς δὲ ἐξῆλθον καὶ οὐκ εὐθὺς ἀπωλόμην;

12 ἵνα τί δὲ συνήνητησάν μοι τὰ γόνατα;
ἵνα τί δὲ μαστοὺς ἐθήλασα;

13 νῦν ἂν κοιμηθεῖς ἡσύχασα,
ὑπνώσας δὲ ἀνεπαυσάμην

14 μετὰ βασιλέων βουλευτῶν γῆς,
οἱ ἡγαυριῶντο ἐπὶ ξίφεσιν,

15 ἡ μετὰ ἀρχόντων, ὧν πολλὸς ὁ χρυσός,
οἱ ἐπλησαν τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀργυρίου,

16 ἡ ὥσπερ ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρός,

3 η 3^ο] ση Ν* (om σ Ν¹) | om εκεινη ΝAC | η 4^ο] pr εν ΝAC | ειπον Α ΝAC
4 νύξ] ημερα Ν^{c.b}AC | φεγγος] φθεγγος C 5 επελθοι] pr και Α
5—6 om καταραθειη...σκοτος Ν* (hab Ν^{c.a}) 5 ημερα] + εκεινη Ν^{c.a} (εκιν.)
Α 6 απενεγκοιτο Bab Ν^{c.a}AC | ενιαυτων Α 7 οδυνη] οδυνηρα AC
3 καταρασαιτο αυτην] κατ. εαυτην Ν* (αυτ. Ν^{1.c.a}) καταρασε τοιαυτην A^{vid} |
χειρουσασθ, Α 9 υπομειναι] pr και μη C* (ras κ. μ. C^a) | εις φωτισμον μη
ελθοι] εις φως (φωτισμον Ν^{c.a}) μ. ε. Ν* μη ελθοι] και μη φωτισαι Α | και μη]
υηδε Α | ειδοι C 10 απηλλαξε Ν απηλλαξ'εν Α | πονον] κοπον Α
12 ινα τι δε (1^ο)] και ινα τι Α | συννητησεν Α | τα γονατα] om τα ΝΑ | εθη-
λασα]+μρς μου Α 14 βουλευτων] pr και Α 15 η] και Α

- B ἦ ὥσπερ νήπιοι οἱ οὐκ εἶδον φῶς.
 17 ἐκεῖ ἀσεβεῖς ἐξέκαυσαν θυμὸν ὀργῆς, 17
 ἐκεῖ ἀγεπαύσαντο κατάκοποι τῷ σώματι.
 18 ὁμοθυμαδὸν δὲ οἱ αἰῶνιοι 18
 οὐκ ἤκουσαν φωνὴν φορολόγου.
 19 μικρὸς καὶ μέγας ἐκεῖ ἐστίν, 19
 καὶ θεράπων δεδοικῶς τὸν κύριον αὐτοῦ.
 20 ἵνα τί γὰρ δέδοται τοῖς ἐν πικρίᾳ φῶς, 20
 ζῶῃ δὲ ταῖς ἐν δδύναις ψυχαῖς;
 21 οἱ ὁμείρονται τοῦ θανάτου καὶ οὐ τυγχάνουσιν, 21
 ἀνорύσσοντες ὥσπερ θησαυροῦς.
 22 περιχαρεῖς δὲ ἐγένοντο ἂν κατατύχωσιν. 22
 23 θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπαυμα, 23
 συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς κατ' αὐτοῦ.
 24 πρὸ γὰρ τῶν σίτων μου στεναγμὸς ἦκει, 24
 δακρύω δὲ ἐγὼ συνεχόμενος φόβῳ.
 25 φόβος γὰρ ὃν ἐφρόντισα ἦλθέν μοι, 25
 καὶ ὃν ἐδεδοίkein, συνήνητσέν μοι.
 26 οὔτε εἰρήνευσα οὔτε ἡσύχασα οὔτε ἀνεπαυσάμην, 26
 ἦλθεν δέ μοι ὀργή.
- 1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλειφᾶς ὁ Θαιμανεΐτης λέγει
 2 Μὴ πολλάκις σοι λευάληται ἐν κόπῳ;
 ἰσχὺν δὲ ῥημάτων σου τίς ὑποίσει;
 3 εἰ γὰρ σὺ ἐνουθέτησας πολλοὺς,
 καὶ χεῖρας ἀσθενοῦς παρεκάλεσας,
 4 ἀσθενούντάς τε ἐξανέστησας ῥήμασιν,
 γόνασιν τε ἀδυνατοῦσιν θάρσος περιέθηκας.

ΝΑC 17 ἐξεκαυσαν (ἐξεκαυσα C*: ν superscr C^a) ἐπαυσαν A | τῷ σώματι |
 om τῷ A 18 οἱ αἰωνιοι B^h*] δι αἰωνος N^{c.a} (restit οι αἰων. N^h) A | οι
 αἰωνιοι οι C | ουκ] + ετι A | φορολογου ΝΑ 19 δεδοικως] pr ου N^{c.b}A
 20 πικρια] + ψυχης A 21 ομειρονται] ιμειρονται B^b | του θανατου] om του
 A | ανορυσσοντες] + αυτον N^{c.a} (postea ras) A | θησαυρον A 22 εγινοντο
 N* (εγεν. N^{c.a}) | κατατυχωσιν (-σι C)] + θανατου A 23 θανατος] + γαρ A |
 αναπαυμα] αναπανσις N^{c.a}A (-σεις) C + ου ηδος απεκρυβη A | θεος] κς A
 24 ηκει] pr μοι AC 25 εφροντισα B^h*C] εφοβουμην N^{c.a} (postea restit
 εφρ.) ευλαβουμην A 26 ηρηνευσα A | om δε C IV 1 Ελειφας ΝC
 Ελειφας] A | Θαιμανιτης ΝΑ Θεμανιτης C 2 υποίσει] οισει C 3 ασθε-
 νους] ασθενουντων A 4 τε 1^ο] δε A | ρημασι C | τε 2^ο] δε A | αδυνα-
 τουσι C | περιεθηκας θαρσος A

- 5 ὅνυν δὲ ἦκει ἐπὶ σὲ πόνος καὶ ἥψατό σου, σὺ ἐσπούδασας. B
 6 ὁ πότερον οὐχ ὁ φόβος σου ἐστὶν ἐν ἀφροσύνῃ,
 καὶ ἡ ἐλπίς σου καὶ ἡ κακία τῆς ὁδοῦ σου;
 7 μνήσθητι οὖν τίς καθαρὸς ὢν ἀπώλετο,
 ἢ πότε ἀληθινοὶ ὁλόριζοι ἀπώλοντο;
 8 καθ' ὃν τρόπον ἴδον τοὺς ἀροτριῶντας τὰ ἄτοπα·
 οἱ δὲ σπείροντες αὐτὰ ὁδύνας θεριούσιν ἑαυτοῖς.
 9 ἀπὸ προστάγματος Κυρίου ἀπολοῦνται,
 ἀπὸ δὲ πνεύματος ὀργῆς αὐτοῦ ἀφανισθήσονται.
 10 σθένος λέοντος, φωνὴ δὲ λεαίνης,
 γαυρίαμα δὲ δρακόντων ἐσβέσθη.
 11 μυρμηκοῶν ὥλετο· παρὰ τὸ μὴ ἔχειν βοράν,
 σκύμνοι δὲ λεόντων ἔλιπον ἀλλήλους.
 12 εἰ δέ τι ῥῆμα ἀληθινὸν ἐγεγόνει ἐν λόγοις σου,†
 οὐθὲν ἄν σοι τούτων κακὸν ἀπήντησεν.
 πότερον οὐ δέξεται μου τὸ οὖς ἐξαΐσια παρ' αὐτοῦ;
 13 φόβος δὲ καὶ ἡχὼ νυκτερινή,
 ἐπιπίπτων φόβος ἐπ' ἀνθρώπους,
 14 φρίκη μοι συνήντησεν καὶ τρόμος,
 καὶ μεγάλως μου τὰ ὀστᾶ διέσεισεν,
 15 καὶ πνεῦμα ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπῆλθεν,
 ἔφριξαν δέ μου τρίχες καὶ σάρκες.
 16 ἀνέστην, καὶ οὐκ ἐπέγνων·
 ἴδον, καὶ οὐκ ἦν μορφὴ πρὸ ὀφθαλμῶν μου,
 ἀλλ' ἡ αὖραν καὶ φωνὴν ἤκουον
 17 Τί γάρ; μὴ καθαρὸς ἔσται βροτὸς ἐναντίον τοῦ κυρίου;
 ἢ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἄμεμπτος ἀνὴρ;
 18 εἰ κατὰ παίδων αὐτοῦ οὐ πιστεύει,
 κατὰ δὲ ἀγγέλων αὐτοῦ σκολιὸν τι ἐπενόησεν·
 19 τοὺς δὲ κατοικοῦντας οἰκίας πηλίνας,

5 νυν] νυνι AC | συ]+δε NAC | εσπουδακας A 6 ουχ] ουχι A NAC
 tis] οτι ουδεις A | ολοριζοι B^b(vid) 8 ειδον NC | αροτριουντας C | θερι-
 νουσιν C | εαυτοις] εν αυτοις A 10 σθενος] δυναμις· ισχυς B^amg | καυριαμα
 | εσβεσθη] εσβεσθη C 11 βοραν] βορραν AC | ελειπον A | αλληλος C
 ουδεν A | om σοι A | κακων A | απηντησεν] συνηντησεν μοι A | ποτερον]
 ουν A | μου] σου A | ους]+μου A | εξαισια]+[εξεσιοι γαρ A 13 φοβος
 12] φοβω B^K* φοβοι A | om δε A 14 φρικη]+δε NA | διεσεισεν] συν-
 ισεν NA^a συνεπεσε] A* 16 ανεστην] pr και A | ειδον N 17 εναν-
 τον του κυριου] εναντι κυ NA 19 τους δε] εα δε τους A

- Β ἐξ ὧν καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἔσμεν,
 ἔπαισεν αὐτοὺς σὺν τῷ τρόπῳ.
²⁰ καὶ ἀπὸ πρωΐθεν μέχρι ἑσπέρας οὐκέτι εἰσίν,
 παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἑαυτοῖς βοηθῆσαι ἀπώλοντο.
²¹ ἐνεφύσησεν γὰρ αὐτοῖς καὶ ἐξηράνθησαν,
 ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς σοφίαν.
¹ ἐπικάλεσαι δέ, εἴ τίς σοι ὑπακούσεται,
 ἢ εἴ τινα ἀγγέλων ἀγίων ὄψῃ.
² καὶ γὰρ ἄφρονα ἀναρεῖ ὀργή,
 πεπλανημένον δὲ θανατοῖ ζῆλος.
³ ἐγὼ δὲ ἑώρακα ἄφρονας ρίζαν βάλλοντας,
 ἀλλ' εὐθέως ἐβρώθη αὐτῶν ἡ διαίτα.
⁴ πόρρω γένοιτο οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ σωτηρίας,
 κολαβρισθῆισαν δὲ ἐπὶ θύραις ἡσσόνων, καὶ οὐκ ἔσται ὁ
 ἐξαιρούμενος.
⁵ ἂ γὰρ ἐκεῖνοι συνήγαγον, δίκαιοι ἔδονται,
 αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ ἐξαίρετοι ἔσονται·
 ἐκσιφωνισθεῖη αὐτῶν ἡ ἰσχὺς.
⁶ οὐ γὰρ μὴ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς γῆς κόπος,
 οὐδὲ ἐξ ὁρέων ἀναβλαστήσει πόνος·
⁷ ἀλλὰ ἄνθρωπος γεννᾶται κόπῳ,
 νεοσσοὶ δὲ γυπὸς τὰ ὑψηλὰ πέτονται.
⁸ οὐ μὲν δὲ ἀλλὰ ἐγὼ δεηθήσομαι Κυρίου,
 Κύριον δὲ τὸν πάντων δεσπότην ἐπικαλέσομαι,
⁹ τὸν ποιῶντα μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα,
 ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς·
¹⁰ τὸν διδόντα ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν,
 ἀποστέλλοντα ὕδωρ ἐπὶ τὴν ὑπ' οὐρανόν·

ΝΑ 19 ων] ου Α | εσμεν εκ του αυτου πηλου Α 20 om και Α | μεχρι (μεχρῖς Βab)] εως ΝΑ | ουκ ετι] πρ και Α | παρα] πρ και Α 21 αυτοις] αυτοις Ν* (-τοις Ν^{ca}) | εξηρανθησαν] ετελευτησαν Α | απωλοντο...σοφιαν] και παρα το μη εχειν αυτοις σοφιαν απωλοντο Α | αυτοις] αυτοις Ν^{ca} V 1 σι] σου Α | υπακουσεται] εισακουσετε Α | αγιων αγγελων ΝΑ 3 εο-ρακα ΝΑ | ευθεως] ευθυσ Α | η διαιτα αυτων εβρωθη Α 4 γενουντο] εγε-νουντο Α | αυτων] αυτου Ν | κολαβρισθεισαν Βb Ν (-θεισαν) κολαβρεισθεισαν Β* σκολαβρισθισαν Α | εξαιρουμενος] πρ ο Ν 5 συνηγαγον] εθερισαν Α | εξαιρετοι εσονται] εξερεθησονται Α | εκσιφωνισθει (εκσειφων. Β* Ν εκσιφων. Βbvid εξιφων. Α)] πρ και Α 6 της γης] om της Α 7 γενναται κοπω] εν κοπω γενναται Α | γυπων Ν^{ca} Α 8 αλλα] αλλ ΝΑ | παντων δεσποτην] παντοκρατορα Α 10 την γην] της γης Α | αποστελλοντα] πρ τον Α

- 1 ¹¹ τὸν ποιοῦντα ταπεινούς εἰς ὕψος,
καὶ ἀπολωλότες ἐξεγείροντα·
- 2 ¹² διαλλάσσοντα βουλὰς πανούργων,
καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αἱ χεῖρες αὐτῶν ἀληθές.
- 3 ¹³ ὁ καταλαμβάνων σοφούς ἐν τῇ φρονήσει,
βουλὴν δὲ πολυπλόκων ἐξέστησεν·
- 4 ¹⁴ ἡμέρας συναντήσεται αὐτοῖς σκότος,
τὸ δὲ μεσημβρινὸν ψηλαφήσασαν ἴσα νυκτί.
- 5 ¹⁵ ἀπόλιντο δὲ ἐν πολέμῳ,
ἀδύνατος δὲ ἐξέλθοι ἐκ χειρὸς δυνάστου·
- 6 ¹⁶ εἴη δὲ ἀδυνάτῳ ἐλπίς,
ἀδίκου δὲ στόμα ἐμφραχθεῖν.
- 7 ¹⁷ μακάριος δὲ ἄνθρωπος ὃν ἤλεγξεν ὁ κύριος·
νουθέτημα δὲ Παντοκράτορος μὴ ἀπαναίνου.
- 3 ¹⁸ αὐτὸς γὰρ ἀλγεῖν ποιεῖ καὶ πάλιν ἀποκαθίστησιν·
ἔπαισεν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἴασαντο.
- 9 ¹⁹ ἐξάκις ἐξ ἀναγκῶν σε ἐξελεῖται,
ἐν δὲ τῷ ἐβδόμῳ οὐ μὴ ᾄψηταί σου κακόν.
- 9 ²⁰ ἐν λιμῷ ῥύσεται σε ἐκ θανάτου,
ἐν πολέμῳ δὲ ἐκ χειρὸς σιδήρου λύσει σε.
- ²¹ ἀπὸ μάστιγος γλώσσης σε κρύψει,
καὶ οὐ μὴ φοβηθῇς ἀπὸ κακῶν ἐρχομένων.
- ²² ἀδίκων καὶ ἀνόμων καταγελάσῃ,
ἀπὸ δὲ θηρίων ἀγρίων οὐ μὴ φοβηθῇς·
- ²³ θῆρες γὰρ ἄγριοι εἰρηνεύσουσίν σοι.
- ²⁴ εἴτα γνώσῃ ὅτι εἰρηνεύσει σου ὁ οἶκος,
ἡ δὲ δίαίτα τῆς σκηνῆς σου οὐ μὴ ἀμάρτη.

12 διαλλάσσοντα] pr τον Α 13 φρονήσει] + αυτων Α | βουλην] ΒΑ
υλας Α | πολυπλοκων] πολυτροπων Ν* (-πλοκων Ν^{c.a}) 14 ημερας] εν
ιερα Α | αυτοις συναντησεται Α | σκοτος sup ras B¹fort | ψηλαφησαι] Α
ι δυναστου] υ 2° sup ras Ν¹ 16 ειη δε] και ειη Α | αδικου δε] και αδικου
| ενφραχθη Ν 17 ο κυριος] + επι της γης Ν^{c.a} (postea ras) Α 18 επαι-
ν] παταξει Α | ιασαντο] ιασονται Α 19 εξελειται σε Α | ου μη σου
ληται Ν ουχ αψεται σου Α 20 εν πολεμω δε] και εν πολ. Α | λυσει]
σεται Α 21 κρυψει σε Α | ου μη φοβηθης] ου φοβηθηση Α | ερχομενων]
ερχομενων Ν + και ου φοβηθηση απο ταλαιπωριας] οτι ελευσεται ταλαι-
ωρια Α 22 αγριων] + της γης Α | ου μη φοβηθης] ου φοβηθηση Α
ιρηνευσουσι Ν | σοι] + οτι μετα των λιθων του αγρου η διαθηκη σου] και τα
ρια του αγρου ειρηνευσει σοι] και γνωση οτι εν ειρηνη το σπερμα σου] και
ισοκτη της ευπρεπιας σου και ου μη αμαρτης (asteriscis adscriptis Α^{a.1mg}) Α
ειτα] pr asterisc Α^{a.1mg}

- B 25 γνώση δὲ ὅτι πολὺ τὸ σπέρμα σου, 25
τὰ δὲ τέκνα σου ἔσται ὥσπερ τὸ παμβότανον τοῦ ἀγροῦ.
26 ἐλεύση δὲ ἐν τάφῳ ὥσπερ σίτος ὥριμος κατὰ καιρὸν θεριζόμενος, 26
ἢ ὥσπερ θιμωνιά ἀλωνος καθ' ὥραν συνκομισθεῖσα.
27 ἰδοὺ ταῦτα οὕτως ἐξιχνιάσαμεν, 27
ταῦτά ἐστιν ἃ ἀκηκόαμεν.
§ C 3 σὺ δὲ γνώθι σεαυτῷ εἴ τι ἔπραξας.

- 1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰωβ λέγει 1 V
2 Εἰ γάρ τις ἰστών στήσαι μου τὴν ὀργήν, 2
τὰς δὲ ὀδύνας μου ἄραι ἐν ζυγῷ ὁμοθυμαδόν,
3 καὶ δὴ ἄμμου παραλίας βαρυντέρα ἔσται 3
ἀλλ' ὥς ἔοικεν τὰ ῥήματά μου ἔστιν φαῦλα.
4 βέλη γὰρ Κυρίου ἐν τῷ σώματί μου ἔστιν, 4
ὧν ὁ θυμὸς αὐτῶν ἐκπίνει μου τὸ αἷμα,
ὅταν ἄρξωμαι λαλεῖν κεντοῦσί με.
5 τί γάρ; μὴ διὰ κενῆς κεκράζεται ὄνος ἄγριος, ἀλλ' ἢ τὰ σίτα 5
ζητῶν;
εἰ δὲ καὶ ῥήξει φωνὴν βοῦς ἐπὶ φάτνης ἔχων τὰ βρώματα;
6 εἰ βρωθήσεται ἄρτος ἄνευ ἀλός; 6
εἰ δὲ καὶ ἔστιν γεῦμα ἐν ῥήμασιν κενόις;
7 οὐ δύναται γὰρ παύσασθαί μου ἡ ὀργή· 7
βρόμον γὰρ ὀρῶ τὰ σίτά μου ὥσπερ ὀσμὴν λείοντος.
8 εἰ γὰρ δόψῃ, καὶ ἔλθοι μου ἡ αἴτησις, 8
καὶ τὴν ἐλπίδα μου δόψῃ ὁ κύριος.
9 ἀρξάμενος ὁ κύριος τρωσάτω με, 9
εἰς τέλος δὲ μὴ με ἀνελέτω.
10 εἷη δέ μου πόλις τάφος, ἐφ' ἧς ἐπὶ τειχέων ἡλλόμην ἐπ' αὐ- 10
τῆς. οὐ φείσομαι.

NA C 25 γνώση δε] και γνώση A | πανβοτανον NA 26 ελευση] απελευση
A | καιρον] + αυτου A | θειμωνια N | συγκομισθεισα Bb 27 ἐξιχνιασα N*
(-μεν N^{c.a}) | om ei B^b N* A (hab N^{c.a} C): in C pl extersa sunt vel abscissa
usque XI 2 | ἐπραξας] εποησας A VI 2 ει] τι A 3 βαρυντεται
εισιν A 4 σωματι] στοματι N | om αυτων A | κεντουσι BNA (hint C)
5 φατνης] παθμης N* (φατν. N^{c.a}) 6 om ei βρωθησεται...αλος N* (hab
N^{c.a}) | κενοις] καινοις NA 7 γαρ 1°] δε A | μον πανσασθαι AC^{vid} | οργη]
ψυχη N^{c.a} A ευχη C | οσμη N* (οσμην N^{c.a}) 8 δωη 1°] δοιη N^{c.a} (postea
restit δωη) | ελθη A | κυριος] θς A 9 om με 1° N* (hab N^{c.a}) A | om με
2° N* (hab N^{c.a}) 10 μου] μοι A | πολισ] η π. μου A | ηλλομην] ελλομην
A | επ] απ N* (επ N^{c.a}) inc stich N | ου φεισομαι] ου μη φεισωμαι NA (φισ.)
ουδεν φισομαι C inc stich AC

οὐ γὰρ ἐψευσάμην ῥήματα ἁγία θεοῦ μου.

B

¹¹ τίς γάρ μου ἡ ἰσχὺς, ὅτι ὑπομένω;

ἢ τίς μου ὁ χρόνος, ὅτι ἀνέχεται μου ἡ ψυχὴ;

¹² μὴ ἰσχὺς λίθων ἢ ἰσχὺς μου;

ἢ αἱ σάρκες μου εἰσιν χαλκεῖαι;

¹³ ἢ οὐκ ἐπ' αὐτῷ ἐπεποιθεῖν;

βοήθεια δὲ ἀπ' ἐμοῦ ἄπεισιν.

¹⁴ ἀπείπατό με ἔλεος,

ἐπισκοπὴ δὲ Κυρίου ὑπερείδεν με.

¹⁵ οὐ προσεῖδόν με οἱ ἐγγύτατοί μου ὥσπερ χειμάρρους ἐκλείπων,

ἢ ὥσπερ κύμα παρηλθόν με.

¹⁶ οἵτινές με διευλαβούντο, νῦν ἐπιπεπτῶκασίν μοι ὥσπερ χιῶν

ἢ κρύσταλλος πεπηγώς.

¹⁷ καθὼς τακεῖσα θερμῆς γενομένης οὐκ ἐπεγνώσθη ὅπερ ἦν.

¹⁸ οὕτως ἀγὼ κατελείφθην ὑπὸ πάντων,

ἀπωλόμην δὲ καὶ ἔξοικος ἐγενόμην.

¹⁹ ἴδετε ὁδοὺς Θαιμανῶν,

ἀτραποὺς Σαβῶν οἱ διορῶντες.

²⁰ καὶ αἰσχύνην ὀφειλήσουσιν

οἱ ἐπὶ πόλεσιν καὶ χρήμασιν πεποιθότες.

²¹ ἀτὰρ δὲ καὶ ὑμεῖς ἐπέβητέ μοι ἀνελεημόνως,

ὥστε ἰδόντες τὸ ἐμὸν τραῦμα φοβήθητε.

²² τί γάρ; μὴ τι ὑμᾶς ἤτησα,

ἢ τῆς παρ' ὑμῶν ἰσχὺς ἐπιδέομαι, ²³ ὥστε σῶσαί με ἐξ ἐχθρῶν,

ἢ ἐκ χειρὸς δυναστῶν ῥύσασθαί με;

²⁴ διδάξατέ με, ἐγὼ δὲ κωφεύσω.

εἴ τι πεπλάνημαι, φράσατέ μοι.

10 ρηματα αγια] αγια ρηματα & εν ρηματι αγιου A

11 η ισχυς] om η & AC

(hab η & c.a.) | η τις] τις γαρ C

12 εωσι C | χαλκαι A

14 απει-

το] + δε A | ἐπίσκοπη δε] και επισκοπη A

| υπεριδεν A

15 προσιδον

| εκλιπων & | κυματα A | παρηλθον (παρελθ. &* παρηλθ. &¹) με] παρηλθο-

C

16 διευλαβουντο (διηυλ. C)] ευλαβουντο A

17 τακεις A

ομενης A | επεγνωσθη] επι εγνωσθη A ανεγνωσθη] C | οπερ ην] περ ην sup

A^a 18 καγω] και εγω A | κατελιφθην B* & C (κατελειφθ. Bab A) | δε]

A

19 ατραπους] pr και A | Σαβων] Εσεβων & c.a ασεβων A^{vid} | οι

ωντες] + αισχυνθηται A

20 om και 1° A | αισχυνην] + οι ορωντες A |

λησουσιν & A

21 δε] δη A

23 εξ εχθρων] εκ χειρος κακων A | εκ

ρος... ρυσασθαι με] ρυσασθαι με εκ χειρος δυναστου A | δυναστων] δυναστω

ras B¹ at

- B 25 ἄλλ' ὥς ἔοικεν φαῦλα ἀληθινοῦ ῥήματα, 25
οὐ γὰρ παρ' ὑμῶν ἰσχύν αἰτοῦμαι·
26 οὐδὲ ὁ ἔλεγχος ὑμῶν ῥήμασιν με παύσει,
οὐδὲ γὰρ ὑμῶν φθέγμα ῥήματος ἀνέξομαι.
27 πλὴν ὅτι ἐπ' ὀρφανῷ ἐπιπίπτετε,
ἐνάλλεσθε δὲ ἐπὶ φίλῳ ὑμῶν.
28 νυνὶ δὲ εἰσβλέψας εἰς πρόσωπα ὑμῶν οὐ ψεύσομαι.
29 καθίσατε δὴ καὶ μὴ εἴη ἄδικον,
καὶ πάλιν τῷ δικαίῳ συνέρχεσθε.
30 οὐ γὰρ ἔστιν ἐν γλώσση μου ἄδικον·
ἡ ὁ λάρυγξ μου οὐχὶ σύνεσιν μελετᾷ;
1 πότερον οὐχὶ πειρατήριόν ἐστιν ὁ βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς, 1
καὶ ὥσπερ μισθίου αὐθημερινοῦ ἡ ζωὴ αὐτοῦ;
2 ἡ ὥσπερ θεράπων δεδοικὼς τὸν κύριον αὐτοῦ καὶ τετευχὼς 2
σκιάς,
ἡ ὥσπερ μισθωτὸς ἀναμένων τὸν μισθὸν αὐτοῦ;
3 οὕτως καγὼ ὑπέμεινα μῆνας κενούς,
νύκτες δὲ ὀδυνῶν δεδομέναι μοί εἰσιν.
4 ἔὰν κοιμηθῶ, λέγω Πότε ἡμέρα;
ὥς δ' ἂν ἀναστῶ, πάλιν Πότε ἑσπέρα;
πλήρης δὲ γίνομαι ὀδυνῶν ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωί.
5 φύρεται δέ μου τὸ σῶμα ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων,
τήκω δὲ βῶλακας γῆς ἀπὸ ἰχώρος ξύνων.
6 ὁ δὲ βίος μου ἐστιν ἐλαφρώτερος λαλιάς,
ἀπόλωλεν δὲ ἐν κενῇ ἐλπίδι.
7 μνήσθητι οὖν ὅτι πνεῦμά μου ἡ ζωή,
¶ C καὶ οὐκ ἔτι ἐπανελεύσεται ὀφθαλμός μου ἰδεῖν ἀγαθόν. ¶
8 οὐ περιβλέψεται με ὀφθαλμός ὁρῶντός με·

¶ NAC 25 ἀληθινου] pr ἀνδρος A | ισχυν] pr ρημα ουδε A 26 ρημασιν με] τα
ρηματα μου A | om γαρ A | υμων φθεγμα ρηματος] φθεγματος ρηματος ρηματος
υμων A* (ras τος ρημα (2º) A¹) | φθεγματο (? φθεγμα το) N* (improb το N¹)
27 om επ A 28 εισβλεψας] εμβλεψας A 29 αδικον] + εν κρиси Nc.a (postea
ras) A | συνερχεσθε] + νυν αρξασθαι Nc.a.vid (postea ras) 30 ου γαρ...
αδικον] ου γαρ εστιν αδικον εν γλωσση μου A (ου γαρ ε. a. sup ras pl litt
A³) | η ο λαρινγξ μου ουχι] inter η et o superscr ουχι Nc.a sed ipse postea del:
ουχι δε και ο λαρ. μου A VII 1 ουχι] seq β in N* (improb β N¹) |
ανθρωπου] pr του N | μισθου A 2 τετευχως] τετυχηκως A 3 καγω]
και εγω A | κενους] καινους NAC 4 πληρεις B | απο] αφ AC 5 ξυων]
ξεων AC 6 ελαφροτερος Bbb Nc.a AC | λαλιας] δρομεως Nc.a (postea
restit λαλ.) A | κενη] καινη Nc 7 ουν] δε A | οφθαλμος] pr ο NAC
8 ου περιβλεψεται] ου κατεινοι A | με 1º] μοι A | οφθαλμος] pr ο A

- οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν ἐμοί, καὶ οὐκ ἔτι εἰμί,
⁹ ὥσπερ νέφος ἀποκαθαρθὲν ἀπ' οὐρανοῦ.
 ἔάν γὰρ ἄνθρωπος καταβῇ εἰς ἄδην, οὐκ ἔτι μὴ ἀναβῇ,
¹⁰ οὐδ' οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ἰδίον οἶκον,
 οὐδ' οὐ μὴ ἐπιγνῶ αὐτὸν ἔτι ὁ τόπος αὐτοῦ.
¹¹ ἀτὰρ οὖν οὐδὲ ἐγὼ φείσομαι τῷ στόματί μου,
 λαλήσω ἐν ἀνάγκῃ ὦν,
 ἀνοιξω πικρίαν ψυχῆς μου συνέχόμενος.
¹² πότερον θάλασσά εἰμι ἢ δράκων,
 ὅτι κατέταξας ἐπ' ἐμέ φυλακὴν;
¹³ εἶπα ὅτι Παρακαλέσει με ἡ κλίνη μου,
 ἀνοισω δὲ πρὸς ἐμαντὸν ἰδία λόγον τῇ κοίτῃ μου·
¹⁴ ἐκφοβεῖς με ἐνυπνίοις, καὶ ἐν ὁράμασίν με κατὰπλήσσεις.
¹⁵ ἀπαλλάξεις ἀπὸ πνεύματός μου τὴν ψυχὴν μου,
 ἀπὸ δὲ θανάτου τὰ ὀστᾶ μου.
¹⁶ οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ζήσομαι, ἵνα μακροθυμήσω·
 ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, κενὸς γάρ μου ὁ βίος.
¹⁷ τί γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι ἐμεγάλυνας αὐτόν;
 ἢ ὅτι προσέχεις τὸν νοῦν εἰς αὐτόν;
¹⁸ ἢ ἐπισκοπὴν αὐτοῦ ποιήσῃ ἕως τὸ πρῶι,
 καὶ εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρινεῖς;
¹⁹ ἕως τίνος οὐκ ἔῃς με
 οὐδὲ προίῃ με, ἕως ἂν καταπίω τὸν πτύελόν μου ἐν ὀδύνῃ;
²⁰ εἰ ἐγὼ ἤμαρτον, τί δυνήσομαι πράξαι,
 ὁ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων;
 διὰ τί ἔθου με κατεντευκτὴν σου,
 εἰμὶ δὲ ἐπὶ σοὶ φορτίον;

8 om ετι Α   9 ωσπερ] pr και ουκ ετι ειμι Α | ουκ ετι μη αναβη] ου μη ΝΑ
 αναβη ετι Α   10 ουδ ου (1^ο) ουδε Α | επιστρεψη (επιστράφη Α)] + ετι
 Α | ουδ ου (2^ο) ουδε ΝΑ | ο τοπος αυτου ετι Α   11 αταρ] τοιγαρ Α |
 η ουν Ν* (hab Ν^{c.a}) | λαλησω] + δε Α | ων] + του πνς μου Ν^{c.a} (postea ras)
 | ανοιξω] + το στομα μου Ν^{c.a} (postea ras) Α | πικριαν] ras ν Ν^{c.a} (vid) εν
 κρια Α | om μου 2^ο Α | συνεχομενος] + φοβω Ν* (improb Ν¹)   12 οτι] ετι
 | επ εμε] κατ εμου Α   13 ειπα] ειπον Α | om οτι Α | ιδια λογον] δια-
 γον ιδια Α   14 εκφοβεις] pr δια τι Α   15 απαλλαξεις (απαλλασσεις
)] + δε Ν^{c.a} (postea ras) Α | om μου 1^ο Α | ψυχην] ζων Α | απο δε θανατου
 μου 3^ο] την δε ψυχην μου απο του σωματος μου Α   16 κενος] καινος ΝΑ
 ποιηση] ποιη Α | om εως το πρωι... κρινεις Ν* (hab Ν^{c.a} sed ex krinis
 ntum superest s) om εως Α   20 δυνησομαι] δυναμαι σοι ΝΑ | εθου]
 του Ν* (εθ. Ν^{1.c.a} (vid))

B 21 καὶ διὰ τί οὐκ ἐποιήσω τῆς ἀνομίας μου λήθην
καὶ καθαρισμὸν τῆς ἁμαρτίας μου;
νυνὶ δὲ εἰς γῆν ἀπελεύσομαι,
ὀρθρίζων δὲ οὐκ ἔτι εἰμί.

21 Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχείτης λέγει

22 Μέχρι τίνος λαλήσεις ταῦτα;
πνεῦμα πολυρῆμον τοῦ στόματός σου.

3 μὴ ὁ κύριος ἀδικήσει κρίνων;
ἢ ὁ τὰ πάντα ποιήσας ταραξεί τὸ δίκαιον;

4 εἰ οἱ υἱοὶ σου ἤμαρτον ἐναντίον αὐτοῦ,
ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀνομίας αὐτῶν.

5 σὺ δὲ ὄρθριζε πρὸς Κύριον Παντοκράτορα δεόμενος.

6 εἰ καθαρὸς εἶ καὶ ἀληθινός, δεήσεως ἐπακούσεται σου,
ἀποκαταστήσει δέ σοι διαίταν δικαιοσύνης.

7 ἔσται οὖν τὰ μὲν πρῶτά σου ὀλίγα,
τὰ δὲ ἔσχατά σου ἀμύθητα.

8 ἐπερώτησον γὰρ γενεὰν πρώτην,
ἐξιχνίασον δὲ κατὰ γένος πατέρων.

9 χθιζοὶ γὰρ ἐσμεν καὶ οὐκ οἶδαμεν,
σκιά γάρ ἐστιν ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ βίος.

10 ἢ οὐχ οὗτοί σε διδάξουσιν καὶ ἀναγγελοῦσιν,
καὶ ἐκ καρδίας ἐξάξουσιν ῥήματα;

11 μὴ θάλλει πάπυρος ἄνευ ὕδατος;
ἢ ὑψωθήσεται βούτομον ἄνευ πότου;

12 ἔτι ὃν ἐπὶ ῥίζης, καὶ οὐ μὴ θερισθῇ.
πρὸ τοῦ πιεῖν πᾶσα βοτάνη οὐχὶ ξηραίνεται;

13 οὕτως τοίνυν ἔσται τὰ ἔσχατα πάντων τῶν ἐπιλανθανομένων
τοῦ κυρίου.

ἐλπὶς γὰρ ἀσεβούς ἀπολείται.

8A 21 ουκ...ληθην] ου ληθην εποιησω της αμαρτίας μου A | αμαρτίας] ανομιας
A | νυν Ν* (νυνι Ν?) VIII 1 Σαυχειτης 8A 2 om ταυτα Ν* (hab
Ν? ante c.a) 4 οι υιοι] om οι 8A | χειρι] χερσιν Ν | ανομιας] την ανο-
μιαν A 6 αληθινος] + ει A | σου επακουσεται A 8 γαρ] δε Ν
om A 9 γαρ 2o] δε A | ο βιος επι της γης A 10 διδαξουσιν] + ρη-
ματα A | αναγγελοουσιν] + σοι συνεσιν σοφιας A | εξαξουσιν] σε διδαξουσιν A
12 om ετι ον...θερισθη Ν* (hab Νc.a) | πασαν βοτανην A | ουχι] εαν δε μη
πιη A 13 κυριου] θυ A | ασεβων Ν* (-βους Νc.a) | απολειται] ολει-
ται A

B

- 14 ¹⁴ ἀοίκητος γὰρ αὐτοῦ ἔσται ὁ οἶκος,
ἀράχνη δὲ αὐτοῦ ἀποβήσεται ἡ σκηνή.
15 ¹⁵ ἔὰν ὑπερέσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, οὐ μὴ στή-
ἐπιλαβομένου δὲ αὐτοῦ οὐ μὴ ὑπομείνῃ·
16 ¹⁶ ὕγρὸς γὰρ ἔστιν ὑπὸ ἡλίου,
καὶ ἐκ σαπρίας αὐτοῦ ὁ ῥάδαμνός αὐτοῦ ἐξελεύσεται.
17 ¹⁷ ἐπὶ συναγωγὴν λίθων κοιμᾶται,
ἐν δὲ μέσφ' χαλίκων ζήσεται.
18 ¹⁸ ἔὰν καταπίῃ, ὁ τόπος ψεύσεται αὐτόν·
οὐχ ἑώρακας τοιαῦτα.
19 ¹⁹ ὅτι καταστροφὴ ἀσεβοῦς τοιαύτη,
ἐκ δὲ γῆς ἄλλον ἀναβλαστήσει.
20 ²⁰ ὁ γὰρ κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσεται τὸν ἄκακον,
πᾶν δὲ δῶρον ἀσεβοῦς οὐ δέξεται.
21 ²¹ ἀληθινῶν δὲ στόμα ἐμπλήσει γέλωτος,
τὰ δὲ χεῖλη αὐτῶν ἐξομολογήσεως·
22 ²² οἱ δὲ ἐχθροὶ αὐτῶν ἐνδύσονται αἰσχύνῃν,
δαίτα δὲ ἀσεβοῦς οὐκ ἔσται.

- 1 ¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἰώβ λέγει
2 ² Ἐπ' ἀληθείας οἶδα ὅτι οὕτως ἐστίν.
πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βροτὸς παρὰ Κυρίῳ;
3 ³ ἔὰν γὰρ βούληται κριθῆναι αὐτῷ,
οὐ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ,
ἵνα μὴ ἀντείπῃ πρὸς ἓνα λόγον αὐτοῦ ἐκ χιλίων.
4 ⁴ σοφὸς γὰρ ἔστιν διανοία, κραταιὸς τε καὶ μέγας·
τίς σκληρὸς γενόμενος ἐναντίον αὐτοῦ ὑπέμεινεν;
5 ⁵ ὁ παλαιῶν ὄρη, οὐκ οἶδασιν,
ὁ καταστρέφων αὐτὰ ὀργῇ·
6 ⁶ ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων,
οἱ δὲ στύλοι αὐτῆς σαλεύονται·

14 γαρ] δε A | εσται αυτου NA | οικος] + και η οδος αυτου A | αραχνη... NA
κηνη] η δε σκηνη αυτου αραχνη αποβησεται, A 15 υπερειση B* c (vid) N
υπερεισ. B^{ab}) υπερεισι A | αυτου 2^ο] αυτης A 16 om αυτου 1^ο N 17 συν-
γωγη A 18 αυτον ο τ. ψευσεται A | εωρακας B^{ab} eoras N 19 αλλο A
0 αποποιησεται A | δεξεται B^{edit} 21 τα δε χειλη] και τα χειλη A | εξομο-
σησεως] αγαλλιασεως A 22 ενδυσωνται A | αισχυνην sup ras 10 circ
itt A | διαιτα δε] και διαιτα A | ασεβων N* (-βους N^{ca}) IX 3 αυτω 1^ο]
ετ αυτου A | χιλιων] χειλιων B χειλεων A 4 εναντιον αυτου γενομενος N
ουκ] pr και B^{ab} NA | οργη] pr εν A

- B 7^ο λέγων τῷ ἡλίῳ καὶ οὐκ ἀνατέλλει, 7
 κατὰ δὲ ἄστρον κατασφραγίζει, 8
 κατὰ δὲ ἀγγέλων αὐτοῦ σκόλιόν τι ἐπενόησεν, 8
 8^ο τανύσας τὸν οὐρανὸν μόνος, 9
 περιπατῶν ὡς ἐπ' ἐδάφους ἐπὶ θαλάσσης· 9
 9^ο ποιῶν Πλειάδα καὶ Ἑσπερον καὶ Ἀρκτοῦρον καὶ ταμέια 9
 Νότου· 10
 10^ο ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, 10
 ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. 11
 11^ο εἰάν ὑπερβῇ με, οὐ μὴ ἴδω· 11
 καὶ εἰάν παρέλθῃ με, οὐδ' ὡς ἔγνων. 12
 12^ο εἰάν ἀπαλλάξῃ, τίς ἀποστρέψει; 12
 ἢ τίς ἐρεῖ αὐτῷ Τί ἐποίησας; 13
 13^ο αὐτὸς γὰρ ἀπέστραπται ὀργήν, 13
 ὑπ' αὐτοῦ ἐκάμφθησαν κήτη τὰ ὑπ' οὐρανόν. 14
 14^ο εἰάν δέ μου ὑπακούσεται, ἥ διακρινεῖ τὰ ῥήματά μου. 14
 15^ο εἰάν γὰρ ᾧ δίκαιος, οὐκ εἰσακούσεται μου, 15
 τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι· 16
 16^ο εἰάν τε καλέσω καὶ μὴ ὑπακούσῃ, 16
 οὐ πιστεύω ὅτι εἰσακήκοέν μου. 17
 17^ο μὴ γνῶφ με ἐκτρίψῃ; 17
 πολλὰ δέ μου τὰ συντρίμματα πεποίηκεν διὰ κενῆς. 18
 18^ο οὐκ ἐγὼ γάρ με ἀναπνεύσαι, 18
 ἐνέπλησεν δέ με πικρίας. 19
 19^ο ὅτι μὲν γὰρ ἰσχύει, κρατεῖ· 19
 τίς οὖν κρίματι αὐτοῦ ἀντιστήσεται; 20
 20^ο εἰάν γὰρ ᾧ δίκαιος, τὸ στόμα μου ἀσεβήσῃ· 20
 εἰάν τε ᾧ ἄμεμπτος, σκολιὸς ἀποβήσομαι. 21
 21^ο εἴτε γὰρ ἡσέβησα, οὐκ οἶδα τῇ ψυχῇ, 21
 πλὴν ἀφαιρεῖταί μου ἡ ζωή.

NA 7 ἡλιω] + μη ἀνατέλλει A | κατα δε ἀγγέλων...ἐπενόησεν] pr asterisc N^{ca}
 om A 8 περιπατῶν] pr και B^{ab}A pr o N | ἐπι θαλάσσης ὡς ἐπ' ἐδαφους A |
 ἐπ] ἐπι N* (ἐπ [ras ι] Nⁱ) | om ἐπι N* (hab N^{c.a} (vid) c.c) 9 Πλειάδα A |
 ταμέια B^{ab} (-μα B* NA) 11 ὑπερβῇ] ap post v et μ post ρ N* (improb
 Nⁱ et postea ras Nⁱ) | ου, δ ως (sic) A 12 εαν] pr και A 13 ὀργη
 A | αὐτου] + δε N^{c.a} | ἐκάμφθη A 14 ὑπακούσεται (-σηται N)] εἰσακουσῃ
 A | διακρινῃ A 15 εαν] + τε N^{c.a}A 16 τε] δε N | om μη NA |
 ὑπακουσῇ] εἰσακουσῃ A 17 γνοφω] pr εν A | συντρίμματα] + μου A
 18 ἀναπλευσαι N* (ἀναπν. N^{c.a}) | δε] γαρ N 19 ἰσχυι NA 21 ἡσε-
 βηκα N | πλὴν] διο N* πλὴν N^{c.a} πλὴν οτι N^{c.c}A | ἀφηρεται A

- 22 διὸ εἶπον Μέγαν καὶ δυνάστην ἀπολλύει ὀργή,
 23 ὅτι φαῦλοι ἐν θανάτῳ ἐξαισιώ, ἀλλὰ δίκαιοι καταγελῶνται·
 24 παραδέδονται γὰρ εἰς χεῖρας ἀσεβοῦς.
 πρόσωπα κριτῶν αὐτῆς συνκαλύπτει·
 εἰ δὲ μὴ αὐτός ἐστιν, τίς ἐστιν;
 25 ὁ δὲ βίος μου ἐστὶν ἐλαφρώτεροςδρομέως.
 ἀπέδρασαν, καὶ οὐκ εἶδον.
 26 ἢ καὶ ἐστὶν ναυσὶν ἔχνος ὁδοῦ,
 ἢ αἰτοῦ πετομένου ζητοῦντος βοράν;
 27 ἂν τε γὰρ εἶπω, ἐπιλήσομαι λαλῶν,
 συνκύψας τῷ προσώπῳ στενάξω.
 28 σείομαι πᾶσιν τοῖς μέλεσιν,
 οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ ἀθῶόν με ἐάσεις.
 29 ἐπειδὴ δέ εἰμι ἀσεβής, διὰ τί οὐκ ἀπέθανον;
 30 ἂν γὰρ ἀπολούσωμαι χιόνι,
 καὶ ἀποκαθάρωμαι χερσὶν καθααῖς,
 31 ἱκανῶς ἐν ῥύπῳ με ἔβαψας,
 ἐβδελύξατο δέ με ἡ στολή.
 32 οὐ γὰρ εἰ ἄνθρωπος κατ' ἐμέ φ' ἀντικρινούμαι,
 ἵνα ἔλθωμεν ὁμοθυμαδὸν εἰς κρίσιν.
 33 εἶθε ἦν ὁ μεσίτης ἡμῶν καὶ ἐλέγχων
 καὶ διακούων ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων·
 34 ἀπαλλαξάτω ἀπ' ἐμοῦ τὴν ῥάβδον,
 ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ μὴ με στροβείτω,
 35 καὶ οὐ μὴ φοβηθῶ ἀλλὰ λαλήσω·
 οὐ γὰρ οὕτω συνεπίσταμαι, ἡ κάμνων τῇ ψυχῇ μου.
 στένων ἐπαφήσω ἐπ' αὐτὸν τὰ ῥήματά μου·

22 απολνει A 23 εξαισιω (εξωσ. A)] + απολουνται A 24 αυ. NA
 ης] αυτου A | συγκαλυπτει B^{ab} | om τις εστιν N^{c,a} A 25 εστιν
 λαφρωτερος (ελαφροτ. B^{ab} NA)] ελαφρ. εστιν A | απεδρασαν] απεδρα A |
 ιδουσαν] ιδον A 26 βορρα] A 27 συγκυψας B^{ab} 28 σειομαι]
 + γαρ A | μεεσιν N* (μελ. N¹) 29 om δε A 30 απολουνσομαι A |
 σεροι A 31 με εν ρυπω A | στολη] + μου A 32 ω] ου A 33 ειθε]
 ι γαρ A | ελεγχων] ο διελεγχων A | διακουων] διακρινων A | αμφοτερων]
 + δειν δε μοι χρια A 34 ραβδον] + αυτου A | ο δε φοβος] και ο φοβος A
 5 om μη N* (hab N^{c,a}) | αλλα] αν N* (αλλα N^{c,a}) | ουτω] αυτω N* ουτως N^{c,a}
 m A | συνεπισταμαι] + εμαντω αδικον N^{c,a} A X 1 om καμνων τη ψυχη
 ου N* (hab N^{c,a}) | καμνων] καμνω δε (inc stich) A | επαφησω επ αυτον] επ
 αυτον επαφ. A | τα ρηματα] τον θυμον A

- B   λαλήσω πικρία ψυχῆς μου συνεχόμενος,
² καὶ ἐρῶ πρὸς Κύριον Μὴ με ἀσεβεῖν δίδασκε·
καὶ διὰ τί με οὕτως ἔκρινας;
³ ἢ καλόν σοι ἐὰν ἀδικήσω;
ὅτι ἀπείπω ἔργα χειρῶν σου,
βουλῇ δὲ ἀσεβῶν προσέσches;
⁴ ἢ ὥσπερ βροτὸς ὁρᾷ καθορᾷς;
ἢ καθὼς ὁρᾷ ἄνθρωπος βλέψη;
⁵ ἢ ὁ βίος σου ἀνθρώπινός ἐστιν,
ἢ τὰ ἔτη σου ἀνδρός;
⁶ ὅτι ἀνεζήτησας τὴν ἀνομίαν μου,
καὶ τὰς ἁμαρτίας μου ἐξιχνίασας;
⁷ οἶδας γὰρ ὅτι οὐκ ἠσέβησα·
ἀλλὰ τίς ἐστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν σου ἐξαιρούμενος;
⁸ αἱ χεῖρές σου ἐπλασάν με καὶ ἐποίησάν με,
μετὰ ταῦτα μεταβαλὼν με ἔπαισας.
§ C   ⁹ μνήσθητι ὅτι πηλὸν με ἔπλασας,
εἰς δὲ γῆν με πάλιν ἀποστρέφεις.
¹⁰ ἢ οὐχ ὥσπερ γάλα με ἡμελξας,
ἐτύρωσας δέ με ἴσα τυρῶ;
¹¹ δέρμα δὲ καὶ κρέα με ἐνέδυσας,
ὀστέοις δὲ καὶ νεύροις με ἐνειρας·
¹² ζῶν δὲ καὶ ἔλεος ἔθου παρ' ἐμοί,
ἢ δὲ ἐπισκοπὴ σου ἐφύλαξέν μου τὸ πνεῦμα.
¹³ ταῦτα ἔχων ἐν σεαυτῷ οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι·
ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐθέν.
¹⁴ ἐάν τε γὰρ ἁμάρτω, φυλάσσεις με,
ἀπὸ δὲ ἀνομίας οὐκ ἀθῶόν με πέποιήκας.
¹⁵ ἐάν τε γὰρ ἀσεβήσω, οἶμοι·
ἐάν δὲ ὦ δίκαιος, οὐ δύναμαι ἀνακύψαι,
πλήρης γὰρ ἀτιμίας εἰμί.

NAC 1 λαλήσω pr τα δε ρηματα μου A | πικρία| πικρίας N* (πικρία N^{ca}) pr εν
A | om μου 3° A 2 εκρινες A 3 σοι|+εστιν A | αδικησω| ασεβησω A |
απειπω| απιπωμε A 4 η καθως...βλεψη| pr asterisc N^{ca} | βλεψη| βλεψις A
5 om εστιν A 7 οιδα A 8 επλασαν| εποιησαν NA | εποιησαν| επλασαν
NA | μετα|+δε A 9 παλιν με N 10 ετυρωσας| επηξας A 11 om δε
1° NA | κρεας NAC | ενεiras με A 12 ελεον A 13 σεαντω| εαντω
N^{ca} A* fort (σε sup ras A^a) | ουθεν| ουδεν A 14 φυλαξεις N* (-σσεις N^{ca})
A | πεποιηκας| εασις A 15 τε| δε C | οιμοι B* NA (οιμοι B^b) | δε| τε γαρ
N τε A | δυναμαι| δυνησομαι A | ανακυμψαι A | ατιμας ειμι| ειμι ανομιας A

16 ἄγρευόμαι γὰρ ὥσπερ λέων εἰς σφαγὴν·
 πάλιν γὰρ μεταβαλὼν δεινῶς με ὀλέκεις,
 17 ἔπανακαινίζων ἐπ' ἐμὲ τὴν ἔτασίν μου·
 ὀργῇ δὲ μεγάλῃ μοι ἐχρήσω,
 ἐπήγαγες δὲ ἐπ' ἐμὲ πειρατήρια.
 18 ἵνα τί οὖν ἐκ κοιλίας με ἐξήγαγες, καὶ οὐκ ἀπέθανον,
 ὀφθαλμοὺς δέ με οὐκ εἶδεν;
 19 καὶ ὥσπερ οὐκ ὦν ἐγενόμην;
 διὰ τί γὰρ ἐκ γαστρὸς εἰς μνήμα οὐκ ἀπηλλάγην;
 20 ἢ οὐκ ὀλίγος ἐστὶν ὁ βίος τοῦ χρόνου μου;
 ἔασόν με ἀναπαύσασθαι μικρὸν
 21 πρὸ τοῦ με πορευθῆναι ὅθεν οὐκ ἀναστρέψω,
 εἰς γῆν σκοτινὴν καὶ γνοφεράν,
 (22) εἰς γῆν σκότους αἰωνίου, οὗ οὐκ ἔστιν φέγγος
 οὐδὲ ὄραν ζῶν βροτῶν.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Σωφάρ ὁ Μειναιῖος λέγει
 2 Ὁ τὰ πολλὰ λέγων καὶ ἀντακούσεται·
 ἢ καὶ ὁ εὐλαὸς οἴεται εἶναι δίκαιος;
 3 εὐλογημένος γεννητὸς γυναικὸς ὀλιγόβιος.
 μὴ πολὺς ἐν ῥήμασιν γίνου,
 οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ ἀντικρινόμενός σοι.
 4 μὴ γὰρ λέγε ὅτι Καθαρός εἰμι τοῖς ἔργοις
 καὶ ἄμεμπτος ἐναντίον αὐτοῦ.
 5 ἀλλὰ πῶς ἂν ὁ κύριος λαλήσαι πρὸς σέ;
 καὶ ἀνοίξει χεῖλη αὐτοῦ μετὰ σοῦ;
 6 εἴτα ἀναγγελεῖ σοι δύναμιν σοφίας,
 ὅτι διπλοῦς ἔσται τῶν κατὰ σέ·
 καὶ τότε γνώσῃ ὅτι ἄξιά σοι ἀπέβη ἀπὸ Κυρίου ὧν ἡμάρτηκας.
 7 ἢ ἵχνος Κυρίου εὐρήσεις;

16 γαρ 1°] δε A | παλιν γαρ] παλιν δε N^{ca} και παλιν A | μεταβαλων] NAC
 + με A | ολεκεις] adnot απολεις φομενεις B^{mg} 17 μου] σου A | επηγαγες
 δε] και επηγειρας A 19 εγενομην] εγεγονειν A | γαρ] δε A | απηλλαγην]
 απηλθον A 20 βιος του χρονου] χρονος του βιου A | μικρον] ολιγον N
 21 om με N | οθεν ουκ bis scr A* (ras 1° A¹) | αναστρεψω A | σκοτεινην B^{ab}
 C^{vid} | om ου N* (superscr N¹) XI 1 Μιναιος N 2 δίκαιος ειναι A
 3 γυναικος γεννητος A | ου γαρ sup ras A^a 5 λαλησαι ο ks A | λαλησει
 N | ανοιξει (-ξη A)] διανυξει C | μετα σου] μετ αυτου A* (μ. σ. A^{avid})
 6 εσται] εστιν A | τω N* (των N^{ca}) | απεβη] παρεβη A | απο] παρα C
 7 η 1°] μη A

- B ἡ εἰς τὰ ἔσχατα ἀφίκου ἃ ἐποίησεν ὁ παντοκράτωρ;
 8 ὕψηλός ὁ οὐρανός, καὶ τί ποιήσεις;
 βαθύτερα δὲ τῶν ἐν ᾧδου· τί οἶδας;
 9 ἡ μακρότερα μέτρον γῆς
 ἡ εὖρους θαλάσσης.
 10 εἰάν δὲ καταστρέψῃ τὰ πάντα, τίς ἐρεῖ αὐτῷ· Τί ἐποίησας;
 11 αὐτὸς γὰρ οἶδεν ἔργα ἀνόμων,
 ἰδὼν δὲ ἄτοπα οὐ παρόψεται.
 12 ἄνθρωπος δὲ ἄλλως νύχεται λόγοις·
 βροτὸς δὲ γεννητὸς γυναικὸς ἴσα ὄνῃ ἐρμηίῃ.
 13 εἰ γὰρ σὺ καθαρὰν ἔθου τὴν καρδίαν σου,
 ὑπτιάζεις δὲ χεῖρας πρὸς αὐτόν·
 14 εἰ ἄνομόν τί ἐστὶν ἐν χερσίν σου,
 πόρρω ποιήσον αὐτὸ ἀπὸ σοῦ,
 ἀδικία δὲ ἐν διαίτῃ σου μὴ αὐλισθήτω.
 15 οὕτως γὰρ ἀναλάμψει σου τὸ πρόσωπον ὥσπερ ὕδωρ καθαρόν,
 ἐκδύση δὲ ῥύπον καὶ οὐ μὴ φοβηθῇς·
 16 καὶ τὸν κόπον ἐπιλήσῃ
 ὥσπερ κῦμα παρελθόν, καὶ οὐ πτοηθήσῃ·
 17 ἡ δὲ εὐχή σου ὥσπερ ἑωσφόρος,
 ἐκ δὲ μεσημβρίας ἀνατελεῖ σοι ζῶή·
 18 πεποιθὼς τε ἔση ὅτι ἔστιν σοι ἐλπίς,
 ἐκ δὲ μερίμνης καὶ φροντίδος ἀναφανείται σοι εἰρήνη.
 19 ἡσυχάσεις γάρ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ πολεμῶν σε·
 μεταβαλλόμενοι δὲ πολλοὶ σου δεηθήσονται.
 20 σωτηρία δὲ αὐτοὺς ἀπολείψει·
 ἡ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἀπώλεια,
 ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν τακήσονται.

2 Ὑπολαβὼν δὲ ἰὼβ λέγει

1 XI

NAC 7 α] ων A 8 ο ουρανός] om ο N* (hab ο N^{c.a}) C + γη δε βαθια A | βα-
 θυτερα δε] η βαθυτερα A 9 μετρων A | γης] + επιστασε A | ευρος A
 11 ανομων sup ras A^a | ιδων] ιδον A* vid (ρ ras A) | ατοπον A 12 λογους]
 αλογοις A* (improb α A^{a?}) | om ισα A 13 εθου καθαραν N | υπτιαζεις]
 υπτιασας A | χειρας] τας χ. σου A 14 ανομον...πορρω sup ras et in mg
 A^a | αυτο] αυτον A* vid (ο sup ras A^a) | απο σου] απ εμου N* (απο σου
 N^{c.a}) 15 το προσωπον σου A | φοβηθης] φοβηθησῃ C 16 τον κοπον] των
 κοπων σου A | ου] + μη A* (improb μη A^{a?}) 17 ανατελλει N 18 τε] δε
 C | om εση οτι C 19 ησυχασῃς C | μεταβαλλομενοι N* (-βαλομενοι
 N^{c.a} (nisi forte iam antea) μεταβαλλομενου A 20 σωτηρια δε] και σωτηρια A |
 απωλεια] απολειται A | τακησονται] + παρ αυτω γαρ σοφια και δυναμις· A

- 2 ²Εἴτα ὑμεῖς ἐστε ἄνθρωποι· ἢ μεθ' ὑμῶν τελευτήσῃ σοφία.
3 ³καμοὶ μὲν καρδία καθ' ὑμᾶς ἐστίν.
4 ⁴δίκαιος γὰρ ἀνὴρ καὶ ἄμεμπτος ἐγενήθη εἰς χλευάσμα·
5 ⁵εἰς χρόνον γὰρ τακτὸν ἡτοίμαστο πεσεῖν ὑπὸ ἄλλων,
6 ⁶οἴκους τε αὐτοῦ ἐκπορθεῖσθαι ὑπὸ ἀνόμων.
7 ⁷οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μηδεὶς πεποιθέτω πονηρὸς ὧν ἀθῶος ἔσσεσθαι,
8 ⁸οἱ ποιοῦντες αὐτῷ παροργίζουσιν τὸν κύριον,
9 ⁹ὡς οὐχὶ καὶ ἔτασις αὐτῶν ἔσται.
10 ¹⁰ἀλλὰ δὴ ἐρώτησον τετράποδα ἐάν σοι εἴπωσιν,
11 ¹¹πετεινὰ δὲ οὐρανοῦ ἐάν σοι ἀπαγγείλωσιν·
12 ¹²ἐκδιήγησαι γῇ ἐάν σοι φράσῃ,
13 ¹³καὶ ἐξηγήσονται σοι οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης.
14 ¹⁴τίς οὖν οὐκ ἔγνω ἐν πᾶσι τούτοις
15 ¹⁵ὅτι χεὶρ Κυρίου ἐποίησεν ταῦτα;
16 ¹⁶εἰ μὴ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ψυχὴ πάντων ζώντων
17 ¹⁷καὶ πνεῦμα παντὸς ἀνθρώπου;
18 ¹⁸νοῦς μὲν γὰρ ῥήματα διακρίνει,
19 ¹⁹λάρυγξ δὲ σῖτα γεύεται.
20 ²⁰ἐν πολλῷ χρόνῳ σοφία,
21 ²¹ἐν δὲ πολλῷ βίῳ ἐπιστήμη.
22 ²²παρ' αὐτῷ σοφία καὶ δύναμις,
23 ²³αὐτῷ βουλή καὶ σύνεσις.
24 ²⁴ἐάν καταβάλλῃ, τίς οἰκοδομήσει;
25 ²⁵ἐάν κλείσῃ κατὰ ἀνθρώπων, τίς ἀνοίξει;
26 ²⁶ἐάν κωλύσῃ τὸ ὕδωρ, ξηρανεῖ τὴν γῆν·
27 ²⁷ἐάν δὲ ἐπαφῇ, ἀπώλεσεν αὐτὴν καταστρέψας.
28 ²⁸παρ' αὐτῷ κράτος καὶ ἰσχύς,
29 ²⁹αὐτῷ ἐπιστήμη καὶ σύνεσις.

XII 2 εἴτα] μὴ A | ἀνθρώποι] + μοι A 3 καμοὶ] καὶ μοι B καὶ ἐμοὶ A BA
4 ἐγενήθη] ἐγενομένην A | χλευασμον A 5 ὅτι γὰρ B | πεσεῖν] + με A |
υπο] υπ A | ἄλλων] ἀλλοὺς B^a B^a ἄλλοις A | αὐτοῦ] μου A 6 μηδεὶς]
μηδεὶς B | παροργίζουσιν] γὰρ ὀργ. A 7 ἐρώτησον] ἐπερωτήσῃ A | εἴπω-
σω] εἶπη A | δε] τε A | ἀπαγγείλωσιν] ἀναγγείλῃ A 8 ἐκδιήγησας B*
(-σαι B^{ca}) + δε A | καὶ] + εἰ A | ὅτι σοι 2° B* (hab B^{ca}) 9 τίς οὖν] οὐ
τίς A | πᾶσιν A 10 εἰ μὴ] οὐ A | ζώντων] pr των B^{ca} A 12 σοφία]
+ ἐνίσκηνται A | πολλῷ] μακρῷ A 13 αὐτῷ 2°] pr παρ A 14 καταβαλεῖ]
καταστρέψῃ A | εἰαν 2°] + δε καὶ A | κλείσῃ] ἀποκλίσῃ A | ἀνθρώπων] ἀνθ A
15 δε] + καὶ A 16 αὐτῷ 2°] pr παρ A

- B 17 διάγων βουλευτὰς αἰχμαλώτους, 17
 κριτὰς δὲ γῆς ἐξέστησεν.
 18 καθιζάνων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνους, 18
 καὶ περιέδθησεν ζώνῃ ὀσφύας αὐτῶν.
 19 ἐξαποστελλων ἱερεῖς αἰχμαλώτους, 19
 δυνάστας δὲ γῆς κατέστρεψεν.
 20 διαλλάσσων χεῖλη πιστῶν, 20
 σύνεσιν δὲ πρεσβυτέρων ἔγνω.
 21 ἐκχέων ἀτιμίαν ἐπ' ἄρχοντας, 21
 ταπεινοὺς δὲ ἰάσατο.
 22 ἀνακαλύπτων βαθέα ἐκ σκότους, 22
 ἐξήγαγεν δὲ εἰς φῶς σκιὰν θανάτου.
 23 καταστρωννύων ἔθνη καὶ καθοδηγῶν αὐτά. 23
 24 διαλλάσσων καρδίας ἀρχόντων γῆς, 24
 ἐπλάνησεν δὲ αὐτοὺς ἐν ὁδῷ ἧ οὐκ ᾔδεισαν.
 25 ψηλαφήσασιν σκότος καὶ μὴ φῶς, 25
 πλανηθείησαν δὲ ὥσπερ ὁ μεθύων.
 1 ἰδοὺ ταῦτα ἐόρακέν μου ὁ ὀφθαλμὸς 1 XI
 καὶ ἀκήκοέν μου τὸ οὖς.
 2 καὶ οἶδα ὅσα καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε, 2
 καὶ οὐκ ἀσυνετώτερός εἰμι ὑμῶν.
 3 οὐ μὴν δὲ ἀλλ' ἐγὼ πρὸς Κύριον λαλήσω, 3
 ἐλέγξω δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ἐὰν βούληται.
 4 ὑμεῖς δὲ ἐστε ἱατροὶ ἄδικοι 4
 καὶ ἱαταὶ κακῶν πάντες.
 5 εἴη δὲ ὑμῖν κωφεῦσαι, 5
 καὶ ἀποβήσεται ὑμῖν σοφία.
 6 ἀκούσατε ἔλεγχον τοῦ στόματός μου, 6
 κρίσιν δὲ χειλέων μου προσέχετε.
 7 πότερον οὐκ ἔναντι Κυρίου λαλεῖτε, 7

NA 17 βουλευτας]+γης A 18 καθιζανων] καθιζων A | θρωνων N | περι-
 δησεν] περιζωννυν αυτοους A | ζωνη] ζωνη A | οσφύας] οσφρυος A* (οσφρυος
 A?) 19 εξαποστελλων] pr o A 20 διαλασσων B* (διαλλ. Ba?b)
 22 ανακαλυπτων] o αποκαλυπτων A | βαθεια A 23 καταστρωννυνων] pr
 πλανων εθνη και απολλυνων αυτα BabNA 24 διαλλασσων N* (-σσων Nca) |
 om γης A | om εν NA | η ουκ ηδισαν οδω N 25 ψηλαφησειαν A | μη
 ου A XIII 1 εωρακεν BabN | το ους μου ακηκοεν A 2 και 2o]+γε
 νεωτερος υμων A | ουκ ειμι ασυνετωτερος A 3 αλλα προς κν λαλησω
 εγω A 4 δε] γαρ A 5 σοφια] εις σοφιαν A 6 ελεγχους N | του
 στοματος] om του NA | κρισει A

- 8 ἔναντι δὲ αὐτοῦ φθέγγεσθε δόλον; ⁸ ἢ ὑποστελείσθε; B
 ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ κριταὶ γένησθε.
 9 καλὸν γὰρ ἂν ἐξιχνιάσῃ ὑμᾶς;
 εἰ γὰρ τὰ πάντα ποιοῦντες προστεθήσεσθε αὐτῷ,
 10 οὐθὲν ἤττον ἐλέγξει ὑμᾶς.
 εἰ δὲ καὶ κρυφῇ πρόσωπα θαυμάσεσθε,
 11 πότερον οὐχὶ δεινὰ αὐτοῦ στροβήσῃ ὑμᾶς;
 ὁ φόβος δὲ παρ' αὐτοῦ ἐπιπεσεῖται ὑμῖν,
 12 ἀποβήσεται δὲ ὑμῶν τὸ ἀγανρίαμα ἴσα σποδῶ,
 τὸ δὲ σῶμα πῆλινον.
 13 κωφεύσατε, ἵνα λαλήσω καὶ ἀναπαύσωμαι θυμοῦ,
 14 ἀναλαβὼν τὰς σάρκας μου τοῖς ὁδοῦσιν,
 ψυχὴν δέ μου θήσω ἐν χειρί.
 15 ἔάν με χειρώσῃται ὁ δυνάστης, ἐπεὶ καὶ ἤρκει,
 ἢ μὴν λαλήσω καὶ ἐλέγξω ἐναντίον αὐτοῦ.
 16 καὶ τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν,
 οὐ γὰρ ἐναντίον αὐτοῦ δόλος εἰσελεύσεται.
 17 ἀκούσατε, ἀκούσατε τὰ ῥήματά μου,
 ἀναγγελῶ γὰρ ὑμῶν ἀκουόντων.
 18 ἰδοὺ ἐγὼ ἐγγὺς εἰμι τοῦ κρίματός μου,
 οἶδα ἐγὼ ὅτι δίκαιος ἀναφανοῦμαι. § C
 19 τίς γάρ ἐστιν ὁ κριθησόμενός μοι,
 ὅτι νῦν κωφεύσω καὶ ἐκλείψω;
 20 θυεῖν δέ μοι χρήσῃ,
 τότε ἀπὸ τοῦ προσώπου σου οὐ κρυβήσομαι.
 21 τὴν χεῖρα ἀπ' ἐμοῦ ἀπέχου,
 καὶ ὁ φόβος σου μὴ με καταπληστέω.
 22 εἴτ' ἂν καλέσεις, ἐγὼ δέ σοι ὑπακούσομαι.

8 η] ει A (inc stich) | υμεις δε αυτοι] αυτοι υμεις A | κρινται N* (improb NAC N*) | γενεσθε]+καλως γε λαλουντες A 9 καλον γαρ εαν] om εαν 3 εαν γαρ A | γαρ 2° και A | αυτω] οδω αυτου A 10 προσωπον A | θαυμασεσθε] θαυμασεται A 11 δεινα] διλια A | ο φοβος] om ο 3c.a A | παρ αυτου] κυ A 12 αποβησεται δε] και αποβ. A | υμων] υμιν 3 | αγαυριαμα] γαυριαμα Bb NA | ισα] ισον N 13 θυμου] θυμω μου A 14 οδουσιν]+μου A | χειρι] χερσιν N χερσιν μου A 15 με] pr μη A | η ιην] ου μην δε αλλα A | ελεγξω]+υμας A 16 τουτο]+το A | εισελευσεται ναντιον αυτου δολος A 17 ακουσατε 1°]+μου A | μου τα ρηματα A | υμων] ιι υμιν N 18 εγω 2°] pr ο N* (om ο N1) 19 οτι] ινα A 20 χρηση] ρια A χερσιν C | om ου N 21 χειρα]+σου A | απ εμου απεχου] αποσχου π εμου A 22 ειτ αν] ειτα Bc εστ αν N* ειτα Nc.a (vid) AC | καλεση N* -σις Nc.a (vid) | σοι 1°] σου Ba vel potius b N* (σοι Nc.a) | υπακουσομαι] υπακουω A

- B ἡ λαλήσεις, ἐγὼ δέ σοι δώσω ἀνταπόκρισιν.
 23 πόσαι εἰσὶν αἱ ἁμαρτίαι μου καὶ αἱ ἀνομίαι μου; 23
 διδάξόν με τίνες εἰσὶν. 23
 24 διὰ τί ἀπ' ἐμοῦ κρύπτῃ, 24
 ἡγῆσαι δέ με ὑπεναντίον σοι;
 25 ἡ ὡς φύλλον κινούμενον ὑπὸ ἀνέμου εὐλαβηθήσῃ, 25
 ἡ ὡς χόρτῳ φερομένῳ ὑπὸ πνεύματος ἀντίκεισάι μοι;
 26 ὅτι κατέγραψας κατ' ἐμοῦ κακά, 26
 περιέβηκας δέ μοι νεότητος ἁμαρτίας.
 27 ἔθου δέ μου τὸν πόδα ἐν κωλύματι, 27
 ἐφύλαξας δέ μου πάντα τὰ ἔργα,
 εἰς δὲ ρίζας τῶν ποδῶν μου ἀφίκου.
 28 ὁ παλαιούται ἴσα ἀσκή, 28
 ἡ ὥσπερ ἱμάτιον σιτόβρωτον.
 1 βροτὸς γὰρ γεννητὸς γυναικὸς ὀλιγόβιος καὶ πλήρης ὀργῆς, 1
 2 ἡ ὥσπερ ἄνθος ἀνθῆσαν ἐξέπεσεν, 2
 ἀπέδρα δὲ ὥσπερ σκιά καὶ οὐ μὴ στῇ.
 3 οὐχὶ καὶ τούτου λόγον ἐποίησω, 3
 καὶ τοῦτον ἐποίησας εἰσελθεῖν ἐν κρίματι ἐνώπιόν σου;
 4 τίς γὰρ καθαρὸς ἔσται ἀπὸ ρύπου; ἀλλ' οὐθεὶς, 4
 5 ἐὰν καὶ μία ἡμέρα ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· 5
 ἀριθμητοὶ δὲ μῆνες αὐτοῦ παρ' αὐτοῦ,
 εἰς χρόνον ἔθου καὶ οὐ μὴ ὑπερβῇ.
 6 ἀπόστα ἀπ' αὐτοῦ ἵνα ἡσυχάσῃ 6
 καὶ εὐδοκήσῃ τὸν βίον, ὥσπερ ὁ μισθωτός.
 7 ἔστιν γὰρ δένδρῳ ἐλπίς· 7

NAc 22 om η A | ανταποκρισιν] αποκρισιν A 23 αι ανομαι] διανομαι
 N* (αι αν. N^{c.a}) om αι AC | τινες εισιν διδαξον με A | δαξον N* (διδ. N¹)
 24 απ εμου κρυπτη] με αποκρυπτη A | υπεναντιον] pr ωσπερ A | σοι] σου N*
 (σοι N^{c.a} postea restit σου) A 25 ως ι^ο] ωσπερ NA | ανεμου] pr του N*
 (om N^{c.a}) | χορτον φερομενον A | αντικεισαι (αντικειμαι C)] + δε et c seqq
 coniung A | μοι] σοι C 26 κατ εμου] επει με C | περιεβηκας δε] και
 περιεβ. A 27 τον ποδα μου N | κωλυματι] κυκλωματι A | εφυλαξας
 δε] και εφυλαξες (sic) A | των ποδων] om των A 28 οι παλαιουνται A
 XIV 1 γεννητος γαρ γυναικος N* (γαρ γενν. γυν. N^{c.a}) | om γεννητος C
 2 εξεπεσον N^{fort} 3 ποιησω B* (εποιησω Ba et fort b) | εν κριματι εισελθειν
 A | ενωπιον] επι A 4 καθαρως εσται] εστε καθαρως A | ρυπου] ρειπον C |
 αλλ ουθεις] αλλ ουδεις N (-dis) C ουδε εις A: inc stich NC 5 μιας
 ημερας A | ο βιος] pr γεννηται A | αυτου 3^ο] αυτω A | χρονον] + γαρ A 6 απ
 αυτου] απ εμου A | ησυχασω A | ευδοκησω A | τον βιον] pr μου A | ο μισθω-
 τος] om ο A

- ἐὰν γὰρ ἐκκοπῇ, ἔτι ἐπανθήσει, B
καὶ ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ οὐ μὴ ἐκλείπῃ·
8 ἐὰν γὰρ γηράσῃ ἐν γῇ ἡ ῥίζα αὐτοῦ,
ἐν δὲ πέτρα τελευτήσῃ τὸ στέλεχος αὐτοῦ,
9 ἀπὸ ὁσμῆς ὕδατος ἀνθήσει,
ποιήσῃ δὲ θερισμὸν ὥσπερ νεόφυτον.
10 ἀνὴρ δὲ τελευτήσας ὥχῃτο,
πεσὼν δὲ βροτὸς οὐκέτι ἐστίν.
11 χρόνῳ γὰρ σπανίζεται θάλασσα,
ποταμὸς δὲ ἐρημωθείς ἐξηράνθη.
12 ἄνθρωπος δὲ κοιμηθεὶς οὐ μὴ ἀναστῇ
ἕως ἂν ὁ οὐρανὸς οὐ μὴ συναρπάσῃ,
καὶ οὐκ ἐξυπνισθήσονται ἐξ ὕπνου αὐτῶν.
13 εἰ γὰρ ὄφελον ἐν ᾧ με ἐφύλαξας,
ἔκρυσας δέ με ἕως ἂν παύσῃταί σου ἡ ὀργή,
καὶ τάξῃ μοι χρόνον ἐν ᾧ μνείαν μου ποιήσῃ.
14 ἐὰν γὰρ ἀποθάνῃ ἄνθρωπος, ζήσεται,
συντελέσας ἡμέρας τοῦ βίου αὐτοῦ·
ὑπομενῶ ἕως πάλιν γένωμαι.
15 εἶτα καλέσεις, ἐγὼ δὲ σοὶ ὑπακούσομαι,
τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ ἀποποιού.
16 ἡρίθμησας δέ μου τὰ ἐπιτηδεύματα,
καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ σε οὐδὲν τῶν ἁμαρτιῶν μου·
17 ἐσφράγισας δέ μου τὰς ἀνομίας ἐν βαλλαντίῳ,
ἐπέσημῆν δὲ εἴ τι ἄκων παρέβην.
18 καὶ πλὴν ὅρος πίπτον διαπεσείται,
καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς·

7 γαρ 2^ο] δε και Α | ετι] pr παλιν B^{c.a} vid παλιν AC | επανθησει] ανθησει BAC
| εκλειπη BA 8 εν 2^ο] εαν AC | πετραις Α | τελευτησει Α 9 ποι-
ει δε] και ποιησει Α 10 πεσων δε] και πεσων Α | ουκετι εστιν] adnot
εον ερωτηματικῶς [α]ναγνωσθῆναι το ουκ' ετι εστι B^{a mg} sign interrogat
pinx B^{a? b?} 11 ποταμοι δε ερημωθεντες ξηρανθησονται Α 12 μη 1^ο]
ν C | αναστη] + και ου μη εξεγερθη Α | εως] ως B* (εως B^{c.a}) | ου μη συν-
ψη (συρραφη B^b (vid) C)] παλαιωθη Α 13 ει] adnot αντὶ τοῦ εἴθε B^{b mg} |
λαξις Α | εκρυσας] κρυσεις Α εκρυσαν C | ως B* (εως B^{c.a}) | σου] μου C
ημερας] pr τας B^{c.a} C | υπομενω εως] υπ. εως αν B υπ. σαι εως αν Α υπο-
ν . . . . . ν C (fort υπομεινας εως αν) | αλιν B* (παλ. Bab) 15 καλεσεις]
με Α | υπακουσομαι] in om aliq attig B^a vid | τα εργα B* (τα δε ε. B¹ (vid))
τα επιτηδευματα] pr παντα C 17 τας ανομιας] τας αμαρτιας B τα αμαρ-
ματα Α | επεσημηνω δε] και επεσημηνω Α | ει τι] ειπ C 18 πιπτων B*
πτον B^{c.a}) Α | διαπεσειται] πεσειται Α

- Β ¹⁹λίθους ἐλέαναν ὕδατα,
καὶ κατέκλυσεν ὕδατα ὕπτια τοῦ χώματος τῆς γῆς·
καὶ ὑπομονὴν ἀνθρώπου ἀπώλεσας.
²⁰ὤσας αὐτὸν εἰς τέλος, καὶ ᾤχετο·
ἐπέστησας αὐτῷ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐξαπέστειλας·
²¹πολλῶν δὲ γενομένων τῶν υἱῶν αὐτοῦ οὐκ οἶδεν,
ἐὰν δὲ ὀλίγοι γένωνται, οὐκ ἐπίσταται·
²²ἄλλ' ἢ αἱ σάρκες αὐτοῦ ἤλγησαν, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐπέν-
θησεν.
- ¹Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλειφὰς ὁ Θαιμανεΐτης λέγει
²Πότερον σοφὸς ἀπόκρισιν δώσει συνέσεως πνεύματος,
καὶ ἐνέπλησεν πόνον γαστρός, ³ἐλέγχων ἐν ῥήμασιν οἷς
οὐ δεῖ,
ἐν λόγοις οἷς οὐδὲν ὄφελος;
⁴οὐ καὶ σὺ ἀπεποιήσω φόβον,
συντελέσω δὲ ῥήματα τοιαῦτα ἔναντι τοῦ κυρίου;
⁵ἔνοχος εἶ ῥήμασιν στόματός σου,
οὐδὲ διέκρινας ῥήματα δυναστῶν·
⁶ἐλέγξαι σε τὸ σὸν στόμα καὶ μὴ ἐγώ,
τὰ δὲ χεῖλη σου καταμαρτυρήσουσίν σου.
⁷τί γάρ; μὴ πρῶτος ἀνθρώπων ἐγενήθης;
ἢ πρὸ θινῶν ἐπάγης;
⁸ἢ σύνταγμα Κυρίου ἀκήκοας;
εἰς δὲ σὲ ἀφίκετο σοφία;
⁹τί γὰρ οἶδας ὃ οὐκ οἶδαμεν;
ἢ τί συνίεις ὃ οὐ καὶ ἡμεῖς;
¹⁰καὶ γε πρεσβύτης καί γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν,

NAC 19 ελεανεν A | της γης sup ras B^a 20 εις] ει C | επεστησας] ρι και A | προσωπον]+σου A | εξαπεστειλας] εξαπεσταλη A 21 δε 20] τε A | επιστανται B* (-σταται B^{c,a}) απισταται C 22 αυτου 20]+επ αυτω A XV 1 evan in C | Ελιφαζ B^a | Θαιμανιτης B Θεμανιτις A 2 ποτερον] τινα ara A | συνεως C | πνευματος] πνς B* πνευματος A πνᾶ B^b B^c C (πνᾶτος B^{c,a}) | και ενεπλησεν] εμπλησει δε A 3 ελεγχων]+με A | οισ ου δει] κενοις A 4 ου] οτι A | om και B^{c,a} (postea restit) | συ] σοι BAC | του κυριου] om του AC 5 ουδε] ουδεν B και ου A ου C | δια- εκρινας B* (διεκρ. B^{c,a}) | ρηματα B* B^{c,a} A] ρημα Bab B* 6 ελεξη A | καταμαρτυρησουσιν] καταμαρτυρησε A -σει A^{1 fort} -σαισαν C 7 ανθρω- πων] ανος A | εγεννηθης AC 8 εις δε] η εις A 9 συνιεις]+συ B^a συ νοησεις A | ου] ουχι Bab B^{c,a} (vid) c.c AC (-χει)

βαρύτερος τοῦ πατρός σου ἡμέραις.

¹¹ ὀλίγα ὧν ἡμάρτηκας μεμαστίγῳσαι,
μεγάλως ὑπερβαλλόντως λελάληκας.

¹² τί ἐτόλμησεν ἡ καρδιά σου;
ἢ τί ἐπήνεγκαν οἱ ὀφθαλμοί σου,

¹³ ὅτι θυμὸν ἔρρηξας ἔναντι Κυρίου,
ἐξήγαγες δὲ ἐκ στόματος ῥήματα τοιαῦτα;

¹⁴ τίς γὰρ ὧν βροτός, ὅτι ἔσται ἄμεμπτος,
ἢ ὡς ἐσόμενος δίκαιος γεννητὸς γυναικός;

¹⁵ εἰ κατὰ ἀγίων οὐ πιστεύει,
οὐρανὸς δὲ οὐ καθαρὸς ἐναντίον αὐτοῦ.

¹⁶ ἔα δὲ ἐβδελυγμένος καὶ ἀκάθαρτος,
ἀνὴρ πίνων ἀδικίας ἴσα ποτῶ.

¹⁷ ἀναγγελῶ δέ σοι, ἄκουέ μου,
ἃ δὴ ἐώρακα ἀναγγελῶ σοι,

¹⁸ ἃ σοφοὶ ἐροῦσιν, οὐκ ἔκρυψαν πατέρας αὐτῶν·
¹⁹ αὐτοῖς μόνοις ἐδόθη ἡ γῆ,

καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἀλλογενὴς ἐπ' αὐτούς.

²⁰ πᾶς ὁ βίος ἀσεβοῦς ἐν φροντίδι,
ἔτη δὲ ἀριθμητὰ δεδομένα δυνάστη,

²¹ ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ ἐν ὧσιν αὐτοῦ·
ὅταν δοκῇ ἤδη εἰρηνεύειν,
ἤξει αὐτοῦ ἡ καταστροφή.

²² μὴ πιστευέτω ἀποστραφῆναι ἀπὸ σκότους·
ἐντέταλται γὰρ ἤδη εἰς χεῖρας σιδήρου,

²³ κατατέτακται δὲ εἰς σῖτα γυνήν·

οἶδεν δὲ ἐν ἑαυτῷ ὅτι μένει εἰς πτώμα.

- 10 βαρυτερος] πρεσβυτερος A* (βαρ. A^a) 11 ημαρτησας C | υπερβαλ- BAC
τως] υπερβαλλον ουτως C 12 τι ετολμησεν] τι οτι ετολμ. A τετολμησεν
τι 2°] + σοι A 13 δε εκ σ sup ras B^{ab} 14 om οτι A 15 αγιων]
αυτου B^{c,a} | ου 1°] ο C | πιστευει] + μεμψις A | ουρανός] pr ο A | αυτου]
ιστρα δε ουκ αμεμπτα A 16 ανηρ c praeconium C | αδικιαν A
αναγγελω 1°] αναγγελλω BA | δε] ουν A | ακουε μου] συ δε μου ακουε
εωρακα AC | αναγγελω 2°] αναγγελλω A 18 ερουσιν] ανηγγειλαν
ουκ] pr και BAC | πατερας] πρες AC 19 αυτοις] αυτοις δε B^{c,a}
stea ras δε] αυτος δε C^{edit} 20 ασεβων A 21 ειρηνευεσθαι A | ηξει]
τοτε A | η καταστρ. αυτου A 22 αποστροφηται B* (-στραφ. B^{c,a}) |
εταλται] εντετακται A | σιδηρου] + καταπιπτι δε εις εξαληψιν A (sign
dinx A^{2mg}) 23 κατατετακται δε] και κατατετ. A κατατετ. γαρ C | δε
γαρ B | πτωμα] πτωσιν B

- B ἡμέρα δὲ αὐτὸν σκοτινῇ στροβήσῃ,
 24 ἀνάγκη δὲ καὶ θλίψις αὐτὸν καθέξει
 ὥσπερ στρατηγὸς πρωτοστάτης πίπτων·
 25 ὅτι ἤρκεν χεῖρας ἐναντίον τοῦ κυρίου,
 ἐναντι δὲ Κυρίου Παντοκράτορος ἐτραχηλίασεν,
 26 ἔδραμεν δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ὕβρει,
 ἐν πάχει νώτου ἀσπίδος αὐτοῦ·
 27 ὅτι ἐκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ,
 καὶ ἐποίησεν περιστόμιον ἐπὶ τῶν μηρίων.
 28 αὐλισθείη δὲ πόλεις ἐρήμους,
 εἰσελθοὶ δὲ εἰς οἴκους ἀοικήτους·
 ἃ δὲ ἐκεῖνοι ἡτοίμασαν, ἄλλοι ἀποίονται.
 29 οὔτε μὴ πλουτισθῇ, οὔτε μὴ μείνῃ αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα·
 οὐ μὴ βάλλῃ ἐπὶ τὴν γῆν σκιάν,
 30 οὐδὲ μὴ ἐκφύγῃ τὸ σκότος·
 τὸν βλαστὸν αὐτοῦ μαράναι ἄνεμος,
 ἐκπέσοι δὲ αὐτοῦ τὸ ἄνθος.
 31 μὴ πιστευέτω ὅτι ὑπομενεῖ,
 κενὰ γὰρ ἀποβήσεται αὐτῷ·
 32 ἢ τομὴ αὐτοῦ πρὸ ὥρας φθαρήσεται,
 καὶ ὁ ῥάδαμος αὐτοῦ οὐ μὴ πυκάσῃ·
 33 τρυγηθείη δὲ ὡς ὄμφαξ πρὸ ὥρας,
 ἐκπέσοι δὲ ὡς ἄνθος ἐλαίας.
 34 μαρτύριον γὰρ ἀσεβοῦς θάνατος,
 πῦρ δὲ καύσει οἴκους δωροδεκτῶν.
 35 ἐν γαστρὶ δὲ λήμψεται ὀδύνας,

NAC 23 om δε 3° A | σκοτινῇ στροβήσῃ αὐτὸν A σκοτ. αὐτὸν στροβ. C | σκοτεινῇ
 Bab 24 om και N* (superscr χ N^{c,a}) | πρωτοστράτης N | πιπτων] πεπτωκω·
 A 25 ἐναντιον] ἐναντι A | του κυριου] om του A αυτου C 26 op
 δε N* (hab N^{c,a}) | ἐναντιον] ἐαντιον Cedit (txt) | om αυτου 1° C | παχει νωτου
 πανεχινω της A in νωτου scr θ pro τ C* postea revoc τ C¹ 27 μηριων
 μηρων NA + αυτου| αιнос δε αυτου υβρις| A 28 πολισ B* NA (-λεις B^{ab} C)
 εισελθοι δε] και εισελθοι A | εκεινος ητοιμασεν N^{c,a}, c.c A | απονσονται (sic) C
 29 τα υπαρχοντα αυτου A | ου] ουδε A | την γην] om την Bab N* γης N^{c,a} C
 30 το σκοτος] om το A | μαραινει A | εκπεσοι δε] και εκπεσοι A 31 κενα
 καινα C | αυτω αποβησεται A 32 φθαρησεται] θαρησεται sup ras C^a
 πυκασει NA (-σι) 33 ως 1°] ωσπερ AC | εκπεσοι δε] και εκπεσοι A
 ως 2°] ωσπερ A 34 καυσει] κατακαυσει A 35 εν γαστρι δε] κο
 εκ γαστρι (sic) A | λημψονται A

ἀποβήσεται δὲ αὐτῷ κενά,
ἢ δὲ κοιλία αὐτοῦ ὑποίσει δόλον.

B

¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἰώβ λέγει

² Ἀκήκοα τοιαῦτα πολλὰ·

παρακλήτορες κακῶν πάντες.

³ τί γάρ; μὴ τάξις ἐστὶν ῥήμασιν πνεύματος;

ἢ τί παρενοχλήσει σοι ὅτι ἀποκρίνη;

⁴ καὶ γὰρ καθ' ὑμᾶς λαλήσω.

εἰ ὑπέκειτό γε ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀντὶ τῆς ἐμῆς,

⁵ εἴτ' ἐναλοῦμαι ὑμῖν ῥήμασιν,

κινήσω δὲ καθ' ὑμῶν κεφαλὴν.

⁶ εἴη δὲ ἰσχύς ἐν τῷ στόματί μου,

κίνησιν δὲ χειλέων οὐ φείσομαι.

⁷ ἔὰν γὰρ λαλήσω, οὐκ ἀλγήσω τὸ τραῦμα·

ἔὰν δὲ καὶ σιωπήσω, τί ἔλαττον τρωθήσομαι;

⁸ νῦν δὲ κατάκοπόν με πεποίηκεν, μωρόν, σεσηπότα,

καὶ ἐπελάβου μου· ⁹ εἰς μαρτύριον ἐγενήθη·

καὶ ἀνέστη ἐν ἐμοὶ τὸ ψεῦδος μου,

κατὰ πρόσωπόν μου ἀνταπεκρίθη.

¹⁰ ὀργῇ χρησάμενος κατέβαλέν με,

ἔβρυξεν ἐπ' ἐμέ τοὺς ὀδόντας,

βέλη πειρατῶν αὐτοῦ ἐπ' ἐμοὶ ἔπесεν.

¹¹ ἀκίσιν ὀφθαλμῶν ἐνήλατο,

ὅξεϊ ἔπαισέν με εἰς τὰ γόνατα,

ὁμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον ἐπ' ἐμοί.

¹² παρέδωκεν γὰρ με ὁ κύριος εἰς χεῖρας ἀδίκου,

ἐπὶ δὲ ἀσεβέσιν ἔρριψέν με.

¹³ εἰρηνεύοντα διεσκέδασέν με·

35 αποβήσατε C | κενά] καινα C | υποίσει] ουκ οισει N* (υπ. N^{c.a}) | δολον] NAC
ονον A | εἰ] η C | γε υπεκειτο AC | υμων] ημων C | εμης] + ψυχης A
ειτ] + ει C | εναλλουμαι C | ρημασιν] λογοις A | 6 κινήσιν δε] και κεινη-
ν A | χειλεων] + μου N* (om μου N^{c.a} postea restit) | 7 τραυμα] + μου
c.a (postea ras) A | ελασσον N | 8 κατακοπον] κατα τοπον C? (ν pro τ
vid) | σεσηποτα] ... ν σεσηποτα (sic) Bab | 9 εις] pr και N (om N^{c.a}) |
ενηθην NA | XVI 9—XVIII 4 multa evanuer in C | XVI 10 εβρυξεν]
δε A | εμε] εμοι N | οδοντας] + αυτου A | πειρατων] πειρατηριων A | εμοι]
ε N | [επε]σαν C | 11 ακισιν... ενηλατο] οξ sup ras pl litt A^a | εις] επι
| γονατας A* (ras s A?) | δε] δη N | εμοι] εμε A | 12 αδικων N^{c.a}
ostea restit αδικου] | ασεβεσιν] ασεβεις A | εριψεν N

- Β λαβών με τῆς κόμης διέτιλεν,
κατέστησέν με ὥσπερ σκοπόν.
- ¹⁴ ἐκύκλωσάν με λόγχαις
βάλλοντες εἰς νεφρούς μου, οὐ φειδόμενοι
ἐξέχεαν εἰς τὴν γῆν τὴν χολὴν μου.
- ¹⁵ κατέβαλόν με πτώμα ἐπὶ πτώματι,
ἔδραμον πρὸς με δυνάμενοι.
- ¹⁶ σάκκον ἔραψαν ἐπὶ βύρσης μου,
τὸ δὲ σθένος μου ἐν γῇ ἐσβέσθη.
- ¹⁷ ἡ γαστήρ μου συνκέκασται ἀπὸ κλαυθμοῦ,
ἐπὶ δὲ βλεφάροις μου σκιά.
- ¹⁸ ἄδικον δὲ οὐδὲν ἦν ἐν χερσίν μου,
εὐχή δέ μου καθαρὰ.
- ¹⁹ γῆ, μὴ ἐπικαλύψῃς ἐφ' αἵματι τῆς σαρκός μου,
μηδὲ εἷη τόπος τῇ κραυγῇ μου.
- ²⁰ καὶ νῦν ἰδοὺ ἐν οὐρανοῖς ὁ μάρτυς μου,
ὁ δὲ συνίστωρ μου ἐν ὑψίστοις.
- ²¹ ἀφίκοιτό μου ἡ δέησις πρὸς Κύριον,
ἐναντι δὲ αὐτοῦ στάξοι μου ὁ ὀφθαλμός.
- ²² εἷη δὲ ἔλεγχος ἀνδρὶ ἐναντι Κυρίου,
καὶ υἱὸς ἀνθρώπου τῷ πλησίον αὐτοῦ.
- ²³ ἔτη δὲ ἀριθμητὰ ἤκασιν,
ὁδῶ δὲ ἧ οὐκ ἐπαναστραφήσομαι πορεύσομαι.
- ¹ ὀλέκομαι πνεύματι φερόμενος,
δέομαι δὲ ταφῆς καὶ οὐ τυγχάνω.
- ² λίσσομαι κάμνων, καὶ τί ποιήσας;
³ ἔκλεψαν δέ μου τὰ ὑπάρχοντα ἀλλότριοι·
τίς ἐστὶν οὗτος; τῇ χειρὶ μου συνδεθήτω.
- ⁴ ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἔκρυσας ἀπὸ φρονήσεως,

NAC 13 διετελεν AC

14 την γην] om την NA | χολην] ζωνν N^{c.a} (postea

revoe χλοην) A 15 om πτωμα N* (hab N^{c.c} fort) | προς με] προς εμε B

επ εμε A | δυναμενοι] δυνατοι A 16 ερραψαν B^a fort b N* C εριψαν N^c

(postea restit ερραψ.) ερριψαν A | βυρσσης (sic) N* βυρσης N¹ βυρση N^{c.a} (vid) A

εν γη] εις γην A | εσβεσθη] εσβεσαν A 17 συγκεκασται B^b | κλαυθμου

+ μου N* (om N¹) | βλεφαρων A | σκια] + θανατου N^{c.a} A 18 δε 1°] γαρ A

19 της σαρκος] om της A | της κραυγης A | μου 2°] cett om N* usque XVI

12 (hab N^{c.a} mg inf) 20 ουρανοις (ουνοις sic A)] ουνω N^{c.a} | om μου 1° A

21 η δεησις μου A | σταξοι] σταξαι A | ο οφθαλμος μου A 22 ελεγχος

ο ελ. μου A | εναντι] εναντιον C | om και υιω ... αυτου N^{c.a} | υιω] υιος A

23 ηκασιν] ηκουσιν μοι A XVII 2 ποιησας BN^{c.a} C] ποιησω N^{c.a} A

3 αλλοτριοι τα υπαρχοντα A 4 εκρυσαν AC (... ψαν)

διὰ τοῦτο οὐ μὴ ὑψώσῃς αὐτούς.

B

5 ὅτῃ μερίδι ἀναγγελεῖ κακίας,
ὀφθαλμοὶ δὲ ἐφ' οὐνοῖς ἐτάκησαν.

6 ἔθου δέ με θρύλλημα ἐν ἔθνεσιν,
γέλως δὲ αὐτοῖς ἀπέβην·

7 πεπώρωνται γὰρ ἀπὸ ὀργῆς οἱ ὀφθαλμοί μου,
πεπολιόρκεμαι μεγάλως ὑπὸ πάντων.

8 θαῦμα ἔσχεν ἀληθινούς ἐπὶ τούτῳ·
δίκαιος δὲ ἐπὶ παρανόμῳ ἐπανασταίη·

9 σχοίη δὲ πιστὸς τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν,
καθαρὸς δὲ χεῖρας ἀναλάβοι θάρσος.

10 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ πάντες ἐρείδετε, καὶ δεῦτε δὴ,
οὐ γὰρ εὐρίσκω ἐν ὑμῖν ἀληθές.

11 αἱ ἡμέραι μου παρῆλθον ἐν βρόμῳ,
ἐρράγη δὲ τὰ ἄρθρα τῆς καρδίας μου·

12 νύκτα εἰς ἡμέραν ἔθηκα,
φῶς ἐγγὺς ἀπὸ προσώπου σκότους.

13 ἐὰν γὰρ ὑπομείνω, ἄδης μου ὁ οἶκος,
ἐν δὲ γνώφῳ ἔστρωταί μου ἡ στρωμνή.

14 θάνατον ἐπεκαλεσάμην πατέρα μου εἶναι,
μητέρα δέ μου καὶ ἀδελφὴν σαπρίαν.

15 ποῦ οὖν μου ἔτι ἐστὶν ἡ ἐλπίς;
ἢ τὰ ἀγαθὰ μου ὄψομαι;

16 ἢ μετ' ἐμοῦ εἰς ἄδην καταβήσονται,
ἢ ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ χώματος καταβησόμεθα;

1' Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης λέγει

4 ου] ουν A 5 δε] + μου B^{c,a} AC 6 θρυλλημα C^{vid} | γελωσ δε BAC
ιουτοις απεβην B^{c,c} (επεβ. B) | γλωσσα δε αυτοις απεβην B^{c,a} και απεβην
ιουτοις γελος (sic) A 7 πεπηρωνται B^{c,a} A | γαρ] δε A | οργης] + σου
A | πεπολιορκεμαι] pr και A | υπο παντων μεγαλως A 8 θαυμα] + δε
B^{c,a} | τουτω] τουτοις A | δικαιος...επανασταιη] δικαιω γαρ παρανομος επαν-
εστη A 9 καθαρος δε χειρας] και ο καθαρος χερσιν A 10 ερειδετε]
εριναται B^{c,a} | om δη A | ευρισκω] εστιν B^{c,a} 11 αι] και A (c praec
coniung) | βρομω B^{c,a}] δρομω A .ρομω C (θρομω ut vid) 12 εθηκαν A
13 υπομνη B^{*} (υπομνω B¹) | αδης μου ο οικος] οικος (pr ο B¹) μου αδης B^{*}
αδης μου ο οικ. μου B^{c,a} | στρωμνη A 14 επεκαλεσαμην] προσεκαλεσαμην
B^{ab} B^{c,a} A (sed e pro π coep A^{*}) C (προσκ.) προσεκαλεσα B^{*} 15 μου 1°]
μοι C | ετι εστιν η ελπις] ετι η ελπις εστιν B^{*} ετι η ελπις A εστιν η ελπις C |
οψομαι] + εστι A 16 αδην] pr τον A | καταβησετ, A XVIII 1 evan
n C | Βαλδασ A | Σαυχιτης] Αυχιτης A

- Β ²Μέχρι τίνος οὐ παύσῃ;
ἐπίσχεις, ἵνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν.
³διὰ τί ὥσπερ τετράποδα σεσιωπήκαμεν ἐναντίον σου;
⁴κέχρηταί σοι ὀργή.
τί γάρ; ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς, ἀοίκητος ἡ ὑπ' οὐρανόν;
ἡ καταστραφήσεται ὄρη ἐκ θεμελίων;
⁵καὶ φῶς ἀσεβῶν σβεσθήσεται,
καὶ οὐκ ἀποβήσεται αὐτῶν ἡ φλόξ.
⁶τὸ φῶς αὐτοῦ σκότος ἐν διαίτῃ,
ὁ δὲ λύχνος αὐτῷ σβεσθήσεται.
⁷θηρεύσαισαν ἐλάχιστοι τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ,
σφάλαι δὲ αὐτοῦ ἡ βουλή.
⁸ἐμβέβληται δὲ ὁ πούς αὐτοῦ ἐν παγίδι·
ἐν δικτύῳ ἐλιχθείη.
Γ C ⁹ἔλθοισαν δὲ ἐπ' αὐτὸν παγίδες·⁹
κατισχύσει ἐπ' αὐτὸν διψῶντας.
¹⁰κέκρυπται ἐν τῇ γῇ σχοινίον αὐτοῦ,
καὶ ἡ σύλλημψις αὐτοῦ ἐπὶ τρίβων.
¹¹κύκλω ὀλέσαισαν αὐτὸν ὀδύναι·
πολλοὶ δὲ περὶ πόδα αὐτοῦ ἔλθοισαν ἐν λιμῷ στενῷ,
¹²πτῶμα δὲ αὐτῷ ἡτοίμασται ἐξαίσιον.
¹³βρωθείησαν αὐτοῦ κλῶνες ποδῶν,
κατέδεται δὲ τὰ ὠραία αὐτοῦ θάνατος.
¹⁴ἐκραγείη δὲ ἐκ διαίτης αὐτοῦ ἴασις,
σχοίη δὲ αὐτὸν ἀνάγκη αἰτία βασιλικῇ.

ΝΑC 3 δια τι] ινα τι δε A δια τι δε C 4 κεχρηται σοι] κεχρηται σε δε
Ν^{c.a} (postea restit κεχρ. σοι) κεχρησε δε A | τι γαρ εαν συ] τι συ γαρ εαν Ν^{*}
(τι γαρ εαν συ Ν^{c.c}) | συ] σοι AC (σο.) | αποθανης in C vel periit vel ut vid
deest | ανοικητος C | η υπ ουρανον] + εσται Bab pr εσται AC | ορη] η γη A
5 αποβησεται] αναβησεται A | αυτων] αυτου A 6 διαιτη] + αυτου A |
λυχνος] + αυτου A | αυτω] pr επ Bab ΝΑC 7 θηρευσαν A | τα υπαρ
χοντα αυτου ελαχιστοι A | σφαλαι δε] και σφαλιη A 8 εμβεβληται]
ενβεβλ. Ν ενβληθειη A | εν 2°] pr και Ν^{c.c} AC | ειλιχθειη A 9 ελθοισαν
δε] om δε Ν ελθοι δε εν δε (sic) A | παγιδες] + κυκλοθεν A | κατισχυσει] και
κατισχυσουσιν A | διψωντες A 10 κεκρυπται] + δε A | σχοινιον] pr ο Ν^{*} pr
το Ν¹ | συνλημψις Ν | τριβων] εριβων κυκλοθεν A 11 κυκλω] και A | ολε
σαιαν Β^{*} ολεσαιεν Β^a ολεσαισαν Β^b ολεσιαν A | πολλοι] πολλων A | ποδας
A | om αυτου A | ελθοι A | om εν A 12 πτωμα δε] και πτωμα A | ητοι
μασται αυτω Ν αυτω ητοιμαστο A 13 om δε Ν | τα ωραια αυτου] αυ
του τα ωμια A 14 αιτια] pr και A

- 15 ¹⁵ κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ ἐν νυκτὶ αὐτοῦ, B
κατασπαρήσονται τὰ εὐπρεπῆ αὐτοῦ θείῳ.
16 ¹⁶ ὑποκάτωθεν αἱ ρίζαι αὐτοῦ ξηρανθήσονται,
καὶ ἐπάνωθεν ἐπιπесεῖται θερισμὸς αὐτοῦ.
17 ¹⁷ τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ἀπόλοιτο ἐκ γῆς,
καὶ ὑπάρχει ὄνομα αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐξωτέρω.
18 ¹⁸ ἀπώσειεν αὐτὸν ἐκ φωτὸς εἰς σκότος.
19 ¹⁹ οὐκ ἔσται ἐπίγνωστος ἐν λαῷ αὐτοῦ,
οὐδὲ σεσωσμένος ἐν τῇ ὑπ' οὐρανὸν ὁ οἶκος αὐτοῦ,
ἀλλ' ἐν τοῖς αὐτοῦ ζήσονται ἕτεροι.
20 ²⁰ ἐπ' αὐτῷ ἐστέναξαν ἔσχατοι,
πρώτους δὲ ἔσχεν θαῦμα.
21 ²¹ οὗτοί εἰσιν οἱ οἶκοι ἀδίκων,
οὗτος δὲ ὁ τύπος τῶν μὴ εἰδόντων τὸν κύριον.

- 1 ¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει
2 ² Ἔως τίνος ἔγχοπον ποιήσετε ψυχὴν μου,
καὶ καθαιρεῖτε με λόγοις;
3 ³ γνῶτε μόνον ὅτι ὁ κύριος ἐποίησέ με οὕτως·
καταλαλεῖτέ μου, οὐκ αἰσχυρόμενοί με ἐπικεισθέ μοι.
4 ⁴ ναὶ δὴ ἐπ' ἀληθείας ἐγὼ ἐπλανήθην,
παρ' ἐμοὶ δὲ αὐλίζεται πλάνος,
4a ^{4a} λαλῆσαι ῥήματα ἃ οὐκ ἔδει,
τὰ δὲ ῥήματά μου πλανᾶται καὶ οὐκ ἐπὶ καιροῦ.
5 ⁵ ἔα δὲ ὅτι ἐπ' ἐμοὶ μεγαλύνεσθε·
ἐνάλλεσθε δέ μοι ὀνειδίει.
6 ⁶ γνῶτε οὖν ὅτι ὁ κύριός ἐστιν ὁ ταραξάς,
ὁ χύρωμα δὲ αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ ὕψωσεν.
7 ⁷ ἰδοὺ γελῶ ὀνειδίει καὶ οὐ λαλήσω.

15 ἐν νυκτὶ] καὶ ἐν σωματι A | κατασπαρησεται A 17 απολοιτο] SAC
πωλοιτο B απολῃται N* (απολοιτο N^{c.a}) 18 απωσειεν] καὶ απωσιαν A
9 λαω] pr τω A | σεσωσμενον N* (-vos N^{c.a}) | ἐν τοῖς] εντος A 21 οι
ικοι] om οι A | ο τοπος] om ο A | ιδωτων A XIX 2 τινος] ποτε A |
υκοπον NA | ποιησετε] N | ψυχην] pr την A | καθαιρειτε] καθε-
λειται A 3 ο κυριος] om ο N | εποιησεν NA | με 1°] μοι A | om ουτως
N* (hab N^{c.a}) | καταλαλειτε] pr και A | μου] με A | επικεισθε] καὶ επικεσθαι
sic] A 4 ἐγω επ αληθειας A | παρ εμοι δε] καὶ ἐν εμοι A | αυλιζεται]
υλισθησεται N* (-ζεται N^{c.a}) 4a ρηματα a] ρημα ο NA 6 om ουν
A | ο κυριος] om ο B^{ab} N | ταραξας] + με N^{c.a} (postea ras) A 7 γελω]
αλω N^{c.a} (postea restit γελω) A | ονειδη B^a fort B^A

- Β κεκράξομαι, καὶ οὐδαμοῦ κρίμα.
⁸ κύκλῳ περιφοδόμηναι, καὶ οὐ μὴ διαβῶ,
ἐπὶ πρόσωπόν μου σκότος ἔθετο.
⁹ τὴν δὲ δόξαν ἀπ' ἐμοῦ ἐξέδυσεν,
ἀφείλεν δὲ στέφανον ἀπὸ κεφαλῆς μου.
¹⁰ διέσπασέν με κύκλῳ καὶ ὥχόμην,
ἐξέκοψεν δὲ ὥσπερ δένδρον τὴν ἐλπίδα μου.
¹¹ δεινῶς δέ μοι ὀργῇ ἐχρήσατο,
ἠγήσατο δέ με ὥσπερ ἐχθρόν.
¹² ὁμοθυμαδὸν δὲ ἦλθον τὰ πειρατήρια αὐτοῦ ἐπ' ἐμοί,
ταῖς ὁδοῖς μου ἐκύκλωσαν ἐνκάθετοι.
¹³ ἀπ' ἐμοῦ ἀδελφοί μου ἀπέστησαν,
ἐγνώσαν ἀλλοτρίους ἢ ἐμέ· φίλοι δέ μου ἀνελέημονες γεγόνασιν.
¹⁴ οὐ προσεποιήσαντό με οἱ ἐγγύτατοί μου,
καὶ οἱ εἰδότες μου τὸ ὄνομα ἐπελάθοντό μου.
¹⁵ γείτονες οἰκίας θεραπείαν αἶ τε μου,
ἀλλογενὴς ἤμην ἐναντίον αὐτῶν.
¹⁶ θεραπείοντά μου ἐκάλεσα, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν·
στόμα δέ μου ἐδέετο, ¹⁷ καὶ ἰκέτευον τὴν γυναῖκά μου,
προσεκαλούμην δὲ κολακεύων υἱοὺς παλλακίδων μου.
¹⁸ οἱ δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπεποιήσαντό με·
ὅταν ἀναστῶ, κατ' ἐμοῦ λαλοῦσιν.
¹⁹ ἐβδελύξαντό με οἱ ἰδόντες με·
οὓς δὴ ἠγαπήκειν, ἐπανεστήσαν μοι.
²⁰ ἐν δέρματί μου ἐσάπησαν αἱ σάρκες μου,

ⲛⲁⲕ 8 ἐπι]+δε Α | προσωπον] προσωπον ⲛ ατραπουs Α 9 om δε Α
δοξαν]+μου Α | αφειλεν δε] και αφειλεν Α 10 διεσπασεν]+δε ⲛ^{c.a} (poste
del) Α 11 om δε 1° Α | om ηγησατο...εχθρον ⲛ* (hab ⲛ^{c.a}) 12 or
δε Α | ηλθον τα πειρ. αυτου] αυτου ηλθεν τα πειρ. Α | εμοι] εμε Α | ται
οδοιs μου c praec coniung ⲛ | εκυκλωσαν]+με ⲛⲁ | εγκαθετοι Bab 13 α
εμου c praec coniung ⲛ | εμου]+δε Α | αδελφοι μου απεστησαν] απεσι
αδελφοι Α | εγνωσαν] in γ ras aliq B² | φιλοι] pr οι Α 14 ου] pr και Α
προσεποιησαντο] προσειδον ⲛ | om και Α | ειδotes B^bⲛ*] ειδotes B*ⲛ^{c.a} ιδοι
τες Α 15 οικιαs] οικιοι Α | θεραπαιναι τε μου] θεραποντες θεραπεινοι (sic) Α
ημην] εγενομην Α 16 θεραποντα] θεραποντας δε Α | υπηκουσεν] υπηκουσο
μου Α | εδεετο (δεετο ⲛ* εδ. ⲛ¹)] εδεετο αυτω] Α 17 προσεκαλ. δε] κι
προσεκαλ. Α 18 απειποιησαντο με] με απειποιησ. Bab ⲛ¹ (om με ⲛ*) Α
απιπαντο Α 19 εβδελυξαντο]+δε ⲛⲁ | ιδοντες] ιδotes Α | ουs δη] ουs
ⲛ¹ και ουs Α | ηγαπηκειν (-κεν ⲛ)] ηγαπων Α 20 εσαπησαν] pr α ⲛ
(improb α ⲛ¹) | αι σαρκες] om αι Α

τὰ δὲ ὁστὰ μου ἐν ὁδοῦσιν ἔχεται·

B

21 ²¹ ἐλεήσατέ με, ἐλεήσατέ με, ὦ φίλοι·

χειρὶ γὰρ Κυρίου ἡ ἀψαμένη μου ἐστίν.

22 ²² διὰ τί με διώκετε ὥσπερ καὶ ὁ κύριος,

ἀπὸ δὲ σαρκῶν μου οὐκ ἐμπίπλασθε;

23 ²³ τίς γὰρ ἂν δώῃ γραφῆναι τὰ ῥήματά μου,

τεθῆναι δὲ αὐτὰ ἐν βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα,

24 ²⁴ ἐν γραφίῳ σιδηρῷ καὶ μολίβῳ;

25 ²⁵ οἶδα γὰρ ὅτι ἀέναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων·

26 ²⁶ ἐπὶ γῆς ²⁶ ἀναστήσαι τὸ δέρμα μου τὸ ἀναντλοῦν ταῦτα.

παρὰ γὰρ Κυρίου ταῦτά μοι συνετελέσθη,

27 ²⁷ ἅ ἐγὼ ἐμαυτῷ συνεπίσταμαι,

²⁷ ἅ ὁ ὀφθαλμός μου ἑώρακεν καὶ οὐκ ἄλλος·

§ C

πάντα δέ μοι συνετελέσται ἐν κόλπῳ.

28 ²⁸ εἰ δὲ καὶ ἐρεῖτε Τί ἐροῦμεν ἔναντι αὐτοῦ;

καὶ ρίζαν λόγου εὐρήσομεν ἐν αὐτῷ·

29 ²⁹ εὐλαβήθητε δὴ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ἐπικαλύμματος·

θυμὸς γὰρ ἐπ' ἀνόμους ἐπελεύσεται,

καὶ τότε γνώσονται ποῦ ἔστιν αὐτῶν ἡ ὕλη.

1 ¹ Ὑπολαβὼν δὲ Σωφάρ ὁ Μειναῖος λέγει

2 ² Οὐχ οὕτως ὑπελάμβανον ἀντερῶν σε ταῦτα·

καὶ οὐχὶ συνιέτε μᾶλλον ἢ καὶ ἐγώ.

20 ὁδοῦσιν] οδυναῖς A

21 ἐλεησατε με (1^ο) ἐγγισατε μοι A | φίλοι] HAC

+ ἐλεησατε με A | ἐστίν ἡ ἀψαμένη μου A | ἀψενῇ N* (ἀψαμένη N¹)

22 δια τί] + δε A | om καὶ ο N* (hab N^{c.a}) 23 om αν N* (hab N^{c.a}) |

βιβλῳ N 24 σιδηρῳ N | καὶ] η A | μολιβῳ] + η εν πετραις ενγλυφῆναι

Bab (εγγλ. Bb) NA 25—26 ἐπὶ γῆς ἀναστήσαι c praec coniung N:

item ἐπὶ γῆς A 26 ἀναστήσαι] ἀναστήσει δε N^{c.a} (postea restit ἀναστήσαι)

A (-σει) | το δέρμα μου] μου το σῶμα N^{c.a} (postea restit το δ. μου) A | ἀναν-

τλοῦν] ἀντλοῦν N* (ἀναντλ. N^{c.a}) | om γὰρ N | μοι ταῦτα A 27 α ἐγω...

συνεπίσταμαι c praec coniung N | ο ὀφθαλμός] om ο N^{*vid} (hab ο N^{c.a}) οἱ

ὀφθαλμοὶ A | ἑώρακεν (εωρ. B^bC)] εορακασιν A | πάντα] παν N* (πάντα N^{c.a}) |

συντετελεσται (συντελεσται N* συντετ. N^{c.a})] συντετελεσθαι C | κολπῳ] κοπῳ

N* (κολπ. N^{c.a}) 28 ἐναντι] ἐναντιον N^{c.a} AC | εὐρήσομεν] εὐρησον A

29 δῆ] δε N* (δῆ N^{c.a}) A | ἐπικαλύμματος] pr vid κριματος N^{c.a} (postea ras)

κριματος A | ἀνόμοις A | τότε] ο sup ras N¹ | πού ἐστιν αὐτῶν ἡ ὕλη] που

αὐτῶν ἡ ὕλη ἐστίν N ὅτι οὐδαμου ἐστίν A XX 1 ἐναν-

τιν C | Μειναῖος NA 2 ὑπελάμβανον] + σε εἶναι καὶ A | ἀντε-

ρεῶν] ἀντερι N* (-ριν N^{c.a}) | συνιέτε] συνιεναι N^{c.a} (postea συνιεται) A | om

καὶ A

- Β 3 παιδείαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι,
 καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως ἀποκριθήσεται μοι.
 4 μὴ ταῦτα ἔγνωσ ἀπὸ τοῦ ἔτι,
 ἀφ' οὗ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;
 5 εὐφροσύνη δὲ ἀσεβῶν πτώμα ἐξαίσιον,
 χαρμονὴ δὲ παρανόμων ἀπώλεια·
 6 ἂν ἀναβῇ εἰς οὐρανὸν αὐτοῦ τὰ δῶρα,
 ἢ δὲ θυσία αὐτοῦ νεφῶν ἄψηται.
 7 ὅταν γὰρ δοκῇ ἤδη κατεστηρίχθαι,
 τότε εἰς τέλος ἀπολείται·
 οἱ δὲ εἰδότες αὐτὸν ἐροῦσιν Ποῦ ἐστίν;
 8 ὥσπερ ἐνύπνιον ἐκπετασθὲν οὐ μὴ εὐρεθῇ,
 ἔπτη δὲ ὥσπερ φάσμα νυκτερινόν·
 9 ὀφθαλμὸς παρέβλεψεν, καὶ οὐ προσθήσει,
 καὶ οὐκ ἔτι προσνοήσει αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ.
 10 τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ὀλέσασαν ἦττονες,
 αἱ δὲ χεῖρες αὐτοῦ πυρσεύσαισαν ὀδύναις.
 11 ὅστ' αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ,
 καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χώματος κοιμηθήσεται.
 12 ἂν γλυκανθῇ ἐν στόματι αὐτοῦ κακία,
 κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,
 13 οὐ φείσεται αὐτῆς καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτήν·
 καὶ συνάξει αὐτήν ἐν μέσῳ τοῦ λάρυγγος αὐτοῦ,
 14 καὶ οὐ μὴ δυνηθῇ βοηθῆσαι ἑαυτῷ·
 χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ.
 15 πλοῦτος ἀδίκως συναγόμενος ἐξεμεσθήσεται,
 ἐξ οἰκίας αὐτοῦ ἐξελκύσει αὐτὸν ἄγγελος.

NAC 3 παιδιαν NAC | μου] σου N^{c.a} (postea restit μου) A | συνεσεως (συνεως C)] + σου A | αποκριθησεται] αποκρινεται B^b N (-τε) AC 4 απο του] απ αυτου B^b om N | om ετι N | αφ] απ N* (αφ N¹) 5 δε 1^ο] γαρ AC | παρανομων] ασεβων A | απωλια N 6 τα δωρα αυτου A 7 οταν] ταν N* (pr o N¹ c.c mg) | om γαρ A | κατεστηριχθαι] εστηριχθαι A (-θε) C | οι δε ειδοτες (ιδοτες A)] οι δε ιδοντες N και οι ειδοτες ιδοντες C 8 φασμα] θανμα N* (φασμα N^{c.a}) φαντασμα A 9 προσθησεται N* (προσθησει N^{c.a}) | ουκ ετι] ου A | προσνοησει] προνοησει C | αυτου] + ουκ ετι A 10 ολεσαισαν] θλασιαν A | πυρσευσαισαν] πυρσαισαν N* πυρσαισεισαν (sic) N^{c.a} ψηλαφησουσιν A | οδυνας B^b N^{c.a} AC 11 ενεπλησαν N* (-πλησθησαν N^{c.a}) ενεπλησθη A 12 om εαν A | εγλυκανθη A 13 εγκαταλειπει B^b (εγκαταλιπει B* εγκαλιπει C)] εγκαταλιπει NA (-ψι) | εν μεσω] εκ μεσου C 14 αυτου] + και πονος] A 15 εξεμεσθησεται (εξεμεθ. B^b N^{c.a} C)] + εκ κοιλιας αυτου A | οικιας] + δε A | om αυτου C | εξελκυσαι C | αγγελος] + θανατου A

- 5 ¹⁶θυμὸν δὲ δρακόντων θηλάσειεν,
ἀνέλοι δὲ αὐτὸν γλώσσα ὄψεως.
- 7 ¹⁷μὴ ἴδοι ἄμελξιν νομάδων
μηδὲ νομάς μέλιτος καὶ βουτύρου.
- 8 ¹⁸εἰς κενὰ καὶ μάταια ἐκοπίασεν,
πλοῦτον ἐξ οὗ οὐ γεύσεται·
ὥσπερ στρίφνος ἀμάσητος, ἀκατάποτος.
- 9 ¹⁹πολλῶν γὰρ δυνατῶν οἴκους ἔθλασεν·
δίαιταν δὲ ἥρπασεν, καὶ οὐκ ἔστησεν.
- 10 ²⁰οὐκ ἔστιν αὐτοῦ σωτηρία τοῖς ὑπάρχουσιν,
ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.
- 1 ²¹οὐκ ἔστιν ὑπόλιμμα τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ,
διὰ τοῦτο οὐκ ἀνθήσει αὐτοῦ τὰ ἀγαθά.
- 2 ²²ὅταν δὲ δοκῇ ἡδὴ πεπληρωσθαι, θλιβήσεται,
πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐτὸν ἐπελεύσεται.
- 3 ²³εἴ πως πληρώσαι γαστέρα αὐτοῦ,
ἐπαποστείλαι ἐπ' αὐτὸν θυμὸν ὀργῆς,
νίψαι ἐπ' αὐτὸν ὀδύνας·
- 4 ²⁴καὶ οὐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς σιδήρου,
τρώσαι αὐτὸν τόξον χάλκειον·
- 5 ²⁵διεξέλθαι δὲ διὰ σώματος αὐτοῦ βέλος,
ἄστρα δὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ περιπατήσαισαν·
ἐπ' αὐτῷ φόβου,
- 6 ²⁶πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομεῖναι·

16 θυμος A | θηλασει A | ανελοι δε] και ανελοι A 17 ειδου C 18 κε- NAC
α] καινα N | πλουτον] pr σχοιη δε A | στριφνος B^b (στρειφν. B* adnot το
ευρώδες κρεας των βοων] εστιν δε και βοτανη ἄβρωτος] δια τουτο δε ακαταπο-
τος] επειδη γ αμασητος εστιν] εστιν δε γ το του χαλινου] μάσημα* και ομφά-
κινος] οπώρα:— Ba^{mg}) N^cC] στρυχνος N^{c.a} (mox restit στριφν.) στρυχνον A |
μασητον A | ακαταποτος] ακαταπατητον A 19 δυνατων] αδυνατων N^{c.a}
AC | εθλασεν] εθρασεν A | διαιταν] δι αιτιαν C | δε] γαρ C + αυτων N^{c.a} (mox
lel) A | ηρπασεν] .πασεν C ras i lit ante π et superscr e vel σ C[?]) 20 ουκ]
r δια τουτο N^{c.a} (rurs del) A | εστιν] εστη A | σωτηρια αυτου N αυτω σωτ.
A | τοις υπαρχουσιν] εν τ. υ. αυτου ουδε ανθησει αυτου τα αγαθα A |
m ου N* (hab ου N^{c.a}) 21 υπολειμμα B^{ab} | om δια τουτο...τα
αγαθα A 22 om δε 1° AC | πεπληρωσθαι] ειρηνευειν C 23 ει πως ει
γληρωσαι BN* (ει πως πληρωσαι N^{c.a} ει 2° postea revoc) και πληρωσει (c praec
coniung) A ει πως κληρωσαι C | νιψαι (νειψ. N*)] ρειψαι N* (νειψ. postea
enoc) ριψαι δε A 24 τρωσαι] + δε A | χαλκαιον A χαλκιον C 25 διεξ-
ελθου] pr και A | αστρα] ανδρα A | διαιτη N C | περιπατησαισαν] μη περιπα-
ησαι A 26 παν δε] και παν A | αυτω] αυτου A

- B κατέδεταὶ αὐτὸν πῦρ ἄκανστον,
κακῶσαι δὲ αὐτοῦ ἐπήλυτος τὸν οἶκον.
²⁷ ἀνακαλύψαι δὲ αὐτοῦ ὁ οὐρανὸς τὰς ἀνομίας, 27
γῇ δὲ ἐπανασταίῃ αὐτῷ.
²⁸ ἐλκύσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀπωλία εἰς τέλος, 28
ἡμέρα ὀργῆς ἐπελθοῖ αὐτῷ.
²⁹ αὕτη ἡ μερὶς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ Κυρίου, 29
καὶ κτῆμα ὑπαρχόντων αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου.

- ¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει 1 XX
² Ἀκούσατε, ἀκούσατέ μου τῶν λόγων, 2
ἵνα μὴ ᾗ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἡ παράκλησις.
³ Ἄρατέ με, ἐγὼ δὲ λαλήσω, 3
εἴτ' οὐ καταγελάσετε μου.
⁴ τί γάρ; μὴ ἀνθρώπου μου ἡ ἔλεγχις; 4
ἢ διὰ τί οὐ θυμωθήσομαι;
⁵ εἰσβλέψαντες εἰς ἐμὲ θαυμάσετε, 5
χεῖρα θέντες ἐπὶ σιαγόνι.
⁶ ἔάν τε γὰρ μνησθῶ, ἐσπούδακα, 6
ἔχουσιν δέ μου τὰς σάρκας ὀδύναι.
⁷ διὰ τί ἀσεβεῖς ζῶσιν, 7
πεπαλαιῶνται δὲ καὶ ἐν πλούτῳ;
⁸ ὁ σπόρος αὐτῶν κατὰ ψυχὴν, 8
τὰ δὲ τέκνα αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς.
⁹ οἱ οἶκοι αὐτῶν εὐθηνοῦσιν, φόβος δὲ οὐδαμοῦ, 9
μάστιξ δὲ παρὰ Κυρίου οὐκ ἔστιν αὐτοῖς.
¹⁰ ἢ βοῦς αὐτῶν οὐκ ὠμοτόκησεν, 10
διεσώθη δὲ αὐτῶν ἐν γαστρὶ ἔχουσα καὶ οὐκ ἔσφαλεν.

ΝΑC 26 κατεδεταί]+δε AC | ακανστον B^{ca}C] ακουστον N* ασβεστον N^{ca}mg
(postea improb) A | κακῶσαι δέ] και κακῶσαι A 27 om δε 1° A | ανομίας]
νομας N* (αν. N^{ca}) | om δε 2° N* (hab N^{ca}) 28 ἐλκυσαι] εκλυσαι N |
απωλεια B^{ab}C | ημερα] και ημεραι A 29 αυτω] αυτου AC XXI 1 evan
in C 2 ακουσατε 1°]+μου A | η 1°] ειη A | αυτη παρ υμων A | η παρα-
κλησις (-σεις A)] om η AC 3 αρατε] βαστασατε A | ειτ ου καταγελασετε
(-γελασατε N) μου] ειτα μη μου καταγελαται A 4 μη] μοι C | ανθρωπου]
pr εξ A | μου η ελεγχις] η ελ. μου A om μου C | η 2°] και A 5 εισ-
βλεψαντες] εμβλεψ. A | θαυμασετε] θαυμασατε N* A θαυμα σχητε N^{c.c} | σια-
γονι] στομα A 7 δια τι]+δε A | om εν A 8 om δε N* (hab N^{c.c}) |
οφθαλμοις]+αυτων A 9 οι οικoi αυτων ευθηνουσι sup ras C¹ | μαστιγξ N | αυ-
τοις] επ αυτοις B^{ab}A επ αυτους N 10 εν] pr η A | om εχουσα N* (hab N^{ca})

- ¹¹ μένουσιν δὲ ὡς πρόβατα αἰώνια,
τὰ δὲ παῖδια αὐτῶν προσπαίξουσιν·
- ¹² ἀναλαβόντες ψαλτήριον καὶ κιθάραν
καὶ εὐφραίνονται φωνῇ ψαλμοῦ.
- ¹³ συνετέλεσαν δὲ ἐν ἀγαθοῖς τὸν βίον αὐτῶν,
ἐν δὲ ἀναπαύσει ᾄδου ἐκοιμήθησαν.
- ¹⁴ λέγει δὲ Κυρίῳ Ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, ὁδούς σου εἰδέναι οὐ
βούλομαι·
- ¹⁵ τί ἱκανὸς ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ;
καὶ τίς ὠφελία ὅτι ἀπαντήσομεν αὐτῷ;
- ¹⁶ ἐν χερσὶν γὰρ ἦν αὐτῶν τὰ ἀγαθὰ,
ἔργα δὲ ἀσεβῶν οὐκ ἐφορᾷ.
- ¹⁷ οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἀσεβῶν λύχνος σβεσθήσεται,
ἐπελεύσεται δὲ αὐτοῖς ἡ καταστροφή,
ὧδινες δὲ ἔξουσιν αὐτοὺς ἀπὸ ὀργῆς.
- ¹⁸ ἔσονται δὲ ὥσπερ ἄχυρα ὑπὸ ἀνέμου,
ἢ ὥσπερ κονιορτὸς ὃν ὑφείλατο λαίλαψ.
- ¹⁹ ἐκλίποι υἱοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ·
- ²⁰ ἔδοσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τὴν ἑαυτοῦ σφαγὴν,
ἀπὸ δὲ Κυρίου μὴ διασωθεῖν·
- ²¹ ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ,
καὶ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν.
- ²² πότερον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπι-
στήμην;
αὐτὸς δὲ φόνους διακρινεῖ.
- ²³ οὗτος ἀποθανεῖται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ,
ὅλος δὲ εὐπαθῶν καὶ εὐθηνῶν,

11 ως] ὡσπερ AC | προσπαίξουσιν] προσπεζει αυτοις A 12 αναλα- SAC
ντες] + αυ Ν* (improb αυ Ν') αναλαμβάνοντα A | ευφραίνονται] ευφρανθη-
ται Ν* (ευφραιν. Ν^{c.a}) 13 om δε 1° A 14 δε] + ο ασεβης A |
ριω] pr τω ΝΑ | οδοῦ σου εἰδέναι] εἰδέναι οδ. σου Ν^c τας οδ. σου εἰδ. A
δουλευσωμεν C | om και τις...αυτω (2°) C | ωφελεια B^{ab} A | απαντησωμεν
16 αυτων ην A | ουκ εφορα] ου καθαρα A 17 λυχνος ασεβων Ν |
εσθησεται] pr ου Ν* (improb et postea ras Ν') | ωδινες...αυτους] και ωδ.
ροις εξ. A ωδ. δε αυτους εξ. C 18 υπο] απο B^{ab} προ AC | om η Ν*
ιβ Ν^{c.a}) | υφιλατο ΝΑC 19 εκλειπο AC | υιοις A 20 ιδοι-
ν] ιδοιεν δε A | εαυτου] αυτου C | απο δε] και υπο A 21 αυτου 3°]
τον A 22 ο κυριος] om ο Ν | φονους] σοφους AC 23 αποθα-
ται.] απεθανεν Ν | απλοσυνης] αφροσυνης Ν^{c.c} AC

- Β 24 τὰ δὲ ἔγκατα αὐτοῦ πλήρη στέατος,
 μυελὸς δὲ αὐτοῦ διαχεΐται·
 25 ὁ δὲ τελευτᾷ ὑπὸ πικρίας ψυχῆς, οὐ φαγὼν οὐδὲν ἀγαθόν·
 26 ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐπὶ γῆς κοιμῶνται,
 σαπρία δὲ αὐτοὺς ἐκάλυψεν.
 27 ὥστε οἶδα ὑμᾶς ὅτι τόλμη ἐπείκεισθέ μοι,
 28 ὥστε ἐρεῖτε Ποῦ ἐστὶν οἶκος ἄρχοντος;
 καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν ἀσεβῶν;
 29 ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδόν,
 καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε·
 30 ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κουφίζεται ὁ πονηρός,
 εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται.
 31 τίς ἀπαγγελεῖ ἐπὶ προσώπου αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ;
 καὶ ἃ αὐτὸς ἐποίησεν, τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ;
 32 καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη,
 καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἡγρύνησεν.
 33 ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου,
 καὶ ὀπίσω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται,
 καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναρίθμητοι.
 34 πῶς δὲ παρακαλεῖτέ με κενά;
 τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀφ' ὑμῶν οὐδέν.

1' Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλειφᾶς ὁ Θαιμανεΐτης λέγει

2' Πότερον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπι-
 στήμην;

3' τί γὰρ μέλει τῷ κυρίῳ ἂν σὺ ᾔσθα τοῖς ἔργοις ἄμεμπτος; 3

ΝΑC 24 ενκατα Ν | πληρης ΒΝΑC | μυελος δε] ο δε μ. Α | αυτον 2° αυτων ΝC
 25 δε] + γε Α | πικρια Ν* (πικρίας Ν^{c.a}) | om ουδεν Ν* (hab ουθεν Ν^{c.a})
 26 δε 1°] + οι υιοι αυτου Α | κοιμωνται] + οι υιοι αυτου Ν^{c.a} mg κοιμηθησονται Α
 εκαλυψεν] + επι γης Α 28 ωστε] οτι C | ερειται AC | αρχοντος] αρχαιος Α
 η σκεπη] om η Α 29 παραπορευομενους] πορευομενους C | απαλλοτριω-
 σετε] απαλλοτριωσεται ΝC απολλοτριωσεται (sic) Α 30 εις 1°] η. s C* |
 απωλιας Ν | εις 2°] pr και Α | απαχθησεται Ν^{c.a} (vid) Α 31 απαγγελε] |
 απαγγελλει Ν αναγγελλει C | προσωπον Ν^{c.a} (vid) Α | om α ΝC 32 om αυ-
 τος 2° Ν^{c.a} AC | σωρων] σωρω Ν σωρω Α 33 αναριθμητοι] αριθμητοι Α
 34 με παρακαλειτε C | εμε καταπαυσασθαι αφ υμων] εμε καταπαυσεσθε αφ
 υ. Ν αφ υ. καταπαυσαι με Α εμε καταπαυσασθαι αφ ημων C | ουδεν] + εστιν
 Α XXII 1 evan in C | Ελειφας Ν Ελιφᾶz Α | Θαιμανιτης Ν Θεμανιτης
 Α 2 συνεσιν] pr σ initio lin quasi inc stich Ν* 3 ησθα]
 ης Α | αμεμπτος τοις εργοις Α

ἢ ὠφελία ὅτι ἀπόσης τὴν ὁδόν σου;

B

4 ἡ λόγον σου ποιούμενος ἐλέγξει σε, καὶ συνεισελεύσεται
σοι εἰς κρίσιν;

5 πότερον οὐχ ἡ κακία σου ἐστὶν πολλή,
ἀναρίθμητοι δέ σου εἰσιν αἱ ἁμαρτίαι;

6 ἤνεχύραες δὲ τοὺς ἀδελφούς σου διὰ κενῆς,
ἀμφίασιν δὲ γυνῶν ἀφείλον;

7 οὐδὲ ὕδωρ διψῶντας ἐπότισας,
ἀλλὰ πεινῶντων ἐστέρησας ψωμόν·

8 ἐθαύμασας δέ τινων πρόσωπον,
ᾧκισας δὲ τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς·

9 ὀρήρας δὲ ἐξαπέστειλας κενάς,
ὀρφανούς δὲ ἐκάκωσας.

10 τοιγαροῦν ἐκύκλωσάν σε παγίδες,
καὶ ἐσπούδασέν σε πόλεμος ἐξαίσιος.

11 τὸ φῶς σοι σκότος ἀπέβη,
κοιμηθέντα δὲ ὕδωρ σε ἐκάλυψεν.

12 μὴ οὐχὶ ὁ τὰ ὑψηλὰ ναίων ἐφορᾷ,
τοὺς δὲ ὕβρει φερομένους ἐταπείνωσεν;

13 καὶ εἶπας Τί ἔγνω ὁ ἰσχυρός,
ἡ κατὰ τοῦ γνώφου κρίνει;

14 νεφέλη[†] ἀποκρυφῆς αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὁραθήσεται,
καὶ γῦρον οὐρανοῦ διαπορεύεται.

† C

15 μὴ τρίβον αἰώνιον φυλάξεις ἣν ἐπάτησαν ἄνδρες δίκαιοι,
16 οἱ συνελήμφθησαν ἄωροι;

ποταμὸς ἐπιρρέων οἱ θεμέλιοι αὐτῶν·

17 οἱ λέγοντες Κύριος τί ποιήσει ἡμῖν;
ἡ τί ἐπάξεται ἡμῖν ὁ παντοκράτωρ;

18 ὃς δὲ ἐνέπλησεν τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν,
βουλή δὲ ἀσεβῶν πόρρω ἀπ' αὐτοῦ,

3 ὠφελεια Bab A (evan in C) + αυτω A | απωσης] απλωσης N^{c.a} A απλωσεις C NAC
ουχι] ουχι A | om εισιν A 6 δε I^o om N γαρ A | αφιλου NA 8 προσ-
του] προστωτα N^{c.a} AC | ωκισας] εκομισας A | τους επι της γης] πτωχους επι
is γης N^{c.a} C τους επι της γης πτωχους N^{c.c} πτωχους επι γης A 9 ορφανους
] και ορφανους A 11 σκοτος] pr eis NA | υδωρ σε] σε υδωρ A om σε N
| om ουχι A | ναιων Bab (νεων B*NA)] αιων C pr και N* (om και N^{c.a}) |
ιορα] pr ουκ A 13 ειπα C 14 νεφελη] νεφη N post νεφ cett
isciss sunt in C | αποκρυφη NA | διαπορευσεται NA 15 επατησαν] επα-
στησαν A* (επατ. Ab) 17 Κυριος...ημιν I^o τι ποιησει ημιν ο κς A | επαξει
18 os δε] στε γε A

- B 19 ἰδόντες δίκαιοι ἐγέλασαν,
 ἄμεμπτος δὲ ἐμυκτήρισεν.
 20 εἰ μὴ ἠφανίσθη ἡ ὑπόστασις αὐτῶν,
 καὶ τὸ κατάλιμμα αὐτῶν καταφάγεται πῦρ.
 21 γενοῦ δὴ σκληρός, ἐὰν ὑπομείνης·
 εἴτ' ὁ καρπὸς σου ἔσται ἐν ἀγαθοῖς.
 22 ἔκβαλε δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξηγορίαν,
 καὶ ἀνάλαβε τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ σου.
 23 ἐὰν δὲ ἐπιστραφῇς καὶ ταπεινώσης σεαυτὸν ἐναντι Κυρίου,
 πόρρω ἐποίησας ἀπὸ διαίτης σου ἄδικον.
 24 θήσῃ ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ,
 καὶ ὡς πέτρα χειμάρρου Σωφείρ.
 25 ἔσται οὖν σου ὁ παντοκράτωρ βοηθὸς ἀπὸ ἐχθρῶν,
 καθαρὸν δὲ ἀποδώσει σε ὥσπερ ἀργύριον πεπυρωμένον.
 26 εἴτα παρρησιασθήσῃ ἐναντίον Κυρίου, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐ-
 ρανὸν ἰλαρῶς.
 27 εὐξαμένον δέ σου πρὸς αὐτὸν εἰσακούσεται σου,
 δώσει δέ σοι ἀποδοῦναι τὰς εὐχάς.
 28 ἀποκαταστήσει δέ σοι διαίταν δικαιοσύνης,
 ἐπὶ δὲ ὁδοῖς σου ἔσται φέγγος.
 29 ὅτι ἐταπεινώσας σεαυτὸν, καὶ ἐρεῖς Ὑπερηφανεύσατο,
 καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει·
 30 ῥύσεται ἀθῶν,
 καὶ διασώθητι ἐν καθαραῖς χερσίν σου.
 1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει
 2 Καὶ δὴ οἶδα ὅτι ἐκ χειρός μου ἡ ἔλεγχίς ἐστιν,

19 εμυκτηρισεν] + αυτοὺς B^{c.a}A 20 ἡ ὑπόστασις (-σεις A)] om η A |
 καταλειμμα Bab^x 21 δη] δε B^a | ειτ'] η A 22 εκβαλε] εκλαβοι B^{*}
 εκλαβαι B^{c.a} εκλαβε A | εξηγοριαν] pr συν A 23 πορρω εποιησας] και
 πορρω ποιησης A^{*vid} (-σον sup ras A^a) | αδικον] κακον B^{*} το κακον A^{*fort} το
 αδικον B^{c.c}A^a 24 θησῃ] θησεις A | χωματος A | ως] ωσπερ B^{c.a} (ως
 B^{c.c}) A | om πετρα 20 B^{*} (hab B^{c.c}) A | χειμαρρουσωφειρ BA χειμαρρουσσω-
 φειρ B 25 ουν σου] δε σοι A 26 παρρησιασθησῃ] ενπαρρησιαση
 A | εναντιον] εναντι B^a 27 σοι αποδουναι τας ευχας] σοι αποδ. τ. ε.
 σου B^{c.a} τας ευχας σου αποδ. A 28 οδους B^{*} (οδοις B^{c.c}) | σου] σοι A
 29 ερειτε B^{c.a} (mox restit ερεις) | υπερηφανευσατο] υπερηφανευσαμην B^{c.a} vid
 (sup τ scr μ quasi -μην) ει υπερηφανευσαμην A 30 ρυσεται] + δε A | δια-
 σωθητι] διασωθηση B^{c.a} (mox restit -θητι) A XXIII 1 λεγει] λ sup
 ras B[?] 2 χειρων A

καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαρεῖα γέγονεν ἐπ' ἐμῷ στεναγμῷ.

B

³ τίς δ' ἄρα γνοιή ὅτι εὖροιμι αὐτὸν καὶ ἔλθοιμι εἰς τέλος;

⁴ εἴποιμι δὲ ἐμᾶντοῦ κρίμα,

τὸ δὲ στόμα μου ἐμπλήσai ἐλέγχων.

⁵ γνῶνῃν δὲ ἰάματα ᾧ μοι ἐρεῖ,

αἰσθοίμην δὲ τίνα μοι ἀπαγγελεῖ.

⁶ καὶ ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελεύσεται μοι

εἴτα ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χρήσεται.

⁷ ἀλήθεια γὰρ καὶ ἔλεγχος παρ' αὐτοῦ,

ἐξαγάγοι δὲ εἰς τέλος τὸ κρίμα μου.

⁸ εἰς γὰρ πρῶτα πορεύσομαι, καὶ οὐκ ἔτι εἰμί,

τὰ δὲ ἐπ' ἐσχάτοις, τί οἶδα;

⁹ ἀριστερὰ ποιήσαντος αὐτοῦ καὶ οὐ κατέσχον,

περιβαλεῖ δεξιὰ καὶ οὐκ ὄψομαι.

¹⁰ οἶδεν γὰρ ἤδη ὁδόν μου,

διέκρινεν δὲ με ὥσπερ τὸ χρυσίον.

¹¹ ἐξελεύσομαι δὲ ἐν ἐντάλμασιν αὐτοῦ,

ὁδοὺς γὰρ αὐτοῦ ἐφύλαξα, καὶ οὐ μὴ ἐκκλίνω.

¹² ἀπὸ ἐνταλμάτων αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ παρέλθω,

ἐν δὲ κόλπῳ μου ἔκρυψα ῥήματα αὐτοῦ.

¹³ εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἔκρινεν οὕτως, τίς ἐστιν ὁ ἀντειπὼν αὐτῷ;

ὁ γὰρ αὐτὸς ἠθέλησεν, καὶ ἐποίησεν.

¹⁴ διὰ τοῦτο ἐπ' αὐτῷ ἐσπούδακα

νουθετούμενος δὲ ἐφρόντισα αὐτοῦ.

¹⁵ ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατασπουδασθῶ.

κατανόησω, καὶ πτοηθήσομαι ἐξ αὐτοῦ.

¹⁶ Κύριος δὲ ἐμαλάκυνεν τὴν καρδίαν μου,

2 om και 2° A | εμω στεναγμων Ν* (εμω στεναγμω Ν^{c.a}) εμοι| στεναζω δε ΝΑ
εμαντον Α 3 δ αρα] om δ Ν γαρ αν Α | γνοιη] γνωη Α | ελθοιμι] pr

Α 4 ειποιμι] ιδοιμι Ν* ιποιμι Ν^{c.a} (ειπ. Ν^{c.c}) | εμαντου ΒΝ^{*c.c}] επ αυτου

Α Α | εμπλησai] εμπλησω Ν^{c.a} εμπλησει με Α | ελεγχου Α 5 γνωην] γνοιην

Β Ν^{c.a} | ιαματα] ρηματα Ν^{c.a} Α | τινα] ατινα Ν* (τινα Ν^{c.a}) | απαγγελλει ΝΑ

ν 1°] ει Α | ειτα] και ει Α | ου χρησεται μοι Α 7 αληθια Ν | παρ αυτου]

ρ αυτω sup ras Α^{a?} 8 εις γαρ πρωτα παρευσομαι] εαν γαρ πορευθω εις

πρωτα Α | om και Α 10 μου]+αυτος Α | διεκρινεν (εδιεκρινεν Ν*

prob ε 1° Ν^{1.c.a}) δε] και διεκρινεν Α | το χρυσιον] om το Α 12 ενταλ-

των] εντολων Α | om και Α | παρελθω]+ινα μη αποθανω Α 13 αυτος

sup ras Β^a | αντειπων] αντειπιπτων Ν^{c.a} (restit αντειπων) αντερων Α

εσπουδακειν Α 15 κατασπουδασω Ν* (-δασθω Ν^{c.a} postea restit

ισω) 16 Κυριος]+μου Α | om δε 1° Α

B

ὁ δὲ παντοκράτωρ ἐσπούδασέν με.

¹⁷ οὐ γὰρ ᾔδειν ὅτι ἐπελεύσεται μοι σκότος,
πρὸ προσώπου δέ μου ἐκάλυψεν γνώφος.

¹⁸ διὰ τί δὲ Κύριον ἔλαθον ὥραι,

² ἀσεβεῖς δὲ ὄριον ὑπερέβησαν, ποιμνιον σὺν ποιμένι ἀρπά-
σαντες;

³ ὑποζύγιον ὀρφανῶν ἀπήγαγον,

καὶ βοὺν χήρας ἠνεχύρασαν.

⁴ ἐξέκλιναν ἀδυνάτους ἐξ ὁδοῦ δικαίας,
ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐκρύβησαν πραεῖς γῆς.

⁵ ἀπέβησαν δὲ ὥσπερ ὄνοι ἐν ἀγρῷ,
ὑπὲρ ἐμοῦ ἐξελθόντες τὴν ἐαυτῶν τάξιν·
ἡδύνθη αὐτῷ ἄρτος εἰς νεωτέρους.

⁶ ἀγρὸν πρὸ ὥρας οὐκ αὐτῶν ὄντα ἐθέρισαν·
ἀδύνατοι ἀμπελῶνας ἀσεβῶν ἀμισθὶ καὶ ἀσιτὶ ἠργάσαντο.

§ C

⁷ γυμνοὺς πολλοὺς ἐκοίμισαν ἄνευ ἱματίων,
ἀμφίαισιν δὲ ψυχῆς αὐτῶν ἀφείλαντο·

⁸ ἀπὸ ψεκᾶδων ὀρέων ὑγραίνονται,
παρὰ τὸ μὴ ἔχειν ἐαυτοὺς σκέπην πέτραν περιεβάλοντο.

⁹ ἥρπασαν ὀρφανὸν ἀπὸ μαστοῦ,
ἐκπεπτωκότα δὲ ἐταπείνωσαν.

¹⁰ γυμνοὺς δὲ ἐκοίμισαν ἀδίκως,
πεινῶντων δὲ τὸν ψωμὸν ἀφείλαντο.

¹¹ ἐν στενοῖς ἀδίκως ἐνῆδρευσαν,

§ AC

16 εσπουδασεν με B^{c.a}] εσπουδασεν σε B* εσπουδακεν επ εμε A
17 σκοτος] γνοφος A | προ προσωπου] προσωπον A | εκαλυψεν] καλυψει A |
γνοφος] σκοτος A XXIV 1 Κυριον] κ̄ A | ωραι] ωρας ασεβεις ανδρες A
2 om ασεβεις A | οριον δε A | ποιμνιον] ρι και A | αρπασαντες] ηρπασαν A
3 υποζυγιον]+ δε B^{c.a} A | ηνεχυρασαν] ενεχυρασον B (-σαν B¹) 4 εξεκλιναι:
εξεκλινον δε A | δικαιας] δικαιων B* (-as B^{c.a}) | om δε B 5 απεβησαν] ρι
5 B^{c.a} (mg) (postea ras) A | om δε BA | την εαυτων] τη εαυτω (sic) B^{c.a} τη
εαυτων A | ταξιν] πραξιν B πραξει A 5—6 ηδυνθη...εθερισαν] αγροι
προ ωρας ουκ αυτων οντα εθερισαν] ηδυνθη δε αυτω αρτος εις νεωτερους A
5 εις νεωτερους αρτος B 6 αδυνατοι]+ δε B^{c.a} A | αμπελωνας ασεβων] αμ
πελωνα B* (αμπελωνας ασ. B^{c.a}) ασεβων αμπελωνας A | αμισθι (-θει BabB) κα
ασιτι (-τει Bab)] ασιτι και αμισθι A | ηργασαντο] ειργασαντο BabA 7 γυμ
νους]+ δε A | αυτων] εαυτων A | αφιλαντο B* AC 8 παρα] ρι και A
εαυτους] αυτους BC | om πετραν B* (hab B^{c.a}) 9 ηρπασαν]+ δε A | ορ
φανους A | εκπεπτωκοτα δε] και εκπεπτ. A 10 om δε 1° A 10—12 πε
νωντων...εξεβαλλοντο] pauca supersunt in C 10 τον ψωμον] om τε
A | αφιλαντο BA (de C non liq) 11 στενοις] σκοτινοις B^{c.a} (mox rest
στεν.) A evan in C + δε C | ενηδρευσαν αδικως A

ὁδὸν δὲ δικαίων οὐκ ᾔδεισαν.

B

¹² οἱ ἐκ πόλεως καὶ οἰκῶν ἰδίων ἐξεβάλλοντο,
ψυχὴ δὲ νηπίων ἐστέναξεν μέγα.

¹³ αὐτὸς δὲ διὰ τί τούτων ἐπισκοπὴν οὐ πεποιήται;
⁽¹³⁾ ἐπὶ γῆς ὄντων αὐτῶν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν,

ὁδὸν δὲ δικαιοσύνης οὐκ ᾔδεισαν,
οὐδὲ ἀτραπούς αὐτῶν ἐπορεύθησαν.

¹⁴ γνοὺς δὲ αὐτῶν τὰ ἔργα παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς σκότος,
καὶ νυκτὸς ἔσται ὡς κλέπτῃς.

¹⁵ καὶ ὀφθαλμὸς μοιχοῦ ἐφύλαξεν σκότος,
λέγων Οὐ προσνοήσει με ὀφθαλμός,
καὶ ἀποκρυβὴν προσώπου ἔθετο.

¹⁶ διώρυξεν ἐν σκότει οἰκίας·
ἡμέρας ἐσφράγισαν ἑαυτούς,
οὐκ ἐπέγνωσαν φῶς.

¹⁷ ὅτι ὁμοθυμαδὸν αὐτοῖς τὸ πρῶν σκιά θανάτου,
ὅτι ἐπιγνώσεται τάραχος σκιᾶς θανάτου.

¹⁸ ἐλαφρὸς ἐστὶν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος·
καταραθεῖν ἢ μερὶς αὐτῶν ἐπὶ γῆς,
ἀναφανεῖν δὲ τὰ φυτὰ αὐτῶν ¹⁹ ἐπὶ γῆς ξηρά·
ἀγκαλίδα γὰρ ὀρφανῶν ἤρπασαν.

²⁰ εἴτ' ἀνεμνήσθη αὐτοῦ ἡ ἁμαρτία·
ὥσπερ δὲ ὁμίχλη δρόσου ἀφανὴς ἐγένετο·
ἀποδοθεῖν δὲ αὐτῷ ἃ ἔπραξεν,
συντριβεῖν δὲ πᾶς ἄδικος ἴσα ξύλῳ ἀνιάτῳ.

²¹ στεῖραν δὲ οὐκ εὖ ἐποίησεν, καὶ ἀγύναιον οὐκ ἠλέησεν,

11 om δε Ν* (hab Ν^{c.a}) | δικαιων] δικαίαν Β^a (α 2° sup ras) Ν^c evan in C Ν^{AC}
2 om οι Ν^{c.a} (postea restit) Α | πολων Ν* (πολεως Ν^{c.a}) | οικων] ἐξ οικίων Α |
ξεβαλλοντο] εξεβαλλον αυτους Ν^{c.a} (mox reuoc εξεβαλλοντο) εξεβαλον αυτους
1 εξ...C | μεγα] μεγαλως Α 13 επι γης οντων αυτων] επι οντ. αυτ. επι
ης Α | γης] γη sup ras Β^{ab} | επεγνωσαν] επεγνωσομαι (sic) Α | ουκ 2° ου C |
τραπους αυτων επορ.] επορ. ατραπους αυτης Α ατρ. αυτης επορ. Ν^{c.a} C
5 προσνοησει] προσθησει Ν* (προσν. Ν^{c.a}) προνοησει C | οφθαλμος 2°] pr ο Α |
ροσωπου] προς με που Α 16 διωρυξαν Ν* (-ξεν Ν¹ (vid) c.a) | ημερας] + δε
1 | εαυτοις C 17 το πρwi αυτοις C | σκια θανατου] διεσκεδασεν Α |
αραχας Ν^{c.a} Α | σκias] σκία Ν* (-ας Ν^{c.a}) Α 18 προσωπου Α 19 αγκαλιδα]
dnot δραγμα Β^{amg} αγκ. γαρ evan in C | ορφανου Α 20 ειτ ανεμνησθη]
τα εμνησθη Α | αυτου] αυτων Α | η αμαρτια] ημαρτια C | ωσπερ δε] και
σπερ Α | om δε 2° ΝΑ | α] pr καθ Ν^{c.a} (mox del) Α | inter pas et adikos
is 1 lit (o ut vid) C: item inter ξυλω et ανιατω (v ut vid) 21 δε 1°
αρ Ν^{AC} | ευ εποιησεν] εποικτειραν Α | και] ουδε Α | αγυναιον] γυναιον Ν^{c.a} C |
λησεν] ηλεασαν Α

- Β 22 θυμῷ δὲ κατέστρεψεν ἀδυνάτους. 22
 ἀναστὰς τοιγαροῦν οὐ μὴ πιστεύσῃ κατὰ τῆς ἐαυτοῦ ζωῆς.
 23 μαλακισθεὶς μὴ ἐλπίζετω ὑγιασθῆναι, ἀλλὰ πεσεῖται νόσφ. 23
 24 πολλοὺς γὰρ ἐκάκωσεν τὸ ὕψωμα αὐτοῦ. 24
 ἐμαράνθη δὲ ὥσπερ μολόχη ἐν καύματι,
 ἢ ὥσπερ στάχυς ἀπὸ καλάμης αὐτόματος ἀποπεσών.
 25 εἰ δὲ μή, τίς ἐστὶν ὁ φάμενος ψευδῇ με λέγειν, καὶ θῆσει εἰς 25
 οὐδὲν τὰ ῥήματά μου;

- 1' Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης λέγει 1
 2' Τί γὰρ προοίμιον ἢ φόβος ὁ παρ' αὐτοῦ, 2
 ὁ ποιῶν τὴν σύμπασαν ἐν ὑψίστῳ;
 3' μὴ γάρ τις ὑπολάβοι ὅτι ἐστὶν παρέλκυσις πειραταῖς; 3
 ἐπὶ τίνας δὲ οὐκ ἐπελεύσεται ἔνεδρα παρ' αὐτοῦ;
 4' πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βροτὸς ἔναντι Κυρίου; 4
 ἢ τίς ἂν ἀποκαθαρίσαι αὐτὸν γεννητὸς γυναικός;
 5' ἢ σελήνῃ συντάσσει, καὶ οὐκ ἐπιφαύσκει 5
 ἄστρα δὲ οὐ καθαρὰ ἐναντίον αὐτοῦ.
 6' εἰ δέ, ἄνθρωπος σαπρία καὶ νιὸς ἀνθρώπου σκώληξ. 6

- 1' Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει 1
 2' Τίني πρόσκεισαι ἢ τίني μέλλεις βοηθεῖν; 2
 πότερον οὐχ ᾧ πολλὴ ἰσχὺς καὶ ᾧ βραχίων κραταῖός ἐστιν;
 3' τίني συμβεβούλευσαι; οὐχ ᾧ πᾶσα σοφία; 3
 τίني ἐπακολουθήσεις; οὐχ ᾧ μεγίστη δύναμις;
 4' τίني ἀνήγγειλας ῥήματα; 4
 πνοὴ δὲ τίνος ἐστὶν ἢ ἐξελθοῦσα ἐκ σοῦ;

- ΝΑC 22 κατεστρεψαν Α | αδυνατους] δυνατους sup ras A^a | πιστευσης C | κατα] υπερ Α | εαυτου] αυτου Α σεαυτου C 23 μαλακισθεis] + δε AC | om μη C | υγιασθηναι] υγιαναι Α 24 om δε N* (hab N^{c.a}) C | μολοχη] χλοη Α | om η N* (hab N^{1(mg)}) | αυτοματος αποπεσων απο καλαμης Α 25 φαμενος] λεγων B^{amg} | με ψευδη Α | θησει] θησιs N* (θησι N^{c.a}) | ουδεν] ουθεν AC XXV 1 evan in C 2 γαρ] + εστιν Α | η φοβος ο παρ αυτου] η φ. παρ αυτου B^{ab} N^c ο φοβος παρ αυτω Α | συνπασαν Α | υψιστω] + εστιν Α 3 δε] + αυτων Α 4 βροτος δικαιος Α | βροτος] adnot ανος B^{amg} | om αν C | αυτου] εαυτον N^{c.a} AC | γεννητης Α* (-τος Α^a) | γυναικος] + ουδ ανος ου καθαρος] ο λεγων τω ηλιω μη ανατελλει και ουκ ανατελλει Α 5 η σεληνη] σεληνην δε Α ει σεληνη N^c | επιφαισει Α | ου καθαρα] ουκ αμεμπτα Α 6 ανθρωπος] ανων N* (ανος N^{c.a}) pr πας Α XXVI 1 evan in C 2 ισχυς] pr η Α | ω 2°] ο Α 3 συμβεβουλευσαι] βεβουλευσαι N* συνβεβ. N^{c.a} nisi fort iam antea Α | πασα] pr η Α | τινι 2°] pr η N^{c.c} AC | επακολουθειs Α | μεγιστη] pr η Α

- 5 ⁵ μὴ γίγαντες μαιωθήσονται ὑποκάτωθεν ὕδατος καὶ τῶν γειτό- B
νων αὐτοῦ;
- 6 ⁶ γυμνὸς ὁ ᾄδης ἐνώπιον αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἔστιν περιβόλαιον τῇ ἀπωλείᾳ.
- 7 ⁷ ἐκτείνων βορέαν ἐπ' οὐδέν,
κρεμάζων γῆν ἐπὶ οὐδενός.
- 8 ⁸ δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἐρράγη νέφος ὑποκάτω αὐτοῦ.
- 9 ⁹ ὁ κρατῶν πρόσωπον θρόνου,
ἐκπετάζων ἐπ' αὐτὸν νέφος αὐτοῦ.
- 10 ¹⁰ πρόσταγμα ἐγύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος
μέχρι συντελείας φωτὸς μετὰ σκότους.
- 11 ¹¹ στῦλοι οὐρανοῦ ἐπετάσθησαν, καὶ ἐξέστησαν ἀπὸ τῆς ἐπιτιμῆ-
σεως αὐτοῦ.
- 12 ¹² ἰσχύι κατέπαυσεν τὴν θάλασσαν,
ἐπιστήμη δὲ ἔστρωται τὸ κῆτος.
- 13 ¹³ κλεῖθρα δὲ οὐρανοῦ δεδοίκασιν αὐτόν·
προστάγματι δὲ ἐθανάτωσεν δράκοντα ἀποστάτην.
- 14 ¹⁴ ἰδοὺ ταῦτα μέρη ὁδοῦ αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ ἱκμάδα λόγου ἀκουσόμεθα ἐν αὐτῷ·
σθένος δὲ βροντῆς αὐτοῦ, τίς οἶδεν ὁπότε ποιήσει;
- 1 ¹ Ἐτι δὲ προσθεὶς Ἰωβ εἶπεν τῷ προοιμίῳ
- 2 ² Ζῇ ὁ θεὸς ὃς οὕτω με κέκρικεν,
καὶ ὁ παντοκράτωρ ὁ πικράνας μου τὴν ψυχήν,
- 3 ³ εἰ μὴν ἔτι τῆς πνοῆς μου ἐνούσης,
πνεῦμα δὲ θείον τὸ περιὸν μοι ἐν ῥίνι,

5 γίγαντες] γειτονες N* (γγ. N^{c.c}) | μαιωθήσονται (μεωθ. N^{c.c}AC) | μαται- NAC
οθησονται N* | των γειτονων] om των A τ. γ. evan in C 6 τη απωλεια
-λια N^{c.a} A απολ... C) | της πτωχιας N* τη πτωχια N¹ 7 βορεα BA |
ρεμαζων] κρεμνων A | ουδενος] μηδενος C 8 υποκατωθεν A 9 om
κρατων προσ. θρονου N* (hab N^{c.c} nisi iam antea) | εκπεταζων] σκεπων A
0 συντελειας NC 11 επετασθησαν] επεσταθησαν A 12 ισχυι]+μεν
1] εστρωται] εστρωσαι N^{c.a} (postea restit -ται) εστρωσεν AC (-σε) 13 δε
ο] τε A | εθανατωσε N 14 οδου] λογου N* (οδ. N^{c.a}) | σθενος] adnot
υναμις] ισχυς B^{mg} | οποτε] ποτε N* (οπ. N^{c.c}) XXVII 1 τω προοιμιω
ιπεν A 2 ο θς] ο κς N* κς N^{c.c}AC | ουτως A | κερκινεν C | πικρα-
ας] πικρωσας A 3 ει] η NC | επι] ειτι C* | ενουσης]+εν εμοι A | το
γειριον μοι] ειτι περιον A | εν ρινι] εν ρισιν N^{c.a} C εν ρημασιν μου (sup ras et
n mg) A^a

- 4 μὴ λαλήσειν τὰ χεῖλη μου ἄνομα,
οὐδὲ ἡ ψυχὴ μου μελετήσῃ ἄδικα.
- 5 μὴ μοι εἴῃ δίκαιους ὑμᾶς ἀποφῆναι ἕως ἂν ἀποθάνω,
οὐ γὰρ ἀπαλλάξω μου τὴν ἀκακίαν.
- 6 δικαιοσύνη δὲ προσέχων οὐ μὴ προῶμαι,
οὐ γὰρ σύννοϊδα ἐμαντῶ ἄτοπα πράξας.
- 7 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ εἶσαν οἱ ἐχθροί μου ὥσπερ ἡ καταστροφή
τῶν ἀσεβῶν,
καὶ οἱ ἐπ' ἐμὲ ἐπανιστανόμενοι ὥσπερ ἡ ἀπώλεια τῶν
παρανόμων.
- 8 καὶ τίς γάρ ἐστιν ἐλπίς ἀσεβεῖ ὅτι ἐπέχει;
πεποιθὼς ἐπὶ κύριον ἄρα σωθήσεται;
- 9 ἢ τὴν δέησιν αὐτοῦ εἰσακούσεται ὁ θεός;
ἢ ἐπελθούσης αὐτῷ ἀνάγκης
- 10 μὴ ἔχει τινὰ παρρησίαν ἔναντι αὐτοῦ;
ἢ ὥς ἐπικαλεσαμένου αὐτοῦ εἰσακούσεται αὐτοῦ;
- 11 ἀλλὰ δὴ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ἐστιν ἐν χειρὶ Κυρίου,
ἃ ἐστιν παρὰ Παντοκράτορι οὐ ψεύσομαι.
- 12 ἰδοὺ πάντες οἴδατε ὅτι κενὰ κενοῖς ἐπιβάλλετε.
- 13 αὕτη ἡ μερίς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ Κυρίου,
κτῆμα δὲ δυναστῶν ἐλεύσεται παρὰ Παντοκράτορος ἐπ' αὐ-
τούς.
- 14 ἐὰν δὲ πολλοὶ γένωνται οἱ υἱοὶ αὐτῶν, εἰς σφαγὴν ἔσονται.
ἐὰν δὲ καὶ ἀνδρωθῶσιν, προσαιτήσουσιν.

ΝΑC 4 μὴ λαλήσειν] ου μὴ ληλήσει A | τα χεῖλη μου] το στομα μου A | μου τα
χεῖλη C | ἀνομα] ἀδικα A | ἀδικα] ἀνομα A 5 μου τὴν κακίαν N | τὴν ἀκα-
κίαν μου AC (ακικ. C* ακακ. C¹[vid]) 6 προεχων A | μὴ] μὴν C | ἀτοπον A
7 ἀλλα] ἀλλ N A | ἐπ ἐμε ἐπανιστανομενοι (ἐπανισταμενοι B^b)] ἐπανισταν.
μοι A | ἀπωλία A | παρανομων] ανομων N 8 καὶ] ναι μὴν A | ἐστιν]
+ ἐτι A | ἀσεβει ἐλπις N | πεποιθως] + δε N^{c.a} pr μὴ A | ἀρα] pr εἰ A
9 εἰσακουσεται] ἀκουση A | ο θεος] ο κς A κς C | ἡ ἐπελθουσης] ἐπελθ. δε A
10 ἔχειν N (εχῖ) C | τινὰ] τι N* (τινα N^{c.a}) om A | ἐναντι] ἐναντιον AC |
ως] πως N^{c.a} (mox restit. ως) A | αὐτον 2^ο] αὐτον N^{c.a} 11 ἀλλα] α N*
(ἀλλα N^{c.c}) | ἀναγγελλω N | Παντοκρατορι] pr τω A | ψευδομαι C 12 ἰδου]
+ δη N AC | παντες (παν C)] + υμεις A | οἰδατε] εορακατε A | οτι] δια τι δε
A | ἐπιβαλλετε] ἐπιβαλλεται N C ἐπιβαλλεσθε A 13 κτῆμα] ὀργη N^{c.a}
(mox restit. κτ.) A | ἐλευσεται] ἐξελευσετε A ἐπελευσεται C | αὐτους] αὐτου
C^{vid} 14 om δε 1^ο A | αὐτων] αὐτου N AC | εἰσφαγην C | om και C |
ἀνδρωθωσιν C | προσαιτησοσιν (-τησωσιν A -τουσιν C)] + οι δε περιοντες
αὐτου εν θανατω τελευτησουσιν B^{ab} mg N + οι δε π. αυτων κακω θανατω τελευ-
τησωσιν A + οι δε π. αὐτου θανατω τελευτησουσιν C

- 15 ¹⁵χήρας δὲ αὐτῶν οὐθεὶς ἐλεήσει.
 16 ¹⁶εἰάν συναγάγῃ ὥσπερ γῆν ἀργύριον,
 17 ἴσα δὲ πηλῷ ἐτοιμάσῃ χρυσίον,
 18 ¹⁷ταῦτα πάντα δίκαιοι περιποιήσονται,
 19 ¹⁸τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ ἀληθινοὶ καθέξουσιν.
 20 ¹⁹ἀπέβη δὲ ὁ οἶκος αὐτοῦ ὥσπερ σῆτες καὶ ὥσπερ ἀράχνη.
 21 ²⁰πλούσιος κοιμηθεὶς καὶ οὐ προσθήσει,
 22 ²¹ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ διήνοιξεν καὶ οὐκ ἔστιν.
 23 ²²συνήντησαν αὐτῷ ὥσπερ ὕδωρ αἱ δδύναι,
 24 ²³νυκτὶ δὲ ὑφέλατο αὐτὸν γνόφος·
 25 ²⁴ἀναλήμψεται δὲ αὐτὸν καύσων καὶ ἀπελεύσεται,
 26 ²⁵καὶ λικμήσει αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.
 27 ²⁶καὶ ἐπιρίψει αὐτὸν καὶ οὐ φείσεται·
 28 ²⁷ἐκ χειρὸς αὐτοῦ φυγὴ φεύζεται.
 29 ²⁸κροτήσῃ ἐπ' αὐτοῦ χεῖρας αὐτῶν,
 30 ²⁹καὶ συριεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.

- 1 ¹Ἔστιν γὰρ ἀργυρίῳ τόπος ὅθεν γίνεται,
 2 τόπος δὲ χρυσοῦ ὅθεν διηθείται·
 3 ²σίδηρος μὲν γὰρ ἐκ γῆς γίνεται,
 4 χαλκὸς δὲ ἴσα λίθῳ λατομεῖται.
 5 ³τάξιν ἔθετο σκότει,
 6 καὶ πᾶν πέρας αὐτὸς ἐξακριβάζεται·
 7 λίθος σκοτίας καὶ σκιὰ θανάτου,
 8 ⁴διακοπὴν χειμάρρου ἀπὸ κονίας·
 9 οἱ δὲ ἐπιλανθανόμενοι ὁδὸν δικαίαν ἡσθένησαν ἐκ βροτῶν.
 10 ⁵γῆ, ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄρτος,
 11 ὑποκάτω αὐτῆς ἐστράφη ὥσεί πῦρ.
 12 ⁶τόπος σαπφείρου· οἱ λίθοι αὐτῆς,

15 χηρας δε] και χ. Α χ. τε C | ουθεις] ουδεις Α ου... C 16 χρυσιον BAC
 τοιμαση Α 17 ταυτα] + δε B 18 σητος Α | αραχνη (-ναι B)] + ο πλου-
 ος αυτου Α 19 κοιμηθεις] κοιμηθησεται B^{c.a}C | om και 1^ο Α | ου] + μη B |
 φθαλμους (-μος. Α)] + δε B 20 συννητησαν] κοιμηθεντι συναντησονται
 1 | υδωρ] σητες B* (υδ. B^{c.c}) | αι οδυναι] om αι Α | υφιλατο BΑ | γνοφος]
 αιλαψ B 21 αναλημψεται (αναλαμψ. C) δε] και αναλημψ. B om δε AC
 2 επιριψει] απορειψει Α | αυτον] pr επ B^{c.a}C | φεισεται] γνωσεται C
 3 αυτον 1^ο] αυτους B* αυτον B^{c.a} (mox revoc -τους) Α | αυτων] αυτου AC
 [XVIII 1 αργυριου B* (-ριω B^{c.c}) | χρυσιω B^{c.c}AC 3 παν] καιρων Α |
 υτος] αυτους Α | σκοτίας] σκοτια BAC 4 επιλανθανομενοι C | οδον
 [καιαν] οδους δικαιοσυνης Α 5 ωσει] ως Α 6 οι λιθοι] pr και Α

- καὶ χῶμα χρυσίον αὐτῷ.
 7 τρίς, οὐκ ἔγνω αὐτὴν πετεινόν,
 καὶ οὐ παρέβλεψεν αὐτὴν ὀφθαλμὸς γυπός.
 8 καὶ οὐκ ἐπάτησαν αὐτὸν υἱοὶ ἀλαζόνων,
 οὐ παρήλθεν ἐπ' αὐτῆς λέων.
 9 ἐν ἀκροτόμῳ ἐξέτεινεν χεῖρα αὐτοῦ,
 κατέστρεψεν δὲ ἐκ ῥιζῶν ὄρη.
 10 δίνας δὲ ποταμῶν ἔρρηξεν,
 πᾶν δὲ ἔντιμον ἶδεν μου ὁ ὀφθαλμός.
 11 βάθη δὲ ποταμῶν ἀνεκάλυψεν,
 ἔδειξεν δὲ ἑαυτοῦ δύναμιν εἰς φῶς.
 12 ἡ δὲ σοφία πόθεν εὐρέθη;
 ποῖος δὲ τόπος ἐστὶν τῆς ἐπιστήμης;
 13 οὐκ οἶδεν βροτὸς ὁδὸν αὐτῆς,
 οὐδὲ μὴν εὐρέθη ἐν ἀνθρώποις.
 14 ἄβυσσος εἶπεν Οὐκ ἔνεστιν ἐν ἐμοί.
 καὶ ἡ θάλασσα εἶπεν Οὐκ ἔνεστιν μετ' ἐμοῦ.
 15 οὐ δώσει συνκλεισμόν αὐτ' αὐτῆς,
 καὶ οὐ σταθίσεται αὐτῇ ἀργύριον ἀντάλλαγμα αὐτῆς.
 16 καὶ οὐ συνβασταχθήσεται χρυσίῳ Σωφεῖρ,
 ἐν ὄνυχι τιμίῳ καὶ σαπφεῖρῳ.
 17 οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ χρυσίον καὶ ὕαλος,
 καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτῆς σκεύη χρυσᾶ.
 18 μετέωρα καὶ γαβεῖς οὐ μνησθήσεται,
 καὶ ἔλκυσον σοφίαν ὑπὲρ τὰ ἐσώτατα.
 19 οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ τοπάξιον Αἰθιοπίας,
 χρυσίῳ καθαρῷ οὐ συνβασταχθήσεται.

NA^C 6 χρυσιον] χρυσιον N* (-σιον N¹) χρυσαιον N^{c.a} (mox revoc -σιον) | αυτω] αυτη N^{c.a} (restit αυτω) 7 τρις c praec coniung vid N | πετεινω A 8 om και N^{c.a} AC | ουκ επατησαν] ου κατεπατησαν N | αυτον] αυτην NAC | παρηλθεν] γαρ ηλθεν A 10 δινας (δεινας NA θινας C)] adnot τα κοιλωματα των υδατων· τας ιλιγγας B^a mg inf | εντιμον] τιμον AC | ιδεν (ειδ. Bab N)] ιδειν C | μου] αυτου N^{c.a} A 11 βαθη δε] και βαθη A | εαυτου] αυτου A αυτων C 12 της επιστημης] om της A 13 οδον] pr την C | μην] μη N^{c.a} AC 14 ενεστιν bis] εστιν NAC | η θαλασσα] om η NAC 15 συγκλεισμον B^b C | om αυτη B^{ab} NAC | αυτης 2°] pr αυτ N* (improb N^{c.a}) 16 συμβασταχθ. B² | Σωφειρ (-φειρ N)] Ωφειρ AC 17 ουκ] pr και A | ισωθησεται B | αλλαγμα] ανταλλαγμα C | χρυσα] ρ sup ras A^a 18 γαβεις ου] γαβεις sup ras A^a eis ου sup ras C^a | ου] +μη N* (improb N^{c.a}) | om και 2° N* (hab γ N^{c.a}) | εσωτατα] εσωτα A 19 συμβασταχθ. B¹ A

- 20 ²⁰ἡ δὲ σοφία πόθεν εὑρέθη;
ποῖος δὲ τόπος ἐστὶν τῆς συνέσεως;
21 ²¹λέληθεν πάντα ἄνθρωπον,
καὶ ἀπὸ πτευνῶν τοῦ οὐρανοῦ ἐκρύβη.
22 ²²ἡ ἀπώλεια καὶ ὁ θάνατος εἶπαν
Ἀκηκόαμεν δὲ αὐτῆς τὸ κλέος.
23 ²³ὁ θεὸς εὖ συνέστησεν αὐτῆς τὴν ὁδόν,
αὐτὸς δὲ οἶδεν τὸν τόπον αὐτῆς.
24 ²⁴αὐτὸς γὰρ τὴν ὑπ' οὐρανὸν πᾶσαν ἐφορᾷ,
25 εἰδὼς τὰ ἐν τῇ γῇ πάντα ²⁵ἐποίησεν,
26 ἀνέμων σταθμόν, ὕδατος μέτρα, ²⁶ὅτε ἐποίησεν·
οὕτως ἰδὼν ἡρίθμησεν,
καὶ ὁδὸν ἐν τινάγματι φωνάς.
27 ²⁷τότε εἶδεν αὐτὴν καὶ ἐξηγήσατο αὐτῇ,
ἐτοιμάσας ἐξιχνίασεν.
28 ²⁸εἶπεν δὲ ἀνθρώπῳ Ἰδοὺ ἡ θεοσέβειά ἐστιν σοφία,
τὸ δὲ ἀπέχεσθαι ἀπὸ κακῶν ἐστὶν ἐπιστήμη.

- 1 ¹Ἐτι δὲ προσθεὶς Ἰὼβ εἶπεν τῷ προοιμίῳ
2 ²Τίς ἂν με θείῃ κατὰ μῆνα ἔμπροσθεν ἡμερῶν ὧν με ὁ θεὸς
ἐφύλαξεν;
3 ³ὥς ὅτε ἡγῇ ὁ λύχνος αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς μου,
ὅτε τῷ φωτὶ αὐτοῦ ἐπορευόμην ἐν σκότει·
4 ⁴ὅτε ἡμην ἐπιβρίθων ὁδοῦς,
ὅτε ὁ θεὸς ἐπισκοπῇ ἐποιεῖτο τοῦ οἴκου μου·
5 ⁵ὅτε ἡμην ὑλώδης λίαν, κύκλῳ δέ μου οἱ παῖδες·
6 ⁶ὅτε ἐχέοντο αἱ ὁδοί μου βουτύρῳ,

20 δε 1°] δη Α | εστιν τοπος Α | της συν.] om της Α 21 λεληθε C | NAC
εκριβη] pr ουκ Α 22 απωλια NΑ | ειπαν] ειπεν AC | om δε N^{c.a} (postea
'estit) Α 23 θεος] κς N^{c.a}, c.c AC | δε] γαρ Α 24 υπ] επ C | ιδως
Α | παντα]+α NΑ 25 εποιησεν]+εποιησεν δε| C* (ras επ. δε, C^a vid) | ανε-
μων] pr [εποιησεν δε AC | υδατος]+τε N^{c.a}C και υδατων Α 26 οτε
εποιησεν c seqq coniung Α | οτε] α C* om C^a | φωνας] φωνης C^a vid
17 ειδεν] ιδων AC^a (ιδεν C* fort) | om και C | αυτη] αυτην NAC 28 θεο-
σεβια NAC | επεχεσθαι C XXIX 1 ετι δε...προοιμιω] προσθεις δε ετι τω
τροοιμ. I. λεγει Α evan in C 2 κατα μηνα] pr μηνα Α | εμπροσθεν]
ιγ ημερων των Α | με ο θεος εφυλαξεν] ο θς εφυλαττεν με Α 3 ο λυχνος]
om ο Α | τω φωτι] pr εν Α 4 επιβριθων] επιτριβων N* (επιβριθ. N^{c.a}) |
ιδους] οδοις N^{c.a}AC | θεος] κς N^{c.a}AC 6 μου αι οδοι NAC | βου-
τυρων C

- Β τὰ δὲ ὄρη μου ἐχέοντο γάλακτι·
 7 ὅτε ἐξεπορευόμεν ὄρθριος ἐν πόλει,
 ἐν δὲ πλατείαις ἐτίθετό μου ὁ δίφρος.
 8 ἰδόντες με νεανίσκοι ἐκρύβησαν,
 πρεσβῦται δὲ πάντες ἔστησαν·
 9 ἄδριοι δὲ ἐπαύσαντο λαλοῦντες, δάκτυλον ἐπιθέντες ἐπὶ στό-
 ματι.
 10 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐμακάρισάν με,
 καὶ γλῶσσα αὐτῶν τῷ λάρυγγι αὐτῶν ἐκολλήθη·
 11 ὅτι οὐς ἤκουσεν καὶ ἐμακάρισέν με,
 ὀφθαλμὸς δὲ ἰδὼν με ἐξέκλινεν.
 12 διέσωσα γὰρ πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου,
 καὶ ὄρφανῷ ᾧ οὐκ ἦν βοηθὸς ἐβοήθησα·
 13 εὐλογία ἀπολλυμένου ἐπ' ἐμέ ἔλθοι,
 στόμα δὲ χήρας με εὐλόγησεν.
 14 δικαιοσύνην δὲ ἐνδεδύκειν,
 ἡμφιασάμην δὲ κρίμα ἴσα διπλοῖδι.
 15 ὀφθαλμὸς ἤμην τυφλῶν,
 ποὺς δὲ χωλῶν.
 16 ἐγὼ ἤμην πατὴρ ἀδυνάτων,
 δίκην δὲ ἦν οὐκ ᾔδειν ἐξιχνίασα·
 17 συνέτριψα δὲ μύλας ἀδίκων·
 ἐκ μέσου τῶν ὀδόντων αὐτῶν ἄρπαγμα ἐξήρπασα.
 18 εἶπα δὲ Ἡ ἡλικία μου γηράσει·
 ὥσπερ στέλεχος φοίνικος, πολὺν χρόνον βιώσω·
 19 ἡ ρίζα διήνοικται ἐπὶ ὕδατος,
 καὶ δρόσος αὐλισθήσεται ἐν τῷ θερισμῷ μου·
 20 ἡ δόξα μου καινὴ μετ' ἐμοῦ,
 καὶ τὸ τάξον μου ἐν χειρὶ αὐτοῦ πορεύεται.

ΝΑC 6 εχεοντο 2^ο] εχειτο A 8 εκρυβησαν] + εαντοis A | εστησαν] επανε-
 στησαν A 9 αδοι A* (αδρ. A¹) | επιθεντες] επιτιθεντες A | στοματι]
 + αυτων A 10 ακουσαντες] + περι εμου A 11 ους] ωτιον C | με
 ιδων A 12 διεσωσας N* (-σα N^{1.c.a}) | πτωχων] ο sup ras A^{a?} | ουκ ην]
 ουχ υπηρχεν A 13 με ευλογησεν] με ευλογησαι N* txt [-σαν N* comm] (-σεν
 N^{c.a}) ηυλογησεν με A με ηυλ. C 14 δικαιοσυνη C | δε 1^ο] γαρ C | ενδεδυ-
 κειν] εδεδοικιν N* A (-κειν) ενδεδοικιν N^{c.a} 16 αδυνατω Ba vid 17 εκ]
 + δε NAC | μεσων NC | των οδοντων] om των A | εξηρπασα] εξεσπασα N^{c.c} AC
 18 ειπα] ειπον A | δε] om A evan in C | η ηλικια] om η NAC^{vid} | ωσπερ
 στελ. φων. c praec coniung A | πολλυν] πολλυν δε A 19 ριζα] + μου A | εν]
 επι A 20 καινη] κενη BNA | μου 2^ο] αυτου A | πορευεται AC

- 21 ²¹ ἐμοῦ ἀκούσαντες προσέσχον, B
 ἐσιώπησαν δὲ ἐπὶ τῇ ἐμῇ βουλῇ.
 22 ²² ἐπὶ τῷ ἐμῷ ῥήματι οὐ προσέθεντο,
 περιχαρεῖς δὲ ἐγίνοντο ὅποταν αὐτοῖς ἐλάλουν.
 23 ²³ ὥσπερ γῇ διψῶσα προσδεχομένη τὸν ὑετόν, οὕτως οὗτοι τὴν
 ἐμὴν λαλίαν.
 24 ²⁴ ἐὰν γελάσω πρὸς αὐτούς, οὐ μὴ πιστεύσωσιν.
 καὶ φῶς τοῦ προσώπου μου οὐκ ἀπέπιπτεν.
 25 ²⁵ ἐξελεξάμην ὁδὸν αὐτῶν καὶ ἐκάθισα ἄρχων,
 καὶ κατεσκηνουν ὥσπερ βασιλεὺς ἐν μονοξώνοισι, ὃν τρόπον
 παθεινοὺς παρακαλῶν.
 1 ¹ νυνὶ δὲ κατεγέλασάν μου.
 ἐλάχιστοι νῦν νουθετοῦσίν με ἐν μέρει,[†] † C
 ὧν ἐξουδένουν τοὺς πατέρας αὐτῶν,
 οὓς οὐχ ἡγησάμην ἀξίους κυνῶν τῶν ἐμῶν νομάδων.
 2 ² καὶ γε ἰσχύς χειρῶν αὐτῶν ἵνα τί μοι;
 ἐπ' αὐτοὺς ἀπώλετο συντέλεια.
 3 ³ ἐν ἐνδείᾳ καὶ λιμῷ ἄγονος,
 οἱ φεύγοντες ἀνυδρον ἐχθὲς συνοχὴν καὶ ταλαιπωρίαν.
 4 ⁴ οἱ περικυκλοῦντες ἄλιμα ἐπὶ ἡχοῦντι,
 οἵτινες ἄλιμα ἦν αὐτῶν τὰ σίτα.
 ἄτιμοι δὲ καὶ πεφαναλισμένοι, ἐνδεεῖς παντὸς ἀγαθοῦ.
 5 ⁵ ἐπανεστῆσάν μοι κλέπτει, ⁶ ὧν οἱ οἴκοι αὐτῶν ἦσαν τρώγλαι
 πετρῶν.
 7 ⁷ ἀνὰ μέσον εὐήχων βοήσονται
 οἱ ὑπὸ φρύγανα ἄγρια διητῶντο.
 8 ⁸ ἀφρόνων υἱοὶ καὶ ἀτίμων ὄνομα,

21 ἐμου ακουσαντες] πρεσβυτεροι ακ. μου A ἐμου ακ. πρ.σ..τ.... C (πρεσβ. NAC
 up ras Ca) | ἐμῇ] ἐμου C ²² ἐπι] + δε AC | περιχαρεῖς δε] και περιχ.
 A | ὅποταν] ὅποτε A ²³ τον νετον] om τον A | ουτοι ουτως C | λαλιαν]
 + προσεδεχοντο A ²⁴ εαν γελασω] ει εγελων A | ου μη πιστευσωσιν] ουκ
 πιστευει A^{vid} ²⁵ βαλευς N* (βασιλευς N^{c.c}) | παθεινους (παθιν. N* ποθιν.
 N^{c.a} παθην. C)] συνπαθεις A | παρακαλων B*b N* (pr κ N* improb N¹) A]
 παρεκαλων B^{ab} N^{c.a} επαρακαλων C XXX 1 νυνι δε] νυν ιδε N^{vid} (item 9)
 νυν δε C^{vid} | ελαχιστοι c praec coniung AC | νυν νουθετους resc^r A¹ | εξου-
 δεινων N^A | αξιους] + ειναι A | κυνων] κοινων A ² συντελεια N ³ λιμων
 A | χθες B^b ⁴ αλιμα 1°] αλιμμα N^A | οιτινες] ων A | αλιμα 2°] αλειμα
 N* αλειμμα N^{c.a} αλιμμα A | δε] τε A | om παντος A | αγαθου] + οι και ριζας
 υλων εμασωντο υπο λιμου (λειμ. N) μεγαλου B^{ab} mg inf N^A ⁶ ησαν
 τρωγλαι] om ησαν N* (hab N^{c.c}) ως τρ. N^{c.a} | πετρων] pr των A

- B καὶ κλέος ἐσβεσμένον ἀπὸ γῆς.
 9 νυνὶ δὲ κιθάρα ἐγὼ εἰμι αὐτῶν, καὶ ἐμὲ θρύλλημα ἔχουσιν.
 10 ἐβδελύξαντο δέ με ἀποστάντες μακράν,
 11 ἀπὸ δὲ προσώπου μου οὐκ ἐφείσαντο πτύελον.
 12 ἀνοίξας γὰρ φαρέτραν αὐτοῦ ἐκάκωσέν με,
 13 καὶ χαλινὸν τοῦ προσώπου μου ἐξαπέστειλεν.
 14 ἐπὶ δεξιῶν βλαστοῦ ἐπανεστήσαν,
 15 πόδα αὐτῶν ἐξέτειναν καὶ ὠδοποίησαν ἐπ' ἐμὲ τρίβους ἀπω-
 16 λείας αὐτῶν.
 17 ἐξετρίβησαν τρίβοι μου,
 18 ἐξέδυσαν γάρ μου τὴν στολὴν.
 19 βέλεσιν αὐτοῦ κατηκόντισέν με,
 20 κέκληται μοι ὡς βούλεται· ἐν ὀδύναϊς πέφυρμαι.
 21 ἐπιστρέφονται μοι αἱ ὀδύναι,
 22 ὧχετό μου ἡ ἐλπίς ὥσπερ πνεῦμα,
 23 καὶ ὥσπερ νέφος ἡ σωτηρία μου.
 24 καὶ νῦν ἐπ' ἐμὲ ἐκχυθήσεται ἡ ψυχὴ μου,
 25 ἔχουσιν δέ με ἡμέραι ὀδυνῶν.
 26 νυκτὶ δέ μου τὰ ὀστᾶ συγκέχυται,
 27 τὰ δὲ νεῦρά μου διαλέλνται.
 28 ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελάβετό μου τῆς στολῆς,
 29 ὥσπερ τὸ περιστόμιον τοῦ χιτῶνός μου περιέσχεν με.
 30 ἤγησαι δέ με ἴσα πηλῶ,
 31 ἐν γῇ καὶ σποδῶ μου ἡ μερίς.
 32 κέκραγα δὲ πρὸς σέ καὶ οὐκ ἀκούεις μου,
 33 ἔστησαν δὲ καὶ κατενόησάν με·
 34 ἐπέβησαν δέ μοι ἀνελεημόνως,
 35 χειρὶ κραταιᾷ με ἐμαστίγωσας·

NA 8 εσβεσμενων N* (-νον N^{c,a}) | απο] επι A 9 αυτων εγω ειμι A
 10 om δε 1° A | om απο δε προσωπου...πτυνελον N* (hab απο δε προσ. μου
 ουκ εφισαντο πτυελο N^{c,a} [sic: πτυελον N^{c,c}]) | πτυελου A 11 γαρ] + οδε
 A | τω προσωπω N | εξαπεστειλαν Bab N* (-λεν N^{c,a}) 12 βλαστου] pr
 του A | αυτων 1° αυτου N | ωδοποιησεν N¹ | απωλιας A 13 εξεδυσεν N |
 μου την στολην] με την στ. μου A 14 βελεσιν] βελος γαρ N* (βελεσιν
 N^{c,a}) | κεκληται] + δε A | βουλεται] εβουλετο A 15 επιστρεφονται] + δε
 N^{c,a} A | μου 3°] + παρηλθεν A 16 εκχυθησεται] εκλυθησεται N^{c,a} (postea
 restit εκχυθ.) 17 νυκτες A | συγκεχυται (συγκεχ. N)] συνεθλασαν A | τα
 δε νευρα] και τα νευρα A 18 om εν A 19 ηγηται A | om δε N* (hab
 N^{c,a}) | η μερις μου A 20 ακουεις] εισακουση N εισακουεις A | om δε 2° A |
 με] μοι A 21 επεβησαν] επεβης N απεβησαν A | ανελεημονες A |
 χειρι] pr ως A

- 22 ἔταξας δέ με ἐν ὀδύναις, ... B
καὶ ἀπέρριψάς με ἀπὸ σωτηρίας.
- 23 οἶδα γὰρ ὅτι θάνατός με ἐκτρίψει·
οἰκία γὰρ παντὶ θνητῷ γῆ.
- 24 εἰ γὰρ ὄφελον δυναίμην ἐμαντὸν χειρώσασθαι,
ἢ δεηθεῖς γε ἐτέρου, καὶ ποιήσει μοι τοῦτο.
- 25 ἐγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἔκλανσα,
ἐστέναξα δὲ ἰδὼν ἄνδρα ἐν ἀνάγκαις.
- 26 ἐγὼ δὲ ἐπέχων ἀγαθοῖς, ἰδοὺ συνήνητησάν μοι μᾶλλον ἡμέραι
κακῶν.
- 27 ἡ κοιλία μου ἐξέξεσεν καὶ οὐ σιωπήσεται,
προέφθασάν με ἡμέραι πτωχίας.
- 28 στένων πεπόρευμαι ἄνευ φιμοῦ,
ἔστηκα δὲ ἐν ἐκκλησίᾳ κεκραγώς.
- 29 ἀδελφὸς γέγονα σειρήνων,
ἐταῖρος δὲ στρουθῶν.
- 30 τὸ δὲ δέρμα μου ἐσκότῳται μεγάλως,
τὰ δὲ ὀστέα μου ἀπὸ καύματος.
- 31 ἀπέβη δὲ εἰς πάθος μου ἡ κιθάρα,
ὁ δὲ ψαλμός μου εἰς κλαυθμὸν ἐμοί.
- 1 διαθήκην ἐθέμην τοῖς ὀφθαλμοῖς μου,
καὶ οὐ συνήσω ἐπὶ παρθένον.
- 2 καὶ ἔτι ἐμέρισεν ὁ θεὸς ἄνωθεν,
καὶ κληρονομία ἱκανοῦ ἐξ ὑψίστων.
- 3 οὐαί, ἀπώλεια τῷ ἀδίκῳ, καὶ ἀπαλλοτριώσεις τοῖς ποιοῦσιν
ἀνομίαν.
- 4 οὐχὶ αὐτὸς ὄψεται ὁδόν μου,
καὶ πάντα τὰ διαβήματά μου ἐξαριθμηθήσεται;

22 ἀπεριψας A 23 γῆ παντι θνητῳ A | παντι] πανθ incep N* (παντι NA
ν. N¹) 24 δεηθεῖς] δεηθῆναι A | om γε N* (hab N^{c.a}) A 25 ἐστεναξα
ε] και εσεν. A | αναγκη A 26 ἐγω δε ἐπεχων] ἐγω δε ἐπεσχον N^{c.a}
mox restitit ἐπεχ.) και ἐπιχον ἐγω A | ἀγαθοῖς] pr ἐν A | ἰδου] pr και A |
υνητησεν A 27 προεφθασεν] + δε A | πτωχειας B^{ab} 29 ἐταῖρος]
τερος N 30 om δε 1° N | ἐσκοτῳται] μεμελανῳται A | καυματος] + συνε-
ρυγησαν N^{c.c} + συνεφρυγη A 31 om δε 1° A | παθος] πενθος A |
κιθαρα μου A XXXI 1 ὀφθαλμοῖς] ἀδελφοῖς N* (ὀφθ. N^{c.c}) | παρθενων
1 2 om ἐτι NA | ἐμερισεν] διεμερισεν N* τι ἐμερ. N^{c.a} ἐτι ἐμερ. N^{c.c}
πεμερισεν A | ἀνωθεν] ἀπανωθεν N^{c.a} | ἐξ υψιστων B^{c.a} ἐν υψιστω N* ἐξ
ψιστου A 3 οὐαι] + και A | ἀπωλια NA | ἀπαλλοτριώσεις A 4 ἐξα-
ριθμησεται B^b

- B 5 εἰ δὲ ἤμην πεπορευμένος μετὰ γελοιαστών, 5
εἰ δὲ καὶ ἐσπούδασεν ὁ πούς μου εἰς δόλον·
- § C 16 ἔσταμαι γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίῳ, 6
οἶδεν δὲ ὁ κύριος τὴν ἀκακίαν μου·
7 εἰ ἐξέκλινεν ὁ πούς μου ἐκ τῆς ὁδοῦ, 7
εἰ δὲ καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἐπηκολούθησεν ἡ καρδιά μου,
εἰ δὲ καὶ ταῖς χερσίν μου ἠψάμην δώρων·
8 σπείραμι ἄρα καὶ ἄλλοι φάγοισαν, 8
ἄριζος δὲ γενοίμην ἐπὶ γῆς.
9 εἰ ἐξηκολούθησεν ἡ καρδιά μου γυναικὶ ἀνδρὸς ἐτέρου, 9
εἰ καὶ ἐνκάθετος ἐγενόμην ἐπὶ θύραις αὐτῆς·
10 ἀρέσαι ἄρα καὶ ἡ γυνή μου ἐτέρῳ, 10
τὰ δὲ νῆπιά μου ταπεινωθεῖη.
11 θυμὸς γὰρ ὀργῆς ἀκατάσχετος, τὸ μιᾶναι ἀνδρὸς γυναῖκα· 11
12 πῦρ γὰρ ἐστὶν καιόμενον ἐπὶ πάντων τῶν μερῶν· 12
οὐ δ' ἂν ἐπέλθῃ, ἐκ ρίζων ἀπώλεσεν.
13 εἰ δὲ καὶ ἐφαύλισα κρίμα θεράποντός μου ἢ θεραπαίνης, κρινο- 13
μένων αὐτῶν πρὸς μέ·
14 τί γὰρ ποιήσω ἐὰν ἔτασίν μου ποιῇται ὁ κύριος; 14
ἐὰν δὲ καὶ ἐπισκοπῇ, τίνα ἀπόκρισιν ποιήσομαι;
15 πότερον οὐχ ὥς καὶ ἐγὼ ἐγενόμην ἐν γαστρί, καὶ ἐκείνοι 15
γεγόνασιν;
γεγόναμεν δὲ ἐν τῇ αὐτῇ κοιλίᾳ.
16 ἀδύνατοι δὲ χρεῖαν ἦν ποτ' εἶχον οὐκ ἀπέτυχον, 16
χήρας δὲ τὸν ὀφθαλμὸν οὐκ ἐξέτηξα·
17 εἰ δὲ καὶ τὸν ψωμὸν μου ἔφαγον μόνοι, καὶ οὐχὶ ὀρφανῷ 17
μετέδωκα·
18 ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξέτρεφον ὥς πατήρ, 18
καὶ ἐκ γαστροῦ μητρός μου ὠδήγησα·
19 εἰ δὲ καὶ ὑπερείδον γυμνὸν ἀπολλύμενον καὶ οὐκ ἠμφίασα αὐτόν· 19

NAC B δε 1°] γε A | εις δολῷ ο πους μου A 6 εσταμαι] ισταμαι N εισταμε
(? ειστα με) A | δε] om A γαρ C 7 εκ] απο A | οδου] + αυτου N^{c.a} (mox
del) A | οφθαλμω] + μου N^{c.c} A | ει δε και (2°) και ει A 8 σπειροιμι A |
om ara N* (hab N^{c.c}) | φαγοισαν] φαγονται A 9 ει 1°] + δε AC | εγκα-
θετος B^{ab} εγκαθητος C 10 ετερω] εταιρω N αλλω A 11 ακατασχετος]
ακαθετος A 12 επι] εκ A | μερων] λερων (fort pro μελων) N^{c.c} 13 με]
εμε NA 14 ποιηται] ποιησεται N ποιηση AC 15 om και 1° A | om
εγω N* (hab N¹) 16 ποτ] ποτε B^{ab} N^{c.a} AC | χηρας δε] και χηρας A | εξε-
τηξα] ετηξα A 17 μετεδωκα ορφανω A | μετεδωκα] + εξ αυτου N^{c.a} C
18 οτι] και A | om μου C bis 19 υπεριδον AC | om αυτον A

- 20 ²⁰ ἀδύνατοι δὲ εἰ μὴ εὐλόγησάν με,
ἀπὸ δὲ κουράς ἀμῶν μου ἐθερμάνθησάν οἱ ὄμοι αὐτῶν.
- 21 ²¹ εἰ ἐπῆρα ὀρφανῷ χεῖρα, πεποιθὼς ὅτι πολλή μοι βοήθεια
περίεστιν,
- 22 ²² ἀποσταῖη ἄρα ὁ ὄμός μου ἀπὸ τῆς κλειδός,
ὁ δὲ βραχίων μου ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος συντριβεῖη.
- 23 ²³ φόβος γὰρ συνέσχευεν με,
καὶ ἀπὸ τοῦ λήμματος αὐτοῦ οὐχ ὑποίσω.
- 24 ²⁴ εἰ ἔταξα χρυσίον εἰς χοῦν μου,
εἰ δὲ καὶ λίθῳ πολυτελεῖ ἐπεποιθήσα,
- 25 ²⁵ εἰ δὲ καὶ εὐφράνθην πολλοῦ πλούτου μου γενομένου,
εἰ δὲ καὶ ἐπ' ἀναριθμήτοις ἐθέμην χεῖρά μου·
- 26 ²⁶ ἢ οὐχ ὀρώμεν ἥλιον τὸν ἐπιφάσκοντα ἐκλείποντα,
σελήνην δὲ φθίνουσάν; οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἐστιν·
- 27 ²⁷ καὶ εἰ ἡπατήθη λάθρα ἡ καρδία μου,
εἰ δὲ χεῖρά μου ἐπιθεῖς ἐπὶ στόματί μου ἐφίλησα·
- 28 ²⁸ καὶ τοῦτό μοι ἄρα ἀνομία ἡ μεγίστη λογισθεῖη,
ὅτι ἐψευσάμην ἐναντίον Κυρίου τοῦ ὑψίστου.
- 29 ²⁹ εἰ δὲ καὶ ἐπιχαρὴς ἐγενόμην πτώματι ἐχθρῶν μου,
καὶ εἶπεν ἡ καρδία μου Εὐγε·
- 30 ³⁰ ἀκούσαι ἄρα τὸ οὖς μου τὴν κατάραν μου,
θρυλληθεῖην δὲ ἄρα ὑπὸ λαοῦ μου κακούμενος.
- 31 ³¹ εἰ δὲ καὶ πολλάκις εἶπον αἱ θεράπαινάι μου Τίς ἂν δόξῃ ἡμῖν
τῶν σαρκῶν αὐτοῦ πλησθῆναι;
λίαν μου χρηστοῦ ὄντος·
- 32 ³² ἔξω δὲ οὐκ ἠϋλίζετο ξένος,
ἡ δὲ θύρα μου παντὶ ἐλθόντι ἀνέφκτο·

20 δε] ε Ν* (δ superscr Ν^{c.a}) | ευλογησαν (.υλογη...C)] ευλογουν Α | αμνων] ΝΑC
αρνων Α 21 ει] +δε και Α | μοι πολλη ΝC | περιεστιν] παρεστιν ΝΑ
22 μου 1°] σου Ν* (μου Ν^{c.a.c.c}) | απο της κλ. ο ωμ. μου Α | αγκωνος] +μου ΑC
23 γαρ] +κυ ΝΑC | συνεσχευ] συνειχευ Α | απο] pr και ΑC | υποισω] οιποισω
ΝΑ (in C σω tantum superest) +δολον Ν* (improb δ. Ν^{c.a}) 25 ευφρανθη
Ν* (-θην Ν^{c.a}) ηυφρανθη C | γενομενου μου Α | μου 1°] μοι Ν om μου C | ει δε
και (2°)] και ει Α 26 εκλειποντα] εκλειποντα Ν pr και Ν* (om και
Ν iam ante c.a) Α | φθινουσας Ν* (φθινουσας Ν?) 27 ει δε] +και ΝΑC
28 om ara Ν | ανομια] pr η Ν* (om Ν^{c.a}) | η μεγιστη λογισθει] λογισθει με-
γαλη Α | εναντιον] εναντι ΝΑC 29 ει δε και] και ει δε C | επιχαρις Ν* (-ρης
Ν^{c.a}) | πτωματι] pr επι ΝΑ | εχθρων] εχθρου Α | ειπεν η καρδια] ει ειπον τη
κ. Α | ευγε] +ευγε ΑC 30 θρυλληθειην C | om ara 2° Α | om μου 3° Α
31 εμπλησθηναι Α 32 ηυλιζετο Α | η δε θυρα] και η θ. Α | ανεωκτο]
ηνεωκτο ΝΑ διηνεωκτο C

- B ³³ εἰ δὲ καὶ ἁμαρτῶν ἀκουσίως ἔκρυψα τὴν ἁμαρτίαν μου, 33
³⁴ οὐ γὰρ διετράπην πολυοχλίαν πλήθους τοῦ μὴ ἐξαγορεύσαι 34
ἐνώπιον αὐτῶν·
εἰ δὲ καὶ εἴασα ἀδύνατον ἐξελθεῖν θύραν μου κόλπῳ κενῷ·
³⁵ τίς δῶף ἀκούοντά μου;
χεῖρα δὲ Κυρίου εἰ μὴ ἐδεδοίκειν,
συγγραφὴν δὲ ἣν εἶχον κατὰ τινος ³⁶ ἐπ' ὧμοις ἂν περιθέ- 36
μενος στέφανον ἀνεγίνωσκον,
³⁷ καὶ εἰ μὴ ῥήξας αὐτὴν ἀπέδωκα, 37
οὐθὲν λαβὼν παρὰ χρεοφιλέτου·
³⁸ εἰ ἐπ' ἐμοί ποτε ἡ γῆ ἐστέναξεν, 38
εἰ δὲ καὶ οἱ αὐλακες αὐτῆς ἔκλαυσαν ὁμοθυμαδόν·
³⁹ εἰ δὲ καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς ἔφαγον ἄνευ τιμῆς, 39
εἰ δὲ καὶ ψυχὴν κυρίου τῆς γῆς ἐκλαβὼν ἐλύπησα·
⁴⁰ ἀντὶ πυροῦ ἄρα ἐξέλθοι μοι κνίδη, 40
ἀντὶ δὲ κριθῆς βάτος.

¹ Καὶ ἐπαύσατο Ἰώβ ῥήμασιν.

⁽¹⁾ ἡσύχασαν δὲ καὶ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ ἔτι ἀντειπεῖν Ἰώβ,
ἦν γὰρ Ἰώβ δίκαιος ἐναντίον αὐτῶν.

² ὠργίσθη δὲ Ἐλιοῦς ὁ τοῦ Βαραχὴλ ὁ Βουζεΐτης ἐκ τῆς συγγενείας 2
Ῥάμ, τῆς Αὐσειτίδος χώρας.

ὠργίσθη δὲ τῷ Ἰώβ σφόδρα, διότι ἀπέφηεν ἐαυτὸν δίκαιον
ἐναντίον Κυρίου.

³ καὶ κατὰ τῶν τριῶν δὲ φίλων ὠργίσθη σφόδρα, διότι οὐκ ἠδυνή- 3
θησαν ἀποκριθῆναι ἀντίθετα Ἰώβ,

NA C 33 εκουσιως N*vid (ακ. N¹c.a) 34 πληθους] λαου A | om μη C | ενωπιον]
εναντιον A | αυτων] αυτου N* (-των N^{c.a}) | ειασα] ιασα A ασα C | θυραν]
pr την N^{c.a} Cvid την θυρα (sic) A | om κολπω κενω Cvid 35 ηδεδοικεν A |
συγγραφην NA 36 επ] pr ει A | om αν A | στεφανον] pr ως A | ανεγι-
νωσκον] ανεειγνωσκον A 37 ουθεν] ουδεν A | χρεοφειλετου B^{ab} [χρε]ιοφιλ.
Cvid + μου A 39 om δε και (1°) A | μονος ανευ τιμης] om μονος N ανευ
τιμης μονος A | κυριου] κυ B* κυριου B^a | εκλαβων] εκβαλων A 40 om
αρα A | εξελθοι μοι] εξελθ μοι A εξελθοιμι C XXXII 1 ετι] + δε A |
αντειπεν A | δικαιος εν. αυτ. Ιωβ A | om αυτων C 2 ο Βουζειτης] ο
του Βουζι A ο Βουζιτης C | συγγενιας A | Ραμ] Ραμα A Δραμ C | Αυσιτιδος
B^{ab} C | ωργισθη δε 2°] και ωργισθη A | διστι] σι C | εαυτον] αυτον N* (εαυ-
τον N^{c.a}) | εναντιον] εναντι NA 3 τριων δε] om δε N* (hab N^{c.a}) δε τριων
A | φιλων] + αυτου N^{c.a} A | σφοδρα ωργισθη N | ηδυνηθησαν] ηδυνασθησαν
C | Ιωβ] pr τω NA

καὶ ἔθεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ. B

4 Ἐλιοῦς δὲ ὑπέμεινεν δοῦναι ἀπόκρισιν Ἰώβ, ὅτι πρεσβύτεροι αὐτοῦ εἰσιν ἡμέραις.

5 καὶ εἶδεν Ἐλιοῦς ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπόκρισις ἐν στόματι τῶν τριῶν ἀνδρῶν,

καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ αὐτοῦ.

6 ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιοῦς ὁ τοῦ Βαραχιῆλ ὁ Βουζεΐτης εἶπεν Νεώτερος μὲν εἰμι τῷ χρόνῳ, ὑμεῖς δὲ ἐστε πρεσβύτεροι·

διὸ ἡσύχασα, φοβηθεὶς τοῦ ὑμῖν ἀναγγεῖλαι τὴν ἑμαυτοῦ ἐπιστήμην.

7 εἶπα δὲ ὅτι Οὐχ ὁ χρόνος ἐστὶν ὁ λαλῶν, ἐν πολλοῖς δὲ ἔτεσιν οὐκ οἶδαςιν σοφίαν·

8 ἀλλὰ πνεῦμά ἐστιν ἐν βροτοῖς, πνοὴ δὲ Παντοκράτορός ἐστιν ἡ διδάσκουσα·

9 οὐχ οἱ πολυχρόνιοι εἰσιν σοφοί, οὐδ' οἱ γέροντες οἶδαςιν κρίμα.

10 διὸ εἶπα Ἀκούσατέ μου, καὶ ἀναγγελῶ ὑμῖν ἃ οἶδα·

11 ἐνωτίζεσθέ μου τὰ ῥήματα ὑμῶν ἀκουόντων, ἄχρι οὗ ἐτάσγητε λόγους.

12 καὶ μέχρι ὑμῶν συνήσω·

καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν τῷ Ἰώβ ἐλέγχων, ἀνταποκρινόμενος ῥήματα αὐτοῦ ἐξ ὑμῶν.

13 ἵνα μὴ εἶπτε Εὐρομεν σοφίαν Κυρίῳ προσθήμενοι·

14 ἀνθρώπῳ δὲ ἐπετρέψατε λαλῆσαι τοιαῦτα ῥήματα.

15 ἐπτοήθησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν ἔτι, ἐπαλαίωσαν ἐξ αὐτῶν λόγους.

16 ὑπέμεινα, οὐ γὰρ ἐλάλησα·

ὅτι ἔστησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν.

3 ἀσεβῆ B^N* A^a (-βῆ) C] εὐσεβῆ B^{c.c} A* (-βῆ) 4 Ἰωβ] pr τω A | εἰσιν B^{AC} αὐτου A | ημεραις] ημερων A ημερας C 5 ἰδεν A 6 υπολαβων... εἰπεν evan in C | ο Βουζεΐτης] ο του Βουζι A | εἰπεν] λεγει A· | om μεν B^{*} (hab B^{c.a}) | διο] διοτι A | ἑμαυτου] εμην A εαυτου C 7 εἶπα] εἰπον A | om οτι C | ουχ ο χρονος] om ουχ ο A ου χρ. C | om ουκ AC? 8 αλλα] pr και ουχ ουτως A | ἐστιν 10] ἐσται A | Παντοκρατορος] pr παρα κν C | διδασκουσα] + σε B^{*} (σε improb postea ras B⁷) + με A 9 ουχ] ου γαρ A | ουδ] ουδε B^A | οιδασιν] εἰσιν B^{*} εἰσασιν B^{c.a} 10 εἶπα] εἰπον A 11 ἐνωτίζεσθε] ἐνωτισθαι C | τα ρηματα μου A | υμων] pr ἐρω γαρ B^{c.a} AC | ἀχρι (αχρις A)] pr ἰδου ηκουσα τους λογους υμων] ἐνωτισαμην μεχρι συνεσε[ως υμων] A | λογους] τους λ. υμων A 12 μεχρι] εως A | ἐλεγχων] pr ο A | om ανταποκρινόμενος . . . υμων B^{*} (hab B^{c.a}) | ρηματα αὐτου] ρημασιν αὐτου A αὐτου ρηματα C 13 ινα] + δε A | Κυριω] κν C | προσθεμενοι κω A 15 ουκ] pr και B^{*} (om και B^{c.c}) 16 ου] ουδε B^{*} (ου B^{c.a})

- B 17 Ὑπολαβὼν δὲ Ἑλιοῦς λέγει 17
 18 Πάλιν λαλήσω· πλήρης γάρ εἰμι ῥημάτων,
 18 ὀλέκει γάρ με τὸ πνεῦμα τῆς γαστρού·
 19 ἡ δὲ γαστήρ μου ὥσπερ ἄσκος γλεύκους ζέων δεδεμένος,
 19 ἡ ὥσπερ φυσητήρ χαλκέως ἐρρηγώς.
 20 λαλήσω, ἵνα ἀναπαύσωμαι, ἀνοίξας τὰ χεῖλη·
 20 ἄνθρωπον γὰρ οὐ μὴ αἰσχυρθῶ,
 21 ἀλλὰ μὴν οὐδὲ βροτὸν οὐ μὴ ἐντραπῶ·
 22 οὐ γὰρ ἐπίσταμαι θαυμάσαι πρόσωπα·
 22 εἰ δὲ μή, καὶ ἐμὲ σῆπτες ἔδονται.
 1 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἄκουσον, Ἰώβ, τὰ ῥήματά μου,
 1 καὶ λαλιὰν ἐνωτίζου μου·
 2 ἰδοὺ γὰρ ἤνοιξα τὸ στόμα μου,
 2 καὶ ἐλάλησεν ἡ γλῶσσά μου.
 3 καθαρὰ μου ἡ καρδιά ῥήμασιν,
 3 σύνεσις δὲ χειλέων μου καθαρὰ νοήσει.
 4 πνεῦμα θεῖον τὸ ποιῆσάν με,
 4 πνοὴ δὲ Παντοκράτορος ἡ διδάσκουσά με.
 5 ἂν δύνῃ, δός μοι ἀποκρίσιν πρὸς ταῦτα·
 5 ὑπόμεινον, στήθι κατ' ἐμὲ καὶ ἐγὼ κατὰ σέ.
 6 ἐκ πηλοῦ διήρτισαι σὺ ὥς καὶ ἐγώ·
 6 ἐκ τοῦ αὐτοῦ διηρτίσμεθα.
 7 οὐχ ὁ φόβος μού σε στροβήσει,
 7 οὐδὲ ἡ χεὶρ μου βαρεῖα ἔσται ἐπὶ σοί.
 8 πλὴν εἶπας ἐν ὧσιν μου,
 8 φωνὴν ῥημάτων ἀκήκοα·
 9 διότι λέγεις Καθαρός εἰμι, οὐχ ἁμαρτῶν· 9

NAC 17 evan in C

18 γαρ 2^ο] δε Α

19 η δε γαστηρ] και η

γ. Α | ζεων] γεμων Α | δεδεμενος] δεμενος Ν* (δεδ. Ν^{c.a}) | φυσητης Ν* (-τηρ
 Ν^{c.a}) | ερρηγως Α | om Ν* δεδεμενος και κατερρηγως Α 20 τα χειλη]
 τα σα χ. Ν* (σα improb postea ras Ν[?]) + αποκριθω Ν^{c.c} + μου Α 22 επι-
 στασαι Ν* (-μαι Ν^{c.c}) | προσωπον ΝΑ XXXIII 1 λαλιαν] pr την
 Ν^{c.a} Α | om μου 2^ο Α 2 ηνοιξα] pr ο Ν* (om Ν¹ (vid) c.a) | μου 1^ο] σου Ν*
 (μου Ν¹) post μου 1 lit (s ut vid) ras Ν[?] 3 ρημασιν] pr εν Α | συνεσεις
 Α | om μου 2^ο Ν* (hab Ν^{c.a}) | καθαρα νοησει] καθαραν θησι Α 5 δυνη]
 δυνηθης Α | προς ταυτα c seqq coniung C | στηθι] και στηθει συ Α | και εγω]
 καγω ΝC 6 πηλου] + αρ Ν* + γαρ Ν¹ (om γαρ Ν[?]) | om συ Ν | και εγω]
 καγω C | διηρτισμεθα] + πηλου Ν^{c.a} (postea ras) Α pr πηλου (π. διηρτισμεθα
 rescrl) C^a 7 ουχ] ουχι Α | μου 1^ο] σου Α* (μ. Α^a) | στροβησει σε Α
 8 φωνην] + δε Ν^{c.a} Α | ρηματων] + σου ΝΑ 9 ουχ] in o attig aliq ut vid
 Ν[?] (postea restit o) | αμαρτων] ημαρτον τοις εργοις Α

B

ἄμεμπτός εἰμι, οὐ γὰρ ἠνόμησα.

10 μέμψιν δὲ κατ' ἐμοῦ εὗρεν,

ἡγῆται δέ με ὥσπερ ὑπεναντίον·

11 ἔθετο δὲ ἐν ξύλῳ τὸν πόδα μου,

ἐφύλαξεν δέ μου πάσας τὰς ὁδοὺς·

12 πῶς γὰρ λέγεις Δίκαιός εἰμι, καὶ οὐκ ἐπακήκοέν μου;

αἰώνιος γὰρ ἐστὶν ὁ ἐπάνω βρωτῶν.

13 λέγεις δὲ Διὰ τί τῆς δίκης μου οὐκ ἐπακήκοέν μου πᾶν ῥῆμα;

14 ἐν γὰρ τῷ ἅπαξ λαλήσαι ὁ κύριος,

ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ· ¹⁵ ἐνύπνιον, ἢ ἐν μελέτῃ νυκτερινῇ,

ὥς ὅταν ἐπιπίπτῃ δεινὸς φόβος ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπὶ νυσταγμάτων ἐπὶ κοίτης·

16 τότε ἀνακαλύπτει νοῦν ἀνθρώπων,

ἐν εἵδεσιν φόβου τοιοῦτοις αὐτοὺς ἐξεφόβησεν.

17 ἀποστρέψαι ἄνθρωπον ἀπὸ ἀδικίας·

τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ πτώματος ἐρρύσατο.

18 ἐφείσατο δὲ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἀπὸ θανάτου,

καὶ μὴ πεσεῖν αὐτὸν ἐν πολέμῳ.

19 πάλιν δὲ ἡλεγεῖν αὐτὸν ἐπὶ μαλακίᾳ ἐπὶ κοίτης,

καὶ πλῆθος ὀστέων αὐτοῦ ἐνάρκησεν.

20 πᾶν δὲ βρωτὸν σίτου οὐ μὴ δύνηται προσδέξασθαι,

καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ βρώσιν ἐπιθυμήσει·

21 ἕως ἂν σαπῶσιν αὐτοῦ αἱ σάρκες, καὶ ἀποδείξῃ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ κενά.

22 ἡγγισεν δὲ εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ,

ἡδὲ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐν ᾄδῃ·

9 αμεμπτος] + γαρ N^{*}C + δε N^{c,a}(vid) A 10 ευρον N^{*} (-ρεν N^{c,a}) | ηγῆται NAC

δε] και ηγ. A | υπεναντιον] επεναντιον C 11 εν ξυλω τον ποδα μου]

γον ποδα μου εν κυκλωματι A μου τον ποδα εν ξ. C | εφυλαξεν δε] και εφυ-

λαξεν A | μου πασας τας οδους] τας οδ. μ. πασας C 12 αιωνος C* (αιωνιος

C^a) | εστιν] pr ο N^{*} (improb ο N¹(vid) postea ras) 13 δε] γαρ A | om δια

τι C | δικης] δικαιουσνης N^{c,a}AC | om μου 2° NAC | παν ρημα] εν παντι ρη-

ματι A 15 η] ως φασμα A* (ras A[?]) | ως] pr η C | φοβος δεινος A |

νυσταγματων] σταγματων C 16 ειδеси C | αυτους εξεφοβησεν BN^{c,a}] αυ-

ρους εξεφοβησαν Bab αυτου εξεφοβησαν N^{*} εξεφοβησεν αυτους A 17 απο

ιδικιας] εξ αδ. αυτου A εξ αδ. C | απο 2°] απ A[?] | πτωματος] pr αδικιας A |

ερυσσαςτο NC 18 εφεισατο δε] και εφ. A | και] του N^{c,a}A 19 επι 1°] εν

NC om A | οστεων AC 20 βρωτον] βροτον C | επιθυμει C 21 κενα]

καινα N 22 ηγγισεν] εγγιση A | η ψυχη αυτου εις θανατον A αυτου η ψ.

εις θ. C | ηδε η] ηδε B^b NAC | αδη] pr τω A

Β 23 εἰς ὧσιν χίλιοι ἄγγελοι θανάτηφόροι, εἰς αὐτῶν οὐ μὴ τρώσῃ 23
αὐτόν.

εἰς νοήσῃ τῇ καρδίᾳ ἐπιστραφήναι πρὸς Κύριον,
ἀναγγείλῃ δὲ ἀνθρώπῳ τὴν ἑαυτοῦ μέμψιν,
τὴν δὲ ἄνοιαν αὐτοῦ δείξῃ,

24 ἀνθέξεται τοῦ μὴ πεσεῖν εἰς θάνατον· 24
ἀνανεώσει δὲ αὐτοῦ τὸ σῶμα ὥσπερ ἄλοιφην ἐπὶ τοίχῳ,
τὰ δὲ ὅσα αὐτοῦ ἐμπλήσει μυελοῦ·

25 ἀπαλυνεῖ δὲ αὐτοῦ τὰς σάρκας ὥσπερ νηπίου, 25
ἀποκαταστήσει δὲ αὐτὸν ἀνδρωθέντα ἐν ἀνθρώποις.

26 εὐξάμενος δὲ πρὸς Κύριον, καὶ δεκτὰ αὐτῷ ἔσται, 26
εἰσελεύσεται δὲ προσώπῳ ἰλαρῷ σὺν ἐξηγορίᾳ·
ἀποδώσει δὲ ἀνθρώποις δικαιοσύνην.

27 εἴτα τότε ἀπομέμψεται ἄνθρωπος αὐτὸς ἑαυτῷ λέγων Οἶα συνε- 27
τέλουν;

καὶ οὐκ ἄξια ἦτασέν με ὧν ἤμαρτον.

28 σῶσον ψυχὴν μου τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς διαφθοράν, 28
καὶ ἡ ζωὴ μου φῶς ᾔψεται.

29 ἰδοὺ ταῦτα πάντα ἐργάται ὁ ἰσχυρὸς 29
ὁδοὺς τρεῖς μετὰ ἀνδρός·

30 ἀλλ' ἐρύσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου, 30
ἵνα ἡ ζωὴ μου ἐν φωτὶ αἰνῇ αὐτόν.

31 ἐνωτίζου, Ἰώβ, καὶ ἄκουέ μου· 31
κώφευσον, καὶ ἐγὼ εἰμι λαλήσω.

ΝΑC 23 αυτων] pr εξ Α | τρωσει C* vid (-ση Ca) | την καρδια B* (τη κ. Bab) |
προς] επι B^{ab} ΝΑC | Κυριον] pr τον Α | την δε] και την Α | ανοιαν] ανομιαν
Ν^{c.a} (postea revoc ανοιαν) C | δειξει Ν 24 ανθεζεται] + αυτου Α | πεσειν]
+ αυτον Ν^{c.a} (postea ras) AC | τα δε οστα] και τα οστα Α 25 αποκατα-
στησει δε] και αποκαταστ. Α | ανθρωποις] in ανθρ. ras aliq B^{fort} 26 ευξα-
μενος δε] ευξαμενος Ν* ευξαμενου δε αυτου Ν^{c.a} (postea restit -νος) ευξετε Α |
και δεκτα αυτω εσται] εισακουσεται αυτον Ν δεκτα αυτω εσται Ν^{c.a} | ιλαρω]
καθαρω Ν^{c.a} (postea restit ιλ.) AC | αποδωσει] απο Ν* (αποδωσι Ν^{c.a}) | αν-
θρωποις] ανω Α | δικαιοσυνην] την δ. αυτου Α 27 απομεμψεται] απο-
πεμψεται Α | συνετελουμην Α | ητασεν] ητοιμασεν Ν* (ητασεν Ν^{c.a}) 28 ψυ-
χην] pr την Α | om μου 1° Ν* (hab Ν¹ (vid) c.c) | ελθειν] εξελθειν Α | η ζωη] η
δ ζωη (sic) Ν* (om δ Ν¹) η ψυχη Ν^{c.a} (postea revoc η ζ.) ζωη Α 29 om
παντα C 30 αλλ] και Α | ερρυσατο AC | ζωη] ψυχη Ν^{c.a} (postea restit
ζ.) Α 31 ενωτιζου] pr υπολαβων δε Ελιους λεγει| ακουσατε μου
σοφοι επισταμενοι ενωτιζεσθαι το καλον] οτι ειρηκεν Ιωβ· ιδου ταυτα πα[τα
εργαται ο ισχυρος·] οδους τρις μετα ανδρος] του επιστρεψαι ψυχην αυτου εκ
διαφθορας] του φωτισαι αυτω εν φωτι ζωντω] Α | ενωτιζου] προσεχε Α |
ακουε] ακουσον Α | και εγω ειμι] ινα Α

32 ³²εἰ ἔστιν λόγος, ἀποκρίθητί μοι· B
 λάλησον, θέλω γὰρ δικαιοθῆναί σε.
 33 ³³εἰ μὴ, σὺ ἄκουσόν μου·
 κώφευσόν, καὶ διδάξω σε.

1 ¹Υπολαβὼν δὲ Ἑλιοὺς λέγει
 2 ²Ἀκούσατέ μου, σοφοί·
 ἐπιστάμενοι, ἐνωτίζεσθε·
 3 ³ὅτι οὗς λόγους δοκιμάζει, καὶ λάρυγξ γεύεται βρώσιν.
 4 ⁴κρίσιν ἐλώμεθα ἑαυτοῖς,
 γνῶμεν ἀνὰ μέσον ἑαυτῶν ὃ τι καλόν.
 5 ⁵ὅτι εἴρηκεν Ἰώβ Δίκαιός εἰμι,
 ὁ κύριος ἀπήλλαξέν μου τὸ κρίμα.
 6 ⁶ἐψεύσατο δὲ τῷ κρίματί μου·
 βίαιον τὸ βέλος μου ἄνευ ἀδικίας.
 7 ⁷τίς ἀνὴρ ὥσπερ Ἰώβ, πίνων μυκτηρισμὸν ὥσπερ ὕδωρ;
 8 ⁸οὐχ ἁμαρτῶν οὐδὲ ἀσεβήσας, ἣ ὁδοῦ κοινωνήσας μετὰ
 ποιούντων τὰ ἄνομα,
 τοῦ πορευθῆναι μετὰ ἀσεβῶν.
 9 ⁹μὴ γὰρ εἶπες ὅτι Οὐκ ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρός·
 καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ παρὰ Κυρίου.
 10 ¹⁰διό, συνετοὶ καρδίας, ἀκούσατέ μου
 Μὴ μοι εἴη ἔναντι Κυρίου ἀσεβῆσαι,
 καὶ ἔναντι Παντοκράτορος ταραῖαι τὸ δίκαιον·
 11 ¹¹ἀλλὰ ἀποδοῖο ἀνθρώπῳ καθὰ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν,
 καὶ ἐν τρίβῳ ἀνδρὸς εὐρήσει αὐτόν.
 12 ¹²οἷך δὲ τὸν κύριον ἄτοπα ποιήσῃς;

32 εστιν λογος] εισι σοι λογοι B^b εστιν λογοις (sic) N* εστιν σοι λογοι NAC
 N^{c.a} (vid) (postea ras σοι) εισιν σοι λογοι AC | αποκριθητι pr o C | σε δικαιο-
 θηναι A 33 ει μη] ει δε μη A | σε] + σοφιαν NAC XXXIV 1 evan
 in C 2 ενωτιζεσθε] + το καλον N^{c.a} (rurs del) AC 3 ους] vous A | δο-
 κιμαζει λογους A | και λαρυγξ (-ρυξ C)] λαρυγξ δε A 4 εαυτων] αυτων
 N* (εαυτ. N^{c.a}) A | ο τι] τι A 6 εψενσατο δε] και εψ. A | βιαιον] βιβλιον
 N* (βιαιον N^{c.a}) | μου 2^ο] αυτου C 8 αμαρτων] αμαρτανων N* (-των N^{c.a}
 postea restit -τανων) | η οδου] η ουδ ου B ουδε A ουδ ολως N^{c.a} C | κοινωνησας]
 + οδου A | ποιουντων] pr τῷ A 9 οτι] εσται N* (οτι N¹) | εσται] εστιν A |
 αυτω] αυτου A 10 καρδια A | εναντι κῶ ειη N | και εναντι] εναντι δε A
 11 αλλα] + γαρ A | αποδοιδοι] αποδοι B^{ab} αποδιδωσιν A | ποιει] εποκει N | om
 αυτων C | τριβη C 12 ατοπα ποιησειν τον κῶ N | ατοπα] pr τα A | ποιη-
 σειν] ποειν C^a

- B ἡ ὁ παντοκράτωρ ταραΐει κρίσιν, ¹³ ὃς ἐποίησεν τὴν γῆν; ¹³
 τίς δέ ἐστιν ὁ ποιῶν τὴν ὑπ' οὐρανὸν καὶ τὰ ἐνόντα
 πάντα; ¹³
¹⁴ εἰ γὰρ βούλοιτο συνέχειν, καὶ τὸ πνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν, ¹⁴
¹⁵ τελευτήσῃ πᾶσα σὰρξ ὁμοθυμαδόν, ¹⁵
 πᾶς δὲ βροτὸς εἰς γῆν ἀπελεύσεται ὅθεν καὶ ἐπλάσθη.
¹⁶ εἰ δὲ μὴ νουθετῇ, ἄκουε ταῦτα, ¹⁶
 ἐνωτίζου φωνὴν ῥημάτων.
¹⁷ ἴδε σὺ τὸν μισοῦντα ἄνομα καὶ τὸν ὀλλύντα τοὺς πονηροὺς, ¹⁷
 ὄντα αἰώνιον δίκαιον.
¹⁸ ἀσεβῆς ὁ λέγων βασιλεῖ Παρανομεῖς, ¹⁸
 Ἀσεβεῖσθε, τοῖς ἄρχουσιν·
¹⁹ ὃς οὐκ ἐπαισχυνθῇ πρόσωπον ἐντίμον, ¹⁹
 οὐδὲ οἶδεν τιμὴν θέσθαι ἀδροῖς, θαυμασθῆναι πρόσωπα
 αὐτῶν.
²⁰ κενὰ δὲ αὐτοῖς ἀποβήσεται τὸ κεκραγῆναι καὶ δεῖσθαι ἀνδρός· ²⁰
 ἐχρήσωτο γὰρ παρανόμως, ἐκκλινομένων ἀδυνάτων.
²¹ αὐτὸς γὰρ ὁρατὴς ἐστὶν ἔργων ἀνθρώπων, ²¹
 λήθηθεν δὲ αὐτὸν οὐδὲν ὧν πράσσουνσιν·
²² οὐδὲ ἔσται τύπος τοῦ κρυβῆναι τοὺς ποιοῦντας τὰ ἄνομα· ²²
²³ ὅτι οὐκ ἐπ' ἄνδρα θήσῃ ἔτι. ²³
 ὁ γὰρ κύριος πάντας ἐφορᾷ, ²⁴ ὁ καταλαμβάνων ἀνεξιχνίαστα, ²⁴
 ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς·
²⁵ ὁ γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα, ²⁵
 καὶ στρέψει νύκτα, καὶ ταπεινωθήσεται.
²⁶ ἔσβεσεν δὲ ἀσεβεῖς, ²⁶
 ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ·

NA^C 12 κρίσιν] το δίκαιον A 13 os] ο Ν* (os N^{c,a}) | ποιων] ποιήσας A | ου-
 ρανον] ουνουν C | ενοντα] οντα N εν αυτη C 14 συνεχειν] συσχειν N^{c,a} C^a |
 κατασχειν] κατεσχειν Ν* (κατασχ. N^{c,a}) 15 πας δε βροτος] βρ. δε Α πας
 γαρ βρ. C | om και Ν* (hab γ N^{c,a}) 16 ταυτα] + Ιωβ Α 17 ιδε]
 ει δε Β (ει δε B^b) Α | συ] σοι Α | τον μισουντα] pr ουκ οiei Α | ανομα] pr τα
 Α | αιωνιον] + ειναι Α 18 ασεβεστατε τοis αρχ.] ασεβεστατοις αρχ. Ν*
 ασεβεστατοις τοis αρχ. N^{c,a} ασεβεστατοις τοis αρχ. Α 19 επαισχυνθη]
 αισχυνθη Α | ουδε οιδεν] ουκ εδωκεν δε Α | αδροis] ανδρω] Α | θαυμασθηναι]
 pr του Α | προσωπα] προσωπον Ν τα προσωπα Α 20 ανδρος] αυτοis C |
 παρανομωs] ανομοis Α | εκκλινομενωs] εκκλιομενων Ν εκκλιο]μενοis Α | αδυνα-
 των] και αδυνατοις Α 21 δε] γαρ Ν 22 εσται] εστιν N^{c,a} C 23 παν-
 τας] παντα N^{c,c} C τα παντα Α 25 ο γνωριζων] om ο Α | ταπεινωθη-
 σονται AC 26 om δε 1° C | ορατοι δε] και ορατοι Α | εναντιων] pr
 εγενοντο Α | αυτου] των εκθρω] Α

- 27 ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ;
δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν,
28 τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὸν κραυγὴν πενήτων,
καὶ κραυγὴν πτωχῶν εἰσακούσεται.
29 καὶ αὐτὸς ἡσυχίαν παρέξει, καὶ τίς καταδικάζεται;
καὶ κρύψει πρόσωπον, καὶ τίς ὄψεται αὐτόν;
καὶ κατὰ ἔθνους καὶ κατὰ ἄνθρωπον ὁμοῦ.
30 βασιλεύων ἄνθρωπον ὑποκριτὴν ἀπὸ δυσκολίας λαοῦ.
31 ὅτι πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ὁ λέγων Εἴληφα, οὐκ ἐνεχυράσω.
32 ἄνευ ἐμαντοῦ ὄψομαι, σὺ δεῖξόν μοι·
εἰ ἀδικίαν ἡργασάμην, οὐ μὴ προσθήσω.
33 μὴ ἀπὸ σοῦ ἀποτίσει αὐτήν,
ὅτι ἀπόσῃ; ὅτι σὺ ἐκλέξῃ καὶ οὐκ ἐγώ·
καὶ τί ἔγνωσ λάλησον.
34 διὸ συνετοὶ καρδίας ἐροῦσιν ταῦτα,
ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἀκήκοέν μου τὸ ῥῆμα.
35 Ἰώβ δὲ οὐκ ἐν συνέσει ἐλάλησεν, τὰ ῥήματα αὐτοῦ οὐκ ἐν
ἐπιστήμῃ.
36 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μάθε, Ἰώβ,
μὴ ὄψῃ ἐτι ἀνταπόκρισιν ὥσπερ οἱ ἄφρονες·
37 ἵνα μὴ προσθῶμεν ἐφ' ἁμαρτίας ἡμῶν,
ἀνομία δὲ ἐφ' ἡμῖν λογισθήσεται, πολλὰ λαλούντων ῥήματα
ἐναντίον τοῦ κυρίου.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἑλιοῦς λέγει

2 Τί τοῦτο ἡγήσω ἐν κρίσει;

σὺ τίς εἶ ὅτι εἶπας Δίκαιός εἰμι ἔναντι Κυρίου;

28 πενήτος $\aleph^c \alpha \text{AC}$ (ενητος) 29 παρεξεται C | ομου] ομοιου $\aleph^*$ (ομου $\aleph \text{AC}$
 $\aleph^c \alpha$) 31 om ο λεγων $\aleph^*$ (hab $\aleph^c \alpha$) | ενεχυρασα A 32 ανευ εμαντου
c. praec coniung A | om οψομαι $\aleph^*$ (hab $\aleph^c \alpha$) | δεixon] διδαξον A | μοι] με A |
ηργασαμην] εργασαμην B^b $\aleph^c \alpha \text{C}$ | προσθησω] προσθω A 33 απο] παρα
 $\aleph \text{AC}$ | αποτισει] αποτιεις C | οτι 1°] + συ C | απωσω A | εκλεξη] εκδεξη $\aleph$
εκλεξω A | om ουκ A 34 καρδιας] καρδια $\aleph^c \alpha \text{A}$ om C | σοφος] φρονι-
μος A 35 om δε A | ελαλησας A ελαλησε| C | τα ρηματα αυτου] τα δε
ρηματα αυτ. $\aleph^c \alpha \text{C}$ τα δε ρηματα σου A 36 om δε $\aleph^*$ (hab $\aleph^c \alpha$) | αντα-
ποκρισιν] αποκρισιν A 37 αμαρτιας $\aleph \text{AC}$ | ημιν] ημων C | λογισθησεται]
εστε A | λαλούντων] λαλουσιν A | εναντιον] ras aliq B^{1 vid} εναντι A | του
κυριου] om του A XXXV 1 evan in C 2 συ] σοι $\aleph$ |
οτι] ο $\aleph^*$ (οτι $\aleph^c \alpha$) | Κυριου] + (3) η ερεις (-ρις $\aleph^c \alpha$) τι ποιησω αμαρτων
 $\aleph^c \alpha \text{AC}$

- B 4 ἐγὼ σοὶ δώσω ἀπόκρισιν καὶ τοῖς τρισὶν φίλοις σου. 4
 5 ἀνάβλεψον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἴδε, 5
 κατάμαθε δὲ νέφη ὡς ὑψηλὰ ἀπὸ σοῦ.
 6 εἰ ἡμαρτες, τί πράξεις; 6
 εἰ δὲ καὶ πολλὰ ἡνόμησας, τί δύνασαι ποιῆσαι;
 7 ἐπεὶ δὲ οὖν δίκαιος εἶ, τί δώσεις αὐτῷ, 7
 ἢ τί ἐκ χειρός σου λήμψεται;
 8 ἀνδρὶ τῷ ὁμοίῳ σου ἢ ἀσέβειά σου, 8
 καὶ υἱῷ ἀνθρώπου ἢ δικαιοσύνῃ σου.
 9 ἀπὸ πλήθους συκοφαντούμενοί κεκράζονται, 9
 βοήσονται ἀπὸ βραχίονος πολλῶν.
 10 καὶ οὐκ εἶπεν Που ἔστιν ὁ θεὸς ὃ ποιήσας με, 10
 ὃ κατατάσσω φυλακὰς νυκτερινάς,
 11 ὃ διορίζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς, ἀπὸ δὲ πετεινῶν 11
 οὐρανοῦ;
 12 ἐκεῖ κεκράζονται, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσῃ, 12
 καὶ ἀπὸ ὕβρεως πονηρῶν.
 13 ἄτοπα γὰρ οὐ βούλεται ὁ κύριος ἰδεῖν. 13
 αὐτὸς γὰρ ὁ παντοκράτωρ ὁρατὴς ἔστιν 14 τῶν συντελούν- 14
 των τὰ ἄνομα, καὶ σώσει με.
 κρίθητι δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, εἰ δύνασαι ἀνέσαι αὐτὸν ὡς ἔστιν.
 Γ C 15 καὶ νῦν ὅτι οὐκ ἔστιν ἐπισκεπτόμενος ὁργὴν αὐτοῦ, 15
 καὶ οὐκ ἔγνω παράπτωμά τι σφόδρα,
 16 καὶ Ἰώβ ματαίως ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ, 16
 ἐν ἀγνοσίᾳ ῥήματα βαρύνει.
 1 Προσθεὶς δὲ Ἑλιοὺς ἔτι λέγει 1
 2 Μείνόν με μικρὸν ἔτι ἵνα διδάξω σε. 2
 ἔτι γὰρ ἐν ἐμοί ἐστιν λέξις.
 3 ἀναλαβὼν τὴν ἐπιστήμην μου μακράν, 3

NAC 4 ἐγὼ σοὶ] om σοι N* ἐγὼ δὲ σοι N^{c,a}C | τρισὶ C | om σου C 5 om δὲ
 A | νεφῇ] νεφελη N* (-φη N^{1,c,a}) pr τα A | ὡς] pr και ιδε A 6 ηνομησας
 πολλὰ A | δυναμαι N* (-νασαι N^{c,a}) | ποιησαι] pr σοι N* (om σοι N^{c,a})
 7 επει δε ουν] επειδη ουν N^{c,a} και ει A | διωσεις N* (δωσ. N¹) | ληψεται C
 8 ασεβια A 9 βραχειομος N* (βραχειονος N¹) 11 ο διοριζων] om ο
 N* (hab N^{c,a}) | απο δε] και απο A 12 κεκραζονται Bedit κεκραξον A |
 om και 2° A 13 ιδειν ου βουλεται ο κς AC 14 και] ος A | αυτον
 αινεσαι A αινεσει αυτον C XXXVI 2 μεικρον με μεινον A | εν εμοι εστιν]
 μοι ενεστιν A | λεξεις A

- 4 ἔργοις δέ μου δίκαια ἔρῳ ἐπ' ἀληθείας ⁴καὶ οὐκ ἄδικα B
 ῥήματα·
 ἀδίκως συνίεις.
- 5 γίγνωσκε δὲ ὅτι ὁ κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσῃται τὸν ἄκακον,
 6 δυνατὸς ἰσχύι καρδίας ⁶ἀσεβῇ οὐ μὴ ζωοποιήσῃ,
 καὶ κρίμα πτωχῶν δώσει.
- 7 οὐκ ἀφελεῖ ἀπὸ δικαίου ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ,
 καὶ μετὰ βασιλέων εἰς θρόνον
 καὶ καθιεῖ αὐτοὺς εἰς νίκος, καὶ ὑψωθήσονται.
- 8 ⁸καὶ οἱ πεπεδημένοι ἐν χειροπέδαις συσχεθήσονται ἐν σχοινοῖς
 πενίας·
- 9 καὶ ἀναγγελεῖ αὐτοῖς τὰ ἔργα αὐτῶν
 καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ὅτι ἰσχύσουσιν.
- 10 ¹⁰ἀλλὰ τοῦ δικαίου εἰσακούσεται·
 καὶ εἶπεν ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐξ ἀδικίας.
- 11 ¹¹ἐὰν ἀκούσωσιν καὶ δουλεύσωσιν,
 συντελέσουσιν τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς,
 καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν ἐν εὐπρεπείαις.
- 12 ¹²ἀσεβεῖς δὲ οὐ διασώζει, παρὰ τὸ μὴ βούλεσθαι εἰδέναι αὐτοὺς
 τὸν κύριον,
 καὶ διότι νουθετούμενοι ἀνήκοοι ἦσαν.
- 13 ¹³καὶ ὑποκριταὶ καρδίᾳ τάξουσιν θυμόν·
 οὐ βοήσονται, ὅτι ἔδησεν αὐτούς.
- 14 ¹⁴ἀποθάνοι τοίνυν ἐν νεότητι ἡ ψυχὴ αὐτῶν,
 ἡ δὲ ζωὴ αὐτῶν τιτρωσκομένη ὑπὸ ἀγγέλων,
- 15 ¹⁵ἀνθ' ὧν ἔθλιψαν ἀσθενῇ καὶ ἀδύνατον·
 κρίμα δὲ πρᾶξων ἐκθήσει.
- 16 ¹⁶καὶ προσεπιηπάτησέν σε ἐκ στόματος ἐχθροῦ
 ἄβυσσος, κατάχυσις ὑποκάτω αὐτῆς,
 καὶ κατέβη τράπεζά σου πλήρης πιότητος.

3 αληθίας N^A 5 γινωσκε δε] γινωσκω δε εγω A 6 ασεβων N^{c,a}A N^A
 7 οφθαλμον A | βασιλεως N* (-λεων N^{c,a}(vid)) | om και 2° N^A | εις νικος και]
 και εις ν. A | υψωθησεται A 8 συσχεθησονται A | σχοινοις] συχοινοις N*
 (improb υ N¹ postea ras) σχοινω N^{c,a} 9 αυτων 1°] αυτοις N¹ | om και
 τα παραπτ. αυτων N* (hab N^{c,a}) | οτι] οταν A | ισχυσωσιν A 10 om
 εξ N* (hab N^{c,a}) | αδικιας] ακακιας N* (αδικ. N^{c,a}) 11 ευπρεπιας N
 12 αυτοις ιδεναι A 13 εδεησεν N* (εδησεν N^{c,a}) 14 αποθανη A | υπο]
 pr ειη A 16 προσεπιηπατησεν BN*A] προσετι ηπατησεν N^{c,a} | κατα-
 χυσεις A

- B 27 οὐχ ὑστερήσει δὲ ἀπὸ δικαίων κρίμα, 17
 18 θυμὸς δὲ ἐπ' ἀσεβείῃς ἔσται, 18
 δι' ἀσεβειαν δώρων ὧν ἐδέχοντο ἐπ' ἀδικίαις.
 19 μὴ σε ἐκκλινάτω ἐκὼν ὁ νοῦς 19
 δεήσεως ἐν ἀνάγκῃ ὄντων ἀδυνάτων,
 καὶ πάντας τοὺς κραταιοῦντας ἰσχύν.
 20 μὴ ἐξελεύσῃς τὴν νύκτα, 20
 τοῦ ἀναβῆναι λαοὺς ἀντ' αὐτῶν.
 21 ἀλλὰ φύλαξαι μὴ πράξῃς ἄδικα· 21
 ἐπὶ τοῦτον γὰρ ἐξείλω ἀπὸ πτωχείας.
 22 ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς κραταιώσῃ ἐν ἰσχύι αὐτοῦ· 22
 τίς γάρ ἐστιν κατ' αὐτὸν δυνάστης;
 23 τίς δέ ἐστιν ὁ ἐτάξων αὐτοῦ τὰ ἔργα; 23
 ἢ τίς ὁ εἶπας Ἐπραξεν ἄδικα;
 24 μνήσθητι ὅτι μεγάλα ἐστὶν αὐτοῦ τὰ ἔργα 24
 ὧν ἤρξαν ἄνδρες.
 25 πᾶς ἄνθρωπος εἶδεν ἐν ἑαυτῷ, 25
 ὅσοι τιτρωσκόμενοί εἰσιν βροτοί.
 26 ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς πολὺς, καὶ οὐ γνωσόμεθα· 26
 ἀριθμὸς ἐτῶν αὐτοῦ καὶ ἀπέραντος.
 27 ἀριθμηταὶ δὲ αὐτῷ σταγόνες ὑετοῦ, 27
 καὶ ἐπιχυθήσονται ὑετῷ εἰς νεφέλην·
 28 ῥυήσονται παλαιώματα, 28
 ἐσκίασεν δὲ νέφῃ ἐπὶ ἀμυθήτῳ βροτῷ.
 28a ὦραν ἔθετο κτήνεσιν, 28 a
 οἷδασιν δὲ κοίτης τάξιν.
 28b ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἐξίσταταί σου ἡ διάνοια, 28 b
 οὐδὲ διαλλάσσεται σου ἡ καρδιά ἀπὸ σώματος;

NA 17 ουχ] pr και A 18 εσται] ηξει A | δι] δια A | ασεβειας N | αδικειας A
 19 εκκλινη A | ο νους εκων A | εναγκη B* (εν αναγκη Bab) | οντων] ων των N*
 (οντ. N^{c.a}) | αδυνατων εν αναγκη οντων A | και] pr αλλα φυλαξαι μη πραξης
 ανομα A | κρατουντας N* (κραταιουντας N^{c.a}) 20 λαους] αδους A^{vid}
 21 om αλλα φυλαξαι μη pr. αδικα A | αδικα] ατοπα N^{c.c} | επι] απο N^{c.a} | του-
 των N | πτωχιας A 22 κραταιωσει εν] κραταιως εν N κραταιωσει σε εν A
 23 om η N | ειπας] ειπων A 24 μνησθητι] + ουν Iωβ A | αυτου εστιν A |
 ων] ης N* (ων N^{c.a}) 25 ιδεν A | εαυτω] αυτω N | τιτρωσκομενοι] τιτ reser
 N^{c.a} 26 om ου N* (hab N^{c.a}) | αριθμος] αριθμητος N 27 αριθμηται]
 αναριθμητοι N* αριθμητοι N^{c.a} αριθμηται N^{c.c} | υετου σταγονες A | επιχυθησυν-
 ται N* (επιχυθ. N^{c.a}) 28 επι αμυθητω] επιθυμητα ω N* (om ω N¹) αμυ-
 θητων N^{c.a}A | βροτω N¹ (vid) c.a fort βροτων A 28 a οιδασιν δε] και οιδασιν A
 28 b εξιστατο A | διαλλασεται B* (διαλλασσ. Bab) | σωματος] pr του A

- 29 ²⁹καὶ ἐὰν συνῇ ἀπεκτάσεις νεφέλης, ἰσότητα σκηνῆς αὐτοῦ, B
³⁰ἰδοὺ ἐκτενεῖ ἐπ' αὐτὸν ἡ ὥδῃ,
καὶ ριζώματα τῆς θαλάσσης ἐκάλυψεν.
31 ³¹ἐν γὰρ αὐτοῖς κρινεῖ λαούς,
δώσει τροφήν τῷ ἀκούοντι.
32 ³²ἐπὶ χειρῶν ἐκάλυψεν φῶς,
καὶ ἐνετείλατο περὶ αὐτῆς ἐν ἀπαντῶντι.
33 ³³ἀναγγελεῖ περὶ αὐτοῦ φίλον αὐτοῦ.
Κύριος κτῆσις καὶ περὶ ἀδικίας.
1 ¹καὶ ταύτης ἐταράχθη ἡ καρδία μου
καὶ ἀπερρύνῃ ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς.
2 ²ἤκουε ἀκοὴν ἐν ὀργῇ θυμοῦ Κυρίου,
καὶ μελέτῃ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξελεύσεται.
3 ³ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ ἀρχὴ αὐτοῦ,
καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ πτερύγων τῆς γῆς.
4 ⁴ὀπίσω αὐτοῦ βοήσεται φωνῇ,
βροντήσῃ ἐν φωνῇ ὑβρεως αὐτοῦ.
καὶ οὐκ ἀνταλλάξει αὐτοὺς, ὅτι ἀκούσῃ φωνὴν αὐτοῦ.
5 ⁵βροντήσῃ ὁ ἰσχυρὸς ἐν φωνῇ αὐτοῦ θαυμάσια, § C
ἐποίησεν γὰρ μεγάλα ἃ οὐκ ᾔδειμεν.
6 ⁶συντάσσω χιόνι Γίνου ἐπὶ τῆς γῆς,
καὶ χειμῶν ὑετός, καὶ χειμῶν ὑετῶν δυναστείας αὐτοῦ.
7 ⁷ἐν χειρὶ παντὸς ἀνθρώπου κατασφραγίζει,
ἵνα γινῶ πᾶς ἄνθρωπος τὴν ἐαυτοῦ ἀσθένειαν.
8 ⁸εἰσῆλθεν δὲ θηρία ὑπὸ σκέπην,
ἡσύχασαν δὲ ἐπὶ κοίτης.

29 συνῆς N^{c.a} (postea restit -νη) A | ἀπεκτασεις (-σις BN*)] επεκτασιν N^{c.a} NAC
(mox revoc απ.) A 30 αυτον] αυτην NA | η ωδη] ηδω N^{c.a} adnot τοξον
N^{c.a} mg ωρηδον (postea op.) N^{c.c} vid το τοξον A | ριζωμα A 31 ακουοντι]
ισχυοντι NA 32 αυτης] αυτου N^{c.a} (restit -της) A* vid (ης sup ras A^a)
33 φιλον] φιλος N^{c.a} A* vid (ν sup ras A^a) | Κυριος] ras κς A¹ | κτησεις A
XXXVII 1 ταυτης] pr υπερ A 2 ακουε] + Ιωβ N^{c.a} A | om εν N*
(superscr N¹) 3 om υποκατω...αυτου A | της γης] om της A 4 αν-
ταλλαξη N* (-ζει N¹) | φωνης N* (-νην N^{c.a}) 5 αυτου εν φωνη N* (εν φ.
αυτου N^{c.a}) | θαυμασια] + ωραν εθετο κτηνεσιν οιδασιν δε κοιτης ταξιν] επι
τουτοις πασιν ουκ εξισταται σου η διανοια] ουδε διαλλασσεται σου η καρδια
απο σωματος C | γαρ] δε C | ηδειμεν] ηδειν μεν C^{vid} (post ηδει ras 1 lit C¹)
6 γινου επι της γης] επι γης γεινου A | om και χειμων νετος N^{c.a} C | χειμων
Γ^o] χειμωνι ινα η A | νετων] νετου C | δυναστιας N δυναστεiais A 7 κατα-
σφαγizei C* (κατασφραγ. C^a) | ασθενιαν NAC 8 εισηλθον A | σκεπης A |
ησυχασαν δε] και ησυχασεν A

- Β 9 ἐκ ταμείων ἐπέρχονται ὀδύναι, 9
ἀπὸ δὲ ἀκρωτηρίων ψῦχος.
10 καὶ ἀπὸ πνοῆς Ἰσχυροῦ δώσει πάγος, 10
οἰακίζει δὲ τὸ ὕδωρ ὡς ἐὰν βούληται·
11 καὶ ἐκλεκτὸν καταπλάσσει νεφέλῃ. 11
διασκορπιεῖ νέφος φῶς αὐτοῦ.
12 καὶ αὐτὸς κυκλώματα διαστρέψει, 12
ἐν θεεβουλαθῶθ εἰς ἔργα αὐτῶν·
πάντα ὅσα ἂν ἐντείληται αὐτοῖς,
ταῦτα συντέτακται παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς,
13 ἐὰν εἰς παιδείαν, ἐὰν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, 13
ἐὰν εἰς ἔλεος εὐρήσει αὐτόν.
14 ἐνωτίζου ταῦτα, Ἰώβ· 14
στήθι, νοουθετούμενος δύναμιν Κυρίου.
15 οἶδαμεν ὅτι ὁ θεὸς ἔθετο ἔργα αὐτοῦ, 15
φῶς ποιήσας ἐκ σκότους.
16 ἐπίσταται δὲ διάκρισιν νεφῶν, 16
ἐξαΐσια δὲ πτώματα πονηρῶν.
17 σου δὲ ἡ στολή θερμὴ· ἡσυχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς γῆς. 17
18 στερεώσεις μετ' αὐτοῦ εἰς παλαιώματα, 18
ἰσχυραὶ ὡς ὄρασις ἐπιχύσεως.
19 διὰ τί δίδαξόν με, τί ἐροῦμεν αὐτῷ· καὶ παυσώμεθα πολλὰ 19
λέγοντες.
20 μὴ βίβλος ἢ γράμματεύς μοι παρέστηκεν, 20
ἵνα ἄνθρωπον ἐστηκὼς κατασιωπήσω;
21 πᾶσιν δ' οὐχ ὁρατὸν τὸ φῶς, 21
τηλανγὲς ἐστὶν ἐν τοῖς παλαιώμασιν,

ΝΑC 9 ταμιων Β* ΝC (-μειων BabA) | επερχονται | εξερχονται A | ακρωτηριων A
10 οιακιζει] adnot διασχιζει| χωριζει· ἀ|π αλληλων Bamginf οικιαζει Ν* (οιακιζ.
Ν^{c.a}) οικεια A | το υδωρ] om το A 11 καταπλησσει Ν^{c.a} A | om νεφελη
C | διασκορπισει A om C 12 διαστρεφει Ν* | εν θεεβουλαθωθ εις]
εθετο βουλαθεις (ρεθετοβουλαθ εις) Ν* ενθα εβουλετο θεις Ν^{c.a} (postea εν
θεεβουλαθ εις) εν τοις κατωτατω θεις A εν θεεβουλαθωθ· εις C | αν] εαν Ν | εν-
τειλη A 13 εαν 1°] + τε ΝΑC | παιδιαν ΝΑC | εαν 2°] + τε ΝΑC | εαν
3°] + τε A | ελεος] + αντου A | om ευρησει αντον A 14 Ιωβ ταυτα A |
νουθετου ΝΑC 15 οιδαμεν] οιδας A | οτι] ως A | ο θεος εθετο] εθετο ο
θς A κς εθετο C | ποιησας φως A 16 επιστασαι A | διακρισιν] διαθεσιν Ν
17 γης] + απο νωτου (postea νοτ.) Ν^{c.a} 18 στερεωσεις (σις ΒΝ)] στερεωθεις
A στερωσις C pr απο νοτου (inc stich) C | ισχυρα A | ορασεις A | επισχυσεως A
19 παυσομεθα ΝC 20 εστηκως] εστως A 21 δ] γαρ A δε C | το
φως] om το A | παλαιωμασιν] pr .....ω Ν^{c.a} (postea ras)

ὥσπερ τὸ πᾶρ' αὐτοῦ ἐπὶ νεφῶν. B

²² ἀπὸ βορρᾶ νέφη χρυσαυγούντα·

ἐπὶ τούτοις μεγάλη ἡ δόξα καὶ τιμὴ Παντοκράτορος.

²³ καὶ οὐχ εὐρίσκομεν ἄλλον ὅμοιον τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ·

ὁ τὰ δίκαια κρίνων, οὐκ οἷε ἐπακούειν αὐτόν;

²⁴ διὸ φοβηθήσονται αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι,

φοβηθήσονται δὲ αὐτὸν καὶ οἱ σοφοὶ καρδία.

¹ Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι Ἑλιὺν τῆς λέξεως εἶπεν ὁ κύριος τῷ

Ἰώβ διὰ λαίλαπος καὶ νεφῶν

² Τίς οὗτος ὁ κρύπτων με βουλήν,

συνέχων δὲ ῥήματα ἐν καρδίᾳ, ἐμὲ δὲ οἶται κρύπτειν;

³ ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὁσφύν σου,

ἐρωτήσω δέ, σὺ δέ μοι ἀποκρίθητι.

⁴ ποῦ ἦς ἐν τῷ θεμελιῶν με τὴν γῆν;

ἀπάγγειλον δέ μοι, εἰ ἐπίστη σύνεσιν.

⁵ τίς ἔθετο τὰ μέτρα αὐτῆς, εἰ οἶδας;

ἢ τίς ὁ ἐπαγαγὼν σπαρτίον ἐπ' αὐτῆς;

⁶ ἐπὶ τίνος οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπήγασιν;

τίς δὲ ἐστὶν ὁ βαλὼν λίθον γωνιαῖον ἐπ' αὐτῆς;

⁷ ὅτε ἐγενήθησαν ἄστρα, ἤνεσάν με φωνῇ μεγάλη πάντες ἄγγε-
λοί μου.

⁸ ἔφραξα δὲ θάλασσαν πύλαις, ὅτε ἐμαίμασεν ἐκ κοιλίας

μητρὸς αὐτῇ ἐκπορευομένη·

⁹ ἐθέμην δὲ αὐτῇ νέφος ἀμφίασιν,

ὁμίχλη δὲ αὐτὴν ἐσπαργάνωσα·

21 νεφῶν]+εξεληθεν (sic) A

22 χρυσαυγούντα C | Παντοκράτορος (-κρα- NAC

τος C)] pr παρα N^{c.c} C pr του A

23 τη ισχυι] pr αυτω και A | ουκ οiei]

νει οτι ουκ A ουκ οiη C | επακουειν] επακουσειν N εισακουει A εισακουει C |

24 οι ανθρωποι] om οι A | καρδια] pr τη A XXXVIII 1 evan in

C | Ιωβ] διωβ|αβολω N* (improb δ N¹ αβολω improb et unc incl N² |

νεφους A 2 κρυπτειν]+αλλα νυν Ca | om με N* (hab N^{c.a}) 3 δε

1°]+σε NAC 4 ης] ησθα A | εν τω θεμελιουν με] οτε εθεμελιωσα

A | απαγγειλον] αναγγειλον A | δε] om A δη C | επιστη] επιστασαι A

5 τα μετρα] om τα C | επαγαγων] επαγων C 6 επι] pr η N | τινος]+δε

A | κρικοι] στυλοι A | βαλλων N | αυτης 2° αυτην C 7 εγενηθη A |

φωνη] pr εν A | μου] αυτου N* (μου N^{c.a}) +και νμνησαν A 8 εμαιμασ-

σεν] εμαιμαξεν N* (-σσεν N^{c.a}) εμεουτο A εμεμασεν C | εκ] pr και A | αυτη]

αυτης NAC | εκπορευομενη] εξεπορευετο A 9 αμφιεσιν C

- B ¹⁰ ἐθέμην δὲ αὐτῇ ὄρια, περιθεὶς κλεῖθρα καὶ πύλας· 10
¹¹ εἶπα δὲ αὐτῇ Μέχρι τούτου ἐλεύσῃ, καὶ οὐχ ὑπερβήσῃ, 11
 ἀλλ' ἐν σεαυτῇ συντριβήσεται σου τὰ κύματα.
¹² ἢ ἐπὶ σοῦ συντέαχα φέγγος πρωινόν, 12
 ἑωσφόρος δὲ ἴδεν τὴν ἑαυτοῦ τάξιν,
¹³ ἐπιλαβέσθαι πτερύγων γῆς, 13
 ἐκτινάξαι ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς;
¹⁴ ἢ σὺ λαβὼν γῆν πηλὸν ἐπλασας ζῶον, 14
 καὶ λαλητὸν αὐτὸν ἔθου ἐπὶ γῆς;
¹⁵ ἀφείλας δὲ ἀπὸ ἀσεβῶν τὸ φῶς, 15
 βραχίονα δὲ ὑπερηφάνων συνέτριψας;
¹⁶ ἦλθες δὲ ἐπὶ πηγὴν θαλάσσης, 16
 ἐν δὲ ἴχνεσιν ἀβύσσου περιεπάτησας;
 ¶ C ¹⁷ ἀνοίγονται δέ σοι φόβῳ πύλαι θανάτου, 17
 πυλωροὶ δὲ ἄδου ἰδόντες σε ἔπηξαν;
¹⁸ γενουθέτησαι δὲ τὸ εὖρος τῆς ὑπ' οὐρανόν; ἀνάγγειλον δὴ μοι 18
 πόση τίς ἐστίν.
¹⁹ ποία δὲ γῆ αὐλίζεται τὸ φῶς, 19
 σκότους δὲ ποῖος ὁ τόπος;
²⁰ εἰ ἀγάγοις με εἰς ὄρια αὐτῶν; 20
 εἰ δὲ καὶ ἐπίστασαι τρίβους αὐτῶν;
²¹ οἶδα ἄρα ὅτι τότε γεγέννησαι, 21
 ἀριθμὸς δὲ ἐτῶν σου πολὺς.
²² ἦλθες δὲ ἐπὶ θησαυροὺς χιόνος, 22
 θησαυροὺς δὲ χαλάζης ἑώρακας;
²³ ἀπόκειται δέ σοι εἰς ὥραν ἐχθρῶν, 23
 εἰς ἡμέραν πολέμων καὶ μάχης;
²⁴ πόθεν δὲ ἐκπορεύεται πάχνη, 24
 ἢ διασκεδάννυται νότος εἰς τὴν ὑπ' οὐρανόν;
²⁵ τίς δὲ ἡτοίμασεν ὑετῶ λάβρῳ ῥύσιν, 25
 ὁδὸν δὲ κυδοιμῶν,

NAC 10 πυλας sup ras Bab 11 εἶπα] εἶπον A 12 φέγγος] φθεγγος C |
 ἰδεν] εἶδεν Bab N ἐπιδεν A 13 ἐκτιναῖ] pr και A 14 γην] γης C |
 αυτον] αυτο (ras ν) N¹ A 15 ἀφείλας] ἀφίλω A ἀφείλες C | βραχιονα δε
 και βραχ. A 16 ἦλθας N* (ἦλθες N^{c,a}) | πηγην] γην AC 17 αδον
 N* (αδου N¹) 18 δη] δε A | τις] ητις A 19 ποια] pr εν A | το φως] om
 το A | ποιος] + εστιν A | ο τοπος] om ο A 20 ει ι^ο] +αρα A 21 οιδας
 N^{c,c} | τοτε] εις τουτο A 22 χαλαζης] θαλασσης N* (χαλ. N^{c,c}) | εωρακας
 Bab N 23 αποκειται] αποκινται A | πολεμον NA 25 κυδοιμων]
 sign adnotat prae se fert B¹.

- 26 τοῦ ὑετίσαι ἐπὶ γῆν οὐ οὐκ ἀνὴρ, B
 ἔρημον οὐ οὐχ ὑπάρχει ἄνθρωπος ἐν αὐτῇ,
 27 τοῦ χορτάσαι ἄβατον καὶ ἀοίκητον,
 καὶ τοῦ ἐκβλαστήσαι ἔξοδον χλόης;
 28 τίς ἐστὶν ὑετοῦ πατήρ;
 τίς δέ ἐστιν ὁ τετοκῶς βώλους δρόσου;
 29 ἐκ γαστρὸς δὲ τίνος ἐκπορεύεται ὁ κρύσταλλος;
 πάχυνν δὲ ἐν οὐρανῷ τίς τέτοκεν
 30 ἢ καταβαίνει ὥσπερ ὕδωρ ρέον;
 πρόσωπον δὲ ἀσεβοῦς τίς ἔπτηξεν;
 31 συνήκας δὲ δεσμὸν Πλειάδος,
 καὶ φραγμὸν Ὠρίωνος ἡνοίξας;
 32 ἢ διανοίξεις Μαζουρῶθ ἐν καιρῷ αὐτοῦ,
 καὶ Ἑσπερον ἐπὶ κόμης αὐτοῦ, ἄξεις αὐτά;
 33 ἐπίστασαι δὲ τροπὰς οὐρανοῦ
 ἢ τὰ ὑπ' οὐρανὸν ὁμοθυμαδὸν γινόμενα;
 34 καλέσεις δὲ νέφος φωνῇ, καὶ τρόμφ ὕδατος λάβρῳ ὑπακούσε-
 ταί σου;
 35 ἀποστελεῖς δὲ κεραυνοὺς καὶ πορεύονται;
 ἐροῦσιν δέ σοι τί ἐστὶν;
 36 τίς δὲ ἔδωκεν γυναῖξιν ὑφάσματος σοφίαν ἢ ποικιλτικὴν ἐπι-
 στήμην;
 37 τίς δὲ ὁ ἀριθμῶν νέφη σοφία,
 οὐρανὸν δὲ εἰς γῆν ἔκλινεν;
 38 κέχυται δὲ ὥσπερ γῆ κονία,
 κεκόλληκα δὲ αὐτὸν ὥσπερ λίθῳ κύβον.
 39 θηρεύσεις δὲ λέουσιν βοράν,
 ψυχὰς δὲ δρακόντων ἐμπλήσεις;
 40 δεδοίκασιν γὰρ ἐν κοίταις αὐτῶν,
 κάθηνται δὲ ἐν ὕλαις ἐνεδρεύοντες.

26 γην] την γην N γης A 28 βώλους] pr συνοχας και A 29 ο NA
 ρυσταλλος] om ο NA | παχυνν A 30 ὥσπερ] ως A | ἐπτηξεν] ετηξεν NA
 11 συνηκας c praec coniung A | δεσμον δε A | Πλειαδος (Πλιαδ. NA)] + εγνας
 A | και] η A | φραγμον] βραγμον B^a (φρ. B^b) 32 αξεις] pr και A
 4 τρομω] δρομω A | υδατος λαβρω] λαβρω υδατος N υδ. λαβρον A | υπακου-
 εται] επακουσεται N 36 om δε A | γυναικι A | η] και A | ποικιλτικην
 ποικιατ. A)] + σοφιας A 37 ο αριθμων (-θμω N^{edit})] om ο N* (superscr ο
 1) | ουρανον] ουνος N 38 δε 1°] γαρ A | γη] γης A | κεκολληκεν A | λιθω
 υβρον] κυβον λιθοις A

- B 41 τίς δὲ ἡτοίμασεν κόρακι βοράν;
νεοσσοὶ γὰρ αὐτοῦ πρὸς Κύριον κεκράγασιν, πλανώμενοι τὰ
σῖτα ζητούντες.
- 1 εἰ ἔγνωσ καιρὸν τοκετοῦ τραγελάφων πέτρας,
ἐφύλαξας δὲ ὠδίνας ἐλάφων;
- 2 ἡρίθμησας δὲ μῆνας αὐτῶν πλήρεις τοκετοῦ,
ὠδίνας δὲ αὐτῶν ἔλυσας;
- 3 ἐξέθρεψας δὲ αὐτῶν τὰ παιδία ἔξω φόβου;
ὠδίνας αὐτῶν ἔξαποστελεῖς;
- 4 ἀπορρήξουσιν τὰ τέκνα αὐτῶν, πληθυνθήσονται ἐν γενήματι
ἐξελεύσονται, καὶ οὐ μὴ ἀνακάμψουσιν αὐτοῖς.
- 5 τίς δέ ἐστιν ὁ ἀφείς ὄνον ἄγριον ἐλεύθερον,
δεσμοὺς δὲ αὐτοῦ τίς ἔλυσεν;
- 6 ἐθέμην δὲ τὴν δίαιταν αὐτοῦ ἔρημον,
καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἀλμυρίδα.
- 7 καταγελῶν πολυοχλίας πύλεως,
μέμψιν δὲ φορολόγου οὐκ ἀκούων,
- 8 κατασκέψεται ὄρη, νομὴν αὐτοῦ,
καὶ ὀπίσω παντὸς χλωροῦ ζητεῖ.
- 9 βουλήσεται δέ σοι μονόκερως δουλεῦσαι,
ἢ κοιμηθῆναι ἐπὶ φάτνης σου;
- 10 δήσεις δὲ ἐν ἱμάσι ζυγὸν αὐτοῦ,
ἢ ἐλκύσει σου αὔλακας ἐν πεδίῳ;
- 11 πέποιθας δὲ ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πολλὴ ἰσχὺς αὐτοῦ,
ἐπαφήσεις δὲ αὐτῷ τὰ ἔργα σου;
- 12 πιστεύσεις δὲ ὅτι ἀποδώσει σοι τὸν σπόρον,
εἰσίοισι δὲ σου τὸν ἄλωνα;

NA 41 γαρ] δε A | αυτου προς Κυριον] προς κν αυτου A | σιτα] adnot τας τροφας| τα βρωμα|τα B^{amg} XXXIX 1—3 ει εγνωσ...εξω φοβου] εφυλαξας δε ωδινας ελαφῶ| ηριθμησας δε αυτων μηνas πληρεις τοκετου| ωδινας δε αυτων ελυσας| εξεθρεψας δε αυτων τα παιδια| ανευ φοβου' η εγνωs καιρον τοκε|του τραγελαφων πετραs' A 2 αυτων μηνas B | πληρεις| πληρης B 3 ωδινας] + δε B^{c.a} (postea improb) A | εξαποστελλεις B* (-στελεις B^{c.a}) 4 γεννηματι A | εξελευσονται] + δε B^{c.a} (postea improb) | αυτοις] εαυτοις B^{c.a} 6 αυτου την διαιταν A 7 πολυοχλιαs B^b (-χλειas B*) B πολυοχλιαs A 8 ζητει] ζητησει A 9 μονοκερωs] pr ατραπέλος A | δουλευσαι] δουλευει B* (-σαι B^{c.a}) | φατνης] παθμη B* φατνη B^{c.a} 10 δησεις] δεσεις B* (ε improb et postea ras B[?]) | εν ιμασι ζυγον αυτου] εν ιμασιν ζ. αυτ. B αυτ. εν ιμασιν ζ. A | σου] σοι A 11 δε 1°] τ B* δ B^{c.a} | ισχυs] pr η B A | επαφησεις δε] και επαφ. A 12 δε 1°] + αυτω B* (improb B^{c.a}) A | εισιοισι δε] και εισοισι A | τον αλωνα] την αλ. A

- 13 πτέρυξ τερπομένων, ἐὰν συλλάβῃ ἀσιδὰ καὶ νεσσά· B
 14 ὅτι ἀφήσει εἰς γῆν τὰ ῥὰ αὐτῆς, καὶ ἐπὶ χόυν θάλψει.
 15 καὶ ἐπελάβοντο ὅτι πούς σκορπιεῖ
 καὶ θηρία ἀγροῦ καταπατήσει.
 16 ἀπεσκήρυνεν τὰ τέκνα ἐαυτῆς, ὥστε μὴ ἐαυτήν·
 εἰς κενὸν ἐκοπίασεν ἄνευ φόβου.
 17 ὅτι κατεσιώπησεν αὐτῇ ὁ θεὸς σοφίαν,
 καὶ οὐκ ἐμέρισεν αὐτῇ ἐν τῇ συνέσει.
 18 κατὰ καιρὸν ἐν ὕψει ὑψώσεται,
 καταγελάσεται ἵππου καὶ τοῦ ἐπιβάτου αὐτοῦ.
 19 ἡ σὺ περιέθηκας ἵππῳ δύναμιν,
 ἐνέδυσας δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ φόβον;
 20 περιέθηκας δὲ αὐτῷ πανοπλίαν,
 δόξαν δὲ στηθέων αὐτοῦ τόλμῃ;
 21 ἀνорύσσων ἐν πεδίῳ γαυριᾶ,
 ἐκπορεύεται δὲ εἰς πεδῖον ἐν ἰσχύϊ.
 22 συναντῶν βασιλεῖ καταγελά,
 καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῇ ἀπὸ σιδήρου.
 23 ἐπ' αὐτῷ γαυριᾶ τόξον καὶ μάχαιρα,
 24 καὶ ὀργῇ ἀφανιεῖ τὴν γῆν·
 καὶ οὐ μὴ πιστεύσῃ ἕως ἂν σημάνῃ σάλπιγγς.
 25 σάλπιγγος δὲ σημαινούσης λέγει Εὐγε·
 πόρρωθεν δὲ ὁσφραίνεται πολέμου σὺν ἄλματι καὶ κραυγῇ.
 26 ἐκ δὲ τῆς σῆς ἐπιστήμης ἔστηκεν ἰέραξ,
 ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας ἀκίνητος, καθορῶν τὰ πρὸς νότον;
 27 ἐπὶ δὲ σῶ προστάγματι ὑψοῦται ἀετός,
 γυψ δὲ ἐπὶ νοσσιᾷς αὐτοῦ ⁽²⁸⁾ καθεσθεῖς αὐλίζεται, ²⁸ ἐπ' ἐξοχῇ
 πέτρας καὶ ἀποκρύφῃ;

13 τερπομενων] + νεελασα N^{c.a} | συλλαβη N | ασιδα N ασειδα A* N^A ασιδα A^a) pr η N | νεσσα (νεεσσ. A)] + ελαλησαν A 14 ωα] ωτα N^A | θαλ-
 λει] θαιψει N*^{vid} (θαλψ. N¹) 15 επελαθοντο] επελθοντος N* (επελαθ. N^{c.a})
 πελαθετο A | πους N*] που B^{N.c.a} 16 εαυτης] αυτης N^A 17 κατεσιω-
 τησεν] κατεπηξεν N* (κατεσιωπ. N^{c.a}) | om ουκ N* (hab N^{c.a}) | αυτη 2°] αυτης
 N* (-τη N^{c.a}) + ο θς A 18 καιρων A | om εν N* (hab N^{c.a}) | υψωσει
 υπει N* υψωσει εν υψει N^{c.a} | ιππου] αυτου N* (ιππ. N^{c.a}) 19 ενεδυσας δε]
 και ενεδυσας A 20 δοξαν δε] και δοξη A | τολμη] A 21 ανο-
 ρυσσων] α ορυσσων B^b | πεδιω] ποδι N^{c.a} (postea revoc πεδ.) 22 βα-
 ριλει] βελει N^{c.c} A (-λι) | απο σιδηρου] σιδηρον A 23 επ αυτω] + γαρ N |
 μαχαιρα] pr οξυσθενης A 24 σημανη] σημανιει (sic) A 25 λεγει]
 ρει A | συν] pr και A | και] om και N* (hab N¹(vid) c.a) | κραυγης N* (-γη
 N¹) + εκπορευετ, A 27 επι δε] η επι A | σω] pr τω A | νοσσιᾷς B^b

- B 29 ἐκέισε ὦν ζητεῖ τὰ σῖτα, 29
 πόρρωθεν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ σκοπεύουσιν.
 30 νεοσσοὶ δὲ αὐτοῦ φύρονται ἐν αἵματι, 30
 οὐ δ' ἂν ὦσι τεθνεώτες παραχρῆμα εὐρίσκονται.
- 31 Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἰώβ καὶ εἶπεν 31 (1)
 32 Μὴ κρίσιν μετὰ Ἰκανοῦ ἐκκλινεῖ; 32 (2)
 ἐλέγχων δὲ θεὸν ἀποκριθήσεται αὐτήν;
- 33 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰώβ λέγει τῷ κυρίῳ 33 (3)
 34 Τί ἐγὼ κρίνομαι, νουθετούμενός καὶ ἐλέγχων Κύριον, 34 (4)
 ἀκούων τοιαῦτα οὐθέν ὦν;
 ἐγὼ δὲ τίνα ἀπόκρισιν δώσω πρὸς ταῦτά;
 χεῖρα θήσω ἐπὶ στόματί μου.
 35 ἄπαξ λελάληκα, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ οὐ προσθήσω. 35 (5)
- 1^α Ἐτι δὲ ὑπολαβὼν ὁ κύριος εἶπεν τῷ Ἰώβ ἐκ τοῦ νέφους 1 (6)
 2 Μὴ, ἀλλὰ ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὀσφύν σου, 2 (7)
 ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ μοι ἀπόκριναι·
 3 μὴ ἀποποιῶν μου τὸ κρίμα. 3 (8)
 οἶει δέ με ἄλλως σοι κεχρηματικέναι ἢ ἵνα ἀναφανῆς δίκαιος;
 4 ἢ βραχίων σοὶ ἐστὶν κατὰ τοῦ κυρίου, 4 (9)
 ἢ φωνὴ κατ' αὐτοῦ βροντᾶς;
 5 ἀνάλαβε δὴ ὕψος καὶ δύναμιν, 5 (10)
 δόξαν δὲ καὶ τιμὴν ἀμφίεσαι.
 6 ἀπόστειλον δὲ ἀγγέλους ὁργῇ, 6 (11)
 πᾶν δὲ ὑβριστὴν ταπείνωσον,
 7 ὑπερήφανον δὲ σβέσον. 7 (12)
- NA 29 ζητεῖ | ζησει N* (-τει N^{ca}) | πορρωθεν] + δε A 30 ου δ αν] ουδε εαν
 A | ωσιν NA 32 εκκλινει] εκκλινιν N* κρινις N^{ca} (postea restit εκκλινιν) |
 om δε NA | αποκριθησεται] υποκριθ. N* (αποκρ. N^{ca} mox restit υποκρ.) |
 αυτην] αυτω N^{ca} (mox revoc -την) 33 λεγει] ειπεν A 34 om ετι N*
 (hab N^{ca}) | ελεγχων Κυριον] ελεγχομενος υπο κυ A | ουθεν ων] μηδεν ων εγω
 A | εγω δε τινα αποκρισιν] αποκρ. δε τινα A | δωσω] δω NA 35 λελαληκα]
 ελαλησα A XL 1 om δε N | ο κυριος] θ pro ο 1° N* vid (ο N¹) | εκ] δια A
 2 αποκριναι] αποκριθητι NA 3 μη αποποιου] η αποποιη N^{ca} (mox restit
 μη αποποιου) | οiei δε] οiη δε N μηδε οiου A | η] αλλ A | δικαιος αναφανης A
 4 η 1° ει A | του κυριου] κυ N^{ca} (postea revoc του κυ) A | φωνη] + βροντης A |
 αυτου] αυτον NA | βροντας] φροντις N* (βροντας N^{ca}) βροντα ισα A 5 δη]
 δε A | υψος] pr eis A | om και 1° A | om δε A | αμφιασαι NA 6 οργη]
 εν ο. σου A | παν] παντα A

B

σῆψον δὲ ἀσεβεῖς παραχρῆμα,

8 ⁸κρύψον δὲ εἰς γῆν ὁμοθυμαδόν,

τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας ἔμπλησον·

9 ⁹ὁμολογήσω ὅτι δύναται ἡ δεξιὰ σου σῶσαι.10 ¹⁰ἀλλὰ δὴ ἰδοὺ δὴ θηρία παρὰ σοί, χόρτον ἴσα βουσί· ἐσθίουσιν.11 ¹¹ἰδοὺ δὴ ἰσχύς αὐτοῦ ἐπ' ὀσφύι,

ἡ δὲ δύναμις ἐπ' ὀμφαλοῦ γαστρού·

12 ¹²ἔστησεν οὐρανὸν ὥς κυπάρισσον,

τὰ δὲ νεῦρα αὐτοῦ συμπέπλεκται·

13 ¹³αἱ πλευраὶ αὐτοῦ πλευраὶ χάλκειαι,

ἡ δὲ ῥάχισ αὐτοῦ σίδηρος χυτός.

14 ¹⁴τοῦτ' ἔστιν ἀρχὴ πλάσματος Κυρίου, πεποιημένον ἐν καταπαίξεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.15 ¹⁵ἐπελθὼν δὲ ἐπ' ὄρος ἀκρότομον ἐποίησεν χαρμονὴν τετράποσιν ἐν τῷ ταρτάρῳ·16 ¹⁶ὑπὸ παντοδαπὰ δένδρα κοιμᾶται,

παρὰ πάπυρον καὶ κάλαμον καὶ βούτομον·

17 ¹⁷σκιάζονται δὲ ἐν αὐτῷ δένδρα μεγάλα σὺν ῥαδάμοις, καὶ κλῶνες ἀγροῦ.18 ¹⁸ἐὰν γένηται πλήμμυρα, οὐ μὴ αἰσθηθῇ,

πέποιθεν ὅτι προσκρούσει ὁ Ἰορδάνης εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ·

19 ¹⁹ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ δέξεται αὐτόν;

ἐνσκολιεύόμενος τρήσει ῥίνα;

20 ²⁰ἄξεις δὲ δράκοντα ἐν ἀγκίστρῳ,⁵περιθήσεις δὲ φορβεᾶν περὶ ῥίνα αὐτοῦ;

§ C

21 ²¹εἰ δῆσεις κρίκον ἐν τῷ μυκτῆρι αὐτοῦ,

ψελίφ δὲ τρυπήσεις τὸ χεῖλος αὐτοῦ;

8 δε 1°] + αὐτοὺς B^{c,a} (postea del) A | γην] + ἐξω B^a 9 ὁμολογήσω] + ἀρα B^a C
 | σου ἡ δεξιά A 10 ἀλλὰ δὴ ἰδοὺ δὴ] ἀλλὰ δὴ ἰδοὺ B^a ἀλλ ἰδοὺ A | παρα
 ι θηρία A | ἴσα βουσί] χορτον A | ἐσθίει B^a 11 ἰσχύς] pr ἡ B^a | ἐπ
 φει] ἐπὶ ὀσφύος αὐτοῦ A | δύναμις] + αὐτοῦ B^a | γαστρος] + αὐτοῦ A 12 ου
 ν] + αὐτοῦ A | [ως] ω B^a (ως B¹) ὡς περ A | συμπεπλεκται (συνπεπλ. B^a)] pr
 περ σχοινία A 13 πλευραι χαλκειαὶ] ως πετραι χαλκαὶ A | σιδηρος] pr
 A 14 τουτ] τουτο B^{c,a} (postea ras o) A | ἐγκαταπαίξεσθαι (εγκ. B^b)]
 εἰς το A 16 κάλαμον κ. πάπυρον A 17 om εν A | ραδαμοῖς]
 μοῖς B^a (ραδ. B^{c,a}) δαραμοῖς A | αγρου] αγρου B^{c,a} A 18 αἰσθηθη]
 θητς A 19 ρινα] + αὐτοῦ A 20 ἀγκίστρῳ B^a (αγκ. B^{c,a} A) |
 περιθήσεις].....σεις C | φορβεαν B^a C | περὶ] ἐπὶ C | ρινον C 21 εἰ
 C) δησεις] καὶ εἰλησεις A | κρικον] κλοιον A | [ψελί]φι C^{vid}

- B 22 ²² λαλήσει δέ σοι δεήσει, ²² (27)
²³ θήσεται διαθήκην μετὰ σοῦ; ²³ (28)
²⁴ λήμψῃ δὲ αὐτὸν δοῦλον αἰώνιον; ²⁴ (29)
²⁵ παίξῃ δὲ ἐν αὐτῷ ὥσπερ ὀρνέω, ἢ δῆσεις αὐτὸν ὥσπερ ²⁵ (30)
²⁶ στρουθίον παιδί; ²⁶ (31)
²⁷ ἐνσιτοῦνται δὲ ἐν αὐτῷ ἔθνη, ²⁷ (32)
²⁸ μεριτεύονται δὲ αὐτὸν Φοινίκων ἔθνη; ²⁸ (33)
²⁹ πᾶν δὲ πλωτὸν συνελθὼν οὐ μὴ ἐνέγκωσιν βύρσαν μίαν ²⁹ (34)
³⁰ οὐράς αὐτοῦ, ³⁰ (35)
³¹ καὶ ἐν πλοίοις ἀλιέων κεφαλὴν αὐτοῦ. ³¹ (36)
³² ἐπιθήσει δὲ αὐτῷ χεῖρα, μνησθεὶς πόλεμον τὸν γινόμενον ἐν ³² (37)
³³ σώματι αὐτοῦ. ³³ (38)
³⁴ οὐδὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις τεθαύμακας; ³⁴ (39)
³⁵ (2) οὐδὲ δέδοικας ὅτι ἡτοίμασταί μοι; ³⁵ (40)
³⁶ τίς γάρ ἐστιν ὁ ἐμοὶ ἀντιστάς; ³⁶ (41)
³⁷ ἢ τίς ἀντιστήσεται μοι καὶ ὑπομενεῖ; ³⁷ (42)
³⁸ εἰ πᾶσα ἡ ὑπ' οὐρανὸν ἐμὴ ἐστιν, ³⁸ (43)
³⁹ οὐ σιωπήσομαι δι' αὐτόν, ³⁹ (44)
⁴⁰ καὶ λόγον δυνάμεως ἐλεήσει τὸν ἴσον αὐτοῦ. ⁴⁰ (45)
⁴¹ τίς ἀποκαλύψει πρόσωπον ἐνδύσεως αὐτοῦ; ⁴¹ (46)
⁴² εἰς δὲ πτύξιν θώρακος αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι; ⁴² (47)
⁴³ πύλας προσώπου αὐτοῦ τίς ἀνοίξει; ⁴³ (48)
⁴⁴ κύκλω ὀδόντων αὐτοῦ φόβος. ⁴⁴ (49)
⁴⁵ τὰ ἔγκατα αὐτοῦ ἀσπίδες χάλκειαι, ⁴⁵ (50)
⁴⁶ σύνδεσμος αὐτοῦ ὥσπερ σμιρίτης λίθος. ⁴⁶ (51)
⁴⁷ εἰς τοῦ ἐνὸς κολλῶνται, ⁴⁷ (52)

ΝΑC 22 δεήσει A | ικετηρια] pr η Ν και ικετηριας A | μαλακη Ν* (-kws Ν^{ca} 23 θησεται] + δε ΝΑC | μετα σου διαθηκην AC | ληψη C^{vid} 24 παιξῃ εν] και εμπεξεις A | η δησεις] δησεις δε A 25 εν αυτω] αυτον A | μεριτευονται δε] μεριου insep Ν* (μεριτ. δε Ν¹) μεριουνται δε Ν^{ca} (sed postea revo μεριτ. δε) και μεριτευονται A | Φενικων C | εθνη 2ο] γενη AC 26 ενεγκω A | βυρσαν μιαν] β. μιας Ν* (β. μιαν Ν^{ca}) μιαν βυρσαν A 27 επιθησει] επιθησεις ΝΑ* (πιθησεις sup ras) [επι]θησεις C | αυτω] pr επ ΝΑ | πολεμου το γιγνομενου A | σωματι] pr τω A | αυτου] + και μηκει γινεσθω Ν^{ca} (postea ras) AC XLI 1 ουδε 1ο] pr ουκ εορακας αυτον Ν^{ca} (rurs ras) pr ουχ εορακα αυτον AC^{vid} | δεδοικας] + αυτον Ν^{ca} (postea improb) A | μοι] σοι A 2 γαρ δε Ν* (γαρ Ν^{ca}) | αντιστας] ανθισταμενος A | τις 2ο] + εστιν os A | ει] η ουχι 3 λογος A | αυτω C 4 τις 1ο] + δε A | ανακαλυψει A 5 πυλας] + δε Ν^{ca} (postea ras δε) A 6 εγκατα (ενκ. ΝΑ)] + δε A | χάλκειαι] χαλκο ΝΑ χαλκειαι C | συνδεσμος] συνδεσμοι A + δε ΝC pr και A | σμιριτος 7 του ενος] pr εκ A

πνεῦμα δὲ οὐ μὴ διέλθῃ αὐτόν·

B

- (9) 8 ⁸ ἀνὴρ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ προσκολληθήσεται·
συνέχονται, καὶ οὐ μὴ ἀποσπασθῶσιν.
- (10) 9 ⁹ ἐν πταρμῷ αὐτοῦ ἐπιφάσκειται φέγγος,
οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἶδος ἑωσφόρου.
- (11) 10 ¹⁰ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύονται λαμπάδες καιόμεναι,
καὶ διαρριπτοῦνται ἐσχάrai πυρός.
- (12) 11 ¹¹ ἐκ μυκτῆρων αὐτοῦ ἐκπορεύεται καπνὸς καμίνου καιομένης
πυρὶ ἀνθράκων·
- (13) 12 ¹² ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἄνθρακες,
φλόξ δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται.
- (14) 13 ¹³ ἐν δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ αὐλίζεται δύναμις,
ἔμπροσθεν αὐτοῦ τρέχει ἀπωλία.
- (15) 14 ¹⁴ σάρκες δὲ σώματος αὐτοῦ κεκολληνται·
καταχέει ἐπ' αὐτόν, οὐ σαλευθήσεται.
- (16) 15 ¹⁵ ἡ καρδία αὐτοῦ πέπηγεν ὥς λίθος,
ἔστηκεν δὲ ὥσπερ ἄκμων ἀνήλατος.
- (17) 16 ¹⁶ στραφέντος δὲ αὐτοῦ φόβος θηρίοις τετράποσιν ἐπὶ γῆς
ἄλλομένοις.
- (18) 17 ¹⁷ εἰς συναντήσωσιν αὐτῷ λόγχοι, οὐδὲν μὴ ποιήσωσιν
δόρυ καὶ θώρακα·
- (19) 18 ¹⁸ ἤγεται μὲν γὰρ σίδηρον ἄχυρα,
χαλκὸν δὲ ὥσπερ ξύλον σαθρόν.
- (20) 19 ¹⁹ οὐ μὴ τρώσῃ αὐτόν τόξον χάλκειον·
ἤγεται μὲν πετροβόλον χόρτον,
- (21) 20 ²⁰ ὥς καλὰ μὲν ἐλογίσθησαν σφυρά,
καταγελαῖ δὲ σεισμοῦ πυρφόρου.
- (22) 21 ²¹ ἡ στρωμνὴ αὐτοῦ ὀβελίσκοι ὀξεῖς,

7 αυτον] pr δι Ν* (om δι Ν^{c.a}) 8 αυτου] εαυτου Ν | συνεχωνται ΝAC
Α | αποσπασθωσιν] παθωσιν Ν* αποσπαθωσιν Ν^{c.a} 9 επιφωσκειται Α | om
δε C 10 διαριπτονται Ν^{c.a} Α (hiat C) 11 πυρι] φλογι Α 13 αυλι-
ζεται] αυλιζ sup ras B^{ab} | ενπροσθεν Α | τρεχει] προτρεχει Α | απωλεια Bab
14 om σωματος Ν | κεκολληνται] ante kek. 2 vel 3 litt (? ke vel kai) perier in C
15 ως] ωσπερ AC 16 om δε Α | αλλομενοις επι γης Α 17 ουδεν] ουδε C |
μη] pr ου Ν^{c.a} Α | ποιησωσιν] + αυτω Ν^{c.a} (postea ras) Α ποιησουσιν C | δορυ] +
επηρμενον Ν^{c.a} C | θωραξ Α 18 αχυρα] pr ωσπερ Ν^{c.a} (postea ras) Α 19 om
τοξον χαλκειον Α | χαλκεον C | μεν] γαρ Α om C | πετροβολον μεν Ν^{c.a} |
χορτον] pr ως AC 20 καλαμην ΝC | ελογισθησαν] ελογισατο Ν ελογισθη
αυτω Α | σφυρα] σφυραν Ν^{c.a} C σφυραι Ν^{c.c} 21 στρωμη Ν* (-μνη Ν^{c.a})

- B πᾶς δὲ χρυσὸς θαλάσσης ὑπ' αὐτὸν ὥσπερ πηλὸς ἀμύ-
θητος.
 22 ἀναζει τὴν ἄβυσσον ὥσπερ χαλκεῖον. 22 (23)
 ἤγηται δὲ τὴν θάλασσαν ὥσπερ ἐξάλιπτρον,
 23 τὸν δὲ τάρταρον τῆς ἀβύσσου ὥσπερ αἰχμάλωτον. 23 (24)
 ἐλογίσατο ἄβυσσον εἰς περίπατον.
 24 οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἐπὶ τῆς γῆς ὅμοιον αὐτῷ, πεποιημένον 24 (25)
 ἐγκαταπαίξεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων μου.
 25 πᾶν ὑψηλὸν ὄρη, 25 (26)
 αὐτὸς δὲ βασιλεὺς πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασιν.

- 1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰώβ λέγει τῷ κυρίῳ 1
 2 Οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι, ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐθέν. 2
 3 τίς γάρ ἐστιν ὁ κρύπτων σε βουλήν; 3
 φειδόμενος δὲ ῥημάτων, καὶ σὲ οἶται κρύπτειν;
 τίς δὲ ἀναγγελεῖ μοι ἃ οὐκ ᾔδεις,
 μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἃ οὐκ ἠπιστάμην;
 4 ἄκουσον δέ μου, Κύριε, ἵνα καγὼ λαλήσω. 4
 ἐρωτήσω δέ, σὺ δέ με δίδαξον.
 5 ἀκοὴν μὲν ὥτὸς ἤκουόν σου τὸ πρότερον, 5
 νυνὶ δὲ ὁ ὀφθαλμός μου ἑώρακέν σε.
 6 διὸ ἐφάυλισα ἑμαυτὸν καὶ ἐτάκην. 6
 ἤγημαι δὲ ἐγὼ ἑμαυτὸν γῆν καὶ σποδόν.
 7 Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ λαλήσαι τὸν κύριον πάντα τὰ ῥήματα 7
 ταῦτα τῷ Ἰώβ, εἶπεν ὁ κύριος Ἐλειφάς τῷ Θαϊμανεῖτῃ
 Ἡμαρτες σὺ καὶ οἱ φίλοι σου.
 οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ἐνώπιόν μου ἀληθὲς οὐδέν, ὥσπερ ὁ
 θεράπων μου Ἰώβ.

- NAC 21 πηλος] πυλος N* (πηλ. N¹) 22 ἐξάλειπτρον Bab 23 ὥσπερ]
 ω sup ras Bab | eis] ως C 24 τῆς γῆς] om τῆς A τὴν γῆν C (ante τὴν
 litt nonnull (? ὀλην) evanuer in C) | πεποιημ. c praec coniung N | ἐγκατα-
 παίξεσθαι B^{ab}C | om μου N* (hab N^{c.a}) XLII 1 evan in C 2 δυ-
 νασαι πάντα AC | σοι δε N | ουθεν] ουδεν AC 3 om τις γαρ...βουλήν
 N* (hab N^{c.a}) | τις δε ἀναγγελεῖ] τις δε ἀναγγελλει N ἀναγγελη δε A | επι-
 σταμην C 4 δε 1°] δη A | δε 2°] + σε NA (hiat C) 5 ἀκοην μεν
 ωτος] εως μεν ωτος ακοης A | εωρακεν B^{ab}NC 6 ἠγημαι] ἠγη A | om
 εγω N^{c.a} AC | εμαυτον εγω N* 7 om ταυτα A | Ελιφας NA Ελιφας
 C | Θαϊμανιτη NC Θεμανιτη A | φιλοι] pr δυο NAC

⁸ νῦν δὲ λάβετε ἐπτὰ μόσχους καὶ ἐπτὰ κριοὺς, B
καὶ πορεύθητε πρὸς τὸν θεράποντά μου Ἰώβ, καὶ ποιήσει
καρπώσεις περὶ ὑμῶν.

Ἰώβ δὲ ὁ θεράπων μου εὐξεται περὶ ὑμῶν,
ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον αὐτοῦ λήμψομαι·
εἰ μὴ γὰρ δι' αὐτόν, ἀπώλεσα ἂν ὑμᾶς·
οὐ γὰρ ἐλαλήσατε κατὰ τοῦ θεράποντός μου Ἰώβ ἀληθές.

⁹ ἐπορεύθη δὲ Ἐλειφάς ὁ Θαιμανεΐτης καὶ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης
καὶ Σωφάρ ὁ Μειναῖος,
καὶ ἐποίησαν καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ κύριος·
καὶ ἔλυσεν τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῖς διὰ Ἰώβ.

¹⁰ ὁ δὲ κύριος ἠύξησεν τὸν Ἰώβ·
εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν φίλων ἀφῆκεν αὐτοῖς τὴν
ἁμαρτίαν·
ἔδωκεν δὲ ὁ κύριος διπλᾶ ὅσα ἦν ἔμπροσθεν Ἰώβ εἰς
διπλασιασμόν.

¹¹ ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ
πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ,
καὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν,
καὶ πάντες ὅσοι ᾔδεισαν αὐτόν ἐκ πρώτου·
φαγόντες δὲ καὶ πιόντες παρ' αὐτῷ παρεκάλεσαν αὐτόν,
καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπήγαγεν αὐτῷ ὁ κύριος·
ἔδωκεν δὲ αὐτῷ ἕκαστος ἀμνάδα μίαν καὶ τετραδάραχμον
χρυσοῦ καὶ ἀσήμουν.

¹² ὁ δὲ κύριος εὐλόγησεν τὰ ἔσχατα Ἰώβ ἢ τὰ ἔμπροσθεν·

8 νυν δε] και νυν A | θεραποντα] παιδα A | ποιησεις A* (-σει A?) | καρπω- BAC
εις] καρπωμα A καρπωσιν C | om μου 2° N* (hab N^{c.a}) | improb ει μη (1°)
C^a (postea restit) | ληψομαι C | ει μη γαρ] και ει μη A | απωλεσα αν] απω-
εσαν C* | bis scr εαλησατε N* (om 2° N^{c.a}) | αληθες κατα του θερ. μου Ιωβ
C | bis scr μου Ιωβ 2° N* (improb 2° N^{c.a} postea restit 2° improb vero
o) | αληθες] ουδεν αγαθον A ⁹ επορευθησαν A | Ελειφας N Ελιφας
Ελειφας C | Θαιμανιτης NC Θεμανιτης A | Σαυχειτης N | Μιναιος BAC |
ποιησαν]+εαντοις A | αυτοις 1°] αυτω N* (-τοις N^{c.a}) | αυτοις 2°] αυτων
* (-τοις N^{c.a} postea restit -των) AC ¹⁰ om δε 2° N* (hab N^{c.a}) |
m και A | φίλων]+αυτου AC | εδωκεν] προσεθηκεν A | ο κυριος resc
Ca (o θς C^{*fort}) +τω Ιωβ A | διπλα οσα ην] τα διπλα ων ειχεν A | om
ωβ 2° A ¹¹ παντες 2°]+δε A | εκ πρωτου] προ τουτου A ωτου resc
a (? εκ προσωπου C*) | om παρ A | παρεκαλεσαν] εκαλεσαν N* (παρεκ.
N) | ο κυριος] ο θς N* (o κς N^{c.a}) | εδωκεν δε] και εδωκαν A | τετραδαχμον N*
τετραδρ. N^{c.a}(vid) | χρυσου και ασημου] χρυσουν ασημον BAC* χρ. ασ. εν Ca
2 ηυλογησεν BAC | τα εσχατα Ιωβ] τον Ιωβ· τα εσχατα A | η] ηι μαλλον A

- B ἦν δὲ τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα μύρια τετρακισχίλια,
κάμηλοι ἑξακισχίλια,
ζεύγη βοῶν χίλια,
ὄνοι θήλειαι νομάδες χίλιαι.
- ¹³ γεννῶνται δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ καὶ θυγατέρες τρεῖς.
- ¹⁴ καὶ ἐκάλεσεν τὴν μὲν πρώτην Ἡμέραν,
τὴν δὲ δευτέραν Κασίαν,
τὴν δὲ τρίτην Ἀμαλθείας κέρας.
- ¹⁵ καὶ οὐχ εὐρέθησαν κατὰ τὰς θυγατέρας Ἰὼβ βελτίους αὐτῶν
ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν·
ἔδωκεν δὲ αὐταῖς ὁ πατὴρ κληρονομίαν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς.
- ¹⁶ ἔζησεν δὲ Ἰὼβ μετὰ τὴν πληγὴν ἔτη ἑκατὸν ἐβδομήκοντα,
τὰ δὲ πάντα ἔτη ἔζησεν διακόσια τεσσαράκοντα·
καὶ ἶδεν Ἰὼβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν αὐτοῦ,
τετάρτην γενεάν·
- ¹⁷ καὶ ἐτελεύτησεν Ἰὼβ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν.
- ^{17a} γέγραπται δὲ αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεσθαι μεθ' ὧν ὁ κύριος
ἀνίστησιν.
- ^{17b} Οὗτος ἐρμηνεύεται ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλου,
ἐν μὲν γῇ κατοικῶν τῇ Αὐσίτιδι ἐπὶ τοῖς ὀρίοις τῆς Ἰδου-
μαίας καὶ Ἀραβίας·
προυπήρχεν δὲ αὐτῷ ὄνομα Ἰωβάβ.
- ^{17c} λαβὼν δὲ γυναῖκα Ἀράβισσαν γεννᾷ υἱὸν ᾧ ὄνομα Ἐννών·
ἦν δὲ αὐτὸς πατὴρ μὲν Ζάρε, ἐκ τῶν Ἡσαὺ υἱῶν υἱός, μητρός
δὲ Βοσόρρας,
ὥστε εἶναι αὐτὸν πέμπτον ἀπὸ Ἀβραάμ.
- ^{17d} καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδῶμ, ἧς καὶ αὐτὸς
ἠρξεν χώρας·

ΣΑC 12 μυρια] pr e Σ* (improb e Σ' et postea ras) | τετρακισχίλια] πτα pro
τετρα Σ*^{vid} (τετρακ. Σ^{17c,ca1}) | ονομαδες Σ* (ras o 1° Σ¹) 14 Κασσιαν Α |
Αμαλθείας κέρας] adnot ἐνθυμῶν γλῶτ Β^{a(vid)}mg Αμαθίας κ. Σ* (Αμαλθ. κ.
Σ^{1(vid)}) | Μαλθεας Α Αμαλθίας C 15 τας θυγατερας Ιωβ] τας Ιωβ θυγ.
και τους υιους αυτου Α | εν τη] υπο την Α | υπο ουρανον] υπο τον ουρ. Σ | αυ-
ταις ο πατηρ] Ιωβ ταις θυγατρασιν αυτου Α | αδελφοις]+αυτου (sic) Α
16 ετη εξησεν] ζη ετη Α εξησεν ετη C | τεσσαρεκοντα (τεσσαρ. Β¹)]+οκτω
Σ^{ca}AC | ειδεν Β^{ab}Σ 17 πρεσβυτερος] πρεσβυτης Σ | πληρες Α
17 a om δε Α | παλιν αυτον αναστησεσθαι Σ παλιν αναστ. αυτον Α | ανιστησιν
o ks Α 17 b τη Αυσειτιδι κατοικων Σ 17 c πατρος] in prs rescr ps C¹ |
Zareb Α | om εκ ΣAC | των υιων Ησαυ AC | Βοσορρας Α Βο[σ]ορρας
C^{*vid} (ras σ 1° C¹)

πρῶτος Βαλὰκ ὁ τοῦ Βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Β
Δειννάβα·

μετὰ δὲ Βαλὰκ Ἰωβὰβ ὁ καλούμενος Ἰώβ·

μετὰ δὲ τοῦτον Ἀσὸμ ὁ ὑπάρχων ἡγεμὼν ἐκ τῆς Θαιμι-
νεΐτιδος χώρας·

μετὰ δὲ τοῦτον Ἀδὰδ υἱὸς Βαραδ ὁ ἐκκόψας Μαδιάμ ἐν τῷ
πεδίῳ Μωάβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεθθαίμ.

17 e οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν φίλοι

Ἐλειφὰς τῶν Ἡσαὺ υἱῶν, Θαιμανῶν βασιλεὺς,

Βαλδὰδ ὁ Σαυχαίων τύραννος,

Σωφάρ ὁ Μειναίων βασιλεὺς.

17 d Βεωρ] Βαιωρ **Σ** Σεμφωρ A^{vid} | Ασσομ A Ασωμ C | Θαιμανιτιδος **Σ**C **Σ**AC
Θαιμανιτιδος A | Βαρα **Σ***C* (Βαραδ **Σ**¹C¹) 17 e Ελειφας **Σ** Ελιφας A Ελι-
φας C + υιος Σωφαν A | Βαλδας A + υιος Αμνων του Χοβαρ A | ο Σαυχαιων
τυραννος] του Αυχειτου τυραννου A ο Σαυχιων (-χαιων C^a) τυρ. C* | Σωιφάρ
C* (improb ι **Σ**?) | Μιναιων A | βασιλεως 2°] + Θαιμαν υιος Ελιφας ηγεμων της
δουμαιας· οντος ερμηνευεται εκ της Συριακης βιβλου | εν μεν γη κατοικων τη
λυσιτιδι | επι των οριων του Ευφρατου | προυπηρχεν δε το ονομα αυτου |
ωβαβ· ην δε ο πατηρ αυτου Ζαρεθ' | εξ ανατολων ηλιου A

Subscr Ιωβ **Β****Σ****Α****Κ**

Stich 2153 B 2126 **Σ** 2021 A

ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝΟΣ

- B**   **ΑΓΑΠΗΣΑΤΕ** δικαιοσύνην, οἱ κρίνοντες τὴν γῆν·
          φρονήσατε περὶ τοῦ κυρίου ἐν ἀγαθότητι,
          καὶ ἐν ἀπλότητι καρδίας ζητήσατε αὐτόν.
² ὅτι εὐρίσκεται τοῖς μὴ πειράζουσιν αὐτόν,
          ἐμφανίζεται δὲ τοῖς μὴ ἀπιστοῦσιν αὐτῷ·
³ σκολιοὶ γὰρ λογισμοὶ χωρίζουσιν ἀπὸ θεοῦ,
          δοκιμαζομένη τε ἡ δύναμις ἐλέγχει τοὺς ἄφρονας.
⁴ ὅτι εἰς κακότεχνον ψυχὴν οὐκ εἰσελεύσεται σοφία,
          οὐδὲ κατοικήσει ἐν σώματι καταχρέῳ ἁμαρτίας.
|| ⁵ ἅγιον γὰρ πνεῦμα παιδείας φεύξεται δόλον,
          καὶ ἀπαναστήσεται ἀπὸ λογισμῶν ἀσυνέτων,
          καὶ ἐλεγχθήσεται ἐπελθούσης ἀδικίας.
⁶ φιλάνθρωπον γὰρ πνεῦμα σοφία,
          καὶ οὐκ ἀθώῳσει βλάβημον ἀπὸ χειλέων αὐτοῦ·
          ὅτι τῶν νεφρῶν αὐτοῦ μάρτυς ὁ θεός,
          καὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐπίσκοπος ἀληθής
          καὶ τῆς γλώσσης ἀκουστής·
⁷ ὅτι πνεῦμα Κυρίου πεπλήρωκεν τὴν οἰκουμένην,
          καὶ τὸ συνέχον τὰ πάντα γινώσιν ἔχει φωνῆς.
⁸ διὰ τοῦτο φθεγγόμενος ἄδικα οὐδεὶς μὴ λάθῃ,
          οὐδὲ μὴν παροδεύσῃ αὐτὸν ἐλέγχουσα ἡ δίκη.

NA   Inscr σοφια Σαλωμωνος B* σ. Σαλωμων B^c σ. Σαλομωντος N¹ . Σολομων-
          τος A   I 2 απιστουσιν] πιστευουσιν A   3 τε] δε N   5 παι-
          δειας (-dias N)] σοφιας A | απαναστησεται] αποστησεται N^{c,a}   6 σοφιας
          A | αθωωσει B* (αθωωσ. B^b) NA | επισκοπος] σκοπος sup ras A^a | γλωσσης
          + αντου A   7 πεπληρωκεν] επληρωσεν A   8 μην] μη NA | παρο-
          δευσι N¹

⁹ ἐν γὰρ διαβουλίῳ ἀσεβοῦς ἐξέτασις ἔσται,
λόγων δὲ αὐτοῦ ἀκοή πρὸς Κύριον ἦξει
εἰς ἔλεγχον ἀνομημάτων αὐτοῦ.

¹⁰ ὅτι οὗς ζηλώσεως ἀκροᾶται τὰ πάντα,
καὶ θροῦς γογγυσμῶν οὐκ ἀποκρύπτεται.

¹¹ φυλάξασθε τοίνυν γογγυσμὸν ἀνωφελῆ,
καὶ ἀπὸ καταλαλιᾶς φείσασθε γλώσσης·
ὅτι φθέγμα λαθραίων κενὸν οὐ πορεύσεται,
στόμα δὲ καταψευδόμενον ἀναιρεῖ ψυχὴν.

¹² μὴ ζηλοῦτε θάνατον ἐν πλάνῃ ζωῆς ὑμῶν,
μηδὲ ἐπισπᾶσθε ὀλεθρον ἔργοις χειρῶν ὑμῶν.

¹³ ὅτι ὁ θεὸς θάνατον οὐκ ἐποίησεν,
οὐδὲ τέρπεται ἐπ' ἀπωλείᾳ ζώντων.

¹⁴ ἔκτισεν γὰρ εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα,
καὶ σωτήριοι αἱ γενέσεις τοῦ κόσμου,
καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς φάρμακον ὀλέθρου,
οὔτε ᾄδου βασιλείον ἐπὶ γῆς.

¹⁵ δικαιοσύνη γὰρ ἀθάνατός ἐστιν.

¹⁶ ἀσεβεῖς δὲ ταῖς χερσὶν καὶ τοῖς λόγοις προσεκαλέσαντο α
φίλον ἡγησάμενοι αὐτὸν ἐτάκησαν,
καὶ συνθήκην ἔθεντο πρὸς αὐτόν,
ὅτι ἄξιοί εἰσιν τῆς ἐκείνου μερίδος εἶναι.

¹ Εἶπον γὰρ ἐν ἑαυτοῖς λογισάμενοι οὐκ ὀρθῶς
Ὀλίγος ἐστὶν καὶ λυπηρὸς ὁ βίος ἡμῶν,
καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τελευτῇ ἀνθρώπου,
καὶ οὐκ ἐγνώσθη ὁ ἀναλύσας ἐξ ᾄδου.

² ὅτι αὐτοσχεδίως ἐγενήθημεν,
καὶ μετὰ τοῦτο ἐσόμεθα ὡς οὐχ ὑπάρξαντες.

ὅτι καπνὸς ἢ πνὸς ἐν ῥίσιν ἡμῶν,
καὶ ὁ λόγος σπινθήρ ἐν κινήσει καρδίας ἡμῶν,

³ οἱ σβεσθέντος τέφρα ἀποβήσεται τὸ σῶμα,

9 ακ:α, αυτου Ν 10 ους] ου Ν* (s ins Ν¹) 11 λαθραιον (-θρευο
λαθριον Β^{ab} | κενον] καινον ΝΑ | om ου πορ. Ν* (hab Ν^{c.a}) 12
pr εν Α 13 απωλεια (-λια Ν)] αγγελεια Α 14 εκτισεν γαρ εις
εκτισεν εις Ν* (improb ου γαρ, εις Ν¹) | ειναι] εις sup ras Β¹ fort | γεν
ουτε] ουδε Α | γης] pr της Α 16 προσεκαλεσατο Ν* vid (-σαν
II 2 εγεννηθημεν Β^{ab} ΝΑ | υπαρξαντες] υπαρχοντες Ν¹a (vid) | εν ρισι
Ν* (η πν. εν ρ. Ν^{c.a}) 3 σβεσθεντος Ν σβενσθ. Α

- B καὶ τὸ πνεῦμα διαχυθήσεται ὡς χαῦνος ἀήρ.
⁴ καὶ τὸ ὄνομα ἡμῶν ἐπιλησθήσεται ἐν χρόνῳ,
καὶ οὐθεὶς μνημονεύσει τῶν ἔργων ἡμῶν·
καὶ παρελεύσεται ὁ βίος ἡμῶν ὡς ἔχνη νεφέλης,
καὶ ὡς ὁμίχλη διασκεδασθήσεται
διωχθεῖσα ὑπὸ ἀκτίνων ἡλίου
καὶ ὑπὸ θερμότητος αὐτοῦ βαρυνθεῖσα.
⁵ σκιᾶς γὰρ πάροδος ὁ βίος ἡμῶν,
καὶ οὐκ ἔστιν ἀναποδισμὸς τῆς τελευτῆς ἡμῶν,
ὅτι κατεσφραγίσθη, καὶ οὐδεὶς ἀναστρέφει.
⁶ δεῦτε οὖν καὶ ἀπολαύσωμεν τῶν ὄντων ἀγαθῶν,
καὶ χρῆσώμεθα τῇ κτίσει ὡς νεότητι σπουδαίως·
⁷ οἴνου πολυτελοῦς καὶ μύρων πλησθῶμεν,
καὶ μὴ παροδυσάτω ἡμᾶς ἄνθος αἰέρος·
⁸ στεφώμεθα ῥόδων κάλυξιν πρὶν ἢ μαρανθῆναι·
⁹ μηδεὶς ἡμῶν ἄμοιρος ἔστω τῆς ἡμετέρας ἀγερῶχίας,
πανταχῇ καταλίπωμεν σύμβολα τῆς εὐφροσύνης,
ὅτι αὕτη ἡ μερὶς ἡμῶν καὶ ὁ κλῆρος οὗτος.
¹⁰ καταδυναστεύσωμεν πένητα δίκαιον,
μὴ φεισώμεθα χήρας,
μηδὲ πρεσβύτου ἐντραπῶμεν πολὺς πολυχρονίους·
¹¹ ἔστω δὲ ἡμῶν ἡ ἰσχὺς νόμος τῆς δικαιοσύνης,
τὸ γὰρ ἀσθενὲς ἄχρηστον ἐλέγχεται.
¹² ἐνεδρεύσωμεν δὲ τὸν δίκαιον, ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἔστιν,
καὶ ἐναντιοῦται τοῖς ἔργοις ἡμῶν,
καὶ ὀνειδίζει ἡμῖν ἁμαρτήματα νόμου,
καὶ ἐπιφημίζει ἡμῖν ἁμαρτήματα παιδείας ἡμῶν·
¹³ ἐπαγγέλλεται γινῶσιν ἔχειν θεοῦ,
καὶ παῖδα Κυρίου ἐάντὸν ὀνομάζει·
¹⁴ ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἔλεγχον ἐννοιῶν ἡμῶν·
βαρὺς ἔστιν ἡμῖν καὶ βλεπόμενος,

NA 4 μνημονευει N (-σει N^{c.a}) 5 βιος B^{*Aa}] καιρος Bab NA^{*} | ανταπο-
δισμος N | κατεσφραγισθη και ουδεις] φραγισθη και ου sup ras A^a 6 om
και 1° A | κτησει A | νεοτητος N (-τει N^{c.a}) A 7 ημας] με N^{*} (ημ.
N^{c.a}) | αερος] εαρος A 8 καλυξι NA 9 εστω] εστε N | αγερωχιας]
adnot υψηλοφρονιας Ba^{mg} | καταλειπωμεν A | ουτος] ημων A 10 πρεσ-
βυτου] πρεσβυτερου A 12 om δε N^{*} (hab N^{c.a}) A | αμαρτηματα] ri ta
N | επιφημιζεται Bab | παιδιας NA

- 15 ¹⁵ ὅτι ἀνόμοιοι τοῖς ἄλλοις ὁ βίος αὐτοῦ,
καὶ ἐξηλλαγμένοι αἱ τρίβοι αὐτοῦ·
- 16 ¹⁶ εἰς κίβδηλον ἐλογίσθημεν αὐτῷ,
καὶ ἀπέχεται τῶν ὁδῶν ἡμῶν ὡς ἀπὸ ἀκαθαρσιῶν·
μακαρίζει ἐσχατὰ δικαίων,
καὶ ἀλαζονεύεται πατέρα θεόν.
- 17 ¹⁷ ἰδῶμεν εἰ οἱ λόγοι αὐτοῦ ἀληθεῖς,
καὶ πειράσωμεν τὰ ἐν ἐκβάσει αὐτοῦ.
- 18 ¹⁸ εἰ γάρ ἐστιν ὁ δίκαιος υἱὸς θεοῦ, ἀντιλήμψεται αὐτοῦ,
καὶ ῥύσεται αὐτὸν ἐκ χειρὸς ἀνθεστηκότων.
- 19 ¹⁹ ὕβρει καὶ βασάνῳ ἐτάσσωμεν αὐτόν,
ἵνα γνῶμεν τὴν ἐπιεικίαν αὐτοῦ
καὶ δικάσωμεν τὴν ἀνεξικακίαν αὐτοῦ·
- 20 ²⁰ θανάτῳ ἀσχήμονι καταδικάσωμεν αὐτόν,
ἔσται γὰρ αὐτοῦ ἐπισκοπὴ ἐκ λόγων αὐτοῦ.
- 21 ²¹ ταῦτα ἐλογίσαντο, καὶ ἐπλανήθησαν·
ἀπετύφλωσεν γὰρ αὐτοὺς ἡ κακία αὐτῶν,
- 22 ²² καὶ οὐκ ἔγνωσαν μυστήρια αὐτοῦ,
οὐδὲ μισθὸν ἠλπισαν ὁσιότητος,
οὐδὲ ἔκριναν γέρας ψυχῶν ἀμώμων.
- 23 ²³ ὅτι ὁ θεὸς ἔκτισεν τὸν ἀνθρώπον ἐπ' ἀφθαρσίᾳ,
καὶ εἰκόνα τῆς ἰδίας ιδιότητος ἐποίησεν αὐτόν·
- 24 ²⁴ φθόνῳ δὲ διαβόλου θάνατος ἐσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον,
(²⁵) πειράζουσιν δὲ αὐτόν οἱ τῆς ἐκείνου μερίδος ὄντες.

- ¹ Δικαίων δὲ ψυχαὶ ἐν χειρὶ θεοῦ,
καὶ οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος.
- ² ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι,
καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν,
- ³ καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα·
οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ.
- ⁴ καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν,

15 οτι...αυτου (Γ^o) rescr A¹ 16 ελογισθημεν] εγεννηθημεν B* (ελογ. B^a)
Bab | δικασωμεν] δοκιμασωμεν B^a 17 ιδωμεν] και ειδωμεν B* (improb και B^{c.a}) 19 επιεικειαν
(-σαντο B^{c.a}) | απετυφλωσεν] ετυφλωσεν B 21 ελογισαντο] ελογισθησαν B*
ψυχων] ψυχαν B* (sic) (-χων B^{c.a}) 22 αυτου] θυ Bab mg B^a | 23 επ] επι B 25 μεριδος] μ
superscr et δ sup ras A^a? III 2 εδοξαν]+γαρ B^{c.a} | αφρωνων] φρον
sup ras B^{ab} 3 ημων] η bis scr B | πορια B^a

B

- ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης·
⁵καὶ ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται,
 ὅτι ὁ θεὸς ἐπέειπεν αὐτοῖς
 καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ·
⁶ὥς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς,
 καὶ ὥς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς.
⁷καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσιν,
 καὶ ὥς σπινθήρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται·
⁸κρινούσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσιν λαῶν,
 καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας.
⁹οἱ πεποιοῦτες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν,
 καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ,
 ὅτι χάρις καὶ ἔλεος τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.
¹⁰οἱ δὲ ἀσεβεῖς καθὰ ἐλογίσαντο ἔξουσιν ἐπιτιμίαν,
 οἱ ἀμελήσαντες τοῦ δικαίου καὶ τοῦ κυρίου ἀποστάντες.
¹¹σοφίαν γὰρ καὶ παιδείαν ὁ ἐξουθενῶν ταλαίπωρος,
 καὶ κενὴ ἡ ἐλπίς αὐτῶν καὶ οἱ κόποι ἀνόνητοι,
 καὶ ἄχρηστα τὰ ἔργα αὐτῶν.
¹²αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἄφρονες,
 καὶ πονηρὰ τὰ τέκνα αὐτῶν,
 ἐπικατάρατος ἡ γένεσις αὐτῶν.
¹³ὅτι μακαρία στείρα ἡ ἀμίαντος,
 ἣτις οὐκ ἔγνω κοίτην ἐν παραπτώματι,
 ἔξει καρπὸν ἐν ἐπισκοπῇ ψυχῶν·
¹⁴καὶ εὐνοῦχος ὁ μὴ ἐργασάμενος ἐν χειρὶ ἀνόμημα,
 μηδὲ ἐνθυμηθεὶς κατὰ τοῦ κυρίου πονηρά,
 δοθήσεται γὰρ αὐτῷ τῆς πίστεως χάρις ἐκλεκτῇ
 καὶ κληρὸς ἐν ναῷ Κυρίου θυμηρέστερος.
¹⁵ἀγαθῶν γὰρ πόνων ὁ καρπὸς εὐκλείης,
 καὶ ἀδιάπτωτος ἡ ρίζα τῆς φρονήσεως.
¹⁶τέκνα δὲ μοιχῶν ἀτέλεστα ἔσται,
 καὶ ἐκ παρανόμου κοίτης σπέρμα ἀφανισθήσεται.
¹⁷ἐάν τε γὰρ μακρόβιοι γένωνται, εἰς οὐθὲν λογισθήσονται,

8A 4 πλήρης] η 2^ο sup ras Bab vid 9 αληθιαν 8 | τοις εκλεκτοις]
 οσιοις 8 pr εν A | αυτου] + και επισκοπη εν τοις εκλεκτοις (οσιοις A) αυτου
 11 γαρ] δε 8* (γαρ 8^{ca}) | παιδιαν 8A | κοποι] + αυτων 8 | ανωνητοι B* 8 (α
 Bab A) 12 αι γυναικες] pr και 8 | γεννησεις 8* (γενεσις 8^{ca}) 13 η αμμαι
 om η 8* (hab 8^{ca}) | ψυχων] + αυτων A 14 om ο 8* (hab 8^{ca}) | θυμ
 στερος] adnot ηδυτερος· ευνοιστοτερος B^{amg} 15 ο καρπος] om ο Bab 8.

- καὶ ἄτιμον ἐπ' ἐσχάτων τὸ γῆρας αὐτῶν·
¹⁸ εἴαν τε ὀξέως τελευτήσωσιν, οὐκ ἔχουσιν ἐλπίδα
οὐδὲ ἐν ἡμέρᾳ διαγνώσεως παραμύθιον·
¹⁹ γενεᾶς γὰρ ἀδίκου χαλεπὰ τὰ τέλη.
¹ κρείσσων ἀτεκνία μετὰ ἀρετῆς·
ἀθανασία γὰρ ἐστὶν ἐν μνήμῃ αὐτῆς,
ὅτι καὶ παρὰ θεῷ γινώσκεται καὶ παρὰ ἀνθρώποις.
² παροῦσάν τε μιμῶνται αὐτήν,
καὶ ποθοῦσιν ἀπελθοῦσαν·
καὶ ἐν τῷ αἰῶνι στεφανηφοροῦσα πομπεύει,
τὸν τῶν αἰμιάντων ἄθλων ἀγῶνα νικήσασα.
³ πολύγονον δὲ ἀσεβῶν πλήθος οὐ χρησιμεύσει,
καὶ ἐκ νόθων μοσχευμάτων οὐ δώσει ρίζαν εἰς βάθος,
οὐδὲ ἀσφαλῇ βάσιν ἐδράσει·
⁴ κἂν γὰρ ἐν κλάδοις πρὸς καιρὸν ἀναθάλλῃ,
ἐπισφαλῶς βεβηκότα ὑπὸ ἀνέμου σαλευθήσεται,
καὶ ὑπὸ βίας ἀνέμων ἐκριζωθήσεται·
⁵ περικλασθήσονται κλώνες ἀτέλεστοι,
καὶ ὁ καρπὸς αὐτῶν ἄχρηστος, ἄωρος εἰς βρῶσιν
καὶ εἰς οὐθὲν ἐπιτήδειος·
⁶ ἐκ γὰρ ἀνόμων ὑπνῶν τέκνα γεννώμενα
μάρτυρές εἰσιν πονηρίας κατὰ γονέων ἐν ἐξετασμῷ αὐτῶν.
⁷ δίκαιος δὲ εἰς φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται.
⁸ γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τὸ πολυχρόνιον,
οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται·
⁹ πολλὰ δὲ ἐστὶν φρόνησις ἀνθρώποις,
καὶ ἡλικία γῆρως βίος ἀκηλίδωτος.
¹⁰ εὐάρεστος τῷ θεῷ γενόμενος ἡγαπήθη,
καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν μετετέθη·

8 εαν τε οξ. τελευτησωσιν] εαν τε γαρ οξ. τελευτησουσιν εις ουδεν λογι- NA
'ονται| και ατιμον επ εσχατων το γηρας αυτω| εαν τε γαρ οξεως τελευτησου-
ξ* (improb γαρ bis, et unc incl εαν τε γαρ οξ. τελευτησουσιν, και ατιμον...
i N^{ca}) | εαν τε| + γαρ A | ουκ εχουσιν] ουχ εξουσιν NA IV 1 κρεισ-
+ γαρ N* (improb γαρ N^{ca}) | ατεκνεια B* (-νια B^b) 2 μιμουνται]
σιν A | στεφανηφορουσα πομπευει] στεφανηφορους| αποπεμπει A* (-ρου-
ιπ. A²) 3 μοχενματων N* (μοσχ. N^{ca}) | εδρασσει A 4 καν] και
καν N^{ca}) | αδοις A* (κλαδ. A^{a1}) | βεβηκοτα] βεβιωκοτα N* (βεβηκ. N^{ca})
ρικλασθησονται]+ αυτων N* (improb αυτ. N^{ca}) | ατελεστατοι A 7 τε-
ησαι] incep ε N* (improb ε N^{ca}) 9 ανθρωποις] pr εν N^{ca} 10 τω
om τω BabA

- B ¹¹ ἥρπάζῃ, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ,
 ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ.
¹² βασκανία γὰρ φανλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ,
 καὶ ῥεμβασμός ἐπιθυμίας μεταλλεῖ νοῦν ἄκακον.
¹³ τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσεν χρόνους μακροὺς·
¹⁴ ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ,
 διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας.
 οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες,
 μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτο,
¹⁵ ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ
 καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.
¹⁶ κατακρινεῖ δὲ δίκαιος καμῶν τοὺς ζῶντας ἀσεβεῖς,
 καὶ νεότης τελεσθεῖσα ταχέως πολυετές γῆρας ἀδίκου.
¹⁷ ὄφονται γὰρ τελευτὴν σοφοῦ,
 καὶ οὐ νοήσουσιν τί ἐβουλεύσατο περὶ αὐτοῦ,
 καὶ εἰς τί ἡσφαλίσατο αὐτὸν ὁ κύριος·
¹⁸ ὄφονται καὶ ἐξουθενήσουσιν,
 αὐτοὺς δὲ ὁ κύριος ἐκγελάσεται·
¹⁹ καὶ ἔσονται μετὰ τοῦτο εἰς πτώμα ἄτιμον
 καὶ εἰς ὕβριν ἐν νεκροῖς δι' αἰῶνος.
 ὅτι ῥήξει αὐτοὺς ἀφώνους πρηνεῖς,
 καὶ σαλεύσει αὐτοὺς ἐκ θεμελίων·
 καὶ ἕως ἐσχάτου χερσωθήσονται,
 καὶ ἔσονται ἐν ὀδύνῃ,
 καὶ ἡ μνήμη αὐτῶν ἀπολείται.
²⁰ ἐλεύσονται ἐν συλλογισμῷ ἁμαρτημάτων αὐτῶν δειλοί,
 καὶ ἐλέγξει αὐτοὺς ἐξ ἐναντίας τὰ ἀνομήματα αὐτῶν.

Τότε στήσεται ἐν παρρησίᾳ πολλῇ ὁ δίκαιος
 κατὰ πρόσωπον τῶν θλιψάντων αὐτὸν

NA 11 κακία] pr η N | om αυτου 1° N* (hab N^{c.a}) | απατησει N 12
 νεια B^b | μεταλλεει] adnot ανασκαπτει εξορυσσει B^{amg} inf 14 ην
 (γενος ην N^{c.a}) | πονηρειας B* (-ριας B^b) | λαοι] αλλοι A* (λα sup ra
 ειδοντες N 15 om εν 1° N | εκλεκτοις] οσιοις A | οσιοις] εκλεκ
 16 καμων B^{a.b} N] θανων B^b 1c A | νεοτητος A | om ταχεως N* (hal
 17 ησφαλισα N 18 οφονται] + αυτον N* (improb αυτ. N¹) + γαρ
 εξουθενησουσιν] + αυτους N* (om αυτους N^{c.a}) 19 om δι A |
 (πρηνις N* -νεις N^{c.c} πρηνεις A* vid ras v 2° A?) | (nisi potius adn
 προσωπον B^{amg} | εσχατων A 20 δειλοι] δηλοι N^{c.a}

καὶ τῶν ἀθετούντων τοὺς πόρους αὐτοῦ.

² ἰδόντες παραχθήσονται φόβῳ δεινῷ,
καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς σωτηρίας.

³ ἔρουσιν ἐν ἑαυτοῖς μετανοοῦντες,
καὶ διὰ στενοχωρίαν πνεύματος στενάζονται

Οὗτος ἦν ὃν ἔσχομέν ποτε εἰς γέλωτα

καὶ εἰς παραβολὴν ὀνειδισμοῦ, ⁴οἱ ἄφρονες·

τὸν βίον αὐτοῦ ἐλογισάμεθα μανίαν

καὶ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ ἄτιμον·

⁵ πῶς κατελογίσθη ἐν υἱοῖς θεοῦ,
καὶ ἐν ἀγίοις ὁ κληρὸς αὐτοῦ ἐστίν;

⁶ ἄρα ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδοῦ ἀληθείας,
καὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης φῶς οὐκ ἔλαμψεν ἡμῖν,
καὶ ὁ ἥλιος οὐκ ἀνέτειλεν ἡμῖν·

⁷ ἀνομίας ἐνεπλήσθημεν τρίβοις καὶ ἀπωλείας,
καὶ διωδεύσαμεν ἐρήμους ἀβάτους,
τὴν δὲ ὁδὸν Κυρίου οὐκ ἔγνωμεν.

⁸ τί ὠφέλησεν ἡμᾶς ἡ ὑπερηφανία;
καὶ τί πλοῦτος μετὰ ἀλαζονίας συμβέβληται ἡμῖν;

⁹ παρῆλθεν ἐκεῖνα πάντα ὡς σκιά
καὶ ὡς ἀγγελία παρατρέχουσα·

¹⁰ ὡς ναῦς διερχομένη κυμαινόμενον ὕδωρ,
ἥς διαβάσης οὐκ ἔστιν ἵχνος εὐρεῖν,
οὐδὲ ἀτραπὸν τρόπιος αὐτῆς ἐν κύμασιν·

¹¹ ἢ ὡς ὀρνέου διπτάντος ἀέρα
οὐθέν ἐύρίσκεται τεκμήριον πορείας,

πληγῇ δὲ μαστιζόμενον ταρσῶν πνεῦμα κοῦφον

καὶ σχιζόμενον βία ῥοίζου,

κινουμένων πτερύγων διωδεύθη,

καὶ μετὰ τοῦτο οὐχ εὐρέθη σημεῖον ἐπιβάσεως ἐν αὐτῷ·

¹² ἢ ὡς βέλους βληθέντος ἐπὶ σκοπὸν

V 2 σωτηρίας] + αὐτοῦ N 3 ερουσιν] pr και A | om εν N* (hab N^{c.a}) | NA

στενάζονται] στεναξουσὶ N + οι και ερουσιν N* + και ερουσιν N^{c.a}A 4 ατι-

αν N* (-μον N^{c.a}) 6 αληθιας NA | ελαμψεν] επελαμψεν N | ημιν 1°] pr

A 7 απωλιας N | διωδενυσαμεν] ωδενυσαμεν A | εγνωμεν] επεγνωμεν N

και] η A | αλαζονειας B^{ab} | συνεβληται N 9 αγγελεια B* (-λια B^b)

ως] pr η N^{c.a} | τροπιος (-πιας N* -πεως N^{c.a}A)] τριβων B^b 11 δια-

γαντος B^{ab} NA | πορειας] πονηριας N* (ποριας N^{c.a}) | ταρσων μαστιζομενον

NA | εν αυτω] αὐτοῦ N* (εν αυτ. N^{c.a})

B

- τμηθεῖς ὁ ἀὴρ εὐθέως εἰς ἑαυτὸν ἀνελύθη,
ὥς ἀγνοῆσαι τὴν δίοδον αὐτοῦ·
- ¹³ οὕτως καὶ ἡμεῖς γεννηθέντες ἐξελίπομεν,
καὶ ἀρετῆς μὲν σημεῖον οὐδὲν ἔσχομεν δεῖξαι,
ἐν δὲ τῇ κακίᾳ ἡμῶν κατεδαπανήθημεν.
- ¹⁴ ὅτι ἐλπίς ἀσεβοῦς ὥς φερόμενος χροῦς ὑπὸ ἀνέμου,
καὶ ὥς πάχνη ὑπὸ λαίλαπος διωχθεῖσα λεπτῇ,
καὶ ὥς καπνὸς ὑπὸ ἀνέμου διεχύθη,
καὶ ὥς μνεῖα καταλύτου μονοημέρου παρώδευεν.
- ¹⁵ δίκαιοι δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσιν,
καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν,
καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστῳ.
- ¹⁶ διὰ τοῦτο λήμψονται τὸ βασιλεῖον τῆς εὐπρεπείας
καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου,
ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτούς,
καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν.
- ¹⁷ λήμψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ,
καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν·
- ¹⁸ ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης,
καὶ περιθήσεται κόρυθα κρίσιν ἀνυπόκριτον·
- ¹⁹ λήμψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχτην ὁσιότητα,
²⁰ ὅξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ῥομφαίαν,
συνεκπολεμήσει δὲ αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονas.
- ²¹ πορεύσονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν,
καὶ ὥς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν
ἀλοῦνται,
- ²² καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ριφήσονται χάλαζαι·
ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης,
ποταμοὶ δὲ συνκλύσουσιν ἀποτόμως·
- ²³ ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως,
καὶ ὥς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς·

NA 12 διοδον] οδον N* (διοδ. N^{c,a}) 13 γεννηθεντες NA | εξελειπομεν
14 και ως μνεια] ως μνιαν N* η ως μνια N^{c,a} | μονημερον N | παρωδευσεν] δε
δευσεν N* (παρωδ. N^{c,a}) 16 ευπρεπιας N | τη δεξια] δεξια κυ N | ι
ρασπει] υπερασπισει N* (-πει N^{c,a}) | αυτων] αυτου N* (-των N^{c,a}) 17 ο
ζηλος N* (τον ζηλον N^{c,a}) | οπλοποιησει] οδοποιησει N* (οπλ. N^{c,a}) 18
καιουσνης N 20 συνπολεμησει N | om δε 2^ο A 21 νεφων] νεφελω
22 om και N* (hab N^{c,a}) | πληρης N | δε] τε N* (δε N^{c,a}) | συγκλυσουσιν
συνκλουσιν A 23 εκλιμησει A

καὶ ἐρhmώσει πᾶσα τὴν γῆν ἀνομία,
καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν.

B

1' Ακούσατε οὖν, βασιλεῖς, καὶ σύνετε·
μάθετε, δικασταὶ περάτων γῆς·

2' ἐνωτίσασθε, οἱ κρατοῦντες πλήθους
καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν.

3' ὅτι ἐδόθη παρὰ τοῦ κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν,
καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου,
ὃς ἐξετάσει ὑμῶν τὰ ἔργα καὶ τὰς βουλὰς διεραυνήσει·

4' ὅτι ὑπηρεταὶ ὄντες τῆς αὐτοῦ βασιλείας οὐκ ἐκρίνατε ὀρθῶς,
οὐδὲ ἐφυλάξατε νόμον,
οὐδὲ κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ἐπορεύθητε.

5' φρικτῶς καὶ ταχέως ἐπιστήσεται ὑμῖν,
ὅτι κρίσις ἀπότομος ἐν τοῖς ὑπερέχουσιν γίνεται.

6' ὁ γὰρ ἐλάχιστος συγγνωστός ἐστιν ἐλέους,
δυνατοὶ δὲ δυνατῶς ἐτασθήσονται·

7' οὐ γὰρ ὑποστελεῖται πρόσωπον ὁ πάντων δεσπότης,
οὐδὲ ἐντραπήσεται μέγεθος·

ὅτι μικρὸν καὶ μέγαν αὐτὸς ἐποίησεν,
ὁμοίως τε προνοεῖ περὶ πάντων·

8' τοῖς δὲ κραταιοῖς ἰσχυρὰ ἐφίσταται ἔραυνα.

9' πρὸς ὑμᾶς οὖν, ὦ τύραννοι, οἱ λόγοι μου,
ἵνα μάθητε σοφίαν καὶ μὴ παραπέσητε.

10' οἱ γὰρ φυλάξαντες ὁσίως τὰ ὅσια ὁσιωθήσονται,
καὶ οἱ διδαχθέντες αὐτὰ εὐρήσουσιν ἀπολογίαν.

11' ἐπιθυμήσατε οὖν τῶν λόγων μου,
ποθήσατε καὶ παιδευθήσεσθε.

12' Λαμπρὰ καὶ ἀμάραντός ἐστιν ἡ σοφία,
καὶ εὐχερῶς θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἀγαπώντων αὐτήν·

23 πασαν BabNA | κακοπραγεια B* A (-για BbN)

VI 1 βασιλεὺς N* NA

(-λεις N^{c.a}(vid) c.c)

2 οχλους N* (-λοις N^{c.a})

3 του κυριου] om του A |

δυναστια NA | εξετασει] εξεται N | διεραυνησει (διερευν. BabA)] εξεραυνησει

N* (εξερευν. N^{c.c})

5 υπερεχουσι N

6 συγγνωστος] ευγνωστος

N* συγν. (sic) N^{c.a}A |

ελεου A

7 προνοειται N

8 επισταται B |

ερευνα BabNA

10 τα οσια οσιως N* (οσιως τα οσια N^{c.a})

12 αυτην]+

και ευρισκεται υπο των ζητουντων αυτην BabmgNA

- B ¹³ φθάνει τοὺς ἐπιθυμοῦντας προγνωσθῆναι. 13 (14)
¹⁴ ὁ ὀρθρίσας ἐπ' αὐτὴν οὐ κοπιήσει, 14 (15)
 παρέδρον γὰρ εὐρήσει τῶν πυλῶν αὐτοῦ.
¹⁵ τὸ γὰρ ἐνθυμηθῆναι περὶ αὐτῆς φρονήσεως τελειότης, 15 (16)
 καὶ ὁ ἀγρυπνήσας δι' αὐτὴν ταχέως ἀμέριμνος ἔσται.
¹⁶ ὅτι τοὺς ἀξίους αὐτῆς αὕτη περιέřχεται ζητοῦσα, 16 (17)
 καὶ ἐν ταῖς τρίβοις φαντάζεται αὐτοῖς εὐμενῶς,
 καὶ ἐν πάσῃ ἐπινοίᾳ ὑπαντᾷ αὐτοῖς.
¹⁷ ἀρχὴ γὰρ αὐτῆς ἡ ἀληθεστάτη παιδείας ἐπιθυμία, 17 (18)
¹⁸ φροντὶς δὲ παιδείας ἀγάπη, 18 (19)
 ἀγάπη δὲ τήρησις νόμων αὐτῆς,
 προσοχὴ δὲ νόμων βεβαίωσις ἀφθαρσίας,
¹⁹ ἀφθαρσία δὲ ἐγγὺς εἶναι ποιεῖ θεοῦ. 19 (20)
²⁰ ἐπιθυμία ἄρα σοφίας ἀνάγει ἐπὶ βασιλείαν. 20 (21)
²¹ εἰ οὖν ἤδεσθε ἐπὶ θρόνοις καὶ σκήπτροις, τύραννοι λαῶν, 21 (22)
 τιμήσατε σοφίαν, ἵνα εἰς τὸν αἰῶνα βασιλεύσητε.
²² τί δὲ ἔστιν σοφία καὶ πῶς ἐγένετο ἀπαγγελῶ, 22 (24)
 καὶ οὐκ ἀποκρύψω ὑμῖν μυστήρια,
 ἀλλὰ ἀπ' ἀρχῆς γενέσεως ἐξιχνιάσω
 καὶ θήσω εἰς τὸ ἐμφανὲς τὴν γνῶσιν αὐτῆς,
 καὶ οὐ μὴ παροδεύσω τὴν ἀλήθειαν.
²³ οὔτε μὴν φθόνῳ τετηκῶτι συνοδεύσω, 23 (25)
 ὅτι οὗτος οὐ κοινωνήσει σοφία.
²⁴ πλήθος δὲ σοφῶν σωτηρία κόσμου, 24 (26)
 καὶ βασιλεὺς φρόνιμος εὐσταθία δῆμον.
²⁵ ὥστε παιδεύεσθε τοῖς ῥήμασίν μου, καὶ ὠφεληθήσεσθε. 25 (27)
¹ Εἰμὶ μὲν ἀγὰρ θνητὸς ἴσος ἅπασιν, I V
 καὶ γηγενοὺς ἀπόγονος πρωτοπλάστου
 καὶ ἐν κοιλίᾳ μητρὸς ἐγλύφην σὰρξ

NA 13 ἐπιθυμουντας] + αυτην N 14 επ] προς A | πυλων] πλουτων N*
 (πυλ. N^{c.a}) 15 περὶ αὐτῆς ἐνθυμηθῆναι N 16 om αυτη N | υπαντα]
 απαντα NA 17 η αληθ.] η ras et iam antea improb N* | παιδιας N (item
 18, NA) 18 αγαπη 1°] επιθυμια N* (αγ. N¹) | τηρησεις N | αφθαρσια N*
 (-σιας N^{c.a}) 20 επιθυμιας N* (-μια N^{c.a}) | αρα] γαρ N pr γ A¹ | om σοφιας
 N* (hab N^{c.a}) | αναγει] αναιρει N* (αναγ. N^{c.a}) 22 τις N* (τι N^{c.a}) |
 αποκρυψω] απογρ. (nisi αποπρ.) N* (αποκρ. N^{c.a}) 23 κοινωνει A 24 ευ-
 σταθεια A VII 1 θνητος] + ανος (superscr) B^{ab}A | απογονον N*
 (-νος N^{c.a})

- 2 ²δεκαμηνιαίῳ χρόνῳ, παγείς ἐν αἵματι
ἐκ σπέρματος ἀνδρὸς καὶ ἡδονῆς ὕπνῳ συνελθούσης·
- 3 ³καὶ ἐγὼ δὲ γενόμενος ἔσπασα τὸν κοινὸν αέρα,
καὶ ἐπὶ τὴν ὁμοιοπαθῆ κατέπεσον· γῆν,
πρώτην φωνὴν τὴν ὁμοίαν πᾶσιν ἴσα κλαίων·
- 4 ⁴ἐν σπαργάνοις ἀνετράφην καὶ ἐν φροντίσιν.
- 5 ⁵οὐδείς γὰρ βασιλεὺς ἐτέραν ἔσχεν γενέσεως ἀρχήν·
- 6 ⁶μία δὲ πάντων εἰσοδος εἰς τὸν βίον ἐξοδός τε ἴση.
- 7 ⁷διὰ τοῦτο εὐξάμην, καὶ φρόνησις ἐδόθη μοι·
ἐπεκαλεσάμην, καὶ ἦλθεν μοι πνεῦμα σοφίας.
- 8 ⁸προέκρινα αὐτὴν σκῆπτρων καὶ θρόνων,
καὶ πλοῦτον οὐδὲν ἡγησάμην ἐν συγκρίσει αὐτῆς·
- 9 ⁹οὐδὲ ὁμοίωσα αὐτῇ λίθον ἀτίμητον,
ὅτι ὁ πᾶς χρυσὸς ἐν ὄψει αὐτῆς ψάμμος ὀλίγη,
καὶ ὡς πηλὸς λογισθήσεται ἄργυρος ἐναντίον αὐτῆς·
- 10 ¹⁰ὑπὲρ ὑγείαν καὶ εὐμορφίαν ἡγάπησα αὐτήν,
καὶ προειλόμην αὐτὴν ἀντὶ φωτὸς ἔχειν,
ὅτι ἀκοίμητον τὸ ἐκ ταύτης φέγγος.
- 11 ¹¹ἦλθεν δέ μοι τὰ ἀγαθὰ ὁμοῦ πάντα μετ' αὐτῆς,
καὶ ἀναρίθμητος πλοῦτος ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς·
- 12 ¹²εὐφράνθην δὲ ἐπὶ πάντων, ὅτι αὐτῶν ἡγεῖται σοφία,
ἡγνόνουν δὲ αὐτὴν γενέσιν εἶναι τούτων·
- 13 ¹³ἀδόλως τε ἔμαθον, ἀφθόνως τε μεταδίδωμι,
τὸν πλοῦτον αὐτῆς οὐκ ἀποκρύπτομαι·
- 14 ¹⁴ἀνεκλιπῆς γὰρ θησαυρός ἐστὶν ἀνθρώποις,
ὃν οἱ χρησάμενοι πρὸς θεὸν ἐστείλαντο φιλίαν,
διὰ τὰς ἐκ παιδείας δωρεὰς συσταθέντες.
- 15 ¹⁵ἐμοὶ δὲ δῶν ὁ θεὸς εἰπεῖν κατὰ γνώμην
καὶ ἐνθυμηθῆναι ἀξίως τῶν δεδομένων,
ὅτι αὐτὸς καὶ τῆς σοφίας ὁδηγός ἐστιν
καὶ τῶν σοφῶν διορθωτής.

2 ὑπνου N 3 κατεπεσα N | πασιν] απασι N | om ισα N 4 ανε- NA
στραφην A | om εν 2° NA 5 βασιλεων A 6 βιον] κοσμον N
7 ηυξαμην NA 9 αυτη] αυτην A | ψαμμος] pr ws N^{ca} 10 υγειαν
(-γιαν B*N) υγειαν B^{a1b}A | προειλαμην A 11 αγαθα] αγα N* + θα
N²iam ante c.a mg | ταις χερσιν] om ταις B^{ab}A χειρι N 12 ηυφρανθην A |
παντων] πασιν NA | ηγνουουν] ηγνων N^{c.avid} (postea ras ω) | γενεσιν] γενετιν
A 13 τε 1°] δε N | αφθονως τε] φθονως τε sup ras A^a 14 εστιν
θησαυρος N | χρησαμενοι] κτησαμενοι N^{c.avid} (superscr κ) A | παιδιας NA
15 δεδομενων] λεγομενων NA

- B 16 ἐν γὰρ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ λόγοι ἡμῶν, 16
 πᾶσά τε φρόνησις καὶ ἐργατειῶν ἐπιστήμη.
 17 αὐτὸς γὰρ μοι ἔδωκεν τῶν ὄντων γνῶσιν ἀψευδῇ, 17
 εἰδέναι σύστασιν κόσμου καὶ ἐνέργειαν στοιχείων,
 18 ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ μεσότητα χρόνων, 18
 τροπῶν ἀλλαγὰς καὶ μεταβολὰς καιρῶν,
 19 ἐνιαυτῶν κύκλους καὶ ἀστέρων θέσεις, 19
 20 φύσεις ζώων καὶ θυμούς θηρίων, 20
 πνευμάτων βίας καὶ διαλογισμούς ἀνθρώπων,
 διαφορὰς φυτῶν καὶ δυνάμεις ῥιζῶν.
 21 ὅσα τέ ἐστιν κρυπτὰ καὶ ἐμφανῇ ἔγνω· 21
 22 ἡ γὰρ πάντων τεχνίτις ἐδίδαξέν με σοφία. 22
 (22)^γ Ἐστὶν γὰρ ἐν αὐτῇ πνεῦμα νοερόν, ἅγιον,
 μονογενές, πολυμερές, λεπτόν,
 εὐκίνητον, τρανόν, ἀμόλυντον,
 σαφές, ἀπῆμαντον, φιλάγαθον, ὀξύ,
 ἀκώλυτον, εὐεργετικόν, 23 φιλόανθρωπον, 23
 βέβαιον, ἀσφαλές, ἀμέριμνον,
 παντοδύναμον, πανεπίσκοπον,
 καὶ διὰ πάντων χωροῦν πνευμάτων
 νοερῶν καθαρῶν λεπτοτάτων.
 24 πάσης γὰρ κινήσεως κινητικώτερον σοφία, 24
 διήκει δὲ καὶ χωρεῖ διὰ πάντων διὰ τὴν καθαρότητα.
 25 ἅτμις γὰρ ἐστὶν τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως, 25
 καὶ ἀπόρροια τῆς τοῦ παντοκράτορος δόξης εἰλικρινής·
 διὰ τοῦτο οὐδὲν μεμιамμένον εἰς αὐτὴν παρεμπίπτει.
 26 ἀπαύγασμα γὰρ ἐστὶν φωτὸς αἰδίου, 26
 καὶ ἔσοπτρον ἀκηλίδωτον τῆς τοῦ θεοῦ ἐνεργείας,
 καὶ εἰκὼν τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ.
 27 μία δὲ οὐσα πάντα δύναται, 27
 καὶ μένουσα ἐν αὐτῇ τὰ πάντα καινίζει,

NA 16 εργατιων NA 17 ενεργιαν N 19 ενιαυτου N* (-των N^{c.a}) A |
 κυκλου N* (-κλους N^{c.a}) | αστρων N* (-τερων N^{c.a}) | θεσις NA 20 φυσις
 BNA | θυμους] νομους N* (γενος θυμ. N^{c.a}) | θηριων] pr και N (improb και
 N¹) 22 η rescr A¹ | om εν A | ευεργετον N* (-τικον N^{c.a}) 23 παντε-
 πισκοπον N^{c.a}, c.cA 24 καθαριότητα N* (ras ι N¹) 25 εστι N |
 αποροια N* (απορρ. N^{c.a}) | ειλικρινης] ιλικρινειας A 26 ενεργιας N
 27 αυτη] ενυτη A | τα παντα] om τα A

καὶ κατὰ γενεὰς εἰς ψυχὰς ὁσίας μεταβαίνουσα

B

φίλους θεοῦ καὶ προφῆτας κατασκευάζει·

²⁸ οὐθὲν γὰρ ἀγαπᾷ ὁ θεὸς εἰ μὴ τὸν σοφία συνοικοῦντα.

²⁹ ἔστιν γὰρ αὕτη εὐπρεπεστέρα ἡλίου,

καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἄστρον θέσιν.

φωτὶ συγκρινομένη εὐρίσκεται προτέρα·

³⁰ τοῦτο μὲν γὰρ διαδέχεται νύξ,

σοφίας δὲ οὐκ ἀντισχύει κακία.

III 1 ¹ διατείνει δὲ ἀπὸ πέρατος εἰς πέρας εὐρώστως,

καὶ διοικεῖ τὰ πάντα χρηστῶς.

2 ² Ταύτην ἐφίλησα καὶ ἐξεζήτησα ἐκ νεότητός μου,

καὶ ἐζήτησα νύμφην ἀγαγέσθαι ἐμαυτῷ,

καὶ ἐραστὴς ἐγενόμην τοῦ κάλλους αὐτῆς.

3 ³ εὐγένειαν δοξάζει συμβίωσιν θεοῦ ἔχουσα,

καὶ ὁ πάντων δεσπότης ἡγάπησεν αὐτήν·

4 ⁴ μύστις γὰρ ἔστιν τῆς τοῦ θεοῦ ἐπιστήμης,

καὶ αἰρετὶς τῶν ἔργων αὐτοῦ.

5 ⁵ εἰ δὲ πλοῦτός ἐστιν ἐπιθυμητὸν κτῆμα ἐν βίῳ,

τί σοφίας πλουσιώτερον τῆς τὰ πάντα ἐργαζομένης;

§ C

6 ⁶ εἰ δὲ φρόνησις ἐργάζεται,

τίς αὐτῆς τῶν ὄντων μᾶλλον ἐστιν τεχνίτις;

7 ⁷ καὶ εἰ δικαιοσύνην ἀγαπᾷ τις,

οἱ πόνοι ταύτης εἰσὶν ἀρεταί·

σωφροσύνην γὰρ καὶ φρόνησιν ἐκδιδάσκει,

δικαιοσύνην καὶ ἀνδρείαν,

ὧν χρησιμώτερον οὐδὲν ἐστιν ἐν βίῳ ἀνθρώποις.

8 ⁸ εἰ δὲ καὶ πολυπειρίαν ποθεῖ τις,

οἶδεν τὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ μέλλοντα εἰκάζειν,

ἐπίσταται στροφὰς λόγων καὶ λύσεις αἰνιγμάτων,

σημεῖα καὶ τέρατα προγινώσκει

27 προσφῆτας N* (προφ. N¹) 28 ουθεν] ουδεν NA | ο θς αγαπα A | ο NAC
 θεος] θος N^{c.c} (postea revoc ut vid ο θς) 29 ευπρεπεστερα N* (ρ 2° improb
 mox ras N¹) | αστρων] αστερων A | συγκρινομενη B^{ab}A 30 σοφιας]
 σοφια N* (-φιας N^{c.a}) σοφιαν A | ουκ αντισχυει] ου κατισχυει NA (-σχυι)
 VIII 1 εις BA*) επι NA^a | διοικεται A 3 ευγενιαν N 5 πλουσιωτερον]
 τιμιωτερον N | εργαζομενης] περιεργαζ. N* (περι improb N¹c.a(vid)) incip
 ιζομενης C 6 τεχνιτης B^bAC 7 σωφροσυνης A | ανδριαν NAC
 8 πολυπειριαν B^bNC (-ρειαν B*)] πολυπειραν A | οιδε N* (-δεν N^{c.a}) | εικαζει
 N¹ (ras ν) A | λυσις B* NAC (-σεις B^{ab}) [N¹ N^{c.a} (vid) (ras ν) A | λυσις B* NAC (-σεις B^{ab})]

- Β καὶ ἐκβάσεις καιρῶν καὶ χρόνων.
 9 ἔκρινα τοίνυν ταύτην ἀγαγέσθαι πρὸς συμβίωσιν,
 εἰδὼς ὅτι ἔσται μοι σύμβουλος ἀγαθῶν,
 καὶ παραίνεσις φροντίδων καὶ λύπης.
 10 ἔξω δι' αὐτὴν δόξαν ἐν ὄχλοις,
 καὶ τιμὴν παρὰ πρεσβυτέροις ὁ νέος·
 11 ὅξυς εὐρεθήσομαι ἐν κρίσει, καὶ ἐν ὄψει δυναστῶν θαυμασθήσομαι·
 12 σιγῶντά με περιμενοῦσιν, καὶ φθεγγομένοι φροσέξουσιν,
 καὶ λαλοῦντος ἐπὶ πλείον
 χεῖρα ἐπιθήσουσιν ἐπὶ στόμα αὐτῶν.
 13 ἔξω δι' αὐτὴν ἀθανασίαν,
 καὶ μνήμην αἰώνιον τοῖς μετ' ἐμὲ ἀπολείψω.
 14 διοικήσω λαούς, καὶ ἔθνη ὑποταγήσεται μοι·
 15 φοβηθήσονται με ἀκούσαντες τύραννοι φρικτοί,
 ἐν πλήθει φανοῦμαι ἀγαθὸς καὶ ἐν πολέμῳ ἀνδρεῖος.
 16 εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκόν μου προσαναπαύσομαι αὐτῇ·
 οὐ γὰρ ἔχει πικρίαν ἢ συναναστροφὴ αὐτῆς,
 οὐδὲ ὀδύνην ἢ συμβίωσις αὐτῆς,
 ἀλλὰ εὐφροσύνην καὶ χαράν.
 17 ταῦτα λογισάμενος ἐν ἑμαντῷ
 καὶ φροντίσας ἐν καρδίᾳ μου
 ὅτι ἔστιν ἀθανασία ἐν συγγενείᾳ σοφίας,
 18 καὶ ἐν φιλίᾳ αὐτῆς τέρψις ἀγαθή,
 καὶ ἐν πόνοις χειρῶν αὐτῆς πλοῦτος ἀνεκλιπής,
 καὶ ἐν συγγυμνασίᾳ ὁμιλίας αὐτῆς φρόνησις,
 καὶ εὐκλεία ἐν κοινωνίᾳ λόγων αὐτῆς,
 περιήειν ζητῶν ὅπως λάβω αὐτὴν εἰς ἑμαντόν.
 19 παῖς δὲ ἦμην εὐφυής,
 ψυχῆς τε ἔλαχον ἀγαθῆς,

ΝΑC 9 ἀγαγεσθαι ταυτην A | om ἀγαγεσθαι C | συμβουλος C 10 οχλω C
 12 χεῖρα] χειρας N χεῖρα δε C | στομα] pr το N* (om το N^{c.a}) 13 ἀθα-
 νασίαν] + [καὶ τιμὴν παρα.. (evan 12 fere litt quae seq: leg fort [του παντο-
 κρα]τορος) C | ἀπολείψω] καταλείψω C 14 ὑποταγήσονται N^{c.a} 15 φανου-
 μαί] φανησομαι C 16 συνβίωσις C 17 ἀθανασία ἐστιν B^aNAC | ἐν
 συγγενείᾳ (συγγενία N^a συγγενία C) | om ἐν N* (hab N^{c.a}) 18 φιλιαντης
 A | τερψις] τρεψις C | ἀγαθή] γαθη sup ras A^a | πλοῦτος] τερψις N* (πλ.
 N^{c.a}) | ἀνεκλιπής A | συγγυμνασία (συγγ. Bab)] γυμνασία C | ὁμιλία A |
 φρόνησις A | εὐκλεία] ευκλεης AC | λαβω] ἀγαγω N

20 ²⁰ μᾶλλον δὲ ἀγαθὸς ὢν ἤλθον εἰς σῶμα ἀμίαντον. B
 21 ²¹ γνούς δὲ ὅτι οὐκ ἄλλως ἔσομαι ἐγκρατὴς ἐὰν μὴ ὁ θεὸς δῶ,
 καὶ τοῦτο δ' ἦν φρονήσεως τὸ εἰδέναι τίνος ἡ χάρις,
 ἐνέτυχον τῷ κυρίῳ καὶ ἐδεήθην αὐτοῦ,
 καὶ εἶπον ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου

X 1 ¹ Θεὲ πατέρων καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους σου,
 ὁ ποιήσας τὰ πάντα ἐν λόγῳ σου,
 2 ² καὶ τῇ σοφίᾳ σου κατεσκεύασας ἄνθρωπον
 ἵνα δεσποῇ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων,
 3 ³ καὶ διέπη τὸν κόσμον ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ,
 καὶ ἐν εὐθύτῃ ψυχῇ κρίσιν κρίνῃ·
 4 ⁴ δός μοι τὴν τῶν σῶν θρόνων πάρεδρον σοφίαν,
 καὶ μὴ με ἀποδοκιμάσῃς ἐκ παίδων σου.
 5 ⁵ ὅτι ἐγὼ δούλος σὸς καὶ υἱὸς τῆς παιδείας σου,
 ἄνθρωπος ἀσθενὴς καὶ ὀλιγοχρόνιος
 καὶ ἐλάσσω ἐν συνέσει κρίσεως καὶ νόμων·
 6 ⁶ κἂν γάρ τις ἢ τέλειος ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων,
 τῆς ἀπὸ σοῦ σοφίας ἀπθύσῃς εἰς οὐδὲν λογισθήσεται.
 7 ⁷ σύ με προεἶλω βασιλέα λαοῦ σου
 καὶ δικαστὴν υἱῶν σου καὶ θυγατέρων·
 8 ⁸ εἶπας οἰκοδομῆσαι ναὸν ἐν ὄρει ἁγίῳ σου,
 καὶ ἐν πόλει κατασκηνώσεώς σου θυσιαστήριον,
 μίμημα σκηνῆς ἁγίας ἣν προητοίμασας ἀπ' ἀρχῆς.
 9 ⁹ καὶ μετὰ σοῦ ἡ σοφία ἡ εἰδυῖα τὰ ἔργα σου,
 καὶ παρούσα ὅτε ἐποίεις τὸν κόσμον,
 καὶ ἐπισταμένη τί ἀρεστὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου
 καὶ τί εὐθές ἐν ἐντολαῖς σου. ||
 10 ¹⁰ ἐξαπόστειλον αὐτὴν ἐξ ἁγίων οὐρανῶν,
 καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης σου πέμψον αὐτήν·
 ἵνα συνπαροῦσά μοι κοπιάσῃ,

21 οὐκ ἀλλως] ου καλως AC | εγκρατης C | om ean μη ο θεος δω C | NAC
 τουτο] το C | δ ην] δη N* C δε N^{c,a} | φρονησεως] +εστιν C | η χαρις] om η A
 pr εστιν C IX 1 om son I^o C 2 om σου I^o C | κατασκευασας NA |
 δεσποζει C 3. κρινη] κρινι A 6 τις η] η τις C | om εις N*
 (hab N^{c,a}) C | ουδεν] ουθεν AC | λογισθησονται N* (-θησεται N^{c,a}) 7 προ-
 ειλω] προειλου N προειλου C 8 οικοδομησαι] οι bis scr N* (improb
 I^o N^{c,a}) οικοδομησω C | κατασκηνησεως A | μιμημασκηνης C 9 ιδυια NA
 ειδυεια C | εποιει C 10 συμπαρουσα B^{ab} συνπαρουσαν C | κοπιασει C

- B καὶ γινῶ τί εὐάρεστόν ἐστιν παρὰ σοί.
 11 οἶδε γὰρ ἐκείνη πάντα καὶ συνίει, 11
 καὶ ὁδηγήσει με ἐν ταῖς πράξεσί μου σωφρόνως,
 καὶ φυλάξει με ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς.
 12 καὶ ἔσται προσδεκτὰ τὰ ἔργα μου, 12
 καὶ διακρινῶ τὸν λαόν σου δικαίως,
 καὶ ἔσομαι ἄξιος θρόνων πατρός μου.
 13 τίς γὰρ ἄνθρωπος γνώσεται βουλὴν θεοῦ; 13
 ἢ τίς ἐνθυμηθήσεται τί θέλει ὁ κύριος;
 14 λογισμοὶ γὰρ θνητῶν δειλοί, 14
 καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαί ἡμῶν.
 15 φθαρτὸν γὰρ σῶμα βαρύνει ψυχὴν, 15
 καὶ βρίθει τὸ γεῶδες σκῆνος νοῦν πολυφρόντιδα.
 16 καὶ μόλις εἰκάζομεν τὰ ἐπὶ γῆς, 16
 καὶ τὰ ἐν χερσὶν εὐρίσκομεν μετὰ πόνου·
 τὰ δὲ ἐν οὐρανοῖς τίς ἐξιχνίασεν;
 17 βουλὴν δέ σου τίς ἔγνω, εἰ μὴ σὺ ἔδωκας σοφίαν 17
 καὶ ἔπεμψας τὸ ἅγιόν σου πνεῦμα ἀπὸ ὑψίστων;
 18 καὶ οὕτως διωρθώθησαν αἱ τρίβοι τῶν ἐπὶ γῆς, 18
 καὶ τὰ ἄρεστά σου ἐδιδάχθησαν ἄνθρωποι,
 (19) καὶ τῇ σοφίᾳ ἐσώθησαν.

- 1 Αὕτη πρωτόπλαστον πατέρα κόσμον 1 X
 μόνον κτισθέντα διεφύλαξεν,
 καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ παραπτώματος ἰδίου,
 2 ἔδωκέν τε αὐτῷ ἰσχὺν κρατῆσαι ἀπάντων. 2
 3 ἀποστὰς δὲ ἀπ' αὐτῆς ἄδικος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ 3
 ἀδελφοκτόνοις συναπώλετο θυμοῖς.
 4 δι' ὃν κατακλυζομένην γῆν πάλιν διέσωσεν σοφία, 4
 δι' εὐτελοῦς ξύλου τὸν δίκαιον κυβερνήσασα.

NAC 10 ἐστι A 11 οἶδεν B^{c.a}AC | om ἐν 1° C | πράξεσιν BA | αὐτῆς] εαυτῆς B* (αὐτ. B^{c.a}) 12 μου 1°] αὐτοῦ B* (μ. B¹) | δικαίως] σωφρόνως C | θρόνων] θρόνου B* (-ων B^{c.a}) 14 ἐπισφαλεῖς B^{c.c}A (-λις B*C)] pr αἱ B* (improb αἱ B¹) 15 γαιῶδες A 16 μόλις] μογῖς BA | χερσὶν] ποσὶν B | ἐξιχνίασε C 17 συ ἐδωκας] συνεδωκας C | ἀπο ὑψίστων] ἀπο ὑψηλῶν B* (ἀπο ὑψιστ. B^{c.a}) ἀφ ὑψους C 18 διορθώθησαν BC | τῶν ἐπὶ γῆς] τ. ἐθνῶν ἐπὶ τῆς γ. C | καὶ 2°] κἔ A | ἀριστα C | σοφία] + σου B X 1 διεφύλαξε C 2 τε] δε C | ἀπαντῶν] παντῶν NAC pr ἀπο B^{c.a} 4 δι οὐ] διο B* (δι οὐ B^{c.a}) C | διέσωσεν] ἐσωσεν NAC | om δι 2° C

- 5 ⁵αὕτη καὶ ἐν ὁμοιοίᾳ πονηρίας ἐθνῶν συγχυθέντων B
 εὗρεν τὸν δίκαιον, καὶ ἐτήρησεν αὐτὸν ἄμεμπτον θεῶ,
 καὶ ἐπὶ τέκνου σπλάγχχοις ἰσχυρὸν ἐφύλαξεν.
- 6 ⁶αὕτη δίκαιον ἐξαπολλυμένων ἀσεβῶν ἐρρύσατο
 φυγόντα πῦρ καταβάσιον Πενταπόλεως·
- 7 ⁷ἥς ἔτι μαρτύριον τῆς πονηρίας
 καπνίζομένη καθέστηκε χέρσος,
 καὶ ἀτελέσιν ὥραις καρποφοροῦντα φυτά,
 ἀπιστοῦσης ψυχῆς μνημείον ἐστηκυία στήλη ἄλός.
- 8 ⁸σοφίαν γὰρ παροδεύσαντες
 οὐ μόνον ἐβλάβησαν τοῦ μὴ γνῶναι τὰ καλά,
 ἀλλὰ καὶ τῆς ἀφροσύνης ἀπέλιπον τῷ βίῳ μνημόσυνον,
 ἵνα ἐν οἷς ἐσφάλησαν μηδὲ λαθεῖν δυνηθῶσιν.
- 9 ⁹σοφία δὲ τοὺς θεραπεύσαντας αὐτὴν ἐκ πόνων ἐρρύσατο.
- 10 ¹⁰αὕτη φυγάδα ὀργῆς ἀδελφοῦ δίκαιον
 ὠδήγησεν ἐν τρίβοις εὐθείαις·
 ἔδειξεν αὐτῷ βασιλείαν θεοῦ,
 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γνῶσιν ἀγίων.
 εὐπόρησεν αὐτὸν ἐν μόχοις,
 καὶ ἐπλήθυνεν τοὺς πόνους αὐτοῦ·
- 11 ¹¹ἐν πλεονεξίᾳ κατισχυόντων αὐτὸν παρέστη,
 καὶ ἐπλούτισεν αὐτόν·
- 12 ¹²διεφύλαξεν αὐτὸν ἀπὸ ἐχθρῶν,
 καὶ ἀπὸ ἐνεδρευόντων ἡσφαλίσατο,
 καὶ ἀγῶνα ἰσχυρὸν ἐβράβευσεν αὐτῷ,
 ἵνα γνῶ ὅτι παντὸς δυνατωτέρα ἐστὶν εὐσέβεια.
- 13 ¹³αὕτη πραθέντα δίκαιον οὐκ ἐγκατέλειπεν,
 ἀλλὰ ἐξ ἁμαρτίας ἐρρύσατο αὐτόν·
- 14 ¹⁴συνκατέβη αὐτῷ εἰς λάκκον,
 καὶ ἐν δεσμοῖς οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν,

5 ευρεν] εγνω NAC | θεω] pr τω C | τεκνουσπλ. N* (ras σ 1^ο N²) A NAC
 6 ερυσάτο C | φευγοντα N* (φυγ. N^{c.a}) | καταβασιον πυρ NAC 7 ης ετι]
 η εστι C | καθεστηκεν C | εστηκυη N* (-α N^{c.a}) εστηκυιας A 8 απελειπο]
 A | μνημοσυνον] μνημην N* (-μοσυνον N^{c.a}) 9 θεραπευοντας N* (-σαντας
 N^{c.a}) AC | ερυσάτο C 10 αυτη]+και C | αγιων]. ανων C | πονους]
 κοπους NA 11 αυτον 2^ο] + εν μοχθοις C 12 διεφυλαξεν] και εφυλ.
 N | παντος] παντως N* παντων N^{c.a} | ευσεβεια] pr η A 13 εγκατελειπεν
 A ενκατελειπεν C | αλλα] αλλ N | ερυσάτο NC 14 συγκατεβη B^{ab} A

- B ἕως ἡνεγκεν αὐτῷ σκῆπτρα βασιλείας
καὶ ἐξουσίαν τυραννούντων αὐτοῦ·
ψευδεῖς τε ἔδειξεν τοὺς μώμησamenous αὐτόν,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν αἰώνιον.
- ¹⁵ αὕτη λαὸν ὅσιον καὶ σπέρμα ἡμεμpton ἐρρύσατο ἐξ ἔθνους ¹⁵
θλιβόντων.
- ¹⁶ εἰσῆλθεν εἰς ψυχὴν θεράποντος Κυρίου, ¹⁶
καὶ ἀντέστη βασιλευσιν φοβεροῖς ἐν τέρασι καὶ σημείοις.
- ¹⁷ ἀπέδωκεν ὅσιος μισθὸν κόπων αὐτῶν, ¹⁷
ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ὁδῷ θαυμαστῇ,
καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σκέπην ἡμέρας
καὶ εἰς φλόγα ἄστρον τὴν νύκτα.
- ¹⁸ διεβίβασεν αὐτοὺς θάλασσαν ἐρυθράν, ¹⁸
καὶ διήγαγεν αὐτοὺς δι' ὕδατος πολλοῦ.
- ¹⁹ τοὺς δὲ ἐχθροὺς αὐτῶν κατέκλυσεν, ¹⁹
καὶ ἐκ βάθους ἀβύσσου ἀνέβρασεν αὐτούς.
- ²⁰ διὰ τοῦτο δίκαιοι ἐσκύλευσαν ἀσεβεῖς, ²⁰
καὶ ὑμνησαν, Κύριε, τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου,
τὴν τε ὑπέρμαχόν σου χεῖρα ἤνεσαν ὁμοθυμαδόν.
- ²¹ ὅτι ἡ σοφία ἤνοιξεν στόμα κωφῶν, ²¹
καὶ γλώσσας νηπιῶν ἔθηκεν τρανάς.

- ¹ Εὐλόδωσεν τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν χειρὶ προφήτου ἁγίου. ¹
- ² διώδυσαν ἔρημον ἀοίκητον, ²
καὶ ἐν ἀβάτοις ἔπηξαν σκηνάς.
- ³ ἀντέστησαν πολεμίοις, καὶ ἡμύναντο ἐχθροῖς. ³
- ⁴ ἐδίψησαν καὶ ἐπεκαλέσαντό σε, ⁴
καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκ πέτρας ἀκροτόμου ὕδωρ,
καὶ ἵαμα δίψης ἐκ λίθου σκληροῦ.
- ⁵ δι' ὧν γὰρ ἐκολάσθησαν οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, ⁵

ΝΑC 14 αὐτου] αὐτον N^{c.a}C 15 ἐρυσατο AC 16 ανεστη N* (αντεστη N^{c.a}) |
βασιλευς N βασιλευσι AC 17 μισθον οσοις A | αυτων] αὐτου N* (-των N^{c.a})
C | φλογας N | αστερων N^{c.a}AC 18 θαλασσαν] pr eis NC | δι] δια N 19 αυ-
των] αὐτου C | κατεκλυσεν] κατεπαυσε] N* (κατεκλ. N^{c.a}) κατεκλυσα] A | εκ
βαθους] εκ θαμβους N* (εκ β. N^{c.a}) | om αβυσσου N | ανεβρασεν] αβρασεν N*
(ανεβρ. N¹) διεβιβασεν C | αὐτους] + εισηλθεν εἰς ψυχην θεραποντος κυ | και
αντεστη βασιλευσιν φοβεροις εν τερασιν και σημιοις | N* (unc incl N^{1.c.a}) 20 τε]
δε C | χειραν NC 21 εθηκε C XI 1 ευωδωσεν Bab | αυτων] αὐτου A |
προφητων αγιων A 3 εχθρους ημυναντο B^aNAc

- (6) ⁽⁶⁾διὰ τούτων αὐτοὶ ἀποροῦντες εὐεργετήθησαν. B
 (7) 6 ⁶ἀντὶ μὲν πηγῆς ἀενάου ποταμοῦ
 αἵματι λυθρῶδει ταραχθέντες
 (8) 7 ⁷εἰς ἔλεγχον νηπιοκτόνου διατάγματος,
 (9) 8 ⁸ἔδωκας αὐτοῖς δαψιλὲς ὕδωρ ἀνελπίστως, ⁸δείξας
 διὰ τοῦ τότε δίψους πῶς τοὺς ὑπεναντίους ἐκόλασας.
 (10) 9 ⁹ὅτε γὰρ ἐπειράσθησαν, καίπερ ἐν ἑλεί παιδευόμενοι,
 ἔγνωσαν πῶς ἐν ὀργῇ κρινόμενοι ἀσεβεῖς ἐβασανίζοντο.
 (11) 10 ¹⁰τούτους μὲν γὰρ ὡς πατὴρ νοουθετῶν ἐδοκίμασας,
 ἐκείνους δὲ ὡς ἀπότομος βασιλεὺς καταδικάζων ἐξήτασας.
 (12) 11 ¹¹καὶ ἀπόντες δὲ καὶ παρόντες ὁμοίως ἐτρύχοντο.
 (13) 12 ¹²διπλῇ γὰρ αὐτοὺς ἔλαβεν λύπη
 καὶ στεναγμὸς μνημῶν τῶν παρελθουσῶν.
 (14) 13 ¹³ὅτε γὰρ ἤκουσαν διὰ τῶν ἰδίων κολάσεων
 εὐεργετουμένους αὐτούς, ἥσθοντο τοῦ κυρίου.
 (15) 14 ¹⁴τὸν γὰρ ἐν ἐκθέσει πάλαι ριφέντα ἀπείπον χλευάζοντες·
 ἐπὶ τέλει τῶν ἐκβάσεων ἐθαύμασαν,
 οὐχ ὅμοια δικαίοις διψήσαντες.
 (16) 15 ¹⁵ἀντὶ δὲ λογισμῶν ἀσυνέτων ἀδικίας αὐτῶν,
 ἐν οἷς πλανηθέντες ἐθρήσκειον ἄλογα ἔρπετὰ καὶ κνώ-
 δαλα εὐτελῇ,
 ἐπαπέστειλας αὐτοῖς πλήθος ἀλόγων ζώων εἰς ἐκδίκησιν,
 (17) 16 ¹⁶ἵνα γινώσιν ὅτι δι' ὧν τις ἀμαρτάνει, διὰ τούτων κολά-
 ζεται. ||
 (18) 17 ¹⁷οὐ γὰρ ἡπόρει ἡ παντοδύναμός σου χεὶρ
 καὶ κτίσασα τὸν κόσμον ἐξ ἀμόρφου ὕλης
 ἐπιπέμψαι αὐτοῖς πλήθος ἄρκων ἢ θρασεῖς λέοντας,
 (19) 18 ¹⁸ἢ νεοκτίστους θυμοῦ πλήρεις θήρας ἀγνώστους,
 ἥτοι πυρπνέον φυσῶντας ἄσθμα,

6 πηγας C | αεναν] εναον C | ταραχθεντος NA 8 δειξας c seqq HAC
 coniung A | του υπεν. B | εκολασας] κολασας N* (εκολ. N^{c.a}) εκαλεσας C
 9 ελεει] ει|ει N* (ελεει N^{c.a}) | εν οργη] μετ οργης NC 10 εξητασας] εξη-
 τησας C 12 παρελθοντων NA 13 ευεργετημενους NA | του κυ] σου
 κε N^{c.a} 14 τον] ον A | εκθεσει HAC (-σι) | παλαι ριφεντα] ομ
 παλαι N^{c.a} ριφ. παλαι ανων C | απειπον χλευαζοντες] απειπαν χλ. N^{c.a} απει-
 ποντες εκλευαζον C | εθαυμαζον A | δικαιοις] πρ τοις N 15 εθρησκειον]
 εθνησκειον N* (εθρ. N^{c.a}) | κνωδαλα] adnot θηρια μικρα λεπτα B^{mg} κλωδαλα
 (δαλα sup ras) A^a 16 κωλαζεται] πρ και N 17 και] πρ η N^{c.a} | επι-
 πεμψαι] επιμεμψαι C 18 νεοκτιστου AC* (-τους C^a) | θυμους N | πλη-
 ρης N | θηρας αγνωστους] θρασυγνωστους N* (θηρας αγν. N^{c.a}) | πυρπνεον N |
 ασθμα] θμα non inst B^{vid}

- B ἡ βρόμους λικμωμένους καπνοῦ,
 ἡ δεινούς ἀπ' ὀμμάτων σπινθήρας ἀστράπτοντας,
 19 ὧν οὐ μόνον ἡ βλάβη ἡδύνατο συνεκτριῖναι αὐτούς, 19 (2)
 ἀλλὰ καὶ ἡ ὄψις ἐκφοβήσασα διολέσαι.
 20 καὶ χωρὶς δὲ τούτων ἐνὶ πνεύματι πεσεῖν ἐδύναντο 20 (2)
 ὑπὸ τῆς δίκης διωχθέντες,
 καὶ λικμηθέντες ὑπὸ πνεύματος δυνάμεώς σου
 ἀλλὰ πάντα μέτρῳ καὶ ἀριθμῷ καὶ σταθμῷ διέταξας.
 21 τὸ γὰρ μεγάλως ἰσχύειν πάρεστί σοι πάντοτε, 21 (2)
 καὶ κράτει βραχίονός σου τίς ἀντιστήσεται;
 22 ὅτι ὡς ῥοπή ἐκ πλαστίγων ὅλος ὁ κόσμος ἐναντίον σου, 22 (2)
 καὶ ὡς ῥάνις δρόσου ὀρθρινὴ κατελθοῦσα ἐπὶ γῆν.
 23 ἑλεῖς δὲ πάντας, ὅτι πάντα δυνασαι, 23 (2)
 καὶ παρορᾷς ἁμαρτήματα ἀνθρώπων εἰς μετάνοιαν.
 24 ἀγαπᾷς γὰρ τὰ ὄντα πάντα, καὶ οὐδὲν βδελύσσει ὧν ἐποίη- 24 (2)
 ησας,
 οὐδὲ γὰρ ἂν μισῶν τι κατεσκεύασας.
 25 πῶς δὲ ἔμεινεν ἂν τι εἰ μὴ σὺ ἠθέλησας, 25 (2)
 ἡ τὸ μὴ κληθὲν ὑπὸ σοῦ διτηρήθη;
 26 φεῖδῃ δὲ πάντων, ὅτι σά ἐστιν, Δέσποτα φιλόψυχε. 26 (27)
 τὸ γὰρ ἄφθαρτόν σου πνεῦμά ἐστιν ἐν πᾶσιν.
 2 διὸ τοὺς παραπίπτοντας κατ' ὀλίγον ἐλέγχεις,
 καὶ ἐν οἷς ἁμαρτάνουσιν ὑπομνήσκων νοουθετεῖς,
 ἵνα ἀπαλλαγέντες τῆς κακίας πιστεύσωσιν ἐπὶ σέ, Κύριε.
 3 Καὶ γὰρ τοὺς παλαιούς οἰκήτορας τῆς ἀγίας σου γῆς
 4 μίσῃσας ἐπὶ τῷ ἔχθιστα πράσσειν ἔργα φαρμακειῶν
 καὶ τελετὰς ἀνοσίους, 5 τέκνων τε φρονέας ἀνελεήμονας,
 καὶ σπλαγχνοφάγων ἀνθρωπίνων σαρκῶν θοῖναν καὶ αἵματος,

NAC 18 βρομον NAC | λικμωμενους A | πινθηρας N* (σπ. N^{c,a}) 19 εδυνα
 A | συνεκτριψαι] εκτριψαι N^{c,a}AC 20 εν] pr εν C | om δικης N* (ha
 N^{c,a}) | om σου C | om και σταθμω C 21 σοι παρεστιν B^aNAC | σου τις
 ουθεις C 22 πλαστιγγων] παστ. B* (πλ. Bab) πλαστιγγων N | εναντιον
 κατεγα̃τιον C | ορθωη C | γην] γης N^{c,a}C 24 ουδενα A 25 δε] γα
 C | εμεινεν] διεμεινεν N C | αν τι] pr εν (? εναντι) N* improb εν N¹ αν τις C
 κληθεν] κληθη̃ναι C^{vid} 26 εστιν] + παντα A C^{vid} XII 1 πασιν
 απασι] N 2 υπομνησκων C | κακίας] + αυτου N* (improb αυτου N^{c,a})
 πιστευσωσιν] om N* (hab N^{c,a}) πιστευσωμεν A 3 παλαιους] παλαι
 4 φαρμακιων N φαρμακίας C | ανοσιων C 5 φρονεας C | σαρκων] σαρκο
 C | και αιματος c seqq coniung N

ἐκ μέσου μύστας θιάσου,

B

καὶ αὐθέντας γονεὺς ψυχῶν ἀβοηθήτων,
ἐβουλήθη ἀπολέσαι διὰ χειρῶν πατέρων ἡμῶν,

ἵνα ἀξίαν ἀποικίαν δέξηται θεοῦ παίδων
ἢ παρὰ σοὶ πασῶν τιμωτάτῃ γῇ.

ἀλλὰ καὶ τούτων ὡς ἀνθρώπων ἐφείσω,
ἀπέστειλάς τε προδρόμους τοῦ στρατοπέδου σου σφήκας,
ἵνα αὐτοὺς κατὰ βραχὺ ἐξολοθρεύσωσιν.

οὐκ ἀδυνατῶν ἐν παρατάξει ἀσεβεῖς δίκαιοις ὑποχειρίους δαῦναι,
ἢ θηρίοις δεινοῖς, ἢ λόγῳ ἀποτόμῳ ὑφ' ἐν ἐκτρίψαι.

κρίνων δὲ κατὰ βραχὺ ἐδίδους τόπον μετανοίας,

C

οὐκ ἀγνοῶν ὅτι πονηρὰ ἡ γένεσις αὐτῶν

καὶ ἔμφυτος ἡ κακία αὐτῶν,

καὶ ὅτι οὐ μὴ ἀλλαγῇ ὁ λογισμὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα,

σπέρμα γὰρ ἦν κατηραμένον ἀπ' ἀρχῆς.

οὐδὲ εὐλαβούμενός τινα ἐφ' οἷς ἡμάρτανον ἄδειαν ἐδίδους.

τίς γὰρ ἐρεῖ Τί ἐποίησας; ἢ τίς ἀντιστήσεται τῷ κρίματί σου;

τίς δὲ ἐγκαλέσει σοὶ κατὰ ἐθνῶν ἀπολωλόντων, ἃ σὺ ἐποίησας;

ἢ τίς εἰς κατάστασίν σοι ἐλεύσεται ἔκδικος κατὰ ἀδίκων ἀνθρώπων;

οὔτε γὰρ θεὸς ἐστὶν πλὴν σου, ᾧ μέλει περὶ πάντων,

ἵνα δείξης ὅτι οὐκ ἀδίκως ἔκρινας.

οὔτε βασιλεὺς ἢ τύραννος ἀντοφθαλμῆσαι δυνήσεται σοὶ περὶ ὧν
ἐκόλασας.

δίκαιος δὲ ὧν δικαίως τὰ πάντα διέπεις,

αὐτὸν τὸν μὴ ὀφείλοντα κολασθῆναι καταδικάσαι

ἀλλότριον ἡγούμενος τῆς σῆς δυνάμεως.

ἢ γὰρ ἰσχὺς σου δικαιοσύνης ἀρχή,

καὶ τὸ πάντων σε δεσπόζειν πάντων φείδестhai ποιεῖ.

5 ἐκ μέσου] ἐκ μύσου B^a ἐμμεσω C | μύστας θιασου N^{c.a}A (θειαςου)] NAC
μυστα θειαςου B* μύστας τε θείας σου B^amg inf vid μυστα θιασου N* μυστα
θιασου C 6 αυθεντας] λυθεντας C | εβουληθης] εαν βουληθης N* (εβουλ.
N^{c.a}) 7 ινα] κατα N* (ινα N^{c.a}) | αξια C | om η N* (hab N^{c.a}) | πασων]
παντων N^{c.a} 8 τους στρατοπεδους B^x | εξολοθρευσωσιν B^bN 9 δου-
ναι] διδοναι N 10 κρινων] κεινων N* (κριν. N^{c.a}) | δε] γαρ N* (δε N^{c.a}) |
om οτι 2^ο N* (hab N^{c.a}) 11 κεκατηραμενον N 12 ενκαλεσει N
εγκαλεσαι A | ελευσεται σοι N 13 δειξης] s ras N^{c.a} rursus inst N^{c.c}
15 τα παντα δικαίως N* (δικ. τα παντα N^{c.a}) | οφειλοντα (οφιλ. N^A) κολα-
σθηναι (pr λ N* improb N¹ postea ras)] τα κολα sup ras A^a | ηγουμενον
N* (-νος N^{c.a}) 16 φειδεσθαι]+σε N^{c.a}A

- Β 17 ἰσχὺν γὰρ ἐνδείκνυσαι ἀπιστούμενος ἐπὶ δυνάμει τελειότητι, 17
καὶ ἐν τοῖς εἰδόσι τὸ θράσος ἐξελέγχεις·
- 18 σὺ δὲ δεσπόζων ἰσχύος ἐν ἐπικείᾳ κρίνεις, 18
καὶ μετὰ πολλῆς φειδοῦς διοικεῖς ἡμᾶς·
πάρεστιν γὰρ σοι ὅταν θέλῃς τὸ δύνασθαι.
- 19 ἐδίδαξας δέ σου τὸν λαὸν διὰ τῶν τοιούτων ἔργων, 19
ὅτι δεῖ τὸν δίκαιον εἶναι φιλόφρονον·
καὶ εὐελπίδας ἐποίησας τοὺς υἱοὺς σου,
ὅτι διδοῖς ἐπὶ ἀμαρτήμασιν μετάνοιαν.
- 20 εἰ γὰρ ἐχθροὺς παίδων σου καὶ ὀφειλομένους θανάτῳ 20
μετὰ τοσαύτης ἐτιμώρησας προσοχῆς καὶ δεήσεως,
δοὺς χρόνους καὶ τόπον δι' ὧν ἀπαλλαγῶσι τῆς κακίας,
- 21 μετὰ πόσης ἀκριβείας ἔκρινας τοὺς υἱοὺς σου, 21
ὧν τοῖς πατράσιν ὅρκους καὶ συνθήκας ἔδωκας ἀγαθῶν
ὑποσχέσεων;
- 22 ἡμᾶς οὖν παιδεύων τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν ἐν μυριότητι μαστι- 22
γοῖς,
ἵνα σου τὴν ἀγαθότητα μερίμνωμεν κρίνοντας,
κρινόμενοι δὲ προσδοκῶμεν ἔλεος.
- 23 ὅθεν καὶ τοὺς ἐν ἀφροσύνῃ ζωῆς βιώσαντας ἀδίκους 23
διὰ τῶν ἰδίων ἐβασάνισας βδελυγμάτων.
- 24 καὶ γὰρ τῶν πλάνης ὁδῶν μακρότερον ἐπλανήθησαν, 24
θεοὺς ὑπολαμβάνοντες τὰ καὶ ἐν ζῴσι τῶν ἐχθρῶν ἄτιμα,
νηπίων δίκην ἀφρόνων ψευσθέντες.
- 25 διὰ τοῦτο ὡς παισὶν ἀλογίστοις 25
τὴν κρίσιν εἰς ἐμπαιγμὸν ἔπεμψας·
- 26 οἱ δὲ παιγνίους ἐπιτιμήσεως μὴ νοθευθέντες 26
ἀξίαν θεοῦ κρίσιν πειράσουσιν.
- 27 ἐφ' οἷς γὰρ αὐτοὶ πάσχοντες ἡγανάκτουν, 27
ἐπὶ τούτοις οὐς ἐδόκουν θεοὺς, ἐν αὐτοῖς κολαζόμενοι,

NA 17 ἰσχυς N* (ισχυν N^{c.a}) | ενδεικνυς N* (-σαι N^{c.a}) | απιστουμενος] pr o N*
(om o N^{c.a}) pr οτι A | ειδοσι] σε ειδοσιν N* ειδ. σου N^{c.a} ουκ ειδοσι A | θρασος]
κρατος N^{c.a} | εξελεγχεται N* (-γχεις N^{c.a}) 18 επικεια NA 19 om
δει N* (hab N^{c.a}) | τον δικαιον] om τον N* (hab N^{c.a}) | διδως N | αμαρτημασι
A 20 οφιλομενους A | ετιμωρησω A | και δεησεως] κ. διεσεως N om A |
χρονον A | απαλλαγωσιν N 21 μετα ποσης] κ μετα πασης N^{c.a} | ακριβιας
NA | υποσχεσεων] υποσχης N* (-σχεων N^{c.a}) 23 αφροσυνης N | αδικως
N^{c.a}A 25 ενπειγμον N 26 παιγνιος A | κρισιν θυ N | πειρασουσιν]
υσιν sup ras Bab 27 πασχοντ sup ras B¹fortab | ους] ουν N* (ους N^{c.a})

ιδόντες ὃν πάλοι ἤρουντο εἰδέναι θεὸν ἐπέγνωσαν ἀληθῆ· B
διὸ καὶ τὸ τέρμα τῆς καταδίκης ἐπ' αὐτοὺς ἐπῆλθεν.

I 1 ¹Μάταιοι μὲν γὰρ πάντες ἄνθρωποι φύσει, οἷς παρῆν θεοῦ
ἀγνοσία,

καὶ ἐκ τῶν ὀρωμένων ἀγαθῶν οὐκ ἴσχυσαν εἰδέναι τὸν ὄντα,
οὔτε τοῖς ἔργοις προσχόντες ἐπέγνωσαν τὸν τεχνίτην·

2 ²ἀλλ' ἡ πῦρ ἡ πνεῦμα ἡ ταχινὸν ἀέρα
ἡ κύκλον ἀστρων ἡ βίαιον ὕδωρ
ἡ φωστῆρας οὐρανοῦ πρυτάνεις κόσμου θεοὺς ἐνόμισαν.

3 ³ὧν εἰ μὲν τῇ καλλονῇ τερπόμενοι θεοὺς ὑπελάμβανον,
γνώτωσαν πόσῳ τούτων ὁ δεσπότης ἐστὶ βελτίων·
ὁ γὰρ τοῦ κάλλους γενεσιάρχης ἔκτισεν αὐτά.

4 ⁴εἰ δὲ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ ἐκπλαγέντες,
νοησάτωσαν ἀπ' αὐτῶν πόσῳ ὁ κατασκευάσας αὐτὰ δυνα-
τώτερός ἐστιν·

5 ⁵ἐκ γὰρ μεγέθους καλλονῆς καὶ κτισμάτων
ἀναλόγως ὁ γενεσιουργὸς αὐτῶν θεωρεῖται.

6 ⁶ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τούτοις ἐστὶν μέμψις ὀλίγη,
καὶ γὰρ αὐτοὶ τάχα πλανῶνται
θεὸν ζητοῦντες καὶ θέλοντες εὐρεῖν·

7 ⁷ἐν γὰρ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ἀναστρεφόμενοι διεραυνῶσιν,
καὶ πείθονται τῇ ὄψει ὅτι καλὰ τὰ βλεπόμενα.

8 ⁸πάλιν δ' οὐδ' αὐτοὶ συγγνωστοί·

9 ⁹εἰ γὰρ τοσοῦτον ἴσχυσαν εἰδέναι
ἵνα δύνωνται στοχάσασθαι τὸν αἰῶνα,
τὸν τούτων δεσπότην πῶς τάχιον οὐχ εὔρον;

10 ¹⁰Ταλαίπωροι δὲ καὶ ἐν νεκροῖς αἱ ἐλπίδες αὐτῶν,
οἵτινες ἐκάλεσαν θεοὺς ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων,

27 ιδόντες]+δε N | εἰδέναι (ιδ. A)] om N | αὐτοὺς] αὐτον N* αὐτων N^{c.a} NA
XIII 1 om μὲν N* (hab. N^{c.a}) | φυσι ἀνθρωποι N | ιδέναι A | ουτε] ουδε N |
προσχόντες] προσεχόντες NA | επεγνωσαν] εγνωσαν N 2 αστερων N^{c.a} |
πρυτανις N 3 θεους] ταυθ N* τουθ' N^{c.a} pr ταυτα A | εστιν N | βελτειω
B* (-τιω B^b) βελτειον N* (-τειων N^{c.a}) | καλλους] κοσμου N^{c.a} 4 ει δε]
om δε N* εις δε N^{c.a} A | δυναμιν NA | ενεργειαν N (-γίαν) A | εκπλαγεντες]
pr και N* (om και N^{c.a}) 5 καλλονης και] και καλλ. N^{c.a} om και A | ο
γενεσιουργος bis scr N* (improb 2° N^{c.a}) 6 επι] επι A | μεμψις εστιν A
7 διερευνησιν B^{ab}N^{c.a}A 8 ουδ] ουδε A | συγγνωστοι B^b συγνωστοι A
9 ιδέναι A

- B χρυσὸν καὶ ἄργυρον, τέχνης ἐμμελέτημα,
 καὶ ἀπεικάσματα ζώων,
 ἢ λίθον ἄχρηστον, χειρὸς ἔργον ἀρχαίας.
 11 εἰ δὲ καὶ τις ὑλοτόμος τέκτων εὐκίνητον φυτὸν ἐκπρίσας
 περιέξυσεν εὐμαθῶς πάντα τὸν φλοῖον αὐτοῦ,
 καὶ τεχνησάμενος εὐπρεπῶς
 κατεσκεύασεν χρήσιμον σκεῦος εἰς ὑπηρεσίαν ζωῆς,
 12 τὰ δὲ ἀποβλήματα τῆς ἐργασίας εἰς ἐτοιμασίαν τροφῆς ἀναλώ- 12
 σας ἐνεπλήσθη·
 13 τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπόβλημα εἰς οὐθὲν εὐχρηστον,
 ξύλον σκολιὸν καὶ ὄζοις συμπεφυκός,
 λαβὼν ἔγλυψεν ἐν ἐπιμελείᾳ ἀργίας αὐτοῦ,
 καὶ ἐμπειρία ἀνέσεως ἐτύπωσεν αὐτό,
 ἀπείκασεν αὐτὸ εἰκόνι ἀνθρώπου,
 14 ἢ ζῶφ τινὶ εὐτελεῖ ὁμοίωσεν αὐτό, 14
 καταχρίσας μίλτῳ καὶ φύκει ἐρυθθῆνας χροάν αὐτοῦ,
 καὶ πᾶσαν κηλίδα τὴν ἐν αὐτῷ καταχρίσας,
 15 καὶ ποιήσας αὐτῷ αὐτοῦ ἄξιον οἶκημα, 15
 ἐν τοίχῳ ἔθηκεν αὐτὸ ἀσφαλισάμενος σιδήρῳ.
 16 ἵνα μὲν οὖν μὴ καταπέσῃ προενόησεν αὐτοῦ, 16
 εἰδὼς ὅτι ἀδυνατεῖ ἐαντῷ βοηθῆσαι,
 καὶ γὰρ ἔστιν εἰκὼν καὶ χρεῖαν ἔχει βοηθείας.
 17 περὶ δὲ κτημάτων καὶ γάμων αὐτοῦ καὶ τέκνων προσευχόμενος 17
 οὐκ αἰσχύνεται τῷ ἀψύχῳ προσλαλῶν·
 καὶ περὶ μὲν ὑγείας τὸ ἀσθενὲς ἐπικαλεῖται,
 18 περὶ δὲ ζωῆς τὸ νεκρὸν ἀξιοῖ, 18
 περὶ δὲ ἐπικουρίας τὸ ἀπειρότατον ἰκετεύει,
 περὶ δὲ ὁδοιπορίας τὸ μηδὲ βάσει χρῆσθαι δυνάμενον,
 19 περὶ δὲ πορισμοῦ καὶ ἐργασίας καὶ χειρῶν ἐπιτυχίας 19
 τὸ ἀδρανέστατον ταῖς χερσὶν εὐδράνειαν αἰτεῖται.

BA 10 ἐμμελετήματα N^{c.a} 11 φλοῖον B* (φλοῖον Ba^b) | εὐπρεπῶς N 12 ἀπο-
 βλήματα | υπολιμματα A | ἐτοιμασίαν | υπηρεσίαν A | ἀναλώσεως N 13 οὐθεν]
 οὐδεῖ A | συμπεφυκός N* (-kos N^{c.a}) | λαβὼν | λαβὼν N* (λ. N^{c.a}(vid)c.c) | om
 εν BA | ἀργίας | ἐργασίας N^{c.a} A | ἀνέσεως | συνέσεως N^{c.a} | ἀπείκασεν] + τε A
 14 ὁμοίωσεν] ἀφωμοίωσεν N | ἐρυθθῆνας BN^{c.a} | ἐρυθθημα N* ἐρυθθνος A |
 χροαν B* N^{c.a} | χροας B^{ab} N* | καταχρίσας] + γη N^{c.a}, c.c 15 om αὐτου N
 17 προσευχομενος] ευχομενος N | υγείας (-γίας B* N) | υγείας Ba^{vid} A 18 ἐπι-
 κουρίας] ἐμπειρίας (εμπε sup ras) N¹ (ἐπικουρίας N^{c.a}) | om ἰκετενεῖ N | ὁδοι-
 πορίας] πορίας N* (ὁδ. N^{c.a}) 19 περὶ] pr και N | om δε N^{c.a} | om και
 2° N | ἀδρανέστατον (ἀδραδ. A)] ἀδρανες N* (-νεστατον N^{c.a}) | εὐδρανείαν]
 ἀδρανιαν N* (εὐδρανιαν N^{c.a}) | αἰτεῖται] ἐπικαλεῖται N* (αἰτ. N^{c.a})

- IV 1 ¹Πλοῦν τις πάλιν στελλόμενος καὶ ἄγρια μέλλων διοδεύειν B
κύματα
τοῦ φέροντος αὐτὸν πλοίου σαθρότερον ξύλον ἐπιβοῦται.
2 ²ἐκεῖνο μὲν γὰρ ὄρεξις πορισμῶν ἐπενόησεν,
τεχνίτις δὲ σοφία κατεσκεύασεν.
3 ³ἢ δὲ σή, πάτερ, διακυβερνᾷ πρόνοια,
ὅτι ἔδωκας καὶ ἐν θαλάσῃ ὁδὸν
καὶ ἐν κύμασι τρίβον ἀσφαλῆ,
4 ⁴δείκνυς ὅτι δύνασαι ἐκ παντὸς σῶζειν, *syrrly. dange*
ἵνα κἂν ἄνευ τέχνης τις ἐπιβῇ.
5 ⁵θέλεις δὲ μὴ ἀργὰ εἶναι τὰ τῆς σοφίας σου ἔργα·
διὰ τοῦτο καὶ ἐλαχίστῳ ξύλῳ πιστεύουσιν ἄνθρωποι ψυχάς,
καὶ διελθόντες κλύδωνα σχεδία διεσώθησαν.
6 ⁶καὶ ἀρχῆς γὰρ ἀπολλυμένων ὑπερφηάνων γιγάντων,
ἣ ἔλπις τοῦ κόσμου ἐπὶ σχεδίας καταφυγοῦσα
ἀπέλιπεν τῷ αἰῶνι σπέρμα γενέσεως, τῇ σῇ κυβερνηθεῖσα
χειρί.
7 ⁷εὐλόγηται γὰρ ξύλον δι' οὗ γίνεται δικαιοσύνη·
8 ⁸τὸ χειροποίητον δέ, ἐπικατάρατον αὐτὸ καὶ ὁ ποιήσας αὐτό,
ὅτι ὁ μὲν ἡργάζετο, τὸ δὲ φθαρτὸν θεὸς ὠνόμασθη.
9 ⁹ἐν ἴσῳ γὰρ μισητὰ θεῷ καὶ ὁ ἀσεβῶν καὶ ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ·
10 ¹⁰καὶ γὰρ τὸ πραχθὲν σὺν τῷ δράσαντι κολασθήσεται.
11 ¹¹διὰ τοῦτο καὶ ἐν εἰδώλοις ἐθνῶν ἐπισκοπῇ ἔσται,
ὅτι ἐν κτίσματι θεοῦ εἰς βδέλυσμα ἐγενήθησαν
καὶ εἰς σκάνδαλα ψυχαῖς ἀνθρώπων
καὶ εἰς παγίδα ποσὶν ἀφρόνων.
12 ¹²Ἀρχὴ γὰρ πορνείας ἐπίνοια εἰδώλων, εὐρέσεις δὲ αὐτῶν φθορὰ
ζωῆς.
13 ¹³οὔτε γὰρ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, οὔτε εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται·
14 ¹⁴κενοδοξία γὰρ ἀνθρώπων εἰσηλθεν εἰς κόσμον,
καὶ διὰ τοῦτο σύντομον αὐτῶν τέλος ἐπενόηθη.

XIV 1 πλοίου] ξύλου A 3 κύμασιν B A 4 ἐκ παντος δυνασαι B δ. B A
ἐκ παντων A | om ινα B^{c.a} | καν] και A 5 om σου B 6 απελειπεν]
υπελειπεν B* (απ. B^{c.a}) απελειπεν A | τω αιωνι] om τω B^{ab} A 8 το χ. δε]
το δε χ. B | οτι] και B* (οτι B^{c.a}) | ηργαζεται] ειργαζεται B^b ηργαζενητο B*
(ηργαζεται B⁷) 9 ασεβια B 11 om και 1° B | εις] insep εν B* (εις
B^{1.c.c}) 12 πορνιας B | αυτων] αυτω B 14 γαρ] δε B^{c.a} | εισηλθεν] pr
θανατος B* (improb θ. B^{c.a}) A | κοσμον] pr τον B A | τελος] pr το A

- B ¹⁵ ἄωρῳ γὰρ πένθει τρυχόμενος πατήρ
τοῦ ταχέως ἀφαιρεθέντος τέκνου εἰκόνα ποιήσας
τὸν τότε νεκρὸν ἄνθρωπον νῦν ὡς θεὸν ἐτίμησεν,
καὶ παρέδωκεν τοῖς ὑποχειρίοις μυστήρια καὶ τελετάς·
- X ¹⁶ εἴτα ἐν χρόνῳ κρατυνθέν τὸ ἀσεβὲς ἔθος ὡς νόμος ἐφυλάχθη, 16
καὶ τυράννων ἐπιταγαῖς ἐβρησκεύετο τὰ γλυπτὰ·
¹⁷ οὓς ἐν ὄψει μὴ δυνάμενοι τιμᾶν ἄνθρωποι διὰ τὸ μακρὰν 17
οἰκεῖν,
τὴν πόρρωθεν ὄψιν ἀνατυπωσάμενοι,
ἐμφανῆ εἰκόνα τοῦ τιμωμένου βασιλέως ἐποίησαν,
ἵνα τὸν ἀπόντα ὡς παρόντα κολακεύουσιν διὰ τῆς σπουδῆς.
- ¹⁸ εἰς ἐπίτασιν δὲ θρησκείας καὶ τοὺς ἀγνοοῦντας 18
ἢ τοῦ τεχνίτου προετρέψατο φιλοτιμία.
- §C ¹⁹ ὁ μὲν γὰρ τάχα κρατοῦντι βουλόμενος ἀρέσαι 19
ἐξεβιάσατο τῇ τέχνῃ τὴν ὁμοιότητα ἐπὶ τὸ κάλλιον·
²⁰ τὸ δὲ πλῆθος ἐφελκόμενον διὰ τὸ εὐχαρι τῆς ἐργασίας 20
τὸν πρὸ ὀλίγου τιμηθέντα ἄνθρωπον νῦν σέβασμα ἐλογί-
σαντο.
- ²¹ καὶ τοῦτο ἐγένετο τῷ βίῳ εἰς ἔνεδρον, 21
ὅτι ἡ συμφορὰ ἢ τυραννίδι δουλεύσαντες ἄνθρωποι
τὸ ἀκοινώνητον ὄνομα λίθοις καὶ ξύλοις περιέθεσαν.
- ²² Εἴτ' οὐκ ἤρκεσεν τὸ πλανᾶσθαι περὶ τὴν τοῦ θεοῦ γνῶσιν, 22
ἀλλὰ καὶ μεγάλῳ ζῶντες ἀγνοίας πολέμῳ
τὰ τοσαῦτα κακὰ εἰρήνην προσαγορεύουσιν.
- ²³ ἡ γὰρ τεκνοφόνους τελετάς ἢ κρύφια μυστήρια 23
ἢ ἐμμανεῖς ἐξάλλων θεσμῶν κώμους ἄγοντες,
²⁴ οὔτε βίους οὔτε γάμους καθαρούς ἔτι φυλάσσουν, 24
ἕτερος δ' ἕτερον ἢ λοχῶν ἀναίρει, ἢ νοθεύων ὀδυνᾷ.
- ²⁵ πάντα δ' ἐπιμιξέῃ χειρὶ αἷμα καὶ φόνος, κλοπὴ καὶ δόλος, 25
φθορά, ἀπιστία, τάραχος, ἐπιπορκία,

§AC 15 τότε] ποτε A | ἐτίμησαν B | τελευτας A* (ras υ A?) 16 εἴτα] εἴτ A |
εθος] εθνος N* (ras υ N?) | νομον N* (νομος N^{1c.a}) 17 ὡς παροντα τον
αποντα N | κολακευωσι N κολακευωσιν A | της σπουδης] om της A 18 θρη-
σκιας NA 19 οι μεν N* (ras ι N?) | κρατουντι] pr τω B (Mai) 20 ευ-
χαρες AC 21 ενεδρα N* (-δρον N^{c.a}) | περιεθεσαν] περιεθηκαν N^{c.a}C
22 εἴτα Bab | ηρκεσεν] + αυτοις A^a | το πλανασθαι] om το N | μεγαλω]
μεγαλως N* εν μεγαλω N^{c.a}AC | αγνοιας] incept ανν A* vid 24 δ] δε
NA | λοχων] λοχευων N^{c.a} 25 δ] δε NA | επιμιξει χειρ] επιμιξιν χειρ
N* επιμιξιαν N^{c.a} | εφορκια C

- 26 θόρυβος ἀγαθῶν, ²⁶ χάριτος ἀμνηστία,
 ψυχῶν μiasμός, γενέσεως ἐναλλαγὴ,
 γάμων ἀταξία, μοιχεία καὶ ἀσελγεία.
 27 ²⁷ ἡ γὰρ τῶν ἀνωνύμων εἰδώλων θρησκεία
 παντὸς ἀρχὴ κακοῦ καὶ αἰτία καὶ πέρας ἐστίν·
 28 ²⁸ ἡ γὰρ εὐφραινόμενοι μεμήηασιν, ἡ προφητεύουσιν ψευδῇ,
 ἡ ζῶσιν ἀδίκως, ἡ ἐπιωρκοῦσιν ταχέως·
 29 ²⁹ ἀψύχοις γὰρ πεπειθότες εἰδώλοις
 — κακῶς ὁμόσαντες ἀδικηθῆναι οὐ προσδέχονται.
 30 ³⁰ ἀμφοτέρα δὲ αὐτοὺς μετελεύσεται τὰ δίκαια,
 ὅτι κακῶς ἐφρόνησαν περὶ θεοῦ προσχόντες εἰδώλοις,
 καὶ ἀδίκως ὤμοσαν ἐν δόλῳ καταφρονήσαντες ὁσιότητος.
 31 ³¹ οὐ γὰρ ἡ τῶν ὀμνυμένων δύναμις,
 ἀλλ' ἡ τῶν ἀμαρτανόντων δίκη
 ἐπεξέρχεται αἰετὴν τῶν ἀδίκων παράβασιν.

- XV 1 ¹ Σὺ δὲ ὁ θεὸς ἡμῶν χρηστὸς καὶ ἀληθής,
 μακρόθυμος καὶ ἐλέει διοικῶν τὰ πάντα.
 2 ² καὶ γὰρ ἐὰν ἀμάρτωμεν, σοὶ ἐσμεν, εἰδότες σου τὸ κράτος·
 οὐχ ἀμαρτησόμεθα, εἰδότες ὅτι σοὶ λελογίσμεθα.
 3 ³ τὸ γὰρ ἐπίστασθαί σε ὁλόκληρος δικαιοσύνη,
 καὶ εἰδέναι σὺν τὸ κράτος ρίζα ἀθανασίας.
 4 ⁴ οὔτε γὰρ ἐπλάνησεν ἡμᾶς ἀνθρώπων κακότηχνης ἐπίνοια,
 οὐδὲ σκιαγράφων πόνος ἄκαρπος,
 εἶδος σπιλωθὲν χρώμασιν διηλλαγμένοις·
 5 ⁵ ὧν ὅψις ἀφροσιν εἰς ὄνειδος ἔρχεται,
 ποθεῖ τε νεκρῶς εἰκόνας εἶδος ἄπνουν.
 6 ⁶ κακῶν ἐρασταὶ ἀξιοὶ τε τοιούτων ἐλπίδων
 καὶ οἱ δρῶντες καὶ οἱ ποθοῦντες καὶ οἱ σεβόμενοι.

26 ἀμνηστία B^{c.a} AC | μοιχεία B | ἀσελγία BA 27 ἀνωνυμων
 (improb u postea ras B¹) | θρησκία BA 28 ἐπιωρκοῦσιν A 29
 σάντες C 30 αὐτοὺς] αὐτοῦ C | δίκαια B^{c.a} (δικία B^{*}) A^c] α
 A^{*} | ὅτι] + καὶ B^{*} (om καὶ B^{c.a}) | προσχόντες] προσεχόντες BAC 31
 η 1^ο B^{*} (hab B^{c.a}) | ὀμνυομένων C XV 1 ἐλεεῖ] ἐλεημῶν
 2 ἀμαρτανῶμεν B^{*} (-τωμεν B^{c.a}) | κρατος] κριμα B^{*} (κρατ. B^{c.a}) | ἀμαρτ
 μεθα] + δε B^{ab} BAC 3 εἰδέναι] pr το B^{c.a} 4 σκιογραφῶν B^{c.a} |
 νωθεν B^{*} (σπιλ. B^{c.a}) | διηλλαγμένοι B^{*} (-νοῖς B^{c.a}) 5 ὅψις] pr η B
 ἀφροσιν] ἀφρονι B^{*} A^{*} vid (-σιν B^{c.a} A^a) | ονειδος] ορεξιν BAC | εικονας
 ἀπνουν] ἀπνουν A

- B 7 Καὶ γὰρ κεραμεὺς ἀπαλὴν γῆν θλίβων ἐπίμοχθον 7
 πλάσσει πρὸς ὑπηρεσίαν ἡμῶν ἕκαστον·
 ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἀνεπλάσματο
 τὰ τε τῶν καθαρῶν ἔργων δοῦλα σκεύη
 τὰ τε ἐναντία, πάνθ' ὁμοίως·
 τούτων δὲ ἐτέρου τίς ἐκάστου ἐστὶν ἡ χρῆσις,
 κριτὴς ὁ πηλουργός·
 8 καὶ κακόμοχθος θεὸν μάταιον ἐκ τοῦ αὐτοῦ πλάσσει πηλοῦ, 8
 ὃς πρὸ μικροῦ ἐκ γῆς γενηθεὶς
 μετ' ὀλίγον πορεύεται ἐξ ἧς ἐλήμφθη,
 τὸ τῆς ψυχῆς ἀπαιτηθεὶς χρέος.
 9 ἀλλ' ἐστὶν αὐτῷ φροντὶς οὐχ ὅτι μέλλει κάμνειν, 9
 οὐδ' ὅτι βραχυτελῇ βίον ἔχει,
 ἀλλ' ἀντερίδεται μὲν χρυσοῦργοις καὶ ἀργυροχοοῖς,
 χαλκοπλάστας τε μιμείται,
 καὶ δόξαν ἡγεῖται ὅτι κίβδηλα πλάσσει.
 10 σποδὸς ἡ καρδιά αὐτοῦ, καὶ γῆς εὐτελεστέρα ἡ ἐλπίς αὐτοῦ, 10
 πηλοῦ τε ἀτιμότερος ὁ βίος αὐτοῦ,
 11 ὅτι ἡγνόησεν τὸν πλάσαντα αὐτὸν, καὶ τὸν ἐμπνέυσαντα αὐτῷ ψυχὴν ἐνεργούσαν 11
 καὶ ἐμφυσήσαντα πνεῦμα ζωτικόν·
 12 ἀλλ' ἐλογίσατο παίγνιον εἶναι τὴν ζώην ἡμῶν 12
 καὶ τὸν βίον πανηγυρισμὸν ἐπικερδῆ,
 δεῖν γὰρ φησιν ὅθεν δὴ κἂν ἐκ κακοῦ πορίζειν.
 13 οὗτος γὰρ παρὰ πάντας οἶδεν ὅτι ἀμαρτάνει, 13
 ὕλης γεώδους εὐθραυστα σκεύη καὶ γλυπτὰ δημιούργων.
 14 πάντες δὲ ἀφρονέστατοι καὶ τάλανες ὑπὲρ ψυχὴν νηπίου, 14
 οἱ ἐχθροὶ τοῦ λαοῦ σου οἱ καταδυναστεύσαντες αὐτόν.

NA C 7 om θλιβων C | ἐπίμοχθον] θον sup ras Bab ἐμμουθον C | ἐκαστον] pr
 εν NA C | ἀλλ...ἀνεπλάσματο] pr asterisc N^{c.a} | om τα τε εν. πανθ ομοιως C |
 πανθ] παντα NA | ἐτερου] ετερων N* (-ρου N^{c.a}) εκατερου AC (-τερου) | η
 χρησης] om η N* (hab N^{c.a} postea ras) 8 πλασσει εκ του αυτου πηλου A |
 γεννηθεις N (-θις) A | πορευεται C 9 αντεριδεται (αντεριδ. N) εντερι-
 δειται C | πλασσει] πρασσει C 10 ευτελεστερα] ευ|τερα N* (ευτελ. N^{c.a})
 11 πλασαντα] ποιησαντα AC | ψυχην] pr eis C | εμψυσησαντα (ενφ. N)
 + αυτω N^{c.a} C* vid (ras Ca) 12 αλλ] αλλα A | ελογισαντο Bab N*
 (-σατο N^{c.a}) AC | δειν] adnot δειν γαρ φησι ποθεν δει καν εκ κακου ποριζη
 B^{mg} sup | φασιν AC | om οθεν δη N | καν] και A om C 13 ευθραστα
 NA C 14 παντες] παντων AC | αφρονεστεροι NC | ψυχας νηπιων AC |
 οι καταδυν.] om οι Bab N* (hab N^{c.a}) C | αυτον] αυτων N^{c.a}

- 15 ¹⁵ ὅτι καὶ πάντα τὰ εἰδωλα τῶν ἐθνῶν ἐλογίσαντο θεούς,
οἷς οὔτε ὀμμάτων χρήσις εἰς ὄρασιν,
οὔτε ῥίνες εἰς συνολκὴν ἀέρος,
οὔτε ὦτα ἀκούειν,
οὔτε δάκτυλοι χειρῶν εἰς ψηλάφησιν,
καὶ οἱ πόδες αὐτῶν ἀργοὶ πρὸς ἐπίβασιν.
- 16 ¹⁶ ἄνθρωπος γὰρ ἐποίησεν αὐτούς,
καὶ τὸ πνεῦμα δεδανισμένος ἔπλασεν αὐτούς·
οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ ὅμοιον ἄνθρωπος ἰσχύει πλάσαι θεόν·
- 17 ¹⁷ θνητὸς δὲ ὢν νεκρὸν ἐργάζεται χειρσὶν ἀνόμοις·
κρείττων γάρ ἐστιν τῶν σεβασμάτων αὐτοῦ,
ὢν αὐτὸς μὲν ἔζησεν, ἐκεῖνα δὲ οὐδέποτε.
- 18 ¹⁸ Καὶ τὰ ζῶα δὲ τὰ ἔχθιστα σέβονται·
ἀνοία γὰρ συγκρινόμενα τῶν ἄλλων ἐστὶ χείρονα.
- 19 ¹⁹ οὐδ' ὅσον ἐπιποθῆσαι ὡς ἐν ζῶων ὄψει καλὰ τυγχάνει,
ἐκπέφευγεν δὲ καὶ τὸν τοῦ θεοῦ ἔπαινον καὶ τὴν εὐλογίαν αὐ-
- CVI 1 ¹ διὰ τοῦτο δι' ὁμοίων ἐκολάσθησαν ἀξίως,
καὶ διὰ πλήθους κνωδάλων ἐβασανίσθησαν.
- 2 ² ἀνθ' ἧς κολάσεως εὐεργετήσας τὸν λαόν σου,
εἰς ἐπιθυμίαν ὀρέξεως ξένην γεῦσιν,
τροφὴν ἡτοίμασας ὀρτυγομήτραν·
- 3 ³ ἵνα ἐκεῖνοι μὲν ἐπιθυμοῦντες τροφήν
διὰ τὴν δειχθεῖσαν τῶν ἐπαπεσταλμένων
καὶ τὴν ἀναγκαίαν ὀρεξίν ἀποστρέφονται,
αὐτοὶ δὲ ἐπ' ὀλίγον ἐνδεεῖς γενόμενοι
καὶ ξένης μετὰσχωσι γεύσεως.
- 4 ⁴ ἔδει γὰρ ἐκείνοις ἀπαραίτητον ἐνδειαν ἐπελθεῖν τυραννοῦς
τούτοις δὲ μόνον δειχθῆναι πῶς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν ἐβασανίζο

15 om και 1° AC | χρῆσεις NA | om εις 1° C | επιβασιν] a sup ras
16 και] + ο N^{c.a} | δεδανισμενος (-εισμ. B^{ab}) | δεδανισμενον N* (-νος N^c
αυτω) om NA | ομοιον...θεον] ανθρωπων πλασαι θν ομοιον ισχυει N* αι
ομ. ανθρωπος ισχ. πλ. θν N^{c.a} ανθρωπων ομοιον ισχ. πλ. θν A (ανων ομ
sup ras A^a) 17 κρειττων] κρισσον N κρισσων AC | σεβηματων
om αυτον N* (hab N^{c.a}) | ων 2°] pr ανθ N | εζησεν] ζ sup ras A^a | δε 2°
ο N* (improb ο N¹ postea ras) 18 συγκρινόμενα NAC | εστιν
XVI 2 ευεργετησας] ευηργετησεν N* (-σαν N^{c.a}) | εις] pr οις AC | γευσ
N* (γευσειν N^{c.a}) | ορτυγομητρα B^b vid 3 τροφης N | δειχθεισαν (διχθ.
δειχθ. B^{ab}) | χθεισαν N* διχθ. N¹ ειδεχθειαν C | επαποστρεφονται C | αι
ουτοι NAC | μετασχωσιν N* (-σι N^{c.a}) AC 4 εκεινοις] + μεν B^{ab} NAC

- B 5 καὶ γὰρ ὅτε αὐτοῖς δεινὸς ἐπῆλθεν θηρίων θυμός, 5
 δῆγμασιν τε σκολιῶν διεφθείροντο ὕφρων,
 οὐ μέχρι τέλους ἔμεινεν ἡ ὀργή σου·
- 6 εἰς νοουθεσίαν δὲ πρὸς ὀλίγον ἐταράχθησαν, 6
 σύμβολον ἔχοντες σωτηρίας, εἰς ἀνάμνησιν ἐντολῆς νόμου
 σου·
- 7 ὁ γὰρ ἐπιστραφεὶς οὐ διὰ τὸ θεωρούμενον ἐσώζετο, 7
 ἀλλὰ διὰ σέ, τὸν πάντων σωτῆρα.
- 8 καὶ ἐν τούτῳ δὲ ἔπεισας τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, 8
 ὅτι σὺ εἰ ὁ ῥυόμενος ἐκ παντὸς κακοῦ·
- 9 οὓς μὲν γὰρ ἀκρίδων καὶ μυιῶν ἀπέκτεινεν δῆγματα, 9
 καὶ οὐχ εὐρέθη ἱάμα τῇ ψυχῇ αὐτῶν,
 ὅτι ἄξιοι ἦσαν ὑπὸ τοιούτων κολασθῆναι·
- 10 τοὺς δὲ νιούς σου οὐδὲ ἰοβόλων δρακόντων ἐνίκησαν ὀδόντες, 10
 τὸ ἔλεός γάρ σου ἀντιπαρῆλθεν καὶ ἰάσατο αὐτούς.
- 11 εἰς γὰρ ὑπόμνησιν τῶν λογίων σου ἐνεκεντρίζοντο, 11
 καὶ ὀξέως διεσώζοντο,
- 12 ἵνα μὴ εἰς βαθεῖαν ἐμπεσόντες λήθην 12
 ἀπερίσπαστοι γένωνται τῆς σῆς εὐεργεσίας.
- 13 καὶ γὰρ οὔτε βοτάνη οὔτε μάλαγμα ἐθεράπευσεν αὐτούς, 13
 ἀλλὰ ὁ σός, Κύριε, λόγος ὁ πάντα ἰώμενος.
- 14 σὺ γὰρ ζωῆς καὶ θανάτου ἐξουσίαν ἔχεις, 14
 καὶ κατὰ γεις εἰς πύλας ᾄδου καὶ ἀνάγεις.
- 15 ἄνθρωπος δὲ ἀποκτείνει μὲν τῇ κακίᾳ αὐτοῦ, 15
 ἐξελθὼν δὲ πνεῦμα οὐκ ἀναστρέφει,
 οὐδὲ ἀναλύει ψυχὴν παραλημφθεῖσαν.
- 16 Τὴν δὲ σὴν χεῖρα φυγεῖν ἀδύνατόν ἐστιν. 16
 16 ἄρνούμενοι γὰρ σε εἰδέναι ἀσεβεῖς
 ἐν ἰσχύι βραχίονός σου ἐμαστιγώθησαν,

8AC 5 τε] δε C | διεφθειροντο] εφθειροντο N* (διεφθ. N^{c.a}) 6 εταραχθη N*
 (-χθησαν N^{c.a}) | συμβουλον 8A | νομον A | om σου N 7 τον π. σω-
 τηρα aliter legi vid in C 8 ημων] σου N* (ημ. N^{c.a}) 9 om γαρ N*
 (hab N^{c.a}) | απεκτινε N^{c.a} | δηγματα] δηματα N* (δηγμ. N^{c.a}(fort) c.c) | ευρεθη]
 ευρη insep N* (ευρεθ. N¹) | τοιουτων] τουτων N* (τοιουτ. N^{c.a}) 10 γαρ
 σου] σου γαρ N | αντιπαρηλθε C | ιασατο] ιατο N 11 ενεκεντριζοντο
 AC^{vid} | om ινα μη εις βαθειαν N* (hab ινα μη εις βαθιαν N^{c.a}) 12 αλλα]
 αλλ C | λογος] pr ο N | παντας AC | ιωμενος] δυναμενος N^{c.a} 14 δε 19]
 μεν N* (δε N^{c.a}) | αποκτενι N | om μεν N* (hab N^{c.a}) | πνευμα] pr το N^{c.a} |
 αναλυει N 16 ιδεγε C | υσχυι A

ξένοις ὑετοῖς καὶ χαλάζαις καὶ ὄμβροις διωκόμενοι ἀπαραιτήτοις Β
καὶ πυρὶ καταναλισκόμενοι.

- 17 ¹⁷τὸ γὰρ παραδοξότατον, ἐν τῷ πάντα σβεννύντι ὕδατι
πλείον ἐνήργει τὸ πῦρ,
ὑπέρμαχος γὰρ ὁ κόσμος ἐστὶν δικαίων.
- 18 ¹⁸ποτέ μὲν γὰρ ἡμεροῦτο φλόξ,
ἵνα μὴ καταφλέξῃ τὰ ἐπ' ἀσεβεῖς ἀπεσταλμένα ζῶα,
ἀλλ' αὐτοὶ βλέποντες εἰδῶσιν ὅτι θεοῦ κρίσει ἐλαύνονται.
- 19 ¹⁹ποτέ δὲ καὶ μεταξύ ὕδατος ὑπὲρ τὴν πυρὸς δύναμιν φλέγει,
ἵνα ἀδίκου γῆς γενήματα διαφθείρῃ.
- 20 ²⁰ἀνθ' ὧν ἀγγέλων τροφήν ἐψώμισας τὸν λαόν σου,
καὶ ἔτοιμον ἄρτον αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ ἔπεμψας ἀκοπιάτως,
πᾶσαν ἡδονὴν ἰσχύοντα καὶ πρὸς πᾶσαν ἀρμόνιον γεῦσιν.
- 21 ²¹ἡ μὲν γὰρ ὑπόστασίς σου τὴν σὴν γλυκύτητα πρὸς τέκνα
ἐνεφάνισεν,
τῇ δὲ τοῦ προσφερομένου ἐπιθυμία ὑπηρετῶν
πρὸς ὃ τις ἐβούλετο μετεκρινᾶτο.
- 22 ²²χὼν δὲ καὶ κρύσταλλος ὑπέμεινε πῦρ καὶ οὐκ ἐτήκετο,
ἵνα γνῶσιν ὅτι τοὺς τῶν ἐχθρῶν καρποὺς
κατέφθειρε πῦρ φλεγόμενον ἐν τῇ χαλάζῃ
καὶ ἐν τοῖς ὑετοῖς διαστράπτων.
- 23 ²³τοῦτο πάλιν δ', ἵνα τραφῶσιν δίκαιοι,
καὶ τῆς ἰδίας ἐπιλέλησται δυνάμεως.
- 24 ²⁴ἡ γὰρ κτίσις σοι τῷ ποιήσαντι ὑπηρετοῦσα
ἐπιτείνεται εἰς κόλασιν κατὰ τῶν ἀδίκων,
καὶ ἀνιέται εἰς εὐεργεσίαν ὑπὲρ τῶν εἰς σέ πεποιθότων.
- 25 ²⁵διὰ τοῦτο καὶ τότε εἰς πάντα μεταλλευομένη

16 ἀπαραιτήτοις] ἀπαρητητως C 17 παραδοξότατον] α 3^ο sup ras NAC
A²¹ | παντα] pr τα N | πλειον] πλεον NC | εστιν ο κοσμος N | δικαιοις A
18 ημεροῦτο] εμεροῦτο B* (μ. B^b) N* (ημ. N^{c.a}) | om ζωα N* (hab N^{c.a}) |
αλλ] αλλα N* AC αλλ ινα N^{c.a} | om αυτοι N* (hab N^{c.a}) | ιδωσιν B^b ιδωσι N |
κρισει θῦ C | ελανωνται A 19 γεννηματα N A | διαφθειρη] καταφθειρη
N A καταφθαρει C 20 αυτοις απ ουρανου επεμψας] απ ουρανου παρεσches
αυτοις NAC^{vid} | ακοπιαστως A | αρμονιαν N 21 om σου C | προς τεκνα
γλυκυτητα ενεφανιζεν N προς τ. ενεφανιζεν γλ. A προς τ. ενεφανισεν γλ. C |
τη] την N* (ras ν N¹) | μετεκρινατο] μετεκρινατον N^{c.a}(vid) c.c 22 υπεμεινεν N
υπεμενε A | γνωσιν] γνωμεν N^{c.a} | εχθρων] εθνων A | φλεγομενον] φλεγον N |
εν τοις νετοις] ξενους ν. N^{c.a} | διαστραπτεν C 23 παλιν δ] om δ N δε
παλιν AC | επιλελησθαι B¹ 24 κτισις] κτησεις A | ποιησαντι] + αυτον C |
om υπηρετοῦσα C | εις σε] επι σοι NAC 25 om εις παντα N | μετα||λενο-
μενη A

- Β τῇ παντοτρόφῳ σου δωρεὰ ὑπηρετεῖ,
 πρὸς τὴν τῶν δεομένων θέλησιν.
 26 ἵνα μάθωσιν οἱ υἱοὶ σου, οὓς ἠγάπησας, Κύριε, 26
 ὅτι οὐχ αἱ γενέσεις τῶν καρπῶν τρέφουσιν ἄνθρωπον,
 ἀλλὰ τὸ ῥῆμά σου τοὺς σοὶ πιστεύοντας διατηρεῖ.
 27 τὸ γὰρ ὑπὸ πυρὸς μὴ φθειρόμενον 27
 ἀπλῶς ὑπὸ βραχείας ἀκτίνος ἡλίου θερμαίνόμενον ἐτήκετο,
 28 ὅπως γνωστὸν ἦν ὅτι δεῖ φθάνειν τὸν ἥλιον ἐπ' εὐχαριστίαν 28
 σου
 καὶ πρὸς ἀνατολὴν φωτὸς ἐντυγχάνειν σοι.
 29 ἀχαρίστον γὰρ ἐλπίς ὡς χειμέριος πάχνη τακῆσεται, 29
 καὶ ῥυήσεται ὡς ὕδωρ ἀχρηστον.

- X 1 Μεγάλαι γάρ σου αἱ κρίσεις καὶ δυσδιήγητοι 1
 διὰ τοῦτο ἀπαίδευτοι ψυχαὶ ἐπλανήθησαν.
 2 ὑπειληφότες γὰρ καταδυναστεύειν ἔθνος ἄγιον ἄνομοι, 2
 δέσμοι σκοτόους καὶ μακρῶς πεδῆται νυκτὸς
 κατακλεισθέντες ὀρόφοις, φυγάδες τῆς αἰωνίου προνοίας
 ἔκειντο.
 3 λανθάνειν γὰρ νομίζοντες ἐπὶ κρυφαίοις ἀμαρτήμασιν, 3
 ἀφεγγεὶ λήθης παρακαλύμματι
 ἐσκορπίσθησαν, θαμβούμενοι δεινῶς
 καὶ ἰνδάλμασιν ἐκταρασσόμενοι.
 4 οὐδὲ γὰρ ὁ κατέχων αὐτοὺς μυχὸς ἀφόβως διεφύλασεν, 4
 ἥχοι δ' ἐκταράσσοντες αὐτοὺς περιεκόμπουν,
 καὶ φάσματα ἀμειδίτοις κατηφῇ προσώποις ἐνεφανίζετο.
 5 καὶ πυρὸς μὲν οὐδεμία βία κατίσχυεν φωτίζειν, 5
 οὔτε ἄστρων ἔκλαμπροι φλόγες

ΝΑC 25 δεομενων] + σου Ν^{c.a} 26 μαθουσιν C | γενεσεις ΝΑC | καρπων] ανων
 Α | ανθρωπων] πr τον Ν^{c.a} 27 μη φθειρομενων] διαφθειρομενων Ν* μη
 διαφθ. Ν^{c.a} 28 ην] η ΝΑ | δει φθανειν] διαφθανιν Ν* (improb a 1° Ν^{c.a})
 δει φθανειν AC | επ] επι Ν | om και C | προς ανατολην φωτος] προ ανατολης
 του φ. Ν^{c.a} 29 χειμεριος Bab (χιμ. Β*)] χειμερινη ΝΑ (χιμ.) XVII 1 κρι-
 σις Ν* (-σεις Ν^{c.c}) Α 2 επειληφότες C | ανομον Ν* (-μοι Ν^{c.a, c.c}) | δε-
 σμοις Ν* (-μοι Ν^{c.a}) | πεδηται Β 3 ληθη C | εσκορπισθησαν] διεσκορπι-
 σθησαν Ν εσκοτισθησαν AC | ινδαλμασιν] adnot φαντασμασιν B^{amg} 4 μυ-
 χος] adnot ενδοτερον σκοτος B^{amg} μοιχος Ν* (μυχ. Ν^{c.a}) μυθος Α | μυχοσσαφ.
 C | αφοβους AC | διεφυλαττεν AC | δ εκταρασσοντες] δε καταρασσοντες B^{ab}
 AC δε ταρασσοντες Ν | κατειφη Ν* (κατηφ. Ν^{c.a}) 5 κατισχυε Ν |
 φωτίζειν] φωτειν C | ουτε] + πυρογενις Ν^{c.a} (-νεις Ν^{c.c})

- καταναγάζειν ὑπέμενον τὴν στυγνὴν ἐκείνην νύκτα. B
- 6 ⁶ διεφαίνετο δ' αὐτοῖς μόνον
αὐτομάτῃ πυρὰ φόβου πλήρης,
ἐκδειματούμενοι δὲ τῆς μὴ θεωρουμένης ἐκείνης ὄψεως
ἡγοῦντο χεῖρω τὰ βλεπόμενα.
- 7 ⁷ μαγικῆς δὲ ἐμπαίγματα κατέκειτο τέχνης,
καὶ τῆς ἐπὶ φρονήσει ἀλαζονίας ἔλεγχος ἐφύβριστος·
- 8 ⁸ οἱ γὰρ ὑπισχνούμενοι δείματα καὶ ταραχὰς ἀπελαύνειν ψυχῆς
νοσοῦσης,
οὗτοι καταγέλαστον εὐλάβειαν ἐνόσουν.
- 9 ⁹ καὶ γὰρ εἰ μηδὲν αὐτοὺς ταραχῶδες ἐφόβει,
κνωδάλων παρόδοις καὶ ἔρπετων συριγμοῖς ἐκσεσοβημένοι,
10 ¹⁰ διώλλυντο ἔντρομοι
καὶ τὸν μηδαμόθεν φευκτὸν ἀέρα προσιδεῖν ἀρνούμενοι.
- (10) 11 ¹¹ δειλὸν γὰρ ἰδίως πονηρία μαρτυρεῖ καταδικαζομένη,
αἰεὶ δὲ προσειληφεν τὰ χαλεπὰ συνεχομένη τῇ συνειδήσει.
- (11) 12 ¹² οὐθὲν γὰρ ἔστιν φόβος εἰ μὴ προδοσία τῶν ἀπὸ λογισμοῦ
βοηθημάτων·
- (12) 13 ¹³ ἔνδοθεν δὲ οὐσα ἥττων ἢ προσδοκία
πλείονα λογίζεται τὴν ἄνοιαν τῆς παρεχούσης τὴν βά-
σανον αἰτίας.
- (13) 14 ¹⁴ οἱ δὲ τὴν ἀδύνατον ὄντως νύκτα
καὶ ἐξ ἀδυνάτου ἄδου μυχῶν ἐπελθοῦσαν
τὸν αὐτὸν ὕπνον κοιμώμενοι,
- (14) 15 ¹⁵ τὰ μὲν τέρασιν ἡλαύνοντο φαντασμάτων,
τὰ δὲ τῆς ψυχῆς παρελύοντο προδοσία·
αἰφνίδιος γὰρ αὐτοῖς καὶ ἀπροσδόκητος φόβος ἐπῆλθεν.

5 καταναγάζειν B^{ab} N^{c.a} AC] καταγαζειν B* καταγαυζειν N* | υπεμενον] NAC
επεμενον C 6 δ] δε N¹ | πληρεις N | εκδειματουμενοι] superscr εκφοβου-
μενοι B^a εκδειμαντουμενοι C | δε] τε N* (δε N^{c.a}) A μεν C | της] τε incep N*
(της N¹) | om μη A 7 κατεκειτο] κατεκιντο AC | επι] επιφερομενης N* (επι
N^{c.a}) | αλαζονιας (-νειας B^{ab})] αλαζονια N* (-νιας N^{c.a}) 8 δειματα] διγματα
C | ταραχας] καταρχας N* (ταρ. N^{c.a}) | ευλοβιαν N* (ευλαβ. N^{c.a}) 9 τα-
ραχωδες] τερατωδες N* | συρισμοι N* (συριγμ. N^{c.a}) AC | εκσεσοβημενοι]
εκπεφοβημενοι A 10 εντρομοι] εν τρομω C | τον] το N* (τον N^{c.a}) | αφευκτον
N* (φευκτ. N^{1.c.a}) 11 om γαρ C | πονηρια] + ιδιω N^{c.a} | μαρτυρει (-ρι NA)]
μαρτυρια C | προσειληφεν] προειληφεν N^{c.a} 12 ουθεν] ουδε NA* (ουδε
A⁷ vid) C | προδοσια] προσδοκια N 13 ηττων]...των C (non ηττων) | η
προσδοκια] om η C | λογιζεται] αναλογιζεται N | την αγνοιαν] om την N
15 ηλαυνετο N* (-νοντο N^{c.a}) | φοβος] pr ε N* (improb ε N¹) | επηλθεν] επε-
χυθη N

- B 16 εἰθ' οὕτως, ὅς δὴ ποτ' οὖν ἦν ἐκεῖ καταπίπτων,
ἐφρουρεῖτο εἰς τὴν ἀσίδηρον εἰρκτὴν κατακλεισθεῖς. 16 (15)
- 17 εἴ τε γὰρ γεωργὸς ἦν τις ἢ ποιμὴν
ἢ τῶν κατ' ἐρημίαν ἐργάτης μόχθων,
προλημφθεὶς τὴν δυσάλυκτον ἔμενεν ἀνάγκην. 17 (16)
- 18 μᾶ γὰρ ἀλύσει σκότους πάντες ἐδέθησαν.
εἴ τε πνεῦμα συρίζον,
ἢ περὶ ἀμφιλαφεῖς κλάδους ὀρνέων ἤχος εὐμελῆς,¹
ἢ ῥυθμὸς ὕδατος πορευομένου βία,
19 ἢ κτύπος ἀπηνῆς καταριπτομένων πετρῶν,
ἢ σκιρτῶντων ζῶων δρόμος ἀθεώρητος,
ἢ ὠρυομένων ἀπηνεστάτων θηρίων φωνή,
ἢ ἀντανakλωμένη ἐκ κοιλότητος ὀρέων ἡχώ,
παρέλυσεν αὐτοὺς ἐκφοβοῦντα. 19 (18)
- 20 ὅλος γὰρ ὁ κόσμος λαμπρῶ κατελάμπετο φωτί,
(καὶ ἀνεμποδίστοις συνέχετο ἔργοις· 20 (19)
- 21 μόνοις δὲ ἐκείνοις ἐπέτατο βαρεῖα νύξ,
εἰκὼν τοῦ μέλλοντος αὐτοὺς διαδέχεσθαι σκότους,
ἐαυτοῖς δὲ ἦσαν βαρύτεροι σκότους. 21 (20)
- 2 τοῖς δὲ ὁσίοις σου μέγιστον ἦν φῶς.
ὦν φωνὴν ἀκούοντες μορφὴν δὲ οὐχ ὀρῶντες,
ὅτι μὲν οὖν κἀκείνοι ἐπεπόνθεισαν, ἐμακάριζον· 2
- 2 ὅτι δ' οὐ βλάπτουσιν προηδικημένοι, εὐχαριστοῦσιν,
καὶ τοῦ διενεχθῆναι χάριν ἐδέοντο. 3
- 3 ἀνθ' ὧν πυριφλεγῇ στύλον,
ὁδηγὸν μὲν ἀγνώστου ὁδοιπορίας,
ἥλιον δὲ ἀβλαβῇ φιλοτίμου ξενιτείας παρέσχες.
4 ἄξιοι μὲν γὰρ ἐκείνοι στερηθῆναι φωτὸς καὶ φυλακισθῆναι σκότει, 4

ΣΑC 16 εἰρκτην] τη non inst B^b 17 ἦν τις η] τις ἦν Σ^cC τις ἦν η Σ^{c,a} |
ερημίας Σ | δυσάλυκτον] adnot δυσφεικτον B^{amg} δυσαληκτον Σ* (-λυκτον Σ^{c,a} |
postea restit -ληκτον) A sup ras rescr aliq C¹ 18 συρίζον] διασυρίζον
Σ* (improb δια Σ²) | ἀμφιλαφεῖς] ἀμφις Σ* (-φιλαφίς Σ^{c,a,c,c}) | ὀρνέων] pr
η A 19 ζῶων] incept τ Σ* (improb τ Σ¹) | ἀπηνεστάτων θηριων] θηριων
ἀπηνεστατων Σ ἀπηνεστατος θηριων A | παρελυσεν A | ἐκφοβοῦντα] ἐκφο-
βουσα Σ^{c,c} 21 ἐκείνοις] επκεινοις Σ* (improb π Σ¹ postea ras) | επε-
τατο] επεκειτο Σ | αὐτοὺς] αὐτο Σ* (-τους Σ^{c,a}) XVIII 1 ὦν] ἦν Σ^{c,a} |
φωνην] + μεν B^{ab}ΣA | οὖν] ου A 2 δ] δε B^{ab}Σ^{c,a}A | βλαπτουσιν (-σι A)]
βλαστονουν Σ* βλεπουσιν Σ^{c,a} | ηυχαιστον A | εδεοντο] οδοντων Σ* (εδ. Σ^{c,a})
3 οδηγον] ολιγον Σ* (οδ. Σ^{c,a}) | φιλοτιμου ξενιτειας (-τίας B^aA -τίας B^{ab})
φιλοτιμίας Σ* (φ. ξεν. Σ^{c,a}) | παρεσχέ] Σ* (-σches Σ^{c,a}) 4 εκεινου A |
σκοτει] pr εν B^{ab} σκοτους Σ* (-τει Σ^{c,a}(vid)c.c)

οἱ κατακλείστους φυλάξαντες τοὺς υἱούς σου, B
 δι' ὧν ἤμελλεν τὸ ἄφθαρτον νόμου φῶς τῷ αἰῶνι δίδουθαι.

5 ⁵βουλευσαμένους αὐτοὺς τὰ τῶν ὁσίων ἀποκτείνει νήπια,
 καὶ ἐνὸς ἐκτεθέντος τέκνου καὶ σωθέντος,
 εἰς ἔλεγχον τὸ αὐτῶν ἀφείλω πληθὺς τέκνων,
 καὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπώλεσας ἐν ὕδατι σφοδρῶ.

6 ⁶ἐκείνη ἡ νύξ προεγνώσθη πατράσιν ἡμῶν,
 ἵνα ἀσφαλῶς εἰδότες οἷς ἐπίστευσαν ὅρκοις ἐπευθυμήσωσιν.

7 ⁷προσεδέχθη ὑπὸ λαοῦ σου
 σωτηρία μὲν δικαίων, ἐχθρῶν δὲ ἀπωλία·

8 ⁸ὥς γὰρ ἐτιμωρήσω τοὺς ὑπεναντίους,
 τοῦτ' ἡμᾶς προσκαλεσάμενος ἐδόξασας.

9 ⁹κρυφῇ γὰρ ἐθυσίαζον ὅσοι παῖδες ἀγαθῶν,
 καὶ τὸν τῆς θειότητος νόμον ἐν ὁμοιοῖα διέθεντο,
 τῶν αὐτῶν ὁμοίως καὶ ἀγαθῶν

καὶ κινδύνων μεταλήμψεσθαι τοὺς ἀγίους,
 πατέρων ἥδη προαναμελπόντων αἶνους.

10 ¹⁰ἀντήχει δ' ἀσύμφωνος ἐχθρῶν ἡ βοή,
 καὶ οἰκτρὰ διεφέρετο θρηνουμένων παίδων.

11 ¹¹ὁμοίᾳ δὲ δίκῃ δοῦλος ἅμα δεσπότη κολασθεῖς,
 καὶ δημότης βασιλεῖ τὰ αὐτὰ πάσχων·

12 ¹²ὁμοθυμαδὸν δὲ πάντες ἐν ἐνὶ ὀνόματι θανάτου
 νεκροὺς εἶχον ἀναριθμήτους·

οὐδὲ γὰρ πρὸς τὸ θάψαι οἱ ζῶντες ἦσαν ἱκανοί,

ἐπεὶ πρὸς μίαν βροπὴν ἡ ἐντιμότερα γένεσις αὐτῶν διε-
 φθάρη.

13 ¹³πάντα γὰρ ἀπιστοῦντες διὰ τὰς φαρμακείας,
 ἐπὶ τῷ τῶν πρωτοτόκων ὀλέθρῳ ὁμολόγησαν θεοῦ υἱὸν λαὸν
 εἶναι.

14 ¹⁴ἡσύχου γὰρ σιγῆς περιεχούσης τὰ πάντα

4 φυλάξαντες] φυλάσσοντες N | εμελλεν N | φωτος N* (φως N^{c,a}) 5 αυ- NA
 τους] pr δ A | αποκτειναι] αποκτεινεν N* (-κτιναι N^{c,a}) | το] om N^{1,c,a} τον A |
 αφειλω] αφιλου A | και 2^ο] τους δε εχθρους του λαου N* (και N^{c,a}) 6 επευ-
 θυμησωσιν] επιθυμησωσιν N 7 προσεδεχθη] προσδεχθη δε A | απωλεια Bab
 9 om οσοι A | θειοτητος N | om και 2^ο N^{c,a} | πατερων] πατερ
 N^{c,a,c,c} | προαναμελποντες N^{c,a}A 10 δ] δε A | η βοη] om η N^{c,a}A |
 διεφερετο] διεφενετο A | θρηνουμενων] pr φωνη NA 11 βασιλεια N* (-λει
 N^{c,a}) | τα αυτα] ταυτα N 12 ομοθυμαδον] ομοθυμο incerp N* (improb o 3^ο
 N¹) | om δε N* (hab N^{c,a}) | improb. εν N^{c,a} | η εντιμότερα] om η N* (hab
 N^{c,a}) | διεφθαρη] διεφθαρτο NA 13 φαρμακias NA

- B καὶ νυκτὸς ἐν ἰδίῳ τάχει μεσαζούσης τὰ πάντα,
 15^ο παντοδύναμός σου λόγος ἀπ' οὐρανῶν ἐκ θρόνων βασιλείων 15
 ἀπότομος πολεμιστὴς εἰς μέσον τῆς ὀλεθρίας ἤλατο γῆς.
 16^ο ξίφος ὁξὺ τὴν ἀνυπόκριτον ἐπιταγὴν σου φέρων, 16
 καὶ στὰς ἐπλήρωσεν τὰ πάντα θανάτου·
 καὶ οὐρανοῦ μὲν ἤπτετο, βεβήκει δ' ἐπὶ γῆς.
 17^ο τότε παραχρῆμα φαντασίαι μὲν ὀνείρων 17
 δεινῶς ἐξετάραξαν αὐτούς,
 φόβοι δὲ ἐπέστησαν ἀδόκητοι,
 18^ο καὶ ἄλλος ἀλλαχῇ ῥιφεῖς ἡμίθνητος 18
 δι' ἣν ἔθνησκεν αἰτίαν ἐνεφάνιζεν·
 19^ο οἱ γὰρ ὄνειροι θορυβήσαντες αὐτοὺς τοῦτο προεμήνυσαν, 19
 ἵνα μὴ ἀγνοοῦντες δι' ὃ κακῶς πάσχουσιν ἀπόλυνται.
 20^ο Ἡψατο δὲ καὶ δικαίων πείρα θανάτου, 20
 καὶ θραῦσις ἐν ἐρήμῳ ἐγένετο πλήθους·
 ἀλλ' οὐκ ἐπὶ πολὺ ἔμεινεν ἡ ὀργή.
 21^ο σπεύσας γὰρ ἀνὴρ ἄμεμπτος προεμάχησεν, 21
 τὸ τῆς ἰδίας λειτουργίας ὄπλον
 προσευχὴν καὶ θυμιάματος ἐξιλασμόν κομίσας·
 ἀντέστη τῷ θυμῷ καὶ πέρας ἐπέθηκε τῇ συμφορᾷ,
 δεικνὺς ὅτι σὸς ἐστὶν θεράπων.
 22^ο ἐνίκησεν τὸν ὄχλον οὐκ ἰσχύι τοῦ σώματος, οὐχ ὅπλων ἐνερ- 22
 γείᾳ,
 ἀλλὰ λόγῳ τὸν κολάζοντα ὑπέταξεν,
 ὅρκους πατέρων καὶ διαθήκας ὑπομνήσας.
 23^ο σωρηδὸν γὰρ ἤδη πεπτωκότων ἐπ' ἀλλήλων νεκρῶν, 23
 μεταξὺ στὰς ἀνεκοῦσε τὴν ὀργὴν
 καὶ διέσχισεν τὴν πρὸς τοὺς ζῶντας ὁδόν.
 § C 24^ο ἐπὶ γὰρ ποδῆρους ἐνδύματος ἦν ὅλος ὁ κόσμος, 24
 καὶ πατέρων δόξαι ἐπὶ τετραστίχου λίθου γλυφῆς,

NAC 14 om τα παντα (2^ο) Bab^a NA 16 επιταγην] υποταγην A | δ επι] δε N* (δ επι N^{c.a}) δε επι A 17 δεινων NA 18 ριφεις] ριφθις A | εθνη- σκον N* (-σκεν N^{c.a}) A | ενεφανιζο] A 19 om τουτο N | προσεμνηυσαν A 20 δικαιων] + τοτε N* + ποτε N^{c.a} | πειρα] a sup ras A^a | η οργη] + σου N* (improb N^{c.a}) 21 προσευχης N^{c.a} | τω θυμω] om τω N* (hab τω N^{c.a}) | επεθηκεν NA | δειγνυς A 22 ενικησεν] + δε Bab^a NA | ενεργια B^a fort (-γεια B^a) 23 σωρηδον] adnot αναριθμη|των ωσπερ| σωρος B^a mg | πεπτωκοτων] e sup ras A^a | ανεκοψεν N | διεσχισεν] διεκοψεν N^{c.a} 24 τετραστ....C | λιθων AC | γλυφη N* (-φης N^{c.a})

καὶ μεγαλωσύνη σου ἐπὶ διαδήματος κεφαλῆς αὐτοῦ.

B

25 ²⁵τούτοις εἶξεν ὁ ὀλοθρεύων, τὰυτα δὲ ἐφοβήθησαν.
ἦν γὰρ μόνη ἡ πείρα τῆς ὀργῆς ἱκανή.

X 1 ¹Τοῖς δὲ ἀσεβέσιν μέχρι τέλους ἀνελεήμων θυμὸς ἐπέστη.
προῆδει γὰρ αὐτῶν καὶ τὰ μέλλοντα,
2 ²ὅτι αὐτοὶ ἐπιστρέψαντες τοῦ ἀπειῶαι
καὶ μετὰ σπουδῆς προπέμψαντες αὐτούς,
διώξουσιν μεταμεληθέντες.
3 ³ἔτι γὰρ ἐν χερσὶν ἔχοντες τὰ πένθη
καὶ προσοδυρόμενοι τάφοις νεκρῶν,
ἔτερον ἐπεσπίασαντο λογισμὸν ἀνοίας,
καὶ οὓς ἰκετεύοντες ἐξέβαλον, τούτους ὡς φυγάδας ἐδίωκον.
4 ⁴εἶλκεν γὰρ αὐτούς ἡ ἀξία ἐπὶ τοῦτο πέρασ ἀνάγκη,
καὶ τῶν συμβεβηκότων ἀμνηστίαν ἐνέβαλεν,
ἵνα τὴν λείπουσιν ταῖς βασάνοις προσαναπληρώσωσιν κόλασιν,
5 ⁵καὶ ὁ μὲν λαὸς σου παράδοξον ὁδοιπορίαν πειράσῃ,
ἐκείνοι δὲ ξένον εὗρωσι θάνατον.
6 ⁶ὅλη γὰρ ἡ κτίσις ἐν ἰδίῳ γένει πάλιν ἄνωθεν διετυποῦτο,
ὑπηρετοῦσα ταῖς ἰδίαις ἐπιταγαῖς,
ἵνα οἱ σοὶ παῖδες φυλαχθῶσιν ἀβλαβεῖς.
7 ⁷ἡ τὴν παρεμβολὴν σκιάζουσα νεφέλη,
ἐκ δὲ προυφεστῶτος ὕδατος ξηρᾶς ἀνάδυσις γῆς ἐθεωρήθη,
ἐξ ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὁδὸς ἀνεμπόδιστος,
καὶ χλοηφόρον πεδῖον ἐκ κλύδωνος βιαίου.
8 ⁸δι' οὗ πανεθνὴ διήλθον οἱ τῇ σῇ σκεπαζόμενοι χειρί,
θεωρήσαντες θαυμαστὰ τέρατα.
9 ⁹ὥς γὰρ ἵπποι ἐνεμήθησαν
καὶ ὥς ἄμνοι διεσκίρτησαν,
αἰνούντές σε, Κύριε, τὸν ῥυόμενον αὐτούς.

24 μεγαλωσυνη] pr η Ν^{c.a} 25 ολεθρευων AC | om δε Ν* (hab Ν^{c.a}) | ΝAC
εφοβηθη Ν^{c.a}A | οργης]+σου Ν XIX 1 ασεβεσι Α 2 επε-
στρεψαντες Ν* (επιστρ. Ν¹(vid)) επιτρ. Ν^{c.a}A 3 om ανοιας Ν* (hab Ν^{c.a})
4 περας] pr το AC | αμνηστειαν Β* (-τιαν Β^b) | ενεβαλεν] εβαλεν C | λιπουσαν
Ν ειπουσαν Α* (λειπ. Α¹) | προσαναπληρωσωσι Β^bΑ (σι) προσαναπληρωσουσιν
Ν 5 οδοιπορειαν Β* (-ριαν Β^b) | περαση Β^aΒ | ευρωσιν Ν 6 γενει]
adnot ταχι Ν^{c.a} | ιδiais] σαις ΝΑ | αβλαβις Ν* (-βεις Ν^{c.c}) 7 τη την π.
σκιαζουση Α | δε] γαρ Ν^{c.a} | εθεωρηθη ΒΝ^{c.a}C] εθεωρειτο Ν*Α (-ριτο) | εξ] pr
Ν^{c.a} 8 δι η Ν* (δι ου Ν¹) | πανεθνει παν εθνος Β^bΝ* (πανεθνι Ν^{c.c})
| θεωρησαντας Α 9 διε..... C | ρυσταμενον AC

- B ¹⁰ ἐμέμνητο γὰρ ἔτι τῶν ἐν τῇ παροικίᾳ αὐτῶν, 10
 πῶς ἀντὶ μὲν γενέσεως ζώων ἐξήγαγεν ἡ γῆ σκνίπα,
 ἀντὶ δὲ ἐνύδρων ἐξηρεύετο ὁ ποταμὸς πληθὺς βατράχων.
¹¹ ἐφ' ὕστερόν δὲ εἶδον καὶ νέαν γένεσιν ὀρνέων, 11
 ὅτε ἐπιθυμία προαχθέντες ἡγήσαντο ἐδέσματα τρυφῆς·
¹² εἰς γὰρ παραμυθίαν ἀνέβη αὐτοῖς ἀπὸ θαλάσσης ὀρνυγο- 12
 μήτρα,
¹³ καὶ αἱ τιμωρίαι τοῖς ἁμαρτωλοῖς ἐπῆλθον, 13
 οὐκ ἄνευ τῶν γεγονότων τεκμηρίων τῇ βίᾳ τῶν κεραυνῶν·
 δικαίως γὰρ ἔπασχον ταῖς ἰδίαις αὐτῶν πονηρίαις,
⁽¹³⁾ καὶ γὰρ χαλεπωτέραν μισοξενίαν ἐπετήδευσαν.
¹⁴ οἱ μὲν γὰρ τοὺς ἀγροῦντας οὐκ ἐδέχοντο παρόντας, 14
 οὗτοι δὲ εὐεργέτας ξένους ἐδουλοῦντο.
¹⁵ καὶ οὐ μόνον, ἀλλ' ἡ τις ἐπισκοπῇ ἔσται αὐτῶν, 15 (14)
 ἐπεὶ ἀπεχθῶς προσεδέχοντο τοὺς ἀλλοτρίους·
¹⁶ οἱ δὲ μετὰ ἑορτασμάτων 16 (15)
 εἰσδεξάμενοι τοὺς ἤδη τῶν αὐτῶν μετεσχηκότας δικαίων
 δεινοῖς ἐκάκωσαν πόνοις.
¹⁷ ἐπλήγησαν δὲ καὶ ἀορασίᾳ, 17 (16)
 ὥσπερ ἐκείνοι ἐπὶ ταῖς τοῦ δικαίου θύραις,
 ὅτε ἀχανεῖ περιβληθέντες σκότει
 ἕκαστος τῶν αὐτοῦ θυρῶν τὴν δίοδον ἐξήτει.
¹⁸ δι' ἑαυτῶν γὰρ τὰ στοιχεῖα μεθαρμοζόμενα, 18 (17)
 ὥσπερ ἐν ψαλτηρίῳ φθόγγοι τοῦ ῥυθμοῦ τὸ ὄνομα
 διαλλάσσουνσιν,
 πάντοτε μένοντα ἤχῳ,
 ὅπερ ἐστὶν εἰκάσαι ἐκ τῆς τῶν γεγονότων ὤψεως ἀκριβῶς.
¹⁹ χερσαία γὰρ εἰς ἐνυδρα μετεβάλλετο, 19 (18)
 καὶ νηκτὰ μετέβαινε ἐπὶ γῆς·

ΝΑC 10 om μεν C | η γη] om η C | σκνιπα B^b (σκνιπα B*)] σκνιφα Ν* σκνιφας Ν^{c.a}A (ras 1 vel 2 lit post φ Α?) σκν... C | ανυδρων Α | εξηρευετο] εξη-
 ρευστο Α εξηρευ... C | πληθος βατραχων] βατραχους Ν* (-χων Ν^{c.a} pr πληθος
 Ν^{17a7mg}) 11 ιδον AC | γενεσιν νεαν Α 12 ανεβη αυτοις απο θαλασσης]
 εκ θαλ. ανεβη αυτοις Ν 13 γεγονοτων] προγεγονοτων ΝΑC | των κεραυνων]
 om των Ν^{c.a} | πονηριας αυτων Ν | om γαρ 2^ο Ν 14 γαρ τους] αρτους Cvid |
 ουτοι] αυτοι C 15 αλλ] αλλα C 16 om των αυτων Ν | δικαιων] pr
 των Ν 17 αυτου] εαυτου AC 18 γαρ] δε C | στοιχεια μεθαρμοζομενα]
 ιχεια μεθαρμο sup ras Α^a | διαλασσουνσιν Ν | παντοτε] παντα Ν^{c.a} | ηχω] pr εν
 Ν^{c.a} | οψεως] s sup ras Α^a 19 ενυδρα] ενεδρα Ν* (ενυδρα Ν^{c.a}) | μετα-
 βαλλετο C | επι γης] εις γην Ν* (επι γης Ν^{c.a})

(19) 20 ²⁰ πῦρ ἰσχυσεν ἐν ὕδατι τῆς ἰδίας δυνάμεως, B
καὶ ὕδωρ τῆς σβεστικῆς δυνάμεως ἐπελανθάνετο.

(20) 21 ²¹ φλόγες ἀνάπαλιν εὐφθάρτων ζώων
οὐκ ἐμάραναν σάρκας ἐμπεριπατούντων,
οὐδὲ τηκτὸν εὐτήκτον κρυσταλλοειδὲς γένος ἀμβροσίας
τροφῆς.

22 ²² Κατὰ πάντα γάρ, Κύριε, ἐμεγάλυνας τὸν λαόν σου καὶ
ἐδόξασας,
καὶ οὐχ ὑπερείδες ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ παριστά-
μενος.

20 ισχυεν NAC | δυναμεως 1°] + επιλελησμενον AC | τηςβεστικης A | δυνα- NAC
μεως 2°] φυσεως NAC 21 ενπεριπατουντων A | κρυσταλλοειδες ευτηκτον
B^a NAC | αμβροσιας] adnot theias B^{amg} | τρυφης N* (τροφ. N^{c.a}) 22 κατα-
[παντ]απαντα C^{*vid} (ras παντ 1° Ca) | om και 2° C | υπεριδες C | τοπω]
το πρωι N* (τοπω N^{c.a} fort postea ras omnia N^o) | παρισταμενος] περιστα-
με[νος] C

Subscr σοφια Σαλωμωνος B σ. Σαλομωντος N σ. Σολομωνος A σ. Σολο-
μωντος C

Stich 1124 B 1121 N 1092 A

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Β ΠΟΛΛΩΝ καὶ μεγάλων ἡμῖν διὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατ' αὐτοὺς ἡκολουθηκότων δεδομένων, ὑπὲρ ὧν δέον ἐστὶν ἐπαινεῖν τὸν Ἰσραὴλ παιδείας καὶ σοφίας· καὶ ὥς οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς ἀναγινώσκοντας δέον ἐστὶν ἐπιστήμονας γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκτὸς δύνασθαι τοὺς φιλομαθοῦντας χρησίμους εἶναι καὶ λέγοντας καὶ γράφοντας· ὁ πάππος μου Ἰησοῦς ἐπὶ πλείον ἑαυτὸν δοὺς εἰς τε τὴν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἄλλων πατρῶν βιβλίων ἀνάγνωσιν, καὶ ἐν τούτοις ἱκανῆν ἔξιν περιποιησάμενος, προήχθη καὶ αὐτὸς συγγράψαι τι τῶν εἰς παιδείαν καὶ σοφίαν ἀνηκόντων, ὅπως οἱ φιλομαθεῖς καὶ τούτων ἑνοχοὶ γενόμενοι πολλῶ μᾶλλον ἐπιπροσθῶσιν διὰ τῆς ἐννόμου βιώσεως. παρακλήσθη οὖν μετ' εὐνοίας καὶ προσοχῆς τὴν ἀνάγνωσιν ποιεῖσθαι, καὶ συγγνώμην ἔχειν ἐφ' οἷς ἂν δοκῶμεν τῶν κατὰ τὴν ἐρμηνείαν πεφιλοπονημένων τισιν τῶν λέξεων ἀδυναμεῖν· οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς Ἑβραϊστὶ λεγόμενα καὶ ὅταν μεταχθῇ εἰς ἑτέραν γλῶσσαν· οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ νόμος καὶ αἱ προφητεῖαι καὶ τὰ λοιπὰ τῶν βιβλίων οὐ μικρὰν ἔχει τὴν διαφορὰν ἐν ἑαυτοῖς λεγόμενα. ἐν γὰρ τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει ἐπὶ τοῦ Εὐεργέτου βασιλείως παραγεννηθεὶς εἰς Αἴγυπτον καὶ συγχρονίσας, εὑρον οὐ μικρὰς παιδείας ἀφόμοιον. ἀναγκαιότατον ἐθέμην αὐτὸς προσενέγκασθαι τινα σπουδὴν καὶ φιλοπονίαν τοῦ μεθερμηνεύσαι τήνδε τὴν βίβλον· πολλὴν γὰρ ἀγρυπνίαν καὶ ἐπιστήμην προσενεγκάμενος ἐν τῷ διαστήματι τοῦ χρόνου πρὸς τὸ ἐπὶ πέρας ἄγοντα τὸ βιβλίον ἐκδόσθαι καὶ τοῖς ἐν τῇ παροικίᾳ βουλομένοις φιλομαθεῖν, προκατασκευαζομένους τὰ ἥθη ἐν νόμῳ βιωτεῦν.

NAC Inscr προλογος BA πρ. Σιραχ C deest in N 2 ακολουθηκοτων C | δεδομενων | δεομενων N 3 παιδιας NAC 4 γενεσθαι NC 5 om και ιο N 6 πλεον N | του νομου | om του A 7 αλλων | + των δεοντων N | ικανον εστιν N* (ικανην εξιν N^a) 8 περιποιησμενον N | περισσχηθην N* (προηχθη N²) | συγγραφαι NAC | om τι N | των | pr περι N | παιδιαν NAC 9 τουτων | pr οι N* (om οι N^a) | ενοχοι | ενηχοι N^a A 10 επιπροσθωσιν | eti προσθησονται N | εκ νομου N* (ενομου N^a) 10-12 βιωσεως... των κατα την | perier in C 10 παρακεκλησθαι NA 11 ποιεισθε B | συγγνωμην NA 12 αν | εαν N | ερμηνειαν B* A (ερμηνειαν B^b N) ηρμενειαν C | τισιν N^a | om αδυναμει B* N* (hab αδυναμει Bab ms -μιν N^a AC) 14 ταυτα αλλα | τα a sup ras A^a 15 αι προφηται NA οι προφηται C 16 om εν ιο N | γαρ | δε N* (γαρ N^a) 17 παραγεννηεις | αναγεννηεις N* (παραγενθ. N^a) | εις | κατ N* (εις N^a) | συγχρονισας B^b (? C) συγχρονισας A 18 παιδιας NAC (post π. distinct A) | αναγκαιοτατον | + ουν NC | εθεμην | προεθμην N* (εθ. N^a) | αυτος | και αυτ. εγω N* και αυτος N^a AC | προσενεγκασθαι (προεν. N*) τινα | om τινα N* (hab N^a) τινα προσενεγκ. AC^{vid} 19 om τηνδε A 20 om γαρ A | om και C 21 προς | εις N^a | αγοντα | αγαγοντας N* αγαγοντα N^a AC | τον βιβλιον B* (το β. B^b) 22 προκατασκευαζομενους B N^a AC* | προκατασκευαζοντας N* προκατασκευαζομενοις C^a vid | εν νομῳ | εννομως AC* (εν νομῳ C^a (vid)) Subscr προλογος B deest in NAC

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ

- 1 ΠΑΣΑ σοφία παρὰ Κυρίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐστὶν εἰς τὸν B
αἰῶνα.
- 2 ἄμμον θαλασσῶν καὶ σταγόνas ὑετοῦ καὶ ἡμέρας αἰῶνος τίς
ἐξαριθμήσει;
- 3 ὕψος οὐρανοῦ καὶ πλάτος γῆς καὶ ἄβυσσον καὶ σοφίαν
τίς ἐξιχνιάσει;
- 4 ἄπροτέρα πάντων ἔκτισται σοφία,
καὶ σύνεσις φρονήσεως ἐξ αἰῶνος.
- 6 ῥίζα σοφίας τίνι ἀπεκαλύφθη;
καὶ τὰ πανουργεύματα αὐτῆς τίς ἔγνω;
- 8 εἰς ἐστὶν σοφός, φοβερός σφόδρα,
καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ.
- 9 Κύριος ὁ αὐτὸς ἔκτισεν αὐτήν,
καὶ ἶδεν καὶ ἐξηρίθμῃσεν αὐτήν,
(10) καὶ ἐξέχεεν αὐτήν ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ,
10 μετὰ πάσης σαρκὸς κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ,
καὶ ἐχορήγησεν αὐτήν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.
- 11 φόβος Κυρίου δόξα καὶ καύχημα
καὶ εὐφροσύνη καὶ στέφανος ἀγαλλιάματος.
- 12 φόβος Κυρίου τέρψει καρδίαν,
καὶ δώσει εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καὶ μακροήμερευσιν.
- 13 τῷ φοβουμένῳ τὸν κύριον εὖ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων,
καὶ ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς αὐτοῦ εὐρήσει χάριν.
- (16) 14 ἀρχὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν θεόν,
καὶ μετὰ πιστῶν ἐν μήτρᾳ συνεκτίσθη αὐτοῖς.
- 15 καὶ μετὰ ἀνθρώπων θεμέλιον αἰῶνος ἐνόσσευσεν,

Inscr σοφια Σεираχ B σ. Ιησου υιου Σεираχ Ν σ. Ι. υιου Σираχ AC ΝAC
I 1—2 omnia evan in C 2 ημεραν Ν* (-ras Ν^{c.a}) 3 ουρανου]
υρανου Ν*Α* (ουρ. Ν^{c.a}, c.c.Aa) | τις εξ sup ras B^{vid} 6 πανουργηματα
ΝAC 9 ειδεν ΝC 10 εχορηγησεν] ε[χορηγει] C^{vid} 11 ευ-
φροσυνη...αγαλλιαματος] δωσει ευφροσυνην και χαραν και μακροημερευσιν C
13 εσχατω Ν* (-των Ν^{c.a}) | ευρησει χαριν] ευλογηθησεται ΝAC^{vid} 14 φο-
βεισθαι (-σθε Β* -σθαι Β^{ab}: item 16, 20) τον θεον] φοβεισθαι τον κυ ΝΑ
φοβος κ[υ] C 15 om και Ιο ΝΑ

- Β καὶ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐμπιστευθήσεται.
- ¹⁶ πλησμονή σοφίας φοβεῖσθαι τὸν κύριον, 16 (20)
καὶ μεθύσκει αὐτοὺς ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῆς·
- ¹⁷ πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς ἐμπλήσει ἐπιθυμημάτων, 17 (21)
καὶ τὰ ἀποδοχία ἀπὸ τῶν γεννημάτων αὐτῆς.
- ¹⁸ στέφανος σοφίας φόβος Κυρίου, 18 (22)
ἀναβάλλων εἰρήνην καὶ ὑγίαν ἰάσεως.
- ¹⁹ καὶ εἶδεν καὶ ἐξηρίθμυσεν αὐτήν, 19 (23)
⁽²⁴⁾ ἐπιστήμην καὶ γνώσιν συνέσεως ἐξώμβρησεν, (24)
καὶ δόξαν κρατούντων αὐτῆς ἀνύψωσεν.
- ²⁰ ῥίζα σοφίας φοβεῖσθαι τὸν κύριον, 20 (25)
καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς μακρομέρευσις.
- ²² Οὐ δυνήσεται θυμὸς ἄδικος δικαιωθῆναι· 22 (28)
ἡ γὰρ ῥοπή τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ πτώσις αὐτῷ.
- ²³ ἕως καιροῦ ἀνθέξεται μακρόθυμος, 23 (29)
καὶ ὕστερον αὐτῷ ἀναδώσει εὐφροσύνη·
- ²⁴ ἕως καιροῦ κρύψει τοὺς λόγους αὐτοῦ, 24 (30)
καὶ χεῖλη πιστῶν ἐκδιηγῆσεται σύνεσιν αὐτοῦ. †
- ²⁵ ἐν θησαυροῖς σοφίας παραβολὴ ἐπιστήμης, 25 (26)
βδέλυγμα δὲ ἁμαρτωλῷ θεοσεβεία.
- ²⁶ ἐπιθυμήσας σοφίαν διατήρησον ἐντολάς, 26 (33)
καὶ Κύριος χορηγήσει σοὶ αὐτήν.
- ²⁷ σοφία γὰρ καὶ παιδεία φόβος Κυρίου, 27 (34)
καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ ⁽³⁵⁾ πίστις καὶ πράοτης. (35)
- ²⁸ μὴ ἀπειθήσης φόβος Κυρίου, 28 (36)
καὶ μὴ προσέλθῃς αὐτῷ ἐν καρδίᾳ δισσή.
- ²⁹ μὴ ὑποκριθῇς ἐν στόμασιν ἀνθρώπων, 29 (37)
καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσιν σου πρόσχε.

NA^C 15 ἐμπιστευθήσεται] ἐμπιστενεῖ N* (-τευθήσεται N^{c.a}) 16 αὐτοὺς] αὐτὴν
N* (-τοὺς N^{c.a}) A* fort [ους sup ras A^b) 17 ἐμπλήσει A | ἀποδοχία B* AC
(-χεια B^{ab} N) 18 ὑγίαν (-γιαν B* NC)] ὑγίαν B^{ab} vid A | ἰασεως] αἰωνος N^{c.a}
19 ἰδεν A | αὐτῆς] αὐτὴν NC 20 μακρομερευσουσὶ N* (-σις N^{c.a} [vid], c.c.)
22 ῥοπή] ὀργή N* (ρ. N^{c.a}) | om αὐτοῦ N* (hab N^{c.a}) 23 αὐτῷ ἀναδώσει]
αὐτῷ ἀναδιδῶσιν N^{c.a}, c.c (αὐτ. ἀναδῶσ. N*) ἀναδώσει αὐτῷ C | εὐφροσύνην N*
(ras ν Nⁱ) AC 24 κρύψει] κα insep N* (κρ. N¹) | πιστῶν] πολλῶν NA
25 παραβολαὶ N | ἁμαρτωλῶν A | θεοσεβεία AC 26 Κύριος] pr ο N
27 παιδία NA^C | εὐδοκία N* (-κία N^{c.a}) | πραντῆς NA^C 28 ἀπειθήσης]
ἀπιστησης N 29 στοματι N | τοῖς χεῖλεσιν] om τοῖς C

- (38) 30 ³⁰ μὴ ἐξύψου σεαυτόν, ἵνα μὴ πέσης
καὶ ἐπαγάγῃς τῇ ψυχῇ σου ἀτιμίαν,
(39) ⁽³⁹⁾ καὶ ἀποκαλύψει Κύριος τὰ κρυπτά σου,
καὶ ἐν μέσῳ συναγωγῆς καταβαλεῖ σε,
(40) ⁽⁴⁰⁾ ὅτι οὐ προσῆλθες φόβῳ Κυρίου,
καὶ ἡ καρδία σου πλήρης δόλου.

- 11 1 ¹ Τέκνον, εἰ προσέρχῃ δουλεύειν Κυρίῳ θεῷ,
ἐτοίμασον τὴν ψυχὴν σου εἰς πειρασμόν·
2 ² εὐθynnον τὴν καρδίαν σου καὶ καρτέρησον,
καὶ μὴ σπέύσῃς ἐν καιρῷ ἐπαγωγῆς·
3 ³ κολλήθητι αὐτῷ καὶ μὴ ἀποστής,
ἵνα αὐξηθῇς ἐπ' ἐσχάτων σου.
4 ⁴ πᾶν ὃ ἐὰν ἐπαχθῇ σοι δέξαι,
καὶ ἐν ἀλλάγμασιν ταπεινώσεώς σου μακροθύμησον·
5 ⁵ ὅτι ἐν πυρὶ δοκιμάζεται χρυσός,
καὶ ἄνθρωποι δεκτοὶ ἐν καμίνῳ ταπεινώσεως.
6 ⁶ πίστευσον αὐτῷ καὶ ἀντιλήμψεται σου·
εὐθynnον τὰς ὁδοὺς σου καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτόν.
7 ⁷ οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, ἀναμείνατε τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
καὶ μὴ ἐκκλινῃτε, ἵνα μὴ πέσητε.
8 ⁸ οἱ φοβούμενοι Κύριον, πιστεύσατε αὐτῷ,
καὶ οὐ μὴ πταίῃ ὁ μισθὸς ὑμῶν.
9 ⁹ οἱ φοβούμενοι Κύριον, ἐλπίζατε εἰς ἀγαθὰ
καὶ εἰς εὐφροσύνην αἰῶνος καὶ ἐλέους.
(11) 10 ¹⁰ ἐμβλέψατε εἰς ἀρχαίας γενεάς καὶ ἴδετε·
τίς ἐνέπιστευσεν Κυρίῳ καὶ κατησχύνθη;
(12) ⁽¹²⁾ ἡ τίς ἐνέμενεν τῷ φόβῳ αὐτοῦ καὶ ἐγκατελείφθη;
ἡ τίς ἐπεκαλέσατο αὐτόν, καὶ ὑπερείδεν αὐτόν;

Π 1 om θεω NAC 3 ἵνα αὐξηθῇς] καὶ αὐξηθήσεται N* (ἵνα αὐξηθῇς NAC
N^{c.a}) | om σου N* (hab N^{c.a}) 4 ἀλλαγασιν C 5 ὅτι] τι N* (pr o
N¹) | om καμινῳ C | ταπεινώσεως] + ἐν νοσοῖς καὶ πενία (πενία· N^{c.c}) ἐπ' αὐτῷ
πεπορθῶς γεινον (γεινον· N^{c.c}) N^{c.a} 6 εὐθynnον] pr καὶ N* (improb καὶ N^{c.a})
A | ἐλπισον ἐπ' αὐτόν sup ras B^a 7 τὸν κύριον] om τὸν C | om ἵνα N* (hab
N^{c.a}) 8 Κυρίῳ] pr τὸν N 9 Κυρίῳ] pr τὸν NC | ἐλεους] + ὅτι δοσις
αἰωνία μετὰ χάριτος τοῦ ἀνταποδομοῦ αὐτοῦ N^{c.a} 10 ἐνέπιστευσεν] ἐπι-
στευσεν N^{c.a} | Κυρίῳ] pr τῷ N* (ὄντ' τῷ N[?]) | om καὶ 2^ο N^{c.a} | κατησχύνθη B*
(i non inst B^b) | ἐγκατελείφθη B^{ab} (-λίφθη B*)] ἐγκατελείφθη A (-λίφθη NC) |
ἐπεκαλέσατο N* (-το N^{1.c.c}) | ὑπερείδεν C

- B ¹¹ διότι οἰκτεῖρμων καὶ ἐλεήμων ὁ κύριος, 11 (13)
καὶ ἀφήσιν ἁμαρτίας καὶ σώξει ἐν καιρῷ θλίψεως.
¹² οὐαὶ καρδίαις δειλαῖς καὶ χερσὶν παρειμέναις, 12 (14)
καὶ ἁμαρτωλῷ ἐπιβαίνοντι ἐπὶ δύο τρίβους.
¹³ οὐαὶ καρδίᾳ παρειμένη, ὅτι οὐ πιστεύει 13 (15)
διὰ τοῦτο οὐ σκεπασθήσεται.
¹⁴ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς ἀπολωλεκόσιν τὴν ὑπομονήν· 14 (16)
(17) καὶ τί ποιήσετε ὅταν ἐπισκέπτηται ὁ κύριος; (17)
¹⁵ οἱ φοβούμενοι Κύριον οὐκ ἀπειθήσουσιν ρημάτων αὐτοῦ, 15 (18)
καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν συντηρήσουσιν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.
¹⁶ οἱ φοβούμενοι Κύριον ζητήσουσιν εὐδοκίαν αὐτοῦ, 16 (19)
καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν ἐμπλησθήσονται τοῦ νόμου.
¹⁷ οἱ φοβούμενοι Κύριον ἐτοιμάσουσιν καρδίας αὐτῶν, 17 (20)
καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ ταπεινώσουσιν τὰς ψυχὰς αὐτῶν.
¹⁸ ἐμπεσοῦμεθα εἰς χεῖρας Κυρίου καὶ οὐκ εἰς χεῖρας ἀνθρώ- 18 (22)
πων·
(23) ὥς γὰρ ἡ μεγαλωσύνη αὐτοῦ, οὕτως καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. (23)

- ¹ Ἐμοῦ τοῦ πατρὸς ἀκούσατε, τέκνα, 1 (2) III
καὶ οὕτως ποιήσατε, ἵνα σωθῇτε.
² ὁ γὰρ Κύριος ἐδόξασεν πατέρα ἐπὶ τέκνοις, 2 (3)
καὶ κρίσιν μητρὸς ἐστερέωσεν ἐφ' υἱοῖς.
³ ὁ τιμῶν πατέρα ἐξιλιάσεται ἁμαρτίας· 3 (4)
⁴ καὶ ὥς ὁ ἀποθησαυρίζων ὁ δοξάζων μητέρα αὐτοῦ. 4 (5)
⁵ ὁ τιμῶν πατέρα εὐφρανθήσεται ὑπὸ τέκνων, 5 (6)
καὶ ὥς ὁ ἀποθησαυρίζων ὁ δοξάζων μητέρα αὐτοῦ·
καὶ ἐν ἡμέρᾳ προσευχῆς αὐτοῦ εἰσακουσθήσεται.
⁶ ὁ δοξάζων πατέρα μακροημερεύσει, 6 (7)
καὶ ὁ εἰσακούων Κυρίου ἀναπαύσει μητέρα αὐτοῦ,
⁷ καὶ ὥς δεσπόταις δουλεύσει ἐν τοῖς γεννήσασιν αὐτόν. 7 (8)

8AC 11 οἰκτιρμων Bab⁸ | ο κυριος] + μακροθυμος 5 πολυελεος N^{c.a} | αφησιν
C^{*vid} (superscr i C⁷) 12 χερσι C 13 ου πιστευει] ουκ εμπιστευει N⁸
14 απολωλεκοσι NA | την υπομονην] om την C | ο κυριος] om ο N^{*} (superscr
ο N¹) 15 Κυριον] pr τον N^{c.a} C | ουκ απειθησουσιν (-σι C) ρηματων] ουκ
απ. των ρ. N^{*} (improb των N^{c.a}) ζητησουσιν ευδοκιαν A | οδους] εντολας N^{c.a}
16 Κυριον] pr τον N^{c.a} C | του νομου] om του NC 17 Κυριον] pr τον N^{c.a}
18 μεγαλωσυνη C | το ελεος] pr πολυ N^{c.a} III 3 εξιλασκειται N^{c.a} (εξειλ.)
AC 4 ο αποθησαυριζων] om ο A C⁷ 5 ημερα] μητε sup ras B⁷ 5 υπο
τεκνων] επι τεκνοισ C | και ως...αι N^{c.a} unc incl B^{12a1b} om 8AC | ο δοξα-
ζων] om ο B^{*} (superscr B¹(vid)) μακροημερευσαι C 7 om εν N^{c.a}

- (9) 8 ⁸ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ τίμα τὸν πατέρα σου, B
 (10) ⁽¹⁰⁾ἵνα ἐπέλθῃ σοι εὐλογία παρ' αὐτοῦ·
 (11) 9 ⁹εὐλογία γὰρ πατὴρ στήριζαι οἴκους τέκνων,
 κατὰρα δὲ μητρὸς ἐκριζοῖ θεμέλια.
 (12) 10 ¹⁰μὴ δοξάζου ἐν ἀτιμίᾳ πατρὸς σου,
 οὐ γὰρ ἐστὶν σοι δόξα πρὸς ἀτιμίαν·
 (13) 11 ¹¹ἢ γὰρ δόξα ἀνθρώπου ἐκ τιμῆς πατρὸς αὐτοῦ,
 καὶ ὄνειδος τέκνοις μήτηρ ἐν ἀδοξίᾳ.
 (14) 12 ¹²τέκνον, ἀντιλαβοῦ ἐν γήρᾳ πατρὸς σου,
 καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτὸν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ·
 (15) 13 ¹³κἂν ἀπολείπῃ σύνεσιν, συγγνώμην ἔχε,
 καὶ μὴ ἀτιμάσῃς αὐτὸν ἐν πάσῃ ἰσχύϊ σου.
 14 ¹⁴ἐλεημοσύνη γὰρ πατρὸς οὐκ ἐπιλησθήσεται,
 (16,17) ⁽¹⁶⁾καὶ ἀντὶ ἁμαρτιῶν ⁽¹⁷⁾προσανοικοδομηθήσεται σοι·
 15 ¹⁵ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου ἀναμνησθήσεται σοι·
 ὥς εὐδία ἐπὶ παγετῷ, οὕτως ἀναλυθήσονται σου αἱ
 ἁμαρτίαι.
 (18) 16 ¹⁶ὥς βλάσφημος ὁ ἐγκαταλιπὼν πατέρα,
 καὶ κεκατηραμένος ὑπὸ Κυρίου ὁ παροργίζων μητέρα
 αὐτοῦ.
 (19) 17 ¹⁷Τέκνον, ἐν πράττει τὰ ἔργα σου διέξαγε,
 καὶ ὑπὸ ἀνθρώπου δεκτοῦ ἀγαπηθήσῃ.
 (20) 18 ¹⁸ὅσῳ μέγας εἶ, τοσούτῳ ταπεινοῦ σεαυτόν,
 καὶ ἔναντι Κυρίου εὐρήσεις χάριν·
 (21) 20 ²⁰ὅτι μεγάλη ἡ δυναστεία τοῦ κυρίου
 καὶ ὑπὸ τῶν ταπεινῶν δοξάζεται.
 (22) 21 ²¹χαλεπώτερά σου μὴ ζῆτει,

10 om σοι C | προς ατιμιαν (-μειαν N) B^{AC} 11 μητηρ] μητερ A* vid N^{AC}
 (η 2^ο sup ras A^a) 12 γηρι C^{ext} (-ρει C^{comm}) | τη ζωῇ] παση ισχυι N*
 (τη ζ. N^{c.a}) | αυτου] σου N* (αυτ. N^{c.a}) 13 καν] και εαν N^{AC} | απολιπη
 N απολειπης C | συγγνωμην] συγνωμην A συγνωμην C | ατιμησης C
 14 πατρος]+σου N* (om σου N^o) | προσανοικοδομησεται N 15 om σου
 1^ο N* (superscr N¹) | αναμνησθησεται] σθησε sup ras A¹ | επι] εν N* (επι
 N^{c.a}) | αναλυθησονται] αναβθησονται N* (αναλυθ. N^{c.a}) 16 ενκαταλιπων
 N^C | πατερα] μρα C | και κεκατηραμενος] και κατηραμενος (? καικατ.) N^C |
 υπο] παρα A 17 τα εργα σου εν πραττει A | διεξαγαγε N* (διεξαγε N^{c.a})
 18 χαριν]+πολλοι εισιν υψηλοι κτ. τοιδοιρε] αλλα πρασιν αποκαλυπτι (-τει
 N^{c.c}) τα μυστηρια αυτου N^{c.a} 20 λιφθ. za N^{AC} | του κυριου] om του N^{AC}
 21 χαλεπωτερα] βαθυτερα N^{c.a}

- B καὶ ἰσχυρότερα σου μὴ ἐξέταξε.
 22 ἃ προσετάγη σοι, ταῦτα διανοοῦ· 22 (22)
 (23) οὐ γάρ ἐστίν σοι χρεία τῶν κρυπτῶν. (23)
 23 ἐν τοῖς περισσοῖς τῶν ἔργων σου μὴ περιεργάζου· 23 (24)
 (25) πλείονα γὰρ συνέσεως ἀνθρώπων ὑπεδείχθη σοι. (25)
 24 πολλοὺς γὰρ ἐπλάνησεν ἡ ὑπόληψις αὐτῶν, 24 (26)
 καὶ ὑπόνοια πονηρὰ ὠλίσθησεν διανοίας αὐτῶν.
 26 καὶ ὁ ἀγαπῶν κίνδυνον ἐν αὐτῷ ἐμπεσεῖται· 26 (27)
 καρδία σκληρὰ κακωθήσεται ἐπ' ἐσχάτων,
 καρδία σκληρὰ βαρυνθήσεται ἐπ' ἐσχάτων.
 27 καρδία σκληρὰ βαρυνθήσεται πόνοις, 27 (28)
 καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς προσθήσει ἀμαρτίαν ἐφ' ἀμαρτίας.
 28 ἐπαγωγὴ ὑπερηφάνου οὐκ ἔστιν ἴσους, 28 (30)
 φυτὸν γὰρ πονηρίας ἐρρίζωκεν ἐν αὐτῷ.
 29 καρδία συνετοῦ διανοηθήσεται παραβολήν, 29 (31)
 καὶ οὗς ἀκροατοῦ ἐπιθυμία σοφοῦ.
 30 πῦρ φλογιζόμενον ἀποσβέσει ὕδωρ, 30 (33)
 καὶ ἐλεημοσύνη ἐξιδάσεται ἀμαρτίας.
 31 ὁ ἀνταποδιδὸς χάριτας μέμνηται εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, 31 (34)
 καὶ ἐν καιρῷ πτώσεως εὐρήσει στήριγμα.

- 1 Τέκνον, τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ μὴ ἀποστερήσης, 1 IV
 καὶ μὴ παρελκύσης ὀφθαλμοὺς ἐπιδεῖς.
 2 ψυχὴν πεινώσαν μὴ λυπήσης, 2
 καὶ μὴ παροργίσης ἄνδρα ἐν ἀπορίᾳ αὐτοῦ.
 3 καρδίαν παροργισμένην μὴ προσταράξης, 3
 καὶ μὴ παρελκύσης δόσιν προσδεομένον.
 4 ἰκέτην θλιβόμενον μὴ ἀπαναίνου, 4

ΣΑC 23 υπεδειχθη] υπεδοθη C 24 υποληψις A | om και N* (hab 5 N^{c.a}) |
 ωλισθησεν διανοιας] ωλισθη εν διανοια A^{vid} ωλισθησεν διανοιαν ΣΑ^a 26 και
 ο αγαπων...επ εσχατων (1°)] καρδια σκληρα (1°)...εμπεσειται N^{c.a} | εν αυτω]
 εαυτω N* (εν αυτ. N^{1.c.a}) | εμπεσειται] απολειται ΣΑC (-λιτε) | καρδια...επ
 εσχατων (2°) unc incl B^{1.ab} om ΣΑC 27—28 inter βαρυνθησεται et
 φυτον ras plus quam 3 stichos C^a 27 αμαρτιας] μαρ sup ras B^{1.fort} αμαρ-
 τιας N* (-τιας N^{c.a}) 28 υπερηφανων C^a | ιασις (-σεις A)] + οδοιποριαι
 αυτου εκριζωθησονται C* vid | ερριζωκεν] ερριζωσεν C | om εν C 29 παρα-
 βολην] εν παραβολη N* (παραβολην N^{c.a}) 30 εξιδασκεται C 31 πτω-
 σεως]+ αυτου ΣΑC IV 1 τεκνου sup ras N¹ 2 λυπησης sup ras A^b |
 απορεια B* ras aliq B² (-ρια B^b) A 3 καρδιαν sup ras B² | παρωργισμε-
 νην ΣΑ | προσταραξης] s sup ras 3 ut vid litt in A

καὶ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ πτωχοῦ. B

5 ⁵ἀπὸ δεομένου μὴ ἀποστρέψῃς ὀφθαλμόν,
καὶ μὴ δῶς τόπον ἀνθρώπῳ καταράσασθαι σε·

6 ⁶καταρωμένου γάρ σε ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ,
τῆς δέήσεως αὐτοῦ ἐπακούσεται ὁ ποιήσας αὐτόν.

7 ⁷προσφιλῇ συναγωγῇ σεαυτὸν ποίει,
καὶ μεγιστάνι ταπείνου τὴν κεφαλὴν σου.

8 ⁸κλίνον πτωχῷ τὸ οὖς σου,
καὶ ἀποκρίθητι αὐτῷ εἰρηνικὰ ἐν πραύτητι.

9 ⁹ἐξελοῦ ἀδικούμενον ἐκ χειρὸς ἀδικούντος,
καὶ μὴ ὀλιγοψυχήσῃς ἐν τῷ κρίνειν σε.

10 ¹⁰γίνου ὀρφανοῖς ὡς πατήρ,
καὶ ἀντὶ ἀνδρὸς τῇ μητρὶ αὐτῶν·

(11) ⁽¹¹⁾καὶ ἔσῃ ὡς υἱὸς Ὑψίστου,
καὶ ἀγαπήσει σε μᾶλλον ἢ μήτηρ σου.

(12) 11 ¹¹Ἡ σοφία υἱοὺς ἑαυτῇ ἀνύψωσεν,
καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητούντων αὐτήν.

(13) 12 ¹²ὁ ἀγαπῶν αὐτὴν ἀγαπᾷ ζῶν,
καὶ οἱ ὀρθρίζοντες πρὸς αὐτὴν ἐμπλησθήσονται εὐφρο-
σύνης·

(14) 13 ¹³ὁ κρατῶν αὐτῆς κληρονόμήσει δόξαν,
καὶ οὐ εἰσπορεύεται, εὐλογῇ Κύριος·

(15) 14 ¹⁴οἱ λατρεύοντες αὐτῇ λειτουργήσουσιν ἀγίῳ,
καὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὴν ἀγαπᾷ ὁ κύριος·

(16) 15 ¹⁵ὁ ὑπακούων αὐτῆς κρινεῖ ἔθνη,
καὶ ὁ προσελθὼν αὐτῇ κατασκηνώσει πεποιθώς.

(17) 16 ¹⁶ἐὰν ἐμπιστεύσῃς, κατακληρονομήσεις αὐτήν,
καὶ ἐν κατασχέσει ἔσονται αἱ γενεαὶ αὐτοῦ·

(18) 17 ¹⁷ὅτι διεστραμμένως πορεύεται μετ' αὐτοῦ ἐν πρώτοις,

5 δεομένου] προσδεομένου N* (improb πρὸς N^{c.a}) | καταρασασθαι] σ 2^ο sup NAC
ras B¹² vid 6 επακουσεται] εισακουσεται NC 7 συναγωγῇ] pr εν C |
μεγιστανι] πρεσβυτερω N^{c.a} 8 ante εν 2 litt ras C? 9 κρινειν] κρινε-
σθαι N 11 εαυτη] αυτης NAC 12 ορθιζοντες C* (ορθρ. Ca) 13 ευ-
λογησει] ευλογει NAC 14 λειτουργησουσιν] ειτουρησουσ sup ras ut vid
C¹ | ο κυριος] om ο NC 15 υπακουων] εισακουων N | προσελθων] προσ-
εχων NAC 16 εμπιστευση B^b N -σε AC (ενπ.) | κατακληρονομησει NAC |
αυτου] αυτης N* (-του N^{a.c}) 17 διεστραμμενης C | πορευεται N^{c.a} AC^{vid}
(πορευεσται)

- Β ⁽¹⁹⁾ φόβον δὲ καὶ δειλίαν ἐπάξει ἐπ' αὐτόν, (19)
καὶ βασανίσει αὐτὸν ἐν παιδία αὐτῆς,
ἕως οὗ ἐνπιστεύσῃ τῇ ψυχῇ αὐτοῦ·
καὶ πειράσει αὐτὸν ἐν τοῖς δικαίωμασιν αὐτῆς·
¹⁸ καὶ πάλιν ἐπανήξει κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτὸν καὶ εὐφρανεῖ ¹⁸ (20)
αὐτόν,
⁽²¹⁾ καὶ ἀποκαλύψει αὐτῷ τὰ κρυπτὰ αὐτῆς. (21)
¹⁹ εἰὰν ἀποπλανηθῇ, ἐγκαταλείψει αὐτόν, ¹⁹ (22)
καὶ παραδώσει αὐτόν εἰς χεῖρας πτώσεως αὐτοῦ.
- ²⁰ Συντήρησον καιρὸν καὶ φύλαξαι ἀπὸ πονηροῦ, ²⁰ (23)
⁽²⁴⁾ καὶ περὶ τῆς ψυχῆς σου μὴ αἰσχυνθῆς. (24)
²¹ ἔστιν γὰρ αἰσχύνῃ ἐπάγουσα ἁμαρτίαν, ²¹ (25)
καὶ ἔστιν αἰσχύνῃ δόξα καὶ χάρις.
²² μὴ λάβῃς πρόσωπον κατὰ τῆς ψυχῆς σου, ²² (26)
⁽²⁷⁾ καὶ μὴ ἐντραπῆς εἰς πτώσιν σου. (27)
²³ μὴ κωλύσῃς λόγον ἐν καιρῷ σωτηρίας· ²³ (28)
²⁴ ἐν γὰρ λόγῳ γνωσθήσεται σοφία, ²⁴ (29)
καὶ παιδεία ἐν ῥήματι γλώσσης.
²⁵ μὴ ἀντίλεγε τῇ ἀληθείᾳ, ²⁵ (30)
καὶ περὶ τῆς ἀπαιδευσίας σου ἐντράπητι·
²⁶ μὴ αἰσχυνθῆς ὁμολογῆσαι ἐφ' ἁμαρτίαις σου, ²⁶ (31)
⁽³²⁾ καὶ μὴ βιάζου ῥοῦν ποταμοῦ. (32)
²⁷ καὶ μὴ ὑποστρώσῃς σεαυτὸν ἀνθρώπῳ μωρῷ, ²⁷
καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον δυνάστου.
²⁸ ἕως τοῦ θανάτου ἀγώνισαι περὶ τῆς ἀληθείας, ²⁸ (33)
καὶ Κύριος ὁ θεὸς πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ.
²⁹ μὴ γίνου τραχὺς ἐν γλώσσῃ σου, ²⁹ (34)
καὶ νωθρὸς καὶ παρειμένος ἐν τοῖς ἔργοις σου.
³⁰ μὴ ἴσθι ὥς λέων ἐν τῷ οἴκῳ σου, ³⁰ (35)
καὶ φαντασιοκοπῶν ἐν τοῖς οἰκέταις σου.

ΝΑC 17 om δε ΝΑC | βασανίζει Ν* (-σει Ν^{c,a}) | ἐμπιστευση Β^bΑ ἐνπιστευσει C |
πειρασει] περασεις Ν* (-σει Ν^{c,a}) 18 ευφραίνει Α 19 εγκαταλειπει Ν
21 επαγουσα] εναγουσα Α* vid 23 μη] pr γ Ν^{c,a} 24 om και παιδ. εν
ρ. γλωσσης C | παιδια ΝΑ | γλωσσης] γλωσσωδους Ν* (-σσης Ν^{c,a}) 25 αλη-
θεια (-θια Ν) + κατα μηδεν Ν^{c,a} | παιδευσιας Ν* (απαιδ. Ν¹) | εντραπηθι Β^bΝ
27 ανθρωπω μωρω σεαντον ΝΑC 28 του θανατου] om του ΝΑC | αληθιας
ΝC 29 τραχυσ] ταχυς Ν* Α θρασυς Ν^{c,a} | γλωσση] ακροασει Ν* | om και
2° C | τοις λογοις Ν^{c,a} 30 τω οικω] τη οικια Ν

- (36) 31 ³¹ μὴ ἔστω ἡ χεὶρ σου ἐκτεταμένη εἰς τὸ λαβεῖν, H
καὶ ἐν τῷ ἀποδιδόναι συνεσταλμένη.
- V 2 1 ¹ μὴ ἔπεχε ἐπὶ τοῖς χρήμασιν σου,
καὶ μὴ εἶπῃς Αὐτάρκη μοί ἐστιν.
- 2 ² μὴ ἐξακολουθεῖ τῇ ψυχῇ σου καὶ τῇ ἰσχύι σου, πορεύεσθαι
ἐν ἐπιθυμίαις καρδίας σου.
- 3 ³ καὶ μὴ εἶπῃς Τίς με δυναστεύσει;
ὁ γὰρ κύριος ἐδικῶν ἐδικήσκει σε.
- 4 ⁴ μὴ εἶπῃς Ἥμαρτον, καὶ τί μοι ἐγένετο;
ὁ γὰρ κύριός ἐστιν μακρόθυμος.
- 5 ⁵ περὶ ἐξίλασμού μὴ ἄφοβος γίνου,
προσθεῖναι ἁμαρτίαν ἐφ' ἁμαρτίας.
- 6 ⁶ καὶ μὴ εἶπῃς Ὁ οἰκτειρὸς αὐτοῦ πολὺς,
τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν μου ἐξιλιάσεται.
- (7) ⁽⁷⁾ ἔλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ' αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς καταπαύσει ὁ θυμὸς αὐτοῦ.
- (8) 7 ⁷ μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέψαι πρὸς Κύριον,
καὶ μὴ ὑπερβάλλου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.
- (9) ⁽⁹⁾ ἐξάπινα γὰρ ἐξελεύσεται ὀργὴ Κυρίου,
καὶ ἐν καιρῷ ἐδικήσεως ἐξολῇ.
- (10) 8 ⁸ μὴ ἔπεχε ἐπὶ χρήμασιν ἀδίκους·
οὐδὲν γὰρ ὠφελήσεις ἐν ἡμέρᾳ ἐπαγωγῆς.
- (11) 9 ⁹ μὴ λίκμα ἐν παντὶ ἀνέμῳ,
καὶ μὴ πορεύου ἐν πάσῃ ἀτραπῷ·
οὕτως ὁ ἁμαρτωλὸς ὁ δίγλωσσος.
- (12) 10 ¹⁰ ἴσθι ἐστηριγμένος ἐν συνέσει σου,
καὶ εἰς ἔστω σου ὁ λόγος.
- (13) 11 ¹¹ γίνου ταχύς ἐν ἀκροάσει σου,
καὶ ἐν μακροθυμίᾳ φθέγγων ἀπόκρισιν.

31 μῃ] pr και φ Ν* (improb και φ Ν¹) V 2—3 om μῃ εξακολουθεῖ... ΝAC
δυναστενσει Ν* hab μῃ εξακ. τῇ ψυχῇ σου [5] τῇ ἰσχυι σου πορευεσθαι
(hucusque sup ras) ἐν ἐπιθυμια καρδια (sic) σου μῃ ἐπῃς (sic) τις με δυνα-
στενσει· Ν^{c.c} [vid] | om πορευεσθαι ἐν ἐπιθ. καρδιας σου AC | καρδιας Β*
3 om μῃ C | om σε ΝΑ 4 om και C | om ο γαρ κυριος ἐστιν μακρο-
θυμος C 6 οικτιρμος Bb ΝΑ | αὐτου 2^ο] αὐτω ΝAC | καταπαυσεται Ν*
(-σει Ν^{c.a}) 7 προς] ἐπὶ Ν | ὀργῇ] pr η Ν | Κυριου] αὐτου Ν* κῦ 5 ws
μελισσαι ἐκτριβηση Ν^{c.a} | ἐν καιρῳ] ἐν τω κ. Ν* (om τω Ν^{c.a}) ἐξελουσα C
8 ὠφελῃσει Ν* Α+σε Ν^{c.a} 9 λιγμα C | om και C 10 om σου
1^ο C fort | εἰς] εἰσθι Ν* (εἰς Ν^{c.a})

- B ¹² εἰ ἔστιν σοι σύνεσις, ἀποκρίθητι τῷ πλησίον· 12 (14)
εἰ δὲ μή, ἡ χεὶρ σου ἔστω ἐπὶ στόματί σου.
- ¹³ δόξα καὶ ἀτιμία ἐν λαλιᾷ, 13 (15)
καὶ γλώσσα ἀνθρώπου πτώσις αὐτῷ.
- ¹⁴ μὴ κληθῇς ψίθυρος, 14 (16)
καὶ τῇ γλώσσῃ σου μὴ ἐνεδρευθῇς.
- (17) ἐπὶ γὰρ τῷ κλέπτῃ ἐστὶν αἰσχύνη, (17)
καὶ κατὰ γνώσιν πονηρὰ ἐπὶ διγλώσσου.
- ¹⁵ ἐν μεγάλῳ καὶ ἐν μικρῷ μὴ ἀγνοεῖ, 15 (18)
¹ καὶ ἀντὶ φίλου μὴ γίνου ἐχθρός· 1 VI
- ὄνομα γὰρ πονηρὸν αἰσχύνη, καὶ ὄνειδος κληρονομῇσει·
οὕτως ὁ ἀμαρτωλὸς ὁ διγλωσσός.
- ² μὴ ἐπάρῃς σεαυτὸν ἐν βουλῇ ψυχῆς σου, 2
ἵνα μὴ διαρπαγῇ ὡς ταῦρος ἡ ψυχὴ σου.
- ³ τὰ φύλλα σου καταφάγεσαι, 3
καὶ τοὺς καρπούς σου ἀπολέσεις,
καὶ ἀφήσεις σεαυτὸν ὡς ξύλον ξηρόν.
- ⁴ Ψυχὴ πονηρὰ ἀπολεῖ τὸν κτησάμενον αὐτήν, 4
καὶ ἐπίχαρμα ἐχθρῶν ποιήσει αὐτόν.
- ⁵ λάρυγξ γλυκὺς πληθυνεῖ φίλους αὐτοῦ, 5
καὶ γλώσσα εὐλαλὸς πληθυνεῖ εὐπροσήγορα.
- ⁶ οἱ εἰρηνεύοντές σοι ἔστωσαν πολλοί, 6
οἱ δὲ σύμβουλοί σου εἰς ἀπὸ χιλίων.
- ⁷ εἰ κτᾶσαι φίλον, ἐν πειρασμῷ κτῆσαι αὐτόν, 7
καὶ μὴ ταχὺ ἐμπιστεύσῃς αὐτῷ.
- ⁸ ἔστιν γὰρ φίλος ἐν καιρῷ αὐτοῦ, 8
καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου.
- ⁹ καὶ ἔστιν φίλος μετατιθέμενος εἰς ἐχθραν, 9
καὶ μάχην ὀνειδισμοῦ σου ἀποκαλύψει.
- ¹⁰ καὶ ἔστιν φίλος κοινωνὸς τραπεζῶν, 10

NAC ¹² om σοι C | εστω] εσται C | επι] εν C | στοματι] πρ τω NC ¹³ λαλλα
N* (λαλια N^{ca et postea}) | γλωσσα] πρ η C | ανθρωπου] αυτου C | αυτω] αυτου
N ¹⁴ ενεδρευθης] ενεδρευε Bab NAC | ονηρα N* (πον. N¹) VI 1 αισ-
χυνην NAC ² διαρπαγη] αρπαγη N ³ αφησεις σεαυτον] αφησεις
αυτον N* αφησεις σε (nisi potius αφησει σε) N^{ca} | ξυλον] φυλλον AC | ξηρον]
+ σεαυτον N* (improb N^c) ⁴ εχθροισ N ⁵ λαρυξ C | ευπροσηγοριαν C
⁶ εστωσαν] + σοι N* (improb σοι 2° N^{ca}) ⁷ ενπιστευσης NC ⁹⁻¹⁰ om
και εστιν...θλιψεως σου N* (hab N^{ca}) ⁹ εχθρον AC | μαχη C

καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου·

B

11 καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς σου ἔσται ὡς σύ,
καὶ ἐπὶ τοὺς οἰκέτας σου παρρησιάζεται·

12 ἔὰν ταπεινωθῇς, ἔσται κατὰ σοῦ,
καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσεται·

13 ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σου διαχωρίσθητι,
καὶ ἀπὸ τῶν φίλων σου πρόσεχε·

14 φίλος πιστὸς σκέπη κραταιά·
ὁ δὲ εὐρὼν αὐτόν, εὗρεν θησαυρόν·

15 φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα,
καὶ οὐκ ἔστιν σταθμὸς τῆς καλλονῆς αὐτοῦ·

16 φίλος πιστὸς φάρμακον ζωῆς,
καὶ οἱ φοβούμενοι Κύριον εὐρήσουσιν αὐτόν·

17 ὁ φοβούμενος Κύριον εὐθυνεῖ φιλίαν αὐτοῦ,
ὅτι κατ' αὐτὸν οὕτως καὶ ὁ πλησίον αὐτοῦ·

18 Τέκνον, ἐκ νεότητός σου ἐπίλεξαι παιδίαν,
καὶ ἕως πολιῶν εὐρήσεις σοφίαν·

19 ὡς ὁ ἀροτριῶν καὶ ὁ σπείρων πρόσελθε αὐτῇ,
καὶ ἀνάμενε τοὺς ἀγαθοὺς καρποὺς αὐτῆς·

(20) ⁽²⁰⁾ ἐν γὰρ τῇ ἐργασίᾳ αὐτῆς ὀλίγον κοπιάσεις,
καὶ ταχὺ φάγεσαι τῶν γεννημάτων αὐτῆς·

(21) 20 ὡς ταχεῖά ἐστιν σφόδρα τοῖς ἀπαιδεύτοις,
καὶ οὐκ ἔμμενεί ἐν αὐτῇ ἀκάρδιος·

(22) 21 ὡς λίθος δοκιμασίας ἰσχυρὸς ἔσται ἐπ' αὐτῷ,
καὶ οὐ χρονιεῖ ἀποριῖν αὐτήν·

(23) 22 σοφία γὰρ κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἔστιν,
καὶ οὐ πολλοῖς ἔστιν φανερά·

(24) 23 ἄκουσον, τέκνον, καὶ δέξαι γνώμην μου,
καὶ μὴ ἀπαναίνου τὴν συμβουλίαν μου·

(25) 24 καὶ εἰσένεγκον τοὺς πόδας σου εἰς τὰς πέδας αὐτῆς,
καὶ εἰς τὸν κλοιὸν αὐτῆς τὸν τράχηλόν σου·

11 οικεταῖς N* (-τας N^{c,a})

12 ταπεινωθης εσται] ταπινωθησεται C NAC

14 ευρε C

15 εστινταθμος A | om αυτου C

16 Κυριον] pr τον NC

17 οι πλησιον N* (ras ι ιο Nⁱ)

18 om σου N | παιδειαν B^bA | σοφian]

χαριν N

19 ο αροτριων] om ο N | ο σπειρων] om ο N* (hab ο N^{c,a}) pr ως

AC 20 ταχεια] τραχεια B^cNAC 21 ισχυρος] ισχυς N* ισχυος (sic)

N^{c,a} | εσται] εστιν N^{c,a} | αποριψαι Bⁱ (-ρειψ. B*)] απορριψαι N (-ρειψ.) AC

22 om εστιν ιο N | εστι (2ο) C

23 δεξαι] εκδεξαι NA | γνωμην] pr την

NAC

24 om και ιο N | εισενεγκαι A

- B 25 ὑπόθες τὸν ὁμὸν σου καὶ βάσταξον αὐτήν, 25 (26)
καὶ μὴ προσοχθίσῃς τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς·
26 ἐν πάσῃ ψυχῇ σου πρόσελθε αὐτῇ, 26 (27)
καὶ ἐν ὅλῃ δυνάμει σου συντήρησον τὰς ὁδοὺς αὐτῆς.
27 ἐξίχνευσον καὶ ζήτησον, καὶ γνωσθήσεται σοι, 27 (28)
καὶ ἐγκρατὴς γενόμενος μὴ ἀφῇς αὐτήν·
28 ἐπ' ἐσχάτων γὰρ εὐρήσεις τὴν ἀνάπασιν αὐτῆς, 28 (29)
καὶ στραφήσεται σοι εἰς εὐφροσύνην·
29 καὶ ἔσονται σοι αἱ πέδαι εἰς σκέπην ἰσχύος, 29 (30)
καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς εἰς στολὴν δόξης.
30 κόσμος γὰρ χρυσεὸς ἐστὶν ἐπ' αὐτῆς, 30 (31)
καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς κλῶσμα ὑακίνθινον·
31 στολὴν δόξης ἐνδύσῃ αὐτήν, 31 (32)
καὶ στέφανον ἀγαλλιámατος περιθήσεις σεαυτῷ.
32 ἐὰν θέλῃς, τέκνον, παιδευθήσῃ, 32 (33)
καὶ ἐὰν δῶς τὴν ψυχὴν σου, πανοῦργος ἔσῃ·
33 ἐὰν ἀγαπήσῃς ἀκούειν, ἐκδέξῃ, 33 (34)
καὶ ἐὰν κλίνῃς τὸ οὖς σου, σοφὸς ἔσῃ·
34 ἐν πλήθει πρεσβυτέρων στῆθι· 34 (35)
καὶ τίς σοφός; αὐτῷ προσκολλήθητι.
35 πᾶσαν διήγησιν θείαν θέλε ἀκούειν, 35
καὶ παροιμίαι συνέσεως μὴ ἐκφευγέτωσάν σε.
36 ἐὰν ἴδῃς συνετόν, ὀρθρίζε πρὸς αὐτόν, 36
καὶ βαθμοὺς θυρῶν αὐτοῦ ἐκτριβέτω ὁ πούς σου.
37 διανοοῦ ἐν τοῖς προστάγμασιν Κυρίου, 37
καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ μελέτα διὰ παντός·
αὐτὸς στηριεῖ τὴν καρδίαν σου,
καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς σοφίας σου δοθήσεται σοι.

1 Μὴ ποίει κακά, καὶ οὐ μὴ σε καταλάβῃ κακόν·

I

VII

- 8AC 25 τοῖς δεσμοῖς] pr εν Ν* (improb εν Ν^{c.a}) 26 ολῃ] παση C | συντη-
ρησον] τηρησον 8A | τας οδ sup ras Babvid 27 ζητησον] + αυτην Ν^{c.a} |
αυτην] η sup ras A^a 28 αυτης] σου C 29 πεδαι] παιδες A |
κλαδοι] κλοιοι AC 30 ante κοσμος 3 fere litt (forte κοσ) ras C^t
31 ενδυσεις Ν* -σει Ν^{c.a} | αγαλλιασματος A 32 εαν 1°] + γαρ Ν* (om
γαρ Ν^{c.a}) | δως] επιδως 8AC 33 εαν 1°] pr και A | κλινης] εκκλινης Ν
34 αυτων Ν* (-τω Ν^{c.a}) 35 ακουειν] ακροασθαι 8AC | εκφυγετωσαν
Ν* (εκφευγ. Ν^{c.a}) A 36 ειδης C | θυρων B^{* fort} 8AC | τριβων (τριβ
sup ras) B^{ab} | εκτριβετω] εκτριβ sup ras B^{ab} 37 om σου 2° 8AC
VII 1 μῃ] incerp κα Ν* (improb κα Ν¹) | om σε Ν

- 2 ²ἀπόστηθι ἀπὸ ἀδίκου, καὶ ἐκκλινεῖ ἀπὸ σοῦ. B
- 3 ³υἱέ, μὴ σπεῖρε ἐπ' αὐλακας ἀδικίας,
καὶ οὐ μὴ θερίσης αὐτὰς ἐπταπλασίως.
- 4 ⁴μὴ ζῇτει παρὰ Κυρίου ἡγεμονίαν,
μηδὲ παρὰ βασιλέως καθέδραν δόξης.
- 5 ⁵μὴ δικαιοῦ ἔναντι Κυρίου,
καὶ παρὰ βασιλεῖ μὴ σοφίζου.
- 6 ⁶μὴ ζῇτει γενέσθαι κριτής,
μὴ οὐκ ἐξισχύσεις ἐξῆραι ἀδικίας·
μὴ ποτε εὐλαβηθῇς ἀπὸ προσώπου δυνάστου,
καὶ θήσεις σκάνδαλον ἐν εὐθύτητί σου.
- 7 ⁷μὴ ἀμάρτανε εἰς πλήθος πόλεως,
καὶ μὴ καταβάλλης σεαυτὸν ἐν ὄχλῳ.
- 8 ⁸μὴ καταδεσμεύσης δις ἁμαρτίαν,
ἐν γὰρ τῇ μιᾷ οὐκ ἀθῶος ἔσση.
- (11) 9 ⁹μὴ εἴπης Τῷ πλήθει τῶν δώρων μου ἐπόψεται,
καὶ ἐν τῷ προσενέγκαι με θεῷ ὑψίστῳ προσδέξεται.
- 10 ¹⁰μὴ ὀλιγοψυχήσης ἐν τῇ προσευχῇ σου,
καὶ ἐλεημοσύνην ποιῆσαι μὴ παρίδης.
- (12) 11 ¹¹μὴ καταγέλα ἄνθρωπον ὄντα ἐν πικρία ψυχῆς αὐτοῦ·
ἔστιν γὰρ ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυψῶν.
- (13) 12 ¹²μὴ ἀροτρία ψεύδος ἐπ' ἀδελφῷ σου,
μηδὲ φίλῳ τὸ ὅμοιον ποιεῖ.
- (14) 13 ¹³μὴ θέλε ψεύδεσθαι πᾶν ψεύδος·
ὁ γὰρ ἐνδεδεχισμὸς αὐτοῦ οὐκ εἰς ἀγαθόν.
- (15) 14 ¹⁴μὴ ἀδολέσχει ἐν πλήθει πρεσβυτέρων,†
καὶ μὴ δευτερώσης λόγον ἐν προσευχῇ σου. † C
- (16) 15 ¹⁵μὴ μισήσης ἐπίποννον ἐργασίαν
καὶ γεωργίαν ὑπὸ Ὑψίστου ἐκτισμένην.
- (17) 16 ¹⁶μὴ προσλογίζου σεαυτὸν ἐν πλήθει ἁμαρτωλῶν·
- (19) 17 ¹⁷ταπείνωσον σφόδρα τὴν ψυχὴν σου.
- (18) 16 ¹⁶μνησθητι ὅτι ὀργὴ οὐ χρονεῖ,
- (19) 17 ¹⁷ὅτι ἐκδίκησις ἀσεβοῦς πῦρ καὶ σκώληξ,

2 ἀδίκου] κακὸν C

3 σπειρης C | αυτας] αυτα BAC | επταπλασια A BAC

4 ηγεμονιαν παρα κυ B

6 εξισχυσεις] ισχυσεις BAC (εισχ.) | εξαραι] pr e

C 8 καταδεσμευσεις C | τη μια] om τη BA 9 εφοβομαι A | θεω] κω

B* (θω B^{c.a}) | προσδεξεται] et sup ras A^a 10 παρειδης AC 11 αν-θρωπον οντα] ανου B | ανυψων] pr o B^{c.a} 12 φιλω] pr επι B^{c.a} 16—17 μνη-

σθητι...χρονει ante ταπεινωσον...σου BA 17 εκδικησεις BA

- Β 18 μὴ ἀλλάξης φίλον ἔνεκεν ἀδιαφόρου, 18 (20)
μηδὲ ἀδελφὸν γνήσιον ἐν χρυσίῳ Σουφεῖρ.
19 μὴ ἀστόχει γυναικὸς σοφῆς καὶ ἀγαθῆς, 19 (21)
καὶ γὰρ χάρις αὐτῆς ὑπὲρ τὸ χρυσίον.
20 μὴ κακώσης οἰκέτην ἐργαζόμενον ἐν ἀληθείᾳ, 20 (22)
μηδὲ μίσθιον διδόντα ψυχὴν αὐτοῦ.
21 οἰκέτην ἀγαθὸν ἀγαπάτω σου ἡ ψυχὴ· 21 (23)
μὴ στερήσῃς αὐτὸν ἐλευθερίας.
22 Κτήνη σοί ἐστιν; ἐπισκέπτου αὐτά, 22 (24)
καὶ εἰ ἔστιν σοι χρήσιμα, ἐμμενέτω σοι.
23 τέκνα σοί ἐστιν; παῖδευσον αὐτά, 23 (25)
καὶ κάμψον ἐκ νεότητος τὸν τράχηλον αὐτῶν.
24 θυγατέρες σοί εἰσιν; πρόσεχε τῷ σώματι αὐτῶν, 24 (26)
καὶ μὴ ἱλαρώσης πρὸς αὐτὰς τὸ πρόσωπόν σου.
25 ἔκδου θυγατέρα, καὶ ἔσῃ τετελεκῶς ἔργον μέγα, 25 (27)
καὶ ἀνδρὶ συνετῷ δώρησαι αὐτήν.
26 γυνή σοί ἐστιν κατὰ ψυχὴν; μὴ ἐκβάλῃς αὐτήν. 26 (28)
27 ἐν ὅλῃ καρδίᾳ (29) δόξασον τὸν πατέρα σου, 27 (29)
καὶ μητρὸς ὠδίνῃς μὴ ἐπιλάβῃ.
28 μνήσθητι ὅτι δι' αὐτῶν ἐγενήθης, 28 (30)
καὶ τί ἀνταποδώσεις αὐτοῖς καθὼς αὐτοὶ σοί;
29 ἐν ὅλῃ ψυχῇ σου εὐλαβοῦ τὸν κύριον, 29 (31)
καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ θαύμαζε.
30 ἐν ὅλῃ δυνάμει ἀγάπησον τὸν ποιήσαντά σε, 30 (32)
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ μὴ ἐγκαταλίπῃς.
31 φοβοῦ τὸν κύριον καὶ δόξασον ἱερέα, 31 (33)
(34) καὶ δὸς τὴν μερίδα αὐτῷ καθὼς ἐντέταλταί σοι ἀπ' ἀρχῆς, (34)
(35) καὶ περὶ πλημμελίας καὶ δόσιν βραχιόνων (35)
καὶ θυσίαν ἀγιασμοῦ καὶ ἀπαρχήν.

ΒΑ 18 om ενεκεν ΒΑ 19 και γαρ χαρις] η γαρ χ. Ν¹ (incep η χ Ν*) Α
20 ψυχην] pr την ΒΑ 21 αγαθον] συνετον ΒΑ 24 ιλαρωσης]
ιλαρινης Ν [προς] incep α Ν* (improb α Ν¹) προς αυτα Α 25 τετε-
λιωκως Ν* (τετελεκως Ν^{c.a}) | αυτην]+και μισουμενω (μισουση σε Ν^{c.a}) μη
εμπιστευσης σεαυτον Ν* (post 26 ponit vult Ν^{c.a}) 26 ψυχην] pr την Ν
27 καρδια] δυναμι Α + σου ΒΑ | ον Ν* (τον Ν¹) 28 γεννηθης ΒΑ
30 δυνامي]+συν Ν | λειτουργους αυτου] λειτουργοντας (λειτ. Ν^{c.c}) αυτω Ν*
(-γους αυτου Ν^{c.a}) | εγκαταλειπης Ν εγκαταλειπης Α 31 απ αρχης] απαρ-
χην Β^{ab} ΒΑ (c seqq coniung ΒΝΑ) | πλημμελειας Β^{ab} | βραχιονος Ν* (-νων
Ν^{c.a}) | απαρχην]+αγων ΒΑ

- (36) 32 ³²καὶ πτωχῷ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου, B
 ἵνα τελειωθῇ ἡ εὐλογία σου.
- (37) 33 ³³χάρις δόματος ἔναντι παντὸς ζῶντος,
 καὶ ἐπὶ νεκρῷ μὴ ἀποκωλύσης χάριν.
- (38) 34 ³⁴μὴ ὑστέρει ἀπὸ κλαίωντων,
 καὶ μετὰ πενθύντων πένθησον.
- (39) 35 ³⁵μὴ ὀκνεῖ ἐπισκέπτεσθαι ἄρρωστον·
 ἐκ γὰρ τῶν τοιούτων ἀγαπηθήσῃ.
- (40) 36 ³⁶ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις σου μιμνήσκου τὰ ἔσχατά σου,
 καὶ εἰς τὸν αἰῶνα οὐχ ἁμαρτήσεις.
- 1 ¹Μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου δυνάστου,
 μὴ ποτε ἐμπέσης εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ.
- 2 ²μὴ ἔριζε μετὰ ἀνθρώπου πλουσίου,
 μὴ ποτε ἀντιστήσῃ σου τὴν ὀλκὴν·
- (3) ⁽³⁾πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν τὸ χρυσίον,
 καὶ καρδίας βασιλέων ἐξέκλινεν.
- (4) 3 ³μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου γλωσσώδους,
 καὶ μὴ ἐπιστοιβάσης ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτοῦ ξύλα.
- (5) 4 ⁴μὴ πρόσπαιζε ἀπαιδεύτῳ,
 ἵνα μὴ ἀτιμάζωνται οἱ πρόγονοί σου.
- (6) 5 ⁵μὴ ὀνειδίζε ἀνθρώπον ἀποστρέφοντα ἀπὸ ἁμαρτίας·
 μνήσθητι ὅτι πάντες ἐσμὲν ἐν ἐπιτίμοις.
- (7) 6 ⁶μὴ ἀτιμάσης ἀνθρώπον ἐν γῆρει αὐτοῦ,
 καὶ γὰρ ἐξ ἡμῶν γηράσκουσιν.
- (8) 7 ⁷μὴ ἐπὶ χαιρεῖ ἐπὶ νεκρῷ·
 μνήσθητι ὅτι πάντες τελευτῶμεν.
- (9) 8 ⁸μὴ παρίδῃς διήγημα σοφῶν,
 καὶ ἐν ταῖς παροιμίαις αὐτῶν ἀναστρέφου·
- (10) ⁽¹⁰⁾ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ παιδεῖαν
 καὶ λειτουργῆσαι μεγιστᾶσιν.
- (11) 9 ⁹μὴ ἀστόχει διηγήματος γερόντων,
 καὶ γὰρ αὐτοὶ ἔμαθον παρὰ τῶν πατέρων αὐτῶν·
- (12) ⁽¹²⁾ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ σύνεσιν καὶ ἐν καιρῷ χρείας
 δοῦναι ἀπόκρισιν.

33 χάρις] χαρισμα B* 35 ἄρρωστον] + ἀνθρώπον (sic) B 36 πασιν A BA
 VIII 2 ἀντιστήσῃ B* (-στήσῃ B^b) ἀντιστή A | τὴν ὀλκην σου B* (σου τὴν
 ο. B^{c.a}) 5 ἐπιτιμοῖς B^{ab} B^{c.c} (vid) 6 ἀνθρώπον] ἀνδρα A | γῆρα BA
 8 παρείδῃς B* (παρίδ. B^b) A | παιδεῖαν (-διαν A)] σοφίαν B

- B 10 μὴ ἔκκαιε ἄνθρακας ἀμαρτωλοῦ, 10 (13)
 μὴ ἐμπυρισθῆς ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ.
 11 μὴ ἐξαναστῆς ἀπὸ προσώπου ὑβριστοῦ, 11 (14)
 ἵνα μὴ ἐγκαθίσῃ ὡς ἐνεδρον τῷ στόματί σου.
 12 μὴ δανίσης ἀνθρώπῳ ἰσχυροτέρῳ σου, 12 (15)
 καὶ ἐὰν δανίσης, ὡς ἀπολωλεκὼς γίνου.
 13 μὴ ἐγγυήσῃ ὑπὲρ δυνάμιν σου, 13 (16)
 καὶ ἐὰν ἐγγυήσῃ, ὡς ἀποτίσων φρόντιζε.
 14 μὴ δικάζου μετὰ κριτοῦ, 14 (17)
 κατὰ γὰρ τὴν δόξαν αὐτοῦ κρινούσιν αὐτῷ.
 15 μετὰ τολμηροῦ μὴ πορεύου ἐν ὁδῷ, 15 (18)
 ἵνα μὴ καταβαρύνῃται κατὰ σοῦ.
 § C 16 αὐτὸς γὰρ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιήσει, 16 (19)
 καὶ τῇ ἀφροσύνῃ αὐτοῦ συναπολῇ.
 17 μετὰ θυμώδους μὴ ποιήσης μάχην, 17 (20)
 καὶ μὴ διαπορεύου μετ' αὐτοῦ τὴν ἔρημον·
 ὅτι ὡς οὐδὲν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ αἶμα,
 καὶ ὅπου οὐκ ἔστιν βοήθεια καταβαλεῖ σε.
 18 μετὰ μωροῦ μὴ συμβουλευέου, 18 (21)
 οὐ γὰρ δυνήσεται λόγον στέξαι.
 19 ἐνώπιον ἀλλοτρίου μὴ ποιήσης κρυπτόν, 19 (22)
 οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται.
 20 παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔκφαινε σὴν καρδίαν,
 καὶ μὴ ἀναφερῆτω σοι χάριν.
 21 Μὴ ζήλου γυναῖκα τοῦ κόλπου σου, 1
 μηδὲ διδάξης ἐπὶ σεαυτὸν παιδείαν πονηράν.
 22 μὴ δῶς γυναικὶ τὴν ψυχὴν σου, 2
 ἐπιβῆναι αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἰσχύν σου.
 23 μὴ ὑπάντα γυναικὶ ἐταιριζομένη, 3
 μή ποτε ἐμπέσῃς εἰς τὰς παγίδας αὐτῆς.

ΝΑC 10 εκκαει B εκkee A | ανθρακα Ν* (-κας Ν^{c.a}) | ενπυρισθης ΝΑ 11 εγκα-
 θιση B^bA (εγκαθεισ.) 12 δανεισης bis B^{ab} 13 αποτιζων B* (-σων
 B^{ab}) 15 καταβαρυνηται] βαρυνη τα Ν* βαρυνηται Ν^{c.a}A | φροσυνη Ν*
 (αφρ. Νⁱ) 16 ποιησεις] ποιησεις C | εστι C | καταβαλλει Ν* (-βαλει Ν^{c.a})
 17 συμβουλευου Ν 19 σην (η vel non inst B^b vel instaurata evan) καρ-
 διαν] καρδιαν σου ΝΑ IX 1 παιδειαν (-διαν AC)] καρδιαν Ν (pr ε Ν*
 improb ε et καρ ex πι (? παι) fec Ν¹(vid))

- 4 ⁴μετὰ ψαλλούσης μὴ ἐνδελέχιζε,
μή ποτε ἀλῶς ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασιν αὐτῆς.
- 5 ⁵παρθένον μὴ καταμάνθανε,
μή ποτε σκανδαλισθῆς ἐν τοῖς ἐπιτιμίαις αὐτῆς.
- 6 ⁶μὴ δῶς πόρναις τὴν ψυχὴν σου,
ἵνα μὴ ἀπολέσῃς τὴν κληρονομίαν σου.
- 7 ⁷μὴ περιβλέπου ἐν ῥύμαις πόλεως,
καὶ ἐν ταῖς ἐρήμοις αὐτῆς μὴ πλανῶ.
- 8 ⁸ἀπόστρεψον ὀφθαλμὸν ἀπὸ γυναικὸς εὐμόρφου,
καὶ μὴ καταμάνθανε κάλλος ἀλλότριον.
- (9) ⁹ἐν κάλλει γυναικὸς πολλοὶ ἐπλανήθησαν,
καὶ ἐκ τούτου φιλία ὡς πῦρ ἀνακαίεται.
- (12) 9 ⁹μετὰ ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ κάθου τὸ σύνολον,
(13) ¹³καὶ μὴ συμβολοκοπήσῃς μετ' αὐτῆς ἐν οἴνῳ.
μή ποτε ἐκκλίνη ἡ ψυχὴ σου ἐπ' αὐτήν,
καὶ τῷ πνεύματί σου ὀλισθήσῃς εἰς ἀπώλειαν.
- (14) 10 ¹⁰Μὴ ἐγκαταλίπῃς φίλον ἀρχαῖον,
ὁ γὰρ πρόσφατος οὐκ ἔστιν ἔφισος αὐτῷ.
- (15) ¹⁵οἶνος νέος φίλος νέος·
ἐὰν παλαιωθῇ, μετ' εὐφροσύνης πίεσαι αὐτόν.
- (16) 11 ¹¹μὴ ζηλώσῃς δόξαν ἀμαρτωλοῦ.
οὐ γὰρ οἶδας τί ἔσται ἡ καταστροφή αὐτοῦ.
- (17) 12 ¹²μὴ εὐδοκήσῃς ἐν εὐδοκίᾳ ἀσεβῶν,
μνησθήτι ὅτι ἕως ᾄδου οὐ μὴ δικαιωθῶσιν.
- (18) 13 ¹³μακρὰν ἄπεχε ἀπὸ ἀνθρώπου ὃς ἔχει ἐξουσίαν τοῦ φονεῦσαι,
καὶ οὐ μὴ ὑποπτεύσῃς φόβον θανάτου.

4 ψαλλουσης] superscr λυριζούσης B^a | ενδελεχιζε] superscr συνήθιζε B^a | NAC
αλως] adnot πασθεῖς B^{amg} 5 σκανδαλισθης] σκανδαλιση (σ 1° ex e ut
vid) σε N 6 ινα μη απολ. τη κλ. σου] ινα μη ατιμαζωνται οι προγονοι
σου N* (hab ινα μη απολ. τη κλ. σου N^{c.a}) 7 ερημοις] ρυμαις N* (ερ.
N^{c.a}) 8 οφθαλμον] + σου N^{c.a}C | om και 1° C | καταμανθανε καλλος
αλλοτριον] ανε καλλος αλλοτρι sup ras C^a | εκ τουτου] pr η C 9 μετα
sup ras A^a | συμβολοκοπησης N | εν οινω μετ αυτης N^{c.a} | επ] eis C |
ολισθησης] ολισθης NC ολισθηση B^avid A | απωλιαν C 10 ενκαταλι-
πης N εγκαταλειπης A | εφ' ισος B* (apostroph non inst B^b) επισος A | εαν]
+ δε C | μετ] et N* (μ. N^{c.a}) | ευφροσυνη A 11 τι] τις N* (s ras Nⁱ) A
12 om εν NAC | ευδοκiais NC (-κειαις) | δικαιωθωσι C 13 εξουσιας N*
(-σιαν N^{c.a}) | φονευσαι] φονευειν B^{ab}NAC | υποπτευσης] υποπνευσης C | φοβω
N* (φοβον N^{c.a})

- B (19) κἂν προσέλθῃς, μὴ πλημμελήσῃς, (19)
 ἵνα μὴ ἀφέλῃται τὴν ζώην σου.
 (20) ἐπίγνωθι ὅτι ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνεις, (20)
 καὶ ἐπὶ ἐπάλξεων πόλεων περιπατεῖς.
 14 κατὰ τὴν ἰσχύν σου στόχασαι τοὺς πλησίον, 14 (21)
 καὶ μετὰ σοφῶν συμβουλεύου.
 15 καὶ μετὰ συνετῶν ἔστω ὁ διαλογισμός σου, 15 (22)
 καὶ πᾶσα διήγησίς σου ἐν νόμῳ Ὑψίστου.
 16 ἄνδρες δίκαιοι ἔστωσαν σύνδειπνοί σου, 16 (23)
 καὶ ἐν φόβῳ Κυρίου ἔστω τὸ καύχημά σου.
 17 ἐν χειρὶ τεχνιτῶν ἔργον ἐπαινεσθήσεται, 17 (24)
 καὶ ὁ ἡγούμενος λαοῦ σοφὸς ἐν λόγῳ αὐτοῦ.
 18 φοβερὸς ἐν πόλει αὐτοῦ ἀνὴρ γλωσσώδης, 18 (25)
 καὶ ὁ προπετής ἐν λόγῳ αὐτοῦ μισηθήσεται.
 1 Κριτὴς σοφὸς παιδεύσει τὸν λαὸν αὐτοῦ,
 καὶ ἡγεμονία συνετοῦ τεταγμένη ἔσται.
 2 κατὰ τὸν κριτὴν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ οὕτως καὶ οἱ λειτουργοὶ
 αὐτοῦ,
 καὶ κατὰ τὸν ἡγούμενον τῆς πόλεως πάντες οἱ κατοι-
 κοῦντες αὐτήν.
 3 βασιλεὺς ἀπαίδευτος ἀπολεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ, 3
 καὶ πόλις οἰκισθήσεται ἐν συνέσει δυναστῶν.
 4 ἐν χειρὶ Κυρίου ἐξουσία τῆς γῆς, 4
 καὶ τὸν χρήσιμον ἐγερεῖ εἰς καιρὸν ἐπ' αὐτῆς.
 5 ἐν χειρὶ Κυρίου εὐδοκία ἀνδρός, 5
 καὶ προσώπῳ γραμματέως ἐπιθήσει δόξαν αὐτοῦ.
 6 Ἐπὶ παντὶ ἀδικήματι μὴ μηνιάσῃς τῷ πλησίον, 6
 καὶ μὴ πρᾶσσε μὴδὲν ἐν ἔργοις ὕβρεως.

ΝΑC 13 καν] και μην Ν* (καν Ν^{c.a}) | αφελη Α | παγιδος Α | διαβεννεις C | πο-
 λεως Ν* (-λεων Ν^{c.a}) C 14 τους πλησιον] τω πλ. Α του πλ. C | συμβου-
 λεου] βουλευου ΝΑ 15 om και 1° ΝΑC | διηγησις] pr η Ν^{c.a}AC 16 om
 σου 2° C 17 επαινεθησεται B^bΝ^c?C (επενεθ.) | λογοις Ν* (-γω Ν^{c.a}) X 1 om
 18 πολει] λογω C | πρεπετης Α | λογω] ...ω C (ras aliq C^{avid})
 και C 2 om αυτου 1° Ν^{c.a} | om και 1° Ν* (hab 5 Ν^{c.a}) AC | αυτην]
 αυτης C 4 εξουσια] pr η ΝΑ | εγειρει C 4—5 inter καιρον et ανδρος
 ras plus quam 3 stichos C[†] 5 γραμματεως] pr vid δοξης Ν^{c.a} | om
 αυτου Ν^{c.a} 6 μηνισης Ν^cavid μνησης Α

- 7 ἡμισυτὴ ἔναντι Κυρίου καὶ ἀνθρώπων ὑπερηφανία, B
καὶ ἐξ ἀμφοτέρων πλημμελήσει ἄδικα.
8 βασιλεία ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος μεταγεται
διὰ ἀδικίας καὶ ὕβρεις καὶ χρήματα.
9 ὅτι ὑπερηφανεύεται γῇ καὶ σποδός;
ὅτι ἐν ζωῇ ἔρριψα τὰ ἐνδόσθια αὐτοῦ.
(12) 10 μακρὸν ἀρρώστημα, σκώπτει ἱατρός·
καὶ βασιλεὺς σήμερον, καὶ αὐριον τελευτήσει.
(13) 11 ἐν γὰρ τῷ ἀποθανεῖν ἄνθρωπον κληρονομήσει ἐρπετὰ καὶ
θηρία, σκώληκας.
(14) 12 ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἀνθρώπου ἀφισταμένου ἀπὸ Κυρίου,
(15) (15) καὶ ἀπὸ τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν ἀπέστη ἡ καρδιά αὐτοῦ.
13 ὅτι ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἁμαρτία,
καὶ ὁ κρατῶν αὐτῆς ἐξομβρήσει βδέλυγμα.
(16) (16) διὰ τοῦτο παρεδόξασεν Κύριος τὰς ἐπαγωγάς,
καὶ κατέστρεψεν εἰς τέλος αὐτοὺς·
(17) 14 θρόνους ἀρχόντων καθεῖλεν ὁ κύριος,
καὶ ἐκάθισεν πρᾶεῖς ἀντ' αὐτῶν·
(18) 15 ῥίζας ἐθνῶν ἐξέτιλεν ὁ κύριος,
καὶ ἐφύτευsen ταπεινοὺς ἀντ' αὐτῶν·
(19) 16 χώρας ἐθνῶν κατέστρεψεν ὁ κύριος,
καὶ ἀπώλεsen αὐτὰς ἕως θεμελίων γῆς·
(20) 17 ἐξήρανεν ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπώλεsen αὐτοὺς,
καὶ κατέπαυσεν ἀπὸ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.
(22) 18 οὐκ ἔκτισται ἀνθρώποις ὑπερηφανία,
οὐδὲ ὀργὴ θυμοῦ γεννήμασιν γυναικῶν.
(23) 19 σπέρμα ἔντιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου·
σπέρμα ἔντιμον ποῖον; οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον.
σπέρμα ἄτιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου·

7 υπερηφανα] pr η Ν^{c.a, c.c} | πλημμεληση Ν^{*A} πλημελεια Ν^{c.a} | αδικια ΝΑC
ΝΑ αδικιαν C 8 υβρις ΝΑ 9 τι] + η C | υπερηφανευται C | εν ζωη
ερριψα] και εν γη αυτου εκριψι Ν^{c.a} 10 σκοπτει C | ιατρον Ν^{c.a} | σημερον
και αυριον] σ. και αυτος αυριον Ν^{*os} σ. αυριον δε Ν^{c.a} | τελευτησει] τελευτα C
11 αποθνειν Ν^{*} (αποθαν. Ν¹) | ανθρωπον] αυτον C | om σκωληκας Ν^{*x} σκω-
ληκες Ν^{c.a} και σκωληκας AC 12 απεστη] αφεστη C 13 υπερηφανα
Α^{*} (-νias Α^{a?}) | αμαρτιας Α^{*} (-τια Α^{a?}(vid)) | τελος] τελον Α 15 εξετιλεν
Ν^{c.a}(vid), c.c C (-τειλ. ΒΑ)] εξειλεν Ν^{*} | ο κυριος] om ο Ν 16 εως] εκ
Ν^{c.a} C 17 εξηρανεν] εξηρεν ΝΑC | εξ αυτων] αυτους Ν^{c.a} Α αυτας C |
αυτους] αυτας C | απο] εκ Ν 18 γεννημασιν (-σι Ν)] pr εν Ν¹(vid) c.c
19 σπερμα...ανθρωπον (10) ras C?

- B σπέρμα ἄτιμον ποῖον; οἱ παραβαίνοντες ἐντολάς.
 20 ἐν μέσῳ ἀδελφῶν ὁ ἡγούμενος αὐτῶν ἐντιμος, 20 (24)
 καὶ οἱ φοβούμενοι Κύριον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.
 22 πλούσιος καὶ ἐνδοξος καὶ πτωχός, 22 (25)
 τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος Κυρίου.
 23 οὐ δίκαιον ἀτιμάσαι πτωχὸν συνετόν, 23 (26)
 καὶ οὐ καθήκεν δοξάσαι ἄνδρα ἁμαρτωλόν.
 24 μεγιστὰν καὶ κριτὴς καὶ δυνάστης δοξασθήσεται, 24 (27)
 καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῶν τις μείζων τοῦ φοβουμένου τὸν
 κύριον.
 25 οἰκέτῃ σοφῷ ἐλεύθεροι λειτουργήσουσιν, 25 (28)
 καὶ ἀνὴρ ἐπιστήμων οὐ γογγύσει.
 26 Μὴ σοφίζου ποιῆσαι τὸ ἔργον σου, 26 (29)
 καὶ μὴ δοξάζου ἐν καιρῷ στενοχωρίας σου.
 27 κρείσσων ἐργαζόμενος ἐν πᾶσιν ἢ περιπατῶν, 27 (30)
 ἢ δοξαζόμενος καὶ ἀπορῶν ἄρτων.
 28 τέκνον, ἐν πράττει δόξασον τὴν ψυχὴν σου, 28 (31)
 καὶ δὸς αὐτῇ τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτῆς.
 29 τὸν ἁμαρτάνοντα εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίς δικαίῳσει; 29 (32)
 καὶ τίς δοξάσει τὸν ἀτιμάζοντα τὴν ζωὴν αὐτοῦ;
 30 πτωχὸς δοξάζεται δι' ἐπιστήμην αὐτοῦ, 30 (33)
 καὶ πλούσιος δοξάζεται διὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ.
 31 ὁ δὲ δοξαζόμενος ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἐν πλούτῳ ποσαχῶς; 31 (34)
 καὶ ὁ ἄδοξος ἐν πλούτῳ, ἐν πτωχείᾳ ποσαχῶς;
 1 σοφία ταπεινοῦ ἀνύψωσεν κεφαλὴν, 1 XI
 καὶ ἐν μέσῳ μεγιστάνων καθίσει αὐτόν.
 2 μὴ αἰνέσης ἄνδρα ἐν κάλλει αὐτοῦ, 2

NA^C 19 om ποιον 4° N* (hab N^{c,a}) 22 καὶ πτωχός] πτωχός καὶ πενης C
 23 καθέκει BbN 24 μεγιστὰς C | τις αὐτῶν N | τῶν φοβουμένων AC
 25 σοφῷ] συνετῷ N* (σοφ. N^{c,a}) ante σοφ. ras 1 lit C? 26 δοξασου N
 27 ἐν πασιν] pr η καὶ περισσεύων N* pr καὶ περισσεύων N¹A pr ἐν πασιν
 καὶ περισσεύων N^{c,a} | η περιπατῶν] om N c seqq coniung A | om η 2° AC^a |
 ἀπορῶν] υστερῶν A 28 τῇ ψυχῇ C | τιμῇ N* (-μην N¹) 29 τὴν
 ψυχὴν] om τὴν A | δοξάζει N 30 ἐπιστήμην N* (-μης N^{c,a}) 31 δε
 δοξαζόμενος] om δε N δεδοξασμένος AC | πτωχεῖα 1°] πλουτῶ N | πλουτῶ 1°]
 πτωχεῖα N | ποσαχῶς 1°] ποσαπλῶς N | πλουτῶ 2°] πτωχεῖα NC | ἐν 4°] pr καὶ
 Bab N^{c,a} AC | πτωχεῖα 2° (-χία A)] πλουτῶ NC | ποσαχῶς 2° (προσαχῶς C)]
 ποσαπλῶς N^{c,a} XI 1 ἀνύψωσει NA ἀνύψωσαι C | κεφαλὴν] + αὐτοῦ
 NA^C | καθίσει N* (-σι N^{c,a}(vid) -σει N^{c,c}) C καθέσει A 2 ἀνδρα] ἀνὼν N

καὶ μὴ βδέλυξῃ ἄνθρωπον ἐν δράσει αὐτοῦ.

B

3 μικρὰ ἐν πετεινοῖς μέλισσα,

καὶ ἀρχὴ γλυκασμάτων ὁ καρπὸς αὐτῆς.

4 ἐν περιβολῇ ἱματίων μὴ καυχῆσθαι,

καὶ ἐν ἡμέρᾳ δόξης μὴ ἐπαίρου·

ὅτι θαυμαστὰ τὰ ἔργα Κυρίου,

καὶ κρυπτὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποις.

5 πολλοὶ τύραννοι ἐκάθισαν ἐπὶ ἐδάφους,

ὁ δὲ ἀνυπονόητος ἐφόρεσεν διάδημα·

6 πολλοὶ δυνάσται ἡτιμάσθησαν σφύδρα,

καὶ ἔνδοξοι παρεδόθησαν εἰς χεῖρας ἐταίρων.

7 πρὶν ἐξετάσης μὴ μέμψῃ,

νόησον πρῶτον καὶ τότε ἐπιτίμα.

8 πρὶν ἢ ἀκοῦσαι μὴ ἀποκρίνου,

καὶ ἐν μέσῳ λόγων μὴ παρεμβάλλου.

9 περὶ πράγματος οὐ οὐκ ἔστιν σοι χρεῖα μὴ ἔριζε,

καὶ ἐν κρίσει ἁμαρτωλῶν μὴ συνέδρευε.

10 τέκνον, μὴ περὶ πολλὰ ἔστωσαν αἱ πράξεις σου·

ἐὰν πληθύνῃς, οὐκ ἀθωωθήσῃ·

καὶ ἐὰν διώκῃς, οὐ μὴ καταλάβῃς,

καὶ οὐ μὴ ἐκφύγῃς διαδράς.

11 ἔστιν κοπιῶν καὶ πονῶν καὶ σπεύδων,

καὶ τόσῳ μᾶλλον ὑστερεῖται.

12 ἔστιν νωθρὸς καὶ προσδεόμενος ἀντιλήμψεως,

ὑστερῶν ἰσχύι καὶ πτωχείᾳ περισσεύει·

(13) καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπέβλεψαν αὐτῷ εἰς ἀγαθὰ,

καὶ ἀνώρθωσεν αὐτὸν ἐκ ταπεινώσεως αὐτοῦ,

13 καὶ ἀνύψωσεν κεφαλὴν αὐτοῦ,

καὶ ἀπεθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ πολλοί.

14 ἀγαθὰ καὶ κακά, ζωὴ καὶ θάνατος,

2 ἄνθρωπον] ἀνδρα NC | ὁρασεῖ] θρασει N (καλλ inceper N* improb N¹) NAC

3 μέλισσα] pr η NC | αὐτῆς]+εστὶ NC.a 4 om εν 3° NA 6 δυναστοι N*

(-ται NC.a) | ἐταίρων] ετερων BabAC 7 πρην]+η NA 8 om η NAC 9 om

χρεῖα NAC* vid (hab χρια Ca) 10 πράξεις A | εαν 1°] + γαρ N | ἀθωωθησῃ

Ba fort b (αθωωθ. B* AC αθωωθ. NC.a)] αθωος εση N* 11 τοσω B* NC.aC]

τοσουτω Ba fort b N* ποσω A 12 εστι A | om και 1° N* (hab 5 NC.a)

A | προσδεόμενος] δεομενος C | ισχυι] pr εν NC.a, c.c | πτωχια C | περισσευων

N | ο οφθαλμος N* (οι οφθαλμοι NC.a) | επεβλεψεν N* (-ψαν NC.a) | ανωρθω-

σαν C 13 απεθανυμασαν] ανεθανυμασαν A? vid εθανυμασαν Ca 14 κακα]

κα B* (κακα Ba fort b)

B πτωχεία καὶ πλούτος παρὰ Κυρίου ἐστίν.

- ¶ C ¹⁷ Δόσεις Κυρίου παραμένει εὐσεβέσιν,¹ 17
καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα εὐδοωθήσεται.
¹⁸ ἔστιν πλουτῶν ἀπὸ προσοχῆς καὶ σφιγγίας αὐτοῦ, 18
καὶ αὕτη ἡ μερίς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.
¹⁹ ἐν τῷ εἰπεῖν αὐτόν Εὐρον ἀνάπασιν, 19
καὶ νῦν φάγομαι ἐκ τῶν ἀγαθῶν μου,
(²⁰) καὶ οὐκ οἶδεν τίς καιρὸς παρελεύσεται, (20)
καὶ καταλείψει αὐτὰ ἐτέροις καὶ ἀποθανεῖται.
²⁰ στήθι ἐν διαθήκῃ σου καὶ ὁμίλει ἐν αὐτῇ, 20 (21)
καὶ ἐν τῷ ἔργῳ σου παλαιώθητι.
²¹ μὴ θαύμαζε ἐν ἔργοις ἀμαρτωλοῦ. 21 (22)
πίστευε τῷ κυρίῳ καὶ ἔμμενε τῷ πόνῳ σου.
(²³) ὅτι κοῦφον ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου διὰ τάχους ἐξάπινα πλου- (23)
τίσαι πένητα.
²² εὐλογία Κυρίου ἐν μισθῷ εὐσεβούς, 22 (24)
καὶ ἐν ᾧρα ταχυνῇ ἀναθάλλει εὐλογίαν αὐτοῦ.
²³ μὴ εἶπης Τίς ἐστίν μου χρεία, 23 (25)
καὶ τίνα ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μου τὰ ἀγαθὰ;
²⁴ μὴ εἶπης Αὐτάρκη μοί ἐστιν, 24 (26)
καὶ τί ἀπὸ τοῦ νῦν κακωθήσομαι;
²⁵ ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶν ἀμνησία κακῶν, 25 (27)
καὶ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν οὐ μνησθήσεται ἀγαθῶν.
²⁶ ὅτι κοῦφον ἔναντι Κυρίου ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς 26 (28)
ἀποδοῦναι ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.
²⁷ κάκωσις ὥρας ἐπιλησμονὴν ποιεῖ τρυφῆς, 27 (29)
καὶ ἐν συντελείᾳ ἀνθρώπου ἀποκάλυψις ἔργων αὐτοῦ.
²⁸ πρὸ τελευτῆς μὴ μακάριζε μηδένα, 28 (30)
καὶ ἐν τέκνοις αὐτοῦ γνωσθήσεται ἀνὴρ.
²⁹ Μὴ πάντα ἄνθρωπον εἰσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. 29 (31)
πολλὰ γὰρ τὰ ἔνεδρα τοῦ δολίου.

NA C 14 πτωχια C 17 δοσεις A | ευσεβεσιν] ευλαβεσιν N^{c.a} | ευδοωθη-
σεται] ευ δοθησεται N 18 πλουτων] y sup ras A^a | του μισθου] pr απο N*
(om απο N^{c.a}) 21 πιστευε] + δε NA | τω κυριω] om τω NA | πλουτησαι A
22 εν μισθω] εμμεσω A 23 μου 2°] μοι N* (μου N^{c.a}) | τα αγαθα] om τα
N* (hab τα N^{c.a}) 25 αγαθων] αγαθη A 26 εναντι] εν οφθαλμοις A
27 αποκαλυψεις NA 28 om ανηρ A

- (32) 30 ³⁰ πέρδιξ θηρευτῆς ἐν καρτάλλῳ·
οὕτως καρδία ὑπερηφάνου,
καὶ ὡς ὁ κατάσκοπος ἐπιβλέπει πτῶσιν.
- (33) 31 ³¹ τὰ γὰρ ἀγαθὰ εἰς κακὰ μεταστρέφων ἐνεδρεύει,
καὶ ἐν τοῖς αἵρετοῖς ἐπιθήσει μῶμον.
- (34) 22 ³² ἀπὸ σπινθήρος πυρὸς πληθυνθήσεται ἀνθρακιά,
καὶ ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς εἰς αἷμα ἐνεδρεύει.
- (35) 33 ³³ πρόσεχε ἀπὸ κακούργου, πονηρὰ γὰρ τεκταίνει,
μὴ ποτε μῶμον εἰς τὸν αἰῶνα δῶ σοι.
- (36) 34 ³⁴ ἐνοίκισον ἀλλότριον, καὶ διαστρέψει σε ἐν ταραχαῖς
καὶ ἀπαλλοτριώσει σε τῶν ἰδίων σου.
- 1 ¹ ἐὰν εὖ ποιῆς, γνῶθι τίνι ποιεῖς,
καὶ ἔσται χάρις τοῖς ἀγαθοῖς σου.
- 2 ² εὖ ποιήσον εὐσεβεῖ, καὶ εὐρήσεις ἀνταπόδομα,
καὶ εἰ μὴ παρὰ αὐτοῦ, ἀλλὰ παρὰ Ὑψίστου.
- 3 ³ οὐκ ἔστιν ἀγαθὰ τῷ ἐνδεδεχίζοντι εἰς κακὰ
καὶ τῷ ἐλεημοσύνην μὴ χαρίζομένῳ.
- (5) 4 ⁴ δὸς τῷ εὐσεβεῖ, καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τοῦ ἁμαρτωλοῦ.
- (6) 5 ⁵ εὖ ποιήσον τῷ ταπεινῷ καὶ μὴ δῶς ἀσεβεῖ·
ἐμπόδισον τοὺς ἄρτους αὐτοῦ καὶ μὴ δῶς αὐτῷ,
ἵνα μὴ ἐν αὐτοῖς σε δυναστεύσῃ.
- (7) ⁽⁷⁾ διπλάσια γὰρ κακὰ εὐρήσεις
ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς οἷς ἂν ποιήσῃς αὐτῷ.
- 6 ⁶ ὅτι καὶ ὁ ὕψιστος ἐμίσησεν ἁμαρτωλοὺς,
καὶ τοῖς ἀσεβέσιν ἀποδώσει ἐκδίκησιν.
- (5) 7 ⁷ δὸς τῷ ἀγαθῷ, καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τοῦ ἁμαρτωλοῦ.
- 8 ⁸ Οὐκ ἐκδικηθήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ φίλος,
καὶ οὐ κρυβήσεται ἐν κακοῖς ὁ ἐχθρὸς.

30 καρταλλω] + αὐτου Ν* (improb αυτ. Ν^{c.a}) | γαρ δια Α* (καρδια Α^{a.1}) | ΝΑ
επιβλεπτει Β* (-πει Β^b) 31 αιρετοις] ετεροις Α 32 πληθυνθησεται]
πληθυνεται Β^{ab} Ν* (-θησεται Ν^{c.a}) Α 33 τεκταινεται Ν* (-νει Ν^{c.a})
34 ταραχη Ν XII 2 ανταποδομα Α | παρα ι°] παρ ΝΑ | Υψιστου] pr
του ΝΑ 3 εστιν] εσται ΝΑ | ελεημοσυνην] pr μη Ν* (improb μη Ν^{c.a})
4 αντιλαβη] αντιλαμβανου Α | του αμαρτωλου] om του Ν 5 τω ταπεινω]
om τω ΝΑ | ασεβει] pr τω Ν^{c.a} | om αυτου Ν* (hab Ν^{c.a}) | κακα ευρησεις]
κακα· ευρησουσιν Α | αν] εαν ΝΑ | ποιης Ν* (ποιησης Ν^{c.a}) 6 αποδωσει]
αποδω εις Α 7 αντιλαβου Α | του αμαρτωλου] om του ΝΑ 8 ουκ
εκδικηθησεται] ου γνωσθησεται Ν^{c.a} ουκ ενβληθησεται Α

- B 9 ἐν ἀγαθοῖς ἀνδρὸς οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ἐν λύπῃ, 9
καὶ ἐν τοῖς κακοῖς αὐτοῦ καὶ ὁ φίλος διαχωρισθήσεται.
- 10 μὴ πιστεύσης τῷ ἐχθρῷ σου εἰς τὸν αἰῶνα· 10
ὥς γὰρ ὁ χαλκὸς λούται, οὕτως ἡ πονηρία αὐτοῦ·
- 11 καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ καὶ πορεύηται συνεκεκυφώς, 11
ἐπίστησον τὴν ψυχὴν σου καὶ φύλαξαι ἀπ' αὐτοῦ,
καὶ ἔσῃ αὐτῷ ὥς ἐκμεμαχὼς ἔσοπτρον,
καὶ γνώσῃ ὅτι οὐκ εἰς τέλος κατίωσεν.
- 12 μὴ στήσης αὐτὸν παρὰ σεαυτόν, 12
μὴ ἀνατρέψας σε στῇ ἐπὶ τὸν τόπον σου·
μὴ καθίσης αὐτὸν ἐκ δεξιῶν σου,
μή ποτε ζητήσῃ τὴν καθέδραν σου,
καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ ἐπιγνώσῃ τοὺς λόγους μου,
καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων μου κατανυγήσῃ.
- 13 τίς ἐλεήσει ἐπαιοῖδον ὀφειόδηκτον 13
καὶ πάντας τοὺς προσάγοντας θηρίοις;
- 14 οὕτως τὸν προσπορευόμενον ἀνδρὶ ἁμαρτωλῷ 14
καὶ συνφυρόμενον ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ.
- 15 ὥραν μετὰ σοῦ διαμενεῖ, 15 (14)
καὶ ἐὰν ἐκκλίνῃς, οὐ μὴ καρτερήσῃ.
- 16 καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ γλυκανεῖ ὁ ἐχθρὸς, 16 (15)
καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ βουλεύσεται ἀνατρέψαι σε εἰς
βόθρον·
- (16) ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ δακρύσει ὁ ἐχθρὸς, (16)
- § C 5 καὶ ἐὰν εὖρῃ καιρόν, οὐκ ἐμπλησθήσεται ἀφ' αἵματος·
- 17 κακὰ ἂν ὑπαντήσῃ σοι, εὐρήσεις αὐτὸν πρότερον ἐκεί σου, 17
(18) καὶ ὥς βοηθῶν ὑποσχάσει πτέρναν σου· (18)
- 18 κινήσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ 18 (19)
καὶ ἐπικροτήσῃ ταῖς χερσὶν αὐτοῦ,

§ AC 11 συνεκεκυφώς BbN | τη ψυχῇ A | κατίωσεν Bb^{c.a} (καθίωσεν N*)] κατι-
ωται A 12 σεαυτῷ NA | ανατρέψας] αναστρέψας NA | του τοπου N^{c.a} |
εσχάτων NA | κατανυγήσῃ] + μη δεσμεύσης δις ἁμαρτιαν | εν γαρ μια ουκ αθω-
ωθησῃ Babmg^{sup} 13 ἐλεση N | παντες B 14 συνφυρομενον (συμφ.
BbN)] συμφερομενον A 15 καρτερησῃ] ρτερησῃ sup ras A^a 16 γλυ-
καινει N* (-καινει N') | εχθρος 1°] + και πολλα ψιθυρισει και ερει σοι καλα λεγων
Babmg^{inf} | τη καρδια] om τη N* (hab τη N^{c.a}) | βουλεύσεται] τ sup ras A^a |
ανατρέψαι] αναστρέψαι N | om εν 3° N* (hab N^{c.a}) | om ουκ C 17 αν] εαν
NA | υπαντησει C | προτερον] ρ 1° sup ras A^a | σου εκει N^{c.a} C 18 την
κεφαλην αυτου κινήσει NA (κειν.) C | om αυτου 2° N* (hab N^{c.a})

καὶ πολλὰ διαψιθυρίσει καὶ ἀλλοιώσει τὸ πρόσωπον Β
αὐτοῦ.

- 1^ο ὁ ἀπτόμενος πίστεως μολυνθήσεται,
καὶ ὁ κοινωνῶν ὑπερηφάνῳ ὁμοιωθήσεται αὐτῷ.
2^ο βάρος ὑπὲρ σέ μὴ ἄρης,
καὶ ἰσχυροτέρῳ σου καὶ πλουσιωτέρῳ μὴ κοινωνῶνι.
(3) 3^ο τί κοινωνήσῃ χύτρα πρὸς λέβητα;
αὕτη προσκρούσει, καὶ αὕτη συντριβήσεται.
(4) 3^ο πλούσιος ἠδίκησεν, καὶ αὐτὸς προσεनेβριμήσατο·
πτωχὸς ἠδίκηται, καὶ αὐτὸς προσδεηθήσεται.
(5) 4^ο ἐὰν χρησιμεύσῃς, ἐργᾶται ἐν σοί·
καὶ ἐὰν ὑστερήσῃς, καταλείψει σε·
(6) 5^ο ἐὰν ἔχῃς, συμβιώσεται σοι
καὶ ἀποκενώσει σε, καὶ αὐτὸς οὐ πονέσει·
(7) 6^ο χρεῖαν ἔσχηκέν σου, καὶ ἀποπλανήσῃ σε,
καὶ προσγελάσεται σοι καὶ δώσει σοι ἐλπίδα·
λαλήσῃ σοι καλὰ καὶ ἐρεῖ Τίς ἡ χρεῖά σου;
(8) 7^ο καὶ αἰσχυνεῖ σε ἐν τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ,
ἕως οὗ ἀποκενώσῃ σε δις ἢ τρίς,
καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ καταμωκῆσεται σου·
μετὰ ταῦτα ὄψεται σε καὶ καταλείψει σε,
καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κινήσει ἐπὶ σοί.
(10,11) 8^ο πρόσεχε μὴ ἀποπλανηθῇς, καὶ μὴ ταπεινωθῇς ἐν εὐφρο-
σύνῃ σου.
(12) 9^ο προσκαλεσαμένου σε δυνάστου ὑποχωρῶν γίνου,
καὶ τόσῳ μᾶλλον προσκαλέσεται σε·
(13) 10^ο μὴ ἔμπιπτε, ἵνα μὴ ἀπωσθῇς,
καὶ μὴ μακρὰν ἀφιστῶ, ἵνα μὴ ἐπιλησθῇς.

18 διαψιθυρίσει] διαψιθυρίζει Α ψιθυρίσει C XIII 1 μολυνθήσεται] pr ἡσAC
ου ἡ* (om ου ἡc.a) | ὁμοιωθήσεται] θησ sup ras A^a 2 πλουσιωτερω
(-οτερω Α)] + σου ἡΑ | τι] incept αυ ἡ* (improb αυ ἡ1) | χύτρα] κυθρα ἡ |
αυτη 1^ο C^a (de C* non liq) | προσκουση (sic) C | αυτη 2^ο] ατη C* (αυτ. C^a)
3 προσδεηθησεται] προσαπιληθησεται ἡ 4—5 εαν 1^ο...πονεσει sup ras
C^a (vid duo tantum stich fuisse sed evan omnia) 6 ἐλπιδαν Α | om
σοι 3^ο ἡ | ερει] eris Α 7 αποκενωσει ἡΑ | εσχατων ἡc.a (mox ipse
revoc -τω) | καταμωκησεται] adnot καταγε|λάσει ἡ | ψέξει B^{amg} | καταλειψει]
καλυψει ἡ 8 om μη 2^ο ἡ 9 μαλλον] ον sup ras A^a | σε προσκα-
λεσεται ἡ σε προσκαλεση, Α 10 om ινα 1^ο ἡAC

- B 11 μὴ ἔπεχε ἰσηγορεῖσθαι μετ' αὐτοῦ, 11 (14)
καὶ μὴ πίστευε τοῖς πλείοσιν λόγοις αὐτοῦ·
ἐκ πολλῆς γὰρ λαλιᾶς πειράσει σε,
καὶ ὡς προσγελῶν ἐξετάσει σε·
12 ἀνελεήμων ὁ μὴ συντηρῶν λόγους, 12 (15)
καὶ οὐ μὴ φείσεται περὶ κακώσεως καὶ δεσμῶν.
13 συντήρησον καὶ πρόσεχε σφοδρῶς, 13 (16)
ὅτι μετὰ τῆς πτώσεώς σου περιπατεῖς.
15 πᾶν ζῶον ἀγαπᾷ τὸ ὅμοιον αὐτῷ, 15 (19)
καὶ πᾶς ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ·
16 πᾶσα σὰρξ κατὰ γένος συνάγεται, 16 (20)
καὶ τῷ ὁμοίῳ αὐτοῦ προσκολληθήσεται ἄνθρωπος.
17 τί κοινωνήσῃ λύκος ἄμνῳ; 17 (21)
οὕτως ἁμαρτωλὸς πρὸς εὐσεβή.
18 τίς εἰρήνῃ ὑαίνη πρὸς κύνα; 18 (22)
καὶ τίς εἰρήνῃ πλουσίῳ πρὸς πέννητα;
19 κυνήγια λεόντων ὀναγροὶ ἐν ἐρήμῳ· 19 (23)
οὕτως νομαὶ πλουσίῳ πτωχοί.
20 βδέλυγμα ὑπερηφάνῳ ταπεινότης, 20 (24)
οὕτως βδέλυγμα πλουσίῳ πτωχός.
21 πλούσιος σαλευόμενος στηρίζεται ὑπὸ φίλων, 21 (25)
ταπεινὸς δὲ πεσὼν πρόσσπρωθεῖται ὑπὸ φίλων.
22 πλουσίου σφαλέντος πολλοὶ ἀντιλήμπτορες, 22 (26)
ἐλάλησεν ἀπόρρητα καὶ ἐδικαίωσαν αὐτόν·
(27) ταπεινὸς ἔσφαλεν καὶ προσεπετίμησαν αὐτῷ, 27 (27)
ἐφθέγγατο σύνεσιν καὶ οὐκ ἐδόθη αὐτῷ τόπος.
23 πλούσιος ἐλάλησεν καὶ πάντες ἐσίγησαν, 23 (28)
καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ ἀνύψωσαν ἕως τῶν νεφελῶν·
(29) πτωχὸς ἐλάλησεν καὶ εἶπαν Τίς οὗτος; 29 (29)
κἂν προσκόψῃ, προσανατρέψουσιν αὐτόν.
24 ἀγαθὸς ὁ πλοῦτος ὃ μὴ ἐστὶν ἁμαρτία, 24 (30)
καὶ πονηρὰ ἡ πτωχεία ἐν στόμασιν εὐσεβοῦς.

8AC 11 ἰσηγορεῖσθαι] εισηγορ. B8* (improb postea ras ε 1° 8?) A | μετ] μετα
Be(vid) | πλείοσι 8 13 περιπατεῖς] sign prae se fert B2(mg) 17 ευ-
σεβην B8 20 ταπεινότης] in π ras aliq B1 ταπινωσις A 21 ταπεινός]
πτωχός 8* (ταπ. 8c.a) 21—XIV 4 evan plurima in C 22 εσφαλῇ A
23 προσανατρεπουσιν A 24 ἀγαθός] + ἐστὶν A | ἐστὶν] προσεστὶν 8c.a |
πτωχία 8 | στοματι 8A | ευσεβούς] ασεβούς 8A

(31) 25 καρδιά ἀνθρώπου ἄλλοιοι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, B
ἐὰν εἰς ἀγαθὰ ἐὰν τε εἰς κακά.

(32) 26 ἴχνος καρδίας ἐν ἀγαθοῖς πρόσωπον ἱλαρόν,
καὶ εὗρεσις παραβολῶν διαλογισμοὶ μετὰ κόπου.

V 1 1 Μακάριος ἀνὴρ ὃς οὐκ ὤλισθησεν ἐν στόματι αὐτοῦ,
καὶ οὐ κατενύγη ἐν λύπῃ ἁμαρτίας·

2 2 μακάριος οὗ οὐ κατέγνω ἡ ψυχὴ αὐτοῦ,
καὶ ὃς οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ·

3 3 ἀνδρὶ μικρολόγῳ οὐ καλὸς ὁ πλοῦτος,
καὶ ἀνθρώπῳ βασκάνῳ ἵνα τί χρήματα;

4 4 ὁ συνάγων ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ συνάγει ἄλλοις,
καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ τρυφῆσουσιν ἑτέροι.

5 5 ὁ πονηρὸς ἐαυτῷ τίνι ἀγαθὸς ἔσται;
καὶ οὐ μὴ εὐφρανθήσεται ἐν τοῖς χρήμασιν αὐτοῦ.

6 6 τοῦ βασκαίνοντος ἐαυτὸν οὐκ ἔστιν πονηρότερος,
καὶ τοῦτο ἀνταπόδομα τῆς κακίας αὐτοῦ·

7 7 κἂν εὖ ποιῇ, ἐν λήθῃ ποιεῖ,
καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκφαίνει τὴν κακίαν αὐτοῦ.

8 8 πονηρὸς ὁ βασκαίνων ὀφθαλμῷ,
ἀποστρέφων πρόσωπον καὶ ὑπερορῶν ψυχάς.

9 9 πλεονέκτου ὀφθαλμὸς οὐκ ἐμπίπλεται μερίδι,
καὶ ἀδικία πονηρὰ ἀναξηρανεῖ ψυχὴν.

10 10 ὀφθαλμὸς πονηρὸς φθονερός ἐπ' ἄρτων,
καὶ ἐνλιπὴς ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ.

11 11 Τέκνον, καθὼς ἐὰν ἔχῃς εὖ ποιεῖ σεαυτόν,
καὶ προσφορὰς Κυρίῳ ἀξίως πρόσσας·

12 12 μνήσθητι ὅτι θάνατος οὐ χρονιεῖ,
καὶ διαθήκη ᾄδου οὐχ ὑπεδείχθη σοι·

13 13 πρὶν σε τελευτῆσαι εὖ ποιεῖ φίλῳ,

25 εαν 1°] + τε NA

26 ευρεσεις A | κοπων NA

XIV 1 στο- SAC

ματι] pr τω A | αμαρτιων NA

2 μακαριος] + ανηρ A

4 αλλω

A* fort (-ois A?) | τρυφησουσιν] εντρυφ. N^{c.a}

6 βασκανοντος A | εαν-

τον] αυτον N* (εαυτ. N¹)

7 εκφανει N?

8 οφθαλμω] οφθαλμον

εαυτου A οφθαλμοις C

9 πλεονεκτου] + δε A | μεριδα A | αναξηρανει

N (-νι) AC

10 φθονερος] pr ο N^{c.a} | αρτων C | ελλιπης B^{ab} NA

(?C) 12 θανατος] pr ο N^{c.a} |

11 σεαυτον] σαντον A σεαυτω C

υποδιχθησεται N^{c.a}

- B καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου ἔκτεινον καὶ δὸς αὐτῷ.
 14 μὴ ἀφυστερήσης ἀπὸ ἀγαθῆς ἡμέρας, καὶ μερὶς ἐπιθυμίας ἀγαθῆς μὴ σε παρελθάτω. 14
 15 οὐχὶ ἐτέρῳ καταλείψεις τοὺς πόνους σου, καὶ τοὺς κόπους σου εἰς διαίρεσιν κλήρου; 15
 16 δὸς καὶ λάβε, καὶ ἀπάτησον τὴν ψυχὴν σου, 16
 (17) ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν ἄδου ζητῆσαι τρυφήν. (17)
 17 πᾶσα σὰρξ ὡς ἱμάτιον παλαιούται· 17 (18)
 (12) ἡ γὰρ διαθήκη ἀπ' αἰῶνος Θανάτῳ ἀποθανῇ. (12)
 18 ὡς φύλλον θάλλον ἐπὶ δένδρου δασέος, 18
 (19) τὰ μὲν καταβάλλει, ἄλλα δὲ φύει. (19)
 οὕτως γενεὰ σαρκὸς καὶ αἵματος,
 ἡ μὲν τελευτᾷ, ἑτέρα δὲ γεννᾶται.
 19 πᾶν ἔργον σηπόμενον ἐκλείπει, καὶ ὁ ἐργαζόμενος αὐτὸ μετ' αὐτοῦ ἀπελεύσεται. 19 (20)
 20 Μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐν σοφίᾳ τελευτήσῃ, 20 (22)
 καὶ ὃς ἐν συνέσει αὐτοῦ διαλεχθήσεται.
 21 ὁ διανοούμενος τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, 21 (23)
 καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτῆς νοηθήσεται.
 22 ἔξελθε ὀπίσω αὐτῆς ὡς ἰχθυεύτης, 22
 καὶ ἐν ταῖς εἰσόδοις αὐτῆς ἐνέδρευε.
 23 ὁ παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων αὐτῆς, 23 (24)
 καὶ ἐπὶ τῶν θυρωμάτων αὐτῆς ἀκροάσεται.
 24 ὁ καταλύων σύνεγγυς τοῦ οἴκου αὐτῆς, 24 (25)
 καὶ πῆξει πάσσαλον ἐν τοῖς τοίχοις αὐτῆς.
 25 στήσῃ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ κατὰ χεῖρας αὐτῆς, 25
 καὶ καταλύσει ἐν καταλύματι ἀγαθῶν.
 26 θήσῃ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν τῇ σκέπῃ αὐτῆς, 26
 καὶ ὑπὸ τοὺς κλάδους αὐτῆς αὐλισθήσεται.

ΣΑC 14 om απο αγαθης A | παρελθετω ΣΑ 15 ετεροις ΣΑ | διαιρεσις
 Σ^{c,a}A | κληρων A 15—16 evan nonnulla in C 16 απατησον]
 απαιτησον Σ* (απατ. Σ¹(vid)) αγιασον Σ^{c,a} αποτησον A | αδη A | τρυφης A
 17 αποθανη] αποθανιτα incep Σ* (-νη Σ¹) 18 δασεως ΣΑ | τα μεν...
 φυει] pr ουτως...αιματος Σ* (invert Σ¹) | ουτως] ουτω και Σ ουτως και AC
 20 τελευτησει] μελετησει Σ^{c,a} | διαδεχθησεται A 21 ο διανοουμενος] om o
 A | νοηθησεται] εννοηθησεται ΣΑ 22 ταις] τοις A | εισοδοις Bab (ειοδ.
 B*)] οδοις ΣΑ 24 om και Σ^{c,a} | πηξει] πησσει A | τοιχοις (τυχ. A)] οικοις
 Σ* (τοιχ. Σ^{c,a}) 25 στηση A | χειρας] pr τας C 26 θησει] και στησει
 Σ* (θησ. Σ^{c,a}) AC | τη σκεπη] τη σκηνη Σ* (τη σκεπ. Σ^{c,a}) om τη A

- 27 ²⁷σκεπασθήσεται ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ καύματος, B
καὶ ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς καταλύσει.
1 ¹ὁ φοβούμενος Κύριον ποιήσῃ αὐτό,
καὶ ὁ ἐγκρατὴς τοῦ νόμου καταλήμψεται αὐτήν.
2 ²καὶ ὑπαντήσεται αὐτῷ ὡς μήτηρ,
καὶ ὡς γυνὴ παρθενείας προσδέξεται αὐτόν.
3 ³ψωμιεῖ αὐτὸν ἄρτον συνέσεως,
καὶ ὕδωρ σοφίας ποτίσει αὐτόν.
4 ⁴στηριχθήσεται ἐπ' αὐτήν καὶ οὐ μὴ κλιθῇ,
(4) ⁽⁴⁾καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐφέξει καὶ οὐ μὴ καταίσχυνθῇ.
5 ⁵καὶ ὑψώσει αὐτὸν παρὰ τοὺς πλησίον αὐτοῦ,
(5) ⁽⁵⁾καὶ ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ἀνοίξει στόμα αὐτοῦ.
6 ⁶εὐφροσύνην καὶ στέφανον ἀγαλλιάματος
καὶ ὄνομα αἰώνιον κατακληρονομήσει.
7 ⁷οὐ μὴ καταλήμψονται αὐτήν ἄνθρωποι ἀσύνετοι,
καὶ ἄνδρες ἀμαρτωλοὶ οὐ μὴ ἴδωσιν αὐτήν.
8 ⁸μακράν ἐστὶν ὑπερηφανίας,
(8) ⁽⁸⁾καὶ ἄνδρες ψεύσται οὐ μὴ μνησθήσονται αὐτῆς.
9 ⁹Οὐχ ὥραῖος αἶνος ἐν στόματι ἀμαρτωλοῦ,
(10) ⁽¹⁰⁾ὅτι οὐ παρὰ Κυρίου ἀπεστάλη.
10 ¹⁰ἐν γὰρ σοφίᾳ ῥηθήσεται αἶνος,
καὶ ὁ κύριος εὐδοῶσει αὐτόν.
11 ¹¹μὴ εἴπῃς ὅτι Διὰ Κύριον ἀπέστην·
ἀ γὰρ ἐμίσησεν, οὐ ποιήσεις.
12 ¹²μὴ εἴπῃς ὅτι Αὐτός με ἐπλάνησεν·
οὐ γὰρ χρεῖαν ἔχει ἀνδρὸς ἀμαρτωλοῦ.
13 ¹³πᾶν βδέλυγμα ἐμίσησεν Κύριος,
καὶ οὐκ ἔστιν ἀγαπητὸν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

27 σκεπασθησεται] pr και Ν* (improb και Ν^{c.a}) | υπ] απ Ν* (υπ Ν^{c.a}) A ΝAC
XV 1 Κυριον] pr τον C | αυτην] αυτον A 2 υπαντησει ΝA | παρθενιας
B^b ΝC 3 ποτιει ΝAC 4 στηρισθησεται ΝAC | αυτην] αυτον Ν*
(-την Ν^{c.a}) | κλιθη] κλισθη Ν | αυτης] αυτη Ν^{c.a} A 5 στομα] pr το ΝAC
6 αγαλλιαματος] + ευρησει Ν* (improb ευρ. Ν^{c.a}) A | αιωνιον] αιωνος ΝAC |
κατακληρονομησει] + αυτον Ν^{c.a} 7 ανδρες] ανoi A 8 υπερηφανειας C |
μνησθησονται] μνησωνται Ν* (μνησθησ. Ν^{c.a}) 9 αινος bis scr Ν* (improb
2° Ν^{c.a}) | απεσταλη] τ sup ras A^a 11 απεστην B^b Ν^{c.a} (-στη Ν*)] [απ]ε-
σταλην C^{vid} 12 om οτι Ν 13 Κυριος] pr ο ΝAC | αγαπητων
tois] de C non liq

- Ε 14 αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἐποίησεν ἄνθρωπον, 14
καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν ἐν χειρὶ διαβουλίου αὐτοῦ.
15 εἰάν θέλῃς, συντηρήσεις ἐντολάς, 15 (16)
καὶ πίστιν ποιήσαι εὐδοκίας.
16 παρέθηκεν σοι πῦρ καὶ ὕδωρ, 16 (17)
οὐ εἰάν θέλῃς ἐκτενείς τὴν χεῖρά σου·
17 ἔναντι ἀνθρώπων ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος, 17 (18)
καὶ ὁ εἰάν εὐδοκήσῃ δοθήσεται αὐτῷ.
18 ὅτι πολλὴ σοφία τοῦ κυρίου· 18 (19)
ἰσχυρὸς ἐν δυναστείᾳ καὶ βλέπων τὰ πάντα·
19 καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, 19 (20)
καὶ αὐτὸς ἐπιγνώσεται πᾶν ἔργον ἀνθρώπου·
20 καὶ οὐκ ἐνετείλατο οὐδενὶ ἀσεβεῖν, 20 (21)
καὶ οὐκ ἔδωκεν ἄνεσιν οὐδενὶ ἁμαρτάνειν.

- ¶ C 1 Μὴ ἐπιθύμει τέκνων πληθὸς ἀχρήστων, 1 (22) X
(1) μὴδὲ εὐφραίνου ἐπὶ υἱοῖς ἀσεβέσιν· (1) X
2 εἰάν πληθύνωσιν, μὴ εὐφραίνου ἐπ' αὐτοῖς· 2
εἰ μὴ ἐστὶν φόβος Κυρίου μετ' αὐτῶν, 3 μὴ ἐνπιστεύσῃς 3 (2)
τῇ ζωῇ αὐτῶν,
καὶ μὴ ἔπεχε ἐπὶ τὸν τόπον αὐτῶν·
(3) κρείσσων γὰρ εἷς ἢ χίλιοι, (3)
(4) καὶ ἀποθανεῖν ἄτεκνον ἢ ἔχειν τέκνα ἀσεβῆ· (4)
4 ἀπὸ γὰρ ἐνὸς συνετοῦ συνοικισθήσεται πόλις, 4 (5)
φυλὴ δὲ ἀνόμων ἐρμωθήσεται.
5 πολλὰ τοιαῦτα ἑώρακα ἐν ὀφθαλμοῖς μου, 5 (6)
καὶ ἰσχυρότερα τούτων ἀκήκοεν τὸ οὖς μου.
6 ἐν συναγωγῇ ἁμαρτωλῶν ἐκκαυθήσεται πῦρ, 6 (7)
καὶ ἐν ἔθνει ἀπειθεὶ ἐξεκαύθη ὀργή.

NA C 14 χειρὶ] pr τη C 15 θελῃς] θελησῃς N* (θελῃς N^{c.a}) | συντηρήσε N^{c.a}
17 εὐδοκῇσιν A 18 σοφία] pr η N^{c.a} A | δυναστία NA 19 ἀνθρώπου]
ἀνθρώπων N* (-που N^{c.a}) αὐτοῦ A 20 om και 1° NA C | ἔδωκεν] ἐδῶσεν
A | ἀνεσιν] ἀνεσιν C | ἁμαρτεῖν C XVI 1 τέκνον N^{c.a} | ἀχρηστον AC
2 πληθυνθῶσιν (superscr θ) N^{c.a} 3 ἐμπιστεύσῃς B^b NA | τον τοπον] το
πληθος NA | αὐτων 2°] + στεναξίς γαρ πενθι αἰρω καὶ ἐξεφνης αὐτων συντε-
λιαν γνωσέται· κρῖσων γαρ εἰς δικαίος ποιων θελημα κύ η μυριοι παρανομοι
N^{c.a} | κρείσσων...χιλίοι] signa adpinx N^{c.a} | και 2°] δικαίον N^{c.a} 5 εο-
ρακα (εωρ. Bab A) ἐν ὀφθαλμοῖς] εορακεν ο ὀφθαλμος N | μου 2°] σου A
6 ἀπειθή A

- (8) 7 ὅκ ἐξιλάσατο περὶ τῶν ἀρχαίων γιγάντων, R
οἱ ἀπέστησαν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν·
- (9) 8 ὅκ ἐφείσατο περὶ τῆς παροικίας Λώτ,
οὗς ἐβδελύξατο διὰ τὴν ὑπερφηανίαν αὐτῶν·
- (10) 9 ὅκ ἠλέησεν ἔθνος ἀπωλείας,
τοὺς ἐξηρμένους ἐν ἀμαρτίαις αὐτῶν·
- (11) 10 καὶ οὕτως ἐξακοσίας χιλιάδας πεζῶν
τοὺς ἐπισυναχθέντας ἐν σκληροκαρδίᾳ αὐτῶν.
- 11 ἡ κὰν ἡ εἰς σκληροτράχηλος, θαυμαστὸν τοῦτο εἰ ἀθωωθή-
σεται·
- (12) (12) ἔλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ' αὐτοῦ,
δυναστείας ἐξίλασμων καὶ ἐκχέων ὀργήν.
- (13) 12 κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ, οὕτως καὶ πολὺς ὁ ἔλεγχος
αὐτοῦ·
ἄνδρα κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ κρινεῖ.
- (14) 13 ὅκ ἐκφεύξεται ἐν ἀρπάγμασιν ἀμαρτωλός,
καὶ οὐ μὴ καθυστερήσει ὑπομονὴν εὐσεβοῦς.
- (15) 14 πάσῃ ἐλεημοσύνῃ ποιήσει τόπον,
ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ εὐρήσει.
- (16) 17 μὴ εἴπῃς ὅτι Ἀπὸ Κυρίου κρυβήσομαι·
μὴ ἐξ ὕψους τις μου μνησθήσεται;
- (17) (17) ἐν λαῷ πλείονι οὐ μὴ μνησθῶ,
τίς γὰρ ἡ ψυχὴ μου ἐν ἀμετρήτῳ κτίσει;
- 18 18 ἰδοὺ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τοῦ θεοῦ,
ἄβυσσος καὶ γῆ σαλευθήσονται ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτοῦ·
- 19 19 ἅμα τὰ ὄρη καὶ τὰ θεμέλια τῆς γῆς
ἐν τῷ ἐπιβλέψαι εἰς αὐτὰ τρόμῳ συνσειόνται,
- 20 20 καὶ ἐπ' αὐτοῖς οὐ διανοηθήσεται καρδία·
- (21) (21) καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τίς ἐνθυμηθήσεται;

7 ἐξίλασατο] ἐξίλατο A 9 ἀπωλείας (-λίας N*)] Χανααν N^{c.a} | αυ- N^A
των] + ταυτα παντα εποιησεν εθνεσιν σκληροκαρδιοις και επι πληθει αγιων
αυτου ου παρεκληθη N^{c.a} 10 και...πεζων, τους...αυτων] pr asteriscus
N^{c.a} 11 εισκληροτρ. A | αθωωθησεται B* N^A (αθωωθ. Ba^{1b}) | αυτου]
αυτω N* A κυ N^{c.a} | δυναστων A 12 ελεος...αυτου 2°] εος αυτου ου, s o
ελεγχος αυτου sup ras A^a | ουτω A | πολυς o] o πολυς N* (π. o N^{c.a}) | κρινει]
κτινι A 13 αρπαγματι N^A (αρτ. A*) | καθυστερηση N | υπομονη N^A
17 απο] παρα A | μη 2°] και N^A | υψους τις μου] υψιστου N* (υψους τ. μ.
N^{c.a}) | μνησθω] γνωσθω N^A 18 om του θεου N^A | γη] pr η N | εν τη επι-
σκοπη αυτου σαλευθησονται N* (σαλευονται N^{c.a}) A 19 συσειονται B^{ab}
20 ενθυμηθησεται] + και καθο ποιει ανος οφεται ο οφθαλμος αυτου N^{c.a}

- B ²¹ καὶ καταγίς, ἣν οὐκ ὄψεται ἄνθρωπος, 21
     ⁽²²⁾ τὰ δὲ πλείονα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐν ἀποκρύφους. (22)
²² ἔργα δικαιοσύνης τίς ἀναγγελεῖ, 22
     ἢ τίς ὑπομενεῖ; μακρὰν γὰρ ἡ διαθήκη.
²³ ἑλαττούμενος καρδία διανοεῖται ταῦτα, 23
     καὶ ἀνὴρ ἄφρων καὶ πλανώμενος διανοεῖται μωρά.

²⁴ Ἀκουσόν μου, τέκνον, καὶ μάθε ἐπιστήμην, 24
     καὶ ἐπὶ τῶν λόγων μου πρόσεχε τῇ καρδίᾳ σου.
²⁵ ἐκφαίνω ἐν σταθμῷ παιδείαν, 25
     καὶ ἐν ἀκριβείᾳ ἀπαγγέλλω ἐπιστήμην.
²⁶ ἐν κρίσει Κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς, 26
     καὶ ἀπὸ ποιήσεως αὐτῶν διέστειλεν μερίδας αὐτῶν.
²⁷ ἐκόσμησεν εἰς αἰῶνα τὰ ἔργα αὐτοῦ, 27
     καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν.
     οὔτε ἐπείνασαν οὔτε ἐκοπίασαν,
     καὶ οὐκ ἐξέλιπον ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν.
²⁸ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἔθλιψεν, 28
     καὶ ἕως αἰῶνος ⁽²⁹⁾ οὐκ ἀπειθήσουσιν τοῦ ῥήματος αὐτοῦ. (29)
²⁹ καὶ μετὰ ταῦτα Κύριος εἰς τὴν γῆν ἐπέβλεψεν 29 (30)
     καὶ ἐνέπλησεν αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ.
³⁰ ψυχὴν παντὸς ζώου ἐκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτῆς, 30 (31)
     καὶ εἰς αὐτὴν ἡ ἀποστροφή αὐτῶν.

¹ Κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς ἄνθρωπον, 1 (1*) XV
     ^(2*) καὶ πάλιν ἀπέστρεψεν αὐτὸν εἰς αὐτήν. (2*)
² ἡμέρας ἀριθμοῦ καὶ καιρὸν ἔδωκεν αὐτοῖς, 2 (3)
     καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν ἐπ' αὐτῆς.
³ καθ' ἑαυτοὺς ἐνέδυσεν αὐτοὺς ἰσχύν, 3 (2b)
     ^(1b) καὶ κατ' εἰκόνα αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτούς. (1b)
⁴ καὶ ἔθηκεν τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάσης σαρκός, 4
- NA **21** [ανθρωπος] pr pas N* (improb pas N^{c.a}) + επελευσεται αυτω N^{c.a} |
 αυτου] αυτων A **22** αναγγελλει N | υπομονει (ε sup ras) A^a **23** ελατ-
 τονουμενος A **25** εκφανω NA | om εν 1° N* (hab N^{c.a}) | παιδιαν NA |
 ακριβια NA | απαγγελω NA **26** διεστειλεν N^{c.a} **27** αιωνα] pr τον
 Α] αυτου] αυτων N | εκοπισαν] + ουτε ησθενησαν N | εξελειπον A **28** om
 αυτου 1° N* (hab N^{c.a}) | εθλιψεν] εξεθλιψεν NA | του ρηματος] των ρηματων
 N^{c.a} **29** εις] επι A **30** ψυχη N **XVII 3** αυτου] εαυτου NA
 4 om και 1° NA

καὶ κατακυριεύειν θηρίων καὶ πετεινῶν.

B

(5) 6 ⁶ διαβούλιον καὶ γλώσσαν καὶ ὀφθαλμούς,
ὅτα καὶ καρδίαν ἔδωκεν διανοεῖσθαι αὐτοῖς·

(6) 7 ⁷ ἐπιστήμην συνέσεως ἐνέπλησεν αὐτούς,
καὶ ἀγαθὰ καὶ κακὰ ὑπέδειξεν αὐτοῖς·

(7) 8 ⁸ ἔθηκεν τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν,
δείξαι αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον τῶν ἔργων αὐτοῦ·

(8) 10 ¹⁰ καὶ ὄνομα ἁγιασμοῦ αἰνέσουσιν,

9 ⁹ ἵνα διηγῶνται τὰ μεγαλεία τῶν ἔργων αὐτοῦ.

(9) 11 ¹¹ προσέθηκεν αὐτοῖς ἐπιστήμην,
καὶ νόμον ζωῆς ἐκκληροδότησεν αὐτοῖς·

(10) 12 ¹² διαθήκην αἰῶνος ἔσθησεν μετ' αὐτῶν,

§ C

καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ ὑπέδειξεν αὐτοῖς·

(11) 13 ¹³ μεγαλεῖον δόξης εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν,
καὶ δόξαν φωνῆς αὐτῶν ἤκουσεν τὸ οὖς αὐτῶν·

14 ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Προσέχετε ἀπὸ παντὸς ἀδίκου,

(12) ⁽¹²⁾ καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς ἐκάστω περὶ τοῦ πλησίον.

(13) 15 ¹⁵ αἱ ὁδοὶ αὐτῶν ἐναντίον αὐτοῦ διὰ παντός,
οὐ κρυβήσονται ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

(14) 17 ¹⁷ ἐκάστω ἔθνει κατέστησεν ἡγούμενον,

(15) ⁽¹⁵⁾ καὶ μερὶς Κυρίου Ἰσραὴλ ἔστιν.

(16) 19 ¹⁹ ἅπαντα τὰ ἔργα αὐτῶν ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον αὐτοῦ,
καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐνδεδεχεῖς ἐπὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν·

(17) 20 ²⁰ οὐκ ἐκρύβησαν αἱ ἀδικίαι αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ,
καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν ἐναντι Κυρίου.

(18) 22 ²² ἐλεημοσύνη ἀνδρὸς ὡς σφραγὶς μετ' αὐτοῦ,
καὶ χάριν ἀνθρώπου ὡς κόρην συντηρήσει.

(19) 23 ²³ μετὰ ταῦτα ἐξαναστήσεται καὶ ἀνταποδώσει αὐτοῖς,
καὶ τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν ἀποδώσει·

4 κατακυριεύει B^b fort 6 διαβουλιαν N* (-λιον N^{c.a}) | αυτοῖς] αυτοὺς NAC
N^{c.a} 8 εθηκεν] pr και A | αυτου 1°] αυτων N | αυτου 2°] + η καυχασθαι
εν τοις θαυμασίοις αυτου N^{c.a} 9 διηγουνται A 11 προσεθηκεν] pr
και N | αυτοῖς 2°] αυτοὺς N^{c.a} (statim revoc -tois) A 12 αιωνος] αι-
ωνιον A 13 ιδον AC | αυτων 2°] αυτου NC 15 αυτων] αυτου A |
εναντιον] ενωπιον NC | αυτου 2°] αυτων A 17 ηγουμενον] seq sign in B
19 απαντα] παντα NAC | αυτων 1°] αυτου N* (-των N^{c.a}) A | αυτου 2°] αυ-
των A | αυτων 2°] των αυτων N* (αυτ. N^{c.a}) 20 απ] a sup ras A^a | αυτων
2°] + απ αυτου N* (improb απ αυτ. N^{c.a}) 22 κοραν N 23 μετα] pr
και N* (improb N^{c.a}) | αυτων εις κεφ.] ων εις κε resc C^a nisi iam antea | αυτων
2°] αυτου AC* fort | αποδωσει] ανταποδωσει NC

Β 24 πλὴν μετανοοῦσιν ἔδωκεν ἐπάνοδον, 24 (20)
καὶ παρεκάλεσεν ἐκλείποντας ὑπομονήν.

25 Ἐπίστρεφε ἐπὶ Κύριον καὶ ἀπόλειπε ἁμαρτίας, 25 (21)

(22) δεήθητι κατὰ πρόσωπον καὶ σμίκρυνον πρόσκομμα. (22)

26 ἐπάναγε ἐπὶ Ὑψιστον καὶ ἀπόστρεφε ἀπὸ ἀδικίας, 26 (23)

καὶ σφόδρα μίσησον βδελύγμα.

27 Ὑψίστῳ τίς αἰνέσει ἐν ᾧδου 27

(25) ἀντὶ ζώντων καὶ διδόντων ἀνθομολόγησιν; (25)

28 ἀπὸ νεκροῦ ὡς μηδὲ ὄντος ἀπόλλυται ἐξομολόγησις. 28 (26)

(27) ζῶν καὶ ὑγίης αἰνέσει τὸν κύριον. (27)

29 ὡς μεγάλη ἡ ἐλεημοσύνη τοῦ κυρίου, 29 (28)

καὶ ἐξίλασμός τοῖς ἐπιστρέφουσιν ἐπ' αὐτόν.

30 οὐ γὰρ δύναται πάντα εἶναι ἐν ἀνθρώποις, 30 (29)

ὅτι οὐκ ἀθάνατος υἱὸς ἀνθρώπου.

31 τί φωτεινότερον ἡλίου; καὶ τοῦτο ἐκλείπει, 31 (30)

καὶ πονηρὸς ἐνθυμήσεται σάρκα καὶ αἷμα.

32 δύναμιν ὕψους οὐρανοῦ αὐτὸς ἐπισκέπτεται, 32 (31)

καὶ οἱ ἄνθρωποι πάντες γῇ καὶ σποδός.

1 Ὁ ζῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔκτισεν τὰ πάντα κοινῇ. 1 XV

2 Κύριος μόνος δικαιοθήσεται. 2

4 οὐθενὶ ἐξεποίησεν ἐξαγγεῖλαι τὰ ἔργα αὐτοῦ. 4 (2)

(3) καὶ τίς ἐξιχνιάσει τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ; (3)

5 κράτος μεγαλωσύνης αὐτοῦ τίς ἐξαριθμήσεται; 5 (4)

καὶ τίς προσθήσει ἐκδιηγῆσθαι τὰ ἐλεῖ αὐτοῦ;

6 οὐκ ἔστιν ἐλαττώσαι οὐδὲ προσθεῖναι, 6 (5)

καὶ οὐκ ἔστιν ἐξιχνιάσαι τὰ θαυμάσια τοῦ κυρίου.

ΝΑC 24 μετανοουσιν] pr tois C | εκλειποντας NC 25 επιστρεφε] επιστρεψον C
| και απολειπε] καταλιπε N* και απολιπε N^{c,a}C | προσσκομμα A 26 επα-
ναγε] επαναγαγε NC 27 αδου B^b (-δους B*) N^{c,a}AC | αδη N* | bis scr
ζωντων και B 29 εξιλασμος] εξειλασμον N* ο εξειλασμος N^{c,a} 30 υιος]
pr ο A 31 τι] το N* (τι N^{c,a}) | και πονηρος ενθυμησεται] και πονηρος ενθυ-
μησεται N* 5 τι πονηροτερο ενθυμιται N^{c,a} και πονηρον ενθυμησεται
B^aA | σαρκα B^bN (in N sunt signa corr)] σαρξ B^aBAC 32 υψους] ους
sup ras 5 vel 6 litt A^a | αυτος] pr και N (improb και N^{c,a}) | οι ανθρωποι] om
οι NA XVIII 4 ουθενι ουδενι N^{c,a}AC | εξαγγειλαι Bedit | εξιχνεуси
NAC | αυτου 2° του κυ C 5 αυτου 1° εαυτου N* (ras et improb ε N?) |
εξαριθμησεται N* (improb θη N^{1,c,a}) | ελεη] εργα C 6 ελαττωσαι] ω sup
ras 2 fere litt item ras 1 lit post σ C^a (ελαττωσθαι C* vid) | του κυριου] om του N

- (6) 7 ὅταν συντελέσῃ ἄνθρωπος τότε ἄρχεται, B
καὶ ὅταν παύσῃται τότε ἀπορηθήσεται.
- (7) 8 τί ἄνθρωπος καὶ τί ἡ χρῆσις αὐτοῦ;
τί τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ τί τὸ κακὸν αὐτοῦ;
- (8) 9 ἄριθμὸς ἡμερῶν ἀνθρώπου πολλὰ ἔτη ἑκατόν·
10 ὥς σταγῶν ὕδατος ἀπὸ θαλάσσης καὶ ψῆφος ἄμμου,
οὕτως ὀλίγα ἔτη ἐν ἡμέρᾳ αἰῶνος.
- (9) 11 διὰ τοῦτο ἐμακροθύμησεν Κύριος ἐπ' αὐτοῖς,
καὶ ἐξέχεεν ἐπ' αὐτοὺς τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
- (10) 12 ἵδεν καὶ ἐπέγνω τὴν καταστροφὴν αὐτῶν ὅτι πονηρά,
(11) (11) διὰ τοῦτο ἐπλήθυνεν τὸν ἐξίλασμόν αὐτοῦ.
- (12) 13 ἔλεος ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ,
ἔλεος δὲ Κυρίου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα·
- (13) (13) ἐλέγχων καὶ παιδεύων καὶ διδάσκων
καὶ ἐπιστρέφων ὥς ποιμὴν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ.
- 14 14 τοὺς ἐκδεχομένους παιδεῖαν ἐλεᾷ,
καὶ τοὺς κατασπεύδοντας ἐπὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ.
- 15 15 Τέκνον, ἐν ἀγαθοῖς μὴ δῶς μῶμον,
καὶ ἐν πάσῃ δόσει λύπην λόγων.
- 16 16 οὐχὶ καύσωνα ἀναπαύσει δρόσος;
οὕτως κρείσσων λόγος ἢ δόσις,
- 17 17 οὐκ ἰδοὺ λόγος ὑπὲρ δόμα ἀγαθόν;
καὶ ἀμφότερα παρὰ ἀνδρὶ κεχαριτωμένῳ.
- 18 18 μωρὸς ἀχαρίστως ὀνειδιεῖ,
καὶ δόσις βασκάνου ἐκτῇκει ὀφθαλμούς.
- 19 19 πρὶν ἢ λαλῆσαι μάνθανε,
καὶ πρὸ ἀρρωστείας θεραπεύου·
- 20 20 πρὸ κρίσεως ἐξέταζε σεαυτόν,
καὶ ἐν ὧρᾳ ἐπισκοπῆς εὐρήσεις ἐξίλασμόν·
- 21 21 πρὶν ἀρρωστῆσαί σε ταπεινώθητι,

7 συντελεσει A | αρχεται] ερχετ, A | απορηθησεται AC 8 τι 1^ο τις BAC
N* (ras s N?) 9 ανθρωπου] αυτου C 10 om εν N* (hab N^{c,a}) |
ημεραις C 11 Κυριος] pr ο N 12 ιδεν...πονηρα, δια τουτο...αυτου]
pr asteriscos N^{c,a} | ειδεν N | αυτων] ων sup ras A^a (-του A^{*vid}) 13 om
και 3^ο N^{c,a} C | αυτου 2^ο αυτων C 14 παιδιαν BAC | ελεει B^{ab} 15 τεκνον]
pr tit εγκρατεια ψυχης N | λογω C 16 καυσωναπα. AC 17 δομα αγα-
θον] μα a sup ras A^a | παρα bis scr C 19 om η N | αρρωστιας B^b N A
20 εξιλασμον] ιλασμον A

- Β καὶ ἐν καιρῷ ἁμαρτημάτων δείξον ἐπιστροφὴν.
 22 μὴ ἐμποδισθῆς τοῦ ἀποδοῦναι εὐχὴν εὐκαίρως, 22
 καὶ μὴ μείνης ἕως θανάτου δικαιωθῆναι
 23 πρὶν εὐξασθαι ἐτοίμασον σεαυτὸν, 23
 καὶ μὴ γίνου ὡς ἄνθρωπος πειράζων τὸν κύριον.
 24 μνήσθητι θυμοῦ ἐν ἡμέραις τελευτῆς, 24
 καὶ καιρὸν ἐκδικήσεως ἐν ἀποστροφῇ προσώπου.
 25 μνήσθητι καιρὸν λιμοῦ ἐν καιρῷ πλησμονῆς, 25
 πτωχείαν καὶ ἔνδειαν ἐν ἡμέραις πλούτου.
 26 ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας μεταβάλλει καιρὸς, 26
 καὶ πάντα ἐστὶν ταχινὰ ἔναντι Κυρίου.
 27 ἄνθρωπος σοφὸς ἐν παντὶ εὐλαβηθήσεται, 27
 καὶ ἐν ἡμέραις ἁμαρτιῶν προσέξει ἀπὸ πλημμελίας.
 28 πᾶς συνετὸς ἔγνω σοφίαν, 28
 καὶ τῷ εὐρόντι αὐτὴν δώσει ἐξομολόγησιν.
 29 συνετοὶ ἐν λόγοις καὶ αὐτοὶ ἐσοφίσαντο, 29
 καὶ ἀνώμβρησαν παροιμίας ἀκριβεῖς.

Ἐγκράτεια ψυχῆς.

- 30 Ὅπισω τῶν ἐπιθυμιῶν σου μὴ πορεύου, 30
 καὶ ἀπὸ τῶν ὀρέξεών σου κωλύου.
 31 ἐὰν χορηγήσεις τῇ ψυχῇ σου εὐδοκίαν ἐπιθυμίας, 31
 ποιήσει σε ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν σου.
 32 μὴ εὐφραίνου ἐπὶ πολλῇ τρυφῇ, 32
 μὴ προσδεθῆς συμβολῇ αὐτῆς.
 33 μὴ γίνου πτωχὸς συμβολοκοπῶν ἐκ δανισμοῦ, 33
 καὶ οὐδέν σοί ἐστιν ἐν μαρσιππίῳ.
 1 ἔργατης μέθυσος οὐ πλουτισθήσεται 1 XI
 ὁ ἐξουθενῶν τὰ ὀλίγα κατὰ μικρὸν πεσεῖται.

ΝΑC 22 μενης εως θανα sup ras 16 fere litt A^a 23 ευξασθαι (-ξεσθαι C)]
 + σε Ν^{c,a}C | σεαυτον] την ευχην σου Ν^{c,a} 24 θυμου] θεου Ν* (θυμ. Ν^{c,a}) θυ
 ras C¹ | ημερα Ν^{c,a} | αποστροφη] επιστροφη C 25 καιρον] pr κατα Α | καιρω]
 ημεραις Α | πτωχίαν C 27 om και Α | πλημμελειας Β^{ab}Α 28 εξομολο
 γησεις Α 29 ανωμβρωσαν C | εν παροιμiais Α* vid (-μias Α^a) | ακριβως Ν*
 (-βεις Ν^{c,a}) 30 tit evan in C nisi potius raserit C^a | εγκρατια Α | om μη
 C | κωλυου] pr μη Α 31 χορηγησεις (-σης Β^{ab}ΝC) | ευδοκησεις Α | ποιησει
 σε] ποιησεις Ν* (-σει σε Ν^{c,a}) Α 32 πολλυ Α | μη 2° | μηδε C | προσ
 δεθης] προσδεθης Ν* (-δεθης Ν^{c,a}) AC + συ C | συμβολη] pr τη Ν^{c,a} συμ
 βολης Α 33 δανεισμου Β^{ab} | μαρσιππιω ΒΝ* (-πιω AC)] βαλλαντιω Ν^{c,a}
 XIX 1 μεθυς Ν* (μεθυσος Ν¹) | ο εξουθενων] pr η Ν^{c,a} ο εξουθενων C

- 2 ²οἶνος καὶ γυναῖκες ἀποστήσουσιν συνετούς, B
καὶ ὁ κολλώμενος πόρναις τολμηρότερος ἔσται
3 ³σῆπη καὶ σκώληκες κληρονομήσουσιν αὐτόν,
καὶ ψυχὴ τολμηρὰ ἐξαρθήσεται.
4 ⁴ὁ ταχὺ ἐνπιστεύων κούφος καρδία,
καὶ ὁ ἁμαρτάνων εἰς ψυχὴν αὐτοῦ πλημμελήσει.
(5) { ⁵ὁ εὐφραινόμενος καρδία καταγνωσθήσεται,
⁶καὶ ὁ μισῶν λαλιὰν ἐλαττονοῦται κακία.
7 ⁷μηδέποτε δευτερώσης λόγον,
καὶ οὐθέν σοι οὐ μὴ ἐλαττονωθῇ.
8 ⁸ἐν φίλῳ καὶ ἐν ἐχθρῷ μὴ διηγού,
καὶ εἰ μὴ ἐστὶν σοι ἁμαρτία, μὴ ἀποκάλυπτε
9 ⁹ἀκήκοεν γάρ σου καὶ ἐφυλάξατό σε,
καὶ ἐν καιρῷ μισήσει σε.
10 ¹⁰ἀκήκοας λόγον; συναποθανέτω σοι
θάρσει, οὐ μὴ σε ῥήξει.
11 ¹¹ἀπὸ προσώπου λόγου ὠδινήσει μωρός,
ὥς ἀπὸ προσώπου βρέφους ἢ τίκτουσα.
12 ¹²βέλος πεπηγὸς ἐν μηρῷ σαρκός,
οὕτως λόγος ἐν κοιλίᾳ μωροῦ.
13 ¹³Ἐλεγχον φίλον, μὴ ποτε οὐκ ἐποίησεν,
καὶ εἴ τι ἐποίησεν, μὴ ποτε προσθῇ.
14 ¹⁴Ἐλεγχον τὸν φίλον, μὴ ποτε οὐκ εἶπεν
καὶ εἰ εἴρηκεν, ἵνα μὴ δευτερώσῃ.
15 ¹⁵Ἐλεγχον φίλον, πολλάκις γὰρ γίνεται διαβολή,
(16) ⁽¹⁶⁾καὶ μὴ παντὶ λόγῳ πίστευε.
16 ¹⁶ἔστιν ὀλισθάνων καὶ οὐκ ἀπὸ ψυχῆς,

2 τολμηροτερος] τολμηρος B^C 3 σῆπη] σῆπτες B^b σῆπτες B^{*} (σῆπη B^{AC}
B^{c.a}) | αὐτον] τὴν γῆν B^{*} (αὐτ. B^{c.a}) | τολμηρας B^{*} (-ρα B^{c.a}) 4 ο ταχυν]
om ο B^{*} (hab ο B¹ vid mg) | ἐμπιστευων B^{ab} B^A | πλημμελει B^{*} (-λησει B^{c.a})
5 καρδια] πονηρα B^{*} (καρδ. B^{c.a}) 6 ἐλαττονοῦται] ἐλαττονται B | κακία]
καρδια A 7 μηδεποτε] μηποτε B | λογον] + εν ευχη B^{c.a} | ουδεν C | ἐλα-
τονθηθ A 8 om εν 2° B^{AC} 9 ακηκοα B^{*} (-κοεν B¹) | σου γαρ C | μι-
σησει] μασησει A 10 λογον] λεγων B^{*} (λογον B^{c.a}) | συναποθανειτω C |
θαρση A 12 πεπηγως B^{NC} | μηρω] η sup ras 1 vel 2 litt A^a 13 ελεγ-
χον C | εποιησε (1°) C 13—14 om και ει τι...ουκ ειπεν A 13 ει] η
C | om τι B^{c.a} | μη 2°] pr ινα B | om ποτε 2° B 14 ελεγχον C^{*} vid (-ξον
C^a): item 15 | φιλον] πλησιον B^C | ει] η B^{AC} | δευτερωσει A 15 δια-
βολη] αβολη (sic) A 16 εστι C | ολισθανων B¹? c.a. C (-σθενων)

- B (17) καὶ τίς οὐχ ἥμαρτεν ἐν τῇ γλώσση αὐτοῦ; (17)
 17 ἔλεγον τὸν πλησίον σου πρὶν ἢ ἀπειλῆσαι, 17
 (18) καὶ δὸς τόπον νόμῳ Ὑψίστου. (18)
- 20 Πᾶσα σοφία φόβος Κυρίου, 20
 καὶ ἐν πάσῃ σοφίᾳ ποίησις νόμον.
 22 καὶ οὐκ ἔστιν σοφία πονηρίας ἐπιστήμη, 22 (19)
 καὶ οὐκ ἔστιν ὅπου βουλή ἀμαρτωλῶν φρόνησις.
 23 ἔστιν πονηρία καὶ αὕτη βδέλυγμα, 23 (20)
 καὶ ἔστιν ἄφρων ἐλαττούμενος σοφία.
 24 κρείττων ἡττώμενος ἐν συνέσει ἔμφοβος 24 (21)
 ἢ περισσεύων ἐν φρονήσει καὶ παραβαίνων νόμον.
 25 ἔστιν πανουργία ἀκριβὴς καὶ αὕτη ἄδικος, 25 (22)
 καὶ ἔστιν διαστρέφων χάριν τοῦ ἐκφᾶναι κρίμα.
 26 ἔστιν πονηρευόμενος συνεκκυφὼς μελανία, 26 (23)
 καὶ τὰ ἐντὸς αὐτοῦ πλήρης δόλου.
 27 συνκύφων πρόσωπον καὶ ἑτεροκυφῶν, 27 (24)
 ὅπου οὐκ ἐπεγνώσθη προφθάσει σε.
 28 καὶ ἐὰν ὑπὸ ἐλαττώματος ἰσχύος κωλυθῇ ἀμαρτεῖν, 28 (25)
 ἐὰν εὖρη καιρὸν κακοποιήσῃ.
 29 ἀπὸ ὀράσεως ἐπιγνωσθήσεται ἀνὴρ, 29 (26)
 καὶ ἀπὸ ἀπαντήσεως προσώπου ἐπιγνωσθήσεται νοήμων.
 30 στολισμὸς ἀνδρὸς καὶ γέλως ὀδόντων καὶ βήματα ἀνθρώπου 30 (27)
 ἀναγγέλλει τὰ περὶ αὐτοῦ.
 1 ἔστιν ἔλεγχος ὃς οὐκ ἔστιν ὠραίος, 1 (28) XX
 καὶ ἔστιν σιωπῶν καὶ αὐτὸς φρόνιμος.
 2 Ὡς καλὸν ἐλέγξει ἢ θυμουσθαι, 2 (1) XX
 καὶ ὁ ἀνθομολογούμενος ἀπὸ ἐλαττώσεως κωλυθήσεται.

ΝΑC 16 ἡμαρτεν] ἡμαρτησεν Bab N 17 om σου N | νομον C 20 φο-
 βοs] παρα C | ποιησεις AC^a 22 om οπου N* (hab N^{c.a}) AC
 23 αυτη] λυτη N^{edit} 24 κρειττων] των sup ras A^a (και A*^{vid}) κρις-
 των C | ηττωμενος] ηλαττωμενος Bab | φρονησει] συνεσει A 26 συγκε-
 κυφως Bab | πληρης] πληρη B^b N* (-ρης N^{c.a}) πληρεις A 27 συνκυφων
 (συγκ. Bab AC)] συνκρυφων B* N¹ fort c.a | επεγνωσθη] εγνωσθη C 28 om
 και N* (hab γ N^{c.a}) | κωλυθης N | κακοποιησει] κακοπ. σε sup ras et in mg
 A^a 29 απο 1°] pr [και C* (om και C^a) | ανηρ] νοημῶ N* (ανηρ N^{c.a})
 30 βηματα] βημα ποδος N^{c.a} βημα C | αναγγει NAC (-λι) + σοι C | αυτου]
 εμου A | σιωπων sup ras C^a (τις σιγων C*^{fort}) XX 2 θυμουσθαι sup ras
 Bab | ελλαττωσις C | κωλυσθησεται C

- (2,3) 4 ⁴ ἐπιθυμία εὐνούχου ἀποπαρθενῶσαι νεάνιδα, B
οὕτως ὁ ποιῶν ἐν βίᾳ κρίματα.
- 5 ⁵ ἔστιν σιωπῶν εὐρισκόμενος σοφός, C
καὶ ἔστιν μισητὸς ἀπὸ πολλῆς λαλιᾶς.
- 6 ⁶ ἔστιν σιωπῶν, οὐ γὰρ ἔχει ἀπόκρισιν,
καὶ ἔστιν σιωπῶν, εἰδὼς καιρόν.
- 7 ⁷ ἄνθρωπος σοφὸς σιγήσει ἕως καιροῦ,
ὁ δὲ λαπιστῆς καὶ ἄφρων ὑπερβήσεται καιρόν.
- 8 ⁸ ὁ πλεονάζων λόγῳ βδελυχθήσεται,
καὶ ὁ ἐνεξουσιαζόμενος μισηθήσεται.
- 9 ⁹ Ἔστιν εὐδοκία ἐν κακοῖς ἀνδρί,
καὶ ἔστιν εὖρεμα εἰς ἐλάττωσιν.
- 10 ¹⁰ ἔστιν δόσις ἣ οὐ λυσιτελήσει σοι,
καὶ ἔστιν δόσις ἧς τὸ ἀνταπόδομα διπλοῦν.
- 11 ¹¹ ἔστιν ἐλάττωσις ἕνεκεν δόξης,
καὶ ἔστιν ὅς ἀπὸ ταπεινώσεως ἤρεν κεφαλὴν.
- 12 ¹² ἔστιν ἀγοράζων πολλὰ ὀλίγου
καὶ ἀποτιννύων αὐτὰ ἑπταπλάσιον.
- 13 ¹³ ὁ σοφὸς ἐν λόγῳ ἑαυτὸν προσφιλῇ ποιήσει,
χάριτες δὲ μωρῶν ἐκχυθήσονται.
- 14 ¹⁴ δόσις ἄφρονος οὐ λυσιτελήσει σοι,
οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀνθ' ἐνὸς πολλοί.
- 15 ¹⁵ ὀλίγα δώσει καὶ πολλὰ ὀνειδίζει,
καὶ ἀνοίξει τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς κήρυξ.
- (16) ⁽¹⁶⁾ σήμερον δανιεὶ καὶ αὔριον ἀπαιτήσεται,
μισητὸς ἄνθρωπος ὁ τοιοῦτος.
- (17) 16 ¹⁶ μωρὸς ἐρεῖ Οὐχ ὑπάρχει μοι φίλος,
καὶ οὐκ ἔστιν χάρις τοῖς ἀγαθοῖς μου.
- (18) ⁽¹⁸⁾ οἱ ἔσθοντες τὸν ἄρτον μου φαῦλοι γλώσση.

4 ἀποπαρθενωσεν C | om εν Ν* (hab Ν^{c.a}) 6 om και Ν* (hab 5 Ν^{c.a}) | ΝAC
ειδως καιρον] ιδως (sic) καιρ sup ras Α^a (ουκ ιδ. Α^a fort) 7 σιγησει] σιω-
πησει Ν | λαπιστης] adnot ψεύστης Β^{a mg} | αφρων] αφιων Α | καιρον] καιρω
Ν* (-ρον Ν^{c.a}) 8 λογον Α | εξουσιαζομενος Α 9 ευοδια] ευωδια Α
11 ελαττωσις] ελαττων Α | ταπεινως (sic) Α 12 αγοραζων] pr ο Α | απο-
τιννυνων Α | επταπλασια Ν 13 λογοις ΝΑ | ante ποιησει ras ι lit Α^a |
μωρων εκχ.] ων ε sup ras Β^{1 fort} 15 απαιτησει] αποτισει Α 16 om
μοι Α | μου 10] αυτου Ν* (μ. Ν^{c.a}) | γλωσσης Ν* (-σση Ν^{c.a})

- B ¹⁷ ποσάκις καὶ ὅσοι καταγελάσονται αὐτοῦ; 17 -
- ¹⁸ Ὀλίσθημα ἀπὸ ἐδάφους μᾶλλον ἢ ἀπὸ γλώσσης, 18 (20)
οὕτως πτώσις κακῶν κατὰ σπουδὴν ἦξει.
- ¹⁹ ἄνθρωπος ἄχαρις, μῦθος ἄκαιρος· 19 (21)
ἐν στόματι ἀπαιδευτῶν ἐνδελεχισθήσεται.
- ²⁰ ἀπὸ στόματος μωροῦ ἀποδοκιμασθήσεται παραβολή, 20 (22)
οὐ γὰρ μὴ εἶπη αὐτὴν ἐν καιρῷ αὐτῆς.
- ²¹ ἔστιν κωλυόμενος ἁμαρτάνειν ἀπὸ ἐνδείας, 21 (23)
καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει αὐτοῦ οὐ κατανυγύσεται.
- ²² ἔστιν ἀπολλύων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ δι' αἰσχύνην, 22 (24)
καὶ ἀπὸ ἄφρονος προσώπου ἀπολεῖ αὐτήν.
- ²³ ἔστιν χάριν αἰσχύνης ἐπαγγελλόμενος φίλῳ, 23 (25)
καὶ ἐκτίσατο αὐτὸν ἐχθρὸν δωρεάν.
- ²⁴ μῶμος πονηρὸς ἐν ἀνθρώπῳ ψεῦδος, 24 (26)
ἐν στόματι ἀπαιδευτῶν ἐνδελεχισθήσεται.
- ²⁵ αἵρετόν κλέπτῃς ἢ ἐνδελεχίζων ψεύδει, 25 (27)
ἀμφότεροι δὲ ἀπωλίαν κληρονομήσουσιν.
- ²⁶ ἦθος ἀνθρώπου ψευδοῦς ἀτιμία, 26 (28)
καὶ ἡ αἰσχύνη αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐνδελεχῶς.

Λόγοι παραβολῶν.

- ²⁷ Ὁ σοφὸς ἐν λόγοις προάξει ἑαυτόν, 27 (29)
καὶ ἄνθρωπος φρόνιμος ἀρέσει μεγιστᾶσιν·
- ²⁸ ὁ ἐργαζόμενος γῆν ἀνυψώσει θιμωνιὰν αὐτοῦ, 28 (30)
καὶ ὁ ἀρέσκων μεγιστᾶσιν ἐξιλιάσεται ἀδίκιαν.
- ²⁹ ξένια καὶ δῶρα ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν, 29 (31)
καὶ ὥς φιμὸς ἐν στόματι ἀποτρέπει ἐλεγμούς.
- ³⁰ σοφία κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανής, 30 (32)
τίς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις;
- ³¹ κρείσσων ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν μωρίαν αὐτοῦ 31 (33)
ἢ ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν σοφίαν αὐτοῦ.

¹ Τέκνον, ἡμαρτες; μὴ προσθῇς μηκέτι,

NA 19 ἀπαιδευτοῦ N 22 ἀπολεῖ] ἀπολλυεῖ A 24 ψευδος] pr το N^{c.a}
25 om η A | ἐνδελεχίζων] pr ο BabN | ἀπωλειαν BabA 26 ψευδος BabA
27 προάξει ἑαυτὸν] προσάξεις αὐτὸν A^{vid} | ἀρεσκει N* (ἀρεσει N^{c.a}) 28 θει-
μωνίων A*^{vid} (θειμωνιαν A^{vid}) | ἀδικίας A 29 ἀποτρεμει A 30 ὠφέλεια
N 31 κριττων NA | ἀποκρυπτων 20] ἀποκαλυπτων N

καὶ περὶ τῶν προτέρων σου δέηθῃτι.

B

² ὥς ἀπὸ προσώπου ὄψεως φεῦγε ἀπὸ ἀμαρτίας·

ἐὰν γὰρ προσέλθῃς, δήξεται σε·

(3) ⁽³⁾ ὀδόντες λέοντος οἱ ὀδόντες αὐτῆς,
ἀναιροῦντες ψυχὰς ἀνθρώπων.

(4) ³ ὥς ῥομφαία δίστομος πᾶσα ἀνομία,
τῇ πληγῇ αὐτῆς οὐκ ἔστιν ἴασις.

(5) ⁴ καταπληγμὸς καὶ ὕβρις ἐρημώσουσιν πλοῦτον,
οὕτως οἶκος ὑπερηφάνου ἐρημωθήσεται.

(6) ⁵ δέησις πτωχοῦ ἐκ στόματος ἔως ὠτίων αὐτοῦ,
καὶ τὸ κρίμα αὐτοῦ κατὰ σπουδὴν ἔρχεται.

(7) ⁶ μισῶν ἐλεγμὸν ἐν ἴχνει ἀμαρτωλοῦ,
καὶ ὁ φοβούμενος Κύριον ἐπιστρέψει ἐν καρδίᾳ.

(8) ⁷ γνωστὸς μακρόθεν ὁ δυνατὸς ἐν γλώσσῃ,
ὁ δὲ νοήμων οἶδεν ἐν τῷ ὀλισθάνειν αὐτόν.

(9) ⁸ ὁ οἰκοδομῶν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐν χρήμασιν ἀλλοτρίοις
ὥς συνάγων αὐτοῦ τοὺς λίθους εἰς χειμῶνα.

(10) ⁹ στυπῖον συνηγμένον συναγωγῇ ἀνόμων,
καὶ ἡ συντέλεια αὐτῶν φλόξ πυρός.

(11) ¹⁰ ὁδὸς ἀμαρτωλῶν ὠμαλισμένη ἐκ λίθων,
καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ αὐτῆς βόθρος ἄδου.

(12) ¹¹ ὁ φυλάσσων νόμον κατακρατεῖ τοῦ ἐννοήματος αὐτοῦ,

(13) ⁽¹³⁾ καὶ συντέλεια τοῦ φόβου Κυρίου σοφία.

(14) ¹² οὐ παιδευθήσεται ὃς οὐκ ἔστιν πανούργος·

§ C

(15) ⁽¹⁵⁾ ἔστιν πανουργία πληθύνουσα πικρίαν.

(16) ¹³ γνώσις σοφοῦ ὥς κατακλυσμὸς πληθυνθήσεται,
καὶ ἡ βουλή αὐτοῦ ὥς πηγὴ ζωῆς.

(17) ¹⁴ ἔγκατα μωροῦ ὥς ἄγγιον συντετριμμένον,
καὶ πᾶσαν γνώσιν οὐ κρατήσκει.

(18) ¹⁵ λόγον σοφὸν ἐὰν ἀκούσῃ ἐπιστήμων,

XXI 2 λεοντες N* (-tos N^{c,a}) 3 τη πληγῇ pr και A 4 καταπληγμος NAC
και] κακῶν πληθος γ Ba¹c?mg | υπερηφανων N^{c,a}A 5 στοματος εως] τοσ
εως sup litur B²vid 6 ελεγμον] ελεγχον A | ιχνη B² | αμαρτωλου] retract
aliq B¹ | Κυριον] τον θν A 7 ολισθαινειν N^{c,a}(vid) 8 συναγων] pr o
N | τους λιθους αυτου N A 9 στυπιον A | συναγωγῇ vna sup litur Ba
εισαγωγή A 10 εσχάτω] εσχάτου N εσχάτῳ A 11 κατακρατεῖ]
κατακρατησει N | om του εννοηματος αυτου N* (hab τ. νοηματος αυτ. N^{c,a}) |
συντελεια N 12 εστιν 2°] + δε NAC | πανουργεια A | πικριαν] παιδιαν
(αιδι sup ras) A^a 13 αυτου] αυτων C 14 om ως C | αγγειον B^{ab}

- B αἰνέσει αὐτὸν καὶ ἐπ' αὐτὸν προσθήσει
 ἤκουσεν ὁ σπαταλῶν καὶ ἀπήρεσεν αὐτῷ,
 καὶ ἀπέστρεψεν αὐτὸν ὀπίσω τοῦ νότου αὐτοῦ.
 16 ἐξήγησις μωροῦ ὡς ἐν ὁδῷ φορτίον, 16 (19)
 ἐπὶ δὲ χεῖλους συνετοῦ εὗρεθήσεται χάρις.
 17 στόμα φρονίμου ζητηθήσεται ἐν ἐκκλησίᾳ, 17 (20)
 καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ διανοηθήσεται ἐν καρδίᾳ.
 18 ὡς οἶκος ἡφανισμένος οὕτως μωρῷ σοφία, 18 (21)
 καὶ γνώσις ἀσυνέτου ἀδιεξέταστοι λόγοι.
 19 πέδαι ἐν ποσὶν ἀνοήτοις παιδεῖα, 19 (22)
 καὶ ὡς χειροπέδαι ἐπὶ χεῖρὸς δεξιᾶς.
 20 μωρὸς ἐν γέλῳτι ἀνυψοῖ φωνὴν αὐτοῦ, 20 (23)
 ἀνὴρ δὲ πανοῦργος μόλις ἡσυχῇ μειδιάσει.
 21 ὡς κόσμος χρυσοῦς φρονίμῳ παιδεῖα, 21 (24)
 καὶ ὡς χλιδῶν ἐπὶ βραχίονι δεξιῷ.
 22 πούς μωροῦ ταχὺς εἰς οἰκίαν, 22 (25)
 ἄνθρωπος δὲ πολὺπείρος αἰσχυνθήσεται ἀπὸ προσώ-
 που.
 23 ἄφρων ἀπὸ θύρας παρακύπτει εἰς οἰκίαν, 23 (26)
 ἀνὴρ δὲ πεπαιδευμένος ἔξω στήσεται.
 24 ἀπαιδευσία ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι παρὰ θύραν, 24 (27)
 ὁ δὲ φρόνιμος βαρυνθήσεται ἀτιμία.
 25 χεῖλη ἀλλοτρίων ἐν τούτοις βαρυνθήσεται, 25 (28)
 λόγοι δὲ φρονίμων ἐν ζυγῷ σταθήσονται.
 26 ἐν στόματι μωρῶν ἡ καρδιά αὐτῶν, 26 (29)
 καρδιά δὲ σοφῶν στόμα αὐτῶν.
 27 ἐν τῷ καταρᾶσθαι ἀσεβῇ τὸν σατανᾶν 27 (30)
 αὐτὸς καταρᾶται τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.

NA^C 15 του νωτου] τωνωτων A 16 om ως N* (hab N^{c,a}) | φορτιον] φ..ρητιον
 C | χιλουσυνετου A | χαρις] παραβολη N^{c,a} om A 17 στομα] + δε N* (om
 N^{c,a}) | διανοηθησονται NA^C 18 συνετου N* (ασυν. N^{c,a}) 19 ποσιν]
 πασιν C | ανοητοις παιδεια] ανομα του παιδιου A ανοητου παιδια NC | om ως
 N* (hab N^{c,a}) | χειροπαιδες A 20 φωνην] pr την NA^C | μηδιασει N*
 (μιδ. N[?]) AC 21 παιδια NA^C | χλιδων] χελιδων C* (ε ras C[?]) 23 θυρας]
 v sup ras 3 fere litt C^a 24 ακροασασθαι N | θυραν] θυρας C | ατιμιαν NA^C
 25 αλλοτρια N^{c,a} | ταυτοις N* (τουτ. N^{c,a}) | βαρυνθησεται] διηγησονται N βα-
 ρυνθησονται C 26 η BabNA^C εν B* | σοφων] φρονιμων A 27 κατα-
 ρασασθαι A | ασεβη (-βην A)] pr τον NC | σατανᾶ B* fort σαταναν B^b NA^C |
 την εαυτου ψυχην] την ψ. αυτου A

(31) 28 ²⁸ μολύνει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὁ ψιθυρίζων, B
καὶ ἐν παροικίῃσι μισηθήσεται.

- 1 ¹ Λίθῳ ἡρδαλωμένῳ συνεβλήθη ὀκνηρός,
καὶ πᾶς ἐκσυριεῖ ἐπὶ τῇ ἀτιμίᾳ αὐτοῦ.
2 ² βολβίτῳ κοπρίων συνεβλήθη ὀκνηρός,
πᾶς ὁ ἀναιρούμενος αὐτὸν ἐκτινάξει χεῖρα.
3 ³ αἰσχύνῃ πατρὸς ἐν γεννήσει ἀπαιδεύτου,
θυγάτηρ δὲ ἐπ' ἐλαττώσει γίνεται.
4 ⁴ θυγάτηρ φρονίμῃ κληρονομήσει ἄνδρα αὐτῆς,
καὶ ἡ κατασχύνουσα εἰς λύπην γεννήσαντος·
5 ⁵ πατέρα καὶ ἄνδρα κατασχύνει ἡ θρασεῖα,
καὶ ὑπὸ ἀμφοτέρων ἀτιμασθήσεται.
6 ⁶ μουσικὰ ἐν πένθει ἄκαιρος διήγησις,
μάστιγες καὶ παιδεῖα ἐν παντὶ καιρῷ σοφίας.
7 ⁷ συγκολλῶν ὄστρακον ὁ διδάσκων μωρόν,
(8) ⁽⁸⁾ ἐξεγείρων καθεύδοντα ἐκ βαθέος ὕπνου·
(9) 8 ⁸ διηγούμενος νυστάζοντι ὁ διηγούμενος μωρῷ,
καὶ ἐπὶ συντελείᾳ ἐρεῖ τί ἐστιν ;
(10) 11 ¹¹ ἐπὶ νεκρῷ κλαῦσον, ἐξέλιπεν γὰρ φῶς·
καὶ ἐπὶ μωρῷ κλαῦσον, ἐξέλιπεν γὰρ σύνεσιν·
(11) ⁽¹¹⁾ ἥδιον κλαῦσον ἐπὶ νεκρῷ, ὅτι ἀνεπαύσατο,
(12) ⁽¹²⁾ τοῦ δὲ μωροῦ ὑπὲρ θάνατον ἢ ζωὴ πονηρά.
(13) 12 ¹² πένθος νεκροῦ ἐπὶ τὰς ἡμέραι,
μωροῦ δὲ καὶ ἀσεβοῦς πᾶσαι αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς αὐτοῦ.
(14) 13 ¹³ μετὰ ἄφρονος μὴ πληθύνῃς λόγον,
καὶ πρὸς ἀσύνητον μὴ πορεύου·
(15) : ⁽¹⁵⁾ φύλαξαι ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα μὴ κόπον ἔχῃς
καὶ οὐ μὴ μολυνθῇς ἐν τῷ ἐντιναγμῷ αὐτοῦ·

28 μολυνει] inter v et v om i lit (v fort) C? | ψιθυρίζων] θυρ sup ras 4 litt SAC
A^a | εν] ου εαν C XXII 1 ηρδαλωμενω (αλ sup ras C^a) | adnot ηρδαλω-
μένω] μεμελισμένω] μεμασμένω B^b fort c ing sup | συνεβληθη] ελιθοβοληθη N^{c.a}
2 κοπριω NA | συνεβληθη] improb συν N^{c.a} | εκτιναξει C 3 δε επ ελαττω-
σει] δε επ ελατ sup ras C^a 4 αυτης] εαυτης N | γεννησαντος] ευγενν. N*
(improb εν N^{c.a}) 5 θρασεια] θρησκια A 6 μαστιγες] + δε SAC |
παιδια SAC | σοφια N* (-as N^{c.a}) 7 συγκολλων B^{ab}AC | οστρακων N
βαθεου A 8 συντελια N 11 εξελειπεν (bis) AC | συνεσις B^{ab}
ηδιον (ηδειον N) | ιδιον AC | δε] γαρ N* (δε N^{c.a}) A om C | θανατον η ζωη]
om η AC* vid (τον η ζ sup ras C^a) 12 πασαι αι ημεραι sup ras C^a | αυτου]
αυτων A 13 νης λογον sup ras pl litt A^a | εντιναγματι A

- B (16) ἔκκλινον ἀπ' αὐτοῦ καὶ εὐρήσεις ἀνάπανσιν, (16)
καὶ οὐ μὴ ἀκηδιάσης ἐν τῇ ἀπονοίᾳ αὐτοῦ.
14 ὑπὲρ μόλιβον τί βαρυνθήσεται; 14 (17)
καὶ τί αὐτῷ ὄνομα ἄλλ' ἢ μωρός;
15 ἄμμον καὶ ἄλα καὶ βῶλον σιδήρου 15 (18)
εὖκοπον ὑπενεγκεῖν ἢ ἄνθρωπον ἀσύνετον.
16 ἱμάντωςις ξυλίνῃ ἐνδεδεμένη εἰς οἰκοδομὴν 16 (19)
ἐν συσσεισμῷ οὐ διαλυθήσεται,
οὕτως καρδιά ἐστηριγμένη ἐπὶ διανοήματος βουλῆς
(20) ἐν καιρῷ οὐ δειλιάσει. (20)
17 καρδιά ἡδρασμένη ἐπὶ διανοίας συνέσεως 17
ὥς κόσμος ψαμμωτὸς τοίχου ξυστοῦ.
18 χάρακες ἐπὶ μετέωρον κείμενοι 18 (21)
κατέναντι ἀνέμου οὐ μὴ ὑπομείνωσιν.
(22,23) οὕτως καρδιά δειλὴ ἐπὶ διανοήματος μωροῦ (22,23)
κατέναντι παντὸς φόβου οὐ μὴ ὑπομείνῃ.
19 ὁ νύσσων ὀφθαλμὸν κατάξει δάκρυα, 19 (24)
καὶ νύσσων καρδίαν ἐκφαίνει αἴσθησιν.
20 βάλλων λίθον ἐπὶ πετεινὰ ἀποσοβεῖ αὐτά, 20 (25)
καὶ ὁ ὄνειδίζων φίλον διαλύσει φιλίαν.
21 ἐπὶ φίλον ἐὰν σπάσῃς ῥομφαίαν, 21 (26)
μὴ ἀφελπίσης, ἔστιν γὰρ ἐπάνοδος.
22 ἐπὶ φίλον (27) ἐὰν ἀνοίξῃς στόμα, 22 (27)
μὴ εὐλαβηθῇς, ἔστιν γὰρ διαλλαγή.
πλὴν ὀνειδισμοῦ καὶ ὑπερηφανίας καὶ μυστηρίου ἀποκα-
λύψεως καὶ πληγῆς δολίας.
ἐν τούτοις ἀποφεύξεται πᾶς φίλος.
23 πίστιν κτῆσαι ἐν πτωχείᾳ μετὰ τοῦ πλησίον, 23 (28)
ἵνα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ὁμοῦ πλησθῇς.

8AC 13 ἀκηδιάσης] ἀκηδιασεῖς N κηδιάσης A | ἀπονοία] υπονοία C 14 μο-
λιβον] βολιβον A | ὄνομα αὐτῷ N 15 ἀμμων A | σιδήρου N* (-ρον N^{c.a}) A
16 ἐνδεδεμένη εἰς οἰκοδομὴν] εἰς οἰκοδομὴν A* + ἐνδεδεμένη A^{a(mg)} ἐνδεδ. sup
ras Ca^{vid} | συσεισμῷ BC (συσισμ.) συνσισμῷ N συσισμῷ A | ἐν καιρῷ οὐ
δειλ. c seqq coniung N 17 διανοία N? (ras s) A | ψαμμωτὸς τ sup ras
A^a | ξυστον] ξεστον N^{c.a} 18 χάρακες] χαλικες AC | οὐ μὴ (1°) οὐκ C | υπο-
μεινωσιν] μινωσιν N* (υπομιν. N^{c.a}) υπομενουσιν A υπομινουσιν C | om ου 2°
A* (superscr A^a) 19 ὀφθαλμούς A | νύσσων 2° pr ο N^{c.a} A 20 βαλ-
λων] pr ο N* (om ο N^{c.a}) 21 ἀπελπίσης A 22 ἀνοίξτομα A |
διαλλαγή] ἀλλαγή sup ras A^a | φίλος] pr ο A 23 πιστον N* (-τιν N^{c.a}) |
πτωχία A | εν 2° ἐπι A | ὁμον πλησθῆς] ευφρανθῆς N ευφρ. συ A

- (29) ⁽²⁹⁾ ἐν καιρῷ θλίψεως διάμενε αὐτῷ,
 ἵνα ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ συνκληρονομήσῃς.
- (30) 24 ²⁴ πρὸ πυρὸς ἀτμὶς καμίνου καὶ καπνός,
 οὕτως πρὸ αἱμάτων λαιδορίας.
- (31) 25 ²⁵ φίλον σκεπάσαι οὐκ αἰσχυνθήσομαι,
 καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οὐ μὴ κρυβῶ,
 26 ²⁶ καὶ εἰ κακά μοι συμβήσεται δι' αὐτόν,
 (32) ⁽³²⁾ πᾶς ὁ ἀκούων φυλάσσεται ἀπ' αὐτοῦ.
- (33) 27 ²⁷ Τίς δώσει μοι ἐπὶ στόμα μου φυλακὴν
 καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων μου σφραγίδα πανούργου,
 ἵνα μὴ πέσω ἀπ' αὐτῆς,
 καὶ ἡ γλῶσσά μου ἀπολέσῃ με;
- 1 ¹ Κύριε, πάτερ καὶ δέσποτα ζωῆς μου,
 μὴ ἐγκαταλίπῃς με ἐν βουλῇ αὐτῶν,
 μὴ ἀφῆς με πεσεῖν ἐν αὐτοῖς.
- 2 ² τίς ἐπιστήσῃ ἐπὶ τοῦ διανοήματός μου μάστιγας,
 καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας μου παιδείαν σοφίας,
 ἵνα ἐπὶ τοῖς ἀγνοήμασίν μου μὴ φείσωνται,
 καὶ οὐ μὴ παρῇ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν.
- 3 ³ ὅπως μὴ πληθύνωσιν αἱ ἀγνοαίαι μου,
 καὶ αἱ ἁμαρτίαι μου πλεονάσωσιν,
 καὶ πεσοῦμαι ἔναντι τῶν ὑπεναντίων,
 καὶ ἐπιχαρεῖται μοι ὁ ἐχθρὸς μου;
- 4 ⁴ Κύριε, πάτερ καὶ θεὲ ζωῆς μου,
 (5) ⁽⁵⁾ μετεωρισμὸν ὀφθαλμῶν μὴ δῶς μοι,
 5 ⁵ καὶ ἐπιθυμίαν ἀπόστρεψον ἀπ' ἐμοῦ.
- 6 ⁶ κοιλίας ὄρεξις καὶ συνουσιασμός μὴ καταλαβέτωσάν με,
 καὶ ψυχῇ ἀναιδεῖ μὴ παραδῶς με.

Παιδεία στόματος.

- 7 ⁷ Παιδεῖαν στόματος ἀκούσατε, τέκνα,
 καὶ ὁ φυλάσσων οὐ μὴ ἀλῶ.

23 συγκληρονομήσῃς B^cA 25 οὐκ αἰσχυνθήσομαι] οὐ κατεσχυνθ. N^{*} NA

(οὐκ εσχυνθ. N^{c,a}) 26 συμβήσεται] συμβῇ B^{ab} (improb et unc incl σεται)
 συνεβῇ N^{*} (συνβεῇ N^{c,a}) συμβεβηκεν A | ο ακουων] om ο A 27 om μοι
 NA | στομα] τω στοματι N^{c,a} στοματι A | πανουργων NA XXIII 1 πα-
 τερ] πῆρ A | δεσποτα] θε A | εγκαταλειπης A | μη 2°] pr και N^{c,a}A 2 επι-
 στησει] επιστησε N^{*} (ras ι 2°) επιστηση A | παιδιας A | και ου μη... αυτων] pr
 asterisc N^{c,a} | αυτων] ω sup ras A^a 3 πληθυνθωσιν NA 4 μετεωρισμον]
 ρ sup ras A^a 6 καιλιας A | αναιδη A 7 om tit NA | παιδιαν NA

- Ε ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ ⁸ καταλειφθήσεται
 ἁμαρτωλὸς καὶ λοιδόρος καὶ ὑπερήφανος·
 σκανδαλισθήσονται ἐν αὐτοῖς.
- ⁹ ὅρκῳ μὴ ἐθίσῃς τὸ στόμα σου, ⁹
⁽¹⁰⁾ καὶ ὀνομασία τοῦ ἁγίου μὴ συνεθισθῇς. ⁽¹⁰⁾
- ¹⁰ ὥσπερ γὰρ οἰκέτης ἐξεταζόμενος ἐνδελεχῶς
 ἀπὸ μώλωπος οὐκ ἐλαττωθήσεται,
 οὕτως καὶ ὁ ὀμνύων καὶ ὀνομάζων διὰ παντός
 ἀπὸ ἁμαρτίας οὐ μὴ καθαρισθῇ.
- ¹¹ ἀνὴρ πολύορκος πλησθήσεται ἀνομίας,
 καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐτοῦ μᾶστιξ· ⁽¹²⁾
- ⁽¹³⁾ εἰὰν πλημμελήσῃ, ἁμαρτία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ,
 καὶ ὑπερίδῃ, ἥμαρτεν δισσῶς. ⁽¹³⁾
- ⁽¹⁴⁾ καὶ εἰ διὰ κενῆς ὤμοσεν, οὐ δικαιωθήσεται,
 πλησθήσεται γὰρ ἐπαγωγῶν ὁ οἶκος αὐτοῦ. ⁽¹⁴⁾
- ¹² ἔστιν λέξις ἀντιπεριβεβλημένη θανάτῳ,
 μὴ εὐρεθῇτω ἐν κληρονομίᾳ Ἰακώβ· ⁽¹⁵⁾
- ⁽¹⁶⁾ ἀπὸ γὰρ εὐσεβῶν ταῦτα πάντα ἀποστήσεται,
 καὶ ἐν ἁμαρτίαις οὐκ ἐγκυλισθήσονται. ⁽¹⁶⁾
- ¹³ ἀπαιδευσίαν ἀσυρῇ μὴ συνεθίσῃς τὸ στόμα σου·
 ἔστιν γὰρ ἐν αὐτῇ λόγος ἁμαρτίας. ⁽¹⁷⁾
- ¹⁴ μνήσθητι πατρός καὶ μητρός σου,
 ἀνὰ μέσον γὰρ μεγιστάνων συνεδρεύει· ⁽¹⁸⁾
- ⁽¹⁹⁾ μὴ ποτε ἐπιλάβῃ ἐνώπιον αὐτῶν,
 καὶ τῷ ἐθισμῷ σου μωρανθῇς,
 καὶ θελήσεις εἰ μὴ ἐγεννήθης,
 καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ τοκετοῦ σου μὴ καταράσῃ.
- ¹⁵ ἄνθρωπος συνεθιζόμενος λόγοις ὀνειδισμού
 ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ οὐ μὴ παιδευθῇ. ⁽²⁰⁾
- ¹⁶ Δύο εἶδη πληθύνουσιν ἁμαρτίας,
 καὶ τὸ τρίτον ἐπάξει ὀργήν· ⁽²¹⁾

ΝΑ 7 εν] pr ουτε Ν^{c.a} 8 λοιδοριαι Ν* (λοιδορος Ν^{c.a}) 9 αγιου] υψιστου
 Ν^{c.a} Α | post μη 2° 2 fere litt ras Α² 10 ονομαζων] pr ο ΝΑ | δια
 παντος] + το ονομα κυ Ν^{c.a} Α 11 μαστιγξ Ν | καν] και εαν Ν | υπερειδη Α |
 κενης] καινης Ν 12 εγκυλισθησονται Β^{ab} εκυλισθησονται Α* (ενκυλ. Α²)
 13 απαιδευσια Ν^{c.a} | εθισης Ν* (συνεθισης Ν^{c.a}) 14 πατρος] + σου ΝΑ |
 συνεδρευεις Β^c Α συνεδρευσεις Ν | om μη 3° ΝΑ | om καταραση Α 16 πλη-
 θυνωσιν Α

- (22) ⁽²²⁾ ψυχὴ θερμὴ ὥς πῦρ καιόμενον,
οὐ μὴ σβεσθῇ ἕως ἂν καταποθῇ·
- (23) ⁽²³⁾ ἄνθρωπος πόρνος ἐν σώματι σαρκὸς αὐτοῦ,
οὐ μὴ παύσεται ἕως ἂν ἐκκαύσῃ πῦρ·
- (24) 17 ¹⁷ ἄνθρωπος πόρνος πᾶς ἄρτος ἡδύς,
οὐ μὴ κοπάσῃ ἕως ἂν τελευτήσῃ·
- (25) 18 ¹⁸ ἄνθρωπος παραβαίνων ἀπὸ τῆς κλίνης αὐτοῦ,
λέγων ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ Τίς με ὀρά;·
- (26) ⁽²⁶⁾ σκότος κύκλω μου, καὶ οἱ τοῖχοί με καλύπτουσιν,
καὶ οὐθεὶς με ὀρά, τί εὐλαβοῦμαι;
τῶν ἁμαρτιῶν μου οὐ μὴ μνησθήσεται ὁ ὕψιστος.
- (27) 19 ¹⁹ καὶ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπων ὁ φόβος αὐτοῦ,
- (28) ⁽²⁸⁾ καὶ οὐκ ἔγνω ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου μυριοπλασίως ἡλίου
φωτεινότεροι,
ἐπιβλέποντες πᾶσας ὁδοὺς ἀνθρώπων
καὶ κατανοοῦντες εἰς ἀπόκρυφα μέρη.
- (29) 20 ²⁰ πρὶν ἢ κτισθῆναι τὰ πάντα ἔγνωσται αὐτῷ,
οὕτως καὶ μετὰ τὸ συντελεσθῆναι.
- (30) 21 ²¹ αὗτος ἐν πλατείαις πόλεως ἐκδικηθήσεται,
καὶ οὐ οὐχ ὑπενόησεν πιασθήσεται.
- (32) 22 ²² οὕτως καὶ γυνὴ καταλιπούσα τὸν ἄνδρα
καὶ παριστῶσα κληρονόμον ἐξ ἄλλοτρίου·
- (33) 23 ²³ πρῶτον μὲν γὰρ ἐν νόμῳ Ὑψίστου ἠπειθήσεν,
καὶ δεύτερον εἰς ἄνδρα ἐαυτῆς ἐπλημμέλησεν·
καὶ τὸ τρίτον ἐν πορνείᾳ ἐμοιχεύθη,
ἐξ ἄλλοτρίου ἀνδρὸς τέκνα παρέστησεν.
- (34) 24 ²⁴ αὕτη εἰς ἐκκλησίαν ἐξαχθήσεται,
καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐπισκοπὴ ἔσται·
- (35) 25 ²⁵ οὐ διαδώσουσιν τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς ῥίζαν,
καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς οὐ δώσουσιν καρπόν·

16 καταποθῇ] κατὰ τι τι Ν^{c.a}

17 τελευτήσῃ A

18 ἄνθρωπος] ΝΑ

+ πορνος A | κλινῆς] κοιτῆς A | om εν A | τη ψυχῇ] om τη Ν* (hab τη Ν^{c.a})
οἱ τοῖχοι] om οἱ Ν* (hab οἱ Ν^{c.a}) | και ουθεις...ευλαβομαι] pr asterisc Ν^{c.a}
τι] τινα A | ο υψιστος] οψιστος Ν* (ο υψ. Ν^{c.c}) 19 πασας] pr επι Ν^{c.a} | om
εις A 20 κτισθῆναι (-θῆναι A)] κτ sup ras Bab | συντελεσθῆναι] τελε-
σθῆναι A 21 ου] os A | πιασθησεται] κολασθησεται A 22 καταλει-
πουσα A 23 Ὑψιστω A | εαυτης] αυτης ΝΑ | πορνια Ν | εξ] pr και
ΝΑ 24 αυτης] αυτη Β* (-της Β^a b(vidi)) 25 ου δωσουσιν] ουκ
οισουσιν ΝΑ

- B 26 καταλείψει εἰς κατάραν τὸ μνημόσυνον αὐτῆς,
καὶ τὸ ὄνειδος αὐτῆς οὐκ ἐξαλειφθήσεται· 26 (36)
27 καὶ ἐπιγνώσκονται οἱ καταλειφθέντες 27 (37)
ὅτι οὐθὲν κρείττον φόβου Κυρίου,
καὶ οὐθὲν γλυκύτερον τοῦ προσέχειν ἐντολαῖς Κυρίου.

Αἰνεσις σοφίας.

- 2 Ἡ σοφία αἰνέσει ψυχὴν αὐτῆς, 1 XX
καὶ ἐν μέσῳ λαοῦ αὐτῆς καυχῆσεται.
2 ἐν ἐκκλησίᾳ Ὑψίστου στόμα αὐτῆς ἀνοίξει,
καὶ ἔναντι δυνάμεως αὐτοῦ καυχῆσεται 2
3 Ἐγὼ ἀπὸ στόματος Ὑψίστου ἐξῆλθον, 3 (5)
(6) καὶ ὡς ὁμίχλη κατεκάλυψα γῆν· (6)
4 ἐγὼ ἐν ὑψηλοῖς κατεσκήνωσα, 4 (7)
καὶ ὁ θρόνος μου ἐν στυλῶ νεφέλης·
5 γῦρον οὐρανοῦ ἐκύκλωσα μόνη, 5 (8)
καὶ ἐν βάθει ἀβύσσων περιπάτησα·
6 ἐν κύμασιν θαλάσσης (9) καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, 6 (9)
(10) καὶ ἐν παντὶ λαῷ καὶ ἔθναι ἐκτησάμην· (10)
7 μετὰ τούτων πάντων ἀνάπαυσιν ἐζήτησα, 7 (11)
καὶ ἐν κληρονομίᾳ τίνος αὐλισθήσομαι;
8 τότε ἐνετείλατό μοι ὁ κτίστης ἀπάντων, 8 (12)
καὶ ὁ κτίσας με κατέπαυσεν τὴν σκηνὴν μου
(13) καὶ εἶπεν Ἐν Ἰακώβ κατασκήνωσον, (13)
καὶ ἐν Ἰσραὴλ κατακληρονομήητι.
9 πρὸ τοῦ αἰῶνος ἀπ' ἀρχῆς ἔκτισέν με, 9 (14)
καὶ ἕως αἰῶνος οὐ μὴ ἐκλίπω.
10 ἐν σκηνῇ ἁγία ἐνώπιον αὐτοῦ ἐλειτούργησα, 10
(15) καὶ οὕτως ἐν Σειῶν ἐστηρίχθην· (15)
11 ἐν πόλει ἡγαπημένη ὁμοίως με κατέπαυσεν, 11
καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἡ ἐξουσία μου·

NA 26 καταλείψις A XXIV 1 tit σοφίας αἰνεσις NA | η σοφία] om η N* vid
(hab N? (mg sinistr)) | καυχησονται A 2 στομα] pr το N 3 ομιχλὴν A
6 κυμασι N | om kai 3° N* (hab N^{c.a}) | ἐκτησαμην] ηγησαμην N^{c.a} 7 ἐξη-
τησα αναπαυσιν A 8 κτισας] κτιστης N* (κτισας N^{1.c.a}) | om εν 1° A |
Ιακωβ· A | κατακληρονομηθητι] κληρονομηθητι A 9 απαρχην A | post
εως ras 1 lit A² | αιωνος 2°] αιωνων NA | εκλειπω A 10 ελειτουργουν
A | Σιων B^b (ita saepius) 11 om με N | η εξουσια] εξουσιαν A

B

- (16) 12 ¹² καὶ ἔρριζωσα ἐν λαῷ δεδοξασμένῳ,
ἐν μερίδι Κυρίου κληρονομίας αὐτοῦ.
- (17) 13 ¹³ ὥς κέδρος ἀνυψώθην ἐν τῷ Λιβάνῳ,
καὶ ὥς κυπάρισσος ἐν ὄρεσιν Ἀερμών·
- (18) 14 ¹⁴ ὥς φοῖνιξ ἀνυψώθην ἐν αἰγιαλοῖς,
καὶ ὥς φυτὰ ῥόδου ἐν Ἱερειχῷ·
- (19) ⁽¹⁹⁾ ὥς ἐλαία εὐπρεπὴς ἐν πεδίῳ,
καὶ ἀνυψώθην ὥς πλάτανος.
- (20) 15 ¹⁵ ὥς κιννάμωμον καὶ ἀσπάλαθος ἀρωμάτων δέδωκα ὁσμήν,
καὶ ὥς σμύρνα ἐκλεκτὴ διέδωκα εὐωδίαν,
- (21) ⁽²¹⁾ ὥς χαλβάνη καὶ ὄνυξ καὶ στακτή,
καὶ ὥς λιβάνου ἀτμὶς ἐν σκηνῇ·
- (22) 16 ¹⁶ ἐγὼ ὥς τερέμινθος ἐξέτεινα κλάδους μου,
καὶ οἱ κλάδοι μου κλάδοι δόξης καὶ χάριτος.
- (23) 17 ¹⁷ ἐγὼ ὥς ἄμπελος βλαστήσασα χάριν,
καὶ τὰ ἄνθη μου καρπὸς δόξης καὶ πλούτου.
- (26) 19 ¹⁹ προσέλθετε πρὸς μέ, οἱ ἐπιθυμοῦντές μου,
καὶ ἀπὸ τῶν γεννημάτων μου ἐμπλήσθητε·
- (28) 20 ²⁰ τὸ γὰρ μνημόσυνόν μου ὑπὲρ μέλι γλυκύ,
καὶ ἡ κληρονομία μου ὑπὲρ μέλιτος κηροῦ.
- (29) 21 ²¹ οἱ ἐσθίοντές με ἔτι πεινάσουσιν,
καὶ οἱ πίνοντές με ἔτι διψήσουσιν·
- (30) 22 ²² ὁ ὑπακούων μου οὐκ αἰσχυνθήσεται,
καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἐν ἐμοὶ οὐχ ἁμαρτήσουσιν.
- (32) 23 ²³ ταῦτα πάντα βίβλος διαθήκης θεοῦ Ὑψίστου,
νόμον ὃν ἐνετείλατο Μωσῆς
κληρονομίαν συναγωγαῖς Ἰακώβ·
- (35) 25 ²⁵ ὁ πιμπλὼν ὥς Φισὼν σοφίαν,
καὶ ὥς Τίγρις ἐν ἡμέραις νέων·

12 δεδοξασμενῳ] δεδοκιμασμενω B^{c.a} 13 ορεσιν] ορει A 14 αἰγιαλοῖς] B^A
 Ἐνγαδδοῖς B^{c.a} | Ἱερειχω B^bA | ως 3^ο] pr και B^A 15 ασπαλαθος] pr ως
 B^{c.a} | οσμη B^{c.a} | ζμυρναν εκλεκτην B^{*} (ζμυρνα εκλεκτη B^{c.a}) | διεδωκα] δεδωκα
 B^{*} (διεδ. B^{c.a}) A | ως 3^ο] pr και A | χαλβανη] χαρβανη A 16 εγω]+δε
 A | τερεμινθος] τερεβινθος B^A 17 βλαστησασα] εβλαστησα B^A
 19 προσελθατε B^A | με] εμε B^{*} (με B^{c.a}) | οι επιθυμουντες] παντες οι επι-
 θυουντες B^{*} π. οι επιθυμ. B^{c.a} 20 μελι γλυκυ] το μ. το γλ. B^{*} (το μ. γλ. B^{c.a})
 A | κηρου] και κηριου A 21 εσθοντες B^A | με 2^ο] μ sup ras Bⁱ 22 ουκ
 αισχυνησεται] ου κατεσχυνηθ. B^{*} (ουκ αισχ. B^{c.a}) 23 ενετειλατο (et insep
 B^{*})]+ημιν B^A | Μωσης B^{*} 25 ο πιμπλων] os (ο Bⁱ) πειπλων B^{*} (ο
 πειμπλων B^c) ο πιπλων A | Φεισων B^b(vid) B^{*}

- B 26 ὁ ἀναπληρῶν ὡς Εὐφράτης σύνεσιν, 26 (36)
καὶ ὡς Ἰορδάνης ἐν ἡμέραις θερισμοῦ.
27 ὁ ἐκφαίνων ὡς φῶς παιδεῖαν, 27 (37)
ὡς Γηὼν ἐν ἡμέραις τρυγητοῦ.
28 οὐ συνετέλεσεν ὁ πρῶτος γνῶναι αὐτήν, 28 (38)
καὶ οὕτως ὁ ἔσχατος οὐκ ἐξιχνίασεν αὐτήν.
29 ἀπὸ γὰρ θαλάσσης ἐπληθύνθη διανόημα αὐτῆς, 29 (39)
καὶ ἡ βουλή αὐτῆς ἀπὸ ἀβύσσου μεγάλης.
30 ἀγῶ ὡς διῶρυξ ἀπὸ ποταμοῦ, 30 (41)
καὶ ὡς ὑδραγωγὸς ἐξῆλθον εἰς παράδεισον.
31 εἴπα Ποτιῶ μου τὸν κήπον, 31 (42)
καὶ μεθύσω μου τὴν πρασιάν.
(43) καὶ ἰδοὺ ἐγένετό μοι ἡ διῶρυξ εἰς ποταμόν, (43)
καὶ ὁ ποταμός μου ἐγένετο εἰς θάλασσαν.
32 ἔτι παιδεῖαν ὡς ὄρθρον φωτιῶ, 32 (44)
καὶ ἐκφανῶ αὐτὰ ἕως εἰς μακράν.
33 ἔτι διδασκαλίαν ὡς προφητεῖαν ἐκχεῶ, 33 (46)
καὶ καταλείψω αὐτήν εἰς γενεὰς αἰώνων.
34 ἴδετε ὅτι οὐκ ἐμοὶ μόνῳ ἐκοπίασα, 34 (47)
ἀλλ' ἀπασιν τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτήν.

1 Ἐν τρισὶν ὥραισθην καὶ ἀνέστην ὥραία ἔναντι Κυρίου 1
καὶ ἀνθρώπων.

(2) ὁμόνοια ἀδελφῶν, καὶ φιλία τῶν πλησίων, (2)
καὶ γυνὴ καὶ ἀνὴρ ἑαυτοῖς συνπεριφερόμενοι.

2 τρία δὲ εἶδη ἐμίσησεν ἡ ψυχὴ μου 2 (3)
καὶ προσώχθισα σφόδρα τῇ ζωῇ αὐτῶν.

(4) πτωχὸν ὑπερήφανον, καὶ πλούσιον ψεύστην, (4)
γέροντα μοιχὸν ἐλαττούμενον συνέσει.

3 ἐν νεότητι οὐ συναγίοχας, 3 (5)

NA 26 Ἰορδάνης] pr ο Ν 27 παιδιαν NA (item 32) 29 διανοήματα
A [αὐτῆς 2^ο] αὐτοῦ A 30 ἀπο] ἀπρὸ A* (ras p A¹) 31 ποτισω
Bab A | μοι] μου A 32 παιδιαν A | ὀρθον B | ἐκφανω Ν* (ἐκφανω Ν²
postea inst ἐκφαν.) ἐμφανω A | αὐτα] αὐτας Ν 33 προφητιᾷ A | γέ-
νεαν NA 34 ἐκοπίασα] ras aliq B² | ἀλλ] αλ B* (αλλ B^b) ἀλλα Ν* |
πασιν Ν² | αὐτὴν ras aliq B XXV 1 ὥραισθην] + ἐκοιμηθην Ν* (improb
ἐκοιμ. Ν^{c.a}) | συμπεριφερόμενοι B^b vid 2 προσωχθισα] προσωφθισα A |
μοιχον ἐλαττουμενον] μωρον η μοιχον καὶ ἐλασσουμενον Ν^{c.a} 3 ἐν 1^ο] pr
α A | συναγιοχας B^b (ita alias) συναγειοχας Ν (super χας superscr aliq mox
extinx Ν^{c.a}) A

καὶ πῶς ἂν εὔροις ἐν τῷ γήρα σου; B

(6) 4 ⁴ὥς ὥραϊον πολιαῖς κρίσις,
καὶ πρεσβυτέροις ἐπιγνῶναι βουλήν.

(7) 5 ⁵ὥς ὥραία γερόντων σοφία,
καὶ δεδοξασμένοις διανόημα καὶ βουλή.

(8) 6 ⁶στέφανος γερόντων πολυπειρία,
καὶ τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος Κυρίου.

(9) 7 ⁷Ἐννέα ὑπονοήματα ἐμακάρισα ἐν καρδίᾳ,
καὶ τὸ δέκατον ἐρῶ ἐπὶ γλώσσης.

(10) ⁽¹⁰⁾ ἄνθρωπος εὐφραινόμενος ἐπὶ τέκνοις,
ζῶν καὶ βλέπων ἐπὶ πτώσει ἐχθρῶν.

(11) 8 ⁸μακάριος ὁ συνοικῶν γυναικὶ συνετῇ,
καὶ ὃς ἐν γλώσσῃ οὐκ ὠλίσθησεν,
καὶ ὃς οὐκ ἐδούλευσεν ἀναξίῳ αὐτοῦ.

(12) 9 ⁹μακάριος ὃς εὗρεν φρόνησιν,
καὶ ὁ διηγούμενος εἰς ὧτα ἀκουόντων.

(13) 10 ¹⁰ὥς μέγας ὁ εὖρων σοφίαν,
ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑπὲρ τὸν φοβούμενον τὸν κύριον.

(14) 11 ¹¹φόβος Κυρίου ὑπὲρ πᾶν ὑπερέβαλεν,
ὁ κρατῶν αὐτοῦ τίνι ὁμοιωθήσεται;

(17) 13 ¹³Πᾶσαν πληγὴν, καὶ μὴ πληγὴν καρδίας.
καὶ πᾶσαν πονηρίαν, καὶ μὴ πονηρίαν γυναικός.

(20) 14 ¹⁴πᾶσαν ἐπαγωγὴν, καὶ μὴ ἐπαγωγὴν μισούντων.

(21) ⁽²¹⁾ καὶ πᾶσαν ἐκδίκησιν, καὶ μὴ ἐκδίκησιν ἐχθρῶν.

(22) 15 ¹⁵οὐκ ἔστιν κεφαλὴ ὑπὲρ κεφαλὴν ὄψεως,

(23) ⁽²³⁾ καὶ οὐκ ἔστιν θυμὸς ὑπὲρ θυμὸν ἐχθροῦ.

16 ¹⁶συνοικῆσαι λέοντι καὶ δράκοντι εὐδοκῆσω
ἢ ἐνοικῆσαι μετὰ γυναικὸς πονηρᾶς.

(24) 17 ¹⁷πονηρία γυναικὸς ἀλλοιοῖ τὴν ὁρασιν αὐτῆς,
καὶ σκοτοῖ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὥς σάκκον.

5 δεδοξασμένοις διανοη sup ras B¹ (vid)

6 πονπειρία B* (πολυπ. Bab) NA

7 υπονοηματα] adscr ανυπονοητα N^{c.a} | καρδια] κ. μου N τη κ. μου A | επι 1°]

απο A 8 αναξιω] αξιω N* (αναξ. N^{c.a} postea restit αξ.) | αυτου] εαυτου A

9 μακαριος] + ανηρ N* (improb αν. N^{c.a}) [δηγ. N* (i superscr N⁷) 11 αυτου

τ. ομοιωθ. sup ras Bab 14 πασαν 1°] pr και NA 16 ευδοκησω] -κησαι

N^{c.a}A (-σε) | ενοικησαι] συνοικησαι N^{c.a}A 17 ως σακκον] ως αρκος NA

- B 18 ἀνὰ μέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ ⁽²⁵⁾ ἀναπνεύεται ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, 18 (25)
καὶ ἀκούσας ἀνεστέναξεν πικρά.
19 μικρὰ πᾶσα κακία πρὸς κακίαν γυναικός, 19 (26)
κλήρος ἀμαρτωλοῦ ἐπιπέσοι αὐτῇ.
20 ἀνάβασις ἀμώδης ἐν ποσὶν πρεσβυτέρου, 20 (27)
οὕτως γυνὴ γλωσσώδης ἀνδρὶ ἡσύχῳ.
21 μὴ προσπέσης ἐπὶ κάλλος γυναικός, 21 (28)
καὶ γυναῖκα μὴ ἐπιποθήσης.
22 ὀργὴ καὶ ἀναίδεια καὶ αἰσχύνῃ μεγάλη 22 (29)
⁽³⁰⁾ γυνὴ ἐὰν ἐπιχορηγῇ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. (30)
23 καρδία ταπεινὴ καὶ πρόσωπον σκυθρωπὸν 23 (31)
καὶ πληγὴ καρδιάς γυνὴ πονηρά.
⁽³²⁾ χεῖρες παρειμέναι καὶ γόνατα παραλελυμένα, (32)
ἥτις οὐ μακαριεῖ τὸν ἄνδρα αὐτῆς.
24 ἀπὸ γυναικός ἀρχὴ ἀμαρτίας, 24 (33)
καὶ δι' αὐτὴν ἀποθνήσκομεν πάντες.
25 μὴ δῶς ὕδατι διέξοδον, 25 (34)
μηδὲ γυναικὶ πονηρᾷ ἐξουσίαν.
26 εἰ μὴ πορεύεται κατὰ χεῖρά σου, 26 (35)
⁽³⁶⁾ ἀπὸ τῶν σαρκῶν σου ἀπότημε αὐτήν. (36)
- 1 Γυναικὸς ἀγαθῆς μακάριος ὁ ἀνὴρ, 1 X
καὶ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ διπλάσιος.
2 γυνὴ ἀνδρεία εὐφραίνει τὸν ἄνδρα αὐτῆς, 2
καὶ τὰ ἔτη αὐτοῦ πληρώσει ἐν εἰρήνῃ.
3 γυνὴ ἀγαθὴ μερὶς ἀγαθῆς, 3
ἐν μερίδι φοβουμένων Κύριον δοθήσεται.
4 πλουσίου δὲ καὶ πτωχοῦ καρδία ἀγαθὴ, 4
ἐν παντὶ καιρῷ πρόσωπον ἱλαρόν.
5 ἀπὸ τριῶν εὐλαβήθη ἡ καρδία μου, 5
καὶ ἐπὶ τῷ τετάρτῳ προσώπῳ ἐδεήθη.
⁽⁶⁾ διαβολὴν πόλεως, καὶ ἐκκλησίαν ὄχλου, (6)

NA 18 ανεστεναξε N* (-ξεν N^{c.a}) | πικρα] μεικρα N* (πεικρα N[?]) 19 κακίαν
sup ras B¹fort 20 ησυχω sup ras A^a 21 καλλος] καλλους N^{c.a} |
γυναικα] + εν καλλει N (-λλι) A 25 εξουσιαν] παρρησιαν NA 26 χειρας
N XXVI 1 αγαθης] pr o N* (improb et ras N¹(vid)) | αριθμος] pr o A |
διπλασιον A 3 Κυριον] pr τον A 4 om δε N^{c.a} 5 ηυλαβηθη
NA | η καρδια] om η A | εδεηθη] εδοθη N* εφοβηθη N^{c.a}A | διαβολην] η
sup ras A^a | om οχλον A* (hab A^a)

- (7) ⁽⁷⁾ καὶ καταφενυσμόν, ὑπὲρ θάνατον πάντα μοχθηρά. B
- (8) 6 ⁶ ἄλγος καρδίας καὶ πένθος γυνὴ ἀντίζηλος ἐπὶ γυναικί,
- (9) ⁽⁹⁾ καὶ μᾶστιξ γλώσσης πᾶσιν ἐπικοινωνοῦσα.
- (10) 7 ⁷ βοοζύγιον σαλευόμενον γυνὴ πονηρά,
ὁ κρατῶν αὐτῆς ὡς ὁ δρασσόμενος σκορπίου.
- (11) 8 ⁸ ὀργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυσος,
καὶ ἀσχημοσύνην αὐτῆς οὐ συνκαλύψει.
- (12) 9 ⁹ πορνεία γυναικὸς ἐν μετεωρισμοῖς ὀφθαλμῶν,
καὶ ἐν τοῖς βλεφάροις αὐτῆς γνωσθήσεται.
- (13) 10 ¹⁰ ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπτως στερέωσον φυλακὴν,
ἵνα μὴ εὐροῦσα ἄνεσιν ἑαυτῇ χρήσεται
- (14) 11 ¹¹ ὀπίσω ἀναιδοῦς ὀφθαλμοῦ φύλαξαι,
καὶ μὴ θαυμάσης ἐὰν εἰς σέ πλημμελήσῃ
- (15) 12 ¹² ὡς διψῶν ὁδοιπόρος τὸ στόμα ἀνοίγει,
καὶ ἀπὸ παντὸς ὕδατος τοῦ σύνεγγυς πίεται,
κατέναντι παντὸς πασσάλου καθήσεται,
καὶ ἐναντι βέλους ἀνοίξει φαρέτραν.
- (16) 13 ¹³ χάρις γυναικὸς τέρψει τὸν ἄνδρα αὐτῆς,
καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ πιανεῖ ἡ ἐπιστήμη αὐτῆς.
- (17) 14 ¹⁴ δόσις Κυρίου γυνὴ σιγηρά,
- (18) ⁽¹⁸⁾ καὶ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα πεπαιδευμένης ψυχῆς
- (19) 15 ¹⁵ χάρις ἐπὶ χάριτι γυνὴ αἰσχυνηρά,
- (20) ⁽²⁰⁾ καὶ οὐκ ἔστιν σταθμὸς πᾶς ἄξιος ἐγκρατοῦς ψυχῆς.
- (21) 16 ¹⁶ ἥλιος ἀνατέλλων ἐν ὑψίστοις Κυρίου,
καὶ κάλλος ἀγαθῆς γυναικὸς ἐν κόσμῳ οἰκίας αὐτοῦ
- (22) 17 ¹⁷ λύχνος ἐκλάμπων ἐπὶ λυχνίας ἀγίας,
καὶ κάλλος προσώπου ἐπὶ ἡλικίᾳ στασίμῃ
- (23) 18 ¹⁸ στύλοι χρύσειοι ἐπὶ βάσεως ἀργυρᾶς,
καὶ πόδες ὠραῖοι ἐπὶ στέρνοις εὐσταθοῦς.
- (25) 28 ²⁸ Ἐπὶ δυσὶ λελύπηται ἡ καρδίᾳ μου,

6 αλγος] γ sup ras A^a | επικοινωνουσα] α sup ras 2 litt A^a 7 ο δρασ- 8Α
 σομενος] om ο A 8 αυτης] s sup ras B¹ | ου] + μη 8Α | συγκαλυψει B^{ab}A
 (αλυφει sup ras A² vid) 9 πορνεια 8 10 αδιατρεπτως] αδια-
 στρεπτω 8 αδιατρεπτω A | ευρη insep 8* (ευρουσα 8¹) 11 οφθαλμου]
 οφθαλμων 8* (-μου 8^{c.a}) seq ras 1 lit A | πλημμελησει A 12 το στομα]
 om το 8^{c.a} | ανοιγει] ανοιξει 8^{c.a}A | και εναντι 8* (και εν. 8¹)
 13 τον ανδρα] om τον 8Α | πιανει 8 15 ενκρατους A | ψυχης] + αυτης
 8^{c.a} 16 αυτου] αυτης B^a 8Α 18 χρυσειοι] χρυσεως A | στερνοις]
 περνοις 8* (στ. 8^{c.a}) | ευσταθους] ευσταθοις 8* (ευσταθους 8^{c.a})

- B καὶ ἐπὶ τῷ τρίτῳ θυμός μοι ἐπῆλθεν·
 (26) ἀνὴρ πολεμιστῆς ὑστερῶν δι' ἔνδειαν, (26)
 καὶ ἄνδρες συνετοὶ ἐὰν σκυβαλισθῶσιν,
 (27) ἐπανάγων ἀπὸ δικαιοσύνης ἐπὶ ἁμαρτίαν· (27)
 ὁ κύριος ἐτοιμάσει εἰς ῥομφαίαν αὐτόν.
- 29 Μόλις ἐξελεῖται ἔμπορος ἀπὸ πλημμελείας, 29 (28)
 καὶ οὐ δικαιωθήσεται κάπηλος ἀπὸ ἁμαρτίας.
 1 χάριν ἀδιαφόρου πολλοὶ ἥμαρτον, 1 X
 καὶ ὁ ζητῶν πληθύνει ἀποστρέψει ὀφθαλμόν.
 2 ἀνὰ μέσον ἁρμῶν λίθων παγήσεται πᾶσσαλος, 2 (2, 3)
 καὶ ἀνὰ μέσον πράσεως καὶ ἀγορασμοῦ συντριβήσεται
 ἁμαρτία.
 3 ἐὰν μὴ ἐν φόβῳ Κυρίου κρατήσῃ κατὰ σπουδὴν, 3 (4)
 ἐν τάχει καταστραφήσεται αὐτοῦ ὁ οἶκος.
 4 ἐν σείσματι κοσκίνου διαμένει κοπρία, 4 (5)
 οὕτως σκύβαλα ἀνθρώπου ἐν λογισμῷ αὐτοῦ.
 5 σκεύη κεραμέως δοκιμάζει κάμινος, 5 (6)
 καὶ πειρασμός ἀνθρώπου ἐν διαλογισμῷ αὐτοῦ.
 6 γεώργιον ξύλου ἐκφαίνει ὁ καρπὸς αὐτοῦ, 6 (7)
 οὕτως λόγος ἐνθυμήματος καρδίας ἀνθρώπου.
 7 πρὸ λογισμοῦ μὴ ἐπαιnéσης ἄνδρα, 7 (8)
 οὗτος γὰρ πειρασμός ἀνθρώπων.
 8 ἐὰν διώκῃς τὸ δίκαιον, καταλήμψῃ, 8 (9)
 καὶ ἐνδύσῃ αὐτὸ ὥς ποδῆρην δόξης.
 9 πετεινὰ πρὸς τὰ ὅμοια αὐτοῖς καταλύσει, 9 (10)
 καὶ ἀλήθεια πρὸς τοὺς ἐργαζομένους αὐτὴν ἐπανήξει.
 10 λέων θήραν ἐνεδρεύει, 10 (11)
 οὕτως ἁμαρταὶ ἐργαζομένους ἄδικα.
 11 διήγησις εὐσεβοῦς διὰ παντὸς σοφία, 11 (12)
 ὁ δὲ ἄφρων ὥς σέλην ἁλλοιούται.

NA 29 πλημμελίας N | καπηλός Bc¹ NA | καμηλός B* XXVII 1 αδια-
 φορου] διαφορου N* (αδιαφ. N^{c.a}) | ἥμαρτον] μ saltem sup ras B¹ 2 λιθων]
 λιθων N^{c.a} | παγήσεται] αγησ sup ras A^a 4 σησματος BNA | κοσκινου]
 κοσκινου N* (κοσκ. N^{c.a}) 5 δοκιμάζει] δοκιμα N* (-μαζι N^{c.a}) δοκειμασει
 A | διαλογισμω] λογισμω N^{c.a}A 6 καρδια A 7 λογισμου] λ sup
 ras A^a | επαινεσης] επαινει A 8 το δικαιον] in τ ras aliq B¹ vid 9 αυ-
 τοις] αυτων A | αληθεια] η αληθεια N 10 αμαρτια NA | αδικα] αδικια N*
 αδικιαν N^{c.a} 11 ευσεβους] σοφον A

- (13) 12 ¹² εἰς μέσον ἀσυνέτων συντήρησον καιρόν, B
εἰς μέσον δὲ διανοουμένου ἐνδελέχιζε.
- (14) 13 ¹³ διήγησις μωρῶν προσόχθισμα,
καὶ ὁ γέλως αὐτῶν ἐν σπατάλῃ ἀμαρτίας.
- (15) 14 ¹⁴ λαλιὰ πολυόρκου ὀρθώσει τρίχας,
καὶ ἡ μάχη αὐτῶν ἐνφραγμὸς ὀτίων.
- (16) 15 ¹⁵ ἔκχυσις αἵματος μάχη ὑπερηφάνων,
καὶ ἡ διαλοιδότησις αὐτῶν ἀκοὴ μοχθηρά.
- (17) 16 ¹⁶ Ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἀπώλεσεν πίστιν,
καὶ οὐ μὴ εὖρη φίλον πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.
- (18) 17 ¹⁷ στέρξον φίλον καὶ πιστώθητι μετ' αὐτοῦ.
- (19) ⁽¹⁹⁾ εἰάν δὲ ἀποκαλύψῃς τὰ μυστήρια αὐτοῦ,
οὐ μὴ καταδιώξῃς ὀπίσω αὐτοῦ.
- (20) 18 ¹⁸ καθὼς γὰρ ἀπώλεσεν ἄνθρωπος τὸν ἐχθρόν αὐτοῦ,
οὕτως ἀπώλεσας τὴν φιλίαν τοῦ πλησίον.
- (21) 19 ¹⁹ καὶ ὡς πετεινὸν ἐκ χειρὸς σου ἀπέλυσας, § C
οὕτως ἀφῆκας τὸν πλησίον, καὶ οὐ θηρεύσεις αὐτόν.
- (22) 20 ²⁰ μὴ αὐτὸν διώξῃς, ὅτι μακρὰν ἀπέστη,
καὶ ἐξέφυγεν ὡς δορκὰς ἐκ παγίδος.
- (23) 21 ²¹ ὅτι τραῦμα ἔστιν ⁽²³⁾ καταδῆσαι,
καὶ λοιδορίας ἔστιν διαλλαγή.
- (24) ⁽²⁴⁾ ὁ δὲ ἀποκαλύψας μυστήρια ἀφήλπισεν.
- (25) 22 ²² διανεύων ὀφθαλμῷ τεκταίνει κακά,
καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἀποστήσει ἀπ' αὐτοῦ.
- (26) 23 ²³ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου γλυκανεὶ στόμα σου
καὶ ἐπὶ τῶν λόγων σου ἐκθανάσει,
ὑστερον δὲ διαστρέψει τὸ στόμα αὐτοῦ
καὶ ἐν τοῖς λόγοις σου δώσει σκάνδαλον.

12 διανοουμένων ΝΑ 13 διηγησεις Α | προσοχθισμα (προσωχθ. ΝΑ)] ΝΑC
pr και Α | εν] ως Ν 14 πολυορκου] ο 2° sup ras Β?vid πολορκου
Ν* (πολυορκ. Ν¹(vid)) | ορθώσει] ανωρθώσει Α | ενφραγμος] στεναγμος Ν*
(εμφρ. Ν^{c.a}) 15 εκχυσεις Α | μοχθηρα] πονηρα Ν^{c.a} 16 την ψυχην]
om την Ν* (hab τ. Ν^{c.a}) 17 om ου Ν^{c.a}Α 18 απωλεσεν Ν* (-σας Ν^{c.a})
19 αφηκας] απελυσας C | ου θηρευσεις] ουχ ευρησις C 20 παγιδος] βροχων
Ν^{c.a} 21 μυστηριον ΝC | απηλπισεν Β^cΝ 22 διανευων] και εννευων
Α pr ο C | τεκταινει] adnot κατασκευαζει Β^{a?} b?mg τεκταινεται Ν^{c.a} | αυτον]
αυτα AC | αυτου] αυτων Α 23 γλυκαινει Ν* (ras ι 1° Ν?) | στομα 1°]
pr το ΝΑC | σου 2°] αυτου ΝΑC | δε bis scr C

- B 24 πολλά ἐμίσησα καὶ οὐχ ὁμοίωσα αὐτῷ,
καὶ ὁ κύριος μισήσῃ αὐτόν. 24 (27)
- 25 ὁ βάλλων λίθον εἰς ὕψος ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ βάλλει,
καὶ πληγὴ δολία διελεῖ τραύματα. 25 (28)
- 26 ὁ ὀρύσσων βόθρον εἰς αὐτόν ἐμπεσεῖται,
καὶ ὁ ἰστῶν παγίδα ἐν αὐτῇ ἀλώσεται. 26 (29)
- 27 ὁ ποιῶν πονηρὰ εἰς αὐτόν κυλισθήσεται,
καὶ οὐ μὴ ἐπιγινῶ πόθεν ἦκει αὐτῷ. 27 (30)
- 28 ἐμπαιγμὸς καὶ ὀνειδισμὸς ὑπερηφάνων,
καὶ ἡ ἐκδίκησις ὡς λέων ἐνεδρεύει αὐτόν. 28 (31)
- 29 παγίδι ἀλώσονται οἱ εὐφραινόμενοι πτώσει εὐσεβῶν,
καὶ ὁδύνη καταναλώσει αὐτοὺς πρὸ τοῦ θανάτου αὐτῶν. 29 (32)
- 30 Μῆνις καὶ ὀργή, καὶ ταῦτά ἐστιν βδελύγματα,
καὶ ἀνὴρ ἀμαρτωλὸς ἐγκρατὴς ἔσται αὐτῶν. 30 (33)
- 1 ὁ ἐκδικῶν παρὰ Κυρίου εὐρήσει ἐκδίκησιν,
καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ διαστηριῶν διαστηρίσει. 1
- 2 ἄφες ἀδίκημα τῷ πλησίον σου,
καὶ τότε δεηθέντος σου αἱ ἀμαρτίαι σου λυθήσονται. 2
- 3 ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ συντηρεῖ ὀργήν,
καὶ παρὰ Κυρίου ζητεῖ ἴασιν; 3
- 4 ἐπ' ἄνθρωπον ὅμοιον αὐτῷ οὐκ ἔχει ἔλεος,
καὶ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ δεῖται; 4
- 5 αὐτὸς σὰρξ ὧν διατηρεῖ μῆνιν,
τίς ἐξιλάσεται τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ; 5
- 6 μνήσθητι τὰ ἔσχατα καὶ παῦσαι ἐχθραίνων,
(7) καταφθορὰν καὶ θάνατον, καὶ ἔμμενε ἐντολαῖς. (7)
- 7 μνήσθητι ἐντολῶν καὶ μὴ μηνίσῃς τῷ πλησίον,
(9) καὶ διαθήκην Ὑψίστου, καὶ πάριδε ἄγωνιαν. (9)
- 8 Ἀπόσχου ἀπὸ μάχης, καὶ ἐλαττώσεις ἀμαρτίας. 8 (10)
- ΝΑC 24 ὁμοίωσα B^bAC | αὐτῷ] αυτοῖς A | μισήσῃ] μισεῖ N* (μισήσῃ N^{c,a}) C
(μίσ.) ἐμισεί A 25 ὁ βάλλων] om ο A | διελεῖ] ελεῖ A* (superscr δι A²⁷)
26 αὐτῇ] ταυτῇ N* (αὐτ. N^{c,a}) 27 om ο ποιῶν...κυλισθήσεται C | αὐτόν]
αὐτὰ N^{c,a}A 28 ονειδισμὸς] ονιδος N 29 παγίδα A* (-δι A¹) | του
θανάτου] om του N* (hab τ. N^{c,a}) | αὐτῶν] αὐτου C 30 om και 2^ο N |
ἐγκρατὴς ἔσται] ἐγκρατῆσεται B^{*fort}C XXVIII 1 διαστηρίσει (-ρήσει C)]
διαστηρίει N* (-ρίσει N¹) 2 ἀδικήματα N | δεηθέντος] incep εδ N* (im-
prob ε N^{c,a}) 4 ὁμοιον] pr τον N* (om τον N^{c,a}) 7 πλησιον]+σου N
8 αποσχου] απολιπε N^{c,a} | μαχης] μεθης N^{c,a} | ελαττωσεις NC

- (11) ⁽¹¹⁾ ἄνθρωπος γὰρ θυμῶδης ἐκκαύσει μάχην, B
9 καὶ ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς ταραῖζει φίλους,
καὶ ἀνὰ μέσον εἰρηνευόντων ἐκβάλλει διαβολήν.
(12) 10 κατὰ τὴν ὕλην πυρὸς οὕτως ἐκκαυθήσεται,
κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀνθρώπου ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἔσται
καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον ἀνυψώσει ὀργὴν αὐτοῦ,
καὶ κατὰ τὴν στερέωσιν τῆς μάχης ἐκκαυθήσεται.
(13) 11 ἔρις κατασπευδομένη ἐκκαίει πῦρ,
καὶ μάχη κατασπύδουσα ἐκχέει αἷμα.
(14) 12 ἔὰν φυσῆσης σπινθήρα ἐκκαήσεται,
καὶ ἐὰν πτύσης ἐπ' αὐτὸν σβεσθήσεται
καὶ ἀμφοτέρα ἐκ τοῦ στόματός σου ἐκπορεύεται.
(15) 13 Ψίθυρον καὶ δίγλωσσον καταρᾶσθε,
πολλοὺς γὰρ εἰρηνεύοντας ἀπώλεσαν.
(16) 14 γλώσσα τρίτη πολλοὺς ἐσάλειψεν
καὶ διέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος,
(17) ⁽¹⁷⁾ καὶ πόλεις ὀχυρὰς καθεῖλεν,
καὶ οἰκίας μεγιστάνων κατέστρεψεν.
(19) 15 γλώσσα τρίτη γυναῖκας ἀνδρείας ἐξέβαλεν,
καὶ ἐστέρεσεν αὐτὰς τῶν πόνων αὐτῶν.
(20) 16 ὁ προσέχων αὐτῇ οὐ μὴ εὖρη ἀνάπαιυσιν,
οὐδὲ κατασκηνώσει μεθ' ἡσυχίας.
(21) 17 πληγὴ μᾶστιγος ποιεῖ μώλωπας,
πληγὴ δὲ γλώσσης συνκλάσει ὅστᾳ.
(22) 18 πολλοὶ ἔπεναν ἐν στόματι μαχαίρας,
καὶ οὐχ ὥς οἱ πεπτωκότες διὰ γλώσσαν.
(23) 19 μακάριος ὁ σκεπασθεὶς ἀπ' αὐτῆς,

9 om και 1°...φίλους C* (hab Ca^(mg)) | ταραζει] κακοι Ca | εκβαλλει] HAC
εμβαλει NA 10 πυρος] pr του N^{c,a} | κατα την ισχυν...εκκαυθησεται]
και κατα την στερεωσιν...εκκαυθησεται [+ και N] κατα την ισχυν...οργην
αυτου HAC | om εσται C | πλουτον]+αυτου N | μαχης]+σου ουτως N
10—11 κατα την ισχυν...εκκαiei πυρ sup ras Ca 11 εκχει N 12 φυση-
σησπινθ. N* (φυσησης σπινθ. N^{c,a}) | σπινθηρα (ante ν ras i lit [ν fort] A¹)
pr eis AC | πτυσις C | επ] eis AC | εκπορευεται] εξελευσεται NA εξελευσονται
C 13 καταρασθε (-σθαι B^{c,a})] καταρασασθαι N*C -σασθε A | απωλεσε] A
14 γλωσσα τριτη] adnot τετρυπημένη] γλώσσα τρητή B^{a?c?mg sup} | εθνους]
εθνος N* (-θνους N^{c,a}) | πολις C 15 ανδριας C | εστερησεν BabC εστερεσαν A
17 μωλωπα HAC | συγκλασει B^{ab}AC 18 μαχαिरas] ρομφαιας C | οι πεπτω-
κοτες] ο πεπτωκως A

- B ὅς οὐ διήλθεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτῆς,
 ὅς οὐχ εἴλκυσε τὸν ζυγὸν αὐτῆς,
 καὶ ἐν τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς οὐκ ἐδέθη·
 20 ὁ γὰρ ζυγὸς αὐτῆς ζυγὸς σιδηροῦς, 20 (24)
 καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς δεσμοὶ χαλκεῖοι·
 21 θάνατος πονηρὸς ὁ θάνατος αὐτῆς, 21 (25)
 καὶ λυσιτελὴς μᾶλλον ὁ ἄδης αὐτῆς.
 22 οὐ μὴ κρατήσῃ εὐσεβῶν, 22 (26)
 καὶ ἐν τῇ φλογὶ αὐτῆς οὐ καήσονται·
 23 οἱ καταλείποντες Κύριον ἐμπεσοῦνται εἰς αὐτήν, 23 (27)
 καὶ ἐν αὐτοῖς ἐκκαήσεται καὶ οὐ μὴ σβεσθῇ·
 ἐξαποσταλήσεται ἐπ' αὐτοῖς ὡς λέων,
 καὶ ὡς πάρδαλις λυμανεῖται αὐτούς.
 24 Ἴδε, περιφράξον τὸ κτήμά σου ἀκάνθαις, 24 (28)
 (29) τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον κατὰδῃσον· (29)
 ¶ C 25 καὶ τοῖς λόγοις σου ποίησον ζυγὸν καὶ σταθμόν,¹ 25
 καὶ τῷ στόματί σου ποίησον θύραν καὶ μοχλόν.
 26 πρόσεχε μὴ πως ὀλισθήσῃς ἐν αὐτῇ,² 26 (30)
 μὴ πέσῃς κατέναντι ἐνεδρεύοντος.

- 1¹ Ὁ ποιῶν ἔλεος δανιεῖ τῷ πλησίον,
 καὶ ὁ ἐπισχῶν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τηρεῖ ἐντολάς.
 2 δάνισον τῷ πλησίον ἐν καιρῷ χρείας αὐτοῦ,
 καὶ πάλιν ἀπόδος τῷ πλησίον εἰς τὸν καιρόν·
 3 στερέωσον λόγον καὶ πιστώθητι μετ' αὐτοῦ,
 καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐρήσεις τὴν χρεῖαν σου.
 4 πολλοὶ ὡς εὖρεμα ἐνόμισαν δάνος,
 καὶ παρέσχον πόνον τοῖς βοηθήσασιν αὐτοῖς.
 5 ἕως οὐ λάβῃ, καταφιλήσει χεῖρα αὐτοῦ,
 καὶ ἐπὶ τῶν χρημάτων τοῦ πλησίον ταπεινώσει φωνήν·
 (6) καὶ ἐν καιρῷ ἀποδόσεως παρελκύσει χρόνον, (6)

SAC 19 ὅς 1^ο pr ῥ N^{c.a} | εἴλκυσι C | om ἐν 2^ο AC 20 χαλκεῖοι B^a (-κιοι
 B* N^{c.a}) | χαλκεοὶ N* A χαλκοὶ C 22 κρατήσῃ N | ου 2^ο + μὴ SAC
 23 καταλιποντες N | Κυριον θν C | ἐμπεσειται C | ἐκκαήσονται N | ἐπαπο-
 σταλήσεται SAC | om ἐπ SAC | ὡσπαρδαλις C | λυμανεῖται B* N (λυμ.
 B^b A) 24 κτημα] στομα N | χρυσιον] + σου SC 26 ολισθης N* (-θησις
 N^{c.a}) A | ἐν αὐτῇ] ἐν αὐ sup ras A^a XXIX 1 δανιεῖ B^{ab} | τηρεῖ] ποιεῖ A
 2 δανεισον B^{ab} | τον καιρον] om τον NA 4 πονον] κοπον NA 5 χειρας
 N (χιρ.) A | αυτου] σου N^{c.a}

καὶ ἀποδώσει λόγους ἀκηδίας B
καὶ τὸν καιρὸν αἰτιάσεται.

- (7) 6 ⁶ εἴαν ἰσχύσῃ, μόλις κομίσεται τὸ ἥμισυ
καὶ λογιεῖται αὐτὸ ὡς εὖρεμα·
- (8) ⁽⁸⁾ εἰ δὲ μή, ἀπεστέρησεν αὐτὸν τῶν χρημάτων αὐτοῦ,
καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν ἐχθρὸν οὐ δωρεάν·
- (9) ⁽⁹⁾ κατάρas καὶ λοιδορίας ἀποδώσει αὐτῷ,
καὶ ἀντὶ δόξης ἀποδώσει αὐτῷ ἀτιμίαν.
- (10) 7 ⁷ πολλοὶ χάριν πονηρίας ἀπέστρεψαν,
ἀποστερηθῆναι δωρεὰν εὐλαβήθησαν.
- (11) 8 ⁸ πλὴν ἐπὶ ταπεινῷ μακροθύμησον,
καὶ ἐπ' ἐλεημοσύνην παρελκύσεις αὐτόν·
- (12) 9 ⁹ χάριν ἐντολῆς ἀντιλαβοῦ πένητος,
καὶ κατὰ τὴν ἔνδειαν αὐτοῦ μὴ ἀποστρέψῃς αὐτὸν κενόν.
- (13) 10 ¹⁰ ἀπόλεσον ἀργύριον δι' ἀδελφὸν καὶ φίλον,
καὶ μὴ ἰωθῇτω ὑπὸ τὸν λίθον εἰς ἀπωλίαν·
- (14) 11 ¹¹ θές τὸν θησαυρόν σου κατ' ἐντολὰς Ὑψίστου,
καὶ λυσιτελήσει σοι μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον.
- (15) 12 ¹² σύνκλεισον ἐλεημοσύνην ἐν τοῖς ταμείοις σου,
καὶ αὕτη ἐξελεῖταί σε ἐκ πάσης κακώσεως·
- (16-18) 13 ¹³ ὑπὲρ ἀσπίδα κράτους καὶ ὑπὲρ δόρυ ἀλκῆς
κατέναντι ἐχθροῦ πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ.
- (19) 14 ¹⁴ ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγγυῆσεται τὸν πλησίον,
καὶ ὁ ἀπολωλεκὼς αἰσχύνῃ καταλείψει αὐτόν.
- (20) 15 ¹⁵ χάριτας ἐγγύου μὴ ἐπιλάβῃ,
ἔδωκεν γὰρ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ σοῦ.
- (22) 16 ¹⁶ ἀγαθὰ ἐγγύου ἀνατρέψει ἁμαρτωλός,
17 ¹⁷ καὶ ἀχάριστος ἐν διανοίᾳ ἐγκαταλείψει ῥυσάμενον.
- (24) 18 ¹⁸ ἐγγυὴ πολλοὺς ἀπώλεσεν κατευθύνοντας,
καὶ ἐσάλευσεν αὐτοὺς ὡς κύμα θαλάσσης·
- (25) ⁽²⁵⁾ ἀνδρας δυνατοὺς ἀπώκισεν,
καὶ ἐπλανήθησαν ἐν ἔθνεσιν ἄλλοτριόις.

5 ἀκηδίας B* (-dias B^b) 6 εαν] pr και N | κομειται A | om ου NA
N^{c,a}A | λοιδορειας B* (-rias B^b) 7 πολλοι] + ουν N* (ον N²) A 8 επ]
επι A | ελεημοσυνη NA | παρελκυσεις] μη παρελκυσης NA 9 πενητος]
πενητ sup ras A^a (πτωχον A^{*vid}) | κενον] καινον N 10 απωλειαν B^aB^aA
11 το χρυσιον] om το A* (superscr A^a?) 12 συγκλεισον B^b | ταμειοις B^ab
(-μοις B^{*N}) ταμειοις A 13 αλκης BA*] ολκης NA² 14 καταλειπει]
ενκαταλειπει N (-λιψ.) A 17 ενκαταλειπει NA

- B 19 ἄμαρτωλὸς ἐμπεσὼν εἰς ἐγγύην 19 (26)
καὶ διώκων ἐργολαβείας ἐμπεσεῖται εἰς κρίσεις.
20 ἀντιλαβοῦ τοῦ πλησίον κατὰ δύνάμιν σου, 20 (27)
καὶ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐμπέσης.
21 Ἀρχὴ ζωῆς ὕδωρ καὶ ἄρτος καὶ ἱμάτιον, 21 (28)
καὶ οἶκος καλύπτων ἀσχημοσύνην.
22 κρείσσων βίος πτωχοῦ ὑπὸ σκέπην δοκῶν 22 (29)
ἢ ἐδέσματα λαμπρὰ ἐν ἀλλοτρίοις.
23 ἐπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ εὐδοκίαν ἔχε. 23 (30)
24 ζωὴ πονηρὰ ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν, 24 (31)
καὶ οὐ παροικήσει οὐκ ἀνοίξει στόμα·
25 ξενιεῖς καὶ ποτιεῖς εἰς ἀχάριστα, 25 (32)
καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις πικρὰ ἀκούσῃ
26 Πάρελθε, πάροικε, κόσμησον τράπεζαν, 26 (33)
καὶ εἴ τι ἐν τῇ χειρὶ σου ψώμισόν με·
27 ἐξέλθε, πάροικε, ὑπὸ προσώπου δόξης, 27 (34)
ἐπεξένωταί μοι ὁ ἀδελφός, χρεία τῆς ξενίας.
28 βαρέα ταῦτα ἀνθρώπῳ ἔχοντι φρόνησιν, 28 (35)
ἐπιτίμησις οἰκίας καὶ ὀνειδισμὸς δανιστοῦ.

Περὶ τέκνων.

- 1 Ὁ ἀγαπῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐνδελεχήσει μάλιστα αὐτῷ, 1
ἵνα εὐφρανθῇ ἐπ' ἐσχάτων αὐτοῦ.
2 ὁ παιδεύων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὀνησεται ἐπ' αὐτῷ, 2
καὶ ἀνὰ μέσον γνωρίμων ἐπ' αὐτῷ καυχῆσεται.
3 ὁ διδάσκων τὸν υἱὸν αὐτοῦ παραζηλώσει τὸν ἐχθρόν, 3
καὶ ἔναντι φίλων ἐπ' αὐτῷ ἀγαλλιάσεται.
4 ἐτελεύτησεν αὐτοῦ ὁ πατήρ, καὶ ὥς οὐκ ἀπέθανεν, 4
ὅμοιον γὰρ αὐτῷ κατέλιπεν μετ' αὐτόν.

NA 10 ἐμπεσων] ἐμπεσεῖται N^{c,a} (-σιτ.) A | ἐργολαβίας N | κρίσεις BN^{c,a} (-σις N*)] ἐγγυή] A 21 ὕδωρ κ. ἄρτος κ. ἱματίον] ἀνὸν ἄρτος κ. ὕδωρ κ. ἱματίῳ (sup ras) A^a | ἀσχημοσύνην] + ἀνδρὸς N^{c,a} 22 κρείσσων] κρισσον N* (-σσων N^{c,a} mox revoc -σσον) | ὑπο] ο sup ras B^a (ὑπερ B* fort) 23 εχε] + κ ονιδισμον οικειας σου μη ακουσης N^{c,a} 24 παροικησεις NA | ανοιξεις NA 25 om eis N* (hab N^{c,a}) A | ακουση] ακουειν N* (-ση N^{c,a}) 27 αρουκε N* (παρ. N¹) | ξενιας B^{*b}] οικιας Bb^{7c} NA 28 επιτιμησεις NA | ονιδισμον N* (-σμος N^{c,a}) | δανειστον Ba^{7b} XXX 1 ενδελεχησει] λε sup ras B^{7vid} | εσχατω B^{ab}A 2 ονησεται] ανεθησεται N^{c,a} | επ αυτω (1°) sup ras A^a 3 εχθρον] + αυτου N* (om αυτ. N^{c,a}) 4 ως ουκ] ουχ (ουκ A) ως NA | κατελειπεν A | μετ] μεθ A

- 5 ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἶδεν καὶ εὐφράνθη, B
καὶ ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ οὐκ ἐλυπήθη·
6 ἐναντίον ἐχθρῶν κατέλιπεν ἔκδικον,
καὶ τοῖς φίλοις ἀνταποδιδόντα χάριν.
7 περὶ ψυχῶν υἱῶν καταδεσμεύσει τραύματα αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ πάσῃ βοῇ ταραχθήσεται σπλάγχνα αὐτοῦ.
8 ἵππος ἀδάμαστος ἀποβαίνει σκληρός, § C
καὶ υἱὸς ἀνειμένος ἐκβαίνει προαλῆς.
9 τιθήνησον τέκνον καὶ ἐκθαμβήσῃ σε,
σύνπαιζον αὐτῷ καὶ λυπήσῃ σε.
10 μὴ συγγέλσῃς αὐτῷ, ἵνα μὴ συνοδυνηθῇς,
καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ γομφιάσεις τοὺς ὀδόντας σου.
11 μὴ δῶς αὐτῷ ἐξουσίαν ἐν νεότητι·
12 θλάσον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ ὥς ἔστιν νήπιος,
μὴ ποτε σκληρυνθεὶς ἀπειθήσῃ σοι.
13 παιδευσον τὸν υἱόν σου καὶ ἔργασαι ἐν αὐτῷ,
ἵνα μὴ ἐν τῇ ἀσχημοσύνῃ σου προσκόψῃ.
14 κρείσσων πτωχὸς ὑγιῆς καὶ ἰσχύων τῇ ἑξί
ἢ πλούσιος μεμαστιγμένος εἰς σῶμα αὐτοῦ.
15 ὑγεία καὶ εὐξία βελτίων παντὸς χρυσοῦ,
καὶ σῶμα εὖρωστον ἢ ὄλβος ἀμέτρητος.

Περὶ βρωμάτων.

- 16 Οὐκ ἔστιν πλοῦτος βελτίων ὑγείας σώματος,
καὶ οὐκ ἔστιν εὐφροσύνη ὑπὲρ χαρὰν καρδίας.
17 κρείσσων θάνατος ὑπὲρ ζωὴν πικρὰν ἢ ἀρρώστημα ἔμμονον.
18 ἀγαθὰ ἐκκεχυμένα ἐπὶ στόματι κεκλεισμένῳ,
θέμα βρωμάτων παρακείμενα ἐπὶ τάφῳ.

5 ἰδεν A | ηυφρανθη N A 6 κατελειπεν A 7 υιον N^{ca} A | αυτου 10] NAC
αυτων N* (-του N^{ca}) 8 αποβαίνει] εκβαίνει N (-νι) AC | ανειμενος]
adnot αναπττόμενος B^{amg} 9 συμπαιζον B^{ab} N (-πεξ.) A συμπεξον C
10 συγγελασης B^{ab} A | εσχατων AC | σου sup ras A^a 12 ως] εως
A | απιθησι NAC 13 και εργασαι εν αυτω] ως εστιν νηπιος C | σου.
20] αυτου NAC | προσκοψης NAC 14 inter líneas pr tit # υγείας B^{a2b}
15 υγεια NC (-για B*)] υγίεια B^{ab} vid A | ευξεια N ευξεια C | βελτειον N |
χρυσιου] χρυσι sup ras B^{ab} 16 tit περι βρωματων. improb B^c περι
υγιας A^{mg} sup evan in C^{vid} | υγιας N (-γιας B* C)] υγιας B^{a2b} A | χαριν
N* (-ραν N^{ca}) 17 πικραν] πικρῳ] N + γ αναπανσις αιωνιος N^{ca} | ενμονον
NAC 18 στοματι] μ sup ras B^a | θεματα NAC

- 1: ¹⁹τί συμφέρει κάρπωσις εἰδῶλω; 19
οὔτε γὰρ ἔδεται οὔτε μὴ ὀσφρανθῇ·
⁽²⁰⁾οὕτως ὁ ἐκδιωκόμενος ὑπὸ Κυρίου. (20)
²⁰βλέπων ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ στενάζων 20 (21)
ὥσπερ εὐνοῦχος περιλαμβάνων παρθένον καὶ στενάζων.
²¹μὴ ὁὖς εἰς λύπην τὴν ψυχὴν σου, 21 (22)
καὶ μὴ θλίψῃς σεαυτὸν ἐν βουλῇ σου.
²²εὐφροσύνη καρδίας ζωὴ ἀνθρώπου, 22 (23)
καὶ ἀγαλλίαμα ἀνδρὸς μακρομέρευσις.
²³ἀγάπα τὴν ψυχὴν σου καὶ παρακάλει τὴν καρδίαν σου, 23 (24)
καὶ λύπην μακρὰν ἀπόστησον ἀπὸ σοῦ·
⁽²⁵⁾πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἡ λύπη, (25)
καὶ οὐκ ἔστιν ὠφελία ἐν αὐτῇ.
²⁴ζῆλος καὶ θυμὸς ἐλαττοῦσιν ἡμέρας, 24 (26)
καὶ πρὸ καιροῦ γῆρας ἄγει μέριμνα.
^{13b}λαμπρὰ καρδία καὶ ἀγαθὴ ἐπὶ ἐδέσμασιν 13^b (27)
τῶν βρωμάτων αὐτῆς ἐπιμελήσεται.
¹ἀγρυπνία πλούτου ἐκτίκει σάρκας, 1
καὶ ἡ μέριμνα αὐτοῦ ἀφιστᾷ ὕπνον·
²μέριμνα ἀγρυπνίας ἀπαιτήσκει νυσταγμόν, 2
καὶ ἀρρώστημα βαρὺ ἐκνήψει ὕπνον.
³ἐκοπίασεν πλούσιος ἐν συναγωγῇ χρημάτων, 3
καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐμπίμπλαται τῶν τρυφημάτων
αὐτοῦ·
⁴ἐκοπίασεν πτωχὸς ἐν ἐλαττώσει βίου, 4
καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐπιδεῆς γίνεται.
⁵ὁ ἀγαπῶν χρυσίον οὐ δικαιωθήσεται, 5
καὶ ὁ διώκων διαφθορὰν αὐτὸς πλησθήσεται.

NAC 19 καρπωσεις N^Avid 20 ante βλέπων ras aliq B² | οφθαλμοῖς] + αν-
του C | στενάζων 2°] + ουτως ο ποιων εν βια κριματα B^bmg inf 21—22 μη
δws...μακρομερ. (2 stich) sup ras C^a 21 βουλη] ζωη C^a 22 καρδιας] α 1°
sup ras B² | μακρομερευσις] μεγαλομερευσεις N* (μακρομη. N^{c.a}) 23 αγαπα]
απατα N^{c.a}C | παρακαλει] πα sup ras 4 fere litt C^a | και λυπη...απο σου bis
scr B* (unc incl 1° B^{ab}) | απεκτεινεν] απωλεσεν NAC | η λυπη] om η A |
ωφελεια Bab AC 24 ελαττουσιν] ελαττονουσιν C | προ] incept α N*
(improb postea ras α N¹) | γηρας] γηρους N^{c.a} | μεριμνα] N XXXIV 1 α-
γρυπνεια B* (-νια B^b) 1—2 post πλουτου ras omnia usque μεριμνα
αγρ. C² (om αυτου...μεριμνα 2° C*vid) 1 αφιστατο A 2 μεριμνα] pr η
C^{vid} | υπνον B*^b (vid) C] υπνος B^aN^A 3 επιπιλαται NAC 4 εκοπια-
σεν] ε 1° rescr N¹ 5 αυτος] ουτος N

- 6 ⁶ πολλοὶ ἐδόθησαν εἰς πτώμα χάριν χρυσίου, B
καὶ ἐγενήθη ἀπώλεια αὐτῶν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν.
- 7 ⁷ ξύλον προσκόμματός ἐστὶν τοῖς ἐνθυσιάζουσιν αὐτῷ,
καὶ πᾶς ἄφρων ἀλώσεται ἐν αὐτῷ.
- 8 ⁸ μακάριος πλούσιος ὃς εὐρέθη ἄμωμος,
καὶ ὃς ὀπίσω χρυσίου οὐκ ἐπορεύθη.
- 9 ⁹ τίς ἐστίν, καὶ μακαριοῦμεν αὐτόν;
ἐποίησεν γὰρ θαυμάσια ἐν λαῷ αὐτοῦ.
- 10 ¹⁰ τίς ἐδοκίμασθη ἐν αὐτῷ καὶ ἐτελειώθη; καὶ ἔστω εἰς
καύχησιν.
- τίς ἐδύνατο παραβῆναι καὶ οὐ παρέβη,
καὶ ποιῆσαι κακὰ καὶ οὐκ ἐποίησεν;
- 11 ¹¹ στερεωθήσεται τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ,
καὶ τὰς ἐλεημοσύνας αὐτοῦ ἐκδιηγῆσεται ἐκκλησία.
- 12 ¹² Ἐπὶ τραπέζης μεγάλης ἐκάθισας·
μὴ ἀνοίξης ἐπ' αὐτῆς τὸν φάρυγγά σου,
(13) ⁽¹³⁾ καὶ μὴ εἴπῃς Πολλὰ γε τὰ ἐπ' αὐτῆς.
(14) ¹³ μνήσθητι ὅτι κακὸν ὀφθαλμὸς πονηρός·
(15) ⁽¹⁵⁾ πονηρότερον ὀφθαλμοῦ τί ἔκτισται;
διὰ τοῦτο ἀπὸ παντὸς προσώπου δακρύει.
- (16) ¹⁴ οὐδ' ἐὰν ἐπιβλέψῃ, μὴ ἐκτείνῃς χεῖρα,
(17) ⁽¹⁷⁾ καὶ μὴ συνθλίβῃς αὐτῷ ἐν τρυβλίῳ.
- (18) ¹⁵ νόει τὰ τοῦ πλησίον ἐκ σεαυτοῦ,
καὶ ἐπὶ παντὶ πράγματι διανοοῦ.
- (19) ¹⁶ φάγε ὡς ἄνθρωπος τὰ παρακείμενά σοι,
καὶ μὴ διαμασῶ, μὴ μισηθῇς.
- (20) ¹⁷ παῦσαι πρῶτος χάριν παιδείας,
καὶ μὴ ἀπληστεύου, μὴ ποτε προσκόψῃς.
- (21) ¹⁸ καὶ εἰ ἀνὰ μέσον πλειόνων ἐκάθισας,
πρότερος αὐτῶν μὴ ἐκτείνῃς τὴν χεῖρά σου.
- (22) ¹⁹ ὥς ἱκανὸν ἀνθρώπῳ πεπαιδευμένῳ τὸ ὀλίγον,

6 ἀπώλεια] η απωλια N 7 ξυλον προσκομματος BN^{c.a}A (προσσκ.) C] SAC
νδε προσταγματος N* | ενθυσιάζουσιν N* (ενθυσ. N^{c.a}) 9 om γαρ C
[0 εστω] εσται αυτω N^{c.a} | εποιησε C 11 εκκλησια] σοφια A 12 ανοιζας
N* (-ξης N^{c.a}) | αυτης αυτη N | τον φαρυγγα] om τον B^{ab}SAC | om μη 2° AC
4 επιβλεψης N* (improb s postea revoc N¹) | τρυβλιω] pr τω N^c 16 δια-
ιασου N* (-σω N^{c.a}) 17 παιδιας SAC | προσσκοψης A

B καὶ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ οὐκ ἀσθμαίνει.

²⁰ ὕπνος ὑγείας ἐπὶ ἐντέρφ μετρίφ· 20 (24)

ἀνέστη πρωί, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ·

(23) πόνος ἀγρυπνίας καὶ χολέρας καὶ στρόφος μετὰ ἀνδρὺς (23)

ἀπλήστον.

²¹ καὶ εἰ ἐβιάσθης ἐν ἐδέσμασιν, 21 (25)

ἀνάστα μεσοπορῶν, καὶ ἀναπαύσῃ.

²² ἄκουσόν μου, τέκνον, καὶ μὴ ἐξουδενήσῃς με, 22 (26)

καὶ ἐπ' ἐσχάτφ εὐρήσεις τοὺς λόγους μου.

(27) ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνου ἐντρεχῆς, (27)

¶ C καὶ πᾶν ἀρρώστημα οὐ μὴ σοι ἴ ἀπαντήσῃ.

²³ λαμπρὸν ἐπ' ἄρτοις εὐλογῇσαι χεῖλη, 23 (28)

καὶ μαρτυρία τῆς καλλονῆς αὐτοῦ πιστή·

²⁴ πονηρῷ ἐπ' ἄρτφ διαγογγύσει πόλις, 24 (29)

καὶ ἡ μαρτυρία τῆς πονηρίας αὐτοῦ ἀκριβής.

²⁵ Ἐν οἴνφ μὴ ἀνδρίζου, 25 (30)

πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν ὁ οἶνος·

²⁶ κάμινος δοκιμάζει στόμωμα ἐν βαφῇ, 26 (31)

οὕτως οἶνος καρδίας ἐν μάχῃ ὑπερηφάνων.

²⁷ ἔφισον ζωῆς οἶνος ἀνθρώπων, 27 (32)

ἐὰν πίνῃς αὐτὸν μέτρφ αὐτοῦ·

(33) τίς ζωὴ ἐλασσομένφ οἴνφ; (33)

(35) καὶ αὐτὸς ἔκτισται εἰς εὐφροσύνην ἀνθρώποις. (35)

²⁸ ἀγαλλίαμα καρδίας καὶ εὐφροσύνη ψυχῆς 28 (36)

οἶνος πινόμενος ἐν καιρῷ αὐτάρκης·

²⁹ πικρία ψυχῆς οἶνος πινόμενος πολὺς 29 (39)

ἐν ἐρεθισμῷ καὶ ἀντιπτώματι.

³⁰ πληθύνει μέθη θυμὸν ἄφρονος εἰς πρόσκομμα, 30 (40)

ἐλαττῶν ἰσχὺν καὶ προσποιῶν τραύματα.

ΝΑC 19 ασθμαίνει] ασθνεῖ C 20 υγείας (-γιας B*NC)] υγείας B^{ab} A |
 πονος] + δε Ν | αγρυπνειας B* (-ιας Bb) | στροφος] στρεφομενος Ν* (στροφ.
 Ν^{c.a}) 21 εν εδεσμασιν] ενδεσμασιν C | μεσοπορων Ν^{c.a}] μεσοπωρων BAC
 μεσοπωρον Ν* 22 εξουδενωσης ΝΑC | εσχατω BΝ*] εσχατων Ν^{c.a}
 εσχατου AC | πασιν Ν | εργοις] λογοις A 23 μαρτυρια] pr η Ν^{c.a} A
 26 δοκιμαζει] δοκιμα (sic) Ν* (-μαζι Ν^{c.a}) δοκιμαζεις A 27 επισον A |
 ανθρωπω] ανωις ΝΑ | μετρω] pr εν Ν^{c.a} | οινω] pr εν Ν^{c.a} οινου A | ανθρωποις]
 ανων Ν* (ανωις Ν^{c.a}) 29 πινομενος] γινομενος A | αντιπτωμα Ν* (-ματι
 Ν^{c.a}) 30 προσκομμα A

- (41) 31 ³¹ ἐν συμποσίῳ οἴνου μὴ ἐλέγξης τὸν πλησίον,
καὶ μὴ ἐξουθενήσης αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ αὐτοῦ.
- (42) ⁽⁴²⁾ λόγον ὀνειδισμοῦ μὴ εἴπης αὐτῷ,
καὶ μὴ αὐτὸν θλίψης ἐν ἀπαιτήσει.
- 1 ¹ Ἠγούμενόν σε κατέστησαν; μὴ ἐπαίρου·
γίνου ἐν αὐτοῖς ὡς εἰς ἐξ αὐτῶν,
- (2) ⁽²⁾ φρόντισον αὐτῶν καὶ οὕτω κάθισον·
- 2 ² καὶ πᾶσαν τὴν χρεῖαν σου ποιήσας ἀνάπεσε,
- (3) ⁽³⁾ ἵνα εὐφρανθῇς δι' αὐτούς,
καὶ εὐκοσμίας χάριν λάβῃς στέφανον.
- (4) 3 ³ Λάλησον, πρεσβύτερε, πρέπει γάρ σοι,
- (5) ⁽⁵⁾ ἐν ἀκριβεῖ ἐπιστήμῃ, καὶ μὴ ἐμποδίσῃς μουσικά.
- (6) 4 ⁴ ὅπου ἀκρόαμα, μὴ ἐκχέῃς λαλιάν,
καὶ ἀκαίρως μὴ σοφίζου.
- (7) 5 ⁵ σφραγὶς ἄνθρακος ἐπὶ κόσμῳ χρυσῷ,
σύγκριμα μουσικῶν ἐν συμποσίῳ οἴνου·
- (8) 6 ⁶ ἐν κατασκευάσματι χρυσῷ σφραγὶς σμαράγδου,
μέλος μουσικῶν ἐφ' ἧδεῖ οἶνον.
- (10) 7 ⁷ Λάλησον, νεανίσκε, εἰ χρεῖά σου,
- (11) ⁽¹¹⁾ μόλις δις ἐὰν ἐπερωτηθῇς·
- (12) 8 ⁸ κεφαλαίωσον λόγον, ἐν ὀλίγοις πολλὰ·
γίνου ὡς γινώσκων καὶ ἅμα σιωπῶν.
- (13) 9 ⁹ ἐν μέσῳ μεγιστάνων μὴ ἐξισάζου,
καὶ ἐτέρου λέγοντός μὴ πολλὰ ἀδολέσχῃ.
- (14) 10 ¹⁰ πρὸ βροντῆς κατασπεύδει ἀστραπή,
καὶ πρὸ αἰσχυνητοῦ προελεύσεται χάρις.
- (15) 11 ¹¹ ἐν ὥρᾳ ἐξεγείρου καὶ μὴ οὐράγει,
ἀπότρεχε εἰς οἶκον καὶ μὴ ῥαθύμει·
- (16) 12 ¹² ἐκεῖ παῖζε καὶ ποίει τὰ ἐνθυμήματά σου,
καὶ μὴ ἀμάρτης λόγῳ ὑπερηφάνῳ.

31 ἐξουθενωσης Ν ἐξουθενωσης Α

XXXV 1 ηγουμενον] pr π ηγδμων̄ ΝΑ

Bb?c?mg dextr | om εν Ν | ουτως ΝΑ | καθισε Α | 2 αναπεσον Α | στεφανον]

pr τον Ν*Α pr δι αυτων Ν^{c.a} 3 ακριβη Α | om και Ν* (hab 5 Ν^{c.a})

5 συνκριμα ΝΑ | συμποσια Α 6 σμαραγδου Ν* (σμ. Ν') 8 om λογον

Ν | om ως Α 9 εξισαζου] εξουσιαζου Ν 11 εν] κεν Ν* (κ improb Ν') |

ραθυμει] αυθυμει Α 12 αμαρτης] αμαρτια και Ν* (αμαρτης Ν^{c.a}) αμαρτησης Α

- B ¹³ καὶ ἐπὶ τούτοις εὐλόγησον τὸν ποιήσαντά σε 13 (17)
καὶ μεθύσκοντά σε ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ.
- ¹⁴ Ὁ φοβούμενος Κύριον ἐκδέξεται παιδίαν, 14 (18)
καὶ οἱ ὀρθρίζοντες εὐρήσουσιν εὐδοκίαν.
- ¹⁵ ὁ ζητῶν νόμον ἐμπλησθήσεται αὐτοῦ, 15 (19)
καὶ ὁ ὑποκρινόμενος σκανδαλισθήσεται ἐν αὐτῷ.
- ¹⁶ οἱ φοβούμενοι Κύριον εὐρήσουσιν κρίμα, 16 (20)
καὶ δικαιώματα ὡς φῶς ἐξάψουσιν.
- ¹⁷ ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς ἐκκλινεῖ ἐλεγμόν, 17 (21)
καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ εὐρήσει σύγκριμα.
- ¹⁸ ἀνὴρ βουλῆς οὐ μὴ παρίδῃ διανόημα, 18 (22)
ἀλλότριος καὶ ὑπερήφανος οὐ καταπτήξει φόβον,
(²³) καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι μετ' αὐτοῦ ἄνευ βουλῆς. (23)
- ¹⁹ ἄνευ βουλῆς μηθὲν ποιήσῃς, 19 (24)
καὶ ἐν τῷ ποιῆσαί σε μὴ μεταμελοῦ.
- ²⁰ ἐν ὁδῷ ἀντιπτώματος μὴ πορεύου, 20 (25)
καὶ μὴ προσκόψῃς ἐν λιθώδεσιν.
- ²¹ μὴ πιστεύσῃς ἐν ὁδῷ ἀπροσκόπῃ, 21
²² καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σου φύλαξαι. 22 (26)
- ²³ ἐν παντὶ ἔργῳ πίστευε τῇ ψυχῇ σου, 23 (27)
καὶ γὰρ τοῦτό ἐστιν τήρησις ἐντολῶν.
- ²⁴ ὁ πιστεύων νόμῳ προσέχει ἐντολαῖς, 24 (28)
καὶ ὁ πεποιθὼς Κυρίῳ οὐκ ἐλαττωθήσεται.
- ¹ τῷ φοβουμένῳ Κύριον οὐκ ἀπαντήσῃ κακόν, 1
ἀλλ' ἐν πειρασμῷ καὶ πάλιν ἐξελεῖται. (X)
- ² ἀνὴρ σοφὸς οὐ μισήσῃ νόμον, 2
ὁ δὲ ὑποκρινόμενος ἐν αὐτῷ ὡς ἐν καταγίδι πλοῖον.
- ³ ἄνθρωπος συνετὸς ἐνπιστεύσει νόμῳ, 3
καὶ ὁ νόμος αὐτῷ πιστὸς (⁴) ὡς ἐρώτημα δικαίων.
- ⁴ ἑτοίμασον λόγον καὶ οὕτως ἀκουσθήσῃ, 4
σύνδῃσον παιδείαν καὶ ἀποκρίθητι.

NA ¹⁴ Κυριον] pr τον N | εκδεξεται] εκλεζεται Bb | παιδειαν BabA ¹⁵ ἐμ-
πλησθησεται] επιλησθησεται N* (εμπλ. N^{c.a}) ¹⁶ κριμα] χαριν N* (κριμα
N^{c.a}) ¹⁷ εκκλειν] B* vid εκκλειν B^a (εκκλινει B^b) ¹⁸ και μετα...
βουλη] pr asterisc N^{c.a} ¹⁹ μηδεν A ²¹ μη] pr και A ²⁴ εν-
τολη N XXXVI ¹ Κυριον] pr τον N | εξελεεται] + αυτον N^{c.a} ² υπο-
κρινομενος] ενυποκρ. N ³ εμπιστευσει BbA | ερωτημα] επερωτημα N |
δικαιων] δηλων NA ⁴ παιδιαν NA | και 2^ο] ουτως N

- 5 ἑτροχὸς ἀμάξης σπλάγχνα μωροῦ, καὶ ὡς ἄξων στρεφόμενος ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ. B
- 6 ἵππος εἰς ὀχείαν ὡς φίλος μῶκος, ὑποκάτω παντὸς ἐπικαθημένου χρεμετίζει.
- 7 διὰ τί ἡμέρα ἡμέρας ὑπερέχει,
καὶ πᾶν φῶς ἡμέρας ἐνιαυτοῦ ἀφ' ἡλίου;
- 8 ἐν γνώσει Κυρίου διεχωρίσθησαν,
καὶ ἡλλοίωσεν καιροὺς καὶ ἐορτάς.
- (10) 9 ἀπ' αὐτῶν ἀνύψωσεν καὶ ἡγίασεν,
καὶ ἐξ αὐτῶν ἔθηκεν εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν.
- 10 καὶ ἄνθρωποι πάντες ἀπὸ ἐδάφους,
καὶ ἐκ γῆς ἐκτίσθη Ἀδάμ.
- 11 ἐν πλήθει ἐπιστήμης Κύριος διεχώρισεν αὐτοὺς,
καὶ ἡλλοίωσεν τὰς ὁδοὺς αὐτῶν.
- 12 ἐξ αὐτῶν εὐλόγησεν καὶ ἀνύψωσεν,
καὶ ἐξ αὐτῶν ἡγίασεν καὶ πρὸς αὐτὸν ἤγγισεν.
ἀπ' αὐτῶν κατηράσατο καὶ ἐταπείνωσεν,
καὶ ἀνέστρεψεν αὐτοὺς ἀπὸ στάσεως αὐτῶν.
- 13 ὥς πηλὸς κεραμέως ἐν χειρὶ αὐτοῦ,
(14) (14) πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ.
οὕτως ἄνθρωποι ἐν χειρὶ τοῦ ποιήσαντος αὐτοὺς,
ἀποδοῦναι αὐτοῖς κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ.
- (15) 14 ἀπέναντι τοῦ κακοῦ τὸ ἀγαθόν,
καὶ ἀπέναντι τοῦ θανάτου ἡ ζωή.
οὕτως ἀπέναντι εὐσεβοῦς ἀμαρτωλός.
- 15 καὶ οὕτως ἔμβλεψον εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ὑψίστου,
δύο δύο, ἐν κατέναντι τοῦ ἐνός.
- (16) 16^a 16^a Καγὼ ἔσχατος ἡγρύπνησα,
25 ^{§25} ὥς καλαμώμενος ὀπίσω τρυγητῶν. § C
- (17) (17) ἐν εὐλογία Κυρίου ἔφθασα,
καὶ ὡς τρυγῶν ἐπλήρωσα ληνόν.

6 οχειαν B^{c.a}) οχειον N* (-χιον A) | om ως N^{c.a} | μωκος] μωρος N^{c.a} | χρε- NAC
μετσει A 9 αυτων 10] ων sup ras A^a | ηγιασεν κ. ανυψωσεν N 10 εκτι-
σθη εκ γης N 12 ηυλογησεν NA | εταπεινωσεν] προς αυτον ηγγισεν
A | απο στασεως] απο| αποστασεως (? απο bis scr) A 13 πηλον N* (-λος
N^{c.a}) 14 ευσεβους] pr του N 15 om εν N XXX 25 καλαμωμενος]
καλαμενος N* (καλαμωμ. N^{c.a}) καλαμουμενος C

- B 26 κατανοήσατε ὅτι οὐκ ἐμοὶ μόνῳ ἐκοπίασα, 26 (18)
 ἀλλὰ πᾶσιν τοῖς ζητοῦσιν παιδεῖαν.
 27 ἀκούσατέ μου, μεγιστᾶνες λαοῦ, 27 (19)
 καὶ οἱ ἡγούμενοι ἐκκλησίας, ἐνωτίσασθε.
 28 υἱῷ καὶ γυναικί, ἀδελφῷ καὶ φίλῳ 28 (20)
 μὴ δῶς ἐξουσίαν ἐπὶ σέ ἐν ζωῇ σου·
 καὶ μὴ δῶς ἐτέρῳ τὰ χρήματά σου,
 ἵνα μὴ μεταμεληθεῖς δέῃ περὶ αὐτῶν.
 29 ἕως ἔτι ζῆς καὶ πνοῇ ἐν σοί, μὴ ἀλλάξης σεαυτὸν πάσῃ 29 (21)
 σαρκί.
 30 κρείσσον γάρ ἐστιν τὰ τέκνα δεηθῆναί σου 30 (22)
 ἢ σέ ἐμβλέπειν εἰς χεῖρας υἱῶν σου.
 31 ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνου ὑπεράγων, 31 (23)
 μὴ δῶς μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου.
 32 ἐν ἡμέρᾳ συντελείας ἡμερῶν ζωῆς σου 32 (24)
 καὶ ἐν καιρῷ τελευτῆς διάδος κληρονομίαν.
 33 χορτάσματα καὶ ῥάβδος καὶ φορτία ὄνῳ, 33 (25)
 ἄρτος καὶ παιδεῖα καὶ ἔργον οἰκέτῃ.
 34 ἔργασαι ἐν παιδί, καὶ εὐρήσεις ἀνάπαυσιν· 34 (26)
 ἄνες χεῖρας αὐτῷ, καὶ ζητήσῃ ἐλευθερίαν.
 35 ζυγὸς καὶ ἱμᾶς κάμψουσιν τράχηλον, 35 (27)
 καὶ οἰκέτῃ κακούργῳ στρέβλαι καὶ βάσανοι·
 36 ἔμβαλε αὐτὸν εἰς ἐργασίαν, ἵνα μὴ ἀργῇ, 36 (28)
 37 πολλὴν γὰρ κακίαν ἐδίδαξεν ἡ ἀργία· 37 (29)
 38 εἰς ἔργα κατὰστησον καθὼς πρέπει αὐτῷ, 38 (30)
 κἂν μὴ πειθαρῃ, βάρυνον τὰς πέδας αὐτοῦ.
 καὶ μὴ περισσεύσης ἐν πάσῃ σαρκί,
 καὶ ἄνευ κρίσεως μὴ ποιήσης μηδέν.
 39 εἰ ἔστιν σοι οἰκέτης, ἔστω ὡς σύ, 39 (31)
 ὅτι ἐν αἵματι ἐκτήσω αὐτόν·

NA C 26 ἐκοπιασατε C | αλλα[+] & N^{c.a} | πασι C | ζητουσιν (-σι C)] ἐκζητουσιν
 N^{c.a} | παιδειαν (-διαν NA)] σοφίαν C 27 οι ηγουμενοι] om οι N
 29 παση] pr εν N^{c.a} AC 31 πασιν NA | υπεραγων] υπερανω C | μη] pr
 & N^{c.a} 32 συντελειας C 33 χορτασματα] χορτασμα A pr περι δουλων
 C 'man satis ant' mg | artos] pr & δουλῶ B^a b² | παιδια N (πεδ.) AC | om και
 4° N* (hab & N^{c.a}) 34 ζητησεις N* A* (-σει N^{c.a} A?) C* fort (τησει ελευθ.
 sup ras Ca) 35 τραχηλον καμψουσι] NA τραχ. καμπτονσιν C 37 πολλη
 C* (ν superscr C^{vid}) 38 om αυτου B^a b² N* (hab N^{c.a}) AC | εν] επι NAC
 39 συ] σοι C

εἰ ἔστιν σοι οἰκέτης, ἄγε αὐτὸν ὡς σεαυτὸν,

B

ὅτι ὡς ἡ ψυχὴ σου ἐπιδέησις αὐτῷ·

(32) 40 ⁴⁰ ἐὰν κακώσῃς αὐτὸν καὶ ἀπάρας ἀποδρᾶ,

(33) ⁽³³⁾ ἐν ποίᾳ ὁδῷ ζήτῃσεις αὐτόν;

1 ¹ Κεναὶ ἐλπίδες καὶ ψευδεῖς ἀσυνέτῳ ἀνδρί,
καὶ ἐνύπνια ἀναπτεροῦσιν ἄφρονας.

2 ² ὥς δρασσόμενος σκιᾶς καὶ διώκων ἄνεμον,
οὕτως ὁ ἐπέχων ἐνυπνίοις·

3 ³ τοῦτο κατὰ τούτου ὁρασις ἐνυπνίων,
κατέναντι προσώπου ὁμοίωμα προσώπου.

4 ⁴ ἀπὸ ἀκαθάρτου τί καθαρισθήσεται;
καὶ ἀπὸ ψευδοῦς τί ἀληθεύσει;

5 ⁵ μαντεῖαι καὶ οἰωνισμοὶ καὶ ἐνύπνια μάταιά ἐστιν,
(6) καὶ ὡς ὠδινούσης φαντάζεται καρδιά.⁷

TC

6 ⁶ ἐὰν μὴ παρὰ Ὑψίστου ἀποσταλῇ ἐν ἐπισκοπῇ,
μὴ ὅψ· εἰς αὐτὰ τὴν καρδίαν σου·

7 ⁷ πολλοὺς ἐπλάνησεν τὰ ἐνύπνια,
καὶ ἐξέπεσον ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτοῖς.

8 ⁸ ἄνευ ψεύδους συντελεσθήσεται νόμος,
καὶ σοφία στόματι πιστῷ τελείωσις.

9 ⁹ Ἄνὴρ πεπαιδευμένος ἔγνω πολλά,
καὶ ὁ πολὺπειρος ἐκδιηγῆσεται σύνεσιν·

10 ¹⁰ ὅς οὐκ ἐπειράθη ὀλίγα οἶδεν,

11 ¹¹ ὁ δὲ πεπλανημένος πληθυνεῖ πανουργίαν.

12 ¹² πολλὰ ἐώρακα ἐν τῇ ἀποπλάνῃσει μου,
καὶ πλείονα τῶν λόγων μου σύνεσίς μου·

13 ¹³ πλεονάκεις ἕως θανάτου ἐκινδύνευσα,
καὶ διεσώθην τούτων χάριν.

14 ¹⁴ πνεῦμα φοβουμένων Κύριον ζήσεται,

39 om ei 2° N* (hab N^{c.a}) | σεαυτον] αδελφον NAC | επιδεησεις BNA επι- NAC
δεησι C 40 απαραι] in πα ras aliq B⁷ XXXI 2 ενυπνιοις] pr
ο N* (improb ο N^{c.a}) 3 τουτου] τουτο N 4 απο 1°] pr και Α
5 μανται N^c 6 παρα Υψ. αποσταλη] αποστ. παρα Υψ. N απο Υψ.
αποστ. Α 7 πολλους] + γαρ Α | εξεπεσαν N | επ] εν N* (επ N^{c.a})
9 πεπαιδευμενος] πεπλανημενος N^a* vid (αιδεν sup ras A^a) 10 επειραθη]
επιρασθη N 11 πανουργειαν Α 12 εορακα N^a | πλειονα] τα πλεονα
N* τα πλειονα N^{c.a}

- B ¹⁵ ἡ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἐπὶ τὸν σῶζοντα αὐτούς· 15
¹⁶ ὁ φοβούμενος Κύριον οὐ μὴ εὐλαβηθήσεται, 16
καὶ οὐ μὴ δειλιάσει, ὅτι αὐτὸς ἐλπίς αὐτοῦ.
¹⁷ φοβουμένου τὸν κύριον μακαρία ἡ ψυχὴ· 17
¹⁸ τίτιν ἐπέχει; καὶ τίς ἀντιστήριγμα αὐτοῦ; 18
¹⁹ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν, 19
ὑπερασπισμὸς δυναστείας καὶ στήριγμα ἰσχύος,
σκέπη ἀπὸ καύσωνος καὶ σκέπη ἀπὸ μεσημβρίας,
⁽²⁰⁾ φυλακὴ ἀπὸ προσκόμματος καὶ βοήθεια ἀπὸ πτώματος·
²⁰ ἀνυψῶν ψυχὴν καὶ φωτίζων ὀφθαλμούς, 20
ἵασιν διδοὺς ζωὴν καὶ εὐλογίαν.
²¹ Θυσιάζων ἐξ ἀδίκου, προσφορὰ μεμωκημένη, 21
²² καὶ οὐκ εἰς εὐδοκίαν μωκῆματα ἀνόμων· 22
²³ οὐκ εὐδοκεῖ ὁ ὑψίστος ἐν προσφοραῖς ἀσεβῶν, 23
οὐδὲ ἐν πλήθει θυσιῶν ἐξιλάσκειται ἁμαρτίας.
²⁴ θύων υἱὸν ἔναντι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ 24
ὁ προσάγων θυσίαν ἐκ χρημάτων πενήτων,
²⁵ ἄρτος ἐπιδεομένων ζωὴ πτωχῶν, 25
ὁ ἀποστερῶν αὐτὴν ἄνθρωπος αἱμάτων·
²⁶ φονεύων τὸν πλησίον ὁ ἀφαιρούμενος συμβίωσιν, 26
²⁷ καὶ ἐκχέων αἷμα ὁ ἀποστερῶν μισθὸν μισθίου. 27
²⁸ εἰς οἰκοδομῶν καὶ εἰς καθαιρῶν, 28
τί ὠφέλησαν πλεῖον ἢ κόπου;
²⁹ εἰς εὐχόμενος καὶ εἰς καταρῶμενος, 29
τίνος φωνῆς εἰσακούσεται ὁ δεσπότης;
³⁰ βαπτιζόμενος ἀπὸ νεκροῦ καὶ πάλιν ἀπτόμενος αὐτοῦ, 30
τί ὠφέλησεν τῷ λουτρῷ αὐτοῦ;
³¹ οὕτως ἄνθρωπος νηστεύων ἐπὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ 31
καὶ πάλιν πορευόμενος καὶ τὰ αὐτὰ ποιῶν·
τῆς προσευχῆς αὐτοῦ τίς εἰσακούσεται;
καὶ τί ὠφέλησεν ἐν τῷ ταπεινωθῆναι αὐτόν;

NA 15 αυτων] ω sup ras A^b 16 ου μη 1° ουδεν N πολλα A | δειλιαση B^b(vid)
17 φοβουμενω N* (-νου N^{c,a}) 18 αντιστηριγμα αυτου] improb αντι Bab
αυτου στηριγμα B^{a,1b,1} NA 19 δυναστιας N | σκεπη 2° σκεπην A | πτω-
ματος] πτωσεως A 21 μεμωκημενη] μεμωμημενη A 22 μωκηματα]
μωμηματα N^{c,a} (sed adscr in mg δωρηματα) A (α 1° sup ras A^a) 24 του
πατρος] om του N | προσαγων] προσαγαγων N 25 επενδεομενων NA | αυτην]
αυτον N^{c,a} 26 συμβιωσιν] εμβιωσιν NA (ενβ.) 27 ο αποστερων] και
αποστ. A 28 ωφελησεν A | κοπους NA 30 τω λουτρω] pr εν NA

- 1¹ Ο συντηρῶν νόμον πλεονάζει συμφοράς, B
 2² θυσιάζων σωτηρίου ὁ προσέχων ἐντολαῖς·
 3³ ἀνταποδιδούς χάριν προσφέρων σεμίδαλιν,
 4⁴ καὶ ὁ ποιῶν ἐλεημοσύνην θυσιάζων αἰνέσεως.
 5⁵ εὐδοκία Κυρίου ἀποστῆναι ἀπὸ πονηρίας,
 καὶ ἐξίλασμος ἀποστῆναι ἀπὸ ἀδικίας.
 6⁶ μὴ ὀφθῆς ἐν προσώπῳ Κυρίου κενός,
 7⁷ πάντα γὰρ ταῦτα χάριν ἐντολῆς.
 8⁸ προσφορά δίκαιου λιπαίνει θυσιαστήριον,
 καὶ ἡ εὐωδία αὐτῆς ἔναντι Ὑψίστου·
 9⁹ θυσία ἀνδρὸς δίκαιου δεκτή,
 καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῆς οὐκ ἐπιλησθήσεται.
 10¹⁰ ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ δόξασον τὸν κύριον,
 καὶ μὴ μικρύνῃς ἀπαρχὴν χειρῶν σου·
 11¹¹ ἐν πάσῃ δόσει ἰλάρωσον τὸ πρόσωπόν σου,
 καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἀγίασον δεκάτην.
 12¹² δὸς Ὑψίστῳ κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ,
 καὶ ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ καθ' εὔρεμα χειρός·
 13¹³ ὅτι Κύριος ἀνταποδιδούς ἐστίν,
 καὶ ἐπταπλᾶ ἀνταποδώσει σοι.
 14¹⁴ μὴ δωροκόπει, οὐ γὰρ προσδέξεται·
 15¹⁵ καὶ μὴ ἔπεχε θυσία ἀδίκῳ,
 ὅτι Κύριος κριτὴς ἐστίν,
 καὶ οὐκ ἐστίν παρ' αὐτῷ δόξα προσώπου.
 16¹⁶ οὐ λήμψεται πρόσωπον ἐπὶ πτωχοῦ,
 καὶ δέησιν ἡδικημένου εἰσακούσεται·
 17¹⁷ οὐ μὴ ὑπερίδῃ ἱκετίαν ὀρφανοῦ,
 καὶ χήραν ἐὰν ἐκχέῃ λαλίαν.
 18¹⁸ οὐχὶ δάκρυα χήρας ἐπὶ σιαγόνα καταβαίνει,
 19¹⁹ καὶ ἡ καταβόησις ἐπὶ τῷ καταγαγόντι αὐτά;
 20²⁰ θεραπεύων ἐν εὐδοκίᾳ δεχθήσεται,
 καὶ ἡ δέησις αὐτοῦ ἕως νεφελῶν συνάψει·

XXXII 1 συμφοράς] προσφοράς NA 2 θυσιαζων] θυσια A² (ras ζων) NA
 4 θυσιαζων] θυσια N* (-ζων N^{c.a}) 5 εξίλασμος] ειλασμος N* (εξειλ. N^{c.a})
 10 κυριον] + θν N | μικρυνης] σμικρυνης N^{c.a} 11 τον προσωπον N* (το πρ.
 N¹ (vid) c.a) 12 αυτου] σου A | ευρεμα] αιρεμα N 13 επταπλα] επταπλα-
 σια NA | ανταποδωσει] ανταποδιδωσειν (sic) N^{c.a} αποδωσει A 17 υπεριδη]
 παριδη A | ικετιαν (υκ. A*)] ικετειαν B^{ab} | χηρα N 18 σιαγονας N σια-
 γονει A 19 καταβοησις] καταπτωσις N

- B ²¹ προσευχή ταπεινοῦ νεφέλας διήλθεν, 21
καὶ ἕως συνεγγίση, οὐ μὴ παρακληθῇ.
καὶ οὐ μὴ ἀποστῇ ἕως ἐπισκέψηται ὁ ὑψιστος,
²² καὶ κρινεῖ δικαίως καὶ ποιήσει κρίσιν. 22
- § C ¹ καὶ ὁ κύριος οὐ μὴ βραδύνῃ
οὐδὲ μὴ μακροθυμήσει ἐπ' αὐτοῖς,
ἕως ἂν συντρίψῃ ὀσφὺν ἀνελεημόνων,
²³ καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀνταποδώσει ἐκδίκησιν. 23
ἕως ἐξάρῃ πλῆθος ὑβριστῶν
καὶ σκῆπτρα ἀδικῶν συντρίψει.
²⁴ ἕως ἀνταποδῶ ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ, 24
καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν.
²⁵ ἕως κρίνῃ τὴν κρίσιν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ 25
καὶ εὐφρανεῖ αὐτοὺς ἐν τῷ ἑλέει αὐτοῦ.
²⁶ ὥραϊον ἔλεος ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτοῦ, 26
ὥς νεφέλαι ὑετοῦ ἐν καιρῷ ἀβροχίας.
- ¹ Ἐλέησον ἡμᾶς, δέσποτα ὁ θεὸς πάντων, ² καὶ ἐπίβλεψον, 1
⁽²⁾ καὶ ἐπίβαλε τὸν φόβον σου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. 2
- ³ ἔπαρον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ ἔθνη ἀλλότρια, 3
καὶ ἰδέτωσαν τὴν δυναστείαν σου.
⁴ ὥσπερ ἐνώπιον αὐτῶν ἡγιάσθης ἐν ἡμῖν, 4
οὕτως ἐνώπιον ἡμῶν μεγαλυνθείης ἐν αὐτοῖς.
⁵ καὶ ἐπιγνώτωσάν σε καθάπερ καὶ ἡμεῖς ἐπέγνωνμεν, 5
ὅτι οὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν σοῦ, Κύριε.
⁶ ἐγκαίνισον σημεῖα καὶ ἀλλοιώσον θαυμάσια, 6
⁷ δόξασον χεῖρα καὶ βραχίονα δεξιόν. 7
⁸ ἔγειρον θυμὸν καὶ ἔκχεον ὀργήν, 8
⁹ ἔξαρον ἀντίδικον καὶ ἔκτριψον ἐχθρόν. 9
¹⁰ σπεῦσον καιρὸν καὶ μνήσθητι ὀρκισμοῦ, 10
καὶ ἐκδιηγασθῶσαν τὰ μεγαλεῖά σου.

§ AC 21 ο υψιστος] k̄s A 22 δικαίως] δικαιοις N* (-ws N^{c.a}) A | μακροθυμηση
NA | om an C 23 ανταποδώσει] ανταποδιδωσιν C | αδικων] δικαιων A |
συντριψη] AC 24 ανταποδοι N* (-δω N^{c.a}) | κατα 2^ο] και A 25 εως] + an
N^{c.a} | κρινει C | om και ευφρανει...ελεει αυτου C | ελεει] ελει A 26 ωραιον]
pr ws N | om αυτου N | ws] εως N* (ws N^{c.a}) XXXIII 1 om δεσποτα A
3 ιδετωσαν την] επι εθνη ταν (sic) N* (ιδ. την N^{c.a}) | δυναστιαν AC 4 ηγια-
σθης] εθαυμασθης N* (ηγ. N^{c.a}) | μεγαλυνθης N* (-θιης N¹ (fort)) C 5 επε-
γνωνμεν] + σε NA 6 ενκαινισον N 10 ορκισμου] ορισμου N ορκων C

- 11 ¹¹ ἐν ὀργῇ πυρὸς καταβρωθήτω ὁ σωζόμενος, B
καὶ οἱ ἀδικούντες τὸν λαόν σου εὗροισαν ἀπώλειαν.
- 12 ¹² σύντριψον κεφαλὰς ἀρχόντων ἐχθρῶν,
λεγόντων Οὐκ ἔστιν πλὴν ἡμῶν.
- (13) 13^a ¹³ συναγε πάσας φυλὰς Ἰακώβ, ¶ C
16^b ¹⁶ καὶ κατακληρονομήσεις αὐτοὺς καθὼς ἀπ' ἀρχῆς.
- (14) 17 ¹⁷ ἐλέησον λαόν, Κύριε, κεκλημένον ἐπ' ὀνόματί σου,
καὶ Ἰσραὴλ ὃν πρωτογόνῳ ὁμοίωσας.
- (15) 18 ¹⁸ οἰκτείρησον πόλιν ἀγιάσματός σου,
Ἱερουσαλήμ, πόλιν καταπαύματός σου
- (16) 19 ¹⁹ πλησον Σιών ἀρεταλογίας σου,
καὶ ἀπὸ τῆς δόξης σου τὸν λαόν σου.
- (17) 20 ²⁰ δὸς μαρτύριον τοῖς ἐν ἀρχῇ κτίσμασίν σου,
καὶ ἔγειρον προφητείας τὰς ἐπ' ὀνόματί σου.
- (18) 21 ²¹ δὸς μισθὸν τοῖς ὑπομένουσίν σε,
καὶ οἱ προφῆταί σου ἐμπιστευθήτωσαν.
- 22 ²² εἰσάκουσον, Κύριε, δεήσεως τῶν ἱκετῶν σου
- (19) ⁽¹⁹⁾ κατὰ τὴν εὐλογίαν Ἀαρὼν περὶ τοῦ λαοῦ σου,
καὶ γνώσκονται πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς
ὅτι Κύριος εἶ, ὁ θεὸς τῶν αἰώνων.
- (20) 23 ²³ Πᾶν βρῶμα φάγεται κοιλία,
ἔστιν δὲ βρῶμα βρώματος κάλλιον.
- (21) 24 ²⁴ φάρυγξ γεύεται βρώματα θήρας,
οὕτως καρδία συνετὴ λόγους ψευδεῖς.
- (22) 25 ²⁵ καρδία στρεβλὴ δώσει λύπην,
καὶ ἄνθρωπος πολύπειρος ἀνταποδώσει αὐτῷ.
- (23) 26 ²⁶ πάντα ἄρρενα ἐπιδέξεται γυνή,
ἔστιν δὲ θυγάτηρ θυγατρὸς κρεῖσσον.
- (24) 27 ²⁷ κάλλος γυναικὸς ἱλαρύνει πρόσωπον,

11 καταβρωθιτω A* | ο σωζομενος] ο μη σωζ. N* (improb μη et pr ο ασε- NAC
βης N^{c.a}) | αδικουντες] κατοικουντες A*^{vid}C κακουντες (ras τοι) A^a | απωλιαν N
13 συναγε] συναγαγε A συναγαγεται C* συναγαγε τας C^{avid} XXXVI 16^b κα-
τακληρονομησεις (vid praef)] κατεκληρονομησα BNAC 17 om Κυριε N* |
πρωτογονω] πρωτοτοκω N^{c.a} 18 πολιν 2°] τοπον NA 19 πλησον B^cNA^{vid}
πλησιον B^b | αρεταλογιας] αραι (are NA) τα λογια B^bNA^{vid} 20 προφητιας
A | τας επ] om τας N* (hab N^{c.a}) 21 εμπιστευθησονται NA 22 ικετων]
οικετων NA | λαου] υιου N* (λαου N^{c.a}) | Κυριος ει] εν ει ks N 24 φαρυγξ]
βαρυγξ A | γευσεται N 26 θυγατηρος N* (η improb N¹ postea ras) |
κρισων NA

- B   καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ἀνθρώπου ὑπεράγει·
 28 εἰ ἔστιν ἐπὶ γλώσσης αὐτῆς ἔλεος καὶ πρᾶτης,   28 (25)
     οὐκ ἔστιν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καθ' υἱοὺς ἀνθρώπων.
 29 ὁ κτώμενος γυναῖκα ἐνάρχεται κτήσεως,   29 (26)
     βοηθὸν κατ' αὐτὸν καὶ στύλον ἀναπαύσεως.
 30 οὐδ' οὐκ ἔστιν φραγμός, διαρπαγῆσεται κτῆμα·   30 (27)
     καὶ οὐδ' οὐκ ἔστιν γυνή, στενάξει πλανώμενος.
 31 τίς γὰρ πιστεύσει εὐζώνῳ ληστῇ   31 (28)
     σφαλλομένῳ ἐκ πόλεως εἰς πόλιν;
     οὕτως ἀνθρώπῳ μὴ ἔχοντι νοσσιὰν
     καὶ καταλύοντι οὐ ἔαν ὀψίσῃ.

- 1 Πᾶς φίλος ἐρεῖ Ἐφιλίασα αὐτῷ ἀγώ·
     ἀλλ' ἔστιν φίλος ὀνόματι μόνον φίλος.
 2 οὐχὶ λύπη ἐνὶ ἔως θανάτου   2
     (2) ἐταῖρος καὶ φίλος τρεπόμενος εἰς ἔχθραν;   (2)
 3 ὦ πονηρὸν ἐνθύμημα, πόθεν ἐνεκυλίσθης
     καλύψαι τὴν ξηρὰν ἐν δολιότητι;
 4 ἐταῖρος φίλου ἐν εὐφροσύνῃ ἡδεται,
     καὶ ἐν καιρῷ θλίψεως ἔσται ἀπέναντι.
 5 ἐταῖρος φίλῳ συνπονεῖ χάριν γαστρος,
     ἐναντι πολέμου λήμψεται ἀσπίδα.
 6 μὴ ἐπιλάβῃ φίλου ἐν τῇ ψυχῇ σου,
     καὶ μὴ ἀμνημονήσῃς αὐτοῦ ἐν χρήμασιν σου.
 7 πᾶς σύμβουλος ἐξαίρει βουλήν,
     ἀλλ' ἔστιν συμβουλευὼν εἰς αὐτόν.
 8 ἀπὸ συμβούλου φύλαξον τὴν ψυχὴν σου,
     καὶ γνῶθι πρότερον τίς αὐτοῦ χρεῖα·
     καὶ γὰρ αὐτὸς ἑαυτῷ βουλεύσεται,
 (10) μὴ ποτε βάλῃ ἐπὶ σοὶ κληρὸν,   (10)
     9 καὶ εἶπῃ σοι (11) Καλὴ ἡ ὁδὸς σου,   9, (11)

NA   29 ἀναπανσεως] litur i lit post e A   31 σφαλλομένῳ] ἀφαλλομένῳ NA
 XXXVII 1 om αὐτῷ NA   2 ἐν] μενει B^b(vid) N^{c,a} (-νι) | εταῖρος] ετερος N
 (item 4, 5) | ἐχθρον A   5 φίλῳ συνπονει (συμπ. B^b) | συνπονει φίλῳ N |
 ἐναντί] ἀπέναντι A   6 ἐπιλαθου A | ψι incep N* (ψυχ. N¹ et postea) | ἀμνη-
 μονησης] μνημονευσης N* (ἀμνημ. N^{c,a}) | αὐτου] αὐτῷ A   7 ἐξαιρεi N*
 (ἐξαίρει N^{c,a}) | ἐστιν] + σοι N | αὐτον (υτον sup ras B^a) | ἐαυτον B^a (ε non inst
 B^b) N   8 τὴν ψυχὴν] om τὴν N* (hab N^{c,a}) | om καὶ 10 N* (hab N^{c,a}) |
 ἐαυτῷ] pr εν N

- καὶ στήσεται ἐξ ἐναντίας ἰδεῖν τὸ συμβησόμενόν σοι. B
- (7) 10 ¹⁰ μὴ βουλευού μετὰ τοῦ ὑποβλεπομένου σε,
καὶ ἀπὸ τῶν ζηλούντων σε κρίνῃσον βουλὴν.
- (12-14) 11 ¹¹ μετὰ γυναικὸς τῆς ἀντιζήλου αὐτῆς § C
καὶ μετὰ δειλοῦ περὶ πολέμου
καὶ μετὰ ἐμπορίου περὶ μεταβολίας
καὶ μετὰ ἀγοράζοντος περὶ πράσεως,
μετὰ βασκάνου περὶ εὐχαριστίας
καὶ μετὰ ἀνελεήμονος περὶ χρηστοθείας,
μετὰ ὀκνηροῦ περὶ παντὸς ἔργου
καὶ μετὰ μισθίου ἀφεστίου περὶ συντελείας,
οἰκέτῃ ἀργῶ περὶ πολλῆς ἐργασίας,
μὴ ἔπεχε ἐπὶ τούτοις περὶ πάσης συμβουλίας.
- (15) 12 ¹² ἀλλ' ἡ μετὰ ἀνδρὸς εὐσεβοῦς ἐνδελέχιζε,
ὃν ἂν ἐπιγνῶς συντηροῦντα ἐντολάς,
- (16) ⁽¹⁶⁾ ὃς ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ κατὰ τὴν ψυχὴν σου,
καὶ ἐὰν πταίσης συναλγήσει σοι.
- (17) 13 ¹³ καὶ βουλὴν καρδίας στήσον,
οὐ γάρ ἐστίν σοι πιστότερος αὐτῆς.
- (18) 14 ¹⁴ ψυχὴ γὰρ ἀνδρὸς ἀπαγγέλλειν ἐνίστε εἴωθεν
ἡ ἐπὶ σκοποὶ ἐπὶ μετεώρου καθήμενοι ἐπὶ σκοπῆς.
- (19) 15 ¹⁵ καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις δεθήτη Ὑψίστου
ἵνα εὐθύνη ἐν ἀληθείᾳ τὴν ὁδὸν σου.
- (20) 16 ¹⁶ ἀρχὴ παντὸς ἔργου λόγος,
καὶ πρὸ πάσης πράξεως βουλὴ.
- (21) 17 ¹⁷ ἴχνος ἀλλοιώσεως καρδία. ¹⁸ τέσσερα μέρη ἀνατέλλει,
ἀγαθὸν καὶ κακόν, ζῶν καὶ θάνατος,
καὶ κυριεύουσα ἐνδελεχῶς αὐτῶν γλῶσσά ἐστιν.
- (22) 19 ¹⁹ ἔστιν ἀνὴρ πανούργος καὶ πολλῶν παιδευτῆς,
καὶ τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ ἐστιν ἄχρηστος.
- (23) 20 ²⁰ ἔστιν σοφισζόμενος ἐν λόγοις μισήτός,

11 της αντιζηλου] pr περι NAC | om και 2° Bab NAC | εμπορου] ευπορου NAC
C | μεταβολης N | ανελεημονος] ελεημονος C | om και 5° N* (hab 5 N^{c.a}) |
αφεστίου] εφεστίου N* C (επεστ.) | επαιτιου N^{c.a} (επετ.) A | επι] ι sup ras 3 fere
litt in A | περι πασης συμβουλιας] om πασης A επι παση συμβουλια C
12 on] ο C | αν] εαν N | επιγνω A 13 καρδιαν N* (-dias N^{c.a}) 14 καθη-
μενοι επι μετεωρου επι σκοπης N 15 πασι] πα sup ras B¹ab | αληθια C
17 καρδιας Bab N^{c.a} AC + προσ[ωπον] C 18 τεσσαρα B² | κυριενουσα (κυ-
ριενουσα N)] pr η AC | ενδελεχως αυτων] ενδ. αυτω A αυτων ενδ. C 19 om
και 1° NAC

- B οὗτος πάσης τροφῆς καθυστερήσει·
 21 οὐ γὰρ ἐδόθη αὐτῷ παρὰ Κυρίου χάρις, 21 (24)
 οὗτι πάσης σοφίας ἐστερήθη.
 22 ἔστιν σοφὸς τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ, 22 (25)
 καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐπὶ στόματος πιστοί.
 23 ἀνὴρ σοφὸς τὸν ἑαυτοῦ λαὸν παιδεύσει, 23 (26)
 καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ πιστοί.
 24 ἀνὴρ σοφὸς πλησθήσεται εὐλογίας, 24 (27)
 καὶ μακαριούσιν αὐτὸν πάντες οἱ ὁρῶντες.
 25 ζωὴ ἀνδρὸς ἐν ἀριθμῷ ἡμερῶν, 25 (28)
 καὶ αἱ ἡμέραι τοῦ Ἰσραὴλ ἀναριθμητοί.
 26 ὁ σοφὸς ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ κληρονομήσει πίστιν, 26 (29)
 καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.
 27 τέκνον, ἐν τῇ ζωῇ σου πείρασον τὴν ψυχὴν σου, 27 (30)
 καὶ ἴδε τί πονηρὸν αὐτῇ, καὶ μὴ δῶς αὐτῇ.
 28 οὐ γὰρ πάντα πᾶσιν συμφέρει, 28 (31)
 καὶ οὐ πᾶσα ψυχὴ ἐν παντὶ εὐδοκεῖ.
 29 μὴ ἀπληστεύου ἐν πάσῃ τρυφῇ, 29 (32)
 καὶ μὴ ἐκχυθῆς ἐπὶ ἐδεσμάτων.
 30 ἐν πολλοῖς γὰρ βρώμασιν ἔσται πόνος, 30 (33)
 καὶ ἡ ἀπληστία ἐγγίει ἕως χολέρας.
 31 δι' ἀπληστίαν πολλοὶ ἐτελεύτησαν, 31 (34)
 ὁ δὲ προσέχων προσθήσει ζώην.

1 Τίμα ἱατρὸν πρὸς τὰς χρεῖας τιμαῖς αὐτοῦ, 1 XXXVII
 καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισεν Κύριος.

2 παρὰ γὰρ Ὑψίστου ἐστὶν ἴασις, 2
 καὶ παρὰ βασιλέως λήμψεται δόμα.

3 ἐπιστήμη ἱατροῦ ἀνυψώσει κεφαλὴν αὐτοῦ, 3
 καὶ ἔναντι μεγιστάνων θαυμασθήσεται.

4 Κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς φάρμακα, 4
 καὶ ἀνὴρ φρόνιμος οὐ προσοχθεῖ αὐτοῖς.

ΝΑC 20 ουτος] και αυτος C | τροφης] σοφιας N* (τροφ. N^{c,a}) 21 πασης
 C* (σ 2° ras C¹vid) 22 στοματι N 24 ενπλησθησεται A | om και A
 26 ζησεται] ζησει A 27 τη ζωη] om τη ΝΑC | αυτη 2°] αυτω C 28 πασι
 ΝC | om εν παντι C 29 τρυφη] ψυχη C 30 πονος] νοσος ΝΑ | απλη-
 στεια B* (-τια B^b) 31 δι] δια ΝΑC | απληστειαν B* (-τιαν B^b) ΝCΑ
 XXXVIII 1 τιμα] π incep N^{*vid} | χρειας] + αυτου ΝΑ | om τιμας αυτου Ν^{c,a} |
 Κυριος] pr ο ΝC 2 om γαρ Ν* (superscr N¹vid) 3 ιατρον] καιρου Ν*
 (ιατρ. Ν^{c,a}) | κεφαλην] pr την Ν

- 5 οὐκ ἀπὸ ξύλου ἐγλυκάνθη ὕδωρ B
 (6) ⁽⁶⁾ εἰς τὸ γνωσθῆναι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ;
 6 ⁶ καὶ αὐτὸς ἔδωκεν ἀνθρώποις ἐπιστήμην
 ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ.
 (7) 7 ⁷ ἐν αὐτοῖς ἐθεράπευσεν καὶ ἦρεν τὸν πόνον αὐτοῦ,
 8 ⁸ μυρεψὸς ἐν τούτοις ποιήσει μίγμα·
 καὶ οὐ μὴ συντελέσῃ ἔργα αὐτοῦ,
 (8) ⁽⁸⁾ καὶ εἰρήνη· παρ' αὐτοῦ ἐστὶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.
 9 ⁹ τέκνον, ἐν ἀρρωστήματί σου μὴ παράβλεπε,
 ἄλλ' εὗξαι Κυρίῳ, καὶ αὐτὸς ἰάσεται σε·
 10 ¹⁰ ἀπόστησον πλημμελίαν καὶ εὐθυνον χεῖρας,
 καὶ ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καθάρισον καρδίαν·
 11 ¹¹ δὸς εὐωδίαν καὶ μνημόσυνον σεμιδάλεως,
 καὶ λίπανον προσφοράν, ὥς μὴ ὑπάρχων,
 12 ¹² καὶ ἱατρῷ δὸς τόπον, ⁽¹²⁾ καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισεν Κύριος,
 καὶ μὴ ἀποστήτω σου, καὶ γὰρ αὐτοῦ χρεία.
 13 ¹³ ἔστιν καιρὸς ὅτε καὶ ἐν χερσὶν αὐτῶν εὐωδία·
 14 ¹⁴ καὶ γὰρ αὐτοὶ Κυρίου δεηθήσονται,
 ἵνα εὐοδώσῃ αὐτοῖς ἀνάπανσιν
 καὶ ἴασιν χάριν ἐμβιώσεως.
 15 ¹⁵ ὁ ἁμαρτάνων ἐναντι τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν
 ἐμπέσοι εἰς χεῖρας ἱατροῦ. TC
 16 ¹⁶ τέκνον, ἐπὶ νεκρῷ κατάγαγε δάκρυα,
 καὶ ὥς δεινὰ πάσχων ἐναρξαι θρήνου,
 κατὰ δὲ τὴν κρίσιν αὐτοῦ περιστείλον τὸ σῶμα αὐτοῦ,
 καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν ταφήν αὐτοῦ.
 17 ¹⁷ πίκρανον κλαυθμὸν καὶ θέρμανον κοπέτον,
 (18) ⁽¹⁸⁾ καὶ ποιήσων τὸ πένθος κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ
 ἡμέραν μίαν καὶ δύο χάριν διαβολῆς,
 καὶ παρακλήθητι λύπης ἕνεκα·
 (19) 18 ¹⁸ ἀπὸ λύπης γὰρ ἐκβαίνει θάνατος,
 καὶ λύπη καρδίας κάμψει ἰσχύν·
 (20) 19 ¹⁹ ἐν ἀπαγωγῇ παραβαίνει καὶ λύπη,

6 ἀνθρώποις] ανῶ A | ἐνδοξάζεσθε B
 παν .... C (cett perier) | αὐτοῦ] αὐτῶν B^{ca} 8 συντελεσθῇ BAC
 9 ἀρρωστημασιν A 10 πλημμελείαν B^{a7b} A 13 εὐωδία B^c 14 om
 γὰρ B* (hab B^{ca}) | εὐοδώσει C 15 εἰς χεῖρας ... C | ἱατροῦ] αὐτοῦ A
 16 καταγε B 18 ἀπο γὰρ λύπης B | κάμψει] καμπτι B* (καμψι B^{ca})
 19 ἐπαγωγή B^a | παραβαίνει] παραμενε B* παραμενε B^{ca} A | om και 1° B^{ca}

B

καὶ συστρέφων ἐν ποσὶν αὐτοῦ τροχόν,
ὃς ἐν μερίμνῃ κείται διὰ παντός ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ,
καὶ ἐναριθμὸς πᾶσα ἡ ἐργασία αὐτοῦ·

- (33) 30 ³⁰ ἐν βραχίονι αὐτοῦ τυπώσει πηλόν,
καὶ πρὸ ποδῶν κάμψει ἰσχὺν αὐτοῦ·
(34) ⁽³⁴⁾ καρδίαν ἐπιδώσει συντελέσαι τὸ χάρισμα,
καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ καθαρίσαι κάμνον,
(35) 31 ³¹ πάντες οὗτοι εἰς χεῖρας αὐτῶν ἐνεπίστευσαν,
καὶ ἕκαστος ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ σοφίζεται·
(36) 32 ³² ἄνευ αὐτῶν οὐκ οἰκισθήσεται πόλις,
(37) ⁽³⁷⁾ καὶ οὐ παροικήσουσιν οὐδὲ περιπατήσουσιν·
33 ³³ καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ οὐχ ὑπεραλοῦνται,
καὶ διαθήκην κρίματος οὐ διανοηθήσονται·
(38) ⁽³⁸⁾ ἐπὶ δῖφρον δικαστοῦ οὐ καθιῶνται,
οὐδὲ μὴ ἐκφάνωσιν δικαιοσύνην καὶ κρίμα,
καὶ ἐν παραβολαῖς οὐχ εὐρεθήσονται·
(39) 34 ³⁴ ἀλλὰ κτίσμα αἰῶνος τηρήσουσιν,
καὶ ἡ δέησις αὐτῶν ἐν ἐργασίᾳ τέχνης.

Πλὴν τοῦ ἐπιδόντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
καὶ διανοουμένου ἐν νόμῳ Ὑψίστου,

- 1 ¹ σοφίαν πάντων ἀρχαίων ἐκζητήσει,
καὶ ἐν προφητείαις ἀσχοληθήσεται·
2 ² διηγήσεις ἀνδρῶν ὀνομαστῶν συντηρήσει,
καὶ ἐν στροφαῖς παραβολῶν συνεισελεύσεται·
3 ³ ἀπόκρυφα παροιμιῶν ἐκζητήσει,
καὶ ἐν αἰνίγμασι παραβολῶν ἀναστραφήσεται.
4 ⁴ ἀνὰ μέσον μεγιστάνων ὑπηρετήσῃ,
καὶ ἔναντι ἡγουμένου ὀφθήσεται·

29 συνστρεφῶν Ν | τροχόν Ν^{c.a}

30 ἐν] pr os Ν | βραχειοσιν ΝΑ

Ν | ἐπιδώσει] αὐτοῦ δώσει Ν | χάρισμα Β^{*b}] χρισμα ΒΑΝΑ 31 αὐτῶν]

εαυτῶν Α 32 οἰκισθήσεται] οἰκηθήσεται Ν^{*} οικησεται Ν^{c.a} Α | περιπα-

τήσουσιν] + ἀλλ εἰς βουλήν λαοῦ ζητηθήσονται Ν^{c.a} 33 om καὶ 1° Ν^{*} (hab

γ Ν^{c.a}) | καὶ διαθήκην... καθιῶνται] ἐπὶ δῖφρον... διανοηθήσονται bis scr Β^{*} (improb 1° Β^c: 2° Β^b) |

καὶ διαθήκην... καθιῶνται] ἐπὶ δῖφρον... διανοηθήσονται (invers stichis) ΝΑ |

ου 1°] σου Ν^{*} (improb σ Ν[!]) | δικαστοῦ] δυναστοῦ Α | καθιῶνται Α | εκφα-

νουσιν Ν | δικαιοσύνην] παιδίαν ΝΑ 34 τηρήσουσιν] στηρίζουσιν Ν^{*}

-ριουσιν Ν^{c.a} postea revoc -ρίζουσιν pr ου Ν^{*} (improb ου Ν^{c.a}) | om ἐν 1°

Ν | ἐπιδιδόντος Α | διανοουμένου Α XXXIX 1 ἀρχαίων] ἀρχόντων Ν^{*}

(-χαιων Ν^{c.a}) 2 διηγήσεις Β^{ab} (-σις Β^{*})] διηγήσω ΝΑ 3 αποκρυφία

Β^{*} (-φα Β^{ab} ΝΑ) | αινιγμασιν ΝΑ 4 ηγουμένων Ν

- B (5) ἐν γῇ ἄλλοτρίων ἐθνῶν διελεύσεται, (5)
 ἀγαθὰ γὰρ καὶ κακὰ ἐν ἀνθρώποις ἐπείρασεν.
 5 τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπιδώσει ὀρθρῖσαι 5 (6)
 πρὸς Κύριον τὸν ποιήσαντα αὐτόν,
 καὶ ἔναντι Ὑψίστου δεηθήσεται.
 (7) καὶ ἀνοίξει στόμα αὐτοῦ ἐν προσευχῇ, (7)
 καὶ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ δεηθήσεται.
 6 εἰ ἂν Κύριος ὁ μέγας θελήσῃ, 6 (8)
 πνεύματι συνέσεως ἐμπλησθήσεται.
 (9) ἀνομβρήσει ῥήματα σοφίας αὐτός, (9)
 καὶ ἐν προσευχῇ ἐξομολογήσεται Κυρίῳ.
 § C 17 αὐτὸς κατευθυνεῖ βουλήν αὐτοῦ καὶ ἐπιστήμην, 7 (10)
 καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτοῦ διανοηθήσεται.
 8 αὐτὸς ἐκφαίνει παιδείαν διδασκαλίας αὐτοῦ, 8 (11)
 καὶ ἐν νόμῳ διαθήκης Κυρίου καυχήσεται.
 9 αἰνέσουσιν τὴν σύνεσιν αὐτοῦ πολλοί, 9 (12)
 ἕως τοῦ αἰῶνος οὐκ ἐξαλειφθήσεται.
 (13) οὐκ ἀποστήσεται τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, (13)
 καὶ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς γενεὰς γενεῶν.
 10 τὴν σοφίαν αὐτοῦ διηγῶνται ἔθνη, 10 (14)
 καὶ τὸν ἔπαινον αὐτοῦ ἐξαγγελεῖ ἐκκλησία.
 11 εἰ ἂν ἐμμένῃ, ὄνομα καταλείψει ἢ χίλιοι, 11 (15)
 καὶ εἰ ἂν ἀναπαύσῃται, ἐμποιεῖ αὐτῷ.
 12 Ἐτι διανοηθεὶς ἐκδιηγῆσομαι, 12 (16)
 καὶ ὡς διχομηνία ἐπληρώθην.
 13 εἰσακούσατέ μου, υἱοὶ ὅσιοι, καὶ βλαστήσατε 13 (17)
 ὡς ῥόδον φνύμενον ἐπὶ ῥεύματος ἁγροῦ,
 14 καὶ ὡς λίβανος εὐωδιάσατε ὁσμὴν, 14 (18)
 (19) καὶ ἀνθήσατε ἄνθος ὡς κρίνον, (19)
- NAC 4 om γὰρ N* (hab N^{c.a}) | om ἐν 2^ο A 5 στομα] pr το N
 6 Κυριος] pr ο N^{c.a} A | ἐμπλησθήσεται] ἐμπλησει (-σι N^{c.a}) αὐτον N^{c.a} A |
 ανομβρησει] pr αυτος B² C² NA | αυτος] αυτου B^a (vid) NA | om Κυριω N* (hab
 κω N^{c.a}) 7 om αυτου 1^ο N 8 αυτος] pr και C | εκφανει C | παι-
 διαν NAC | κυ διαθηκης A 9 εως] pr και NAC | ονομα] pr το NAC | ζη-
 σεται] ζητησεται A 10 διηγησησεται B² NAC | εθνη B* N* (εθνη Bab N¹) |
 τον επαινον (παινον N* επ. N^{c.a}) om τον C | εξαγγελλει N εξαγγελησεται C
 11 αναπαυσηται] παυσηται NAC | εμποιησει N* (εμποιει N^{c.a}) 12 ετι] +
 δε N | εκδιγηγησομαι A | διχοτομηνια N 13 εισακουσεται C* (-σαται
 C^a) | μοι C* (μον C^a) | βλαστησεται C | αγρου] υγρου NAC 14 λιβανον
 N | ευωδιασατε οσμην] τε οσμην resc C^a

διάδοτε ὁσμὴν καὶ αἰνέσατε ᾄσμα.

εὐλογήσατε Κύριον ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἔργοις,

(20) 15 ¹⁵ ὅτε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μεγαλωσύνην,

καὶ ἐξομολογήσασθε ἐν αἰνέσει αὐτοῦ,

ἐν ὥδαῖς χειλέων καὶ ἐν κινύραις,

καὶ οὕτως ἐρεῖτε ἐν ἐξομολογήσει

(21) 16 ¹⁶ Τὰ ἔργα Κυρίου πάντα ὅτι καλὰ σφόδρα,

καὶ πᾶν πρόσταγμα ἐν καιρῷ αὐτοῦ ἔσται·

(26) 17 ¹⁷ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν τί τοῦτο; εἰς τί τοῦτο;

πάντα γὰρ ἐν καιρῷ αὐτοῦ ζητηθήσεται.

(22) (22) ²² ἐν λόγῳ αὐτοῦ ἔσται ὡς θιμωνιά ὕδωρ,

καὶ ἐν ῥήματι στόματος αὐτοῦ ἀποδοχεῖα ὑδάτων.

(23) 18 ¹⁸ ἐν προστάγματι αὐτοῦ πᾶσα ἡ εὐδοκία,

καὶ οὐκ ἔστιν ὅς ἐλαττώσει τὸ σωτήριον αὐτοῦ.

(24) 19 ¹⁹ ἔργα πάσης σαρκὸς ἐνώπιον αὐτοῦ,

καὶ οὐκ ἔστιν κρυβῆναι ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ·

(25) 20 ²⁰ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰς τὸν αἰῶνα ἐπέβλεψεν,

καὶ οὐθέν ἐστιν θαυμάσιον ἐναντίον αὐτοῦ.

(26) 21 ²¹ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν τί τοῦτο; εἰς τί τοῦτο;

πάντα γὰρ εἰς χρείας αὐτῶν ἔκτισται.

(27) 22 ²² ἡ εὐλογία αὐτοῦ ὡς ποταμὸς ἐπεκάλυψεν,

(28) (28) καὶ ὡς κατακλυσμὸς ξηρὰν ἐμέθυσεν·

23 οὕτως ὄργην αὐτοῦ ἔθνη κληρονομήσει,

(29) (29) ὡς μετέστρεψεν ὕδατα εἰς ἄλμην.

24 ²⁴ αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ τοῖς ὁσίοις εὐθείαι,

οὕτως τοῖς ἀνόμοις προσκόμματα·

(30) 25 ²⁵ ἀγαθὰ τοῖς ἀγαθοῖς ἔκτισται ἀπ' ἀρχῆς,

οὕτως τοῖς ἁμαρτωλοῖς κακά.

(31) 26 ²⁶ ἀρχὴ πάσης χρείας εἰς ζωὴν ἀνθρώπου,

ὕδωρ, πῦρ καὶ σίδηρος καὶ ἄλλα καὶ σεμίδαλις,

14 πασι NC | εργοις] + αυτου NC.a A

16 καιρω] κω NC* (καιρω NC.a) NC

17 εις τι] εστι C* (εις τι C^a) | θειμωνια NC θημωνια C | αποδοχια B* C (-χεια

Ba^{1b} NA) 18 η ευδοκια] om η NC.a

19 των οφθαλμων] v 1° sup ras A^a

20 εις] επι NC* (εις NC.a) | ουθεν] ουκ NC* ουδεν NC.a AC | εστι C | θαυμαστον

NC | αυτου] pr των οφθαλμων NC* (improb NC.a antea uncis incl NC^a)

21 om τι 2° C | χριαν NC 22 επεκαλυψεν] απεκαλυψε C

23 οργη

NC.a | εθνει B | om ως μετεστρεψεν...αλμην AC

24 προσκομματα (προσκ.

A)] + ως μετεστρεψεν υδατα εις αλμην AC

26 ζωνη] ψυχην C | πυρ] pr

και NC.a AC | om και 1° NC | αλας A | και σεμιδ. inc stich NC | σεμιδαλιν NC*

(-λις NC.a) C

- B πυρὸς καὶ μέλι καὶ γάλα, 27 (32)
αἷμα σταφυλῆς καὶ ἔλαιον καὶ ἱμάτιον·
²⁷ ταῦτα πάντα τοῖς εὐσεβέσιν εἰς ἀγαθά, 27 (32)
οὕτως τοῖς ἁμαρτωλοῖς τραπήσεται εἰς κακά.
²⁸ ἔστιν πνεύματα ἃ εἰς ἐκδίκησιν ἔκτισται, 28 (33)
καὶ ἐν θυμῷ αὐτῶν ἐστερέωσαν μάστιγας αὐτῶν.
⁽³⁴⁾ καὶ ἐν καιρῷ συντελείας ἰσχὺν ἐκχεοῦσιν, (34)
καὶ τὸν θυμὸν τοῦ ποιήσαντος αὐτοὺς κοπάσουσιν.
²⁹ πῦρ καὶ χάλαζα καὶ λιμὸς καὶ θάνατος, 29 (35)
πάντα ταῦτα εἰς ἐκδίκησιν ἔκτισται·
³⁰ θηρίων ὀδόντες καὶ σκορπίοι καὶ ἔχεις 30 (36)
καὶ ῥομφαία ἐκδικούσα εἰς ὄλεθρον ἀσεβεῖς,
³¹ ἐν τῇ ἐντολῇ αὐτοῦ εὐφρανθήσονται, 31 (37)
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς χρείας ἐτοιμασθήσονται,
καὶ ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν οὐ παραβήσονται λόγον.
³² διὰ τοῦτο ἐξ ἀρχῆς ἐστηρίχθην 32 (38)
καὶ διενεόθη ἐν γραφῇ ἀφήκα.
³³ τὰ ἔργα Κυρίου πάντα ἀγαθά, 33 (39)
καὶ πᾶσαν χρείαν ἐν ᾧ αὐτῆς χορηγήσει·
³⁴ καὶ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν Τοῦτο τούτου πονηρότερον, 34 (40)
πάντα γὰρ ἐν καιρῷ εὐδοκιμηθήσεται.
³⁵ καὶ νῦν ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ στόματι ὑμνήσαμεν, 35 (41)
καὶ εὐλογήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου.

- ¹ Ἀσχολία μεγάλη ἔκτισται παντὶ ἀνθρώπῳ, 1
καὶ ζυγὸς βαρὺς ἐπὶ υἱοῦς Ἀδάμ,
ἀφ' ἡμέρας ἐξόδου ἐκ γαστρὸς μητρὸς αὐτῶν
ἕως ἡμέρας ἐπὶ ταφῇ εἰς-μητέρα πάντων.
² τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν καὶ φόβον καρδίας, 2
ἐπίνοια προσδοκίας, ἡμέρα τελευτῆς·

NAC 26 πυρος] πυρου N πυρ C | και γαλα και μελι N 27 ταυτα παντα] παντα
τοαυτα (sic) N* π. ταυτα N^{1c.a} | ευσεβεσι C 28 πνευματα] πνᾶ N* (πνᾶτα
N^{c.a}) C | αυτων 1° αυτου N^{c.a} | εσπερεωσεν N^{c.a} | om και 2° A | συντελιας C |
εκχεουσι C | κοπασουσι C 30 εκδικουσα] εκδιωκουσα N^{c.a} (mox ipse revoc
εκδικ.) 31 χρειας] χειρας A | τοις καιροις] om τοις NAC | αυτων] αυτου C
32 εστηρισθη N* (-χην N^{c.a}) | και εν γραφῃ αφηκα και διενεοθη C 33 α-
γαθα] ρι τα C | ωρα] καιρω C | χορηγησει] εχορηγησεν C 34 ευδοκιμηθη-
σεται] δοκιμασθησεται N ευδοκιμησεται A 35 υμνησατε B^b NAC (-ται)
XL 1 υιους Αδαμ] vs Αδαμ sup ras B^{ab} υιοις Αδ. N | αυτων] αυτου C | ημερα
(2°) N* (-ras N^{c.a}) | επι ταφη] επι ταφης (? επιταφης) AC επιστραφη N^{c.a}
2 καρδιαν A | προσδοκια N* (-κias N^{c.a})

- 3 ἀπὸ καθημένου ἐπὶ θρόνου ἐν δόξῃ
καὶ ἕως τεταπεινωμένου ἐν γῇ καὶ σποδῷ,
4 ἀπὸ φοροῦντος ὑάκινθον καὶ στέφανον
καὶ ἕως περιβαλλομένου ὠμόλινον.
5 θυμὸς καὶ ζῆλος καὶ ταραχὴ καὶ σάλος
καὶ φόβος θανάτου καὶ μηνίμα καὶ ἔρις.
(5) καὶ ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως ἐπὶ κοίτης
ὕπνος νυκτὸς ἄλλοιοῖ γινώσκιν αὐτοῦ.
6 ὀλίγον ὥς οὐδὲν ἐν ἀναπαύσει,
καὶ ἀπ' ἐκείνου ἐν ὕπνοις ὥς ἐν ἡμέρᾳ σκοπίας.
(7) τεθορυβημένος ἐν ὁράσει καρδίας αὐτοῦ,
ὥς ἐκπεφευγὼς ἀπὸ προσώπων πολέμου.
7 ἐν καιρῷ σωτηρίας αὐτοῦ ἐξηγέρθη,
καὶ ἀποθαυμάζων εἰς οὐδένα φόβον.
8 μετὰ πάσης σαρκὸς ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους,
καὶ ἐπὶ ἁμαρτωλῶν ἐπταπλάσια πρὸς ταῦτα.
9 θάνατος καὶ αἷμα καὶ ἔρις καὶ ρομφαία,
10 ἐπὶ τοὺς ἀνόμους ἐκτίσθη ταῦτα πάντα,
καὶ δι' αὐτοὺς ἐγένετο ὁ κατακλυσμός.
11 πάντα ὅσα ἀπὸ γῆς εἰς γῆν ἀναστρέφει,
καὶ ἀπὸ ὑδάτων εἰς θάλασσαν ἀνακάμπτει.
12 πᾶν δῶρον καὶ ἀδικία ἐξαλειφθήσεται,
καὶ πίστις εἰς τὸν αἰῶνα στήσεται.
13 χρήματα ἀδίκων ὥς ποταμὸς ξηρανθήσεται,
καὶ ὥς βροντὴ μεγάλῃ ἐν ὑετῷ ἐξηχίσει.
14 ἐν τῷ ἀνοίξει αὐτὸν χεῖρας εὐφρανθήσεται,
οὕτως οἱ παραβαίνοντες εἰς συντέλειαν ἐκλείψουσιν.
15 ἔκγονα ἀσεβῶν οὐ πληθυνεῖ κλάδους,
καὶ ρίζαι ἀκάθαρτοι ἐπ' ἀκροτόμου πέτρας.

3 ἐν δοξῇ] ενδοξου HAC | om και 1° A | εως τεταπεινωμενου] ωστε ταπει- HAC
νουμενου A 4 υακινθινον HA | εως] ως C 5 om και 2° HC | μηνι-
μα] μηνιμα HA | μηνεις C | ερις C | κοιτης] της non inst Bb | νυκτος] και νυξ
N* (νυκτ. Nc.a) 6 ορασει B*c] θρασει Ba*b | απο προσωπον πολεμου
εκπεφευγως C 7 αποθαυμαζων] αποθαυμαζοντων Nc.a 8 om και
επι αμαρτωλων... προς ταυτα C 9 και ερις και αιμα N | ερις] εις (sic) C |
ρομφαια] + επαγωγαι λειμος (λιμ. Bb AC) και συντριμμα και μαστιξ Bab mg sup
Nc.a AC επαγ. λειμος συντρ. και μαστιγες N* 10 παντα ταυτα N
11 αναστρεφει A 14 συντελειαν C | εκλειψουσιν Bb C (εκλιψ. B*N)]
εκθλιψουσιν A 15 ακαθαρτοι] καθαρτοι sup ras Bab

- B 16 ἄχει ἐπὶ παντὸς ὕδατος καὶ χείλους ποταμοῦ 16
 πρὸ παντὸς χόρτου ἐκτιλήσεται.
 17 χάρις ὡς παράδεισος ἐν εὐλογίαις, 17
 καὶ ἐλεημοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα διαμενεῖ.
 18 ζῶῃ αὐτάρκους ἐργάτου γλυκανθήσεται, 18
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ὁ εὐρίσκων θησαυρόν.
 19 τέκνα καὶ οἰκοδομὴ πόλεως στηρίζουσιν ὄνομα, 19
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ ἄμωμος λογίζεται.
 20 οἶνος καὶ μῦσικὰ εὐφραίνουσιν καρδίαν, 20
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ἀγάπησις σοφίας.
 21 αὐλὸς καὶ ψαλτήριον ἡδύνουσιν μέλη, 21
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γλῶσσα ἡδεῖα.
 22 χάριν καὶ κάλλος ἐπιθυμήσει ὁ ὀφθαλμός σου, 22
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα χλόην σπόρου.
 23 φίλος καὶ ἐταῖρος εἰς καιρὸν ἀπαντῶντες, 23
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ μετὰ ἀνδρός.
 24 ἀδελφοὶ καὶ βοήθεια εἰς καιρὸν θλίψεως, 24
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ἐλεημοσύνη ῥύσεται.
 25 χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐπιστήσουσιν πόδα, 25
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ εὐδοκιμεῖται.
 26 χρήματα καὶ ἰσχὺς ἀνυψώσουσιν καρδίαν, 26
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα φόβος Κυρίου.
 (27) οὐκ ἔστιν φόβος Κυρίου ἐλάττωσις, (27)
 καὶ οὐκ ἔστιν ἐπιζητῆσαι ἐν αὐτῷ βοήθειαν.
 27 φόβος Κυρίου ὡς παράδεισος εὐλογίας, 27 (28)
 καὶ ὑπὲρ πᾶσαν δόξαν ἐκάλυψαν αὐτόν.
 28 τέκνον, ζῶν ἐπαιτήσεως μὴ βιώσης· 28 (29)
 κρείσσον ἀποθανεῖν ἢ ἐπαιτεῖν.
 29 ἀνὴρ βλέπων εἰς τράπεζαν ἀλλοτρίαν, 29 (30)

NAC 16 αχει] αχι A evan in C | χείλους] χίλος A 17 παραδειςον N* (-σος
 N^{1c.a}) | ἐλεημοσύνη] pr εν N* (improb εν N^{c.a}) | διαμενει] μενει C 18 αμ-
 φοτερα ο ευρ.] om ο N* (hab ο N^{c.a}) αμφοτερας ευρ. A 20 αγαπησεις
 σοφίαν sup ras N¹ ευρησις σοφ. C 22 ο οφθαλμος σου] οφθαλμος A οφθ.
 σου C | χλοη C | σποριμου N* (σπορου N^{c.a}) 23 εταιρος] ετερος C | μετα]
 μετ A 24 αδελφοι] pr και N* (om και N^{c.a}) | βοηθεια] β sup litur in
 B | ρυεται NAC 25 γυνη] βουλη Bab NAC 26 ανυψωσουσιν] ανυ-
 ψουσιν N^{1c.a} (ανουψουσ. N*) A | Κυριου 1°] θῷ N* (κῷ N^{c.a}) | φοβω] pr εν
 NAC | Κυριου 2°] θῷ N* (κῷ N^{c.a}) | επιζητησαι εν αυτω βοηθειαν] εν αυτω
 ζητησαι β. C 27 πασαν] αμφοτερα C | εκαλυψεν NA 28 κρεισσον
 (-σων B)] + γαρ N^{c.a} 29 βλεπων] incep τρ N* (improb τρ N¹ postea ras)

οὐκ ἔστιν αὐτοῦ ὁ βίος ἐν λογισμῷ ζωῆς,

B

ἀλισγήσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν ἐδέσμασιν ἀλλοτρίοις.

(31) ⁽³¹⁾ ἀνὴρ δὲ ἐπιστήμων καὶ πεπαιδευμένος φυλάσσεται.

(32) 30 ³⁰ ἐν στόματι ἀναιδούς γλυκανθήσεται ἐπαίτησις,
καὶ ἐν κοιλίᾳ αὐτοῦ πῦρ καήσεται.

I 1 ¹ Ω θάνατε, ὡς πικρόν σου τὸ μνημόσυνόν ἐστιν
ἀνθρώπων εἰρηνεύοντι ἐν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ,

(2) ⁽²⁾ ἀνδρὶ ἀπερισπάστῳ καὶ εὐδοουμένῳ ἐν πᾶσιν
καὶ ἔτι ἰσχύοντι ἐπιδέξασθαι τροφήν.

(3) 2 ² Ω θάνατε, καλόν σου τὸ κρίμα ἐστὶν
ἀνθρώπων ἐπιδεομένῳ καὶ ἐλασσουμένῳ ἰσχύι,

(4) ⁽⁴⁾ ἐσχατογῆρῳ καὶ περισπωμένῳ περὶ πάντων,
καὶ ἀπειθοῦντι καὶ ἀπολωλεκότῳ ὑπομονῇ.

(5) 3 ³ μὴ εὐλαβοῦ κρίμα θανάτου,
μνήσθητι προτέρων σου καὶ ἐσχάτων.

4 ⁴ τοῦτο τὸ κρίμα παρὰ Κυρίου πάσῃ σαρκί,

(6) ⁽⁶⁾ καὶ τί ἀπαναίνῃ ἐν εὐδοκίᾳ Ὑψίστου;

εἴτε δέκα εἴτε ἑκατὸν εἴτε χίλια ἔτη,

(7) ⁽⁷⁾ οὐκ ἔστιν ἐν αἵθου ἐλεγμὸς ζωῆς.

(8) 5 ⁵ τέκνα βδελυκτὰ γίνεται τέκνα ἁμαρτωλῶν,
καὶ συναναστρεφόμενα παροικίαις ἀσεβῶν.

(9) 6 ⁶ τέκνων ἁμαρτωλῶν ἀπολείται κληρονομία,
καὶ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐνδεδελεχίει ὄνειδος.

(10) 7 ⁷ πατρὶ ἀσεβεῖ μέμψεται τέκνα,
ὅτι δι' αὐτὸν ὀνειδισθήσονται.

(11) 8 ⁸ οὐαὶ ὑμῖν ἄνδρες ἀσεβεῖς,
οἵτινες ἐγκατελείπετε νόμον θεοῦ Ὑψίστου.

(12) 9 ⁹ καὶ ἐὰν γεννηθῇτε, εἰς κατάραν γεννηθήσεσθε,
καὶ ἐὰν ἀποθάνητε, εἰς κατάραν μερισθήσεσθε.

(13) 10 ¹⁰ πάντα ὅσα ἐκ γῆς εἰς γῆν ἀπελεύσεται,
οὕτως ἀσεβεῖς ἀπὸ κατάρας εἰς ἀπωλίαν.

(14) 11 ¹¹ πένθος ἀνθρώπων ἐν σώμασιν αὐτῶν,

29 διαλογισμῷ Ν | αλισγήσει] αλγήσει Ν | τὴν ψυχὴν] om τὴν ΝΑ ΝΑC
30 απαιτησις Ν XLI 1 αὐτοῦ] αὐτῷ Ν | πασι C | ἐπιδέξασθαι] δεξασθε Ν
2 καλόν] pr ως Ν^{c.a} | ἐπιδεομένῳ A | ἰσχύι] pr ἐν ΝΑ | περὶ παντῶν] pr καὶ
Ν* (improb καὶ Ν^c) 4 τὸ κρίμα] om τὸ AC | om ἐν 1° Ν* (hab ἐν Ν^{c.c} (vid))
5 βδελυκτὰ] βδελυρα ΝΑC 6 ἐνδεδελεχίει A 7 μεμψε[ται] C 8 ἐγκατε-
λείπετε] ἐγκατελείπετε B^b Ν (ἐνκ.) ἐγκατελείπατε C | om θεοῦ Ν 10 ἀπε-
λεύσονται C | ἀπωλείαν B^b (vid) AC 11 σώματι Ν* (-μασιν Ν^{c.a})

- Β ὄνομα δὲ ἀμαρτωλῶν οὐκ ἀγαθὸν ἐξαλειφθήσεται.
- ¹² φρόντισον περὶ ὀνόματος, αὐτὸ γάρ σοι διαμενεῖ 12 (15)
 ἢ χίλιοι μεγάλοι θησαυροὶ χρυσίου·
- ¹³ ἀγαθῆς ζωῆς ἀριθμὸς ἡμερῶν, 13 (16)
 καὶ ἀγαθὸν ὄκομα εἰς αἰῶνα διαμενεῖ.
- ¹⁴ παιδείαν ἐν εἰρήνῃ συντηρήσατε, τέκνα· 14 (17)
 σοφία δὲ κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανής,
 τίς ὠφελία ἐν ἀμφοτέροις ;
- ¹⁵ κρείσσων ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν μωρίαν αὐτοῦ 15 (18)
 ἢ ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν σοφίαν αὐτοῦ.
- ¹⁶ τοιγαροῦν ἐντράπητε ἐπὶ τῷ ῥήματί μου· 16 (19)
 (20) οὐ γάρ ἐστιν πᾶσαν αἰσχύνῃ διαφυλάξαι καλόν, (20)
 καὶ οὐ πάντα πᾶσιν ἐν πίστει εὐδοκιμεῖται.
- ¹⁷ αἰσχύνεσθε ἀπὸ πατρὸς καὶ μητρὸς περὶ πορνείας, 17 (21)
 καὶ ἀπὸ ἡγουμένου καὶ δυνάστου περὶ ψεύδους,
- ¹⁸ ἀπὸ κριτοῦ καὶ ἄρχοντος περὶ πλημμελίας, 18 (22)
 ἀπὸ συναγωγῆς καὶ λαοῦ περὶ ἀνομίας,
 (23) ἀπὸ κοινωνοῦ καὶ φίλου περὶ ἀδικίας, (23)
- ¹⁹ καὶ ἀπὸ τόπου οὐ παροικεῖς (24) περὶ κλοπῆς, 19 (24)
 καὶ ἀπὸ ἀληθείας θεοῦ καὶ διαθήκης,
 καὶ ἀπὸ πῆξεως ἀγκῶνος ἐπ' ἄρτους,
 ἀπὸ σκορακισμοῦ λήμψεως καὶ δόσεως,
 20 καὶ ἀπὸ ἀσπαζομένων περὶ σιωπῆς, 20 (25)
 ἀπὸ ὀράσεως γυναικὸς ἐταίρας,
 21 καὶ ἀπὸ ἀποστροφῆς προσώπου συγγενοῦς, 21 (26)
 ἀπὸ ἀφαιρέσεως μερίδος καὶ δόσεως,
 (27) καὶ ἀπὸ κατανοήσεως γυναικὸς ὑπάνδρου, (27)
- ²² ἀπὸ περιεργείας παιδίσκης αὐτοῦ, 22
 καὶ μὴ ἐπιστῆς ἐπὶ τὴν κοίτην αὐτῆς·
- (28) ἀπὸ φίλων περὶ λόγων ὀνειδισμοῦ, (28)

ΝΑC 11 om ἀμαρτωλῶν οὐκ Ν^{c.a} 12 ονοματος] + καλόν Ν^{c.a} 14 παι-
 διαν ΝΑC | om δε Ν^{c.a} | ὠφελεια Bab A 16 διαφυλάξαι] αποκαλυψαι Ν^{c.a} |
 παστει Ν* (πιστ. Ν^{c.a}) 17 περι πορνειας] απο πονηριας Ν* (περι πορν.
 Ν^{c.a}) | ηγουμενου] προηγουμενου Ν 18 πλημμελειας Bab A | απο 3°] pr
 και C | om απο κοινωνων...αδικιας A | περι 3°] pr κ Ν* (ras κ iam antea im-
 prob Ν¹) 19 κλοπης] πλοκης Ν πης resc C^a | αληθιας Ν (αλ ex δι fec Ν¹) |
 om και 4° A | αρτοις ΝΑC | απο 4°] pr και AC | κορακισμον C 20 απο
 1°] περι Ν* (απο Ν^{c.a}) | απο 2°] pr και AC | εταιρας] ετερας ΝΑC 21 om
 και 3° AC 22 περιεργιας B^b (-γειας B*)] περιεργασιας κ Ν^{c.a} | παιδισκης]
 pr και Ν^{c.a} | λογον ΝΑC | ονειδισμον] ωνιδισμων C

B

καὶ μετὰ τὸ δοῦναι μὴ ὀνειδίξει·

1 ἀπὸ δευτερώσεως καὶ λόγου ἀκοῆς,
καὶ ἀπὸ ἀποκαλύψεων λόγων κρυφίων·
καὶ ἔση αἰσχυνητὸς ἀληθινῶς,
καὶ εὐρίσκων χάριν ἔναντι παντὸς ἀνθρώπου.

Μὴ περὶ τούτων αἰσχυνηθῆς,

καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον τοῦ ἁμαρτάνειν·

2 περὶ νόμου Ὑψίστου καὶ διαθήκης,
καὶ περὶ κρίματος δικαιοῦσαι τὸν ἀσεβῆ,

3 περὶ λόγου κοινωνοῦ καὶ ὁδοιπόρων,
περὶ δόσεως κληρονομίας ἐταίρων,

4 περὶ ἀκριβείας ζυγοῦ καὶ σταθμίων,
περὶ κτήσεως πολλῶν καὶ ὀλίγων,

5 περὶ ἀδιαφόρου πράσεως καὶ ἐμπούρων,
καὶ περὶ παιδείας τέκνων πολλῆς,
καὶ οἰκίῃ πονηρῷ πλευρὰν αἰμάξαι·

6 ἐπὶ γυναικὶ πονηρᾷ καλὸν σφραγίς,
(7) καὶ ὅπου χεῖρες πολλαὶ κλείσων·

7 ὁ ἔαν παραδιδῶς, ἐν ἀριθμῷ καὶ σταθμῷ,
καὶ δόσις καὶ λήμψις παντὶ ἐν γραφῇ·

8 περὶ παιδείας ἀνοήτου καὶ μωροῦ
καὶ ἐσχατογήρως κρινομένου πρὸς νέους,
καὶ ἔση πεπαιδευμένος ἀληθινῶς
καὶ δεδοκιμασμένος ἔναντι παντὸς ζῶντος.

9 θυγάτηρ πατρὶ ἀπόκρυφος ἀγρυπνία,
καὶ ἡ μέριμνα αὐτῆς ἀφιστᾷ ὕπνον·
ἐν νεότητι αὐτῆς μὴ ποτε παρακμάσῃ,
καὶ συνωκηκυῖα μὴ ποτε μισηθῇ·

10 ἐν παρθενείᾳ μὴ ποτε βεβηλωθῇ

22 δουναι]+με Ν* (improb με Ν^{c.a})

XLII 1 om και 2° Ν | om ΝΑC

απο 2° ΝC | αποκαλυψεως Ν (απολυψ.) AC | αληθινως] και αληθινος Ν | ανου

Ν* (ανου Ν^{c.a}(vidl)) | προσωπων] pr τ Ν* (improb τ Ν¹ postea ras) 2 ασε-

βην C 3 κοινωνων ΝC | περι 2°] pr και Bab(mg) ΝC | εταιρων] ετερων

ΝΑC 4 ακριβιας ΝC | περι 2°] pr και ΝΑC 5 αδιαφορου] διαφορου

ΝΑC | om και 1° ΝΑC | εμπορου C | παιδιας ΝΑC (item 8) | αιμαξαι] εμαξας

Α 6 κλεισον] κλισσον C* (σ 2° ras C¹vid) 7 παραδως Ν | παντα

ΝΑC 8 εσχατογηρου Ν εσχατογηρω AC | κρινομενω AC | δεδοκι-

μασμενος B^b (δεδοκισμ. B*) Ν^{c.a}] δεδοκιμασμενοι Ν* 9 πατρια C |αυτης] αυτου Α | συνωκηκυια]+ανδρι Ν^{c.a} 10 παρθενια B^b (-νεια B*Α) ΝC

- B καὶ ἐν τοῖς πατρικοῖς αὐτῆς ἔγκυος γένηται·
μετὰ ἀνδρὸς οὐσα μή ποτε παραβῇ,
καὶ συνφκηκῦιά μή ποτε στειρώσῃ. 11
11 ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπτω στειρώσον φυλακῇ,
μή ποτε ποιήσῃ σε ἐπίχαρμα ἐχθροῖς,
λαλιᾶν ἐν πόλει καὶ ἔκκλητον λαοῦ,
καὶ καταισχνεῖ σε ἐν πλήθει πολλῶν. 12
12 παντὶ ἀνθρώπῳ μή ἔμβλεπε ἐν κάλλει,
καὶ ἐν μέσῳ γυναικῶν μή συνέδρευε· 13
13 ἀπὸ γὰρ ἱματίων ἐκπορεύεται σῆς,
καὶ ἀπὸ γυναικὸς πονηρία γυναικός. 14
14 κρείσσων πονηρία ἀνδρὸς ἢ ἀγαθοποιὸς γυνή,
καὶ γυνὴ καταισχύνουσα εἰς ὀνειδισμόν. 15
15 Μνησθήσομαι δὲ τὰ ἔργα Κυρίου,
καὶ ἃ ἑώρακα ἐκδιηγῆσομαι·
ἐν λόγοις Κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ. 16
16 ἥλιος φωτίζων κατὰ πᾶν ἐπέβλεψεν,
καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ πλήρες τὸ ἔργον αὐτοῦ. 17
17 οὐκ ἐνεποίησεν τοῖς ἁγίοις Κύριος
ἐκδιηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ,
ἃ ἑστερέωσεν Κύριος ὁ παντοκράτωρ,
στηριχθῆναι ἐν δόξῃ αὐτοῦ τὸ πᾶν. 18
18 ἄβυσσον καὶ καρδίαν ἐξίχνευσεν,
καὶ ἐν πανοργεύμασιν αὐτῶν διανοήθην· 19
(19) ἔγνων γὰρ ὁ κύριος πᾶσαν εἰδήσιν
καὶ ἐνέβλεψεν εἰς σημεῖον αἰῶνος,
20 ἀπαγγέλλων τὰ παρεληλυθότα καὶ ἐπείσομενα, 19
καὶ ἀποκαλύπτων ἴχνη ἀποκρύφων· 20
20 οὐ παρήλθεν αὐτὸν πᾶν διανόημα,
οὐκ ἐκρύβη ἀπ' αὐτοῦ οὐδὲ εἰς λόγος. 20

ΝΑC 10 μετα] pr και Ν | στειρωση] στειρωθη ΝΑC (στιρ.) 11 αδιαστρεπτω
Ν | ποιηση σε] ποιησης Ν* (-ση σε Ν^{ca}) C ποιησει σε A | καταισχυνη Ν
12 εμβλεπε ΝΑ 13 εκπορευεται] εξελενσεται C 14 κρισσω Α
15 δε] δη ΝΑC | εωρακα Β^b | αυτου] + κ γεγονεν εν ευλογια αυτου κριμα Ν^{ca}
16 αυτου 1°] κυ Ν^{ca}ΑC | πληρης ΒΝ πληρεις C 17 Κυριος 1°] κυ Ν | εκδιη-
γησασθαι] pr και Ν* (improb και Ν^{ca}) | om α C 18 πανουργημασιν Ν*
(-γευμασιν Ν^{ca}) Α | διανοηθη ΝΑ | κυριος υψιστος ΝΑC* vid (ῥκs Ca) | ειδησιν
(ιδ. Α)] συνιδησιν Ν συν[ειδησιν] C 19 απαγγελων] pr και ΝC | επεσο-
μενα] τα εσομενα ΝΑC | αποκαλυπτων] pr ο Ν* (om ο Ν^{ca}) 20 ου] + γαρ
Ν* (om γαρ Ν^{ca}) | ουκ] pr κ Ν^{ca} | om ουδε AC

- 21 ²¹τὰ μεγαλεῖα τῆς σοφίας αὐτοῦ ἐκόσμησεν· B
καὶ ἕως ἔστιν πρὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα,
(22) ⁽²²⁾οὔτε προστετέθη οὔτε ἡλαττώθη,
καὶ οὐ προσεδεήθη οὐδενὸς συμβούλου.
(23) ²²ὥς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐπιθυμητά,
καὶ ὥς σπινθῆρὸς ἐστὶν θεωρηῆσαι.
(24) ²³πάντα ταῦτα ζῇ καὶ μένει εἰς τὸν αἰῶνα
ἐν πάσαις χρείαις, καὶ πάντα ὑπακούει·
(25) ²⁴πάντα δισσὰ ἐν κατέναντι τοῦ ἐνός,
καὶ οὐκ ἐποίησεν οὐδὲν ἐκλιπόν·
(26) ²⁵ἐν τοῦ ἐνός ἐστερέωσεν τὰ ἀγαθὰ,
καὶ τίς πλησθήσεται ὁρῶν δόξαν αὐτοῦ;
1 ¹γαυρίαμα ὕψους στερέωμα καθαριότητος,
εἶδος οὐρανοῦ ἐν ὁράματι δόξης.
2 ²ἥλιος ἐν ὀπτασίᾳ διαγγέλλων ἐν ἐξόδῳ,
σκεῦος θαυμαστόν, ἔργον Ὑψίστου·
3 ³ἐν μεσημβρίᾳ αὐτοῦ ἀναξηραίνει χῶραν,
καὶ ἐναντίον καύματος αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται;
4 ⁴κάμινον φυλάσσω ἐν ἔργοις καύματος,
(4)τριπλασίως ἥλιος ἐκκαίων ὄρη·
ἀτμίδας πυρώδεις ἐμφυσῶν,
καὶ ἐκλάμπων ἀκτῖνας ἀμαυροῖ ὀφθαλμούς.
5 ⁵μέγας Κύριος ὁ ποιήσας αὐτόν,
καὶ ἐν λόγοις αὐτοῦ κατέσπευσεν πορείαν·
6 ⁶καὶ ἡ σελήνη ἐν πᾶσιν εἰς καιρὸν αὐτῆς,
ἀνάδειξιν χρόνων καὶ σημεῖον αἰῶνος·
7 ⁷ἀπὸ σελήνης σημεῖον ἑορτῆς,
φωστήρ μειούμενος ἐπὶ συντελείας·
8 ⁸μὴν κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐστὶν,
αὐξανομένη θανμαστῶς ἐν ἀλλοιώσει.

21 ἐκοσμησε C | και εως] ως N os AC | ηλασσωθη NA | και ου] ουδε N* NAC
(γ ου N^{c.a}) | συμβουλου] pr ανδρος N* (om N^{c.a}) 22 ως σπινθηρος] εως
σπινθ. NC (εωσπ.) | om εστιν N | θεωρησαι] επιθεωρησαι N 24 εκλιπον]
εκλειπον Bab vid Cvid ενλειπον N ελλιπον A XLIII 1 καθαριωτης] και
καθαριότης N | ουρανου] ανου N* (ουνου N^{c.a}) 2 διαγγελλων] αγγελλων
N^{c.a} διαγγελων A 4 φυλασσω] φυσων N^{c.a} A | τριπλασιων A | εμφυσων]
εκφυσων NAC 5 Κυριος] pr ο A | αυτον] αυτους N* (-τον N^{c.a}) | κατε-
σπευσεν] κατεπανσεν N^{c.a} | ποριαν NC 7 συντελειας] συντελεια αιωνος N*
συντελεια N¹ A συντελειαις (sic) N^{c.a} 8 αυξανομενος NAC | θανμαστος N

- B (9) σκευός παραβολῶν ἐν ὕψει, (9)
 ἐν στερεώματι οὐρανοῦ ἐκλάμπων
 9 κάλλος οὐρανοῦ, δόξα ἄστρον, 9 (10)
 κόσμος φωτίζων, ἐν ὑψίστοις Κύριος
 10 ἐν λόγοις ἀγίοις στήσονται κατὰ κρίμα, 10 (11)
 καὶ οὐ μὴ ἐκλυθῶσιν ἐν φυλακαῖς αὐτῶν.
 11 ἴδε τόξον, καὶ εὐλόγησον τὸν ποιήσαντα αὐτό, 11 (12)
 σφόδρα ὠραῖον ἐν τῷ ἀνάσματι αὐτοῦ.
 12 ἐγύρωσεν οὐρανὸν ἐν κυκλώσει δόξης, 12 (13)
 χεῖρες Ὑψίστου ἐτάνυσαν αὐτό.
 13 προστάγματι αὐτοῦ κατέπαυσεν χιόνα, 13 (14)
 καὶ ταχύνει ἀστραπὴς κρίματος αὐτοῦ.
 14 διὰ τοῦτο ἠνεψύχθησαν θησαυροί, 14 (15)
 καὶ ἐξέπησαν νεφέλαι ὡς πετεινά.
 15 ἐν μεγαλείῳ αὐτοῦ ἴσχυσεν νεφέλας, 15 (16)
 καὶ διεθρύβησαν λίθοι χαλάξης.
 16 καὶ ἐν ὀπτασίαις αὐτοῦ σαλευθήσεται ὅρη, 16 (17)
 ἐν θελήματι πνεύσεται νότος.
 17 φωνὴ βροντῆς αὐτοῦ ὠνεΐδισεν γῆν, 17 (18)
 καὶ καταιγὶς βορέου καὶ συστροφὴ πνεύματος.
 (19) ὡς πετεινὰ καθιπτάμενα πάσσει χιόνα, (19)
 καὶ ὡς ἀκρίς καταλύουσα ἢ κατάβασις αὐτῆς.
 18 κάλλος λευκότητος αὐτῆς ἐκθανμάσει ὀφθαλμός, 18 (20)
 καὶ ἐπὶ τοῦ ὑετοῦ αὐτῆς ἐκοθήσεται καρδία.
 19 καὶ πάχην ὡς ἄλα ἐπὶ γῆς χέει, 19 (21)
 καὶ παγεῖσα γίνεται σκολόπων ἄκρα.
 20 ψυχρὸς ἄνεμος βορέης πνεύσει, 20 (22)
 καὶ παγήσεται κρύσταλλος ἀφ' ὕδατος.
 ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος καταλύσει,
 καὶ ὡς θώρακα ἐνδύσεται τὸ ὕδωρ.
 21 καταφάγεται ὅρη καὶ ἔρημον ἐκκαύσει, 21 (23)

NAC 8 παραβολων] παρεμβολων NAC 9 αστερων N | Κυριος] k̄y N^{c.a} AC
 10 αγίου NAC 11 αυτο] αυτον AC 12 αυτο] αυτον C 13 κατεπαυσεν
 B* vid N] κατεσπευσεν Bab (εσπευ sup ras) AC 15 νεφελαις A | χαλα-
 ξης] post ζ ras i lit A^a 16 οπτασια NAC | σαλευθησεται] σαλευθησονται
 NA σαλευονται C | εν 2^ο] pr kai AC | θεληματι] + αυτον NAC 17 ωνει-
 δισεν] ωδινησεν A | γην] γη A | καθιπταμενα B 18 αυτης 2^ο] αυτο incep N*
 (-της N^{1.c.a}) 19 παχην N* (-χην N^{c.a}) 20 βορειας NAC | αφ
 υδατος] εφ υδατος NA φνδατος (sic) C | επι] pr και C | εκδυσεται N

- καὶ ἀποσβέσει χλόην ὥς πῦρ. B
- (24) 22 ²²ἱασις πάντων κατὰ σπουδὴν ὁμίχλην,
δρόσος ἀπαντῶσα ἀπὸ καύσωνος Ἰαρώσει.
- (25) 23 ²³λογισμῷ αὐτοῦ ἐκόπασεν ἄβυσσον,
καὶ ἐφύτευσεν αὐτὴν Ἰησοῦς.
- (26) 24 ²⁴οἱ πλείοντες τὴν θάλασσαν διηγοῦνται τὸν κίνδυνον αὐτῆς,
καὶ ἀκοαῖς ὠτίων ἡμῶν θαυμάζομεν.
- (27) 25 ²⁵καὶ ἐκεῖ τὰ παράδοξα καὶ θαυμασία ἔργα,
ποικιλία παντὸς ζῴου, κτίσις κητῶν.
- (28) 26 ²⁶δι' αὐτὸν εὐωδία τέλος αὐτοῦ,
καὶ ἐν λόγῳ αὐτοῦ σύνκειται πάντα.
- (29) 27 ²⁷πολλὰ ἐροῦμεν καὶ οὐ μὴ ἀφικώμεθα,¹ 1 C
καὶ συντέλεια λόγων. Τὸ πᾶν ἐστὶν αὐτός.
- (30) 28 ²⁸δοξάζοντες ποῦ ἰσχύσωμεν;
αὐτὸς γὰρ ὁ μέγας παρὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.
- (31) 29 ²⁹φοβερὸς Κύριος καὶ σφόδρα μέγας,
καὶ θαυμαστὴ ἡ δυναστεία αὐτοῦ.
- (32) 30 ³⁰δοξάζοντες Κύριον ὑψώσατε
καθ' ὅσον ἂν δύνησθε, ὑπερέξει γὰρ καὶ ἔτι.
- (34) (34) καὶ ὑψοῦντες αὐτὸν πληθύνετε ἐν ἰσχύϊ.
μὴ κοπιᾶτε, οὐ γὰρ μὴ ἀφίκησθε.
- (35) 31 ³¹τίς ἐώρακεν αὐτὸν καὶ ἐκδιηγῆσεται;
καὶ τίς μεγαλυνεῖ αὐτὸν καθὼς ἐστίν;
- (36) 32 ³²πολλὰ ἀπόκρυφά ἐστιν μείζονα τούτων,
ὀλίγα γὰρ ἐωράκαμεν τῶν ἔργων αὐτοῦ.
- (37) 33 ³³πάντα γὰρ ἐποίησεν ὁ κύριος,
καὶ τοῖς εὐσεβέσιν ἔδωκεν σοφίαν.

Πατέρων ὕμνος.

- 1 ¹Αἰνέσωμεν δὴ ἄνδρας ἐνδόξους
καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν τῇ γενέσει.

21 αποσβεσαι N* (-σι N^{c,a}) 22 ιασεις A | παντων] παγων N^{c,a} NAC
23 αβυσσος N^{c,a} | Ιησους] Iε BN Ιησους AC 24 οι πλεοντες...θαυμαζομεν]
και ακοαις...κινδυνον αυτης (invers stichis) AC | την] το insep N* (την N^{1c,a}) |
διηγησονται N | τον κινδυνον] om τον AC 25 θαυμασια και παραδοξα
AC | ποικιλεια C | κτισις] κτησις NAC | κητων] κτηνων NAC 26 ευωδια]
ευοδια NC ευδοκια A | τελους N^{c,a} | συγκειται B^{ab} A | παντα] pr τα NAC
27 εφικωμεθα C 28 ισχυομεν N ισχυσομεν A 29 Κυριος] κυ N*
(κς N¹) | δυναστια N 30 Κυριον] pr τον N^{c,a} 31 τις 1°] + γαρ N | εω-
ρακεν B^b 33 γαρ] + α N* (improb α N^{1fort} postea ras) | δεδωκεν A

- Β 2 πολλὴν δόξαν ἔκτισεν ὁ κύριος, 2
 τὴν μεγαλῶσύνην αὐτοῦ ἀπ' αἰῶνος.
 3 κυριεύοντες ἐν ταῖς βασιλείαις αὐτῶν, 3
 καὶ ἄνδρες ὀνομαστοὶ ἐν δυνάμει·
 βουλεύσονται ἐν συνέσει αὐτῶν,
 ἀπηγγελλυτές ἐν προφητείαις·
 4 ἡγούμενοι λαοῦ ἐν διαβουλίαις 4
 καὶ συνέσει γραμματείας λαοῦ,
 σοφοὶ λόγοι ἐν παιδείᾳ αὐτῶν·
 5 ἐκζητοῦντες μέλη μουσικῶν, 5
 διηγούμενοι ἔπη ἐν γραφῇ·
 6 ἄνδρες πλούσιοι κεχορηγημένοι ἰσχύι, 6
 εἰρηνεύοντες ἐν παροικίαις αὐτῶν·
 7 πάντες οὗτοι ἐν γενεαῖς ἐδοξάσθησαν, 7
 καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καύχημα.
 8 εἰσὶν αὐτῶν οἱ κατέλιπον ὄνομα 8
 τοῦ ἐκδιηγῆσασθαι ἐπαίνους·
 9 καὶ εἰσὶν ὧν οὐκ ἔστιν μνημόσυνον 9
 καὶ ἀπώλοντο ὥς οὐχ ὑπάρξαντες,
 καὶ ἐγένοντο ὥς οὐ γεγονότες,
 καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν μετ' αὐτούς.
 10 ἄλλ' ἢ οὗτοι ἄνδρες ἐλέους, 10
 ὧν αἱ δικαιοσύναι οὐκ ἐπελήσθησαν·
 11 μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν διαμενεῖ 11
 (12) ἀγαθὴ κληρονομία ἔκγονα αὐτῶν·
 ἐν ταῖς διαθήκαις 12 ἔστι σπέρμα αὐτῶν, 12
 (13) καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν δι' αὐτούς, 13
 13 ἕως αἰῶνος μενεῖ σπέρμα αὐτῶν,
 καὶ ἡ δόξα αὐτῶν οὐκ ἐξαλειφθήσεται·

ΝΑ XLIV 2 πολλὰ Ν* (πολλὴν Ν^{ca}) | τῇ μεγαλῶσυνῃ Ν^{ca} 3 αὐτῶν 10]
 αὐτὸν Α | βουλευονται Ν βουλευεται Α | προφηταῖς Ν* (-ταῖς Ν^{ca}) 4 συν-
 εσει] pr εν Ν | γραμματείας Β* (-τίας Β^b)] γραμματiais Ν | λογοι εν] εν
 λογοις Α | παιδια ΝΑ 5 διηγουμενοι] pr και ΝΑ | γραφή] η sup ras Α^a
 6 ισχυι] pr εν ΝΑ | παροικiais] κατοικiais ΝΑ 8 κατελιπον] ενκατελιπον
 Ν* (κατελ. Ν^{ca}) κατελειπον Α 9 εστιν] εισιν Β* (εστιν Β^a εστι Β^b) |
 υπαρξοντες Ν* (-ξαντες Ν^{ca}) 11 εκγονα] pr τα Ν 12 σπερμα] pr
 το ΝΑ 12—13 και τα τεκνα...σπερμα αυτων bis scr Ν* (εως αιωνος [10]
 ...δι αυτους [20] unc incl Ν^{ca}) 12 δι αυτους] μετ αυτ. Ν^{ca} 13 μενει]
 διαμενει Ν^{ca} | εξαλειφθησεται] ενκαταλειφθησεται ΝΑ (εγκ.)

- 14 ¹⁴τὸ σῶμα αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη,
καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ζῇ εἰς γενεάς·
- 15 ¹⁵σοφίαν αὐτῶν διηγῶνται λαοί,
καὶ τὸν ἔπαινον ἐξαγγέλλει ἐκκλησία.
- 16 ¹⁶Ἐνῶχ εὐηρέστησεν Κυρίῳ καὶ μετετέθη,
ὑπόδειγμα μετανοίας ταῖς γενεαῖς.
- 17 ¹⁷Νῶε εὐρέθη τέλειος δίκαιος,
ἐν καιρῷ ὀργῆς ἐγένετο ἀντάλλαγμα·
- (18) ⁽¹⁸⁾διὰ τοῦτο ἐγενήθη κατάλιμμα τῇ γῇ,
διὰ τοῦτο ἐγένετο κατακλυσμός·
- (19) 18 ¹⁸διαθήκαι αἰῶνος ἐτέθησαν πρὸς αὐτόν,
ἵνα μὴ ἐξαλειφθῇ κατακλυσμῷ πᾶσα σὰρξ.
- (20) 19 ¹⁹Ἀβραὰμ μέγας πατήρ πλήθους ἐθνῶν,
καὶ οὐχ εὐρέθη ὅμοιος ἐν τῇ δόξῃ,
- 20 ²⁰ὃς συνετήρησεν νόμον Ὑψίστου,
καὶ ἐγένετο ἐν διαθήκῃ μετ' αὐτοῦ,
- (21) ⁽²¹⁾καὶ ἐν σαρκὶ αὐτοῦ ἔστησεν διαθήκην,
καὶ ἐν πειρασμῷ εὐρέθη πιστός·
- (22) 21 ²¹διὰ τοῦτο ἐν ὄρκῳ ἔστησεν αὐτῷ
ἐνευλογηθῆναι ἔθνη ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ,
πληθύνει αὐτὸν ὡς χοῦν τῆς γῆς,
- (23) ⁽²³⁾καὶ ὡς ἄστρα ἀνυψῶσαι τὸ σπέρμα αὐτοῦ,
καὶ κατακληρονομήσαι αὐτοῖς
ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης
καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως ἁκροῦ γῆς.
- (24) 22 ²²καὶ ἐν τῷ Ἰσαὰκ ἔστησεν οὕτως
δι' Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ
- (25) ⁽²⁵⁾εὐλογίαν πάντων ἀνθρώπων καὶ διαθήκην,
- 23 ²³καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰακώβ·
- (26) ⁽²⁶⁾ἐπέγνω αὐτὸν ἐν εὐλογίαις αὐτοῦ,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν κληρονομίᾳ·

14 το σωμα] τα σωματα NA 15 επαινον] + αυτων A | εξαγγελει A NA

17 εγενετο 1°] εγενοντο N* (-γετο N^{c.a}) | om δια τουτο (1°)...τη γη N* (hab N^{c.a}) | εγενηθη] εγενετο N | καταλιμμα (-λειμμα B^b) | καταλιμ sup ras B^a κα sup ras A^a | δια τουτο (2°)] οτε N^{c.a} A | κατακλυσμος] pr o A 18 om κατακλυσμω A 19 Αβραμ A | ομοιος] + αυτω A | τη δοξη] om τη N^{c.a} 20 om και 2° A | εστησεν] εζητησεν N 21 τω σπερματι] om τω NA | om πληθυναι...σπερμα αυτου N* hab sup ras N^{c.c} (vid) mg | ανυψωσαι το] αι το sup ras B^{ab} | γης 2°] pr της NA 22 Ισακ B*N* (Ισαακ B^{ab} N^{c.a}) | δι] δια A 23 αυτου 1°] pr υψιστου N* (om N¹)

- B καὶ διέστειλεν μερίδας αὐτοῦ,
 ἐν φυλαῖς ἐμέρισεν δέκα δύο·
- (27) καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ ἄνδρα ἐλέους, (27)
 εὐρίσκοντα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς πάσης σαρκός,
 ἡγαπημένον ὑπὸ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων 1 XI
 Μωυσῆν, οὗ τὸ μνημόσυνον ἐν εὐλογίαις·
- 2 ὡμοίωσεν αὐτὸν δόξῃ ἁγίων, 2
 καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν ἐν φόβοις ἐχθρῶν·
- 3 ἐν λόγοις αὐτοῦ σημεῖα κατέπαυσεν, 3
 (3) ἐδόξασεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον βασιλέων· (3)
 ἐνετείλατο αὐτῷ πρὸς λαὸν αὐτοῦ,
 καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τῆς δόξης αὐτοῦ·
- 4 ἐν πίστει καὶ πραύτητι αὐτοῦ ἡγίασεν, 4
 ἐξελέξατο αὐτὸν ἐκ πάσης σαρκός·
- 5 ἤκούτισεν αὐτὸν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, 5
 καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν γνόφον,
 (6) καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κατὰ πρόσωπον ἐντολάς, (6)
 νόμον ζωῆς καὶ ἐπιστήμης,
 διδάξαι τὸν Ἰακώβ διαθήκην
 καὶ κρίματα αὐτοῦ τὸν Ἰσραήλ.
- 6 Ἀαρὼν ὑψώσεν ἅγιον ὅμοιον αὐτῷ 6 (7)
 ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐκ φυλῆς Λευεί·
- 7 ἔστησεν αὐτὸν διαθήκην αἰῶνος, 7 (8)
 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἱερατίαν λαοῦ·
 ἐμακάρισεν αὐτὸν ἐν εὐκοσμῇ,
- (9) καὶ περιέζωσεν αὐτὸν περιστολὴν δόξης· (9)
 8 ἐνέδυσεν αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος, 8
 καὶ ἐστερέωσεν αὐτὸν σκεύεσιν ἰσχύος,
 (10) περισκελῇ καὶ ποδήρῃ καὶ ἐπωμίδα· (10)
- 9 καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὸν ροίσκοις, 9
 χρυσοῖς κώδωσιν πλείστοις κυκλόθεν,
 (11) ἡχῆσαι φωνὴν ἐν βήμασιν αὐτοῦ, (11)
 ἀκουστὸν ποιῆσαι ἦχον ἐν ναῷ·

NA 23 διεστειλεν] διεστησεν A XLV 1 υπο] απο N | Μωσην NA 2 δοξη] pr εν NA 4 πραοτητι A | αυτου] αυτον A | ηγιασεν] + αυτον N 5 om αυτου 2° N 6 Αρων A* (Ααρ. Aa?) | υψωσεν] ανυψωσεν N | Λευι A 7 αυτον 1° αυτω A | ιερατειαν Bab | περιστολη A 8 σκευεσιν] pr εν N 9 om και N | κωδεσιν N* (-δωσιν N^{ca})

εἰς μνημόσυνον υἱοῖς λαοῦ αὐτοῦ· B

- (12) 10 ¹⁰στολῇ ἀγία, χρυσῷ καὶ ὑακίνθῳ
καὶ πορφύρᾳ, ἔργων ποικιλτοῦ,
λογίῳ κρίσεως, δῆλοις ἀληθείας,
- (13) 11 ¹¹κεκλωσμένη κόκκῳ, ἔργῳ τεχνίτου,
λίθοις πολυτελέσιν γλύμματος σφραγίδος,
ἐν δέσει χρυσίου, ἔργων λιθουργοῦ,
εἰς μνημόσυνον ἐν γραφῇ κεκολαμμένη
κατ' ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραὴλ·
- (14) 12 ¹²στέφανον χρυσοῦν ἐπάνω κιδάρεως,
ἐκτύπωμα σφραγίδος ἀγιάσματος,
καύχημα τιμῆς, ἔργον ἰσχύος,
ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν κοσμούμενα·
- (15) 13 ὥραϊα ¹³πρὸ αὐτοῦ οὐ γέγονεν τοιαῦτα,
(16) ¹⁴ἕως αἰῶνος ⁽¹⁶⁾οὐκ ἐνεδύσατο ἀλλογενῆς
πλὴν τῶν υἱῶν αὐτοῦ μόνον,
καὶ τὰ ἔκγονα αὐτοῦ διὰ παντός.
- (17) 14 ¹⁴θυσίαν αὐτοῦ ὀλοκαρπωθήσονται
καθ' ἡμέραν ἐνδελεχῶς δīs.
- (18) 15 ¹⁵ἐπλήρωσεν Μωσῆς τὰς χεῖρας
καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν ἐλαίῳ ἀγίῳ·
- (19) ⁽¹⁹⁾ἐγενήθη αὐτῷ εἰς διαθήκην αἰώνιον,
καὶ ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἐν ἡμέραις οὐρανοῦ,
λειτουργεῖν αὐτῷ ἅμα καὶ ἱερατεύειν,
καὶ εὐλογεῖν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ὀνόματι.
- (20) 16 ¹⁶ἐξελέξατο αὐτὸν ἀπὸ παντὸς ζῶντος,
προσαγαγεῖν κάρπωσιν Κυρίῳ,
θυμίαμα καὶ εὐωδίαν εἰς μνημόσυνον,
ἐξιλάσκεσθαι περὶ τοῦ λαοῦ σου.
- (21) 17 ¹⁷ἔδωκεν αὐτὸν ἐν ἐντολαῖς αὐτοῦ,
ἐξουσίαν ἐν διαθήκαις κριμάτων,

10 στολῇ | στηλῇ N | ἐργῳ A | λογίῳ | λογοῖ N | ἀληθείας N 11 πολυ- NA
τελεσι A | ἐν δεσει | εἰδεσι N* (ἐν δ. N^{c.a}) | ἐργων | ἐργῳ NA | μνημοσυνῇ N*
(-νον N¹) | κατ' | κατα N | φυλῶν | φυλασσων N* (-λων N^{c.a}) 13 om ου N*
(hab N^{c.a}) | εως | pr γ N^{c.a} | ἐνεδυσάτο | + αὐτὰ N^{c.a} 14 θυσῖαι NA | αὐτου |
αὐτων N 15 Μωσῆς A | χειρας | + αὐτου N^{c.a} | αἰωνιον | αἰωνος N | om
ἐν 2^ο NA | ονοματι | + αὐτου N^{c.a} 16 ἐξελέξαντο N* (-ξάτο N^{c.a}) | καρπω-
σιν | καρπωμα N | ευωδια A | om σου N* (hab N^{c.a}) 17 αὐτον | αὐτω
NA | ἐν ἐντολαῖς | ἐντολας N ἐν ταῖς ἐντ. A

- B διδάξαι τὸν Ἰακώβ τὰ μαρτύρια,
καὶ ἐν νόμῳ αὐτοῦ φωνῆσαι Ἰσραήλ.
18 ἐπισυνέστησαν αὐτῷ ἀλλότριοι 18 (22)
καὶ ἐξήλωσαν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
ἄνδρες οἱ περὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρῶν
καὶ ἡ συναγωγὴ Κόρε ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ·
19 εἶδεν Κύριος καὶ οὐκ εὐδόκησεν, 19 (23)
καὶ συνετελέσθησαν ἐν θυμῷ ὀργῆς·
(24) ἐποίησεν αὐτοῖς τέρατα, (24)
καταναλῶσαι ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ.
20 καὶ προσέθηκεν Ἀαρὼν δόξαν, 20 (25)
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν·
ἀπαρχὰς πρωτογενημάτων ἐμέρισεν αὐτοῖς,
(26) ἄρτον πρώτοις ἡτοίμασεν πλησμονήν· (26)
21 καὶ γὰρ θυσίας Κυρίου φάγονται, 21
ὅς ἔδωκεν αὐτῷ τε καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ.
22 πλήν ἐν γῇ λαοῦ οὐ κληρονομήσει, 22 (27)
καὶ μερίς οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἐν λαῷ,
αὐτὸς γὰρ μερίς σου, κληρονομία.
23 καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἑλεάζαρ τρίτος εἰς δόξαν, 23 (28)
ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐτὸν ἐν φόβῳ Κυρίου
(29) καὶ στήσαι αὐτὸν ἐν τροπῇ λαοῦ (29)
ἐν ἀγαθότητι προθυμίας ψυχῆς αὐτοῦ·
καὶ ἐξιλιάσατο περὶ τοῦ Ἰσραήλ.
24 διὰ τοῦτο ἐστάθη αὐτῷ διαθήκη εἰρήνης, 24 (30)
προστάτην ἀγίων καὶ λαῷ αὐτοῦ,
§ C 21 να αὐτῷ ἡ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ
ἱερωσύνης μεγαλείον εἰς τοὺς αἰῶνας.
25 καὶ διαθήκην τῷ Δαυεὶδ νίῳ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, 25 (31)
κληρονομία βασιλείως υἱοῦ ἐξ υἱοῦ μόνου,
κληρονομία Ἀαρὼν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ.

NA 17 τα μαρτυρια] + αυτου N^{c.a} μαρτυριαν A | φωνησαι] φωτισαι A | Ισραηλ]
pr τον N^{c.a} A 19 ιδεν A | ηυδοκησεν A | αυτοις] pr εν N | αυτου] αυτους NA
20 αυτοις] αυτω NA | αρτον] αρτος N^{c.a} (postea ipse revoc -τον) | πρωτοις]
πρωτον γεννηματος N* (πρωτοις N^{c.a}) | πλησμονην] εν πλησμονη NA 21 om
τε N* (hab N^{c.a}) 22 κληρονομια] pr και N^{c.a} A 23 στησαι]
στηναι A 24 λαου N^{c.a} 25 τω Δαυειδ] om τω N | υιω] υιων (nisi
fort υιω κ) N* υιω Ιεσσαι N^{c.a}, c.c A | εξ υιου] εξ Ιουδα N^{c.a} vid | Ααρων] αυ-
των N αυτω A

- 26 ²⁶δῶν ὑμῖν σοφίαν ἐν καρδίᾳ ὑμῶν, B
κρίνειν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν δικαιοσύνῃ,
ἵνα μὴ ἀφανισθῇ τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν,
καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν.
- VI 1 ¹κραταῖος ἐν πολέμοις Ἰησοὺς Ναυή,
καὶ διάδοχος Μωσῇ ἐν προφητείαις,
ὃς ἐγένετο κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ
(2) ⁽²⁾μέγας ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐκλεκτῶν αὐτοῦ,
ἐκδικῆσαι ἐπεγειρομένους ἐχθρούς,
ὅπως κληρονομήσῃ τὸν Ἰσραήλ.
- (3) 2 ²ὥς ἐδοξάσθη ἐν τῷ ἐπάραι χεῖρας αὐτοῦ
καὶ τῷ ἐκκλίνει ρομφαίαν ἐπὶ πόλεις.
- (4) 3 ³τίς πρότερον αὐτοῦ οὕτως ἔστη;
τοὺς γὰρ πολεμίους Κύριος αὐτὸς ἐπήγαγεν.
- (5) 4 ⁴οὐχὶ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος,
καὶ μία ἡμέρα ἐγενήθη πρὸς δύο;
- (6) 5 ⁵ἐπεκαλέσατο τὸν ὑψιστὸν δυνάστην
ἐν τῷ θλίψαι αὐτὸν ἐχθροὺς κυκλόθεν
καὶ ἐπήκουσεν αὐτῶν μέγας Κύριος
ἐν λίθοις χαλάξης δυνάμειος κραταιᾶς·
- (7) 6 ⁶κατέρραξεν ἐπ' ἔθνος πόλεμον,
καὶ ἐν καταβάσει ἀπώλεσεν ἀνθεσθηκότας,
(8) ⁽⁸⁾ἵνα γινῶσιν ἔθνη πανοπλίαν αὐτῶν,
ὅτι ἐναντίον Κυρίου ὁ πόλεμος αὐτοῦ·
καὶ γὰρ ἐπηκολούθησεν ὀπίσω Δυνάστου.
- (9) 7 ⁷καὶ ἐν ἡμέραις Μωυσέως ἐποίησεν ἔλεος,
αὐτὸς καὶ Χαλὲβ υἱὸς Ἰεφοννή,
ἀντιστῆναι ἑναντι ἐχθροῦ,
κωλύσαι λαὸν ἀπὸ ἁμαρτίας
καὶ κοπάσαι γογγυσμὸν πονηρίας.
- (10) 8 ⁸καὶ αὐτοὶ δύο ὄντες διεσώθησαν

26 δοιη N* (δωη N^{c.a}) A | γερεαν NA XLVI 1 πολεμω NAC | Ναυη] NAC
ο N. N* (ο του N. N^{c.a}) υιος N. A | Μωυση N | προφητειας B^{edit} | κληρονο-
μηση] κατακληρονομηση NA 2 τω εκκλιναι] τω εκτειναι N* εν τω
εκτειναι N^{c.a} (εκτιν.) A | πολισ N* (-leis N^{c.a} (vid) c.c) 3 προτερος
NA | πολεμους N^{c.a} | Κυριος] κυ N^{c.a}A | απηγαγε] A 4 ανεποδισεν]
ενεποδισεν N* (ανεπ. N^{c.a}) ενεποδισθη A 5 υψιστον] pr κυ N | αυτων]
αυτου NA | om εν 2^ο NA 6 αυτων] om N* αυτου N^{c.a}A 7 Μωσεως A |
αυτος] ουτος N | om εχθρου N* (hab N^{c.a})

- B ἀπὸ ἑξακοσίων χιλιάδων πεζῶν,
 εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς κληρονομίαν,
 εἰς γῆν ῥέουσιν γάλα καὶ μέλι.
 9 καὶ ἔδωκεν ὁ κύριος τῷ Χαλὲβ ἰσχύν, 9 (11)
 καὶ ἕως γήρους διέμεινεν αὐτῷ,
 ἐπιβῆναι αὐτὸν ἐπὶ ὕψος τῆς γῆς,
 καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κατέσχευεν κληρονομίαν.
 10 ὅπως ἴδωσιν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ 10 (12)
 ὅτι καλὸν τὸ πορεύεσθαι ὀπίσω Κυρίου,
 11 καὶ οἱ κριταί, ἕκαστος τῷ αὐτοῦ ὀνόματι, 11 (13)
 (14) ὅσων οὐκ ἐξεπόρνευσεν ἡ καρδιά (14)
 καὶ ὅσοι οὐκ ἀπεστράφησαν ἀπὸ Κυρίου,
 εἶη τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἐν εὐλογίαις.
 12 τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ἀναθάλοι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, 12
 (15) καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ἀντικαταλασσόμενον (15)
 ἐφ' υἱοῖς δεδοξασμένων αὐτῶν.
 13 ἡγαπημένος ὑπὸ κυρίου αὐτοῦ 13 (16)
 προφήτης Κυρίου κατέστησεν βασιλέα,
 καὶ ἔχρισεν ἄρχοντας ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ.
 14 ἐν νόμῳ Κυρίου ἔκρινεν συναγωγὴν, 14 (17)
 καὶ ἐπεσκέψατο Κύριος τὸν Ἰακώβ.
 15 ἐν πίστει αὐτοῦ ἡκριβάσθη προφήτης, 15
 (18) καὶ ἐγνώσθη ἐν πίστει αὐτοῦ πιστὸς ὁράσεως. (18)
 16 καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν κύριον δυνάστην, 16 (19)
 ἐν τῷ θλίψαι ἐχθροὺς αὐτοῦ κυκλόθεν,
 ἐν προσφορᾷ ἁρνὸς γαλαθηνοῦ.
 17 καὶ ἐβρόντησεν ἀπ' οὐρανοῦ Κύριος, 17 (20)
 καὶ ἐν ἡχῇ μεγάλῃ ἀκουστήν ἐποίησεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ,
 18 καὶ ἐξέτριψεν ἡγουμένους Τυρίων 18 (21)
 καὶ πάντας ἄρχοντας Φυλιστιεῖμ.
 19 καὶ πρὸ καιροῦ κοιμήσεως αἰῶνος 19 (22)
 ἐπεμαρτύρατο ἐναντι Κυρίου καὶ χριστοῦ

NAC 8 εἰσαγεῖν A 9 υἱος] pr το ΝΑ? (pr του Α*) C | κατέσχευεν] και την A
 10 ἴδωσι N | το πορευεσθαι (insep πορι N* πορευ. N^{1c.a}) om το N 11 εκα-
 στος N^{c.a} A] εκαστω BN* 12 τα οστα] pr και N | αντικαταλασσόμενον]
 αντικαταλλαξοι ξενον N* (αντικαταλλασσ. N^{c.a}) 13 αυτου 1°] + Σαμουηλ
 NAC | βασιλεα] βασιλειαν NAC 15 πιστει 2°] ρημασιν NAC 16 επε-
 καλεσα N* (-σατο N^{c.a}) | αυτου εχθρους N* (εχθρ. αυτου N^{c.a}) 17 Κυριος]
 pr ο N 18 Τυρων N* (-ριων N^{c.a}) 19 χριστου] + αυτου N^{c.a}

Χρήματα καὶ ἕως ὑποδημάτων

B

ἀπὸ πάσης σαρκὸς οὐκ εἴληφα·

καὶ οὐκ ἐνεκάλεσεν αὐτῷ ἄνθρωπος.

(23) 20 καὶ μετὰ τὸ ὑπνώσαι αὐτὸν προεφήτευσεν
καὶ ὑπέδειξεν βασιλεῖ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ,
καὶ ἀνύψωσεν ἐκ γῆς τὴν φωνὴν αὐτοῦ
ἐν προφητείᾳ, ἐξαλείψαι ἀνομίαν λαοῦ.

1 καὶ μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ναθαν
προφητεύειν ἐν ἡμέραις Δαυεὶδ.

2 ὥσπερ στέαρ ἀφωρισμένον ἀπὸ σωτηρίου,
οὕτως Δαυεὶδ ἀπὸ τῶν νύδων Ἰσραὴλ.

3 ἐν λέουσιν ἔπαιζεν ὥς ἐν ἐρίφοις,
καὶ ἐν ἄρκοις ὥς ἐν ἄρνασι προβάτων.

4 ἐν νεότητι αὐτοῦ (4) οὐχὶ ἀπέκτεινεν γίγαντα,
καὶ ἐξῆρεν ὄνειδισμὸν ἐκ λαοῦ

(5) (5) ἐν τῷ ἐπᾶραι χεῖρα ἐν λίθῳ σφενδόνης
καὶ καταβαλεῖν γαυρίαμα τοῦ Γολιάθ;

(6) 5 ἐπεκαλέσατο γὰρ Κύριον τὸν ὑψιστον,
καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ κράτος,
ἐξᾶραι ἄνθρωπον ἐν πολέμῳ·
ἀνυψώσει κέρας λαοῦ αὐτοῦ.

(7) 6 οὕτως ἐν μυριάσιν ἐδόξασεν αὐτόν,
καὶ ἤνεσεν αὐτὸν ἐν εὐλογίαις Κυρίου
ἐν τῷ φέρεσθαι αὐτῷ διάδημα δόξης.

(8) 7 ἐξέτριψεν γὰρ ἐχθροὺς κυκλόθεν,
καὶ ἐξουδένωσεν Φυλιστιεῖμ τοὺς ὑπεναντίους
ἕως σήμερον συνέτριψεν αὐτῶν κέρας.

(9) 8 ἐν παντὶ ἔργῳ αὐτοῦ ἔδωκεν ἐξομολόγησιν
ἀγίῳ Ὑψίστῳ, ῥήματι δόξης.

19 om και 3° C | εἰληφα B*^b AC (. . λιφα)] εἰληφεν Bab^b N^{c.a} 20 εἰρο- NAC
φητευσεν NAC | om και 2° N* (hab N¹(mg sinistr) | υπεδειξεν] επεδειξεν C |
την φωνην] om την A | προφητεια (-τια C)] προφητεια N | εξαλειψει N
XLVII 1 τουτον] τουτο C | Ναθαν] Δαθαν A* (Nab. Ab) | Δαυειδ] Δαδ N*
(Δαδ N^{c.a}) 2 των υιων] om των NAC 3 επαιξεν Bab^b N επαισεν C |
και] seq λ in N* (improb λ N^{1.c.a}) | εναρκεις N* (εν αρκοις N^{c.a}) | αρνασιν A
4 χειρας A | κατεβαλεν NC | Γολιαδ C 5 om γαρ C | ανθρωπον] + δυνα-
τον Bab^b NAC | ανυψωσαν NAC 6 ηνεσεν] ηρεσεν N* ηρεσαν N^{c.a}
7 εχθρους] + σου N* (improb σου N^{c.a}) | αυτων] αυτω C | κερας] κεραξ C
8 υψιστον N | ρηματα C

- B (10) ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτοῦ ὕμνησεν (10)
καὶ ἡγάπησεν τὸν ποιήσαντα αὐτόν.
9 καὶ ἔστησεν ψαλτωδοὺς κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, 9 (11)
καὶ ἐξ ἡχοῦς αὐτῶν γλυκαίνειν μέλη·
10 ἔδωκεν ἐν ἑορταῖς εὐπρέπειαν, 10 (12)
καὶ ἐκόσμησεν καιροὺς μέχρι συντελείας,
ἐν τῷ αἰνεῖν αὐτοὺς τὸ ἅγιον ὄνομα αὐτοῦ
καὶ ἀπὸ πρωὶ ἡχεῖν τὸ ἅγισμα.
11 Κύριος ἀφείλεν τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ, 11 (13)
καὶ ἀνύψωσεν εἰς αἰῶνα τὸ κέρας αὐτοῦ,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην βασιλείων
καὶ θρόνον δόξης ἐν τῷ Ἰσραὴλ.
12 μετὰ τοῦτον ἀνέστη υἱὸς ἐπιστήμων, 12 (14)
καὶ δι' αὐτὸν κατέλυσεν ἐν πλατυσμῷ·
13 Σαλωμὼν ἐβασίλευσεν ἐν ἡμέραις εἰρήνης, 13 (15)
ὃς ὁ θεὸς κατέπαυσεν κυκλόθεν,
ἵνα στήσῃ οἶκον ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ
καὶ ἐτοιμάσῃ ἅγισμα εἰς τὸν αἰῶνα.
14 ὥς ἐσοφίσθης ἐν νεότητί σου, 14
(16) καὶ ἐνεπλήσθης ὡς ποταμὸς συνέσεως. (16)
15 γῆν ἐπεκάλυψεν ἡ ψυχὴ σου, 15
(17) καὶ ἐνέπλησας ἐν παραβολαῖς αἰνιγμάτων· (17)
16 εἰς νήσους πόρρω ἀφίκετο τὸ ὄνομά σου, 16
καὶ ἡγαπήθης ἐν τῇ εἰρήνῃ σου·
17 ἐν ὧδαῖς καὶ παροιμίαις καὶ παραβολαῖς 17 (18)
καὶ ἐν ἐρμηνίᾳ ἀπεθαύμασάν σε χῶραι·
18 ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ θεοῦ, 18 (19)
τοῦ ἐπικεκλημένου θεοῦ Ἰσραὴλ,
(20) συνήγαγες ὡς κασσίτερον τὸ χρυσίον, (20)
καὶ ὡς μολιβδον ἐπλήθυνας ἀργύριον.

NA C 8 ὑμνησεν N | ἡγαπήσε C 9 ψαλμωδους N | του θυσιαστηριου] om
του NAC | ηχου B^b 10 om εν 1° N | ορταις B* (εορτ. B^b) | ευπρεπειαν
NC | συντελειας C | το αγιον ονομα] το ονομα το αγιον C | αυτου] σου N |
πρωι] πρωιας NAC + φωνη N^{c.a} 11 Kyrios] k̄s B*^b x̄s B^a 12 μετα] pr
και C | om και δι αυτον...πλατυσμω C | κατελυσεν] κατεπαυσεν N 13 Σο-
λωμων NA | ω ο θεος] ως θ̄ς N* (ω ο θ̄ς N^{c.a}) 14 ενεπλησθης] εσοφισθη C*
(-θης C^a) 15 ενεπλησαν C 16 ηγαπηθης] π inst (antea vitio
laborasse vid) N[?] 17 εν 1° pr και AC | ερμηνια (-νεια B^{ab})] ερμηνιας
NC ερημιας A | επεθαυμασαν A 18 om θεου 2° C^{vid} | κασιτερον C |
μολιβδον C

- (21) 19 ¹⁹παρὰνέκλινας τὰς λαγόνas σου γυναιξίν, B
καὶ ἐνεξουσιάσθης ἐν τῷ σώματί σου·
- (22) 20 ²⁰ἔδωκας μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου,
καὶ ἐβεβήλωσας τὸ σπέρμα σου,
ἐπαγαγεῖν ὀργὴν ἐπὶ τὰ τέκνα σου,
καὶ κατενύγην ἐπὶ τῇ ἀφροσύνῃ σου,
- (23) 21 ²¹γενέσθαι δίχα τυραννίδα
καὶ ἐξ Ἐφραίμ ἄρξαι βασιλείαν ἀπειθῇ.
- (24) 22 ²²ὁ δὲ Κύριος οὐ μὴ καταλίπῃ τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
καὶ οὐ μὴ διαφθαρήν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ,
οὐδὲ μὴ ἐξαλειψῇ ἐκλεκτοῦ αὐτοῦ ἔκγονα,
καὶ σπέρμα τοῦ ἀγαπήσαντος αὐτὸν οὐ μὴ ἐξάρῃ·
- (25) ⁽²⁵⁾καὶ τῷ Ἰακώβ ἔδωκεν κατάλιμμα,
καὶ τῷ Δαυεὶδ ἐξ αὐτοῦ ρίζαν.
- (26) 23 ²³καὶ ἀνεπαύσατο Σαλωμὼν μετὰ τῶν πατέρων,
(27) ⁽²⁷⁾καὶ κατέλιπεν μετ' αὐτὸν ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ
(28) λαοῦ ἀφροσύνῃν ⁽²⁸⁾καὶ ἐλασσούμενον συνέσει
Ῥοβοάμ,† ὃς ἀπέστησεν λαὸν ἐκ βουλῆς αὐτοῦ, ¶ C
- (29) ⁽²⁹⁾καὶ Ἱεροβοάμ υἱὸν Ναβάτ, ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ἰσραὴλ
καὶ ἔδωκεν τῷ Ἐφραίμ ὁδὸν ἁμαρτίας.
- 24 ²⁴καὶ ἐπληθύνθησαν αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν σφόδρα,
(30) ⁽³⁰⁾ἀποστῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν·
- ((31) 25 ²⁵καὶ πᾶσαν πονηρίαν ἐξεζήτησαν,
ἕως ἐκδίκησις ἔλθῃ ἐπ' αὐτούς.
- 1 ¹καὶ ἀνέστη Ἡλίας προφήτης ὡς πῦρ,
καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπὰς ἐκαίετο·
- 2 ²ὃς ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς λιμόν,
καὶ τῷ ζήλῳ αὐτοῦ ὥλιγοποίησεν αὐτούς·
- 3 ³ἐν λόγῳ Κυρίου ἀνέσχεν οὐρανόν,
κατήγαγεν οὕτως τρεῖς πῦρ.
- 4 ⁴ὡς ἐδοξάσθης, Ἥλεία, ἐν τοῖς θαυμασίοις σου·

19 παρεκλινας N 20 om εν N 21 τυραννιδος N^{c.a} | Λιφραιμ N* SAC
(Εφρ. N^{c.a}) A | αρξας N 22 καταλιπη] εγκαταλειπη A | διαφθειρη N^{c.a}
(διαφθιρ.) A | εξαλιψει C | σπερμα] pr το A | Ιακωβ] + os N* (om os N^{c.a}) |
καταλειμμα Bab 23 Σολομων N | πατερων] + αυτου NA | κατελειπεν A |
μετ] μεθ A | ελαττουμενον N | Ροβοαμ] Ροβ... C | om os 1° N* (hab N^{c.a}) |
λαον] pr τον A | υιος N 24 της γης] om της N 25 εως] ως A
XLVIII 1 Ηλίας N 2 ολιγοποιησεν NA 3 om ουτως N^{c.a}
1 Ηλια B^bA | τοις θαυμασίοις] om τοις NA

- B   καὶ τίς ὅμοιός σοι καυχᾶσθαι;
 5^ο ἐγείρας νεκρὸν ἐκ θανάτου
 καὶ ἐξ ᾄδου ἐν λόγῳ Ὑψίστου·
 6^ο καταγαγὼν βασιλεῖς εἰς ἀπωλίαν,
 καὶ δεδοξασμένους ἀπὸ κλίνης αὐτῶν·
 7^ο ἀκούων ἐν Σεινᾷ ἐλεγμὸν
 καὶ ἐν Χωρήβ κρίματα ἐκδικήσεως·
 8^ο χρίων βασιλεῖς εἰς ἀναπόδομα,
 καὶ προφήτας διαδόχους μετ' αὐτόν·
 9^ο ἀναλημφθεὶς ἐν λαίλαπι πυρὸς
 ἐν ἄρματι ἵππων πυρίνων·
 10^ο καταγραφεὶς ἐν ἐλεγμοῖς εἰς καιροὺς,
 κοπάσαι ὀργὴν πρὸ θυμοῦ
 καὶ ἐπιστρέψαι καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν
 καὶ καταστήσαι φυλὰς Ἰακώβ.
 § C   11^ο μακάριοι οἱ ἰδόντες σε
 καὶ οἱ ἐν ἀγαπήσει κεκοσμημένοι,
 (12) καὶ γὰρ ἡμεῖς ζωῇ ζησόμεθα. (12)
 12^ο Ἠλείας ὃς ἐν λαίλαπι ἐσκεπάσθη·
 καὶ Ἐλειαίῃ ἐνεπλήσθη πνεύματος αὐτοῦ,
 καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ οὐκ ἐσαλεύθη ὑπὸ ἄρχοντος,
 καὶ οὐ κατεδυναστέυσεν αὐτὸν οὐδεὶς. 12 (13)
 13^ο πᾶς λόγος οὐχ ὑπερῆρεν αὐτόν,
 καὶ ἐν κοιμῇ ἐπροφήτευσεν τὸ σῶμα αὐτοῦ. 13 (14)
 14^ο καὶ ἐν ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησεν τέρατα,
 καὶ ἐν τελευτῇ θαυμάσια τὰ ἔργα αὐτοῦ. 14 (15)
 15^ο ἐν πᾶσιν τούτοις οὐ μετενόησεν ὁ λαός,
 καὶ οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν,
 ἕως ἐπρονομεύθησάν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν
 καὶ ἐσκορπίσθησαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, 15 (16)

§ AC   4 καυχασθαι] καυχῆσεται BA   6 ἀπωλειαν Bab BA   7 Σεινα B^b A
 8 μετ αὐτον sup ras Bab   9 λαίλαπι] λαμπαδι A | ἵππων] insep π B^a *
 (improb π B¹)   10 ἐν ἐλεγμοῖς] ἐν ἐλλεγμοῖς B^a * (improb ι B¹ postea ras
 B²) ἐλεγμος A | om εἰς B^a * (hab B^{c,a}) | om καὶ 1^ο BA   11 ἰδόντες] εἰδοτες
 BC | ἀγαπήσει] ἀγαπῇ B ἀγαπήσει σου B^{c,a} | ζῶης B^a * (ζωῇ B¹) A   12 Ἠλίας
 B^b A | Ἐλειαίῃ B^b AC (Ἐλισ[αίῃ]) | ἐνεπλήσθη] ἐπλησθῇ A | αὐτον 1^ο] αἰον
 A | ου κατεδυναστευσεν] ουκ ἐδυναστευσεν B   13 ουχ] κῶ B   14 ζωῇ
 pr τη C | τελευτῇ] pr τη C   15 τῶν ἁμαρτιῶν B^a * (τῶν| αμ. B^b) | ἁμαρ-
 τιῶν] + αὐτων B | τῆς γῆς] om τῆς BA | ἐσκορπισθησαν] διεσκορπισθησαν BA

- (17) 1 (17) καὶ κατελείφθη ὁ λαὸς ὀλιγοστός,
καὶ ἄρχων τῷ οἴκῳ Δαυεὶδ.
(18) 16 ¹⁶τινὲς μὲν αὐτῶν ἐποίησαν τὸ ἀρεστόν,
τινὲς δὲ ἐπλήθυναν ἁμαρτίας.
(19) 17 ¹⁷Ἐξεκίας ὠχύρωσεν τὴν πόλιν αὐτοῦ,
καὶ εἰσήγαγεν εἰς μέσον αὐτῶν τὸν Γῶγ·
ᾧρυξεν σιδήρῳ ἀκρότομον,
καὶ ᾠκοδόμησεν κρήνας εἰς ὕδατα.
(20) 18 ¹⁸ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Σενναχηρεὶμ
καὶ ἀπέστειλεν Ῥαψάκην, καὶ ἀπῆρεν·
καὶ ἐπῆρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ Σειῶν,
καὶ ἐμεγαλαύχσεν ὑπερηφανία αὐτοῦ.
(21) 19 ¹⁹τότε ἐσαλεύθησαν καρδίαι καὶ χεῖρες αὐτῶν,
καὶ ᾠδίνησαν ὥς αἱ τίκτουσαι·
(22) 20 ²⁰καὶ ἐπεκαλέσαντο τὸν κύριον τὸν ἐλεήμονα,
ἐκπετάσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν πρὸς αὐτόν.
καὶ ὁ ἅγιος ἐξ οὐρανοῦ ταχὺ ἐπήκουσεν αὐτῶν,
(23) ⁽²³⁾καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Ἡσαίου·
(24) 21 ²¹ἐπάταξεν τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἀσσυρίων,
καὶ ἐξέτριψεν αὐτοὺς ὁ ἄγγελος αὐτοῦ.
(25) 22 ²²ἐποίησεν γὰρ Ἐξεκίας τὸ ἀρεστὸν Κυρίῳ,
καὶ ἐνίσχυσεν ἐν ὁδοῖς Δαυεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
ὃς ἐνετείλατο Ἡσαίας ὁ προφῆτης
ὁ μέγας καὶ πιστὸς ἐν ὁράσει αὐτοῦ.
(26) 23 ²³ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος,
καὶ προσέθηκεν ζωὴν βασιλεῖ·
(27) 24 ²⁴πνεύματι μεγάλῳ ἶδεν τὰ ἔσχατα,
καὶ παρεκάλεσεν τοὺς πενθοῦντας ἐν Σειῶν·
(28) 25 ²⁵ἕως τοῦ αἰῶνος ὑπέδειξεν τὰ ἐσόμενα
καὶ τὰ ἀπόκρυφα πρὶν ἢ παραγενέσθαι αὐτά.

15 κατελειφθη] κατελημφθη NC (κατεληφθ.) | αρχων] αρχωντες N^{c,a} | τω NAC
κω] pr εν NA 17 αυτων] αυτης A | τον Γωγ] τον Ηωγ N* τ. αγωγον
c^a υδωρ A 18 Σενναχηρεμ] Σεννα... C (cett evan usque 22) |
πεστειλεν] απετρεψεν N* (απεστειλεν N^{c,a}) | Ραψακην] pr τον N | η χειρ]
ειρα A | Σιων (item 24) B^bA | υπερηφανιαν N υπερηφανεια A 19 χειρες]
r αι NA 20 επανεκαλεσαντο N* (επεκαλ. N^{c,a}) | Ησαιου] Ιησου N
2 om Κυριω N* (hab κω N^{c,a}) | om Δαυειδ N* (hab Δαδ N^{c,a}) 24 ειδεν
A 25 παραγενεσθαι C

- 13 ¹μνημόσυνον Ἰωσείου εἰς σύνθεσιν θυμιάματος, 1
 ἐσκευασμένον ἔργῳ μυρεψοῦ.
 (2) ἐν παντὶ στόματι ὡς μέλι γλυκανθήσεται, (2)
 καὶ ὡς μουσικὰ ἐν συμποσίῳ οἴνου.
² αὐτὸς κατεύθυνθη ἐν ἐπιστροφῇ λαοῦ, 2 (3)
 καὶ ἐξῆρεν βδελύγματα ἀνομίας.
³ κατεύθυνεν πρὸς Κύριον τὴν καρδίαν αὐτοῦ, 3 (4)
 ἐν ἡμέραις ἀνόμων κατίσχυσεν τὴν εὐσέβειαν.
⁴ παρέξ Δαυεὶδ καὶ Ἑζεκίου καὶ Ἰωσείου 4 (5)
 πάντες πλημμελίαν ἐπλημμέλησαν.
 (6) κατέλιπον γὰρ τὸν νόμον τοῦ ὑψίστου, (6)
 οἱ βασιλεῖς Ἰούδα ἐξέλιπον.
⁵ ἔδωκαν γὰρ τὸ κέρας αὐτῶν ἐτέροις 5 (7)
 καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔθνει ἀλλοτρίῳ.
⁶ ἐνεπύρισεν ἐκλεκτὴν πόλιν ἀγιάσματος, 6 (8)
 καὶ ἠρήμωσαν τὰς ὁδοὺς αὐτῆς
 ἐν χειρὶ Ἰερεμίου· ἑκάκωσαν γὰρ αὐτόν, 7 (9)
 καὶ αὐτὸς ἐν μήτρᾳ ἡγιάσθη προφήτης,
 ἐκριζοῦν καὶ κακοῦν καὶ ἀπολλύειν,
 ὡσαύτως οἰκοδομεῖν καὶ καταφυτεύειν.
⁸ Ἰεζεκιήλ, ὃς εἶδεν ὄρασιν δόξης 8 (10)
 ἣν ὑπέδειξεν αὐτῷ ἐπὶ ἄρματος χερουβεὶμ.
⁹ καὶ γὰρ ἐμνήσθη τῶν ἐχθρῶν ἐν ὄμβρῳ, 9 (11)
 καὶ ἀγαθῶσαι τοὺς εὐθύνοντας ὁδοὺς.
¹⁰ καὶ τῶν υἱῶν προφητῶν τὰ ὅστᾳ 10 (12)
 ἀναβάλαι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν.
 παρεκάλεσεν δὲ τὸν Ἰακώβ,
 καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐν πίστει ἐλπίδος.
¹¹ πῶς μεγαλύνωμεν τὸν Ζοροβαβέλ; 11 (13)
 καὶ αὐτὸς ὡς σφραγὶς ἐπὶ δεξιᾷ χειρός.
 ¶ C ¹² οὕτως Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδέκ. 12 (14)

NA C XLIX 1 Ἰωσιον (item 4) B^b AC | εσκευασμενου N | εργον A | μυρεψου
 μυρεμου A 2 κατηνυθινθη NA | λαου] αυτου N* (λαου N^{c,a}) 3 καρδιαν
 οδον A 4 πλημμελειαν B^{ab} C πλημμελεια A | κατελειπον A hiat C
 εξελειπον AC (ιξε]ελ.) 6 ενεπυρισαν NA | Ιηρεμιου A 7 κατα
 φυτευειν] φυτευειν N* (καταφ. N^{c,a}) 8 ιδεν A | χερουβειν NA 9 οδους
 pr τας N* (om τας N^{c,a}) 10 ιβ] δωδεκα A | παρεκαλεσαν A | δε] γα
 N^{c,a} A | ελυτρωσαντο A 11 μεγαλυνομεν N | ωσφραγισ B* (ως σφρ. B^{ab})
 12 ουτος N | Ιωσ... C

- οἱ ἐν ἡμέραις αὐτῶν οἰκοδόμησαν οἶκον
καὶ ἀνύψωσαν λαὸν ἅγιον Κυρίῳ
ἡτοιμασμένον εἰς δύξαν αἰῶνος.
- (15) 13 καὶ νέμουν ἐπὶ πολὺ τὸ μνημόσυνον
τοῦ ἐγείραντος ἡμῖν τείχη πεπτωκότα,
καὶ στήσαντος πύλας καὶ μοχλοὺς,
καὶ ἀνεγείραντος τὰ οἰκόπεδα ἡμῶν.
- (16) 14 οὐδὲ εἰς ἐκτίσθη οἶος Ἐνώχ τοιοῦτος ἐπὶ τῆς γῆς,
καὶ γὰρ αὐτὸς ἀνελήμφθη ἀπὸ τῆς γῆς·
- (17) 15 ὁ δὲ Ἰωσήφ ἐγενήθη ἀνὴρ,
ἡγούμενος ἀδελφῶν, στήριγμα λαοῦ,
- (18) (18) καὶ τὰ ὅσα αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν.
- (19) 16 Σὴμ καὶ Σὴθ ἐν ἀνθρώποις ἔδοξάσθησαν,
καὶ ὑπὲρ πάντων ζῶντων ἐν τῇ κτίσει Ἀδάμ.
- 1 Σίμων Ὀνίου υἱὸς ἱερεὺς ὁ μέγας,
ὃς ἐν ζωῇ αὐτοῦ ὑπέραψεν οἶκον,
καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἐστερέωσε τὸν ναόν·
- 2 καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐθεμελιώθη ὕψος διπλῆς,
ἀνάλημμα ὑψηλὸν περιβόλου ἱεροῦ·
- 3 ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἡλαττώθη ἀποδοχεῖον ὑδάτων,
χαλκὸς ὥσπερ θαλάσσης τὸ περίμετρον·
- 4 ὁ φροντίζων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἀπὸ πτώσεως,
καὶ ἐνισχύσας πόλιν ἐν πολιορκῇσαι.
- 5 ὥς ἔδοξάσθη ἐν περιστροφῇ λαοῦ,
ἐν ἐξόδῳ οἴκου καταπετάσματος·
- 6 ὥς ἀστήρ ἐωθινὸς ἐν μέσῳ νεφέλης,
ὥς σελήνη πλήρης ἐν ἡμέραις·
- 7 ὥς ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ ναὸν Ὑψίστου,
καὶ ὥς τόξον φωτίζον ἐν νεφέλαις δόξης·

12 ωκοδομησαν A | οικον B¹ N¹] πυργον B^{*} incep vid A | om και A | λαον] NA
 13 νεμουσιν (-σι N^{*}) Nεεμιου N^{c.a} A | ημιν] ημων N | τειχη] χειλη
 N^{*} (τειχ. N^{c.a}) 14 ουδε εις] ουδεις N out incep A^{*} vid | επι της γης τοιουτος
 Nος Ενωχ NA | om γαρ A | ανελημφθη] μετετεθη A 15 ο δε] ουδε ως NA
 6 τη κτισει] om τη N^{c.a} L 1 Ιοριου B^{*} N^{*} (Ονιου B^b N^{c.a} sed postea inst
 N¹) | ιερεις] pr o A | υπεραψεν N^{*} υπεγραψεν N^{c.a} | ημεραις] pr tais N^{*}
 om tais N¹) | τον ναον] om τον NA 2 bis scr και υπ αυτου εθεμελιωθη N^{*}
 unc incl 1° N^{c.a}) | ιερου] pr υψηλου N^{*} (om N^{1.c.a}) 3 αποδοχιον B^{*} (-χειον
 3^{ab}) αποδοχεια NA (-χια) | χαλκος] λακκος A 4 του λαου] το ελεον N^{*}
 του λ. N^{c.a}) | πτωσεως] πτοησεως N^{*} (πτωσ. N^{c.a}) | εμπολιορκησαι B^b A
 5] os A 6 νεφελων N 7 om και A | φωτιζων BN

- B ⁸ὥς ἄνθος ῥόδων ἐν ἡμέραις νέων,
 ὥς κρίνα ἐπ' ἐξόδων ὕδατος,
 ὥς βλαστὸς λιβάνου ἐν ἡμέραις θέρους·
⁹ὥς πῦρ καὶ λίβανος ἐπὶ πυρίου·
 (10) ὥς σκευὸς χρυσοῦ ὀλοσφύρητον
 κεκοσμημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ·
¹⁰ ὥς ἐλαία ἀναβάλλουσα καρπούς,
 καὶ ὥς κυπάριστος ὑψουμένη ἐν νεφέλαις.
¹¹ ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν στολὴν δόξης,
 καὶ ἐν διδύσκεσθαι αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος,
 (12) ἐν ἀναβάσει θυσιαστηρίου ἁγίου
 ἐδόξασεν περιβολὴν ἁγιάσματος·
¹² ἐν δὲ τῷ δέχεσθαι μέλη ἐκ χειρῶν ἱερέων,
 καὶ αὐτὸς ἐστῶς παρ' ἐσχάρα βωμοῦ,
 κυκλόθεν αὐτὸς στέφανος ἀδελφῶν
 ὥς βλάστημα κέδρου ἐν τῷ Λιβάνῳ,
 (14) καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν ὥς στελέχη φοινίκων·
¹³ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν ἐν δόξῃ αὐτῶν,
 (15) καὶ προσφορὰ Κυρίου ἐν χερσὶν αὐτῶν
 ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ·
¹⁴ καὶ συντέλειαν λειτουργῶν ἐπὶ βωμῶν,
 κοσμήσαι προσφορὰν Ὑψίστου Παντοκράτορος,
¹⁵ ἐξέτεινεν ἐπὶ σπονδείου χεῖρα αὐτοῦ,
 καὶ ἔσπεισεν ἐξ αἵματος σταφυλῆς,
 (17) ἐξέχεεν εἰς θεμέλια θυσιαστηρίου
 ὁσμὴν εὐωδίας Ὑψίστου Πανβασιλεῖ.
¹⁶ τότε ἀνέκραγον υἱοὶ Ἀαρὼν,
 ἐν σάλπιγγιν ἐλαταῖς ἤχησαν,
 ἀκουστὴν ἐποίησαν φωνὴν μεγάλην
 εἰς μνημόσυνον ἔναντι Ὑψίστου·
¹⁷ τότε πᾶς ὁ λαὸς κοινῇ κατέσπενυσεν,
 καὶ ἔπενυσαν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν

NA 8 om ως 1° B* (hab Bab mg sinistr) | ως 2° ωσει NA | εξοδω NA 9 πυρειου
 N | ολοφυρητον N* (ολοσφ. N^{c.a}) 9—10 κεκοσμημενον...καρπους] ως ελαια...
 καρπους κεκοσμημενω (sic)...πολυτελει N 11 αναλαμβανειν] αναβαλλιν N*
 (αναλαμβανιν N¹) | καυχηματος] καυματος A 12 ιερων] ορειων N* (ιερ.
 N^{c.a}) | εστως] εστηκως A | εσχαρας N* (s ras N[?]) | αυτος 2° αυτου A | κεδρων
 NA 13 οι υιοι] om οι N | δοξη] pr τη N | αυτων 1° αυτου N* (-των N¹)
 15 σπονδιου A | σμην] pr σωτηριου N^{c.a} | παμβασιλει B^bA 16 υιοι] pr
 οι A 17 κατεσπενυσαν Bab NA

προσκυνῆσαι τῷ κυρίῳ αὐτῶν

Παντοκράτορι θεῷ τῷ ὑψίστῳ·

(20) 18 καὶ ἤνεσαν οἱ ψαλμῳδοὶ ἐν φωναῖς αὐτῶν,
ἐν πλείστῳ οἱκῷ ἐγλυκάνθη μέλος·

(21) 19 καὶ ἐδεήθη ὁ λαὸς Κυρίου Ὑψίστου
ἐν προσευχῇ κατέναντι Ἐλεήμονος,
ἕως συντελεσθῇ κόσμος Κυρίου
καὶ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ἐτελείωσαν.

(22) 20 τότε καταβὰς ἐπῆρεν χεῖρας αὐτοῦ
ἐπὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν νύων Ἰσραὴλ,
δοῦναι εὐλογίαν Κυρίῳ ἐκ χειλέων αὐτοῦ
καὶ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ καυχᾶσθαι·

(23) 21 καὶ ἐδευτέρωσεν ἐν προσκυνήσει ἐπιδείξασθαι τὴν εὐλογίαν
παρὰ Ὑψίστου.

(24) 22 καὶ νῦν εὐλογήσατε τῷ θεῷ πάντες
τῷ μεγαλοποιούντι πάντῃ,
τὸν ὑψοῦντα ἡμέρας ἡμῶν ἐκ μήτρας,
καὶ ποιῶντα μεθ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ·

(25) 23 δόξῃ ὑμῖν εὐφροσύνην καρδίας,
καὶ γενέσθαι εἰρήνην ἐν ἡμέραις ἡμῶν
ἐν Ἰσραὴλ κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος,

(26) 24 ἐμπιστεῦσαι μεθ' ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ λυτρωσάσθω ἡμᾶς.

(27) 25 ἐν δυσὶν ἔθνεσιν προσώχθισεν ἡ ψυχὴ μου,
καὶ τὸ τρίτον οὐκ ἔστιν ἔθνος·

(28) 26 οἱ καθήμενοι ἐν ὄρει Σαμαρείας, Φυλιστιεῖμ,
καὶ ὁ λαὸς μωρὸς ὁ κατοικῶν ἐν Σικίμοις.

(29) 27 Παιδείαν συνέσεως καὶ ἐπιστήμης

17 τω κυριω] τω θῷ N^{c.a} om τω A | αυτων] εαντων N om A | τω υψιστω] NA
om τω N^{c.a} A 18 ψαλμωδοι] ψαλτωδοι A | οικω] ηχω N^{c.a} | εγλυκανθη]
εμελυνθη N* εμεγαλυνθη N^{c.a} A 19 ο λαος] om ο N* (hab ο N^{c.a}) | συνε-
τελεσθη N¹ | κοσμος] pr ο N | ετελειωσαν] ελιτουργησαν N* (ετελιωσαν N^{c.a})
20 om καταβας A | χειρα A | om πασαν A | νιω A | Κυριω] κυ N | καυχα-
σθαι] καυχασθαι NA 21 εν] επι A | προσκυνησει] + κυ N^{c.a}
22 παντες] παντων NA | μεγαλοποιουντι] μεγαλα ποιουντι NA 23 υμιν]
ημιν N | καρδιαν N* (-dias N^{c.a}) | ημων] pr νεων N* (om νεων N^{c.a}) | Ισραηλ]
pr τω N^{c.a} | του αιωνος] του αιω sup ras B¹fort 24 εμπιστευσαι B^bA
26 Σαμαριας NA | Φυλιστιειμ] pr και A | ο λαος] om ο N | μωρος] pr ο NA
27 παιδιαν NA

- B ἐχάραξα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, ἡμεῖς οὐκ ἐμεῖς
 Ἰησοῦς υἱὸς Σειράχ Ἐλεαζάρ ὁ Ἱεροσολυμείτης,
 ὃς ἀνώμβρησεν σοφίαν ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ.
 28 μακάριος ὃς ἐν τούτοις ἀναστραφῆσεται, 28 (30)
 καὶ θεὸς αὐτὰ ἐπὶ καρδίαν αὐτοῦ σοφισθήσεται·
 29 εἰάν γὰρ αὐτὰ ποιήσῃ, πρὸς πάντα ἰσχύσει· 29 (31)
 ὅτι φῶς Κυρίου τὸ ἴχνος αὐτοῦ.

(1) Προσευχὴ Ἰησοῦ υἱοῦ Σειράχ.

- 1 Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε βασιλεῦ,
 καὶ αἰνέσω σε θεὸν τὸν σωτήρά μου,
 (2) ἐξομολογοῦμαι τῷ ὀνόματί σου· (2)
 2 ὅτι σκεπαστὴς καὶ βοηθὸς ἐγένου μοι,
 (3) καὶ ἐλυτρώσω τὸ σῶμά μου ἐξ ἀπωλίας (3)
 καὶ ἐκ παγίδος διαβολῆς γλώσσης,
 ἀπὸ χειλέων ἐργαζομένων ψεύδος,
 καὶ ἔναντι τῶν παρεστηκότων
 ἐγένου βοηθός, 3 καὶ ἐλυτρώσω με 3 (4)
 κατὰ τὸ πλῆθος ἐλέου καὶ ὀνόματός σου
 ἐκ βρυγμῶν ἔτοιμος εἰς βρῶμα,
 (5) ἐκ χειρὸς ζητούντων τὴν ψυχὴν μου, (5)
 ἐκ πλειόνων θλίψεων ὧν ἔσχον,
 4 ἀπὸ πνιγμοῦ πυρᾶς κυκλόθεν 4 (6)
 καὶ ἐκ μέσου πυρὸς οὐ οὐκ ἐξέκαυσα,
 5 ἐκ βάθους κοιλίας ᾄδου, 5 (7)
 καὶ ἀπὸ γλώσσης ἀκαθάρτου καὶ λόγου ψευδοῦς.
 6 βασιλεῖ διαβολὴ γλώσσης ἀδίκου· 6
 (8) ἤνεσεν ἕως θανάτου ἡ ψυχὴ μου, (8)
 (9) καὶ ἡ ζωὴ μου ἦν σύνεγγυς ᾄδου κάτω· (9)
 7 περιέσχον με πάντοθεν καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθός, 7 (10)

NA 27 Σειρακ N Σειραχ A | Ἱεροσολυμείτης B* N^{c,a} (-μῆτης B^bA)] ἱερεὺς ο Σολυ-
 μεῖτης N* | σοφίας N* (-φίαν N^{c,a}) 28 θεὸς] pr ο N* (om ο N^{c,a}) 29 αυ-
 τα] ταυτα A | ἰσχυσεῖ] ἰσχυεῖ N (ἰσχυ) A^{vid} LI (tit) post προσευχη incep
 υ B* (improb υ B^{ab}) | Σειραχ A 1 ἐξομολογήσομαι] ἐξομολογούμαι A |
 om σε A 2 ἀπωλίας B^{ab}A | διαβολῆς] διαβουλῆς A 3 ἐλεου
 (-ους B^{ab}NA)] + σου N^{c,a} | ετοιμον A | εκ χειρος] pr και N 4 κυκλοθεν]
 κλοθεν A* (κυκλ. A^a) | εκ μεσου] e 1° sup ras B¹ εν μεσω N | ου] σου N*
 (ου N^{c,a}) 5 εκ βαθους κοι, πο γλω perier in A | βαθου B* (βαθους
 B^{ab}) 6 διαβολης NA | ηνεσεν] ηγγισεν NA | κατω] κατωτατου N^{c,a}

- (11) 8 ἐμβλέπων εἰς ἀντίλημψιν ἀνθρώπων καὶ οὐκ ἦν. B
 2 καὶ ἐμνήσθην τοῦ ἐλέους σου, Κύριε,
 καὶ τῆς ἐργασίας σου τῆς ἀπ' αἰῶνος,
 (12) 12 ὅτι ἐξελῆ τοὺς ὑπομένοντάς σε
 καὶ σώσεις αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐθνῶν.
 (13) 9 9 καὶ ἀνύψωσα ἐπὶ γῆν ἱκετίαν μου,
 καὶ ὑπὲρ θανάτου ῥύσεώς ἐδεήθην.
 (14) 10 10 ἐπεκαλεσάμην Κύριον πατέρα κυρίου μου,
 μὴ με ἐγκαταλιπεῖν ἐν ἡμέραις θλίψεως,
 ἐν καιρῷ ὑπερηφανιῶν ἀβοηθησίας.
 (15) 11 11 αἰνέσω τὸ ὄνομά σου ἐν δελεχῶς,
 καὶ ὑμνήσω ἐν ἐξομολογήσει.
 καὶ εἰσηκούσθη ἡ δέησίς μου.
 (16) 12 12 ἔσωσας γάρ με ἐξ ἀπωλείας,
 καὶ ἐξείλου με ἐκ καιροῦ πονηροῦ.
 (17) 17 διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαι καὶ αἰνέσω σοι,
 καὶ εὐλογήσω τῷ ὀνόματι Κυρίου.
 (18) 13 13 Ἐτι ὢν νεώτερος πρὶν ἢ πλανηθῆναί με,
 ἐζήτησα σοφίαν προφανῶς ἐν προσευχῇ μου.
 (19) 14 14 ἔναντι ναοῦ ἤξιουν περὶ αὐτῆς,
 καὶ ἔως ἐσχάτων ἐκζητήσω αὐτήν.
 15 15 ἐξ ἄνθους ὡς περκαζούσης σταφυλῆς
 (20) 20 (20) εὐφράνθη ἡ καρδιά μου ἐν αὐτῇ.
 ἐπέβη ὁ πούς μου ἐν εὐθύτητι,
 ἐκ νεότητός μου ἔχνεον αὐτήν.
 (21) 16 16 ἔκλινα ὀλίγον τὸ οὖς μου καὶ ἐδεξάμην,
 (22) 22 (22) καὶ πολλὴν εὖρον ἐμαντῷ παιδείαν.
 17 17 προκοπὴ ἐγένετό μοι ἐν αὐτῇ.
 (23) 23 (23) τῷ διδόντι μοι σοφίαν δώσω δόξαν.
 (24) 18 18 διενοήθη γὰρ τοῦ ποιῆσαι αὐτήν,
 καὶ ἐξήλωσα τὸ ἀγαθόν, καὶ οὐ μὴ αἰσχυρθῶ.

7 ἐμβλεπων] ἐβλεπον A 8 om και 1° N* (hab 5 N^{c.a}) | ἐξελη] ἐξαιρη NA
 N (ἐξερη) A | ἐθνῶν] ἐχθρῶν NA 9 ανυψωσεν N | ἐπι] απο NA | γην]
 γης Bab NA | ἱκετιαν Bab | υπερ] απο A | θανατου] αθανατου A 10 κυριου]
 pr του N^{c.a} | ἐγκαταλειπειν A | υπερηφανων NA 12 πονηρου] + και
 ἐξιλου (sic) μαι A | ἐξομολογησομαι] + σοι NA | σοι] σε B^b N^{c.a} 13 πλανηθη-
 ναι B* vid (πλανηθ. B^b) 15 ως] εως A | περικαζουσας A* (περκ. A¹) |
 ηυφρανθη A 16 παιδιαν NA 17 διδοντι] διδοσιν N* (διδοντι N^{c.a}) | om
 μοι 2° A | δωσω] και N* (δωσ. N^{c.a}) 18 ποιησαι] + με A

- B 19 διαμεμάχισται ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῇ, 19 (25)
καὶ ἐν ποιήσει λιμοῦ διηκριβασάμην·
(26) τὰς χεῖράς μου ἐξεπέτασα πρὸς ὕψος, (26)
καὶ τὰ ἀγνοήματα αὐτῆς ἐπένθησα·
20 τὴν ψυχὴν μου κατεύθυνα εἰς αὐτήν, 20 (27, 28)
καρδίαν ἐκτησάμην μετ' αὐτῶν ἀπ' ἀρχῆς,
καὶ ἐν καθαρισμῷ εὐρον αὐτήν·
διὰ τοῦτο οὐ μὴ ἐγκαταλειφθῶ.
21 καὶ ἡ κοιλία μου ἐταράχθη ἐκζητῆσαι αὐτήν· 21 (29)
διὰ τοῦτο ἐκτησάμην ἀγαθὸν κτήμα.
22 ἔδωκεν Κύριος γλῶσσάν μοι μισθόν μου, 22 (30)
καὶ ἐν αὐτῇ αἰνέσω αὐτόν.
23 Ἐγγίσατε πρὸς μέ, ἀπαίδευτοι, 23 (31)
καὶ αὐλίσθητε ἐν οἴκῳ παιδείας.
24 καὶ ὅτι ὑστερεῖσθαι λέγετε ἐν τούτοις, 24 (32)
καὶ αἱ ψυχαὶ ὑμῶν διψῶσι σφόδρα,
25 ἤνοιξα τὸ στόμα μου καὶ ἐλάλησα 25 (33)
κτῆσασθε αὐτοῖς ἄνευ ἀργυρίου·
26 τὸν τράχηλον ὑμῶν ὑπόθετε ὑπὸ ζυγόν, 26 (34)
καὶ ἐπιδεξάσθω ἡ ψυχὴ ὑμῶν παιδεῖαν·
ἐγγύς ἐστιν εὑρεῖν αὐτήν.
27 Ἴδετε ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ὅτι ὀλίγον ἐκοπίασα, 27 (35)
καὶ εὐρον ἑμναυτῷ πολλὴν ἀνάπαυσιν.
28 μετὰσχετε παιδεῖαν ἐν πολλῷ ἀριθμῷ ἀργυρίου, 28 (36)
καὶ πολὺν χρυσὸν κτήσασθε ἐν αὐτῇ·
29 εὐφρανθεὶ ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ, 29 (37)
καὶ μὴ αἰσχυρθεῖτε ἐν αἰνέσει αὐτοῦ.
30 ἐργάζεσθε τὸ ἔργον ὑμῶν πρὸ καιροῦ, 30 (38)
καὶ δώσει τὸν μισθὸν ὑμῶν ἐν καιρῷ αὐτοῦ.

NA 19 λιμου] μου A | διηκριβωσαμην B· διηκριβησαμην A 19—20 α αυτης
επεν. ατευθυνα perier in A 20 κατηνθυνα N | καρδιαν...αυτην] και εν καθ.
ευρον αυτην| καρδιαν εκτ. μετ αυτ. απ αρχης A | εγκαταλειφθω B^{a1b} (-λιφθ.
B*)] ενκαταλειφθω NA 21 εκζητησαι] pr του NA 22 μοι] μου NA |
μου] μοι N 23 εγγισατε] αινεσατε N* (ενγεισ. N^{c.a}) | αυλισθητε] αυλισθησε-
σθαι NA | παιδιας NA 24 και 1^ο] τι NA | υστερεισθαι (-σθε B)] υστερειτε
NA | λεγετε] pr η N^{c.a} 25 αυτοις] εαυτοις NA 26 παιδιαν N | εγγυς] +
γαρ N 27 ειδετε N* (ιδ. N^{c.a}) 28 παιδειας N^{c.a}A 29 αινεσει] pr τη N^{c.a}
Subscr σοφια Ιησον υιου Σεираχ BNA
Stich 3221 B 3277 N 3090 A

ΕΣΘΗΡ

- (2) Α 1 ΕΤΟΥΣ δευτέρου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ μεγάλου Β
 βασιλέως τῇ μιᾷ τοῦ Νεισᾶ ἐνύπνιον ἶδεν Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ
 (3) 2 Ἰαείρου τοῦ Σεμεείου τοῦ Κεισαίου ἐκ φυλῆς Βενιαμείν, 2 ἄνθρω-
 πος Ἰουδαίος οἰκῶν ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ἄνθρωπος μέγας,
 (4) 3 θεραπεύων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως· 3 ἦν δὲ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας
 ἧς ἡχμαλώτευσεν Ναβουχοδονοσοῦρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐξ
 (5) 4 Ἱερουσαλήμ μετὰ Ἰεχονίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας. 4 καὶ
 τοῦτο αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον· καὶ ἰδὼν φωναὶ καὶ θόρυβος, βρονταὶ
 (6) 5 καὶ σεισμός, τάραχος ἐπὶ τῆς γῆς. 5 καὶ ἰδὼν δύο δράκοντες
 μεγάλοι ἔτοιμοι προῆλθον ἀμφότεροι παλαίειν· καὶ ἐγένετο
 (7) 6 αὐτῶν φωνὴ μεγάλη, 6 καὶ τῇ φωνῇ αὐτῶν ἡτοιμάσθη πᾶν
 (8) 7 ἔθνος εἰς πόλεμον ὥστε πολεμῆσαι δικαίων ἔθνος. 7 καὶ ἰδὼν
 ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, θλίψις καὶ στενοχωρία, κάκωσις καὶ
 (9) 8 τάραχος μέγας ἐπὶ τῆς γῆς· 8 καὶ ἐταράχθη δίκαιον πᾶν ἔθνος,
 (10) 9 φοβούμενοι τὰ ἑαυτῶν κακά, καὶ ἡτοιμάσθησαν ἀπολέσθαι· 9 καὶ
 ἐβόησαν πρὸς τὸν θεόν. ἀπὸ δὲ τῆς βοῆς αὐτῶν ἐγένετο
 (11) 10 ὥσανεὶ ἀπὸ μικρᾶς πηγῆς ποταμὸς μέγας, ὕδωρ πολὺ· 10 φῶς
 καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, καὶ οἱ ταπεινοὶ ὑψώθησαν καὶ κατέφαγον
 (12) 11 τοὺς ἐνδόξους. 11 καὶ διεγερθεὶς Μαρδοχαῖος ἑωρακὼς τὸ ἐνύπ-
 νιον τοῦτο, καὶ τί ὁ θεὸς βεβούλευται ποιῆσαι, εἶχεν αὐτὸ ἐν

Inscr Εσθηρ ΒΝΑ (mutil)

Α 1 Αρταρ|ξερξου Α | om βασιλεως ΝΑ | ΝΑ

Νισα Ν* (-σαν Ν?) Α | ειδεν Βab Ν | Ιαειρου ΝΑ | Σεμειου ΝΑ | φυλης] pr
 της Ν^{c.a} Α 2 εν Σουσοις] εν μεσ|οις Α*^{vid} εν μεσου|σοις (sic) Α? 3 βα-
 σιλευς] pr ο Ν^{c.a} Α 4 και θορυβος] θορυβου Α | ταραχος] pr και
 Ν^{c.a} Α 5 μεγαλοι]+ δυο Ν* (improb δυο Ν?) | προσηλθον Α | εγενοντο Α |
 φωναι μεγαλαι Α 7 γνωφους Α | om στενοχωρια Α | om και 4° Α
 8 παν εθνος δικαιον Α 9 ωσανει] ως αν Ν om Α 10 φως] φωτος Ν*
 (φως Ν^{c.a}) pr και Α | και 1° om Ν* (hab Ν^{c.a}) 11 εωρακω] pr ο ΝΑ |
 βεβουλευται] βουλευεται Α | αυτο] το ενυπνιον τουτο Α

Β τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐν παντὶ λόγῳ ἤθελεν ἐπιγινῶναι αὐτὸ ἕως τῆς
 νυκτός. ¹² καὶ ἡσύχασεν Μαρδοχαῖος ἐν τῇ αὐλῇ μετὰ Γαβάθα ¹² (1) (X)
 καὶ Θαρρὰ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως τῶν φυλασσόντων
 τὴν αὐλήν, ¹³ ἤκουσέν τε αὐτῶν τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰς μερίμνας ¹³ (2)
 αὐτῶν ἐξηραύνησεν, καὶ ἔμαθεν ὅτι ἐτοιμάζουσιν τὰς χεῖρας
 ἐπιβαλεῖν Ἀρταξέρξει τῷ βασιλεῖ. καὶ ὑπέδειξεν τῷ βασιλεῖ
 περὶ αὐτῶν. ¹⁴ καὶ ἐξήτασεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο εὐνούχους, ¹⁴ (3)
 καὶ ὁμολογήσαντες ἀπήχθησαν, ¹⁵ καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς τοὺς ¹⁵ (4)
 λόγους τούτους εἰς μνημόσυνον, καὶ Μαρδοχαῖος ἔγραψεν περὶ
 τῶν λόγων τούτων. ¹⁶ καὶ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς Μαρδοχαίῳ ¹⁶ (5)
 θεραπεύειν ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόματα περὶ τούτων.
¹⁷ καὶ ἦν Ἀμὰν Ἀμαδάθου Βουγαῖος ἔνδοξος ἐνώπιον τοῦ βασι- ¹⁷ (6)
 λέως, καὶ ἐζήτησεν κακοποιῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ τὸν λαὸν
 αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως.

¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρταξέρξου, ¹ I
 οὗτος ὁ Ἀρταξέρξης ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἑκατὸν εἴκοσι ἐπτὰ χωρῶν
 ἐκράτησεν. ² ἐν αὐταῖς ταῖς ἡμέραις ὅτε ἐθρονίσθη ὁ βασιλεὺς Ἀρτα- ²
 ξέρξης ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ³ ἐν τῷ τρίτῳ ἔτει βασιλεύοντος αὐτοῦ, ³
 δοχὴν ἐποίησεν τοῖς φίλοις καὶ τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν καὶ τοῖς Περσῶν
 καὶ Μήδων ἐνδόξοις καὶ τοῖς ἄρχουσιν τῶν σατραπῶν. ⁴ καὶ μετὰ ταῦτα ⁴
 μετὰ τὸ δεῖξαι αὐτοῖς τὸν πλοῦτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τὴν δόξαν
 τῆς εὐφροσύνης τοῦ πλοῦτου αὐτοῦ ἐν ἡμέραις ἑκατὸν ὀγδοήκοντα
⁵ ὅτε δὲ ἀνεπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ γάμου, ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς ⁵
 πότον τοῖς ἔθνεσιν τοῖς εὐρεθείσιν εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ ἡμέρας ἕξ ἐν
 αὐλῇ οἴκου τοῦ βασιλέως, ⁶ κεκοσμημένη βύσσινους καὶ καρπασίνους ⁶

NA 11 τη καρδία] om τη A | om και 3° N* (superscr κ N^{c.a}) | ηθελησεν A |
 επιγινωμαι αυτο] επιγινωμαι (επιγινουμαι N* -γων. N^{c.a}) αυτον N αυτο επι-
 γινωμαι A | της νυκτος] om της A 12 ησυχαξεν N^{c.a} | Θαρα N^{*vid} (-ρρας
 N^{c.a}) 13 ηκουσε N* (-σεν N^{c.b}) | τε BN^{*c.b}] δε N^{c.a} vid γαρ A | τους λογισ-
 μους αυτων A | εξηρευνησε B^b | ετοιμαζουσι N | Αρταξερξει NA | τω βασιλει
 (2°)] τω sup ras A⁷ 14 εξητασεν] σ sup ras A^a | απηχθησαν] εξηχθησαν
 N^{*c.b} (απηχθ. N^{c.a}) A 16 αυτω] Μαρδοχαιω N^{c.a} mg A | τουτων N^{*c.b}]
 αυτων N^{c.a} A 17 Αμαδαθου] Αμαναδαθου B^{*vid} Ναμαναδ. ut vid B^b (fort)
 (Αμαδ. B^a c) Αμαθαδου A | λαον a sup ras B^a I 1 ο Αρταξερξης] om ο A |
 Ινδικης] + εως Αιθιοπιας N^{c.a} (mg) 2 αυταις] ταυταις A | εθρονισθη] ενεθρο-
 νισθη N^{c.a} | om ο βασιλευς Αρταξερξης N* (hab N^{c.a} mg inf) Αρταξ. ο βασιλευς A
 3 εποιησεν δοχην N^{c.a} | και τοις αρχουσιν] και τοις a sup ras A^a | αρχουσι
 NA^{vid} 4 om μετα 2° N* (superscr N⁷) | αυτου 1°] του sup ras A^a | του πλου-
 του] pr και N* (improb και N⁷) | εν ημεραις] επι ημερας N ημερας A 5 γαμου]
 ποτου N^{c.a} mg A | πολιν] + απο μεγαλου κ εως μικρου ποτον N^{c.a} mg inf | om επι
 A | οικου] pr του NA 6 κεκοσμημενω N* (-νη N^{c.a}) A | καρπασιοις N⁷

τεταμένοις ἐπὶ σχοινοῖς βυσσίνους καὶ πορφυροῖς, ἐπὶ κύβοις χρυσοῖς B
 καὶ ἀργυροῖς, ἐπὶ στύλοις παρίνοις καὶ λιθίνοις· κλίνει χρυσαὶ καὶ
 ἀργυραὶ ἐπὶ λιθοστρώτου σμαραγδίου λίθου καὶ πιννίνου καὶ
 παρίνου λίθου, καὶ στρωμαὶ διαφανεῖς ποικίλως διηνηθισμένα,
 7 κύκλω ῥόδα πεπασμένα· ἑποτήρια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἀνθράκινον
 κυλίκιον προκείμενον ἀπὸ τάλαντων τρισμυρίων· οἶνος πολὺς καὶ
 8 ἥδύς, ὃν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔπινεν. ὁ δὲ πότος οὗτος οὐ κατὰ
 προκείμενον νόμον ἐγένετο· οὕτως δὲ ἠθέλησεν ὁ βασιλεὺς, καὶ
 ἐπέταξεν τοῖς οἰκονόμοις ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων.
 9 καὶ Ἀστὶν ἡ βασίλισσα ἐποίησε πότον ταῖς γυναιξὶν ἐν τοῖς
 10 βασιλείοις ὅπου ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης. ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
 ἐβδόμῃ ἡδὲως γενόμενος ὁ βασιλεὺς εἶπεν τῷ Ἀμὰν καὶ Μαζᾶν καὶ
 Θαρρά καὶ Βωραζῇ καὶ Ζαβολθᾶ καὶ Ἀβαταζᾶ καὶ Θαραβά, τοῖς ἐπὶ τὰ
 11 εὐνούχοις τοῖς διακόνοις τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου, εἰσαγαγεῖν
 τὴν βασίλισσαν πρὸς αὐτόν, βασιλεύειν αὐτὴν καὶ περιθῆναι
 αὐτῇ τὸ διάδημα καὶ δεῖξαι αὐτὴν τοῖς ἄρχουσιν καὶ τοῖς ἔθνεσιν τὸ
 12 κάλλος αὐτῆς· ὅτι καλὴ ἦν. καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτοῦ Ἀστὶν ἡ
 βασίλισσα ἐλθεῖν μετὰ τῶν εὐνούχων· καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς καὶ
 13 ὠργίσθη, καὶ εἶπεν τοῖς φίλοις αὐτοῦ Κατὰ ταῦτα ἐλάλησεν Ἀστὶν,
 14 ποιήσατέ οὖν περὶ τούτου νόμον καὶ κρίσιν. καὶ προσῆλθεν αὐτῷ
 Ἀρκεσαῖος καὶ Σαρσαθαῖος καὶ Μαλησεᾶρ οἱ ἄρχοντες Περσῶν καὶ
 Μήδων οἱ ἐγγὺς τοῦ βασιλέως, οἱ πρῶτοι παρακαθήμενοι τῷ βασιλεῖ,
 15 καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους ὥς δεῖ ποιῆσαι Ἀστὶν τῇ
 βασιλίσσῃ, ὅτι οὐκ ἐποίησεν τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσταχθέντα διὰ

6 τεταγμένοις N* (τεταμ. N²) | χρυσαι] χρυσοις N* (-σαι N^{c.a}) | αργυραι] αρ-
 γυροις N* (-ραις N^{c.a}) | λιθοστρωτους A | σμαραγδιτον (διτου sup ras B^{ab}) λιθ.
 και πιννινου και παρινου λιθου] σμ. λιθου και πιννινου λιθου N* σμ. και παρινου
 λιθου N^{c.a} σμαραγδου και παρινου και πιννινου λιθου A | στρωμναι διαφανεις]
 στρ. επιφανις N* (-νεις N^{c.a}) στρωμνης επιφανους A | διηνηθεισωνης A | κυκλω]
 pr και A | ροδα] dora A | πεπλασμενα N* (πεπασμ. N²) 7 ανθρακινον N*
 (-κινον N²) | κυλικινον N* (-κινον N²) | οινος] pr γ N^{c.a} 8 om ουτος
 N^{c.a}A | om ου N* (superscr N^{c.a}) | εγενετο] εγεινετο A | ουτω N | δε 2°] γαρ A
 9 εποιησεν A | Αρταξερξης A 10 ο βασιλεως γενομενος A | Μαζαν]
 Βαζαν N^{c.a} Βαζεα A | Θαρρα και Βωραζῇ] Οαρεβωα (sic) A | Ζαβολθα] Ζηβα-
 θαθα A | Θαραβα] Θαβαζ A | om Αρταξερξου N* (hab N^{c.a}) 11 περι-
 θειναι αυτη το διαδημα και βασιλευειν αυτην N^{c.a} | τοις αρχουσιν] pr πασιν N
 (-σι) A 12 αυτου] αυτων N^{c.a}A | om Αστιν N* (superscr A. N^{c.a}) | ελθειν]
 εισελθειν N* ελθειν κατα το ρημα του βασιλεως N^{c.a}mg | ελυπηθη] ωργισθη
 N | ωργισθη] ελυπηθη N + γ εξεκαυθη εν αυτω N^{c.a}mg 13 ειπεν] + ο
 βασιλεως N^{c.a}A | αυτου] εαυτου A | ελαλησει] pr α N* (improb α N²)
 14 Αρκεσας N* (-σαιος N^{c.a}) | Σαρσαθαιος] Σαρσεθεος A

Β τῶν εὐνούχων. ¹⁶ καὶ εἶπεν ὁ Μουχαῖος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ¹⁶
 ἄρχοντας Οὐ τὸν βασιλέα μόνον ἠδίκησεν Ἀστὶν ἢ βασίλισσα, ἀλλὰ
 καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς ἡγουμένους τοῦ βασιλέως. ¹⁷ καὶ ¹⁷
 γὰρ διηγήσατο αὐτοῖς τὰ ῥήματα τῆς βασιλίσσης, καὶ ὡς ἀντεῖπεν
 τῷ βασιλεῖ. ὡς οὖν ἀντεῖπεν τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξης, ¹⁸ οὕτως σήμερον ¹⁸
 αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρχόντων Περσῶν καὶ Μήδων ἀκούσασαι
 τὰ τῷ βασιλεῖ λεχθέντα ὑπ' αὐτῆς τολμήσουσιν ὁμοίως ἀτιμάσαι τοὺς
 ἄνδρας αὐτῶν. ¹⁹ εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, προσταξάτω βασιλικὸν ¹⁹
 καὶ γραφήτω κατὰ τοὺς νόμους Μήδων καὶ Περσῶν, καὶ μὴ ἄλλως
 χρυσάσθω, μηδὲ εἰσελθάτω ἔτι ἡ βασίλισσα πρὸς αὐτόν, καὶ τὴν
 βασιλείαν αὐτῆς δότω ὁ βασιλεὺς γυναῖκί κρείττονι αὐτῆς. ²⁰ καὶ ²⁰
 ἀκουσθήτω ὁ νόμος ὁ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὃν ἔαν ποιῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ
 αὐτοῦ· καὶ οὕτως πᾶσαι αἱ γυναῖκες περιθήσουσιν τιμὴν τοῖς ἀνδράσιν
 ἑαυτῶν, ἀπὸ πτωχοῦ ἕως πλουσίου. ²¹ καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ ²¹
 καὶ τοῖς ἄρχουσιν· καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς καθὰ ἐλάλησεν ὁ Μουχαῖος,
²² καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶσαν τὴν βασιλείαν κατὰ χώραν, κατὰ τὴν ²²
 λέξιν αὐτῶν, ὥστε εἶναι φόβον αὐτοῖς ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν.

¹ Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς τοῦ θυμοῦ, ¹ 11
 καὶ οὐκέτι ἐμνήσθη τῆς Ἀστίν, μνημονεύων οἷα ἐλάλησεν καὶ ὡς
 κατέκρινεν αὐτήν. ² καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως Ζητηθήτω ²
 τῷ βασιλεῖ κοράσια ἄφθορα καλὰ τῷ εἶδει· ³ καὶ καταστήσει ὁ ³
 βασιλεὺς κωμάρχας ἐν πάσαις ταῖς χώραις τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ

NA 16 Μουχαιος] Μαμουχαιος N^{c,a} | ηδίκησεν] ητιμασεν A | Αστιν] pr asterisc
 N^{c,a} 17 om γαρ N^{c,a} A | διηγησατο] επιδιηγησατο N^{c,a} | ως 1°] οσα A | om
 ως ουν αντειπεν τω βασιλει N* (hab N^{c,a,mg}) | τω β. Αρταξερξη] αυτω A
 18 ουτω N^c om A | σημερον· A | των αρχοντων] pr αι A | ακουσαι] pr αιτινες
 N^{c,amg} | λεχθεντα υπ αυτης] υπ αυτης λ. N^{c,a} αχθεντα υπ αυτης A | τολμωσωσιν
 A | αυτων] εαυτων N^{c,a} αυτω A* (-των A^{a?}) 19 Περσων κ. Μηδων
 N^{c,a} | om μη A | εισελθετω N^{*c,b} (-θατω N^{c,a}) | ετι] Αστιν N* (ετι N^{c,a}) | αυ-
 των] τον βασιλεα Αρταξερξην A | βασιλιαν B* (-λειαν B^a(vid) b) | ο βασιλευς
 δοτω A 20 νομος] λογος N^{c,a,mg} A | om ο υπο A | ον εαν] ο εαν N* ον
 αν N^{c,a} A | αυτου] εαυτου· οτι αληθης A | ουτω N* (ουτως N^{c,a}) 21 τω
 βασιλει και τοις αρχου sup ras Bab | αρχουσιν NA | Μουχαιος] ευνουχος N*
 Μουχεος N^{c,a} Μαμουχεος N^{c,b} 22 απεστειλεν]+ο βασιλευς N^{c,a,mg} A | εις
 πασαν την βασιλειαν] εν παση τη βασιλεια A | κατα χωραν] εις χωραν και
 χωραν A | αυτοις φοβον A II 1 ο βασιλευς]+Αρταξερξης N^{c,a(mg)} | και
 ουκετι εμνησθη] εμνησθη γαρ A | μνημονεων...αυτην] καθα εποησεν και οσα
 αυτη| κατεκριθη A | ελαλησαν N* (-σεν N^{c,a}) | κατεκριναν N* (-γεν N^{c,a})
 2 του βασιλεως] προς τον βασιλεα A | αφθορα καλα] αφωρα κ. N* (αφθ. κ. N^{c,a})
 καλα αφθορα A | ειδει] ειδω N* (ειδει N^{c,a}) 3 ταις χωραις] om ταις N*
 (superscr N^{c,a}) | om αυτου A

ἐπιλεξάτωσαν κοράσια παρθενικά κατὰ τῷ εἶδει εἰς Σουσάν τὴν πόλιν B
 εἰς τὸν γυναικῶνα, καὶ παραδοθήτωσαν τῷ εὐνούχῳ τοῦ βασιλέως τῷ
 φύλακι τῶν γυναικῶν, καὶ δοθήτω σμῆγμα καὶ ἡ λοιπὴ ἐπιμέλεια·
 4 καὶ ἡ γυνὴ ἣ ἂν ἀρέσῃ τῷ βασιλεῖ βασιλεύσει ἀντὶ Ἀστίν. καὶ
 ἤρρεσεν τῷ βασιλεῖ τὸ πρόσταγμα, καὶ ἐποίησεν οὕτως.
 5 Καὶ ἄνθρωπος ἦν Ἰουδαῖος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, καὶ ὄνομα
 αὐτῷ Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαείρου τοῦ Σεμείου τοῦ Κεισαίου ἐκ φυλῆς
 6 Βενιαμείν, ὃς ἦν αἰχμάλωτος ἐξ Ἱερουσαλήμ ἣν ἤχμαλώτευσεν Να-
 7 βουχοδοносὸρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος. καὶ ἦν τούτῳ παῖς θρεπτή,
 θυγάτηρ Ἀμειναδάβ ἀδελφοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἑσθήρ·
 ἐν δὲ τῷ μεταλλάξαι αὐτῆς τοὺς γονεῖς ἐπαίδευσεν αὐτὴν ἐαυτῷ εἰς
 8 γυναικα· καὶ ἦν τὸ κοράσιον καλὸν τῷ εἶδει. καὶ ὅτε ἠκούσθη τὸ
 τοῦ βασιλέως πρόσταγμα, συνήχθησαν κοράσια πολλὰ εἰς Σουσάν
 τὴν πόλιν ὑπὸ χεῖρα Γαί, καὶ ἤχθη Ἑσθήρ πρὸς Γαί τὸν φύλακα τῶν
 9 γυναικῶν. καὶ ἤρρεσεν αὐτῷ τὸ κοράσιον, καὶ εὗρεν χάριν ἐνώπιον
 αὐτοῦ· καὶ ἔσπευσεν αὐτῇ δοῦναι τὸ σμῆγμα καὶ τὴν μερίδα καὶ
 τὰ ἐπτὰ κοράσια τὰ ἀποδεδιγμένα αὐτῇ ἐκ βασιλικοῦ, καὶ ἐχρήσατο
 10 αὐτῇ καλῶς καὶ ταῖς ἄβραις αὐτῆς ἐν τῷ γυναικῶνι. καὶ οὐχ ὑπέ-
 δειξεν Ἑσθήρ τὸ γένος αὐτῆς οὐδὲ τὴν πατρίδα· ὁ γὰρ Μαρδοχαῖος
 11 ἐνετείλατο αὐτῇ μὴ ἀπαγγεῖλαι. καθ' ἐκάστην δὲ ἡμέραν ὁ Μαρ-
 δοχαῖος περιεπάτει κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυναικείαν, ἐπισκοπῶν τί
 12 Ἑσθήρ συμβήσεται. οὗτος δὲ ἦν καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς
 τὸν βασιλέα, ὅταν ἀναπληρώσῃ μῆνας ἰβ'. οὕτως γὰρ ἀναπλη-
 ροῦνται αἱ ἡμέραι τῆς θεραπείας, μῆνας ἕξ ἀλιφόμεναι ἐν σμυρνίνῳ
 ἐλαίῳ, καὶ μῆνας ἕξ ἐν τοῖς ἀρώμασιν καὶ ἐν τοῖς σμήγμασιν τῶν
 13 γυναικῶν, καὶ τότε εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ᾧ ἐὰν εἴπῃ,

3 ἐπιλεξάτωσαν] επιδειξάτωσαν A | κορασια] pr παντα N^{c.a} | παρθενια N* NA
 (-νικα N^{c.a}) | σμισμα A*^{vid} σμῆγμα A² | ἐπιμελεια NA 4 η γυνη] om η N*
 (superscr N^{c.a}) | προσταγμα] πραγμα Bab NA 5 Ιουδαιος ην A | Ιαειρου]
 ιατρον A | του Σεμειου] ο του Σεμειου A 6 ην 2°] ον A 7 Αμι-
 ναδαβ NA | ονομα] pr το NA | αυτη] αυτης NA | αυτην] + Μαρδοχαίος N^{c.a} (mg) |
 εαυτω] αυτω A | om eis A | καλον] καλη N | ειδει] + κ ωραιω] τη οψει] σφοδρα
 N^{c.a} (mg) 8 om κορασια πολλα εις Σουσαν N* (hab τα κ. π. εις Σ.
 N^{c.a} mg inf) 9 δωναι B* (δουναι B^b) | σμῆγμα A | αποδεδειγμενα B^b (vid)
 10 αυτης το γενοσ Εσθηρ A 11 καθ εκαστην δε] και καθ εκ. A | γυναι-
 κιαν NA | τι Εσθηρ συμβησεται] τι συμβ. Εσθηρ N^{c.a} + Αισθηρ συμβαινει A
 12 ουτος δε ην] και οταν η A | αναπληρωση] ανεπληρωσεν N^{c.a} αναπληρωθη
 καιρος κορασια (sic) A | μηνες 1° A | ιβ'] δωδεκα N δεκα δυο A | ουτω N* (-τως
 N^{c.a}) | θεραπιας N | αλιφομεναι BNA | εν σμυρνινω ελαιω] σμυρνινον ελαιον
 A | om και εν A | om των γυναικων N (hab N^{c.a} mg) 13 εαν] αν A

Β παραδώσει αὐτὴν συνεισέρχεσθαι αὐτῷ ἀπὸ τοῦ γυναικῶνος ἕως τῶν βασιλείων. ¹⁴ δειλὴς εἰσπορεύεται, καὶ πρὸς ἡμέραν ἀποτρέχει ¹⁴ εἰς τὸν γυναικῶνα τὸν δεύτερον οὐ Γαί ὁ εὐνούχος τοῦ βασιλέως ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν, καὶ οὐκέτι εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα ἐὰν μὴ κληθῇ ὀνόματι. ¹⁵ ἐν δὲ τῷ ἀναπληροῦσθαι τὸν χρόνον Ἐσθὴρ ¹⁵ τῆς θυγατρὸς Ἀμειναδάβ ἀδελφοῦ πατρὸς Μαρδοχαίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, οὐδὲν ἠθέτησεν ὃν ἐνετείλατο ὁ εὐνούχος ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν· ἦν γὰρ Ἐσθὴρ εὐρίσκουσα χάριν παρὰ πάντων τῶν βλεπόντων αὐτήν. ¹⁶ καὶ εἰσῆλθεν Ἐσθὴρ πρὸς Ἀρταξέρην ¹⁶ τὸν βασιλέα τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ὃς ἐστὶν Ἀδάρ, τῷ ἐβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἡράσθη ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ, καὶ εὗρεν χάριν ¹⁷ παρὰ πάσας τὰς παρθένους, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὸ διάδημα τὸ γυναικεῖον. ¹⁸ καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ ¹⁸ καὶ ταῖς δυνάμεσιν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ὕψωσεν τοὺς γάμους Ἐσθὴρ, καὶ ἄφεςιν ἐποίησεν τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ¹⁹ ὁ δὲ Μαρδο- ¹⁹ χαῖος ἐθεράπευεν ἐν τῇ αὐλῇ. ²⁰ ἡ δὲ Ἐσθὴρ οὐχ ὑπέδειξεν τὴν ²⁰ πατρίδα αὐτῆς· οὕτως γὰρ ἐνετείλατο αὐτῇ Μαρδοχαῖος, φοβεῖσθαι τὸν θεὸν καὶ ποιεῖν τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καθὼς ἦν μετ' αὐτοῦ· καὶ Ἐσθὴρ οὐ μετέλλαξεν τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς. ²¹ καὶ ἐλυπήθησαν οἱ ²¹ δύο εὐνούχοι τοῦ βασιλέως οἱ ἀρχισωματοφύλακες ὅτι προήχθη Μαρδοχαῖος, καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι Ἀρταξέρην τὸν βασιλέα. ²² καὶ ἐδηλώθη Μαρδοχαίῳ ὁ λόγος, καὶ ἐσήμανεν Ἐσθὴρ, καὶ αὐτὴ ²² ἐνεφάνισεν τῷ βασιλεῖ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς. ²³ ὁ δὲ βασιλεὺς ἤτασεν ²³ τοὺς δύο εὐνούχους καὶ ἐκρέμασεν αὐτούς· καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς καταχωρίσαι εἰς μνημόσυνον ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ ὑπὲρ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου ἐν ἐγκωμίῳ.

¹ Μετὰ δὲ ταῦτα ἐδόξασεν ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης Ἀμὰν Ἀμαδά- 1 III

NA 13 αυτω] αυτη N^{c.a} αυτη| A 14 ου Γαι ο ευνουχος] ου Γαιος ευν. N^{*} ουσας (sic ut vid zas superscr) Γαι ο ευν. N^{c.a} | ου Τε ο ευν. A | ονομαστι A 15 om της θυγατρος... Μαρδοχαίου N^{*} (hab N^{c.a} mg) | της θυγατρος] om της A | Αμειναδαβ N^{c.a} A | Μαρδοχέου N^{c.a} | εισελθειν] pr του N pr εν τω A | ων] + αυτη NA | ενετειλατο] ελεγεν N^{c.a} mg A | ο φυλαξ] om ο N^{*} (hab N^{c.a} vid) om ο φυλαξ A | παρα] ενωπιον A | om παντων A 16 Αρταξερην] pr τον NA | δωδεκατω] δεκατω N^{c.a} | Αδαρ] Αδωρ N^{*} Τηβηθ N^{c.a} 17 om αυτη N | γυναικιον N (γυνεκ.) A + αυτη N^{mg} 18 επι] εφ A | εποιησε 2^ο N 19 εθεραπευσεν A 20 ουτω N^{*} (-τως N^{c.a}) | Μαρδοχαίος] pr ο A | μετ αυτου] παρ αυτω N^{c.a} | ου μετελλαξεν] ουκ ηλλαξεν A 21 ελυπηθησαν] + Βαγαθαν και Θαρας N^{c.a} mg sup | Μαρδοχαίος] pr ο A 22 ο λογος] om ο A | αυτη] η βασιλισσα A | βασιλει] + Αρταξερξη N^{c.a} mg A 23 ητασεν] ανητασεν N^{c.a} | om εν 2^ο A III 1 om δε A | Αρταξεξης B^{vid} | Αμαν] Αναμ A | Αμαδαθου] Αναμαθαδου A

θου Βουγαῖον, καὶ ὑψώσεν αὐτὸν καὶ ἐπρωτοβάθρει πάντων τῶν φίλων B
 2 αὐτοῦ. ² καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ αὐλῇ προσεκύνουν αὐτῷ, οὕτως γὰρ
 προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ποιῆσαι· ὁ δὲ Μαρδοχαῖος οὐ προσεκύνει
 3 αὐτῷ. ³ καὶ ἐλάλησαν οἱ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως τῷ Μαρδοχαίῳ
 4 Μαρδοχαίε, τί παρακούεις τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα; ⁴ καθ' ἐκάσ-
 την ἡμέραν ἐλάλουν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπήκουεν αὐτῶν· καὶ ὑπέδειξαν
 τῷ Ἀμάν Μαρδοχαῖον τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις ἀντιτασσόμενον· καὶ
 5 ὑπέδειξεν αὐτοῖς ὁ Μαρδοχαῖος ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν. ⁵ καὶ ἐπιγνούς
 6 Ἀμάν ὅτι οὐ προσκυνεῖ αὐτῷ Μαρδοχαῖος, ἐθυμώθη σφόδρα, ⁶ καὶ
 ἐβουλεύσατο ἀφανίσαι πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν
 7 Ἰουδαίους. ⁷ καὶ ἐποίησεν ψήφισμα ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῆς βασιλείας
 Ἀρταξέρξου, καὶ ἔβαλεν κλήρους ἡμέραν ἐξ ἡμέρας καὶ μῆνα ἐκ
 μηνὸς ὥστε ἀπολέσαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ γένος Μαρδοχαίου, καὶ ἔπεσεν
 8 ὁ κλήρος εἰς τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην τοῦ μηνὸς ὅς ἐστιν Ἀδάρ. ⁸ καὶ
 ἐλάλησεν πρὸς τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην λέγων Ὑπάρχει ἔθνος
 διεσπαρμένον ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ σου, οἱ δὲ νόμοι
 αὐτῶν ἑξαλλοὶ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, τῶν δὲ νόμων τοῦ βασιλέως
 9 παρακούουσιν, καὶ οὐ συμφέρει τῷ βασιλεῖ εἶσαι αὐτούς. ⁹ εἰ δοκεῖ
 τῷ βασιλεῖ, δογματισάτω ἀπολέσαι αὐτούς, καγὼ διαγράψω εἰς τὸ
 10 γαζοφυλάκιον τοῦ βασιλέως ἀργυρίου τάλαντα μύρια. ¹⁰ καὶ περιε-
 λόμενος ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον ἔδωκεν εἰς χεῖρα τῷ Ἀμάν,
 11 σφραγίσαι κατὰ τῶν γεγραμμένων κατὰ τῶν Ἰουδαίων. ¹¹ καὶ εἶπεν
 ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν Τὸ μὲν ἀργύριον ἔχε, τῷ δὲ ἔθνει χρῶ ὡς βούλει.
 12 ¹² καὶ ἐκλήθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ βασιλέως μηνὶ πρώτῳ τῇ τρισκαί-

2 αυλη]+του βασιλεως N^{c.a} | αυτω 10] Αμαν Α | προσεταξεν] επεταξεν Α | N^a
 ποιησαι ο βασιλευς N | om ου Α 4 ελαλουν] ελεγον. N^{c.a} Α | υπηκουσε
 N^{c.a} Α | υπεδειξαν] υπεδιξεν N* (-ξαν N^{c.a}) | τοις του βασ. λογοις αντιτασσο-
 μενον] μη υπακουοντα τοις του βασ. λογοις Α | και υπεδειξεν] υπεδ. γαρ Α
 5 επιγνους] επεγνω Α | ου]+Μαρδοχαίος N^{c.a} mg (vid) | om Μαρδοχαίος N |
 εθυμωθη] και εθυμ. Αμαν Α 6 εβουλευσατο]+Αμαν N^{c.a} 7 και εποι-
 ησεν...Αρταξερξου] ετους δωδεκατου βασιλευοντος Αρτ. ψηφ. εποησεν Α | ψη-
 φισμα]+εν τω μηνι τω πρωτω αυτος ο μην Νισαν: N^{c.a} (mg) | εβαλεν] ελαβεν
 Α | om ημεραν εξ Α | τεσσαρισκαιδεκ. Bab | os] ο N 8 διεσπαρμενον] ενδιε-
 σπαρμ. (εν διεσπ.) N^{c.a} | σου] αυτων N* (σου N^{c.a}) | τω βασιλει ου συμφερεi Α
 9 ει δοκει] ει ουν δοκει N^{c.a} vid ει δ. ουν Α | απολεσαι αυτους] αυτους απολεσαι
 N απολεσθαι Α | διαγραφω] παραστησω επι χειρας| των ποιουντων τα εργα
 εισ|αγαγειν N^{c.a} mg 10 om ο βασιλευς N* vid (hab N² mg) | τον δακτυ-
 λιον]+αυτου Α | εδωκεν εις χειρα] om εις χ. N* εις χειρας εδωκεν N^{c.a} εδωκεν
 εις χειρας Α | τω Αμαν] om τω Α 11 βουλει] saltem β sup ras Bab
 12 γραμματις N* (-τεις N^{c.a}) | πρωτω]+αυτος ο μην Νισαν γ N^{c.a} mg inf | τη
 τρισκαιδεκατη]+ημερα αυτου N^{c.a} mg

Β δεκάτη, καὶ ἔγραψαν ὡς ἐπέταξεν Ἀμὺν τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσιν κατὰ πᾶσαν χώραν ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ταῖς ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ χώραις, τοῖς τε ἄρχουσι τῶν ἐθνῶν κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν, δι' Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως. ¹³καὶ ἀπεστάλη διὰ ¹³ βιβλιαφόρων εἰς τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν, ἀφανίσαι τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μηνὸς δωδεκάτου, ὃς ἐστὶν Ἀδάρ, καὶ διαρπάσαι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν. ¹Τῆς δὲ ἐπιστολῆς ἐστὶν τὸ ¹ ἀντίγραφον τόδε Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ χωρῶν ἄρχουσι καὶ τοπάρχαις ὑποτεταγμένοις τάδε γράφει. ²πολλῶν ἐπάρξας ἐθνῶν καὶ ² πάσης ἐπικρατήσας οἰκουμένης, ἐβουλήθην, μὴ τῷ θράσει τῆς ἐξουσίας ἐπαιρόμενος ἐπικεικότερον δὲ καὶ μετὰ ἡπιότητος αἰεὶ διεξάγων, τοὺς τῶν ὑποτεταγμένων ἀκυμάτους διὰ παντὸς καταστήσαι βίους, τὴν τε βασιλείαν ἡμερον καὶ πορευτὴν μέχρι περάτων παρεξόμενος ἀνανεώσασθαι τε τὴν ποθουμένην τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις εἰρήνην. ³πυθομένου δέ μου τῶν συμβούλων πῶς ἂν ἀχθείη τοῦτο ἐπὶ πέρας, ³ σωφροσύνη παρ' ἡμῖν διενέγκας καὶ ἐν τῇ εὐνοίᾳ ἀπαραλλάκτως καὶ βεβαίᾳ πίστει ἀποδεδιγμένος καὶ δεύτερον τῶν βασιλείων γέρας ἀπενηνεγμένος Ἀμὺν ⁴ἐπέδειξεν ἡμῖν, ἐν πάσαις ταῖς κατὰ τὴν ⁴ οἰκουμένην φυλαῖς ἀναμεμίχθαι δυσμενῇ λαόν τινα, τοῖς νόμοις ἀντίθετον πρὸς πᾶν ἔθνος, τὰ τε τῶν βασιλείων παραπέμποντας διηνεκῶς προστάγματα, πρὸς τὸ μὴ κατατίθεσθαι τὴν ὑφ' ἡμῶν κατευθυνομένην ἀμέμπτως συναρχίαν. ⁵διελιγότες οὖν τόδε τὸ ⁵

ΝΑ 12 εγραψαν] εγραψεν Ν εγραφήσαν Α | επεταξεν] προσεταξεν Α | αρχουσιν κατα] αρχουσιν κα sup ras A^a | αρχουσι (1°) Ν | χωραν] + ς χωραν Ν^{c.a} | Ινδικης] pr της .Α | ταις εκατον] om ταις Α | επτα] pr και Α | αυτων] εαυτων Ν^{c.a} | λεξιν δι sup ras A^a | λεξιν ΒΝ^{*c.b} Α] ληξιν Ν^{c.a} | Αταρξερξου Α* 13 βιβλιοφορων Ν^{c.a} Αρταρξερξου Α | βασιλιαν Ν | Ιουδαιων] + απο νεανισκου Ν^{c.a} (mg) | ος] ο Ν | τα υπαρχοντα] pr ς Ν^{c.a} Β 1 επιστολης] π sup ras A^a | το αντιγραφον] om το Ν^{*} (superscr Ν^{c.a}) | Αρταρξερξης Α* (ras ρ Α¹) | επτα] pr και Α 1—2 και τοπαρχαις...υποτεταγμενων ακυ sup ras et infr lineas A^a (om και πασης...επαιρομενος Α^{*vid}) 2 οικουμενης] pr της Α^a | επαιρομενος επικεικότερον δε] επικεκ. επαιρ. Α^a | ηπιότητος] πραότητος Ν^{c.a} ποιότητος Α | ακυμαντους Β^{ab} | ημερον] ηρεμον Α | μεχρι] αχρι Α | τοις πασιν] παρα π. Α 3 πυθομενου] πυνθανομενου Ν^{c.a} Α | σωφροσυνη παρ ημιν] σωφροσυνης ο παρ ημιν Α | βεβαια αποδεδ. πιστει Ν | αποδεδειγμενος Β^{ab} (vid) Α | βασιλεων Ν^{*} (-λειων Ν^{c.a}) Α | απενηνεγμενος] απενεγκαμενος Α 4 επεδειξεν (-διξ. Ν)] υπεδ. Ν^{c.a} Α | om εν πασαις Ν^{*} (hab Ν^{c.a} mg) | ανεμεμιχθε Ν^{*} (αναμεμ. Ν^{c.a}) | αντιθετον] αντιτυπον ΝΑ | παραπεμποντες Ν^{*} (-τας Ν^{c.a}) | προσταγματα Β^{*vid} | διαταγματα Β^{ab} (δια sup ras) ΝΑ | κα|κατευθυνομενην Α | συναρχειαν ΝΑ 5 το εθνος] om το Α

ἔθνος μονώτατον ἐν ἀντιπαραγωγῇ παντὶ διὰ παντὸς ἀνθρώπῳ B
 κείμενον, διαγωγὴν νόμων ξενίζουσαν παραλλάσσον, καὶ δυσνοοῦν
 τοῖς ἡμετέροις πράγμασιν τὰ χεῖριστα συντελοῦν κακὰ καὶ πρὸς τὸ
 6 μὴ τὴν βασιλείαν εὐσταθίας τυγχάνειν· ὁ προστετάχαμεν οὖν τοὺς
 σημαινομένους ὑμῖν ἐν τοῖς γεγραμμένοις ὑπὸ Ἀμὰν τοῦ τεταγμένου
 ἐπὶ τῶν πραγμάτων καὶ δευτέρου πατρὸς ἡμῶν, πάντας σὺν γυναιξὶ
 καὶ τέκνοις ἀπολέσαι ὀλορριζεῖ ταῖς τῶν ἐχθρῶν μαχαίραις ἄνευ
 παντὸς οἴκου καὶ φειδούς τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου
 7 μηνὸς Ἀδὰρ· τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅπως οἱ πάλοι καὶ νῦν δυσμενεῖς
 ἐν ἡμέρᾳ μᾶ βιαίως εἰς τὸν ἄδην κατελθόντες εἰς τὸν μετέπειτα
 χρόνον εὐσταθῇ καὶ ἀτάραχα παρέχωσιν ἡμῖν διὰ τέλους τὰ πρά-
 II 14 γματα. ¹⁴τὰ δὲ ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν ἐξετίθετο κατὰ χώραν·
 καὶ προσετάγη πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἐτοιμούς εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν
 15 ταύτην. ¹⁵ἐσπεύδετο δὲ τὸ πρᾶγμα καὶ εἰς Σουσάν· ὁ δὲ βασιλεὺς
 καὶ Ἀμὰν ἐκωθωνίζοντο, ἐταράσσεται δὲ ἡ πόλις.
 IV 1 ¹Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐπιγνούς τὸ συντελούμενον διέρρηξεν τὰ ἱμά-
 τια ἑαυτοῦ, καὶ ἐνεδύσατο σάκκον καὶ κατεπάσατο σποδόν, καὶ ἐκπη-
 δήσας διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως ἐβόα φωνῇ μεγάλῃ Αἴρεται ἔθνος
 2 μὴδὲν ἡδικηκός. ²καὶ ἦλθεν ἕως τῆς πύλης τοῦ βασιλεῶς, καὶ ἔστη·
 οὐ γὰρ ἦν ἐξὸν αὐτῷ εἰσελθεῖν εἰς τὴν αὐλὴν σάκκον ἔχοντι καὶ
 3 σποδόν. ³καὶ ἐν πάσῃ χώρᾳ οὐ ἐξετίθετο τὰ γράμματα κραυγῇ
 καὶ κοπετὸς καὶ πένθος μέγα τοῖς Ἰουδαίοις, σάκκον καὶ σποδόν
 4 ἔστρωσαν ἑαυτοῖς. ⁴καὶ εἰσῆλθον αἱ ἄβραι καὶ οἱ εὐνούχοι τῆς βασι-

5 ἐν ἀντιπαραγωγῇ B^N* c.b (vid) A] ἐναντία παραγωγῇ N^{c.a} | ἀνθρώπων N^{*} NA
 (-πω N^{c.a}) ἀνὸν A | κεινόμενον N^{*} (κειμενον N[?]) | ξενίζουσα N^{*} (-σαν N^{c.a})
 pr ras i lit A | παραλλάσσον (παραλασσον B^{*} παραλλ. B^b vid)] παραλλασσων
 N^{*} παραλλαξιν N^{c.a} A | δυσνοη B^b (δυσνοη) A | πρᾶγμα N^{*} (πραγμασιν N^{c.a}) |
 χειρίστα] χειραίστα N^{*} (χειρίστα N[?]) χειρίστα A^{vid} | om και 2^ο N^{*} (superscr
 5 N[?]) | εὐσταθείας Bab (vid) 6 om ουν N^{c.a} | πραγμάτων] πραγμ. sup ras
 et in mg Bab (ταγμ. B^{*} fort) | πάντα N^{*} (-τας N^{c.a}) | γυναιξιν A | ὀλορριζεῖ
 NA | ἐχθρῶν] ἐθνῶν A | μαχαίραις] μαχαῖς A | οἴκου N^{*} (-του N^{c.a}) | φιδῶ
 N^{*} (φιδους N^{c.a}) | τεσσαρισκαίδεκ. Bab | om δωδεκατον N^{*} (hab N^{c.a} mg)
 7 βία βιαιώς N^{*} (om βία N[?]) | om eis 1^ο N^{c.a} A | ἀταραχον N^{*} (-χα N^{c.a}) |
 παρεχουσιν A | πρᾶγματα] προσταγματα A III 14 χωραν]+ς χωραν
 N^{c.a} | πᾶσι τοῖς ἐθνεσιν] τοῖς ἐθνεσιν πασιν A 15 εἰς Σουσαν] ἐν Σουσοῖς
 A | ἐκωθωνίζοντο] adnot ἐμεθύσκοντω (sic)· κώθων γὰρ· εἶδος ποτηρίου B^a mg inf
 IV 1 ἑαυτοῦ] αὐτον NA | πλατίας N | αἰρεται (-τε A)] ἐρεται N^{*} (ερεται
 N[?]) | ἡδικηκος]+ πικρα N^{c.a} (mg) 2 πύλης] αὐλῆς A | αὐτω ἐξον A | αὐλην]
 πύλην N^{c.a} mg | ἐχοντα A 3 χώρα]+ς τοπῶ N^{c.a} (mg) | τα γράμματα]
 incepto N^{*} το προσταγμα του βασιλεως N^{c.a} mg | κοπετος]+ην A | σακκόν]
 pr και A | ἐστρωσαν] ὑπεστρωσαν N^{c.a} 4 εἰσῆλθοσαν N

Β λίσσης καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῇ· καὶ ἐταράχθη ἀκούσασα τὸ γεγονός, καὶ ἀπέστειλεν στολίσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ ἀφελέσθαι αὐτοῦ τὸν σάκκον· ὁ δὲ οὐκ ἐπέισθη. ⁵ ἡ δὲ Ἑσθήρ προσεκαλέσατο Ἀχραθαῖον 5 τὸν εὐνοῦχον αὐτῆς, ὃς παριστῆκει αὐτῇ, καὶ ἀπέστειλεν μαθεῖν αὐτῇ παρὰ τοῦ Μαρδοχαίου τὸ ἀκριβές. ⁷ ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ὑπέδειξεν αὐτῷ 7 τὸ γεγονός καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἣν ἐπηγγείλατο Ἀμὰν τῷ βασιλεῖ εἰς τὴν γάζαν μυρίων ταλάντων, ἵνα ἀπολέσῃ τοὺς Ἰουδαίους. ⁸ καὶ τὸ 8 ἀντίγραφον τὸ ἐν Σούσοις ἐκτεθὲν ὑπὲρ τοῦ ἀπολέσθαι αὐτοὺς ἔδωκεν αὐτῷ δεῖξαι τῇ Ἑσθήρ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐντελεσθαι αὐτῇ εἰσελθούσῃ παραιτήσασθαι τὸν βασιλέα καὶ ἀξιῶσαι αὐτὸν περὶ τοῦ λαοῦ, μνησθεῖσα ἡμερῶν ταπεινώσεώς σου ὡς ἐτράφης ἐν χειρὶ μου, διότι Ἀμὰν ὁ δευτερεύων τῷ βασιλεῖ ἐλάλησεν καθ' ἡμῶν εἰς θάνατον· ἐπικάλεσαι τὸν κύριον καὶ λάλησον τῷ βασιλεῖ περὶ ἡμῶν καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ θανάτου. ⁹ εἰσελθὼν δὲ ὁ Ἀχραθαῖος ἐλάλησεν αὐτῇ πάντας τοὺς 9 λόγους τούτους. ¹⁰ εἶπεν δὲ Ἑσθήρ πρὸς Ἀχραθαῖον Πορεύθητι πρὸς 10 Μαρδοχαῖον καὶ εἰπὸν ¹¹ ὅτι Τὰ ἔθνη πάντα τῆς βασιλείας γινώσκει, 11 ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἡ γυνὴ ὃς εἰσελεύσεται πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν ἄκλητος, οὐκ ἔστιν αὐτῷ σωτηρία· πλὴν ὃ ἐκτείνει ὁ βασιλεὺς τὴν χρυσὴν ῥάβδον, οὗτος σωθήσεται· καὶ γὰρ οὐ κέκλημαι εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, εἰσὶν αὗται ἡμέραι τριάκοντα. ¹² καὶ ἀπήγγειλεν Ἀχραθαῖος Μαρδοχαίῳ πάντας τοὺς λόγους Ἑσθήρ. 12 ¹³ καὶ εἶπεν Μαρδοχαῖος πρὸς Ἀχραθαῖον Πορεύθητι καὶ εἰπὸν αὐτῇ 13 Ἑσθήρ, μὴ εἴπῃς σεαυτῇ ὅτι σωθήσῃ μόνη ἐν τῇ βασιλείᾳ παρὰ πάντας τοὺς Ἰουδαίους· ¹⁴ ὥς ὅτι ἐὰν παρακούσῃς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, 14

BA 4 γενοσ Ν* (γεγονος Ν^{c.a}) | τον Μαρδοχαιον] om τον Α | αυτου] pr απ Ν^{c.a} | επεισθη (επισθη Ν*)] επιθει Ν^{c.a} επιθη Α 5 Αχραθεον Α | παρ- 5 ειστηκει Βa (vid) Α | αυτη 2° ΒΝ*^{c.b} αυτον Ν^{c.a} Α | το ακριβες] +εις την πλατειαν της πολεως η εστιν κατα προσωπον της πυλης της πολεως Ν^{c.a} mg + επι την πλατειαν προς τη (τη Α* τα sup ras Α^a) βασιλεια (sic) Α 7 το γεγονος] pr 7 συνπαν Ν^{c.a} mg | επαγγελιαν] +του αργυριου Ν^{c.a} mg | τω βασιλει...ταλαντων] παραστησαι εις την γαζαν τω βασιλει ταλαντων μυριων Ν^{c.a} | την γαζαν] om την Α | ταλαντων μυριων Α 8 αντιγραφον] adnot γραμμα το (ras το Ν^{c.b}) του δογματος Ν^{c.a} mg inf | το εν] om το Α | εισελθουσαν Α | λαου] +και της πατριδος Ν^{c.a} mg Α | μνησθεισα] μνησθις αφ Ν* (μνησθισα Ν^{c.a}) | ετραφης] εστραφης Α | διοτι] δια τι Α | δευτερεων Ν* (-ρευων Ν^{c.a}) | τον κυριον] κν Α 9 ο Αχθραθαιος Ν* (Αχραθ. Νⁱ) Αχθραθαιος Α | αυτη] Εσθηρ Ν* Α τη Εσθ. Ν^{c.b} 9 ο Αχθραθαιος Ν* (Αχραθ. Νⁱ) Αχθραθαιος Α | αυτη] Εσθηρ Ν* Α τη Εσθ. Ν^{c.b} 11 παντα τα εθνη Α | βασιλειας] +η λαος επαρχιων του βασιλεως Ν^{c.a} mg | 11 γιγνωσκει Α | η] και Α | εσωτεραν] εντοτεραν Α | ω] σ vel fort e incep Ν* vid | εκτεινει] +αυτω Ν^{c.a} | ουτος] αυτος Α | καγω] και εγω Α | ου κεκλημαι] ουκ εκληρωθην Α | ελθειν Ν* (εισελθ. Ν^{c.a}) 12 Αρχαθαιος Α 13 om 13 προς Αχραθαιον Α | Αχθραθαιον Ν | σωθηση] σωθησομαι Ν^{c.a} Α | παρα] υπερ Α 14 om ως Α | παρακουσης] pr παρακουσα Ν^{c.a} mg

ἄλλοθεν βοήθεια καὶ σκέπη ἔσται τοῖς Ἰουδαίοις· σὺ δὲ καὶ ὁ οἶκος B
τοῦ πατρός σου ἀπολείσθῃ. καὶ τίς οἶδεν εἰ εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον
15 ἐβασίλευσας; 15 καὶ ἐξαπέστειλεν Ἐσθὴρ τὸν ἥκοντα πρὸς αὐτὴν
16 πρὸς Μαρδοχαῖον λέγουσα 16 Βαδίσας ἐκκλησίασον τοὺς Ἰουδαίους
τοὺς ἐν Σούσοις, καὶ νηστεύσατε ἐπ' ἐμοί, καὶ μὴ φάγητε μηδὲ
πίητε ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ γὰρ δὲ καὶ αἱ ἄβραι
μου ἀσιτήσομεν· καὶ τότε εἰσελεύσομαι πρὸς τὸν βασιλέα παρὰ τὸν
17 νόμον, ἂν καὶ ἀπολέσθαι με ᾔ.

17 Καὶ βαδίσας Μαρδοχαῖος
(8) C 1 ἐποίησεν ὅσα ἐνετειλάτο αὐτῷ Ἐσθὴρ· 1 καὶ ἐδέθη Κυρίου,
(9) 2 μνημονεύων πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, 2 καὶ εἶπεν Κύριε, κύριε
βασιλεῦ πάντων κρατῶν, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ σου τὸ πᾶν ἐστίν,
καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀντιδοξῶν σοι ἐν τῷ θέλειν σε σῶσαι τὸν
(10) 3 Ἰσραὴλ· 3 ὅτι σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ πᾶν
(11) 4 θαυμαζόμενον ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν, 4 καὶ κύριος εἰ πάντων, καὶ
(12) 5 οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιτάσσεται σοι τῷ κυρίῳ· 5 σὺ πάντα γινώσκεις,
σὺ οἶδας, Κύριε, ὅτι οὐκ ἐν ὕβρει οὐδὲ ἐν ὑπερηφανίᾳ οὐδὲ ἐν
φιλοδοξίᾳ ἐποίησα τοῦτο, τὸ μὴ προσκυνεῖν τὸν ὑπερήφανον
(13) 6 Ἀμάν. 6 ὅτι ἠυδόκουν φιλεῖν πέλματα ποδῶν αὐτοῦ πρὸς σω-
(14) 7 τηρίαν Ἰσραὴλ, 7 ἀλλὰ ἐποίησα τοῦτο ἵνα μὴ θῶ δόξαν ἀνθρώ-
που ὑπεράνω δόξης θεοῦ· καὶ οὐ προσκυνήσω οὐδένα πλην
(15) 8 σοῦ τοῦ κυρίου μου, καὶ οὐ ποιήσω αὐτὰ ἐν ὑπερηφανίᾳ. 8 καὶ
νῦν, Κύριε ὁ θεὸς ὁ βασιλεὺς ὁ θεὸς Ἀβραάμ, φείσαι τοῦ λαοῦ
σου, ὅτι ἐπιβλέπουσιν ἡμῖν εἰς καταφθορὰν καὶ ἐπεθύμησαν
(16) 9 ἀπολέσαι τὴν ἐξ ἀρχῆς κληρονομίαν σου· 9 μὴ ὑπερίδῃς τὴν
(17) 10 μερίδα σου ἣν σεαυτῷ ἐλυτρώσω ἐκ γῆς Αἰγύπτου· 10 ἐπά-
κουσον τῆς δεήσεώς μου καὶ ἰλάσθητι τῷ κλήρῳ σου, καὶ
στρέψον τὸ πένθος ἡμῶν εἰς εὐωχίαν, ἵνα ζῶντες ὑμνωμέν
σου τὸ ὄνομα, Κύριε, καὶ μὴ ἀφανίσῃς στόμα αἰνούντων σοι.

14 αλλοθεν] + δε A | εἰ] η Ν om A 15 εξαπεστειλεν Εσθηρ] ειπεν Εσθηρ ΝΑ
εξαποστειλαι παλῖ A | ηκοντα] εικοτα Ν* (ηκοντα Ν^{c.a}) | om προς αυτην A
16 εκκλησιασον] + μοι παντας Ν^{c.a} | Ιουδαιους] pr ανδρας Ν* (om ανδρ. Ν^{c.a}) |
επι] εφ Α | καγω] και εγω A | ασιτησομεν] + ουτως Ν^{c.a} | με η ΒΝΑ^{vid}
17 οσα] pr κατα παντα Ν^{c.a} mg inf C 1 εδεθη] pr Μαρδοχαιος Ν^{c.a} (-χαος)
A | Κυριου bis] pr του Ν^{c.a} 2 Κυριε 1°] + θε A | παντων κρατων] παντοκρα-
τωρ Ν^{c.a} | om και ουκ Ν*^{vid} (hab Ν^{c.a} mgg) 4 om και 1° A | αντιτασσεται
Ν* (-ταξ. Ν^{c.a}) 5 γινωσκεις A 6 ευδοκουν ΝΑ 7 ανθρω-
που] ανθρωπων Ν* (-πω Ν^{c.a}) | υπερανω A | θεου] + μου Ν^{c.a} A | ουθενα A
8 om ο θεος 1° ΝΑ | ο βασιλευς] βασιλευ Ν^{c.a} A | απολεσαι] απολεσθαι A
9 υπεριδης A 10 σου το ονομα] το ονομα σου A | στομα] το αιμα Ν*
(στ. Ν^{c.a}) το στομα A

- B ¹¹ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐκέκραξαν ἐξ ἰσχύος αὐτῶν, ὅτι θάνατος ¹¹ (18)
αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν. ¹² Καὶ Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα ¹² (1) (XII)
κατέφυγεν ἐπὶ τὸν κύριον ἐν ἀγῶνι θανάτου κατελιγμένη, ¹³ καὶ ¹³ (2)
ἀφελομένη τὰ ἱμάτια τῆς δόξης αὐτῆς ἐνεδύσατο ἱμάτια στενο-
χωρίας καὶ πένθους, καὶ ἀντὶ τῶν ὑπερηφάνων ἡδυσμάτων
σποδοῦ καὶ κοπρίων ἔπλησεν τὴν κεφαλὴν· καὶ τὸ σῶμα
ἐταπείνωσεν σφόδρα, καὶ πάντα τόπον κόσμον ἀγαλλιά-
ματος αὐτῆς ἔπλησε στρεπτῶν τριχῶν αὐτῆς. ¹⁴ καὶ ἐδεῖτο ¹⁴ (3)
Κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Κύριέ μου, ὁ βασιλεὺς ἡμῶν,
σὺ εἶ μόνος· βοήθησόν μοι τῇ μόνῃ καὶ μὴ ἐχούσῃ βοηθὸν εἰ
μὴ σέ, ¹⁵ ὅτι κίνδυνός μου ἐν χειρὶ μου. ¹⁶ ἐγὼ ἤκουον ἐκ ¹⁵ (4)
γενετῆς μου ἐν φυλῇ πατριᾶς μου, ὅτι σύ, Κύριε, ἔλαβες τὸν ¹⁶ (5)
Ἰσραὴλ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ πάν-
των τῶν προγόνων αὐτῶν εἰς κληρονομίαν αἰώνιον, καὶ ἐποί-
ησας αὐτοῖς ὅσα ἐλάλησας. ¹⁷ καὶ νῦν ἡμάρτομεν ἐνώπιόν σου, ¹⁷ (6)
καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ¹⁸ ἀνθ' ὧν ¹⁸ (7)
ἐδοξάσαμεν τοὺς θεοὺς αὐτῶν. δίκαιος εἶ, Κύριε· ¹⁹ καὶ νῦν ¹⁹ (8)
οὐχ ἰκανώθησαν ἐν πικρασμῷ δουλείας ἡμῶν, ἀλλὰ ἔθηκαν τὰς
χεῖρας αὐτῶν, ²⁰ ἐξᾶραι ὄρισμὸν στόματός σου καὶ ἀφανίσαι κλη- ²⁰ (9)
ρονομίαν σου, καὶ ἐμφράξαι στόμα αἰνούντων σοι καὶ σβέσαι
δόξαν οἴκου σου καὶ θυσιαστήριόν σου, ²¹ καὶ ἀνοῖξαι στόμα ²¹ (10)
ἐθνῶν εἰς ἀρετὰς ματαίων καὶ θαυμασθῆναι βασιλεῖα σάρκινον
εἰς αἰῶνα. ²² μὴ παραδῶς, Κύριε, τὸ σκηπτρόν σου τοῖς μὴ ²² (11)
οὖσιν, καὶ μὴ καταγελασάτωσαν ἐν τῇ πτώσει ἡμῶν, ἀλλὰ
στρέψον τὴν βουλὴν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς· τὸν δὲ ἀρξάμενον
ἐφ' ἡμᾶς παραδειγματίσων. ²³ μνήσθητι, Κύριε, γνώσθητι ἐν ²³ (12)
καιρῷ θλίψεως ἡμῶν, καὶ ἐμὲ θάρσυνον, βασιλεῦ τῶν θεῶν

NA 11 ἐκεκραξαν] ἐκραξεν N ἐκεκραξεν A | θανατος] pr o A 12 θανατου]
o sup ras A^a | κατελιγμένη] κατελιγμένη N κατηλιγμένη A 13 κεφαλῇ]
om B* vid (hab B^a [mg]) + αὐτῆς NA | σῶμα] + αὐτῆς NA | κοσμου ἀγαλλιαματος
...αὐτῆς (20)] ἀγαλλιαματος αὐτῆς κοσμου ἐπληρώσεν στρεπτῶν τριχῶν au sup
ras A^a | ἐπλησεν N 14 ἐδεῖτο] ἐδεετο A | Κυριε] + o θς A 15 χεῖρι]
pr τη A 16 ἐκ γενετῆς...πατριᾶς] κ̄ του π̄rs A | ἐν φυλῇ] .ἐκ φυλῆς
N | ἐλαλησας] + αυτοῖς NA 17 καὶ νυν] οτι A | ἡμαρτομεν] ἡμαρτηκα-
μεν A 19 ἐν πικρασμῷ] τω πικρ. A | δουλιᾶς N | αὐτῶν] pr των εἰδῶλων
N* pr αὐτων ἐπὶ τὰς χεῖρας των εἰδ. N^{c.a} mg 20 ἐμφράξαι] ἐνφραξῇ A |
στομα] i 20 et σ sup ras A^a | αἰνουντων] υμνουντων A | σου 40] σοι A 21 ἀνοίξει
σου] + κ̄ N | ουσι N | καταγελασάτωσαν] γελασάτωσαν A | αὐτῶν] αὐτον N* (-των N^{c.a}) |
αὐτοῖς] αυτοῖς N* (-τους N^{c.a}) | παραδειγματίσων B^b A

- (13) 24 καὶ πάσης ἀρχῆς ἐπικρατῶν· ²⁴δὸς λόγον εὐρυθμον εἰς τὸ στόμα B μου ἐνώπιον τοῦ λέοντος, καὶ μετάβες τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς μῖσος τοῦ πολεμοῦντος ἡμᾶς, εἰς συντέλειαν αὐτοῦ καὶ τῶν
- (14) 25 ὁμονοούντων αὐτῷ· ²⁵ἡμᾶς δὲ ῥῦσαι ἐν χειρὶ σου, καὶ βοηθῆσόν μοι τῇ μόνῃ καὶ μὴ ἐχούσῃ εἰ μὴ σέ, Κύριε. πάντων
- (15) 26 γινώσιν ἔχεις, ²⁶καὶ οἶδας ὅτι ἐμίσησα δόξαν ἀνόμων, καὶ βδε-
- (16) 27 λύσσομαι κοίτην ἀπεριτμήτων καὶ παντὸς ἀλλοτρίου. ²⁷σὺ οἶδας τὴν ἀνάγκην μου, ὅτι βδελύσσομαι τὸ σημεῖον τῆς ὑπερφηφάνιας μου ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ἐν ἡμέραις ὀπτασίας μου· βδελύσσομαι αὐτὸ ὡς ῥάκος καταμηνίων, καὶ
- (17) 28 οὐ φορῶ αὐτὸ ἐν ἡμέραις ἡσυχίας μου. ²⁸καὶ οὐκ ἔφαγεν ἡ δούλη σου τράπεζαν Ἀμάν, καὶ οὐκ ἐδόξασα συμπόσιον βασι-
- (18) 29 λέως, οὐδὲ ἔπιον οἶνον σπονδῶν· ²⁹καὶ οὐκ ἠψφράνθη ἡ δούλη σου ἀφ' ἡμέρας μεταβολῆς μου μέχρι νῦν πλὴν ἐπὶ σοί, Κύριε
- (19) 30 ὁ θεὸς Ἀβραάμ. ³⁰ὁ θεὸς ὁ ἰσχύων ἐπὶ πάντας, εἰσάκουσον φωνὴν ἀπηλπισμένων καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν πονη-
ρευομένων, καὶ ῥῦσαί με ἐκ τοῦ φόβου μου.
- (4) D 1 ¹Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐπαύσατο προσευ-
χομένη, ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς θεραπείας καὶ περιεβάλετο
- (5) 2 τὴν δόξαν αὐτῆς· ²καὶ γεννηθεῖσα ἐπιφανής, ἐπικαλεσαμένη τὸν πάντων ἐπόπτην θεὸν καὶ σωτῆρα, παρέλαβεν τὰς δύο
- (6) 3 ἄβρας, ³καὶ τῇ μὲν μιᾷ ἐπηρείδeto ὡς τρυφερευομένη, ⁴ἡ δὲ
- (7) 4 ⁴ἑτέρα ἐπηκολούθει κουφίζουσα τὴν ἔνδυσιν αὐτῆς· ⁵καὶ αὐτὴ
- (8) 5 ἐρυθριῶσα ἀκμῇ κάλλους αὐτῆς, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἱλα-
ρὸν ὡς προσφιλές, ἡ δὲ καρδία αὐτῆς ἀπεστενωμένη ἀπὸ τοῦ
- (9) 6 φόβου. ⁶καὶ εἰσελθοῦσα πάσας τὰς θύρας κατέστη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως· καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασι-
λείας αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν στολὴν τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ἐνεδε-

23 αρχην N* (-χης N^{c.a})24 αυτου bis] αυτων N* (-του N^{c.a})

25 εχου- NA

ση]+βοηθον A | σε| κε· B* fort σε·| κε B?

μαι (2°) A 27 το σημειον] pr κοιτην απεριτμητω N* (unc incl N?) | om μου

2° A | ημερα A | καταμηνιαιων N | φορω] φ sup ras A^a (χορ. A* vid) | αυτο 2°]o sup ras A^a 28 επινον N 29 ευφρανθη NA | om μου N* (superscrN^{c.a}) 30 φωνης N^{c.a} A | αφηλπισμενων N | με] η incept N* (improb η N?)D 1 θεραπιας NA 2 γεννηθεισα] εγενηθη N* (γενηθ. N^{c.a}) | παρελαβεν]

παρελαβετο N | tas δυο] om tas NA 3 επηρειδeto (επηριδ. N) | επηρειδeto

Ba¹b A (επεριδ.) 4 επηκολουθει] θ ex δ fec ut vid A¹ | κουφισα N*(-φιζουσα N?) 5 ακμη] pr ως N* pr εν N^{c.a} | ιλαρον αυτης N | προσφιλες N*(προσφ. N^{c.a}) 6 om πασας N* (hab N^{c.a}) | κατεστη] εστη N^{c.a} A | ενωπιον]κατενωπιον N^{c.a} | βασιλιας N | πασαν στολην] πασαν την στ. N^{c.a} την στ. A¹επιφανιας NA | ενεδεδυκει N*] ενδυκει B? (ενεδυκει B?) ενδεδυκει N^{c.a} A

- B δούκει, ὅλος διὰ χρυσοῦ καὶ λίθων πολυτελῶν, καὶ ἦν φοβερός σφόδρα. ⁷καὶ ἄρας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πεπυρωμένον δόξῃ ἐν 7 (10)
 ἀκμῇ θυμοῦ ἔβλεψεν· καὶ ἔπαισεν ἡ βασιλίσσα καὶ μετέβαλεν τὸ χρώμα αὐτῆς ἐν ἐκλύσει, καὶ κατεπέκνυσεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς ἄβρας τῆς προπορευομένης. ⁸καὶ μετέβαλεν ὁ θεὸς 8 (11)
 τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως εἰς πραύτητα, καὶ ἀγωνιάσας ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ μέχρις οὗ κατέστη, καὶ παρεκάλει αὐτὴν λόγοις εἰρηνικοῖς ⁹καὶ εἶπεν αὐτῇ Τί ἐστίν, Ἐσθῆρ; ἐγὼ ὁ ἀδελ- 9 (12)
 φός σου, θάρσει, ¹⁰οὐ μὴ ἀποθάνῃς· ὅτι κοινὸν τὸ πρόσταγμα ¹⁰ (13)
 ἡμῶν ἐστίν· ¹¹πρόσελθε. ¹²καὶ ἄρας τὴν χρυσὴν ῥάβδον ἐπέ- ¹¹ (14)
 θηκεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῆς, καὶ ἡσπάσατο αὐτὴν καὶ εἶπεν ¹² (15)
 Λάλησόν μοι. ¹³καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰδὼν σε, κύριε, ὡς ἄγγελον ¹³ (16)
 θεοῦ, καὶ ἐταράχθη ἡ καρδιά μου ἀπὸ φόβου τῆς δόξης σου.
¹⁴ὅτι θαυμαστός εἰ, κύριε, καὶ τὸ πρόσωπόν σου χαρίτων ¹⁴ (17)
 μεστόν. ¹⁵ἐν δὲ τῷ διαλέγεσθαι αὐτὴν ἔπαισεν ἀπὸ ἐκλύσεως· ¹⁵ (18)
¹⁶καὶ ὁ βασιλεὺς ἐταράσσεται, καὶ πᾶσα ἡ θεραπεία αὐτοῦ πα- ¹⁶ (19)
 ρεκάλει αὐτὴν. ³καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Τί θέλεις, Ἐσθῆρ; καὶ τί 3 V
 σοῦ ἐστίν τὸ ἀξίωμα; ἕως τοῦ ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου, καὶ ἔσται
 σοι. ⁴εἶπεν δὲ Ἐσθῆρ Ἡμέρα μου ἐπίσημος σήμερόν ἐστιν· εἰ οὖν 4
 δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, ἐλθάτω καὶ αὐτὸς καὶ Ἀμὰν εἰς τὴν δοχὴν ἣν
 ποιήσω σήμερον. ⁵καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Κατασπεύσατε Ἀμὰν ὅπως 5
 ποιήσωμεν τὸν λόγον Ἐσθῆρ· καὶ παραγίνονται ἀμφότεροι εἰς τὴν
 δοχὴν ἣν εἶπεν Ἐσθῆρ. ⁶ἐν δὲ τῷ πτόφῳ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς 6
 Ἐσθῆρ Τί ἐστίν, βασιλίσσα Ἐσθῆρ; καὶ ἔσται ὅσα ἀξιοῖς. ⁷καὶ εἶπεν 7

NA 6 δια χρυσου] διαχρυσω A 7 aras] om N* (hab N^{c.a} mg) ηρεν
 A | πεπυρωμενον] πεπληρωμενη N* πεπυρωμενος N^{c.a} | om δοξη A | om
 εβλεψεν N* (hab N^{c.c} mg) A | μετεβαλεν] μετεβαλετο N | κατεπεκνυσεν] επε-
 κνυσεν A | της κεφαλης A | προπορευομενης] προσπορευομενης N + αυτης
 N^{c.a} A 8 μετεβαλεν] μετελαβεν N* (μετεβ. N^{c.a}) | om αυτου A | ανε-
 λαβεν] ανεβαλεν A 12 αυτην] την Εσθηρ A 13 ειπον N* (-πεν
 N^{c.a}) | om φοβου A 15 εκλυσεως] + αυτης NA V 3 ειπεν] + αυτη
 N^{c.a} (mg) A | Εσθηρ] + η βασιλίσσα N^{c.a} | βασιλιας N 4 μου] μοι N^{c.a} vid A |
 σημερον επισημος A | om εστιν A | om οιν N | ελθτω A | και αυτος] ο βασι-
 λευς N^{c.a} mg A 5 κατασπευστω A | Αμαν] pr τον N^{c.a} | οπως ποιησωμεν
 (οπ. ποιησομεν N) | ποιησαι A | παραγινονται] παρεγεινοντο A | εις] επι A
 6 εν δε τω ποτω...Εσθηρ (1°)] και ειπεν ο βασιλευς προς Εσθηρ εν τω ποτω
 A | ποτω] incerp a N* vid + του οινου N^{c.a} mg (om τ. οιν. N^{c.b} fort) | βασιλίσσα
 Εσθηρ] Εσθηρ η βασ. A + τι το αιτημα σου κ δοθη[σεται σοι κ τι το αξιωμα]
 σου εως του ημισους της] βασιλειας N^{c.a} mg | εσται] + σοι N^{c.a} A 7 ειπεν] +
 Εσθηρ A

8 Τὸ αἶτημά μου καὶ τὸ ἀξίωμα·⁸ εἰ εἶδρον χάριν ἐνώπιον τοῦ Β
 βασιλέως, ἐλθάτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ἔτι τὴν αὔριον εἰς τὴν
 9 δοχὴν ἣν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ αὔριον ποιήσω τὰ αὐτά.⁹ Καὶ
 ἐξῆλθεν ὁ Ἀμὰν ἀπὸ τοῦ βασιλέως ὑπερχαρῆς εὐφραϊνόμενος· ἐν δὲ
 τῷ ἰδεῖν Ἀμὰν Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ ἐθυμώθη σφόδρα.
 10¹⁰ καὶ εἰσελθὼν εἰς τὰ ἴδια ἐκάλεσεν τοὺς φίλους καὶ Ζωσάραν τὴν
 11 γυναῖκα αὐτοῦ, ¹¹καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸν πλούτον αὐτοῦ καὶ τὴν
 δόξαν ἣν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ περιέθηκεν, καὶ ὡς ἐποίησεν αὐτὸν πρω-
 12 τεύειν καὶ ἡγεῖσθαι τῆς βασιλείας.¹² καὶ εἶπεν Ἀμὰν Οὐ κέκληκεν
 ἡ βασιλίσσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένα εἰς τὴν δοχὴν ἀλλ' ἡ ἐμέ·
 13 καὶ εἰς τὴν αὔριον κέκλημαι.¹³ καὶ ταῦτά μοι οὐκ ἀρέσκει, ὅταν
 14 ἴδω Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ.¹⁴ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν
 Ζωσάρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ οἱ φίλοι Κοπήτω σοι ξύλον πηχῶν πεν-
 τήκοντα, ὄρθρου δὲ εἰπὸν τῷ βασιλεῖ καὶ κρεμασθήτω Μαρδοχαῖος
 ἐπὶ τοῦ ξύλου· σὺ δὲ εἰσελθε εἰς τὴν δοχὴν σὺν τῷ βασιλεῖ καὶ
 εὐφραῖνου. καὶ ἤρρεσεν τὸ ῥῆμα τῷ Ἀμὰν, καὶ ἡτοιμάσθη τὸ ξύλον.
 1¹ Ὁ δὲ κύριος ἀπέστησεν τὸν ὕπνον ἀπὸ τοῦ βασιλέως τὴν
 νύκτα ἐκείνην, καὶ εἶπεν τῷ διδασκάλῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν γράμματα
 2 μνημόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀναγινώσκειν αὐτῷ.² εὗρεν δὲ τὰ γράμματα
 τὰ γραφέντα περὶ Μαρδοχαίου, ὡς ἀπήγγειλεν τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν
 δύο εὐνοῦχων τοῦ βασιλέως ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτοὺς καὶ ζητῆσαι

7 αξίωμα]+μου ΝΑ 8 ενωπιον] εναντιον Α | βασιλεως]+κ ο (sic) επι τον ΝΑ
 βασιλεα αγαθον| δουναι το αιτημα μου κ ποιησαι το αξιωμα μου Ν^{c.a}mg inf | om
 επι την Ν² επι την Α | om εις την δοχην...και αυριον (2°) Ν* hab εις την δ.
 ην ποιησω αυτοις την αυριον (τ. αυρ. sup ras Ν^{c.b}) Ν^{c.a}mg | αυριον 2°]+γαρ ΝΑ
 9 ο Αμαν] om ο Α + εν τη ημερα εκεινη Ν^{c.a}mg | ευφραινομενος]+τη καρδια
 Ν^{c.a} | ιδειν] ειδιν Ν | om Αμαν 2° Α | Μαρδοχαιον] pr τον Ν^{c.a}(mg) | αυλη]
 +του βασιλεως κ ουκ εξανεστη| ουδε ετρομησεν απ αυτου Ν^{c.a}mg sup | εθυμωθη]
 +Αμαν επι Μαρδοχαῖ] Ν^{c.a}mg +Αμαν Α | σφοδρα]+και ενεκρατευσατο Αμαν
 Ν^{c.a}mg 10 εισελθων] εισηλθεν Α | εκαλεσεν] pr αποστειλας Ν^{c.a} pr και
 Α | Σωσαραν Α 11 αυτοις]+Αμαν Ν^{c.a} | αυτου]+κ το πληθος των υιων
 αυτου Ν^{c.a}mg | περιεθηκεν αυτω Α | πρωτευειν και] πρωτον Α | βασιλιας Ν
 12 om ειπεν Αμαν ου κεκληκεν Α | η βασιλίσσα] pr Εσθηρ Ν^{c.a}Α | ουθενα Α |
 δοχην αλλ η]+ην εποιησεν (partim sup ras αλλη ut vid) αλλ η Ν^{c.a} | κεκλημαι]
 οτ εγω Ν +μετα του βασιλεως Ν^{c.a}mg κεκληκεν Α 13 οταν] επαν Ν* εν πᾱτι
 [ρονω οταν Ν^{c.a}mg | εν τη αυλη] τη αυλη Ν* καθημενον εν τη αυλη του βασι-
 λεως Ν^{c.a} 14 Σωσαρα Α | οι φιλοι] pr παντες Ν^{c.a}+αυτου Ν^{c.a} (sup ras) |
 om σοι Α | ξυλον 1°]+υψλον Ν^{c.a}(mg) VI 1 εισφερων Α | γραμματα] pr
 α Ν^{c.a}(mg) | μνημοσυνα]+λογων Ν^{c.a} | αναγινωσκειν Α | αυτω] αυτα ενωπιον
 ου βασιλεως Ν^{c.a} 2 om τα γραφεντα Ν* (hab γραφεντα sine τα) Ν^{c.a}mg |
 πηγγειλεν] εν sup ras (-λαι Ν* vid) | περι 2°]+Βαγαθαν κ Θαρρας Ν^{c.a}mg |
 ου βασιλεως] αυτου Α | αυτους] αυτον Ν* (-τους Ν^{c.a}) | και ζητησαι επιβα-
 ει] εν τω επιβαλειν αυτους Α

Β ἐπιβαλεῖν τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξει. ³εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς Τίνα δόξαν ³
 ἢ χάριν ἐποίησαμεν τῷ Μαρδοχαίῳ; καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασι-
 λέως Οὐκ ἐποίησας αὐτῷ οὐδέν. ⁴ἐν δὲ τῷ πυνθάνεσθαι τὸν βασιλέα ⁴
 περὶ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, ἰδοὺ Ἀμάν ἐν τῇ αὐλῇ· εἶπεν δὲ ὁ
 βασιλεὺς Τίς ἐν τῇ αὐλῇ; ὁ δὲ Ἀμάν εἰσῆλθεν εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ
 κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον ἐπὶ τῷ ξύλῳ ᾧ ἡτοίμασεν. ⁵καὶ εἶπαν ⁵
 οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως Ἴδου Ἀμάν ἔστηκεν ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ
 εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καλέσατε αὐτόν. ⁶εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ ⁶
 Ἀμάν Τί ποιήσω τῷ ἀνθρώπῳ ὃν ἐγὼ θέλω δοξάσαι; εἶπεν δὲ ἐν
 ἑαυτῷ ὁ Ἀμάν Τίνα θέλει ὁ βασιλεὺς δοξάσαι εἰ μὴ ἐμέ; ⁷εἶπεν δὲ ⁷
 πρὸς τὸν βασιλέα Ἀνθρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι, ⁸ἐνεγκά- ⁸
 τωσαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως στολὴν βυσσίνην ἣν ὁ βασιλεὺς
 περιβάλλεται, καὶ ἵππον ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπιβαίνει, ⁹καὶ δότω ⁹
 ἐνὶ τῶν φίλων τοῦ βασιλέως τῶν ἐνδόξων καὶ στολισάτω τὸν ἄν-
 θρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς ἀγαπᾷ, καὶ ἀναβιβασάτω αὐτόν ἐπὶ τὸν
 ἵππον, καὶ κηρυσσέτω διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως λέγων Οὕτως
 ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ ὃν ὁ βασιλεὺς δοξάζει. ¹⁰εἶπεν δὲ ὁ βασι- ¹⁰
 λεὺς τῷ Ἀμάν Καλῶς ἐλάλησας· οὕτως ποίησον τῷ Μαρδοχαίῳ τῷ
 Ἰουδαίῳ τῷ θεραπεύοντι ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μὴ παραπεσάτω σου λόγος
 ὢν ἐλάλησας. ¹¹ἔλαβεν δὲ Ἀμάν τὴν στολὴν καὶ τὸν ἵππον, καὶ ¹¹
 ἐστόλμωσεν τὸν Μαρδοχαῖον καὶ ἀνεβίβασεν αὐτόν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ
 διῆλθεν διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως καὶ ἐκήρυσσεν λέγων Οὕτως
 ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι. ¹²ἐπέστρεψεν δὲ ¹²
 ὁ Μαρδοχαῖος εἰς τὴν αὐλήν· Ἀμάν δὲ ὑπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια λυπού-
 μενος κατὰ κεφαλῆς. ¹³καὶ διηγήσατο Ἀμάν τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ ¹³

ΝΑ 2 Ἀρταξέρξει Ν 3 Μαρδοχαίω] + περι τουτου Ν^{ca} | εἶπαν] εἶπον Α |
 οἱ διακονοι του βασιλεως] οἱ εκ της διακονιας Α | ουθεν Α 4 Μαρδοχαίου
 pr του Ν | Ἀμάν 10] + εισηλθε] Ν^{ca}(mg) | αυλη 10] + οικου του βασιλεως την εξω-
 τεραν (sic) Ν^{ca}mg | om εἶπεν...εισηλθεν Ν' | ητοιμασεν] + αυτω Ν^{ca}(mg)
 5 εἶπαν] εἶπον ΝΑ | διακονοι] εκ της διακονιας Α | βασιλεως] + προς αυτον
 Ν^{ca}mg | αυτον] + η εισηλθε] Ἀμάν Ν^{ca}(mg) 6 ον] ω Α | εν αυτω] αυτω Ν |
 ο Ἀμάν] om ο ΝΑ + εν ευαυτω Ν^{ca}mg 7 δε] + Ἀμάν Ν^{ca} | προς τον βασιλεα]
 τω βασιλει Α 8 ενεγκατω Α | om οι παιδες του βασιλεως Α | ην] + εν
 αυτη Ν^{ca}mg | ον] + επ αυτω Ν^{ca}mg | επιβαινει] + η δοθητω] διαδημα] βασιλει] as
 επι την] κεφαλην] αυτου η δοθητω το ενδυμα η ο ιππος εν] χειρι Ν^{ca}mg
 9 om και δοτω ενι Ν^{ca} | στολισατωσαν Ν^{ca} | κηρυσστω] κηρυσσεται Ν* -τωσαν
 Ν^{ca} | πλατιας Ν 10 Ἀμάν] + ταχεως λαβε συν το ενδυμα η] τον ιππον
 Ν^{ca}mg inf | καλως Ν^{ca} | οντω Ν | ποιησον] ποιησομεν Α | τω Μαρδο-
 χαίω] om τω Ν^{ca} Α | εν τη αυλη] ον εἶπεν ο βασιλευς Α | ων] pr εκ παντων
 Ν^{ca} 11 om και εστολισεν...επι τον ιππον Α | πλατιας Ν 12 αυλην]
 + του βασιλεως Ν^{ca}(mg) | κατα κεφαλης] κατακεκαλυμμενος κεφαλην Ν^{ca}
 13 Ἀμάν] απαντα Ν | αυτω] + Ἀμάν Ν

Ζωσάρα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς φίλοις· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ Β φίλοι καὶ ἡ γυνή· Εἰ ἐκ γένους Ἰουδαίων Μαρδοχαῖος, ἤρξαι ταπεινού-
σθαι ἐνώπιον αὐτοῦ, πεσὼν πεσῇ· οὐ μὴ δύνῃ αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὅτι
14 θεὸς ζῶν μετ' αὐτοῦ. 14 ἔτι αὐτῶν λαλούντων παραγίνονται οἱ ἐννοῦ-
χοι ἐπισπεύδοντες τὸν Ἀμάν ἐπὶ τὸν πότον ὃν ἡτοίμασεν Ἑσθήρ.
I 1 1 Εἰσῆλθεν δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμάν συνπιεῖν τῇ βασιλίσση.
2 2 εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς Ἑσθήρ τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἐν τῷ πότῳ· Τί ἐστίν,
Ἑσθήρ βασίλισσα, καὶ τί τὸ αἴτημά σου καὶ τί τὸ ἀξίωμά σου; καὶ
3 ἔστω σοι ἕως τοῦ ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου. 3 καὶ ἀποκριθεῖσα
εἶπεν· Εἰ εὖρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, δοθῆτω ἡ ψυχὴ τῷ
4 αἰτήματί μου, καὶ ὁ λόγος μου τῷ ἀξιώματί μου. 4 ἐπράθην γὰρ
ἐγὼ τε καὶ ὁ λαός μου εἰς ἀπωλίαν καὶ διαρπαγὴν καὶ δουλίαν,
ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ παρήκουσα·
5 οὐ γὰρ ἄξιός ἐστιν ὁ διάβολος τῆς αὐλῆς τοῦ βασιλέως. 5 εἶπεν δὲ ὁ
βασιλεὺς· Τίς οὗτος ὅστις ἐτόλμησεν ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο;
6 6 εἶπεν δὲ Ἑσθήρ· Ἄνθρωπος ἐχθρὸς Ἀμάν ὁ πονηρὸς οὗτος. Ἀμάν
7 δὲ ἐταράχθη ἀπὸ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσης. 7 ὁ δὲ βασιλεὺς
ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ συμποσίου εἰς τὸν κῆπον· ὁ δὲ Ἀμάν παρητεῖτο
8 τὴν βασίλισσαν, ἑώρα γὰρ ἑαυτὸν ἐν κακοῖς ὄντα. 8 ἐπέστρεψεν
δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ κήπου, Ἀμάν δὲ ἐπιπεπτῶκει ἐπὶ τὴν κλίνην
ἀξίων τὴν βασίλισσαν· εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς· Ὡστε καὶ τὴν γυναικα
βιάζῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου; Ἀμάν δὲ ἀκούσας διετράπη τῷ προσώπῳ.

13 Σωσαρα Α | ειπαν| ειπον Α | οι φιλοι|+αυτου Ν^{c.a} | γυνη|+αυτου Ν^A
Ζωσαρα: Ν^{c.a} mg | ηρξαι| ου ηρξω Ν^{c.a} | θεος ζων| ο θς ο ζ. Α 14 λαλουν-
των|+μετ αυτου Ν^{c.a} mg | εννουχοι|+του βασιλεως Ν^{c.a} (mg) | επισπευδοντες|
+αγαγειν Ν^{c.a} (mg) | Αισθηρ Ν VII 1 συνπιειν Β*^c Ν^A | συμπιειν Β^b ^c |
βασίλισση|+Εσθηρ Ν^{c.a} (mg) 2 ειπεν δε| και ειπεν Α | om Εσθηρ 1° Α
τη δευτερα| pr και γε Ν^{c.a} | ποτω|+του οινου Ν^{c.a} | βασίλισσα| pr η Α | σου 1° |
+ς δοθησεται σοι Ν^{c.a} mg | εστω| εσται Α 3 αποκριθεισα|+Εσθηρ η βασι-
λισσα Ν^{c.a} mg sup | βασιλεως|+ς ει επι τον βασιλεα αγαθον Ν^{c.a} (mg) | δοθητω|
+μοι Ν^{c.a} | ψυχη|+μου Ν^{c.a} (mg) | αιτηματι| αιματι Ν* (αιτημ. Ν^{c.a}) | λογος|
λαος Ν^{c.a} | om μου 2° Ν* (hab Ν^{c.a}) Α 4 απωλειαν Bab Α | om και διαρπα-
γην Α | δουλειαν Bab Α | παιδισκας|+επραθην Ν^{c.a} (mg) 5 βασίλεις|
+Αρταξερξης τη Εσθηρ τη βασίλισση Ν^{c.a} mg | ουτος|+εστιν Ν+ς ποιος εστιν
ουτος Ν^{c.a} mg | οστις| os Ν 6 εχθρος| pr επιβουλος ς Ν^{c.a} mg 7 εξανεστη|
+εν οργη αυτου Ν^{c.a} (mg) | απο| εκ Ν^A | κηπον|+τον συμφυτον Ν^{c.a} mg | παρη-
τειτο| εξανεστη και παρ. περι της ψυχης αυτου Ν^{c.a} | βασίλισσαν|+Εσθηρ
Ν^{c.a} (mg) | εαντον ΒΝ^{c.a} | αυτον Ν* Α | οντα|+παρα τον βασιλεως Ν^{c.a} 8 εκ|
απο Α | κηπου|+του συμφυτου εις| τον οικω| του ποτου| του οινου Ν^{c.a} (mg) |
επιπεπτωκει|+και επεσεν Α | την βασίλισσαν| αυτην Α | γυναικα|+μ Ν*
(ras μ Ν^{c.a}) +μετ εμου Ν^{c.a} mg | βιαζη| εκβιαζη Α | om μου Ν[?] | Αμαν 2° |
pr ο λογος εξηλθεν εκ του στοματος του βασιλεως Ν^{c.a} (mg)

Β⁹ εἶπεν δὲ Βουγαθὰν εἰς τῶν εὐνούχων πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοῦ καὶ ξύ-
λον ἡτοίμασεν Ἀμὰν Μαρδοχαίῳ τῷ λαλήσαντι περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ
ῥρωθῆναι ἐν τοῖς Ἀμὰν ξύλον πηχῶν πεντήκοντα. εἶπεν δὲ ὁ βασι-
λεὺς Σταυρωθῆτω ἐπ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἐκρεμάσθη Ἀμὰν ἐπὶ τοῦ ξύλου ¹⁰
ὁ ἡτοιμάσθη Μαρδοχαίῳ. καὶ τότε ὁ βασιλεὺς ἐκόπασεν τοῦ θυμοῦ.

¹ Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξεως ἐδωρήσατο Ἑσθῆρ ¹
ὅσα ὑπῆρχεν Ἀμὰν τῷ διαβολῷ, καὶ Μαρδοχαίος προσεκλήθη ὑπὸ
τοῦ βασιλέως· ὑπέδειξεν γὰρ Ἑσθῆρ ὅτι ἐνοικεῖται αὐτῇ. ² ἔλαβεν ²
δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον ὃν ἀφείλατο Ἀμὰν καὶ ἔδωκεν αὐτὸν
Μαρδοχαίῳ, καὶ κατέστησεν Ἑσθῆρ Μαρδοχαίον ἐπὶ πάντων τῶν
Ἀμὰν. ³ καὶ προσθεῖσα ἐλάλησεν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσέ- ³
πεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἡξίου ἀφελεῖν τὴν Ἀμὰν κακίαν
καὶ ὅσα ἐποίησεν τοῖς Ἰουδαίοις. ⁴ ἐξέτεινεν δὲ ὁ βασιλεὺς Ἑσθῆρ ⁴
τὴν ῥάβδον τὴν χρυσήν· ἐξηγέρθη δὲ Ἑσθῆρ παρεστηκέναι τῷ
βασιλεῖ. ⁵ καὶ εἶπεν Ἑσθῆρ Εἰ δοκεῖ σοι καὶ εὖρον χάριν, πεμφθήτω ⁵
ἀποστραφῆναι τὰ γράμματα τὰ ἀπεσταλμένα ὑπὸ Ἀμὰν, τὰ γραφέντα
ἀπολέσθαι τοὺς Ἰουδαίους οἳ εἰσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ⁶ πῶς γὰρ ⁶
δυνήσομαι ἰδεῖν τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου, καὶ πῶς δυνήσομαι
σωθῆναι ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῆς πατρίδος μου; ⁷ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ⁷
πρὸς Ἑσθῆρ Εἰ πάντα τὰ ὑπάρχοντα Ἀμὰν ἔδωκα καὶ ἐχαρισάμην
σοι, καὶ αὐτὸν ἐκρέμασα ἐπὶ ξύλου ὅτι τὰς χεῖρας ἐπήνεγκε τοῖς
Ἰουδαίοις, τί ἔτι ἐπιζητεῖς; ⁸ γράψατε καὶ ὑμεῖς ἐκ τοῦ ὀνόματός μου ⁸
ὥς δοκεῖ ὑμῖν, καὶ σφραγίσατε τῷ δακτυλίῳ μου· ὅσα γὰρ γράφεται
τοῦ βασιλέως ἐπιτάξαντος καὶ σφραγισθῇ τῷ δακτυλίῳ μου, οὐκ ἔστιν
αὐτοῖς ἀντειπεῖν. ⁹ ἐκλήθησαν δὲ οἱ γραμματεῖς ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ⁹

ΚΑ 9 Βουγαθα Ν* Βουγαζαν Ν^{c.a} | των ευνουχων | pr απο Ν^{c.a} | προς τον βασι-
λεα] του βασιλεως Α | ξυλον 10] το ξ. ο Ν^{c.a} Α | λαλησαντι] + αγαθα Ν^{c.a} mg |
om και 2ο Ν* (hab Ν^{c.a}) | ξυλον 2ο] pr υψηλον Ν^{c.a} om Α 10 ο 1ο] ου
Ν^{c.a} Α | ητοιμασθη] ητοιμασεν Ν^{c.a} Α | εκοπασεν ο βασιλευς Α | θυμου] improb
μον Νⁱ VIII 1 ημερα] ωρα Ν | om τω διαβολω Ν* hab τω δ. τῷ Ιου-
δαιῳ] Ν^{c.a} (mg) | Μαρδοχαιος] + δε Α | ενοικειωτο Α 2 αφιλατο Ν | Αμαν 1ο]
pr του Ν^{c.a} Α | om αυτον Α 3 προσθεισα] + Εσθηρ Ν^{c.a} | ηξιου] + ε εδεθη
αυτου Ν^{c.a} (mg) 4 εξετεινεν δε] και εξετεινεν Α 5 χαριν] + ενωπιον σου
(hactenus Α) ε ευθης ο λογος ενωπιον του βασιλεως ε αγαθη εμι εν οφθαλ-
μοις αυτου Ν^{c.a} mg | αποστραφηναι] αποστρεψαι ΚΑ | απεσταλμενα] εξαπε-
σταλμ. Ν^{c.a} Α | Αμαν] + υιου Αμαδαθου βουγαιον Ν^{c.a} mg | απολεσθαι] απολεσαι
Α | οι] σοι Α | βασιλια Ν | om σου Α 6 ιδειν] επιδειν Α | απωλια Ν
7 προς Εσθηρ] Εσθηρ τη βασιλισση Α | εδωκε Ν* (-κα Ν^{c.a}) | om εδωκα και
Α | ξυλου] pr του Α | επηνεγκε] επηνεγκα αν Ν* επηνεγκεν Ν^{c.a} Α (κ sup
ras Α^a) | om ετι Α 8 γραψατε] γραφετε Ν* c.b (γραφ. Ν^{c.a} (vid)) Α
9 γραμματεις] + του βασιλεως εν τω καιρω εκεινω Ν^{c.a} mg sup | πρωτω μηνι os
(ο Ν*) εστι Νισα] τριτω μηνι ο (postea os) εστιν Σιουαν Ν^{c.a} mg

ὅς ἐστι Νισά, τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐγράφη τοῖς B
 Ἰουδαίοις ὅσα ἐνετειλατο τοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἄρχουσιν τῶν
 σατραπῶν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ἐκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ
 10 σατραπείαις κατὰ χώραν καὶ χώραν, κατὰ τὴν ἑαυτῶν λέξιν. ¹⁰ ἐγράφη
 δὲ διὰ τοῦ βασιλέως καὶ ἐσφραγίσθη τῷ δακτυλίῳ αὐτοῦ, καὶ ἐξα-
 11 πέστευλαν τὰ γράμματα διὰ βιβλιαφόρων, ¹¹ ὥς ἐπέταξεν αὐτοῖς
 χρῆσθαι τοῖς νόμοις αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ πόλει, βοηθῆσαι τε αὐτοῖς καὶ
 χρῆσθαι τοῖς ἀντιδίκοις αὐτῶν καὶ τοῖς ἀντικειμένοις αὐτῶν ὥς
 12 βούλονται, ¹² ἐν ἡμέρᾳ μᾶ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου, τῇ
 E 1 τρισκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς ὅς ἐστιν Ἀδάρ. ¹³ Ὡν ἐστὶν
 ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τὰ ὑπογεγραμμένα Βασιλεὺς μέγας
 Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἐκατὸν εἴκοσι
 ἑπτὰ σατραπείαις χωρῶν ἄρχουσι καὶ τοῖς τὰ ἡμέτερα φρονούσι
 2 χαίρειν. ² πολλοὶ τῇ πλείστῃ τῶν εὐεργετούντων χρηστότητι πυκνό-
 3 τερων τιμώμενοι μείζον ἐφρόνησαν, ³ καὶ οὐ μόνον τοὺς ὑποτεταγμέ-
 νους ἡμῖν ζητοῦσι κακοποιεῖν, τὸν τε κόρον οὐ δυνάμενοι φέρειν καὶ
 4 τοῖς ἑαυτῶν εὐεργέταις ἐπιχειροῦσι μηχανᾶσθαι ⁴ καὶ τὴν εὐχαριστίαν
 οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀνταναιροῦντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς τῶν ἀπει-
 ραγῶν κόμποις ἐπαρθέντες, τοῦ τὰ πάντα κατοπτεύοντος αἰὲ θεοῦ
 5 μισοπόνηρον ὑπολαμβάνουσιν ἐκφεύγεσθαι δίκην. ⁵ πολλάκις δὲ καὶ
 πολλοὺς τῶν ἐπ' ἐξουσίας τεταγμένων τῶν πιστευθέντων χειρίζειν
 φίλων τὰ πράγματα παραμυθία μετόχους αἱμάτων ἀθῶων καταστή-

9 αὐτου] δευτερου N* (αὐτου N^{c.a}) | ετους] μηνος A | ενετειλατο] + Μαρδο- NA
 χαιος προς Ιουδαιους N^{c.a mg} | σατραπων] + οι ησαν N^{c.a (mg)} | κατα χωραν κ. χ.
 εκατον εικοσι επτα σατραπειαις N | επτα] pr και A | εαυτων] αυτων A
 10 εγραφη δε] και εγραφη A | βασιλεως] + Αρταξερξου N^{c.a mg} | εφραγισθη
 A* (εσφρ. A^{a1}) | εξαπεστευλεν N^{c.a} A | βιβλιοφορων N^{c.a} 11 επатаξεν
 A | χρῆσθαι 1^ο] χρῆσθε N*^{c.b} χρῆσασθε N^{c.a} χρῆσασθαι A | παση τη πολει]
 παση πολει N τη πολει A | om τε A | χρῆσθαι 2^ο] χρῆσθε N*^{c.b} χρῆσασθε
 N^{c.a} | om τοις αντιδικοις αυτων και A | om αυτων 2^ο N | βουλονται] + πασαν
 δυναμιν λαου] 5 χωρας τους θλιβον] τας αυτους νηπια 5| γυναικας 5 τα σκυλα]
 αυτων εις προνομη] N^{c.a mg} 12 του δωδεκατου μηνος ος εστιν Αδαρ] om
 δωδεκατου N* A om ος εστιν Αδαρ N* hab του ιβ' μηνος ος εστιν Αδαρ N^{c.a mg}
 E 1 om ων N* (hab N^{c.a}) | της επιστολης] om της N* (hab N^{c.a (mg)}) | τα] τα
 υπογεγρ. A | επτα] pr και A | σατραπαις N* (-παις B^{c.a} A) | χωρων] pr ιδιων
 N* (om ιδ. N²) | αρχουσι] αρξουσι N | και] + σατραπαις N^{c.a mg} A | φρονουσιν NA
 2 μειζον] αμινω N* (μζω N²) 3 om και 1^ο N* (superscr 5 N^{c.a}) | ημιν]
 υμιν N* (ημ. N²) | ζητουσι (-σιν A)] αιτουσιν N* (ζητ. N^{c.a}) | κορον] ο 1^ο sup
 ras A^a (κωρον A^{a vid}) | επιχειρουσιν NA (επιχιρ.) 4 την ευχαριστιαν] pr
 κατα NA | ανταναιρωντες] ανεροντες N^{c.a} | υπολαμβανουσιν] διαλαμβανουσιν
 N*^{c.b} (υπολαμβ. N^{c.a (vid)}) A | εφευξεσθαι N* (εκφ. N^{c.a}) | om δικην N* (superscr
 N^{c.a}) 5 παραμυθιαν N* (-θια N²) | μετοχους] μετενους N* (μετοχ. N^{c.a})
 μεταγνουςα A | αιματων] μετα των A | καταστησας NA

Β σασα περιέβαλε συμφοραῖς ἀνγκέστοις, ἑτῷ τῆς κακοθείας ψευδεῖ 6
 παραλογισμῷ παραλογισαμένων τὴν τῶν ἐπικρατούντων ἀκέραιον
 εὐγνωμοσύνην. ἴσκοπείν δὲ ἕξεστιν, οὐ τοσοῦτον ἐκ τῶν παλαιο- 7
 τέρων ὡς παρεδώκαμεν ἱστοριῶν, ὅσα ἐστὶν παρὰ πόδας ὑμᾶς ἐκζη-
 τοῦντας ἀνοσίως συντετελεσμένα τῇ τῶν ἀνάξια δυναστευόντων λοι-
 μότητι, ὃ καὶ προσέχειν εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, εἰς τὸ τὴν βασιλείαν 8
 ἀτάραχον τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις μετ' εἰρήνης παρεξόμεθα, ὁχρώμενοι 9
 ταῖς μεταβολαῖς, τὰ δὲ ὑπὸ τὴν ὄψιν ἐρχόμενα διακρίνοντας αἰ-
 μετ' ἐπικεικστέρως ἀπαντήσεως. ὡς γὰρ Ἀμὸν Ἀμαδάθου Μακεδῶν 10
 ταῖς ἀληθείαις ἀλλότριος τοῦ τῶν Περσῶν αἵματος καὶ πολὺ διεστηκώς
 τῆς ἡμετέρας χρηστότητος, ἐπιξενωθείς ἡμῶν ἔτυχεν ἧς ἔχομεν πρὸς 11
 πᾶν ἔθνος φιλανθρωπίας ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀναγορεύεσθαι ἡμῶν
 πατέρα καὶ προσκυνούμενον ὑπὸ πάντων τὸ δεύτερον τοῦ βασι-
 λικοῦ θρόνου πρόσωπον διατελεῖν. οὐκ ἐνέγκας δὲ τὴν ὑπερ- 12
 φανίαν ἐπετίθδυσεν τῆς ἀρχῆς στερεῖσθαι ἡμᾶς καὶ τοῦ πνεύματος,
 ὅτον τε ἡμέτερον σωτήρα καὶ διὰ παντὸς εὐεργέτην Μαρδοχαῖον καὶ 13
 τὴν ἁμεμπτον τῆς βασιλείας κοινῶν Ἑσθὴρ σὺν παντὶ τῷ τούτων
 ἔθνει πολυπλόκοις μεθόδων παραλογισμοῖς αἰτησάμενος εἰς ἀπω-
 λίαν. διὰ γὰρ τῶν τρόπων τούτων φήθη λαβὼν ἡμᾶς ἐρήμους τὴν 14
 τῶν Περσῶν ἐπικράτησιν εἰς τοὺς Μακεδόνας μετάξαι. ἡμεῖς δὲ 15
 τοὺς ὑπὸ τοῦ τρισαλιτηρίου παραδεδομένους εἰς ἀφανισμόν Ἰουδαίους
 εὐρίσκομεν οὐ κακούργους ὄντας, δικαιοτάτοις δὲ πολιτευομένους
 νόμοις, ὄντας δὲ υἱοὺς τοῦ νῆψιστου μεγίστου ζῶντος θεοῦ τοῦ 16

ΝΑ 6 τω της κακοθειας (-θιας Ν)] + τροπω Ν^{c.a} (mg) των της αληθειας Α | ψευδει]
 + δε Ν* (om δε Ν^{c.a}) | om παραλογισμω Α | παραλογισαμενος ΝΑ | ευγνω-
 μοσυνην ΒΝ^{a?c.b?} Α (εγν.) | επιγνωσιν Ν* 7 ου τοσουτον] ουτω ουτων
 Ν* (ου τοσ. Ν^{c.a}) | παλαιωτερων Α | om ως Ν* (superscr Ν^{c.a}) | παραδεδωκαμεν
 Ν^{c.a} | οσα] οσον Ν | ποδας] μερος Ν* (ποδ. Ν^{c.a}) | υμας] υμιν Ν* (υμας Ν^{c.a}) |
 εκζητων Ν* (-ντας Ν^{c.a}) | αναξια δυναστευοντων] αξιας δυναστευω]το Ν* αξια
 δυναστευοντω] Ν^{c.a} αξιодυναστευοντων Α | λυμοτητι Α 8 τα] το Ν* (τα
 Ν^{c.a}) | εις το την] και την Ν^{c.a} το την Ν^{c.b} (vid) | βασιλιαν Ν 9 χρωμενοι]
 pr ου Ν^{c.a} Α | αι] δει Ν* (αι Ν^{c.a}) | μετ] μετα ΝΑ | απαντησεω] αγανακτη-
 σεω]ς Ν* (απαντ. Ν^{c.a}) 10 Αμαδαθου] Αμαθου Α | αληθιας Ν | διεστηκω]ς
 incept λα Ν* (improb λα Νⁱ) 11 ωστε] ως Α | αναγορευεσθαι] ανα-
 πορευεσθαι Ν* (αναγορ. Νⁱ) | προσκυνουμενος Α 12 επετηδευσε Ν
 επιτηδευσεν Α | ημας στερεσαι Α | στερεσαι Ν* (-ρησαι Ν^{c.a}) | ημας] υμας Ν*
 (ημ. Ν^{c.a}) | om και Α 13 σωτηραν Ν* (improb ν Νⁱ) | βασιλειαι] βασι-
 λεω]ς Ν* (-λειας Ν^{c.a}) | τω] τοις Ν* (τω Ν^{c.a}) | απωλειαν Β^{ab} Α 14 om
 τουτων Α | ωθη] ηθη Ν* (ωθη Ν^{c.a}) ωθει Α | λαβειν Ν^{c.a} Α | ημας] τας
 Α | την] + τε Ν^{c.a} Α | των Περσων] om των Α | Μακαιδονας Ν 15 ου
 κακουργου]ς κακουργους ουκ Α | δικαιοτατοι] αναγκαιοτατους Ν* (δικαιοτατοι
 Ν^{c.a}) 16 υιοις Ν* (-ους Ν^{c.a}) | του νψιστου] om του Α | μεγιστου bis scr Β

κατευθύνοντος ἡμῖν τε καὶ τοῖς προγόνοις ἡμῶν τὴν βασιλείαν ἐν τῇ Β
 17 καλλίστῃ διαθέσει. 17 καλῶς οὖν ποιήσετε μὴ προσχρησάμενοι τοῖς
 18 ὑπὸ Ἀμάν Ἀμαδάθου ἀποσταλείσι γράμμασιν, 18 διὰ τὸ αὐτὸν τὸν
 ταῦτα ἐξεργασάμενον πρὸς ταῖς Σούσων πύλαις ἐσταυρῶσθαι σὺν τῇ
 19 ἀποδόντος αὐτῷ κρίσιν. 19 τὸ δὲ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης
 ἐκθέντες ἐν παντὶ τόπῳ μετὰ παρρησίας, ἔαν τοὺς Ἰουδαίους χρῆ-
 20 σθαι τοῖς ἐαυτῶν νομίμοις, 20 καὶ συνεπισχύειν αὐτοῖς ὅπως τοὺς ἐν
 καιρῷ θλίψεως ἐπιθεμένους αὐτοῖς ἀμύνωνται τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ
 21 δωδεκάτου μηνὸς Ἀδάρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. 21 ταύτην γὰρ ὁ πάντα δυνα-
 στεύων θεὸς ἀντ' ὀλεθρίας τοῦ ἐκλεκτοῦ γένους ἐποίησεν αὐτοῖς
 22 εὐφροσύνην. 22 καὶ ὑμεῖς οὖν ἐν ταῖς ἐπωνύμοις ὑμῶν ἐορταῖς ἐπί-
 23 σῃμον ἡμέραν μετὰ πάσης εὐωχίας ἄγετε, 23 ὅπως καὶ νῦν καὶ μετὰ
 ταῦτα σωτηρία ἡμῖν καὶ τοῖς εὐνοοῦσιν Πέρσαις, τοῖς δὲ ἡμῖν ἐπι-
 24 βουλευούσιν μνημόσυνον τῆς ἀπωλείας. 24 πᾶσα δὲ πόλις ἢ χώρα
 τὸ σύνολον ἣτις κατὰ ταῦτα μὴ ποιήσῃ δόρατι καὶ πυρὶ κατα-
 ναλωθήσεται μετ' ὀργῆς· οὐ μόνον ἀνθρώποις ἄβατος, ἀλλὰ καὶ
 θηρίοις καὶ πετεινοῖς εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἔχθιστος κατασταθή-
 13 σεται. 13 τὰ δὲ ἀντίγραφα ἐκτιθέσθωσαν ὀφθαλμοφανῶς ἐν πάσῃ
 τῇ βασιλείᾳ, ἐτόίμους τε εἶναι πάντας τοὺς Ἰουδαίους εἰς ταύτην τὴν
 14 ἡμέραν πολεμῆσαι αὐτῶν τοὺς ὑπεναντίους. 14 Οἱ μὲν οὖν ἱπ-
 πεῖς ἐξῆλθον σπεύδοντες τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα ἐπιτελεῖν.
 15 ἐξετέθη δὲ τὸ πρόσταγμα καὶ ἐν Σούσοις. 15 ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐξῆλθεν

16 κατευθυνοντας Ν* (-τος Ν^{c.a}) | ἡμιν] ημας Ν* (-μιν Ν^{c.a}) | βασιλειαν] αγιαν ΝΑ
 Ν* (βασιλιαν Ν^{c.a}) 17 ποιησετε Ν ποιησατε Α | προσ|χρη. Β^c | Αμαν] Μαν Α | Αμαδαθου] Αμαθαδου Α | αποσταλιση Ν* (-σει Ν^{c.a}) |
 γραμμασι Α 18 δια Ι^ο] pr ν Ν* (improb ν Ν[?]) | om τον Ν* (superscr Ν^{c.a})
 Α | τα παντα] om τα Ν* (superscr τα Ν^{c.a}) 19 εκθεντες] εκτεθεντος Ν*
 (εκθεντες Ν^{c.a}) εκτεθεντες Α | εαν] αν Ν* (εαν Ν^{c.a}) | νομιμοις] νομοις ΝΑ
 20 om αυτοις 2^ο Ν* (superscr Ν^{c.a}) | μυνωνται Α* (αμ. Α¹fort) 21 ταυτη
 Ν* (ταυτην Ν^{c.a}) Α | om γαρ Ν* (hab Ν^{c.a}) | ο παντα] επι παντα Α | ολεθρειας
 Ν | ευφροσυνην] pr εις Ν^{c.a} 22 υμεις] ημεις Ν* vid (υμεις Ν^{c.a}) | ουν] ου Α |
 om υμων εορταις Α | ημερας Ν* (-ραν Ν^{c.a}) 23 σωτηρια ημιν και τοις ευ-
 νοουσιν Περσαις] σωτ. υμιν και τοις ευνοουσιν Π. Ν* σωτ. μεν των ευνοουντων
 τοις Π. Ν^{c.b} σωτ. μεν υμων κ. των ευνοουντων τοις Π. Α | τοις δε ημιν επι-
 βουλευουσιν] των δε τουτοις επιβουλευσαντων Α | απωλιας Ν 24 χωρας
 Ν* (-ρα Ν[?]) | δορατι bis scr Ν* (improb 2^ο Ν[?]) | μετ οργης] pr κ Ν^{c.a} (improb
 κ Ν^{c.b}) | om εις τον απαντα χρονον Α | εχθιστος] εχιστοις Ν* εσχιστος Ν^{c.a}
 αισχιστος Α | κατασταθησεται] αυτα σταθ. Ν* (κατασταθ. Ν^{c.a}) VIII 13 αν-
 τιγραφα] + της επιστολης Ν^{c.a} | εκτιθεσθωσαν] εκτιθεσθω Ν εκτεθεισθω Α |
 βασιλια Ν | τε] δε Α 14 ιππεις] + κ επιβα|ται των πο|ριων οι με|γιστανες
 Ν^{c.a} mg | σπευδοντες] + και διωκομενοι Ν^{c.a} (mg) | προσταγμα] εκθεμα Α | Σου-
 σοις] + τη βαρει Ν^{c.a} 15 εξηλθεν] + εκ προσωπου του βασιλεως Ν^{c.a} mg

Β ἐστολισμένους τὴν βασιλικὴν στολὴν καὶ στέφανον ἔχων χρυσοῦν καὶ διάδημα βύσσινον πορφυροῦν· ἰδόντες δὲ οἱ ἐν Σούσοις ἐχάρησαν. ¹⁶ τοῖς δὲ Ἰουδαίοις ἐγένετο φῶς καὶ εὐφροσύνη ¹⁷ κατὰ πόλιν ¹⁶ ¹⁷ καὶ χώραν οὗ ἂν ἐξετέθη τὸ πρόσταγμα, οὗ ἂν ἐξετέθη τὸ ἔκθεμα· χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τοῖς Ἰουδαίοις, κώθων καὶ εὐφροσύνη· καὶ πολλοὶ τῶν ἐθνῶν περιετέμοντο καὶ ἰουδαῖζον διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

¹ Ἐν γὰρ τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ τρισκαίδεκάτῃ τοῦ μηνός, ὃς ἐστίν ¹ ^{IX} Ἀδάρ, παρῆν τὰ γράμματα τὰ γραφέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως. ² ἐν ² αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἀπώλοντο οἱ ἀντικείμενοι τοῖς Ἰουδαίοις· οὐδεὶς γὰρ ἀντέστη, φοβούμενος αὐτούς. ³ οἱ γὰρ ἄρχοντες τῶν σατραπῶν καὶ ³ οἱ τύραννοι καὶ οἱ βασιλικοὶ γραμματεῖς ἐτίμων τοὺς Ἰουδαίους· ὁ γὰρ φόβος Μαρδοχαίου ἐνέκειτο αὐτοῖς. ⁴ προσέπεσεν γὰρ τὸ πρόσταγμα ⁴ τοῦ βασιλέως ὀνομασθῆναι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. ⁶ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ⁶ πόλει ἀπέκτειναν οἱ Ἰουδαῖοι ἄνδρας πεντακοσίους, ⁷ τὸν τε Φαρσάν ⁷ καὶ Νεστὰιν καὶ Δελφῶν καὶ Φασγὰ ⁸ καὶ Φαραδάθα καὶ Βαρσὰ καὶ ⁸ Σαρβαχὰ ⁹ καὶ Μαρμασιμὰ καὶ Ῥουφαῖον καὶ Ἀρσαῖον καὶ Ζαβου- ⁹ θαῖον, ¹⁰ τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμὰν Ἀμαδάθου Βονγαίου τοῦ ἐχθροῦ ¹⁰ τῶν Ἰουδαίων, καὶ διήρπασαν ¹¹ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐπεδόθη τε ὁ ¹¹ ἀριθμὸς τῷ βασιλεῖ τῶν ἀπολωλότων ἐν Σούσοις. ¹² εἶπεν δὲ ὁ ¹²

ΝΑ 15 στολισμενος Α | στολην] + νακινθινην αερυνήν Ν^{c.a} (mg) | ειδοντες Ν | εχα-
ρησαν] + κ ευφρανθησαί Ν^{c.a} (mg) 16 τοις δε Ιουδαιοις] οτι τοις Ιουδ. Α | ευ-
φροσυνη] + κ αγαλλιαμα κ τιμη Ν^{c.a} 17 om ου αν εξετεθη το προσταγμα Α |
εξετεθη το προσταγμα] ο λογος του βασιλεως κ το εκθεμα εξετεθη Ν^{c.a} mg inf
om ου αν εξετεθη το εκθεμα Ν | αν 2°] εαν Α | om χαρα...ευφροσυνη 2° Ν*
hab ευφροσυνη και χαρα τοις Ιουδαιοις| κωθων κ ευφροσυνη Ν^{c.a} mg inf | τοις
Ιουδαιοις...των Ιουδαιων sup ras Α^a | ευφροσυνη 2°] ευφροσυνην Α^a | περιετε-
μοντο Ν^{c.a} Α^a | ειουδαιζον Ν* (ιουδ. Ν^o) | δια] pr και Ν* (om και Ν^o)
IX 1 τεσσαρες|δεκατη Ν* (τρικς|δεκ. Ν^{c.a}) | os] ο Ν* (os Ν^{c.a}) | βασιλεως]
+ κ το δογμα αυτου ποιησαι Ν^{c.a} mg 2 ημερα] ωρα Ν* (ημ. Ν^{c.a}) | απω-
λοντο] pr η Ν^{c.a} | αντεστη] + κατα| προσωπο| αυτω| Ν^{c.a} mg | φοβουμενους Ν*
(-νοι Ν^{c.a}) 3 βασιλικοι| βασιλει Ν* (-λεικοι Ν^{c.a} et ita Α) | ετιμων] τιμωνται
Ν* (ετιμ. Ν^{c.a}) | αυτοις] + εμεγα|λυνετο γαρ Μαρδοχαιοι| πορευοιμενος Ν^{c.a} mg
4 προσεπεσεν] επεπεσεν Ν^{c.a} | βασιλια Ν 6 αυτη τη πολει] Σουσους Ν* Σ.
τη πολει Ν^{c.a} mg inf Α | om απεκτειναν Ν* (hab απεκτιναν Ν^{c.a} mg inf) | Ιου-
δαιοι| + κ απωλεσαν Ν^{c.a} | πεντακοσιους] φ' Ν 7 Φαρσαν και Νεσταιν]
Φαρσαννεσταν Ν* vid Φαρσαννεσταιν Ν^{c.a} Φαρσανεσταν Α | Δελφων] αδελφων
Ν* τον Δελφων Ν^{c.a} | Φασγα ΒΝ^{c.a}] Φιαγα Ν* vid Φαγα Α 8 Φαραδαθα]
Φαρααθα Ν Βαρδαθα Α | Βαρσα] Βαρελ ΝΑ 9 Μαρμασιμα] Μαρμασιμ Ν
Μαρμασιμνα Α | Ρουφαιον] Ρουφανω Α | Αρσειον Ν | Ζαβουθαιον] Ζαβουδεθα
Ν Ζαβουγαθα Α 10 Αμαναδαθου Ν* (Αμαδ. Ν^o) Αμαθαδον Α | Βονγαιον
(βουδεου Ν^{c.a} -γεου Ν^{c.a}) pr του Α | του] των τους Ν* om των et fort ras s
Ν^o | Ιουδαιων] + απεκτιναν Ν^{c.a} | διηρπασαν] pr απεκτειναν και Α 11 om
τε Ν^{c.a} Α | ο αριθμος] om ο Α | Σουσους] + τη πολει Ν^{c.a}

βασιλεὺς πρὸς Ἑσθήρ Ἀπώλεσαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει B
 ἄνδρας πεντακοσίους· ἐν δὲ τῇ περιχώρῳ πῶς οἱ ἐχρήσαντο; τί οὖν
 13 ἀξιοῖς ἔτι καὶ ἔσται σοι; 13 καὶ εἶπεν Ἑσθήρ τῷ βασιλεῖ Δοθήτω
 τοῖς Ἰουδαίοις χρῆσθαι ὡσαύτως τὴν αὐρίον, ὥστε τοὺς δέκα υἱοὺς
 14 κρεμάσαι Ἀμάν. 14 καὶ ἐπέτρεψεν οὕτως γενέσθαι, καὶ ἐξέθηκε
 τοῖς Ἰουδαίοις τῆς πόλεως τὰ σώματα τῶν υἱῶν Ἀμάν κρεμάσαι.
 15 15 καὶ συνήχθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ τεσσαρεσκαideκᾷ τοῦ
 16 Ἀδάρ καὶ ἀπέκτειναν ἄνδρας τριακοσίους, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. 16 οἱ
 δὲ λοιποὶ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ συνήχθησαν καὶ ἑαυτοῖς
 ἐβοήθουν, καὶ ἀνεπαύσαντο ἀπὸ τῶν πολεμίων· ἀπώλεσαν γὰρ
 αὐτῶν μυρίους πεντακισχιλίους τῇ τρισκαideκᾷ τοῦ Ἀδάρ, καὶ
 17 οὐδὲν διήρπασαν. 17 καὶ ἀνεπαύσαντο τῇ τεσσαρεσκαideκᾷ τοῦ
 αὐτοῦ μηνός, καὶ ἦγον αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως μετὰ χαρᾶς καὶ
 18 εὐφροσύνης. 18 οἱ δὲ Ἰουδαῖοι οἱ ἐν Σούσοις τῇ πόλει συνήχθησαν καὶ
 τῇ τεσσαρεσκαideκᾷ καὶ οὐκ ἀνεπαύσαντο· ἦγον δὲ καὶ τὴν
 19 πεντεκαideκατὴν μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. 19 διὰ τοῦτο οὖν οἱ
 Ἰουδαῖοι οἱ διεσπαρμένοι ἐν πάσῃ χώρᾳ τῇ ἔξω ἄγουσιν τὴν τεσσα-
 ρεσκαideκατὴν τοῦ Ἀδάρ ἡμέραν ἀγαθὴν μετ' εὐφροσύνης, ἀποστέλ-

12 om προς N^{c.a} vid A | Εσθηρ] + τη βασιλισση N^{c.a} mg | Ιουδαιοι] + κ εφο- NA
 νευσαν N^{c.a} mg | om τη πολει N* (superscr τ. πολι N^{c.a}) | πεντακοσιους] + κ
 τους ι' υιους Αμαν N^{c.a} mg | περιχωρω] χωρα A | αιει N* (οιει N^{c.a}) | εχρησαντο]
 κεχρηνται N^{c.a} A | τι ουν] και τι A 13 χρησηθαι] χρησητε N* χρησησθαι N^{c.a} |
 την αυριον] τη αυρ. N^{c.a} | om δεκα A | κρεμασαι Αμαν] κρεμασθηναι Αμαν επι
 ξυλου N^{c.a} Αμαν κρεμασθηναι A 14 om και επετρεψεν ουτως γενεσθαι A |
 επεστρεψεν N* (επετρ. N[?]) | ουτω N | εξεθηκε] επεθηκεν N* (εξεθηκεν N^{c.a})
 om της πολews τα σωματα N* (hab N^{c.a} mg) 15 Σουσοις] ουσοις sup ras A^a
 τεσσαρεσκαideκατη (τεσσαρισκαιδ. Ba^{1b} item 17, 19, 21)] τρισκαideκατη N^{c.a} |
 Αδαρ] μηνος N* Αδαρ μηνος N^{c.a} | απεκτειναν] + οι Ιουδαιοι εν Σουσοις N^{c.a} mg |
 ουδεν] ουθεν A 16 συνηχθησαν και] συναχθεντες A | εβοηθουν] + περι της
 ψυχης αυτω] N^{c.a} | αυτων] δυνατων N* (αυτ. N^{c.a}) | πεντακισχιλιους] + ουδεν
 διηρπασαν· ουκ απεστειλαν τας χειρας αυτων N^{c.a} (mg) | τρισκαideκατη] τεσσα-
 ρεσκαideκατη A | om του Αδαρ N* (hab του αυτου Αδαρ N^{c.a} mg) | και 3^ο pr
 και τεσσαρεσκαideκατη N* (unc incl κ. τεσσ. N^{c.a}) | om και ουδεν διηρπασαν
 N^{c.a} A 17 om ανεπαυσαντο A | αυτου του μηνος N | και 2^ο pr και ουδεν
 διηρπασαν και ανεπαυσαντο τη τεσσαρεσκαideκατη του αυτου μηνος A | ημεραν]
 pr την N 18 ο εν Σουσοις] om οι A | om τη πολει N* vid (hab τη πολει
 N^{c.a} mg) | συνηχθησαν] + τη γ' και ι' του αυτου N^{c.a} mg | τεσσαρεσκαideκατη
 (τεσσαρισκαιδ. B^{bc} (forti))] + του αυτου N^{c.a} mg | om και ουκ N* c.b (hab N^{c.a}) A |
 τη πεντεκαideκατη N* (την πεντεκαideκατην N^{c.a}) 19 δια τουτο] δια γαρ τ.
 N^{c.b} A δια τ. ουν N^{c.a} vid | οι διεσπαρμενοι] om οι NA | εν] pr οικουντες N^{c.a} |
 παση χωρα] τη χ. A | om τη εξω N* (hab N^{c.a} mg) | την τεσσαρεσκαιδ. (τεσ-
 σεαρεσκ. N* τεσσαρεσκ. N[?]) pr και A | Αδαρ] μηνος N* (Αδαρ superscr N^{c.a}) |
 μετ] μετα NA | ευφροσυνης] + κ ποτου N^{c.a}

Β λοντες μερίδας ἕκαστος τῷ πλησίον. οἱ δὲ κατοικοῦντες ἐν ταῖς μητροπόλεσιν καὶ τὴν εἰ καὶ ἰ τοῦ Ἀδάρ εὐφροσύνην ἀγαθὴν ἀγουσιν ἐξαποστελλόντες μερίδας καὶ τοῖς πλησίον. ^{20*} Ἐγραψεν δὲ ²⁰ Μαρδοχαῖος τοὺς λόγους τούτους εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαπέστειλεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅσοι ἦσαν ἐν τῇ Ἀρταξέρξου βασιλείᾳ, τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακράν, ²¹ στήσαι τὰς ἡμέρας ταύτας ἀγαθὰς, ἄγειν τε τὴν τεσσαρεσ- ²¹ καιδεκάτην καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην τοῦ Ἀδάρ. ²² ἐν γὰρ ταύταις ²² ταῖς ἡμέραις ἀνεπαύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ τὸν μῆνα ἐν ᾧ ἐστράφη αὐτοῖς, ὃς ἦν Ἀδάρ, ἀπὸ πένθους εἰς χαρὰν καὶ ἀπὸ ὀδύνης εἰς ἀγαθὴν ἡμέραν, ἄγειν ὅλον ἀγαθὰς ἡμέρας γάμων καὶ εὐφροσύνης, ἐξαποστελλόντας μερίδας τοῖς φίλοις καὶ τοῖς πτωχοῖς. ²³ καὶ προσεδέξαντο οἱ Ἰουδαῖοι καθὼς ἔγραψεν αὐτοῖς ὁ ²³ Μαρδοχαῖος, ²⁴ πῶς ᾿Αμὰν ᾿Αμαδάθου ὁ Μακεδὼν ἐπολέμει αὐτούς, ²⁴ καθὼς ἔθετο ψήφισμα καὶ κληρὸν ἀφανίσαι αὐτούς, ²⁵ καὶ ὡς εἰσῆλθεν ²⁵ πρὸς τὸν βασιλεῖα λέγων κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον· ὅσα δὲ ἐπεχείρησεν ἐπάξαι ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους κακὰ ἐπ’ αὐτὸν ἐγένοντο, καὶ ἐκρεμάσθη αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. ²⁶ διὰ τοῦτο ἐπεκλήθησαν αἱ ²⁶ ἡμέραι αὗται Φρουραὶ διὰ τοὺς κληρὸν, ὅτι τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν καλοῦνται Φρουραί, διὰ τοὺς λόγους τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, καὶ ὅσα πεπόνθασιν διὰ ταῦτα καὶ ὅσα αὐτοῖς ἐγένετο ²⁷ καὶ ἔστησεν· καὶ ²⁷

NA 19 μερίδας 1^ο μερίδα N* (-δας N^{c.a}) | om εκαστος A | τω πλησιον] τοις πλ. A | om οι δε κατοικουντες...τοις πλησιον B* (hab Bab^{mg inf} A) | την εἰ και ι'] τη πεντεκαιδεκατη N την πεντεκαιδεκατη] A | ευφροσυνην] ημεραν ευφροσυνης NA | om αγουσιν 2^ο A | εξαποστελλουσιν N* (-λλοντες N^{c.a}) | μεριδας 2^ο] μεριδα N* (-δας N^{c.a}) | om και 3^ο NA 20 τοις] τουτ incep N* | εξαπεστειλεν] απεστειλεν A | οσοι ησαν] οι εισιν N^{c.a} A | βασιλια N 21 om τε A | τη τεσσαρεσκαιδεκατη (sic) N* (την τεσσαρεσκαιδεκατην N^{c.a}) + του μηνος Αδαρ N^{c.a} (mg) | πεντεκαιδεκατην] ημεραν πεμπτην και δεκατην N^{c.a} | του Αδαρ] του Αγαρ N* (Αδ. N^{c.a}) om A 22 om γαρ ταυταις A | ανεπαυσαντο] pr os N^{c.a} vid pr ais A | om οι Ιουδαιοι N* hab οι Ιουδ. εν αυταις N^{c.a} (mg) | om απο 1^ο N* (hab N^{c.a}) | εστραφη] εγραφη NA | om os ην Αδαρ A | Αγαρ N* (Αδ. N^{c.a}) | om απο πενθους...ημεραν N απο οδυνης εις χαραν' και απο πενθους εις αγ. ημ. A | αγειν] + αυτας A | om ολον αγαθας A | ευφροσυνην N* (-νης N^{c.a}) | εξαποστελλοντες A 23 ο Μαρδοχαίος] om ο A 24 πως] πως NA | Αμὰν] pr ο N^{c.b} (om N^{c.a}) | Αμαδαθου] Αμαγαθου N* (Αμαδ. N^{c.a}) Αμαθαδου A + ο Εβουγαίος (sic) N^{c.a} mg | ο Μακεδων] om ο A | αυτους 1^ο] αυτοις N* (-τους N^{c.a}) τους Ιουδαιους A | καθως] και ως N^{c.a} A | και κληρον] η εβαλεν φουρ ο εστιν κληρος N^{c.a} | αφανισαι] απολεσαι N^{c.a} A 25 δε] τε N^{c.a} om A | επεχειρησαν N* (-σεν N^{c.a}) | επι τους Ιουδαιους] τοις Ιουδαιους (-δαιους A* -δαιους A^a) | post κακα ras 2 litt N^{vid} | εγενετο A | om και 2^ο A | αυτου] + επι τοις ξυλοις N^{c.a} + επι των ξυλων N^{c.b} A 26 om αι ημεραι αυται A | Φρουραι 1^ο] Φρουριμ N^{c.a} | κληρους οτι τη διαλεκτ sup ras Bab | καλουνται τη διαλεκτω αυτω] A | Φρουραι 2^ο] αι Φρουραι N^{vid} Φρουρ. N^{c.} 27 εστησε N* (-σεν N^{c.a})

προσεδέχοντο οἱ Ἰουδαῖοι ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν καὶ B
ἐπὶ τοῖς προστεθειμένοις ἐπ' αὐτῶν, οὐδὲ μὴν ἄλλως χρῆσονται. αἱ
δὲ ἡμέραι αὗται μνημόσυνον ἐπιτελούμενον κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν
28 καὶ πόλιν καὶ πατριὰν καὶ χώραν. 28 αἱ δὲ ἡμέραι αὗται τῶν
Φρουραὶ ἀχθήσονται εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, καὶ τὸ μνημόσυνον
29 αὐτῶν οὐ μὴ ἐκλίπη ἐκ τῶν γενεῶν. 29 καὶ ἔγραψεν Ἑσθήρ ἡ
βασιλίσσα θυγάτηρ Ἀμιναδάβ καὶ Μαρδοχαῖος ὁ Ἰουδαῖος ὅσα
30 ἐποίησαν τό τε στερέωμα τῆς ἐπιστολῆς τῶν Φρουραί. 30 καὶ Μαρδο-
χαῖος καὶ Ἑσθήρ ἡ βασιλίσσα ἔστησαν ἑαυτοῖς καθ' ἑαυτῶν, καὶ τότε
31 στήσαντες κατὰ τῆς ὑγείας ἑαυτῶν καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν. 31 καὶ
Ἑσθήρ λόγῳ ἔστησεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐγράφη εἰς μνημόσυνον.

1 1⁷ Ἐγραψεν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῆς γῆς καὶ τῆς
2 θαλάσσης. 2 καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ ἀνδραγαθίαν, πλουτόν τε καὶ
δόξαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἰδοὺ γέγραπται ἐν βιβλίῳ βασιλέων
3 Περσῶν καὶ Μήδων εἰς μνημόσυνον. 3 ὁ δὲ Μαρδοχαῖος διεδέχετο
τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξη, καὶ μέγας ἦν ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ δεδο-
ξασμένος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· καὶ φιλούμενος διεγείτο τὴν ἀγωγὴν
(4) F 1 παντὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ. 1 Καὶ εἶπεν Μαρδοχαῖος Παρὰ τοῦ
(5) 2 θεοῦ ἐγένετο ταῦτα. 2 ἐμνήσθην γὰρ περὶ τοῦ ἐνυπνίου οὗ
εἶδον περὶ τῶν λόγων τούτων, οὐδὲ γὰρ παρήλθεν ἀπ' αὐτῶν
(6) 3 λόγος. 3 ἡ μικρὰ πηγὴ ἥ ἐγένετο ποταμός, καὶ ἦν φῶς καὶ
ἥλιος καὶ ὕδωρ πολὺ. Ἑσθήρ ἐστὶν ὁ ποταμός, ἦν ἐγάμησεν
(7) 4 ὁ βασιλεὺς καὶ ἐποίησεν βασιλίσσαν· 4 οἱ δὲ δύο δράκοντες,

27 προσεδεχοντο (προ|σεδ. Bb)] pr ως NA | αυτων 1^ο] αυτου N* (-των N^{c.a}) | NA
om και 4^ο A | τοις προστεθειμενοις] pr πασιν N^{c.a} προτεθειμενοις A | επ αυτων]
επ αυτω N* (-των N^{c.a}) εφ εαυτων A | μνημοσυναι επιτελουμεναι A | om επιτε-
λουμενον N* (hab N^{c.a} mg) | γενεαν 2^ο] πατριαν A | om και 7^ο N* (superscr 5
N¹(vid)) A | om πατριαν A 28 των Φρουραι] των Φρουρων N* (-ριμ N^{c.a})
του Φρουραι A | αχθησονται] αρθησονται N* (αχθ. N[?]) | om εις A | εκλειπη A
29 om η βασιλίσσα N* (hab N^{c.a}) | Αμιναδαν N | om ο Ιουδαίος N* (superscr
Ιουδαίος N^{c.a}) | εποιησεν N | το τε στερεωμα] το εστερεωμα N^{vid} (το τε στ.
N^{c.a}) om τε A | Φρουρων N* Φρουριμ N^{c.b} Φρουραια A 30 Μαρδοχαίος] +
οσα εποιησεν το τε στερεωμα της επιστολης N* (unc incl N[?]) | υγίαις] υγιας
NA | εαυτων] αυτων N | την βουλην] om την N* (superscr την N^{c.a}) | αυτων]
εαυτων A 31 om και 1^ο N* (superscr N^{c.a}) A X 1 δε] γαρ A | ο
βασιλευς] + Αρταξέρξης N^{c.a} mg inf | επι] pr τελη NA | της βασιλειας N* (την
βασιλειαν N^{c.a}) | της γης] της τε γ. NA 2 αυτου 1^ο] αυτης N* (-του
N^{c.a}) | ανδραγαθιαν] ανδραγαθεια N* την ανδραγαθιαν N^{c.a} | βασιλιας N |
ιδου] om ιδου N* hab ιδου ταυτα N^{c.a} (mg) και ιδου A | βιβλιω] βιβλω N* (-λιω
N^{c.a}) pr τω A | βασιλεως N* (-ων N^{c.a}) 3 ο δε Μαρδοχαίος] οτε ο M. N*
+ ο Ιουδαίος N^{c.a} mg ο γαρ M. A | βασιλεια] βασιλια N | διεγειτο] ηγειτο N
(ηγειτ.) A F 1 Μαρδοχαίος] pr ο N 2 om γαρ 1^ο N¹ A | ουδε γαρ] ου γαρ
N ουδεν A | om απ A 3 om η 2^ο N* (superscr η τις N^{c.a}) A 4 om δυο A |

B ἐγὼ εἰμι καὶ Ἀμάν· ⁵τὰ δὲ ἔθνη, τὰ ἐπισυναχθέντα ἀπολέσαι ⁵ (8)
 τὸ ὄνομα τῶν Ἰουδαίων· ⁶τὸ δὲ ἔθνος τὸ ἐμόν, οὗτός ἐστιν ⁶ (9)
 Ἰσραὴλ οἱ βοήσαντες πρὸς τὸν θεὸν καὶ σωθέντες. καὶ ἔσω-
 σεν Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐρρύσατο Κύριος ἡμᾶς ἐκ πάν-
 των τῶν κακῶν τούτων· καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ σημεῖα καὶ τὰ
 τέρατα τὰ μεγάλα ἃ οὐ γέγονεν ἐν τοῖς ἔθνεσιν. ⁷διὰ τοῦτο ⁷ (10)
 ἐποίησεν κλήρους δύο, ἓνα τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ καὶ ἓνα πᾶσι τοῖς
 ἔθνεσιν· ⁸καὶ ἦλθον οἱ δύο κληροὶ οὗτοι εἰς ὥραν καὶ καιρὸν καὶ ⁸ (11)
 εἰς ἡμέραν κρίσεως ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν,
⁹καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐδικαίωσεν τὴν κλη- ⁹ (12)
 ρονομίαν ἑαυτοῦ. ¹⁰καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ ἡμέραι αὗται ἐν μηνὶ ¹⁰ (13)
 Ἀδάρ, τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ καὶ τῇ πεντεκαίδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ
 μηνός, μετὰ συναγωγῆς καὶ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης ἐνώπιον
 τοῦ θεοῦ κατὰ γενεὰς εἰς τὸν αἰῶνα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

¹¹Ετους τετάρτου βασιλεύοντος Πτολεμαίου καὶ Κλεο- ¹¹ (1) (X)
 πάτρας εἰσήμεγκεν Δοσίθεος, ὃς ἔφη εἶναι ἱερεὺς καὶ Λευεῖτης,
 καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὴν προκειμένην ἐπιστολὴν τῶν
 Φρουραῖ, ἣν ἔφασαν εἶναι καὶ ἐρμηνευκέναι Λυσίμαχον Πτολε-
 μαίου τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ.

NA 4 εἰμι] ημην N* (εἰμι N^{c.a}) 5 ἐπισυναχθεντα] συναχθ. A 6 Ἰσραηλ]
 pr o A | om Kyrios 1° A | ερυσατο NA | om Kyrios 2° N^{c.a} A 7 om δια
 τουτο...τοῖς εθνεσιν A | τω λαω του θεου] τω θω του λαου N 8 om και
 ηλθον...τοῖς εθνεσιν B* (hab Bab^{mg} inf) | ουτοι] αυτοι N* (ουτ. N^{c.a}) om A | και-
 ρον] κληρον B^{ab} NA | πασι τοῖς εθν.] pr εν N^{c.a} (improb εν N^{c.b}) πασι] εθνεσιν A
 9 θεος] ks A | εαυτου] αυτου NA 10 om και τη πεντεκαϊδεκατη N* (hab
 ς τη ε' ς ε' N^{c.a mg}) A* (hab ς τη π. A^{a?mg}) | γενεαν A 11 Κλαιο-
 πατρας A | Δωσιθεος B* (Δοσιθ. B^{ab}) Δωσειθεος N | om os N* (superscr N^{c.a}) |
 Λευιτης NA | ο υιος] om o A | Φρουραια N* (Φρουριμ N^{c.a}) A | ερμηνευκεναι]
 v 1° sup ras B[?] ηρμηνευκεναι A

Subscr Εσθηρ BNA

αντεβληθη προς παλαιω|τατον λιαν αντιγραφον| δεδορωμενον χειρι| του
 αγιου μαρτυρος Παμ|φιλου· προς δε τω τελει| του αυτου παλαιωτατου| βιβλιου
 οπερ αρχην μεν| ειχεν απο της πρωτης| των βασιλειων· εις δε| την Εσθηρ
 ελγην· τοι|αυτη τις εν πλατει ιδιο|χειρος υποσημωσις του| αυτου μαρτυρος
 υπεκειτο| εχουσα ουτως:

μετελημφθη και διορ|θωθη προς τα εξαπλα| Ωριγενους υπ αυτου δι|ορθω-
 μενα· Αντωνινος| ομολογητης αντεβαλε·| Παμφιλος διορθωσατο| τευχος εν τη
 φυλακη| δια την του θυ πολλη| και χαριν και πλατυσμο| και ει γε μη βαρυ
 ειπε|ι| τουτω τω αντιγραφω| παραπλησιον ευρειν| αντιγραφον ου ραδιον·|

διεφωνη δε το αυτο| παλαιωτατον βιβλιω| προς τοδε το τευχος| εις τα
 (corr τινα) κυρια ονοματα| N^{c.a}, c.b mg inf

ΙΟΥΔΕΙΟ

- (5^a) ¹ ΕΤΟΥΣ δωδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονοσοῦρ, ὃς ἔβα- B
(1) σίλευσεν Ἀσσυρίων ἐν Νινευῇ τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ, ⁽¹⁾ ἐν ταῖς
² ἡμέραις Ἀρφαξάδ, ὃς ἐβασίλευσεν Μήδων ἐν Ἐκβατάνοις ² καὶ
(2^a) ὀκοδόμησεν ἐπ' Ἐκβατάνων καὶ κύκλῳ ^(2^a) τεῖχῃ ἐκ λίθων λελαξεν-
μένων, εἰς πλάτος πηχῶν τριῶν καὶ εἰς μῆκος πηχῶν ἑξ, καὶ
(2^b) ³ ἐποίησεν τὸ ὕψος τοῦ τείχους πηχῶν ἑβδομήκοντα καὶ τὸ
³ πλάτος αὐτοῦ πηχῶν πεντήκοντα ³ καὶ τοὺς πύργους αὐτοῦ
(3^b) ⁴ ἔστησεν ἐπὶ ταῖς πύλαις αὐτῆς πηχῶν ἑκατόν, καὶ τὸ πλάτος
⁴ αὐτῆς ἑθεμελίωσεν εἰς πήχεις ἑξήκοντα ⁴ καὶ ἐποίησεν τὰς πύλας
αὐτῆς πύλας διεγειρομένας εἰς ὕψος πηχῶν ἑβδομήκοντα, καὶ τὸ
(4) πλάτος αὐτῆς πήχεις τεσσεράκοντα, ⁽⁴⁾ εἰς ἐξόδους δυνάμειος δυ-
(5^b) ⁵ νατῶν αὐτοῦ καὶ διατάξεις τῶν πεζῶν αὐτοῦ ⁵ καὶ ἐποίησεν
πόλεμον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις βασιλεὺς Ναβουχοδονοσοῦρ πρὸς
(6) βασιλεῖα Ἀρφαξάδ ⁽⁶⁾ ἐν τῷ πεδίῳ τῷ μεγάλῳ, τοῦτό ἐστιν τοῖς
⁶ ὀρίοις Ῥαγαῦ. ⁶ καὶ συνήντησαν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦν-
τες τὴν ὀρινὴν, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν
Τίγριν καὶ τὸν Ὑδάσπην, καὶ πεδίῳ Ἀριῶχ ὁ βασιλεὺς Ἑλυμαίων.

I 1 τη πολει τη μεγ.] τη μεγ. πολει Ν 2 επ Εκβατανων ΒΑΝ^{c.a}] ΝΑ
Εκβατανα Ν* Εκβατανων Ν^{c.b} | om και 2° Ν^{c.a} (hab Ν^{*c.b}) Α | πηχων 2°, 3°]
πηχεων Ν | υψος] μηκος Α | om και το πλ. αυτου πηχ. πεντηκοντα Ν* (hab
και το πλ. αυτου πηχ. ν' Ν^{c.a}) | πεντηκοντα] εβδομηκοντα Α 3 αυτου]
αυτης Ν | εστησεν] κατεστησε| Ν | πηχων] πηχεων Ν 4 διεγηνεργμενας Ν*
(διεγειρ. Ν*) | εβδομηκοντα] εξηκοντα Ν | πηχεις] πηχεων Ν | τεσσαρακ. Β^b |
εξοδον Ν* (εξοδους Ν^{c.a}) | δυναμειος...πεζων αυτου] τω] αρματων αυτων] Ν*
δυναμειων δυνατων αυτου και αρματων αυτου και εις διαταξεις των πεζ. αυτου
Ν^{c.a} δυναμειων δυνατων] αυτου] και διαταξεις των πεζ. αυτου Α | και αι δ. Β
3 βασιλευς] pr ο Α | τουτ Α | εστιν] + πεδιον ΝΑ (παιδ.) | om τοις οριοις Ν εν
γ. ορ. Α 6 συννητησε| Α | προς αυτον] εις πολεμον Ν* προς αυτον εις
πολ. Ν^{c.a} | om την ορινην και παντες οι κατοικουντες Ν* (hab Ν^{c.a}) | ορειν. Β^{ab}
(ita fere ubique) | Τίγριν Α | πεδιω] τα παιδια Ν^{c.a} παιδια Α | Αριασε Ν*
(Αριωχ Ν^{c.a}) | βασιλεως Ν* (ο βασιλευς Ν^{c.a})

Β καὶ συνήλθον ἔθνη πολλὰ εἰς παράταξιν υἱῶν Χελεουλ. ⁷Καὶ 7 (7^b,10)
ἀπέστειλεν Ναβουχοδοноσοὺρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ πάντας τοὺς
κατοικοῦντας τὴν Περσίδα καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας
πρὸς δυσμαῖς, τοὺς κατοικοῦντας τὴν Κιλικίαν καὶ Δαμασκόν,
τὸν Λίβανον καὶ Ἀντιλίβανον, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας
κατὰ πρόσωπον παραλίας, ⁸καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῦ Καρ- 8 (8)
μήλου καὶ Γαλαὰδ καὶ τὴν ἄνω Γαλιλαίαν καὶ τὸ μέγα πεδῖον
Ἑσρήμ, ⁹καὶ πάντας τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ταῖς πόλεσιν αὐτῆς, 9 (9^a)
καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἕως Ἱερουσαλὴμ καὶ Βαιτανή καὶ Χελούς
καὶ Κάδης καὶ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου, καὶ Ταφνὰς καὶ Ῥαμεσσή
καὶ πᾶσαν γῆν Γέσεμ ¹⁰ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπάνω Τάνεως καὶ Μέμ- 10 (9^b)
φρεως, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Αἴγυπτον ἕως τοῦ ἐλ-
θεῖν ἐπὶ τὰ ὄρια τῆς Αἰθιοπίας. ¹¹καὶ ἐφάυλισαν πάντες οἱ 11 (11)
κατοικοῦντες πᾶσαν τὴν γῆν τὸ ῥῆμα Ναβουχοδοноσοὺρ βασι-
λέως Ἀσσυρίων καὶ οὐ συνήλθον αὐτῷ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι
οὐκ ἐφοβήθησαν αὐτὸν ἀλλ' ἦν ἐναντίον αὐτῶν ὡς ἀνὴρ ἴσος, καὶ
ἀνέστρεψαν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ κενούς ἐν ἀτιμία πρὸ προσω-
ῶπου αὐτῶν. ¹²Καὶ ἐθυμώθη Ναβουχοδοноσοὺρ ἐπὶ πᾶσαν 12 (12)
τὴν γῆν ταύτην σφόδρα, καὶ ὤμοσε κατὰ τοῦ θρόνου καὶ τῆς
βασιλείας αὐτοῦ, εἰ μὴν ἐκδικήσῃν πάντα τὰ ὄρια τῆς Κιλικίας
καὶ Δαμασκηνῆς καὶ Συρίας, ἀνελεῖν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοὺς καὶ πάν-
τας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ Μωάβ καὶ τοὺς υἱούς Ἀμμὼν καὶ
πᾶσαν τὴν Ἰδουμαίαν καὶ πάντας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἕως τοῦ ἐλ-
θεῖν ἐπὶ τὰ ὄρια τῶν δύο θαλασσῶν. ¹³καὶ παρετάξατο ἐν τῇ 13

ΝΑ 6 συνήλθον] συνηχθησαν Ν συνήλθαν Α | Χελεουλ] Χεσλαιουδα Ν* Χε-
λαιουδ Ν^{c.a} Χελεουδ Α 7 την Περσιδα] Ιαμνιαν Ν* την Π. η Ιαμν.
Ν^{c.a} Περσιδα Α | om τους κατοικουντας (2°) Ν | om προς δυσμαις Ν* (hab
Ν^{c.a}) | την Κιλικιαν] om την ΝΑ | om και Δαμασκον Ν* (hab η Δαμ. Ν^{c.a}) |
τον Λιβανον] om τον Ν και Λιβ. Α | om και Αντιλιβανον Ν | παραλιας] pr
της ΝΑ 8 τους] τοις Ν | εθνεσιν Ν | Γαλιλαιαν Β^bΑ | Εσρημ] Εσρημ Β
Εσ'δρηλων Ν Εσδρημ' Α 9 Σαμαρια Α | εως]+εις Ν* (om Ν^{c.a}) | Βα|τανη Ν
Βλιτανη Α | Χελους Ν | του ποταμου] τους| χιμαρρους Ν | γην] την Ν
10 om επανω...ελθειν 2° Ν* (hab Ν^{c.a}) 11 πασαν την γην] την γη πασαν Ν*
(παν Ν^{c.b} postea ut vid penitus om) | συνηλθον] συνηλθοσα] Ν 11—13
[εφοβηθ]ησαν...εκραταιωθη εν τ[ω] retract Α^b 11 ισος] εις ΝΑ | απε-
στρεψαν ΝΑ* (vid) ^b | προ προσωπου] προσωπων Ν απο προσωπου Α^b 12 om
ταυτην Α*^b | ωμοσεν ΝΑ^b | και της sup ras Β¹ ^a^b και κατα της Ν | εκδικησει Ν*
(εκδικησειν Ν^{c.a}) εκδικησιν Α | ορια 1°] ορη Α^b | Δαμασκηνης] Δαμασκον Ν | om
Συριας Ν* (hab Συριας η Ν^{c.a}) | τη ρομφ.] pr εν Ν | αυτους] αυτον ΝΑ^b | om
και 6° Ν^{c.a} | τη Μωαβ] γη Μ. ΝΑ^b | υιους] υιων Α^b | την Ιδουμαιαν] την
Ιουδαιαν Ν τη] Ιουδαιαν Α* (non rescr τη] Α^b) | του ελθειν] om του Ν

δυνάμει αὐτοῦ πρὸς Ἀρφαξὰδ βασιλέα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑπτακαί- B
 δεκάτῳ· καὶ ἐκραταιώθη ἐν τῷ πολέμῳ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστρεψεν
 πᾶσαν τὴν δύναμιν Ἀρφαξὰδ καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ καὶ
 14 πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἐκυρίευσεν τῶν πόλεων αὐτοῦ·
 καὶ ἀφίκητο ἕως Ἐκβατάνων, καὶ ἐκράτησε τῶν πύργων καὶ
 ἐπρονόμεισε τὰς πλατείας αὐτῆς, καὶ τὸν κόσμον αὐτῆς ἔθηκεν
 5-6) 15 εἰς ὄνειδος αὐτῆς· ¹⁵ καὶ ἔλαβε τὸν Ἀρφαξὰδ ἐν τοῖς ὅρεσι Ῥα-
 — γαύ, καὶ κατηκόντισεν αὐτὸν ἐν ταῖς σιβύναις αὐτοῦ, καὶ ἐξώλε-
 16 θρευσεν αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης. ¹⁶ καὶ ἀνέστρεψεν μετ' αὐ-
 τῶν αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐφ' ἡμέρας ἑκατὸν εἴκοσι.
 1 ¹ Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαίδεκάτῳ, δευτέρᾳ καὶ εἰκάδι τοῦ πρώτου
 μηνός, ἐγένετο λόγος ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονοσοῦρ βασιλέως Ἀσσυρίων
 2 ἐκδικῆσαι πᾶσαν τὴν γῆν καθὼς ἐλάλησεν. ² καὶ συνεκάλεσεν πάν-
 τας τοὺς θεράποντας αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ, καὶ
 ἔθετο μετ' αὐτῶν τὸ μυστήριον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, καὶ συνετέλεσεν
 3 πᾶσαν τὴν κακίαν τῆς γῆς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· ³ καὶ αὐτοὶ ἔκρι-
 ναν ὀλεθρεῦσαι πᾶσαν σάρκα οἱ οὐκ ἠκολούθησαν τῷ λόγῳ τοῦ
 4 στόματος αὐτοῦ. ⁴ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν τὴν βουλήν αὐτοῦ,
 ἐκάλεσεν Ναβουχοδονοσοῦρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Ὀλοφέρνην ἀρχι-
 (5^a) στράτηγον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δεύτερον ὄντα μετ' αὐτόν, (5^a) καὶ
 — 5 εἶπεν πρὸς αὐτόν ⁵ Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας, ὁ κύριος
 πάσης τῆς γῆς Ἰδοὺ σὺ ἐξελεύσῃ ἐκ τοῦ προσώπου μου, καὶ
 λήμψῃ μετὰ σεαυτοῦ ἄνδρας πεποιθότας ἐν ἰσχύϊ αὐτῶν, πεζῶν
 εἰς χιλιάδας ἑκατὸν εἴκοσι καὶ πλήθος ἵππων σὺν ἀναβάταις
 (5^b) 6 μυριάδας δέκα δύο, ⁶ καὶ ἐξελεύσῃ εἰς συνάντησιν πάσῃ τῇ γῇ ἐπὶ
 — 7 δυσμᾶς, ὅτι ἠπείθησαν τῷ ῥήματι τοῦ στόματός μου· ⁷ καὶ ἐτοι-
 μάξῃν γῆν καὶ ὕδωρ, ὅτι ἐξελεύσομαι ἐν θυμῷ μου ἐπ' αὐτούς,
 καὶ καλύψω πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐν τοῖς ποσὶν τῆς δυνά-
 8 μεῶς μου, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς· ⁸ καὶ οἱ τραν-

13 βασιλεα] pr τον Ν | ανεστρεψεν] ανετρεψεν Ν | την δυναμιν] om την Ν | ΝΑ
 om παντα Ν* (hab Ν^{c.a}) | αρματα] χρηματα Ν 14 εκυριευσεν ΝΑ | εκρατη-
 σεν ΝΑ | επρονομεισεν ΝΑ 15 ελαβεν ΝΑ | ορεσιν Ν ορεσει Α | σιβυναις]
 ζιβυναις Bab Ν^{c.a} Α | εξωλοθρ. B^b | εκεινης] ταυτης Ν 16 μετ αυτων]+ αυ-
 τος (εις Νινευη αυτος Α) και πας ο συμικτος (συμμ. Α) αυτου πληθος ανδρων
 πολεμιστων πολυ (πολυν Α¹ (vid)) σφοδρα· και ην εκει ραθυμων (ραμυθων Α*) και
 ευωχουμενος ΝΑ II 1 βασιλεως] βασιλεus Α 3 ολοθρευσαι B^b Ν
 5 om συ Ν | του προσωπου] om του Ν | om εις Ν | om και πληθος Ν* (hab Ν
 πλ. Ν^{c.a}) | μυριαδας] χιλιαδας Bab Α χειλιαδες Ν* (-δας Ν^{c.a}) | δεκα δυο] ιβ' Ν
 6 συναντησιν] υπαντησιν Ν | παση τη γη] πασης της γης Ν | δυσμαις Ν
 7 και ι^ο]+α|παγγελεις αυτοις| Bab ΝΑ | ετοιμαζειν]+μοι Ν^{c.a}

Β ματαίαι αὐτῶν πληρώσουσιν τὰς φάραγγας αὐτῶν καὶ τοὺς χει-
μάρρους, καὶ ποταμὸς ἐπικλύζων τοῖς νεκροῖς αὐτῶν πληρωθή-
σεται· ⁹καὶ ἄξω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἄκρα πάσης τῆς 9
γῆς. ¹⁰σὺ δὲ ἐξελθὼν προκαταλήμψῃ μοι πᾶν ὄριον αὐτῶν, καὶ ἵο
ἐκδώσουσίν σοι ἑαυτούς, καὶ διατηρήσεις ἐμοὶ αὐτοὺς εἰς ἡμέραν
ἐλεγμοῦ αὐτῶν· ¹¹ἐπὶ δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλ- 11 (6^a)
μὸς σου, δοῦναι αὐτοὺς εἰς φόνον καὶ ἀρπαγὴν ἐν πάσῃ τῇ
γῇ σου. ¹²ὅτι ζῶν ἐγὼ καὶ τὸ κράτος τῆς βασιλείας μου, λελά- 12
ληκα καὶ ποιήσω ταῦτα ἐν χειρὶ μου. ¹³καὶ σὺ δὲ οὐ παραβήσῃ 13
ἐν τι τῶν ῥημάτων τοῦ κυρίου σου, ἀλλὰ ἐπιτελῶν ἐπιτελέσεις
καθότι προστέταχά σοι, καὶ οὐ μακρυνεῖς τοῦ ποιῆσαι αὐ-
τά. ¹⁴Καὶ ἐξῆλθεν Ὀλοφέρνης ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου 14 (7)
αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς δυνάστας καὶ τοὺς στρατηγούς
καὶ ἐπιστάτας τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, ¹⁵καὶ ἡρίθμησεν ἐκλεκτοὺς 15
ἄνδρας εἰς παράταξιν, καθότι ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ,
εἰς μυριάδας δέκα δύο καὶ ἱππεῖς τοξότας μυρίους δισχιλίου, -
¹⁶καὶ διέταξεν αὐτοὺς ὃν τρόπον πολέμου πλήθος συντάσσεται. 16
¹⁷καὶ ἔλαβεν καμήλους καὶ ὄνους καὶ ἡμιόνους εἰς τὴν ἀπαρτίαν 17 (8)
αὐτῶν, πλήθος πολὺν σφόδρα, καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ αἶγας
εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτῶν ὧν οὐκ ἦν ἀριθμὸς, ¹⁸καὶ ἐπισιτισμὸν 18 (9,10)
παντὶ ἀνδρὶ εἰς πλήθος, καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐξ οἴκου βασι-
λέως σφόδρα. ¹⁹καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ 19 (11)
εἰς πορείαν τοῦ προελθεῖν βασιλέως Ναβουχοδονοσοῦρ καὶ καλύψαι
πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πρὸς δυσμαῖς ἐν ἄρμασι καὶ ἱππεύ-
σι καὶ πεζοῖς ἐπιλέκτοισι αὐτῶν. ²⁰καὶ πολλὸς ὁ ἐπίμικτος ὡς 20
ἄκρις συνεξῆλθον αὐτοῖς, καὶ ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς, οὐ γὰρ ἦν
ἀριθμὸς ἀπὸ πλήθους αὐτῶν. ²¹καὶ ἐπῆλθον ἐκ Νινευὲ ὁδὸν 21 (12)
τριῶν ἡμερῶν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου Βαικτελαιθ, καὶ ἐπε-
στρατοπέδευσαν ἀπὸ Βαικτελαιθ πλησίον τοῦ ὄρους τοῦ ἐπ' ἀρι-

NA 8 τους χειμαρρους] πας χιμ. N 10 προκαταληψῃ B^b ("ut alias") προσκατα-
λημψῃ A | σοι εαυτούς] αὐτοὺς N (σοι εαυτ. N^{c,a}) | ἐμοὶ] μοι A 11 δουναι]
pr του NA 12 ζω N | λελαληκα] pr οσα N^{c,a} 13 αλλ NA | μακρυνει A*
(s superscr A¹) 14 επιστατας] τους σατραπας N* (α 1° N¹) + και επιστατας
N^{c,a} 15 εκελευσεν] προσεταξεν NA | δεκα δυο] δωδεκα N 16 πληθος
πολεμου N 17 ημιονους] μ pro υ A^{vid} 18 om εξ οικου βασ. σφοδρα
N* (hab εξ οικου του βασ. πολυν σφοδρα N^{c,a}) | σφοδρα] pr πολυ A 19 η
δυν. αυτου πασα N | om και 3° A | αρμασιν N | ιππενυσιν N 20 ο επιμ.]
om ο N | ακρις] pr η N | συνεξηλθεν N 21 επηλθον] απηλθον N* εξηλθον
N^{c,a} εξηλθεν A | Βαικτελαιθ] Βαιτουλια N* (Βεκτιλεθ N^{c,a}) Βεκτελεθ A | απο
Β. πλησιον] απεναντι N απο Πακταλαι πλ. A | του επ αρ.] εν αρ. N

- 22 στερᾶ τῆς ἄνω Κιλικίας. 22 καὶ ἔλαβεν πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, B
 τοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν
 (13) 23 ἐκείθεν εἰς τὴν ὀρίνην. 23 καὶ διέκοψεν τὸ Φουδ καὶ Λουδ, καὶ
 ἐπρονόμεισαν υἱοὺς πάντας Ῥασσεῖς καὶ υἱοὺς Ἰσμαῆλ τοὺς κατὰ
 (14) 24 πρόσωπον τῆς ἐρήμου πρὸς νότον τῆς Χαλδαίων. 24 καὶ παρῆλ-
 θεν τὸν Εὐφράτην καὶ διῆλθεν τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ διέσκαψε
 πᾶσας τὰς πόλεις τὰς ὑψηλὰς τὰς ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Ἀβρωνά
 (15) 25 ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ θάλασσαν. 25 καὶ κατελάβετο τὰ ὄρια τῆς
 Κιλικίας, καὶ κατέκοψε πάντας τοὺς ἀντιστάνας αὐτῷ, καὶ ἤλ-
 θεν ἕως ὀρίων Ἰάφεθ τὰ πρὸς νότον κατὰ πρόσωπον τῆς Ἀρα-
 (16) 26 βίας. 26 καὶ ἐκύκλωσεν πάντας τοὺς υἱοὺς Μαδιάμ, καὶ ἐνέπρησεν
 τὰ σκηνώματα αὐτῶν, καὶ ἐπρονόμεισεν τὰς μάνδρας αὐτῶν.
 (17) 27 καὶ κατέβη εἰς πεδίον Δαμᾶσκου ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν
 καὶ ἐνέπρησεν πάντας τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν, τὰ ποιμνία καὶ τὰ
 βουκόλια ἔδωκεν εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐσκύλευ-
 σεν καὶ τὰ πεδία αὐτῶν ἐξελίκμησεν, καὶ ἐπάταξεν πάντας
 (18) 28 τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν στόματι ῥομφαίας. 28 Καὶ ἐπέ-
 πεσεν φόβος καὶ τρόμος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν παρα-
 λίαν, τοὺς ὄντας ἐν Σιδῶνι καὶ Τύρῳ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας
 Ἀσσουρ καὶ Ὀκεινά, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ἰεμνάαν,
 καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀζώτῳ καὶ Ἀσκάλῳ ἐφοβήθησαν αὐτὸν
 (1a) 1 σφόδρα. 1 Καὶ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους λόγοις
 2-6) 2 εἰρηνικοῖς λέγοντες 2 Ἴδου ἡμεῖς οἱ παῖδες Ναβουχοδοноσορ βασι-
 λέως μεγάλου παρακείμεθα ἐνώπιόν σου, χρῆσαι ἡμῖν καθὼς
 3 ἀρεστόν ἐστιν τῷ προσώπῳ σου. 3 Ἴδου αἱ ἐπαύλεις ἡμῶν καὶ πᾶν

23 το Φουδ] τους Φ. ΝΑ | επρονομεισεν ΝΑ | υιους παντας] αντους παντας ΝΑ
 και τους υιους Ν | Ρασσεις Ν | Ισμαηλ] Μαηκ Ν* (Ισμ. Ν^{c.a}) | τους κατα] om
 τους Ν | Χαλδαιων] Χελεων ΝΑ 24 παρηλθεν] διεβη Ν [διηλθεν] παρηλθεν
 Ν | διεσκαψε] κατεσκαψεν ΝΑ | πασας,τας] in π, τ ras aliq B² | Αβρωνα] Χε-
 βρων Ν | θαλασσαν] pr την Ν 25 προκατελαβετο Ν | ορια] ορη Ν | κατε-
 τοψεν ΝΑ | αντιστατας Α* (ν superscr Α¹) | Ιαφεθ] α sup ras Α^a | τα προς]
 του προς Ν 26 ενεπρησεν] ρ sup ras Α^a 27 τα ποιμνια] pr και ΝΑ |
 εδωκαν Ν | om εν 2° Ν 28 επεπεσεν] επεσεν ΝΑ | φοβος και τρομος αυτου]
 b. αυτου και τρ. Ν ο φ. και ο τρ. αυτου Α | την παραλιαν] την π sup ras
 Α^a | Τυρω] pr εν ΝΑ | Ασσουρ] Σουρ B^{ab} Ν^a? a.b, c.a Α Τουρ Ν* | Οκεινα...
 εμνααν] Αμμᾶ Ν* τους Κιναιους και παντας τους κατοικουντας Ιεμναα Ν^{c.a} |
 κατοικουντες] τους κατοικουντας Ν | Ασκαλωνι] + και Γαζη Ν III 2 οιδε
 2* (ιδου Ν^{c.a}) | παιδες] + σου παιδες Ν | μεγαλου] in ε ras aliq B² | παρεκει-
 μεθα Ν* (παρ. Ν^{c.a}) | om σου Ι^o Ν* (hab Ν^{c.a}) | om χρηση...αρεστον Ν |
 ρεστον εστιν] ν εστ sup ras Α¹ | τω προσωπω] εν προσ. Ν* 2—3 om
 ν προσωπω... προ προσωπου σου Ν^{c.a} (hab Ν* c.b) 3 ημων Ι^o] + και πας
 οπος ημων Α | om και παν πεδιον...των σκηνων ημων Ν

Β πεδίων πυρῶν καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια καὶ πᾶσαι αἱ
 μάνδραι τῶν σκηνῶν ἡμῶν παράκεινται πρὸ προσώπου σου,
 χρῆσαι καθ' ὃ ἂν ἀρέσκη σοι. ⁴ἰδοὺ καὶ αἱ πόλεις ἡμῶν καὶ ⁴
 οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐταῖς δούλοι σοὶ εἰσιν, ἔλθων ἀπάντησον
 αὐταῖς ὡς ἔστιν ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ⁵καὶ παρεγένοντο ⁵ (1^b)
 οἱ ἄνδρες πρὸς Ὀλοφέρνην καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥή-
 ματα ταῦτα. ⁶καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν παραλίαν αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις ⁶ (7,8)
 αὐτοῦ, καὶ ἐφρούρωσε τὰς πόλεις τὰς ὑψηλάς, καὶ ἔλαβον ἐξ
 αὐτῶν εἰς συμμαχίαν ἄνδρας ἐπιλέκτους. ⁷καὶ ἐδέξαντο αὐτὸν ⁷ (9^b,10)
 αὐτοὶ καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος αὐτῶν μετὰ στεφάνων καὶ χορῶν
 καὶ τυμπάνων. ⁸καὶ κατέσκαψεν πάντα τὰ ὄρια αὐτῶν, καὶ τὰ ⁸ (12,13)
 ἄλσῃ αὐτῶν ἐξέκοψεν· καὶ ἦν δεδομένον αὐτῷ ἐξολεθρεῦσαι πάν-
 τας τοὺς θεοὺς τῆς γῆς, ὅπως αὐτῷ μόνῳ τῷ Ναβουχοδονοσὸρ
 λατρεύωσι πάντα τὰ ἔθνη, καὶ πᾶσαι αἱ γλῶσσαι καὶ πᾶσαι
 αἱ φυλαὶ αὐτῶν ἐπικαλέσωνται αὐτὸν εἰς θεόν. ⁹καὶ ἦλθεν κατὰ ⁹ (14,15)
 πρόσωπον Ἑσδραηλὼν πλησίον τῆς Δωταίας, ἣ ἐστὶν ἀπέναντι
 τοῦ πρίονος τοῦ μεγάλου τῆς Ἰουδαίας, ¹⁰καὶ κατεστρατοπέδευ-
 σαν ἀνὰ μέσον Γαιβαὶ καὶ Σκυθῶν πόλεως, καὶ ἦν ἐκεῖ μῆνα
 ἡμερῶν εἰς τὸ συλλέξαι πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.
¹Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ¹ (1,2)
 πάντα ὅσα ἐποίησεν Ὀλοφέρνης τοῖς ἔθνεσιν, ὁ ἀρχιστράτηγος
 Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ὃν τρόπον ἐσκύλευ-
 σεν πάντα τὰ ἱερὰ αὐτῶν καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς ἀφανισμόν. ²καὶ ²
 ἐφοβήθησαν σφόδρα σφόδρα ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ περὶ Ἱε-
 ρουσαλὴμ καὶ τοῦ ναοῦ Κυρίου θεοῦ αὐτῶν ἐταράχθησαν. ³ὅτι ³
 προσφάτως ἦσαν ἀναβεβηκότες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ νεωστὶ
 πᾶς ὁ λαὸς συνελέλεκτο τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὰ σκεύη καὶ τὸ θυσι-
 αστήριον καὶ ὁ οἶκος ἐκ τῆς βεβηλώσεως ἡγιασμένα ἦν. ⁴καὶ ⁴ (3)
 ἀπέστειλαν εἰς πᾶν ὄριον Σαμαρίας καὶ Κωνά καὶ Βαιθωρὼν καὶ

ΝΑ 3 προσωπου σου sup ras et in mg A^a | χρῆσαι] + ἡμιν B^{c,a} | om αν B |
 ἀρεσκεῖ B 4 om και 1° B | σοι] σου NA 5 ἀνδρες] + της πολεως B
 6 παραλιαν] επαρχιαν A | εφρουρησεν NA | ελαβεν BA | συμμαχιαν B* (συμμ.
 B^{a,b} (vid)) 7 αυτων] αυτης B* (-των B^{c,a}) 8 και 3°] οτι B | εξολοθρευσαι
 B^bA | om παντας B | θεους] φορους B | om μονω B | λατρευσωσιν B λατρευσι
 A | γλωσσαι κ. πασαι αι φυλαι] φυλαι κ. αι γλωσσαι B γλ. κ. αι φ. A | επι-
 καλεσονται B 9 Εσδρηλων B^{c,a} (Εσδρηλων B*) A | Δωτεας A | om η
 εστιν...Ιουδαίας B* (hab B^{c,a}) 10 Γαιβαι] Γαιβαν B Ταιβά] A | απαρτιαν]
 στρατιαν B IV 1 om τοις εθνεσιν B* (hab B^{c,a}) | ο αρχιστρ.] om ο B |
 βασιλεως] βασιλευς A | om παντα 2° B | ιερα] ορια A 2 om σφ δρα 2°
 BA | θεου] pr του B 3 νεωστει B 4 Σαμαρίας B*A] Σαμαρειας Bab B |
 Κωνα] Κωλα B Κωνας B^{c,a} A | Βεθωρω] A

Βαυλμαῖν καὶ Ἱερέιχῳ καὶ εἰς Χωβὰ καὶ Αἰσωρὰ καὶ τὸν αὐλῶνα B
 5 Σαλήμ, ⁵ καὶ πρόκατελάβοντο πάσας τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων τῶν
 (4) ὑψηλῶν, ⁽⁴⁾ καὶ ἐτειχίσαντο τὰς ἐν αὐτοῖς κώμας, καὶ παρέθεντο
 εἰς ἐπισιτισμὸν εἰς παρασκευὴν πολέμου, ὅτι προσφάτως ἦν
 (5) 6 τὰ πεδία αὐτῶν τεθερισμένα. ⁶ καὶ ἔγραψεν Ἰωακείμ ὁ ἱερεὺς
 ὁ μέγας, ὃς ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν Ἱερουσαλήμ, τοῖς κατοικοῦσι
 Βαιτουλουὰ καὶ Βαιτομαισθαίμ, ἧ ἔστιν ἀπέναντι Ἑσρηλὼν κατὰ
 (6) 7 πρόσωπον τοῦ πεδίου τοῦ πλησίον Δωθάειμ, ⁷ λέγων διακατα-
 σχεῖν τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρινῆς, ὅτι δι' αὐτῶν ἦν ἡ εἰσόδος εἰς
 τὴν Ἰουδαίαν· καὶ ἦν εὐχερῶς διακωλύσαι αὐτοὺς προσβαίνοντας,
 στενῆς τῆς προσβάσεως οὕσης, ἐπ' ἄνδρας τοὺς πάντας δύο.
 (7) 8 ⁸ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Ἰωακείμ
 ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία παντὸς δήμου Ἰσραὴλ οἱ ἐκά-
 (8) 9 θηντο ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁹ Καὶ ἀνεβόησαν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ
 πρὸς τὸν θεὸν ἐν ἐκτενεῖα μεγάλῃ, καὶ ἐταπεινούσαν τὰς ψυχὰς
 (9b) 10 αὐτῶν ἐν ἐκτενεῖα μεγάλῃ, ¹⁰ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ^(9b) καὶ
 τὰ νήπια αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν· καὶ πᾶς πάροικος ἡ μισθω-
 τὸς καὶ ἀργυρώνητος αὐτῶν ἐπέθεντο σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας
 11 αὐτῶν. ¹¹ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ καὶ γυνή καὶ παῖδια, οἱ κατοι-
 κοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ, ἔπεσον κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, καὶ
 ἐσποδώσαντο τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐξέτειναν τοὺς σάκκους
 12 αὐτῶν κατὰ πρόσωπον Κυρίου, ¹² καὶ τὸ θυσιαστήριον σάκκῳ
 (10b) περιέβαλλον. ^(10b) καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν
 ἐκτενωῶς, τοῦ μὴ δοῦναι εἰς διαρπαγὴν τὰ νήπια αὐτῶν καὶ τὰς
 γυναῖκας εἰς προνομὴν καὶ τὰς πόλεις τῆς κληρονομίας αὐτῶν

4 Βαυλμαῖν] Αβελμαῖν N Βελμ. A | Ιεριχω B^b ("ut alias") Ειεριχω A | ΝΑ
 Χωβὰ] Χαβα N | Αισωρὰ] Αρα|σουσία N* Αισωρα (vel potius Αισωραα) N^{c.a}
 5 ετειχισαντο B^{ab} (ετιχ. B*)] ετιχισαν N ετειχεισαν A 6 εγραψεν]
 ηκουσεν N* (εγρ. N^{c.a}) | os ην εν ταις ημεραις εν] εν ταις ημεραις N* os ην
 εν ταις ημ. εκειναις N^{a.c} | κατοικουσιν] N | Βαιτουλουὰ] Βαιτουλια N Βετυλουα
 Α | om και Βαιτομαισθαιμ...Εσρηλων N | Βετομεσθαιμ Α | Εσρηλων] Εσε-
 ρηχω] Α | om του πεδιου του πλησιον N 7 η εισοδος] οδος N | αυτους
 προσβαινοντας] τους προβ. N | της προσβασεως] αναβασεως N* διαβασεως N^{c.a}
 της διαβ. Α | om τους παντας N 8 om Ιωακειμ N | δημου] λαου Α
 9 ανεβησαν] εβησαν N | εκτενια (1°) N | εταπινωσαν N | αυτων] + νηστια
 μεγαλη N^{c.a} | om εν εκτενια μεγαλη (2°) N 10 η] και ΝΑ | om αυτων
 4° N | επεθεντο] pr και N 11 παιδια] pr τα ΝΑ | om οι κατοικουντες εν
 Ιερ. N* (hab N^{c.a}) pr και Α | επεσον] επεσαν N επεθεντο Α 11—12 κῡ
 και sup ras B^{atb} 12 θυσιαστηριον] θυσιαστ sup ras B^{ab} | περιεβαλον
 B^{ac} ΝΑ | εβησαν] ανεβησαν N | om εκτενωας N | γυναικας] + αυτων N | om
 αυτων 2° N* (hab N^{c.a})

Β εἰς ἀφανισμόν καὶ τὰ ἅγια εἰς βεβήλωσιν καὶ ὀνειδισμόν, ἐπί-
 χαρμα τοῖς ἔθνεσιν. ¹³ καὶ εἰσήκουσεν Κύριος τῆς φωνῆς αὐτῶν ¹³ -
 καὶ ἐσείδεν τὴν θλίψιν αὐτῶν· καὶ ἦν ὁ λαὸς νηστεύων ἡμέρας
 πλείους ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ κατὰ πρόσωπον
 τῶν ἁγίων Κυρίου Παντοκράτορος. ¹⁴ καὶ Ἰωακείμ ὁ ἱερεὺς ὁ ¹⁴ (11,9ⁿ)
 μέγας καὶ πάντες οἱ παρεστηκότες ἐνώπιον Κυρίου, ἱερεῖς καὶ οἱ
 λειτουργοῦντες Κυρίῳ, σάκκους περιεζωσμένοι τὰς ὀσφύας αὐ-
 τῶν προσέφερον τὴν ὀλοκαύτωσιν τοῦ ἐνδελεχισμοῦ καὶ τὰς -
 εὐχὰς καὶ τὰ ἐκούσια δόματα τοῦ λαοῦ, ¹⁵ καὶ ἦν σποδὸς ἐπὶ τὰς ¹⁵ (16,17)
 κιθάρεις αὐτῶν· καὶ ἐβόων πρὸς Κύριον ἐκ πάσης δυνάμεως, εἰς
 ἀγαθὸν ἐπισκέψασθαι πᾶν οἶκον Ἰσραὴλ.

¹ Καὶ ἀνηγγέλη Ὀλοφέρνῃ ἀρχίστρατήγῳ δυνάμεως Ἀσσοῦρ διότι ¹
 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρέσκευάσαντο εἰς πόλεμον, καὶ τὰς διόδους τῆς
 ὄρινῆς συνέκλεισαν καὶ ἐτείχισαν πᾶσαν κορυφὴν ὄρους ὑψηλοῦ,
 καὶ ἔθηκαν ἐν τοῖς πεδίοις σκάνδαλα. ² καὶ ὠργίσθη θυμῷ σφόδρα, ²
 καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς ἄρχοντας Μωάβ καὶ τοὺς στρατηγούς
 Ἀμμὼν καὶ πάντας σατράπας τῆς παραλίας, ³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ³
 Ἀναγγεῖλατε δὴ μοι, υἱοὶ Χανάαν, τίς ὁ λαὸς οὗτος ὁ καθήμενος
 ἐν τῇ ὄρινῃ, καὶ τίνες ἄς κατοικοῦσιν πόλεις, καὶ τὸ πλῆθος τῆς
 δυνάμεως αὐτῶν, καὶ ἐν τίνι τὸ κράτος αὐτῶν καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν,
 καὶ τίς ἀνέστηκεν ἐπ' αὐτῶν βασιλεὺς ἡγούμενος στρατίας αὐτῶν,
⁴ καὶ διὰ τί κατενωτίσαντο τοῦ μὴ ἔλθεῖν εἰς ἀπάντησίν μοι παρὰ ⁴
 πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν δυσμαῖς. ⁵ Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ⁵
 Ἀχιὼρ ὁ ἡγούμενος πάντων υἱῶν Ἀμμὼν Ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ
 κύριός μου ἐκ στόματος τοῦ δούλου σου, καὶ ἀναγγελῶ σοι τὴν
 ἀλήθειαν περὶ τοῦ λαοῦ ὃς κατοικεῖ τὴν ὄρινὴν ταύτην πλησίον
 σου οἰκοῦντος, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ψεῦδος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ
 δούλου σου. ⁶ ὁ λαὸς οὗτός εἰσιν ἀπόγονοι Χαλδαίων· ⁷ καὶ παρὰ ⁶
 κησαν τὸ πρότερον ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ὅτι οὐκ ἐβουλήθησαν ἀκο- ⁷

ΝΑ ¹³ εσειδεν] ως ειδεν Bab εσιδεν Ν* ιδεν Ν^{ca} εισειδεν Α | τη Ιουδαία] γη
 Ιουδα Ν | Ιερουσαλημ] οι εν Ιερουσαλημ επεισον Ν | Παντοκράτορος] pr του Α
¹⁴ om ο μεγας Ν* (hab Ν^{ca}) | om ιερεις... Κυριω Ν | om και 3° Α | περι-
 εξωσμενοι σακκους Ν | προσεφερον] προσφεροντες Ν | om και τας ευχας... του
 λαου Ν ¹⁵ και ην] και η sup ras B¹² ab | παν] παντα Ν V ¹ δυ-
 ναμεως] pr της Ν | οι υιοι] om οι Α | και 2°] κατα Ν* (και Ν^{ac} (vid)) | ορινης] in
 o ras aliq B⁷ | εθηκα Α* (ν superscr Α¹) ² στρατηγους] + υιους (vs vi sup
 ras) Α^a | om και παντας σατραπας της παραλιας Ν ³ om δη Ν | υιοι] pr
 οι Ν | ουτος ο καθημενος] ενκαθημενος ουτος Ν | ανεστηκεν] καθεστηκεν Ν | επ
 αυτων βασ.] βασ. επ αυτων Ν | βασιλευς] pr ο Α | om ηγουμ. στρατιας αυτων
 Ν | στρατειας Α ⁴ μοι] μου Ν ⁵ λαου] + τουτου Α

- λουθῆσαι τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων αὐτῶν οἱ ἐγένοντο ἐν γῇ Χαλδαίων. B
(9) 8 ἐξέβησαν ἐξ ὁδοῦ τῶν γονέων αὐτῶν ⁽⁹⁾ καὶ προσεκύνησαν
τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, θεῷ ᾧ ἐπέγνωσαν· καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς
ἀπὸ προσώπου τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἔφυγον εἰς Μεσοπο-
9 ταμίαν, καὶ παρῴκησαν ἐκεῖ ἡμέρας πολλὰς. ⁹ καὶ εἶπεν ὁ
θεὸς αὐτῶν ἐξελθεῖν ἐκ τῆς παροικίας αὐτῶν καὶ πορευθῆναι
εἰς γῆν Χανάαν· καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπληθύνθησαν χρυσίῳ
10 καὶ ἀργυρίῳ καὶ ἐν κτήνεσιν πολλοῖς σφόδρα. ¹⁰ καὶ κατέβησαν
εἰς Αἴγυπτον, ἐκάλυψεν γὰρ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς Χανάαν
λιμός, καὶ παρῴκησαν ἐκεῖ μέχρις οὗ διετράφησαν· καὶ ἐγένοντο
ἐκεῖ εἰς πληθὸς πολὺ, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ γένους αὐτῶν.
(10) 11 ¹¹ καὶ ἐπανέστη αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ κατεσοφίσαντο
αὐτοὺς ἐν πόνῳ καὶ πλίνθι, ἐταπείνωσαν αὐτοὺς καὶ ἔθεντο
12 αὐτοὺς εἰς δούλους. ¹² καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ
(11^a) ἐπάταξεν γῆν Αἰγύπτου πληγαῖς ἐν αἷς οὐκ ἦν ἴασις. ^(11^a) καὶ ἐξέ-
(12) 13 βαλον αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹³ καὶ κατε-
(16) 14 ξήρανεν ὁ θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἔμπροσθεν αὐτῶν, ¹⁴ καὶ
ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν τοῦ Σεινὰ καὶ Καδῆς Βαρνή· καὶ ἐξέβαλον
(20) 15 πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ἐρήμῳ, ¹⁵ καὶ ὄκησαν ἐν γῇ
Ἀμορραίων, καὶ πάντας τοὺς Ἑσεβωνεῖτας ἐξώλεθρευσαν ἐν τῇ
ἰσχύι αὐτῶν· καὶ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ἐκληρονόμησαν πᾶ-
16 σαν τὴν ὀρινήν. ¹⁶ καὶ ἐξέβαλον ἐκ προσώπου αὐτῶν τὸν Χα-
ναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον καὶ τὸν Συχέμ
καὶ πάντας τοὺς Γεργεσαῖους, καὶ κατῴκησαν ἐν αὐτῇ ἡμέρας
(21) 17 πολλὰς. ¹⁷ καὶ ἕως οὐχ ἡμαρτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ αὐτῶν, ἦν
μετ' αὐτῶν τὰ ἀγαθὰ, ὅτι θεὸς μισῶν ἀδικίαν μετ' αὐτῶν ἐστίν.
(22) 18 ¹⁸ ὅτε δὲ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς διέθετο αὐτοῖς, ἐξώλεθρεύ-
θησαν ἐν πολλοῖς πολέμοις ἐπὶ πολὺ σφόδρα, καὶ ἡχμαλωτεύ-
θησαν εἰς γῆν οὐκ ἰδίαν, καὶ ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ αὐτῶν ἐγενήθη
εἰς ἔδαφος, καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν ὑπεναν-

8 ἐξεβησαν] pr και A + δε N | ἐξ] εκ της N | om θεω 2° N 9 ο θς sup NA
ras A^a (seq ras 2 vel 3 litt: bis scr ειπεν A* vid) | κατοικησαν N 10 το
προσ. της γης X. λιμος] ο λ. το προσ. τ. γ. X. N | μεχρι A | του γενους] om
του N 11 κατεσοφισατο NA | εν] pr και A | πονω] πηλω N | εταπεινωσαν]
και εταπινωσεν N εταπεινωσεν A | εθετο A 12 om και 2° A* (hab 5
A^{a1} (mg)) | παταξον A* (επαταξεν· A^{a1}) | γην] pr πασαν την NA 14 Συνα
B^b 15 οικησαν N | εν γη] γην N | Εσεβωνεϊτας] Εσεβωνιτας B^b Εσεβων
NA | εξωλεθρευσαν (εξωλοθρ. B^b)] pr και παντας N 17 εως] + ου N | μετ
αυτων ην N | θεος] pr ο N 18 εξολοθρ. B^b εξολεθρ. N | ουχ ηδιαν B*
(ουκ ιδιαν B^{a1} ουχ ιδιαν NA)

Β τίων. ¹⁹ καὶ νῦν ἐπιστρέψαντες ἐπὶ τὸν θεὸν αὐτῶν ἀνέβησαν ¹⁹ (23)
 ἐκ τῆς διασπορᾶς οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ, κατέσχον τὴν Ἱερου-
 σαλήμ οὗ τὸ ἁγίασμα αὐτῶν, καὶ κατωκίσθησαν ἐν τῇ ὀρνῇ,
 ὅτι ἦν ἔρημος. ²⁰ καὶ νῦν, δέσποτα κύριε, εἰ μὲν ἔστιν ἀγνόνημα ²⁰ (24)
 ἐν τῷ λαῷ τούτῳ καὶ ἁμαρτάνουσιν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ
 ἐπισκεψόμεθα ὅτι ἔστιν ἐν αὐτοῖς σκάνδαλον τοῦτο, καὶ ἀνα-
 βησόμεθα καὶ ἐκπολεμήσομεν αὐτούς. ²¹ εἰ δ' οὐκ ἔστιν ἀνομία ²¹ (25)
 ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν, παρελθέτω δὴ ὁ κύριος, μὴ ποτε ὑπερα-
 σπίσῃ ὁ κύριος αὐτῶν καὶ ὁ θεὸς αὐτῶν ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἐσώ-
 μεθα εἰς ὀνειδισμόν ἐναντίον πάσης τῆς γῆς. ²² Καὶ ἐγέ- ²² (26)
 νετο ὡς ἐπαύσατο Ἀχιὼρ λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, καὶ
 ἐγόγγυσεν πᾶς ὁ λαὸς ὁ κυκλῶν τὴν σκηνὴν καὶ περιεστῶς· καὶ
 εἶπαν οἱ μεγιστᾶνες Ὀλοφέρνου καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν
 παραλίαν καὶ τὴν Μωᾶβ συγκόψαι αὐτόν ²³ Οὐ γὰρ φοβηθησό- ²³ (27)
 μεθα ἀπὸ υἱὸν Ἰσραὴλ· ἰδοὺ γὰρ λαὸς ἐν ᾧ οὐκ ἔστιν δύναμις
 οὐδὲ κράτος εἰς παράταξιν ἰσχυράν. ²⁴ διὸ δὴ ἀναβησόμεθα, καὶ ²⁴ (28)
 ἔσονται εἰς κατάβρωμα πάσης τῆς στρατείας σου, δέσποτα Ὀλο-
 φέρνη. ¹ Καὶ ὡς κατέπαισεν ὁ θόρυβος τῶν ἀνδρῶν τῶν ¹ (1)
 κύκλῳ τῆς συνεδρίας, εἶπεν Ὀλοφέρνης ἀρχιστράτηγος δυνάμειος
 Ἀσσοῦρ πρὸς Ἀχιὼρ ἐναντίον πάντος τοῦ δήμου ἀλλοφύλων
² Καὶ τίς εἶ σὺ Ἀχιὼρ καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Μωᾶβ καὶ οἱ ²
 μισθωτοὶ Ἐφραίμ, ⁽²⁾ ὅτι ἐπροφύτευσας ἐν ἡμῖν καθὼς σήμερον, ⁽²⁾
 καὶ εἶπας τὸ γένος Ἰσραὴλ μὴ πολεμῆσαι, ὅτι θεὸς αὐτῶν
 ὑπερασπιεῖ αὐτῶν· καὶ τίς ὁ θεὸς εἰ μὴ Ναβουχοδοноσορ; οὗτος
 ἀποστελεῖ τὸ κράτος αὐτοῦ καὶ ἐξολεθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσ-
 ῶπου τῆς γῆς, καὶ οὐ ῥύσεται αὐτοὺς ὁ θεὸς αὐτῶν· ³ ἀλλ' ἡμεῖς ³ (3*)
 οἱ δούλοι αὐτοῦ πατάξομεν αὐτοὺς ὡς ἄνθρωπον ἓνα, καὶ οὐχ ὑπο-
 στήσονται τὸ κράτος τῶν ἵππων ἡμῶν. ⁴ κατακαύσομεν γὰρ ⁴

ΝΑ 19 κατεσχον] pr και ΝΑ | ορεινη BabNA | οτε Ν* (οτι Ν^{c.a}) 21 εἰ δ] εἰ δε
 Ν ἰδου Α | αυτων Ι^ο τουτω Ν | παρελθαιω ΝΑ | om δη Α | ο κυριος (Ι^ο) + μου
 Ν | om ο κυ. αυτ. και Ν | υπερ] περι Α | ονειδισμον] ονειδος ΝΑ 22 Αχειωρ
 Α | λαλων Αχ. ΝΑ | κυκλων την σκηνην] κυκλω της σκηνης Α | om και 3^ο Ν*
 (hab Ν^{c.a}) Α | om περιεστως Ν* (hab Ν^{c.a}) | om παντες Ν | κατοικουντες] κατοι-
 κου! Α* (+τες Α^{a?} (mg)) | συνκοψαι Α 24 καταβρωσιν ΝΑ | στρατίας ΝΑ
 VI 1 ειπεν] pr και ΝΑ | αρχιστρατηγος] pr ο Α | δυναμειος] pr της Α | αλλοφυ-
 λων] των αλλοφ. και προς παντας τους υιους Μωαβ· Α 2 Αχειωρ] + εναντιος
 (prius -τιον) παντος δημου αλλοφυλων Ν^{c.a} | om και προς παντας υιους Μωαβ
 Α | Μωαβ και sup ras Bab | Εφραιμ] pr του BabNA | θεος αυτων (Ι^ο) ο θς αυ-
 των Ν ο θς Α | ο θεος (Ι^ο) om ο Ν | ουτος Ν | αποστελει] εξαποστελει
 Ν | εξολοθρ. B^bΑ (item 8) 3 αλλα Ν | παταξομεν] εξολεθρευσωμεν Α

αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ὄρια αὐτῶν μεθυσθήσεται ἐν τῷ αἵματι B
αὐτῶν, καὶ τὰ πεδία αὐτῶν πληρωθήσεται νεκρῶν αὐτῶν· καὶ
οὐκ ἀντιστήσεται τὸ ἴχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν κατὰ πρόσωπον
(4^a) ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώλεια ἀπολούνται, λέγει ὁ βασιλεὺς (4^b) Ναβουχοδο-
νοσόρ, κύριος πάσης τῆς γῆς. εἶπεν γάρ· οὐ ματαιωθήσεται τὰ
5 ῥήματα τῶν λόγων αὐτοῦ. 5 σὺ δὲ Ἀχιὼρ, μισθωτὲ τοῦ Ἀμμών,
ὃς ἐλάλησας τοὺς λόγους τούτους ἐν ἡμέρᾳ ἀδικίας σου, οὐκ ὄψη
ἔτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἕως οὗ ἐκδικήσω
(4^b) 6 τὸ γένος τῶν ἐξ Αἰγύπτου· 6 καὶ τότε διελεύσεται ὁ σίδηρος τῆς
στρατείας μου καὶ ὁ λαὸς τῶν θεραπόντων μου τὰς πλευράς σου,
7 καὶ πεσῇ ἐν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν ὅταν ἐπιστρέψωσιν· 7 καὶ
ἀποκαταστήσουσιν σε οἱ δοῦλοί μου εἰς τὴν ὀρινὴν καὶ θήσουσιν
8 σε ἐν μῇ τῶν πόλεων τῶν ἀναβάσεων, 8 καὶ οὐκ ἀπολῇ ἕως οὗ
(5) 9 ἐξολεθρευθῇς μετ' αὐτῶν. 9 καὶ εἴπερ ἐλπίζεις τῇ καρδίᾳ σου
ὅτι οὐ λημφθήσονται, μὴ συμπεσέτω σου τὸ πρόσωπον. ἐλά-
(7) 10 λησα, καὶ οὐδὲν διαπεσεῖται τῶν ῥημάτων μου. 10 Καὶ προσ-
έταξεν Ὀλοφέρνης τοῖς δούλοις αὐτοῦ, οἳ ἦσαν παρεστηκότες ἐν
τῇ σκηνῇ αὐτοῦ, συλλαβεῖν τὸν Ἀχιὼρ καὶ ἀποκαταστήσαι αὐ-
(8) 11 τὸν εἰς Βετυλονὰ καὶ παραδοῦναι εἰς χεῖρας υἱῶν Ἰσραὴλ. 11 καὶ
συνέλαβον αὐτὸν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἔξω τῆς
παρεμβολῆς εἰς τὸ πεδῖον, καὶ ἀπῆραν ἐκ μέσου τῆς πεδινῆς εἰς
τὴν ὀρινὴν, καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὰς πηγὰς αἱ ἦσαν ὑποκάτω
12 Βετυλονά. 12 καὶ ὡς ἶδαν αὐτοὺς οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν
κορυφὴν τοῦ ὄρους, ἀνέλαβον τὰ ὅπλα αὐτῶν καὶ ἐπῆλθον ἔξω
τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ πᾶς ἀνὴρ σφεν-
δονήτης διεκράτησαν τὴν ἀνάβασιν αὐτῶν καὶ ἐβαλλον ἐν λίθοις
(9) 13 ἐπ' αὐτούς. 13 καὶ ὑποδύσαντες ὑποκάτω τοῦ ὄρους ἔδησαν τὸν
Ἀχιὼρ καὶ ἀφῆκαν ἔρριμμένον ὑπὸ τὴν ρίζαν τοῦ ὄρους, καὶ

4 om εν αυτοις N | ορια] ορη NA | μεθυσθησονται A | πληρωθησεται] πλη- NA
σθησεται N | νεκρων] pr των A | om αυτων 4° N | αντιστησεται] απ[τησεται
N | των ποδων] του ποδος N | ημων] pr των ποδων A | αλλα NA | απωλια
N | βασιλευς] in sil ras aliq B¹ | N. ο βασιλευς N | κυριος] pr ο NA | των
λογων] του στοματος N 5 os] ως N | αδικια σου A | om eti N | ταυτης] a
sup ras A^a 6 στρατιας A | ταις τρανμ. N^{c.a} | αυτων] αυt sup ras Bab^b
επιστρεψω Bab^b NA 7 bis scr οι δουλοι μου...θησουσιν σε B* (om 1°
Bab) | om σε 2° N 9 λημφθησονται] συλλημφθ. A | συ[πεστω N συμπε-
σατω A 10 εν τη σκηνη αυτου] αυτω N | Βαιτουλουνα N (item 11) |
παραδουναι] + αυτον N | υιων Ισρ.] rescr υιων I N¹ 11 om αυτον 2° N |
επι] εις N | πηγας] rescr γ N¹ 12 ως] ω N* (s superscr N¹) | ειδαν
Bab^b NA | επηλθον] απηλθεν A 13 υποδυσαντες] δ sup ras A¹ | ρεριμμενον
A | υπο την] saltem τ sup ras B^b

Β ἀπώχοντο πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. ¹⁴καταβάντες δὲ οἱ υἱοὶ ¹⁴ (10)
 Ἰσραὴλ ἐκ τῆς πόλεως αὐτῶν ἐπέστησαν αὐτῷ, καὶ λύσαντες
 αὐτὸν ἀπήγαγον εἰς τὴν Βετυλουά, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπὶ
 τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως αὐτῶν, ¹⁵οἱ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖ- ¹⁵ (11)
 ναις Ὁζείας ὁ τοῦ Μειχὰ ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν καὶ Χαβρεῖς ὁ
 τοῦ Γοθονιήλ καὶ Χαρμεῖς υἱὸς Μελχειήλ. ¹⁶καὶ συνεκάλεσεν ¹⁶ (12,13)
 πάντας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως, καὶ συνέδραμον πᾶς
 νεανίσκος αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἔστη-
 σαν τὸν Ἀχιὼρ ἐν μέσῳ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτῶν, καὶ ἐπηρώτησεν
 αὐτὸν Ὁζείας τὸ συμβεβηκός. ¹⁷καὶ ἀποκριθεὶς ἀπήγγειλεν αὐ- ¹⁷
 τοῖς τὰ ῥήματα τῆς συνεδρείας Ὀλοφέρνης, καὶ πάντα τὰ ῥήμα-
 τα ὅσα ἐλάλησεν ἐν μέσῳ τῶν ἀρχόντων υἱῶν Ἀσσοῦρ, καὶ ὅσα
 ἐμεγαλοφημόνησεν Ὀλοφέρνης εἰς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ. ¹⁸καὶ πε- ¹⁸ (14)
 σόντες ὁ λαὸς προσεκύνησαν τῷ θεῷ, καὶ ἐβόησαν λέγοντες
¹⁹Κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, κάτιδε ἐπὶ τὰς ὑπερηφανίας αὐτῶν, ¹⁹ (15)
 καὶ ἐλέησον τὴν ταπείνωσιν τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ ἐπίβλεψον
 ἐπὶ τὸ πρόσωπον τῶν ἡγιασμένων σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.
²⁰καὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ, καὶ ἐπῆνεσαν αὐτὸν σφόδρα. ²⁰ (16-18)
²¹καὶ παρέλαβεν αὐτὸν Ὁζείας ἐκ τῆς ἐκκλησίας εἰς οἶκον αὐ- ²¹ (19-21)
 τοῦ, καὶ ἐποίησεν πότον τοῖς πρεσβυτέροις· καὶ ἐπεκατέσταντο
 τὸν θεὸν Ἰσραὴλ εἰς βοήθειαν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

¹Τῇ δὲ ἐπαύριον παρήγγειλεν Ὀλοφέρνης πάσῃ τῇ στρατείᾳ ¹ VI
 αὐτοῦ καὶ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ οἱ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν συμμαχίαν
 αὐτοῦ, ἀναzeugνύνειν ἐπὶ Βαιτυλουά καὶ τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρινῆς
 προκαταλαμβάνεσθαι καὶ ποιεῖν πόλεμον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.
²καὶ ἀνέzeugεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πᾶς ἀνὴρ δυνατὸς αὐτῶν· καὶ ἡ ²
 δύναμις αὐτῶν ἀνδρῶν πολεμιστῶν χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν ἑκατὸν
 ἐβδομήκοντα καὶ ἱππέων χιλιάδες δέκα δύο, χωρὶς τῆς ἀποσκευῆς
 τῶν ἀνδρῶν οἱ ἦσαν πεζοὶ ἐν αὐτοῖς, πλῆθος πολὺ σφόδρα. ³καὶ ³

NA 14 om δε A* (superscr A¹) | αυτω] επ αυτον A | Βαιτυλουα N | επι] εις A
 15 Οζείας] Οζίας B^{ab} O, as sup ras A^{a2} (seq ras 1 vel 2 litt) | Μειχα] Μιχα
 B^b Χειμα A | Γοθονιηλ] Γοθοιμιον N* (Γοθονιηλ N^{c-a}) | Χαρμεις] Χαλμεις A |
 υιος Μελχειηλ] ο του Σελλημ N* (υς Μελχειηλ N^{c-a}) υιος Μελχιηλ A
 16 συνεκαλεσαν NA | της πολεως] Ισραηλ N* της πολ. (non del Ισρ.) N^{c-a} |
 om αυτων 2° N | Οζίας B^a A (item 21) 17 συνεδριας B^b NA | ελαλησαν A
 18 τω θεω] pr κω N 19 κατιδε] επιβλεψον N καθειδε A (pr ras 1 lit) |
 υπερηφανιας] post α 1° ras 1 lit A¹ | αυτων] α sup ras A¹ VII 1 στρατια
 A | τω λαω] om τω A | οι] και N | Βαιτυλουα N | ορεινης B^{ab} A 2 ανε-
 Zeugεν] ε 1° sup litur N¹ | om ανδρων 2° NA | εκατον εβδομηκοντα] οκτω N*
 ρκ' N^{c-a} | ιππων N | δεκα δυο] ιβ' N | των ανδρων] pr και NA

παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι πλησίον Βαιτυλουά ἐπὶ τῆς πηγῆς, καὶ Β
 4 παρέτειναν εἰς εὖρος ἐπὶ Δωθάειμ ἕως Βελβαίμ, καὶ εἰς μῆκος ἕως Βαι-
 τυλουά ἕως Κναμῶνος ἣ ἐστὶν ἀπέναντί τοῦ Ἑσδρηλῶν. ⁴οἱ δὲ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ, ὥς ἴδον αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἐταράχθησαν σφόδρα, καὶ εἶπαν
 ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Νῦν ἐκλίξουσιν οὗτοι τὸ πρόσ-
 5 ωπον τῆς γῆς πάσης, καὶ οὔτε τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ οὔτε αἱ φάραγγες
 οὔτε οἱ βουνοὶ ὑποστήσονται τὸ βάρος αὐτῶν. ⁵καὶ ἀναλαβόντες
 ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτῶν καὶ ἀνακαύσαντες πυρὰς ἐπὶ
 τοὺς πύργους αὐτῶν ἔμενον φυλάσσοντες ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.
 6 ⁶τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἐξήγαγεν Ὀλοφέρνης πᾶσαν τὴν ἵππον
 7 αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οἱ ἦσαν ἐν Βευτυλουά, ⁷καὶ
 ἐπεσκέψατο τὰς ἀναβάσεις τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ τὰς πηγὰς τῶν
 ὑδάτων ἐφώδευσεν καὶ προκατέλαβετο αὐτάς, καὶ ἐπέστησεν αὐταῖς
 παρεμβολὰς ἀνδρῶν πολεμιστῶν, καὶ αὐτὸς ἀνέξευξεν εἰς τὸν λαὸν
 (8) ⁸αὐτοῦ, ⁸Καὶ προσελθόντες αὐτῷ πάντες ἄρχοντες υἱῶν
 Ἰσραὴλ καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τοῦ λαοῦ Μωάβ καὶ οἱ στρατηγοὶ
 9 τῆς παραλίας εἶπαν ⁹Ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ δεσπότης ἡμῶν, ἵνα
 10 μὴ γένηται θραῦσμα ἐν τῇ δυνάμει σου. ¹⁰ὁ γὰρ λαὸς οὗτος τῶν
 υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ πέποιθαν ἐπὶ τοῖς δόρασιν αὐτῶν ἀλλ' ἐπὶ
 τοῖς ὕψεσι τῶν ὀρέων αὐτῶν, ἐν οἷς αὐτοὶ ἐνοικοῦσιν ἐν αὐτοῖς·
 οὐ γὰρ ἔστιν εὐχερὲς προσβῆναι ταῖς κορυφαῖς τῶν ὀρέων αὐτῶν.
 (9) ¹¹καὶ νῦν, δέσποτα, μὴ πολέμει πρὸς αὐτοὺς καθὼς γίνεται πό-
 λεμος παρατάξεως, καὶ οὐ πεσεῖται ἐκ τοῦ λαοῦ σου ἀνὴρ εἰς.
 12 ¹²ἀνάμεινον ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς σου, διαφυλάσσων πάντα ἄνδρα
 ἐκ τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἐπικρατησάτωσαν οἱ παῖδες σου τῆς
 13 πηγῆς τοῦ ὕδατος ἣ ἐκπορεύεται ἐκ τῆς ρίζης τοῦ ὄρους, ¹³διότι
 ἐκείθεν ὑδρεύονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Βαιτυλουά, καὶ ἀνελεί-
 αὐτοὺς ἢ δίψα, καὶ ἐκδώσουσι τὴν πόλιν αὐτῶν· καὶ ἡμεῖς καὶ
 ὁ λαὸς ἡμῶν ἀναβησόμεθα ἐπὶ τὰς πλησίον κορυφὰς τῶν ὀρέων,

3 Βευτυλουα (1^ο) A | om επι 1^ο B | Βελβαιμ] Αβελ|βαιμ B | εως 2^ο] απο BA
 BA | Εσδρηλωμ A 4 ειδον BA | om αυτων 1^ο A | ειπον B ειπεν A | αυτου]
 αυτων B | πασης της γης A 5 αυτων 1^ο] αυτου B* (-των B^{c.a}) | om και
 ανακαυσαντες... αυτων (2^ο) B* (hab B^{c.a}) | om ολην B* (hab B^{c.a}) | om εκεινην
 B 6 των υιων] om των B | om οι ησαν εν Βευτυλουα B* (hab οι ησαν εκ
 Βαιτυλουα B^{c.a}) οι ησαν εκ Βαιτυλουα A 7 υδατων]+ αυτων A | παρεμ-
 βολας ανδρων πολεμιστων] ανδρας πολεμιστας B 8 της παραλιας] om της
 B 10 υψεσι] οψεσι A | om αυτων 2^ο BA | αυτοι] seq ras 1 lit (s ut vid)
 in A | ενοικουσιν] κατοικουσιν A 11 προς αυτους] μετ αυτων B | ανηρ]
 pr ως B^{c.a} 13 διοτι] οτι B | κατοικουντες] ενοικουντες B | εκδωσουσιν
 BA

Β καὶ παρεμβалоῦμεν ἐπ' αὐταῖς εἰς προφυλακὴν τοῦ μὴ ἐξελθεῖν
 ἐκ τῆς πόλεως ἄνδρα ἓνα. ¹⁴ καὶ τακήσονται ἐν τῷ λιμῷ αὐτοὶ ¹⁴
 καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ πρὶν ἐλθεῖν τὴν
 ῥομφαίαν ἐπ' αὐτοὺς καταστρωθήσονται ἐν ταῖς πλατείαις τῆς
 οἰκίσεως αὐτῶν. ¹⁵ καὶ ἀνταποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα πονηρὸν ¹⁵ -
 ἀνθ' ὧν ἐστασίασαν καὶ οὐκ ἀπήντησαν τῷ προσώπῳ σου ἐν
 εἰρήνῃ. ¹⁶ Καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι αὐτῶν ἐνώπιον Ὀλοφέρνηου ¹⁶ (10)
 καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ συνέταξε ποιεῖν
 καθὰ ἐλάλησαν. ¹⁷ καὶ ἀπῆρεν παρεμβολὴ υἱῶν Ἀμμών, καὶ ¹⁷
 μετ' αὐτῶν χιλιάδες πέντε υἱῶν Ἀσσοῦρ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ
 αὐλῶνι καὶ προκατελάβοντο τὰ ὕδατα καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδά-
 των τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἡσαὺ καὶ οἱ υἱοὶ ¹⁸ -
 Ἀμμών, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ὀρινῇ ἀπέναντι Δωθάειμ, καὶ
 ἀπέστειλαν ἐξ αὐτῶν πρὸς νότον καὶ ἀπηλιώτην ἀπέναντι Ἐγρε-
 βῆλ ἣ ἐστὶν πλησίον Χοῦς ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Μοχμούρ·
 καὶ ἡ λοιπὴ στρατεία τῶν Ἀσσυρίων παρενέβαλον ἐν τῷ πεδίῳ
 καὶ ἐκάλυψαν πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, καὶ αἱ σκηναὶ καὶ αἱ
 ἀπαρτίαι αὐτῶν κατεστρατοπέδευσαν ἐν ὄχλῳ πολλῷ καὶ ἦσαν
 εἰς πλῆθος πολὺ σφόδρα. ¹⁹ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀνεβόησαν πρὸς ¹⁹
 Κύριον θεὸν αὐτῶν, ὅτι ὠλιγοψύχησεν τὸ πνεῦμα αὐτῶν, ὅτι ἐκύ-
 κλωσαν πάντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν καὶ οὐκ ἦν διαφυγεῖν ἐκ μέσου
 αὐτῶν. ²⁰ καὶ ἔμεινεν κύκλῳ αὐτῶν πᾶσα παρεμβολὴ Ἀσσοῦρ, ²⁰ (11)
 οἱ πεζοὶ καὶ ἄρματα καὶ οἱ ἱππεῖς αὐτῶν, ἡμέρας τριάκοντα
 τέσσαρες· καὶ ἐξέλειπεν πάντας τοὺς κατοικοῦντας Βαιτυλονὰ
 πάντα τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν τῶν ὑδάτων, ²¹ καὶ οἱ λάκκοι ἐξεκε- ²¹
 νοῦντο, καὶ οὐκ εἶχον πεῖν εἰς πλησμονὴν ὕδωρ ἡμέραν μίαν, ὅτι
 ἐν μέτρῳ ἐδίδουσιν αὐτοῖς πεῖν. ²² καὶ ἠθύμησεν τὰ νήπια αὐ- ²² -
 τῶν, καὶ αἱ γυναῖκες καὶ οἱ νεανίσκοι ἐξέλιπον ἀπὸ τῆς δίψης,
 καὶ ἔπιπτον ἐν ταῖς πλατείαις τῆς πόλεως καὶ ἐν ταῖς διόδοις

NA 13 αυταις] αυτας N | προφυλακην] pr την N 14 πλαταιαις A
 15 ουκ απηνητησαν] ουχ υπηντ. A 16 αυτων] αυτου A | Ολοφερνους N |
 συνεταξεν NA 17 απηραν παρεμβολην A [προκατελαβον N 18 ορεινη
 B^{ab} N | Εκρεβηλ A | Χουσει A | Μοχμουρ] Μουχμουρ N* Μοκμουρ N^{c,a} vid om
 A | στρατια NA | εκάλυψαν] επεκαλυψαν N εκάλυψεν A | om παν N | απαρ-
 τειαι B* N 19 θεον] pr τον N | εκυκλωσαν] + αυτους A 20 εμεινεν]
 εμενον A | αρματα] pr τα A | τριακοντα τεσσαρες] tr. τεσσαρας B^b A λδ' N
 (prius ut vid δδ' per incur) | εξελιπε B^b vid εξελιπεν N* εξελιπαν N^{c,a} εξελει-
 παν A | παντας τους κατοικουντας] των κατοικουντων N^{c,a} | Βαιτυλονα N |
 αγγια NA 21 πειν B* bis (πειν B^a b NA [πειειν 1°]) 22 ηθυμησαν
 N^{c,a} | εξελειπον A

(12) 23 τῶν πυλῶν, καὶ οὐκ ἦν κραταίωσις ἔτι ἐν αὐτοῖς. 23 Καὶ B
ἐπισυνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ὁρζεῖαν καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς
πόλεως, οἱ νεανίσκοι καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παῖδια, καὶ ἀνε-
βόησαν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπαν ἐναντίον τῶν πρεσβυτέρων
(13) 24 24 Κρίναι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ὑμῶν καὶ ἡμῶν, ὅτι ἐποιήσατε ἐν
ἡμῖν ἀδικίαν μεγάλην οὐ λαλήσαντες εἰρηνικὰ μετὰ υἱῶν Ἀσσοῦρ.
(14) 25 25 καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ὁ βοηθὸς ἡμῶν, ἀλλὰ πέπρακεν ἡμᾶς ὁ θεὸς
εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν τοῦ καταστρωθῆναι ἐναντίον αὐτῶν ἐν δίψῃ
(15) 26 καὶ ἀπωλείᾳ μεγάλῃ. 26 καὶ νῦν ἐπικαλέσασθε αὐτοὺς καὶ ἔκδοσθε
τὴν πόλιν πᾶσαν εἰς προνομὴν τῷ λαῷ Ὀλοφέρνηου καὶ πάσῃ
(16) 27 τῇ δυνάμει αὐτοῦ. 27 κρείσσον γὰρ ἡμῖν γεννηθῆναι αὐτοῖς εἰς
διαρπαγὴν· ἐσόμεθα γὰρ εἰς δούλους καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν,
καὶ οὐκ ὀφόμεθα τὸν θάνατον τῶν νηπίων ἡμῶν ἐν ὀφθαλμοῖς
ἡμῶν καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν ἐκλειπούσας τὰς
(17) 28 ψυχὰς αὐτῶν. 28 μαρτυρόμεθα ὑμῖν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
καὶ τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ κύριον τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐκδικεῖ
ἡμᾶς κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν καὶ κατὰ τὰ ἀμαρτήματα τῶν
πατέρων ἡμῶν, ἵνα μὴ ποιήσῃ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ
(18) 29 ἡμέρᾳ τῇ σήμερον. 29 καὶ ἐγένετο κλαυθμὸς μέγας ἐν μέσῳ τῆς
ἐκκλησίας πάντων ὁμοθυμαδόν, καὶ ἐβόησαν πρὸς Κύριον τὸν
(23) 30 θεὸν φωνῇ μεγάλῃ. 30 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ὁρζεῖας Θαρσεῖτε,
ἀδελφοί, διακαρτερήσωμεν ἔτι πέντε ἡμέρας ἐν αἷς ἐπιστρέψει
Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, οὐ γὰρ ἐγκατα-
(25) 31 λείψει ἡμᾶς εἰς τέλος· 31 ἐὰν δὲ διέλθωσιν αὐταὶ καὶ μὴ ἔλθῃ
- 32 ἐφ' ἡμᾶς βοήθεια, ποιήσω κατὰ τὰ ῥήματα ὑμῶν. 32 καὶ ἐσκόρ-
πισεν τὸν λαὸν εἰς τὴν ἐαυτοῦ παρεμβολήν, καὶ ἐπὶ τὰ τείχη καὶ
τοὺς πύργους τῆς πόλεως αὐτῶν ἀπῆλθον, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ
τὰ τέκνα εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀπέστειλεν· καὶ ἦσαν ἐν ταπει-
νώσει πολλῇ ἐν τῇ πόλει.

1 Καὶ ἤκουσεν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις Ἰουδεὶθ θυγάτηρ Μεραρεὶ

22 πυλων] οδων N 23 Ορζιαν B^bA | τους αρχ.] pr επι N | om και 5° NA
N | ανεβοησαν] εβοησαν A | των πρεσβ.] pr παντων NA 24 ημων και
υμων A 25 ο βοηθος] ο βοηθων N βοηθος A | ημων] ημιν N | απωλεια BabA
26 Ολοφερνους N 27 ημιν] ημας NA | ημων 1°] υμων N* (ημ. N^{a.b.vid}) |
ουχ οψ. A | om εν οφθαλμοις ημων A | εκλειπουσας N 28 μαρτυρομεθα]
διαμαρτ. N | os N | om μη N 29 τον θεον] om τον A 30 αυτους]
vs sup ras A^a | Ορζιας B^b | επι] επι A | ημ. πεντε N | επιστρεφει A | ενκατα-
λειπει A 31 om δε A 32 παρεμβολην] pr πολιν A | τους πυργους] pr
επι A | οἰς scr οικους A^{a.vid} (ras 1° A²) | αυτων 2°] εαυτων N | απεστειλαν
N^{c.a}A VIII 1 ταις ημ. εκειναις N

Β υἱοῦ *Ωξ υἱοῦ Ἰώσήφ υἱοῦ Ὁζειήλ υἱοῦ Ἐλκειά υἱοῦ Ἡλκειοῦ υἱοῦ
 Χελκειοῦ υἱοῦ Ἐλῖαβ υἱοῦ Ναθαναήλ υἱοῦ Σαλαμιήλ υἱοῦ Σαρασαδαὶ
 υἱοῦ Ἰσραήλ. ²καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Μανασσῆς τῆς φυλῆς αὐτῆς καὶ τῆς ²
 πατριᾶς αὐτῆς· καὶ ἀπέθανεν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ κριθῶν. ³ἐπέστη ³
 γὰρ ἐπὶ τοῦ δεσμεύοντος τὸ δράγμα ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ὁ καύσων
 ἦλθεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ ἐτε-
 λεύτησεν ἐν Βαιτυλουά τῇ πόλει αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν
 πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ τῷ ἀνὰ μέσον Δωθάειμ καὶ Βαλαμών.
⁴καὶ ἦν Ἰουδεῖθ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς χηρεύουσα ἔτη τρία καὶ μῆνας ⁴
 τέσσαρες. ⁵καὶ ἐποίησεν αὐτῇ σκηνὴν ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου ⁵
 αὐτῆς, ⁽⁶⁾καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ὀσφύν αὐτῆς σάκκον, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῆς
 τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς. ⁶καὶ ἐνήστευε πάσας τὰς ἡμέρας ⁶
 τῆς χηρεύσεως αὐτῆς χωρὶς προσαββάτων καὶ σαββάτων καὶ προ-
 νομηνιῶν καὶ ἑορτῶν καὶ χαρμοσυνῶν οἴκου Ἰσραήλ. ⁷καὶ ἦν καλὴ ⁷
 τῷ εἶδει καὶ ὠραία τῇ ὄψει σφόδρα· καὶ ὑπελείπετο αὐτῇ Μανασσῆς
 ὁ ἀνὴρ αὐτῆς χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας καὶ
 κτήνη καὶ ἀγρούς, καὶ ἔμενεν ἐπ' αὐτῶν. ⁸καὶ οὐκ ἦν ὃς ἐπήνεγκεν ⁸
 αὐτῇ ῥῆμα πονηρόν, ὅτι ἐφοβεῖτο τὸν θεὸν σφόδρα. ⁹Καὶ ⁽⁹⁾
 ἤκουσεν ῥήματα τοῦ λαοῦ τὰ πονηρὰ ἐπὶ τὸν ἄρχοντα, ὅτι ὠλι-
 γοψύχησεν ἐπὶ τῇ σπάνει τῶν ὑδάτων· καὶ ἤκουσεν πάντας τοὺς
 λόγους Ἰουδεῖθ οὓς ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς Ὁζειάς, ὃς ὤμοσεν
 αὐτοῖς παραδώσειν τὴν πόλιν μετὰ ἡμέρας πέντε τοῖς Ἀσσυ-
 ρίοις. ¹⁰καὶ ἀποστείλασα τὴν ἄβραν αὐτῆς τὴν ἐφeskώσαν πᾶσιν ¹⁰
 τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῆς ἐκάλεσεν Χάβρειν καὶ Χάρμειν τοὺς πρεσβυ-
 τέρους τῆς πόλεως αὐτῆς. ¹¹καὶ ἦλθον πρὸς αὐτήν· καὶ εἶπεν ⁽¹¹⁾
 πρὸς αὐτοὺς Ἀκούσατε δὴ μου, ἄρχοντες τῶν κατοικούντων ἐν

NA 1 Ελκεια] + υιου Ανανιου| υιου Γεδσων υιου Ραφαιν| υιου Αχιτωβ| N + υιου
 Ανανιου· υιου| Γεδεων· υιου Ραφαι· υιου Ακιω· A | Ηλιον B^c | om υιου
 Χελκειου A | Χελκιου B^b N | Ελιαβ] Εναβ N | Σαλαμιηλ] Σαμαμιηλ N |
 Σαρισαδαι N Σαλασαδαι A | Ισραηλ] Ιηλ A* Ιεηλ A^a 2 της φυλης]
 pr ek N | κριθων θερισμου A 3 τους δεσμευοντας τα δραγματα NA | om
 N 4 τεσσαρες] δ' N 5 αυτη] εαυτη NA | αυτης 3° αυτη N 6 ενη-
 στευσεν NA | προσαββατων] και σαββατων sup ras A^a (προσαββ. A*) | om
 και σαββατων A* | προνομηνιων] + και νομηνιων B^{ab} (mg) (inter προ et νομ.
 ins νομηνιων κ) N + προσαββατων A^a (mg) | om και 4° N 7 υπελειπετο N |
 ο ανηρ αυτης M. N | εμενεν N* (εμενεν N^{c,a}) A 9 ρηματα] pr τα B^{ab}
 (superscr) NA | ωλιγοψυχησεν A | επι 2° εν NA | Ιουδειβ π. τους λογους A |
 Οζias B^b (item 28, 35) | os] ως NA 10 αυτης 2° αυτη N* (-της N^{c,a}) |
 Χαβρειμ A | Χαρμειν A 11 om εν 1° NA

Βαυτυλουά· ὅτι οὐκ εὐθὺς ὁ λόγος ὑμῶν ὃν ἐλαλήσατε ἐναντίον Β
τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ ἐστήσατε τὸν ὄρκον ὃν ἐλα-
λήσατε ἀνὰ μέσον τοῦ θεοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ εἶπατε ἐκδώσειν τὴν
πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν ἐὰν μὴ ἐν αὐταῖς ἐπιστρέψῃ ὁ κύριος
1-17) 12 βοήθειαν ὑμῖν. 12 καὶ νῦν τίνες ἐστέ ὑμεῖς οἱ ἐπειράσατε τὸν
θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον, καὶ ἴστατε ὑπὲρ τοῦ θεοῦ ἐν
13 μέσῳ υἱῶν ἀνθρώπων; 13 καὶ νῦν Κύριον Παντοκράτορα ἐξετάζετε,
14 καὶ οὐθὲν ἐπιγνώσεσθε ἕως τοῦ αἰῶνος· 14 ὅτι βάθος καρδίας
ἀνθρώπου οὐχ εὐρήσετε, καὶ λόγους τῆς διανοίας αὐτοῦ οὐ δια-
λήμψεσθε· καὶ πῶς τὸν θεὸν ὃς ἐποίησεν τὰ πάντα ταῦτα ἐρευ-
νήσετε, καὶ τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐπιγνώσεσθε, καὶ τὸν λογισμὸν αὐτοῦ
κατανοήσετε; μηδαμῶς, ἀδελφοί, μὴ παροργίζετε Κύριον θεὸν
15 ὑμῶν. 15 ὅτι ἐὰν μὴ βούληται ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις βοηθῆσαι
ὑμῖν, αὐτὸς ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἐν αἷς θέλει σκεπᾶσαι ἡμέραις, ἢ
16 καὶ ὀλεθρεῦσαι ἡμᾶς πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. 16 ὑμεῖς
δὲ μὴ ἐνεχυράζετε τὰς βουλὰς Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅτι οὐχ ὡς
ἄνθρωπος ὁ θεὸς ἀπειληθῆναι οὐδ' ὡς υἱὸς ἀνθρώπου διαιτη-
17 θῆναι. 17 διόπερ ἀναμένοντες τὴν παρ' αὐτοῦ σωτηρίαν ἐπικα-
λεσώμεθα αὐτὸν εἰς βοήθειαν ὑμῶν, καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς
(18) 18 ὑμῶν, ἐὰν ᾗν αὐτῷ ἀρεστόν. 18 ὅτι οὐκ ἀνέστη ἐν ταῖς γενεαῖς
ὑμῶν οὐδὲ ἔστιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον οὔτε φυλὴ οὔτε πατριὰ
οὔτε δῆμος οὔτε πόλις ἐξ ὑμῶν οἱ προσκυνοῦσι θεοῖς χειροποιή-
(19) 19 τοις, καθάπερ ἐγένετο ἐν ταῖς πρότερον ἡμέραις· 19 ὧν χάριν
ἐδόθησαν εἰς ῥομφαίαν καὶ εἰς διαρπαγὴν οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ
20 ἔπαιον πτώμα μέγα ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. 20 ἡμεῖς δὲ
ἕτερον θεὸν οὐκ ἐπέγνωμεν πλὴν αὐτοῦ· ὅθεν ἐλπίζομεν ὅτι
- 21 οὐχ ὑπερόψεται ἡμᾶς οὐδ' ἀπὸ τοῦ γένους ὑμῶν. 21 ὅτι ἐν τῷ
λημφθῆναι ἡμᾶς οὕτως καθήσεται πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ προνο-
μευθήσεται τὰ ἅγια ὑμῶν, καὶ ζητήσῃ τὴν βεβήλωσιν αὐτῶν

11 ἐλαλήσατε 1^ο] τ sup ras A^{a1} | τον ορκον] + τουτον Α | ανα μεσον sup ras NA
N¹ [ἐπιστρεψει Α | ο κυριος] om ο Α | βοηθειαν Bab (βοηθιαν B*)] βοηθειν
N βοηθησαι Α 12 ἴστατε (ἰσταται Β)] ἰστασθε N^{c.a} 14 λο-
γους] vs sup ras A^{a1} | διαλημψεσθε] καταλημψ. N | τα παντα] om τα NA |
ερευνησετε] εραυατε N ερευνησατε Α | κατανοησετε Α* vid (-σατε A^a) | θεον
2^ο] pr τον NA 15 σκεπασαι] και πασαις Α | ολοθρ. B^b 16 υμεις
ημεις Α | ουδ] ουδε Α 17 αναμενοντες] ε 2^ο inst N^{c.a} | επικαλεσομεθα
Α | βοηθιαν Α | ην] η NA 18 ουτε πολις ουτε δημος N 19 επεσαν N
20 επεγνωμεν] εγνωμεν NA | ουδ] ουδε N ουτε Α | του γενους] του (το N^{c.a} vid)
εθνους N 21 ζητησει] εκζητησει NA + κς N

Β ἐκ τοῦ αἵματος ἡμῶν, ²²καὶ τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ ²²
 τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς γῆς καὶ τὴν ἐρήμωσιν τῆς κληρονομίας ἡμῶν
 ἐπιστρέψει εἰς κεφαλὴν ἡμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ ἂν δουλεύ-
 σωμεν ἐκεῖ, καὶ ἐσόμεθα εἰς πρόσκομμα καὶ εἰς ὄνειδος ἐναντίον
 τῶν κτωμένων ἡμᾶς. ²³ὅτι οὐ κατεθυνθήσεται ἡ δουλεία ἡμῶν ²³
 εἰς χάριν, ἀλλ' εἰς ἀτιμίαν θήσει αὐτὴν Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. ²⁴καὶ ²⁴(^{21a})
 νῦν, ἀδελφοί, ἐπιδειξώμεθα τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, ὅτι ἐξ ἡμῶν
 κρέμαται ἡ ψυχὴ αὐτῶν, καὶ τὰ ἅγια καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ θυσια-
 στήριον ἐπεστήρισται ἐφ' ἡμῖν. ²⁵παρὰ ταῦτα πάντα εὐχαρι- ²⁵(^{21b})
 στήσωμεν Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, ὃς πειράζει ἡμᾶς καθὰ καὶ τοὺς
 πατέρας ἡμῶν. ²⁶μνήσθητε ὅσα ἐποίησεν μετὰ Ἀβραάμ, καὶ ὅσα ²⁶(^{22,23})
 ἐπέειπεν τὸν Ἰσαάκ, καὶ ὅσα ἐγένετο τῷ Ἰακώβ ἐν Μεσοπο-
 ταμίᾳ τῆς Συρίας ποιμαίνοντι τὰ πρόβατα Λαβὰν τοῦ ἀδελφοῦ
 τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ²⁷ὅτι οὐ καθὼς ἐκείνους ἐπύρωσεν εἰς ἑτασμόν ²⁷(²⁴⁻²⁷)
 τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἡμᾶς οὐκ ἐξεδίκησεν, ἀλλ' εἰς νοθε-
 τησιν μαστιγοῖ Κύριος τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῷ. ²⁸Καὶ εἶπεν ²⁸(²⁸)
 πρὸς αὐτὴν Ὁζείας Πάντα ὅσα εἶπας ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐλάλησας,
 καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τοῖς λόγοις σου. ²⁹ὅτι οὐκ ἐν τῇ ²⁹-
 σήμερον ἡ σοφία σου πρόδηλός ἐστιν, ἀλλ' ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν
 σου ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς τὴν σύνεσίν σου, καθότι ἀγαθόν ἐστιν τὸ
 πλάσμα τῆς καρδίας σου. ³⁰ἀλλὰ ὁ λαὸς ἐδίψησεν σφόδρα, καὶ ³⁰
 ἠνάγκασαν ποιῆσαι ἡμᾶς καθὰ ἐλαλήσαμεν αὐτοῖς, καὶ ἐπαγαγεῖν
 ἐφ' ἡμᾶς ὄρκον ὃν οὐ παραβησόμεθα. ³¹καὶ νῦν δεήθητι περὶ ³¹(²⁹)
 ἡμῶν, ὅτι γυνὴ εὐσεβῆς εἶ, καὶ ἀποστελεῖ Κύριος τὸν υἱὸν εἰς
 πληρώσιν τῶν λάκκων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐκλείψομεν ἔτι. ³²καὶ ³²(^{30,31})
 εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἰουδείθ Ἀκούσατέ μου, καὶ ποιήσω πρᾶγμα
 ὃ ἀφίξεται εἰς γενεὰς γενεῶν υἱοῖς τοῦ γένους ἡμῶν. ³³ὑμεῖς ³³(³²)
 στησέσθε ἐπὶ τῆς πύλης τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἐξελεύσομαι ἐγὼ
 μετὰ τῆς ἄβρας μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μεθ' ἧς εἶπατε παρα-

NA 21—22 ματος ημων...αδελφων υ (sic) in mg et sup ras A^{a2} (om και τον
 φον. τ. αδ. ημ. Α*) 21 ημων 2°] παττων Ν 24 ημων 1°] αυτων Ν* (ημ.
 Ν^{c.a}) | επεστηρισται] επιστηρισαι Α 25 παρα] δια Ν^{c.a} | παντα ταυτα Ν
 om παντα Α 26 Ισακ Β* (Ισαακ Β^{a2 c} (vid)) | ποιμαινοντι] ποιμενοντος
 Ν ποιμαινοντος αυτου Α 27 της καρδιας] om της Ν* (hab Ν^{c.a})
 28 αγαθη] pr εν ΝΑ 29 σημει|ριμνη Ν* (σημερον Ν^{c.a}) | αλλ] αλλα ΝΑ |
 πας ο sup ras Β^{ab} | της καρδ.] της| sup ras Α¹ 30 εδιψησεν] δεδιψηκεν
 ΝΑ | ηναγκασεν ΝΑ | ημας ποιησαι ΝΑ | επαγαγειν] επηγαγεν Α 31 ευ-
 σεβης] η sup ras Α^{a2} | ει]+ συ Ν | τον υετον] pr ημιν Ν | εις πληρωσιν] pr εις
 πλησμονην Ν | λακκων] σακκων Ν | om επι Ν 32 υιοις] pr τοις Ν
 33 ημεραις] pr ε' Ν^{c.a}

δώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν ἐπισκέψεται Κύριος τὸν Β
(33) 34 Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ μου. 34 ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξερευνήσετε τὴν πρᾶξιν
(34) 35 μου, οὐ γὰρ ἔρῳ ὑμῖν ἕως τοῦ τελεσθῆναι ἃ ἐγὼ ποιῶ. 35 καὶ
εἶπεν Ὁξείας καὶ οἱ ἄρχοντες πρὸς αὐτὴν Πορεύου εἰς εἰρήνην,
καὶ Κύριος ὁ θεὸς ἔμπροσθέν σου εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν
36 ἡμῶν. 36 καὶ ἀποστρέψαντες ἐκ τῆς σκηνῆς ἐπορεύθησαν ἐπὶ
τὰς διατάξεις αὐτῶν.

IX 1 1 Ἰουδεῖθ δὲ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐπέθετο σποδὸν ἐπὶ τὴν
κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ἐγύνωσεν ὃν ἐδεδύκει σάκκον· καὶ ἦν ἄρτι
προσφερόμενον ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸ θυμίαμα
τῆς ἐσπέρας ἐκείνης, καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδεῖθ πρὸς Κύριον
2 καὶ εἶπεν Ὁ Κύριε ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Συμέων, ᾧ ἔδωκας ἐν χειρὶ
ρόμφαϊαν εἰς ἐκδίκησιν ἀλλογενῶν, οἳ ἔλυσαν μήτραν παρθένου εἰς
μῖασμα καὶ ἐγύνωσαν μὴρὸν εἰς αἰσχύνην καὶ ἐβεβήλωσαν μήτραν
— 3 εἰς ὄνειδος· εἶπας γάρ Οὐχ οὕτως ἔσται καὶ ἐποίησαν. 3 ἀνθ' ὧν
ἔδωκας ἄρχοντας αὐτῶν εἰς φόνον, καὶ τὴν στρωμνὴν αὐτῶν ἡ
ῥῆδέσαστο τὴν ἀπάτην αὐτῶν ἀπατηθεῖσαν εἰς αἷμα, καὶ ἐπάταξας
(3) 4 δούλους ἐπὶ δυνάσταις καὶ δυνάστας ἐπὶ θρόνους αὐτῶν. 4 καὶ
ἔδωκας γυναῖκας αὐτῶν εἰς προνομὴν καὶ θυγατέρας εἰς αἰχμα-
λωσίαν καὶ πάντα τὰ σκῦλα εἰς διαίρεσιν υἱὸν ἡγαπημένων
ὑπὸ σοῦ, οἳ καὶ ἐζήλωσαν τὸν ζῆλόν σου καὶ ἐβδελύξαντο
μῖασμα αἵματος αὐτῶν καὶ ἐπέκαλῆσαντό σε εἰς βοηθόν· ὁ θεὸς
(4) 5 ὁ θεὸς ἐμός, καὶ εἰσάκουσον ἐμοῦ τῆς χήρας. 5 σὺ γὰρ ἐποίησας
τὰ πρότερα ἐκείνων, καὶ ἐκεῖνα καὶ τὰ μετέπειτα καὶ τὰ νῦν
6 καὶ τὰ ἐπερχόμενα διενόηθης, καὶ ἐγενήθησαν ἃ ἐνενοήθης, 6 καὶ
(5) παρέστησαν ἃ ἐβουλεύσω καὶ εἶπαν Ἰδοὺ πάρεσμεν· (5) πᾶσαι γὰρ
6,9,10^a 7 αἱ ὁδοὶ σου ἑτοιμοὶ, καὶ ἡ κρίσις σου ἐν προγνώσει. 7 Ἰδοὺ γὰρ
Ἀσσύριοι ἐπληθύνθησαν ἐν δυνάμει αὐτῶν, ὑψώθησαν ἐφ' ἱπποῦ
καὶ ἀναβάτη, ἐγαυρίασαν ἐν βραχίονι πεζῶν, ἤλπισαν ἐν ἀσπίδι

34 ἐξε|ραυνησεται Ν ἐξερευνησατε Α | ἐρω] αναγγελω ΝΑ 35 ἡμων] η ΝΑ
sup ras Α^{a1} (νμ. Α*) IX 1 ἐπεθετο] εθετο Ν^{c.a} | ἐδεδυκει] ενδεδυκει Ν
ενεδιδυσκετο Α | θεου] κυ Α | του θυμιαματος Α | φωνην μεγαλην Α 2 παρ-
θενου] παρ sup ras Α^a 2—3 εἰς μῖασμα... ἔδωκας sup ras Α^a 2 ἐγυν-
ωσαν] + μήτραν παρθενοῦ εἰς μῖασμα Β* (om μήτραν 1°... ἐγυνωσαν Β^{1a2}
non inst Β^b) 3 om ἀρχοντας Ν* (hab Ν^{c.a}) | om αὐτων 2°, 3° ΝΑ |
om ἀπατην Ν* vid (hab ἀπατῇ| Ν¹) Α | δυνασταις] δυναστας Ν | om δυνασταις
om Α 4 θυγατερας] θυγατε|pes Β + αυτων Α | σκυλα] + αυτων Α | υιων] +
ἰσλ Ν | ἡγαπημενων] pr των Ν | om οι Α | ο θεος ο θεος] ο θς· ο θς Ν· ο
θς θς Α | εμος] pr ο Ν | om και 7° Α | εμου] μου Α 5 om και 2° Ν |
τα μετεπ.] om τα Α 6 η κρισις] αι κρισεις Α

Β καὶ ἐν γαίῳ καὶ τόφῳ καὶ σφενδόνη, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι σὺ εἶ Κύριος συντρίβων πολέμους. ⁸ Κύριος ὄνομά σου· σὺ ῥάξον ⁸ (10^b, αὐτῶν τὴν ἰσχὺν ἐν δυνάμει σου, καὶ κατάξον τὸ κράτος αὐτῶν ἐν τῷ θυμῷ σου· ἐβουλεύσαντο γὰρ βεβηλῶσαι τὰ ἁγία σου, μιᾶναι τὸ σκῆνωμα τῆς καταπαύσεως τοῦ ὀνόματος τῆς δόξης σου, καταβαλεῖν σιδήρῳ κέρας θυσιαστηρίου σου. ⁹ βλέψον εἰς ⁹ (12- ὑπερφηανίαν αὐτῶν, ἀπόστειλον τὴν ὀργὴν σου εἰς κεφαλὰς αὐτῶν, δὸς ἐν χειρὶ μου τῆς χήρας ὃ διανοήθη κρᾶτος. ¹⁰ πᾶ- ¹⁰ ταξον δούλον ἐκ χειλέων ἀπάτης μου ἐπ' ἄρχοντι καὶ ἄρχοντα ἐπὶ θεραπείῳ αὐτοῦ, θραύσον αὐτῶν τὸ ἀνάστημα ἐν χειρὶ θηλείας. ¹¹ οὐ γὰρ ἐν πληθεί τὸ κράτος σου, οὐδὲ ἡ δυναστεία ¹¹ (16) σου ἐν ἰσχύουσιν, ἀλλὰ ταπεινῶν εἶ θεός, ἐλαττώνων εἶ βοηθός, ἀντιλήπτωρ ἀσθενούντων, ἀπεγνωσμένων σκεπαστής, ἀπηλπισμένων σωτήρ. ¹² ναὶ ναὶ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου καὶ θεὸς κλη- ¹² ρονομίας Ἰσραὴλ, ⁽¹⁷⁾ δέσποτα τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς, κτίστα ⁽¹⁷⁾ τῶν ὑδάτων, βασιλεὺ πάσης κτίσεώς σου, σὺ εἰσάκουσον τῆς δεήσεώς μου, ¹³ καὶ δὸς λόγον μου καὶ ἀπάτην εἰς τραῦμα καὶ ¹³ (18) μῶλωπα αὐτῶν, οἱ κατὰ τῆς διαθήκης σου καὶ οἴκου ἡγιασμένου σου καὶ κορυφῆς Σιών καὶ οἴκου κατασχέσεως νῶν σου ἐβουλεύσαντο σκληρά. ¹⁴ καὶ ποιήσον ἐπὶ πᾶν τὸ ἔθνος σου καὶ ¹⁴ (19) πάσης φυλῆς ἐπίγνωσιν, τοῦ εἰδῆσαι ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς πάσης δυνάμεως καὶ κράτους, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος ὑπερασπίζων τοῦ γένους Ἰσραὴλ εἰ μὴ σὺ.

¹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο βοῶσα πρὸς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ καὶ ἰ συνετέλεσεν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ² καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς πτώσεως ² (2) καὶ ἐκάλεσεν τὴν ἄβραν αὐτῆς, καὶ κατέβη εἰς τὸν οἶκον ἐν ᾧ διέτριβεν ἐν αὐτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν σαββάτων καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐτῆς, ³ καὶ περιεῖλατο τὸν σάκκον ὃν ἐνδεδύκει, καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια ³

NA 7 om και εν γαισω A | γεισω N* vid (γαισ. N¹) 8 συ ραξον] συν-
 ρα|ξον N | μαραι] pr και N 9 υπερφηανιαν] pr την N 10 αυτων]
 + την οργην] σου εις κεφαλας] αυτων αποστειλον την οργην σου] εις κεφαλας
 αυτω] dos εν χειρι μου] της χηρας ο διανοηθην] θραυσον αυτων N* (om θραυσον
 10... διανοηθην N^{c.a}) | αναστημα A 11 om σου 10 N* (hab N^{c.a}) | η δυ-
 ναστεια] η δεξια N* τη δυναστια N^{c.a} | θεος] κς A | ει] + συ A | αφηλπισμ. N
 12 ο θεος] θε N θς A | βασιλευς A 13 μου] μοι N | κορυφην A 14 παν
 το εθνος] παντος εθνους A | ειδησαι] ειδεναι σε N^{c.a} | ο θεος] + θς NA | ει μη
 συ sup ras A^a X 1 και εγενετο] ι εγενετο sup ras A^a 2 πτωσεως]
 + αυτης N | οικον] + αυτης N 3 περιειλετο N | σακκον] + της (s sup litur
 N¹ vid) χηρευσεως αυτης N | ενδεδυκει] ενεδεδυκει B^{ab} ενεδιδυσκετο A

τῆς χηρεύσεως αὐτῆς· ⁽³⁾ περιεκλύσατο τὸ σῶμα ὕδατι καὶ ἐχρίσατο B
 μύρῳ παχεί, καὶ διέταξε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς καὶ ἐπέθετο
 μέτραν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς εὐφροσύνης αὐτῆς
 ἐν αἷς ἐστολίζετο ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Μανασσῆ·
 4 καὶ ἔλαβεν σανδάλια εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς, καὶ περιέθετο τοὺς
 χλιδῶνας καὶ τὰ ψέλια καὶ τοὺς δακτυλίους καὶ τὰ ἐνώτια καὶ
 πάντα τὸν κόσμον αὐτῆς· ^(4b) καὶ ἐκαλλωπίσατο σφόδρα εἰς ἀπάντησιν
 5 ὀφθαλμῶν ἀνδρῶν ὅσοι ἂν ἴδωσιν αὐτήν· ⁵ καὶ ἔδωκεν τῇ ἄβρα
 αὐτῆς ἄσκοπυτίνην οἶνον καὶ καψάκην ἐλαίου, καὶ πήραν ἐπλήρωσεν
 ἀλφίτων καὶ παλάθης καὶ ἄρτων καθαρῶν, καὶ περιεδίπλωσε πάντα
 6 τὰ ἄγγια αὐτῆς καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ· ⁶ καὶ ἐξήλθοσαν ἐπὶ τὴν πύλην
 τῆς πόλεως Βαιτυλουά, καὶ εὔροσαν ἐπεστῶτα ἐπ' αὐτῇ Ὁζειάν καὶ
 7 τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως Χάβρεϊν καὶ Χάρμειν· ⁷ ὥς δὲ ἴδον
 αὐτήν, καὶ ἦν ἡλλοιωμένον τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ τὴν στολὴν μετα-
 βεβληκυῖαν, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς ἐπὶ πολὺ σφόδρα,
 8 ⁽⁸⁾ καὶ εἶπαν αὐτῇ ⁸ Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν δόξῃ σε εἰς χάριν, καὶ
 τελειῶσαι τὰ ἐπιτηδεύματά σου εἰς γαυρίαμα νιῶν Ἰσραὴλ καὶ ὕψωμα
 9 Ἱερουσαλὴμ· καὶ προσεκύνησεν τῷ θεῷ, ⁹ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς
 Ἐπιτάξατε ἀνοῖξάι μοι τὴν πύλιν τῆς πόλεως, καὶ ἐξελεύσομαι
 εἰς τελειῶσιν τῶν λόγων ὧν ἐλάλησατε μετ' ἐμοῦ· καὶ συνέταξαν
 10 τοῖς νεανίσκοις ἀνοῖξαι αὐτῇ καθύτι ἐλάλησαν· ¹⁰ καὶ ἐποίησαν
 οὕτως· ⁽¹⁰⁾ καὶ ἐξῆλθεν Ἰουδεῖθ, αὐτὴ καὶ ἡ παιδίσκη αὐτῆς μετ' αὐτῆς·
 ἀπεσκόπευον δ' αὐτήν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἕως οὗ κατέβη τὸ ὄρος,
 11 ἕως διῆλθεν τὸν αὐλῶνα καὶ οὐκ οὐκέτι ἐθεώρουν αὐτήν· ¹¹ καὶ
 ἐπορεύοντο ἐν τῷ αὐλῶνι εἰς εὐθείαν, καὶ συνήντησεν αὐτῇ προ-
 12 φυλακὴ τῶν Ἀσσυρίων· ¹² καὶ συνέλαβον αὐτήν καὶ ἐπηρώτησαν
 Τίνων εἶ, καὶ πόθεν ἔρχῃ, καὶ ποῦ πορεύῃ; ⁽¹²⁾ καὶ εἶπεν Θυγάτηρ εἰμὶ
 τῶν Ἑβραίων, καὶ ἀποδιδράσκω ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μέλλουσιν

3 om της χηρευσεως αυτης N | περιεκλυσατο] pr και NA | παχει] χ sup NA
 ras Bab | διαταξε] διεταξε N διαταξεν A | αἰς] οἰς N | ἐστολιζετο] ἐκοσμεῖτο
 N 4 χλιδωνας] λ sup ras A²⁷ | απαντησιν] απατησιν N^{12a.b7A} 5 ασκο-
 πυτινην (-τεινην A)] ασκον N | om και παλαθης N | περιεδιπλωσεν NA |
 αγγεια Bab | αυτην A* (αυτη A^a vid) 6 εξηλθοσαν] οσ sup ras A^a | Βαι-
 τουλουα N | ευραν N | εφεστωτα NA | om επ NA | Οζιαν B^b 7 ειδον
 NA | το προσωπον αυτης ηλλοιωμ. N | στολην] + αυτης N | μεταβεβληκυιαν]
 + αυτης F^{abmgA} | om και 3° A 8 το επιτηδευμα N | Ιλμ N* Ιλμη N^{c.a}
 9 ελαλησατε] at sup ras A^a | ελαλησαν] ελαλησεν NA 10 εποιησα] (seq
 ras i lit) A | εξηλθον B^{c7} vid | Ιουδειθ] seq ras ut vid in B | om μετ αυτης
 A | δ] δε A²⁷ (ε superscr) | εως 2°] + ου A | εθεωρων N εθεωρουσαν (σ sup ras
 A^a) A 12 Εβραιων] Εβ, α sup ras A²⁷

B δίδοσθαι ὑμῖν εἰς κατάβρωμα. ¹³ ἀγὼ ἔρχομαι εἰς τὸ πρόσωπον ¹³ Ὀλοφέρνηου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως ὑμῶν τοῦ ἀναγγεῖλαι ῥήματα ἀληθείας, καὶ δείξω πρὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδὸν καθ' ἣν πορεύεται καὶ κυριεύσει πάσης τῆς ὀρινῆς, καὶ οὐ διαφωνήσει τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ σὰρξ μία οὐδὲ πνεῦμα ζωῆς. ¹⁴ ὥς δὲ ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τὰ ῥήματα ¹⁴ αὐτῆς, καὶ κατενόησαν τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ ἦν ἐναντίον αὐτῶν θαυμάσιον τῷ κάλλει σφόδρα. ¹⁵ καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν ¹⁵ Σέσωκας ¹⁵ τὴν ψυχὴν σου σπένυσσας καταβῆναι εἰς πρόσωπον τοῦ κυρίου ἡμῶν· καὶ νῦν πρόσελθε ἐπὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἡμῶν προπέμψουσίν σε ἕως παραδώσιν σε εἰς χεῖρας αὐτοῦ. ¹⁶ ἂν δὲ στῇς ἐναντίον ¹⁶ αὐτοῦ, μὴ φοβηθῇς τῇ καρδίᾳ σου, ἀλλὰ ἀνάγγειλον κατὰ τὰ ῥήματά σου, καὶ εὖ σε ποιήσει. ¹⁷ καὶ ἀπέλεξαν ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἑκα- ¹⁷ - τόν, καὶ παρέξενον αὐτῇ καὶ τῇ ἄβρᾳ αὐτῆς, καὶ ἤγαγον αὐτὰς ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου. ¹⁸ καὶ ἐγένετο συνδρομὴ ἐν τῇ ¹⁸ παρεμβολῇ, διεβόηθη γὰρ εἰς τὰ σκηνώματα ἡ παρουσία αὐτῆς· καὶ ἐλθόντες ἐκύκλουν αὐτὴν ὥς ἰστήκει ἔξω τῆς σκηνῆς Ὀλοφέρνηου, ἕως προσήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. ¹⁹ καὶ ἐθαύμαζον ¹⁹ (17^b-18) ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς, καὶ ἐθαύμαζον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτῆς· καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Τίς καταφρονήσει τοῦ λαοῦ τούτου ὃς ἔχει ἐν ἑαυτῷ γυναῖκας τοιαύτας; ὅτι οὐ καλὸν ἐστίν ὑπολείπεσθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἓνα, οἱ ἀφεθέντες δυνήσονται κατασοφίσασθαι πᾶσαν τὴν γῆν. ²⁰ καὶ ἐξῆλθον οἱ ²⁰ παρακαθεύδοντες Ὀλοφέρνη καὶ πάντες οἱ θεράποντες αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγον αὐτήν εἰς τὴν σκηνὴν. ²¹ καὶ ἦν Ὀλοφέρνης ἀνα- ²¹ (19) πανόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κωνώπιῳ, ὃ ἦν ἐκ πορφύρας καὶ χρυσοῦ καὶ σμαράγδου καὶ λίθων πολυτελῶν καθυφασμένων. ²² καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν εἰς ²² τὸ προσκύνιον, καὶ λαμπάδες ἀργυραῖ προάγουσαι αὐτοῦ. ²³ ὥς ²³ (17^b, 20) δὲ ἦλθεν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ Ἰουδεὶθ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἐθαύμασαν πάντες ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ προσώπου· καὶ

NA 12 δίδοσθαι] διδοῖναι N 13 το προσωπον] om το N | αναγγεῖλαι] απαγγεῖλαι NA (λαῖ sup ras A^a) | ρήματα sup ras A^a (seq ras 1 lit) 14 αὐτῆς 10] ταῦτα N | θαυμασιον] θαυμαστον N θαυμασια A | om τω καλλεῖ N 15 εἰς προσ. του κυριου] προς τον κυ N | παραδωσι N παραδωσουσι N^{c,a} παραδωσουσιν A 16 ευ] ευθη A 17 επελεξαν B^b N^{c,a} A | Ολοφερνου] pr του N 18 τη παρεμβολη] pr παση B^{ab} mg NA | εισηκει B^{ab} 19 επι τω καλλει...απο (sic) αὐτῆς in mgg et sup ras A^a (om επι...εθαυμαζον (2°) A*) | ειπαν A | om ου N* (hab N^{c,a}) | om εστιν N | υπολιπεισθαι ανδρα εξ αυτων ενα N εξ αυτω] υπολειπεσθαι ανδρα ενα A 21 καθυφασμενον N 23 προσωπου] + αὐτῆς NA

- πεσοῦσα ἐπὶ πρόσωπον προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἤγειραν αὐτήν B
 1 οἱ δοῦλοι αὐτοῦ. ¹Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν Ὁλοφέρνης θάρ-
 σησον, γύναι, μὴ φοβηθῇς τῇ καρδίᾳ σου· ὅτι ἐγὼ οὐκ ἐκάκωσα
 ἄνθρωπον ὅστις ἤρέτικεν δουλεῖν βασιλεῖ Ναβουχοδοноσορ πάσης
 2 τῆς γῆς. ²καὶ νῦν ὁ λαὸς σου ὁ κατοικῶν τὴν ὀρινήν, εἰ μὴ
 ἐφάυλισάν με, οὐκ ἂν ἦρα τὸ δόρυ μου ἐπ' αὐτούς, ἀλλὰ αὐτοὶ
 3 ἑαυτοῖς ἐποίησαν ταῦτα. ³καὶ νῦν λέγε μοι τίνος ἔνεκεν ἀπέδρας
 ἀπ' αὐτῶν καὶ ἦλθες πρὸς ἡμᾶς· ἦκεις γὰρ εἰς σωτηρίαν·
 4 θάρσει, ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ ζήσῃ καὶ εἰς τὸ λοιπόν· ⁴οὐ γὰρ
 ἔστιν ὃς ἀδικήσῃ σε, ἀλλ' εὖ σε ποιήσει καθὰ γίνεταί τοῖς
 (4) 5 δούλοις τοῦ κυρίου μου βασιλέως Ναβουχοδοноσορ. ⁵καὶ εἶπεν
 πρὸς αὐτὸν Ἰουδεῖθ Δέξαι τὰ ῥήματα τῆς δούλης σου, καὶ λαλη-
 σάτω ἡ παιδίσκη σου κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ οὐκ ἀναγγελῶ
 6 ψεῦδος τῷ κυρίῳ μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. ⁶καὶ ἔαν κατακολου-
 θήσῃς τοῖς λόγοις τῆς παιδίσκης σου, τελείως πᾶγμα ποιήσει
 μετὰ σοῦ ὁ θεός, καὶ οὐκ ἀποπεσεῖται ὁ κύριός μου τῶν ἐπιτη-
 (5) 7 δευμάτων αὐτοῦ. ⁷ζῇ γὰρ βασιλεὺς Ναβουχοδοноσορ πάσης τῆς
 γῆς καὶ ζῇ τὸ κράτος αὐτοῦ, ὃς ἀπέστείλεν σε εἰς κατόρθωσιν
 πάσης ψυχῆς, ὅτι οὐ μόνον ἄνθρωποι διὰ σέ δουλεύουσιν αὐτῷ,
 ἀλλὰ καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
 οὐρανοῦ διὰ τῆς ἰσχύος σου ζήσονται Ναβουχοδοноσορ καὶ πάντα
 (6) 8 τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁸ἤκούσαμεν γὰρ τὴν σοφίαν σου καὶ τὰ πανουρ-
 γεύματα τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἀνηγγέλη πάσῃ τῇ γῇ ὅτι σὺ μόνος
 ἀγαθὸς ἐν πάσῃ βασιλείᾳ καὶ δυνατὸς ἐν ἐπιστήμῃ καὶ θαυμαστοὺς
 (7) 9 ἐν στρατεύμασιν πολέμου. ⁹καὶ νῦν λόγος ὃν ἐλάλησεν Ἀχιὼρ
 ἐν τῇ συνεδρείᾳ σου, ἤκούσαμεν τὰ ῥήματα αὐτοῦ, ὅτι περιεποιή-
 σαντο αὐτὸν οἱ ἄνδρες Βαιτυλουά, καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς πάντα
 10 ὅσα ἐξελάλησεν παρὰ σοί. ¹⁰διό, δέσποτα κύριε, μὴ παρέλθῃς
 (8) τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀλλὰ κατάθου αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ⁽⁸⁾ὅτι
 ἔστιν ἀληθής· οὐ γὰρ ἐδικαῖται τὸ γένος ἡμῶν, οὐ κατισχύει ῥομφαία
 (9) 11 ἐπ' αὐτούς ἔαν μὴ ἀμάρτωσιν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν. ¹¹καὶ νῦν

XI 1 μῃ] pr και Ν | ηρετικεν] ηκεν Ν ηρετισεν Α 2 ει μη| εφ αυλισαν ΝΑ
 1 ο | κατοικων την| ορ. Ν | εφ αυλισεν Α | αλλα] αλλ Ν 3 ενεκα ΝΑ | απε-
 ρασας Ν | ζηση] pr ζωη Ν 4 ποιησει] ποισει Ν* (η superscr Ν¹)
 βασιλεως] pr του Ν 7 βασιλευς] pr ο Α | πασης της γης Ναβουχ. Α |
 Ναβουχ. 2^ο] pr επι Ν^{c.a} Α 8 πανουργηματα Β^{ab} Α | και 2^ο] pr α Β^{ab} (vid) Α |
 βασιλεια] pr τη Α 9 λογος] + σου Ν* (om Ν^{a2}) pr ο ΝΑ | συνεδρια
 3^b ΝΑ | Βαιτυλουα Ν | εξελαλησεν] ελαλησεν Ν 10 διο] διοτι Ν* (διο
 3^{c.a}) δη Α | ου 2^ο] ουδε Ν os Α

Β ἵνα μὴ γένηται ὁ κύριός μου ἔκβολος καὶ ἄπρακτος, ἐπιπεσείται
 θάνατος ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ κατελάβετο αὐτοὺς ἀμάρτημα
 ἐν ᾧ παροργιοῦσιν τὸν θεὸν αὐτῶν, ὅπηνίκα ἂν ποιήσωσιν ἀτο-
 πίαν. ¹² ἐπεὶ γὰρ ἐξέλειπεν αὐτοὺς τὰ βρώματα καὶ ἐσπανίσθη ¹² (10,11)
 πᾶν ὕδωρ, ἐβουλεύσαντο ἐπιβαλεῖν τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν, καὶ
 πάντα ὅσα διεστειλάτο αὐτοῖς ὁ θεὸς τοῖς νόμοις αὐτοῦ μὴ φαγεῖν
 διέγνωσαν δαπανῆσαι. ¹³ καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καὶ τὰς ¹³ (12)
 δεκάτας τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἃ διεφύλαξαν ἀγιάσαντες τοῖς
 ἱερεῦσιν τοῖς παρεστηκόσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπέναντι τοῦ προσ-
 ῶπου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, κεκρίκασιν ἐξαναλῶσαι, ὧν οὐδὲ ταῖς
 χερσὶν καθήκεν ἄσφασθαι οὐδένα τῶν ἐκ τοῦ λαοῦ. ¹⁴ καὶ ἀπε- ¹⁴
 στάλκασιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι καὶ οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες ἐποίησαν
 ταῦτα, τοὺς μετοικίσαντας αὐτοῖς τὴν ἄφεσιν παρὰ τῆς γερουσίας.
¹⁵ καὶ ἔσται ὡς ἂν ἀναγγεῖλῃ αὐτοῖς καὶ ποιήσωσιν, δοθήσονται ¹⁵
 σοι εἰς ὄλεθρον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹⁶ ὅθεν ἐγὼ ἡ δούλη σου ¹⁶ (13)
 ἐπιγνοῦσα ταῦτα πάντα ἀπέδρων ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ
 ἀπέστειλέν με ὁ θεὸς ποιῆσαι μετὰ σοῦ πράγματα ἐφ' οἷς ἐκστή-
 σεται πᾶσα ἡ γῆ ὅσοι ἐὰν ἀκούσωσιν αὐτά. ¹⁷ ὅτι ἡ δούλη σου ¹⁷ (14)
 θεοσεβίης ἐστίν, καὶ θεραπεύουσα νυκτὸς καὶ ἡμέρας τὸν θεὸν
 τοῦ οὐρανοῦ· καὶ νῦν μενῶ παρὰ σοί, κύριέ μου, καὶ ἐξελεύ-
 σεται ἡ δούλη σου κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα καὶ προσεύξομαι
 πρὸς τὸν θεόν, ^(15^a) καὶ ἔρει μοι πότε ἐποίησαν τὰ ἀμαρτήματα αὐ- ^(15^a)
 τῶν. ¹⁸ καὶ ἔλθοῦσα προσανοίσω σοι, καὶ ἐξελεύσῃ σὺν πάσῃ ¹⁸
 τῇ δυνάμει σου, καὶ οὐκ ἔστιν ὅς ἀντιστήσεται σοι ἐξ αὐτῶν.
¹⁹ καὶ ἄξω σε διὰ μέσου τῆς Ἰουδαίας ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἀπέναντι ¹⁹
 Ἱερουσαλὴμ, καὶ θήσω τὸν δῖφρον σου ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ
 ἄξεις αὐτοὺς ὡς πρόβατα οἷς οὐκ ἔστιν ποιμήν, καὶ οὐ γρύξει
 κύων τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ ἀπέναντί σου. ⁽¹⁶⁾ ὅτι ταῦτα ἐλαλήθη μοι ⁽¹⁶⁾
 κατὰ πρόγνωσίν μου καὶ ἀπηγγέλη μοι, ⁽¹⁷⁾ καὶ ἀπεστάλην ἀναγ- ⁽¹⁷⁾
 γείλαι σοι. ²⁰ Καὶ ἤρesan οἱ λόγοι αὐτῆς ἐναντίον Ὀλοφέρνηου ²⁰ (18)
 καὶ ἐναντίον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ
 τῇ σοφίᾳ αὐτῆς καὶ εἶπαν ²¹ Οὐκ ἔστιν τοιαύτη γυνὴ ἀπ' ἄκρου ²¹ (19)
 ἕως ἄκρου τῆς γῆς, ἐν καλῷ προσώπῳ καὶ συνέσει λόγων. ²² καὶ ²² (20)

NA 11 επιπεσεται] pr γ Ba(mg) N^{c,a} pr και A | προσωπου NA | κατελαβετο|
 καταλαβοι A | εν τω N* (εν ω N^{c,a}) | παροργιουσι N | αν] εαν NA 12 om γαρ
 A | εξελειπεν] εξελιπεν B^b παρεξελειπεν A | βρωματα] + αυτων A | κτησιν N*
 (κτηνεσιν N^{c,a}) 13 δεκατα A* (s superscr A¹) | om α A | ουδε] ουδ εν A | post
 χερσιν|| excidit fol in N 15 αν] εαν A 17 ερει] αναγγελει A 19 [?i] σου
 οτι ταυτα ελαλη sup ras B¹ab | μοι ταυτα ελαληθη A | απηγγελη] ανηγγελη A

εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ὁλοφέρνης Εὖ ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀποστείλας σε Β
 ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ, τοῦ γεννηθῆναι ἐν χερσὶν ἡμῶν κράτος· ἐν
 (21) 23 δὲ τοῖς φαυλίσασι τὸν κύριόν μου ἀπώλεια. 23 καὶ νῦν ἀστεία
 εἰ σὺ ἐν τῷ εἶδει σου καὶ ἀγαθῇ ἐν τοῖς λόγοις σου· ὅτι ἐὰν
 ποιήσῃ καθὰ ἐλάλησας, ὁ θεὸς σου ἔσται μοῦ θεός, καὶ σὺ
 ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονοσορ βασιλέως καθήσῃ, καὶ ἔσῃ ὀνομαστὴ
 1 παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. 1 Καὶ ἐκέλευσεν εἰσαγαγεῖν αὐτὴν οὗ
 ἐτίθετο τὰ ἀργυρώματα αὐτοῦ, καὶ συνέταξεν καταστρώσαι αὐτῇ ἀπὸ
 2 τῶν ὀψοποιημάτων αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴνου αὐτοῦ πίνειν. 2 καὶ εἶπεν
 Ἰουδεῖθ Οὐ φάγομαι ἐξ αὐτῶν, ἵνα μὴ γένηται σκάνδαλον, ἀλλ' ἐκ
 3 τῶν ἡκολουθηκότων μοι χορηγηθήσεται. 3 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν
 Ὁλοφέρνης Ἐὰν δὲ ἐκλίπῃ τὰ μετὰ σοῦ ὄντα, πόθεν ἐξοισομέν
 σοι δοῦναι ὅμοια αὐτοῖς; οὐ γάρ ἐστιν μεθ' ἡμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους
 (4) 4 σου. 4 καὶ εἶπεν Ἰουδεῖθ πρὸς αὐτόν Ζῇ ἡ ψυχὴ σου, κύριέ μου,
 ὅτι οὐ δαπανήσῃ ἡ δούλη σου τὰ ὄντα μετ' ἐμοῦ ἕως ἂν ποιήσῃ ἐν
 5 χειρί μου ἃ ἐβουλεύσατο. 5 καὶ ἡγάγosan αὐτὴν οἱ θεράποντες
 Ὁλοφέρνου εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ ὑπνωσεν μέχρι μεσοῦσης τῆς
 (5) 6 νυκτός· καὶ ἀνέστη πρὸς τὴν ἑωθινὴν φυλακὴν, 6 καὶ ἀπέστειλεν
 πρὸς Ὁλοφέρνην λέγουσα Ἐπιταξάτω δὴ ὁ κύριός μου ἑᾶσαι
 (6) 7 τὴν δούλην σου ἐπὶ προσευχὴν ἐξελθεῖν. 7 καὶ προσέταξεν Ὁλο-
 φέρνης τοῖς σωματοφύλαξι μὴ διακωλύειν αὐτήν. καὶ παρέμεινεν
 (7) ἐν τῇ παρεμβολῇ ἡμέρας τρεῖς· (7) καὶ ἐξεπορεύετο κατὰ νύκτα
 εἰς τὴν φάραγγα Βαιτυλουά, καὶ ἐβαπτίζετο ἐν τῇ παρεμβολῇ
 (8) 8 ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος. 8 καὶ ὥς ἀνέβη, ἐδέετο τοῦ κυρίου
 θεοῦ Ἰσραὴλ κατευθῆναι τὴν ὁδὸν αὐτῆς εἰς ἀνάστημα τῶν υἱῶν
 (9) 9 τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 9 καὶ εἰσπορευομένη καθαρὰ παρέμενεν τῇ
 σκηνῇ, μέχρι οὗ προσηνέγκατο τὴν τροφὴν αὐτῆς πρὸς ἐσπέ-
 (10) 10 ραν. 10 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐποίησεν
 Ὁλοφέρνης πότον τοῖς δούλοις αὐτοῦ μόνοις, καὶ οὐκ ἐκάλεσεν
 11 εἰς τὴν χρῆσιν οὐδένα τῶν πρὸς ταῖς χρεαίαις. 11 καὶ εἶπεν
 Βαγῶα τῷ εὐνούχῳ, ὃς ἦν ἐφεστηκὼς ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ
 Πείσον δὴ πορευθεὶς τὴν γυναικα τὴν Ἑβραίαν ἣ ἐστὶν παρὰ
 σοὶ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς καὶ φαγεῖν καὶ πιεῖν μεθ' ἡμῶν.

23 ποιησῃ] ποιησεις A | εν| οικω B* εν οικω Bb(vid) | βασιλεως Ναβ. A A
 XII 1 αυτη] αυτη A | πινειν] πειν A 2 αλλ] αλλα A 3 om δε A |
 εκλειπη A | οντα μετα σου B² A | εξοισομεν] εξοιμεν A | ομοια] pr τα A | εθ-
 νους] γενοvs A 4 ποιηση] + ks A 5 της νυκτος] om της A | προς]
 περι A 6 εξελθει] επι προσευχην A 8 ως] εως A | εδετο A | του
 κυριου] om του A 9 καθαρα] καθα A | τη σκηνη] pr εν A | μεχρiss
 Bab | τροφην] τρυφην A 10 χρησιν] κλησιν A

B ¹² ἰδοὺ γὰρ αἰσχρὸν τῷ προσώπῳ ἡμῶν εἰ γυναῖκα τοιαύτην ¹² (11)
 παρήσομεν οὐχ ὀμίλησαντες αὐτῇ· ὅτι ἐὰν ταύτην μὴ ἐπισπασώ-
 μεθα, καταγελάσεται ἡμῶν. ¹³ καὶ ἐξῆλθεν Βαγῶας ἀπὸ προσώπου ¹³ (12)
 Ὀλοφέρνην, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν καὶ εἶπεν Μὴ ὀκνησάτω
 δὴ ἡ παιδίσκη ἡ καλὴ αὕτη ἐλθοῦσα πρὸς τὸν κύριόν μου δοξα-
 σθῆναι κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πίεσαι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφρο-
 σύνην οἶνον, καὶ γενηθῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ὥς θυγάτηρ μία
 τῶν υἱῶν Ἀσσοῦρ αἱ παρεστήκασιν ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονοσόρ.
¹⁴ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἰουδεῖθ Καὶ τίς εἰμι ἐγὼ ἀντερουσα τῷ ¹⁴ (13, 14)
 κυρίῳ μου; ὅτι πᾶν ὃ ἔσται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀρεστὸν
 σπεύσασα ποιήσω, καὶ ἔσται τοῦτό μοι ἀγαλλίαμα ἕως ἡμέρας
 θανάτου μου. ¹⁵ καὶ διαναστάσα ἐκοσμήθη τῷ ἱματισμῷ καὶ παντὶ ¹⁵
 τῷ κόσμῳ τῷ γυναικείῳ· καὶ προῆλθεν ἡ δούλη αὐτῆς καὶ ἔστρωσεν
 αὐτῇ κατέναντι Ὀλοφέρνην χαμαὶ τὰ κώδια, ἃ ἔλαβεν παρὰ Βαγῶου εἰς
 τὴν καθημερινὴν διαίταν αὐτῆς εἰς τὸ ἐσθίειν κατακλινομένην ἐπ' αὐτῶν.
¹⁶ καὶ εἰσελθοῦσα ἀνέπεσεν Ἰουδεῖθ, ⁽¹⁶⁾ καὶ ἐξέστη ἡ καρδία Ὀλο- ¹⁶
 φέρνην ἐπ' αὐτὴν, ἐσαλεύθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· καὶ ἦν κατεπίθυμος
 σφόδρα τοῦ συγγενέσθαι μετ' αὐτῆς, καὶ ἐτήρει καιρὸν τοῦ ἀπατήσαι
 αὐτὴν ἀφ' ἧς ἡμέρας εἶδεν αὐτήν. ¹⁷ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης ¹⁷
 Πίε δὴ καὶ γενήθητι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην. ¹⁸ καὶ εἶπεν Ἰου- ¹⁸
 δεῖθ Πίομαι δὴ, κύριε, ὅτι ἐμεγαλύνθη τὸ ζῆν μου ἐν ἐμοὶ σήμερον
 παρὰ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γενέσεώς μου. ¹⁹ καὶ λαβοῦσα ἔφαγεν ¹⁹
 καὶ ἔπιεν κατέναντι αὐτοῦ ἃ ἡτοίμασεν ἡ δούλη αὐτῆς. ²⁰ καὶ ἡν- ²⁰
 φράνθη Ὀλοφέρνης ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἔπιεν οἶνον πολὺν σφόδρα ὅσον
 οὐκ ἔπιεν πώποτε ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἀφ' οὗ ἐγεννήθη. ¹ Ὡς δὲ ¹ X
 ὀψία ἐγένετο, ἐσπούδασαν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀναλύειν· καὶ Βαγῶας
 συνέκλεισεν τὴν σκηνὴν ἔξωθεν, καὶ ἀπέκλεισεν τοὺς παρεστῶ-
 τας ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπόφρχοντο εἰς τὰς κοίτας
 αὐτῶν. ⁽²⁾ ἦσαν γὰρ πάντες κεκοπωμένοι διὰ τὸ ἐπὶ πλείον γεγο- ⁽²⁾
 νέναι τὸν πότον. ² ὑπελείφθη δὲ Ἰουδεῖθ μόνη ἐν τῇ σκηνῇ, ² (3)
⁽⁴⁾ καὶ Ὀλοφέρνης προπεπτωκὸς ἐπὶ τὴν κλίνην ἑαυτοῦ· ἦν γὰρ ⁽⁴⁾

A 13 Βαγως A* (α 2^ο superscr A¹) | πιεσαι] πιεῖ A | ν μεθ υμων (sic) εις
 ευφροσυνη in mgg et sup ras A^a (om εις ευφροσυνην A*) 14 μοι τουτο
 A | ημερα A | om μου 2^ο A 15 αναστασα A | om και παντι τω κοσμω
 A | γυναικιω A | προσηλθεν A | κατεναντι] εναντιον A | κωδια] post κ ras 1
 lit (λ vel α) B^{a2} | ελαβον A 16 εσαλευθη] pr και A | συγγενεσθαι A
 17 μεθ] θ sup ras A¹ 19 επιεν και εφαγεν A 20 επιεν 2^ο] πι sup
 ras A¹ | om πωποτε εν ημ. μια A XIII 1 κ προσωπου του κυριου sup
 ras B¹ab 2 om εν τη σκηνην A | επι την sup ras B^{ab}

- (5) 3 περικεχυμένος αὐτῷ ὁ οἶνος. 3 καὶ εἶπεν Ἰουδεῖθ τῇ δούλῃ αὐτῆς B
 — στῆναι ἔξω τοῦ κοιτῶνος αὐτῆς καὶ ἐπιτηρεῖν τὴν ἔξοδον αὐτῆς
 καθάπερ καθ' ἡμέραν, ἐξελεύσεσθαι γὰρ ἔφη ἐπὶ τὴν προσευχὴν
 4 αὐτῆς· καὶ τῷ Βαγῶα ἐλάλησεν κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. 4 καὶ
 ἀπήλθοσαν πάντες ἐκ προσώπου, καὶ οὐδεὶς κατελείφθη ἐν τῷ
 (6) κοιτῶνι ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου. (6) καὶ στάσα Ἰουδεῖθ παρὰ τὴν
 (7) κλίνην αὐτοῦ εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ ἐαυτῆς (7) Κύριε ὁ θεὸς πάσης
 δυνάμεως, ἐπίβλεψον ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν
 5 μου, εἰς ὕψωμα Ἱερουσαλὴμ. 5 ὅτι νῦν καιρὸς ἀντιλαβέσθαι τῆς
 κληρονομίας σου καὶ ποιῆσαι τὸ ἐπιτήδευμά μου εἰς θραῦμα
 (8) 6 ἐχθρῶν οἱ ἐπανεστήσαν ἡμῖν. 6 καὶ προσελθοῦσα τῷ κανόνι τῆς
 κλίνης ὃς ἦν πρὸς κεφαλῆς Ὀλοφέρνηου καθεῖλεν τὸν ἀκινάκην
 (9) 7 αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, 7 καὶ ἐγγίσασα τῆς κλίνης ἐδράξατο τῆς κόμης
 τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Κραταίωσόν με, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ἐν
 (10) 8 τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. 8 καὶ ἐπάταξεν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δις ἐν
 9 τῇ ἰσχύι αὐτῆς, καὶ ἀφείλεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, 9 καὶ ἀπεκύλισε
 τὸ σῶμα αὐτοῦ 9 ἀπὸ τῆς στρωμνῆς, καὶ ἀφείλε τὸ κωνώπιον § 8
 (11) ἀπὸ τῶν στύλων. (11) καὶ μετ' ὀλίγον ἐξῆλθεν καὶ παρέδωκεν τῇ
 10 αἰβρᾷ αὐτῆς τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνηου, 10 καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς
 (12) τὴν πύλην τῶν βρωμάτων αὐτῆς. (12) καὶ ἐξῆλθον αἱ δύο αἶμα κατὰ
 τὸν ἐθισμόν αὐτῶν. καὶ διελθοῦσαι τὴν παρεμβολὴν ἐκύκλωσαν
 τὴν φάραγγα ἐκείνην, καὶ προσανέβησαν τὸ ὄρος Βαιτυλουά, καὶ
 (13) 11 ἤλθοσαν πρὸς τὰς πύλας αὐτῆς. 11 Καὶ εἶπεν Ἰουδεῖθ μακρό-
 θεν τοῖς φυλάσσουσιν ἐπὶ τῶν πυλῶν Ἀνοιξατε, ανοίξατε δὴ τὴν
 πύλην· μεθ' ἡμῶν ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν ποιῆσαι ἔτι ἰσχὺν ἐν
 Ἰσραὴλ καὶ κράτος κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καθὰ καὶ σήμερον
 (14) 12 ἐποίησεν. 12 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐ-
 τῆς τὴν φωνὴν αὐτῆς, ἐσπούδασαν τοῦ καταβῆναι ἐπὶ τὴν πύλην
 τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ συνεκάλεσαν τοὺς πρεσβυτέρους τῆς
 (15) 13 πόλεως. 13 καὶ συνέδραμον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου
 αὐτῶν, ὅτι παράδοξον ἦν αὐτοῖς τοῦ ἐλθεῖν αὐτήν, καὶ ἡνοίξαν

4 προσωπου] + αυτης A | εαυτης] αυτης A | om εν 3° A 5 θραυσμα A 8A
 6 ακεινακη B* A (ακιν. Bb) 7 ο θεος] pr ke A 8 επαταξεν] α 1°
 sup ras A¹ | αυτου 2°] + απ αυτου A 9 τηστρωμνης A | αφειλεν A | τον
 κωνωπιον A | μεθ B* (μετ Bb) 10 αυτων] + επι την προσευχην 8A |
 φαραγγαν A | το ορος] προς 8* (το op. 8^{c.a}) | Βαιτυλουα 8 | ηλθοσαν] ηλθον
 8 11 ανοιξ. δη ανοιξ. A | om ημων 3° Bab 8A 12 om αυτης 1° 8 |
 του καταβ.] om του 8 13 om αυτων Bab 8A | του ελθειν] το ελθ.
 Bab 8A

Β τὴν πύλην καὶ ἀπεδέξαντο αὐτάς· ⁽¹⁶⁾ ἅπαντες πῦρ εἰς φαῦσιν ⁽¹⁶⁾
 περιεκύκλωσαν αὐτάς. ¹⁴ ἡ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς φωνῇ μεγάλῃ ¹⁴ ⁽¹⁷⁾
 Αἰνεῖτε τὸν θεόν, αἰνεῖτε· αἰνεῖτε τὸν θεὸν ὃς ⁽¹⁸⁾ οὐκ ἀπέστησεν ⁽¹⁸⁾
 τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἔθραυσε τοὺς ἐχθροὺς
 ἡμῶν διὰ χειρός μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. ¹⁵ καὶ προελούσα τὴν ¹⁵ ⁽¹⁹⁾
 κεφαλὴν ἐκ τῆς πῆρας ἔδειξεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἴδου ἡ κεφαλὴ
 Ὀλοφέρνηου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως Ἀσσοῦρ, καὶ ἰδοὺ τὸ κωνώ-
 πιον ἐν ᾧ κατέκειτο ἐν ταῖς μέθαις αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν
 ὁ κύριος ἐν χειρὶ θηλείας. ¹⁶ καὶ ζῆ Κύριος ὃς διεφύλαξέν με ἐν ¹⁶ ⁽²⁰⁾
 τῇ ὁδῷ μου ἥ ἐπορεύθην, ὅτι ἠπάτησεν αὐτὸν τὸ πρόσωπόν μου
 εἰς ἀπώλειαν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐποίησεν ἀμάρτημα μετ' ἐμοῦ εἰς
 μῖασμα καὶ αἰσχύνην. ¹⁷ καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ ¹⁷ ⁽²²⁾
 κύψαντες προσεκύνησαν τῷ θεῷ καὶ εἶπαν ὁμοθυμαδὸν Εὐλογητὸς
 εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἐξουθενώσας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον τοὺς
 ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ σου. ¹⁸ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ὁξείας Εὐλογητὴ σύ, ¹⁸ ⁽²³⁾
 θυγάτηρ, τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ παρὰ πάσας τὰς γυναῖκας τὰς ἐπὶ
 τῆς γῆς, ⁽²⁴⁾ καὶ εὐλογημένος Κύριος ὁ θεὸς ὃς ἔκτισεν τοὺς οὐρα- ⁽²⁴⁾
 νοὺς καὶ τὴν γῆν, ὃς κατεύθυνέν σε εἰς τραῦμα κεφαλῆς ἀρχοντος
 ἐχθρῶν ἡμῶν· ¹⁹ ὅτι οὐκ ἀποστήσεται ἡ ἐλπίς σου ἀπὸ καρδίας ¹⁹ ⁽²⁵⁾
 ἀνθρώπων μνημονευόντων ἰσχὺν θεοῦ ἕως αἰῶνος. ²⁰ καὶ ποιῆσαι ²⁰
 σοι αὐτὰ ὁ θεὸς εἰς ὕψος αἰῶνιον, τοῦ ἐπισκεφασθαι σε ἐν
 ἀγαθοῖς, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐφείσω τῆς ψυχῆς σου διὰ τὴν ταπείνωσιν
 τοῦ γένους ἡμῶν, ἀλλ' ἐπεξῆλθες πτώματι ἡμῶν, ἐπ' εὐθείαν
 πορευθεῖσα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ⁽²⁶⁾ καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαός ⁽²⁶⁾
 Γένοιτο, γένοιτο.

¹ Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἰουδεῖθ Ἀκούσατε δὴ μου, ἀδελφοί, ¹ X
 καὶ λαβόντες τὴν κεφαλὴν ταύτην κρεμάσατε αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἐπάλξεως
 τοῦ τείχους ὑμῶν. ² καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν διαφάσῃ ὁ ὄρθρος καὶ ²
 ἐξέλθῃ ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν γῆν, ἀναλήμψεσθε ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ
 πολεμικὰ ὑμῶν καὶ ἐξελεύσεσθε πᾶς ἀνὴρ ἰσχύων ἔξω τῆς πόλεως,

NA 13 απεδεξαντο] επεδεξαντο B^{ab} εισεδεξ. N υπεδεξ. A | αφαντες] pr και
 N^{ca} A | πυρ sup ras B^{avid} 14 θεον (bis)] κν A | om αινετε αινετε
 τον θεον N | os] οτι A | αλλ] ras aliq inferius B¹ | εθραυσεν NA 15 κωνω-
 πιον] + αὐτου A 16 Kyrios] pr o A | απωλιαν B^a (vid) (απωλειαν B^b NA)
 17 ειπαν] α sup ras A^a | om ει N | εξουθενωσας N 18 Oξίας B^b | ευλο-
 γητη] ευλογημε|νη A | συ] pr ει A | θεος] + σου N | os 1°] o A | om os 2° N^{*}
 (superscr N^{1ca}) | κεφαλης NA] κεφαλην B | om ημων A 20 om σοι N |
 αλλ] αλλα N | επεξηλθες] s sup ras A¹ | πτωματι] pr τω NA | πορευθεισα επ
 ευθειαν N | ειπεν N | om γενοιτο 2° A XIV 1 υμων] ημων N 2 εαν]
 αν N | διαφauση o o sup litur N¹ (vid) | εξελευσεσθε] εξελευσεται A

καὶ δώσετε ἀρχηγὸν εἰς αὐτούς, ὡς καταβαίνοντες ἐπὶ τὸ πεδίον εἰς B
 3 τὴν προφυλακὴν υἱῶν Ἀσσοῦρ· καὶ οὐ καταβήσεσθε. ³καὶ ἀναλα-
 βόντες οὗτοι τὰς πανοπλίας αὐτῶν πορεύσονται εἰς τὴν παρεμβολὴν
 (4) αὐτῶν καὶ ἐγεροῦσι τοὺς στρατηγούς τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ· ⁽⁴⁾καὶ
 συνδραμοῦνται ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνην, καὶ οὐχ εὐρήσουσιν
 αὐτόν· καὶ ἐπιπεσείται ἐπ' αὐτοὺς φόβος, καὶ φεύγονται ἀπὸ προσ-
 (5) 4 ὥπου ὑμῶν. ⁴καὶ ἐπακολουθήσαντες ὑμεῖς καὶ πάντες οἱ κατοι-
 κούντες πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ καταστρώσατε αὐτοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς
 27^a, 28) 5 αὐτῶν. ⁵πρὸ δὲ τοῦ ποιῆσαι ταῦτα καλέσατέ μοι Ἀχιὼρ τὸν
 Ἀμμανεΐτην, ἵνα ἰδὼν ἐπιγνοί τὸν ἐκφαυλίσαντα τὸν οἶκον τοῦ
 6 Ἰσραὴλ, καὶ αὐτὸν ὡς εἰς θάνατον ἀποστείλαντα εἰς ἡμᾶς. ⁶Καὶ
 (29) ἐκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ ἐκ τοῦ οἴκου Ὀζεῖα· ⁽²⁹⁾ὡς δὲ ἦλθεν καὶ ἶδεν
 τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνην ἐν χειρὶ ἀνδρὸς ἐνὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
 τοῦ λαοῦ, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐξελύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.
 (30) 7 ὥς δὲ ἀνέλαβον αὐτόν, προσέειπεν τοῖς ποσὶν Ἰουδεῖθ καὶ
 (31) προσεκύνησεν τῷ προσώπῳ αὐτῆς καὶ εἶπεν ⁽³¹⁾Εὐλογημένη σὺ
 ἐν παντὶ σκηνώματι Ἰούδα καὶ ἐν παντὶ ἔθνει, οἵτινες ἀκού-
 - 8 σαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται. ⁸καὶ νῦν ἀνάγγειλόν μοι
 ὅσα ἐποίησας ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις. καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ
 Ἰουδεῖθ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ πάντα ὅσα ἦν πεποιηκυῖα, ἀφ' ἧς
 9 ἡμέρας ἐξῆλθεν ἕως οὗ ἐλάλει αὐτοῖς. ⁹ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλοῦσα,
 ἡλάλαξεν ὁ λαὸς φωνῇ μεγάλῃ καὶ ἔδωκεν φωνὴν εὐφρόσυνον
 (6) 10 ἐν τῇ πόλει αὐτῶν. ¹⁰ἰδὼν δὲ Ἀχιὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ
 θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπίστευσεν τῷ θεῷ σφόδρα, καὶ περιετέμετο
 τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν οἶκον
 (7) 11 Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹¹Ἦνίκα δὲ ὁ ὄρθρος ἀνέβη,
 καὶ ἐκρέμασαν τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνην ἐκ τοῦ τείχους, καὶ ἀνέ-
 λαβεν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ τὰ ὅπλα αὐτοῦ καὶ ἐξήλθοσαν κατὰ
 3-12) 12 σπείρας ἐπὶ τὰς ἀναβάσεις. ¹²οἱ δὲ υἱοὶ Ἀσσοῦρ ὡς ἴδον αὐτούς,
 διέπεμψαν ἐπὶ τοὺς ἡγουμένους αὐτῶν· οἱ δὲ ἦλθον ἐπὶ τοὺς
 13 στρατηγούς καὶ χιλιάρχους καὶ ἐπὶ πάντα ἄρχοντα αὐτῶν. ¹³καὶ

2 αρχηγον εἰς αὐτους] αὐτους| αρχην N* εἰς αὐτ. αρχην N¹ εἰς αὐτ. NA
 αρχηγον N^{c.a} 3 οὗτοι] αυτοι N | τας παρεμβολας A | εγερονουσι
 BNA | om υμων N 4 καταστρωσατε N 5 επιγνω NA | εκφau-
 λισαντα] α 1° sup ras B^{ab} | του Ισραηλ] om του A 6 εκαλεσεν N |
 Οζια B^b Οζειου N | ειδεν NA 7 ανελαβεν A | συ] ευ A* (ε improb A^a)
 8 εξηλθες N* (εξηλθεν N^{c.a}) 9 ευφροσυνης A 10 προς] εις NA
 11 ο ορθρος] om ο A | om και 1° A | om Ισραηλ NA | σπειραν A | αναβασεις]
 + του ορους B^{ab} (mg) NA 12 ειδον NA | τους στρατ.] om τους B^{ab} N

Β παρεγένοντο ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνου, καὶ εἶπαν τῷ ὄντι ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ Ἐγειρον δὴ τὸν κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐτόλμησαν οἱ δοῦλοι καταβαίνειν ἐφ' ἡμᾶς εἰς πόλεμον, ἵνα ἐξολεθρευθῶσιν εἰς τέλος. ¹⁴ καὶ εἰσῆλθεν Βαγώας καὶ ἔκρουσε τὴν αὐλαίαν τῆς ¹⁴ (13) σκηνῆς· ὑπενοεῖτο γὰρ καθεύδειν αὐτὸν μετὰ Ἰουδεῖθ. ¹⁵ ὥς δ' οὐ- ¹⁵ (14) θεὶς ἐπήκουσεν, διαστείλας εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ εὔρεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς χελωνίδος ἐριμμένον νεκρόν, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀφῆρητο ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ μετὰ κλαυθμοῦ ¹⁶ καὶ στεναγμοῦ καὶ βοῆς ἰσχυρᾶς, καὶ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν οὗ ἦν Ἰουδεῖθ καταλύουσα, καὶ ¹⁷ (15) οὐχ εὔρεν αὐτήν· καὶ ἐξεπῆδησεν εἰς τὸν λαὸν ⁽¹⁶⁾ κρᾶζων ¹⁶ Ἠθέ- ¹⁸ (16) τησαν οἱ δοῦλοι, ἐποίησεν αἰσχύνην μία γυνὴ τῶν Ἑβραίων εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Ναβουχοδοноσορ· ὅτι ἰδοὺ Ὀλοφέρνης χαμαί, καὶ ἡ κεφαλὴ οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτῷ. ¹⁹ ὥς δὲ ἤκουσαν τὰ ¹⁹ (17) ῥήματα οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, τοὺς χιτῶνας αὐτῶν διέρρηξαν, καὶ ἐταράχθη αὐτῶν ἡ ψυχὴ σφόδρα, ⁽¹⁸⁾ καὶ ἐγένετο ⁽¹⁸⁾ αὐτῶν κραυγὴ καὶ βοή μεγάλη σφόδρα ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς. ¹ Καὶ ὥς ἤκουσαν οἱ ἐν τοῖς σκηνώμασιν ὄντες, ἐξέ- ¹ (1) XYV στησαν ἐπὶ τὸ γεγονός, ² καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς τρόμος καὶ ² φόβος, ⁽²⁾ καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος μένων κατὰ πρόσωπον τοῦ πλη- ⁽²⁾ σίον ἔτι, ἀλλ' ἐκθυθέντες ὁμοθυμαδὸν ἔφενγον ἐπὶ πᾶσαν ὁδὸν τοῦ πεδίου καὶ τῆς ὀρινῆς. ³ καὶ οἱ παρεμβεβληκότες ἐν τῇ ³ (3,4) ὀρινῇ κύκλῳ Βαιτυλοῦ καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν· καὶ τότε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶς ἀνὴρ πολεμιστῆς ἐξ αὐτῶν ἐξεχύθησαν ἐπ' αὐ- ⁽⁵⁾ τοὺς. ⁴ καὶ ἀπέστειλεν Ὁζείας εἰς Βαιτομασθαίμ καὶ Χωβαὶ καὶ ⁴ (5) Χωλὰ καὶ εἰς πᾶν ὅριον Ἰσραὴλ τοὺς ἀπαγγέλλοντας ὑπὲρ τῶν συντετελεσμένων, καὶ ἵνα πάντες ἐπεκχυθῶσιν τοῖς πολεμίοις εἰς τὴν ἀναίρεσιν αὐτῶν. ⁵ ὥς δὲ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, πάντες ⁵ (6)

NA 13 παρεγενοντο] παραγεν. N* vid (παρεγ. N¹) παρεγενε|νοντο A | καταβαι-
νειν] καταβηται N | εξολοθρ. B^b 14 εκρουσε| A | αυλαιαν] αυλην A | υπε-
νοει NA 15 δ] δε NA | ουδεις N | υπηκουσεν A | διεστειλας A | εριμιμ.
B^{ac} NA | αφειρητο N* 17 κρᾶζων] λεγῶ N καὶ εβοησεν A 18 τον βασ.]
om του N 19 τα ρηματα] ρι ταυτα A | διερρηξαν τους χιτ. αυτων NA | η
ψυχη αυτων A XV 1 οι εν] om οι N | τοις σκηνωμασιν] τω σκηνω|ματι N
2 επεπεσεν] επεσεν NA | αυτοις N* (αυτους N^{c,a}) | φοβος κ. τρομος A | του
πλησιον] αυτου πλ. N* (om αυ N¹) 3 πα|ραβεβληκοτες N | Βαιτυλουα N
Βευτυλουα A | om και 2° NA | om επ αυτους N 4 επεστειλεν N | Οζιας
B^b | Βαιτομασθεν N | Χωβαι και Χωλα] Αβελβαιμ και Χωβα N* (Αβ. κ. Χωβαι
y] Κεειλα N^{c,a}) Βηβαι και Χωβαι και Κωλα A | απαγγελλοντας] αποστελλοντας
N* (απαγγ. N^{c,a}) | συντελεσμενων A | επεκχυθωσι N απεκχυθωσι A

ὁμοθυμαδὸν ἐπέπεσον ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔκοπτον αὐτοὺς ἕως Χωβά. B
ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐξ Ἱερουσαλὴμ παρεγενήθησαν καὶ ἐκ πάσης
τῆς ὀρινῆς, ἀγγέλιαν γὰρ αὐτοῖς τὰ γεγονότα τῇ παρεμβολῇ
τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐν Γαλαὰδ καὶ οἱ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ
ὑπερεκέρασαν αὐτοὺς πληγῇ μεγάλῃ, ἕως οὗ παρῆλθον Δαμασκὸν
(7) 6 καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς. 6οὶ δὲ λοιποὶ οἱ κατοικοῦντες Βαιτυλοῦν ἐπέ-
(8) 7 πλουτήσαν σφόδρα. 7οὶ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀναστρέψαντες ἀπὸ
τῆς κοπῆς ἐκυρίευσαν τῶν λοιπῶν, καὶ αἱ κῶμαι καὶ ἐπαύλεις
ἐν τῇ ὀρινῇ καὶ πεδινῇ ἐκράτησαν πολλῶν λαφύρων, ἣν γὰρ
πληθὸς πολὺ σφόδρα.
(9) 8 8Καὶ Ἰωακείμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ ἦλθον τοῦ θεάσασθαι τὰ ἀγαθὰ
ἃ ἐποίησεν Κύριος τῷ Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ ἰδεῖν τὴν Ἰουδεὶθ καὶ
(10) 9 λαλῆσαι μετ' αὐτῆς εἰρήνην. 9ὥς δὲ εἰσῆλθον πρὸς αὐτήν, εὐλό-
γησαν αὐτήν πάντες ὁμοθυμαδὸν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν Σὺ ὕψωμα
Ἱερουσαλὴμ, σὺ γαυρίαμα μέγα τοῦ Ἰσραὴλ, σὺ αὐχχίμα μέγα
(11) 10 τοῦ γένους ἡμῶν. 10ἐποίησας πάντα ταῦτα ἐν χειρί σου, ἐποί-
ησας τὰ ἀγαθὰ μετὰ Ἰσραὴλ, καὶ εὐδοκῆσαι ἐπ' αὐτοῖς ὁ θεός·
εὐλογημένη γίνου παρὰ τῷ παντοκράτορι κυρίῳ εἰς τὸν αἰῶνα
12,13 11 χρόνον. 12καὶ εἶπεν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. 11καὶ ἐλαφύρευσεν
(14) πᾶς ὁ λαὸς τὴν παρεμβολὴν ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα, 14καὶ ἔδωκαν
τῇ Ἰουδεὶθ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνου καὶ πάντα τὰ ἀργυρώματα καὶ
τὰς κλίνας καὶ τὰ ὄλκια καὶ πάντα τὰ σκευάσματα αὐτοῦ· καὶ
λαβοῦσα αὕτη ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτῆς, καὶ ἔξευξεν τὰς
(15) 12 ἀμάξας αὐτῆς, καὶ ἐσώρευσεν αὐτὰ ἐπ' αὐτῶν. 12Καὶ συνέ-
δραμεν πᾶσα γυνὴ Ἰσραὴλ τοῦ ἰδεῖν αὐτήν, καὶ εὐλόγησαν αὐτήν,
καὶ ἐποίησαν αὐτῇ χορὸν ἐξ αὐτῶν· καὶ ἔλαβεν θύρσους ἐν ταῖς

5 επεπεσον] επιπεσοντες N | om και 1° N | εκοπτοντο A | εξ] εν N | τα NA
γεγονοτα] pr οι N* (om N1 c.a) | Γαλααδ] pr τη A | Γαλιλαια BbA | πληγην|
μεγαλην N | και τα] κατα τα N 6 Βαιτυλουνα N | επεπεσον A 7 ε| εκυ-
ριευσαν B* (om ε 1° Bab) | επαυλεις] αι πολεις NA | εν] pr αι N | ορεινη BabN
8 om ηλθον N* (hab N c.a) | εποιησεν] εποιη| N | την Ιουδειθ] om την A |
λαλησαι] pr του N 9 εισηλθον] εξηλθαν N εισηλθαν A | συν 1°] + ει N |
10 ταυτα παντα NA | εποιησας 2°] εν ποιησας A | Ισραηλ] Ιλη' A | ευδοκησαι]
ευδοκησεν NA | επ] εν A* vid | παρα] pr τω N* (om N1 (vid)) 11 om πας
NA | εφ] επι N | Ολοφερνους N* (Ολοφερνου N c.a) | ολκεια NA | σκευα-
σματα] κατασκευασματα NA | αυτη] αυτα N | επεθηκεν] εθηκεν N | επ] μετ A
12 om αυτην και εποιησαν A* (ευλογησαν et αυτη signis not A2) | αυτων]
εαυτων N | ελαβον N* (ελαβεν N1 (vid) c.a)

Β χερσὶν αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν ταῖς γυναῖξιν ταῖς μετ' αὐτῆς, ¹³ καὶ ¹³
 ἐστεφανώσαντο τὴν ἐλαίαν αὐτῇ καὶ αἱ μετ' αὐτῆς· καὶ προῆλθεν
 παντὸς τοῦ λαοῦ ἐν χορείᾳ ἡγουμένη πασῶν τῶν γυναικῶν, καὶ
 ἡκολούθει πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐνωπλισμένοι μετὰ στεφάνων καὶ
 ὕμνων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. ¹⁴ καὶ ἐξῆρχεν Ἰουδεῖθ τὴν ἐξομο- ¹⁴ (1) (XVI)
 λόγησιν ταύτην ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὑπερεφώνει πᾶς ὁ λαὸς
 τὴν αἴνεσιν ταύτην· ¹ καὶ εἶπεν Ἰουδεῖθ ¹ XVI

(2) Ἐξάρχετε τῷ θεῷ μου ἐν τυμπάνοις, (2)

ᾄσατε τῷ κυρίῳ ἐν κυμβάλοις,
 ἐναρμόσασθε αὐτῷ ψαλμὸν καὶ αἶνον, ὑψοῦτε καὶ ἐπικα-
 λείσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

² ὅτι θεὸς συντρίβων πολέμους Κύριος, ² (3)

(4) ὅτι εἰς παρεμβολὰς αὐτοῦ ἐν μέσῳ λαοῦ ἐξείλατό με (4)

ἐκ χειρὸς καταδιωκόντων με.

³ ἦλθεν Ἀσσοὺρ ἐξ ὀρέων ἀπὸ βορρᾶ, ³ (5)

ἦλθεν ἐν μυριάσι δυνάμεων αὐτοῦ,

ὧν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἐνέφραξεν χειμάρρους,

καὶ ἡ ἵππος αὐτῶν ἐκάλυψεν βουνούς.

⁴ εἶπεν ἐμπρήσειν τὰ ὄρη μου, ⁴ (6)

καὶ τοὺς νεανίσκους μου ἀνελεῖν ῥομφαία,

καὶ τὰ θηλάζοντά μου θήσειν εἰς ἔδαφος,

καὶ τὰ νήπιά μου δώσειν εἰς προνομὴν,

καὶ τὰς παρθένους σκυλευσάι.

⁵ Κύριος Παντοκράτωρ ἠθέτησεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ θηλείας. ⁵ (7)

⁶ οὐ γὰρ ὑπέπεσεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν ὑπὸ νεανίσκων, ⁶ (8)

οὐδὲ υἱοὶ Τιτάνων ἐπάταξαν αὐτόν,

οὐδὲ ὑψηλοὶ γίγαντες ἐπέθεντο αὐτῷ·

ἀλλὰ Ἰουδεῖθ θυγάτηρ Μεραρεὶ·

ἐν κάλλει προσώπου αὐτῆς παρέλυσεν αὐτόν.

⁷ ἐξεδύσατο γὰρ στολὴν χηρεύσεως αὐτῆς εἰς ὕψος τῶν πο- ⁷ (9)

νούντων ἐν Ἰσραὴλ,

NA 12 μετ] μεθ Α 13 εστεφανώσατο Α | αι μετ] οι μ. Α | υμνον N
 14 εξηρεν Α* (χ superscr Α^a) | om εν N XVI 1 τω κυριω] + μου NA |
 και αιων] καινον Α 2 θεος] pr ο Α | λαου] pr του N | εξειλατο] εξελευ-
 σεσθαι N* εξεσεσθαι N^{c,a} εξελεσθαι N^{c,b} | εκ] εως N* (εκ N^{c,a}) 3 μυριασιν
 Α | δυναμεις NA | ων] ως N* (ων N^{c,a}) | ενεφραξεν] εφραξε N 4 ενπρησει
 N | ορη] ορια NA | ρομφαια] pr εν Α | δωσει Α | παρθενους] + μου NA
 6 υπεπεσεν] επεσεν N | γιγαντες] es sup ras Α¹ | Μαραρει N Μεραρι Α
 6—7 om παρελυσεν...προσωπον αυτης N* (hab N^{c,a}) 7 Ισραηλ] Ιλη' Α

- (10) ⁽¹⁰⁾ ἤλειψατο τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐν μυρισμῷ, B
 8 ⁸ καὶ ἐδήσατο τὰς τρίχας αὐτῆς ἐν μίτρᾳ,
 καὶ ἔλαβεν στολὴν λινὴν εἰς ἀπάτην αὐτοῦ.
 (11) 9 ⁹ τὸ σανδάλιον αὐτῆς ἤρπασεν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ,
 καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς ἠχμαλώτισεν ψυχὴν αὐτοῦ.
 διῆλθεν ὁ ἀκινάκης τὸν τράχηλον αὐτοῦ.
 (12) 10 ¹⁰ ἔφριξαν Πέρσαι τὴν τόλμαν αὐτῆς,
 καὶ Μῆδοι τὸ θράσος αὐτῆς ἐρράχθησαν.
 (13) 11 ¹¹ τότε ἠγάλαξαν οἱ ταπεινοί μου,
 καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀσθενοῦντές μου καὶ ἐπτοήθησαν·
 ὕψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἀνετράπησαν.
 (14) 12 ¹² υἱοὶ κορασίων κατεκέντησαν αὐτούς,
 καὶ ὡς παῖδας αὐτομολούντων ἐτίρωσκον·
 ἀπώλουντο ἐκ παρατάξεως κυρίου μου.
 (15) 13 ¹³ ὑμνήσω τῷ θεῷ μου ὕμνον καινόν.
 (16) ⁽¹⁶⁾ Κύριε, μέγας εἶ καὶ ἔνδοξος,
 θαυμαστὸς ἐν ἰσχύϊ, ἀνυπέρβλητος.
 (17) 14 ¹⁴ σοὶ δουλεύσατῶ πᾶσα ἡ κτίσις σου·
 ὅτι εἶπας, καὶ ἐγενήθησαν·
 ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου,
 καὶ ᾠκοδόμησεν· καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τῇ φωνῇ
 σου.
 (18) 15 ¹⁵ ὅρη γὰρ ἐκ θεμελίων σὺν ὕδασιν σαλευθήσεται,
 πέτραι δ' ἀπὸ προσώπου σου ὡς κηρὸς τακήσονται·
 (19) ⁽¹⁹⁾ ἔτι δὲ τοῖς φοβουμένοις σε,
 σὺ εὐιλατεύεις αὐτοῖς.
 16 ¹⁶ ὅτι μικρὸν πᾶσα θυσία εἰς ὁσμὴν εὐωδίας,
 καὶ ἐλάχιστον πᾶν σπένδιον εἰς ὀλοκαύτωμά σοι·
 ὁ δὲ φοβούμενος τὸν κύριον μέγας διὰ παντός.
 (20) 17 ¹⁷ οὐαὶ ἔθνεσιν ἐπανισταμένοις τῷ γένει μου·

7 το προσωπον] om το A* (scr A¹) | εν μυρισμω] pr και N* (om NA
 N^{c.a}) 8 εδησατο] ανεδησεν N^{c.a} 9 ο ακινακης] ακινακis A
 10 τολμην A | ερραχθησαν] ετρησαν N^{c.a} 11 οι ασθ.] om οι B^{ab} |
 επτοησαν N* (επτοηθησαν N^{c.a}) 12 παιδες A | επι-
 τρωσκον] + αυτους N 13 ουκ εστιν] ουκ εστιν N^{c.a} 14 απεστειλας] επεστρεφας N
 15 σαλευθησεται πετραι δ (δε A)] εσαλευ-
 θησαν· || σαλευθησεται] εσαλευθησαν· || πετραι δε N^{c.a} | τακησεται A |
 ευιλατενεις B^b (ευειλ. B) 16 ολο-
 καυτωμα] ολοκαρπωμα N 17 επανιστανομενοις NA

- B Κύριος Παντοκράτωρ ἐκδικήσῃ αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως,
 (21) δοῦναι πῦρ καὶ σκώληκας εἰς σάρκας αὐτῶν,
 καὶ κλαύσονται ἐν αἰσθήσει ἕως αἰῶνος. (21)
- 18^c Ὡς δὲ ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, προσεκύνησαν τῷ θεῷ, 18 (22)
 καὶ ἡνίκα ἐκαθαρίσθη ὁ λαός, ἀνήνεγκαν τὰ ὀλοκαυτώματα αὐ-
 τῶν καὶ τὰ ἐκούσια αὐτῶν καὶ τὰ δόματα. 19 καὶ ἀνέθηκεν 19 (23)
 Ἰουδαίθ πάντα τὰ σκεύη Ὀλοφέρνηου ὅσα ἔδωκεν ὁ λαὸς αὐτῇ,
 καὶ τὸ κωνώπιον ὃ ἔλαβεν ἑαυτῇ ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ εἰς
 ἀνάθημα τῷ θεῷ ἔδωκεν. 20 καὶ ἦν ὁ λαὸς εὐφραινόμενος ἐν 20 (24)
 Ἱερουσαλὴμ κατὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων ἐπὶ μῆνας τρεῖς, καὶ
 Ἰουδαίθ μετ' αὐτῶν κατέμενεν. 21 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας 21 (25)
 ἀνέζευξεν ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, καὶ Ἰουδαίθ ἀπῆλ-
 theoretical εἰς Βαιτυλουνὰ καὶ κατέμεινεν ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς· καὶ
 ἐγένετο κατὰ τὸν καιρὸν αὐτῆς ἔνδοξος ἐν πάσῃ τῇ γῇ. 22 καὶ 22 (26)
 πολλοὶ ἐπεθύμησαν αὐτήν, καὶ οὐκ ἔγνω ἀνὴρ αὐτὴν πᾶσας τὰς
 ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῆς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπέθανεν Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ
 αὐτῆς καὶ προστετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. 23 καὶ ἦν προβαίνουσα 23 (27)
 μεγάλη σφόδρα, (28) καὶ ἐγήρασεν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἔτη (28)
 ἑκατὸν πέντε, καὶ ἀφῆκεν τὴν ἄβραν αὐτῆς ἑλευθέραν. καὶ ἀπέ-
 θανεν εἰς Βαιτυλουά, καὶ ἔθαψαν αὐτήν ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ
 ἀνδρὸς αὐτῆς Μανασσῆ. 24 καὶ ἐπένθησεν αὐτὴν οἶκος Ἰσραὴλ 24 (29)
 ἡμέρας ἑπτὰ. καὶ διεΐλεν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς πρὸ τοῦ ἀπο-
 θανεῖν αὐτὴν πᾶσι τοῖς ἔγγιστα Μανασσῇ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ
 τοῖς ἔγγιστα τοῦ γένους αὐτῆς. 25 καὶ οὐκ ἦν ἔτι ὁ ἐκφοβῶν 25 (30)
 τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰουδαίθ καὶ μετὰ τὸ ἀπο-
 θανεῖν αὐτὴν ἡμέρας πολλὰς. ἀμήν.

NA 18 εκαθερισθη A | δοματα] + αυτων A 19 Ολοφερνους N | αυτη] εαυτη
 A | αυτου] εαυτου A | αναθημα BN^{c.a}] αναθεμα N* A | θεω] κω NA 20 εν]
 εις A | κατεμεινεν NA 21 ταυτας τας ημερας A | ανεζευξαν N | om
 εκαστος A | αυτου] εαυτου A | απηλθεν] + εις τον οικον αυτης N | Βαιτυλουνα
 N (item 23) 22 Μανασση A 23 προβαινουσα ην A | om εν A |
 ανδρος] os sup ras A^{a1} | εκατον πεντε ετη A 24 επενθησαν A | οικος] pr
 o N | ημερας] pr επι N | πασιν N | om Μανασση...εγγιστα (2°) N | αυτης 3°]
 s sup ras A^a 25 om αμην NA
 Subscr Ιουδειθ BNA

Τ Ω Β Ε Ι Τ

1 BIBΛΟΣ λόγων Τωβείτ τοῦ Τωβιήλ τοῦ Ἀνανιήλ τοῦ Ἀδουήλ τοῦ Β
 2 Γαβαήλ, ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀσιήλ, ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλείμ, ²ὅς
 ἤχμαλωτεύθη ἐν ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐκ
 Θίσβης, ἥ ἐστιν ἐκ δεξιῶν Κυδιῶς τῆς Νεφθαλείμ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ
 ὑπεράνω Ἀσήρ.
 3 ³Εγὼ Τωβείτ ὁδοῖς ἀληθείας ἐπορευόμην καὶ δικαιοσύνη πάσας
 τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. καὶ ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς
 ἀδελφοῖς μου καὶ τῷ ἔθνει τοῖς προπορευθεῖσιν μετ' ἐμοῦ εἰς χώραν
 4 Ἀσσυρίων εἰς Νινευή. ⁴καὶ ὅτε ἤμην ἐν τῇ χώρᾳ μου ἐν τῇ γῇ
 Ἰσραήλ, νεώτερου μου ὄντος, πᾶσα φυλὴ τοῦ Νεφθαλείμ τοῦ πατρὸς
 μου ἀπέστη ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἱεροσολύμων, τῆς ἐκλεγείσης ἀπὸ πασῶν
 τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ εἰς τὸ θυσιάζειν πάσας τὰς φυλάς· καὶ ἡγιασθῇ
 ὁ ναὸς τῆς κατασκηνώσεως τοῦ ὑψίστου καὶ ᾠκοδομήθῃ εἰς πάσας

1 BIBΛΟΣ λόγων Τωβείθ τοῦ Τωβιήλ τοῦ Ἀνανιήλ τοῦ Ἀδουήλ τοῦ Ν
 Γαβαήλ τοῦ Ῥαφαήλ τοῦ Ῥαγουνήλ, ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀσιήλ, ἐκ φυλῆς
 2 Νεφθαλείμ, ²ὅς ἤχμαλωτεύθη ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου τοῦ βασιλέως
 τῶν Ἀσσυρίων ἐκ Θίσβης, ἥ ἐστιν ἐκ δεξιῶν Κυδιῶς τῆς Νεφθαλείμ ἐν τῇ
 ἄνω Γαλιλαίᾳ ὑπεράνω Ἀσσήρ, ὀπίσω δυσμῶν ἡλίου, ἐξ ἀριστερῶν Φογῶρ.
 3 ³Εγὼ Τωβείθ ὁδοῖς ἀληθείας ἐπορευόμην καὶ ἐν δικαιοσύναις πάσας τὰς
 ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. καὶ ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς ἀδελφοῖς μου
 καὶ τῷ ἔθνει μου τοῖς πορευθεῖσιν μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ εἰς τὴν χώραν
 4 τῶν Ἀσσυρίων εἰς Νινευή. ⁴καὶ ὅτε ἤμην ἐν τῇ χώρᾳ μου ἐν γῇ Ἰσραήλ,
 καὶ ὅτε ἤμην νέος, πᾶσα ἡ φυλὴ Νεφθαλείμ τοῦ πατρὸς μου ἀπέστησαν
 ἀπὸ τοῦ οἴκου Δανεὶδ τοῦ πατρὸς μου καὶ ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, πόλεως τῆς ἐκ πα-
 σῶν φυλῶν Ἰσραὴλ εἰς τὸ θυσιάζειν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ· καὶ ἡγιασθῇ
 ὁ ναὸς τῆς κατασκηνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ ᾠκοδομήθῃ ἐν αὐτῇ εἰς πάσας τὰς

Inscr Τωβείθ Ν   I 1 Τωβιτ Α | Αδουηλ] Ναυη Α | Γαβαηλ] Α
 Γαμαηλ Α   2 Θιβης Α | Κυδιων Α | Γαλιλ. Β'Α | υπερ|ανω Β* υπερα|νω
 Ββ υπερ Ν?   3 Τωβιτ Α | δικαιοσυνης Α | εθνει]+μου Α | προπορευθει-
 σιν] συνπρονομενοις Α   4 οικοδομηθη Α

Β τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος· ⁵καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἱ συναποστᾶσαι ἔθουν ⁵
τῇ Βάαλ τῇ δαμάλει, καὶ ὁ οἶκος Νεφθαλεὶμ τοῦ πατρός μου. ⁶καὶ γὰρ ⁶
μόνος ⁽⁶⁾ἐπορευόμεν πλεονάκεις ἐν Ἱεροσολύμοις ταῖς ἑορταῖς, ⁽⁶⁾
καθὼς γέγραπται παντὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν προστάγματι αἰωνίῳ, τὰς
ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων καὶ τὰς προκουρίας
ἔχων· ⁷καὶ ἐδίδουν αὐτὰς τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν πρὸς ⁷
τὸ θυσιαστήριον τῶν γεννημάτων· τὴν δεκάτην ἐδίδουν τοῖς υἱοῖς
Λευεὶ τοῖς θεραπεύουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὴν δευτέραν δεκά-
την ἀπεπρατιζόμεν, καὶ ἐπορευόμεν καὶ ἐδαπάνων αὐτὰ ἐν Ἱερο-
σολύμοις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν· ⁸καὶ τὴν τρίτην ἐδίδουν οἷς ⁸ (7,8)
καθήκει, καθὼς ἐνετείλατο Δεββώρα ἡ μήτηρ τοῦ πατρός μου,
διότι ὀρφανὸς κατελείφθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου. ⁹καὶ ὅτε ἐγε- ⁹ (9)
νόμην ἀνὴρ, ἔλαβον Ἄνναν γυναῖκα ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς πατριᾶς
ἡμῶν, καὶ ἐγέννησα ἐξ αὐτῆς Τωβίαν. ¹⁰καὶ ὅτε ἡχμαλωτίσθημεν ¹⁰ (11,12)

Ν γενεὰς τοῦ αἰῶνος. ⁵πάντες οἱ ἀδελφοί μου καὶ ὁ οἶκος Νεφθαλεὶμ τοῦ ⁵
πατρός μου, ἐθυσίαζον ἐκείνοι τῷ μόσχῳ ὃν ἐποίησεν Ἱεροβεὰμ ὁ βασιλεὺς
Ἰσραὴλ ἐν Δὰν ἐπὶ πάντων ὁρέων τῆς Γαλιλαίας. ⁶καὶ γὰρ μονώτατος ἐπο- ⁶
ρευόμεν πολλάκις εἰς Ἱεροσόλυμα ἐν ταῖς ἑορταῖς, καθὼς γέγραπται ἐν παντὶ
Ἰσραὴλ ἐν προστάγματι αἰωνίῳ. τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ πρωτογενήματα καὶ
τὰς δεκάτας τῶν κτηνῶν καὶ τὴν πρωτοκουράς τῶν προβάτων ἔχων ἀπέτρε-
χον εἰς Ἱεροσόλυμα· ⁷καὶ ἐδίδουν αὐτὰ τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν πρὸς ⁷
τὸ θυσιαστήριον, καὶ τὴν δεκάτην τοῦ οἴνου καὶ τοῦ σίτου καὶ ἐλαιῶν
καὶ ῥοῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἀκροδρύων τοῖς υἱοῖς Λευεὶ τοῖς θεράπονσιν ἐν
Ἱερουσαλὴμ. καὶ τὴν δεκάτην τὴν δευτέραν ἀπεδεκάτιζον ἀργυρίῳ τῶν ἐξ
ἐτῶν, καὶ ἐπορευόμεν καὶ ἐδαπάνων αὐτὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ καθ' ἕκαστον
ἐνιαυτόν· ⁸καὶ ἐδίδουν αὐτὰ τοῖς ὀρφανοῖς καὶ ταῖς χήραις, καὶ προσηλύτοις ⁸
τοῖς προσκειμένοις τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰσέφερον καὶ ἐδίδουν αὐτοῖς ἐν τῷ
τρίτῳ ἔτει καὶ ἡσθίομεν αὐτὰ κατὰ τὸ πρόσταγμα τὸ προστεταγμένον περὶ
αὐτῶν ἐν τῷ νόμῳ Μωσῆ καὶ κατὰ τὰς ἐντολὰς ἃς ἐνετείλατο Δεββώρα
ἡ μήτηρ Ἀνανιῆ τοῦ πατρός ἡμῶν, ὅτι ὀρφανὸν κατέλιπέν με ὁ πατήρ
καὶ ἀπέθανεν. ⁹καὶ ὅτε ἐγενήθην ἀνὴρ, ἔλαβον γυναῖκα ἐκ τοῦ σπέρματος ⁹
τῆς πατριᾶς ἡμῶν, καὶ ἐγέννησα ἐξ αὐτῆς υἱὸν καὶ ἐκάλεσα τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Τωβίαν. ¹⁰μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι εἰς Ἀσσυρίους καὶ ὅτε ἡχμαλωτίσθην, ¹⁰

Α ⁵ om παντες οι αδελφοι μου (ou Ν* μ superscr Ν^a(vid)) Ν^{c.a} (hab πασαι αι
φυλαι αι συναποστασαι εθουν τη Βααλ τη δαμαλει Ν^{c.a.mg}) | Νεφθαλειμ] pr
του Α ⁶ καγω] και εγω Α | εν Ιεροσολυμοις Β*^{vid} | εις Ιεροσολυμα Β^{ab}Α |
ταις εορτ.] pr εν Β^{ab}Α (om Β*^{vid}) | τας προκουριας] post τας seq ras in Β: π
Β³ mg sinistr τ. πρωτοκυριας Α ⁷ αυτας] αυτα Α | Αρων Α | θυσιαστηριον]
+ παντων των γεννηματων Ν^{c.a.mg} | των γεν.] των των γεν. Β* παντων των γεν.
Β^{ab}Α | του σιτου και του οινου Ν^{c.a} | ελαιου Ν* | ελαιου Ν^{c.a} | και 6ο] + των
συκων 5 Ν^{c.a.mg} | κροδρυων Ν* (ακρ. Ν^{c.a}) | om εις Α ⁸ οισ] τοις Β* (οις
Β^bvid) | τοις υιοις] pr εδιδουν Ν^{c.a.vid} | Δεμβωρα Α ⁹ εγενην Ν* (εγενηθ. Ν^{c.a})
¹⁰ αιχμαλωτισθηναι Ν*] + με Ν^{c.a} | ηχμαλωτισθην] ηχμαλωτισθην Α

εἰς Νινευή, πάντες οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ ἐκ τοῦ γένους ἡσθιον B
 11 ἐκ τῶν ἄρτων τῶν ἐθνῶν. ¹¹ ἐγὼ δὲ συνετήρησα τὴν ψυχὴν
 (13) 12 μου μὴ φαγεῖν, ¹² καθότι ἐμεμνήμην τοῦ θεοῦ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ
 13 μου. ¹³ καὶ ἔδωκεν ὁ ὕψιστος χάριν καὶ μορφὴν ἐνώπιον Ἐνεμε-
 6,17) 14 σάρου, καὶ ἤμην αὐτοῦ ἀγοραστής. ¹⁴ ἐπορευόμην εἰς τὴν Μηδίαν,
 καὶ παρεθέμην Γαβαήλῳ τῷ ἀδελφῷ Γαβρία ἐν Ῥάγοις τῆς
 (18) 15 Μηδίας ἀργυρίου τάλαντα δέκα. ¹⁵ Καὶ ὅτε ἀπέθανεν
 Ἐνεμεσσάρ, ἐβασίλευσεν Ἀχηρεὶλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ
 αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἠκαταστάτησαν καὶ οὐκέτι ἡδυνάσθηεν πορευθῆναι
 (19) 16 εἰς τὴν Μηδίαν. ¹⁶ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου ἐλεημο-
 (20) 17 σύνας πολλὰς ἐποίουν τοῖς ἀδελφοῖς μου. ¹⁷ τοὺς ἄρτους μου
 ἐδίδουν τοῖς πεινώσιν καὶ ἱμάτια τοῖς γυμνοῖς, καὶ εἴ τινα ἐκ
 τοῦ γένους μου ἐθεώρουν τεθνηκότα καὶ ῥεριμμένον ὀπίσω τοῦ
 (21) 18 τεύχους Νινευή, ἔθαπτον αὐτόν. ¹⁸ καὶ εἴ τινα ἀπέκτεινεν Ἀχηρεὶλ
 ὁ βασιλεὺς, ὅτε ἦλθεν φεύγων ἐκ τῆς Ἰουδαίας, ἔθαψα αὐτοὺς
 κλέπτων· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ· καὶ ἐξ-
 (22) 19 τήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τὰ σώματα, καὶ οὐχ εὐρέθη. ¹⁹ πορευ-

εἰς Νινευή ἐπορευόμην· καὶ πάντες οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ ἐκ τοῦ γένους μου N
 11 ἡσθιον ἐκ τῶν ἄρτων τῶν ἐθνῶν, ¹¹ ἐγὼ δὲ συνετήρησα τὴν ψυχὴν μου μὴ
 12 φαγεῖν ἐκ τῶν ἄρτων τῶν ἐθνῶν. ¹² καὶ ὅτε ἐμεμνήμην τοῦ θεοῦ μου ἐν ὅλῃ
 13 ψυχῇ μου, ¹³ καὶ ἔδωκέν μοι ὁ ὕψιστος χάριν καὶ μορφὴν ἐνώπιον Ἐνε-
 14 μεσσάρου καὶ ἠγόραζον αὐτῷ πάντα τὰ πρὸς τὴν χρῆσιν. ¹⁴ καὶ ἐπορευόμην
 εἰς Μηδίαν καὶ ἠγόραζον αὐτῷ ἐκεῖθεν ἕως αὐτὸν ἀποθανεῖν. καὶ παρεθέμην
 Γαβήλῳ βαλλάντια τῷ ἀδελφῷ τῷ Γαβρεὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Μηδίας, ἀργυρίου
 15 τάλαντα δέκα. ¹⁵ Καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ἐνεμασσάρ καὶ ἐβασίλευσεν
 Σενναχηρεὶμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ αἱ ὁδοὶ τῆς Μηδείας ἀπέστησαν
 16 καὶ οὐκέτι ἡδυνάσθηεν πορευθῆναι εἰς τὴν Μηδίαν. ¹⁶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐνε-
 μεσσάρου ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς ἀδελφοῖς μου τοῖς ἐκ τοῦ γένους
 17 μου. ¹⁷ τοῖς ἄρτους μου ἐδίδουν τοῖς πεινώσιν καὶ ἱμάτια τοῖς γυμνοῖς,
 καὶ εἴ τινα τῶν ἐκ τοῦ ἔθνους μου ἐθεώρουν τεθνηκότα καὶ ἐρριμμένον ὀπίσω
 18 τοῦ τεύχους Νινευή, ἔθαπτον αὐτόν. ¹⁸ καὶ εἴ τινα ἀπέκτεινεν Σενναχηρεὶμ,
 ὅτε ἀπῆλθεν φεύγων ἐκ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις τῆς κρίσεως ἧς ἐποίησεν
 ἐξ αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς τοῦ οὐρανοῦ περὶ τῶν βλασφημιῶν ὧν ἐβλασφήμησεν,
 ἔθαψα· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
 καὶ ἔκλεπτον τὰ σώματα αὐτῶν καὶ ἔθαπτον. καὶ ἐξήτησεν αὐτὰ Σεννα-

10 γενους] + μου A 14 επορευομην] pr και A | Μηδειαν (item 15), A
 Μηδειας B^{ab} | Γαβηλω N* | Γαβαηλω N^{ca} 15 Ενεμεσσαρος A | Αχηρειλ]
 Αχηρεια B^{vid} Σενναχηρειμ A | ηκαταστατησαν] κατεστησαν A 16 εν
 ταις] pr και N^{ca} | εποιουν] ουν sup ras 4 litt A^a 17 ιματια] τα ιμ.
 μου A | εριμμενον A | οπισω] επι A | Νινευη] pr εις A 18 Αχηρειλ]
 Σενναχηρειμ A | Σενναχηρειμ 1° N*] + ο βασιλευς N^{ca} (vid)

Β θεῖς δὲ εἰς τῶν ἐν Νινευὴ ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι
θάπτω αὐτοὺς, καὶ ἐκρύβην· ἐπιγνούς δὲ ὅτι ζητοῦμαι ἀποθανεῖν,
φοβηθεὶς ἀνεχώρησα. ²⁰ καὶ διηπάγη πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, ²⁰
⁽²³⁾ καὶ οὐ κατελείφθη μοι οὐδὲν πλὴν Ἄννας τῆς γυναῖκός μου καὶ ⁽²³⁾
Τωβείτ τοῦ υἱοῦ μου. ²¹ καὶ οὐ διήλθον ἡμέραι πεντήκοντα ἕως ²¹ ⁽²⁴⁾
οὐ ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον εἰς τὰ ὄρη
Ἀραράθ· καὶ ἐβασίλευσεν Σαχερδονὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ,
καὶ ἔταξεν Ἀχιάχαρον τὸν Ἀναήλ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐπὶ
πᾶσαν τὴν ἐκλογιστείαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πᾶσαν
τὴν διοίκησιν. ²² καὶ ἡξίωσεν Ἀχιάχαρος περὶ ἐμοῦ, καὶ ἦλθον ²² ⁽²⁵⁾
εἰς Νινευή. Ἀχιάχαρος δὲ ἦν ὁ οἰνοχόος καὶ ἐπὶ τοῦ δακτυλίου
καὶ διοικητῆς καὶ ἐκλογιστῆς, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ὁ Σαχερδονός,
υἱὸς ἐκ δευτέρας· ἦν δὲ ἐξάδελφός μου.

¹⁷ Ὅτε δὲ κατῆλθον εἰς τὸν οἶκόν μου καὶ ἀπεδόθη μοι Ἄννα ἡ 1
γυνή μου καὶ Τωβίας ὁ υἱός μου, ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἑορτῇ ἣ ἔστιν
ἀγία ἑπτὰ ἐβδομάδων, ἐγενήθη ἄριστον καλόν μοι· ἀνέπεσα τοῦ
φαγεῖν. ² καὶ ἐθεασάμην ὄψα πολλά, καὶ εἶπα τῷ υἱῷ μου Βάδισον 2

✕ Χρηεῖμ καὶ οὐχ εὔρεν αὐτά. ¹⁹ καὶ ἐπορεύθη εἰς τις τῶν ἐκ τῆς Νινευὴ καὶ ¹⁹
ὑπέδειξεν τῷ βασιλεῖ περὶ ἐμοῦ, ὅτι ἐγὼ θάπτω αὐτοὺς καὶ ἐκρύβην· καὶ
ὅτε ἐπέγνων ὅτι ἔγνω περὶ ἐμοῦ ὁ βασιλεὺς καὶ ὅτι ζητοῦμαι τοῦ ἀποθανεῖν,
ἐφοβήθην καὶ ἀπέδρασα. ²⁰ καὶ ἡρπάγη πάντα ὅσα ὑπῆρχέν μοι, καὶ οὐ ²⁰
κατελείφθη μοι οὐδὲν ὃ οὐκ ἀνελήμφθη εἰς τὸ βασιλικόν πλὴν Ἄννας τῆς
γυναῖκός μου καὶ Τωβίας τοῦ υἱοῦ μου. ²¹ καὶ οὐ διήλθον ἡμέραι τεσσαράκοντα ²¹
ἕως οὐ ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον εἰς τὰ ὄρη Ἀραράτ·
καὶ ἐβασίλευσεν Σαχερδονός υἱὸς αὐτοῦ μετ' αὐτόν, καὶ ἔταξεν Ἀχέιχαρον τὸν
Ἀναήλ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ μου υἱὸν ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἐκλογιστείαν τῆς βασιλείας
αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς εἶχεν τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν διοίκησιν. ²² τότε ²²
ἡξίωσεν Ἀχέιχαρος περὶ ἐμοῦ, καὶ κατῆλθον εἰς τὴν Νινευή. Ἀχέιχαρος γὰρ
ἦν ὁ ἀρχιοινοχόος καὶ ἐπὶ τοῦ δακτυλίου καὶ διοικητῆς καὶ ἐκλογιστῆς ἐπὶ
Σενναχηρείμ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ κατέστησεν αὐτὸν Σαχερδονός ἐκ
δευτέρας. ἦν δὲ ἐξάδελφός μου καὶ ἐκ τῆς συγγενίας μου.

¹ Καὶ ἐπὶ Σαρχεδόνος βασιλέως κατῆλθον εἰς τὸν οἶκόν μου καὶ ἀπεδόθη 1
μοι ἡ γυνή μου Ἄννα καὶ Τωβίας ὁ υἱός μου, καὶ ἐν τῇ πεντηκοστῇ τῆς
ἑορτῆς ἡμῶν, ἣ ἔστιν ἀγία ἐβδομάδων, ἐγενήθη μοι ἄριστον καλόν· καὶ
ἀνέπεσα τοῦ ἀριστήσθαι. ² καὶ παρετέθη μοι ἡ τράπεζα καὶ παρετέθη μοι 2
ὀψάρια πλείονα, καὶ εἶπα τῷ Τωβείᾳ τῷ υἱῷ μου Παιδίον, βάδιζε καὶ δν

A 19 ἐν Νινευη] Νινευιτων A | υπεδειξεν A | θαπτω] εθαπτον A 20 Τω-
βειτ] Τωβιου A 21 τεσσαρακοντα] ν' N^{c,ang} | εφυγεν N* (-γον N^{ca}) |
Αραρατ A | Σαχερδαν A | Αχειαχαρον N^{ca} | υιον] pr τον A | εκλογιστιαν A
22 οינוχοος] οινοδοχος A | βασιλεως] βασιλεα N^{ca} | Σαχερδονοσος A ο Σαχ.
N^{ca} (om ο N*) | ην] η N* II 1 om δε A | εορτη] pr τη A | ανεπεσα] και
ανεπαυισαμην A | φαγειν] a sup ras A^a

καὶ ἄγαγε ὃν ἐὰν εὗρης τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐνδεῇ ὃς μέμνηται τοῦ B
3 κυρίου, καὶ ἰδοὺ μένω σε. ³καὶ ἔλθων εἶπεν Πάτερ, εἰς ἐκ τού
4 γένους ἡμῶν ἐστραγγαλωμένος ἔρριπται ἐν τῇ ἀγορᾷ. ⁴καὶ γὰρ πρὶν
ἢ γενέσασθαι με ἀναπηδήσας ⁽⁴⁾ἀνελόμην αὐτὸν εἰς τι οἶκημα ἕως οὗ
5 ἔδυν ὁ ἥλιος. ⁵καὶ ἐπιστρέψας ἔλουσάμην, καὶ ἦσθιον τὸν ἄρτον μου
6 ἐν λύπῃ. ⁶καὶ ἐμνήσθην τῆς προφητείας Ἀμώς, καθὼς εἶπεν

Στραφήσονται αἱ ἐορταὶ ὑμῶν εἰς πένθος,

καὶ πᾶσαι αἱ εὐφροσύναι ὑμῶν εἰς θρήνον.

7 ⁷καὶ ἔκλαυσα. ⁽⁷⁾καὶ ὅτε ἔδυν ὁ ἥλιος, ὥχόμην καὶ ὀρύξας ἔθαψα αὐτόν.
8 ⁸καὶ οἱ πλησίον ἐπεγέλων λέγοντες Οὐκέτι φοβεῖται φονευθῆναι
περὶ τοῦ πράγματος τούτου· καὶ ἀπέδρα, καὶ ἰδοὺ πάλιν θάπτει
(10) 9 τοὺς νεκρούς. ⁹καὶ ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἀνέλυσά θάψας, καὶ
ἐκοιμήθην μεμιαμμένος παρὰ τὸν τοίχον τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ πρόσ-
(11) 10 ὤπὸν μου ἀκάλυπτον ἦν. ¹⁰καὶ οὐκ ᾔδειν ὅτι στρουθία ἐν τῷ
τοίχῳ ἐστίν· καὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀνεφρότων, ἀφώδευσαν τὰ
στρουθία θερμὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐγενήθη λευκώ-
- ματα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου· καὶ ἐπορεύθην πρὸς ἰατρούς, καὶ

ἀν εὗρης πτωχὸν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐκ Νινευητῶν αἰχμαλώτων ὃς μέμνηται N
ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἄγαγε αὐτὸν καὶ φάγεται κοινῶς μετ' ἐμοῦ· καὶ ἴδε
3 προσμενῶ σε, παιδίον, μέχρι τοῦ σε ἐλθεῖν. ³καὶ ἐπορεύθη Τωβίας ζητῆσαι
τινα πτωχὸν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ ἐπιστρέψας λέγει Πάτερ, καὶ εἶπα
αὐτῷ Ἰδοὺ ἐγώ, παιδίον. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν Πάτερ, ἰδοὺ εἰς ἐκ τοῦ
ἔθνους ἡμῶν πεφόνευνται καὶ ἔρριπται ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ αὐτόθι νῦν ἐστραγ-
4 γάλλεται. ⁴καὶ ἀναπηδήσας ἀφῆκα τὸ ἄριστον πρὶν ἢ γενέσασθαι με αὐτοῦ,
καὶ ἀναιροῦμαι αὐτὸν ἐκ τῆς πλατείας καὶ εἰς ἐν τῶν οἰκιδίων ἔθηκα μέχρι
5 τοῦ τὸν ἥλιον δύνειν καὶ θάψω αὐτόν. ⁵ἐπιστρέψας οὖν ἔλουσάμην καὶ
6 ἦσθιον τὸν ἄρτον μετὰ πένθους. ⁶καὶ ἐμνήσθην τοῦ ῥήματος τοῦ προφήτου
ὅσα ἐλάλησεν Ἀμώς ἐπὶ Βαιθὴλ λέγων

Στραφήσονται ὑμῶν αἱ ἐορταὶ εἰς πένθος,

καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ ὑμῶν εἰς θρήνος.

7 ⁷καὶ ἔκλαυσα. καὶ ὅτε ἔδυν ὁ ἥλιος, ὥχόμην καὶ ὀρύξας ἔθαψα αὐτόν.
8 ⁸καὶ οἱ πλησίον μου κατεγέλων λέγοντες Οὐ φοβεῖται οὐκέτι; ἥδη γὰρ
ἐπεξητήθην τοῦ φονευθῆναι περὶ τοῦ πράγματος τούτου· καὶ ἀπέδρα, καὶ
9 πάλιν ἰδοὺ θάπτει τοὺς νεκρούς. ⁹καὶ αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἔλουσάμην καὶ εἰσῆλ-
θον εἰς τὴν αὐλὴν μου, καὶ ἐκοιμήθην παρὰ τὸν τοίχον τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ
10 πρόσῳπόν μου ἀνακεκαλυμμένον διὰ τὸ καῦμα. ¹⁰καὶ οὐκ ᾔδειν ὅτι στρουθία
ἐν τῷ τοίχῳ ἐπάνω μου εἰσιν, καὶ ἐκάθισεν τὸ ἀφόδευμα αὐτῶν εἰς τοὺς
ὀφθαλμούς μου θερμὸν καὶ ἐπήγαγεν λευκώματα. καὶ ἐπορεύομην πρὸς τοὺς

2 om ἐνδεῇ ὃς μεμνηται A | ἴδε N*] ἰδοὺ N^{c.a} 3 ἐστραγγαλωμένος Bab^a A
4 om η A 6 προφητίας A 8 ἐπεξητήθη N^{a.b?} | ἀποδρα A
9 ἀνέλυσα] ἀνέλυσ sup ras B^{ab} 10 om καὶ ἐγενήθη...ὀφθαλμούς μου (2°)
A | τοὺς ὀφθαλμούς (2°) B^{edit}

Β οὐκ ὠφέλησάν με· Ἀχιάχαρος δὲ ἔτρεφέν με ἕως οὗ ἐπορεύ-
θην εἰς τὴν Ἑλλυμαίδα. ¹¹ Καὶ ἡ γυνή μου Ἄννα ἠριθεύετο ¹¹ (19)
ἐν τοῖς γυναικείοις· ¹² καὶ ἀπέστελλε τοῖς κυρίοις, καὶ ἀπέδωκεν ¹² (20)
αὐτῇ καὶ αὐτοὶ τὸν μισθόν, προσδόντες καὶ ἔριφον. ¹³ ὅτε δὲ ¹³ (21)
ἦλθεν πρὸς μέ, ἤρξατο κράζειν· καὶ εἶπα αὐτῇ Πόθεν τὸ ἐρίφιον;
μὴ κλεψιμαῖόν ἐστιν; ἀπόδος αὐτὸ τοῖς κυρίοις· οὐ γὰρ θεμιτόν
ἐστὶν φαγεῖν κλεψιμαῖον. ¹⁴ ἡ δὲ εἶπεν Δῶρον δέδοται μοι ἐπὶ ¹⁴ -
τῷ μισθῷ. καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῇ, καὶ ἔλεγον ἀποδιδόναι αὐτὸ
τοῖς κυρίοις, καὶ ἠρυσθῆναι πρὸς αὐτήν. ⁽²²⁾ ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπεν ⁽²²⁾
μοι Ποῦ εἰσιν αἱ ἐλεημοσύναι σου καὶ αἱ δικαιοσύναι σου; ἰδοὺ
γνωστὰ πάντα μετὰ σοῦ. ¹ Καὶ λυπηθεὶς ἔκλαυσα, καὶ προσ- ¹ 11
εὐξάμην μετ' ὁδύνης ⁽²⁾ λέγων ² Δίκαιος εἶ, Κύριε, καὶ πάντα τὰ ²
ἔργα σου καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ σου ἐλεημοσύναι καὶ ἀλήθεια, καὶ
κρίσιν ἀληθινὴν καὶ δικαίαν σὺ κρίνεις εἰς τὸν αἰῶνα. ³ μνήσθητί ³
μου καὶ ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ· μὴ ἐκδικῇς ταῖς ἁμαρτίαις μου καὶ τοῖς
ἀγνοήμασίν μου καὶ τῶν πατέρων μου, ἃ ἤμαρτον ἐνώπιόν σου.
⁴ παρήκουσαν γὰρ τῶν ἐντολῶν σου· ἔδωκας ἡμᾶς εἰς διαρπαγὴν καὶ ⁴

✠ ἱατροὺς θεραπευθῆναι, καὶ ὅσῳ ἐνεχρίοσάν με τὰ φάρμακα, τοσούτῳ μᾶλλον
ἐξετυφλοῦντο οἱ ὀφθαλμοὶ μου τοῖς λευκώμασιν μέχρι τοῦ ἀποτυφλωθῆναι.
καὶ ἤμην ἀδύνατος τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔτη τέσσερα. καὶ πάντες οἱ ἀδελφοί
μου ἐλυπῶντο περὶ ἐμοῦ, καὶ Ἀχιάχαρος ἔτρεφέν με ἔτη δύο πρὸ τοῦ
αὐτὸν βαδίσαι εἰς τὴν Ἑλλυμαίδα. ¹¹ Καὶ ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ Ἄννα ἡ ¹¹
γυνή μου ἠριθεύετο ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς γυναικείοις· ¹² καὶ ἀπέστελλε τοῖς ¹²
κυρίοις αὐτῶν, καὶ ἀπεδίδουν αὐτῇ τὸν μισθόν. καὶ ἐν τῇ ἐβδόμῃ τοῦ Δύστρου
ἐξέτεμε τὸν ἰστὸν καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν τοῖς κυρίοις, καὶ ἔδωκεν αὐτῇ
τὸν μισθόν πάντα καὶ ἔδωκεν αὐτῇ ἐφ' ἐστία ἔριφον ἐξ αἰῶν. ¹³ καὶ ὅτε ¹³
εἰσῆλθεν πρὸς μέ, ὁ ἔριφος ἤρξατο κράζειν, καὶ ἐκάλεσα αὐτήν καὶ εἶπα
Πόθεν τὸ ἐρίφιον τοῦτο; μὴποτε κλεψιμαῖόν ἐστιν; ἀπόδος αὐτὸ τοῖς κυρίοις
αὐτοῦ· οὐ γὰρ ἐξουσίαν ἔχομεν ἡμεῖς φαγεῖν οὐδὲν κλεψιμαῖον. ¹⁴ καὶ λέγει ¹⁴
μοι αὕτη Δύσει δέδοται μοι ἐπὶ τῷ μισθῷ. καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῇ, καὶ
ἔλεγον ἀποδοῦναι τοῖς κυρίοις, καὶ προσηρυσθῆναι χάριν τούτου πρὸς αὐ-
τήν. εἰτα ἀποκριθεῖσα λέγει μοι Καὶ ποῦ εἰσιν αἱ ἐλεημοσύναι σου; ποῦ
εἰσιν αἱ δικαιοσύναι σου; ἴδε ταῦτα μετὰ σοῦ γνωστὰ ἐστίν. ¹ Καὶ ¹ 11
περίλυπος γενόμενος τῇ ψυχῇ καὶ στενάξας ἔκλαυσα καὶ ἠρξάμην προσ-
εὔχεσθαι μετὰ στεναγμῶν ² Δίκαιος εἶ, Κύριε, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ²
δίκαια καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ σου ἐλεημοσύνη καὶ ἀλήθεια· σὺ κρίνεις τὸν
αἰῶνα. ³ καὶ νῦν σὺ, Κύριε, μνήσθητί μου καὶ ἐπίβλεψον, καὶ μὴ με ἐκ- ³
δικῇς ταῖς ἁμαρτίαις μου καὶ ἐν τοῖς ἀγνοήμασίν μου καὶ τῶν πατέρων
μου. ἤμαρτον ἐναντίον σου ⁴ καὶ παρήκουσα τῶν ἐντολῶν σου, καὶ ἔδωκας ⁴

A 10 Ἑλλυμαίδα A 11 γυναικείοις A 12 ἀπεστελλέν A | αὐτῇ] αὐτῇ·
A 13 κράζειν] κραναζειν A | εἶπα] εἶπον A 14 ἰδε N*] ἰδου N^{c.a}
III 2 σοι A 3 μῆ] + με A | ἐκδικησῇς A | α] οἱ N^{c.a} A 4 παρη-
κουσα N*] παρηκουσαν N^{c.a} | ἔδωκας] pr και A | δ:αρπαγην] αρπαγην A

αἰχμαλωσίαν καὶ θάνατον καὶ παραβολὴν ὀνειδισμοῦ πᾶσιν τοῖς B
 5 ἔθνεσιν ἐν οἷς ἐσκορπίσμεθα. ⁵ καὶ νῦν πολλαὶ αἱ κρίσεις σοῦ
 εἰσιν ἀληθιναί, ἐξ ἐμοῦ ποιῆσαι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν μου καὶ τῶν
 πατέρων μου, ὅτι οὐκ ἐποιήσαμεν τὰς ἐντολάς σου· οὐ γὰρ ἐπορεύ-
 6 θημεν ἐν ἀληθείᾳ ἐνώπιόν σου. ⁶ καὶ νῦν κατὰ τὸ ἀρεστόν σου
 ποιήσον μετ' ἐμοῦ· ἐπίταξον ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμά μου, ὅπως ἀπολυθῶ
 καὶ γένωμαι γῇ· διότι λυσιτελεῖ μοι ἀποθανεῖν ἢ ζῆν, ὅτι ὀνειδι-
 σμούς ψευδεῖς ἤκουσα, λύπη ἐστὶν πολλὴ ἐν ἐμοί· ἐπίταξον ἀπο-
 λυθῆναί με τῆς ἀνάγκης ἣδη εἰς τὸν αἰώνιον τόπον, μὴ ἀποστρέψῃς
 τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ.
 7 ⁷ Ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνέβη τῇ θυγατρὶ 'Ραγουήλ Σάρρα ἐν 'Εκβα-
 τάνοις τῆς Μηδείας, καὶ ταύτην ὀνειδισθῆναι ὑπὸ παιδισκῶν πατρὸς
 8 αὐτῆς, ⁸ ὅτι ἦν δεδομένη ἀνδράσιν ἐπτά, καὶ 'Ασμόδαυς τὸ πονηρὸν
 δαιμόνιον ἀπέκτεινεν αὐτοὺς πρὶν ἢ γενέσθαι αὐτοὺς μετ' αὐτῆς ὡς
 ἐν γυναίξιν. ⁹ καὶ εἶπαν αὐτῇ Οὐ συνείεις ἀποπνίγουσά σου τοὺς
 9 ἄνδρας; ἣδη ἐπτά ἔσχες, καὶ ἐνὸς αὐτῶν οὐκ ὠνάσθης. ⁹ τί ἡμᾶς
 μαστιγοῖς; εἰ ἀπέθαναν, βάδιζε μετ' αὐτῶν· μὴ ἴδοιμέν σου υἱὸν ἢ

ἡμᾶς εἰς ἀρπαγὴν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ θάνατον καὶ εἰς παραβολὴν καὶ B
 λάλημα καὶ ὀνειδισμόν ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ἐν οἷς ἡμᾶς διεσκόρπισας.
 5 καὶ νῦν πολλαὶ σου αἱ κρίσεις ὑπάρχουσιν ἀληθιναί, ποιῆσαι ἐξ ἐμοῦ περὶ
 τῶν ἁμαρτιῶν μου, ὅτι οὐκ ἐποιήσαμεν τὰς ἐντολάς σου καὶ οὐκ ἐπορεύθημεν
 6 ἀληθινῶς ἐνώπιόν σου. ⁶ καὶ νῦν κατὰ τὸ ἀρεστόν σου ποιήσον μετ' ἐμοῦ,
 καὶ ἐπίταξον ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμά μου ἐξ ἐμοῦ, ὅπως ἀπολυθῶ ἀπὸ προσώπου
 τῆς γῆς καὶ γένωμαι γῇ· διὸ λυσιτελεῖ μοι ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ ζῆν, ὅτι
 ὀνειδισμούς ψευδεῖς ἤκουσα, καὶ λύπη πολλὴ μετ' ἐμοῦ. Κύριε, ἐπίταξον
 ὅπως ἀπολυθῶ ἀπὸ τῆς ἀνάγκης ταύτης, ἀπόλυσόν με εἰς τὸν τόπον τὸν
 αἰώνιον, καὶ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου, Κύριε, ἀπ' ἐμοῦ· διὸ λυσι-
 τελεῖ μοι ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ βλέπειν ἀνάγκην πολλὴν ἐν τῇ ζωῇ μου, καὶ μὴ
 ἀκούειν ὀνειδισμούς.

7 ⁷ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ συνέβη Σάρρα τῇ θυγατρὶ 'Ραγουήλ τοῦ ἐν 'Εκ-
 βατάνοις τῆς Μηδείας, καὶ αὐτὴν ἀκοῦσαι ὀνειδισμῶν ὑπὸ μῆς τῶν παιδισκῶν
 8 τοῦ πατρὸς αὐτῆς, ⁸ διότι ἦν ἐκδεδομένη ἀνδράσιν ἐπτά, καὶ 'Ασμοδαῖος
 τὸ δαιμόνιον τὸ πονηρὸν ἀπέκτενεν αὐτοὺς πρὶν ἢ γενέσθαι αὐτοὺς μετ' αὐτῆς,
 καθάπερ ἀποδεδιγμένον ἐστὶν ταῖς γυναίξιν. καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ παιδίσκη
 Σὺ εἰ ἢ ἀποκτείνουσα τοὺς ἄνδρας σου· ἰδοὺ ἣδη ἀπεκδέδοσαι ἐπτά ἀνδράσιν,
 9 καὶ ἐνὸς αὐτῶν οὐκ ὠνομάσθης. ⁹ τί ἡμᾶς μαστιγοῖς περὶ τῶν ἀνδρῶν σου
 ὅτι ἀπέθανον; βάδιζε μετ' αὐτῶν καὶ μὴ ἴδοιμεν υἱὸν μηδὲ θυγατέρα εἰς

5 αληθιναί] + αι οδοι σου N^{ca} | μου N^{*}] + κ των πρων μου N^{ca} 6 σου 10° A
 pr ερωπιον A | αποθανειν] pr μαλλον A | λυπη] pr και A 7 τη θυγατρι] om
 τη A | Μηδίας A | υπο] απο A | πατρος] pr του A 8 Ασμοδεος N
 Ασμοδαίος A | ειπα] ειπεν A | ωνασθης] ωνομασθης B^{a?b} 9 απεθανε
 B^{a?} | υιον N^{*}] + σου N^{ca}

Β θυγατέρα εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁰ ταῦτα ἀκούσασα ἐλυπήθη σφόδρα ὥστε ¹⁰ ἀπάγξασθαι· καὶ εἶπεν Μία μὲν εἰμι τῷ πατρί μου· ἂν ποιήσω τοῦτο, ὄνειδος αὐτῷ ἔσται, καὶ τὸ γῆρας αὐτοῦ κατάξω μετ' ὀδύνης εἰς ἄδου. ¹¹ καὶ ἐδέθη πρὸς τῇ θυρίδι καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς ¹¹ (11-13) εἰ, Κύριε ὁ θεός μου, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔντιμον εἰς τοὺς αἰῶνας· εὐλογῆσαισάν σε πάντα τὰ ἔργα σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹² καὶ νῦν, Κύριε, τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ τὸ ¹² (14) πρόσωπόν μου εἰς σέ δέδωκα. ¹³ εἰπὼν ἀπολύσαι με ἀπὸ τῆς ¹³ (15) γῆς καὶ μὴ ἀκούσαι με μηκέτι ὀνειδισμόν. ¹⁴ σὺ γινώσκεις, ¹⁴ (16-18) Κύριε, ὅτι καθαρά εἰμι ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καὶ ἀνδρός, ¹⁵ καὶ ¹⁵ - οὐκ ἐμόλυνα τὸ ὄνομά μου οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός μου ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου. μονογενής εἰμι τῷ πατρί μου, καὶ οὐχ ὑπάρχει αὐτῷ παιδίον ὃ κληρονομήσει αὐτόν, οὐδὲ ἀδελφὸς ἐγγὺς οὐδὲ ὑπάρχων αὐτῷ υἱὸς ἵνα συντηρήσω ἐμυτὴν αὐτῷ γυναῖκα· ἥδη ἀπώλοντό μοι ἑπτὰ· ἵνα τί μοι ζῆν; καὶ εἰ μὴ δοκεῖ σοι ἀποκτείνειν με, ἐπίταξον ἐπιβλέψαι ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλεῆσαι με, καὶ μηκέτι ἀκούσαι με ὀνειδισμόν.

¹⁶ Καὶ εἰσηκούσθη προσευχὴ ἀμφοτέρων ἐνώπιον τῆς δούξης ¹⁶ (24,25)

Ν τὸν αἰῶνα. ¹⁰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐλυπήθη ἐν τῇ ψυχῇ καὶ ἔκλαυσεν, καὶ ¹⁰ ἀναβᾶσα εἰς τὸ ὑπερφῶν τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἠθέλησεν ἀπάγξασθαι· καὶ πάλιν ἐλογίσατο καὶ λέγει Μὴ ποτε ὀνειδίσωσιν τὸν πατέρα μου καὶ ἐροῦσιν αὐτῷ Μία σοι ὑπῆρχεν θυγατὴρ ἀγαπητή, καὶ αὐτὴ ἀπήγξατο ἀπὸ τῶν κακῶν· καὶ κατάξω τὸ γῆρας τοῦ πατρὸς μου μετὰ λύπης εἰς ἄδου. χρησιμωτέρων μοί ἐστιν μὴ ἀπάγξασθαι, ἀλλὰ δεηθῆναι τοῦ κυρίου, ὅπως ἀποθάνω καὶ μηκέτι ὀνειδισμούς ἀκούσω ἐν τῇ ζωῇ μου. ¹¹ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ διαπετάσασα ¹¹ τὰς χεῖρας πρὸς τὴν θυρίδα ἐδέθη καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς εἰ, θεὲ ἐλεήμων, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ εὐλογησάτωσάν σε πάντα τὰ ἔργα σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹² καὶ νῦν ἐπὶ σέ τὸ πρόσωπόν μου καὶ τοὺς ¹² ὀφθαλμούς μου ἀνέβλεψα. ¹³ εἰπὼν ἀπολυθῆναι με ἀπὸ τῆς γῆς καὶ μὴ ¹³ ἀκούειν με μηκέτι ὀνειδισμούς. ¹⁴ σὺ γινώσκεις, δέσποτα, ὅτι καθαρά εἰμι ¹⁴ ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας ἀνδρός, ¹⁵ καὶ οὐχὶ ἐμόλυνά μου τὸ ὄνομα καὶ οὐδὲ ¹⁵ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς μου ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου. μονογενής εἰμι τῷ πατρί μου, καὶ οὐχ ὑπάρχει αὐτῷ ἕτερον τέκνον ἵνα κληρονομήσῃ αὐτόν, οὐδὲ ἀδελφὸς αὐτῷ ἐγγὺς οὔτε συγγενής αὐτῷ ὑπάρχει ἵνα συντηρήσω ἐμυτὴν αὐτῷ γυναῖκα. ἥδη ἀπώλοντό μοι ἑπτὰ, καὶ ἵνα τί μοι ἐστιν ἔτι ζῆν; καὶ εἰ μὴ σοι δοκεῖ ἀποκτείνειν με, Κύριε, νῦν εἰσάκουσον ὀνειδισμόν μου.

¹⁶ Ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ εἰσηκούσθη ἡ προσευχὴ ἀμφοτέρων ἐνώπιον τῆς ¹⁶

Α 10 εἶται] εστιν A | αδους N* (αδου N^{c,a}) 14 om και Bab A 15 της αιχμ.] om της A | υιος ινα] υιος ι sup ras A^a | αυτην N* (εμυτην N^{c,a}) | αυτω γυ sup ras N¹ αυτω γυναι sup ras A^a (seq ras 2 litt) | κα (pro κε) N^{edit} 16 εισηκουσθη] εισηκουσεν κς A | προσευχη B^a προσευχης B* της προσευχης A

- 17 τοῦ μεγάλου Ῥαφαήλ, ¹⁷ καὶ ἀπεστάλη ἰάσασθαι τοὺς δύο, τοῦ Β
 Τωβείτ λεπίσαι τὰ λευκώματα, καὶ Σάρραν τὴν τοῦ Ῥαγουήλ
 δοῦναι Τωβία τῷ νύμφῳ Τωβείτ γυναῖκα, καὶ δῆσαι Ἀσμόδαν τὸ
 πονηρὸν δαιμόνιον, διότι Τωβία ἐπιβάλλει κληρονομῆσαι αὐτὴν.
 ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἐπιστρέψας Τωβείτ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
 αὐτοῦ, καὶ Σάρρα ἡ τοῦ Ῥαγουήλ κατέβη ἐκ τοῦ ὑπερφύου αὐτῆς.

(1,2) 1 ¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμνήσθη Τωβείτ περὶ τοῦ ἀργυρίου
 2 οὗ παρέθετο Γαβαήλ ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. ² καὶ εἶπεν ἐν
 3 μου ἵνα αὐτῷ ὑποδείξω πρὶν ἀποθανεῖν με; ³ καὶ καλέσας
 (3) αὐτὸν εἶπεν Παιδίον, ⁽³⁾ ἐὰν ἀποθάνω θάψον με, καὶ μὴ ὑπερίδης
 τὴν μητέρα σου· τίμα αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου,
 (4) 4 καὶ ποίει τὸ ἀρεστὸν αὐτῇ καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτήν. ⁴ μνή-
 σθητι, παιδίον, ὅτι πολλοὺς κινδύνους ἑώρακεν ἐπὶ σοὶ ἐν τῇ
 (5) κοιλίᾳ· ⁽⁵⁾ ὅταν ἀποθάνῃ, θάψον αὐτὴν παρ' ἐμοὶ ἐν ἐνὶ τάφῳ.
 (6) 5 ⁵ πάσας τὰς ἡμέρας, παιδίον, Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν μνημόνευε·
 μὴ θελήσῃς παραβῆναι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. δικαιοσύνην ποίει

17 δόξης τοῦ θεοῦ, ¹⁷ καὶ ἀπεστάλη Ῥαφαήλ ἰάσασθαι τοὺς δύο· Τωβείθ, ἀπο- 8
 λῦσαι τὰ λευκώματα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἵνα ἴδῃ τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ
 φῶς τοῦ θεοῦ, καὶ Σάρρα τῇ Ῥαγουήλ, δοῦναι αὐτὴν Τωβείᾳ τῷ νύμφῳ Τωβείθ
 γυναῖκα, καὶ λῦσαι Ἀσμοδαῖον τὸ δαιμόνιον τὸ πονηρὸν ἀπ' αὐτῆς, διότι
 Τωβία ἐπιβάλλει κληρονομῆσαι αὐτὴν παρὰ πάντας τοὺς θέλοντας λαβεῖν
 αὐτήν. ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπέστρεψεν Τωβείθ ἀπὸ τῆς αὐλῆς εἰς τὸν οἶκον
 αὐτοῦ, καὶ Σάρρα ἡ τοῦ Ῥαγουήλ καὶ αὐτὴ κατέβη ἐκ τοῦ ὑπερφύου.

V 1 ¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμνήσθη Τωβείθ τοῦ ἀργυρίου ὃ παρέθετο Γαβαήλ
 2 ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. ² καὶ εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ Ἰδοὺ ἐγὼ ἤτη-
 3 σάμην θάνατον· τί οὐχὶ καλῶ Τωβίαν τὸν νιόν μου καὶ ὑποδείξω αὐτῷ
 4 περὶ τοῦ ἀργυρίου τούτου πρὶν ἀποθανεῖν με; ³ καὶ ἐκάλεσεν Τωβείαν τὸν
 νιόν αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν πρὸς αὐτόν· καὶ εἶπεν αὐτῷ Θάψον με καλῶς, καὶ
 τίμα τὴν μητέρα σου καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
 ζωῆς αὐτῆς, καὶ ποίει τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτῆς καὶ μὴ λυπήσῃς τὸ πνεῦμα
 4 αὐτῆς ἐν παντὶ πράγματι. ⁴ μνήσθητι αὐτῆς, παιδίον, ὅτι κινδύνους πολλοὺς
 ἑώρακεν ἐπὶ σοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ὅταν ἀποθάνῃ θάψον αὐτὴν παρ' ἐμοὶ
 5 ἐν ἐνὶ τάφῳ. ⁵ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας σου, παιδίον, τοῦ κυρίου μνημόνευε,
 καὶ μὴ θελήσῃς ἀμαρτεῖν καὶ παραβῆναι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. δικαιοσύνας

17 Τωβιτ Α (ter: ita ubiquae) | λεπισαι| λειπεισαι Α* ras λι Α¹ | Σαρρα Ν* Α
 (Σαρραν Ν¹) | τη Ραγουηλ Ν* | την του Ραγ. Ν^{ca} | Τωβειτ 2° | pr του
 Α | Ασμοδαιον Α IV 1 αργυριου] inter ρ 2° et ι parva ras in B^{vid} |
 Μηδειας B^{ab} 2 εν εαυτω] αυτω Α | om Τωβειαν Α 4 εωρακεν B^b Α |
 5 πασας τας ημ. cum praeced coniung Α^{vid} | μη 1° | pr και Α | θελησης]+
 αμαρτανειν και B^{abmg} Α | δικαιοσυνην] pr και Α | ποιειν Α

Β πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, καὶ μὴ πορευθῆς ταῖς ὁδοῖς
 τῆς ἀδικίας. ⁶διότι ποιοῦντός σου τὴν ἀλήθειαν εὐοδίαί ἔσονται 6 -
 ἐν τοῖς ἔργοις σου καὶ πᾶσι τοῖς ποιούσι τὴν δικαιοσύνην. ⁷ἐκ 7 (7)
 τῶν ὑπαρχόντων σοι ποιεῖ ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου
 ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην· καὶ μὴ ἀποστρέψῃς
 τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ παντός πτωχοῦ, καὶ ἀπὸ σοῦ οὐ μὴ
 ἀποστραφῇ τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ. ⁸ὥς σοὶ ὑπάρχει κατὰ τὸ 8 (8,9)
 πλήθος, ποιήσον ἐξ αὐτῶν ἐλεημοσύνην· ἐὰν ὀλίγον σοι ὑπάρχῃ,
 κατὰ τὸ ὀλίγον μὴ φοβοῦ ποιεῖν ἐλεημοσύνην. ⁹θέμα γὰρ ἀγαθὸν 9 (10)
 θησαυρίζεις σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀνάγκης. ¹⁰διότι ἐλεημοσύνη ἐκ 10 (11)
 θανάτου ῥύεται, καὶ οὐκ ἑάσει ἔλθειν εἰς τὸ σκότος. ¹¹δῶρον 11 (12)
 γὰρ ἀγαθὸν ἐστὶν ἐλεημοσύνη πᾶσι τοῖς ποιούσιν αὐτὴν ἐνώπιον
 τοῦ ὑψίστου. ¹²πρόσεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἀπὸ πάσης πορνείας, ¹²(13)
 καὶ γυναῖκα πρῶτον λάβε ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῶν πατέρων
 σου· μὴ λάβῃς γυναῖκα ἄλλοτρίαν· ἢ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς φυλῆς
 τοῦ πατρός σου, διότι υἱοὶ προφητῶν ἐσμεν. Νῶε, Ἀβραάμ,
 Ἰσαάκ, Ἰακώβ, οἱ πατέρες ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, μνήσθητι,
 παιδίον, ὅτι αὐτοὶ πάντες ἔλαβον γυναῖκας ἐκ τῶν ἀδελφῶν
 αὐτῶν, καὶ εὐλογήθησαν ἐν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὸ σπέρμα
 αὐτῶν κληρονομήσει γῆν. ¹³καὶ νῦν, παιδίον, ἀγάπα τοὺς ἀδελ- ¹³
 φούς σου, ⁽¹⁴⁾καὶ μὴ ὑπερηφανεύου τῇ καρδίᾳ σου ἀπὸ τῶν (14)
 ἀδελφῶν σου καὶ τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων τοῦ λαοῦ σου, λαβεῖν
 σεαυτῷ ἐξ αὐτῶν γυναῖκα. διότι ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ ἀπωλία
 καὶ ἀκαταστασία πολλή, καὶ ἐν τῇ ἀχρεΐᾳ ἐλάττωσις καὶ
 ἔνδεια μεγάλη· ἢ γὰρ ἀχρεΐτης μήτηρ ἐστὶν τοῦ λιμοῦ. ¹⁴μισθὸς 14 (15)
 παντός ἀνθρώπου ὃς ἐὰν ἐργάσῃται παρὰ σοὶ μὴ αὐλισθήτω,
 ἀλλὰ ἀπόδος αὐτῷ παραντίκα· ἐὰν δουλεύσῃς τῷ θεῷ, ἀποδοθή-
 σεται σοι. πρόσεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου,
 καὶ ἴσθι πεπαιδευμένος ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ σου. ¹⁵καὶ ὁ μισεῖς 15 (16)

Δ ποιεῖ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου καὶ μὴ πορευθῆς ταῖς ὁδοῖς τῆς ἀδικίας·
⁶διότι οἱ ποιοῦντες ἀλήθειαν εὐοδωθήσονται ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν. καὶ πᾶσιν 6

A 6 αληθιαν B*NA (-θειαν Bab) 7 σοι] σου A | om σε A | om και 2° A
 8 φοβου ποιειν] ου ποι sup ras Bab 10 ἐλεημοσυνην A* (ν ras A?) | εασει]
 εασεις A 11 om γαρ A | πασιν A 12 μη] pr και A | Ισαακ] pr
 και A | Ιακωβ] pr και A | αυτοι] ουτοι A | ηυλογισθησαν A 13 απωλεια
 BabA 14 εαν 2°] pr και A

- μηδενὶ ποιήσης. οἶνον εἰς μέθην μὴ πῖης, καὶ μὴ πορευθῇτω B
(17) 16 μετὰ σοῦ μέθη ἐν τῇ ὁδῷ σου. ¹⁶ ἐκ τοῦ ἄρτου σου δίδου
πεινῶντι, καὶ ἐκ τῶν ἱματίων σου τοῖς γυμνοῖς· πᾶν ὃ ἐὰν περισ-
σεύσῃ σοι ποιεῖ ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς
(18) 17 ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην. ¹⁷ ἔκχεον τοὺς ἄρτους σου ἐπὶ
(19) 18 τὸν τάφον τῶν δικαίων, καὶ μὴ δῶς τοῖς ἁμαρτωλοῖς. ¹⁸ συμ-
βουλίαν παρὰ παντὸς φρονίμου ζήτησον, καὶ μὴ καταφρονήσης
(20) 19 ἐπὶ πάσης συμβουλίας χρησίμης. ¹⁹ καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐλόγει
Κύριον τὸν θεόν, καὶ παρ' αὐτοῦ αἴτησον ὅπως αἱ ὁδοί σου
εὐθεῖαι γένωνται καὶ πᾶσαι αἱ τρίβοι καὶ βουλαὶ εὐδοθῶσιν.
- διότι πᾶν ἔθνος οὐκ ἔχει βουλήν, ἀλλὰ αὐτὸς ὁ κύριος δίδωσιν
πάντα τὰ ἀγαθὰ καὶ ὃ ἐὰν θέλῃ ταπεινοῖ, καθὼς βούλονται. καὶ
νῦν, παιδίον, μνημόνευε τῶν ἐντολῶν μου, καὶ μὴ ἐξαλειφθή-
(21) 20 τωσαν ἐκ τῆς καρδίας σου. ²⁰ καὶ νῦν ἐπιδεικνύω σοι τὰ δέκα
τάλαντα τοῦ ἀργυρίου ἃ παρεθέμην Γαβαήλῳ τῷ τοῦ Γαβρεῖα
(23) 21 ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδείας. ²¹ καὶ μὴ φοβοῦ, παιδίον, ὅτι ἐπτω-
χέυσαμεν· ὑπάρχει σοι πολλὰ, ἐὰν φοβηθῇς τὸν θεὸν καὶ ἀποστῇς
ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καὶ ποιήσης τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.

V 1 ¹ Καὶ ἀποκριθεὶς Τωβίας εἶπεν αὐτῷ Πάτερ, ποιήσω πάντα ὅσα
2 ἐντέταλσαί μοι. ² ἀλλὰ πῶς δυνήσομαι λαβεῖν τὸ ἀργύριον, καὶ οὐ
3 γινώσκω αὐτόν; ³ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον, καὶ εἶπεν

19 τοῖς ποιούσιν δικαιοσύνην, ¹⁹ δώσει Κύριος αὐτοῖς βουλήν ἀγαθὴν· καὶ ὃν B
ἂν θέλῃ Κύριος ταπεινοῖ ἕως ἄδου κατωτάτω. καὶ νῦν, παιδίον, μνημόνευε
20 τὰς ἐντολὰς ταύτας, καὶ μὴ ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ τῆς καρδίας σου. ²⁰ καὶ νῦν,
παιδίον, ὑποδεικνύω σοι ὅτι δέκα τάλαντα ἀργυρίου παρεθέμην Γαβαήλῳ
21 τῷ τοῦ Γαβρεὶ ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδείας. ²¹ καὶ μὴ φοβοῦ, παιδίον, ὅτι
ἐπτωχέυσαμεν· ὑπάρχει σοι πολλὰ ἀγαθὰ, ἐὰν φοβηθῇς τὸν θεὸν καὶ φύγῃς
ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καὶ ποιήσης τὰ ἀγαθὰ ἐνώπιον Κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

V 1 ¹ Τότε ἀποκριθεὶς Τωβίας εἶπεν Τωβειθ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Πάντα ὅσα
2 ἐντέταλσαί μοι ποιήσω, πάτερ. ² πῶς δὲ δυνήσομαι αὐτὸ λαβεῖν παρ'
αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς οὐ γινώσκει με καὶ ἐγὼ οὐ γινώσκω αὐτόν; τί σημείον
δῶ αὐτῷ καὶ ἐπιγνῶ με καὶ πιστεύσῃ μοι καὶ δῶ μοι τὸ ἀργύριον; καὶ
3 τὰς ὁδοὺς τὰς εἰς Μηδεῖαν οὐ γινώσκω τοῦ πορευθῆναι ἐκεῖ. ³ τότε ἀπο-
κριθεὶς Τωβειθ εἶπεν Τωβία τῷ υἱῷ αὐτοῦ Χειρόγραφον αὐτοῦ ἔδωκέν μοι
καὶ χειρόγραφον ἔδωκα αὐτῷ, καὶ διεῖλον εἰς δύο καὶ ἐλάβομεν ἑκατέροσεν
καὶ ἔξηκα μετὰ τοῦ ἀργυρίου· καὶ νῦν ἰδοὺ ἔτη εἰκοσι ἀφ' οὗ παρεθέμην

16 δίδου] διαδίδου A | τοῖς γυμν.] τοῖς sup ras Bab | περισσευη A | om σε A A
18 καταφρονήσης] μεταφρον. A 19 ο 2^ο on A | βουλονται] βουλεται A
20 επιδεικνυω] υποδ. A | Γαβαηλω] Γαμαηλω A | Γαβρια A | Μηδίας A
21 παιδιον] διον absciss est in A | θεον] κῶ A V 1 εντεταλσαι]
σ sup ras A^a?

Β αὐτῷ⁽⁴⁾ Ζήτησον σεαυτῷ ἄνθρωπον ὃς συμπορεύσεται σοι, καὶ δώσω (4)
 αὐτῷ μισθὸν ἕως ζῶ, καὶ λάβε πορευθεὶς τὸ ἀργύριον. ⁴καὶ 4 (5,6)
 ἐπορεύθη ζητῆσαι ἄνθρωπον, καὶ εὗρεν Ῥαφαὴλ ὃς ἦν ἄγγελος,
 καὶ οὐκ ᾔδει· ⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ δύναμαι πορευθῆναι μετὰ σοῦ 5 (7)
 ἐν Ῥάγους τῆς Μηδείας, καὶ εἰ ἔμπειρος εἶ τῶν τόπων; ⁶καὶ 6 (8)
 εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Πορεύσομαι μετὰ σοῦ, καὶ τῆς ὁδοῦ ἐμπειρῶ,
 καὶ παρὰ Γαβαήλ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ὑλίσσῃν. ⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ 7 (9)
 Τωβίας Ὑπόμεινόν με, καὶ ἐρῶ τῷ πατρί. ⁸καὶ εἶπεν αὐτῷ 8 -
 Πορεύου καὶ μὴ χρονίσῃς. ⁹Καὶ εἰσελθὼν εἶπεν τῷ πατρί 9 (10)
 Ἰδοὺ εὗρηκα ὃς συμπορεύσεται μοι. ὁ δὲ εἶπεν Φώνησον αὐτὸν
 πρὸς μέ, ἵνα ἐπιγνῶ ποίας φυλῆς ἐστίν, καὶ εἰ πιστὸς τοῦ πορευ-
 θῆναι μετὰ σοῦ. ¹⁰καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν· καὶ εἰσῆλθεν, καὶ ἡσπά- 10 (11)

Ν τὸ ἀργύριον τοῦτο ἐγώ. καὶ νῦν, παιδίον, ζήτησον σεαυτῷ ἄνθρωπον πιστὸν
 ὃς πορεύσεται μετὰ σοῦ, καὶ δώσωμεν αὐτῷ μισθὸν ἕως ὅτου ἔλθῃς, καὶ
 λάβε παρ' αὐτοῦ τὸ ἀργύριον τοῦτο. ⁴ἐξῆλθεν δὲ Τωβίας ζητῆσαι ἄνθρωπον 4
 ὃς πορεύσεται μετ' αὐτοῦ εἰς Μηδίαν, ὃς ἐμπειρεὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐξῆλθεν
 καὶ εὗρεν Ῥαφαὴλ τὸν ἄγγελον ἐστηκότα ἀπέναντι αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἔγνω ὅτι
 ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐστίν· ⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Πόθεν εἰ, νεανίσκε; καὶ εἶπεν 5
 αὐτῷ Ἐκ τῶν νιῶν Ἰσραὴλ τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ ἐλήλυθα ὧδε ἐργα-
 τεύεσθαι. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐπίστη τὴν ὁδὸν πορευθῆναι εἰς Μηδίαν;
⁶καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναί, πολλάκις ἐγὼ ἐγενόμην ἐκεῖ, καὶ ἐμπειρῶ καὶ 6
 ἐπίσταμαι τὰς ὁδοὺς πάσας· πλεονάκις ἐπορεύθην εἰς Μηδίαν καὶ ὑλίσζομην
 παρὰ Γαβαήλ τῷ ἀδελφῷ ἡμῶν τῷ οἰκοῦντι ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδείας, καὶ
 ἀπέχει ὁδὸν ἡμερῶν δύο τεταγμένων ἀπὸ Ἐκβατάνων εἰς Γάρρας· κείνται
 γὰρ ἐν τῷ ὄρει, Ἐκβάτανα ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ. ⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ Μεινόν 7
 με, νεανίσκε, μέχρι ὅτου εἰσελθὼν ὑποδείξω τῷ πατρί μου· χρεῖαν γὰρ ἔχω
 ἵνα βαδίσῃς μετ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι τὸν μισθόν σου. ⁸καὶ εἶπεν αὐτῷ 8
 Ἰδοὺ ἐγὼ προσκαρτερῶ, μόνον μὴ χρονίσῃς. ⁹Καὶ εἰσελθὼν Τωβίας 9
 ὑπέδειξεν Τωβεῖθ τῷ πατρί αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ ἄνθρωπον εἶρον τῶν
 ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν νιῶν Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Κάλεσόν μοι τὸν ἄνθρω-
 πον, ὅπως ἐπιγνῶ τί τὸ γένος αὐτοῦ καὶ ἐκ ποίας φυλῆς ἐστίν, καὶ εἰ πιστὸς
 ἐστίν ἵνα πορευθῇ μετὰ σοῦ, παιδίον. καὶ ἐξῆλθεν Τωβίας καὶ ἐκάλεσεν
 αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ Νεανίσκε, ὁ πατήρ καλεῖ σε. ¹⁰καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτόν 10
 καὶ χαίρετίσεν αὐτόν Τωβεῖθ πρῶτος. καὶ εἶπεν αὐτῷ Χαίρειν σοι πολλὰ
 γένοιτο. καὶ ἀποκριθεὶς Τωβεῖθ εἶπεν αὐτῷ Τί μοι ἐτι ὑπάρχει χαίρειν;
 καὶ ἐγὼ ἄνθρωπος ἀδύνατος τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ οὐ βλέπω τὸ φῶς τοῦ οὐρανοῦ,
 ἀλλ' ἐν τῷ σκότει κείμει ὥσπερ οἱ νεκροὶ οἱ μηκέτι θεωροῦντες τὸ φῶς· ζῶν
 ἐγὼ ἐν νεκροῖς εἰμι, φωνὴν ἀνθρώπων ἀκούω καὶ αὐτοὺς οὐ βλέπω. καὶ
 εἶπεν αὐτῷ Θάρσει, ἐγγὺς παρὰ τῷ θεῷ ἰάσασθαι σε· θάρσει. καὶ εἶπεν
 αὐτῷ Τωβεῖθ Τωβίας ὁ υἱός μου θέλει πορευθῆναι εἰς Μηδίαν· εἰ δυνήσῃ

Α 4 Ραφαήλ] pr τον Α 5 Μηδείας Α 6 om εις Γαρρας...Εκβατανα
 Ν* vid (hab Ν¹ mg) 7 μενον Ν | πατρι] + μου Α 9 συμπορευσεται Β^b Α {
 πιστος] + εστιν Α 10 αυτους Ν* (αυτος Ν^{c,a})

- (16) ¹¹ σαντο ἀλλήλους. ¹² καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβείτ Ἀδελφέ, ἐκ ποίας Β
 (17) ¹² φυλῆς καὶ ἐκ ποίας πατρίδος σὺ εἶ; ὑπόδειξόν μοι. ¹³ καὶ εἶπεν
 αὐτῷ Φυλὴν καὶ πατριὰν σὺ ζητεῖς, ἣ μίσθιον ὅς συμπορεύ-
 σεται μετὰ τοῦ υἱοῦ σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβείτ Βούλομαι, ἀδελφέ,
 (18) ¹³ ἐπιγνῶναι τὸ γένος σου καὶ τὸ ὄνομα. ¹⁴ ὅς δὲ εἶπεν Ἐγὼ
 (19) ¹⁴ Ἀζαρίας Ἀνανίου τοῦ μεγάλου, τῶν ἀδελφῶν σου. ¹⁵ καὶ εἶπεν
 αὐτῷ Ὑγιαίνων ἔλθοις, ἀδελφέ· καὶ μὴ μοι ὀργισθῆς ὅτι ἐξήτησα
 τὴν φυλὴν σου καὶ τὴν πατριὰν σου ἐπιγνῶναι. καὶ σὺ τυγ-
 χάνεις ἀδελφός μου ἐκ τῆς καλῆς καὶ ἀγαθῆς γενεᾶς· ἐπε-
 γίνωσκον γὰρ ἐγὼ Ἀνανίαν καὶ Ἰαθὰν τοὺς υἱοὺς Σεμεοῦ τοῦ
 μεγάλου, ὡς ἐπορευόμεθα κοινῶς εἰς Ἱεροσόλυμα προσκυνεῖν,
 ἀναφέροντες τὰ πρωτότοκα καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων,
 καὶ οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλάνῃ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· ἐκ ρίζης
¹⁵ καλῆς εἶ, ἀδελφέ. ¹⁶ ἀλλ' εἰπὸν μοι τίνα σοι ἔσομαι μισθὸν
 διδόναι; δραχμὴν τῆς ἡμέρας καὶ τὰ δέοντά σοι ὡς καὶ τῷ υἱῷ
¹⁶ μου; ¹⁷ καὶ ἔτι προσθήσω σοι ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν ὑγιαίνοντες
 (21,22) ¹⁷ ἐπιστρέψῃτε. ¹⁸ εὐδόκησάν οὕτως· καὶ εἶπεν πρὸς Τωβίαν Ἐτοι-
 μος γίνου πρὸς τὴν ὁδόν· καὶ εὐδοωθείτε. καὶ ἡτοίμασεν ὁ υἱὸς

συνελθεῖν αὐτῷ καὶ ἀγαγεῖν αὐτόν; καὶ δώσω σοι τὸν μισθόν σου, ἀδελφέ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Δυνήσομαι πορευθῆναι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπίσταμαι ἐγὼ τὰς ὁδοὺς πάσας, καὶ πολλάκις ψόχονην εἰς Μηδείαν καὶ διήλθον πάντα τὰ πεδία
 11 αὐτῆς, καὶ τὰ ὄρη καὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐγὼ γινώσκω. ¹² καὶ εἶπεν
 αὐτῷ Ἀδελφέ, ποίας πατρίδος εἶ καὶ ἐκ ποίας φυλῆς; ὑπόδειξόν μοι, ἀδελφέ.
 12 ¹² καὶ εἶπεν Τί χρεῖαν ἔχεις φυλῆς; καὶ εἶπεν αὐτῷ Βούλομαι γνῶναι τὰ
 13 κατ' ἀλήθειαν τίνας εἶ, ἀδελφέ, καὶ τί τὸ ὄνομά σου. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐγὼ
 14 Ἀζαρίας Ἀνανίου τοῦ μεγάλου, τῶν ἀδελφῶν σου. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὑγιαί-
 νων ἔλθοις καὶ σωζόμενος, ἀδελφέ· καὶ μὴ μοι πικρανθῆς, ἀδελφέ, ὅτι τὴν
 ἀλήθειαν ἐβουλόμην γνῶναι καὶ τὴν πατριὰν σου. καὶ σὺ τυγχάνεις ἀδελφός
 15 ὢν, καὶ ἐκ γενεᾶς καλῆς καὶ ἀγαθῆς εἶ σὺ. ἐγίνωσκον Ἀνανίαν καὶ Ναθὰν
 τοὺς δύο υἱοὺς Σεμελίου τοῦ μεγάλου, καὶ αὐτοὶ συνεπορευόντό μοι εἰς
 16 σου ἄνθρωποι ἀγαθοί· ἐκ ρίζης ἀγαθῆς εἶ σὺ, καὶ χαίρων ἔλθοις. ¹⁷ καὶ
 εἶπεν αὐτῷ Ἐγὼ σοι δίδωμι μισθόν τὴν ἡμέραν δραχμὴν, καὶ τὰ δέοντά
 17 σοι ὁμοίως τῷ υἱῷ μου· καὶ πορεύῃ μετὰ τοῦ υἱοῦ μου, ¹⁸ καὶ ἐπιπροσθήσω
 σοι τῷ μισθῷ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Πορεύσομαι μετ' αὐτοῦ καὶ μὴ φοβηθῆς·
 18 ὑγιαίνοντες ἀπελευσόμεθα καὶ ὑγιαίνοντες ἐπιστρέψομεν πρὸς σε, διότι ἡ
 19 ὁδὸς ἀσφαλῆς. ²⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ Εὐλογία σοι γένοιτο, ἀδελφέ. καὶ ἐκά-
 λεσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Παιδίον, ἐτοίμασον τὰ πρὸς τὴν ὁδόν

11 πατρίδος] πατρίδος Α 12 του υιου] τ sup ras Bab 13 os δε] και Α | Α
 om εγω Α 14 om σου 2º Bab Α | επεγινωσκον] εγινωσκον Α | Σεμειου
 Α | εν τη πλανη] την πλανην Α | καλης] μεγαλης Α 15 αλλ] αλλα Α |
 δραχμην sup ras B² | της ημ.] in της parvam ras prae se fert B¹ 16 υγαι-
 νοντες] τε sup ras A² 17 ευδοκησαν] pr και Α

B αὐτοῦ τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατήρ αὐτοῦ Πορεύου μετὰ τοῦ ἀνθρώπου· ὁ δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ οἰκῶν θεὸς εὐδῶσει τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ ὁ ἄγγελος αὐτοῦ συνοπορευθήτω ὑμῖν· καὶ ἐξῆλθαν ἀμφότεροι ἀπελθεῖν, καὶ ὁ κύων τοῦ παιδαρίου μετ' αὐτῶν. ¹⁸ Ἐκλαυσεν δὲ Ἄννα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ¹⁸ (23) πρὸς Τωβείτ Τί ἐξαπέστειλας τὸ παιδίον ἡμῶν; ἢ οὐχὶ ἡ ῥάβδος τῆς χειρὸς ἡμῶν ἐστὶν ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὸν καὶ ἐκπορεύεσθαι ἐνώπιον ἡμῶν; ¹⁹ ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ μὴ φθάσαι, ἀλλὰ ¹⁹ (24) περίφημα τοῦ παιδίου ἡμῶν γένοιτο. ²⁰ ὥς γὰρ δέδοται ἡμῖν ζῆν ²⁰ (25) παρὰ τοῦ κυρίου, τοῦτο ἱκανὸν ἡμῖν ὑπάρχει. ²¹ καὶ εἶπεν αὐτῇ ²¹ (26) Τωβείτ Μὴ λόγον ἔχε, ἀδελφή· ὑγιαίνων ἐλεύσεται, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται αὐτόν. ²² ἄγγελος γὰρ ἀγαθὸς συνορεύ- ²² (27) σεται αὐτῷ, καὶ εὐδωθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέψει ὑγιαίνων. ¹ καὶ ἐπάυσато κλαίονσα. ¹ (28) VI

² Οἱ δὲ πορευόμενοι τὴν ὁδὸν ἦλθον ἐσπέρας ἐπὶ τὸν Τίγριν ² (1) (VI) ποταμόν, καὶ ἠϋλίζοντο ἐκεῖ. ³ τὸ δὲ παιδάριον κατέβη περι- ³ (2, 3) κλῦσασθαι, καὶ ἀνεπήδησεν ἰχθὺς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐβουλήθη καταπεῖν τὸ παιδάριον. ⁴ ὁ δὲ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ Ἐπιλαβοῦ τοῦ ⁴

καὶ ἐξελλθε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ ὁ θεὸς ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ διασῶσαι ὑμᾶς ἐκεῖ καὶ ἀποκαταστήσαι ὑμᾶς πρὸς ἐμὲ ὑγιαίνοντας, καὶ ὁ ἄγγελος αὐτοῦ συνοδεύσαι ὑμῖν μετὰ σωτηρίας, παιδίον. καὶ ἐξῆλθεν πορευθῆναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ καὶ ἐφίλησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβείθ Πορεύου ὑγιαίνων. ¹⁸ Καὶ ἔκλαυσεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς ¹⁸ Τωβείθ Τί ὅτι ἀπέστειλας τὸ παιδίον μου; οὐχὶ αὐτὸς ῥάβδος τῆς χειρὸς ἡμῶν ἐστὶν καὶ αὐτὸς εἰσπορεύεται καὶ ἐκπορεύεται ἐνώπιον ἡμῶν; ¹⁹ ἀργύριον ¹⁹ τῷ ἀργυρίῳ μὴ φθάσαι, ἀλλὰ περίφημα τοῦ παιδίου ἡμῶν γένοιτο. ²⁰ ὥς ²⁰ δέδοται ζῆν ἡμῖν παρὰ τοῦ κυρίου, τοῦτο ἱκανὸν ἡμῖν. ²¹ καὶ εἶπεν αὐτῇ Μὴ ²¹ λόγον ἔχε, ὑγιαίνων πορεύσεται τὸ παιδίον ἡμῶν καὶ ὑγιαίνων ἐλεύσεται πρὸς ἡμᾶς, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν ἔλθῃ πρὸς σὲ ὑγιαίνων· μὴ λόγον ἔχε, μὴ φοβοῦ περὶ αὐτῶν, ἀδελφή. ²² ἄγγελος γὰρ ²² ἀγαθὸς συνελεύσεται αὐτῷ, καὶ εὐδωθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ καὶ ὑποστρέψει ὑγιαίνων. ¹ καὶ ἐσίγησεν κλαίονσα. ¹ VI

² Καὶ ἐξῆλθεν τὸ παιδίον καὶ ὁ ἄγγελος μετ' αὐτοῦ, καὶ ὁ κύων ἐξῆλθεν ² μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι καὶ ἔτυχεν αὐτοῖς νύξ μία, καὶ ἠϋλίσθησαν ἐπὶ τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ. ³ καὶ κατέβη ³ τὸ παιδίον περινίψασθαι τοὺς πόδας εἰς τὸν Τίγριν ποταμόν, καὶ ἀναπηδήσας ἰχθὺς μέγας ἐκ τοῦ ὕδατος ἐβούλετο καταπεῖν τὸν πόδα τοῦ παιδαρίου, καὶ ἔκραξεν. ⁴ καὶ ὁ ἄγγελος τῷ παιδαρίῳ εἶπεν Ἐπιλαβοῦ καὶ ἐγκρατῆς ⁴

A 17 οικων] κατοικων A | συμπορευθητω B^bA | εξηλθον A 18 om Αννα A 20 ως N^{*}] + γαρ N^{c,a} 22 συμπορευεται B^b συνορευεται A VI 3 ανεπηδησεν] seq ras 2 circ litt in B | καταπιεν B^bA | εκραξεν N^{*}] pr απο του φοβου N^{c,a}

ἰχθύος· καὶ ἐκράτησεν τὸν ἰχθύν τὸ παιδάριον, καὶ ἀνέβαλεν αὐτὸν ἐπὶ B
 5 τὴν γῆν. ⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Ἀνάτεμε τὸν ἰχθύν, καὶ λαβὼν
 6 τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἥπαρ καὶ τὴν χολὴν θές ἀσφαλῶς. ⁶ καὶ ἐποίησεν
 τὸ παιδάριον ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος, τὸν δὲ ἰχθύν ὀπτήσαντες
 7 ἔφαγον· καὶ ὠδεουν ἀμφότεροι ἕως ἡγγισαν ἐν Ἐκβατάνοις. ⁷ καὶ
 εἶπεν τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ Ἀζαρία ἀδελφέ, τί ἐστὶν τὸ ἥπαρ
 8 καὶ ἡ καρδία καὶ ἡ χολὴ τοῦ ἰχθύος; ⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἡ καρδία
 καὶ τὸ ἥπαρ, ἐάν τινα ὀχλῇ δαιμόνιον ἢ πνεῦμα πονηρόν· ταῦτα δὲ
 9 καπνίσαι ἐνώπιον ἀνθρώπου ἢ γυναικός, καὶ οὐ μηκέτι ὀχληθῇ. ⁹ ἢ
 δὲ χολὴ ἐνχρίσαι ἀνθρώπου ὃς ἔχει λευκώματα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς,
 10 καὶ ἰαθήσεται. ¹⁰ Ὡς δὲ προσήγγισαν τῇ Ῥάγῃ, ¹¹ εἶπεν ὁ ἄγγελος
 11 τῷ παιδαρίῳ Ἀδελφέ, σήμερον αὐλισθησόμεθα παρὰ Ῥαγουηλῶ· καὶ
 αὐτὸς συγγενῆς σοῦ ἐστίν, καὶ ἔστιν αὐτῷ θυγάτηρ ὀνόματι Σάρρα.
 12 ¹² λαλήσω περὶ αὐτῆς τοῦ δοθῆναι σοὶ αὐτὴν εἰς γυναῖκα, ὅτι σοὶ
 ἐπιβάλλει ἡ κληρονομία αὐτῆς, καὶ σὺ μόνος εἶ ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς·
 13 καὶ τὸ κοράσιον καλὸν καὶ φρόνιμον ἐστίν. ¹³ καὶ νῦν ἄκουσόν μου

τοῦ ἰχθύος γενοῦ. καὶ ἐκράτησεν τὸ παιδάριον τοῦ ἰχθύος καὶ ἀνήνεγκεν B
 5 αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν. ⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Ἀνάσχισον τὸν ἰχθύν,
 καὶ ἔξελε τὴν χολὴν καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἥπαρ αὐτοῦ καὶ ἀπόδες αὐτὰ
 μετὰ σαυτοῦ, καὶ τὰ ἔγκατα ἔκβαλε· ἐστὶν γὰρ εἰς φάρμακον χρήσιμον
 6 ἡ χολὴ καὶ ἡ καρδία καὶ τὸ ἥπαρ αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἀνασχίσας τὸ παιδάριον
 τὸν ἰχθύν συνήγαγεν τὴν χολὴν καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἥπαρ, καὶ ὥπτησεν
 τοῦ ἰχθύος καὶ ἔφαγεν, καὶ ἀφήκεν ἐξ αὐτοῦ ἡλισμένον. καὶ ἐπορεύθησαν
 7 ἀμφότεροι κοινῶς ἕως ἡγγισαν εἰς Μηδίαν. ⁷ καὶ τότε ἠρώτησεν τὸ παιδάριον
 τὸν ἄγγελον καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀζαρία ἀδελφέ, τί τὸ φάρμακον ἐν τῇ καρδίᾳ
 8 καὶ τῷ ἥπατι τοῦ ἰχθύος καὶ ἐν τῇ χολῇ; ⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἡ καρδία καὶ τὸ
 ἥπαρ τοῦ ἰχθύος κάπνισον ἐνώπιον ἀνθρώπου ἢ γυναικός, ᾧ ἀπάντημα δαι-
 9 μόνιου ἢ πνεύματος πονηροῦ· καὶ φεύζεται ἀπ' αὐτοῦ πᾶν ἀπάντημα καὶ
 οὐ μὴ μένωσιν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. ⁹ καὶ ἡ χολὴ ἐνχρίσαι ἀνθρώπου
 ὀφθαλμῶς, οὐ λευκώματα ἀνέβησαν ἐπ' αὐτῶν, ἐμφυσῆσαι ἐπ' αὐτοὺς ἐπὶ
 10 τῶν λευκωμάτων, καὶ ὑγιαίνουσιν. ¹⁰ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Μηδεῖαν καὶ
 11 ἦδη ἡγγίζεν εἰς Ἐκβάτανα, ¹¹ λέγει Ῥαφαήλ τῷ παιδαρίῳ Τωβεία ἀδελφέ.
 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἴδου ἐγώ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐν τοῖς Ῥαγουήλου τὴν νύκτα
 ταύτην δεῖ ἡμᾶς αὐλισθῆναι· καὶ ὁ ἀνθρώπος συγγενῆς σοῦ ἐστίν, καὶ ἐστίν
 12 αὐτῷ θυγάτηρ ἡ ὄνομα Σάρρα. ¹² καὶ υἱὸς ἄρσῃ οὐδὲ θυγάτηρ ὑπάρχει
 αὐτῷ πλὴν Σάρρας μόνῃς, καὶ σὺ ἐγγιστα αὐτῆς εἶ παρὰ πάντας ἀνθρώπους
 κληρονομῆσαι αὐτήν, καὶ τὰ ὄντα τῷ πατρὶ αὐτῆς σοὶ δικαιούται κληρονο-
 μῆσαι· καὶ τὸ κοράσιον φρόνιμον καὶ ἀνδρεῖον καὶ καλὸν λίαν καὶ ὁ πατήρ

8 ἡ καρδια N^{c.b}] τὴν καρδίαν N^{c.a} | αὐτου ἰχθ. N^{*} (του ἰχθ. N^{c.a}(vid)) | δε] A
 εδει A | καπνισον N^{*} (καπνισαι N^{c.a}) | ου μηκετι] ουκετι ου μη A 9 εγχερ.
 Ba²b | λευκωμα A 10 Εκβατανων N 11 Ραγουηλ A | θυγατηρ]
 + μονογενης A 12 σοι 2^ο] συ B

Β καὶ λαλήσω τῷ πατρὶ αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑποστρέψωμεν ἐκ Ῥάγων, ποιήσωμεν τὸν γάμον. διότι ἐπίσταμαι Ῥαγουήλ ὅτι οὐ μὴ δῶ αὐτήν. ἀνδρὶ ἐτέρῳ κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ, ἢ ὀφειλέσει θάνατον, ὅτι τὴν κληρονομίαν σοὶ καθήκει λαβεῖν ἢ πάντα ἄνθρωπον. ¹⁴τότε εἶπεν τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ Ἀζαρία ἀδελφέ, ἀκήκοα ἐγὼ τὸ κοράσιον δεδοσθαι ἐπτά ἀνδράσιν, καὶ πάντας ἐν τῷ νυμφῶνι ἀπολωλότας. ¹⁵καὶ νῦν ἐγὼ μόνος εἰμι τῷ πατρί, καὶ φοβοῦμαι μὴ εἰσελθὼν ἀποθάνω καθὼς καὶ οἱ πρότεροι, ὅτι δαιμόνιον φιλεῖ αὐτήν ὃ οὐκ ἀδικεῖ οὐδένα πλὴν τῶν προσαγόντων αὐτῇ. καὶ νῦν ἐγὼ φοβοῦμαι μὴ ἀποθάνω, καὶ κατὰξω τὴν ζωὴν τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου μετ' ὀδύνης ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὸν τάφον αὐτῶν· καὶ υἱὸς ἕτερος οὐχ ὑπάρχει αὐτοῖς ὃς θάψει αὐτούς. ¹⁶εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἄγγελος ¹⁶ Οὐ μέμνησαι τῶν λόγων ὧν ἐνετειλατό σοι ὁ πατήρ σου ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν σε γυναῖκα ἐκ τοῦ γένους σου; καὶ νῦν ἄκουσόν μου, ἀδελφέ, διότι σοὶ ἔσται εἰς γυναῖκα, καὶ τοῦ δαιμονίου μηδένα λόγον ἔχε, ὅτι τὴν νύκτα ταύτην δοθήσεται σοι αὕτη εἰς γυναῖκα. ¹⁷καὶ ¹⁷ (18,19) ἐὰν εἰσελθῇς εἰς τὸν νυμφῶνα, λήμψῃ τέφραν θυμαμάτων καὶ

Ν αὐτῆς καλός. ¹³καὶ εἶπεν Δεδικαίωται σοι λαβεῖν αὐτήν· καὶ ἄκουσόν μου, ¹³ ἀδελφέ, καὶ λαλήσω τῷ πατρὶ περὶ τοῦ κορασίου τὴν νύκτα ταύτην ἵνα λημψόμεθά σοι αὐτήν νύμφην· καὶ ὅταν ἐπιστρέψωμεν ἐκ Ῥαγουήλ ποιήσωμεν τὸν γάμον αὐτῆς. καὶ ἐπίσταμαι ὅτι οὐ μὴ δυνηθῇ Ῥαγουήλ κωλῦσαι αὐτήν ἀπὸ σοῦ ἢ ἐγγυᾶσθαι ἐτέρῳ, ὀφειλήσειν θάνατον κατὰ τὴν κρίσιν τῆς βίβλου Μωυσέως, καὶ διὰ τὸ γινώσκειν ὅτι σοὶ κληρονομία καθήκει λαβεῖν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ παρὰ πάντα ἄνθρωπον. καὶ νῦν ἄκουσόν μου, ἀδελφέ, καὶ λαλήσωμεν περὶ τοῦ κορασίου τὴν νύκτα ταύτην καὶ μνηστευσόμεθά σοι αὐτήν· καὶ ὅταν ἐπιστρέψωμεν ἐκ Ῥάγων λημψόμεθα αὐτήν, καὶ ἀπάξωμεν αὐτήν μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν οἶκόν σου. ¹⁴τότε ἀποκριθεὶς Τωβείας εἶπεν τῷ ¹⁴ Ῥαφαήλ Ἀζαρία ἀδελφέ, ἤκουσα ὅτι ἐπτά ἡδὴ ἐδόθη ἀνδράσιν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς νυμφῶσιν αὐτῶν· τὴν νύκτα ὅποτε εἰσπορεύοντο πρὸς αὐτήν καὶ ἀπέθνησκον. καὶ ἤκουσα λεγόντων αὐτῶν ὅτι δαιμόνιον ἀποκτεννεῖ αὐτούς. ¹⁵καὶ νῦν φοβοῦμαι ἐγὼ ὅτι αὐτήν οὐκ ἀδικεῖ, ἀλλ' ὃς ἂν θελήσῃ ἐγγίσει ¹⁵ αὐτῆς, ἀποκτεννεῖ αὐτόν. μονογενὴς εἰμι τῷ πατρὶ μου, μὴ ἀποθάνω, καὶ κατὰξω τὴν ζωὴν τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου μετ' ὀδύνης ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὸν τάφον αὐτῶν· καὶ υἱὸς ἕτερος οὐχ ὑπάρχει αὐτοῖς ἵνα θάψῃ αὐτούς. ¹⁶καὶ ¹⁶ λέγει αὐτῷ Οὐ μέμνησαι τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός σου, ὅτι ἐνετειλατό σοι λαβεῖν γυναῖκα ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου; καὶ νῦν ἄκουσόν μου, ἀδελφέ, καὶ μὴ λόγον ἔχε τοῦ δαιμονίου τούτου καὶ λάβε. καὶ γινώσκω ἐγὼ ὅτι τὴν νύκτα ταύτην δοθήσεται σοι γυνή. ¹⁷καὶ ὅταν εἰσελθῇς εἰς τὸν νυμφῶνα, ¹⁷

Α 13 ποιήσωμεν Α | οφειλῃσιν Ν οφειλῃσει Α | σοι] συ Ν | αὐτην θυγ. Ν* (τὴν θυγ. Ν^{1c.a}) 14 ἐδοθῇ Ν* (ἐδοθη Ν^{c.a}) 15 οτι] διότι Α 16 ο πατηρ σου...γυναικα] ο πῆρ σου υπερ του λογου τουτου του λαβεῖ σε γυναι sup ras et in mg Α^{a2} | om αὐτῇ Α 17 τον νυμφ.] τον ν sup ras Β^{ab}

ἐπιθήσεις ἀπὸ τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἰχθύος· καὶ B
 18 καπνίσεις, 18 καὶ ὁσφρανθήσεται τὸ δαιμόνιον καὶ φεύξεται, καὶ
 οὐκ ἐπανελεύσεται τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ὅταν δὲ προσπορεύῃ
 αὐτῇ, ἐγέρθητε ἀμφοτέροι καὶ βοήσατε πρὸς τὸν ἐλεήμονα θεόν,
 καὶ σώσει ὑμᾶς καὶ ἐλεήσει. μὴ φοβοῦ, ὅτι σοὶ αὕτη ἡτοι-
 μασμένη ἦν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ σὺ αὐτὴν σώσεις, καὶ πορεύ-
 σεται μετὰ σοῦ, καὶ ὑπολαμβάνω ὅτι σοὶ ἔσται ἐξ αὐτῆς παιδία.
 καὶ ὡς ἤκουσεν Τωβίας ταῦτα, ἐφίλησεν αὐτήν, καὶ ἡ ψυχὴ
 αὐτοῦ ἐκολλήθη αὐτῇ σφόδρα.

1 1 Καὶ ἦλθεν εἰς Ἑκβάτανα *καὶ παρεγένετο εἰς τὴν οἰκίαν Ῥαγουήλ,
 καὶ Σάρρα δὲ ὑπήντησεν αὐτῷ· καὶ ἐχαιρέτισεν αὐτὸν καὶ αὐτὸς
 2 αὐτούς. καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν. 2 καὶ εἶπεν Ἐδνα τῇ
 3 γυναικὶ αὐτοῦ Ὡς ὅμοιος ὁ νεανίσκος Τωβεῖτ τῷ ἀνεψιῷ μου. 3 καὶ
 ἠρώτησεν αὐτοὺς Ῥαγουήλ Πόθεν ἐστέ, ἀδελφοί; καὶ εἶπαν αὐτῷ
 4 Ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλεῖ τῶν αἰχμαλώτων ἐκ Νινευή. 4 καὶ εἶπεν αὐτοῖς
 5 Γινώσκετε Τωβεῖτ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν; 5 οἱ δὲ εἶπαν Καὶ ξῆ καὶ ὕγι-

λάβε ἐκ τοῦ ἥπατος τοῦ ἰχθύος καὶ τὴν καρδίαν καὶ ἐπίθες ἐπὶ τὴν τέφραν B
 18 τῶν θυμαμάτων, καὶ ἡ ὁσμὴ πορεύσεται 18 καὶ ὁσφρανθήσεται τὸ δαιμόνιον καὶ
 φεύξεται, καὶ οὐκέτι μὴ φανῇ περὶ αὐτὴν τὸν πάντα αἰῶνα. καὶ ὅταν μέλλης
 γίνεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐξεγέρθητε πρῶτον ἀμφοτέροι καὶ προσεύξασθε καὶ δεήθητε
 τοῦ κυρίου τοῦ οὐρανοῦ ἵνα ἔλεος γένηται καὶ σωτηρία ἐφ' ὑμᾶς. καὶ μὴ
 φοβοῦ, σοὶ γάρ ἐστιν μεμερισμένη πρὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ σὺ αὐτὴν σώσεις, καὶ
 μετὰ σοῦ πορεύσεται, καὶ ὑπολαμβάνω ὅτι ἔσονται σοὶ ἐξ αὐτῆς παιδία
 καὶ ἔσονται σοὶ ὡς ἀδελφοί· μὴ λόγον ἔχε. καὶ ὅτε ἤκουσεν Τωβείας τῶν
 λόγων Ῥαφαήλ καὶ ὅτι ἔστιν αὐτῷ ἀδελφὴ ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ οἴκου
 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, λίαν ἠγάπησεν αὐτὴν καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐκολλήθη εἰς
 αὐτήν.

1 1 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ἑκβάτανα λέγει αὐτῷ Ἀζαρία ἀδελφέ, ἀπάγαγέ
 με εὐθείαν πρὸς Ῥαγουήλ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν. καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς
 τὸν οἶκον Ῥαγουήλου, καὶ εὗρον αὐτὸν καθήμενον παρὰ τὴν θύραν τῆς αὐλῆς
 καὶ ἐχαιρέτισαν αὐτὸν πρῶτοι· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Χαίρετε πολλά, ἀδελφοί,
 2 καὶ καλῶς ἤλθατε ὑγιαίνοντες. καὶ ἠγάγεν αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. 2 καὶ
 εἶπεν Ἐδνα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ὡς ὅμοιος ὁ νεανίσκος οὗτος Τωβεία τῷ ἀδελφῷ
 3 μου. 3 καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς Ἐδνα καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πόθεν ἐστέ, ἀδελφοί; καὶ
 εἶπαν αὐτῇ Ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλεῖμ ἡμεῖς τῶν αἰχμαλωτισθέντων ἐν Νινευή.
 4 4 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Γινώσκετε Τωβεῖτ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν; καὶ εἶπαν αὐτῇ
 5 Γινώσκομεν ἡμεῖς αὐτόν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑγιαίνει; 5 καὶ εἶπαν αὐτῇ

18 ἐπανελεύσεται] post ἐπανε| ras aliq B1^a 2^b | τον αἰωνα] pr eis A | προσ- A
 πορευση A | υμας] ημας A | [προ ου B* (προ του B¹) | αυτην 2°] in η ras aliq
 B¹ | εκολληθη] κεκολληθη A | om αυτη 3° A VII 1 ηλθον A | παρεγε-
 νοντο A | om και 3° A | αυτω] αυτοις A | αυτον] αυτοις A | αυτος αυτοις] αυ-
 τοι αυτην A 2 Τωβειτ] τω Τωβιτ A 3 ειπαν] ειπεν A | Νεφθαλειμ
 A | εκ Νιν.] των εν Νιν. A 4 γινωσκεται A | ημων] +οι δε ειπα γινω-
 σκομεν] και ειπεν αυτοις· υγιαίνει· A

Β αίνει. καὶ εἶπεν Τωβίας Πατὴρ μου ἔστιν. ⁶ καὶ ἀνεπήδησεν Ῥαγουήλ, 6
καὶ κατεφίλησεν αὐτὸν καὶ ἔκλαυσε· ⁷ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν 7
αὐτῷ Ὁ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ ἄνθρωπον· καὶ ἀκούσας ὅτι Τωβεῖτ
ἀπώλεσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἑαυτοῦ, ἐλυπήθη καὶ ἔκλαυσε. ⁸ καὶ 8
Ἔδνα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ Σάρρα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔκλαυσαν· καὶ
ὑπεδέξαντο αὐτοὺς προθύμως. ⁹ καὶ ἔθυσαν κριὸν προβάτων, καὶ 9
παρέθηκαν ὄψα πλείονα. ⁽¹⁰⁾ Εἶπεν δὲ Τωβείας τῷ Ῥαφαήλ ⁽¹⁰⁻¹⁴⁾
Ἀζαρία ἀδελφέ, λάλησον ὑπὲρ ὧν ἔλεγες ἐν τῇ πορείᾳ, καὶ
τελεσθήτω τὸ πρᾶγμα. ¹⁰ καὶ μετέδωκεν τὸν λόγον τῷ Ῥαγουήλ. ¹⁰
καὶ εἶπεν Ῥαγουήλ πρὸς Τωβείαν Φάγε, πῖε καὶ ἡδέως γίνου, σοὶ
γὰρ καθήκει τὸ παιδίον μου λαβεῖν· πλὴν ὑποδείξω τὴν ἀλή-
θειαν. ¹¹ ἔδωκα τὸ παιδίον μου ἐπτὰ ἀνδράσιν, καὶ ὁπότε ἂν ¹¹
εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτήν, ἀπέθνησκον ὑπὸ νύκτα. ἀλλὰ τὸ
νῦν ἔχων ἡδέως γίνου. καὶ εἶπεν Τωβίας Οὐ γεύομαι οὐδὲν ὧδε
ἕως ἂν στήσητε καὶ σταθῇτε πρὸς μέ. καὶ εἶπεν Ῥαγουήλ
Κομίζου αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νῦν κατὰ τὴν κρίσιν· σὺ δὲ ἀδελφός

Ν Ῥαφαίλει καὶ ζῇ. καὶ εἶπεν Τωβείας Ὁ πατὴρ μου ἔστιν. ⁶ καὶ ἀνεπήδησεν 6
Ῥαγουήλ, καὶ κατεφίλησεν αὐτὸν καὶ ἔκλαυσε· ⁷ καὶ ἐλάλησεν καὶ εἶπεν 7
αὐτῷ Εὐλογία σοὶ γένοιτο, παιδίον, ὃ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ πατρός· ὃ
ταλαιπώρων κακῶν, ὅτι ἐτυφλώθη ἄνθρωπος δίκαιος καὶ ποιῶν ἐλεημοσύνας. καὶ
ἐπιπεσὼν ἐπὶ τὸν τράχηλον Τωβεία τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἔκλαυσε. ⁸ καὶ 8
Ἔδνα ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔκλαυσε αὐτόν, καὶ Σάρρα ἡ θυγάτηρ αὐτῶν ἔκλαυσε
καὶ αὐτή. ⁹ καὶ ἔθυσεν κριὸν ἐκ προβάτων καὶ ὑπεδέξατο αὐτοὺς προθύ- 9
μως. Καὶ ὅτε ἐλούσαντο καὶ ἐνίσπαντο καὶ ἀνέπεσαν δειπνήσαι εἶπεν
Τωβείας τῷ Ῥαφαήλ Ἀζαρία ἀδελφέ, εἰπὼν Ῥαγουήλ ὅπως δῶ μοι Σάρραν
τὴν ἀδελφήν μου. ¹⁰ καὶ ἤκουσεν Ῥαγουήλ τὸν λόγον καὶ εἶπεν τῷ παιδί ¹⁰
Φάγε καὶ πῖε καὶ ἡδέως γενοῦ τὴν νύκτα ταύτην, οὐ γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος
ὃς καθήκει λαβεῖν Σάρραν τὴν θυγατέρα μου πλὴν σου, ἀδελφέ· ὡσαύτως
δὲ καὶ ἐγὼ οὐκ ἔχω ἐξουσίαν δοῦναι αὐτὴν ἐτέρῳ ἀνδρὶ πλὴν σου, ὅτι σὺ
ἐγγιστά μου. καὶ μάλα τὴν ἀλήθειάν σοι ὑποδείξω, παιδίον. ¹¹ ἔδωκα ¹¹
αὐτὴν ζ' ἀνδράσιν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ πάντες ἀπέθανον τὴν νύκτα
ὁπότε εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτήν. καὶ νῦν, παιδίον, φάγε καὶ πῖε καὶ Κύριος
ποιήσει ἐν ὑμῖν. καὶ εἶπεν Τωβείας Οὐ μὴ φάγω ἐντεῦθεν οὐδὲ μὴ πῖω
ἕως ἂν διαστήσης τὰ πρὸς ἐμέ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ῥαγουήλ ὅτι Ἰωῖώ,
καὶ αὐτὴ δίδοταί σοι κατὰ τὴν κρίσιν τῆς βίβλου Μωυσέως, καὶ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ κέκριται σοὶ δοθῆναι· κομίζου τὴν ἀδελφήν σου. ἀπὸ τοῦ νῦν
σὺ ἀδελφός εἰ αὐτῆς καὶ αὐτὴ ἀδελφή σου· δέδοται σοὶ ἀπὸ τῆς σήμερον

Α 7 ηυλογησεν Α | om εαυτου Α 8 η γυνη] pr και Α | εκλαυσεν Bab
9 om δε Α* (superscr Α^a) | Τωβίαν B^bΑ | πορεία] ενπορία Α | τελεσθητω]
στητω Α 10 Τωβίαν B^bΑ | πῖε] pr και Α | υποδείξω]+ σοι Α | αληθιαν B*
(αληθειαν B^{ab}Α) 11 παιδιον] παιδαριον Α* (παιδειν [ε sup ras] Α^a) | om
μου Α | εαν] αν Α | απεθνησκοσαν B^aΑ | νυκτα] pr την Α | εχον B^{ab}Α | Τω-
βίαν B^bΑ (item 11) | γευσομαι Α | om δε i^o Α

εἰ αὐτῆς, καὶ αὐτῇ σου ἐστίν· ὁ δὲ ἐλεήμων θεὸς εὐοδώσει ὑμῖν B
(15) 12 τὰ κάλλιστα. 12 καὶ ἐκάλεσεν Σάρραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ
λαβὼν τῆς χειρὸς αὐτῆς παρέδωκεν αὐτὴν Τωβείᾳ γυναίκα, καὶ
εἶπεν Ἰδοὺ κατὰ τὸν νόμον Μωυσέως κομίζου αὐτὴν καὶ ἄπαγε
13 πρὸς τὸν πατέρα σου· καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. 13 καὶ ἐκάλεσεν
(16) Ἐδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· (16) καὶ λαβὼν βιβλίον ἔγραψεν συν-
(17) 14 γραφὴν καὶ ἐσφραγίσαντο. 14 καὶ ἤρξαντο ἐσθίειν. 15 καὶ ἐκά-
(18) 15 λεσεν Ῥαγουὴλ Ἐδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀδελφή,
(19) 16 ἐτοίμασον τὸ ἕτερον ταμεῖον καὶ εἴσαγε αὐτήν. 16 καὶ ἐποίησεν
ὥς εἶπεν καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν ἐκεῖ, καὶ ἔκλαυσεν· καὶ ἀπεδέ-
(20) 17 ξατο τὰ δάκρυα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς (20) καὶ εἶπεν αὐτῇ 17 Θάρσει,
τέκνον, ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς δῶή σοι χάριν ἀντὶ
1 τῆς λύπης σου ταύτης· θάρσει, θύγατερ. 17 Ὅτε δὲ συνε-
2 τέλεσαν δειπνοῦντες, εἰσήγαγον Τωβείαν πρὸς αὐτήν. 2 ὁ δὲ πορευό-
μενος ἐμνήσθη τῶν λόγων Ῥαφαήλ, καὶ ἔλαβεν τὴν τέφραν τῶν
θυμιαμάτων καὶ ἐπέθηκεν τὴν καρδίαν τοῦ ἰχθύος καὶ τὸ ἦπαρ,
3 καὶ ἐκάπνισεν. 3 ὅτε δὲ ὠσφράνθη τὸ δαιμόνιον τῆς ὁσμῆς, ἔφυγεν

καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ εὐοδώσει ὑμᾶς, παιδίον, τὴν N
12 νύκτα ταύτην καὶ ποιῆσαι ἐφ' ὑμᾶς ἔλεος καὶ εἰρήνην. 12 καὶ ἐκάλεσεν
Ῥαγουὴλ Σάρραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν πρὸς αὐτόν, καὶ λαβόμενος
τῆς χειρὸς αὐτῆς παρέδωκεν αὐτὴν αὐτῷ καὶ εἶπεν Κόμισαι κατὰ τὸν νόμον
καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τὴν γεγραμμένην ἐν τῇ βίβλῳ Μωυσέως δοῦναι σοι
τὴν γυναῖκα, ἔχε καὶ ἀπάγαγε πρὸς τὸν πατέρα σου ὑγιαίνων· καὶ ὁ
13 θεὸς τοῦ οὐρανοῦ εὐοδώσει ὑμῖν εἰρήνην. 13 καὶ ἐκάλεσεν τὴν μητέρα αὐτῆς
καὶ εἶπεν ἐνεγκεῖν βιβλίον, καὶ ἔγραψεν συγγραφὴν βιβλίου συνοικησέως καὶ ὥς
14 δίδωσιν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Μωυσέως νόμου. 14 ἀπ' ἐκεῖ-
15 νου ἤρξαντο φαγεῖν καὶ πίνειν. 15 καὶ ἐκάλεσεν Ῥαγουὴλ Ἐδναν τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀδελφή, ἐτοίμασον τὸ ταμεῖον τὸ ἕτερον καὶ εἰσάγαγε
16 αὐτὴν ἐκεῖ. 16 καὶ βαδίσασα ἔστρωσεν εἰς τὸ ταμεῖον ὥς εἶπεν αὐτῇ, καὶ
ἦγαγεν (αὐτὴν ἐκεῖ· καὶ ἔκλαυσεν περὶ αὐτῆς καὶ ἀπεμάξατο τὰ δάκρυα καὶ
17 εἶπεν αὐτῇ 17 Θάρσει, θύγατερ, ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ δῶή σοι χαρὰν ἀντὶ τῆς
1 λύπης σου· θάρσει, θύγατερ. καὶ ἐξῆλθεν. 1 Καὶ ὅτε συνετέλεσαν τὸ
φαγεῖν καὶ πίνειν, ἠθέλησαν κοιμηθῆναι καὶ ἀπήγαγον τὸν νεανίσκον καὶ
2 εἰσήγαγον αὐτόν εἰς τὸ ταμεῖον. 2 καὶ ἐμνήσθη Τωβείας τῶν λόγων Ῥαφαήλ,
καὶ ἔλαβεν τὸ ἦπαρ τοῦ ἰχθύος καὶ τὴν καρδίαν ἐκ τοῦ βαλαντίου οὗ εἶχεν
3 καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν τέφραν τοῦ θυμιάματος. 3 καὶ ἡ ὁσμὴ τοῦ ἰχθύος
ἐκώλυσεν, καὶ ἀπέδραμεν τὸ δαιμόνιον ἄνω εἰς τὰ μέρη Αἰγύπτου· καὶ βαδίσας

11 ὑμιν] ἡμιν A* (υμ. Aa) 12 Σαρρα A | Τωβεία] τω Τωβία A | ην- A
λογησεν A 13 συγγραφὴν B^{ab} | ἐσφραγισατο A 14 ἤρξατο B^{ab}
15 om Ραγουηλ A | ταμιον B*NA (ταμειον B^a) | εἰσαγε] εἰσαγαγε A
16 εἰσηγαγον A 17 δω A* (δωη A^a?) VIII 1 το φαγειν N*] του φ.
N^{ca} | Τωβιαν B^aA | ταμιον N 2 om και 4° A

B εἰς τὰ ἀνώτατα Αἰγύπτου, καὶ ἔδρασε αὐτὸ ὁ ἄγγελος. ⁴ ὥς δὲ συνε- 4
κλείσθησαν ἀμφότεροι, ἀνέστη Τωβείας ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ εἶπεν
Ἀνάστηθι, ἀδελφή, καὶ προσευξώμεθα ἵνα ἡμᾶς ἐλεήσῃ ὁ κύριος.
⁵ καὶ ἤρξατο Τωβείας λέγειν Εὐλογητὸς εἰ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ⁵ (7)
ἡμῶν, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔνδοξον εἰς
τοὺς αἰῶνας· εὐλογησάτωσάν σε οἱ οὐρανοὶ καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις
σου. ⁶ σὺ ἐποίησας Ἀδάμ, καὶ ἔδωκας αὐτῷ βοηθὸν Εὐαν στή- 6 (8)
ριγμα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκ τούτων ἐγενήθη τὸ ἀνθρώπων
σπέρμα. σὺ εἶπας Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον, ποιή-
σωμεν αὐτῷ βοηθὸν ὅμοιον αὐτῷ. ⁷ καὶ νῦν, Κύριε, οὐ διὰ πορ- 7 (9)
νείαν ἐγὼ λαμβάνω τὴν ἀδελφὴν μου ταύτην, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας·
ἐπίταξον ἐλεῆσαί με καὶ αὐτῇ συνκαταγρηῶσαι. ⁸ καὶ εἶπεν 8 (10)
μετ' αὐτοῦ Ἀμήν. ⁹ καὶ ἐκοιμήθησαν ἀμφότεροι τὴν νύκτα. ⁽¹¹⁾ Καὶ 9 (11)
ἀναστὰς Ῥαγουήλ ἐπορεύθη καὶ ὥρυξεν τάφον, ¹⁰ λέγων Μὴ καὶ 10 (12)
οὗτος ἀποθάνῃ. ¹¹ καὶ ἦλθεν Ῥαγουήλ εἰς τὴν οἰκίαν ἑαυτοῦ, 11 (13)
¹² καὶ εἶπεν Ἐδὼν τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ⁽¹⁴⁾ Ἀπόστειλον μίαν τῶν 12 (14)
παιδισκῶν, καὶ εἰδέτωσαν εἰ ζῇ· εἰ δὲ μὴ, ἵνα θάψωμεν αὐτὸν
καὶ μηδεὶς γνῶ. ¹³ καὶ εἰσηλθεν ἡ παιδίσκη ἀνοίξασα τὴν θύραν, 13 (15)

Ν Ῥαφαὴλ συνεπόδισεν αὐτὸν ἐκεῖ καὶ ἐπέδρασε παραχρήμα. ⁴ καὶ ἐξῆλθον καὶ 4
ἀπέκλεισαν τὴν θύραν τοῦ ταμείου. καὶ ἠγέρθη Τωβείας ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ
εἶπεν αὐτῇ Ἀδελφή, ἀνάστηθι, προσευξώμεθα καὶ δεηθώμεν τοῦ κυρίου ἡμῶν
ὅπως ποιήσῃ ἐφ' ἡμᾶς ἔλεος καὶ σωτηρίαν. ⁵ καὶ ἀνέστη καὶ ἤρξαντο 5
προσεύχεσθαι καὶ δεηθῆναι ὅπως γένηται αὐτοῖς σωτηρία, καὶ ἤρξατο λέγειν
Εὐλογητὸς εἰ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου εἰς
πάντας τοὺς αἰῶνας τῆς γενεᾶς· εὐλογησάτωσάν σε οἱ οὐρανοὶ καὶ πᾶσα
ἡ κτίσις σου εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ⁶ σὺ ἐποίησας τὸν Ἀδάμ, καὶ ἐποίησας 6
αὐτῷ βοηθὸν στήριγμα Εὐαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ἐγενήθη
τὸ σπέρμα τῶν ἀνθρώπων· καὶ σὺ εἶπας ὅτι Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον
μόνον, ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν ὅμοιον αὐτῷ. ⁷ καὶ νῦν οὐχὶ διὰ πορνείαν 7
ἐγὼ λαμβάνω τὴν ἀδελφὴν μου ταύτην, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας· ἐπίταξον ἐλεῆσαί
με καὶ αὐτὴν καὶ συνκαταγρηῶσαι κοινῶς. ⁸ καὶ εἶπαν μεθ' ἑαυτῶν Ἀμήν. 8
⁹ καὶ ἐκοιμήθησαν τὴν νύκτα. Καὶ ἀναστὰς Ῥαγουήλ ἐκάλεσεν τοὺς 9
οἰκέτας μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ὄρχοντο καὶ ὥρυξαν τάφον· ¹⁰ εἶπεν γὰρ Μὴ ποτε 10
ἀποθάνῃ καὶ γενώμεθα κατάγελως καὶ ὀνειδισμός. ¹¹ καὶ ὅτε συνετέλεσαν 11
ὀρύσσοντες τὸν τάφον, ἦλθεν Ῥαγουήλ εἰς τὸν οἶκον καὶ ἐκάλεσεν τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ ¹² καὶ εἶπεν Ἀπόστειλον μίαν τῶν παιδισκῶν καὶ εἰσελθοῦσα 12
ιδέτω εἰ ζῇ· καὶ εἰ τέθνηκεν, ὅπως ἂν θάψωμεν αὐτὸν, ὅπως μηδεὶς γνῶ.
¹³ καὶ ἀπέστειλαν τὴν παιδίσκην καὶ ἦσαν τὸν λύχον καὶ ἦνοιξαν τὴν θύραν, 13

A 3 εἰς] pr εως A 4 Τωβείας B^aA (item 5) | προσευξώμεθα] ξωμ sup ras
Bab | ελ. ο κς ημας A 6 om ομοιον A* (hab A[?]) 7 αλλα A |
αυτη] ταυτη A | συγκαταγρηρασαι Bab συγκαταγρηρασομε (αγρηρα sup ras A^a) A
10 ουτος] αυτος A 12 ιδετωσαν B^b | γνω] γνωτω A

- (16) 14 καὶ εὖρεν τοὺς δύο καθεύδοντας. 14 καὶ ἐξελθούσα ἀπήγγειλεν B
(17) 15 αὐτοῖς ὅτι ζῇ. 15 Καὶ εὐλόγησεν Ῥαγουήλ τὸν θεὸν λέγων
Εὐλογητὸς εἶ σὺ ὁ θεὸς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ· καὶ εὐλογεῖτωσάν σε
οἱ ἄγιοι σου καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου, πάντες οἱ ἄγγελοί σου
16 καὶ οἱ ἐκλεκτοί σου εὐλογεῖτωσάν σε εἰς τοὺς αἰῶνας. 16 εὐλο-
γητὸς εἶ ὅτι ἠψφρανάς με, καὶ οὐκ ἐγένετό μοι καθὼς ὑπενόουν,
(18,19) 17 (18) ἀλλὰ κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου ἐποίησας μεθ' ἡμῶν. 17 εὐλογητὸς
εἶ ὅτι ἡλέησας δύο μονογενεῖς· ποίησον αὐτοῖς, δέσποτα, ἔλεος,
συντέλεσον τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐν ὑγείᾳ μετὰ εὐφροσύνης καὶ
(20) 18 ἐλέους. 18 ἐκέλευσεν δὲ τοῖς οἰκέταις χῶσαι τὸν τάφον. 19 Καὶ
(21,22) 19 (23) 20 ἐποίησεν αὐτοῖς γάμον ἡμερῶν δέκα τεσσάρων. 20 καὶ εἶπεν αὐτῷ
Ῥαγουήλ πρὶν ἢ συντελεσθῆναι τὰς ἡμέρας τοῦ γάμου ἐνόρκως,
μὴ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἕαν μὴ πληρωθῶσιν αἱ δέκα τέσσαρες ἡμέραι
(24) 21 τοῦ γάμου, 21 καὶ τότε λαβόντα τὸ ἥμισυ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ
πορεύεσθαι μετὰ ὑγείας πρὸς τὸν πατέρα· καὶ τὰ λοιπὰ ὅταν
ἀποθάνω καὶ ἡ γυνή μου.
(1) 2 1 Καὶ ἐκάλεσεν Τωβίας τὸν Ῥαφαήλ καὶ εἶπεν αὐτῷ 2 Ἀζαρία
(3) ἀδελφέ, (3) λάβε μετὰ σεαυτοῦ παῖδα καὶ δύο καμήλους, καὶ πορεύ-

- 14 καὶ εἰσῆλθεν καὶ εὖρεν αὐτοὺς καθεύδοντας καὶ ὑπνούντας κοινῶς. 14 καὶ ἐξελ- N
15 θούσα ἡ παιδίσκη ὑπέδειξεν αὐτοῖς ὅτι ζῇ καὶ οὐδὲν κακὸν ἐστίν. 15 Καὶ
15 εὐλόγησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἶπαν Εὐλογητὸς εἶ, θεέ, ἐν πάσῃ
16 εὐλογίᾳ καθαρᾷ· εὐλογεῖτωσάν σε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. 16 καὶ εὐλογητὸς
εἶ ὅτι εὐψφρανάς με, καὶ οὐκ ἐγένετο καθὼς ὑπενόουν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός
17 σου ἐποίησας μεθ' ἡμῶν. 17 καὶ εὐλογητὸς εἶ ὅτι ἡλέησας δύο μονογενεῖς.
ποίησον αὐτοῖς, δέσποτα, ἔλεος καὶ σωτηρίαν, καὶ συντέλεσον τὴν ζωὴν
18 αὐτῶν μετ' εὐφροσύνης καὶ ἐλέου. 18 τότε εἶπεν τοῖς οἰκέταις αὐτοῦ χῶσαι
19 τὸν τάφον/πρὸ τοῦ ὄρθρου γενέσθαι. 19 Καὶ τῇ γυναικὶ εἶπεν ποιῆσαι
ἄρτους πολλοὺς. καὶ εἰς τὸ βουκόλιον βαδίσας ἤγαγεν βόας δύο καὶ κριοὺς
20 τέσσαρες καὶ εἶπεν συντελεῖν αὐτοὺς· καὶ ἤρξαντο παρασκευάζειν. 20 καὶ
ἐκάλεσεν Τωβείαν καὶ εἶπεν αὐτῷ Δέκα τεσσάρων ἡμερῶν οὐ μὴ κινηθῇς
ἐντεῦθεν, ἀλλ' αὐτοῦ μενεῖς ἔσθων καὶ πίνων παρ' ἐμοὶ καὶ εὐψφρανεῖς τὴν
21 ψυχὴν τῆς θυγατρὸς μου τὴν κατωδυνωμένην. 21 καὶ ὅσα μοι ὑπάρχει,
λάβμβανε αὐτόθεν τὸ ἥμισυ καὶ ὑπαγε ὑγιαίνων πρὸς τὸν πατέρα σου, καὶ
τὸ ἄλλο ἥμισυ ὅταν ἀποθάνω ἐγὼ τε καὶ ἡ γυνή μου ὑμέτερόν ἐστιν. θάρσει,
παιδίον, ἐγὼ σου ὁ πατήρ καὶ Ἐδνα ἡ μήτηρ σου. καὶ παρὰ σοῦ νῦν ἐσμεν
ἡμεῖς καὶ τῆς ἀδελφῆς σου· ἀπὸ τοῦ νῦν ἐσμεν εἰς τὸν αἰῶνα· θάρσει, παιδίον.
I 2 1 Τότε ἐκάλεσεν Τωβείας Ῥαφαήλ καὶ εἶπεν αὐτῷ 2 Ἀζαρία ἀδελφέ,
παράλαβε μετὰ σεαυτοῦ τέσσαρες οἰκέτας καὶ καμήλους δύο, καὶ πορεύθητι

15 ηυλογησεν A | ευλογια] + καθαρα και αγια Bab mgA | παντες] pr και A
A | τους αιωνας] pr παντας A 16 ηυφρανας B* bA] ευφρανας B* A
17 υγεια Bab υγια A | μετα] μετ A 20 αυτω] αυτοις A 21 υγιας
B* A υγιας Bab IX 1 Τωβιας B* A (item 6)

B θητι ἐν ῥάγοις τῆς Μηδείας παρὰ Γαβαήλ, καὶ κόμισαί μοι τὸ ἀργύριον καὶ αὐτὸν ἄγε μοι εἰς τὸν γάμον. ³διότι ὁμώμοχεν ³ (5) ῥαγούηλ μὴ ἐξελεῖν με· ⁴καὶ ὁ πατήρ μου ἀριθμεί τὰς ἡμέρας, ⁴ (4) καὶ ἐὰν χρονίσω μέγα, ὁδυνηθήσεται λίαν. ⁵καὶ ἐπορεύθη Ῥαφαήλ, ⁵ (6) καὶ ἠύλισθη παρὰ Γαβαήλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον· ὃς δὲ προήνεγκεν τὰ θυλάκια ἐν ταῖς σφραγίσιν καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. ⁶καὶ ὤρθρευσαν κοινῶς καὶ ἤλθοσαν εἰς τὸν γάμον, ⁶ (7^b) καὶ εὐλόγησεν Τωβείας τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

¹Καὶ Τωβείτ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐλογίσατο ἐκάστης ἡμέρας· καὶ ὥς ¹ X ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τῆς πορείας καὶ οὐκ ἦρχετο, ²εἶπεν Μή ² ποτε κατήσχυνται; ⁽²⁾ ἢ μὴ ποτε ἀπέθανεν Γαβαήλ, καὶ οὐδεὶς δίδωσιν αὐτῷ τὸ ἀργύριον; ³καὶ ἐλυπείτο λίαν. ⁴εἶπεν δὲ αὐτῷ ³ ⁴ (4) ἡ γυνὴ Ἀπώλετο τὸ παιδίον, διότι κεχρόνικεν· καὶ ἥρξατο θρηνεῖν αὐτὸν καὶ εἶπεν ⁵ Οὐ μέλει μοι, τέκνον, ὅτι ἀφῆκά σε τὸ φῶς τῶν ⁵

X εἰς Ῥάγας καὶ ἦκε παρὰ Γαβαήλῳ, καὶ δὸς αὐτῷ τὸ χειρόγραφον· κόμισαι τὸ ἀργύριον, καὶ παράλαβε αὐτὸν μετὰ σοῦ εἰς τοὺς γάμους. ⁴σὺ γάρ ⁴ γινώσκεις ὅτι ἔσται ἀριθμῶν ὁ πατήρ τὰς ἡμέρας, καὶ ἐὰν χρονίσω ἡμέραν μίαν, λυπήσω αὐτὸν λίαν· ³καὶ θεωρεῖς τί ὤμοσεν Ῥαγούηλ, καὶ οὐ δύναμαι ³ παραβῆναι τὸν ὄρκον αὐτοῦ. ⁵καὶ ἐπορεύθη Ῥαφαήλ καὶ οἱ τέσσαρες οἰκέται ⁵ καὶ αἱ δύο κάμηλοι εἰς Ῥάγας τῆς Μηδίας, καὶ ἠύλισθησαν παρὰ Γαβαήλῳ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον αὐτοῦ, καὶ ὑπέδειξεν αὐτῷ περὶ Τωβέλου τοῦ υἱοῦ Τωβείθ, ὅτι ἔλαβεν γυναῖκα καὶ ὅτι καλεῖ αὐτὸν εἰς τὸν γάμον. καὶ ἀναστὰς παρηρίμηνεν αὐτῷ τὰ θυλάκια σὺν ταῖς σφραγίσιν καὶ συνέ-
θηκαν αὐτά. ⁶καὶ ὤρθρισαν κοινῶς καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν γάμον, καὶ εἰσῆλθον ⁶ εἰς τὰ Ῥαγούηλ καὶ εὗρον Τωβελαν ἀνακείμενον. καὶ ἀνεπήδησεν καὶ ἡσπά-
σατο αὐτόν, καὶ ἔκλαυσεν καὶ εὐλόγησεν αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ Καλὲ καὶ ἀγαθὲ, ἀνδρὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, δικαίου καὶ ἐλεημοποιοῦ· δώῃ σοι Κύριος εὐλογίαν οὐρανοῦ καὶ τῇ γυναικί σου καὶ τῷ πατρὶ σου καὶ τῇ μητρὶ τῆς γυναικὸς σου. εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὅτι εἶδον Τωβελαν τὸν ἀνεψιόν μου ὁμοιον αὐτῷ.

¹Ἐκάστην δὲ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἐλογίζετο Τωβείθ τὰς ἡμέρας ἐν πόσαις ¹ X πορεύσεται καὶ ἐν πόσαις ἐπιστρέψει. καὶ ὅτε συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ οὐ παρῆν, ²εἶπεν Μή ποτε κατεσχέθη ἐκεῖ; ἢ μὴ ποτε ἀπέθανεν ² ὁ Γαβαήλ, καὶ οὐδεὶς αὐτῷ δίδωσιν τὸ ἀργύριον; ³καὶ ἥρξατο λυπεῖσθαι. ³ ⁴καὶ Ἄννα ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγει Ἀπώλετο τὸ παιδίον μου καὶ οὐκέτι ὑπάρχει ⁴ ἐν τοῖς ζῶσιν· καὶ ἥρξατο κλαλεῖν καὶ θρηνεῖν περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς καὶ εἶπεν ⁵ Οὐαί μοι, τέκνον, ὅτι ἀφῆκά σε πορευθῆναι, τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου. ⁵

A 2 Μηδίας A | και κομισαι] om και X* (hab X¹(vid)) | om μοι 2^ο A 3 ομω-
μοκεν B^{ab} 4 μεγα] γ sup ras A^a 5 Γαβαηλω A 6 ωρθρισαν A
ηλθοσαν B^{*b} (ηλθον B^aA) X 1 Τωβιτ A | ελογιζετο A | πορίας A |
ηρχετο] ηρχοντο A 2 ειπεν]+Τωβιας A 4 γυνη]+αυτου A
5 μοι] μ A sup ras A^a

6 ὀφθαλμῶν μου; ⁶καὶ Τωβεῖτ λέγει αὐτῇ Σίγα, μὴ λόγον ἔχε, ὑγιαίνει. B
 7 ⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ Σίγα, μὴ πλάνα με· ἀπώλετο τὸ παιδίον μου. καὶ
 ἐπορεύετο καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ὁδὸν ἕξω οἷας ἀπῆλθεν, ἡμέρας τε
 ἄρτον οὐκ ἦσθιεν, τὰς δὲ νύκτας οὐ διελίμπανεν θρηνοῦσα Τωβείαν
 τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἕως οὐ συνετελέσθησαν αἱ δέκα τέσσαρες ἡμέραι
 τοῦ γάμου ἃς ᾤμοσεν Ῥαγουήλ ποιῆσαι αὐτὸν ἐκεῖ. Εἶπεν δὲ
 Τωβείας τῷ Ῥαγουήλ Ἐξαπόστειλόν με, ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ
 8 μου οὐκέτι ἐλπίζουσιν ὄψεσθαι με. ⁸εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ πενθερός
 Μείνον παρ' ἐμοί, καὶ γὰρ ἐξαποστελῶ πρὸς τὸν πατέρα σου καὶ
 9 δηλώσουσιν αὐτῷ τὰ κατὰ σέ. ⁹καὶ Τωβείας λέγει Ἐξαπόστειλόν
 10 με πρὸς τὸν πατέρα μου. ¹⁰ἀναστὰς δὲ Ῥαγουήλ ἔδωκεν αὐτῷ
 Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ ἥμισυ τῶν ὑπαρχόντων, σώματα
 11 καὶ κτήνη, ἀργύριον· ¹¹καὶ εὐλογήσας αὐτοὺς ἐξαπέστειλεν λέγων
 Εὐδοῶσαι ὑμᾶς, τέκνα, ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ πρὸ τοῦ μὲ ἀποθανεῖν.
 2,13) ¹²καὶ εἶπεν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Τίμα τοὺς πενθεροὺς σου, αὐτοὶ

6 ⁶καὶ Τωβεῖθ ἔλεγεν αὐτῇ Σίγα, μὴ λόγον ἔχε, ἀδελφῇ, ὑγιαίνει· καὶ μάλα N
 περισπασμοὶ αὐτοῖς ἐγένετο ἐκεῖ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ πορευθεὶς μετ' αὐτοῦ
 πιστός ἐστιν καὶ εἰς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· μὴ λυποῦ περὶ αὐτοῦ, ἀδελφῇ,
 7 ἥδη παρέσται. ⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ Σίγα ἀπ' ἐμοῦ καὶ μὴ με πλάνα· ἀπώλετο
 τὸ παιδίον μου. καὶ ἐκπηδήσασα περιεβλέπετο τὴν ὁδὸν ἧ ὥχετο ὁ υἱὸς
 αὐτῆς καθ' ἡμέραν καὶ οὐκ ἐπέιθετο οὐδενί, καὶ ὅτε ἔδν ὁ ἥλιος εἰσπορευομένη
 ἐθρήνη καὶ ἔκλαιεν τὴν νύκτα ὅλην καὶ οὐκ εἶχεν ὑπνον. Καὶ ὅτε
 συνετελέσθησαν αἱ δέκα τέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου ἃς ᾤμοσεν Ῥαγουήλ
 ποιῆσαι τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, εἰσήλθεν πρὸς αὐτὸν Τωβείας καὶ εἶπεν Ἐξ-
 ἀπόστειλόν με, γινώσκω γὰρ ἐγὼ ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου οὐ πιστεύ-
 ουσιν ὅτι ὄψονται με ἔτι· καὶ νῦν ἀξιῶ σε, πάτερ, ὅπως ἐξαποστείλῃς με
 9 καὶ πορευθῶ πρὸς τὸν πατέρα μου· ἥδη ὑπέδειξά σοι ὡς ἀφήκα αὐτόν. ⁸καὶ
 εἶπεν Ῥαγουήλ τῷ Τωβείᾳ Μείνον, παιδίον, μείνον μετ' ἐμοῦ καὶ ἐγὼ
 ἀποστέλλω ἀγγέλους πρὸς Τώβειν τὸν πατέρα σου καὶ ὑποδείξουσιν αὐτῷ
 9 περὶ σοῦ. ⁹καὶ εἶπεν αὐτῷ Μηδαμῶς, ἀξιῶ σε ὅπως ἐξαποστείλῃς με
 10 ἐντεῦθεν πρὸς τὸν πατέρα μου. ¹⁰καὶ ἀναστὰς Ῥαγουήλ παρέδωκεν Τωβείᾳ
 Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὸ ἥμισυ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ,
 παῖδας καὶ παιδίσκας, βόας καὶ πρόβατα, ὄνους καὶ καμήλους, ἱματισμὸν καὶ
 11 ἀργύριον καὶ σκεύη· ¹¹καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ὑγιαίνοντας καὶ ἡσπάσατο
 αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὑγιαίνε, παιδίον, ὑγιαίνων ὑπάγε· ὁ κύριος τοῦ
 οὐρανοῦ εὐδοῶσαι ὑμᾶς καὶ Σάρραν τὴν γυναῖκά σου, καὶ ἴδοιμι ὑμῶν παιδία
 12 πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με. ¹²καὶ εἶπεν Σάρρα τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Ὑπάγε πρὸς

7 ἀπῆλθεν A | ἦσθιε B^b | νυκτας] + ολας A | διελιμπανεν B* (-λιμπ. B^b (vid) A) | A
 Τωβίας B^b | τω Ραγουήλ] om τω B^{ab} 8 πενθερος] + αυτου A | εξαποστελω
 B* vid A] -στελλω B^{a?} 9 εξαποστειλον] pr ουχι B^{ab} pr ουχι αλλα A 10 τα
 (a sup ras) ημισυ A? το ημ. A* vid | αργυριον] pr και A 11 ευοδωσει] ευλο-
 γησει A | ο θς] του ουρανου τεκνα A 12 σου i^o] ου sup ras (seq ras i lit) A¹

Β νῦν γονεῖς σου εἰσιν· ἀκούσαιμί σου ἀκοὴν καλήν. καὶ ἐφίλησεν αὐτήν. καὶ Ἔδνα εἶπεν πρὸς Τωβείαν Ἀδελφέ ἀγαπητέ, ἀποκαταστήσει σέ ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δώῃ μοι ἰδεῖν σου παιδιά ἐκ Σάρρας τῆς θυγατρὸς μου, ἵνα εὐφρανθῶ ἐνώπιον τοῦ κυρίου· καὶ ἰδοὺ παρατίθεμαί σοι τὴν θυγατέρα μου ἐν παρακαταθήκῃ, μὴ λυπήσης αὐτήν.

¹ Μετὰ ταῦτα ἐπορεύετο καὶ Τωβείας εὐλογῶν τὸν θεὸν ὅτι ¹ εὐόδωσεν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ κατευλόγει Ῥαγουήλ καὶ Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ⁽¹⁾ καὶ ἐπορεύετο μέχρις οὗ ἐγγίσαι αὐτὸν εἰς Νινευή.

² Καὶ εἶπεν Ῥαφαὴλ πρὸς Τωβείαν Οὐ γινώσκεις, ἀδελφέ, πῶς ² ἀφῆκες τὸν πατέρα σου; ³ προδράμωμεν ἔμπροσθεν τῆς γυναικὸς ³ σου καὶ ἐτοιμάσωμεν τὴν οἰκίαν, ⁴ λάβε δὲ παρὰ χεῖρα τὴν χολὴν ⁴ τοῦ ἰχθύος. καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ συνῆλθεν ὁ κύων ὀπισθεν αὐτῶν. ⁵ καὶ Ἄννα ἐκάθητο περιβλεπομένη εἰς τὴν ὁδὸν τὸν ⁵ παῖδα αὐτῆς, ⁶ καὶ προσενόησεν αὐτὸν ἐρχόμενον· εἶπεν τῷ πατρὶ ⁶ αὐτοῦ Ἰδοὺ ὁ υἱός μου ἔρχεται καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ πορευθεὶς μετ' αὐτοῦ. ⁷ καὶ Ῥαφαὴλ εἶπεν Ἐπίσταμαι ἐγὼ ὅτι ἀνοίξει τοὺς ⁷

τὸν πενθερόν σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν αὐτοὶ γονεῖς σου, ὡς οἱ γεννήσαντές σε· βάδιζε εἰς εἰρήνην, θύγατερ, ἀκούσαιμί σου ἀγαθὴν ἀκοὴν ἕως ζῶ. καὶ ἀπασπασάμενος ἀπέλυσεν αὐτοὺς. καὶ Ἔδνα λέγει Τωβία τέκνον καὶ ἀδελφὲ ἡγαπημένε, ἀποκαταστήσαι σε Κύριος καὶ ἰδοίμι σου τέκνα ἕως ζῶ καὶ Σάρρας τῆς θυγατρὸς μου πρὸ τοῦ με ἀποθανεῖν. ἐνώπιον τοῦ κυρίου παρατίθεμαί σοι τὴν θυγατέρα μου ἐν παραθήκῃ, μὴ λυπήσης αὐτήν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. παιδίον, εἰς εἰρήνην· ἀπὸ τοῦ νῦν ἐγὼ σου μήτηρ καὶ Σάρρα ἀδελφὴ. εὐδοθήειμεν πάντες ἐν τῷ αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας ἐν τῇ ζωῇ ἡμῶν. καὶ κατεφίλησεν ἀμφοτέρους καὶ ἀπέστειλεν ὑγιαίνοντας. ¹³ καὶ ἀπῆλθεν Τωβίας ἀπὸ Ῥαγουήλ ὑγιαίνων καὶ χαίρων καὶ εὐλογῶν τῷ ¹³ κυρίῳ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, τῷ βασιλεῖ τῶν πάντων, ὅτι εὐόδωκεν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ Εὐδοθήῃ σοι τιμὴν αὐτοὺς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν.

¹ Καὶ ὡς ἡγγισαν εἰς Κασερέν, ἣ ἐστὶν κατέναντι Νινευή, ² εἶπεν Ῥαφαὴλ ^{1 2} Σὺ γινώσκεις πῶς ἀφῆκαμεν τὸν πατέρα σου· ³ προδράμωμεν τῆς γυναικὸς ³ σου καὶ ἐτοιμάσωμεν τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἔρχονται. ⁴ καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι ⁴ κοινῶς καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβε μετὰ χεῖρας τὴν χολήν. καὶ συνῆλθεν αὐτοῖς ὁ κύριος ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. ⁵ καὶ Ἄννα ἐκάθητο περι- ⁵ βλεπομένη τὴν ὁδὸν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. ⁶ καὶ προσενόησεν αὐτὸν ἐρχόμενον ⁶ καὶ εἶπεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ἰδοὺ ὁ υἱός σου ἔρχεται καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ πορευθεὶς μετ' αὐτοῦ. ⁷ καὶ Ῥαφαὴλ εἶπεν Τωβία πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν πρὸς ⁷

Α 12 αποκαταστήσαι Α | παρακαταθήκη] κατα sup ras A¹ XI 1 ευωδω-
σεν Bab | αυτον] αυτους B^{b1 c1} 2 αφηκας (s absciss) A 6 ειπεν] pr και
Α | μου] σου Α 7 εγω]+ Τωβια Α | οτι bis scr Α | ανοιγει Α

(8) 8 ὀφθαλμοὺς ὁ πατήρ σου· ⁸σὺ ἔγχρισον τὴν χολὴν εἰς τοὺς ὀφθαλ- B
μοὺς αὐτοῦ, καὶ δηχθεὶς διατρίψει καὶ ἀποβαλεῖται τὰ λευκώματα
9 καὶ ὄψεται σε. ⁹Καὶ προσδραμούσα Ἄννα ἐπέπεσεν ἐπὶ
τὸν τράχηλον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰδὼν σε, παιδίον,
10 ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποθανοῦμαι. ⁽¹¹⁾ καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι. ¹⁰ καὶ
Τωβεὶτ ἐξήρχετο πρὸς τὴν θύραν καὶ προσέκοπτεν· ὁ δὲ υἱὸς
(13) 11 προσέδραμεν αὐτῷ, ¹¹ καὶ ἐπελάβετο τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ προσέ-
πασεν τὴν χολὴν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ λέγων
12 θάρσει, πάτερ. ¹² ὥς δὲ συνεδήχθησαν, διέτριψε τοὺς ὀφθαλ-
(14) 13 μοὺς αὐτοῦ, ¹³ καὶ ἐλεπίσθη ἀπὸ τῶν κανθῶν τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτοῦ τὰ λευκώματα. καὶ ἰδὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν
(17) 14 τράχηλον αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἔκλαυσεν καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς εἶ ὁ θεός,
καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ εὐλογημένοι
15 πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι σου, ¹⁵ ὅτι ἔμαστιγώσας καὶ ἡλῆσάς με·
(18) ἰδοὺ βλέπω Τωβείαν τὸν υἱόν μου. ⁽¹⁸⁾ καὶ εἰσῆλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ
(19) χαίρων, ⁽¹⁹⁾ καὶ ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὰ μεγαλεία τὰ γενό-
16 μενα αὐτῷ ἐν τῇ Μηδεΐα. ¹⁶ Καὶ ἐξῆλθεν Τωβείας εἰς συνάν-

8 τὸν πατέρα Ἐπίσταμαι ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀνεψχθήσονται· ⁸ ἐνπλασον B
τὴν χολὴν τοῦ ἰχθύος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἀποστύψει τὸ φάρμακον
καὶ ἀπολεπίσει τὰ λευκώματα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, καὶ ἀναβλέψει
9 ὁ πατήρ σου καὶ ὄψεται τὸ φῶς. ⁹ Καὶ ἀνέδραμεν καὶ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν
τράχηλον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰδὼν σε, παιδίον· ἀπὸ τοῦ νῦν
10 ἀποθανοῦμαι. καὶ ἔκλαυσεν. ¹⁰ καὶ ἀνέστη Τώβεις καὶ προσέκοπτεν τοῖς
ποσίν καὶ ἐξῆλθεν τὴν θύραν τῆς αὐλῆς. καὶ ἐβάδισεν Τωβείας πρὸς αὐτὸν
11 ¹¹ καὶ ἡ χολὴ τοῦ ἰχθύος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτοῦ καὶ ἐλάβετο αὐτοῦ καὶ εἶπεν θάρσει, πάτερ. καὶ ἐπέβαλεν τὸ
12 φάρμακον ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπέδωκεν· ^{12, 13} καὶ ἀπελέπισεν ἐκατέραις ταῖς χερσὶν
αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κανθῶν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον
14 αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἔκλαυσεν καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰδὼν σε, τέκνον, τὸ φῶς τῶν ὀφθαλ-
μῶν μου. καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς ὁ θεός, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τὸ μέγα
αὐτοῦ, καὶ εὐλογημένοι πάντες οἱ ἅγγελοι οἱ ἅγιοι αὐτοῦ. γένοιτο τὸ ὄνομα
τὸ μέγα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ εὐλογητοὶ πάντες οἱ ἅγγελοι εἰς πάντας τοὺς
15 αἰῶνας· ¹⁵ ὅτι αὐτὸς ἔμαστιγώσεν με, καὶ ἰδοὺ βλέπω Τωβείαν τὸν υἱόν
μου. καὶ εἰσῆλθεν Τωβείας χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν θεὸν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι
αὐτοῦ, καὶ ἐπέδειξεν Τωβείας τῷ πατρὶ αὐτοῦ ὅτι εὐοδῶθῃ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ καὶ
ὅτι ἐνῆνοχεν ἀργύριον, καὶ ὥς ἔλαβεν Σάρραν τὴν θυγατέρα Ῥαγουήλ γυναῖκα,
16 καὶ ὅτι ἰδοὺ παραγίνεται καὶ ἐστὶν σύνεγγυς τῆς πύλης Νινευή. ¹⁶ Καὶ

7 οφθαλμοῦς] seq ras 1 lit in A 8 συ]+ουν A | ενχρισον A | απο- A
βαλει A 9 επεπεσεν] επεσεν A | ιδον A 11 προσεπασεν] α sup ras
A^a | επι] εις A 12 διετριψεν A 13 επεπεσεν] επεσεν A 14 σου
αγγελοι B^a A 15 Μηδεια A 16 Τωβειας] Τωβειτ B^{ab} Τωβιτ A^{vid}

Β τῆσιν τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν θεόν, πρὸς τῇ
 πύλῃ Νινευή. καὶ ἐθαύμαζον οἱ θεωροῦντες αὐτὸν πορευόμενον,
 ὅτι ἔβλεψεν.¹⁷ καὶ Τωβεῖτ ἐξωμολογεῖτο ἐνώπιον αὐτοῦ ὅτι ἤλῃ- 17
 σεν αὐτοὺς ὁ θεός. καὶ ὡς ἤγγισεν Τωβεῖτ Σάρρα τῇ νύμφῃ
 αὐτοῦ, κατενλόγησεν αὐτὴν λέγων Ἐλθοῖς ὑγιαίνουσα, θύγατερ·
 εὐλογητὸς ὁ θεός, ὃς ἤγαγέν σε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ πατήρ σου καὶ
 ἡ μήτηρ σου.⁽²⁰⁾ καὶ ἐγένετο χαρὰ πᾶσι τοῖς ἐν Νινευὴ ἀδελ- (20)
 φοῖς αὐτοῦ.¹⁸ καὶ παρεγένετο Ἀχιάχαρος καὶ Νασβᾶς ὁ ἐξά- 18
 δελφος αὐτοῦ,¹⁹ καὶ ἦχθη ὁ γάμος Τωβεῖα μετ' εὐφροσύνης ἑπτὰ 19 (21)
 ἡμέρας.

¹ Καὶ ἐκάλεσεν Τωβεῖτ Τωβεῖαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ 1 XII
 Ὅρα, τέκνον, μισθὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ συνελθόντι σοι, καὶ προσ-
 θεῖναι αὐτῷ δεῖ.² καὶ εἶπεν Πάτερ, οὐ βλάπτομαι δοὺς αὐτῷ 2 (2-4)
 τὸ ἡμισυ ὧν ἐνήνοχα,³ ὅτι με ἀγίοχέν σοι ὑγίη, καὶ τὴν γυναῖκά 3
 μου ἐθεράπευσεν καὶ τὸ ἀργύριόν μου ἤνεγκεν, καὶ σέ ὁμοίως
 ἐθεράπευσεν.⁴ καὶ εἶπεν ὁ πρεσβύτερος Δικαιοῦται αὐτῷ.⁵ καὶ ἐκά- 4
 λεσεν τὸν ἄγγελον καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβε τὸ ἡμισυ πάντων ὧν 5

Ν ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν τῆς νύμφης αὐτοῦ χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν θεόν πρὸς
 τὴν πύλῃν Νινευή. καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ ἐν Νινευὴ πορευόμενον καὶ δια-
 βαίνοντα αὐτὸν πάσῃ τῇ ἰσχύι αὐτοῦ καὶ ὑπὸ μηδενὸς χειραγωγούμενον
 ἐθαύμασαν.¹⁷ καὶ Τωβεῖθ ἐξωμολογεῖτο ἐναντίον αὐτῶν, ὅτι ἤλῃσεν αὐτὸν 17
 ὁ θεός καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. καὶ ἤγγισεν Τωβεῖθ Σάρρα
 τῇ γυναικὶ Τωβία τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ εὐλόγησεν αὐτὴν καὶ εἶπεν αὐτῇ
 Εἰσελθοῖς ὑγιαίνουσα, θύγατερ, καὶ εὐλογητὸς ὁ θεός σου, ὃς ἤγαγέν σε πρὸς
 ἡμᾶς, θύγατερ· καὶ εὐλογημένος ὁ πατήρ σου, καὶ εὐλογημένος Τωβεῖας ὁ υἱός
 μου, καὶ εὐλογημένη σύ, θύγατερ· εἰσελθε εἰς τὴν οἰκίαν σου ὑγιαίνουσα
 ἐν εὐλογίᾳ καὶ χαρᾷ, εἰσελθε, θύγατερ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐγένετο χαρὰ
 πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς οὖσιν ἐν Νινευὴ.¹⁸ καὶ παρεγένοντο Ἀχεικάρ 18
 καὶ Ναβαδ οἱ ἐξάδελφοι αὐτοῦ χαίροντες πρὸς Τώβειν.

¹ Καὶ ὅτε ἐπετελέσθη ὁ γάμος ἐκάλεσεν Τωβεῖθ Τωβεῖαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ 1 XII
 καὶ εἶπεν αὐτῷ Παιδίον, ὅρα δοῦναι τὸν μισθὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ πορευθέντι
 μετὰ σοῦ, προσθεῖναι αὐτῷ εἰς τὸν μισθόν.² καὶ εἶπεν αὐτῷ Πάτερ, πόσον 2
 αὐτῷ δώσω τὸν μισθόν; οὐ βλάπτομαι διδοὺς αὐτῷ τὸ ἡμισυ τῶν ὑπαρ-
 χόντων ὧν ἐνήνοχεν μετ' ἐμοῦ.³ ἐμέ ἀγίοχεν ὑγαίνοντα, καὶ τὴν γυναῖκά 3
 μου ἐθεράπευσεν, καὶ τὸ ἀργύριον ἤνεγκεν μετ' ἐμοῦ, καὶ σέ ἐθεράπευσεν·
 πόσον αὐτῷ ἔτι δῶ μισθόν; ⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τώβει Δικαιοῦται αὐτῷ, ⁴
 παιδίον, λαβεῖν τὸ ἡμισυ πάντων ὧν ἔχων ἦλθεν. ⁵ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν 5
 καὶ εἶπεν Λάβε τὸ ἡμισυ πάντων ὧν ἔχων ἦλθες εἰς τὸν μισθόν σου, καὶ

Α 16 τη πυλῃ] την-λην Α 17 Τωβειτ 1^ο]-βειας Β*·-bias Β^b | εξομ. Α | αυτου 1^ο]
 -των Α | αυτους]-τον Α | ο π. σου Ν*] + η μηρ σ. Ν^{c.a} 18 Αχεικαρ Ν*] Αχεια-
 χαρος Ν^{c.a} | οι εξαδελφοι Ν*] ο -φος Ν^{c.a} | om χαιροντες Ν^{c.b} (postea restituit)
 XII 1 om οτε Ν* (hab Ν¹ (vid)) 2 ειπεν]+αυτω Α 3 αγηοχε Β^b

6 ἐνὴνόχατε. 6 καὶ καλέσας τοὺς δύο κρυπτῶς εἶπεν αὐτοῖς Εὐλογεῖτε B
 τὸν θεὸν καὶ αὐτῷ ἐξομολογεῖσθε, μεγαλῶσύνῃν δίδοτε αὐτῷ, καὶ
 ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ ἐνώπιον πάντων τῶν ζώντων περὶ ὧν ἐποίησεν
 μεθ' ὑμῶν. ἀγαθὸν τὸ εὐλογεῖν τὸν θεὸν καὶ ὑψοῖν τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
 τοὺς λόγους τῶν ἔργων τοῦ θεοῦ ἐντίμως ὑποδεικνύοντες· καὶ μὴ
 7 ὀκνεῖτε ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ. 7 μυστήριον βασιλέως καλὸν κρύψαι,
 τὰ δὲ ἔργα τοῦ θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. ἀγαθὸν ποιήσατε, καὶ
 8 κακὸν οὐχ εὐρήσει ὑμᾶς. 8 ἀγαθὸν προσευχὴ μετὰ νηστείας καὶ
 ἐλεημοσύνης καὶ δικαιοσύνης· ἀγαθὸν τὸ ὀλίγον μετὰ δικαιοσύνης ἢ
 πολὺ μετὰ ἀδικίας· καλὸν ποιῆσαι ἐλεημοσύνην ἢ θησαυρίσαι χρυσίον.
 9 ἐλεημοσύνη ἐκ θανάτου ῥύεται, καὶ αὕτη ἀποκαθαριεῖ πᾶσαν ἁμαρ-
 10 10 οἱ ποιοῦντες ἐλεημοσύνας καὶ δικαιοσύνας πλησθήσονται ζωῆς.
 11 οἱ δὲ ἁμαρτάνοντες πολέμοι εἰσιν τῆς ἑαυτῶν ζωῆς. 11 οὐ μὴ κρύψω
 ἀφ' ὑμῶν πᾶν ῥῆμα· εἴρηκα δὴ μυστήριον βασιλέως κρύψαι καλόν,
 12 τὰ δὲ ἔργα τοῦ θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. 12 καὶ νῦν ὅτε προσ-
 ηύξω σὺ καὶ ἡ νύμφη σου Σάρρα, ἐγὼ προσήγαγον τὸ μνημόσυνον
 τῆς προσευχῆς ὑμῶν ἐνώπιον τοῦ ἁγίου· καὶ ὅτε ἔθαπτες τοὺς
 13 νεκροὺς, ὡσαύτως συμπάρημν σοι· 13 καὶ ὅτε οὐκ ὤκνησας ἀνα-
 στήναι καὶ καταλιπεῖν τὸ ἄριστόν σου ὅπως ἀπελθὼν περιστείλῃς

6 ὑπαγε ὑγιαίνων. 6 τότε ἐκάλεσεν τοὺς δύο κρυπτῶς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τὸν N
 θεὸν εὐλογεῖτε καὶ αὐτῷ ἐξομολογεῖσθε ἐνώπιον πάντων τῶν ζώντων ὃ
 ἐποίησεν μεθ' ὑμῶν ἀγαθὰ, τοῦ εὐλογεῖν καὶ ὑμνεῖν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. τοὺς
 7 λόγους τοῦ θεοῦ ὑποδείκνυτε πᾶσιν ἀνθρώποις ἐντίμως, καὶ μὴ ὀκνεῖτε
 ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ. 7 μυστήριον βασιλέως κρύπτειν καλόν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ
 θεοῦ ἐξομολογεῖσθαι καὶ ἀνακαλύπτειν. καὶ ἐξομολογεῖσθε ἐντίμως. τὸ ἀγαθὸν
 8 ποιεῖτε, καὶ κακὸν οὐχ εὐρήσει ὑμᾶς. 8 ἀγαθὸν προσευχὴ μετὰ ἀληθείας καὶ
 ἐλεημοσύνης μετὰ δικαιοσύνης μᾶλλον ἢ πλοῦτος μετὰ ἀδικίας· καλὸν ποιῆσαι
 9 ἐλεημοσύνην μᾶλλον ἢ θησαυρίσαι χρυσίον. 9 ἐλεημοσύνη ἐκ θανάτου ῥύεται,
 καὶ αὕτη ἀποκαθαίρει πᾶσαν ἁμαρτίαν· οἱ ποιοῦντες ἐλεημοσύνην χορτασ-
 10 10 θήσονται ζωῆς. 10 οἱ ποιοῦντες ἁμαρτίαν καὶ ἀδικίαν πολέμοι εἰσιν τῆς
 11 ἑαυτῶν ψυχῆς. 11 πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν ὑποδείξω καὶ οὐ μὴ κρύψω
 ἀφ' ὑμῶν πᾶν ῥῆμα. ἤδη ὑμῖν ὑπέδειξα καὶ εἶπον Μυστήριον βασιλέως
 12 καλὸν κρύψαι, καὶ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. 12 καὶ νῦν ὅτε
 προσηύξω καὶ Σάρρα, ἐγὼ προσήγαγον τὸ μνημόσυνον τῆς προσευχῆς ὑμῶν
 13 ἐνώπιον τῆς δόξης Κυρίου, καὶ ὅτε ἔθαπτες τοὺς νεκροὺς ὡσαύτως· 13 καὶ
 ὅτε οὐκ ὤκνησας ἀναστήναι καὶ καταλιπεῖν σου τὸ ἄριστον καὶ ὄχου καὶ

5 ἐννοχας A 6 και 1° τότε A | om ἐξομολογεῖσθε 1°...και 3° A | A
 om αυτω 3° A | υψουν A | υποδειγν. A 7 κρυψαι κρυπτειν A | om
 αγαθον...υμας A 8 νηστιας A | ποιησαι pr το A 9 ἐλεημοσυνη]+γαρ
 A 11 δη| δε A 12 συμπαρημην (συνπ. A)| μνη sup ras Aa?
 13 καταλειπιν A

Β τὸν νεκρόν, οὐκ ἔλαθές με ἀγαθοποιῶν, ἀλλὰ σὺν σοὶ ἤμην. ¹⁴ καὶ ¹⁴
 νῦν ἀπέστειλén με ὁ θεὸς ἰάσασθαί σε καὶ τὴν νύμφην σου Σάρραν.
¹⁵ ἐγὼ εἰμι Ῥαφαήλ, εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγίων ἀγγέλων οἱ προσανα- ¹⁵
 φέρουσιν τὰς προσευχὰς τῶν ἀγίων καὶ εἰσπορεύονται ἐνώπιον
 τῆς δόξης τοῦ ἀγίου. ¹⁶ Καὶ ἐταράχθησαν οἱ δύο καὶ ἔπεσον ¹⁶
 ἐπὶ πρόσωπον, ὅτι ἐφοβήθησαν. ¹⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ φοβείσθε, ¹⁷
 εἰρήνη ὑμῖν ἔσται· τὸν δὲ θεὸν εὐλογεῖτε εἰς τὸν αἰῶνα, ¹⁸ ὅτι οὐ ¹⁸
 τῇ ἐμάντου χάριτι ἀλλὰ τῇ θελήσει τοῦ θεοῦ ὑμῶν· ὁθεν εὐλογεῖτε
 αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁹ πάσας τὰς ἡμέρας ὠπτανόμην ὑμῖν, καὶ ¹⁹
 οὐκ ἔφαγον οὐδὲ ἔπιον, ἀλλὰ ὄρασιν ὑμεῖς ἐθεωρεῖτε. ²⁰ καὶ νῦν ἐξ- ²⁰
 ομολογείσθε τῷ θεῷ, διότι ἀναβαίνω πρὸς τὸν ἀποστείλαντά με, καὶ
 γράψατε πάντα τὰ συντελεσθέντα εἰς βιβλίον. ²¹ καὶ ἀνέστησαν, καὶ ²¹
 οὐκ εἶδον αὐτόν. ²² καὶ ἐξομολογοῦντο τὰ ἔργα τὰ μεγάλα καὶ θαν- ²²
 μαστὰ αὐτοῦ, ὡς ὥφθη αὐτοῖς ἄγγελος Κυρίου.

¹ Καὶ Τωβεῖτ ἔγραψεν προσευχὴν εἰς ἀγαλλίασιν καὶ εἶπεν I XI

Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ,

² ὅτι αὐτὸς μαστιγοῖ καὶ ἐλεᾷ, κατάγει εἰς ἄδην καὶ ἀνάγει, 2
 καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐκφεύζεται τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

³ ἐξομολογείσθε αὐτῷ, οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, 3

Ν περιέστειλες τὸν νεκρόν, ¹⁴ τότε ἀπέσταλμαι ἐπὶ σέ πειράσαι σε, καὶ ἅμα ¹⁴
 ἀπέσταλκέν με ὁ θεὸς ἰάσασθαι καὶ Σάρραν τὴν νύμφην σου. ¹⁵ ἐγὼ εἰμι ¹⁵
 Ῥαφαήλ, εἰς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων οἱ παρεστήκασιν καὶ εἰσπορεύονται ἐνώπιον
 τῆς δόξης Κυρίου. ¹⁶ Καὶ ἐταράχθησαν οἱ δύο καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον ¹⁶
 αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν. ¹⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ φοβείσθε, εἰρήνη ὑμῶν· ¹⁷
 τὸν θεὸν εὐλογεῖτε εἰς πάντα τὸν αἰῶνα. ¹⁸ ἐγὼ ὅτε ἤμην μεθ' ὑμῶν οὐχὶ τῇ ¹⁸
 ἐμῇ χάριτι ἤμην μεθ' ὑμῶν, ἀλλὰ τῇ θελήσει τοῦ θεοῦ· αὐτὸν εὐλογεῖτε
 κατὰ πάσας τὰς ἡμέρας, αὐτῷ ὑμνεῖτε. ¹⁹ καὶ θεωρεῖτέ με ὅτι οὐκ ἔφαγον ¹⁹
 οὐθέν, ἀλλὰ ὄρασις ὑμῖν ἐθεωρεῖτο. ²⁰ καὶ νῦν εὐλογεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς Κύριον ²⁰
 καὶ ἐξομολογείσθε τῷ θεῷ. Ἰδοὺ ἐγὼ ἀναβαίνω πρὸς τὸν ἀποστείλαντά ²¹
 με· γράψατε πάντα ταῦτα τὰ συμβάντα ὑμῖν. καὶ ἀνέβη. ²¹ καὶ ἀνέστησαν ²¹
 καὶ οὐκέτι ἠδύναντο ἰδεῖν αὐτόν. ²² καὶ ἠυλόγουν καὶ ὕμουν τὸν θεὸν καὶ ²²
 ἐξωμολογοῦντο αὐτῷ ἐπὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ τὰ μεγάλα ταῦτα, ὡς ὥφθη αὐτοῖς
 ἄγγελος θεοῦ.

¹ Καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ζῶν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, I XI

² ὅτι αὐτὸς μαστιγοῖ καὶ ἐλεᾷ, κατάγει ἕως ἄδου κατωτάτω τῆς γῆς καὶ αὐτὸς 2
 ἀνάγει ἐκ τῆς ἀπωλείας τῆς μεγάλης, καὶ οὐκ ἔστιν οὐδὲν ὃ ἐκφεύζεται
 τὴν χεῖρα αὐτοῦ. ³ ἐξομολογείσθε αὐτῷ, οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, 3

A 13 ελαθες με] s με sup ras A^a | αγαθοποιων] αγαθον ποιων A 16 επεσαν
 A 17 ειρηνη] pr οτι A 18 υμων] + ηλθον A 21 ανεστησαν] ανε sup
 ras B^{ab} | ουκ] + ετι A 22 εξωμολογουντο A | αυτου] του θεου και A |
 αγγελος] pr ο A XIII 2 ελεα] ελεει B^b 3 εξωμολογεσθαι A

- (4) ⁽⁴⁾ ὅτι αὐτὸς διέσπειρεν ἡμᾶς ἐν αὐτοῖς· B
 4 ⁴ ἐκεῖ ὑποδείξατε τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ,
 ὑψοῦτε αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς ζῶντος·
 καθότι αὐτὸς κύριος ἡμῶν,
 καὶ θεὸς αὐτὸς πατὴρ ἡμῶν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.
 5 ⁵ καὶ μαστιγώσει ἡμᾶς ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν,
 καὶ πάλιν ἐλεήσει καὶ συνάξει ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν
 ἐθνῶν,
 οὗ ἕαν σκορπισθῇτε ἐν αὐτοῖς.
 6 ⁶ ἂν ἐπιστρέψῃτε πρὸς αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ ἐν
 ὅλῃ τῇ ψυχῇ
 ποιῆσαι ἐνώπιον αὐτοῦ ἀλήθειαν,
 τότε ἐπιστρέψει πρὸς ὑμᾶς
 καὶ οὐ μὴ κρύψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν.
 (6) ⁽⁶⁾ καὶ θεάσασθε ἃ ποιήσει μεθ' ὑμῶν,
 καὶ ἐξομολογήσασθε αὐτῷ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι ὑμῶν·
 καὶ εὐλογήσατε τὸν κύριον τῆς δικαιοσύνης,
 καὶ ὑψώσατε τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων.
 (7) ⁽⁷⁾ ἐγὼ ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου ἐξομολογοῦμαι αὐτῷ,
 καὶ δεικνύω τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἔθνη
 ἁμαρτωλῶν.
 (8) ⁽⁸⁾ ἐπιστρέψατε, ἁμαρτωλοί, καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην ἐνώπιον
 αὐτοῦ·
 τίς γινώσκει εἰ θελήσει ὑμᾶς καὶ ποιήσει ἐλεημοσύνην
 ὑμῖν;

4 ὅτι αὐτὸς διέσπειρεν ὑμᾶς ἐν αὐτοῖς, ⁴ καὶ ἐκεῖ ὑπέδειξεν ὑμῖν τὴν μεγαλω- N
 σύνην αὐτοῦ· καὶ ὑψοῦτε αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς ζῶντος, καθότι αὐτὸς ἡμῶν
 κύριός ἐστιν, καὶ αὐτὸς θεὸς ἡμῶν καὶ αὐτὸς πατὴρ ἡμῶν καὶ αὐτὸς θεὸς
 5 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ⁵ μαστιγώσει ὑμᾶς ἐπὶ ταῖς ἀδικίαις ὑμῶν, καὶ
 πάντας ὑμᾶς ἐλεήσει ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅπου ἂν διασκορπισθῇτε ἐν
 6 αὐτοῖς. ⁶ ὅταν ἐπιστρέψῃτε πρὸς αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ ἐν
 ὅλῃ τῇ ψυχῇ ὑμῶν ποιῆσαι ἐνώπιον αὐτοῦ ἀλήθειαν, τότε ἐπιστρέψει πρὸς
 ὑμᾶς καὶ οὐ μὴ κρύψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν οὐκέτι. καὶ νῦν
 θεάσασθε ἃ ἐποίησεν μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐξομολογήσασθε αὐτῷ ἐν ὅλῳ τῷ
 στόματι ὑμῶν, καὶ εὐλογήσατε τὸν κύριον τῆς δικαιοσύνης καὶ ὑψώσατε
 τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων.

4 θεος αὐτος] ο θς ο Α 5 εσκορπισθητε Α 6 καρδια] pr τη Α | ψυχη] Α
 + υμων Α | επιστρεψει] e sup ras Α? | μεθ] με sup ras B^{ab} | σωματι] στο-
 ματι Α | ευλογησατε] ευλογειτε Α | γινωσκει Α | ει Α] η Β* om B^b | υμιν]
 εις υμας Α

- B 7 τὸν θεόν μου ὑψῶ, 7 (9)
καὶ ἡ ψυχὴ μου τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἀγαλλιάσεται τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ.
- 8 λεγέτωσαν πάντες καὶ ἐξομολογείσθωσαν αὐτῷ ἐν Ἱεροσο- 8 (10)
λύμοις.
- 9 Ἱεροσόλυμα πόλις ἁγίου· 9 (11)
μαστιγώσῃ ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν υἱῶν σου,
καὶ πάλιν ἐλεήσει τοὺς υἱοὺς τῶν δικαίων.
- 10 ἐξομολογοῦ τῷ κυρίῳ ἀγαθῶς, 10 (12)
καὶ εὐλόγηι τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων,
ἵνα πάλιν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ οἰκοδομηθῇ σοι μετὰ χαρᾶς·
καὶ εὐφράναι ἐν σοὶ τοὺς αἰχμαλώτους
καὶ ἀγαπήσαι ἐν σοὶ τοὺς τάλαιπῶρους
εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἵωνος.
- 11 ἔθνη πολλὰ μακρόθεν ἤξει πρὸς τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ θεοῦ, 11 (14)
δῶρα ἐν χερσὶν ἔχοντες καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ·
γενεαὶ γενεῶν δώσουσιν σοι ἀγαλλίαμα.
- 12 ἐπικατάρτοι πάντες οἱ μισούντές σε, 12 (16)
εὐλογημένοι ἔσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντές σε εἰς τὸν
αἰῶνα.
- 13 χάρηθι καὶ ἀγαλλιάσαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς τῶν δικαίων, 13 (17)
ὅτι συναχθήσονται καὶ εὐλογήσουσιν τὸν κύριον τῶν
δικαίων.

10 καὶ πάλιν ἡ σκηνή σου οἰκοδομηθήσεται σοι μετὰ χαρᾶς· καὶ εὐ- 10
φράναι ἐν σοὶ πάντας τοὺς αἰχμαλώτους καὶ ἀγαπήσαι ἐν σοὶ πάντας
τοὺς τάλαιπῶρους καὶ πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἵωνος. 11 φῶς λαμπρὸν 11
λάμψει εἰς πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς· ἔθνη πολλὰ μακρόθεν καὶ κατοι-
κιεὶ πάντων τῶν ἐσχάτων τῆς γῆς πρὸς τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου, καὶ
τὰ δῶρα αὐτῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἔχοντες τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ.
γενεαὶ γενεῶν δώσουσιν ἐν σοὶ ἀγαλλίαμα, καὶ ὄνομα τῆς ἐκλεκτῆς εἰς τὰς
γενεὰς τοῦ αἵωνος. 12 ἐπικατάρτοι πάντες οἱ ἐρούσιν λόγον σκληρόν, ἐπι- 12
κατάρτοι ἔσονται πάντες οἱ καθαιροῦντές σε καὶ κατασπῶντες τὰ τεῖχη σου,
καὶ πάντες οἱ ἀνατρέποντες τοὺς πύργους σου καὶ ἐμπυρρίζοντες τὰς οἰκήσεις
σου· καὶ εὐλογητοὶ ἔσονται πάντες εἰς τὸν αἰῶνα οἱ φοβούμενοί σε. 13 τότε 13
πορεύθητι καὶ ἀγαλλιάσαι πρὸς τοὺς υἱοὺς τῶν δικαίων, ὅτι πάντες ἐπι-
συναχθήσονται καὶ εὐλογήσουσιν τὸν κύριον τοῦ αἵωνος. 14 μακάριοι οἱ ἀγα- 14

A 7 τω βασιλεῖ | τον βασιλεα A 8 Ἱεροσολυμοῖς] seq ras 2 vel 3 litt in A
9 ἁγίου] αγια A 10 κυριω αγαθως] αγαθω A | η σκηνη] om η A | σοι 10°]
pr εν A | ευφρανη A | αιχμαλωτους] pr εκει A 11 om και A | γενεα A |
δωσουσιν] pr αινεισουσιν σοι και A | om σοι A | αγαλλιαμα] αγαλλιασιν A
13 χαρητι B* A (χαρηθι Bab)

(18) 14 ¹⁴ὁ μακάριοι οἱ ἀγαπῶντές σε χαρήσονται ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ σου. B

— μακάριοι ὅσοι ἐλυπήθησαν ἐπὶ ταῖς μάστιξιν σου,
ὅτι ἐπὶ σοὶ χαρήσονται θεασάμενοι πᾶσαν τὴν δόξαν σου·
καὶ εὐφρανθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα ἡ ψυχὴ μου.

(19) 15 ¹⁵εὐλόγει τὸν θεὸν τὸν βασιλέα τὸν μέγαν,

(21) 16 ¹⁶ὅτι οἰκοδομηθήσεται Ἱερουσαλὴμ σαπφείρῳ καὶ σμα-
ράγδῳ,

καὶ λίθῳ ἐντίμῳ τὰ τείχη σου,

καὶ οἱ πύργοι καὶ οἱ προμαχώνες χρυσίῳ καθαρῷ,

(22) 17 ¹⁷καὶ αἱ πλατεῖαι Ἱερουσαλὴμ βηρύλλῳ καὶ ἄνθρακι καὶ λίθῳ
ἐκ Σουφείρ ψηφολογηθήσονται.

18 ¹⁸καὶ ἐροῦσιν πᾶσαι αἱ ῥύμαι αὐτῆς Ἀλληλουιὰ καὶ αἴνεσιν,

(23) λέγοντες ⁽²³⁾Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὃς ὑψωσεν πάντας τοὺς
αἰῶνας.

IV (1) ¹Καὶ ἐπαύσατο ἐξομολογούμενος Τωβείτ. ²καὶ ἦν ἐτῶν πεντή-

κοντα ὀκτῶ ὅτε ἀπώλεσεν τὰς ὄψεις, καὶ μετὰ ἔτη ὀκτῶ ἀνέ-

(4) βλεψεν· καὶ ἐποίει ἐλεημοσύνας, ⁽⁴⁾καὶ προσέθετο φοβεῖσθαι

πῶντές σε, καὶ μακάριοι οἱ χαρήσονται ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ σου· καὶ μακάριοι B
πάντες οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐπὶ σοὶ λυπηθήσονται, ἐπὶ πάσαις ταῖς μάστιξιν

¹⁵σου, ὅτι ἐν σοὶ χαρήσονται καὶ ὄψονται πᾶσαν τὴν χαρὰν σου εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁶¹⁵ἡ ψυχὴ μου εὐλογεῖ τὸν κύριον τὸν βασιλέα τὸν μέγαν, ¹⁶ὅτι Ἱερουσαλὴμ
οἰκοδομηθήσεται τῇ πόλει οἶκος αὐτοῦ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. μακάριος
ἔσομαι ἂν γένηται τὸ καταλῖμμα τοῦ σπέρματός μου ἰδεῖν τὴν δόξαν σου καὶ
ἐξομολογήσασθαι τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ αἱ θύραι Ἱερουσαλὴμ σαπ-
φείρῳ καὶ σμαράγδῳ οἰκοδομηθήσονται, καὶ λίθῳ τιμίῳ πάντα τὰ τείχη σου·
οἱ πύργοι Ἱερουσαλὴμ χρυσίῳ οἰκοδομηθήσονται καὶ οἱ προμαχώνες αὐτῶν
¹⁷χρυσίῳ καθαρῷ, ¹⁷αἱ πλατεῖαι Ἱερουσαλὴμ ἄνθρακι ψηφολογηθήσονται
¹⁸καὶ λίθῳ Σουφείρ. ¹⁸καὶ αἱ θύραι Ἱερουσαλὴμ ὥδας ἀγαλλιάματος ἐροῦσιν,
καὶ πᾶσαι αἱ οἰκίαι αὐτῆς ἐροῦσιν Ἀλληλουιὰ, εὐλογητὸς ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ·
καὶ εὐλογητοὶ εὐλόγησουσιν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔτι.

IV 1 ¹Καὶ συνετελέσθησαν οἱ λόγοι τῆς ἐξομολογήσεως Τωβείθ· καὶ ἀπέθανεν
²ἐν εἰρήνῃ ἐτῶν ἑκατὸν δώδεκα καὶ ἐτάφη ἐνδόξως ἐν Νινευή. ²καὶ ξβ' ἐτῶν
ἦν ὅτε ἐγένετο ἀνάπειρος τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ μετὰ τὸ ἀναβλεῖν αὐτὸν
ἔζησεν ἐν ἀγαθοῖς καὶ ἐλεημοσύνας ἐποίησεν, καὶ ἔτι προσέθετο εὐλογεῖν

14 σοσι] οι A | ταις μαστιξιν] pr πασαις Ba¹bA | ευφρανθησονται A | A
αιωνα· A 15 ευλογειτω A 16 οικοδομηθησεται] i sup ras (seq ras i
lit) A^a | σαππειρω B σαπφειρω A | εντιμω] επιτιμω· A | χρυσω] pr εν A
17 πλαταια A 18 αινεσιν] αινεσουσιν (σουσιν sup ras) A^a | λεγοντες]
λεγον sup ras A^a | παντας] pr εις A XIV 2 πενηκοντα] ογδοηκοντα A |
και προσεθετο] bis scr και προσ A* (ras 1° A¹)

Β Κύριον τὸν θεὸν καὶ ἐξωμολογεῖτο αὐτῷ. ³μεγάλως δὲ ἐγήρασεν· ³ (5)
καὶ ἐκάλεσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν
αὐτῷ Τέκνον, λάβε τοὺς υἱοὺς σου· ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ πρὸς τὸ
ἀποτρέχειν ἐκ τοῦ ζῆν εἰμί. ⁴ἄπελθε εἰς τὴν Μηδεῖαν, τέκνον, ⁴ (6,7)
ὅτι πέπεισμαι ὅσα ἐλάλησεν Ἰωνᾶς ὁ προφήτης περὶ Νινευὴ ὅτι
καταστραφήσεται, ἐν δὲ τῇ Μηδεῖᾳ ἔσται εἰρήνη μᾶλλον ἕως
καιροῦ· καὶ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τῇ γῇ σκορπίσθῃσονται ἀπὸ
τῆς ἀγαθῆς γῆς, καὶ Ἱεροσόλυμα ἔσται ἔρημος καὶ ὁ οἶκος τοῦ
θεοῦ ἐν αὐτῇ κατακαήσεται, καὶ ἔρημος ἔσται μέχρι χρόνου. ⁵ καὶ ⁵
πάλιν ἐλέησει αὐτοὺς ὁ θεὸς καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν,
καὶ οἰκοδομήσουσιν τὸν οἶκον, οὐχ οἶος ὁ πρότερος, ἕως πληρω-
θῶσιν καιροὶ τοῦ αἰῶνος. καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν ἐκ
τῶν αἰχμαλωσιῶν καὶ οἰκοδομήσουσιν Ἱερουσαλὴμ ἐντίμως, καὶ
ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοδομηθήσεται ἐνδόξως, καθὼς
ἐλάλησαν περὶ αὐτῆς οἱ προφῆται. ⁶ καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐπι- ⁶ (8,9)
στρέψουσιν ἀληθινῶς φοβεῖσθαι Κύριον τὸν θεόν· κατορύξουσιν

Ν τὸν θεὸν καὶ ἐξομολογεῖσθαι τὴν μεγαλωσύνην τοῦ θεοῦ. ³ καὶ ὅτε ἀπέθνησκειν, ³
ἐκάλεσεν Τωβείαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ λέγων Παιδίον,
ἀπάγαγε τὰ παιδία σου ⁴ καὶ ἀπότρεχε εἰς Μηδεῖαν, ὅτι πιστεύω ἐγὼ τῷ ⁴
ῥήματι τοῦ θεοῦ ἐπὶ Νινευή, ἃ ἐλάλησεν Ναούμ, ὅτι πάντα ἔσται καὶ ἀπαντήσῃ
ἐπὶ Ἀθῆρ καὶ Νινενή, καὶ ὅσα ἐλάλησαν οἱ προφῆται τοῦ Ἰσραὴλ, οὓς ἀπέστειλεν
ὁ θεός, πάντα ἀπαντήσῃ· καὶ οὐ μὴθεν ἐλαττωνθῇ ἐκ πάντων τῶν ῥημάτων,
καὶ πάντα συμβῇσεται τοῖς καιροῖς αὐτῶν. καὶ ἐν τῇ Μηδεῖᾳ ἔσται σωτηρία
μᾶλλον ἢ περ ἐν Ἀσσυρίοις καὶ ἐν Βαβυλῶνι· διὸ γινώσκω ἐγὼ καὶ πιστεύω
ὅτι πάντα ἃ εἶπεν ὁ θεὸς συντελεσθήσεται καὶ ἔσται καὶ οὐ μὴ διαπέσῃ ῥῆμα
ἐκ τῶν λόγων. καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ
πάντων λογισθήσονται καὶ αἰχμαλωτισθήσονται ἐκ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς,
καὶ ἔσται πᾶσα ἡ γῇ τοῦ Ἰσραὴλ ἔρημος, καὶ Σαμαρία καὶ Ἱερουσαλὴμ
ἔσται ἔρημος καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν λύπῃ καὶ καυθῇσεται μέχρι χρόνου.
⁵ καὶ πάλιν ἐλεήσει αὐτοὺς ὁ θεὸς καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς τὴν ⁵
γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πάλιν οἰκοδομήσουσιν τὸν οἶκον, καὶ οὐχ ὡς τὸν πρῶτον,
ἕως τοῦ χρόνου οὐ ἂν πληρωθῇ ὁ χρόνος τῶν καιρῶν. καὶ μετὰ ταῦτα
ἐπιστρέψουσιν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῶν πάντες καὶ οἰκοδομήσουσιν Ἱερου-
σαλὴμ ἐντίμως, καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοδομηθήσεται, καθὼς ἐλάλη-
σαν περὶ αὐτῆς οἱ προφῆται τοῦ Ἰσραὴλ. ⁶ καὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐν ὅλῃ τῇ ⁶
γῇ, πάντες ἐπιστρέψουσιν καὶ φοβηθήσονται τὸν θεὸν ἀληθινῶς, καὶ ἀφή-
σουσιν πάντες τὰ εἰδῶλα αὐτῶν, τοὺς πλανῶντας ψευδῇ τὴν πλάνησιν αὐτῶν,

Α 2 ἐξωμολογεῖτο] ἐξομολογεῖσθαι Α 3 υἱος 1^ο] εἰς υἱους (nisi potius
εἰς υἱους) Α | ἐκ] ἀπο Α 4 Μηδιαν Β* Α (Μηδεῖαν Β^{ab}) | καταστραφῇσεται]
κατασκαφῇσεται Α | Μηδία Α | μὴθεν Ν* μὴ οὐθεν Ν^{ca} 5 εως] ως Α |
οικοδομηθήσεται] + εἰς πᾶσας τας γενεας του αιωνος οικοδομη (seq ras) Β^{abmg}
+ εἰς] πᾶσας τας γενεας του αιωνος] οικοδομη Α | ἐνδοξω Β^b Α 7 κατο-
ρυξουσιν] καὶ κατορυξῶσιν Α

7 τὰ ἔδωλα αὐτῶν· ⁷καὶ εὐλογήσουσιν πάντα τὰ ἔθνη Κύριον. B
καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἑξομολογήσεται τῷ θεῷ, καὶ ὑψώσει Κύριος
τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ χαρήσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντες Κύριον
τὸν θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, ποιοῦντες ἔλεος τοῖς ἀδελφοῖς
(10-13) 8 ἡμῶν. ⁸καὶ νῦν, τέκνον, ἤλθε ἀπὸ Νινευῆ, ὅτι πάντως ἔσται ἡ
9 ἐλάλησεν ὁ προφήτης Ἰωνᾶς. ⁹σὺ δὲ τήρησον τὸν νόμον καὶ τὰ
προστάγματα, καὶ γενοῦ φιλελεήμων καὶ δίκαιος, ἵνα σοι καλῶς
10 ᾖν. ¹⁰καὶ θάψον με καλῶς, καὶ τὴν μητέρα σου μετ' ἐμοῦ, καὶ
μηκέτι αὐλισθήτε εἰς Νινευή. τέκνον, ἴδε τί ἐποίησεν Ἀδὰμ
Ἀχιαχάρῳ τῷ θρέψαντι αὐτόν, ὥς ἐκ τοῦ φωτός ἤγαγεν αὐτὸν
εἰς τὸ σκότος καὶ ὅσα ἀνταπέδωκεν αὐτῷ· καὶ Ἀχιάχαρον μὲν
ἔσωσεν, ἐκείνῳ δὲ τὸ ἀνταπόδομα ἀπεδόθη, καὶ αὐτὸς κατέβη
εἰς τὸ σκότος. Μανασσῆς ἐποίησεν ἐλεημοσύνην, καὶ ἐσώθη ἐκ
παγίδος θανάτου ἧς ἔπηξεν αὐτῷ, Ἀδὰμ δὲ ἐνέπεσεν εἰς τὴν
11 παγίδα καὶ ἀπώλετο. ¹¹καὶ νῦν, παιδία, ἴδετε τί ἐλεημοσύνη
ποιεῖ καὶ δικαιοσύνη ρύεται. καὶ ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος ἐξέ-
λιπεν αὐτοῦ ἡ ψυχὴ ἐπὶ τῆς κλίνης· ἦν δὲ ἐτῶν ἑκατὸν πεντή-

7 ⁷καὶ εὐλογήσουσιν τὸν θεὸν τοῦ αἰῶνος ἐν δικαιοσύνῃ. πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ ⁸
Ἰσραὴλ οἱ σωζόμενοι ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, μνημονεύοντες τοῦ θεοῦ ἐν
ἀληθείᾳ, ἐπισυναχθήσονται καὶ ἤξουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἰκήσουσιν τὸν
αἰῶνα ἐν τῇ γῇ Ἀβραὰμ μετὰ ἀσφαλείας, καὶ παραδοθήσεται αὐτοῖς· καὶ
9 χαρήσονται οἱ ἀγαπῶντες τὸν θεὸν ἐπ' ἀληθείας, καὶ οἱ ποιοῦντες τὴν ἀμαρ-
9 τίαν καὶ τὴν ἀδικίαν ἐκλείψουσιν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς. ⁹καὶ νῦν, παιδία,
ἐγὼ ὑμῖν ἐντέλλομαι, δουλεύσατε τῷ θεῷ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ποιήσατε τὸ
ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ τοῖς παιδίοις ὑμῶν ἐνυποταγήσεται ποιεῖν
δικαιοσύνην καὶ ἐλεημοσύνην, καὶ ἵνα ὥσιν μεμνημένοι τοῦ θεοῦ καὶ εὐλογῶσιν
8 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ὅλη τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν. ⁸καὶ
10 νῦν σὺ, παιδίον, ἐξελθε ἐκ Νινευῆ καὶ μὴ μείνης ὧδε. ¹⁰ἐν ᾗ δὲ ἡμέρᾳ
θάψης τὴν μητέρα σου μετ' ἐμοῦ, αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μὴ αὐλισθῇς ἐν τοῖς ὀρίοις
αὐτῆς· ὁρῶ γὰρ ὅτι πολλὴ ἀδικία ἐν αὐτῇ καὶ δόλος πολλὸς συντελεῖται ἐν
αὐτῇ καὶ οὐκ αἰσχύνονται. ἴδε, παιδίον, ὅσα Ναδὰβ ἐποίησεν Ἀχεικάρῳ τῷ
ἐκτρέψαντι αὐτόν, οὐχὶ ζῶν κατηνέχθη εἰς τὴν γῆν; καὶ ἀπέδωκεν ὁ θεὸς
τὴν ἀτιμίαν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ φῶς Ἀχίκαρος, καὶ
Ναδὰβ εἰσῆλθεν εἰς τὸ σκότος τοῦ αἰῶνος ὅτι ἐξήτησεν ἀποκτεῖναι Ἀχει-
καρον. ἐν τῷ ποιῆσαι με ἐλεημοσύνην ἐξῆλθεν ἐκ τῆς παγίδος τοῦ θανάτου
ἦν ἔπηξεν αὐτῷ Ναδὰβ, καὶ Ναδὰβ ἔπεσεν εἰς τὴν παγίδα τοῦ θανάτου
11 καὶ ἀπώλεσεν αὐτόν. ¹¹καὶ νῦν, παιδία, ἴδετε τί ποιεῖ ἐλεημοσύνη καὶ
τί ποιεῖ ἀδικία, ὅτι ἀποκτείνει. καὶ ἰδοὺ ἡ ψυχὴ μου ἐκλείπει. καὶ ἔθηκαν

7 Κυριον 1°] pr τον A   8 πα|τως B   9 γενοι] γινου A | ην] η B^bA A
10 εις 1°] εν A | Αδαμ] Αμαν A (bis) | το σκοτος 1°] om το A | Αχιαχαρος A |
εσωσεν] εσωθη A | πακιδος, πακίδα ⁸* (παγ. ⁸c^a bis)   11 και 2°] + τι
A | εξελειπεν A

Β κοντα ὀκτώ· καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ἐνδόξως. ¹² Καὶ ὅτε ἀπέθανεν ¹² (14)
 Ἄννα, ἔθαψεν αὐτὴν μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ἀπῆλθεν δὲ Τωβίας
 μετὰ τῆς γυναίκος αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς Ἑκβάτανα πρὸς
 Ῥαγουήλ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἐγήρασεν ἐντίμως, καὶ ¹³ (15)
 ἔθαψεν τοὺς πενθεροὺς αὐτοῦ ἐνδόξως, καὶ ἐκληρονόμησεν τὴν
 οὐσίαν αὐτῶν καὶ Τωβείτ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἀπέθανεν ¹⁴ (16)
 ἐτῶν ἑκατὸν ἑπτὰ ἐν Ἑκβατάνοις τῆς Μηδείας. ¹⁵ καὶ ἤκουσεν ¹⁵ -
 πρὶν ἢ ἀποθανεῖν αὐτὸν τὴν ἀπωλίαν Νινευὴ ἣν ἤχμαλώτισεν
 Ναβουχοδονοσορ καὶ Ἀσύηρος· ἐχάρη πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν ἐπὶ
 Νινευή. ἀμήν.

Ν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ ἀπέθανεν· καὶ ἐτάφη ἐνδόξως. ¹² Καὶ ὅτε ¹²
 ἀπέθανεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἔθαψεν αὐτὴν Τωβείας μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
 καὶ ἀπῆλθεν αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰς Μηδείαν καὶ ὤκησεν ἐν Ἑκβατάνοις
 μετὰ Ῥαγουήλου τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἐγηροβόσκησεν αὐτοὺς ἐντίμως· ¹³
 καὶ ἔθαψεν αὐτοὺς ἐν Ἑκβατάνοις τῆς Μηδείας, καὶ ἐκληρονόμησεν τὴν οἰκίαν
 Ῥαγουήλου καὶ Τωβείθ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἀπέθανεν ἐτῶν ἑκατὸν ¹⁴
 δέκα ἑπτὰ ἐνδόξως. ¹⁵ καὶ εἶδεν καὶ ἤκουσεν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτὸν τὴν ¹⁵
 ἀπωλίαν Νινευή, καὶ εἶδεν τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῆς ἀγομένην εἰς Μηδείαν ἣν
 ἤχμαλώτισεν Ἀχιάχαρος ὁ βασιλεὺς τῆς Μηδίας. καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν ἐν
 πάσιν οἷς ἐποίησεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Νινευὴ καὶ Ἀθουρείας· ἐχάρη πρὶν τοῦ
 ἀποθανεῖν ἐπὶ Νινευή, καὶ εὐλόγησεν Κύριον τὸν θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰώνων. ἀμήν.

Α 12 om αυτου 3° Α 14 επτα] pr εικοσι Α | Μηδίας Α 15 απω-
 λειαν B^b(vid) Α | ηχμαλωτευσεν Α | Αχιαχαρος N*] Ναβουχοδονοσορ 5 Ασσυ-
 ηρος N^{ca} | Ασουηρος Α | Αθουρείας N*] Ασπερος N^{ca} | εχαρη] pr και Α
 Subscr Τωβειτ ΒΑ Τωβειθ N

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α
ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β
ΕΣΔΡΑΣ Α
ΕΣΔΡΑΣ Β
ΨΑΛΜΟΙ
ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ
ΑΣΜΑ
ΙΩΒ
ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝΟΣ
ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ
ΕΣΘΗΡ
ΙΟΥΔΕΙΘ
ΤΩΒΕΙΤ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Γ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Δ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ε

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤ

ΙΝΑ ΜΗ ΤΙ ΑΠΟΛΗΤΑΙ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ζ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Η

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Θ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ι

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Κ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Λ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Μ

APPENDIX

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α

I 10 γειγας B* (γιγ. B^b) || 29 γε-
νεσις A || 32 πολλακης A* (παλλ.
A^a) || 46 παιδιω B* (πεδ. B^{ab}) A

II 2 treis c seqq coniung B^b ||
9 Οираμεηλ (sic) 'Οραμ 'Οχαβέλ B^b ||
11 εγεννησε B*^{fort} || 52—3 Αίωσειρα
Μώναι 'Ωε' Μοσφεως B^b || 55 Γαμε-
σάρ Γαθιέμ B^b

III 23 τρις A

IV 2 γενεσις A || 23 κατωκεισαν A ||
27 τρις A || 32 επαυλις A

V 16 κατ' οίκων B^b || 17 παντων
c praec coniung B^b || 18 χείλ. B
(item 21 quater) || 20 κατεισχυσαν
B* (κατισχ. B^a) || 23 ημισις A

VI 32 λειτουργ. B* bis (λειτ. B*)
A: item 48 || 49 εξείλασκεσθαι B
εξίλασκαίσθαι A || 56 παιδια A | αυ-
της] αυ|αυτης A

VII 2 χείλ. B (item 4, 5, 7, 9, 11,
40) || 6 τρις A || 9 γενεσις A || 40 εκ-
λετοι B* (εκλεκτοι B^{ab})

VIII 3 κα (2°) Bedit || 28 γενεσις A

IX 1 συλλοχισμος B^{ab}A || 9 γενε-
σις A (item 34) || 13 χείλιοι B | λι-
τουργιας B* (λειτ. B^{ab}) λειτουργιας
A || 19 λειτουργιας B* (λειτ. B^{ab}) A ||
22 πιστι A (item 26, 31 [cum N]) ||
27 κλιδων A || 28 λειτουργιας B* (λειτ.
B^{ab}) N A || 32 αιτοιμασαι A || 35 Γα-
βαών 'Ευηλ B^b || 38 εμμεσω (1°) A

X 1 ορι N A || 4 αιροντι] εροντι N |
εμπεξωσιν N | αιρων] ερων N (item
5) || 6 τρις N A || 7 αυλωνει B*^b (-νι
B^{ac}) || 9 απεστιλαν N || 14 απεκτεινεν
N | βασιλιαν N

XI 2 χθές B^b || 3 εχρεισαν B ||
5 πολεις A || 10 κατεισχυοντες B*^b
(κατισχ. B^{ac}) || 13 κρειθων B || 15 σπη-
λεον N || 18 τρις A (item 19) | εσπισεν
N A || 19 ειλεως BN | πιομε N || 23 υφε-
ροντων N | απεκτεινεν N || 25 τρις N A ||
26 δυναμαιων A

XII 1 σφενδονητε N || 8 θυραιους
A || 14 μικρος B* (μικρ. B^{ab}) | χείλ.

B (item 20, 24 [cum N], 25, 26, 27,
29, 30, 31, 33, 34 bis, 35, 36, 37) ||
15 διαβαnτες] μαβ. B^bvid | κρηπειδα
B* (-πιδα B^b) || 17 χιρος N || 18 ιρηνη
(3°) N || 19 ελθιν N || 23 βασιλιαν N ||
28 εκοσι A* (εικ. A^l) || 29 τρις N |
πλιστον N || 32 γεινωσκοντες B* bis
(γιν. B^b) || 38 ιρηνικη N || 39 τρις A |
πεινοντες B* (πιν. B^b) || 40 ελεον A

XIII 1 χείλ. B* || 2 υμειν B* (υμιν
B^{ab}) | αποστιλωμεν N || 8 δυναμι A ||
9 εξετινεν N | κατασχιν B* (-σχειν
B^{ab}) | εξεκλεωνεν B || 10 εκι N | εκ-
τιναι N || 13 εξεκλεινεν B* (εξεκλιν.
B^b) || 14 τρις A

XIV 1 απεστιλεν N || 8 εχρεισθη B |
ζητησε N || 10 χιρας N (bis) || 11 εις] is
B* (eis B^{ab}) | χιρι N || 12 κατεκαυσε N ||
15 συνσισημον N A || 16 ενετιλατο N

XV 2 κειβωτ. N (item 23 [1°], 24
[1°], 25, 27) | λιτουρ. B* (λειτ. B^{ab})
N || 13 ημειν B* (ημιν B^{ab}) || 15 ενετει-
λατο N || 25 χείλ. B* || 26 κρειους B*
(κρειους B^b) || 27 αιροντες] εροντες N ||
28 αναφωνουνται A || 29 πεζοντα N

XVI 1 εμμεσω A || 4 λειτουργουντας
B* (λειτ. B^{ab}) | αιριν N (item 7, 37,
41) || 15 ενετιλατο N || 19 εσμεικρυν-
θησαν B* (εσμικρ. B^b) || 21 βασιλις
N || 22 αψησθαι A | χριστων B*
(χριστ. B^b) N | πονηρνεσθαι N A ||
26 ιδωλα N || 27 επενος N || 33 κρει-
ναι B || 34 ελαιος A (item 41) || 37 λι-
τουργειν B* (λειτ. B^{ab}) N A || 40 ανα-
φερν N || 42 αναφωνιν N

XVII 1 κειβωτος N || 4 οικοδομησις
N || 6 ποιμενι N || 7 ερις N || 9 θη-
σομε N | ταπινωσε N || 10 εταπινωσα
N || 11 εστε N (bis) || 13 ελαιος A ||
17 εσμεικρυνθη B* (εσμικρ. B^b)

XVIII 3 επιστησε N || 4 χείλια
BN | χειλιαδας 1° BN || χειλιαδας 2°
B: item 5 || 5 βοηθησε N || 6 φαι-
ροντας A || 10 απεστιλεν A || 12 χει-
λιαδας B

XIX 2 ελαιος (1°) A | απεστειλεν B* (item 3, 4, 5, 6, 8) || 5 απαγγιλαι B | ητειμωμενοι B* (ητιμ. B^b) καθεισατε B* | ανατιλαι B* || 6 χειλ. B (item 18) | καιππει B* (και ιππ. B^{ab}) || 9 παιδιω B* (πεδ. B^a) B* || 19 πεδες A

XX 1 επι A || 2 τειμος B* (τιμ. B^b) || 4 εταπινωσεν A || 7 ωνιδισεν A

XXI 1 -σιω. A || 5 χειλ. B (ter: item 14) || 6 κατεισχ. B* (κατισχ. B^b) || 10 αἰρῶ B^b || 12 λειμου B* (λιμ. B^b) | τρις A | αποστιλ. A || 13 οικτιρμοι B^b

XXII 14 χειλ. B (ter) || 15 τεχνειται B* (τεχνιτ. B^b)

XXIII 3 χειλ. B (item 4 bis, 5) || 9 τρις A (item 23) || 13 λιτουργ. B* (λειτ. B^{ab}: item 24 [cum A], 26, 28 bis [2° cum A], 32)

XXIV 3 λιτουργιαν B* (λειτ. B^{ab}: item 19) λιτουργειαν A || 19 λιτουργειαν A

XXV 7 συνειων B* (συνιων B^b) || 8 μεικρον B* (μικρ. B^b) | τελιων A

XXVI 12 λιτουργειν B* (λειτ. B^{ab}) ||

13 μεικρον B* (μικρ. B^{ab}) || 18 τρις A || 26 χειλ. B (item 30, 32) || 29 διακρεινεν B* (διακριν. B^b) || 30 λιτουργειαν B* (λειτουργειαν B^a λειτουργιαν B^b) A || 31 γενεσις A

XXVII 1 χειλ. B (bis: item 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) | λιτουργουντες B* (λειτ. B^{ab}) | διαιρεσεις | διαιρεσις A | διαιρεσις | διαιρεσεις A || 24 αριθμν A || 28 ελεωνων B* (ελαιων. B^{ab}) | συκαμειων B* (συκαμν. B^{ab})

XXVIII 1 χειλιαδων B || 2 εμμεσω A | επιτηδια A || 11 εξελασμου B* (εξιλ. B^b) || 12 παραδιγμα A || 13 λιτουργιας B* (λειτ. B^{ab}) | λιτουργησιμων B* (λειτ. B^{ab}) A || 20 λιτουργιας B* (λειτ. B^{ab}) A | ειλασμου B* (ιλ. B^b) || 21 λιτουργειαν A

XXIX 2 τειμων B* (τιμ. B^b) || 4 χειλ. B* bis (item 6, 7 quater, 21 ter) | ιερου A || 5 τεχνειτων B* (τεχνιτ. B^b) || 12 κατεισχυσαι B* (κατισχ. B^b) || 22 εχρεισαν. B* (εχρισ. B^b)

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β

I 2 χειλ. B (item 6, 14 bis) || 7 νυκτει A || 15 συκαμειων B* (συκαμν. B^b) || 16 τειμη B* (τιμ. B^b)

II 2 χειλ. B (ter: item 10 ter, 17 bis, 18 ter) || 4 αναφαιρειν A || 6 ισχυσι A || 10 σειτον B* (σιτ. B^b: item 15) | κρειθων B* (κριθ. B^b) || 12 επισταμενον A^bvid || 15 κρειθην B* (κριθ. B^b) || 16 χριαν A

III 6 τειμοις B* (τιμ. B^b)

IV 4 τρις (1°) A || 5 χειλ. B*

V 9 αναφοραις A || 13 ελαιος A || 14 λιτουργειν B* (λειτ. B^{ab}(vid))

VI 13 εμμεσω A || 21 ειλεως B* (ιλ. B^b: item 25, 27, 39) || 28 λειμος B* (λιμ. B^b) | θλειψη B* (θλιψ. B^b) || 29 δεησεις A || 30 γεινωσκεις B* (γιν. B^b) || 32 βραχειονα B* (βραχιονα B^b)

VII 3 ελαιος A (item 6) || 5 χειλιαδες B | ενεκενισεν A || 14 ειλεως B* (ιλ. B^b) || 19 αποστρεψηται A | λατρευσηται A

VIII 2 κατωκεισεν A || 3 κατεισχυσεν B* (κατισχ. B^b) || 5 μοκλοι B* (μοχλ. B^{ab}) || 8 καταλφθεντων A || 14 λι-

τουργιας B* (λειτ. B^{ab}) λιτουργειας A | λιτουργειν B* (λειτ. B^{ab}) || 16 ετελιωσεν A

IX 1 τειμιον B* (τιμ. B^b: item 9, 10) || 4 λιτουργων B* (λειτ. B^{ab}) || 5 αληθίνος A || 11 πευκεινα A || 25 χειλ. B* bis (χιλ. B^a) | θηλιαι A || 27 συκαμεινους B* (συκαμν. B^b) | παιδινη A

X 6 βουλεσθαι A (item 9) || 10 μεικρος B* (μικρ. B^{ab})

XI 1 χειλ. B (item xii 3 bis) || 5 τιχηρεις A (item 10) || 12 κατεισχυσ. B* (κατισχ. B^b: item 17 bis) || 14 λευεϊτε A | λιτουργειν B* (λειτ. B^a)

XII 7 μεικρον B* (μικρ. B^{ab}) || 13 κατισχυσεν B* (κατισχ. B^b) || 15 ουχ B* | αιπολεμει A

XIII 3 χειλ. B* (χιλ. B^a bis: item 17) || 4 ορι A || 9 κρειοις B* (κριοις B^b) | εγεινετο B* (εγιν. B^b) || 10 λιτουργουσιν B* (λειτ. B^a(vid)b) || 18 κατεισχυσ. B* (κατισχυσ. B^{ab}: item 21)

XIV 3 συνετρεψεν B || 6 πολισ A | τιχηρεις A || 7 μοκλους B* (μοχλ.

Bab) || 8 χείλ. B* (χιλ. B¹ bis) ||
10 φαραγγει A || 11 κατεισχυσ. B*
(κατισχ. Bab bis)

XXV 2 εγκαταλείψι A || 3 αληθινω
A || 6 θλείψει B || 8 κατεισχυσεν B*
(κατισχ. Bab) || 10 ετι A || 11 επτα-
κισχειλ. B || 16 λιτουργουσιν B* (λειτ.
Bab)

XVI 9 κατεισχυσαι B* (κατισχ.
Bab) || 14 κλεινς B* (κλιν. B^b)

XXVII 1 κατεισχυσεν B* (κατισχ.
Bab) || 7 ετι A || 11 κρειους B* (κριους
B^b) | επτακισχειλ. B* (επτακισχιλ.
B¹) || 14 χείλ. B* (χιλ. B¹ bis: item
15, 16, 17, 18) || 19 λιτουργουντες B*
(λειτ. B^b)

XXVIII 7 εμεισησα B* (εμισ. B^b) ||
26 θλείψως B* (θλιψ. B^b bis) || 30 μει-
κρον B* (μικρ. B^b)

XIX 2 μεισουμένω B* (μισ. B^b)
A || 6 κρεινετε B κρινεται A || 8 κρει-
νειν B || 10 διαστελεισθαι A | αμαρ-
τησθαι A

XX 9 λιμος B* (λιμ. B^b) | θλεί-
ψως B* (θλιψ. B^b) || 10 εξεκλειναν
B* A || 11 επειχιρουνσιν A || 15 φο-
βεισθαι A || 16 ευρησεται A || 20 εμ-
πιστευσεσθαι A | ενωδωθησθαι A ||
21 ελαιος A || 23 εκτρεψαι B* (εκ-
τριψ. B^b) || 25 τρις A || 32 εξεκλεινεν
B* (εξεκλιν. B^b) A

XXI 3 τετευχισμενων B || 17 μει-
κροτατος B* (μικρ. B^b)

XXII 1 μεικρον B* (μικρ. Bab) ||
7 χρειστον B* (χριστ. B^b) || 11 κλει-
νων B* (κλιν. B^b)

XXIII 4 ποιησεται A || 6 λιτουρ-
γουντες B* (λειτ. Bab) A || 10 ωμειας
(2°) A || 11 εχρεισαν B* (εχρισ. B^b)

XXIV 14 λιτουργικα B* (λειτ. Bab)
A || 20 παραπορευεσθαι A | ενωδωθη-
σεσθαι A || 22 ελαιους A | κρεινατω
B* (κριν. B^b) || 25 κλεινς B* (κλιν. B^b)

XXV 5 χείλ. B* (χιλ. B¹: item
6) || 11 κατεισχυσεν B* (κατισχ.
Bab) | χείλ. B (item 12, 13) || 13 τρις
A || 16 μαστειγωθς B* (μαστιγ. B^b) |
γεινωσκω B* (γιν. B^b) || 19 βαρια A ||
24 συμμειξων B* (συμμξ. B^b) ||
26 ουχ B* (ουκ Bab)

XXVI 7 κατεισχυσεν B* (κατισχ.
Bab: item 8, 9) || 12 χείλ. B* (item

13 bis) || 15 κατεισχυσεν B (item 16) ||
21 κρεινων B* (κριν. B^b) || 23 παιδιω A

XXVII 2 υψυλην B | τειχι B* (-χει
Bab) A || 5 κατεισχυσεν B* (κατισχ.
Bab: item 6) | χείλ. B (bis) | κρει-
θων B* (κριθ. Bab)

XXVIII 8 χείλ. B || 10 ουχ B* (ουκ
Bab) || 19 εταπνωσεν A || 23 κατεισχυ-
σουσιν B* (κατισχ. Bab) | αντιληψ.
B^b || 24 εκλisen A

XXIX 11 λιτουργ. B* (bis: λειτ.
Bab) || 21 κρειους B* (κριους B^b: item
22) | χιμαρρους B* (χιμαρους B^b) χει-
μαρρους A || 23 χιμαρρους B* (χιμα-
ρους B^b) A || 24 εξειλασαντο B* (εξιλ.
B^b bis) || 32 κρειοι B* (κριοι B^b) ||
33 τριςχειλια B

XXX 3 ουκ A || 7 γενησθε B*
(γιν. B^b) || 14 ερρειψαν B* (ερριψ.
B^b) || 18 εξειλασθω B* (εξιλ. B^b) ||
24 χείλ. B (quater)

XXXI 1 συνετρεψαν B* (συνετριψ.
B^b) || 2 λιτουργ. B* (λειτ. Bab bis:
item 4) || 4 κατεισχυσουσιν B*
(κατισχ. B^b) || 5 σειτου B* (σιτ.
B^b) || 15 μεικρον B* (μικρ. B^b) ||
16 λιτουργιαν B* (λειτ. Bab) A

XXXII 3 συνεπεισχυσεν B* (συνε-
πισχ. Bab) || 4 κατεισχυσ. B* (κατισχ.
Bab: item 5 bis) || 5 προτιχισμα A ||
7 ανδριζεσθαι A || 8 βραχειονες B*
(βραχιον. B^b) || 11 λιμον B* (λιμ.
B^b) || 12 περιειδεν] λ non inst B^b ||
13 γνωσεσθαι A || 15 πιστευεται A ||
17 ονιδιζειν A || 21 εξετρεψεν B*
(εξετριψεν B^b) || 26 εταπινωθη A ||
27 τεμιμιον (τιμ. B^b) || 28 σειτου B*
(σιτ. B^b) || 29 πολισ A | αὐτῷ B^b ||
32 ελαιος A || 33 τειμην B* (τιμ. B^b)

XXXIII 11 πεδαϊς] παιδες A ||
23 εταπινωθη (1°) A

XXXIV 2 εξεκλεινεν B* (εξεκλιν.
B^b) A || 4 συνετρεψεν B* (συνετριψ.
B^b) | ερρειψεν B* (ερριψ. B^b) || 8 ετι
A || 10 κατεισχυσαι B* (κατισχ. B^{1b}) ||
26 ερειται A || 27 εταπινωθης (1°) A ||
30 μεικρον B* (μικρ. B^b) || 33 εξεκλει-
νεν B* (εξεκλιν. B^b)

XXXV 2 κατεισχυσεν B* (κατισχ.
Bab) || 3 λιτουργ. B* (λειτ. Bab: item
10 [cum A], 15, 16) || 5 διαρεισις A
(item 10) || 7 χείλ. B (bis: item 8,

9) | τρις Α || 14 αυτομασαι Α | ἡν-
τοις Β^b || 15 κεινεσθαι Β* (κιν. Β^b).
Α || 22 παιδιω Α

XXXVI | εχρεισαν Β* (εχρισ. Β^b) ||

ΕΣΔΡΑΣ Α

I 4 αυτομασατε Α (item 6) | μεγα-
λιότητα Α || 7 χειλ. Β (bis: item 8, 9
bis) | βασιλειων Β* (-λικ. Β^b) | ιερου-
σιν Α || 27 παιδιω Α || 28 λειαν Β*
(λειαν Β^b) || 32 ετων] αιτ. Α || 33 τρεις]
τρις Β* (τρις Β^a (fort) b) || 39 απηρισατο
Α || 47 ιεραιων Α || 48 εφιδετο Α || 49 τα^c
δυσσ. Α² || 50 εφισαντο Α || 51 μεικρα
Β* | βασιλεικας Α || 52 τιχη Α

II 6 βοηθι. Β* (-θειτ. Β^{ab}) || 9 απη-
ρισατο Α || 12 χειλ. Β (ter: item 13) ||
16 προσπειπτ. Β* (-πιπτ. Β^b: item
21) || 18 επι Β* (επει Β^{ab}) || 20 τιχη
Α || 21 γραμματι Α^{vid} || 25 μεχρει Α

III 2 μεχρει Α || 5 σωφοτ. Α | επι-
νεικια Β* (-νικια Β^b) || 6 πεινειν Β*
(πιν. Β^b) | χρυσοκαλεινον Β* (-χαλιν.
Β^b) || 8 προσκαιφαλαιον Α || 9 κρεινη
Β* (κριν. Β^b) | τρις Α | νεικος Β* (νικ.
Β^{ab}) || 11 υπερισχυι Α || 12 νεικα Β*
(νικ. Β^{ab}) || 17 υπερισχυι Β* (-σχυει
Β^{ab}) || 19 οφιλημα Α || 21 πεινωσιν
Β* (πιν. Β^b) || 23 ουκ Β* (ουχ Β^{ab}) |
εσειγησεν Β* (εσιγ. Β^b)

IV 2 ουκ Β* (ουχ Β^{ab}) Α || 3 υπε-
ρσχυι Β*^{vid} (-σχυει Β^{ab}) || 5 νεικησω-
σιν Β* (νικ. Β^{ab}) || 10 πεινει Β* (πιν.
Β^b) || 11 αυτου (1°) Β^b || 12 ουκ Β* (ουχ
Β^{ab}) Α | υπερισχυι Β* (-σχυει Β^{ab}) |
εσειγησεν Β* (εσιγ. Β^b) || 14 ισχυι Β*
(-σχυει Β^{ab}) || 16 γεινεται Β || 19 ταυ-
ται Α || 21 μεμνητε Α || 22 ουχει Α |
πονειται Α | μοχθειται Α | διδοται Α |
φερεται Α || 24 σκοτι Α || 32 ουχ Β*
(ουκ Β^b: item ut vid 34) || 34 ουχ Α |
στρεφετε Α || 36 σιεται Α || 40 μεγα-
λιότης Α || 41 εσειωπησεν Β* (εσιωπ.

8 ουχ Β* (ουκ Β^{ab}) || 13 κατεισχυσεν
Β* (κατισχ. Β^{ab}) || 17 εφισατο Α ||
18 μεικρα Β* (μικρ. Β^{ab}) || 20 απω-
κεισεν Α

Β^b) | υπερισχυι Β* (-ισχυει Β^{ab}) Α ||
46 δαιομαι Α || 53 κτεισαι Α

V 2 χειλ. Β (item 11, 13, 14, 17, 23,
41 bis, 42 bis) || 6 επι] επει Α (item
59) || 43 παραγειν. Β* (παραγιν. Β^b) ||
45 κατοικεισθησαν Α || 49 διλινον Α

VI 1 επι Α || 4 οικοδομειται Α | επι-
τελειται Α || 9 γεινομενα Β || 17 απη-
ρισατο Α || 19 οικοδομ. Β* (-δομ. Β^{ab}) || 20 κρειν. Β* (κριν. Β^b) || 26 συν-
ετερους Α || 27 οικοδοδομ. Β* (-κοδομ.
Β^{ab}) || 30 αυτων Β^b || 31 παραβωσειν
Α | βασιλεια Β* (-λεια Β^{ab})

VII 1 συνετεροι Α || 2 ιεροστατες
Α || 3 εγεινετο Β || 7 κρειους Β* (κριους
Β^b) || 8 χειμαρρους Β* (χιμαρ. Β^b)
χειμαρρους Α || 15 κατεισχυσαι Β*

VIII 10 κρεινας Β* (κριν. Β^b) | ιε-
ραιων Α || 14 κρειους Β* (κριους Β^b) ||
17 υποπειπητ Β* (-πιπητ Β^b) || 22 γει-
νηται Β || 26 ετειμησεν Β* (ετιμ. Β^b) ||
53 ευειλ. Β* (ευιλ. Β^b) || 58 αγρυπνει-
ται Α || 64 βασιλεικοις Α || 69 επεκειν.
Β* (-κιν. Β^b) Α | διλινης Α || 71 η-
σχυμμε Α || 74 βασιλευσιν (2°) Α ||
75 ελαιος Α | καταλιθ. Β* || 77 βα-
σιλαιων Α || 80 εισερχεσθαι Α || 83 γει-
νεται Β || 84 επιμγ. (sic) Β* (επιμγ.
Β^b) || 86 αληθεινος Α | κατελιθ. Β* ||
90 πιθαρχ. Β* || 92 ιεραιων Α

IX 6 χιμωνα Α || 11 χιμερινη Α |
εισχυσομεν Β* (ισχ. Β^b) || 20 εξει-
λασμον Β* (εξιλ. Β^b) | κρειους Β*
(κριους Β^b (vid)) Α || 41 ανεγεινωσκειν
Β || 48 ανεγεινωσκον Β* (ανεγιν. Β^b) ||
52 λυπεισθαι Α (item 53) || 54 ευφρε-
νεσθαι Α

ΕΣΔΡΑΣ Β

I 8 χιρα Α || 9 χειλ. Β (item 10,
11) || 11 περτακεισχιλ. Α

II 3 χειλ. Β (item 6, 7, 11, 31,
34, 64, 65, 69 bis) || 61 ιεραιων Α
(item 69)

III 3 αυτομασιαν Α | ολοκαυτωσεις

Α || 4 κρισεις Α || 11 ελαιος Α | θεμε-
λειωσει Α (item 12) || 12 ιεραιων Α ||
13 επιγεινωσκων Β* (επιγιν. Β^b)

IV 1 θλειβοντες Β* (θλιβ. Β^b) ||
9 εκρεινεν Β* (εκριν. Β^b) || 10 τειμος
Β* (τιμ. Β^b) | κατωκεισεν Α || 12 απο-

στατειν Α || 15 εμμεσω Α || 17 γραμματαια Α || 19 πολεις Α (item 21) | επερεται Α | γεινονται Β (item 20) || 22 κακοποιησειν Α

V 8 γεινεται Β

VI 1 βιβλιοθηκες Α || 2 πολι Α | κεφαλεις Β* (-λις Β^b) || 7 οικοδομωσαν Α || 17 κρειους Β | χειμαρους Α

VII 7 ιεραιων Α (item 16) || 11 γραμματι Β* (-τει Β^a) Α || 12 γραμματι Α || 17 κρειους Β || 19 λιτουργιαν Β* (λειτ. Β^aβ) || 21 γεινεσθω Β: item 23 || 24 λιτουργοις Β* (λειτ. Β^b) Α || 26 γεινομενον Β || 28 εκλεινεν Β* (εκλιν. Β^b) Α | ελαιος Α

VIII 21 ταπινωθηναι Α | ευθιαν Α || 24 ιεραιων Α (item 29) || 27 χειλοι Β χειλαιοι Α || 35 κρειους Β | χιμαρους Β* (χιμαρους Β^b) χειμαρους Α

IX 4 εσπερεινς Α || 5 εσπερεινη Α | κλεινω Β* (κλιν. Β^b) || 8 μεικραν Β* (μικρ. Β^b) || 9 εκλεινεν Β* (εκλιν. Β^b) Α | ελαιος Α || 11 χειρει Ν | εισπορευεσθαι. (εισιν incip Ν*) Ν^a Α | μετακειν. bis Β* (μετακιν. Β^b) Α || 12 ιερην Ν || 14 γραμβρευσαι Β

X 4 ημς Ν | κρατεον Ν || 6 ασυνθεσια Α || 8 υπαρξεις Ν || 9 ικαδει Ν | ικαδει Α | χιμωνος Α || 11 ανεσειν Α || 18 ιεραιων Α

XI 5 ελαιος Α || 6 ακουσε Ν || 7 ενετιλω Ν (item 8) || 9 επιστρεψηται Ν || 11 φοβισθαι Ν

XII 3 μνημων Α (item 5) || 6 απεστιλεν Ν (item 9) || 8 εισελευσομε Ν | χιρ Ν || 12 απηγγίλα Ν || 13 συντρειβων Β* (συντρειβ. Β^b: item 15) | τειχη Α || 14 κτηνι Ν | παρελθω Ν || 15 τιχει (1°) ΝΑ | τειχη (2°) Α || 16 εντειμοις Β* (εντιμ. Β^b) || 18 χειρες | χειρας Α || 20 ημς Ν

XIII 1 ιερεις | ιερς Ν || 3 κλιθρα Α (item 13, 14) || 4 επι 1°, 3° | επει (item 5, 9, 10 bis, 17) || 5 χιρα Α (item 9, 10 bis, 17) || 8 τιχους Ν | πλαταιος Α || 13 θλειβοντες Β || 15 κλειμακων Β* (κλιμ. Β^b)

XIV 1 ημς Ν (item 15, 19, 21) | τιχος Ν (item 3, 15) || 3 θυσιασουσεν Α || 5 ονιδισμον Ν || 7 τιχεσιν Ν || 10 τειχη Α || 11 θλειβοντες Β* (θλιβ. Β^b) || 13 τιχους Ν | σκεπινους Ν ||

14 εντειμοις Β* (εντιμ. Β^b) Ν (item 19) | παταξασθαι Α || 16 εκινης Ν | αντιχοντο Ν* | θυραιοι Α || 17 τειχη Α | εκρατι Β* (-τει Β^aβ) || 20 ακουσηται Ν | συναχθησεσθαι ΝΑ || 22 εμμεσω Α

XV 2 σειτον Β* (σιτ. Β^b: item 3, 11) Ν || 3 οικειαι Ν || 5 εντειμοις Β* (εντιμ. Β^b) || 7 εντειμοις Β* (εντιμ. Β^b) Ν || 8 ημς Ν | υμς Ν (item 9) || 9 ποιειται Ν | ονιδισμον Ν || 11 οικειας Ν | σειτον Ν || 14 ενετιλατο Ν || 15 εξουσιαζοντε Α || 18 γεινομενον Β | χιμαρος Β* (χιμαρος Β^b) χειμαρος Α | εγεινοντο ΒΑ

XVI 1 κατελιφθη Ν || 2 απεστιλ. Ν (item 3, 4 bis, 12) | παιδιω Α || 3 τελιωσω Ν || 6 λογιζεσθαι Α || 7 καθεισης Α || 9 χιρες Ν || 10 εμμεσω Α || 13 ονιδισωσιν Ν || 15 ικαδει Α || 16 τελιωθηναι ΝΑ || 17 εντειμων Β* (εντιμ. Β^b) || 19 επεστιλεν Ν

XVII 2 ενετιλαμην Ν || 5 εντειμοις Β* (εντιμ. Β^b) || 8 χειλ. Β (item 11, 12, 17, 19, 34, 42, 66, 69, 71) || 63 ιεραιων Α (item 70) || 73 εκαθεισαν Α

XVIII 1 γραμματι Α | ενετιλατο Ν (item 14) || 8 αναγνωσει | αναγνωσι Ν || 9 πενθιται Ν πενθειται Α | κλαιεται ΝΑ || 10 πορευεσθαι Α | φαγεται ΝΑ | λειπαματα Α | πιεται ΝΑ | αποστιλατε Ν || 11 καταπιπτεται ΝΑ || 13 γραμματαια Α

XIX 5 ευλογειται Ν || 9 ταπινωσιν Ν* Α || 10 σημα Ν || 11 εμμεσω Α || 14 ενετιλω Ν || 15 εξετινας Ν | χιρα Ν || 17 πολνελαιος Α || 19 εξεκλεινας ΒΑ || 20 δειψει ΝΑ || 21 ειματια Α | αιπαλαιωθησαν Α || 24 εξετρεivas Β | χιρας Ν (item 28) || 25 πολς Ν* (-λεις Ν^a) | πληρις Ν || 26 προφοτητας Ν | απεκτιναν Ν || 27 θλειβοντων Β | εθλειψαν Β | θλειψως Β | θλειβοντος Β || 29 επιστρεψε Ν | απιθουντα Ν || 30 χιρι Ν (bis) || 31 οικτιρmoις Ν | οικτιρων Β^b || 32 ελαιος Α | ολιωθητω Β*^{vid} (ολιγ. Β^aβ) || 35 πλατια ΝΑ || 37 θλειψει Β || 38 ιερς Ν

XX 33 ενδελεχεισμον Α | των νομμηνων | του νομ. Α* | εξειλασασθαι Ν (pr i vel η Ν*) || 36 προτοτοκα (2°)

A | λιτουργουσιν B* (λειτ. Bab) KA || 37 σειτων B* (σιτ. Bb) || 39 σειτου B*^b (σιτ. Bb) | λιτουργοι B* (λειτ. Bab) KA

XXI 2 καθεισαι A || 3 εκαθεισαν A || 10 ιεραιων A || 13 τεσσαρακ. B^b

XXII 7 ιεραιων A || 24 υμνιν N | αι-
νιν N (item 37) || 27 τυχους KA || 28 επ-
αυλαιων A || 35 σάλπιγγειν A || 36 εν]
αιν A || 37 κλειμακας B* (κλιμ. Bb) |
τυχους N || 43 εκνη N

XXIII 5 ιεραιων A || 6 ετι N ||

8 σφοδα B* (σφοδρ. Bab) | ερρειψα
B* (ερριψ. Bb) || 12 ελεον N || 13 γραμ-
ματαως A | επι χειρα (2^ο) | επει χιρα
A || 14 εξαλιφθητω N | ελαιος KA ||
17 ποιεται KA | βεβηλονται KA ||
18 υμιν N | προστιθεται N || 20 πρα-
σειν A | δεις A || 21 αυλιζεσθαι A |
τυχους N | δευτερωσθαι N || 22 φισαι
N | ελαιους A || 24 επιγεινωσκονται
B* (επιγιν. Bb) || 26 εξεκλειναν B*
(εξεκλιν. Bb) A || 27 και αι B |
καθεισαι A || 30 ιερουσιν A

ΨΑΛΜΟΙ

I

I 5 εμβουλη R^a || 6 γεινωσκει B*
(γιν. Bb)

II 3 απορρειψωμεν B* (αποριψ.
Bb) || 9 ωσκειν A | συντρειψεις B ||
10 συνεται A | κρινοντες B || 11 α-
γαλλιασθαι A

III 2 θλειβοντες B || 6 αντιλημψετε
A || 8 συνετρειψας B

IV 2 θλειψει B* || 3 αγαπαται A |
ζητειται A || 5 οργιζεσθαι A | αμαρ-
τανεται A | λεγεται A || 7 διζει A |
εσημιωθη B* (εσημειωθη Bab) KA ||
8 σειτου B* (σιτ. Bb)

V 5 ουχει A || 6 εμεισησας N ||
8 ελαιον A || 11 ασεβιον A || 12 κα-
τασκηνωσις A

VI 5 ελαιους A || 7 κλειων B* N ||
11 αισχυνθησαν (1^ο) A | παραχθι-
ησαν A

VII 8 κυκλωσι A || 14 κεομενοις
A || 15 ωδεινησεν N

VIII 8 ετει A | παιδιου A

IX 6 επετειμησας B* (επετιμ. Bb) |
εξηλιψας B* (εξηλειψ. Bab) N || 7 κα-
θιλες A || 10 ευκεριαις A || 11 γεινω-
σκοντες B || 14 ταπινωσιν B* (ταπειν.
B^a) N || 15 ανεις B* A || 22 ευκε-
ραις B* (ευκαιρ. Bab) A | θλιψι A ||
23 συλλαμβανοντες B* (-ται Bab) ||
24 επαινειτε B* (-ται Bab) επενειται
A | ευελογιται A || 26 αντανεριται
A || 29 αποκτιναι A || 35 ενκατα-
λεπιται B* (-λειπται Bab) N ενκα-
ταλελιπτε A^{vid} || 36 συντρειψον B*

(συντριψ. Bb) || 38 αιτοιμασιαν A ||
39 κρειναι N | ταπινω B* (ταπειν.
B^a)

X 1 ερεται A || 2 ενετινα A ||
5 μεισει B* (μισ. Bb) N

XI 5 ειστιν (1^ο) U

XX 4 υπνωσω] επνωσω U || 5 θλει-
βοντες B || 6 η] ε U

XIII 3, εξεκλειναν B* (-κλιναν Bb)
NU | ενος] αιρος A | εκχεε B* (-αι
Bab) | και (1^ο) bis scr U || 5 εδιλιασαν
A || 6 κατασχυνатаι A | ειστιν U ||
7 εχμαλωσιαν U

XIV 3 ονιδισμον B* (ονειδ. Bab)
KA || 4 εξουδενωτε B* (-ται Bab) A

XV 3 θαναστωσεν U || 4 πληθυν-
θησαν U* (ras v 1^ο U^a) | χειλεων] χι-
λαιων A || 6 σχοινεια U | κρακρατιστοις
U | ειστιν U (item 8) || 9 εππειδι A

XVI 6 κλεινον N || 10 συνεκλιναν
B* (-κλεισαν Bab) A || 11 οθεντο U |
εκκλειναι N || 12 αιτοιμος A || 13 υπο-
σκελεισον U

XVII 3 αντιλημτωρ U || 5 ωδεινες
B* (ωδιν. Bb) N | χιμαρροι B* (χειμ.
Bab) N || 6 ωδεινες B* KA || 7 θλειβε-
σθαι B || 8 η] ε U | οραιων A | εισα-
λευθησαν U || 10 εκλεινεν B* (εκλιν.
Bb) N || 16 επιτειμησεως B^a fort (επι-
τιμ. B*) || 18 ρουσαιτε A | μεσουντων
B* (μισ. Bb) N || 21 ανταποδωσι (1^ο).
B* (-σει Bab) | ανταποδωσι (2^ο) A ||
25 των 1^ο bis scr U || 28 ταπινον,
ταπινωσεις B* (ταπειν. Bab) || 30 πι-

ρατῆριον B* (πειρ. Bab) | υπερβήσονται U || 31 εἰσιν U || 36 η 1^ο, 3^ο | ε U || 37 ἐσθνησαν U || 39 ἐκθλείψω B || 41 μείσοντας N || 43 πλατιών A || 51 ἐλαιος A

XXVIII 10 ἀληθεῖνα A || 14 φῖσαι A

XIX 2 θλείψως B || 4 μνησθῆ B* (-θειη Bab)

XX 4 εὐλογεῖαις A || 7 εὐλογεῖαν A || 9 μείσοντας N || 12 ἐκλείναν BN || 14 δυνάμι B* (-μει Bab) NA

XXI 5 πρέες U || 7 εἰμι| εἰμ U | ἄανος U | ὀνόδος B* (ονειδ. Ba^{2b}) || 8 ἐκείνησαν B* (εκν. B^b) NA || 11 ἐμμου U || 14 ἠνέξαν U || 15 ὥσοι (1^ο) R^{vid} || 16 εἰσχύς B*^{vid} | καὶ κολληται U || 19 αἱματία U | αἱματισμον U || 20 βοήθιαν N || 21 ἐκ χειρός | ἐχειρός U || 22 ταπινώσιν B* (ταπειν. B^b) N || 23 τῆς ἀδελφούς U | ἐμμεσώ B* (ἐν μ. B^b) || 25 προσωχθεῖσαν U || 27 πενήταις A || 28 ἐπιστραφησονται R* | προσκυνήσουσιν U || 29 κυρίου (sic) U

XXII 1 με 1^ο | μαί A | ὑστερησὶ B* (-σει Bab) || 4 ἐμμεσώ A || 5 οἰτομασας U | τῶν U | θλείβοντων B || 6 ἐλαιος A

XXIII 1 κατεκύντες U || 4 ἐλαβεν | ἀλαβεν A || 5 λημψαί U || 7 ἐπαρθῆται B* (-τε Bab: item 9) || 10 δυνάμειον A | εἰσιν 2^ο U

XXIV 6 οἰκτιρῶν B^b || 7 ἐλαιος A (item 11) | τῆς -στοῦς A || 11 καίλαση B* (καὶ ἱλ. Bab (vidi)) καὶ εἰλαση N || 12 εἰσιν U | ἀνθρώπως U || 18 ταπιν. B* (-πεν. B^b) N || 19 μείσος, ἐμείσῃσαν N || 22 θλείψων B θλείψαιον A

XXV 1 κρείνον N || 2 πείρασον B* (πειρ. Bab) || 3 ἐλαιος A | εἰσιν U || 5 ἐμείσῃσα N || 10 ἦ | ε U || 12 εἰστή U

XXVI 1 χρεῖσθῆναι B | φοβηθήσομαι | φοβηθήσομαι U | διλίσσω B* (δελ. Bab) NAT || 2 θλείβοντες B || 3 πόλεμον U || 5 ἐν ἡμέρᾳ | ἐν ἡμέρᾳ U || 6 ἀσόμε A || 7 ἐιακόνσον U || 9 ἐκκλείνης BNA || 11 νομοθητήσον U* (νομοθετ. U¹) | ευθία T || 12 θλείβοντων B || 14 ὑπομάνον B* (ὑπομειν. Bab) bis: A (2^ο)

XXVII 2 ερεῖν AT

XXVIII 1 κρείων N || 3 ἐβρωντήσεν U || 4 ἰσχυεῖ N || 5 λιβανούς U || 7 Κηρίου U || 10 κατοικεῖαι A

XXIX 1 ἐκνεῖσμον A || 3 εἰσάω A | με | μαί A || 5 ἐξομολογέσθαι B* (-σθε Bab) A ἐξομολογήσθε U* (-γείσθε U¹) || 6 ἀγαλλιάσεις A || 8 καλλι B* (-λει Bab) NA

XXX 2 κατασχυνθῆναι NA κατσχυνθεῖν U | ρυσε A | με 2^ο | μαί A || 3 κλείνον N || 7 ἐμείσῃσας N | ματαιώτητας U || 8 ταπινώσιν B* (ταπειν. Bab) N ταπεινώσιν U || 9 συνεκλίσας AU || 10 ἦ bis | ε U || 11 ἐτῇ | αὐτῇ A | ἐσθνησεν U || 12 γίτοσιν NA || 14 κυκλοθῆναι U || 16 ἐκ χειρός | ἐχειρός U || 18 κατασχυνθῆναι A κατεσχυνθεῖν U | ἐπικαλεσάμην U | αἰσχυνθῆσαν A | καταχθῆσαν A || 22 ἐλαιος A || 23 ἐκεκστάσει U | ἀπερριμμε A | κεκραγένη A [κ]εκραγένη U || 24 τοῖς τῆς U || 25 ἀνδρίζεσθαι B* (-σθε Bab) AU

XXXI 2 εἰσὶν U || 4 ταλπωρίαν U || 5 εἰγνώρισα U || 7 θλείψως B | λυτρώσε A || 9 γείνεσθε B γίνεσθαι AU | συνέσεις A συνέσεις U || 10 ἐλαιος A || 11 ἀγαλλιάσθαι B* (-σθε Bab) A | κανχασθαι B* (-σθε Bab) A

XXXII 1 ἀγαλλιάσθαι B* (-σθε Bab) A | ευθέσει A | αἰνεσεῖς A || 2 ἐξομολογέσθαι B* (-γείσθε Bab (vidi)) ἐξομολογέσθαι A ἐξομολογήσθε U* (-γείσθε U¹) || 5 ἐλαίους A || 11 γειναίαν (2^ο) A || 12 εἰσὶν U (item 20) || 13 ἀνθρώπων U || 14 κατηκῆτηριον U || 17 ψευδεις A || 18 ἐλαιος A || 19 ρυσάσθε N

XXXIII 2 αἰνεσεῖς A || 3 ἀκουσάτοσαν U || 7 θλείψων B (item 18) θλείψαιον A (item 18) || 8 αὐτὸν | αὐτὸν U || 9 γεύσασθαι B* (-σθε Bab) A | ἰδεται A || 10 οἱ | ε U || 11 ἐπινασαν B* (ἐπειν. B^a) NAU (ἐπινασσαν) || 15 ἐκκλείνον NA | ἐρηγῇ U || 19 ταπινούς N | σῶσι B* (-σει B^a) || 20 αἱ | ε U | θλείψεις B || 22 μείσοντας N

XXXIV 2 θυραῖον A | ἀναστήθει A || 3 ἐκχαῖον A | συνέκλινον AU | εἰμι| εἰμ U || 5 ἐκθλείβων B || 7 δωραῖαν A (item 19) | ὠνιδισαν B*

(ὠνεῖδ. Bab) || 11 ἐγεινώσκον B ||
13 ἐταπινουν B* (ἐταπειν. Bab) N ||
14 ἐταπινουμένη B* (ἐταπειν. Bab) N ||
16 ἐπιδρασαν B* (ἐπειρ. Bab) || 19
μεισούντες N || 23 κρίσι B* (-σει Bab)

XXXV 3 μείσῃσαι N || 6 ἐλαῖος
(item 8, 11) || 9 χιμαρρον B* (χειμ.
Bab) N || 11 παρτινον B* (παρτειν.
Bab) NA | ευθεσεῖ A.

XXXVI 7 ὑποταγῇ A || 8 παυσε
A || 16 κρίσον B* (κρίσσ. Bab) A ||
18 γινώσκει B* (-σκεῖ Bab) || 21 ἀπο-
τήσῃ A | οἰκτεῖρι B* (-ρεῖ Bab) οἰκτι-
ρι A οἰκτερεῖ T || 27 ἐκκλείων N ||
28 ἐγκαταλίπει B* N ἐγκαταλείψῃ A ||
30 κρίσει A || 31 οὐκ B* (οὐχ Bab)
N || 34 ὑπομῖνον B* (ὑπομειν. Bab)
A || 35 ἐπερομενον A || 37 ἰρηνικῶ

B* (εἰρ. Bab) || 39 θλειψέως B θλι-
ψαῖως A || 40 ἐξελίται B* (-λείται
Bab)

XXXVII 4 ἰασεις A (item 8) ||
9 ἐταπινώθην B* (ἐταπειν. Bab) NAT ||
18 αἰτιμός A || 20 μείσούντες NT

XXXVIII 3 ἐταπινώθην B* (ἐτα-
πειν. Bab) NT | ἐσειγήσα B* (εσιγ.
Bb) | ἀνεκένισθῃ A || 7 ἰκονι AT ||
9 ονίδος B* (ονεῖδ. Bab) T | ἀφρονεῖ
A || 10 ἠνυξά B* (ἠνοιξ. Bab) || 12 ἐλ-
λεγμοῖς A

XXXIX 9 ἐμμεσῶ AT || 11 ἐλαῖος
A (item 12) || 12 οἰκτεῖρμονς B* N ||
15 ἐντραπήσαν (1°) T || 17 εὐφραν-
θήσαν A

XL 4 κλεινὸς BN || 5 ἰασε A ||
10 αἰσθίων T || 13 ἐβαίβεωσας A

II

XLI 7 μείκρον B* (μικρ. Bab) N ||
9 ἐλαῖος A || 10 εἰ | A || 11 θλει-
βοντες B | καθ' ἑκάστην | κατ' ἐκ. N ||
12 συνταρασσις B* (-σεις Bab)

XLII 1 κρεῖνον N || 2 μαι B* (με
Bab) A | ἐκθλείβειν B* (ἐκθλιβ. Bab) ||
4 ναιότητα A || 5 συνταρασσις B*
(-σεις Bab)

XLIII 7 ὥσωι B* (-σει Bab) || 11 ο-
πίσω A | μείσούντες NT || 12 διε-
σπας T || 14 ονίδος B* (ονεῖδ. Bab)
AT | γιτοσιν B* (γειτ. Bab) NAT ||
15 κεινήσιν B* (κιν. Bab) NAT ||
17 ονιδίζοντος B* (ονεῖδ. Bb) NT ||
20 ἐταπινώσας B* (ἐταπειν. Bab) NT ||
21 εἰ 2° | A || 24 ἀναστήθῃ A ||
26 ἐταπινώθῃ B* (ἐταπειν. Bab) NT

XLIV 2 γραμματαιῶς AT || 3 καλλι
A || 4 δύναται A (item 5) | καλλι B*
(καλλεῖ Bab) NA || 5 ἐντινον AT ||
8 ἐμείσῃσας NT | ἐχρεῖσιν B* (ἐχρισ.
Bab) N | ἐλεον B* (ἐλαῖον Bab) ||
9 βαραιων A || 10 βασιλείσσα N ||
11 κλεινον BN || 16 ἀπενχθήσονται
T

XLV 2 βοηθς T | θλειψέσιν B ||
6 ἐμμεσῶ T || 7 ἐκλείων N || 8 δυνά-
μειων A (item 12) || 10 θυραῖους
AT

XLVI 7 ψαλαται (4°) A

XLVII 4 γηνώσκειται A || 7 ὠδίνες
N || 10 ἐλαῖος A | ἐμμεσῶ T || 13 διη-
γήσασθαι B* (-σθε Bab) A || 14 θεσθαι
B* (-σθε Bab) A | καταδιέλσθαι B*
(-σθε Bab) A | διηγῆσασθε T

XLVIII 2 ἐνωτῖσασθαι B* (-σθε
Bab) A || 3 γιγενεῖς A || 5 κλεινῶ
N | ἀνυξῶ A || 7 δύναμι NA || 8 ἐξει-
λασμα BN || 9 τειμῆν B* (τιμ. Bb) ||
10 οὐχ B* (οὐκ Bab) || 12 γεναιαν (1°)
A | γαιων | γειων A || 18 ἀποθνήσκω
N || 20 οὐχ B* (οὐκ Bab) T

XLIX 5 συναγαγεται A || 9 χι-
μαρρους B* (χιμαρους Bb) N χιμαρ-
ρους AT || 12 πινασῶ B* (πειν. Bab)
NAT || 13 αἰμα | ἐμα A | πειομαι T ||
14 ἀνεσαιῶς A || 15 θλειψέως B θλι-
ψαῖως A | δοξασις B* (-σεις Bab) A ||
16 ἀναλαμβάνεις A || 17 ἐμείσῃσας NT
|| 23 διζῶ B* (δειξ. Bab) T

L 3 ἐξαλίψον B* (ἐξαλειψ. Bab)
NT || 4 πλιον B* (πλειον Bab) ||
9 πλυνῖς B* (πλυνεις Bab) | χεῖωνα
T || 10 τεταπινώμενα B* (τεταπειν.
Bab) NT || 11 ἐξαλίψον B* (ἐξαλειψ.
Bab) NT || 19 τεταπινώμενην B*
(τεταπειν. Bab) NT

LI 2 ἀναγγίλει T

LII 4 ἐξεκλείναν ΒΝ
LIII 2 οὐχ Β* (οὐκ Βab) RT ||
 3 δύναμι Β* (-μει Βab) | κρῖνον Ν* ||
 9 θλειψέως Β
LIV 4 ἐξεκλείναν ΒΝ || 5 δέλια Β* (δείλ. Βab) T || 11 ἐμμεσώ T (item 16) || 12 πλατιών Β* T || 13 μείσων T || 15 αἰδεσμάτα T || 20 ταπινώσει ΝT || 21 ἐξετινεν T || 22 ἔλεον Β* (ἐλαιον Βab)
LV 9 ἐξηγγίλα T
LVI 4 ἐξαπεστίλεν T | ονιδος T || 5 οξία T
LVII 1 διαφθίρης T || 2 ευθία T || 3 ἐργαζέσθαι Β || 8 ἐντενι Β* (-νει Βab) || 9 τakis Β* (τακεῖς Βab) | ἀντα-νερεθίσονται T
LVIII 1 διαφθίρης T || 2 με 1^ο] μαι Β* (με Βab) Ν || 9 ἐξουδενώσις Β* (-σεις Βab) || 12 αποκτινής T | δύναμι Β* (-μει Βab) item 17 || 17 θλειψέως Β
LIX 2 χεῖλιαδας Β || 4 συνεσίσας Β* (συνεσεις. Βab) Ν || 5 ἐδίξας Β* (ἐδείξ. Βab) || 6 σημμώσιν Β* (σημειώσιν Βab) Ν || 13 βοηθίαν T || 14 θλειβοντας Β
LXI 4 ἐπιτίθεσθαι Β* (-σθε Βab) || 8 βοηθίας T || 11 προστίθεσθαι Β* (-σθε Βab)

LXII 4 κρισόν T || 6 πειστητος T
LXIII 4 ἐνετίναν Β* (ἐνετειν. Βab) T || 7 βαθία T || 10 ἀνηγγίλαν T
LXIV 4 εἰλαση ΒΝ || 7 ἰσχυεῖ Ν || 9 σῆμων Β* (-μειων Βab) | τερψίς Β || 12 παῖδια Β* (πεδ. Βab)
LXV 11 θλιψίς Β* (-ψεις Βab) || 15 χιμαρρὼν ΒΝ
LXVII 2 μείσουντες Ν || 5 ἀγαλλιασθαι Β* (-σθε Βab) || 15 χείωνω-θησονται Β* (χίον. Βab) || 18 χεῖ-λιαδες Ν || 29 δύναμι Β* (-μει Βab) || 31 αποκλεισθῆναι Β* (ἀποκλείσθ. Βab)
LXVIII 7 ἐντραπήσαν Β* (-πει-ησαν Βab) Ν || 8 ονιδισμόν Ν (item 11, 21) || 10 ονιδισμοί Β* (ονεῖδ. Βab) || 13 πεινοντες Β* (πιν. Βb) || 15 μείσωντων Ν || 17 οκτιρμών Βb || 18 θλειβομαί Β || 20 ονιδισμόν Β* (ονεῖδ. Βab) | θλειβοντες Β || 29 ἐξα-λιφθῆτωσαν Β* (ἐξαλειφθ. Βab) Ν
LXIX 3 ἀποστραφίσαν Ν (item 4) | καταισχυνήσαν Ν
LXX 2 κλεινὸν Ν || 19 μεγαλία Β* (μεγαλεία Βab) || 20 θλιψίς Β* (-ψεις Βab) || 22 ἀληθίαν Β* (-θείαν Βab) Ν
LXXI 4 ταπινώσει T || 7 ἀντανε-ρεθῇ Β* (ἀνταναίρ. Βab) T || 13 φισε-ται T

III

LXXII 20 ἰκὼνα T || 28 ἐξαγγίλαι T | αἰνεσίς Β* (-σεις Βab) Ν
LXXIII 4 μείσουντες ΝT | ἐμμεσώ T || 5 ἀξείναις Β* Ν || 6 πελέκι Β* (-κει Βab) Ν || 10 ονιδίει Β* (ονεῖδ. Βab) ΝT || 13 δύναμι Β* (-μει Βab) || 15 χιμαρρὼς Β* (χειμ. Βab) Ν || 18 ὠνιδισεν T || 21 τεταπινωμένος Β* (τεταπιν. Βab) ΝT || 22 ονιδισμών Ν* T || 23 μείσωντων ΝT
LXXIV 1 διαφθίρης T || 3 κρῖνον Ν || 6 ἐπερετε Β* (ἐπαίρ. Βab) T | λαλίτε T || 8 ταπινόι Β* (ταπειν. Βab) ΝT || 9 ἐκλείνεν Ν | πεινῶνται T
LXXV 4 στυλ|λους T || 11 εορτασί Β* (-σει Βab) || 12 ευζασθαι Β* (-σθε Βab)
LXXVI 10 οκτιρμούς Βb
LXXVII 1 κλείνατε Ν || 4 τας

αἰνεσίς Β* (-σεις Βab) τανείσεις R || 5 ἐνετίλατο T (item 23) || 9 ἐντινοντες T || 11 ἐδίξεν T || 12 παῖδιω Β* (πεδ. Βab) || 18 ἐξεπείρασαν ΝT || 20 ἐπι Β* (ἐπει Βab) T | χιμαρροί Β* (χειμ. Βab) Ν || 25 ἀπεστίλῃ T || 27 πετινα T || 31 ἀπεκτινεν Β* (ἀπεκτειν. Βab) T | πλιόσιν Β* (πλει. Βab) || 38 εἰλασεται Β || 43 σῆμα Β* (-μεία Βb) || 44 πείωνιν T || 45 ἐξαπεστίλεν T (item 49) | διεφθίρειν T || 47 ἀπεκτινεν ΝT | συκαμεινούς Β* (συκαμιν. Βb) Ν || 50 ἐφίστατο T | συνεκλίσειν T (item 62) || 51 ἀπαρχῇ R || 53 ἐδίλασεν ΝT || 66 ονιδός T || 72 συνεσι Ν*
LXXVIII 2 πετινοῖς T || 4 ονιδός T | γίτοσιν (item 12) ΝT || 9 εἰλασθητι ΒΝ || 12 ονιδισμόν, ὠνιδισαν T

LXXIX 3 ἐξεγυρον Τ || 7 γιτοσιν Β* (γειτ. Β¹) ΝΤ || 12 ἐξετινεν ΝΤ || 15 δυναμαιων Α (item 20)

LXXX 2 ἀγαλλιασθαι Α || 7 αρ-
σαιων Α || 8 θλειψει Β | με] μαι
ΝΑ || 13 ἐξαπεστιλα Τ || 15 ἐταπι-
νωσα ΝΑΤ | θλειβοντας Β

LXXXI 1 ἐμμεσω Β* (εν μ. Β^b) | δια-
κρεινει Β || 2 κρεινετε Β | λαμβανεται
Α || 3 κρεινατε ΒΝ | ταπινον Τ || 4 ἐξε-
λεσθαι Α | ρυσασθαι Α || 5 σκοτι ΑΤ |
θεμελεια Α || 6 εσται Α || 7 απονησκε-
ται Α | πιπτεται Α || 8 κρεινον ΒΝ

LXXXII 2 σειγησης Β* || 3 μει-
σουντες Β* (μυσ. Β^b "et alias") ΝΤ ||
5 εξολοθρ. Β^b || 10 χιμαρρω Β* (χειμ.
Β^{a1b}) ΝΤ

LXXXIII 2 δυναμαιων Α (item 4, 9,
13) || 3 εκλειπει Ν εκλειπι Α || 4 νοσ-
σειαν Β* -ιαν Β^b | νοσσεια Β^a -ια Β^b ||

6 αντιλημψεις Α || 7 ευλογειας Α ||
8 δυναμαιως Α || 11 χειλιαδας ΒΝ |
παρειπτ. Β* || 12 ελαιον Α

LXXXIV 6 γεναιαν Α || 8 διζον ΑΤ |
ελαιος Α (item 11) || 12 ανετιλεν Τ

LXXXV 1 κλεινον ΒΝ || 5 πολνε-
λαιος Α (item 15) || 7 θλειψεως Β ||
11 φοβισθαι Τ || 13 ελαιος Α || 15 αλη-
θεινος ΑΤ || 17 μεισουντες ΒΝΤ

LXXXVII 2 νυκτι Τ^{edit} || 3 σον 1°] σ |
Τ | κλειν. ΒΝ || 7 σκοτιν. ΑΤ || 12 ελαιος
Α || 13 σκοτι ΝΑΤ || 16 ταπιν. ΝΤ

LXXXVIII 3 ελαιος (item 15, 25,
29, 34) || 5 αιτοιμασω Α | γεναιαν (1°)
Α || 9 δυναμαιων Α || 11 ἐταπινωσας
ΝΤ || 21 εχρεισα Β* (εχρισ. Β^b) Ν ||
24 μεισουντας Β* (μυσ. Β^b) ΝΤ ||
41 διλιαν ΝΑΤ || 42 ονιδος Τ | γιτο-
σιν Β* (γειτ. Β^{a1b}) ΝΑΤ || 49 ουχ Τ ||
51 ονιδισμον Τ || 52 ωνιδισαν bis Τ

IV

LXXXIX 3 ταπινωσιν Β* (ταπειν.
Β^{ab}) ΝΑΤ || 4 χειλια ΒΝ || 10 ετη
1°] αιτη Α || 15 ἐταπινωσας Β* (ετα-
πειν. Β^{ab}) ΝΑΤ

XC 4 επισκiasi Α || 6 σκοτι ΑΤ ||
7 πεσειτε Α | χειλιας Β || 11 εντελειτε
Α | διαφυλαξε Α || 13 λαιοντα Α ||
15 θλειψει Β* Α || 16 διζω ΑΤ

XCI 2 εξομολογεισθε Α^{vid} εξομολο-
γισθαι Τ | ψαλλιν Α || 3 αναγγελιν
Α | ελαιος Α || 8 ανατιλαιο Τ | εξολοθρ.
Β^b || 11 πειονι Α || 15 γηρι (i sup ras)
Α³ Τ | πειονι Τ || 16 αναγγιλαι Τ

XCII 1 κατακεισται Α

XCIII 1 εκδικησαι bis Α || 2 κρει-
νων Β || 5 ἐταπινωσαν Β* (εταπειν.
Β^{ab}) ΝΑ || 19 παρακλησις Α

XCIV 4 οραιων Α || 8 ακουσηται
Α | σκληρυνηται Α | πιασμου Β*
(πειρ. Β^{ab}) Ν

XCV 1 καινον] κενον Α || 2 ευαγ-
γελιζεσθαι Α || 3 αναγγιλατε Τ ||
8 εισπορευεσθαι Α || 10 κρεινει Β
(item 13) || 11 ευφρενεσθωσαν Α ||
12 παιδια Α || 13 κρειναι Β

XCVI 6 αנהγγιλαν Τ || 7 ιδωλοισ
Τ || 10 μεισειτε Β* (μυσ. Β^{bc}) ΝΤ μι-

σται Α || 11 ανετιλεν Τ | ευθεσει Α ||
12 εξομολογεισθαι Α

XCVII 1 καινον] κενον Α || 3 ελαι-
ους ΝΑ || 4 αγαλλιασθαι Α || 8 χρει-
ει Β* (χειρι Β^b) χρι Α || 9 κρεινει Β

XCVIII 5 προσκυνιτε Τ (item 9) ||
8 ευειλατος Β* (ευιλ. Β^b) ΝΑ | εγει-
νον Β || 9 προσκυνιται ΝΑ

XCIX 2 αγαλλιασι Ν || 3 ημυ Ν ||
4 εξομολογεισθαι ΝΑ | αινειται Ν αι-
νιτε Τ || 5 ελαιος Α

C 2 ἐμμεσω ΒΑΤ || 3 παραβασις
Α | ἐμειψησα Τ || 4 εκκλεινοντος ΒΑ ||
6 ἐλιτουργει Β* (ελειτ. Β^{ab1}) ΝΑΤ ||
7 ἐμμεσω ΒΤ || 8 εξολοθρ. Β^b

CI 3 θλειβωμαι Β | κλεινον Β ||
5 φαγιν Ν || 7 οκοπαιδω Α || 9 ωνι-
διζον Τ || 12 εκλιθισαν Α || 13 μενις Ν |
γεναιαν (2°) Α || 14 οικτιρησεις Ν
| οικτιρησαι ΝΤ || 18 ταπινων Τ ||
24 αναγγιλον ΝΤ || 25 ημισι Ν ημει-
σει Α | γεναιων Α || 27 ειματιον ΝΑ
|| 28 εκλιψουσιν Ν

CII 1 ευλογι Ν (item 2, 22) || 3 ευ-
ελατενοντα Β* (ευιλ. Β^b) Ν || 4 οικτιρ-
μοις Τ || 5 ανακενισθησεται Α || 8 πο-
λυελαιος Α || 11 ελαιος Α (item 17) ||

13 οικτιρεῖ NT οικτιρεῖ A | οικτιρήσεν T || 20 εὐλογεῖται NA εὐλογίτε T | ισχυεῖ B* (ισχυι B^b) | ἀκούσε A || 21 εὐλογεῖται NA εὐλογίτε T | δύναμις N | λειτουργοὶ B* (λειτ. Bab) AT || 22 εὐλογεῖται N εὐλογίτε T

CIII 1 εὐλογί N || 2 ἐκτινών NT | ὥσι N || 4 λειτουργοὺς B* (λειτ. Bab) NAT || 6 ὁραίων A (item 10, 32) || 7 δειλαίσουσιν B* (δειλίας. B^b) δειλαίσουσιν NA || 8 παῖδια NA || 11 δειψάν B || 12 πετινα NT || 15 εὐφρενεῖ A | στηριζέ N || 16 παιδίου A || 17 ῥηγίται AT || 22 ἀνετίλεν NT || 26 ἐμπεξεῖν A || 29 ἐκλιψουσιν N || 30 ἀνακενιεῖς A || 32 τρεμν N || 34 ἡδυνθῇ N | εὐφρανθήσομε N || 35 εὐλογί N | ὑπαρχιν A

CIV 1 ἐξομολογεῖσθαι A | ἐπικαλεῖσθαι NA | ἀπαγγεῖλται N ἀπαγγίλατε T || 2 διηγῆσασθαι NA || 3 ἐπαινέσθαι A ἐπαινίσθε T || 4 ζήτησαται N bis || 8 ἐν-

ετίλατο NT | χεῖλιας B || 14 βασιλεῖς N || 15 χριστῶν B* (χριστ. B^b) N | πονήρηνεσθαι A || 17 ἀπεστείλεν NT || 18 ἐταπινώσαν B* (εταπιν. Bab) NT | πεδαῖς] παῖδες A || 20 ἐξαπεστείλεν N* ἀπεστείλεν N^{c.a}T || 25 μείσῃσαι T || 26 ἐξαπεστείλεν NT || 27 σημίων N || 28 ἐξαπεστείλεν N || 29 ἀπεκτινέν NT || 43 ἀγαλλίσι N

CV 1 ἐξομολογεῖσθαι A -γίσθε T | ἐλαῖος A || 4 εὐδοκεία A | ἐπισκέψε N || 5 ἐπαίνισθαι T || 7 ἐλαίους NA || 10 μείσουντων B* (μίσ. B^b) μείσουντος T || 11 θλείβοντας B | εἰς] ἰς T | ὑπελιφθῇ B* (-λειφθ. Bab) N || 13 ὑπεμναν N || 14 ἐπιράσαν N || 15 ἐξαπεστείλεν N || 23 ἐξόλοθρ. B^b || 30 ἐξείλασατο N | θραύσεις A || 33 διεστίλεν NT | χίλεσιν N || 41 χίρας N (item 42) | μείσουντες T || 42 ἐταπινώθησαν (item 43) NT || 43 πλεονακείας A || 44 θλίβεσθε N || 45 ἐλαίους A || 47 ἀνεῖσι NA || 48 γενοίτγεονοίτο T^{edit}

V

CVI 1 ἐξομολογεῖσθαι A ἐξομολογίσθε T | ἐλαῖος A || 2 χίρος N || 5 πινῶντες NAT || 7 εὐδῖαν NT || 9 πινῶσαν NAT || 10 σκοτί NAT || 12 ἐταπινώθη NT || 17 ἐταπινώθησαν NAT || 20 ἀπεστείλεν NT || 22 ἐξαγγίλατῶσαν T | ἀγαλλεῖσθαι A || 36 πινῶντας NAT || 37 ἐσπῖραν AT || 39 θλιψαίως A

CVII 5 ἐλαῖος A | ἀληθία N || 13 θλιψαίως A || 14 ἐξουδένωσι N

CVIII 2 ἡνυχθῇ N || 3 μείσους T | δωραῖαν A || 5 μείσος NT || 10 ἐπετησατῶσαν NA | οἰκοπαίδων A || 13 ἐξαλιφθῇ N* A || 14 ἀναμνησθῇ N | ἐξαλιφθῇ N ἐξαλειφθῇ A ἐξαλιφθῇ T || 16 ἐλαῖος A (item 21 [A^a], 26) || 18 ἐλεον N (item 24) || 21 ῥυσε N || 23 ἐκκλείναι A || 25 ονιδος NT || 27 χίρ N

CIX 2 ἐξαποστείλ N || 5 βασιλεῖς A || 7 πεῖται T

CX 4 μνῖαν AT || 6 ἀνηγγίλεν T || 9 ἀπεστείλεν NT | ἐνετίλατο NT

CXI 2 ἐστε N || 4 ἐξανέτιλεν NT | σκοτί NAT | εὐθεσεῖ A || 7 αἰτοίμῃ A

CXII 1 αἰνίτε bis T || 6 ταπῖνα NT || 7 ἐγίρων NT || 9 στίραν NT

CXIII 4 ἐσκειρτήσαν A || 6 ἐσκειρτίσατε A || 12 ἰδῶλα T || 13 οὐκ] οὐχ T || 14 ρείνας N || 22 προσθῇ N || 23 ὕμς N | ἐσται N

CXIV 3 ὠδεῖνες A || 5 ἐλαίμων N || 6 ἐταπινώθην NAT || 8 ἐξίλατο T

CXV 1 ἐταπινώθην NT || 2 ἐκστασί N || 10 ἐμμεσῶ A

CXVI 1 ἀνείναι N || 2 μὲν N

CXVII 1 ἐξομολογεῖσθαι NA ἐξομολογίσθε T | ἐλαῖος A (item 2, 3, 29) || 12 μέλισσε A || 13 ὥσθις A || 19 ἀνέξατε A || 27 συστήσασθαι NA || 29 ἐξομολογεῖσθαι NA

CXVIII 4 ἐνετίλω NT || 5 κατευθύνθησαν N || 6 ἐπιβλεπῖν N || 13 χίλεσιν N | ἐξηγγίλα NT || 22 ονιδος NT || 25 ἐδαφι N || 26 ἐξηγγίλα NT || 36 κλείων A || 39 ονιδος N || 41 ἐλαῖος

(1^ο) Α (item 76, 88) || 42 ονιδίζουσι
 Ν || 46 βασιλίων Α || 48 χιρας Ν ||
 50 ταπινώσει ΝΤ ταπινώσει Α || 62 με-
 συνυκτειον Ν | εξομολογισθαι Τ || 64
 ελαιους Α | με] μαι Α || 67 ταπινω-
 θηναι ΝΤ || 71 εταπινώσας ΝΤ ||
 81 εκλιπει Ν || 89 διαμενι Ν || 91
 διαταξι ΝΑ || 92 ει] ι Ν* (ει Ν') |
 ταπινώσει ΝΤ || 103 μελει ΝΑ || 104
 εμεισησα Τ (item 113, 128, 163) ||
 107 εταπινώθη ΝΤ || 115 εκκλεινατε
 Α || 130 δηλώσεις ΝΑ || 131 ηνυξα
 Ν* Α || 136 επι ΑΤ || 138 ενετιλω Ν
 Τ || 142 αληθια Ν (item 151) || 153 τα-
 πινωσιν ΝΤ | με] μαι Α || 161 δωραι-
 αν Α | εδiliaσεν ΝΑΤ || 164 επτακεις
 Α || 171 χιλη Ν

СХХХ Ι θλειαβεσθαι Α || 2 χιλαιων
 Α || 6 μείσουτων ΑΤ || 7 ιρηνικος Ν |
 δωραιαν ΑΤ

СХХ Ι ηξι Ν | βοηθια ΝΤ || 2 βο-
 ηθια Τ

СХХΙ 3 πολεις Α || 7 δυναμι Α

СХХΙΙ 2 δυλων Τ | χιρας Ν bis ||
 4 πλιον ΝΑ | ονιδος Τ | εξουδενώσεις
 Α

СХХΙΙΙ 2 εφ ημας] φηεμας Τ edit

СХХΙV 3 αφησι Ν | εκτιωσιν ΝΤ

СХХV Ι επιστρεψε Ν || 4 χιμαρρους
 Ν || 5 σπιροντες ΝΤ

СХХVI Ι φυλξαη Τ edit || 4 ωσι Ν ||
 5 κατεσχυνθησεται Ν

СХХVII 2 φαγεσε Α || 3 ελεων Ν

СХХVIII Ι πλεονακεις Α (item 2) ||
 3 ετεκτενον ΝΑ || 5 μείσουντες ΝΤ ||
 8 ευλογεια Α

СХХIX 3 υποστησητε Ν || 4 ει-
 λασμος Ν || 5 υπεμινεν Ν || 7 ελαιος
 Α | λυτρώσεις Α

СХХХ 2 εταπινωφρονουν ΝΤ

СХХХΙ 3 κλεινης Α || 6 δασεσει
 Α || 8 ανασθηει Α | κειβωτος Α ||
 11 αληθιαν Ν | θησομε Ν || 14 κατα-
 παύσεις ΝΑ

СХХХII 3 ενετιλατο ΝΤ | ευλο-
 γειαν Α

СХХХIII Ι ευλογειται Ν ευλογите
 Τ || 2 επαραται Ν | ευλογιται Ν ευλο-
 γειται Α ευλογите Τ

СХХХIV Ι αινειται (1^ο) ΝΑ αινιτε
 Τ | αινιται (2^ο) Ν αινειται Α αινιτε

Τ || 3 αινειται ΝΑ αινιτε Τ || 9 εξα-
 πεστιλεν ΝΤ | σημια Ν | εμμεσω Τ |
 Αιγυπται Α || 10 απεκτινεν ΝΤ | κρα-
 τεους Τ || 15 ιδωλα ΝΤ || 16 ουκ]
 ουχ Τ

СХХХV Ι εξομολογισθαι Α (item
 2, 3, 26) εξομολογισθε Τ (item 2, 3,
 26) | ελαιος Α (item vicies bis) ||
 2 εξομολογισθαι Ν (item 3) || 5 συν-
 εσι Ν || 13 διερεσεις Ν || 18 αποκτι-
 ναντι ΝΑΤ || 19 βασιλαιο Α || 24 χι-
 ρος Ν

СХХХVI Ι εκαθεισαμεν Α || 2 εμ-
 μεσω Τ || 5 επιλησθη ΝΑ || 6 κολ-
 ληθι Α || 8 ανταποδωσι Ν

СХХХVII 2 αληθια Ν || 3 δυναμι
 Ν || 6 ταπινα ΝΑΤ | γινωσκι Ν ||
 7 εμμεσω Β* (εν μ. Β^{atb}) Τ | θλει-
 ψεως Β θλιψαιως Α | εξετινα Ν* |
 εξετινας Ν^{ca} Τ || 8 ελαιος Α | χιρων Ν

СХХХVIII 3 σχυνον Α || 8 παρι
 Τ || 14 γινωσκι Α || 16 ουδης Α ||
 17 λειαν Β* (λιαν Β^b) bis || 19 απο-
 κτινης ΝΤ | εκκλεινατε Β || 20 πολισ
 ΝΑ || 21 μείσουνας, εμεισησα Β*
 (μισ., εμεισ. Β^b) Τ || 22 τελιον Τ |
 μείσος Β* ΝΤ | εμείσουν Β* ΑΤ

СХХХIX 2 με 1^ο] μαι ΝΑ | ανδικου
 Ν* (αδ. Ν') || 4 ωσι Α | χιλη Ν ||
 5 αμαστολου Βedit || 6 διετιναν ΑΤ ||
 8 δυναμεις Α || 13 ποιησι Ν

СХL 2 χιρων Ν || 4 εκκλεινης Β*
 (εκκλιν. Β^b) | προφαις ΝΑ | αμαρ-
 τiais] αρματιας Α

СХLI 3 εκχαιω Α || 7 εταπινώθη
 Β* (εταπειν. Β^b) ΝΤ

СХLII Ι αληθια Ν || 3 εταπινώσεν
 Β* (εταπειν. Β^{ab}) ΝΑΤ || 8 ελαιος
 Α | πορευσομε Ν || 9 με] μαι Α ||
 10 ευθια ΝΤ || 11 ζησις Α | θλιψαιως
 Α || 12 εξολοθρ. Β^b | θλειβοντας Β

СХLIII Ι χιρας Ν || 2 ελαιος Α ||
 4 ωσι Ν* (ωσει Ν^{ca}) || 5 κλεινον Β |
 καταβηθι Β* (-θι Β^b) | οραιων Α ||
 6 εξαποστιλον (item 7) ΝΤ || 7 με 1^ο] μαι Α | ρυσε Ν* (-σαι Ν^{ca}) || 11 με
 2^ο] μαι Α

СХLIV 4 επαινεσι Ν || 8 πολυε-
 λαιος Α || 14 αναρθοι R || 15 ευκερια
 Α || 16 χιρας Ν || 19 ποιησι Ν ||
 20 εξολοθρ. Β^b || 21 ευλογιτω ΝΤ

CXLV 4 ἐκινή Ν || 6 ἀλθιαν Ν || 7 πινῶσιν ΝΑΤ | πεπαιδῆμενους Α || 8 ἀναρθοί R || 9 φύλασσι Α || 10 γεναίαν (2^ο) Α

CXLVI 1 αἰνείται ΝΑ | ἡδυνθῖη ΝΑ || 3 εἰωμένος Α || 6 ταπινῶν ΝΤ || 8 αἰτοίμαζοντι Α || 9 θροφήν R || 12 ἐλαιος Α

CXLVII 1 αἰπαινι Ν* (επαῖνι Ν^{ca}) αἰπενει Α || 2 μοκλούς Β* (μοχλ. Β^{ab}) || 5 χείονα Τ | ὥσι (1^ο) Ν; (2^ο) Α || 7 ἀποστελί Ν | τῆξι Ν

CXLVIII 1 αἰνεῖτε 1^ο αἰνείται ΝΤ |

αἰνεῖτε 2^ο αἰνείται ΝΑΤ (item 2 bis, 4, 7, Ν; 2 bis, 3 bis, 4, 7, Τ) || 2 δύναμις Ν || 5 ἐνετίλατο ΝΤ || 8 χείων ΝΤ || 10 πέτινα ΝΤ || 13 ἐξομολογήσεις ΝΑ

CXLIX 1 αἰνεσεῖς Α || 8 πεδαῖς | παῖδες Α | χιροπεδαῖς Α

CL 1 αἰνείται (bis: item 2 bis, 3 bis, 4 bis, 5 bis) Ν αἰνιτε Τ

[**CLI**] 1 μικρός Ν || 2 χεῖραις Ν || 4 -στίλεν Τ | ἐχρεῖσεν, χρεῖσεως Β χρισίος R^{vid} || 5 ἀδελφοί Β* (λ superscr) || 6 ἰδῶλοις ΝΤ || 7 ονίδος ΑΤ

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ

I 2 νοῆσε C || 3 δεξασθε C | κατενθύνῃ Ν || 15 ἐκκλείων Β || 17 ἐκτινετε Ν || 20 ὑμνῖται C | πλατίας ΝΑC || 21 τίχεων ΝC || 22 ἐμείσησαν Β* (ἐμισ. Β^b) Α: item 29 || 24 ἐπιδῆ Ν || οὐκ Β* (οὐχ Β^{a7b}) | ἐξέτινον Ν || 25 ἐποιεῖται Ν || 26 ἀνέρχῃται Β^b

II 5 εὐρησίς C || 10 αἰσθήσεις Ν* (-σίς Ν^{ca}) || 13 εὐθίας Ν (item 16, 19) || 17 διδασκαλείαν Α || 21 υπολιφθῇσονται Β* (υπολειφθ. Β^{ab})

III 1 τηρίτω Ν || 3 ἐλαιημοσύναι Α || 7 ἐκκλείνε Β || 10 ε λῆροι Ν* (αι λ. Ν^{ca}) || 14 κριττον Ν || 16 α ἐλαιον Α || 18 ἐπεριδομενοί Β* (ἐπερείδ. Β^{ab}) ΝΑ || 23 ἱρῆνῃ Ν || 27 χίρ Ν || 31 ονίδῃ Ν || 34 ταπινός Ν

IV 12 συνκλισθῇσεται Ν || 15 στρατοπαίδενσῶσιν ΝΑ | ἐκκλείων ΒΑ || 17 σείτουνται Β* (σιτ. Β^b) Ν | σείτα Β* (σιτ. Β^{b(vid)}) Ν || 23 τηρί Ν || 27 ἐκκλείνης ΒΑ || 27 b ἱρῆνῃ Ν

V 3 ἀποσταζί Ν || 5 ἐριδεται ΝΑ || 9 ἀναίλημοσύν Α || 11 ἡνικά | ἡνικά Α || 12 ἐμείσησα Β* (ἐμισ. Β^b) Α | ἐξεκλείεν Β || 14 ἐμμεσῶ ΒΑ || 15 πείνε Β^b (πίνε Β^b) Ν || 16 ὑπερεκχίσθω Ν | πλατίας Ν || 19 ομειλείτω Β* (ομλ. Β^b) Α ομλῖτω Ν || 22 σίραις Ν

VI 1 χίρα Ν || 2 χίλεσιν Ν || 3 χίρας Ν || 8 ἐτοιμάζετε ΝΑ || 8 b ποθινῇ Α || 9 κατακείσε Β* (-σαι Β^{ab}) ΝΑ || 10 μεικρόν Β* (μικρ. Β^b) || 11 ἐν-παραγίνεται ΒΝΑ | ἐνδία Α (bis) || 13 σημαίνι Ν || 14 τεκτενεται Α ||

16 μείσει Β* (μισ. Β^b) | συντρεῖβεται Β || 18 τεκτενομένη Α || 30 πινῶν Ν || 33 ονίδος Ν | ἐξαλιφθῇσεται Β* (ἐξαλειφθ. Β^{ab}) || 34 φύσεται Ν

VII 2 βίωσις Α || 6 πλατίας Ν || 9 σκοτί Α || 11 οὐκ Β* (οὐχ Β^{a7b}) ΝΑ || 12 πλατίας Ν || 13 ἀναιδί Ν || 16 κλεινῇ Β || 21 ομείλεια Β* (ομίλια Β^b) ομίλεια Α || 25 ἐκκλείνατω Β || 27 ταμία Β* (ταμεία Β^{ab}) Ν

VIII 4 προίεμε Ν || 11 κρείσσων Β* (κρείσσ. Β^{ab}) ΝΑ || 13 μείσει Β* (μισ. Β^b) μισί Ν || 19 καρπιζέσθε Ν || 21 α γεινομένα Ν || 30 εὐφρενομήν Α || 31 ἐνεφρενετο Ν | εφρενετο Ν || 34 εἰσακούεσθε Α | ἐμαίς] ἐμες Α || 35 ἐτοιμάζετε Α | θελήσεις ΝΑ || 36 μείσουντες Β* (μισ. Β^b)

IX 1 ὑπῆρῖσεν Β* (ὑπῆρῖσε Β^{ab}) Ν || 4 ἐκκλείνατω Β (item 16) || 6 ἰνά | εἰνα Α || 7 λημψετε Ν | μωμησετε Ν || 8 μείσωσιν Β* || 11 ζῆσις Ν || 12 ἀντλήσις Ν || 12 α ἐριδεται Ν ἐριδέτε Α || 14 πλατίας ΝΑ || 16 ἐνδέσει Ν | παρακείμε Ν || 17 ἀψασθαί Α

X 1 εὐφρενεί Ν || 4 ταπινόι Ν | ἀνδρίων Α || 4 α ἀφρονει Α || 5 γεινεται Ν || 12 μείσος Β* (μισ. Β^b) Ν | νίκος Β* (νείκ. Β^{ab}) ΝΑ | φιλονικούντας Β* (φιλονεικ. Β^{ab}) ΝΑ || 13 τυπτι Ν || 19 φιδόμενος Α | χίλεων Α || 20 ἐκλίψει ΝΑ || 23 τικτι Ν || 25 ἐκκλείνας Β* Ν || 32 χίλῃ Ν

XI 2 ταπινῶν Β* (ταπειν. Β^{ab}) Ν || 3 γεινεται Ν || 9 πολίταις Β* (πολεῖτ.

B^a) || 13 κρυπτε Ν || 15 μείσει B* (μσ. B^b) Ν || 16 μείσουσα B* (μσ. B^b) | ανδριοι ΝΑ | εριδονται Ν || 18 αληθίας Ν || 21 σπύρων Ν || 22 ρεινι B* (ρινι B^b) | κακοφρονοι Α || 24 πλιονα Α || 26 σείτον Ν || 27 τεκτενομενος Α || 28 πεσιτ, Α || 30 αφερονται Α

XII 1 μείσων B* (μσ. B^b) Ν || 2 κρισσων Α || 4 ανδρια ΝΑ || 9 κρισσων ΝΑ || 10 οκτιρει Ν || 11 α καταλειπει B* (-λειπει B^{ab}) || 13 χιλεων Ν | επιπτει Ν || 13 α ελαιθησεται Ν | εκθλειπει Α || 16 κρυπτε Ν || 17 επιδικνυμενην B* (επιδεικν. B^{ab}) Ν || 19 χιλη Ν (item 22) | αληθεινα Α || 20 τεκτενομενου Α || 22 πιστις ΝΑ || 25 αγγελεια Α

XIII 3 τηρι Ν | χιλεσιν Ν || 4 ανδριων Ν || 8 απιλην Ν || 9 α οκτιρουν Ν | ελαιωσιν B* (ελεωσ. B^{ab}) || 11 γεινεται Ν | οκτιρει Ν || 12 κρισσων Α || 13 καταφροني Ν || 13 α αισονται Ν* (εσονται Ν^{c-a}) || 14 θανεται Ν || 24 φιδεται Α | μισι Ν

XIV 3 χιλη Ν || 6 αισθησεις Α || 9 οικειαι Α (bis: item 11) | οφιλησουν ΝΑ || 10 εσθητικη Ν | ευφραινητε Ν | υβρι B* (υβρει B^{ab}) Ν || 12 τελευτα B* (-ταια B^{ab}: item 13) || 13 προσμειγνυται Α || 16 εκκλεινεν Β | μειγνυται Α || 21 αμαρτανι Ν* (-νει Ν^{c-a}) || 22 αληθιαν Ν || 23 ενδια Ν || 26 καταλιπει Ν* || 27 εκκλεινεν Β || 28 εκλειπει Ν || 29 φρονησι Ν || 33 διαγεινωσκειται Ν

XV 7 εσθησει Α || 10 μείσουντες B* (μσ. B^b) Ν || 14 ζητι Ν || 16 κρισσων ΝΑ: item 17 || 18 κατασβεσι Α || 19 ανδριων Α || 20 ευφρενει Ν || 22 συνεδρεια B* (-δρια B^{ab}) || 24 εκκλεινας Β || 27 μείσων B* (μσ. B^b) ΝΑ | εκκλεινει Β εκκλιει Ν || 28 αποκρινεται Β | γεινορται Ν

XVI 3 μείσει B* (μσ. B^b) || 5 ταπινον ΝC || 6 χιρας Ν || 10 μαντιον ΝC | χιλεσιν Α | κρισι Ν || 14 εξελασεται ΒΝ || 16 νοσσειαι B* (νοσσαι B^a) C: bis | ερετωραι (1°) C | χρυσειον B* (-σιον B^b) || 17 εκκλεινουσιν Β | τηρι Ν | φισεται Α || 19 κρισσων ΝΑ | ταπινωσως B* (ταπειν. B^{ab}) |

διερεται ΝC || 23 επει Α (item 27) | χιλεσιν Ν (item 30) | φορεσι C || 27 χιλεων Ν || 29 αποπαραται Ν || 32 κρισσων (1°) B* (κρεισσ. B^{ab}(vid)) AC | κρισσων (2°) Ν

XVII 1 κρισσων Α || 3 καμεινω Ν || 4 χιλεσιν Α || 7 αφρονει Α || 9 μείσει Ν | οικιους Ν || 10 απιλη Α | μαστειγωθεις B* (μαστιγ. B^b) || 13 κεινηθησεται B* (κιν. B^b) Α || 15 κρινι Ν || 16 ζητι Ν || 18 επικροτι Ν || 21 ευφρενεται Α | απεδεντω Ν | ευφρενι Ν || 22 ευφρενομενη Α | ευεκτιν Α | ξηρενεται Ν || 23 εκκλεινει Β || 27 φιδεται Ν || 28 αιωνον B* (ενν. B^b)

XVIII 1 επονιδιστος B* (επονειδ. B^{ab}) || 2 χριαν ΝΑ || 3 καταφροني Ν | ονιδος ΝΑ || 5 εκκλεινεν Β εκκλινει Ν | κρισι Ν || 6 χιλη Ν (item 7) || 8 πινασουςι ΝΑ || 12 ταπινουται Ν || 13 αποκρινεται Β | ονιδος Α || 16 καθιβανι Ν || 17 πρωτολογεια Α || 19 ισχυι Α || 20 χιλεων Ν || 23 αιτειεται Α

XIX 3 γεινεται Ν | ονιδος Ν || 4 μείσει B* (μσ. B^b) || 5 ευρησι Ν || 6 εστε Ν || 7 συμφερι Ν || 8 επερχετε Α || 9 απιλη Ν || 11 πατερας Α || 12 δειλεια B* (δειλια B^b(vid)) διλια Ν | πινασει ΝΑ || 13 τηρι Ν || 19 κρισσων ΝΑ || 22 γεινεται Ν || 23 επονιδιστος B* (επονειδ. B^a(vid)b) Α

XX 2 απιλη Ν | αμαρτανι Ν || 4 ονειδειζομενος Α || 6 ελαιμων Ν || 7 καταλειπει B* (-λειπει B^{ab}) Ν || 12 υπομινον Ν || 14 ευθια Ν || 16 καταλαλιν Ν

XXI 1 εκλεινεν Β || 2 κατευθυνη Ν || 6 δωκι Ν || 9 κρισσων Ν | οικιν Ν || 11 γεινεται Ν || 14 ανατρεπι Ν | φιδομενος Α || 17 ελεον Α || 19 οικιν Ν || 21 ελαιημοσυνης Ν || 22 καθιλεν Ν | επεποιθισαν Ν || 24 καλιται Ν || 25 αποκτινουσιν Ν* || 26 επιθυμι Ν | αφιδως ΝΑ

XXII 8 συντελεσι Α || 10 νικος B* (νικ. B^{ab}) Ν || 13 πλαταις Ν || 14 μείσθεις B* (μσ. B^b) || 14 α ουχ Α || 18 χιλεσιν ΝΑ || 23 κρινι Ν || 24 ισθει C | ετερος C || 28 μετερε ΝΑ || 29 βασιλευσει Α

XXIII 1 καθεισης A | διπνειν B* || 3 αιδεσμων B* (εδεσμ. B^b) | εχετε A || 4 παρεκτινων AC || 6 συνδιπνι B* || 7 πεινει B* | πινι B* || 8 εξαιμεσει B* (εξεμ. B^{ab}) B* || 11 κρινι B* || 16 χιλη (1°) B* || 17 ισθει C (item 20) || 26 τηριτωσαν BA || 28 απολιται B* || 31 ομιλειτε bis B* (ομιλ. B^b) B* | ομιλειται A || 32 εκτινεται B* || 35 ενεπεξαν BA

XXIV 2 χιλη B* || 5 κρισων BA || 6 γεινεται B* || 7 σοφεια B* | εκκλεινουσιν B || 11 φιση BA || 12 γεινωσκε B* | γινωσκι B* || 14 εγκαταλιψει B* (-λειψ. B^{ab}) BA || 18 οψετε A || 21 απιθησης BA || 22 εξεφνης A || 25 φονησεις A || 30 αποθανι B* (-νειν B^{c.2}) || 33 χιρας B* || 35 κρινει B^b | κρινι B* (-νει B^{a.c}) || 36 επερεται A || 37 ταπινους B* || 38 επιγινωσκιν B* || 39 εστε A || 41 χιλη B* || 43 πολειτην B* (-λιτην B^b) | χιλεσιν BA || 44 χρησησμε C | τεισομαι B* || 46 γεινεται B* || 49 ενδια BC || 50 τρις A (bis) | θυγατεραις B* | ειπιν A || 56 σιεται BA | φερν A || 57 σειτιων B* (σιτ. B^b) B* || 63 εριδομενος B* (ερειδ. B^{ab}) B* || 66 θηλιας B* | εθνι B* || 67 εκτινης B* || 71 υστεροβουλειαν A || 72 ινον B* (ιν. B^{c.2}) | πεινετωσαν B* (πιν. B^b) || 73 κρειναι B | ασθενις B* || 74 διδοται A | πεινειν B* (πιν. B^b) πινιν B* || 76 ανοιγε| ανυγε B* (item 77)

XXV 2 κρυπτι B* || 5 κτινε B* | κτειναι A || 7 κρισσον BA || 8 ονειδειση B* (-διση B^b) A | ονειδειση B* || 9 αναχωρι B* | καταφρονη BA || 10 ονιδιση B* | ονειδειση A || 10a επονιδιστος B* || 11 ειπιν B* || 13 ωφελι B* | αποστιλαντας B* || 14 δοσι A || 15 συντρειβει B* || 16 μελει A | εξαιμεσης B* (εξεμ. B^b) A || 17 μεισηση B* || 19 ολιται B*

20 a ειματιω B* || 21 πινα BA || 22 σωρευσις B* || 23 ανεδες A | αιρεθιζει B* || 24 κριττον B* | οικιν B* | οικεια A || 25 δειψωση A | αγγελεια A || 28 ατιχιστος A | πρασι A

XXVI 4 αποκρεινου B* (-κρινου B^{12af}) | αφρονη (1°) A || 6 ονιδος B* | αποστιλας B* || 10 χιμαζεται B* || 11 αιμετον B* (εμ. B^{ab}) || 14 κλεινης B* || 20 θαλλι B* || 23 καλυπτι B* || 24 αποκλειομενος A | τεκτενεται A || 25 πισθης BA || 27 εμπεσειτε B* | αληθιαν B*

XXVII 2 χιλη BA || 5 κρισσουσ BA || 8 νοσσειας B* (-σιδς B^b) C || 11 γεινου B* || 12 τεισουσιν B* || 13 λοιμενετε A || 15 χιμερινη B* (χειμ. B^{ab}) B* || 19 ουκ C || 20 a ακρατις B* (-τεις B^{c.2}) || 21 a εκζητι B* | ζητι B* || 22 εμμεσω B^b || 25 παιδιω A || 26 παιδιον B*

XXVIII 3 ανδριος BA | συκοφαντι B* || 4 τιχος B* || 6 κρισων BA | αληθια B* (-θεια B^{ab}) || 9 εκκλειων B* || 12 βοηθιαν B* | γεινεται B* || 15 πινων B^b BA | δειψων A | τυραννι A || 16 μεισων B* || 17 a εθνι B* || 22 σπενδι B* | πλουτιν B* || 24 αμαρτανιν B* || 25 κρινι BA

XXIX 1 κρισων BA || 7 κρινιν B* || 16 γεινονται B* (bis) || 17 αναπανσι A || 20 γεινωσκε B* || 22 νικος B* (νικ. B^{ab}) BA || 23 υβρεις B* | ταπινوي B* | ταπινοφρονας B* (ταπειν. B^{ab}) B* || 24 μεισει B* || 26 γεινεται B* (item 41) || 31 ερεια B* (ερια B^b) || 35 ηρισεν B* | βραχειονας B* || 38 εξετινεν B* || 41 συνεδρειω B* (-δριω B^b) || 43 εστιλατο B* || 45 σταιγραι A | σιευτα B* (σιτα B^b) B* | ελαιημοσυνη B* || 47 υπερκισαι BA || 48 ευλογιται B* | αινιτω B* || 49 χιλεων A

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

I 3 μοχθει| μοχθι A || 6 πορευετε (1°) C || 7 χιμαρροι bis B* (χειμ. B^{ab}) A || 8 λαλιν C

II 1 πιασω A || 5 παραδισους BA || 10 αφιλον B* || 12 επελευσετε A ||

14 σκοτι BA || 16 αποθανιται B* || 17 εμεισησα B* || 18 γεινομενων B* || 22 γεινεται B* || 24 διξει C

III 2 καιρος 2° | κeros C (item 4 [4°], 5 [2°], 8 [4°]) | αποθανιν B*

3 αποκτῖναι Ν || 4 καιρος 2^ο] κεαρος Ν* (καιρ. Ν^{c.a}) | κοψασθε Α || 6 εκβαλιν Α || 7 καιρος 2^ο, 4^ο] κερος Α || 8 ιρηνης Ν || 17 κρινι Ν || 18 λαλειας Α | διακρινι Ν

IV 1 δακρυόντων Β^b | συκοφαντουτων (sic) Β^b || 5 χιρας Ν* (χειρ. Ν^{c.c}) || 10 εγειραι] εγிரαι Ν* (εγειρ. Ν^{c.c})

V 2 παραγεινεται Ν | πιασμον Ν || 13 απολιται Ν || 16 σκοτι ΝC || 17 ιδιν Ν

VI 4 σκοτι bis ΝAC || 6 χειλιων Β

VII 2 ελεον ΒΝΑ || 15 ζηθει Α || 17 γεινου Ν (item 18) || 21 ουκ C || 23 πλιστακis Β* (πλειστ. Β^{ab}) | πλιστακεις Α || 24 επιρassa Ν || 27 χιρας Ν | εξερεθησεται AC

VIII 1 μεισηθησεται Ν || 5 γει-

νωσκει Ν || 6 γνωσεις Ν || 11 γεινομενη Ν || 12 γεινωσκω Ν || 15 φαγιν Ν || 17 ευρειν bis] ευριν Α

IX 1 μεισος Ν || 10 χιρ Α || 14 μεικρα Ν

X 6 ταπινω ΝΑ || 8 καθερονντα Ν || 12 χιλη Ν || 18 ταπινωθησεται ΝC | δοκωσεις Α | χιρων Ν || 19 ελεον Ν | ταπινωσει Ν* || 20 συνιδησι Ν | πετινον Ν

XI 1 αποστιλον Ν || 6 χιρ Α || 7 βλεπιν Α || 9 ευφρενου Ν | γνωθει Α | αξι C

XII 1 ερις Α || 4 κλισουσιν AC | ταπινωθησονται ΝΑ || 9 εξηχριασεται Α || 10 ευριν ΝΑ || 14 κρισι Ν* (-σει Ν^{c.a})

ΑΣΜΑ

I 5 μελενα C || 6 βλεψηται Α || 10 ωρεωθησαν C || 12 ανακλisci ΝΑ || 15 πλισιον C || 16 κλεινη ΒΝ

II 1 παιδιου Α || 7 εγειρηται ΝAC | εξεγειρηται ΝAC || 9 νεφρω Α | ελαβων Α || 11 χιμων Α || 14 προτιχισματος ΝΑ | διξον Ν || 17 κεινηθωσιν Ν

III 4 μεικρον Ν || 5 εγειρηται Ν εγειρηται AC | εξεγειρηται Ν εξεγειρηται AC || 7 κλεινη Β*

IV 3 χιλη ΝΑ (item 11, Ν) || 4 χειλιοι Β | θυραιοι Β* (-ρειο Β^{a.b}) Α || 12 κεκλισμενος bis ΝΑ || 13 παριδισος Β* (-δεισος Β^{a.b})

V 1 μεθυσθηται Α || 2 αγρυπνι Α | τελια Ν || 4 απεστιλεν Ν | χιρα Ν || 5 κλιθρον ΝΑ || 8 απαγγειληται Α || 14 σαπφιρου Α || 17 αδελφειδος 2^ο Ν

VI 5 χιλη ΝΑ || 7 βασιλειουσai Α || 8 τελια Ν || 9 ωσι Α || 10 ιδειν 1^ο] ειδειν Ν ειδιν Α | χιμαρρον Β* (χειμ. Β^{ab}) Ν | ιδειν 2^ο] ειδιν Ν ιδιν Α

VII 1 οψεσθαι ΝΑ | τεχνειτου Β* (-νιτου Β^b) || 8 φοινικει Ν (item 8) | ρεινος Β* (ριν. Β^b) || 9 χιλεσιν Ν

VIII 4 εγειρηται Α | εξεγειρητε Ν εξεγειρηται Α || 9 τιχος Β* (τειχ. Β^{ab}) ΝΑ || 11 χειλιους Β || 12 χειλιοι ΒΝ

ΙΩΒ

I 2 τρις Α || 3 θηλιαi ΝΑ | τρις ΝΑ || 4 πινιν Ν || 8 αληθεινος Α || 11 αποστιλον Ν | αψε Α || 13 επεινον Β* (επιν. Β^b) || 14 θηλιαi Α || 15 παιδας] πεδας Ν | απεκτιναν Ν || 16 ποιμαινας Α || 18 ερχετε Α | πειρουκτων Β* (πιν. Β^b) || 19 εξεφνης Α || 21 αφιλατο Α

II 4 εκτεισει Β* (-τισει Β^b) || 5 αποστιλας Ν | αψε Α || 7 επαισεν] επε-

σεν ΝΑ || 8 ειχωρα Β* (ιχ. Β^b) || 9 a μεικρον Ν || 9 b ηφανιστε Α | ωδεινες Ν || 9 d ai] ε Α || 10 χιλεσιν ΝΑ || 11 τρις ΝΑ

III 5 καταραθι Ν^{c.a}C || 6 εκιν Ν^{c.a} | αριθμηθη Ν || 8 εκιν Ν || 10 συνεκλισην ΝAC (item 23, ΝΑ) || 13 κοιμηθις C || 21 ομρονται Ν || 22 περιχαρις Α || 24 σειτων Β* || 25 εδεδοικιν ΝΑ

IV 2 υποισι Α || 6 ουκ Β* (ουχ Β^{ab})

NC || 7 αληθινοι A || 8 σπιροντες C ||
10 λεωνης A || 11 εχιν N (item 21) ||
12 αληθεινων A | εξεσια A || 19 επαι-
σεν] επεσεν NA

V 1 επικαλεσε A || 4 εστε A | εξε-
ρουμενος N || 5 εξερετοι N || 9 εξεσια
A || 11 ταπινους N || 15 χιρος N (item
20) || 18 αλγιν A || 19 εξελιται N |
λυσι N || 20 λειμω B* (λιμ. Bb) ||
24 ειρηνευσι N || 26 συνκομισθισα N ||
27 γνωθει A

VI 4 εκπεινει B* (εκπιν. Bb) εκ-
πινι N | αρξωμε C || 5 καικραζεται
C || 8 ετησις C || 10 τιχεων NA ||
12 αι] ε A* (αι Aa) | χαλκιαι C ||
13 επεποιθιν A || 14 απιπατο AC ||
15 χιμαρρους B* (χειμ. Bab) || 16 χιων
NA || 17 τακισα C || 21 υμς N | επε-
βηται AC | φοβηθηται NA || 25 αλη-
θεινων A || 27 επιπιπτειται A | εναλ-
λεσθαι A || 28 νυνει N

VII 1 πιρατηριον NA || 3 υπεμινα
N || 4 γεινομαι N || 5 φυρετε A | ει-
χωρος B* (ιχ. Bb) || 6 ελπιδει A ||
7 ιδιν A || 13 κλεινη B* (κλιν. Bb) ||
17 προσεχis N

VIII 1 λεγι N || 4 απεστιλεν N ||
6 αληθεινος A || 12 ξηρνευεται N ||
15 επιελαβομενον A | υπομινη N ||
21 αληθεινων A | εμπλησι N | χιλη
N || 22 ενδυσοντε N

IX 3 αντιπη NA | χειλιων B || 4 υ-
πεμινεν N || 6 σιων NA || 10 εξεσια A ||
14 διακρινι N || 15 ισακουσεται N ||
19 κρατι N || 24 χιρας N | συνκα-
λυπτι A || 28 σιομε A | εασis A ||
29 επιδη N || 32 αντικρινουμε N ||
33 μεσειτης B* (μεσιτ. Bb) || 34 στρο-
βιτω N

X 2 ασεβιν A || 3 απιτω N || 7 χι-
ρων N | εξερουμενος A || 8 χιρες N | ε-
παισας] επεσας A || 13 αδυνατι B*
(-τει Bab) || 16 αγρευομε A | δινας
N || 17 επανακεριζων A | αιτασιν A ||
20 ουκ] ουχ B* (ουκ Bab)

XI 5 χιλη N || 12 ερμηειτη B*
(-μιτη Bb) AC || 13 χιρας N || 18 ανα-
φανιται N | ιρνην N || 19 εστε A ||
20 απολιψει N

XII 2 υμς N || 5 πεσιν A || 7 πε-
τινα N | απαγγιλωσιν N || 8 εκδι-

ηγησε A || 14 κλιση N || 15 ξηρανι N ||
19 ιερis N || 20 χιλη N || 21 ταπι-
νους N || 25 πλανηθησαν N

XIII 2 υμς N | επιστασθαι NA ||
4 εσται N || 5 κωφευσε A || 6 χιλεων
NA | προσεχεται A || 7 λαλειται A |
φθεγγεσθαι NA || 8 υποστελεισθαι
NA | γενεσθαι NA || 9 προστεθη-
σεσθαι NA || 10 θαυμαζεσθαι N ||
11 στροβησι N || 15 χειρωσθη A | επι
NA || 19 εκλιψω B* (-λειψ. Bab) N ||
21 με] μαι C || 23 αμαρτιε C || 24 η-
γησε A || 25 κεινονμενον B* (κιν. Bb)
A | αντικισαι N αντικεισε A || 26 κα-
ταιγραφας C || 27 αφεικου B* (αφικ.
Bab)

XIV 11 ερμηωθις N || 12 κοιμηθις
N | αιξυπνισθησονται C || 13 μυιαν
NAC || 15 χιρων N || 18 παλεωθησε-
ται C || 19 ελαιαναν C || 20 εξαπεστι-
λας N || 22 αι] ε A* (αι Aa)

XV 6 χιλη N || 7 θεινων B* (θιν.
Bb) NC || 8 αφεικετο B* (αφικ. Bb)
N || 9 ημς N || 22 εντεταλτε C |
χιρας N (item 25) C | σειδηρου C ||
23 εις 1o] is C || 24 θλειψεις C || 26 υβρι
AC | παχι B* (-χει Bab) N || 28 αυ-
λισθη B* (-θειη Bab) N || 29 μνη
N || 33 τρυγηθη N | ελεας A

XVI 3 παρενοχλησι N παρενοχλισεi
Avid || 4 κεινησω A || 5 κεινησιν AC |
χιλεων NA | φισομαι AC || 9 πι-
ρατων N || 10 οξι N* (-ξει Nc.a) | επαι-
σεν] επεσεν B* (επαισ. Bab) NA ||
11 χιρας NA || 13 λογχες C | φιδο-
μενοι A || 20 δεησεις AC || 21 επανα-
στραφησομε C

XVII 1 ολεκομε NA | δεομε A ||
2 λισσομε C || 5 αναγγελι Nc.a ||
8 αληθεινους A | επαναστη Nc.a ||
10 εριδετε A ερειδεται C || 13 εστρωτε
C

XVIII 1 λεγι N || 8 ελιχθη N ||
12 εξεσιω A || 13 βρωθησαν A | κατ-
εδετε A || 14 εκραγη NA || 15 κατα-
σκηνωσι N | θιω NA

XIX 3 γνωται A | καταλαλειται
NA | εσχυνομενοι N | επικεισθαι N ||
4 αληθιας N | αυλιζετε A || 5 μεγα-
λυνεσθαι Nc.a A | εναλλεσθαι N | ονι-
δει NA || 6 γνωται || 7 ονειδι N ||

8 περιωκοδομημε Α || 11 δινως Α ||
12 πιρατηρια Ν || 15 γιτονες Β* (γειτ.
B^{ab}) Α | θεραπεναι Β* (-παιναι B^b)
θεραπεινε Ν || 17 εικετενον Α || 22 δι-
ωκεται Ν | εμπεπλασθαι ΝΑ || 28 ε-
ρειται Α || 29 ευλαβηθηται ΝΑC | υμεις
ΝC

XX 2 αντεριν Α | συνιεται Ν* ||
5 εξεσιον Α || 7 απολιται Ν || 9 προσ-
θσι Α || 12 κρυψι Α || 13 φισεται
Α | εμμεσω Β* (εν μ. B^b) || 15 εξαι-
μεσθησεται Β* (εξεμ. B^b) || 19 διεταν
Α || 23 επαποστιλαιο Ν || 26 κατεδετε
Ν καταιδεται C || 27 επαναστη Α

XXI 2 ακουσεται bis C || 3 κατα-
γελεσετε (sic) C || 5 εμαι C || 10 εγ-
γαστρι Α || 11 προσπεζονουν Ν ||
17 ωδεινες Β* (ωδιν. B^b) || 19 αντα-
ποδωσι Ν || 20 διασωθι Ν | δειασωθει
C || 22 διακριν Ν || 23 κρατι Ν ||
27 επικισθε Ν επικεισθαι AC || 28 ε-
ρειται C || 29 σημια Ν || 31 αντα-
ποδωσι Ν || 33 χιμαρρον Β* (χειμ.
B^{ab}) C || 34 παρακαλιτε Ν παρακα-
λειται Α

XXII 3 μελι ΝC || 7 πινωτων ΝΑ ||
9 εξαπεστιλας Ν || 10 εξεσιος Α ||
12 υβρι Β*^{vid} (υβρει B^b) Α | ετα-
πινωσεν Β* (εταπειν. B^{ab}) ΝΑC ||
14 οραθησετε Ν || 21 υπομινης Α ||
23 ταπινωσης Β* (ταπειν. B^{ab}) ΝΑ ||
24 χιμαρρ. Β* (χειμ. B^{ab}) || 27 εισα-
κουσετε Ν | δωσι Ν || 28 αποκατα-
στησι Ν | εστε Α || 29 εταπινωσας
Β* (εταπειν. B^{ab}) Ν || 30 ρυσετε
Α^{vid}

XXIII 2 χιρος Ν | βαρια ΝΑ ||
6 ισχυει Β* (ισχυι B^b) | απιλη Ν ||
9 περιβαλι Ν || 11 εκκλειων Β || 17 η-
διν Α | επελευσετε Α

XXIV 2 ποιμενι] ποιμινι Ν ποι-
μινει Α || 4 εξεκλειναν Β || 8 εχυν
Ν || 9 εταπινωσαν Β* (εταπειν. B^{ab})
ΝΑC || 10 πινωτων ΝΑ || 11 ηδισαν
Ν (item 13) || 16 σκοτι ΝΑC || 18 κατα-
ραβιη Β* (-θειη B^{ab}) | αναφανιη Β*
(-νειη B^{ab}) Ν || 20 αποδοθιη Ν | συν-
τριβιη Ν || 21 στιραν Ν || 23 μαλα-
κεισθεις Α | υγιασθηνε Ν

XXV 3 παρελκυσεις Α παρεκυσι
C | πιραταις Ν

XXVI 2 βραχειων Ν || 4 ανηγγιλας
Ν || 5 γιτονων Β* (γειτ. B^{ab}) || 7 εκ-
τινων Ν || 12 ισχυει Β* (-σχυι B^b) ||
13 κλιθρα Β* (κλειθρ. B^{ab}) Α

XXVII 3 θιον Ν | ρεινει Β* (ρινι
B^b) || 4 λαλησιν Ν* (-σειν Ν^{c.c}) C |
χιλη Ν || 6 προωμε Ν || 7 εκχθροι Α ||
11 χιρι Ν || 15 ουθις Ν || 17 αληθεινοι
Α || 19 διηνυξεν Ν || 22 επιρειψει Β*
(επιριψ. B^b) Ν || 23 χιρας Ν

XXVIII 2 γεινεται ΝC | ισα] εισα
C || 3 σκοτι AC || 5 ωσι Ν || 6 σαπι-
ρον AC || 7 πετινων Ν || 8 αλλαζωνων
Α || 9 εξετινεν ΝC | χιρα Ν || 15 δωσι
Ν | συνκλισμον Β* ΝΑ || 16 ονυχει
Α | σαπιρων Ν || 17 ονχ Β* (ουκ B^b)
ΝΑ || 19 ονχ Β* (ουκ B^b) Ν || 21 πε-
τινων ΝC

XXIX 2 θιη Ν || 3 σκοτι ΝΑC ||
5 λειαν Β* (λιαν B^b) || 7 πολι ΝΑ |
πλαταις ΝΑC || 11 εξεκλεινεν BC ||
12 χιρος Ν || 13 ευλογεια Α || 16 ηδιν
Α || 19 διηνυκται Ν | διηνυκτη Α ||
22 περιχαρις ΝC | εγεινοντο Β || 23 δει-
ψωσα Α || 25 εκαθεισα Α | ωσι Ν* (-σει
Ν^{c.a}) | παθει νοϋς B^b

XXX 1 μερι ΝΑ || 3 ενδια Α | λειμων
Β* (λιμ. B^b) | εκθες Α || 4 σειτα Ν ||
10 εφισαντο Α || 11 εξαπεστιλ. Ν ||
14 πεφυρμε Α || 18 ισχυει Β* (ισχυι
B^a) || 21 εμαστειγωσας Β* (εμαστιγ.
B^b) || 29. σιρηνων Β* (σειρ. B^{ab}) Ν

XXXI 7 εξεκλεινεν Β* (εξεκλιν. B^b)
|| 8 σπιραιμι Ν || 10 αραισαι Ν* (αρεισ.
Ν^{c.a}) | ταπινωθειη Ν || 13 θεραπει-
νης Α || 14 αιτασιν Α || 16 χριαν
Α || 22 κλιδος ΝΑ | βραχειων ΝΑ |
συντριβιη Ν || 26 φθεινονσαν Β* (φθιν.
B^b) Α || 27 χιρα Ν || 31 θεραπεινε
Α | λειαν Β* (λιαν B^b) Ν || 35 εδε-
δοικιν Ν || 36 ανεγεινωσκον C

XXXII 1 τρις Α || 4 υπειμινεν Ν ||
7 υμεις Ν | εσται Β* (εστε B^{ab}) || 8 ουκ
Β* (ουχ B^{ab}) || 11 ενωτιζεσθαι Α | ετα-
σηται Α || 13 προσθαμενοι C || 18 ο-
λεκι C || 19 χαλκαιως Α || 20 χιλη
Ν || 21 εσχυνθω Α

XXXIII 1 λαλειαν Α || 2 ηνυξα Ν ||
3 χιλεων Ν || 6 διηρτισε ΝΑ || 7 ουκ
Β* (ουχ B^b) Ν | βαρια ΝΑ | εστε Α ||
16 ανακαλυπτι Ν || 18 εφισατο ΝΑ |

πεσιν AC || 20 επιθυμῃσι A || 21 απο-
διξῇ N || 23 χεῖλις BA || 24 πεσιν
NAC || 25 απαλυνι A || 26 εισελευ-
σετε A || 29 τρις A

XXXIV 2 ενωτισεσθαι AC || 3 δο-
κειμαζει A | γευετε A || 10 κατασσων
C || 14 εναντειον C || 17. μεισυντα
N || 19 επεσχυνθη N || 20 δισθαι
A | εκκλεινομενων BC || 24 εξεσια A ||
25 ταπινωθησεται N || 27 εξεκλειναν
B || 32 οψομε A

XXXV 2 κρισι N || 7 χιρος N || 11 πε-
τινων N || 14 εναντειον C || 16 ανοιγι N

XXXVI 1 προσθις N || 2 μινον N ||
5 ισχυει B* (ισχυι B^b) || 7 νικος B*
(νικ. B^{ab}) || 8 χιροπεδες N χειροπαι-
δαις A || 16 εκχθρου A || 18 αδικειας
A || 19 εκκλεινατω B || 22 ισχυει B*
(ισχυι B^b) || 27 αριθμητε A || 28 εσκει-
ασεν A || 30 εκτενι N || 31 κρινι N |
δωσι N || 32 ενετιλατο N

XXXVII 5 ηδιμεν A || 14 στηθει A ||
16 εξεσια A || 23 ισχυει B* (ισχυι B^b)

XXXVIII 2 κρυπτειν] κρυπτῖ A ||
10 ορεια B* (ορια B^b: item 20) |
κλιθρα B* (κλειθρ. B^{ab}) NA || 11 ουκ
A || 15 βραχειονα N || 17 ανυγονται
N || 26 ουχ] ουκ B* (ουχ B^b) NA ||
29 εκπορευετε A || 32 αξις N || 37 ε-
κλεινεν B || 39 θηρευσις N || 40 κα-
θηντε A || 41 σειτα N

XXXIX 1 κερων N | ωδεινας B*
(ωδιw. B^b) N: item 2 || 2 πληρις N ||
3 ωδεινας B* (ωδιw. B^b) NA || 8 κατα-
σκεψετε A || 10 παιδιw A (item 21) ||
17 συνεσι A || 21 παιδιον A | ισχυει
B* (ισχυι B^b) || 22 βασιλι N* || 26 α-
κεινητος B* (ακιν. B^b) A || 27 υψουτε
A | νοσσειας B* (-σσιας B^b) || 32 εκ-
κλεινει B

XL 3 με] μαι A || 4 βραχειων A ||
6 αποστιλον N | ταπινωσων B* (τα-
πειw. B^b) NA || 11 οσφνει N || 14 εν-
καταπεξεσθαι N || 20 ρεινα B* (ρινα
B^b) || 21 χιλος NA || 24 δησις N ||
27 γεινομενον N

XLI 2 υπομενι N* (-νει N^{c,c}) || 3 ε-
λεησι N || 9 ιδος A || 10 κεομεναι B*
(καιομ. B^{ab}) | αισχαραι A || 11 κα-
μεινον B* (-μιν. B^b) | κεομενης B*
(καιομ. B^{ab}) A || 20 σισμου B* (σεισμ.
B^{ab}) NA || 22 χαλκιον NA || 24 εν-
καταπεξεσθαι NA

XLII 2 αδυνατι NA || 3 φιδομενος
A | οιαται A | ηδιw A || 5 νυνει N ||
8 λαβεται N | πορευθηται NA | ε-
λαλησεται C || 11 ηδισαν A || 12 τε-
τρακισχίλεια C | χείλια B | θηλιαi
NAC | χείλιαi B || 13 τρις A || 15 ουκ
C | βελτειους B* (-τιους B^b) N || 16 γε-
ναιαν C || 17 b ερμηνευετε A || 17 d πο-
λι (bis) C | παιδιw NA

ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝΟΣ

I 2 πιραζουσιν N || 4 εισελευσετε
A | κατοικησι N || 5 απαναστησετε
A || 8 ουδης A || 9 διαβουλειοις B*
(-λοις B^b) | ηξι A || 11 φυλαξασθαι
NA | φεισασθαι BNA || 12 ζηλoutai
NA | επισπασθαι NA || 13 τερπετε
A || 14 βασιλιον A

II 2 ρεισιν B* (ρισ. B^b) | κεινησει B*
(κιν. B^b) κινησι N || 4 παρελευσετε A |
ακτεινων B* (ακτιw. B^b) || 5 ουδης N ||
10 φισωμεθα A || 12 ονειδειζει B* (-διζει
B^b) ονιδιζει N ονιδειζει A || 13 επ-
αγγελlete A | εχιν A || 16 απεχετε
A || 17 αληθις N | πιρασωμεν N | εκ-
βασι NA || 18 χιρος N* (χειρ. N^{c,a}) ||

19 υβρι NA || 22 εκρειναν B || 23 ικονα
A || 24 πιραζουσιν N

III 5 επιρασεν N || 13 στιρα N
IV 1 κρισων NA | γεινωσκεται N ||
6 γοναιων A || 7 εστε N || 14 ειδοντες
N || 16 τελεσθισα N || 19 πρηνις N*
(-νει N^{c,a})

V 1 θλειψαντων B || 2 δινω NA ||
3 ονιδισμον B* (ονειδ. B^{ab}) N || 10 ευ-
ρι A || 11 ουκ B* (ουχ B^b) | σημιον
B* vid (-μειον B^{ab}) NA || 13 ημις N |
σημιον NA || 14 λελαπος A | μνια
A || 16 βασιλιον B* (-λειον B^{ab}) A |
βραχιονει N || 18 ενδυσετε A

VI 2 ενωτισασθαι NA || 4 εκριναται

Ν | επορευθηται Α || 7 μεικρον Ν ||
9 μαθηται Α | παραπεσθηται Α ||
12 θεωριται Ν || 13 φθान Ν || 15 τε-
λιότης Ν || 20 βασιλιαν Ν || 21 βασι-
λευσθηται Α || 25 παιδευεσθαι ΝΑ |
ωφεληθησεσθαι Ν

VII 5 ουδης Ν || 6 ιση] ειση Ν ||
8 προεκρεινα Β | συγκρισι Α || 14 εστι-
λानτο Ν || 16 χειρει Β* (-ρι Β^b) | ημεις
Ν | φρονησεις Α || 17 στοιχιων Ν ||
21 τεχνειτις Β* (-νιτις Β^b) || 22 ευ-
κεινητον Β* (ευκιν. Β^b) || 24 κεινη-
σεως ΝΑ | κεινητικωτερον Α || 27 κα-
τασκευαζι Α

VIII 1 διατινει Β* (-τειν. Β^{ab}) Ν ||
2 αγαγεσθε Β* (-σθαι Β^{ab}) Ν || 4 ερε-
τις Ν || 6 φρονησεις Β* | τεχνειτις Β*
-νειτης Β^{at} -νιτης Β^b || 8 ποθι C | ενι-
γματων C | σημα Ν | προγνωσκι Ν*
(-σκει Ν^{c.c}) || 9 παρεσεις C || 11 οψι C ||
12 πλιον Α || 15 με] μαι Α* (με Α^a) |
ανδριος ΝΑC || 16 προσαναπαυσομε
Ν || 18 χιρων Ν | ομελιας C | ευκλια
Α | περιην Α || 19 τε] ται C

IX 5 συνεσι C || 6 τελιος ΝC ||
7 προιλω Α || 8 ορι C | πολι C ||
10 εξαποστιλον ΝC || 13 θελι Α*
(-λει Α^a) C || 14 διλοι ΝC || 15 βα-
ρυνη ΝΑ | βριθι Α βρηθι C || 16 ικα-
ζομεν AC

X 1 εξιλατο AC || 7 απειστουσης
C | μνημιον ΝΑC || 8 λαθιν C ||
10 ευθιας ΝC | επιξεν C (item 14) ||
14 βασιλιας ΝC || 15 θλειβοτων Β ||
16 σημιοις ΝC || 21 ηνυξεν Ν

XI 4 σε] σαι C || 6 λυθρωδι C ||
7 δαψειλες Ν || 8 διξας C | δειψους Α ||
9 επιρασθησαν Ν || 14 εχθεσει Β* | δει-
ψσαντες Α || 15 επαπεστιλας ΝC ||
16 αμαρτανι Ν* (-νει Ν^{c.c}) || 17 ηπορι
Ν | θρασις Ν* (-σεις Ν^{c.a}) AC || 18 δι-
νους ΝΑC || 19 συνεκτρεψαι Β* (-τριψ.
Β^b) || 20 πεσιν Ν || 21 ισχυιν Α | κρατι
ΝC || 22 ρανεις C || 25 εμινεν Α ||
26 φιδη ΝΑC

XII 2 νουθετις Ν || 4 εχθειστα Ν ||
6 γονις Ν || 8 εφισω ΝΑC | απεστι-
λας ΝC || 9 παραταξι Ν | δινοις C |
εκτρεψαι Β* (-τριψ. Β^b) || 11 αδιαν
Β* (αδειαν Β^{ab}) ΝΑ || 13 μελι Ν*
(-λει Ν^{c.c}) | διξης Ν || 15 διεπις Ν |

καταδικασε Ν* (-σαι Ν^{c.a}) || 16 φι-
δεσθαι ΝΑ || 17 τελιοτητι Β* (τε-
λειοτ. Β^{ab}) Ν || 18 φιδους Ν | διοικis
Ν | δυνασθε Ν || 25 εμπεγμον Α ||
26 πεγνιοις Ν | πिरασουσιν Ν* (πειρ.
Ν^{c.c})

XIII 5 θεωρετε Ν || 7 πιθονται
ΝΑ | οψι ΝΑ || 9 ταχειον Α || 10 απι-
κασματα ΝΑ || 13 εμπειρεια Β* (-ρια
Β^b) εμπιρεια Ν || 14 τινει Α | ευτελι
Ν* (-λει Ν^{c.c}) | καταχρεισας Β* (-χρισ.
Β^b) bis | φυκι Ν* (-κει Ν^{c.c}) || 16 αδυ-
νατι Ν | χριαν Ν* (χρειαν Ν^{c.c}) Α |
βοηθιας Ν || 17 αισχυνετε Α || 19 πο-
ρεισμου Α

XIV 4 δικνυς Β* (δεικν. Β^{ab}) || 5 θε-
λις Ν* (-λεις Ν^{c.c}) || 6 κυβερνηθισα
Ν || 7 γενετα Ν || 11 ιδωλοis Α ||
12 ευρεσις Ν || 13 εστε Ν || 17 οικη
Α || 18 τεχνειτου Β* (-νιτου Β^b) ||
25 απιστεια C || 27 ιδωλων Ν

XV 5 τε] ται C || 7 πλασσι Ν
(item 8, 9) || 8 απαθηθις Ν || 9 καμνιν
Α | αντεριδετα Ν | μιμειτε C || 13 δι-
μουργω] C || 15 ρεινες Β* (ριν. Β^b)
Ν || 18 εκθιστα Ν || 19 επιποθησε C |
ευλογειαν C

XVI 4 επελθιν Ν || 5 εμινεν ΝC ||
8 επισας Ν || 9 απεκτιν. Ν || 13 εχis
Ν* (-χεις Ν^{c.c}) || 14 αποκτερνι C | πα-
ραλημφθισαν C || 16 ισχυει Β* (ισχυι
Β^b) ΝC | εμαστειγωθησαν Β* (εμασ-
τιγ. Β^b) | χαλαζες Ν* (-ζαις Ν^{c.a}) ||
17 πλιον Α || 18 κρισι Ν || 22 υπεμινε
C || 24 επιτυνεται ΝΑC | ανειεται Ν
ανιετε Α || 25 δωραia Ν | υπηρετι
Ν* (-τει Ν^{c.c}) || 26 διατηρι C || 27 βρα-
χιας Α | ακτεινος Β* (ακτιν. Β^b) |
θερμενομενον AC || 28 εντυγχανω Ν*
(-νυν Ν^{c.c}) C || 29 ρησητε Α

XVII 2 παιδηται C | κατακλισθεν-
τες ΝΑC | εκιντο ΝΑ || 3 λανθανιν
Ν | αφεγγι C | δινωs ΝΑ || 4 αμ-
δητοις AC^{vid} || 6 διεφενετο AC | εκ-
διματουμενοι Ν* (εκδειμ. Ν^{c.c}) Α ||
7 εμπεγματα ΝΑ | φρονησι Ν || 8 υ-
πεισχουμενοι Α | διματα Ν* (δειμ.
Ν^{c.c}) | απελαννιν Ν* (-νυν Ν^{c.c}) | κα-
ταταγελαστον C || 10 προσιδιν Ν*
(προσειδιν Ν^{c.a}) || 11 διλον Ν | μαρ-
τυρι ΝΑ | συνιδησει Ν || 13 πλιονα

A || 15 εφνιδιος Ν | εφρουριτο Ν ||
16 κατακλισθεις ΝΑC || 18 αλυσι C ||
20 φωτει Ν^{c.c} || 21 βαρια Ν

XVIII 1 επεπονθισαν Ν || 4 σκοτι
A | κατακλιστους Ν || 6 εκωη Ν*
(εκειν. Ν^{c.c}) || 12 επι Ν | γενεσεις Ν*
(-σις Ν^{c.c}) || 14 σειγης Ν || 15 βασι-
λιων Ν | ολεθρειας Β || 16 ανυποκρι-
τον] ο 2° om Ν* (-τον Ν¹) || 17 φαν-
τασται Β* (-σαι Β^c) | ονιρων Ν ||
18 ριφis Ν || 19 ονιροι Ν || 20 πира
ΝΑ* (πειρ. Α^a) | θραυσεις ΝΑ | εμινεν

Ν || 21 λιτουργιας Β* (λειτ. Β^{ab}) Ν |
εξειλασμον ΒΝ^{c.c} | δικνvs Β* (δεικν.
Β^{ab}) || 22 ισχνει Β* (ισχυι Β^b) Ν ||
25 πира Ν

XIX 1 προηδι Ν || 6 γενη Ν || 7 ανα-
δυσεις Ν | παιδιον ΝΑC || 11 αιδεσ-
ματα Β* (εδ. Β^{ab}) || 15 επι Α ||
16 δινοις C || 17 αχανι Ν | σκοτι Ν*
(-τει Ν^{c.c}) C | εζητι Ν* (-τει Ν^{c.c}) ||
18 στοιχια ΝC | ικασαι Α || 19 χερ-
σα ΝΑ | μετεβενεν Α

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ

Προλογ. 6 πλιον ΝΑC || 17 πε-
ργενηθις C || 21 παροικεια Β* (-κια
Β^b) || 22 φιλομαθi C

I 18 ιρηνην Ν* (ειρ. Ν^{c.c}) || 24 χιλη
ΝΑ || 26 χορηγησι C || 28 απιθησης
Β* (απειθ. Β^{ab}) Α || 29 χιλεσιν ΝΑ ||
30 εμμεσω Β* (εν μ. Β^b)

II 1 πιασμον ΝC || 4 δεξε C | τα-
πινωσews Β* (ταπειν. Β^{ab}) ΝC || 5 τα-
πινωσews Β* (ταπειν. Β^{ab}) ΝΑ || 7 α-
ναμινατε ΝC | εκκλεινητε Β | πεσηται
ΑC || 8 πτεση ΝC || 9 ελπισαται C ||
10 εμβλεψαται C | ιδεται C | ενε-
μινεν ΝC || 13 παριμενη Ν || 14 ποι-
ησεται ΝΑC || 15 απιθησουσιν Β*
(απειθ. Β^{ab}) Ν || 16 ευδοκειαν C ||
17 αιτοιμασουσιν Α | ταπινωσουσιν
Β* (ταπειν. Β^{ab}) ΝC || 18 χιρας Ν
(bis)

III 3 εξειλασεται ΒΝ* || 7 αναπανσι
C || 8 τειμα Ν || 10 ατιμεια C | ατι-
μειαν Ν || 11 ονιδος ΑC | αδοξεια C ||
13 ισχνει Β* (ισχυι Β^b) || 15 ευδεια
Β* (ευδια Β^b) || 18 ταπινου Ν || 20 ταπι-
νων Β* (ταπειν. Β^{ab}) ΝC || 21 ζητι C ||
22 χρια ΑC || 29 διανοηθησете Ν ||
30 αποσβεσι Α | εξειλασεται Β || 31 ευ-
ρησι C

IV 2 πινωσαν ΝΑC | απορεια Α ||
5 καταρασασθε ΝC || 7 μεγιστανει
Ν* ΑC | ταπινου Β* (ταπειν. Β^{ab}) Ν ||
8 κλειων Β || 9 χιρος Ν* (χειρ. Ν^{c.c})
|| 10 γεινου Ν (item 29) || 13 κλη-
ρονομησι Α || 14 λιτουργησουσιν Ν*

(λειτουργ. Ν^{c.a}) || 17 δειλειαν Β* (-λιαν
Β^b) διλιαν Ν διλειαν ΑC || 18 ευθιαν
Ν || 19 εγκαταλιψει Β* | χιρας Ν*
(χειρ. Ν^{c.c}) || 20 φυλαξε C || 30 εισθι
C || 31 λαβιν C

V 2 ισχνει BC || 5 εξειλασμου ΒΝ |
γεινου Ν || 6 εξειλασεται ΒΝ || 7 ανα-
μεναι Α || 10 συνεσι Β* ΝΑ || 11 γει-
νου Ν | ακροασι ΑC || 12 χιρ Ν*
(χειρ Ν^{c.c}) || 13 λαλεια C

VI 1 γεινου Ν | ονιδος Ν || 3 κατα-
φαγесе C | απολεσις C | αφησις C ||
6 ιρηνευοντες Ν* (ειρ. Ν^{c.c}) | χειλιων
Β || 7 πιασμω Ν || 8 παραμινη Ν*
(-μεινη Ν^{c.c}) C || 9 ονιδισμου Ν^{c.a} (om
Ν*) ΑC || 10 παραμινη Ν^{c.a} (om Ν*)
Α || 12 ταπινωθης ΝΑ || 19 κοπιασις
ΝC || 20 απεδευτοις Ν || 23 συμβου-
λειαν Α || 24 πεδας] παιδας Α ||
25 προσοχθεισης C || 26 δυναμι ΝΑ ||
29 αι πεδαι] ε πεδ. Ν* (αι π. Ν^{c.a}) ||
33 κλειων Β || 34 στηθει Α | προσ-
κολληθηται Α

VII 2 αποστηθει Α | εκκλεινει Β
εκκλινι Ν || 6 ζητι Ν | θησεις] θεισεις
C || 9 προσενεγκε C || 10 ελαιημοσυ-
νην Ν || 11 ταπινων Β* (ταπειν. Β^a (vidi)
ΝC || 13 ψευδεσθε Ν || 14 αδολεσχι Ν |
πληθι Ν || 15 εκτεισμενην Α || 27 ωδει-
νας Β* (ωδιν. Β^b) Ν || 30 λιτουργους
Β* (λειτουργ. Β^{ab}) || 32 εκτινων Ν ||
34 υστερι Ν || 36 αμαρτησις Α

VIII 1 χιρας Ν || 2 εξεκλεινεν Β ||
4 προσπεξε Α | απεδευτω Ν || 5 ουι-

διζε B* (ονειδ. B^{ab}) ονειδειζε A ||
8 λειτουργησαι B* (λειτουργ. B^{ab}) N ||
9 χριας NA || 10 ενκαθειση A ||
12 γεινου B* (γιν. B^b) || 15 ποιησι
N || 16 καταβαλι C || 19 εκφερε AC

IX 3 ετεριζομενη NA || 4 ενδελε-
χειζε A || 8 καλλει| καλλι C | ανα-
κεεται AC || 9 εκκληνη B || 10 πιεσε
C || 13 επιγνωθει A | εμμεσω B* (εν
μ. B^b) AC || 16 συνδιπνοι C || 17 χιρι
N* (χειρι N^{c.c}) | τεχνειτων B* (τεχνητ.
B^b) N || 18 μεισηθησεται B* (μσηθ.
B^b) N

X 2 λειτουργοι B* (λειτ. B^{ab}) N ||
3 πολεις C | οικεισθησεται C | συνεσι
B* (-σει B^{ab}) || 7 μεισηθη B* (μισ. B^b)
N | αμφερων A || 9 υπερηφανυτε A ||
14 καθιλεν A || 15 ταπινους NC ||
20 εμμεσω B* (εν μ. B^b) C | εντει-
μος N || 25 λειτουργησουσιν B* N*
(λειτ. B^{ab} N^{c.c}) C || 27 κρισων AC

XI 1 ταπινου NC | εμμεσω B* (εν
μ. B^b) C: item 8 || 2 καλλι A ||
3 πετινους NAC || 5 επει C || 6 χιρας
N || 11 υστεριται C || 12 ισχυει B*
(ισχυι B^b) C | ταπινωσεως NAC ||
19 ειπιν NA | φαγομε A | καταλιψει
B* (-λειψει B^{ab}) N || 20 στηθει A |
ομειλει B* (ομιλει B^b) ομιλι N ||
21 εξαπεινα A || 22 ταχειν A | ανα-
θαλλι N* (-θαλλει N^{c.a}) || 23 χρια N ||
27 κακωσεις A || 30 περδειξ B* (-διξ
B^{ab}) || 33 τεκτενει A || 34 απαλλο-
τριωσι N

XII 3 ελαιημοσυννη N || 5 ταπινω
N || 6 εμεισησεν A || 11 ταπινωθη
N || 12 καθεισης A || 15 εκκληνης B ||
16 χιλεσιν A | ανατρεψε A | σε] σαι
A | αιματος] εματος A || 17 ευρησις C

XIII 2 κοινωνησει| κοινωνησι N ||
4 χρησειμενης A | καταλιψει B* N^{c.c}
(-λειψ. B^{ab}) καταλιψι N* A || 6 χριαν
NAC | δωσι C | χρια A || 7 καταλιψι
C | κεινησει NA || 8 ταπινωθης B*
(ταπειν. B^{ab}) N || 11 εισηγορισθε C |
πλιοσιν A | λαλειας A | πiraσι N*
πειρασι N^{c.c} || 12 φισηται C || 13 πε-
ριπατις C || 18 νενη NA || 19 κυνη-
γεια B* (-για B^b) C || 20 ταπινωτης N ||
22 ταπινος N

XIV 6 βασκενοντος C || 7 εκφενει

C || 8 βασκενων A || 12 υπεδιχθη B*
(υπεδειχθ. B^{ab}) A || 13 εκτινων B*
(εκτειν. B^b) N || 15 καταλιψεις B*
(καταλειψ. B^{ab}) N || διερεσιν N* ||
17 θαναθανατω A || 19 εκλιπει NA ||
25 χιρας N* (χειρας N^c)

XV 4 κλειθη B* || 5 εμμεσω C ||
8 ψευστε A || 9 ουχ| ουκ N || 11 εμ-
σησεν B* (εμισησεν B^b: item 13) ||
12 χριαν NA || 14 χιρι N* (χειρι N^{c.c}) ||
15 ποιησε A || 16 εκτενεις N || 20 ενε-
τιλατο N | αμαρτανιν N* (-μαρ N^{c.c})

XVI 1 ευφρενον N || 3 αποθανιν N | εχιν NA || 6 ε-
θει N || 7 εξειλασατο B |
(ισχυι B^b) || 8 εφισατο N
i A | εξειλασμων B || 12 κρινε N
(-νει N^{c.c}) || 17 πλιοι A | κτισι NA
19 συνσιονται NA || 21 κατεγες A
25 ακρειβια B* || 27 επινασεν
28 απιθησουσιν B* (απειθ. B^b) N

XVII 3 κατ| καθ B* N* (κα
N^{c.a}) || 7 υπεξινεν N (item 12) ||
σουσιν A || 9 μεγαλια N || 13
λιον C || 14 ενετιλατο N || 19
λεχis N || 22 συντηρησι NC || 23
ταποδωσι C || 25 επιστρεφαι A | αι-
λειπαι A || 26 μεισησον B* (μισ. B^b)
NA || 29 εξειλασμος B || 31 φωτι-
ρον A | ηλειον N | εκλιπει NC

XVIII 4 εξαγγιλαι N | μεγαλια C ||
8 χρησεις A || 12 εξειλασμον B ||
16 αναπανσι C | κρισσων NAC ||
17 ουχ B* (ουκ B^b) NA | καιχαριτω-
μενω C || 18 ονιδει NAC | δοσεις A |
εστηκι N || 20 εξεταζαι A | εξειλασμον
B || 21 αρρωστησε A | ταπινωθητι B*
(ταπειν. B^{ab}) NC | διζον C || 22 μινης
NC || 23 γεωνον NC || 25 λειμων B*
(λιμ. B^b) C || 26 ταχεινα B* (ταχιν.
B^b) NAC || 29 ακρειβεις B* (ακριβ.
B^b) || 33 γεινου N

XIX 9 μισησι NC || 11 ωδεινησει
B* (ωδιν. B^b) || 15 γεινεται N ||
17 απιλησαι NC || 22 φρονησεις A ||
24 κριττων NA || 25 πανουργεια A ||
27 προφθασι C || 28 αμαρτιν N ||
29 απαντησαιως A

XX 5 μεισητος B* (μισ. B^b: item
15) || 8 μεισηθησεται B* (μισ. B^b)
N || 10 δοσεις A | λυσιτελησι A |

δειπλουν Α || 11 ταπινωσεως Ν ||
15 ονιδισει ΝΑ || 16 ουχ Β* (ουκ Β^b)
|| 18 πτωσεις Α || 21 αμαρτανιν Ν ||
25 ψευδι Α || 28 εξειλασεται Β ||
29 φειμος Ν

XXI 3 ιασεις Α || 8 χιμωνα Β*
(χειμ. Β^{ab}) ΝΑ || 16 εξηγησεις Α |
επει C | χιλους Ν || 19 πεδαι | παιδε
AC || 21 χλειδων Ν κλιδων Α | βρα-
χειονι Ν || 22 πολυπιρος Ν || 23 πεπε-
δευμενος ΝΑ || 28 μολυνι Ν

XXII 2 εκτειναξει Α | χιρα Ν* (χειρ.
Ν^c) || 4 κληρονομησι C || 5 κατα-
σχυνι Α | θρασια ΝC || 6 πενθι C |
διγγησεις AC | μαστειγες Β* (μαστι-
γες Β^b) || 11 ηδειον Ν || 13 φυλαξε
ΒΑ | εντειναγω C | εκκλειων Β |
ακιδιασης C || 15 υπερεγκυν Α ||
16 ημαντωσις Α | διλιασει Β* (δειλ.
Β^{ab}) ΝC διλειασει Α || 18 κιμενοι
Ν | δειλι Α | υπομινη Ν* (υπομεινη
Ν^c) || 19 αικφαινει Α εκφνει C ||
20 πετινα Ν | ονιδιζων Β* (ονειδ. Β^{ab})
ονειδειζων Α || 22 ονιδισμού Ν | δο-
λειας Α || 23 διαμεναι Α || 24 καμει-
νου Ν || 26 φυλαξετε Α || 27 χι-
λεων Ν

XXIII 1 πεσυν ΝΑ || 2 φισωνται
Α | χιλεσιν Α || 9 εθεισης Ν αιθισης
Α || 13 απεδευσιαν Α || 15 ονιδισμόν
Β* (ονειδ. Β^{ab}) Ν || 18 κλεινης Β*
(κλιν. Β^b) || 19 φωτιωτεροι ΝΑ ||
21 πλαταις Ν || 23 ηπιθησεν Ν ||
26 καταλιπει Β* (καταλειψ. Β^{ab}) Ν |
εξαλιφθησεται Β* (εξαλειφθ. Β^b) Ν |
κριττον ΝΑ || 27 καταλιφθεντες Β*
(καταλειφθ. Β^b)

XXIV 1 εμμεσω Α || 5 βαθι Ν ||
8 ενετιλατο Ν (item 23) || 10 ελιτουρ-
γησα Β* Ν* (ελειτουργ. Β^{ab} Ν^c) ||
14 φυνιξ Α | παιδιω Α || 16 εξετινα
Ν || 21 πινασουσιν ΝΑ | πεινοντες Β*
(πιν. Β^b) || 22 ουχ | ουκ Β* (ουχ Β^b) ||
30 παραδισων ΝΑ || 32 φωτεις Β*
(τιω Β^b) || 33 καταλιψω Β* (-λειψ.
Β^{ab}) Ν

XXV 2 προσωχθεισα Β* (-χθισα
Β^b) Ν || 6 πολυπιρεια Α || 16 συνοι-
κησε Α || 19 μεικρα Ν || 20 ανα-
βασεις Α || 23 ταπινη Β* (ταπειν.
Β^{ab}) Ν

XXVI 2 ανδρια Α | ευφραινι Ν ||
14 πεπεδευμενης Α || 17 λυκριας Β |
λικια Α || 28 δυσει Α || 29 εξελεται
Ν

XXVII 5 καμεινος Β* (καμιν. Β^b)
Ν || 7 πιρασμος Β* (πειρ. Β^{ab}) ||
9 πετινα Ν || 15 διαλοιδορησεις Α ||
19 πετινων Ν || 22 τεκτενει Α | ουδισ
Α || 23 εκθαυμασι C || 24 εμεισησα
Β* (εμισ. Β^b) | μεισησει Β* (μισ.
Β^b) || 25 δολεια Α || 28 εμπεγμος
Α | ονιδισμος Β* (ονειδ. Β^{ab}) C | εκ-
δικησεις ΝΑ | ενεδρευσι C || 29 πα-
γειδει Ν

XXVIII 3 συντηρι C | ζητι Ν* (-τει
Ν^c) || 5 εξειλασεται Ν || 6 εμμεναι
AC || 7 μηνισ.] μινησ. Α | παρειδε AC ||
9 ιρηνευοντων Ν || 11 ερεις C || 14 τριτη
Β^b: item 15 | καθιλεν C || 19 ουχ | ουκ
Ν || 20 χαλκιοι Β* (-κει. Β^{ab}) || 22 φλο-
γει Α || 23 παρδαλεις Ν | λυμανειτε
Α || 25 μοκλον Β* (μοχλ. Β^b)

XXIX 1 τηρι Ν || 2 χριας Α ||
3 χριαν ΝΑ || 5 ταπινωσει Ν || 8 τα-
πινω Ν || 12 συνκλισον ΝΑ | εξελιται
Ν || 14 καταλιπει Β* (-λειψ. Β^b (vid)) ||
17 εγκαταλιπει Β* (-λειψ. Β^b (vid)) ||
22 κρισσων Α | αιδεσματα Β* (εδεσμ.
Β^b) || 23 μεικρω Ν || 27 χρια Α ||
28 ονιδισμος Β* (ονειδ. Β^{ab}) Α

XXX 1 μαστειγας Β* (μαστιγ.
Β^{ab}) || 8 εκβαινι Ν || 9 εκθαμβησι
AC | λυπησι C || 14 κρισσων (item
17) ΝΑC || 15 ευεξεια Ν || 18 κεκλι-
σμενω ΝΑ | παρακιμενα Ν || 19 συμ-
φερι Ν | ιδωλω C | εδετε Α

XXXIII 13 b αιδεσμασιν Β* (εδεσμ.
Β^b)

XXXIV 1 εκτηκι Ν* (-κει Ν^c) ||
4 ελαττωσι Β* Α* (-σει Β^a Β^b Α^a) |
αναπανσι C | γεινεται Ν || 10 ετε-
λιωθη Β* (-λειωθη Β^a Β^b) ΝΑC ||
14 εκτινης ΝΑ | χιρα Α | συνθλειβου
Β || 16 μεισηθης Β* (μισ. Β^b) Ν ||
18 πλιωνων Α | εκτινης ΝC || 21 αι-
δεσμασιν Β* (εδεσμ. Β^b) || 22 ευρησις
C | γεινον Ν || 23 χιλη Β* (vid) (χειλ.
Β^{ab}) ΝΑ || 26 καμεινος Β* (καμιν.
Β^b) Α || 27 πεινης Β* (πιν. Β^b) ||
29 αιρεθισμω Β* (ερεθ. Β^b) || 31 ονι-
δισμού Β* (ονειδ. Β^{ab}) Ν

XXXV 1 γεινου Ν (item 8) || 2 χριαν
A || 3 πρεπι Ν | ακριβη Ν* (-βει Ν^{c.a})
A || 7 χρια Ν* (χρεια Ν^{c.c}) || 11 εξε-
γιρου Ν || 12 πεξε Ν || 18 παρειδη Α ||
23 τηρησεις Α ||
XXXVI 1 πιρασμω Ν* (πειρ. Ν^{c.c}) ||
2 μεισσει Ν | κατεγιδι Ν || 11 εμ-
πληθει Ν || 12 εταπινωσεν Β* (ετα-
πειν. B^b(vid)) Ν

XXX 26 κατανοησεται C || 27 ενω-
τισασθαι AC || 30 κρισσον ΝAC | χι-
ρας Ν || 31 γεινου Ν || 34 πεδι Ν | ευ-
ρησις C | και 2° κα C* (και C^a) ||
38 πρεπι C | πιθαρχη Β* (πειθ. B^b)
ΝAC | παιδας C || 39 ψυχη σου| ψυ-
σου C || 40 ζητησις C

XXXI 5 ωδεινους Ν || 8 τελιωσις
Β* (τελειωσ. B^b) Ν || 12 αποπλανησι
B^aΑ | πλιονα Α || 16 δειλιασει Β*
(δειλιασ. B^b) διλιασει ΝΑ || 20 φωτει-
ζων Ν || 23 εξελιασκειται Β || 28 πλιον
Α || 31 ταπινωθηναι Ν

XXXII 3 σεμειδαν Α || 5 εξει-
λασμος Β || 8 λειπενι Α || 18 κατα-
βοησεις Α || 20 δεησεις ΝΑ || 21 ταπι-
νον Β* (ταπειν. B^b) Ν || 22 ποιησι
Α || 23 ανταποδωσι Α || 25 ευφραν
Ν

XXXIII 5 ημυ Ν* (-μεις Ν^{c.a}) ||
6 σημα Ν || 7 βραχειονα Ν

XXXVI 17 καμισλ Ν* (ias i-1°
Ν[?]) || 18 οικτηρσον Ν || 31 νοσσειαν
Β* (-σιαν B^b) Ν

XXXVII 1 εφιληασα Ν^{c.a} || 4 απε-
ναντει Ν^{c.c} || 8 γνωθει Α | χρια Β*^b
(χρεια Β^a) Α || 11 ευχαριστειας Β*
(-τιας B^b) C || 12 πτεσης Β* (πταισ.
B^b(vid)) C | συναλγησι C || 20 μει-
στος Β* (μιο. B^b) || 23 παιδενσι C ||
27 πιρασον C || 29 αιδεσματος Β*
(εδεσμ. B^b) || 31 προσθησι C

XXXVIII 4 προσοχθει Ν || 6 εν-
δοξαζεσθε Ν || 8 ποιησι Α | ιρηνη Ν*
(ειρ. Ν^{c.c}) || 11 λειπανον Α || 12 χρια
Α || 15 χιρας Ν* (χειρ. Ν^{c.c}: item 31) ||
18 εκβαινι Ν || 20 δώσεις B^b || 23 ανα-
πανοι Ν || 25 διηγησεις Α || 27 σφρα-
γειω| Ν || 30 καμεινον Β* (καμν. B^b)
Α || 33 ουχ| ουκ Ν || 34 δεησεις Α

XXXIX 4 επιρασεν Ν || 8 διδασκα-
λειας Β* (-λιας B^b) ΝΑ || 9 εξαλιφθη-

σεται Β* (εξαλειφθ. B^b) Ν || 11 εμ-
μινη Ν* (-μειν. Ν^{c.c}) C | καταλιψει
Β* (-λειψ. B^b) C | χειλιοι Β || 14 αν-
θησεται C | ανεσάτει C | ευλογησα-
ται C || 15 χιλεω ΝΑ* (χειλ. Α^a) |
ερεϊται ΒΑ || 16 και| κο C || 17 ειπω
C (item 21, 34) || 24 ειθιαι ΝC ||
26 χριας Α || 29 λειμος Ν || 30 εχισ
C || 31 χριας Ν || 33 χριαν Α

XI 3 τεταπεινωσαν Β* (ταταπειν.
B^b) ΝC || 12 εξαλιφθησεται Β* (εξα-
λειφθ. B^b) C || 14 εκλιψεν Β*
(εκλειψ. B^b) || 16 χιλου Ν^a εατει
λησεται Α || 17 παραδωσ Β* (πα-
ραδεις. B^b) AC || 23 κερω Ν ||
24 θλειψεω Β || 25 ευδοκειμειται
AC || 26 ελαττωσει Α || 27 τε-
τισος ΝC | ευλογειας Α || 28 κρισσι
ΝAC | αποθανι ΝC | επαυτι Ν*
(-τειν Ν^{c.c}) επτειν C || 29 υλοτησι
C | αιδεσμασιν Β* (εδεσμ. B^b) | τι
πεδευμενος Ν || 30 επαυτησεις Α επει-
τησις C

XLI 2 ισχυει Β* (ισχυι B^b) εισχυι
C | απιθουντι Β* (απειθ. B^b(vid)) ΝC ||
5 γεινεται Ν || 6 ονιδος Ν || 7 δι| δει
Α | ονιδισθησονται Β* (ονειδ. B^b(vid))
Ν || 9 [γ]εννηθηται C | γεννηθησεσθαι
Ν | [αποθ]ανηται C | μερισθησεσθαι
Ν || 11 εξαλιφθησεται Β* (εξαλειφθ.
B^b) ΝC || 12 χειλιοι Β || 15 κρισσον
ΝAC || 16 εντραπηται C | πιστι Α |
ευδοκειμειται ΝC || 17 αισχυνεσθαι
AC || 19 παροικις C || 21 αφερεσεως
C || 22 ονιδισμου Β* (ονειδ. B^b) ΝΑ |
ονιδιζε ΝAC

XLII 4 ακρειβειας Β* (ακριβ. B^b) ||
5 εμαξι Α C || 6 σφραγεις Ν | κλισον
Α || 8 πεπεδευμενος Ν πεπαυτευμενο
(sic) C || 11 λαλειαν C | πολι C |
πληθι C || 12 καλλι C | εμμεσιν C ||
14 κρισσον ΝC | ονιδισμον ΝAC ||
18 σημιον Ν

XLIII 4 καμεινον Β* (καμν. B^b) ||
6 αναδιξεν Β* (αναδειξ. B^b(vid)) ΝC ||
σημιον ΝC || 7 μιουνμενος Β* (μειουμ.
B^b(vid)) ΝAC ([μ]ιουμ.) || 12 κυκλωσι
AC || 13 χειονα Ν || 14 πετινα Α ||
16 πνευσετε Ν || 17 ωνιδισεν Β*
(ωνειδ. B^b(vid)) Ν | πετινα ΝC | πασσι
ΝAC | καταβασεις Ν || 19 παγισα C |

γεινεται Ν || 22 ιλαρωσι C || 24 ακοες C || 29 φοβερος] οβερος Ν || 30 δυνησθαι A | ισχυει B* (ισχυι B^b) || 32 μζονα Ν

XLIV 6 ισχυει B* (ισχυι B^b) Ν || 8 επενους Ν* (επαιν. Ν^{c.a}) || 13 εξαλιφθησεται B* (εξαλειφθ. B^{a1b}) || 16 υποδιγμα B* (υποδειγμ. B^{a1b}) Ν || 18 εξαλιφθη B* (εξαλειφθ. B^{a1b}) Ν || 20 πιασμων Ν || 23 ευλογειαις A | διεστιλεν Ν

XLV ευλογειαις A || 3 σημια Ν | ενετιλατο Ν || 4 πιστι Ν || 9 πλιστοις B* (πλειστ. B^{ab}) A || 11 τεχνειτου P* (τεχνιτ. B^b) | δεσι Ν | λειβουργου A || 15 χιρας Ν* (χειρ. Ν^{c.c}) A | εχρεισεν B* (εχρισ. B^b) | ελεω A | λιτουργειν B* Ν* (λειτ. B^{ab} Ν^{c.c}) || 16 εξειλασκεισθαι B || 23 εξειλασατο B^b || 24 μεγαλιον C

XLVI 2 εκκλειναι B || 4 χιρι Ν* (χειρ. Ν^{c.c}) || 8 χειλιαδων B | μελει A || 9 διεμινεν Ν || 10 πορευεσθε A || 13 εχρεισεν B* (εχρισ. B^b) || 15 πιστι (1°) Ν | ηκριεσασθη B* (ηκριβ. B^b) || 20 εξαλιψαι B* (εξαλειψ. B^{a1b})

XLVII 3 επεζεν A || 4 απεκτινεν ΝC | ονιδισμον B* (ονειδ. B^a (vid) b) ΝC | ονιδεισμον A | καταβαλιν A ||

9 γλυκευν C || 10 αιριν Ν* (-νειν Ν^{c.c}) ενιν C || 11 αφιλεν ΝAC || 16 ιρηνη Ν || 19 παρανεκλεινας B || 20 επαγαγιν C || 21 απιθη A || 22 εξαλιψη B* (-λειψη B^{ab}) Ν || 25 εκδικησεις A

XLVIII 1 εκεετο A || 2 λειμον Ν || 6 κλεινης B* || 8 χρειων B* (χριων B^b) Ν || 12 λελαπι ΝAC || 13 ουκ C || 15 κατελιφθη B* (-λειφθη B^{ab}) || 19 ωδεινησαν B* (ωδιν. B^b) || 20 χιρας Ν* (χειρ. Ν^{c.c}) | χειρει B* || 22 ενετιλατο Ν

XLIX 5 εθνι Ν || 7 οικοδομιν Ν || 8 υπεδιξεν Ν || 10 πιστι Ν || 13 μοκλους B* (μοχλ. B^b) || 16 κτεισει Ν

L 6 εμμεσω A || 14 λιτουργων B* (λειτ. B^{ab}) || 15 εξετινεν Ν | εσπισεν Ν || 19 λιτουργιαν B* (λειτ. B^{ab}) Ν | λιτουργειαν A | ετελιωσαν A || 20 χιλεων Ν || 21 επιδιξασθαι A

LI 1 εξομολογουμε Ν || 2 χιλεων A || 3 πλιωνων A | θλειψεων B || 4 πνειγμου Ν || 10 αβοηθησεις Ν || 11 δερησεις A || 12 εξειλου A | με]μαι A || 16 εκλεινα B || 19 ποιησι Ν || 25 κτησασθαι A || 28 κτησασθαι B* (-σθε B^{ab}) A || 29 αισχυνθητε Ν || 30 εργαζεσθαι A

ΕΣΘΗΡ

A 4 σισμος ΝΑ || 8 απολεσθε Ν^{vid} || 10 ταπινوي Ν || 13 χιρας Ν | επιβαλιν Ν | υπεδιξεν Ν

I 6 σχυνοις Ν | κλειναι B || 7 επεινεν B* (επιν. B^b) || 8 προκιμενον Ν || 11 βασιλεισσαν B* (βασιλισ. B^a) | διζαι B* (δειξ. B^{a1b}) || 15 δε] δι Ν || 17 αντιπε (1°) Ν || 18 τυραννειδες A || 19 βασιλεικον A | γυναικει Ν | κριττου B* (κριετ. B^a (vid) b) ΝΑ || 22 απεστιλεν Ν | λεξιν] λεζιν B^b vid

II 3 γυνεκωνα Ν | φυλακει Ν | γυνεκων Ν || 7 επεδευσεν Ν || 9 βασιλεικου ΝΑ | γυνεκωνι Ν || 10 ουκ Ν | υπεδιξεν Ν (item 20) | ενετιλατο Ν (item 20) || 13 γυνεκωνος Ν || 14 γυνεκωνα Ν || 15 ενετιλατο Ν* || 23 βασιλεικη A

III 4 υπεδιξεν (2°) Ν || 7 ετι Ν

B 1 αρχουσει A || 2 επερομενος Ν | αναναιωσασθαι Ν | ιρηνην Ν || 3 πιστι Ν || 4 κατατιθεσθε Ν || 5 τυγχανι Ν || 6 σημνομενους Ν* (σημαιν. Ν¹) | μαχαιρες Ν | φιδους A

III 14 αιτοιμους A

IV 4 ανηγγιλαν Ν | απεστιλεν Ν (item 5) || 5 ακριβες B* (ακριβ. B^b) || 7 υπεδιξεν Ν || 8 διζαι Ν | εντιλασθαι Ν | παρητησασθαι Ν | ταπινωσως Ν | χιρι Ν | βασιλι Ν || 11 εκτινει ΝΑ | κεκλημε Ν || 14 απολεισθαι ΝΑ || 15 εξαπεστιλεν Ν || 16 φαγηται A | ασειτησομεν Ν | εισελευσμε Ν | απολεσθε Ν || 17 ενετιλατο Ν

C 5 γεινωσκεis Ν | υβρι Ν | προσκυνν Ν || 7 και 2°] κε A || 8 φισαι

ΝΑ || 10 ειλασθητι Ν || 13 επα-
νωσαν Ν || 15 χιρι Ν (item 25) ||
17 χιρας Ν (item 19) || 24 μεισος Α ||
26 εμεισησα Β* (εμισ. Β^b) | βδελυσ-
σομε Ν (item 27) || 27 σημιον Β*
(-μειον Β^{ab}) Ν || 30 χιρος Ν

Δ 9 θαρσι Ν || 15 διαλεγεσθε Ν

Υ 11 υπεδιξεν Ν | ηγισθαι Ν ||
14 ευφρενον Ν

VI 1 εισφερῖ Ν || 2 χιρας Ν ||
4 κραμασαι Α || 11 θελι Ν || 13 γυ-
νεκι Ν | ταπινουσθαι Ν

VII 7 παρηγγο Ν | παρειτετο Α ||
8 κλεινην Β || 9 ωρθωτε ΝΑ

VIII 1 υπεδιξεν Ν | ενοικιωται Ν ||
3 προσθισα Ν || 4 εξετινεν Ν || 5 δοκι
Ν || 6 δυνησομε Ν (bis) | ειδιν Ν ||
7 χιρας Ν || 8 υμεις Ν | γραφεται]
γραφετε Β* (-ται Β^{ab}) Α || 9 εικαδει

Α | ενετιλατο Ν || 10 εξαπεστιλαν
Ν || 11 βοηθησαι τε] βοηθησεται
Ν | αντικιμενοις Ν || 12 τρισκεδεκα-
τη Ν

Ε 2 πλιστη Ν | μῖζον Β* (μειζ.
Β^{ab}) || 3 φερυν Ν || 4 μεισογονηρον
Α | αντανεροντες Ν* || 5 πολλακεις
Α | χειρειζειν Β* | χειρζειν Β^{ab} Ν | συμ-
φορες Ν || 6 ακερεον Ν || 8 ισηνης Ν |
παρεξομαιθα Α || 11 βασιλικον Α |
διατελιν Ν || 15 ημεις Ν || 17 αποστα-
λισι Α || 22 αγεται Α || 24 πιστοις Ν

VIII 15 βασιλεικην Α

IX 2 αντικιμενοι Ν || 3 ενεκτε Ν
15 απεκτιναν Ν || 16 πεντακισχ

Β || 20 εξαπαστιλεν Ν || 21 α

27 προστεθιμενοις Ν

Χ 3 φειλουμενος Α

Φ 6 σημια Ν

ΙΟΥΔΕΙΟ

I 5 παιδιω Α || 8 παιδιον Α || 10 ελ-
θιν Ν^{c,a} (om Ν*) | ορεια Ν || 12 αναι-
λειν Α^b | θαλασεων Α^{b,vid} (θαλασσ.
Α*) || 14 αφεικετο Β* (αφικ. Β^b) |
ονιδος Β* (ονειδ. Β^{ab}) Α^{a,vid}

II 1 εικαδει Α | μῆνος] μινος Α ||
5 ισχυει Β* (ισχυι Β^{ab}) Ν | χειλ.
Β* || 6 ηπιθησαν Β* (ηπειθ. Β^{ab}) ||
8 χιμαρρους Β* (χειμ. Β^{ab}) || 11 φι-
σεται Α || 15 διςχειλιους Β || 19 ιπ-
πευσει Α || 21 παιδιον Α | επεστρατο-
παιδευσαν Α || 24 χιμαρρον Β* (χειμ.
Β^{ab}) Ν || 25 ορεια Β* (ορια Β^b) ||
27 παιδια ΒΑ

III 3 επαυλις Α | παιδιον Α || 10 κα-
τεστρατοπαιδευσαν Ν

IV 5 οραιων Α | ετιχισαντο Β*
(ετειχ. Β^{ab}) | παιδια Α || 6 παιδιου
Α || 7 ευχαιρωσ Α || 9 εταπινουσαν
Β* (εταπειν. Β^{a,b}) || 12 ονιδισμον Β*
(ονειδ. Β^{ab}) Α || 14 λειτουργουντες Β*
(λειτ. Β^{ab}) Α || 15 επισκεψασθε Α

V 1 συνεκλισαν Α | ετιχισαν Β*
(ετειχ. Β^{ab}) Α | παιδιοις Α || 3 πολισ
Α || 8 γοναιων Α || 10 λειμος Α ||
11 εταπινωσαν Β* (εταπειν. Β^{ab}) ||
15 ισχυει Β* (ισχυι Β^{ab}) Ν || 17 μει-
σων Ν || 18 πολισ Α || 19 κατωκει-

σθησαν Α || 21 ονιδισμον Β* (ονειδ.
Β^{b,vid})

VI 3 ουκ Ν || 4 παιδια Α || 11 παι-
δινς Α || 16 εμμεσω Α (item 17) ||
19 ταπανωσιν Β* (ταπειν. Β^{a,b}) Ν

VII 1 αναβασις Β* (-seis Β^{ab}) ||
2 χειλιαδες (bis) ΒΝ | ιππαιων Α ||
3 παρετιναν Α || 7 αναβασις Ν ||
9 δυναμι Α || 10 οραιων Α (bis) ||
12 δυναμαιως Α | παιδες] πεδες Α ||
17 χειλιαδες Β* ΝΑ || 18 χιμαρρον
Β* (χειμ. Β^{ab}) Ν | παιδιω Α | κατε-
στρατοπαιδευσαν ΝΑ || 16 επικαλεσα-
σθαι Β* (-σθε Β^{ab}) Α | εκδοσθαι Α ||
27 κρισσον Α | ουχ Α || 29 εμμεσω
ΝΑ || 30 ελαιος Α | εγκαταλιψει Β*
(-λειψ. Β^{ab}) Ν

VIII 3 παιδιω Α | κλεινην Β || 7 οψι
Α || 12 εσται Α | ισταται Β | εμμεσω
Β* (εν μεσω Β^b) Α || 13 επιγνω-
σασθαι Α (item 14) || 14 ευρησεται
Α | διαλημψεσθαι Α || 18 πολεις Α ||
20 υπεροψαιται Α || 27 μαστειγοι Β*
(μαστιγ. Β^b) || 31 εκλιψομεν ΝΑ ||
32 αφειζεται Β* (αφιξ. Β^b) Ν | γε-
ναιων Α || 33 στησεσθαι Α

IX 6 αιτοιμοι Α || 10 θηλιας ΝΑ ||
11 δυναστια Α

Χ 3 εχρεισατο Ν || 5 ελεον Β* (ελαι. Β^{ab}) || 8 τελιωσαι Α || 9 τελιωσιν Β* (τελειώσ. Β^{ab}) || 18 προσηγγιλᾷ Ν || 21 κλεινης Β* Ν || 23 καλλι Α

ΧΙ 3 νυκτει Α || 4 γεινεται Ν || 10 κατισχυι Α || 23 αστια Α | ειδι Β* (-δει Β^{ab})

ΧΙΙ 4 χειρει Β* (χειρι Β^b) || 10 χρι-αις Α || 12 ομειλησαντες Β* (ομιλ. Β^b) Α || 15 κατακλειν. Β*

ΧΙΙΙ 1 ςφεια Β* (οψια Β^b) | συνεκλι-σεν Α | απεκλυσεν Α || 2 υπελιφθη Β* (-λειφθ Β^{ab}) | κλεινην Β (item 4) || 4 κατελιφθη Β* (κατελειφθ. Β^{ab}) ||

6 κλεινης Β (item 7) || 8 ισχυει Β* (ισχυι Β^b) || 13 μεικρον Ν || 14 αινειτε 2° αινεται Α | ελαιος Α || 15 θηλιας Α || 20 εφισω Α | ταπινωσιν Ν

ΧΙΥ 2 δωσεται Α | παιδιον Α | κα-ταβησεσθαι Α || 5 αποστιλαντα Α

ΧΥ 5 οι 4° θι Α || 7 παιδινη Α || 11 κλεινας Β^α Α || 13 χορια Α

ΧΥΙ 1 εναρμোসασθαι Α | επικα-λεισθαι Α || 3 οραιων Α | χιμαρρους Β* (χειμ. Β^{ab}) Ν || 4 εμπρησιν Α || 5 θηλιας Α || 7 ηλιφατο Ν^{c.a} (om Ν*) Α || 13 ισχυει Β* (ισχυι Β^b) Ν || 16 μεικρον Ν || 19 εσθησει Α

ΤΩΒΕΙΤ

Ι 4 εκλεγισης Α || 5 δαμαλι Β* Α | ορειων] οιεων Ν^{vid} || 8 κατελιφθην Β* (-λειφθ. Β^{ab}) || 17 πινωσιν Α | τυχους Α || 20 κατελιφθη Β* (-λειφθ. Β^{a.b}) | βασιλεικον Ν

ΙΙ 3 ερρεπιτ. Β* || 10 ενεχρειωσαν Ν || 11 γυναικιους Α

ΙΙΙ 2 αληθεινην Α || 4 ονιδισμού Α || 5 κρισις Α | αληθειναι Α || 6 ονιδισμους Ν Α || 8 αποπνιγουσα Β* (αποπνιγ. Β^b) || 9 μαστειγοις Β* (μαστιγ. Β^b) || 13 ονιδισμόν Ν Α (item 15, Α) || 15 ουχ] ουκ Β* (ουχ Β^{a.b})

ΙΥ 13 αχρειοτητι Β^{ab} αχριοτ. Β* Α | ελαττωσεις Α | ενδια Α | αχριοτης Α | λειμον Β* (λιμ. Β^b) || 15 μεισεις Β* (μισ. Β^b) || 16 πινωντι Β* (πειν. Β^{ab}) Α || 17 εκχαιον Α || 19 εξαλιφθητωσαν Β* (-λειφθ. Β^a) Ν || 20 υποδικνω Ν

ΥΙ 9 ενχρεισαι Β* Ν ενχρισαι Β^b Α || 12 λειαν Ν || 15 ουχ] ουκ Β* (ουχ Β^{ab}) Ν || 18 φευξετε Α | επανελουσετε Α | λειαν Ν

ΥΙΙ 1 εχερετισεν Α || 9 κρειον Ν || 12 κομισε Ν

ΥΙΙΙ 4 συνεκλισθησαν Α | κλεινης Β* Ν || 5 κτισις Α (item 15) ||

12 αποστιλον Α || 16 ελαιος Α (item 17) || 17 ελαιους Α || 20 κεινηθησ Ν | πεινων Ν

ΙΧ 2 κομισε Ν || 4 λειαν Β* (λιαν Β^b) Ν

Χ 3 λειαν Β* (λιαν Β^b) || 5 μελι Α || 6 σειγα Β* (σιγ. Β^b) Ν: item 7 || 7 ησθειεν Β^b || 8 μινον Α || 12 γονις Α

ΧΙ 2 αιτοιμασωμεν Α || 8 εγχρεισον Β* (-χρισον Β^a) || 15 εμαστειγωσας Β* (εμαστιγ. Β^b) εμαστειγωσεν Ν || 16 ισχυει Ν

ΧΙΙ 4 δικαιουτε Α || 6 εξομολο-γεισθαι Α | υποδικνωτε Ν | οκνειται Α || 7 ουχ] ουκ Β*^b (ουχ Β^b) || 17 φοβεισθαι Α | ευλογειται Α (item 18) || 19 εθεωρεται Α

ΧΙΙΙ 2 μαστειγοι Β* (μαστιγ. Β^b) Ν || 3 εξομολογεισθαι Α || 5 μαστει-γωσει Β* (μαστιγ. Β^b: item 9) Ν || 6 θεασασθαι Α | εξομολογησασθαι Α | εθνη] εθνει Α

ΧΙΥ 2 οψις Α || 4 πεπισμαι Α || 6 αληθεινως Α || 7 ελαιος Α | εκλι-ψουσιν Ν || 9 ισχυει Ν || 10 συντελειτε Ν || 11 εκλιπει Ν | κλεινης Β

The first part of the book is devoted to a general
 introduction to the subject of the history of the
 world, and to a description of the various
 countries and peoples which have been
 known to man from the earliest times.
 The second part of the book is devoted to a
 description of the various countries and
 peoples which have been known to man
 from the earliest times.

The third part of the book is devoted to a
 description of the various countries and
 peoples which have been known to man
 from the earliest times.

The fourth part of the book is devoted to a
 description of the various countries and
 peoples which have been known to man
 from the earliest times.

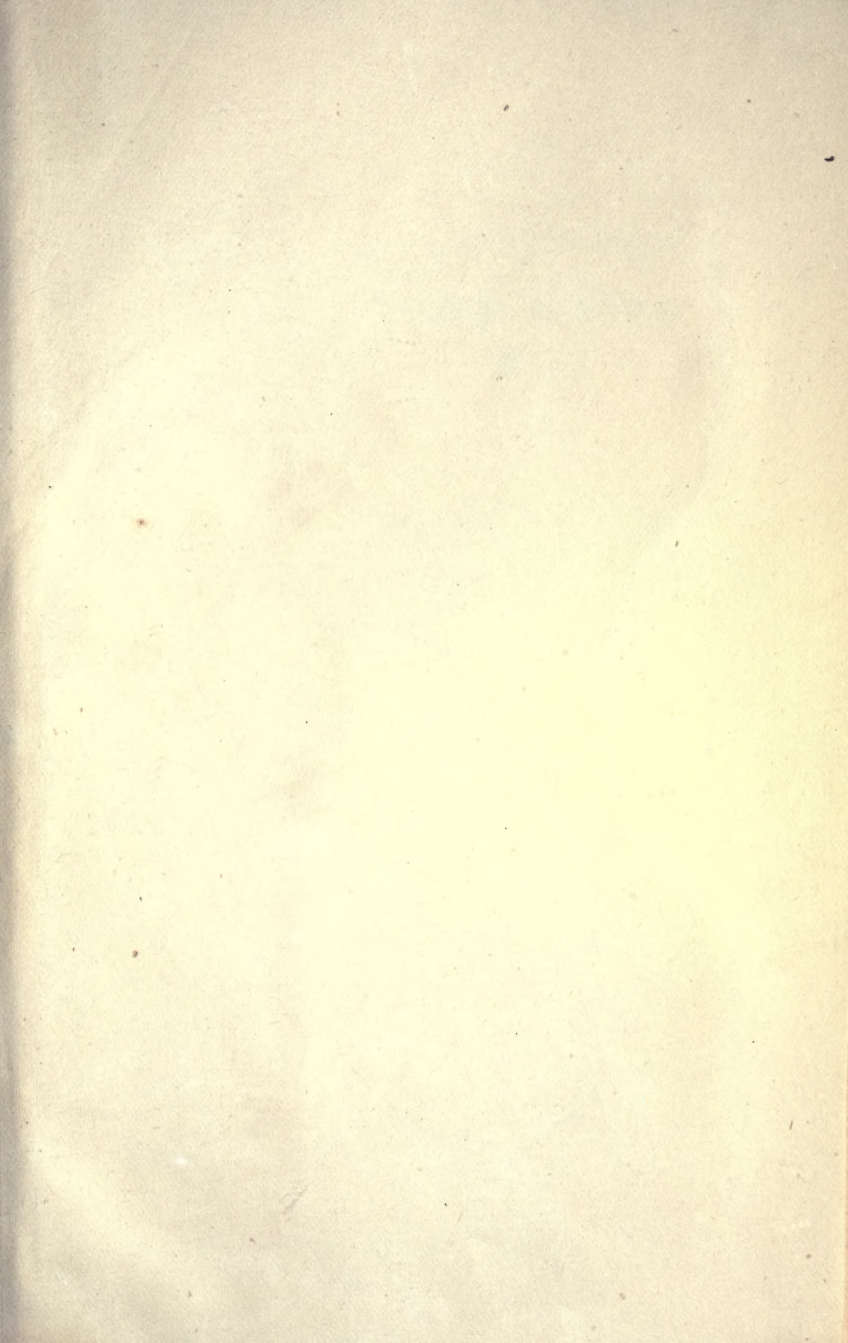
The fifth part of the book is devoted to a
 description of the various countries and
 peoples which have been known to man
 from the earliest times.

Cambridge:
 PRINTED BY J. & C. F. CLAY,
 AT THE UNIVERSITY PRESS.

The sixth part of the book is devoted to a
 description of the various countries and
 peoples which have been known to man
 from the earliest times.

The seventh part of the book is devoted to a
 description of the various countries and
 peoples which have been known to man
 from the earliest times.

THE UNIVERSITY PRESS

FL 9-2-53
**University of Toronto
Library**

**DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET**

**Acme Library Card Pocket
Under Pat "Ref. Index File"
Made by LIBRARY BUREAU**

